Библия

СТАР ЗАВЕТ

Битие

Глава 1

1. В начало Бог създаде небесата и земята.
2. А земята беше пуста и неустроена и тъмнина беше върху бездната, и Дух Божи се носеше над водите.
3. И Бог каза: Да бъде светлина! И стана светлина.
4. И Бог видя, че светлината беше добро; и Бог раздели светлината от тъмнината.
5. И Бог нарече светлината ден, а тъмнината нарече нощ. И стана вечер, и стана утро: ден един.
6. И Бог каза: Да бъде твърд посред водите, която да раздели води от води!
7. И Бог направи твърдта; и раздели водите, които бяха под твърдта, от водите, които бяха над твърдта. И стана така.
8. И Бог нарече твърдта небе. И стана вечер, и стана утро: ден втори.
9. И Бог каза: Да се съберат на едно място водите, които са под небето, и да се яви сушата! И стана така.
10. И Бог нарече сушата земя, а събраните води нарече морета. И Бог видя, че беше добро.
11. И Бог каза: Да произрасти земята зелена трева, трева, която дава семе, и плодоносно дърво, което да ражда плод според вида си, чието семе да е в него на земята! И стана така.
12. Земята произрасти зелена трева, трева, която да дава семе според вида си, и дърво, което да ражда плод, чието семе е в него според вида му. И Бог видя, че беше добро.
13. И стана вечер, и стана утро: ден трети.
14. И Бог каза: Да бъдат светила на небесната твърд1, за да разделят деня от нощта; нека служат за знаци и за времена, и дни, и години;
15. и да бъдат за светила на небесната твърд, за да светят на земята! И стана така.
16. И Бог създаде двете големи светила: по-голямото светило, за да владее деня, и по-малкото светило, за да владее нощта, и звездите.
17. И Бог ги постави на небесната твърд, за да светят на земята,
18. да владеят деня и нощта и да разделят светлината от тъмнината. И Бог видя, че беше добро.
19. И стана вечер, и стана утро: ден четвърти.
20. И Бог каза: Да гъмжи водата от множества живи същества, и птици да летят над земята по небесната твърд!
21. И Бог създаде големите морски чудовища и всяко живо същество, което се движи, от които водата гъмжеше според видовете им, и всяка крилата птица според вида й. И Бог видя, че беше добро.
22. И Бог ги благослови и каза: Плодете се, множете се и напълнете водите в моретата; нека се множат и птиците по земята!
23. И стана вечер, и стана утро: ден пети.
24. И Бог каза: Да произведе земята живи същества според видовете им: добитък, пълзящи и земни животни според видовете им. И стана така.
25. Бог създаде земните животни според видовете им, добитъка според видовете му и всичко, което пълзи по земята, според видовете му. И Бог видя, че беше добро.
26. И Бог каза: Да създадем човека по Нашия образ, по Наше подобие! И нека владеят над морските риби, над небесните птици, над добитъка, над цялата земя и над всички пълзящи, които пълзят по земята.
27. И Бог създаде човека по Своя образ, по Божия образ го създаде; мъжки и женски пол ги създаде.
28. И Бог ги благослови и Бог им каза: Плодете се и се множете, напълнете земята и я обладайте, и владейте над морските риби, над небесните птици и над всяко живо същество, което се движи по земята.
29. И Бог каза: Ето, давам ви всяка трева, която дава семе, която е по лицето на цялата земя, и

всяко дърво, което има в себе си плод на дърво, което дава семе: те ще ви бъдат за храна.
30. А на всичките земни животни, на всичките небесни птици и на всичко, което пълзи по земята, в което има жива душа, давам всяка зелена трева за храна. И стана така.
31. И Бог видя всичко, което създаде. И ето, беше твърде добро. И стана вечер, и стана утро: шестият ден.

Глава 2

1. Така бяха завършени небесата и земята и цялото тяхно войнство.
2. И на седмия ден Бог беше свършил делото, което беше създал; и на седмия ден си почина от цялото дело, което беше създал.
3. И Бог благослови седмия ден и го освети, защото в него си почина от цялото Си дело, което Бог беше създал и сътворил.
4. Това е произходът на небето и на земята при сътворението им, в деня, в който ГОСПОД Бог създаде земя и небе.
5. И още нямаше никакво полско растение на земята и никаква полска трева още не беше поникнала, защото ГОСПОД Бог не беше дал дъжд на земята и нямаше човек, който да обработва земята,
6. но пара се издигаше от земята и напояваше цялото лице на земята.
7. И ГОСПОД Бог образува човека от пръст от земята и вдъхна в ноздрите му жизнено дихание, и човекът стана жива душа.
8. И ГОСПОД Бог насади градина на изток, в Едем, и постави там човека, когото беше образувал.
9. И ГОСПОД Бог направи да расте от земята всяко дърво, което е красиво на глед и добро за храна, както и дървото на живота сред градината, и дървото на познаване на доброто и злото.
10. И от Едем изтичаше река да напоява градината, и оттам се разклоняваше и ставаше на четири главни реки.
11. Името на едната е Фисон; тя е, която обикаля цялата евилатска земя, където има злато.
12. И златото на онази земя е добро; там има и бделионова смола и ониксов камък.
13. Името на втората река е Гион; тя е, която обикаля цялата хуска земя.
14. Името на третата река е Тигър; тя е, която тече на изток от Асирия. А четвъртата река е Ефрат.
15. И ГОСПОД Бог взе човека и го засели в Едемската градина, за да я обработва и да я пази.
16. И ГОСПОД Бог заповяда на човека и каза: От всяко дърво в градината свободно да ядеш,
17. но от дървото за познаване на доброто и злото, от него да не ядеш, защото в деня, когато ядеш от него, непременно ще умреш.
18. И ГОСПОД Бог каза: Не е добре човекът да бъде сам; ще му създам помощник, като негово съответствие.
19. И ГОСПОД Бог образува от земята всички полски животни и всички небесни птици и ги доведе при човека, за да види как ще ги нарече; и с каквото име назовеше човекът всяко живо същество, това име му остана.
20. Така човекът даде имена на всеки вид добитък, на небесните птици и на всички полски животни. Но помощник, съответен на Адам, не се намери.
21. Тогава ГОСПОД Бог даде на човека дълбок сън и той заспа; и взе едно от ребрата му и изпълни мястото му с плът.
22. И ГОСПОД Бог създаде жена от реброто, което взе от човека, и я доведе при човека.
23. А човекът каза: Тази вече е кост от костите ми и плът от плътта ми; тя ще се нарече жена, защото от мъжа беше взета.
24. Затова мъжът ще остави баща си и майка си и ще се прилепи към жена си, и те ще бъдат една плът.
25. А и двамата, човекът и жена му, бяха голи и не се срамуваха.

Глава 3

1. А змията беше най-хитра от всички полски животни, които ГОСПОД Бог беше създал. И тя каза на жената: Истина ли каза Бог да не ядете от никое дърво в градината?
2. Жената каза на змията: От плода на дърветата в градината можем да ядем,
3. но от плода на дървото, което е сред градината, Бог каза: Да не ядете от него и да не се докоснете до него, за да не умрете.
4. А змията каза на жената: Никак няма да умрете!
5. Но Бог знае, че в деня, когато ядете от него, ще ви се отворят очите и ще бъдете като Бога — да познавате доброто и злото.
6. И жената видя, че дървото беше добро за храна и че беше приятно за очите, дърво желателно, за да дава знание, и взе от плода му и яде, даде и на мъжа си да яде с нея, и той също яде.
7. Тогава се отвориха очите и на двамата и те познаха, че бяха голи; и сшиха смокинови листа и си направиха препаски.
8. И при вятъра на деня чуха гласа на ГОСПОДА Бога, като ходеше из градината; и човекът и жена му се скриха от лицето на ГОСПОДА Бога между дърветата на градината.
9. И ГОСПОД Бог повика човека и му каза: Къде си?
10. А той каза: Чух гласа Ти в градината и се уплаших, защото съм гол, и се скрих.
11. А Бог му каза: Кой ти каза, че си гол? Да не би да си ял от дървото, от което ти заповядах да не ядеш?
12. И човекът каза: Жената, която Ти си ми дал с мен, тя ми даде от дървото и ядох.
13. И ГОСПОД Бог каза на жената: Какво е това, което си сторила? А жената каза: Змията ме подмами и ядох.
14. И ГОСПОД Бог каза на змията: Понеже си сторила това, проклета да си измежду всеки вид добитък и измежду всички полски животни! По корема си ще се влечеш и пръст ще ядеш през всичките дни на живота си!
15. Ще поставя и вражда между теб и жената, и между твоето семе и нейното семе; то ще ти смаже главата, а ти ще му смажеш петата.
16. На жената каза: Ще преумножа скръбта ти в бременността, с болки ще раждаш деца; и към мъжа ти ще бъде желанието ти, и той ще те владее!
17. А на човека каза: Понеже си послушал гласа на жена си и си ял от дървото, за което ти заповядах, като казах: Да не ядеш от него! — проклета да бъде земята поради теб; със скръб ще се прехранваш от нея през всичките дни на живота си;
18. тръни и бодили ще ти ражда, и ще ядеш полската трева.
19. С пот на лицето си ще ядеш хляб, докато се върнеш в земята, защото от нея си взет; понеже си пръст, и в пръстта ще се върнеш.
20. И човекът наименува жена си Ева, защото тя беше майка на всички живи.
21. И ГОСПОД Бог направи кожени дрехи на Адам и на жена му и ги облече.
22. И ГОСПОД Бог каза: Ето, човекът стана като един от Нас, да познава доброто и злото. И сега, да не простре ръката си да вземе и от дървото на живота, да яде и да живее вечно!
23. Затова ГОСПОД Бог го изгони от Едемската градина да обработва земята, от която беше взет.
24. И изгони човека; и постави на изток от Едемската градина херувимите и пламенния меч, който се въртеше, за да пазят пътя към дървото на живота.

Глава 4

1. И Адам позна жена си Ева, и тя забременя и роди Каин. И каза: С помощта на ГОСПОДА придобих мъж.
2. Роди още и брат му Авел. Авел стана овчар, а Каин стана земеделец.
3. И след време Каин принесе жертва на ГОСПОДА от земните плодове.
4. И Авел също принесе от първородните на стадото си и от тлъстината му. И ГОСПОД погледна благосклонно на Авел и на жертвата му,
5. а на Каин и на жертвата му не погледна благосклонно. И Каин се разсърди твърде много и лицето му се помрачи.
6. И ГОСПОД каза на Каин: Защо си се разсърдил и защо е помрачено лицето ти?
7. Ако правиш добро, не е ли прието? Но ако не правиш добро, грехът лежи на вратата и към теб ще бъде неговото желание, но ти владей над него.
8. А Каин каза това на брат си Авел. И когато бяха на полето, Каин нападна брат си Авел и го уби.
9. И ГОСПОД каза на Каин: Къде е брат ти Авел? А той каза: Не зная. Пазач ли съм аз на брат си?
10. И Бог каза: Какво си направил? Гласът на кръвта на брат ти вика към Мен от земята.
11. И сега, проклет да си от земята, която отвори устата си да приеме кръвта на брат ти от твоята ръка!
12. Когато работиш земята, тя няма вече да ти дава силата си; бежанец и скитник ще бъдеш на земята.
13. А Каин каза на ГОСПОДА: Наказанието ми е твърде тежко, за да мога да го понеса.
14. Ето, гониш ме днес от лицето на земята, и ще се скрия от лицето Ти и ще бъда бежанец и скитник на земята; и всеки, който ме намери, ще ме убие.
15. А ГОСПОД му каза: Затова, който убие Каин, на него ще се отмъсти седмократно. И ГОСПОД сложи белег на Каин, за да не го убие никой, който го намери.
16. Тогава Каин излезе от присъствието на ГОСПОДА и се засели в земята Нод, на изток от Едем.
17. И Каин позна жена си и тя забременя и роди Енох. И Каин съгради град и наименува града Енох, по името на сина си.
18. А на Енох се роди Ирад, и Ирад роди Мехуяил, и Мехуяил роди Метусаил, и Метусаил роди Ламех.
19. А Ламех си взе две жени; името на едната беше Ада, а името на другата — Села.
20. Ада роди Явал; той стана родоначалник на скотовъдци, които живеят в шатри.
21. А името на брат му беше Ювал; той стана родоначалник на всички, които свирят с арфа и флейта.
22. И Села също роди Тувал-Каин, ковач на всякакво изделие от мед и желязо; а сестра на Тувал-Каин беше Наама.
23. И Ламех каза на жените си: Ада и Села, чуйте гласа ми! Жени Ламехови, слушайте думите ми, понеже мъж убих за раната си, и юноша — за нараняването си.
24. Ако за Каин се отмъсти седмократно, за Ламех ще се отмъсти седемдесет и седмократно.
25. И Адам пак позна жена си и тя роди син, когото наименува Сит, защото, тя казваше: Бог ми определи друго семе вместо Авел, понеже Каин го уби.
26. Също и на Сит се роди син, когото наименува Енос. Тогава започнаха да призовават Името на ГОСПОДА.

Глава 5

1. Това е книгата на родословието на Адам. В деня, когато Бог сътвори човека, Той го направи по Божие подобие;
2. създаде ги мъжки и женски пол, благослови ги и ги нарече човек в деня, когато бяха създадени.
3. Адам живя сто и тридесет години и роди син по свое подобие, по своя образ, и го нарече Сит.
4. А откакто роди Сит, дните на Адам станаха осемстотин години, и роди синове и дъщери.
5. И всичките дни на Адам, колкото живя, станаха деветстотин и тридесет години, и умря.
6. Сит живя сто и пет години и роди Енос.
7. А откакто роди Енос, Сит живя осемстотин и седем години и роди синове и дъщери.
8. И всичките дни на Сит станаха деветстотин и дванадесет години, и умря.
9. Енос живя деветдесет години и роди Каинан.
10. А откакто роди Каинан, Енос живя осемстотин и петнадесет години и роди синове и дъщери.
11. И всичките дни на Енос станаха деветстотин и пет години, и умря.
12. Каинан живя седемдесет години и роди Маалалеил.
13. А откакто роди Маалалеил, Каинан живя осемстотин и четиридесет години и роди синове и дъщери.
14. И всичките дни на Каинан станаха деветстотин и десет години, и умря.
15. Маалалеил живя шестдесет и пет години и роди Яред.
16. А откакто роди Яред, Маалалеил живя осемстотин и тридесет години и роди синове и дъщери.
17. И всичките дни на Маалалеил станаха осемстотин деветдесет и пет години, и умря.
18. Яред живя сто шестдесет и две години и роди Енох.
19. А откакто роди Енох, Яред живя осемстотин години и роди синове и дъщери.
20. И всичките дни на Яред станаха деветстотин шестдесет и две години, и умря.
21. Енох живя шестдесет и пет години и роди Матусал.
22. А откакто роди Матусал, Енох ходи по Бога триста години и роди синове и дъщери.
23. И всичките дни на Енох станаха триста шестдесет и пет години.
24. И Енох ходи по Бога и не се намираше вече, защото Бог го взе.
25. Матусал живя сто осемдесет и седем години и роди Ламех.
26. А откакто роди Ламех, Матусал живя седемстотин осемдесет и две години и роди синове и дъщери.
27. И всичките дни на Матусал станаха деветстотин шестдесет и девет години, и умря.
28. Ламех живя сто осемдесет и две години и роди син,
29. и го нарече Ной, като казваше: Този ще ни облекчи от работата ни и от труда на ръцете ни поради земята, която ГОСПОД прокле.
30. А откакто роди Ной, Ламех живя петстотин деветдесет и пет години и роди синове и дъщери.
31. И всичките дни на Ламех станаха седемстотин седемдесет и седем години, и умря.
32. А Ной беше на петстотин години, и Ной роди Сим, Хам и Яфет.

Глава 6

1. Като започнаха хората да се умножават по лицето на земята и им се раждаха дъщери,
2. Божиите синове, като гледаха, че човешките дъщери бяха красиви, вземаха си за жени от всички, които избираха.
3. Тогава ГОСПОД каза: Духът Ми няма да пребъде вечно в човека, защото той е плът; затова дните му ще бъдат сто и двадесет години.
4. В онези дни имаше великани на земята; а и след това, след като Божиите синове влизаха при човешките дъщери и те им раждаха синове, това бяха онези силни и знаменити старовременни мъже.
5. И ГОСПОД видя, че се умножаваше злината на човека по земята и че всичките въображения на мислите на сърцето му бяха само зло цял ден.
6. И ГОСПОД се разкая, че беше създал човека на земята, и се огорчи в сърцето Си.
7. И ГОСПОД каза: Ще изтребя от лицето на земята човека, когото създадох — от човек до добитък, до пълзящи и до небесни птици — понеже се разкаях, че ги направих.
8. А Ной намери благоволение пред ГОСПОДА.
9. Ето родословието на Ной: Ной беше човек праведен, непорочен между съвременниците си; Ной ходеше по Бога.
10. И Ной роди трима сина: Сим, Хам и Яфет.
11. И земята се поквари пред Бога, земята се напълни с насилие.
12. И Бог видя земята, и ето, тя беше покварена, защото всяка плът беше покварила пътя си на земята.
13. И Бог каза на Ной: Краят на всяка плът дойде пред Мен, защото земята се напълни с насилие чрез тях; и ето, ще ги изтребя заедно със земята!
14. Направи си ковчег от гоферово дърво; да направиш в ковчега стаи и да го измажеш отвътре и отвън със смола.
15. Направи го така: дължината на ковчега да бъде триста лакътя, ширината му — петдесет лакътя, а височината му — тридесет лакътя.
16. Прозорец направи на ковчега, като го изкараш един лакът нагоре, а вратата на ковчега постави отстрани; направи го с долен, среден и горен етаж.
17. И ето, Аз ще докарам на земята потоп от вода, за да изтребя под небето всяка плът, която има в себе си жизнено дихание; всичко, което се намира на земята, ще измре.
18. Но с теб ще поставя завета Си; и ще влезеш в ковчега ти, синовете ти, жена ти и жените на синовете ти с теб.
19. И от всяко живо същество, от всяка плът да вкараш в ковчега по две от всеки вид, за да опазиш живота им със себе си; мъжко и женско да бъдат.
20. От птиците според вида им, от добитъка според вида му, и от всички пълзящи земни животни според вида им — по две от всички да влязат при теб, за да им опазиш живота.
21. А ти вземи всякаква храна, която се яде, и я събери при себе си, за да послужи за храна на теб и на тях.
22. И Ной извърши всичко; както му заповяда Бог, така направи.

Глава 7

1. Тогава ГОСПОД каза на Ной: Влез ти и целия ти дом в ковчега, защото теб видях праведен пред Мен в това поколение.
2. Вземи си по седем от всички чисти животни — мъжко и женското му; а от нечистите животни по две — мъжко и женското му;
3. също и от небесните птици по седем — мъжко и женско; за да опазиш от тях потомство по лицето на цялата земя.
4. Защото още седем дни, и Аз ще направя да вали дъжд по земята четиридесет дни и четиридесет нощи и ще изтребя от лицето на земята всичко, което съществува, което съм сътворил.
5. И Ной направи според всичко, което му заповяда ГОСПОД.
6. А Ной беше на шестстотин години, когато стана на земята потопът от водата.
7. И поради водите на потопа Ной, синовете му, жена му и жените на синовете му с него влязоха в ковчега.
8. От чистите животни и от нечистите животни, и от птиците, и от всичко, което се движи по земята,
9. влязоха две по две в ковчега при Ной, мъжко и женско, както Бог заповяда на Ной.
10. И след седем дни водите на потопа заляха земята.
11. В шестстотната година от живота на Ной, във втория месец, на седемнадесетия ден от месеца, в този ден всичките извори на голямата бездна се разпукнаха и небесните прозорци се отвориха.
12. И дъждът валя на земята четиридесет дни и четиридесет нощи.
13. В същия този ден влязоха в ковчега Ной и синовете на Ной, Сим, Хам и Яфет, и жената на Ной, и с тях трите жени на синовете му —
14. те и всичките животни според вида им, и всичкият добитък според вида му, и всички пълзящи животни, които пълзят по земята, според вида им, и всичките птици според вида им, всяка птица и всяко пернато.
15. Две по две от всяка плът, която има в себе си жизнено дихание, влязоха в ковчега при Ной.
16. И които влязоха, мъжко и женско от всяка плът, влязоха, както Бог му беше заповядал; и ГОСПОД затвори след него.
17. Четиридесет дни трая потопът на земята. И водите придойдоха и подеха ковчега, и той се повдигна над земята.
18. Водите се усилваха и прииждаха много на земята и ковчегът се носеше по повърхността на водите.
19. Водите се усилваха твърде много на земята, така че се покриха всичките високи планини, намиращи се под цялото небе.
20. Петнадесет лакътя над тях се издигнаха водите и планините се покриха.
21. И всяка плът, която се движеше по земята, умря — птици, добитък, зверове, всички пълзящи животни, които пълзят по земята, и всеки човек.
22. От всичко, което беше на сушата, всичко, което имаше в ноздрите си жизнено дихание, измря.
23. Всичко, съществуващо, което беше по лицето на земята, се изтреби — от човек до добитък, до пълзящи животни и небесни птици — изтребиха се от земята. Останаха само Ной и онези, които бяха с него в ковчега.
24. А водите се задържаха по земята сто и петдесет дни.

Глава 8

1. Тогава Бог си спомни за Ной и за всичките животни и за всичкия добитък, който беше с него в ковчега. И Бог направи вятър да мине по земята, и водите престанаха.
2. И изворите на бездната и небесните прозорци се затвориха, и дъждът от небето спря.
3. Малко по малко водите се оттегляха от земята и след сто и петдесет дни водите намаляха.
4. А на седемнадесетия ден от седмия месец ковчегът заседна върху Араратските планини.
5. И водите намаляваха непрестанно до десетия месец и в десетия месец, на първия ден от месеца, върховете на планините се показаха.
6. И след четиридесет дни Ной отвори прозореца на ковчега, който беше направил,
7. и изпрати гарвана, който, като излезе, летеше насам-натам, докато водите на земята пресъхнаха.
8. И изпрати от себе си и гълъба, за да види дали са намалели водите по лицето на земята.
9. Но гълъбът се върна при него в ковчега, понеже не намери почивка за краката си, защото водата беше още по лицето на цялата земя. И той простря ръката си и го взе, и го внесе при себе си в ковчега.
10. И като почака още седем дни, пак изпрати гълъба от ковчега.
11. И надвечер гълъбът се върна при него, и ето, имаше в клюна си току-що откъснат маслинен лист. Така Ной позна, че водите са намалели по земята.
12. След това почака още седем дни и изпрати гълъба, и той вече не се върна при него.
13. В шестстотин и първата година на живота на Ной, в първия месец, на първия ден от месеца, водата пресъхна на земята; и Ной вдигна покрива на ковчега и погледна, и ето, повърхността на земята беше изсъхнала.
14. А във втория месец, на двадесет и седмия ден от месеца земята изсъхна.
15. Тогава Бог говори на Ной и каза:
16. Излез от ковчега, ти, жена ти, синовете ти и жените на синовете ти с теб.
17. Изведи със себе си всичко живо от всяка плът, което е с теб — птици, добитък и всичките пълзящи животни, които пълзят по земята — за да се размножават изобилно по земята, да се плодят и да се умножават по земята.
18. И Ной излезе, и с него синовете му, жена му и жените на синовете му.
19. И всичките животни, всичките пълзящи животни, всичките птици, всичко, което се движи по земята, според видовете си, излязоха от ковчега.
20. И Ной издигна олтар на ГОСПОДА и взе от всяко чисто животно и от всяка чиста птица, и принесе всеизгаряния на олтара.
21. И ГОСПОД помириса благоухание на умилостивение и ГОСПОД каза в сърцето Си: Няма да проклинам вече земята поради човека, защото помислите на човешкото сърце са зло още от младините му, и няма вече друг път да поразя всичко живо, както направих.
22. Докато съществува земята, сеитба и жетва, студ и горещина, лято и зима, ден и нощ няма да престанат.

Глава 9

1. И Бог благослови Ной и синовете му и им каза: Бъдете плодовити, умножавайте се и напълнете земята!
2. Ще се страхуват и ще треперят от вас всички земни животни и всички небесни птици; те с всичко, което пълзи по земята, и с всички морски риби са предадени в ръцете ви.
3. Всичко, което се движи и живее, ще ви бъде за храна; давам ви всичко, също както зелената трева.
4. Месо обаче с живота му, тоест с кръвта му, да не ядете.
5. А вашата кръв, кръвта на живота ви, непременно ще изискам; от всяко животно ще я изискам; и от ръката на човека, от ръката на всеки негов брат ще изискам живота на човека.
6. Който пролее човешка кръв, и неговата кръв от човек ще се пролее; защото по Божия образ направи Бог човека.
7. А вие бъдете плодовити и се множете, разпространявайте се по земята и се умножавайте по нея.
8. После Бог говори на Ной и на синовете му с него и каза:
9. Ето, Аз поставям завета Си с вас и с потомството ви след вас,
10. и с всичко живо, което е с вас — птиците, добитъка и всичките земни животни, които са с вас — с всяко земно животно от всичко, което е излязло от ковчега.
11. Поставям завета Си с вас, че няма вече да се изтреби всяка плът от водите на потопа и няма вече да настане потоп да опустоши земята.
12. И Бог каза: Ето знакът на завета, който Аз поставям до вечни поколения между Мен и вас, и всяко живо същество, което е с вас:
13. поставям дъгата Си в облака, и тя ще бъде знак на завета между Мен и земята.
14. Когато докарам облака на земята, дъгата ще се яви в облака,
15. и ще си спомня завета Си, който е между Мен и вас, и всяко живо същество от всяка плът, и водите няма вече да станат потоп, за да изтребят всяка плът.
16. Дъгата ще бъде в облака и ще я гледам, за да помня вечния завет между Бога и всяко живо същество от всяка плът, което е на земята.
17. И Бог каза на Ной: Това е белегът на завета, който поставих между Мен и всяка плът, която е на земята.
18. А синовете на Ной, които излязоха от ковчега, бяха Сим, Хам и Яфет. А Хам беше баща на Ханаан.
19. Тези трима бяха синове на Ной и от тях се насели цялата земя.
20. И Ной започна да обработва земята и насади лозе.
21. И като пи от виното, се опи и се разголи в шатрата си.
22. И Хам, бащата на Ханаан, видя голотата на баща си и каза на двамата си братя отвън.
23. А Сим и Яфет взеха една дреха и като я сложиха двамата на раменете си, пристъпиха заднишком и покриха голотата на баща си; а лицата им гледаха назад и не видяха голотата на баща си.
24. И когато Ной изтрезня от виното си и разбра какво му беше направил по-младият му син, каза:
25. Проклет да е Ханаан; слуга на слуги да бъде на братята си!
26. Каза още: Благословен ГОСПОД, Бог на Сим; и Ханаан да му бъде слуга!
27. Бог да разшири Яфет, и да се засели в шатрите на Сим; и Ханаан да му бъде слуга!
28. И след потопа Ной живя триста и петдесет години.
29. И всичките дни на Ной станаха деветстотин и петдесет години, и умря.

Глава 10

1. Ето родословието на Ноевите синове Сим, Хам и Яфет — и на тях се родиха синове след потопа.
2. Синовете на Яфет: Гомер и Магог, и Мадай, и Яван, и Тувал, и Мосох, и Тирас.
3. А синовете на Гомер: Асханаз и Рифат, и Тогарма.
4. А синовете на Яван: Елиса и Тарсис, Китим, и Доданим.
5. От тях се населиха островите на народите в техните земи, всеки според езика си, според племето си, в народите си.
6. Синовете на Хам: Хус и Мицраим, и Фут, и Ханаан.
7. А синовете на Хус: Сева и Евила, и Савта, и Раама, и Савтека. А синовете на Раама: Сава и Дедан.
8. И Хус роди Нимрод. Той пръв стана силен на земята.
9. Той беше голям ловец пред ГОСПОДА, затова се казва: Като Нимрод, голям ловец пред ГОСПОДА.
10. И началото на царството му беше Вавилон и Ерех, и Акад, и Халне в земята Сенаар.
11. От тази земя излезе в Асирия и съгради Ниневия и Роовот-Ир, и Халах,
12. и Ресен между Ниневия и Халах, който е големият град.
13. А Мицраим роди лудимите и анамимите, и леавимите, и нафтухимите,
14. и патрусимите, и каслухимите, от които произлязоха филистимците, и кафторимите.
15. А Ханаан роди Сидон, първородния си син, и Хет,
16. и евусейците, и аморейците, и гергесейците,
17. и евейците, и арукейците, и асенейците,
18. и арвадците, и цемарейците, и аматейците. След това ханаанските племена се пръснаха.
19. Пределът на ханаанците беше от Сидон, като се отива за Герар, до Газа, и като се отива за Содом и Гомора, и Адма, и Цевоим, до Лаша.
20. Тези са синовете на Хам според племената си, според езиците си, в земите си, в народите си.
21. И на Сим, бащата на всичките синове на Евер и по-възрастния брат на Яфет, също се родиха синове.
22. Синовете на Сим: Елам и Асур, и Арфаксад, и Луд, и Арам.
23. А синовете на Арам: Уз и Ул, и Гетер, и Маш.
24. И Арфаксад роди Сала, а Сала роди Евер.
25. А на Евер се родиха двама сина; името на единия беше Фалек, защото в неговите дни се раздели земята; а името на брат му беше Йоктан.
26. Йоктан роди Алмодад и Шалеф, и Хацармавет, и Ярах,
27. и Адорам, и Узал, и Дикла,
28. и Овал, и Авимаил, и Сава,
29. и Офир, и Евил, и Йовав; всички тези бяха синове на Йоктан.
30. Техните заселища бяха от Меша, докато се стигне до Сефар, източната планина.
31. Тези са синовете на Сим според племената си, според езиците си, в земите си, според народите си.
32. Тези са племената на синовете на Ной според родословието им, в народите им; и от тях се отделиха народите по земята след потопа.

Глава 11

1. А по цялата земя имаше един език и един говор.
2. И като тръгнаха от изток, намериха поле в земята Сенаар и се заселиха там.
3. И си казаха един на друг: Елате, да направим тухли и да ги изпечем в огъня. Тухли употребяваха вместо камъни, а смола употребяваха вместо хоросан.
4. И казаха: Елате, да си съградим град и кула, чийто връх да стига до небето, и да си спечелим име, да не би да се разпръснем по лицето на цялата земя.
5. А ГОСПОД слезе да види града и кулата, които градяха човешките синове.
6. И ГОСПОД каза: Ето, един народ са и всички имат един език; и това е само началото на тяхната дейност; и вече няма да им бъде невъзможно нищо, което биха намислили да правят.
7. Елате, да слезем и там да разбъркаме езика им, така че един на друг да не разбират езика си.
8. Така ГОСПОД ги разпръсна оттам по лицето на цялата земя и престанаха да градят града.
9. Затова той се нарече Вавилон, защото там ГОСПОД разбърка езика на цялата земя; и оттам ГОСПОД ги разпръсна по лицето на цялата земя.
10. Ето родословието на Сим: Сим беше на сто години и роди Арфаксад две години след потопа.
11. А откакто роди Арфаксад, Сим живя петстотин години и роди синове и дъщери.
12. Арфаксад живя тридесет и пет години и роди Сала.
13. А откакто роди Сала, Арфаксад живя четиристотин и три години и роди синове и дъщери.
14. Сала живя тридесет години и роди Евер.
15. А откакто роди Евер, Сала живя четиристотин и три години и роди синове и дъщери.
16. Евер живя тридесет и четири години и роди Фалек.
17. А откакто роди Фалек, Евер живя четиристотин и тридесет години и роди синове и дъщери.
18. Фалек живя тридесет години и роди Рагав.
19. А откакто роди Рагав, Фалек живя двеста и девет години и роди синове и дъщери.
20. Рагав живя тридесет и две години и роди Серух.
21. А откакто роди Серух, Рагав живя двеста и седем години и роди синове и дъщери.
22. Серух живя тридесет години и роди Нахор.
23. А откакто роди Нахор, Серух живя двеста години и роди синове и дъщери.
24. Нахор живя двадесет и девет години и роди Тара.
25. А откакто роди Тара, Нахор живя сто и деветнадесет години и роди синове и дъщери.
26. Тара живя седемдесет години и роди Аврам, Нахор и Аран.
27. Ето родословието на Тара: Тара роди Аврам, Нахор и Аран. А Аран роди Лот.
28. И Аран умря преди баща си Тара в Ур Халдейски, в родната си земя.
29. И Аврам и Нахор си взеха жени; името на жената на Аврам беше Сарая, а името на жената на Нахор беше Мелха, дъщеря на Аран, баща на Мелха, баща и на Есха.
30. А Сарая беше безплодна, нямаше дете.
31. И Тара взе сина си Аврам и внука си Лот, сина на Аран, и снаха си Сарая, жената на сина си Аврам, и излязоха заедно от Ур Халдейски, за да отидат в земята Ханаан; и дойдоха в Харан и се заселиха там.
32. И дните на Тара станаха двеста и пет години, и Тара умря в Харан.

Глава 12

1. И ГОСПОД каза на Аврам: Излез от земята си, от рода си и от бащиния си дом, и иди в земята, която ще ти покажа!
2. Ще те направя голям народ и ще те благословя, и ще възвелича името ти, и ще бъдеш за благословение.
3. Ще благословя онези, които те благославят, и ще прокълна онзи, който те кълне, и в теб ще се благославят всички земни племена.
4. И така, Аврам тръгна, както му каза ГОСПОД, и Лот тръгна с него. А Аврам беше на седемдесет и пет години, когато излезе от Харан.
5. Аврам взе жена си Сарая, братовия си син Лот, всичкия си имот, който бяха спечелили, и хората, които бяха придобили в Харан, и излязоха, за да отидат в ханаанската земя. И стигнаха в ханаанската земя.
6. И Аврам пропътува земята до местността Сихем, до дъба Море. Тогава ханаанците живееха в земята.
7. И ГОСПОД се яви на Аврам и каза: На твоето потомство ще дам тази земя. И там издигна олтар на ГОСПОДА, който му се яви.
8. Оттам се премести към хълма, който е на изток от Ветил, където разпъна шатрата си; Ветил оставаше на запад, а Гай — на изток. И там издигна олтар на ГОСПОДА и призова Името на ГОСПОДА.
9. И Аврам се вдигна и продължи пътя си на юг.
10. А в земята настана глад; затова Аврам слезе в Египет да поживее там като чужденец, понеже гладът се беше усилил в ханаанската земя.
11. И когато наближи да влезе в Египет, каза на жена си Сарая: Ето, зная, че си жена красива на глед.
12. Египтяните, като те видят, ще кажат: Тя му е жена! И мен ще убият, а теб ще оставят жива.
13. Моля те, кажи, че си ми сестра, за да ми бъде добре заради теб и да се опази животът ми заради теб.
14. И като влезе Аврам в Египет, египтяните видяха, че жената беше твърде красива.
15. Видяха я и големците на фараона и я похвалиха на фараона; затова жената беше заведена в дома на фараона.
16. И заради нея той стори добро на Аврам, и той имаше овце и говеда, и магарета, и слуги, и слугини, и магарици, и камили.
17. Но ГОСПОД порази фараона и дома му с тежки язви поради Сарая, жената на Аврам.
18. Тогава фараонът повика Аврам и каза: Какво е това, което ми стори ти? Защо не ми каза, че ти е жена?
19. Защо ми каза: Сестра ми е; така че аз си я взех за жена! И сега, ето жена ти; вземи я и си иди.
20. И фараонът му определи хора, които изпратиха него, жена му и всичко, което имаше.

Глава 13

1. И Аврам излезе от Египет, той и жена му, и всичко, което имаше, и Лот с него, и замина към южната страна.
2. А Аврам беше много богат с добитък, сребро и злато.
3. И от южната страна той минаваше постепенно чак до Ветил, до мястото, където по-напред беше шатрата му между Ветил и Гай,
4. до мястото, където първоначално беше издигнал олтара. И там Аврам призова Името на ГОСПОДА.
5. Също и Лот, който ходеше заедно с Аврам, имаше овце и говеда, и шатри.
6. И земята не ги побираше да живеят заедно, тъй като имотът им беше много и не можеха да живеят заедно.
7. И между говедарите на Аврам и говедарите на Лот се появи спречкване. По това време хананците и ферезейците населяваха тази земя.
8. Тогава Аврам каза на Лот: Да няма, моля ти се, спречкване между мен и теб и между моите говедари и твоите говедари, защото ние сме братя!
9. Не е ли пред теб цялата земя? Моля ти се, отдели се от мен! Ти ако отидеш наляво, аз ще отида надясно; или ти ако отидеш надясно, аз ще отида наляво.
10. И Лот повдигна очи и видя цялата околност на Йордан, която, преди ГОСПОД да беше унищожил Содом и Гомора, цялата се напояваше добре, като ГОСПОДНАТА градина, като египетската земя, до Сигор.
11. Затова Лот си избра цялата околност на Йордан. И Лот тръгна на изток и се разделиха един от друг.
12. Аврам се засели в земята Ханаан, а Лот се засели между градовете на Йорданската околност и поставяше шатрите си докато стигна до Содом.
13. А содомските мъже бяха твърде лоши и грешни пред ГОСПОДА.
14. И ГОСПОД каза на Аврам, след като Лот се отдели от него: Повдигни сега очите си от мястото, където си, и погледни към север и юг, към изток и запад;
15. защото цялата земя, която виждаш, ще дам на теб и на потомството ти до века.
16. И ще направя потомството ти многочислено като земния прах; така че ако може някой да изброи земния прах, ще се изброи и твоето потомство.
17. Стани и обходи земята надлъж и нашир, защото на теб ще я дам.
18. Тогава Аврам вдигна шатрите си, дойде и се засели при Мамвриевите дъбове, които са в Хеврон; и там издигна олтар на ГОСПОДА.

Глава 14

1. В дните на сенаарския цар Амарфал, еласарския цар Ариох, еламския цар Ходологомор и гоимския цар Тидал,
2. те тръгнаха на война против содомския цар Вера, гоморския цар Варса, адманския цар Сенав, цевоимския цар Симовор и царя на Вала, която е Сигор.
3. Всички тези се събраха в долината Сидим, където е сега Солено море.
4. Дванадесет години бяха подчинени на Ходологомор, а в тринадесетата въстанаха.
5. В четиринадесетата година дойдоха Ходологомор и царете, които бяха с него, и поразиха рафаимите в Астарот-Карнаим, зузимите в Хам, емимите в Сави-Кириатаим,
6. и хорейците в планината им Сиир, до Ел-Фаран, който е при пустинята.
7. А като се върнаха, дойдоха в Ен-Мишнат, който е Кадис, и поразиха цялата страна на амаличаните, както и аморейците, които живееха в Асасон-Тамар.
8. Тогава содомският цар, гоморският цар, адманският цар, цевоимският цар и царят на Вала, която е Сигор, излязоха и се опълчиха против тях на бой в долината Сидим:
9. против еламския цар Ходологомор, гоимския цар Тидал, сенаарския цар Амарфал и еласарския цар Ариох; четирима царе против петимата.
10. А долината Сидим беше пълна със смолни ями; и царете на Содом и Гомора, като бягаха, паднаха в тях, а останалите избягаха в планината.
11. И победителите взеха всичкия имот на Содом и Гомора и всичката храна и си отидоха.
12. Взеха и Аврамовия племенник Лот, който живееше в Содом, заедно с имота му и си отидоха.
13. А един от онези, които се избавиха, дойде и съобщи това на евреина Аврам; той живееше при дъбовете на амореeца Мамврий, брат на Есхол и брат на Анер, които бяха съюзници на Аврам.
14. И когато Аврам чу, че брат му бил пленен, изведе своите триста и осемнадесет обучени мъже, родени в неговия дом, и гони враговете до Дан.
15. И през нощта той и слугите му, като се разделиха против тях, ги поразиха и ги гониха до Хова, която е отляво на Дамаск.
16. И възвърна всичкия имот, върна и брат си Лот с имота му, както и жените и народа.
17. И като се върна Аврам, след като беше победил Ходологомор и царете, които бяха с него, содомският цар излезе да го посрещне в долината Сави, която е Царската долина.
18. Така и Мелхиседек, царят на Салим, който беше свещеник на Всевишния Бог, изнесе хляб и вино,
19. и го благослови, като каза: Благословен да бъде Аврам от Всевишния Бог, Владетел на небето и на земята!
20. Благословен и Всевишният Бог, който предаде враговете ти в ръката ти! И Аврам му даде десятък от всичко.
21. А содомският цар каза на Аврам: Дай ми хората, а имота задръж за себе си.
22. Но Аврам каза на содомския цар: Аз вдигнах ръката си пред ГОСПОДА, Всевишния Бог, Владетел на небето и на земята,
23. и се заклех, че няма да взема нищо от твоето, нито конец нито ремък за обувки, да не би да кажеш: Аз обогатих Аврам.
24. Приемам само онова, което изядоха момчетата; и дела на мъжете които дойдоха с мен: Анер, Есхол и Мамврий — те нека вземат дела си.

Глава 15

1. След тези събития ГОСПОДНОТО слово беше към Аврам във видение и каза: Не се бой, Авраме; Аз съм твой щит, наградата ти — извънредно голяма.
2. А Аврам каза: Господи БОЖЕ, какво ще ми дадеш, като аз си отивам бездетен и този Елиезер от Дамаск ще притежава дома ми?
3. Аврам каза още: Ето, Ти не ми даде потомство; и ето, един роден в дома ми ще ми стане наследник.
4. Но ето, ГОСПОДНОТО слово му каза: Този човек няма да ти стане наследник, а онзи, който ще излезе от тялото ти, ще ти бъде наследник.
5. Тогава, като го изведе вън, каза: Погледни към небето и изброй звездите, ако можеш да ги изброиш. И му каза: Така многобройно ще бъде твоето потомство!
6. И Аврам повярва в ГОСПОДА, и Той му го счете за правда.
7. После му каза: Аз съм ГОСПОД, който те изведох от Ур Халдейски, за да ти дам да наследиш тази земя.
8. А той каза: Господи БОЖЕ, по какво да позная, че ще я наследя?
9. ГОСПОД му каза: Вземи ми тригодишна юница, тригодишна коза, тригодишен овен, гургулица и гълъбче.
10. И той Му взе всички тези, разсече ги през средата и постави всяка половина срещу другата; но птиците не разсече.
11. И хищни птици се спуснаха върху труповете, но Аврам ги разпъди.
12. А около залеза на слънцето дълбок сън нападна Аврам, и ето, ужас, дълбок мрак го обзе.
13. Тогава ГОСПОД каза на Аврам: Със сигурност знай, че твоето потомство ще бъде чуждо в чужда земя и ще им бъдат роби; и те ще ги угнетяват четиристотин години.
14. Но Аз ще съдя и народа, на когото ще робуват, и след това ще излязат с голям имот.
15. А ти ще отидеш при бащите си в мир, ще бъдеш погребан в честита старост.
16. А в четвъртото поколение потомците ти ще се върнат тук, защото беззаконието на аморейците още не е стигнало до върха си.
17. А когато слънцето залезе и настана дълбок мрак, ето, димяща пещ и огнен пламък, който премина между тези части на разсечените животни.
18. И в този ден ГОСПОД направи завет с Аврам, като каза: На твоето потомство дадох тази земя, от египетската река до голямата река, реката Ефрат:
19. земята на кенейците, кенезейците, кадмонейците,
20. хетейците, ферезейците, рафаимите,
21. аморейците, ханаанците, гергесейците и евусейците.

Глава 16

1. А Сарая, жената на Аврам, не му раждаше деца; но имаше слугиня, египтянка, на име Агар.
2. И Сарая каза на Аврам: Ето, ГОСПОД заключи утробата ми, да не раждам, затова влез при слугинята ми, може би ще придобия дете чрез нея. И Аврам послуша това, което каза Сарая.
3. И така, след като Аврам беше преживял десет години в ханаанската земя, Сарая, жената на Аврам, взе слугинята си Агар, египтянката, и я даде на мъжа си Аврам да му бъде жена.
4. И той влезе при Агар и тя забременя; но като видя, че забременя, господарката й стана презряна в очите й.
5. Тогава Сарая каза на Аврам: Поради теб ми е тази обида! Дадох слугинята си в твоите обятия, а като видя, че забременя, аз станах презряна в очите й. ГОСПОД нека съди между мен и теб!
6. А Аврам каза на Сарая: Ето, слугинята ти е в ръката ти. Направи с нея, както искаш. И Сарая се отнасяше зле с нея, така че тя побягна от лицето й.
7. Но Ангелът ГОСПОДЕН я намери при един воден извор в пустинята, при извора на пътя за Сур,
8. и каза: Агар, Сараина слугиньо, откъде идваш и къде отиваш? А тя каза: Бягам от лицето на господарката си Сарая.
9. А Ангелът ГОСПОДЕН й каза: Върни се при господарката си и се покори под ръцете й.
10. Ангелът ГОСПОДЕН й каза още: Ще преумножа потомството ти, така че да не може да се изброи поради своето множество.
11. И Ангелът ГОСПОДЕН й каза: Ето, ти си забременяла и ще родиш син; да го наречеш Исмаил, защото ГОСПОД чу скръбта ти.
12. Той ще бъде човек като диво магаре; ръката му ще бъде против всекиго и ръката на всекиго — против него; и той ще живее пред лицето на всичките си братя.
13. Тогава Агар нарече ГОСПОДА, който й говореше, с това име: Ти си Бог, който ме гледа; защото каза: Не видях ли аз тук изотзад Онзи, който ме погледна?
14. Затова този кладенец се нарече Вир-Лахай-Рои; ето той е между Кадис и Варад.
15. И Агар роди син на Аврам, и Аврам нарече сина си, който му роди Агар, Исмаил.
16. А Аврам беше на осемдесет и шест години, когато Агар роди Исмаил на Аврам.

Глава 17

1. Когато Аврам беше на деветдесет и девет години, Господ се яви на Аврам и му каза: Аз съм Бог Всемогъщият. Ходи пред Мен и бъди непорочен!
2. И ще поставя завета Си между Мен и теб и ще те умножа твърде много.
3. Тогава Аврам падна на лицето си; и Бог му говори и каза:
4. Ето, Моят завет е с теб и ти ще станеш отец на множество народи.
5. Няма вече да се наричаш Аврам, а името ти ще бъде Авраам; защото те направих отец на множество народи.
6. Ще те направя много плодовит и ще произведа народи от теб, и царе ще произлязат от теб.
7. И ще утвърдя завета Си между Мен и теб и потомците ти след теб през всичките им поколения за вечен завет, че ще бъда Бог на теб и на потомството ти след теб.
8. На теб и на потомството ти след теб ще дам земята, в която си чужденец, за вечно притежание, цялата ханаанска земя; и ще им бъда Бог.
9. И Бог каза на Авраам: Пази завета ми, ти и потомците ти след теб, през всичките им поколения.
10. Ето Моят завет, който трябва да пазите между Мен и вас и потомците ти след теб: всеки между вас от мъжки пол да се обрязва.
11. Да обрязвате краекожието на плътта си; това ще бъде знак на завета между Мен и вас.
12. Всяко мъжко дете между вас във всичките ви поколения да се обрязва, като стане на осем дни, както роденото у дома ти, така и онова, което не е от твоето потомство, купено с пари от някой чужденец.
13. Непременно да се обрязва и роденият у дома ти, и купеният с парите ти. Моят завет в плътта ви ще бъде вечен завет.
14. А необрязаният от мъжки пол, чието краекожие на плътта не е обрязано, тази душа да се изтреби измежду народа си, защото е нарушил завета Ми.
15. И Бог каза на Авраам: Не наричай вече Сарая жена си Сарая; а Сара да бъде името й.
16. Аз ще я благословя, и ще ти дам и син от нея. И ще я благословя, и тя ще стане майка на народи; царе на народи ще произлязат от нея.
17. Тогава Авраам падна на лицето си и се засмя, и каза в сърцето си: На стогодишен човек ли ще се роди дете? И деветдесетгодишната Сара ли ще роди?
18. И Авраам каза на Бога: Дано Исмаил да е жив пред Теб!
19. Но Бог каза: Не, жена ти Сара ще ти роди син, и ще го наречеш Исаак. И ще поставя завета си с него за вечен завет, за потомството му след него.
20. И за Исмаил те послушах. Ето, благослових го и ще го направя плодовит, и ще го преумножа; дванадесет князе ще се родят от него и ще го направя велик народ.
21. Но завета Си ще утвърдя с Исаак, когото Сара ще ти роди догодина по това време.
22. А като престана да говори с Авраам, Бог възлезе от него.
23. В същия този ден Авраам взе сина си Исмаил, всичките родени в дома му и всичките купени с парите му, всеки от мъжки пол между хората на Авраамовия дом, и обряза краекожието на плътта им, както Бог му каза.
24. Авраам беше на деветдесет и девет години, когато беше обрязано краекожието на плътта му.
25. А синът му Исмаил беше на тринадесет години, когато беше обрязано краекожието на плътта му.
26. В същия този ден се обрязаха Авраам и синът му Исмаил.
27. И всичките мъже от дома му — както родените в дома, така и купените от чужденци с пари, се обрязаха заедно с него.

Глава 18

1. И ГОСПОД се яви на Авраам при Мамвриевите дъбове, когато той седеше при входа на шатрата си в горещината на деня.
2. И повдигна очите си и видя, ето, трима мъже стояха пред него; и като ги видя, изтича от входа на шатрата да ги посрещне и се поклони до земята,
3. и каза: Господарю, ако съм намерил благоволение пред очите Ти, моля Ти се, не отминавай слугата Си!
4. Нека донесат малко вода и измийте краката си, и си починете под дървото.
5. И аз ще донеса малко хляб да подкрепите сърцето си, и после ще си заминете; понеже затова минахте при слугата си. А те казаха: Направи, както си казал.
6. Тогава Авраам влезе бързо в шатрата при Сара и каза: Приготви по-скоро три мери чисто брашно, замеси и направи пити.
7. А Авраам изтича при говедата, взе едно младо, добро теле и го даде на слугата, който побърза да го сготви.
8. После взе масло, мляко и сготвеното теле и сложи пред тях; и той стоеше при тях под дървото, и те ядоха.
9. И му казаха: Къде е жена ти Сара? А той каза: Ето, в шатрата е.
10. И ГОСПОД каза: Догодина по това време Аз непременно ще се върна при теб, и ето, жена ти Сара ще има син. А Сара слушаше от входа на шатрата, която беше зад него.
11. А Авраам и Сара бяха стари, на преклонна възраст; на Сара беше престанало обикновеното на жените.
12. И Сара се засмя в себе си и каза: Като съм остаряла, ще има ли за мен удоволствие, като и господарят ми е стар?
13. А ГОСПОД каза на Авраам: Защо Сара се засмя и каза: Като съм остаряла, дали наистина ще родя?
14. Има ли нещо невъзможно за ГОСПОДА? В определеното време ще се върна при теб, догодина по това време, и Сара ще има син.
15. Тогава Сара, понеже се уплаши, отрече и каза: Не съм се смяла! А Той каза: Не, ти се засмя.
16. Като станаха оттам, мъжете се обърнаха към Содом; и Авраам отиде с тях, за да ги изпрати.
17. И ГОСПОД каза: Да скрия ли от Авраам това, което ще сторя,
18. тъй като Авраам непременно ще стане велик и силен народ и чрез него ще се благославят всичките народи на земята?
19. Защото съм го познал, за да заповяда на синовете си и на дома си след себе си да пазят ГОСПОДНИЯ път, като вършат правда и правосъдие, за да направи ГОСПОД да дойде на Авраам онова, което е говорил за него.
20. И ГОСПОД каза: Понеже викът на Содом и Гомора стана силен и понеже грехът им е твърде тежък,
21. ще сляза сега и ще видя дали са вършили напълно според вика, който стигна до Мен; и ако не, ще узная.
22. Тогава мъжете, като се обърнаха оттам, отидоха към Содом. Но Авраам още стоеше пред ГОСПОДА.
23. И Авраам се приближи и каза: Ще погубиш ли праведния с неправедния?
24. Може да има петдесет праведни в града; ще погубиш ли мястото, няма ли да му простиш заради петдесетте праведни, които са в него?
25. Не може да бъде Ти да сториш такова нещо, да убиеш праведния с неправедния, така че праведният да бъде като неправедния! Не може да бъде това от Теб! Съдията на цялата земя няма ли да върши правда?
26. И ГОСПОД каза: Ако намеря в Содом петдесет праведни, вътре в града, ще простя на цялото място заради тях.

27. А Авраам в отговор каза: Ето, сега аз, който съм прах и пепел, се осмелих да говоря на Господа:
28. Може на петдесетте праведни да не достигат пет; ще погубиш ли целия град заради петимата? Той каза: Няма да го погубя, ако намеря там четиридесет и пет.
29. А Авраам пак Му говори, и каза: Може да се намерят там четиридесет. Той каза: Заради четиридесетте няма да сторя това.
30. А Авраам каза: Да не се разгневи Господ, че пак ще кажа: Може да се намерят там тридесет. И Той каза: Няма да сторя това, ако намеря там тридесет.
31. А Авраам каза: Ето сега, осмелих се да говоря на Господа; може да се намерят там двадесет. И Той каза: Заради двадесетте няма да го погубя.
32. Тогава Авраам каза: Да не се разгневи Господ, ако проговоря пак, само този път: Може да се намерят там десет. И Той каза: Заради десетте няма да го погубя.
33. И като престана да говори с Авраам, ГОСПОД си отиде, а Авраам се върна на мястото си.

Глава 19

1. Привечер двамата ангели дойдоха в Содом. А Лот седеше в содомската порта и като ги видя, Лот стана да ги посрещне, поклони се с лице до земята и каза:
2. Ето, господари мои, отбийте се, моля ви, в къщата на слугата си и пренощувайте, и измийте краката си, и утре станете и си идете по пътя. А те казаха: Не, ще пренощуваме на улицата.
3. Но като настояваше много, те се отбиха при него и влязоха в къщата му. И той им направи угощение и изпече безквасни хлябове, и ядоха.
4. Но преди те да си легнат, градските мъже, содомските мъже, млади и стари, целият народ, от всички краища на града, наобиколиха къщата.
5. И викаха на Лот и казваха: Къде са мъжете, които дойдоха у теб тази нощ? Изведи ни ги да ги познаем!
6. А Лот излезе при тях пред вратата, затвори вратата зад себе си и каза:
7. Моля ви се, братя мои, не правете такова зло!
8. Ето, имам две дъщери, които не са познали мъж; тях да ви изведа вън, и им сторете, каквото искате. Само на тези мъже не правете нищо, понеже затова са влезли под покрива ми!
9. Но те казаха: Махни се оттук! Казаха още: Той дойде тук самичък и чужденец, а иска още и съдия да бъде! Ей сега ще постъпим с теб по-лошо отколкото с тях! И настъпиха силно срещу човека Лот и се приближиха да разбият вратата.
10. Но мъжете протегнаха ръце и дръпнаха Лот при себе си в къщата и затвориха вратата.
11. И поразиха със слепота мъжете, които бяха пред вратата на къщата, от малък до голям, така че се измориха да търсят вратата.
12. Тогава мъжете казаха на Лот: Имаш ли тук някой друг — зет или синове, или дъщери, или които и да било други, които имаш в града — изведи ги от това място;
13. защото ние ще погубим мястото, понеже викът им стана силен пред ГОСПОДА и ГОСПОД ни изпрати да го погубим.
14. И така, Лот излезе и говори на зетьовете си, които щяха да вземат дъщерите му, и каза: Станете и излезте от това място, защото ГОСПОД ще погуби града! Но на зетьовете му се видя, че той се шегува.
15. Когато се зазори, ангелите настояваха пред Лот и казваха: Стани, вземи жена си и двете си дъщери, които са тук, за да не погинеш сред беззаконието на този град!
16. Но той се бавеше, затова мъжете хванаха за ръка него, жена му и двете му дъщери, изведоха го и го оставиха вън от града, понеже ГОСПОД го пожали.
17. И като ги изведоха вън, единият каза на Лот: Бягай за живота си! Да не погледнеш назад, нито да се спреш някъде в цялата тази околност! Бягай на планината, за да не погинеш!
18. А Лот им каза: Ах, не, Господарю!
19. Ето, слугата ти намери благоволение пред Теб и с опазването на живота ми Ти правиш още по-голяма милостта, която си ми оказал; но аз не мога да побягна на планината, да не би да ме постигне злото и да умра.
20. Гледай, този град е близо и е малък — моля те, да прибягна там! Нека побягна там — не е ли малък град? И така животът ми ще се запази.
21. Той му каза: Ето, слушам те и за това нещо, че няма да разоря града, за който ти говори.
22. Бързай, бягай там, защото Аз не мога да направя нищо, докато ти не стигнеш там. Затова този град се наименува Сигор.
23. Слънцето изгряваше на земята, когато Лот влезе в Сигор.
24. Тогава ГОСПОД изля върху Содом и Гомора сяра и огън от ГОСПОДА от небето.
25. Той разори тези градове и цялата околност, всичките жители на градовете и земните растения.
26. Но жена му след него погледна назад и стана на стълб от сол.
27. И сутринта Авраам подрани на мястото, където беше стоял пред ГОСПОДА,
28. и погледна към Содом и Гомора и към цялата земя на равнината, и видя, и ето, дим, като

дим от пещ, се издигаше от земята.
29. И така, когато Бог унищожи градовете на тази равнина, Бог си спомни за Авраам и изведе Лот изсред разорението, когато разори градовете, в които живееше Лот.
30. А Лот излезе от Сигор и живееше в планината и с него — двете му дъщери. Понеже се боеше да остане в Сигор, затова живееше в една пещера, той и двете му дъщери.
31. Тогава първородната каза на по-младата: Баща ни е стар и няма мъж на земята да влезе при нас според обичая на цялата земя.
32. Ела да напием баща си с вино и да лежим с него, за да запазим потомство от баща си.
33. И така, онази нощ напиха баща си с вино и първородната влезе и лежа с баща си, а той не разбра нито кога легна тя, нито кога стана.
34. И на сутринта първородната каза на по-младата: Виж, миналата нощ аз лежах с баща си; да го напием с вино и тази нощ, и влез ти и лежи с него, за да запазим потомство от баща си.
35. И така, и онази нощ напиха баща си с вино и по-младата влезе и лежа с него, а той не разбра нито кога легна тя, нито кога стана.
36. Така и двете дъщери на Лот забременяха от баща си.
37. И първородната роди син и го наименува Моав; той е отец на моавците и до днес.
38. И по-младата роди син и го наименува Бен-Ами; той е отец на амонците и до днес.

Глава 20

1. Оттам Авраам тръгна към южната страна. Той се настани между Кадис и Сур и живееше като чужденец в Герар.
2. И Авраам казваше за жена си Сара: Тя ми е сестра. И герарският цар Авимелех прати и взе Сара.
3. Но Бог дойде при Авимелех насън през нощта и му каза: Ето, ти умираш поради жената, която си взел, защото тя си има мъж.
4. А Авимелех не се беше приближил при нея. И каза: Господи, ще убиеш ли и един праведен народ?
5. Не ми ли каза сам той: Сестра ми е? А и тя, сама тя каза: Той ми е брат. С право сърце и с чисти ръце направих това.
6. И Бог му каза насън: Да, Аз зная, че си направил това с право сърце; и Аз те въздържах да не съгрешиш против Мен, и затова не те оставих да се докоснеш до нея.
7. И така, сега върни жената на човека, защото е пророк и ще се помоли за теб, и ти ще останеш жив; но ако не я върнеш, знай, че непременно ще умреш, ти и всички твои.
8. На сутринта, като стана рано, Авимелех повика всичките си слуги и каза всички тези неща в ушите им; и мъжете много се уплашиха.
9. Тогава Авимелех повика Авраам и му каза: Какво ни направи ти? Какво ти съгреших, че си навлякъл на мен и на царството ми такъв голям грях? Направил си ми неща, които не трябва да се правят!
10. И Авимелех каза още на Авраам: Какво си имал на ум, че стори това нещо?
11. И Авраам каза: Сторих го понеже си казах: Няма да има страх от Бога в това място и ще ме убият заради жена ми.
12. А при това тя наистина ми е сестра, дъщеря на баща ми, но не и дъщеря на майка ми; и ми стана жена.
13. И когато Бог ме направи да странствам от бащиния си дом, й казах: Направи ми тази добрина — на всяко място, където отидем, казвай за мен: Той ми е брат.
14. Тогава Авимелех взе овце и говеда, слуги и слугини и ги даде на Авраам, и върна жена му Сара.
15. И Авимелех каза: Ето, земята ми е пред теб: засели се където ти се вижда добре.
16. А на Сара каза: Ето, дадох на брат ти хиляда сребърника; ето, това ти е покривало за очите пред всички, които са с теб; и пред всички хора си оправдана.
17. И така, Авраам се помоли на Бога, и Бог изцели Авимелех и жена му, и слугините му, така че отново раждаха деца.
18. Защото поради Сара, жената на Авраам, ГОСПОД беше заключил напълно всички утроби в дома на Авимелех.

Глава 21

1. И ГОСПОД посети Сара, както беше казал; и ГОСПОД направи на Сара, както беше говорил.
2. И Сара забременя и роди син на Авраам в стариите му, в определеното му от Бога време.
3. И Авраам нарече сина, който му се роди, когото Сара му роди, Исаак.
4. И на осмия ден Авраам обряза сина си Исаак, както му беше заповядал Бог.
5. А Авраам беше на сто години, когато му се роди синът му Исаак.
6. И Сара каза: Бог ми направи смях; всеки, който чуе, ще се смее заедно с мен.
7. Каза още: Кой би казал на Авраам, че Сара ще кърми синове — защото му родих син в стариите му.
8. А когато детето порасна, го отбиха. И в деня, когато отбиха Исаак, Авраам направи голямо угощение.
9. А Сара видя, че синът на египтянката Агар, когото бе родила на Авраам, се присмива,
10. затова каза на Авраам: Изпъди тази слугиня и сина й, защото синът на тази слугиня няма да наследи с моя син Исаак!
11. Но тази дума се видя твърде тежка на Авраам поради сина му Исмаил.
12. Но Бог каза на Авраам: Да не ти се вижда тежко за момчето и за слугинята ти; за всичко, което ти каза Сара, послушай гласа й, защото по Исаак ще се нарече твоето потомство.
13. Но и от сина на слугинята ще направя да стане народ, понеже е твое потомство.
14. Тогава на сутринта Авраам стана рано, взе хляб и мех с вода и ги даде на Агар, като ги сложи на рамото й; даде й и детето и я изпрати. А тя отиде и се скиташе в пустинята Вирсавее.
15. Но водата в меха се свърши; и тя хвърли детето под един храст,
16. и отиде и седна насреща, на един хвърлей на стрела разстояние, защото си каза: Да не гледам, като умира детето. И като седна насреща, издигна глас и заплака.
17. А Бог чу гласа на момчето. И Божият Ангел извика към Агар от небето и каза: Какво ти е, Агар? Не се бой, защото Бог чу гласа на момчето от мястото, където е.
18. Стани, вдигни момчето и го крепи с ръката си, защото ще направя от него велик народ.
19. Тогава Бог й отвори очите и тя видя кладенец с вода, и отиде и напълни меха с вода, и даде на момчето да пие.
20. А Бог беше с момчето и то порасна и се засели в пустинята, и стана стрелец.
21. Засели се в пустинята Фаран и майка му му взе жена от египетската земя.
22. По онова време Авимелех и военачалникът му Фихол говориха на Авраам и казаха: Бог е с теб във всичко, което правиш.
23. И сега, закълни ми се тук в Бога, че няма да постъпваш невярно нито с мен, нито с рода ми, нито с потомството ми; а според благостта, която съм показал към теб, ще показваш и ти към мен и към земята, в която пребиваваш като чужденец.
24. И Авраам каза: Заклевам се.
25. А Авраам изобличи Авимелех за водния кладенец, който слугите на Авимелех бяха отнели насила.
26. Но Авимелех каза: Не знам кой е направил това нещо, нито ти си ми казал за това, нито аз съм чул, освен днес.
27. Тогава Авраам взе овце и говеда и ги даде на Авимелех, и двамата сключиха договор.
28. И Авраам отдели седем женски агнета от стадото.
29. И Авимелех каза на Авраам: Какви са тези женски агнета, които си отделил?
30. А той каза: Тези седем женски агнета ще вземеш от мен, да ми бъдат за свидетелство, че аз съм изкопал този кладенец.
31. Затова той нарече онова място Вирсавее, защото там двамата се заклеха.
32. Така те сключиха договор във Вирсавее. И Авимелех и военачалникът му Фихол станаха и се върнаха във филистимската земя.
33. И Авраам насади боже дърво във Вирсавее и там призова Името на ГОСПОДА, Вечния Бог.

34. И Авраам остана като чужденец във филистимската земя много дни.

Глава 22

1. След тези събития Бог изпита Авраам и му каза: Авраме! А той каза: Ето ме.
2. И Бог каза: Вземи сега сина си, единствения си син, когото обичаш, Исаак, и иди в местността Мория и го принеси там във всеизгаряне на един от хълмовете, за който ще ти кажа!
3. И на сутринта Авраам подрани и оседла магарето си, и взе със себе си и двама от слугите си, и сина си Исаак; и като нацепи дърва за всеизгарянето, стана и отиде на мястото, за което Бог му беше казал.
4. На третия ден Авраам подигна очи и видя отдалеч мястото.
5. Тогава Авраам каза на слугите си: Вие останете тук с магарето, а аз и момчето ще отидем там, и като се поклоним, ще се върнем при вас.
6. И Авраам взе дървата за всеизгарянето и ги натовари на сина си Исаак, а той взе в ръката си огъня и ножа и двамата отидоха заедно.
7. Тогава Исаак продума на баща си Авраам и каза: Татко мой! А той каза: Ето ме, сине мой. И Исаак каза: Ето огъня и дървата, а къде е агнето за всеизгарянето?
8. И Авраам каза: Сине мой, Бог ще си предвиди агнето за всеизгаряне. И двамата вървяха заедно.
9. А като стигнаха на мястото, за което Бог му беше казал, Авраам издигна там олтар, нареди дървата и като върза сина си Исаак, го сложи на олтара върху дървата.
10. И Авраам протегна ръката си и взе ножа да заколи сина си.
11. Тогава Ангелът ГОСПОДЕН му извика от небето и каза: Авраме, Авраме! И той каза: Ето ме.
12. И Ангелът каза: Да не вдигнеш ръката си върху момчето и да не му направиш нищо; защото сега познах, че ти се боиш от Бога, понеже не задържа от Мен и сина си, единствения си син.
13. Тогава Авраам повдигна очи и видя, и ето, зад него един овен заплетен с рогата си в един храст. И Авраам отиде, взе овена и го принесе във всеизгаряне вместо сина си.
14. И Авраам нарече това място: ГОСПОД ще предвиди. И според това се казва и до днес: На хълма ГОСПОД ще предвиди.
15. Тогава втори път Ангелът ГОСПОДЕН извика на Авраам от небето и каза:
16. В Себе Си се заклевам, заявява ГОСПОД, че понеже направи това нещо и не задържа сина си, единствения си син,
17. ще те благословя премного и ще умножа и преумножа потомството ти като небесните звезди и като пясъка на морския бряг, и потомството ти ще завладее портата на враговете си.
18. В твоето потомство ще се благославят всичките народи на земята, защото си послушал гласа Ми.
19. И така, Авраам се върна при слугите си, и станаха и отидоха заедно във Вирсавее. И Авраам се засели във Вирсавее.
20. А след тези събития съобщиха на Авраам, като казаха: Ето, и Мелха роди синове на брат ти Нахор:
21. първородния му Уз, брат му Вуз, Камуил, бащата на Арам,
22. Кесед, Азав, Фалдес, Едлаф и Ватуил.
23. А Ватуил роди Ревека. Тези осем сина роди Мелха на Нахор, брата на Авраам.
24. И наложницата му, на име Ревма, роди Тевек, Гаам, Тахас и Мааха.

Глава 23

1. Сара живя сто двадесет и седем години; тези бяха годините на живота на Сара.
2. И Сара умря в Кириат-Арва, който е Хеврон, в ханаанската земя. И Авраам дойде да жалее Сара и да я оплаче.
3. И като стана Авраам от покойницата си, говори на хетейските синове, като каза:
4. Чужденец и заселник съм аз между вас; дайте ми собствено място за гроб между вас, за да погреба покойницата си отпред очите си.
5. А хетейските синове в отговор на Авраам му казаха:
6. Послушай ни, господарю, между нас ти си княз Божи. Погреби покойницата си в най-добрата от гробниците ни; никой от нас няма да ти откаже гробницата си, за да погребеш покойницата си.
7. Тогава Авраам стана, поклони се на народа на земята, на хетейските синове, и говори с тях, като каза:
8. Ако ви е угодно да погреба покойницата си отпред очите си, послушайте ме и станете посредници за мен пред Ефрон, сина на Саар,
9. за да ми даде пещерата си Махпелах, която е на края на нивата му; с пълна цена нека ми я даде като собствено място за гроб сред вас.
10. А Ефрон живееше сред хетейските синове. И Ефрон, хетеецът, отговори на Авраам пред хетейските синове, които слушаха, пред всичките, които влизаха в портата на града му, като каза:
11. Не, господарю мой, послушай ме: давам ти нивата, давам ти и пещерата, която е в нея; давам ти я пред синовете на народа си, погреби покойницата си!
12. Тогава Авраам се поклони пред народа на земята;
13. и говори на Ефрон пред народа на земята, който слушаше, и каза: Много те моля, послушай ме: ще дам стойността на нивата; вземи я от мен, и ще погреба покойницата си там.
14. А Ефрон в отговор каза на Авраам:
15. Чуй ме, господарю, какво е между мен и теб земя за четиристотин сребърни сикъла? Погреби покойницата си!
16. И Авраам послуша Ефрон и А??раам претегли на Ефрон парите, които беше обявил гласно пред хетейските синове, които слушаха — четиристотин сребърни сикъла, каквито вървяха между търговците.
17. И така, нивата на Ефрон, която беше в Махпелах, срещу Мамврий, нивата, пещерата, която беше в нея, и всичките дървета в нивата, в междите около цялата нива,
18. станаха собственост на Авраам пред очите на хетейските синове, пред всичките, които влизаха в портата на неговия град.
19. След това Авраам погреба жена си Сара в пещерата на нивата Махпелах, срещу Мамврий, който е Хеврон, в ханаанската земя.
20. Така нивата и пещерата в нея се утвърдиха на Авраам от хетейците като собственост за гроб.

Глава 24

1. А когато Авраам беше стар, в напреднала възраст, и ГОСПОД беше благословил Авраам във всичко,
2. Авраам каза на най-възрастния слуга в дома си, който беше настоятел на целия му имот: Сложи, моля те, ръката си под бедрото ми,
3. и ще те закълна в ГОСПОДА, Бог на небето и Бог на земята, че няма да вземеш жена за сина ми от дъщерите на ханаанците, между които живея;
4. а да отидеш в отечеството ми, при рода ми, и оттам да вземеш жена за сина ми Исаак!
5. А слугата му каза: Може да не иска жената да дойде след мен в тази земя. Трябва ли да заведа сина ти в онази земя, откъдето си излязъл?
6. Но Авраам му каза: Пази се да не върнеш сина ми там!
7. ГОСПОД, небесният Бог, който ме изведе от бащиния ми дом и от родната ми земя, и който ми говори, и който ми се закле, като каза: На твоето потомство ще дам тази земя; Той ще изпрати Своя Ангел пред теб; и оттам ще вземеш жена за сина ми.
8. Но ако жената не иска да дойде след теб, тогава ти ще бъдеш свободен от това мое заклеване. Само да не върнеш сина ми там!
9. Тогава слугата сложи ръката си под бедрото на господаря си Авраам и му се закле за това нещо.
10. И така, слугата взе десет камили от камилите на господаря си и тръгна, като носеше в ръцете си от всички богатства на господаря си. Стана и отиде в Месопотамия, в града на Нахор.
11. И надвечер, когато жените излизат да си наливат вода, той накара камилите да коленичат вън от града при водния кладенец.
12. Тогава каза: ГОСПОДИ, Боже на господаря ми Авраам, моля Те, дай ми добра среща днес и окажи милост на господаря ми Авраам!
13. Ето, аз стоя при извора на водата и дъщерите на градските жители излизат да си наливат вода.
14. Нека момичето, на което кажа: Я наведи водоноса си да пия! — и то каже: Пий, и ще напоя и камилите ти! — то нека е онова, което си отредил за слугата си Исаак. От това ще позная, че си оказал милост на господаря ми.
15. Докато той още говореше, ето Ревека, която се беше родила на Ватуил, сина на Мелха, жената на Нахор, брата на Авраам, излезе с водоноса си на рамото си.
16. Момичето беше твърде красиво на глед, девица, която никой мъж не беше познал. Тя слезе на извора, напълни водоноса си и се изкачи.
17. А слугата изтича да я посрещне и каза: Дай ми да пия малко вода от водоноса ти!
18. А тя каза: Пий, господарю мой! — и бързо свали водоноса си на ръката си и му даде да пие.
19. И като му даде достатъчно да пие, каза: И за камилите ти ще извадя, докато се напоят.
20. И като изля бързо водоноса си в поилото, изтича на кладенеца да извади още и извади за всичките му камили.
21. А човекът я наблюдаваше внимателно и мълчеше, за да познае дали ГОСПОД е направил пътуването му успешно, или не.
22. И когато камилите бяха напоени, човекът взе една златна обица, тежка половин сикъл, и две гривни за ръцете й, тежки десет сикъла злато, и каза:
23. Чия дъщеря си ти, я ми кажи. Има ли в къщата на баща ти място за нас да пренощуваме?
24. А тя му каза: Аз съм дъщеря на Ватуил, син на Мелха, когото тя е родила на Нахор.
25. Каза му още: У нас има и слама, и храна много, и място за пренощуване.
26. Тогава човекът се наведе и се поклони на ГОСПОДА.
27. И каза: Благословен да бъде ГОСПОД, Бог на господаря ми Авраам, който не лиши господаря ми от милостта Си и верността Си, като отправи ГОСПОД пътя ми в дома на братята на господаря ми!

28. А момичето изтича и разказа тези неща в дома на майка си.
29. А Ревека имаше брат на име Лаван, и Лаван изтича вън при човека на извора.
30. Защото, като видя обицата и гривните на ръцете на сестра си и чу думите на сестра си Ревека, която казваше: Така ми говори човекът. — той отиде при човека. И ето, той стоеше при камилите до извора.
31. И каза: Влез, ти, благословен от ГОСПОДА, защо стоиш вън? Приготвих къщата и място за камилите.
32. И така, човекът влезе вкъщи; и камилите се разтовариха и се даде слама и храна за камилите и вода за измиване на краката му и на краката на мъжете, които бяха с него.
33. И сложи се пред него да яде, но той каза: Не искам да ям, докато не кажа думите си. А Лаван рече: Казвай!
34. Тогава той каза: Аз съм слуга на Авраам.
35. ГОСПОД е благословил господаря ми премного, и той стана велик. Дал му е овце и говеда, сребро и злато, слуги и слугини, камили и магарета.
36. И Сара, жената на господаря ми, роди син на господаря ми, когато беше вече остаряла; и на него той даде всичко, което има.
37. И господарят ми ме закле, като каза: Да не вземеш за сина ми жена от дъщерите на ханаанците, в чиято земя живея,
38. а да отидеш в бащиния ми дом и при рода ми и оттам да вземеш жена за сина ми.
39. И казах на господаря си: Може да не иска жената да дойде след мен.
40. Но той ми каза: ГОСПОД, пред когото ходя, ще изпрати Своя Ангел с теб и ще направи пътуването ти успешно, и ще вземеш жена за сина ми от рода ми и от бащиния ми дом.
41. Тогава ще бъдеш свободен от заклеването ми: когато отидеш при рода ми и ако не ти я дадат, тогава ще бъдеш свободен от заклеването ми.
42. И като пристигнах днес на извора, казах: ГОСПОДИ, Боже на господаря ми Авраам, моля Те, ако правиш успешно пътуването ми, по което ходя,
43. ето, аз стоя при водния извор, и нека момичето, което излезе да налее вода, и аз му кажа: Дай ми да пия малко вода от водоноса ти! —
44. и то ми каже: И ти пий, и ще извадя и за камилите ти! — тя да е жената, която ГОСПОД е определил за сина на господаря ми.
45. Докато още говорех в сърцето си, ето, Ревека излезе с водоноса на рамото си. И като слезе на извора и наля, аз й казах: Дай ми да пия.
46. И тя бързо сне водоноса от рамото си и каза: Пий, и ще напоя и камилите ти. И аз пих, а тя напои и камилите.
47. Тогава я попитах и казах: Чия дъщеря си? А тя каза: Аз съм дъщеря на Ватуил, сина на Нахор, когото му роди Мелха. Тогава сложих обицата на носа й и гривните на ръцете й,
48. и се наведох, и се поклоних на ГОСПОДА, и благослових ГОСПОДА, Бога на господаря ми Авраам, който ме доведе по правия път, за да взема за сина му дъщерята на брата на господаря ми.
49. И сега, ако искате да окажете милост и вярност на господаря ми, кажете ми; и ако не, кажете ми, за да се обърна надясно или наляво.
50. А Лаван и Ватуил в отговор казаха: От ГОСПОДА стана това; ние не можем да ти кажем нито зло, нито добро.
51. Ето Ревека пред теб: вземи я и си иди, нека бъде жена на сина на господаря ти, както ГОСПОД е говорил.
52. Като чу думите им, слугата на Авраам се поклони на ГОСПОДА до земята.
53. И слугата извади сребърни и златни украшения и облекла и ги даде на Ревека; даде също и скъпи дарове на брат й и на майка й.
54. После той и мъжете, които бяха с него, ядоха и пиха и пренощуваха. И като станаха сутринта, каза: Изпратете ме при господаря ми.
55. А брат й и майка й казаха: Нека поседи момичето с нас известно време, десетина дни, и

после нека отиде!
56. Но той им каза: Не ме спирайте, тъй като ГОСПОД е направил пътуването ми успешно; изпратете ме да отида при господаря си.
57. А те казаха: Да повикаме момичето и да го попитаме какво ще каже.
58. И така, повикаха Ревека и й казаха: Отиваш ли с този човек? А тя каза: Отивам.
59. И така, изпратиха сестра си Ревека с бавачката й и слугата на Авраам с мъжете му.
60. И благословиха Ревека, като й казаха: Сестро наша, да се родят от теб хиляди по десет хиляди и потомството ти да завладее портата на ненавистниците си!
61. И Ревека и слугините й станаха, възседнаха камилите и отидоха след човека. Така слугата взе Ревека и си замина.
62. А Исаак идваше от Вир-Лахай-Рои, защото живееше в южната земя.
63. И като излезе Исаак, за да размишлява на полето привечер, повдигна очи и видя, и ето, приближаваха се камили.
64. И Ревека повдигна очи и видя Исаак, и слезе от камилата.
65. И каза на слугата: Кой е онзи човек, който идва през полето насреща ни? И слугата каза: Това е господарят ми. Затова тя взе покривалото си и се покри.
66. И слугата разказа на Исаак всичко, което беше извършил.
67. Тогава Исаак въведе Ревека в шатрата на майка си Сара и я взе, и тя му стана жена, и той я обикна. Така Исаак се утеши след смъртта на майка си.

Глава 25

1. А Авраам взе и друга жена, на име Хетура.
2. Тя му роди Земран и Йоксан, Мадан и Мадиам, Есвок и Шуах.
3. А Йоксан роди Сава и Дедан. А синове на Дедан бяха Асурим и Латусим, и Лаомим.
4. А синовете на Мадиам: Гефа и Ефер, Енох, Авида и Елдага. Всички тези бяха синове на Хетура.
5. Но Авраам даде целия си имот на Исаак.
6. А на синовете на наложниците си Авраам даде подаръци и докато беше още жив, ги изпрати към изток, в източната земя, далеч от сина си Исаак.
7. И ето броя на годините на живота на Авраам, колкото живя — сто седемдесет и пет години.
8. И Авраам издъхна и умря в честита старост, стар и сит от дни; и се прибра при народа си.
9. А синовете му Исаак и Исмаил го погребаха в пещерата Махпелах, в нивата на хетееца Ефрон, сина на Саар, която е срещу Мамврий,
10. нивата, която Авраам купи от хетейските синове. Там беше погребан Авраам, също и жена му Сара.
11. А след смъртта на Авраам, Бог благослови сина му Исаак; а Исаак живееше при Вир-Лахай-Рои.
12. Ето родословието на Исмаил, сина на Авраам, когото египтянката Агар, слугинята на Сара, роди на Авраам,
13. и ето имената на синовете на Исмаил, имената им според родовете им: първородният на Исмаил: Наваиот, после Кидар и Адвеил, и Мавсам,
14. и Масма, и Дума, и Маса,
15. Адад и Тема, Етур, Нафис и Кедма.
16. Тези са синовете на Исмаил, тези са имената им според колибите им и според оградените им села: дванадесет племеначалници според племената им.
17. И ето годините на живота на Исмаил: сто тридесет и седем години. И като издъхна, умря и се прибра при народа си.
18. А потомците му се населиха в земите от Евила до Сур, който е срещу Египет, като се отива към Асирия. Така Исмаил се засели пред лицето на всичките си братя.
19. Ето родословието на Исаак, сина на Авраам: Авраам роди Исаак,
20. а Исаак беше на четиридесет години, когато си взе за жена Ревека, дъщеря на арамееца Ватуил от Падан-Арам и сестра на арамееца Лаван.
21. И Исаак се молеше на ГОСПОДА за жена си, защото беше бездетна; и ГОСПОД го послуша, и жена му Ревека забременя.
22. А децата се блъскаха едно друго вътре в нея и тя каза: Ако е така, защо ми е това? И отиде да се допита до ГОСПОДА.
23. А ГОСПОД й каза: Два народа са в утробата ти, и две племена ще се разделят от корема ти. Едното племе ще бъде по-силно от другото и по-големият ще слугува на по-малкия.
24. И когато се изпълни времето й да роди, ето, близнаци имаше в утробата й.
25. Първият излезе червен, цял космат, като кожена дреха, и го нарекоха Исав.
26. После излезе брат му, като държеше с ръката си петата на Исав; затова се нарече Яков. А Исаак беше на шестдесет години, когато се родиха.
27. И като пораснаха децата, Исав стана изкусен ловец, полски човек, а Яков беше кротък човек и живееше в шатрите.
28. Исаак обичаше Исав, защото ядеше от лова му, а Ревека обичаше Яков.
29. Един ден Яков си вареше вариво, а Исав дойде от полето изнемощял.
30. И Исав каза на Яков: Я ми дай да ям от червеното, това червено вариво, защото съм изнемощял! Затова той се нарече Едом.
31. И Яков каза: Първо ми продай първородството си!
32. А Исав каза: Ето аз съм на умиране, за какво ми е това първородство?

33. И Яков каза: Най-напред ми се закълни! И той му се закле, и продаде първородството си на Яков.
34. Тогава Яков даде на Исав хляб и вариво от леща, и той яде и пи, и стана и си отиде. Така Исав презря първородството.

Глава 26

1. И настана глад по земята, след първия глад, който беше в дните на Авраам. И Исаак отиде в Герар, при филистимския цар Авимелех.
2. И ГОСПОД му се яви и каза: Не слизай в Египет; живей в земята, за която ще ти кажа:
3. Живей като чужденец в тази земя! И Аз ще бъда с теб и ще те благословя, защото на теб и на потомството ти ще дам всички тези земи, и ще изпълня клетвата, с която се заклех на баща ти Авраам,
4. и ще умножа потомството ти като небесните звезди и ще дам на потомството ти всички тези земи, и в твоето потомство ще се благославят всичките народи на земята,
5. понеже Авраам послуша гласа Ми и опази поръченията Ми, заповедите Ми, наредбите Ми и законите Ми.
6. Затова Исаак остана в Герар.
7. И когато местните жители го попитаха за жена му, той каза: Тя ми е сестра. — защото се боеше да каже: Жена ми е. — като си казваше: Да не би местните жители да ме убият поради Ревека. — понеже тя беше красива на глед.
8. А след като беше преседял там дълго време, филистимският цар Авимелех, като погледна от прозореца, видя, че Исаак се смееше играейки с жена си Ревека.
9. Тогава Авимелех повика Исаак и каза: Ето, тя наистина ти е жена! А ти защо каза: Тя ми е сестра! Исаак му каза: Защото си казах: Да не би да умра заради нея.
10. И Авимелех каза: Какво е това, което си ни сторил? Лесно можеше някой от народа да лежи с жена ти, и ти щеше да ни навлечеш грях!
11. Затова Авимелех заповяда на целия народ, като каза: Който се допре до този човек или до жена му, непременно ще се умъртви!
12. И Исаак зася в онази земя и събра през същата година стократно, и ГОСПОД го благослови.
13. Човекът ставаше велик и продължаваше да става богат, докато стана много богат.
14. Той придоби овце и говеда и много слуги; а филистимците му завиждаха.
15. И филистимците затрупаха и напълниха с пръст всичките кладенци, които слугите на баща му бяха изкопали в дните на баща му Авраам.
16. И Авимелех каза на Исаак: Иди си от нас, защото си станал много по-силен от нас!
17. Затова Исаак си отиде оттам, разпъна шатрите си в долината Герар и живееше там.
18. А Исаак изкопа наново водните кладенци, които бяха изкопани в дните на баща му Авраам, защото филистимците ги бяха затрупали след смъртта на Авраам, и ги нарече по имената, с които ги беше нарекъл баща му.
19. И слугите на Исаак копаха в долината и намериха там кладенец с жива вода.
20. Но герарските говедари се караха с говедарите на Исаак, като казваха: Наша е водата! Затова Исаак нарече кладенеца Есек, понеже се караха за него.
21. После изкопаха друг кладенец, но и за него се караха, затова го нарече Ситна.
22. Тогава той се премести оттам и изкопа друг кладенец; и за него не се караха. И го нарече Роовот, като казваше: Защото сега ГОСПОД ни даде пространно място, и ние ще бъдем плодовити в тази земя.
23. Оттам отиде във Вирсавее.
24. И ГОСПОД му се яви през същата нощ и каза: Аз съм Бог на баща ти Авраам. Не се бой, защото Аз съм с теб! Ще те благословя и ще умножа твоето потомство заради слугата Си Авраам.
25. И той издигна там олтар и призова Името на ГОСПОДА. Там разпъна и шатрата си, и там слугите на Исаак изкопаха кладенец.
26. Тогава Авимелех отиде при него от Герар с приятеля си Охозат и военачалника си Фихол.
27. И Исаак им каза: Защо сте дошли при мен, като ме мразите и ме изпъдихте от вас?
28. А те казаха: Видяхме явно, че ГОСПОД е с теб, и си казахме: Нека се положи клетва между нас, между нас и теб, и нека направим договор с теб,

29. че няма да ни сториш зло, както и ние не се допряхме до теб и както само добро ти
правихме и те изпратихме с мир. Сега виждаме, че ти си благословен от ГОСПОДА.
30. Тогава Исаак им даде угощение и те ядоха и пиха.
31. На сутринта станаха рано и се заклеха един на друг. После Исаак ги изпрати и те си
отидоха от него с мир.
32. И в същия ден слугите на Исаак дойдоха и му съобщиха за кладенеца, който бяха
изкопали, и му казаха: Намерихме вода.
33. И го нарече Савее. Затова името на града е Вирсавее до днес.
34. А когато Исав беше на четиридесет години, взе за жена Юдита, дъщеря на хетееца Веири,
и Васемата, дъщеря на хетееца Елон.
35. Те бяха горест за душата на Исаак и Ревека.

Глава 27

1. Когато Исаак остаря и очите му отслабнаха, и не можеше да вижда, повика по-големия си син Исав и му каза: Сине мой! А той му каза: Ето ме.
2. Тогава той каза: Ето, аз вече остарях, не зная в кой ден ще умра.
3. И така, вземи сега оръжията си, тула си и лъка си, излез на полето и ми улови лов,
4. и ми сготви вкусно ястие, каквото аз обичам, и ми донеси да ям, за да те благослови душата ми, преди да умра.
5. А Ревека чу, когато Исаак говореше на сина си Исав. И Исав отиде на полето да улови лов и да го донесе.
6. Тогава Ревека проговори на сина си Яков и каза: Ето, аз чух баща ти да говори на брат ти Исав така:
7. Донеси ми лов и ми сготви вкусно ястие, за да ям и да те благословя пред ГОСПОДА, преди да умра.
8. И така, сине мой, сега послушай гласа ми в това, което ти поръчвам.
9. Иди още сега в стадото и ми донеси оттам две добри ярета и аз ще сготвя вкусно ястие за баща ти, каквото той обича;
10. и ти ще го поднесеш на баща си да яде, за да те благослови, преди да умре.
11. Но Яков каза на майка си Ревека: Ето, брат ми Исав е космат мъж, а аз съм гладък мъж.
12. Може би баща ми ще ме попипа, и аз ще се явя пред него като измамник и ще навлека на себе си проклятие, а не благословение.
13. А майка му каза: Нека твоето проклятие падне върху мен, сине мой, само послушай думите ми, и иди ми ги донеси!
14. И така, той отиде, взе ги и ги донесе на майка си. И майка му сготви вкусно ястие, каквото баща му обичаше.
15. После Ревека взе добрите дрехи на по-възрастния си син Исав, които се намираха вкъщи при нея, и с тях облече по-младия си син Яков,
16. а ръцете му и гладкото на шията му зави с ярешките кожи.
17. И даде в ръцете на сина си Яков вкусното ястие и хляба, който беше приготвила.
18. И той отиде при баща си и каза: Татко мой! А Исаак каза: Ето ме. Кой си ти, сине мой?
19. А Яков каза на баща си: Аз съм Исав, първородният ти. Направих каквото ми поръча. Стани сега, седни и яж от лова ми, за да ме благослови душата ти!
20. Но Исаак каза на сина си: Как стана, сине мой, че го намери толкова бързо? А той каза: Защото ГОСПОД, твоят Бог, ми даде добър успех.
21. Тогава Исаак каза на Яков: Приближи се, сине мой, за да те попипам дали си ти синът ми Исав, или не.
22. И Яков се приближи при баща си Исаак, и той, като го попипа, каза: Гласът е гласът на Яков, а ръцете са ръце на Исав.
23. И не го позна, защото ръцете му бяха космати като ръцете на брат му Исав. И го благослови.
24. И каза: Ти ли си син ми Исав? А той каза: Аз.
25. Тогава каза: Поднеси ми и ще ям от лова на сина си, за да те благослови душата ми. И му поднесе и той яде; донесе му и вино, и пи.
26. А баща му Исаак му каза: Приближи се сега и ме целуни, сине мой.
27. И той се приближи и го целуна, и Исаак помириса дъха на облеклото му, и го благослови, като каза: Ето, дъхът на сина ми е като дъх на поле, което е благословил ГОСПОД.
28. Бог да ти даде от росата на небето и от тлъстината на земята, и изобилие на жито и на младо вино!
29. Народи да ти слугуват, и племена да ти се покланят! Да си господар на братята си и да ти се покланят синовете на майка ти! Проклет всеки, който те кълне, и благословен всеки, който те благославя!

30. Като Исаак свърши да благославя Яков и Яков току-що се беше разделил с баща си Исаак, брат му Исав дойде от лова си.
31. И той също сготви вкусно ястие, поднесе на баща си и му каза: Нека стане баща ми и да яде от лова на сина си, за да ме благослови душата ти.
32. А баща му Исаак му каза: Кой си ти? И той каза: Аз съм първородният ти син Исав.
33. Тогава Исаак се разтрепери твърде много и каза: А кой ще е онзи, който улови лов и ми поднесе, и ядох от всичко, преди да дойдеш ти, и го благослових? И благословен ще бъде.
34. Когато Исав чу думите на баща си, извика със силен и много жален вик и каза на баща си: Благослови и мен, и мен, татко мой!
35. А той каза: Брат ти дойде с измама и взе твоето благословение.
36. И Исав каза: Затова ли се казва Яков, защото сега втори път той ме е спънал! Отне първородството ми, и ето, сега е отнел и благословението ми! И каза: Не си ли задържал за мен благословение?
37. А Исаак в отговор каза на Исав: Ето, поставих го господар над теб, направих всичките му братя негови слуги и го надарих с жито и младо вино. И сега какво да сторя за теб, сине мой?
38. И Исав каза на баща си: Само едно благословение ли имаш, татко мой? Благослови и мен, и мен, татко мой! И Исав плака с висок глас.
39. Тогава баща му Исаак в отговор му каза: Ето, далеч от тлъстината на земята ще бъде жилището ти, и далеч от росата на небето горе.
40. От меча си ще живееш и ще слугуваш на брат си, но ще дойде време, когато ще въстанеш и ще строшиш ярема му от врата си.
41. И Исав мразеше Яков заради благословението, с което баща му го благослови. И Исав казваше в сърцето си: Скоро ще настанат дните, когато ще оплакваме баща си, и тогава ще убия брат си Яков.
42. И казаха на Ревека думите на по-възрастния й син Исав, затова тя прати да повикат по-младия й син Яков и му каза: Ето, брат ти Исав крои за теб да те убие.
43. И така, сине мой, послушай думите ми, стани и бягай при брат ми Лаван в Харан,
44. и поживей при него известно време, докато премине яростта на брат ти,
45. докато премине от теб гнева на брат ти, и той забрави това, което си му сторил; тогава ще пратя да те доведат оттам. Защо да се лиша и от двама ви в един ден?
46. И Ревека каза на Исаак: Омръзна ми животът поради хетейските дъщери! Ако и Яков вземе жена от хетейските дъщери, каквито са тези, от дъщерите на тази земя, защо ми е този живот?

Глава 28

1. Тогава Исаак повика Яков и като го благослови, му поръча и каза: Да не вземеш жена от ханаанските дъщери!
2. Стани, иди в Падан-Арам, в дома на Ватуил, бащата на майка си, и оттам вземи жена, от дъщерите на Лаван, брата на майка си.
3. И Всемогъщият Бог да те благослови и да те направи плодовит и да те умножи, така че да произлязат от теб множество народи,
4. и да ти даде благословението на Авраам, на теб и на потомството ти с теб, за да наследиш земята, в която си чужденец, която Бог даде на Авраам.
5. Така Исаак изпрати Яков и той отиде в Падан-Арам при Лаван, сина на арамееца Ватуил и брата на Ревека, майката на Яков и Исав.
6. А Исав, като видя, че Исаак благослови Яков и го изпрати в Падан-Арам да си вземе жена оттам, като го благослови и му поръча, и каза: Да не вземеш жена от ханаанските дъщери;
7. и че Яков послуша баща си и майка си и отиде в Падан-Арам,
8. Исав видя, че ханаанските дъщери бяха омразни в очите на баща му Исаак.
9. И Исав отиде при Исмаил и освен другите си жени взе за жена и Маелета, дъщеря на Авраамовия син Исмаил, сестра на Наваиот.
10. И така, Яков излезе от Вирсавее и отиде към Харан.
11. И стигна на едно място и пренощува там, защото слънцето беше залязло. И взе един от камъните на мястото и го сложи за възглавница, и легна да спи на това място.
12. И сънува, и ето, стълба изправена на земята, чийто връх стигаше до небето, и Божиите ангели се качваха и слизаха по нея.
13. И ГОСПОД стоеше над нея и каза: Аз съм ГОСПОД, Бог на баща ти Авраам и Бог на Исаак. Земята, на която лежиш, ще дам на теб и на потомството ти.
14. Твоето потомство ще бъде многочислено като земния пясък, ти ще се разшириш към запад и към изток, към север и към юг и в теб и в твоето потомство ще се благословят всички племена на земята.
15. Ето, Аз съм с теб и ще те пазя, където и да отидеш, и ще те върна пак в тази земя, защото няма да те оставя, докато не извърша това, за което ти говорих.
16. А когато Яков се събуди от съня си, каза: Наистина ГОСПОД е на това място, а аз не съм знаел.
17. И се убоя, и каза: Колко е страшно това място! Това не е друго освен Божи дом, това е врата небесна.
18. На сутринта Яков стана рано, взе камъка, който си беше сложил за възглавница, изправи го за стълб и изля масло на върха му.
19. И нарече онова място Ветил, а преди това името на града беше Луз.
20. Тогава Яков се обрече и каза: Ако Бог бъде с мен и ме запази в това пътуване, по което отивам, и ми даде хляб да ям и дрехи да се облека,
21. и се завърна с мир в бащиния си дом, тогава ГОСПОД ще бъде мой Бог,
22. и този камък, който изправих за стълб, ще бъде Божи дом, и от всичко, което ми дадеш, ще дам десятък на Теб.

Глава 29

1. И Яков тръгна и отиде в земята на източните жители.
2. И видя, и ето, кладенец на полето, и там три стада овце, които почиваха при него, защото от онзи кладенец пояха стадата. А върху отвора на кладенеца имаше голям камък.
3. И когато всичките стада се събираха там, отместваха камъка от отвора на кладенеца и напояваха овцете, и после пак слагаха камъка на мястото му над отвора на кладенеца.
4. И Яков каза на овчарите: Братя, откъде сте? А те казаха: От Харан сме.
5. И им каза: Познавате ли Лаван, сина на Нахор? Отговориха: Познаваме го.
6. И им каза: Здрав ли е? А те казаха: Здрав е, и ето, дъщеря му Рахил идва с овцете.
7. А той каза: Ето, още е много рано, не е време да се прибира добитъкът, напойте овцете и идете да ги пасете.
8. А те казаха: Не можем, докато не се съберат всичките стада; тогава отместват камъка от отвора на кладенеца и напояваме овцете.
9. Докато той още говореше с тях, дойде Рахил с овцете на баща си, защото тя ги пасеше.
10. А когато Яков видя Рахил, дъщерята на вуйчо си Лаван, и овцете на вуйчо си Лаван, Яков се приближи и отмести камъка от отвора на кладенеца и напои овцете на вуйчо си Лаван.
11. И Яков целуна Рахил и заплака с висок глас.
12. И Яков каза на Рахил, че е брат на баща й, и че е син на Ревека, а тя изтича и каза на баща си.
13. А Лаван, като чу за Яков, сестриния си син, изтича да го посрещне. И го прегърна, целуна го и го заведе у дома си. Тогава Яков разказа всичко на Лаван.
14. И Лаван му каза: Наистина ти си моя кост и моя плът. И Яков живя при него един месец.
15. След това Лаван каза на Яков: Нима като си ми брат, ще ми работиш безплатно? Кажи ми каква да ти бъде заплатата.
16. А Лаван имаше две дъщери. Името на по-голямата беше Лия, а името на по-малката — Рахил.
17. На Лия очите не бяха здрави, а Рахил имаше хубава снага и беше хубава на глед.
18. И Яков обикна Рахил и каза: Ще ти работя седем години за по-малката ти дъщеря Рахил.
19. И Лаван каза: По-добре да я дам на теб, отколкото да я дам на друг мъж. Живей при мен.
20. И така, Яков работи за Рахил седем години, но поради любовта му към нея те му се видяха като няколко дни.
21. След това Яков каза на Лаван: Дай жена ми, защото дойде време да вляза при нея.
22. И така, Лаван събра всичките мъже от това място и даде угощение.
23. А вечерта взе дъщеря си Лия и му я доведе, и той влезе при нея.
24. И Лаван даде слугинята си Зелфа за слугиня на дъщеря си Лия.
25. И на сутринта, ето че беше Лия. И Яков каза на Лаван: Какво е това, което ми стори ти? Нали за Рахил ти работих? Тогава защо ме излъга?
26. А Лаван каза: В нашето място няма обичай да се дава по-младата преди първородната.
27. Свърши сватбената седмица с тази, и ще ти дадем и онази за работата, която ще ми вършиш още седем години.
28. И Яков направи така. Свърши седмицата с Лия и тогава Лаван му даде дъщеря си Рахил за жена.
29. И Лаван даде слугинята си Вала за слугиня на дъщеря си Рахил.
30. И Яков влезе и при Рахил и обикна и Рахил повече от Лия. И работи на Лаван още седем години.
31. А ГОСПОД, понеже видя, че Лия не беше обичана, отвори утробата й. А Рахил беше бездетна.
32. И така, Лия забременя и роди син, и го нарече Рувим, защото си казваше: ГОСПОД погледна на нещастието ми, сега мъжът ми ще ме обикне.
33. И пак забременя и роди син, и каза: Понеже чу ГОСПОД, че не съм обичана, затова ми даде

и този. И го нарече Симеон.
34. И пак забременя и роди син, и каза: Сега вече мъжът ми ще се привърже към мен, защото му родих трима сина. Затова го нарече Леви.
35. И пак забременя и роди син, и каза: Този път ще славословя ГОСПОДА. Затова го нарече Юда. И престана да ражда.

Глава 30

1. А когато Рахил видя, че не раждаше деца на Яков, Рахил завидя на сестра си и каза на Яков: Дай ми деца, иначе аз ще умра!
2. А Яков се разгневи на Рахил и каза: Нима съм аз на мястото на Бога, който е лишил утробата ти от плод?
3. А тя каза: Ето слугинята ми Вала. Влез при нея, и тя да роди на коленете ми, за да придобия и аз деца чрез нея!
4. И така, тя му даде слугинята си Вала за жена и Яков влезе при нея.
5. И Вала забременя и роди син на Яков.
6. Тогава Рахил каза: Бог отсъди за мен и послуша гласа ми, и ми даде син. Затова го нарече Дан.
7. И Вала, слугинята на Рахил, пак забременя и роди втори син на Яков.
8. Тогава Рахил каза: Силни борби водих със сестра си и надвих. Затова го нарече Нефталим.
9. Когато Лия видя, че престана да ражда, взе слугинята си Зелфа и я даде на Яков за жена.
10. И Зелфа, слугинята на Лия, роди син на Яков.
11. И Лия каза: Щастие дойде. Затова го нарече Гад.
12. И Зелфа, слугинята на Лия, роди втори син на Яков.
13. Тогава Лия каза: Блажена съм, защото блажена ще ме нарекат жените. Затова го нарече Асир.
14. И през времето на пшеничената жетва Рувим излезе и намери мандрагорови ябълки на полето и ги донесе на майка си Лия. И Рахил каза на Лия: Я ми дай от мандрагоровите ябълки на сина си.
15. А тя й каза: Малко ли ти е, че си отнела мъжа ми, че искаш да отнемеш мандрагоровите ябълки на сина ми? Тогава Рахил й каза: Като е така, нека лежи с теб тази нощ за мандрагоровите ябълки на сина ти.
16. И когато Яков дойде вечерта от полето, Лия излезе да го посрещне и каза: При мен да влезеш, защото те откупих, откупих те с мандрагоровите ябълки на сина си! И той лежа с нея онази нощ.
17. И Бог послуша Лия и тя забременя и роди пети син на Яков.
18. И Лия каза: Бог ми даде наградата ми, задето дадох слугинята си на мъжа си. Затова го нарече Исахар.
19. И Лия пак забременя и роди шести син на Яков.
20. И Лия каза: Бог ми даде добър дар, сега мъжът ми ще живее с мен, защото му родих шестима сина. Затова го нарече Завулон.
21. И после роди дъщеря, която наименува Дина.
22. След това Бог си спомни за Рахил и Бог я послуша, и отвори утробата й.
23. И тя забременя и роди син, и каза: Бог отне от мен позора.
24. И го нарече Йосиф, като каза: ГОСПОД да ми прибави и друг син.
25. А когато Рахил роди Йосиф, Яков каза на Лаван: Пусни ме да си отида в моето място и в моята земя!
26. Дай ми жените и децата ми, за които съм ти работил, за да си отида, защото ти знаеш работата, която ти свърших.
27. А Лаван му каза: Ако съм намерил благоволение пред теб, остани, защото разбрах, че ГОСПОД ме е благословил заради теб.
28. Каза още: Кажи ми каква заплата искаш, и ще ти я дам.
29. А Яков му каза: Ти знаеш как съм ти работил и как е бил добитъкът ти при мен.
30. Защото това, което имаше ти преди мен, беше малко, а сега нарасна и стана много. С моето идване ГОСПОД те благослови. Но сега, кога ще работя и за своя си дом?
31. А той каза: Какво да ти дам? И Яков каза: Не ми давай нищо. Ако направиш, каквото ти кажа, аз пак ще паса стадото ти и ще го пазя:

32. Да премина днес през цялото ти стадо и да отлъча от него всяко петнисто и пъстро животно и всяко тъмно животно между овцете, и всяка пъстра и петниста между козите. Те ще ми бъдат заплатата.
33. И занапред, когато дойдеш да прегледаш заплатата ми, моята правота ще засвидетелства за мен — всяка коза, която не е петниста и пъстра, и всяка овца, която не е тъмна у мен, ще се счита за крадена.
34. И Лаван каза: Нека да бъде, както си казал.
35. И така, в същия ден отлъчи петнистите и шарени козли, всичките петнисти и пъстри кози, всичките, на които имаше бяло, и всичките черни между овцете, и ги предаде в ръцете на синовете му.
36. И постави тридневен път между себе си и Яков, а Яков пасеше останалите от стадата на Лаван.
37. Тогава Яков взе зелени пръчки от топола, от леска и от явор и изряза по тях бели ивици, така че да се вижда бялото по пръчките.
38. Тези пръчки, по които беше изрязал белите ивици, сложи пред стадата в коритата, в поилата, където идваха стадата да пият. И зачеваха, когато идваха да пият.
39. И стадата зачеваха пред пръчките и стадата раждаха шарени, петнисти и пъстри.
40. И Яков отлъчваше агнетата и обръщаше овцете към шарените и към всичките тъмни от стадото на Лаван, а своите стада сложи отделно и не ги сложи с овцете на Лаван.
41. И когато по-силните животни зачеваха, Яков слагаше пръчките в коритата пред очите на стадото, за да зачеват при пръчките.
42. А когато животните бяха по-слаби, не ги слагаше. Така се падаха по-слабите на Лаван, а по-силните на Яков.
43. Така човекът забогатя твърде много и придоби големи стада, слугини и слуги, камили и магарета.

Глава 31

1. А Яков чу думите на синовете на Лаван, които говореха: Яков отне целия имот на баща ни, и от бащиния ни имот придоби цялото това богатство!
2. И ето, Яков видя, че лицето на Лаван не беше към него така както преди.
3. А ГОСПОД каза на Яков: Върни се в земята на бащите си и в рода си, и Аз ще бъда с теб!
4. Тогава Яков прати да повикат Рахил и Лия на полето при стадото му
5. и им каза: Виждам, че лицето на баща ви не е към мен така както преди, но Бог на баща ми е бил с мен.
6. Вие знаете, че с всичката си сила работих на баща ви,
7. но баща ви ме излъга и десет пъти променя заплатата ми, обаче Бог не го остави да ми направи зло.
8. Ако кажеше така: Петнистите ще ти бъдат заплатата. — тогава цялото стадо раждаше петнисти, а ако кажеше така: Шарените ще ти бъдат заплатата. — тогава цялото стадо раждаше шарени.
9. Така Бог отне добитъка от баща ви и го даде на мен.
10. И във времето, когато зачеваше стадото, повдигнах очи и видях насън, че ето, козлите, които се качваха на стадото, бяха шарени, петнисти и сиви.
11. И Божият Ангел ми каза насън: Якове! И аз отговорих: Ето ме.
12. И той каза: Повдигни сега очи и виж, че всичките козли, които се качват на стадото, са шарени, петнисти и сиви, защото видях всичко, което ти прави Лаван.
13. Аз съм Бог на Ветил, където ти помаза с масло стълб и където Ми се обрече. Стани сега, излез от тази земя и се върни в земята на рода си!
14. И Рахил и Лия в отговор му казаха: Имаме ли ние още дял или наследство в бащиния си дом?
15. Не ни ли счете той като чужденки, защото ни продаде и даже изяде дадените за нас пари?
16. Защото цялото богатство, което Бог отне от баща ни, е наше и на нашите деца. Затова направи сега, каквото Бог ти е казал.
17. Тогава Яков стана и сложи децата и жените си на камилите.
18. И подкара всичкия си добитък и целия си имот, който беше придобил, спечеления от него добитък, който беше събрал в Падан-Арам, за да отиде в ханаанската земя при баща си Исаак.
19. А Лаван беше отишъл да стриже овцете си и Рахил открадна домашните идоли на баща си.
20. И така, Яков побягна скришно от арамееца Лаван, без да му съобщи, че си отива.
21. Побягна с целия си имот, стана и премина реката Ефрат, и се отправи към планината Галаад.
22. А на третия ден съобщиха на Лаван, че Яков побягнал.
23. И той взе със себе си братята си и го гони седем дни, и го стигна на планината Галаад.
24. Но през нощта Бог дойде насън при арамееца Лаван и му каза: Внимавай да не кажеш на Яков ни зло, ни добро!
25. И така, Лаван стигна Яков. Яков беше разпънал шатрата си на планината, и Лаван с братята си разпъна своята на планината Галаад.
26. И Лаван каза на Яков: Какво направи ти? Защо побягна скришно и отведе дъщерите ми като запленени с меч?
27. Защо се скри, за да бягаш, и ме измами, а не ми съобщи, за да те изпратя с веселие и с песни, с тъпани и с арфи,
28. нито ме остави да целуна синовете и дъщерите си? Ти си постъпил безумно.
29. Ръката ми е силна да ви стори зло, но Бог на баща ви ми говори през нощта и каза: Внимавай да не кажеш на Яков ни зло, ни добро.
30. И сега вече си тръгнал, понеже много ти е домъчняло за бащиния ти дом; но защо си откраднал боговете ми?
31. А Яков в отговор каза на Лаван: Уплаших се, защото си казах, да не би да ми отнемеш

насила дъщерите си.
32. У когото намериш боговете си, той да не остане жив. Пред братята ни прегледай какво твое има у мен и си го вземи. Защото Яков не знаеше, че Рахил ги беше откраднала.
33. И така, Лаван влезе в шатрата на Яков, в шатрата на Лия и в шатрите на двете слугини, но не намери боговете. Тогава, като излезе от шатрата на Лия, влезе в шатрата на Рахил.
34. А Рахил беше взела домашните идоли, беше ги сложила в седлото на камилата и седеше на тях. А Лаван претърси цялата шатра, но не ги намери.
35. А тя каза на баща си: Да не се раздразни господарят ми, задето не мога да стана пред теб, понеже имам обикновеното на жените. И той претърси всичко, но не намери идолите.
36. Тогава Яков се разсърди и се скара с Лаван. Яков проговори и каза на Лаван: Какво е престъплението ми? Какъв е грехът ми, че си се втурнал след мен толкова разпалено?
37. Като претърси всичките ми вещи, какво намери от цялата си покъщнина? Сложи го тук пред моите братя и твоите братя, и нека отсъдят между двама ни.
38. Двадесет години вече съм бил при теб — овцете ти и козите ти не помятаха, и овните на стадото ти не изядох.
39. Разкъсано от звяр не ти донесох, аз понасях загубата. От мен ти изискваше откраднатото, било че се открадне денем, или нощем.
40. Ето как беше с мен: денем пекът ме изнуряваше, а нощем — мразът, и сънят бягаше от очите ми.
41. Двадесет години вече съм бил в дома ти; четиринадесет години ти работих за двете ти дъщери и шест години за стадото ти, и ти десет пъти промени заплатата ми.
42. Ако не беше с мен Бог на бащите ми, Бог на Авраам, Страхът на Исаак, ти със сигурност би ме изпратил сега без нищо. Бог видя моята неволя и труда на ръцете ми и те изобличи нощес.
43. А Лаван в отговор каза на Яков: Тези дъщери са мои дъщери и синовете са мои синове и стадата са мои стада. Всичко, което виждаш, е мое. Но какво да сторя днес на тези мои дъщери или на синовете им, които са народили?
44. И сега ела, аз и ти да направим договор, който да бъде свидетелство между мен и теб.
45. Тогава Яков взе камък и го изправи за стълб.
46. И Яков каза на братята си: Натрупайте камъни. И те взеха камъни и направиха грамада и ядоха там край грамадата.
47. Лаван я нарече Йегар Сахадута, а Яков я нарече Галаад,
48. И Лаван каза: Тази грамада е свидетел днес между мен и теб. Поради това тя се нарече Галаад
49. и Масфа, защото каза: ГОСПОД да бди между мен и теб, когато сме далеч един от друг.
50. Ако се държиш зле с дъщерите ми или ако вземеш други жени освен дъщерите ми — няма никой човек с нас за свидетел; ето, Бог е свидетел между мен и теб.
51. Лаван каза още на Яков: Гледай тази грамада и гледай стълба, който изправих между мен и теб —
52. тази грамада да бъде свидетел, и стълбът да бъде свидетел, че аз няма да премина тази грамада към теб, нито ти ще преминеш тази грамада и този стълб към мен за зло.
53. Бог на Авраам и Бог на Нахор, Бог на баща им, нека съди между нас. И Яков се закле в Страха на баща си Исаак.
54. Тогава Яков принесе жертва на планината и повика братята си да ядат хляб. И ядоха хляб, и пренощуваха на планината.
55. И на сутринта Лаван стана рано, целуна синовете си и дъщерите си и ги благослови. И Лаван тръгна и се върна в своето място.

Глава 32

1. Тогава Яков отиде по пътя си и Божии ангели го срещнаха.
2. И като ги видя, Яков каза: Това е Божие войнство; и нарече мястото Маханаим.
3. И Яков изпрати пред себе си вестители до брат си Исав в земята Сиир, в местността Едом,
4. и им поръча, като каза: Така да кажете на господаря ми Исав: Така говори слугата ти Яков: Бях чужденец при Лаван, и останах досега.
5. Придобих говеда и магарета, овце и слуги, и слугини. И изпратих да известят на господаря ми, за да намеря благоволението ти.
6. А вестителите се върнаха при Яков и казаха: Ходихме при брат ти Исав, а и той идва да те посрещне, и четиристотин мъже с него.
7. А Яков се уплаши много и се смути, и раздели хората, които бяха с него, овцете, говедата и камилите на два стана, като каза:
8. Ако налети Исав на единия стан и го удари, останалият стан ще се избави.
9. Тогава Яков каза: Боже на баща ми Авраам и Боже на баща ми Исаак, ГОСПОДИ, който си ми казал: Върни се в отечеството си и при рода си, и Аз ще ти сторя добро!
10. Не съм достоен за всичките милости и цялата вярност, които си оказал на слугата Си, защото с тоягата си преминах този Йордан, а сега станах два стана.
11. Избави ме, моля Ти се, от ръката на брат ми, от ръката на Исав, защото се боя от него, да не би като дойде да порази и мен, и майка с деца.
12. А Ти си казал: Наистина ще ти сторя добро и ще направя потомството ти като морския пясък, който поради множеството си не може да се изброи.
13. И като пренощува там онази нощ, взе от онова, което му дойде подръка, за подарък на брат си Исав:
14. двеста кози и двадесет козли, двеста овце и двадесет овни,
15. тридесет дойни камили с малките им, четиридесет крави и десет бика, двадесет магарици и десет жребчета,
16. и предаде всяко стадо отделно в ръцете на слугите си. И каза на слугите си: Минете пред мен и оставете разстояние между стадо и стадо.
17. На първия поръча и каза: Когато те срещне брат ми Исав и те попита, като каже: Чий си? Къде отиваш? Чии са тези пред теб? —
18. тогава да кажеш: Те са на слугата ти Яков — подарък, който изпраща на господаря ми Исав. И ето, той идва след нас.
19. Така поръча и на втория, и на третия, и на всичките, които вървяха след стадата, като казваше: По този начин ще говорите на Исав, когато го срещнете.
20. И ще кажете: Ето, и сам слугата ти Яков идва след нас. Защото си казваше: Ще го умилостивя с подаръка, който върви пред мен, и после ще видя лицето му; може би ще ме приеме благосклонно.
21. И така, подаръкът мина пред него, а сам той остана през онази нощ в стана.
22. И като стана през нощта, взе двете си жени, двете си слугини и единадесетте си деца, и премина брода на Явок.
23. Взе ги и ги прекара през потока, прекара и всичко, което имаше.
24. А Яков остана сам. И някой се бореше с него до зазоряване.
25. И като видя, че не му надви, се допря до ставата на бедрото му и ставата на бедрото на Яков се измести, като се бореше с него.
26. Тогава каза: Пусни ме, защото се зазори. А Яков каза: Няма да те пусна, докато не ме благословиш.
27. А той му каза: Как ти е името? Отговори: Яков.
28. А той каза: Няма да се наричаш вече Яков, а Израил, защото си бил в борба с Бога и с хора и си надвил.
29. А Яков го попита, като каза: Моля те, кажи ми името си. А той каза: Защо питаш за името

ми? И го благослови там.
30. И Яков нарече мястото Фануил, защото си казваше: Видях Бога лице в лице и душата ми беше спасена.
31. Слънцето го огря, като преминаваше покрай Фануил, и куцаше с бедрото си.
32. Затова и до днес израилевите синове не ядат жилата, която е върху ставата на бедрото, защото се допря до ставата на бедрото на Яков при жилата.

Глава 33

1. След това Яков повдигна очи и ето, Исав идваше, и четиристотин мъже с него. И раздели децата на Лия и на Рахил и на двете слугини.
2. Слугините и децата им сложи напред, Лия и децата й след тях, а Рахил и Йосиф — най-отзад.
3. А сам той отиде пред тях и седем пъти се поклони до земята, докато стигна при брат си.
4. И Исав изтича да го посрещне, прегърна го, падна на врата му и го целуна, и те заплакаха.
5. И като повдигна очи и видя жените и децата, каза: Какви са ти тези? И той каза: Това са децата, които Бог благодатно подари на слугата ти.
6. Тогава слугините и децата им пристъпиха и се поклониха.
7. И Лия и децата й пристъпиха и се поклониха, а после пристъпиха Йосиф и Рахил и се поклониха.
8. Тогава Исав каза: За какво ти е целият този стан, който срещнах? А той каза: За да намеря благоволението на господаря си.
9. А Исав каза: Имам достатъчно, брате мой, ти задръж своите си.
10. Но Яков отвърна: Не, моля ти се, ако съм намерил благоволение пред теб, приеми подаръка ми от ръката ми, тъй като видях лицето ти, като че видях Божие лице, и ти беше благосклонен към мен.
11. Приеми, моля ти се, подаръка ми, който ти е поднесен, защото Бог е постъпил благо към мен и имам всичко. И като настояваше, той прие.
12. Тогава Исав каза: Да тръгнем и да вървим, и аз ще вървя пред теб.
13. Но Яков му каза: Господарят ми знае, че децата са нежни, и че имам със себе си дойни овце и говеда, и ако ги пресилят само един ден, цялото стадо ще измре.
14. Господарят ми нека замине, моля те, пред слугата си, а аз ще карам полека според хода на добитъка, който е пред мен, и според хода на децата, докато стигна при господаря си в Сиир.
15. А Исав каза: Поне да оставя с теб неколцина от хората, които са с мен. Но той каза: Каква нужда, стига да намеря благоволението на господаря си?
16. И така, в същия ден Исав се върна по пътя си за Сиир.
17. А Яков замина за Сокхот, където си построи къща и направи кошари за добитъка си. Затова мястото се нарече Сокхот.
18. И като се върна от Падан-Арам, Яков дойде благополучно в града Сихем, който е в ханаанската земя, и се разположи пред града.
19. И купи за сто сребърника нивата, където разпъна шатрата си, от синовете на Емор, бащата на Сихем.
20. Там издигна олтар, и го наименува Ел-Елое Израил.

Глава 34

1. А Дина, дъщерята на Лия, която тя беше родила на Яков, излезе да види дъщерите на онази земя.
2. И Сихем, синът на евееца Емор, местния владетел, като я видя, взе я, лежа с нея и я изнасили.
3. И душата му се привърза към Якововата дъщеря Дина и обикна момичето, и говори на момичето по сърцето му.
4. И Сихем говори на баща си Емор и каза: Вземи ми това момиче за жена!
5. А Яков чу, че той обезчестил дъщеря му Дина, но понеже синовете му бяха с добитъка му на полето, Яков си замълча до завръщането им.
6. И Емор, бащата на Сихем, излезе при Яков, за да говори с него.
7. А като чуха за станалото, синовете на Яков дойдоха от полето. И тези мъже се наскърбиха и много се разгневиха, задето той сторил безчестие на Израил, като лежал с дъщерята на Яков — нещо, което не трябваше да стане.
8. И така, Емор говори с тях и каза: Душата на сина ми Сихем се е привързала към дъщеря ви. Моля ви, дайте му я за жена.
9. И се сродете с нас, давайте ни вашите дъщери и вземайте за вас нашите дъщери.
10. Живейте с нас, ето, земята е пред вас — настанете се и търгувайте в нея и придобивайте владения в нея.
11. Също и Сихем каза на баща й и на братята й: Само да намеря вашето благоволение, каквото ми кажете, ще дам.
12. Искайте от мен най-голямо вено и дарове, ще дам, както ми кажете, само ми дайте момичето за жена!
13. А синовете на Яков отговориха на Сихем и на баща му Емор с лукавство, понеже той беше обезчестил сестра им Дина. И им говориха и казаха:
14. Не можем да направим това, да дадем сестра си на необрязан човек, защото това би било позор за нас.
15. Само при това условие ще се съгласим с вас: ако станете вие като нас, да обрязвате всеки от мъжки пол между вас.
16. Тогава ще ви даваме нашите дъщери и ще вземаме вашите дъщери за нас, ще живеем с вас и ще станем един народ.
17. Но ако не ни послушате да се обрежете, тогава ще вземем дъщеря си и ще си отидем.
18. И думите им се видяха добри на Емор и на Сихем, сина на Емор.
19. И младежът не се забави да направи това, защото много обичаше дъщерята на Яков. А в целия му бащин дом той беше най-уважаван.
20. Тогава Емор и синът му Сихем дойдоха при портата на града си и говориха на градските мъже, и казаха:
21. Тези хора са миролюбиви към нас, затова нека живеят в земята и търгуват в нея, защото, ето, земята е достатъчно широка и за тях. Нека вземаме дъщерите им за жени и да им даваме нашите дъщери.
22. Тези хора се съгласиха да живеят с нас и да бъдем един народ, само с това условие, ако всеки от мъжки пол между нас се обреже, както те се обрязват.
23. Стадата им, имотът им и всичкият им добитък няма ли да бъдат наши? Само да се съгласим с тях, и те ще живеят с нас.
24. Тогава всичките, които излизаха от портата на града му, послушаха Емор и сина му Сихем и всеки от мъжки пол се обряза, всичките, които излизаха от портата на града му.
25. А на третия ден, когато бяха в болките си, двама от синовете на Яков, Симеон и Леви, братя на Дина, взеха всеки меча си, нападнаха безпрепятствено града и избиха всички от мъжки пол.
26. Убиха с острото на меча Емор и сина му Сихем, а Дина взеха от дома на Сихем и си

излязоха.
27. Тогава синовете на Яков се спуснаха върху убитите и ограбиха града, понеже бяха обезчестили сестра им.
28. Заграбиха овцете им, говедата им, магаретата им, каквото имаше в града и по полето, и всичкото им богатство.
29. И откараха в плен всичките им деца и жени и разграбиха всичко, което имаше в къщите.
30. А Яков каза на Симеон и Леви: Вие ми докарахте бедствие, понеже ме направихте да съм омразен между жителите на тази земя, между ханаанците и ферезейците. И понеже аз имам малко хора, те ще се съберат против мен и ще ме поразят, и ще погина аз и домът ми.
31. А те казаха: Трябваше ли той да постъпи със сестра ни като с блудница?

Глава 35

1. След това Бог каза на Яков: Стани, иди във Ветил и живей там. И там издигни олтар на Бога, който ти се яви, когато бягаше от лицето на брат си Исав.
2. Тогава Яков каза на дома си и на всички, които бяха с него: Изхвърлете чуждите богове, които са между вас, очистете се и сменете дрехите си,
3. и да станем да отидем във Ветил, и там ще издигна олтар на Бога, който ме послуша в деня на бедствието ми и беше с мен в пътя, по който ходих.
4. И така, те дадоха на Яков всичките чужди богове, които бяха в ръцете им, и обиците, които бяха на ушите им, и Яков ги скри под дъба, който беше при Сихем.
5. След това тръгнаха. И страх Божи беше върху градовете, които бяха наоколо им, така че не преследваха синовете на Яков.
6. И така, Яков дойде в Луз, в ханаанската земя, който е Ветил, той и целият народ, който беше с него.
7. И там издигна олтар и нарече мястото Ел-Ветил, защото там му се яви Бог, когато бягаше от лицето на брат си.
8. И Девора, бавачката на Ревека, умря и я погребаха под дъба, по-долу от Ветил, затова се нарече Дъб на плача.
9. И Бог пак се яви на Яков след завръщането му от Падан-Арам и го благослови.
10. И Бог му каза: Името ти е Яков, но няма вече да се наричаш Яков, а името ти ще бъде Израил. И го нарече Израил.
11. И Бог му каза: Аз съм Бог, Всемогъщият. Бъди плодовит и се умножавай; народ, даже множество народи ще произлязат от теб и царе ще излязат от семенниците ти;
12. и земята, която дадох на Авраам и Исаак, ще я дам на теб и на потомството ти след теб ще дам земята.
13. Тогава Бог се възнесе от него, от мястото, където говори с него.
14. И Яков издигна стълб на мястото, където говори с него, каменен стълб, и принесе възлияние на него и го поля с масло.
15. И Яков нарече мястото, където Бог говори с него, Ветил.
16. След това тръгнаха от Ветил, а като стигнаха близо до Ефрат, Рахил роди и много се мъчеше при раждането си.
17. А като се мъчеше да роди, акушерката й каза: Не се бой, защото и той ти е син.
18. А като предаваше душа — защото умря — Рахил го нарече Венони, а баща му го нарече Вениамин.
19. Така Рахил умря и я погребаха край пътя за Ефрат, който е Витлеем.
20. И Яков издигна стълб над гроба й. Той е стълб на гроба на Рахил и до днес.
21. След това Израил тръгна и разпъна шатрата си отвъд Мигдал-Едер.
22. И когато Израил живееше в онази земя, Рувим отиде и лежа с Вала, наложницата на баща си. И Израил научи за това. А синовете на Яков бяха дванадесет:
23. Синовете на Лия: Рувим, първородният на Яков, и Симеон, Леви, Юда, Исахар и Завулон.
24. Синовете на Рахил: Йосиф и Вениамин.
25. Синовете на Вала, слугинята на Рахил: Дан и Нефталим.
26. Синовете на Зелфа, слугинята на Лия: Гад и Асир. Тези са синовете на Яков, които му се родиха в Падан-Арам.
27. После Яков дойде при баща си Исаак в Мамврий, в Кириат-Арва, който е Хеврон, където Авраам и Исаак бяха живели като чужденци.
28. И дните на Исаак станаха сто и осемдесет години.
29. И Исаак издъхна, умря стар и сит от дни и се прибра при народа си. И синовете му Исав и Яков го погребаха.

Глава 36

1. Ето родословието на Исав, който е Едом.
2. Исав си взе жени от ханаанските дъщери: Ада, дъщеря на хетееца Елон, и Оливема, дъщеря на Ана, син на евееца Севегон,
3. и Васемата, дъщеря на Исмаил, сестра на Наваиот.
4. Ада роди на Исав Елифаз, Васемата роди Рагуил,
5. а Оливема роди Еус, Йеглом и Корей. Тези са синовете на Исав, които му се родиха в ханаанската земя.
6. А Исав взе жените си, синовете си, дъщерите си и всичките хора от дома си, стадата си, всичкия си добитък и целия си имот, който беше придобил в ханаанската земя, и отиде в една земя далеч от брат си Яков.
7. Защото имотът им беше толкова много, че не можеха да живеят заедно. Земята, където живееха като чужденци, не можеше да ги побере поради стадата им.
8. И така, Исав се засели на планината Сиир. Исав е Едом.
9. Ето родословието на Исав, баща на едомците в планината Сиир:
10. Това са имената на синовете на Исав: Елифаз, син на Ада, жената на Исав, Рагул, син на Васемата, жената на Исав.
11. А синовете на Елифаз бяха: Теман, Омар, Сефо и Готом, и Кенез.
12. А Тамна беше наложница на Елифаз, сина на Исав, и роди на Елифаз Амалик. Тези са синовете от Ада, жената на Исав.
13. И ето синовете на Рагуил: Нахат и Зара, Сама и Миза. Тези са синовете от Васемата, жената на Исав.
14. И ето синовете на Оливема, жената на Исав, дъщеря на Ана, син на Севегон: тя роди на Исав Еус, Еглом и Корей.
15. Ето князете на синовете на Исав: синовете на първородния на Исав, Елифаз: княз Теман, княз Омар, княз Сефо, княз Кенез,
16. княз Корей, княз Готом, княз Амалик. Тези са князете, произлезли от Елифаз в земята Едом. Тези са синовете на Ада.
17. И ето синовете на Рагуил, сина на Исав: княз Нахат, княз Зара, княз Сама, княз Миза. Тези са князете, произлезли от Рагуил в земята Едом. Тези са синовете на Васемата, жената на Исав.
18. И ето синовете на Оливема, жената на Исав: княз Еус, княз Еглом, княз Корей. Тези са князете, произлезли от Оливема, жената на Исав, дъщеря на Ана.
19. Тези са синовете на Исав и тези са князете им. Това е Едом.
20. Ето синовете на хорееца Сиир, които живееха в онази земя: Лотан, Совал, Севегон, Ана,
21. Дисон, Асар и Дисан. Тези са князете произлезли от хорейците, синовете на Сиир, в едомската земя.
22. А синовете на Лотан бяха Хори и Емам, а сестрата на Лотан беше Тамна.
23. И ето синовете на Совал: Алван, Манахат и Гевал, Сефо и Онам.
24. И ето синовете на Севегон: Ая и Ана. Ана е този, който намери горещите извори в пустинята, като пасеше магаретата на баща си Севегон.
25. И ето синовете на Ана: Дисон и Оливема, дъщерята на Ана.
26. И ето синовете на Дисон: Амадан, Асван, Итран и Харан.
27. Ето синовете на Асар: Валаан, Заван и Акан.
28. Ето синовете на Дисан: Уз и Аран.
29. Ето князете, произлезли от хорейците: княз Лотан, княз Совал, княз Севегон, княз Ана,
30. княз Дисон, княз Асар, княз Дисан. Тези са князете, произлезли от хорейците, според княжествата им в земята Сиир.
31. Ето и царете, които царуваха в земята Едом, преди да се възцари цар над израилевите синове:

32. В Едом царува Вела, син на Веор, а името на града му беше Денава.
33. Когато умря Вела, вместо него се възцари Йовав, син на Зара, от Восора.
34. Когато умря Йовав, вместо него се възцари Хусам от земята на теманците.
35. Когато умря Хусам, вместо него се възцари Адад, син на Вадад, който разби мадиамците на моавското поле, а името на града му беше Авит.
36. Когато умря Адад, вместо него се възцари Самла от Марсека.
37. Когато умря Самла, вместо него се възцари Саул от Роовот, който е при реката Ефрат.
38. Когато умря Саул, вместо него се възцари Ваалданан, син на Аховор.
39. Когато умря Ваалданан, синът на Аховор, вместо него се възцари Адар, а името на града му беше Пау и името на жена му беше Метавеил, дъщеря на Метред, син на Мазаав.
40. Ето имената на князете, произлезли от Исав, според родовете им, според местата им, според имената им: княз Тамна, княз Алва, княз Етет,
41. княз Оливема, княз Ила, княз Финон,
42. княз Кенез, княз Теман, княз Мивсар,
43. княз Магедиил, княз Ирам. Тези са едомските князе според селищата им в земята, която притежаваха. Това е Исав, баща на едомците.

Глава 37

1. А Яков живееше в ханаанската земя, земята, в която баща му беше чужденец.
2. Ето родословието на Яков. Йосиф, когато беше момче на седемнадесет години, пасеше овцете заедно с братята си, синовете на Вала и синовете на Зелфа, жените на баща му. И Йосиф съобщаваше на баща им за лошите слухове за тях.
3. А Израил обичаше Йосиф повече от всичките си синове, защото беше син на старостта му, и му беше направил шарена дрешка.
4. Но братята му, като гледаха, че баща им го обичаше повече от всичките му братя, го намразиха и не можеха да му говорят спокойно.
5. И Йосиф видя сън и го разказа на братята си, а те го намразиха още повече.
6. Той им каза: Чуйте, моля ви, този сън, който сънувах:
7. Ето, ние връзвахме снопи на полето и моят сноп стана и се изправи, и ето, вашите снопи се наредиха наоколо и се поклониха на моя сноп.
8. А братята му казаха: Ти цар ли ще станеш над нас? Или ще владееш над нас? И го намразиха още повече заради сънищата му и заради думите му.
9. А той видя и друг сън и го разказа на братята си, като каза: Ето, видях още един сън, и ето, слънцето и луната и единадесет звезди ми се поклониха.
10. Но когато разказа това на баща си и на братята си, баща му го смъмри, като му каза: Какъв е този сън, който си видял? Дали наистина аз и майка ти, и братята ти ще дойдем да ти се поклоним до земята?
11. И братята му му завиждаха, но баща му запомни това нещо.
12. А когато братята му бяха отишли да пасат стадото на баща си в Сихем,
13. Израил каза на Йосиф: Не пасат ли братята ти стадото в Сихем? Ела да те изпратя при тях. А той каза: Ето ме.
14. И му каза: Иди, виж добре ли са братята ти и стадото и ми донеси известие. И така, изпрати го от хевронската долина и той дойде в Сихем.
15. И един човек го намери, като се луташе из полето, и човекът го попита, и каза: Какво търсиш?
16. А той каза: Търся братята си. Кажи ми, моля те, къде пасат стадото.
17. И човекът каза: Заминаха оттук, защото ги чух да казват: Да отидем в Дотан. И Йосиф отиде след братята си и ги намери в Дотан.
18. А те, като го видяха отдалеч, докато още не се беше приближил при тях, се сговориха против него да го убият.
19. Казаха си един на друг: Ето, идва този съновидец.
20. Елате сега да го убием и да го хвърлим в един от тези ровове, и да кажем: Свиреп звяр го е изял. И ще видим какво ще излезе от сънищата му!
21. Но Рувим, като чу това, го избави от ръката им и каза: Да не го убиваме!
22. И Рувим им каза: Не проливайте кръв; хвърлете го в този ров, който е в пустинята, но не вдигайте ръка на него! Той каза така, за да го избави от ръката им и да го върне на баща му.
23. И когато Йосиф дойде при братята си, съблякоха от Йосиф дрешката му, шарената дрешка, която носеше,
24. и го взеха, и го хвърлиха в рова, а ровът беше празен, нямаше вода.
25. После, като бяха седнали да ядат хляб, повдигнаха очи и видяха, ето, един керван исмаиляни идваше от Галаад с камилите си, натоварени с аромати, балсам и смирна, и отиваха да ги закарат в Египет.
26. Тогава Юда каза на братята си: Каква полза, ако убием брат си и скрием кръвта му?
27. Елате да го продадем на исмаиляните, но да не бъде ръката ни върху него, защото е наш брат, наша плът. И братята му го послушаха.
28. И като минаваха мадиамските търговци, извлякоха и извадиха Йосиф от рова и продадоха Йосиф на исмаиляните за двадесет сребърника. А те заведоха Йосиф в Египет.

29. А Рувим се върна при рова, и ето, Йосиф не беше в рова. И раздра дрехите си.
30. И се върна при братята си и каза: Няма го детето! А аз, аз къде да ида?
31. Тогава взеха дрешката на Йосиф, заклаха козел и като натопиха дрешката в кръвта,
32. изпратиха шарената дрешка да я занесат на баща им и да кажат: Намерихме това. Познай сега дали е дрешката на сина ти, или не.
33. И той я позна и каза: Това е дрешката на сина ми! Свиреп звяр го е изял. Несъмнено Йосиф е разкъсан.
34. И Яков раздра дрехата си, сложи вретище около кръста си и дълго време оплаква сина си.
35. И всичките му синове и всичките му дъщери станаха, за да го утешават, но той не искаше да се утеши и казваше: Със скръб ще сляза при сина си в Шеол. Така баща му го оплака.
36. А мадиамците продадоха Йосиф в Египет на Петефрий, придворен на фараона, началник на телохранителите.

Глава 38

1. По онова време Юда слезе от братята си и отиде при един одоламец на име Ира.
2. И Юда видя там дъщерята на един ханаанец на име Суя, взе я и влезе при нея.
3. И тя забременя и роди син, и той го нарече Ир.
4. И пак забременя и роди син, и тя го нарече Онан.
5. И пак роди син и го нарече Шела. А Юда беше в Ахзив, когато тя го роди.
6. След време Юда взе за първородния си син Ир жена на име Тамар.
7. А Ир, първородният на Юда, беше лош пред ГОСПОДА и ГОСПОД го уби.
8. Тогава Юда каза на Онан: Влез при жената на брат си и изпълни към нея длъжността на девер, и въздигни потомство на брат си.
9. Но Онан знаеше, че потомството нямаше да бъде негово, и затова, когато влизаше при жената на брат си, изливаше семето си на земята, за да не даде потомството на брат си.
10. А това, което правеше, беше зло пред ГОСПОДА; затова уби и него.
11. Тогава Юда каза на снаха си Тамар: Живей като вдовица в бащиния си дом, докато отрасне синът ми Шела; защото си казваше: Да не би и той да умре като братята си. И така, Тамар отиде и живя в бащиния си дом.
12. След дълго време, дъщерята на Суя, жената на Юда, умря. И когато Юда се утеши, отиде при стригачите на овцете си в Тамна, той и приятелят му, одоламецът Ира.
13. И съобщиха на Тамар и казаха: Ето, свекърът ти отива в Тамна, за да стриже овцете си.
14. Тогава тя съблече вдовишките си дрехи, покри се с покривало, обви се и седна при входа на Енаим, който е по пътя за Тамна, защото видя, че Шела беше пораснал, а тя не му беше дадена за жена.
15. А Юда, като я видя, помисли, че е блудница, защото беше покрила лицето си.
16. И той се отби при нея на пътя и каза: Остави ме, моля те, да вляза при теб; защото не позна, че беше снаха му. И тя каза: Какво ще ми дадеш, за да влезеш при мен?
17. А той каза: Ще ти изпратя яре от стадото. А тя отвърна: Даваш ли ми залог, докато го изпратиш?
18. Той каза: Какъв залог да ти дам? И тя каза: Печата си, ширита си и тоягата си, която е в ръката ти. И той й ги даде и влезе при нея, и тя забременя от него.
19. После тя стана и си отиде, свали покривалото си и облече вдовишките си дрехи.
20. А Юда изпрати ярето чрез ръката на приятеля си, одоламеца, за да вземе залога от ръката на жената, но той не я намери.
21. Затова попита хората от онова място, като каза: Къде е посветената, която беше на пътя при Енаим? А те казаха: Тук не е имало посветена.
22. И той се върна при Юда и каза: Не я намерих, а и хората от онова място казаха: Тук не е имало посветена.
23. И Юда каза: Нека си държи нещата, да не станем за присмех. Ето, аз пратих това яре, но ти не я намери.
24. Около три месеца след това съобщиха на Юда и казаха: Снаха ти Тамар блудства, и ето, бременна е от блудството. А Юда каза: Изведете я да се изгори!
25. А когато я извеждаха, тя изпрати до свекъра си да му кажат: От човека, чиито са тези неща, съм бременна. Каза още: Познай, моля те, чии са този печат, този ширит и тази тояга.
26. И Юда ги позна и каза: Тя е по-права от мен, защото не я дадох на сина си Шела. И не я позна вече.
27. И когато дойде времето й да роди, ето, имаше близнаци в утробата й.
28. И като раждаше, едното протегна ръка и акушерката взе и върза червен конец на ръката му и каза: Този излезе пръв.
29. А като дръпна назад ръката си, ето, излезе брат му. И тя каза: Какъв пролом си отвори ти? Затова го нарекоха Фарес.
30. После излезе брат му, който имаше червения конец на ръката си, и него нарекоха Зара.

Глава 39

1. А Йосиф беше отведен в Египет и египтянинът Петефрий, придворен на фараона, началник на телохранителите, го купи от ръката на исмаиляните, които го доведоха там.
2. И ГОСПОД беше с Йосиф и той благоуспяваше и живееше в дома на господаря си, египтянина.
3. И като видя господарят му, че ГОСПОД беше с него, и че ГОСПОД правеше да успява в ръката му всичко, което вършеше,
4. Йосиф намери благоволение пред него и му служеше. И той го постави за настоятел на дома си и предаде в ръката му всичко, което имаше.
5. И откакто го постави за настоятел на дома си и на всичко, което имаше, ГОСПОД благослови дома на египтянина заради Йосиф. И ГОСПОДНОТО благословение беше върху всичко, което имаше в дома и по нивите.
6. И Петефрий остави всичко, което имаше, в ръката на Йосиф и освен хляба, който ядеше, не знаеше нищо за онова, което притежаваше. А Йосиф беше строен и красив.
7. И след време жената на господаря му хвърли око на Йосиф и му каза: Легни с мен!
8. Но той отказа и каза на жената на господаря си: Ето, господарят ми не се грижи за нищо от онова, което ми е поверил в дома, и предаде в ръката ми всичко, което има.
9. В този дом няма никой по-голям от мен, нито е задържал от мен друго нещо освен теб, защото си му жена. И как да направя аз това голямо зло и да съгреша пред Бога?
10. И при все че тя говореше на Йосиф всеки ден, той не я послуша да лежи с нея и да бъде с нея.
11. А един ден Йосиф влезе в къщата, за да върши работата си, и никой от домашните не беше там в къщата.
12. И тя го хвана за дрехата и му каза: Легни с мен! Но той остави дрехата си в ръката й, избяга и излезе вън.
13. А като видя, че остави дрехата си в ръката й и избяга вън,
14. тя извика домашните си и им говори, като каза: Вижте, доведе ни мъж евреин, за да се поругае с нас! Той влезе при мен, за да лежи с мен, но аз извиках с висок глас,
15. а той, като чу, че извиках с висок глас, остави дрехата си при мен и избяга, и излезе вън.
16. И тя задържа дрехата му при себе си, докато си дойде господарят му у дома.
17. И му говори според тези думи и каза: Еврейският слуга, когото си ни довел, влезе при мен, за да се поругае с мен,
18. но като извиках с висок глас, той остави дрехата си при мен и избяга вън.
19. Когато господарят му чу думите, които му говори жена му, като каза: Така ми стори слугата ти! — гневът му пламна.
20. И господарят му взе Йосиф и го хвърли в крепостната тъмница, в мястото, където бяха затворени царските затворници. И той остана там, в крепостната тъмница.
21. Но ГОСПОД беше с Йосиф и оказваше милост към него и му даде благоволение пред очите на тъмничния началник.
22. И тъмничният началник предаде в ръката на Йосиф всичките затворници, които бяха в крепостната тъмница. И за всичко, което се вършеше там, той беше разпоредник.
23. Тъмничният началник не наглеждаше нищо от онова, което беше в ръката на Йосиф; защото ГОСПОД беше с него и ГОСПОД правеше да благоуспява всичко, което той вършеше.

Глава 40

1. След това виночерпецът и хлебарят на египетския цар се провиниха пред господаря си, египетския цар.
2. И фараонът се разгневи на двамата си придворни — началника на виночерпците и началника на хлебарите —
3. и ги сложи под стража в дома на началника на телохранителите, в крепостната тъмница, в мястото, където беше затворен Йосиф.
4. А началникът на телохранителите постави при тях Йосиф и той им слугуваше. И те останаха известно време в тъмницата.
5. И виночерпецът и хлебарят на египетския цар, които бяха затворени в крепостната тъмница, и двамата сънуваха сън, всеки видя съня си в същата нощ, всеки според както щеше да се тълкува сънят му.
6. И Йосиф влезе при тях сутринта и видя, че бяха смутени.
7. И попита придворните на фараона, които бяха заедно с него в тъмницата, в дома на неговия господар, и каза: Защо днес лицата ви са така скръбни?
8. А те му казаха: Сънувахме сън, а няма кой да го изтълкува. И Йосиф им каза: Тълкуванията не са ли от Бога? Моля ви, разкажете ми ги.
9. Тогава началникът на виночерпците разказа своя сън на Йосиф, и му каза: В съня ми, ето, лоза пред мен,
10. и на лозата имаше три пръчки, и се виждаше, като че напъпваше и цветовете ѝ цъфтяха и гроздовете на лозата узряха.
11. А чашата на фараона беше в ръката ми. И взех гроздето, изстисках го в чашата на фараона и подадох чашата в ръката на фараона.
12. И Йосиф му каза: Ето значението му: трите пръчки са три дни.
13. След три дни фараонът ще издигне главата ти и ще те възстанови на службата ти, и ще поднасяш чашата в ръката на фараона, по предишното право, когато ти му беше виночерпец.
14. Но спомни си за мен, когато те постигне благополучието, моля те, окажи ми милост и спомени на фараона за мен, и ме избави от този дом.
15. Понеже наистина бях откраднат от еврейската земя, а и тук не съм сторил нищо, за да ме хвърлят в тази яма.
16. Като видя началникът на хлебарите, че той тълкуваше добре, каза на Йосиф: И аз сънувах, и ето, три кошници с бял хляб бяха на главата ми.
17. В най-горната кошница имаше всякакви ястия за фараона, приготвени от хлебаря, и птиците ги ядяха от кошницата на главата ми.
18. А Йосиф в отговор каза: Ето значението му: трите кошници са три дни.
19. След три дни фараонът ще издигне главата ти и ще те обеси на дърво, и птиците ще изкълват месата ти от теб.
20. И след три дни, на рождения си ден, фараонът направи угощение на всичките си слуги и издигна главата на началника на виночерпците и главата на началника на хлебарите между слугите си:
21. началника на виночерпците възстанови на службата му и той подаваше чашата в ръката на фараона,
22. а началника на хлебарите обеси, както им беше изтълкувал Йосиф.
23. А началникът на виночерпците не си спомни за Йосиф, а го забрави.

Глава 41

1. Когато изминаха две години, фараонът сънува: ето, стоеше при реката.
2. И ето, седем крави, хубави и тлъсти, излязоха от реката и пасяха в тръстиката.
3. И ето, след тях излязоха от реката други седем крави, грозни и мършави, и застанаха при първите крави на брега на реката.
4. И грозните, мършави крави изядоха седемте хубави и тлъсти крави. Тогава фараонът се събуди.
5. И заспа и сънува втори път. И ето, седем класа, пълни и добри, израснаха от едно стебло.
6. И ето, след тях израснаха други седем класа, тънки и прегорели от източния вятър.
7. И тънките класове погълнаха седемте дебели и пълни класа. А като се събуди фараонът, ето, беше сън.
8. И на сутринта духът му беше смутен. И той изпрати да му повикат всичките гадатели и всичките мъдреци на Египет, и фараонът им разказа сънищата си, но нямаше кой да ги изтълкува на фараона.
9. Тогава началникът на виночерпците говори на фараона и каза: Днес се сещам, че съм виновен.
10. Фараонът се беше разгневил на слугите си и ме хвърли, мен и началника на хлебарите, в тъмница, в дома на началника на телохранителите.
11. И сънувахме, аз и той, в същата нощ. Сънувахме всеки според както щеше да се тълкува сънят му.
12. А заедно с нас там беше един млад евреин, слуга на началника на телохранителите. И като му разказахме, той ни разтълкува сънищата — на всеки от нас според съня му даде значението.
13. И както ни изтълкува, така и стана — мен възстановиха на службата ми, а него обесиха.
14. Тогава фараонът изпрати да повикат Йосиф, и бързо го изведоха от тъмницата. И той се обръсна, преоблече се и дойде при фараона.
15. И фараонът каза на Йосиф: Сънувах сън, но няма кой да го изтълкува. И чух да казват за теб, че разбираш да тълкуваш сън.
16. А Йосиф в отговор каза на фараона: Не аз, Бог ще даде на фараона отговор за добро.
17. Тогава фараонът каза на Йосиф: В съня си, ето, стоях край брега на реката.
18. И ето, седем крави, тлъсти и хубави, излязоха от реката и пасяха в тръстиката.
19. И ето, след тях излязоха други седем крави, слаби, много грозни и мършави, каквито никога на съм виждал толкова грозни по цялата египетска земя.
20. И мършавите, грозни крави изядоха първите седем тлъсти крави.
21. Но пак, като влязоха в утробите им, не се познаваше, че са влезли в утробите им, а видът им беше така грозен, както и в началото. Тогава се събудих.
22. После видях в съня си, и ето, седем класа, пълни и добри, израснаха от едно стебло.
23. И ето, след тях израснаха други седем класа, сухи, тънки и прегорели от източния вятър.
24. И тънките класове погълнаха седемте добри класа. И казах съня на гадателите, но нямаше кой да ми го изтълкува.
25. Тогава Йосиф каза на фараона: Сънят на фараона е един. Бог е явил на фараона това, което ще направи.
26. Седемте добри крави са седем години, и седемте добри класа са седем години — сънят е един.
27. А седемте мършави и грозни крави, които са излезли след тях, са седем години, както и седемте празни класа, прегорели от източния вятър — те ще бъдат седем години на глад.
28. Това е думата, която казах на фараона: Бог е явил на фараона това, което ще направи.
29. Ето, идват седем години на голямо изобилие по цялата египетска земя.
30. А след тях ще дойдат седем години на глад. Цялото изобилие ще се забрави в египетската земя, защото гладът ще опустоши земята.

31. Няма да се познае изобилието на земята поради онзи глад, който ще последва, защото ще бъде твърде тежък.
32. А това, че сънят се повтори на фараона два пъти, означава, че това е решено от Бога и че Бог скоро ще го извърши.
33. И така, нека фараонът потърси някой разумен и мъдър човек и нека го постави над египетската земя.
34. Нека фараонът направи това и нека постави надзиратели над земята и в седемте изобилни години нека събере петата част от произведенията на египетската земя.
35. Нека съберат всичката храна на тези добри години, които идват, и събраното жито нека бъде под властта на фараона за храна на градовете, и нека го пазят.
36. И храната ще се запази за земята за седемте гладни години, които ще настанат в египетската земя, за да не се опустоши земята от глада.
37. И това нещо беше добро в очите на фараона и на всичките му слуги.
38. И фараонът каза на слугите си: Можем ли да намерим човек като този, в когото има Дух Божи?
39. Тогава фараонът каза на Йосиф: Понеже Бог ти откри всичко това, няма никой толкова разумен и мъдър, колкото си ти.
40. Ти ще бъдеш над дома ми и целият ми народ ще слуша твоите думи. Само с престола аз ще бъда по-горен от теб.
41. И фараонът каза на Йосиф: Ето, поставям те над цялата египетска земя.
42. Тогава фараонът извади пръстена си от ръката си и го сложи на ръката на Йосиф, облече го в дрехи от висон и сложи златна огърлица на шията му.
43. После нареди да го возят на втората си колесница и викаха пред него: Коленичете! Така го постави над цялата египетска земя.
44. При това фараонът каза на Йосиф: Аз съм фараонът, но без теб никой няма да вдигне ръка или крак по цялата египетска земя!
45. И фараонът нарече Йосиф Цафнат-Панеах и му даде за жена Асенета, дъщеря на Потифер, жреца на Илиопол. След това Йосиф излезе на обиколка из египетската земя.
46. Йосиф беше на тридесет години, когато се представи пред египетския цар фараон. И като излезе от присъствието на фараона, Йосиф обиколи цялата египетска земя.
47. И през седемте години на изобилие земята роди пребогато.
48. И Йосиф събра всичката храна от тези седем години, които бяха настанали в египетската земя, и сложи храната в градовете — във всеки град прибра храната от околните му ниви.
49. Йосиф събра твърде много жито, колкото морския пясък, така че престана да го мери, защото беше без мяра.
50. А преди да настъпят годините на глада, на Йосиф се родиха двама сина, които му роди Асенета, дъщеря на Потифер, жреца на Илиопол.
51. И Йосиф нарече първородния Манасия, защото си казваше: Бог ме направи да забравя всичките си мъки и целия си бащин дом.
52. А втория нарече Ефрем, защото си казваше: Бог ме направи плодоносен в земята на страданието ми.
53. А като изминаха седемте години на изобилие, които бяха настанали в египетската земя,
54. настъпиха седемте години на глад, както Йосиф беше казал. И по всичките земи настана глад, а по цялата египетска земя имаше хляб.
55. Защото, когато огладня цялата египетска земя и народът извика към фараона за хляб, фараонът каза на всичките египтяни: Идете при Йосиф, и каквото ви каже, направете.
56. А гладът беше по цялото лице на земята. И така, Йосиф отвори всичките житници и продаваше на египтяните, защото гладът се усилваше по египетската земя.
57. И от всички страни идваха в Египет при Йосиф да купят жито, понеже гладът се усилваше по цялата земя.

Глава 42

1. А когато Яков видя, че в Египет се намира жито, Яков каза на синовете си: Защо се гледате един друг?
2. И каза: Ето, чух, че в Египет се намира жито. Слезте там и ни купете оттам, за да живеем и да не измрем!
3. Тогава десетте братя на Йосиф слязоха да купят жито от Египет.
4. А Яков не изпрати Вениамин, брата на Йосиф, заедно с братята му, защото казваше: Да не би да му се случи нещастие.
5. И така, между онези, които идваха, дойдоха и синовете на Израил да купят жито, защото и в ханаанската земя имаше глад.
6. А Йосиф беше управител на земята и той беше, който продаваше жито на целия народ на онази земя, затова братята на Йосиф, като дойдоха, му се поклониха с лице до земята.
7. А Йосиф, като видя братята си, ги позна, но се престори, че им е чужд, говореше им грубо и им каза: Откъде идвате? А те казаха: От ханаанската земя, за да купим храна.
8. И Йосиф позна братята си, но те не го познаха.
9. Тогава Йосиф, като си спомни сънищата, които беше сънувал за тях, им каза: Вие сте шпиони, дошли сте да шпионирате голотата на тази земя!
10. А те му казаха: Не, господарю мой, слугите ти дойдоха да си купят храна!
11. Ние всички сме синове на един човек, честни хора сме, слугите ти не са шпиони!
12. Но той им каза: Не, дошли сте да шпионирате голотата на земята!
13. А те казаха: Ние, твоите слуги, сме дванадесет братя, синове на един човек в ханаанската земя, и ето, най-младият е днес при баща ни, а единият го няма вече.
14. И Йосиф им каза: Това е, което ви казах, когато рекох: Шпиони сте.
15. Ето как ще бъдете изпитани: Жив е фараонът — няма да излезете оттук, ако не дойде тук и по-младият ви брат!
16. Пратете един от вас да доведе брат ви, а вие ще останете затворени, докато се проверят думите ви дали говорите истина. И ако не — жив е фараонът — наистина вие сте шпиони!
17. И ги постави под стража за три дни.
18. А на третия ден Йосиф им каза: Това направете, и ще живеете, защото аз се боя от Бога:
19. Ако сте честни, нека остане един от братята ви в къщата, в която сте затворени, а вие идете, закарайте жито за глада на домовете си
20. и ми доведете най-младия си брат. Така ще се докаже, че думите ви са истинни, и няма да умрете. И така направиха.
21. И си казаха един на друг: Наистина сме виновни за нашия брат, защото видяхме мъката на душата му, когато ни се молеше, но ние не го послушахме. Затова ни постигна това бедствие.
22. А Рувим им отговори и каза: Не ви ли говорих тези думи: Не съгрешавайте против детето! Но вие не послушахте, затова, ето, кръвта му се изисква.
23. А те не знаеха, че Йосиф разбираше, защото говореха с него чрез преводач.
24. И той се оттегли от тях и плака. После, като се върна при тях, им говореше. И взе измежду тях Симеон и го върза пред очите им.
25. Тогава Йосиф заповяда да напълнят съдовете им с жито, да върнат парите на всекиго в чувала му и да им дадат храна за из път. И така им направиха.
26. А те натовариха житото на магаретата си и си тръгнаха оттам.
27. Но когато един от тях развърза чувала си на мястото за пренощуване, за да даде храна на магарето си, видя, парите си, ето, бяха отгоре в чувала.
28. И каза на братята си: Парите ми са върнати — наистина, ето ги в чувала ми! Тогава сърцата им се ужасиха и те с трепет си говореха един на друг и казваха: Какво е това, което ни стори Бог?
29. И като дойдоха при баща си Яков в ханаанската земя, разказаха му всичко, което им се беше случило.

30. И казаха: Човекът, който е господар на онази земя, ни говори грубо и ни взе за хора, дошли да шпионират страната.
31. Но ние му казахме: Честни хора сме, не сме шпиони,
32. дванадесет братя сме, синове на един баща; единият го няма вече, а най-младият е днес при баща ни в ханаанската земя.
33. И човекът, господарят на земята, каза: Ето как ще позная дали сте честни: оставете един от братята при мен и вземете жито за глада на домовете си, и си идете,
34. и ми доведете най-младия си брат. Тогава ще позная, че не сте шпиони, а сте честни, и ще ви пусна брат ви, и вие ще търгувате в тази земя.
35. А като изпразваха чувалите си, ето, на всеки възела с парите беше в чувала му. И те и баща им се уплашиха, като видяха възлите с парите си.
36. Тогава баща им Яков им каза: Вие ме оставихте без деца — Йосиф го няма вече и Симеон го няма вече, и искате и Вениамин да вземете! Върху мен падна всичко това!
37. А Рувим, като говореше на баща си, каза: Убий двамата ми сина, ако не ти го доведа! Предай го в моята ръка и аз пак ще ти го доведа.
38. А Яков каза: Синът ми няма да слезе с вас, защото брат му умря и само той остана. Ако му се случи нещастие по пътя, по който отивате, ще свалите бялата ми коса със скръб в Шеол.

Глава 43

1. А гладът се усилваше по земята.
2. И като изядоха житото, което донесоха от Египет, баща им каза: Идете пак, купете ни малко храна.
3. А Юда му отговори и каза: Човекът строго ни поръча, като каза: Няма да видите лицето ми, ако брат ви не е с вас.
4. Ако изпратиш брат ни с нас, ще слезем и ще ти купим храна,
5. но ако не го изпратиш, няма да слезем, защото човекът ни каза: Няма да видите лицето ми, ако брат ви не е с вас.
6. А Израил каза: Защо ми сторихте това зло и казахте на човека, че имате и друг брат?
7. А те казаха: Човекът разпита подробно за нас и за рода ни, като ни каза: Баща ви жив ли е още? Имате ли и друг брат? И ние му отговорихме според тези думи. Откъде да знаем ние, че щеше да каже: Доведете брат си!
8. Тогава Юда каза на баща си Израил: Изпрати момчето с мен, и да станем да отидем, за да живеем и да не измрем — и ние, и ти и децата ни.
9. Аз отговарям за него, от моята ръка го искай. Ако не ти го доведа и не го представя пред теб, тогава нека съм виновен пред теб завинаги.
10. Понеже, ако не се бяхме бавили, сигурно досега щяхме да се върнем два пъти.
11. Тогава баща им Израил каза: Ако е така, направете това: вземете в съдовете си от най-добрите плодове на нашата земя — малко балсам и малко мед, аромати и смирна, фъстъци и бадеми — и ги занесете подарък на човека.
12. Вземете двойно повече пари в ръцете си, върнатите в чувалите ви пари върнете с ръцете си — може да е станала грешка.
13. Вземете и брат си и станете, и идете при човека.
14. А Всемогъщият Бог да ви даде да придобиете благоволението на човека, за да пусне другия ви брат и Вениамин. А аз, ако е речено да остана без деца, нека остана без деца!
15. Тогава мъжете взеха този подарък, взеха двойно повече пари в ръцете си и Вениамин. И станаха и слязоха в Египет, и се представиха пред Йосиф.
16. А Йосиф, като видя с тях Вениамин, каза на домакина си: Заведи тези хора у дома ми и заколи, каквото трябва, и приготви, защото хората ще обядват с мен.
17. И човекът направи каквото поръча Йосиф и въведе мъжете в дома на Йосиф.
18. А мъжете се уплашиха, защото ги въведоха в дома на Йосиф, и казаха: Водят ни заради парите, които бяха върнати в чувалите ни първия път, за да намери повод против нас, да ни нападне и да зароби нас и магаретата ни.
19. Затова те пристъпиха при домакина на Йосифовия дом и му говориха при вратата на дома, като казаха:
20. Послушай, господарю, първия път слязохме да си купим храна,
21. а на връщане, когато дойдохме до мястото за пренощуване и отворихме чувалите си, ето, на всеки парите бяха в чувала му, парите ни според цялото си тегло — затова ги донесохме обратно в ръцете си.
22. Донесохме и други пари в ръцете си, за да купим храна. Не знаем кой сложи парите ни в чувалите ни.
23. А той каза: Мир на вас, не се бойте. Вашият Бог и Бог на баща ви ви даде съкровището в чувалите ви. Парите ви дойдоха до мен. И изведе при тях Симеон.
24. И човекът въведе мъжете в дома на Йосиф и им даде вода, и си измиха краката. Даде и храна за магаретата им.
25. А те приготвиха подаръка, преди да дойде Йосиф по обяд, защото чуха, че там щели да ядат хляб.
26. И когато Йосиф дойде у дома, те му поднесоха вкъщи подаръка, който беше в ръцете им, и му се поклониха до земята.

27. А той ги разпита за здравето им и каза: Здрав ли е старият ви баща, за когото ми говорихте? Жив ли е още?
28. А те казаха: Здрав е слугата ти, баща ни, жив е още. И се наведоха и се поклониха.
29. И като повдигна очи, видя брат си Вениамин, сина на майка си, и каза: Това ли е най-младият ви брат, за когото ми говорихте? И каза: Бог да бъде милостив към теб, сине мой.
30. И Йосиф побърза да се оттегли, защото сърцето му се развълнува за брат му, и като искаше да плаче, влезе в стаята си и плака там.
31. После изми лицето си и излезе, и като се сдържаше, каза: Сложете хляб!
32. И сложиха отделно за него, отделно за тях и отделно за египтяните, които ядяха с него, защото египтяните не можеха да ядат хляб с евреите, понеже това е гнусота за египтяните.
33. И насядаха пред него, първородният според първородството му и най-младият според младостта му. И хората се чудеха помежду си.
34. И Йосиф им пращаше от ястията си, а делът на Вениамин беше пет пъти по-голям от дела на всекиго от тях. И те пиха с него и се развеселиха.

Глава 44

1. После заповяда на домакина си, като му каза: Напълни чувалите на мъжете с храна, колкото могат да носят, и сложи парите на всекиго отгоре в чувала му,
2. и сложи чашата ми, сребърната чаша, отгоре в чувала на най-младия, с парите за житото му. И той направи според това, което каза Йосиф.
3. На сутринта, щом съмна, изпратиха мъжете и магаретата им.
4. А когато бяха излезли от града и не се бяха отдалечили много, Йосиф каза на домакина си: Стани, тичай след мъжете и като ги стигнеш, им кажи: Защо върнахте зло за добро?
5. Не е ли тази чашата, с която пие господарят ми, и с която даже гадае? Зле постъпихте, като сторихте това.
6. И домакинът ги настигна и им каза тези думи.
7. А те му казаха: Защо говори господарят ни такива думи? Не, слугите ти няма да направят такова нещо!
8. Ето, ние ти върнахме от ханаанската земя парите, които намерихме отгоре в чувалите си; и как бихме откраднали сребро или злато от дома на господаря ти?
9. Този от слугите ти, у когото се намери, нека умре, а също и ние нека бъдем роби на господаря ти!
10. А той каза: Нека бъде според думите ви: у когото се намери, той ще ми бъде роб, а вие ще бъдете невинни.
11. Тогава те бързо снеха чувалите си на земята и всеки отвори своя чувал.
12. И той претърси, като започна от най-възрастния и свърши с най-младия; и чашата се намери в чувала на Вениамин.
13. Тогава раздраха дрехите си, натовариха всеки магарето си и се върнаха в града.
14. И Юда и братята му дойдоха в дома на Йосиф — а той още беше там — и паднаха пред него на земята.
15. И Йосиф им каза: Какво е това, което сторихте? Не знаете ли, че човек като мен може да гадае?
16. Тогава Юда каза: Какво да кажем на господаря си? Какво да говорим и как да се оправдаем? Бог откри неправдата на слугите ти; ето, слуги сме на господаря си, както ние, така и онзи, у когото се намери чашата.
17. Но Йосиф каза: Не, това няма да сторя! Онзи, у когото се намери чашата, той ще ми бъде слуга, а вие си идете с мир при баща си.
18. Тогава Юда се приближи до него и каза: Моля ти се, господарю мой, позволи на слугата си да каже една дума в ушите на господаря си, и да не пламне гневът ти против слугата ти, защото ти си като фараона.
19. Господарят ми попита слугите си, като каза: Имате ли баща или брат?
20. И казахме на господаря ми: Имаме стар баща и малко дете на старостта му, а неговият брат умря, така че само той остана от майка си, и баща му го обича.
21. И ти каза на слугите си: Доведете ми го, за да го видя с очите си.
22. И ние казахме на господаря ми: Детето не може да остави баща си, защото, ако остави баща си, той ще умре.
23. А ти каза на слугите си: Ако не слезе с вас най-малкият ви брат, няма да видите вече лицето ми.
24. И отидохме при слугата ти, баща ни, и му разказахме това, което беше казал моят господар.
25. А когато баща ни каза: Идете пак, купете ни малко храна;
26. ние казахме: Не можем да слезем. Ако най-младият ни брат е с нас, тогава ще слезем, защото не можем да видим лицето на човека, ако най-младият ни брат не е с нас.
27. И слугата ти, баща ни, ни каза: Вие знаете, че жена ми ми роди двама сина:
28. Единият излезе от мен и си казах: Сигурно звяр го е разкъсал; и досега не съм го видял;

29. и ако ми отнемете и този, и му се случи нещастие, ще свалите бялата ми коса със скръб в Шеол.
30. И сега, ако отида при слугата ти, баща ни, и момчето не е с нас, понеже душата му е свързана с неговата душа,
31. като види, че момчето го няма, ще умре. И слугите ти ще свалят бялата коса на слугата ти, баща ни, със скръб в Шеол.
32. Защото слугата ти стана поръчител пред баща си за момчето, като каза: Ако не ти го доведа, тогава ще бъда завинаги виновен пред баща си.
33. И сега, моля ти се, нека слугата ти остане вместо момчето слуга на господаря ми, а момчето нека отиде с братята си.
34. Защото как да отида аз при баща си, ако момчето не е с мен? Да не видя злото, което ще сполети баща ми!

Глава 45

1. Тогава Йосиф не можа вече да се сдържи пред всичките, които стояха пред него, и извика: Изведете всички отпред мен! И никой не остана при Йосиф, когато той се откри на братята си.
2. И заплака с глас, и египтяните чуха, чу и фараоновият дом.
3. И Йосиф каза на братята си: Аз съм Йосиф. Баща ми жив ли е още? Но братята му не можаха да му отговорят, защото се смутиха от присъствието му.
4. Тогава Йосиф каза на братята си: Елате близо до мен, моля ви! И те се приближиха. И каза: Аз съм брат ви Йосиф, когото вие продадохте в Египет.
5. Сега, не скърбете, и не се гневете на себе си, че ме продадохте тук, понеже Бог ме изпрати пред вас, за да запази живот.
6. Защото вече две години гладът върлува в страната; а остават още пет години, в които няма да има нито оран, нито жетва.
7. Бог ме изпрати пред вас, за да съхраня от вас остатък на земята и да опазя живота ви за голямо спасение.
8. И така, не вие ме изпратихте тук, а Бог, който ме и направи отец на фараона, господар на целия му дом и управител на цялата египетска земя.
9. Бързайте, идете при баща ми и му кажете: Така казва синът ти Йосиф: Бог ме постави господар над целия Египет; ела при мен незабавно!
10. Ти ще живееш в гесенската земя и ще бъдеш близо при мен, ти, синовете ти, и синовете на синовете ти, овцете ти, говедата ти и всичко, което имаш.
11. Там ще те храня — защото остават още пет години на глад — за да не изпаднеш в немотия, ти, домът ти и всичко, което имаш.
12. И ето, вашите очи и очите на брат ми Вениамин виждат, че моите уста ви говорят.
13. И разкажете на баща ми за цялата ми слава в Египет и всичко, което видяхте. И бързо доведете баща ми тук.
14. Тогава падна на шията на брат си Вениамин и плака; и Вениамин плака на неговата шия.
15. И целуна всичките си братя и плака над тях, и след това братята му разговаряха с него.
16. И слухът се чу във фараоновия дом, като казаха: Братята на Йосиф са дошли. И това се видя добре на фараона и на слугите му.
17. И фараонът каза на Йосиф: Кажи на братята си: Така направете: натоварете животните си и тръгнете, и идете в ханаанската земя.
18. И като вземете баща си и челядите си, елате при мен, и аз ще ви дам най-доброто на египетската земя и ще се храните от тлъстината на земята.
19. А на теб заповядвам да им кажеш: Така направете: вземете от египетската земя коли за децата си и за жените си и доведете баща си, и елате.
20. При това, не жалете вещите си, защото най-доброто от цялата египетска земя ще бъде ваше.
21. И синовете на Израил направиха така. И Йосиф им даде коли според заповедта на фараона, даде им и храна за из път.
22. На всеки от тях даде дрехи за премяна, а на Вениамин даде триста сребърника и дрехи за пет премени.
23. И на баща си изпрати десет магарета, натоварени с египетски блага, десет магарици, натоварени с жито и хляб, и храна за баща си за из път.
24. Така изпрати братята си, и те си отидоха, и им поръча: Да не се карате по пътя!
25. И така, те излязоха от Египет и дойдоха в ханаанската земя при баща си Яков.
26. И му съобщиха, като казаха: Йосиф е още жив и е управител на цялата египетска земя! А сърцето му примря, защото не им вярваше.
27. Но те му разказаха всичко, което Йосиф им беше говорил, и като видя колите, които Йосиф беше изпратил да го вземат, духът на баща им Яков се съживи.
28. И Израил каза: Достатъчно! Синът ми Йосиф е още жив. Ще отида и ще го видя, преди да

умра!

Глава 46

1. И така, Израил тръгна с всичко, което имаше. И като дойде във Вирсавее, принесе жертви на Бога на баща си Исаак.
2. И Бог говори на Израил в нощно видение и каза: Якове, Якове! А той отговори: Ето ме.
3. И каза: Аз съм Бог, Бог на баща ти. Не се бой да слезеш в Египет, защото там ще те направя велик народ.
4. Аз ще сляза с теб в Египет и Аз непременно ще те върна пак. И Йосиф ще сложи ръката си на очите ти.
5. Тогава Яков стана от Вирсавее. И синовете на Израил качиха баща си Яков, децата си и жените си на колите, които фараонът беше изпратил, за да го вземат.
6. Събраха и добитъка си, и имота, който бяха придобили в ханаанската земя. И Яков и целият му род с него дойдоха в Египет.
7. Той доведе със себе си в Египет синовете си и синовете на синовете си, дъщерите си и дъщерите на синовете си — целия си род.
8. А ето имената на синовете на Израил, които влязоха в Египет: Яков и синовете му: Рувим, първородният на Яков.
9. И синовете на Рувим: Енох и Фалу, и Есрон, и Хармий.
10. И синовете на Симеон: Емуил и Ямин, и Аод, и Яхин, и Сохар, и Саул, син на ханаанка.
11. И синовете на Леви: Гирсон, Каат и Мерарий.
12. И синовете на Юда: Ир и Онан, и Шела, и Фарес, и Зара; но Ир и Онан умряха в ханаанската земя. И синовете на Фарес бяха Ерсон и Амул.
13. И синовете на Исахар: Тола и Фуа, и Йов, и Симрон.
14. И синовете на Завулон: Серед и Елон, и Ялеил.
15. Тези са синовете на Лия, които тя роди на Яков в Падан-Арам, и дъщеря му Дина. Те всичките, синовете му и дъщерите му, бяха тридесет и трима души.
16. И синовете на Гад: Сифон и Агий, Суний и Есвон, Ирий и Ародий, и Арилий.
17. И синовете на Асир: Емна и Есуа, и Есуй, и Верия, и сестра им Сера. И синовете на Верия: Хевер и Малхиел.
18. Тези са синовете на Зелфа, която Лаван даде на дъщеря си Лия, и тях тя роди на Яков — шестнадесет души.
19. А синовете на Рахил, жената на Яков: Йосиф и Вениамин.
20. И на Йосиф се родиха в египетската земя Манасия и Ефрем, които му роди Асенета, дъщеря на Потифер, жреца на Илиопол.
21. И синовете на Вениамин: Вела и Вехер, и Асвил, Гира и Нееман, Ихий и Рос, Мупим и Упим, и Аред.
22. Тези са синовете на Рахил, които се родиха на Яков — всичките четиринадесет души.
23. И синовете на Дан: Усим.
24. И синовете на Нефталим: Ясиил и Гуний, и Есер, и Силим.
25. Тези са синовете на Вала, която Лаван даде на дъщеря си Рахил, и тях тя роди на Яков — всичките седем души.
26. Всичките души, които дойдоха с Яков в Египет, които излязоха от семенниците му, всичките бяха шестдесет и шест души, освен жените на синовете на Яков.
27. И синовете, които се родиха на Йосиф в Египет, бяха двама души. Всичките от дома на Яков, които дойдоха в Египет, бяха седемдесет души.
28. И Яков изпрати Юда пред себе си при Йосиф, за да покаже пътя пред него в Гесен. И така дойдоха в гесенската земя.
29. Тогава Йосиф впрегна колесницата си и отиде в Гесен да посрещне баща си Израил, и като се яви пред него, падна на шията му и дълго плака на шията му.
30. И Израил каза на Йосиф: Нека умра сега, като видях лицето ти, че ти си още жив.
31. А Йосиф каза на братята си и на бащиния си дом: Ще отида да известя на фараона и ще му

кажа: Братята ми и домът на баща ми, които бяха в ханаанската земя, дойдоха при мен.
32. А тези мъже са овчари и се занимават със скотовъдство, и докараха овцете и говедата си и всичко, което имат.
33. И ако фараонът ви повика и попита: Какво ви е занятието? —
34. кажете: Слугите ти са скотовъдци от младини досега, и ние, и бащите ни. Кажете това, за да живеете в гесенската земя, защото всички овчари са отвратителни за египтяните.

Глава 47

1. И така, Йосиф влезе при фараона и му съобщи, като каза: Баща ми и братята ми, овцете им и говедата им, всичко, което имат, дойдоха от ханаанската земя и сега са в гесенската земя.
2. И взе от братята си петима мъже и ги представи на фараона.
3. И фараонът каза на братята му: Какво е занятието ви? А те казаха на фараона: Слугите ти са овчари, и ние, и бащите ни.
4. И казаха на фараона: Дойдохме да поживеем като чужденци в тази земя, защото няма пасище за стадата на слугите ти, понеже гладът се засили в ханаанската земя. Затова, молим ти се, нека живеят слугите ти в гесенската земя.
5. И фараонът говори на Йосиф, и каза: Баща ти и братята ти дойдоха при теб.
6. Египетската земя е пред теб, настани баща си и братята си в най-добрата част от земята, нека живеят в гесенската земя. И ако знаеш, че някои от тях са способни мъже, постави ги за надзиратели над моя добитък.
7. След това Йосиф въведе баща си Яков и го представи на фараона, и Яков благослови фараона.
8. И фараонът каза на Яков: Колко е броят на годините на живота ти?
9. И Яков каза на фараона: Броят на годините на странстването ми на земята е сто и тридесет години. Малко и зли са били дните на годините на живота ми и не достигат дните на годините на живота на бащите ми във времето на тяхното странстване.
10. И като благослови фараона, Яков излезе от присъствието на фараона.
11. Тогава Йосиф настани баща си и братята си, като им даде владение в египетската земя, в най-добрата част от земята, в рамесийската земя, както заповяда фараонът.
12. И Йосиф хранеше баща си, братята си и целия си бащин дом с хляб според броя на децата им.
13. А хляб нямаше по цялата земя, защото гладът беше много тежък и египетската земя и ханаанската земя изнемогваха от глад.
14. И Йосиф събра всичките пари, които се намираха в египетската и ханаанската земя, за житото, което купуваха. И Йосиф донесе парите във фараоновия дом.
15. И като се свършиха всичките пари в египетската земя и ханаанската земя, всичките египтяни дойдоха при Йосиф и казаха: Дай ни хляб! Защо да умираме пред теб, понеже се свършиха парите?
16. А Йосиф каза: Ако парите са се свършили, докарайте добитъка си, и ще ви дам хляб срещу добитъка ви.
17. И така, докараха добитъка си на Йосиф; и Йосиф им даваше хляб срещу конете, овцете, говедата и магаретата им. И така, през онази година той ги нахрани с хляб срещу всичкия им добитък.
18. И като измина онази година, дойдоха при него и втората година и му казаха: Няма да скрием от господаря си, че всичките пари свършиха и добитъкът стана собственост на господаря ни; не остана друго пред господаря ни освен телата ни и земята ни.
19. Защо и ние да измрем пред очите ти, и земята ни да запустее? Купи нас и земята ни за хляб, и ние ще бъдем слуги на фараона, и земята ни за него ще ражда. Дай ни и семе, за да останем живи и да не умрем, и да не запустее земята.
20. И Йосиф купи за фараона цялата египетска земя, защото египтяните продаваха всеки нивата си, понеже гладът се засилваше над тях. Така земята стана собственост на фараона.
21. И той пресели народа в градовете от единия край до другия край на египетските области.
22. Само земята на жреците не купи, защото жреците имаха определен от фараона дял и се прехранваха от дела, който фараонът им даде, затова не продадоха земята си.
23. Тогава Йосиф каза на народа: Ето, днес купих вас и земята ви за фараона. Ето ви семе, засейте земята.
24. И във времето на плода ще давате петата част на фараона, а четирите части ще бъдат за

вас — за да засеете нивите, и за храна за вас и за домашните ви, и за храна на децата ви.
25. И те казаха: Ти запази живота ни. Нека намерим благоволението на господаря си, и ще бъдем слуги на фараона.
26. И Йосиф постанови тази наредба в египетската земя, както е и до днес: да се дава петата част на фараона. Само единствено земята на жреците не стана собственост на фараона.
27. И Израил се засели в египетската земя, в гесенската земя, където придобиваха владения, бяха плодовити и много се умножиха.
28. И Яков живя седемнадесет години в египетската земя, така че броят на годините на живота на Яков стана сто четиридесет и седем години.
29. А като наближи времето, когато Израил трябваше да умре, той повика сина си Йосиф и му каза: Ако съм намерил благоволение пред теб, сложи, моля те, ръката си под бедрото ми и ми се закълни, че ще ми окажеш тази милост и вярност: да не ме погребеш в Египет,
30. а когато почина с бащите си, да ме пренесеш от Египет и да ме погребеш в тяхната гробница. А той каза: Ще направя, както си казал.
31. И Яков каза: Закълни ми се! И той му се закле. Тогава Израил се поклони върху възглавницата на леглото.

Глава 48

1. След това съобщиха на Йосиф: Ето, баща ти е болен. И той взе със себе си двамата си сина, Манасия и Ефрем, да отидат при него.
2. И съобщиха на Яков, като казаха: Ето, синът ти Йосиф идва при теб. Тогава Израил събра силите си и седна на леглото.
3. И Яков каза на Йосиф: Всемогъщият Бог ми се яви в Луз, в ханаанската земя и ме благослови, като ми каза:
4. Ето, Аз ще те направя плодовит, ще те умножа и ще направя да произлязат от теб множество народи; и ще дам тази земя на потомството ти след теб за вечно притежание.
5. И сега, двамата ти сина, които ти се родиха в египетската земя, преди да дойда аз при теб в Египет, са мои — Ефрем и Манасия ще бъдат мои, също както Рувим и Симеон.
6. А децата, които родиш след тях, ще бъдат твои, а колкото за наследството си, ще се наричат с името на тези свои братя.
7. А когато се връщах от Падан, на пътя в ханаанската земя ми умря Рахил, като оставаше едно малко разстояние да стигнем до Ефрат. И там я погребах, край пътя за Ефрат, който е Витлеем.
8. И като съгледа синовете на Йосиф, Израил каза: Кои са тези?
9. А Йосиф каза на баща си: Това са синовете ми, които Бог ми даде тук. А той каза: Моля те, доведи ги при мен, за да ги благословя.
10. А очите на Израил бяха помрачени от старост и не можеше да вижда. И Йосиф ги приближи при него, а той ги целуна и ги прегърна.
11. И Израил каза на Йосиф: Не се надявах да видя лицето ти, но ето, Бог ми показа и потомството ти!
12. И Йосиф ги отведе от колената му и се поклони с лице до земята.
13. И после Йосиф ги взе двамата, Ефрем с дясната си ръка към лявата на Израил, а Манасия с лявата си ръка към дясната на Израил, и ги доведе при него.
14. А Израил простря дясната си ръка и я възложи на главата на Ефрем, който беше по-младият, а лявата си ръка — на главата на Манасия, като нарочно кръстоса ръцете си, защото Манасия беше първородният.
15. И благослови Йосиф и каза: Бог, пред когото ходиха бащите ми Авраам и Исаак, Бог, който ме е пасъл през целия ми живот до този ден,
16. Ангелът, който ме избави от всяко зло, нека благослови момчетата, и нека се нарече на тях моето име и името на бащите ми Авраам и Исаак, и нека нараснат в голямо множество сред земята!
17. Но като видя Йосиф, че баща му възложи дясната си ръка на главата на Ефрем, не одобри и хвана ръката на баща си, за да я премести от главата на Ефрем на главата на Манасия.
18. И Йосиф каза на баща си: Не така, татко мой, защото този е първородният — възложи дясната си ръка на неговата глава!
19. Но баща му отказа, като рече: Зная, сине мой, зная. И той ще стане народ, и той ще бъде велик, но по-младият му брат ще бъде по-голям от него и потомството му ще стане множество народи.
20. И така, в онзи ден ги благослови, като каза: С теб Израил ще благославя, като казва: Бог да те направи като Ефрем и като Манасия! И постави Ефрем пред Манасия.
21. След това Израил каза на Йосиф: Ето, аз умирам, но Бог ще бъде с вас и ще ви върне пак в земята на бащите ви.
22. И на теб давам един дял повече отколкото на братята ти, който взех от ръцете на аморейците с меча си и с лъка си.

Глава 49

1. Тогава Яков повика синовете си и каза: Съберете се, за да ви известя какво ще ви се случи в бъдещите дни.
2. Съберете се и слушайте, синове Яковови, и послушайте баща си Израил.
3. Рувиме, ти си първородният мой, мощта моя и първият плод на силата ми, превъзходен по достойнство и превъзходен по сила.
4. Кипнал си като вода — няма да имаш превъзходството, защото си се качил на леглото на баща си и тогава си го осквернил. На леглото ми се е качил!
5. Симеон и Леви, братята, оръдия на насилие са оръжията им.
6. В съвета им да не влезе душата ми и със събранието им да не се съедини славата ми, защото в гнева си убиха човек и в упорството си прерязаха жилите на вол.
7. Проклет гневът им, защото беше свиреп, и яростта им, защото беше жестока! Ще ги разделя в Яков и ще ги разпръсна в Израил.
8. Юда, теб ще похвалят братята ти, ръката ти ще бъде на врата на враговете ти, синовете на баща ти ще ти се кланят.
9. Млад лъв е Юда; от плячка, сине мой, се вдигаш; легнал е и се е разпрострял като лъв, и като лъвица — кой ще го вдигне?
10. Няма да липсва скиптър от Юда, нито жезъл на управление отсред краката му, докато дойде Сило. На него ще се покоряват народите.
11. За лозата връзва магаренцето си и за избраната лоза — малкото на магарицата си. Ще изпере дрехата си с вино, и облеклото си — с кръвта на гроздето.
12. Очите му ще тъмнеят от вино и зъбите му ще белеят от мляко.
13. Завулон ще обитава край морско пристанище и ще бъде пристанище на кораби, и ще граничи със Сидон.
14. Исахар е кокалесто магаре, което се е проснало между кошарите,
15. и като видя, че мястото беше добро за почивка, и че страната беше приятна, подложи плещите си за товар и стана слуга подчинен.
16. Дан ще съди народа си като едно от израилевите племена.
17. Дан ще бъде змия на пътя, ехидна на пътеката, която хапе петите на коня, така че ездачът му пада назад.
18. Твоето спасение чакам, ГОСПОДИ!
19. Тълпа разбойници ще нападат Гад, но и той ще ги отблъсне по стъпките им.
20. Хлябът от Асир ще бъде тлъстина и той ще доставя царски лакомства.
21. Нефталим е пусната кошута, той говори угодни думи.
22. Йосиф е плодоносна фиданка, плодоносна вейка край извор, клончетата й прехвърлят стената.
23. Стрелците го огорчиха и стреляха по него, и враждуваха против него,
24. но лъкът му запази силата си и мишците на ръцете му се укрепиха чрез ръцете на Силния Яковов — откъдето е пастирът, Израилевият камък —
25. чрез Бога на баща ти, който ще ти помага, и чрез Всесилния, който ще те благославя с небесни благословения от горе, с благословения на бездната, която лежи отдолу, с благословения на гърдите и на утробата.
26. Благословенията на баща ти превишиха благословенията на предците ми и достигнаха до вечните хълмове — те ще бъдат на главата на Йосиф и на темето на превъзходния между братята си.
27. Вениамин е вълк грабител — заран ще пояжда лов, а вечер ще дели плячка.
28. Всички тези са дванадесетте израилеви племена и това е, което изговори баща им, като ги благослови — всекиго според благословението му ги благослови.
29. Поръча им още, като им каза: Аз се прибирам при народа си, погребете ме с бащите ми в пещерата, която е в нивата на хетееца Ефрон,

30. в пещерата, която е в нивата Махпелах, срещу Мамврий, в ханаанската земя, която пещера Авраам купи заедно с нивата от хетееца Ефрон за собствено гробище.
31. Там погребаха Авраам и жена му Сара, там погребаха Исаак и жена му Ревека, и там погребах аз Лия.
32. Нивата и пещерата, която е в нея, бяха купени от синовете на Хет.
33. И като Яков свърши да поръчва на синовете си, притегли краката си в леглото и издъхна, и се прибра при народа си.

Глава 50

1. Тогава Йосиф падна на лицето на баща си, плака над него, и го целува.
2. И Йосиф заповяда на служещите му лекари да балсамират баща му, и лекарите балсамираха Израил.
3. И се изпълниха над него четиридесет дни, защото толкова е пълното време за балсамиране. И египтяните го оплакваха седемдесет дни.
4. И като преминаха дните на жалейката за него, Йосиф говори на фараоновия дом, като каза: Ако съм намерил благоволение пред вас, моля ви, говорете в ушите на фараона и кажете:
5. Баща ми ме закле, като каза: Ето, аз умирам. В гроба, който си приготвих в ханаанската земя, там да ме погребеш! И сега, моля те, нека отида да погреба баща си, и ще се върна.
6. А фараонът каза: Иди, погреби баща си, както те е заклел.
7. И така, Йосиф отиде да погребе баща си и с него отидоха всички служители на фараона, старейшините на дома му и всичките старейшини на египетската земя,
8. също и целият дом на Йосиф, братята му и бащиният му дом; само децата си, овцете си и говедата си оставиха в гесенската земя.
9. С него отидоха и колесници и конници, така че стана много голямо войнство.
10. И когато стигнаха до Горен-Атад, който е оттатък Йордан, там ридаха твърде много и силно, и Йосиф направи за баща си седмодневна жалейка.
11. А ханаанците, тамошните жители, като видяха жалейката при хармана на Атад, казаха: Египтяните имат голяма жалейка, затова мястото, което е оттатък Йордан, се наименува Авел-Мисраим.
12. И синовете на Израил направиха с него така, както им беше заповядал,
13. и синовете му го пренесоха в ханаанската земя и го погребаха в пещерата на нивата Махпелах, срещу Мамврий, която Авраам купи заедно с нивата за собствено място за гроб от хетееца Ефрон.
14. И Йосиф, като погреба баща си, се върна в Египет, той и братята му, и всички, които бяха отишли с него да погребат баща му.
15. А братята на Йосиф, като видяха, че баща им умря, си казаха: Може би Йосиф ще ни намрази и ще ни възвърне жестоко за цялото зло, което сме му сторили.
16. Затова пратиха при Йосиф да му кажат: Преди да умре, баща ти заповяда с думите:
17. Така да кажете на Йосиф: Прости, моля ти се, престъплението на братята си и греха им за злото, което ти сториха! И така, молим ти се, прости престъплението на слугите на бащиния си Бог! А Йосиф се разплака, когато му говореха.
18. После отидоха и братята му, паднаха пред него и казаха: Ето, ние сме ти слуги.
19. А Йосиф им каза: Не се бойте, нима съм аз вместо Бога?
20. Вие наистина намислихте зло против мен, но Бог го намисли за добро, за да действа така, че да спаси живота на голям народ, както и стана днес.
21. И сега, не се бойте, аз ще храня и вас, и децата ви. И ги утеши, и говори с тях по сърцето им.
22. Така Йосиф остана да живее в Египет, той и бащиният му дом. И Йосиф живя сто и десет години,
23. и Йосиф видя от Ефрем синове до трето поколение. Също и децата на Махир, сина на Манасия, се родиха на коленете на Йосиф.
24. След това Йосиф каза на братята си: Аз умирам, но Бог непременно ще ви посети и ще ви изведе от тази земя в земята, за която се е клел на Авраам, Исаак и Яков.
25. И Йосиф закле синовете на Израил, като каза: Понеже Бог непременно ще ви посети, да изнесете костите ми оттук!
26. И така, Йосиф умря на възраст сто и десет години и го балсамираха, и го положиха в ковчег в Египет.

Изход

Глава 1

1. И ето имената на синовете на Израил, които дойдоха в Египет заедно с Яков; всеки дойде с челядта си:
2. Рувим, Симеон, Леви и Юда,
3. Исахар, Завулон и Вениамин,
4. Дан и Нефталим, Гад и Асир.
5. Всичките души, които излязоха от семенниците на Яков, бяха седемдесет души; а Йосиф беше вече в Египет.
6. И Йосиф умря, и всичките му братя, и цялото онова поколение.
7. А синовете на Израил бяха плодовити и се умножиха, увеличиха се и твърде много се засилиха, и земята се напълни с тях.
8. Тогава над Египет се възцари нов цар, който не познаваше Йосиф.
9. И той каза на народа си: Ето, народът на израилевите синове е по-многоброен и по-силен от нас.
10. Елате, да действаме разсъдливо срещу тях, за да не се умножават, да не би в случай на война да се съединят и те с враговете ни, да воюват против нас и да си отидат от земята.
11. Затова поставиха над тях надзиратели, които да ги потискат с тежък труд; и те съградиха на фараона градове за житници -- Питом и Рамесий.
12. Но колкото повече ги потискаха, толкова повече те се умножаваха и се разширяваха, така че египтяните се страхуваха от израилевите синове.
13. Затова египтяните жестоко караха израилевите синове да работят,
14. вгорчаваха живота им с тежък труд, да правят кал и кирпичи и да вършат всякаква полска работа; всичките работи, с които ги караха да работят, бяха твърде тежки.
15. И египетският цар говори на еврейските акушерки, от които едната се наричаше Шифра, а другата Фуа, и им каза:
16. Когато акуширате на еврейките и видите, че раждат, ако родят син, го убивайте, а ако родят дъщеря, тогава нека живее.
17. Но акушерките се бояха от Бога и не правеха каквото им беше казал египетският цар, а оставяха живи момченцата.
18. Тогава египетският цар повика акушерките и им каза: Защо направихте това и оставяте живи момченцата?
19. А акушерките казаха на фараона: Понеже еврейките не са като египтянките; защото са здрави и раждат преди акушерките да дойдат при тях.
20. Затова Бог правеше добро на акушерките. А народът се умножаваше и твърде много се засилваше.
21. И понеже акушерките се бояха от Бога, Той им направи домове.
22. Тогава фараонът поръча на целия си народ, като каза: Всеки син, който се роди на евреите, го хвърляйте в реката, а всяка дъщеря оставяйте жива!

Глава 2

1. В това време един човек от левиевия дом отиде и взе една от левиевите дъщери.
2. И жената забременя и роди син; и като видя, че беше красив, го кри три месеца.
3. Но понеже не можеше вече да го крие, тя му взе рогозено кошче, намаза го със смола и катран, сложи детето в него и го положи в тръстиката при брега на реката.
4. А сестра му стоеше отдалеч, за да види какво ще се случи с него.
5. И дъщерята на фараона слезе да се изкъпе в реката, а слугините й ходеха по брега на реката; и когато съгледа кошчето в тръстиката, тя прати слугинята си да го донесе.
6. Като го отвори, видя детето, и ето, момченцето плачеше. И тя го съжали и каза: От децата на евреите е това.
7. Тогава сестра му каза на дъщерята на фараона: Да отида ли да ти повикам кърмачка от еврейките, за да ти кърми детето?
8. И дъщерята на фараона й каза: Иди. И момичето отиде и повика майката на детето.
9. И дъщерята на фараона й каза: Вземи това дете и ми го откърми, и аз ще ти дам заплатата ти. И жената взе детето и го кърмеше.
10. А когато детето порасна, тя го донесе на дъщерята на фараона, и то стана неин син. И го нарече Мойсей, като каза: Понеже го извлякох от водата.
11. А в онези дни, когато Мойсей порасна, излезе при братята си и гледаше тежкия им труд. И видя един египтянин, че биеше един евреин, един от братята му,
12. и като се огледа насам-натам и видя, че няма никой, уби египтянина и го скри в пясъка.
13. Излезе и на другия ден, и ето, двама евреи се караха. И той каза на виновния: Защо биеш ближния си?
14. А той каза: Кой те постави началник и съдия над нас? Искаш да ме убиеш ли, както уби египтянина? Тогава Мойсей се уплаши и си каза: Явно е, че това нещо стана известно.
15. И фараонът чу това и търсеше случай да убие Мойсей. А Мойсей избяга от лицето на фараона и се засели в мадиамската земя. И седеше до един кладенец.
16. А мадиамският свещеник имаше седем дъщери, които дойдоха и наляха вода и напълниха коритата, за да напоят стадото на баща си.
17. Но овчарите дойдоха и ги изпъдиха, а Мойсей стана и им помогна, и напои стадото им.
18. И като дойдоха при баща си Рагуил, той им каза: Как дойдохте днес толкова рано?
19. А те казаха: Един египтянин ни избави от ръцете на овчарите, при това и вода ни наля и напои стадото.
20. И той каза на дъщерите си: А къде е той? Защо оставихте човека? Повикайте го да яде хляб.
21. И Мойсей склони да живее при човека. И той даде на Мойсей дъщеря си Сепфора за жена.
22. И тя роди син, и той го нарече Гирсом, защото казваше: Пришълец станах в чужда земя.
23. След дълго време египетският цар умря. А израилевите синове стенеха под робството и извикаха, и викът им от робството стигна до Бога.
24. Бог чу стенанията им, и Бог си спомни Своя завет с Авраам, с Исаак и с Яков.
25. И Бог погледна на израилевите синове и Бог се загрижи за тях.

Глава 3

1. А Мойсей пасеше стадото на тъста си Йотор, мадиамския свещеник. И като докара стадото зад пустинята, дойде на Божията планина Хорив.
2. И Ангелът ГОСПОДЕН му се яви в огнен пламък изсред една къпина; и Мойсей погледна, и ето, къпината гореше в огън, а къпината не изгаряше.
3. И Мойсей си каза: Да свърна и да видя това велико явление, защо къпината не изгаря.
4. А като видя ГОСПОД, че свърна да види, Бог го извика изсред къпината и каза: Мойсей, Мойсей! И той каза: Ето ме.
5. И каза: Да не се приближиш тук! Събуй обувките от краката си, защото мястото, на което стоиш, е свята земя.
6. Каза още: Аз съм Бог на баща ти, Бог Авраамов, Бог Исааков, и Бог Яковов. А Мойсей закри лицето си, защото се боеше да погледне към Бога.
7. И ГОСПОД каза: Видях страданието на народа Си в Египет и чух вика им поради притеснителите им; да, познах неволите им.
8. И слязох, за да ги освободя от ръката на египтяните и да ги изведа от тази земя в добра и обширна земя, в земя където текат мляко и мед, в страната на ханаанците, хетейците, аморейците, ферезейците, евейците и евусейците.
9. И сега, ето, викът на израилевите синове стигна до Мен, видях също и притеснението, с което ги притесняват египтяните.
10. И така, върви и ще те изпратя при фараона, за да изведеш Моя народ, израилевите синове, от Египет.
11. А Мойсей каза на Бога: Кой съм аз, че да отида при фараона и да изведа израилевите синове от Египет?
12. И Бог каза: Аз непременно ще бъда с теб и това ще ти бъде знамение, че Аз те изпращам: когато изведеш народа от Египет, ще послужите на Бога на тази планина.
13. А Мойсей каза на Бога: Ето, когато отида при израилевите синове и им кажа: Бог на бащите ви ме изпрати при вас, и те ми кажат: Как Му е Името? -- какво да им кажа?
14. И Бог каза на Мойсей: Аз съм Онзи, който съм. И още каза: Така ще кажеш на израилевите синове: Онзи, който съм ме изпрати при вас.
15. И Бог каза още на Мойсей: Така ще кажеш на израилевите синове: ГОСПОД, Бог на бащите ви, Бог на Авраам, Бог на Исаак и Бог на Яков, ме изпрати при вас. Това е Името Ми вечно и това е споменът Ми от поколение в поколение.
16. Иди, събери старейшините на Израил и им кажи: ГОСПОД, Бог на бащите ви, Бог на Авраам, на Исаак и на Яков, ми се яви и каза: Посетих ви и видях онова, което ви правят в Египет,
17. и казах: Ще ви изведа от египетското страдание и ще ви заведа в земята на ханаанците, на хетейците, на аморейците, на ферезейците, на евейците и на евусейците, в земя, където текат мляко и мед.
18. И те ще послушат гласа ти, и ще отидеш ти със старейшините на Израил при египетския цар, и ще му кажете: ГОСПОД, Бог на евреите, ни срещна. И така, остави ни, молим ти се, да отидем на тридневен път в пустинята, за да принесем жертва на ГОСПОДА, нашия Бог.
19. Но Аз зная, че египетският цар няма ви остави да отидете, дори и под действие на силна ръка.
20. А като простра ръката Си, ще поразя Египет с всичките Си чудеса, които ще извърша сред него; след това той ще ви пусне.
21. И ще дам на този народ благоволение пред египтяните, така че, когато тръгнете, няма да отидете с празни ръце;
22. но всяка жена да поиска от ближната си и съседката си сребърни вещи, златни вещи и облекла; и ще премените с тях синовете си и дъщерите си, и ще оберете египтяните.

Глава 4

1. А Мойсей в отговор каза: Но ето, те няма да ми повярват и няма да послушат гласа ми, защото ще кажат: Не ти се е явил ГОСПОД.
2. Тогава ГОСПОД му каза: Какво е това в ръката ти? А той рече: Жезъл.
3. И каза: Хвърли го на земята. И той го хвърли на земята и жезълът стана змия и Мойсей побягна от нея.
4. Но ГОСПОД каза на Мойсей: Простри ръката си и я хвани за опашката -- и той простря ръката си и я хвана, и тя стана жезъл в ръката му --
5. за да повярват, че ти се е явил ГОСПОД, Бог на бащите им, Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Яковов.
6. И ГОСПОД му каза още: Сложи сега ръката си в пазвата си. И той сложи ръката си в пазвата и като я извади, ето ръката му беше прокажена, бяла като сняг.
7. Тогава каза: Сложи пак ръката си в пазвата си -- и той пак си сложи ръката в пазвата и когато я извади от пазвата, ето че бе станала пак както си беше плътта му --
8. Ако не ти повярват и не послушат гласа на първото знамение, ще повярват поради гласа на другото знамение.
9. Но ако не повярват и на тези две знамения и не послушат гласа ти, тогава да вземеш от водата на реката и да я излееш на сухото; и водата, която извадиш от реката, ще стане кръв на сухото.
10. А Мойсей каза на ГОСПОДА: Моля ти се, Господи, аз не съм красноречив, нито от вчера, нито от завчера, нито откакто си започнал да говориш на слугата си, а трудно говоря и езикът ми е тежък.
11. Но ГОСПОД му каза: Кой е направил на човека уста? Или кой прави човека ням или глух, или зрящ, или сляп? Не Аз ли, ГОСПОД?
12. Сега иди, и Аз ще бъда с устата ти, и ще те науча какво да говориш.
13. Тогава Мойсей каза: Моля ти се, Господи, изпрати чрез когото искаш да изпратиш!
14. Тогава гневът на ГОСПОДА пламна против Мойсей и каза: Левитът Аарон не ти ли е брат? Зная, че той може да говори. А и ето, той излиза да те посрещне и когато те види, ще се зарадва в сърцето си.
15. Ти говори на него и сложи думите в устата му и Аз ще бъда с твоята уста и с неговата уста и ще ви науча какво трябва да правите.
16. Нека той говори вместо теб на народа. Той ще ти бъде за уста, а ти ще му бъдеш за Бог.
17. И вземи в ръката си този жезъл, с който ще вършиш знаменията.
18. Тогава Мойсей отиде и се върна при тъста си Йотор и му каза: Моля ти се, нека отида и се върна при братята си, които са в Египет, и да видя живи ли са още. И Йотор каза на Мойсей: Иди с мир.
19. А ГОСПОД каза на Мойсей в Мадиам: Иди, върни се в Египет, защото измряха всички, които искаха живота ти.
20. И така, Мойсей взе жена си и синовете си, качи ги на магаре и се върна в египетската земя. Мойсей взе и Божия жезъл в ръката си.
21. И ГОСПОД каза на Мойсей: Когато отидеш и се върнеш в Египет, внимавай да извършиш пред фараона всичките чудеса, които дадох в ръката ти; но Аз ще закоравя сърцето му и той няма да пусне народа.
22. А ти кажи на фараона: Така говори ГОСПОД: Израил Ми е син, първородният Ми;
23. и казвам ти: Пусни сина Ми да Ми послужи; но ако откажеш да го пуснеш, ето, Аз ще убия твоя син, първородния ти.
24. А по пътя, в странноприемницата, ГОСПОД посрещна Мойсей и искаше да го убие.
25. Тогава Сепфора взе остър камък и обряза краекожието на сина си, хвърли го в краката му и каза: Наистина ти си ми кръвен младоженец.
26. След това ГОСПОД се оттегли от него. Тогава тя каза: Кръвен младоженец! -- поради

обрязването.
27. А ГОСПОД каза на Аарон: Иди в пустинята да посрещнеш Мойсей. И той отиде, посрещна го на Божията планина и го целуна.
28. И Мойсей извести на Аарон всичките думи на ГОСПОДА, който го беше изпратил, и всичките знамения, за които му беше поръчал.
29. Тогава Мойсей и Аарон отидоха и събраха всичките старейшини на израилевите синове.
30. И Аарон каза всичките думи, които ГОСПОД беше говорил на Мойсей, и той извърши знаменията пред народа.
31. И народът повярва. И когато чуха, че ГОСПОД посетил израилевите синове и че погледнал на неволята им, те се наведоха до земята и се поклониха.

Глава 5

1. След това Мойсей и Аарон влязоха и казаха на фараона: Така говори ГОСПОД, Израилевият Бог: Пусни народа Ми, за да Ми направи празник в пустинята!
2. Но фараонът каза: Кой е ГОСПОД, че да послушам гласа Му и да пусна Израил? Не познавам ГОСПОД и няма да пусна Израил.
3. А те казаха: Бог на евреите ни срещна. Молим ти се, нека отидем на тридневен път в пустинята, за да принесем жертва на ГОСПОДА, нашия Бог, за да не ни порази с мор или с меч.
4. Но египетският цар им каза: Защо вие, Мойсей и Аарон, отвличате народа от работата му? Идете на определените си работи!
5. И фараонът каза още: Ето, народът на земята сега е многоброен, а вие го правите да остави определените си работи.
6. И в същия ден фараонът заповяда на надзирателите и на началниците на народа, като каза:
7. Не давайте вече както досега плява на този народ, за да правят тухли, нека ходят сами и си събират плява.
8. Но колкото тухли са правили досега, същия брой изисквайте от тях; с нищо да не го намалите; защото безделничат и затова викат и казват: Нека отидем да принесем жертва на нашия Бог.
9. Нека се възлагат още по-тежки работи на тези хора, за да се трудят в тях; и да не обръщат внимание на лъжливи думи.
10. И така, надзирателите и началниците на народа излязоха и говориха на народа, и казаха: Така казва фараонът: Не ви давам плява.
11. Идете сами и си събирайте плява, където намерите; но нищо няма да се намали от работата ви.
12. Затова народът се разпръсна по цялата египетска земя да събира слама за плява.
13. А надзирателите настоятелно изискваха, като казваха: Изкарвайте работата си, определената си ежедневна работа, както когато имаше плява!
14. И началниците на израилевите синове, които бяха поставени над тях от надзирателите на фараона, бяха бити, като им казаха: Защо не изкарахте и вчера, и днес определения ви брой тухли както по-напред?
15. Тогава началниците на израилевите синове влязоха и извикаха към фараона и казаха: Защо постъпваш така със слугите си?
16. Не се дава плява на слугите ти, а ни казват: Правете тухли! И ето, слугите ти сме бити, а вината е на твоя народ.
17. Но той каза: Лениви сте, лениви! Затова казвате: Нека отидем да принесем жертва на ГОСПОДА.
18. Идете сега и работете! Няма да ви се даде плява, но ще давате определения брой тухли.
19. И началниците на израилевите синове видяха, че положението им е лошо, защото им се каза: Няма да намалявате нищо от броя тухли, който ви е определен за всеки ден.
20. И като излязоха от присъствието на фараона, срещнаха Мойсей и Аарон, които ги пресрещнаха.
21. И им казаха: ГОСПОД да погледне на вас и да съди, защото вие ни направихте омразни на фараона и на слугите му и сложихте меч в ръката им, за да ни избият.
22. Тогава Мойсей се обърна към ГОСПОДА и каза: Господи, защо си постъпил така зле с този народ? Защо си ме изпратил?
23. Защото, откакто влязох при фараона да говоря в Твое Име, той постъпва зле с този народ, а Ти никак не си избавил народа Си.

Глава 6

1. А ГОСПОД каза на Мойсей: Сега ще видиш какво ще направя на фараона, защото под действие на силна ръка ще ги пусне и под действие на силна ръка ще ги изпъди от земята си.
2. Бог говори още на Мойсей, като му каза: Аз съм ГОСПОД.
3. Явих се на Авраам, на Исаак и на Яков като Бог Всемогъщият, но не им бях познат с Името Си ГОСПОД.
4. Поставих и завета Си с тях, да им дам ханаанската земя, земята на тяхното странстване, където бяха чужденци.
5. И чух стенанието на израилевите синове, които египтяните държат в робство, и си спомних завета.
6. Затова кажи на израилевите синове: Аз съм ГОСПОД; ще ви изведа изпод товарите на египтяните, ще ви избавя от тяхното робство и ще ви изкупя с простряна мишца и с велики присъди.
7. Ще ви приема за Мой народ, и ще бъда ваш Бог. И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД, вашият Бог, който ви извеждам изпод египетските товари.
8. И ще ви въведа в земята, за която съм се клел, че ще я дам на Авраам, на Исаак и на Яков; и ще ви я дам за притежание. Аз съм ГОСПОД.
9. И Мойсей говори така на израилевите синове, но поради притеснението на душите си и поради жестокото си робуване те не послушаха Мойсей.
10. Тогава ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
11. Влез при фараона, египетския цар, и му кажи да пусне израилевите синове от земята си.
12. Но Мойсей говори пред ГОСПОДА и каза: Ето, израилевите синове не ме послушаха; как тогава ще ме послуша фараонът, като съм с необрязани устни?
13. Но ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и ги изпрати до израилевите синове и до египетския цар фараона, за да изведат израилевите синове от египетската земя.
14. Ето главите на бащините им домове: синове на Рувим, първородния на Израил: Енох и Фалу, Есрон и Хармий. Тези са родовете на Рувим.
15. Синове на Симеон: Емуил и Ямин, и Аод, и Яхин, и Сохар, и Саул, синът на ханаанката. Тези са родовете на Симеон.
16. Ето имената на синовете на Леви според родословието им: Гирсон, Каат и Мерарий. И годините на живота на Леви станаха сто тридесет и седем години.
17. Синове на Гирсон: Ливний и Семей, по родовете им.
18. Синове на Каат: Амрам и Исаар, и Хеврон, и Озиил. И годините на живота на Каат станаха сто тридесет и три години.
19. Синове на Мерарий: Маалий и Мусий. Тези са родовете на Леви според родословието им.
20. А Амрам взе за жена леля си Йохаведа, която му роди Аарон и Мойсей. И годините на живота на Амрам станаха сто тридесет и седем години.
21. Синове на Исаар: Корей и Нефег, и Зехрий.
22. Синове на Озиил: Мисаил и Елисафан, и Ситрий.
23. И Аарон взе за жена Елисавета, дъщеря на Аминадав, сестра на Наасон, която му роди Надав и Авиуд, Елеазар и Итамар.
24. Синове на Корей: Асир и Елкана, и Авиасаф. Тези са родовете на Корей.
25. А Елеазар, синът на Аарон, взе за жена една от дъщерите на Футиил и тя му роди Финеес. Тези са главите на бащините домове на левитите според родовете им.
26. Тези са Аарон и Мойсей, на които ГОСПОД каза: Изведете израилевите синове от египетската земя според войнствата им.
27. Тези са, които говориха на фараона, египетския цар, за да изведат израилевите синове от Египет: тези са Мойсей и Аарон.
28. В онзи ден, когато ГОСПОД говори на Мойсей в египетската земя,
29. ГОСПОД говори на Мойсей и каза: Аз съм ГОСПОД. Кажи на фараона, египетския цар,

всичко, което ти казвам.
30. А Мойсей каза пред ГОСПОДА: Ето, аз съм с необрязани устни, как ще ме послуша фараонът?

Глава 7

1. Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Ето, поставих те бог на фараона, и брат ти Аарон ще ти бъде пророк.
2. Ти ще говориш всичко, което ти заповядвам, а брат ти Аарон ще говори на фараона да пусне израилевите синове от земята си.
3. А Аз ще закоравя сърцето на фараона и ще умножа знаменията Си и чудесата Си в египетската земя.
4. И фараонът няма да ви послуша и Аз ще положа ръката Си на Египет, и с велики присъди ще изведа от египетската земя Своите войнства, Своя народ, израилевите синове.
5. И египтяните ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, когато простра ръката Си над Египет и изведа израилевите синове изсред тях.
6. И Мойсей и Аарон направиха така. Както им заповяда ГОСПОД, така направиха.
7. А Мойсей беше на осемдесет години, а Аарон -- на осемдесет и три години, когато говориха на фараона.
8. И ГОСПОД говори на Мойсей и на Аарон и каза:
9. Когато ви говори фараонът и каже: Докажете се чрез чудо! -- тогава кажи на Аарон: Вземи жезъла си и го хвърли пред фараона, за да стане змия.
10. Тогава Мойсей и Аарон влязоха при фараона и направиха, както заповяда ГОСПОД: Аарон хвърли жезъла си пред фараона и пред слугите му, и жезълът стана змия.
11. Но фараонът повика мъдреците и заклинателите и те, египетските магьосници, направиха същото със заклинанията си.
12. Защото хвърлиха всеки жезъла си и те станаха змии; но Аароновият жезъл погълна техните жезли.
13. А сърцето на фараона се закорави и той не ги послуша, както ГОСПОД беше говорил.
14. И ГОСПОД каза на Мойсей: Сърцето на фараона се закорави, той отказва да пусне народа.
15. Иди утре при фараона -- ето, той излиза да отиде при водата -- а ти застани на брега на реката, за да го срещнеш, и вземи в ръката си жезъла, който се беше превърнал на змия.
16. И му кажи: ГОСПОД, Бог на евреите, ме изпрати при теб и казва: Пусни народа Ми, за да Ми послужи в пустинята! Но ето, досега ти не послуша.
17. Така говори ГОСПОД: От това ще познаеш, че Аз съм ГОСПОД: ето, с жезъла, който е в ръката ми, ще ударя върху водата, която е в реката, и тя ще се превърне в кръв.
18. Рибите, които са в реката, ще измрат и реката ще се усмърди, и египтяните ще се гнусят да пият вода от реката.
19. Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Кажи на Аарон: Вземи жезъла си и простри ръката си над водите на Египет, ??ад реките му, над каналите, над езерата му и над всичките им водоеми, за да станат кръв! И по цялата египетска земя ще има кръв -- и в дървените, и в каменните съдове.
20. И Мойсей и Аарон направиха, както заповяда ГОСПОД; и Аарон вдигна жезъла и удари водата, която беше в реката, пред фараона и пред слугите му; и всичката вода, която беше в реката, се превърна в кръв.
21. И рибите, които бяха в реката, измряха и реката се усмърдя, така че египтяните не можеха да пият вода от реката; и кръвта беше по цялата египетска земя.
22. Но и египетските магьосници със заклинанията си направиха същото. И сърцето на фараона се закорави, и той не ги послуша, както беше казал ГОСПОД.
23. И фараонът се обърна и си отиде у дома си, без да вземе присърце и това.
24. А всичките египтяни копаха около реката, за да намерят вода за пиене, защото не можеха да пият вода от реката.
25. И се изпълниха седем дни, след като ГОСПОД удари реката.

Глава 8

1. Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Влез при фараона и му кажи: Така казва ГОСПОД: Пусни народа Ми, за да Ми послужи!
2. Но ако откажеш да го пуснеш, ето, Аз ще ударя всичките ти области с жаби.
3. Реката ще гъмжи от жаби, които ще излизат и ще наскачат в къщата ти, в спалнята ти, по леглото ти, в къщите на слугите ти, върху народа ти, в пещите ти и по нощвите ти.
4. Върху теб, върху народа ти и върху всичките ти слуги ще наскачат жабите.
5. И ГОСПОД каза на Мойсей: Кажи на Аарон: Простри ръката си с жезъла си над реките, над каналите и над езерата и направи да излязат жаби по египетската земя.
6. И Аарон простря ръката си над египетските води и жабите излязоха и покриха египетската земя.
7. Но и магьосниците направиха същото със заклинанията си и направиха да излязат жаби по египетската земя.
8. Тогава фараонът повика Мойсей и Аарон и каза: Помолете се на ГОСПОДА да махне жабите от мен и от народа ми и ще пусна народа, за да пожертва на ГОСПОДА.
9. А Мойсей каза на фараона: Определи ми кога да се помоля за теб, за слугите ти и за народа ти, за да изтреби жабите от теб и от къщите ти и да останат само в реката.
10. И фараонът каза: Утре. А той рече: Ще бъде според думата ти, за да познаеш, че няма никой подобен на ГОСПОДА, нашия Бог.
11. Жабите ще се махнат от теб, от къщите ти, от слугите ти и от народа ти; само в реката ще останат.
12. И Мойсей и Аарон излязоха от фараона. И Мойсей извика към ГОСПОДА за жабите, които беше пратил върху фараона.
13. И ГОСПОД направи според думата на Мойсей и жабите измряха от къщите, от дворовете и от нивите.
14. И ги събираха на купчини, и земята се усмърдя.
15. А когато фараонът видя, че дойде облекчение, закорави сърцето си и не ги послуша, както ГОСПОД беше говорил.
16. След това ГОСПОД каза на Мойсей: Кажи на Аарон: Простри жезъла си и удари земната пръст, за да се превърне на въшки в цялата египетска земя.
17. И направиха така. Аарон простря ръката си с жезъла си и удари земната пръст, и въшки се явиха по хората и по животните; цялата пръст по земята стана на въшки по цялата египетска земя.
18. И магьосниците работеха да направят същото със заклинанията си, за да произведат въшки, но не можаха; а въшките бяха по хората и по животните.
19. Тогава магьосниците казаха на фараона: Божи пръст е това. Но сърцето на фараона се закорави и той не ги послуша, както ГОСПОД беше говорил.
20. После ГОСПОД каза на Мойсей: Стани утре рано и застани пред фараона -- ето, той излиза при водата -- и му кажи: Така казва ГОСПОД: Пусни народа Ми, за да Ми послужи!
21. Защото, ако не пуснеш народа Ми, ето, ще изпратя рояци мухи върху теб, върху слугите ти, върху народа ти и в къщите ти; и къщите на египтяните и земята, на която живеят, ще се напълнят с рояци мухи.
22. Но в онзи ден Аз ще отделя гесенската земя, в която живее Моят народ, така че там да няма рояци мухи, за да познаеш, че Аз, ГОСПОД, съм сред земята.
23. Аз ще поставя преграда между Моя народ и твоя народ; това знамение ще стане утре.
24. И ГОСПОД направи така; множества рояци мухи навлязоха в къщата на фараона и в къщите на слугите му и в цялата египетска земя; земята беше повредена от рояците мухи.
25. Тогава фараонът повика Мойсей и Аарон и каза: Идете, принесете жертва на вашия Бог в земята.
26. Но Мойсей каза: Не е прилично да направим така, защото ние ще жертваме на ГОСПОДА,

нашия Бог, онова, което е гнусота за египтяните. Ето, ако жертваме пред очите на египтяните онова, което е гнусота за тях, няма ли да ни избият с камъни?
27. Ще отидем на тридневен път в пустинята и ще жертваме на ГОСПОДА нашия Бог, както Той ни е говорил.
28. Тогава фараонът каза: Ще ви пусна да пожертвате на ГОСПОДА, вашия Бог, в пустинята, само да не отидете много далеч! Помолете се за мен.
29. И Мойсей каза: Ето, аз излизам отпред теб, и ще се помоля на ГОСПОДА да се махнат утре рояците мухи от фараона, от слугите му и от народа му. Но нека фараонът не ни лъже още веднъж и да не пуска народа да пожертва на ГОСПОДА.
30. И Мойсей излезе отпред фараона и се помоли на ГОСПОДА.
31. И ГОСПОД направи според думата на Мойсей и махна рояците мухи от фараона, от слугите му и от народа му; не остана нито една.
32. Но фараонът и този път закорави сърцето си и не пусна народа.

Глава 9

1. Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Влез при фараона и му кажи: Така казва ГОСПОД, Бог на евреите, Пусни народа Ми, за да ми послужи!
2. Защото, ако откажеш да ги пуснеш и ако още ги държиш,
3. ето, ръката на ГОСПОДА ще дойде върху добитъка ти, който е по полето, върху конете, върху магаретата, върху камилите, върху говедата и върху дребния добитък с много тежък мор.
4. И ГОСПОД ще направи различие между добитъка на Израил и добитъка на египтяните; от всичкия добитък на израилевите синове няма да умре нищо.
5. И ГОСПОД определи срок, като каза: Утре ГОСПОД ще направи това на земята.
6. На другия ден ГОСПОД направи това; всичкият добитък на египтяните измря, а от добитъка на израилевите синове не умря нито едно.
7. И фараонът прати да видят, и ето, от добитъка на израилевите синове не беше умряло нито едно. Но сърцето на фараона се закорави и той не пусна народа.
8. Тогава ГОСПОД каза на Мойсей и Аарон: Напълнете шепите си с пепел от пещ и нека Мойсей я пръсне към небето пред фараона.
9. И пепелта ще стане прах по цялата египетска земя и ще причини на хората и на животните възпаление, което избива в гнойни циреи по цялата египетска земя.
10. И като взеха пепел от пещ, застанаха пред фараона и Мойсей я пръсна към небето; и стана възпаление с гнойни циреи, които избиваха по хората и животните.
11. И магьосниците не можаха да стоят пред Мойсей поради възпалението, защото възпалението беше на магьосниците, както на всичките египтяни.
12. Но ГОСПОД закорави сърцето на фараона и той не ги послуша, както ГОСПОД беше говорил на Мойсей.
13. След това ГОСПОД каза на Мойсей: Стани утре рано и застани пред фараона, и му кажи: Така казва ГОСПОД, Бог на евреите: Пусни народа Ми, за да Ми послужи!
14. Защото този път Аз изпращам всичките Си язви против сърцето ти, върху слугите ти и върху народа ти, за да познаеш, че по цялата земя няма подобен на Мен.
15. Понеже сега можех да вдигна ръката Си и да поразя теб и народа ти с мор и ти би бил изтребен от земята,
16. но нарочно за това те оставих, за да покажа в теб силата Си и да се възвести Името Ми по целия свят.
17. Още ли се надигаш против народа Ми и не го пускаш?
18. Ето, утре около този час ще наваля много тежък град, небивал в Египет, откакто е бил основан до днес.
19. И така, прати сега да приберат добитъка ти и всичко, което имаш по полето; защото градът ще падне на всеки човек и всяко животно, което се намери на полето и не се прибере вкъщи, и те ще измрат.
20. И който от слугите на фараона се убоя от словото на ГОСПОДА, прибра вкъщи слугите си и добитъка си;
21. а който не взе присърце словото на ГОСПОДА, остави слугите си и добитъка си по полето.
22. Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Простри ръката си към небето, за да удари град по цялата египетска земя, по хората, по животните и по всяка трева на полето в египетската земя.
23. И Мойсей простря жезъла си към небето и ГОСПОД изпрати гръм и град и огън се спускаше на земята. И ГОСПОД наваля град по египетската земя.
24. Така имаше град и огън, пробягващ сред града, много тежък град, небивал по цялата египетска земя, откакто е станал там народ.
25. В цялата египетска земя градът изби всичко, което беше по полето, и човек и животно; градът очука и всичката трева по полето и изпочупи всичките дървета по полето.
26. Само в гесенската земя, където бяха израилевите синове, не удари град.

27. Тогава фараонът изпрати да повикат Мойсей и Аарон и им каза: Този път съгреших. ГОСПОД е праведен, а аз и народът ми сме неправедни.
28. Помолете се на ГОСПОДА да престанат тези Божии гърмове и град, и аз ще ви пусна и няма да останете повече.
29. А Мойсей му каза: Щом изляза от града, ще простра ръцете си към ГОСПОДА, и гърмовете ще престанат, и няма вече да има град, за да познаеш, че земята принадлежи на ГОСПОДА.
30. Обаче зная, че ти и слугите ти пак няма да се убоите от ГОСПОДА Бога.
31. Ленът и ечемикът бяха изпобити, защото ечемикът беше на класове, а ленът връзваше семе,
32. но пшеницата и бялото жито не бяха изпобити, защото са късни.
33. И Мойсей излезе отпред фараона извън града и простря ръцете си към ГОСПОДА, и гърмовете и градът престанаха, и дъждът не се изливаше вече по земята.
34. Но когато фараонът видя, че дъждът и градът и гърмовете престанаха, той продължи да греши и закорави сърцето си, той и слугите му.
35. Сърцето на фараона се закорави и той не пусна израилевите синове, както ГОСПОД беше говорил чрез Мойсей.

Глава 10

1. Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Влез при фараона, защото Аз закоравих сърцето му и сърцето на слугите му, за да покажа тези Свои знамения между тях,
2. и за да разказваш в ушите на сина си и на сина на сина си това, което направих на египтяните, и знаменията, които показах между тях, и да познаете, че Аз съм ГОСПОД.
3. Тогава Мойсей и Аарон влязоха при фараона и му казаха: Така говори ГОСПОД, Бог на евреите: Докога ще отказваш да се смириш пред Мен? Пусни народа Ми, за да ми послужи!
4. Защото, ако откажеш да пуснеш народа Ми, ето, утре ще докарам скакалци в областите ти.
5. Те ще покрият лицето на земята, така че да не може да се види земята, и ще изпоядат останалото, което оцеля -- това, което ви остана от градушката -- и ще изпоядат всичките дървета, които ви растат по полетата,
6. ще напълнят и къщите ти, и къщите на всичките ти слуги, и къщите на всичките египтяни -- нещо, което не са видели нито бащите ти, нито бащите на бащите ти, откакто съществуват на земята до днес. И Мойсей се обърна и излезе отпред фараона.
7. Тогава слугите на фараона му казаха: Докога този ще ни бъде примка? Пусни мъжете да послужат на ГОСПОДА, своя Бог. Още ли не си разбрал, че Египет загива?
8. Тогава пак доведоха Мойсей и Аарон при фараона и той им каза: Идете, послужете на ГОСПОДА, вашия Бог. Кои точно ще отидат?
9. А Мойсей каза: Ще отидем с младите си и със старите си, със синовете си и дъщерите си, с овцете си и с говедата си ще отидем, защото имаме празник на ГОСПОДА.
10. Тогава фараонът им каза: Така нека е ГОСПОД с вас, както аз ще ви пусна с челядите ви! Виждате ли, че имате лошо намерение?
11. Не така! Идете сега вие мъжете и послужете на ГОСПОДА, защото това искахте. И ги изгониха отпред фараона.
12. Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Простри ръката си над египетската земя за скакалците, за да излязат върху египетската земя и да изпоядат всичката трева на земята, всичко което оцеля от градушката.
13. И Мойсей простря жезъла си над египетската земя и ГОСПОД направи да духа източен вятър на земята през целия онзи ден и цялата нощ и на сутринта източният вятър докара скакалците.
14. И скакалците се пръснаха по цялата египетска земя и нападнаха цялата египетска област в огромно множество -- преди това не е имало такива множества скакалци, нито ще има такива след тях.
15. И покриха лицето на цялата земя, така че земята потъмня, и изпоядоха всичката трева на земята и всичките плодове на дърветата, които бяха оцелели от града, и по цялата египетска земя не остана нищо зелено, било дърво, или трева на полето.
16. Тогава фараонът бързо повика Мойсей и Аарон и каза: Съгреших против ГОСПОДА, вашия Бог, и против вас.
17. Но сега, моля те, прости греха ми само този път, и се помолете на ГОСПОДА, вашия Бог, да отмахне от мен само тази смърт!
18. И Мойсей излезе отпред фараона и се помоли на ГОСПОДА.
19. И ГОСПОД промени вятъра в много силен западен вятър, който вдигна скакалците и ги хвърли в Червено море. В цялата египетска област не остана нито един скакалец.
20. Но ГОСПОД закорави сърцето на фараона и той не пусна израилевите синове.
21. Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Простри ръката си към небето, за да настане тъмнина по египетската земя, тъмнина, която може да се пипа.
22. И Мойсей простря ръката си към небето и настана гъста тъмнина по цялата египетска земя за три дни.
23. Не се виждаха един друг и три дни никой не се помръдна от мястото си, а всичките израилеви синове имаха светлина в жилищата си.

24. Тогава фараонът повика Мойсей и каза: Идете, послужете на ГОСПОДА! Само овцете ви и говедата ви нека останат, а челядите ви нека отидат с вас.
25. А Мойсей каза: Но ти трябва да дадеш в ръцете ни и жертви и всеизгаряния, за да пожертваме на ГОСПОДА, нашия Бог.
26. И добитъкът ни ще дойде с нас, нито едно копито няма да остане назад, защото от добитъка ще вземем, за да пожертваме на ГОСПОДА, нашия Бог, и докато не пристигнем там, не знаем с какво трябва да послужим на ГОСПОДА.
27. Но ГОСПОД закорави сърцето на фараона и той не склони да ги пусне.
28. Тогава фараонът му каза: Махни се от мен! Пази се да не видиш вече лицето ми, защото в деня, когато видиш лицето ми, ще умреш!
29. А Мойсей каза: Добре каза, няма вече да видя лицето ти.

Глава 11

1. А ГОСПОД каза на Мойсей: Още една язва ще нанеса на фараона и на Египет и след това той ще ви пусне оттук. Когато ви пусне, съвсем ще ви изпъди оттук.
2. И така, кажи в ушите на народа и нека всеки мъж поиска от съседа си и всяка жена -- от съседката си сребърни и златни вещи.
3. И ГОСПОД даде на народа благоволение пред египтяните. При това човекът Мойсей беше станал твърде велик в египетската земя пред слугите на фараона и пред народа.
4. И Мойсей каза: Така говори ГОСПОД: Около полунощ Аз ще мина посред Египет
5. и всяко първородно в египетската земя ще умре -- от първородния на фараона, който седи на престола си, до първородния на слугинята, която е зад воденицата, и всяко първородно от добитъка.
6. И по цялата египетска земя ще има голям писък, какъвто никога не е имало, нито ще има вече такъв.
7. А против израилевите синове, от човек до животно, дори куче няма да поклати езика си, за да познаете, че ГОСПОД прави разлика между египтяните и Израил.
8. И всички тези твои слуги ще слязат при мен и ще паднат пред мен, и ще кажат: Излез, ти и целият народ, който те следва! И след това ще изляза. И Мойсей излезе отпред фараона с голям гняв.
9. А ГОСПОД беше казал на Мойсей: Фараонът няма да ви послуша, за да се умножат Моите чудеса в египетската земя.
10. И Мойсей и Аарон извършиха всички тези знамения пред фараона, но ГОСПОД закорави сърцето на фараона, и той не пусна израилевите синове от земята си.

Глава 12

1. Тогава ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон в египетската земя и каза:
2. Този месец ще ви бъде начало на месеците, ще ви бъде първият от месеците на годината.
3. Говорете на цялото израилево общество и кажете: На десетия ден от месеца всеки да си вземе по едно агне за бащиния си дом, по едно агне за един дом.
4. Но ако в дома са малко за агнето, тогава нека го вземе с най-близкия до къщата му съсед според броя на душите; смятайте за агнето според онова, което всеки може да изяде.
5. Агнето ви да бъде без недостатък, едногодишно мъжко; от овцете или от козите да го вземете.
6. И да го пазите до четиринадесетия ден на същия месец; тогава цялото събрание на израилевото общество да го заколи привечер.
7. После да вземат от кръвта и да сложат на двата стълба и на горния праг на вратата на къщите, където ще го ядат.
8. През същата нощ да ядат месото, печено на огън; с безквасен хляб и с горчиви треви да го ядат.
9. Да не ядете от него сурово, нито варено във вода, а изпечено на огън, с главата му, краката му и вътрешностите му.
10. И да не оставите нищо от него до сутринта; ако остане нещо до сутринта, да го изгорите в огън.
11. Така да го ядете: препасани през кръста си, с обувките на краката си и тоягите в ръцете си. Да го ядете набързо, Пасха на ГОСПОДА е.
12. И в онази нощ Аз ще мина през египетската земя и ще поразя всяко първородно в египетската земя, от човек до животно; и ще извърша съд против всичките египетски богове. Аз съм ГОСПОД.
13. И кръвта ще ви бъде за знак на къщите, където сте, и когато видя кръвта, ще ви отмина, и язвата няма да бъде у вас, за да ви погуби, когато поразя египетската земя.
14. Онзи ден да ви бъде за спомен и да го пазите като празник на ГОСПОДА във всичките си поколения; вечна наредба да ви бъде да го празнувате.
15. Седем дни да ядете безквасен хляб. Още на първия ден да махнете кваса от къщите си, защото всеки, който яде квасно от първия ден до седмия ден, тази душа ще се изтреби от Израил.
16. На първия ден ще имате свято събрание и на седмия ден -- свято събрание. Никаква работа да не се върши в тях освен онова, което е нужно за ядене на всекиго; само това може да вършите.
17. И така, да пазите празника на безквасните хлябове, защото в същия този ден изведох войнствата ви от египетската земя. Затова ще ви бъде вечна наредба да пазите този ден във всичките си поколения.
18. От вечерта на четиринадесетия ден на първия месец до вечерта на двадесет и първия ден от месеца да ядете безквасни хлябове.
19. Седем дни да не се намира квас в къщите ви, защото всеки, който яде квасно, онази душа ще се изтреби от обществото на Израил, бил той пришълец, или местен жител.
20. Нищо квасно да не ядете; във всичките си жилища да ядете безквасни хлябове.
21. И Мойсей повика всичките старейшини на Израил и им каза: Изберете и си вземете по едно агне според челядите си и заколете пасхата.
22. После вземете китка от исоп и я потопете в кръвта в съда, и намажете с кръвта в съда горния праг и двата стълба на вратата. И никой от вас да не излиза от вратата на къщата си до сутринта.
23. Защото ГОСПОД ще мине, за да порази египтяните, и когато види кръвта на горния праг и на двата стълба на вратата, ГОСПОД ще отмине вратата и няма да остави погубителя да влезе в къщите ви, за да ви порази.

24. И ще пазите това като вечна наредба за теб и за синовете ти.
25. Когато влезете в земята, която ГОСПОД ще ви даде, както каза, да пазите тази служба.
26. И когато децата ви попитат: Какво означава тази служба у вас? --
27. тогава да отговорите: Това е жертва за Пасхата на ГОСПОДА, който отмина къщите на израилевите синове в Египет, когато порази египтяните, а нашите къщи спаси. Тогава народът се наведе и се поклони.
28. И израилевите синове отидоха и направиха, както ГОСПОД заповяда на Мойсей и Аарон; така направиха.
29. И в полунощ ГОСПОД порази всяко първородно в египетската земя, от първородния на фараона, който седеше на престола си, до първородния на пленника, който беше в затвора, и всяко първородно от добитъка.
30. И фараонът стана през нощта, той и всичките му слуги, и всичките египтяни; и се нададе голям писък в Египет, защото нямаше къща, в която да няма мъртвец.
31. И повика Мойсей и Аарон през нощта и каза: Станете и излезте изсред народа ми, и вие, и израилевите синове, и идете, послужете на ГОСПОДА, както казахте!
32. Вземете и стадата си и говедата си, както казахте, и идете; и благословете и мен.
33. Египтяните също принуждаваха народа, за да го отпратят по-скоро от земята, защото си казваха: Ние всички измираме!
34. И народът вдигна тестото си, преди да се закваси, като носеха на рамене нощвите обвити в дрехите си.
35. А израилевите синове бяха постъпили, както Мойсей беше казал, и бяха поискали от египтяните сребърни вещи и златни вещи и дрехи.
36. И ГОСПОД беше дал на народа благоволение пред египтяните и те им бяха дали, каквото поискаха. Така те обраха египтяните.
37. И така, израилевите синове се дигнаха от Рамесий за Сокхот, около шестстотин хиляди мъже пешаци, освен челядите.
38. А с тях излезе и голямо разноплеменно множество, както и твърде много добитък -- овце и говеда.
39. А от тестото, което носеха от Египет, изпекоха безквасни пити, защото не се беше заквасило, понеже ги изпъдиха от Египет и те не можаха да се бавят, нито да си приготвят ядене за из пътя.
40. А времето, което израилевите синове прекараха като пришълци в Египет, беше четиристотин и тридесет години.
41. И в края на четиристотин и тридесетте години, в същия онзи ден, всичките ГОСПОДНИ войнства излязоха от египетската земя.
42. Това е нощ, която трябва да се пази за ГОСПОДА, защото ги изведе от египетската земя; това е онази нощ на ГОСПОДА, която трябва да се пази от всичките израилеви синове във всичките им поколения.
43. И ГОСПОД каза на Мойсей и Аарон: Ето закона за пасхата: никой чужденец да не яде от нея.
44. Но всеки роб, купен с пари, когато го обрежеш, може да яде от нея.
45. Пришълец или наемник да не яде от нея.
46. В една къща да се изяде. От месото да не изнасяте вън от къщи и кост от нея да не строшите.
47. Цялото общество израилеви синове да прави това.
48. И ако някой чужденец живее като пришълец заедно с теб и иска да пази пасхата на ГОСПОДА, нека всичките му мъжки се обрежат, и тогава нека пристъпи да я пази; той ще бъде като местен жител на земята. Но никой необрязан не бива да яде от нея.
49. Един закон ще има за местния жител и за чужденеца, който е пришълец между вас.
50. И всичките израилеви синове направиха, както ГОСПОД заповяда на Мойсей и Аарон; така направиха.

51. И така, в същия онзи ден ГОСПОД изведе израилевите синове от египетската земя според войнствата им.

Глава 13

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Посвети Ми всяко първородно, всяко, което отваря утроба между израилевите синове -- и човек и животно. То е Мое.
3. И Мойсей каза на народа: Помнете този ден, в който излязохте от Египет, от дома на робството, защото със силна ръка ГОСПОД ви изведе оттук. Нищо квасно да не се яде.
4. Вие излизате днес в месец Авив.
5. И когато ГОСПОД те въведе в земята на ханаанците, хетейците, аморейците, евейците и евусейците, за която се закле на бащите ти, че ще ти я даде -- земя, където текат мляко и мед -- тогава да извършваш тази служба в този месец.
6. Седем дни да ядеш безквасен хляб и седмият ден да бъде празник на ГОСПОДА.
7. Безквасен хляб да се яде през седемте дни; и да не се намери у теб квасен хляб, и да не се появи квас във всичките ти области.
8. И в онзи ден ще обясниш на сина си, като кажеш: Това правя заради онова, което ми направи ГОСПОД, когато излязох от Египет.
9. Това ще ти бъде за знак на ръката и за спомен между очите, за да бъде законът на ГОСПОДА в устата ти, защото със силна ръка те изведе ГОСПОД от Египет.
10. И така, да пазиш тази наредба всяка година на времето й.
11. А когато ГОСПОД те въведе в земята на ханаанците, както се закле на теб и на бащите ти, и ти я даде,
12. тогава да отделиш за ГОСПОДА всяко, което отваря утроба, и всяко твое първородно от животно; мъжките да бъдат на ГОСПОДА.
13. А всяко първородно от магаре да изкупиш с агне или яре, а ако не искаш да го изкупиш, тогава да му пречупиш врата. Ще изкупиш и всяко първородно на човек между синовете си.
14. И после, като те запита синът ти и каже: Какво е това? -- да му кажеш: Със силна ръка ни изведе ГОСПОД от Египет, от дома на робството.
15. И когато фараонът отказваше да ни пусне, ГОСПОД уби всяко първородно в египетската земя -- от първородно на човек до първородно на животно -- затова жертвам на ГОСПОДА всяко първородно, което е мъжко, а всеки първороден от синовете си изкупувам.
16. Това ще бъде за знак на ръката ти и за превръзки над очите ти, защото със силна ръка ГОСПОД ни изведе от Египет.
17. А когато фараонът пусна народа, Бог не го преведе през пътя за филистимската земя, въпреки че беше най-близко, защото Бог каза: Да не би да се разкае народът, като види битка, и да се върне в Египет.
18. Затова Бог поведе народа по околен път през пустинята към Червено море. И израилевите синове излязоха от египетската земя строени.
19. И Мойсей взе със себе си костите на Йосиф; защото той беше изрично заклел израилевите синове, като беше казал: Бог непременно ще ви посети. Тогава да изнесете оттук костите ми със себе си!
20. И те тръгнаха от Сокхот и се разположиха на стан в Етам, към края на пустинята.
21. И ГОСПОД вървеше пред тях -- денем в облачен стълб, за да ги води по пътя, а нощем в огнен стълб, за да им свети -- за да пътуват денем и нощем.
22. Денем облачният стълб не се отдалечаваше отпред народа, а нощем -- огненият стълб.

Глава 14

1. Тогава ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Заповядай на израилевите синове да се върнат и да се разположат на стан пред Пиаирот, между Мигдол и морето. Срещу Веелсефон да се разположите на стан близо до морето.
3. И фараонът ще каже за израилевите синове: Те са се заблудили в земята, пустинята ги е затворила.
4. И Аз ще закоравя сърцето на фараона и той ще се спусне да ги гони, но Аз ще се прославя над фараона и над цялата му войска и египтяните ще познаят, че Аз съм ГОСПОД. И израилевите синове направиха така.
5. А когато се извести на египетския цар, че народът е побягнал, сърцето на фараона и на слугите му се обърна срещу народа и те казаха: Какво направихме ние, че пуснахме Израил да не ни работи вече?
6. И фараонът впрегна колесницата си и събра народа си при себе си.
7. Взе и шестстотин избрани колесници и всичките египетски колесници с началници над всяка.
8. И ГОСПОД закорави сърцето на фараона, египетския цар, така че той подгони израилевите синове. А израилевите синове бяха излезли с издигната ръка.
9. И египтяните се спуснаха след тях -- всичките коне и колесници на фараона, конниците му и войската му -- и ги настигнаха, когато бяха разположени на стан близо до морето, пред Пиаирот, срещу Веелсефон.
10. А когато фараонът се приближи, израилевите синове повдигнаха очи и ето, египтяните идваха след тях. И израилевите синове се уплашиха много и извикаха към ГОСПОДА.
11. И казаха на Мойсей: Понеже нямаше гробища в Египет, затова ли ни изведе да умрем в пустинята? Защо ни направи това и ни изведе от Египет?
12. Не е ли това, каквото ти казвахме в Египет, като говорихме: Остави ни, нека работим на египтяните? Защото по-добре щеше да ни бъде да работим на египтяните, отколкото да измрем в пустинята!
13. А Мойсей каза на народа: Не се бойте, стойте и гледайте спасението на ГОСПОДА, което Той ще извърши за вас днес, защото, колкото за египтяните, които видяхте днес, няма да ги видите вече до века.
14. ГОСПОД ще воюва за вас, а вие ще останете мирни.
15. Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Защо викаш към Мен? Кажи на израилевите синове да тръгнат.
16. А ти вдигни жезъла си и простри ръката си над морето, и го раздели и израилевите синове ще преминат през морето по сухо.
17. И Аз, ето, ще закоравя сърцето на египтяните и те ще влязат след тях; и ще се прославя над фараона, над цялата му войска, над колесниците му и над конниците му.
18. И египтяните ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, когато се прославя над фараона, над колесниците му и над конниците му.
19. Тогава Божият Ангел, който вървеше пред израилевото войнство, се вдигна и дойде зад тях; облачният стълб се вдигна отпред тях и застана зад тях,
20. и дойде между египетското войнство и израилевото войнство; на едните беше тъмен облак, а на другите светеше през нощта, така че едните не се приближиха до другите през цялата нощ.
21. И така, Мойсей простря ръката си над морето. И ГОСПОД направи да се оттегля морето цялата онази нощ от силен източен вятър и превърна морето в суша, и водите се раздвоиха.
22. Така израилевите синове влязоха сред морето по сухо; и водите бяха за тях стена от дясната и от лявата им страна.
23. А египтяните ги подгониха и влязоха след тях сред морето, всичките коне на фараона, колесниците му и конниците му.

24. Но в утринната стража ГОСПОД погледна от огнения и облачния стълб към египетското войнство и смути войнството на египтяните.
25. Той извади колелата от колесниците им и те се теглеха мъчно, така че египтяните казаха: Да бягаме от Израил, защото ГОСПОД воюва за тях против египтяните!
26. Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Простри ръката си над морето, за да се върнат водите върху египтяните, върху колесниците им и върху конниците им.
27. И така, Мойсей простря ръката си над морето. И около зори морето се върна на мястото си и египтяните бягаха пред него. И ГОСПОД потопи египтяните сред морето.
28. Защото водите се върнаха и покриха колесниците, конниците и цялата войска на фараона, която беше влязла след тях в морето; не остана нито един от тях.
29. А израилевите синове минаха посред морето по сухо и водите бяха за тях стена от дясната и от лявата им страна.
30. Така в онзи ден ГОСПОД спаси Израил от ръката на египтяните и Израил видя египтяните мъртви по морския бряг.
31. Израил видя великото дело, което ГОСПОД извърши над египтяните, и народът се убоя от ГОСПОДА и повярва в ГОСПОДА и в слугата Му Мойсей.

Глава 15

1. Тогава Мойсей и израилевите синове пяха тази песен на ГОСПОДА, като говориха с тези думи: Ще пея на ГОСПОДА, защото е превъзвишен, коня и ездача му хвърли в морето!
2. ГОСПОД е сила моя, песен моя и стана ми спасение. Той ми е Бог, и ще Го прославя, бащиният ми Бог, и ще Го превъзвиша.
3. ГОСПОД е силен Воин, ГОСПОД е Името Му.
4. Колесниците на фараона и войската му хвърли в морето, избраните му пълководци потънаха в Червеното море.
5. Дълбините ги покриха, като камък слязоха в бездните.
6. Десницата Ти, ГОСПОДИ, е славна в мощ; десницата Ти, ГОСПОДИ, смаза врага.
7. В превъзходното Си величие повали онези, които се надигнаха против Теб; развърза гнева Си и ги пояде като слама.
8. От диханието на ноздрите Ти водите се струпаха накуп, вълните застанаха като бент, бездните застинаха в сърцето на морето.
9. Врагът рече: Ще погна, ще стигна, ще разделя плячката; алчността ми ще се насити от тях; ще изтръгна меча си, ръката ми ще ги погуби.
10. Ти подухна с дъха Си и морето ги покри; потънаха като олово в силните води.
11. Кой е подобен на Теб, ГОСПОДИ, между боговете? Кой е подобен на Теб, славен в святост, страхопочитаем, че да Те възпяват, правещ чудеса?
12. Ти простря десницата Си и земята ги погълна.
13. С милостта Си Ти води народа, който си изкупил, със силата Си води го към святото Си обиталище.
14. Народите ще чуят и ще затреперят, ужас ще обладае филистимските жители.
15. Тогава ще се уплашат едомските князе, трепет ще обземе моавските главатари, ще се стопят всички ханаански жители.
16. Страх и трепет ще ги нападне, от величието на ръката Ти ще се вкаменят, докато премине народът Ти, ГОСПОДИ, докато премине народът, който Ти си придобил.
17. Ще ги въведеш и насадиш на планината на Своето наследство; на мястото, ГОСПОДИ, което си приготвил за Свое обиталище; в светилището, Господи, което ръцете Ти поставиха.
18. ГОСПОД ще царува до вечни векове!
19. Защото конете на фараона с колесниците му и с конниците му влязоха в морето и ГОСПОД върна върху тях водите на морето, а израилевите синове преминаха по сухо сред морето.
20. Тогава пророчицата Мариам, сестрата на Аарон, взе в ръката си тимпанче и всичките жени излязоха след нея с тимпанчета и танци.
21. И Мариам им пееше ответно: Пейте на ГОСПОДА, защото е превъзвишен; коня и ездача му хвърли в морето!
22. Тогава Мойсей вдигна израилевите синове от Червено море и излязоха към пустинята Сур. И вървяха три дни в пустинята и не намериха вода.
23. После дойдоха в Мера, но не можеха да пият от водата на Мера, защото беше горчива -- затова се нарече Мера.
24. Тогава народът заропта против Мойсей и казваше: Какво да пием?
25. А той извика към ГОСПОДА и ГОСПОД му показа едно дърво; и като го хвърли във водата, водата стана сладка. Там им наложи наредба и правила и там ги изпита. И каза:
26. Ако усърдно слушаш гласа на ГОСПОДА, своя Бог, и вършиш онова, което е правилно пред Него, и слушаш заповедите Му, и пазиш всичките Му наредби, няма да ти нанеса нито една от болестите, които нанесох върху египтяните; защото Аз съм ГОСПОД, който те изцелявам.
27. После дойдоха в Елим, където имаше дванадесет водни извора и седемдесет палмови дървета, и там се разположиха на стан при водите.

Глава 16

1. И тръгнаха от Елим и цялото общество на израилевите синове дойде в пустинята Син, която е между Елим и Синай, на петнадесетия ден от втория месец, откакто излязоха от египетската земя.
2. И цялото общество на израилевите синове роптаеше против Мойсей и Аарон в пустинята.
3. Израилевите синове им казаха: По-добре да бяхме умрели от ГОСПОДНАТА ръка в египетската земя, когато седяхме около котлите с месо и ядяхме хляб до насита; защото ни доведохте в тази пустиня, за да изморите цялото това събрание от глад!
4. Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Ето, ще ви наваля хляб от небето. Нека излиза народът всеки ден и да събират колкото им трябва за деня, за да ги изпитам -- ще ходят ли в закона Ми, или не.
5. А на шестия ден нека приготвят внесеното и то да бъде двойно на това, което събират всеки ден.
6. И Мойсей и Аарон казаха на всичките израилеви синове: Довечера ще познаете, че ГОСПОД ви е извел от египетската земя.
7. А на сутринта ще видите ГОСПОДНАТА слава, понеже Той чу роптанията ви против ГОСПОДА -- защото какво сме ние, че да роптаете против нас?
8. Мойсей каза още: Ще видите, когато ГОСПОД ви даде довечера месо да ядете и на сутринта хляб до насита, понеже ГОСПОД чу роптанията ви, с които роптаете против Него -- защото какво сме ние? Роптанията ви не са против нас, а против ГОСПОДА.
9. И Мойсей каза на Аарон: Кажи на цялото общество на израилевите синове: Приближете се пред ГОСПОДА, защото Той чу роптанията ви.
10. А когато Аарон говореше на цялото общество на израилевите синове, те обърнаха погледа си към пустинята и ето, ГОСПОДНАТА слава се яви в облака.
11. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
12. Чух роптанията на израилевите синове. Говори им и кажи: Надвечер ще ядете месо и на сутринта ще се наситите с хляб, и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.
13. И така, вечерта долетяха пъдпъдъци и покриха стана, а сутринта навсякъде около стана беше паднала роса.
14. И като се изпари падналата роса, ето, по лицето на пустинята имаше нещо дребно като люспи, тънко, като слана по земята.
15. Като го видяха израилевите синове, си казаха един на друг: Какво е това? -- защото не знаеха какво беше. А Мойсей им каза: Това е хлябът, който ГОСПОД ви дава да ядете.
16. Ето какво заповядва ГОСПОД: Съберете от него, всеки по толкова, колкото му трябва да яде, по гомор на глава, според броя на душите ви; всеки да вземе за онези, които са под шатрата му.
17. И израилевите синове направиха така и събраха, кой много, кой малко.
18. И когато измериха с гомора, който беше събрал много, нямаше излишък и който беше събрал малко, нямаше недостиг; всеки събираше толкова, колкото му трябваше да яде.
19. И Мойсей им каза: Никой да не оставя от него до сутринта.
20. Но те не послушаха Мойсей и някои оставиха от него до сутринта, но червяса и се усмърдя. И Мойсей им се разгневи.
21. И всяка сутрин го събираха -- кой колкото му трябваше за ядене, а когато припечеше слънцето, се стопяваше.
22. А на шестия ден събраха двойно количество храна, по два гомора за всекиго, и всичките началници на обществото дойдоха и съобщиха на Мойсей.
23. А той им каза: Това е точно което каза ГОСПОД. Утре е събота, свята почивка на ГОСПОДА; опечете, колкото искате да опечете, и сварете, колкото искате да сварите, а каквото остане сложете настрана да ви стои за утре.
24. И така, сложиха го настрана до сутринта, както заповяда Мойсей, и нито се усмърдя, нито

се намери червей в него.
25. Тогава Мойсей им каза: Яжте това днес, защото днес е събота на ГОСПОДА, днес няма да го намерите на полето.
26. Шест дни ще го събирате, но седмият ден е събота -- в нея няма да се намира.
27. Обаче някои от народа излязоха на седмия ден да събират, но не намериха.
28. Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Докога ще отказвате да пазите заповедите Ми и законите Ми?
29. Ето, понеже ГОСПОД ви даде съботата, затова на шестия ден ви даде хляб за два дни. Седете всеки на мястото си; на седмия ден никой да не излиза от мястото си.
30. И така, народът си почиваше на седмия ден.
31. И израилевият дом нарече тази храна манна. Тя беше бяла и приличаше на кориандрово семе и вкусът й беше като на пита с мед.
32. Тогава Мойсей каза: Ето какво заповяда ГОСПОД: Един пълен гомор от нея да се пази за поколенията ви, за да видят хляба, с който ви изхраних в пустинята, когато ви изведох от египетската земя.
33. И Мойсей каза на Аарон: Вземи една стомна и сложи в нея един пълен гомор манна, и я положи пред ГОСПОДА, за да се пази за поколенията ви.
34. И така, Аарон я положи пред свидетелството, за да се пази, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.
35. И израилевите синове ядоха манната четиридесет години, докато дойдоха до обитаема земя; ядоха манна, докато стигнаха до границите на ханаанската земя.
36. А гоморът е една десета от ефата.

Глава 17

1. След това цялото общество на израилевите синове тръгна от пустинята Син, като пътуванията им бяха според ГОСПОДНАТА заповед. И разположиха стан в Рафидим, където нямаше вода да пие народът.
2. Затова народът се караше с Мойсей и казваше: Дайте ни вода да пием! А Мойсей им каза: Защо се карате с мен? Защо изпитвате ГОСПОДА?
3. Но народът беше ожаднял там за вода и народът роптаеше против Мойсей, като казваше: Защо ни изведе от Египет? Да умориш от жажда и мен, и децата ми, и добитъка ми?
4. Тогава Мойсей извика към ГОСПОДА и каза: Какво да правя с този народ? Още малко и ще ме убият с камъни!
5. А ГОСПОД каза на Мойсей: Излез пред народа и вземи със себе си някои от израилевите старейшини; вземи в ръката си и жезъла си, с който удари реката, и иди.
6. Ето, Аз ще застана пред теб там на канарата в Хорив, а ти удари канарата, и от нея ще излезе вода, за да пие народът. И Мойсей направи така пред очите на израилевите старейшини.
7. И нарече мястото Маса и Мерива, поради това, че израилевите синове се караха с него, и понеже изпитаха ГОСПОДА, като казаха: Дали ГОСПОД е между нас, или не?
8. По това време дойде Амалик и воюва против Израил в Рафидим.
9. А Мойсей каза на Иисус Навиев: Избери ни мъже и излез да се биеш с Амалик; аз ще застана утре на върха на хълма и ще държа Божия жезъл в ръката си.
10. И Иисус направи, както му каза Мойсей, и се би с Амалик; а Мойсей, Аарон и Ор се изкачиха на върха на хълма.
11. И когато Мойсей издигаше ръката си, надвиваше Израил, а когато отпускаше ръката си, надвиваше Амалик.
12. А когато ръцете на Мойсей натежаха, взеха камък и му подложиха и той седна на него. А Аарон и Ор, единият от едната страна, а другият от другата, подпираха ръцете му и така ръцете му се подкрепяха до залеза на слънцето.
13. Така Иисус победи Амалик и народа му с острото на меча.
14. Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Запиши в книгата за спомен и предай в ушите на Иисус, че напълно ще изличa спомена на Амалик под небето.
15. И Мойсей издигна там олтар, който нарече Йахве Нисий.
16. И каза: ГОСПОД се закле, ГОСПОД ще воюва против Амалик от поколение в поколение.

Глава 18

1. И мадиамският свещеник Йотор, тъстът на Мойсей, чу за всичко, което Бог извършил за Мойсей и за Своя народ Израил, как ГОСПОД извел Израил от Египет.
2. И Йотор, тъстът на Мойсей, взе Сепфора, жената на Мойсей, след като той я беше изпратил обратно,
3. и двамата й сина, от които единият се казваше Гирсом, защото Мойсей беше казал: Пришълец станах в чужда земя. --
4. а другият се казваше Елиезер, защото беше казал: Бащиният ми Бог ми стана помощник и ме избави от меча на фараона.
5. И Йотор, тъстът на Мойсей, дойде при Мойсей със синовете му и с жена му в пустинята до Божията планина, където се беше разположил на стан.
6. И съобщи на Мойсей: Аз, тъст ти Йотор, идвам при теб с жена ти и двамата й сина с нея.
7. Тогава Мойсей излезе да посрещне тъста си, поклони се и го целуна; и като се поздравиха, влязоха в шатрата.
8. И Мойсей разказа на тъста си всичко, което ГОСПОД беше направил на фараона и на египтяните заради Израил, и всичките трудности, които ги бяха сполетели по пътя, и как ГОСПОД ги беше избавил.
9. И Йотор много се зарадва за цялата добрина, която ГОСПОД беше оказал на Израил, като го беше избавил от ръката на египтяните.
10. И Йотор каза: Благословен ГОСПОД, който ви избави от ръката на египтяните и от ръката на фараона; който избави народа от ръката на египтяните!
11. Сега познавам, че ГОСПОД е велик над всичките богове, защото в това, в което се възгордяха, Той беше над тях.
12. Тогава Йотор, тъстът на Мойсей, взе всеизгаряне и жертви да принесе на Бога; и Аарон и всичките израилеви старейшини дойдоха да ядат хляб с тъста на Мойсей пред Бога.
13. На другия ден Мойсей седна да съди народа. И народът стоеше пред Мойсей от сутрин до вечер.
14. А когато тъстът на Мойсей видя всичко, което той вършеше за народа, каза: Какво е това, което правиш с народа? Защо седиш сам и целият народ стои пред теб от сутрин до вечер?
15. А Мойсей каза на тъста си: Защото народът идва при мен да се допитва до Бога.
16. Когато имат нещо, идват при мен, и аз съдя между единия и другия, и аз им показвам Божиите наредби и закони.
17. Но тъстът на Мойсей каза: Това, което правиш, не е добро.
18. Ти съвсем ще се изтощиш -- и ти, и този народ, който е с теб -- защото това е много тежко за теб; не можеш да го вършиш сам.
19. Сега послушай гласа ми; ще те посъветвам и Бог да бъде с теб. Ти представлявай народа пред Бога и ти представяй делата пред Бога,
20. и ги учи на наредбите и законите и им показвай пътя, по който трябва да ходят, и делата, които трябва да вършат.
21. Но си избери измежду целия народ способни мъже, които се боят от Бога, обичат истината и мразят несправедливата печалба, и ги постави над тях за хилядници, стотници, петдесетници и десетници.
22. И нека те всякога съдят народа. Всяко голямо дело нека донасят пред теб, а всяко малко дело нека отсъждат сами. Така ще ти олекне и те ще носят товара заедно с теб.
23. Ако направиш това и ако Бог така ти заповяда, тогава ще можеш да издържиш, а и целият този народ ще стигне на мястото си с мир.
24. И Мойсей послуша гласа на тъста си и направи всичко, което той му каза.
25. Мойсей избра способни мъже измежду целия Израил и ги постави началници над народа -- хилядници, стотници, петдесетници и десетници.
26. Те съдеха народа по всяко време. Трудните дела донасяха на Мойсей, а всяко малко дело

съдеха сами.
27. След това Мойсей изпрати тъста си и той отиде в своята земя.

Глава 19

1. В третия месец след излизането на израилевите синове от египетската земя, на същия ден дойдоха в Синайската пустиня.
2. И се вдигнаха от Рафидим и дойдоха в Синайската пустиня, и разположиха стан в пустинята и там Израил разпъна шатрите си срещу планината.
3. И Мойсей се изкачи при Бога и ГОСПОД му извика от планината и каза: Така да кажеш на якововия дом и да оповестиш на израилевите синове:
4. Вие видяхте какво направих на египтяните, а вас носих на орлови криле и ви доведох при Себе Си.
5. И сега, ако усърдно ще слушате гласа Ми и ще пазите завета Ми, вие ще бъдете Мое собствено притежание от всички народи, защото Моя е цялата земя.
6. И вие ще Ми бъдете царство от свещеници и свят народ. Това са думите, които трябва да кажеш на израилевите синове.
7. И така, Мойсей дойде и повика старейшините на народа, и представи пред тях всички тези думи, които ГОСПОД му беше заповядал.
8. И целият народ отговори в съгласие и каза: Всичко, което ГОСПОД е казал, ще направим. И Мойсей отнесе на ГОСПОДА думите на народа.
9. Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Ето, Аз ще дойда при теб в гъст облак, за да чуе народът, когато говоря с теб, и да ти вярват вече завинаги. И Мойсей каза на ГОСПОДА думите на народа.
10. И ГОСПОД каза още на Мойсей: Иди при народа, освети го днес и утре и нека изперат дрехите си,
11. и нека бъдат готови за третия ден, защото на третия ден ГОСПОД ще слезе на Синайската планина пред очите на целия народ.
12. И постави прегради наоколо за народа и кажи: Внимавайте да не се качите на планината, нито да се допрете до полите й! Който се допре до планината, непременно да се умъртви.
13. Ръка да не се допре до нея. Да се убие с камъни или със стрели, било то животно, или човек -- да не остане да живее. Когато тръбата затръби дълго, тогава нека се качат на планината.
14. И така, Мойсей слезе от планината при народа и освети народа; и те изпраха дрехите си.
15. И каза на народа: Бъдете готови за третия ден; не се приближавайте при жена.
16. А на сутринта на третия ден имаше гърмове и светкавици, и гъст облак на планината, и много силен тръбен глас. И целият народ, който беше в стана, потрепери.
17. Тогава Мойсей изведе народа от стана, за да посрещне Бога; и застанаха в подножието на планината.
18. А Синайската планина беше цяла в дим, защото ГОСПОД слезе на нея в огън. И димът й се издигаше, като дим от пещ, и цялата планина се тресеше силно.
19. И тръбният глас ставаше все по-силен. Мойсей говореше и Бог му отговаряше с глас.
20. И ГОСПОД слезе на върха на Синайската планина. И ГОСПОД повика Мойсей до върха на планината и Мойсей се изкачи.
21. Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Слез и предупреди народа да не се спусне към ГОСПОДА да гледа, и да паднат мнозина от тях.
22. Също и свещениците, които се приближават при ГОСПОДА, нека се осветят, за да не ги нападне ГОСПОД.
23. А Мойсей каза на ГОСПОДА: Народът не може да се изкачи на Синайската планина, защото Ти си ни заповядал и си казал: Постави прегради около планината и я освети.
24. Но ГОСПОД му каза: Иди, слез и после се качи, ти и Аарон с теб; а свещениците и народът да не се спускат да се качват към ГОСПОДА, за да не ги нападне Той.
25. И така, Мойсей слезе при народа и му каза това.

Глава 20

1. Тогава Бог изговори всички тези думи, като каза:
2. Аз съм ГОСПОД, твоят Бог, който те изведох от египетската земя, от дома на робството.
3. Да нямаш други богове освен Мен!
4. Да не си правиш кумир или каквото и да било подобие на нещо, което е на небето горе или което е на земята долу, или което е във водата под земята;
5. да не им се покланяш, нито да им служиш, защото Аз, ГОСПОД, твоят Бог, съм Бог ревнив, който въздавам вината на бащите върху синовете до третото и четвъртото поколение на онези, които Ме мразят,
6. а оказвам милост към хиляди поколения на онези, които Ме любят и спазват Моите заповеди.
7. Да не изговаряш напразно Името на ГОСПОДА, своя Бог, защото ГОСПОД няма да остави ненаказан онзи, който изговаря напразно Името Му.
8. Помни съботния ден, за да го освещаваш.
9. Шест дни да работиш и да вършиш всичките си работи,
10. а седмият ден е събота на ГОСПОДА, твоя Бог. Да не вършиш в него никаква работа, нито ти, нито синът ти, нито дъщеря ти, нито слугата ти, нито слугинята ти, нито добитъкът ти, нито чужденецът ти, който е вътре в портите ти;
11. защото в шест дни ГОСПОД направи небето и земята, морето и всичко, което е в тях, а на седмия ден си почина. Затова ГОСПОД благослови съботния ден и го освети.
12. Почитай баща си и майка си, за да се продължат дните ти на земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава.
13. Не убивай.
14. Не прелюбодействай.
15. Не кради.
16. Не свидетелствай лъжливо против ближния си.
17. Не пожелавай къщата на ближния си, не пожелавай жената на ближния си, нито слугата му, нито слугинята му, нито вола му, нито магарето му, нито каквото и да било нещо, което е на ближния ти.
18. И целият народ гледаше гърмовете, пламъците, гласа на тръбата и димящата планина; и като видяха, хората се разтреперихa и застанаха надалеч.
19. И казаха на Мойсей: Ти ни говори и ние ще слушаме; а Бог да не ни говори, за да не умрем!
20. Но Мойсей каза на народа: Не се бойте. Бог дойде, за да ви изпита и за да бъде страхът от Него пред лицето ви, за да не съгрешавате.
21. Така народът стоеше надалеч. А Мойсей се приближи до мрака, където беше Бог.
22. Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Така да кажеш на израилевите синове: Вие сами видяхте, че ви говорих от небето.
23. Да не си правите нищо покрай Мен; сребърни богове и златни богове да не си правите.
24. От пръст да Ми издигаш олтар и да жертваш на него всеизгарянията си и примирителните си жертви, овцете си и говедата си. На всяко място, където ще правя да се помни Името Ми, ще идвам при теб и ще те благославям.
25. Но ако Ми издигнеш каменен олтар, да не го съзидаш от дялани камъни, защото, ако вдигнеш на него сечиво, ще го оскверниш.
26. И да не се качваш на олтара Ми по стъпала, за да не се открие голотата ти на него.

Глава 21

1. Ето наредбите на закона, които ще представиш пред тях.
2. Ако купиш роб евреин, шест години да работи, а на седмата да излезе свободен, без откуп.
3. Ако е дошъл сам, сам да си излезе; ако е имал жена, и жена му да излезе с него.
4. Ако господарят му му е дал жена и тя му е родила синове или дъщери, жената и децата й да бъдат на господаря й, а той да излезе сам.
5. Но ако робът изрично каже: Обичам господаря си, жена си и децата си; не желая да изляза свободен! --
6. тогава господарят му да го заведе пред съдиите, да го сложи при вратата или при стълба на вратата и господарят му да промуши ухото му с шило; и той ще му бъде роб завинаги.
7. Ако някой продаде дъщеря си за робиня, тя няма да излезе, както излизат робите.
8. Ако не хареса на господаря си, който я е определил за себе си, нека я остави да бъде откупена; той няма да има власт да я продаде на чужд народ, тъй като е постъпил невярно с нея.
9. Но ако я е определил за сина си, нека постъпи с нея според правото на дъщерите.
10. Ако си вземе още една жена, да не намали на онази храната й, облеклото й и съпружеското сношение с нея.
11. А ако не й отдава тези трите, тогава тя нека си излезе даром, без откуп.
12. Който удари човек смъртоносно, непременно да се умъртви.
13. Но ако не го е причаквал, а Бог го е предал в ръката му, тогава Аз ще ти определя място, където да прибегне.
14. Ако обаче някой от злоба убие ближния си коварно, то и от олтара Ми да го извадиш, за да се умъртви.
15. Който удари баща си или майка си, непременно да се умъртви.
16. Който открадне човек и го продаде, или ако откраднатият се намери в ръката му, той непременно да се умъртви.
17. Който злослови баща си или майка си, непременно да се умъртви.
18. Когато мъже се карат, ако единият удари другия с камък или с юмрука си и той не умре, но легне на легло,
19. ако се привдигне и излиза от къщи макар и с тояга, тогава онзи, който го е ударил, да бъде невинен, само да плати за лежането му и да се погрижи да бъде съвършено изцелен.
20. Ако някой удари роба си или робинята си с тояга, така че умре под ръката му, непременно да се накаже.
21. Но ако ударението остане жив един или два дни, тогава да не се наказва, понеже той му е купен с пари.
22. Ако мъже се бият и ударят бременна жена, така че пометне, но не последва друга повреда, тогава онзи, който я е ударил, непременно да бъде глобен, както мъжът й би му наложил, и да плати, както определят съдиите.
23. Но ако последва повреда, тогава да дадеш живот за живот,
24. око за око, зъб за зъб, ръка за ръка, крак за крак,
25. изгаряне за изгаряне, рана за рана, удар за удар.
26. Ако някой удари роба си или робинята си в окото и го ослепи, да го освободи заради окото му.
27. И ако някой избие зъб на роба си или зъб на робинята си, да го освободи заради зъба му.
28. Ако вол убоде мъж или жена, така че умрат, тогава волът непременно да се убие с камъни и месото му да не се яде, а стопанинът на вола ще бъде невинен.
29. Но ако волът от по-рано е бил бодлив и стопанинът му е бил предупреден, но не го е ограничил и волът е убил мъж или жена, волът да се убие с камъни, а и стопанинът му да се умъртви.
30. Но ако му се определи откуп, да даде за откуп на живота си колкото му се определи.

31. Ако волът е убол било син, или дъщеря -- според тази наредба на закона да му се направи.
32. Но ако волът убоде роб или робиня, стопанинът нека плати на господаря им тридесет сребърни сикъла и нека волът се убие с камъни.
33. Ако някой отвори яма или изкопае яма, без да я покрие, и в нея падне вол или магаре,
34. притежателят на ямата да заплати щетата; да даде пари на стопанина им, а мъртвото животно да бъде негово.
35. Ако волът на някого убоде вола на ближния му, така че той умре, тогава да продадат живия вол и да си разделят стойността му и мъртвия вол също да си разделят.
36. Но ако се е знаело от по-напред, че волът е бодлив, и стопанинът му не го е ограничил, непременно да плати вол за вол, а мъртвият вол да бъде негов.

Глава 22

1. Ако някой открадне вол или овца и го заколи или го продаде, да плати пет вола за вола и четири овце за овцата.
2. Ако се завари крадецът, когато разбива, и го ударят, така че умре, няма да се пролее кръв за него.
3. Но ако слънцето е било изгряло над него, тогава ще се пролее кръв за него. Крадецът трябва непременно да плати, но ако няма с какво, да се продаде той за откраднатото.
4. И ако откраднатото, било вол, или магаре, или овца, се намери живо в ръката му, да плати двойно.
5. Ако някой повреди нива или лозе или остави добитъка си да се напасе в чужда нива, да обезщети с най-доброто от нивата си и с най-доброто от лозето си.
6. Ако избухне огън и запали тръни, така че изгорят снопи или непожънати класове, или ниви, който е запалил огъня, непременно да плати.
7. Ако някой даде на ближния си пари или вещи да ги пази и те бъдат откраднати от къщата на човека, ако се намери крадецът, да плати двойно.
8. Но ако крадецът не се намери, тогава стопанинът на къщата да се яви пред съдиите, за да се провери дали е сложил ръка върху имота на ближния си.
9. За всякакъв вид престъпление -- за вол, магаре, овца, дреха или каквото и да било изгубено нещо, за което някой би казал, че е негово -- делото между двамата да дойде пред съдиите; и когото осъдят съдиите, той да плати двойно на ближния си.
10. Ако някой даде на ближния си магаре или вол, или овца, или каквото и да било животно да го пази и то умре или се нарани, или бъде откарано, без да види някой,
11. да се даде между двамата клетва пред ГОСПОДА, че не е сложил ръката си върху имота на ближния си. Тогава собственикът му да приеме това свидетелство и другият да не плаща.
12. Но ако бъде откраднато от него, да плати на стопанина му.
13. Ако бъде разкъсано от звяр, нека го донесе за свидетелство; за разкъсаното няма да плаща.
14. Ако някой заеме от ближния си животно и то се нарани или умре в отсъствието на стопанина му, непременно да го плати.
15. Но ако стопанинът му е бил с него, да не плаща. Ако е било нает с пари, да отиде за наема си.
16. Ако някой прелъсти несгодена девица и лежи с нея, непременно да даде вено за нея и да я вземе за жена.
17. Но ако баща й съвсем откаже да му я даде, да плати в пари според веното на девиците.
18. Врачка да не оставиш жива.
19. Всеки, който лежи с животно, непременно да се умъртви.
20. Който жертва на други богове, а не само на ГОСПОДА, да се обрече на изтребление.
21. Чужденец да не онеправдаваш, нито да го угнетяваш, защото и вие бяхте чужденци в египетската земя.
22. Вдовица или сираче да не угнетявате,
23. защото ако някак ги угнетите и те извикат към Мен, непременно ще послушам вика им
24. и гневът Ми ще пламне и ще ви убия с меч; и вашите жени ще бъдат вдовици и вашите деца -- сирачета.
25. Ако дадеш назаем пари на сиромаха, който е при теб, на някой от Моя народ, да не постъпваш с него като заемодател, да не му налагаш лихва.
26. Ако вземеш в залог дрехата на ближния си, до залеза на слънцето да му я върнеш,
27. защото това е едничката му завивка, това е дрехата за кожата му; с какво ще спи? И като викне към Мен, Аз ще чуя, защото съм милостив.
28. Да не хулиш съдиите и да не кълнеш първенец на народа си.
29. Да не се забавяш да принесеш изобилието на хармана си и на жлеба си. Първородния

между синовете си да дадеш на Мен.
30. Така да направиш и с говедото си, и с овцата си; седем дни да остане с майка си, а на осмия ден да го дадеш на Мен.
31. Бъдете Ми свети мъже; затова не яжте месо, разкъсано от зверове на полето; хвърлете го на кучетата.

Глава 23

1. Да не разнасяш лъжлив слух. Да не съдействаш с неправедния и да не свидетелстваш в полза на неправдата.
2. Да не следваш множеството да вършиш зло. Да не свидетелстваш в съдебно дело, като се увличаш след множеството и изкривяваш правосъдието.
3. Да не показваш пристрастие и към сиромаха в делото му.
4. Ако срещнеш заблудилия се вол или магаре на врага си, непременно да му го закараш.
5. Ако видиш, че магарето на онзи, който те мрази, е паднало под товара си, пази се да не му го оставиш. Непременно да го освободиш заедно с него.
6. Да не изкривяваш правото на сиромаха от народа си в делото му.
7. Отдалечавай се от лъжлива работа и не убивай невинния и праведния, защото Аз няма да оправдая виновния.
8. Не приемай подарък, защото подаръкът заслепява виждащите и изкривява делото на праведните.
9. Не угнетявай чужденеца, защото вие знаете какво е на сърцето на чужденеца, понеже и вие сте били чужденци в египетската земя.
10. Шест години да сееш земята си и да събираш плодовете й,
11. а на седмата да я оставиш да си почива необработена, за да се хранят сиромасите между народа ти от самораслото, а полските животни да ядат оставеното от тях. Същото да правиш и с лозето си и с маслините си.
12. Шест дни да вършиш работите си, а в седмия ден да си почиваш, за да се отмори волът ти и магарето ти и да си отдъхне синът на слугинята ти и чужденецът.
13. И внимавайте във всичко, което съм ви говорил. Име на други богове да не изповядвате; да не се чува името им от устата ти.
14. Три пъти в годината да Ми правиш празник.
15. Да пазиш празника на безквасните хлябове; седем дни да ядеш безквасни хлябове, както съм ти заповядал, на определеното време в месец Авив, защото в него си излязъл от Египет; и никой да не се яви пред Мен с празни ръце.
16. И да пазиш празника на жетвата, на първите плодове на труда си, на това, което си посял в нивата. И да пазиш празника на беритбата в края на годината, когато прибираш плодовете си от полето.
17. Три пъти в годината всичките твои мъже да се явяват пред Господа БОГА.
18. Да не принасяш кръвта на жертвата Ми с квасен хляб; и тлъстината от празника Ми да не остава през нощта до сутринта.
19. Първото от първите плодове на земята си да принасяш в дома на ГОСПОДА, своя Бог. Да не свариш яре в млякото на майка му.
20. Ето, изпращам Ангел пред теб да те пази по пътя и да те заведе на мястото, което съм приготвил.
21. Имай страхопочитание пред него и слушай гласа му, не го гневи; защото той няма да прости престъпленията ви, понеже Моето Име е в него.
22. Но ако слушаш внимателно гласа му и вършиш всичко, каквото говоря, тогава Аз ще бъда враг на твоите врагове и притеснител на твоите притеснители.
23. Защото Ангелът Ми ще върви пред теб и ще те заведе при аморейците, хетейците, ферезейците, ханаанците, евейците и евусейците; и Аз ще ги изтребя.
24. Да не се покланяш на техните богове и да не им служиш, и да не вършиш според делата им, а да ги съвориш напълно и да изпотрошиш стълбовете им.
25. И да служите на ГОСПОДА, вашия Бог, и Той ще благославя хляба ти и водата ти; и Аз ще отмахвам всяка болест помежду ти.
26. Няма да има в земята ти жена, която да помята или да е бездетна; броя на дните ти ще направя пълен.

27. Ще изпратя пред теб страх от Мен и ще обезсиля всичките народи, между които ще отидеш, и ще направя всичките ти врагове да обърнат гръб пред теб.
28. Ще изпратя и стършели пред теб и те ще изгонят отпред теб евейците, ханаанците и хетейците.
29. Няма да ги изгоня отпред теб в една година, за да не запустее земята и да не се размножат против теб полските животни.
30. Малко по малко ще ги изгонвам отпред теб, докато се умножиш и завладееш земята.
31. И ще поставя границите ти от Червено море до Филистимското море, и от пустинята до реката Ефрат; защото ще предам местните жители в ръката ти и ти ще ги изгониш отпред себе си.
32. Да не правиш договор с тях, нито с боговете им.
33. Да не живеят в земята ти, за да не те накарат да съгрешиш против Мен; защото, ако служиш на боговете им, това непременно ще ти бъде примка.

Глава 24

1. Каза още на Мойсей: Изкачете се към ГОСПОДА ти и Аарон, Надав и Авиуд и седемдесет от израилевите старейшини и се поклонете отдалеч.
2. Само Мойсей да се приближи при ГОСПОДА, а те да не се приближават и народът да не се изкачва с него.
3. Тогава Мойсей дойде и каза на народа всичките думи на ГОСПОДА и всичките Негови наредби на закона и целият народ едногласно отговори и каза: Всичко, което е казал ГОСПОД, ще вършим!
4. И Мойсей записа всичките думи на ГОСПОДА. И на сутринта стана рано и издигна олтар под планината и дванадесет стълба според дванадесетте израилеви племена.
5. И изпрати млади мъже от израилевите синове и те принесоха всеизгаряния и пожертваха на ГОСПОДА телци за примирителни жертви.
6. А Мойсей взе половината от кръвта и я сложи в тасове, а другата половина от кръвта поръси върху олтара.
7. После взе книгата на завета и я прочете, като народът слушаше. И те казаха: Всичко, което е казал ГОСПОД, ще вършим и ще бъдем послушни!
8. Тогава Мойсей взе кръвта и поръси върху народа и каза: Ето кръвта на завета, който ГОСПОД направи с вас според всички тези думи.
9. И така, Мойсей и Аарон, Надав и Авиуд и седемдесет от израилевите старейшини се изкачиха горе.
10. И видяха израилевия Бог: под краката Му имаше като настилка от сапфир, чиято бистрота беше също като небето.
11. Но Той не простря ръка срещу благородните от израилевите синове. И те видяха Бога и ядоха, и пиха.
12. Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Ела горе при Мен на планината и стой там; и ще ти дам каменните плочи, закона и заповедта, които съм написал, за да ги поучаваш.
13. И Мойсей стана със слугата си Иисус и Мойсей се изкачи на Божията планина.
14. А на старейшините каза: Чакайте ни тук, докато се върнем при вас. И ето, Аарон и Ор са при вас; който има жалба, нека отива при тях.
15. Тогава Мойсей се изкачи на планината и облакът покриваше планината.
16. И ГОСПОДНАТА слава застана на Синайската планина и облакът я покриваше шест дни, а на седмия ден ГОСПОД извика Мойсей отсред облака.
17. И видът на ГОСПОДНАТА слава на върха на планината беше като огън пояждащ пред очите на израилевите синове.
18. И Мойсей влезе сред облака и се изкачи на планината. И Мойсей стоя на планината четиридесет дни и четиридесет нощи.

Глава 25

1. Тогава ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Кажи на израилевите синове да Ми съберат принос; от всеки човек, който би дал на драго сърце, да приемете приноса за Мен.
3. И ето какъв принос да приемете от тях: злато, сребро и бронз,
4. синьо, мораво, червено, висон и козина,
5. червено боядисани овнешки кожи и язовски кожи, акациево дърво,
6. масло за светилника и аромати за маслото за помазване и за благоуханното кадене,
7. оникси и камъни за поставяне на ефода и на нагръдника.
8. И да Ми направят светилище, за да обитавам между тях.
9. По всичко, което ти показвам -- образа на скинията и образа на всичките й принадлежности -- така да я направите.
10. Да направят ковчег от акациево дърво, дълъг два лакътя и половина, широк лакът и половина и висок лакът и половина.
11. Да го обковеш с чисто злато, отвън и отвътре да го обковеш; и да направиш отгоре около него златен венец.
12. И да излееш за него четири златни халки, които да поставиш на четирите му долни ъгъла -- две халки на едната му страна и две халки на другата му страна.
13. Да направиш и прътове от акациево дърво и да ги обковеш със злато,
14. и да провреш прътовете през халките отстрани на ковчега, за да се носи ковчегът с тях.
15. Прътовете да остават в халките на ковчега, да не се изваждат оттам.
16. И да сложиш в ковчега свидетелството, което ще ти дам.
17. Да направиш умилостивилище от чисто злато, два лакътя и половина дълго и лакът и половина широко.
18. И да направиш два херувима от злато, изковани да ги направиш, на двата края на умилостивилището.
19. Да направиш един херувим на единия край и един херувим на другия край; херувимите да направите част от самото умилостивилище на двата му края.
20. И херувимите да бъдат с разперени отгоре криле и да покриват с крилете си умилостивилището; и лицата им да са едно срещу друго, към умилостивилището да бъдат обърнати лицата на херувимите.
21. Да положиш умилостивилището върху ковчега, а в ковчега да сложиш свидетелството, което ще ти дам.
22. Там ще се срещам с теб; и отгоре на умилостивилището измежду двата херувима, които са върху ковчега на свидетелството, ще говоря с теб за всичко, което ще ти заповядам за израилевите синове.
23. Да направиш маса от акациево дърво, два лакътя дълга, един лакът широка и лакът и половина висока.
24. Да я обковеш с чисто злато и да й направиш златен венец наоколо.
25. Да й направиш и перваз наоколо, една длан широк, и да направиш златен венец около перваза й.
26. Да й направиш и четири златни халки и да поставиш халките на четирите й ъгъла, които са при четирите й крака.
27. При перваза трябва да има халки, за да се провират прътовете, за да се носи масата.
28. Прътовете да направиш от акациево дърво и да ги обковеш със злато, и да се носи масата с тях.
29. И да направиш блюдата й, тамянниците й, поливалниците й и тасовете й, за да се изливат от тях възлиянията; от чисто злато да ги направиш.
30. И на масата постоянно да слагаш присъствени хлябове пред Мен.
31. Да направиш и светилника от чисто злато, изкован да направиш светилника; стъблото му,

клоновете му, чашките му, топчиците му и цветята му да са част от самия него.
32. От страните му да излизат шест клона -- три клона на светилника от едната му страна и три клона на светилника от другата му страна.
33. На единия к??он да има три чашки, като бадемов цвят, една топчица и едно цвете; и на другия клон три чашки като бадемов цвят, една топчица и едно цвете; така да има и на шестте клона, които излизат от светилника.
34. И на стъблото на светилника да има четири чашки като бадемов цвят с топчиците им и цветята им.
35. И на шестте клона, които излизат от светилника, да има под първите два клона една топчица, част от самия него, и под вторите два клона една топчица, част от самия него, и под третите два клона една топчица, част от самия него.
36. Топчиците им и клоновете им да са част от самия него; светилникът да бъде цял изкован от чисто злато.
37. И да му направиш седем светила; и да палят светилата му, за да светят пред него.
38. Щипците му и пепелниците му да бъдат от чисто злато.
39. От един талант чисто злато да се направи той и всички тези принадлежности.
40. Внимавай да ги направиш по образеца им, който ти беше показан на планината.

Глава 26

1. При това да направиш скинията от десет завеси от препреден висон и от синьо, мораво и червено; с изкусно извезани херувими да ги направиш.
2. Дължината на всяка завеса да бъде двадесет и осем лакътя и широчината на всяка завеса -- четири лакътя; всичките завеси да имат една мярка.
3. Пет завеси да бъдат съединени една с друга и другите пет завеси да бъдат съединени една с друга.
4. И да направиш сини петлици по края на едната завеса, по краищата на едното съединение; така да направиш и по края на крайната завеса на второто съединение.
5. Да направиш петдесет петлици на едната завеса и петдесет петлици да направиш по края на завесата, която е във второто съединение; петлиците да са един срещу друг.
6. Да направиш и петдесет златни куки и с куките да съединиш завесите една за друга, така че скинията да стане едно цяло.
7. Да направиш завеси от козина за покрив над скинията; единадесет такива завеси да направиш.
8. Дължината на всяка завеса да бъде тридесет лакътя и широчината на всяка завеса -- четири лакътя; единадесетте завеси да имат една мярка.
9. И да съединиш петте завеси отделно и шестте завеси отделно, а шестата завеса от предната страна на шатъра да прегънеш на две.
10. И да направиш петдесет петлици по края на едната завеса, по краищата на едното съединение, и петдесет петлици по края на крайната завеса на второто съединение.
11. И да направиш петдесет бронзови куки и да вкараш куките в петлиците, и така да съединиш покрива, за да стане едно цяло.
12. И онази част, която остава повече от завесите на покрива, половината завеса, която остава, нека виси над задната страна на скинията.
13. И един лакът от едната страна и един лакът от другата страна от онова, което остава повече от дължината на завесите на покрива, да виси по страните на шатъра от едната и от другата страна, за да го покрива.
14. Да направиш и покривало за покрива от червено боядисани овнешки кожи и отгоре му едно покривало от язовски кожи.
15. Да направиш за скинията дъски от акациево дърво, които да стоят изправени.
16. Десет лакътя да бъде дължината на всяка дъска и лакът и половина -- ширината на всяка дъска.
17. Във всяка дъска да има два шипа един срещу друг; и така да направиш на всички дъски на скинията.
18. И дъските на скинията да направиш двадесет дъски за южната страна, към пладне;
19. и под двадесетте дъски да поставиш четиридесет сребърни подложки -- две подложки под една дъска за двата й шипа и две подложки под друга дъска за двата й шипа.
20. И за другата страна на скинията, северната страна, да направиш двадесет дъски;
21. и четиридесетте им сребърни подложки -- две подложки под една дъска и две подложки под друга дъска.
22. А за задната страна на скинията, на запад, да направиш шест дъски,
23. и две дъски да направиш за ъглите на скинията от задната страна;
24. да са съединени отдолу, а отгоре да са свързани с една халка; така да бъде за двете дъски, те нека бъдат за двата ъгъла.
25. Така да бъдат осем дъски и сребърните им подложки -- шестнадесет подложки, две подложки под една дъска и две подложки под друга дъска.
26. И да направиш греди от акациево дърво, пет за дъските от едната страна на скинията,
27. пет греди за дъските от другата страна на скинията и пет греди за дъските от задната страна на скинията, към запад.

28. И средната греда, която е в средата на дъските, да преминава от край до край.
29. Дъските да обковеш със злато и халките им да направиш от злато, за да се поставят в тях гредите; да обковеш и гредите със злато.
30. Да издигнеш скинията според образеца й, който ти беше показан на планината.
31. И да направиш завеса от синьо, мораво, червено и препреден висон; изкусно изработена да я направиш, с херувими.
32. И да я окачиш със златни куки на четири обковани със злато стълба от акациево дърво, които да стоят на четири сребърни подложки.
33. Под куките да окачиш завесата и да внесеш там, отвътре завесата, ковчега на свидетелството, така че завесата да ви отделя святото място от пресвятото.
34. И да положиш умилостивилището върху ковчега на свидетелството в пресвятото място.
35. А масата да положиш отвън завесата и светилника -- срещу масата към южната страна на скинията; а масата да положиш към северната страна.
36. И да направиш за вход на шатъра завеса, везана работа от синьо, мораво, червено и препреден висон.
37. И за завесата да направиш пет стълба от акациево дърво, които да обковеш със злато; куките им да бъдат златни. И да излееш за тях пет бронзови подложки.

Глава 27

1. Да направиш олтара от акациево дърво, пет лакътя дълъг и пет лакътя широк; олтарът да бъде четвъртит и височината му да бъде три лакътя.
2. На четирите му ъгъла да направиш роговете му, роговете да бъдат част от самия него; и да го обковеш с бронз.
3. Да направиш и котлите му за изнасяне на пепелта и лопатите му, тасовете му, вилиците му и въглениците му; всичките му съдове да направиш от бронз.
4. И да му направиш бронзова решетка във вид на мрежа и на четирите ъгъла на мрежата да направиш четири бронзови халки.
5. И да я положиш под полицата, която е около олтара отдолу, така че мрежата да стигне до средата на олтара.
6. Да направиш и прътове за олтара, прътове от акациево дърво, които да обковеш с бронз.
7. Прътовете да се провират през халките и прътовете да бъдат от двете страни на олтара, за да се носи с тях.
8. Да направиш олтара от дъски. Както ти се показа на планината, така да го направиш.
9. И да направиш двора на скинията: за южната страна, към пладне, да има за двора завеси от препреден висон; дължината им за едната страна да бъде сто лакътя.
10. И двадесетте му стълба и двадесетте им подложки да бъдат бронзови, а куките на стълбовете и връзките им -- сребърни.
11. Също така по дължината на северната страна да има завеси, дълги сто лакътя, и двадесетте им стълба и двадесетте им бронзови подложки, а куките на стълбовете и връзките им да бъдат сребърни.
12. И за ширината на двора, на западната страна, да има петдесет лакътя завеси, десетте им стълба и десетте им подложки.
13. Ширината на двора на предната страна, към изгрев, да бъде петдесет лакътя.
14. И завесите за едната страна на входа да бъдат петнадесет лакътя с трите им стълба и трите им подложки.
15. Също и за другата страна да има петнадесет лакътя завеси с трите им стълба и трите им подложки.
16. А за входа на двора да има завеса от двадесет лакътя, везана работа от синьо, мораво, червено и препреден висон, с четирите й стълба и четирите им подложки.
17. Всичките стълбове около двора да бъдат свързани със сребро, куките им да бъдат сребърни, а подложките им -- бронзови.
18. Дължината на двора да бъде сто лакътя, ширината -- петдесет лакътя навсякъде, а височината -- пет лакътя. Завесите му да са от препреден висон и подложките на стълбовете му -- бронзови.
19. Всичките принадлежности на скинията за всяка служба в нея, всичките й колове и всичките колове на двора да бъдат бронзови.
20. И да заповядаш на израилевите синове да ти донасят чисто маслинено масло първоток за осветление, за да горят светилата постоянно.
21. В шатъра за срещане, извън завесата, която е пред свидетелството, Аарон и синовете му да ги нареждат да горят от вечер до сутрин пред ГОСПОДА. Това да бъде вечна наредба за израилевите синове във всичките им поколения.

Глава 28

1. А ти вземи при себе си брат си Аарон и синовете му с него измежду израилевите синове, за да Ми свещенодействат -- Аарон и синовете на Аарон: Надав и Авуид, Елеазар и Итамар.
2. И да направиш свети одежди на брат си Аарон, за слава и великолепие.
3. И кажи на всички, които имат мъдро сърце, които Аз изпълних с дух на мъдрост, да направят одежди на Аарон, за да го посветиш, за да Ми свещенодейства.
4. Ето одеждите, които да направят: нагръдник и ефод, мантия и пъстротъкан хитон, митра и пояс. Свети одежди да направят на брат ти Аарон и на синовете му, за да Ми свещенодействат.
5. И да вземат злато, синьо, мораво, червено и препреден висон
6. и да направят ефода от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон, изкусна изработка.
7. На двата му края да има две презрамки, които да се връзват, за да се свързва.
8. И препаската на ефода, която ще е върху него, да бъде част от него, според направата му, от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон.
9. Да вземеш и два ониксови камъка и да изрежеш на тях имената на синовете на Израил,
10. шест от имената им на единия камък, и шестте останали имена на другия камък, по реда на раждането им.
11. С изкуството на каменорезец, както се изрязва печат, да изрежеш на двата камъка имената на синовете на Израил и да ги вложиш в златни гнезда.
12. И да сложиш тези два камъка на презрамките на ефода, камъни за спомен на израилевите синове; и Аарон да носи имената им на двете си рамена за спомен пред ГОСПОДА.
13. И да направиш златни гнезда;
14. и две верижки от чисто злато: вити, плетена изработка да ги направиш и да закрепиш плетените верижки в гнездата им.
15. Да направиш съдийския нагръдник изкусна изработка; според направата на ефода да го направиш, от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон да го направиш.
16. Да бъде четвъртит, двоен, една педя дълъг и една педя широк.
17. И да закрепиш на него вложени камъни, четири реда камъни: ред сард, топаз и смарагд да е първият ред,
18. вторият ред: антракс, сапфир и диамант;
19. третият ред: лигирий, ахат и аметист;
20. а четвъртият ред: хрисолит, оникс и яспис. Да бъдат закрепени в златните си гнезда.
21. Камъните да бъдат дванадесет, според имената на синовете на Израил, според техните имена, както се изрязва печат. Да бъдат за дванадесетте племена, всеки камък според името му.
22. И на нагръдника да направиш вити верижки, плетена изработка от чисто злато.
23. И да направиш на нагръдника две златни халки и да закрепиш двете халки за двата края на нагръдника.
24. После да закрепиш двете плетени златни верижки за двете халки в краищата на нагръдника.
25. А другите два края на двете плетени верижки да закрепиш за двете гнезда и да ги закрепиш на презрамките на ефода от външната му страна.
26. Да направиш още две златни халки, които да закрепиш на двата края на нагръдника, на страната му, която е към ефода, отвътре.
27. Да направиш и още две златни халки, които да закрепиш на двете презрамки на ефода отдолу, на предната му страна, при съединението, над препаската на ефода.
28. И да връзват нагръдника с халките му за халките на ефода със син ширит, за да бъде над препаската на ефода и за да не се отделя нагръдникът от ефода.
29. И Аарон, когато влиза в святото място, да носи винаги имената на синовете на Израил

върху съдийския нагръдник на сърцето си, за спомен пред ГОСПОДА.
30. В съдийския нагръдник да положиш и Урим и Тумим и да бъдат на сърцето на Аарон, когато влиза пред ГОСПОДА, и Аарон да носи винаги съда на израилевите синове на сърцето си пред ГОСПОДА.
31. Да направиш мантията на ефода цялата от синьо.
32. В средата на върха й да има отвор и да има тъкана обшивка около отвора си, какъвто е отворът на бронята, за да не се съдира.
33. И по полите й да направиш нарове от синьо, мораво и червено, наоколо по полите й, и златни звънци наоколо помежду им:
34. златен звънец и нар, златен звънец и нар, наоколо по полите на мантията.
35. И Аарон да я носи, когато служи, и звънтенето й да се чува, когато влиза в святото място пред ГОСПОДА и когато излиза, за да не умре.
36. Да направиш и плочица от чисто злато, на която да изрежеш, както се изрязва печат: Свят на ГОСПОДА.
37. Да я сложиш на син ширит, за да бъде на митрата; на предната страна на митрата да бъде.
38. Така да бъде на челото на Аарон и Аарон ще отнема беззаконието на светите неща, които израилевите синове ще посвещават във всичките си свети приноси. Тя да бъде винаги на челото му, за да бъдат те приятни пред ГОСПОДА.
39. И да направиш пъстротъкания хитон от висон, да направиш митра от висон и да направиш пояс, везана изработка.
40. А за синовете на Аарон да направиш хитони и да им направиш пояси, и да им направиш тюрбани, за слава и великолепие.
41. С тези одежди да облечеш брат си Аарон и синовете му с него и да ги помажеш, да ги посветиш и да ги осветиш, за да Ми свещенодействат.
42. Да им направиш и ленени гащи, които да покриват голотата на тялото им; нека стигат от кръста до бедрата им.
43. И нека Аарон и синовете му ги носят, когато влизат в шатъра за срещане или когато пристъпват при олтара, за да служат в святото място, да не би да си навлекат грях и да умрат. Това да е вечна наредба за него и за потомството му след него.

Глава 29

1. Ето какво да извършиш над тях, за да ги осветиш да Ми свещенодействат. Вземи един юнец и два овена без недостатък,
2. и безквасен хляб, безквасни пити месени с маслинено масло и безквасни кори намазани с маслинено масло; от чисто пшеничено брашно да ги направиш.
3. Да ги сложиш всички в един кош и да ги принесеш в коша с юнеца и двата овена.
4. Тогава да приведеш Аарон и синовете му при вратата на шатъра за срещане и да ги измиеш с вода.
5. После да вземеш одеждите и да облечеш Аарон с хитона, с мантията на ефода, с ефода и с нагръдника, и да го опашеш с препаската на ефода,
6. и да сложиш митрата на главата му, и на митрата да сложиш светия венец.
7. После да вземеш маслото за помазване и да го излееш на главата му, и така да го помажеш.
8. После да приведеш синовете му и да ги облечеш с хитони,
9. и да ги опашеш с пояси -- Аарон и синовете му -- и да им сложиш тюрбани. И свещенството ще бъде тяхно по вечна наредба. Така да посветиш Аарон и синовете му.
10. После да приведеш юнеца пред шатъра за срещане и Аарон и синовете му да положат ръцете си на главата на юнеца,
11. и да заколиш юнеца пред ГОСПОДА, при вратата на шатъра за срещане.
12. После да вземеш от кръвта на юнеца с пръста си и да сложиш от нея на роговете на олтара и да излееш цялата кръв в подножието на олтара.
13. И да вземеш цялата тлъстина, която покрива вътрешностите, и булото на дроба, и двата бъбрека с тлъстината около тях, и да ги изгориш на олтара.
14. А месото на юнеца заедно с кожата му и изпражненията му да изгориш в огън вън от стана; това е жертва за грях.
15. И вземи единия овен и Аарон и синовете му да положат ръцете си на главата на овена.
16. И да заколиш овена, да вземеш кръвта му и с нея да поръсиш олтара от всички страни.
17. И да разсечеш овена на частите му, да измиеш вътрешностите му и краката му и да ги сложиш върху частите му и главата му.
18. И да изгориш целия овен на олтара; това е всеизгаряне на ГОСПОДА, благоухание на умилостивение, жертва чрез огън на ГОСПОДА.
19. И вземи другия овен и Аарон и синовете му да положат ръцете си на главата на овена.
20. И да заколиш овена, да вземеш от кръвта му и да сложиш от нея на края на дясното ухо на Аарон и на края на дясното ухо на синовете му, и на палеца на дясната им ръка, и на палеца на десния им крак; и с кръвта да поръсиш олтара от всички страни.
21. И да вземеш от кръвта, която е на олтара, и от маслото за помазване, и с тях да поръсиш Аарон и одеждите му, и синовете му, и одеждите на синовете му с него. Така ще се осветят той и одеждите му, и синовете му, и одеждите на синовете му с него.
22. После да вземеш тлъстината на овена, опашката и тлъстината, която покрива вътрешностите, булото на дроба, двата бъбрека с тлъстината, която е около тях, и дясното бедро -- защото е овен на посвещение --
23. и един хляб, една пита хляб, месен с маслинено масло, и една кора от коша на безквасните хлябове, които са пред ГОСПОДА.
24. Всички тези да сложиш на ръцете на Аарон и на ръцете на синовете му, и да ги подвижиш за движим принос пред ГОСПОДА.
25. После да ги вземеш от ръцете им и да ги изгориш на олтара над всеизгарянето, за благоухание на умилостивение пред ГОСПОДА; това е жертва чрез огън на ГОСПОДА.
26. И да вземеш гърдите на овена на посвещението, който е за Аарон, и да ги подвижиш за движим принос пред ГОСПОДА. И това да бъде твой дял.
27. И да осветиш гърдите на движимия принос и бедрото на възвишаемия принос, който е бил подвижен и който е бил издигнат от овена на посвещението, от онзи, който е за Аарон, и от

онзи, който е за синовете му.
28. И това ще бъде право на Аарон и на синовете му от израилевите синове по вечна наредба, защото е възвишаем принос; и ще бъде възвишаем принос от израилевите синове от примирителните им жертви, техният възвишаем принос на ГОСПОДА.
29. И светите одежди на Аарон да бъдат за синовете му след него, за да бъдат помазвани в тях и освещавани в тях.
30. Седем дни да се облича с тях онзи свещеник от синовете му, който е вместо него, който ще влиза в шатъра за срещане, за да служи в светилището.
31. Тогава да вземеш овена на посвещението и да свариш месото му на свято място.
32. И Аарон и синовете му да ядат месото на овена и хляба, който е в коша, при вратата на шатъра за срещане;
33. да ядат онези приноси, с които се е извършило умилостивение за тяхното посвещаване и освещаване; но чужденец да не яде от тях, защото са свети.
34. И ако остане до сутринта нещо от месото на посвещаването или от хляба, тогава да изгориш останалото в огън; да не се яде, защото е свято.
35. И така да направиш на Аарон и на синовете му според всичко, което ти заповядах. Седем дни да ги посвещаваш.
36. И всеки ден да принасяш по един юнец за умилостивение за грях и да очистваш олтара, като правиш умилостивение за него, и да го помажеш, за да го осветиш.
37. Седем дни да правиш умилостивение за олтара и да го освещаваш. И олтарът ще бъде пресвят; всичко, което се докосва до олтара, ще бъде свято.
38. А ето какво да принасяш на олтара: всеки ден по две едногодишни агнета -- винаги.
39. Едното агне да принасяш сутрин, а другото агне да принасяш привечер;
40. и с едното агне -- една десета от ефа чисто брашно, смесено с четвърт ин първоток маслинено масло, и четвърт ин вино за възлияние.
41. А другото агне да принасяш привечер, с принос като сутрешния, и с възлиянието му да го принесш, за благоухание на умилостивение, жертва чрез огън на ГОСПОДА.
42. Това да бъде постоянно всеизгаряне в поколенията ви, при входа на шатъра за срещане пред ГОСПОДА, където ще се срещам с вас, да говоря там с теб.
43. Там ще се срещам с израилевите синове и това място ще се освещава със славата Ми.
44. Ще осветя шатъра за срещане и олтара, ще осветя и Аарон и синовете му, за да Ми свещенодействат.
45. И ще обитавам между израилевите синове и ще им бъда Бог.
46. И те ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, техният Бог, който ги изведох от египетската земя, за да обитавам между тях. Аз съм ГОСПОД, техният Бог.

Глава 30

1. Да направиш олтар за кадене на тамян, от акациево дърво да го направиш;
2. един лакът дълъг и един лакът широк, четвъртит да бъде и височината му да бъде два лакътя; роговете му да са част от самия него.
3. Да обковеш с чисто злато плочата му, страните му наоколо и роговете му, да му направиш и златен венец наоколо.
4. А под венеца му да му направиш две златни халкички, близо при двата му ъгъла на двете му страни да ги направиш и прътовете да се провират през тях, за да го носят с тях.
5. Да направиш прътовете от акациево дърво и да ги обковеш със злато.
6. Да го сложиш пред завесата, която е пред ковчега на свидетелството срещу умилостивилището, което е над свидетелството, където ще се срещам с теб.
7. И Аарон да кади над него благовонен тамян всяка сутрин. Когато приготвя светилата, нека кади с него.
8. И когато Аарон запали светилата привечер, нека кади с този тамян; това ще бъде постоянно кадене пред ГОСПОДА в поколенията ви.
9. Чужд тамян да не принасяш на него, нито всеизгаряне, нито хлебен принос, нито да изливате на него възлияние.
10. Веднъж в годината Аарон да прави над роговете му умилостивение с кръвта на умилостивителния принос за грях. Веднъж в годината да прави над него умилостивение в поколенията ви. Това е пресвято на ГОСПОДА.
11. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
12. При преброяването на израилевите синове, когато ги преброяваш, тогава да дадат откуп на ГОСПОДА -- всеки човек за душата си, когато ги преброяваш, за да не ги нападне язва, когато ги преброяваш.
13. Ето какво да дават: всеки, който се причислява към преброените, да даде половин сикъл според сикъла на светилището -- един сикъл е двадесет гери -- половин сикъл за възвишаем принос на ГОСПОДА.
14. Всеки, който преминава преброяването, от двадесет години нагоре, да даде този възвишаем принос на ГОСПОДА.
15. Богатият да не дава повече и сиромахът да не дава по-малко от половин сикъл, когато давате този възвишаем принос на ГОСПОДА, за да направите умилостивение за душата си.
16. И да вземеш парите за умилостивението от израилевите синове и да ги дадеш за службата на шатъра за срещане; и това ще бъде за спомен на израилевите синове пред ГОСПОДА, за да бъде умилостивение за душата ви.
17. ГОСПОД говори още на Мойсей и каза:
18. Да направиш и бронзов умивалник с бронзова подложка, за да се мият; и да го поставиш между шатъра за срещане и олтара и да налееш вода в него.
19. И Аарон и синовете му да измиват ръцете си и краката си в него.
20. Когато влизат в шатъра за срещане, да се мият с вода, за да не умрат. Или когато пристъпват при олтара да служат, като изгарят жертва чрез огън на ГОСПОДА,
21. тогава да измиват ръцете си и краката си, за да не умрат. Това ще им бъде вечна наредба, за него и за потомците му в поколенията им.
22. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
23. Вземи си избрани аромати: от чиста смирна петстотин сикъла, от благоуханна канела половината на това, двеста и петдесет сикъла, от благоуханна тръстика двеста и петдесет сикъла,
24. от касия петстотин, според сикъла на светилището, и един ин маслинено масло;
25. и да направиш от тях масло за свято помазване, миро, приготвено според изкуството на мироварец; това да бъде масло за свято помазване.
26. И да помажеш с него шатъра за срещане, ковчега на свидетелството,

27. масата и всичките й принадлежности, светилника и принадлежностите му, кадилния олтар,
28. олтара за всеизгарянето с всичките му принадлежности и умивалника с подложката му.
29. Така да ги осветиш, за да бъдат пресвети; всичко, което се докосва до тях ще бъде свято.
30. И да помажеш Аарон и синовете му, и да ги осветиш, за да Ми свещенодействат.
31. И да говориш на израилевите синове, като кажеш: Това ще бъде за Мен свято масло за помазване в поколенията ви.
32. Човешка плът да не се помаже с него и според състава му да не правите подобно на него; то е свято и свято да бъде за вас.
33. Който направи подобно на него или който сложи от него на чужденец, да бъде изтребен от народа си.
34. И ГОСПОД каза на Мойсей: Вземи си аромати -- стакти, оникс, халван -- аромати с чист ливан; по равни части да бъдат.
35. И от тях да направиш тамян, смесен според изкуството на мироварец, посолен, чист, свят.
36. И да счукаш от него много ситно и да сложиш от него пред свидетелството в шатъра за срещане, където ще се срещам с теб; това ще ви бъде пресвято.
37. А според състава на този тамян, който ще направиш, да не правите за себе си; той да ти бъде свят за ГОСПОДА.
38. Който направи подобен на него, за да го мирише, да бъде изтребен от народа си.

Глава 31

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Ето, Аз повиках по име Веселеил, сина на Урий, син на Ор, от юдовото племе,
3. и го изпълних с Божия Дух, в мъдрост, в разум, в знание и във всякакво изкуство,
4. за да измисля художествени изделия, да работи злато, сребро и бронз
5. и да изсича камъни за влагане и да изрязва дърво за изработването на всякаква изкусна работа.
6. И ето, Аз му дадох Елиав, сина на Ахисамах, от дановото племе. И на всекиго, който е с мъдро сърце, Аз вложих мъдрост в сърцето, за да направят всичко, което съм ти заповядал:
7. шатъра за срещане, ковчега на свидетелството, умилостивилището, което е над него, и всичките принадлежности на шатъра,
8. масата и принадлежностите й, светилника от чисто злато с всичките му принадлежности и кадилния олтар,
9. олтара за всеизгарянето с всичките му принадлежности и умивалника с подложката му,
10. и служебните одежди, и светите одежди на свещеника Аарон и одеждите на синовете му, за да свещенодействат,
11. маслото за помазване и благоуханния тамян за светилището. Според всичко, което съм ти заповядал, да го направят.
12. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
13. Говори и ти на израилевите синове и кажи: Непременно да пазите съботите Ми, защото това е знак между Мен и вас в поколенията ви, за да знаете, че Аз съм ГОСПОД, който ви освещавам.
14. Да пазите съботата, защото ви е свята! Който я оскверни, непременно да се умъртви, защото всеки, който работи в нея, този човек да се изтреби изсред народа си.
15. Шест дни да се върши работа, а седмият ден е събота на почивка, свята на ГОСПОДА. Всеки, който върши работа в съботния ден, непременно да се умъртви.
16. И така, израилевите синове да пазят съботата, като я празнуват в поколенията си по вечен завет.
17. Това е знак между Мен и израилевите синове до века; защото в шест дни ГОСПОД направи небето и земята, а на седмия ден си почина и си отдъхна.
18. И като свърши да говори с Мойсей на Синайската планина, ГОСПОД му даде двете плочи на свидетелството, каменни плочи, написани с Божия пръст.

Глава 32

1. А когато народът видя, че Мойсей се забави да слезе от планината, народът се събра при Аарон и му каза: Стани, направи ни богове, които да ходят пред нас; защото на този Мойсей, човека, който ни изведе от египетската земя, не знаем какво му стана.
2. Аарон им каза: Извадете златните обици, които са на ушите на жените ви, на синовете ви и на дъщерите ви, и ми ги донесете.
3. И целият народ извади златните обици, които бяха на ушите им, и ги донесоха на Аарон.
4. А той взе всичко от ръцете им, издяла форма с длето, и направи изляно теле. И те казаха: Тези са боговете ти, Израилю, които те изведоха от египетската земя!
5. И като видя това, Аарон издигна олтар пред него и Аарон провъзгласи, като каза: Утре ще бъде празник на ГОСПОДА.
6. И на следващия ден станаха рано и пожертваха всеизгаряне и принесоха примирителни жертви. После народът седна да яде и да пие, и стана да играе.
7. Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Иди, слез, защото твоят народ, който си извел от египетската земя, се поквари.
8. Бързо се отклониха от пътя, в който съм им заповядал да ходят; направиха си изляно теле, поклониха му се, пожертваха му и казаха: Тези са боговете ти, Израилю, които те изведоха от египетската земя!
9. И ГОСПОД каза още на Мойсей: Видях този народ, и ето, коравовратен народ е.
10. И сега остави Ме, да пламне гневът Ми против тях и да ги изтребя, а теб ще направя велик народ.
11. Тогава Мойсей се помоли на ГОСПОДА, своя Бог, и каза: ГОСПОДИ, защо да пламне гневът Ти против Твоя народ, който си извел от египетската земя с голяма сила и мощна ръка?
12. Защо да говорят египтяните и да казват: За зло ги изведе, за да ги измори в планините и да ги изтреби от лицето на земята? Отвърни се от разпаления Си гняв и се разкай за това зло, което възнамеряваш против народа Си!
13. Спомни си за слугите Си Авраам, Исаак и Израил, на които си се клел в Себе Си, като си им казал: Ще умножа потомството ви както небесните звезди и цялата тази земя, за която говорих, ще дам на потомството ви и те ще я наследят до века.
14. И ГОСПОД се разкая за злото, което беше казал, че ще направи на народа Си.
15. И така, Мойсей се обърна и слезе от планината с двете плочи на свидетелството в ръката си, плочи написани и от двете страни; от едната и от другата страна бяха написани.
16. Плочите бяха Божие дело и написаното беше Божие писание, начертано на плочите.
17. А Иисус Навиев чу гласа на народа, който викаше, и каза на Мойсей: Боен глас има в стана.
18. А той каза: Това не е глас на вик за победа, нито глас на вик за поражение, а глас на пеене чувам аз.
19. И като се приближи до стана, видя телето и игрите. И гневът на Мойсей пламна и той хвърли плочите от ръцете си и ги строши под планината.
20. Тогава взе телето, което бяха направили, изгори го в огън и като го стри на ситен прах, го разпръсна по водата и накара израилевите синове да я изпият.
21. После Мойсей каза на Аарон: Какво ти стори този народ, че си му навлякъл голям грях?
22. И Аарон каза: Да не пламне гневът на господаря ми! Ти знаеш, че народът упорства в злото.
23. Те ми казаха: Направи ни богове, които да ходят пред нас, защото на този Мойсей, човекът, който ни изведе от египетската земя, не знаем какво му стана.
24. И аз им казах: Кой има злато? Нека си го извади. И така, те ми го дадоха, и го хвърлих в огъня, и излезе това теле.
25. И Мойсей видя, че народът беше разюздан, защото Аарон ги беше допуснал да станат разюздани за срам между неприятелите им.
26. И Мойсей застана при входа на стана и каза: Който е откъм ГОСПОДА, нека дойде при мен!

И всичките Левиеви синове се събраха при него.
27. И той им каза: Така говори ГОСПОД, Израилевият Бог: Препашете всички меча на бедрото си, минете напред и назад, от врата на врата през стана, и убийте всеки брата си, и всеки другаря си и всеки съседа си!
28. И Левиевите синове направиха според думата на Мойсей и в този ден паднаха около три хиляди мъже от народа.
29. И Мойсей каза: Посветете себе си днес на ГОСПОДА, като се вдигнете всеки против сина си и против брат си, за да ви се даде днес благословение.
30. А на следващия ден Мойсей каза на народа: Вие сте извършили голям грях, но сега ще се изкача към ГОСПОДА, дано мога да извърша умилостивение за греха ви!
31. Тогава Мойсей се върна при ГОСПОДА и каза: Уви! Този народ извърши голям грях, че си направи богове от злато!
32. Но сега, ако искаш, прости греха им, но ако не, моля Ти се, мен заличи от книгата Си, която си написал!
33. Но ГОСПОД каза на Мойсей: Който е съгрешил против Мен, него ще залича от книгата Си.
34. А ти иди сега, води народа на мястото, за което ти говорих. Ето, Ангелът Ми ще ходи пред теб. Но в деня на посещението Си ще въздам върху тях наказанието за греха им.
35. Така ГОСПОД порази народа, защото направиха телето, което Аарон изработи.

Глава 33

1. И ГОСПОД каза на Мойсей: Иди, вдигни се оттук, ти и народът, който си извел от египетската земя, и иди в земята, за която се клех на Авраам, на Исаак и на Яков, като казах: На твоето потомство ще я дам.
2. Ще изпратя пред теб ангел и ще изгоня ханаанците, аморейците, хетейците, ферезейците, евейците и евусейците;
3. и ще ви заведа в земя, където текат мляко и мед; понеже Аз няма да вървя помежду ти -- защото си коравовратен народ -- да не би да те довърша по пътя.
4. И когато народът чу това лошо известие, плака горчиво; и никой не си сложи украшенията.
5. Защото ГОСПОД беше казал на Мойсей: Кажи на израилевите синове: Вие сте коравовратен народ; за един миг ако бих дошъл помежду ти, бих те довършил. Затова свали си сега украшенията, за да видя какво ще направя с теб.
6. И израилевите синове махнаха украшенията си при планината Хорив.
7. И Мойсей взе шатъра и го постави вън от стана, далеч от стана, и го нарече шатър за срещане, и всеки, който търсеше ГОСПОДА, излизаше при шатъра за срещане, който беше вън от стана.
8. И когато Мойсей излизаше към шатъра, целият народ ставаше и стоеше, всеки при входа на шатрата си, и гледаше след Мойсей, докато влезеше в шатъра.
9. И когато Мойсей влезеше в шатъра, облачният стълб слизаше и заставаше на входа на шатъра, и ГОСПОД говореше с Мойсей.
10. И целият народ гледаше облачния стълб, който стоеше на входа на шатъра, и целият народ ставаше и се покланяше, всеки при входа на шатрата си.
11. И ГОСПОД говореше на Мойсей лице в лице, както човек говори с приятеля си. И Мойсей се връщаше в стана, а слугата му, младежът Иисус, синът на Навий, не се отдалечаваше от вътрешността на шатъра.
12. И Мойсей каза на ГОСПОДА: Ето, Ти ми казваш: Води този народ! -- но не си ми изявил кого ще изпратиш с мен. Но пак Ти си ми казал: Теб познавам по име и ти си намерил благоволение пред Мен.
13. И сега, ако съм намерил благоволение пред Теб, покажи ми, моля Ти се, пътищата Си, за да Те позная и да намеря благоволение пред Теб; и виж, че тази нация е Твой народ.
14. И ГОСПОД каза: Моето присъствие ще върви с теб, и Аз ще ти дам почивка.
15. А Мойсей Му каза: Ако Твоето присъствие не дойде с мен, не ни извеждай оттук,
16. защото как ще се познае сега, че съм намерил благоволение пред Теб, аз и Твоят народ? Нали чрез Твоето идване с нас, така че да бъдем отделени аз и Твоят народ от всеки народ, който е по лицето на земята!
17. И ГОСПОД каза на Мойсей: И това, което си казал, ще направя, защото си намерил благоволение пред Мен и те познавам по име.
18. Тогава Мойсей каза: Моля Те, покажи ми славата Си!
19. А ГОСПОД му каза: Ще направя да мине пред теб всичката Моя благост и ще провъзглася пред теб Името ГОСПОД; и ще покажа милост, към когото ще покажа, и ще пожаля, когото ще пожаля.
20. И каза още: Не можеш да видиш лицето Ми, защото човек не може да Ме види и да остане жив.
21. И ГОСПОД каза: Ето място при Мен, ти застани на канарата
22. и когато минава славата Ми, ще те поставя в една пукнатина на канарата и ще те прикрия с ръката Си, докато премина.
23. После ще вдигна ръката Си и ще Ме видиш изотзад, но лицето Ми няма да се види.

Глава 34

1. И ГОСПОД каза на Мойсей: Изсечи си две каменни плочи като първите и ще напиша на тези плочи думите, които бяха на първите плочи, които ти строши.
2. Бъди готов за сутринта и на сутринта се качи на Синайската планина и застани пред Мен там, на върха на планината.
3. Но никой да не идва с теб и никой да не се яви по цялата планина, и овцете и говедата да не пасат пред тази планина.
4. И Мойсей изсече две каменни плочи като първите и на сутринта стана рано, изкачи се на Синайската планина, както му заповяда ГОСПОД, и взе в ръката си двете каменни плочи.
5. И ГОСПОД слезе в облака, застана там до него и провъзгласи Името ГОСПОД.
6. ГОСПОД мина пред него и провъзгласи: ГОСПОД, ГОСПОД, Бог състрадателен и милостив, дълготърпелив и многомилостив, и истинен,
7. който пази милост за хиляди поколения, прощава беззаконие, престъпление и грях, но никак не оставя ненаказан виновния, въздава беззаконието на бащите върху децата и върху внуците им до третото и до четвъртото поколение.
8. Тогава Мойсей бързо се наведе до земята и се поклони,
9. и каза: Господи, ако съм намерил сега Твоето благоволение, моля Те, нека дойде Господ между нас, защото това е коравовратен народ, прости беззаконието ни и греха ни, и ни вземи за Своя собственост.
10. И ГОСПОД му каза: Ето, Аз правя завет. Пред целия твой народ ще извърша чудеса, каквито не са ставали по цялата земя в нито един народ. И целият народ, между който си ти, ще види ГОСПОДНОТО дело, защото е страшно това, което Аз ще сторя с теб.
11. Опази това, което ти заповядвам днес. Ето Аз изгонвам пред теб аморейците, ханаанците, хетейците, ферезейците, евейците и евусейците.
12. Внимавай да не направиш договор с жителите на земята, където отиваш, да не би да стане примка сред теб.
13. А да събориш жертвениците им, да строшиш стълбовете им и да изсечеш ашерите им,
14. защото ти не бива да се покланяш на друг бог, понеже ГОСПОД, чието Име е Ревнив, е ревнив Бог.
15. Да не направиш договор с жителите на земята, защото, когато те блудстват след боговете си и жертват на боговете си, ще те поканят и ще ядеш от жертвите им,
16. и ще вземеш от дъщерите им за синовете си, и техните дъщери, като блудстват след боговете си, ще направят и твоите синове да блудстват след боговете им.
17. Да не си направиш изляни богове.
18. Да пазиш празника на безквасните. Седем дни да ядеш безквасен хляб, както съм ти заповядал, на определеното време в месец Авив, защото в месец Авив ти излезе от Египет.
19. Всяко, което отваря утроба, е Мое и всяко мъжко първородно между добитъка ти, говедо или овца.
20. А първородното на магарето да откупиш с агне, и ако го не откупиш, тогава да му пречупиш врата. И всичките първородни на синовете си да откупуваш. И никой да не се яви пред Мен с празни ръце.
21. Шест дни да работиш, а в седмия ден да си почиваш; даже и във време на сеитба и на жетва да си почиваш.
22. И да пазиш празника на седмиците -- на първите плодове на жетвата на житото -- и празника на беритбата в края на годината.
23. Три пъти през годината всичките твои от мъжки пол да се явяват пред ГОСПОДА Бога, Израилевия Бог.
24. Защото ще изгоня пред теб народи и ще разширя границите ти; и никой няма да пожелае земята ти, когато отиваш да се явиш пред ГОСПОДА, твоя Бог, три пъти през годината.
25. Да не принасяш кръвта на жертвата Ми с квасни хлябове; и жертвата на празника на

пасхата да не остане до сутринта.
26. Най-първите плодове на земята си да принесеш в дома на ГОСПОДА, твоя Бог. Да не свариш яре в млякото на майка му.
27. И ГОСПОД каза на Мойсей: Напиши си тези думи, защото според тези думи Аз направих завет с теб и с Израил.
28. И Мойсей стоя там с ГОСПОДА четиридесет дни и четиридесет нощи, без да яде хляб и да пие вода. И ГОСПОД написа на плочите думите на завета, десетте заповеди.
29. И когато Мойсей слизаше от Синайската планина и държеше двете плочи на свидетелството в ръката си, при слизането си от планината Мойсей не знаеше, че кожата на лицето му блестеше, понеже Бог беше говорил с него.
30. Но Аарон и всичките израилеви синове видяха Мойсей, и ето, кожата на лицето му блестеше; и се бояха да се приближат при него.
31. Затова Мойсей ги повика и тогава Аарон и всичките началници на обществото се върнаха при него и Мойсей говори с тях.
32. След това се приближиха и всичките израилеви синове и той им заповяда всичко, което ГОСПОД му беше говорил на Синайската планина.
33. И Мойсей свърши да говори с тях и сложи на лицето си покривало.
34. И когато влизаше пред ГОСПОДА да говори с него, Мойсей вдигаше покривалото, докато излезе. После излизаше и говореше на израилевите синове онова, което му беше заповядано.
35. И израилевите синове виждаха лицето на Мойсей, че кожата на лицето на Мойсей блестеше, а Мойсей пак слагаше покривалото на лицето си, докато влезе да говори с ГОСПОДА.

Глава 35

1. След това Мойсей събра цялото общество израилеви синове и им каза: Това са думите, които ГОСПОД заповяда да вършите:
2. Шест дни да се върши работа, а седмият ден да ви бъде свят, събота за почивка за ГОСПОДА. Всеки, който върши работа в този ден, да се умъртви.
3. В съботен ден да не кладете огън в никое от жилищата си.
4. Мойсей говори още на цялото общество израилеви синове и каза: Това е словото, което заповяда ГОСПОД, като каза:
5. Съберете помежду си възвишаем принос за ГОСПОДА. Всеки, който има желание в сърцето си, нека принесе принос за ГОСПОДА: злато, сребро и бронз,
6. синьо, мораво, червено, висон и козина,
7. червенобоядисани овчи кожи и язовски кожи, акациево дърво,
8. масло за осветление и аромати за маслото за помазване и за благоуханния тамян,
9. ониксови камъни, и камъни за влагане за ефода и за нагръдника.
10. И всеки между вас, който има мъдро сърце, нека дойде, за да се направи всичко, което заповяда ГОСПОД:
11. скинията, покрива й, покривалото й, куките й, дъските й, гредите й, стълбовете й и подложките й;
12. ковчега и прътовете му, умилостивилището и закриващата завеса;
13. масата и прътовете й с всичките й принадлежности и присъствените хлябове,
14. и светилника за осветление с принадлежностите му, светилата му и маслото за осветление,
15. кадилния олтар и прътовете му, маслото за помазване, благоуханния тамян, входната завеса за входа на скинията,
16. олтара за всеизгарянето с бронзовата му решетка, прътовете му и всичките му принадлежности, умивалника и подложката му,
17. завесите за двора, стълбовете му и подложките им, и завесата за входа на двора,
18. коловете за скинията и коловете за двора с въжетата им,
19. служебните одежди за служба в светилището, светите одежди за свещеника Аарон и одеждите за синовете му, за да свещенодействат.
20. Тогава цялото общество на израилевите синове си отиде от лицето на Мойсей.
21. И дойдоха -- всеки човек, когото подбуждаше сърцето му, и всеки, когото разполагаше духът му -- и донесоха принос на ГОСПОДА за направата на шатъра за срещане и за всяка негова служба, и за светите одежди.
22. Дойдоха мъже с жените, всички, които имаха желание в сърцето си, и принесоха гривни, обици, пръстени, мъниста и всякакви златни неща; както и всички, които принесоха движим принос от злато на ГОСПОДА.
23. И всеки, у когото се намираше синьо, мораво, червено, висон, козина, червенобоядисани овчи кожи и язовски кожи, ги донесе.
24. Всеки, който принесе възвишаем принос от сребро и бронз, донесе приноса на ГОСПОДА; и всеки, у които се намираше акациево дърво, за всякаква работа на службата, го донесе.
25. И всички жени, които имаха мъдро сърце, предяха с ръцете си и донасяха изпреденото -- синьото, моравото, червеното и висона.
26. Всичките жени, чието сърце ги подбуждаше с мъдрост, предяха козината.
27. А първенците принесоха ониксовите камъни и камъните за влагане на ефода и на нагръдника,
28. и ароматите, и маслото за осветление, и за маслото за помазване, и за благоуханния тамян.
29. Израилевите синове принесоха доброволен принос на ГОСПОДА, всеки мъж и жена, които имаха сърдечно разположение да принесат за всяко дело, което ГОСПОД заповяда чрез Мойсей да се направи.

30. И Мойсей каза на израилевите синове: Ето, ГОСПОД повика по име Веселеил, сина на Урий, син на Ор, от юдовото племе,
31. и го изпълни с Божия Дух в мъдрост, разум, знание и всякакво изкуство,
32. за да измисля художествени изделия, да работи злато, сребро и бронз,
33. да изсича камъни за влагане и да изрязва дърво, и да работи всякаква художествена работа.
34. И Той вложи в сърцето му да поучава, на него и на Елиав, сина на Ахисамах, от дановото племе.
35. Изпълни с мъдрост сърцето им, за да работят всякаква работа на резбар, на изкусен майстор и на везач в синьо, в мораво, в червено и във висон, и на тъкач -- на онези, които вършат каквато и да било работа и измислят художествени изделия.

Глава 36

1. И Веселеил, Елиав и всички мъже, които имаха мъдро сърце, в които ГОСПОД бе вложил мъдрост и разум, за да знаят да вършат всякаква работа за службата на светилището, направиха всичко, което ГОСПОД беше заповядал.
2. И Мойсей повика Веселеил, Елиав и всеки мъж, който имаше мъдро сърце, в чието сърце ГОСПОД беше вложил мъдрост; всеки, когото сърцето му го подбуждаше да дойде на делото да го извърши.
3. И те приеха от Мойсей целия възвишаем принос, който израилевите синове бяха принесли за делото на службата на светилището, за да го извършат. А те принасяха още доброволни приноси всяка сутрин.
4. И всичките мъдри мъже, които работеха цялата работа за светилището, дойдоха, всеки от работата, която вършеше,
5. и говориха на Мойсей, и казаха: Народът донася много повече, отколкото е достатъчно за работата, която ГОСПОД заповяда да се извърши.
6. Тогава Мойсей заповяда и оповестиха в стана, като казаха: Никой мъж или жена да не работи вече за възвишаем принос за светилището! И народът престана и вече не принасяше.
7. Защото материалът, който имаха, им беше достатъчно, за да извършат цялата работа, и даже повече.
8. И всички мъже с мъдро сърце измежду онези, които работеха на делото, направиха скинията от десет завеси от препреден висон и от синьо, мораво и червено, и Веселеил ги направи с изкусно изработени херувими.
9. Дължината на всяка завеса беше двадесет и осем лакътя, а ширината на всяка завеса -- четири лакътя; всичките завеси имаха една мярка.
10. И съедини петте завеси една с друга и другите пет завеси съедини една с друга.
11. И направи сини петлици по края на едната завеса, в краищата на съединението; така направи и по края на крайната завеса на второто съединение.
12. Петдесет петлици направи на едната завеса и петдесет петлици направи по края на завесата, която беше във второто съединение; петлиците бяха една срещу друга.
13. Направи и петдесет златни куки и съедини завесите една с друга с куките; така скинията стана едно цяло.
14. После направи завеси от козина за покрив над скинията; единадесет такива завеси направи;
15. дължината на всяка завеса беше тридесет лакътя, а ширината на всяка завеса -- четири лакътя; единадесетте завеси имаха една мярка.
16. И съедини петте завеси отделно и шестте завеси отделно.
17. И направи петдесет петлици по края на крайната завеса в съединението и петдесет петлици по края на завесата от второто съединение.
18. Направи и петдесет бронзови куки, за да съедини покрива в едно цяло.
19. И направи покривало за покрива от червенобоядисани овнешки кожи и отгоре му -- едно покривало от язовски кожи.
20. И направи дъските за скинията от акациево дърво, които да стоят изправени.
21. Дължината на всяка дъска беше десет лакътя, и ширината на всяка дъска -- лакът и половина.
22. Всяка дъска имаше два шипа, един срещу друг; така направи за всичките дъски на скинията.
23. И направи дъските за скинията: двадесет дъски за южната страна, към пладне;
24. и под двадесетте дъски направи четиридесет сребърни подложки -- две подложки под една дъска за двата ѝ шипа и две подложки под друга дъска за двата ѝ шипа.
25. И за втората страна на скинията, северната, направи двадесет дъски,
26. и четиридесетте им сребърни подложки -- две подложки под една дъска и две подложки

под друга дъска.
27. А за задната страна на скинията, на запад, направи шест дъски.
28. И направи две дъски за ъглите на скинията от задната страна.
29. Те бяха съединени отдолу, а отгоре бяха свързани чрез една халка; така направи и за двете дъски на двата ъгъла.
30. Така станаха осем дъски и сребърните им подложки -- шестнадесет подложки, по две подложки под всяка дъска.
31. И направи греди от акациево дърво, пет за дъските от едната страна на скинията,
32. пет греди за дъските от другата страна на скинията и пет греди за дъските от задната страна на скинията, на запад.
33. И направи средната греда да преминава през средата на дъските от край до край.
34. И обкова дъските със злато и халките им, през които се провират гредите, направи от злато, и обкова гредите със злато.
35. И направи завесата от синьо, мораво, червено и препреден висон, направи я с изкусно изработени херувими.
36. И направи за нея четири стълба от акациево дърво и ги обкова със злато. Куките им бяха златни и изля за тях четири сребърни подложки.
37. Направи и завеса за входа на шатъра от синьо, мораво, червено и препреден висон, везана работа,
38. и петте му стълба и куките им; и обкова върховете им и връзките им със злато, а петте им подложки бяха бронзови.

Глава 37

1. И Веселеил направи ковчега от акациево дърво, два лакътя и половина беше дължината му, лакът и половина беше ширината му и лакът и половина беше височината му.
2. Обкова го отвътре и отвън с чисто злато и му направи златен венец наоколо.
3. И изля за него четири златни халки за четирите му долни ъгъла, две халки от едната му страна и две халки от другата му страна.
4. Направи и прътове от акациево дърво и ги обкова със злато.
5. И провря прътовете през халките от страните на ковчега, за да се носи ковчегът.
6. И направи умилостивилище от чисто злато, два лакътя и половина беше дължината му и лакът и половина беше ширината му.
7. И направи два херувима от злато, изковани ги направи, на двата края на умилостивилището --
8. един херувим на края от едната страна и един херувим на края от другата страна; направи херувимите на двата му края част от самото умилостивилище.
9. И херувимите бяха с разперени отгоре криле и покриваха с крилете си умилостивилището и лицата им бяха едно срещу друго; лицата на херувимите бяха обърнати към умилостивилището.
10. И направи масата от акациево дърво, два лакътя беше дължината й, един лакът беше ширината й и лакът и половина беше височината й.
11. Обкова я с чисто злато и й направи златен венец наоколо.
12. Направи й и перваз наоколо, една длан широк, и направи златен венец около перваза й.
13. И изля за нея четири златни халки и постави халките на четирите ъгъла, които бяха при четирите й крака.
14. Халките бяха до самия перваз, за да се провират през тях прътовете, за да се носи масата.
15. Направи и прътовете от акациево дърво и ги обкова със злато, за да се носи масата с тях.
16. И направи от чисто злато принадлежностите, които бяха на масата, блюдата й, тамянниците й, тасовете й, и поливалниците й, за да се изливат от тях възлиянията;
17. И направи светилника от чисто злато, изкован направи светилника, стъблото му, клоновете му, чашките му, топчиците му и цветята му бяха част от самия него.
18. Шест клона излизаха от страните му -- три клона на светилника от едната му страна и три клона на светилника от другата му страна.
19. На единия клон имаше три чашки като бадемов цвят, една топчица и едно цвете, и на другия клон -- три чашки като бадемов цвят, една топчица и едно цвете. Така имаше и на шестте клона, които излизаха от светилника.
20. И на стъблото на светилника имаше четири чашки като бадемов цвят с топчиците им и цветята им.
21. И на шестте клона, които излизаха от светилника, имаше под първите два клона една топчица, част от него, под вторите два клона -- една топчица, част от него, и под третите два клона -- една топчица, част от него.
22. Топчиците им и клоновете им бяха част от самия него. Целият светилник беше изкован от чисто злато.
23. И направи седемте му светила, щипците му и пепелниците му от чисто злато.
24. От един талант чисто злато направи него и всичките му принадлежности.
25. И направи кадилния олтар от акациево дърво, един лакът беше дължината му и един лакът беше ширината му, четвъртит; и два лакътя беше височината му; а роговете му бяха част от самия него.
26. Обкова го с чисто злато -- плочата му, страните му наоколо и роговете му и му направи златен венец наоколо.
27. И му направи две златни халки под венеца му, близо при двата му ъгъла, от двете му страни, за да се провират прътовете, за да го носят с тях.

28. Прътовете направи от акациево дърво и ги обкова със злато.
29. И направи святото масло за помазване и чистия благоуханен тамян според изкуството на мироварец.

Глава 38

1. И направи олтара за всеизгаряне от акациево дърво, пет лакътя беше дължината му и пет лакътя беше ширината му, четвъртит, и три лакътя беше височината му.
2. И на четирите му ъгъла направи роговете му, роговете му бяха част от самия него; и го обкова с бронз.
3. Направи и всичките принадлежности за олтара -- котлите, лопатите, тасовете, вилиците и въглениците; всичките му принадлежности направи от бронз.
4. И направи за олтара бронзова решетка във вид на мрежа, под полицата, която е около олтара отдолу, така че да стигне до средата му.
5. Изля и четири халки за четирите края на бронзовата решетка, през които да се провират прътовете.
6. Прътовете направи от акациево дърво и ги обкова с бронз.
7. И провря прътовете през халките от страните на олтара, за да се носи с тях. Направи олтара кух, от дъски.
8. Направи умивалника от бронз и подложката му от бронз, от огледалата на събиращите се жени, които се събираха при вратата на шатъра за срещане.
9. И направи двора: за южната страна, към пладне, завесите на двора от препреден висон, сто лакътя,
10. двадесетте им стълба и двадесетте им бронзови подложки, и куките на стълбовете, и връзките им от сребро.
11. И за северната страна: сто лакътя завеси, двадесетте им стълба и двадесетте им бронзови подложки, и куките на стълбовете, и връзките им от сребро.
12. И за западната страна: петдесет лакътя завеси, десетте им стълба и десетте им подложки, и куките на стълбовете, и връзките им от сребро.
13. И за източната страна, към изгрев: петдесет лакътя завеси:
14. Петнадесет лакътя завеси от едната страна на входа, трите им стълба и трите им подложки;
15. също и за другата страна -- от едната и от другата страна на входа на двора бяха петнадесет лакътя завеси, трите им стълба и трите им подложки.
16. Всичките завеси около двора бяха от препреден висон.
17. Подложките за стълбовете бяха бронзови, куките на стълбовете и връзките им -- сребърни, и върховете им -- обковани със сребро; и всичките стълбове на двора бяха свързани със сребърни връзки.
18. Завесата за входа на двора беше везана изработка от синьо, мораво, червено и препреден висон и дължината ѝ беше двадесет лакътя, а височината -- пет лакътя, според ширината на един плат, както завесите на двора.
19. И стълбовете им бяха четири и бронзовите им подложки -- четири, куките им -- сребърни, върховете им -- обковани със сребро и връзките им -- сребърни.
20. Всичките колове на скинията и на двора наоколо бяха бронзови.
21. Тези са изброените вещи за скинията, скинията на свидетелството, както, според заповедта на Мойсей, се изброиха чрез Итамар, сина на свещеника Аарон, за служенето на левитите.
22. Веселеил синът на Урий, син на Ор, от юдовото племе, направи всичко, което ГОСПОД заповяда на Мойсей.
23. И с него беше Елиав, син на Ахисамах, от дановото племе, резбар и изкусен майстор, и везач на синьо, на мораво, на червено и на висон.
24. Всичкото злато, което се употреби за изработването на цялата работа на светилището, златото на движимия принос, беше двадесет и девет таланта и седемстотин и тридесет сикъла, според сикъла на светилището.
25. И среброто от данъка наложен върху преброените от обществото беше сто таланта и

хиляда седемстотин седемдесет и пет сикъла, според сикъла на светилището --
26. по един веках на глава -- половин сикъл, според сикъла на светилището -- за всеки, който се е причислил към преброените, всички на възраст от двадесет години и нагоре, за шестстотин и три хиляди петстотин и петдесет души.
27. От стоте таланта сребро се изляха подложките на светилището и подложките на стълбовете на завесата -- сто подложки от сто таланта, един талант за една подложка.
28. А от хиляда седемстотин седемдесет и петте сикъла направи куките за стълбовете, обкова върховете им и им направи връзки.
29. А бронзът на движимия принос беше седемдесет таланта и две хиляди и четиристотин сикъла.
30. От нея направи подложките за входа на шатъра за срещане, бронзовия олтар, бронзовата му решетка и всичките принадлежности на олтара,
31. подложките за стълбовете около двора и подложките за входа на двора, всичките колове на скинията и всичките колове за двора наоколо.

Глава 39

1. И от синьото, моравото и червеното направиха служебни одежди за служене в светилището и направиха светите одежди за Аарон, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.
2. Направи ефода от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон.
3. И изковаха златото на тънки плочи, които нарязаха на тънки нишки, за да ги работят между синьото, моравото, червеното и висона, изкусна изработка.
4. Направиха му презрамки, които да се връзват, за да се държи заедно на двата края,
5. и препаската на ефода над него от същата материя и според неговата изработка, от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.
6. Изработиха ониксови камъни, закрепени в златни гнезда, и изрязаха на тях имената на синовете на Израил, както се изрязва печат.
7. И ги сложи на презрамките на ефода като камъни за спомен на израилевите синове, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.
8. Направи нагръдника според изработката на ефода, изкусна изработка от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон.
9. Той беше четвъртит. Направиха нагръдника двоен, една педя дълъг и една педя широк, и двоен.
10. И закрепиха на него четири реда камъни: ред сард, топаз и смарагд беше първият ред;
11. вторият ред: антракс, сапфир и адамант,
12. третият ред: лигирий, ахат, аметист;
13. а четвъртият ред: хрисолит, оникс и яспис. Те бяха закрепени в златни гнезда на местата си.
14. И камъните бяха според имената на синовете на Израил -- бяха дванадесет според имената им. И на тях беше изрязано, като на печат, според името на всеки, за дванадесетте племена.
15. И на нагръдника направиха вити верижки, плетена изработка от чисто злато.
16. Направиха и две златни гнездица и две златни халки и закрепиха двете халки на двата края на нагръдника.
17. И закрепиха двете плетени златни верижки за двете халки на краищата на нагръдника.
18. А другите два края на двете плетени верижки закрепиха за двете гнезда и ги закрепиха на презрамките на ефода от външната му страна.
19. И направиха още две златни халки, които закрепиха на двата края на нагръдника, на страната му, която е към ефода, отвътре.
20. И направиха още две златни халки, които закрепиха на двете презрамки на ефода отдолу, на предната му страна, при съединението, над препаската на ефода.
21. И вързаха нагръдника с халките му за халките на ефода със син ширит, за да бъде над препаската на ефода и за да не се отделя нагръдникът от ефода, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.
22. Направи мантията на ефода, тъкана изработка цялата от синьо.
23. И в средата на мантията имаше отвор, като отвора на броня, с обшивка около отвора, за да не се съдира.
24. По полите на мантията направиха нарове от синьо, мораво, червено и препреден висон.
25. И направиха звънци от чисто злато и сложиха звънците между наровете на полите на мантията, наоколо между наровете --
26. звънец и нар, звънец и нар, наоколо по полите на служебната мантия, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.
27. Направиха хитоните за Аарон и за синовете му от висон, тъкана изработка,
28. и митрата от висон, великолепните тюрбани от висон, ленените гащи от препреден висон,
29. пояса от препреден висон, синьо, мораво и червено, везана изработка, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.
30. Направиха плочицата на светия венец от чисто злато и написаха на нея писмо, както се

изрязва печат: Свят на ГОСПОДА.
31. И й сложиха син ширит, за да я привързват отгоре на митрата, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.
32. Така се завърши цялата работа на скинията на шатъра за срещане и израилевите синове направиха всичко. Както ГОСПОД заповяда на Мойсей, така направиха.
33. И донесоха скинията на Мойсей: шатъра и всичките му принадлежности, куките му, дъските му, гредите му и стълбовете му, и подложките му,
34. покривалото от червенобоядисани овнешки кожи и покривалото от язовски кожи, и закриващата завеса,
35. ковчега на свидетелството и прътовете му, и умилостивилището,
36. масата, всичките й принадлежности и присъствените хлябове,
37. светилника от чисто злато, светилата му -- светилата, които трябва да се нареждат, всичките му принадлежности и маслото за осветлението,
38. златния олтар, маслото за помазване и благоуханния тамян, и завесата за входа на шатъра,
39. бронзовия олтар и бронзовата му решетка, прътовете му и всичките му принадлежности, умивалника и подложката му,
40. завесите за двора, стълбовете му и подложките му, завесата за входа на двора, въжетата му и коловете му, и всичките принадлежности за служене в скинията, в шатъра за срещане,
41. служебните одежди за служене в светилището, светите одежди за свещеника Аарон и одеждите за синовете му, за да свещенодействат.
42. Според всичко, което ГОСПОД заповяда на Мойсей, така израилевите синове извършиха цялата работа.
43. И Мойсей видя цялата работа, и ето, бяха я извършили. Както заповяда ГОСПОД, така я бяха извършили. И Мойсей ги благослови.

Глава 40

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. На първия ден от първия месец да издигнеш скинията на шатъра за срещане.
3. И да сложиш в нея ковчега на свидетелството и да закриеш ковчега със завесата.
4. Да внесеш масата и да наредиш на нея каквото трябва да се нареди; да внесеш и светилника и да запалиш светилата му.
5. Да поставиш златния кадилен олтар пред ковчега на свидетелството и да окачиш завесата на входа на скинията.
6. Да сложиш олтара за всеизгарянето пред входа на скинията на шатъра за срещане.
7. И да сложиш умивалника между шатъра за срещане и олтара и да налееш вода в него.
8. Да издигнеш двора наоколо и да окачиш завесата на входа на двора.
9. Да вземеш маслото за помазване и да помажеш скинията и всичко, което е в нея; да осветиш нея и всичките нейни принадлежности; и ще бъде свята.
10. И да помажеш олтара за всеизгарянето и всичките му принадлежности и да осветиш олтара; и олтарът ще бъде пресвят.
11. Да помажеш и умивалника и подложката му и да го осветиш.
12. И да приведеш Аарон и синовете му при входа на шатъра за срещане и да ги измиеш с вода.
13. И да облечеш Аарон със светите одежди, да го помажеш и да го осветиш, за да Ми свещенодейства.
14. Да приведеш и синовете му, да ги облечеш с хитони.
15. И да ги помажеш, както си помазал баща им, за да Ми свещенодействат. И помазването им ще бъде за вечно свещенство в поколенията им.
16. И Мойсей направи това; според всичко, което ГОСПОД му заповяда, така направи.
17. В първия месец на втората година, на първия ден от месеца, скинията беше издигната.
18. И Мойсей издигна скинията, като подложи подложките й и издигна дъските й, и намести гредите й, и изправи стълбовете й.
19. И разпростря покрива върху скинията и сложи покривалото на покрива отгоре му, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.
20. И взе свидетелството и го положи в ковчега и сложи прътовете на ковчега, и положи умилостивилището отгоре върху ковчега.
21. И внесе ковчега в скинията и окачи закриващата завеса, и закри ковчега на свидетелството, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.
22. Положи и масата в шатъра за срещане на северната страна на скинията, извън завесата,
23. и нареди на нея редицата хлябове пред ГОСПОДА, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.
24. И положи светилника в шатъра за срещане срещу масата към южната страна на скинията,
25. и запали светилата пред ГОСПОДА, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.
26. И положи златния олтар в шатъра за срещане пред завесата
27. и покади над него с благоуханен тамян, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.
28. И окачи завесата на входа на скинията.
29. И положи олтара за всеизгарянето при входа на скинията на шатъра за срещане, и принесе на него всеизгарянето и хлебния принос, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.
30. Положи и умивалника между шатъра за срещане и олтара и наля в него вода, за да се мият.
31. И Мойсей и Аарон, и синовете му миеха от него ръцете си и краката си;
32. когато влизаха в шатъра за срещане и когато пристъпваха при олтара, се миеха, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.
33. И издигна двора около скинията и олтара и окачи завесата на входа на двора. Така Мойсей завърши делото.

34. Тогава облакът покри шатъра за срещане и ГОСПОДНАТА слава изпълни скинията.
35. И Мойсей не можеше да влезе в шатъра за срещане, защото облакът стоеше над него и ГОСПОДНАТА слава изпълваше скинията.
36. И когато облакът се вдигаше от скинията, тогава израилевите синове тръгваха на път, през всичките си пътувания,
37. но ако облакът не се вдигаше, тогава не тръгваха до деня, когато се вдигнеше.
38. Защото ГОСПОДНИЯТ облак беше над скинията денем, а нощем в облака беше огън пред очите на целия израилев дом през всичките им пътувания.

Левит

Глава 1

1. И ГОСПОД повика Мойсей и му говореше от шатъра за срещане, и каза:
2. Говори на израилевите синове и им кажи: Когато някой от вас принесе принос на ГОСПОДА, нека принесе принос от добитъка, от едрия или дребния добитък.
3. Ако приносът му за всеизгаряне е от едрия добитък, нека принесе мъжко без недостатък; да го принесе пред входа на шатъра за срещане, за благоволение за него пред ГОСПОДА.
4. Да положи ръката си на главата на животното за всеизгаряне и ще бъде за благоволение за него, за да извърши умилостивение за него.
5. После да заколи юнеца пред ГОСПОДА и свещениците, синовете на Аарон, да принесат кръвта и с кръвта да поръсят от всички страни олтара, който е пред входа на шатъра за срещане.
6. И да одере животното за всеизгаряне и да го разсече на късовете му.
7. А синовете на свещеника Аарон да сложат огън на олтара и да наредят дърва на огъня.
8. И свещениците, синовете на Аарон, да сложат късовете, главата и тлъстината на дървата, които са върху огъня на олтара.
9. И да измие вътрешностите му и краката му с вода и свещеникът да изгори всичките на олтара; това е всеизгаряне, жертва чрез огън, благоухание на умилостивение на ГОСПОДА.
10. И ако жертвата му за всеизгаряне е от дребния добитък, от овцете или от козите, да принесе мъжко без недостатък.
11. Да го заколи пред ГОСПОДА от страната на олтара към север; и свещениците, синовете на Аарон, да поръсят с кръвта олтара от всички страни.
12. И да го насече на късовете му, с главата му и тлъстината му, а свещеникът да ги нареди на дървата, които са върху огъня на олтара.
13. И да измие вътрешностите и краката с вода и свещеникът да принесе всичко и да го изгори на олтара; това е всеизгаряне, жертва чрез огън, благоухание на умилостивение на ГОСПОДА.
14. А ако жертвата му за всеизгаряне на ГОСПОДА е от птиците, тогава да принесе приноса си от гургулиците или от гълъбчетата.
15. Свещеникът да го донесе при олтара, да му извие главата и да го изго??и на олтара, а кръвта му да изцеди по стената на олтара.
16. Да изтръгне гушата му с нечистотиите й и да ги хвърли до олтара, на изток, на мястото на пепелта.
17. И да го разчекне между крилата, но без да го разделя на две. И свещеникът да го изгори върху дървата, които са върху огъня на олтара; това е всеизгаряне, жертва чрез огън, благоухание на умилостивение на ГОСПОДА.

Глава 2

1. Когато някой принесе хлебен принос на ГОСПОДА, приносът да бъде от пшенично брашно и да го полее с маслинено масло, и да сложи на него ливан.
2. Да го донесе на свещениците, синовете на Аарон, и свещеникът да вземе една пълна шепа от пшеничното му брашно и от маслото му и всичкия му ливан и да изгори на олтара, колкото е за спомен от него; това е жертва чрез огън, благоухание на умилостивение на ГОСПОДА.
3. А останалото от хлебния принос да бъде за Аарон и за синовете му; това е пресвято от жертвите чрез огън на ГОСПОДА.
4. Когато принесеш хлебен принос, печен в пещ, да бъде безквасни пити от пшенично брашно, омесени с маслинено масло, и безквасни кори, намазани с маслинено масло.
5. А ако приносът ти е хлебен принос на тава, нека бъде от пшенично брашно, омесено с маслинено масло, без квас.
6. Да го разчупиш на късове и да го полееш с маслинено масло; това е хлебен принос.
7. А ако приносът ти е хлебен принос в гърне, да е направен от пшенично брашно с маслинено масло.
8. Да принесеш на ГОСПОДА хлебния принос, направен от тези неща; и когато се представи на свещеника, той да го донесе при олтара.
9. И свещеникът да отдели от хлебния принос, колкото е за спомен, и да го изгори на олтара; това е жертва чрез огън, благоухание на умилостивение на ГОСПОДА.
10. А останалото от хлебния принос да бъде за Аарон и за синовете му; това е пресвято от жертвите чрез огън на ГОСПОДА.
11. Никакъв хлебен принос, който принасяте на ГОСПОДА, да не се прави с квас, защото нито квас, нито мед не бива да изгаряте в жертва на ГОСПОДА.
12. Като принос от първите плодове ги принасяйте на ГОСПОДА, но да не се изгарят на олтара за благоухание на умилостивение.
13. И всеки принос от хлебните си приноси да посоляваш със сол. Да не оставяш да липсва от хлебния ти принос солта на завета на твоя Бог. С всичките си приноси да принасяш и сол.
14. И ако принесеш на ГОСПОДА хлебен принос от първите плодове, да принесеш класове, печени на огън, жито, очукано от пресни класове, за хлебен принос от първите си плодове.
15. Да го полееш с маслинено масло и да му сложиш ливан; това е хлебен принос.
16. И свещеникът да изгори колкото е за спомен от очуканото му жито и от маслиненото му масло заедно с всичкия му ливан; това е жертва чрез огън на ГОСПОДА.

Глава 3

1. Ако приносът му е примирителна жертва и я принесе от едрия добитък, било мъжко или женско, да ги принесе без недостатък на ГОСПОДА.
2. Да положи ръката си на главата на приноса си и да го заколи при входа на шатъра за срещане, а свещениците, синовете на Аарон, да поръсят с кръвта олтара от всички страни.
3. И от примирителната жертва да принесе в жертва чрез огън на ГОСПОДА тлъстината, която покрива вътрешностите, и цялата тлъстина, която е по вътрешностите,
4. и двата бъбрека с тлъстината, която е около тях и към слабините, и булото на дроба, което да отдели с бъбреците.
5. И синовете на Аарон да изгорят всичко това на олтара, над всеизгарянето, което е върху дървата на огъня; това е жертва чрез огън, благоухание на умилостивение на ГОСПОДА.
6. И ако приносът му за примирителна жертва на ГОСПОДА е от дребния добитък, било мъжко или женско, да го принесе без недостатък.
7. Ако принася овца за приноса си, да я представи пред ГОСПОДА,
8. да положи ръката си на главата на приноса си и да го заколи пред шатъра за срещане; а синовете на Аарон да поръсят с кръвта му олтара от всички страни.
9. И от примирителната жертва да принесе в жертва чрез огън на ГОСПОДА тлъстината й, цялата опашка, която да отдели чак от гръбнака, тлъстината, която покрива вътрешностите, и цялата тлъстина, която е по вътрешностите,
10. двата бъбрека с тлъстината, която е около тях и към слабините, и булото на дроба, което да отдели с бъбреците.
11. И свещеникът да ги изгори на олтара; това е храна на жертвата чрез огън на ГОСПОДА.
12. А ако приносът му е коза, да я представи пред ГОСПОДА,
13. да положи ръката си на главата й и да я заколи пред шатъра за срещане; и синовете на Аарон да поръсят олтара наоколо с кръвта й.
14. И от нея да принесе приноса си за жертва чрез огън на ГОСПОДА: тлъстината, която покрива вътрешностите, и цялата тлъстина, която е по вътрешностите,
15. и двата бъбрека с тлъстината, която е около тях и към слабините, и булото на дроба, което да отдели с бъбреците.
16. И свещеникът да ги изгори на олтара; това е храна на жертвата чрез огън за благоухание на умилостивение. Всичката тлъстина принадлежи на ГОСПОДА.
17. Вечна наредба да бъде в поколенията ви, във всичките ви жилища, да не ядете нито тлъстина, нито кръв.

Глава 4

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Говори на израилевите синове и им кажи: Ако някой съгреши от незнание, като извърши нещо от всичко, което ГОСПОД е заповядал да не се върши;
3. ако помазаният свещеник съгреши и народът стане виновен, тогава за греха, който е извършил, да принесе на ГОСПОДА юнец без недостатък в жертва за грях.
4. Да приведе юнеца при входа на шатъра за срещане пред ГОСПОДА, да положи ръката си на главата на юнеца и да заколи юнеца пред ГОСПОДА.
5. И помазаният свещеник да вземе от кръвта на юнеца и да я принесе в шатъра за срещане.
6. И свещеникът да натопи пръста си в кръвта и да поръси от кръвта седем пъти пред ГОСПОДА пред завесата на светилището.
7. Свещеникът да сложи от кръвта и върху роговете на олтара за благоуханното кадене, който е в шатъра за срещане пред ГОСПОДА, после да излее цялата кръв на юнеца в подножието на олтара за всеизгаряне, който е на входа на шатъра за срещане.
8. И да извади цялата тлъстина на юнеца на жертвата за грях — тлъстината, която покрива вътрешностите, и цялата тлъстина, която е по вътрешностите,
9. и двата бъбрека с тлъстината, която е около тях и към слабините, и булото на дроба, което да отдели с бъбреците,
10. както се изважда от юнеца за примирителната жертва. И свещеникът да ги изгори на олтара за всеизгаряне.
11. А кожата на юнеца, цялото му месо с главата му и краката му, и вътрешностите му, и изпражненията му,
12. целия юнец да изнесе вън от стана на чисто място, където се изсипва пепелта, и да го изгори на дърва с огън. Където се изсипва пепелта, там да се изгори.
13. Ако цялото израилево общество съгреши от незнание и това нещо остане скрито от очите на събранието, и извършат нещо, което ГОСПОД е заповядал да не се върши, и станат виновни,
14. когато се узнае грехът, който са извършили против тази заповед, тогава събранието да принесе юнец в жертва за грях и да го приведе пред шатъра за срещане.
15. И старейшините на обществото да положат ръцете си на главата на юнеца пред ГОСПОДА и да заколят юнеца пред ГОСПОДА.
16. И помазаният свещеник да внесе от кръвта на юнеца в шатъра за срещане.
17. И свещеникът да натопи пръста си в кръвта и да поръси седем пъти пред ГОСПОДА пред завесата.
18. Да сложи от кръвта и върху роговете на олтара, който е пред ГОСПОДА, в шатъра за срещане; после да излее цялата кръв в подножието на олтара за всеизгаряне, който е при входа на шатъра за срещане.
19. И да извади цялата му тлъстина и да я изгори на олтара.
20. Да направи с юнеца така, както направи с юнеца на жертвата за грях — така да направи с него. Така свещеникът да направи умилостивение за тях, и ще им се прости.
21. И да изнесе юнеца вън от стана и да го изгори, както изгори първия юнец. Това е жертва за грях за събранието.
22. А когато някой първенец съгреши и от незнание извърши нещо, което ГОСПОД, неговият Бог, е заповядал да не се върши, и стане виновен,
23. ако му се посочи грехът му, който е извършил, да донесе за приноса си козел, мъжки, без недостатък.
24. Да положи ръката си на главата на козела и да го заколи на мястото, където се коли всеизгарянето пред ГОСПОДА; това е жертва за грях.
25. И свещеникът да вземе с пръста си от кръвта на жертвата за грях и да я сложи върху роговете на олтара за всеизгаряне, и да излее кръвта му в подножието на олтара за

всеизгаряне.
26. И да изгори на олтара цялата му тлъстина, както тлъстината на примирителната жертва. Така свещеникът да направи умилостивение за него, заради греха му, и ще му се прости.
27. И ако някой от народа на земята съгреши от незнание, като извърши нещо, което ГОСПОД е заповядал да не се върши, и стане виновен,
28. ако му се посочи грехът му, който е извършил, да принесе приноса си, коза, женска, без недостатък, за греха, който е извършил.
29. Да положи ръката си на главата на жертвата за грях и да заколи жертвата за грях на мястото на всеизгарянето.
30. Тогава свещеникът да вземе с пръста си от кръвта й и да я сложи върху роговете на олтара за всеизгаряне, и да излее цялата й кръв в подножието на олтара.
31. И да отдели цялата й тлъстина така, както се отделя тлъстината от примирителната жертва, и свещеникът да я изгори на олтара за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА. Така свещеникът да направи умилостивение за него, и ще му се прости.
32. Или ако принесе агне в жертва за грях, да принесе женско без недостатък.
33. Да положи ръката си на главата на жертвата за грях и да я заколи в жертва за грях на мястото, където колят всеизгарянето.
34. И свещеникът да вземе с пръста си от кръвта на жертвата за грях и да я сложи върху роговете на олтара за всеизгаряне, и да излее цялата й кръв в подножието на олтара.
35. И да отдели цялата му тлъстина така, както се отделя тлъстината от агнето на примирителната жертва, и свещеникът да ги изгори на олтара с жертвите чрез огън на ГОСПОДА. Така свещеникът да направи умилостивение за него, за греха, който е извършил, и ще му се прости.

Глава 5

1. И ако някой съгреши в това, че като го попитат под клетва, а той е бил свидетел — или е видял, или знае — ако не каже, ще понесе беззаконието си.
2. Или ако някой се допре до каквото и да било нечисто нещо, било то мърша на нечисто диво животно, или мърша на нечист добитък, или мърша на нечисто пълзящо животно, дори ако не му е известно, пак е нечист и виновен.
3. Или ако се допре до човешка нечистота, каквато и да е нечистотата, чрез която някой става нечист, и ако не му е известно — щом узнае за него, ще бъде виновен.
4. Или ако някой се закълне и обяви необмислено с устните си, че ще направи някакво зло или добро нещо, каквото и да обяви човек необмислено с клетва и бъде без знанието му, когато узнае, ще бъде виновен в едно от тези неща.
5. А когато стане виновен в едно от тези неща, нека изповяда онова, в което е съгрешил,
6. и нека принесе на ГОСПОДА жертвата за вината си, за греха, който е извършил — женско от дребния добитък, агне или яре, в жертва за грях. И свещеникът да направи умилостивение за него, заради греха му.
7. Но ако не му стига ръка да купи и принесе овца или коза, нека принесе на ГОСПОДА за греха, който е извършил, две гургулици или две гълъбчета, едното в жертва за грях, а другото за всеизгаряне.
8. Да ги донесе на свещеника и той да принесе първо онова, което е жертва за грях, като пречупи главата от шията му, но без да я откъсне.
9. И от кръвта на жертвата за грях да поръси страната на олтара, а останалото от кръвта да изцеди в подножието на олтара; това е жертва за грях.
10. А второто да пожертва като всеизгаряне според правилото. Така свещеникът да направи умилостивение за него, заради греха, който е извършил, и ще му се прости.
11. Но ако не му стига ръка да купи и принесе две гургулици или две гълъбчета, тогава съгрешилият да донесе като принос за себе си една десета от ефа пшенично брашно в жертва за грях. Да не го полива с масло и да не слага на него ливан, защото е жертва за грях.
12. Да го донесе на свещеника и свещеникът да вземе от него една пълна шепа за спомен и да го изгори на олтара с жертвите чрез огън на ГОСПОДА; това е жертва за грях.
13. Така свещеникът да направи умилостивение за него, заради греха, който е извършил в някое от тези неща, и ще му се прости; и останалото да бъде на свещеника, както хлебният принос.
14. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
15. Ако някой престъпи закона, като от незнание съгреши спрямо посветените на ГОСПОДА вещи, да принесе на ГОСПОДА за престъплението си овен от стадото без недостатък, според твоята оценка в сребърни сикли според сикъла на светилището, в жертва за вина.
16. И в каквото е съгрешил относно посветените вещи, да го плати и да му добави една пета, и да я даде на свещеника. И свещеникът да направи умилостивение за него чрез овена на жертвата за вина, и ще му се прости.
17. И ако някой съгреши и извърши каквото и да било нещо, което ГОСПОД е заповядал да не се върши, дори да не е знаел, пак ще бъде виновен и ще носи беззаконието си.
18. Нека донесе при свещеника овен от стадото без недостатък, според твоята оценка, в жертва за вина. И свещеникът да направи умилостивение за него, заради греха от незнание, който е извършил, без да знае, и ще му се прости.
19. Това е жертва за вина; защото човекът без съмнение е виновен пред ГОСПОДА.

Глава 6

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Ако някой съгреши и постъпи невярно към ГОСПОДА, като излъже ближния си за нещо, което му е поверено, или за залог, или чрез грабеж, или като онеправдае ближния си,
3. или намери изгубено нещо и излъже за него; и се закълне лъжливо за каквото и да било от всички неща, които човек може да направи и с тях да съгреши,
4. тогава, ако е съгрешил и е виновен, да върне това, което е взел с грабеж, или това, което е придобил с неправда, или това, което му е било поверено, или изгубеното, което е намерил,
5. или каквото и да било нещо, за което се е заклел лъжливо. Да го върне; да върне главното и да му прибави една пета. В деня, когато се принася жертвата му за вина, да го даде на онзи, на когото принадлежи.
6. И да принесе на ГОСПОДА жертвата си за вина при свещеника, овен от стадото без недостатък, според твоята оценка, в жертва за вина.
7. И свещеникът да направи умилостивение за него пред ГОСПОДА, и ще му се прости за каквото и да било от всичко, което е извършил, за което е виновен.
8. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
9. Заповядай на Аарон и на синовете му и кажи: Това е законът за всеизгарянето: то, всеизгарянето, да гори на олтара цялата нощ до сутринта и огънят върху олтара да се поддържа да гори на него.
10. Свещеникът да облече ленената си одежда и да носи ленени гащи на тялото си. И да вдигне пепелта от всеизгарянето, което огънят е изгорил на олтара, и да я остави до олтара.
11. Тогава да съблече одеждите си и да облече други одежди, и да изнесе пепелта вън от стана на чисто място.
12. А огънят, който е върху олтара, да се поддържа да гори на него; да не угасва. Всяка сутрин свещеникът да слага дърва на него да горят и да нарежда всеизгарянето на него, и да изгаря на него тлъстината на примирителните жертви.
13. Да се поддържа постоянен огън да гори на олтара; да не угасва.
14. А това е законът за хлебния принос: синовете на Аарон да го принасят пред ГОСПОДА, пред олтара.
15. И свещеникът да вземе от него една пълна шепа, от пшеничното брашно на хлебния принос и от маслиненото му масло, и всичкия ливан, който е на хлебния принос, и да ги изгори на олтара за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА, като негов спомен.
16. А останалото от него да ядат Аарон и синовете му. Безквасно да се яде, на свято място, в двора на шатъра за срещане да го ядат.
17. Да не се пече с квас. От Моите жертви чрез огън им дадох това за техен дял; то е пресвято, както са жертвата за грях и жертвата за вина.
18. Всеки от мъжки пол от Аароновите синове да яде от него; това е вечна наредба в поколенията ви от жертвите чрез огън на ГОСПОДА. Всичко, което се допре до тях, ще бъде свято.
19. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
20. Това е приносът на Аарон и синовете му, който трябва да принесат на ГОСПОДА в деня, когато бъде помазан: една десета от ефа пшенично брашно за постоянен хлебен принос, половината сутрин и половината вечер.
21. Да се приготви на тава с маслинено масло, омесен да го донесеш. Да принесеш хлебния принос във вид на печени късове за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА.
22. Да го принесе онзи свещеник от синовете му, който бива помазан вместо него. Вечна наредба е да се изгори приносът цял за ГОСПОДА.
23. Всеки хлебен принос, принесен от свещеника, да се изгаря цял, да не се яде.
24. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
25. Говори на Аарон и на синовете му и кажи: Това е законът за жертвата за грях: на мястото,

където се коли всеизгарянето, да се заколи и жертвата за грях пред ГОСПОДА; това е пресвято.
26. Свещеникът, който я принася за грях, да я яде; на свято място да се яде, в двора на шатъра за срещане.
27. Всичко, което се допре до месото й, ще бъде свято. И ако някоя дреха се опръска от кръвта й, опръсканото да се изпере на свято място.
28. И пръстеният съд, в който е била варена, да се строши, а ако е била варена в бронзов съд, той да се изтърка и да се измие с вода.
29. Всеки от мъжки пол от семействата на свещениците да яде от нея; тя е пресвята.
30. Но никоя жертва за грях, от чиято кръв се внася в шатъра за срещане, за да извърши умилостивение в светилището, да не се яде; да се изгаря с огън.

Глава 7

1. И това е законът за жертвата за вина: тя е пресвята.
2. На мястото, където колят всеизгарянето, да колят и жертвата за вина и с кръвта й свещеникът да поръси олтара от всички страни.
3. От нея да принася цялата й тлъстина: опашката, тлъстината, която покрива вътрешностите,
4. и двата бъбрека с тлъстината, която е около тях и към слабините, и булото на дроба, което да отдели с бъбреците.
5. И свещеникът да ги изгори на олтара за жертва чрез огън на ГОСПОДА; това е жертва за вина.
6. Всеки от мъжки пол от семействата на свещениците да я яде; на свято място да се яде; тя е пресвята.
7. Както е жертвата за грях, така е и жертвата за вина; един закон да има за тях. Който свещеник прави умилостивение чрез нея, негова да бъде.
8. А свещеникът, който принася на някого всеизгаряне, на този свещеник да бъде кожата на всеизгарянето, което е принесъл.
9. И всеки хлебен принос, който е печен в пещ, и всичко, което е сготвено в гърне или тава, да бъде на свещеника, който го принася.
10. А всеки хлебен принос, омесен с маслинено масло или сух, да бъде на всички синове на Аарон, на всекиго по равно.
11. А това е законът за примирителната жертва, която ще се принася на ГОСПОДА:
12. ако някой я принесе за благодарност, с благодарствената жертва да принесе и безквасни пити, омесени с маслинено масло, и безквасни кори, намазани с масло, и пшенично брашно, направено на пити, омесени с масло.
13. А освен питите да принесе с благодарствената си примирителна жертва и принос от квасен хляб.
14. И от целия си принос да принесе по едно от всички като възвишаем принос пред ГОСПОДА; да бъде на свещеника, който ръси с кръвта на примирителната жертва.
15. И месото на благодарствената му примирителна жертва да се яде същия ден, в който е принесено; да не оставя от него до сутринта.
16. Но ако жертвата на приноса му е обрек или доброволен принос, да се яде в същия ден, в който е принесъл жертвата си; и каквото остане от нея, да се яде на другия ден;
17. но каквото остане от месото на жертвата до третия ден, да се изгори в огън.
18. И ако нещо от месото на примирителната му жертва се изяде на третия ден, онзи, който я принася, няма да има благоволение и няма да му се счете жертвата; тя ще бъде отвратителна и онзи човек, който яде от нея, ще носи беззаконието си.
19. Месото, което се допре до каквото и да било нечисто нещо, да не се яде; да се изгори в огън. А за месото — всеки, който е чист, да яде месо,
20. но онзи човек, който има нечистота на себе си и яде от месото на ГОСПОДНАТА примирителна жертва, този човек да се изтреби измежду народа си.
21. Също и онзи човек, който се допре до нечисто нещо, до човешка нечистота или до нечисто животно, или до каквато и да било нечиста гнусота, и яде от месото на ГОСПОДНАТА примирителна жертва, този човек да се изтреби измежду народа си.
22. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
23. Говори на израилевите синове и кажи: Да не ядете никаква тлъстина, нито от говедо, нито от овца, нито от коза.
24. Тлъстината на естествено умряло и тлъстината на разкъсано от звяр може да се употреби за всяка друга нужда; но в никакъв случай да не ядете от нея.
25. Защото, който яде тлъстина от животно, от което се принася жертва чрез огън на ГОСПОДА, този човек, който яде от нея, да се изтреби измежду народа си.
26. И в никое от жилищата си да не ядете никаква кръв, била тя от птица или от животно.

27. Всеки човек, който яде каквато и да е кръв, този човек да се изтреби измежду народа си.
28. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
29. Говори на израилевите синове и кажи: Който принася примирителна жертва на ГОСПОДА, да донесе от примирителната си жертва приноса си на ГОСПОДА.
30. Собствените му ръце да донесат жертвите чрез огън на ГОСПОДА; да донесе тлъстината с гърдите, за да се подвижат гърдите за движим принос пред ГОСПОДА.
31. Свещеникът да изгори тлъстината на олтара, а гърдите да бъдат за Аарон и синовете му.
32. И дясното бедро да давате на свещеника като възвишаем принос от примирителните си жертви.
33. Който от синовете на Аарон принесе кръвта на примирителната жертва и тлъстината, да има за свой дял дясното бедро.
34. Защото Аз взех от израилевите синове, от примирителните им жертви, гърдите на движимия принос и бедрото на въвишаемия принос и ги дадох на свещеника Аарон и на синовете му като вечна наредба от израилевите синове.
35. Това е делът на помазването на Аарон и на помазването на синовете му от жертвите чрез огън на ГОСПОДА в деня, когато ги представи, за да свещенодействат на ГОСПОДА,
36. който дял ГОСПОД заповяда да им се дава от израилевите синове в деня, когато ги помаза. Това е вечна наредба в поколенията им.
37. Това е законът за всеизгарянето, за хлебния принос и за жертвата за грях, и за жертвата за вина, и за посвещенията, и за примирителната жертва,
38. който ГОСПОД заповяда на Мойсей на Синайската планина в деня, в който заповяда на израилевите синове да принасят жертвите си на ГОСПОДА в Синайската пустиня.

Глава 8

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Вземи Аарон и синовете му с него, и одеждите, и маслото за помазване, и юнеца на жертвата за грях, и двата овена, и коша с безквасните хлябове;
3. и събери цялото общество при входа на шатъра за срещане.
4. И Мойсей направи както му заповяда ГОСПОД. И обществото се събра пред входа на шатъра за срещане.
5. Тогава Мойсей каза на обществото: Ето какво заповяда ГОСПОД да направим.
6. И Мойсей доведе Аарон и синовете му и ги изми с вода.
7. И го облече с хитона и го опаса с пояса, облече го с мантията, сложи му ефода, препаса го с препаската на ефода и го стегна с нея.
8. И му сложи нагръдника и в нагръдника положи Урим и Тумим.
9. Положи и митрата на главата му и закачи отпред на митрата златната плочица, светия венец, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.
10. И Мойсей взе маслото за помазване и помаза скинията и всичко в нея, и ги освети.
11. С него поръси и върху олтара седем пъти и помаза олтара с всичките му принадлежности и умивалника с подложката му, за да ги освети.
12. После изля на главата на Аарон от маслото за помазване и го помаза, за да го освети.
13. И Мойсей приведе синовете на Аарон, облече ги с хитоните, опаса ги с поясите и им сложи тюрбаните, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.
14. После приведе юнеца на жертвата за грях и Аарон и синовете му положиха ръцете си на главата на юнеца на жертвата за грях.
15. И го закла и Мойсей взе кръвта и с пръста си сложи от нея на роговете на олтара наоколо и очисти олтара, а останалото от кръвта изля в подножието на олтара и го освети, и направи умилостивение за него.
16. После взе цялата тлъстина, която е върху вътрешностите, булото на дроба и двата бъбрека с тлъстината им и Мойсей ги изгори на олтара.
17. А юнеца, кожата му, месото му и изпражненията му изгори с огън вън от стана, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.
18. После приведе овена за всеизгаряне и Аарон и синовете му положиха ръцете си на главата на овена.
19. И го закла и Мойсей поръси с кръвта олтара от всички страни.
20. И насече овена на късовете му и Мойсей изгори главата, късовете и тлъстината.
21. И изми вътрешностите и краката с вода и Мойсей изгори на олтара целия овен; това беше всеизгаряне за благоухание на умилостивение, жертва чрез огън на ГОСПОДА, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.
22. После приведе другия овен, овена на посвещението, и Аарон и синовете му положиха ръцете си на главата на овена.
23. И го закла и Мойсей взе от кръвта му и я сложи на края на дясното ухо на Аарон, на палеца на дясната му ръка и на палеца на десния му крак.
24. И приведе синовете на Аарон и Мойсей сложи от кръвта на края на дясното им ухо, на палеца на дясната им ръка и на палеца на десния им крак; и Мойсей поръси с кръвта олтара от всички страни.
25. После взе тлъстината и опашката, цялата тлъстина върху вътрешностите, булото на дроба, двата бъбрека с тлъстината им и дясното бедро;
26. взе и от коша с безквасните хлябове, който беше пред ГОСПОДА, една безквасна пита, една пита хляб, омесен с маслинено масло, и една кора и ги сложи на тлъстината и на дясното бедро.
27. И сложи всичко това в ръцете на Аарон и в ръцете на синовете му и ги подвижи за движим принос пред ГОСПОДА.

28. После Мойсей ги взе от ръцете им и ги изгори на олтара върху всеизгарянето; това беше жертва на посвещение за благоухание на умилостивение; това беше жертва чрез огън на ГОСПОДА.
29. Мойсей взе и гърдите и ги подвижи за движим принос пред ГОСПОДА; това беше делът на Мойсей от овена на посвещението, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.
30. После Мойсей взе от маслото за помазване и от кръвта, която беше върху олтара, и поръси Аарон и одеждите му, и синовете му, и одеждите на синовете му с него. Така освети Аарон, одеждите му и синовете му, и одеждите на синовете му с него.
31. И Мойсей каза на Аарон и на синовете му: Сварете месото при входа на шатъра за срещане и там го яжте с хляба, който е в коша на посвещението, както заповядах и казах: Аарон и синовете му да ги ядат.
32. А колкото остане от месото и от хляба, да изгорите с огън.
33. И да не излизате от входа на шатъра за срещане седем дни, докато се изпълнят дните на посвещението ви, защото седем дни ще става посвещението ви.
34. Както се направи в този ден, така заповяда ГОСПОД да се прави, за да стане умилостивение за вас.
35. И през тези седем дни да седите пред входа на шатъра за срещане, денем и нощем, и да се грижите за ГОСПОДНАТА служба, за да не умрете; защото така ми беше заповядано.
36. И Аарон и синовете му извършиха всичко, което ГОСПОД беше заповядал чрез ръката на Мойсей.

Глава 9

1. На осмия ден Мойсей повика Аарон и синовете му, и израилевите старейшини.
2. И каза на Аарон: Вземи си мъжко теле за жертва за грях и овен за всеизгаряне, без недостатък, и ги принеси пред ГОСПОДА.
3. И говори на израилевите синове и кажи: Вземете козел за жертва за грях и теле и агне за всеизгаряне, едногодишни, без недостатък,
4. и юнец и овен за примирителна жертва, за да ги пожертвате пред ГОСПОДА, и хлебен принос, омесен с маслинено масло; защото днес ще ви се яви ГОСПОД.
5. И те донесоха пред шатъра за срещане онова, което заповяда Мойсей, и цялото общество се приближи и застана пред ГОСПОДА.
6. И Мойсей каза: Това е, което ГОСПОД заповяда да направите и ГОСПОДНАТА слава ще ви се яви.
7. Тогава Мойсей каза на Аарон: Пристъпи при олтара и принеси жертвата си за грях и всеизгарянето си и направи умилостивение за себе си и за народа; принеси и приноса за народа и направи умилостивение за тях, както заповяда ГОСПОД.
8. И Аарон пристъпи при олтара и закла телето на жертвата за грях, която беше за него.
9. А синовете на Аарон му донесоха кръвта и той натопи пръста си в кръвта, и я сложи върху роговете на олтара, и изля кръвта в подножието на олтара.
10. А тлъстината, бъбреците и булото на дроба от жертвата за грях изгори на олтара, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.
11. А месото и кожата изгори с огън вън от стана.
12. Закла и всеизгарянето и синовете на Аарон му представиха кръвта, и той поръси с нея олтара от всички страни.
13. После му донесоха всеизгарянето на късовете му и главата и той ги изгори на олтара.
14. И изми вътрешностите и краката и ги изгори върху всеизгарянето на олтара.
15. После принесе приноса на народа, като взе козела на жертвата за грях, която беше за народа, закла го и го принесе за грях, както и първия път.
16. И принесе всеизгарянето и го направи според наредбата.
17. Принесе и хлебния принос, напълни ръката си от него и го изгори на олтара, освен сутрешното всеизгаряне.
18. Закла и юнеца и овена, примирителната жертва, която беше за народа, и синовете на Аарон му представиха кръвта и той поръси с нея олтара от всички страни,
19. и тлъстините от юнеца, а от овена — опашката, тлъстината, която покрива вътрешностите, бъбреците и булото на дроба.
20. И сложиха тлъстините върху гърдите и той изгори тлъстините върху олтара.
21. А гърдите и дясното бедро Аарон подвижи за движим принос пред ГОСПОДА, както беше заповядал Мойсей.
22. Тогава Аарон повдигна ръцете си към народа и го благослови; и след като беше принесъл жертвата за грях, всеизгарянето и примирителните жертви, слезе.
23. И Мойсей и Аарон влязоха в шатъра за срещане. И като излязоха, благословиха народа и ГОСПОДНАТА слава се яви на целия народ.
24. И огън излезе отпред ГОСПОДА и пояде всеизгарянето и тлъстините върху олтара; и целият народ видя това и възкликна и падна по лице.

Глава 10

1. А Надав и Авиуд, синовете на Аарон, взеха всеки кадилницата си, сложиха в тях огън и сложиха на него тамян, и принесоха пред ГОСПОДА чужд огън, който Той не им беше заповядал.
2. Затова излезе огън отпред ГОСПОД и ги пояде и те умряха пред ГОСПОДА.
3. Тогава Мойсей каза на Аарон: Това е, което говори ГОСПОД, като каза: В онези, които се приближават при Мен, ще се осветя и ще се прославя пред целия народ. А Аарон мълчеше.
4. И Мойсей повика Мисаил и Елисафан, синовете на Озиил, чичото на Аарон, и им каза: Пристъпете, вдигнете братята си отпред светилището и ги изнесете вън от стана.
5. И те пристъпиха и ги изнесоха с хитоните им вън от стана, както каза Мойсей.
6. Тогава Мойсей каза на Аарон и на синовете му Елеазар и Итамар: Да не откриете главите си и да не раздерете дрехите си, за да не умрете и да не дойде гняв на цялото общество; но братята ви, целият израилев дом, нека плачат за това изгаряне, което ГОСПОД извърши.
7. И да не излезете от входа на шатъра за срещане, за да не умрете, защото маслото за ГОСПОДНОТО помазване е на вас. И те направиха, както каза Мойсей.
8. И ГОСПОД говори на Аарон и каза:
9. Когато влизате в шатъра за срещане, да не пиете вино или спиртно питие, нито ти, нито синовете ти с теб, за да не умрете. Това ще бъде вечна наредба във всичките ви поколения,
10. за да различавате между свято и несвято и между нечисто и чисто,
11. и за да учите израилевите синове на всичките наредби, които ГОСПОД им е говорил чрез Мойсей.
12. После Мойсей каза на Аарон и на останалите му синове Елеазар и Итамар: Вземете хлебния принос, който е останал от жертвите чрез огън на ГОСПОДА, и го яжте безквасен при олтара, защото е пресвят;
13. и трябва да го ядете на свято място, понеже това е наредба за теб, наредба за синовете ти от жертвите чрез огън на ГОСПОДА, защото така ми беше заповядано.
14. Също и гърдите на движимия принос и бедрото на възвишаемия принос трябва да ядете на чисто място, ти, синовете ти и дъщерите ти с теб, защото това е дадено като наредба за теб и наредба за синовете ти от примирителните жертви на израилевите синове.
15. Бедрото на възвишаемия принос и гърдите на движимия принос да донасят заедно с жертвите чрез огън на тлъстината, за да ги подвижат за движим принос пред ГОСПОДА. Това да бъде вечна наредба за теб и за синовете ти с теб, както заповяда ГОСПОД.
16. И Мойсей потърси грижливо козела на жертвата за грях, но ето че беше изгорен. И той се разгневи на Елеазар и на Итамар, останалите синове на Аарон, и каза:
17. Защо не ядохте жертвата за грях на свято място? Това е пресвято и ви е дадено, за да отнемате беззаконието на обществото и да правите умилостивение за тях пред ГОСПОДА!
18. Ето, кръвта й не се внесе вътре в светилището. Трябваше непременно да я ядете в светилището, както заповядах!
19. Но Аарон каза на Мойсей: Ето, те принесоха днес жертвата си за грях и всеизгарянето си пред ГОСПОДА; и ми се случиха такива неща — ако бях ял днес жертвата за грях, щеше ли да се види угодно на ГОСПОДА?
20. И Мойсей чу това и одобри.

Глава 11

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и им каза:
2. Говорете на израилевите синове и кажете: Ето животните, които да ядете от всичките животни, които са по земята:
3. всяко от животните, което има раздвоени копита и е с напълно разцепени копита, и преживя, него да ядете.
4. Но от онези, които преживят, или от онези, които имат раздвоени копита, да не ядете тези: камилата, защото преживя, но няма раздвоени копита — тя е нечиста за вас;
5. скокливата мишка, защото преживя, но няма раздвоени копита — тя е нечиста за вас;
6. дивият заек, защото преживя, но няма раздвоени копита — той е нечист за вас;
7. и свинята, защото има раздвоени копита и е с напълно разцепени копита, но не преживя — тя е нечиста за вас.
8. Да не ядете от месото им и да не се допирате до мършата им — те са нечисти за вас.
9. От всичките, които са във водите, да ядете тези: всички, които имат перки и люспи във водите, в моретата и в реките, тях да ядете.
10. А от всичко, което се движи във водите, и от всяко одушевено същество, което е във водите, всички, които нямат перки и люспи в моретата и в реките, те са отвратителни за вас.
11. Непременно да бъдат отвратителни за вас — да не ядете от месото им и да се отвращавате от мършата им.
12. Всичко във водите, което няма нито перки, нито люспи, да бъде отвратително за вас.
13. От птиците да се отвращавате от тези и да не се ядат, отвратителни са: орелът, грифът, морският орел,
14. пилякът, соколът по видовете му,
15. всяка врана по видовете й,
16. камилоптицата, бухалът, кукувицата, ястребът по видовете му,
17. кукумявката, рибарите, ибисът,
18. лебедът, пеликанът, лешоядът,
19. щъркелът, чаплата по видовете й, бекасът и прилепът.
20. Всички крилати пълзящи, които ходят на четири крака, да бъдат отвратителни за вас.
21. Но от всичките крилати пълзящи можете да ядете тези, които ходят на четири крака и имат пищяли над краката си, за да скачат с тях по земята.
22. От тях можете да ядете тези: скакалеца по видовете му, солама по видовете му, харгола по видовете му, и акридата по видовете й.
23. А всички други пълзящи крилати, които имат четири крака, да бъдат отвратителни за вас.
24. От тях ще бъдете нечисти. Всеки, който се допре до мършата им, ще бъде нечист до вечерта;
25. и всеки, който вдигне нещо от мършата им, да изпере дрехите си и ще бъде нечист до вечерта.
26. Всяко животно, което има раздвоени копита, но не е с напълно разцепени копита и не преживя, е нечисто за вас; всеки, който се допре до такова, ще бъде нечист.
27. И всички, които ходят на лапите си, от всичките четириноги животни ще бъдат нечисти за вас; всеки, който се допре до мършата им, ще бъде нечист до вечерта.
28. И който вдигне мършата им, да изпере дрехите си и ще бъде нечист до вечерта — те са нечисти за вас.
29. От пълзящите, които пълзят по земята, тези да бъдат нечисти за вас: къртицата, мишката, гущерът по видовете му,
30. ящерът, ящерицата, саврата, самиамитът и хамелеонът.
31. Тези да бъдат нечисти за вас от всичките пълзящи; всеки, който се допре до тях, когато са мъртви, ще бъде нечист до вечерта.
32. И всяко нещо, върху което падне някое от тях, когато са мъртви, ще бъде нечисто: било

дървен съд, или дреха, или кожа, или чувал, или каквато и да е вещ, която се употребява за работа, всяко нещо трябва да се сложи във вода и ще бъде нечисто до вечерта — тогава ще бъде чисто.
33. И всеки пръстен съд, в който падне някое от тях — всичко, което е вътре в него, ще бъде нечисто, а него да строшите.
34. Всяка храна, която се яде, върху която се сипе вода от такъв съд, ще бъде нечиста; и всяко питие, което се пие, във всеки такъв съд, ще бъде нечисто.
35. И всяко нещо, върху което падне от мършата им, ще бъде нечисто: било пещ, или огнище, трябва да се развалят — нечисти са и нечисти да ви бъдат.
36. Само извор или кладенец, където има събрана вода, ще бъде чист; но каквото се допре до мършата им, ще бъде нечисто.
37. Но ако от мършата им падне върху някое семе за сеене, което ще се посее, то е чисто.
38. Но ако са полели семето с вода и от мършата им падне на него, тогава да ви бъде нечисто.
39. Ако умре някое животно от добитъка, който можете да ядете, който се допре до мършата му, ще бъде нечист до вечерта.
40. И който яде от мършата му, да изпере дрехите си и ще бъде нечист до вечерта; и който вдигне мършата му, да изпере дрехите си и ще бъде нечист до вечерта.
41. Всичко пълзящо, което пълзи по земята, е отвратително — да не се яде.
42. Всичко, което се влачи по корема си, и всичко, което ходи на четири крака, и всичко, което има много крака, всички пълзящи, които пълзят по земята, да не ги ядете, защото са отвратителни.
43. Да не се омърсявате с никакви пълзящи животни и да се осквернявате с тях, и да бъдете нечисти чрез тях.
44. Защото Аз съм ГОСПОД, вашият Бог. И така, осветете се и бъдете свети, понеже Аз съм свят! И не се оскверняйте с никакво пълзящо животно, което пълзи по земята.
45. Защото Аз съм ГОСПОД, който ви изведох от египетската земя, за да ви бъда Бог. И така, бъдете свети, защото Аз съм свят!
46. Това е законът за добитъка, за птиците, за всяко живо същество, което се движи във водите, и за всяко живо същество, което пълзи по земята,
47. за да правите разлика между чистото и нечистото и между животните, които могат да се ядат, и животните, които не могат да се ядат.

Глава 12

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Говори на израилевите синове и кажи: Ако жена забременее и роди мъжко дете, ще бъде нечиста седем дни; както в дните, когато е отделена поради месечното си неразположение, ще бъде нечиста.
3. А на осмия ден да се обреже плътта на краекожието му.
4. Но тя да остане тридесет и три дни за очистването си от кръвта си; да не се допира до никаква свята вещ и да не идва при светилището, докато се изпълнят дните на очистването й.
5. А ако роди женско дете, ще бъде нечиста две седмици, както когато е отделена, и да остане шестдесет и шест дни за очистването си от кръвта си.
6. А когато се изпълнят дните на очистването й за син или за дъщеря, да донесе при свещеника едногодишно агне за всеизгаряне и гълъбче или гургулица за жертва за грях при входа на шатъра за срещане.
7. И той да го принесе пред ГОСПОДА и да направи умилостивение за нея, и тя ще бъде чиста от течението на кръвта си. Това е законът за онази, която ражда мъжко или женско дете.
8. Но ако не й стига ръка да купи и донесе агне, да донесе две гургулици или две гълъбчета, едното за всеизгаряне, а другото за жертва за грях; и свещеникът да направи умилостивение за нея, и тя ще бъде чиста.

Глава 13

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и на Аарон и каза:
2. Когато човек има по кожата на тялото си отток или лишей, или светло петно и се обърне на рана от проказа върху кожата на тялото му, тогава да се заведе при свещеника Аарон или при един от свещениците, синовете му.
3. И свещеникът да прегледа раната върху кожата на тялото: ако космите на раната са побелели и раната изглежда по-дълбока от кожата на тялото му, това е рана от проказа. И свещеникът, като го прегледа, да го обяви за нечист.
4. Но ако светлото петно върху кожата на тялото му е бяло и не изглежда да е по-дълбоко от кожата, и космите му не са побелели, тогава свещеникът да затвори за седем дни онзи, който има раната.
5. И на седмия ден свещеникът да го прегледа, и ето, ако види, че раната е в застой и раната не се е разпростряла по кожата, тогава свещеникът да го затвори за още седем дни.
6. И на седмия ден свещеникът пак да го прегледа, и ето, ако раната е завехнала и раната не се е разпростряла по кожата, тогава свещеникът да го обяви за чист; това е лишей; болният да изпере дрехите си, и ще бъде чист.
7. Но ако лишеят се разпростре много по кожата, след като той се е явил пред свещеника за очистването си, трябва да се яви пак при свещеника.
8. И ако свещеникът го прегледа, и ето, лишеят се е разпрострял по кожата, тогава свещеникът да го обяви за нечист; това е проказа.
9. Когато на човек се появи рана от проказа, да бъде заведен при свещеника.
10. И свещеникът да прегледа, и ето, ако има бял отток на кожата и космите са побелели, и в оттока има живо месо,
11. това е стара проказа по кожата на тялото му. Свещеникът да го обяви за нечист; да не го затваря, защото е нечист.
12. Но ако проказата се е разпростряла много по кожата и проказата е покрила цялата кожа на болния с раната, от главата до краката му, докъдето могат да видят очите на свещеника,
13. свещеникът да прегледа, и ето, ако проказата е покрила цялото му тяло, да обяви болния с раната за чист; понеже тя е цялата побеляла, той е чист.
14. Но в деня, в който на него се появи живо месо, ще бъде нечист.
15. Свещеникът, като види живото месо, да го обяви за нечист; живото месо е нечисто; това е проказа.
16. Но ако живото месо се промени и пак побелее, да дойде при свещеника.
17. И свещеникът да го прегледа, и ето, ако раната е побеляла, тогава свещеникът да обяви болния с раната за чист; той е чист.
18. Ако по тялото на някого, на кожата му, има цирей, който оздравее,
19. и ако на мястото на цирея се появи бял отток, или светло бяло-червеникаво петно, да се покаже на свещеника.
20. И свещеникът да прегледа, и ето, ако изглежда да е по-дълбоко от кожата и космите му са побелели, тогава свещеникът да го обяви за нечист; това е рана от проказа, която е избухнала в цирея.
21. Но ако свещеникът я прегледа и ето, в нея няма бели косми и не е по-дълбока от кожата, и е завехнала, тогава свещеникът да го затвори за седем дни,
22. и ако се разпростира много по кожата, тогава свещеникът да го обяви за нечист; това е рана.
23. Но ако светлото петно остава на мястото си и не се е разпростряло, това е белегът от цирея; свещеникът да го обяви за чист.
24. Или ако на кожата на тялото на някого има място, изгорено от огън, и заздравялото на изгореното стане светло бяло-червеникаво или бяло петно,
25. тогава свещеникът да го прегледа, и ето, ако космите на светлото петно са побелели и то

изглежда да е по-дълбоко от кожата, това е проказа, която е избухнала в изгореното. Свещеникът да го обяви за нечист; това е рана от проказа.
26. Но ако свещеникът го прегледа, и ето, няма бели косми в светлото петно и не е по-дълбоко от кожата, и е завехнало, тогава свещеникът да го затвори за седем дни.
27. И на седмия ден свещеникът да го прегледа; ако се е разпростряло много по кожата, свещеникът да го обяви за нечист; това е рана от проказа.
28. Но ако светлото петно остава на мястото си и не се е разпростряло по кожата, и е завехнало, това е отток от изгореното. Свещеникът да го обяви за чист, понеже е белег от изгореното.
29. Ако мъж или жена има рана на главата или на брадата,
30. свещеникът да прегледа раната, и ето, ако тя изглежда да е по-дълбока от кожата и в нея има тънки руси косми, свещеникът да го обяви за нечист; това е кел, проказа на главата или на брадата.
31. Но ако свещеникът прегледа раната от кел, и ето, тя не изглежда да е по-дълбоко от кожата и по нея няма черни косми, тогава свещеникът да затвори за седем дни болния с раната от кел.
32. И на седмия ден свещеникът да прегледа раната, и ето, ако келът не се е разпрострял и в него няма руси косми, и келът не изглежда да е по-дълбоко от кожата,
33. нека се обръсне, но без да бръсне кела, и свещеникът да затвори болния с кела за още седем дни.
34. И на седмия ден свещеникът да прегледа кела, и ето, ако келът не се е разпрострял по кожата и не изглежда да е по-дълбоко от кожата, свещеникът да го обяви за чист; да изпере дрехите си, и ще бъде чист.
35. Но ако след очистването му келът се разпростре много по кожата,
36. тогава свещеникът да го прегледа, и ето, ако келът се е разпрострял по кожата, свещеникът да не търси руси косми; човекът е нечист.
37. Но ако му се вижда, че келът е в застой, и по него са поникнали черни косми, келът е оздравял; човекът е чист и свещеникът да го обяви за чист.
38. Ако мъж или жена има по кожата на тялото си светли петна, бели светли петна,
39. свещеникът да прегледа, и ето, ако светлите петна по кожата на тялото им са белезникави, по кожата е избухнал лишей; човекът е чист.
40. Ако на някого е окапала косата от главата, той е плешив; чист е.
41. Ако му е окапала косата от главата към лицето, той е полуплешив; чист е.
42. Но ако на плешивото или полуплешивото място има бяло-червеникава рана, това е проказа, която е избухнала на плешивото или полуплешивото му място.
43. Свещеникът да го прегледа, и ето, ако оттокът на раната на плешивото или полуплешивото му място е бяло-червеникав, подобен на вида на проказата по кожата на тялото,
44. той е прокажен човек; нечист е. Свещеникът да го обяви за съвсем нечист; раната му е на главата му.
45. А прокаженият, който има раната — дрехите му да се раздерат и главата му да бъде непокрита, и да покрие брадата си, и да вика: Нечист! Нечист!
46. През цялото време, докато раната е на него, ще бъде нечист. Нечист е, да живее сам; жилището му да бъде вън от стана.
47. Ако на някоя дреха има зараза от проказа, във вълнена дреха или в ленена дреха,
48. или на основата, или на вътъка, ленен или вълнен, или на кожа, или на каквото и да било кожено изделие,
49. и ако заразата е зеленикава или червеникава на дрехата или на кожата, или на основата, или на вътъка, или на каквато и да било кожена вещ, това е зараза от проказа и трябва да се покаже на свещеника.
50. И свещеникът да прегледа заразата и да затвори за седем дни вещта със заразата.

51. И на седмия ден да прегледа заразата и ако заразата се е разпростряла по дрехата или по основата или по вътъка, или по кожата, за каквото и изделие да е употребена кожата, заразата е лоша проказа; това е нечисто.
52. Дрехата или основата, или вътъкът, вълнена дреха или ленена, или каквато и да е кожена вещ, на която е заразата, да се изгори. Лоша проказа е, с огън да се изгори.
53. Но ако свещеникът прегледа, и ето, заразата не се е разпростряла по дрехата, или по основата, или по вътъка, или по каквато и да е кожена вещ,
54. свещеникът да заповяда да изперат онова, по което е заразата, и да го затвори за още седем дни.
55. И свещеникът да прегледа заразата след изпирането; ако заразата не е променила вида си и заразата не се е разпростряла, вещта е нечиста; да я изгориш с огън. Това е дълбока проказа, била тя от вътрешната страна, или от външната.
56. Но ако свещеникът прегледа, и ето, заразата е избледняла след изпирането, да я отдере от дрехата или от кожата, или от основата, или от вътъка.
57. Но ако още се вижда на дрехата или на основата, или на вътъка, или на каквато и да било кожена вещ, проказа е избухнала; да изгориш с огън онова, на което е заразата.
58. И ако заразата се заличи от дрехата или от основата, или от вътъка, или от каквато и да било кожена вещ, която изпереш, тогава да се изпере още веднъж, и ще бъде чиста.
59. Това е законът за заразата от проказа на вълнена или ленена дреха, или на основа или на вътък, или на каквато и да било кожена вещ, според който да се обявява за чиста или нечиста.

Глава 14

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Това ще бъде законът за прокажения в деня, когато се очиства: да се заведе при свещеника;
3. и свещеникът да излезе вън от стана. И свещеникът да прегледа, и ето, ако прокаженият е оздравял от раната на проказата,
4. тогава свещеникът да заповяда да вземат за този, който се очиства, две живи чисти птичета, кедрово дърво, червена вълна и исоп.
5. И свещеникът да заповяда да заколят едното птиче в пръстен съд над изворна вода.
6. После да вземе живото птиче и кедровото дърво, и червената вълна, и исопа и да натопи тях и живото птиче в кръвта на заклано над изворната вода птиче;
7. и да поръси седем пъти този, който се очиства от проказата, и да го обяви за чист; а живото птиче да пусне на полето.
8. Тогава този, който се очиства, да изпере дрехите си, да обръсне цялата си коса и да се изкъпе във вода, и ще бъде чист. След това да дойде в стана, но да живее вън от шатрата си седем дни.
9. И на седмия ден да обръсне цялата си коса, на главата си, брадата си и веждите си, да обръсне всичките си косми и да изпере дрехите си, и да изкъпе тялото си във вода, и ще бъде чист.
10. А на осмия ден да вземе две мъжки агнета без недостатък, едно едногодишно женско агне без недостатък и три десети от ефа пшенично брашно, омесено с маслинено масло, за хлебен принос и един лог маслинено масло.
11. И свещеникът, който го очиства, да представи онзи, който се очиства, и тези неща пред ГОСПОДА на входа на шатъра за срещане.
12. И свещеникът да вземе едното мъжко агне и да го принесе в жертва за вина с лога маслинено масло, и да ги подвижи за движим принос пред ГОСПОДА.
13. И да заколи агнето на мястото, където колят жертвата за грях и всеизгарянето, на свято място, защото жертвата за вина, както жертвата за грях, принадлежи на свещеника; тя е пресвята.
14. И свещеникът да вземе от кръвта на жертвата за вина и свещеникът да я сложи на края на дясното ухо на онзи, който се очиства, на палеца на дясната му ръка и на палеца на десния му крак.
15. След това свещеникът да вземе от лога маслинено масло и да го излее в дланта на лявата си ръка,
16. и свещеникът да натопи десния си пръст в маслото, което е в лявата му длан, и да поръси седем пъти с пръста си от маслото пред ГОСПОДА.
17. И от останалото масло, което е в дланта му, свещеникът да сложи на края на дясното ухо на този, който се очиства, на палеца на дясната му ръка и на палеца на десния му крак, върху кръвта на жертвата за вина.
18. А останалото масло, което е в дланта на свещеника, да сложи на главата на този, който се очиства; и свещеникът да направи умилостивение за него пред ГОСПОДА.
19. И свещеникът да принесе жертвата за грях и да направи умилостивение за този, който се очиства от нечистотата си. И после да заколи всеизгарянето;
20. и свещеникът да принесе всеизгарянето и хлебния принос на олтара. Така свещеникът да направи умилостивение за него, и той ще бъде чист.
21. Но ако този, който се очиства, е беден и не му стига ръка, нека вземе едно мъжко агне за жертва за вина, за подвижване, за да се извърши умилостивение за него, и една десета от ефа пшенично брашно, омесено с маслинено масло, за хлебен принос и един лог маслинено масло,
22. и две гургулици или две гълъбчета, за които му стига ръка; едното да бъде жертва за грях, а другото — всеизгаряне.

23. И на осмия ден от очистването си да ги донесе при свещеника на входа на шатъра за срещане пред ГОСПОДА.
24. И свещеникът да вземе агнето на жертвата за вина и лога маслинено масло и свещеникът да ги подвижи за движим принос пред ГОСПОДА.
25. Да заколи и агнето на жертвата за вина и свещеникът да вземе от кръвта на жертвата за вина и да я сложи на края на дясното ухо на този, който се очиства, и на палеца на дясната му ръка, и на палеца на десния му крак.
26. И свещеникът да излее от маслиненото масло в дланта на лявата си ръка;
27. и от маслото, което е в лявата му ръка, свещеникът да поръси с десния си пръст седем пъти пред ГОСПОДА.
28. И свещеникът да сложи от маслото, което е в дланта му, на края на дясното ухо на този, който се очиства, и на палеца на дясната му ръка, и на палеца на десния му крак, на мястото, където е кръвта на жертвата за вина.
29. А останалото от маслото, което е в дланта на свещеника, да сложи на главата на този, който се очиства, за да извърши умилостивение за него пред ГОСПОДА.
30. После да принесе едната от гургулиците или от гълъбчетата, от онова, за което му стига ръка;
31. това, за което му стига ръка: едното в жертва за грях, а другото за всеизгаряне, заедно с хлебния принос. Така свещеникът да направи умилостивение пред ГОСПОДА за онзи, който се очиства.
32. Това е законът за онзи, който има рана от проказа и не му стига ръка за предписаното за очистването му.
33. И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и каза:
34. Когато влезете в ханаанската земя, която Аз ви давам за притежание, и сложа зараза от проказа в някоя къща в земята на владението ви,
35. тогава онзи, чиято е къщата, да дойде и да заяви на свещеника, като каже: Вижда ми се като зараза в къщата.
36. И свещеникът да заповяда да изпразнят къщата, преди свещеникът да влезе да прегледа заразата, за да не стане нечисто всичко, което е в къщата; и след това свещеникът да влезе да прегледа къщата.
37. Като разгледа заразата, ето, ако заразата е по стените на къщата, зеленикави или червеникави трапчинки, които изглеждат да са по-дълбоки от повърхността на стената,
38. тогава свещеникът да излезе от къщата до вратата ѝ и да затвори къщата за седем дни.
39. А на седмия ден свещеникът да се върне и да прегледа, и ето, ако заразата се е разпростряла по стените на къщата,
40. тогава свещеникът да заповяда да извадят камъните, на които е заразата, и да ги хвърлят вън от града на нечисто място.
41. И да накара да остържат къщата навсякъде отвътре и да изхвърлят остърганата глина вън от града на нечисто място.
42. И да вземат други камъни, които да вградят вместо онези камъни, и да вземат друга глина и да измажат къщата.
43. Но ако заразата пак дойде и се появи в къщата, след като извадят камъните и остържат къщата и я измажат,
44. тогава свещеникът да дойде и да прегледа, и ето, ако заразата се е разпростряла в къщата, това е лоша проказа в къщата; тя е нечиста.
45. Да съборят къщата, камъните ѝ, дърветата ѝ и цялата пръст на къщата и да ги изнесат вън от града на нечисто място.
46. И който влезе в къщата през цялото време, когато е затворена, ще бъде нечист до вечерта.
47. А който спи в къщата, да изпере дрехите си и който яде в къщата, да изпере дрехите си.
48. Но ако свещеникът влезе и прегледа, и ето, заразата не се е разпростряла в къщата след измазването ѝ, тогава свещеникът да обяви къщата за чиста, защото заразата е преминала.

49. А за очистването на къщата да вземе две птичета и кедрово дърво, и червена вълна, и исоп.
50. И да заколи едното птиче в пръстен съд над изворна вода.
51. И да вземе кедровото дърво и исопа, и червената вълна, и живото птиче и да ги натопи в кръвта на заклането птиче и в изворната вода, и да поръси къщата седем пъти.
52. И да очисти къщата с кръвта на птичето, с изворната вода, с живото птиче, с кедровото дърво, с исопа и с червената вълна.
53. А живото птиче да пусне вън от града на полето. Така да направи умилостивение за къщата, и тя ще бъде чиста.
54. Това е законът за всяка рана от проказа и от кел,
55. и за проказа на дреха и на къща,
56. и за отток, за краста и за светли петна,
57. за да учи, кога нещо да се обявява за нечисто и кога — за чисто. Това е законът за проказата.

Глава 15

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и на Аарон и каза:
2. Говорете на израилевите синове и им кажете: Ако някой мъж има течение от тялото си, той е нечист поради течението си.
3. Нечистотата му в течението му е тази: течението му или изтича от тялото му, или се задържа в тялото му; това е нечистотата му.
4. Всяка постелка, на която легне този, който има течението, ще бъде нечиста и всяко нещо, на което седне, ще бъде нечисто.
5. И който се допре до постелката му, да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта.
6. И който седне на нещо, на което е седял онзи, който има течението, да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта.
7. И който се допре до тялото на онзи, който има течението, да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта.
8. Ако онзи, който има течението, плюе върху чист, той да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта.
9. И всяко седло, на което седне онзи, който има течението, ще бъде нечисто.
10. И който се допре до каквото и да било нещо, което е било под него, ще бъде нечист до вечерта и който вдигне това нещо, да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта.
11. И всеки, до когото се допре онзи, който има течението, без да е измил ръцете си с вода, той да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта.
12. И пръстеният съд, до който се допре онзи, който има течението, да се строши, а всеки дървен съд да се измие с вода.
13. А когато онзи, който има течение, се очисти от течението си, да си изброи за очистването си седем дни и да изпере дрехите си, и да изкъпе тялото си в изворна вода, и ще бъде чист.
14. И на осмия ден да си вземе две гургулици или две гълъбчета и да дойде пред ГОСПОДА на входа на шатъра за срещане, и да ги даде на свещеника.
15. И свещеникът да ги принесе — едното в жертва за грях, а другото за всеизгаряне; така свещеникът да направи умилостивение за него пред ГОСПОДА заради течението му.
16. Ако на някой мъж се случи изливане на сперма, да изкъпе цялото си тяло във вода и ще бъде нечист до вечерта.
17. Всяка дреха и всяка кожа, на която се намира сперма, да се изпере във вода и ще бъде нечиста до вечерта.
18. И жена, при която е лежал мъж, на когото се е случило изливане на сперма, и тя, и той да се изкъпят във вода и да бъдат нечисти до вечерта.
19. И ако жена има течение и течението от тялото й е кръв, да бъде отделена седем дни. И всеки, който се допре до нея, ще бъде нечист до вечерта.
20. Всяко нещо, на което е лежала по време на отделянето си, ще бъде нечисто и всяко нещо, на което е седяла, ще бъде нечисто.
21. И всеки, който се допре до постелката й, да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта.
22. И всеки, който се допре до нещо, на което е седяла, да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта.
23. И ако върху постелката или върху това, на което е седяла, има нещо и той се допре до това нещо, ще бъде нечист до вечерта.
24. А ако някой мъж легне с нея и кръвотечението й дойде на него, ще бъде нечист седем дни. И всяка постелка, на която той легне, ще бъде нечиста.
25. Ако някоя жена има кръвотечение много дни, не във времето на отделянето си, или ако има течение за по-дълго от времето на отделянето си, през всичките дни на течението на

нечистотата си тя ще бъде както през дните на отделянето си; тя е нечиста.
26. Всяка постелка, на която лежи през цялото време на течението си, ще бъде както постелката на отделянето й; и всяко нещо, на което седне, ще бъде нечисто, както в нечистотата на отделянето й.
27. Всеки, който се допре до тези неща, ще бъде нечист; да изпере дрехите си и се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта.
28. Но ако се очисти от течението си, да изброи седем дни и след тях ще бъде чиста.
29. А на осмия ден да си вземе две гургулици или две гълъбчета и да ги донесе при свещеника до входа на шатъра за срещане.
30. И свещеникът да принесе едното в жертва за грях, а другото за всеизгаряне. Така свещеникът да направи умилостивение за нея пред ГОСПОДА заради течението на нечистотата й.
31. Така да отделите израилевите синове от нечистотата им, за да не умрат в нечистотата си, като оскверняват скинията Ми, която е сред тях.
32. Това е законът за онзи, който има течение, и за онзи, на когото се случи изливане на сперма и стане нечист от него,
33. и за онази, която е неразположена в отделянето си, и за онзи, който има течение, бил той мъж или жена, и за онзи, който легне с нечиста.

Глава 16

1. И ГОСПОД говори на Мойсей след смъртта на двамата сина на Аарон, когато пристъпиха с чужд огън пред ГОСПОДА и умряха.
2. ГОСПОД каза на Мойсей: Кажи на брат си Аарон да не влиза по всяко време в светилището, което е зад завесата, пред умилостивилището, което е върху ковчега, за да не умре; защото Аз ще се явявам в облака върху умилостивилището.
3. Ето как да влиза Аарон в светилището: с млад юнец в жертва за грях и овен за всеизгаряне.
4. Да се облече в свят ленен хитон, да има ленени гащи на тялото си, да се опаше с ленен пояс и да носи ленена митра на главата си; това са свети одежди. Да изкъпе тялото си във вода и да се облече с тях.
5. И да вземе от обществото на израилевите синове два козела в жертва за грях и един овен за всеизгаряне.
6. И Аарон да приведе юнеца на жертвата за грях, която е за него, и да направи умилостивение за себе си и за дома си.
7. Да вземе и двата козела и да ги представи пред ГОСПОДА при входа на шатъра за срещане.
8. И Аарон да хвърли жребий за двата козела — един жребий за ГОСПОДА и един жребий за освобождение.
9. И Аарон да приведе козела, на който е паднал жребият за ГОСПОДА, и да го принесе в жертва за грях.
10. А козела, на който е паднал жребият за освобождение, да се представи жив пред ГОСПОДА, за да се извърши с него умилостивение и да го изпрати за освобождение в пустинята.
11. После Аарон да приведе юнеца на жертвата за грях, която е за него, и да направи умилостивение за себе си и за дома си, като заколи юнеца на жертвата за грях, който е за него.
12. След това да вземе кадилница, пълна с разгорени въглени от олтара, който е пред ГОСПОДА, и двете си шепи пълни със ситно счукан благоуханен тамян и да го внесе зад завесата.
13. И да сложи тамяна на огъня пред ГОСПОДА, за да покрие облакът от тамяна умилостивилището, което е върху свидетелството, за да не умре.
14. И да вземе от кръвта на юнеца и с пръста си да поръси отпред умилостивилището към изток; и пред умилостивилището да поръси от кръвта седем пъти с пръста си.
15. И да заколи козела на жертвата за грях, която е за народа, и да внесе кръвта му зад завесата, и да направи с кръвта му, както направи с кръвта на юнеца, като поръси с нея над умилостивилището и пред умилостивилището.
16. И да направи умилостивение за светилището заради нечистотите на израилевите синове и заради престъпленията им във всичките им грехове. Също така да направи и за шатъра за срещане, който стои помежду им сред нечистотите им.
17. И никой да не се намира в шатъра за срещане, когато той влиза, за да извърши умилостивение в светилището, докато излезе. Така да направи умилостивение за себе си, за дома си и за цялото събрание на Израил.
18. После да излезе при олтара, който е пред ГОСПОДА, и да направи умилостивение за него. Да вземе от кръвта на юнеца и от кръвта на козела и да я сложи наоколо по роговете на олтара,
19. и седем пъти да поръси върху него с пръста си от кръвта, и да го очисти и да го освети от нечистотите на израилевите синове.
20. А когато завърши умилостивението за светилището, за шатъра за срещане и за олтара, да приведе живия козел.
21. И Аарон да положи двете си ръце на главата на живия козел и да изповяда над него всичките беззакония на израилевите синове и всичките им престъпления във всичките им

грехове, и да ги възложи на главата на козела. И да го изпрати в пустинята чрез определен човек,
22. за да понесе козелът на себе си всичките им беззакония в пуста земя; и да го прогони в пустинята.
23. И Аарон да влезе в шатъра за срещане, да съблече ленените одежди, в които се е облякъл, когато е влязъл в светилището, и да ги остави там.
24. И да изкъпе тялото си във вода на свято място и да облече одеждите си. И да излезе и да принесе своето всеизгаряне и всеизгарянето на народа, и да направи умилостивение за себе си и за народа.
25. А тлъстината на жертвата за грях да изгори на олтара.
26. А онзи, който откара козела за освобождение, да изпере дрехите си и да изкъпе тялото си във вода, и след това да влезе в стана.
27. А юнеца на жертвата за грях и козела на жертвата за грях, чиято кръв е била внесена, за да се извърши умилостивение в светилището, да се изнесат вън от стана и кожата им, месото им и изпражненията им да се изгорят в огън.
28. А онзи, който ги изгори, да изпере дрехите си и да изкъпе тялото си с вода, и след това да влезе в стана.
29. Това да ви бъде вечна наредба: в седмия месец, на десетия ден от месеца да смирите душите си и да не вършите никаква работа — нито местен жител, нито пришълец, който пребивава между вас —
30. защото в този ден ще се направи умилостивение за вас, за да се очистите от всичките си грехове и да сте чисти пред ГОСПОДА.
31. Това да ви бъде събота за почивка и да смирите душите си; това е вечна наредба.
32. Онзи свещеник, който бъде помазан и посветен да свещенодейства вместо баща си, да направи умилостивението. Да се облече в ленените одежди, светите одежди,
33. и да направи умилостивение за святото светилище; и за шатъра за срещане и за олтара да направи умилостивение; и за свещениците и за целия народ на обществото да направи умилостивение.
34. Това ще ви бъде за вечна наредба, веднъж в годината да правите умилостивение за израилевите синове заради всичките им грехове. И Аарон направи, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.

Глава 17

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Говори на Аарон и на синовете му, и на всички израилеви синове и им кажи: Това е словото, което ГОСПОД заповяда и каза:
3. Всеки човек от израилевия дом, който заколи говедо или овца, или коза в стана, или който заколи вън от стана,
4. без да го е привел при входа на шатъра за срещане, за да го принесе като принос на ГОСПОДА пред ГОСПОДНАТА скиния, той ще се счете виновен за кръв; кръв е пролял. Този човек да се изтреби изсред народа си,
5. за да довеждат израилевите синове жертвите, които колят на полето, и да ги принасят на ГОСПОДА при входа на шатъра за срещане, при свещеника, и да ги колят за примирителни жертви на ГОСПОДА.
6. И свещеникът да поръси с кръвта ГОСПОДНИЯ олтар при входа на шатъра за срещане и да изгори тлъстината за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА.
7. Да не принасят вече жертвите си на демоните, след които блудстват. Това да им бъде вечна наредба във всичките им поколения.
8. И им кажи: Всеки човек от израилевия дом или от пришълците, които пребивават между тях, който принесе всеизгаряне или жертва,
9. без да я приведе при входа на шатъра за срещане, за да я принесе на ГОСПОДА, този човек да се изтреби от народа си.
10. И всеки от израилевия дом или от пришълците, които пребивават между тях, който яде каквато и да е кръв — против онзи човек, който яде кръвта, ще насоча лицето Си и ще го изтребя изсред народа му.
11. Защото животът на плътта е в кръвта и Аз ви я дадох на олтара, за да правите умилостивение за душите си; защото кръвта е, която прави умилостивение заради живота.
12. Затова казах на израилевите синове: Нито един човек от вас да не яде кръв и пришълецът, който пребивава между вас, да не яде кръв.
13. И ако някой от израилевите синове или от пришълците, които пребивават между тях, отиде на лов и улови животно или птица, които могат да се ядат, да излее кръвта й и да я покрие с пръст.
14. Защото животът на всяка плът е кръвта й — тя е животът й. Затова казах на израилевите синове: Да не ядете кръвта на никоя плът, защото животът на всяка плът е кръвта й; всеки, който я яде, да се изтреби.
15. И всеки човек, който яде мърша или разкъсано от звяр, бил той местен жител или пришълец, нека изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта; след това ще бъде чист.
16. А ако не ги изпере и не изкъпе тялото си, тогава ще носи беззаконието си.

Глава 18

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Говори на израилевите синове и им кажи: Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.
3. Да не правите, както правят в египетската земя, където сте живели, и да не правите, както правят в ханаанската земя, в която ви завеждам, и да не ходите по техните наредби.
4. Моите закони да изпълнявате и Моите наредби да пазите и да ходите в тях. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.
5. Затова да пазите наредбите Ми и законите Ми, чрез които човекът, ако ги изпълнява, ще живее. Аз съм ГОСПОД.
6. Никой мъж да не приближи при някоя своя кръвна роднина, за да открие голотата й. Аз съм ГОСПОД.
7. Голотата на баща си и голотата на майка си да не откриваш; тя ти е майка, да не откриваш голотата й.
8. Голотата на бащината си жена да не откриваш; тя е голотата на баща ти.
9. Голотата на сестра си — бащината си дъщеря или майчината си дъщеря, родена у дома или родена вън — да не откриваш голотата й.
10. Голотата на дъщерята на сина си или на дъщерята на дъщеря си — да не откриваш голотата им, защото това е твоята голота.
11. Голотата на дъщерята на бащината си жена, родена от баща ти — тя ти е сестра — да не откриваш голотата й.
12. Голотата на бащината си сестра да не откриваш; тя е кръвна роднина на баща ти.
13. Голотата на майчината си сестра да не откриваш, защото тя е кръвна роднина на майка ти.
14. Голотата на бащиния си брат да не откриваш, до жена му да не се доближиш; тя ти е леля.
15. Голотата на снаха си да не откриваш; тя е жена на сина ти; да не откриваш голотата й.
16. Голотата на братовата си жена да не откриваш; тя е голотата на брат ти.
17. Голотата на жена и на дъщеря й да не откриваш и да не вземеш дъщерята на сина й или дъщерята на дъщеря й, за да откриеш голотата й; те са нейни кръвни роднини; това е срамота.
18. И да не вземеш жена заедно със сестра й, че да й стане съперница, като откриеш голотата й до нея, докато е жива.
19. Да не се доближиш до жена, когато е отделена поради нечистотата си, за да откриеш голотата й.
20. И да нямаш полово сношение с жената на ближния си и да се оскверниш с нея.
21. Да не даваш от потомството си, за да преминат през огъня на Молох, и да не оскверниш Името на своя Бог. Аз съм ГОСПОД.
22. С мъжки пол да не легнеш като с жена — това е гнусота.
23. И с никакво животно да не легнеш и да се оскверниш с него, нито жена да застане пред животно, за да се съвкупи с него — това е мръсотия.
24. Не се осквернявайте с нито едно от тези неща, защото с всички тях се оскверниха народите, които Аз изпъждам отпред вас.
25. И земята се оскверни и Аз въздавам върху нея беззаконието й, и земята избълва жителите си.
26. Но вие пазете наредбите Ми и законите Ми и не правете нито една от тези гнусотии, нито местен жител, нито пришълец, който пребивава между вас —
27. защото всички тези гнусотии вършеха хората на тази земя, които бяха преди вас, и земята се оскверни —
28. за да не избълва земята и вас, когато я осквернявате, както избълва народа, който беше преди вас.
29. Защото всеки, който върши някоя от тези гнусотии, хората, които ги вършат, ще се изтребят отсред народа си.

30. И така, пазете заповедите Ми и не вършете никой от тези гнусни обичаи, които са се вършили преди вас, и не се оскверняйте с тях. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.

Глава 19

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Говори на цялото общество израилеви синове и им кажи: Бъдете свети, защото Аз, ГОСПОД, вашият Бог, съм свят.
3. Да се боите всеки от майка си и от баща си и да пазите съботите Ми. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.
4. Да не се обръщате към идолите и да не си правите изляни богове. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.
5. Когато принесете примирителна жертва на ГОСПОДА, да я принесете за благоволение за себе си.
6. Да се яде на същия ден, когато я принесете, и на следващия; а ако остане нещо до третия ден, да се изгори с огън.
7. И ако някой яде от нея на третия ден, тя е гнусна — няма да бъде за благоволение.
8. И всеки, който я яде, ще носи беззаконието си, защото е осквернил ГОСПОДНАТА светиня. Този човек ще се изтреби отсред народа си.
9. Когато жънете жетвата на земята си, да не жънеш докрай краищата на нивата си и да не събираш падналите в жетвата си класове.
10. Да не обираш повторно лозето си и да не събираш изпадалите в лозето зърна; да ги оставиш на сиромаха и на чужденеца. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.
11. Да не крадете и да не лъжете, и да не се мамите един друг.
12. Да не се кълнете лъжливо в Моето Име и да не оскверняваш Името на своя Бог. Аз съм ГОСПОД.
13. Да не притесняваш ближния си и да не го ограбваш; заплатата на надничаря ти да не престои у теб през нощта до сутринта.
14. Да не злословиш глухия и да не сложиш препънка пред слепия, а да се боиш от Бога си. Аз съм ГОСПОД.
15. Да не вършите неправда в съд; да не покажеш пристрастие към сиромаха, нито да почетеш личността на големеца, а да съдиш ближния си в правда.
16. Да не обикаляш между народа си като клеветник и да не се надигнеш против кръвта на ближния си. Аз съм ГОСПОД.
17. Да не мразиш брат си в сърцето си; да изобличиш смело ближния си, за да не се натовариш с грях заради него.
18. Да не отмъщаваш и да не храниш злоба против синовете на народа си, а да обичаш ближния си както себе си. Аз съм ГОСПОД.
19. Да пазите наредбите Ми. Да не кръстосваш добитъка си с друг вид добитък; да не сееш разнородни семена в нивата си и да не обличаш дреха, тъкана от разнородна прежда.
20. Ако някой има полово сношение с жена, която е робиня, сгодена за мъж, и никак не е откупена, нито освободена, те да се накажат, но не със смърт, защото тя не е била свободна.
21. Той да приведе жертвата си за вина пред ГОСПОДА при входа на шатъра за срещане — овен в жертва за вина.
22. И свещеникът да направи умилостивение за него пред ГОСПОДА с овена на жертвата за вина за греха му, който е извършил; и ще му се прости грехът, който е извършил.
23. Когато влезете в земята и посадите от всякакъв вид плодно дърво, да имате плода му като необрязан; три години да ви бъде като необрязан — да не се яде.
24. А в четвъртата година целият му плод да бъде свят, за слава на ГОСПОДА.
25. И в петата година яжте плода му, за да ви се умножава реколтата му. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.
26. Да не ядете месо с кръвта. Да не си служите с гадания или с магьосничества.
27. Да не стрижете в кръг косата на главата си отстрани и да не разваляш краищата на брадата си.

28. Да не правите нарязвания по тялото си заради мъртвец и да не чертаете белези по себе си. Аз съм ГОСПОД.
29. Да не оскверниш дъщеря си, като я направиш блудница, за да не изпадне земята в блудство и земята да се напълни с нечистота.
30. Да пазите съботите Ми и да почитате светилището Ми. Аз съм ГОСПОД.
31. Да не се отнасяте към онези, които извикват мъртви, и към врачовете; не ги посещавайте да се осквернявате чрез тях. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.
32. Пред белокосия да ставаш и старческото лице да почиташ, и от Бога си да се боиш. Аз съм ГОСПОД.
33. Когато някой чужденец пребивава при теб в земята ви, да не го притеснявате.
34. Чужденецът, който пребивава между вас, да ви бъде като местен жител при вас и да го обичаш като себе си, защото и вие бяхте чужденци в египетската земя. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.
35. Да не извършите неправда в съд, в мярка, в теглилки, или в обем.
36. Верни везни, верни теглилки, вярна ефа и верен ин да имате. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог, който ви изведох от египетската земя.
37. Да пазите всичките Ми наредби и всичките Ми закони, и да ги изпълнявате. Аз съм ГОСПОД.

Глава 20

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Да кажеш на израилевите синове: Който от израилевите синове или от чужденците, които пребивават в Израил, даде от потомството си на огъня на Молох, непременно да се умъртви; народът на земята да го убие с камъни.
3. И Аз ще насоча лицето Си против този човек и ще го изтребя изсред народа му, защото е дал от потомството си на огъня на Молох и е омърсил светилището Ми и е осквернил святото Ми Име.
4. И ако народът на земята по какъвто и да е начин закрие очите си пред този човек, когато дава от потомството си на огъня на Молох, и не го убие,
5. тогава Аз ще насоча лицето Си против този човек и против рода му и ще изтребя изсред народа им него и всички, които го последват в блудството, за да блудстват след Молох.
6. И човек, който се отнесе към онези, които извикват мъртвите и към врачовете, за да блудства след тях, Аз ще насоча лицето Си против онзи човек и ще го изтребя изсред народа му.
7. И така, осветете се и бъдете свети, защото Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.
8. Да пазите наредбите Ми и да ги вършите. Аз съм ГОСПОД, който ви освещавам.
9. Всеки, който прокълне баща си или майка си, непременно да се умъртви; баща си или майка си е проклел — кръвта му да бъде върху него.
10. Ако някой прелюбодейства с жената на друг мъж, ако прелюбодейства с жената на ближния си, непременно да се умъртвят и прелюбодеецът, и прелюбодейката.
11. Мъжът, който легне с жената на баща си, е открил бащината си голота; непременно да се умъртвят и двамата; кръвта им да бъде върху тях.
12. И ако някой мъж легне със снаха си, непременно да се умъртвят и двамата; мръсотия са извършили; кръвта им да бъде върху тях.
13. Ако някой мъж легне с мъжки пол, както се лежи с жена, и двамата са извършили гнусота; непременно да се умъртвят; кръвта им да бъде върху тях.
14. Ако някой мъж вземе жена и майка й, това е нечистота; и той, и те да се изгорят с огън, за да няма нечистота между вас.
15. Ако някой мъж легне с животно, той непременно да се умъртви и животното да убиете.
16. И ако жена се приближи до каквото и да е животно, за да се съвкупи с него, да убиеш и жената, и животното; непременно да се умъртвят; кръвта им да бъде върху тях.
17. Ако някой мъж вземе сестра си — дъщеря на баща си или дъщеря на майка си — и види голотата й, и тя види неговата голота, това е срамота, да се изтребят пред очите на синовете на народа си; голотата на сестра си е открил; ще носи беззаконието си.
18. И който легне с жена, която е неразположена, и открие голотата й, той е открил течението й и тя е открила течението на кръвта си; затова и двамата да се изтребят изсред народа си.
19. И голотата на майчината си сестра или на бащината си сестра да не откриваш, защото, който върши това, открива голотата на кръвните си роднини; те ще носят беззаконието си.
20. И ако някой мъж легне с леля си, той е открил голотата на леля си; те ще носят греха си; бездетни ще умрат.
21. И ако някой мъж вземе жената на брат си, това е нечистота; открил е голотата на брат си; бездетни ще останат.
22. И така, пазете всичките Ми наредби и всичките Ми закони и ги изпълнявайте, за да не ви избълва земята, в която Аз ви завеждам да живеете в нея.
23. И да не ходите по обичаите на народите, които Аз изгонвам отпред вас, защото те извършиха всички тези неща и затова Аз се погнусих от тях.
24. А на вас съм казал: Вие ще наследите земята им и Аз ще ви я дам за притежание, земя където текат мляко и мед. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог, който ви отделих от народите.
25. И да правите разлика между чистите животни и нечистите и между нечистите птици и

чистите; и да не оскверняват себе си с животно или с птица, или с каквото и да е, което пълзи по земята, което Аз съм ви отделил като нечисто.
26. И Ми бъдете свети; защото Аз, ГОСПОД, съм свят и ви отделих от народите, за да бъдете мои.
27. И ако в някой мъж или някоя жена има дух на запитване на мъртви или е врач, непременно да се умъртвят; да ги убият с камъни — кръвта им да бъде върху тях.

Глава 21

1. И ГОСПОД каза на Мойсей: Говори на свещениците, синовете на Аарон, и им кажи: Никой от вас да не се осквернява между народа си заради мъртвец,
2. освен за кръвен роднина, който му е близък — за майка си, за баща си, за сина си, за дъщеря си, или за брат си;
3. също и за сестра си девица, която е била при него, и която не е била омъжена, заради нея може да се оскверни.
4. Като началник на народа си да не се оскверни, така че да стане нечист.
5. Да не бръснат главата си и да не бръснат краищата на брадите си, и да не правят нарязвания по телата си.
6. Свети да бъдат на своя Бог и да не оскверняват Името на своя Бог, защото те принасят жертвите чрез огън на ГОСПОДА, хляба на своя Бог — затова да бъдат свети.
7. Да не вземат жена, която е блудница или осквернена, и да не вземат жена, разведена с мъжа си; защото той е свят на своя Бог.
8. И ти го имай за свят, защото той принася хляба на твоя Бог. Свят да ти бъде, защото Аз съм свят, ГОСПОД, който ви освещавам.
9. И ако дъщерята на някой свещеник се оскверни с блудство, тя осквернява баща си — с огън да се изгори.
10. И онзи, който е първосвещеник между братята си, на чиято глава се е изляло маслото за помазване и който е бил посветен, за да облича свещените одежди, да не открива главата си и да не раздира дрехите си,
11. да не влиза при някой умрял; и за баща си или за майка си да не се осквернява.
12. Да не излиза от светилището или да осквернява светилището на своя Бог; защото посвещаването чрез помазване с маслото на неговия Бог е на него. Аз съм ГОСПОД.
13. И той да вземе жена девица.
14. Вдовица или разведена, или осквернена, или блудница да не взема, а да вземе за жена девица от народа си.
15. И да не осквернява потомството си между народа си, защото Аз съм ГОСПОД, който го освещавам.
16. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
17. Говори на Аарон и му кажи: Който от твоето потомство, в поколенията им, има недостатък, той да не пристъпва да принася хляб на своя Бог.
18. Защото никой, който има недостатък, не бива да пристъпва — човек сляп или куц, или със сплескан нос, или с нещо излишно,
19. или човек със счупен крак или счупена ръка,
20. или гърбав, или джудже, или с повредени очи, или със суха краста, или с лишеи, или със смачкани семенници.
21. Нито един човек от потомството на свещеника Аарон, който има недостатък, да не се приближава, за да принесе жертвите чрез огън на ГОСПОДА; понеже има недостатък, не бива да се приближава да принесе хляба на своя Бог.
22. Нека яде хляба на своя Бог от пресветите и от светите жертви,
23. но да не влиза до завесата и да не се приближава при олтара, понеже има недостатък, за да не омърсява Моите светилища; защото Аз съм ГОСПОД, който ги освещавам.
24. И така, Мойсей каза това на Аарон и на синовете му, и на всичките израилеви синове.

Глава 22

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Кажи на Аарон и на синовете му как да се въздържат от светите неща, които израилевите синове Ми посвещават, за да не оскверняват Моето свято Име. Аз съм ГОСПОД.
3. Кажи им: Всеки човек от цялото ви потомство, в поколенията ви, който пристъпи до светите неща, които израилевите синове посвещават на ГОСПОДА, и има нечистота на себе си, този човек да се изтреби отпред Мен. Аз съм ГОСПОД.
4. Който от Аароновото потомство е прокажен или има течение, да не яде от светите неща, докато се очисти. И който се допре до каквото и да било нещо, което е нечисто от мърша, или до човек, от когото изтича сперма,
5. или който се допре до каквото и да било животно, от което става нечист, или до човек, от когото става нечист, каквато и да е нечистотата му,
6. човекът, който се допре до нещо такова, ще бъде нечист до вечерта; и да не яде от светите неща, а да изкъпе тялото си във вода.
7. И когато залезе слънцето, ще бъде чист; и след това да яде от светите неща, защото това е храната му.
8. Мърша или разкъсано от звяр да не яде, за да не се оскверни от тях. Аз съм ГОСПОД.
9. И така, да пазят поръченията Ми, за да не си навлекат грях и да умрат поради това, ако го осквернят. Аз съм ГОСПОД, който ги освещавам.
10. Никой външен да не яде от светите неща; и ако се е заселил при свещеника или му е наемник, пак да не яде от светите неща.
11. Но ако някой свещеник купи някого с пари, той може да яде от тях, както и онзи, който се е родил в дома му; те могат да ядат от хляба му.
12. И ако дъщерята на свещеник стане жена на външен мъж, да не яде от възвишаемия принос на светите неща.
13. Но ако дъщеря на свещеник овдовее или бъде напусната и няма потомство, и се върне в бащиния си дом, както в младостта си, тя може да яде от хляба на баща си. Но никой външен да не яде от него.
14. И ако някой от незнание яде нещо свято, тогава да възстанови на свещеника святото, като му добави петата му част.
15. И да не употребяват като просто нещо светите неща на израилевите синове, които те принасят на ГОСПОДА,
16. за да не им навлекат беззаконието на престъпление, когато ядат техните свети неща; защото Аз съм ГОСПОД, който ги освещавам.
17. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
18. Говори на Аарон, на синовете му и на всички израилеви синове и им кажи: Всеки човек от израилевия дом или от чужденците в Израил, който принесе приноса си според всичките им обреци или според всичките им доброволни приноси, които принасят на ГОСПОДА за всеизгаряне,
19. за да ви бъде за благоволение, трябва да принесе мъжко, без недостатък, от говедата, от овцете, или от козите.
20. Да не принасяте нищо с недостатък, защото няма да ви бъде за благоволение.
21. И ако някой принесе на ГОСПОДА примирителна жертва за изпълнение на обрек или за доброволен принос от говедата или от дребния добитък — без недостатък да бъде, за да бъде за благоволение; никакъв недостатък да няма в нея.
22. Сляпо животно или със строшена или изкълчена част, или което има отток или суха краста, или лишеи, да не принасяте на ГОСПОДА и от такива да не давате на ГОСПОДА жертва чрез огън на олтара.
23. Говедо или овца с нещо излишно или с недостатък в частите можеш да принесеш за доброволен принос, но срещу обрек няма да бъде за благоволение.

24. Превито животно, или със смазани или изтръгнати семенници, или скопено да не принасяте на ГОСПОДА и да не правите така в земята си.
25. И от ръката на чужденец да не принасяте хляба на своя Бог от всички тези; те са с повреда, недостатък има в тях, няма да ви бъдат за благоволение.
26. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
27. Когато се роди теле или агне, или яре, седем дни да бъде под майка си; а от осмия ден и нататък ще бъде за благоволение, като принос за жертва чрез огън на ГОСПОДА.
28. А крава или овца да не заколите в един ден с малкото й.
29. И когато принесете благодарствена жертва на ГОСПОДА, да я принесете така, че да ви бъде за благоволение;
30. на същия ден да се изяде, да не оставяте нищо от нея до сутринта. Аз съм ГОСПОД.
31. И така, да пазите заповедите Ми и да ги вършите. Аз съм ГОСПОД.
32. И да не осквернявате Моето свято Име, за да бъда Аз осветен между израилевите синове. Аз съм ГОСПОД, който ви освещавам,
33. който ви изведох от египетската земя, за да бъда ваш Бог. Аз съм ГОСПОД.

Глава 23

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Говори на израилевите синове и им кажи: ГОСПОДНИТЕ празници, в които ще свиквате свети събрания, Моите празници, са тези:
3. Шест дни да се върши работа, а седмият ден е събота за почивка, за свято събрание; в нея да не вършите никаква работа; във всичките ви жилища е събота на ГОСПОДА.
4. Това са ГОСПОДНИТЕ празници, свети събрания, които ще свиквате на времената им:
5. В първия месец, на четиринадесетия ден от месеца, привечер, е Пасха на ГОСПОДА.
6. И на петнадесетия ден от същия месец е ГОСПОДНИЯТ празник на безквасните хлябове; седем дни да ядете безквасни хлябове.
7. На първия ден да имате свято събрание и да не вършите никаква работа.
8. И седем дни да принасяте по една жертва чрез огън на ГОСПОДА; на седмия ден е свято събрание, и да не вършите никаква работа.
9. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
10. Говори на израилевите синове и им кажи: Когато влезете в земята, която Аз ви давам, и пожънете жетвата й, да донесете на свещеника един сноп от първите плодове на жетвата си.
11. И той да подвижи снопа пред ГОСПОДА, за да ви бъде за благоволение; свещеникът да го подвижи на другия ден след съботата.
12. И в деня, когато подвижите снопа, да принесете агне без недостатък, едногодишно, във всеизгаряне на ГОСПОДА;
13. и хлебния му принос, две десети от ефа пшенично брашно, омесено с маслинено масло, в жертва чрез огън на ГОСПОДА за благоухание на умилостивение; и възлиянието му, една четвърт ин вино.
14. А до този ден, докато принесете жертвата на вашия Бог, да не ядете хляб или печено жито, или пресни класове. Вечна наредба да бъде в поколенията ви, във всичките ви жилища.
15. От другия ден след съботата, от деня в който сте принесли снопа на движимия принос, да си изброите седем цели седмици;
16. до следващия ден след седмата събота да изброите петдесет дни, и тогава да принесете нов хлебен принос на ГОСПОДА.
17. Да донесете от жилищата си за движим принос два хляба, които да бъдат две десети от ефа пшенично брашно, изпечени с квас, като първи плодове на ГОСПОДА.
18. И заедно с хляба да принесете седем едногодишни агнета без недостатък, един юнец и два овена; да бъдат всеизгаряне на ГОСПОДА, заедно с хлебния им принос и възлиянията им — жертва чрез огън за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА.
19. И да принесете един козел в жертва за грях и две едногодишни агнета за примирителна жертва.
20. И свещеникът да ги подвижи заедно с хляба на първите плодове за движим принос пред ГОСПОДА, заедно с двете агнета; те да бъдат свети на ГОСПОДА за свещеника.
21. И на същия ден да свикате свято събрание и да не вършите никаква работа; това да бъде вечна наредба във всичките ви жилища във всичките ви поколения.
22. И когато жънете жетвата на земята си, да не жънеш докрай краищата на нивите си и да не събираш падналите в жетвата ти класове; да ги оставиш за сиромаха и за чужденеца. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.
23. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
24. Говори на израилевите синове и кажи: В седмия месец, на първия ден от месеца, да ви бъде почивка, спомен със свирене с тръби, свято събрание.
25. Никаква работа да не вършите и да принесете жертва чрез огън на ГОСПОДА.
26. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
27. Десетият ден на този седми месец да бъде ден на умилостивение; да имате свято събрание и да смирите душите си, и да принесете жертва чрез огън на ГОСПОДА.

28. Никаква работа да не вършите в този ден, защото е ден на умилостивение, за да се извърши умилостивение за вас пред ГОСПОДА, вашия Бог.
29. Защото всеки човек, който не се смири в този ден, ще се изтреби отсред народа си.
30. И всеки човек, който извърши каквато и да е работа в този ден, този човек ще изтребя отсред народа му.
31. Никаква работа да не вършите; това да бъде вечна наредба в поколенията ви във всичките ви жилища.
32. Ще ви бъде събота за почивка и за да смирите душите си; на деветия ден от месеца, вечерта, от вечер до вечер да празнувате съботата си.
33. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
34. Говори на израилевите синове и кажи: От петнадесетия ден на този седми месец да пазите за седем дни ГОСПОДНИЯ празник на колибите.
35. На първия ден да има свято събрание и да не вършите никаква работа.
36. Седем дни да принасяте по една жертва чрез огън на ГОСПОДА, а на осмия ден да имате свято събрание и да принесете жертва чрез огън на ГОСПОДА; това е тържествено събрание, и да не вършите никаква работа.
37. Това са ГОСПОДНИТЕ празници, които да провъзгласявате като свети събрания, за да принасяте жертва чрез огън на ГОСПОДА, всеизгаряне, хлебен принос, жертва и възлияния, всяко на определения му ден,
38. освен ГОСПОДНИТЕ съботи и освен даровете ви, и освен всичките ви обреци, и освен всичките доброволни приноси, които давате на ГОСПОДА.
39. А на петнадесетия ден от седмия месец, когато ще сте прибрали произведенията на земята, да празнувате ГОСПОДНИЯ празник седем дни; първият ден да бъде почивка и осмият ден — почивка.
40. И на първия ден да си вземете плод от хубави дървета, палмови клони, клони от широколистни дървета и речни върби, и седем дни да се веселите пред ГОСПОДА, своя Бог.
41. Да празнувате този празник на ГОСПОДА седем дни в годината; това да бъде вечна наредба в поколенията ви; в седмия месец да го празнувате.
42. Седем дни да седите в колиби; всички местни жители, израилеви синове да седят в колиби от клони,
43. за да познаят бъдещите ви поколения, че направих израилевите синове да седят в колиби, когато ги изведох от египетската земя. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.
44. И Мойсей обяви ГОСПОДНИТЕ празници на израилевите синове.

Глава 24

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Заповядай на израилевите синове да ти донасят първоток чисто маслинено масло за осветление, за да свети постоянно светилникът.
3. Аарон да го приготвя отвън завесата на свидетелството в шатъра за срещане, за да свети от вечер до сутрин пред ГОСПОДА постоянно; това да бъде вечна наредба в поколенията ви.
4. Постоянно да приготвя светилата на светилника от чисто злато пред ГОСПОДА.
5. И да вземеш пшенично брашно и да опечеш от него дванадесет пити; всяка пита да бъде две десети от ефа.
6. И да ги сложиш на два реда, по шест на всеки ред, върху масата от чисто злато пред ГОСПОДА.
7. И на всеки ред да сложиш чист ливан; и това ще бъде за спомен на хляба в жертва чрез огън на ГОСПОДА.
8. Всеки съботен ден свещеникът да слага това пред ГОСПОДА, винаги; това е вечен завет от страна на израилевите синове.
9. И те ще бъдат за Аарон и за синовете му; да ги ядат на свято място, защото са пресвети за него от жертвите чрез огън на ГОСПОДА; това е вечна наредба.
10. А синът на една израилтянка, който беше син на един египтянин, излезе между израилевите синове; и синът на израилтянката и един израилтянин се сбиха в стана.
11. И синът на израилтянката похули Името на ГОСПОДА и Го прокле. И го доведоха при Мойсей. А името на майка му беше Саломита, дъщеря на Даврий, от дановото племе.
12. И го поставиха под стража, докато им се обяви волята на ГОСПОДА.
13. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
14. Изведи вън от стана онзи, който прокле; и всички, които са го чули, да сложат ръцете си на главата му и цялото общество да го убие с камъни.
15. И говори на израилевите синове и кажи: Който прокълне своя Бог, ще носи греха си.
16. Който похули ГОСПОДНОТО Име, непременно да се умъртви; цялото общество да го убие с камъни. Бил той чужденец или местен жител, ако похули Името на ГОСПОДА, да се умъртви.
17. Който убие някой човек, непременно да се умъртви.
18. А който убие животно, да го възстанови, животно за животно.
19. И ако някой причини повреда на ближния си, на него да се направи така, както е направил той:
20. счупено за счупено, око за око, зъб за зъб — според повредата, която е причинил на човека, така да се направи и на него.
21. Който убие животно, да го плати; а който убие човек, да се умъртви.
22. Един закон да имате както за чужденеца, така и за местния жител — защото Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.
23. И така, Мойсей говори на израилевите синове и те изведоха вън от стана онзи, който бе проклел ГОСПОДА и го убиха с камъни. Израилевите синове направиха, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.

Глава 25

1. И ГОСПОД говори на Мойсей на Синайската планина и каза:
2. Говори на израилевите синове и им кажи: Когато влезете в земята, която Аз ви давам, тогава земята да пази събота за ГОСПОДА.
3. Шест години да сееш нивите си и шест години да режеш лозето си и да събираш плода му;
4. а седмата година да бъде събота за почивка на земята, събота на ГОСПОДА; в нея да не сееш нивата си и да не режеш лозето си.
5. Да не жънеш и саморасла жетва и да не обираш гроздето от нерязано лозе; да бъде година за почивка на земята.
6. Произведеното през тази събота на земята ще ви бъде за храна — на теб, на слугата ти, на слугинята ти, на наемника ти и на чужденеца, който пребивава при теб,
7. на добитъка ти и на животните, които са в земята ти, цялото й произведение ще бъде за храна.
8. И да си изброиш седем съботни години, седем пъти по седем години, така че дните на седемте съботни години да ти станат четиридесет и девет години.
9. И тогава, на десетия ден от седмия месец, да направиш да се затръби с тръба; в деня на умилостивението да направите да се затръби с тръба по цялата ви земя.
10. И да осветите петдесетата година и да провъзгласите освобождение по цялата земя, на всичките й жители; това ще ви бъде юбилей и ще се върнете всеки в притежанието си, и ще се върнете всеки при рода си.
11. Петдесетата година да ви бъде юбилейна година; през нея да не сеете, да не жънете самораслото и да не берете нерязаното лозе,
12. защото това е юбилей — да ви бъде свят; да се храните от полето, с произведеното от него.
13. В тази юбилейна година да се върнете всеки в притежанието си.
14. И ако продадеш нещо на ближния си или купиш нещо от ближния си, да не се онеправдавате един друг.
15. Според броя на годините след юбилея да купуваш от ближния си и според броя на годините на събиране на плодовете да ти продава.
16. Колкото повече са годините, които остават, ще повишиш цената му и колкото по-малко са годините, които остават, ще понижиш цената му; защото той ти продава според броя на събиранията на плодовете.
17. Да не се онеправдавате един друг. Да се боиш от своя Бог, защото Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.
18. И така, да държите наредбите Ми, да пазите законите Ми и да ги вършите, за да живеете безопасно в земята.
19. Земята ще дава плодовете си и вие ще ядете до насита и ще живеете безопасно в нея.
20. И ако кажете: Какво ще ядем в седмата година, като ето, не сеем и не събираме плодовете си? —
21. тогава ще заповядам така да се благослови за вас шестата година, че да роди плод за три години.
22. А в осмата година ще сеете и ще ядете от старите плодове до деветата година. Докато се съберат нейните плодове, ще ядете старите запаси.
23. Земята да не се продава завинаги, понеже земята е Моя; защото вие сте чужденци и пришълци при Мен.
24. Затова в цялата земя, която притежавате, позволявайте обратно откупване на земята.
25. Ако брат ти обеднее и продаде нещо от притежанието си, да дойде изкупителят му, най-близкият му сродник, и да откупи онова, което брат му е продал.
26. Но ако човек няма изкупител, но ръката му достигне и сам намери с какво да го откупи,
27. тогава да сметне годините от продажбата му и да върне излишъка на онзи, на когото го е

продал, и нека се върне в притежанието си.
28. Но ако не може да намери колкото трябва да плати, тогава продаденото да остане в ръката на купувача му до юбилейната година; и в юбилея да се освободи, и той да се върне в притежанието си.
29. Ако някой продаде къща за живеене в ограден град, тогава може да я откупи в разстояние на една цяла година от продажбата й; в разстояние на една цяла година той ще има право да я откупи.
30. Но ако не се откупи до изтичането на една цяла година, тогава къщата, която е в ограден град, да се потвърди завинаги на купувача си във всичките му поколения — на юбилей да не се освобождава.
31. А къщите в неоградените села да се считат както полетата на земята — те може да се откупуват и да се освобождават в юбилей.
32. Но що се отнася до градовете на левитите, до къщите в градовете на тяхното притежание, левитите могат винаги да ги откупуват.
33. И ако някой откупи къща от левитите, тогава продадената къща вътре в града на неговото притежание да се освободи в юбилей; защото къщите в градовете на левитите са тяхно притежание между израилевите синове.
34. А полето на землището на градовете им да не се продава, защото им е вечно притежание.
35. Ако брат ти обеднее и видиш, че ръката му трепери при теб, да му помогнеш, както и на чужденеца и пришълеца, за да живее при теб.
36. Да не му вземеш лихва или печалба и да се боиш от своя Бог, за да живее брат ти при теб.
37. Да не му дадеш парите си с лихва и да не му дадеш храната си за печалба.
38. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог, който ви изведох от египетската земя, за да ви дам ханаанската земя и да бъда ваш Бог.
39. Ако брат ти при теб обеднее и ти се продаде, да не го натовариш с робска работа.
40. Той да бъде като наемник или пришълец при теб; нека ти работи до юбилейната година.
41. Тогава да си излезе от теб, той и децата му с него, и да се върне при племето си, и да се върне в притежанието на бащите си.
42. Защото те са Мои слуги, които изведох от египетската земя — да не бъдат продавани като роби.
43. Да не господаруваш жестоко над него; да се боиш от своя Бог.
44. А колкото за роба и робинята, които ще имаш от народите, които са около вас, от тях можете да купувате роб и робиня.
45. Също и от децата на пришълците, които живеят като чужденци между вас, от тях да купувате и от техните семейства, които са между вас, които те са родили в земята ви — те могат да ви бъдат притежание;
46. и можете да ги оставяте в наследство на децата си и те да ги наследяват след вас като притежание. Те могат да ви бъдат роби завинаги. А над братята си, израилевите синове, да не господарувате жестоко един над друг.
47. Ако чужденецът или пришълецът, който живее при теб, се замогне, а брат ти при него обеднее и се продаде на чужденеца или на пришълеца при теб, или на когото и да било от рода на чужденеца,
48. след като се продаде, той може да се откупи. Един от братята му може да го откупи;
49. или чичо му, или чичовият му син може да го откупи, или някой кръвен роднина от рода му може да го откупи, или ако на него му стига ръка, може сам да се откупи.
50. Тогава да сметне с купувача си от годината, когато му се е продал, до юбилейната година, и цената, за която се е продал, да бъде съответно на броя на годините; според времето на наемник да бъде при него.
51. Ако остават още много години, съответно на тях да върне за откупуването си от парите, с които е бил купен.
52. А ако остават малко години до юбилейната година, да му пресметне и съответно на

годините да върне за откупуването си.
53. Като наемник от година на година да бъде при него; той да не господарува жестоко над него пред теб.
54. Но ако не се откупи така, тогава да си излезе в юбилейната година, той и децата му с него,
55. защото израилевите синове са Мои слуги; те са Мои слуги, които изведох от египетската земя. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.

Глава 26

1. Да не си правите идоли или кумири, да не си издигате стълбове и да не поставяте в земята си камък с изображения, за да му се покланяте, защото Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.
2. Да пазите съботите Ми и да почитате светилището Ми. Аз съм ГОСПОД.
3. Ако ходите по наредбите Ми и пазите заповедите Ми, и ги вършите,
4. тогава ще дам дъждовете ви на времето им и земята ще даде реколтата си, и полските дървета ще дадат плода си.
5. Вършитбата ви ще трае до гроздобер, а гроздоберът ще трае до сеитба; и ще ядете хляба си до насита и ще живеете безопасно в земята си.
6. И Аз ще дам мир на земята, ще си лягате и никой няма да ви плаши. Ще изтребя злите зверове от земята и меч няма да мине през земята ви.
7. Ще гоните враговете си и те ще падат пред вас от меч.
8. Петима от вас ще гонят сто души, а сто от вас ще гонят десет хиляди; и враговете ви ще падат пред вас от меч.
9. Аз ще погледна благосклонно към вас, ще ви направя плодовити и ще ви умножа, и ще утвърдя с вас завета Си.
10. Ще ядете от старото, остарялото жито; ще извадите старото за да внесете новото.
11. Ще поставя и скинията Си сред вас и душата Ми няма да се погнуси от вас.
12. Ще ходя между вас и ще бъда ваш Бог и вие ще бъдете Мой народ.
13. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог, който ви изведох от египетската земя, за да не им робувате; строших жеглите на ярема ви и ви направих да ходите изправени.
14. Но ако не Ме послушате и не изпълнявате всички тези заповеди,
15. и ако презрете наредбите Ми, и ако душата ви се погнуси от законите Ми, така че да не изпълнявате всичките Ми заповеди, и нарушите завета Ми,
16. тогава, ето какво ще ви направя: ще изпратя върху вас ужас, изтощение и треска, от които ще угаснат очите ви и ще се стопи душата ви; и ще сеете семето си напразно, защото враговете ви ще го ядат.
17. Ще насоча лицето Си против вас и ще бъдете избити пред враговете си; онези, които ви мразят, ще владеят над вас и ще бягате, когато никой не ви гони.
18. И ако при всичко това не Ме послушате, ще ви накажа седем пъти повече за греховете ви.
19. Ще строша гордостта на силата ви и ще направя небето ви като желязо и земята ви като бронз.
20. Силата ви ще се изразходва напразно и земята ви няма да дава реколтата си и дърветата на земята няма да дават плода си.
21. И ако ходите против Мен и не желаете да Ме слушате, ще наложа върху вас седем пъти повече язви, според греховете ви.
22. Ще изпратя между вас диви зверове, които ще ви лишат от децата ви, ще изтребят добитъка ви и ще ви направят да намалеете и пътищата ви ще запустеят.
23. И ако от това не приемете поправление от Мен, а ходите против Мен,
24. тогава и Аз ще ходя против вас и ще ви поразя седмократно заради греховете ви.
25. И ще докарам върху вас меч, който ще извърши отмъщение за завета, и когато се съберете в градовете си, ще изпратя между вас мор; и ще бъдете предадени в ръката на врага.
26. И когато ви строша подпорката на хляба, десет жени ще пекат хляба ви в една пещ и ще ви връщат хляба по тегло и ще ядете, но няма да се насищате.
27. Но ако и след това не Ме послушате, а ходите против Мен,
28. и Аз ще ходя против вас с ярост и ще ви накажа седмократно за греховете ви.
29. Ще ядете месата на синовете си и месата на дъщерите си ще ядете.
30. И ще разоря високите ви места, ще съборя вашите стълбове на слънцето, и ще хвърля труповете ви върху труповете на идолите ви; и душата Ми ще се погнуси от вас.
31. Ще обърна градовете ви на пустош и ще запустя светилищата ви и няма да помириша дъха

на вашето благоухание.
32. Ще запустя и земята ви, така че враговете ви, които живеят в нея, ще се смаят за това.
33. А вас ще разпръсна между народите и ще извадя меч след вас, и земята ви ще бъде пустиня, а градовете ви — пустош.
34. Тогава земята ще се радва на съботите си през цялото време, докато е пуста и докато вие сте в земята на враговете си; тогава земята ще почива и ще се радва на съботите си.
35. През цялото време, докато е пуста, ще почива, защото не си е почивала във вашите съботи, когато вие живеехте в нея.
36. И на останалите от вас ще вложа страхливост в сърцето им в земите на враговете им — шум от отвян лист ще ги подгони и ще бягат, както се бяга от меч, и ще падат, когато никой не ги гони.
37. Ще падат един върху друг, като че ли пред меч, когато никой не ги гони. И няма да можете да устоите пред враговете си.
38. Ще погинете между народите и земята на враговете ви ще ви пояде.
39. Останалите от вас ще чезнат за беззаконията си в земите на враговете си, а и за беззаконията на бащите си заедно с тях ще чезнат.
40. И ще изповядат беззаконието си и беззаконието на бащите си в престъплението, което са извършили против Мен, и още, че са ходили против Мен,
41. и че Аз ходих против тях и ги отведох в земята на враговете им. Ако тогава необрязаното им сърце се смири и приемат наказанието на беззаконието си,
42. тогава ще си спомня Своя завет с Яков и Своя завет с Исаак, и Своя завет с Авраам ще си спомня; ще си спомня и земята.
43. И земята ще бъде напусната от тях и ще се радва на съботите си, докато стои пуста без тях. И те ще приемат наказанието за беззаконието си, за това, че презряха законите Ми, и за това, че душата им се погнуси от наредбите Ми.
44. Но и така, както са в земята на враговете си, няма да ги презра и няма да се погнуся от тях дотолкова, че да ги изтребя и да наруша завета Си с тях, защото Аз съм ГОСПОД, техният Бог.
45. И заради тях ще си спомня завета с праотците им, които изведох от египетската земя пред очите на народите, за да бъда техен Бог. Аз съм ГОСПОД.
46. Това са наредбите, заповедите и законите, които ГОСПОД установи между Себе Си и израилевите синове чрез Мойсей на Синайската планина.

Глава 27

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Говори на израилевите синове и им кажи: Когато някой направи обрек, душите да бъдат според твоята оценка за ГОСПОДА.
3. Ето каква да бъде оценката ти: на мъж от двадесет години до шестдесет години оценката ти да бъде петдесет сикъла сребро според сикъла на светилището.
4. А ако е жена, оценката ти да бъде тридесет сикъла.
5. Ако е от пет години до двадесет години, оценката ти да бъде за мъжко дете двадесет сикъла, а за женско дете десет сикъла.
6. Ако е от един месец до пет години, оценката ти да бъде за мъжко дете пет сикъла сребро, а за женско дете оценката ти да бъде три сикъла сребро.
7. А ако е от шестдесет години нагоре, оценката ти да бъде петнадесет сикъла, ако е мъж, и десет сикъла, ако е жена.
8. Но ако човекът е по-беден, отколкото си го оценил, да се представи пред свещеника и свещеникът да го оцени. Свещеникът да го оцени според това, за колко стига ръката да плати на онзи, който е направил обрека.
9. Ако обрекът Е за животно от онези, които се принасят на ГОСПОДА, всичко, което се дава на ГОСПОДА от тях, ще бъде свято.
10. Да не се сменя и заменя, добро животно за лошо или лошо за добро; а ако някога се замени животно за животно, тогава и това, и замененото ще бъдат свети.
11. Но ако обрекът е за някое нечисто животно, от онези, които не се принасят на ГОСПОДА, тогава да се представи животното пред свещеника
12. и свещеникът да го оцени дали е добро, или лошо. Според твоята, на свещеника, оценка — така да бъде.
13. Но ако човекът поиска да го откупи, върху твоята оценка да прибави една пета.
14. Ако някой посвети къщата си да бъде свята на ГОСПОДА, свещеникът да я оцени дали е добра, или лоша. Както я оцени свещеникът, така да бъде.
15. Но ако онзи, който я посвети, поиска да си откупи къщата, нека добави една пета към парите, на които си я оценил, и ще бъде негова.
16. Ако някой посвети на ГОСПОДА част от нивата на притежанието си, оценката ти да бъде според семето, което може да се засее в нея; един кор ечемично семе да се оцени на петдесет сикъла сребро.
17. Ако посвети нивата си от юбилейната година, да остане по твоята оценка.
18. Но ако посвети нивата си след юбилея, свещеникът да му пресметне парите според годините, които остават до юбилейната година, и това да се приспадне от оценката ти.
19. Но ако този, който е посветил нивата, поиска някога да я откупи, нека добави една пета към парите, на които си я оценил, и ще бъде негова.
20. Но ако не откупи нивата или ако продаде нивата на друг, да не се откупува вече;
21. и когато нивата се освободи в юбилея, ще бъде свята на ГОСПОДА като обречена нива — ще бъде притежание на свещеника.
22. И ако някой посвети на ГОСПОДА нива, която е купил, която не е част от нивата на притежанието му,
23. свещеникът да му пресметне цената й до юбилейната година според твоята оценка; и в същия ден да даде оцененото от теб като свято на ГОСПОДА.
24. В юбилейната година нивата да се върне на онзи, от когото е била купена, на онзи, на когото земята се пада като притежание.
25. И всички твои оценки да стават според сикъла на светилището; сикълът да е равен на двадесет гери.
26. Само първородното между добитъка, което като първородно е на ГОСПОДА, него никой да не посвещава — било то говедо, или дребен добитък — на ГОСПОДА е.

27. А ако е от нечистите животни, да се откупи според твоята оценка, като добави към нея петата й част; а ако не се откупува, да се продаде според твоята оценка.
28. Но нищо обречено, което някой би обрекъл на ГОСПОДА от онова, което има, било то човек, или животно, или нива от притежанието си, нито да се продава, нито да се откупува — всяко обречено нещо е пресвято на ГОСПОДА.
29. Никой обречен на проклятие човек да не се откупува — той трябва непременно да се умъртви.
30. Всеки десятък от земята, било от посевите на земята, или от плода на дърветата, е на ГОСПОДА; той е свят на ГОСПОДА.
31. Ако някой поиска да откупи нещо от десятъка си, да му добави петата част на цената му.
32. И всеки десятък от едър и дребен добитък, от всичко, което при преброяване минава под тоягата, десятъкът да бъде свят на ГОСПОДА.
33. Да не се изследва добро ли е, или лошо, и да не се заменя; а ако някога се замени, и това, и замененото ще бъдат свети; да не се откупува.
34. Това са заповедите, които ГОСПОД заповяда на Мойсей за израилевите синове на Синайската планина.

Числа

Глава 1

1. И ГОСПОД говори на Мойсей в Синайската пустиня, в шатъра за срещане, на първия ден от втория месец на втората година, откакто излязоха от египетската земя, и каза:
2. Пребройте цялото общество на израилевите синове по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената, всички от мъжки пол един по един,
3. от двадесет години и нагоре, всички, които могат да излизат на бой в Израил — пребройте ги по войнствата им, ти и Аарон.
4. И заедно с вас да има по един мъж от всяко племе, мъж, който е глава на бащиния си дом.
5. И ето имената на мъжете, които ще стоят заедно с вас: от Рувим: Елисур, синът на Седиур;
6. от Симеон: Селумиил, синът на Сурисадай;
7. от Юда: Наасон, синът на Аминадав;
8. от Исахар: Натанаил, синът на Суар;
9. от Завулон: Елиав, синът на Хелон;
10. от синовете на Йосиф: от Ефрем: Елисама, синът на Амиуд; от Манасия: Гамалиил, синът на Федасур;
11. от Вениамин: Авидан, синът на Гедеония;
12. от Дан: Ахиезер, синът на Амисадай;
13. от Асир: Фагеил, синът на Охран;
14. от Гад: Елиасаф, синът на Деуил;
15. от Нефталим: Ахирей, синът на Енан.
16. Това бяха призованите от обществото, първенци на бащините си племена, глави на израилевите хиляди.
17. И Мойсей и Аарон взеха тези назовани по име мъже
18. и свикаха цялото общество на първия ден от втория месец. И те се записаха по родовете си по бащините си домове, по броя на имената на мъжете от двадесет години и нагоре, един по един.
19. Както ГОСПОД заповяда на Мойсей, така той ги преброи в Синайската пустиня.
20. Синовете на Рувим, първородния на Израил: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената, един по един, всички от мъжки пол от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,
21. преброените от рувимовото племе бяха четиридесет и шест хиляди и петстотин.
22. От синовете на Симеон: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, преброените по броя на имената, един по един, всички от мъжки пол от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,
23. преброените от симеоновото племе бяха петдесет и девет хиляди и триста.
24. От синовете на Гад: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,
25. преброените от гадовото племе бяха четиридесет и пет хиляди шестстотин и петдесет.
26. От синовете на Юда: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,
27. преброените от юдовото племе бяха седемдесет и четири хиляди и шестстотин.
28. От синовете на Исахар: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,
29. преброените от исахаровото племе бяха петдесет и четири хиляди и четиристотин.
30. От синовете на Завулон: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,
31. преброените от завулоновото племе бяха петдесет и седем хиляди и четиристотин.
32. От синовете на Йосиф: от синовете на Ефрем: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,

33. преброените от ефремовото племе бяха четиридесет хиляди и петстотин;
34. а от синовете на Манасия: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,
35. преброените от манасиевото племе бяха тридесет и две хиляди и двеста.
36. От синовете на Вениамин: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,
37. преброените от вениаминовото племе бяха тридесет и пет хиляди и четиристотин.
38. От синовете на Дан: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,
39. преброените от дановото племе бяха шестдесет и две хиляди и седемстотин.
40. От синовете на Асир: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой,
41. преброените от асировото племе бяха четиридесет и една хиляда и петстотин.
42. От синовете на Нефталим: поколенията им по родовете им, по бащините им домове, по броя на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат в бой,
43. преброените от нефталимовото племе бяха петдесет и три хиляди и четиристотин.
44. Това са преброените, които Мойсей, Аарон и първенците на Израил, дванадесетте мъже, преброиха, всеки един за бащиния си дом.
45. И така, всичките преброени от израилевите синове по бащините им домове, от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой в Израил,
46. всичките преброени бяха шестстотин и три хиляди петстотин и петдесет.
47. А левитите не бяха преброени между тях по бащиното им племе.
48. Защото ГОСПОД беше говорил на Мойсей и казал:
49. Само левиевото племе да не преброиш и да не вземеш броя им между израилевите синове;
50. а да поставиш левитите за настоятели на скинията на свидетелството и на всички нейни вещи, и на всичко, което й принадлежи. Те да носят скинията и всички нейни вещи и те да я обслужват, и да разполагат стана си около скинията.
51. И когато трябва да се вдига скинията, левитите да я снемат и когато трябва да се поставя скинията, левитите да я издигат; а ако се приближи до нея някой външен, да се умъртви.
52. И израилевите синове да поставят шатрите си, всеки в стана си и всеки при знамето си, според войнствата си.
53. А левитите да поставят шатрите си около скинията на свидетелството, за да не падне гняв върху обществото на израилевите синове. И левитите да пазят заповяданото за скинията на свидетелството.
54. И израилевите синове направиха според всичко, което ГОСПОД заповяда на Мойсей; така направиха.

Глава 2

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и каза:
2. Израилевите синове да поставят шатрите си, всеки при знамето си, със знаците на бащините си домове. Да поставят шатрите си наоколо срещу шатъра за срещане.
3. Тези, които поставят шатрите си на изток, към изгрев, да бъдат от знамето на Юдовия стан, според войнствата им, и първенецът на синовете на Юда, Наасон, синът на Аминадав,
4. и неговото войнство, преброените от тях, седемдесет и четири хиляди и шестстотин.
5. До него да постави шатрите си исахаровото племе и първенецът на синовете на Исахар, Натанаил, синът на Суар,
6. и неговото войнство, преброените от тях, петдесет и четири хиляди и четиристотин.
7. И завулоновото племе и първенецът на синовете на Завулон, Елиав, синът на Хелон,
8. и неговото войнство, преброените от тях, петдесет и седем хиляди и четиристотин.
9. Всички преброени в Юдовия стан бяха сто осемдесет и шест хиляди и четиристотин, според войнствата им. Те да се вдигат първи.
10. Знамето на Рувимовия стан да бъде на юг, според войнствата им, и първенецът на синовете на Рувим, Елисур, синът на Седиур,
11. и неговото войнство, преброените от тях, четиридесет и шест хиляди и петстотин.
12. До него да постави шатрите си симеоновото племе и първенецът на синовете на Симеон, Селумиил, синът на Сурисадай,
13. и неговото войнство, преброените от тях, петдесет и девет хиляди и триста.
14. И гадовото племе и първенецът на синовете на Гад, Елисаф, синът на Реуил,
15. и неговото войнство, преброените от тях, четиридесет и пет хиляди шестстотин и петдесет.
16. Всички преброени в Рувимовия стан бяха сто петдесет и една хиляди четиристотин и петдесет, според войнствата им. Те да се вдигат втори.
17. После да се вдига шатърът за срещане със стана на левитите по средата на становете. Както поставят шатрите си, така да се вдигат, всеки на мястото си при знамената си.
18. Знамето на Ефремовия стан според войнствата им да бъде на запад и първенецът на синовете на Ефрем Елисама, синът на Амиуд,
19. и неговото войнство, преброените от тях, четиридесет хиляди и петстотин.
20. До него да бъде манасиевото племе и първенецът на синовете на Манасия, Гамалиил, синът на Федасур,
21. и неговото войнство, преброените от тях, тридесет и две хиляди и двеста.
22. И вениаминовото племе и първенецът на синовете на Вениамин, Авидан, синът на Гедеон,
23. и неговото войнство, преброените от тях, тридесет и пет хиляди и четиристотин.
24. Всички преброени в Ефремовия стан бяха сто и осем хиляди и сто души, според войнствата им. Те да се вдигат трети.
25. Знамето на Дановия стан да бъде на север, според войнствата им, и първенецът на синовете на Дан, Ахиезер, синът на Амисадай,
26. и неговото войнство, преброените от тях, шестдесет и две хиляди и седемстотин.
27. До него да постави шатрите си асировото племе и първенецът на синовете на Асир, Фагеил, синът на Охран,
28. и неговото войнство, преброените от тях, четиридесет и една хиляди и петстотин.
29. И нефталимовото племе и първенецът на синовете на Нефталим, Ахирей, синът на Енан,
30. и неговото войнство, преброените от тях, петдесет и три хиляди и четиристотин.
31. Всички преброени в Дановия стан бяха сто петдесет и седем хиляди и шестстотин. Те да се вдигат последни при знамената си.
32. Това са преброените от израилевите синове по бащините им домове. Всички преброени в становете, по войнствата им, бяха шестстотин и три хиляди петстотин и петдесет.
33. А левитите не бяха преброени между израилевите синове, както ГОСПОД заповяда на

Мойсей.
34. И израилевите синове направиха според всичко, което ГОСПОД заповяда на Мойсей; така поставяха шатрите при знамената си и така вдигаха, всеки според родовете си, по бащините си домове.

Глава 3

1. И ето родословията на Аарон и Мойсей във времето, когато ГОСПОД говори на Мойсей на Синайската планина.
2. Ето имената на синовете на Аарон: Надав, първородният, и Авиуд, Елеазар и Итамар.
3. Тези са имената на синовете на Аарон, помазаните свещеници, които бяха посветени, за да свещенодействат.
4. А Надав и Авиуд умряха пред ГОСПОДА, като принесоха чужд огън пред ГОСПОДА в Синайската пустиня; и нямаха синове. А Елеазар и Итамар свещенодействаха в присъствието на баща си Аарон.
5. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
6. Приведи левиевото племе и ги представи пред свещеника Аарон, за да му слугуват.
7. Нека пазят заповяданото за него и заповяданото за цялото общество пред шатъра за срещане, за да вършат служението на скинията.
8. И нека пазят всичките принадлежности на шатъра за срещане и заповяданото за израилевите синове, за да вършат служението на скинията.
9. И да дадеш левитите на Аарон и на синовете му. Те са му дадени изцяло от страна на израилевите синове.
10. А Аарон и синовете му да поставиш да вършат службата на свещенството си; а ако някой чужд се приближи, да се умъртви.
11. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
12. Ето, Аз взех левитите измежду израилевите синове вместо всичките първородни от израилевите синове, които отварят утроба. Левитите ще бъдат Мои,
13. защото всяко първородно е Мое. В деня, когато поразих всяко първородно в египетската земя, Аз осветих за Себе Си всяко първородно в Израил, от човек до животно — Мои ще бъдат. Аз съм ГОСПОД.
14. И ГОСПОД говори на Мойсей в Синайската пустиня и каза:
15. Преброй синовете на Леви според бащините им домове, по родовете им. Да пребroиш всички от мъжки пол от един месец и нагоре.
16. И Мойсей ги преброи според ГОСПОДНОТО слово, както му беше заповядано.
17. А синовете на Леви по имената си бяха: Гирсон, Каат и Мерарий.
18. И ето имената на синовете на Гирсон по родовете им: Ливний и Семей.
19. И синовете на Каат по родовете им: Амрам и Исаар, Хеврон и Озиил.
20. И синовете на Мерарий по родовете им: Маалий и Мусий. Това са родовете на Леви според бащините им домове.
21. От Гирсон произлязоха родът на ливнийците и родът на семейците. Това са родовете на гирсонците.
22. Пребroените от тях по броя на всички от мъжки пол от един месец и нагоре, пребroените от тях бяха седем хиляди и петстотин.
23. Семействата на гирсонците поставяха шатрите си зад скинията, на запад.
24. И първенец на бащиния дом на гирсонците беше Елиасаф, синът на Лаил.
25. А под грижата на синовете на Гирсон в шатъра за срещане бяха скинията и шатърът, покривът му, завесата за входа на шатъра за срещане,
26. завесите на двора и завесата за входа на двора, който е около скинията и около олтара, и въжетата й за цялата й служба.
27. От Каат произлязоха родът на амрамците и родът на исаарците, и родът на хевронците, и родът на озиилците. Това са родовете на каатците.
28. Според броя на всички от мъжки пол от един месец и нагоре бяха осем хиляди и шестстотин, които пазеха заповяданото за светилището.
29. Семействата на синовете на Каат поставяха шатрите си откъм южната страна на скинията.
30. И първенец на бащиния дом от родовете на каатците беше Елисафан, синът на Озиил.

31. А под тяхната грижа бяха ковчегът и масата, и светилникът, и олтарите, принадлежностите на светилището, с които се извършва служението, и завесата и цялото служение на светилището.
32. И първенец на първенците на Леви беше Елеазар, синът на свещеника Аарон; той надзираваше онези, които пазеха заповяданото за светилището.
33. От Мерарий произлязоха родът на маалиевците и родът на мусиевците. Това са родовете на Мерарий.
34. И преброените от тях, според броя на всички от мъжки пол от един месец и нагоре, бяха шест хиляди и двеста.
35. И първенец на бащиния дом от родовете на мерариевците беше Суриил, синът на Авихаил. Те поставяха шатрите си откъм северната страна на скинията.
36. И под грижата на синовете на Мерарий бяха дъските на скинията и гредите й, и стълбовете й, и подложките й, и всичките й принадлежности, и цялото й служение,
37. и стълбовете на околния двор, и подложките им, и коловете им и въжетата им.
38. Тези, които поставяха шатрите си пред скинията, на изток, пред шатъра за срещане към изгрев, бяха Мойсей и Аарон и синовете му, които имаха грижа за светилището според заповяданото за израилевите синове. А чуждият, който се приближи, да се умъртви.
39. Всички преброени от левитите, които Мойсей и Аарон преброиха по родовете им, по ГОСПОДНАТА заповед, всички от мъжки пол от един месец и нагоре, бяха двадесет и две хиляди.
40. И ГОСПОД каза на Мойсей: Преброй всички първородни от мъжки пол от израилевите синове, от един месец и нагоре и вземи броя на имената им.
41. И да вземеш левитите за Мен — Аз съм ГОСПОД — вместо всички първородни между израилевите синове и добитъка на левитите вместо всички първородни между добитъка на израилевите синове.
42. И Мойсей преброи всички първородни между израилевите синове, както му заповяда ГОСПОД.
43. И всички първородни от мъжки пол, по броя на имената им от един месец и нагоре, според преброяването им, бяха двадесет и две хиляди двеста седемдесет и трима.
44. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
45. Вземи левитите вместо всички първородни между израилевите синове и добитъка на левитите вместо техния добитък; и левитите ще бъдат Мои. Аз съм ГОСПОД.
46. А за откупване на двеста седемдесет и тримата души, с които първородните между израилевите синове са в повече от левитите,
47. да вземеш по пет сикъла на глава; да ги вземеш според сикъла на светилището — един сикъл е двадесет гери —
48. и да дадеш на Аарон и на синовете му парите на откупа от онези, които са в повече между тях.
49. И Мойсей взе парите на откупа от онези, които бяха в повече от изкупените чрез левитите;
50. взе парите от първородните на израилевите синове: хиляда триста шестдесет и пет сикъла според сикъла на светилището.
51. И Мойсей даде парите на откупа на Аарон и на синовете му, според ГОСПОДНОТО слово, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.

Глава 4

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и каза:
2. Преброй синовете на Каат измежду синовете на Леви, по родовете им, по бащините им домове,
3. от тридесет години и нагоре до петдесет години, всички, които влизат в отряда, за да вършат работата в шатъра за срещане.
4. Ето службата на синовете на Каат в шатъра за срещане: пресвятото.
5. Когато се вдига станът, Аарон и синовете му да пристъпват и да снемат закриващата завеса, да закрият с нея ковчега на свидетелството
6. и да сложат отгоре покривка от язовски кожи, а отгоре да разпростират плат, цял от синьо, и да провратят прътовете му.
7. Върху масата на присъствените хлябове да разпростират син плат и отгоре да сложат блюдата, тамянниците, тасовете и поливалниците за възлиянието; и постоянният хляб да бъде на нея.
8. И да разпростират върху тях червен плат и да го покрият с покривка от язовски кожи, и да провратят прътовете й.
9. После да вземат син плат и да покрият светилника за осветлението, светилата му, щипците му, пепелниците му и маслениците му, с които вършат служението около него,
10. и да сложат него и всичките му принадлежности вътре в покривка от язовски кожи и да го сложат на носилка.
11. А върху златния олтар да разпростират син плат и да го покрият с покривка от язовски кожи, и да провратят прътовете му.
12. Да вземат и всички принадлежности на службата му, с които се върши служението в светилището, и да ги сложат в син плат, да ги покрият с покривка от язовски кожи и да ги сложат на носилката.
13. После да изчистят олтара от пепелта и да разпростират върху него морав плат,
14. и да положат на него всичките му принадлежности, с които вършат служението около него — въглениците, вилиците, лопатите и легените, всичките принадлежности на олтара — и да разпростират върху него покривка от язовски кожи и да провратят прътовете му.
15. И когато при вдигането на стана Аарон и синовете му свършат с покриването на светилището и всичките принадлежности на светилището, тогава да пристъпват синовете на Каат, за да ги носят; но да не се докосват до святото, за да не умрат. Това е, което синовете на Каат трябва да носят от шатъра за срещане.
16. И Елеазар, синът на свещеника Аарон, ще има надзор над маслото за осветлението, благоуханния тамян, постоянния хлебен принос и маслото за помазване; надзор над цялата скиния и над всичко, което е в нея, над светилището и над принадлежностите му.
17. И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и каза:
18. Да не оставите да бъде изтребено племето на родовете на каатците измежду левитите,
19. а да им правите така, за да останат живи и да не умрат, когато пристъпват при пресветите неща: Аарон и синовете му да влизат и да поставят всекиго от тях поотделно на службата и на товара му;
20. но те да не влизат да видят пресвятото нито за миг, за да не умрат.
21. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
22. Преброй също и синовете на Гирсон по бащините им домове, по родовете им,
23. от тридесет години и нагоре до петдесет години да ги пребroиш — всички, които влизат в отряда, за да вършат службата на шатъра за срещане.
24. Ето службата на родовете на гирсонците, да служат и да носят:
25. те ще носят завесите на скинията и шатъра за срещане, покрива му и покривалото от язовски кожи, което е отгоре, и завесата на входа на шатъра за срещане,
26. и завесите на двора, и завесата на вратата при входа на двора, който е около скинията и

около олтара, въжетата им, всичките принадлежности за службата им и всичко, което трябва да се върши за тях, в това ще служат.
27. Цялото служение на гирсонците, относно цялото им носене на товари и цялото им служене, да бъде според заповедта на Аарон и на синовете му; и вие да им определяте всяко нещо, което са длъжни да носят.
28. Това е службата на родовете на гирсонците в шатъра за срещане; и заповяданото за тях да бъде под ръката на Итамар, сина на свещеника Аарон.
29. Преброй и синовете на Мерарий по родовете им, по бащините им домове,
30. от тридесет години и нагоре до петдесет години да ги преброиш — всички, които влизат в отряда, за да вършат службата на шатъра за срещане.
31. И това е, което са длъжни да носят при цялото си служене в шатъра за срещане: дъските на скинията и гредите й, и стълбовете й, и подложките й,
32. и стълбовете на околния двор, и подложките им, и коловете им, и въжетата им, според всичките им принадлежности и цялата им служба; и да определяте по име вещите, които са длъжни да носят.
33. Това е службата на родовете на синовете на Мерарий според цялата им служба в шатъра за срещане, под ръката на Итамар, сина на свещеника Аарон.
34. И така, Мойсей и Аарон и първенците на обществото преброиха синовете на каатците по родовете им и по бащините им домове,
35. от тридесет години и нагоре до петдесет години, всички, които влизаха в отряда, за да вършат службата на шатъра за срещане.
36. И преброените от тях по родовете им бяха две хиляди седемстотин и петдесет.
37. Това са преброените от родовете на каатците, всички, които служеха в шатъра за срещане, които Мойсей и Аарон преброиха по заповедта на ГОСПОДА чрез Мойсей.
38. А преброените от синовете на Гирсон по родовете им и по бащините им домове,
39. от тридесет години и нагоре до петдесет години, всички, които влизаха в отряда, за да вършат службата на шатъра за срещане,
40. преброените от тях по родовете им, по бащините им домове, бяха две хиляди шестстотин и тридесет.
41. Това са преброените от родовете на синовете на Гирсон, всички, които служеха в шатъра за срещане, които Мойсей и Аарон преброиха по заповедта на ГОСПОДА.
42. А преброените от родовете на синовете на Мерарий по родовете им, по бащините им домове,
43. от тридесет години и нагоре до петдесет години, всички, които влизаха в отряда, за да вършат службата в шатъра за срещане,
44. преброените от тях по родовете им бяха три хиляди и двеста.
45. Това са преброените от родовете на синовете на Мерарий, които Мойсей и Аарон преброиха по заповедта на ГОСПОДА чрез Мойсей.
46. Всички преброени, които Мойсей и Аарон и израилевите първенци преброиха от левитите, по родовете им и по бащините им домове,
47. от тридесет години и нагоре до петдесет години, всички, които влизаха да вършат службата на слугуването и службата на носенето в шатъра за срещане,
48. преброените бяха осем хиляди петстотин и осемдесет.
49. По заповедта на ГОСПОДА бяха преброени чрез Мойсей, всеки един според службата си и според товара си. Така бяха преброени от него, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.

Глава 5

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Заповядай на израилевите синове да изведат вън от стана всеки прокажен и всеки, който има течение, и всеки, който е нечист от мъртвец.
3. Извеждайте ги, мъж или жена. Извеждайте ги вън от стана, за да не мърсят становете си, сред които Аз обитавам.
4. И израилевите синове направиха така и ги изведоха вън от стана. Както каза ГОСПОД на Мойсей, така направиха израилевите синове.
5. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
6. Кажи на израилевите синове: Когато мъж или жена извърши какъвто и да било от греховете на хората и извърши престъпление против ГОСПОДА, и този човек стане виновен,
7. тогава да изповядат греха, който са извършили и да върне онова, за което е виновен, според пълната му стойност и да му добави една пета част, и да го даде на онзи, пред когото се е провинил.
8. Но ако човек няма сродник, на когото да върне онова, за което се е провинил, тогава това, което трябва да се върне за вината, да е на ГОСПОДА, на свещеника, заедно с овена на умилостивението, с който ще направи умилостивение за него.
9. Всеки възвишаем принос от всичките посветени неща на израилевите синове, които донасят на свещеника, да бъде негов.
10. Негови да бъдат и посветените неща от всеки човек; всичко, което някой дава на свещеника, да бъде негово.
11. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
12. Говори на израилевите синове и им кажи: Ако жената на някого прегреши и извърши престъпление против него,
13. като някой лежи с нея и излее сперма, и това се укрие от очите на мъжа й, и тя се оскверни тайно, без да има свидетел против нея и без да бъде хваната;
14. и на него дойде дух на ревност и ревнува жена си, и тя се е осквернила; или пък му дойде дух на ревност и ревнува жена си, а тя не се е осквернила;
15. тогава мъжът да доведе жена си при свещеника и да донесе приноса й за нея, една десета от ефа ечемично брашно, но да не я полива с маслинено масло и да не слага върху нея ливан, защото е хлебен принос за ревност, хлебен принос за спомен, който припомня беззаконие.
16. Тогава свещеникът да я приведе и да я постави пред ГОСПОДА.
17. И свещеникът да вземе свята вода в пръстен съд и свещеникът да вземе от пръстта, която е на пода на скинията и да я сложи във водата.
18. И свещеникът да постави жената пред ГОСПОДА и да открие главата на жената, и да сложи в ръцете й хлебния принос за спомен, хлебния принос за ревност, а свещеникът да държи в ръката си горчивата вода, която докарва проклятие.
19. И свещеникът да я закълне, като каже на жената: Ако никой мъж не е лежал с теб и ти не си се отклонила в нечистота, като си под закона на мъжа си, да останеш неповредена от тази горчива вода, която докарва проклятие;
20. но ако си прегрешила, като си под закона на мъжа си, и си се осквернила, и ако е лежал с теб друг мъж освен твоят мъж —
21. и свещеникът да закълне жената с клетвата на проклятие, и свещеникът да каже на жената: ГОСПОД да те постави за проклятие и клетва в народа ти, като направи ГОСПОД да изсъхне бедрото ти и да се надуе коремът ти;
22. и тази вода, която докарва проклетия, да влезе във вътрешностите ти и да надуе корема ти, и да изсуши бедрото ти! И жената да каже: Амин, амин.
23. После свещеникът да напише тези клетви на книга и да ги заличи с горчивата вода;
24. и да даде на жената да изпие горчивата вода, която докарва проклетия; и да влезе в нея водата, която докарва проклетия, и да стане горчива.

25. Тогава свещеникът да вземе от ръката на жената хлебния принос на ревността, да подвижи хлебния принос пред ГОСПОДА и да го принесе на олтара.
26. И свещеникът да вземе една шепа от хлебния принос за спомен, да я изгори на олтара и след това да даде на жената да изпие водата.
27. И когато й даде да изпие водата, тогава, ако се е осквернила и е извършила престъпление против мъжа си, водата, която докарва проклетия, ще влезе в нея и ще стане горчива и коремът й ще надуе, и бедрото й ще изсъхне; и тази жена ще бъде за проклятие сред народа си.
28. Но ако жената не се е осквернила, а е чиста, тогава ще остане неповредена и ще забременява.
29. Това е законът за ревността, когато някоя жена, като е под закона на мъжа си, прегреши и се оскверни;
30. или когато върху някой мъж дойде дух на ревнивост и ревнува жена си, тогава да постави жената пред ГОСПОДА и свещеникът да постъпи с нея според целия този закон.
31. Така мъжът ще бъде чист от беззаконие, а жената ще носи беззаконието си.

Глава 6

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Говори на израилевите синове и им кажи: Когато мъж или жена се посвети, като се обрече с обрека на назирейство, за да се посвети на ГОСПОДА,
3. тогава да се откаже от вино и от спиртно питие, да не пие оцет от вино или оцет от спиртно питие, и да не пие никакво питие направено от грозде, и да не яде нито прясно, нито сухо грозде.
4. През цялото време на назирейството си да не яде нищо, което се прави от лозе, от семките до ципата.
5. През цялото време на назирейския му обрек бръснач да не мине през главата му. Докато се изпълни времето, което се е посветил на ГОСПОДА, ще бъде свят. И да остави да расте косата на главата му.
6. През цялото време, за което се е посветил на ГОСПОДА, да не се приближава до мъртвец —
7. да не се оскверни заради баща си или майка си, брат си или сестра си, когато умрат; понеже назирейството на неговия Бог е на главата му.
8. През цялото време на назирейството си той е свят на ГОСПОДА.
9. А ако някой умре внезапно и неочаквано при него и главата на назирейството му се оскверни, тогава той да обръсне главата си в деня на очистването си; да я обръсне на седмия ден.
10. А на осмия ден да донесе две гургулици или две гълъбчета при свещеника при входа на шатъра за срещане
11. и свещеникът да принесе едното в жертва за грях, а другото във всеизгаряне, и да направи умилостивение за него, понеже е съгрешил поради мъртвеца; и в същия ден да освети главата му.
12. След това наново да посвети на ГОСПОДА дните на назирейството си и да донесе едногодишно агне в жертва за вина. А предишните дни са се изгубили, защото назирейството му се е осквернило.
13. И ето закона за назирея: в деня, когато се изпълни времето на назирейството му, да се приведе при входа на шатъра за срещане,
14. И той да принесе своя принос на ГОСПОДА — едно едногодишно мъжко агне без недостатък за всеизгаряне, едно едногодишно женско агне без недостатък в жертва за грях, един овен без недостатък за примирителна жертва,
15. кош с безквасни хлябове — пити от пшенично брашно, смесени с маслинено масло, безквасни кори, намазани с масло, заедно с хлебния им принос и възлиянията им.
16. И свещеникът да ги представи пред ГОСПОДА и да принесе жертвата му за грях и всеизгарянето му,
17. и да принесе овена за примирителна жертва на ГОСПОДА, заедно с коша с безквасните хлябове; свещеникът да принесе и хлебния й принос с възлиянието й.
18. И назиреят да обръсне главата на назирейството си при входа на шатъра за срещане и да вземе космите на главата на назирейството си и да ги сложи на огъня, който е под примирителната жертва.
19. И свещеникът да вземе сварената плешка на овена, една безквасна пита и една безквасна кора от коша, и да ги сложи на ръцете на назирея, след като той е обръснал главата на назирейството си.
20. И свещеникът да ги подвижи за движим принос пред ГОСПОДА; това е свято на свещеника заедно с гърдите на движимия принос и с бедрото на възвишаемия принос. И след това назиреят може да пие вино.
21. Това е законът за назирея, който прави обрек, и за приноса му на ГОСПОДА поради назирейството му, освен онова, което му дава ръка. Така да постъпва според закона за назирейството си съгласно с обрека, който е направил.

22. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
23. Говори на Аарон и на синовете му и им кажи: Така да благославяте израилевите синове, като им говорите:
24. ГОСПОД да те благослови и да те опази!
25. ГОСПОД да осияе с лицето Си над теб и да ти окаже милост!
26. ГОСПОД да издигне лицето Си над теб и да ти даде мир!
27. Така да възлагат Името Ми върху израилевите синове и Аз ще ги благославям.

Глава 7

1. И в деня, когато Мойсей завърши издигането на скинията и я помаза, и я освети с всичките й принадлежности и олтара с всичките му принадлежности, и ги помаза, и ги освети,
2. тогава израилевите първенци, главите на бащините им домове, които бяха първенци на племената и стояха пред преброените, принесоха
3. и представиха приносите си пред ГОСПОДА: шест покрити каруци и дванадесет вола, по една каруца от двама първенци и по един вол от всекиго, и ги принесоха пред скинията.
4. Тогава ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
5. Приеми ги от тях и нека служат за извършването на службата на шатъра за срещане; и ги дай на левитите, на всекиго според службата му.
6. И Мойсей взе каруците и воловете и ги даде на левитите:
7. двете коли и четирите вола даде на синовете на Гирсон, според службата им;
8. и четирите каруци и осемте вола даде на синовете на Мерарий, според службата им, под ръката на Итамар, сина на свещеника Аарон.
9. А на синовете на Каат не даде, защото тяхната служба в светилището беше да носят на рамена.
10. И в деня, когато олтарът беше помазан, първенците принесоха за освещаването му; и първенците принесоха приносите си пред олтара.
11. И ГОСПОД каза на Мойсей: Нека принасят приносите си за освещаването на олтара по един първенец на ден.
12. И този, който принесе приноса си на първия ден, беше Наасон, синът на Аминадав, от юдовото племе.
13. И приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет сикъла, един сребърен леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с маслинено масло, за хлебен принос,
14. един тамянник от десет сикъла злато, пълен с тамян,
15. един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,
16. един козел в жертва за грях
17. и за примирителна жертва — две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Наасон, сина на Аминадав.
18. На втория ден принесе Натанаил, синът на Суар, първенецът на Исахар.
19. Принесе приноса си: едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет сикъла, един сребърен леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с маслинено масло за хлебен принос,
20. един тамянник от десет сикъла злато, пълен с тамян,
21. един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,
22. един козел в жертва за грях
23. и за примирителна жертва — две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Натанаил, сина на Суар.
24. На третия ден принесе първенецът на синовете на Завулон, Елиав, синът на Хелон.
25. Приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет сикъла, един сребърен леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с маслинено масло за хлебен принос,
26. един тамянник от десет сикъла злато, пълен с тамян,
27. един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,
28. един козел в жертва за грях
29. и за примирителна жертва — две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Елиав, сина на Хелон.
30. На четвъртия ден принесе първенецът на синовете на Рувим, Елисур, синът на Седиур.
31. Приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет сикъла, един сребърен

леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с маслинено масло за хлебен принос,
32. един тамянник от десет сикъла злато, пълен с тамян,
33. един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,
34. един козел в жертва за грях
35. и за примирителна жертва — две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Елисур, сина на Седиур.
36. На петия ден принесе първенецът на синовете на Симеон, Селумиил, синът на Сурисадай.
37. Приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет сикъла, един сребърен леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с маслинено масло за хлебен принос,
38. един тамянник от десет сикъла злато, пълен с тамян,
39. един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,
40. един козел в жертва за грях
41. и за примирителна жертва — две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Селумиил, сина на Сурисадай.
42. На шестия ден принесе първенецът на синовете на Гад, Елиасаф, синът на Деуил.
43. Приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет сикъла, един сребърен леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с маслинено масло за хлебен принос,
44. един тамянник от десет сикъла злато, пълен с тамян,
45. един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,
46. един козел в жертва за грях
47. и за примирителна жертва — две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Елиасаф, сина на Деуил.
48. На седмия ден принесе първенецът на синовете на Ефрем, Елисама, синът на Амиуд.
49. Приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет сикъла, един сребърен леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с маслинено масло за хлебен принос,
50. един тамянник от десет сикъла злато, пълен с тамян,
51. един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,
52. един козел в жертва за грях
53. и за примирителна жертва — две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Елисама, сина на Амиуд.
54. На осмия ден принесе първенецът на синовете на Манасия, Гамалиил, синът на Федасур.
55. Приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет сикъла, един сребърен леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с маслинено масло за хлебен принос,
56. един тамянник от десет сикъла злато, пълен с тамян,
57. един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,
58. един козел в жертва за грях
59. и за примирителна жертва — две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Гамалиил, сина на Федасур.
60. На деветия ден принесе първенецът на синовете на Вениамин, Авидан, синът на Гедеон.
61. Приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет сикъла, един сребърен леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с маслинено масло за хлебен принос,
62. един тамянник от десет сикъла злато, пълен с тамян,
63. един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,
64. един козел в жертва за грях
65. и за примирителна жертва — две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета.

Това беше приносът на Авидан, сина на Гедеон.
66. На десетия ден принесе първенецът на синовете на Дан, Ахиезер, синът на Амисадай.
67. Приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет сикъла, един сребърен леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с маслинено масло за хлебен принос,
68. един тамянник от десет сикъла злато, пълен с тамян,
69. един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,
70. един козел в жертва за грях
71. и за примирителна жертва — две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Ахиезер, сина на Амисадай.
72. На единадесетия ден принесе първенецът на синовете на Асир, Фагеил, синът на Охран.
73. Приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет сикъла, един сребърен леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с маслинено масло за хлебен принос,
74. един тамянник от десет сикъла злато, пълен с тамян,
75. един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,
76. един козел в жертва за грях
77. и за примирителна жертва — две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Фагеил, сина на Охран.
78. На дванадесетия ден принесе първенецът на синовете на Нефталим, Ахирей, синът на Енан.
79. Приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет сикъла, един сребърен леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с маслинено масло за хлебен принос,
80. един тамянник от десет сикъла злато, пълен с тамян,
81. един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,
82. един козел в жертва за грях
83. и за примирителна жертва — две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше жертвата на Ахирей, сина на Енан.
84. Това беше приносът за освещаването на олтара от израилевите първенци в деня, когато беше помазан: дванадесет сребърни блюда, дванадесет сребърни легена, дванадесет златни тамянника.
85. Всяко сребърно блюдо беше от сто и тридесет сикъла, а всеки леген беше от седемдесет сикъла; всичкото сребро на съдовете беше две хиляди и четиристотин сикъла, според сикъла на светилището.
86. Дванадесет златни тамянника пълни с тамян; всеки тамянник беше от десет сикъла, според сикъла на светилището, всичкото злато на тамянниците беше сто и двадесет сикъла.
87. Всичките говеда за всеизгаряне бяха дванадесет юнеца, освен тях и дванадесет овена, дванадесет едногодишни агнета, заедно с хлебния им принос, и дванадесет козела в жертва за грях.
88. И всичките говеда за примирителна жертва бяха двадесет и четири юнеца, освен тях и шестдесет овена, шестдесет козела, шестдесет едногодишни агнета. Това беше приносът за освещаването на олтара, след като беше помазан.
89. И когато Мойсей влезе в шатъра за срещане, за да говори с Бога, тогава чу гласа, който му говореше отгоре от умилостивилището, което беше върху ковчега на свидетелството между двата херувима; и му говореше.

Глава 8

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Говори на Аарон и му кажи: Когато палиш светилата, седемте светила да светят пред светилника.
3. И Аарон направи така: запали светилата на светилника, така че да светят към предната му страна, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.
4. А ето каква беше направата на светилника: изкован от злато, от стъблото до цветята си беше изкован; според образеца, който ГОСПОД показа на Мойсей, така той направи светилника.
5. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
6. Вземи левитите отсред израилевите синове и ги очисти.
7. И така да им направиш, за да ги очистиш: поръси ги с вода за очистване и нека обръснат цялото си тяло и да изперат дрехите си, и да се очистят.
8. После да вземат един юнец заедно с хлебния му принос от пшенично брашно, смесено с маслинено масло; а ти да вземеш друг юнец в жертва за грях.
9. И да приведеш левитите пред шатъра за срещане и да събереш цялото общество на израилевите синове.
10. И когато приведеш левитите пред ГОСПОДА, нека израилевите синове положат ръцете си на левитите
11. и Аарон да подвижи левитите пред ГОСПОДА като движим принос от страна на израилевите синове, за да бъдат те за извършване на ГОСПОДНАТА служба.
12. И левитите да положат ръцете си на главите на юнците; и да принесеш единия в жертва за грях, а другия във всеизгаряне на ГОСПОДА, за да направиш умилостивение за левитите.
13. И да поставиш левитите пред Аарон и пред синовете му и да ги подвижиш като движим принос на ГОСПОДА.
14. Така да отделиш левитите измежду израилевите синове и левитите ще бъдат Мои.
15. И след това левитите да влязат, за да обслужват шатъра за срещане. Така да ги очистиш и да ги подвижиш за движим принос.
16. Понеже те са Ми дадени изцяло измежду израилевите синове. Вместо всичките първородни от израилевите синове — всички, които отварят утроба — ги взех за Себе Си.
17. Защото всичките първородни измежду израилевите синове са Мои, и човек и животно. В деня, когато поразих всичките първородни в египетската земя, ги осветих за Себе Си.
18. А левитите взех вместо всичките първородни измежду израилевите синове.
19. И дадох левитите като дар на Аарон и на синовете му измежду израилевите синове, за да вършат службата на израилевите синове в шатъра за срещане и да правят умилостивение за израилевите синове, за да не се появи язва между израилевите синове, когато израилевите синове се приближават при светилището.
20. Тогава Мойсей и Аарон и цялото общество на израилевите синове направиха така с левитите; според всичко, което ГОСПОД заповяда на Мойсей за левитите, така направиха израилевите синове с тях.
21. И така, левитите се очистиха от греховете си и изпраха дрехите си. И Аарон ги подвижи като движим принос пред ГОСПОДА и Аарон направи умилостивение за тях, за да ги очисти.
22. И след това левитите влязоха в шатъра за срещане, за да вършат службата си пред Аарон и пред синовете му. Както ГОСПОД заповяда на Мойсей за левитите, така направиха с тях.
23. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
24. Ето определеното за левитите: от двадесет и пет години и нагоре да влиза в отряда, за да върши службата в шатъра за срещане,
25. а от петдесет години да престава да върши службата и да не служи вече.
26. Може да помага на братята си в шатъра за срещане, да пази заповяданото; но да не върши служба. Така да постъпваш с левитите по отношение на заповяданото за тях.

Глава 9

1. И ГОСПОД говори на Мойсей в Синайската пустиня, в първия месец на втората година, откакто излязоха от египетската земя, и каза:
2. Израилевите синове да направят пасхата на определеното й време.
3. На четиринадесетия ден от този месец привечер да я направите, на определеното й време. Да я направите според всичките й наредби и според всичките й правила.
4. И Мойсей каза на израилевите синове да направят пасхата.
5. И направиха пасхата на четиринадесетия ден от първия месец привечер, в Синайската пустиня; според всичко, което ГОСПОД заповяда на Мойсей, така направиха израилевите синове.
6. А имаше някои, които бяха нечисти поради мъртво човешко тяло и не можеха да направят пасхата в онзи ден, и те дойдоха пред Мойсей и пред Аарон в онзи ден.
7. И тези мъже му казаха: Ние сме нечисти поради мъртво човешко тяло; защо да ни спират да не принесем ГОСПОДНИЯ принос на определеното му време между израилевите синове?
8. А Мойсей им каза: Постойте, за да чуя какво ще заповяда ГОСПОД за вас.
9. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
10. Говори на израилевите синове и им кажи: Ако някой човек от вас или от потомството ви бъде нечист поради мъртво тяло или е далеч на път, да направи пасхата на ГОСПОДА.
11. Да я направят на четиринадесетия ден от втория месец, привечер, и да я ядат с безквасни хлябове и горчиви треви;
12. да не оставят от нея до сутринта и да не трошат кост от нея; да я направят според всичките наредби за пасхата.
13. А който е чист и не е на път, ако пренебрегне да направи пасхата, този човек да бъде изтребен отсред народа си, понеже не е принесъл ГОСПОДНИЯ принос на определеното му време; този човек ще носи греха си.
14. И ако някой чужденец, който пребивава между вас, желае да направи пасхата на ГОСПОДА, нека я направи според наредбата за пасхата и според правилото за нея. Една наредба да имате както за чужденеца, така и за местния жител.
15. И в деня, когато скинията беше издигната, облакът покри скинията, шатъра на свидетелството. И от вечер до сутрин над скинията имаше като огнено явление.
16. Така ставаше винаги: облакът я покриваше и нощем имаше като огнено явление.
17. И когато облакът се вдигаше от шатъра, израилевите синове тръгваха; и на мястото, където застанеше облакът, там израилевите синове разполагаха стан.
18. По заповед на ГОСПОДА тръгваха израилевите синове и по заповед на ГОСПОДА разполагаха стан; и през всичките дни, когато облакът стоеше над скинията, те оставаха на стан.
19. И когато облакът стоеше над скинията много дни, израилевите синове пазеха заповяданото от ГОСПОДА и не тръгваха.
20. А когато облакът стоеше над скинията малко дни, по заповед от ГОСПОДА оставаха на стан и по заповед от ГОСПОДА тръгваха.
21. И когато облакът стоеше само от вечер до сутрин и облакът се вдигаше на сутринта, тогава те тръгваха. Било денем или нощем, когато облакът се вдигаше, тогава и те тръгваха.
22. Ако облакът оставаше над скинията и стоеше над нея два дни или един месец, или дълго време, израилевите синове оставаха на стан и не тръгваха; а когато той се вдигаше, тръгваха.
23. По заповед от ГОСПОДА разполагаха стан и по заповед от ГОСПОДА тръгваха. Те пазеха заповяданото от ГОСПОДА, както ГОСПОД заповядваше чрез Мойсей.

Глава 10

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Направи си две сребърни тръби; изковани да ги направиш и да ти служат за свикване на обществото и за вдигане на становете.
3. Когато затръбят с тях, цялото общество да се събере при теб до входа на шатъра за срещане.
4. Ако затръбят само с едната, да се събират при теб първенците, израилевите хилядници.
5. А когато затръбите високо, тогава да се вдигат становете, които са разположени към изток.
6. И когато затръбите високо втори път, тогава да се вдигат становете, които са разположени към юг. Да тръбят високо, за да се вдигат.
7. Но за събиране на събранието да тръбите, но без да тръбите високо.
8. Свещениците, синовете на Аарон, да тръбят с тръбите. Те да ви бъдат вечна наредба в поколенията ви.
9. И когато излизате на война в земята си против притеснителя, който би ви притеснил, тогава да затръбите високо с тръбите и ще бъдете спомнени пред ГОСПОДА, вашия Бог, и ще бъдете избавени от враговете си.
10. И в дните на радостта си и на празниците си, и на новолунията си да тръбите с тръбите при всеизгаряния си и при примирителните си жертви; и те да ви бъдат за спомен пред вашия Бог. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.
11. И във втората година, във втория месец, на двадесетия ден от месеца облакът се вдигна от скинията на свидетелството.
12. И израилевите синове се вдигнаха от Синайската пустиня според пътуванията си. И облакът застана в пустинята Фаран.
13. Вдигнаха се за първи път според заповедта на ГОСПОДА чрез Мойсей.
14. Знамето на стана на синовете на Юда се вдигна първо според войнствата им. И над войнството му беше Наасон, синът на Аминадав.
15. Над войнството на племето на синовете на Исахар беше Натанаил, синът на Суар.
16. А над войнството на племето на синовете на Завулон беше Елиав, синът на Хелон.
17. Тогава се свали скинията и се вдигнаха синовете на Гирсон и синовете на Мерарий, които носеха скинията.
18. После се вдигна знамето на стана на Рувим според войнствата им. И над войнството му беше Елисур, синът на Седиур.
19. Над войнството на племето на синовете на Симеон беше Селумиил, синът на Сурисадай.
20. А над войнството на племето на синовете на Гад беше Елиасаф, синът на Деуил.
21. После се вдигнаха каатците, които носеха светилището; и скинията се издигаше до тяхното пристигане.
22. И знамето на стана на синовете на Ефрем се вдигна според войнствата им. И над войнството му беше Елисама, синът на Амиуд.
23. Над войнството на племето на синовете на Манасия беше Гамалиил, синът на Федасур.
24. А над войнството на племето на синовете на Вениамин беше Авидан, синът на Гедеон.
25. И знамето на стана на синовете на Дан, които бяха последни от всички станове, се вдигна според войнствата им. И над войнството му беше Ахиезер, синът на Амисадай.
26. Над войнството на племето на синовете на Асир беше Фагеил, синът на Охран.
27. А над войнството на племето на синовете на Нефталим беше Ахирей, синът на Енан.
28. Така ставаше пътуването на израилевите синове според войнствата им; така се вдигаха.
29. И Мойсей каза на Овав, сина на мадиамеца Рагуил, тъста на Мойсей: Ние тръгваме за онова място, за което ГОСПОД каза: Ще ви го дам. Ела заедно с нас и ще ти сторим добро, защото ГОСПОД е обещал добро на Израил.
30. Но той му каза: Няма да дойда, а ще отида в своята си земя и при рода си.
31. А Мойсей каза: Моля те, не ни оставяй, понеже ти знаеш къде трябва да разполагаме стан

в пустинята и ще бъдеш очи за нас.
32. И ако дойдеш с нас, доброто, което ГОСПОД ще направи на нас, същото добро ще направим и ние на теб.
33. И така, пропътуваха тридневен път от ГОСПОДНАТА планина; и ковчегът на ГОСПОДНИЯ завет се движеше на тридневен път пред тях, за да им търси място за почивка.
34. И ГОСПОДНИЯТ облак беше над тях денем, когато тръгваха от стана.
35. И когато ковчегът се вдигаше, Мойсей казваше: Стани, ГОСПОДИ и да се разпръснат враговете Ти, и да побягнат отпред Теб онези, които Те мразят!
36. А когато се спираше, той казваше: Върни се, ГОСПОДИ, при десетките хиляди на израилевите хиляди!

Глава 11

1. И народът роптаеше и това беше зло в ушите на ГОСПОДА. И ГОСПОД чу и гневът Му пламна, и огън от ГОСПОДА се запали между тях и пояждаше в края на стана.
2. Тогава народът извика към Мойсей и Мойсей се помоли на ГОСПОДА, и огънят престана.
3. И онова място се нарече Тавера, защото огън от ГОСПОДА гореше между тях.
4. И разноплеменното множество, което беше между тях, стръвно пожела месо; и израилевите синове също плакаха отново и казаха: Кой ще ни даде месо да ядем?
5. Ние помним рибата, която ядяхме даром в Египет, краставиците и динете, и праза, и лука, и чесъна;
6. а сега душата ни е изсъхнала — нищо няма, няма какво да гледаме освен тази манна!
7. А манната приличаше на кориандрово семе и беше на вид като бделионова смола.
8. И народът се пръсна наоколо и я събираше, мелеше я в мелници или я чукаше в чутури и я вареше в гърнета, и правеше пити от нея. А вкусът й беше като вкус на пити, пържени в масло.
9. Когато нощем падаше росата в стана, с нея падаше и манна.
10. И Мойсей чу как народът плачеше в родовете си, всеки при входа на шатрата си, и ГОСПОДНИЯТ гняв пламна силно. И това беше зло в очите на Мойсей.
11. И Мойсей каза на ГОСПОДА: Защо си наскърбил слугата Си? И защо не съм придобил Твоето благоволение, та си сложил върху мен товара на целия този народ?
12. Аз ли съм носил в утробата си целия този народ, или аз съм го родил, че ми казваш: Носи ги в пазвата си, както кърмачка носи кърмачето, до земята, за която си се клел на бащите им?
13. Откъде у мен месо да дам на целия този народ! Защото плачат пред мен и казват: Дай ни месо да ядем!
14. Аз не мога сам да нося целия този народ, защото е много тежък за мен.
15. Ако така постъпваш с мен, моля Ти се, убий ме още сега, ако съм намерил Твоето благоволение, за да не гледам злощастието си!
16. И ГОСПОД каза на Мойсей: Събери ми седемдесет мъже измежду израилевите старейшини, за които знаеш, че са старейшини на народа и негови надзорници, и ги доведи при шатъра за срещане, за да застанат там с теб.
17. И Аз ще сляза и ще говоря там с теб, и ще взема от Духа, който е на теб, и ще сложа на тях, за да носят товара на народа заедно с теб, за да не го носиш ти сам.
18. И кажи на народа: Осветете се за утре и ще ядете месо, защото плакахте в ушите на ГОСПОДА и казвахте: Кой ще ни даде месо да ядем, защото добре ни беше в Египет! Затова ГОСПОД ще ви даде месо и ще ядете.
19. Няма да ядете един ден, нито два дни, нито пет дни, нито десет дни, нито двадесет дни,
20. а цял месец, докато ви излезе от носа и ви втръсне, защото презряхте ГОСПОДА, който е между вас, и плакахте пред Него, и казвахте: Защо излязохме от Египет?
21. И Мойсей каза: Народът, сред който съм, е шестстотин хиляди души пешаци, а Ти казваш: Ще им дам да ядат месо цял месец.
22. Да се изколят ли за тях овцете и говедата, за да им бъдат достатъчни, или да им се съберат всичките риби на морето, за да им бъдат достатъчни?
23. А ГОСПОД каза на Мойсей: Скъсила ли се е ръката на ГОСПОДА? Сега ще видиш дали ще ти се сбъдне словото Ми, или не.
24. И така, Мойсей излезе и каза на народа думите на ГОСПОДА. И събра седемдесет мъже от старейшините на народа и ги постави около шатъра.
25. Тогава ГОСПОД слезе в облака и говори с него, и взе от Духа, който беше на него, и го сложи на седемдесетте старейшини. И когато Духът дойде на тях, те пророкуваха, но не повториха.
26. Но двама от мъжете бяха останали в стана. Името на единия от тях беше Елдад, а името на другия — Модад. И на тях дойде Духът; те бяха от записаните, но не бяха излезли при шатъра

и пророкуваха в стана.
27. И едно момче изтича и съобщи на Мойсей, и каза: Елдад и Модад пророкуват в стана.
28. И Иисус, Навиевият син, слугата на Мойсей, един от избраните му, проговори и каза: Господарю мой, Мойсей, забрани им!
29. А Мойсей му каза: Ревнуваш ли за мен? Да бяха всички от ГОСПОДНИЯ народ пророци и да сложеше ГОСПОД Духа Си на тях!
30. И Мойсей се оттегли в стана, той и израилевите старейшини.
31. Тогава излезе вятър от ГОСПОДА и докара от морето пъдпъдъци, и ги хвърли върху стана, до един ден път от едната страна и до един ден път от другата страна около стана, и до два лакътя от повърхността на земята.
32. Тогава народът стана и целия онзи ден и цялата нощ, и целия следващ ден събираше пъдпъдъците. Който събра най-малко, събра десет кора. И си ги овесиха да се сушат около стана.
33. А когато месото беше още в зъбите им и още не беше сдъвкано, ГОСПОДНИЯТ гняв пламна против народа и ГОСПОД порази народа с много голяма язва.
34. И нарекоха това място Киврот-Атаава, защото там беше погребан лакомият народ.
35. А от Киврот-Атаава народът се вдигна за Асирот и остана в Асирот.

Глава 12

1. А Мариам и Аарон говориха против Мойсей заради етиопката, която беше взел за жена — защото беше взел една етиопка за жена — и казаха:
2. Само чрез Мойсей ли говори ГОСПОД? Не говори ли и чрез нас? И ГОСПОД чу това.
3. А Мойсей беше много кротък човек, повече от всички хора, които бяха на земята.
4. И ГОСПОД веднага каза на Мойсей, на Аарон и на Мариам: Излезте вие тримата при шатъра за срещане! И те излязоха и тримата.
5. Тогава ГОСПОД слезе в облачен стълб, застана пред входа на шатъра и повика Аарон и Мариам и те двамата излязоха.
6. И каза: Слушайте сега думите Ми! Ако има пророк между вас, Аз, ГОСПОД, ще му стана познат чрез видение, насън ще му говоря.
7. Но слугата Ми Мойсей не е така. Той е верен в целия Ми дом;
8. с него говоря лице в лице, ясно, а не със загадки; и той гледа образа на ГОСПОДА. Как не се убояхте вие да говорите против слугата Ми Мойсей?
9. И гневът на ГОСПОДА пламна против тях и Той си отиде.
10. И като облакът се оттегли от шатъра, ето, Мариам беше прокажена, бяла като сняг; и Аарон погледна Мариам и ето, тя беше прокажена.
11. Тогава Аарон каза на Мойсей: Моля те, господарю мой, не ни възлагай този грях, с който извършихме безумие и съгрешихме!
12. Нека тя не бъде като мъртво дете, на което половината от тялото се е разложило, когато излиза от утробата на майка си!
13. И Мойсей извика към ГОСПОДА и каза: О Боже, моля Ти се, изцели я!
14. А ГОСПОД каза на Мойсей: Ако баща й я беше заплюл в лицето, нямаше ли да бъде посрамена седем дни? Нека бъде затворена извън стана седем дни и след това може да се прибере.
15. И така, Мариам беше затворена седем дни извън стана и народът не се вдигна, докато Мариам не се прибра.
16. След това народът се вдигна от Асирот и разположи стан в пустинята Фаран.

Глава 13

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Изпрати мъже, за да разузнаят ханаанската земя, която Аз давам на израилевите синове! Да изпратите по един мъж от всяко племе на бащите им и всеки да е първенец между тях.
3. И така, Мойсей ги изпрати от пустинята Фаран според ГОСПОДНАТА заповед. Всичките мъже бяха началници между израилевите синове.
4. Ето имената им: от рувимовото племе: Самуй, синът на Закхур;
5. от симеоновото племе: Сафат, синът на Хорий;
6. от юдовото племе: Халев, синът на Ефоний;
7. от исахаровото племе: Игал, синът на Йосиф;
8. от ефремовото племе: Осия, синът на Навий;
9. от вениаминовото племе: Фалтий, синът на Рефу;
10. от завулоновото племе: Гадиил, синът на Содий;
11. от йосифовото племе: от Манасиевото племе: Гадий, синът на Сусий;
12. от дановото племе: Амиил, синът на Гамалий;
13. от асировото племе: Сетур, синът на Михаил;
14. от нефталимовото племе: Наавий, синът на Волсий;
15. от гадовото племе: Геуил, синът на Махний.
16. Това са имената на мъжете, които Мойсей изпрати, за да разузнаят земята. И Мойсей нарече Осия, сина на Навий, Иисус.
17. Като ги изпрати да разузнаят ханаанската земя, Мойсей им каза: Изкачете се на южната страна и се качете на хълмовете,
18. и огледайте земята каква е и народът, който живее в нея, силен ли е, или слаб, малоброен ли е, или многоброен;
19. и каква е земята, в която живее, добра ли е, или лоша; и какви са градовете, в които те живеят, от шатри ли са, или са укрепени;
20. и каква е земята, плодородна ли е, или слаба, има ли по нея дървета, или не. И бъдете смели и донесете от плодовете на земята. А тогава беше времето на първозрялото грозде.
21. И така, те се качиха и разузнаха земята от пустинята Цин до Реов при прохода на Емат.
22. После се изкачиха на южната страна и дойдоха до Хеврон, където живееха Ахиман, Сесай и Талмай, синовете на Енак. А Хеврон беше построен седем години преди египетския Цоан.
23. И когато дойдоха до долината Есхол, отрязаха от там една лозова пръчка с един грозд, който двама носеха на прът; взеха и нарове и смокини.
24. Онова място се нарече долина Есхол поради грозда, който израилевите синове отрязаха от там.
25. И след четиридесет дни те се върнаха от разузнаването на земята.
26. И дойдоха при Мойсей, при Аарон и при цялото общество израилеви синове в пустинята Фаран, в Кадис, и дадоха отчет пред тях и пред цялото общество, и им показаха плода на земята.
27. И им разказаха, като говориха: Ходихме в земята, в която ни изпрати. Наистина там текат мляко и мед — ето и плода й.
28. Но народът, който живее в земята, е силен и градовете — укрепени и много големи; там видяхме и синовете на Енак.
29. Амаличаните живеят в южната земя, хетейците, евусейците и аморейците живеят по хълмовете, а ханаанците живеят при морето и край бреговете на Йордан.
30. А Халев успокояваше народа пред Мойсей, като казваше: Да вървим напред и да я завладеем, защото със сигурност ще я превземем!
31. А мъжете, които бяха отишли заедно с него, казаха: Не можем да излезем против онзи народ, защото е по-силен от нас.
32. И пуснаха лош слух сред израилевите синове за земята, която бяха разузнали, и казваха:

Земята, която обходихме, за да я разузнаем, е земя, която изпояжда жителите си; и всичките хора, които видяхме в нея, са много високи мъже.
33. Там видяхме великаните, синовете на Енак, от великанския род; и пред тях ни се виждаше, че сме като скакалци, а такива бяхме и в техните очи.

Глава 14

1. Тогава цялото общество извика с висок глас и народът плака през онази нощ.
2. И всичките израилеви синове роптаеха против Мойсей и Аарон, и цялото общество им говореше: Да бяхме измрели в египетската земя или в тази пустиня да бяхме измрели!
3. И защо ни води ГОСПОД в тази земя да паднем от меч и жените ни и децата ни да бъдат разграбени? Не беше ли по-добре за нас да се върнем в Египет?
4. И си казаха един на друг: Да си поставим началник и да се върнем в Египет!
5. Тогава Мойсей и Аарон паднаха на лицата си пред цялото събрание на обществото на израилевите синове.
6. И Иисус, синът на Навий, и Халев, синът на Ефоний, от онези, които бяха разузнали земята, раздраха дрехите си;
7. и говориха на цялото общество на израилевите синове и казваха: Земята, която обходихме, за да я разузнаем, е много, много добра земя.
8. Ако ГОСПОД има благоволение към нас, Той ще ни въведе в тази земя и ще ни я даде — земя, където текат мляко и мед.
9. Само не въставайте против ГОСПОДА и не се страхувайте от народа на земята, защото той е хляб за нас! Защитата му се оттегли от него, а ГОСПОД е с нас; не се бойте от тях!
10. Но цялото общество каза да ги убият с камъни. Тогава ГОСПОДНАТА слава се яви в шатъра за срещане пред всичките израилеви синове.
11. И ГОСПОД каза на Мойсей: Докога ще Ме презира този народ и докога няма да Ми вярва въпреки всичките знамения, които съм извършил сред него?
12. Ще го поразя с мор и ще го изтребя, а теб ще направя народ по-голям и по-силен от него.
13. Но Мойсей каза на ГОСПОДА: Тогава египтяните ще чуят — защото Ти със силата Си си извел този народ отсред тях —
14. и ще се каже на жителите на тази земя, които са чули, че Ти, ГОСПОДИ, си сред този народ и че Ти, ГОСПОДИ, се явяваш лице с лице, и че облакът Ти стои над него, и че Ти вървиш пред него в облачен стълб денем и в огнен стълб нощем.
15. И ако убиеш този народ като един човек, тогава народите, които са чули за Теб, ще говорят и ще казват:
16. Понеже ГОСПОД не можа да въведе този народ в земята, за която му се кле, затова го изкла в пустинята.
17. И сега, моля Ти се, нека се възвеличи силата на Господа, както си говорил, като си казал:
18. ГОСПОД е дълготърпелив и многомилостив, прощава беззаконие и престъпление, но никак не оставя ненаказан виновния, и въздава беззаконието на бащите върху децата до третото и четвъртото поколение.
19. Прости, моля Ти се, беззаконието на този народ според голямата Си милост и както си прощавал на този народ от Египет до тук.
20. И ГОСПОД каза: Прощавам според думата ти,
21. но наистина — жив съм Аз и целият свят ще се изпълни с ГОСПОДНАТА слава —
22. всички тези мъже, които видяха славата Ми и знаменията, които извърших в Египет и в пустинята, и Ме изпитваха десет пъти досега, и не послушаха гласа Ми,
23. наистина те няма да видят земята, за която се клех на бащите им — никой от онези, които Ме презряха, няма да я види!
24. Но понеже слугата ми Халев има в себе си друг дух и той напълно Ме последва, затова него ще въведа в земята, в която влезе, и потомството му ще я наследи.
25. А амаличаните и ханаанците живеят в долината. Утре се върнете и идете в пустинята към Червено море!
26. ГОСПОД говори още на Мойсей и Аарон, и каза:
27. Докога ще търпя това зло общество, което роптае против Мен? Чух роптанията на израилевите синове, с които роптаят против Мен.

28. Кажи им: Жив съм Аз, заявява ГОСПОД — наистина ще ви направя така, както вие говорихте в ушите Ми!
29. Труповете ви ще паднат в тази пустиня и от преброените между вас, колкото сте на брой, от двадесет години и нагоре, които роптахте против Мен,
30. нито един няма да влезе в земята, за която се клех да ви заселя в нея, освен Халев, сина на Ефоний, и Иисус, сина на Навий.
31. А децата ви, за които казахте, че ще бъдат разграбени, тях ще въведа и те ще познаят земята, която вие презряхте.
32. А вашите трупове ще паднат в тази пустиня.
33. И децата ви ще скитат по пустинята четиридесет години и ще теглят заради вашите блудства, докато труповете ви се довършат в пустинята.
34. Според броя на дните, за които разузнахте земята, четиридесет дни, по един ден за една година, четиридесет години ще теглите заради беззаконията си и ще познаете какво е Аз да се отвърна.
35. Аз, ГОСПОД, говорих. Наистина така ще направя на цялото това зло общество, което се е събрало против Мен: в тази пустиня ще се довършат и в нея ще измрат.
36. И онези мъже, които Мойсей изпрати да разузнаят земята и които се върнаха и подбудиха цялото общество да роптае против него, като пуснаха лош слух за земята,
37. тези мъже, които пуснаха лош слух за земята, измряха от язвата пред ГОСПОДА.
38. А Иисус, синът на Навий, и Халев, синът на Ефоний, останаха живи измежду онези мъже, които ходиха да разузнаят земята.
39. И когато Мойсей говори тези думи на всичките израилеви синове, народът плака много.
40. И на сутринта станаха рано, за да се изкачат на върха на хълма и казаха: Ето ни, ще се изкачим на мястото, за което ГОСПОД говори, защото съгрешихме.
41. А Мойсей каза: Защо престъпвате ГОСПОДНАТА заповед? Това няма да успее.
42. Не се изкачвайте, защото ГОСПОД не е между вас, да не би да ви победят враговете ви,
43. защото амаличаните и ханаанците са там пред вас и ще паднете от меч. Понеже отстъпихте и не следвахте ГОСПОДА, затова ГОСПОД няма да бъде с вас.
44. Те обаче дръзнаха да се изкачат на върха на хълма. Но ковчегът на ГОСПОДНИЯ завет и Мойсей не излязоха от стана.
45. Тогава амаличаните и ханаанците, които живееха на онзи хълм, слязоха и ги разбиха, и ги разпиляха чак до Хорма.

Глава 15

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Говори на израилевите синове и им кажи: Когато влезете в земята, която Аз ви давам да живеете в нея,
3. и принесете жертва чрез огън на ГОСПОДА, било всеизгаряне, или жертва за изпълнение на обрек, или доброволен принос, или на празниците си, за да направите благоухание на умилостивение на ГОСПОДА от говедата или от дребния добитък,
4. тогава онзи, който принася приноса си на ГОСПОДА, нека принесе за хлебен принос една десета от ефа пшенично брашно, смесено с четвърт ин маслинено масло.
5. И за всяко агне на всеизгарянето или на жертвата да прибавиш четвърт ин вино за възлияние;
6. или за всеки овен да прибавиш за хлебен принос две десети от ефа пшенично брашно, смесено с една трета ин маслинено масло;
7. и за възлияние да принесеш една трета ин вино за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА.
8. И ако принесеш юнец за всеизгаряне или като жертва за изпълнение на обрек, или примирителна жертва на ГОСПОДА,
9. тогава с юнеца да принесеш за хлебен принос три десети от ефа пшенично брашно, смесено с половин ин маслинено масло;
10. и да принесеш за възлияние половин ин вино, жертва чрез огън за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА.
11. Така трябва да се прави при всяко говедо или при всеки овен, или при всяко агне или яре.
12. Според броя, който ще принесете, да направите така за всяко едно според броя им.
13. Всеки местен жител да прави така, когато принася жертва чрез огън за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА.
14. Ако някой чужденец живее между вас, или който е между вас във всичките ви поколения и принася жертва чрез огън за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА, да направи също така, както правите вие.
15. Що се отнася до събранието, една наредба да има за вас и за чужденеца, който живее между вас, една вечна наредба в поколенията ви; както сте вие, така да бъде и чужденецът пред ГОСПОДА.
16. Един закон и едно правило да има за вас и за чужденеца, който живее между вас.
17. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
18. Говори на израилевите синове и им кажи: Когато влезете в земята, в която Аз ви въвеждам,
19. и ядете от хляба на земята, тогава да принесете на ГОСПОДА възвишаем принос.
20. От първото си тесто да принесете пита за възвишаем принос — да я издигнете, както правите с възвишаемия принос от харман.
21. От първото си тесто да давате на ГОСПОДА възвишаем принос в поколенията си.
22. И ако неволно съгрешите и не изпълните всички тези заповеди, които ГОСПОД каза на Мойсей —
23. всичко, което ГОСПОД ви заповяда чрез Мойсей от деня, когато ГОСПОД даде заповедта, и нататък в поколенията ви —
24. ако е извършено от незнание, без да знае обществото, нека цялото общество принесе един юнец във всеизгаряне за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА заедно с хлебния му принос и с възлиянието му, според правилото, и един козел в жертва за грях.
25. И свещеникът да направи умилостивение за цялото общество израилеви синове и ще им се прости, защото е било от незнание и те са принесли приноса си, жертва чрез огън на ГОСПОДА, и жертвата си за грях пред ГОСПОДА за греха си от незнание.
26. И ще се прости на цялото общество израилеви синове и на чужденеца, който живее между тях, защото за целия народ е било от незнание.

27. А ако един човек съгреши от незнание, да принесе едногодишна коза в жертва за грях;
28. и свещеникът да направи умилостивение за човека, който е съгрешил от незнание; когато съгреши от незнание пред ГОСПОДА, да направи умилостивение за него и ще му се прости.
29. За местния жител от израилевите синове и за чужденеца, който живее между тях, да имате един закон за този, който съгреши от незнание.
30. Но ако някой извърши това с дръзка ръка, бил той от местните жители, или от чужденците, той показва презрение към ГОСПОДА; този човек да бъде изтребен отсред народа си.
31. Понеже е презрял словото на ГОСПОДА и е престъпил заповедта Му, този човек непременно да се изтреби — беззаконието му ще бъде върху него.
32. И когато израилевите синове бяха в пустинята, намериха един човек, който събираше дърва в съботен ден.
33. И онези, които го намериха, като събираше дърва, го доведоха при Мойсей и Аарон и при цялото общество.
34. И го сложиха под стража, понеже още не беше определено какво трябваше да направят с него.
35. И ГОСПОД каза на Мойсей: Човекът непременно трябва да се умъртви. Цялото общество да го убие с камъни вън от стана.
36. Тогава цялото общество го изведе вън от стана и го уби с камъни и той умря, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.
37. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
38. Говори на израилевите синове и им кажи в поколенията си да правят ресни по краищата на дрехите си и да сложат син ширит на ресните на краищата.
39. И това да ви бъде за ресни за напомняне и като ги гледате, да помните всичките заповеди на ГОСПОДА и да ги изпълнявате, и да не се оглеждате според своите си сърца и според своите си очи, след които вие блудствате,
40. а да помните и изпълнявате всичките Ми заповеди, и да бъдете свети на вашия Бог.
41. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог, който ви изведох от египетската земя, за да ви бъда Бог. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.

Глава 16

1. А Корей, синът на Исаар, син на Каат, син на Леви, предприе, и с него Датан и Авирон, синовете на Елиав, и Он, синът на Фалет, Рувимови потомци,
2. и се вдигнаха против Мойсей с двеста и петдесет мъже от израилевите синове, първенци на обществото, призованите на събранието, именити мъже.
3. Те се събраха против Мойсей и против Аарон и им казаха: Стига ви толкова! Цялото общество е свято, всеки един от тях и ГОСПОД е сред тях. Защо вие се възвишавате над събранието на ГОСПОДА?
4. А Мойсей, като чу това, падна на лицето си;
5. и говори на Корей и на цялото му общество и каза: Утре ГОСПОД ще покаже кои са Негови и кой е свят, за да го остави да се приближи до Него. И когото Той избере, него ще остави да се приближи до Него.
6. Направете така: вземете си кадилници, Корей и цялото ти общество,
7. и утре сложете в тях огън и сложете отгоре тамян пред ГОСПОДА; и когото ГОСПОД избере, той ще бъде свят. Стига ви толкова, левийци!
8. И Мойсей каза на Корей: Чуйте сега, вие, синове на Леви:
9. Малко ли ви е това, че Израилевият Бог ви отдели от израилевото общество и ви направи да се приближавате при Него, за да вършите службата на ГОСПОДНАТА скиния и да стоите пред обществото, за да му служите;
10. че направи теб и всичките ти братя, синовете на Леви, заедно с теб, да се приближавате при Него? И свещенството ли искате?
11. Така че ти и цялото ти общество сте се събрали против ГОСПОДА — защото кой е Аарон, че да роптаете против него?
12. И Мойсей изпрати да повикат Датан и Авирон, синовете на Елиав. А те отговориха: Няма да дойдем.
13. Малко ли е това, че си ни извел от земя, в която текат мляко и мед, за да ни измориш в пустинята, а и на владетел ли искаш да се направиш над нас?
14. При това ти не си ни довел в земя, където текат мляко и мед, нито пък си ни дал да наследим ниви и лозя. Ще извадиш ли очите на тези хора? Няма да дойдем!
15. Тогава Мойсей се разгневи много и каза на ГОСПОДА: Не поглеждай благосклонно на приноса им! Аз не съм взел нито едно магаре от тях и на никого от тях не съм сторил зло!
16. И Мойсей каза на Корей: Утре ти и цялото ти общество да се намерите пред ГОСПОДА — ти и те, и Аарон.
17. И вземете всеки кадилницата си, сложете в тях тамян и занесете пред ГОСПОДА всеки кадилницата си, двеста и петдесет кадилници; също и ти и Аарон — всеки своята кадилница.
18. И те взеха всеки кадилницата си, сложиха огън в тях, сложиха отгоре и тамян и застанаха пред входа на шатъра за срещане заедно с Мойсей и Аарон.
19. Корей събра против тях и цялото общество пред входа на шатъра за срещане. И ГОСПОДНАТА слава се яви на цялото общество.
20. И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и каза:
21. Отделете се отсред това общество, за да ги изтребя в един миг!
22. А те паднаха на лицата си и казаха: О, Боже, Боже на духовете на всяка плът! Ако един човек е съгрешил, ще се разгневиш ли на цялото общество?
23. А ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
24. Говори на обществото и им кажи: Отдръпнете се настрани от жилищата на Корей, Датан и Авирон!
25. Тогава Мойсей стана и отиде при Датан и Авирон, а израилевите старейшини отидоха след него.
26. И той говори на обществото и каза: Моля ви се, отстъпете от шатрите на тези безбожни мъже и не се допирайте до нищо тяхно, за да не погинете сред всичките им грехове!

27. И те се отдръпнаха настрани от жилищата на Корей, Датан и Авирон. А Датан и Авирон излязоха и застанаха при входовете на шатрите си с жените си и синовете си, и челядите си.
28. И Мойсей каза: По това ще познаете, че ГОСПОД ме е изпратил да върша всички тези дела, и че не ги върша от себе си:
29. ако тези умрат, както умират всички хора, или ако им се въздаде, както се въздава на всички хора, то ГОСПОД не ме е изпратил.
30. Но ако ГОСПОД направи нещо ново — ако земята отвори устата си и ги погълне с всичко, което е тяхно, и те слязат живи в Шеол — тогава ще познаете, че тези хора презряха ГОСПОДА.
31. И когато той изговори всички тези думи, земята под тях се разпука;
32. земята отвори устата си и погълна тях и домочадията им, всичките хора на Корей и целия им имот.
33. Те и всичко тяхно слязоха живи в Шеол, земята ги покри и те погинаха отсред събранието.
34. А целият Израил, който беше около тях, се разбяга при техния вик, като казваха: Да не погълне земята и нас!
35. И огън излезе от ГОСПОДА и пояде онези двеста и петдесет мъже, които принесоха тамяна.
36. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
37. Кажи на Елеазар, сина на Аарон, свещеника, да прибере кадилниците отсред изгореното; а ти разпръсни огъня надалеч, защото са свети.
38. Кадилниците на тези мъже, които съгрешиха против живота си — нека ги направят на плочи за обковаване на олтара, защото те ги принесоха пред ГОСПОДА и затова са свети; и те ще бъдат за знамение на израилевите синове.
39. И свещеникът Елеазар прибра бронзовите кадилници, които изгорелите бяха принесли, и ги направиха на плочи за обковаване на олтара,
40. като спомен за израилевите синове, че никой чужд човек, който не е от потомството на Аарон, не бива да пристъпва да кади тамян пред ГОСПОДА, за да не стане като Корей и обществото му — както ГОСПОД му говори чрез Мойсей.
41. А на следващата сутрин цялото общество израилеви синове зароптаха против Мойсей и Аарон, като казваха: Вие избихте ГОСПОДНИЯ народ!
42. Но когато обществото се беше събрало против Мойсей и Аарон, се обърнаха към шатъра за срещане, и ето, облакът го покри и ГОСПОДНАТА слава се яви.
43. И Мойсей и Аарон дойдоха пред шатъра за срещане.
44. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
45. Отдръпнете се отсред това общество и ще ги погубя в един миг! А те паднаха на лицата си.
46. И Мойсей каза на Аарон: Вземи кадилницата си, сложи в нея огън от олтара и сложи на него тамян, и иди бързо при обществото, и направи умилостивение за тях; защото гняв излезе от ГОСПОДА, язвата започна!
47. И Аарон взе кадилницата, както беше казал Мойсей, и изтича сред събранието. И ето, язвата беше започнала между народа; и той сложи тамяна и направи умилостивение за народа.
48. И застана между мъртвите и живите и язвата престана.
49. Умрелите от язвата бяха четиринадесет хиляди и седемстотин, освен онези, които умряха заради Корей.
50. И Аарон се върна при Мойсей при входа на шатъра за срещане, защото язвата престана.

Глава 17

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Говори на израилевите синове и вземи от тях дванадесет жезъла, по един жезъл за всеки бащин дом, от всичките им първенци според бащините им домове, и напиши името на всекиго на жезъла му.
3. На Левиевия жезъл напиши името на Аарон; понеже ще има по един жезъл за всеки началник на бащините им домове.
4. И ги положи в шатъра за срещане пред свидетелството, където Аз се срещам с вас.
5. И жезълът на човека, когото избера, ще цъфне. Така ще направя да престанат пред Мен роптанията на израилевите синове, с които те роптаят против вас.
6. И Мойсей говори на израилевите синове и всичките им първенци му дадоха по един жезъл за всеки първенец според бащините си домове, дванадесет жезъла; и жезълът на Аарон беше между жезлите им.
7. И Мойсей положи жезлите пред ГОСПОДА в шатъра на свидетелството.
8. И на следващия ден, когато Мойсей влезе в шатъра на свидетелството, ето, жезълът на Аарон за Левиевия дом беше цъфнал — беше изкарал пъпки и цветове и завързал зрели бадеми.
9. И Мойсей изнесе всичките жезли отпред ГОСПОДА при всичките израилеви синове и те ги видяха и взеха всеки жезъла си.
10. И ГОСПОД каза на Мойсей: Върни жезъла на Аарон пред свидетелството, за да се пази за знак за бунтовниците; и така да сложиш край на роптанията им пред Мен, за да не измрат.
11. И Мойсей направи така. Както му заповяда ГОСПОД, така направи.
12. Тогава израилевите синове говориха на Мойсей и казаха: Ето, ние загиваме, изгубени сме, всички сме изгубени!
13. Всеки, който се приближи до ГОСПОДНАТА скиния, умира — всички ли да измрем?

Глава 18

1. И ГОСПОД каза на Аарон: Ти, синовете ти и домът на баща ти с теб ще отнемате беззаконието на светилището; и ти и синовете ти с теб ще отнемате беззаконието на свещенството си.
2. И приближи при себе си и братята си, левиевото племе, племето на баща си, за да се свържат с теб и да ти слугуват; а ти и синовете ти с теб да сте пред шатъра на свидетелството.
3. И левитите да пазят заповяданото за теб и заповяданото за целия шатър; само до принадлежностите на светилището и до олтара да не се приближават, за да не умрат, и те, и вие.
4. Нека бъдат свързани с теб и да пазят заповяданото за шатъра за срещане според всяко служение на шатъра; и външен да не се приближи при вас.
5. И да пазите заповяданото за светилището и заповяданото за олтара, за да не дойде вече гняв върху израилевите синове.
6. И ето, Аз взех братята ви, левитите, измежду израилевите синове; те са ви като дар, дадени на ГОСПОДА, за да вършат службата на шатъра за срещане.
7. А ти и синовете ти с теб пазете свещенството си във всичко, което се отнася до олтара и което е зад завесата, и около тях да служите. Като подарена служба ви давам свещенството. А външният, който би се приближил, да се умъртви.
8. ГОСПОД каза на Аарон: Ето, Аз дадох на теб надзора на Моите възвишаеми приноси, на всичките неща, посвещавани от израилевите синове; на теб и на синовете ти ги дадох заради помазването като вечна наредба.
9. Това ще бъде твое от пресветите неща, което не се слага на огъня: всичките им приноси, всичките им хлебни приноси, всичките им жертви за грях и всичките им жертви за вина, които те дават на Мен, ще бъдат пресвети за теб и за синовете ти.
10. На пресвято място да ги ядете; всеки от мъжки пол да яде от тях; свети да ти бъдат.
11. И ето кое е твое: възвишаемият принос от дара им, с всичките движими приноси на израилевите синове. Давам ги на теб, на синовете ти и на дъщерите ти с теб като вечна наредба. Който у дома ти е чист, да ги яде.
12. Всичко най-добро от маслиненото масло и всичко най-добро от виното и от житото, първите им плодове, които те дават на ГОСПОДА, ги давам на теб.
13. Първите плодове от всичките произведения на земята им, които донасят на ГОСПОДА, ще бъдат твои. Който у дома ти е чист, да ги яде.
14. Всяко обречено нещо в Израил ще бъде твое.
15. Всяко първородно от всяка плът, което принасят на ГОСПОДА, човек или животно, ще бъде твое; но за първородното от човека непременно да вземаш откуп и за първородното от нечисти животни да вземаш откуп.
16. Когато подлежащите на откупване станат на един месец, да вземаш откуп за тях по твоята оценка, пет сребърни сикъла, според сикъла на светилището, който е двадесет гери.
17. А за първородните от говедата или за първородните от овцете, или за първородните от козите да не вземаш откуп — те са свети. С кръвта им да поръсваш олтара, а тлъстината им да изгаряш като жертва чрез огън за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА.
18. А месото им да бъде твое, както са твои движимите гърди и дясното бедро.
19. Всички възвишаеми приноси от светите неща, които израилевите синове принасят на ГОСПОДА, давам на теб, на синовете ти и на дъщерите ти с теб като вечна наредба. Това е вечен завет със сол пред ГОСПОДА за теб и за потомството ти с теб.
20. И ГОСПОД каза на Аарон: Ти да нямаш наследство в земята им и да нямаш дял между тях — Аз съм твоят дял и твоето наследство между израилевите синове.
21. И ето, Аз давам на синовете на Леви всичките десятъци в Израил за наследство заради службата, която вършат, службата в шатъра за срещане.

22. Израилевите синове да не пристъпват вече при шатъра за срещане, за да не се натоварят с грях и да умрат.
23. А левитите да вършат службата в шатъра за срещане и те да носят вината им. Това е вечна наредба в поколенията ви. Но те да нямат наследство между израилевите синове,
24. защото десятъците, които израилевите синове принасят за възвишаем принос на ГОСПОДА, давам в наследство на левитите. Затова казах за тях: Те да нямат наследство между израилевите синове.
25. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
26. Говори на левитите и им кажи: Когато вземате от израилевите синове десятъка, който ви дадох от тях за ваше наследство, тогава да принасяте от него десятък от десятъка за възвишаем принос на ГОСПОДА.
27. И възвишаемият ви принос ще ви се счита като жито от хармана и като изобилие на вино от лина.
28. Така и вие да принасяте възвишаем принос на ГОСПОДА от всичките десятъци, които вземате от израилевите синове, и от тях да давате на свещеника Аарон възвишаем принос на ГОСПОДА.
29. От всичките си дарове да принасяте всеки възвишаем принос на ГОСПОДА — осветената част от всичко най-добро от тях.
30. И да им кажеш: Когато принесете най-доброто от тях, останалото ще се счита за левитите като доход от хармана и като доход от лина.
31. Можете да го ядете на всяко място, вие и домочадията ви, защото това ви е заплатата за служенето ви в шатъра за срещане.
32. Тогава няма да се натоварите с грях за това, ако принасяте като възвишаем принос най-добрата част от тях, и няма да оскверните светите неща на израилевите синове, и няма да умрете.

Глава 19

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и каза:
2. Ето наредбата на закона, който ГОСПОД заповяда, като каза: Говори на израилевите синове да ти доведат червеникава юница без недостатък, която няма повреди и на която не е слаган ярем.
3. И да я дадете на свещеника Елеазар и той да я изведе вън от стана и да я заколят пред него.
4. И свещеникът Елеазар да вземе с пръста си от кръвта й и да поръси седем пъти от кръвта й към предната част на шатъра за срещане.
5. И да изгорят юницата пред него: кожата й, месото й и кръвта й заедно с изпражненията й да изгорят.
6. И свещеникът да вземе кедрово дърво, исоп и червена прежда и да ги хвърли сред горящата юница.
7. И свещеникът да изпере дрехите си, да изкъпе тялото си във вода и след това да влезе в стана; и свещеникът ще бъде нечист до вечерта.
8. И онзи, който я е изгорил, да изпере дрехите си във вода и да изкъпе тялото си във вода; и ще бъде нечист до вечерта.
9. Тогава един чист човек да събере пепелта от юницата и да я сложи вън от стана на чисто място. И пепелта да се пази за обществото на израилевите синове за вода на нечистота, очистване от грях.
10. И онзи, който събере пепелта от юницата, да изпере дрехите си и ще бъде нечист до вечерта. И това да бъде вечна наредба за израилевите синове и за чужденеца, който живее между тях.
11. Който се допре до мъртвото тяло на някой човек, ще бъде нечист седем дни.
12. Да се очисти с тази вода на третия ден, и на седмия ден ще бъде чист; но ако не се очисти на третия ден, и на седмия ден няма да бъде чист.
13. Който се допре до мъртвото тяло на някой умрял човек и не се очисти, той осквернява ГОСПОДНАТА скиния. Този човек да се изтреби измежду Израил. Тъй като не е поръсен с водата на нечистотата, той е нечист; нечистотата му е още на него.
14. Ето и закона, когато някой умре в шатрата: всеки, който влиза в шатрата и всеки, който се намира в шатрата, ще бъде нечист седем дни;
15. и всеки непокрит съд, който е без привързан капак, е нечист.
16. И който се допре на полето дО някой убит с меч или до мъртво тяло, или до човешка кост, или до гроб, ще бъде нечист седем дни.
17. И за очистване на нечистия нека вземат в съд от пепелта на юницата, изгорена в жертва за грях, и да полеят на нея изворна вода.
18. Тогава чист човек да вземе исоп, да го натопи във водата и да поръси шатрата, всичките вещи и хората, които се намират там и онзи, който се е допрял до кост или до убит човек, или до умрял, или до гроб.
19. И чистият да поръси нечистия на третия ден и на седмия ден; и на седмия ден да го очисти. Тогава да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода и вечерта ще бъде чист.
20. А онзи, който е нечист и не се очисти, онзи човек да се изтреби отсред събранието, понеже е осквернил ГОСПОДНОТО светилище; водата на нечистотата не е била поръсена на него, той е нечист.
21. И това да им бъде вечна наредба: този, който поръсва с водата на нечистотата, да изпере дрехите си; и който се допре до водата на нечистотата, ще бъде нечист до вечерта.
22. И всичко, до което се допре нечистият, да бъде нечисто и този, който се допре до него, ще бъде нечист до вечерта.

Глава 20

1. И в първия месец израилевите синове, цялото общество, дойдоха в пустинята Цин и народът остана в Кадис. Там умря Мариам и там беше погребана.
2. И нямаше вода за обществото и те се събраха против Мойсей и против Аарон.
3. И народът се караше с Мойсей, като говореше и казваше: О, да бяхме измрели и ние, когато братята ни измряха пред ГОСПОДА!
4. Защо изведохте ГОСПОДНОТО общество в тази пустиня да измрем в нея и ние, и добитъкът ни?
5. И защо ни изведохте от Египет, за да ни доведете на това лошо място? Това не е място за сеене, нито за смокини, нито за лозя, нито за нарове, нито има вода за пиене!
6. Тогава Мойсей и Аарон си отидоха от събранието, дойдоха при входа на шатъра за срещане и паднаха там на лицата си. И ГОСПОДНАТА слава им се яви.
7. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
8. Вземи жезъла и свикай обществото, ти и брат ти Аарон, и говорете на канарата пред очите им, и тя ще даде водата си. Така ще им извадиш вода от канарата и ще напоиш обществото и добитъка му.
9. И Мойсей взе жезъла, който беше пред ГОСПОДА, както Той му заповяда.
10. И Мойсей и Аарон свикаха събранието пред канарата и той им каза: Чуйте сега вие, бунтовници! Ще ви извадим ли вода от тази канара?
11. И Мойсей вдигна ръката си и удари два пъти канарата с жезъла си. И потече много вода и обществото и добитъкът им пиха.
12. Но ГОСПОД каза на Мойсей и Аарон: Понеже не Ми вярвахте, за да Ме осветите пред израилевите синове, затова няма вие да въведете това общество в земята, която им давам.
13. Това е водата на Мерива, защото израилевите синове се караха с ГОСПОДА и Той се освети сред тях.
14. След това Мойсей изпрати пратеници от Кадис до едомския цар да му кажат: Така говори брат ти Израил: Ти знаеш всичките трудности, които ни сполетяха.
15. Бащите ни слязоха в Египет и живяхме дълго време в Египет, и египтяните се отнасяха зле към нас и бащите ни.
16. И ние извикахме към ГОСПОДА и Той чу гласа ни, и изпрати един ангел и ни изведе от Египет; и ето ни при Кадис, град в края на твоята област.
17. Моля те, нека минем през земята ти. Няма да минем през нивите или през лозята, нито ще пием вода от кладенците, а ще вървим по царския път; няма да се отбием нито надясно, нито наляво, докато не преминем областта ти.
18. Но Едом му отговори: Не преминавай през земята ми, за да не изляза с меч против теб!
19. А израилевите синове пак му казаха: По пътя ще минем и ако аз и добитъкът ми пием от водата ти, ще я платим. Искам само с краката си да премина и нищо друго.
20. А той пак отговори: Няма да преминеш! И Едом излезе против него с голям народ и със силна ръка.
21. Така Едом отказа да пусне Израил да мине през областта му, затова Израил се оттегли от него.
22. И така, израилевите синове, цялото общество, отпътуваха от Кадис и дойдоха при планината Ор.
23. И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон на планината Ор, при границите на едомската земя, и каза:
24. Аарон ще се прибере при народа си, защото няма да влезе в земята, която съм дал на израилевите синове, понеже не се покорихте на думата Ми при водата на Мерива.
25. Вземи Аарон и сина му Елеазар и ги изведи на планината Ор,
26. и съблечи от Аарон одеждите му, и облечи с тях сина му Елеазар. И Аарон ще се прибере при народа си и ще умре там.

27. И Мойсей направи, както заповяда ГОСПОД, и се качиха на планината Ор пред очите на цялото общество.
28. И Мойсей съблече от Аарон одеждите му и облече с тях сина му Елеазар. И Аарон умря там на върха на планината, а Мойсей и Елеазар слязоха от планината.
29. И като видя цялото общество, че Аарон умря, целият израилев дом оплаква Аарон тридесет дни.

Глава 21

1. А арадският цар, ханаанецът, който живееше на юг, чу, че Израил идва по пътя за Атарим, и се би против Израил, и отведе от него пленници.
2. И Израил направи обрек на ГОСПОДА, като каза: Ако наистина предадеш този народ в ръката ми, ще изпълня проклятието над градовете им.
3. И ГОСПОД послуша гласа на Израил и му предаде ханаанците и изпълниха проклятието над тях и градовете им. И мястото се нарече Хорма.
4. И тръгнаха от планината Ор по пътя към Червено море, за да обиколят едомската земя. А по пътя малодушие завладя народа.
5. И народът говореше против Бога и против Мойсей: Защо ни изведохте от Египет да измрем в пустинята? Защото няма нито хляб, нито вода и душата ни се отвращава от този никакъв хляб.
6. Затова ГОСПОД изпрати между народа отровни змии, които хапеха народа, и много народ от Израил измря.
7. Тогава народът дойде при Мойсей и каза: Съгрешихме, че говорихме против ГОСПОДА и против теб. Помоли се на ГОСПОДА да махне змиите от нас! И Мойсей се помоли за народа.
8. И ГОСПОД каза на Мойсей: Направи си една отровна змия и я сложи на прът. И всеки ухапан, като я погледне, ще остане жив.
9. И така, Мойсей направи бронзова змия и я сложи на прът. И когато змия ухапеше някого и той погледнеше бронзовата змия, оставаше жив.
10. Тогава израилевите синове тръгнаха и разположиха стан в Овот.
11. И като тръгнаха от Овот, разположиха стан в Еаварим, в пустинята, която е към Моав, към изгрев слънце.
12. От там тръгнаха и разположиха стан в долината Заред.
13. От там тръгнаха и разположиха стан оттатък реката Арнон, която е в пустинята и изтича от областта на аморейците; защото Арнон е моавска граница между моавците и аморейците.
14. Затова е казано в книгата на ГОСПОДНИТЕ войни: Ваев в Суфа и потоците на Арнон,
15. и течението на потоците, което се простира до селището Ар и допира границата на Моав.
16. А от там дойдоха при Вир. Този е кладенецът, за който ГОСПОД каза на Мойсей: Събери народа и ще му дам вода.
17. Тогава Израил изпя тази песен: Бликай, о, кладенче; пейте за него!
18. Кладенец изкопаха първенците; благородните от народа изкопаха чрез заповед нА законодателя, с жезлите си. А от пустинята отидоха в Матана,
19. а от Матана в Наалиил, а от Наалиил във Вамот,
20. а от Вамот в долината, която е в моавското поле, при върха на Фасга, която гледа към Есимон.
21. Тогава Израил изпрати пратеници при аморейския цар Сион да кажат:
22. Остави ме да премина през земята ти. Няма да се отбиваме нито по нивите, нито по лозята, не искаме да пием вода от кладенците. Ще вървим през царския път, докато преминем областта ти.
23. Но Сион не пусна Израил да мине през областта му. И Сион събра целия си народ, излезе срещу Израил в пустинята и дойде в Яса, и се би против Израил.
24. Но Израил го разби с острото на меча и завладя земята му от Арнон до Явок, до синовете на Амон, защото границата на синовете на Амон беше здрава.
25. Израил завладя всички тези градове и Израил се засели във всичките градове на аморейците, в Есевон и във всичките му села;
26. понеже Есевон беше град на аморейския цар Сион, който беше воювал с предишния моавски цар и беше отнел от ръката му цялата му земя до Арнон.
27. Затова, онези, които говорят с притчи, казват: Елате в Есевон! Да се съгради и да се укрепи градът на Сион!
28. Защото огън излезе от Есевон, пламък от града на Сион, пояде Ар Моавски, и господарите

на високите места на Арнон.
29. Горко ти, Моаве! Погина ти, народе на Хамос! Даде синовете си като бежанци и дъщерите си в плен на Сион, аморейския цар.
30. И ние стреляхме по тях; Есевон погина до Девон, опустошихме ги до Нофа, която стига до Медева.
31. Така Израил се засели в земята на аморейците.
32. После Мойсей изпрати да огледат Язир. И като превзеха селата му, изгониха аморейците, които бяха в тях.
33. После се върнаха и отидоха по пътя към Васан. А васанският цар Ог излезе против тях, той и целият му народ, на бой в Едраи.
34. Но ГОСПОД каза на Мойсей: Не се бой от него, защото Аз ще предам в ръцете ви него, целия му народ и земята му. Ще му направиш така, както направи на аморейския цар Сион, който живееше в Есевон.
35. И те разбиха него, синовете му и целия му народ, докато не му остана нито един Оцелял, и завладяха земята му.

Глава 22

1. След това израилевите синове отпътуваха и разположиха стан в низините на Моав, оттатък Йордан, срещу Ерихон.
2. А Валак, синът на Сепфор, видя всичко, което Израил направи на аморейците.
3. И Моав се уплаши много от народа, защото беше многочислен, и Моав се боеше от израилевите синове.
4. И Моав каза на мадиамските старейшини: Сега това множество ще изпояде всичко около нас, както говедо изпояжда зеленината на полето. И Валак, синът на Сепфор, който в това време беше цар на моавците,
5. изпрати посланици до Валаам, сина на Веор, във Фатур, който е при реката Ефрат, в земята на синовете на народа му, за да го повикат, като му кажат: Ето, народ излезе от Египет; ето, покриват лицето на земята и са разположени срещу мен.
6. Ела сега, моля те, и ми прокълни този народ, защото е по-силен от мен, дано успея да го победя и да го изгоня от земята; понеже зная, че онзи, когото ти благославяш, е благословен, а когото проклинаш, е проклет.
7. И така, моавските старейшини и мадиамските старейшини отидоха с възнаграждение за врачуването в ръцете си, дойдоха при Валаам и му казаха думите на Валак.
8. А той им каза: Пренощувайте тук и ще ви дам отговор според това, което ми каже ГОСПОД. И така, моавските първенци останаха у Валаам.
9. И Бог дойде при Валаам и каза: Кои са тези мъже у теб?
10. И Валаам каза на Бога: Валак, синът на Сепфор, цар на моавците, ги е пратил до мен да кажат:
11. Ето, народът, който излезе от Египет, покрива лицето на земята; ела сега и ми го прокълни, дано бих могъл да се бия с него и да го изгоня.
12. А Бог каза на Валаам: Да не отидеш с тях и да не прокълнеш народа, защото е благословен!
13. И така, Валаам стана сутринта и каза на първенците на Валак: Идете в земята си, защото ГОСПОД Отказва да ме пусне да дойда с вас.
14. Тогава моавските първенци станаха и отидоха при Валак и казаха: Валаам отказва да дойде с нас.
15. А Валак отново изпрати първенци, повече и по-почитани от първите.
16. И те дойдоха при Валаам и му казаха: Така говори Валак, синът на Сепфор: Моля те, нищо да не те спре да дойдеш при мен,
17. защото ще те издигна до голяма почит и ще направя всичко, което би ми казал! И така, моля те, ела и ми прокълни този народ.
18. А Валаам отговори на слугите на Валак и каза: Ако би ми дал Валак и къщата си пълна със сребро и злато, аз не мога да престъпя думата на ГОСПОДА, моя Бог, да направя нещо малко или голямо.
19. Затова, моля ви, пренощувайте и вие тук, за да разбера какво още ще ми каже ГОСПОД.
20. И Бог дойде при Валаам през нощта и му каза: Щом са дошли мъжете да те повикат, стани и иди с тях; но само онова, което ти кажа, него да направиш.
21. Затова Валаам стана на сутринта, оседла магарицата си и отиде с моавските първенци.
22. Но Божият гняв пламна, затова че отиде, и Ангелът ГОСПОДЕН застана на пътя пред Валаам, за да му се съпротиви; а той яздеше на магарицата си и двамата му слуги бяха с него.
23. А магарицата видя, че Ангелът ГОСПОДЕН стоеше на пътя с гол меч в ръка и магарицата се отби от пътя и отиде в полето. А Валаам удари магарицата, за да я оправи в пътя.
24. Тогава Ангелът ГОСПОДЕН застана на един нисък път между лозята, където имаше ограда от едната страна и ограда от другата страна.
25. И магарицата видя Ангела ГОСПОДЕН и се притисна към зида и натисна крака на Валаам в зида. И той пак я удари.

26. После Ангелът ГОСПОДЕН отиде още напред и застана на едно тясно място, където нямаше път да се отбие нито надясно, нито наляво.
27. И когато магарицата видя Ангела ГОСПОДЕН, тя падна под Валаам. А гневът на Валаам пламна и той удари магарицата с тоягата си.
28. Тогава ГОСПОД отвори устата на магарицата и тя каза на Валаам: Какво съм ти сторила, че ме биеш вече три пъти?
29. А Валаам каза на магарицата: Защо се подигра с мен! Само да имах меч в ръката си — веднага бих те убил.
30. И магарицата каза на Валаам: Не съм ли аз твоята магарица, на която си яздил през целия си живот до днес? Имала ли съм навик друг път да ти правя така? А той каза: Не.
31. Тогава ГОСПОД отвори очите на Валаам и той видя Ангела ГОСПОДЕН, стоящ на пътя с голия си меч в ръката си, и се поклони и падна на лицето си.
32. И Ангелът ГОСПОДЕН му каза: Ти защо би магарицата си вече три пъти? Ето, аз излязох да ти се съпротивя, защото пътят ти не е прав пред мен;
33. и магарицата ме видя и се отби от мен, ето, три пъти; ако не се беше отбила от мен, досега да съм те убил, а нея да съм оставил жива.
34. Тогава Валаам каза на Ангела ГОСПОДЕН: Съгреших, защото не знаех, че ти стоеше на пътя против мен. И сега, ако това е зло в очите ти, аз ще се върна.
35. А Ангелът ГОСПОДЕН каза на Валаам: Иди с мъжете; но само словото, което ти кажа, него да говориш! И така, Валаам отиде с първенците на Валак.
36. А когато Валак чу, че Валаам идва, той излезе да го посрещне до един моавски град, на границата на Арнон, който е най-крайната граница.
37. Тогава Валак каза на Валаам: Не пратих ли изрично до теб да те повикат? Защо не дойде при мен? Не мога ли да те почета?
38. А Валаам каза на Валак: Ето, дойдох при теб, но имам ли сега власт да говоря нещо? Словото, което Бог сложи в устата ми, него ще говоря.
39. И Валаам отиде с Валак, и дойдоха в Кириатузот.
40. И Валак пожертва говеда и овце и изпрати от тях на Валаам и на първенците, които бяха с него.
41. А на сутринта Валак взе Валаам и го заведе на високите места на Ваал, откъдето той видя до края на народа.

Глава 23

1. Тогава Валаам каза на Валак: Издигни ми тук седем жертвеника и ми приготви тук седем юнеца и седем овена.
2. И Валак направи, както каза Валаам. И Валак и Валаам принесоха по един юнец и по един овен на всеки жертвеник.
3. После Валаам каза на Валак: Застани близо при всеизгарянето си, и аз ще отида; може би ГОСПОД ще излезе насреща ми; и каквото ми покаже, ще ти известя. И отиде на една гола височина.
4. И Бог излезе насреща на Валаам и той Му каза: Приготвих седем жертвеника и принесох по един юнец и по един овен на всеки жертвеник.
5. И ГОСПОД вложи слово в устата на Валаам и каза: Върни се при Валак и говори така!
6. И той се върна при него, и ето, той стоеше при всеизгарянето си, той и всичките моавски първенци.
7. Тогава започна речта си, и каза: Валак ме доведе от Арам, моавският цар от източните планини и ми каза: Ела, прокълни ми Яков, и ела, кълни Израил!
8. Как да прокълна, когото Бог не проклина? Как да кълна когото ГОСПОД не кълне?
9. Защото от върха на скалите го виждам и от височините го гледам. Ето народ, който ще се засели отделно и няма да се счита между езичниците.
10. Кой може да преброи пясъка на Яков или броя на четвъртата част от Израил? Дано умра, както умират праведните, и краят ми да бъде както неговия!
11. Тогава Валак каза на Валаам: Какво ми направи ти? Взех те, за да прокълнеш враговете ми, а ето, ти дори ги благослови!
12. А той в отговор каза: Не трябва ли да внимавам да говоря онова, което ГОСПОД слага в устата ми?
13. Тогава Валак му каза: Моля те, ела с мен на друго място, откъдето ще го видиш. Ще видиш само края му, а целия народ няма да видиш. И ми ги прокълни оттам.
14. И го заведе на полето Зофим, на върха на Фасга, и издигна седем жертвеника и принесе по един юнец и по един овен на всеки жертвеник.
15. Тогава Валаам каза на Валак: Застани тук при всеизгарянето си, а аз ще срещна там ГОСПОДА.
16. И ГОСПОД излезе насреща на Валаам и вложи слово в устата му, и каза: Върни се при Валак и говори така!
17. И той дойде при него, и ето, той стоеше при всеизгарянето си и моавските първенци с него. И Валак му каза: Какво говори ГОСПОД?
18. Тогава той започна речта си и каза: Стани, Валак, и слушай; дай ми ухо, ти сине Сепфоров!
19. Бог не е човек, че да лъже, нито човешки син, че да се разкае. Той каза и няма ли да извърши? Той говори и няма ли да го извърши? Изговори и няма ли да го утвърди?
20. Ето, аз получих заповед да благославям и Той като благослови, аз не мога да го отменя.
21. Той не гледа беззаконие в Яков и не вижда престъпление в Израил. ГОСПОД, неговият Бог, е с него и царско ликуване е сред тях.
22. Бог ги изведе от Египет, има сила като диво говедо.
23. Наистина няма заклинание против Яков и няма врачуване против Израил. На времето си ще се говори за Яков и за Израил: Какво е извършил Бог!
24. Ето, народът ще стане като лъвица и ще се вдигне като лъв. Няма да легне, докато не изяде плячката и не изпие кръвта на убитите.
25. Тогава Валак каза на Валаам: Никак да не ги проклинаш и никак да не ги благославяш!
26. А Валаам в отговор каза на Валак: Не ти ли говорих, като казах: Всичко, което каже ГОСПОД, това ще направя?
27. И Валак каза на Валаам: Моля те, ела и ще те заведа на едно друго място. Дано бъде угодно на Бога да ми ги прокълнеш оттам.

28. И Валак заведе Валаам на върха на Фегор, който гледа към Есимон.
29. Тогава Валаам каза на Валак: Издигни ми тук седем жертвеника и ми приготви тук седем юнеца и седем овена.
30. И Валак направи, както каза Валаам, и принесе по един юнец и по един овен на всеки жертвеник.

Глава 24

1. А Валаам, като видя, че на ГОСПОДА беше угодно да благославя Израил, не отиде както друг път да търси предсказания, а обърна лицето си към пустинята.
2. И като повдигна очи, Валаам видя Израил заселен според племената си. И Божият Дух слезе на него,
3. и той започна речта си и каза: Така заявява Валаам, синът на Веор, и така заявява човекът с отворени очи;
4. така заявява онзи, който чува Божиите думи, който вижда видението на Всемогъщия, който пада, но очите му са отворени:
5. Колко са красиви шатрите ти, Якове, и скиниите ти, Израилю!
6. Като долини са разпростерни, като градини по река, като дървета алое, които ГОСПОД е насадил, като кедри покрай водите!
7. Вода ще се излива от ведрата му и потомството му ще се простира в много води. Царят му ще надмине Агаг и царството му ще се възвеличи.
8. Бог го изведе от Египет, има сила както диво говедо. Той ще пояде народите, враговете си, ще строши костите им и ще ги разбие със стрелите си.
9. Легнал е и лежи като лъв и като лъвица, кой ще го вдигне? Благословен, който те благославя, и проклет, който те проклина!
10. Тогава гневът на Валак пламна против Валаам и той плесна с ръце. И Валак каза на Валаам: Аз те повиках да прокълнеш неприятеля ми, а ето, ти три пъти все го благославяш!
11. И сега бягай на мястото си! Казах, че ще те издигна до голяма почит, но ето, ГОСПОД те лиши от почит.
12. А Валаам каза на Валак: Не говорих ли аз и на твоите пратеници, които ми прати, като казах:
13. Ако Валак би ми дал и къщата си пълна със сребро и злато, не мога да престъпя ГОСПОДНАТА заповед и да направя добро или зло от себе си, а онова, което ГОСПОД говори, него ще говоря?
14. И сега, ето, аз си отивам при своя народ; ела да ти кажа какво ще направи този народ на твоя народ в последните дни.
15. И като започна речта си, каза: Така заявява Валаам, синът на Веор, и така заявява човекът с отворени очи;
16. така заявява онзи, който чува Божиите думи, който има знание за Всевишния, който вижда видението на Всемогъщия, който пада, но очите му са отворени:
17. Виждам го, но не сега, гледам го, но не отблизо: Ще излезе звезда от Яков и ще се въздигне скиптър от Израил, ще порази моавските първенци и ще погуби всичките потомци на бунтовниците.
18. Едом ще бъде притежание и Сиир ще бъде притежание на враговете си, а Израил ще действа мощно.
19. Един произлязъл от Яков ще владее и ще погуби останалитЕ от града.
20. А като видя Амалик, продължи речта си и каза: Амалик е пръв между народите, но краят му ще бъде вечна гибел.
21. А като видя кенейците, продължи речта си и каза: Здраво е твоето жилище и си положил гнездото си на канарата.
22. Но кенейците ще бъдат изтребени, докато Асур те отведе в плен.
23. И продължи притчата си и каза: Горко! Кой ще остане жив, когато Бог извърши това?
24. Но кораби ще дойдат от брековете на Китим, и ще смирят Асур и ще смирят Евер, но и той ще погине завинаги.
25. Тогава Валаам стана и отиде, и се върна на мястото си; и Валак също отиде по пътя си.

Глава 25

1. А Израил остана в Ситим и народът започна да блудства с дъщерите на Моав;
2. защото те канеха народа на жертвите на боговете си и народът ядеше и се кланяше на боговете им.
3. Израил се привърза към Ваал-Фегор и гневът на ГОСПОДА пламна против Израил.
4. Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Вземи всички началници на народа и ги обеси пред ГОСПОДА срещу слънцето, за да се отвърне от Израил яростният гняв на ГОСПОДА.
5. И Мойсей каза на съдиите на Израил: Убийте всеки хората си, които са се привързали към Ваал-Фегор.
6. И ето, един от израилевите синове дойде и доведе на братята си една мадиамка пред очите на Мойсей и пред цялото общество израилеви синове, когато те плачеха пред входа на шатъра за срещане.
7. А Финеес, синът на Елеазар, син на свещеника Аарон, като видя това, стана отсред обществото, взе копие в ръката си
8. и влезе след израилтянина в спалнята, и прободе и двамата — израилтянина и жената в корема й. Така язвата престана от израилевите синове.
9. А умрелите от язвата бяха двадесет и четири хиляди души.
10. Тогава ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
11. Финеес, синът на Елеазар, син на свещеника Аарон, отвърна яростта Ми от израилевите синове, понеже беше ревностен сред тях с Моята ревност, така че Аз не изтребих израилевите синове в ревността Си.
12. Затова кажи: Ето, Аз му давам Моя завет на мир:
13. ще бъде на него и на потомството му след него завет на вечно свещенство, защото беше ревностен за своя Бог и направи умилостивение за израилевите синове.
14. А името на убития израилтянин, който беше убит с мадиамката, беше Зимрий, син на Салу, първенец на един бащин дом от симеонците.
15. А името на убитата мадиамка беше Хазвия, дъщеря на Сур, началник на народа на един бащин дом в Мадиам.
16. След това ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
17. Притеснете мадиамците и ги разбийте,
18. защото те ви притесняват с коварствата, с които ви примамиха чрез Фегор и чрез сестра си Хазвия, дъщеря на един мадиамски първенец, която беше убита в деня на язвата заради Фегор!

Глава 26

1. А след язвата ГОСПОД говори на Мойсей и Елеазар, сина на свещеника Аарон, и каза:
2. Пребройте цялото общество израилеви синове от двадесет години и нагоре според бащините им домове, всички в Израил, които могат да излизат на бой.
3. Затова Мойсей и свещеникът Елеазар говориха на народа в низините на Моав при Йордан, срещу Ерихон, и казаха:
4. Пребройте народа от двадесет години и нагоре, както ГОСПОД заповяда на Мойсей. И израилевите синове, които бяха излезли от египетската земя, бяха:
5. Рувим, първородният на Израил. Синовете на Рувим: от Енох: родът на еноховците, от Фалу: родът на фалуевците,
6. от Есрон: родът на есроновците, от Хармий: родът на хармиевците.
7. Това са родовете на рувимците, а преброените от тях бяха четиридесет и три хиляди седемстотин и тридесет.
8. И синовете на Фалу: Елиав;
9. и синовете на Елиав: Намуил, Датан и Авирон. Това са онези Датан и Авирон, призованите от обществото, които се надигнаха против Мойсей и против Аарон в обществото на Корей, когато се надигнаха против ГОСПОДА,
10. и земята отвори устата си и ги погълна заедно с Корей, когато обществото му измря, когато огънят пояде двеста и петдесет души и те станаха за знамение.
11. Но синовете на Корей не умряха.
12. Синовете на Симеон по родовете им: от Намуил: родът на намуиловците, от Ямин: родът на яминовците, от Яхин: родът на яхиновците,
13. от Зара: родът на заровците, от Саул: родът на сауловците.
14. Това са родовете на симеоновците: двадесет и две хиляди и двеста.
15. Синовете на Гад по родовете им: от Сафон: родът на сафоновците, от Агий: родът на агиевците, от Суний: родът на суниевците,
16. от Азений: родът на азениевците, от Ирий: родът на ириевците,
17. от Арод: родът на ародовците, от Арилий: родът на арилиевците.
18. Това са родовете на гадците; преброените от тях бяха четиридесет хиляди и петстотин.
19. Синовете на Юда: Ир и Онан; но Ир и Онан умряха в ханаанската земя.
20. А синовете на Юда по родовете им бяха: от Шела: родът на шелаевците, от Фарес: родът на фаресовците, от Зара: родът на заровците.
21. А синовете на Фарес бяха: от Есрон: родът на есроновците, от Амул: родът на амуловците.
22. Това са Юдовите родове; преброените от тях бяха седемдесет и шест хиляди и петстотин.
23. Синовете на Исахар по родовете им: от Тола: родът на толаевците, от Фуа: родът на фуаевците,
24. от Ясув: родът на ясувовците, от Симрон: родът на симроновците.
25. Това са родовете на Исахар; преброените от тях бяха шестдесет и четири хиляди и триста.
26. Синовете на Завулон по родовете им: от Серед: родовете на середовците, от Елон: родът на елоновците, от Ялеил: родът на ялеиловците.
27. Това са родовете на завулонците; преброените от тях бяха шестдесет хиляди и петстотин.
28. Синовете на Йосиф по родовете им: Манасия и Ефрем.
29. Синовете на Манасия: от Махир: родът на махировците. И Махир роди Галаад, а от Галаад: родът на галаадците.
30. Това са синовете на Галаад: от Ахиезер: родът на ахиезеровците, от Хелек: родът на хелековците,
31. от Асриил: родът на асрииловците, от Сихем: родът на сихемовците,
32. от Семида: родът на семидовците и от Ефер: родът на еферовците.
33. А Салпаад, синът на Ефер, нямаше синове, а само дъщери. А имената на дъщерте на Салпаад бяха: Маала, Нуа, Егла, Мелха и Терса.

34. Това са родовете на Манасия; преброените от тях бяха петдесет и две хиляди и седемстотин.
35. Това са синовете на Ефрем по родовете им: от Сутал: родът на суталовците, от Вехер: родът на вехеровците, от Тахан: родът на тахановците.
36. И това са синовете на Сутал: от Еран: родът на ерановците.
37. Това са родовете на синовете на Ефрем; преброените от тях бяха тридесет и две хиляди и петстотин. Това са синовете на Йосиф по родовете им.
38. Синовете на Вениамин по родовете им: от Вела: родът на веловците, от Асвил: родът на асвиловците, от Ахирам: родът на ахирамовците,
39. от Суфам: родът на суфамовците, от Уфам: родът на уфамовците.
40. А синовете на Вела бяха Аред и Нееман; от Аред: родът на аредовците, от Нееман: родът на неемановците.
41. Това са синовете на Вениамин по родовете им; преброените от тях бяха четиридесет и пет хиляди и шестстотин.
42. Това са синовете на Дан по родовете им: от Суам: родът на суамовците. Това са семействата на Дан по родовете им.
43. Преброените от всички родове на суамовците бяха шестдесет и четири хиляди и четиристотин.
44. Синовете на Асир по родовете им бяха: от Емна: родът на Емна, от Есуи: родът на есуиевците, от Верия: родът на вериевците.
45. От синовете на Верия: от Хевер: родът на хеверовците, от Малхиил: родът на малхииловците.
46. А името на дъщерята на Асир беше Сара.
47. Това са родовете на синовете на Асир; преброените от тях бяха петдесет и три хиляди и четиристотин.
48. Синовете на Нефталим по родовете им: от Ясиил: родът на ясииловците, от Гуний: родът на гуниевците,
49. от Есер: родът на есеровците, от Силим: родът на силимовците.
50. Това са семействата на Нефталим по родовете им; преброените от тях бяха четиридесет и пет хиляди и четиристотин.
51. Това са преброените от израилевите синове: шестстотин и една хиляди седемстотин и тридесет.
52. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
53. На тях нека се раздели земята за наследство според броя на имената им.
54. На по-многобройните дай по-голямо наследство, а на по-малобройните дай по-малко наследство; на всекиго да се даде наследството му според броя на преброените от него.
55. Но земята ще се раздели с жребий и те ще наследят според имената на бащините си племена.
56. По жребий да се раздели наследството на всяко племе, и на мнозината, и на малцината.
57. А ето преброените от синовете на Леви по родовете им: от Гирсон: родът на гирсоновците, от Каат: родът на каатците, от Мерарий: родът на мерариевците.
58. Това са родовете на Леви: родът на ливниевците, родът на хевроновците, родът на маалиевците, родът на мусиевците, родът на кореевците. А Каат роди Амрам.
59. Името на жената на Амрам беше Йохаведа, дъщеря на Леви, която се роди на Леви в Египет; и тя роди на Амрам Аарон и Мойсей и сестра им Мариам.
60. И на Аарон се родиха Надав и Авиуд, Елеазар и Итамар.
61. А Надав и Авиуд умряха, когато принесоха чужд огън пред ГОСПОДА.
62. А преброените от тях, всичките от мъжки пол от един месец и нагоре, бяха двадесет и три хиляди; защото те не бяха преброени между израилевите синове, понеже на тях не се даде наследство между израилевите синове.
63. Това са преброените чрез Мойсей и свещеника Елеазар, които израилевите синове

преброиха в низините на Моав при Йордан, срещу Ерихон.
64. И между тях нямаше човек от онези, които бяха преброени от Мойсей и свещеника Аарон, когато те преброиха израилевите синове в Синайската пустиня;
65. защото ГОСПОД беше казал за тях: Непременно ще измрат в пустинята. От тях не остана нито един освен Халев, синът на Ефоний, и Иисус, синът на Навий.

Глава 27

1. Тогава дойдоха дъщерите на Салпаад, сина на Ефер, син на Галаад, син на Махир, син на Манасия, от родовете на Манасия, сина на Йосиф. И ето имената на дъщерите му: Маала, Нуа, Егла, Мелха и Терса.
2. Те застанаха пред Мойсей, пред свещеника Елеазар и пред първенците и цялото общество при входа на шатъра за срещане и казаха:
3. Баща ни умря в пустинята; но той не беше от обществото на онези, които се събраха против ГОСПОДА в обществото на Корей, а умря в своя си грях; и нямаше синове.
4. Защо да изчезне името на баща ни отсред рода му, затова че не е имал син? Дай на нас наследство между братята на баща ни.
5. И Мойсей представи делото им пред ГОСПОДА.
6. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
7. Право говорят дъщерите на Салпаад; непременно да им дадеш наследствено притежание между братята на баща им и да прехвърлиш на тях наследството на баща им.
8. А на израилевите синове говори и кажи: Ако някой умре, без да има син, тогава да прехвърлите наследството му върху дъщеря му.
9. А ако няма дъщеря, тогава да дадете наследството му на братята му.
10. А ако няма братя, тогава да дадете наследството му на братята на баща му.
11. А ако баща му няма братя, тогава да дадете наследството му на най-близкия му сродник от рода му и той да го наследи. Това да бъде съдийска наредба за израилевите синове, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.
12. След това ГОСПОД каза на Мойсей: Изкачи се на този хълм Аварим и огледай земята, която дадох на израилевите синове.
13. И като я огледаш, ще се прибереш и ти при народа си, както се прибра брат ти Аарон;
14. защото в пустинята Цин, когато обществото се караше, вие не се покорихте на заповедта Ми да Ме осветите при водата пред тях. Това е водата на Мерива при Кадис в пустинята Цин.
15. И Мойсей говори на ГОСПОДА и каза:
16. ГОСПОД, Бог на духовете на всяка плът, нека постави над обществото мъж,
17. който да излиза пред тях и който да влиза пред тях, който да ги извежда и който да ги въвежда, за да не бъде ГОСПОДНОТО общество като овце, които нямат пастир.
18. И ГОСПОД каза на Мойсей: Вземи си Иисус, сина на Навий, човек в когото е Духът, и положи на него ръката си.
19. И го представи пред свещеника Елеазар и пред цялото общество и му дай заповед пред тях.
20. И положи на него от своето достойнство, за да го слуша цялото общество на израилевите синове.
21. Той да стои пред свещеника Елеазар и той да се допитва за него според съда на Урим пред ГОСПОДА: по неговата заповед да излизат и по неговата заповед да влизат, той и всичките израилеви синове с него, цялото общество.
22. И Мойсей направи както му заповядА ГОСПОД; взе Иисус и го представи пред свещеника Елеазар и пред цялото общество;
23. и положи ръцете си на него и му даде заповед, както ГОСПОД заповяда чрез Мойсей.

Глава 28

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Заповядай на израилевите синове и им кажи: Внимавайте да Ми принасяте на определеното им време Моите приноси, хляба Ми за жертвите Ми чрез огън, за благоухание на умилостивение за Мен.
3. И им кажи: Това е жертвата чрез огън, която ще принасяте на ГОСПОДА: две едногодишни агнета на ден, без недостатък, за постоянно всеизгаряне.
4. Едното агне да принасяш сутрин, а другото агне да принасяш привечер;
5. а за хлебен принос — една десета от ефа пшенично брашно, смесено с четвърт ин първоток маслинено масло.
6. Това е постоянно всеизгаряне, определено на Синайската планина, за благоухание на умилостивение, жертва чрез огън на ГОСПОДА.
7. И възлиянието му да бъде четвърт ин за едното агне; в светилището да изливаш спиртно питие за възлияние на ГОСПОДА.
8. А второто агне да принасяш привечер: като сутрешния хлебен принос и възлиянието му, така да принасяш и за това, жертва чрез огън за благоухание на умилоствение на ГОСПОДА.
9. А в съботен ден да принасяте две едногодишни агнета без недостатък и две десети от ефа пшенично брашно, смесено с маслинено масло за хлебен принос и възлиянието му.
10. Това е всеизгарянето за всяка събота освен постоянното всеизгаряне с възлиянието му.
11. На новолунията си да принасяте за всеизгаряне на ГОСПОДА два юнеца, един овен, седем едногодишни агнета без недостатък;
12. и за всеки юнец — три десети от ефа пшенично брашно, смесено с маслинено масло за хлебен принос; за един овен — две десети от ефа пшенично брашно, смесено с маслинено масло за хлебен принос;
13. и за всяко агне — по една десета от ефа пшенично брашно, смесено с маслинено масло за хлебен принос. Това е всеизгаряне, благоухание на умилостивение, жертва чрез огън на ГОСПОДА.
14. И възлиянията им да бъдат половин ин вино за юнеца, една трета ин за овена и четвърт ин за агнето. Това е всеизгарянето за всеки месец според месеците на годината.
15. И освен постоянното всеизгаряне да се принася на ГОСПОДА един козел в жертва за грях с възлиянието му.
16. А в първия месец, на четиринадесетия ден от месеца е Пасха на ГОСПОДА.
17. А на петнадесетия ден от този месец е празник; седем дни да се яде безквасен хляб.
18. На първия ден да има свято събрание и да не вършите никаква работа.
19. Да принесете на ГОСПОДА жертва чрез огън, всеизгаряне: два юнеца, един овен и седем едногодишни агнета; без недостатък да ви бъдат.
20. А хлебният им принос да бъде пшенично брашно, смесено с маслинено масло; три десети от ефа да принесете за един юнец, две десети за овена
21. и по една десета от ефа да принесеш за всяко агне, за седемте агнета.
22. И да принесете един козел в жертва за грях, за да се извърши умилостивение за вас.
23. Да принесете това освен сутрешното всеизгаряне, което е за постоянно всеизгаряне.
24. Това да принасяте всеки ден, седем дни, като храна на жертвата чрез огън за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА; това да се принася освен постоянното всеизгаряне с възлиянието му.
25. А на седмия ден да имате свято събрание и да не вършите никаква работа.
26. Също и в деня на първите плодове, когато принесете на ГОСПОДА нов хлебен принос на празника на седмиците си, да имате свято събрание и да не вършите никаква работа.
27. И да принесете във всеизгаряне за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА два юнеца, един овен, седем едногодишни агнета;
28. и хлебния им принос: пшенично брашно, смесено с маслинено масло, три десети от ефа за

всеки юнец, две десети за единия овен,
29. и по една десета за всяко агне, за седемте агнета;
30. и един козел, за да се извърши умилостивение за вас.
31. Освен постоянното всеизгаряне и хлебния му принос да принесете тези — без недостатък да ви бъдат — заедно с възлиянията им.

Глава 29

1. В седмия месец, на първия ден от месеца, да имате свято събрание и да не вършите никаква работа; той да ви бъде ден за тръбене с тръби.
2. И да принесете всеизгаряне за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА: един юнец, един овен, седем едногодишни агнета без недостатък
3. и хлебния им принос: пшенично брашно, смесено с маслинено масло, три десети от ефа за юнеца, две десети за овена
4. и по една десета за всяко агне, за седемте агнета;
5. и един козел в жертва за грях, за да се извърши умилостивение за вас;
6. освен месечното всеизгаряне и хлебния му принос и постоянното всеизгаряне и хлебния му принос, и възлиянията им според правилата им за благоухание на умилостивение, жертва чрез огън на ГОСПОДА.
7. И на десетия ден от този седми месец да имате свято събрание и да смирите душите си; никаква работа да не вършите.
8. И да принесете на ГОСПОДА всеизгаряне за благоухание на умилостивение: един юнец, един овен, седем едногодишни агнета; без недостатък да ви бъдат;
9. и хлебния им принос: пшенично брашно, смесено с маслинено масло, три десети от ефа за юнеца, две десети за единия овен
10. и по една десета за всяко агне, за седемте агнета;
11. и един козел в жертва за грях, освен жертвата за грях за умилостивението и постоянното всеизгаряне и хлебния му принос, и възлиянията им.
12. И на петнадесетия ден от седмия месец да имате свято събрание, да не вършите никаква работа и да пазите празник на ГОСПОДА седем дни.
13. И да принесете всеизгаряне, жертва чрез огън за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА: тринадесет юнеца, два овена, четиринадесет едногодишни агнета; без недостатък да бъдат;
14. и хлебния им принос: пшенично брашно, смесено с маслинено масло, три десети от ефа за всеки юнец, за тринадесетте юнеца, две десети за всеки овен, за двата овена,
15. и по една десета за всяко агне, за четиринадесетте агнета;
16. и един козел в жертва за грях, освен постоянното всеизгаряне и хлебния му принос, и възлиянието му.
17. На втория ден да принесете дванадесет юнеца, два овена, четиринадесет едногодишни агнета без недостатък;
18. и хлебния им принос и възлиянията им: за юнците, за овните и за агнетата според броя им, според правилото;
19. и един козел в жертва за грях, освен постоянното всеизгаряне и хлебния му принос, и възлиянията им.
20. На третия ден да принесете единадесет юнеца, два овена, четиринадесет едногодишни агнета без недостатък;
21. и хлебния им принос и възлиянията им: за юнците, за овните и за агнетата според броя им, според правилото;
22. и един козел в жертва за грях, освен постоянното всеизгаряне и хлебния му принос, и възлиянието му.
23. На четвъртия ден да принесете десет юнеца, два овена, четиринадесет едногодишни агнета без недостатък;
24. хлебния им принос и възлиянията им: за юнците, за овните и за агнетата според броя им, според правилото;
25. и един козел в жертва за грях освен постоянното всеизгаряне, хлебния му принос и възлиянието му.
26. На петия ден да принесете девет юнеца, два овена, четиринадесет едногодишни агнета

без недостатък;
27. и хлебния им принос и възлиянията им: за юнците, за овните и за агнетата според броя им, според правилото;
28. и един козел в жертва за грях освен постоянното всеизгаряне и хлебния му принос, и възлиянието му.
29. На шестия ден да принесете осем юнеца, два овена, четиринадесет едногодишни агнета без недостатък;
30. и хлебния им принос и възлиянията им: за юнците, за овните и за агнетата според броя им, според правилото;
31. и един козел в жертва за грях освен постоянното всеизгаряне, хлебния му принос и възлиянията му.
32. На седмия ден да принесете седем юнеца, два овена, четиринадесет едногодишни агнета без недостатък;
33. и хлебния им принос и възлиянията им: за юнците, за овните и за агнетата според броя им, според правилото им;
34. и един козел в жертва за грях освен постоянното всеизгаряне, хлебния му принос и възлиянието му.
35. На осмия ден да имате тържествено събрание, да не вършите никаква работа.
36. И да принесете всеизгаряне, жертва чрез огън за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА: един юнец, един овен, седем едногодишни агнета без недостатък;
37. хлебния им принос и възлиянията им: за юнеца, за овена и за агнетата според броя им, според правилото;
38. и един козел в жертва за грях освен постоянното всеизгаряне и хлебния му принос, и възлиянието му.
39. Това да принасяте на ГОСПОДА на празниците си освен обреците си и доброволните си приноси — всеизгаряниятa си, хлебните си приноси, възлиянията си и примирителните си жертви.
40. И Мойсей говори на израилевите синове според всичко, което ГОСПОД заповяда на Мойсей.

Глава 30

1. И Мойсей говори на началниците на племената на израилевите синове и каза: Това заповяда ГОСПОД:
2. Когато някой мъж направи обрек на ГОСПОДА или се закълне с клетва и обвърже душата си със задължение, да не нарушава думата си, а да извърши всичко, което е излязло от устата му.
3. И ако някоя жена направи обрек на ГОСПОДА или се обвърже със задължение в бащиния си дом, в младостта си,
4. и баща й чуе нейния обрек или задължението, с което е обвързала душата си, и баща й не й каже нищо, тогава всичките й обреци да останат в сила и всяко нейно задължение, с което е обвързала душата си, да остане в сила.
5. Но ако й забрани баща й в деня когато чуе, никой от обреците й или от задълженията, с които е обвързала душата си, няма да остане в сила; и ГОСПОД ще й прости, понеже й е забранил баща й.
6. И ако се омъжи, докато обреците й са върху нея или нещо необмислено, изговорено с устните й, с което е обвързала душата си,
7. и мъжът й чуе и не й каже нищо в деня, когато чуе, тогава обреците й да останат в сила, и задълженията, с които е обвързала душата си, да останат в сила.
8. Но ако й забрани мъжът й в деня когато чуе, тогава той ще отмени нейния обрек, който е върху нея, и онова, което е изговорила необмислено с устните си, с което е обвързала душата си; и ГОСПОД ще й прости.
9. Но обрекът на вдовица или разведена жена, всичко, с което е обвързала душата си, да остава в сила върху нея.
10. Но ако една жена е направила обрек в дома на мъжа си или с клетва е обвързала душата си със задължение
11. и мъжът й е чул и не й е казал нищо, и не й е забранил, тогава всичките й обреци да останат в сила и всичките задължения, с които е обвързала душата си, да останат в сила.
12. Но ако мъжът й ги е отменил напълно в деня, когато е чул, тогава всичко, което е излязло от устните й относно обреците й и относно обвързването на душата й, няма да остане в сила; мъжът й ги е отменил и ГОСПОД ще й прости.
13. Мъжът й може да утвърди и мъжът й може да отмени всеки обрек и всяко клетвено задължение за смиряването на душата й.
14. Но ако мъжът й ден след ден продължава да мълчи, тогава той потвърждава всичките й обреци и всичките й задължения, които са върху нея; той ги е потвърдил, защото не й е казал нищо в деня, когато ги е чул.
15. Но ако ги отмени по-късно, след като ги е чул, тогава той ще носи нейното беззаконие.
16. Това са наредбите, които ГОСПОД заповяда на Мойсей да се пазят между мъж и жена му и между баща и дъщеря му в младостта й, в бащиния й дом.

Глава 31

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Отмъсти на мадиамците за израилевите синове и след това ще се приберeш при народа си.
3. И Мойсей говори на народа и каза: Нека се въоръжат от вас мъже за бой и да излязат против Мадиам, за да извършат ГОСПОДНОТО отмъщение над Мадиам.
4. По хиляда души от племе от всичките израилеви племена да изпратите на бой.
5. И така, от израилевите хиляди се прeброиха по хиляда души от всяко племе: дванадесет хиляди души, въоръжени за бой.
6. И Мойсей ги изпрати на бой, по хиляда души от всяко племе, тях и Финеес, сина на свещеника Елеазар, със светите вещи и с тръбите за тревога в ръката му.
7. И те се биха с Мадиам, както ГОСПОД заповяда на Мойсей, и убиха всичко от мъжки пол.
8. И между убитите убиха и мадиамските царе: Евий и Рекем, и Сур, и Ур, и Рева, петима мадиамски царе; убиха с меч и Валаам, сина на Веор.
9. А израилевите синове отведоха в плен жените на мадиамците и децата им, разграбиха всичкия им добитък и всичките им стада, всичкия им имот.
10. А всичките им градове в местата, населени от тях, и всичките им станове изгориха с огън.
11. И взеха всичко заграбено и цялата плячка, и човек и животно.
12. И докараха пленниците, плячката и заграбеното на Мойсей, на свещеника Елеазар и на обществото израилеви синове в стана в низините на Моав при Йордан, срещу Ерихон.
13. Тогава Мойсей и свещеникът Елеазар, и всичките първенци на обществото излязоха да ги посрещнат вън от стана.
14. А Мойсей се разгневи на военачалниците, на хилядниците и на стотниците, които се връщаха от военния поход,
15. и Мойсей им каза: Живи ли оставихте всичките жени?
16. Ето, те по съвета на Валаам станаха причина израилевите синове да изменят на ГОСПОДА чрез Фегор, така че язвата дойде върху ГОСПОДНОТО общество!
17. Затова, убийте сега всяко дете от мъжки пол, и убийте всяка жена, която е познала мъж в мъжко легло.
18. А всички момичета, които не са познали мъжко легло, оставете живи за себе си.
19. И останете вън от стана седем дни, всеки, който е убил човек и който се е допрял до убит, очистете се на третия ден и на седмия ден; вие и пленниците ви.
20. Очистете и всички дрехи и всички кожени вещи, и всичко, което е направено от козина, и всички дървени съдове.
21. Също и свещеникът Елеазар каза на войниците, които бяха ходили на бой: Това е наредбата на закона, която ГОСПОД заповяда на Мойсей.
22. Само златото и среброто, бронза, желязото, оловото и калая,
23. всичко, което може да устои на огън, да прекарате през огън и ще бъде чисто; но трябва да се очисти и с вода на нечистота; а всичко, което не може да устои на огън, да прекарате през вода.
24. И на седмия ден да изперете дрехите си и ще бъдете чисти, и след това да влезете в стана.
25. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
26. Ти и свещеникът Елеазар, и главите на бащините домове от обществото прeбройте плячката и пленниците, и човек, и животно,
27. и раздели плячката наполовина между тези, които водиха войната, които ходиха на бой, и цялото общество.
28. От дела на войниците, които ходиха на бой, отдели данък за ГОСПОДА: по една душа от петстотин — от хората, от говедата, от магаретата и от дребния добитък;
29. от тяхната половина да ги вземеш и да ги дадеш на свещеника Елеазар като възвишаем принос на ГОСПОДА.

30. А от половината на израилевите синове да вземеш по един дял от петдесет — от хората, от говедата, от магаретата и от дребния добитък; от всеки добитък — и да ги дадеш на левитите, които пазят заповяданото за ГОСПОДНАТА скиния.
31. И Мойсей и свещеникът Елеазар направиха, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.
32. А плячката, останалото от плена, което войниците заплениха, беше: шестстотин седемдесет и пет хиляди глави дребен добитък,
33. седемдесет и две хиляди говеда,
34. шестдесет и една хиляди магарета,
35. а човешките души — момичетата, които не бяха познали мъжко легло — бяха всичко тридесет и две хиляди души.
36. И половината, делът на онези, които бяха ходили на бой, броят на дребния добитък беше триста тридесет и седем хиляди и петстотин глави,
37. а данъкът за ГОСПОДА от дребния добитък беше шестстотин седемдесет и пет глави.
38. Говедата бяха тридесет и шест хиляди, а данъкът за ГОСПОДА от тях беше седемдесет и две.
39. Магаретата бяха тридесет хиляди и петстотин, а данъкът за ГОСПОДА от тях беше шестдесет и едно.
40. А човешките души бяха шестнадесет хиляди, а данъкът за ГОСПОДА от тях беше тридесет и двама души.
41. И Мойсей даде данъка на възвишаемия принос на ГОСПОДА на свещеника Елеазар, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.
42. А половината за израилевите синове, която Мойсей отдели от войниците,
43. половината за обществото беше: триста тридесет и седем хиляди и петстотин глави дребен добитък,
44. тридесет и шест хиляди говеда,
45. тридесет хиляди и петстотин магарета
46. и шестнадесет хиляди човешки души.
47. От половината за израилевите синове Мойсей взе по един дял от петдесет, от хората и от добитъка, и ги даде на левитите, които пазеха заповяданото за ГОСПОДНАТА скиния, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.
48. Тогава началниците, които бяха над хилядите на войската, се приближиха при Мойсей, хилядниците и стотниците,
49. и казаха на Мойсей: Слугите ти преброиха войниците, които са под ръката ни, и не липсва нито един от нас.
50. Затова принасяме принос на ГОСПОДА, всеки каквото е намерил, златни украшения, верижки, гривни, пръстени, обици и мъниста, за да се извърши умилостивение за душите ни пред ГОСПОДА.
51. И Мойсей и свещеникът Елеазар взеха златото от тях, всичко в изработени украшения.
52. И цялото злато на възвишаемия принос, който принесоха на ГОСПОДА, беше шестнадесет хиляди седемстотин и петдесет сикъла от хилядниците и стотниците.
53. А войниците бяха грабили всеки за себе си.
54. И Мойсей и свещеникът Елеазар взеха златото от хилядниците и стотниците и го донесоха в шатъра за срещане за спомен на израилевите синове пред ГОСПОДА.

Глава 32

1. А синовете на Рувим и синовете на Гад имаха много добитък, огромно множество; и видяха язирската земя и галаадската земя и ето, мястото беше място за добитък.
2. И синовете на Гад и синовете на Рувим дойдоха и говориха на Мойсей и на свещеника Елеазар, и на първенците на обществото и казаха:
3. Атарот и Девон, и Язир, и Нимра, и Есевон, и Елеала, и Севма, и Нево, и Веон,
4. земята, която ГОСПОД порази пред израилевото общество, е земята за добитък, а слугите ти имат добитък.
5. И казаха: Ако сме намерили благоволение пред теб, нека тази земя се даде за притежание на слугите ти; не ни превеждай през Йордан.
6. А Мойсей каза на синовете на Гад и на синовете на Рувим: Да отидат ли братята ви на бой, а вие да седите тук?
7. И защо обезсърчавате сърцата на израилевите синове, да не преминат в земята, която ГОСПОД им е дал?
8. Така направиха бащите ви, когато ги изпратих от Кадис-Варни, за да огледат земята;
9. отидоха до долината Есхол, и като видяха земята, обезсърчиха сърцата на израилевите синове, да не влязат в земята, която ГОСПОД им беше дал.
10. И гневът на ГОСПОДА пламна в онзи ден и Той се закле, и каза:
11. Нито един от онези мъже, които излязоха от Египет, от двадесет години и нагоре, няма да види земята, за която съм се клел на Авраам, Исаак и Яков, защото не Ме последваха напълно,
12. освен Халев, синът на Ефоний, кенезееца, и Иисус, синът на Навий, защото те напълно последваха ГОСПОДА.
13. Гневът на ГОСПОДА пламна против Израил и Той ги остави да се скитат из пустинята четиридесет години, докато се довърши изцяло онова поколение, което беше сторило зло пред ГОСПОДА.
14. И ето, вие се издигнахте вместо бащите си, род на грешни мъже, за да разпалвате още повече пламъка на ГОСПОДНИЯ гняв срещу Израил.
15. Ако се отвърнете от Него, Той ще го остави още по-дълго в пустинята; и така вие ще погубите целия този народ!
16. Но те пристъпиха при Мойсей и казаха: Ще съградим тук кошари за добитъка си и градове за челядите си;
17. а ние самите сме готови да вървим въоръжени пред израилевите синове, докато ги заведем до мястото им; а челядите ни ще седят в укрепените градове в безопасност от местните жители.
18. Няма да се върнем в домовете си, докато израилевите синове не наследят всеки наследството си.
19. Защото ние няма да наследим с тях отвъд Йордан и по-нататък, понеже нашето наследство ни се пада отсам Йордан на изток.
20. Тогава Мойсей им каза: Ако направите това, ако се въоръжите за бой пред ГОСПОДА,
21. ако всички въоръжени между вас преминат Йордан пред ГОСПОДА, докато Той изгони враговете Си от пред Себе Си,
22. и земята се покори пред ГОСПОДА, и след това се върнете, тогава ще бъдете невинни пред ГОСПОДА и пред Израил, и тази земя ще ви бъде за притежание пред ГОСПОДА.
23. Но ако не направите така, ето, ще съгрешите пред ГОСПОДА и да знаете, че грехът ви ще ви намери.
24. Съградете градове за челядите си и кошари за овцете си и направете това, което излезе от устата ви.
25. И синовете на Гад и синовете на Рувим говориха на Мойсей и казаха: Слугите ти ще направят, както господарят ми заповяда.
26. Децата ни, жените ни, стадата ни и всичкият ни добитък ще останат тук в галаадските

градове;
27. а слугите ти, всички въоръжени за бой, ще отидат пред ГОСПОДА в битката, както господарят ми каза.
28. И Мойсей заповяда за тях на свещеника Елеазар и на Иисус, сина на Навий, и на главите на бащините домове на племената на израилевите синове.
29. Мойсей им каза: Ако синовете на Гад и синовете на Рувим всички въоръжени за бой преминат с вас Йордан пред ГОСПОДА и земята бъде покорена пред вас, да им дадете галаадската земя за притежание.
30. Но ако не преминат с вас въоръжени, тогава да вземат наследство между вас в ханаанската земя.
31. И синовете на Гад и синовете на Рувим в отговор казаха: Както каза ГОСПОД на слугите ти, така ще направим.
32. Ние ще преминем в боен ред пред ГОСПОДА в ханаанската земя, а наследственото ни притежание да ни бъде отсам Йордан.
33. И Мойсей им даде, на синовете на Гад, на синовете на Рувим и на половината от племето на Манасия, сина на Йосиф, царството на аморейския цар Сион и царството на васанския цар Ог, земята с градовете й в границите й, и градовете на околната земя.
34. И синовете на Гад съградиха Девон и Атарот, и Ароир,
35. и Атротсофан, и Язир, и Йогвея,
36. и Ветнимра, и Ветаран, укрепени градове и кошари за овце.
37. А синовете на Рувим съградиха Есевон и Елеала, и Кириатаим,
38. и Нево, и Ваалмеон, чиито имена бяха променени, и Севма; и преименуваха градовете, които съградиха.
39. А синовете на Махир, сина на Манасия, отидоха в Галаад, превзеха го и изгониха аморейците, които бяха в него.
40. И Мойсей даде Галаад на Махир, сина на Манасия, и той се засели в него.
41. А Яир, синът на Манасия, отиде и превзе селищата му и ги нарече Авот-Яир.
42. И Нова отиде и превзе Канат и селата му и го нарече Нова по своето име.

Глава 33

1. Това са пътуванията на израилевите синове, които излязоха от египетската земя според войнствата си под ръката на Мойсей и Аарон.
2. И Мойсей записа тръгванията им според пътуванията им по заповедта на ГОСПОДА; и това са пътуванията им според тръгванията им:
3. Тръгнаха от Рамесий в първия месец, на петнадесетия ден от първия месец; на следващия ден след Пасхата израилевите синове излязоха с издигната ръка пред очите на всичките египтяни,
4. когато египтяните погребваха онези, които ГОСПОД беше поразил помежду им, всичките първородни. А и над боговете им ГОСПОД беше извършил съд.
5. И израилевите синове отпътуваха от Рамесий и разположиха стан в Сокхот.
6. И отпътуваха от Сокхот и разположиха стан в Етам, който е в края на пустинята.
7. И отпътуваха от Етам и се върнаха към Пиаирот, който е срещу Веелсефон, и разположиха стан срещу Мигдол.
8. И отпътуваха от Пиаирот и преминаха през морето в пустинята, изминаха тридневен път през пустинята Етам и разположиха стан в Мера.
9. И отпътуваха от Мера и дойдоха в Елим; а в Елим имаше дванадесет водни извора и седемдесет палмови дървета и там разположиха стан.
10. И отпътуваха от Елим и разположиха стан при Червеното море.
11. И отпътуваха от Червеното море и разположиха стан в пустинята Син.
12. И отпътуваха от пустинята Син и разположиха стан в Дофка.
13. И отпътуваха от Дофка и разположиха стан в Елус.
14. И отпътуваха от Елус и разположиха стан в Рафидим; и нямаше вода да пие народът.
15. И отпътуваха от Рафидим и разположиха стан в Синайската пустиня.
16. И отпътуваха от Синайската пустиня и разположиха стан в Киврот-Атаава.
17. И отпътуваха от Киврот-Атаава и разположиха стан в Асирот.
18. И отпътуваха от Асирот и разположиха стан в Ритма.
19. И отпътуваха от Ритма и разположиха стан в Римон-Фарес.
20. И отпътуваха от Римон-Фарес и разположиха стан в Ливна.
21. И отпътуваха от Ливна и разположиха стан в Риса.
22. И отпътуваха от Риса и разположиха стан в Кеелта.
23. И отпътуваха от Кеелта и разположиха стан в хълма Сафер.
24. И отпътуваха от хълма Сафер и разположиха стан в Харада.
25. И отпътуваха от Харада и разположиха стан в Макилот.
26. И отпътуваха от Макилот и разположиха стан в Тахат.
27. И отпътуваха от Тахат и разположиха стан в Тара.
28. И отпътуваха от Тара и разположиха стан в Митка.
29. И отпътуваха от Митка и разположиха стан в Асемона.
30. И отпътуваха от Асемона и разположиха стан в Масирот.
31. И отпътуваха от Масирот и разположиха стан във Венеякан.
32. И отпътуваха от Венеякан и разположиха стан в Хоргадгад.
33. И отпътуваха от Хоргадгад и разположиха стан в Йотвата.
34. И отпътуваха от Йотвата и разположиха стан в Еврона.
35. И отпътуваха от Еврона и разположиха стан в Есион-Гавер.
36. И отпътуваха от Есион-Гавер и разположиха стан в пустинята Цин, която е Кадис.
37. И отпътуваха от Кадис и разположиха стан в планината Ор, при края на едомската земя.
38. И свещеникът Аарон се изкачи на планината Ор по заповед на ГОСПОДА и умря там в четиридесетата година от излизането на израилевите синове от египетската земя, в петия месец, на първия ден от месеца.
39. Аарон беше на сто и двадесет и три години, когато умря на планината Ор.

40. И арадският цар, ханаанецът, който живееше на юг в ханаанската земя, чу за идването на израилевите синове.
41. А те отпътуваха от планината Ор и разположиха стан в Салмона.
42. И отпътуваха от Салмона и разположиха стан във Финон.
43. И отпътуваха от Финон и разположиха стан в Овот.
44. И отпътуваха от Овот и разположиха стан в Еаварим, на моавската граница.
45. И отпътуваха от Иим и разположиха стан в Девон-Гад.
46. И отпътуваха от Девон-Гад и разположиха стан в Алмон-Дивлатаим.
47. И отпътуваха от Алмон-Дивлатаим и разположиха стан на хълма Аварим, срещу Нево.
48. И отпътуваха от хълма Аварим и разположиха стан в низините на Моав при Йордан, срещу Ерихон.
49. При Йордан разположиха стан, от Вет-Есимот до Авел-Ситим на низините на Моав.
50. И ГОСПОД говори на Мойсей в низините на Моав при Йордан срещу Ерихон и каза:
51. Говори на израилевите синове и им кажи: Когато минете през Йордан в ханаанската земя,
52. да изгоните от пред себе си всичките жители на земята, да унищожите всичките им изображения и да унищожите всичките им леяни образи, и да съборите всичките им високи места.
53. И да завладеете земята и да се заселите в нея, защото ви дадох тази земя да я притежавате.
54. И да разделите земята с жребий между родовете си за наследство: на по-многобройните да дадете по-голямо наследство, а на по-малобройните да дадете по-малко наследство. На всекиго наследството да бъде там, където му падне жребият. Според бащините си племена да наследите.
55. Но ако не изгоните отпред себе си жителите на земята, тогава онези от тях, които оставите, ще бъдат тръни в очите ви и бодли в ребрата ви и ще ви притесняват в земята, в която живеете.
56. И онова, което мислех да направя на тях, ще го направя на вас.

Глава 34

1. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2. Заповядай на израилевите синове и им кажи: Когато влезете в ханаанската земя — това е земята, която ще ви се падне в наследство, ханаанската земя според границите й —
3. тогава южната ви страна да бъде от пустинята Цин покрай Едом и южната ви граница да бъде от края на Соленото море на изток.
4. Южната ви граница да завива към нагорнището на Акравим и да отива до Цин, и да свършва от южната страна до Кадис-Варни, да излиза на Асар-Адар и да отива до Асмон.
5. И границата да завива от Асмон към египетския поток и да свършва до морето.
6. А западната граница да ви бъде Голямото море и границата му; това да ви бъде западната граница.
7. Северните ви граници да бъдат тези: от Голямото море да прокарате границата до планината Ор;
8. от планината Ор да прокарате границата до прохода на Емат; и границата да продължава до Седад.
9. И границата да продължава до Зифрон и да свършва на Асаренан. Това да ви бъде северната граница.
10. А източната си граница да прокарате от Асаренан до Сифам.
11. И границата да слиза от Сифам до Ривла на изток от Аин; и границата да слиза и да опира в брега на езерото Хинерот на изток.
12. И границата да слиза до Йордан и да свършва на Солено море. Това ще бъде земята ви според окръжаващите я граници.
13. И Мойсей заповяда на израилевите синове и каза: Това е земята, която ще наследите по жребий, която ГОСПОД заповяда да се даде на деветте племена и на половината племе.
14. Защото племето на синовете на рувимците според бащините си домове и племето на синовете на гадците според бащините си домове, както и половината от манасиевото племе получиха наследството си.
15. Двете племена и половината племе получиха наследството си отсам Йордан, срещу Ерихон, на изток.
16. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
17. Ето имената на мъжете, които ще ви разделят земята за наследство: свещеникът Елеазар и Иисус, синът на Навий.
18. И да вземете по един първенец от всяко племе, за да разделят земята за наследство.
19. Ето имената на мъжете: от юдовото племе: Халев, синът на Ефоний;
20. от племето на синовете на Симеон: Самуил, синът на Амиуд;
21. от вениаминовото племе: Елидад, синът на Хислон;
22. от племето на синовете на Дан: първенецът Вуний, синът на Йоглий;
23. от синовете на Йосиф: от племето на синовете на Манасия: първенецът Аниил, синът на Ефод;
24. и от племето на синовете на Ефрем: първенецът Камуил, синът на Сафтан;
25. от племето на синовете на Завулон: първенецът Елисафан, синът на Фарнах;
26. от племето на синовете на исахарците: първенецът Фалтиил, синът на Азан;
27. от племето на синовете на Асир: първенецът Ахиуд, синът на Шеломий;
28. и от племето на синовете на Нефталим: първенецът Федаил, синът на Амиуд.
29. Тези са, на които ГОСПОД заповяда да разделят наследството на израилевите синове в ханаанската земя.

Глава 35

1. И ГОСПОД говори на Мойсей в низините на Моав при Йордан, срещу Ерихон, и каза:
2. Заповядай на израилевите синове да дадат на левитите от наследственото си притежание градове, в които да живеят; да дадете на левитите и землища за градовете им около тях.
3. Градовете да им бъдат за живеене, а землищата да им бъдат за добитъка им, за имота им и за всичките им животни.
4. Землищата около градовете, които ще дадете на левитите, да се простират хиляда лакътя извън градската стена наоколо.
5. Да отмерите извън града на източната страна две хиляди лакътя и на южната страна две хиляди лакътя, и на западната страна две хиляди лакътя, и на северната страна две хиляди лакътя, а градът да бъде в средата. Такива да бъдат землищата около градовете им.
6. И градовете, които ще дадете на левитите, да бъдат шест прибежищни града, които да определите, за да може да прибягва там убиецът; и към тях да прибавите още четиридесет и два града.
7. Всичките градове, които ще дадете на левитите, заедно със землищата им да бъдат четиридесет и осем града.
8. А що се отнася до градовете, които ще дадете от притежанието на израилевите синове, от многото градове дайте много, а от малкото дайте малко; всяко племе да даде на левитите от градовете си според наследството, което е наследило.
9. И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
10. Говори на израилевите синове и им кажи: Когато минете през Йордан в ханаанската земя,
11. тогава да си определите градове, които да ви бъдат прибежищни градове, за да може да прибягва там убиецът, който убие човек по погрешка.
12. Те да ви бъдат градове за прибежище от отмъстителя, за да не умре убиецът, преди да се изправи пред обществото на съд.
13. И от градовете, които ще дадете, шест да ви бъдат прибежищни градове.
14. Три града да дадете отсам Йордан и три града да дадете в ханаанската земя; да бъдат прибежищни градове.
15. Тези шест града да бъдат прибежище за израилевите синове и за чужденеца, и за заселника помежду им, за да може да прибягва там всеки, който убие човек по погрешка.
16. Но ако го е ударил с железен инструмент, така че той е умрял, убиец е; убиецът непременно да се умъртви.
17. И ако го е ударил с камък от ръката си, от който може да умре, и той е умрял, убиец е; убиецът непременно да се умъртви.
18. Или ако го е ударил с дървено оръдие в ръката си, от което може да умре, и той е умрял, убиец е; убиецът непременно да се умъртви.
19. Отмъстителят за кръвта сам да умъртви убиеца; когато го срещне, да го умъртви.
20. И ако го е блъснал от омраза или нарочно е хвърлил нещо върху него и той е умрял,
21. или от омраза го е ударил с ръката си и той е умрял, този, който го е ударил, непременно да се умъртви, убиец е; отмъстителят за кръвта да умъртви убиеца, когато го срещне.
22. Но ако го е блъснал неочаквано, без да го е мразил, или неволно е хвърлил нещо върху него,
23. или ако, без да види, е направил да падне върху него някакъв камък, от който може да умре, и той е умрял; но не му е бил враг и не е искал да му стори зло;
24. тогава обществото да отсъди между убиеца и отмъстителя за кръвта според тези правила;
25. и обществото да избави убиеца от ръката на отмъстителя за кръвта, и обществото да го върне в прибежищния му град, където е прибягнал; и той да живее в него до смъртта на първосвещеника, който е помазан със святото масло.
26. Но ако убиецът някога излезе вън от пределите на прибежищния си град, в който е прибягнал,

27. и отмъстителят за кръвта го намери вън от пределите на прибежищния му град, и отмъстителят за кръвта убие убиеца, няма да бъде виновен за кръв;
28. защото убиецът трябва да ст??и в прибежищния си град до смъртта на първосвещеника. А след смъртта на първосвещеника убиецът може да се върне в земята на притежанието си.
29. Това да ви бъде правна наредба в поколенията ви, във всичките ви жилища.
30. Всеки, който убие човек, убиецът да се умъртви по думите на свидетели. Но не може само един свидетел да свидетелства против някого, за да се умъртви.
31. И да не приемате никакъв откуп за живота на убиеца, който е виновен за смърт, а той непременно да се умъртви.
32. Да не вземате откуп и за онзи, който е прибягнал в прибежищния си град, за да се върне да живее в земята си преди смъртта на свещеника.
33. И да не оскверн??вате земята, в която се намирате; защото кръвта, тя оскверн??ва земята; и за земята не може да се извърши умилостивение за кръвта, която се е проляла на нея, освен с кръвта на онзи, който я е пролял.
34. И да не оскверняваш земята, в която живеете, сред която Аз обитавам; защото Аз, ГОСПОД, обитавам сред израилевите синове.

Глава 36

1. Тогава се приближиха главите на бащините домове от родовете на синовете на Галаад, сина на Махир, син на Манасия, от родовете на синовете на Йосиф, и говориха пред Мойсей и пред първенците, главите на бащините домове на израилевите синове, и казаха:
2. ГОСПОД заповяда на господаря ни да даде земята за наследство на израилевите синове с жребий; и на господаря ми беше заповядано от ГОСПОДА да даде наследството на брат ни Салпаад на дъщерите му.
3. Но ако те се омъжат за някой от синовете на другите племена на израилевите синове, тогава наследството им ще се отнеме от наследството на нашите бащи и ще се прибави към наследството на онова племе, на което ще принадлежат, и ще се отнеме от дела на нашето наследство.
4. И когато дойде юбилеят на израилевите синове, тяхното наследство ще се прибави към наследството на онова племе, на което ще принадлежат; и наследството им ще се отнеме от наследството на бащиното ни племе.
5. Тогава Мойсей заповяда на израилевите синове според ГОСПОДНАТА заповед и каза: Племето на синовете на Йосиф говори право.
6. Ето словото, което ГОСПОД заповяда за дъщерите на Салпаад, като каза: Нека се омъжат за когото им се види добре, само да се омъжат за някого от рода на бащиното си племе,
7. за да не преминава наследството на израилевите синове от племе на племе; защото израилевите синове трябва да се привързват всеки към наследството на бащиното си племе.
8. Всяка дъщеря, която има наследство в племената на израилевите синове, трябва да се омъжи за един от рода на бащиното си племе, за да притежават израилевите синове всеки бащиното си наследство.
9. Да не преминава наследство от едно племе на друго племе, а племената на израилевите синове да се привързват всяко към своето наследство.
10. И дъщерите на Салпаад направиха, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.
11. И Маала, Терса и Егла, и Мелха, и Нуа, дъщерите на Салпаад, се омъжиха за синовете на чичовците си;
12. омъжиха се за мъже от родовете на синовете на Манасия, сина на Йосиф. И така наследството им остана в племето на бащиния им род.
13. Това са заповедите и правилата, които ГОСПОД заповяда на израилевите синове чрез Мойсей в низините на Моав при Йордан, срещу Ерихон.

Второзаконие

Глава 1

1. Това са думите, които Мойсей говори на целия Израил отсам Йордан, в пустинята, в равнината, срещу Суф, между Фаран и Тофол, и Лаван, и Асирот, и Дизаав.
2. Единадесет дни път са от Хорив по пътя на планината Сиир до Кадис-Варни.
3. И в четиридесетата година, в единадесетия месец, на първия ден от месеца, Мойсей говори на израилевите синове според всичко, което ГОСПОД му заповяда за тях,
4. след като беше разбил аморейския цар Сион, който живееше в Есевон, и васанския цар Ог, който живееше в Астарот и в Едраи.
5. Отсам Йордан, в моавската земя, Мойсей започна да обяснява този закон и каза:
6. ГОСПОД, нашият Бог, ни говори на Хорив и каза: Достатъчно стояхте на тази планина.
7. Обърнете се и тръгнете, и идете към хълмистата земя на аморейците и към всичките им съседи в равнината, в хълмистата земя и в низината, на юг и към крайбрежието, в земята на ханаанците, и към Ливан, до голямата река, реката Ефрат.
8. Ето, Аз предавам земята пред вас; влезте и завладейте земята, за която ГОСПОД се закле на бащите ви — на Авраам, Исаак и Яков — да я даде на тях и на потомството им след тях.
9. И аз ви говорих в онова време и казах: Аз не мога да ви нося сам.
10. ГОСПОД, вашият Бог, ви умножи и ето, днес вие сте като звездите на небето по множество.
11. ГОСПОД, Бог на бащите ви, да ви умножи хиляда пъти повече, отколкото сте сега, и да ви благослови, така както ви е обещал!
12. Как бих могъл аз сам да нося тежестта ви, товара ви и караниците ви?
13. Изберете мъдри и разумни, и известни мъже отсред племената си и аз ще ги поставя над вас като началници.
14. И вие ми отговорихте и ми казахте: Добро е това, което каза да направим.
15. И аз взех началниците на племената ви, мъдри и известни мъже, и ги поставих началници над вас — хилядници, стотници, петдесетници, десетници и надзорници на племената ви.
16. И заповядах на съдиите ви в онова време и казах: Изслушвайте жалбите между братята си и съдете според правдата между човек и брат му или чужденеца, който е при него.
17. Не показвайте пристрастие в съда; изслушвайте както малкия, така и големия; не се бойте от човек, защото съдът е на Бога. А делото, което е прекалено трудно за вас, донесете пред мен и аз ще го изслушвам.
18. И в онова време ви заповядах всичко, което трябва да вършите.
19. И тръгнахме от Хорив и минахме през цялата тази голяма и страшна пустиня, която видяхте по пътя към хълмистата земя на аморейците, както ГОСПОД, нашият Бог, ни заповяда, и дойдохме до Кадис-Варни.
20. И аз ви казах: Вие дойдохте до хълмистата земя на аморейците, която ГОСПОД, нашият Бог, ни дава.
21. Ето, ГОСПОД, твоят Бог, предава земята пред теб; изкачи се и я завладей, както ти е говорил ГОСПОД, Бог на бащите ти. Не се бой и не се обезсърчавай.
22. Тогава всички вие дойдохте при мен и казахте: Да изпратим мъже пред нас, за да разузнаят за нас земята и да ни донесат известие за пътя, по който трябва да се изкачим, и за градовете, в които ще влезем.
23. И това беше добро в очите ми и аз взех дванадесет мъже от вас, по един мъж от всяко племе.
24. И те тръгнаха и се изкачиха на планината, и дойдоха до долината Есхол, и я разузнаха.
25. И взеха в ръцете си от плодовете на земята и ни донесоха; донесоха ни и известие и казаха: Земята, която ГОСПОД, нашият Бог, ни дава, е добра.
26. Обаче вие не пожелахте да се изкачите, а се разбунтувахте срещу заповедта на ГОСПОДА, своя Бог.
27. И роптаехте в шатрите си и казвахте: Понеже ГОСПОД ни мрази, затова ни изведе от египетската земя, за да ни предаде в ръцете на аморейците, за да ни изтребят!

28. Накъде да се изкачваме? Нашите братя обезсърчиха сърцата ни, като казаха: Народ по-голям и по-висок от нас, градове големи и укрепени до небето, а и синовете на енакимите видяхме там!
29. Тогава аз ви казах: Не се ужасявайте и не се бойте от тях.
30. ГОСПОД, вашият Бог, който върви пред вас, Той ще се бие за вас, също както направи за вас в Египет пред очите ви,
31. и в пустинята, където ти видя как ГОСПОД, твоят Бог, те носи, както човек носи сина си, през целия път, по който вървяхте, докато стигнахте на това място.
32. Но във всичко това вие не повярвахте на ГОСПОДА, вашия Бог,
33. който вървеше пред вас по пътя, за да ви търси място, където да разполагате стан — нощем в огън, за да виждате пътя, по който вървите, а денем в облак.
34. И ГОСПОД чу гласа на думите ви и се разгневи, и се закле, като каза:
35. Нито един от тези хора от това зло поколение няма да види добрата земя, която се заклех да дам на бащите ви,
36. освен Халев, синът на Ефоний; той ще я види, и на него и на синовете му ще дам земята, на която той стъпи, защото напълно последва ГОСПОДА.
37. И на мен се разгневи ГОСПОД заради вас и каза: И ти няма да влезеш там.
38. Иисус, синът на Навий, който стои пред теб, той ще влезе там. Утвърди го, защото той ще раздели на Израил наследството.
39. А децата ви, за които казахте, че ще бъдат разграбени, и синовете ви, които днес не познават добро и зло, те ще влязат там и на тях ще я дам, и те ще я притежават.
40. А вие се върнете и тръгнете в пустинята по пътя за Червено море.
41. Тогава вие отговорихте и ми казахте: Съгрешихме против ГОСПОДА; ще се изкачим и ще воюваме, както ни е заповядал ГОСПОД, нашият Бог. И препасахте всеки бойните си оръжия и лекомислено се изкачихте в хълмистата земя.
42. И ГОСПОД ми каза: Кажи им: Не се изкачвайте и не се бийте, защото Аз не съм между вас — да не бъдете разбити пред враговете си.
43. И аз ви говорих, но вие не пожелахте да слушате, а се разбунтувахте срещу ГОСПОДНАТА заповед и постъпихте дръзко, и се изкачихте на планината.
44. И аморейците, които живееха в онази хълмиста земя, излязоха против вас и ви гониха, както правят пчелите, и ви разпиляха от Сиир до Хорма.
45. Тогава вие се върнахте и плакахте пред ГОСПОДА, но ГОСПОД не послуша гласа ви и не даде ухо.
46. И останахте в Кадис много дни, според дните, които останахте там.

Глава 2

1. И се обърнахме и тръгнахме през пустинята по пътя за Червено море, както ми говори ГОСПОД, и обикаляхме планината Сиир много дни.
2. И ГОСПОД ми говори и каза:
3. Достатъчно сте обикаляли тази планина; обърнете се на север.
4. И заповядай на народа и кажи: Ще минете през земята на вашите братя, синовете на Исав, които живеят в Сиир, и те ще се уплашат от вас. Затова, внимавайте добре;
5. не се бийте с тях, понеже няма да ви дам от земята им дори и една стъпка, защото дадох планината Сиир на Исав за притежание.
6. С пари да купувате от тях храна, за да ядете, и с пари да купувате от тях и вода, за да пиете.
7. Защото ГОСПОД, твоят Бог, те е благословил във всичките дела на ръцете ти. Той познава пътуването ти през тази голяма пустиня. През тези четиридесет години ГОСПОД, твоят Бог, е бил с теб; не ти е липсвало нищо.
8. Така ние минахме покрай братята си, синовете на Исав, които живеят в Сиир, далеч от пътя на равнината, от Елат и от Есион-Гавер. И се обърнахме, и минахме по пътя за моавската пустиня.
9. И ГОСПОД ми каза: Не притеснявай Моав и не се бий с него, защото няма да ти дам нищо от земята му за притежание, понеже дадох Ар на синовете на Лот за притежание. —
10. А преди това там живееха емимите, голям и многоброен народ и висок като енакимите.
11. И те се считат за великани като енакимите, но моавците ги наричат емими.
12. А преди това в Сиир живееха хорейците, но синовете на Исав ги изгониха и ги изтребиха пред себе си, и се заселиха на мястото им, така както направи Израил на земята на своето притежание, която ГОСПОД им даде. —
13. И сега станете и преминете през потока Заред. И преминахме през потока Заред.
14. А времето, през което пътувахме от Кадис-Варни, докато преминахме потока Заред, беше тридесет и осем години, докато цялото поколение на мъжете, годни за война, се довърши от стана, както ГОСПОД им се закле.
15. При това ръката на ГОСПОДА беше против тях, за да ги изтреби отсред стана, докато се довършат.
16. И когато всичките мъже, годни за война, се довършиха и измряха отсред народа,
17. ГОСПОД ми говори и каза:
18. Днес ти ще преминеш Ар, границата на Моав.
19. И когато дойдеш срещу синовете на Амон, не ги притеснявай и не се бий с тях, защото няма да ти дам нищо от земята на синовете на Амон за притежание, понеже я дадох на синовете на Лот за притежание. —
20. И тя също се считаше за земя на великаните; преди това там са живеели исполини, но синовете на Амон ги наричат замзумими,
21. голям и многоброен народ и висок като енакимите. Но ГОСПОД ги изтреби пред тях и те ги изгониха и се заселиха на мястото им,
22. така както направи за синовете на Исав, които живееха в Сиир, когато изтреби хорейците отпред тях, и те ги изгониха и се заселиха на мястото им и до днес.
23. И авейциите, които живееха в села чак до Газа, тях ги унищожиха кафторимите, които дойдоха от Кафтор, и се заселиха на мястото им. —
24. Станете, тръгнете и преминете долината на реката Арнон. Ето, предадох в ръката ти амореца Сион, цар на Есевон, и земята му; започни, завладей я, и воювай с него.
25. Днес Аз ще започна да всявам страх и ужас от теб сред народите под цялото небе, които ще чуят слуха за теб и ще се разтреперят, и ще се ужасят от теб.
26. И аз изпратих пратеници от пустинята Кедемот до есевонския цар Сион с думи на мир и казах:

27. Нека да мина през земята ти; ще вървя само по пътя, няма да се отбия нито надясно, нито наляво.
28. С пари ще ми продаваш храна, за да ям, и с пари ще ми даваш вода, за да пия; само с краката си да мина —
29. както ми направиха синовете на Исав, които живеят в Сиир, и моавците, които живеят в Ар — за да премина през Йордан в земята, която ГОСПОД, нашият Бог, ни дава.
30. Но есевонският цар Сион не склони да минем през него, понеже ГОСПОД, твоят Бог, ожесточи духа му и закорави сърцето му, за да го предаде в ръката ти, както е днес.
31. И ГОСПОД ми каза: Ето, започнах да предавам пред теб Сион и земята му. Започни, завладей я, за да наследиш земята му.
32. Тогава Сион, той и целият му народ, излезе на бой против нас при Яса.
33. Но ГОСПОД, нашият Бог, го предаде в ръцете ни и ние го разбихме — и синовете му, и целия му народ.
34. И в онова време превзехме всичките му градове и изпълнихме проклятието над всеки град — мъжете, жените и децата; не оставихме нито един оцелял.
35. Само добитъка взехме за себе си като плячка и заграбеното от градовете, които превзехме.
36. От Ароир, който е на брега на реката Арнон, и от града, който е в долината, чак до Галаад нямаше град, който да ни се съпротиви; ГОСПОД, нашият Бог, предаде всички пред нас.
37. Само до земята на синовете на Амон ти не се приближи, никъде покрай реката Явок, нито до планинските градове; никъде, където ГОСПОД, нашият Бог, ни беше забранил.

Глава 3

1. Тогава се обърнахме и се изкачихме по пътя към Васан; и васанският цар Ог излезе на бой против нас при Едраи, той и целият му народ.
2. Но ГОСПОД ми каза: Не се бой от него, защото предадох в ръката ти него, целия му народ и земята му; ще му направиш така, както направи на аморейския цар Сион, който живееше в Есевон.
3. Така ГОСПОД, нашият Бог, предаде в ръката ни и васанския цар Ог с целия му народ и ние го разбихме, докато не му остана нито един Оцелял.
4. И в онова време превзехме всичките му градове; нямаше град, който да не отнехме от тях: шестдесет града, цялата област на Аргов, царството на Ог във Васан.
5. Всички тези градове бяха укрепени с високи стени, порти и лостове; а освен тях имаше и твърде много неоградени градове.
6. И изпълнихме над тях проклятието, както направихме на есевонския цар Сион; изпълнихме проклятието над всеки град — над мъжете, жените и децата.
7. А всичкия добитък и плячката на градовете заграбихме за себе си.
8. Така по онова време взехме земята от ръцете на двамата аморейски царе, който бяха отсам Йордан, от реката Арнон до планината Ермон —
9. сидонците наричат Ермон Сирион, а аморейците го наричат Санир —
10. всичките градове на равнината, целия Галаад и целия Васан, до Салха и Едраи, градове от царството на Ог във Васан.
11. Защото само васанският цар Ог беше останал от Остатъка на великаните. Ето, леглото му беше желязно легло. Не е ли то в Рава на синовете на Амон? Дължината му беше девет лакътя, а ширината му — четири лакътя, според човешки лакът.
12. Тази земя завзехме в онова време. От Ароир, който е при реката Арнон, и половината планини на Галаад и градовете му дадох на рувимците и гадците.
13. А останалото от Галаад и целия Васан, царството на Ог, дадох на половината от манасиевото племе. Цялата област на Аргов с целия Васан се нарича земя на великаните.
14. Яир, синът на Манасия завзе цялата област на Аргов до границата на гесурците и маахатците и нарече Васан на свое име — Авот-Яир и до днес.
15. А на Махир дадох Галаад.
16. А на рувимците и на гадците дадох от Галаад до реката Арнон, до средата на реката за граница и до реката Явок, границата на синовете на Амон,
17. също и равнината, и Йордан за граница, от Хинерот чак до морето на равнината, Солено море, под склоновете на Фасга на изток.
18. И в онова време ви заповядах и казах: ГОСПОД, вашият Бог, ви даде тази земя да я притежавате. Всички вие, храбри мъже, ще минете в боен ред пред братята си, израилевите синове.
19. А жените ви и децата ви, и добитъкът ви — зная, че имате много добитък — да останат в градовете ви, които ви дадох,
20. докато ГОСПОД даде почивка на братята ви както на вас и те също завладеят земята, която ГОСПОД, вашият Бог, им дава оттатък Йордан. Тогава да се върнете, всеки в притежанието си, което ви дадох.
21. И в онова време заповядах на Иисус и казах: Очите ти видяха всичко, което ГОСПОД, вашият Бог, направи на тези двама царе; така ще направи ГОСПОД на всичките царства, в които ще преминеш.
22. Не се бойте от тях, защото ГОСПОД, вашият Бог, е Този, който воюва за вас.
23. В онова време се помолих на ГОСПОДА и казах:
24. Господи БОЖЕ, Ти си започнал да показваш на слугата Си величието Си и силната Си ръка; защото кой е този бог на небето или на земята, който може да върши като Твоите дела и според Твоята мощ?

25. Моля Те да премина и да видя добрата земя отвъд Йордан, тази добра планинска страна и Ливан.
26. Но ГОСПОД ми се беше разгневил заради вас и не ме послуша. И ГОСПОД ми каза: Достатъчно ти е! Не Ми говори повече за това.
27. Изкачи се на върха на Фасга и вдигни очите си на запад и на север, на юг и на изток и виж земята с очите си, защото няма да преминеш този Йордан.
28. Но заповядай на Иисус и го утвърди, и го укрепи; защото той ще мине пред този народ и той ще им раздели за наследство земята, която ще видиш.
29. И останахме в долината срещу Вет-Фегор.

Глава 4

1. И сега, Израилю, слушай наредбите и правилата, които ви уча да изпълнявате, за да живеете и да влезете, и да завладеете земята, която ви дава ГОСПОД, Бог на бащите ви.
2. Няма да прибавяте нищо към словото, което ви заповядвам, нито да отнемате от него, за да пазите заповедите на ГОСПОДА, вашия Бог, които ви заповядвам.
3. Очите ви видяха какво направи ГОСПОД заради Ваал-Фегор, защото ГОСПОД, вашият Бог, изтреби отсред вас всички мъже, които последваха Ваал-Фегор.
4. Но вие, които се привързахте към ГОСПОДА, вашия Бог, всички сте живи днес.
5. Ето, аз ви научих на наредби и правила, както ГОСПОД, моят Бог, ми заповяда, за да правите според тях в земята, в която влизате, за да я притежавате.
6. Затова пазете ги и ги вършете, защото това е мъдростта ви и разумът ви пред очите на народите, които ще чуят всички тези наредби и ще кажат: Тази велика нация наистина е мъдър и разумен народ.
7. Защото коя е тази велика нация, на която боговете й са така близо до нея, както е винаги ГОСПОД, нашият Бог, във всичко, за което Го призоваваме?
8. Или коя е тази велика нация, която има такива справедливи наредби и правила като целия този закон, който днес поставям пред вас?
9. Само внимавай на себе си и внимавай много за душата си, да не би да забравиш делата, които очите ти видяха, и да не би да се изгубят от сърцето ти през всичките дни на живота ти. И ги предавай на синовете си и на синовете на синовете си.
10. Помни деня, в който застана пред ГОСПОДА, своя Бог, на Хорив, когато ГОСПОД ми каза: Събери Ми народа, за да му дам да чуе думите Ми, за да се научат да се боят от Мен през всичките дни, които живеят на земята, и за да научат синовете си.
11. И вие се приближихте и застанахте в подножието на планината, а планината гореше в огън до сърцето на небесата, тъмнина, облак и мрак.
12. И ГОСПОД ви говори отсред огъня; вие чухте гласа на думите, но не видяхте никакъв образ, само глас.
13. Така Той ви изяви завета Си, който ви заповяда да вършите — десетте заповеди — и ги написа на две каменни плочи.
14. И по онова време ГОСПОД ми заповяда да ви науча на наредби и правила, за да ги изпълнявате в земята, в която влизате, за да я завладеете.
15. Затова внимавайте много за душите си, защото не видяхте никакъв образ в деня, когато ГОСПОД ви говори на Хорив отсред огъня,
16. да не би да се покварите и да си направите издялан идол, подобие на някакъв образ, подобие на мъжко или на женско същество,
17. подобие на някакво животно, което е на земята, подобие на някаква крилата птица, която лети в небето,
18. подобие на нещо, което пълзи по земята, подобие на някаква риба, която е във водата под земята.
19. И внимавай да не би, като повдигнеш очите си към небето и видиш слънцето и луната, звездите и цялото небесно войнство, да се подмамиш и да им се поклониш и да им послужиш — на тези, които ГОСПОД, твоят Бог, е разпределил на всичките народи под цялото небе.
20. А вас ГОСПОД взе и ви изведе от желязната пещ, от Египет, за да бъдете народ за Негово наследство, както е днес.
21. И ГОСПОД ми се разгневи заради вас и се закле, че няма да премина Йордан и няма да вляза в добрата земя, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава за наследство.
22. И аз ще умра в тази земя, няма да премина Йордан, а вие ще преминете и ще притежавате онази добра земя.
23. Внимавайте на себе си, да не забравите завета на ГОСПОДА, своя Бог, който Той сключи с вас, и да си направите издялан идол, подобие на каквото и да било, което ГОСПОД, твоят Бог,

ти е забранил.
24. Защото ГОСПОД, твоят Бог, е огън пояждащ, Бог ревнив.
25. Когато ти се родят синове и синове на синове и живеете много време в земята, и се покварите и си направите издялан идол, подобие на каквото и да било, и направите това зло в очите на ГОСПОДА, своя Бог, и Го разгневите,
26. аз викам небето и земята за свидетели против вас днес, че непременно ще загинете бързо от земята, към която преминавате Йордан, за да я притежавате; няма да продължите дните си в нея, а ще бъдете напълно унищожени.
27. И ГОСПОД ще ви разпръсне между народите и ще останете малко на брой между народите, сред които ГОСПОД ще ви отведе.
28. И там ще служите на богове, дело на човешки ръце, дърво и камък, които нито виждат, нито чуват, нито ядат, нито усещат миризма.
29. Но оттам ще потърсите ГОСПОДА, своя Бог, и ще Го намериш, ако Го потърсиш с цялото си сърце и с цялата си душа.
30. Когато си в беда и всичко това дойде върху теб, в бъдещите дни, ще се обърнеш към ГОСПОДА, своя Бог, и ще послушаш гласа Му,
31. защото ГОСПОД, твоят Бог, е милостив Бог; Той няма да те остави и няма да те погуби, и няма да забрави завета с бащите ти, за който им се е заклел.
32. Защото попитай сега за миналите дни, които са били преди теб — от деня, когато Бог създаде човека на земята, и попитай от единия край на небето до другия край на небето: Ставало ли е такова велико дело или чувало ли се е нещо подобно?
33. Чувал ли е някой народ Божия глас да говори отсред огъня, както ти чу, и да остане жив?
34. Или опитал ли се е някой бог да дойде, за да вземе за себе си народ отсред друг народ чрез изпитания, чрез знамения, чрез чудеса, чрез война, чрез могъща ръка, чрез издигната мишца и чрез големи ужаси, така, както ГОСПОД, вашият Бог, извърши за вас в Египет пред очите ти?
35. На теб бе показано това, за да познаеш, че ГОСПОД — Той е Бог и няма друг освен Него.
36. От небесата Той ти даде да чуеш гласа Му, за да те научи; и на земята ти даде да видиш великия Му огън и ти чу думите Му отсред огъня.
37. И понеже Той обичаше бащите ти, затова избра тяхното потомство след тях и те изведе от Египет с присъствието Си чрез голямата Си сила,
38. като изгони отпред теб народи по-големи и по-силни от теб, за да те въведе и да ти даде земята им в наследство, както става днес.
39. Познай тогава днес и размисли в сърцето си, че ГОСПОД — Той е Бог на небето горе и на земята долу; няма друг.
40. Затова да пазиш наредбите Му и заповедите Му, които днес ти заповядвам, за да бъдеш добре, и ти и синовете ти след теб, и за да продължиш дните си в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава завинаги.
41. Тогава Мойсей отдели три града отсам Йордан, към изгрев слънце,
42. за да прибягва там убиецът, който убие ближния си неволно, без да го е мразил преди това, и като прибегне в един от тези градове, да живее:
43. Восор в пустинята, в равнинната земя за рувимците, Рамот в Галаад за гадците и Голан във Васан за манасийците.
44. А това е законът, който Мойсей постави пред израилевите синове.
45. Това са свидетелствата, наредбите и правилата, които Мойсей изговори на израилевите синове, когато излязоха от Египет,
46. отсам Йордан, в долината, срещу Вет-Фегор, в земята на аморейския цар Сион, който живееше в Есевон, когото Мойсей и израилевите синове победиха, когато излязоха от Египет.
47. И те завзеха земята му и земята на васанския цар Ог, двамата аморейски царе, които бяха отсам Йордан към изгрев слънце,
48. от Ароир, който е на брега на реката Арнон, чак до планината Сион, която е Ермон,

49. и цялата равнина отсам Йордан, на изток, до морето на равнината, под склоновете на Фасга.

Глава 5

1. И Мойсей повика целия Израил и им каза: Слушай, Израилю, наредбите и правилата, които изговарям в ушите ви днес, за да ги научите и да внимавате да ги спазвате.
2. ГОСПОД, нашият Бог, направи с нас завет на Хорив.
3. ГОСПОД не направи този завет с бащите ни, а с нас, всички, които днес сме живи тук.
4. ГОСПОД говори с вас лице в лице на планината отсред огъня.
5. По онова време аз стоях между ГОСПОДА и вас, за да ви обявя ГОСПОДНОТО слово, защото вие се страхувахте от огъня и не се изкачихте на планината. Той каза:
6. Аз съм ГОСПОД, твоят Бог, който те изведох от египетската земя, от дома на робството.
7. Да нямаш други богове освен Мен!
8. Да не си правиш кумир — каквото и да било подобие на нещо, което е на небето горе или което е на земята долу, или което е във водата под земята;
9. да не им се покланяш, нито да им служиш, защото Аз, ГОСПОД, твоят Бог, съм Бог ревнив, който въздавам вината на бащите върху синовете до третото и четвъртото поколение на онези, които Ме мразят,
10. а оказвам милост към хиляди поколения на онези, които Ме обичат и спазват Моите заповеди.
11. Да не изговаряш напразно Името на ГОСПОДА, своя Бог, защото ГОСПОД няма да остави ненаказан онзи, който изговаря напразно Името Му.
12. Спазвай съботния ден, за да го освещаваш, както ГОСПОД, твоят Бог, ти е заповядал.
13. Шест дни да работиш и да вършиш всичките си работи,
14. а седмият ден е събота на ГОСПОДА, твоя Бог. Да не вършиш в него никаква работа, нито ти, нито синът ти, нито дъщеря ти, нито слугата ти, нито слугинята ти, нито волът ти, нито магарето ти, нито който и да било твой добитък, нито чужденецът ти, който е вътре в портите ти; за да си почива слугата ти и слугинята ти, както и ти.
15. И помни, че беше роб в египетската земя и че ГОСПОД, твоят Бог, те изведе оттам с мощна ръка и с издигната мишца; затова ГОСПОД, твоят Бог, ти заповяда да пазиш съботния ден.
16. Почитай баща си и майка си, както ГОСПОД, твоят Бог, ти заповяда, за да се продължат дните ти и да ти бъде добре в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава.
17. Не убивай.
18. Не прелюбодействай.
19. Не кради.
20. Не свидетелствай лъжливо против ближния си.
21. Не пожелавай жената на ближния си, да не ти се иска къщата на ближния ти, нито нивата му, нито слугата му, нито слугинята му, нито вола му, нито магарето му, нито каквото и да било нещо, което е на ближния ти.
22. Тези думи ГОСПОД изговори на планината на цялото ваше събрание отсред огъня, облака и мрака със силен глас; и не прибави нищо повече. И ги написа на две каменни плочи и ми ги даде.
23. И когато чухте гласа отсред тъмнината, докато планината гореше в огън, вие се приближихте до мен, всичките началници на племената ви и старейшините ви,
24. и казахте: Ето, ГОСПОД, нашият Бог, ни показа славата Си и величието Си и ние чухме гласа Му отсред огъня; в този ден видяхме, че Бог говори с човека и той остава жив.
25. И сега, защо да умираме? Този голям огън ще ни изпояде! Ако продължим да чуваме гласа на ГОСПОДА, нашия Бог, ще умрем,
26. защото кой от всичките смъртни е чул гласа на живия Бог, говорещ отсред огъня, както ние го чухме, и е останал жив?
27. Приближи се ти и чуй всичко, което казва ГОСПОД, нашият Бог; и ти ни говори всичко, което ГОСПОД, нашият Бог, ще ти каже, и ние ще слушаме и ще изпълняваме.
28. И ГОСПОД чу гласа на думите ви, когато ми говорихте, и ГОСПОД ми каза: Чух гласа на

думите на този народ, които те ти говориха. Добре казаха всичко, което казаха.
29. Дано да имат такова сърце в себе си, че да се боят от Мен винаги и да пазят всичките Ми заповеди, за да бъде добре на тях и на синовете им до века!
30. Иди, кажи им: Върнете се в шатрите си.
31. А ти остани тук при Мен и Аз ще ти кажа всичките заповеди, наредби и правила, на които да ги научиш, за да ги вършат в земята, която им давам да притежават.
32. Затова да внимавате да вършите така, както ГОСПОД, вашият Бог, ви заповяда; да не се отклонявате нито надясно, нито наляво.
33. Да ходите по целия път, който ГОСПОД, вашият Бог, ви заповяда, за да живеете и да ви бъде добре, и да продължите дните си в земята, която ще притежавате.

Глава 6

1. А това е заповедта, наредбите и правилата, които ГОСПОД, вашият Бог, заповяда да ви науча, за да ги вършите в земята, в която преминавате, за да я притежавате,
2. за да се боиш от ГОСПОДА, своя Бог, да спазваш всичките Му наредби и заповедите Му, които ти заповядвам, ти и синът ти, и синът на сина ти през всичките дни на живота си, и за да се продължат дните ти.
3. Слушай, Израилю, и внимавай да ги вършиш, за да ти бъде добре и да се умножите много, както ГОСПОД, Бог на бащите ти, ти е говорил, в земя, където текат мляко и мед.
4. Слушай, Израилю! ГОСПОД е нашият Бог; ГОСПОД е един!
5. Да възлюбиш ГОСПОДА, своя Бог, с цялото си сърце и с цялата си душа, и с всичката си сила!
6. И тези думи, които днес ти заповядвам, да бъдат в сърцето ти;
7. и на тях да учиш усърдно синовете си и за тях да говориш, когато седиш в дома си, когато ходиш по пътя, когато лягаш и когато ставаш.
8. Да ги връзваш за знак на ръката си и да бъдат като превръзки над очите ти.
9. Да ги написваш на стълбовете на вратите на къщата си и на портите си.
10. И когато ГОСПОД, твоят Бог, те заведе в земята, за която се закле на бащите ти, на Авраам, Исаак и Яков, да ти даде големи и хубави градове, които не си построил,
11. и къщи, пълни с всякакви блага, които не си напълнил, и изкопани кладенци, които не си изкопал, лозя и маслини, които не си насадил — и ще ядеш, и ще се наситиш —
12. тогава внимавай на себе си, да не би да забравиш ГОСПОДА, който те изведе от египетската земя, от дома на робството.
13. Да се боиш от ГОСПОДА, своя Бог, и да Му служиш, и в Неговото Име да се кълнеш.
14. Да не следвате други богове, от боговете на народите, които са около вас,
15. защото ГОСПОД, твоят Бог сред теб, е Бог ревнив; за да не пламне гневът на ГОСПОДА, твоя Бог, против теб и да те изтреби от лицето на земята.
16. Да не изпитвате ГОСПОДА, своя Бог, както Го изпитвахте в Маса.
17. Да пазите усърдно заповедите на ГОСПОДА, своя Бог, и свидетелствата Му, и наредбите Му, които Той ти заповяда.
18. И да вършиш това, което е право и добро в очите на ГОСПОДА, за да ти бъде добре и да влезеш и да завладееш добрата земя, за която ГОСПОД се закле на бащите ти,
19. и да бъдат изгонени всичките ти врагове отпред теб, както ГОСПОД говори.
20. И когато в бъдеще синът ти те попита и каже: Какво означават свидетелствата, наредбите и правилата, които ГОСПОД, нашият Бог, ви е заповядал? —
21. тогава да кажеш на сина си: Ние бяхме роби на фараона в Египет и ГОСПОД ни изведе от Египет с мощна ръка.
22. И ГОСПОД показа пред очите ни големи и страшни знамения и чудеса против Египет, против фараона и целия му дом;
23. и ни изведе оттам, за да ни доведе и да ни даде земята, за която се закле на бащите ни.
24. И ГОСПОД ни заповяда да вършим всички тези наредби и да се боим от ГОСПОДА, нашия Бог, за да ни бъде винаги добре и да ни запази живи, както е днес.
25. И това ще е нашата правда — ако внимаваме да спазваме целия този закон пред ГОСПОДА, нашия Бог, така както Той ни заповяда.

Глава 7

1. Когато ГОСПОД, твоят Бог, те въведе в земята, където влизаш, за да я притежаваш, и изгони пред теб много народи: хетейците, гергесейците, аморейците, ханаанците, ферезейците, евейците и евусейците, седем народа, по-големи и по-силни от теб;
2. и когато ГОСПОД, твоят Бог, ги предаде пред теб, да ги разбиеш, да изпълниш над тях проклятието! Да не сключиш договор с тях и да не ги пожалиш.
3. И да не се сватосваш с тях; да не даваш дъщеря си на сина му и да не вземаш дъщеря му за сина си,
4. защото ще отвърне сина ти от Мен, за да служат на други богове; и така гневът на ГОСПОДА ще пламне против вас и бързо ще те изтреби.
5. Но така да им направите: да съборите жертвениците им, да строшите стълбовете им, да насечете ашерите им и да изгорите с огън издяланите им идоли.
6. Понеже ти си свят народ на ГОСПОДА, своя Бог. ГОСПОД, твоят Бог, те избра, за да бъдеш Негов собствен народ измежду всичките народи, които са по лицето на земята.
7. ГОСПОД положи любовта Си на вас и ви избра не защото сте по-многобройни от всеки друг народ — защото вие сте най-малобройни от всички народи —
8. а заради любовта на ГОСПОДА към вас и понеже Той спази клетвата, с която се закле на бащите ви, затова ГОСПОД ви изведе с мощна ръка и ви изкупи от дома на робството, от ръката на фараона, египетския цар.
9. Затова знай, че ГОСПОД, твоят Бог, Той е Бог, верният Бог, който пази завета и милостта за хиляда поколения на онези, които Го любят и пазят заповедите Му;
10. а на онези, които Го мразят, отплаща в лице, за да ги изтреби. Няма да се бави към онзи, който Го мрази, и ще му отплати в лице.
11. Затова да пазиш заповедта, наредбите и правилата, които ти заповядвам днес, за да ги вършиш.
12. Ако слушате тези правила и ги спазвате и вършите, ГОСПОД, твоят Бог, ще пази за теб завета и милостта, за които се закле на бащите ти.
13. И ще те възлюби и ще те благослови, и ще те умножи; ще благослови също и плода на утробата ти и плода на земята ти, житото ти и новото ти вино, и маслото ти, рожбите от добитъка ти и малките от стадото ти в земята, за която се закле на бащите ти да ти я даде.
14. Ще бъдеш благословен повече от всички народи; няма да има безплоден или безплодна между вас или между добитъка ви.
15. И ГОСПОД ще отмахне от теб всяка болест и няма да докара върху теб нито една от ужасните болести на Египет, които познаваш, а ще ги наложи върху всички, които те мразят.
16. И ще погълнеш всичките народи, които ГОСПОД, твоят Бог, ти предава; окото ти да не ги пожали и на боговете им да не служиш, защото това ще ти бъде примка.
17. Ако кажеш в сърцето си: Тези народи са по-големи от мен, как мога да ги изгоня? —
18. не се плаши от тях; помни добре какво направи ГОСПОД, твоят Бог, на фараона и на всичките египтяни:
19. големите изпитания, които очите ти видяха, знаменията и чудесата, и мощната ръка, и издигнатата мишца, с които ГОСПОД, твоят Бог, те изведе. Така ще направи ГОСПОД, твоят Бог, на всички народи, от които ти се страхуваш.
20. При това ГОСПОД, твоят Бог, ще изпрати срещу тях стършела, докато бъдат унищожени останалите, които се крият от теб.
21. Не се ужасявай от тях, защото ГОСПОД, твоят Бог, е сред теб, Бог велик и страшен.
22. И ГОСПОД, твоят Бог, ще изгони тези народи пред теб малко по малко; няма да можеш да ги унищожиш изведнъж, за да не се умножат против теб полските зверове.
23. Но ГОСПОД, твоят Бог, ще ги предаде пред теб и ще ги хвърли в голямо объркване, докато се изтребят.
24. И ще предаде царете им в ръката ти и ти ще заличиш името им под небето; никой няма да

може да устои пред теб, докато не ги изтребиш.
25. Да изгаряш с огън издяланите образи на боговете им; да не пожелаеш среброто или златото, което е по тях, и да не го вземете за себе си, за да не се впримчиш в него, понеже това е мерзост за ГОСПОДА, твоя Бог.
26. И да не внасяш в дома си гнусота, за да не паднеш под проклятие като нея; безкрайно да се отвращаваш от нея и безкрайно да се гнусиш от нея, защото е проклетия.

Глава 8

1. Да внимавате да вършите целия закон, който днес ви заповядвам, за да живеете и да се умножавате, и да влезете и да завладеете земята, за която ГОСПОД се закле на бащите ви.
2. И да помниш целия път, по който ГОСПОД, твоят Бог, те води през тези четиридесет години в пустинята, за да те смири и да те изпита, за да познае какво има в сърцето ти — дали ще пазиш заповедите Му, или не.
3. И Той те смири и те остави да гладуваш, и те храни с манна, която нито ти познаваше, нито бащите ти познаваха, за да ти покаже, че човек не живее само с хляб, а човек живее с всяко слово, което излиза от устата на ГОСПОДА.
4. Облеклото ти не овехтя на теб и кракът ти не отече през тези четиридесет години.
5. И така, познай в сърцето си, че както човек възпитава* сина си, така и ГОСПОД, твоят Бог, възпитава* теб.
6. Затова пази заповедите на ГОСПОДА, своя Бог, за да ходиш в пътищата Му и да се боиш от Него.
7. Защото ГОСПОД, твоят Бог, те завежда в добра земя, в земя на водни потоци, на извори и езера, които извират в долини и планини;
8. земя на жито и ечемик, на лозя и смокини и нарове; земя на маслодайни маслини и мед;
9. земя, където ще ядеш хляб без недоимък, в която няма да ти липсва нищо; земя, чиито камъни са желязо и от чиито хълмове ще копаеш мед.
10. И когато се нахраниш и се наситиш, да благословиш ГОСПОДА, своя Бог, за добрата земя, която ти е дал.
11. Внимавай да не забравиш ГОСПОДА, своя Бог, като не спазваш заповедите Му и правилата Му, и наредбите Му, които днес ти заповядвам;
12. да не би, когато се нахраниш и се наситиш, и си построиш добри къщи, и живееш в тях,
13. и когато се умножи едрия и дребния ти добитък и се умножат среброто ти и златото ти, и се умножи всичко, което имаш,
14. тогава да се надигне сърцето ти и да забравиш ГОСПОДА, своя Бог, който те изведе от египетската земя, от дома на робството;
15. който те преведе през голямата и страшна пустиня, в която имаше отровни змии и скорпиони, и суша, където нямаше вода; който ти извади вода от кремъчната канара;
16. който те храни в пустинята с манна, която бащите ти не познаваха, за да те смири и за да те изпита, за да ти направи добро в бъдещето ти.
17. И да не би да кажеш в сърцето си: Моята мощ и силата на моята ръка ми спечелиха това богатство.
18. А да помниш ГОСПОДА, своя Бог, че Той е, който ти дава сила да придобиваш богатство, за да утвърди завета Си, за който се закле на бащите ти, както е и днес.
19. И ако някога забравиш ГОСПОДА, своя Бог, и последваш други богове и им служиш, и им се покланяш, аз свидетелствам против вас днес, че непременно ще загинете.
20. Както народите, които ГОСПОД унищожава пред вас, така и вие ще загинете, защото не послушахте гласа на ГОСПОДА, своя Бог.

Глава 9

1. Слушай, Израилю! Днес ти преминаваш Йордан, за да влезеш да завладееш народи по-големи и по-силни от теб, градове големи и укрепени до небето,
2. народ голям и висок, синовете на енакимите, които познаваш и за които си слушал да се казва: Кой може да устои пред синовете на Енак?
3. Знай тогава днес, че ГОСПОД, твоят Бог, е, който преминава пред теб като пояждащ огън. Той ще ги изтреби и ще ги подчини пред теб; и ти ще ги изгониш и ще ги погубиш бързо, така както ГОСПОД ти каза.
4. Да не кажеш в сърцето си, след като ГОСПОД, твоят Бог, ги изгони пред теб, като речеш: Заради моята правда ГОСПОД ме въведе да притежавам тази земя! — защото заради безбожието на тези народи ГОСПОД ги изгонва отпред теб.
5. Нито заради своята правда, нито заради правотата на своето сърце влизаш да завладееш земята им, а заради безбожието на тези народи ГОСПОД, твоят Бог, ги изгонва отпред теб и за да утвърди думата, с която ГОСПОД се закле на бащите ти, на Авраам, Исаак и Яков.
6. И така, знай, че не заради твоята правда ГОСПОД, твоят Бог, ти дава да притежаваш тази добра земя, защото сте коравовратен народ.
7. Помни, не забравяй как си разгневявал ГОСПОДА, своя Бог, в пустинята! От деня, когато излезе от египетската земя, докато стигнахте на това място, вие сте били непокорни на ГОСПОДА.
8. Също и на Хорив разгневихте ГОСПОДА и ГОСПОД толкова ви се разгневи, че щеше да ви изтреби.
9. Когато се изкачих на планината, за да получа каменните плочи, плочите на завета, който ГОСПОД направи с вас, тогава престоях на планината четиридесет дни и четиридесет нощи; нито ядох хляб, нито пих вода.
10. И ГОСПОД ми даде двете каменни плочи, написани с Божия пръст; и на тях бяха всичките думи, които ГОСПОД ви беше изговорил на планината отсред огъня в деня на събранието.
11. И в края на четиридесетте дни и четиридесетте нощи ГОСПОД ми даде двете каменни плочи, плочите на завета.
12. И ГОСПОД ми каза: Стани, слез бързо оттук, защото твоят народ, който ти изведе от Египет, се поквари. Бързо се отклониха от пътя, който им заповядах, направиха си излян идол.
13. И ГОСПОД ми говори и каза: Видях този народ, и ето, той е коравовратен народ.
14. Остави Ме да ги изтребя и да излича името им под небето, а от теб ще направя народ по-силен и по-голям от тях.
15. И аз се обърнах и слязох от планината, а планината гореше в огън, и двете плочи на завета бяха в двете ми ръце.
16. И погледнах, и ето, вие бяхте съгрешили против ГОСПОДА, своя Бог, бяхте си направили изляно теле, бързо бяхте се отклонили от пътя, който ГОСПОД ви беше заповядал.
17. Тогава взех двете плочи и ги хвърлих от двете си ръце, и ги строших пред очите ви.
18. И паднах пред ГОСПОДА като първия път — четиридесет дни и четиридесет нощи — не ядох хляб и не пих вода заради целия грях, който извършихте, като правихте зло пред очите на ГОСПОДА, за да Го раздразните;
19. защото се уплаших от гнева и яростта, с които ГОСПОД ви се беше разгневил, за да ви изтреби. Но и този път ГОСПОД ме послуша.
20. И ГОСПОД се разгневи много на Аарон и щеше да го погуби; и в онова време аз се помолих и за Аарон.
21. И взех греха ви — телето, което бяхте направили — и го изгорих с огън, и го счуках, и го стрих на дребно, докато стана ситно като прах, и хвърлих праха му в потока, който слизаше от планината.
22. Също и в Тавера, и в Маса, и в Киврот-Атаава вие разгневявахте ГОСПОДА.
23. И когато ГОСПОД ви изпрати от Кадис-Варни и каза: Изкачете се и завладейте земята,

която ви дадох! — тогава вие не се покорихте на заповедта на ГОСПОДА, своя Бог, и не Му повярвахте, и не послушахте гласа Му.
24. От деня, от който ви познавам, вие сте били непокорни на ГОСПОДА.
25. Така аз паднах пред ГОСПОДА през четиридесетте дни и четиридесетте нощи, през които бях паднал пред Него, защото ГОСПОД беше казал, че ще ви изтреби.
26. И се помолих на ГОСПОДА и казах: Господи БОЖЕ, не погубвай народа Си и наследството Си, което си изкупил чрез величието Си и което си извел от Египет с мощна ръка!
27. Спомни си слугите Си Авраам, Исаак и Яков; не гледай на упорството на този народ, нито на безбожието им, нито на греха им,
28. за да не каже земята, от която ни изведе: Понеже ГОСПОД не можа да ги заведе в земята, която им беше обещал, и понеже ги мразеше, затова ги изведе да ги убие в пустинята.
29. А те са Твой народ и Твое наследство, което си извел с голямата Си мощ и с издигнатата Си мишца.

Глава 10

1. И в онова време ГОСПОД ми каза: Изсечи си две каменни плочи като първите и се изкачи при Мен на планината, и си направи дървен ковчег.
2. И Аз ще напиша на плочите думите, които бяха на първите плочи, които ти строши, а ти ги сложи в ковчега.
3. И аз направих ковчег от акациево дърво, изсякох две каменни плочи като първите и се изкачих на планината с двете плочи в ръката си.
4. И Той написа на плочите като писаното преди — десетте заповеди, които ГОСПОД ви изговори на планината отсред огъня в деня на събранието; и ГОСПОД ми ги даде.
5. И аз се обърнах и слязох от планината, и сложих плочите в ковчега, който бях направил; и те са там, както ми заповяда ГОСПОД.
6. А израилевите синове тръгнаха от Вирот-Вене-Яакан за Мосера. Там умря Аарон и там беше погребан, и синът му Елеазар свещенодействаше вместо него.
7. Оттам тръгнаха за Гадгад, а от Гадгад — за Йотвата, земя на водни потоци.
8. В онова време ГОСПОД отдели левиевото племе, за да носи ковчега на ГОСПОДНИЯ завет, за да стои пред ГОСПОДА, за да Му служи и да благославя в Неговото Име и до днес.
9. Затова Леви няма нито дял, нито наследство с братята си; ГОСПОД е неговото наследство, както ГОСПОД, твоят Бог, му говори.
10. А аз престоях на планината като първия път, четиридесет дни и четиридесет нощи, и ГОСПОД ме послуша и този път; ГОСПОД не пожела да те погуби.
11. И ГОСПОД ми каза: Стани, иди, за да вървиш пред народа, за да влязат и да завладеят земята, за която се заклех на бащите им да им я дам.
12. И сега, Израилю, какво иска от теб ГОСПОД, твоят Бог, освен да се боиш от ГОСПОДА, своя Бог, да ходиш във всичките Му пътища и да Го любиш, да служиш на ГОСПОДА, своя Бог, с цялото си сърце и с цялата си душа,
13. и да спазваш заповедите на ГОСПОДА и наредбите Му, които днес ти заповядвам за твое добро?
14. Ето, небесата и небесата на небесата, земята и всичко, което е в нея, принадлежат на ГОСПОДА, твоя Бог.
15. Но ГОСПОД благоволи само в бащите ти, да ги възлюби, и избра вас, техните потомци след тях, измежду всички народи, както е днес.
16. Затова обрежете краекожието на сърцето си и не закоравявайте повече врата си.
17. Защото ГОСПОД, вашият Бог, е Бог на боговете и Господар на господарите — великият, мощният и страшният Бог, който не показва пристрастие и не приема подкуп.
18. Той извършва съд за сирачето и вдовицата и обича чужденеца, като му дава храна и облекло.
19. Затова обичайте чужденеца, защото и вие бяхте чужденци в египетската земя.
20. От ГОСПОДА, своя Бог, да се боиш, на Него да служиш, към Него да се привързваш и в Неговото Име да се кълнеш.
21. Той е твоята хвала и Той е твоят Бог, който извърши за теб тези велики и страшни неща, които очите ти видяха.
22. Бащите ти слязоха в Египет седемдесет души на брой, а сега ГОСПОД, твоят Бог, те направи многоброен като звездите на небето.

Глава 11

1. Затова да любиш ГОСПОДА, своя Бог, и да пазиш винаги заповяданото от Него, наредбите Му, правилата Му и заповедите Му.
2. И знайте днес — защото не говоря на синовете ви, които не знаят и не са видели наказанието от ГОСПОДА, вашия Бог, величието Му, силната Му ръка и издигнатата Му мишца;
3. знаменията Му и делата Му, които извърши в Египет на фараона, египетския цар и на цялата му земя;
4. това, което направи на египетската войска, на конете й и на колесниците й, как направи да ги погълнат водите на Червено море, докато ви преследваха, и ГОСПОД ги унищожи и до днес;
5. какво направи за вас в пустинята, докато дойдохте на това място;
6. и какво направи на Датан и Авирон, синовете на Елиав, сина на Рувим, как земята отвори устата си и ги погълна с домовете им, шатрите им и всичко живо, което ги следваше, сред целия Израил;
7. но вашите очи видяха цялото велико дело на ГОСПОДА, което Той извърши —
8. затова да спазвате целия закон, който ви заповядвам днес, за да бъдете силни и да влезете, и да завладеете земята, в която преминавате, за да я притежавате,
9. и за да продължите дните си в земята, за която ГОСПОД се закле на бащите ви да я даде на тях и на тяхното потомство, земя, в която текат мляко и мед.
10. Защото земята, в която влизаш, за да я притежаваш, не е като египетската земя, от която излязохте, където ти сееше семето си и го напояваше с крака си като зеленчукова градина.
11. А земята, в която преминавате, за да я притежавате, е земя на хълмове и долини, която пие вода от дъжда на небето;
12. земя, за която ГОСПОД, твоят Бог, се грижи; очите на ГОСПОДА, твоя Бог, са винаги върху нея, от началото на годината до края на годината.
13. И ако слушате усърдно заповедите Ми, които днес ви заповядвам — да любите ГОСПОДА, своя Бог, и да Му служите с цялото си сърце и с цялата си душа —
14. тогава Аз ще давам дъжда на земята ви на времето му, и ранния, и късния дъжд, за да събираш житото си и новото си вино, и маслото си;
15. и ще давам трева на полетата ти за добитъка ти; и ще ядеш, и ще се наситиш.
16. Внимавайте на себе си, да не би да се подмами сърцето ви и да се отклоните, и да служите на други богове, и да им се покланяте;
17. и да се запали против вас гневът на ГОСПОДА и Той да затвори небето, така че да няма дъжд и земята да не дава плода си, и вие бързо да бъдете изтребени от добрата земя, която ГОСПОД ви дава.
18. Затова да вложите тези мои думи в сърцето си и в душата си и да ги вържете като знак на ръката си, и да бъдат като превръзки над очите ви.
19. Да учите на тях синовете си, като говорите за тях — когато седиш в къщата си, когато ходиш по пътя, когато лягаш и когато ставаш.
20. И да ги написваш на стълбовете на вратите на къщата си и на портите си,
21. за да се умножат дните ви и дните на синовете ви в земята, за която ГОСПОД се закле на бащите ви да им я даде, като дните на небето над земята.
22. Защото, ако усърдно спазвате целия този закон, който ви заповядвам да изпълнявате — да любите ГОСПОДА, вашия Бог, да ходите във всичките Му пътища и да се привързвате към Него —
23. тогава ГОСПОД ще изгони отпред вас всички тези народи и вие ще завладеете народи по-големи и по-силни от вас.
24. Всяко място, на което стъпи стъпалото на крака ви, ще бъде ваше: границата ви ще бъде от пустинята и Ливан, и от реката, реката Ефрат, чак до западното море.
25. Никой няма да може да устои пред вас; ГОСПОД, вашият Бог, ще всява страха от вас и ужаса от вас по цялата земя, на която стъпвате, така както ви говори.

26. Ето, днес аз поставям пред вас благословение и проклятие:
27. благословението, ако слушате заповедите на ГОСПОДА, своя Бог, които днес ви заповядвам;
28. и проклятието, ако не слушате заповедите на ГОСПОДА, своя Бог, а се отклонявате от пътя, който днес ви заповядвам, за да следвате други богове, които не сте познавали.
29. И когато ГОСПОД, твоят Бог, те заведе в земята, в която влизаш, за да я завладееш, тогава ще положиш благословението на хълма Гаризим, а проклятието — на хълма Гевал.
30. Те не са ли оттатък Йордан, по пътя към залез слънце, в земята на хананците, които живеят в равнината срещу Галгал, при дъбоветЕ Море?
31. Защото вие ще преминете Йордан, за да влезете да завладеете земята, която ГОСПОД, вашият Бог, ви дава; и ще я завладеете, и ще живеете в нея.
32. И да внимавате да вършите всичките наредби и правила, които днес поставям пред вас!

Глава 12

1. Това са наредбите и правилата, които трябва да спазвате и да вършите в земята, която ГОСПОД, Бог на бащите ти, ти дава да притежаваш през всичките дни, докато живеете на земята.
2. Напълно да унищожите всичките места, където народите, които ще завладеете, са служили на боговете си, по високите планини и по хълмовете, и под всяко зелено дърво.
3. И да съборите жертвениците им, да строшите стълбовете им, да изгорите с огън ашерите им, да насечете изваяните образи на боговете им и да изличите имената им от онова място.
4. А на ГОСПОДА, своя Бог, да не изработвате такива неща,
5. а да отивате на мястото, което ГОСПОД, вашият Бог, ще избере от всичките ви племена, за да постави там Името Си за Свое обиталище; и там да отиваш.
6. Там да донасяте всеизгаряниятa си, жертвите си, десятъците си, възвишаемите приноси на ръката си, обреците си, доброволните си приноси и първородните от едрия и дребния си добитък.
7. И там да ядете пред ГОСПОДА, вашия Бог и да се веселите, вие и домовете ви, във всичко, което е предприела ръката ви, в което ГОСПОД, твоят Бог, те е благословил.
8. Да не правите така, както ние правим тук днес — всеки каквото му се вижда добро —
9. защото още не сте дошли в почивката и в наследството, което ГОСПОД, твоят Бог, ти дава.
10. Но когато преминете Йордан и се населите в земята, която ГОСПОД, вашият Бог, ви дава да наследите, и Той ви даде почивка от всичките врагове наоколо, така че да живеете безопасно,
11. тогава на мястото, което ГОСПОД, вашият Бог, ще избере, за да настани там Името Си, там да донасяте всичко, което ви заповядвам: всеизгаряниятa си, жертвите си, десятъците си, възвишаемия принос на ръката си и всичките си избрани обреци, които обричате на ГОСПОДА.
12. И да се веселите пред ГОСПОДА, своя Бог, вие и синовете ви, и дъщерите ви, и слугите ви, и слугините ви, и левитът, който е вътре в портите ви, защото той няма нито дял, нито наследство с вас.
13. Внимавай на себе си да не принасяш всеизгаряниятa си на всяко място, което видиш,
14. а на това място, което ГОСПОД ще избере в едно от племената ти, там да принасяш всеизгаряниятa си и там да вършиш всичко, което ти заповядвам.
15. Можеш обаче да колиш и да ядеш месо във всичките си жилища, според всяко желание на сърцето си, според благословението на ГОСПОДА, своя Бог, което ти е дал; и нечистият, и чистият могат да ядат от него, както от сърната, така и от елена.
16. Само кръвта да не ядете; да я изливате на земята като вода.
17. Не можеш да ядеш в жилището си десятъка от житото си и от новото си вино, и от маслото си, от първородните на едрия и дребния си добитък, от който и да било от обреците си, които си обрекъл, и от доброволните си приноси, и от възвишаемия принос на ръката си,
18. а пред ГОСПОДА, своя Бог, на мястото, което ГОСПОД, твоят Бог, ще избере, да ги ядеш, ти и синът ти, и дъщеря ти, и слугата ти, и слугинята ти, и левитът, който е вътре в портите ти; и да се веселиш пред ГОСПОДА, своя Бог, във всичко, което предприеме ръката ти.
19. Внимавай на себе си, да не изоставиш левита през всичките дни, докато живееш в земята си.
20. Когато ГОСПОД, твоят Бог, разшири областта ти, както ти обеща, и ти кажеш: Ще ям месо! — понеже душата ти желае да яде месо; можеш да ядеш месо, според всяко желание на душата си.
21. Ако мястото, което ГОСПОД, твоят Бог, ще избере, за да положи там Името Си, е много далеч от теб, тогава можеш да колиш от едрия и дребния си добитък, който ГОСПОД ти е дал, така както ти заповядах, и можеш да ядеш в жилищата, според всяко желание на душата си.
22. Както се яде сърна и елен, така можеш да ги ядеш; и нечистият, и чистият могат еднакво да ги ядат.
23. Само се пази да не ядеш кръвта, защото кръвта е животът; да не ядеш живота с месото.

24. Да не я ядеш; да я изливаш на земята като вода.
25. Да не я ядеш, за да бъде добре на теб и на синовете ти след теб, когато вършиш онова, което е право в очите на ГОСПОДА.
26. Но светите неща, които имаш, и обреците си да вземаш и да отиваш на мястото, което ГОСПОД ще избере.
27. И да принасяш всеизгаряниятa си, месото и кръвта, върху олтара на ГОСПОДА, своя Бог; и кръвта на жертвите ти да се излива върху олтара на ГОСПОДА, твоя Бог, а месото можеш да ядеш.
28. Внимавай и слушай всички тези думи, които ти заповядвам, за да бъде добре на теб и на синовете ти след теб до века, когато вършиш онова, което е добро и право в очите на ГОСПОДА, твоя Бог.
29. Когато ГОСПОД, твоят Бог, отсече пред теб народите, които отиваш да завладееш, и ти ги завладееш и се заселиш в земята им,
30. внимавай на себе си да не се впримчиш след тях, след като бъдат изтребени пред теб, и да не разпитваш за боговете им, като казваш: Как служат тези народи на боговете си, за да направя и аз така?
31. Да не постъпваш така спрямо ГОСПОДА, своя Бог; защото те са вършили за боговете си всяка мерзост, която ГОСПОД мрази; понеже дори синовете си и дъщерите си изгарят с огън за боговете си.
32. Всичко, което ви заповядам, да спазвате и да вършите; да не прибавяш към него и да не отнемаш от него.

Глава 13

1. Ако се издигне сред теб пророк или съновидец и ти даде знамение или чудо,
2. и знамението или чудото се сбъдне, за което той ти говори и казва: Да идем след други богове — които ти не си знаел — и да им служим! —
3. да не слушаш думите на този пророк или на този съновидец; защото ГОСПОД, вашият Бог, ви изпитва, за да познае дали любите ГОСПОДА, своя Бог, с цялото си сърце и с цялата си душа.
4. ГОСПОДА, своя Бог, да следвате и от Него да се боите, да пазите заповедите Му и да слушате гласа Му, на Него да служите и към Него да се привързвате.
5. А онзи пророк или онзи съновидец да се умъртви, защото е говорил отстъпление от ГОСПОДА, вашия Бог — който ви изведе от египетската земя и ви изкупи от дома на робството — за да те отклони от пътя, в който ГОСПОД, твоят Бог, ти заповяда да ходиш. Така да отмахнеш злото отсред себе си.
6. Ако брат ти, синът на майка ти или синът ти, или дъщеря ти, или жената на пазвата ти, или приятелят ти, който е като душата ти, те подмами тайно и каже: Да идем и да служим на други богове! — които нито ти, нито бащите ти са знаели,
7. от боговете на народите, които са около вас, близо до теб или далеч от теб, от единия край на земята до другия край на земята —
8. да не се съгласяваш с него и да не го слушаш. Да не го пощади окото ти, нито да го пожалиш, нито да го скриеш,
9. а непременно да го умъртвиш; ръката ти да бъде първа против него, за да го умъртви, и след това ръката на целия народ.
10. Да го убиеш с камъни, така че да умре, защото се е опитал да те отклони от ГОСПОДА, твоя Бог, който те изведе от египетската земя, от дома на робството.
11. И целият Израил ще чуе и ще се уплаши, и няма да върши повече такова зло сред теб.
12. Ако за някой от градовете ти, които ГОСПОД, твоят Бог, ти дава, за да живееш в тях, чуеш да се казва:
13. Някои зли хора са излезли отсред теб и са отклонили жителите на града си, като са казали: Да идем и да служим на други богове, които вие не сте знаели! —
14. тогава да разследваш, да издириш и добре да разпиташ, и ето, ако е истина и е сигурно, че такава мерзост е извършена сред теб,
15. непременно да поразиш жителите на онзи град с острието на меча и да изпълниш проклятието над града и над всичко, което е в него, и над добитъка му — с острието на меча.
16. И да събереш цялата му плячка в средата на площада му и изцяло да изгориш с огън града и цялата му плячка за ГОСПОДА, своя Бог; и той да бъде куп развалини завинаги; до века да не се построи отново.
17. И нищо от поставеното под проклятие да не се залепи за ръката ти; за да се отвърне ГОСПОД от изгарящия Си гняв и да ти окаже милост, да те помилва и да те умножи, така както се закле на бащите ти,
18. ако слушаш гласа на ГОСПОДА, своя Бог да пазиш всичките Му заповеди, които ти заповядвам днес, да вършиш каквото е право в очите на ГОСПОДА, твоя Бог.

Глава 14

1. Вие сте синове на ГОСПОДА, вашия Бог; да не се нарязвате по тялото си и да не се бръснете между очите си заради мъртвец,
2. защото ти си свят народ на ГОСПОДА, своя Бог; и ГОСПОД избра теб, за да бъдеш негов собствен народ от всичките народи, които са по лицето на земята.
3. Да не ядеш нищо гнусно.
4. Това са животните, които можете да ядете: говедо, овца и коза,
5. елен и газела, и сърна, и дива коза, и кошута, и антилопа и планинска овца.
6. И можете да ядете всяко животно с раздвоено копито, с напълно разцепено копито и което преживя храната сред животните.
7. Само тези да не ядете от онези, които преживят и от онези, които имат раздвоено копито: камилата, дивият и питомният заек, защото преживят, но нямат раздвоено копито; те са нечисти за вас;
8. и свинята, понеже има раздвоено копито, но не преживя; тя е нечиста за вас; да не ядете месото им и да не се допирате до труповете им.
9. Тези можете да ядете от всички, които са във водата: можете да ядете всички, които имат перки и люспи,
10. а които нямат перки и люспи, да не ги ядете; те са нечисти за вас.
11. Можете да ядете всяка чиста птица.
12. А тези са, от които не бива да ядете: орела, лешояда, ястреба,
13. пиляка, сокола и канята по видовете й;
14. всяка врана по видове й;
15. камилоптицата, бухала, чайката, и ястреба по видовете му,
16. кукувицата, големия бухал, лебеда,
17. пеликана, лешояда, корморана,
18. щъркела, чаплата по видовете й и бекаса, и прилепа.
19. И всички крилати пълзящи са нечисти за вас; да не се ядат.
20. Можете да ядете всяка чиста птица.
21. Да не ядете никаква мърша. На чужденеца, който е вътре в портите ти, можеш да я даваш да я яде; или можеш да я продаваш на чужденец; защото ти си свят народ на ГОСПОДА, своя Бог. Да не свариш яре в млякото на майка му.
22. Непременно да отделяш десятък от цялата реколта на посевите си, която нивата ти произвежда всяка година.
23. И да ядеш десятъка от житото си, новото си вино и маслото си, и първородните от едрия и дребния си добитък пред ГОСПОДА, своя Бог, на мястото, където Той избере да засели Името Си; за да се научиш да се боиш всякога от ГОСПОДА, своя Бог.
24. Но ако пътят е прекалено дълъг за теб и не можеш да занесеш десятъка, тъй като мястото, което ГОСПОД, твоят Бог, е избрал да засели Името Си, е прекалено далеч от теб, когато ГОСПОД, твоят Бог те благослови,
25. да разменяш десятъка за пари и да вържеш парите в ръката си, и да отидеш на мястото, което ГОСПОД, твоят Бог, е избрал.
26. И да похарчиш парите за каквото душата ти пожелае: за говеда и овце, и за вино, и за спиртно питие, и за всичко, което душата ти поиска; и там да ядеш пред ГОСПОДА, своя Бог, и да се веселиш, ти и домът ти.
27. Да не изоставяш левита, който е вътре в портите ти, защото той няма нито дял, нито наследство с теб.
28. В края на всеки три години да изнасяш целия десятък от реколтата си през онази година и да го слагаш вътре в портите си.
29. И левитът — защото той няма нито дял, нито наследство с теб — и чужденецът, и сирачето, и вдовицата, които са вътре в портите ти, да дойдат и да ядат, и да се наситят; за

да те благославя ГОСПОД, твоят Бог, в цялото дело на ръката ти, което вършиш.

Глава 15

1. В края на всЕки седем години да правиш опрощаване на дълговете.
2. А това е правилото за опрощаването: всеки заемодател да опрости заема, който е дал на ближния си; да не го изисква от ближния си или от брат си, защото се провъзгласява опрощаване за ГОСПОДА.
3. От чужденец можеш да го изискваш, но ръката ти да опрощава каквото твое има у брат ти,
4. за да няма беден между вас; защото ГОСПОД ще те благослови изобилно в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава да притежаваш като наследство;
5. ако само слушаш внимателно гласа на ГОСПОДА, своя Бог, да внимаваш да вършиш целия този закон, който ти заповядвам днес.
6. Защото ГОСПОД, твоят Бог, ще те благослови, както ти обеща, и ти ще заемаш на много народи, но няма да вземаш назаем; ще владееш над много народи, но те няма да владеят над теб.
7. Ако има при теб някой сиромах, някой от братята ти, вътре в някоя от портите ти, в земята ти, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава, да не закоравяваш сърцето си и да не затваряш ръката си за брат си, сиромаха;
8. а да отваряш ръката си широко към него и охотно да му заемаш достатъчно за нуждата му, от каквото се нуждае.
9. Внимавай да няма зла мисъл в сърцето ти и да си кажеш: Наближава седмата година, годината на опрощаването. — и окото ти да стане зло против брат ти, сиромаха, и да не му дадеш нищо, и той да извика към ГОСПОДА против теб, и това да ти бъде грях.
10. Охотно да му даваш и да не ти е тежко на сърцето, когато му даваш; понеже за това нещо ГОСПОД, твоят Бог, ще те благославя във всичките ти дела и във всичко, което предприеме ръката ти.
11. Защото сиромахът няма да изчезне от земята ти; затова Аз ти заповядвам и казвам: Да отваряш широко ръката си към брат си, към оскъдния си и сиромаха си в земята си!
12. Ако брат ти, евреин или еврейка, ти се продаде, нека ти слугува шест години, а в седмата година да го оставиш да си отиде от теб свободен.
13. И когато го изпратиш от себе си свободен, да не го изпратиш с празни ръце;
14. да му дадеш щедро от стадото си, от хармана си и от лина си; от това, с което ГОСПОД, твоят Бог, те е благословил, да му дадеш.
15. И да си спомниш, че беше роб в египетската земя и че ГОСПОД, твоят Бог, те изкупи; затова ти заповядвам това нещо днес.
16. А ако той ти каже: Няма да изляза от теб! — понеже обича теб и дома ти, защото е добре при теб,
17. тогава да вземеш шило и да промушиш ухото му на вратата, и той да ти бъде роб завинаги. Така да направиш и на робинята си.
18. Да не ти се види тежко, когато го изпращаш свободен от себе си; защото за шест години той ти е изработил двойно колкото заплатата на един наемник; и ГОСПОД, твоят Бог, ще те благославя във всичко, което вършиш.
19. Да посвещаваш на ГОСПОДА, своя Бог, всичките мъжки първородни, които се раждат от едрия и дребния ти добитък; да не употребиш за работа първородното на говедото си и да не стрижеш първородните на дребния си добитък.
20. Пред ГОСПОДА, своя Бог, да го ядеш всяка година, ти и домът ти, на мястото, което ГОСПОД е избрал.
21. Но ако има някакъв недостатък, ако е куцо или сляпо, или има някакъв сериозен недостатък, да не го жертваш на ГОСПОДА, своя Бог.
22. Да го ядеш вътре в портите си; и нечистият, и чистият могат да го ядат еднакво, като сърна или елен;
23. само кръвта му да не ядеш — да я изливаш на земята като вода.

Глава 16

1. Пази месец Авив и прави Пасхата на ГОСПОДА, своя Бог, защото в месец Авив ГОСПОД, твоят Бог, те изведе от Египет през нощта.
2. Затова да жертваш Пасхата на ГОСПОДА, своя Бог, от дребния и едрия добитък на мястото, което ГОСПОД ще избере да засели там Името Си.
3. Да не ядеш нищо квасно с нея; седем дни да ядеш с нея безквасен хляб, хляб на скръб — защото излезе набързо от египетската земя — за да помниш през всичките дни на живота си деня на излизането си от египетската земя.
4. И седем дни да не се вижда при теб никакъв квас, по всичките ти области, и нищо от месото, което жертваш привечер на първия ден, да не остане през нощта до сутринта.
5. Не можеш да жертваш Пасхата в никое от жилищата си, които ГОСПОД, твоят Бог, ти дава;
6. а на мястото, където ГОСПОД, твоят Бог, избере да засели Името Си, там да жертваш Пасхата привечер, при залез слънце, по времето, когато си излязъл от Египет.
7. И да я изпечеш и ядеш на мястото, което ГОСПОД, твоят Бог, избере; и на сутринта да се върнеш и да отидеш в шатрите си.
8. Шест дни да ядеш безквасни хлябове, а на седмия ден е тържествено събрание на ГОСПОДА, твоя Бог; да не вършиш никаква работа.
9. Да си пребroиш седем седмици; откогато за първи път сложиш сърп на жетвата, да започнеш да броиш седемте седмици.
10. И да направиш празника на седмиците на ГОСПОДА, своя Бог, с доброволния принос, който може да даде ръката ти, който ще даваш, както ГОСПОД, твоят Бог, те благославя.
11. И да се веселиш пред ГОСПОДА, своя Бог, ти и синът ти, и дъщеря ти, слугата ти, и слугинята ти, левитът, който е вътре в портите ти, и чужденецът, и сирачето, и вдовицата, които са между вас, на мястото, което ГОСПОД, твоят Бог, ще избере да засели там Името Си.
12. Да помниш, че беше роб в Египет, и да спазваш и да вършиш тези наредби.
13. Да пазиш седем дни празника на колибите, след като приберeш добива от хармана си и от лина си;
14. и да се веселиш на празника си, ти и синът ти, и дъщеря ти, и слугата ти, и слугинята ти, и левитът, и чужденецът, и сирачето, и вдовицата, които са вътре в ??ортите ти.
15. Седем дни да празнуваш празника на ГОСПОДА, своя Бог, на мястото, което ГОСПОД избере, защото ГОСПОД, твоят Бог, ще те благославя в целия ти добив и във всичките дела на ръцете ти, а ти само ще се веселиш.
16. Три пъти в годината всичките ти мъже да се явяват пред ГОСПОДА, твоя Бог, на мястото, което Той избере — на празника на безквасните хлябове, на празника на седмиците и на празника на колибите — и да не се явяват пред ГОСПОДА с празни ръце.
17. Всеки да дава колкото може да даде ръката му, според благословението на ГОСПОДА, твоя Бог, което ти е дал.
18. Да си поставиш съдии и надзорници според племената си във всичките си порти, които ГОСПОД, твоят Бог, ти дава; за да съдят народа със справедлив съд.
19. Да не изкривяваш правосъдието; да не гледаш на лице и да не вземаш подарък, защото подаръкът заслепява очите на мъдрите и изкривява думите на праведните.
20. Правдата и само правдата да следваш, за да живееш и да притежаваш земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава.
21. Да не си садиш ашера от каквото и да било дърво до олтара на ГОСПОДА, своя Бог, който ще си направиш;
22. и да не си изправяш стълб, който ГОСПОД, твоят Бог, мрази.

Глава 17

1. Да не жертваш на ГОСПОДА, своя Бог, говедо или овца с недъг или някакъв недостатък, понеже това е мерзост за ГОСПОДА, твоя Бог.
2. Ако сред теб, вътре в някоя от портите ти, които ГОСПОД, твоят Бог, ти дава, се намерят мъж или жена, които вършат зло в очите на ГОСПОДА, твоя Бог, като престъпват завета Му,
3. и отидат и служат на други богове, и им се покланят, или на слънцето, или на луната, или на което и да било от небесното войнство, което не съм заповядал;
4. и ако това ти се каже и ти чуеш, тогава добре да разпиташ, и ето, ако е истина и е сигурно, че такава мерзост е извършена в Израил,
5. тогава да изведеш вън при портите си мъжа или жената, които са извършили това зло дело, и да убиеш с камъни мъжа или жената, и да умрат.
6. По думите на двама свидетели или трима свидетели да се убива онзи, който трябва да умре; по думите на един свидетел да не се убива.
7. Ръката на свидетелите да бъде първа против него, за да го умъртвят, и след това ръката на целия народ. Така да отмахваш злото отсред себе си.
8. Ако от споровете вътре в портите ти има някой случай между кръв и кръв или между дело и дело, или между удар и удар, който ти е прекалено труден за решаване, да станеш и да отидеш на мястото, което ГОСПОД, твоят Бог, избере.
9. И да дойдеш при свещениците левити, и при съдията, който ще бъде в онези дни, и да попиташ; и те ще ти съобщят присъдата.
10. И ти да постъпиш според словото, което ти кажат от мястото, което ГОСПОД избере; и да внимаваш да постъпиш според всичко, което те научат.
11. Да постъпиш според заповедта на закона, която те научат, и според присъдата, която ти кажат; да не се отклоняваш нито надясно, нито наляво от словото, което ти обявят.
12. А човекът, който постъпи самонадеяно, като не послуша свещеника, който стои там, за да служи пред ГОСПОДА, твоя Бог, или съдията, този човек да умре. Така да отмахнеш злото от Израил.
13. Тогава целият народ ще чуе и ще се убои, и няма повече да постъпва самонадеяно.
14. Когато влезеш в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава, и я завладееш, и се заселиш в нея, и кажеш: Ще си поставя цар над себе си като всичките народи, които са около мен;
15. тогава непременно да си поставиш за цар над себе си онзи, когото ГОСПОД, твоят Бог, избере; отсред братята си да си поставиш цар над себе си; да не поставяш над себе си чужденец, който не ти е брат.
16. Но той да не умножава коне за себе си, нито да върне народа в Египет, за да умножава коне, защото ГОСПОД ви каза: Да не се връщате отново по онзи път.
17. И да не взема много жени за себе си, за да не се отклони сърцето му, нито да трупа много сребро и злато за себе си.
18. И когато седне на престола на царството си, да си направи в една книга препис на този закон, от книгата, която е пред свещениците левити.
19. И той да бъде при него и да го чете през всичките дни на живота си, за да се научи да се бои от ГОСПОДА, своя Бог, и да пази всичките думи на този закон и тези наредби, и да ги върши;
20. за да не се надигне сърцето му над братята му и да не се отклонява от закона нито надясно, нито наляво; за да продължи дните на царството си, той и синовете му, сред Израил.

Глава 18

1. Свещениците левити, цялото левиево племе, да нямат нито дял, нито наследство с Израил; да ядат жертвите чрез огън на ГОСПОДА и Неговия дял.
2. Но Леви да няма наследство между братята си; ГОСПОД е наследството му, както му говори.
3. А това да бъде правото на свещениците от страна на народа, от страна на онези, които принасят жертва, било то говедо, или дребен добитък: да дават на свещеника плешката, челюстите и шкембето.
4. На него да даваш и първите плодове от житото си, новото си вино и маслото си, и първото руно от овцете си.
5. Защото ГОСПОД, твоят Бог, избра него от всичките ти племена, за да стои да служи в Името на ГОСПОДА завинаги; той и синовете му.
6. Ако левитът дойде от някоя от твоите порти в целия Израил, където живее, и дойде с цялото желание на душата си на мястото, което ГОСПОД избере,
7. и служи в Името на ГОСПОДА, своя Бог, като всички свои братя левити, които стоят там пред ГОСПОДА,
8. тогава да ядат равни дялове, освен това, което е от продажбата на бащиния му имот.
9. Когато влезеш в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава, да не се учиш да правиш според мерзостите на онези народи.
10. Да не се намира между теб никой, който прекарва сина си или дъщеря си през огън, или врач, или астролог, или заклинател, или гадател,
11. или който прави магии, или медиум, или спиритист, или който вика мъртвите;
12. защото всеки, който прави тези неща, е омразен за ГОСПОДА и поради тези мерзости ГОСПОД, твоят Бог, ги изгонва отпред теб.
13. Да принадлежиш изцяло на ГОСПОДА, своя Бог.
14. Защото тези народи, които ще завладееш, слушат астролози и врачове; но колкото до теб, ГОСПОД, твоят Бог, не ти е позволил това.
15. ГОСПОД, твоят Бог, ще ти издигне отсред теб, от братята ти пророк като мен — него слушайте.
16. Това е според всичко, което ти поиска от ГОСПОДА, своя Бог, на Хорив в деня на събранието, като каза: Да не чуя вече гласа на ГОСПОДА, своя Бог, и да не видя вече този голям огън, да не би да умра.
17. И ГОСПОД ми каза: Добро е това, което говориха.
18. Ще им издигна отсред братята им пророк като теб и ще сложа думите Си в устата му; и той ще им говори всичко, което Аз му заповядвам.
19. И човекът, който не послуша думите Ми, които той ще говори в Мое Име, Аз ще търся сметка от него.
20. Но пророкът, който дръзне да говори в Моето Име слово, което Аз не съм му заповядал да говори, или който говори в името на други богове, този пророк да умре!
21. И ако кажеш в сърцето си: Как ще познаем словото, което ГОСПОД не е говорил? —
22. когато някой пророк говори в Името на ГОСПОДА и словото не стане или не се изпълни, това е слово, което ГОСПОД не е говорил; пророкът го е говорил самонадеяно; да не се боиш от него.

Глава 19

1. Когато ГОСПОД, твоят Бог, изтреби народите, чиято земя ГОСПОД, твоят Бог, ти дава, и ти ги изгониш и се заселиш в градовете им и в къщите им,
2. да си отделиш три града сред земята си, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава да я притежаваш.
3. Да си приготвиш пътя до тях и да разделиш на три части областите на земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава за наследство, за да прибягва там всеки убиец.
4. А това е правилото за убиеца, който може да избяга там и да остане жив: онзи, който убие ближния си неволно, без да го е мразил преди това —
5. както когато някой отиде с приятеля си в гора, за да сече дърва, и ръката му удари със секирата, за да отсече дървото, и желязото изскочи от дръжката и улучи ближния му, и той умре — такъв може да прибегне в един от тези градове, и ще живее;
6. да не би отмъстителят за кръвта да преследва убиеца, като е пламнало сърцето му, и да го настигне, тъй като пътят е дълъг, и да го убие, въпреки че не заслужава смъртна присъда, тъй като не го е мразил преди това.
7. Затова ти заповядвам и казвам: Отдели си три града.
8. И ако ГОСПОД, твоят Бог, разшири областите ти, както се закле на бащите ти, и ти даде цялата земя, която обеща да даде на бащите ти,
9. ако пазиш и вършиш целия този закон, който ти заповядвам днес — да любиш ГОСПОДА, своя Бог, и да ходиш винаги в Неговите пътища — тогава да си прибавиш още три града към тези три,
10. за да не се пролее невинна кръв сред земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава за наследство и да няма върху теб вина за кръвопролитие.
11. Но ако някой мрази ближния си и го причака, и се надигне против него, и го удари смъртоносно, и той умре, а той избяга в един от тези градове,
12. тогава старейшините на града му да пратят и да го вземат оттам, и да го предадат в ръката на отмъстителя за кръвта, за да умре.
13. Окото ти да не го пожали и да отмахнеш от Израил вината за невинна кръв, за да ти бъде добре.
14. Да не преместваш границата на ближния си, която дедите ти са поставили в наследството, което ще наследиш в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава да я притежаваш.
15. Един свидетел да не се изправя против някого за каквото и да е беззаконие и за какъвто и да е грях, при какъвто и да е грях, който някой извърши; от устата на двама свидетели или от устата на трима свидетели да се потвърждава всяко нещо.
16. Ако против някой човек се изправи неправеден свидетел, за да свидетелства против него за някакво престъпление,
17. тогава и двамата мъже в спора да застанат пред ГОСПОДА, пред свещениците и съдиите, които са в онези дни.
18. И съдиите да разследват подробно, и ето, ако свидетелят е лъжесвидетел, и е свидетелствал лъжливо против брат си,
19. тогава да му направите така, както той е бил намислил да направи на брат си. Така да отмахнеш злото отсред себе си.
20. И останалите ще чуят и ще се убоят, и няма да вършат занапред такова зло сред теб.
21. Окото ти да не го пожали: живот за живот, око за око, зъб за зъб, ръка за ръка, крак за крак.

Глава 20

1. Когато излезеш на бой против враговете си и видиш коне и колесници, и народ, по-многоброен от теб, да не се плашиш от тях; защото с теб е ГОСПОД, твоят Бог, който те изведе от египетската земя.
2. И когато тръгнеш да се биеш, свещеникът да се приближи и да говори на народа,
3. и да му каже: Слушай, Израилю: днес вие излизате да се биете с враговете си. Да не отпада сърцето ви! Не се страхувайте, не треперете и не се ужасявайте от тях,
4. защото ГОСПОД, вашият Бог, е този, който върви с вас, за да се бие за вас против враговете ви, за да ви спаси.
5. И надзорниците да говорят на народа и да кажат: Кой човек е построил нова къща и не я е осветил? Нека си иде и се върне у дома си, за да не би да умре в боя и друг да я освети.
6. И кой човек е насадил лозе и не е ял от плода му? Нека си иде и се върне у дома си, за да не би да умре в боя и друг да яде плода му.
7. И кой човек се е сгодил за жена и не я е взел? Нека си иде и се върне у дома си, за да не би да умре в боя и друг да я вземе.
8. И надзорниците да говорят на народа и да кажат: Кой човек е страхлив и сърцето му е отпаднало? Нека си иде и се върне у дома си, за да не отпаднат сърцата на братята му като неговото сърце.
9. И когато надзорниците свършат да говорят на народа, нека поставят военачалници начело на народа.
10. Когато се приближиш до някой град, за да воюваш против него, предложи му мир.
11. И ако ти отговори с мир и ти отвори портите си, тогава целият народ, който се намира в него, да ти стане подвластен и да ти служи.
12. Но ако не сключи мир с теб, а воюва против теб, тогава да го обсадиш.
13. И когато ГОСПОД, твоят Бог, го предаде в ръцете ти, да избиеш всички от мъжки пол в него с острието на меча.
14. А жените, децата, добитъкът и всичко, което се намира в града, цялата му плячка, да заграбиш за себе си; и да ядеш плячката на враговете си, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава.
15. Така да правиш на всичките градове, които са много далеч от теб, които не са от градовете на тукашните народи.
16. Но в градовете на тези народи, които ГОСПОД, твоят Бог, ти дава като наследство, да не оставиш живо нищо, което диша,
17. а непременно да изпълниш над тях проклятието: хетейците и аморейците, и ханаанците, и ферезейците, и евейците, и евусейците, така както ГОСПОД, твоят Бог, ти заповяда;
18. за да не ви научат да правите според всичките техни гнусотии, които те са правили за боговете си, така че да съгрешите против ГОСПОДА, своя Бог.
19. Когато обсаждаш някой град за дълго време, докато воюваш против него, за да го превземеш, да не унищожаваш дърветата му, като вдигаш секира срещу тях, защото можеш да ядеш от тях и да не ги изсичаш. Защото човек ли е полското дърво, че да го обсаждаш?
20. Само дърветата, за които знаеш, че не са дървета за храна, тях можеш да унищожаваш и да изсичаш, и да строиш обсадни съоръжения против града, който воюва с теб, докато падне.

Глава 21

1. Ако в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава да я притежаваш, се намери някой убит да лежи на полето и не се знае кой го е убил,
2. тогава старейшините ти и съдиите ти да излязат и да измерят разстоянието до градовете, които са около убития.
3. И старейшините на града, който е най-близо до убития, да вземат юница, с която още не е работено и която още не е теглила ярем,
4. и старейшините на онзи град да закарат юницата в долина на постоянно течащ поток, която не е нито орана, нито засята; и там, в долината, да пречупят врата на юницата.
5. Тогава да се приближат свещениците, синовете на Леви, понеже ГОСПОД, твоят Бог, избра тях, за да Му служат и да благославят в Името на ГОСПОДА; и според тяхното слово да се решава при всеки спор и всяко насилие.
6. И всичките старейшини от онзи град, който е най-близо до убития, да измият ръцете си над юницата, чийто врат е бил пречупен в долината,
7. и да отговорят, и да кажат: Нашите ръце не са пролели тази кръв, нито очите ни са видели.
8. Дай умилостивение, ГОСПОДИ, за народа си Израил, който си изкупил, и не считай вината за невинна кръв на народа си Израил! И кръвта ще им се прости.
9. Така да отмахнеш вината за проливането на невинна кръв отсред себе си, като направиш това, което е право в очите на ГОСПОДА.
10. Когато излезеш да воюваш против враговете си и ГОСПОД, твоят Бог, ги предаде в ръцете ти и вземеш от тях пленници,
11. и видиш между пленниците хубава жена и я пожелаеш, и я вземеш за жена,
12. тогава да я заведеш у дома в къщата си и тя да обръсне главата си и да изреже ноктите си.
13. Да съблече и дрехите на пленничеството си и да остане в къщата ти, и да оплаква баща си и майка си цял месец; и след това можеш да влезеш при нея и да й бъдеш мъж, и тя да ти бъде жена.
14. Но ако не си доволен от нея, тогава да я оставиш да си иде, където желае; но за пари да не я продаваш; да не я заробваш, защото си я унижил.
15. Ако някой има две жени, едната любима, а другата нелюбима, и му родят синове — и любимата, и нелюбимата — и ако първородният син е на нелюбимата,
16. тогава в деня, когато завещае имота си на синовете си, той не бива да направи първороден сина на любимата вместо сина на нелюбимата, който е първородният,
17. а да признае първородния, сина на нелюбимата, като му даде двоен дял от целия си имот, защото той е началото на силата му; на него принадлежи правото на първородния.
18. Ако някой има необуздан и бунтовен син, който не се подчинява на гласа на баща си или на гласа на майка си, и те го наказват, но той не ги слуша,
19. тогава баща му и майка му да го хванат и да го изведат при старейшините на града му и при портата на мястото му.
20. И да кажат на старейшините на града му: Този наш син е необуздан и бунтовен; не слуша гласа ни, прахосник е и пияница.
21. Тогава всичките хора от града му да го убият с камъни и да умре. Така да отмахнеш злото отсред себе си; и целият Израил ще чуе и ще се убои.
22. Ако някой е извършил грях, заслужаващ смърт, и бъде убит, и го окачиш на дърво,
23. тялото му да не остане през нощта на дървото, а непременно да го погребеш на същия ден — защото обесеният е под Божие проклятие — за да не оскверниш земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава като наследство.

Глава 22

1. Когато видиш говедото или овцата на брат си загубени, да не се скриеш от тях; непременно да ги върнеш на брат си.
2. А ако брат ти не е близо до теб или ако не го познаваш, тогава да ги приберeш в дома си и да останат при теб, докато ги потърси брат ти; тогава да му ги върнеш.
3. Така да постъпваш и с магарето му, така да постъпваш и с дрехата му, така да постъпваш и с всяко изгубено нещо на брат си, което той е изгубил и ти си намерил; не бива да се криеш.
4. Когато видиш магарето на брат си или говедото му паднали на пътя, да не се скриеш; непременно да ги вдигнеш с него.
5. Жена да не носи мъжко облекло, нито мъж да облича женска дреха, понеже всички, които правят така, са омразни на ГОСПОДА, твоя Бог.
6. Ако някое птиче гнездо се случи пред теб на пътя ти, на някое дърво или на земята, с пиленца или яйца и майката седи на пиленцата или на яйцата, да не вземеш майката заедно с пиленцата;
7. непременно да пуснеш майката, а пиленцата можеш да вземеш за себе си, за да ти бъде добре и да продължиш дните си.
8. Когато построиш нова къща, да направиш ограда на покрива си, за да не си докараш вина за кръв върху дома си, ако някой падне от него.
9. Да не засяваш лозето си с разнородни семена, за да не се освети цялата реколта на семето, което си засял, и плодът на лозето.
10. Да не ореш с вол и магаре заедно.
11. Да не носиш смесена дреха от вълна и лен заедно.
12. Да си правиш ресни на четирите краища на връхната дреха, с която се покриваш.
13. Ако някой вземе жена и влезе при нея, и я намрази,
14. и даде причина да я злословят, и й създаде лошо име, и каже: Взех тази жена и когато се приближих при нея, не я намерих девица! —
15. тогава бащата и майката на момичето да вземат доказателството за девствеността на момичето и да го изнесат на градските старейшини при портата.
16. И бащата на момичето да каже на старейшините: Дадох дъщеря си на този човек за жена, но той я намрази,
17. и ето, даде причина да я злословят и каза: Не намерих дъщеря ти девица. Но ето доказателството за девствеността на дъщеря ми. И да разгънат дрехата пред градските старейшини.
18. Тогава старейшините на онзи град да вземат мъжа и да го накажат,
19. и да го глобят сто сребърни сикъла, и да ги дадат на бащата на момичето, защото е създал лошо име на израилева девица. И тя да му бъде жена; не може да я отпрати през всичките си дни.
20. Но ако това нещо е истина, че момичето не е намерено девица,
21. тогава да изведат момичето до вратата на бащиния й дом и мъжете от града й да я убият с камъни и да умре, защото е извършила безчестие в Израил, като е блудствала в бащиния си дом. Така да отмахнеш злото отсред себе си.
22. Ако някой мъж бъде намерен да лежи с омъжена жена, тогава и двамата да умрат — мъжът, който е лежал с жената, и жената. Така да отмахнеш злото от Израил.
23. Ако някое момиче, девица, е сгодено за мъж и друг мъж я намери в града и лежи с нея,
24. тогава да изведете и двамата при портата на онзи град и да ги убиете с камъни и да умрат — момичето, защото не е извикало в града, и мъжът, защото е унижил жената на ближния си. Така да отмахнеш злото отсред себе си.
25. Но ако мъжът намери сгоденото момиче на полето и мъжът я насили и лежи с нея, тогава само мъжът, който е лежал с нея, да умре.
26. А на момичето да не направиш нищо; в момичето няма грях, заслужаващ смърт; защото

това е както когато някой се вдигне срещу ближния си и го убие.
27. Понеже той я е намерил на полето и сгоденото момиче е извикало, но не е имало кой да го спаси.
28. Ако някой намери момиче, девица, която не е сгодена, и я хване и лежи с нея и ги намерят,
29. тогава мъжът, който е лежал с нея, да даде на бащата на момичето петдесет сребърни сикъла; и тя да му стане жена, понеже я е унижил; не може да я отпрати през всичките си дни.
30. Мъж да не взема жената на баща си и да не открива полата на дрехата на баща си.

Глава 23

1. Който е с премазани тестиси или чийто мъжки член е отрязан, да не влиза в ГОСПОДНОТО събрание.
2. Никой незаконороден да не влиза в ГОСПОДНОТО събрание; никой от потомците му до десетото поколение да не влиза в ГОСПОДНОТО събрание.
3. Никой амонец или моавец да не влиза в ГОСПОДНОТО събрание; никой от потомците им до десетото поколение да не влиза в ГОСПОДНОТО събрание до века;
4. защото те не ви посрещнаха с хляб и вода на пътя, когато излязохте от Египет, и защото наеха против теб Валаам, сина на Веор, от Фатур Месопотамски, за да те прокълне.
5. Но ГОСПОД, твоят Бог, не пожела да послуша Валаам и ГОСПОД, твоят Бог, обърна проклятието в благословение за теб, понеже ГОСПОД, твоят Бог, те обича.
6. Да не търсиш мира им и доброто им, през всичките си дни, до века.
7. Да не се гнусиш от едомец, защото той ти е брат; да не се гнусиш от египтянин, защото си бил чужденец в неговата земя.
8. Синовете от третото поколение, които се родят от тях, могат да влизат в ГОСПОДНОТО събрание.
9. Когато излизаш на военен стан против неприятелите си, да се пазиш от всяко зло нещо.
10. Ако има сред теб човек, станал нечист от нещо, което се е случило през нощта, тогава да излезе извън стана; да не влиза в стана.
11. И привечер да се изкъпе с вода и когато слънцето залезе, може да влезе в стана.
12. И да имаш място извън стана, където да излизаш по нужда,
13. и да имаш между инструментите си лопатка, така че когато седнеш вън, да изкопаеш с нея и да се обърнеш и да покриеш изпражненията си.
14. Защото ГОСПОД, твоят Бог, ходи сред стана ти, за да те избавя и да предава враговете ти пред теб, затова станът ти трябва да бъде свят, така че Той да не види нищо срамно сред теб и да се отвърне от теб.
15. Да не предадеш на господаря му роб, който е избягал от господаря си при теб.
16. Да живее при теб, сред вас, на мястото, което избере вътре в портите ти, където сметне за добре; да не го потискаш.
17. Да няма посветена блудница от израилевите дъщери, нито посветен блудник от израилевите синове.
18. Да не донасяш заплатата на блудница или цената на куче в дома на ГОСПОДА, своя Бог, за никакъв обрек, защото и двете са мерзост за ГОСПОДА, твоя Бог.
19. Да не заемаш на брат си с лихва — лихва върху пари, храна или каквото и да било нещо, което се заема с лихва.
20. На чужденец можеш да заемаш с лихва, но на брат си да не заемаш с лихва, за да те благославя ГОСПОД, твоят Бог, във всичко, което ръката ти предприема в земята, в която влизаш, за да я завладееш.
21. Когато се закълнеш с клетва на ГОСПОДА, своя Бог, да не отлагаш да я изпълниш; защото ГОСПОД, твоят Бог, непременно ще я изиска от теб и това ще ти се счете за грях.
22. Но ако се въздържаш да се заклеваш, няма да ти бъде грях.
23. Да вършиш и изпълняваш онова, което е излязло от устните ти, както си се заклел доброволно на ГОСПОДА, своя Бог, за това, което си обещал с устата си!
24. Когато влезеш в лозето на ближния си, можеш да ядеш грозде колкото искаш, докато се наситиш, но да не слагаш нищо в съда си.
25. Когато влезеш в посевите на ближния си, можеш да откъснеш от класовете с ръката си, но да не сложиш сърп на посевите на ближния си.

Глава 24

1. Когато някой вземе жена и се ожени за нея, и стане така, че тя не намери благоволение в очите му, защото той намира нещо лошо в нея, и той й напише разводно писмо, и го даде в ръката й, и я отпрати вън от къщата си,
2. и тя излезе от къщата му и отиде, и се омъжи за друг,
3. и ако и вторият мъж я намрази и й напише разводно писмо, и го даде в ръката й, и я отпрати вън от къщата си или ако вторият мъж, който я е взел за жена, умре,
4. тогава първият й мъж, който я е отпратил, не може да я вземе пак за жена, след като е станала нечиста; защото това е гнусота пред ГОСПОДА; и да не нанесеш грях на земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава като наследство.
5. Когато някой си е взел жена наскоро, да не излиза с войската и да не бъде задължаван с нищо; една година да бъде свободен у дома си и да весели жена си, която е взел.
6. Никой да не залага нито ръчна мелница, нито горния камък на мелница, защото залага живот.
7. Ако някой бъде намерен, че е откраднал някого от братята си, от израилевите синове, и го е заробил или го е продал, тогава този крадец да умре. Така да отмахнеш злото отсред себе си.
8. Внимавай при язва от проказа: много да внимаваш да вършиш според всичко, което ви учат свещениците левити; както им заповядах, така да внимавате да правите.
9. Помни какво направи ГОСПОД, твоят Бог, на Мариам по пътя, когато излязохте от Египет!
10. Когато заемаш нещо на ближния си, да не влизаш в къщата му, за да вземеш залог от него.
11. Да заставаш навън и човекът, на когото заемаш, да изнесе залога вън при теб.
12. И ако човекът е беден, да не задържаш залога му през нощта.
13. Непременно да му върнеш залога, когато слънцето залезе, за да спи с дрехата си и да те благослови; и това ще ти бъде правда пред ГОСПОДА, твоя Бог.
14. Да не потискаш наемник, който е сиромах и беден, от братята ти или от чужденците ти, които са в земята ти, вътре в портите ти.
15. На същия ден да му даваш заплатата му, слънцето да не залязва над нея, защото той е беден и разчита на нея; за да не извика против теб към ГОСПОДА и това да ти бъде грях.
16. Бащите да не се умъртвяват заради синовете и синовете да не се умъртвяват заради бащите; всеки да се умъртвява заради собствения си грях.
17. Да не изкривяваш правото на чужденеца или на сирачето и да не вземаш дреха на вдовица в залог.
18. И да помниш, че беше роб в Египет и че ГОСПОД, твоят Бог, те избави от там; затова ти заповядвам да вършиш това нещо.
19. Когато жънеш жетвата на нивата си и забравиш някой сноп на нивата, да не се връщаш да го вземеш; да бъде за чужденеца, за сирачето и за вдовицата, за да те благославя ГОСПОД, твоят Бог, във всяко дело на ръцете ти.
20. Когато брулиш маслините си, да не претърсваш клоните си; това да бъде за чужденеца, за сирачето и за вдовицата.
21. Когато обереш на лозето си, да не се връщаш да го претърсваш; това да бъде за чужденеца, за сирачето и за вдовицата.
22. И да помниш, че беше роб в египетската земя; затова ти заповядвам да вършиш това нещо.

Глава 25

1. Ако има спор между мъже и дойдат на съд, и ги съдят, и оправдаят правия, и осъдят виновния;
2. тогава, ако виновният заслужава бой, съдията да го накара да легне долу и да бъде бит в негово присъствие с определен брой удари според вината му.
3. Може да му ударят четиридесет удара, не повече, да не би, ако продължат и му ударят много повече удари от тези, брат ти да стане презрян в очите ти.
4. Да не връзваш устата на вола, когато вършее.
5. Ако братя живеят заедно и един от тях умре и няма син, жената на умрелия да не се омъжи навън за чужд мъж; братът на мъжа й да влезе при нея и да си я вземе за жена, и да изпълни към нея дълга на девер.
6. И първородният, когото тя роди, да наследи името на умрелия му брат, за да не се изличи името му от Израил.
7. Но ако човекът не желае да вземе жената на брат си, тогава жената на брат му да отиде до градските порти при старейшините и да каже: Девер ми отказва да издигне име на брат си в Израил; не желае да изпълни към мен дълга си на девер.
8. Тогава старейшините на града му да го повикат и да му говорят. И ако той упорства и казва: Не желая да я взема! —
9. тогава жената на брат му да дойде при него в присъствието на старейшините и да събуе обувката от крака му, и да плюе в лицето му, и да отговори, и да каже: Така ще се направи на човек, който не възстановява дома на брат си.
10. И името му ще се нарича в Израил: Домът на босия.
11. Ако двама мъже се сбият помежду си, човек и брат му, и жената на единия се приближи, за да спаси мъжа си от ръката на този, който го бие, и протегне ръката си, и го хване за срамните му части,
12. тогава да отрежеш ръката й; окото ти да не я пожали.
13. Да нямаш в торбата си различни теглилки — голяма и малка.
14. Да нямаш в къщата си различни мерки — голяма и малка.
15. Да имаш точна и вярна теглилка; да имаш точна и вярна мярка, за да се продължат дните ти в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава.
16. Защото всеки, който прави това, всеки, който върши неправда, е омразен на ГОСПОДА, твоя Бог.
17. Помни какво ти направи Амалик по пътя, когато излязохте от Египет,
18. как излезе срещу теб на пътя и нападна народа ти отзад, всичките ти изоставащи назад, когато ти беше слаб и уморен; и нямаше страх от Бога.
19. Затова, когато ГОСПОД, твоят Бог, ти даде почивка от всичките ти врагове около теб в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава за наследство, за да я притежаваш, да изличиш спомена на Амалик под небето. Да не забравиш!

Глава 26

1. И когато влезеш в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава за наследство, и я завладееш, и живееш в нея,
2. да вземеш няколко от първите от всичките земни плодове, които ще събереш от земята си, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава, и да ги сложиш в кошница, и да отидеш на мястото, което ГОСПОД, твоят Бог, ще избере, за да засели там Името Си.
3. И да отидеш при свещеника, който ще бъде в онова време, и да му кажеш: Свидетелствам днес на ГОСПОДА, твоя Бог, че влязох в земята, за която ГОСПОД се закле на бащите ни да ни я даде.
4. И свещеникът да вземе кошницата от ръката ти и да я сложи пред олтара на ГОСПОДА, твоя Бог.
5. И ти да отговориш и да кажеш пред ГОСПОДА, своя Бог: Баща ми беше скитащ арамеец и слезе в Египет, и живя там с малко хора, но там стана голям, силен и многоброен народ.
6. Но египтяните злоупотребяваха с нас и ни потискаха, и ни натовариха с тежка работа.
7. Тогава извикахме към ГОСПОДА, Бога на бащите си, и ГОСПОД послуша гласа ни и видя унижението ни, труда ни и притеснението ни.
8. И ГОСПОД ни изведе от Египет с мощна ръка, с издигната мишца, с голям ужас, със знамения и чудеса,
9. и ни доведе на това място и ни даде тази земя — земя, в която текат мляко и мед.
10. И сега, ето, донесох първите от плодовете на земята, която Ти, ГОСПОДИ, ми даде. Тогава да ги поставиш пред ГОСПОДА, своя Бог, и да се поклониш пред ГОСПОДА, своя Бог.
11. И да се развеселиш ти и левитът, и чужденецът, който е сред вас, в цялото добро, което ГОСПОД, твоят Бог, е дал на теб и на дома ти.
12. В третата година, годината на десятъка, когато свършиш отделянето на целия десятък от реколтата си и го дадеш на левита, на чужденеца, на сирачето и на вдовицата, за да ядат вътре в портите ти и да се наситят,
13. тогава да кажеш пред ГОСПОДА, своя Бог: Изнесох святото от къщата си и го дадох на левита, на чужденеца, на сирачето и на вдовицата, според всичките Ти заповеди, които си ми заповядал; не съм престъпил Твоите заповеди и не съм ги забравил.
14. Не съм ял от него по време на жалейка и не съм изнесъл от него като нечист, нито съм дал от него за мъртвец. Слушал съм гласа на ГОСПОДА, своя Бог, и съм вършил според всичко, което си ми заповядал.
15. Погледни от святото Си обиталище, от небето, и благослови народа Си Израил и земята, която си ни дал, така както си се заклел на бащите ни — земя, в която текат мляко и мед.
16. Днес ГОСПОД, твоят Бог, ти заповядва да спазваш тези наредби и правила; затова пази ги и ги върши с цялото си сърце и с цялата си душа.
17. Днес ти си заявил, че ГОСПОД е твоят Бог и че ще ходиш в пътищата Му и ще пазиш наредбите Му, заповедите Му и правилата Му, и ще слушаш гласа Му.
18. И днес ГОСПОД е заявил, че ти си Негов собствен народ, както ти е говорил; и да пазиш всичките Негови заповеди;
19. и че Той ще те постави високо над всичките народи, които е направил, за похвала, за почит и за слава, и за да бъдете свят народ на ГОСПОДА, своя Бог, така както Той е говорил.

Глава 27

1. Тогава Мойсей с израилевите старейшини заповяда на народа и каза: Пазете целия закон, който ви заповядвам днес.
2. И в деня, когато преминете Йордан към земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава, да си изправиш големи камъни и да ги измажеш с вар,
3. и да напишеш на тях всичките думи на този закон; когато преминеш Йордан, за да влезеш в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава — земя, в която текат мляко и мед, така както ти е обещал ГОСПОД, Бог на бащите ти.
4. Когато преминете Йордан, да изправите на хълма Гевал тези камъни, за които ви заповядвам днес, и да ги измажете с вар.
5. И там да издигнеш олтар на ГОСПОДА, своя Бог, олтар от камъни. Да не ги обработваш с железен инструмент,
6. да издигнеш олтара на ГОСПОДА, своя Бог, от цели камъни. И да принесеш на него всеизгаряния на ГОСПОДА, своя Бог,
7. и да принесеш примирителни жертви, и да ядеш там, и да се веселиш пред ГОСПОДА, своя Бог.
8. И да напишеш на камъните всичките думи на този закон, добре врязани.
9. Тогава Мойсей и свещениците левити говориха на целия Израил и казаха: Мълчи и слушай, Израилю! Днес вие станахте народ на ГОСПОДА, своя Бог.
10. Затова да слушаш гласа на ГОСПОДА, своя Бог, и да вършиш заповедите Му и наредбите Му, които днес ти заповядвам.
11. И Мойсей заповяда на народа в същия ден и каза:
12. Когато преминете Йордан, тези да застанат на хълма Гаризин, за да благословят народа: Симеон и Леви, и Юда, и Исахар, и Йосиф, и Вениамин,
13. а тези да застанат на хълма Гевал, за да прокълнат: Рувим, Гад и Асир, и Завулон, Дан и Нефталим.
14. И левитите да възгласят и да кажат с висок глас на всичките израилеви мъже:
15. Проклет онзи, който направи изваян или леян идол, мерзост за ГОСПОДА, дело на ръцете на майстор, и го постави на скришно място! И целият народ да отговори и да каже: Амин!
16. Проклет онзи, който презира баща си или майка си! И целият народ да каже: Амин!
17. Проклет онзи, който премести границата на ближния си! И целият народ да каже: Амин!
18. Проклет онзи, който отбие слепия от пътя! И целият народ да каже: Амин!
19. Проклет онзи, който изкриви делото на чужденеца, на сирачето и на вдовицата! И целият народ да каже: Амин!
20. Проклет онзи, който лежи с жената на баща си, защото е открил полата на баща си! И целият народ да каже: Амин!
21. Проклет онзи, който лежи с каквото и да е животно! И целият народ да каже: Амин!
22. Проклет онзи, който лежи със сестра си, дъщерята на баща си или дъщерята на майка си! И целият народ да каже: Амин!
23. Проклет онзи, който лежи с тъща си! И целият народ да каже: Амин!
24. Проклет онзи, който скришно убие ближния си! И целият народ да каже: Амин!
25. Проклет онзи, който приеме подкуп, за да убие човек, да пролее невинна кръв! И целият народ да каже: Амин!
26. Проклет онзи, който не поддържа думите на този закон, като ги изпълнява! И целият народ да каже: Амин!

Глава 28

1. А ако слушаш усърдно гласа на ГОСПОДА, своя Бог, като внимаваш да вършиш всички Негови заповеди, които днес ти заповядвам, ГОСПОД, твоят Бог, ще те постави високо над всичките народи на земята.
2. И всичките тези благословения ще дойдат върху теб и ще те постигнат, ако слушаш гласа на ГОСПОДА, своя Бог.
3. Благословен ще бъдеш в града и благословен ще бъдеш на полето.
4. Благословен ще бъде плодът на утробата ти, плодът на земята ти и плодът на добитъка ти, малките на говедата ти и малките на овцете ти.
5. Благословени ще бъдат кошът ти и нощвите ти.
6. Благословен ще бъдеш във входа си и благословен ще бъдеш в изхода си.
7. ГОСПОД ще предаде разбити пред теб враговете ти, които се надигат против теб; по един път ще излизат против теб, а по седем пътя ще бягат пред теб.
8. ГОСПОД ще заповяда за теб благословението в житниците ти и във всичко, което предприема ръката ти, и ще те благославя в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава.
9. ГОСПОД ще те утвърди като свят народ за Себе Си, както ти се е заклел, ако спазваш заповедите на ГОСПОДА, своя Бог, и ходиш в Неговите пътища.
10. Тогава всичките народи на земята ще видят, че ти се наричаш с ГОСПОДНОТО Име, и ще се страхуват от теб.
11. ГОСПОД ще ти даде изобилни блага в плода на утробата ти, в плода на добитъка ти и в плода на земята ти, в земята, за която ГОСПОД се закле на бащите ти да ти я даде.
12. ГОСПОД ще отвори за теб доброто Си съкровище, небето, за да дава дъжда на земята ти на времето му и да благославя всички дела на ръцете ти; и ти ще заемаш на много народи, но няма да вземаш назаем.
13. И ГОСПОД ще те направи глава, а не опашка, и ти ще отиваш само нагоре, а не надолу, ако слушаш заповедите на ГОСПОДА, своя Бог, които днес ти заповядвам да пазиш и вършиш,
14. и ако не се отклоняваш нито надясно, нито наляво от думите, които днес ви заповядвам, за да следваш други богове и да им служиш.
15. Но ако не слушаш гласа на ГОСПОДА, своя Бог, да внимаваш да вършиш всички Негови заповеди и Негови наредби, които днес ти заповядвам, тогава всички тези проклятия ще дойдат върху теб и ще те постигнат.
16. Проклет ще бъдеш в града и проклет ще бъдеш на полето.
17. Проклети ще бъдат кошът ти и нощвите ти.
18. Проклети ще бъдат плодът на утробата ти и плодът на земята ти, малките на говедата ти и малките на овцете ти.
19. Проклет ще бъдеш във входа си и проклет ще бъдеш в изхода си.
20. ГОСПОД ще изпраща върху теб проклятие, смут и разорение във всичко, което предприеме ръката ти да направиш, докато бъдеш изтребен и бързо погинеш заради злината на делата си, защото си Ме оставил.
21. ГОСПОД ще направи да се залепи за теб мор, докато те довърши от земята, в която отиваш, за да я притежаваш.
22. ГОСПОД ще те поразява с изтощение, с треска, с огън, с възпаление, със суша, с главня и с мана и те ще те преследват, докато погинеш.
23. И небето ти, което е над главата ти, ще бъде бронз, а земята, която е под теб — желязо.
24. ГОСПОД ще обръща дъжда на земята ти в прах и пепел; ще слиза върху теб от небето, докато бъдеш изтребен.
25. ГОСПОД ще те предаде разбит пред враговете ти; по един път ще излизаш против тях, а по седем пътя ще бягаш пред тях; и ще бъдеш преследван по всичките царства на земята.
26. Трупът ти ще бъде храна на всичките небесни птици и на земните зверове и няма да има кой да ги разгонва.

27. ГОСПОД ще те поразява с египетските цирей, с хемороиди, със струпей и с краста, от които не можеш да се изцелиш.
28. ГОСПОД ще те поразява с лудост и със слепота, и със смущение на сърцето;
29. и ще вървиш пипнешком по пладне, както слепият опипва в мрака, и няма да благоуспяваш в пътищата си, а ще бъдеш само потискан и ограбван непрекъснато, и няма да има кой да те избави.
30. Ще се сгодиш за жена, но друг мъж ще лежи с нея; ще построиш къща, но няма да живееш в нея; ще насадиш лозе, но няма да ядеш от плода му.
31. Говедото ти ще бъде заклано пред очите ти, но ти няма да ядеш от него; магарето ти ще бъде грабнато отпред теб и няма да ти се върне; овцете ти ще бъдат предадени на враговете ти и няма да имаш кой да помогне.
32. Синовете ти и дъщерите ти ще бъдат предадени на друг народ и очите ти ще гледат и ще копнеят за тях непрекъснато, но няма да има сила в ръката ти.
33. Народ, когото не познаваш, ще изяде плода на земята ти и целия ти труд; и винаги ще бъдеш само потискан и мачкан.
34. И ще полудееш от гледката, която очите ти виждат.
35. ГОСПОД ще те поразява с мъчителни цирей на колената и по краката, от които няма да можеш да се изцелиш, от петата на крака ти до темето на главата ти.
36. ГОСПОД ще заведе теб и царя, когото си поставил над себе си, при народ, който нито ти, нито бащите ти са познавали; и там ще служиш на други богове, на дърво и камък.
37. И ще станеш за учудване, за поговорка и за присмех сред всичките народи, сред които ГОСПОД ще те отведе.
38. Ще изнасяш много семе на полето, а ще събираш малко, защото скакалецът ще го изяде.
39. Ще засаждаш и обработваш лозя, но нито ще пиеш от виното, нито ще събираш гроздето, защото червеят ще ги изяде.
40. Ще имаш маслини по всичките си области, но с масло няма да се помазваш, защото маслините ти ще окапват.
41. Ще раждаш синове и дъщери, но те няма да бъдат твои, защото ще отиват в плен.
42. Всичките ти дървета и плода на земята ти ще владее скакалецът.
43. Чужденецът, който е сред теб, ще се издига все по-нагоре и по-нагоре от теб, а ти ще падаш все по-надолу и по-надолу.
44. Той ще ти заема, а ти на него няма да заемаш; той ще бъде глава, а ти ще бъдеш опашка.
45. И всички тези проклятия ще дойдат върху теб и ще те преследват, и ще те стигнат, докато бъдеш изтребен, защото не послуша гласа на ГОСПОДА, своя Бог, да пазиш заповедите Му и наредбите Му, които Той ти заповяда.
46. И ще бъдат за знамение и за чудо върху теб и потомството ти до века.
47. Понеже не си служил на ГОСПОДА, своя Бог, с радост и веселие на сърцето заради изобилието на всичко,
48. затова ще слугуваш на враговете си, които ГОСПОД ще изпрати против теб, в глад, в жажда, в голота и в лишение от всичко; и Той ще сложи железен ярем на шията ти, докато те изтреби.
49. ГОСПОД ще докара против теб народ от далеч, от края на земята, както лети орел; народ, чийто език няма да разбираш;
50. народ със свиреп вид, който няма да уважава стария и няма да пожали младия.
51. И той ще яде плода на добитъка ти и плода на земята ти, докато бъдеш изтребен; няма да остави нито жито, нито ново вино, нито масло, нито малките на говедата ти, нито малките на овцете ти, докато те унищожи.
52. Ще те обсади във всичките ти порти, докато по цялата ти земя паднат стените ти, високите и укрепените, на които си се надявал; и ще те обсади във всичките ти порти по цялата ти земя, която ГОСПОД, твоят Бог, ти е дал.
53. Тогава, при обсадата и скръбта, с които врагът ти ще те притесни, ти ще ядеш плода на

утробата си, плътта на синовете си и на дъщерите си, които ГОСПОД, твоят Бог, ти е дал.
54. Нежният и изтънчен мъж между вас ще гледа със зло око на брат си, на жената на пазвата си и на останалите от децата си, които му остават,
55. и няма да даде на нито един от тях от плътта на децата си, която яде; защото няма да му остане нищо в обсадата и скръбта, с които врагът ти ще те притесни във всичките ти порти.
56. Нежната и изтънчена жена между вас, която не би дръзнала да постави стъпалото на крака си на земята поради изтънченост и нежност, ще гледа със зло око на мъжа на пазвата си, на сина си и на дъщеря си,
57. заради рожбата си, която излиза между краката й, и заради децата си, които ражда; защото ще ги яде тайно поради липсата на всичко при обсадата и скръбта, с които врагът ти ще те притесни при портите ти.
58. Ако не внимаваш да вършиш всичките думи на този закон, които са написани в тази книга, и да се боиш от това славно и страшно Име, ГОСПОД, твоят Бог,
59. тогава ГОСПОД ще направи твоите язви и язвите на потомството ти изключителни, големи и продължителни язви и лоши и продължителни болести.
60. И ще върне обратно върху теб всичките египетски болести, от които си се страхувал, и те ще се залепят за теб.
61. Също и всяка болест и всяка язва, която не е записана в книгата на този закон, ГОСПОД ще докара върху теб, докато бъдеш изтребен.
62. Ще останете малко на брой, докато по множество бяхте като звездите на небето, защото ти не послуша гласа на ГОСПОДА, своя Бог.
63. И както на ГОСПОД му беше драго за вас, да ви прави добро и да ви умножава, така на ГОСПОД ще Му бъде драго да ви унищожава и да ви изтребва; и ще бъдете изтръгнати от земята, в която отиваш да я притежаваш.
64. И ГОСПОД ще те разпръсне между всичките народи, от единия край на земята до другия край на земята; и там ще служиш на други богове, дърво и камък, които нито ти си познавал, нито бащите ти.
65. И между тези народи няма да намериш покой и стъпалото на крака ти няма да намери място за почивка; там ГОСПОД ще ти даде треперещо сърце, помрачени очи и отчаяние на душата.
66. Животът ти ще виси на косъм пред теб и ти ще се страхуваш денем и нощем, и няма да си уверен за живота си.
67. Сутрин ще казваш: О, да беше вечер! — а вечер ще казваш: О, да беше сутрин! — заради страха, който ще ужасява сърцето ти и заради гледката, която ще виждат очите ти.
68. И ГОСПОД ще те върне в Египет с кораби по пътя, за който ти казах: Няма да го видиш повече. И там ще се предложите за продан на враговете си като роби и робини, но няма да има кой да ви купува.

Глава 29

1. Това са думите на завета, който ГОСПОД заповяда на Мойсей да направи с израилевите синове в моавската земя, освен завета, който направи с тях на Хорив.
2. И Мойсей повика целия Израил и им каза: Вие видяхте всичко, което ГОСПОД направи пред очите ви в египетската земя на фараона и на всичките му слуги, и на цялата му земя:
3. големите изпитания, които очите ти видяха, знаменията и онези големи чудеса.
4. Но до този ден ГОСПОД не ви даде сърце, за да разбирате, и очи, за да виждате, и уши, за да слушате.
5. И Аз ви водих четиридесет години в пустинята. Дрехите ви не овехтяха на вас и обувката ти не се износи на крака ти.
6. Хляб не ядохте и вино или спиртно питие не пихте, за да познаете, че Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.
7. И когато дойдохте на това място, есевонският цар Сион и васанският цар Ог излязоха против нас на бой, но ние ги разбихме,
8. завзехме земята им и я дадохме на рувимците, на гадците и на половината от племето на манасийците за наследство.
9. Затова пазете думите на този завет и ги вършете, за да благоуспявате във всичко, което правите.
10. Днес вие всички стоите пред ГОСПОДА, своя Бог — началниците ви, племената ви, старейшините ви и надзорниците ви — всичките израилеви мъже,
11. децата ви, и жените ви, и чужденецът ти, който е сред становете ти — от дървосекача ти до водоносеца ти —
12. за да встъпиш в завета на ГОСПОДА, своя Бог, и в Неговата клетва, която ГОСПОД, твоят Бог, прави с теб днес,
13. за да те утвърди днес като Свой народ, и Той да ти бъде Бог, както ти говори и както се закле на бащите ти, на Авраам, Исаак и Яков.
14. И не само с вас правя този завет и тази клетва,
15. а както с онзи, който е тук с нас днес пред ГОСПОДА, нашия Бог, така и с онзи, който не е тук с нас днес;
16. защото вие знаете как живеехме в египетската земя и как минахме сред народите, през които минахте;
17. и видяхте гнусотиите им и идолите им от дърво, камък, сребро и злато, които са сред тях;
18. така че да няма мъж или жена, или род, или племе между вас, чието сърце да се отклонява днес от ГОСПОДА, нашия Бог, за да отиде да служи на боговете на онези народи; и да няма между вас корен, който да ражда отрова и пелин,
19. и когато чуе думите на тази клетва, да се ласкае в сърцето си и да каже: Ще имам мир, ако и да ходя в закоравяването на сърцето си! — за да погине напоеното заедно с жадното.
20. ГОСПОД няма да му прости, а тогава гневът на ГОСПОДА и ревността Му ще пламнат против този човек и всяко проклятие, което е написано в тази книга, ще легне върху него и ГОСПОД ще изличи името му под небето.
21. И ГОСПОД ще го отдели за погибел от всичките израилеви племена, според всичките проклятия на завета, който е написан в тази книга на закона.
22. И идното поколение, синовете ви, които идват след вас, и чужденецът, който идва от далечна земя, ще кажат, когато видят язвите на онази земя и болестите, които ГОСПОД е нанесъл на нея,
23. и че цялата земя е сяра и сол, пожарище, не се сее, нито ражда, нито никне на нея някаква трева, както след разорението на Содом и Гомора, Адма и Цевоим, които ГОСПОД разори в гнева Си и в яростта Си,
24. тогава всичките народи ще кажат: Защо ГОСПОД направи така на тази земя? За какво е яростта на този голям гняв?

25. И ще им кажат: Защото оставиха завета на ГОСПОДА, Бога на бащите си, който Той направи с тях, когато ги изведе от египетската земя,
26. и защото отидоха и служиха на други богове и им се поклониха — богове, които те не познаваха, и които Той не им беше отредил.
27. Затова пламна гневът на ГОСПОДА против тази земя, за да докара върху нея всяко проклятие, което е написано в тази книга.
28. И ГОСПОД ги изкорени от земята им с гняв, с ярост и с голямо негодуване и ги хвърли в друга земя, както е днес.
29. Скритото е на ГОСПОДА, нашия Бог, а откритото е на нас и на синовете ни до века, за да изпълняваме всичките думи на този закон.

Глава 30

1. И когато дойдат върху теб всички тези слова, благословението и проклятието, които поставих пред теб, и ти ги вземеш присърце сред всичките народи, където ГОСПОД, твоят Бог, те е изгонил,
2. и се обърнеш към ГОСПОДА, своя Бог, и послушаш гласа Му с цялото си сърце и с цялата си душа, според всичко, което днес ти заповядвам — ти и синовете ти —
3. тогава ГОСПОД, твоят Бог, ще те върне от плен и ще се смили над теб и ще те събере отново от всичките народи, между които ГОСПОД, твоят Бог, те е разпръснал.
4. И ако бяха изгонените ти до краищата на небето, и оттам ГОСПОД, твоят Бог, ще те събере, и оттам ще те вземе.
5. И ГОСПОД, твоят Бог, ще те доведе в земята, която бащите ти притежаваха и ти ще я притежаваш; Той ще ти направи добро, и ще те умножи повече от бащите ти.
6. И ГОСПОД, твоят Бог, ще обреже сърцето ти и сърцето на потомството ти, за да обичаш ГОСПОДА, своя Бог, с цялото си сърце и с цялата си душа, за да живееш.
7. И ГОСПОД, твоят Бог, ще сложи всички тези проклятия върху враговете ти и върху онези, които те мразят, които те преследваха.
8. И ти ще се обърнеш и ще послушаш гласа на ГОСПОДА, и ще изпълняваш всичките Му заповеди, които днес ти заповядвам.
9. И ГОСПОД, твоят Бог, ще ти даде изобилие във всичките дела на ръката ти, в плода на утробата ти, в плода на добитъка ти и в плода на земята ти; защото ГОСПОД отново ще се зарадва над теб, за да ти прави добро, както се е радвал над бащите ти;
10. ако послушаш гласа на ГОСПОДА, своя Бог, да пазиш заповедите Му и наредбите Му, които са написани в тази книга на закона, и ако се обърнеш към ГОСПОДА, своя Бог, с цялото си сърце и с цялата си душа.
11. Понеже тази заповед, която днес ти заповядвам, не е прекалено трудна за теб, нито е далеч.
12. Не е в небето, за да кажеш: Кой ще се изкачи в небето за нас, за да ни я донесе, така че да я чуем и да я спазваме?
13. Не е и отвъд морето, за да кажеш: Кой ще премине морето за нас, за да ни я донесе, така че да я чуем и да я спазваме?
14. Но думата е много близо до теб, в устата ти и в сърцето ти, за да я спазваш.
15. Ето, днес аз поставих пред теб живота и доброто, смъртта и злото,
16. като ти заповядвам днес да любиш ГОСПОДА, своя Бог, да ходиш в Неговите пътища и да пазиш заповедите Му, наредбите Му и правилата Му, за да живееш и да се умножаваш, и ГОСПОД, твоят Бог, да те благослови в земята, в която влизаш, за да я завладееш.
17. Но ако сърцето ти се отвърне и не слушаш, и се отклониш, и се кланяш на други богове, и им служиш,
18. днес аз ви заявявам, че непременно ще погинете; няма да продължите дните си на земята, към която преминавате през Йордан, за да влезете да я завладеете.
19. Призовавам небесата и земята като свидетели против вас днес, че поставих пред вас живота и смъртта, благословението и проклятието. Затова, избери живота, за да живееш, ти и потомството ти,
20. да обичаш ГОСПОДА, своя Бог, да слушаш гласа Му, и да се привързваш към Него; защото това е животът ти и дължината на дните ти, за да живееш в земята, за която ГОСПОД се закле на бащите ти, на Авраам, Исаак и Яков, да им я даде.

Глава 31

1. И Мойсей отиде и изговори тези думи пред целия Израил.
2. И им каза: Аз съм на сто и двадесет години днес; не мога вече да излизам и да влизам; и ГОСПОД ми каза: Няма да преминеш този Йордан.
3. ГОСПОД, твоят Бог, Той ще премине пред теб; Той ще изтреби тези народи отпред теб и ти ще ги наследиш. Иисус, той ще премине пред теб, както ГОСПОД говори.
4. И ГОСПОД ще им направи така, както направи на аморейските царе Сион и Ог и на земята им, които изтреби.
5. И ГОСПОД ще ги предаде пред вас, за да им направите според цялата заповед, която ви заповядах.
6. Бъдете силни и смели, не се бойте и не се страхувайте от тях; защото ГОСПОД, твоят Бог, Той е, който върви с теб. Той няма да отстъпи от теб и няма да те остави.
7. Тогава Мойсей повика Иисус и му каза пред очите на целия Израил: Бъди силен и смел, защото ти ще влезеш с този народ в земята, за която ГОСПОД се закле на бащите им да им я даде, и ти ще им я разпределиш за наследство.
8. И ГОСПОД, Той е, който върви пред теб; Той ще бъде с теб; няма да отстъпи от теб и няма да те остави. Не се бой и не се страхувай.
9. И Мойсей написа този закон и го предаде на свещениците, синовете на Леви, които носеха ковчега на ГОСПОДНИЯ завет, и на всичките израилеви старейшини.
10. И Мойсей им заповяда и каза: В края на всяка седма година, на определеното време в годината на опрощаването, на празника на колибите,
11. когато целият Израил идва да се явява пред ГОСПОДА, твоя Бог, на мястото, което Той избере, да прочиташ този закон пред целия Израил на всеослушание.
12. Събирай народа — мъжете и жените, и децата, и чужденеца ти, който е вътре в портите ти — за да чуят и да се научат, и да се боят от ГОСПОДА, вашия Бог, и да внимават да вършат всичките думи на този закон.
13. И децата им, които не знаят, да чуят и да се научат да се боят от ГОСПОДА, вашия Бог, през всичките дни, които живеете в земята, към която преминавате Йордан, за да я завладеете.
14. И ГОСПОД каза на Мойсей: Ето, наближават дните ти да умреш; повикай Иисус и се представете в шатъра за срещане, за да му дам заповед. И Мойсей и Иисус отидоха и се представиха в шатъра за срещане.
15. И ГОСПОД се яви в шатъра в облачен стълб; и облачният стълб застана при входа на шатъра.
16. И ГОСПОД каза на Мойсей: Ето, ти ще легнеш при бащите си; а този народ ще се надигне и ще блудства след чуждите богове на земята, сред която отиват, а Мен ще оставят и ще нарушат завета Ми, който направих с тях.
17. И в онзи ден гневът Ми ще пламне против тях и Аз ще ги оставя, и ще скрия лицето Си от тях; и ще бъдат погълнати и много злини и скърби ще ги постигнат. И в онзи ден народът ще каже: Не ме ли постигнаха тези злини, понеже моят Бог не е сред мен?
18. Но в онзи ден Аз непременно ще скрия лицето Си заради цялото зло, което са сторили, защото са се обърнали към други богове.
19. Затова сега си запишете тази песен и научете израилевите синове на нея; сложете я в устата им, така че тази песен да Ми бъде свидетел против израилевите синове.
20. Защото ще ги заведа в земята, където текат мляко и мед, за която се заклех на бащите им, и те ще ядат и ще се наситят, и ще затлъстеят; и тогава ще се обърнат към други богове и ще им служат, и ще Ме презрат и ще нарушат завета Ми.
21. И когато ги постигнат много злини и скърби, тази песен ще свидетелства срещу тях като свидетел, защото няма да се забрави от устата на потомството им; понеже Аз зная какво мислят още днес, преди да съм ги завел в земята, за която съм се заклел.

22. И Мойсей написа тази песен в същия ден и научи израилевите синове на нея.
23. И ГОСПОД заповяда на Иисус, сина на Навий, и каза: Бъди силен и смел, защото ти ще въведеш израилевите синове в земята, за която им се заклех, и Аз ще бъда с теб.
24. И когато Мойсей свърши да пише думите на този закон в книга, до края им,
25. Мойсей заповяда на левитите, които носеха ковчега на ГОСПОДНИЯ завет, и им каза:
26. Вземете тази книга на закона и я сложете до ковчега на завета на ГОСПОДА, своя Бог, за да бъде там свидетел против теб.
27. Защото аз знам непокорството ти и коравия ти врат. Ето, докато аз все още съм жив с вас днес, вие бяхте непокорни на ГОСПОДА — а колко повече когато умра!
28. Съберете при мен всичките старейшини на племената ви и надзорниците ви, за да говоря тези думи в ушите им и да призова небесата и земята за свидетели против тях.
29. Защото знам, че след смъртта ми вие съвсем ще се покварите и ще се отклоните от пътя, който ви заповядах; и злото ще ви постигне в последните дни, понеже ще вършите зло в очите на ГОСПОДА, като Го разгневявате с делото на ръцете си.
30. Тогава Мойсей говори на всеослушание на цялото събрание на Израил думите на тази песен докрай:

Глава 32

1. Слушайте, небеса, и ще говоря; и чуй, земьо, думите на устата ми!
2. Нека ученията ми да падне като дъжда, словото ми да капе като росата, като ситен дъжд върху нежната зеленина и като пороен дъжд върху тревата;
3. защото ще провъзглася Името на ГОСПОДА. Отдайте величие на нашия Бог!
4. Той е Канарата, делото му е съвършено, защото всичките Му пътища са прави. Бог на истина и у Него няма неправда; праведен и прав е Той.
5. Те се покварихa, не са Негови деца, позор е за тях, поколение извратено и нечестно.
6. Така ли отплащате на ГОСПОДА, глупав и неразумен народе? Не е ли Той твоят Отец, който те изкупи? Той те направи и утвърди.
7. Спомни си древните дни, замисли се за годините на много поколения. Попитай баща си и той ще ти извести, старейшините си и те ще ти кажат.
8. Когато Всевишният даваше на народите наследството им, когато раздели човешките синове, постави границите на народите според броя на израилевите синове.
9. Защото делът на ГОСПОДА е Неговият народ, Яков е мярката на Неговото наследство.
10. Той го намери в пустинна земя и в пустошта, във воя на пустинята. Обгради ги, настави го, пази го като зеницата на окото Си.
11. Както орел разбутва гнездото си и кръжи над малките си, разпростира крилата си и ги вдига, носи ги на крилата си;
12. така ГОСПОД сам го води и нямаше с него чужд бог.
13. Възнесе го по високите страни на земята, за да яде произведенията на нивите, и го кърми с мед от канарата и с масло от кремъчната скала,
14. с каймак от кравите и мляко от овцете, с тлъстина от агнета и овни васански, и козли, с най-избраната пшеница и ти пи вино — кръв гроздова.
15. Но Йесурун затлъстя и ритна — ти затлъстя, надебеля, угои се — и остави Бога, който го направи, и презря Канарата на спасението си.
16. С чужди богове Го раздразниха до ревност, с мерзости Го разгневиха.
17. Пожертваха на демони, а не на Бога, на богове, които не познаваха, на нови богове, въведени наскоро, от които бащите ви не се бояха.
18. Ти пренебрегна Канарата, която те роди, и забрави Бога, който те създаде.
19. И ГОСПОД видя и ги отхвърли, защото го разгневиха синовете Му и дъщерите Му.
20. И каза: Ще скрия лицето Си от тях, ще видя какъв ще бъде краят им, защото са извратено поколение, синове, в които няма вярност.
21. Те ме раздразниха до ревност с онова, което не е Бог, разгневиха Ме с идолите си. Затова и Аз ще ги раздразня до ревност с онези, които не са народ, с народ несмислен ще ги разгневя.
22. Защото огън пламна в гнева Ми и ще гори до най-дълбокия Шеол; ще изгори земята с реколтата й и ще запали основите на планините.
23. Ще натрупам злини върху тях, ще хвърля срещу тях стрелите си.
24. Ще излинеят от глад, ще бъдат изпоядени от треска и страшен мор и ще изпратя върху тях зверски зъби и отровата на пълзящите в праха.
25. Вън мечът, а вътре ужас ще погубва младежа и девойката, кърмачето и белокосия старец.
26. Щях да кажа: Ще ги разпилея, ще излича спомена за тях отсред хората! —
27. ако не се боях от предизвикателството на врага, да не би противниците им да разберат погрешно, да не би да кажат: Издигнатата ни ръка направи всичко това, а не ГОСПОД.
28. Защото са народ, изгубил всякакъв разсъдък и разум няма в тях.
29. О, да бяха мъдри, да разбираха това, да бяха размислили за края си!
30. Как би могъл един да прогони хиляда и двама да обърнат в бяг десет хиляди, ако Канарата им не ги беше продала и ГОСПОД не ги беше предал!
31. Защото тяхната канара не е като нашата Канара — дори самите ни врагове съдят за това.
32. Понеже тяхната лоза е от содомската лоза и от гоморските ниви; гроздето им е отровно

грозде, гроздовете им са горчиви.
33. Виното им е драконова отрова и смъртоносна змийска отрова.
34. Това не е ли скрито у Мен, запечатано в съкровищниците Ми?
35. Отмъщението е Мое и възмездието за времето, когато кракът им ще се подхлъзне, защото денят на гибелта им е близо и неизбежното бърза към тях.
36. Защото ГОСПОД ще съди народа Си и ще се смили над слугите Си, когато види, че изчезна силата им, и че не остана никой — роб или свободен.
37. И ще каже: Къде са боговете им, канарата, на която се уповаваха,
38. които ядяха тлъстината на жертвите им и пиеха виното на възлиянието им? Нека те станат и ви помогнат, нека те ви бъдат закрила!
39. Вижте сега, че Аз, Аз съм и освен Мен няма бог. Аз умъртвявам и Аз съживявам, Аз наранявам и Аз изцелявам и няма кой да избавя от ръката Ми!
40. Защото вдигам ръката Си към небето и казвам: Жив съм Аз до века!
41. Ако изостря блестящия Си меч и ръката Ми поеме съда, ще отмъстя на враговете Си и ще отплатя на онези, които Ме мразят.
42. Ще напоя стрелите Си с кръв и мечът Ми ще поглъща плът, с кръвта на убитите и на пленените, от главите на вражеските князе.
43. Ликувайте, народи, с Неговия народ, защото Той отмъсти за кръвта на слугите Си и ще отдаде възмездие на враговете Си, и ще направи умилостивение за земята Си и за народа Си.
44. И Мойсей дойде и изговори всичките думи на тази песен на всеослушание пред народа, той и Осия, сина на Навий.
45. И когато Мойсей свърши да говори всички тези думи на целия Израил,
46. той им каза: Насочете сърцата си към всички тези думи, с които днес ви засвидетелствам, и ги заповядайте на синовете си, за да внимават да вършат всичките думи на този закон.
47. Защото за вас това не е празно слово, а това е животът ви; и чрез това слово ще продължите живота си в земята, към която преминавате Йордан, за да я завладеете.
48. И ГОСПОД говори на Мойсей в същия този ден и каза:
49. Изкачи се на тази планина Аварим, планината Нево, която е в моавската земя срещу Ерихон, и разгледай ханаанската земя, която давам на израилевите синове за притежание.
50. И ще умреш на планината, на която ще се изкачиш, и ще се прибереш при народа си, както брат ти Аарон умря на планината Ор и се прибра при народа си,
51. защото постъпихте невярно към Мен сред израилевите синове при водите на Мерива-Кадис в пустинята Цин, понеже не Ме осветихте сред израилевите синове.
52. Затова ще видиш земята отдалеч, но няма да влезеш там, в земята, която давам на израилевите синове.

Глава 33

1. И това е благословението, с което Божият човек Мойсей благослови израилевите синове преди смъртта си.
2. И той каза: ГОСПОД дойде от Синай и ги озари от Сиир; заблестя от планината Фаран и дойде от светите си множества; от дясната Му страна излезе огнен закон за тях.
3. Да, Той люби народите; всичките Му светии са в ръката Ти, седят при краката Ти, всеки приема думите Ти.
4. Мойсей ни заповяда закон, наследство за събранието на Яков.
5. И Той беше цар в Есурун, когато началниците на народа се събраха, всичките израилеви племена заедно.
6. Да живее Рувим и да не умре, и мъжете му да бъдат многобройни!
7. А това каза за Юда: Чуй, ГОСПОДИ, гласа на Юда и доведи го при народа му. Ръцете му да бъдат достатъчни за него и Ти му бъди помощ срещу противниците му!
8. А за Леви каза: Тумимът Ти и Уримът Ти да бъдат със светия ти човек, когото си изпитал в Маса, и с когото си се карал при водите на Мерива;
9. който каза за баща си и за майка си: Не съм ги видял. — и не призна братята си и не знаеше синовете си; защото съблюдаваха словото Ти и опазиха Твоя завет.
10. Те ще учат Яков на Твоите правила и Израил на Твоя закон. Ще сложат тамян пред Теб и цели всеизгаряния на олтара Ти.
11. Благослови, ГОСПОДИ, богатството му и благоволи в делото на ръцете му; смажи слабините на онези, които въстават против него, и на онези, които го мразят, за да не станат повече!
12. За Вениамин каза: Възлюбеният на ГОСПОДА! Ще живее в безопасност при Него; Той ще го закриля всеки ден и ще живее между рамената Му.
13. А за Йосиф каза: Благословена от ГОСПОДА да бъде земята му със скъпоценните дарове на небето, с росата и с даровете от лежащата долу бездна,
14. и със скъпоценните плодове на слънцето, и със скъпоценните произведения на месеците,
15. и с превъзходните дарове на древните планини, и със скъпоценните дарове на вечните хълмове,
16. и със скъпоценните дарове на земята и пълнотата й, и с благоразположението на Онзи, който се яви в къпината. Това нека дойде на главата на Йосиф и на темето на отделения от братята му!
17. Славата му е като на първородния му юнец и роговете му — като роговете на дивото говедо; с тях той ще избоде народите, всички заедно, до краищата на земята. Тези са Ефремовите десетки хиляди, тези са Манасиевите хиляди.
18. А за Завулон каза: Весели се, Завулоне, в излизането си и ти, Исахаре, в шатрите си!
19. Ще свикат народите на планината; там ще принасят жертви на правда, защото ще сучат изобилието на моретата и скритите съкровища на пясъка.
20. А за Гад каза: Благословен онзи, който разширява Гад! Той лежи като лъв и разкъсва и ръка и глава.
21. Той си осигури първия дял, защото там бе запазена частта на законодателя. Той дойде начело на народа, извърши правосъдието на ГОСПОДА и Неговите присъди с Израил.
22. А за Дан каза: Дан е млад лъв, ще скочи от Васан.
23. А за Нефталим каза: Нефталиме, наситен с благоразположение и пълен с благословението на ГОСПОДА, завладей запада и юга!
24. А за Асир каза: Благословен със синове да е Асир, да бъде благоугоден на братята си и да потопи крака си в масло!
25. Желязо и бронз да бъдат резетата ти и силата ти — като дните ти!
26. Няма друг като Йесуруновия Бог, който се носи по небесата и ти идва на помощ и на облаците във великолепието Си.

27. Вечният Бог е твое прибежище и подпора са ти вечните ръце; и Той ще изгони врага от пред теб и ще каже: Изтреби!
28. Тогава Израил ще живее в безопасност, изворът на Яков — отделен, в земя на жито и ново вино, и от небесата му ще таи роса.
29. Блажен си ти, Израилю; кой е като теб, народ спасен от ГОСПОДА, който е щитът на помощта ти и мечът на величието ти! Враговете ти ще ти се покорят лицемерно и ти ще тъпчеш високите им места.

Глава 34

1. И Мойсей се изкачи от равнините на Моав на планината Нево, на върха Фасга, който е срещу Ерихон. И ГОСПОД му даде да види цялата земя на Галаад до Дан,
2. и целия Нефталим, и земята на Ефрем и Манасия, цялата земя на Юда до западното море,
3. южната страна и околността на Йордан, долината на Ерихон, града на палмите, до Сигор.
4. И ГОСПОД му каза: Това е земята, за която се заклех на Авраам, Исаак и Яков, като казах: На твоето потомство ще я дам. Дадох ти да я видиш с очите си, но няма да преминеш в нея.
5. И ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей умря там, в моавската земя, според думата на ГОСПОДА.
6. И Той го погреба в долината в моавската земя срещу Ветфегор; и до днес никой не знае гроба му.
7. Мойсей беше на сто и двадесет години, когато умря; очите му не бяха отслабнали и силата му не беше намаляла.
8. И израилевите синове плакаха за Мойсей тридесет дни в равнините на Моав; така се изпълниха дните на плача и жалейката за Мойсей.
9. А Иисус, синът на Навий, беше изпълнен с дух на мъдрост, защото Мойсей беше положил ръцете си на него; и израилевите синове го слушаха и вършеха това, което ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.
10. И оттогава вече не се издигна в Израил пророк като Мойсей, когото ГОСПОД да познава лице в лице,
11. с всичките знамения ?? чудеса, които ГОСПОД го изпрати да извърши в египетската земя, на фараона, на всичките му слуги и на цялата му земя,
12. и с цялата могъща сила и с всички велики и страшни дела, които Мойсей извърши пред очите на целия Израил.

Исус Навиев

Глава 1

1. И след смъртта на ГОСПОДНИЯ слуга Мойсей ГОСПОД говори на Иисус, сина на Навий, слугата на Мойсей, и му каза:
2. Слугата ми Мойсей умря; затова сега стани, премини този Йордан, ти и целият този народ, към земята, която Аз давам на тях, на израилевите синове.
3. Всяко място, на което стъпи стъпалото на крака ви, Аз ви го давам, така както говорих на Мойсей.
4. От пустинята и този Ливан чак до голямата река, реката Ефрат, цялата земя на хетейците, и до Голямото море към залез слънце ще бъдат пределите ви.
5. Никой няма да устои пред теб през всичките дни на живота ти; както бях с Мойсей, така ще бъда и с теб; няма да отстъпя от теб и няма да те оставя.
6. Бъди силен и смел, защото ти ще разделиш на този народ земята в наследство, за която се заклех на бащите им, че ще им я дам.
7. Само бъди силен и много смел, за да внимаваш да спазваш целия закон, за който ти заповяда слугата Ми Мойсей; не се отклонявай от него нито надясно, нито наляво, за да имаш успех, където и да отидеш.
8. Тази книга на закона да не се отделя от устата ти и да размишляваш върху нея денем и нощем, за да внимаваш да спазваш всичко, което е написано в нея; защото тогава ще благоуспяваш в пътя си и тогава ще имаш успех.
9. Ето, заповядвам ти: бъди силен и смел; не се плаши и не се страхувай, защото ГОСПОД, твоят Бог, е с теб, където и да отидеш!
10. И Иисус заповяда на надзорниците на народа и каза:
11. Преминете през стана и заповядайте на народа, и му кажете: Пригответе си храна за път, защото след три дни ще преминете този Йордан, за да влезете да завладеете земята, която ГОСПОД, вашият Бог, ви дава да притежавате.
12. А на рувимците, на гадците и на половината от манасиевото племе Иисус говори и им каза:
13. Помнете думата, която ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей ви заповяда, като каза: ГОСПОД, вашият Бог, ви дава почивка и ще ви даде тази земя.
14. Жените ви, децата ви и добитъкът ви да останат в земята, която Мойсей ви даде отсам Йордан, а вие, всички храбри воини, да преминете пред братята си в боен ред и да им помогнете,
15. докато ГОСПОД даде и на братята ви почивка, както на вас, и те също завладеят земята, която ГОСПОД, вашият Бог, им дава. Тогава да се върнете в земята на вашето наследство и да я притежавате, земята, която ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей ви даде отсам Йордан към изгрев слънце.
16. И те отговориха на Иисус и казаха: Всичко, което ни заповядваш, ще извършим и където и да ни пратиш, ще идем.
17. Както слушахме Мойсей във всичко, така ще слушаме и теб; само ГОСПОД, твоят Бог, да е с теб, както беше с Мойсей.
18. Всеки, който се разбунтува срещу твоята заповед и не послуша думите ти във всичко, което му заповядваш, ще бъде умъртвен. Само бъди силен и смел!

Глава 2

1. И Иисус, синът на Навий, изпрати от Ситим двама мъже да огледат тайно земята и им каза: Идете, разгледайте земята и особено Ерихон. И те отидоха и дойдоха в къщата на една блудница на име Раав, и пренощуваха там.
2. Но това се съобщи на ерихонския цар, като му се каза: Ето, тази нощ дойдоха тук мъже от израилевите синове, за да разучат земята.
3. И ерихонският цар изпрати до Раав да кажат: Изведи мъжете, които дойдоха при теб и които влязоха в къщата ти, защото са дошли да разучат цялата земя.
4. А жената взе двамата мъже и ги скри, и каза: Наистина мъжете дойдоха при мен, но аз не знаех откъде бяха.
5. И когато щяха да затворят портата, на мръкване, мъжете излязоха. Не зная къде отидоха мъжете. Гонете ги бързо, защото ще ги настигнете.
6. А тя ги беше качила на покрива и ги беше скрила в ленените пръчки, които си беше наредила на покрива.
7. И мъжете ги гониха по пътя към Йордан до бродовете; и веднага щом преследвачите излязоха, затвориха портата.
8. А преди те да си легнат, тя се качи при тях на покрива
9. и каза на мъжете: Зная, че ГОСПОД ви е дал земята, и че ужасът от вас ни нападна, и че всичките жители на земята са паднали духом заради вас.
10. Защото чухме как ГОСПОД е пресушил водите на Червеното море пред вас, когато сте излизали от Египет, и какво сте направили на двамата аморейски царе, които бяха оттатък Йордан, на Сион и на Ог, над които изпълнихте проклятието.
11. И като чухме това, сърцата ни се стопиха, и в никого не остана вече смелост заради вас; защото ГОСПОД, вашият Бог, Той е Бог на небето горе и на земята долу.
12. И сега, моля ви се, закълнете ми се в ГОСПОДА, защото ви оказах милост, че и вие ще окажете милост на бащиния ми дом; и ми дайте верен знак,
13. че ще оставите живи баща ми, майка ми, братята ми, сестрите ми, и всичко, което имат, и ще избавите живота ни от смърт.
14. Тогава мъжете й отговориха: Нашият живот да е вместо вашия, ако не издадете тази наша работа; и когато ГОСПОД ни даде земята, ние ще ти окажем милост и вярност.
15. Тогава тя ги спусна с въже през прозореца, защото къщата й беше на градската стена и тя живееше на стената.
16. И им каза: Идете в планината, за да не ви срещнат преследвачите, и се крийте там три дни, докато преследвачите се върнат, и след това си идете по пътя.
17. И мъжете й казаха: Ние ще бъдем свободни от тази твоя клетва, с която ни накара да се закълнем, ако не направиш така:
18. ето, когато дойдем в земята, да вържеш това въже от червена прежда на прозореца, през който ни спусна, и да събереш при себе си в къщата баща си и майка си, и братята си, и целия си бащин дом.
19. И всеки, който излезе от вратата на къщата ти на улицата, кръвта му ще бъде на главата му, а ние ще бъдем свободни от клетвата ти; но на всеки, който остане с теб в къщата, кръвта му ще бъде на нашата глава, ако се вдигне ръка на него.
20. Но ако издадеш тази наша работа, тогава ще бъдем свободни от клетвата ти, с която ни накара да се закълнем.
21. И тя каза: Да бъде според думите ви. И ги изпрати и те си отидоха, а тя завърза червеното въже на прозореца.
22. И те си отидоха и дойдоха в планината, и останаха там три дни, докато се върнаха преследвачите. А преследвачите ги търсиха по целия път, но не ги намериха.
23. Тогава двамата мъже се върнаха и слязоха от планината, и преминаха, и дойдоха при Иисус, сина на Навий, и му разказаха всичко, което им се беше случило.

24. И казаха на Иисус: Действително ГОСПОД е предал в ръцете ни цялата земя, а и всичките жители на земята са паднали духом заради нас.

Глава 3

1. Тогава Иисус стана рано сутринта и потеглиха от Ситим, и дойдоха до Йордан, той и всичките израилеви синове, и пренощуваха там, преди да преминат.
2. А след три дни надзорниците преминаха през стана
3. и заповядаха на народа, като казаха: Когато видите ковчега на завета на ГОСПОДА, вашия Бог, и свещениците левити да го носят, тогава да потеглите от мястото си и да вървите след него.
4. Но между вас и него да има около две хиляди лакътя разстояние. Не се приближавайте до него — само колкото да знаете пътя, по който трябва да вървите — защото досега не сте минавали по този път.
5. И Иисус каза на народа: Осветете се, защото утре ГОСПОД ще извърши чудеса сред вас.
6. И Иисус говори на свещениците и каза: Вдигнете ковчега на завета и преминете пред народа. И те вдигнаха ковчега на завета и отидоха пред народа.
7. И ГОСПОД каза на Иисус: В този ден Аз ще започна да те възвеличавам пред очите на целия Израил, за да познаят, че както бях с Мойсей, така ще бъда и с теб.
8. Да заповядаш на свещениците, които носят ковчега на завета, и да им кажеш: Когато стигнете до брега на Йорданските води, застанете в Йордан!
9. Тогава Иисус каза на израилевите синове: Елате тук и чуйте думите на ГОСПОДА, вашия Бог.
10. И Иисус каза: От това ще познаете, че живият Бог е сред вас и че със сигурност ще изгони отпред вас ханаанците, хетейците, евейците, ферезейците, гергесейците, аморейците и евусейците:
11. ето, ковчегът на завета на Господа на цялата земя преминава пред вас в Йордан.
12. Затова сега си вземете дванадесет мъже от израилевите племена, по един мъж от всяко племе.
13. И веднага щом застанат във водите на Йордан стъпалата на краката на свещениците, които носят ковчега на ГОСПОДА, Господа на цялата земя, водите на Йордан ще се пресекат, водите, които слизат отгоре, ще застанат накуп.
14. И когато народът потегли от шатрите си, за да премине Йордан, и свещениците носеха ковчега на завета пред народа,
15. и когато носещите ковчега дойдоха до Йордан и краката на свещениците, носещи ковчега, се потопиха в края на водата — а Йордан наводнява всичките си брегове през цялото време на жетвата —
16. водите, които слизаха отгоре, застанаха и се издигнаха накуп много далеч, при Адам, града, който е до Царетан; а водите, които отиваха надолу към морето на равнината, тоест Солено море, престанаха и бяха отсечени. И народът премина срещу Ерихон.
17. А свещениците, които носеха ковчега на ГОСПОДНИЯ завет, стояха твърдо на сухо в средата на Йордан; докато целият Израил премина по сухо, докато целият народ премина напълно Йордан.

Глава 4

1. И когато целият народ беше преминал напълно Йордан, ГОСПОД говори на Иисус и каза:
2. Вземете си дванадесет мъже от народа, по един мъж от всяко племе,
3. и им заповядайте, като им кажете: Вдигнете си дванадесет камъка оттук, от средата на Йордан, от мястото, където краката на свещениците са стояли твърдо, и ги занесете със себе си и ги оставете на мястото за пренощуване, където ще пренощувате тази нощ.
4. Тогава Иисус повика дванадесетте мъже, които беше определил от израилевите синове, по един мъж от всяко племе.
5. И Иисус им каза: Преминете пред ковчега на ГОСПОДА, вашия Бог, в средата на Йордан и вдигнете всеки от вас по един камък на рамото си, според броя на племената на израилевите синове,
6. за да бъде това за знак между вас. Когато в бъдеще синовете ви попитат и кажат: Защо ви са тези камъни? —
7. тогава да им кажете: Понеже водите на Йордан бяха отсечени пред ковчега на ГОСПОДНИЯ завет. Когато той преминаваше Йордан, водите на Йордан бяха отсечени. И тези камъни да бъдат за спомен на израилевите синове завинаги.
8. И израилевите синове направиха така, както Иисус заповяда, и вдигнаха дванадесет камъка от средата на Йордан, както ГОСПОД говори на Иисус, според броя на племената на израилевите синове, и ги занесоха със себе си на мястото за пренощуване, и ги положиха там.
9. А Иисус изправи дванадесет камъка в средата на Йордан, на мястото, където бяха стояли краката на свещениците, които носеха ковчега на завета; и те са там и до днес.
10. Защото свещениците, които носеха ковчега, стояха в средата на Йордан, докато се завърши всичко, което ГОСПОД беше заповядал на Иисус да говори на народа, според всичко, което Мойсей беше заповядал на Иисус. И народът побърза и премина.
11. И когато целият народ беше преминал напълно, премина и ГОСПОДНИЯТ ковчег, и свещениците пред народа.
12. И синовете на Рувим, синовете на Гад и половината от манасиевото племе преминаха в боен ред пред израилевите синове, така както Мойсей им беше говорил;
13. около четиридесет хиляди мъже, въоръжени за бой, преминаха пред ГОСПОДА за бой към равнините на Ерихон.
14. В онзи ден ГОСПОД възвеличи Иисус пред очите на целия Израил; и те се бояха от него така, както се бяха бояли от Мойсей, през всичките дни на живота му.
15. Тогава ГОСПОД говори на Иисус и каза:
16. Заповядай на свещениците, които носят ковчега на свидетелството, да излязат от Йордан.
17. И Иисус заповяда на свещениците и каза: Излезте от Йордан.
18. И когато свещениците, които носеха ковчега на ГОСПОДНИЯ завет, излязоха от Йордан, и стъпалата на краката на свещениците стъпиха на сухо, водите на Йордан се върнаха на мястото си и заляха целите му брегове както преди.
19. А народът излезе от Йордан на десетия ден от първия месец и се разположи на стан в Галгал, на източния край на Ерихон.
20. А онези дванадесет камъка, които те взеха от Йордан, Иисус изправи в Галгал.
21. И той говори на израилевите синове и каза: Когато утре синовете ви попитат бащите си и кажат: Какви са тези камъни? —
22. тогава да разкажете на синовете си и да им кажете: По сухо премина Израил този Йордан;
23. защото ГОСПОД, вашият Бог, пресуши водите на Йордан пред вас, докато преминахте, както ГОСПОД, вашият Бог, направи с Червено море, което пресуши пред нас, докато преминахме,
24. за да познаят всичките земни племена, че ГОСПОДНАТА ръка е мощна, и да се боите от ГОСПОДА, вашия Бог, през всичките дни.

Глава 5

1. И когато всичките аморейски царе, които бяха отсам Йордан на запад, и всичките ханаански царе, които бяха при морето, чуха, че ГОСПОД пресушил водите на Йордан пред израилевите синове, докато преминали, сърцата им се стопиха и в тях вече не остана смелост заради израилевите синове.
2. В онова време ГОСПОД каза на Иисус: Направи си кремъчни ножове и обрежи пак израилевите синове втори път.
3. И Иисус си направи кремъчни ножове и обряза израилевите синове на Хълма на краекожията.
4. А това е причината, поради която Иисус ги обряза: целият народ, който излезе от Египет, от мъжки пол, всичките мъже, годни за война, измряха в пустинята по пътя, след като бяха излезли от Египет.
5. Защото целият народ, който излезе, беше обрязан, но целият народ, който се роди в пустинята по пътя, при излизането им от Египет, не беше обрязан.
6. Защото израилевите синове ходиха в пустинята четиридесет години, докато целият народ, мъжете годни за война, които излязоха от Египет, се довършиха, защото не послушаха ГОСПОДНИЯ глас; на които ГОСПОД се закле, че няма да ги остави да видят земята, за която ГОСПОД се беше заклел на бащите им, че ще ни я даде, земя, където текат мляко и мед.
7. И Иисус обряза синовете им, които Той издигна на тяхно място; защото бяха необрязани, понеже не ги бяха обрязали по пътя.
8. И когато целият народ беше обрязан докрай, останаха на местата си в стана, докато оздравяха.
9. Тогава ГОСПОД каза на Иисус: Днес отнех от вас срама на Египет. Затова името на онова място се нарича Галгал и до днес.
10. Докато израилевите синове бяха на стан в Галгал, направиха Пасхата на четиринадесетия ден от месеца, привечер, в равнините на Ерихон.
11. И на сутринта след Пасхата ядоха от житото на земята, безквасни хлябове и печено жито, в същия този ден.
12. И манната престана на сутринта, след като бяха яли от житото на земята; и вече нямаше манна за израилевите синове, но през тази година ядяха от реколтата на ханаанската земя.
13. И когато Иисус беше при Ерихон, той вдигна очите си и погледна, и ето, срещу него стоеше мъж с гол меч в ръката Си. И Иисус пристъпи към него и му каза: От нас ли си, или от враговете ни?
14. А той каза: Не, а съм военачалник на ГОСПОДНАТА войска; сега дойдох. И Иисус падна по лице на земята и се поклони, и му каза: Какво заповядва Господарят ми на слугата си?
15. А военачалникът на ГОСПОДНАТА войска каза на Иисус: Събуй обувката си от крака си, защото мястото, на което стоиш, е свято. И Иисус направи така.

Глава 6

1. А Ерихон беше здраво затворен заради израилевите синове; никой не излизаше и никой не влизаше.
2. И ГОСПОД каза на Иисус: Ето, Аз предадох Ерихон в ръката ти, с царя му и храбрите му воини.
3. Вървете около града, всички мъже, годни за война, и обиколете града веднъж. Така да направиш шест дни.
4. И седем свещеници да носят пред ковчега седем тръби от овнешки рог. А на седмия ден обиколете града седем пъти и свещениците да надуят тръбите.
5. И когато затръбят дълго с тръбата, когато чуете гласа на тръбата, целият народ да извика със силен глас; и стената на града ще падне на мястото си. Тогава народът да тръгне нагоре, всеки право пред себе си.
6. Тогава Иисус, синът на Навий, повика свещениците и им каза: Вдигнете ковчега на завета и нека седем свещеници носят седем тръби от овнешки рог пред ГОСПОДНИЯ ковчег.
7. И каза на народа: Идете напред и обиколете града и нека въоръжените да минат пред ГОСПОДНИЯ ковчег.
8. И когато Иисус говори на народа, седемте свещеници, които носеха седемте тръби от овнешки рог пред ГОСПОДА, отидоха и надуха тръбите, а ковчегът на ГОСПОДНИЯ завет вървеше след тях.
9. И въоръжените мъже вървяха пред свещениците, които надуваха тръбите, и задната стража идваше след ковчега, а те продължаваха да надуват тръбите.
10. А Иисус заповяда на народа и каза: Да не викате и гласът ви да не се чуе, и дума да не излезе от устата ви до деня, когато ще ви кажа: Викайте! Тогава да извикате.
11. Така ГОСПОДНИЯТ ковчег обиколи града веднъж и после дойдоха в стана и пренощуваха в стана.
12. А на сутринта Иисус стана рано и свещениците вдигнаха ГОСПОДНИЯ ковчег.
13. И седемте свещеници, които носеха седемте тръби от овнешки рог пред ГОСПОДНИЯ ковчег, вървяха непрекъснато и надуваха тръбите; и въоръжените мъже вървяха пред тях, а задната стража идваше след ГОСПОДНИЯ ковчег, а те продължаваха да надуват тръбите.
14. И на втория ден обиколиха града веднъж и се върнаха в стана. Така правиха шест дни.
15. А на седмия ден станаха рано, при пукването на зората, и обиколиха града седем пъти по същия начин; само този ден обиколиха града седем пъти.
16. И на седмия път, когато свещениците надуха тръбите, Иисус каза на народа: Викайте, защото ГОСПОД ви предаде града!
17. И градът и всичко, което е в него, се предава на ГОСПОДНОТО проклятие; само блудницата Раав да остане жива, тя и всички, които са с нея в къщата, защото скри пратениците, които изпратихме.
18. А вие се пазете от всичко прокълнато, да не би и вие да станете прокълнати, като вземете от прокълнатото и да навлечете проклятие върху стана на Израил, и да му навлечете бедствие.
19. Но всичкото сребро и злато и съдовете от бронз и желязо, са посветени на ГОСПОДА; те да се занесат в ГОСПОДНАТА съкровищница.
20. И народът извика и свещениците надуха тръбите. И когато народът чу гласа на тръбата и народът извика със силен глас, стената падна на мястото си. И народът се изкачи в града, всеки право пред себе си, и превзеха града.
21. И изпълниха проклятието над всичко в града — от мъж до жена, от млад до стар, и до говедо, и овца, и магаре — с острието на меча.
22. А Иисус каза на двамата мъже, които бяха огледали земята: Влезте в къщата на блудницата и изведете оттам жената и всичко, което има, както й се заклехте.
23. И младежите, които бяха огледали земята, влязоха и изведоха Раав, баща й, майка й,

братята й и всичко, което имаше; изведоха всичките й роднини и ги оставиха извън израилевия стан.
24. А града и всичко в него изгориха с огън. Само среброто и златото и съдовете от бронз и желязо сложиха в съкровищницата на ГОСПОДНИЯ дом.
25. Така Иисус остави живи блудницата Раав и бащиния й дом, и всичко, което тя имаше. И тя живее сред Израил и до днес, защото скри пратениците, които Иисус изпрати да огледат Ерихон.
26. И в онова време Иисус ги закле и каза: Проклет пред ГОСПОДА онзи човек, който стане и построи този град Ерихон; със смъртта на първородния си ще положи основата му и със смъртта на най-младия си ще постави портите му!
27. И ГОСПОД беше с Иисус и славата му се разнесе по цялата земя.

Глава 7

1. А израилевите синове извършиха престъпление с прокълнатото, защото Ахан, синът на Хармий, син на Завдий, син на Зара, от юдовото племе, взе от прокълнатото и ГОСПОДНИЯТ гняв пламна против израилевите синове.
2. И Иисус изпрати мъже от Ерихон в Гай, който е близо до Ветавен, на изток от Ветил, и им говори и каза: Изкачете се и огледайте земята. И мъжете се изкачиха и огледаха Гай.
3. И се върнаха при Иисус и му казаха: Да не се изкачва целият народ, а нека се изкачат две или три хиляди мъже и да разбият Гай; не затруднявай там целия народ, защото там са малцина.
4. И около три хиляди мъже от народа се изкачиха там, но побягнаха пред гайските мъже.
5. И гайските мъже убиха около тридесет и шест мъже от тях, и ги гониха от портата до Сиварим, и ги разбиха по нанадолнището; затова сърцето на народа се стопи и стана като вода.
6. И Иисус раздра дрехите си и падна по лице на земята пред ГОСПОДНИЯ ковчег до вечерта, той и израилевите старейшини; и посипаха главите си с пръст.
7. И Иисус каза: О, Господи, БОЖЕ, защо преведе този народ през Йордан — за да ни предадеш в ръката на аморейците, за да ни погубят? О, да бяхме се задоволили и да бяхме останали да живеем оттатък Йордан!
8. О, Господи, какво да кажа, когато Израил обърна гръб пред враговете си?
9. Защото ханаанците и всичките жители на земята ще чуят и ще ни заобиколят, и ще отсекат името ни от земята. И какво ще сториш Ти за великото Си Име?
10. А ГОСПОД каза на Иисус: Стани! Защо лежиш на лицето си?
11. Израил съгреши и престъпиха завета Ми, който им заповядах. И взеха от прокълнатото и откраднаха, и измамиха, и го сложиха под вещите си.
12. Затова израилевите синове няма да могат да устоят пред враговете си, а ще обърнат гръб пред враговете си, защото паднаха под проклятие. И Аз няма да бъда повече с вас, ако не унищожите прокълнатото отсред себе си.
13. Стани, освети народа и кажи: Осветете се за утре, защото така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Нещо прокълнато има сред теб, Израилю; ти не можеш да устоиш пред враговете си, докато не отмахнете прокълнатото отсред себе си.
14. Затова на сутринта да се приближите според племената си. И племето, което ГОСПОД хване чрез жребий, да се приближи според родовете си; и родът, който ГОСПОД хване, да се приближи според домовете си; и домът, който ГОСПОД хване, да се приближи според мъжете.
15. И който се хване с прокълнатото, да се изгори с огън, той и всичко, което има, понеже е престъпил ГОСПОДНИЯ завет и понеже е извършил позорно нещо в Израил.
16. И Иисус стана рано сутринта и приведе Израил според племената му, и се хвана юдовото племе.
17. И приведе юдовите родове и хвана рода на заровците; и приведе рода на заровците според мъжете, и се хвана Завдий.
18. И приведе дома му според мъжете, и се хвана Ахан, синът на Хармий, син на Завдий, син на Зара, от юдовото племе.
19. И Иисус каза на Ахан: Сине мой, моля те, отдай слава на ГОСПОДА, Израилевия Бог, и Му се изповядай; и ми кажи сега какво си сторил, не скривай от мен.
20. И Ахан отговори на Иисус и каза: Наистина аз съгреших против ГОСПОДА, Израилевия Бог, и направих така и така.
21. Когато видях между трофеите една хубава дреха от Шинар, двеста сикъла сребро и една златна плочка, тежаща петдесет сикъла, аз ги пожелах и ги взех; и ето, те са сред шатрата ми, заровени в земята, и среброто отдолу.
22. И Иисус изпрати пратеници и те изтичаха до шатрата; и ето, прокълнатото беше заровено в шатрата му и среброто отдолу.

23. И ги взеха отсред шатрата и ги донесоха при Иисус и при всичките израилеви синове; и те ги положиха пред ГОСПОДА.
24. Тогава Иисус и целият Израил с него взеха Ахан, сина на Зара, и среброто, и дрехата, и златната плочка, и синовете му, и дъщерите му, и говедата му, и магаретата му, и дребния му добитък, и шатрата му, и всичко, което имаше, и ги занесоха в долината Ахор.
25. И Иисус каза: Защо си ни докарал бедствие? ГОСПОД ще докара днес бедствие на теб. И целият Израил го уби с камъни, и ги изгориха с огън, и ги замеряха с камъни.
26. И издигнаха над него голяма грамада от камъни, която е там и до днес. Така ГОСПОД се обърна от яростта на Своя гняв. Затова името на това място се нарича долината Ахор и до днес.

Глава 8

1. И ГОСПОД каза на Иисус: Не се бой и не се страхувай. Вземи със себе си целия народ, годен за война, и стани, и се изкачи в Гай. Ето, Аз предадох в ръката ти гайския цар, народа му, града му и земята му.
2. И да направиш на Гай и на царя му, както направи на Ерихон и на царя му; но плячката му и добитъка му можете да заграбите за себе си. Постави си засада против града зад него.
3. Така Иисус стана с целия народ, годен за война, за да се изкачи в Гай; и Иисус избра тридесет хиляди мъже, храбри воини, и ги изпрати през нощта.
4. И им заповяда и каза: Ето, вие ще направите засада против града зад града. Не се отдалечавайте много от града, а бъдете всички готови.
5. После аз и целият народ, който е с мен, ще се приближим до града; и когато те излязат срещу нас както първия път, тогава ние ще побегнем пред тях.
6. И те ще излязат след нас, докато ги отдалечим от града, защото ще кажат: Те бягат пред нас както първия път! Затова ще побегнем пред тях.
7. Тогава да станете от засадата и да завладеете града; и ГОСПОД, вашият Бог, ще го предаде в ръката ви.
8. И като превземете града, да запалите града с огън. Да направите според заповедта на ГОСПОДА. Ето, заповядах ви.
9. Така Иисус ги изпрати. И те отидоха, залегнаха в засада и останаха между Ветил и Гай, на западната страна на Гай; а Иисус остана през нощта сред народа.
10. И Иисус стана рано сутринта и свика народа, и се изкачи, той и израилевите старейшини, пред народа към Гай.
11. И целият народ, годен за война, който беше с него, се изкачи и се приближи, и дойде пред града, и разположи стан на северната страна на Гай. А между тях и Гай имаше долина.
12. И той взе около пет хиляди мъже и ги постави в засада между Ветил и Гай, на западната страна на града.
13. Така те разположиха народа — цялата войска, която беше на север от града, и засадата на запад от града — а Иисус отиде през онази нощ сред долината.
14. А когато царят на Гай видя това, мъжете от града побързаха и станаха рано, и излязоха на бой срещу Израил, той и целия му народ, на мястото на срещата пред равнината. Но той не знаеше, че има засада против него зад града.
15. И Иисус и целият Израил се престориха на разбити пред тях и побягнаха по пътя към пустинята.
16. И целият народ, който беше в града, беше свикан, за да ги гонят; и те гониха Иисус и се отдалечиха от града.
17. Така в Гай и Ветил не остана човек, който да не беше излязъл след Израил; и те оставиха града отворен и гониха Израил.
18. Тогава ГОСПОД каза на Иисус: Простри към Гай копието, което е в ръката ти, защото ще го предам в ръката ти. И Иисус простря към града копието, което беше в ръката му.
19. И засадата стана бързо от мястото си и щом той простря ръката си, се впусна и влязоха в града, и го превзеха; и побързаха да запалят града.
20. И когато гайските мъже се огледаха зад себе си, те видяха, и ето, димът от града се издигаше към небето; и те нямаха сила да бягат нито насам, нито натам, понеже народът, който бягаше към пустинята, се обърна срещу преследвачите.
21. А когато Иисус и целият Израил видяха, че засадата беше превзела града и че димът от града се издигаше, те се обърнаха назад и удариха гайските мъже.
22. И другите излязоха от града срещу тях; така че те бяха сред Израил — едните отсам, а другите оттам. И те ги избиха и не оставиха никой от тях да оцелее или да избяга.
23. Но царя на Гай хванаха жив и го доведоха при Иисус.
24. И когато Израил изби всичките жители на Гай в полето, в пустинята, където ги

преследваха, и всички те бяха паднали от острието на меча, докато се довършиха, тогава целият Израил се върна в Гай и го поразиха с острието на меча.
25. И всичките паднали в онзи ден, мъже и жени, бяха дванадесет хиляди — всичките хора на Гай.
26. Защото Иисус не оттегли ръката си, с която беше прострял копието, докато напълно не изпълни проклятието над всичките жители на Гай.
27. Само добитъка и плячката на онзи град Израил заграби за себе си според думата на ГОСПОДА, която Той беше заповядал на Иисус.
28. Така Иисус изгори Гай и го направи куп развалини до века, пустош и до днес.
29. А царя на Гай обеси на дърво до вечерта; и на залез слънце Иисус заповяда и свалиха трупа му от дървото, и го хвърлиха при входа на градската порта, и издигнаха над него голяма грамада от камъни, която стои и до днес.
30. Тогава Иисус построи олтар на ГОСПОДА, Израилевия Бог, на хълма Гевал,
31. както ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей беше заповядал на израилевите синове, както е писано в книгата на Мойсеевия закон: олтар от цели камъни, необработени с железен инструмент. И те принесоха на него всеизгаряния на ГОСПОДА и пожертваха примирителни жертви.
32. И там той написа на камъните препис на Мойсеевия закон, който той написа пред израилевите синове.
33. И целият Израил и старейшините му и надзорниците му, и съдиите му, застанаха от двете страни на ковчега пред свещениците левити, които носеха ковчега на ГОСПОДНИЯ завет, както чужденецът, така и местният жител; половината — към хълма Гаризим и половината — към хълма Гевал, както ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей беше заповядал преди, за да благословят народа на Израил.
34. И след това той прочете всичките думи на закона, благословението и проклятието, според всичко, което е написано в книгата на закона.
35. От всичко, което беше заповядал Мойсей, нямаше дума, която Иисус да не прочете пред цялото събрание на Израил, с жените и децата, и чужденеца, който ходеше сред тях.

Глава 9

1. А когато чуха това всичките царе отсам Йордан, в хълмистата земя и в низината, и по целия бряг на Голямото море към Ливан — хетейците и аморейците, ханаанците, ферезейците, евейците и евусейците —
2. те се събраха заедно, за да се бият единодушно с Иисус и с Израил.
3. А когато жителите на Гаваон чуха какво беше направил Иисус на Ерихон и на Гай,
4. те постъпиха хитро и отидоха, и се преструваха на пратеници. И взеха стари чували на магаретата си и стари мехове за вино, скъсани и вързани,
5. и стари и кърпени обувки на краката си, и стари дрехи на себе си; и всичкият хляб за храната им беше сух и плесенясал.
6. И те отидоха при Иисус в стана при Галгал и казаха на него и на израилевите мъже: Ние дойдохме от далечна страна, затова сега направете договор с нас.
7. А израилевите мъже казаха на евейците: Може би вие живеете сред нас; как да направим договор с вас?
8. А те казаха на Иисус: Ние сме твои слуги. И Иисус им каза: Кои сте вие и откъде идвате?
9. А те му казаха: От много далечна земя дойдоха слугите ти заради Името на ГОСПОДА, твоя Бог; защото чухме слуха за Него и всичко, което е извършил в Египет,
10. и всичко, което е извършил на двамата аморейски царе, които бяха отвъд Йордан — на есевонския цар Сион и на васанския цар Ог, който беше в Астарот.
11. Тогава нашите старейшини и всичките жители на нашата земя ни говориха и казаха: Вземете в ръката си храна за из път и идете да ги посрещнете, и им кажете: Ние сме ваши слуги, затова сега направете договор с нас.
12. Този наш хляб беше топъл, когато го взехме от къщите си за храна в деня, когато излязохме, за да дойдем при вас; а ето, сега е сух и плесенясал.
13. И тези мехове за вино, които напълнихме, бяха нови, а ето, сега са скъсани; и тези наши дрехи и наши обувки остаряха от много дългия път.
14. И мъжете взеха от храната им, но не потърсиха съвет от устата на ГОСПОДА.
15. И Иисус сключи мир с тях и направи договор с тях да ги остави да живеят; и първенците на обществото им се заклеха.
16. А след три дни, след като бяха направили договор с тях, те чуха, че им били съседи и живеели между тях.
17. Тогава израилевите синове тръгнаха и дойдоха до градовете им на третия ден. А градовете им бяха Гаваон и Хефира, и Вирот, и Кириат-Иарим.
18. И израилевите синове не ги избиха, защото първенците на обществото им се бяха заклели в ГОСПОДА, Израилевия Бог. И цялото общество роптаеше срещу първенците.
19. Тогава всичките първенци казаха на цялото общество: Ние им се заклехме в ГОСПОДА, Израилевия Бог, и сега не можем да ги докоснем.
20. Това ще им направим, и ще ги оставим да живеят, за да не дойде гняв върху нас заради клетвата, с която им се заклехме.
21. И първенците им казаха: Нека да живеят. Така те станаха дървосекачи и водоносци за цялото общество, както първенците им бяха говорили.
22. А Иисус ги извика и им говори, и каза: Защо ни излъгахте, като казахте: Много сме далеч от вас! — когато живеете между нас?
23. Затова сега сте прокълнати и никога няма да липсват от вас слуги — и дървосекачи, и водоносци за дома на моя Бог.
24. Тогава те отговориха на Иисус и казаха: Понеже слугите ти бяха сигурно известени, че ГОСПОД, твоят Бог, е заповядал на слугата Си Мойсей да ви даде цялата земя и да изтреби всичките жители на земята пред вас; затова се уплашихме много за живота си заради вас и сторихме това нещо.
25. И сега, ето, ние сме в ръката ти; направи, каквото ти се вижда добро и право да ни

направиш.
26. И той им направи така и ги избави от ръката на израилевите синове, и не ги убиха.
27. И в онзи ден Иисус ги направи дървосекачи и водоносци за обществото и за олтара на ГОСПОДА на мястото, което Той би избрал, както са и до днес.

Глава 10

1. А когато ерусалимският цар Адониседек чу, че Иисус превзел Гай и изпълнил над него проклятието; и както направил на Ерихон и на царя му, така направил на Гай и на царя му; и че жителите на Гаваон сключили мир с Израил и били между тях;
2. много се уплашиха, защото Гаваон беше голям град, като един от царските градове, и беше по-голям от Гай, и всичките му мъже бяха силни.
3. Затова ерусалимският цар Адониседек изпрати до хевронския цар Оам, до ярмутския цар Пирам, до лахиския цар Яфий и до еглонския цар Девир да кажат:
4. Изкачете се при мен и ми помогнете да унищожим Гаваон, защото е сключил мир с Иисус и с израилевите синове.
5. И петимата аморейски царе — ерусалимският цар, хевронският цар, ярмутският цар, лахиският цар и еглонският цар — се събраха и се изкачиха, те и всичките им войски, и разположиха стан пред Гаваон и се биха с него.
6. Тогава гаваонските мъже пратиха известие до Иисус в стана при Галгал и казаха: Не оттегляй ръцете си от слугите си! Бързо се изкачи при нас и ни избави, и ни помогни, защото всичките аморейски царе, които живеят в хълмистата земя, се събраха против нас.
7. И Иисус се изкачи от Галгал, той и с него целият народ, годен за война, и всичките храбри воини.
8. И ГОСПОД каза на Иисус: Не се бой от тях, защото ги предадох в ръката ти; никой от тях няма да устои пред теб.
9. Затова Иисус ги нападна внезапно, след като се беше изкачвал цяла нощ от Галгал.
10. И ГОСПОД ги объркa пред Израил и им нанесе голямо поражение в Гаваон, и ги преследва по пътя, който се изкачва към Веторон, и ги избиваше до Азика и Макида.
11. И когато те бягаха пред Израил и бяха по нанадолнището от Веторон, ГОСПОД хвърляше върху тях големи камъни от небето до Азика и те измряха. Умрелите от камъните на градушката бяха повече от онези, които израилевите синове убиха с меч.
12. Тогава Иисус говори на ГОСПОДА в деня, когато ГОСПОД предаде аморейците пред израилевите синове, и каза пред очите на Израил: Застани, слънце, над Гаваон и ти, луна, в долината Еалон!
13. И слънцето застана и луната спря, докато народът отмъсти на враговете си. Това не е ли записано в Книгата на Праведния? И слънцето застана в средата на небето и не побърза да залезе почти цял ден.
14. И такъв ден не е имало нито преди, нито после, в който ГОСПОД да послуша гласа на човек; защото ГОСПОД воюва за Израил.
15. После Иисус се върна в стана при Галгал и целият Израил с него.
16. А онези петима царе избягаха и се скриха в пещерата при Макида.
17. И съобщиха на Иисус и казаха: Петимата царе бяха намерени скрити в пещерата при Макида.
18. И Иисус каза: Отърколете големи камъни на входа на пещерата и поставете мъже при нея да ги пазят;
19. а вие самите не стойте, а преследвайте враговете си и разбийте изоставащите им. Не ги оставяйте да влязат в градовете си, защото ГОСПОД, вашият Бог, ги предаде в ръката ви!
20. И когато Иисус и израилевите синове им бяха нанесли окончателно и много тежко поражение, докато ги довършиха, а останалите оцелели от тях бяха влезли в укрепените градове,
21. тогава целият народ се върна с мир при Иисус в стана в Макида. Никой не изрече дума против някого от израилевите синове.
22. Тогава Иисус каза: Отворете входа на пещерата и изведете при мен онези петима царе от пещерата!
23. И те направиха така и изведоха при него онези петима царе от пещерата: ерусалимския

цар, хевронския цар, ярмутския цар, лахиския цар и еглонския цар.
24. И когато изведоха при Иисус тези царе, Иисус извика всичките израилеви мъже и каза на предводителите на войниците, които бяха отишли с него: Приближете се и сложете краката си на вратовете на тези царе! И те се приближиха и сложиха краката си на вратовете им.
25. И Иисус им каза: Не се бойте и не се страхувайте; бъдете силни и смели, понеже така ще направи ГОСПОД на всички ваши врагове, срещу които воювате!
26. И после Иисус ги удари и ги уби, и ги обеси на пет дървета; и те висяха на дърветата до вечерта.
27. А при залез слънце Иисус заповяда и ги свалиха от дърветата, и ги хвърлиха в пещерата, където се бяха скрили, и сложиха големи камъни на входа на пещерата, които са там и до ден днешен.
28. В онзи ден Иисус превзе Макида и я порази с острието на меча, и изпълни проклятието над нея и над царя й, и над всички, които бяха в нея. Не остави никой оцелял и направи на макидския цар, както беше направил на ерихонския цар.
29. След това Иисус премина от Макида в Ливна, и целият Израил с него, и воюва против Ливна.
30. И ГОСПОД предаде и нея, и царя й в ръката на Израил; и той порази с острието на меча нея и всички, които бяха в нея. Не остави никой оцелял в нея и направи на царя й, както беше направил на ерихонския цар.
31. После Иисус премина от Ливна в Лахис, и целият Израил с него, и се разположиха на стан срещу него, и воюваха срещу него.
32. И ГОСПОД предаде Лахис в ръката на Израил и той го превзе на втория ден, и порази с острието на меча него и всички, които бяха в него, според всичко, което бяха направили на Ливна.
33. Тогава гезерският цар Орам дойде да помогне на Лахис, но Иисус разби него и народа му, докато не му остана нито един оцелял.
34. И Иисус премина от Лахис в Еглон, и целият Израил с него, и се разположиха на стан срещу него, и воюваха срещу него.
35. И в същия ден те го превзеха, и го поразиха с острието на меча; и в същия ден той изпълни проклятието над всички, които бяха в него, според всичко, което беше направил на Лахис.
36. После Иисус се изкачи от Еглон в Хеврон, и целият Израил с него, и воюваха срещу него.
37. И го превзеха и поразиха с острието на меча него и царя му, и всичките му градове, и всички, които бяха в него. Не остави никой оцелял, според всичко, което беше направил на Еглон, и изпълни проклятието над него и всички, които бяха в него.
38. И Иисус се обърна към Девир, и целият Израил с него, и воюваха против него.
39. И го превзе с царя му и всичките му градове и ги поразиха с острието на меча, и изпълниха проклятието над всички, които бяха в него. Не остави никой оцелял; както беше направил на Хеврон и както беше направил и на Ливна и на царя й, така направи и на Девир и на царя му.
40. Така Иисус порази цялата земя — хълмистата земя и юга, и низината, и склоновете, и всичките им царе. Не остави никой оцелял, а изпълни проклятието над всичко, което дишаше, така както беше заповядал ГОСПОД, Израилевият Бог.
41. И Иисус ги разби от Кадис-Варни до Газа, и цялата Гесенска земя до Гаваон.
42. Всички тези царе и земята им Иисус превзе наведнъж, защото ГОСПОД, Израилевият Бог, воюваше за Израил.
43. После Иисус се върна в стана в Галгал, и целият Израил с него.

Глава 11

1. И когато асорският цар Явин чу това, той изпрати до мадонския цар Йовав, до симронския цар, до ахсафския цар
2. и до царете, които бяха на север, в хълмистата земя и в равнината, южно от Хинерот и в низината и по възвишенията на Дор на запад,
3. до хананците на изток и на запад и до аморейците, хетейците, ферезейците и евусейците в хълмистата земя, и до евейците в подножието на Ермон в земята на Масфа.
4. И те излязоха, те и всичките им войски с тях, много народ — колкото пясъка на морския бряг по множество — с изключително много коне и колесници.
5. И всичките тези царе се събраха заедно и дойдоха, и се разположиха на стан заедно при водите на Мером, за да се бият срещу Израил.
6. И ГОСПОД каза на Иисус: Не се страхувай от тях, защото утре, около този час, Аз ще ги предам всички избити пред Израил; да прережеш сухожилията на конете им и да изгориш колесниците им с огън!
7. Тогава Иисус и с него целият народ, годен за война, дойдоха внезапно против тях при водите на Мером и ги нападнаха.
8. И ГОСПОД ги предаде в ръката на Израил и те ги разбиха и ги преследваха чак до големия Сидон и Мисрефот-Маим, и долината на Масфа на изток; и ги избиваха, докато не им остана нито един оцелял.
9. И Иисус им направи така, както ГОСПОД му беше казал: преряза сухожилията на конете им и изгори колесниците им с огън.
10. И в онова време Иисус се върна и превзе Асор, и уби царя му с меч; защото преди Асор беше столицата на всички тези царства.
11. И те поразиха с острието на меча всички, които бяха в него, и изпълниха над тях проклятието. Не остана никой, който дишаше. А Асор изгори с огън.
12. И Иисус превзе всичките градове на онези царе с всичките им царе и ги порази с острието на меча, и изпълни над тях проклятието, както ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей беше заповядал.
13. Но Израил не изгори никой от градовете, които стояха на хълмовете си, с изключение само на Асор, който Иисус изгори.
14. А цялата плячка на тези градове и добитъка израилевите синове заграбиха за себе си; а всички хора поразиха с острието на меча, докато ги изтребиха. Не оставиха никой, който дишаше.
15. Както ГОСПОД беше заповядал на слугата Си Мойсей, така Мойсей заповяда на Иисус и така направи Иисус; не остави нищо неизпълнено от всичко, което ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.
16. Така Иисус превзе цялата онази земя: хълмистата земя и целия юг, и цялата Гесенска земя, и низината, и равнината, и хълмистата земя на Израил и низината му,
17. от планината Халак, която се издига към Сиир, до Ваалгад в Ливанската долина, в подножието на Ермон. И той хвана всичките им царе и ги порази, и ги уби.
18. Иисус воюва дълго време срещу всички тези царе.
19. Нямаше град, който да сключи мир с израилевите синове, освен евейците, които живееха в Гаваон; всичко превзеха в бой.
20. Защото това беше от ГОСПОДА — да се закоравят сърцата им, за да излязат на бой срещу Израил, за да изпълни над тях проклятието и да не получат милост, а да ги изтреби, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.
21. И в онова време Иисус дойде и изтреби енакимите от хълмистата земя — от Хеврон, от Девир, от Анав и от цялата хълмиста земя на Юда, и от цялата хълмиста земя на Израил. Иисус изпълни проклятието над тях и градовете им.
22. Не останаха енакими в земята на израилевите синове; останаха някои само в Газа, в Гет и в Азот.

23. Така Иисус превзе цялата земя, според всичко, което ГОСПОД беше говорил на Мойсей; и Иисус я даде за наследство на Израил според разделенията им по племената им. И земята си почина от война.

Глава 12

1. А това са царете на земята, които израилевите синове разбиха и чиито земи завладяха оттатък Йордан към изгрев слънце, от реката Арнон до планината Ермон и цялата равнина на изток:
2. аморейският цар Сион, който живееше в Есевон и владееше от Ароир, който е на брега на реката Арнон, от средата на реката и над половината Галаад до реката Явок, който е границата на синовете на Амон,
3. и над равнината до езерото Хинерот на изток, и до морето на равнината, Солено море, на изток, до Вет-Есимот и на юг по склоновете на Фасга;
4. и областта на васанския цар Ог, който беше останал от великаните и живееше в Астарот и в Едраи,
5. и владееше над планината Ермон и над Салха, и над целия Васан, до границата на гесурците и на маахатците, и над половината Галаад до границата на есевонския цар Сион.
6. ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей и израилевите синове ги разбиха и ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей даде земята за притежание на рувимците, на гадците и на половината от манасиевото племе.
7. А това са царете на земята, които Иисус и израилевите синове разбиха отсам Йордан, на запад, от Ваалгад в долината на Ливан до планината Халак, която се издига към Сиир; и Иисус даде земята им за притежание на израилевите племена, според техните разделения,
8. в хълмистата земя и в низината, и в равнината, и по склоновете, и в пустинята и на юг; хетейците и аморейците, и ханаанците, ферезейците, евейците и евусейците:
9. царят на Ерихон — един, царят на Гай, който е близо до Ветил — един,
10. царят на Ерусалим — един, царят на Хеврон — един,
11. царят на Ярмут — един, царят на Лахис — един,
12. царят на Еглон — един, царят на Гезер — един,
13. царят на Девир — един, царят на Гедер — един,
14. царят на Хорма — един, царят на Арад — един,
15. царят на Ливна — един, царят на Одолам — един,
16. царят на Макида — един, царят на Ветил — един,
17. царят на Тапфуа — един, царят на Ефер — един,
18. царят на Афек — един, царят на Ласарон — един,
19. царят на Мадон — един, царят на Асор — един,
20. царят на Симрон-Мерон — един, царят на Ахсаф — един,
21. царят на Таанах — един, царят на Магедон — един,
22. царят на Кедес — един, царят на Йокнеам, в Кармил — един,
23. царят на Дор по възвишенията на Дор — един, царят на Гоим в Галгал — един,
24. царят на Терса — един. Всичките царе бяха тридесет и един.

Глава 13

1. А Иисус беше стар, в напреднала възраст, и ГОСПОД му каза: Ти си стар, в напреднала възраст, а е останала още много земя за завладяване.
2. Ето земята, която остава: всичките области на филистимците и всичките на гесурците;
3. от Сихор, който е на изток от Египет, до границата на Акарон на север — която се счита на ханаанците — петимата първенци на филистимците: газяните, азотците, аскалонците, гетците и акаронците, и авейците;
4. на юг: цялата земя на ханаанците и Меара, която е на сидонците, до Афек, до границата на аморейците;
5. земята на гевалците и целият Ливан, към изгрев слънце, от Ваалгад в подножието на планината Ермон до прохода на Емат;
6. всичките жители на хълмистата земя от Ливан до Мисрефот-Маим, всичките сидонци. Аз ще ги изгоня отпред израилевите синове; само раздели земята на Израил за наследство, както ти заповядах.
7. И сега раздели тази земя за наследство на деветте племена и на половината от манасиевото племе.
8. Рувимците и гадците с другата му половина получиха наследството си, което Мойсей им даде оттатък Йордан на изток, както ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей им даде:
9. от Ароир, който е на брега на реката Арнон, от града, който е в средата на долината, и цялата равнина Медева до Девон;
10. и всичките градове на аморейския цар Сион, който царуваше в Есевон, до границата на синовете на Амон;
11. и Галаад, и областта на гесурците и маахатците, и цялата планина Ермон, и целия Васан до Салха;
12. цялото царство на Ог във Васан, който царуваше в Астарот и в Едраи, и който беше останал от остатъка на великаните; тях Мойсей беше разбил и изгонил.
13. Но израилевите синове не изгониха гесурците и маахатците, а гесурците и маахатците живеят между израилевите синове и до днес.
14. Само на левиевото племе не даде наследство; жертвите чрез огън на ГОСПОДА, Израилевия Бог, са тяхното наследство, както им каза.
15. Така Мойсей даде на племето на синовете на Рувим наследство според родовете им.
16. Тяхната област беше от Ароир, който е на брега на реката Арнон, от града, който е в средата на долината, и цялата равнина до Медева;
17. Есевон и всичките му градове в равнината: Девон и Вамот-Ваал, и Вет-Ваалмеон,
18. и Яса, и Кедемот, и Мефаат,
19. и Кириатаим, и Сивма, и Зарет-Саар на хълма на долината,
20. и Вет-Фегор, и склоновете на Фасга и Вет-Есимот;
21. и всички градове на равнината, и цялото царство на аморейския цар Сион, който царуваше в Есевон, когото Мойсей разби — него и мадиамските владетели Евий и Рекем, и Сур, и Ур, и Рева, владетелите на Сион, които живееха в земята.
22. Израилевите синове убиха с меч и Валаам, сина на Веор, гадателя; и той беше сред убитите от тях.
23. А границата на синовете на Рувим беше брегът на Йордан. Това беше наследството на синовете на Рувим според родовете им, градовете и селата им.
24. Мойсей даде наследство и на гадовото племе, на синовете на Гад, според родовете им.
25. Тяхната област беше Язир и всичките градове на Галаад, и половината от земята на синовете на Амон до Ароир, който е пред Рава;
26. и от Есевон до Рамат-Масфа и Ветомним, и от Маханаим до границата на Девир;
27. и в долината: Ветарам и Ветнимра, и Сокхот, и Сафон, останалото от царството на есевонския цар Сион, брегът на Йордан до края на езерото Хинерот оттатък Йордан на изток.

28. Това е наследството на синовете на Гад според родовете им, градовете и селата им.
29. Мойсей даде наследство и на половината от манасиевото племе и то стана притежание на половината от манасиевото племе според родовете им.
30. Тяхната област беше от Маханаим, целия Васан, цялото царство на васанския цар Ог и всичките селища на Яир, които са във Васан, шестдесет града;
31. и половината от Галаад, и Астарот и Едраи, градовете от царството на Ог във Васан, бяха за синовете на Махир, сина на Манасия, за половината от синовете на Махир според родовете им.
32. Това са областите, които Мойсей разпредели за наследство в равнините на Моав оттатък Йордан, при Ерихон, на изток.
33. Но на левиевото племе Мойсей не даде наследство; ГОСПОД, Израилевият Бог, е тяхното наследство, както им говори.

Глава 14

1. А това са областите, които израилевите синове наследиха в ханаанската земя, които свещеникът Елеазар и Иисус, синът на Навий, и началниците на бащините домове на племената на израилевите синове им разделиха за наследство,
2. чрез жребия на наследството им, както ГОСПОД беше заповядал чрез Мойсей за деветте племена и половината племе.
3. Защото Мойсей беше дал наследството на двете племена и половината племе оттатък Йордан; а на левитите не беше дал наследство между тях;
4. защото синовете на Йосиф бяха две племена — Манасия и Ефрем. И на левитите не се даде дял в земята освен градове за живеене с техните землища за добитъка им и за имуществото им.
5. Както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей, така направиха израилевите синове и разделиха земята.
6. И синовете на Юда дойдоха при Иисус в Галгал и Халев, синът на кенезеца Ефоний, му каза: Ти знаеш думата, която ГОСПОД говори на Божия човек Мойсей относно мен и теб в Кадис-Варни.
7. Аз бях на четиридесет години, когато ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей ме изпрати от Кадис-Варни, за да огледам земята; и аз му донесох известие, както ми беше на сърцето.
8. А братята ми, които се изкачиха с мен, отслабиха сърцето на народа, но аз напълно последвах ГОСПОДА, своя Бог.
9. И Мойсей се закле в онзи ден и каза: Земята, на която е стъпил кракът ти, непременно ще бъде наследство на теб и на синовете ти до века, защото ти напълно последва ГОСПОДА, моя Бог.
10. И сега, ето, ГОСПОД ме опази жив, както каза, тези четиридесет и пет години, от времето, когато ГОСПОД говори това слово на Мойсей, когато Израил ходеше из пустинята; и сега, ето, днес аз съм на осемдесет и пет години.
11. И днес съм все така силен, както в деня, когато Мойсей ме изпрати; както беше силата ми тогава, така е силата ми и сега — за бой и за излизане, и за влизане.
12. Затова сега, дай ми тази хълмиста земя, за която ГОСПОД говори в онзи ден; защото ти чу в онзи ден, че там са енакимите с големи укрепени градове. Само ГОСПОД да е с мен, и аз ще ги изгоня, както ГОСПОД каза.
13. И Иисус го благослови и даде Хеврон за наследство на Халев, сина на Ефоний.
14. Затова Хеврон стана наследството на Халев, сина на кенезеца Ефоний, както е и до днес, защото той напълно последва ГОСПОДА, Израилевия Бог.
15. А името на Хеврон преди беше Кириат-Арва; а Арва беше най-големият човек между енакимите. И после земята си почина от война.

Глава 15

1. А делът за племето на синовете на Юда според родовете им беше до границата на Едом, пустинята Цин към пладне, в крайния юг.
2. И южната им граница беше от края на Солено море, от залива, който се простира на юг;
3. и продължаваше на юг до възвишението на Акравим и продължаваше до Цин, след това се изкачваше на юг от Кадис-Варни и продължаваше до Есрон, и се изкачваше до Адар, и завиваше към Карка,
4. и продължаваше до Асман и отиваше до египетския поток; и границата свършваше при морето. Това ще ви бъде южната граница.
5. А източната граница беше Солено море до устието на Йордан. А границата на северната страна започваше от залива на морето при устието на Йордан;
6. и границата се изкачваше до Ветагла и продължаваше на север от Ветарава; и границата се изкачваше до камъка на Воан, сина на Рувим;
7. и от долината Ахор границата се изкачваше към Девир и завиваше на север към Галгал, който е срещу възвишението на Адумим, който е на юг от потока; и границата продължаваше до водите на Ен-Семес и свършваше при Ен-Рогил;
8. и границата се изкачваше през долината на Еномовия син до южния склон на Евус, който е Ерусалим; и границата се изкачваше на върха на планината, която е пред долината на Еном на запад, на края на долината Рафаим на север;
9. и от върха на планината границата завиваше към извора на водите на Нефтоя и продължаваше до градовете на планината Ефрон; после границата завиваше към Ваала, която е Кириат-Иарим;
10. и от Ваала границата завиваше на запад към планината Сиир и минаваше по северната страна на планината Йарим, която е Хасалон, и слизаше при Ветсемес, и отиваше до Тамна;
11. и границата продължаваше на северната страна на Акарон; после границата завиваше към Сикрон и минаваше към планината Ваала и стигаше до Явнеил; и границата свършваше при морето.
12. А западната граница беше брегът на Голямото море. Това е границата около дела на синовете на Юда според родовете им.
13. А на Халев, сина на Ефоний, той даде дял между синовете на Юда, според заповедта на ГОСПОДА към Иисус: Кириат-Арва, който е Хеврон — а Арва беше бащата на Енак.
14. И Халев изгони оттам трите сина на Енак: Сесай, Ахиман и Талмай, децата на Енак.
15. И оттам се изкачи срещу жителите на Девир. А името на Девир преди беше Кириат-Сефер.
16. И Халев каза: Който победи Кириат-Сефер и го превземе, ще му дам дъщеря си Ахса за жена!
17. И Готониил, синът на Кенез, братът на Халев, го превзе и той му даде дъщеря си Ахса за жена.
18. И когато отиваше, тя го подбуди да поиска от баща й нива. И тя слезе от магарето и Халев й каза: Какво искаш?
19. А тя каза: Дай ми благословение — понеже си ми дал южна земя, дай ми и водни извори! И той й даде горните извори и долните извори.
20. Това е наследството на племето на синовете на Юда според родовете им.
21. А най-крайните градове на племето на синовете на Юда към границата на Едом на юг бяха: Кавсеил и Едар, и Ягур,
22. и Кина, и Димона, и Адада,
23. и Кедес, и Асор, и Итнан,
24. и Зиф, и Телем, и Ваалот,
25. и Асор-Адата, и Кириот, и Есрон (който е Асор),
26. и Амам, и Сема, и Молада,
27. и Асаргада, и Есемон, и Ветфалет,

28. и Асар-Суал, и Вирсавее, и Визиотия,
29. Ваала и Иим, и Асем,
30. и Елтолад, и Хесил, и Хорма,
31. и Сиклаг, и Мадмана, и Сансана,
32. и Леваот, и Силеим, и Аин, и Римон. Всичките градове със селата им бяха двадесет и девет.
33. В низината: Естаол и Сараа, и Асна,
34. и Заноа, и Енганим, и Тапфуа, и Инам,
35. и Ярмут, и Одолам, и Сохо, и Азика,
36. и Саараим, и Адитаим, и Гедира, и Гедиротаим — четиринадесет града със селата им;
37. Сенан и Адаса, и Мигдалгад,
38. и Далаан, и Масфа, и Йоктеил,
39. и Лахис, и Васкат, и Еглон,
40. и Хавон, и Лахмас, и Хитлис,
41. и Гедирот, и Вет-Дагон, и Наама, и Макида — шестнадесет града със селата им;
42. Ливна и Етер, и Асан,
43. и Ефта и Асена, и Несив,
44. и Кеила, и Ахзив, и Мариса — девет града със селата им;
45. Акарон с градовете му и селата му;
46. от Акарон към морето, всички, които бяха близо до Азот, със селата им;
47. Азот с градовете му и селата му, Газа с градовете й и селата й, до египетския поток и Голямото море с брега му.
48. И в хълмистата земя: Самир и Ятир, и Сохо,
49. и Дана, и Кириат-Сана, която е Девир,
50. и Анав, и Естемо, и Аним,
51. и Гесен, и Олон, и Гило — единадесет града със селата им;
52. Арав и Дума, и Есан,
53. и Янум, и Вет-Тапфуа, и Афека,
54. и Хумата, и Кириат-Арва, който е Хеврон, и Сиор — девет града със селата им;
55. Маон, Кармил и Зиф, и Юта,
56. и Езраел, и Йокдем, и Заноа,
57. Акаин, Гавая и Тамна — десет града със селата им;
58. Алул, Ветсур и Гедор,
59. и Маарат, и Ветанот и Елтекон — шест града със селата им;
60. Кириат-Ваал, който е Кириат-Иарим, и Рива — два града със селата им.
61. В пустинята: Ветарава, Мидин и Сехаха,
62. и Нивсан, и Града на солта, и Енгади — шест града със селата им.
63. Но синовете на Юда не можаха да изгонят евусейците, които населяваха Ерусалим, и евусейците живеят в Ерусалим със синовете на Юда и до днес.

Глава 16

1. На синовете на Йосиф жребият се падна от Йордан, от Ерихон, при водите на Ерихон на изток: пустинята, която се изкачва от Ерихон към хълмистата земя до Ветил.
2. И границата отиваше от Ветил до Луз и преминаваше към границата на Архи до Атарот,
3. и слизаше на запад към границата на Яфлети до границата на долния Веторон и до Гезер, и свършваше при морето.
4. И синовете на Йосиф, Манасия и Ефрем, получиха наследството си.
5. А границата на синовете на Ефрем според родовете им беше: границата на тяхното наследство на изток беше Атарот-Адар до горния Веторон;
6. и границата отиваше към морето при Михметат на север; и границата обикаляше на изток до Танат-Сило и минаваше покрай него на изток до Янох;
7. после слизаше от Янох до Атарот и Наарат, стигаше до Ерихон и свършваше при Йордан.
8. От Тапфуа границата продължаваше на запад до потока Кана и свършваше при морето. Това беше наследството на племето на синовете на Ефрем според родовете им,
9. заедно с градовете, които бяха отделени за синовете на Ефрем сред наследството на синовете на Манасия: всичките градове със селата им.
10. Но те не изгониха ханаанците, които живееха в Гезер, и ханаанците живеят между Ефрем и до днес, и станаха принудителни работници.

Глава 17

1. А това беше жребият за племето на Манасия, защото той беше първородният на Йосиф. За Махир, първородния на Манасия, бащата на Галаад, бяха Галаад и Васан, понеже той беше воин.
2. А това беше за останалите синове на Манасия според родовете им: за синовете на Авиезер и за синовете на Хелек, и за синовете на Асриил, и за синовете на Сихем, и за синовете на Ефер, и за синовете на Семида. Това бяха потомците от мъжки пол на Манасия, сина на Йосиф, според родовете им.
3. А Салпаад, синът на Ефер, син на Галаад, син на Махир, син на Манасия, нямаше синове, а само дъщери. И ето имената на дъщерите му: Маала, Ноа, Егла, Мелха и Терса.
4. И те дойдоха пред свещеника Елеазар и пред Иисус, сина на Навий, и пред първенците, и казаха: ГОСПОД заповяда на Мойсей да ни даде наследство между братята ни. И според заповедта на ГОСПОДА той им даде наследство между братята на баща им.
5. Така на Манасия се паднаха десет дяла, освен галаадската земя и Васан, която е оттатък Йордан;
6. понеже дъщерите на Манасия получиха наследство между синовете му. А галаадската земя беше на останалите синове на Манасия.
7. А границата на Манасия беше от Асир до Михметат, който е срещу Сихем; и границата вървеше надясно до жителите на Ен-Тапфуа.
8. Земята на Тапфуа принадлежеше на Манасия, но Тапфуа, на границата на Манасия, принадлежеше на синовете на Ефрем.
9. И границата слизаше до потока Кана, на юг от потока. Тези градове на Ефрем се намираха между градовете на Манасия. И границата на Манасия беше северно от потока и свършваше при морето.
10. На юг беше на Ефрем, а на север — на Манасия, и морето беше границата им. И на север земите им достигаха до Асир, а на изток — до Исахар.
11. И в земите на Исахар и Асир Манасия притежаваше Ветсан и градовете му и Ивлеам и градовете му, и жителите на Дор и градовете му, и жителите на Ендор и градовете му, и жителите на Таанах и градовете му, и жителите на Магедон и градовете му — три хълмисти области.
12. Но синовете на Манасия не можаха да завладеят тези градове и ханаанците искаха да останат в тази земя.
13. И когато израилевите синове станаха силни, принудиха ханаанците да им работят, но съвсем не ги изгониха.
14. Тогава синовете на Йосиф говориха на Иисус и казаха: Защо ми даде само един жребий и един дял за наследство, след като съм многоброен народ, както ГОСПОД ме е благословил досега?
15. А Иисус им каза: Щом като си многоброен народ, изкачи се в гората и си изсечи там място в земята на ферезейците и на рафаимите, щом като хълмистата земя на Ефрем ти е прекалено тясна.
16. Но синовете на Йосиф казаха: Хълмистата земя не ни е достатъчна, а всичките ханаанци, които живеят в равнината, имат железни колесници — и онези, които са във Ветсан и градовете му, и онези, които са в долината на Езраел.
17. И Иисус говори на йосифовия дом, на Ефрем и Манасия и каза: Ти си голям народ и имаш голяма сила; няма да имаш само един жребий;
18. но хълмистата земя ще бъде за теб, защото е гора и ще я изсечеш, и до най-далечните си краища ще бъде за теб, понеже ще изгониш ханаанците, въпреки че имат железни колесници и въпреки че са силни.

Глава 18

1. И цялото събрание на израилевите синове се събра заедно в Сило и издигна шатъра за срещане. И земята беше покорена пред тях.
2. Но между израилевите синове оставаха седем племена, които още не бяха получили наследството си.
3. Тогава Иисус каза на израилевите синове: Докога ще отлагате да отидете и да завладеете земята, която ви е дал ГОСПОД, Бог на бащите ви?
4. Изберете си по трима мъже от племе и аз ще ги изпратя да станат и да обходят земята, и да я опишат според наследството си, и да дойдат при мен.
5. И да я разделят помежду си на седем части. Юда да остане в областта си на юг, а йосифовият дом да остане в областта си на север.
6. А вие да опишете земята на седем части и да донесете описанието тук при мен. И аз ще хвърля жребий за вас тук, пред ГОСПОДА, нашия Бог.
7. А левитите нямат дял между вас, понеже ГОСПОДНОТО свещенство е тяхното наследство; а Гад и Рувим, и половината от манасиевото племе получиха оттатък Йордан, на изток, наследството си, което ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей им даде.
8. И мъжете станаха и отидоха. И Иисус заповяда на онези, които отидоха, да опишат земята и им каза: Идете, обходете земята, опишете я и се върнете при мен; и аз ще хвърля жребий за вас тук, пред ГОСПОДА в Сило.
9. Така мъжете отидоха, минаха през земята и я описаха в книга по градовете на седем части, и дойдоха при Иисус в стана в Сило.
10. И Иисус хвърли жребий за тях в Сило пред ГОСПОДА и там Иисус раздели земята на израилевите синове според разделенията им.
11. А жребият на племето на синовете на Вениамин излезе според родовете им, и областта на жребия им се падна между синовете на Юда и синовете на Йосиф.
12. Границата им на север беше от Йордан и границата се изкачваше от северната страна на Ерихон и се изкачваше през хълмистата земя на запад, и свършваше при пустинята на Ветавен;
13. а оттам границата продължаваше към Луз, към южната страна на Луз, който е Ветил; и границата слизаше до Атарот-Адар, на хълма, който е на юг от долния Веторон;
14. после границата продължаваше и завиваше около западната страна на юг, от хълма, който е пред Веторон на юг, и свършваше при Кириат-Ваал, който е Кириат-Иарим, град на синовете на Юда. Това беше западната страна.
15. Южната страна започвавше от края на Кириат-Иарим и границата продължаваше на запад и отиваше до извора на водите на Нефтоя;
16. после границата слизаше до края на хълма, който е пред долината на сина на Еном в долината на рафаимите на север, и слизаше до долината на Еном, до южната страна на Евус, и слизаше до Ен Рогил,
17. и завиваше на север и излизаше до Енсемес, и отиваше до Галилот, който е срещу възвишението на Адумим, и слизаше до камъка на Воан, сина на Рувим;
18. после минаваше към страната, която е срещу равнината на север и слизаше в равнината,
19. и границата минаваше до северната страна на Ветагла, и границата свършваше при северния залив на Солено море, при южния край на Йордан. Това беше южната граница.
20. А на източната страна границата му беше Йордан. Това беше наследството на синовете на Вениамин по родовете им според границите около дела им.
21. А градовете на племето на синовете на Вениамин според родовете им бяха: Ерихон и Ветагла, и Емек-Кесис,
22. и Ветарава, и Семараим, и Ветил,
23. и Авим, и Фара, и Офра,
24. и Хефар-Амона, и Афни, и Гава — дванадесет града със селата им;

25. Гаваон и Рама, и Вирот,
26. и Масфа, и Хефира, и Моса,
27. и Рекем, и Ерфаил, и Тарала,
28. и Сила, и Елеф, и Евус, който е Ерусалим, Гават, Кириат — четиринадесет града със селата им. Това беше наследството на синовете на Вениамин според родовете им.

Глава 19

1. И вторият жребий излезе за Симеон, за племето на синовете на Симеон според родовете им. И тяхното наследство беше насред наследството на синовете на Юда.
2. И тяхното наследство беше: Вирсавее и Савее, и Молада,
3. и Асар-Суал, и Вала, и Асем,
4. и Елтолад, и Ветул, и Хорма,
5. и Сиклаг, и Вет-Маркавот, и Асар-Суса,
6. и Ветловаот и Саруен — тринадесет града със селата им;
7. Аин, Римон и Етер, и Асан — четири града със селата им;
8. и всички села, които са около тези градове до Ваалат-Вир, южния Рамат. Това беше наследството на племето на синовете на Симеон според родовете им.
9. Наследството на синовете на Симеон беше от дела на синовете на Юда, защото делът на синовете на Юда беше много голям за тях. Затова синовете на Симеон получиха наследство насред тяхното наследство.
10. А третият жребий излезе за синовете на Завулон според родовете им. И границата на тяхното наследство беше до Сарид.
11. Границата им се изкачваше към морето и до Марала, и стигаше до Давасес, и продължаваше до потока, който е срещу Йокнеам;
12. после от Сарид завиваше на изток към изгрев слънце до границата на Кислот-Тавор и продължаваше към Даврат, и излизаше в Яфия;
13. и оттам продължаваше на изток към изгрев слънце до Гат-Ефер, до Ита-Касин и излизаше в Римон-Метоар до Нуя;
14. после границата обикаляше около нея от северната страна на Анатон и свършваше в долината на Ефтаил;
15. и обхващаше Катат и Наалал, и Симрон, и Идала, и Витлеем — дванадесет града със селата им.
16. Това беше наследството на синовете на Завулон според родовете им, тези градове със селата им.
17. Четвъртият жребий излезе за Исахар, за синовете на Исахар според родовете им.
18. И тяхната област беше до Езраел и Кесулот, и Сунам,
19. и Афераим, и Сеон, и Анахарат,
20. и Равит, и Кисион, и Авес,
21. и Ремет, и Енганим, и Енада и Вет-Фасис;
22. и границата стигаше до Тавор и Сахасима, и Ветсемес; и границата им свършваше при Йордан — шестнадесет града със селата им.
23. Това беше наследството на племето на синовете на Исахар според родовете им, градовете със селата им.
24. Петият жребий излезе за племето на синовете на Асир според родовете им.
25. И границата им беше: Хелкат и Али, и Ветен, и Ахсаф,
26. и Аламелех, и Амад, и Мисал, и стигаше до Кармил на запад и до Сихор-Ливнат;
27. и завиваше към изгрев слънце при Вет-Дагон, и стигаше до Завулон и до долината Ефтаил на север до Ветемек и Наил, после продължаваше наляво до Хаул;
28. и Еврон, и Реов, и Амон, и Кана, до големия Сидон;
29. и границата завиваше към Рама и към укрепения град Тир; после границата завиваше към Оса и свършваше към морето до областта Ахзив;
30. и обхващаше и Ама, и Афек, и Реов — двадесет и два града със селата им.
31. Това беше наследството на племето на синовете на Асир според родовете им, тези градове със селата им.
32. Шестият жребий излезе за синовете на Нефталим, за синовете на Нефталим според родовете им.

33. И тяхната граница започваше при Елеф, от дъба в Сааним и Адами-Некев, и Авнеил до Лакум и свършваше при Йордан;
34. и границата завиваше на запад към Азнот-Тавор и оттам излизаше към Укок; и стигаше до Завулон на юг, а на запад стигаше до Асир, и до Юда при Йордан към изгрев слънце.
35. А укрепените градове бяха Сидим, Сер и Амат, Ракат и Хинерот,
36. и Адама, и Рама, и Асор,
37. и Кедес, и Едраи, и Енасор,
38. и Ирон, и Мигдалил, и Орам, и Ветанат, и Ветсемес — деветнадесет града със селата им.
39. Това беше наследството на племето на синовете на Нефталим според родовете им, градовете със селата им.
40. Седмият жребий излезе за племето на синовете на Дан според родовете им.
41. И областта на тяхното наследство беше Сараа и Естаол, и Ерсемес,
42. и Саалвим, и Еалон, и Етла,
43. и Елон, и Тамна, и Акарон,
44. и Елтеко, и Гиветон, и Ваалат,
45. и Юд, и Вани-Варак, и Гетримон,
46. и Меиаркон, и Ракон с областта срещу Йопия.
47. И границата на синовете на Дан излизаше оттам, защото синовете на Дан се изкачиха да се бият срещу Лесем и го превзеха. Поразиха го с острието на меча и го взеха за притежание, и се заселиха в него. И нарекоха Лесем Дан, по името на баща си Дан.
48. Това беше наследството на племето на синовете на Дан според родовете им, тези градове със селата им.
49. Когато свършиха разделянето на земята за наследство според границите й, израилевите синове дадоха на Иисус, сина на Навий, наследство сред себе си.
50. Според словото на ГОСПОДА те му дадоха града, който той поиска: Тамнат-Сарах в хълмистата земя на Ефрем. И той построи града и се засели в него.
51. Това бяха наследствата, които свещеникът Елеазар и Иисус, синът на Навий, и главите на бащините домове на племената на израилевите синове разпределиха чрез жребий в Сило пред ГОСПОДА, при входа на шатъра за срещане. Така те завършиха разделянето на земята.

Глава 20

1. И ГОСПОД говори на Иисус и каза:
2. Говори на израилевите синове и им кажи: Определете си прибежищните градове, за които ви говорих чрез Мойсей,
3. за да прибягва там убиецът, който убие човек неволно, без умисъл; и те да ви бъдат за прибежище от отмъстителя за кръвта.
4. И когато той избяга в един от тези градове, да застане при входа на градската порта и да заяви делото си на всеослушание пред старейшините на онзи град; и те да го приемат при себе си в града и да му дадат място да живее между тях.
5. А ако отмъстителят за кръвта го преследва, да не предават убиеца в ръката му, защото той е ударил ближния си без умисъл и не го е мразил преди това.
6. И да живее в онзи град, докато застане пред обществото на съд и до смъртта на първосвещеника, който е по онова време. Тогава убиецът може да се върне и да дойде в града си и в дома си, в града, от който е избягал.
7. И отделиха Кедес в Галилея, в хълмистата земя на Нефталим и Сихем в хълмистата страна на Ефрем, и Кириат-Арва, който е Хеврон, в хълмистата земя на Юда.
8. А оттатък Йордан, срещу Ерихон, на изток, определиха Восор в пустинята на равнината, от племето на Рувим, и Рамот в Галаад, от племето на Гад, и Голан във Васан, от племето на Манасия.
9. Това бяха градовете, определени за всичките израилеви синове и за чужденеца, който живееше между тях, за да прибягва там всеки, който убие някого неволно, и да не умре от ръката на отмъстителя за кръвта, преди да застане пред обществото.

Глава 21

1. И главите на бащините домове на левитите пристъпиха пред свещеника Елеазар, пред Иисус, сина на Навий, и пред главите на бащините домове на племената на израилевите синове,
2. и им говориха в Сило, в ханаанската земя, и казаха: ГОСПОД заповяда чрез Мойсей да ни се дадат градове за живеене със землищата им за добитъка ни.
3. И израилевите синове дадоха на левитите от наследството си според словото на ГОСПОДА тези градове със землищата им.
4. И излезе жребият за родовете на каатците. И синовете на свещеника Аарон, от левитите, получиха чрез жребий тринадесет града от юдовото племе и от симеоновото племе, и от вениаминовото племе.
5. А останалите синове на Каат получиха чрез жребий десет града от родовете на ефремовото племе и от дановото племе, и от половината на манасиевото племе.
6. И синовете на Гирсон получиха чрез жребий тринадесет града от родовете на исахаровото племе и от асировото племе, и от нефталимовото племе, и от половината на манасиевото племе във Васан.
7. Синовете на Мерарий според родовете си получиха дванадесет града от рувимовото племе и от гадовото племе, и от завулоновото племе.
8. И така израилевите синове дадоха на левитите чрез жребий тези градове и землищата, както ГОСПОД беше заповядал чрез Мойсей.
9. И те дадоха от племето на синовете на Юда и от племето на синовете на Симеон тези градове, които се назоваха по име,
10. които бяха за синовете на Аарон, родовете на каатците, от синовете на Леви, защото първият жребий се хвърли за тях.
11. И те им дадоха Кириат-Арва, който е Хеврон, а Арва беше бащата на Енак, със землищата наоколо му, в хълмистата земя на Юда.
12. Но нивите на града и селата му дадоха на Халев, сина на Ефоний, за негова собственост.
13. И дадоха на синовете на свещеника Аарон града за прибежище на убиеца, Хеврон със землищата му и Ливна със землищата й,
14. и Ятир със землищата му, и Естемой със землищата му,
15. и Олом със землищата му, и Девир със землищата му,
16. и Аин със землищата му, и Юта със землищата му, и Ветсемес със землищата му — девет града от тези две племена;
17. и от вениаминовото племе: Гаваон със землищата му, Гава със землищата му,
18. Анатот със землищата му и Алмон със землищата му — четири града.
19. Всичките градове на свещениците, синовете на Аарон, бяха тринадесет града със землищата им.
20. А на родовете на синовете на Каат, левитите, останалите от синовете на Каат, градовете на жребия им бяха от ефремовото племе.
21. И им дадоха Сихем, града за прибежище на убиеца, със землищата му, в хълмистата земя на Ефрем, и Гезер със землищата му,
22. и Кивзаим със землищата му и Веторон със землищата му — четири града;
23. и от дановото племе: Елтеко със землищата му, Гиветон със землищата му,
24. Еалон със землищата му, Гетримон със землищата му — четири града;
25. и от половината на манасиевото племе: Таанах със землищата му и Гетримон със землищата му — два града.
26. Всичките градове със землищата им за родовете на останалите от синовете на Каат бяха десет.
27. А на синовете на Гирсон, от родовете на левитите, дадоха от другата половина на манасиевото племе: Голан във Васан, града за прибежище на убиеца, със землищата му, и

Веестера със землищата й — два града;
28. и от исахаровото племе: Кисион със землищата му, Даврат със землищата му,
29. Ярмут със землищата му, Енганим със землищата му — четири града;
30. и от асировото племе: Мисал със землищата му, Авдон със землищата му,
31. Хелкат със землищата му и Реов със землищата му — четири града;
32. и от нефталимовото племе: Кедес в Галилея, града за прибежище на убиеца, със землищата му и Амот-Дор със землищата му, и Картан със землищата му — три града.
33. Всичките градове на гирсонците според родовете им бяха тринадесет града със землищата им.
34. А на родовете на синовете на Мерарий, останалите левити, дадоха от завулоновото племе: Йокнеам със землищата му, Карта със землищата му,
35. Димна със землищата му, Наалал със землищата му — четири града;
36. и от рувимовото племе: Восор със землищата му и Яса със землищата му,
37. Кедемот със землищата му и Мефаат със землищата му — четири града;
38. и от гадовото племе: Рамот в Галаад, града за прибежище на убиеца, със землищата му и Маханаим със землищата му;
39. Есевон със землищата му, Язир със землищата му — всичко четири града.
40. Всичките градове на синовете на Мерарий според родовете им, на останалите от родовете на левитите, жребият им беше дванадесет града.
41. Всичките градове на левитите сред притежанието на израилевите синове бяха четиридесет и осем града със землищата им.
42. Всеки един от тези градове беше със землищата си наоколо си; така бяха всички тези градове.
43. Така ГОСПОД даде на Израил цялата земя, която се беше заклел да даде на бащите им, и те я завладяха и се заселиха в нея.
44. И ГОСПОД им даде спокойствие отвсякъде, според всичко, за което се беше заклел на бащите им; и никой от всичките им врагове не устоя пред тях; ГОСПОД предаде всичките им врагове в ръката им.
45. Нито едно от добрите обещания, които ГОСПОД беше говорил на израилевия дом не пропадна; всички се осъществиха.

Глава 22

1. Тогава Иисус повика рувимците, гадците и половината от манасиевото племе
2. и им каза: Вие спазихте всичко, което ви заповяда ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей; послушахте и моя глас във всичко, което ви заповядах.
3. Не оставихте братята си през това дълго време чак до днес и опазихте заповяданото чрез заповедта на ГОСПОДА, своя Бог.
4. И сега ГОСПОД, вашият Бог, даде почивката на братята ви, както им обеща; затова сега се върнете и идете в шатрите си, в земята на притежанието си, която ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей ви даде оттатък Йордан.
5. Само добре внимавайте да спазвате заповедта и закона, който ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей ви заповяда: да любите ГОСПОДА, своя Бог и да ходите във всичките Му пътища, да спазвате заповедите Му, да се привързвате към Него и да Му служите с цялото си сърце и с цялата си душа.
6. И Иисус ги благослови и ги изпрати и те отидоха в шатрите си.
7. А на половината от манасиевото племе Мойсей беше дал наследство във Васан, а на другата половина Иисус даде наследство между братята им отсам Йордан, на запад. И когато ги изпрати в шатрите им, Иисус ги благослови,
8. и им говори и каза: Върнете се в шатрите си с много богатства, с твърде много добитък, със сребро и със злато, и с бронз, и с желязо, и с твърде много дрехи; и разделете плячката от враговете си с братята си.
9. И синовете на Рувим и синовете на Гад, и половината от манасиевото племе се върнаха и отпътуваха от израилевите синове, от Сило, който е в ханаанската земя, за да отидат в галаадската земя, в земята на притежанието си, която бяха придобили според ГОСПОДНАТА заповед чрез Мойсей.
10. И когато дойдоха в околността на Йордан, която е в ханаанската земя, синовете на Рувим, синовете на Гад и половината от манасиевото племе издигнаха там олтар, при Йордан, голям и внушителен олтар.
11. А израилевите синове чуха да се казва: Ето, синовете на Рувим, синовете на Гад и половината от манасиевото племе са издигнали олтар от страната на ханаанската земя, в околността на Йордан, към израилевите синове.
12. И когато израилевите синове чуха това, цялото общество на израилевите синове се събра в Сило, за да излязат на война срещу тях.
13. После израилевите синове изпратиха до синовете на Рувим и до синовете на Гад, и до половината от манасиевото племе в галаадската земя Финеес, сина на свещеника Елеазар,
14. и с него десет първенци, по един първенец за всеки бащин дом от всички израилеви племена; и всеки от тях беше главата на бащиния си дом между израилевите хиляди.
15. И те дойдоха при синовете на Рувим и при синовете на Гад, и при половината от манасиевото племе в галаадската земя и говориха с тях, и казаха:
16. Така казва цялото общество на ГОСПОДА: Каква е тази измяна, която сте извършили против Израилевия Бог, като сте се отвърнали днес от следването на ГОСПОДА и сте си издигнали олтар, за да се разбунтувате днес против ГОСПОДА?
17. Малко ли ни е беззаконието на Фегор, от което не сме се очистили и до днес, и заради него дойде язва върху обществото на ГОСПОДА,
18. че и вие днес се отвръщате от следването на ГОСПОДА! И ако днес се разбунтувате против ГОСПОДА, Той утре ще се разгневи против цялото израилево общество.
19. Но ако земята на вашето притежание е нечиста, тогава преминете в земята на ГОСПОДНОТО притежание, където стои ГОСПОДНАТА скиния, и вземете притежание между нас. Само не се бунтувайте против ГОСПОДА и не се бунтувайте против нас, като си издигате друг олтар освен олтара на ГОСПОДА, нашия Бог!
20. Нали Ахан, синът на Зара, извърши престъпление с прокълнатото и гняв падна върху

цялото израилево общество? И този човек не погина сам в беззаконието си.
21. Тогава синовете на Рувим и синовете на Гад, и половината от манасиевото племе отговориха и казаха на началниците на израилевите хиляди:
22. Бог на боговете, ГОСПОД, Бог на боговете, ГОСПОД — Той знае и нека узнае и Израил: ако сме сторили това в бунт или в измяна срещу ГОСПОДА, то не ни спасявай днес!
23. Ако сме си издигнали олтар, за да се отвърнем от следването на ГОСПОДА или за да принасяме върху него всеизгаряне или хлебен принос, или за да принасяме върху него примирителни жертви, то нека ГОСПОД издири това! —
24. и ако не сме сторили това от загриженост за нещо, като казахме: В бъдещите дни вашите синове може да говорят на нашите синове и да кажат: Какво общо имате вие с ГОСПОДА, Израилевия Бог?
25. ГОСПОД е поставил Йордан за граница между нас и вас, синове на Рувим и синове на Гад — вие нямате дял в ГОСПОДА! Така синовете ви може да отклонят нашите синове да престанат да се боят от ГОСПОДА.
26. Затова казахме: Нека се заемем да издигнем олтар, не за всеизгаряне, нито за жертва,
27. а за да бъде свидетелство между нас и вас и между поколенията ни след нас, за да извършваме служението на ГОСПОДА пред Него с всеизгарянията си, с жертвите си и с примирителните си жертви, за да не могат в бъдеще вашите синове да кажат на нашите синове: Вие нямате дял в ГОСПОДА!
28. Затова казахме: Ако се случи в бъдеще да говорят така на нас или на поколенията ни, тогава ще кажем: Ето подобието на ГОСПОДНИЯ олтар, който бащите ни издигнаха, не за всеизгаряне, нито за жертва, а за свидетелство между нас и вас.
29. Далеч да бъде от нас да се разбунтуваме против ГОСПОДА и да се отвърнем днес от следването на ГОСПОДА, като си издигнем друг олтар за всеизгаряне, за хлебен принос и за жертва освен олтара на ГОСПОДА, нашия Бог, който е пред скинията Му!
30. И свещеникът Финеес и първенците на обществото, началниците на израилевите хиляди, които бяха с него, чуха думите, които говориха синовете на Рувим, синовете на Гад и синовете на Манасия и те им се видяха добри.
31. И Финеес, синът на свещеника Елеазар, каза на синовете на Рувим и на синовете на Гад и на синовете на Манасия: Днес познахме, че ГОСПОД е сред нас, защото не сте извършили тази измяна против ГОСПОДА. Сега избавихте израилевите синове от ръката на ГОСПОДА.
32. И Финеес, синът на свещеника Елеазар, и първенците се върнаха от синовете на Рувим и от синовете на Гад, от галаадската земя в ханаанската земя при израилевите синове, и им донесоха известие.
33. И това нещо се видя добро на израилевите синове и израилевите синове благословиха Бога, и не говореха повече да отидат на бой срещу тях, за да погубят земята, където живееха синовете на Рувим и синовете на Гад.
34. И синовете на Рувим и синовете на Гад нарекоха олтара свидетел, защото казаха: Той е свидетел между нас, че ГОСПОД е Бог.

Глава 23

1. А след много дни, когато ГОСПОД беше дал на Израил почивка от всичките му врагове наоколо и Иисус беше стар и в напреднала възраст,
2. Иисус свика целия Израил, старейшините му, началниците му, съдиите му и надзорниците му, и им каза: Аз съм стар и в напреднала възраст.
3. Но вие видяхте всичко, което ГОСПОД, вашият Бог, извърши заради вас на всички тези народи, защото ГОСПОД, вашият Бог, е, който воюваше за вас.
4. Ето, аз ви разделих чрез жребий тези народи, които остават, за наследство според племената ви, заедно с всичките народи, които изтребих, от Йордан до Голямото море към залез слънце.
5. И ГОСПОД, вашият Бог, Той ще ги изпъди отпред вас и ще ги изгони отпред вас; и вие ще притежавате земята им, както ГОСПОД, вашият Бог, ви е обещал.
6. Затова бъдете много твърди, да пазите и да вършите всичко, което е написано в книгата на Мойсеевия закон, да не се отклонявате от него нито надясно, нито наляво,
7. за да не се смесите с тези народи, тези, които останаха между вас, и да не споменавате името на боговете им, и да не заклевате някого в тях, и да на им служите, и да не им се покланяте;
8. а да се привързвате към ГОСПОДА, своя Бог, както сте правили до днес.
9. Защото ГОСПОД изгони отпред вас големи и силни народи и до днес никой не можа да устои пред вас.
10. Един от вас ще обръща в бяг хиляда, защото ГОСПОД, вашият Бог, е, който воюва за вас, както ви е обещал.
11. Затова внимавайте добре на себе си — да любите ГОСПОДА, вашия Бог!
12. Защото, ако някога се върнете назад и се привържете към остатъка на тези народи, тези, които останаха между вас, и се сродите, и се смесите с тях и те с вас,
13. знайте със сигурност, че ГОСПОД, вашият Бог, няма да продължи да изгонва тези народи отпред вас; и те ще ви бъдат клопка и примка, и бич в ребрата ви, и тръни в очите ви, докато изчезнете от тази добра земя, която ГОСПОД, вашият Бог, ви е дал.
14. Ето, днес аз отивам по пътя на цялата земя; и вие знаете с цялото си сърце и с цялата си душа, че нито една дума от всички добри неща, които ГОСПОД, вашият Бог, говори за вас, не пропадна; всичките се изпълниха за вас; нито една дума от тях не пропадна!
15. Но както дойдоха върху вас всичките добри думи, които ГОСПОД, вашият Бог, ви говори, така ГОСПОД ще докара върху вас всичките зли думи, докато ви изтреби от тази добра земя, която ГОСПОД, вашият Бог, ви е дал.
16. Когато престъпите завета на ГОСПОДА, вашия Бог, който ви е заповядал, и отидете и служите на други богове, и им се поклоните, тогава гневът на ГОСПОДА ще пламне против вас и вие бързо ще изчезнете от добрата земя, която ви е дал.

Глава 24

1. След това Иисус събра всичките израилеви племена в Сихем и свика старейшините на Израил, началниците му, съдиите му и надзорниците му; и те се представиха пред Бога.
2. И Иисус каза на целия народ: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: В древността бащите ви, Тара, бащата на Авраам и бащата на Нахор, живееха оттатък реката Ефрат и служеха на други богове.
3. И Аз взех баща ви Авраам от другата страна на реката, водих го през цялата ханаанска земя и умножих потомството му и му дадох Исаак.
4. А на Исаак дадох Яков и Исав. И на Исав дадох планината Сиир, за да я притежава; а Яков и синовете му слязоха в Египет.
5. И изпратих Мойсей и Аарон и поразих Египет с язви според това, което извърших сред него, и след това ви изведох.
6. И изведох бащите ви от Египет и дойдохте до морето, и египтяните преследваха бащите ви с колесници и коне до Червено море.
7. Тогава те извикаха към ГОСПОДА и Той сложи мрак между вас и египтяните и докара морето върху тях, и ги покри. И очите ви видяха това, което сторих на Египет. И вие живяхте в пустинята дълго време.
8. И ви доведох в земята на аморейците, които живееха оттатък Йордан, и те воюваха срещу вас. Но Аз ги предадох в ръката ви и вие завладяхте земята им, и ги изтребих пред вас.
9. Тогава моавският цар Валак, синът на Сепфор, стана и воюва срещу Израил, и изпрати да повикат Валаам, сина на Веор, за да ви прокълне.
10. Но Аз не пожелах да послушам Валаам, затова той даже ви благослови; и Аз ви избавих от ръката му.
11. И вие преминахте Йордан и дойдохте в Ерихон. И ерихонските жители воюваха против вас, както и аморейците, и ферезейците, и ханаанците, и хетейците, и гергесейците, и евейците и евусейците. Но Аз ги предадох в ръката ви.
12. После Аз изпратих пред вас стършелите и те ги изгониха отпред вас — двамата аморейски царе — нито с твоя меч, нито с твоя лък.
13. И ви дадох земя, за която не се беше трудил, и градове, които не бяхте построили, и вие живеете в тях; и ядете от лозя и маслини, които не сте садили.
14. Затова сега, бойте се от ГОСПОДА и Му служете с искреност и истина; и махнете боговете, на които бащите ви са служили оттатък реката и в Египет, и служете на ГОСПОДА.
15. Но ако не желаете да служите на ГОСПОДА, изберете си днес на кого ще служите: дали на боговете, на които бащите ви служеха оттатък реката, или на боговете на аморейците, в чиято земя живеете. Но аз и домът ми ще служим на ГОСПОДА!
16. И народът отговори и каза: Далеч да бъде от нас да оставим ГОСПОДА, за да служим на други богове!
17. Защото ГОСПОД, нашият Бог, е, който изведе нас и бащите ни от египетската земя, от дома на робството, и който извърши тези големи знамения пред очите ни и ни запази през целия път, по който вървяхме, и сред всичките народи, през които минахме.
18. И ГОСПОД изгони отпред нас всичките народи и аморейците, които живееха в земята. Ние също ще служим на ГОСПОДА, защото Той е нашият Бог!
19. А Иисус каза на народа: Няма да можете да служите на ГОСПОДА, защото Той е свят Бог, Той е ревнив Бог; няма да прости престъпленията ви и греховете ви.
20. Ако оставите ГОСПОДА и служите на чужди богове, тогава Той ще се обърне и ще ви стори зло, и ще ви изтреби след доброто, което ви е сторил.
21. А народът каза на Иисус: Не, на ГОСПОДА ще служим!
22. И Иисус каза на народа: Вие сте свидетели против себе си, че сами избрахте ГОСПОДА, за да Му служите. И те казаха: Свидетели сме.
23. Затова сега махнете чуждите богове, които са сред вас, и наклонете сърцата си към

ГОСПОДА, Израилевия Бог.
24. И народът казаха на Иисус: На ГОСПОДА, нашия Бог, ще служим и Неговия глас ще слушаме!
25. Така Иисус направи завет с народа в онзи ден и им постави наредба и правило в Сихем.
26. И Иисус написа тези думи в книгата на Божия закон; и взе голям камък и го изправи там под дъба, който е при ГОСПОДНОТО светилище.
27. И Иисус каза на целия народ: Ето, този камък ще бъде за свидетел против нас, защото той чу всичките думи на ГОСПОДА, които Той ни говори; затова той ще бъде свидетел против вас, за да не се отречете от вашия Бог.
28. И Иисус разпусна народа, всеки в наследството му.
29. И след тези неща ГОСПОДНИЯТ слуга Иисус, синът на Навий, умря на сто и десет години.
30. И го погребаха в областта на наследството му в Тамнат-Сарах, който е в хълмистата земя на Ефрем, на север от планината Гаас.
31. И Израил служи на ГОСПОДА през всичките дни на Иисус и през всичките дни на старейшините, които надживяха Иисус и които знаеха цялото дело на ГОСПОДА, което Той беше извършил за Израил.
32. А костите на Йосиф, които израилевите синове бяха изнесли от Египет, погребаха в Сихем, в нивата, която Яков купи за сто сребърника от синовете на Емор, бащата на Сихем, и те станаха наследството на синовете на Йосиф.
33. И Елеазар, синът на Аарон, умря; и го погребаха на хълма на сина му Финеес, който му беше даден в хълмистата земя на Ефрем.

Съдии

Глава 1

1. А след смъртта на Иисус израилевите синове се допитаха до ГОСПОДА и казаха: Кой пръв да излезе за нас против хананците, за да воюва срещу тях?
2. И ГОСПОД каза: Юда да излезе. Ето, Аз предадох земята в ръката му.
3. А Юда каза на брат си Симеон: Излез с мен в моя дял, за да воюваме срещу хананците; и аз също ще отида с теб в твоя дял. И Симеон отиде с него.
4. И Юда излезе и ГОСПОД предаде хананците и ферезейците в ръката им, и те избиха десет хиляди мъже от тях във Везек.
5. И намериха Адонивезек във Везек и се биха срещу него, и победиха хананците и ферезейците.
6. А Адонивезек побягна и те го подгониха и го хванаха, и отсякоха палците на ръцете и на краката му.
7. И Адонивезек каза: Седемдесет царе с отсечени палци на ръцете и краката са събирали трохи под трапезата ми. Както аз съм правил, така и Бог ми отплати. И те го доведоха в Ерусалим и там умря.
8. И синовете на Юда воюваха срещу Ерусалим и го превзеха, и го поразиха с острието на меча, и запалиха града.
9. И след това синовете на Юда слязоха, за да воюват срещу хананците, които живееха в хълмистата земя и на юг, и в низината.
10. И Юда излезе срещу хананците, които живееха в Хеврон, а името на Хеврон преди беше Кириат-Арва; и те убиха Сесай, Ахиман и Талмай.
11. И оттам излезе срещу жителите на Девир. А името на Девир преди беше Кириат-Сефер.
12. И Халев каза: Който победи Кириат-Сефер и го превземе, на него ще дам дъщеря си Ахса за жена!
13. И Готониил, синът на Кенез, по-малкият брат на Халев, го превзе и той му даде дъщеря си Ахса за жена.
14. И когато отиваше, тя го подбуди да поиска от баща й нива. И тя слезе от магарето и Халев й каза: Какво искаш?
15. А тя му каза: Дай ми благословение — понеже си ми дал южна земя, дай ми и водни извори! И Халев й даде горните извори и долните извори.
16. А синовете на кенееца, тъста на Мойсей, бяха излезли от града на палмите със синовете на Юда, в пустинята на Юда, която е на юг от Арад; и отидоха и се заселиха при народа.
17. И Юда отиде с брат си Симеон и разбиха хананците, които живееха в Сефат, и изпълниха проклятието над града. И градът беше наречен Хорма.
18. И Юда превзе Газа с областта му, Аскалон с областта му и Акарон с областта му.
19. И ГОСПОД беше с Юда и те завладяха хълмистата земя, но не можаха да изгонят жителите на долината, защото имаха железни колесници.
20. И те дадоха Хеврон на Халев, както Мойсей беше говорил; и той изгони оттам трите сина на Енак.
21. Но синовете на Вениамин не изгониха евусейците, които живееха в Ерусалим, и евусейците живеят в Ерусалим заедно със синовете на Вениамин и до днес.
22. Също и йосифовият дом излезе против Ветил; и ГОСПОД беше с тях.
23. И йосифовият дом изпрати хора да разузнаят Ветил. А името на града преди беше Луз.
24. И стражите видяха един човек, който излизаше от града, и му казаха: Моля те, покажи ни входа за града, и ние ще ти окажем милост.
25. И той им показа входа за града и те поразиха града с острието на меча, а човека с целия му род пуснаха да си отиде.
26. И човекът отиде в земята на хетейците и построи град, и го нарече Луз, както е името му и до днес.
27. Но Манасия не изгони жителите на Ветсан и селата му, нито жителите на Таанах и селата

му, нито жителите на Дор и селата му, нито жителите на Магедон и селата му; и ханаанците искаха да останат в тази земя.
28. И когато Израил стана силен, принуди ханаанците да му работят, но съвсем не ги изгони.
29. И Ефрем също не изгони ханаанците, които живееха в Гезер; и ханаанците живееха в Гезер между тях.
30. И Завулон не изгони жителите на Китрон и жителите на Наалал; и ханаанците живееха между тях и им станаха принудителни работници.
31. И Асир не изгони жителите на Акхо и жителите на Сидон, и на Ахлав, и на Ахзив, и на Хелва, и на Афек, и на Реов;
32. и асирците живееха между ханаанците, жителите на земята, защото не ги изгониха.
33. И Нефталим не изгони жителите на Ветсемес и жителите на Ветанат и живееше между ханаанците, жителите на земята; и жителите на Ветсемес и Ветанат им станаха принудителни работници.
34. И аморейците притиснаха синовете на Дан в хълмистата земя, защото не им даваха да слизат в долината.
35. И аморейците останаха в планината Ерес, в Еалон и в Саалвим; но ръката на йосифовия дом натежа и те бяха принудени да им работят.
36. А границата на аморейците беше от възвишението на Акравим, от Села и нагоре.

Глава 2

1. И Ангелът ГОСПОДЕН дойде от Галгал в Бохим и каза: Изведох ви от Египет и ви доведох в земята, за която се заклех на бащите ви и казах: Няма да наруша завета Си с вас до века!
2. Но вие да не правите завет с жителите на тази земя; да съборите олтарите им. А вие не послушахте гласа Ми. Защо направихте това?
3. Затова и Аз казах: Няма да ги изгоня отпред вас; и те ще бъдат като тръни в ребрата ви и боговете им ще ви станат примка.
4. И когато Ангелът ГОСПОДЕН изговори тези думи на всичките израилеви синове, народът издигна гласа си и заплака.
5. Затова те нарекоха онова място Бохим и там принесоха жертви на ГОСПОДА.
6. И Иисус разпусна народа и израилевите синове отидоха всеки в наследството си, за да притежават земята.
7. И народът служи на ГОСПОДА през всичките дни на Иисус и през всичките дни на старейшините, които надживяха Иисус, които бяха видели цялото велико дело на ГОСПОДА, което Той беше извършил за Израил.
8. А ГОСПОДНИЯТ слуга, Иисус, синът на Навий, умря на възраст сто и десет години.
9. И го погребаха в областта на наследството му в Тамнат-Арес, в хълмистата земя на Ефрем, на север от планината Гаас.
10. И цялото това поколение се събра при бащите си и след тях се издигна друго поколение, което не познаваше ГОСПОДА, нито делото, което Той беше извършил за Израил.
11. И израилевите синове вършиха зло пред ГОСПОДА и служиха на ваалимите,
12. и оставиха ГОСПОДА, Бога на бащите си, който ги беше извел от египетската земя, и последваха други богове, от боговете на народите, които бяха около тях, и им се поклониха, и разгневиха ГОСПОДА.
13. Така те оставиха ГОСПОДА и служиха на Ваал и на астартите.
14. И гневът на ГОСПОДА пламна против Израил и Той ги предаде в ръцете на грабители, които ги грабеха; и ги продаде в ръцете на враговете им наоколо, и те вече не можеха да устоят пред враговете си.
15. Накъдето и да излизаха, ГОСПОДНАТА ръка беше против тях за зло, както ГОСПОД беше говорил и както ГОСПОД им се беше заклел; и те бяха жестоко притеснявани.
16. И ГОСПОД издигаше съдии, които ги избавяха от ръцете на техните грабители.
17. Но те не слушаха и съдиите си, а блудстваха с други богове и им се покланяха. Бързо се отклоняваха от пътя, в който бяха ходили бащите им в подчинение на ГОСПОДНИТЕ заповеди; а те не правеха така.
18. И когато ГОСПОД им издигаше съдии, ГОСПОД беше със съдията и ги избавяше от ръката на враговете им през всичките дни на съдията; защото ГОСПОД се смиляваше над тях заради охкането им от онези, които ги угнетяваха и измъчваха.
19. А когато съдията умираше, те се връщаха и се покваряваха още повече от бащите си, като следваха други богове, за да им служат и да им се покланят; не оставяха делата си, нито упоритите си пътища.
20. Тогава гневът на ГОСПОДА пламна против Израил и Той каза: Понеже този народ престъпи завета Ми, който съм заповядал на бащите им, и не послуша гласа Ми,
21. и Аз също няма да изгоня вече пред тях нито един от народите, които Иисус остави, когато умря,
22. за да изпитам чрез тях Израил — дали ще пазят ГОСПОДНИЯ път да ходят в него, както го пазеха бащите им, или не.
23. Затова ГОСПОД остави онези народи и не ги изгони веднага, и не ги предаде в ръката на Иисус.

Глава 3

1. А това са народите, които ГОСПОД остави, за да изпита Израил чрез тях, да изпита всички, които не познаваха нито една от ханаанските войни,
2. само за да знаят поколенията на израилевите синове и да се научат на война, само онези, които не я познаваха преди това:
3. петимата първенци на филистимците и всичките ханаанци, и сидонци, и евейци, които живееха в планината Ливан, от планината Ваалермон до прохода на Емат.
4. Те бяха оставени, за да се изпита Израил чрез тях, за да се знае дали ще слушат заповедите на ГОСПОДА, които Той беше заповядал на бащите им чрез Мойсей.
5. И израилевите синове живееха между ханаанците и хетейците, и аморейците, и ферезейците, и евейците, и евусейците;
6. и си вземаха дъщерите им за жени и даваха дъщерите си на синовете им, и служеха на боговете им.
7. И израилевите синове вършиха зло пред ГОСПОДА и забравиха ГОСПОДА, своя Бог, и служеха на ваалимите и на ашерите.
8. И гневът на ГОСПОДА пламна против Израил и Той ги продаде в ръката на месопотамския цар Хусанрисатаим; и израилевите синове служиха на Хусанрисатаим осем години.
9. И израилевите синове извикаха към ГОСПОДА и ГОСПОД издигна спасител за израилевите синове, който ги спаси — Готониил, синът на Кенез, по-младият брат на Халев.
10. И ГОСПОДНИЯТ Дух беше върху него и той съди Израил. Той излезе на бой и ГОСПОД предаде в ръката му месопотамския цар Хусанрисатаим; и ръката му беше силна над Хусанрисатаим.
11. После земята имаше спокойствие четиридесет години. И Готониил, синът на Кенез, умря.
12. И израилевите синове отново вършиха зло пред ГОСПОДА. И ГОСПОД укрепи моавския цар Еглон против Израил, защото вършиха зло пред ГОСПОДА.
13. И той събра при себе си синовете на Амон и Амалик и отиде, и разби Израил; и те завладяха града на палмите.
14. И израилевите синове служиха на моавския цар Еглон осемнадесет години.
15. И израилевите синове извикаха към ГОСПОДА и ГОСПОД издигна избавител — Аод, синът на вениаминеца Гира, мъж левак. Чрез неговата ръка израилевите синове изпратиха подарък на моавския цар Еглон.
16. И Аод си направи меч, остър и от двете страни, и дълъг един лакът, и го опаса на дясното си бедро под горната си дреха.
17. И той представи подаръка на моавския цар Еглон. А Еглон беше много дебел човек.
18. И когато свърши да представя подаръка, изпрати хората, които носеха подаръка.
19. А той самият се върна обратно от каменните идоли, които бяха при Галгал, и каза: Имам тайно послание за теб, царю. И той каза: Мълчи! И всички, които стояха при него излязоха от него.
20. Тогава Аод влезе при него, докато той седеше сам в хладната си горна стая. И Аод каза: Имам послание от Бога за теб. И той стана от стола си.
21. Тогава Аод протегна лявата си ръка, взе меча от дясното си бедро и го заби в корема му.
22. Дори и дръжката влезе след острието и тлъстината се затвори над острието, понеже той не извади меча от корема му и той излезе отзад.
23. И Аод излезе през предверието и затвори след себе си вратите на горната стая и ги залости.
24. Когато той беше излязъл, дойдоха слугите на Еглон и погледнаха, и ето, вратите на горната стая бяха заключени. И те казаха: Сигурно е по нуждата си в хладната стая.
25. И те чакаха, докато им стана неудобно, но ето, той не отваряше вратите на горната стая. Затова взеха ключа и отвориха, и ето, господарят им лежеше мъртъв на земята.
26. А докато те се бавеха, Аод избяга; и отмина каменните идоли и избяга в Сеирот.

27. И когато пристигна, наду тръбата в хълмистата земя на Ефрем; и израилевите синове слязоха с него от хълмистата земя и той ги предвождаше.
28. И той им каза: Следвайте ме, защото ГОСПОД предаде враговете ви, моавците, в ръката ви! И те слязоха след него и превзеха бродовете на Йордан срещу Моав, и не оставиха никой да премине.
29. И по онова време избиха около десет хиляди мъже от моавците, всички едри и храбри мъже; нито един не избяга.
30. Така в онзи ден Моав беше покорен под ръката на Израил. И земята имаше спокойствие осемдесет години.
31. А след него дойде Самегар, синът на Анат, който изби с един волски остен шестстотин мъже от филистимците. И той също избави Израил.

Глава 4

1. После израилевите синове пак вършиха зло пред ГОСПОДА; а Аод беше умрял.
2. И ГОСПОД ги продаде в ръката на ханаанския цар Явин, който царуваше в Асор. А неговият военачалник беше Сисара, който живееше в Аросет-Агоим.
3. И израилевите синове извикаха към ГОСПОДА, защото Явин имаше деветстотин железни колесници и жестоко угнетяваше израилевите синове в продължение на двадесет години.
4. А по онова време Девора, пророчица, жената на Лафит, съдеше Израил.
5. И тя седеше под Деворината палма между Рама и Ветил, в хълмистата земя на Ефрем; и израилевите синове се изкачваха при нея за съд.
6. Тогава тя изпрати и повика Варак, сина на Авиноам, от Кедес-Нефталим и му каза: Не заповяда ли ГОСПОД, Израилевият Бог: Иди и излез на планината Тавор, и вземи със себе си десет хиляди мъже от синовете на Нефталим и от синовете на Завулон!
7. И Аз ще изкарам срещу теб Сисара, военачалника на Явин, с колесниците му и множеството му, при потока Кисон, и ще го предам в ръката ти!
8. А Варак й каза: Ако ти дойдеш с мен, ще отида; но ако не дойдеш с мен, няма да отида.
9. Тогава тя каза: Непременно ще дойда с теб, но славата от похода, на който отиваш, няма да бъде твоя, защото ГОСПОД ще продаде Сисара в ръката на жена. И Девора стана и отиде с Варак в Кедес.
10. И Варак свика Завулон и Нефталим в Кедес и десет хиляди мъже излязоха след него; и Девора също излезе с него.
11. А кенеецът Хевер, от синовете на Овав, тъста на Мойсей, се беше отделил от кенейците и беше разпънал шатрата си до дъба в Сааним, който е близо до Кедес.
12. И съобщиха на Сисара, че Варак, синът на Авиноам, се е изкачил на планината Тавор.
13. И Сисара събра всичките си колесници, деветстотин железни колесници и целия народ, който беше с него, от Аросет-Агоим при потока Кисон.
14. И Девора каза на Варак: Стани, защото това е денят, в който ГОСПОД предаде Сисара в ръката ти. Не излезе ли ГОСПОД пред теб? И Варак слезе от планината Тавор с десет хиляди мъже, които го следваха.
15. И ГОСПОД разби Сисара и всичките му колесници и цялата му войска с острието на меча пред Варак; и Сисара слезе от колесницата си и побягна пеш.
16. Но Варак преследва колесниците и войската до Аросет-Агоим и цялата войска на Сисара падна под острието на меча; не остана нито един.
17. А Сисара избяга пеш до шатрата на Яил, жената на кенееца Хевер, защото между асорския цар Явин и дома на кенееца Хевер имаше мир.
18. И Яил излезе да посрещне Сисара и му каза: Отбий се, господарю мой, отбий се при мен, не се бой. И той се отби при нея в шатрата и тя го покри с черга.
19. Тогава той й каза: Дай ми, моля те, малко вода да пия, защото съм жаден. И тя развърза меха с мляко, даде му да пие и го покри.
20. И той й каза: Застани на входа на шатрата и ако дойде някой и те попита, и каже: Има ли някой тук? — ти кажи: Никой.
21. Тогава Яил, жената на Хевер, взе един кол от шатрата, взе и чук в ръката си, и отиде тихо при него и заби кола в слепоочието му, така че се заби в земята, понеже беше заспал дълбоко и беше изтощен. Така той умря.
22. И ето, Варак гонеше Сисара и Яил излезе да го посрещне и му каза: Ела и ще ти покажа мъжа, когото търсиш. И когато той влезе при нея, ето, Сисара лежеше мъртъв и колът беше в слепоочието му.
23. Така в онзи ден Бог покори ханаанския цар Явин пред израилевите синове.
24. И ръката на израилевите синове притискаше все повече и повече ханаанския цар Явин, докато унищожиха ханаанския цар Явин.

Глава 5

1. А Девора и Варак, синът на Авиноам, пяха в онзи ден и казваха:
2. Затова, че водачи поведоха в Израил, затова, че народът излезе доброволно, славете ГОСПОДА!
3. Чуйте, царе! Дайте ухо, първенци! Ще пея аз, на ГОСПОДА ще пея аз; ще пея псалми на ГОСПОДА, Израилевия Бог!
4. ГОСПОДИ, когато Ти излезе от Сиир, когато тръгна от полето на Едом, се разтресе земята и закапа небето, и облаците изляха вода.
5. Планините се разтопиха пред присъствието на ГОСПОДА; този Синай — пред присъствието на ГОСПОДА, Израилевия Бог.
6. В дните на Самегар, сина на Анат, в дните на Яил, пътищата опустяха и пътниците вървяха по криви пътеки.
7. Не останаха водачи в Израил, не останаха, докато станах аз, Девора, станах майка в Израил.
8. Избраха си нови богове; тогава в портите настана война. Виждаше ли се щит или копие между четиридесет хиляди в Израил?
9. Сърцето ми е устремено към началниците на Израил, които излязоха доброволно заедно с народа. Славете ГОСПОДА!
10. Вие, които яздите на бели магарици, вие, които седите на меки килими и които вървите по пътя, пейте!
11. Далеч от шума на стрелците, сред места за водопой, там те да прославят праведните дела на ГОСПОДА, праведните дела за Неговите водачи в Израил. Тогава ГОСПОДНИЯТ народ слезе при портите.
12. Събуди се, събуди се, Девора! Събуди се, събуди се, изпей песен! Стани, Варак, и отведи пленниците си, сине Авиноамов!
13. Тогава слязоха, остатъкът от народа срещу благородните; ГОСПОД слезе за мен срещу могъщите.
14. Които са от корена на Ефрем, слязоха против Амалик. След теб, Вениамине, с твоя народ, от Махир слязоха водачите и от Завулон онези, които носят жезъла на книжника.
15. И първенците на Исахар бяха с Девора — Исахар като Варак — спуснаха се в долината по неговите стъпки. При потоците на Рувим се вземаха велики сърдечни решения.
16. Защо си седнал между кошарите да слушаш свиренето за стадата? При потоците на Рувим имаше велики сърдечни размисли.
17. Галаад почиваше отвъд Йордан. А защо остана Дан на корабите? Асир остана на брега и почиваше край заливите си.
18. Завулон беше народ, който изложи живота си на смърт, също и Нефталим, по височините на полето.
19. Дойдоха царе и воюваха; тогава ханаанските царе воюваха в Таанах, до водите на Магедон; сребърни трофеи не взеха.
20. От небето воюваха, звездите от пътищата си воюваха срещу Сисара.
21. Потокът Кисон ги помете, древният поток, потокът Кисон. Потъпкала си силните, душо моя!
22. Тогава затропаха конските копита от препускането, препускането на силните им.
23. Кълнете Мироз, каза Ангелът ГОСПОДЕН, горчиво прокълнете жителите му, защото не дойдоха на помощ на ГОСПОДА, на помощ на ГОСПОДА против силните.
24. Най-благословена между жените е Яил, жената на кенееца Хевер; най-благословена е тя от жените в шатри.
25. Той поиска вода, тя му даде мляко, във великолепна чаша му донесе каймак.
26. Простря ръката си към кола, десницата си към чука на работниците; удари Сисара, смаза главата му, разби и прониза слепоочието му.
27. При краката й се повали той, падна, просна се; при краката й се повали той, падна; където

се повали, там и падна мъртъв.
28. Майката на Сисара поглеждаше през прозореца и викаше през решетката: Защо се бави да дойде колесницата му? Защо закъсняват стъпките на колесницата му?
29. Нейните мъдри княгини й отговаряха, да, и тя отново си повтаряше сама:
30. Не намират ли и не делят ли плячка — по девойка, по две девойки на всеки мъж, на Сисара плячка от шарени дрехи, плячка от шарени везани дрехи, шарени дрехи от двойна везба на шията на грабителя?
31. Така да погинат всичките Ти врагове, ГОСПОДИ! А онези, които Го любят, да бъдат, както слънцето изгрява в пълната си сила! И земята имаше спокойствие четиридесет години.

Глава 6

1. И израилевите синове пак вършиха зло пред ГОСПОДА и ГОСПОД ги предаде в ръката на Мадиам за седем години.
2. И ръката на Мадиам взе надмощие над Израил. Заради мадиамците израилевите синове си направиха скалните дупки в планините и пещерите, и непристъпните места.
3. И когато Израил посееше, мадиамците идваха с амаличаните и източните жители и излизаха срещу тях.
4. И се разполагаха на стан срещу тях и унищожаваха реколтата на земята чак до Газа, и не оставяха храна за Израил, нито дребен добитък, нито говедо, нито магаре.
5. Защото идваха с добитъка си и с шатрите си и нахлуваха многобройни като скакалци; и те, и камилите им бяха безброй; и навлизаха в земята, за да я опустошават.
6. И Израил обедня много заради мадиамците и израилевите синове извикаха към ГОСПОДА.
7. И когато израилевите синове извикаха към ГОСПОДА заради мадиамците,
8. ГОСПОД изпрати до израилевите синове един пророк и той им каза: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Аз ви изведох от Египет и ви изведох от дома на робството;
9. и ви избавих от ръката на египтяните и от ръката на всичките ви потисници, и ги изгоних пред вас, и ви дадох земята им.
10. И ви казах: Аз съм ГОСПОД, вашият Бог; да не се боите от боговете на аморейците, в чиято земя живеете. Но вие не послушахте гласа Ми.
11. И Ангелът ГОСПОДЕН дойде и седна под дъба, който беше в Офра, който принадлежеше на авиезереца Йоас. А синът му Гедеон тъкмо чукаше жито в лина, за да го скрие от мадиамците.
12. И Ангелът ГОСПОДЕН му се яви и му каза: ГОСПОД е с теб, силни и храбри!
13. А Гедеон му каза: Моля те, Господи, ако ГОСПОД е с нас, защо ни постигна всичко това? И къде са всичките Му чудеса, за които бащите ни ни разказваха и говореха: Не ни ли изведе ГОСПОД от Египет? Но сега ГОСПОД ни е оставил и ни е предал в ръката на мадиамците.
14. А ГОСПОД се обърна към него и каза: Иди с тази твоя сила, и ще освободиш Израил от ръката на Мадиам. Не те ли изпратих Аз?
15. А той Му каза: Моля те, Господи! Как да освободя аз Израил? Ето, родът ми е най-слабият в Манасия и аз съм най-малкият в бащиния си дом.
16. И ГОСПОД му каза: Аз непременно ще бъда с теб и ще разбиеш мадиамците като един човек.
17. И той Му каза: Сега ако съм намерил благоволение пред Теб, покажи ми знамение, че Ти си, който говориш с мен!
18. Моля Те, не си отивай оттук, докато не дойда при Теб и не изнеса приноса си и не го положа пред Теб! И Той му каза: Ще чакам, докато се върнеш.
19. И Гедеон влезе и приготви едно яре и безквасен хляб от една ефа брашно. Месото сложи в кошница, а бульона в гърне и ги изнесе при него под дъба, и Му ги представи.
20. И Божият Ангел му каза: Вземи месото и безквасния хляб и ги сложи на тази скала, а бульона излей. И той направи така.
21. И Ангелът ГОСПОДЕН простря края на жезъла, който беше в ръката Му, и докосна месото и безквасния хляб; и от скалата излезе огън и изгори месото и безквасния хляб. После Ангелът ГОСПОДЕН си отиде отпред очите му.
22. Тогава Гедеон видя, че беше Ангелът ГОСПОДЕН и Гедеон каза: Горко ми, Господи БОЖЕ — защото видях Ангела ГОСПОДЕН лице в лице!
23. А ГОСПОД му каза: Мир на теб! Не се бой, няма да умреш.
24. Тогава Гедеон издигна там олтар на ГОСПОДА и го нарече ГОСПОД е мир. И той е в Офра на авиезерците и до днес.
25. И в същата нощ ГОСПОД му каза: Вземи младия бик на баща си, втория бик, седемгодишния, и събори олтара на Ваал, който е на баща ти, и съсечи ашерата, която е при него;

26. и издигни олтар на ГОСПОДА, своя Бог, на върха на тази скала според наредбата, и вземи втория бик, и принеси всеизгаряне с дървата на ашерата, която ще съсечеш.
27. И Гедеон взе десет мъже от слугите си и направи, както ГОСПОД му каза. Но понеже се боеше от бащиния си дом и от градските мъже да го направи през деня, направи го през нощта.
28. А когато градските мъже станаха рано сутринта, ето, олтарът на Ваал беше съборен и ашерата, която беше до него — съсечена, и вторият бик беше принесен във всеизгаряне на издигнатия олтар.
29. И те си казаха един на друг: Кой е направил това? И като разследваха и разпитаха, се каза: Гедеон, синът на Йоас, е направил това.
30. Тогава градските мъже казаха на Йоас: Изведи сина си, за да умре, понеже е съборил олтара на Ваал и понеже е съсякъл ашерата, която беше до него.
31. А Йоас каза на всички, които стояха срещу него: Вие ли ще защитите Ваал? Или вие ли ще го избавите? Който го защити, да бъде умъртвен до сутринта. Ако е бог, нека сам се защити, след като Гедеон е съборил олтара му.
32. Затова в онзи ден го нарекоха Ероваал, като казаха: Ваал да се защити срещу него, след като е съборил олтара му.
33. Тогава целият Мадиам и Амалик и източните жители се събраха заедно и преминаха Йордан, и се разположиха на стан в долината Езраел.
34. А ГОСПОДНИЯТ Дух дойде върху Гедеон и той наду тръбата, и авиезерците се събраха след него.
35. И той изпрати пратеници до целия Манасия, който също се събра след него. Изпрати пратеници и до Асир, Завулон и Нефталим и те дойдоха да ги посрещнат.
36. И Гедеон каза на Бога: Ако ще освободиш Израил чрез ръката ми, както каза,
37. ето, аз ще сложа на хармана руно вълна; ако има роса само на руното, а по цялата земя е сухо, тогава ще позная, че ще освободиш Израил чрез ръката ми, както каза.
38. Така и стана. И на другата сутрин стана рано и изстиска руното, и изцеди росата от руното — пълна чаша с вода.
39. И Гедеон каза на Бога: Да не пламне гневът Ти против мен, но нека говоря само още веднъж: моля Те, нека да проверя само още веднъж с руното! Нека сега бъде сухо само върху руното, а по цялата земя нека има роса.
40. И Бог направи така през онази нощ — беше сухо само върху руното, а по цялата земя имаше роса.

Глава 7

1. Тогава Ероваал, който е Гедеон, и целият народ, който беше с него, станаха рано и се разположиха на стан при кладенеца Арод; а станът на мадиамците беше на север от него, при хълма Море, в долината.
2. И ГОСПОД каза на Гедеон: Народът, който е с теб, е прекалено много, за да предам мадиамците в ръката му — да не би Израил да се възгордее против Мен и да каже: Моята ръка ме избави!
3. Затова сега ела, провъзгласи на всеослушание пред народа и кажи: Който се страхува и трепери, да се върне и да си отиде от планината Галаад! И двадесет и две хиляди души се върнаха, а десет хиляди останаха.
4. И ГОСПОД каза на Гедеон: Народът пак е много. Заведи ги долу при водата и там ще ти ги пречистя. И за когото ти кажа: Този да отиде с теб! — той да отиде; а за когото ти кажа: Този да не отива с теб! — той да не отива.
5. И той заведе народа долу при водата. И ГОСПОД каза на Гедеон: Всеки, който полочи от водата с езика си, както лочи куче, него да поставиш отделно, също и всеки, който коленичи на коленете си, за да пие.
6. И броят на онези, които полочиха, с ръката си на устата си, беше триста мъже; а целият останал народ коленичи на коленете си, за да пие вода.
7. И ГОСПОД каза на Гедеон: Чрез тристата мъже, които полочиха, ще ви избавя и ще предам Мадиам в ръката ти; а целият останал народ нека си отиде, всеки на мястото си.
8. И те взеха със себе си храната на народа и тръбите му. И той отпрати всичките израилеви мъже, всеки в шатрите му, и задържа само тристата мъже. А мадиамският стан беше под него в долината.
9. И същата тази нощ ГОСПОД му каза: Стани, слез в стана, защото го предадох в ръката ти.
10. Но ако те е страх да слезеш, слез в стана със слугата си Фура,
11. и ще чуеш какво говорят; и след това ръцете ти ще се укрепят, за да слезеш в стана. И той слезе със слугата си Фура до крайната стража на стана.
12. А мадиамците и амаличаните, и всичките източни жители лежаха в долината, многобройни като скакалци; и камилите им бяха безброй, като пясъка на морския бряг по множество.
13. И когато Гедеон дойде, ето, един човек разказваше сън на другаря си и каза: Ето, сънувах сън, и ето, една пита от ечемичен хляб се търкулна в мадиамския стан и дойде до шатъра, и го удари така че падна; и го обърна с краката нагоре и шатърът се срина.
14. А другарят му отговори и каза: Това не е нищо друго, освен мечът на Гедеон, сина на Йоас, един израилтянин; Бог е предал Мадиам и целия стан в ръката му.
15. И когато Гедеон чу разказа на съня и тълкуването му, той се поклони. И се върна в израилевия стан и каза: Станете, защото ГОСПОД предаде стана на Мадиам в ръката ви.
16. И раздели тристата мъже на три части и даде тръби в ръката на всички тях и празни гърнета с факли в гърнетата.
17. И им каза: Гледайте мен и правете същото; и ето, когато дойда до края на стана, правете каквото правя аз.
18. Когато надуя тръбата, аз и всички, които са с мен, тогава и вие надуйте тръбите от всички страни на стана и викнете: За ГОСПОДА и за Гедеон!
19. И Гедеон и стоте мъже, които бяха с него, дойдоха до края на стана в началото на средната нощна стража, точно когато бяха поставили стражата; и те надуха тръбите и строшиха гърнетата, които бяха в ръката им.
20. Тогава и трите части засвириха с тръбите и строшиха гърнетата, и държаха факлите в лявата си ръка, а тръбите в дясната си ръка, за да тръбят, и викаха: Меч за ГОСПОДА и за Гедеон!
21. И всеки застана на мястото си около стана; и целият стан се разтича и викаха, и бягаха.
22. А когато надуха тристата тръби, ГОСПОД обърна меча на всеки човек против другаря му в

целия стан; и войската избяга до Ветасета към Цererат, до границата на Авел-Меола, при Тават.
23. И израилевите мъже от Нефталим, от Асир и от целия Манасия се събраха и преследваха Мадиам.
24. И Гедеон изпрати пратеници по цялата хълмиста земя на Ефрем да кажат: Слезте срещу Мадиам и отнемете от тях водоемите до Вет-Вара и Йордан. Тогава всичките мъже от Ефрем се събраха и им отнеха водоемите до Вет-Вара и Йордан.
25. И плениха двамата владетели на Мадиам — Орив и Зив; и убиха Орив при скалата Орив, а Зив убиха при лина Зив. И преследваха Мадиам и донесоха главите на Орив и Зив на Гедеон оттатък Йордан.

Глава 8

1. А мъжете от Ефрем му казаха: Какво е това, което ни направи ти, като не ни повика, когато отиде да воюваш против Мадиам? И много се караха с него.
2. А той им каза: Какво съм извършил сега аз в сравнение с вас? Пабиръкът на Ефрем не е ли по-добър от гроздобера на Авиезер?
3. Във вашите ръце Бог предаде владетелите на Мадиам — Орив и Зив. И какво съм могъл да извърша аз в сравнение с вас? Тогава гневът им се отвърна от него, когато той каза това нещо.
4. После Гедеон дойде при Йордан и го премина, той и тристата мъже, които бяха с него; бяха изтощени, но още преследваха врага.
5. И той каза на сокхотските мъже: Моля ви, дайте няколко хляба на народа, който ме следва, защото са изтощени, а аз гоня мадиамските царе Зевей и Салмана.
6. А сокхотските началници му казаха: Ръцете на Зевей и на Салмана в ръката ти ли са вече, че да дадем хляб на войската ти?
7. А Гедеон каза: Затова, когато ГОСПОД предаде Зевей и Салмана в ръката ми, аз ще разкъсам плътта ви с тръните на пустинята и с бодилите!
8. И се изкачи оттам във Фануил и им говори по същия начин; но и фануилските мъже му отговориха така, както бяха отговорили сокхотските мъже.
9. Тогава той също говори на фануилските мъже и каза: Когато се върна в мир, ще съборя тази кула!
10. А Зевей и Салмана бяха в Каркор и войските им с тях, около петнадесет хиляди души, всички, които бяха останали от цялата войска на източните жители; защото падналите бяха сто и двадесет хиляди мъже, които теглеха меч.
11. И Гедеон се изкачи по пътя на онези, които живееха в шатри, на изток от Нова и Йогвея и разби войската, докато войската се чувстваше в безопасност.
12. А Зевей и Салмана побягнаха и той ги гони, и хвана двамата мадиамски царе Зевей и Салмана, и разби цялата войска.
13. Тогава Гедеон, синът на Йоас, се върна от войната от възвишението Херес.
14. И хвана един младеж от сокхотските мъже и го разпита. И той му написа имената на началниците на Сокхот и старейшините му, седемдесет и седем мъже.
15. И той дойде при сокхотските мъже и каза: Ето тук Зевей и Салмана, за които ми се подиграхте и казахте: Ръцете на Зевей и Салмана в ръката ти ли са вече, че да дадем хляб на изтощените ти мъже?
16. И взе старейшините на града и тръни от пустинята и бодили и наказа с тях сокхотските мъже.
17. После събори кулата на Фануил и изби градските мъже.
18. И каза на Зевей и Салмана: Какви бяха онези мъже, които убихте в Тавор? А те отговориха: Като теб, такива бяха; всеки приличаше на царски син.
19. А той каза: Това бяха братята ми, синовете на майка ми. Жив е ГОСПОД — ако ги бяхте оставили живи, нямаше да ви убия!
20. И каза на Етер, първородния си: Стани, убий ги! Но младежът не изтегли меча си, защото се страхуваше, понеже беше още младеж.
21. А Зевей и Салмана казаха: Стани ти и ни нападни, защото какъвто е човекът, такава е и силата му. И Гедеон стана и уби Зевей и Салмана, и взе полумесеците, които бяха на вратовете на камилите им.
22. Тогава израилевите мъже казаха на Гедеон: Владей над нас — и ти, и синът ти, и синът на сина ти — защото ни освободи от ръката на Мадиам!
23. А Гедеон им каза: Няма аз да владея над вас, нито синът ми ще владее над вас; ГОСПОД ще владее над вас.
24. И Гедеон им каза: Ще ви помоля една молба: нека всеки от вас ми даде обиците от

плячката си; защото те имаха златни обици, понеже бяха исмаиляни.
25. А те отговориха: Ще ти дадем на драго сърце. И постлаха една дреха и всеки хвърляше в нея обиците от плячката си.
26. И теглото на златните обици, които той поиска, беше хиляда и седемстотин сикъла злато, освен полумесеците, медальоните и пурпурните дрехи, които бяха на мадиамските царе, и освен огърлиците, които бяха на вратовете на камилите им.
27. И Гедеон направи от тях ефод и го постави в града си, в Офра. И там целият Израил блудства след него; и той стана примка за Гедеон и за дома му.
28. Така Мадиам беше покорен пред израилевите синове и вече не надигна глава. И в дните на Гедеон земята имаше спокойствие в продължение на четиридесет години.
29. И Ероваал, синът на Йоас, отиде и живя в дома си.
30. А Гедеон имаше седемдесет сина, които бяха излезли от семенниците му, защото имаше много жени.
31. Също и наложницата му, която беше в Сихем, му роди син, когото той нарече Авимелех.
32. И Гедеон, синът на Йоас, умря в дълбока старост и беше погребан в гроба на баща си Йоас, в Офра на авиезерците.
33. И щом Гедеон умря, израилевите синове отново блудстваха с ваалимите и направиха Ваалверит свой бог.
34. И израилевите синове не си спомниха ГОСПОДА, своя Бог, който ги беше избавил от ръцете на всичките им врагове отвсякъде.
35. И не оказаха милост на дома на Ероваал, който е Гедеон, според цялото добро, което той беше направил на Израил.

Глава 9

1. И Авимелех, синът на Ероваал, отиде в Сихем при братята на майка си и говори с тях и с целия род на бащиния дом на майка си и каза:
2. Говорете, моля ви, на всеослушание пред всичките сихемски мъже: Кое е по-добре за вас — да владеят над вас седемдесет мъже, всичките синове на Ероваал, или да владее над вас един мъж? Спомнете си също, че аз съм ваша кост и ваша плът.
3. И братята на майка му говориха за него на всеослушание пред всичките сихемски мъже всички тези думи; и сърцата им се наклониха към Авимелех, защото си казаха: Той е наш брат.
4. И те му дадоха седемдесет сребърни сикъла от храма на Ваалверит, с които Авимелех нае безчестни и несериозни мъже и те го последваха.
5. И той отиде в бащиния си дом в Офра и изби върху един камък братята си, синовете на Ероваал, седемдесет души. Но най-малкият син на Ероваал, Йотам, оцеля, защото се скри.
6. И всичките сихемски мъже, целият милов дом се събраха и отидоха, и направиха Авимелех цар до дъба при стълба, който беше в Сихем.
7. И когато казаха на Йотам, той отиде и застана на върха на хълма Гаризим, и издигна гласа си, и извика и им каза: Послушайте ме, сихемски мъже, за да ви послуша и Бог.
8. Веднъж дърветата отишли да помажат цар над себе си и казали на маслината: Царувай над нас!
9. Но маслината им отговорила: Да оставя ли тлъстината си, с която чрез мен почитат Бога и хората, за да ида да се вея над дърветата?
10. Тогава дърветата казали на смокинята: Ела ти, царувай над нас!
11. А смокинята им казала: Да оставя ли аз сладостта си и добрия си плод, за да ида да се вея над дърветата?
12. После дърветата казали на лозата: Ела ти, царувай над нас!
13. А лозата им казала: Да оставя ли аз новото си вино, което весели Бога и хората, за да ида да се вея над дърветата?
14. Тогава всичките дървета казали на тръна: Ела ти, царувай над нас!
15. И трънът казал на дърветата: Ако вие наистина ме помазвате за цар над вас, елате и се подслонете под сянката ми; но ако не, нека излезе огън от тръна и да погълне ливанските кедри!
16. Затова сега, ако сте постъпили вярно и честно, като сте поставили Авимелех за цар, и ако сте се отнесли добре с Ероваал и дома му, и ако сте му сторили както заслужава —
17. защото баща ми воюва за вас и изложи на опасност живота си, и ви избави от ръката на Мадиам,
18. а днес вие се вдигнахте срещу бащиния ми дом и убихте върху камък синовете му, седемдесет мъже, и поставихте Авимелех, сина на слугинята му, за цар над сихемските мъже, защото ви е брат —
19. и така, ако сте постъпили днес вярно и честно с Ероваал и дома му, то радвайте се на Авимелех и нека и той се радва на вас!
20. Но ако не, нека да излезе огън от Авимелех и да погълне сихемските мъже и миловия дом; и нека да излезе огън от сихемските мъже и от миловия дом и да погълне Авимелех!
21. И Йотам се спусна и избяга и отиде във Вир, и живееше там от страх заради брат си Авимелех.
22. И Авимелех владя над Израил три години.
23. И Бог изпрати зъл дух между Авимелех и сихемските мъже; и сихемските мъже постъпиха невярно към Авимелех,
24. за да дойде върху него насилието, извършено над седемдесетте сина на Ероваал, и кръвта им да се върне върху брат им Авимелех, който ги изкла, и върху сихемските мъже, които подкрепиха ръцете му, за да изколи братята си.
25. И сихемските мъже поставиха засади срещу него по върховете на планините и ограбваха

всички, които минаваха край тях по пътя; и това се каза на Авимелех.
26. И Гаал, синът на Евед, дойде с братята си и премина в Сихем, и сихемските мъже му се довериха.
27. И излязоха на полето и обраха лозята си, и стъпкаха гроздето, и си устроиха празник; и отидоха в дома на бога си и ядоха, и пиха, и проклеха Авимелех.
28. Тогава Гаал, синът на Евед, каза: Кой е Авимелех и кой е Сихем, че да му слугуваме? Не е ли той син на Ероваал и не е ли Зевул неговият настойник? Слугувайте на мъжете на Емор, бащата на Сихем; а на него защо да слугуваме?
29. Само ако имах този народ под ръката си, щях да изгоня Авимелех! И каза на Авимелех: Умножи войската си и излез!
30. И когато Зевул, управителят на града, чу думите на Гаал, сина на Евед, гневът му пламна.
31. И изпрати тайно пратеници до Авимелех да кажат: Ето, Гаал, синът на Евед, и братята му са дошли в Сихем; и ето, те повдигат града против теб.
32. Затова стани през нощта, ти и народът, който е с теб, и залегни в засада на полето.
33. И на сутринта, веднага щом изгрее слънцето, стани рано и нападни града; и ето, когато той и народът, който е с него, излязат срещу теб, направи му, каквото можеш.
34. И така, Авимелех и целият народ, който беше с него, станаха през нощта и залегнаха на четири части в засада против Сихем.
35. А Гаал, синът на Евед, излезе и застана при входа на градската порта. Тогава Авимелех и народът, който беше с него, станаха от засадата.
36. И Гаал видя народа и каза на Зевул: Ето, народ слиза от върховете на планините. А Зевул му каза: Сянката на планините ти се вижда като народ.
37. А Гаал говори пак и каза: Ето, народ слиза от височината на местността и една част идва покрай дъба на гадателите.
38. Тогава Зевул му каза: Къде ти е сега хвалбата, с която каза: Кой е Авимелех, че да му слугуваме? Не е ли това народът, когото ти презря? Излез сега и се бий с него!
39. Тогава Гаал излезе начело на сихемските мъже и се би с Авимелех.
40. И Авимелех го подгони и той побягна пред него; и мнозина паднаха смъртно ранени чак до входа на портата.
41. И Авимелех остана в Арума, а Зевул изгони Гаал и братята му, за да не останат в Сихем.
42. И на следващия ден народът излезе на полето и това се съобщи на Авимелех.
43. И той взе хората си и ги раздели на три части, и залегна в засада на полето; и погледна, и ето, народът излизаше от града; и стана срещу тях и ги нападна.
44. И Авимелех и частите, които бяха с него, се спуснаха напред и застанаха на входа на градската порта; а двете части нападнаха всички, които бяха на полето, и ги избиха.
45. И Авимелех се би против града през целия ден и превзе града, и изби народа, който беше в него; и срина града до основи и го посипа със сол.
46. А когато всичките жители на сихемската кула чуха това, те влязоха в укреплението на храма на бога си Верит.
47. И на Авимелех се съобщи, че всичките жители на сихемската кула са се събрали.
48. Тогава Авимелех се изкачи на планината Салмон, той и целият народ, който беше с него; и Авимелех взе брадва в ръката си и отсече клон от дърветата, и го вдигна, и го сложи на рамото си. И каза на народа, който беше с него: Каквото видяхте, че направих аз, побързайте да направите като мен.
49. И всичките хора също отсякоха всеки клона си и последваха Авимелех, сложиха ги на укреплението и над тях запалиха укреплението, така че всичките хора от сихемската кула умряха — около хиляда мъже и жени.
50. После Авимелех отиде в Тевес и се разположи на стан против Тевес, и го превзе.
51. Но в града имаше здрава кула и всичките мъже и жени, и всичките градски жители избягаха там и се затвориха; и се изкачиха на покрива на кулата.
52. А Авимелех дойде до кулата и се би срещу нея; и се приближи до входа на кулата, за да го

изгори с огън.
53. Но една жена хвърли един горен воденичен камък върху главата на Авимелех и му разби черепа.
54. Тогава той бързо извика към младежа, своя оръженосец, и му каза: Извади меча си и ме убий, за да не кажат за мен: Жена го уби! И младежът му го прободе и той умря.
55. А когато израилевите мъже видяха, че Авимелех беше мъртъв, те се разотидоха всеки на мястото си.
56. Така Бог върна злото на Авимелех, което беше сторил на баща си, като уби седемдесетте си братя.
57. И Бог върна цялото зло на сихемските мъже върху главите им и проклятието на Йотам, сина на Ероваал, дойде върху тях.

Глава 10

1. А след Авимелех се издигна да избави Израил един мъж от Исахар — Тола, син на Фуя, син на Додо; той живееше в Самир в хълмистата земя на Ефрем.
2. И той съди Израил двадесет и три години. И умря и беше погребан в Самир.
3. А след него се издигна Яир, галаадецът; той съди Израил двадесет и две години.
4. А той имаше тридесет сина, които яздеха на тридесет магаренца и имаха тридесет града; те се наричат и до днес селищата на Яир, които са в галаадската земя.
5. И Яир умря и беше погребан в Камон.
6. После израилевите синове пак вършиха зло пред ГОСПОДА и служеха на ваалимите и на астартите, на боговете на Арам, на боговете на Сидон, на боговете на Моав, на боговете на синовете на Амон и на боговете на филистимците; и оставиха ГОСПОДА и не Му служеха.
7. И гневът на ГОСПОДА пламна против Израил и Той ги продаде в ръката на филистимците и в ръката на синовете на Амон.
8. От тази година те измъчваха и потискаха израилевите синове осемнадесет години — всичките израилеви синове, които бяха оттатък Йордан в земята на аморейците, която е в Галаад.
9. И синовете на Амон преминаха Йордан, за да воюват и против Юда, и против Вениамин, и против ефремовия дом. Така Израил беше крайно притеснен.
10. И израилевите синове извикаха към ГОСПОДА и казаха: Съгрешихме против Теб, защото оставихме нашия Бог и служихме на ваалимите!
11. А ГОСПОД каза на израилевите синове: Не ви ли избавих от египтяните, от аморейците, от синовете на Амон и от филистимците?
12. И когато сидонците, амаличаните и маонците ви притесняваха, вие извикахте към Мен и Аз ви избавих от ръката им.
13. Но вие Ме оставихте и служихте на други богове, затова няма да ви избавям повече.
14. Идете и викайте към боговете, които сте си избрали; нека те ви избавят във времето на бедствието ви!
15. А израилевите синове казаха на ГОСПОДА: Съгрешихме; направи ни каквото Ти се вижда добро; само, молим Те, избави ни днес!
16. И ??е отмахнаха отсред себе си чуждите богове и служиха на ГОСПОДА; и душата Му повече не можеше да търпи окаяността на Израил.
17. И синовете на Амон се събраха и се разположиха на стан в Галаад, а израилевите синове се събраха и се разположиха на стан в Масфа.
18. И народът и галаадските водачи си казаха един на друг: Кой е мъжът, който ще започне да се бие със синовете на Амон? Той ще стане глава над всичките галаадски жители.

Глава 11

1. А галаадецът Ефтай беше храбър воин. Той беше син на блудница; а бащата на Ефтай беше Галаад.
2. А жената на Галаад му роди синове; и когато синовете на жената пораснаха, те изгониха Ефтай и му казаха: Ти няма да наследиш в бащиния ни дом, защото си син на друга жена.
3. И Ефтай избяга от братята си и живееше в земята Тов; и при Ефтай се събираха безчестни мъже и излизаха с него.
4. И след известно време синовете на Амон излязоха да се бият срещу Израил.
5. И когато синовете на Амон излязоха да се бият срещу Израил, галаадските старейшини отидоха да доведат Ефтай от земята Тов.
6. И казаха на Ефтай: Ела и ни стани водач, за да се бием срещу синовете на Амон!
7. Тогава Ефтай каза на галаадските старейшини: Не сте ли вие, които ме намразихте и ме изгонихте от бащиния ми дом? Защо сте дошли при мен сега, когато сте в беда?
8. А галаадските старейшини казаха на Ефтай: Затова се върнахме сега при теб, за да дойдеш с нас и да се биеш срещу синовете на Амон, и да станеш глава над всичките галаадски жители.
9. Тогава Ефтай каза на галаадските старейшини: Ако ме върнете обратно, за да се бия срещу синовете на Амон, и ГОСПОД ги предаде пред мен, ще стана ли глава над вас?
10. И галаадските старейшини казаха на Ефтай: ГОСПОД е свидетел между нас, че непременно ще направим, както си казал!
11. Тогава Ефтай отиде с галаадските старейшини и народът го постави за глава и началник над себе си. И Ефтай изговори всичките си думи пред ГОСПОДА в Масфа.
12. И Ефтай изпрати пратеници до царя на синовете на Амон да кажат: Какво има между мен и теб, че си дошъл против мен да се биеш срещу земята ми?
13. И царят на синовете на Амон отговори на пратениците на Ефтай: Понеже Израил отне земята ми, когато дойде от Египет — от Арнон до Явок и до Йордан; затова сега върни тези земи с мир.
14. И Ефтай отново изпрати пратеници до царя на синовете на Амон
15. да му кажат: Така казва Ефтай: Израил не е отнел моавската земя, нито земята на синовете на Амон.
16. А когато Израил излезе от Египет и вървеше през пустинята към Червеното море, и беше дошъл в Кадис,
17. тогава Израил изпрати пратеници до едомския цар да кажат: Нека премина, моля те, през земята ти. Но едомският цар не послуша. Изпратиха и до моавския цар, но и той не склони. Затова Израил остана в Кадис.
18. Тогава Израил мина през пустинята и обиколи едомската земя и моавската земя, и дойде откъм изгрев слънце до моавската земя, и се разположи на стан оттатък Арнон, но не влезе в областта на Моав, защото Арнон беше границата на Моав.
19. И Израил изпрати пратеници до аморейския цар Сион, царя на Есевон, и Израил му каза: Моля те, нека преминем през земята ти до нашето място.
20. Но Сион не се довери на Израил да го пусне да мине през областта му и Сион събра целия си народ и се разположи на стан в Яса, и воюва срещу Израил.
21. И ГОСПОД, Израилевият Бог, предаде Сион и целия му народ в ръката на Израил и те ги разбиха. Така Израил завладя цялата земя на аморейците, които живееха в онази земя.
22. Така те завладяха цялата област на аморейците, от Арнон до Явок, и от пустинята чак до Йордан.
23. И сега, след като ГОСПОД, Израилевият Бог, е изгонил аморейците отпред Своя народ Израил, ти ли ще го изгониш?
24. Няма ли да притежаваш онова, което твоят бог Хамос ти дава да притежаваш? Така и ние ще притежаваме земята на всекиго, когото ГОСПОД, нашият Бог, изгонва отпред нас.

25. И сега, да не би ти да си по-добър от моавския цар Валак, сина на Сепфор? Спорил ли е той някога с Израил, или воювал ли е някога срещу него?
26. Докато Израил живееше триста години в Есевон и селата му, в Ароир и селата му и във всичките градове по бреговете на Арнон, защо не си ги взехте обратно през това време?
27. И не аз съм съгрешил против теб, а ти ми правиш зло, като воюваш срещу мен. Нека ГОСПОД, Съдията, да отсъди днес между израилевите синове и синовете на Амон!
28. Но царят на синовете на Амон не послуша думите, които Ефтай му изпрати.
29. Тогава ГОСПОДНИЯТ Дух беше на Ефтай и той мина през Галаад и Манасия, мина и през Масфа Галаадска, и от Масфа Галаадска излезе срещу синовете на Амон.
30. И Ефтай направи обрек пред ГОСПОДА и каза: Ако наистина предадеш синовете на Амон в ръката ми,
31. тогава онова, което излезе от вратата на дома ми да ме посрещне, когато се върна с мир от синовете на Амон, да бъде на ГОСПОДА, и аз ще го принеса като всеизгаряне!
32. Така Ефтай излезе срещу синовете на Амон, за да се бие срещу тях, и ГОСПОД ги предаде в ръката му.
33. И той им нанесе много голямо поражение от Ароир до прохода на Минит, двадесет града, и до Авел-Керамим. Така синовете на Амон бяха покорени пред израилевите синове.
34. И когато Ефтай дойде до къщата си в Масфа, ето, дъщеря му излизаше да го посрещне с тимпанчета и танци; а тя беше единствената му, освен нея той нямаше нито син, нито дъщеря.
35. И като я видя, той раздра дрехите си и каза: Горко ми, дъще моя! Ти ме съкруши! Ти си сред онези, които ми причиняват скръб! Защото дадох дума пред ГОСПОДА и не мога да си я взема обратно.
36. А тя му каза: Татко мой, ако си дал дума пред ГОСПОДА, стори с мен според каквото е излязло от устата ти, понеже ГОСПОД ти е дал възмездие над враговете ти, синовете на Амон.
37. И каза на баща си: Нека ми се направи това нещо: остави ме два месеца, за да ида и да ходя по планините, и да оплача девствеността си — аз и другарките ми.
38. И той каза: Иди. И я пусна за два месеца. И тя отиде с другарките си и оплака девствеността си по планините.
39. И в края на двата месеца тя се върна при баща си, и той стори с нея според обрека, който беше направил. А тя не беше познала мъж. И това стана обичай в Израил:
40. всяка година израилевите дъщери ходят да оплакват дъщерята на галаадеца Ефтай по четири дни в годината.

Глава 12

1. Тогава мъжете от Ефрем се събраха и тръгнаха на север и казаха на Ефтай: Ти защо премина да се биеш срещу синовете на Амон и не ни повика да дойдем с теб? Ще изгорим къщата ти отгоре ти с огън!
2. А Ефтай им каза: Аз и народът ми бяхме в голяма борба със синовете на Амон; и аз ви повиках, но вие не ме избавихте от ръката им.
3. И когато видях, че няма да ме избавиш, взех живота си в ръката си и преминах срещу синовете на Амон, и ГОСПОД ги предаде в ръката ми. Защо сте дошли днес срещу мен, за да се биете с мен?
4. И Ефтай събра всичките галаадски мъже и се би срещу Ефрем и галаадските мъже разбиха Ефрем, защото те казаха: Бежанци от Ефрем сте вие, галаадци, живеещи сред Ефрем и сред Манасия!
5. И галаадците плениха бродовете на Йордан срещу Ефрем. И когато някой от ефремските бежанци кажеше: Оставете ме да премина! — тогава галаадските мъже му казваха: Ти ефремец ли си?
6. И ако той кажеше: Не съм! — те му казваха: Кажи тогава шиболет. Но той казваше сиболет, защото не можеше да го произнесе правилно. Тогава го хващаха и го убиваха при бродовете на Йордан. Така по онова време паднаха четиридесет и две хиляди души от Ефрем.
7. И Ефтай съди Израил шест години. После галаадецът Ефтай умря и беше погребан в един от галаадските градове.
8. А след него Ивцан от Витлеем съди Израил.
9. Той имаше тридесет сина и тридесет дъщери, които омъжи навън; и доведе тридесет дъщери отвън за синовете си. Той съди Израил седем години.
10. И Ивцан умря и беше погребан във Витлеем.
11. След него завулонецът Елон съди Израил. Той съди Израил десет години.
12. И завулонецът Елон умря и беше погребан при Еалон в земята на Завулон.
13. А след него Авдон, синът на пиратонеца Илел, съди Израил.
14. Той имаше четиридесет сина и тридесет внуци, които яздеха на седемдесет магаренца. Той съди Израил осем години.
15. После Авдон, синът на пиратонеца Илел, умря и беше погребан в Пиратон в земята на Ефрем, в хълмистата земя на амаличаните.

Глава 13

1. И израилевите синове пак вършиха зло пред ГОСПОДА и ГОСПОД ги предаде в ръката на филистимците за четиридесет години.
2. И имаше един човек от Сараа, от рода на данците, на име Маной; и жена му беше безплодна и не раждаше.
3. И Ангелът ГОСПОДЕН се яви на жената и й каза: Ето сега, ти си безплодна и не раждаш, но ще забременееш и ще родиш син.
4. Затова сега се пази да не пиеш нито вино, нито спиртно питие и да не ядеш нищо нечисто.
5. Защото, ето, ще забременееш и ще родиш син; и никакъв бръснач не бива да мине върху главата му, защото още от утробата момчето ще бъде назирей на Бога; и ще започне да избавя Израил от ръката на филистимците.
6. Тогава жената дойде и говори на мъжа си, и каза: Един Божи човек дойде при мен и видът Му беше като вида на Божия Ангел, много страшен; и аз не Го попитах откъде е, нито Той ми каза Името Си.
7. И ми каза: Ето, ще забременееш и ще родиш син; и сега да не пиеш нито вино, нито спиртно питие и да не ядеш нищо нечисто, защото момчето ще бъде назирей на Бога от утробата до деня на смъртта си.
8. Тогава Маной се помоли на ГОСПОДА и каза: Господи, моля те, нека пак дойде при нас Божия Човек, когото си изпратил, и нека ни научи какво да направим с момчето, което ще се роди!
9. И Бог послуша гласа на Маной и Божият Ангел пак дойде при жената, докато тя седеше на нивата; а мъжът й Маной не беше с нея.
10. Тогава жената изтича бързо и говори на мъжа си, и му каза: Ето, яви ми се Човекът, който дойде при мен онзи ден.
11. И Маной стана и последва жена си, и дойде при Човека, и му каза: Ти ли си Човекът, който е говорил на тази жена? А Той каза: Аз съм.
12. И Маной каза: А когато думата Ти се изпълни, какъв да бъде животът на детето и какво да прави?
13. Тогава Ангелът ГОСПОДЕН каза на Маной: Нека се пази жената от всичко, за което й говорих.
14. Да не яде нищо, което произлиза от лозата, да не пие нито вино, нито спиртно питие и да не яде нищо нечисто. Да спазва всичко, което й заповядах.
15. Тогава Маной каза на Ангела ГОСПОДЕН: Моля те, нека те задържим и да ти приготвим яре!
16. А Ангелът ГОСПОДЕН каза на Маной: И да Ме задържиш, няма да ям хляба ти, но ако приготвиш всеизгаряне, принеси го на ГОСПОДА! — защото Маной не позна, че това беше Ангелът ГОСПОДЕН.
17. Тогава Маной каза на Ангела ГОСПОДЕН: Как е Името Ти, за да Те почетем, когато се изпълни думата Ти?
18. А Ангелът ГОСПОДЕН му каза: Защо питаш за Името Ми? То е чудно.
19. Тогава Маной взе ярето и хлебния принос и го принесе на ГОСПОДА върху скалата. И докато Маной и жена му гледаха, Той извърши чудо;
20. защото, когато пламъкът се издигаше от олтара към небето, Ангелът ГОСПОДЕН се издигна в пламъка на олтара. И Маной и жена му видяха това и паднаха по лице на земята.
21. И Ангелът ГОСПОДЕН не се яви повече на Маной и жена му, и тогава Маной позна, че това беше Ангелът ГОСПОДЕН.
22. И Маной каза на жена си: Непременно ще умрем, защото видяхме Бога!
23. А жена му му каза: Ако ГОСПОД искаше да ни убие, нямаше да приеме всеизгаряне и хлебен принос от ръката ни, нито щеше да ни покаже всичко това, нито щеше да ни даде да чуем такива неща в това време.

24. И жената роди син и го нарече Самсон. И момчето порасна и ГОСПОД го благослови.
25. И ГОСПОДНИЯТ Дух започна да го води в Махане-Дан, между Сараа и Естаол.

Глава 14

1. И Самсон слезе в Тамна и видя в Тамна една жена от дъщерите на филистимците.
2. И той се изкачи и разказа на баща си и майка си, и каза: Видях в Тамна една жена от дъщерите на филистимците; И сега, вземете ми я за жена!
3. А баща му и майка му му казаха: Няма ли жена между дъщерите на братята ти или между целия ми народ, че да ходиш да вземаш жена от необрязаните филистимци? Но Самсон каза на баща си: Тази ми вземи, защото тя е права в очите ми.
4. Но баща му и майка му не знаеха, че това беше от ГОСПОДА, защото Той търсеше случай да излезе срещу филистимците. А в онова време филистимците владееха над Израил.
5. И Самсон слезе в Тамна с баща си и майка си и когато дойдоха до тамнатските лозя, ето, едно лъвче ревеше срещу него.
6. Тогава дойде върху него ГОСПОДНИЯТ Дух и той го разкъса, както се разкъсва яре, макар да нямаше нищо в ръката си. Но не каза на баща си и на майка си какво беше направил.
7. И слезе и говори на жената, и тя беше права в очите на Самсон.
8. А след известно време, когато се върна да я вземе, той се отби от пътя, за да види трупа на лъва; и ето, в трупа на лъва имаше рой пчели и мед.
9. И той го взе в ръцете си и продължи, И яде, докато вървеше. И дойде при баща си и майка си и им даде, и те ядоха; но не им каза, че беше взел меда от трупа на лъва.
10. И баща му слезе при жената и Самсон направи там угощение, защото така правеха младите мъже.
11. И като го видяха филистимците, доведоха тридесет другари, за да бъдат с него.
12. Тогава Самсон им каза: Ще ви предложа една гатанка. Ако ми я кажете през седемте дни на угощението и я отгатнете, аз ще ви дам тридесет ленени ризи и тридесет премени дрехи.
13. Но ако не можете да ми я кажете, тогава вие ще ми дадете тридесет ленени ризи и тридесет премени дрехи. И те му казаха: Предложи гатанката си, за да я чуем.
14. Тогава той им каза: От ядящия дойде ядене и от силния дойде сладост. И до третия ден те не можаха да отгатнат гатанката.
15. А на седмия ден казаха на жената на Самсон: Склони мъжа си да ни каже гатанката, за да не изгорим теб и бащиния ти дом с огън! За да ни оберете ни поканихте, нали?
16. Тогава жената на Самсон заплака пред него и каза: Ти само ме мразиш и не ме обичаш! Предложил си гатанка на синовете на народа ми, а на мен не си я казал! А той й каза: Ето, и на баща си и на майка си не съм я казал, а на теб ли да я кажа?
17. Но тя плачеше пред него през седемте дни, докато беше угощението им. И на седмия ден той й я каза, понеже му досади. А тя каза гатанката на синовете на народа си.
18. Тогава градските мъже му казаха на седмия ден, преди да залезе слънцето: Що е по-сладко от мед? И що е по-силно от лъв? А той им каза: Ако не бяхте орали с моята юница, не бихте отгатнали гатанката ми!
19. Тогава ГОСПОДНИЯТ Дух дойде на него и той слезе в Аскалон и уби тридесет мъже от тях, и взе облеклото им, и даде премените на онези, които бяха отгатнали гатанката. И гневът му пламна, и той се изкачи в бащиния си дом.
20. А жената на Самсон беше дадена на другаря му, който му беше приятел.

Глава 15

1. И след известно време, в дните на пшеничената жетва, Самсон посети жена си с едно яре и каза: Ще вляза при жена си в стаята. Но баща й не му даваше да влезе.
2. И баща й каза: Наистина си помислих, че ти съвсем си я намразил, и затова я дадох на другаря ти. По-малката й сестра не е ли по-хубава от нея? Нека тя да бъде твоя вместо нея.
3. А Самсон им каза: Този път ще бъда невинен спрямо филистимците, като им сторя зло!
4. И Самсон отиде и хвана триста лисици, и взе факли, и обърна лисиците опашка към опашка, и сложи по една факла по средата между две опашки.
5. И запали факлите и ги пусна в неожънатите жита на филистимците, и изгори и кръстците, и неожънатите жита, и лозята, и маслините.
6. Тогава филистимците казаха: Кой направи това? И отговориха: Самсон, зетят на тамнатеца, защото взе жена му и я даде на другаря му. Тогава филистимците се изкачиха и изгориха нея и баща й с огън.
7. А Самсон им каза: Щом като правите така, аз непременно ще си отмъстя на вас, и след това ще престана.
8. И той ги изби до крак и им нанесе голямо поражение; и слезе и живееше в процепа на скалата Итам.
9. Тогава филистимците се изкачиха и се разположиха на стан в Юда, и се разпростряха в Лехий.
10. И юдовите мъже им казаха: Защо сте се изкачили срещу нас? А те казаха: Изкачихме се да вържем Самсон, за да му направим така, както той направи на нас.
11. Тогава три хиляди мъже от Юда слязоха в процепа на скалата Итам и казаха на Самсон: Не знаеш ли, че филистимците владеят над нас? Какво е това, което си ни направил? А той им каза: Както ми направиха те, така им направих и аз.
12. А те му казаха: Слязохме, за да те вържем и да те предадем в ръката на филистимците. И Самсон им каза: Закълнете ми се, че няма вие да ме нападнете.
13. И те му говориха и казаха: Не, само ще те вържем здраво и ще те предадем в ръката им; но със сигурност няма да те убием. И те го вързаха с две нови въжета и го изведоха от скалата.
14. И когато дойде в Лехий, филистимците излязоха срещу него с викове. Тогава ГОСПОДНИЯТ Дух дойде на него и въжетата, които бяха на ръцете му, станаха като лен, изгорен с огън, и връзките се стопиха от ръцете му.
15. И той намери прясна магарешка челюст и протегна ръката си и я взе, и уби с нея хиляда мъже.
16. Тогава Самсон каза: С магарешката челюст купища върху купища, с магарешката челюст избих хиляда мъже!
17. И когато свърши да говори, той хвърли челюстта от ръката си и нарече онова място Рамат-Лехий.
18. После той много ожадня и извика към ГОСПОДА и каза: Ти даде това голямо избавление чрез ръката на слугата Си; а сега да умра ли от жажда и да падна в ръката на необрязаните?
19. И Бог разцепи падината която е в Лехий и от нея излезе вода. И той пи и духът му се върна, и той се съживи. Затова нарече това място Енакоре, който е в Лехий и до днЕс.
20. И той съди Израил двадесет години във времето на филистимците.

Глава 16

1. И Самсон отиде в Газа и видя там една блудница и влезе при нея.
2. И на газяните се каза: Самсон дойде тук. И те го обкръжиха и цяла нощ седяха в засада за него при градската порта. И стояха тихо цяла нощ като казваха: На сутринта, когато се съмне, ще го убием.
3. А Самсон лежа до полунощ. И в полунощ стана, хвана вратите на градската порта и двата стълба и ги извади заедно с лостовете; после ги сложи на раменете си и ги отнесе на върха на хълма, който е срещу Хеврон.
4. А след това той залюби една жена в долината Сорик, която се казваше Далила.
5. И филистимските първенци се изкачиха при нея и й казаха: Подведи го и виж къде се крие голямата му сила и чрез какво можем да му надвием, за да го вържем и да го покорим. И ще ти дадем всеки по хиляда и сто сребърни сикъла.
6. И Далила каза на Самсон: Кажи ми, моля те, къде се крие голямата ти сила и с какво трябва да бъдеш вързан, за да бъдеш покорен!
7. И Самсон й каза: Ако ме вържат със седем пресни тетиви, още неизсъхнали, тогава ще стана слаб и ще бъда като всеки друг човек.
8. Тогава филистимските първенци й донесоха седем пресни тетиви, още неизсъхнали, и тя го върза с тях.
9. А засадата беше в стаята й; и тя му каза: Филистимците върху теб, Самсоне! Но той скъса тетивите, както се скъсва връв от кълчища, когато помирише огън. И силата му не се разбра.
10. Тогава Далила каза на Самсон: Ето, ти ме измами и ме излъга. Кажи ми сега, моля те, с какво трябва да бъдеш вързан!
11. А той й каза: Ако ме вържат здраво с нови въжета, с които не е работено, тогава ще стана слаб и ще бъда като всеки друг човек.
12. Тогава Далила взе нови въжета и го върза с тях, и му каза: Филистимците върху теб, Самсоне! А засадата беше в стаята й. Но той ги скъса от ръцете си като конец.
13. Тогава Далила каза на Самсон: Досега ти ме мами и ме лъга. Кажи ми с какво трябва да бъдеш вързан! А той й каза: Ако втъчеш седемте плитки на главата ми в кросното.
14. И тя ги втъка и ги закова с колчето на стана, и му каза: Филистимците върху теб, Самсоне! Но той се събуди от съня си и изтръгна колчето на стана и кросното.
15. Тогава тя му каза: Как можеш да казваш: Обичам те! — като сърцето ти не е с мен? Ето, три пъти ме измами и не ми каза къде се крие голямата ти сила.
16. И понеже тя му досаждаше с думите си всеки ден и го измъчваше, така че душата му се притесни до смърт,
17. той й откри цялото си сърце и й каза: Никога бръснач не е минавал върху главата ми, защото аз съм назирей на Бога още от утробата на майка си. Ако ме обръснат, тогава силата ми ще ме напусне и ще стана слаб, и ще бъда като всеки друг човек.
18. И когато Далила видя, че той й откри цялото си сърце, тя изпрати да повикат филистимските първенци и каза: Елате този път, защото той ми откри цялото си сърце. И филистимските първенци дойдоха при нея и донесоха парите в ръцете си.
19. И тя го приспа на коленете си и повика един човек, който обръсна седемте плитки на главата му. Така тя започна да го покорява и силата му го напусна.
20. И тя каза: Филистимците върху теб, Самсоне! И той се събуди от съня си и си каза: Ще изляза както другите пъти и ще се отърся. Но той не знаеше, че ГОСПОД се беше оттеглил от него.
21. Тогава филистимците го хванаха и му избодоха очите, и го отведоха в Газа, и го вързаха с бронзови окови; и той мелеше в затвора.
22. Но косата на главата му започна отново да расте, след като беше обръсната.
23. И филистимските първенци се събраха, за да принесат голяма жертва на своя бог Дагон и да се развеселят, защото казаха: Нашият бог предаде врага ни Самсон в ръката ни.

24. И когато народът го видя, прослави бога си, защото каза: Нашият бог предаде в ръцете ни врага ни, унищожителя на земята ни, който умножи убитите ни!
25. И когато сърцата им се развеселиха, те казаха: Повикайте Самсон, за да ни забавлява! Тогава те повикаха Самсон от затвора и той ги забавляваше. И те го сложиха между стълбовете.
26. А Самсон каза на момченцето, което го държеше за ръката: Остави ме да напипам стълбовете, на които се крепи къщата, за да се облегна на тях.
27. А къщата беше пълна с мъже и жени и всичките филистимски първенци бяха там. И на покрива имаше около три хиляди мъже и жени, които гледаха, докато Самсон ги забавляваше.
28. Тогава Самсон извика към ГОСПОДА и каза: Господи, БОЖЕ, моля Те, спомни си за мен! Укрепи ме, моля Те, само този път, Боже, за да отмъстя наведнъж на филистимците за двете си очи!
29. И Самсон обхвана двата средни стълба, на които се крепеше къщата, и се опря на тях, на единия с дясната си ръка, а на другия с лявата.
30. И Самсон каза: Нека умра с филистимците! И се наведе със сила и къщата падна върху първенците и върху целия народ, който беше в нея. Така умрелите, които той уби при смъртта си, бяха повече от онези, които беше убил през живота си.
31. Тогава братята му и целият му бащин дом слязоха и го вдигнаха, и се изкачиха, и го погребаха между Сараа и Естаол, в гроба на баща му Маной. Той съди Израил двадесет години.

Глава 17

1. И имаше един човек от хълмистата земя на Ефрем, който се казваше Михей.
2. И той каза на майка си: Хилядата и сто сребърни сикъла, които ти бяха взети, за които ти изрече клетва и я каза в ушите ми, ето, среброто е у мен; аз го взех. А майка му каза: Благословен да е синът ми от ГОСПОДА!
3. И той върна хилядата и сто сребърни сикъла на майка си, а майка му каза: Аз бях посветила среброто от ръката си на ГОСПОДА за сина ми, да направи изваян идол и излят идол. И сега ти го давам обратно.
4. И той върна среброто на майка си, а майка му взе двеста сребърни сикъла и ги даде на златаря, и той направи от тях изваян идол и излят идол; и той беше поставен в дома на Михей.
5. А човекът Михей имаше дом за богове и направи ефод и домашни идоли, и посвети един от синовете си да му стане свещеник.
6. В онези дни нямаше цар в Израил; всеки правеше, каквото му се виждаше добро.
7. А имаше един младеж от Витлеем Юдейски, от рода на Юда, който беше левит и беше чужденец там.
8. И човекът замина от града, от Витлеем Юдейски, за да се засели, където намери; и както вървеше по пътя, дойде до хълмистата земя на Ефрем и до къщата на Михей.
9. И Михей му каза: Откъде идваш? А той му каза: Аз съм левит от Витлеем Юдейски и отивам да се заселя, където намеря.
10. А Михей му каза: Живей при мен и ми бъди отец и свещеник, и аз ще ти давам по десет сребърника на година, една премяна дрехи и храната ти. Така левитът влезе при него.
11. И левитът реши да остане при човека; и младежът му стана като един от синовете му.
12. Така Михей посвети левита и младежът му стана свещеник, и беше в къщата на Михей.
13. Тогава Михей каза: Сега зная, че ГОСПОД ще ми направи добро, защото имам левит за свещеник.

Глава 18

1. В онЕзи дни нямаше цар в Израил; и в онези дни племето на данците си търсеше наследство, в което да живее, защото до онзи ден не им се беше паднало наследство между израилевите племена.
2. И синовете на Дан изпратиха от рода си петима мъже от цялата си общност, храбри мъже, от Сараа и от Естаол, за да огледат земята и да я изследват, и им казаха: Идете, изследвайте земята. И те дойдоха до хълмистата земя на Ефрем, до къщата на Михей, и пренощуваха там.
3. И когато приближиха къщата на Михей, те познаха гласа на младия левит и се отбиха там, и му казаха: Кой те доведе тук? Какво правиш на това място? И какво имаш тук?
4. А той им каза: Така и така ми направи Михей и ме нае, и аз му станах свещеник.
5. И те му казаха: Моля те, допитай се до Бога, за да узнаем дали ще бъде благополучен пътят, на който отиваме.
6. А свещеникът им каза: Идете с мир. Пред ГОСПОДА е пътят, по който отивате.
7. И петимата мъже тръгнаха и дойдоха в Лаис, и видяха народа, който беше в него, че живееше безгрижно, като сидонците, спокойно и безгрижно, защото нямаше в земята властник, който да ги притеснява; и те бяха далеч от сидонците и нямаха връзки с никого.
8. И се върнаха при братята си в Сараа и Естаол и братята им им казаха: Какво казвате вие?
9. И те казаха: Станете и нека се изкачим срещу тях. Защото видяхме земята, и ето, тя е много е добра. А вие още ли седите? Не бъдете лениви да отидете и да влезете, и да завладеете земята.
10. Когато отидете, ще отидете при един безгрижен народ и обширна земя, защото Бог я даде в ръката ви — място, където не липсва нищо, което е на земята.
11. Тогава шестстотин мъже от рода на данците, от Сараа и Естаол, потеглиха, препасани с военни оръжия.
12. И отидоха и се разположиха на стан в Кириат-Иарим в Юда. Затова нарекоха онова място Махане-Дан, както е и до днес. Ето, то се намира зад Кириат-Иарим.
13. А оттам преминаха в хълмистата земя на Ефрем и дойдоха до къщата на Михей.
14. Тогава петимата мъже, които бяха ходили да огледат страната Лаис, заговориха и казаха на братята си: Знаете ли, че в тези къщи има ефод и домашни идоли, изваян идол и излят идол? И така, помислете какво трябва да направите.
15. И те се отбиха там и дойдоха в къщата на младия левит, в къщата на Михей, и го поздравиха.
16. А шестстотинте мъже, препасани с военните си оръжия, които бяха от синовете на Дан, застанаха при входа на портата.
17. Тогава петимата мъже, които бяха отишли да огледат земята, отидоха, влязоха там и взеха изваяния идол и ефода, и домашните идоли, и излетия идол. А свещеникът стоеше при входа на портата с шестстотинте мъже, препасани с военни оръжия.
18. И когато те влязоха в къщата на Михей и изнесоха изваяния идол, ефода и домашните идоли, и излетия идол, свещеникът им каза: Какво правите?
19. А те му казаха: Мълчи! Сложи ръката си на устата си и ела с нас, и ни бъди отец и свещеник. По-добре ли е за теб да бъдеш свещеник на дома на един човек, или да бъдеш свещеник на едно племе и на един род в Израил?
20. И сърцето на свещеника се зарадва и той взе ефода и домашните идоли, и изваяния идол, и отиде сред народа.
21. Тогава те се обърнаха и потеглиха и сложиха пред себе си децата и добитъка и ценните неща.
22. А когато се бяха отдалечили от къщата на Михей, мъжете от къщите, близки до къщата на Михей, се събраха и настигнаха синовете на Дан.
23. И извикаха към синовете на Дан и те обърнаха лицата си и казаха на Михей: Какво ти е, че си събрал такова множество?

24. А той каза: Взели сте ми боговете, които си направих, и свещеника и сте тръгнали. И какво повече ми остава? И как ми казвате: Какво ти е?
25. А синовете на Дан му казаха: Гласът ти да не се чуе между нас, да не би да ви нападнат разгневени мъже, и да изгубиш живота си, заедно с живота на домашните си!
26. И синовете на Дан продължиха по пътя си. А когато Михей видя, че са прекалено силни за него, той се обърна и си отиде обратно у дома си.
27. Така те взеха това, което беше направил Михей, и свещеника, който имаше. И нападнаха Лаис, един спокоен и безгрижен народ, и ги избиха с острието на меча, и изгориха града с огън.
28. И нямаше кой да ги избави, защото беше далеч от Сидон и нямаха връзки с никого, беше в долината към Вет-Реов. И те построиха града и се заселиха в него.
29. И нарекоха града Дан, на името на баща си Дан, който се беше родил на Израил. А отначало името на града беше Лаис.
30. И синовете на Дан си изправиха изваяния идол; а Йонатан, синът на Гирсон, син на Мойсей, той и синовете му бяха свещеници на племето на данците до времето, когато земята беше пленена.
31. Така те си поставиха изваяния идол на Михей, който той беше направил, и той стоя там през цялото време, докато Божият дом беше в Сило.

Глава 19

1. А в онези дни, когато нямаше цар в Израил, имаше един левит, който живееше в покрайнините на хълмистата земя на Ефрем. Той си взе наложница от Витлеем Юдейски.
2. Но наложницата му блудства против него и си отиде от него в бащиния си дом във Витлеем Юдейски, и остана там известно време, четири месеца.
3. Тогава мъжът й стана и отиде след нея, за да й говори с добро и да я върне, и взе със себе си слугата си и две магарета. И тя го заведе в бащиния си дом; и когато бащата на младата жена го видя, го посрещна с радост.
4. И тъстът му, бащата на младата жена, го задържа и той остана при него три дни; и ядоха и пиха, и нощуваха там.
5. А на четвъртия ден станаха рано сутринта и той се вдигна да си отиде; но бащата на младата жена каза на зет си: Подкрепи сърцето си с малко хляб и после ще си отидете.
6. И те седнаха и ядоха и пиха двамата заедно; и бащата на младата жена каза на мъжа: Склони, моля те, да останеш през нощта, и нека се развесели сърцето ти.
7. А когато мъжът стана, за да си отиде, тъстът му го принуди и той пак пренощува там.
8. А на петия ден той стана да си отиде рано сутринта, но бащата на младата жена каза: Моля те, подкрепи сърцето си и чакай, докато превали денят. И двамата ядоха.
9. И когато човекът стана да си отиде — той и наложницата му, и слугата му — тъстът му, бащата на младата жена, му каза: Ето сега, денят наближава към вечерта; моля ви, пренощувайте. Ето, денят е на свършване; пренощувай тук и нека се развесели сърцето ти; а утре тръгнете на път рано, за да си отидеш в шатрата си.
10. Но човекът не пожела да пренощува; и стана и тръгна, и дойде срещу Евус, който е Ерусалим. А с него имаше две оседлани магарета и наложницата му беше с него.
11. И когато бяха близо до Евус и денят беше почти преминал, слугата каза на господаря си: Ела, моля те, и нека влезем в този евусейски град и да пренощуваме в него.
12. Но господарят му му каза: Няма да влезем в град на чужденци, които не са от израилевите синове, а ще продължим до Гавая.
13. И каза на слугата си: Ела да се приближим до едно от тези места и да пренощуваме в Гавая или в Рама.
14. И те отминаха Евус и продължиха; и слънцето залезе над тях близо до Гавая, която принадлежи на Вениамин.
15. И те се отбиха там, за да влязат да пренощуват в Гавая. И той влезе и седна на площада на града, защото никой не ги прибираше в къщата си, за да пренощуват.
16. И ето, един старец идваше от работата си на полето вечерта. А този човек беше от хълмистата земя на Ефрем и беше чужденец в Гавая, а местните хора бяха вениаминци.
17. И като повдигна очи, той видя пътника на площада на града. И старецът каза: Накъде отиваш и откъде идваш?
18. А той му каза: Ние пътуваме от Витлеем Юдейски към покрайнините на хълмистата земя на Ефрем, защото аз съм оттам. Ходих до Витлеем Юдейски и сега вървя с ГОСПОДНИЯ дом, но никой не ме прибира в къщата си.
19. А ние си имаме и слама, и храна за магаретата си, и хляб и вино за мен, за слугинята ти и за младежа, който е със слугите ти; не ни липсва нищо.
20. И старецът каза: Мир на теб! Но нека аз се погрижа за всичките ти нужди; само не оставай през нощта на площада.
21. И той го заведе в къщата си и даде храна на магаретата. И те си измиха краката и ядоха, и пиха.
22. И като веселяха сърцата си, ето, градските мъже, мъже, които бяха зли мъже, заобиколиха къщата, като блъскаха по вратата и говореха на стареца, домакина, и казваха: Изведи мъжа, който влезе в къщата ти, за да го познаем!
23. А човекът, домакинът на дома, излезе при тях и им каза: Недейте, братя мои! Моля ви, не

вършете това зло! След като този човек е дошъл в дома ми, не правете това безумие!
24. Ето девствената ми дъщеря и неговата наложница; нека тях ви изведа навън сега, тях опозорете и с тях сторете каквото искате; но на този човек не правете такова безумно нещо!
25. Но мъжете не искаха да го слушат. Тогава човекът взе наложницата си и им я изведе навън. И те я познаха и се гавриха с нея през цялата нощ до сутринта; и като се зазори, я пуснаха.
26. И на зазоряване жената дойде и падна при вратата на къщата на човека, където беше господарят й, и лежа там до съмване.
27. Когато господарят й стана на сутринта и отвори вратите на къщата, и излезе, за да си отиде по пътя, ето, жената, наложницата му, беше там, паднала на входа на къщата с ръце на прага.
28. И той й каза: Стани да си вървим. Но никой не отговори. Тогава той я вдигна на магарето и човекът стана и отиде на мястото си.
29. И когато дойде в къщата си, взе нож, хвана наложницата си и я разсече на дванадесет части, с костите й, и я изпрати по всичките области на Израил.
30. И всички, които видяха това, казаха: Такова нещо не е ставало, нито се е виждало от деня, в който израилевите синове излязоха от египетската земя, до днес. Размислете за това, съветвайте се и говорете!

Глава 20

1. И всичките израилеви синове излязоха и цялото общество, от Дан до Вирсавее и галаадската земя, се събра като един човек пред ГОСПОДА в Масфа.
2. И началниците на целия народ, на всичките израилеви племена, се представиха в събранието на Божия народ — четиристотин хиляди мъже пешаци, които теглеха меч.
3. А вениаминовите синове чуха, че израилевите синове се изкачили в Масфа. И израилевите синове казаха: Разкажете ни как стана това зло!
4. Тогава левитът, мъжът на убитата жена, отговори и каза: Дойдох в Гавая, която принадлежи на Вениамин, аз и наложницата ми, за да пренощуваме.
5. И гавайските мъже се вдигнаха против мен и през нощта заобиколиха къщата заради мен. Възнамеряваха да ме убият, а наложницата ми изнасилиха, така че умря.
6. Тогава взех наложницата си и я разсякох на парчета, и я изпратих по цялата земя на израилевото наследство; защото те извършиха развратно и позорно нещо в Израил.
7. Ето, всички вие сте израилеви синове — дайте тук мнението и съвета си!
8. Тогава целият народ стана като един човек и каза: Никой от нас няма да отиде в шатрата си и никой от нас няма да се върне в дома си,
9. а ето сега какво ще направим на Гавая: ще отидем срещу нея по жребий.
10. И ще вземем по десет мъже на сто от всичките израилеви племена и по сто на хиляда, и по хиляда на десет хиляди, за да донесат храна на народа, така че като стигнат в Гавая Вениаминова, да й направят според цялото безумие, която е извършила в Израил.
11. И всичките израилеви мъже се събраха срещу града, обединени като един човек.
12. Тогава израилевите племена изпратиха мъже по всички вениаминови родове да кажат: Какво е това зло, което се е извършило между вас?
13. Затова сега, предайте хората, злите мъже от Гавая, за да ги умъртвим и да отмахнем злото от Израил! Но вениаминовите синове не поискаха да послушат гласа на братята си, израилевите синове.
14. И вениаминовите синове се събраха от градовете си в Гавая, за да излязат на бой срещу израилевите синове.
15. И в същия ден вениаминовите синове от градовете се преброиха: двадесет и шест хиляди мъже, които теглеха меч, освен жителите на Гавая, които се преброиха: седемстотин избрани мъже.
16. От целия този народ седемстотин избрани мъже бяха леваци; всеки хвърляше камък на косъм и не пропускаше.
17. И израилевите мъже без Вениамин се преброиха: четиристотин хиляди мъже, които теглеха меч; всички те бяха мъже, годни за война.
18. И израилевите синове станаха и се изкачиха във Ветил, и се допитаха до Бога и казаха: Кой от нас да се изкачи пръв на бой срещу вениаминовите синове? И ГОСПОД каза: Юда да се изкачи пръв.
19. И израилевите синове станаха на сутринта и се разположиха на стан срещу Гавая.
20. И израилевите мъже излязоха на бой срещу Вениамин и израилевите мъже се строиха за бой срещу тях при Гавая.
21. Тогава вениаминовите синове излязоха от Гавая и в онзи ден простряха на земята двадесет и две хиляди мъже от Израил.
22. Но народът, израилевите мъже, се насърчиха и отново се строиха за бой на мястото, където се бяха строили първия ден.
23. И израилевите синове се изкачиха и плакаха пред ГОСПОДА до вечерта, и се допитаха до ГОСПОДА и казаха: Да изляза ли отново на бой срещу синовете на брат си Вениамин? И ГОСПОД каза: Изкачете се срещу него.
24. И на втория ден израилевите синове се приближиха до вениаминовите синове.
25. И на втория ден Вениамин излезе от Гавая срещу тях и простряха на земята още

осемнадесет хиляди мъже от израилевите синове; всички те теглеха меч.
26. Тогава всички израилеви синове и целият народ се изкачиха и дойдоха във Ветил, и плакаха, и останаха там пред ГОСПОДА, и постиха онзи ден до вечерта. И принесоха всеизгаряния и примирителни жертви пред ГОСПОДА.
27. И израилевите синове се допитаха до ГОСПОДА — защото през онези дни ковчегът на Божия завет беше там
28. и Финеес, синът на Елеазар, син на Аарон, стоеше пред него през онези дни, за да служи — и казаха: Да изляза ли отново на бой срещу синовете на брат си Вениамин, или да престана? И ГОСПОД каза: Изкачете се, защото утре ще го предам в ръката ти.
29. Тогава Израил постави засада около Гавая.
30. И на третия ден израилевите синове се изкачиха срещу вениаминовите синове и се строиха срещу Гавая както другите пъти.
31. И вениаминовите синове излязоха срещу народа и се отдалечиха от града, и започнаха както другите пъти да убиват някои от народа, около тридесет израилеви мъже, по пътищата, единият от които отива към Ветил, а другият — през полето към Гавая.
32. И вениаминовите синове казаха: Те падат пред нас както преди. А израилевите синове казаха: Да побегнем и да ги отдалечим от града по пътищата.
33. Тогава всичките израилеви мъже станаха от мястото си и се строиха във Ваал-Тамар, докато израилевата засада изскочи от мястото си от ливадата на Гавая.
34. И десет хиляди избрани мъже от целия Израил дойдоха срещу Гавая и битката се ожесточи; онези обаче не знаеха, че злото ги постигаше.
35. И ГОСПОД разби Вениамин пред Израил, и в онзи ден израилевите синове простряха двадесет и пет хиляди и сто мъже от Вениамин; всички те теглеха меч.
36. И вениаминовите синове видяха, че бяха победени. И израилевите мъже дадоха място на вениаминците, тъй като разчитаха на засадата, която бяха поставили срещу Гавая.
37. И засадата побърза и нападна Гавая и засадата отиде и порази целия град с острието на меча.
38. А израилевите мъже си бяха определили знак със засадата, те да направят да се издигне от града голям димен стълб.
39. И израилевите мъже се обърнаха в битката и Вениамин започна да убива някои от израилевите синове, около тридесет мъже, защото казаха: Наистина те падат пред нас както в първата битка.
40. Тогава облакът започна да се издига от града в димен стълб и Вениамин се обърна, и ето, целият град се издигаше в пламъци към небето.
41. Тогава израилевите мъже се обърнаха и вениаминовите мъже се ужасиха, защото видяха, че злото ги беше постигнало.
42. И те обърнаха гръб пред израилевите мъже по пътя към пустинята, но битката ги застигна; и онези, които излизаха от градовете, ги обкръжаваха и ги избиваха.
43. Те обкръжиха Вениамин, гониха го и го тъпкаха без почивка чак срещу Гавая към изгрев слънце.
44. И от Вениамин паднаха осемнадесет хиляди мъже; всички те бяха храбри мъже.
45. Тогава се обърнаха и побягнаха към пустинята на канарата Римон; и израилевите синове събраха от тях остатък от пет хиляди мъже по пътищата и ги гониха до Гидом, и избиха от тях две хиляди мъже.
46. Така всичките, които паднаха в онзи ден от Вениамин, бяха двадесет и пет хиляди мъже, които теглеха меч; всички те бяха храбри мъже.
47. А шестстотин мъже се обърнаха и побягнаха към пустинята на канарата Римон, и останаха на канарата Римон четири месеца.
48. И израилевите мъже се върнаха към вениаминовите синове и ги поразиха с острието на меча — от мъжете на всеки град до добитъка, и всичко, което намериха. И всички градове, които намериха, запалиха с огън.

Глава 21

1. А израилевите мъже се бяха заклели в Масфа и бяха казали: Никой от нас да не даде дъщеря си на вениаминците за жена!
2. И народът дойде във Ветил и остана там пред Бога до вечерта, и издигна гласа си, и плака горчиво.
3. И казаха: ГОСПОДИ, Боже на Израил, защо стана това в Израил, така че днес да липсва едно племе в Израил?
4. И на следващия ден народът стана рано и издигна там олтар, и принесе всеизгаряния и примирителни жертви.
5. И израилевите синове казаха: Кой измежду всичките израилеви племена не се изкачи в събранието при ГОСПОДА? Защото бяха дали голяма клетва относно онзи, който не би дошъл при ГОСПОДА в Масфа, и бяха казали: Непременно да се умъртви!
6. И израилевите синове заскърбиха за брат си Вениамин и казаха: Днес се отсече едно племе от Израил!
7. Какво да сторим за оцелелите от тях, за да имат жени, след като се заклехме в ГОСПОДА да не им даваме жени от нашите дъщери?
8. И казаха: Кой от израилевите племена не се е изкачил при ГОСПОДА в Масфа? И ето, никой от Явис-Галаад не беше дошъл на събранието в стана.
9. И народът се преброи, и ето, там нямаше нито един от жителите на Явис-Галаад.
10. И обществото изпрати там дванадесет хиляди от най-храбрите мъже и им заповядаха, и казаха: Идете и избийте жителите на Явис-Галаад с острието на меча — и жените и децата!
11. И ето какво да направите: да изпълните проклятието над всеки от мъжки пол и над всяка жена, която е познала мъжко легло.
12. И те намериха между жителите на Явис-Галаад четиристотин момичета, девици, които не бяха познали мъж в мъжко легло, и ги доведоха в стана в Сило, който е в ханаанската земя.
13. И цялото общество изпрати да говорят на вениаминовите синове, които бяха на канарата Римон, и им провъзгласиха мир.
14. И в онова време Вениамин се върна и те им дадоха жените, които бяха оставили живи от жените на Явис-Галаад; но пак не им бяха достатъчно.
15. И народът се смили над Вениамин, понеже ГОСПОД беше направил пролом в израилевите племена.
16. Тогава старейшините на обществото казаха: Какво да направим за оцелелите, за да имат жени, тъй като жените от Вениамин загинаха?
17. И казаха: Трябва да има наследство за оцелелите от Вениамин, за да не загине едно племе от Израил.
18. Ние обаче не можем да им дадем жени от нашите дъщери, защото израилевите синове се заклеха и казаха: Проклет, който даде жена на вениаминците!
19. Тогава казаха: Ето, всяка година има празник на ГОСПОДА в Сило, който е на север от Ветил, към изгрев слънце от пътя, който се изкачва от Ветил към Сихем, и на юг от Левона.
20. И те заповядаха на вениаминовите синове и казаха: Идете и залегнете в лозята,
21. и гледайте; и ето, когато силоанските дъщери излязат да играят танци, тогава излезте от лозята, и си отвлечете всеки за себе си жена от силоанските дъщери, и си идете във вениаминовата земя.
22. И когато бащите им или братята им дойдат да ни се оплачат, ние ще им кажем: Бъдете милостиви към тях заради нас, понеже в битката не задържахме жена за всекиго; а сега не сте им дали вие, че да сте виновни!
23. И вениаминовите синове направиха така и си взеха жени според броя си от танцуващите, които отвлякоха. После отидоха и се върнаха в наследството си, и построиха градовете, и живееха в тях.
24. И в онова време израилевите синове си отидоха оттам, всеки в племето си и в рода си;

отидоха си оттам, всеки в наследството си.
25. В онези дни нямаше цар в Израил; всеки правеше, каквото му се виждаше добро.

Рут

Глава 1

1. И в дните, когато съдеха съдиите, в земята настана глад. И един човек от Витлеем Юдейски отиде да живее като чужденец в моавските полета — той и жена му, и двамата му сина.
2. Името на човека беше Елимелех, името на жена му — Ноемин, а името на двамата му сина — Маалон и Хелеон; те бяха ефратци от Витлеем Юдейски. И те отидоха в моавските полета и останаха там.
3. И Елимелех, мъжът на Ноемин, умря и тя остана с двамата си сина.
4. И те си взеха моавки за жени: името на едната беше Орфа, а името на другата — Рут. И живяха там около десет години.
5. И двамата, Маалон и Хелеон, също умряха, и жената остана без двамата си сина и мъжа си.
6. И тя стана със снахите си и се върна от моавските полета, защото беше чула в моавските полета, че ГОСПОД посетил народа Си и му дал хляб.
7. Затова тя излезе от мястото, където беше, и двете й снахи с нея; и поеха по пътя, за да се върнат в земята на Юда.
8. И Ноемин каза на двете си снахи: Идете, върнете се всяка в дома на майка си. ГОСПОД да ви окаже милост, както вие оказвахте на умрелите и на мен.
9. ГОСПОД да ви даде да намерите спокойствие, всяка в дома на мъжа си. И тя ги целуна. А те издигнаха гласовете си и заплакаха.
10. И й казаха: Не, непременно ще се върнем с теб при твоя народ!
11. А Ноемин каза: Върнете се, дъщери мои. Защо да идвате с мен? Имам ли още синове в утробата си, че да ви станат мъже?
12. Върнете се, дъщери мои, идете, защото аз съм прекалено стара, за да се омъжа. Ако кажех, че имам надежда, даже ако се омъжех тази нощ и родях синове,
13. вие бихте ли ги чакали, докато пораснат? Бихте ли се въздържали затова да не се омъжите? Не, дъщери мои — понеже моята горчивина е по-голяма от вашата, защото ръката на ГОСПОДА се е простряла против мен.
14. И те издигнаха гласовете си и отново заплакаха. И Орфа целуна свекърва си за сбогом, а Рут се прилепи към нея.
15. И тя каза: Ето, етърва ти се върна при народа си и при боговете си; върни се и ти след етърва си.
16. Но Рут каза: Не ме убеждавай да те оставя и да не дойда след теб, защото, където отидеш ти, ще отида и аз и където останеш, ще остана и аз; твоят народ ще бъде мой народ и твоят Бог — мой Бог;
17. където умреш ти, ще умра и аз и там ще бъда погребана. Така да ми направи ГОСПОД и така да прибави — само смъртта ще ме раздели от теб!
18. И като видя Ноемин, че беше решена да отиде с нея, престана да я уговаря.
19. И двете вървяха, докато дойдоха във Витлеем. И когато стигнаха във Витлеем, целият град се раздвижи заради тях и жените казваха: Това ли е Ноемин?
20. А тя им каза: Не ме наричайте Ноемин, наричайте ме Мара, защото Всесилният ми е направил живота много горчив.
21. Пълна излязох, а ГОСПОД ме доведе обратно празна. Защо ме наричате Ноемин, когато ГОСПОД свидетелства против мен и Всесилният ми стори зло?
22. Така Ноемин се върна и с нея снаха й Рут, моавката, която се върна от моавските полета. А те дойдоха във Витлеем в началото на ечемичната жетва.

Глава 2

1. И Ноемин имаше един роднина на мъжа си, един много богат човек от рода на Елимелех на име Вооз.
2. И моавката Рут каза на Ноемин: Моля те, нека отида на полето да събирам житни класове след онзи, в чиито очи намеря благоволение. И тя й каза: Иди, дъще моя.
3. И тя тръгна и отиде, и събираше в полето след жетварите. И случайно попадна в нивата на Вооз, който беше от рода на Елимелех.
4. И ето, Вооз дойде от Витлеем и каза на жетварите: ГОСПОД да е с вас! И те му отговориха: ГОСПОД да те благослови!
5. И Вооз каза на слугата си, който беше поставен над жетварите: Чие е това момиче?
6. И слугата, който беше поставен над жетварите, отговори и каза: Това е моавското момиче, което се върна с Ноемин от моавските полета.
7. И тя каза: Моля те, нека да бера останалите класове и да събирам между снопите след жетварите! И така дойде и стоя от сутринта до сега, само малко си почина в къщата.
8. И Вооз каза на Рут: Чуваш ли, дъще моя, не ходи да събираш класове в друга нива и не си отивай оттук, а стой тук при моите момичета.
9. Нека очите ти бъдат насочени към нивата, където жънат, и ходи след тях. Ето, аз поръчах на момчетата да не те докосват. А когато си жадна, иди при съдовете и пий каквото са наточили момчетата.
10. Тогава тя падна на лицето си и се поклони до земята, и му каза: Защо намерих благоволение в очите ти да ме забележиш, като съм чужденка?
11. А Вооз отговори и й каза: Добре ми беше разказано всичко, което си направила за свекърва си след смъртта на мъжа си, и как си оставила баща си и майка си, и родината си и си дошла при народ, който по-рано не си познавала.
12. ГОСПОД да ти отплати за делото ти и пълна награда да ти се даде от ГОСПОДА, Израилевия Бог, под чиито криле си дошла да търсиш прибежище!
13. А тя каза: Нека намеря благоволение в очите ти, господарю мой, понеже ти ме утеши и говори на сърцето на слугинята си, макар и да не съм като някоя от твоите слугини.
14. И по време на яденето Вооз й каза: Ела тук и яж от хляба, и натопи залъка си в оцета. И тя седна до жетварите и той й подаде печено жито и тя яде и се насити, и остави остатък.
15. И стана да събира класове, а Вооз заповяда на момчетата си и им каза: Нека събира и между снопите и не я обиждайте.
16. И даже изваждайте за нея класове от ръкойките и ги оставяйте, за да ги събира, и не й се карайте.
17. И тя събира в нивата до вечерта и очука събраното, и то беше около една ефа ечемик.
18. И го взе и отиде в града, и свекърва й видя какво беше събрала. И тя извади и й даде това, което беше оставила, след като се бе заситила.
19. И свекърва й каза: Къде събира днес и къде работи? Благословен да бъде онзи, който те забеляза! И тя разказа на свекърва си при кого беше работила и каза: Името на човека, при когото работих днес, е Вооз.
20. Тогава Ноемин каза на снаха си: Благословен да е той от ГОСПОДА, който не оттегли милостта си нито от живите, нито от умрелите! И Ноемин й каза: Този човек ни е близък, един от сродниците ни.
21. И моавката Рут каза: Той ми каза също: Да се държиш близо до момчетата ми, докато не свършат цялата ми жетва.
22. И Ноемин каза на снаха си Рут: Добре е, дъще моя, да излизаш с неговите момичета и да не те срещат в друга нива.
23. И така, тя се държа близо до момичетата на Вооз, за да събира класове, докато свършиха ечемичната жетва и пшеничената жетва. И живееше със свекърва си.

Глава 3

1. После свекърва ѝ Ноемин ѝ каза: Дъще моя, да не потърся ли спокойствие за теб, за да ти бъде добре?
2. И сега, Вооз, с чиито момичета си била, не е ли наш роднина? Ето, тази нощ той вее ечемик на хармана.
3. Затова изкъпи се и се помажи, и си сложи най-добрите дрехи, и слез на хармана; но не се показвай на човека, докато не е свършил яденето и пиенето.
4. И когато си легне, забележи мястото, където си ляга, и иди, повдигни завивката откъм краката му, и легни; а той ще ти каже какво трябва да направиш.
5. А тя ѝ каза: Всичко, което казваш, ще направя.
6. И тя слезе на хармана и направи всичко, което ѝ заповяда свекърва ѝ.
7. И Вооз яде и пи, и сърцето му се развесели, и отиде да си легне в края на житния куп. А тя дойде тихо, повдигна завивката откъм краката му и легна.
8. И около полунощ човекът се стресна и се обърна, и ето, при краката му лежеше жена.
9. И каза: Коя си ти? А тя отговори: Аз съм слугинята ти Рут. Простри дрехата си над слугинята си, защото си сродник!
10. Тогава той каза: Благословена да си от ГОСПОДА, дъще моя! Последната ти доброта, която показа, е по-голяма от първата, понеже не отиде след млади мъже, били те бедни или богати.
11. И сега, дъще моя, не се бой. Ще направя за теб всичко, каквото кажеш, защото целият град на народа ми знае, че си добродетелна жена.
12. И сега, вярно е, че аз съм сродник, но има един по-близък сродник от мен.
13. Остани тази нощ; и на сутринта, ако той иска да изпълни към теб дълга на сродник, добре, нека го изпълни. Но ако не иска да изпълни към теб дълга на сродник, тогава аз ще изпълня дълга към теб — жив е ГОСПОД! Лежи тук до сутринта.
14. И тя лежа при краката му до сутринта и стана, преди човек да може да разпознава човека; а той каза: Нека не се знае, че жена е идвала на хармана.
15. И каза: Донеси покривалото, което е върху теб, и го дръж. И тя го държа, а той премери шест мери ечемик, и го натовари на нея. И си отиде в града.
16. И когато дойде при свекърва си, тя каза: Какво стана, дъще моя? И тя ѝ разказа всичко, което човекът беше направил за нея.
17. И каза: Тези шест мери ечемик той ми ги даде, защото ми каза: Да не отидеш с празни ръце при свекърва си.
18. Тогава тя каза: Чакай, дъще моя, докато узнаеш как ще свърши работата; защото човекът няма да се успокои, докато не свърши работата още днес.

Глава 4

1. А Вооз се изкачи при портата и седна там; и ето, мина сродникът, за когото Вооз беше говорил. И той каза: Ти и ти, отбий се, седни тук. И той се отби и седна.
2. И той взе десет мъже от градските старейшини и каза: Седнете тук. И те седнаха.
3. И каза на сродника: Ноемин, която се върна от моавските полета, продава нивата, която принадлежеше на брат ни Елимелех.
4. Затова аз си помислих да ти съобщя и да ти кажа: Купи я пред жителите и пред старейшините на народа ми. Ако ще откупиш, откупи, но ако няма да откупиш, кажи ми, за да зная; защото няма друг освен теб, който да откупи, и аз съм след теб. И той каза: Ще откупя.
5. Тогава Вооз каза: В деня, когато купиш нивата от ръката на Ноемин, трябва да я купиш и от моавката Рут, жената на умрелия, за да издигнеш името на умрелия над наследството му.
6. А сродникът каза: Не мога да я откупя за себе си, да не би да съсипя собственото си наследство. Ти откупи за себе си това, което е мое да откупя, защото аз не мога да го откупя.
7. А в предишните времена това беше обичаят в Израил при откупуване и при размяна, за да се потвърди всяко нещо: човекът събуваше обувката си и я даваше на другия; и това беше свидетелството в Израил.
8. Затова сродникът каза на Вооз: Купи я за себе си! — и събу обувката си.
9. Тогава Вооз каза на старейшините и на целия народ: Днес вие сте свидетели, че купих от ръката на Ноемин всичко, което беше на Елимелех, и всичко, което беше на Хелеон и Маалон.
10. И моавката Рут, вдовицата на Маалон, придобих за своя жена, за да издигна името на умрелия над наследството му, за да не се изличи името на умрелия измежду братята му и от портата на мястото му. Вие сте свидетели за това днес.
11. И целият народ, който беше при портата, и старейшините казаха: Свидетели сме! ГОСПОД да направи жената, която влиза в дома ти, като Рахил и Лия, двете, които съградиха израилевия дом; а ти да придобиеш сила в Ефрат и да оставиш име във Витлеем!
12. И нека домът ти бъде като дома на Фарес, когото Тамар роди на Юда, чрез потомството, което ГОСПОД ще ти даде от тази млада жена!
13. Така Вооз взе Рут и тя му стана жена, и той влезе при нея; и ГОСПОД й даде да забременее и тя роди син.
14. Тогава жените казаха на Ноемин: Благословен да е ГОСПОД, който днес не те остави без сродник; нека името му стане известно в Израил.
15. И нека ти бъде обновител на живота и хранител в стариите ти, защото го роди снаха ти, която те обича, която е по-добра за теб от седем сина!
16. Тогава Ноемин взе детето и го сложи на пазвата си, и му стана бавачка.
17. И съседките му дадоха име, като казаха: Син се роди на Ноемин! И го нарекоха Овид. Той е баща на Есей, бащата на Давид.
18. И ето родословието на Фарес: Фарес роди Есрон,
19. Есрон роди Арам, а Арам роди Аминадав,
20. Аминадав роди Наасон, а Наасон роди Салмон,
21. Салмон роди Вооз, а Вооз роди Овид,
22. Овид роди Есей, а Есей роди Давид.

1 Царе

Глава 1

1. Имаше един човек от Раматаим-Софим, от хълмистата земя на Ефрем, и името му беше Елкана, син на Ероам, син на Елиу, син на Тоу, син на Суф, ефратец.
2. И той имаше две жени; името на едната беше Анна, а името на другата — Фенина. Фенина имаше деца, а Анна нямаше деца.
3. А този човек всяка година се изкачваше от града си, за да се поклони и да принесе жертва на ГОСПОДА на Войнствата в Сило. А двамата синове на Илий — Офний и Финеес — бяха свещеници на ГОСПОДА там.
4. И в деня, когато Елкана принасяше жертва, той даваше дялове на жена си Фенина и на всичките й синове и дъщери;
5. а на Анна даваше двоен дял, защото обичаше Анна; но ГОСПОД беше затворил утробата й.
6. А съперницата й я дразнеше много, за да я наскърбява, защото ГОСПОД беше затворил утробата й.
7. И всяка година, когато той правеше това, тя я дразнеше; всеки път, когато отиваше в ГОСПОДНИЯ дом. И тя плачеше и не ядеше.
8. А мъжът й Елкана й каза: Анна, защо плачеш? Защо не ядеш? И защо е нажалено сърцето ти? Не съм ли аз по-добър за теб от десет сина?
9. Тогава Анна стана, след като ядоха и пиха в Сило. А свещеникът Илий седеше на стол до стълба на вратата на ГОСПОДНИЯ храм.
10. И тя, с огорчена душа, се молеше на ГОСПОДА и плачеше много.
11. И направи обрек и каза: ГОСПОДИ на Войнствата, ако наистина погледнеш на скръбта на слугинята Си и си спомниш за мен, и не забравиш слугинята Си, и дадеш на слугинята Си мъжко дете, тогава аз ще го дам на ГОСПОДА за всичките дни на живота му и бръснач няма да мине върху главата му!
12. И докато тя продължаваше да се моли пред ГОСПОДА, Илий наблюдаваше устата й.
13. А Анна говореше в сърцето си, само устните й се движеха, а гласът й не се чуваше. Затова Илий я помисли за пияна.
14. И Илий й каза: Докога ще си пияна? Откажи се от виното си!
15. А Анна отговори и каза: Не, господарю мой, аз съм жена с наскърбен дух. Нито вино, нито спиртно питие съм пила, а излях душата си пред ГОСПОДА.
16. Не считай слугинята си за негодна жена, защото от голямата си мъка и от скръбта си говорих досега.
17. Тогава Илий отговори и каза: Иди си с мир; и нека Израилевият Бог изпълни молбата ти, която си отправила към Него.
18. А тя каза: Нека слугинята ти намери благоволение в очите ти! И жената отиде по пътя си и яде и лицето й вече не беше скръбно.
19. И те станаха рано сутринта и се поклониха пред ГОСПОДА, и се върнаха, и дойдоха у дома си в Рама. И Елкана позна жена си Анна, и ГОСПОД си я спомни.
20. И на определеното време, след като забременя, Анна роди син и го нарече Самуил, като каза: Защото го измолих от ГОСПОДА.
21. И Елкана се изкачи с целия си дом, за да принесе на ГОСПОДА годишната жертва и обрека си.
22. Но Анна не се изкачи, защото каза на мъжа си: Нека не идвам, докато не се отбие детето; тогава ще го занеса, за да се яви пред ГОСПОДА и да остане там завинаги.
23. И мъжът й Елкана й каза: Направи, каквото ти се вижда добре. Остани, докато го отбиеш. Само ГОСПОД да утвърди словото Си! И жената остана и кърми сина си, докато го отби.
24. А когато го отби, го взе със себе си, заедно с три юнеца, една ефа брашно и един мех вино, и го донесе в ГОСПОДНИЯ дом в Сило. А детето беше малко.
25. И заклаха юнеца и донесоха детето при Илий.
26. И тя каза: О, господарю мой! Жива душата ти, господарю мой; аз съм жената, която беше

застанала тук, до теб, и се молеше на ГОСПОДА.
27. За това дете се молех и ГОСПОД изпълни молбата ми, която отправих към Него.
28. Затова и аз го посветих на ГОСПОДА; докато е жив, ще бъде посветен на ГОСПОДА. И се поклониха там на ГОСПОДА.

Глава 2

1. Тогава Анна се помоли и каза: Ликува сърцето ми в ГОСПОДА; издигна се рогът ми в ГОСПОДА; устата ми е широко отворена против враговете ми, защото се радвам в Твоето спасение.
2. Никой не е свят като ГОСПОДА, защото няма друг освен Теб и няма канара като нашия Бог.
3. Не трупайте горди думи; да не излиза високомерие от устата ви, защото ГОСПОД е Бог на знание и от Него се претеглят делата.
4. Лъковете на силните се строшават, а немощните се препасват със сила.
5. Ситите се цаниха за хляб, а гладните престанаха да гладуват. Дори и безплодната роди седем, а многодетната изнемощя.
6. ГОСПОД умъртвява и съживява; свежда в Шеол и извежда.
7. ГОСПОД осиромашава и обогатява, смирява и възвишава.
8. Въздига бедния от праха и издига сиромаха от бунището, за да ги сложи да седят с благородните; славен престол им дава в наследство. Защото стълбовете на земята са на ГОСПОДА и Той е поставил на тях света.
9. Ще пази краката на светиите Си, а безбожните ще погинат в тъмнината — защото не чрез сила ще победи човек.
10. Противниците на ГОСПОДА ще се сломят; Той ще прогърми от небето върху тях. ГОСПОД ще съди краищата на земята, ще даде сила на царя Си и ще възвиси рога на помазаника Си.
11. Тогава Елкана отиде у дома си в Рама. А детето служеше на ГОСПОДА пред свещеника Илий.
12. А синовете на Илий бяха лоши хора и не познаваха ГОСПОДА.
13. И обичаят на свещениците спрямо народа беше такъв: когато някой принасяше жертва, слугата на свещеника идваше с тризъба вилица в ръката си, докато се вареше месото,
14. и я забиваше в тенджерата или в котела, или в казана, или в гърнето; и каквото вдигнеше вилицата, свещеникът го вземаше за себе си. Така правеха в Сило с всичките израилтяни, които идваха там.
15. Дори и преди да изгорят тлъстината, слугата на свещеника идваше и казваше на човека, който жертваше: Дай на свещеника месо за печене, защото няма да приеме от теб варено месо, а сурово.
16. И ако човекът му кажеше: Нека изгорят първо тлъстината, а после си вземи колкото иска душата ти! — тогава му казваше: Не, сега ще дадеш, а ако не, ще го взема насила!
17. И грехът на тези младежи беше много голям пред ГОСПОДА, защото мъжете презираха ГОСПОДНИЯ принос.
18. А Самуил служеше пред ГОСПОДА — дете, препасано с ленен ефод.
19. И майка му му правеше една малка дрешка и му я донасяше всяка година, когато идваше с мъжа си, за да принесе годишната жертва.
20. И Илий благослови Елкана и жена му, и каза: ГОСПОД да ти даде потомство от тази жена вместо заетото, което беше посветено на ГОСПОДА. И те си отидоха у дома.
21. И ГОСПОД посети Анна; и тя забременя и роди трима сина и две дъщери. А детето Самуил растеше пред ГОСПОДА.
22. А Илий беше много стар; и чу всичко, което синовете му правеха на целия Израил, и как лежаха с жените, които се събираха при входа на шатъра за срещане.
23. И той им каза: Защо правите такива работи — защото чувам за злите ви дела от целия народ!
24. Недейте, синове мои! Защото не е добър слухът, който чувам — вие правите ГОСПОДНИЯ народ престъпници.
25. Ако човек съгреши против човек, Бог ще го съди; но ако човек съгреши против ГОСПОДА, кой ще се застъпи за него? Но те не послушаха гласа на баща си, защото ГОСПОД искаше да ги убие.

26. А детето Самуил растеше на ръст и на благоволение както пред ГОСПОДА, така и пред хората.
27. И един Божи човек дойде при Илий и му каза: Така казва ГОСПОД: Не се ли открих ясно на бащиния ти дом, когато бяха в Египет в дома на фараона?
28. И не избрах ли него от всичките израилеви племена за Мой свещеник, за да принася жертви на олтара Ми, да гори тамян и да носи ефод пред Мен? И не дадох ли на бащиния ти дом всичките жертви чрез огън на израилевите синове?
29. Защо ритате жертвата Ми и приноса Ми, които съм заповядал да принасят в жилището Ми, и почиташ синовете си повече от Мен, за да се угоявате с най-доброто от всичките приноси на народа Ми Израил?
30. Затова ГОСПОД, Израилевият Бог, заявява: Аз наистина казах, че твоят дом и домът на баща ти ще ходят пред Мен до века. Но сега ГОСПОД казва: Далеч от Мен това! Защото онези, които Ме почитат, и Аз ще ги почета, а онези, които Ме презират, ще бъдат счетени за нищо.
31. Ето, идват дни, когато ще отсека силата ти и силата на бащиния ти дом, така че да няма старец в дома ти.
32. И ще видиш противник в жилището Ми, въпреки цялото добро, което ГОСПОД ще направи на Израил; и никога няма да има старец в дома ти.
33. А онзи от твоите, когото не отсека от олтара Си, ще бъде, за да угасват очите ти и да отслабва душата ти; и всичките рожби на дома ти ще умират на средна възраст.
34. И това ще ти бъде знамението, което ще дойде върху двамата ти сина, върху Офний и Финеес: в един ден ще умрат и двамата.
35. А Аз ще си издигна верен свещеник, който ще върши това, което е според сърцето Ми и според душата Ми; и ще му построя дълготраен дом; и той ще ходи пред помазаника Ми завинаги.
36. И всеки, който остане в твоя дом, ще идва и ще му се кланя за малко сребро и за къшей хляб и ще казва: Моля те, прикрепи ме към някоя от свещеническите служби, за да ям по къшей хляб.

Глава 3

1. И момчето Самуил служеше на ГОСПОДА пред Илий. А ГОСПОДНОТО слово беше рядко в онези дни; видението не беше често.
2. И по онова време, когато Илий лежеше на мястото си — а очите му бяха започнали да отслабват и не можеше да вижда —
3. и Божият светилник още не беше угаснал и Самуил лежеше в ГОСПОДНИЯ храм, където беше Божият ковчег,
4. ГОСПОД повика Самуил. И той каза: Ето ме.
5. И той изтича при Илий и каза: Ето ме, защото ме повика. А той каза: Не съм те викал; легни си пак. И той отиде и си легна.
6. А ГОСПОД извика втори път: Самуиле! И Самуил стана и отиде при Илий, и каза: Ето ме, защото ме повика. А той отговори: Не съм те викал, сине мой; легни си пак.
7. А Самуил още не познаваше ГОСПОДА и още не му се беше откривало слово от ГОСПОДА.
8. И ГОСПОД повика пак, за трети път. И той стана, отиде при Илий и каза: Ето ме, защото ме повика. Тогава Илий разбра, че ГОСПОД викаше момчето.
9. И Илий каза на Самуил: Иди и си легни; и ако те повика, кажи: Говори, ГОСПОДИ, защото слугата Ти слуша. И Самуил отиде и си легна на мястото.
10. И ГОСПОД дойде и застана, и повика както предишните пъти: Самуиле! Самуиле! Тогава Самуил каза: Говори, защото слугата Ти слуша.
11. И ГОСПОД каза на Самуил: Ето, Аз ще извърша в Израил нещо, от което на всекиго, който го чуе, ще му писнат и двете уши.
12. В онзи ден Аз ще изпълня против Илий всичко, което говорих за дома му — ще започна и ще завърша.
13. Защото му казах, че ще съдя дома му до века за беззаконието, което той знаеше — защото синовете му си навлякоха проклятие, а той не ги възпря.
14. И затова Аз се заклех на дома на Илий, че беззаконието на дома на Илий няма да се умилостиви нито с жертва, нито с принос до века!
15. И Самуил лежа до сутринта, после отвори вратите на ГОСПОДНИЯ дом. Но Самуил се боеше да каже видението на Илий.
16. Тогава Илий повика Самуил и каза: Самуиле, сине мой. А той каза: Ето ме.
17. И той каза: Какво слово ти говори ГОСПОД? Моля те, не го крий от мен. Така да ти направи Бог и така да прибави, ако скриеш от мен нещо от всичките думи, които ти е говорил!
18. Тогава Самуил му каза всичките думи и не скри нищо от него. И той каза: ГОСПОД е; нека направи, каквото Му се вижда добро.
19. И Самуил растеше и ГОСПОД беше с него, и не оставяше нито една от всичките му думи да падне на земята.
20. И целият Израил от Дан до Вирсавее позна, че Самуил беше утвърден като пророк от ГОСПОДА.
21. И ГОСПОД отново се явяваше в Сило, понеже ГОСПОД се откриваше на Самуил в Сило чрез ГОСПОДНОТО слово.

Глава 4

1. И словото на Самуил достигна до целия Израил. А Израил излезе на бой срещу филистимците и се разположи на стан при Еве??-Езер; а филистимците се разположиха на стан в Афек.
2. И филистимците се строиха за бой срещу Израил. И битката се разрасна и Израил беше разбит пред филистимците. И те убиха около четири хиляди мъже на полесражението.
3. И когато народът дойде в стана, израилевите старейшини казаха: Защо днес ГОСПОД ни разби пред филистимците? Нека вземем при себе си ковчега на ГОСПОДНИЯ завет от Сило, да дойде между нас и да ни избави от ръката на враговете ни!
4. И народът изпрати в Сило и донесоха оттам ковчега на завета на ГОСПОДА на Войнствата, който седи на престол между херувимите. И двамата сина на Илий, Офний и Финеес, бяха там с ковчега на Божия завет.
5. И когато ковчегът на ГОСПОДНИЯ завет дойде в стана, целият Израил извика с толкова силен вик, че земята прокънтя.
6. А когато филистимците чуха звука на вика, казаха: Какво означава звукът на този голям вик в стана на евреите? И разбраха, че ГОСПОДНИЯТ ковчег беше дошъл в стана.
7. И филистимците се уплашиха, защото казаха: Бог е дошъл в стана! И казаха: Горко ни, защото такова нещо не е ставало никога досега!
8. Горко ни! Кой ще ни избави от ръката на тези мощни богове? Тези са боговете, които поразиха египтяните с всякакви язви в пустинята.
9. Укрепете се, филистимци, и бъдете мъже, за да не станете слуги на евреите, както те бяха на вас. Затова бъдете мъже и се бийте!
10. И филистимците се биха и Израил беше разбит, и всеки побягна в шатрата си. И поражението беше много голямо, защото от Израил паднаха тридесет хиляди пешаци.
11. И Божият ковчег беше заловен, а двамата сина на Илий, Офний и Финеес, умряха.
12. Тогава един човек от Вениамин избяга от бойния ред и дойде в Сило в същия ден с раздрани дрехи и пръст на главата си.
13. И когато дойде, ето, Илий седеше на стол край пътя и гледаше, защото сърцето му трепереше за Божия ковчег. И когато човекът дойде в града, и съобщи това, целият град извика.
14. И когато Илий чу звука на вика, каза: Какво означава звукът на тази глъчка? И човекът дойде бързо и каза на Илий.
15. А Илий беше на деветдесет и осем години и очите му бяха отслабнали, и не можеше да вижда.
16. И човекът каза на Илий: Аз съм този, който дойде от бойния ред; днес избягах от бойния ред. И той каза: Какво стана, сине мой?
17. Тогава вестоносецът отговори и каза: Израил побягна пред филистимците и стана голямо поражение сред народа; също и двамата ти сина, Офний и Финеес, са мъртви, а Божият ковчег е заловен.
18. И когато спомена за Божия ковчег, Илий падна назад от стола, отстрани на портата, и си счупи врата и умря, защото беше стар и тежък човек. Той съди Израил четиридесет години.
19. А снаха му, жената на Финеес, беше бременна и на път да роди. И когато чу новината, че Божият ковчег е заловен и че свекър й и мъжът й са мъртви, тя се сви и роди, защото болките й я връхлетяха.
20. И като умираше, жените, които стояха около нея, й казаха: Не се бой, защото си родила син. Но тя не отговори и не обърна внимание.
21. И нарече детето Ихавод, като каза: Славата се оттегли от Израил! — понеже Божият ковчег беше заловен и заради свекър си и мъжа си.
22. И тя каза: Славата се оттегли от Израил, защото Божият ковчег е заловен!

Глава 5

1. А филистимците взеха Божия ковчег и го занесоха от Евен-Езер в Азот.
2. И филистимците взеха Божия ковчег и го занесоха в дома на Дагон, и го поставиха до Дагон.
3. И когато азотяните станаха рано на следващата сутрин, ето, Дагон беше паднал по лице на земята пред ГОСПОДНИЯ ковчег. И те взеха Дагон и го поставиха отново на мястото му.
4. И когато станаха рано на следващата сутрин, ето, Дагон пак беше паднал по лице на земята пред ГОСПОДНИЯ ковчег. Главата на Дагон и двете длани на ръцете му бяха отсечени върху прага; само трупът на Дагон беше останал от него.
5. Затова и жреците на Дагон, и всички, които влизат в дома на Дагон, не стъпват на прага на Дагон в Азот и до днес.
6. Но ръката на ГОСПОДА натежа над азотяните, и Той ги съсипа, и ги порази с хемороиди — и Азот, и областта му.
7. И когато мъжете от Азот видяха, че стана така, казаха: Ковчегът на Израилевия Бог не бива да остава при нас, защото ръката Му тежи върху нас и върху нашия бог Дагон.
8. Затова те изпратиха и събраха при себе си всичките филистимски първенци, и казаха: Какво да направим с ковчега на Израилевия Бог? А те отговориха: Нека ковчегът на Израилевия Бог се отнесе в Гет. И те отнесоха ковчега на Израилевия Бог.
9. И когато го пренесоха, ръката на ГОСПОДА беше срещу града и го порази с много голям ужас. И Той порази хората на града от малък до голям, така че им избиха хемороиди.
10. И те изпратиха Божия ковчег в Акарон. И когато Божият ковчег дойде в Акарон, акаронците извикаха и казаха: Донесоха ковчега на Израилевия Бог при мен, за да убие и мен, и народа ми!
11. Тогава те изпратиха да съберат всичките филистимски първенци и казаха: Изпратете ковчега на Израилевия Бог да се върне на мястото си, за да не убие мен и народа ми! Защото имаше смъртен ужас по целия град; Божията ръка беше много тежка там.
12. И хората, които не умряха, бяха поразени с хемороиди и викът на града се издигна до небето.

Глава 6

1. И ГОСПОДНИЯТ ковчег беше във филистимските полета седем месеца.
2. И филистимците повикаха жреците и гадателите и казаха: Какво да направим с ГОСПОДНИЯ ковчег? Кажете ни как да го изпратим на мястото му?
3. А те казаха: Ако изпратите ковчега на Израилевия Бог, не го изпращайте празен, а непременно Му го върнете с принос за вина. Тогава ще се излекувате и ще узнаете защо ръката Му не се е оттеглила от вас.
4. И те казаха: Какъв принос за вина трябва да Му върнем? А те казаха: Пет златни хемороиди и пет златни мишки, според броя на филистимските първенци, защото една и съща язва е върху всички вас и върху първенците ви.
5. Затова да направите образи на хемороидите си и образи на мишките си, които опустошават земята, и да отдадете слава на Израилевия Бог. Може би Той ще отпусне ръката Си от вас, от боговете ви и от земята ви.
6. И защо закоравявате сърцата си, както египтяните и фараонът закоравиха сърцата си? След като Той извърши могъщи дела сред тях, те не пуснаха ли народа да си отиде, и той си отиде?
7. Затова сега направете една нова кола и вземете две дойни крави, на които никога не е слаган ярем, и впрегнете кравите в колата; а телетата им вземете зад тях и ги закарайте у дома.
8. И вземете ГОСПОДНИЯ ковчег и го сложете на колата; и поставете златните неща, които Му връщате като принос за вина, в сандъче до страната му. И го изпратете да си отиде.
9. И гледайте: ако тръгне нагоре по пътя към своята граница към Ветсемес, тогава Той ни е сторил това голямо зло; а ако не, тогава ще знаем, че не Неговата ръка ни е поразила, а това е станало случайно.
10. И мъжете направиха така и взеха две дойни крави, и ги впрегнаха в колата, и затвориха телетата им у дома.
11. И сложиха ГОСПОДНИЯ ковчег на колата и сандъчето със златните мишки и образите на хемороидите си.
12. И кравите поеха направо по пътя за Ветсемес; все по пътя вървяха и ревяха, като вървяха, и не се обръщаха нито надясно, нито наляво. А филистимските първенци отидоха след тях до границата на Ветсемес.
13. А ветсемесците жънеха пшеничената си жетва в долината; и вдигнаха очите си и видяха ковчега, и като го видяха, се зарадваха.
14. И колата дойде в нивата на ветсемесеца Иисус и застана там, където имаше един голям камък. И те нацепиха дървата на колата и принесоха кравите във всеизгаряне на ГОСПОДА.
15. И левитите снеха ГОСПОДНИЯ ковчег и сандъчето, което беше с него, в което бяха златните неща, и ги сложиха на големия камък. И в същия ден ветсемеските мъже принесоха всеизгаряния и принесоха жертви на ГОСПОДА.
16. А петимата филистимски първенци видяха това и се върнаха в онзи ден в Акарон.
17. А ето златните хемороиди, които филистимците върнаха на ГОСПОДА като принос за вина: един за Азот, един за Газа, един за Аскалон, един за Гет, един за Акарон;
18. и златните мишки според броя на всичките градове на филистимците, принадлежащи на петимата първенци — както укрепените градове, така и неоградените села, чак до големия камък, на който сложиха ГОСПОДНИЯ ковчег, който стои и до днес в нивата на ветсемесеца Иисус.
19. А ГОСПОД порази ветсемеските мъже, понеже бяха погледнали в ГОСПОДНИЯ ковчег. Той порази от народа седемдесет мъже и петдесет хиляди мъже; и народът плака, понеже ГОСПОД беше нанесъл на народа голямо поражение.
20. И ветсемеските мъже казаха: Кой може да устои пред ГОСПОДА, този свят Бог? И при кого да се изкачи Той от нас?
21. И те изпратиха пратеници до жителите на Кириат-Иарим и казаха: Филистимците върнаха

ГОСПОДНИЯ ковчег; слезте и го качете при себе си.

Глава 7

1. Тогава мъжете от Кириат-Иарим дойдоха и взеха ГОСПОДНИЯ ковчег, и го донесоха в къщата на Авинадав на хълма, и осветиха сина му Елеазар да пази ГОСПОДНИЯ ковчег.
2. И от деня, в който ковчегът остана в Кириат-Иарим, мина много време и станаха двадесет години; и целият израилев дом въздишаше за ГОСПОДА.
3. Тогава Самуил говори на целия израилев дом и каза: Ако с цялото си сърце се връщате при ГОСПОДА, махнете отсред себе си чуждите богове и астартите и насочете сърцата си към ГОСПОДА, и служете само на Него; и Той ще ви избави от ръката на филистимците.
4. И израилевите синове махнаха ваалимите и астартите и служеха само на ГОСПОДА.
5. И Самуил каза: Съберете целия Израил в Масфа и аз ще се помоля на ГОСПОДА за вас.
6. И те се събраха в Масфа и си наточиха вода, и я изляха пред ГОСПОДА, и постиха в онзи ден, и казаха там: Съгрешихме против ГОСПОДА! И Самуил съдеше израилевите синове в Масфа.
7. А филистимците чуха, че израилевите синове са се събрали в Масфа, и филистимските първенци излязоха срещу Израил. И израилевите синове чуха това и се уплашиха от филистимците.
8. Тогава израилевите синове казаха на Самуил: Не преставай да викаш за нас към ГОСПОДА, нашия Бог, за да ни спаси от ръката на филистимците!
9. И Самуил взе едно сучещо агне и го принесе цяло във всеизгаряне на ГОСПОДА; и Самуил извика към ГОСПОДА за Израил и ГОСПОД го послуша.
10. А докато Самуил принасяше всеизгарянето, филистимците се приближиха да се бият с Израил. Но ГОСПОД прогърмя със силен гръм върху филистимците в онзи ден и ги объркa; и те бяха разбити пред Израил.
11. И израилевите мъже излязоха от Масфа и преследваха филистимците, и ги избиваха чак до под Ветхар.
12. Тогава Самуил взе един камък и го постави между Масфа и Сен, и го нарече Евен-Езер, като каза: Дотук ни помогна ГОСПОД.
13. Така филистимците бяха покорени и не дойдоха вече в израилевите области. И ръката на ГОСПОДА беше против филистимците през всичките дни на Самуил.
14. И градовете, които филистимците бяха отнели от Израил, бяха върнати отново на Израил, от Акарон до Гет, и областта им Израил също освободи от ръката на филистимците. Така между Израил и аморейците имаше мир.
15. А Самуил съди Израил през всичките дни на живота си.
16. И всяка година той отиваше на обиколка във Ветил, Галгал и Масфа и съдеше Израил на всичките тези места.
17. После се връщаше в Рама, защото домът му беше там, и там съдеше Израил. И там издигна олтар на ГОСПОДА.

Глава 8

1. А когато Самуил остаря, той постави синовете си за съдии над Израил.
2. Името на първородния му беше Йоил, а името на втория му син — Авия. Те съдеха във Вирсавее.
3. Но синовете му не ходеха в неговите пътища, а се отклониха след печалбата и вземаха подкупи, и изкривяваха правосъдието.
4. Тогава всичките старейшини на Израил се събраха и дойдоха при Самуил в Рама.
5. И му казаха: Ето, ти остаря, а синовете ти не ходят в твоите пътища. И сега, постави над нас цар, за да ни съди като всичките народи!
6. Но това нещо се видя лошо на Самуил, че казаха: Дай ни цар, за да ни съди. И Самуил се помоли на ГОСПОДА.
7. А ГОСПОД каза на Самуил: Послушай гласа на народа за всичко, което ти казват, защото не теб отхвърлиха, а Мен отхвърлиха, да не царувам над тях.
8. Според всичките дела, които извършиха от деня, когато ги изведох от Египет чак до този ден, като Ме оставиха и служиха на други богове, така правят и на теб.
9. Затова сега послушай гласа им. Но строго ги предупреди и им покажи какво ще бъде правото на царя, който ще царува над тях.
10. Тогава Самуил изговори всичките думи на ГОСПОДА на народа, който беше поискал от него цар.
11. И каза: Такова ще бъде правото на царя, който ще царува над вас: ще взема синовете ви и ще ги определя за колесниците си и между конниците си и те ще тичат пред колесниците му.
12. И ще си определя хилядници и петдесетници, и такива, които да орат земята му, и да жънат жетвата му, и да изработват военните му оръжия и принадлежностите на колесниците му.
13. Ще взема и дъщерите ви за масловарки и готвачки, и пекарки.
14. И от нивите ви, лозята ви и маслинените ви градини ще взема най-добрите и ще ги дава на слугите си.
15. И от посевите ви и от лозята ви ще взема десятък и ще го дава на скопците си и на слугите си.
16. И слугите ви и слугините ви, и най-добрите ви младежи, и магаретата ви ще взема и ще ги употребява за работата си.
17. От стадата ви ще взема десятък и вие ще му бъдете слуги.
18. И в онзи ден ще извикате заради царя си, когото сте си избрали, но ГОСПОД няма да ви чуе в онзи ден.
19. Но народът отказа да послуша гласа на Самуил и каза: Не, нека има цар над нас,
20. за да бъдем и ние като всичките народи и за да ни съди нашият цар и да излиза пред нас, и да води битките ни!
21. И Самуил изслуша всичките думи на народа и ги каза в ушите на ГОСПОДА.
22. И ГОСПОД каза на Самуил: Послушай гласа им и им постави цар. И Самуил каза на израилевите мъже: Идете си, всеки в града си.

Глава 9

1. А имаше един човек от Вениамин, който се казваше Кис, син на Авиил, син на Серор, син на Вехорат, син на Афия, син на един вениаминец, силен и богат човек.
2. И той имаше превъзходен и красив син, който се казваше Саул. От израилевите синове нямаше мъж, по-красив от него; той беше с една глава по-висок от целия народ.
3. И магариците на Кис, бащата на Саул, се изгубиха; и Кис каза на сина си Саул: Моля те, вземи със себе си един от слугите и стани, и иди да потърсиш магариците!
4. И той мина през хълмистата земя на Ефрем и мина през земята Салиса, но не ги намериха. После минаха през земята на Саалим, но и там ги нямаше. Тогава той мина през земята на Вениамин, но не ги намериха.
5. А когато дойдоха в земята Суф, Саул каза на слугата си, който беше с него: Ела да се върнем, да не би баща ми да престане да се тревожи за магариците и да започне да се безпокои за нас.
6. А той му каза: Ето сега, в този град има Божи човек и този човек е на почит; всичко, което казва, непременно се изпълнява. Затова нека идем там; може би ще ни каже пътя, по който да вървим.
7. Тогава Саул каза на слугата си: Но ето, ако отидем, какво ще занесем на човека? Защото хлябът в съдовете ни се свърши и нямаме подарък да занесем на Божия човек. Какво имаме?
8. И слугата пак отговори на Саул и каза: Ето, в ръката ми се намира една четвърт сикъл сребро. Ще го дам на Божия човек, за да ни каже пътя.
9. А в старо време в Израил, когато някой отиваше да се допита до Бога, казваше така: Елате да отидем при гледача. Защото който сега се нарича пророк, в старо време се наричаше гледач.
10. И Саул каза на слугата си: Добра е думата ти, ела да отидем. И те отидоха в града, където беше Божият човек.
11. Докато се изкачваха по възвишението към града, срещнаха момичета, които излизаха да наточат вода, и им казаха: Тук ли е гледачът?
12. А те им отговориха и казаха: Тук е, ето, пред теб е. Побързай сега, защото той дойде днес в града, понеже днес народът има жертва на високото място.
13. Веднага щом влезете в града, ще го намерите, преди да се изкачи на високото място да яде. Защото народът не яде, докато той не дойде, понеже той благославя жертвата и след това поканените ядат. И така, изкачете се сега, защото точно днес ще го намерите.
14. И те се изкачиха към града. И като влязоха в града, ето, Самуил излизаше срещу тях, за да се изкачи на високото място.
15. А един ден преди Саул да дойде, ГОСПОД беше открил на Самуил и беше казал:
16. Утре около този час Аз ще ти изпратя човек от вениаминовата земя и ти ще го помажеш за княз над народа Ми Израил, и той ще избави народа Ми от ръката на филистимците, защото Аз погледнах милостиво на народа Си, понеже викът му дойде до Мен.
17. И когато Самуил видя Саул, ГОСПОД му каза: Ето човекът, за когото ти говорих. Този ще господства над народа Ми.
18. А Саул пристъпи до Самуил в портата и каза: Покажи ми, моля те, къде е къщата на гледача.
19. А Самуил отговори на Саул и каза: Аз съм гледачът. Изкачи се пред мен на високото място, защото вие ще ядете с мен днес; а утре ще те изпратя и ще ти кажа всичко, което е в сърцето ти.
20. А колкото до магариците ти, които се изгубиха преди три дни, не ги мисли, защото се намериха. И към кого е цялото желание на Израил? Не е ли към теб и към целия ти бащин дом?
21. А Саул отговори и каза: Не съм ли аз вениаминец, от най-малкото от израилевите племена, и родът ми — най-малкият от всички родове на вениаминовото племе? Защо ми говориш

такива думи?
22. А Самуил взе Саул и слугата му и ги заведе в гостната, и ги сложи на най-главното място между поканените, а те бяха около тридесет мъже.
23. И Самуил каза на готвача: Донеси дела, който ти дадох, за който ти казах: Отдели това при себе си.
24. И готвачът вдигна бедрото с онова, което беше върху него, и го сложи пред Саул. И Самуил каза: Ето запазеното. Сложи го пред себе си и яж, защото то беше запазено за теб за определеното време, когато казах, че съм поканил народа. Така Саул яде със Самуил в онзи ден.
25. После слязоха от високото място в града и той говори със Саул на покрива на къщата.
26. И станаха рано и на зазоряване Самуил повика Саул на покрива и каза: Стани да те изпратя. И Саул стана и двамата излязоха навън, той и Самуил.
27. Докато слизаха към края на града, Самуил каза на Саул: Кажи на слугата да отиде пред нас. — И той отиде. — А ти постой малко, за да ти известя Божието слово.

Глава 10

1. Тогава Самуил взе съда с масло и го изля на главата му, и го целуна, и каза: Не те ли помаза ГОСПОД за княз над наследството Си?
2. Когато си тръгнеш днес от мен, ще намериш двама мъже близо до гроба на Рахил в областта на Вениамин при Селса; и те ще ти кажат: Магариците, които отиде да търсиш, се намериха. И ето, баща ти престана да се тревожи за работата с магариците, а се безпокои за вас и казва: Какво да направя за сина си?
3. И като продължиш оттам по-нататък, ще дойдеш до дъба на Тавор, и там ще те срещнат трима мъже, които се изкачват към Бога във Ветил — един носи три ярета, друг носи три хляба, а трети носи един мех с вино.
4. И те ще те поздравят и ще ти дадат два хляба; и ти ги вземи от ръката им.
5. След това ще дойдеш до Божия хълм, където е филистимският гарнизон. И щом стигнеш там в града, ще срещнеш дружина пророци, които слизат от високото място с лира, тъпанче, свирка и арфа пред тях, и те ще пророкуват.
6. Тогава ГОСПОДНИЯТ Дух ще дойде върху теб и ти ще пророкуваш с тях и ще се обърнеш в друг човек.
7. И когато тези знамения ти дойдат, прави, каквото намери ръката ти, защото Бог е с теб.
8. И да слезеш преди мен в Галгал; и ето, аз ще сляза при теб, за да принеса всеизгаряния и да пожертвам примирителни жертви. Седем дни да чакаш, докато дойда при теб; и ще ти кажа какво да направиш.
9. И когато обърна гърба си, за да си отиде от Самуил, Бог обърна сърцето му в друго и всички тези знамения се изпълниха в онзи ден.
10. И когато дойдоха там на хълма, ето, дружина пророци го посрещна и Божият Дух дойде върху него, и той пророкуваше сред тях.
11. И когато всички, които го познаваха от по-рано, видяха, и ето, той пророкуваше с пророците, хората си казваха един на друг: Какво е станало със сина на Кис? И Саул ли е между пророците?
12. А един човек от там отговори и каза: А кой е баща им? И това стана поговорка: И Саул ли е между пророците?
13. И когато свърши да пророкува, дойде на високото място.
14. Тогава чичото на Саул каза на него и на слугата му: Къде ходихте? А той каза: Да търсим магариците; и като видяхме, че ги няма, отидохме при Самуил.
15. И чичото на Саул каза: Кажи ми, моля те, какво ви каза Самуил.
16. А Саул каза на чичо си: Каза ни ясно, че магариците са намерени. Но думите за царството, които Самуил беше говорил, не му каза.
17. И Самуил събра народа при ГОСПОДА в Масфа.
18. И каза на израилевите синове: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Аз изведох Израил от Египет и ви избавих от ръката на египтяните и от ръката на всичките царства, които ви потискаха.
19. Но днес вие отхвърлихте своя Бог, който ви избави от всичките ви бедствия и скърби, и Му казахте: Постави цар над нас! Затова сега се представете пред ГОСПОДА според племената си и според хилядите си.
20. И Самуил накара да се приближат всичките израилеви племена и се хвана чрез жребий вениаминовото племе.
21. И той накара да се приближи вениаминовото племе според родовете му, и се хвана родът на Матри; и се хвана Саул, синът на Кис. И го потърсиха, но го нямаше.
22. И те отново се допитаха до ГОСПОДА: Човекът дошъл ли е вече тук? И ГОСПОД отговори: Ето, скрил се е между вещите.
23. Тогава изтичаха и го доведоха от там; и той застана сред народа и беше с една глава по-висок от целия народ.

24. И Самуил каза на целия народ: Виждате ли този, когото ГОСПОД избра — че няма друг като него в целия народ! Тогава целият народ извика и каза: Да живее царят!
25. И Самуил каза на народа правилата на царството и ги записа в книгата, и я положи пред ГОСПОДА. И Самуил изпрати целия народ, всеки в дома му.
26. И Саул също отиде в дома си в Гавая, а с него отиде дружина силни мъже, чиито сърца Бог беше докоснал.
27. Но някои зли хора казаха: Как може този да ни избави? И те го презираха и не му донесоха дарове. Но той се правеше, че не чува.

Глава 11

1. После амонецът Наас излезе и се разположи на стан срещу Явис-Галаад; и всичките явиски мъже казаха на Наас: Направи договор с нас и ще ти слугуваме.
2. И амонецът Наас им каза: При това условие ще направя договор с вас: да извадя дясното око на всеки от вас и да докарам позор върху целия Израил.
3. Тогава явиските старейшини му казаха: Остави ни седем дни, за да изпратим пратеници по всичките области на Израил; и ако няма кой да ни избави, ще излезем при теб.
4. И пратениците дойдоха в Гавая Саулова и казаха тези думи на всеослушание пред народа. И целият народ издигна глас и заплака.
5. А ето, Саул идваше от полето след говедата. И Саул каза: Какво е на народа, че плаче? И те му разказаха думите на явиските мъже.
6. Тогава Божият Дух дойде върху Саул, когато чу тези думи, и гневът му пламна силно.
7. И той взе един впряг говеда и ги насече на части, и ги изпрати чрез пратеници по всичките области на Израил, и каза: Който не излезе след Саул и след Самуил, така ще се направи на говедата му! И страх от ГОСПОДА обзе народа, и той излезе като един човек.
8. И Саул ги преброи във Везек и израилевите синове бяха триста хиляди, а юдовите мъже — тридесет хиляди.
9. И казаха на пратениците, които бяха дошли: Така да кажете на явис-галаадските мъже: Утре, когато припече слънцето, ще имате помощ. И пратениците дойдоха и съобщиха това на явиските мъже и те се зарадваха.
10. И явиските мъже казаха на амонците: Утре ще излезем при вас и вие ни направете всичко, което ви се вижда добро.
11. И на следващата сутрин Саул раздели народа на три части и при утринната стража дойдоха сред стана и разбиха Амон, докато денят напече. А оцелелите се разпиляха и не останаха и двама от тях заедно.
12. Тогава народът каза на Самуил: Кой е онзи, който каза: Саул ли ще царува над нас? Предайте тези мъже, за да ги убием!
13. Но Саул каза: Никой няма да бъде убит в този ден, защото днес ГОСПОД извърши избавление в Израил.
14. А Самуил каза на народа: Елате да отидем в Галгал и там да възобновим царството.
15. Така целият народ отиде в Галгал. И там направиха Саул цар пред ГОСПОДА в Галгал и там пожертваха и примирителни жертви пред ГОСПОДА, и там Саул и всичките израилеви мъже се веселиха много.

Глава 12

1. И Самуил говори на целия Израил: Ето, послушах гласа ви за всичко, което ми казахте, и поставих цар над вас.
2. И сега, ето, царят върви пред вас. А аз съм стар и белокос, и ето, синовете ми са с вас. Ходих пред вас от младостта си до този ден.
3. Ето ме, свидетелствайте против мен пред ГОСПОДА и пред помазаника Му: На кого съм взел говедото или на кого съм взел магарето, или кого съм онеправдал, кого съм притеснил или от ръката на кого съм взел подкуп, за да заслепя очите си с него? Ще ви го върна!
4. А те казаха: Не си ни онеправдал, нито си ни притеснил, нито си взел нещо от ръката на някого.
5. И той им каза: ГОСПОД е свидетел против вас и Неговият помазаник е свидетел днес, че не сте намерили нищо в ръката ми. И те отговориха: Свидетел е.
6. Тогава Самуил каза на народа: ГОСПОД е, който постави Мойсей и Аарон, и който изведе бащите ви от египетската земя.
7. И сега застанете, за да разсъждавам с вас пред ГОСПОДА за всичките справедливи дела на ГОСПОДА, които Той извърши за вас и за бащите ви.
8. Когато Яков отиде в Египет, бащите ви извикаха към ГОСПОДА и ГОСПОД изпрати Мойсей и Аарон, които изведоха бащите ви от Египет и ги заселиха на това място.
9. Но те забравиха ГОСПОДА, своя Бог; затова Той ги продаде в ръката на Сисара, военачалника на войската на Асор, в ръката на филистимците и в ръката на царя на Моав; и те воюваха срещу тях.
10. Тогава те извикаха към ГОСПОДА и казаха: Съгрешихме, че оставихме ГОСПОДА и служихме на ваалимите и астартите; но сега ни избави от ръката на враговете ни, и ще Ти служим!
11. И ГОСПОД изпрати Ероваал, Ведан, Ефтай и Самуил, и ви избави от ръката на враговете ви отвсякъде, и вие живеехте в безопасност.
12. А когато видяхте, че Наас, царят на синовете на Амон, дойде срещу вас, ми казахте: Цар да царува над нас! — когато ГОСПОД, вашият Бог, ви беше цар.
13. И сега, ето царят, когото избрахте и когото искахте! И ето, ГОСПОД постави цар над вас.
14. Ако се боите от ГОСПОДА и Му служите, и слушате гласа Му, и не се бунтувате срещу ГОСПОДНАТА заповед, и вие, и царят, който царува над вас, следвате ГОСПОДА, своя Бог, тогава ГОСПОД ще бъде с вас.
15. Но ако не слушате гласа на ГОСПОДА и се бунтувате срещу ГОСПОДНАТА заповед, тогава ръката на ГОСПОДА ще бъде против вас, както беше против бащите ви.
16. И сега, пристъпете и вижте това велико нещо, което ГОСПОД ще направи пред очите ви.
17. Не е ли сега пшеничената жетва? Аз ще призова ГОСПОДА и Той ще изпрати гръмотевици и дъжд; и ще познаете и видите, че е голямо злото ви, което направихте пред ГОСПОДА, като поискахте за себе си цар.
18. И Самуил призова ГОСПОДА и ГОСПОД изпрати гръмотевици и дъжд в онзи ден; и целият народ се уплаши много от ГОСПОДА и от Самуил.
19. И целият народ каза на Самуил: Помоли се за слугите си на ГОСПОДА, своя Бог, за да не умрем, защото към всичките си грехове прибавихме и това зло, да искаме за себе си цар!
20. А Самуил каза на народа: Не се бойте. Вие наистина извършихте цялото това зло; но не се отклонявайте от следването на ГОСПОДА, а служете на ГОСПОДА с цялото си сърце.
21. И не се отклонявайте, защото тогава ще отидете след празни неща, които не ползват и не избавят, защото са празни.
22. Защото ГОСПОД няма да остави народа Си заради великото Си Име, понеже ГОСПОД благоволи да ви направи Свой народ.
23. А колкото до мен, далеч да бъде от мен да съгреша против ГОСПОДА, като престана да се моля за вас; а ще ви уча на добрия и правия път.

24. Само се бойте от ГОСПОДА и Му служете в истина с цялото си сърце, защото видяхте какви велики неща е извършил Той за вас.
25. Но ако продължите да вършите зло, тогава и вие, и царят ви ще загинете.

Глава 13

1. Саул беше на четиридесет години, когато се възцари; и царува две години над Израил.
2. И Саул си избра три хиляди мъже от Израил; две хиляди бяха със Саул в Михмас и в хълмистата земя на Ветил, а хиляда бяха с Йонатан в Гавая Вениаминова. А останалия народ изпрати всеки по шатрите му.
3. И Йонатан разби гарнизона на филистимците, който беше в Гава, и филистимците чуха това. Тогава Саул засвири с тръбата по цялата земя и каза: Нека чуят евреите!
4. И целият Израил чу да се казва: Саул разбил гарнизона на филистимците и Израил е станал омразен на филистимците. И народът се събра след Саул в Галгал.
5. А филистимците се събраха да се бият с Израил: тридесет хиляди колесници и шест хиляди конници, и народ като пясъка на морския бряг по множество. И се изкачиха и се разположиха на стан в Михмас, на изток от Ветавен.
6. И израилевите мъже видяха, че бяха в беда, защото народът беше притиснат; и народът се скри в пещери, в гъсталаци, по скали, по височини и в ровове.
7. И евреите преминаха Йордан към земята на Гад и Галаад. А Саул беше още в Галгал и целият народ го следваше треперейки.
8. Тогава той чака седем дни, според определеното от Самуил време, но Самуил не дойде в Галгал; а народът се разпръсваше от него.
9. Затова Саул каза: Донесете ми всеизгарянето и примирителните жертви! И той принесе всеизгарянето.
10. И когато свърши принасянето на всеизгарянето, ето, Самуил дойде; и Саул излезе да го посрещне и да го поздрави.
11. А Самуил каза: Какво си направил? И Саул каза: Понеже видях, че народът се разпръсва от мен и че ти не дойде в определеното време, а филистимците са се събрали в Михмас,
12. затова казах: Сега филистимците ще слязат срещу мен в Галгал, а аз не съм се помолил на ГОСПОДА. Затова се принудих и принесох всеизгарянето.
13. И Самуил каза на Саул: Извършил си безумие. Не си спазил заповедта на ГОСПОДА, своя Бог, която Той ти заповяда. Защото сега ГОСПОД щеше да утвърди царството ти над Израил до века.
14. Но сега царството ти няма да се утвърди. ГОСПОД си потърси човек по сърцето Си и ГОСПОД определи него за княз над народа Си, понеже ти не спази онова, което ГОСПОД ти заповяда.
15. И Самуил стана и отиде от Галгал в Гавая Вениаминова. А Саул преброи народа, който беше с него, около шестстотин мъже.
16. И Саул и синът му Йонатан, и народът, който беше с него, останаха в Гавая Вениаминова; а филистимците се бяха разположили на стан в Михмас.
17. И от филистимския стан излязоха нападатели на три части: една част се отправи по пътя към Офра, към земята Согал;
18. друга част се отправи по пътя към Веторон; и трета част се отправи по посока на границата, която гледа към долината Цевоим към пустинята.
19. А по цялата израилева земя не се намираше ковач, защото филистимците бяха казали: Да не би евреите да си направят мечове или копия.
20. И целият Израил слизаше при филистимците, за да си наточи всеки острието на плуга си, лопатата си, брадвата си и сърпа си.
21. И наточването струваше две трети от сикъла за сърповете, лопатите, вилите и брадвите и за да наострят остените си.
22. И в деня на битката не се намери нито меч, нито копие в ръката на целия народ, който беше със Саул и Йонатан; но у Саул и у сина му Йонатан се намериха.
23. А постът на филистимците излезе към прохода на Михмас.

Глава 14

1. И един ден Йонатан, синът на Саул, каза на оръженосеца си: Ела да преминем към филистимския пост, който е оттатък. Но на баща си не каза.
2. А Саул седеше край Гавая под наровото дърво, което е в Мигрон. И народът, който беше с него, беше около шестстотин мъже.
3. И Ахия, синът на Ахитов, брат на Ихавод, син на Финеес, син на Илий, ГОСПОДНИЯ свещеник в Сило, носеше ефода. А народът не знаеше, че Йонатан е отишъл.
4. И между проходите, през които Йонатан търсеше да премине към филистимския пост, имаше остра скала от едната страна и остра скала от другата страна; и името на едната беше Восес, а името на другата — Сене.
5. Едната скала се издигаше като стълб на север срещу Михмас, а другата — на юг срещу Гава.
6. Тогава Йонатан каза на оръженосеца: Ела да преминем към поста на тези необрязани. Може ГОСПОД да подейства за нас, защото нищо не пречи на ГОСПОДА да спаси чрез мнозина или чрез малцина.
7. И оръженосецът му каза: Направи всичко, което е в сърцето ти; обърни се накъдето искаш; ето, аз съм с теб според волята на сърцето ти.
8. Тогава Йонатан каза: Ето, ще преминем към тези мъже и ще им се покажем.
9. Ако кажат така: Чакайте, докато дойдем при вас! — тогава ще останем на мястото си и няма да се изкачим при тях.
10. Но ако кажат така: Качете се при нас! — тогава ще се изкачим, защото ГОСПОД ги е предал в ръката ни; и това ще ни бъде знакът.
11. И двамата се показаха на филистимския пост и филистимците казаха: Ето, евреите излизат от дупките, където са се скрили.
12. Тогава мъжете от поста извикаха на Йонатан и оръженосеца му и казаха: Изкачете се при нас и ще ви съобщим нещо. И Йонатан каза на оръженосеца си: Изкачи се след мен, защото ГОСПОД ги предаде в ръката на Израил.
13. И Йонатан се изкачи на ръцете си и краката си и оръженосецът му след него. И те падаха пред Йонатан, а оръженосецът му ги убиваше след него.
14. И първото поражение, което Йонатан и оръженосецът му им нанесоха, беше около двадесет мъже на около половин нива, изорана от един впряг.
15. И настана ужас в стана, на полето и сред целия народ; и постът, и нападателите се ужасиха и земята се потресе, и настана ужас от Бога.
16. И стражите на Саул в Гавая Вениаминова погледнаха, и ето, множеството се стопяваше и постепенно се разпръсваше.
17. Тогава Саул каза на народа, който беше с него: Пребройте сега, и вижте кой си е отишъл от нас. И като преброиха, ето, Йонатан и оръженосеца му ги нямаше.
18. И Саул каза на Ахия: Донеси Божия ковчег! — защото по онова време Божият ковчег беше с израилевите синове.
19. Но докато Саул говореше на свещеника, глъчката в стана на филистимците продължаваше да се увеличава; затова Саул каза на свещеника: Оттегли ръката си.
20. И Саул и целият народ, който беше с него, се събраха и влязоха в боя; и ето, мечът на всеки беше срещу ближния му, и имаше много голямо объркване.
21. А евреите, които преди това бяха с филистимците и които бяха отишли с тях в стана отвсякъде, също се присъединиха към израилтяните, които бяха със Саул и Йонатан.
22. И всичките израилеви мъже, които се бяха скрили в хълмистата земя на Ефрем, чуха, че филистимците бягали, и ги последваха в битката.
23. Така ГОСПОД избави Израил в онзи ден; и битката се разпростря до Ветавен.
24. А израилевите мъже се измъчиха в онзи ден, защото Саул беше поставил народа под клетва, като беше казал: Проклет онзи, който вкуси храна до вечерта, докато не отмъстя на враговете си! Затова никой от народа не вкуси храна.

25. И целият народ дойде в една гора, където имаше мед по земята.
26. И когато народът влезе в гората, ето, медът капеше; но никой не сложи ръката си до устата си, защото народът се боеше от клетвата.
27. Но Йонатан не беше чул, че баща му поставил народа под клетва, затова простря края на тоягата, която беше в ръката му, и я натопи в медената пита, и сложи ръката си в устата си; и му светна пред очите.
28. Тогава един от народа заговори и каза: Баща ти постави народа под строга клетва, като каза: Проклет онзи, който днес вкуси храна! А народът беше изнемощял.
29. А Йонатан каза: Баща ми докара беда на земята. Вижте сега как ми светна пред очите, защото вкусих малко от този мед.
30. А колко повече, ако народът беше ял днес свободно от плячката на враговете си, която намери, защото нямаше ли сега да има много по-голямо поражение сред филистимците?
31. И в онзи ден те разбиха филистимците от Михмас до Еалон. А народът беше много изнемощял.
32. И народът се нахвърли върху плячката и взе овце, говеда и телета, и ги колеше на земята, и народът ядеше с кръвта.
33. И съобщиха на Саул и казаха: Ето, народът съгрешава против ГОСПОДА, като яде с кръвта. А той каза: Вие постъпихте невярно! Отърколете веднага към мен един голям камък.
34. И Саул каза: Разпръснете се между народа и кажете: Докарайте ми тук всеки говедото си и всеки овцата си и ги заколете тук, и яжте, и не съгрешавайте против ГОСПОДА, като ядете с кръвта! И в онази нощ целият народ докара всеки говедото си със себе си и ги заклаха там.
35. И Саул построи олтар на ГОСПОДА; това беше първият олтар, който той построи на ГОСПОДА.
36. И Саул каза: Да слезем след филистимците през нощта и да разграбим плячката между тях, докато се развидели, и да не оставим нито един от тях. А те казаха: Направи, каквото ти се вижда добро. Тогава свещеникът каза: Нека се приближим тук при Бога!
37. И Саул се допита до Бога: Да сляза ли след филистимците? Ще ги предадеш ли в ръката на Израил? Но Той не му отговори в онзи ден.
38. И Саул каза: Приближете се тук, всички вие, началници на народа, и разберете, и вижте в какво е станал този грях днес.
39. Защото — жив е ГОСПОД, който избавя Израил — даже и да е в сина ми Йонатан, непременно ще умре! Но никой от целия народ не му отговори.
40. Тогава той каза на целия Израил: Вие ще бъдете от едната страна, а аз и синът ми Йонатан ще бъдем от другата страна. И народът каза на Саул: Направи, каквото ти се вижда добро.
41. И Саул каза на ГОСПОДА, Израилевия Бог: Дай истина! И чрез жребия се хванаха Йонатан и Саул, а народът се отърва.
42. И Саул каза: Хвърлете жребия между мен и сина ми Йонатан! И чрез жребия се хвана Йонатан.
43. Тогава Саул каза на Йонатан: Кажи ми какво си сторил! И Йонатан му отговори и каза: Вкусих само малко мед с края на тоягата, която беше в ръката ми, и ето, трябва да умра!
44. И Саул каза: Така да направи Бог и така да прибави — непременно ще умреш, Йонатане!
45. Но народът каза на Саул: Йонатан ли да умре, който извърши това велико избавление в Израил? Да не бъде! Жив е ГОСПОД — косъм от главата му няма да падне на земята, защото той действа с Бога днес! Така народът спаси Йонатан и той не умря.
46. Тогава Саул се изкачи от преследването на филистимците, а филистимците си отидоха на мястото.
47. И Саул пое управлението над Израил и воюва срещу всичките си врагове отвсякъде: срещу Моав, срещу синовете на Амон, срещу Едом, срещу царете на Сова и срещу филистимците. И накъдето и да се обърнеше, побеждаваше.
48. И действаше със сила и разби Амалик, и избави Израил от ръцете на грабителите му.
49. А синовете на Саул бяха Йонатан, Исуй и Мелхисуя; а имената на двете му дъщери бяха:

името на първородната — Мерава, а името на по-младата — Михала.
50. А името на жената на Саул беше Ахиноама, дъщеря на Ахимаас. И името на военачалника му беше Авенир, синът на Нир, чичото на Саул,
51. защото Кис, бащата на Саул, и Нир, бащата на Авенир, бяха синове на Авиил.
52. А войната срещу филистимците беше жестока през всичките дни на Саул; и когато Саул виждаше някой силен мъж или някой храбър мъж, го вземаше при себе си.

Глава 15

1. И Самуил каза на Саул: ГОСПОД ме изпрати да те помажа за цар над народа Му, над Израил; затова чуй сега гласа на ГОСПОДНИТЕ думи.
2. Така казва ГОСПОД на Войнствата: Спомних си какво направи Амалик на Израил, как застана на пътя му, когато Израил идваше от Египет.
3. Иди сега и разбий Амалик, и изпълни над него проклятието. Не го щади, а убий от мъж до жена, от дете до кърмаче, от говедо до овца, от камила до магаре.
4. И Саул свика народа и го преброи в ТелЕм, и беше двеста хиляди пешаци и десет хиляди мъже от Юда.
5. И Саул дойде до един град на амаличаните и постави засада в долината.
6. И Саул каза на кенейците: Идете, отделете се, слезте отсред амаличаните, за да не ви унищожа с тях; защото вие показахте добрина към всичките израилеви синове, когато идваха от Египет. И кенейците се отделиха отсред амаличаните.
7. И Саул разби амаличаните от Евила до пътя към Сур, който е срещу Египет.
8. И хвана жив Агаг, царя на амаличаните, и изпълни проклятието над целия народ с острието на меча.
9. Но Саул и народът пощадиха Агаг и най-доброто от дребния добитък и говедата, угоените, агнетата и всичко, което беше добро, и не искаха да изпълнят над тях проклятието. А над всичкия добитък, който беше негоден и слаб, над него изпълниха проклятието.
10. Тогава ГОСПОДНОТО слово беше към Самуил и каза:
11. Разкаях се, че поставих Саул за цар, понеже той се отвърна след Мен и не изпълнява заповедите Ми. И Самуил се натъжи и вика към ГОСПОДА цяла нощ.
12. И на сутринта Самуил стана рано, за да посрещне Саул. И съобщиха на Самуил и казаха: Саул дойде в Кармил, и ето, издигна си паметник и се върна и слезе в Галгал.
13. И Самуил дойде при Саул и Саул му каза: Благословен да си от ГОСПОДА! Изпълних ГОСПОДНОТО слово!
14. Но Самуил каза: Какво е тогава това блеене на овце в ушите ми и мучене на говеда, което чувам?
15. А Саул каза: Докараха ги от амаличаните, защото народът пощади най-доброто от овцете и говедата, за да пожертва на ГОСПОДА, твоя Бог; а над останалите изпълнихме проклятието.
16. Тогава Самуил каза на Саул: Почакай и ще ти кажа какво ми говори ГОСПОД тази нощ. А той му каза: Говори!
17. И Самуил каза: Не стана ли ти глава на израилевите племена, когато беше малък в собствените си очи? И ГОСПОД те помаза за цар над Израил.
18. И ГОСПОД те изпрати на път и каза: Иди и изпълни проклятието над грешниците, амаличаните, и воювай срещу тях, докато ги унищожиш.
19. Защо тогава ти не послуша ГОСПОДНИЯ глас, а се нахвърли върху плячката и извърши зло пред ГОСПОДА?
20. А Саул каза на Самуил: Аз послушах ГОСПОДНИЯ глас и отидох по пътя, по който ГОСПОД ме изпрати, и доведох Агаг, царя на амаличаните, и изпълних проклятието над амаличаните.
21. Но народът взе от плячката овце и говеда, най-добрите от поставеното под проклятие, за да пожертва на ГОСПОДА, твоя Бог, в Галгал.
22. И Самуил каза: ГОСПОД наслаждава ли се на всеизгаряния и жертви колкото на послушанието на ГОСПОДНИЯ глас? Ето, послушанието е по-добро от жертвата и покорството — от тлъстината на овни.
23. Защото непокорството е като греха на окултизма и упорството — като безбожие и идолопоклонство. Понеже ти отхвърли ГОСПОДНОТО слово, и Той отхвърли теб като цар.
24. Тогава Саул каза на Самуил: Съгреших, че престъпих заповедта на ГОСПОДА и твоите думи, защото се уплаших от народа и послушах гласа му.
25. И сега прости, моля те, греха ми и се върни с мен, за да се поклоня на ГОСПОДА.

26. Но Самуил каза на Саул: Няма да се върна с теб, защото ти отхвърли ГОСПОДНОТО слово и ГОСПОД отхвърли теб като цар на Израил.
27. И когато Самуил се обърна, за да си отиде, Саул сграбчи края на мантията му и той се откъсна.
28. Тогава Самуил му каза: Днес ГОСПОД откъсна израилевото царство от теб и го даде на ближния ти, който е по-добър от теб.
29. А и Силният на Израил няма да излъже и няма да се разкае, защото Той не е човек, че да се разкайва.
30. А той каза: Съгреших; но почети ме сега, моля те, пред старейшините на народа ми и пред Израил и се върни с мен, за да се поклоня на ГОСПОДА, твоя Бог.
31. И Самуил се върна след Саул и Саул се поклони на ГОСПОДА.
32. Тогава Самуил каза: Доведете ми тук Агаг, царя на амаличаните. И Агаг дойде при него весело и Агаг си казваше: Положително горчивината на смъртта е отминала.
33. Но Самуил каза: Както мечът ти е обезчадил жени, така и твоята майка да се обезчади между жените! И Самуил съсече Агаг пред ГОСПОДА в Галгал.
34. И Самуил отиде в Рама, а Саул отиде в дома си в Гавая Саулова.
35. И Самуил не видя повече Саул до деня на смъртта си, но Саумил скърбеше за Саул; а ГОСПОД се разкая, че беше направил Саул цар над Израил.

Глава 16

1. И ГОСПОД каза на Самуил: Докога ще скърбиш за Саул, след като Аз го отхвърлих като цар над Израил? Напълни рога си с масло и иди, Аз те изпращам при витлеемеца Есей, защото си избрах цар измежду неговите синове.
2. А Самуил каза: Как да отида? Ако чуе Саул, ще ме убие. А ГОСПОД каза: Вземи със себе си една юница и кажи: Дойдох да пожертвам на ГОСПОДА.
3. И покани Есей на жертвата и Аз ще ти кажа какво да направиш; и ще ми помажеш онзи, когото ти кажа.
4. И Самуил направи, каквото каза ГОСПОД, и дойде във Витлеем. И старейшините на града го посрещнаха разтреперени и казаха: С мир ли идваш?
5. И той каза: С мир. Дойдох да пожертвам на ГОСПОДА. Осветете се и елате с мен на жертвата. И той освети и Есей и синовете му и ги покани на жертвата.
6. И когато дойдоха, той видя Елиав и си каза: Положително пред ГОСПОДА е Неговият помазаник.
7. Но ГОСПОД каза на Самуил: Не гледай на вида му, нито на високия му ръст, понеже съм го отхвърлил; защото ГОСПОД не гледа на това, на което гледа човек; понеже човек гледа на лицето, а ГОСПОД гледа на сърцето.
8. Тогава Есей повика Авинадав и го накара да мине пред Самуил. И той каза: И този не е избрал ГОСПОД.
9. След това Есей накара да мине Сама. И той каза: И този не е избрал ГОСПОД.
10. Така Есей накара седем от синовете си да минат пред Самуил. Но Самуил каза на Есей: ГОСПОД не е избрал тези.
11. И Самуил каза на Есей: Това ли са всичките младежи? А той каза: Остава още най-малкият, и ето, той пасе овцете. Тогава Самуил каза на Есей: Изпрати да го доведат, защото няма да седнем на трапезата, докато той не дойде тук.
12. И той изпрати и го доведоха. А той беше червенокос, с красиви очи и хубав на вид. И ГОСПОД каза: Стани, помажи го, защото е този.
13. Тогава Самуил взе рога с масло и го помаза сред братята му; и ГОСПОДНИЯТ Дух дойде върху Давид от този ден и нататък. А Самуил стана и отиде в Рама.
14. И ГОСПОДНИЯТ Дух се оттегли от Саул и зъл дух от ГОСПОДА го мъчеше.
15. И слугите на Саул му казаха: Ето сега, зъл дух от Бога те мъчи.
16. Нека сега господарят ни заповяда на слугите си, които са пред теб, да потърсят човек, който умее добре да свири на арфа. И когато злият дух от Бога е върху теб, той ще свири с ръката си и ще ти става добре.
17. И Саул каза на слугите си: Намерете ми човек, който свири добре, и го доведете при мен.
18. А един от слугите отговори и каза: Ето, видях един от синовете на витлеемеца Есей, който умее да свири, силен и храбър мъж, разумен в говорене и красив човек; и ГОСПОД е с него.
19. Затова Саул изпрати пратеници до Есей да кажат: Изпрати ми сина си Давид, който е с овцете.
20. И Есей взе едно магаре, натоварено с хляб и мех вино, и едно младо яре, и ги изпрати на Саул по сина си Давид.
21. Така Давид дойде при Саул и застана пред него; и той го обикна много и Давид му стана оръженосец.
22. И Саул изпрати до Есей да кажат: Моля те, нека Давид стои пред мен, защото намери благоволение пред мен.
23. И когато духът от Бога идваше върху Саул, Давид вземаше арфата и свиреше с ръката си и на Саул му олекваше и му ставаше добре, и злият дух се оттегляше от него.

Глава 17

1. А филистимците свикаха войските си за бой и се събраха в Сохо, който принадлежи на Юда, и се разположиха на стан в Ефес-Дамим, между Сохо и Азика.
2. А Саул и израилевите мъже се събраха и се разположиха на стан в долината Ила, и се строиха за бой срещу филистимците.
3. Филистимците стояха на планината от едната страна, а Израил стоеше на планината от другата страна, а между тях беше долината.
4. Тогава от становете на филистимците излезе един единоборец на име Голиат, от Гет, висок шест лакътя и една педя.
5. Той имаше бронзов шлем на главата си и беше облечен с люспеста броня, а теглото на бронята беше пет хиляди сикъла бронз.
6. Имаше и бронзова броня на краката си и бронзово щитче между раменете си.
7. И дръжката на копието му беше като кросно на тъкач, а острието на копието му беше шестстотин сикъла желязо. И щитоносецът му вървеше пред него.
8. И той излезе и извика към израилевите редове, и им каза: Защо излизате да се строявате за бой? Не съм ли аз филистимец, а вие — слуги на Саул? Изберете си един мъж да слезе при мен!
9. Ако може да се бие с мен и да ме убие, тогава ние ще ви бъдем слуги; но ако аз му надвия и го убия, тогава вие ще ни бъдете слуги и ще ни слугувате.
10. И филистимецът каза: Днес аз хвърлям позор върху израилевите войски; дайте ми мъж, за да се бием двамата!
11. И когато Саул и целият Израил чуха тези думи на филистимеца, те се ужасиха и много се уплашиха.
12. А Давид беше син на онзи ефратец от Витлеем Юдейски, който се казваше Есей и имаше осем сина. И в дните на Саул този човек беше стар, в напреднала възраст между мъжете.
13. А тримата по-големи сина на Есей бяха отишли след Саул в битката. И имената на тримата му сина, които отидоха в битката, бяха: Елиав, първородният, вторият му Авинадав и третият Сама.
14. Давид беше най-малкият. А тримата най-големи бяха отишли след Саул.
15. А Давид отиваше и се връщаше от Саул, за да пасе овцете на баща си във Витлеем.
16. И филистимецът се приближаваше сутрин и вечер и се представяше четиридесет дни.
17. А Есей каза на сина си Давид: Вземи сега за братята си тази ефа печено жито и тези десет хляба и тичай при братята си в стана.
18. И занеси тези десет пити сирене на хилядника им и виж добре ли са братята ти, и ми донеси вест от тях.
19. Саул и те, и всичките израилеви мъже са в долината Ила на бой срещу филистимците.
20. И Давид стана рано сутринта, остави овцете при пазач и взе нещата, и отиде, както Есей му беше заповядал. И дойде до стана, когато войската излизаше за бой и надаваше боен вик.
21. И Израил и филистимците се бяха строили в боен ред, войска срещу войска.
22. И Давид остави вещите в ръката на пазача на вещите, изтича при войската и дойде, и поздрави братята си.
23. А докато разговаряше с тях, ето, единоборецът, филистимецът от Гет на име Голиат, излезе от редовете на филистимците и говори същите тези думи, и Давид чу.
24. А когато всичките израилеви мъже видяха мъжа, те побягнаха от него и много се уплашиха.
25. И израилевите мъже казаха: Видяхте ли този мъж, който излезе? Наистина той излиза, за да хвърля позор върху Израил; и човекът, който го убие, царят ще го обогати с големи богатства и ще му даде дъщеря си, и ще направи бащиния му дом свободен в Израил.
26. Тогава Давид говори на мъжете, които стояха край него, и каза: Какво ще се направи за човека, който убие този филистимец и отмахне позора от Израил? Защото кой е този

необрязан филистимец, че да хвърля позор върху войските на живия Бог?
27. И народът му отговори със същите думи и каза: Така ще се направи на човека, който го убие.
28. А Елиав, най-големият му брат, чу, когато той говореше с мъжете, и гневът на Елиав пламна против Давид и той каза: Защо си слязъл тук? И на кого си оставил онези няколко овце в пустинята? Аз зная гордостта ти и злината на сърцето ти, защото си слязъл, за да видиш битката!
29. А Давид каза: Какво съм направил сега? Това не си ли заслужава?
30. После той се обърна от него към друг и каза същите думи, и народът му отговори със същия отговор както преди.
31. И когато чуха думите, които Давид говори, разказаха на Саул и той изпрати за него.
32. И Давид каза на Саул: Нека не отпада сърцето на никого заради този! Слугата ти ще отиде и ще се бие с този филистимец.
33. А Саул каза на Давид: Ти не си способен да отидеш срещу този филистимец, за да се биеш с него, защото ти си младеж, а той е войн от младостта си.
34. А Давид каза на Саул: Слугата ти пасеше овцете на баща си и когато дойдеше лъв или мечка и отнесеше агне от стадото,
35. аз тръгвах след него и го убивах, и изтръгвах агнето от устата му; а когато се вдигаше срещу мен, го хващах за брадата, удрях го и го убивах.
36. Слугата ти е убивал и лъв, и мечка; и този необрязан филистимец ще бъде като един от тях, понеже хвърли позор върху войските на живия Бог.
37. И Давид каза: ГОСПОД, който ме избави от лапата на лъв и от лапата на мечка, Той ще ме избави и от ръката на този филистимец. И Саул каза на Давид: Иди и ГОСПОД да е с теб.
38. Тогава Саул облече Давид с ризницата си и сложи бронзов шлем на главата му, и го облече в броня.
39. И Давид препаса неговия меч над ризницата му и поиска да походи, защото не беше свикнал. И Давид каза на Саул: Не мога да ходя с тези доспехи, защото не съм свикнал. И Давид ги съблече.
40. И взе тоягата си в ръката си и си избра пет гладки камъка от потока, и ги сложи в овчарската торба, в чантата, която имаше, и прашката беше в ръката му; и се приближи към филистимеца.
41. Тогава филистимецът дойде и се приближи към Давид, а щитоносецът вървеше пред него.
42. И когато филистимецът погледна и видя Давид, го презря, защото беше младеж, червенокос и хубав на вид.
43. И филистимецът каза на Давид: Куче ли съм аз, че идваш към мен с тояги? И филистимецът прокле Давид с боговете си.
44. И филистимецът каза на Давид: Ела при мен и ще дам плътта ти на небесните птици и на полските зверове!
45. Тогава Давид каза на филистимеца: Ти идваш към мен с меч, копие и стрели, а аз идвам към теб в Името на ГОСПОДА на Войнствата, Бога на израилевите войски, върху когото ти хвърли позор.
46. Днес ГОСПОД ще те предаде в ръката ми и аз ще те убия и ще ти взема главата. И днес ще дам труповете на филистимската войска на небесните птици и на дивите земни зверове, за да познае цялата земя, че има Бог в Израил;
47. и за да познае цялото това множество, че ГОСПОД не избавя с меч или с копие; защото боят е на ГОСПОДА и Той ще ви предаде в ръцете ни!
48. И когато филистимецът тръгна и идваше, и се приближаваше срещу Давид, Давид побърза и се затича към войската, за да посрещне филистимеца.
49. И Давид бръкна с ръката си в торбата, взе от нея камък и го хвърли, и удари филистимеца в челото му; камъкът се заби в челото му и той падна по лице на земята.
50. Така Давид надви филистимеца с прашка и камък и удари филистимеца, и го уби; а в

ръката на Давид нямаше меч.
51. Тогава Давид изтича и застана над филистимеца, хвана меча му и го изтегли от ножницата му, и го уби, и отсече главата му с него. А когато филистимците видяха, че единоборецът им беше мъртъв, побягнаха.
52. И израилевите и юдовите мъже станаха и нададоха вик, и преследваха филистимците до входа на долината и до портите на Акарон. И убитите от филистимците падаха по пътя за Саараим, чак до Гет и до Акарон.
53. И израилевите синове се върнаха от преследването на филистимците и разграбиха становете им.
54. А Давид взе главата на филистимеца и я занесе в Ерусалим, а оръжията му сложи в шатрата си.
55. И когато Саул видя Давид да излиза срещу филистимеца, каза на военачалника си Авенир: Авенире, чий син е този младеж? А Авенир каза: Жива душата ти, царю — не зная.
56. И царят каза: Попитай чий син е този младеж.
57. И когато Давид се връщаше, след като уби филистимеца, Авенир го взе и го доведе пред Саул, а главата на филистимеца беше в ръката му.
58. И Саул му каза: Чий син си, младежо? А Давид отговори: Син съм на слугата ти, витлеемеца Есей.

Глава 18

1. А когато той свърши да говори със Саул, душата на Йонатан се свърза с душата на Давид и Йонатан го обикна като собствената си душа.
2. И Саул го взе в онзи ден и не му позволи да се върне в бащиния си дом.
3. И Йонатан и Давид направиха завет, защото Йонатан го обичаше като собствената си душа.
4. И Йонатан съблече мантията си, която беше на него, и я даде на Давид и ризницата си, и меча си, и лъка си, и пояса си.
5. И Давид излизаше навсякъде, където го изпращаше Саул, и успяваше; и Саул го постави над военните мъже. И той беше добър в очите на целия народ и в очите на служителите на Саул.
6. И когато се прибираха, когато Давид се връщаше, след като беше убил филистимеца, жените от всичките градове на Израил излизаха да посрещнат цар Саул с песни и танци, с тимпанчета, с ликуване и със струнни инструменти.
7. И жените, които свиреха, пееха и казваха: Саул уби хилядите си и Давид — десетките си хиляди.
8. Тогава Саул се разгневи много и тази дума му се видя много лоша, и той каза: На Давид отдадоха десетки хиляди, а на мен отдадоха хиляди! Сега какво още му липсва освен царството?
9. И от този ден нататък Саул гледаше на Давид с лошо око.
10. А на следващия ден зъл дух от Бога дойде върху Саул и той беснееше сред къщата, а Давид свиреше с ръката си както всеки ден; и копието беше в ръката на Саул.
11. И Саул хвърли копието и си каза: Ще закова Давид за стената! Но Давид на два пъти се отклони от него.
12. И Саул се страхуваше от Давид, понеже ГОСПОД беше с него, а от Саул се беше оттеглил.
13. Затова Саул го отстрани от себе си и си го назначи за хилядник; и той излизаше и влизаше пред народа.
14. А Давид имаше успех във всичките си пътища и ГОСПОД беше с него.
15. И когато Саул видя, че Давид имаше голям успех, той се страхуваше от него.
16. И целият Израил и Юда обичаха Давид, понеже той излизаше и влизаше пред тях.
17. Тогава Саул каза на Давид: Ето по-голямата ми дъщеря Мерава; нея ще ти дам за жена — само ми бъди храбър мъж и се бий в ГОСПОДНИТЕ битки. Но Саул си мислеше: Нека да не бъде моята ръка против него, а нека ръката на филистимците да бъде против него.
18. А Давид каза на Саул: Кой съм аз и какъв е животът ми или бащиният ми род в Израил, че да бъда царски зет?
19. Но на времето, когато дъщерята на Саул Мерава трябваше да бъде дадена на Давид, тя беше дадена на меолатянина Адриил за жена.
20. А дъщерята на Саул Михала обичаше Давид. И казаха на Саул и това нещо му хареса.
21. И Саул си каза: Ще му я дам, за да му стане примка и ръката на филистимците да бъде против него. Затова Саул каза на Давид: Днес ще ми станеш зет втори път.
22. И Саул заповяда на слугите си: Говорете тайно на Давид и кажете: Ето, царят има благоволение в теб и всичките му слуги те обичат, затова стани сега зет на царя.
23. И слугите на Саул говориха тези думи в ушите на Давид. Но Давид каза: Просто нещо ли ви се вижда да стане човек царски зет? Аз съм човек сиромах и нищожен.
24. И слугите на Саул му съобщиха и казаха: Така говори Давид.
25. Тогава Саул каза: Така да кажете на Давид: Царят не желае никаква зестра освен сто филистимски краекожия, за да си отмъсти на царските врагове. А Саул замисляше да направи така, че Давид да падне от ръката на филистимците.
26. А когато слугите му съобщиха на Давид тези думи, на Давид му хареса да стане зет на царя. И дните още не се бяха изпълнили,
27. когато Давид стана и отиде, той и мъжете му, и уби двеста мъже от филистимците. И Давид донесе краекожията им и ги даде в пълен брой на царя, за да стане зет на царя. И Саул

му даде дъщеря си Михала за жена.
28. Така Саул видя и разбра, че ГОСПОД беше с Давид; а дъщерята на Саул Михала го обичаше.
29. И Саул още повече се страхуваше от Давид. Така Саул стана враг на Давид завинаги.
30. И князете на филистимците излизаха на бой; и колкото пъти излизаха, Давид имаше по-голям успех от всичките слуги на Саул и името му беше на голяма почит.

Глава 19

1. И Саул говори на сина си Йонатан и на всичките си слуги да се убие Давид. Но Йонатан, синът на Саул, беше много благоразположен към Давид.
2. И Йонатан съобщи на Давид и каза: Баща ми Саул търси да те убие. Затова сега се пази до утре и стой на тайно място и се крий.
3. А аз ще изляза и ще застана при баща си на полето, където ще бъдеш ти, и ще говоря с баща си за теб, и ще видя как е работата, и ще ти кажа.
4. И Йонатан говори добро за Давид на баща си Саул и му каза: Нека не съгрешава царят против слугата си, против Давид, тъй като той не е съгрешил против теб и делата му са били много добри за теб.
5. Той изложи живота си на опасност и уби филистимеца и ГОСПОД извърши голямо избавление за целия Израил, и ти видя и се зарадва. Защо тогава искаш да съгрешиш против невинна кръв, като убиеш Давид без причина?
6. И Саул послуша гласа на Йонатан и Саул се закле: Жив е ГОСПОД — Давид няма да бъде убит!
7. Тогава Йонатан повика Давид и Йонатан му разказа всички тези думи. И Йонатан доведе Давид при Саул и той беше в неговото присъствие както преди.
8. И отново стана война. И Давид излезе и се би с филистимците, и им нанесе голямо поражение, и те побягнаха пред него.
9. И зъл дух от ГОСПОДА беше върху Саул; и той седеше в къщата си с копието си в ръка, а Давид свиреше с ръка.
10. И Саул се опита да прикове Давид с копието на стената, но той се отклони от Саул, така че той заби копието в стената; а Давид избяга и се избави онази нощ.
11. Тогава Саул изпрати пратеници в дома на Давид, за да го пазят и да го убият на сутринта. А Михала, жена му, съобщи на Давид и каза: Ако не избавиш живота си тази нощ, утре ще бъдеш убит.
12. И Михала спусна Давид през един прозорец и той отиде, и избяга, и се избави.
13. А Михала взе домашния идол и го положи на леглото, и сложи при главата му възглавница от козина, и го покри със завивка.
14. И когато Саул изпрати пратеници да вземат Давид, тя каза: Болен е.
15. Тогава Саул изпрати пратениците да видят Давид и каза: Донесете ми го на леглото, за да го убия!
16. И когато пратениците дойдоха, ето, домашният идол беше на леглото с възглавница от козина при главата му.
17. Тогава Саул каза на Михала: Ти защо ме излъга така и пусна врага ми, така че той се избави? А Михала каза на Саул: Той ми каза: Пусни ме! Защо да те убия?
18. Така Давид избяга и се избави, и дойде при Самуил в Рама, и му разказа всичко, което му беше сторил Саул. И той и Самуил отидоха и отседнаха в Навиот.
19. И съобщиха на Саул и казаха: Ето, Давид е в Навиот в Рама.
20. Тогава Саул изпрати пратеници да вземат Давид, но когато те видяха събранието на пророците, които пророкуваха, и Самуил да стои начело над тях, Божият Дух беше на пратениците на Саул и те също пророкуваха.
21. И съобщиха на Саул и той изпрати други пратеници, и те също пророкуваха. И Саул пак изпрати трети пратеници, и те също пророкуваха.
22. Тогава и той отиде в Рама и дойде при големия кладенец в Сокхо, и попита и каза: Къде са Самуил и Давид? И казаха: Ето, в Навиот в Рама.
23. И отиде там, в Навиот в Рама, и Божият Дух беше и на него, и той вървеше и непрекъснато пророкуваше, докато стигна в Навиот в Рама.
24. И съблече горните си дрехи и пророкуваше и той пред Самуил, и лежеше гол през целия онзи ден и през цялата онази нощ. Затова казват: И Саул ли е между пророците?

Глава 20

1. Тогава Давид избяга от Навиот в Рама и дойде и каза пред Йонатан: Какво съм сторил? Какво е беззаконието ми? И какъв е грехът ми пред баща ти, че търси живота ми?
2. А той му каза: Да не бъде! Няма да умреш! Ето, баща ми не върши нищо, голямо или малко, без да ми каже. И защо баща ми да крие това нещо от мен? Не е така!
3. Но Давид продължи и се закле, и каза: Баща ти добре знае, че съм намерил благоволение пред теб, и си е казал: Нека Йонатан не знае това, за да не се наскърби. Но жив е ГОСПОД и жива душата ти — само една крачка има между мен и смъртта!
4. Тогава Йонатан каза на Давид: Каквото желае душата ти, ще го направя за теб.
5. И Давид каза на Йонатан: Ето, утре е новолуние, и аз трябваше да седна да ям с царя. Но нека си отида и да се крия на полето до третата вечер.
6. Ако баща ти изобщо забележи, че ме няма, кажи: Давид настоятелно поиска от мен позволение да изтича до града си Витлеем, защото там се прави годишната жертва за целия му род.
7. Ако каже така: Добре! — значи има мир за слугата ти; но ако се разяри много, да знаеш, че злото е решено от него.
8. Затова покажи добрина към слугата си, защото ти си въвел слугата си в ГОСПОДЕН завет със себе си. Но ако в мен има беззаконие, ти ме убий, понеже защо да ме водиш при баща си?
9. А Йонатан каза: Далеч от теб това! Защото, ако знаех със сигурност, че баща ми е решил злото да дойде върху теб, нямаше ли да ти кажа?
10. Тогава Давид каза на Йонатан: Кой ще ми съобщи, ако баща ти ти отговори остро?
11. А Йонатан каза на Давид: Ела, нека излезем на полето. И двамата излязоха на полето.
12. И Йонатан каза на Давид: ГОСПОД, Израилевият Бог, е свидетел! Ако утре около това време или на третия ден разпитам баща си и ето, има нещо добро за Давид, и не изпратя веднага до теб да ти го съобщя,
13. нека така да направи ГОСПОД на Йонатан и така да прибави! Ако баща ми иска зло против теб, ще ти го съобщя и ще те изпратя да си отидеш в мир. И ГОСПОД да бъде с теб, както е бил с баща ми!
14. И не само докато съм жив да ми окажеш милост ГОСПОДНА, за да не умра,
15. но и от моя дом да не отсечеш милостта си до века, даже и когато ГОСПОД изтреби от лицето на земята всеки от враговете на Давид!
16. И Йонатан направи завет с Давидовия дом и каза: ГОСПОД да изиска от ръката на Давидовите врагове!
17. И Йонатан накара Давид да се закълне отново заради любовта си към него, защото го обичаше, както обичаше душата си.
18. И Йонатан му каза: Утре е новолуние; ще забележат, че те няма, защото мястото ти ще остане празно.
19. А на третия ден слез бързо и ела на мястото, където се беше скрил в деня на събитието, и остани при камъка Езил.
20. И аз ще изстрелям три стрели към страната му, като че ли стрелям по цел;
21. и ще изпратя там момчето и ще му кажа: Иди намери стрелите. Ако кажа изрично на момчето: Ето, стрелите са по-насам от теб, вземи ги! — тогава ела, защото има мир за теб, няма нищо — жив е ГОСПОД!
22. Но ако кажа на младежа така: Ето, стрелите са по-нататък от теб! — тогава иди по пътя си, защото ГОСПОД те е отпратил.
23. А за това, което аз и ти говорихме, ето, ГОСПОД е свидетел между мен и теб до века.
24. И Давид се скри на полето. А когато дойде новолунието, царят седна на трапезата, за да яде.
25. И царят седна на мястото си както друг път, на мястото до стената. И Йонатан стана, а Авенир седна до Саул, а мястото на Давид остана празно.

26. Но Саул не каза нищо в онзи ден, защото си помисли: Нещо му се е случило; нечист е, сигурно е нечист.
27. А на следващия ден, втория от новолунието, когато мястото на Давид пак остана празно, Саул каза на сина си Йонатан: Защо Есеевият син не дойде на трапезата нито вчера, нито днес?
28. Тогава Йонатан отговори на Саул: Давид настоятелно поиска позволение от мен да отиде във Витлеем,
29. и каза: Пусни ме, моля те, защото родът ни има жертва в града и брат ми сам ми поръча да бъда там. И сега, ако съм намерил благоволение пред теб, моля те, позволи ми да отида и да видя братята си. Затова не дойде на трапезата на царя.
30. Тогава гневът на Саул пламна против Йонатан и той му каза: Ти, сине на развратница и опърничава! Не зная ли аз, че ти си избрал Есеевия син за свой собствен срам и за срам на майчината си голота?
31. Защото, докато Есеевият син живее на земята, нито ти ще се утвърдиш, нито царството ти! Затова сега прати и го доведи при мен, защото непременно ще умре!
32. А Йонатан отговори на баща си Саул и му каза: Защо да бъде убит? Какво е направил?
33. Тогава Саул хвърли копието по него, за да го удари, и Йонатан разбра, че баща му беше решил да убие Давид.
34. Тогава Йонатан стана от трапезата разярен от гняв и не яде никаква храна на втория ден от новолунието, защото беше наскърбен заради Давид, понеже баща му го беше опозорил.
35. И на сутринта Йонатан излезе на полето за уговорката с Давид и с него беше едно малко момче.
36. И той каза на момчето си: Тичай, намери стрелите, които ще изстрелям. И докато момчето тичаше, той изстреля една стрела по-нататък от него.
37. Когато момчето стигна до мястото, където беше стрелата, която Йонатан изстреля, Йонатан извика след момчето и каза: Не е ли стрелата по-нататък теб?
38. И Йонатан извика след момчето: Побързай, тичай, не стой! И момчето на Йонатан вдигна стрелата и се върна при господаря си.
39. Но момчето не знаеше нищо; само Йонатан и Давид знаеха за работата.
40. Тогава Йонатан даде оръжията си на момчето си и му каза: Иди и ги занеси в града.
41. И когато момчето си отиде, Давид стана от южната страна, падна по лице на земята и се поклони три пъти. И те се целуваха един друг и плакаха заедно, а Давид плака твърде много.
42. После Йонатан каза на Давид: Иди си с мир, както и двамата се заклехме в ГОСПОДНОТО Име и казахме: ГОСПОД да бъде между мен и теб и между моето потомство и твоето потомство до века! Тогава той стана и си отиде, а Йонатан отиде в града.

Глава 21

1. А Давид дойде в Ноб при свещеника Ахимелех. И Ахимелех дойде разтреперен да посрещне Давид и му каза: Защо си сам и няма никой с теб?
2. А Давид каза на свещеника Ахимелех: Царят ми възложи една работа и ми каза: Никой да не знае нищо за работата, по която те изпращам и която съм ти възложил. И аз отпратих младежите на едно място.
3. А сега какво имаш под ръка? Дай в ръката ми пет хляба или каквото ти се намира.
4. И свещеникът отговори на Давид и каза: Няма под ръка обикновен хляб, а има само осветен хляб — стига младежите да са се въздържали поне от жени.
5. И Давид отговори на свещеника и му каза: Да, жените са били далеч от нас тези три дни, откакто съм излязъл, и съдовете на младежите са чисти. И хлябът е някак обикновен, още повече, че днес има друг осветен в съдовете.
6. И свещеникът му даде от осветения хляб, защото там нямаше друг хляб освен присъствения хляб, който беше вдигнат отпред ГОСПОДА, за да сложат вместо него топъл хляб в деня, когато го вдигнаха.
7. А в онзи ден там беше един от слугите на Саул, задържан пред ГОСПОДА; и името му беше Доик. Той беше едомец, надзирател на Сауловите овчари.
8. И Давид каза на Ахимелех: А нямаш ли тук под ръка някое копие или меч? Защото не взех в ръката си нито меча си, нито оръжията си, понеже царската работа беше спешна.
9. Тогава свещеникът каза: Мечът на филистимеца Голиат, когото ти уби в долината Ила, ето, увит е в дреха зад ефода. Ако искаш да го вземеш, вземи го, защото тук няма друг освен него. И Давид каза: Няма друг като него, дай ми го.
10. И Давид стана и побягна в онзи ден от Саул, и отиде при гетския цар Анхус.
11. А слугите на Анхус му казаха: Това не е ли Давид, царят на земята? Не пееха ли за този, докато танцуваха и казваха: Саул уби хилядите си и Давид — десетките си хиляди?
12. И Давид взе тези думи присърце и много се уплаши от гетския цар Анхус.
13. Затова той промени поведението си пред тях, престори се на луд в ръцете им, драскаше по вратите на портата и оставяше слюнката си да тече по брадата му.
14. Тогава Анхус каза на слугите си: Ето, виждате, че човекът е луд. Защо ми го водите?
15. Да не би да ми липсват луди, че сте довели този да беснее пред мен? Да влезе ли такъв в дома ми?

Глава 22

1. И Давид излезе оттам и избяга в пещерата Одолам. И когато братята му и целият му бащин дом чуха, слязоха там при него.
2. И се събраха при него — всеки, който беше в беда, и всеки длъжник, и всеки, който беше недоволен — и той стана началник над тях. И с него имаше около четиристотин мъже.
3. После Давид отиде оттам в Масфа Моавска и каза на моавския цар: Моля те, нека дойдат баща ми и майка ми при вас, докато узная какво ще стори Бог с мен.
4. И той ги доведе пред моавския цар и те живяха с него през цялото време, докато Давид беше в крепостта.
5. А пророк Гад каза на Давид: Не стой в крепостта. Излез и иди в юдовата земя. И Давид отиде и влезе в гората Арет.
6. И Саул чу, че Давид и мъжете, които бяха с него, са били открити. Саул седеше в Гавая, под вечнозеленото дърво в Рама, с копието си в ръка и всичките му слуги стояха около него.
7. И Саул каза на слугите си, които стояха около него: Чуйте сега, вениаминци! Есеевият син ще даде ли на всички ви ниви и лозя, ще направи ли всички ви хилядници и стотници,
8. че всички вие сте се наговорили срещу мен и няма кой да ми открие, че синът ми е направил завет с Есеевия син; и няма нито един между вас, който да ме съжали и да ми открие, че синът ми е подбудил срещу мен слугата ми да постави засада, както е днес?
9. Тогава едомецът Доик, който беше поставен над слугите на Саул, отговори и каза: Видях Есеевия син да идва в Ноб при Ахимелех, сина на Ахитов.
10. И той се допита до ГОСПОДА за него и му даде храна, даде му и меча на филистимеца Голиат.
11. Тогава царят изпрати да повикат свещеника Ахимелех, сина на Ахитов и целия му бащин дом — свещениците, които бяха в Ноб. И те всички дойдоха при царя.
12. И Саул каза: Слушай сега, сине на Ахитов! А той отговори: Ето ме, господарю мой.
13. Тогава Саул му каза: Защо сте се наговорили против мен, ти и Есеевият син, че си му дал хляб и меч и си се допитал до Бога за него, за да се надигне срещу мен да постави засада, както е днес?
14. А Ахимелех отговори на царя и каза: А кой между всичките ти слуги е като Давид — верен, и зет на царя, който има достъп до теб и е почитан в дома ти?
15. Сега ли съм започнал да се допитвам до Бога за него? Далеч от мен това! Нека царят не приписва нищо на слугата си, нито на никого от бащиния ми дом, защото слугата ти не знаеше нищо за всичко това — нито малко, нито много!
16. Но царят каза: Непременно ще умреш, Ахимелех, ти и целият ти бащин дом!
17. Тогава царят каза на телохранителите, които стояха около него: Обърнете се и убийте ГОСПОДНИТЕ свещеници, защото и тяхната ръка е с Давид, и защото са знаели, че той е бягал и не са ми съобщили! Но слугите на царя не желаеха да вдигнат ръка, за да нападнат ГОСПОДНИТЕ свещеници.
18. Тогава царят каза на Доик: Ти се обърни и нападни свещениците! И едомецът Доик се обърна и нападна свещениците, и уби в онзи ден осемдесет и пет мъже, които носеха ленен ефод.
19. И порази с острието на меча Ноб, града на свещениците — от мъж до жена, от дете до кърмаче, и говеда, и магарета, и овце — изби ги с острието на меча.
20. Но един от синовете на Ахимелех, сина на Ахитов, на име Авиатар, се избави и избяга след Давид.
21. И Авиатар разказа на Давид, че Саул е избил ГОСПОДНИТЕ свещеници.
22. Тогава Давид каза на Авиатар: В онзи ден, когато едомецът Доик беше там, знаех, че непременно ще каже на Саул. Аз станах причина за смъртта на всички хора от бащиния ти дом.
23. Остани с мен, не се страхувай — защото който търси моя живот, търси и твоя живот —

защото с мен ще бъдеш в безопасност.

Глава 23

1. После съобщиха на Давид и казаха: Ето, филистимците воюват срещу Кеила и разграбват харманите.
2. И Давид се допита до ГОСПОДА и каза: Да отида ли и да разбия тези филистимци? И ГОСПОД каза на Давид: Иди и разбий филистимците, и избави Кеила!
3. Но мъжете на Давид му казаха: Ето, нас ни е страх тук, в Юда, а колко повече, ако отидем в Кеила срещу филистимските войски!
4. Затова Давид още веднъж се допита до ГОСПОДА. И ГОСПОД му отговори и каза: Стани, слез в Кеила, защото ще предам филистимците в ръката ти!
5. И Давид отиде с мъжете си в Кеила и се би срещу филистимците, и откара добитъка им, и им нанесе голямо поражение. Така Давид избави кеилските жители.
6. А когато Авиатар, синът на Ахимелех, избяга при Давид в Кеила, той слезе с ефод в ръката си.
7. И когато съобщиха на Саул, че Давид е дошъл в Кеила, Саул каза: Бог го е отхвърлил и го е предал в ръката ми, защото той се е затворил, като е влязъл в град с порти и лостове.
8. Тогава Саул свика целия народ на бой, да слязат в Кеила и да обсадят Давид и мъжете му.
9. Когато Давид научи, че Саул крои зло против него, каза на свещеника Авиатар: Донеси тук ефода.
10. И Давид каза: ГОСПОДИ, Боже Израилев, слугата Ти чу със сигурност, че Саул иска да дойде в Кеила, за да погуби града заради мен.
11. Ще ме предадат ли кеилските мъже в ръката му? Ще слезе ли Саул, както чу слугата Ти? ГОСПОДИ, Боже Израилев, моля Те, кажи на слугата Си. И ГОСПОД каза: Ще слезе.
12. Тогава Давид каза: Кеилските мъже ще предадат ли мен и мъжете ми в ръката на Саул? И ГОСПОД каза: Ще ви предадат.
13. Тогава Давид и мъжете му, около шестстотин души, станаха и излязоха от Кеила, и отидоха, където можаха. И съобщиха на Саул, че Давид е избягал от Кеила, и той се отказа да излиза да ги преследва.
14. А Давид стоеше в пустинята в непристъпни места и остана в планините на пустинята Зиф. И Саул го търсеше всеки ден, но Бог не го предаде в ръката му.
15. А Давид видя, че Саул беше излязъл, за да търси живота му, докато Давид беше в пустинята Зиф в Хореш.
16. Тогава Йонатан, синът на Саул, стана и отиде при Давид в Хореш и укрепи ръката му в Бога.
17. И му каза: Не се бой, защото ръката на баща ми Саул няма да те намери и ти ще бъдеш цар над Израил, а аз ще бъда вторият след теб; и баща ми Саул също знае това.
18. И двамата направиха завет пред ГОСПОДА. И Давид остана в Хореш, а Йонатан отиде у дома си.
19. Тогава зифците дойдоха при Саул в Гавая и казаха: Давид не се ли крие при нас в непристъпните места в Хореш, на хълма Ехела, който е надясно от Есимон?
20. Затова сега, царю, слез според цялото желание на душата си да слезеш; а нашата работа ще бъде да го предадем в ръката на царя.
21. И Саул каза: Благословени да сте от ГОСПОДА, защото ме съжалихте!
22. Идете сега и се уверете по-добре, и разучете, и вижте мястото му, където е скривалището му, и кой го е видял там — защото ми казаха, че е много хитър.
23. Затова огледайте и разучете всичките скривалища, където се крие, и се върнете при мен със сигурни сведения; и аз ще дойда с вас. И ако е в земята, аз ще го издиря между всичките хиляди на Юда!
24. И те станаха и отидоха в Зиф преди Саул. А Давид и мъжете му бяха в пустинята Маон, в равнината, надясно от Есимон.
25. А когато Саул и мъжете му отидоха да го търсят, съобщиха на Давид и той слезе в

камънака и остана в пустинята Маон. И когато Саул чу, той подгони Давид в пустинята Маон.
26. И Саул вървеше от едната страна на планината, а Давид и мъжете му — от другата страна на планината. А когато Давид бързаше да избяга от Саул и Саул и мъжете му заобикаляха Давид и мъжете му, за да ги хванат,
27. тогава при Саул дойде вестител и каза: Побързай да дойдеш, защото филистимците нападнаха земята!
28. Затова Саул се върна от преследването на Давид и отиде срещу филистимците; затова нарекоха онова място Села-Амалекот.

Глава 24

1. И Давид се изкачи оттам и остана в непристъпните места на Енгади.
2. И когато Саул се върна от преследването на филистимците, му съобщиха и казаха: Ето, Давид е в пустинята Енгади.
3. Тогава Саул взе три хиляди избрани мъже от целия Израил и отиде да търси Давид и мъжете му по Скалите на дивите кози.
4. Така той дойде при кошарите на овцете край пътя, където имаше пещера. И Саул влезе вътре по нужда. А Давид и мъжете му седяха по-навътре в пещерата.
5. Тогава мъжете на Давид му казаха: Ето, това е денят, за който ГОСПОД ти каза: Ето, Аз ще предам врага ти в ръката ти и ти ще му сториш, каквото ти се вижда добро. Тогава Давид стана и отряза тайно един край от дрехата на Саул.
6. А след това сърцето на Давид се разтрепери, понеже беше отрязал края на дрехата на Саул.
7. Затова той каза на мъжете си: Да не ми даде ГОСПОД да сторя такова нещо на господаря си, ГОСПОДНИЯ помазаник, да простра ръката си против него! Защото той е ГОСПОДНИЯТ помазаник!
8. И Давид възпря мъжете си с тези думи и не им позволи да се вдигнат против Саул. А Саул стана от пещерата и си отиде по пътя.
9. И след това и Давид стана и излезе от пещерата, и извика след Саул, и каза: Господарю мой, царю! И когато Саул погледна зад себе си, Давид се наведе с лицето си до земята и се поклони.
10. И Давид каза на Саул: Защо слушаш думите на хора, които казват: Ето, Давид ти иска злото?
11. Ето, в този ден очите ти видяха, че ГОСПОД те предаде в ръката ми в пещерата; и някои казаха да те убия, но аз те пощадих и казах: Няма да простра ръката си против господаря си, защото е ГОСПОДНИЯТ помазаник.
12. Татко мой, виж! Виж даже края на дрехата си в ръката ми! Защото по това, че отрязах края на дрехата ти, а не те убих, познай и разбери, че в ръката ми няма нито зло, нито престъпление, и че не съм съгрешил против теб. А ти гониш живота ми, за да го отнемеш.
13. ГОСПОД нека отсъди между мен и теб и ГОСПОД нека ти отмъсти за мен; но моята ръка няма да бъде против теб!
14. Както казва поговорката на древните: От беззаконните излиза беззаконие. Но моята ръка няма да бъде против теб.
15. След кого е излязъл израилевият цар? Кого преследваш ти? Едно умряло куче, една бълха!
16. Затова нека ГОСПОД бъде съдия и отсъди между мен и теб, и нека види и защити делото ми, и ме избави от ръката ти!
17. И когато Давид свърши да говори тези думи на Саул, Саул каза: Това твоят глас ли е, сине мой, Давиде? И Саул издигна гласа си, и плака.
18. И каза на Давид: Ти си по-праведен от мен, защото ти ми отплати с добро, а аз ти отплатих със зло.
19. И ти показа днес, че се отнесе добре с мен, защото ГОСПОД ме предаде в ръката ти и ти не ме уби.
20. Понеже, ако човек намери врага си, би ли го оставил да си отиде невредим по пътя? Затова нека ГОСПОД ти отплати с добро за това, което ми направи днес!
21. И сега, ето, зная, че ти със сигурност ще станеш цар и че израилевото царство ще се утвърди в ръката ти.
22. Затова сега, закълни ми се в ГОСПОДА, че няма да отсечеш потомството ми след мен и че няма да изличиш името ми от бащиния ми дом!И Давид се закле на Саул. И Саул отиде у дома си, а Давид и мъжете му се изкачиха в крепостта.

Глава 25

1. После Самуил умря. И целият Израил се събра и го оплака, и го погреба в дома му в Рама. И Давид стана и слезе в пустинята Фаран.
2. А в Маон имаше един човек, чиято работа беше в Кармил; и човекът беше много богат и имаше три хиляди овце и хиляда кози. И той стрижеше овцете си на Кармил.
3. Името на човека беше Навал, а името на жена му — Авигея. И жената беше благоразумна и красива на вид, а мъжът беше жесток и зъл в постъпките си; той беше от рода на Халев.
4. И когато Давид чу в пустинята, че Навал стрижел овцете си,
5. Давид изпрати десет момчета и Давид каза на момчетата: Изкачете се на Кармил и идете при Навал, и го поздравете от мое име.
6. И кажете така: Да си жив! Мир на теб, мир на дома ти и мир на всичко, което имаш!
7. И сега, чух, че си имал стригачи; а твоите овчари бяха с нас и ние нито им навредихме, нито им се изгуби нещо през цялото време, докато бяха в Кармил.
8. Попитай момчетата си и те ще ти кажат. Затова нека момчетата намерят благоволение в очите ти, защото в добър ден сме дошли. Моля те, дай на слугите си и на сина си Давид каквото намери ръката ти.
9. И момчетата на Давид дойдоха и говориха на Навал от името на Давид според всички тези думи, и изчакаха.
10. Но Навал отговори на слугите на Давид и каза: Кой е Давид и кой е Есеевият син? Много са днес слугите, които бягат всеки от господаря си.
11. Да взема ли сега хляба си и водата си, и месото си, което заклах за стригачите си, за да го дам на хора, които не знам откъде са?
12. И момчетата на Давид тръгнаха обратно по пътя си и се върнаха, и дойдоха, и казаха на Давид всичките тези думи.
13. Тогава Давид каза на мъжете си: Всеки да препаше меча си! И всеки препаса меча си и Давид също препаса меча си. И около четиристотин мъже излязоха след Давид, а двеста останаха при вещите.
14. А едно от момчетата съобщи на Авигея, жената на Навал, и каза: Ето, Давид изпрати пратеници от пустинята, за да поздравят нашия господар, а той ги наруга.
15. Но мъжете бяха много добри към нас и нито ни се случи нещо лошо, нито ни се изгуби нещо, докато ходихме с тях, когато бяхме по полята.
16. Те бяха като стена за нас както денем, така и нощем през цялото време, докато бяхме с тях и пасяхме овцете.
17. Затова сега знай това и виж какво ще направиш, защото злото е решено против господаря ни и против целия му дом! Понеже той е такъв негодник, че не може да му се говори.
18. Тогава Авигея побърза и взе двеста хляба, два меха с вино, пет овци, вече приготвени, пет мери печено жито, сто калъпа сушено грозде и двеста калъпа смокини, и ги натовари на магарета.
19. И каза на момчетата си: Вървете пред мен; ето, аз идвам след вас. Но на мъжа си Навал не каза нищо.
20. И когато тя яздеше на магарето и слизаше под заслона на планината, ето, Давид и мъжете му слизаха към нея и тя ги срещна.
21. А Давид беше казал: Наистина напразно пазих всичко, което този човек имаше в пустинята, така че нищо не се изгуби от всичко, което имаше. А той ми отплати зло за добро!
22. Така да направи Бог на враговете на Давид и така да прибави, ако до сутринта оставя едно мъжко от всичко, което е негово!
23. А когато Авигея видя Давид, слезе бързо от магарето и падна по лице пред Давид, и се наведе до земята.
24. И падна при краката му и каза: Върху мен, господарю мой, върху мен нека бъде вината! Моля те, нека слугинята ти говори в ушите ти и ти послушай думите на слугинята си!

25. Моля те, нека господарят ми не обръща внимание на този негодник Навал! Защото, каквото е името му, такъв е и той. Навал е името му, и безумие има в него. А аз, слугинята ти, не видях момчетата на господаря ми, които си изпратил.
26. Затова сега, господарю мой, жив е ГОСПОД и жива душата ти — ГОСПОД те е възпрял да пролееш кръв и да си помогнеш с ръката си! И сега, нека враговете ти и онези, които искат злото на господаря ми, бъдат като Навал!
27. И сега, нека този дар, който слугинята ти донесе на господаря си, се даде на момчетата, които следват господаря ми.
28. Прости, моля те, прегрешението на слугинята си; защото ГОСПОД непременно ще направи за господаря ми траен дом, понеже господарят ми воюва в ГОСПОДНИТЕ битки, и зло няма да се намери в теб през всичките ти дни!
29. И да се надигне някой да те преследва и да търси живота ти, животът на господаря ми ще бъде вързан във връзопа на живите при ГОСПОДА, твоя Бог, а живота на враговете ти Той ще изхвърли като отсред прашка.
30. И когато ГОСПОД постъпи към господаря ми според цялото добро, което е говорил за теб, и те постави за княз над Израил,
31. тогава това няма да стане спънка или препъване на сърцето на господаря ми, че си пролял кръв без причина и че господарят ми си е помогнал сам. А когато ГОСПОД направи добро на господаря ми, тогава си спомни слугинята си!
32. А Давид каза на Авигея: Благословен ГОСПОД, Израилевият Бог, който те изпрати днес да ме посрещнеш!
33. И благословен съветът ти и благословена си ти, че ме възпря днес да пролея кръв и да си помогна с ръката си!
34. Но жив е ГОСПОД, Израилевият Бог, който ме възпря да ти сторя зло — ако не беше побързала да дойдеш да ме посрещнеш, със сигурност на Навал нямаше да остане нито едно мъжко до зазоряване.
35. И Давид прие от ръката й това, което му беше донесла, и й каза: Иди си у дома с мир. Ето, аз послушах гласа ти и изпълних молбата ти.
36. И когато Авигея дойде при Навал, ето, той имаше пир в дома си, като царски пир. И сърцето на Навал беше развеселено в него и той беше крайно пиян. И тя не му разказа нищо, нито малко, нито много, докато съмна.
37. Но на сутринта, когато Навал изтрезня, жена му му разказа тези неща и сърцето му примря в него, и той стана като камък.
38. А около десет дни по-късно ГОСПОД порази Навал и той умря.
39. А когато Давид чу, че Навал умрял, каза: Благословен ГОСПОД, който защити делото за обидата ми от Навал и възпря слугата Си от зло! И ГОСПОД върна злото на Навал върху собствената му глава. Тогава Давид изпрати и говори на Авигея, за да я вземе за своя жена.
40. И слугите на Давид дойдоха при Авигея в Кармил и й говориха, и казаха: Давид ни изпрати при теб, за да те вземем за негова жена.
41. Тогава тя стана и се наведе с лицето си до земята, и каза: Ето, слугинята ти е готова да служи на слугите на господаря си и да им мие краката.
42. И Авигея стана бързо и се качи на магарето заедно с петте си момичета, които я придружаваха, и последва пратениците на Давид, и му стана жена.
43. Давид взе още и Ахиноама от Езраел; и те двете му станаха жени.
44. А Саул беше дал дъщеря си Михала, жената на Давид, на Фалтий, сина на Лаис, който беше от Галим.

Глава 26

1. После зифците дойдоха при Саул в Гавая и казаха: Давид не се ли крие на хълма Ехела срещу Есимон?
2. Тогава Саул стана и слезе в пустинята Зиф и с него три хиляди избрани мъже от Израил, за да търси Давид в пустинята Зиф.
3. И Саул се разположи на стан на хълма Ехела, който е срещу Есимон край пътя. А Давид живееше в пустинята. И като видя, че Саул идваше след него в пустинята,
4. Давид изпрати съгледвачи и разбра, че Саул наистина е дошъл.
5. Тогава Давид стана и дойде на мястото, където Саул се беше разположил на стан. И Давид видя мястото, където лежеше Саул и Авенир, синът на Нир, неговият военачалник. Саул лежеше във вътрешния кръг на стана, а народът се беше разположил около него.
6. Тогава Давид проговори и каза на хетееца Ахимелех и на Ависей, сина на Саруя, брата на Йоав: Кой ще слезе с мен при Саул в стана? И Ависей каза: Аз ще сляза с теб.
7. И Давид и Ависей дойдоха при народа през нощта, и ето, Саул лежеше заспал във вътрешния кръг на стана и копието му беше забито в земята при главата му; а Авенир и народът лежаха около него.
8. Тогава Ависей каза на Давид: Днес Бог предаде врага ти в ръката ти. Затова сега, моля те, нека го ударя с копието в земята един единствен път, и няма да повтарям!
9. Но Давид каза на Ависей: Не го погубвай, защото кой ще простре ръката си срещу ГОСПОДНИЯ помазаник и ще бъде невинен?
10. И Давид каза: Жив е ГОСПОД — ГОСПОД ще го порази; или денят му ще дойде и ще умре, или ще излезе на бой и ще загине.
11. Да не даде ГОСПОД да простра ръката си против ГОСПОДНИЯ помазаник! Но сега, моля те, вземи копието, което е при главата му, и стомната с вода, и да си вървим.
12. И Давид взе копието и стомната с вода при главата на Саул и те си отидоха. Но никой не видя и не разбра, и не се събуди, защото всички спяха, понеже дълбок сън от ГОСПОДА беше паднал върху тях.
13. И Давид премина от другата страна и застана на върха на планината отдалеч, с голямо разстояние помежду им.
14. И Давид извика към народа и към Авенир, сина на Нир, и каза: Няма ли да отговориш, Авенире? Тогава Авенир отговори и каза: Кой си ти, който викаш към царя?
15. И Давид каза на Авенир: Ти не си ли мъж? И кой е като теб в Израил? Защо тогава не опази господаря си, царя? Понеже един от народа дойде, за да погуби господаря ти, царя.
16. Не е добро това, което направи. Жив е ГОСПОД — вие със сигурност заслужавате смърт, понеже не опазихте господаря си, ГОСПОДНИЯ помазаник! И сега, виж къде е копието на царя и стомната с водата, която беше при главата му!
17. Тогава Саул позна гласа на Давид и каза: Това твоят глас ли е, сине мой, Давиде? И Давид каза: Моят глас е, господарю мой, царю.
18. И каза: Защо господарят ми преследва слугата си? Защото, какво съм сторил или какво зло има в ръката ми?
19. Затова сега, моля те, нека господарят ми, царят, чуе думите на слугата си. Ако ГОСПОД те е подбудил против мен, нека приеме жертва. Но ако са човешки синове, проклети да са пред ГОСПОДА, защото са ме прогонили днес от участие в ГОСПОДНОТО наследство и са казали: Иди да служиш на други богове.
20. Затова сега нека кръвта ми да не падне на земята далеч от лицето на ГОСПОДА! Защото израилевият цар е излязъл да търси една бълха, както се гони яребица в планините.
21. Тогава Саул каза: Съгреших. Върни се, сине мой, Давиде, защото няма вече да ти сторя зло, понеже днес животът ми беше скъпоценен пред очите ти. Ето, аз бях безумен и извърших голяма грешка.
22. А Давид отговори и каза: Ето тук копието на царя. Нека дойде някое от момчетата да го

вземе.
23. И ГОСПОД ще отплати на всекиго за правдата му и верността му; защото ГОСПОД те предаде днес в ръката ми, но аз не пожелах да простра ръката си против ГОСПОДНИЯ помазаник.
24. И ето, както днес твоят живот беше високо зачетен в очите ми, така и моят живот нека бъде високо зачетен в очите на ГОСПОДА и нека Той ме избави от всяка скръб!
25. Тогава Саул каза на Давид: Благословен да си, сине мой, Давиде! Ти ще извършиш велики дела и непременно ще преуспееш. И Давид си отиде по пътя, а Саул се върна на мястото си.

Глава 27

1. Тогава Давид си каза в сърцето си: Явно е, че някой ден ще загина от ръката на Саул. Няма по-добро за мен, отколкото по-скоро да избягам в земята на филистимците. Тогава Саул ще се откаже вече да ме търси по всичките области на Израил и ще се избавя от ръката му.
2. И Давид стана и отиде, той и шестстотинте мъже, които бяха с него, при гетския цар Анхус, сина на Маох.
3. И Давид остана при Анхус в Гет, той и мъжете му, всеки с дома си, и Давид с двете си жени, езраелката Ахиноама и кармилката Авигея, жената на Навал.
4. А на Саул се каза, че Давид е избягал в Гет, затова той повече не го търсеше.
5. Тогава Давид каза на Анхус: Ако някак съм намерил благоволение пред теб, нека ми се даде място в един от полските градове, за да живея там. Понеже защо слугата ти да живее при теб в царския град?
6. И в онзи ден Анхус му даде Сиклаг. Затова Сиклаг принадлежи на юдовите царе и до днес.
7. А времето, през което Давид живя във филистимските полета, беше една година и четири месеца.
8. И Давид и мъжете му излязоха и нападнаха гесурците, гезерците и амаличаните; защото те от древността бяха жителите на земята, по пътя за Сур чак до египетската земя.
9. И Давид нападаше земята и не оставяше жив нито мъж, нито жена; и вземаше овцете, говедата, магаретата, камилите и дрехите; после се връщаше и идваше при Анхус.
10. И Анхус казваше: Къде направихте нападение днес? А Давид казваше: В южната част на Юда. — или: В южната част на ерамеилците. — или: В южната част на кенейците.
11. Давид не оставяше живи нито мъж, нито жена, които да бъдат доведени в Гет, защото си казваше: Да не би да съобщят за нас и да кажат: Така направи Давид! Така правеше той през цялото време, когато живееше в земята на филистимците.
12. И Анхус повярва на Давид и си каза: Той наистина е станал омразен на народа си Израил и ще ми бъде слуга завинаги.

Глава 28

1. А в онези дни филистимците събраха войските си за война, за да се бият с Израил. И Анхус каза на Давид: Да знаеш със сигурност, че ще излезеш с мен в стана, ти и мъжете ти!
2. Тогава Давид каза на Анхус: Така ще разбереш какво ще направи слугата ти! А Анхус каза на Давид: Затова ще те направя мой телохранител завинаги.
3. А Самуил беше вече умрял и целият Израил го беше оплакал и го беше погребал в града му Рама. И Саул беше махнал от земята викачите на мъртви и врачките.
4. И филистимците се събраха и дойдоха, и се разположиха на стан в Сунам. А Саул събра целия Израил и се разположи на стан в Гелвуе.
5. И когато Саул видя стана на филистимците, той се уплаши и сърцето му силно се разтрепери.
6. И Саул се допита до ГОСПОДА, но ГОСПОД не му отговори, нито чрез сънища, нито чрез Урим, нито чрез пророците.
7. Тогава Саул каза на слугите си: Потърсете ми жена медиум, която вика мъртви, за да отида при нея и да се допитам до нея. И слугите му казаха: Ето, има една жена в Ендор, която е медиум и вика мъртви.
8. Тогава Саул се предреши, като облече други дрехи, и отиде, той и двама мъже с него; и дойдоха при жената през нощта. И той каза: Моля те, врачувай ми чрез викане на мъртви и ми изведи когото ти кажа.
9. А жената му каза: Ето, ти знаеш какво направи Саул, как изтреби от земята викачите на мъртви и врачките. Защо слагаш примка за живота ми, за да ме убиеш?
10. И Саул й се закле в ГОСПОДА и каза: Жив е ГОСПОД — никакво наказание няма да те сполети за това!
11. Тогава жената каза: Кого да ти изведа? А той каза: Изведи ми Самуил.
12. И когато жената видя Самуил, извика със силен глас. И жената говори на Саул и каза: Защо ме измами? Ти си Саул!
13. И царят й каза: Не се страхувай. Какво виждаш? И жената каза на Саул: Виждам едно свръхестествено същество да излиза от земята.
14. И той й каза: Как изглежда? А тя каза: Един старец излиза и е обвит в мантия. И Саул разбра, че това беше Самуил, и се наведе с лице до земята, и се поклони.
15. И Самуил каза на Саул: Защо ме обезпокои, като ме изведе? А Саул отговори: Много съм притеснен, защото филистимците се бият против мен, а Бог се е оттеглил от мен и не ми отговаря вече нито чрез пророците, нито чрез сънища. Затова повиках теб, за да ми кажеш какво да правя.
16. Тогава Самуил каза: Защо тогава питаш мен, след като ГОСПОД се е оттеглил от теб и ти е станал враг?
17. А ГОСПОД си извърши, както беше говорил чрез мен, и ГОСПОД откъсна царството от ръката ти и го даде на ближния ти, на Давид.
18. Понеже ти не послуша гласа на ГОСПОДА и не изпълни страшния Му гняв над Амалик, затова ГОСПОД ти направи това нещо днес.
19. При това ГОСПОД ще предаде и Израил заедно с теб в ръката на филистимците. И утре ти със синовете си ще бъдеш при мен. И ГОСПОД ще предаде израилевата войска в ръката на филистимците.
20. Тогава Саул внезапно падна с цялото си тяло на земята и ужасно се уплаши от думите на Самуил. И в него нямаше никаква сила, понеже не беше ял нищо през целия ден и през цялата нощ.
21. И жената дойде при Саул и видя, че беше ужасен, и му каза: Ето, слугинята ти послуша гласа ти и аз изложих живота си на опасност и послушах думите ти, които ми говори.
22. И сега, моля те, послушай и ти гласа на слугинята си и нека сложа пред теб малко хляб; и яж, за да имаш сила, когато отидеш по пътя си.

23. Но той отказа и каза: Няма да ям. Но слугите му го увещаваха заедно с жената и той послуша гласа им, и стана от земята, и седна на леглото.
24. А жената имаше в къщата угоено теле и побърза да го заколи. И взе брашно, омеси го и изпече от него безквасен хляб.
25. И поднесе на Саул и на слугите му и те ядоха. И станаха и си тръгнаха същата нощ.

Глава 29

1. И филистимците събраха всичките си войски в Афек, а Израил се разположи на стан при извора, който е в Езраел.
2. И филистимските първенци преминаваха със своите стотици и хиляди, а Давид и мъжете му преминаха накрая с Анхус.
3. Тогава филистимските началници казаха: Какво търсят тук тези евреи? И Анхус каза на филистимските началници: Не е ли това Давид, слугата на Саул, царя на Израил, който беше с мен тези дни или дори години, и аз не намерих в него никаква грешка, откакто е преминал към мен до днес.
4. Но филистимските началници му се разгневиха и филистимските началници му казаха: Изпрати човека обратно да се върне на мястото, което си му определил; и да не слиза с нас в боя, да не би да ни стане противник в боя. Защото как би се примирил той с господаря си, ако не с главите на тези мъже?
5. Не е ли това Давид, за когото пееха в танците и казваха: Саул уби хилядите си и Давид — десетките си хиляди?
6. Тогава Анхус извика Давид и му каза: Жив е ГОСПОД — ти си честен и излизането ти и влизането ти с мен във войската са добри пред очите ми. И не съм намерил зло в теб от деня на идването ти при мен до днес. Но въпреки това първенците не са благоразположени към теб.
7. Затова сега се върни и си иди с мир, за да не вършиш зло в очите на филистимските първенци.
8. А Давид каза на Анхус: Но какво съм сторил? И какво си намерил в слугата си от деня, от който съм пред теб, до днес, че да не мога да дойда и да се бия срещу враговете на господаря ми, царя?
9. И Анхус отговори и каза на Давид: Зная, че си угоден пред очите ми като Божи ангел; но филистимските началници казаха: Да не се изкачва с нас на бой!
10. Затова сега стани рано сутринта със слугите на господаря си, които дойдоха с теб, и станете рано сутринта, и щом се развидели, си тръгнете.
11. И Давид стана рано, той и мъжете му, за да си тръгнат на сутринта да се върнат в земята на филистимците. А филистимците се изкачиха към Езраел.

Глава 30

1. А когато на третия ден Давид и мъжете му дойдоха в Сиклаг, амаличаните бяха нападнали южната земя и Сиклаг. Бяха опустошили Сиклаг и го бяха изгорили с огън,
2. и бяха отвели в плен жените и всички, които бяха там, от малък до голям. Не бяха убили никого, но ги бяха откарали и си бяха отишли по пътя.
3. И когато Давид и мъжете му дойдоха до града, ето, той беше изгорен с огън и жените им и синовете им, и дъщерите им бяха отведени в плен.
4. Тогава Давид и народът, който беше с него, издигнаха гласовете си и плакаха, докато в тях не остана вече сила да плачат.
5. И двете жени на Давид бяха отведени в плен, езраелката Ахиноама и Авигея, жената на кармилеца Навал.
6. И Давид беше в голямо притеснение, защото народът говореше да го убие с камъни, понеже целият народ беше огорчен духом, всеки за синовете си и дъщерите си. Но Давид се укрепи в ГОСПОДА, своя Бог.
7. И Давид каза на свещеника Авиатар, сина на Ахимелех: Моля те, донеси ми ефода. И Авиатар донесе ефода на Давид.
8. И Давид се допита до ГОСПОДА и каза: Да преследвам ли тази дружина? Ще ги настигна ли? А Той му отговори: Преследвай ги, защото непременно ще ги настигнеш и непременно ще избавиш всичко.
9. Тогава Давид отиде, той и шестстотинте мъже, които бяха с него, и дойдоха до потока Восор, където оставиха изоставащите.
10. А Давид продължи да преследва, той и четиристотин мъже, понеже двеста мъже, които бяха прекалено уморени, за да преминат потока Восор, останаха.
11. И намериха един египтянин на полето и го доведоха при Давид; и му дадоха хляб и той яде, и му дадоха да пие вода,
12. и му дадоха парче от калъп смокини и два калъпа сушено грозде. И той яде и духът му се върна в него — защото три дни и три нощи не беше ял хляб и не беше пил вода.
13. И Давид му каза: Чий си ти и откъде си? И той каза: Аз съм младеж от Египет, слуга на един амаличанин; и господарят ми ме остави, понеже преди три дни се разболях.
14. Ние нападнахме южната земя на херетците и тази, която принадлежи на Юда, и южната земя на Халев и изгорихме Сиклаг с огън.
15. Тогава Давид му каза: Ще ме заведеш ли при тази дружина? А той му каза: Закълни ми се в Бога, че няма да ме убиеш и няма да ме предадеш в ръцете на господаря ми, и ще те заведа при тази дружина.
16. И го заведе и ето, те бяха пръснати по лицето на цялата земя, като ядяха и пиеха, и танцуваха поради цялата голяма плячка, която бяха взели от земята на филистимците и от земята на Юда.
17. И Давид ги разби от полумрака до вечерта на следващия ден; и нито един от тях не избяга, освен четиристотин младежи, които се качиха на камили и побягнаха.
18. Така Давид избави всичко, което бяха взели амаличаните; Давид избави и двете си жени.
19. И нищо не им липсваше, от малко до голямо, до синове и дъщери, и от плячката до всичко, което им бяха взели: Давид върна всичко.
20. И Давид взе всичкия дребен и едър добитък; и го караха пред другия добитък и казваха: Това е Давидовата плячка.
21. А Давид дойде при двестате мъже, които бяха прекалено уморени, за да следват Давид, и които бяха оставени при потока Восор. И те излязоха да посрещнат Давид и да посрещнат народа, който беше с него, и Давид се приближи при хората и ги поздрави.
22. Тогава всичките зли и негодни мъже от онези, които отидоха с Давид, заговориха и казаха: Понеже те не дойдоха с нас, няма да им дадем нищо от плячката, която избавихме, освен на всеки жена му и децата му, да ги отведат и да си отидат!

23. Но Давид каза: Не постъпвайте така, братя мои, с това, което ни даде ГОСПОД, който ни запази и предаде в ръката ни дружината, която дойде срещу нас.
24. И кой ще ви послуша в това нещо? Защото какъвто е делът на слизащия в боя, такъв ще бъде и делът на седящия при вещите; заедно ще делят.
25. И така ставаше от онзи ден нататък; той направи това наредба и правило за Израил, както е и до днес.
26. И Давид дойде в Сиклаг и изпрати от плячката на старейшините на Юда, на приятелите си, и каза: Ето ви подарък от плячката на ГОСПОДНИТЕ врагове.
27. Изпрати на тези във Ветил и на тези в Рамот на юг, и на тези в Ятир,
28. и на тези в Ароир, и на тези в Сифмот, и на тези в Естемо,
29. и на тези в Рахал, и на тези в градовете на ерамеилците, и на тези в градовете на кенейците,
30. и на тези в Хорма, и на тези в Бор-Асан, и на тези в Атах,
31. и на тези в Хеврон, и на всичките места, където Давид беше обикалял с мъжете си.

Глава 31

1. А филистимците се биха срещу Израил и израилевите мъже побягнаха отпред филистимците и паднаха убити на хълма Гелвуе.
2. И филистимците настигнаха Саул и синовете му; и филистимците убиха Йонатан, Авинадав и Мелхисуя, синовете на Саул.
3. И битката срещу Саул се засилваше и стрелците и мъжете с лъкове го улучиха, и той беше тежко ранен от стрелците.
4. Тогава Саул каза на оръженосеца си: Изтегли меча си и ме прободи с него, за да не дойдат тези необрязани и да ме прободат, и да се гаврят с мен! Но оръженосецът му не искаше, защото много се страхуваше. Тогава Саул взе меча и се хвърли върху него.
5. И когато оръженосецът му видя, че Саул беше мъртъв, той също се хвърли върху меча си и умря с него.
6. Така умряха Саул и тримата му сина, и оръженосецът му, и всичките му мъже в същия онзи ден.
7. А когато израилевите мъже, които бяха оттатък долината и оттатък Йордан, видяха, че израилевите мъже бяха побягнали и че Саул и синовете му бяха мъртви, те напуснаха градовете и избягаха. И филистимците дойдоха и се заселиха в тях.
8. А на следващия ден филистимците дойдоха да съблекат убитите и намериха Саул и тримата му сина паднали на хълма Гелвуе.
9. И отсякоха главата му и свалиха оръжията му, и разпратиха по цялата филистимска земя да разгласят вестта в капището на идолите си и между народа.
10. И сложиха оръжията му в храма на Астарта, а тялото му окачиха на стената на Ветсан.
11. А когато жителите на Явис-Галаад чуха какво бяха направили филистимците със Саул,
12. всичките храбри мъже станаха и вървяха цялата нощ, и взеха тялото на Саул и телата на синовете му от стената на Ветсан, и дойдоха в Явис, и ги изгориха там.
13. После взеха костите им и ги погребаха под вечнозеленото дърво в Явис, и постиха седем дни.

2 Царе

Глава 1

1. А след смъртта на Саул, когато Давид се върна от поражението на амаличаните, Давид остана два дни в Сиклаг.
2. А на третия ден, ето, дойде един човек от стана на Саул с раздрани дрехи и пръст на главата си. И като дойде при Давид, падна на земята и се поклони.
3. И Давид му каза: Откъде идваш? А той му каза: Избягах от израилевия стан.
4. И Давид му каза: Какво стана? Моля те, кажи ми! А той отговори: Народът побягна от битката и също много от народа паднаха и са мъртви; и Саул и синът му Йонатан също са мъртви.
5. Тогава Давид каза на младежа, който му съобщи: Откъде знаеш, че Саул и синът му Йонатан са мъртви?
6. А младежът, който му съобщи, каза: Случайно се оказах на хълма Гелвуе и ето, Саул се подпираше на копието си; и ето, колесниците и конниците го настигаха.
7. И той погледна назад и ме видя, и ме повика. И аз казах: Ето ме.
8. И той ми каза: Кой си ти? А аз му отговорих: Амаличанин съм.
9. Тогава ми каза: Моля те, ела до мен и ме убий, понеже ме обзе силна болка, а целият ми живот е още в мен!
10. И аз застанах до него и го убих, понеже бях сигурен, че не може да живее, след като беше паднал. И взех короната, която беше на главата му, и гривната, която беше на ръката му, и ги донесох тук, при господаря си.
11. Тогава Давид хвана дрехите си и ги раздра, а също и всичките мъже, които бяха с него.
12. И скърбиха и плакаха, и постиха до вечерта за Саул и за сина му Йонатан, и за ГОСПОДНИЯ народ, и за израилевия дом, понеже бяха паднали от меча.
13. И Давид каза на младежа, който му съобщи: Откъде си ти? И той отговори: Аз съм син на един чужденец, амаличанин.
14. Тогава Давид му каза: Как не се убоя да простреш ръката си и да погубиш ГОСПОДНИЯ помазаник?
15. И Давид повика едно от момчетата и каза: Приближи се и го нападни! И той го удари, така че умря.
16. И Давид му каза: Кръвта ти е на главата ти, защото устата ти свидетелства против теб, като каза: Аз убих ГОСПОДНИЯ помазаник.
17. Тогава Давид оплака Саул и сина му Йонатан с това оплакване,
18. и поръча да научат юдовите синове на Песента на лъка. Ето, тя е записана в Книгата на Праведния.
19. Красотата ти, Израилю, е убита по височините ти! Как паднаха силните!
20. Не разказвайте в Гет, не известявайте по улиците на Аскалон, за да не ликуват филистимските дъщери, за да не тържествуват дъщерите на необрязаните!
21. О, гелвуйски планини, нека няма на вас роса или дъжд, нито ниви на приноси; защото там беше захвърлен щитът на силните, щитът на Саул, непомазан с масло.
22. От кръвта на убитите, от тлъстината на силните лъкът на Йонатан не се обръщаше назад и мечът на Саул не се връщаше празен.
23. Саул и Йонатан, възлюбени и приятни в живота си, не се разделиха и в смъртта си. Те бяха по-бързи от орли, бяха по-силни от лъвове.
24. О, израилеви дъщери, плачете за Саул, който ви обличаше разкошно в пурпур, който слагаше златни украшения по дрехите ви.
25. Как паднаха силните сред боя! Йонатан е убит на високите ти места.
26. Скърбя за теб, брате мой, Йонатане! Ти ми беше много приятен; любовта ти към мен беше чудесна, превъзхождаше любовта на жените.
27. Как паднаха силните и погинаха бойните оръжия!

Глава 2

1. После Давид се допита до ГОСПОДА и каза: Да се изкача ли в някой от юдовите градове? И ГОСПОД му каза: Изкачи се. А Давид каза: Къде да се изкача? И Той му каза: в Хеврон.
2. И Давид се изкачи там, а също и двете му жени, езраелката Ахиноама и Авигея, жената на кармилеца Навал.
3. Давид заведе там и мъжете, които бяха с него, всеки с дома му; и те живееха в градовете на Хеврон.
4. И юдовите мъже дойдоха и помазаха там Давид за цар над юдовия дом. И съобщиха на Давид и казаха: Явис-галаадските мъже бяха, които погребаха Саул.
5. И Давид изпрати пратеници до явис-галаадските мъже и им каза: Благословени да сте от ГОСПОДА, понеже сте оказали тази милост на господаря си, на Саул, и сте го погребали!
6. И сега, нека ГОСПОД да ви окаже милост и вярност. И аз също ще ви отплатя за тази добрина, понеже сте извършили това нещо.
7. Затова сега нека се укрепят ръцете ви и бъдете храбри; защото господарят ви Саул е мъртъв, а и юдовият дом ме помаза за цар над себе си.
8. Но Авенир, синът на Нир, военачалникът на Саул, взе Исвостей, сина на Саул, и го заведе в Маханаим,
9. и го направи цар над Галаад и над асурците, и над Езраел, и над Ефрем, и над Вениамин, и над целия Израил.
10. Исвостей, синът на Саул, беше на четиридесет години, когато се възцари над Израил, и царува две години. Но юдовият дом последва Давид.
11. А времето, през което Давид царува в Хеврон над юдовия дом, беше седем години и шест месеца.
12. А Авенир, синът на Нир, и слугите на Исвостей, сина на Саул, отидоха от Маханаим в Гаваон.
13. И Йоав, синът на Саруя, и слугите на Давид излязоха и се срещнаха с тях до гаваонския водоем. И едните седнаха от едната страна на водоема, а другите — от другата страна на водоема.
14. Тогава Авенир каза на Йоав: Нека младежите станат и се състезават пред нас. И Йоав каза: Нека станат.
15. И те станаха и преминаха под брой — дванадесет за Вениамин и Исвостей, сина на Саул, и дванадесет от слугите на Давид.
16. И всеки хвана другия за главата и заби меча си в ребрата на другия и те паднаха заедно. Затова онова място се нарече Хелкат-Асурим, което е при Гаваон.
17. И битката стана много жестока в онзи ден и Авенир и израилевите мъже бяха разбити пред слугите на Давид.
18. И там бяха тримата сина на Саруя: Йоав и Ависей, и Асаил; а Асаил беше лек в краката си като полска газела.
19. И Асаил подгони Авенир и не се отклоняваше нито надясно, нито наляво от преследването на Авенир.
20. А Авенир погледна назад и каза: Ти ли си, Асаиле? А той отговори: Аз.
21. Тогава Авенир му каза: Отклони се надясно или наляво и хвани един от младежите, и си вземи оръжието му. Но Асаил не поиска да се отклони от преследването му.
22. И Авенир пак каза на Асаил: Отклони се от преследването ми! Защо да те ударя на земята? Как ще погледна после брат ти Йоав в лицето?
23. Но той отказа да се отклони. Тогава Авенир го удари в корема със задния край на копието, така че копието му излезе отзад. И той падна там и умря на място. И всеки, който идваше до мястото, където Асаил падна и умря, се спираше.
24. А Йоав и Ависей също преследваха Авенир. И когато слънцето залязваше, те стигнаха до хълма Амма, който е пред Гия, по пътя за Гаваонската пустиня.

25. И вениаминовите синове се събраха зад Авенир и заеха кръгова отбрана на върха на един хълм.
26. Тогава Авенир извика към Йоав и каза: Вечно ли ще поглъща мечът? Не знаеш ли, че краят ще бъде горчив? Докога няма да казваш на народа да се върне от преследването на братята си?
27. И Йоав каза: Жив е Бог — ако не беше говорил, народът със сигурност щеше още сутринта да си отиде, всеки от преследването на брат си!
28. И Йоав наду тръбата и целият народ спря, и повече не преследваше Израил, и не продължиха повече да се бият.
29. А Авенир и мъжете му вървяха през цялата онази нощ през равнината и преминаха Йордан и минаха през целия Витрон, и дойдоха в Маханаим.
30. А Йоав се върна от преследването на Авенир и събра целия народ; и от слугите на Давид липсваха деветнадесет мъже и Асаил.
31. Но слугите на Давид бяха избили мнозина от Вениамин и от мъжете на Авенир; триста и шестдесет мъже бяха мъртви.
32. Тогава те вдигнаха Асаил и го погребаха в бащиния му гроб, който беше във Витлеем. И Йоав и мъжете му вървяха цяла нощ и дойдоха в Хеврон на зазоряване.

Глава 3

1. И между Сауловия дом и Давидовия дом имаше дълга война. И Давид ставаше все по-силен и по-силен, а Сауловият дом ставаше все по-слаб и по-слаб.
2. И на Давид се родиха синове в Хеврон: първородният му беше Амнон, от езраелката Ахиноама;
3. вторият му — Хилеав, от Авигея, жената на кармилеца Навал; третият — Авесалом, син на Мааха, дъщеря на гесурския цар Талмай;
4. четвъртият — Адония, син на Агита; петият — Сефатия, син на Авитала;
5. и шестият — Итраам, от Давидовата жена Егла. Тези синове се родиха на Давид в Хеврон.
6. И докато траеше войната между Сауловия дом и Давидовия дом, Авенир беше опората на Сауловия дом.
7. А Саул имаше наложница на име Ресфа, дъщеря на Аия; и Исвостей каза на Авенир: Ти защо си влязъл при наложницата на баща ми?
8. Тогава Авенир се разгневи много на думите на Исвостей и каза: Кучешка глава ли съм аз, която държи страната на Юда? Днес аз оказвам милост на дома на баща ти Саул, на братята му и на приятелите му и не те предадох в ръката на Давид, а днес ти ме обвиняваш в беззаконие заради тази жена!
9. Така да направи Бог на Авенир и така да прибави, ако не сторя за Давид така, както ГОСПОД му се е заклел:
10. да отвърна царството от Сауловия дом и да издигна Давидовия престол над Израил и над Юда, от Дан до Вирсавее!
11. И Исвостей не можеше вече да отговори на Авенир нито дума, понеже се боеше от него.
12. Тогава Авенир изпрати от своя страна пратеници до Давид и каза: Чия е земята? И каза още: Направи договора си с мен, и ето, ръката ми ще бъде с теб, за да обърна целия Израил към теб.
13. И Давид каза: Добре, ще направя договор с теб, но едно нещо искам от теб: няма да видиш лицето ми, ако първо не доведеш Сауловата дъщеря Михала, когато дойдеш да видиш лицето ми.
14. И Давид изпрати пратеници до Исвостей, сина на Саул, да кажат: Дай ми жена ми Михала, за която се сгодих срещу сто филистимски краекожия!
15. И Исвостей изпрати и я взе от мъжа й, от Фалтиил, сина на Лаис.
16. И мъжът й отиде с нея и плачеше, докато вървеше, и я последва до Ваурим. А Авенир му каза: Иди, върни се. И той се върна.
17. А Авенир говори с израилевите старейшини и каза: Още отпреди вие искахте Давид за цар над вас.
18. Затова сега, направете го! Защото ГОСПОД е говорил за Давид и е казал: Чрез ръката на слугата Си Давид ще избавя народа Си Израил от ръката на филистимците и от ръката на всичките му врагове.
19. И Авенир говори и в ушите на Вениамин. Освен това Авенир отиде да говори и в ушите на Давид в Хеврон всичко, което се виждаше добро на Израил и на целия вениаминов дом.
20. И така, Авенир и двадесет мъже с него дойдоха при Давид в Хеврон; и Давид сложи трапеза за Авенир и за мъжете, които бяха с него.
21. И Авенир каза на Давид: Ще стана и ще отида, и ще събера целия Израил при господаря си царя, за да направят завет с теб и да царуваш над всичко, което душата ти желае. И Давид изпрати Авенир и той си отиде с мир.
22. И ето, слугите на Давид и Йоав дойдоха от едно нападение и донесоха със себе си голяма плячка; а Авенир вече не беше с Давид в Хеврон, защото той го беше изпратил, и той си беше отишъл с мир.
23. Когато Йоав дойде и цялата войска, която беше с него, съобщиха на Йоав и казаха: Авенир, синът на Нир, дойде при царя и той го изпрати, и той си отиде с мир.

24. Тогава Йоав дойде при царя и каза: Какво си направил? Ето, Авенир е дошъл при теб — защо си го изпратил и той си е отишъл?
25. Познаваш Авенир, сина на Нир, че е дошъл да те измами и да научи излизането ти и влизането ти, и да разбере всичко, което правиш.
26. И Йоав излезе от присъствието на Давид и изпрати пратеници след Авенир, и те го върнаха от кладенеца Сира. А Давид не знаеше.
27. И когато Авенир се върна в Хеврон, Йоав го отведе настрани в портата, за да му говори тайно, и там го удари в корема и той умря заради кръвта на брат му Асаил.
28. А след това Давид чу и каза: Аз и царството ми сме невинни до века пред ГОСПОДА за кръвта на Авенир, сина на Нир!
29. Нека тя дойде на главата на Йоав и на целия му бащин дом и нека не липсва от дома на Йоав такъв, който има семетечение или е прокажен, или се подпира на тояга, или пада от меч, или е лишен от хляб.
30. Така Йоав и брат му Ависей убиха Авенир, защото беше убил брат им Асаил в битката при Гаваон.
31. И Давид каза на Йоав и на целия народ, който беше с него: Раздерете дрехите си и се препашете с вретище, и плачете пред Авенир! И цар Давид вървеше след носилката.
32. И погребаха Авенир в Хеврон и царят издигна гласа си и плака при гроба на Авенир, и целият народ плака.
33. И царят оплака Авенир с тази оплаквателна песен и каза: Трябваше ли Авенир да умре, както умира безбожен?
34. Ръцете ти не бяха вързани, нито краката ти — сложени в бронзови окови; както човек пада пред престъпници, така падна ти! И целият народ плака още над него.
35. После целият народ дойде, за да накара Давид да яде хляб, докато още беше ден. Но Давид се закле и каза: Така да ми направи Бог и така да прибави, ако вкуся хляб или нещо друго, преди да залезе слънцето!
36. И целият народ видя това и то му се видя добро, както и всичко, което правеше царят, се виждаше добро на целия народ.
37. Така целият народ и целият Израил разбра в онзи ден, че не беше от царя да бъде убит Авенир, синът на Нир.
38. Тогава царят каза на слугите си: Не знаете ли, че първенец и велик човек падна днес в Израил?
39. Днес аз съм слаб, макар и да съм помазан за цар; а тези мъже, синовете на Саруя, са много жестоки за мен. ГОСПОД да отплати на злодея според злината му!

Глава 4

1. А когато синът на Саул чу, че Авенир бил умрял в Хеврон, ръцете му отслабнаха и целият Израил се смути.
2. А синът на Саул имаше двама военачалници. Името на единия беше Ваана, а името на другия — Рихав, синове на виротеца Римон, от вениаминовите синове — защото и Вирот се считаше към Вениамин.
3. И виротците избягаха в Гетаим и живеят там като чужденци и до днес.
4. А Йонатан, синът на Саул, имаше син, недъгав в краката. Той беше на пет години, когато дойде вестта за Саул и Йонатан от Езраел, и бавачката му го взе и избяга. И като бързаше да бяга, той падна и окуця. Името му беше Мемфивостей.
5. Тогава синовете на виротеца Римон, Рихав и Ваана, отидоха и дойдоха в горещината на деня в къщата на Исвостей, докато той си почиваше по пладне.
6. И дойдоха до средата на къщата, уж да вземат жито, и го прободоха в корема. И Рихав и брат му Ваана избягаха.
7. Когато влязоха в къщата, той лежеше на леглото си в спалнята си; и те го удариха и го убиха, и му отсякоха главата. И взеха главата му и вървяха по пътя през равнината цялата нощ.
8. И донесоха главата на Исвостей при Давид в Хеврон и казаха на царя: Ето главата на Исвостей, сина на врага ти Саул, който търсеше живота ти! Така ГОСПОД отмъсти днес за господаря ми, царя, на Саул и на потомството му!
9. А Давид отговори на Рихав и на брат му Ваана, синовете на виротеца Римон, и им каза: Жив е ГОСПОД, който изкупи живота ми от всяка беда —
10. онзи, който ми съобщи и каза: Ето, Саул е мъртъв! — и мислеше, че е донесъл добра вест — аз го хванах и го убих в Сиклаг. Това беше наградата, която му дадох за вестта.
11. Колко повече, когато безбожни мъже са убили праведен човек в собствената му къща на леглото му. Няма ли да изискам сега кръвта му от ръката ви и да ви изтребя от земята!
12. Тогава Давид заповяда на момчетата си и те ги убиха, и им отрязаха ръцете и краката, и ги окачиха при водоема в Хеврон. А главата на Исвостей взеха и я погребаха в гроба на Авенир в Хеврон.

Глава 5

1. И всичките израилеви племена дойдоха при Давид в Хеврон и говориха и казаха: Ето, ние сме твоя кост и твоя плът.
2. Още преди, когато Саул беше цар над нас, ти беше този, който извеждаше и въвеждаше Израил. И на теб каза ГОСПОД: Ти ще пасеш народа Ми Израил и ти ще бъдеш княз над Израил.
3. Така всичките израилеви старейшини дойдоха при царя в Хеврон и цар Давид направи с тях завет пред ГОСПОДА в Хеврон. И те помазаха Давид за цар над Израил.
4. Давид беше на тридесет години, когато се възцари, и царува четиридесет години.
5. В Хеврон царува седем години и шест месеца над Юда, а в Ерусалим царува тридесет и три години над целия Израил и Юда.
6. А царят отиде с мъжете си в Ерусалим против евусцейите, жителите на земята. А те говориха на Давид и казаха: Няма да влезеш тук, а куците и слепите ще те отблъснат! — с което искаха да кажат: Давид не може да влезе тук.
7. Но Давид превзе крепостта Сион, която е Давидовия град.
8. И Давид каза в онзи ден: Който се изкачи през водопровода и избие евусците, и с куците и слепите, които са омразни на душата на Давид, той ще бъде военачалник. Защото те казват: Слепият и куцият няма да влезе в дома.
9. Така Давид се засели в крепостта и я нарече Давидовият град. И Давид застрои всичко наоколо от Мило и навътре.
10. Така Давид ставаше все по-велик и по-велик и ГОСПОД, Бог на Войнствата, беше с него.
11. И Хирам, царят на Тир, изпрати до Давид пратеници и кедрови дървета, и дърводелци, и зидари; и те построиха за Давид къща.
12. И Давид позна, че ГОСПОД го беше утвърдил за цар над Израил и че беше възвисил царството му заради народа Си Израил.
13. И Давид си взе още наложници и жени от Ерусалим, след като дойде от Хеврон; и още синове и дъщери се родиха на Давид.
14. И ето имената на тези, които му се родиха в Ерусалим: Самуа и Совав, и Натан, и Соломон,
15. и Евар, и Елисуа, и Нефег, и Яфия,
16. и Елисама, и Елиада, и Елифалет.
17. А когато филистимците чуха, че Давид бил помазан за цар над Израил, всички филистимци се изкачиха да търсят Давид. И Давид чу и слезе в крепостта.
18. И филистимците дойдоха и се разпростряха в долината Рафаим.
19. И Давид се допита до ГОСПОДА и каза: Да се изкача ли против филистимците? Ще ги предадеш ли в ръката ми? И ГОСПОД каза на Давид: Изкачи се, защото непременно ще предам филистимците в ръката ти.
20. И Давид дойде във Ваал-Ферасим и Давид ги разби там, и каза: ГОСПОД разсече пред мен враговете ми, както водите правят пролом. Затова той нарече онова място Ваал-Ферасим.
21. И те оставиха идолите си там и Давид и мъжете му ги взеха.
22. А филистимците пак излязоха и се разпростряха в долината Рафаим.
23. И Давид се допита до ГОСПОДА и Той каза: Не се изкачвай, заобиколи ги в гръб и ги нападни откъм черниците.
24. И когато чуеш шум като от маршируване по върховете на черниците, тогава побързай, защото тогава ГОСПОД ще излезе пред теб, за да разбие стана на филистимците.
25. И Давид направи, както му заповяда ГОСПОД, и разби филистимците от Гава до мястото, откъдето се влиза в Гезер.

Глава 6

1. И Давид пак събра всичките избрани мъже от Израил, тридесет хиляди души.
2. И Давид стана и отиде с целия народ, който беше с него от Ваала-Юда, за да пренесе оттам Божия ковчег, който се нарича с Името, Името на ГОСПОДА на Войнствата, който обитава между херувимите.
3. И те качиха Божия ковчег на нова кола и го изнесоха от къщата на Авинадав, която беше на хълма; а Оза и Ахио, синовете на Авинадав, караха новата кола.
4. Така те го изнесоха от къщата на Авинадав, която беше на хълма, като съпровождаха Божия ковчег, и Ахио вървеше пред ковчега.
5. Тогава Давид и целият израилев дом свиреха пред ГОСПОДА с всякакви инструменти от елхово дърво и с арфи, и лири, и тимпани, и кастанети, и кимвали.
6. Но когато стигнаха до хармана на Нахон, Оза простря ръката си към Божия ковчег и го хвана, защото воловете се препънаха.
7. И гневът на ГОСПОДА пламна против Оза, и Бог го уби там за непочтителността; и той умря там при Божия ковчег.
8. И Давид се наскърби, защото ГОСПОД уби Оза; и нарече онова място Фарес-Оза както се нарича и до днес.
9. И в онзи ден Давид се уплаши от ГОСПОДА и каза: Как ще дойде ГОСПОДНИЯТ ковчег при мен?
10. И Давид не пожела да премести ГОСПОДНИЯ ковчег при себе си в Давидовия град, а Давид го откара встрани, в къщата на гетеца Овид-Едом.
11. И ГОСПОДНИЯТ ковчег остана в къщата на гетеца Овид-Едом три месеца. И ГОСПОД благослови Овид-Едом и целия му дом.
12. И съобщиха на цар Давид и казаха: ГОСПОД е благословил дома на Овид-Едом и всичко негово заради Божия ковчег. Тогава Давид отиде и пренесе с веселие Божия ковчег от къщата на Овид-Едом в Давидовия град.
13. И когато носачите на ГОСПОДНИЯ ковчег минеха шест крачки, той жертваше говеда и угоени агнета.
14. И Давид танцуваше пред ГОСПОДА с всичка сила; и Давид беше препасан с ленен ефод.
15. Така Давид и целият израилев дом пренесоха ГОСПОДНИЯ ковчег с възгласи и с тръбен звук.
16. А когато ГОСПОДНИЯТ ковчег влизаше в Давидовия град, Михала, дъщерята на Саул, погледна през прозореца и видя, че цар Давид скачаше и танцуваше пред ГОСПОДА, и го презря в сърцето си.
17. И внесоха ГОСПОДНИЯ ковчег и го поставиха на мястото му сред шатъра, който Давид беше разпънал за него. И Давид принесе всеизгаряния и примирителни жертви пред ГОСПОДА.
18. И когато Давид свърши принасянето на всеизгарянията и примирителните жертви, той благослови народа в Името на ГОСПОДА на Войнствата.
19. После раздаде на целия народ, на цялото израилево множество, от мъж до жена, по една пита хляб и по един калъп фурми, и по един калъп сушено грозде на всекиго. Тогава целият народ се разотиде, всеки у дома си.
20. А когато Давид се върна, за да благослови дома си, Михала, дъщерята на Саул, излезе да посрещне Давид и каза: Колко славен беше днес израилевият цар, като се съблече днес пред очите на слугините на слугите си, така както безсрамно се съблича един никаквец!
21. Тогава Давид каза на Михала: Пред ГОСПОДА, който избра мен вместо баща ти и вместо целия негов дом, за да ме постави за княз над ГОСПОДНИЯ народ, над Израил, пред ГОСПОДА играх.
22. И ще се унижа още повече и ще се смиря в собствените си очи — а колкото до слугините, за които ти говори, от тях ще бъда почитан.
23. И Михала, дъщерята на Саул, остана бездетна до деня на смъртта си.

Глава 7

1. И когато царят се настани в къщата си и ГОСПОД му беше дал почивка от всичките му врагове отвсякъде,
2. царят каза на пророк Натан: Ето сега, аз живея в кедров дом, а Божият ковчег обитава под завеси на шатър.
3. И Натан каза на царя: Иди и направи всичко, което е в сърцето ти, защото ГОСПОД е с теб.
4. Но през същата нощ ГОСПОДНОТО слово беше към Натан и каза:
5. Иди и кажи на слугата Ми Давид: Така говори ГОСПОД: Ти ли ще Ми построиш дом, в който да обитавам?
6. Защото от деня, в който изведох израилевите синове от Египет, до днес Аз не съм обитавал в дом, а съм ходил в шатър и в скиния.
7. Където и да ходих с всичките израилеви синове, говорих ли някога дума на някое от израилевите племена, на което заповядах да пасе народа Ми Израил, като казах: Защо не Ми построихте кедров дом?
8. И сега, така да кажеш на слугата Ми Давид: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Аз те взех от кошарата, от след стадото, за да бъдеш княз над Моя народ Израил.
9. И бях с теб навсякъде, където отиваше, и изтребих всичките ти врагове пред теб, и направих името ти велико като имената на великите, които са на земята.
10. И ще определя място за народа Си Израил и ще го насадя, за да живее на свое си място и да не бъде вече в безпокойство и синовете на неправдата да не го потискат вече както преди,
11. и от деня, в който поставих съдии над народа Си Израил. И ще ти дам почивка от всичките ти врагове. И ГОСПОД ти заявява, че ГОСПОД ще ти направи дом.
12. Когато се изпълнят дните ти и легнеш при бащите си, Аз ще издигна потомъка ти след теб, който ще излезе от тялото ти, и ще утвърдя царството му.
13. Той ще построи дом за Името Ми и Аз ще утвърдя престола на царството му до века.
14. Аз ще му бъда Отец и той ще Ми бъде син. Ако извърши неправда, Аз ще го накажа с тоягата на мъжете и с ударите на човешките синове,
15. но милостта Ми няма да се оттегли от него, както я отнех от Саул, когото махнах отпред теб.
16. И домът ти и царството ти ще се утвърдят пред теб до века; престолът ти ще бъде утвърден до века.
17. И Натан говори на Давид според всички тези думи и според цялото това видение.
18. Тогава цар Давид влезе и седна пред ГОСПОДА, и каза: Кой съм аз, Господи БОЖЕ, и какъв е домът ми, че си ме довел дотук?
19. Но и това беше малко в очите Ти, Господи БОЖЕ, и Ти си говорил и за дома на слугата Си за далечно бъдеще. Това човешкият обичай ли е, Господи БОЖЕ?
20. И какво повече да Ти говори Давид? Ти познаваш слугата Си, Господи БОЖЕ.
21. Заради Своето слово и според Своето сърце Ти си извършил цялото това велико дело, за да го изявиш на слугата Си.
22. Затова си велик, Господи БОЖЕ — защото няма никой като Теб и няма бог освен Теб, според всичко, което сме чули с ушите си.
23. И кой друг народ на земята е като Твоя народ Израил, когото Бог отиде да откупи за народ за Себе Си и да Си създаде име, и да извърши това велико нещо за Себе Си и страшни дела за земята Си, пред Своя народ, когото Ти изкупи за Себе Си от Египет, от народи и от боговете им?
24. И Ти утвърди за Себе Си народа Си Израил за Свой народ до века; и Ти, ГОСПОДИ, им стана Бог.
25. И сега, ГОСПОДИ Боже, утвърди до века словото, което си говорил за слугата Си и за дома му, и направи, както си говорил.
26. И нека се възвеличи Името Ти до века, за да казват: ГОСПОД на Войнствата е Бог над

Израил. И нека бъде утвърден пред Теб домът на слугата Ти Давид.
27. Защото Ти, ГОСПОДИ на Войнствата, Боже Израилев, откри на слугата Си и каза: Ще ти съградя дом. Затова слугата Ти дръзна да Ти се помоли с тази молитва.
28. И сега, Господи БОЖЕ, Ти си Бог и Твоите думи са истина, и Ти си обещал това добро на слугата Си.
29. Затова сега благоволи да благословиш дома на слугата Си, за да бъде пред Теб до века; защото Ти, Господи БОЖЕ, Си говорил това и с Твоето благословение нека бъде благословен домът на слугата Ти завинаги!

Глава 8

1. И след това Давид разби филистимците и ги покори; и Давид отне властта над столицата от ръката на филистимците.
2. После той разби моавците и ги измери с въже, като ги накара да легнат на земята; и измери с две въжета онези, които да бъдат убити, и с едно цяло въже онези, които да останат живи. Така моавците станаха слуги на Давид и плащаха данък.
3. Давид разби и совския цар Ададезер, сина на Реов, когато той отиваше да си върне властта при реката Ефрат.
4. И Давид плени от него хиляда и седемстотин конници и двадесет хиляди пешаци. И Давид преряза сухожилията на всичките коне от колесниците, но запази от тях за сто колесници.
5. И арамейците от Дамаск дойдоха да помогнат на совския цар Ададезер; и Давид изби от арамейците двадесет и две хиляди мъже.
6. И Давид постави гарнизони в Арам Дамаски; и арамейците станаха слуги на Давид и плащаха данък. И ГОСПОД запазваше Давид, където и да отидеше.
7. И Давид взе златните щитове, които бяха на слугите на Ададезер, и ги донесе в Ерусалим.
8. И от Ветах и от Веротай, градовете на Ададезер, цар Давид взе голямо количество бронз.
9. А когато ематският цар Тои чу, че Давид бил разбил цялата военна сила на Ададезер,
10. Тои изпрати сина си Йорам при цар Давид, за да го поздрави и да го благослови, понеже се беше бил против Ададезер и го беше разбил; защото Ададезер воюваше против цар Тои. И той донесе със себе си съдове от сребро и съдове от злато, и съдове от бронз.
11. И тях цар Давид също посвети на ГОСПОДА заедно със среброто и златото, което беше посветил от всичките народи, които беше подчинил:
12. от Арам и от Моав, и от синовете на Амон, и от филистимците, и от Амалик, и от плячката на совския цар Ададезер, сина на Реов.
13. И Давид придоби име, когато се върна, след като беше разбил арамейците в Солната долина, осемнадесет хиляди души.
14. И той постави гарнизони в Едом; по целия Едом постави гарнизони и всичките едомци станаха слуги на Давид. И ГОСПОД запазваше Давид, където и да отидеше.
15. Така Давид царуваше над целия Израил; и Давид вършеше правда и правосъдие за целия си народ.
16. И Йоав, синът на Саруя, беше над войската; и Йосафат, синът на Ахилуд, беше летописец;
17. и Садок, синът на Ахитов, и Ахимелех, синът на Авиатар, бяха свещеници; и Сарая беше писар,
18. и Ваная, синът на Йодая, беше над херетците и фелетците; и синовете на Давид бяха велможи.

Глава 9

1. И Давид каза: Има ли още някой останал от Сауловия дом, за да му окажа милост заради Йонатан?
2. А имаше един слуга от Сауловия дом, който се казваше Сива. И го повикаха при Давид и царят му каза: Ти ли си Сива? И той каза: Аз съм слугата ти.
3. Тогава царят каза: Няма ли вече никой от Сауловия дом, на когото да окажа Божията милост? И Сива каза на царя: Има още един син на Йонатан, недъгав в двата крака.
4. И царят му каза: Къде е той? И Сива каза на царя: Ето, той е в къщата на Махир, сина на Амиил, в Ло-Давар.
5. Тогава цар Давид изпрати да го доведат от къщата на Махир, сина на Амиил, от Ло-Давар.
6. И Мемфивостей, синът на Йонатан, син на Саул, дойде при Давид и падна по лице, и се поклони. И Давид каза: Мемфивостей! А той отговори: Ето слугата ти.
7. И Давид му каза: Не се бой, защото непременно ще ти окажа милост заради баща ти Йонатан и ще ти възвърна цялата земя на баща ти Саул; а ти постоянно ще ядеш хляб на трапезата ми.
8. Тогава той му се поклони и каза: Кой е слугата ти, че да погледнеш такова умряло куче като мен?
9. Тогава царят повика Сауловия слуга Сива и му каза: Всичко, което принадлежеше на Саул и на целия му дом, дадох на сина на господаря ти.
10. А ти и синовете ти, и слугите ти ще му обработвате земята и ще донасяте произведеното, така че синът на господаря ти да има хляб да яде. И Мемфивостей, синът на господаря ти, постоянно ще яде хляб на трапезата ми. А Сива имаше петнадесет сина и двадесет слуги.
11. И Сива каза на царя: Според всичко, което господарят ми, царят, заповяда на слугата си, така ще направи слугата ти. А Мемфивостей, каза царят, ще яде на трапезата ми като един от царските синове.
12. И Мемфивостей имаше малък син на име Михей. И всички, които живееха в къщата на Сива, бяха слуги на Мемфивистей.
13. Така Мемфивостей живееше в Ерусалим, защото постоянно ядеше на царската трапеза. А той беше недъгав и в двата крака.

Глава 10

1. А след това умря царят на синовете на Амон и вместо него се възцари синът му Анун.
2. И Давид каза: Ще покажа благост към Анун, сина на Наас, както баща му показа благост към мен. И Давид изпрати чрез ръката на слугите си да го утешат за баща му. Но когато слугите на Давид дойдоха в земята на синовете на Амон,
3. князете на синовете на Амон казаха на господаря си Анун: Мислиш ли, че Давид ти е изпратил утешители от почит към баща ти? Не е ли изпратил Давид слугите си при теб, за да разузнаят града, да го огледат и да го съсипят?
4. Тогава Анун хвана слугите на Давид и обръсна половината от брадите им, и отряза дрехите им до средата до седалището им, и ги отпрати.
5. И когато казаха на Давид, той изпрати да ги посрещнат, понеже мъжете много се срамуваха. И царят каза: Стойте в Ерихон, докато пораснат брадите ви, и тогава се върнете.
6. А когато синовете на Амон видяха, че бяха станали омразни на Давид, синовете на Амон изпратиха и наеха арамейците от Вет-Реов и арамейците от Сова, двадесет хиляди пешаци, и от царя на Мааха хиляда мъже, и мъжете от Тов, дванадесет хиляди мъже.
7. И когато Давид чу това, изпрати Йоав и цялата войска силни мъже.
8. И синовете на Амон излязоха и се строиха за бой при входа на портата; а арамейците от Сова и от Реов и мъжете от Тов и от Мааха бяха отделно на полето.
9. И Йоав, като видя, че битката се разположи против него отпред и отзад, избра между всички отбрани израилеви мъже и ги строи срещу арамейците,
10. а останалия народ предаде под ръката на брат си Ависей и той ги строи срещу синовете на Амон.
11. И каза: Ако арамейците надделеят над мен, тогава ти ще ми помогнеш, а ако синовете на Амон надделеят над теб, тогава аз ще ти дойда на помощ.
12. Бъди силен и нека бъдем силни за народа си и за градовете на нашия Бог! И ГОСПОД нека извърши каквото Му се вижда добро.
13. И Йоав и народът, който беше с него, настъпиха за битката срещу арамейците и те побягнаха пред него.
14. И когато синовете на Амон видяха, че арамейците бягаха, и те побягнаха пред Ависей и се оттеглиха в града. Тогава Йоав се върна от битката със синовете на Амон и дойде в Ерусалим.
15. А когато арамейците видяха, че бяха разбити от Израил, те се събраха всички заедно.
16. И Ададезер изпрати да изведат арамейците, които бяха отвъд реката Ефрат. И те дойдоха в Елам, а Совак, военачалникът на Ададезер, ги предвождаше.
17. И това се съобщи на Давид и той събра целия Израил и премина Йордан, и дойде в Елам. И арамейците се строиха срещу Давид и се биха с него.
18. И арамейците побягнаха пред Израил и Давид изби седемстотин бойци на колесници и четиридесет хиляди конници от арамейците, и уби военачалника им Совак и той умря там.
19. И когато всичките царе, слуги на Ададезер, видяха, че бяха победени от Израил, те сключиха мир с Израил и им станаха слуги. И арамейците вече се страхуваха да помагат на синовете на Амон.

Глава 11

1. И при завръщането на годината, по времето, когато царете излизат на война, Давид изпрати Йоав и слугите си с него, и целия Израил; и те разбиха синовете на Амон и обсадиха Рава. А Давид остана в Ерусалим.
2. И привечер, когато Давид стана от леглото си и се разхождаше по покрива на царската къща, той видя от покрива една жена, която се къпеше. А жената беше много красива на вид.
3. И Давид изпрати и разпита за жената. И казаха: Не е ли това Витсавее, дъщерята на Елиам, жената на хетееца Урия?
4. И Давид изпрати пратеници и я взе, и когато тя дойде при него, лежа с нея — защото се беше очистила от нечистотата си — и тя се върна у дома си.
5. И жената забременя и изпрати, и съобщи на Давид, и каза: Бременна съм.
6. Тогава Давид изпрати до Йоав и каза: Изпрати ми хетееца Урия. И Йоав изпрати Урия при Давид.
7. И когато Урия дойде при него, Давид разпита как е Йоав и как е народът, и как върви войната.
8. После Давид каза на Урия: Слез у дома си и си умий краката. И Урия излезе от царската къща и след него беше изпратен подарък от царя.
9. Но Урия легна при вратата на царската къща при всичките слуги на господаря си и не слезе у дома си.
10. И съобщиха на Давид и казаха: Урия не слезе у дома си. И Давид каза на Урия: Не си ли дошъл от път? Защо не слезе у дома си?
11. И Урия каза на Давид: Ковчегът и Израил, и Юда живеят в шатри; и господарят ми Йоав и слугите на господаря ми са разположени на стан на открито поле. Да отида ли аз у дома си, за да ям и да пия, и да лежа с жена си? Жив си и жива душата ти — няма да направя такова нещо!
12. Тогава Давид каза на Урия: Остани тук и днес, а утре ще те изпратя. И Урия остана в Ерусалим в онзи ден и следващия.
13. И Давид го повика и той яде и пи пред него, и той го напи. И вечерта той излезе да легне на леглото си със слугите на господаря си, но не слезе у дома си.
14. А на сутринта Давид написа на Йоав писмо и го прати чрез ръката на Урия.
15. А в писмото написа и каза: Поставете Урия напред, където боят е най-силен, и се оттеглете от него, за да бъде убит и да умре.
16. И когато Йоав обсаждаше града, той постави Урия на едно място, където знаеше, че има храбри мъже.
17. И мъжете от града излязоха и се биха с Йоав, и някои от народа, от слугите на Давид, паднаха; и хетеецът Урия също умря.
18. Тогава Йоав изпрати и съобщи на Давид всичките събития на битката.
19. И заповяда на пратеника и каза: Когато свършиш да разказваш на царя всички събития на битката,
20. ако гневът на царя пламне и той ти каже: Защо се доближихте до града да се биете? Не знаехте ли, че ще стрелят от стената?
21. Кой уби Авимелех, сина на Ерувесет? Не хвърли ли една жена горен воденичен камък върху него от стената, така че умря в Тевес? Защо се доближихте до стената? — тогава ти да кажеш: И слугата ти, хетеецът Урия, умря.
22. И пратеникът отиде и дойде, и съобщи на Давид всичко, за което Йоав го беше изпратил.
23. И пратеникът каза на Давид: Мъжете надделяха над нас и излязоха срещу нас на полето, но ние ги притиснахме чак до входа на портата.
24. Но стрелците стреляха по слугите ти от стената и няколко от слугите на царя умряха; и слугата ти, хетеецът Урия, също умря.
25. Тогава Давид каза на пратеника: Така да кажеш на Йоав: Нека това нещо не ти се вижда

зло, защото мечът поглъща един или друг. Засили атаката си срещу града и го превземи. Така го насърчи.
26. А когато жената на Урия чу, че мъжът й Урия умрял, тя оплака мъжа си.
27. И когато жалейката й премина, Давид изпрати и я взе в дома си, и тя му стана жена и му роди син. Но делото, което Давид беше извършил, беше зло пред ГОСПОДА.

Глава 12

1. И ГОСПОД изпрати Натан при Давид. И той дойде при него и му каза: В един град имаше двама души — единият богат, а другият беден.
2. Богатият имаше голямо множество овце и говеда.
3. А бедният нямаше нищо друго освен едно малко женско агне, което беше купил и хранеше, и то порасна заедно с него и децата му. От залъка му ядеше и от чашата му пиеше, и на пазвата му лежеше, и му беше като дъщеря.
4. И един пътник дойде при богатия, а на него му досвидя да вземе от своите овце и от своите говеда, за да сготви за пътника, който беше дошъл при него, а взе агнето на сиромаха и го сготви за човека, който беше дошъл при него.
5. Тогава гневът на Давид пламна силно против човека и той каза на Натан: Жив е ГОСПОД — човекът, който е сторил това, заслужава смърт!
6. И ще плати за агнето четирикратно, понеже е направил това и не се е съжалил!
7. Тогава Натан каза на Давид: Ти си човекът! Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Аз те помазах за цар над Израил и те избавих от ръката на Саул,
8. дадох ти дома на господаря ти и жените на господаря ти в пазвата ти и ти дадох израилевия и юдовия дом. И ако това беше малко, бих ти прибавил още много!
9. Защо презря ти словото на ГОСПОДА, като стори зло пред Него? Ти уби с меч хетееца Урия и си взе за жена неговата жена, а него уби с меча на синовете на Амон.
10. Затова сега мечът няма да се оттегли от дома ти до века, понеже ти Ме презря и взе жената на хетееца Урия за своя жена.
11. Така казва ГОСПОД: Ето, Аз ще повдигна зло против теб от дома ти и ще взема жените ти пред очите ти, и ще ги дам на ближния ти и той ще лежи с жените ти явно под лъчите на слънцето;
12. защото ти си извършил това тайно, но Аз ще го извърша пред целия Израил и пред слънцето.
13. Тогава Давид каза на Натан: Съгреших против ГОСПОДА. А Натан каза на Давид: И ГОСПОД отмахна греха ти — няма да умреш.
14. Но понеже чрез това дело ти си дал повод на ГОСПОДНИТЕ врагове да хулят, синът, който ти се е родил, непременно ще умре.
15. И Натан си отиде у дома си. Тогава ГОСПОД порази детето, което жената на Урия беше родила на Давид, и то се разболя.
16. И Давид се моли на Бога за момчето и Давид пости, и влезе, и лежа цяла нощ на земята.
17. И старейшините на дома му станаха и отидоха при него, за да го вдигнат от земята, но той не искаше и не яде хляб с тях.
18. А на седмия ден детето умря. И слугите на Давид се страхуваха да му кажат, че детето е мъртво, защото си казваха: Ето, докато детето беше живо, ние му говорехме, а той не слушаше гласа ни. Как тогава да му кажем, че детето е мъртво? Може да направи нещо лошо!
19. А Давид видя, че слугите му си шепнеха, и Давид разбра, че детето беше мъртво. И Давид каза на слугите си: Умря ли детето? И те казаха: Умря.
20. Тогава Давид стана от земята, изми се, помаза се и смени дрехите си, и влезе в ГОСПОДНИЯ дом, и се поклони. После дойде в дома си и поиска да сложат пред него храна, и яде.
21. Тогава слугите му му казаха: Какво е това, което направи ти? Когато детето беше живо, ти пости и плака за него; а когато детето умря, ти стана и яде хляб!
22. А той каза: Докато детето беше още живо, постих и плаках, защото си казах: Кой знае, може ГОСПОД да бъде милостив към мен и детето да остане живо.
23. Но сега то умря. Защо да постя? Мога ли да го върна обратно? Аз ще отида при него, но то няма да се върне при мен.
24. После Давид утеши жена си Витсавее и влезе при нея, и лежа с нея; и тя роди син и той го

нарече Соломон. А ГОСПОД го възлюби.
25. И прати слово чрез пророк Натан и го нарече Едидия, заради ГОСПОДА.
26. А Йоав воюва против Рава на синовете на Амон и превзе царския град.
27. И Йоав изпрати пратеници до Давид да кажат: Воювах срещу Рава и превзех и града на водите.
28. Затова сега събери останалия народ и разположи стана си срещу града, и го превземи, за да не превзема аз града и той да се нарече на мен.
29. Тогава Давид събра целия народ и отиде в Рава, и воюва срещу нея, и я превзе.
30. И взе короната на техния цар от главата му — а теглото й беше един талант злато, и по нея имаше скъпоценни камъни — и тя се положи на главата на Давид. И той изнесе от града много голяма плячка.
31. Изведе и народа, който беше в него, и ги постави да работят с триони, железни кирки и железни брадви, и ги направи роби на тухлените пещи. И така направи на всичките градове на синовете на Амон. После Давид и целият народ се върнаха в Ерусалим.

Глава 13

1. А след това стана така: Авесалом, синът на Давид, имаше красива сестра на име Тамар и Амнон, синът на Давид, я обикна.
2. А Амнон толкова се измъчваше заради сестра си Тамар, че се разболя; защото беше девица и на Амнон се виждаше невъзможно да й стори каквото и да било.
3. Но Амнон имаше един приятел на име Йонадав, син на Сама, брата на Давид; и Йонадав беше много хитър човек.
4. И той му каза: Защо ти, царски сине, слабееш ден след ден? Няма ли да ми кажеш? Тогава Амнон му каза: Обичам Тамар, сестрата на брат си Авесалом.
5. И Йонадав му каза: Легни на леглото си и се престори на болен. И когато баща ти дойде да те види, ти му кажи: Моля те, нека дойде сестра ми Тамар и да ми даде ядене да ям, и нека приготви храната пред мен, за да видя и да ям от ръката й.
6. Тогава Амнон легна и се престори на болен, и когато царят дойде да го види, Амнон каза на царя: Моля те, нека дойде сестра ми Тамар и да направи две питки пред очите ми, за да ям от ръката й.
7. И Давид прати у дома до Тамар да кажат: Иди сега в къщата на брат си Амнон и му приготви храна.
8. И Тамар отиде в къщата на брат си Амнон, а той лежеше. И взе тесто и замеси, и направи питки пред очите му, и опече питките.
9. И взе тавата и ги изсипа пред него, но той отказа да яде. И Амнон каза: Нека всички излязат вън от мен! И всички излязоха от него.
10. Тогава Амнон каза на Тамар: Донеси яденето в спалнята, за да ям от ръката ти. И Тамар взе питките, които беше направила, и ги донесе на брат си Амнон в спалнята.
11. А когато му подаде да яде, той я хвана и й каза: Ела, легни с мен, сестро моя!
12. Но тя му отговори: Не, брате мой, не ме насилвай, защото такова нещо не се прави в Израил; не прави това безумие!
13. А аз — къде да отнеса срама си? А ти — ти ще бъдеш като един от безумците в Израил. Затова сега, моля те, говори на царя, защото той няма да ме откаже на теб.
14. Но той не поиска да послуша гласа й. И й надви и я насили, и лежа с нея.
15. И Амнон я намрази с много голяма омраза, така че омразата, с която я намрази, беше по-силна от любовта, с която я беше обикнал. И Амнон й каза: Стани, махай се!
16. А тя му каза: Няма причина; това зло, че ме гониш, е по-голямо от другото, което ми стори. Но той не искаше да я слуша.
17. И той извика момчето, което му прислужваше, и каза: Изгонете сега тази вън от мен и заключи вратата след нея!
18. А тя беше облечена в шарена дреха, защото царските дъщери девици се обличаха в такива дрехи. И прислужникът му я изведе навън и заключи вратата след нея.
19. Тогава Тамар сложи пепел на главата си и раздра шарената си дреха, която беше на нея; и сложи ръката си на главата си и си отиде, като вървеше и викаше.
20. А брат й Авесалом й каза: Брат ти Амнон ли беше с теб? Но сега мълчи, сестро моя. Брат ти е, не вземай това нещо присърце. Така Тамар остана самотна в дома на брат си Авесалом.
21. А когато цар Давид чу за всички тези работи, много се разгневи.
22. А Авесалом не говори на Амнон нито добро, нито зло; защото Авесалом мразеше Амнон, понеже беше насилил сестра му Тамар.
23. А след две пълни години Авесалом имаше стригачи във Ваал-Асор, който е близо до Ефраим; и Авесалом покани всичките царски синове.
24. И Авесалом дойде при царя и каза: Ето сега, слугата ти има стригачи; моля те, нека царят и слугите му дойдат със слугата ти!
25. Но царят каза на Авесалом: Не, сине мой, нека не идваме всички, за да не ти натежим. И въпреки че настоя, той не поиска да отиде, но го благослови.

26. Тогава Авесалом каза: Щом не искаш, моля те, нека дойде с нас брат ми Амнон. И царят му каза: Защо да идва с теб?
27. Но Авесалом настоя и той позволи да отидат с него Амнон и всичките царски синове.
28. А Авесалом заповяда на момчетата си и каза: Гледайте сега, когато сърцето на Амнон се развесели от виното и когато аз ви кажа: Ударете Амнон! — тогава го убийте. Не се страхувайте; не съм ли аз, който ви заповядвам? Бъдете силни и храбри!
29. И слугите на Авесалом направиха на Амнон, както беше заповядал Авесалом. Тогава всичките царски синове станаха и всеки възседна мулето си и побягна.
30. И докато бяха по пътя, слухът стигна до Давид и се каза: Авесалом избил всичките царски синове и не останал нито един от тях!
31. Тогава царят стана, раздра дрехите си и легна на земята; и всичките му слуги стояха с раздрани дрехи.
32. А Йонадав, синът на Сама, брата на Давид, заговори и каза: Нека не си казва господарят ми, че са убили всичките младежи, царските синове, защото само Амнон е мъртъв; понеже по заповедта на Авесалом това е било решено от деня, когато той насили сестра му Тамар.
33. Затова сега нека господарят ми, царят, не взема това нещо присърце, да си казва, че всичките царски синове са мъртви; защото само Амнон е мъртъв.
34. А Авесалом избяга. И момчето, което беше на стража, повдигна очите си и погледна, и ето, много хора идваха по пътя зад него, откъм планината.
35. И Йонадав каза на царя: Ето, царските синове идват; както каза слугата ти, така е станало.
36. И щом свърши да говори, ето, царските синове дойдоха и издигнаха гласовете си, и заплакаха. Също и царят и всичките му слуги плакаха много горчиво.
37. А Авесалом избяга и отиде при гесурския цар Талмай, сина на Амиуд. И Давид скърбеше за сина си всеки ден.
38. Така Авесалом избяга и отиде в Гесур, и беше там три години.
39. А цар Давид копнееше да отиде при Авесалом, защото се беше утешил за смъртта на Амнон.

Глава 14

1. И когато Йоав, синът на Саруя, разбра, че сърцето на царя се стремеше към Авесалом,
2. Йоав прати в Текое и доведе от там една умна жена и й каза: Моля те, престори се на оплаквачка и облечи траурни дрехи, и не се помазвай с масло, а бъди като жена, която от дълго време жалее за мъртвец.
3. И иди при царя и му говори според тези думи; и Йоав вложи думите в устата й.
4. И текойката говори на царя и падна по лице на земята, и се поклони, и каза: Помогни, царю!
5. И царят й каза: Какво ти е? А тя каза: Ах, аз съм вдовица, мъжът ми умря.
6. И слугинята ти имаше двама сина, но те двамата се сбиха на полето и нямаше кой да ги раздели, и единият удари другия и го уби.
7. А ето, целият род стана против слугинята ти и казва: Предай онзи, който уби брат си, за да го убием за живота на брат му, когото уби, и да изтребим и наследника. Така искат да угасят въглена, който ми е останал, и да не оставят на мъжа ми нито име, нито остатък по лицето на земята.
8. Тогава царят каза на жената: Иди си у дома и аз ще се разпоредя за теб.
9. А текойката каза на царя: На мен, господарю мой, царю, и на бащиния ми дом да е вината, а царят и престолът му да са невинни!
10. Тогава царят каза: Който говори против теб, доведи го при мен и няма да те докосне повече.
11. Тогава тя каза: Моля те, нека царят помни ГОСПОДА, своя Бог, за да не продължи отмъстителят за кръвта да изтребва, за да не погубят сина ми! А той каза: Жив е ГОСПОД — нито един косъм на сина ти няма да падне на земята!
12. Тогава жената каза: Моля те, нека слугинята ти говори една дума на господаря си, царя. И той каза: Говори.
13. Тогава жената каза: А защо си замислил такова нещо против Божия народ? Защото, като казва това, царят е като виновен, понеже царят не връща обратно своя изгнаник.
14. Защото ние със сигурност ще умрем и сме като вода, разлята по земята, която не може да се събере отново. И Бог не отнема живот, а измисля средства, така че изгнаникът да не остане отхвърлен от Него.
15. Затова сега дойдох да кажа това нещо на господаря си, царя, защото народът ме уплаши; и слугинята ти каза: Ще говоря сега на царя; може би царят ще извърши думата на слугинята си,
16. защото царят ще послуша да избави слугинята си от ръката на човека, който иска да изтреби мен и сина ми заедно с мен от Божието наследство.
17. И слугинята ти каза: Моля те, нека думата на господаря ми, царя, бъде утешителна, защото както Божият ангел, така е и господарят ми, царят, да изслушва добро и зло. И ГОСПОД, твоят Бог, да бъде с теб.
18. Тогава царят отговори и каза на жената: Моля те, не скривай от мен нищо, което ще те попитам. И жената каза: Моля те, нека говори господарят ми, царят.
19. Тогава царят каза: С теб ли е във всичко това ръката на Йоав? И жената отговори и каза: Жива е душата ти господарю мой, царю — никой не може да се отклони нито надясно, нито наляво от нищо, което говори господарят ми, царят, защото слугата ти Йоав, той ми заповяда и сложи всички тези думи в устата на слугинята ти.
20. За да даде друго лице на нещата, слугата ти Йоав стори това; но господарят ми е мъдър, като мъдростта на Божия ангел, за да знае всичко на земята.
21. Тогава царят каза на Йоав: Ето сега, направих това нещо. Затова иди и доведи обратно младежа Авесалом.
22. И Йоав падна по лице на земята и се поклони, и благослови царя. После Йоав каза: Днес слугата ти знае, че намерих благоволение пред теб, господарю мой, царю, тъй като царят извърши думата на слугата си.

23. И Йоав стана и отиде в Гесур, и доведе Авесалом в Ерусалим.
24. А царят каза: Нека се върне в къщата си и да не види лицето ми. И Авесалом се върна в къщата си и не видя лицето на царя.
25. А в целия Израил нямаше никой толкова хвален за красотата си като Авесалом; от стъпалото на краката му до темето му нямаше недостатък у него.
26. И когато стрижеше косата на главата си — а той я стрижеше в края на всяка година, понеже му натежаваше — когато я стрижеше, той претегляше косата на главата си на двеста сикъла според царската мярка.
27. А на Авесалом се родиха трима сина и една дъщеря на име Тамар; тя беше красива на вид жена.
28. И Авесалом живя в Ерусалим две пълни години, без да види лицето на царя.
29. Тогава Авесалом изпрати до Йоав, за да го изпрати при царя, но той не искаше да дойде при него. И той изпрати пак, за втори път, но той не искаше да дойде.
30. Тогава той каза на слугите си: Ето, нивата на Йоав е до мен и той има ечемик там; идете и го изгорете с огън. И слугите на Авесалом запалиха нивата.
31. Тогава Йоав стана, дойде при Авесалом в къщата му и му каза: Защо слугите ти са изгорили нивата ми с огън?
32. А Авесалом каза на Йоав: Ето, изпратих до теб да кажат: Ела тук, за да те изпратя при царя да кажеш: Защо дойдох от Гесур? Щеше да ми е по-добре да бях още там. И сега, нека видя лицето на царя; и ако в мен има неправда, нека ме убие.
33. Тогава Йоав дойде при царя и му каза. И той извика Авесалом. И той дойде при царя и падна по лице на земята пред царя и царят целуна Авесалом.

Глава 15

1. След това Авесалом си приготви колесници и коне, и петдесет мъже, които тичаха пред него.
2. И Авесалом ставаше рано и заставаше отстрани на пътя за портата. И всеки, който имаше дело, за което идваше при царя за съд, Авесалом го извикваше и казваше: Ти от кой град си? А той казваше: Слугата ти е от едно от израилевите племена.
3. Тогава Авесалом му казваше: Ето, делото ти е добро и право, но от страна на царя нямаш никого, който да те изслуша.
4. И Авесалом казваше: О, да бях поставен аз за съдия на страната, да идва при мен всеки, който има дело или съд, и аз щях да му отдавам правото!
5. И когато някой се приближаваше да му се поклони, той простираше ръката си и го хващаше, и го целуваше.
6. По този начин постъпваше Авесалом с всеки израилтянин, който идваше при царя за съд. Така Авесалом крадеше сърцата на израилевите мъже.
7. А като минаха четиридесет години, Авесалом каза на царя: Моля те, нека отида в Хеврон, за да изпълня обрека си, който направих на ГОСПОДА!
8. Защото слугата ти направи обрек, докато живееше в Гесур в Арам, и каза: Ако ГОСПОД наистина ме върне в Ерусалим, ще служа на ГОСПОДА!
9. И царят му каза: Иди с мир. И той стана и отиде в Хеврон.
10. А Авесалом изпрати съгледвачи по всичките израилеви племена да кажат: Щом чуете звука на тръбата, да кажете: Авесалом се възцари в Хеврон!
11. А с Авесалом отидоха двеста мъже от Ерусалим, които бяха поканени и отидоха в незлобие и не знаеха нищо.
12. После Авесалом изпрати да повикат гилонеца Ахитофел, съветника на Давид, от града му Гило, докато принасяше жертви. И заговорът стана силен и народът при Авесалом непрекъснато се умножаваше.
13. Тогава при Давид дойде пратеник и каза: Сърцата на израилевите мъже се обърнаха след Авесалом.
14. А Давид каза на всичките си слуги, които бяха при него в Ерусалим: Станете да бягаме, защото няма да се избавим от Авесалом. Побързайте да тръгнем, за да не ни настигне внезапно и да докара беда върху нас, и да порази града с острието на меча.
15. Тогава царските слуги казаха на царя: Както избере господарят ми, царят — ето слугите ти!
16. Тогава царят излезе и целият му дом след него. Но царят остави десет наложници да пазят къщата.
17. И царят излезе, и целият народ след него, и спряха при най-далечната къща.
18. И всичките му слуги преминаха покрай него, всичките херетци, всичките фелетци и всичките гетци, шестстотин мъже, които бяха дошли след него от Гет, преминаха пред царя.
19. Тогава царят каза на гетеца Итай: Защо идваш и ти с нас? Върни се и остани с царя, защото си чужденец и изгнаник в това място.
20. Ти дойде вчера, и днес да те вдигна да се скиташ с нас? А аз ще отида където отивам. Върни се и заведи обратно и братята си; милост и вярност да бъдат с теб!
21. Но Итай отговори на царя и каза: Жив е ГОСПОД и жив господарят ми, царят — където и да бъде господарят ми, царят, било за смърт, или за живот, там ще бъде и слугата ти!
22. Тогава Давид каза на Итай: Ела и премини. И гетецът Итай премина с всичките си мъже и всичките жени и деца, които бяха с него.
23. И цялата земя плачеше със силен глас, докато преминаваше целият народ. И царят също премина потока Кедрон и целият народ премина към пътя за пустинята.
24. И ето, дойде и Садок, и с него всичките левити, и носеха ковчега на Божия завет. И те сложиха Божия ковчег, и Авиатар принасяше жертва, докато целият народ от града премина

напълно.
25. И царят каза на Садок: Върни Божия ковчег в града. Ако намеря благоволение пред ГОСПОДА, Той ще ме върне обратно и ще ми даде да видя и него, и обиталището Му.
26. Но ако Той каже така: Нямам благоволение в теб! — ето ме, нека направи с мен, каквото Му се вижда добро!
27. Царят каза още на свещеника Садок: Ти не си ли гледач? Върни се в града с мир, и двамата ви сина с вас, синът ти Ахимаас и синът на Авиатар, Йонатан.
28. Ето, аз ще чакам в подходите на пустинята, докато дойде дума от вас да ми съобщи.
29. И Садок и Авиатар върнаха Божия ковчег в Ерусалим и останаха там.
30. А Давид се изкачваше по възвишението на маслините и плачеше, докато се изкачваше, и главата му беше покрита, и вървеше бос. И всичките хора, които бяха с него, бяха покрили всеки главата си и се изкачваха, и плачеха, докато се изкачваха.
31. И съобщиха на Давид и казаха: Ахитофел е между заговорниците с Авесалом. И Давид каза: ГОСПОДИ, моля Те, осуети съвета на Ахитофел!
32. И когато Давид се изкачи на върха, където се покланяха на Бога, ето, архиецът Хусай излезе да го посрещне с раздрана дреха и пръст на главата си.
33. И Давид му каза: Ако продължиш с мен, ще ми бъдеш в тежест,
34. но ако се върнеш в града и кажеш на Авесалом: Ще ти бъда слуга, царю; както преди бях слуга на баща ти, така сега ще бъда твой слуга! — тогава можеш да ми осуетиш съвета на Ахитофел.
35. И не са ли там с теб свещениците Садок и Авиатар? Всичко, което чуеш от царския дом, да го съобщиш на свещениците Садок и Авиатар.
36. Ето двамата им сина са там с тях, Ахимаас, синът на Садок и Йонатан, синът на Авиатар. Чрез тях ми изпращайте вест за всичко, което чуете.
37. Тогава Хусай, приятелят на Давид, отиде в града. А Авесалом влезе в Ерусалим.

Глава 16

1. И когато Давид беше минал малко по-нататък от върха, ето, Сива, слугата на Мемфивостей, го посрещна с двойка оседлани магарета и на тях двеста хляба и сто калъпа сушено грозде, и сто низаници летни плодове и мех с вино.
2. И царят каза на Сива: За какво ти е това? А Сива каза: Магаретата са, за да язди царският дом, хлябът и летните плодове — за да ядат момчетата, а виното — за да пият онези, които изнемощеят в пустинята.
3. И царят каза: А къде е синът на господаря ти? И Сива каза на царя: Ето, той остана в Ерусалим, защото каза: Днес израилевият дом ще ми възвърне царството на баща ми!
4. Затова царят каза на Сива: Ето, целият имот на Мемфивостей е твой. И Сива каза: Покланям ти се; нека намеря благоволение пред теб, господарю мой, царю!
5. А когато цар Давид дойде във Ваурим, ето, оттам излезе един човек от рода на Сауловия дом на име Семей, син на Гира. Той излезе, като постоянно кълнеше,
6. и хвърляше камъни по Давид и по всичките слуги на цар Давид, въпреки че целият народ и всичките силни мъже бяха от дясната и от лявата му страна.
7. И Семей говореше така, като кълнеше: Махни се, махни се, ти, кръвнико и негоднико!
8. ГОСПОД докара върху теб всичката кръв на Сауловия дом, на чието място ти се възцари, и ГОСПОД предаде царството в ръката на сина ти Авесалом! И ето, сега си уловен в собственото си зло, защото си кръвник!
9. Тогава Ависей, синът на Саруя, каза на царя: Защо това мъртво куче да кълне господаря ми, царя? Моля те, нека отида оттатък да му взема главата!
10. Но царят каза: Какво общо имам аз с вас, синове на Саруя? Нека кълне! Защото, ако ГОСПОД му е казал: Прокълни Давид! — тогава кой ще каже: Защо правиш така?
11. И Давид каза на Ависей и на всичките си слуги: Ето, синът ми, който е излязъл от тялото ми, търси живота ми — колко повече сега този вениаминец! Оставете го да кълне, защото ГОСПОД му е казал.
12. Може би ГОСПОД ще погледне на бедствието ми и ГОСПОД ще ми върне добро вместо неговата клетва днес.
13. Така Давид и мъжете му вървяха по пътя, а Семей вървеше край хълма до него и докато вървеше, кълнеше и хвърляше камъни върху него, и хвърляше пръст.
14. И царят и целият народ, който беше с него, пристигнаха уморени при водата и той си отдъхна там.
15. А Авесалом и целият народ, израилевите мъже, дойдоха в Ерусалим и Ахитофел беше с него.
16. И когато архиецът Хусай, приятелят на Давид, дойде при Авесалом, Хусай каза на Авесалом: Да живее царят! Да живее царят!
17. А Авесалом каза на Хусай: Това ли е добрината ти към приятеля ти? Защо не отиде с приятеля си?
18. Тогава Хусай каза на Авесалом: Не, защото, когОто ГОСПОД избере и този народ, и всичките израилеви мъже, негов ще бъда аз и с него ще остана.
19. Освен това на кого да служа? Няма ли да бъда пред неговия син? Както съм служил пред баща ти, така ще бъда и пред теб!
20. Тогава Авесалом каза на Ахитофел: Дайте съвет какво да правим.
21. И Ахитофел каза на Авесалом: Влез при наложниците на баща си, които е оставил да пазят къщата. Тогава целият Израил ще чуе, че си станал омразен на баща си, и ръцете на всички, които са с теб, ще се укрепят.
22. И разпънаха шатра за Авесалом на покрива и Авесалом влезе при наложниците на баща си пред очите на целия Израил.
23. А съветът на Ахитофел, който той даваше в онези дни, беше като че ли се допитваха до слово от Бога; така беше всеки съвет на Ахитофел както за Давид, така и за Авесалом.

Глава 17

1. И Ахитофел каза на Авесалом: Моля те, нека да избера дванадесет хиляди мъже и да стана и да преследвам Давид тази нощ.
2. Ще връхлетя върху него, докато е уморен и ръцете му са отслабнали, и ще го ужася; и целият народ, който е с него, ще побегне и ще убия само царя.
3. Така ще върна целия народ обратно при теб. Връщането на всички зависи от мъжа, когото търсиш — тогава целият народ ще бъде в мир.
4. И това слово се видя добро на Авесалом и на всичките израилеви старейшини.
5. Тогава Авесалом каза: Повикай сега и архиеца Хусай и да чуем какво ще каже и той.
6. И когато Хусай дойде при Авесалом, Авесалом му говори и каза: Такова слово говори Ахитофел. Да постъпим ли според словото му? Ако не, говори ти.
7. Тогава Хусай каза на Авесалом: Не е добър съветът, който Ахитофел даде този път.
8. И Хусай каза: Ти познаваш баща си и мъжете му, че са силни мъже и са огорчени духом като мечка на полето, лишена от малките си. И баща ти е военен мъж, няма да пренощува при народа.
9. Сигурно сега се е скрил в някой ров или на някое друго място. И когато в началото някои от тях паднат, всеки, който чуе, ще каже: Народът, който следва Авесалом, е претърпял поражение!
10. И тогава дори храбрият, чието сърце е като лъвско сърце, съвсем ще се обезсърчи, защото целият Израил знае, че баща ти е силен и че онези, които са с него, са храбреци.
11. Затова аз съветвам да се събере при теб целият Израил, от Дан до Вирсавее, многоброен като морския пясък, и ти лично да отидеш в боя.
12. Така ще връхлетим върху него в някое място, където и да се намира, и ще го нападнем, както росата пада на земята. И от него, и от всичките мъже, които са с него, няма да остане нито един.
13. А ако се оттегли в някой град, тогава целият Израил ще донесе в онзи град въжета, и ще го изтеглим в реката, докато там не остане и едно камъче.
14. Тогава Авесалом и всичките израилеви мъже казаха: Съветът на архиеца Хусай е по-добър от съвета на Ахитофел! — защото ГОСПОД беше наредил така, за да осуети добрия съвет на Ахитофел, за да докара ГОСПОД гибел на Авесалом.
15. Тогава Хусай каза на свещениците Садок и Авиатар: Така и така съветва Ахитофел Авесалом и израилевите старейшини, а така и така съветвах аз.
16. Затова сега, изпратете бързо да съобщят на Давид и кажете: Не оставай тази нощ при подходите на пустинята, а непременно премини Йордан, за да не бъдат погълнати царят и целият народ, който е с него!
17. А Йонатан и Ахимаас стояха при Ен-Рогил, и една слугиня отиде и им съобщи, и те отидоха да съобщят на цар Давид, защото не биваше да ги виждат да влизат в града.
18. Но едно момче ги видя и каза на Авесалом. И двамата тръгнаха бързо и дойдоха в къщата на един човек във Ваурим, който имаше кладенец в двора си, и те се спуснаха там.
19. И жената взе и разпростря една покривка върху отвора на кладенеца, и насипа върху нея жито, така че нищо не си личеше.
20. И слугите на Авесалом дойдоха при жената в къщата и казаха: Къде са Ахимаас и Йонатан? А жената им каза: Преминаха водния поток. И като ги потърсиха и не можаха да ги намерят, се върнаха в Ерусалим.
21. И след като си тръгнаха, те излязоха от кладенеца и отидоха, и съобщиха на цар Давид, и казаха на Давид: Станете и преминете бързо водата, защото Ахитофел е съветвал така против вас.
22. Тогава Давид и целият народ, който беше с него, станаха и преминаха Йордан; докато се зазори, не остана нито един, който не беше преминал Йордан.
23. А когато Ахитофел видя, че съветът му не се изпълни, оседла магарето си и стана, и отиде

у дома си, в своя град, и нареди домашните си работи, и се обеси. Така умря и беше погребан в бащиния си гроб.
24. И Давид дойде в Маханаим. А Авесалом премина Йордан, той и всичките израилеви мъже с него.
25. И Авесалом постави Амаса за военачалник вместо Йоав. А Амаса беше син на един човек на име Итра, израилтянин който беше влязъл при Авигея, дъщерята на Наас, сестра на Саруя, майката на Йоав.
26. И Израил и Авесалом се разположиха на стан в галаадската земя.
27. А когато Давид дойде в Маханаим, дойдоха Совей, синът на Наас, от Рава на синовете на Амон, Махир, синът на Амиил, от Ло-Давар, и галаадецът Верзелай от Рогелим,
28. и донесоха постелки и легени, и грънчарски съдове, и жито, и ечемик, и брашно, и печено жито, и боб, леща и други печива,
29. и мед, и извара, и дребен добитък и краве сирене за Давид и за народа, който беше с него, за да ядат; защото си казаха: Народът е гладен и изтощен, и жаден в пустинята.

Глава 18

1. Тогава Давид преброи народа, който беше с него, и постави над него хилядници и стотници.
2. И Давид изпрати народа — една трета под ръката на Йоав, една трета под ръката на Ависей, сина на Саруя, брата на Йоав, и една трета под ръката на гетеца Итай. И царят каза на народа: И аз непременно ще изляза с вас!
3. Но народът каза: Ти няма да излезеш! Защото ако ние побегнем, няма да ги е грижа за нас, дори и половината от нас да умрат, няма да ги е грижа за нас. Но ти си като десет хиляди от нас. Затова сега е по-добре ти да ни помагаш от града.
4. Тогава царят им каза: Каквото ви се вижда добро, това ще направя. И царят застана отстрани на портата, а целият народ излезе по стотици и по хиляди.
5. И царят заповяда на Йоав и на Ависей, и на Итай и каза: Да ми пощадите момчето Авесалом! И целият народ чу, когато царят заповядваше на всичките военачалници за Авесалом.
6. И народът излезе на полето срещу Израил; и битката стана в Ефремовата гора.
7. И там израилевият народ беше разбит пред слугите на Давид и поражението там беше голямо в онзи ден: двадесет хиляди души.
8. Защото битката там се разпростря по цялата земя, и в онзи ден гората погълна повече хора, отколкото погълна мечът.
9. И Авесалом се срещна със слугите на Давид. Авесалом яздеше на едно муле и мулето влезе под гъстите клони на един голям дъб, и главата му се закачи в дъба, и той увисна между небето и земята, а мулето под него продължи.
10. И един човек видя това и съобщи на Йоав, и каза: Ето, видях АвЕсалом да виси в един дъб.
11. А Йоав каза на човека, който му съобщи: Ето, ти си го видял! А защо не го удари там в земята? И аз щях да ти дам десет сребърни сикъла и един пояс.
12. А човекът каза на Йоав: И хиляда сребърни сикъла да биха претеглили в ръката ми, пак не бих прострял ръка срещу царския син! Защото пред ушите ни царят заповяда на теб и на Ависей, и на Итай и каза: Внимавайте всички за момчето Авесалом!
13. Иначе бих постъпил невярно против живота си, понеже няма нищо скрито от царя — и ти самият би застанал против мен.
14. Тогава Йоав каза: Няма да си губя времето с теб! И взе в ръката си три стрели и ги заби в сърцето на Авесалом, докато беше още жив сред дъба.
15. И десет момчета, оръженосци на Йоав, заобиколиха и удариха Авесалом и го убиха.
16. Тогава Йоав наду с тръбата и народът се върна от преследването на Израил, защото Йоав щадеше народа.
17. И взеха Авесалом и го хвърлиха в един голям ров в гората, и натрупаха върху него много голяма грамада от камъни. И целият Израил побягна, всеки в шатрата си.
18. А Авесалом, докато беше жив, беше взел и си беше издигнал стълб в Царската долина; защото беше казал: Нямам син, който да запази спомена за името ми. И той беше нарекъл стълба на името си и той се нарича Авесаломов паметник и до днес.
19. Тогава Ахимаас, синът на Садок, каза: Моля те, нека изтичам да занеса на царя вестта, че ГОСПОД го освободи от ръката на враговете му!
20. Но Йоав му каза: В този ден няма ти да бъдеш вестоносец. В друг ден можеш да носиш вест, но в този ден няма да носиш вест, понеже царският син е мъртъв.
21. Тогава Йоав каза на хусита: Иди и съобщи на царя, каквото видя. И хуситът се поклони на Йоав и се затича.
22. Тогава Ахимаас, синът на Садок, пак каза на Йоав: Каквото и да стане, моля те, нека да тичам и аз след хусита! А Йоав му каза: Защо искаш да тичаш, сине мой, след като нямаш радостна вест?
23. Но той отговори: Каквото и да стане, ще тичам! Тогава той му каза: Тичай. И Ахимаас се затича по пътя през долината и задмина хусита.
24. А Давид седеше между двете порти. И стражът се изкачи на покрива на портата, на

стената, и повдигна очи и погледна, и ето, един човек тичаше сам.
25. И стражът извика и каза на царя. А царят каза: Щом е сам, има вест в устата му. И той се приближаваше все повече и повече.
26. Тогава стражът видя друг човек, който тичаше. И стражът извика към вратаря и каза: Ето Още един човек, който тича сам. И царят каза: И този е пратеник.
27. И стражарят каза: Виждам, че тичането на първия е като тичането на Ахимаас, сина на Садок. И царят каза: Той е добър човек и идва с добри вести.
28. И Ахимаас извика и каза на царя: Мир! И се поклони на царя с лице до земята и каза: Благословен ГОСПОД, твоят Бог, който предаде мъжете, които повдигнаха ръка против господаря ми, царя!
29. А царят каза: Добре ли е момчето Авесалом? А Ахимаас отговори: Когато Йоав изпращаше царския слуга и твоя слуга, видях голям смут, но не разбрах какво беше.
30. И царят каза: Обърни се и застани тук. И той се обърна и застана.
31. И ето, дойде хуситът и хуситът каза: Вести, господарю мой, царю! Защото днес ГОСПОД ти отдаде правото от ръката на всички, които се надигнаха против теб!
32. А царят каза на хусита: Добре ли е момчето Авесалом? А хуситът отговори: Враговете на господаря ми, царя, и всички, които се надигат против теб за зло, нека станат като момчето!
33. И царят се развълнува много и се качи в стаята над портата, и плака. И докато вървеше, говореше така: О, сине мой Авесаломе, сине мой, сине мой Авесаломе! Да бях умрял аз вместо теб, Авесаломе, сине мой, сине мой!

Глава 19

1. И съобщиха на Йоав: Ето, царят плаче и жалее за Авесалом.
2. И в онзи ден победата се обърна в жалеене за целия народ, защото народът чу да се казва в онзи ден: Царят е опечален за сина си.
3. И в онзи ден народът се прокрадваше в града, както се прокрадва посрамен народ, който е побягнал в боя.
4. А царят покри лицето си и царят викаше със силен глас: О, сине мой Авесаломе! Авесаломе, сине мой, сине мой!
5. Тогава Йоав влезе в къщата при царя и каза: Днес ти посрами лицата на всичките си слуги, които спасиха днес живота ти и живота на синовете ти и на дъщерите ти, и живота на жените ти, и живота на наложниците ти,
6. като обичаш онези, които те мразят, и мразиш онези, които те обичат! Защото днес ти показа, че военачалници и слуги не са нищо за теб. Днес аз зная, че ако Авесалом беше жив, а всички ние бяхме мъртви днес, това щеше да ти се види добро.
7. Затова сега стани, излез и говори на сърцето на слугите си, защото кълна се в ГОСПОДА, че ако не излезеш, и един човек няма да остане с теб тази нощ! И това ще бъде по-лошо за теб от цялото зло, което те е сполетявало от младостта ти досега.
8. Тогава царят стана и седна в портата. И съобщиха на целия народ и казаха: Ето, царят седи в портата. Тогава целият народ дойде пред царя. А Израил беше побягнал, всеки в шатрата си.
9. И целият народ се караше във всичките израилеви племена и казваше: Царят ни избави от ръката на враговете ни и ни спаси от ръката на филистимците. А сега побягна от земята заради Авесалом,
10. но Авесалом, когото помазахме за цар над нас, умря в битката. И сега, защо не говорите да върнем царя?
11. И цар Давид изпрати до свещениците Садок и Авиатар и каза: Говорете на юдовите старейшини и кажете: Защо вие сте последни да върнете царя в дома му? — защото думата на целия Израил стигна до царя, до дома му.
12. Вие сте мои братя, вие сте моя кост и моя плът. Защо тогава сте последни да върнете царя?
13. И кажете на Амаса: Ти не си ли моя кост и моя плът? Така да ми направи Бог и така да прибави, ако не бъдеш военачалник пред мен вместо Йоав през всички дни!
14. И той наклони сърцата на всичките юдови мъже като на един човек и те изпратиха до царя да му кажат: Върни се, ти и всичките ти слуги!
15. И царят се върна и дойде до Йордан. И Юда дойде до Галгал да посрещне царя и да преведе царя през Йордан.
16. Тогава вениаминецът Семей, синът на Гира, който беше от Ваурим, побърза и слезе с юдовите мъже да посрещне цар Давид.
17. И с него бяха хиляда мъже от Вениамин и Сива, слугата на Сауловия дом, и с него петнадесетте му сина и двадесетте му слуги. Те преминаха Йордан пред царя.
18. И един сал премина, за да преведе царското семейство и да вършат, каквото му се видеше добро. А Семей, синът на Гира, падна пред царя, когато той щеше да премине Йордан.
19. И каза на царя: Нека господарят ми не ми счита беззаконието и нека не помни злото, което слугата ти извърши в деня, когато господарят ми, царят, излизаше от Ерусалим, за да го вземе царят присърце!
20. Защото слугата ти знае, че съгреших! Затова, ето, дойдох днес пръв от целия йосифов дом, за да сляза и да посрещна господаря си, царя.
21. Но Ависей, синът на Саруя, отговори и каза: Не трябва ли да бъде убит Семей, понеже прокле ГОСПОДНИЯ помазаник?
22. А Давид каза: Какво общо имам аз с вас, синове на Саруя, че днес искате да ми станете противници? Може ли да бъде убит днес човек в Израил? Не зная ли, че днес аз съм цар над

Израил?
23. И царят каза на Семей: Няма да умреш. И царят му се закле.
24. И Мемфивостей, синът на Саул, слезе да посрещне царя. А той нито беше измил краката си, нито беше сресал брадата си, нито беше изпрал дрехите си от деня, когато царят замина, до деня, когато се върна с мир.
25. И когато дойде от Ерусалим да посрещне царя, царят му каза: Защо не дойде с мен, Мемфивостей?
26. А той отговори: Господарю мой, царю, слугата ми ме измами! Защото слугата ти каза: Ще си оседлая магарето, за да яздя на него и да отида с царя — понеже слугата ти е куц.
27. А той е наклеветил слугата ти пред господаря ми, царя. Но господарят ми, царят, е като Божия Ангел, затова направи, каквото ти се вижда добро!
28. Защото целият ми бащин дом не беше нищо друго освен мъртъвци пред господаря ми, царя, и въпреки това ти постави слугата си сред онези, които ядяха на трапезата ти. Затова какво право имам аз и защо да се оплаквам още на царя?
29. А царят му каза: Защо говориш още за работите си? Аз казах: Ти и Сива да си разделите земята.
30. А Мемфивостей каза на царя: И всичко нека вземе, след като господарят ми, царят, се върна с мир в дома си!
31. А галаадецът Верзелай слезе от Рогелим и премина Йордан с царя, за да го изпрати през Йордан.
32. А Верзелай беше много стар, на осемдесет години. Той беше осигурявал прехраната на царя, докато той стоеше в Маханаим, защото беше много богат човек.
33. И царят каза на Верзелай: Премини с мен и аз ще ти осигуря прехраната при мен в Ерусалим.
34. А Верзелай каза на царя: Колко ми остава още да живея, за да се изкача с царя в Ерусалим?
35. Днес аз съм на осемдесет години. Мога ли да различавам между добро и лошо? Или може ли слугата ти да усеща какво ям или какво пия? Или мога ли вече да чувам гласа на певците или на певиците? Защо тогава слугата ти да бъде допълнителна тежест на господаря ми, царя?
36. Слугата ти ще премине Йордан с царя само за малко. Защо трябва царят да ми дава такава отплата?
37. Моля те, нека слугата ти се върне, за да умра в града си, при гроба на баща си и майка си. Ето обаче, слугата ти Хамам, нека той премине с господаря ми, царя. Направи за него, каквото ти се вижда добре.
38. И царят отговори: Хамам ще премине с мен и аз ще направя за него, каквото ти се вижда добре. И каквото и да поискаш от мен, ще го направя за теб.
39. И целият народ премина Йордан и царят също премина. Тогава царят целуна Верзелай и го благослови и той се върна на мястото си.
40. А царят продължи до Галгал и Хамам продължи с него. И целият народ на Юда, а също половината от народа на Израил преведе царя.
41. И ето, всичките израилеви мъже дойдоха при царя и казаха на царя: Защо те откраднаха братята ни, юдовите мъже, и преведоха през Йордан царя и дома му, и всичките мъже на Давид с него?
42. Тогава всичките юдови мъже отговориха на израилевите мъже: Защото царят ми е сродник. Защо се сърдиш за това нещо? Ядохме ли нещо за сметка на царя, или ни даде някакъв подарък?
43. А израилевите мъже отговориха на юдовите мъже и казаха: Аз имам десет части в царя и имам по-голямо право над Давид от теб. Защо ме презря? Не беше ли моята дума първа да се върне обратно царят ми? Но думите на юдовите мъже бяха по-остри от думите на израилевите мъже.

Глава 20

1. А там се случи един зъл човек на име Савей, син на Вихрий, вениаминец. И той наду тръбата и каза: Ние нямаме дял в Давид, нито имаме наследство в Есеевия син! Всеки в шатрите си, Израилю!
2. И всичките израилеви мъже се оттеглиха от Давид и последваха Савей, сина на Вихрий; а юдовите мъже се привързаха към царя си, от Йордан до Ерусалим.
3. И Давид дойде в къщата си в Ерусалим. И царят взе десетте наложници, които беше оставил да пазят къщата, и ги постави в охранявана къща, и им осигуряваше прехраната, но не влизаше при тях. И те бяха затворени до деня на смъртта си и живееха като вдовици.
4. И царят каза на Амаса: Събери ми юдовите мъже за три дни и се яви тук!
5. И Амаса отиде да събере Юда, но се забави повече от определеното време, което царят му беше определил.
6. Тогава Давид каза на Ависей: Сега Савей, синът на Вихрий, ще ни стори повече зло от Авесалом. Вземи слугите на господаря си и го преследвай, да не би да си намери укрепени градове и да се избави от очите ни.
7. И мъжете на Йоав излязоха след него заедно с херетците, фелетците и всичките силни мъже; и те излязоха от Ерусалим, за да преследват Савей, сина на Вихрий.
8. И когато бяха до голямата скала, която е в Гаваон, Амаса дойде насреща им. А Йоав беше препасан с военното си облекло като дреха и отгоре имаше колан с меч в ножницата му, вързан през слабините му; и като излезе напред, мечът изпадна.
9. И Йоав каза на Амаса: Добре ли си, брате мой? И Йоав хвана Амаса за брадата с дясната си ръка, за да го целуне.
10. А Амаса не се предпази от меча, който беше в другата ръка на Йоав и той го удари с него в корема, и изля вътрешностите му на земята, и не повтори; и той умря. И Йоав и брат му Ависей преследваха Савей, сина на Вихрий.
11. А един от младежите на Йоав остана до Амаса и казваше: Който поддържа Йоав и който е за Давид, да върви след Йоав!
12. А Амаса се валяше в кръвта си насред пътя. И когато човекът видя, че целият народ се спираше, премести Амаса от пътя в нивата и хвърли върху него една дреха, като видя, че всеки, който идваше до него, се спираше.
13. И когато го премести от пътя, всички хора отидоха след Йоав да преследват Савей, сина на Вихрий.
14. А той мина през всичките израилеви племена до Авел и до Вет-Мааха и всичките жители на Вир се събраха заедно и също го последваха.
15. И дойдоха и го обсадиха в Авел-Вет-Мааха, и издигнаха могила против града и тя стигна до предната стена. И целият народ, който беше с Йоав, подкопаваше стената, за да я събори.
16. Тогава една мъдра жена извика от града: Слушайте, слушайте! Моля ви, кажете на Йоав: Приближи се, за да говоря с теб.
17. И когато той се приближи до нея, жената каза: Ти ли си Йоав? А той отговори: Аз. Тогава тя му каза: Чуй думите на слугинята си! А той отговори: Слушам.
18. И тя заговори и каза: Едно време говореха и казваха: Нека се допитат в Авел и така да свършат работата!
19. Аз съм от мирните и верните в Израил. Ти искаш да погубиш един град и майка в Израил. Защо искаш да погълнеш ГОСПОДНОТО наследство?
20. А Йоав отговори и каза: Далеч от мен да погълна или да съсипя!
21. Не е така работата. Но един мъж от хълмистата земя на Ефрем на име Савей, син на Вихрий, е вдигнал ръката си против царя, против Давид. Предайте само него и ще се оттегля от града. И жената каза на Йоав: Ето, главата му ще ти се хвърли през стената.
22. Тогава жената отиде и говори с мъдростта си на целия народ. И те отсякоха главата на Савей, сина на Вихрий, и я хвърлиха на Йоав. Тогава той наду тръбата и те се оттеглиха от

града, всеки в шатрата си. А Йоав се върна при царя в Ерусалим.
23. И Йоав беше над цялата израилева войска, а Ваная, синът на Йодая, беше над херетците и над фелетците,
24. Адорам беше над задължителния труд, Йосафат, синът на Ахилуд беше летописец,
25. Сева беше писар, Садок и Авиатар бяха свещеници,
26. и яирецът Ирас също беше велможа при Давид.

Глава 21

1. В дните на Давид настана глад три години подред. И Давид потърси лицето на ГОСПОДА и ГОСПОД каза: Това е заради Саул и заради кръвожадния му дом, понеже изби гаваонците.
2. Тогава царят повика гаваонците и им говори. А гаваонците не бяха от израилевите синове, а от остатъка на аморейците. И израилевите синове им се бяха заклели да ги пощадят, но Саул беше поискал да ги убие в ревността си за синовете на Израил и Юда.
3. И Давид каза на гаваонците: Какво да направя за вас? И с какво да направя умилостивение, за да благословите ГОСПОДНОТО наследство?
4. А гаваонците му казаха: Не ни е нито за сребро, нито за злато от Саул и неговия дом, нито пък да убиеш за нас някого в Израил. И той каза: Каквото кажете, ще направя за вас.
5. Тогава те казаха на царя: От човека, който ни погубваше и който замисляше зло против нас, да бъдем изтребени и да не останем в никоя от израилевите области,
6. нека ни се дадат седем мъже от синовете му, за да ги обесим пред ГОСПОДА в Гавая на Саул, избрания на ГОСПОДА. И царят каза: Ще ви ги дам.
7. Но царят пожали Мемфивостей, сина на Йонатан, сина на Саул, заради ГОСПОДНАТА клетва, която беше между тях, между Давид и Йонатан, сина на Саул.
8. И царят взе двамата сина на Ресфа, дъщерята на Аия, които беше родила на Саул, Армоний и Мемфивостей, и петимата сина на Михала, дъщерята на Саул, които беше родила на Адриил, сина на меолатянина Верзелай,
9. и ги предаде в ръцете на гаваонците. И те ги обесиха на хълма пред ГОСПОДА. Така седемте паднаха заедно и бяха убити в първите дни на жетвата, в началото на ечемичната жетва.
10. А Ресфа, дъщерята на Аия, взе вретище и си го постла на скалата от началото на жетвата докато дъждът се изля върху мъртвите от небето; и не оставяше да се докоснат до тях нито небесните птици през деня, нито полските зверове през нощта.
11. И съобщиха на Давид какво беше направила Ресфа, дъщерята на Аия, наложницата на Саул.
12. Тогава Давид отиде и взе костите на Саул и костите на сина му Йонатан от гражданите на Явис-Галаад, които ги бяха откраднали от площада на Ветсан, където филистимците ги бяха обесили в деня, когато филистимците убиха Саул в Гелвуе.
13. И той изнесе оттам костите на Саул и костите на сина му Йонатан. После събраха костите на обесените,
14. и ги погребаха с костите на Саул и на сина му Йонатан във вениаминовата земя в Сила, в гроба на баща му Кис. Така те изпълниха всичко, което царят заповяда. И след това Бог чу молитвата за земята.
15. И филистимците отново направиха война с Израил. И Давид слезе, и слугите му с него, и се биха срещу филистимците. И Давид се изтощи.
16. И Исви-Венов, който беше от синовете на Рафа, чието копие тежеше триста сикъла бронз, и който беше препасан с нов меч, мислеше да убие Давид.
17. Но Ависей, синът на Саруя, му дойде на помощ и удари филистимеца, и го уби. Тогава мъжете на Давид му се заклеха и казаха: Ти няма повече да излизаш с нас на бой, за да не угасиш светилото на Израил!
18. А след това отново настана бой с филистимците в Гов. Тогава хусатецът Сивехай уби Саф, който беше от синовете на Рафа.
19. И отново настана бой с филистимците в Гов. Тогава Елханан, синът на витлеемеца Яаре-Орегим уби гетеца Голиат, а дръжката на копието му беше като кросно на тъкач.
20. И отново настана бой в Гет. Там имаше един мъж с висок ръст, който имаше по шест пръста на ръцете си и по шест пръста на краката си — двадесет и четири на брой; и той също се беше родил на Рафа.
21. И когато той хвърли позор върху Израил, Йонатан, синът на Давидовия брат Сама, го уби.

22. Тези четиримата се бяха родили на Рафа в Гет. И те паднаха чрез ръката на Давид и чрез ръката на слугите му.

Глава 22

1. И Давид говори на ГОСПОДА думите на тази песен в деня, когато ГОСПОД го избави от ръката на всичките му врагове и от ръката на Саул.
2. И каза: ГОСПОД е скала моя, крепост моя и избавител мой.
3. Бог е моя канара, на когото се уповавам, щит мой и рогът на спасението ми, висока моя кула и мое прибежище, мой спасител — Ти ме избавяш от насилие.
4. Ще призова ГОСПОДА, който е достоен за хвала, и ще бъда спасен от враговете си.
5. Защото вълните на смъртта ме обхванаха, пороите на злото ме ужасиха.
6. Връзките на Шеол ме обвиха, примките на смъртта ме стигнаха.
7. В притеснението си призовах ГОСПОДА и призовах своя Бог. От храма Си Той чу гласа ми и викът ми стигна до ушите Му.
8. Тогава земята се поклати и потресе, основите на небето се разлюляха и поклатиха, защото Той се разгневи.
9. Дим се издигаше от ноздрите Му и огън от устата Му пояждаше, въглени се разпалиха от Него.
10. Той сведе и небесата и слезе и мрак беше под краката Му.
11. Възседна на херувим и долетя, и се яви на крилете на вятъра.
12. Направи от мрака шатри около Себе Си, насъбраните води, гъсти небесни облаци.
13. От блясъка пред Него се разпалиха огнени въглени.
14. ГОСПОД прогърмя от небето и Всевишният издаде гласа Си.
15. Изпрати стрели и ги разпръсна, светкавица — и ги объркa.
16. Тогава се видяха коритата на моретата, основите на света се откриха от смъмрянето на ГОСПОДА, от духането на дъха на ноздрите Му.
17. Посегна от горе, взе ме, извлече ме от големи води.
18. Избави ме от силния ми враг, от онези, които ме мразеха, защото бяха по-силни от мен.
19. Те ме стигнаха в деня на бедствието ми, но ГОСПОД ми стана подкрепа.
20. И Той ме изведе на широко, освободи ме, защото благоволи в мен.
21. ГОСПОД ми отдаде според правдата ми, според чистотата на ръцете ми ми отплати,
22. защото пазих пътищата на ГОСПОДА и не се отклоних от моя Бог в безбожие;
23. защото всичките Му правила бяха пред мен, и наредбите Му — не се отдалечих от тях;
24. и непорочен бях пред Него и се опазих от беззаконието си.
25. И ГОСПОД ми отплати според правдата ми, според чистотата ми пред очите Му.
26. Към милостивия милостив ще се покажеш, към непорочния непорочен ще се покажеш,
27. към чистия чист ще се покажеш, а към кривия противен ще се покажеш.
28. И потиснат народ Ти ще спасиш, но очите Ти са против гордите, Ти ги унижаваш.
29. Ти си мой светилник, ГОСПОДИ; ГОСПОД озарява тъмнината ми.
30. Защото с Теб разбивам полк, с моя Бог прескачам стена.
31. Бог — пътят Му е съвършен, словото на ГОСПОДА е изпитано, Той е щит за всички, които се уповават на Него.
32. Защото кой е Бог освен ГОСПОД? И кой е канара освен нашия Бог?
33. Бог е силната ми крепост и води съвършено пътя ми.
34. Прави краката ми като на елените и ме поставя на височините ми.
35. Учи ръцете ми да воюват и ръцете ми опъват бронзов лък.
36. И Ти ми даде щита на спасението Си и снизхождението Ти ме възвеличи.
37. Ти разшири стъпките ми под мен и краката ми не се подхлъзнаха.
38. Гоних враговете си и ги изтребих, и не се върнах, докато не се довършиха.
39. Довърших ги и ги разбих, и не се вдигнаха, и паднаха под краката ми.
40. И Ти ме препаса със сила за бой, повали под мен онези, които се надигат против мен.
41. Обърна към мен гърба на враговете ми, унищожих онези, които ме мразеха.
42. Огледаха се, но нямаше кой да ги спаси, към ГОСПОДА, но не им отговори.

43. И аз ги стрих като земния прах, смачках ги и ги стъпках като уличната кал.
44. И Ти ме избави от разприте на народа ми, запази ме за глава на народите; народ, който не познавах, ми слугува.
45. Чужденци ми се покоряват лицемерно; щом чуха, ми се подчиниха.
46. Чужденци отслабват и излизат разтреперени от крепостите си.
47. Жив е ГОСПОД, и благословена канарата ми! И да се възвиси Бог, канарата на спасението ми,
48. Бог, който отмъсти за мен и покори под мен народите,
49. и който ме изведе отсред враговете ми. Да, Ти ме извиси над онези, които се надигнаха против мен, избави ме от насилника.
50. Затова, ГОСПОДИ, ще Те славя сред народите и Името Ти ще възпея.
51. Ти правиш велики спасенията на царя Си и оказваш милост на помазаника Си, на Давид и на потомството му до века.

Глава 23

1. А това са последните думи на Давид: Давид, синът на Есей, заяви; и мъжът, който бе издигнат нависоко, помазаникът на Бога на Яков и сладкият псалмист на Израил заяви:
2. Духът на ГОСПОДА говори чрез мен и Неговото слово Е на езика ми.
3. Израилевият Бог каза, Израилевата Скала ми говори: Който владее праведно над хората, който владее в страх от Бога,
4. ще бъде като светлината на утрото, когато слънцето изгрява, безоблачно утро — от блясъка му след дъжда никне зеленина от земята.
5. Наистина, не е ли такъв домът ми пред Бога? Той е направил с мен вечен завет, подреден във всичко и сигурен. Защото това е цялото ми спасение и цялото ми желание — няма ли да го направи да расте?
6. Но злите всички са като изхвърлени тръни, защото не се хващат с ръка,
7. а човекът, който ги докосва, се въоръжава с желязо и дръжка на копие; и те ще бъдат напълно изгорени с огън на мястото си.
8. Ето имената на силните мъже, които имаше Давид: тахмонецът Йосев-Васевет, главен военачалник; той е Адинон, есонецът, който уби осемстотин мъже в един бой.
9. След него беше Елеазар, син на Додо, син на Ахоих, един от тримата силни мъже с Давид. Когато те предизвикаха някои от филистимците, които бяха събрани там за бой, и израилевите мъже се оттеглиха,
10. той стана и избиваше филистимците, докато ръката му се изтощи и ръката му залепна за меча. И ГОСПОД извърши голямо избавление в онзи ден. А народът се върна след него само за да ограби убитите.
11. А след него беше Сама, син на арареца Агий. Филистимците се бяха събрали в един полк, а там имаше една нива, пълна с леща; и народът побягна от филистимците.
12. Тогава той застана в средата на нивата и защити, и разби филистимците. И ГОСПОД извърши голямо избавление.
13. И трима от тридесетте началници слязоха и дойдоха при Давид при пещерата Одолам по време на жетвата. А един филистимски полк се беше разположил на стан в долината Рафаим.
14. Тогава Давид беше в крепостта, а гарнизонът на филистимците беше тогава във Витлеем.
15. И Давид пожела и каза: Кой ще ми даде да пийна вода от витлеемския кладенец, който е при портата!
16. Тогава тримата силни мъже направиха пробив във филистимския стан и наляха вода от витлеемския кладенец, който е при портата, взеха и я донесоха на Давид. Но той не пожела да я изпие, а я изля на ГОСПОДА.
17. И каза: Далеч от мен, ГОСПОДИ, да сторя това! Да пия ли кръвта на мъжете, които отидоха с опасност за живота си? И не пожела да я пие. Това извършиха тримата силни мъже.
18. И Ависей, братът на Йоав, син на Саруя, беше главният от тримата. Той вдигна копието си срещу триста души и ги уби, и беше именит между тримата.
19. Не беше ли той най-почитаният от тримата? Затова им стана началник; но не достигна трима.
20. И Ваная, син на Йодая, син на един храбър мъж, велик на дела, от Кавсеил. Той уби двамата лъвовидни мъже от Моав. Той също слезе и уби лъва в рова в един снежен ден.
21. Той уби и един египтянин, внушителен мъж. Египтянинът имаше копие в ръката си, но той слезе при него с тояга, изтръгна копието от ръката на египтянина и го уби със собственото му копие.
22. Тези неща извърши Ваная, синът на Йодая, и беше именит между тримата силни мъже.
23. Той беше почитан повече от тридесетте, но не достигна трима. И Давид го постави в близкото си обкръжение.
24. Асаил, братът на Йоав, беше между тридесетте, и Елханан, синът на Додо от Витлеем,
25. ародецът Сама, ародецът Елика,

26. фалетецът Хелис, Ирас, синът на текоеца Екис,
27. анатотецът Авиезер, кусатецът Мевунай,
28. ахоаецът Салмон, нетофатецът Маарай,
29. Хелев, синът на нетофатеца Ваана, Итай, синът на Ривай от Гавая на вениаминовите синове,
30. пиратонецът Ваная, Идай от потоците на Гаас,
31. аравецът Ави-Алвон, вауримецът Азмавет,
32. саалвонецът Елиава, синовете на Ясон, Йонатан,
33. арарецът Сама, Ахиам, синът на арареца Сарар,
34. Елифелет, синът на Аасве, синът на маахатеца, Елиам, синът на гилонеца Ахитофел,
35. кармилецът Есрай, аравецът Фаарай,
36. Игал, синът на Натан от Сова, гадецът Ваний,
37. амонецът Силек, виротецът Нахарай, оръженосецът на Йоав, сина на Саруя,
38. етерецът Ирас, етерецът Гарив,
39. хетеецът Урия; всичко тридесет и седем.

Глава 24

1. И гневът на ГОСПОДА отново пламна против Израил и Той подбуди Давид против тях да каже: Иди, преброй Израил и Юда.
2. И царят каза на Йоав, военачалника, който беше с него: Премини сега през всичките израилеви племена, от Дан до Вирсавее, и пребройте народа, за да зная броя на народа.
3. А Йоав каза на царя: Дано ГОСПОД, твоят Бог, прибави към народа стократно повече, отколкото е, и нека очите на господаря ми, царя, го видят! Но защо господарят ми, царят, желае това нещо?
4. Но думата на царя надделя над Йоав и военачалниците. И така, Йоав и военачалниците излязоха от присъствието на царя, за да преброят народа Израил.
5. И те преминаха Йордан и се разположиха на стан в Ароир, вдясно от града, който е в средата на долината на Гад, и продължиха към Язир.
6. После дойдоха в Галаад и в земята Тахтим-Одси и дойдоха до Дан-Яан и околностите на Сидон;
7. и дойдоха до укрепения град Сор и до всичките градове на евейците и на ханаанците, и излязоха в южната част на Юда, до Вирсавее.
8. Така преминаха през цялата земя и дойдоха в Ерусалим след девет месеца и двадесет дни.
9. И Йоав предаде на царя броя на преброения народ. И в Израил имаше осемстотин хиляди военни мъже, които теглеха меч, а юдовите мъже бяха петстотин хиляди.
10. Но сърцето на Давид го изобличи, след като беше преброил народа. И Давид каза на ГОСПОДА: Съгреших много с това, което направих. И сега, ГОСПОДИ, отмахни, моля Те, беззаконието на слугата Си, защото направих голяма глупост!
11. И когато Давид стана на сутринта, ГОСПОДНОТО слово беше към пророк Гад, гледача на Давид, и каза:
12. Иди и кажи на Давид: Така говори ГОСПОД: Три неща ти предлагам; избери си едно от тях, за да ти го направя.
13. И Гад дойде при Давид и му съобщи, и му каза: Да дойдат ли седем години глад в земята ти, или да бягаш три месеца от враговете си, докато те преследват, или да има три дни мор в земята ти? Размисли сега и виж какъв отговор да върна на Този, който ме изпрати.
14. А Давид каза на Гад: В голямо притеснение съм. Моля те, нека паднем в ръката на ГОСПОДА, защото Неговите милости са големи, а в ръката на човек да не падам!
15. И ГОСПОД изпрати мор върху Израил от сутринта до определеното време и измряха седемдесет хиляди мъже от народа от Дан до Вирсавее.
16. И когато ангелът простря ръката си срещу Ерусалим, за да го погуби, ГОСПОД се смили заради злото и каза на ангела, който погубваше сред народа: Достатъчно! Оттегли сега ръката си! А Ангелът ГОСПОДЕН беше при хармана на евусееца Орна.
17. И когато Давид видя ангела, който поразяваше сред народа, говори на ГОСПОДА и каза: Ето, аз съгреших и аз постъпих криво! А тези овце какво са сторили? Моля те, нека ръката Ти бъде срещу мен и срещу моя бащин дом!
18. И в същия ден Гад дойде при Давид и му каза: Изкачи се и издигни на ГОСПОДА олтар на хармана на евусееца Орна.
19. И Давид се изкачи според словото на Гад, както ГОСПОД беше заповядал.
20. И Орна погледна и видя царя и слугите му да идват към него, и Орна излезе и се поклони пред царя с лице до земята.
21. И Орна каза: Защо идва господарят ми, царят, при слугата си? А Давид каза: За да купя от теб хармана, за да построя олтар на ГОСПОДА, за да се оттегли язвата от народа.
22. А Орна каза на Давид: Нека господарят ми, царят, вземе и принесе в жертва каквото му се вижда добро. Ето говедата за всеизгаряне и диканите и впряговете на говедата за дърва.
23. Всичко това, царю, Орна дава на царя. И Орна каза на царя: Дано ГОСПОД, твоят Бог, благоволи в теб!

24. Но царят каза на Орна: Не, непременно ще го купя от теб за определената цена и няма да принеса на ГОСПОДА, своя Бог, всеизгаряния, които не ми струват нищо! И Давид купи хармана и говедата за петдесет сикъла сребро.
25. И Давид построи там олтар на ГОСПОДА и принесе всеизгаряния и примирителни жертви. И ГОСПОД чу молитвата за земята и язвата се оттегли от Израил.

3 Царе

Глава 1

1. И цар Давид беше стар, в напреднала възраст, и го покриваха с дрехи, но той не се стопляше.
2. Затова слугите му му казаха: Нека потърсят за господаря ми, царя, млада девица, за да стои пред царя и да се грижи за него, и да лежи в скута ти, за да се стопли господарят ми, царят.
3. И потърсиха по всичките области на Израил красива девойка и намериха сунамката Ависага, и я доведоха при царя.
4. Девойката беше много красива и се грижеше за царя и му слугуваше, но царят не я позна.
5. А Адония, синът на Агита, се надигна и каза: Аз ще царувам! И си приготви колесници и конници, и петдесет мъже да тичат пред него.
6. А докато беше жив, баща му никога не го беше наскърбил да му каже: Защо правиш така? А той беше и много хубав на вид; майка му го беше родила след Авесалом.
7. И той се сговори с Йоав, сина на Саруя, и със свещеника Авиатар и те последваха Адония и му помагаха.
8. Но свещеник Садок, Ваная, синът на Йодая, пророк Натан, Семей, Рей и силните мъже, които имаше Давид, не бяха с Адония.
9. И Адония пожертва овце и говеда, и угоени телета при скалата Зоелет, която е при Ен-Рогил; и покани всичките си братя, царските синове, и всичките юдови мъже, които бяха в служба на царя.
10. Но пророк Натан и Ваная, и силните мъже, и брат си Соломон не покани.
11. Тогава Натан говори на Витсавее, майката на Соломон, и каза: Не си ли чула, че Адония, синът на Агита, се е възцарил, а господарят ни Давид не знае?
12. Затова сега ела, ще ти дам съвет, за да избавиш живота си и живота на сина си Соломон.
13. Иди и влез при цар Давид, и му кажи: Господарю мой, царю, не се ли закле ти на слугинята си, като каза: Твоят син Соломон ще царува след мен и той ще седи на престола ми. А защо Адония се възцари?
14. И ето, докато още говориш там с царя, и аз ще вляза след теб и ще потвърдя думите ти.
15. И Витсавее влезе при царя в спалнята. А царят беше много стар и сунамката Ависага слугуваше на царя.
16. И Витсавее се наведе и се поклони на царя. И царят каза: Какво имаш?
17. А тя му каза: Господарю мой, ти се закле на слугинята си в ГОСПОДА, своя Бог, и каза: Твоят син Соломон ще царува след мен и той ще седи на престола ми!
18. Но сега, ето, Адония се е възцарил; и сега, господарю мой, царю, ти не знаеш това.
19. И той е заклал говеда и угоени телета, и овце в изобилие и е поканил всички царски синове и свещеника Авиатар, и военачалника Йоав; а слугата ти Соломон не е поканил.
20. А ти, господарю мой, царю — към теб са насочени очите на целия Израил, за да им кажеш кой ще седи на престола на господаря ми, царя, след него.
21. Иначе ще стане така, че когато господарят ми, царят, легне при бащите си, аз и синът ми Соломон ще бъдем счетени за виновни.
22. И ето, докато тя още говореше с царя, влезе пророк Натан.
23. И съобщиха на царя и казаха: Ето пророк Натан. И той влезе пред царя и падна по лице на земята пред царя.
24. И Натан каза: Господарю мой, царю, казал ли си ти: Адония ще царува след мен и той ще седи на престола ми?
25. Защото той слезе днес и закла говеда, угоени телета и овце в изобилие, и покани всички царски синове и военачалниците, и свещеник Авиатар. И ето, те ядат и пият пред него и казват: Да живее цар Адония!
26. А мен, слугата ти, и свещеник Садок, и Ваная, сина на Йодая, и слугата ти Соломон не покани.
27. От господаря ми, царя, ли стана това нещо и ти не си казал на слугата си кой трябва да

седне на престола на господаря ми, царя, след него?
28. Тогава цар Давид отговори и каза: Повикайте при мен Витсавее. И тя влезе пред царя и застана пред царя.
29. И царят се закле и каза: Жив е ГОСПОД, който избави душата ми от всяко бедствие —
30. непременно, както ти се заклех в ГОСПОДА, Израилевия Бог, като казах: Синът ти Соломон ще царува след мен и той ще седи на престола ми вместо мен, така ще направя днес!
31. Тогава Витсавее се наведе с лице до земята и се поклони пред царя, и каза: Да е жив господарят ми, цар Давид, до века!
32. И цар Давид каза: Повикайте при мен свещеник Садок, пророк Натан и Ваная, сина на Йодая. И те дойдоха пред царя.
33. И царят им каза: Вземете със себе си слугите на господаря си и качете сина ми Соломон на моето муле, и го заведете долу в Гион.
34. И свещеник Садок и пророк Натан да го помажат там за цар над Израил. И надуйте тръбата и кажете: Да живее цар Соломон!
35. После се качете след него и той да дойде и да седне на престола ми. Той ще царува вместо мен, понеже аз го поставих да бъде княз над Израил и над Юда.
36. А Ваная, синът на Йодая, отговори на царя и каза: Амин! Така да каже ГОСПОД, Бог на господаря ми, царя!
37. Както е бил ГОСПОД с господаря ми, царя, така да бъде и със Соломон и да направи престола му още по-велик от престола на господаря ми, цар Давид!
38. И свещеник Садок, пророк Натан и Ваная, синът на Йодая, херетците и фелетците слязоха и качиха Соломон на мулето на цар Давид и го доведоха в Гион.
39. И свещеник Садок взе рога с маслото от шатъра и помаза Соломон. И надуха тръбата и целият народ каза: Да живее цар Соломон!
40. И целият народ се изкачи след него и народът свиреше със свирки и ликуваше с голяма радост, така че земята се цепеше от гласовете им.
41. А Адония и всичките гости, които бяха с него, чуха шума, когато тъкмо бяха свършили да ядат. И когато Йоав чу звука на тръбата, каза: Защо градът вдига такъв шум?
42. Докато той още говореше, ето, дойде Йонатан, синът на свещеник Авиатар. И Адония му каза: Ела, ти си храбър мъж и сигурно носиш добри вести.
43. А Йонатан отговори и каза на Адония: Наистина господарят ни, цар Давид, направи Соломон цар.
44. Царят изпрати с него свещеник Садок и пророк Натан, и Ваная, сина на Йодая, и херетците, и фелетците и те го качиха на мулето на царя,
45. и свещеник Садок и пророк Натан го помазаха за цар в Гион, и се изкачиха оттам с ликуване, и градът се развълнува. Това е шумът, който сте чули.
46. И освен това Соломон седна на престола на царството.
47. И слугите на царя също дойдоха да благословят господаря ни цар Давид и казаха: Твоят Бог нека направи името на Соломон още по-славно от твоето име и престола му — още по-велик от твоя престол! И царят се поклони в леглото си.
48. И царят още каза така: Благословен да бъде ГОСПОД, Израилевият Бог, който ми даде наследник да седи на престола ми в този ден, докато очите ми виждат!
49. Тогава всички гости на Адония се уплашиха и станаха, и всеки отиде по пътя си.
50. И Адония се уплаши от Соломон и стана, и отиде, и се хвана за роговете на олтара.
51. И съобщиха на Соломон и казаха: Ето, Адония се бои от цар Соломон и ето, хванал се е за роговете на олтара и казва: Нека цар Соломон ми се закълне днес, че няма да убие слугата си с меч!
52. И Соломон каза: Ако се покаже достоен мъж, нито един косъм от него няма да падне на земята. Но ако в него се намери зло, ще умре.
53. И цар Соломон изпрати и го свалиха от олтара. И той дойде и се поклони пред цар Соломон; и Соломон му каза: Иди си у дома.

Глава 2

1. И когато наближи времето на Давид да умре, той поръча на сина си Соломон и каза:
2. Аз отивам по пътя на цялата земя; затова ти бъди силен и мъжествен!
3. И пази заповяданото от ГОСПОДА, твоя Бог, да ходиш в пътищата Му, да пазиш наредбите Му, заповедите Му, правилата Му и свидетелствата Му, както е писано в Мойсеевия закон, за да успяваш във всичко, което правиш и накъдето се обръщаш;
4. за да утвърди ГОСПОД словото Си, което изговори за мен, като каза: Ако синовете ти внимават в пътя си, да ходят пред Мен във вярност, с цялото си сърце и с цялата си душа, казвам — няма да липсва от теб мъж на престола на Израил!
5. И ти също знаеш какво ми стори Йоав, синът на Саруя, и какво направи на двамата военачалници на Израил — на Авенир, сина на Нир, и на Амаса, сина на Етер, които уби и проля военна кръв в мирно време, и така докара военна кръв на пояса си, който беше около кръста му, и на сандалите си, които бяха на краката му.
6. Затова постъпи според мъдростта си и не оставяй белите му коси да слязат с мир в Шеол.
7. А към синовете на галаадеца Верзелай покажи благост и нека бъдат между онези, които ядат на трапезата ти, защото така ме посрещнаха, когато бягах от брат ти Авесалом.
8. И ето, при теб е вениаминецът Семей, синът на Гира, от Ваурим. Той ме прокле с тежка клетва в деня, когато отидох в Маханаим. Но после слезе да ме посрещне при Йордан и аз му се заклех в ГОСПОДА и казах: Няма да те убия с меч!
9. И сега, не го оставяй ненаказан, защото си мъдър човек и знаеш какво трябва да му направиш. Сведи белите му коси с кръв в Шеол.
10. И Давид легна при бащите си и беше погребан в Давидовия град.
11. А времето, през което Давид царува над Израил, беше четиридесет години — седем години царува в Хеврон и тридесет и три години царува в Ерусалим.
12. И Соломон седна на престола на баща си Давид и царството му се утвърди здраво.
13. А Адония, синът на Агита, дойде при Витсавее, майката на Соломон. И тя каза: С мир ли идваш? И той каза: С мир.
14. И той каза: Имам нещо да ти кажа. И тя каза: Говори.
15. Тогава той каза: Ти знаеш, че царството беше мое и че целият Израил беше обърнал лице към мен, за да царувам. Но царството се обърна и се даде на брат ми, защото му беше определено от ГОСПОДА.
16. Сега имам една единствена молба към теб; не ми отказвай. И тя му каза: Говори.
17. Тогава той каза: Моля те, говори на цар Соломон — защото той няма да ти откаже — да ми даде за жена сунамката Ависага!
18. И Витсавее каза: Добре. Ще говоря на царя за теб.
19. И Витсавее влезе при цар Соломон да му говори за Адония. А царят стана да я посрещне и й се поклони; после седна на престола си и накара да се постави престол за царската майка и тя седна от дясната му страна.
20. Тогава тя каза: Имам една малка молба към теб; не ми отказвай. И царят й каза: Искай, майко моя, и няма да ти откажа.
21. И тя каза: Нека сунамката Ависага се даде на брат ти Адония за жена!
22. А цар Соломон отговори и каза на майка си: Защо искаш сунамката Ависага за Адония? Искай за него и царството — защото той ми е по-голям брат — за него, за свещеника Авиатар и за Йоав, сина на Саруя!
23. И цар Соломон се закле в ГОСПОДА и каза: Така да ми направи Бог и така да прибави, ако Адония не е изговорил тази дума против живота си!
24. Затова сега — жив е ГОСПОД, който ме утвърди и ме постави на престола на баща ми Давид и който ми направи дом, както беше обещал — още днес Адония ще бъде убит!
25. И цар Соломон изпрати чрез ръката на Ваная, сина на Йодая; и той го удари, и той умря.
26. А на свещеник Авиатар царят каза: Иди в Анатот, на нивата си, защото заслужаваш смърт.

Но няма да те убия в този ден, понеже си носил ковчега на Господа БОГА пред баща ми Давид и понеже си страдал във всичко, в което е страдал и баща ми.
27. Така Соломон отхвърли Авиатар да не бъде свещеник на ГОСПОДА, за да изпълни ГОСПОДНОТО слово, което Той беше говорил в Сило за дома на Илий.
28. И вестта дойде до Йоав — защото Йоав беше последвал Адония, макар да не беше последвал Авесалом — и Йоав избяга в ГОСПОДНИЯ шатър и се хвана за роговете на олтара.
29. И казаха на цар Соломон: Йоав е избягал в ГОСПОДНИЯ шатър, и ето, при олтара е. Тогава Соломон изпрати Ваная, сина на Йодая, и каза: Иди, съсечи го!
30. И Ваная дойде в ГОСПОДНИЯ шатър и му каза: Така казва царят: Излез! Но той каза: Не, тук ще умра! И Ваная отнесе отговора на царя и каза: Така каза Йоав и така ми отговори.
31. А царят му каза: Направи, както е казал, и го съсечи и го погреби, за да отмахнеш от мен и от бащиния ми дом кръвта, която Йоав е пролял без причина.
32. Така ГОСПОД ще възвърне кръвта му на главата му, понеже той съсече двама мъже по-праведни и по-добри от него и ги уби с меч, без баща ми Давид да знае — Авенир, сина на Нир, военачалника на Израил, и Амаса, сина на Етер, военачалника на Юда.
33. Така кръвта им ще се върне на главата на Йоав и на главата на потомството му до века; а на Давид и на потомството му, и на дома му, и на престола му ще има мир от ГОСПОДА до века.
34. Тогава Ваная, синът на Йодая, се изкачи и го съсече, и го уби; и той беше погребан в дома си в пустинята.
35. И царят постави Ваная, сина на Йодая, на неговото място над войската, а на мястото на Авиатар царят постави свещеник Садок.
36. После царят изпрати и повика Семей, и му каза: Построй си къща в Ерусалим и живей там, и не излизай никъде оттам.
37. Защото в деня, когато излезеш и преминеш потока Кедрон, знай със сигурност, че непременно ще умреш; кръвта ти ще бъде на главата ти.
38. И Семей каза на царя: Добра е думата. Както каза господарят ми, царят, така ще направи слугата ти. И Семей живя в Ерусалим дълго време.
39. Но след три години двама от слугите на Семей избягаха при Анхус, сина на Мааха, царя на Гет. И съобщиха на Семей и казаха: Ето, слугите ти са в Гет.
40. Тогава Семей стана и оседла магарето си и отиде в Гет при Анхус, за да потърси слугите си. И Семей отиде и доведе слугите си от Гет.
41. И съобщиха на Соломон, че Семей ходил от Ерусалим в Гет и се върнал.
42. Тогава царят прати и повика Семей и му каза: Не те ли заклех в ГОСПОДА и не те ли предупредих, като казах: Знай със сигурност, че в деня, когато излезеш и отидеш някъде, непременно ще умреш? И ти ми каза: Добра е думата, която чух.
43. Защо тогава не опази ГОСПОДНАТА клетва и заповедта, която ти дадох?
44. И царят каза на Семей: Ти сам знаеш всичкото зло, което познава сърцето ти, което си сторил на баща ми Давид; затова ГОСПОД връща злото ти върху главата ти.
45. А цар Соломон ще бъде благословен и Давидовият престол ще бъде утвърден пред ГОСПОДА до века.
46. Тогава царят заповяда на Ваная, сина на Йодая, и той излезе и го съсече, и той умря. И царството се утвърди в ръката на Соломон.

Глава 3

1. И Соломон се сроди с египетския цар, фараона, и взе дъщерята на фараона и я доведе в Давидовия град, докато свърши строежа на къщата си и на ГОСПОДНИЯ дом, и на стената около Ерусалим.
2. А народът жертваше по високите места, понеже до онези дни нямаше дом, построен за ГОСПОДНОТО Име.
3. И Соломон възлюби ГОСПОДА и ходеше в наредбите на баща си Давид, само че и той жертваше и кадеше по високите места.
4. И царят отиде в Гаваон, за да жертва там, защото това беше голямото високо място. Соломон принесе хиляда всеизгаряния на онзи олтар.
5. В Гаваон ГОСПОД се яви на Соломон в сън през нощта и Бог каза: Искай какво да ти дам!
6. А Соломон каза: Ти си оказал голяма милост на слугата Си, баща ми Давид, понеже той е ходил пред Теб във вярност, в правда и в правота на сърцето с Теб; и Ти си запазил за него тази голяма милост и си му дал син да седи на престола му, както е днес.
7. И сега, ГОСПОДИ, Боже мой, Ти си направил слугата Си цар вместо баща ми Давид; но аз съм малко момче, не зная как да излизам и да влизам.
8. И слугата Ти е сред Твоя народ, който Ти си избрал — голям народ, който поради множеството си не може нито да се преброи, нито да се пресметне.
9. Затова дай на слугата Си слушащо сърце, за да съди народа Ти и да различава между добро и зло, защото кой може да съди този Твой голям народ?
10. И думата се видя добра на Господа, че Соломон беше поискал това нещо.
11. И Бог му каза: Понеже поиска това нещо и не поиска за себе си дълъг живот, нито поиска за себе си богатства, нито поиска живота на враговете си, а поиска за себе си разум, за да разбираш правосъдие,
12. ето, направих според думите ти. Ето, дадох ти мъдро и разумно сърце, така че преди теб не е имало никой като теб и след теб няма да се издигне никой като теб.
13. Дадох ти също и каквото не поиска — и богатства, и слава — така че между царете няма да има никой като теб през всичките ти дни.
14. И ако ходиш в Моите пътища, да пазиш наредбите Ми и заповедите Ми, както ходи баща ти Давид, тогава ще продължа дните ти.
15. Тогава Соломон се събуди, и ето, беше сън. И той дойде в Ерусалим и застана пред ковчега на ГОСПОДНИЯ завет, и принесе всеизгаряния, и принесе примирителни жертви, и направи угощение за всичките си слуги.
16. Тогава дойдоха при царя две блудници и застанаха пред него.
17. И едната жена каза: О, господарю мой, аз и тази жена живеем в една къща; и аз родих при нея в къщата.
18. И на третия ден, след като родих, и тази жена роди. И бяхме заедно, нямаше чужд човек с нас в къщата, само ние двете бяхме в къщата.
19. И през нощта синът на тази жена умрял, понеже легнала върху него.
20. А тя станала посред нощ и взела сина ми от страната ми, докато слугинята ти спеше, и го сложила на пазвата си, а мъртвия си син сложила на моята пазва.
21. И когато станах на сутринта, за да накърмя сина си, ето, той беше мъртъв; но когато го разгледах на сутринта, ето, не беше моят син, когото бях родила.
22. А другата жена каза: Не! Моят син е живият, а твоят син е мъртвият! А онази каза: Не! Твоят син е мъртвият, а моят син е живият! Така говореха пред царя.
23. Тогава царят каза: Едната казва: Този, живият, е моят син, а твоят син е мъртвият. А другата казва: Не! Твоят син е мъртвият, а моят син е живият.
24. И царят каза: Донесете ми меч. И донесоха меча пред царя.
25. И царят каза: Разделете на две живото дете и дайте половината на едната и половината на другата.

26. Тогава жената, чийто син беше живият, говори на царя, понеже сърцето я заболя за сина й, и каза: О, господарю мой, дайте й живото дете, но моля те, не го убивайте! А другата каза: Да не е нито мое, нито твое — разделете го!
27. Тогава царят отговори и каза: Дайте на тази живото дете и не го убивайте. Тя е майка му.
28. И целият Израил чу за съда, който царят беше отсъдил, и се убояха от царя, защото видяха, че Божията мъдрост беше в него, за да раздава правосъдие.

Глава 4

1. Така цар Соломон царуваше над целия Израил.
2. А ето първенците, които имаше: Азария, синът на Садок, беше свещеник;
3. Елиореф и Ахия, синовете на Сиса, бяха писари; Йосафат, синът на Ахилуд, беше летописец;
4. Ваная, синът на Йодая, беше над войската; Садок и Авиатар бяха свещеници;
5. Азария, синът на Натан, беше над надзирателите; Завуд, синът на Натан беше велможа, приятел на царя;
6. Ахисар беше над дома; а Адонирам, синът на Авда, беше над задължителния труд.
7. И Соломон имаше дванадесет надзиратели над целия Израил, които доставяха храна за царя и за дома му; всеки доставяше храна за един месец в годината.
8. И ето имената им: синът на Ор — в хълмистата земя на Ефрем;
9. синът на Декер — в Макас и Саалвим, и Ветсемес, и Елон-Ветанан;
10. синът на Есед — в Арувот; негов беше Сохо и цялата земя на Ефер;
11. синът на Авинадав — в целия Нафат-Дор; той имаше за жена Соломоновата дъщеря Тафат;
12. Ваана, синът на Ахилуд — в Таанах и Магедон, и в целия Ветсан, който е до Царетан под Езраел, от Ветсан до Авел-Меола чак от другата страна на Йокмеам;
13. синът на Гевер — в Рамот-Галаад; негови бяха селищата на Яир, сина на Манасия, които са в Галаад; негова беше и ивицата Аргов, която е във Васан — шестдесет големи града със стени и бронзови лостове;
14. Ахинадав, синът на Идо — в Маханаим;
15. Ахимаас — в Нефталим; и той беше взел Соломоновата дъщеря Васемата за жена;
16. Ваана, синът на Хусай — в Асир и в Алот;
17. Йосафат, синът на Фаруя — в Исахар;
18. Семей, синът на Ила — във Вениамин;
19. Гевер, синът на Урия — в галаадската земя, земята на аморейския цар Сион и на васанския цар Ог; и той беше единственият надзирател в тази земя.
20. Юда и Израил бяха така многобройни както морския пясък по множество; и ядяха, пиеха и се веселяха.
21. И Соломон владееше над всичките царства от реката Ефрат до земята на филистимците и до границата на Египет. Те плащаха данък и служеха на Соломон през всичките дни на живота му.
22. А продоволствието на Соломон за един ден беше тридесет кора пшенично брашно, шестдесет кора брашно,
23. десет угоени говеда, двадесет говеда от пасбището и сто овце, освен елени, газели, сръндаци и угоени птици.
24. Защото той владееше над цялата земя отсам реката Ефрат, от Тапса до Газа, над всичките царе отсам реката; и имаше мир навсякъде около себе си.
25. И Юда и Израил живееха в безопасност, всеки под лозата си и под смокинята си, от Дан до Вирсавее, през всичките дни на Соломон.
26. И Соломон имаше четиридесет хиляди конюшни за конете на колесниците си и дванадесет хиляди конници.
27. И надзирателите, всеки в месеца си, осигуряваха храна за цар Соломон и за всички, които идваха на трапезата на цар Соломон; не оставяха нищо да липсва.
28. Носеха и ечемик, и слама за конете и за колесничните коне на мястото, където бяха, всеки според определеното за него.
29. И Бог даде на Соломон мъдрост и изключително голям разум, и широта на сърцето като пясъка на морския бряг.
30. И мъдростта на Соломон надмина мъдростта на всичките източни жители и цялата египетска мъдрост.
31. И той беше по-мъдър от всички хора — от езраеца Етан и от Еман, и от Халкол, и от Дарда,

синовете на Маол; и името му беше известно сред всичките околни народи.
32. Той изрече три хиляди притчи, а песните му бяха хиляда и пет.
33. Той говори и за дърветата — от ливанския кедър чак до исопа, който никне по стената; говори и за животните, за птиците, за влечугите и за рибите.
34. И от всички народи идваха да чуят мъдростта на Соломон, от всички царе на света, които бяха чули за неговата мъдрост.

Глава 5

1. А Хирам, царят на Тир, изпрати слугите си при Соломон, защото чу, че го бяха помазали за цар вместо баща му, защото Хирам беше винаги приятел на Давид.
2. И Соломон изпрати до Хирам да кажат:
3. Ти знаеш, че баща ми Давид не можа да построи дом за Името на ГОСПОДА, своя Бог, заради войните, които го заобикаляха, докато ГОСПОД не положи враговете му под стъпалата на краката му.
4. Но сега ГОСПОД, моят Бог, ми даде спокойствие отвсякъде; няма вече нито противник, нито злополука.
5. И ето, аз възнамерявам да построя дом за Името на ГОСПОДА, своя Бог, както ГОСПОД говори на баща ми Давид и каза: Синът ти, когото ще поставя на престола ти вместо теб, той ще построи дом за Името Ми.
6. И сега, заповядай да ми насекат кедри от Ливан; и моите слуги ще бъдат с твоите слуги; и ще ти дам за заплата на слугите ти всичко, каквото кажеш — защото знаеш, че между нас няма никой, който да знае как да сече дърва като сидонците.
7. И когато Хирам чу думите на Соломон, много се зарадва и каза: Благословен да бъде днес ГОСПОД, който даде на Давид мъдър син над този голям народ!
8. И Хирам изпрати до Соломон да кажат: Чух посланието, което ми изпрати. Ще направя всичко, което желаеш, за кедровия и кипарисовия дървен материал.
9. Моите слуги ще го свалят от Ливан до морето и аз ще го направя на салове и ще го докарам по море до мястото, което ми посочиш, и там ще се развържат, и ще го приберeш. А ти ще изпълниш желанието ми, като дадеш храна на дома ми.
10. И така Хирам даде на Соломон кедров и кипарисов дървен материал според цялото му желание.
11. А Соломон даде на Хирам двадесет хиляди кора пшеница за храна на дома му и двадесет кора пресовано маслинено масло. Соломон даваше това на Хирам всяка година.
12. И ГОСПОД даде на Соломон мъдрост, както му беше обещал. И между Хирам и Соломон имаше мир и те двамата направиха договор.
13. Тогава цар Соломон събра задължителни работници от целия Израил и задължителните работници бяха тридесет хиляди мъже.
14. И ги изпращаше в Ливан на смени, по десет хиляди на месец; един месец бяха в Ливан и два месеца у дома. И Адонирам беше над задължителния труд.
15. А Соломон имаше седемдесет хиляди носачи и осемдесет хиляди каменоделци в планините,
16. освен главните надзиратели на Соломон, които бяха над работата, три хиляди и триста, които управляваха народа, който вършеше работата.
17. И царят заповяда и те изкопаха големи камъни, благородни камъни, за да положат основата на дома с дялани камъни.
18. Така зидарите на Соломон и зидарите на Хирам, и гевалците ги издялаха и подготвиха дървения материал и камъните за строежа на дома.

Глава 6

1. И в четиристотин и осемдесетата година след излизането на израилевите синове от египетската земя, в четвъртата година от царуването на Соломон над Израил, в месец Зив, който е вторият месец, той започна да строи ГОСПОДНИЯ дом.
2. А домът, който цар Соломон построи за ГОСПОДА, беше дълъг шестдесет лакътя, широк двадесет и висок тридесет лакътя.
3. А предверната зала пред храмовата зала на дома беше дълга двадесет лакътя пред ширината на дома, и широка десет лакътя пред дома.
4. И той направи за дома затворени решетъчни прозорци.
5. А наоколо по стените на дома построи пристройки, по стените на дома около храмовата зала и вътрешната зала; и направи странични помещения наоколо.
6. Долната пристройка беше широка пет лакътя, средната беше широка шест лакътя, а третата беше широка седем лакътя; защото отвън той направи отстъпи на дома, за да не се навлиза в стените на дома.
7. И при строежа на дома той се строеше с камъни, издялани на кариерата, така че в дома не се чу нито чук, нито длето, нито какъвто и да е железен инструмент, докато се строеше.
8. Входът за средните странични помещения беше от дясната страна на дома и по вити стълби се изкачваха до средния етаж, а от средния — до третия.
9. Така той построи дома и го завърши и покри дома с кедрови греди и талпи.
10. Построи и пристройките към целия дом, високи по пет лакътя; те се държаха за дома с кедрови греди.
11. Тогава ГОСПОДНОТО слово беше към Соломон и каза:
12. Относно този дом, който строиш, знай, че ако ходиш в наредбите Ми и изпълняваш правилата Ми, и пазиш всичките Ми заповеди, като ходиш в тях, Аз ще утвърдя с теб словото Си, което говорих на баща ти Давид;
13. и ще обитавам сред израилевите синове и няма да оставя народа Си Израил.
14. И Соломон построи дома и го завърши.
15. И изгради стените на дома отвътре с кедрови дъски, облицова ги с дърво от пода на дома до стените на тавана, а пода на дома покри с кипарисови дъски.
16. И изгради двадесетте лакътя в задната част на дома с кедрови дъски от пода до стените; изгради му ги отвътре за вътрешна зала, за Пресвятото място.
17. А домът, храмовата зала отпред, беше четиридесет лакътя.
18. А кедровото дърво отвътре на дома беше покрито с дърворезба от цветни пъпки и цъфнали цветя; всичко беше от кедрово дърво, камък не се виждаше.
19. И той приготви вътрешната зала във вътрешната част на дома, за да постави там ковчега на ГОСПОДНИЯ завет.
20. И предната част на вътрешната зала беше дълга двадесет лакътя, широка двадесет лакътя и висока двадесет лакътя; и той я обкова с чисто злато. Обкова и кедровия олтар.
21. И Соломон обкова дома отвътре с чисто злато. И прекара златни верижки отпред пред вътрешната зала и я обкова със злато.
22. Обкова със злато целия дом, докато завърши целия дом. Обкова със злато и целия олтар, който принадлежи на вътрешната зала.
23. А във вътрешната зала направи два херувима от маслиново дърво, високи десет лакътя.
24. Едното крило на херувима беше пет лакътя и другото крило на херувима — пет лакътя; всичко десет лакътя от единия край на крилете до края на другия край на крилете.
25. Десет лакътя беше и другият херувим; двата херувима имаха една и съща мярка и една и съща форма.
26. Височината на единия херувим беше десет лакътя, и също и на другия херувим.
27. И той постави херувимите в средата на вътрешния дом; и крилете на херувимите бяха разперени, така че крилото на единия докосваше едната стена, а крилото на другия херувим

докосваше другата стена. И крилете им се докосваха в средата на дома, крило до крило.
28. И той обкова херувимите със злато.
29. И на всичките стени на дома отвсякъде изряза дърворезби на херувими, палми и цъфнали цветя, отвътре и отвън.
30. И обкова пода на дома със злато отвътре и отвън.
31. За входа на вътрешната зала направи врати от маслиново дърво; горният праг и стълбовете на вратата бяха петоъгълни.
32. И двете врати бяха от маслиново дърво и върху тях изряза дърворезби на херувими, палми и цъфнали цветя, и ги обкова със злато, и позлати херувимите и палмите.
33. Така и за входа на храма направи четириъгълни стълбове на вратата от маслиново дърво,
34. и две врати от кипарисово дърво; двете крила на едната врата се въртяха и двете крила на другата врата се въртяха.
35. И той изряза на тях херувими, палми и цъфнали цветя, и ги обкова със злато, нанесено равномерно върху дърворезбата.
36. И построи вътрешния двор с три реда дялани камъни и един ред кедрови греди.
37. В четвъртата година, в месец Зив, основата на ГОСПОДНИЯ дом беше положена,
38. а в единадесетата година, в месец Вул, който е осмият месец, домът беше завършен във всичките си части и според всичките си планове. Така, за седем години, той го построи.

Глава 7

1. А Соломон строи своята къща тринадесет години и завърши цялата си къща.
2. И построи къщата Ливанска гора. Дължината й беше сто лакътя, ширината й — петдесет лакътя, а височината й — тридесет лакътя, на четири реда кедрови колони с кедрови греди върху колоните.
3. Беше покрита с кедър отгоре над страничните помещения, които бяха върху колоните — четиридесет и пет на брой, по петнадесет на ред.
4. И имаше решетки на прозорците в три реда — прозорец срещу прозорец в три реда.
5. И всичките врати и стълбове на вратите имаха правоъгълни рамки; прозорец срещу прозорец в три реда.
6. Той направи и предверна зала с колони, дълга петдесет лакътя и широка тридесет лакътя; и още една зала пред тази с колони и стъпала пред тях.
7. Направи и престолната зала, в която да съди, Залата на съда; и тя беше покрита с кедрово дърво от пода до тавана.
8. А къщата му, където живееше, беше в друг двор навътре от залата, със същата изработка. Соломон направи и къща като тази зала за дъщерята на фараона, която беше взел за жена.
9. Всичко това беше от благородни камъни, камъни дялани по мярка, рязани с триони, отвътре и отвън, от основата до стрехите и отвън до големия двор.
10. И основата беше от благородни камъни, големи камъни, камъни от десет лакътя и камъни от осем лакътя.
11. И отгоре имаше благородни камъни, камъни дялани по мярка и кедрово дърво.
12. Така големият двор наоколо имаше три реда дялани камъни и един ред кедрови греди, също като вътрешния двор на ГОСПОДНИЯ дом и предверната зала на дома.
13. А цар Соломон изпрати да доведат Хирам от Тир.
14. Той беше син на една вдовица от нефталимовото племе, а баща му беше тирянин. Той работеше с бронз и беше изпълнен с мъдрост и разум, и знание да работи всякаква работа с бронз. И той дойде при цар Соломон и изработи цялата му работа.
15. Той изработи двата бронзови стълба. Височината на всеки един стълб беше осемнадесет лакътя и връв от дванадесет лакътя измерваше обиколката на другия стълб.
16. Той направи и два капителa от леян бронз, за да ги постави на върховете на стълбовете. Височината на единия капител беше пет лакътя и височината на другия капител беше пет лакътя.
17. На капителите, които бяха на върха на стълбовете, имаше плетени мрежи и венци от верижки — седем за единия капител и седем за другия капител.
18. Така той направи стълбовете и два реда нарове наоколо на едната мрежа, за да покрие с нарове капителите, които бяха на върха на стълбовете; така направи и за другия капител.
19. Капителите, които бяха на върха на стълбовете в предверната зала, бяха с формата на крем, от четири лакътя.
20. Капителите на двата стълба също имаха отгоре нарове, до изпъкналата част, която беше до мрежата. Тези нарове бяха двеста, на редове наоколо върху всеки капител.
21. И изправи стълбовете при предверната зала на храма. Изправи десния стълб и го нарече Яхин. Изправи и левия стълб и го нарече Воаз.
22. И на върха на стълбовете имаше изработени кремове. Така се свърши изработката на стълбовете.
23. Направи и леяното море, десет лакътя от единия му ръб до другия му ръб, с кръгла форма. Височината му беше пет лакътя и връв от тридесет лакътя измерваше обиколката му.
24. Под ръба му декоративни цветни пъпки го обикаляха отвсякъде, по десет на лакът, и обхващаха морето отвсякъде. Цветните пъпки бяха на два реда, изляни заедно с него.
25. То стоеше на дванадесет говеда: три обърнати на север, три обърнати на запад, три обърнати на юг и три обърнати на изток. Морето беше отгоре върху тях и всичките им задни

части бяха обърнати навътре.
26. Дебелината му беше една длан, а ръбът му беше изработен като ръба на чаша, като цвят на крем; и събираше две хиляди вата.
27. Направи и десет бронзови стойки; дължината на една стойка беше четири лакътя, ширината й — четири лакътя и височината й — три лакътя.
28. А ето изработката на стойките: те имаха странични плочи и страничните плочи бяха между рамките;
29. и на краищата, които бяха между рамките, имаше лъвове, говеда и херувими; и отгоре на рамките имаше поставка, а отдолу на лъвовете и говедата имаше венци, направени като висящи.
30. А всяка стойка имаше четири бронзови колела с бронзови оси и четирите й крака имаха рамена; раменета бяха изляни под умивалника и срещу всяко имаше венци.
31. И отворът й вътре в капитела и отгоре беше един лакът и отворът й беше кръгъл, като изработката на стойката, един лакът и половина; и на отвора й имаше резба; а краищата им бяха четвъртити, а не кръгли.
32. И четирите колела бяха под краищата и осите на колелата се съединяваха със стойката. Височината на едното колело беше един лакът и половина.
33. Изработката на колелата беше като изработката на колело на колесница; осите им, кръговете им, спиците им и главините им бяха целите изляни.
34. А на четирите ъгъла на всяка стойка имаше четири рамена; раменета й бяха част от самата стойка.
35. И в горната част на стойката имаше кръгла форма висока половин лакът; и в горната част на стойката бяха дръжките й и краищата й, част от самата нея.
36. И по плочите на дръжките й и по краищата му той изряза херувими, лъвове и палми, според свободното място върху всяко, с венци наоколо.
37. Така направи десетте стойки; всички бяха от една отливка, с една мярка и една форма.
38. Направи и десет умивалника от бронз; един умивалник побираше четиридесет вати и един умивалник беше четири лакътя. Върху всяка от десетте стойки имаше по един умивалник.
39. После постави стойките — пет от дясната страна на дома и пет от лявата страна на дома; и постави леяното море от дясната страна на дома, на изток, към юг.
40. И Хирам направи умивалниците и лопатите, и легените. Така Хирам приключи вършенето на цялата работа, която вършеше на цар Соломон за ГОСПОДНИЯ дом:
41. двата стълба, кръглите капители, които бяха на върха на двата стълба, двете мрежи, за да покриват двата кръгли капитела, които бяха на върха на стълбовете;
42. и четиристотинте нара за двете мрежи — по два реда нарове за всяка мрежа, за да покриват двата кръгли капитела, които бяха на върховете на стълбовете;
43. и десетте стойки и десетте умивалника върху стойките;
44. едното море и дванадесетте говеда под морето;
45. котлите, лопатите и легените. Всички тези вещи, които Хирам направи на цар Соломон за ГОСПОДНИЯ дом, бяха от полиран бронз.
46. Царят ги изля на Йорданското поле в глинената земя между Сокхот и Царетан.
47. И Соломон остави всичките вещи, без да ги претегли, защото бяха прекалено много; теглото на бронза не можеше да се установи.
48. Така Соломон направи всичките вещи, които бяха за ГОСПОДНИЯ дом: златния олтар и златната маса, на която се полагаха присъствените хлябове,
49. светилниците — пет от дясната страна и пет от лявата, пред вътрешната зала, от чисто злато; и цветята и светилата, и щипците от злато;
50. чашите, ножовете, легените, тамянниците и кадилниците от чисто злато; и резетата за вратите на вътрешния дом, на пресвятото място, и за вратите на дома, на храма, от злато.
51. Така беше завършена цялата работа, която цар Соломон извърши за ГОСПОДНИЯ дом. И Соломон внесе нещата, посветени от баща му Давид — среброто и златото, и вещите — и ги

сложи в съкровищниците на ГОСПОДНИЯ дом.

Глава 8

1. Тогава Соломон събра старейшините на Израил и всичките глави на племената, първенците на бащините домове на израилевите синове при цар Соломон в Ерусалим, за да пренесат ковчега на ГОСПОДНИЯ завет от Давидовия град, който е Сион.
2. И всичките израилеви мъже се събраха при цар Соломон на празника в месец Етаним, който е седмият месец.
3. Дойдоха всичките старейшини на Израил и свещениците вдигнаха ковчега,
4. и пренесоха ГОСПОДНИЯ ковчег и шатъра за срещане, и всичките свети принадлежности, които бяха в шатъра; свещениците и левитите ги пренесоха.
5. И цар Соломон и цялото израилево общество, което се беше събрало при него и беше с него пред ковчега, жертваха овце и говеда, които поради множеството си не можеха да се пресметнат или изброят.
6. И свещениците донесоха ковчега на ГОСПОДНИЯ завет на мястото му, във вътрешната зала на дома, в Пресвятото място, под крилете на херувимите;
7. защото херувимите простираха криле над мястото на ковчега и херувимите покриваха отгоре ковчега и прътовете му.
8. А прътовете бяха толкова дълги, че краищата на прътовете се виждаха от святото място пред вътрешната зала, а навън не се виждаха. И те са там и до днес.
9. В ковчега нямаше нищо друго освен двете каменни плочи, които Мойсей сложи там на Хорив, където ГОСПОД направи завет с израилевите синове, когато те излязоха от египетската земя.
10. И когато свещениците излязоха от святото място, облакът изпълни ГОСПОДНИЯ дом;
11. и свещениците не можеха да пристъпят да служат заради облака, понеже ГОСПОДНАТА слава изпълваше ГОСПОДНИЯ дом.
12. Тогава Соломон каза: ГОСПОД е казал, че ще обитава в мрак.
13. Построих Ти извисен дом, място, в което да обитаваш до века.
14. И царят обърна лицето си и благослови цялото израилево събрание, а цялото израилево събрание стоеше.
15. И каза: Благословен да бъде ГОСПОД, Израилевият Бог, който говори с устата Си на баща ми Давид и го изпълни с ръката Си, като каза:
16. От деня, когато изведох народа Си Израил от Египет, Аз не избрах град от всичките израилеви племена, където да се построи дом, за да бъде там Името Ми, но избрах Давид да бъде над народа Ми Израил.
17. И на сърцето на баща ми Давид беше да построи дом за Името на ГОСПОДА, Израилевия Бог.
18. Но ГОСПОД каза на баща ми Давид: Това, че ти беше на сърцето да построиш дом за Името Ми, направи добре, че това беше в сърцето ти.
19. Но няма ти да построиш дома, а синът ти, който ще излезе от семенниците ти; той ще построи дома за Името Ми.
20. И ГОСПОД изпълни думата Си, която говори; и аз се издигнах на мястото на баща си Давид и седнах на израилевия престол, както ГОСПОД говори, и построих дома за Името на ГОСПОДА, Израилевия Бог.
21. И приготвих там място за ковчега, в който е заветът на ГОСПОДА, който Той направи с бащите ни, когато ги изведе от египетската земя.
22. Тогава Соломон застана пред ГОСПОДНИЯ олтар пред цялото израилево събрание и разтвори ръцете си към небето,
23. и каза: ГОСПОДИ, Боже Израилев, нито на небето горе, нито на земята долу има Бог като Теб, който пазиш завета и милостта за слугите Си, които ходят пред Теб с цялото си сърце,
24. който си изпълнил към слугата Си Давид, баща ми, това, което си му обещал! С устата Си си го говорил и с ръката Си си го изпълнил, както е днес.

25. И сега, ГОСПОДИ, Боже Израилев, изпълни към слугата Си Давид, баща ми, каквото си му обещал, като си казал: Няма да ти липсва мъж пред Мен, който да седи на израилевия престол, ако само синовете ти внимават в пътя си, да ходят пред Мен, както ти си ходил пред Мен.
26. И сега, Боже Израилев, моля Те, нека се утвърди словото Ти, което си говорил на слугата Си Давид, баща ми!
27. Но наистина ли Бог ще обитава на земята? Ето, небесата и небесата на небесата не могат да Те поберат — колко по-малко този дом, който аз построих!
28. Но обърни внимание на молитвата на слугата Си и на молбата му, ГОСПОДИ, Боже мой, за да послушаш вика и молитвата, с която слугата Ти се моли днес пред Теб,
29. за да бъдат очите Ти отворени ден и нощ към този дом, към мястото, за което си казал: Там ще бъде Името Ми! — за да слушаш молитвата, с която слугата Ти се моли към това място.
30. И послушай молбата на слугата Си и на народа Си Израил, когато се молят към това място. Чуй на мястото, където обитаваш, в небето; чуй и прости!
31. Ако някой съгреши против ближния си и му наложат клетва и го накарат да се закълне, и клетвата дойде пред Твоя олтар в този дом,
32. тогава Ти чуй в небето и подействай, и отсъди за слугите Си, като осъдиш злия и докараш пътя му върху главата му, а оправдаеш праведния и му отдадеш според правдата му!
33. Когато Твоят народ Израил бъде разбит пред врага, защото са съгрешили против Теб; ако се обърнат към Теб и прославят Името Ти, и се помолят, и отправят молба към Теб в този дом,
34. тогава Ти чуй в небето и прости греха на Своя народ Израил, и ги върни в земята, която си дал на бащите им!
35. Когато небето се затвори и няма дъжд, понеже са съгрешили против Теб; и се помолят към това място и прославят Името Ти, и се обърнат от греха си, понеже ги смиряваш,
36. тогава Ти чуй в небето и прости греха на слугите Си и на народа Си Израил, като им покажеш добрия път, по който трябва да ходят, и дай дъжд на земята Си, която си дал на народа си за наследство!
37. Когато настане глад в земята, когато има мор, когато има главня и мана, когато има скакалци или гъсеници, когато врагът им ги обсади в земята на градовете им — каквато и язва, каквато и болест да има —
38. каквато и молитва или молба да се принесе от някой човек или от целия Ти народ Израил, когато всеки познае раната на сърцето си и простре ръцете си към този дом,
39. тогава Ти чуй в небето, в мястото, където обитаваш, и прости, и подействай, и отдай на всекиго според всичките му пътища, като познаваш сърцето му — защото Ти, само Ти познаваш сърцата на всички човешки синове —
40. за да Ти се боят през всичките дни, когато живеят в земята, която си дал на бащите ни!
41. Също и за чужденеца, който не е от народа Ти Израил, но идва от далечна страна заради Името Ти —
42. защото ще чуят за Твоето велико Име и за Твоята мощна ръка, и за Твоята издигната мишца — когато дойде и се помоли към този дом,
43. тогава Ти чуй в небето, в мястото, където обитаваш, и направи според всичко, за което чужденецът извика към Теб; за да познаят всичките народи на земята Името Ти, за да Ти се боят както Твоят народ Израил и да познаят, че с Твоето Име се нарича този дом, който построих!
44. Когато народът Ти излезе на бой срещу врага си по пътя, по който го изпратиш, и се помолят на ГОСПОДА към града, който Ти си избрал, и дома, който построих за Името Ти,
45. тогава чуй в небето молитвата им и молбата им и защити правото им!
46. Когато съгрешат против Теб — защото няма човек, който да не греши — и Ти им се разгневиш, и ги предадеш на врага и онези, които ги пленяват, ги отведат пленени в земята на врага, далечна или близка;
47. и те вземат това присърце в земята, където са отведени в плен, и се обърнат и отправят

молба към Теб в земята на онези, които са ги пленили, и кажат: Съгрешихме, извършихме беззаконие, постъпихме безбожно! —
48. и ако се обърнат към Теб с цялото си сърце и с цялата си душа в земята на враговете си, които са ги отвели в плен, и Ти се помолят към земята си, която си дал на бащите им, към града, който си избрал, и дома, който построих за Името Ти,
49. тогава чуй в небето, в мястото, където обитаваш, молитвата им и молбата им и защити правото им;
50. и прости на народа Си, каквото са съгрешили против Теб, и всичките им престъпления, с които са престъпили против Теб, и им дай да намерят милост пред онези, които са ги пленили, за да се смилят над тях,
51. защото са Твой народ и Твое наследство, което си извел от Египет, отсред желязната пещ!
52. И нека очите Ти бъдат отворени за молбата на слугата Ти и за молбата на народа Ти Израил, за да ги слушаш, за каквото и да Те призоват,
53. защото Ти си ги отделил от всичките народи на земята за Свое наследство, както си говорил чрез слугата Си Мойсей, когато си извел бащите ни от Египет, Господи БОЖЕ!
54. И когато Соломон свърши да принася цялата тази молитва и молба към ГОСПОДА, той стана отпред ГОСПОДНИЯ олтар, където беше коленичил с ръцете си разтворени към небето.
55. И той застана и благослови с висок глас цялото израилево събрание, и каза:
56. Благословен да бъде ГОСПОД, който даде спокойствие на народа Си Израил, според всичко, което беше обещал. Нито една дума не пропадна от всичките Му добри думи, които говори чрез слугата Си Мойсей.
57. ГОСПОД, нашият Бог, да бъде с нас, както е бил с бащите ни, да не ни остави и да не ни отхвърли,
58. за да наклони сърцата ни към Себе Си, за да ходим във всичките Му пътища и да пазим заповедите Му и наредбите Му, и правилата Му, които е заповядал на бащите ни!
59. И тези мои думи, с които отправих молба пред ГОСПОДА, нека бъдат близо до ГОСПОДА, нашия Бог, ден и нощ, за да защитава правото на слугата Си и правото на народа Си Израил според нуждата за всеки ден,
60. за да познаят всичките народи на земята, че ГОСПОД е Бог и няма друг!
61. Затова нека сърцата ви бъдат неразделени към ГОСПОДА, нашия Бог, да ходите в наредбите Му и да пазите заповедите Му, както е днес.
62. Тогава царят и целият Израил с него принесоха жертви пред ГОСПОДА.
63. И Соломон принесе за примирителна жертва, която пожертва на ГОСПОДА, двадесет и две хиляди говеда и сто и двадесет хиляди овце. Така царят и всичките израилеви синове посветиха ГОСПОДНИЯ дом.
64. В същия ден царят освети средата на двора, който беше пред ГОСПОДНИЯ дом, защото там принесе всеизгарянето и хлебния принос, и тлъстината на примирителните жертви, понеже бронзовият олтар, който беше пред ГОСПОДА, беше прекалено малък, за да побере всеизгарянето и хлебния принос, и тлъстината на примирителните жертви.
65. И в онова време Соломон и целият Израил с него, голямо събрание, от прохода на Емат до Египетския поток, направиха празника на колибите пред ГОСПОДА, нашия Бог, за седем дни и още седем дни, общо четиринадесет дни.
66. На осмия ден разпусна народа и те благословиха царя и си отидоха в шатрите си радостни и с весело сърце заради цялото добро, което ГОСПОД беше показал към слугата Си Давид и към народа Си Израил.

Глава 9

1. И когато Соломон беше завършил строежа на ГОСПОДНИЯ дом и царската къща, и всяко желание на Соломон, което пожела да извърши,
2. ГОСПОД се яви на Соломон втори път, както му се беше явил в Гаваон.
3. И ГОСПОД му каза: Чух молитвата ти и молбата ти, която отправи пред Мен. Осветих този дом, който ти построи, за да поставя там Името Си до века; и очите Ми и сърцето Ми ще бъдат постоянно там.
4. А ти, ако ходиш пред Мен, както ходи баща ти Давид, с цяло сърце и в правота, като постъпваш според всичко, което ти заповядах, и пазиш наредбите Ми и правилата Ми,
5. тогава ще утвърдя престола на царството ти над Израил до века, както обещах на баща ти Давид, като казах: Няма да ти липсва мъж на израилевия престол.
6. Но ако вие и синовете ви се отвърнете от след Мен и не пазите заповедите Ми и наредбите Ми, които поставих пред вас, и отидете и служите на други богове и им се поклоните,
7. тогава ще отсека Израил от земята, която съм му дал, и ще отхвърля от лицето Си дома, който осветих за Името Си. И Израил ще стане за поговорка и за подигравка сред всичките народи.
8. А този дом, който трябваше да бъде извисен — всеки, който минава покрай него, ще се ужасява и ще подсвирва. И ще казват: Защо ГОСПОД направи така на тази земя и на този дом?
9. И ще отговарят: Защото оставиха ГОСПОДА, своя Бог, който изведе бащите им от египетската земя, и приеха други богове и им се поклониха, и им служиха — затова ГОСПОД докара върху тях цялото това зло.
10. А в края на двадесетте години, през които Соломон беше построил двата дома — ГОСПОДНИЯ дом и царската къща —
11. а Хирам, царят на Тир, беше помогнал на Соломон с кедров и кипарисов дървен материал и злато според цялото му желание, тогава цар Соломон даде на Хирам двадесет града в галилейската земя.
12. И Хирам излезе от Тир, за да види градовете, които му беше дал Соломон, но не му се видяха добри.
13. И каза: Какви са тези градове, които си ми дал, брате мой? И ги нарече земята Хавул, както се наричат и до днес.
14. А Хирам изпрати на царя сто и двадесет таланта злато.
15. А така стояха нещата със задължителния труд, който цар Соломон наложи, за да построи ГОСПОДНИЯ дом и своята къща, и Мило, и стената на Ерусалим, и Асор, и Магедон, и Гезер.
16. Защото фараонът, египетският цар, се беше изкачил и беше превзел Гезер, и го беше изгорил с огън, и беше избил хананците, които живееха в града, и го беше дал за зестра на дъщеря си, жената на Соломон.
17. И Соломон построи Гезер и долния Веторон,
18. и Ваалат, и Тадмор в пустинята, в земята,
19. и всичките градове за житниците, които Соломон имаше, и градовете за колесниците и градовете за конниците, и всяко желание на Соломон, което пожела да построи в Ерусалим, в Ливан и в цялата земя на царството си.
20. А целият народ, който беше останал от аморейците, хетейците, ферезейците, евейците и евусейците, които не бяха от израилевите синове,
21. синовете им, които бяха останали след тях в земята, над които израилевите синове не бяха могли да изпълнят проклятието, тях Соломон направи принудителни работници, както е и до днес.
22. Но от израилевите синове Соломон не направи слуги, а те бяха военни мъже и негови слуги, и негови началници, негови военачалници, началници на колесниците му и на конниците му.
23. А главните надзиратели над работата на Соломон бяха петстотин и петдесет души и

управляваха народа, който вършеше работата.
24. И щом дъщерята на фараона се изкачи от Давидовия град в своята къща, която Соломон беше построил за нея, той построи Мило.
25. И три пъти в годината Соломон принасяше всеизгаряния и примирителни жертви върху олтара, който построи на ГОСПОДА, и кадеше върху олтара, който беше пред ГОСПОДА. Така той завърши дома.
26. И цар Соломон построи кораби в Есион-Гавер, който е при Елат, на брега на Червено море, в земята Едом.
27. И Хирам изпрати на корабите слугите си, моряци, опитни в морето, заедно със слугите на Соломон.
28. И те отидоха в Офир и взеха оттам четиристотин и двадесет таланта злато, и го донесоха на цар Соломон.

Глава 10

1. И савската царица чу слуха за Соломон заради ГОСПОДНОТО Име и дойде, за да го изпита със загадки.
2. Тя дойде в Ерусалим с много голяма свита, с камили, които носеха аромати и злато в много голямо количество, и скъпоценни камъни. И тя дойде при Соломон и говори с него за всичко, което имаше на сърце.
3. И Соломон отговори на всичките й въпроси; нямаше нищо скрито за царя, което не й обясни.
4. И когато савската царица видя цялата мъдрост на Соломон и дома, който беше построил,
5. и храната на трапезата му, и седенето на слугите му, и стоенето на служителите му, и облеклото им, и виночерпците му, и изкачването, с което се изкачваше в ГОСПОДНИЯ дом, дъхът й секна.
6. И тя каза на царя: Вярна беше думата, която чух в земята си, за делата ти и за мъдростта ти.
7. И аз не вярвах на думите, докато не дойдох и не видях с очите си; и ето, дори и половината не ми е било казано. Мъдростта ти и благата ти надминават слуха, който бях чула.
8. Блажени хората ти и блажени тези твои слуги, които стоят постоянно пред теб и слушат мъдростта ти!
9. Благословен ГОСПОД, твоят Бог, който благоволи в теб, да те постави на израилевия престол! Понеже ГОСПОД е възлюбил Израил до века, затова те е направил цар, за да вършиш правосъдие и правда.
10. И тя даде на царя сто и двадесет таланта злато и аромати в много голямо количество и скъпоценни камъни. Никога вече не дойде такова изобилие от аромати, като това, което савската царица даде на цар Соломон.
11. А и корабите на Хирам, които докарваха злато от Офир, докараха от Офир много голямо количество алмугово дърво и скъпоценни камъни.
12. И царят направи от алмуговото дърво парапети за ГОСПОДНИЯ дом и за царската къща и арфи и лири за певците. Толкова много алмугово дърво не е идвало и не е било виждано и до днес.
13. И цар Соломон даде на савската царица всичко, което тя пожела, за което помоли, освен онова, което цар Соломон й даде по своя воля. И тя се обърна и отиде в земята си, тя и слугите й.
14. А теглото на златото, което идваше при Соломон за една година, беше шестстотин шестдесет и шест таланта злато,
15. освен онова, което се събираше от търговците, от приходите на търговците, от всичките царе на Арабия и от управителите на страната.
16. И цар Соломон направи двеста щита от ковано злато — с шестстотин сикъла злато се покриваше всеки щит —
17. и триста щитчета от ковано злато — с три мнаси злато се покриваше всяко щитче. И царят ги постави в къщата Ливанска гора.
18. И царят направи един голям престол от слонова кост и го обкова с чисто злато.
19. Престолът имаше шест стъпала и горната част на престола беше кръгла отзад; имаше и подлакътници от двете страни на мястото за сядане, и два лъва стояха до подлакътниците.
20. И дванадесет лъва стояха там, на шестте стъпала, по един от всяка страна. Такова нещо не е било правено за никое друго царство.
21. И всички съдове за пиене на цар Соломон бяха от злато, и всичките съдове на къщата Ливанска гора бяха от чисто злато. Нищо не беше от сребро, то се считаше за нищо в дните на Соломон.
22. Защото царят имаше тарсийски кораби в морето, заедно с корабите на Хирам; веднъж на три години тарсийските кораби идваха натоварени със злато и сребро, слонова кост и маймуни, и пауни.

23. И цар Соломон беше по-велик от всичките царе на света по богатство и мъдрост.
24. И цялата земя търсеше лицето на Соломон, за да чуе мъдростта му, която Бог беше вложил в сърцето му.
25. И те донасяха всеки дара си: вещи от сребро и вещи от злато, и облекла, и оръжия, и аромати, коне и мулета. Така ставаше година след година.
26. И Соломон събра колесници и конници и имаше хиляда и четиристотин колесници и дванадесет хиляди конници, и ги настани в градовете за колесниците и при царя в Ерусалим.
27. И царят направи среброто в Ерусалим като камъни и направи кедрите многобройни като черниците в низината.
28. И износът на коне за Соломон ставаше от Египет; кервани от царски търговци ги купуваха на стада за определена цена.
29. И една колесница, която се изнасяше и докарваше от Египет, се купуваше за шестстотин сребърни сикъла, а един кон — за сто и петдесет. И така се изнасяха и за всичките хетейски царе и за арамейските царе чрез ръката на търговците.

Глава 11

1. А цар Соломон залюби освен дъщерята на фараона и много чужденки — моавки, амонки, едомки, сидонки, хетейки,
2. от народите, за които ГОСПОД беше казал на израилевите синове: Да не влизате между тях и те да не влизат между вас, защото непременно ще наклонят сърцето ви към боговете си. А Соломон се прилепи към тях с желание.
3. Имаше и седемстотин жени княгини и триста наложници; и жените му отклониха сърцето му.
4. И когато Соломон остаря, жените му отклониха сърцето му след други богове; и сърцето му не беше неразделено с ГОСПОДА, неговия Бог, като сърцето на баща му Давид.
5. И Соломон отиде след Астарта, богинята на сидонците, и след Мелхом, гнусотията на амонците.
6. И Соломон извърши зло пред ГОСПОДА и не следваше напълно ГОСПОДА, както баща му Давид.
7. Тогава Соломон построи високо място за Хамос, гнусотията на Моав, на хълма пред Ерусалим, и на Молох, гнусотията на синовете на Амон.
8. Така направи и за всичките си жени чужденки, които кадяха и жертваха на боговете си.
9. И ГОСПОД се разгневи на Соломон, понеже сърцето му се беше отклонило от ГОСПОДА, Израилевия Бог, който му се беше явил два пъти
10. и му беше заповядал за това нещо, да не отива след други богове; но той не спази онова, което ГОСПОД беше заповядал.
11. И ГОСПОД каза на Соломон: Понеже това се намери у теб и ти не опази завета Ми и наредбите Ми, които ти заповядах, непременно ще откъсна царството от теб и ще го дам на слугата ти.
12. Но заради баща ти Давид няма да го направя в твоите дни, а ще го откъсна от ръката на сина ти.
13. Няма обаче да откъсна цялото царство; едно племе ще дам на сина ти заради слугата Ми Давид и заради Ерусалим, който избрах.
14. И ГОСПОД издигна противник на Соломон — едомеца Адад; той беше от царското потекло в Едом.
15. Защото стана така, че когато Давид беше във война с Едом и военачалникът Йоав се изкачи да погребе убитите и изтреби всеки от мъжки пол в Едом —
16. понеже Йоав остана там с целия Израил шест месеца, докато не изтреби всеки от мъжки пол в Едом —
17. тогава Адад побягна, за да отиде в Египет, той и с него няколко едомци от слугите на баща му; а Адад беше малко момче.
18. И те станаха от Мадиам и дойдоха във Фаран. И взеха със себе си мъже от Фаран и дойдоха в Египет при фараона, египетския цар, а той му даде къща и му определи храна, и му даде земя.
19. И Адад намери голямо благоволение пред фараона и той му даде за жена сестрата на жена си, сестрата на царица Тахпенеса.
20. И сестрата на Тахпенеса му роди сина му Генуват, когото Тахпенеса отби в дома на фараона; и Генуват беше в дома на фараона между синовете на фараона.
21. Но когато Адад чу в Египет, че Давид е легнал при бащите си и че военачалникът Йоав е мъртъв, Адад каза на фараона: Пусни ме да отида в земята си!
22. Тогава фараонът му каза: Но какво ти липсваше при мен, че сега искаш да отидеш в земята си? И той отговори: Нищо, но моля те, пусни ме!
23. Бог му издигна и друг противник — Резон, сина на Елиада, който беше избягал от господаря си Ададезер, царя на Сова.
24. И той си събра мъже и стана главатар на разбойническа чета, след като Давид изби тези от

Сова; и те отидоха в Дамаск и се заселиха там и царуваха в Дамаск.
25. Той беше противник на Израил през всичките дни на Соломон, освен злото, което правеше Адад; той мразеше Израил и царуваше над Арам.
26. После Еровоам, синът на Нават, ефратец от Сарида, слуга на Соломон, чиято майка се казваше Серуа и беше вдовица, също вдигна ръка против царя.
27. А това беше причината да вдигне ръка против царя: Соломон построи Мило и затвори прохода на града на баща си Давид.
28. А мъжът Еровоам беше силен и смел човек; и Соломон, като видя, че младежът вършеше добра работа, го направи управител над всичките носачи на товари на йосифовия дом.
29. И в онова време, когато Еровоам излезе веднъж от Ерусалим, на пътя го намери пророк Ахия, силонецът. Той беше облечен с нова дреха и двамата бяха сами на полето.
30. И Ахия хвана новата дреха, която беше на него, и я разкъса на дванадесет части.
31. И каза на Еровоам: Вземи си десет части; защото така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Ето, Аз ще откъсна царството от ръката на Соломон и ще ти дам десет племена,
32. но едното племе ще му остане заради слугата Ми Давид и заради Ерусалим, града, който избрах от всичките израилеви племена;
33. защото те Ме оставиха и се поклониха на Астарта, богинята на сидонците, на Хамос, бога на Моав, и на Мелхом, бога на синовете на Амон, и не ходиха в пътищата Ми, да вършат това, което е право пред Мен, и той не спази наредбите Ми и законите Ми, както баща му Давид.
34. Но няма да отнема цялото царство от ръката му, а ще го поставя за княз през всичките дни на живота му заради слугата Ми Давид, когото избрах, който спазваше заповедите Ми и наредбите Ми.
35. Ще взема обаче царството от ръката на сина му и ще го дам на теб, десет племена.
36. А на сина му ще дам едно племе, така че слугата Ми Давид да има винаги светилник пред Мен в Ерусалим — града, който Аз си избрах, за да поставя там Името Си.
37. А теб ще взема и ще царуваш над всичко, което душата ти желае, и ще бъдеш цар над Израил.
38. И ако слушаш всичко, което ти заповядвам, и ходиш в пътищата Ми, и вършиш това, което е право пред Мен, като пазиш наредбите Ми и заповедите Ми, както правеше слугата Ми Давид, тогава Аз ще бъда с теб и ще ти съградя сигурен дом, както съградих на Давид, и ще дам Израил на теб.
39. И ще смиря заради това потомството на Давид, но не завинаги.
40. Затова Соломон търсеше да убие Еровоам, но Еровоам стана и избяга в Египет при египетския цар Сисак, и беше в Египет до смъртта на Соломон.
41. А останалите дела на Соломон и всичко, което той извърши, и неговата мъдрост, не са ли записани в книгата на делата на Соломон?
42. Времето, през което Соломон царува в Ерусалим над целия Израил, беше четиридесет години.
43. И Соломон легна при бащите си и беше погребан в града на баща си Давид, и вместо него се възцари синът му Ровоам.

Глава 12

1. И Ровоам отиде в Сихем, защото целият Израил беше дошъл в Сихем, за да го направи цар.
2. И когато Еровоам, синът на Нават, чу това — а той беше още в Египет, където беше избягал от цар Соломон, и Еровоам остана в Египет,
3. но изпратиха и го повикаха — тогава Еровоам и цялото израилево събрание дойдоха и говориха на Ровоам и казаха:
4. Баща ти направи жесток ярема ни, но ти облекчи сега жестоката служба на баща си и тежкия му ярем, който той наложи върху нас, и ще ти служим.
5. А той им каза: Идете си за още три дни и после се върнете при мен. И народът си отиде.
6. Тогава цар Ровоам се посъветва със старейшините, които бяха стояли пред баща му Соломон, докато беше жив, и каза: Как ме съветвате да отговоря на този народ?
7. И те му говориха и казаха: Ако днес станеш слуга на този народ и им служиш, и ги послушаш, и им говориш добри думи, тогава те ще ти бъдат слуги завинаги.
8. Но той отхвърли съвета на старейшините, който му дадоха, и се посъветва с младежите, които бяха израснали заедно с него и стояха пред него.
9. И той им каза: Как ме съветвате да отговорим на този народ, който ми говори и каза: Облекчи ярема, който баща ти наложи върху нас?
10. Тогава младежите, които бяха израснали заедно с него, му говориха и казаха: Така да кажеш на този народ, който ти говори и каза: Баща ти направи тежък ярема ни, но ти ни го облекчи! — така да им кажеш: Малкият ми пръст е по-дебел от слабините на баща ми!
11. И сега, баща ми ви е натоварил с тежък ярем, а аз ще прибавя към ярема ви. Баща ми ви е наказвал с камшици, а аз ще ви наказвам със скорпиони.
12. И Еровоам и целият народ дойдоха при Ровоам на третия ден, както царят беше говорил и казал: Върнете се при мен на третия ден.
13. И царят отговори на народа остро и отхвърли съвета, който му дадоха старейшините,
14. а им говори според съвета на младежите и каза: Баща ми направи тежък вашия ярем, но аз ще прибавя към ярема ви; баща ми ви е наказвал с камшици, а аз ще ви наказвам със скорпиони.
15. Така царят не послуша народа, защото това беше обрат от ГОСПОДА, за да изпълни словото Си, което ГОСПОД беше говорил чрез силонеца Ахия на Еровоам, сина на Нават.
16. И когато целият Израил видя, че царят не ги послуша, народът отговори на царя и каза: Какъв дял имаме ние в Давид? Нямаме наследство в Есеевия син! По шатрите си, Израилю! Погрижи се сега за дома си, Давиде! И Израил отиде по шатрите си.
17. А колкото до израилевите синове, които живееха в градовете на Юда, над тях царуваше Ровоам.
18. Тогава цар Ровоам изпрати Адорам, който беше над задължителния труд, но целият Израил го уби с камъни и той умря. И цар Ровоам побърза да се качи на колесницата си, за да избяга в Ерусалим.
19. Така Израил отстъпи от Давидовия дом, както е и до днес.
20. А когато целият Израил чу, че Еровоам се е върнал, изпратиха и го повикаха пред обществото, и го направиха цар над целия Израил. Никой не последва Давидовия дом, освен само юдовото племе.
21. А Ровоам дойде в Ерусалим и събра целия юдов дом и вениаминовото племе, сто и осемдесет хиляди избрани воини, за да се бият срещу израилевия дом, за да възвърне царството на Ровоам, сина на Соломон.
22. Тогава Божието слово беше към Божия човек Семая и каза:
23. Говори на юдовия цар Ровоам, сина на Соломон, и на целия юдов и вениаминов дом, и на останалия народ и кажи:
24. Така казва ГОСПОД: Да не излизате и да не се биете срещу братята си, израилевите синове! Върнете се всеки у дома си, защото от Мен стана това нещо. И те послушаха

ГОСПОДНОТО слово и се върнаха, и си отидоха според ГОСПОДНОТО слово.
25. Тогава Еровоам построи Сихем в хълмистата земя на Ефрем и живееше в него. После излезе оттам и построи Фануил.
26. И Еровоам каза в сърцето си: Сега царството ще се върне на Давидовия дом.
27. Ако този народ се изкачва да принася жертви в ГОСПОДНИЯ дом в Ерусалим, тогава сърцето на този народ ще се обърне пак към господаря им, към юдовия цар Ровоам; и те ще ме убият и ще се върнат при юдовия цар Ровоам.
28. Затова царят реши и направи две златни телета, и им каза: Много ви е да се изкачвате до Ерусалим; ето боговете ти, Израилю, които те изведоха от египетската земя!
29. И той постави едното във Ветил, а другото сложи в Дан.
30. А това нещо стана грях, защото народът отиваше да се кланя пред едното чак до Дан.
31. И той направи домове по високите места и направи свещеници от всякакви хора, които не бяха от синовете на Леви.
32. И Еровоам направи празник в осмия месец, на петнадесетия ден от месеца, като празника, който се правеше в Юда, и принесе жертви на олтара. Така направи във Ветил и жертваше на телетата, които беше направил. И настани във Ветил свещениците на високите места, които беше направил.
33. Така той принесе жертви на олтара, който беше направил във Ветил, на петнадесетия ден от осмия месец — месеца, който беше измислил от сърцето си, и направи празник за израилевите синове, и принесе жертви на олтара, и покади.

Глава 13

1. И ето, един Божи човек дойде от Юда във Ветил чрез ГОСПОДНОТО слово, когато Еровоам стоеше при олтара, за да кади.
2. И той извика срещу олтара чрез ГОСПОДНОТО слово и каза: Олтаре, олтаре, така казва ГОСПОД: Ето, син ще се роди на Давидовия дом, на име Йосия. Той ще заколи върху теб свещениците на високите места, които кадят върху теб, и човешки кости ще се изгорят върху теб!
3. И в същия ден даде знамение, като каза: Това е знамението, за което говори ГОСПОД: Ето, олтарът ще се разцепи и пепелта, която е върху него, ще се разпилее.
4. А когато царят чу словото на Божия човек, което той извика срещу олтара във Ветил, Еровоам простря ръката си от олтара и каза: Хванете го! Но ръката му, която той простря против него, изсъхна, и той не можа да я върне обратно към себе си.
5. И олтарът се разцепи и пепелта се разпиля от олтара според знамението, което Божият човек беше дал чрез ГОСПОДНОТО слово.
6. Тогава царят отговори и каза на Божия човек: Моля те, смекчи лицето на ГОСПОДА, своя Бог, и се помоли за мен, за да ми се върне ръката. И Божият човек се помоли на ГОСПОДА и ръката на царя му се върна и стана както преди.
7. Тогава царят каза на Божия човек: Ела с мен у дома и се подкрепи, и ще ти дам подарък.
8. Но Божият човек каза на царя: И половината от къщата си да ми дадеш, няма да вляза с теб; и няма да ям хляб и няма да пия вода на това място,
9. защото така ми беше заповядано чрез ГОСПОДНОТО слово: Да не ядеш хляб и да не пиеш вода, и да не се върнеш по пътя, по който си дошъл.
10. И той си тръгна по друг път и не се върна по пътя, по който беше дошъл във Ветил.
11. А във Ветил живееше един стар пророк; и синовете му дойдоха и му разказаха всичките дела, които Божият човек беше извършил онзи ден във Ветил, и думите, които беше говорил на царя, и тях разказаха на баща си.
12. И баща им им каза: По кой път отиде? А синовете му бяха видели по кой път отиде Божият човек, който дойде от Юда.
13. Тогава той каза на синовете си: Оседлайте ми магарето. И те му оседлаха магарето и той се качи на него.
14. И отиде след Божия човек и го намери седнал под един дъб, и му каза: Ти ли си Божият човек, който е дошъл от Юда? И той каза: Аз съм.
15. Тогава той му каза: Ела с мен у дома и яж хляб.
16. А той каза: Не мога да се върна с теб и да вляза с теб и няма да ям хляб и няма да пия вода с теб на това място,
17. защото ми се каза чрез ГОСПОДНОТО слово: Да не ядеш хляб и да не пиеш вода там, и да не се върнеш по пътя, по който си дошъл.
18. А той му каза: И аз съм пророк като теб; и ангел ми говори чрез ГОСПОДНОТО слово и каза: Върни го със себе си у дома си, за да яде хляб и да пие вода. Но той го лъжеше.
19. И той се върна с него и яде хляб в къщата му, и пи вода.
20. А когато седяха на трапезата, ГОСПОДНОТО слово беше към пророка, който го беше върнал,
21. и той извика към Божия човек, който беше дошъл от Юда, и каза: Така казва ГОСПОД: Понеже не послуша ГОСПОДНОТО слово и не спази заповедта, която ГОСПОД, твоят Бог, ти заповяда,
22. а се върна и яде хляб и пи вода на мястото, за което Той ти каза: Не яж хляб и не пий вода! — затова трупът ти няма да дойде в гроба на бащите ти.
23. И след като яде хляб и пи, му оседлаха магарето на пророка, който го беше върнал обратно.
24. И той си отиде. И един лъв го намери на пътя и го уби. И трупът му беше проснат на пътя и

магарето стоеше до него, и лъвът стоеше до трупа.
25. И ето, минаха хора и видяха трупа, проснат на пътя, и лъва да стои до трупа. И те дойдоха и казаха това в града, където живееше старият пророк.
26. А когато пророкът, който го беше върнал от пътя, чу това, каза: Това е Божият човек, който не послуша ГОСПОДНОТО слово; затова ГОСПОД го предаде на лъва и той го разкъса и го уби според ГОСПОДНОТО слово, което Той му говори.
27. Тогава той говори на синовете си и каза: Оседлайте ми магарето. И те го оседлаха.
28. И той отиде и намери трупа му, проснат на пътя, и магарето и лъва да стоят до трупа; лъвът нито беше изял трупа, нито беше разкъсал магарето.
29. И пророкът вдигна трупа на Божия човек и го сложи на магарето, и го донесе обратно. И дойде в града на стария пророк, за да го оплаче и да го погребе.
30. И положи трупа в собствения си гроб. И го оплакаха: Горко, брате мой!
31. И след като го погреба, говори на синовете си и каза: Когато умра, погребете ме в гроба, където е погребан Божият човек; сложете костите ми при неговите кости!
32. Защото непременно ще стане това, което той извика чрез ГОСПОДНОТО слово срещу олтара във Ветил и срещу всичките капища по високите места, които са в самарийските градове.
33. След това събитие Еровоам не се върна от злия си път, а пак правеше свещеници за високите места от всякакви хора; посвещаваше всеки, който пожелаеше да бъде свещеник на високите места.
34. И това нещо стана грях за Еровоамовия дом и причина да бъде изтребен и погубен от лицето на земята.

Глава 14

1. В онова време Авия, синът на Еровоам, се разболя.
2. И Еровоам каза на жена си: Моля те, стани и се предреши така, че да не се познава, че си жената на Еровоам, и иди в Сило. Ето, там е пророк Ахия, който ми каза, че ще бъда цар над този народ.
3. И вземи със себе си десет хляба, питки и едно гърне мед, и иди при него. Той ще ти каже какво ще стане с момчето.
4. И жената на Еровоам направи така. Стана и отиде в Сило, и дойде в къщата на Ахия. А Ахия не можеше да вижда, защото очите му бяха отслабнали поради възрастта му.
5. А ГОСПОД беше казал на Ахия: Ето, жената на Еровоам идва, за да иска от теб слово за сина си, защото е болен. Така и така да й кажеш, защото, когато дойде, ще се престори на друга.
6. И когато Ахия чу шума на краката й, когато влизаше през вратата, той каза: Влез, Еровоамова жено, защо се преструваш на друга? Но аз съм изпратен до теб с лоша вест.
7. Иди, кажи на Еровоам: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Понеже Аз те издигнах отсред народа и те направих вожд над народа Си Израил,
8. и откъснах царството от Давидовия дом, и го дадох на теб; но ти не беше като слугата ми Давид, който пазеше заповедите Ми и който Ме следваше с цялото си сърце, за да върши само това, което е право пред Мен;
9. а ти извърши повече зло от всички, които бяха преди теб, и отиде и си направи други богове и леяни идоли, за да Ме разгневиш, и Ме отхвърли зад гърба си;
10. затова ето, Аз ще докарам зло на Еровоамовия дом, и ще отсека от Еровоам всеки от мъжки пол, и роба, и свободния в Израил, и ще измета след Еровоамовия дом, както се измита тор, докато не остане нищо.
11. Който от Еровоамовия дом умре в града, ще го изядат кучетата, а който умре в полето, ще го изядат небесните птици, защото ГОСПОД изговори това!
12. А ти стани иди у дома си. Когато краката ти влязат в града, детето ще умре.
13. И целият Израил ще го оплаче и ще го погребе, защото само то от Еровоамовия дом ще се положи в гроб, понеже в него от Еровоамовия дом се намери нещо добро спрямо ГОСПОДА, Израилевия Бог.
14. И ГОСПОД ще си издигне цар над Израил, който ще изтреби дома на Еровоам в онзи ден. Но какво? Дори и сега!
15. Защото ГОСПОД ще порази Израил, както тръстика се клати във водата, и ще изкорени Израил от тази добра земя, която даде на бащите им, и ще ги разпръсне отвъд реката Ефрат, понеже направиха ашерите си и разгневиха ГОСПОДА.
16. И ще предаде Израил заради греховете на Еровоам, с които съгреши и с които въведе Израил в грях.
17. Тогава жената на Еровоам стана и си отиде, и дойде в Терса. И когато престъпи прага на къщата, момчето умря.
18. И целият Израил го погреба и го оплака според словото на ГОСПОДА, което Той говори чрез слугата Си, пророк Ахия.
19. А останалите дела на Еровоам, как воюва и как царува, ето, те са записани в Книгата на летописите на израилевите царе.
20. Времето, през което Еровоам царува, беше двадесет и две години. И той легна при бащите си, а вместо него се възцари синът му Надав.
21. А Ровоам, синът на Соломон, царуваше в Юда. Ровоам беше на четиридесет и една години, когато се възцари, и царува седемнадесет години в Ерусалим, града, който ГОСПОД беше избрал от всичките израилеви племена, за да постави там Името Си. Името на майка му беше Наама, амонката.
22. И Юда върши зло пред ГОСПОДА и те Го разгневиха до ревност с греховете си, с които съгрешиха, повече от всичко, което бяха извършили бащите им.

23. Защото и те си построиха високи места и свещени стълбове и ашери на всеки висок хълм и под всяко зелено дърво.
24. И в земята имаше и посветени блудници. Те постъпваха според всичките гнусотии на народите, които ГОСПОД беше изгонил пред израилевите синове.
25. И в петата година на цар Ровоам египетският цар Сисак се изкачи срещу Ерусалим.
26. И той отнесе съкровищата на ГОСПОДНИЯ дом и съкровищата на царската къща; взе всичко. Отнесе и всичките златни щитове, които Соломон беше направил.
27. А цар Ровоам направи вместо тях бронзови щитове и ги повери в ръката на началниците на телохранителите, които пазеха входа на царската къща.
28. И винаги, когато царят влизаше в ГОСПОДНИЯ дом, телохранителите ги носеха и после ги връщаха обратно в помещението на телохранителите.
29. А останалите дела на Ровоам и всичко, което той извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе?
30. А между Ровоам и Еровоам имаше война през всичките им дни.
31. И Ровоам легна при бащите си и беше погребан при бащите си в Давидовия град. Името на майка му беше Наама, амонката. А вместо него се възцари синът му Авия.

Глава 15

1. В осемнадесетата година на цар Еровоам, сина на Нават, Авия се възцари над Юда.
2. Той царува три години в Ерусалим. Името на майка му беше Мааха, дъщерята на Авесалом.
3. И той ходи във всичките грехове на баща си, които той беше извършил преди него; и сърцето му не беше неразделено с ГОСПОДА, неговия Бог, както сърцето на баща му Давид.
4. Но заради Давид ГОСПОД, неговият Бог, му даде светилник в Ерусалим, като издигна сина му след него и утвърди Ерусалим;
5. защото Давид беше вършил това, което беше право пред ГОСПОДА, и не се беше отклонил от нищо, което Той му беше заповядал, през всичките дни на живота си, освен в случая с хетееца Урия.
6. И между Ровоам и Еровоам имаше война през всичките дни на живота му.
7. А останалите дела на Авия и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе? И между Авия и Еровоам имаше война.
8. И Авия легна при бащите си и го погребаха в Давидовия град. А вместо него се възцари синът му Аса.
9. В двадесетата година на израилевия цар Еровоам Аса се възцари над Юда.
10. И царува в Ерусалим четиридесет и една години. Името на майка му беше Мааха, дъщеря на Авесалом.
11. Аса върши това, което беше право пред ГОСПОДА, както баща му Давид.
12. Той премахна посветените блудници от земята и махна всичките идоли, които бяха направили бащите му.
13. И майка си Мааха, и нея отхвърли от положението на царица понеже беше направила идол на Ашера. Аса съсече нейния идол и го изгори при потока Кедрон.
14. Но високите места не се премахнаха; обаче сърцето на Аса беше неразделено с ГОСПОДА през всичките му дни.
15. И той донесе в ГОСПОДНИЯ дом вещите, посветени от баща му, и вещите, посветени от самия него — сребро и злато, и съдове.
16. А между Аса и израилевия цар Вааса имаше война през всичките им дни.
17. Израилевият цар Вааса се изкачи против Юда и построи Рама, за да не остави никого да излиза или да влиза при юдовия цар Аса.
18. Тогава Аса взе всичкото сребро и злато, останало в съкровищата на ГОСПОДНИЯ дом и в съкровищата на царската къща, и ги предаде в ръцете на слугите си. И цар Аса ги изпрати на арамейския цар Венадад, сина на Тавримон, син на Есион, който живееше в Дамаск, и каза:
19. Нека има договор между мен и теб, между моя баща и твоя баща. Ето, изпращам ти подарък от сребро и злато; иди и развали договора си с израилевия цар Вааса, за да се оттегли от мен!
20. И Венадад послуша цар Аса и изпрати военачалниците си срещу израилевите градове, и нападна Иион, Дан, Авел-Вет-Мааха и целия Хинерот заедно с цялата земя на Нефталим.
21. А когато Вааса чу това, спря да строи Рама и остана в Терса.
22. Тогава цар Аса свика целия Юда, без никакво изключение, и отнесоха камъните и дървения материал на Рама, с който Вааса беше градил. И с тях цар Аса построи Гава Вениаминова и Масфа.
23. А всички останали дела на Аса и цялото му юначество, и всичко, което извърши, и градовете, които построи, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе? Но във времето на старостта си той се разболя в краката.
24. И Аса легна при бащите си и беше погребан при бащите си в града на баща си Давид. А вместо него се възцари синът му Йосафат.
25. А във втората година на юдовия цар Аса над Израил се възцари Надав, синът на Еровоам, и царува над Израил две години.
26. И той върши зло пред ГОСПОДА и ходи в пътя на баща си и в греха му, с който той въведе

Израил в грях.
27. И Вааса, синът на Ахия, от исахаровия дом, направи заговор против него. И Вааса го уби при Гиветон, който принадлежеше на филистимците, докато Надав и целият Израил обсаждаха Гиветон.
28. Вааса го уби в третата година на юдовия цар Аса и се възцари вместо него.
29. И щом се възцари, той изби целия Еровоамов дом. Не остави на Еровоам нищо, което дишаше, докато не го изтреби, според словото на ГОСПОДА, което Той говори чрез слугата Си Ахия, силонеца,
30. заради греховете на Еровоам, с които той съгреши и с които въведе Израил в грях, заради гнева, с който разгневи ГОСПОДА, Израилевия Бог.
31. А останалите дела на Надав и всичко, което той извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе?
32. И между Аса и израилевия цар Вааса имаше война през всичките им дни.
33. В третата година на юдовия цар Аса Вааса, синът на Ахия, се възцари в Терса над целия Израил и царува двадесет и четири години.
34. Той върши зло пред ГОСПОДА и ходи в пътя на Еровоам и в греха му, с който той въведе Израил в грях.

Глава 16

1. Тогава ГОСПОДНОТО слово беше към Ииуй, сина на Ананий, против Вааса и каза:
2. Понеже Аз те издигнах от пръстта и те направих вожд над народа Си Израил, а ти ходи в пътя на Еровоам и въведе народа Ми Израил в грях, да Ме разгневяват с греховете си,
3. ето, Аз ще измета след Вааса и дома му и ще направя дома ти като дома на Еровоам, сина на Навaт.
4. Който от Вааса умре в града, ще го изядат кучетата, а който от него умре в полето, ще го изядат небесните птици.
5. А останалите дела на Вааса и това, което той извърши, и неговото юначество, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе?
6. И Вааса легна при бащите си и беше погребан в Терса. А вместо него се възцари синът му Ила.
7. И ГОСПОДНОТО слово беше чрез пророк Ииуй, сина на Ананий, против Вааса и против неговия дом заради цялото зло, което той извърши пред ГОСПОДА, за да Го разгневи с делото на ръцете си, и стана като дома на Еровоам, а също и защото го изтреби.
8. В двадесет и шестата година на юдовия цар Аса Ила, синът на Вааса, се възцари над Израил в Терса, и царува две години.
9. И слугата му Зимрий, началник на половината му колесници, направи заговор против него. А той беше в Терса и пиеше и се беше напил в къщата на Арса, който беше управител над дома в Терса.
10. И Зимрий влезе и го удари, и го уби в двадесет и седмата година на юдовия цар Аса; и се възцари вместо него.
11. И когато се възцари, веднага щом седна на престола си, той изби целия дом на Вааса; не му остави никого от мъжки пол, нито сродниците му, нито от приятелите му.
12. Така Зимрий изтреби целия дом на Вааса според словото на ГОСПОДА, което Той говори против Вааса чрез пророк Ииуй,
13. заради всичките грехове на Вааса и греховете на сина му Ила, с които те съгрешиха и с които въведоха Израил в грях и разгневиха ГОСПОДА, Израилевия Бог, с идолите си.
14. А останалите дела на Ила и всичко, което той извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе?
15. В двадесет и седмата година на юдовия цар Аса Зимрий царува седем дни в Терса. А народът беше разположен на стан против Гиветон, който принадлежеше на филистимците.
16. И народът, който беше разположен на стан, чу да се казва: Зимрий направил заговор и убил царя. И в онзи ден в стана целият Израил направи военачалника Амрий цар над Израил.
17. Тогава Амрий и целият Израил с него се изкачиха от Гиветон и обсадиха Терса.
18. И когато Зимрий видя, че градът беше превзет, той влезе във вътрешната царска къща и изгори с огън царската къща над себе си, и умря
19. заради греховете си, с които съгреши, като върши зло пред ГОСПОДА, като ходи в пътя на Еровоам и в греха му, който той извърши и въведе Израил в грях.
20. А останалите дела на Зимрий и заговора, който той направи, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе?
21. Тогава израилевият народ се раздели на две части: половината от народа последва Тивний, сина на Гинат, за да го направят цар, а половината последва Амрий.
22. Но народът, който последва Амрий, надделя над народа, който последва Тивний, сина на Гинат. И Тивний умря, а Амрий се възцари.
23. В тридесет и първата година на юдовия цар Аса Амрий се възцари над Израил и царува дванадесет години. Шест години царува в Терса.
24. И купи хълма Самария от Семер за два таланта сребро. И построи град на хълма и нарече града, който построи, Самария, по името на Семер, бившия собственик на хълма.
25. И Амрий вършеше зло пред ГОСПОДА и постъпваше по-лошо от всички, които бяха преди

него.
26. И ходеше в целия път на Еровоам, сина на Ават, и в неговите грехове, с които той въведе Израил в грях и те разгневиха ГОСПОДА, Израилевия Бог, с идолите си.
27. А останалите дела на Амрий, които извърши, и неговото юначество, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе?
28. И Амрий легна при бащите си и беше погребан в Самария. А вместо него се възцари синът му Ахав.
29. Ахав, синът на Амрий, се възцари над Израил в тридесет и осмата година на юдовия цар Аса и Ахав, синът на Амрий, царува над Израил в Самария двадесет и две години.
30. И Ахав, синът на Амрий, върши зло пред ГОСПОДА повече от всички, които бяха преди него.
31. И като че беше малко това, че ходи в греховете на Еровоам, сина на Ават, той взе за жена Езавел, дъщерята на сидонския цар Етваал, и отиде да служи на Ваал и му се поклони.
32. И издигна олтар за Ваал в храма на Ваал, който построи в Самария.
33. Ахав направи и ашерата. Така Ахав направи повече, за да разгневи ГОСПОДА, Израилевия Бог, от всичките израилеви царе, които бяха преди него.
34. В неговите дни ветилецът Хиил построи отново Ерихон. Със смъртта на първородния си син Авирон положи основите му и със смъртта на най-младия си син Сегув постави вратите му, според словото на ГОСПОДА, което Той говори чрез Иисус, сина на Навий.

Глава 17

1. А тесвиецът Илия, който беше от жителите на Галаад, каза на Ахав: Жив е ГОСПОД, Израилевият Бог, пред когото стоя — тези години няма да има нито роса, нито дъжд, освен по моята дума!
2. И ГОСПОДНОТО слово беше към него и каза:
3. Иди си оттук и се обърни на изток, и се скрий при потока Херит, който е пред Йордан.
4. И ще пиеш от потока, а Аз заповядах на враните да те хранят там.
5. И той отиде и направи според ГОСПОДНОТО слово; отиде и остана при потока Херит, който е пред Йордан.
6. И враните му носеха хляб и месо сутрин и хляб и месо вечер и той пиеше от потока.
7. А след известно време потокът пресъхна, понеже нямаше дъжд в земята.
8. Тогава ГОСПОДНОТО слово беше към него и каза:
9. Стани, иди в Сарепта Сидонска и остани там. Ето, Аз заповядах на една вдовица там да те храни.
10. И той стана и отиде в Сарепта. И когато дойде до портата на града, ето, там беше една вдовица, която събираше дърва. И той извика към нея и каза: Моля те, донеси ми малко вода в съд, за да пия!
11. И докато тя отиваше да донесе, той извика към нея и каза: Моля те, донеси ми и залък хляб в ръката си!
12. А тя каза: Жив е ГОСПОД, твоят Бог — нямам пита, а само една шепа брашно в делвата и малко масло в стомната; и ето, събирам няколко дръвца, и ще ида да го приготвя за мен и за сина ми, за да го изядем и после да умрем.
13. А Илия й каза: Не се бой; влез и направи както каза. Но първо ми направи една малка питка от него и ми донеси, и след това направи за себе си и за сина си.
14. Защото така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Делвата с брашното няма да свърши и стомната с маслото няма да намалее до деня, когато ГОСПОД изпрати дъжд по лицето на земята.
15. И тя отиде и направи според словото на Илия; и тя, и той, и домът й ядоха много дни.
16. Делвата с брашното не свърши и стомната с маслото не намаля според словото на ГОСПОДА, което Той говори чрез Илия.
17. А след това синът на жената, стопанката на къщата, се разболя и болестта му беше толкова тежка, че в него не остана дъх.
18. Тогава тя каза на Илия: Какво общо имам аз с теб, Божи човече? Ти си дошъл при мен, за да ми припомниш греха ми и да умориш сина ми!
19. А той й каза: Дай ми сина си. И той го взе от скута й и го занесе в горната стая, където живееше, и го положи на леглото си.
20. И извика към ГОСПОДА и каза: ГОСПОДИ, Боже мой, зло ли правиш и на вдовицата, при която живея, като уморяваш сина й?
21. И той се простря три пъти върху детето и извика към ГОСПОДА, и каза: ГОСПОДИ, Боже мой, моля Те, нека душата на това дете се върне в него!
22. И ГОСПОД чу гласа на Илия и душата на детето се върна в него и то се съживи.
23. И Илия взе детето и го свали от горната стая в къщата, и го даде на майка му. И Илия каза: Ето, синът ти е жив!
24. Тогава жената каза на Илия: Сега познавам, че си Божи човек и че ГОСПОДНОТО слово в устата ти е истина.

Глава 18

1. И след много дни ГОСПОДНОТО слово беше към Илия в третата година на сушата и каза: Иди, покажи се на Ахав, и Аз ще изпратя дъжд по лицето на земята.
2. И Илия отиде да се покаже на Ахав. А гладът в Самария беше страшен.
3. И Ахав повика Авдия, който беше управител над дома. А Авдия много се боеше от ГОСПОДА;
4. и когато Езавел избиваше ГОСПОДНИТЕ пророци, Авдия беше взел сто пророци и ги беше скрил, по петдесет в пещера, и ги хранеше с хляб и вода.
5. И Ахав каза на Авдия: Обиколи земята до всичките водни извори и до всичките потоци; може би ще намерим трева, за да запазим живи конете и мулетата и да не избиваме добитъка.
6. И те си разделиха земята, за да я обиколят: Ахав отиде сам по един път, а Авдия отиде сам по друг път.
7. И когато Авдия беше на пътя, ето, Илия го срещна. И той го позна и падна на лицето си, и каза: Ти ли си, господарю мой, Илия?
8. А той му каза: Аз съм. Иди, кажи на господаря си: Ето Илия.
9. А той каза: Какво съм съгрешил, че предаваш слугата си в ръката на Ахав, за да ме убие?
10. Жив е ГОСПОД, твоят Бог — няма народ или царство, където господарят ми да не е пращал да те търсят! И когато кажеха: Няма го! — той караше царството или народа да се закълнат, че не са те намерили.
11. А сега ти казваш: Иди, кажи на господаря си: Ето Илия!
12. И ще стане така, че когато си отида от теб, ГОСПОДНИЯТ Дух ще те отнесе не знам къде; и когато отида и кажа на Ахав и той не те намери, ще ме убие! А слугата ти се бои от ГОСПОДА от младостта си.
13. Не е ли съобщено на господаря ми какво направих, когато Езавел убиваше ГОСПОДНИТЕ пророци — че скрих сто души от ГОСПОДНИТЕ пророци, по петдесет в пещера, и ги храних с хляб и вода?
14. А сега ти казваш: Иди, кажи на господаря си: Ето Илия. Той ще ме убие!
15. Тогава Илия каза: Жив е ГОСПОД на Войнствата, пред когото стоя — днес непременно ще му се покажа!
16. Тогава Авдия отиде да посрещне Ахав и му каза. И Ахав отиде да посрещне Илия.
17. И когато Ахав видя Илия, Ахав му каза: Ти ли си, който докара беда на Израил?
18. А той отговори: Не аз докарах беда на Израил, а ти и твоят бащин дом, защото оставихте заповедите на ГОСПОДА и последвахте ваалимите.
19. И сега изпрати и събери целия Израил при мен на планината Кармил и четиристотин и петдесетте пророци на Ваал, и четиристотинте пророци на Ашера, които ядат на трапезата на Езавел.
20. И Ахав изпрати сред всичките израилеви синове и събра пророците на планината Кармил.
21. Тогава Илия дойде при целия народ и каза: Докога ще куцате на две страни? Ако ГОСПОД е Богът, следвайте Него; а ако е Ваал, следвайте него! Но народът не му отговори нито дума.
22. Тогава Илия каза на народа: Само аз останах пророк на ГОСПОДА, а пророците на Ваал са четиристотин и петдесет мъже.
23. Нека сега ни дадат два юнеца. Те нека си изберат единия юнец и да го разсекат на късове, и да го сложат на дървата, но да не слагат огън. И аз ще приготвя другия юнец и ще го сложа на дървата, но няма да сложа огън.
24. Тогава вие призовете името на вашия бог и аз ще призова Името на ГОСПОДА. И Богът, който отговори с огън, Той е Бог. И целият народ отговори и каза: Добро е това слово.
25. И Илия каза на пророците на Ваал: Изберете си единия юнец и го пригответе първо вие, защото сте много; и призовете името на вашия бог, но не слагайте огън.
26. И те взеха юнеца, който им се даде, и го приготвиха, и призоваваха името на Ваал от сутринта до пладне и казваха: О, Ваал, отговори ни! Но нямаше глас и никой не отговори. И те подскачаха около олтара, който бяха направили.

27. И около пладне Илия им се присмиваше и казваше: Викайте със силен глас, защото той е бог — или се е замислил, или е по нуждата си, или е на път, или може би спи и трябва да се събуди!
28. А те викаха със силен глас и се режеха според обичая си с мечове и копия, докато кръвта бликна от тях.
29. А когато мина пладне, те пророкуваха до времето, когато се принася хлебния принос, но нямаше глас и нямаше кой да отговори, и нямаше кой да обърне внимание.
30. Тогава Илия каза на целия народ: Приближете се при мен. И целият народ се приближи при него. И той поправи ГОСПОДНИЯ олтар, който беше съборен.
31. И Илия взе дванадесет камъка според броя на племената на синовете на Яков, към когото беше ГОСПОДНОТО слово, казвайки: Израил ще бъде името ти!
32. И той построи от камъните олтар в ГОСПОДНОТО Име и около олтара направи ров, широк, колкото да побере две сати семе.
33. После нареди дървата, разсече юнеца на късове и го сложи на дървата, и каза: Напълнете четири ведра с вода и я излейте върху всеизгарянето и върху дървата.
34. И каза: Повторете. И те повториха. И пак каза: Потретете. И потретиха.
35. И водата течеше около олтара и той напълни и рова с вода.
36. И по времето, когато се принася хлебният принос, пророк Илия се приближи и каза: ГОСПОДИ, Боже на Авраам, Исаак и Израил! Нека днес стане известно, че Ти си Бог в Израил, и че аз съм Твой слуга, и че по Твоето слово направих всичко това!
37. Отговори ми, ГОСПОДИ! Отговори ми, за да познае този народ, че Ти, ГОСПОДИ, си Богът, и че Ти си обърнал сърцата им обратно към Себе Си!
38. Тогава падна огън от ГОСПОДА и изгори всеизгарянето и дървата, и камъните, и пръстта, и облиза водата, която беше в рова.
39. И когато целият народ видя това, всички паднаха по лице и казаха: ГОСПОД, Той е Богът! ГОСПОД, Той е Богът!
40. Тогава Илия им каза: Хванете пророците на Ваал! Никой от тях да не избяга! И те ги хванаха и Илия ги заведе при потока Кисон, и там ги изкла.
41. Тогава Илия каза на Ахав: Изкачи се, яж и пий; защото се чува звукът на силен дъжд.
42. И Ахав се изкачи да яде и да пие. А Илия се изкачи на върха на Кармил и се наведе до земята, и сложи лицето си между коленете си.
43. И каза на слугата си: Изкачи се и погледни към морето. И той се изкачи и погледна, и каза: Няма нищо. И той каза: Иди пак. И така седем пъти.
44. И на седмия път каза: Ето, от морето се издига облак, малък колкото човешка длан. И Илия каза: Изкачи се и кажи на Ахав: Впрегни колесницата си и слез, за да не те спре дъждът.
45. А междувременно небето почерня от облаци и вятър и заваля силен дъжд. И Ахав се качи на колесницата си и отиде в Езраел.
46. Тогава ГОСПОДНАТА ръка беше върху Илия и той препаса слабините си, и изтича пред Ахав до прохода на Езраел.

Глава 19

1. И Ахав разказа на Езавел всичко, което беше направил Илия, и как беше избил с меч всичките пророци.
2. Тогава Езавел изпрати до Илия пратеник да каже: Така да ми направят боговете и така да прибавят, ако утре около това време не направя живота ти като живота на един от тях!
3. А като видя това, той стана и побягна за живота си, и отиде до Вирсавее, който принадлежи на Юда, и остави там слугата си.
4. А той самият отиде на един ден път в пустинята и дойде, и седна под една хвойна. И поиска за душата си да умре и каза: Стига! Сега, ГОСПОДИ, вземи душата ми, защото не съм по-добър от бащите си.
5. И легна и заспа под хвойната. И ето, Ангел се допря до него и му каза: Стани, яж!
6. И когато погледна, ето, при главата му имаше пита, печена на горещи камъни, и стомна с вода. И той яде и пи, и пак легна.
7. И Ангелът ГОСПОДЕН дойде пак, втори път и се допря до него, и каза: Стани, яж, защото пътят е много дълъг за теб.
8. И той стана и яде, и пи, и със силата от онази храна вървя четиридесет дни и четиридесет нощи до Божията планина Хорив.
9. Там влезе в една пещера и пренощува там. И ето, ГОСПОДНОТО слово беше към него и му каза: Какво правиш тук, Илия?
10. А той каза: Много ревнувах за ГОСПОДА, Бога на Войнствата; защото израилевите синове оставиха завета Ти, събориха олтарите Ти и избиха с меч пророците Ти. Само аз останах, а и моя живот търсят да отнемат.
11. Тогава Той каза: Излез и застани на планината пред ГОСПОДА. И ето, ГОСПОД мина и голям и силен вятър цепеше планините и разбиваше скалите пред ГОСПОДА, но ГОСПОД не беше във вятъра; а след вятъра — земетресение, но ГОСПОД не беше в земетресението;
12. а след земетресението — огън, но ГОСПОД не беше в огъня; а след огъня — звук като от тих повей.
13. И когато Илия го чу, покри лицето си с кожуха си и излезе, и застана на входа на пещерата. И ето, глас беше към него и каза: Какво правиш тук, Илия?
14. А той каза: Много ревнувах за ГОСПОДА, Бога на Войнствата; защото израилевите синове оставиха завета Ти, събориха олтарите Ти и избиха с меч пророците Ти. Само аз останах, а и моя живот търсят да отнемат.
15. И ГОСПОД му каза: Иди, върни се по пътя си в пустинята към Дамаск; и когато отидеш, помажи Азаил за цар над Арам;
16. а Ииуй, сина на Намесий, помажи за цар над Израил; а Елисей, сина на Сафат от Авел-Меола, помажи за пророк вместо теб.
17. Който се избави от меча на Азаил, него Ииуй ще убие; а който се избави от меча на Ииуй, него Елисей ще убие.
18. Но Аз съм оставил в Израил седем хиляди души, всичките колена, които не са се преклонили пред Ваал, и всяка уста, която не го е целунала.
19. И той тръгна оттам и намери Елисей, сина на Сафат, който ореше с дванадесет двойки говеда пред себе си, а самият той беше с дванадесетата. И Илия се приближи до него и хвърли кожуха си върху него.
20. А той остави говедата и изтича след Илия, и каза: Моля те, нека целуна баща си и майка си и ще те последвам! А той му каза: Иди, върни се, защото какво съм ти направил?
21. И той се върна от него и взе двойката говеда, и ги закла, и свари месото им с впряга на говедата, и даде на хората, и те ядоха. После стана и последва Илия, и му слугуваше.

Глава 20

1. А арамейският цар Венадад събра цялата си войска. Тридесет и двама царе бяха с него и коне, и колесници. И се изкачи и обсади Самария, и воюваше срещу нея.
2. И той изпрати пратеници в града до израилевия цар Ахав и му каза: Така казва Венадад:
3. Среброто ти и златото ти са мои; и жените ти, и синовете ти, най-хубавите, са мои!
4. И израилевият цар отговори и каза: Според думата ти, господарю мой, царю — твой съм аз с всичко, което имам.
5. И пратениците дойдоха пак и казаха: Така говори Венадад и казва: Наистина аз изпратих до теб да кажат: Да ми дадеш среброто си и златото си, и жените си, и синовете си! —
6. но утре около това време, аз ще изпратя слугите си при теб и те ще претърсят къщата ти и къщите на слугите ти; и всичко, което ти се вижда желателно, ще го вземат в ръцете си и ще го отнесат.
7. Тогава израилевият цар повика всичките старейшини на земята и каза: Забележете, моля ви, и вижте, че този търси зло; защото изпрати до мен за жените ми и синовете ми и за среброто ми и златото ми и аз не му отказах.
8. И всичките старейшини и целият народ му казаха: Не го слушай и не се съгласявай.
9. И той каза на пратениците на Венадад: Кажете на господаря ми, царя: Всичко, за което първо изпрати до слугата си, ще направя, но това нещо не мога да направя. И пратениците си отидоха и му отнесоха отговор.
10. Тогава Венадад изпрати до него и каза: Така да ми направят боговете и така да прибавят, ако пръстта на Самария бъде достатъчна за шепите на целия народ, който ме следва!
11. Тогава израилевият цар отговори и каза: Кажете му: Нека онзи, който опасва оръжието си, не се хвали като онзи, който го разпасва!
12. И когато Венадад чу тази дума, докато той и царете, които бяха с него, пиеха в шатрите, той каза на слугите си: Стройте се за бой! И те се строиха за бой срещу града.
13. И ето, един пророк се приближи до израилевия цар Ахав и каза: Така казва ГОСПОД: Видя ли цялото това голямо множество? Ето, днес Аз ще го предам в ръката ти и ще познаеш, че Аз съм ГОСПОД.
14. А Ахав каза: Чрез кого? И той каза: Така казва ГОСПОД: Чрез слугите на областните управители. И той каза: Кой да започне сражението? И пророкът каза: Ти.
15. Тогава той преброи слугите на областните управители, а те бяха двеста тридесет и двама души; а след тях преброи целия народ, всички израилеви синове — седем хиляди души.
16. И те излязоха по пладне, а Венадад пиеше и се напиваше в шатрите, той и царете, тридесет и двамата царе, съюзниците му.
17. Първи излязоха слугите на областните управители. И Венадад изпрати хора и му съобщиха, и казаха: Мъже излязоха от Самария.
18. А той каза: Ако са излезли за мир, хванете ги живи; и ако са излезли за война, пак ги хванете живи.
19. Тези излязоха от града: слугите на областните управители и войската, която ги следваше.
20. И всеки уби човека насреща си; и арамейците побягнаха, и Израил ги преследва; а арамейският цар Венадад избяга на кон с конниците.
21. Тогава израилевият цар излезе и нападна конете и колесниците, и нанесе на арамейците голямо поражение.
22. А пророкът дойде при израилевия цар и му каза: Иди, укрепи се и размисли, и виж какво трябва да направиш; защото при завръщането на годината царят на Арам отново ще излезе против теб.
23. А слугите на арамейския цар му казаха: Техните богове са планински богове, затова ни надвиха; но ако се бием против тях в равнината, непременно ще им надвием.
24. Но направи това нещо: махни царете, всеки от мястото му, и вместо тях постави управители;

25. и събери войска, колкото войската, която ти загина, кон за кон и колесница за колесница. Тогава ще се бием против тях в равнината и непременно ще им надвием. И той послуша гласа им, и направи така.
26. И при завръщането на годината Венадад събра арамейците и се изкачи в Афек, за да се бие срещу Израил.
27. И израилевите синове бяха преброени и снабдени с храна, и отидоха срещу тях. И израилевите синове се разположиха на стан срещу тях като две малки стада кози, а арамейците изпълниха земята.
28. Тогава Божият човек дойде и говори на израилевия цар, и каза: Така казва ГОСПОД: Понеже арамейците казаха: ГОСПОД е Бог на планините, а не Бог на долините. -- затова ще предам в ръката ти цялото това голямо множество, и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.
29. И те стояха на стан едни срещу други седем дни. А на седмия ден боят започна и израилевите синове избиха от арамейците сто хиляди пешаци в един ден.
30. А останалите избягаха в Афек, в града, и стената падна върху двадесет и седемте хиляди мъже, които бяха останали. И Венадад избяга и влезе в града, и се криеше от стая в стая.
31. Тогава слугите му му казаха: Ето сега, чули сме, че царете от израилевия дом са милостиви царе; моля те, нека сложим вретище около слабините си и въжета на главите си, и да излезем при израилевия цар. Може би ще те остави да живееш.
32. И те се препасаха с вретище около слабините си и сложиха въжета на главите си, и дойдоха при израилевия цар, и казаха: Слугата ти Венадад казва: Моля те, остави ме да живея. А той каза: Жив ли е още? Брат ми е.
33. А мъжете приеха това като добър знак и побързаха да повторят това, което излезе от устата му, и казаха: Да, Венадад ти е брат! И той каза: Идете, доведете го. Тогава Венадад излезе при него и той го качи на колесницата.
34. И Венадад му каза: Градовете, които баща ми взе от твоя баща, ще ти ги върна; и ти можеш да си направиш улици в Дамаск, както баща ми направи в Самария. А Ахав отговори: Ще те пусна да си отидеш с този договор. Така той направи договор с него и го пусна.
35. А един човек от учениците на пророците каза на другаря си чрез ГОСПОДНОТО слово: Моля те, удари ме. Но човекът отказа да го удари.
36. Тогава той му каза: Понеже не послуша гласа на ГОСПОДА, ето, щом си тръгнеш от мен, ще те убие лъв. И щом той тръгна от него, един лъв го намери и го уби.
37. И той срещна друг човек и каза: Моля те, удари ме. И човекът го удари, удари го и го нарани.
38. Тогава пророкът отиде и застана на пътя на царя, и се предреши с превръзка на очите си.
39. И когато царят минаваше, той извика към царя и каза: Слугата ти отиде сред сражението; и ето, един човек се отби настрана и доведе един човек при мен, и каза: Пази този човек; ако по някакъв начин се изгуби, тогава твоят живот ще бъде вместо неговия живот, или ще платиш един талант сребро.
40. Но докато слугата ти се занимаваше тук и там, той изчезна. А израилевият цар му каза: Тази е присъдата ти, ти сам я реши.
41. Тогава той бързо махна превръзката от очите си и израилевият цар го разпозна, че беше от пророците.
42. А той му каза: Така казва ГОСПОД: Понеже ти пусна от ръката си човека, когото Аз бях определил за проклятие, затова твоят живот ще бъде вместо неговия живот и твоят народ — вместо неговия народ.
43. И израилевият цар отиде у дома си мрачен и огорчен и дойде в Самария.

Глава 21

1. А след тези събития стана това: езраелецът Навутей имаше лозе в Езраел, до двореца на Ахав, царя на Самария.
2. И Ахав говори на Навутей и каза: Дай ми лозето си да ми стане зеленчукова градина, понеже е близо до къщата ми. А вместо него ще ти дам по-добро лозе или, ако ти се вижда добре, ще ти дам стойността му в пари.
3. Но Навутей каза на Ахав: Да не ми даде ГОСПОД да ти дам наследството на бащите си!
4. И Ахав дойде в къщата си мрачен и огорчен заради думата, която езраелецът Навутей му беше говорил, като каза: Няма да ти дам наследството на бащите си. И легна на леглото си и обърна лицето си, и не яде хляб.
5. А жена му Езавел дойде при него и му каза: Защо е толкова мрачен духът ти и не ядеш хляб?
6. А той й каза: Защото говорих с езраелеца Навутей и му казах: Дай ми лозето си за пари или, ако искаш, ще ти дам друго лозе вместо него. Но той каза: Няма да ти дам лозето си.
7. Тогава жена му Езавел му каза: Ти ли царуваш сега над Израил? Стани, яж хляб и нека е весело сърцето ти. Аз ще ти дам лозето на езраелеца Навутей!
8. И тя написа писма от името на Ахав и ги запечата с печата му, и изпрати писмата до старейшините и до благородните, които бяха в града му, които живееха с Навутей.
9. А в писмата писа и каза: Провъзгласете пост и поставете Навутей отпред пред народа.
10. И поставете пред него двама мъже, лоши хора, да свидетелстват против него и да кажат: Ти похули Бога и царя. После го изведете навън и го убийте с камъни да умре.
11. И мъжете от града му, старейшините и благородните, които живееха в града му, направиха както Езавел им беше изпратила заповед, както беше написано в писмата, които им беше изпратила.
12. Прогласиха пост и поставиха Навутей отпред пред народа.
13. И влязоха двама мъже, лоши хора, и седнаха пред него; и лошите хора свидетелстваха против него, против Навутей, пред народа и казаха: Навутей похули Бога и царя. И го изведоха извън града и го убиха с камъни и той умря.
14. И изпратиха до Езавел и казаха: Навутей беше убит с камъни и умря.
15. И когато Езавел чу, че Навутей е бил убит с камъни и е умрял, Езавел каза на Ахав: Стани, присвои си лозето на езраелеца Навутей, което той отказа да ти даде за пари; защото Навутей вече не е жив, а умря.
16. И когато Ахав чу, че Навутей е умрял, Ахав стана, за да слезе в лозето на езраелеца Навутей да го присвои.
17. Тогава ГОСПОДНОТО слово беше към тесвиеца Илия и каза:
18. Стани, слез да посрещнеш израилевия цар Ахав, който е в Самария; ето, той е в лозето на Навутей, където слезе, за да го присвои.
19. И му говори и кажи: Така казва ГОСПОД: Уби ли, а също и присвои ли? И му говори и кажи: Така казва ГОСПОД: На мястото, където кучетата лизаха кръвта на Навутей, кучетата ще лижат и твоята кръв, да, твоята!
20. А Ахав каза на Илия: Намери ли ме, враже мой? А Илия отговори: Намерих те, защото си се продал да вършиш зло пред ГОСПОДА.
21. Ето, Аз ще докарам зло върху теб и ще измета след теб. Ще изтребя от Ахав всеки от мъжки пол, и роба, и свободния в Израил.
22. И ще направя дома ти като дома на Еровоам, сина на Нават, и като дома на Вааса, сина на Ахия, заради гнева, с който ме разгневи, и защото въведе Израил в грях.
23. Също и за Езавел говори ГОСПОД и каза: Кучетата ще изядат Езавел пред стената на Езраел.
24. Който от Ахав умре в града, ще го изядат кучетата, а който умре на полето, ще го изядат небесните птици.

25. Наистина нямаше никой като Ахав, който така се продаде да върши зло пред ГОСПОДА, защото жена му Езавел го подбуждаше.
26. И той постъпваше много гнусно, като следваше идолите, точно както бяха правили аморейците, които ГОСПОД беше изгонил пред израилевите синове.
27. И когато Ахав чу тези думи, той раздра дрехите си и сложи вретище на тялото си и пости, и лежеше във вретище, и ходеше унило.
28. Тогава ГОСПОДНОТО слово беше към тесвиеца Илия и каза:
29. Виждаш ли как Ахав се смири пред Мен? Понеже се смири пред Мен, няма да докарам злото в неговите дни; в дните на сина му ще докарам злото върху дома му.

Глава 22

1. И минаха три години без война между Арам и Израил.
2. А в третата година юдовият цар Йосафат слезе при израилевия цар.
3. И израилевият цар каза на слугите си: Знаете ли, че Рамот-Галаад е наш, а ние си мълчим и не го вземаме от ръката на арамейския цар?
4. И той каза на Йосафат: Ще дойдеш ли с мен на бой в Рамот-Галаад? И Йосафат каза на израилевия цар: Аз съм като теб, моят народ — като твоя народ, моите коне — като твоите коне.
5. И Йосафат каза на израилевия цар: Моля те, допитай се първо до ГОСПОДНОТО слово.
6. Тогава израилевият цар събра пророците, около четиристотин мъже, и им каза: Да отида ли на бой срещу Рамот-Галаад, или да не отида? А те казаха: Изкачи се, и Господ ще го предаде в ръката на царя!
7. Но Йосафат каза: Тук няма ли повече ГОСПОДЕН пророк, за да се допитаме чрез него?
8. И израилевият цар каза на Йосафат: Има още един човек, чрез когото можем да се допитаме до ГОСПОДА, но аз го мразя, защото не пророкува добро за мен, а само зло — Михей, сина на Емла. А Йосафат каза: Нека не говори така царят!
9. Тогава израилевият цар повика един скопец и каза: Доведи бързо Михей, сина на Емла.
10. А израилевият цар и юдовият цар Йосафат седяха всеки на престола си, облечени в одеждите си, на едно открито място при входа на самарийската порта и всичките пророци пророкуваха пред тях.
11. Тогава Седекия, синът на Ханаана, си направи железни рогове и каза: Така казва ГОСПОД: С тези ще бодеш арамейците, докато ги довършиш.
12. И всичките пророци пророкуваха така и казваха: Изкачи се в Рамот-Галаад и ще успееш, защото ГОСПОД ще го предаде в ръката на царя.
13. И пратеникът, който отиде да повика Михей, му говори и каза: Ето сега, думите на пророците единодушно са добри за царя. Моля те, нека и твоята дума да бъде като думата на един от тях, и ти говори добро!
14. А Михей каза: Жив е ГОСПОД — каквото ми каже ГОСПОД, това ще говоря!
15. И когато дойде при царя, царят му каза: Михей, да отидем ли на бой в Рамот-Галаад, или да не отидем? А той му каза: Изкачи се и ще успееш, защото ГОСПОД ще го предаде в ръката на царя.
16. Тогава царят му каза: Колко пъти да те заклевам да не ми говориш нищо друго освен истината в ГОСПОДНОТО Име!
17. Тогава той каза: Видях целия Израил пръснат по планините като овце, които нямат овчар. И ГОСПОД каза: Тези нямат господар. Нека се върнат всеки у дома си с мир.
18. Тогава израилевият цар каза на Йосафат: Не ти ли казах, че няма да пророкува добро за мен, а зло?
19. А Михей каза: Затова чуй ГОСПОДНОТО слово: Видях ГОСПОДА, седнал на престола Си, и цялото небесно войнство стоеше около Него от дясната Му страна и от лявата Му страна.
20. И ГОСПОД каза: Кой ще примами Ахав, за да се изкачи и да падне в Рамот-Галаад? И един каза едно, а друг каза друго.
21. Тогава излезе един дух и застана пред ГОСПОДА, и каза: Аз ще го примамя.
22. И ГОСПОД му каза: Как? А той каза: Ще изляза и ще бъда лъжлив дух в устата на всичките му пророци. И ГОСПОД каза: Примами го и ще сполучиш; излез и направи така.
23. И сега, ето, ГОСПОД е сложил лъжлив дух в устата на всички тези твои пророци и ГОСПОД е говорил зло за теб.
24. Тогава Седекия, синът на Ханаана, се приближи и удари Михей по бузата, и каза: Откъде мина ГОСПОДНИЯТ дух от мен, за да говори на теб?
25. А Михей каза: Ето, ще видиш това в онзи ден, когато ще бягаш от стая в стая, за да се криеш.

26. Тогава израилевият цар каза: Хвани Михей и го върни при градоначалника Амон и при царския син Йоас;
27. и кажи: Така казва царят: Хвърлете този в затвора и го хранете с хляб на скръб и вода на скръб, докато се върна в мир.
28. А Михей каза: Ако някога се върнеш в мир, ГОСПОД не е говорил чрез мен. И каза: Чуйте, всички народи!
29. И израилевият цар и юдовият цар Йосафат се изкачиха в Рамот-Галаад.
30. И израилевият цар каза на Йосафат: Аз ще се предреша и ще вляза в битката, а ти облечи одеждите си. Така израилевият цар се предреши и влезе в битката.
31. А арамейският цар беше заповядал на тридесет и двамата началници на колесниците си и беше казал: Не се бийте нито с малък, нито с голям, а само с израилевия цар!
32. И когато началниците на колесниците видяха Йосафат, казаха: Сигурно това е израилевият цар! — и се отклониха към него, за да се бият. Но Йосафат извика,
33. и когато началниците на колесниците видяха, че не беше израилевият цар, го оставиха и не го преследваха.
34. А един човек запъна лъка си, без да цели, и улучи израилевия цар между ставите на бронята му. И той каза на водача на колесницата си: Обърни ръцете си и ме изведи от битката, защото съм ранен.
35. И в онзи ден битката се засили; и царят се удържа прав в колесницата срещу арамейците, а вечерта умря и кръвта от раната течеше на дъното на колесницата.
36. И при залез слънце през стана се разнесе вик и се каза: Всеки в града си и всеки в земята си!
37. Така царят умря и го докараха в Самария и погребаха царя в Самария.
38. После измиха колесницата при самарийския водоем и кучетата лижеха кръвта му, където се къпеха блудниците, според словото на ГОСПОДА, което Той беше говорил.
39. А останалите дела на Ахав и всичко, което той извърши, и къщата от слонова кост, която построи, и всичките градове, които построи, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе?
40. И Ахав легна при бащите си, а вместо него се възцари синът му Охозия.
41. А Йосафат, синът на Аса, се възцари над Юда в четвъртата година на израилевия цар Ахав.
42. Йосафат беше на тридесет и пет години, когато се възцари, и царува двадесет и пет години в Ерусалим. Името на майка му беше Азува, дъщеря на Силей.
43. Той ходи във всичките пътища на баща си Аса; не се отклони от тях, като вършеше това, което беше право пред ГОСПОДА. Само високите места не се премахнаха; народът още жертваше и кадеше по високите места.
44. И Йосафат имаше мир с израилевия цар.
45. А останалите дела на Йосафат и юначествата, които извърши, и как воюваше, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе?
46. И той измете от земята остатъка от посветените блудници, които бяха останали във времето на баща му Аса.
47. А тогава в Едом нямаше цар; един управител беше цар.
48. Йосафат направи тарсийски кораби, за да отидат в Офир за злато, но не отидоха, защото корабите се разбиха в Есион-Гавер.
49. Тогава Охозия, синът на Ахав, каза на Йосафат: Нека моите слуги отидат с твоите слуги на корабите. Но Йосафат не се съгласи.
50. И Йосафат легна при бащите си и беше погребан при бащите си в града на баща си Давид, а вместо него се възцари синът му Йорам.
51. Охозия, синът на Ахав, се възцари над Израил в Самария в седемнадесетата година на юдовия цар Йосафат и царува над Израил две години.
52. Той върши зло пред ГОСПОДА и ходи в пътя на баща си и в пътя на майка си, и в пътя на Еровоам, сина на Нават, който въведе Израил в грях.

53. И той служи на Ваал и му се поклони, и разгневи ГОСПОДА, Израилевия Бог, според всичко, което беше вършил баща му.

4 Царе

Глава 1

1. След смъртта на Ахав Моав въстана против Израил.
2. И Охозия падна през решетката на горната си стая в Самария и се разболя. И изпрати пратеници и им каза: Идете, допитайте се до акаронския бог Ваал-Зевув дали ще оздравея от тази болест.
3. И Ангелът ГОСПОДЕН говори на тесвиеца Илия: Стани, иди да посрещнеш пратениците на самарийския цар и им кажи: Няма ли Бог в Израил, че отивате да се допитате до акаронския бог Ваал-Зевув?
4. Затова, така казва ГОСПОД: От леглото, на което си се качил, няма да слезеш, а непременно ще умреш! И Илия отиде.
5. И пратениците се върнаха при царя и той им каза: Защо се върнахте?
6. А те му казаха: Един човек се изкачи насреща ни и ни каза: Идете, върнете се при царя, който ви е изпратил, и му кажете: Така казва ГОСПОД: Няма ли Бог в Израил, че пращаш да се допитат до акаронския бог Ваал-Зевув? Затова, няма да слезеш от леглото, на което си се качил, а непременно ще умреш.
7. И той им каза: Какъв беше на вид човекът, който се изкачи насреща ви и ви каза тези думи?
8. А те му отговориха: Беше с козинява дреха и препасан с кожен пояс около кръста си. А той каза: Това е тесвиецът Илия!
9. Тогава царят прати при него един петдесетник с петдесетте му войници. Той се изкачи при него и ето, Илия седеше на върха на хълма. И му каза: Божи човече, царят казва: Слез!
10. А Илия в отговор каза на петдесетника: Ако аз съм Божи човек, нека слезе огън от небето и нека пояде теб и петдесетте ти войници! И слезе огън от небето и пояде него и петдесетте му войници.
11. И царят пак прати при него друг петдесетник с петдесетте му войници. И той проговори и му каза: Божи човече, така казва царят: Слез бързо!
12. А Илия в отговор им каза: Ако аз съм Божи човек, нека слезе огън от небето и нека пояде теб и петдесетте ти войници! И Божият огън слезе от небето и пояде него и петдесетте му войници.
13. И царят пак прати трети петдесетник с петдесетте му войници. И третият петдесетник се изкачи и дойде, и коленичи пред Илия, и го помоли, като му каза: Божи човече, моля те, нека бъде скъпоценен пред очите ти животът ми и животът на слугите ти, тези петдесет войници!
14. Ето, огън слезе от небето и пояде първите двама петдесетници с петдесетте им войници; но сега, нека моят живот бъде скъпоценен пред очите ти!
15. Тогава Ангелът ГОСПОДЕН каза на Илия: Слез с него, не се бой от него. И той стана и слезе с него при царя.
16. И му каза: Така казва ГОСПОД: Понеже си изпратил посланици да се допитат до акаронския бог Ваал-Зевув — като че нямаше Бог в Израил, да се допиташ до Неговото слово — затова няма да слезеш от леглото, на което си се качил, а непременно ще умреш.
17. И той умря според словото на ГОСПОДА, което Илия беше говорил. И вместо него се възцари Йорам във втората година на юдовия цар Йорам, сина на Йосафат, понеже Охозия нямаше син.
18. И останалите дела, които Охозия извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе?

Глава 2

1. И когато ГОСПОД щеше да възнесе Илия на небето с вихрушка, Илия и Елисей си отидоха от Галгал.
2. И Илия каза на Елисей: Моля те, остани тук, защото ГОСПОД ме прати до Ветил. А Елисей каза: Жив е ГОСПОД и жива душата ти — няма да те оставя! И слязоха във Ветил.
3. И учениците на пророците, които бяха във Ветил, излязоха при Елисей и му казаха: Знаеш ли, че днес ГОСПОД ще вземе господаря ти над главата ти? А той каза: И аз зная. Мълчете!
4. И Илия му каза: Елисей, моля те, остани тук, защото ГОСПОД ме прати в Ерихон. А той каза: Жив е ГОСПОД и жива душата ти — няма да те оставя! И дойдоха в Ерихон.
5. И учениците на пророците, които бяха в Ерихон, дойдоха при Елисей и му казаха: Знаеш ли, че днес ГОСПОД ще вземе господаря ти над главата ти? А той отговори: И аз зная. Мълчете!
6. И Илия му каза: Моля те, остани тук, защото ГОСПОД ме прати до Йордан. А той каза: Жив е ГОСПОД и жива душата ти — няма да те оставя! И така, отидоха и двамата.
7. И петдесет мъже от учениците на пророците отидоха и застанаха срещу тях надалеч, а те двамата застанаха при Йордан.
8. И Илия взе кожуха си и го сгъна, и удари по водата; и тя се раздели на едната и на другата страна, така че двамата преминаха по сухо.
9. И когато преминаха, Илия каза на Елисей: Искай какво да ти сторя, преди да бъда отнет от теб. И Елисей каза: Моля те, нека бъде на мен двоен дял от духа ти!
10. А той каза: Трудно нещо поиска ти! Ако ме видиш, когато бъда отнет от теб, ще ти бъде дадено; а ако не, няма да ти бъде дадено.
11. И докато те още вървяха и разговаряха, като вървяха, ето, огнена колесница и огнени коне, които ги разделиха един от друг; и Илия се възнесе с вихрушка на небето.
12. А Елисей видя и извика: Отче мой, отче мой! Колесница израилева и конница негова! И повече не го видя. И хвана дрехите си и ги разкъса на две части.
13. И вдигна кожуха на Илия, който падна от него, върна се и застана на брега на Йордан.
14. И взе кожуха на Илия, който падна от него, удари водата и каза: Къде е ГОСПОД, Бог на Илия? И удари водата и тя се раздели на едната и на другата страна, и Елисей премина.
15. И когато учениците на пророците, които бяха отсреща в Ерихон, го видяха, казаха: Духът на Илия почива на Елисей! И дойдоха да го посрещнат и му се поклониха до земята.
16. И му казаха: Ето сега, между слугите ти има петдесет силни мъже; моля те, нека отидат да потърсят господаря ти, да не би ГОСПОДНИЯТ Дух да го е отнесъл и да го е хвърлил на някоя планина или в някоя долина. А той каза: Не изпращайте.
17. Но те настояваха пред него докато се засрами и каза: Изпратете. И така, те изпратиха петдесетте мъже и те търсиха три дни, но не го намериха.
18. И се върнаха при него; а той беше останал в Ерихон и им каза: Не ви ли казах: Не отивайте?
19. И градските мъже казаха на Елисей: Виж, моля те, местоположението на този град е добро, както вижда господарят ни, но водата е лоша и земята е безплодна.
20. А той каза: Донесете ми ново блюдо и сложете в него сол. И му донесоха.
21. И той излезе при извора на водата и хвърли солта в него, и каза: Така казва ГОСПОД: Изцелих тази вода; вече няма да има смърт и безплодие от нея!
22. Така водата беше изцелена, както е и до днес, според словото, което говори Елисей.
23. А от там той се изкачи във Ветил. И като се качваше по пътя, от града излязоха малки момчета и му се присмиваха, като му казваха: Качи се, плешива главо! Качи се, плешива главо!
24. А той се огледа назад и ги видя, и ги прокле в ГОСПОДНОТО Име. И от гората излязоха две мечки и разкъсаха четиридесет и две деца от тях.
25. И от там отиде на планината Кармил, а от там се върна в Самария.

Глава 3

1. А в осемнадесетата година на юдовия цар Йосафат, Йорам, синът на Ахав, се възцари над Израил в Самария и царува дванадесет години.
2. Той върши зло пред ГОСПОДА, но не както баща му и майка му, защото махна стълба на Ваал, който баща му беше направил.
3. Но той беше привързан към греховете на Еровоам, сина на Нават, който въведе Израил в грях; не се отклони от тях.
4. А моавският цар Миса имаше стада и даваше данък на израилевия цар сто хиляди агнета и сто хиляди овни с вълната им.
5. И когато Ахав умря, моавският цар въстана против израилевия цар.
6. И цар Йорам излезе в онова време от Самария и преброи целия Израил.
7. И отиде и изпрати до юдовия цар Йосафат да кажат: Моавският цар въстана против мен. Ще дойдеш ли с мен на бой против Моав? И той каза: Ще се изкача. Аз съм като теб, моят народ — като твоя народ, моите коне — както твоите коне.
8. И каза: По кой път да се изкачим? А той отговори: По пътя за пустинята Едом.
9. И така, израилевият цар, юдовият цар и едомският цар излязоха и обиколиха седем дни път; и нямаше вода за войската и за добитъка, който беше с тях.
10. Тогава израилевият цар каза: Уви! ГОСПОД свика тези трима царе, за да ги предаде в ръката на Моав!
11. А Йосафат каза: Няма ли тук ГОСПОДЕН пророк, за да се допитаме до ГОСПОДА чрез него? И един от слугите на израилевия цар в отговор каза: Тук е Елисей, синът на Сафат, който поливаше вода на ръцете на Илия.
12. И Йосафат каза: ГОСПОДНОТО слово е с него. И израилевият цар и Йосафат, и едомският цар слязоха при него.
13. А Елисей каза на израилевия цар: Какво има между мен и теб? Иди при пророците на баща си и при пророците на майка си. А израилевият цар му каза: Не, защото ГОСПОД свика тези трима царе за да ги предаде в ръката на Моав!
14. А Елисей каза: Жив е ГОСПОД на Войнствата, пред когото стоя — наистина, ако не почитах присъствието на юдовия цар Йосафат, нямаше нито да те погледна, нито да те видя!
15. Но сега, доведете ми един свирач. И като свиреше свирачът, ГОСПОДНАТА ръка беше върху него.
16. И той каза: Така говори ГОСПОД: Направете в тази долина трап до трап,
17. защото така казва ГОСПОД: Няма да видите вятър и няма да видите дъжд, но пак тази долина ще се напълни с вода и ще пиете, вие, стадата ви и добитъка ви.
18. Но и това е малко нещо в очите на ГОСПОДА — Той ще предаде и Моав в ръката ви.
19. И ще превземете всеки укрепен град и всеки избран град, ще повалите всички добри дървета, ще запушите всички водни извори и ще опустошите с камъни всяко добро парче земя.
20. И на сутринта, по времето, когато се принася приносът, ето, от едомския път дойде вода и земята се напълни с вода.
21. А като всичките моавци чуха, че царете се изкачили да се бият с тях, се събраха — от всеки, който можеше да опасва меч, и нагоре — и застанаха на границата.
22. И като станаха рано сутринта и слънцето изгря над водата, моавците видяха водата отсреща червена като кръв и казаха:
23. Това е кръв! Сигурно царете са се били помежду си и са избили едни други. И сега, на плячката, Моаве!
24. Но когато дойдоха в израилевия стан, Израил стана и разби моавците, така че те побягнаха пред тях. И те навлязоха в земята им и избиваха моавците.
25. И сринаха градовете и на всяко добро парче земя хвърлиха всеки камъка си и ги напълниха, запушиха всички водни извори и повалиха всички добри дървета. Само камъните на Кир-Аресет устояха, но хвърлячите с прашки го заобиколиха и го обстрелваха.

26. И когато моавският цар видя, че битката се засилваше против него, си взе седемстотин мечоносци, за да пробият път до едомския цар, но не можаха.
27. Тогава той взе първородния си син, който щеше да се възцари вместо него, и го принесе във всеизгаряне на стената. И дойде голям гняв срещу Израил. И те се оттеглиха от него и се върнаха в земята си.

Глава 4

1. И една жена от жените на учениците на пророците извика към Елисей и каза: Слугата ти, мъжът ми, умря; а ти знаеш, че слугата ти се боеше от ГОСПОДА; и заемодавецът дойде да си вземе двамата ми сина за роби.
2. И Елисей й каза: Какво да направя за теб? Кажи ми какво имаш вкъщи? А тя каза: Слугинята ти няма нищо вкъщи освен един съд с маслинено масло.
3. И той й каза: Иди, поискай отвън съдове от всичките си съседи, празни съдове, вземи не малко!
4. После влез и затвори вратата зад себе си и зад синовете си, и наливай от маслото във всички тези съдове, и което е пълно, го слагай настрана.
5. И тя си отиде от него и затвори вратата зад себе си и зад синовете си. И те й подаваха съдовете, а тя наливаше.
6. И като се напълниха съдовете, тя каза на един от синовете си: Донеси ми още един съд. А той й каза: Няма друг съд. И маслото престана.
7. И тя дойде и разказа на Божия човек. И той каза: Иди, продай маслото и плати дълга си, и живей с останалото, ти и синовете ти.
8. И един ден Елисей отиде в Сунам. И там имаше една богата жена и тя го принуди да яде хляб. И колкото пъти минаваше оттам, той се отбиваше, за да яде хляб.
9. И тя каза на мъжа си: Ето сега, разбирам, че този, който постоянно наминава у нас, е свят Божи човек.
10. Моля те, нека направим една малка горна стаичка на стената и да му сложим в нея легло и маса, и стол, и светилник, за да се отбива там, когато идва при нас.
11. И един ден той дойде там и се отби в стаичката, и спа там.
12. И каза на слугата си Гиезий: Повикай тази сунамка. И той я повика и тя застана пред него.
13. И той каза на Гиезий: Кажи й сега: Ето, ти си положила всички тези грижи за нас. Какво да направим за теб? Искаш ли да се говори за теб на царя или на военачалника? А тя отговори: Аз живея сред своя народ.
14. И той каза: Какво тогава да направим за нея? А Гиезий отговори: Виж, тя няма син, а мъжът й е стар.
15. И той каза: Повикай я. И той я повика и тя застана при вратата.
16. И Елисей й каза: Догодина по това време ще имаш син в обятията си. А тя каза: Не, господарю мой, Божи човече, не лъжи слугинята си!
17. И жената забременя и роди син на другата година по това време, което й беше казал Елисей.
18. И когато детето порасна, един ден излезе при баща си при жетварите.
19. И каза на баща си: Главата ми! Главата ми! А той каза на слугата: Занеси го при майка му.
20. И той го взе и го занесе при майка му; и детето седя на коленете й до пладне и умря.
21. И тя се качи и го положи на леглото на Божия човек, затвори вратата след него и излезе.
22. И повика мъжа си и каза: Моля те, изпрати ми един от слугите и една от магариците и аз ще изтичам при Божия човек и ще се върна.
23. А той каза: Защо ще ходиш днес при него? Не е нито новолуние, нито събота. А тя каза: Бъди спокоен.
24. И оседла магарицата и каза на слугата си: Карай бързо! Не забавяй язденето заради мен, освен ако не ти заповядам!
25. И така отиде и дойде при Божия човек на планината Кармил. А когато Божият човек я видя отдалеч, каза на слугата си Гиезий: Ето, това там е сунамката!
26. Изтичай, моля те, да я посрещнеш и й кажи: Добре ли си? Добре ли е мъжът ти? Добре ли е детето? А тя отговори: Добре.
27. И дойде при Божия човек на планината и се хвана за краката му, а Гиезий се приближи, за да я отблъсне. Но Божият човек каза: Остави я, защото душата й е преогорчена в нея, а

ГОСПОД е скрил причината от мен и не ми я е изявил.
28. А тя каза: Искала ли съм син от господаря си? Не казах ли: Не ме лъжи?
29. Тогава Елисей каза на Гиезий: Препаши слабините си и вземи тоягата ми в ръка, и иди. Ако срещнеш някого, не го поздравявай и ако някой те поздрави, не му отговаряй. И положи тоягата ми върху лицето на момчето.
30. А майката на детето каза: Жив е ГОСПОД и жива душата ти — няма да те оставя! Тогава той стана и отиде след нея.
31. А Гиезий беше отишъл пред тях и беше положил тоягата върху лицето на момчето, но нямаше нито глас, нито слушане. И той се върна да го посрещне и му съобщи и каза: Момчето не се събуди.
32. И когато Елисей влезе в къщата, ето, момчето умряло, положено на леглото му.
33. И той влезе и затвори вратата зад тях двамата, и се помоли на ГОСПОДА.
34. После се качи на леглото и легна върху детето и сложи устата си върху неговата уста и очите си върху неговите очи, и ръцете си върху неговите ръце, и се простря върху него. И тялото на детето се стопли.
35. После се върна и отиде веднъж насам и веднъж натам в къщата, и пак се качи и се простря върху него. И момчето кихна седем пъти и момчето отвори очите си.
36. И той извика Гиезий и каза: Повикай тази сунамка. И той я повика и когато влезе при него, й каза: Вземи сина си.
37. И тя дойде, падна в краката му и се поклони до земята, и взе сина си и излезе.
38. А Елисей се върна в Галгал. А в земята имаше глад. И учениците на пророците седяха пред него. И той каза на слугата си: Сложи големия котел и сготви ядене за учениците на пророците.
39. И един излезе на полето да набере зеленище, и като намери диво растение, набра от него диви тиквички, и напълни дрехата си. И като се върна, ги наряза в котела с яденето, понеже не знаеха, че са отровни.
40. После сипаха на мъжете да ядат. А като ядоха от яденето, извикаха и казаха: Божи човече, смърт има в котела! И не можеха да ядат от него.
41. А той каза: Тогава донесете брашно. И като го хвърли в котела, каза: Сипи на хората да ядат. И в котела нямаше вече нищо вредно.
42. И дойде един човек от Ваалсалиса и донесе на Божия човек хляб от първите плодове, двадесет ечемични хляба и пресни житни класове в торбата си. И той каза: Дай на хората да ядат.
43. А слугата му каза: Как да сложа това пред сто души? А той каза: Дай на хората да ядат, защото така казва ГОСПОД: Ще ядат и ще остане излишък.
44. Тогава той сложи пред тях и ядоха, и остана излишък, според словото на ГОСПОДА.

Глава 5

1. А Нееман, военачалникът на арамейския цар, беше голям човек пред господаря си и почитан, понеже чрез него ГОСПОД беше дал избавление на Арам. Той беше силен и храбър човек, но беше прокажен.
2. И арамейците бяха излезли на чети и бяха отвели в плен от израилевата земя едно младо момиче, и то слугуваше на жената на Нееман.
3. И каза на господарката си: Ако беше господарят ми при пророка, който е в Самария, той би го изцелил от проказата му!
4. Тогава Нееман влезе и съобщи на господаря си и каза: Така и така каза момичето, което е от израилевата земя.
5. И арамейският цар каза: Стани, иди, и ще пратя писмо до израилевия цар. И той отиде и взе със себе си десет таланта сребро, шест хиляди сикъла злато и десет премени дрехи.
6. И занесе писмото на израилевия цар, а то гласеше: Като пристигне това писмо до теб, ето с него изпращам до теб слугата си Нееман, за да го изцелиш от проказата му.
7. А израилевият цар, като прочете писмото, раздра дрехите си и каза: Бог ли съм аз, да умъртвявам и да съживявам, че този праща до мен да изцеля човек от проказата му? Ето сега, моля ви, разсъдете и вижте че търси повод срещу мен!
8. А когато Божият човек Елисей чу, че израилевият цар раздрал дрехите си, прати до царя да кажат: Защо си раздрал дрехите си? Нека дойде сега при мен, и ще познае, че има пророк в Израил.
9. И Нееман дойде с конете си и с колесниците си и застана при входа на къщата на Елисей.
10. И Елисей изпрати до него пратеник да каже: Иди и се изкъпи седем пъти в Йордан, и месата ти ще се възвърнат и ще се очистиш.
11. А Нееман се разгневи и си отиде, като каза: Ето, аз мислех, че той непременно ще излезе при мен, ще застане и ще призове Името на ГОСПОДА, своя Бог, ще помаха ръката си над мястото и така ще изцели прокажения.
12. Авана и Фарфар, реките на Дамаск, не са ли по-добри от всичките води на Израил? Не мога ли да се изкъпя в тях и да се очистя? И той се обърна и си отиде яростен.
13. Тогава слугите му се приближиха и му говориха, и казаха: Татко мой, ако ти беше поръчал пророкът нещо голямо, не би ли го извършил? Колко повече, като ти каза: Окъпи се и ще бъдеш чист!
14. Тогава той слезе и се потопи седем пъти в Йордан според думата на Божия човек. И месата му се възвърнаха като месата на малко момче и се очисти.
15. Тогава той се върна при Божия човек с цялата си свита и дойде, и застана пред него, и каза: Ето, сега разбрах, че няма Бог по цялата земя освен в Израил. И сега, моля те, приеми подарък от слугата си!
16. А той каза: Жив е ГОСПОД, пред когото стоя — няма да приема! И той го принуждаваше да приеме, но Елисей отказа.
17. Тогава Нееман каза: Ако не, то моля те, нека се даде на слугата ти товарът на две мулета от тази пръст; защото слугата ти няма вече да принася нито всеизгаряне, нито жертва на други богове освен на ГОСПОДА.
18. И ГОСПОД да прости това нещо на слугата ти, ако, когато господарят ми влиза в храма на Римон, за да се поклони там, и се подпира на ръката ми, и аз се навеждам в храма на Римон. Когато се навеждам в храма на Римон, ГОСПОД да прости това нещо на слугата ти!
19. И му каза: Иди си с мир. И така, той си отиде от него на известно разстояние.
20. Тогава Гиезий, слугата на Божия човек Елисей, си каза: Ето, господарят ми пощади този арамеец Нееман и не взе от ръката му това, което беше донесъл. Жив е ГОСПОД — аз ще го настигна и ще взема нещо от него!
21. И така, Гиезий се затича след Нееман. А Нееман, като видя, че тича след него, скочи от колесницата да го посрещне и каза: Добре ли сте?

22. Той каза: Добре. Господарят ми ме прати да кажа: Ето, тъкмо сега дойдоха у мен от хълмистата земя на Ефрем двама младежи от учениците на пророците. Моля те, дай за тях един талант сребро и две премени дрехи.
23. А Нееман каза: Благоволи да вземеш два таланта! И като го принуди, върза двата таланта сребро в две торбички заедно с две премени дрехи и ги натовари на двама от слугите си и те ги носеха пред него.
24. А когато стигна до хълма, той ги взе от ръцете им и ги скри в къщата. И пусна мъжете и те си отидоха.
25. После влезе и застана пред господаря си. И Елисей му каза: Откъде идваш, Гиезий? А той каза: Слугата ти не е ходил никъде.
26. И Елисей му каза: Не отиде ли сърцето ми с теб, когато човекът се върна от колесницата си, за да те посрещне? Време ли е да вземаш пари и да вземаш дрехи, и маслини, и лозя, и овце, и говеда, и слуги, и слугини?
27. Затова проказата на Нееман ще се залепи за теб и за потомството ти до века. И той излезе от присъствието му прокажен, бял като сняг.

Глава 6

1. И учениците на пророците казаха на Елисей: Ето сега, мястото, къде??о живеем пред теб, е тясно за нас.
2. Молим те, нека отидем до Йордан и да вземем оттам всеки по една греда, и да си построим там място, където да живеем. И той каза: Идете.
3. А един от тях каза: Благоволи, моля те, да дойдеш и ти със слугите си. И той каза: Ще дойда.
4. И той отиде с тях. И като стигнаха до Йордан, сякоха дървета.
5. А когато един от тях сечеше греда, желязото падна във водата. И той извика и каза: Ах, господарю мой! То беше взето назаем!
6. А Божият човек каза: Къде падна? И той му показа мястото. Тогава той отсече едно дръвце и го хвърли там, и желязото изплува.
7. И каза: Вземи си го. И той протегна ръка и го взе.
8. А арамейският цар воюваше против Израил. И се посъветва със слугите си и каза: На това и това място ще разположа стана си.
9. Тогава Божият човек прати до израилевия цар да кажат: Пази се да не минеш през това място, защото арамейците са слезли там!
10. И израилевият цар изпрати до мястото, за което Божият човек му каза и го предупреди, и внимаваше. Това стана не веднъж, нито два пъти.
11. И сърцето на арамейския цар се смути от това нещо и той свика слугите си и им каза: Няма ли да ми кажете кой от нашите е за израилевия цар?
12. А един от слугите му каза: Никой, господарю мой, царю, но Елисей, пророкът, който е в Израил, съобщава на израилевия цар думите, които говориш в спалнята си.
13. И той каза: Идете, разберете къде е, за да пратя да го заловят. И му съобщиха и казаха: Ето, в Дотан е.
14. Тогава той изпрати там коне, колесници и голяма войска, които дойдоха през нощта и обградиха града.
15. И на сутринта, когато слугата на Божия човек стана и излезе, ето, войска с коне и колесници беше обградила града. И слугата му му каза: Ах, господарю мой! Какво ще правим?
16. А той отговори: Не бой се, защото онези, които са с нас, са повече от онези, които са с тях.
17. И Елисей се помоли и каза: Моля Те, ГОСПОДИ, отвори му очите, за да види! И ГОСПОД отвори очите на слугата и той видя, и ето, хълмът беше пълен с огнени коне и колесници около Елисей.
18. И когато арамейците слязоха към него, Елисей се помоли на ГОСПОДА и каза: Моля Те, порази този народ със слепота! И Той ги порази със слепота, както каза Елисей.
19. Тогава Елисей им каза: Не е това пътят и не е това градът. Елате след мен и ще ви заведа при човека, когото търсите. И ги отведе в Самария.
20. И когато стигнаха в Самария, Елисей каза: ГОСПОДИ, отвори очите на тези, за да видят! И ГОСПОД отвори очите им и видяха, и ето, бяха сред Самария.
21. А когато ги видя, израилевият цар каза на Елисей: Да ги избия ли? Да ги избия ли, отче мой?
22. А той отговори: Не ги избивай. Би ли избил онези, които би пленил с меча си и с лъка си? Сложи им хляб и вода, за да ядат и пият, и нека отидат при господаря си.
23. И той им приготви голямо пиршество и те ядоха и пиха. После ги пусна и отидоха при господаря си. И арамейските чети не дойдоха повече в израилевата земя.
24. А след това арамейският цар Венадад събра цялата си войска и се изкачи и обсади Самария.
25. И в Самария настана голям глад. И ето, обсаждаха я, докато една магарешка глава се продаваше за осемдесет сребърни сикъла, а четвърт кав гълъбова тор — за пет сребърни сикъла.

26. И когато израилевият цар минаваше по стената, една жена извика към него и каза: Помогни, господарю мой, царю!
27. А той каза: Ако ГОСПОД не ти помогне, откъде ще ти помогна аз? От хармана ли, или от лина?
28. И царят й каза: Какво ти е? А тя отговори: Тази жена ми каза: Дай твоя син да го изядем днес, а утре ще изядем моя син.
29. И така, сварихме моя син и го изядохме. А на следващия ден й казах: Дай твоя син да го изядем — а тя скри сина си!
30. И като чу царят думите на жената, раздра дрехите си; и като минаваше по стената, народът видя, и ето, отдолу имаше вретище на тялото му.
31. И каза: Така да ми направи Бог и така да прибави, ако главата на Елисей, сина на Сафат, остане на него днес!
32. А Елисей седеше в къщата си и старейшините седяха с него. И царят изпрати пред себе си един човек, но преди пратеникът да стигне при него, Елисей каза на старейшините: Виждате ли как този син на убиец прати да ми отнемат главата? Гледайте, щом дойде пратеникът, затворете вратата и го спрете при вратата. Тропотът на краката на господаря му не е ли след него?
33. И докато още говореше с тях, ето, пратеникът слезе при него и каза: Ето, това зло е от ГОСПОДА. За какво още да се надявам на ГОСПОДА?

Глава 7

1. Тогава Елисей каза: Слушайте ГОСПОДНОТО слово! Така казва ГОСПОД: Утре по това време при портата на Самария една мяра пшенично брашно ще се продава за един сикъл и две мери ечемик — за един сикъл.
2. А сановникът, на чиято ръка се подпираше царят, отговори на Божия човек и каза: Ето, и прозорци ако би направил ГОСПОД на небето, би ли могло да стане това нещо? А той каза: Ето, ще видиш с очите си, но няма да ядеш от него.
3. А във входа на портата имаше четирима прокажени и те си казаха един на друг: Защо да седим тук, докато умрем?
4. Ако речем да влезем в града, в града е глад и ще умрем там, а ако седим тук, пак ще умрем. Елате сега, нека преминем в арамейския стан. Ако ни оставят живи, ще живеем, а ако ни убият, ще умрем.
5. И така, на мръкване станаха да отидат към арамейския стан. И когато стигнаха до края на арамейския стан, ето, там нямаше никой.
6. Защото Господ беше направил да се чуе в стана на арамейците тропот от колесници и тропот от коне, тропот от голяма войска, и те си бяха казали един на друг: Ето, израилевият цар е наел против нас хетейските царе и египетските царе, за да дойдат върху нас.
7. Затова бяха станали и побягнали в полумрака. Бяха оставили шатрите си, конете си и магаретата си, целия стан, както си беше, и бяха побягнали за живота си.
8. И когато тези прокажени стигнаха до края на стана, влязоха в една шатра и ядоха и пиха, и взеха оттам сребро, злато и дрехи, и отидоха и ги скриха. После се върнаха, влязоха в друга шатра, взеха и оттам и отидоха, и скриха и тях.
9. Тогава си казаха помежду си: Ние не правим добре. Този ден е ден на добри вести, а ние мълчим; ако чакаме докато съмне, вината ще ни постигне. Нека сега да отидем да съобщим това на царския дом.
10. И така, дойдоха и извикаха градския вратар, и съобщиха и казаха: Отидохме в стана на арамейците, и ето, там нямаше нито човек, нито човешки глас, само коне вързани и магарета вързани, и шатрите както са си били.
11. И извикаха вратарите и съобщиха това вътре в царския дом.
12. А царят стана през нощта и каза на слугите си: Ще ви кажа какво ни направиха арамейците. Те знаят, че сме гладни, и затова са излезли от стана, за да се скрият по полето, като си казват: Когато излязат от града, ще ги заловим живи и ще влезем в града.
13. А един от слугите му в отговор каза: Моля те, нека вземат пет от останалите коне, които са оцелели вътре. Ето с тях ще стане като с цялото израилево множество, което е оцеляло вътре; ето, с тях ще стане като с цялото израилево множество, което се довършва! Нека пратим да видим!
14. И така, взеха две колесници с коне и царят ги изпрати след арамейската войска и каза: Идете и вижте.
15. И отидоха след тях до Йордан; и ето, целият път беше осеян с дрехи и вещи, които арамейците бяха хвърлили в бързането си. И пратениците се върнаха и разказаха това на царя.
16. Тогава народът излезе и разграби стана на арамейците. И една мяра пшенично брашно се продаваше за един сикъл, а две мери ечемик — за един сикъл, според словото на ГОСПОДА.
17. А царят постави сановника, на чиято ръка се подпираше, да пази портата, но народът го стъпка в портата и той умря, както беше казал Божият човек, който говори, когато царят слезе при него.
18. Защото, когато Божият човек говори на царя, като каза: Утре по това време в самарийската порта две мери ечемик ще се подават за един сикъл и една мяра пшеничено брашно за един сикъл,
19. сановникът отговори на Божия човек и каза: Ето, и прозорци ако би направил ГОСПОД на

небето, би ли могло да стане такова нещо? А той каза: Ето, ще видиш с очите си, но няма да ядеш от него.
20. И така му се случи — народът го стъпка в портата и умря.

Глава 8

1. А Елисей беше говорил на жената, чийто син беше съживил, и й беше казал: Стани и иди, ти и домът ти, и пребивавай където можеш да пребиваваш, защото ГОСПОД е повикал глада и той ще дойде на земята за седем години.
2. И жената беше станала и беше постъпила според думите на Божия човек, и беше отишла, тя и домът й, и беше пребивавала седем години във филистимската земя.
3. А в края на седемте години жената се върна от филистимската земя. И излезе да вика към царя за къщата си и за нивите си.
4. А царят точно говореше с Гиезий, слугата на Божия човек, и казваше: Моля те, разкажи ми всичките велики неща, които Елисей е извършил.
5. И когато разказваше на царя как беше съживил мъртвия, ето че жената, чийто син беше съживил, извика към царя за къщата си и за нивите си. Тогава Гиезий каза: Господарю мой, царю, тази е жената и този е синът й, когото Елисей съживи!
6. И царят попита жената и тя му разказа. Тогава царят й определи един чиновник и каза: Върни всичко, което е било нейно, и цялата реколта на нивите й от деня, когато е напуснала страната до сега.
7. И Елисей отиде в Дамаск. А арамейският цар Венадад беше болен. И му съобщиха и казаха: Божият човек дойде тук.
8. И царят каза на Азаил: Вземи със себе си подарък и иди, посрещни Божия човек и се допитай чрез него до ГОСПОДА и кажи: Ще оздравея ли от тази болест?
9. И Азаил отиде да го посрещне и взе със себе си подарък от всяко благо на Дамаск, четиридесет камилски товара, и дойде и застана пред него, и каза: Синът ти Венадад, арамейският цар, ме прати при теб и казва: Ще оздравея ли от тази болест?
10. И Елисей му каза: Иди, кажи му: Непременно ще оздравееш. Но ГОСПОД ми откри, че непременно ще умре.
11. И втренчи поглед в Азаил, без да мръдне, докато той се засрами. И Божият човек заплака.
12. А Азаил каза: Защо плаче господарят ми? И той отговори: Защото зная колко зло ще сториш на израилевите синове — укрепленията им ще предадеш на огън, младежите им ще избиеш с меч, децата им ще смажеш и бременните им жени ще разпориш.
13. И Азаил каза: Но какво е слугата ти — куче — че да извърши това голямо нещо? И Елисей отговори: ГОСПОД ми показа, че ти ще царуваш над Арам.
14. И той си отиде от Елисей и дойде при господаря си и той му каза: Какво ти каза Елисей? А той му отговори: Каза ми, че непременно ще оздравееш.
15. А на другия ден взе завивката, натопи я във вода и я разпростря върху лицето му, така че той умря. И Азаил се възцари вместо него.
16. И в петата година на израилевия цар Йорам, сина на Ахав, когато Йосафат беше цар на Юда, се възцари Йорам, синът на юдовия цар Йосафат.
17. Той беше на тридесет и две години, когато се възцари, и царува осем години в Ерусалим.
18. И той ходи в пътя на израилевите царе, както постъпваше домът на Ахав, защото жена му беше дъщеря на Ахав. И той върши зло пред ГОСПОДА.
19. Но ГОСПОД не поиска да изтреби Юда заради слугата Си Давид, както му беше обещал, че ще даде светилник на него и на синовете му завинаги.
20. В неговите дни Едом отстъпи изпод ръката на Юда и си постави свой цар.
21. И Йорам отиде към Саир и с него всичките колесници. И като стана през нощта, разби едомците, които бяха обкръжили него и началниците на колесниците. И народът побягна в шатрите си.
22. Така Едом отстъпи изпод ръката на Юда, и е независим и до днес. Тогава, по същото време, отстъпи и Ливна.
23. А останалите дела на Йорам и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе?

24. И Йорам легна при бащите си и беше погребан при бащите си в Давидовия град. И вместо него се възцари синът му Охозия.
25. В дванадесетата година на израилевия цар Йорам, сина на Ахав, се възцари Охозия, синът на юдовия цар Йорам.
26. Охозия беше на двадесет и две години, когато се възцари, и царува една година в Ерусалим. Името на майка му беше Готолия, дъщеря на израилевия цар Амрий.
27. Той ходи в пътя на Ахавовия дом и върши зло пред ГОСПОДА като Ахавовия дом, защото беше зет на Ахавовия дом.
28. И отиде с Йорам, сина на Ахав, на война против арамейския цар Азаил в Рамот-Галаад. И арамейците раниха Йорам.
29. И цар Йорам се върна, за да се лекува в Езраел от раните, които му нанесоха арамейците в Рама, когато се би срещу арамейския цар Азаил. И юдовият цар Охозия, синът на Йорам, слезе в Езраел, за да види Йорам, сина на Ахав, защото беше болен.

Глава 9

1. А пророк Елисей повика един от учениците на пророците и му каза: Препаши слабините си и вземи в ръката си този съд с масло и иди в Рамот-Галаад.
2. И като стигнеш там, потърси Ииуй, сина на Йосафат, син на Намесий. И влез, вдигни го отсред братята му и го въведи в една вътрешна стая.
3. После вземи съда с маслото и го излей на главата му, и кажи: Така казва ГОСПОД: Помазах те за цар над Израил! После отвори вратата и бягай, без да се бавиш.
4. И момчето, младият пророк, отиде в Рамот-Галаад.
5. И влезе и ето, военачалниците седяха там. И каза: Имам слово към теб, военачалниче. А Ииуй каза: Към кого от всички нас? А той каза: Към теб, военачалниче.
6. И той стана и влезе в къщата. Тогава пророкът изля маслото на главата му и му каза: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Помазах те за цар над ГОСПОДНИЯ народ, над Израил.
7. И ти да изтребиш дома на господаря си Ахав, за да отмъстя за кръвта на слугите Си, пророците, и за кръвта на всичките ГОСПОДНИ слуги, проляна от ръката на Езавел.
8. Да, целият дом на Ахав ще загине и ще изтребя всеки от мъжки пол от Ахав, и роба, и свободния в Израил.
9. И ще направя дома на Ахав както дома на Еровоам, сина на Нават, и както дома на Вааса, сина на Ахия.
10. А Езавел — кучетата ще я изядат в нивата на Езраел и няма да има кой да я погребе. И отвори вратата и побягна.
11. Тогава Ииуй излезе при слугите на господаря си и те му казаха: Всичко добре ли е? Защо дойде този луд при теб? А той им каза: Вие знаете човека и говоренето му.
12. А те казаха: Лъжа! Я ни кажи! А той каза: Така и така ми говори и каза: Така казва ГОСПОД: Помазах те за цар над Израил.
13. Тогава бързо взеха всеки дрехата си и ги сложиха под него на върха на стълбите, и надуха тръбата и казаха: Ииуй се възцари!
14. Така Ииуй, синът на Йосафат, син на Намесий, направи заговор против Йорам. А Йорам с целия Израил пазеше Рамот-Галаад от арамейския цар Азаил.
15. И цар Йорам се беше върнал в Езраел, за да се лекува от раните, които арамейците му бяха нанесли, когато се биеше против арамейския цар Азаил. Тогава Ииуй каза: Ако сте на моя страна, нека никой да не излезе да побегне до града и да отиде, и да съобщи това в Езраел!
16. Тогава Ииуй се качи на колесницата и отиде в Езраел, защото Йорам лежеше там. А юдовият цар Охозия беше слязъл да види Йорам.
17. И стражът, който стоеше на кулата в Езраел, видя дружината на Ииуй, която идваше, и каза: Виждам една дружина. И Йорам каза: Вземи един конник и го изпрати да ги посрещне и да каже: С мир ли идеш?
18. И конникът отиде да го посрещне и каза: Царят пита: С мир ли идеш? А Ииуй каза: Какво имаш ти с мира? Обърни се и ме последвай! И стражът съобщи и каза: Пратеникът стигна до тях, но не се връща.
19. Тогава изпрати втори конник, който отиде при тях и каза: Царят пита: С мир ли идеш? А Ииуй отговори: Какво имаш ти с мира? Обърни се и ме последвай!
20. И стражът съобщи и каза: Стигна до тях, но и той не се връща. А карането прилича на карането на Ииуй, сина на Намесий, защото кара като луд.
21. Тогава Йорам каза: Впрегнете! И впрегнаха колесницата му. И израилевият цар Йорам и юдовият цар Охозия излязоха, всеки в колесницата си, и отидоха да посрещнат Ииуй, и го срещнаха в нивата на езраелеца Навутей.
22. И Йорам, като видя Ииуй, каза: С мир ли идеш, Ииуй? А той отговори: Какъв мир, докато са толкова много блудствата и чародействата на майка ти Езавел?
23. Тогава Йорам се обърна и побягна, като викаше на Охозия: Предателство, Охозия!
24. А Ииуй взе в ръка лъка си и устрели Йорам между плещите и стрелата мина през сърцето

му; и той се срина в колесницата си.
25. Тогава Ииуй каза на Видкар, началника на колесницата си: Вземи и го хвърли в частта от нивата на езраелеца Навутей. Защото спомни си, че когато аз и ти яздехме заедно след баща му Ахав, ГОСПОД произнесе против него това пророчество:
26. Не видях ли вчера кръвта на Навутей и кръвта на синовете му? — заявява ГОСПОД. И в тази част на нивата ще ти отплатя, заявява ГОСПОД. И сега вдигни го и го хвърли в тази част според ГОСПОДНОТО слово!
27. А юдовият цар Охозия, като видя това, побягна през пътя за градинската къща. И Ииуй го преследва и каза: Убийте и него в колесницата! И го раниха по нагорнището на Гур, близо до Ивлеам, и той побягна в Магедон и умря там.
28. И слугите му го докараха на колесница в Ерусалим и го погребаха в гроба му с бащите му в Давидовия град.
29. А Охозия се беше възцарил над Юда в единадесетата година на Йорам, сина на Ахав.
30. И Ииуй дойде в Езраел. А Езавел, като чу, начерни очите си, накити главата си и погледна през прозореца.
31. И когато Ииуй влезе в портата, тя каза: С мир ли идеш, Зимрий, убиецо на господаря си?
32. А той вдигна лицето си към прозореца и каза: Кой е с мен? Кой? И двама-трима скопци надникнаха към него.
33. И той каза: Хвърлете я долу! И те я хвърлиха долу и кръвта й пръсна по стената и по конете, и той я стъпка.
34. И той влезе и яде, и пи, и после каза: Вижте сега тази проклета и я погребете, защото е царска дъщеря.
35. И отидоха да я погребат, но не намериха от нея нищо освен черепа, стъпалата и дланите на ръцете.
36. И се върнаха и му съобщиха това, а той каза: Това е словото на ГОСПОДА, което Той говори чрез слугата Си, тесвиеца Илия, като каза: В нивата на Езраел кучетата ще изядат месата на Езавел,
37. и трупът на Езавел в нивата на Езраел ще бъде като тор по лицето на полето, така че няма да кажат: Това е Езавел.

Глава 10

1. А Ахав имаше седемдесет сина в Самария. И Ииуй написа писма и прати в Самария до езраелските началници, до старейшините и до възпитателите на синовете на Ахав, в които каза:
2. Щом пристигне до вас това писмо, понеже синовете на господаря ви са при вас и имате при себе си колесници и коне, укрепен град и оръжия,
3. вижте кой е най-добър и най-способен от синовете на господаря ви и го поставете на бащиния му престол и се бийте за дома на господаря си!
4. А те се уплашиха страшно и казаха: Ето, двамата царе не устояха пред него, а как ще устоим ние?
5. И така, управителят на дома, градоначалникът, старейшините и възпитателите изпратиха до Ииуй да кажат: Ние сме твои слуги и ще направим всичко, което ни кажеш. Няма да направим никого цар. Направи, каквото ти се вижда добро.
6. Тогава той им писа второ писмо, в което каза: Ако сте на моя страна и ако слушате гласа ми, вземете главите на тези мъже, синовете на господаря ви, и утре по това време елате при мен в Езраел. А царските синове, седемдесетте души, бяха при градските големци, които ги възпитаваха.
7. И когато писмото стигна до тях, хванаха царските синове, седемдесетте души, и ги изклаха, и сложиха главите им в кошници и му ги изпратиха в Езраел.
8. И един пратеник дойде и му съобщи и каза: Донесоха главите на царските синове. А той каза: Сложете ги на два купа при входа на портата да стоят до утре.
9. И на сутринта излезе и застана и каза на целия народ: Вие сте праведни! Ето, аз направих заговор против господаря си и го убих, но кой изби всички тези?
10. Знайте сега, че няма да падне на земята нищо от ГОСПОДНОТО слово, което ГОСПОД говори против дома на Ахав. ГОСПОД извърши онова, което говори чрез слугата Си Илия!
11. И Ииуй изби всичките останали от дома на Ахав в Езраел и всичките му големци, домашните му и свещениците му, докато не му остави остатък.
12. После стана и тръгна, и отиде в Самария. А по пътя, като беше близо при Вет-Акад, селището на овчарите,
13. Ииуй срещна братята на юдовия цар Охозия и попита: Кои сте вие? А те отговориха: Ние сме братя на Охозия и слизаме да поздравим синовете на царя и синовете на царицата.
14. И той каза: Хванете ги живи! И ги хванаха живи и ги изклаха при кладенеца на Вет-Акад, четиридесет и двама души; не остави нито един от тях.
15. И като тръгна оттам, срещна Йонадав, сина на Рихав, който идваше да ги посрещне; и го поздрави и му каза: Право ли е сърцето ти към мен, както е моето сърце към твоето? И Йонадав отговори: Така е. — Ако е така, дай ръката си! И той подаде ръката си и Ииуй го качи при себе си в колесницата, и каза:
16. Ела с мен и виж ревността ми за ГОСПОДА! Така го качиха в колесницата му.
17. И когато стигна в Самария, изби всички останали от Ахав в Самария, докато го изтреби според словото, което ГОСПОД беше говорил на Илия.
18. Тогава Ииуй събра целия народ и му каза: Ахав е служил малко на Ваал. Ииуй ще му служи много!
19. И сега, извикайте при мен всичките пророци на Ваал, всичките му служители и всичките му жреци! Никой да не отсъства, защото имам да принеса голяма жертва на Ваал. Никой, който отсъства, няма да остане жив! Но Ииуй направи това с коварство, за да избие служителите на Ваал.
20. И Ииуй каза: Осветете тържествено събрание за Ваал! И те прогласиха.
21. И Ииуй разпрати по целия Израил, така че дойдоха всичките служители на Ваал и не остана никой, който не дойде. И те влязоха в храма на Ваал и храмът на Ваал се напълни от край до край.

22. И той каза на пазителя на одеждите: Извади одежди за всичките служители на Ваал! И той им извади одежди.
23. Тогава Ииуй и Йонадав, синът на Рихав, влязоха в храма на Ваал и той каза на служителите на Ваал: Потърсете и вижте да няма между вас някой от служителите на ГОСПОДА, а да бъдат само служители на Ваал!
24. И те влязоха да принесат жертви и всеизгаряния. А Ииуй постави отвън осемдесет мъже, на които каза: Който остави да избяга някой от тези мъже, които доведох в ръцете ви, животът му ще бъде вместо неговия живот!
25. И като свърши принасянето на всеизгарянето, Ииуй каза на телохранителите и на пълководците: Влезте и ги избийте! Никой да не избяга! И телохранителите и пълководците ги избиха с острието на меча и ги изхвърлиха навън. После отидоха в частта на града, където беше храмът на Ваал,
26. извадиха кумирите на храма Ваал и ги изгориха,
27. строшиха кумира на Ваал, сринаха храма на Ваал и го направиха бунище, както е до днес.
28. Така Ииуй изтреби Ваал от Израил.
29. Но Ииуй не се отклони от греховете на Еровоам, сина на Ават, който въведе Израил в грях — от златните телета, които бяха във Ветил и в Дан.
30. И ГОСПОД каза на Ииуй: Понеже ти извърши добре това, което е право пред Мен, и направи на дома на Ахав според всичко, което беше в сърцето Ми, затова твои синове до четвъртото поколение ще седят на израилевия престол.
31. Но Ииуй не внимаваше да ходи с цялото си сърце в закона на ГОСПОДА, Израилевия Бог; не се отклони от греховете на Еровоам, с които той въведе Израил в грях.
32. В онези дни ГОСПОД започна да орязва части от Израил. И Азаил ги разби във всички области на Израил,
33. от Йордан към изгрев слънце, цялата галаадска земя, гадците и рувимците, и манасийците, от Ароир при потока Арнон, и Галаад, и Васан.
34. А останалите дела на Ииуй, всичко, което извърши, и всичките му юначества, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе?
35. И Ииуй легна при бащите си и го погребаха в Самария. А вместо него се възцари синът му Йоахаз.
36. А времето, през което Ииуй царува над Израил в Самария, беше двадесет и осем години.

Глава 11

1. А Готолия, майката на Охозия, като видя, че синът ѝ умря, стана и погуби цялото царско потомство.
2. Но Йосавеета, дъщерята на цар Йорам, сестрата на Охозия, взе Йоас, сина на Охозия, и го откраднa отсред царските синове, когато ги убиваха; и го скри от Готолия в спалнята заедно с кърмачката му, и не го убиха.
3. И шест години беше при нея, скрит в ГОСПОДНИЯ дом. А Готолия царуваше над земята.
4. А в седмата година Йодая изпрати да доведат стотниците на дворцовите войници и на телохранителите и да дойдат при него в ГОСПОДНИЯ дом. И направи договор с тях и ги закле в ГОСПОДНИЯ дом и им показа царския син.
5. И им заповяда и каза: Ето какво трябва да направите: една трета от вас, които постъпвате на служба в събота, нека пази стража при царската къща,
6. една трета — при портата Сур и една трета — при портата зад телохранителите. Така да пазите стража при къщата на смени.
7. И двата други отряда, всички, които напускате служба в събота, да пазите стража в ГОСПОДНИЯ дом около царя.
8. Да обградите царя от всички страни, всеки с оръжията си в ръка, и който влезе в редовете, да бъде убит. И да бъдете с царя при излизането му и при влизането му.
9. И стотниците направиха всичко, както заповяда свещеник Йодая, и взеха всеки мъжете си — онези, които щяха да постъпят на служба в събота, и онези, които щяха да напуснат служба в събота — и дойдоха при свещеник Йодая.
10. И свещеникът даде на стотниците копията и щитовете на цар Давид, които бяха в ГОСПОДНИЯ дом.
11. И телохранителите, всеки с оръжията си в ръка, застанаха около царя, от дясната страна на дома до лявата страна на дома, при олтара и при дома.
12. Тогава Йодая изведе царския син и положи на него короната и свидетелството. И го направиха цар и го помазаха, и плеснаха с ръце и извикаха: Да живее царят!
13. А когато Готолия чу вика на телохранителите и на народа, дойде при народа в ГОСПОДНИЯ дом.
14. И погледна, и ето, царят стоеше при колоната според обичая и военачалниците и тръбачите стояха при царя, и целият народ на страната се радваше и надуваше тръбите. Тогава Готолия раздра дрехите си и извика: Заговор! Заговор!
15. И свещеник Йодая заповяда на стотниците, поставени над войската, и им каза: Извадете я между редовете и който я последва, го убийте с меч! Защото свещеникът беше казал: Да не бъде убита в ГОСПОДНИЯ дом.
16. И я хванаха и тя отиде в царската къща по пътя през входа за конете, и там я убиха.
17. Тогава Йодая направи завет между ГОСПОДА и царя и народа, че ще бъде народ на ГОСПОДА; а също и между царя и народа.
18. И целият народ на страната влезе в храма на Ваал и го събори, изпотрошиха изцяло жертвениците му и образите му, а Матан, жреца на Ваал, убиха пред жертвениците. И свещеникът постави надзиратели над ГОСПОДНИЯ дом.
19. И той взе стотниците, дворцовите войници, телохранителите и целия народ на страната и изведоха царя от ГОСПОДНИЯ дом и слязоха в царската къща по пътя през портата на телохранителите. И той седна на царския престол.
20. Така целият народ на страната се зарадва и градът се успокои. А Готолия убиха с меч при царската къща.
21. Йоас беше на седем години, когато се възцари.

Глава 12

1. Йоас се възцари в седмата година на Ииуй и царува четиридесет години в Ерусалим. Името на майка му беше Савия, от Вирсавее.
2. Йоас върши това, което беше право пред ГОСПОДА, през цялото време, когато го наставляваше свещеник Йодая.
3. Но високите места не се премахнаха, народът още жертваше и кадеше по високите места.
4. И Йоас каза на свещениците: Всичките пари от посветените неща, които се внасят в ГОСПОДНИЯ дом, и парите от всекиго, който преминава преброяването, и парите от всекиго според оценката му, и всичките пари, които би дошло на някого на сърце да принесе в ГОСПОДНИЯ дом,
5. свещениците нека ги вземат у себе си, всеки от познатия си, и нека поправят разрушеното на дома, където се намери разрушено.
6. Но понеже до двадесет и третата година на цар Йоас свещениците не бяха поправили разрушеното на дома,
7. затова цар Йоас повика свещеник Йодая и другите свещеници и им каза: Защо не поправяте разрушеното на дома? Сега не вземайте повече пари от познатите си, а давайте взетите пари за разрушеното на дома.
8. И свещениците се съгласиха да не вземат вече пари от народа, но и да не поправят разрушеното на дома.
9. И свещеник Йодая взе един сандък, проби дупка на капака му и го сложи при олтара, отдясно на входа в ГОСПОДНИЯ дом. И свещениците, които пазеха вратата, слагаха в него всичките пари, които се внасяха в ГОСПОДНИЯ дом.
10. И когато виждаха, че парите в сандъка бяха много, идваха писарят на царя и първосвещеникът и връзваха всичките пари, които се намираха в ГОСПОДНИЯ дом, и ги брояха.
11. И даваха преброените пари в ръцете на онези, които вършеха делото, които бяха поставени над ГОСПОДНИЯ дом. А те ги даваха на дърводелците и строителите, които работеха в ГОСПОДНИЯ дом,
12. и на зидарите и на каменоделците, и за да купят дървен материал и дялани камъни за поправяне на разрушеното на ГОСПОДНИЯ дом и за всеки разход за поправката на дома.
13. Но от парите, които се внасяха в ГОСПОДНИЯ дом, не се направиха сребърни чаши, щипци, легени, тръби, нито каквито и да било златни съдове или сребърни съдове за ГОСПОДНИЯ дом,
14. а ги даваха на онези, които вършеха делото, за да поправят с тях ГОСПОДНИЯ дом.
15. И не търсеха сметка от мъжете, на които даваха парите, за да ги разпределят на онези, които вършеха делото, защото постъпваха честно.
16. Но парите за жертва за вина и парите за жертва за грях не се внасяха в ГОСПОДНИЯ дом — те бяха за свещениците.
17. Тогава арамейският цар Азаил се изкачи и воюва против Гет и го превзе. И Азаил обърна лицето си, за да дойде против Ерусалим.
18. Тогава юдовият цар Йоас взе всичките посветени неща, които бащите му Йосафат, Йорам и Охозия, юдовите царе, бяха посветили, и посветените от него неща, и цялото злато, което се намери в съкровищата на ГОСПОДНИЯ дом и на царската къща, и ги прати на арамейския цар Азаил. И той се оттегли от Ерусалим.
19. А останалите дела на Йоас и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе?
20. И слугите му се надигнаха, направиха заговор и убиха Йоас в къщата Мило, по надолнището към Сила.
21. И слугите му Йозахар, синът на Симеат, и Йозавад, синът на Сомир, го убиха и той умря. И го погребаха с бащите му в Давидовия град. И вместо него се възцари синът му Амасия.

Глава 13

1. В двадесет и третата година на юдовия цар Йоас, сина на Охозия, Йоахаз, синът на Иуй, се възцари над Израил в Самария и царува седемнадесет години.
2. Той върши зло пред ГОСПОДА и последва греховете на Еровоам, сина на Нават, с които той въведе Израил в грях; не се отклони от тях.
3. Тогава гневът на ГОСПОДА пламна против Израил и Той постоянно ги предаваше в ръката на арамейския цар Азаил и в ръката на Венадад, сина на Азаил.
4. Тогава Йоахаз се помоли на ГОСПОДА и ГОСПОД го послуша, защото видя притеснението на Израил, как ги притесняваше арамейският цар.
5. И ГОСПОД даде избавител на Израил, така че се отърваха изпод ръката на арамейците и израилевите синове живееха в шатрите си, както по-рано.
6. Но пак не се отклониха от греховете на Еровоамовия дом, с които той въведе Израил в грях, в тях ходеха, и ашерата още стоеше в Самария.
7. А арамейският цар не беше оставил на Йоахаз военен народ освен петдесет конници, десет колесници и десет хиляди пешаци, защото арамейският цар ги беше избил и ги беше направил като стъпкана пръст.
8. А останалите дела на Йоахаз и всичко, което извърши, и юначеството му, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе?
9. И Йоахаз легна при бащите си и го погребаха в Самария. А вместо него се възцари синът му Йоас.
10. В тридесет и седмата година на юдовия цар Йоас над Израил в Самария се възцари Йоас, синът на Йоахаз, и царува шестнадесет години.
11. Той върши зло пред ГОСПОДА; не се отклони от нито един от греховете на Еровоам, сина на Нават, с които той въведе Израил в грях, а ходи в тях.
12. А останалите дела на Йоас и всичко, което извърши, и юначеството, с което воюва против юдовия цар Амасия, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе?
13. И Йоас легна при бащите си, а на престола му седна Еровоам. А Йоас беше погребан в Самария при израилевите царе.
14. А Елисей се разболя от болестта, от която умря. И израилевият цар слезе при него и плака над него, и каза: Отче мой! Отче мой! Колесница израилева и конница негова!
15. А Елисей му каза: Вземи лък и стрели. И той взе лък и стрели.
16. Тогава каза на израилевия цар: Сложи ръката си на лъка. И като сложи ръката си, Елисей положи ръцете си върху ръцете на царя и каза:
17. Отвори източния прозорец. И той го отвори. И Елисей каза: Стреляй! И той стреля. И Елисей каза: Стрелата на ГОСПОДНОТО спасение и стрелата на спасението от арамейците! Така ще разбиеш арамейците в Афек, докато ги довършиш.
18. И каза: Вземи стрелите. И той ги взе. Тогава каза на израилевия цар: Удряй в земята! И той удари три пъти и спря.
19. Тогава Божият човек му се разгневи и каза: Трябваше да удариш пет или шест пъти, тогава щеше да разбиеш арамейците, докато ги довършиш; а сега само три пъти ще разбиеш арамейците.
20. И Елисей умря и го погребаха. А в началото на годината моавски чети опустошаваха земята.
21. И веднъж, като погребваха един човек, ето, видяха разбойническа чета и хвърлиха човека в гроба на Елисей. А щом човекът стигна и докосна костите на Елисей, оживя и се изправи на краката си.
22. И арамейският цар Азаил притесняваше Израил през всичките дни на Йоахаз.
23. Но ГОСПОД им оказа милост, пожали ги и се погрижи за тях заради завета Си с Авраам, Исаак и Яков. Не пожела да ги изтреби и досега не ги отхвърли още отпред Себе Си.
24. И арамейският цар Азаил умря. А вместо него се възцари синът му Венадад.

25. Тогава Йоас, синът на Йоахаз, взе обратно от ръката на Венадад, сина на Азаил, градовете, които той беше отнел от ръката на баща му Йоахаз с бой. Йоас го победи три пъти и взе обратно израилевите градове.

Глава 14

1. Във втората година на израилевия цар Йоас, сина на Йоахаз, се възцари Амасия, синът на юдовия цар Йоас.
2. Той беше на двадесет и пет години, когато се възцари, и царува двадесет и девет години в Ерусалим. Името на майка му беше Йоадана, от Ерусалим.
3. Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА, но не като баща си Давид. Той постъпваше точно както беше постъпвал баща му Йоас.
4. И високите места не се отмахнаха, народът още жертваше и кадеше по високите места.
5. И когато царството се закрепи в ръката му, той уби слугите си, които бяха убили баща му, царя.
6. Но синовете на убийците не уби, според писаното в книгата на Мойсеевия закон, където ГОСПОД заповядва и казва: Бащите да не се умъртвяват заради* синовете и синовете да не се умъртвяват заради* бащите; всеки да се умъртвява заради собствения си грях.
7. Той изби десет хиляди души от Едом в Солната долина и превзе град Села с бой, и го нарече Йоктеил, както се нарича и до днес.
8. Тогава Амасия изпрати пратеници до израилевия цар Йоас, сина на Йоахаз, син на Ииуй, да кажат: Ела да се погледнем един друг в лице!
9. Тогава израилевият цар Йоас изпрати до юдовия цар Амасия да кажат: Ливанският трън изпратил до ливанския кедър да кажат: Дай дъщеря си на сина ми за жена! Но един див звяр, който бил в Ливан, минал и стъпкал тръна.
10. Ти наистина разби Едом и сърцето ти се възгордя. Радвай се на славата си и стой у дома си! Защо да предизвикваш бедата и да паднеш, и ти, и Юда с теб?
11. Но Амасия не послуша. Тогава израилевият цар Йоас се изкачи и се погледнаха един друг в лице, той и юдовият цар Амасия, във Ветсемес, който принадлежи на Юда.
12. И Юда беше разбит пред Израил и побягнаха, всеки в шатрата си.
13. И израилевият цар Йоас плени юдовия цар Амасия, сина на Йоас, син на Охозия, във Ветсемес. И дойде в Ерусалим и събори четиристотин лакътя от ерусалимската стена, от Ефремовата порта до Портата на ъгъла.
14. И взе цялото злато и сребро и всичките съдове, които се намериха в ГОСПОДНИЯ дом и в съкровищата на царската къща, и заложници, и се върна в Самария.
15. А останалите дела, които Йоас извърши, и юначеството му, и как воюва с юдовия цар Амасия, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе?
16. И Йоас легна при бащите си и беше погребан в Самария при израилевите царе. А вместо него се възцари синът му Еровоам.
17. А юдовият цар Амасия, синът на Йоас, живя петнадесет години след смъртта на израилевия цар Йоас, сина на Йоахаз.
18. А останалите дела на Амасия не са ли записани в книгата на летописите на юдовите царе?
19. А в Ерусалим направиха заговор против него и той побягна в Лахис, но пратиха след него в Лахис и там го убиха.
20. И го докараха на коне и беше погребан в Ерусалим при бащите си в Давидовия град.
21. Тогава целият народ на Юда взе Азария, който беше на шестнадесет години, и го направи цар вместо баща му Амасия.
22. Той построи Елат и го възвърна на Юда, след като царят легна при бащите си.
23. В петнадесетата година на юдовия цар Амасия, сина на Йоас, в Самария се възцари Еровоам, синът на израилевия цар Йоас, и царува четиридесет и една години.
24. Той върши зло пред ГОСПОДА; не се отклони от нито един от греховете на Еровоам, сина на Нават, с които той въведе Израил в грях.
25. Той възстанови границата на Израил от прохода на Емат до Морето на равнината, според словото на ГОСПОДА, Израилевия Бог, което Той говори чрез слугата Си Йона, сина на Аматий, пророка, който беше от Гат-Ефер.

26. Защото ГОСПОД видя, че притеснението на Израил беше много горчиво, че вече нямаше нито роб, нито свободен и нямаше кой да помогне на Израил.
27. И ГОСПОД не рече да изличи изпод небето името на Израил и ги избави чрез ръката на Еровоам, сина на Йоас.
28. А останалите дела на Еровоам и всичко, което извърши, и юначеството му, как воюва и как възвърна на Израил Дамаск и Емат, които бяха подчинени на Юда, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе?
29. И Еровоам легна при бащите си, израилевите царе. А вместо него се възцари синът му Захария.

Глава 15

1. В двадесет и седмата година на израилевия цар Еровоам се възцари Азария, синът на юдовия цар Амасия.
2. Той беше на шестнадесет години, когато се възцари, и царува петдесет и две години в Ерусалим. Името на майка му беше Ехолия, от Ерусалим.
3. Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА, точно както беше вършил баща му Амасия.
4. Но високите места не се отмахнаха; народът още жертваше и кадеше по високите места.
5. И ГОСПОД порази царя и той беше прокажен до деня на смъртта си и живееше в отделна къща. А царският син Йотам беше поставен над дома на царя и съдеше народа на земята.
6. А останалите дела на Азария и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе?
7. И Азария легна при бащите си и го погребаха при бащите му в Давидовия град. А вместо него се възцари синът му Йотам.
8. В тридесет и осмата година на юдовия цар Азария Захария, синът на Еровоам, се възцари над Израил в Самария и царува шест месеца.
9. Той върши зло пред ГОСПОДА, както бяха правили бащите му; не се отклони от греховете на Еровоам, сина на Нават, с които той въведе Израил в грях.
10. И Салум, синът на Явис, направи заговор против него и го удари пред народа, и го уби, и се възцари вместо него.
11. А останалите дела на Захария, ето, записани са в Книгата на летописите на израилевите царе.
12. Това беше изпълнение на словото, което ГОСПОД говори на Иуй, като каза: Твоите синове ще седят на израилевия престол до четвъртото поколение. Така и стана.
13. Салум, син на Явис, се възцари в тридесет и деветата година на юдовия цар Озия и царува един месец в Самария.
14. После Манаим, синът на Гадиин, се изкачи от Терса, дойде в Самария и удари Салум, сина на Явис, в Самария и го уби; и се възцари вместо него.
15. А останалите дела на Салум и заговорът, който направи, ето, записани са в Книгата на летописите на израилевите царе.
16. Тогава Манаим съсипа град Тапса и всичко, което беше в нея, и околностите й чак от Терса. Съсипа го, понеже не му отвориха, и разпори всички бременни жени в нея.
17. В тридесет и деветата година на юдовия цар Азария Манаим, синът на Гадиин, се възцари над Израил и царува десет години в Самария.
18. Той върши зло пред ГОСПОДА. През всичките си дни не се отклони от греховете на Еровоам, сина на Нават, с които той въведе Израил в грях.
19. И асирийският цар Фул дойде против земята. И Манаим даде на Фул хиляда таланта сребро, за да му помогне да закрепи царството в ръката си.
20. И Манаим събра среброто от Израил, от всичките заможни хора по петдесет сребърни сикъла, за да даде на асирийския цар. И асирийският цар се върна и не остана там в земята.
21. А останалите дела на Манаим и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе?
22. И Манаим легна при бащите си. А вместо него се възцари синът му Факия.
23. В петдесетата година на юдовия цар Азария Факия, синът на Манаим, се възцари над Израил в Самария и царува две години.
24. Той върши зло пред ГОСПОДА; не се отклони от греховете на Еровоам, сина на Нават, с които той въведе Израил в грях.
25. И военачалникът му Факей, синът на Ромелия, направи заговор против него и го уби в Самария, във вътрешната царска къща, с Аргов и Арие, а с него бяха и петдесет мъже от синовете на галаадците. Уби го и се възцари вместо него.

26. А останалите дела на Факия и всичко, което извърши, ето, записани са в Книгата на летописите на израилевите царе.
27. В петдесет и втората година на юдовия цар Азария Факей, синът на Ромелия, се възцари над Израил в Самария и царува двадесет години.
28. Той върши зло пред ГОСПОДА; не се отклони от греховете на Еровоам, сина на Ават, с които той въведе Израил в грях.
29. В дните на израилевия цар Факей дойде асирийският цар Теглат-Феласар и превзе Иион и Авел-Вет-Мааха, и Янох, и Кедес, и Асор, и Галаад, и Галилея, цялата нефталимова земя и отведе жителите им в плен в Асирия.
30. А Осия, синът на Ила, направи заговор против Факей, сина на Ромелия, нападна го и го уби, и се възцари вместо него в двадесетата година на Йотам, сина на Озия.
31. А останалите дела на Факей и всичко, което извърши, ето, записани са в Книгата на летописите на израилевите царе.
32. Във втората година на израилевия цар Факей, сина на Ромелия, се възцари Йотам, синът на юдовия цар Озия.
33. Той беше на двадесет и пет години, когато се възцари, и царува шестнадесет години в Ерусалим. Името на майка му беше Еруса, дъщеря на Садок.
34. Той върши това, което беше право пред на ГОСПОДА; постъпваше точно както беше правил баща му Озия.
35. Но високите места не се отмахнаха; народът още жертваше и кадеше по високите места. Той построи горната порта на ГОСПОДНИЯ дом.
36. А останалите дела на Йотам и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе?
37. В онези дни ГОСПОД започна да праща против Юда арамейския цар Расин и Факей, сина на Ромелия.
38. И Йотам легна при бащите си и беше погребан при бащите си в града на баща си Давид. А вместо него се възцари синът му Ахаз.

Глава 16

1. В седемнадесетата година на Факей, сина на Ромелия, се възцари Ахаз, синът на юдовия цар Йотам.
2. Ахаз беше на двадесет години, когато се възцари, и царува шестнадесет години в Ерусалим. Той не върши това, което беше право пред ГОСПОДА, неговия Бог, както баща му Давид,
3. а ходи в пътя на израилевите царе и даже преведе сина си през огъня според мерзостите на народите, които ГОСПОД беше изгонил пред израилевите синове.
4. Той жертваше и кадеше по високите места и по хълмовете, и под всяко зелено дърво.
5. Тогава арамейският цар Расин и израилевият цар Факей, синът на Ромелия, се изкачиха в Ерусалим на бой и обсадиха Ахаз, но не можаха да му надвият.
6. В онова време арамейският цар Расин възвърна Елат на Арам и изгони юдеите от Елат, и едомците дойдоха в Елат и живееха там, където са и до днес.
7. Тогава Ахаз изпрати пратеници до асирийския цар Теглат-Феласар да кажат: Аз съм твой слуга и твой син. Изкачи се да ме избавиш от ръката на арамейския цар и от ръката на израилевия цар, които се надигнаха против мен!
8. И Ахаз взе среброто и златото, което се намери в ГОСПОДНИЯ дом и съкровищата на царската къща, и ги изпрати като подарък на асирийския цар.
9. И асирийският цар го послуша и асирийският цар се изкачи против Дамаск и го превзе, и отведе жителите му в плен в Кир, а Расин уби.
10. И цар Ахаз отиде в Дамаск да посрещне асирийския цар Теглат-Феласар. И като видя жертвеника в Дамаск, цар Ахаз изпрати на свещеник Урия образ на жертвеника и негов модел, точно според изработката му.
11. И свещеник Урия направи жертвеника точно според това, което цар Ахаз беше пратил от Дамаск. Така го направи свещеник Урия, докато цар Ахаз се върна от Дамаск.
12. И когато царят се върна от Дамаск, видя жертвеника; и царят се приближи при жертвеника и принесе жертва на него.
13. И върху този жертвеник изгори всеизгарянето си и хлебния си принос и изля възлиянието си, и поръси кръвта на примирителните си жертви.
14. А бронзовия олтар, който беше пред ГОСПОДА, премести от лицето на дома, от мястото му между жертвеника и ГОСПОДНИЯ дом, и го постави на северната страна на жертвеника.
15. И цар Ахаз заповяда на свещеник Урия, като каза: На великия жертвеник принасяй сутрешното всеизгаряне и вечерния хлебен принос, и царското всеизгаряне с хлебния му принос, и всеизгарянето на целия народ на земята с хлебните им приноси и възлиянията им; и ръси и върху него цялата кръв на всеизгарянето и цялата кръв на жертвата; а бронзовият олтар ще служи за мен, за да се допитвам.
16. И свещеник Урия направи според всичко, което му заповяда цар Ахаз.
17. И цар Ахаз отсече краищата на стойките и вдигна от тях умивалниците. Свали и морето от бронзовите волове, които бяха под него, и го сложи на каменна настилка.
18. И покритията път за съботата, който бяха построили в къщата, и външния вход за царя, премести в ГОСПОДНИЯ дом заради асирийския цар.
19. А останалите дела, които извърши Ахаз, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе?
20. И Ахаз легна при бащите си в Давидовия град. А вместо него се възцари синът му Езекия.

Глава 17

1. В дванадесетата година на юдовия цар Ахаз Осия, синът на Ила, се възцари над Израил в Самария и царува девет години.
2. Той върши зло пред ГОСПОДА, но не както израилевите царе, които бяха преди него.
3. Против него се изкачи асирийският цар Салманасар и Осия му стана слуга и му даваше данък.
4. Но асирийският цар откри заговор у Осия, защото той беше изпратил пратеници до египетския цар Сов и не беше дал данък на арамейския цар както всяка година; затова асирийският цар го затвори и върза в тъмница.
5. И асирийският цар се изкачи в цялата земя, изкачи се до Самария и я обсаждаше три години.
6. В деветата година на Осия асирийският цар превзе Самария, отведе Израил в плен в Асирия и ги засели в Ала и в Авор при реката Гозан, и в мидийските градове.
7. А това стана, защото израилевите синове съгрешиха против ГОСПОДА, своя Бог, който ги изведе от египетската земя, изпод ръката на египетския цар, фараона. Те почитаха други богове
8. и ходиха в наредбите на езичниците, които ГОСПОД беше изгонил пред израилевите синове, и в наредбите, които израилевите царе направиха.
9. И израилевите синове вършиха против ГОСПОДА, своя Бог, тайно неща, които не бяха прави, и си построиха високи места във всичките си градове, от стражарска кула до укрепен град.
10. И си издигнаха стълбове и ашери на всеки висок хълм и под всяко зелено дърво;
11. и там кадиха по всичките високи места, както езичниците, които ГОСПОД беше изгонил пред тях. И вършиха зли дела, с които разгневиха ГОСПОДА,
12. и служиха на идолите, за които ГОСПОД им беше казал: Не вършете такова нещо!
13. И ГОСПОД предупреждаваше Израил и Юда чрез всичките пророци и всичките гледачи и казваше: Върнете се от злите си пътища и пазете Моите заповеди и Моите наредби, според целия закон, който заповядах на бащите ви и който ви пратих чрез слугите Си, пророците!
14. Но те не послушаха, а закоравиха врата си като врата на бащите си, които не повярваха в ГОСПОДА, своя Бог.
15. И отхвърлиха наредбите Му и завета, който беше сключил с бащите им, и свидетелствата, с които свидетелстваше против тях, и последваха идолите и сами станаха идолопоклонници и последваха езичниците наоколо си, за които ГОСПОД им беше заповядал да не правят като тях.
16. И оставиха всичките заповеди на ГОСПОДА, своя Бог, и си направиха излян идол, две телета, и направиха ашера и се кланяха на цялото небесно множество и служеха на Ваал.
17. Те превеждаха синовете си и дъщерите си през огъня, занимаваха се с окултизъм и гадания и се продаваха да вършат зло пред ГОСПОДА и Го разгневяваха.
18. Затова ГОСПОД се разгневи много против Израил и го отхвърли отпред Себе Си. Не остана нищо освен едното племе Юда.
19. Но и Юда не опази заповедите на ГОСПОДА, своя Бог, а ходи в наредбите на Израил, които той направи.
20. И ГОСПОД отхвърли целия израилев род, унижи ги и ги предаде в ръката на грабители, докато ги отхвърли отпред Себе Си.
21. Защото откъсна Израил от Давидовия дом и те направиха Еровоам, сина на Нават, цар. А Еровоам отклони Израил от следването на ГОСПОДА и го въведе в голям грях.
22. И израилевите синове ходиха във всичките грехове, които Еровоам извърши. Не се отклониха от тях,
23. докато ГОСПОД не отмахна Израил отпред Себе Си, както беше говорил чрез всичките Си слуги, пророците. Така Израил беше отведен от своята земя в Асирия, където е и до днес.
24. И асирийският цар доведе хора от Вавилон и от Хута, и от Ава, и от Емат, и от Сефаруим и

ги засели в самарийските градове вместо израилевите синове. И те наследиха Самария и се заселиха в градовете й.
25. А в началото, когато се заселиха там, те не се бояха от ГОСПОДА и ГОСПОД прати между тях лъвове, които убиваха някои от тях.
26. Затова говориха на асирийския цар и казаха: Народите, които ти пресели и настани в самарийските градове, не знаят обичая на местния Бог. Затова той прати лъвове между тях и ето, те ги убиват, понеже не знаят обичая на местния Бог.
27. Тогава асирийският цар заповяда и каза: Заведете там един от свещениците, които пленихме оттам. И нека отидат и се заселят там, и нека ги научи на обичая на местния Бог.
28. И един от свещениците, които бяха пленили от Самария, дойде и се засели във Ветил и ги учеше как да се боят от ГОСПОДА.
29. И те си направиха всеки народ своите богове и ги поставиха в храмовете по високите места, които самаряните бяха направили, всеки народ в градовете си, в които живееха.
30. Вавилонските мъже направиха Сокхот-Венот, а хутайските мъже направиха Нергал, ематските мъже направиха Асим,
31. авците направиха Ниваз и Тартак, а сефаруимците горяха синовете си в огън за сефаруимските богове Адрамелех и Анамелех.
32. Но се бояха и от ГОСПОДА и от всичките народи между тях си поставиха свещеници за високите места, които служеха за тях в храмовете по високите места.
33. Бояха се от ГОСПОДА и служеха и на своите си богове според обичая на народите, измежду които бяха преселени.
34. И до днес постъпват според предишните обичаи: не се боят от ГОСПОДА и не постъпват нито според своите си наредби и според своите си правила, нито според закона и заповедта, която ГОСПОД заповяда на синовете на Яков, когото нарече Израил.
35. А ГОСПОД беше направил с тях завет, като им беше заповядал и казал: Да не се боите от други богове, да не им се покланяте, да не им служите и да не им принасяте жертви;
36. а от ГОСПОДА, който ви изведе от египетската земя с голяма сила и с издигната мишца, от Него да се боите, на Него да се покланяте и на Него да принасяте жертви.
37. И да внимавате винаги да изпълнявате наредбите, правилата, закона и заповедта, които Той написа за вас, и да не се боите от други богове!
38. И да не забравяте завета, който направих с вас, и да не се боите от други богове;
39. а от ГОСПОДА, вашия Бог, да се боите; и Той ще ви избави от ръката на всичките ви врагове.
40. Но те не послушаха, а постъпваха според предишните си обичаи.
41. И така, тези народи се бояха от ГОСПОДА и служеха и на своите изваяни идоли. И синовете им и синовете на синовете им и до днес постъпват, както постъпваха бащите им.

Глава 18

1. В третата година на израилевия цар Осия, сина на Ила, се възцари Езекия, синът на юдовия цар Ахаз.
2. Той беше на двадесет и пет години, когато се възцари, и царува двадесет и девет години в Ерусалим. Името на майка му беше Авия, дъщеря на Захария.
3. Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА, точно както беше правил баща му Давид.
4. Събори високите места, изпотроши кумирите, изсече ашерите и строши медната змия, която Мойсей беше направил, защото дори до онова време израилевите синове й кадяха; и я нарече Нехущан .
5. Той се упова на ГОСПОДА, Израилевия Бог. И след него нямаше подобен на него между всичките юдови царе, нито пък между онези, които бяха преди него.
6. Той се привърза към ГОСПОДА и не престана да Го следва, и пазеше заповедите Му, които ГОСПОД беше дал на Мойсей.
7. И ГОСПОД беше с него — където и да излизаше, имаше успех. И въстана против асирийския цар и вече не му слугуваше.
8. Той разби филистимците до Газа и околностите й, от стражарска кула до укрепен град.
9. А в четвъртата година на цар Езекия, която беше седмата година на израилевия цар Осия, сина на Ила, асирийският цар Салманасар се изкачи против Самария и я обсади.
10. И след три години я превзе. В шестата година на Езекия, която беше деветата година на израилевия цар Осия, Самария беше превзета.
11. И асирийският цар отведе Израил в плен в Асирия и ги засели в Ала и в Авор при реката Гозан, и в мидийските градове,
12. защото не послушаха гласа на ГОСПОДА, своя Бог, и престъпиха завета Му — всичко, което ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей беше заповядал — не послушаха и не го извършиха.
13. А в четиринадесетата година на цар Езекия асирийският цар Сенахирим се изкачи против всичките укрепени градове на Юда и ги превзе.
14. Тогава юдовият цар Езекия изпрати до асирийския цар в Лахис да кажат: Съгреших! Върни се от мен и каквото ми наложиш, ще го нося. И асирийският цар наложи на юдовия цар Езекия триста таланта сребро и тридесет таланта злато.
15. И Езекия даде цялото сребро, което се намери в ГОСПОДНИЯ дом и в съкровищата на царската къща.
16. В онова време Езекия откова златото от вратите на ГОСПОДНИЯ храм и от колоните, които той, юдовият цар Езекия, беше обковал със злато, и го даде на асирийския цар.
17. Но асирийският цар изпрати от Лахис тартана, рапсариса и рапсака с голяма войска срещу цар Езекия в Ерусалим. И те се изкачиха и дойдоха в Ерусалим. И като се изкачиха, дойдоха и застанаха при водопровода на горния водоем, който е по пътя към тепавичарската нива.
18. И извикаха към царя. И управителят на царския дом Елиаким, синът на Хелкия, и писарят Шевна, и летописецът Йоах, синът на Асаф, излязоха при тях.
19. Тогава рапсакът им каза: Кажете сега на Езекия: Така казва великият цар, асирийският цар: Каква е тази надежда, на която се уповаваш?
20. Ти казваш: Имам съвет и сила за воюване. Но това са само празни думи. На кого се надяваш сега, че си въстанал против мен?
21. Ето, ти се надяваш на онази строшена тръстикова пръчка, на Египет, на която, ако се опре някой, ще се забучи в ръката му и ще я промуши. Такъв е египетският цар, фараонът, за всички, които се надяват на него.
22. Но ако ми кажете: На ГОСПОДА, нашия Бог, се уповаваме! — то не е ли Той онзи, чиито високи места и жертвеници премахна Езекия, като каза на Юда и Ерусалим: Пред този олтар в Ерусалим се покланяйте?
23. И така, дай залог на господаря ми, асирийския цар, и аз ще ти дам две хиляди коня, ако можеш от своя страна да поставиш на тях ездачи.

24. Но как би отблъснал ти и един военачалник измежду най-низшите слуги на господаря ми? Но ти се уповаваш на Египет за колесници и за конници!
25. А аз без ГОСПОДА ли се изкачих сега срещу това място, за да го съсипя? ГОСПОД ми каза: Изкачи се против тази земя и я съсипи!
26. Тогава Елиаким, синът на Хелкия, и Шевна, и Йоах казаха на рапсака: Молим те, говори на слугите си на арамейски, защото го разбираме. Не ни говори на юдейски, че да чува народът, който е на стената!
27. Но рапсакът им каза: Господарят ми само при твоя господар и при теб ли ме е изпратил да говоря тези думи? Не ме ли е изпратил при мъжете, които седят на стената, за да ядат заедно с вас изпражненията си и да пият пикочта си?
28. Тогава рапсакът застана и извика със силен глас на юдейски и говори и каза: Слушайте думата на великия цар, асирийския цар:
29. Така казва царят: Да не ви мами Езекия! Защото той няма да може да ви избави от ръката му.
30. И да не ви кара Езекия да се уповавате на ГОСПОДА, като казва: ГОСПОД непременно ще ни избави и този град няма да бъде предаден в ръката на асирийския цар!
31. Не слушайте Езекия, защото така казва асирийският цар: Направете мир с мен и излезте при мен, и яжте всеки от лозето си и всеки от смокинята си, и пийте всеки от водата на кладенеца си,
32. докато дойда и ви заведа в земя като вашата земя, земя на жито и вино, земя на хляб и лозя, земя на маслини и мед, за да живеете и да не умрете. Не слушайте Езекия като ви мами и казва: ГОСПОД ще ни избави.
33. Някой от боговете на народите избавил ли е въобще земята си от ръката на асирийския цар?
34. Къде са боговете на Емат и Арфад? Къде са боговете на Сефаруим, на Ена и на Ава? Избавиха ли те Самария от ръката ми?
35. Кои измежду всичките богове на страните са избавили страната си от ръката ми, че ГОСПОД да избави Ерусалим от ръката ми?
36. А народът мълчеше и не му отговори нито дума, защото царят беше заповядал и казал: Да не му отговаряте!
37. И управителят на царския дом Елиаким, синът на Хелкия, и писарят Шевна и летописецът Йоах, синът на Асаф, дойдоха при Езекия с раздрани дрехи и му съобщиха думите на рапсака.

Глава 19

1. А когато цар Езекия чу това, той раздра дрехите си, покри се с вретище и влезе в ГОСПОДНИЯ дом.
2. И прати управителя на царския дом Елиаким, писаря Шевна и старейшините на свещениците, покрити с вретища, при пророк Исая, сина на Амос.
3. И те му казаха: Така казва Езекия: Ден на скръб, на изобличение и на опозоряване е този ден, защото децата дойдоха до раждане, но няма сила за раждане.
4. Може би ГОСПОД, твоят Бог, ще чуе всичките думи на рапсака, когото господарят му, асирийският цар, изпрати да хули живия Бог, и ще го накаже заради думите, които ГОСПОД, твоят Бог, чу. Моля те, издигни молба за остатъка, който е оцелял.
5. И така, слугите на цар Езекия отидоха при Исая.
6. И Исая им каза: Така да кажете на господаря си: Така казва ГОСПОД: Не се бой от думите, които чу, с които слугите на асирийския цар Ме похулиха.
7. Ето, Аз ще сложа в него такъв дух, че като чуе слух, ще се върне в земята си, и ще го поваля с меч в неговата земя.
8. И рапсакът се върна и намери асирийския цар да воюва с Ливна; защото беше чул, че той тръгнал от Лахис.
9. А царят беше чул да казват за етиопския цар Тирак: Ето, излязъл е да воюва против теб! И той пак изпрати посланици до Езекия да кажат:
10. Така да говорите на юдовия цар Езекия и да кажете: Да не те мами твоят Бог, на когото се уповаваш, като казваш: Ерусалим няма да бъде предаден в ръката на асирийския цар!
11. Ето, ти чу какво са направили асирийските царе на всичките земи, как са ги изтребили. Ти ли ще се избавиш?
12. Боговете на народите избавиха ли онези, които бащите ми унищожиха: Гозан, Харан, Ресеф и синовете на Еден, които бяха в Таласар?
13. Къде са царят на Емат, царят на Арфад и царят на града Сефаруим, на Ена и на Ава?
14. И Езекия взе писмото от ръката на пратениците и го прочете, и се изкачи в ГОСПОДНИЯ дом, и Езекия го разгъна пред ГОСПОДА.
15. И Езекия се помоли пред ГОСПОДА, като каза: ГОСПОДИ, Боже на Израил, който седиш на престол между херувимите, Ти и само Ти си Бог на всичките земни царства! Ти си направил небето и земята.
16. ГОСПОДИ, приклони ухото Си и чуй! ГОСПОДИ, отвори очите Си и виж! Чуй думите на Сенахирим, който изпрати този да похули живия Бог!
17. Наистина, ГОСПОДИ, асирийските царе опустошиха народите и земята им,
18. и хвърлиха в огъня боговете им, защото не бяха богове, а дело на човешки ръце, дървета и камъни, и те ги унищожиха.
19. И сега, ГОСПОДИ, Боже наш, моля Те, спаси ни от ръката му, за да познаят всичките земни царства, че Ти, ГОСПОД, си единственият Бог!
20. Тогава Исая, синът на Амос, изпрати до Езекия да кажат: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Чух това, за което Ми се помоли против асирийския цар Сенахирим.
21. Ето словото, което ГОСПОД говори за него: Презря те, присмя ти се девицата, сионската дъщеря; зад теб поклати глава ерусалимската дъщеря.
22. Кого си обидил и похулил ти? И срещу кого си издигнал гласа си и си надигнал очите си? Срещу Светия Израилев.
23. Господа си обидил ти чрез пратениците си, като си казал: С множеството на колесниците си се изкачих на височината на планините, чак до краищата на Ливан, и ще изсека високите му кедри, избраните му елхи, и ще вляза в най-далечното му обиталище, в най-гъстата му гора.
24. Изкопах и пих чужди води и със стъпалото на краката си ще пресуша всичките египетски канали.
25. Не си ли чул, че Аз съм наредил това отдавна и от древни времена съм го образувал? И

сега го изпълних, така че ти да опустошаваш укрепени градове до купища развалини.
26. И жителите им бяха безсилни, уплашиха се, посрамиха се, бяха като трева на полето, като зеленина, като трева на къщния покрив, която изсъхва, преди да е пораснала.
27. Но аз зная жилището ти, излизането ти и влизането ти, и буйството ти против Мен.
28. Понеже буйството ти против Мен и надменността ти стигнаха до ушите Ми, затова ще сложа куката Си в ноздрите ти и юздата Си в устните ти и ще те върна по пътя, по който си дошъл.
29. И това ще ти бъде знамението: Тази година ще ядете самораслото, втората година — това, което израсте от същото, а третата година посейте и пожънете, насадете лозя и яжте плода им.
30. И оцелялото от юдовия дом, което е останало, пак ще пуска корени надолу и ще дава плод нагоре.
31. Защото от Ерусалим ще излезе остатък и от хълма Сион — оцелялото. Ревността на ГОСПОДА ще извърши това.
32. Затова, така казва ГОСПОД за асирийския цар: Няма да влезе в този град, няма да изстреля там стрела, няма да дойде пред него с щит и няма да издигне против него могила!
33. По пътя, по който е дошъл, по него ще се върне и в този град няма да влезе, заявява ГОСПОД.
34. И аз ще защитя този град, за да го избавя заради Себе Си и заради слугата Си Давид.
35. И в същата нощ Ангелът ГОСПОДЕН излезе и изби сто осемдесет и пет хиляди души в асирийския стан. И когато станаха на сутринта, ето, всички те бяха мъртви трупове.
36. И асирийският цар Сенахирим се вдигна и си отиде; върна се и остана в Ниневия.
37. А когато се кланяше в храма на бога си Нисрох, синовете му Адрамелех и Сарасар го убиха с меч и избягаха в аратската земя. А вместо него се възцари синът му Есарадон.

Глава 20

1. В онова време Езекия се разболя до смърт. И пророк Исая, синът на Амос, дойде при него и му каза: Така казва ГОСПОД: Нареди за дома си, понеже ще умреш и няма да живееш!
2. Тогава той обърна лицето си към стената и се помоли на ГОСПОДА и каза:
3. О, ГОСПОДИ, моля Те, спомни си как ходих пред Теб с истина и с неразделено сърце и върших това, което е добро пред Теб! И Езекия плака горчиво.
4. И преди Исая да беше излязъл до средната част на града, ГОСПОДНОТО слово беше към него и каза:
5. Върни се и кажи на княза на Моя народ, Езекия: Така казва ГОСПОД, Бог на баща ти Давид: Чух молитвата ти, видях сълзите ти. Ето, ще те изцеля. На третия ден ще се изкачиш в ГОСПОДНИЯ дом.
6. Ще прибавя на живота ти петнадесет години и ще избавя теб и този град от ръката на асирийския цар, и ще защитя този град заради Себе Си и заради слугата Си Давид.
7. Тогава Исая каза: Вземете калъп сушени смокини. И взеха и го наложиха на възпалението, и царят оздравя.
8. А Езекия беше казал на Исая: Какво ще бъде знамението, че ГОСПОД ще ме изцели и че на третия ден ще се изкача в ГОСПОДНИЯ дом?
9. И Исая беше казал: Това ще ти бъде знамението от ГОСПОДА, че ГОСПОД ще извърши словото, което говори: Десет стъпала напред ли да отиде сянката на слънчевия часовник, или да се върне десет стъпала назад?
10. И Езекия отговори: Лесно нещо е да се наклони сянката десет стъпала; не, нека сянката се върне десет стъпала назад!
11. И пророк Исая извика към ГОСПОДА и Той върна сянката по стъпалата, по които се беше наклонила върху слънчевия часовник на Ахаз, десет стъпала назад.
12. В онова време вавилонският цар Вародах-Валадан, синът на Валадан, изпрати писмо и подарък на Езекия, защото чу, че Езекия се бил разболял.
13. И Езекия ги послуша и им показа цялата си съкровищница — среброто и златото, ароматите и скъпоценните масла, целия си оръжеен склад и всичко, което се намираше между съкровищата му. В къщата му и в цялото му владение не остана нищо, което Езекия не им показа.
14. Тогава пророк Исая дойде при цар Езекия и му каза: Какво казаха тези мъже и откъде дойдоха при теб? И Езекия каза: От далечна земя идват, от Вавилон.
15. Тогава каза: Какво видяха в къщата ти? И Езекия отговори: Видяха всичко, което е в къщата ми; няма нищо в съкровищниците ми, което не им показах.
16. Тогава Исая каза на Езекия: Слушай словото на ГОСПОДА:
17. Ето, идват дни, когато всичко, което е в къщата ти, и което бащите ти са събрали до този ден, ще се пренесе във Вавилон; нищо няма да остане, казва ГОСПОД.
18. И от синовете, които ще излязат от теб, които ще родиш, ще вземат и те ще станат скопци в двореца на вавилонския цар.
19. Тогава Езекия каза на Исая: Добро е ГОСПОДНОТО слово, което ти говори. И каза: Нали в моите дни ще има мир и сигурност?
20. А останалите дела на Езекия и цялото му юначество, и как направи водоема и водопровода, и докара водата в града, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе?
21. И Езекия легна при бащите си. А вместо него се възцари синът му Манасия.

Глава 21

1. Манасия беше на дванадесет години, когато се възцари, и царува петдесет и пет години в Ерусалим. Името на майка му беше Ефсива.
2. Той върши зло пред ГОСПОДА според мерзостите на народите, които ГОСПОД беше изгонил пред израилевите синове.
3. Той устрои наново високите места, които баща му Езекия беше съборил, издигна жертвеници на Ваал и направи ашера, както беше направил израилевият цар Ахав, и се кланяше на цялото небесно множество и им служеше.
4. Построи и жертвеници в ГОСПОДНИЯ дом, за който ГОСПОД беше казал: В Ерусалим ще поставя Името Си.
5. Построи жертвеници и на цялото небесно войнство в двата двора на ГОСПОДНИЯ дом.
6. И преведе сина си през огъня, и се занимаваше с окултизъм и гадания, и се допитваше до запитвачи на духове и врачове. Той извърши много зло пред ГОСПОДА и Го разгневи.
7. И изваяния идол на ашерата, който направи, постави в дома, за който ГОСПОД беше казал на Давид и на сина му Соломон: В този дом и в Ерусалим, който избрах от всичките израилеви племена, ще поставя Името Си до века!
8. И няма вече да направя крака на Израил да се лута вън от земята, която дадох на бащите им, ако само внимават да вършат всичко, което им заповядах, според целия закон, който им заповяда слугата Ми Мойсей.
9. Но те не послушаха и Манасия ги подмами да вършат повече зло от народите, които ГОСПОД беше изтребил пред израилевите синове.
10. Тогава ГОСПОД говори чрез слугите Си, пророците, и каза:
11. Понеже юдовият цар Манасия направи тези мерзости и извърши повече зло от всичко, което извършиха аморейците, които бяха преди него, и въведе и Юда в грях чрез идолите си,
12. затова, така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Ето Аз нанасям такова зло на Ерусалим и на Юда, че на всеки, който чуе за него, ще му писнат и двете уши.
13. И ще простра върху Ерусалим мерителната връв на Самария и отвеса на Ахавовия дом. И ще изтрия Ерусалим, както се изтрива блюдо — изтрива се и се обръща наопаки.
14. И ще отхвърля остатъка от наследството Си и ще ги предам в ръката на враговете им, и те ще бъдат разграбени и плячкосани от всичките си врагове,
15. защото вършиха зло пред Мен и Ме разгневяваха от деня, когато бащите им излязоха от Египет, до днес.
16. Освен това Манасия проля и твърде много невинна кръв, докато напълни Ерусалим от край до край, освен греха, с който въведе Юда в грях да върши зло пред ГОСПОДА.
17. А останалите дела на Манасия и всичко, което направи, и грехът му, който извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе?
18. И Манасия легна при бащите си и беше погребан в градината на къщата си, в градината на Оза. А вместо него се възцари синът му Амон.
19. Амон беше на двадесет и две години, когато се възцари, и царува две години в Ерусалим. Името на майка му бе Месулемета, дъщеря на Арус от Йотева.
20. Той върши зло пред ГОСПОДА, както беше правил баща му Манасия.
21. Ходи във всичките пътища, в които беше ходил баща му, и служи на идолите, на които беше служил баща му, и им се кланяше.
22. И остави ГОСПОДА, Бога на бащите си, и не ходи в ГОСПОДНИЯ път.
23. А слугите на Амон направиха заговор против него и убиха царя в къщата му.
24. Тогава народът на страната изби всички, които бяха направили заговора против цар Амон, и народът на страната направи сина му Йосия цар вместо него.
25. А останалите дела, които извърши Амон, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе?
26. И го погребаха в гроба му в градината на Оза. А вместо него се възцари синът му Йосия.

Глава 22

1. Йосия беше на осем години, когато се възцари, и царува тридесет и една години в Ерусалим. Името на майка му беше Йедида, дъщеря на Адая от Васкат.
2. Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА, и ходи във всичките пътища на баща си Давид, без да се отклони надясно или наляво.
3. И в осемнадесетата година на цар Йосия царят прати в ГОСПОДНИЯ дом писаря Сафан, сина на Азалия, син на Месулам, и каза:
4. Иди при първосвещеника Хелкия и му кажи да приготви внесените в ГОСПОДНИЯ дом пари, които вратарите са събрали от народа,
5. и нека ги предадат в ръката на онези, които вършат делото, които надзиряват ГОСПОДНИЯ дом, а те нека ги дадат на онези, които вършат делото, които са в ГОСПОДНИЯ дом, за да поправят разрушеното на дома —
6. на дърводелците и на строителите, и на зидарите, и за да купят дървен материал и дялани камъни, за да поправят дома.
7. Но да не се държи сметка за предаваните в ръцете им пари, защото постъпват честно.
8. Тогава първосвещеникът Хелкия каза на писаря Сафан: Намерих книгата на закона в ГОСПОДНИЯ дом. И Хелкия даде книгата на Сафан и той я прочете.
9. И писарят Сафан отиде при царя и занесе вест на царя, и каза: Слугите ти изсипаха парите, които се намериха в дома, и ги предадоха в ръката на онези, които вършат делото, които надзиряват ГОСПОДНИЯ дом.
10. И писарят Сафан съобщи на царя и каза: Свещеник Хелкия ми даде една книга. И Сафан я прочете пред царя.
11. А когато царят чу думите на книгата на закона, раздра дрехите си.
12. И царят заповяда на свещеник Хелкия и на Ахикам, сина на Сафан, и на Аховор, сина на Михей, и на писаря Сафан, и на царския слуга Асая и каза:
13. Идете, допитайте се до ГОСПОДА за мен, за народа и за целия Юда относно думите на тази книга, която се намери, защото голяма е яростта на ГОСПОДА, която е пламнала против нас, понеже бащите ни не са послушали думите на тази книга да постъпват според всичко, което е писано за нас.
14. Тогава свещеник Хелкия, Ахикам, Аховор, Сафан и Асая отидоха при пророчицата Олда, жената на Селум, пазителя на одеждите, син на Текуя, син на Арас. А тя живееше в Ерусалим, във втория участък. И те говориха с нея.
15. И тя им каза: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Кажете на човека, който ви е изпратил до Мен:
16. Така казва ГОСПОД: Ето, Аз ще докарам зло на това място и на жителите му — всички думи на книгата, която юдовият цар е прочел —
17. понеже Ме оставиха и кадиха на други богове, и Ме разгневиха с всичките дела на ръцете си, затова яростта Ми ще пламне против това място и няма да угасне.
18. Но на юдовия цар, който ви прати да се допитате до ГОСПОДА, на него кажете така: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: За думите, които си чул:
19. понеже сърцето ти омекна и ти се смири пред ГОСПОДА, когато чу това, което говорих против това място и против жителите му, че ще запустеят и ще станат за проклетия, и раздра дрехите си и плака пред Мен, затова и Аз послушах, заявява ГОСПОД.
20. Затова, ето, Аз ще те прибера при бащите ти и ще се прибереш в гроба си с мир и очите ти няма да видят нищо от злото, което ще докарам на това място. И те донесоха отговора на царя.

Глава 23

1. Тогава царят изпрати и събраха при него всичките старейшини на Юда и Ерусалим.
2. И царят се изкачи в ГОСПОДНИЯ дом и с него всичките юдови мъже и всичките ерусалимски жители, и свещениците, и пророците, и целият народ от малък до голям. И прочетоха на всеослушание пред тях всичките думи от книгата на завета, която се намери в ГОСПОДНИЯ дом.
3. И царят застана до колоната и направи завет пред ГОСПОДА да следва ГОСПОДА, да пази заповедите Му и свидетелствата му, и наредбите Му с цялото си сърце и с цялата си душа, за да изпълнява думите на този завет, които са записани в тази книга. И целият народ встъпи в завета.
4. Тогава царят заповяда на първосвещеника Хелкия, на свещениците от втория чин и на вратарите да извадят от ГОСПОДНИЯ храм всичките вещи, направени за Ваал, за ашерата и за цялото небесно войнство, и ги изгори извън Ерусалим, в полетата на Кедрон, и отнесе пепелта им във Ветил.
5. И премахна жреците на идолите, които юдовите царе бяха поставили и които кадяха по високите места в юдовите градове и околностите на Ерусалим, и тези, които кадяха на Ваал, на слънцето, на луната и на дванадесетте зодии, и на цялото небесно множество.
6. Изнесе ашерата от ГОСПОДНИЯ дом извън Ерусалим при потока Кедрон и я изгори при потока Кедрон, стри я на прах и хвърли праха й по гробовете на синовете на народа.
7. Събори и къщите на посветените блудници, които бяха в ГОСПОДНИЯ дом, където жените тъчеха завеси за ашерата.
8. И доведе всичките свещеници от юдовите градове и оскверни високите места, където тези свещеници бяха кадили, от Гава до Вирсавее, и събори високите места на портите, които бяха при входа на портата на градоначалника Иисус, които бяха отляво при градската порта.
9. Но свещениците от високите места не се изкачваха при ГОСПОДНИЯ олтар в Ерусалим, а ядяха безквасни хлябове между братята си.
10. Царят оскверни и Тофет, който е в долината на Еномовите синове, за да не може никой да превежда за Молох сина си или дъщеря си през огъня.
11. И отмахна конете, които юдовите царе бяха посветили на слънцето във входа на ГОСПОДНИЯ дом, при жилището на скопеца Натан-Мелех, което бе в Парварим, и изгори с огън колесниците на слънцето.
12. Царят събори и жертвениците, които бяха върху покрива на горната стая на Ахаз, които юдовите царе бяха направили, и жертвениците, които Манасия беше направил в двора на ГОСПОДНИЯ дом, и като ги срина оттам, хвърли праха им в потока Кедрон.
13. Царят оскверни и високите места, които бяха пред Ерусалим, отдясно на хълма на покварата, които израилевият цар Соломон беше построил за Астарта, гнусотията на сидонците, и за Хамос, гнусотията на Моав, и за Мелхом, гнусотията на синовете на Амон.
14. И строши стълбовете, съсече ашерите и напълни местата им с човешки кости.
15. И жертвеника, който беше във Ветил, и високото място, което беше построил Еровоам, синът на Нават, който въведе Израил в грях, и онзи жертвеник и онова високо място събори, и като изгори високото място, стри го на прах; и изгори ашерата.
16. И като се обърна и видя гробовете, които бяха там на хълма, Йосия прати и взе костите от гробовете и ги изгори на жертвеника, и така го оскверни според ГОСПОДНОТО слово, обявено от Божия човек, който обяви тези неща.
17. И той каза: Какъв е този стълб там, който виждам? А градските мъже му казаха: Това е гробът на Божия човек, който дойде от Юда и обяви тези неща, които ти извърши против ветилския жертвеник.
18. Тогава царят каза: Оставете го, никой да не поклати костите му. И така опазиха костите му заедно с костите на пророка, който дойде от Самария.
19. Йосия отмахна и всичките храмове на високите места, които се намираха в самарийските

градове и които израилевите царе бяха направили и бяха разгневили ГОСПОДА, и постъпи с тях точно както беше направил във Ветил.
20. И изкла всичките жреци от високите места, които бяха там, на жертвениците и изгори върху тях човешки кости. И после се върна в Ерусалим.
21. И царят заповяда на целия народ и каза: Направете Пасхата на ГОСПОДА, своя Бог, както е писано в тази книга на завета!
22. А такава Пасха като тази не беше правена от времето на съдиите, които съдеха Израил, и във всичките дни на израилевите царе или юдовите царе,
23. а чак в осемнадесетата година на цар Йосия се направи тази Пасха на ГОСПОДА в Ерусалим.
24. Освен това Йосия премахна запитвачите на духове и врачовете, домашните идоли и кумирите, и всичките гнусотии, които се намериха в юдовата земя и в Ерусалим, за да изпълни думите на закона, написани в книгата, която свещеник Хелкия намери в ГОСПОДНИЯ дом.
25. Преди него не е имало цар като него, който да се е обърнал към ГОСПОДА с цялото си сърце, с цялата си душа и с всичката си сила, според целия закон на Мойсей. А и след него не се издигна такъв като него.
26. Но ГОСПОД не се върна от яростта на големия си гняв, с която гневът Му беше пламнал против Юда поради всичките оскърбления, с които Манасия Го беше разгневил.
27. И ГОСПОД каза: Ще отхвърля и Юда отпред Себе Си, както отхвърлих Израил. Ще отхвърля и града, който избрах, Ерусалим, и дома, за който казах: Името ми ще бъде там.
28. А останалите дела на Йосия и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе?
29. В неговите дни фараонът Нехао, египетският цар, се изкачи против асирийския цар при реката Ефрат. И цар Йосия излезе срещу него, а той, като го видя, го уби в Магедон.
30. И слугите му го закараха мъртъв в колесницата от Магедон и го докараха в Ерусалим, и го погребаха в собствения му гроб. А народът на страната взе Йоахаз, сина на Йосия, и го помаза, и го направи цар вместо баща му.
31. Йоахаз беше на двадесет и три години, когато се възцари, и царува три месеца в Ерусалим. Името на майка му беше Амитала, дъщеря на Еремия от Ливна.
32. Той върши зло пред ГОСПОДА според всичко, което бяха правили бащите му.
33. А фараонът Нехао го затвори в Ривла, в земята Емат, за да не царува в Ерусалим, и наложи на земята глоба от сто таланта сребро и един талант злато.
34. И фараонът Нехао постави Елиаким, сина на Йосия, за цар вместо баща му Йосия и промени името му на Йоаким. А Йоахаз взе със себе си и той дойде в Египет и там умря.
35. А Йоаким даде на фараона среброто и златото, но обложи с данък земята, за да даде парите според заповедта на фараона; от народа на земята събра среброто и златото, от всекиго според състоянието му, за да ги даде на фараона Нехао.
36. Йоаким беше на двадесет и пет години, когато се възцари, и царува единадесет години в Ерусалим. Името на майка му беше Зевуда, дъщеря на Федая от Рума.
37. Той върши зло пред ГОСПОДА, според всичко, което бяха правили бащите му.

Глава 24

1. В неговите дни се изкачи вавилонският цар Навуходоносор и Йоаким му стана слуга за три години. После се отметна и въстана против него.
2. И ГОСПОД прати против него халдейски чети, арамейски чети, моавски чети и чети на синовете на Амон. Изпрати ги против Юда, за да го унищожат според словото на ГОСПОДА, което Той беше говорил чрез слугите Си, пророците.
3. Наистина по заповед от ГОСПОДА стана това на Юда, за да го отхвърли отпред Себе Си заради греховете на Манасия, според всичко, което беше извършил,
4. и заради невинната кръв, която беше пролял, като напълни Ерусалим с невинна кръв. И ГОСПОД не пожела да прости.
5. А останалите дела на Йоаким и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе?
6. И Йоаким легна при бащите си. А вместо него се възцари синът му Йоахин.
7. А египетският цар не излезе вече от земята си, защото вавилонският цар беше превзел всичко, което беше на египетския цар, от египетската река до реката Ефрат.
8. Йоахин беше на осемнадесет години, когато се възцари, и царува три месеца в Ерусалим. Името на майка му беше Неуста, дъщеря на Елнатан от Ерусалим.
9. Той върши зло пред ГОСПОДА, според всичко, което беше вършил баща му.
10. В онова време слугите на вавилонския цар Навуходоносор се изкачиха против Ерусалим и градът беше обсаден.
11. И докато слугите му го обсаждаха, сам вавилонският цар Навуходоносор дойде срещу града.
12. И юдовият цар Йоахин излезе при вавилонския цар, той и майка му, и слугите му, и началниците му, и скопците му; и вавилонският цар го плени в осмата година на царуването си.
13. И той отнесе оттам всичките съкровища на ГОСПОДНИЯ дом и съкровищата на царската къща и съсече всичките златни вещи в ГОСПОДНИЯ дом, които израилевият цар Соломон беше направил, както ГОСПОД беше говорил.
14. И отведе в плен целия Ерусалим, всичките първенци и всичките храбри мъже, десет хиляди пленници, и всичките занаятчии и ковачи; не остана нищо освен по-сиромашката част от народа на земята.
15. Той отведе в плен Йоахин във Вавилон и отведе като пленници от Ерусалим във Вавилон майката на царя, жените на царя, скопците му и силните на земята.
16. Всичките мъже, годни за война, седем хиляди души, и занаятчиите, и ковачите, хиляда души, и всичките храбри воини вавилонският цар отведе като пленници във Вавилон.
17. И вавилонският цар постави Матания, чичото на Йоахин, за цар вместо него, като промени името му на Седекия.
18. Седекия беше на двадесет и една години, когато се възцари, и царува единадесет години в Ерусалим. Името на майка му беше Амитала, дъщеря на Еремия от Ливна.
19. Той върши зло пред ГОСПОДА според всичко, което беше вършил Йоаким.
20. Защото поради гнева на ГОСПОДА стана това с Ерусалим и Юда, докато Той ги отхвърли отпред Себе Си. И Седекия въстана против вавилонския цар.

Глава 25

1. И в деветата година на царуването му, в десетия месец, на десетия ден от месеца, вавилонският цар Навуходоносор дойде, той и цялата му войска, против Ерусалим и разположи стана си против него; и издигнаха укрепления наоколо против него.
2. И градът беше под обсада до единадесетата година на цар Седекия.
3. А на деветия ден от четвъртия месец гладът стана много голям в града и нямаше хляб за народа на страната.
4. И портата на града беше разбита и всичките военни мъже побягнаха през нощта по пътя на портата, която е между двете стени, при царската градина — а халдейците бяха около града — и царят отиде по пътя за равнината.
5. А войската на халдейците преследва царя и го настигнаха в равнините на Ерихон. И цялата му войска се разбяга от него.
6. И хванаха царя и го заведоха при вавилонския цар в Ривла, и произнесоха присъда над него.
7. И посякоха синовете на Седекия пред очите му и избодоха очите на Седекия, и го оковаха в бронзови окови, и го отведоха във Вавилон.
8. А в петия месец, на седмия ден от месеца, а годината беше деветнадесетата година на цар Навуходоносор, вавилонския цар, началникът на телохранителите Навузардан, служител на вавилонския цар, дойде в Ерусалим.
9. И той изгори ГОСПОДНИЯ дом и царската къща, и всичките къщи в Ерусалим; всяка голяма къща изгори с огън.
10. И цялата халдейска войска, която беше с началника на телохранителите, събори стените около Ерусалим.
11. И началникът на телохранителите Навузардан отведе в плен остатъка от народа, който беше останал в града, и бежанците, които бяха прибягнали при вавилонския цар, и остатъка от множеството.
12. И началникът на телохранителите остави някои от сиромасите на земята за лозари и земеделци.
13. А бронзовите стълбове, които бяха в ГОСПОДНИЯ дом, и стойките, и бронзовото море, които бяха в ГОСПОДНИЯ дом, халдейците строшиха и пренесоха бронза им във Вавилон.
14. Взеха и котлите, и лопатите, и щипците, и тамянниците, и всичките бронзови принадлежности, с които се извършваше службата.
15. Началникът на телохранителите взе и кадилниците и легените, каквото беше от злато, като злато и каквото беше от сребро, като сребро.
16. А двата стълба, едното море и стойките, които Соломон беше направил за ГОСПОДНИЯ дом, бронзът на всички тези неща не можеше да се претегли.
17. Височината на единия стълб беше осемнадесет лакътя и върху него имаше бронзов капител, а височината на капителa беше три лакътя. А наоколо върху капителa имаше плетени мрежи и нарове, всичките бронзови. Също такъв беше и вторият стълб с плетените мрежи.
18. Началникът на телохранителите взе и първосвещеника Сарая и втория свещеник Софония, и тримата вратари,
19. и от града взе един скопец, който беше надзирател на военните мъже, и петима мъже от тези, които бяха постоянно при царя, които се намериха в града, и писаря на военачалника, който събираше народа на земята за войската, и шестдесет мъже от народа на земята, които се намериха в града.
20. И началникът на телохранителите Навузардан ги взе и ги заведе при вавилонския цар в Ривла.
21. И вавилонският цар ги удари и ги уби в Ривла, в земята Емат. Така Юда беше отведен в плен от земята си.
22. А колкото за народа, който остана в юдовата земя, който вавилонският цар Навуходоносор беше оставил, над него той постави за управител Годолия, сина на Ахикам, син на Сафан.

23. А когато всичките военачалници, те и мъжете им, чуха, че вавилонският цар поставил за управител Годолия, дойдоха при Годолия в Масфа; а именно: Исмаил, синът на Натания, и Йоанан, синът на Кария, и Сарая, синът на нетофатеца Танумет, и Яазания, синът на един маахатец, те и мъжете им.
24. И Годолия се закле на тях и на мъжете им и им каза: Не се страхувайте да бъдете слуги на халдейците! Заселете се в земята и работете на вавилонския цар, и ще ви бъде добре.
25. Но в седмия месец Исмаил, синът на Натания, син на Елисам, от царския род, дойде заедно с десет мъже и убиха Годолия, и той умря, както и юдеите и халдейците, които бяха с него в Масфа.
26. Тогава целият народ, от малък до голям, и военачалниците станаха и отидоха в Египет, защото се уплашиха от халдейците.
27. А в тридесет и седмата година от пленяването на юдовия цар Йоахин, в дванадесетия месец, на двадесет и седмия ден от месеца, вавилонският цар Евил-Меродах издигна главата на юдовия цар Йоахин в годината на възцаряването си и го изведе от тъмницата.
28. И му говори любезно и постави неговия престол над престола на царете, които бяха с него във Вавилон.
29. И той смени затворническите си дрехи и се хранеше винаги пред него през всичките дни на живота си.
30. А колкото за храната му, от царя му се даваше постоянна храна, ежедневен дял, през всичките дни на живота му.

1 Летописи

Глава 1

1. Адам, Сит, Енос,
2. Каинан, Маалалеил, Яред,
3. Енох, Матусал, Ламех,
4. Ной, Сим, Хам и Яфет.
5. Синове на Яфет: Гомер и Магог, и Мадай, и Яван, и Тувал, и Мосох, и Тирас.
6. Синове на Гомер: Асханаз и Дифат и Тогарма.
7. Синове на Яван: Елиса и Тарсис, и Китим, и Доданим.
8. Синове на Хам: Хус и Мицраим, Фут и Ханаан.
9. Синове на Хус: Сева и Евила, и Савта, и Раама, и Савтека. Синове на Раама: Сава и Дедан.
10. И Хус роди Нимрод; той пръв стана силен на земята.
11. А Мицраим роди лудимите и анамимите, и леавимите, и нафтухимите,
12. и патрусимите, и каслухимите, от които произлязоха филистимците, и кафторимите.
13. А Ханаан роди първородния си Сидон и Хета,
14. и евусейците, аморейците, гергесейците,
15. евейците, арукейците, асенейците,
16. арвадците, цемарейците и аматейците.
17. Синове на Сим: Елам и Асур, и Арфаксад, и Луд, и Арам, и Уз, и Ул, и Гетер, и Мосох.
18. И Арфаксад роди Сала, а Сала роди Евер.
19. И на Евер се родиха двама сина; името на единия беше Фалек, защото в неговите дни се раздели земята, а името на брат му беше Йоктан.
20. А Йоктан роди Алмодад и Шалеф, и Хацармавет, и Ярах,
21. и Адорам, и Узал, и Дикла,
22. и Гевал, и Авимаил, и Сава,
23. и Офир, и Евила, и Йовав; всички тези бяха синове на Йоктан.
24. Сим, Арфаксад, Сала,
25. Евер, Фалек, Рагав,
26. Серух, Нахор, Тара,
27. Аврам, който е Авраам.
28. Синовете на Авраам: Исаак и Исмаил.
29. Ето техните родословия: Първородният на Исмаил: Наваиот; и Кидар и Адвеил, и Мавсам,
30. Масма и Дума, Маса, Адад и Тема,
31. Етур, Нафис и Кедма; тези са синове на Исмаил.
32. А ето синовете на Хетура, наложницата на Авраам: тя роди Земран и Йоксан, и Мадан, и Мадиам, и Есвок, и Шуах. Синове на Йоксан: Сава и Дедан.
33. Синове на Мадиам: Гефа и Ефер, и Енох, и Авида, и Елдага. Всички тези бяха синове на Хетура.
34. И Авраам роди Исаак. Синове на Исаак: Исав и Израил.
35. Синове на Исав: Елифаз, Рагуил и Еус, и Еглом, и Корей.
36. Синове на Елифаз: Теман и Омар, Сефи и Готом, Кенез и Тамна, и Амалик.
37. Синове на Рагуил: Нахат, Зара, Сама и Миза.
38. Синове на Сиир: Лотан и Совал, и Севегон, и Ана, и Дисон, и Асар, и Дисан.
39. Синове на Лотан: Хори и Омам; а сестра на Лотан беше Тамна.
40. Синове на Совал: Алиан и Манахат, и Гевал, Сефи и Онам. Синове на Севегон: Ая и Ана.
41. Синове на Ана: Дисон. Синове на Дисон: Амадан и Асван, и Итрам, и Харан.
42. Синове на Асар: Валаан и Заван, и Акан. Синове на Дисан: Уз и Аран.
43. А ето царете, които царуваха в едомската земя, преди да се възцари цар над израилевите синове: Вела, син на Веор, а името на града му беше Денава.
44. И Вела умря, а вместо него се възцари Йовав, синът на Зара, от Восора.
45. И Йовав умря, а вместо него се възцари Хусам, от земята на теманците.

46. И Хусам умря, а вместо него се възцари Адад, синът на Вадад, който разби мадиамците на моавското поле; а името на града му беше Авит.
47. И Адад умря, а вместо него се възцари Самла от Масрека.
48. И Самла умря, а вместо него се възцари Саул от Роовот при реката.
49. И Саул умря, а вместо него се възцари Ваалънан, синът на Аховор.
50. И Ваалънан умря, а вместо него се възцари Адад. Името на града му беше Пау, а името на жена му — Метавеил, дъщеря на Метред, дъщеря на Мезаав.
51. И Адад умря. А едомските князе бяха: княз Тамна, княз Алия, княз Етет,
52. княз Оливема, княз Ила, княз Финон,
53. княз Кенез, княз Теман, княз Мивсар,
54. княз Магедиил, княз Ирам. Тези са едомските князе.

Глава 2

1. Ето синовете на Израил: Рувим, Симеон, Леви и Юда, Исахар и Завулон,
2. Дан, Йосиф и Вениамин, Нефталим, Гад и Асир.
3. Синове на Юда: Ир и Онан, и Шела; тези трима му се родиха от ханаанката, дъщерята на Суя. А първородният на Юда, Ир, беше лош пред ГОСПОДА, и Той го уби.
4. И снаха му Тамар му роди Фарес и Зара. Всичките синове на Юда бяха петима.
5. Синове на Фарес: Есрон и Амул.
6. Синове на Зара: Зимрий и Етан, и Еман, и Халкол, и Дара; всичко петима.
7. Синове на Хармий: Ахар, който докара беда на Израил, като извърши престъпление с обреченото на проклятие.
8. Синове на Етан: Азария.
9. Синове, които се родиха на Есрон: Ерамеил и Арам, и Халев.
10. И Арам роди Аминадав, а Аминадав роди Наасон, първенец на синовете на Юда.
11. И Наасон роди Салмон, а Салмон роди Вооз,
12. а Вооз роди Овид, а Овид роди Есей.
13. И Есей роди първородния си Елиав, втория Авинадав, третия Сама,
14. четвъртия Натанаил, петия Радай,
15. шестия Осем и седмия Давид.
16. А техни сестри бяха Саруя и Авигея. И синовете на Саруя бяха Ависей, Йоав и Асаил, трима.
17. А Авигея роди Амаса, а баща на Амаса беше исмаилецът Йетер.
18. И Халев, синът на Есрон, роди синове от жена си Азува и от Ериота, и синовете му бяха: Есер и Совав, и Ардон.
19. И Азува умря и Халев си взе Ефрата, която му роди Ор.
20. Ор роди Урий, а Урий роди Веселеил.
21. После Есрон влезе при дъщерята на Махир, бащата на Галаад. Той я взе, като беше на шестдесет години, и тя му роди Сегув.
22. А Сегув роди Яир, който имаше двадесет и три града в галаадската земя.
23. И Гесур и Арам им отнеха селищата на Яир, заедно с Кенат и селата му — шестдесет града. Всички тези бяха синове на Махир, бащата на Галаад.
24. А след като Есрон умря в Халев-Ефрата, Авия, жената на Есрон, му роди Асхор, бащата на Текуе.
25. И синовете на Ерамеил, първородния на Есрон, бяха: първородният Арам, и Вуна, и Орен, и Осем, и Ахия.
26. Ерамеил имаше и друга жена, чието име бе Атара: тя беше майка на Онам.
27. А синовете на Арам, първородния на Ерамеил, бяха: Маас и Ямин, и Екер.
28. И синовете на Онам бяха: Самай и Ядай. А синовете на Самай: Надав и Ависур.
29. И името на жената на Ависур беше Авихаила. Тя му роди Ааван и Молид.
30. Синовете на Надав: Селед и Апаим. А Селед умря без синове.
31. Син на Апаим беше Есий, син на Есий — Сисан, а син на Сисан — Аалай.
32. Синовете на Ядай, брата на Самай: Етер и Йонатан. А Етер умря без синове.
33. Синовете на Йонатан: Фалет и Заза. Тези бяха синовете на Ерамеил.
34. А Сисан нямаше синове, а само дъщери. И Сисан имаше слуга египтянин на име Яраа.
35. И Сисан даде дъщеря си на слугата си Яраа за жена, и тя му роди Атай.
36. Атай роди Натан, Натан роди Завад,
37. Завад роди Ефлал, Ефлал роди Овид,
38. Овид роди Иуй, Иуй роди Азария,
39. Азария роди Хелис, Хелис роди Елеас,
40. Елеас роди Сисамай, Сисамай роди Селум,
41. Селум роди Екамия, а Екамия роди Елисама.
42. Синове на Халев, брата на Ерамеил: първородният му Миса, който е баща на Зиф, и

синовете на Мариса, бащата на Хеврон.
43. Синове на Хеврон: Корей и Тапфуа, и Рекем, и Сема.
44. А Сема роди Раам, бащата на Йоркоам, а Рекем роди Самай.
45. А син на Самай беше Маон, а Маон беше баща на Ветсур.
46. А Гефа, наложницата на Халев, роди Харан и Моса, и Газез, а Харан роди Газез.
47. Синове на Ядай: Регем и Йотам, и Гисан, и Фелет, и Гефа, и Сагаф.
48. А Мааха, наложницата на Халев, роди Север и Тирхана,
49. роди и Сагаф, бащата на Мадмана, Сева, бащата на Махван и бащата на Гавая. А дъщерята на Халев беше Ахса.
50. Тези бяха синовете на Халев, сина на Ор, първородния на Ефрата: Совал, бащата на Кириат-Иарим,
51. Салма, бащата на Витлеем, Ареф, бащата на Вет-Гадер.
52. А Совал, бащата на Кириат-Иарим, имаше синове: Арое и Ази, манахатеца.
53. А родовете на Кириат-Иарим бяха: етерците, футците, суматците и мисрайците; от тях произлязоха сарайците и естаолците.
54. Синове на Салма: Витлеем и нетофатците, Атарот-Вит-Йоав, Ази, манахатеца, сарайците,
55. родовете на писарите, които живеят в Явис, тиратците, симеатците и сухатците. Това са кенейците, които произлязоха от Амат, бащата на Рихавовия дом.

Глава 3

1. А това са синовете на Давид, които му се родиха в Хеврон: първородният Амнон, от езраелката Ахиноама; вторият Даниил, от кармилката Авигея;
2. третият Авесалом, син на Мааха, дъщеря на гесурския цар Талмай; четвъртият Адония, син на Агита;
3. петият Сефатия, от Авитала; шестият Итраам, от жена му Егла.
4. Шестимата му се родиха в Хеврон, където царува седем години и шест месеца; а в Ерусалим царува тридесет и три години.
5. А тези му се родиха в Ерусалим: Сама и Совав, и Натан, и Соломон, четирима, от Витсуа, дъщеря на Амиил;
6. и Евар, и Елисама, и Елифалет,
7. и Ногах, и Нефес, и Яфия,
8. и Елисама, и Елиада, и Елифалет, девет.
9. Всички тези бяха синове на Давид, без синовете от наложниците; и Тамар беше тяхна сестра.
10. А син на Соломон беше Ровоам, негов син — Авия, негов син — Аса, негов син — Йосафат,
11. негов син — Йорам, негов син — Охозия, негов син — Йоас,
12. негов син — Амасия, негов син — Азария, негов син — Йотам,
13. негов син — Ахаз, негов син — Езекия, негов син — Манасия,
14. негов син — Амон, негов син — Йосия.
15. Синове на Йосия: първородният Йоанан, вторият Йоаким, третият Седекия, четвъртият Селум.
16. Синове на Йоаким: синът му Йехония и неговият син Седекия.
17. Синове на Йехония: Асир, синът му Салатиил,
18. и Малхирам, и Федаия, и Сенасар, Екамия, Осама и Недавия.
19. Синове на Федаия: Зоровавел и Семей. Синове на Зоровавел: Месулам и Анания, а сестра им беше Саломита,
20. и Асува, и Оел, и Варахия, и Асадия, и Юсав-Есед, петима.
21. Синове на Анания: Фелатия и Исая, синовете на Рафаия, синовете на Арнан, синовете на Авдия, синовете на Сехания.
22. А син на Сехания беше Семая. Синове на Семая: Хатус и Игал, и Вария, и Неария, и Сафат, шестима.
23. Синове на Неария: Елиоинай, и Езекия, и Азрикам, трима.
24. Синове на Елиоинай: Одая, и Елиасив, и Фелая, и Акув, и Йоанан, и Далаия, и Ананий, седем.

Глава 4

1. Синове на Юда: Фарес, Есрон и Хармий, и Ор, и Совал.
2. И Реаия, синът на Совал, роди Яат; а Яат роди Ахумай и Лаад. Тези са родовете на сарайците.
3. А тези са от бащата на Итам: Езраел, Есма и Едвас, а името на сестра им беше Аселелфония,
4. и Фануил, бащата на Гедер, и Езер, бащата на Хус. Тези са потомците на Ор, първородния на Ефрата, бащата на Витлеем.
5. И Асхор, бащата на Текуе, имаше две жени — Хала и Наара.
6. Наара му роди Ахузам и Ефер, и Теманий, и Ахастарий; тези бяха синове на Наара.
7. А синове на Хала: Сетер и Есуар, и Етнан.
8. И Кос роди Анув, Совива и родовете на Ахарил, сина на Арум.
9. А Явис беше най почитан между братята си; и майка му го нарече Явис, като каза: В болки го родих.
10. И Явис призова Израилевия Бог и каза: Дано ме благословиш и дано разшириш областите ми, и ръката Ти да бъде с мен, и да ме пазиш от зло, за да нямам скръб! И Бог му даде това, което поиска.
11. А Хелув, братът на Суя, роди Махир; той беше бащата на Естон.
12. А Естон роди Ветрафа и Фасей, и Техина, основателя на град Наас; тези са мъжете от Риха.
13. Синове на Кенез: Готониил и Сарая, а син на Готониил: Атат.
14. А Меонотай роди Офра, а Сарая роди Йоав, бащата на долината на занаятчиите, защото бяха занаятчии.
15. А синовете на Халев, сина на Ефоний: Иру, Иле и Наам, а синът на Иле беше Кенез.
16. А синове на Ялелеил: Зиф и Зифа, Тирия и Асареил.
17. А синове на Езра: Етер и Мered, и Ефер, и Ялон; а жената на Мered забременя и роди Мариам и Самай, и Есва, бащата на Естемоа;
18. а жена му, юдейката, роди Яред, бащата на Гедор, и Хевер, бащата на Сохо, и Екутиил, бащата на Заноа. Тези са синовете на Вития, дъщерята на фараона, която Мered взе за жена.
19. И синовете на жената на Одия, сестрата на Нахам: бащата на гармиеца Кеила и маахатецът Естемо.
20. А синовете на Симон: Амнон и Рина, Веnанан и Тилон. А синове на Есий: Зохет и Вензохет.
21. Синовете на Шела, сина на Юда: Ир, бащата на Лиха, и Лаада, бащата на Мариса, и родовете от дома на тези, които работеха висон, от дома на Асвея,
22. и Йоаким, и мъжете на Хозива, и Йоас, и Сараф, които владееха над Моав, и Ясувилехем. Тези неща са стари.
23. Тези бяха грънчарите и жителите на Нетаим и Гедира. Там живееха при царя, за да му работят.
24. Синовете на Симеон: Намуил и Ямин, Ярив, Зара, Саул;
25. негов син — Селум, негов син — Мавсам, негов син — Масма.
26. Синове на Масма: синът му Амуил, негов син — Закхур, негов син — Семей.
27. А Семей имаше шестнадесет сина и шест дъщери, но братята му нямаха много синове и целият им род не се умножи като синовете на Юда.
28. Те се заселиха във Вирсавее и Молада, и Асар-Суал,
29. и във Вила, и в Есем, и в Толад,
30. и във Ватуил, и в Хорма, и в Сиклаг,
31. и във Вет-Мархавот, и в Асар-Сусим, и във Вет-Вирей, и в Сааraим; тези бяха градовете им, докато се възцари Давид.
32. И селата им: Итам и Аин, Римон и Тохен, и Асан, пет града,
33. заедно с всичките села, които бяха около тези градове до Ваал. Това бяха местата, на които живееха, и си имаха родословия.
34. И Месовав и Ямлих, и Йоса, син на Амасия,

35. Йоил, Ииуй, синът на Йосивия, син на Сарая, син на Асиил,
36. и Елиоинай, и Якова, и Есохаия, и Асаия, и Адиил, и Есимиил, и Ваная,
37. и Зиза, синът на Сифий, син на Алон, син на Едаия, син на Симрий, син на Семая:
38. тези споменати по имена бяха първенци на родовете си; и бащините им домове нараснаха много.
39. И отидоха чак до прохода на Гедор, на източната страна на долината, за да търсят паша за стадата си.
40. И намериха тлъста и добра паша и земята беше обширна, спокойна и мирна, защото тези, които бяха живели там преди, бяха от Хам.
41. И тези записани по име дойдоха в дните на юдовия цар Езекия и разбиха шатрите им и меунитите, които намериха там, и изпълниха над тях проклятието, както е и до днес, и се заселиха на тяхното място, защото там имаше паша за стадата им.
42. И от тях, от синовете на Симеон, петстотин мъже отидоха в планината Сиир, като ги водеха Фелатия и Неария, и Рафаия, и Озиил, синовете на Есий,
43. и избиха останалите от Амалик, които бяха оцелели, и се заселиха там и до днес.

Глава 5

1. Синовете на Рувим, първородния на Израил — защото той беше първородният, но понеже оскверни леглото на баща си, първородството му се даде на синовете на Йосиф, сина на Израил, и той не се записва в родословието според първородството.
2. Защото Юда имаше надмощие над братята си, и от него произлиза Князът; но първородството беше на Йосиф.
3. Синовете на Рувим, първородния на Израил: Енох и Фалу, Есрон и Хармий.
4. Синове на Йоил: синът му Семая, негов син — Гог, негов син — Семей,
5. негов син — Михей, негов син — Реаия, негов син — Ваал,
6. негов син — Веера, когото асирийският цар Теглат-Феласар отведе в плен; той беше първенец на рувимците.
7. А братята му, според родовете им, според записаното родословие на поколенията им, бяха: главата: Еиил, и Захария,
8. и Вела, синът на Азас, син на Сема, син на Йоил; той се засели в Ароир и до Нево и Ваалмеон;
9. и на изток се засели чак до пустинята от реката Ефрат насам, защото добитъкът им беше многоброен в галаадската земя.
10. А в дните на Саул те воюваха против агаряните, които паднаха от ръката им; и те се заселиха в шатрите им по цялата източна страна на Галаад.
11. И синовете на Гад се заселиха срещу тях във васанската земя до Салха:
12. Йоил, главата, и Сафам, вторият, и Янай, и Сафат във Васан.
13. И братята им според бащините им домове: Михаил и Месулам, и Сева, и Йорай, и Яхан, и Зия, и Евер, седем.
14. Тези бяха синовете на Авихаил, сина на Урия, син на Ярой, син на Галаад, син на Михаил, син на Есисай, син на Ядо, син на Вуз.
15. Ахий, синът на Авдиил, син на Гуний, беше глава на бащиния им дом.
16. Те се заселиха в Галаад, във Васан и в селата му, и във всичките пасища около Сарон до краищата им.
17. Всички тези бяха записани в дните на юдовия цар Йотам и в дните на израилевия цар Еровоам.
18. Синовете на Рувим и гадците, и половината манасиево племе, силните мъже, които носеха щит и меч и опъваха лък и бяха обучени на бой, бяха четиридесет и четири хиляди седемстотин и шестдесет души, които излизаха на война.
19. И те воюваха против агаряните, против Етур и Нафис и Нодав.
20. И им се помогна против тях и агаряните бяха предадени в ръцете им заедно с всички, които бяха с тях; защото в битката те извикаха към Бога и Той ги послуша, понеже се бяха уповали на Него.
21. И плениха добитъка им: камилите им — петдесет хиляди, двеста и петдесет хиляди глави дребен добитък и две хиляди магарета, също и сто хиляди човешки души.
22. Защото мнозина паднаха убити, понеже боят беше от Бога. И те живяха на мястото им до отвеждането в плен.
23. А синовете на половината манасиево племе се заселиха в земята от Васан до Ваал-Ермон и Санир и планината Ермон; те бяха многобройни.
24. И това са главите на бащините им домове: Ефер и Есий, и Елиил, и Азрил, и Еремия, и Одуя, и Ядиил, силни и храбри мъже, именити мъже, глави на бащините си домове.
25. Но те постъпваха невярно спрямо Бога на бащите си и блудстваха след боговете на народите на земята, които Бог беше изтребил пред тях.
26. Тогава Израилевият Бог подбуди духа на асирийския цар Фул и духа на асирийския цар Теглат-Феласар и той ги плени — рувимците и гадците и половината от манасиевото племе — и ги отведе в Ала, в Авор, в Ара и до реката Гозан, където са и до днес.

Глава 6

1. Синовете на Леви бяха: Гирсон, Каат и Мерарий.
2. И синове на Каат: Амрам, Исаар и Хеврон, и Озиил.
3. И деца на Амрам: Аарон и Мойсей, и Мариам. Синове на Аарон: Надав и Авиуд, Елеазар и Итамар.
4. Елеазар роди Финеес, Финеес роди Ависуй,
5. а Ависуй роди Вукий, а Вукий роди Озий,
6. а Озий роди Зараия, а Зараия роди Мераиот,
7. Мераиот роди Амария, а Амария роди Ахитов,
8. а Ахитов роди Садок, а Садок роди Ахимаас,
9. а Ахимаас роди Азария, а Азария роди Йоанан,
10. а Йоанан роди Азария; той е онзи, който служеше като свещеник в храма, който Соломон построи в Ерусалим.
11. А Азария роди Амария, а Амария роди Ахитов,
12. а Ахитов роди Садок, а Садок роди Селум,
13. а Селум роди Хелкия, а Хелкия роди Азария,
14. а Азария роди Сарая, а Сарая роди Йоседек.
15. А Йоседек отиде в плен, когато ГОСПОД откара в плен Юда и Ерусалим чрез ръката на Навуходоносор.
16. Синове на Леви: Гирсом, Каат и Мерарий.
17. Това са имената на синовете на Гирсом: Ливний и Семей.
18. А синовете на Каат: Амрам и Исаар, и Хеврон, и Озиил.
19. Синове на Мерарий: Маалий и Мусий. И ето родовете на левитите според бащините им домове:
20. От Гирсон: негов син — Ливний, негов син — Яат, негов син — Зима,
21. негов син — Йоах, негов син — Идо, негов син — Зара, негов син — Етрай.
22. Синовете на Каат: синът му Аминадав, негов син — Корей, негов син — Асир,
23. негов син — Елкана и негов син — Авиасаф, и негов син — Асир,
24. негов син — Тахат, негов син — Уриил, негов син — Озия, негов син — Саул.
25. А синове на Елкана: Амасай и Ахимот.
26. Елкана, синовете на Елкана: синът му Суфай и негов син — Нахат,
27. негов син — Елиав, негов син — Ероам, негов син — Елкана.
28. А синове на Самуил: първородният Вашний и Авия.
29. Синове на Мерарий: Маалий, негов син — Ливний, негов син — Семей, негов син — Оза,
30. негов син — Сама, негов син — Агия, негов син — Асаия.
31. А това са тези, които Давид постави над службата на пеенето в ГОСПОДНИЯ дом, когато ковчегът почиваше там,
32. които служеха с пеене пред скинията на шатъра за срещане, докато Соломон построи ГОСПОДНИЯ дом в Ерусалим; те стояха на службата си според чина си.
33. Това са онези, които стояха, и синовете им: от синовете на каатците: певецът Еман, син на Йоил, син на Самуил,
34. син на Елкана, син на Ероам, син на Елиил, син на Тоя,
35. син на Суф, син на Елкана, син на Маат, син на Амасай,
36. син на Елкана, син на Йоил, син на Азария, син на Софония,
37. син на Тахат, син на Асир, син на Авиасаф, син на Корей,
38. син на Исаар, син на Каат, син на Леви, син на Израил.
39. И брат му Асаф, който стоеше от дясната му страна: Асаф, син на Варахия, син на Сама,
40. син на Михаил, син на Ваасия, син на Малхия,
41. син на Етний, син на Зара, син на Адая,
42. син на Етан, син на Зима, син на Семей,

43. син на Яат, син на Гирсом, син на Леви.
44. И братята им, синовете на Мерарий, които стояха отляво: Етан, син на Кисий, син на Авдий, син на Малух,
45. син на Асавия, син на Амасия, син на Хелкия,
46. син на Амсий, син на Ваний, син на Самир,
47. син на Маалий, син на Мусий, син на Мерарий, син на Леви.
48. И братята им, левитите, бяха дадени за цялата служба в скинията на Божия дом.
49. А Аарон и синовете му изгаряха приносите върху олтара за всеизгарянето и върху кадилния олтар; те отговаряха за цялата служба на Пресвятото място и да правят умилостивение за Израил според всичко, което беше заповядал Божият слуга Мойсей.
50. И ето синовете на Аарон: синът му Елеазар, негов син — Финеес, негов син — Авусий,
51. негов син — Вукий, негов син — Озий, негов син — Зарая,
52. негов син — Мераиот, негов син — Амария, негов син — Ахитов,
53. негов син — Садок, негов син — Ахимаас.
54. И ето жилищата им според огражденитe им села в областите им: на синовете на Аарон от рода на каатците — защото на тях падна първият жребий —
55. на тях дадоха Хеврон в Юдовата земя, със землищата около него.
56. Но нивите на града и селата му дадоха на Халев, сина на Ефоний.
57. А на синовете на Аарон дадоха прибежищните градове Хеврон и Ливна със землищата му, и Ятир, и Естемо със землищата му,
58. и Илен със землищата му, Девир със землищата му,
59. и Асан със землищата му, и Ветсемес със землищата му.
60. А от вениаминовото племе: Гава със землищата му и Алемет със землищата му, и Анатот със землищата му. Всичките им градове според родовете им бяха тринадесет града.
61. И на останалите синове на Каат от рода на племето, се дадоха с жребий десет града от половината манасиево племе.
62. А на синовете на Гирсон според родовете им: от исахаровото племе и от асировото племе, и от нефталимовото племе, и от манасиевото племе във Васан се дадоха тринадесет града.
63. На синовете на Мерарий според родовете им: от рувимовото племе и от гадовото племе, и от завулоновото племе се дадоха с жребий дванадесет града.
64. Израилевите синове дадоха на левитите градовете и землищата им.
65. Дадоха с жребий тези градове, споменати по име, от племето на юдовите синове и от племето на симеоновите синове, и от племето на вениаминовите синове.
66. А някои от родовете на синовете на Каат получиха градове за областта си от ефремовото племе.
67. Дадоха им прибежищните градове: Сихем със землищата му в хълмистата земя на Ефрем и Гезер със землищата му,
68. и Йокмеам със землищата му, и Веторон със землищата му,
69. и Еалон със землищата му, и Гетримон със землищата му.
70. А от половината манасиево племе: Анир със землищата му и Вилеам със землищата му — тях дадоха на родовете на останалите синове на Каат.
71. На синовете на Гирсон: от родовете на половината манасиево племе дадоха Голан във Васан със землищата му и Астарот със землищата му.
72. А от исахаровото племе: Кедес със землищата му, и Даврат със землищата му,
73. и Рамот със землищата му, и Аним със землищата му.
74. И от асировото племе: Масал със землищата му и Авдон със землищата му,
75. и Хукок със землищата му, и Роов със землищата му.
76. И от нефталимовото племе: Кедес в Галилея със землищата му, и Амон със землищата му, и Кириатаим със землищата му.
77. На останалите синове на Мерарий: от завулоновото племе дадоха Римон със землищата му и Тавор със землищата му.

78. А оттатък Йордан при Ерихон, на изток от Йордан, от рувимовото племе: Восор в пустинята със землищата му, и Яса със землищата му,
79. и Кедимот със землищата му, и Мефаат със землищата му.
80. А от гадовото племе: Рамот в Галаад със землищата му и Маханаим със землищата му,
81. и Есевон със землищата му, и Язир със землищата му.

Глава 7

1. Синовете на Исахар: Тола и Фуа, Ясув и Симрон, четирима.
2. Синовете на Тола: Озий и Рафаия, и Ериил, и Ямай, и Евсам и Самуил, глави на бащините си домове, от Тола, силни и храбри мъже според родовете им; броят им беше двадесет и две хиляди и шестстотин в дните на Давид.
3. Синове на Озий: Езраия; а синове на Езраия: Михаил и Авдия, и Йоил, и Есия, общо петима глави.
4. И с тях, според родовете им, според бащините им домове, имаше полкове войска за бой, тридесет и шест хиляди души, защото имаха много жени и деца.
5. А братята им, според всичките родове на Исахар, силни и храбри мъже, всичките записани в родословията си, бяха осемдесет и седем хиляди души.
6. От Вениамин: Вела и Вехер, и Едиил, трима.
7. Синове на Вела: Есвон и Озий, и Озиил, и Еримот, и Ирий, петима, глави на бащини домове, силни и храбри мъже; записаните в родословията бяха двадесет и две хиляди тридесет и четирима души.
8. Синове на Вехер: Зерима и Йоас, и Елиезер, и Елиоинай, и Амрий, и Еримот, и Авия, и Анатот, и Аламет; всички тези бяха синове на Вехер.
9. А записаните в родословието им, според родовете им, глави на бащините им домове, силни и храбри мъже, бяха двадесет хиляди и двеста.
10. Синовете на Едиил: Валаан; а синове на Валаан: Еус и Вениамин, и Аод, и Ханаана, и Зитан, и Тарсис, и Ахисаар;
11. всички тези бяха синове на Едиил, глави на бащини домове, силни и храбри мъже — седемнадесет хиляди и двеста души, които във война излизаха на бой.
12. А Суфам и Уфам бяха синове на Ир, а Усим беше син на Ахир.
13. Синовете на Нефталим: Ясиил и Гуний, и Есер, и Селум, синове на Вала.
14. Синове на Манасия: Асриил, когото му роди жена му; а арамейската му наложница роди Махир, бащата на Галаад.
15. А Махир взе за жена сестрата на Уфам и Суфам, а името на сестра им беше Мааха. А името на втория му син беше Салпаад; и Салпаад имаше само дъщери.
16. А Мааха, жената на Махир, роди син и го нарече Фарес; а името на брат му беше Сарес, а на синовете му: Улам и Раким.
17. А син на Улам беше Ведан. Тези бяха синовете на Галаад, сина на Махир, син на Манасия.
18. А сестра му Амолехет роди Исуд, Авиезер и Маала.
19. Синовете на Семид: Ахиан и Тихем, и Ликхий, и Аниам.
20. Синовете на Ефрем: Сутула, и негов син — Веред, и негов син — Тахат, и негов син — Елеада, и негов син — Тахат,
21. и негов син — Завад, и негов син — Сутала, и Езер, и Елеад. А гетските мъже, които бяха родени в това място, ги убиха, защото бяха слезли да отнемат добитъка им.
22. И баща им Ефрем жали много дни и братята му дойдоха да го утешат.
23. После влезе при жена си и тя забременя и роди син, и го нарече Верия, поради нещастието, което се беше случило в дома му.
24. А дъщеря му беше Сеера; тя съгради долния и горния Веторон и Узен-Сеера.
25. И негов син беше Рефа, и Ресеф, и негов син — Тела, и негов син — Тахан,
26. негов син — Ладан, негов син — Амиуд, негов син — Елисама,
27. негов син — Навий, негов син — Иисус.
28. А притежанията им и селищата им бяха Ветил със селата му и към изгрев слънце — Нааран, и към залез слънце — Гезер със селата му, и Сихем със селата му, до Гая със селата й.
29. А в областите на синовете на Манасия бяха: Ветсан със селата му, Таанах със селата му, Магедон със селата му и Дор със селата му. В тях се заселиха синовете на Йосиф, сина на Израил.

30. Синове на Асир: Емна и Есуа, и Есуй, и Верия, а Сера беше сестра им.
31. Синове на Верия: Хевер и Малхиел; той беше баща на Вирзавит.
32. А Хевер роди Яфлет и Сомир, и Хотам, и сестра им Суя.
33. Синове на Яфлет: Фасах и Вимал, и Асуат. Тези са синовете на Яфлет.
34. Синове на Сомир: Ахий и Рога, и Ехува, и Арам.
35. Синове на брат му Елем: Софа и Емна, и Селис, и Амал.
36. Синове на Софа: Суа и Арнефер, и Согал, и Верий, и Емра,
37. Восор и Од, и Сама, и Силса, и Итран, и Веера.
38. Синове на Етер: Ефоний и Фасфа, и Ара.
39. Синове на Ула: Арах и Аниил, и Рисия.
40. Всички тези бяха синове на Асир, глави на бащини домове, избрани, силни и храбри мъже, главни първенци. И броят на записаните в родословието им за военна служба, за бой беше двадесет и шест хиляди мъже.

Глава 8

1. А Вениамин роди първородния си Вела, втория Асвил и третия Аара,
2. четвъртия Ноя и петия Рафа.
3. И Вела имаше синове: Адар и Гира, и Авиуд,
4. и Ависуй, и Нееман, и Ахоа,
5. и Гира, и Сефуфан, и Урам.
6. А тези са синовете на Аод, които бяха глави на бащините домове на жителите на Гава, и бяха отведени в плен в Манахат:
7. Нееман и Ахия, и Гира, който ги отведе. Той роди Аза и Ахиуд.
8. А Саараим роди синове в моавските полета, след като отпрати жените си Усима и Ваара.
9. От жена си Одеса роди Йовав и Савия, и Миса, и Малхам,
10. и Еус, и Сахия и Мирма; тези бяха синовете му, глави на бащини домове.
11. А от Усима беше родил Авитов и Елфаал.
12. Синове на Елфаал: Евер и Мисаам, и Самер; той построи Оно и Лод, и селата му;
13. и Верия и Сема; те бяха глави на бащините домове на жителите на Еалон, те изгониха гетските жители;
14. и Ахио, Сасак и Еримот,
15. и Зевадия, и Арад, и Адер,
16. и Михаил, и Еспа, и Йоха бяха синове на Верия.
17. И Зевадия и Месулам, и Езекий, и Хевер,
18. и Есмерай, и Езлия, и Йовав бяха синове на Елфаал.
19. И Яким и Зехрий, и Завдий,
20. и Елиинай, и Силатай, и Елиил,
21. и Адая, и Верая, и Симрат бяха синове на Симей.
22. И Есфан, и Евер, и Елиил,
23. и Авдон, и Зехрий, и Анан,
24. и Анания, и Елам, и Анатотия,
25. и Ефадия, и Фануил бяха синове на Сасак.
26. И Самсерай и Сеария, и Готолия,
27. и Яресия, и Илия, и Зехрий бяха синове на Ероам.
28. Те бяха глави на бащини домове, глави според родословията си; те живееха в Ерусалим.
29. А в Гаваон живееше бащата на Гаваон. Името на жена му беше Мааха,
30. а първородният му син беше Авдон, после Сур и Кис, и Ваал, и Надав,
31. и Гедор, и Ахио, и Захер,
32. и Макелот, който роди Сама. И те също живееха с братята си в Ерусалим, срещу братята си.
33. И Нир роди Кис, а Кис роди Саул, а Саул роди Йонатан и Мелхисуя, и Авинадав, и Ес-Ваал.
34. А синът на Йонатан беше Мерив-Ваал, а Мерив-Ваал роди Михей.
35. А синовете на Михей бяха Фитон и Мелех, и Тарея, и Ахаз.
36. И Ахаз роди Йоада, а Йоада роди Алемет и Азмавет, и Зимрий, а Зимрий роди Моса,
37. а Моса роди Винея, негов син беше Рафа, негов син — Елеаса, негов син — Асиил.
38. А Асиил имаше шестима сина, и това са имената им: Азрикам, Вохеру и Исмаил, и Сеария, и Авдия, и Анан — всички тези бяха синове на Асиил.
39. А синовете на брат му Исек: първородният му Улам, вторият Еус и третият Елифалет.
40. И синовете на Улам бяха силни и храбри мъже, които опъваха лък; и имаха много синове и внуци — сто и петдесет души. Всички тези са от синовете на Вениамин.

Глава 9

1. И целият Израил се записа по родословия, и ето, записани са в Книгата на израилевите царе. И Юда беше отведен в плен във Вавилон поради престъпленията си.
2. А първите жители, които се настаниха в притежанията си, в градовете си, бяха: Израил, свещениците, левитите и нетинимите.
3. И в Ерусалим се заселиха от синовете на Юда, от синовете на Вениамин, от синовете на Ефрем и Манасия:
4. Утай, син на Амиуд, син на Амрий, син на Имрий син на Ваний, от синовете на Фарес, сина на Юда;
5. от шелаевците: първородният Асая и синовете му;
6. от синовете на Зара: Еуил и братята им, шестстотин и деветдесет души.
7. От синовете на Вениамин: Салу, син на Месулам, син на Одуя, син на Асенуй;
8. и Евния, син на Ероам, и Ила син на Озия, син на Михри, и Месулам, син на Сефатия, син на Рагуил, син на Евния;
9. и братята им, според родословието им, деветстотин петдесет и шест души. Всички тези мъже бяха глави на бащини домове над бащините си домове.
10. А от свещениците: Едая и Йоярив, и Яхин,
11. и Азария, син на Хелкия, син на Месулам, син на Садок, син на Мераиот, син на Ахитов, началник на Божия дом;
12. и Адая, син на Ероам, син на Пасхор, син на Мелхия; и Маасай, син на Адиил, син на Язир, син на Месулам, син на Месилемит, син на Емир;
13. и братята им, глави на бащините им домове, хиляда седемстотин и шестдесет души, мъже, силни и храбри за делото на службата на Божия дом.
14. А от левитите: Семая, син на Асув, син на Азрикам, син на Асавия, от синовете на Мерарий;
15. и Ваквакар, Ерес и Галал, и Матания, син на Михей, син на Зехрий, син на Асаф;
16. и Авдия, син на Семая, син на Галал, син на Едутун; и Варахия, син на Аса, син на Елкана, който се засели в селата на нетофатците.
17. И вратарите: Селум и Акув, и Талмон, и Ахиман, и братята им; Селум беше главата;
18. и досега те стоят при царската порта към изгрев слънце. Те бяха вратари на становете на синовете на Леви.
19. А Селум, син на Коре, син на Авиасаф, син на Корей, и братята му от бащиния му дом, кореевците, бяха над делото на службата, пазачи на праговете на шатъра. И бащите им бяха пазачи на входа на ГОСПОДНИЯ стан.
20. По-рано началник над тях беше Финеес, синът на Елеазар, и ГОСПОД беше с него.
21. Захария, синът на Меселемия, беше пазач при входа на шатъра за срещане.
22. Всички те, избрани за пазачи при праговете, бяха двеста и дванадесет. Те бяха записани по родословия в селата си. Давид и гледачът Самуил ги бяха поставили на длъжността им.
23. И те и синовете им стояха при портите на ГОСПОДНИЯ дом, на дома на шатъра, като стражи.
24. Вратарите бяха на четирите страни: на изток, на запад, на север и на юг.
25. А братята им, които бяха по селата си, трябваше да идват на всеки седем дни в определени времена, за да бъдат заедно с тях.
26. Защото тези левити, четиримата главни вратари, оставаха на службата си и надзираваха стаите и съкровищата на Божия дом.
27. И те нощуваха около Божия дом, защото на тях беше възложена стражата, и те трябваше да го отварят всяка сутрин.
28. И някои от тях бяха над служебните вещи, защото под брой ги внасяха и под брой ги изнасяха.
29. И някои от тях бяха определени над другите вещи, над всичките вещи на светилището и над пшеничното брашно, и виното, и маслиненото масло, и ливана, и ароматите.

30. А някои от синовете на свещениците приготовляваха благоуханното масло.
31. А на Мататия, от левитите, първородния на корееца Селум, бяха поверени печените в тава жертви.
32. И някои от братята им, от синовете на каатците, бяха поставени над присъствените хлябове, да ги приготовляват всяка събота.
33. А тези бяха певците, началниците на бащините домове на левитите, които живееха в стаите свободни от друга служба, защото бяха заети в работата си денем и нощем.
34. Тези бяха главите на бащините домове на левитите, глави според родословията си. Те живееха в Ерусалим.
35. А в Гаваон живееше Еил, бащата на Гаваон. Името на жена му беше Мааха,
36. а първородният му син беше Авдон, после Сур, и Кис, и Ваал, и Нир, и Надав,
37. и Гедор, и Ахио, и Захария, и Макелот.
38. А Макелот роди Симеам. И те се заселиха с братята си в Ерусалим, срещу братята си.
39. И Нир роди Кис, а Кис роди Саул, а Саул роди Йонатан и Мелхсисуя, и Авинадав, и Ес-Ваал.
40. А синът на Йонатан беше Мерив-Ваал, а Мерив-Ваал роди Михей.
41. А синове на Михей бяха Фитон и Мелех, и Тарея,
42. и Ахаз, който роди Яра; а Яра роди Алемет и Азмавет, и Зимрий; а Зимрий роди Моса,
43. а Моса роди Виней, а негов син беше Рафаия, негов син — Елеаса, а негов син — Асил.
44. А Асил имаше шестима сина и това са имената им: Азрикам, Вохеру и Исмаил, и Сеария, и Авдия, и Анан. Тези са синове на Асил.

Глава 10

1. А филистимците се биха срещу Израил; и израилевите мъже побягнаха пред филистимците и паднаха убити на хълма Гелвуе.
2. И филистимците настигнаха Саул и синовете му и филистимците убиха Йонатан, Авинадав и Мелхисуя, синовете на Саул.
3. И битката срещу Саул се засилваше, и стрелците го улучиха, и той беше ранен от стрелците.
4. Тогава Саул каза на оръженосеца си: Изтегли меча си и ме прободи с него, за да не дойдат тези необрязани и да се гаврят с мен! Но оръженосецът му не искаше, защото много се страхуваше. Тогава Саул взе меча си и се хвърли върху него.
5. И когато оръженосецът му видя, че Саул беше мъртъв, той също се хвърли върху меча и умря.
6. Така умряха Саул и тримата му сина, и целият му дом умря едновременно с него.
7. А когато всичките израилеви мъже, които бяха в долината, видяха, че бяха побягнали и че Саул и синовете му бяха мъртви, те напуснаха градовете си и избягаха. И филистимците дойдоха и се заселиха в тях.
8. А на следващия ден филистимците дойдоха да съблекат убитите и намериха Саул и синовете му паднали на хълма Гелвуе.
9. И го съблякоха, взеха главата му и оръжията му, и разпратиха по цялата филистимска земя, за да разнесат вестта на идолите си и на народа.
10. И сложиха оръжията му в дома на бога си, а главата му приковаха в дома на Дагон.
11. А когато целият Явис-Галаад чу всичко, което филистимците направили със Саул,
12. всичките храбри мъже станаха и взеха тялото на Саул и телата на синовете му и ги донесоха в Явис, и погребаха костите им под дъба в Явис, и постиха седем дни.
13. Така умря Саул за престъплението си, което беше извършил против ГОСПОДА относно ГОСПОДНОТО слово, което не спази, и още, понеже беше потърсил врачка, за да се допита,
14. а до ГОСПОДА не се допита. Затова Той го уби и обърна царството към Давид, сина на Есей.

Глава 11

1. Тогава целият Израил се събра при Давид в Хеврон и казаха: Ето, ние сме твоя кост и твоя плът.
2. Още преди, още когато Саул беше цар, ти беше този, който извеждаше и въвеждаше Израил. И на теб ГОСПОД, твоят Бог, каза: Ти ще пасеш народа Ми Израил и ти ще бъдеш княз над народа Ми Израил.
3. Така всичките израилеви старейшини дойдоха при царя в Хеврон и Давид направи с тях завет пред ГОСПОДА в Хеврон. И те помазаха Давид за цар над Израил според ГОСПОДНОТО слово чрез Самуил.
4. Тогава Давид и целият Израил отидоха в Ерусалим, който е Евус, където бяха евусците, жителите на земята.
5. И жителите на Евус казаха на Давид: Няма да влезеш тук! Но Давид превзе крепостта Сион, която е Давидовият град.
6. И Давид каза: Който пръв удари евусците, той ще бъде глава и военачалник. И Йоав, синът на Саруя, се изкачи пръв и стана глава.
7. Така Давид се засели в крепостта, затова тя се нарече Давидовия град.
8. И той построи града околовръст до Мило и наоколо. А Йоав поправи останалата част от града.
9. Така Давид ставаше все по-велик и по-велик и ГОСПОД на Войнствата беше с него.
10. А ето началниците на силните мъже, които имаше Давид, които заедно с целия Израил го подкрепяха смело за царството му, за да го направят цар според ГОСПОДНОТО слово за Израил.
11. Ето броят на силните мъже, които имаше Давид: Ясовеам, син на Ахмон, първи военачалник; той вдигна копието си против триста души и ги уби наведнъж.
12. След него беше ахохиецът Елеазар, син на Додо, един от тримата силни мъже.
13. Той беше с Давид във Фас-Дамим, когато филистимците се бяха събрали там за бой. Там имаше парче земя, пълно с ечемик; и народът побягна пред филистимците,
14. а те застанаха сред нивата и я защитиха, и разбиха филистимците. И ГОСПОД извърши голямо избавление.
15. И трима от тридесетте началници слязоха до скалата при Давид в пещерата Одолам, а войската на филистимците се беше разположила на стан в долината Рефаим.
16. Тогава Давид беше в крепостта, а гарнизонът на филистимците беше тогава във Витлеем.
17. И Давид пожела и каза: Кой ще ми даде да пийна вода от витлеемския кладенец, който е при портата!
18. Тогава тримата направиха пробив във филистимския стан и наляха вода от витлеемския кладенец, който е при портата, взеха и я донесоха на Давид. Но Давид не пожела да я изпие, а я изля на ГОСПОДА. И каза:
19. Да не ми даде моят Бог да сторя това! Да пия ли кръвта на мъжете, които отидоха с опасност за живота си? Защото с опасност за живота си я донесоха. И не пожела да я пие. Това извършиха тримата силни мъже.
20. И Ависей, братът на Йоав, беше главният от тримата. Той вдигна копието си против триста души и ги уби, и беше именит между тримата.
21. Той беше най-почитаният от тримата, над двамата, затова им стана началник, но не достигна трима.
22. Ваная, син на Йодая, син на един храбър мъж, велик на дела, от Кавсеил. Той уби двамата лъвовидни мъже от Моав. Той също слезе и уби лъва в рова в един снежен ден.
23. Той уби и египтянина, мъж, висок пет лакътя. Египтянинът имаше в ръката си копие като кросно на тъкач, но той слезе при него с тояга, изтръгна копието от ръката на египтянина и го уби със собственото му копие.
24. Тези неща извърши Ваная, синът на Йодая, и беше именит между тримата силни мъже.

25. Ето, той беше почитан повече от тридесетте, но не достигна трима. И Давид го постави в близкото си обкръжение.
26. А силните мъже на войските бяха: Асаил, братът на Йоав, Елханан, синът на Додо от Витлеем,
27. арорецът Самот, фелонецът Хелис,
28. Ирас, синът на текоеца Екис, анатонецът Авиезер,
29. хусатецът Сивехай, ахохиецът Илай,
30. нетофатецът Маарай, Хелед, синът на нетофатеца Ваана,
31. Итай, синът на Ривай от Гавая на вениаминовите синове, пиратонецът Ваная,
32. Урай от потоците на Гаас, арватецът Авиил,
33. варумецът Азмавет, саалвонецът Елиава,
34. синовете на гизонеца Асим, Йонатан, синът на арареца Сагий,
35. Ахиам, синът на арареца Сахар, Елифал, синът на Ур,
36. мехиратецът Ефер, фелонецът Ахия,
37. кармилецът Есро, Наарай, синът на Есвей,
38. Йоил, братът на Натан, Мивар, синът на Агрий,
39. амонецът Селек, виротецът Нахарай, оръженосецът на Йоав, сина на Саруя,
40. етерецът Ирас, етерецът Гарив,
41. хетеецът Урия, Завад, синът на Аалай,
42. Адина, син на рувимеца Сиза, глава на рувимците, и тридесет души с него,
43. Анан, синът на Мааха, митнецът Йосафат,
44. астеротецът Озия, Сама и Еиил, синовете на ароиреца Хотам,
45. Едиил, синът на Симрий, брат му, тисецът Йоха,
46. маавецът Елиил, и Еривай и Йосавия, синовете на Елнаам, и моавецът Етема,
47. Елиил и Овид, и месоваецът Ясиил.

Глава 12

1. И това са тези, които дойдоха при Давид в Сиклаг, докато още се криеше от Саул, сина на Кис. И те бяха от силните мъже, които му помагаха в бой.
2. Те бяха въоръжени с лъкове и умееха и с дясната, и с лявата ръка да хвърлят камъни с прашка и да стрелят с лък и стрели. От братята на Саул, от Вениамин:
3. главата Ахиезер, и Йоас, синовете на гаваатеца Сама, Езиил и Фелет, синовете на Азмавет, и Вераха, и анатотецът Иуй,
4. и гаваонецът Исмая, силен между тридесетте, и над тридесетте, и Еремия, и Яазаил, и Йоанан, и гедиротецът Йозавад,
5. Елузай и Еримот, и Ваалия, и Семария, и аруфецът Сафатия,
6. Елкана и Есия, и Азареил, и Йоезер, и Ясовеам, кореовците,
7. и Йоила и Зевадия, синовете на Ероам от Гедор.
8. И от гадците се отделиха и дойдоха при Давид в непристъпното място в пустинята силни и храбри мъже, мъже, обучени за война и за бой, въоръжени с щит и копие, чиито лица бяха като лица на лъвове, и които бяха бързи като сърните по хълмовете.
9. Езер беше главата, Авдия — вторият, Елиав — третият,
10. Мисмана — четвъртият, Еремия — петият,
11. Атай — шестият, Елиил — седмият,
12. Йоанан — осмият, Елзавад — деветият,
13. Еремия — десетият, Махванай — единадесетият.
14. Тези от синовете на Гад бяха началници; най-долният беше над сто, а най-горният беше над хиляда.
15. Тези са, които преминаха Йордан в първия месец, когато беше залял всичките си брегове, и разгониха всичките жители на долините на изток и на запад.
16. И някои от синовете на Вениамин и Юда също дойдоха при Давид в непристъпното място.
17. А Давид излезе да ги посрещне и им проговори и каза: Ако идвате при мен с мир, за да ми помогнете, сърцето ми ще се съедини с вас; но ако идвате, за да ме предадете на враговете ми, без да има насилие в ръцете ми, Бог на бащите ни нека види и отсъди!
18. Тогава Духът дойде на Амасай, главния военачалник, и каза: Твои сме, Давиде, и с теб сме, сине на Есей! Мир, мир на теб и мир и на помощниците ти! Защото твоят Бог ти помага. Тогава Давид ги прие и ги постави за началници на полка си.
19. И от Манасия някои преминаха към Давид, когато дойде с филистимците на бой против Саул. Но не им помогнаха, защото, като се посъветваха, филистимските първенци го отпратиха, като казаха: Той ще премине към господаря си Саул с опасност за главите ни!
20. А когато се връщаше в Сиклаг, към него се присъединиха от Манасия: Адна и Йозавад, и Едиил, и Михаил, и Йозавад, и Елиу, и Силатай, началници на манасиевите хиляди.
21. Те помогнаха на Давид против разбойническата дружина, защото те всички бяха силни и храбри мъже; и станаха военачалници.
22. Защото от ден на ден при Давид приждаха мъже, за да му помагат, докато стана голяма войска, като Божия войска.
23. И ето броят на началниците на въоръжените за бой, които дойдоха при Давид в Хеврон, за да обърнат към него царството на Саул според ГОСПОДНАТА заповед:
24. От синовете на Юда, щитоносци и копиеносци: шест хиляди и осемстотин души, въоръжени за бой.
25. От синовете на Симеон, силни и храбри мъже, готови за бой: седем хиляди и сто души.
26. От синовете на Леви: четири хиляди и шестстотин души;
27. а Йодая беше първенец на аароновците; и с него бяха три хиляди и седемстотин души,
28. и Садок, силен и храбър младеж, и от бащиния му дом бяха двадесет и двама началници.
29. От синовете на Вениамин, братята на Саул: три хиляди души. Но дотогава по-голямата част от тях подържаха Сауловия дом.

30. От синовете на Ефрем: двадесет хиляди и осемстотин души, силни и храбри мъже, именити мъже от бащиния си дом.
31. От половината манасиево племе: осемнадесет хиляди души, които бяха определени по име да дойдат да направят Давид цар.
32. От синовете на Исахар, мъже разумни да познават времената и да знаят какво трябваше да прави Израил: началниците им бяха двеста и всичките им братя действаха по тяхна заповед.
33. От Завулон: петдесет хиляди души, които излизаха с войската, готови за бой с всякакви военни оръжия, да се строяват около Давид с неразделено сърце.
34. От Нефталим: хиляда началници и с тях тридесет и седем хиляди души с щит и копие.
35. От данците: двадесет и осем хиляди и шестстотин души, готови за бой.
36. От Асир: четиридесет хиляди души, които излизаха с войската, готови за бой.
37. А от оттатък Йордан, от рувимците, от гадците и от половината манасиево племе: сто и двадесет хил??ди души с всякакви военни оръжия за ??ой.
38. Всички тези военни мъже, в боен ред, дойдоха с неразделено сърце в Хеврон, за да направят Давид цар над целия Израил. И всички останали в Израил бяха единодушни да направят Давид цар.
39. И бяха там при Давид три дни и ядоха и пиха, защото братята им бяха приготвили за тях.
40. Освен това и онези, които бяха близо до тях, до Исахар, Завулон и Нефталим им носеха храна с магарета, с камили, с мулета и с говеда — тестени храни, калъпи сушени смокини и сушено грозде, вино, маслинено масло, говеда и дребен добитък в голямо количество; защото беше веселие в Израил.

Глава 13

1. И Давид се съветва с хилядниците, стотниците и всичките първенци,
2. и Давид говори на цялото израилево събрание: Ако ви се вижда добре и ако е от ГОСПОДА, нашия Бог, нека пратим навсякъде до останалите си братя по цялата израилева земя и с тях и до свещениците и левитите, които са в градовете на околностите им, за да се съберат при нас.
3. И нека донесем при нас ковчега на нашия Бог, защото в Сауловите дни не го потърсихме.
4. И цялото събрание каза да се направи така, защото това се видя право на целия народ.
5. Тогава Давид събра целия Израил от египетския Сихор до прохода на Емат, за да донесат Божия ковчег от Кириат-Иарим.
6. И Давид отиде с целия Израил във Ваала, в Кириат-Иарим, който е към Юда, за да пренесе оттам ковчега на Бога, ГОСПОДА, който обитава над херувимите, който се нарича с Името Му.
7. И откараха Божия ковчег от къщата на Авинадав на нова кола; и Оза и Ахио караха колата.
8. И Давид и целият Израил играеха пред Бога с всичка сила, с песни, с арфи, с лири, с тимпанчета, с кимвали и с тръби.
9. И когато стигнаха до хармана на Хидон, Оза простря ръката си да хване ковчега, защото воловете се препънаха.
10. И гневът на ГОСПОДА пламна против Оза и го уби, защото простря ръката си към ковчега. И той умря там пред Бога.
11. И Давид се наскърби, защото ГОСПОД уби Оза, и нарече онова място Фарес-Оза, както се нарича и до днес.
12. И в онзи ден Давид се уплаши от Бога и каза: Как ще донеса Божия ковчег при себе си?
13. И Давид не премести ковчега при себе си в Давидовия град, а го закара встрани, в къщата на гетеца Овид-Едом.
14. И Божият ковчег престоя в дома на Овид-Едом, в къщата му, три месеца. И ГОСПОД благослови дома на Овид-Едом и всичко, което имаше.

Глава 14

1. И Хирам, царят на Тир, изпрати до Давид пратеници и кедрови дървета, зидари и дърводелци, за да му построят къща.
2. И Давид позна, че ГОСПОД го беше утвърдил за цар над Израил, защото царството му се извиси високо заради Неговия народ Израил.
3. И Давид си взе още жени в Ерусалим и Давид роди още синове и дъщери.
4. И ето имената на тези, които му се родиха в Ерусалим: Самуа и Совав, Натан и Соломон,
5. и Евар, и Елисуа, и Елфалет,
6. и Ногах, и Нефег, и Яфия,
7. и Елисама, и Веелиада, и Елифалет.
8. А когато филистимците чуха, че Давид бил помазан за цар над целия Израил, всички филистимци се изкачиха да търсят Давид. И Давид чу и излезе против тях.
9. И филистимците дойдоха и се разпростряха в долината Рафаим.
10. И Давид се допита до Бога и каза: Да се изкача ли против филистимците? Ще ги предадеш ли в ръката ми? И ГОСПОД му отговори: Изкачи се, защото ще ги предам в ръката ти.
11. И те се изкачиха във Ваал-Ферасим и Давид ги разби там, и Давид каза: Бог разсече чрез моята ръка враговете ми, както водите правят пролом. Затова онова място се нарече Ваал-Ферасим.
12. И те оставиха там боговете си и Давид заповяда, и ги изгориха с огън.
13. А филистимците пак излязоха и се разпростряха в долината.
14. И Давид пак се допита до Бога и Бог му каза: Не се изкачвай след тях, заобиколи ги отзад и ги нападни откъм черниците.
15. И когато чуеш шум, като от маршируване по върховете на черниците, тогава излез на бой, защото Бог ще излезе пред теб, за да разбие стана на филистимците.
16. И Давид направи, както му заповяда Бог, и разбиха филистимския стан от Гаваон чак до Гезер.
17. И името на Давид се прочу по всичките земи. И ГОСПОД наложи страх от него върху всичките народи.

Глава 15

1. И той си построи и други къщи в Давидовия град; приготви и място за Божия ковчег и разпъна шатър за него.
2. Тогава Давид каза: Не бива никой друг да носи Божия ковчег освен левитите, защото тях избра ГОСПОД да носят Божия ковчег и да Му служат до века.
3. И Давид събра целия Израил в Ерусалим, за да пренесат ГОСПОДНИЯ ковчег на мястото му, което беше приготвил за него.
4. Давид събра синовете на Аарон и левитите.
5. От синовете на Каат: началника Уриил и братята му, сто и двадесет души.
6. От синовете на Мерарий: началника Асая и братята му, двеста и двадесет души.
7. От синовете на Гирсон: началника Йоил и братята му, сто и тридесет души.
8. От синовете на Елисафан: началника Семая и братята му, двеста души.
9. От синовете на Хеврон: началника Елиил и братята му, осемдесет души.
10. От синовете на Озиил: началника Аминадав и братята му, сто и дванадесет души.
11. И Давид повика свещениците Садок и Авиатар и левитите Уриил, Асая и Йоил, Семая и Елиил, и Аминадав и им каза:
12. Вие сте глави на бащините домове на левитите. Осветете се, вие и братята ви, за да пренесете ковчега на ГОСПОДА, Израилевия Бог, където съм приготвил за него.
13. Понеже първия път не го носихте вие, ГОСПОД, нашият Бог, отвори пролом между нас, защото не Го потърсихме според правилото.
14. Тогава свещениците и левитите се осветиха, за да пренесат ковчега на ГОСПОДА, Израилевия Бог.
15. А синовете на левитите носеха Божия ковчег на раменете си, като прътовете бяха на тях, както заповяда Мойсей според ГОСПОДНОТО слово.
16. И Давид заповяда на началниците на левитите да поставят братята си, певците, с музикални инструменти, лири и арфи, и кимвали, за да свирят радостно със силен глас.
17. И левитите поставиха Еман, сина на Йоил, и от братята му — Асаф, сина на Варахия, и от братята им, синовете на Мерарий — Етан, сина на Кисий,
18. и с тях братята им от втория чин: Захария, Вен и Яазиил, и Семирамот, и Ехиил, и Уний, Елиав и Ваная, и Маасия, и Мататия, и Елифалей, и Микнея, и Овид-Едом, и Еиил, вратарите.
19. И поставиха певците Еман, Асаф и Етан да свирят с бронзови кимвали,
20. а Захария и Азиил, и Семирамот, и Ехиил, и Уний, и Елиав, и Маасия, и Ваная — с лири по аламот,
21. а Мататия и Елифалей, и Микнея, и Овид-Едом, и Еиил, и Азазия — с арфи по шеминит, за да ръководят пеенето.
22. А Ханания, главен певец на левитите, ръководеше пеенето, понеже беше изкусен.
23. А Варахия и Елкана бяха вратари при ковчега.
24. А свещениците Севания и Йосафат, и Натанаил, и Амасий, и Захария, Ваная и Елиезер свиреха с тръбите пред Божия ковчег. А Овид-Едом и Ехия бяха вратари при ковчега.
25. И така, Давид и израилевите старейшини и хилядниците отидоха да пренесат с веселие ковчега на ГОСПОДНИЯ завет от къщата на Овид-Едом.
26. И понеже Бог помагаше на левитите, които носеха ковчега на ГОСПОДНИЯ завет, те пожертваха седем юнеца и седем овена.
27. И Давид беше облечен с одежда от висон, както и всички левити, които носеха ковчега и певците, и певецът Ханания, началникът на певците; и Давид носеше ленен ефод.
28. Така целият Израил пренесе ковчега на ГОСПОДНИЯ завет с възгласи и тръбен звук, с тръби и с кимвали, като свиреха с лири и с арфи.
29. А когато ковчегът на ГОСПОДНИЯ завет влизаше в Давидовия град, Михала, дъщерята на Саул, погледна през прозореца и видя, че цар Давид скачаше и играеше, и го презря в сърцето си.

Глава 16

1. Така внесоха Божия ковчег и го поставиха сред шатъра, който Давид беше разпънал за него. И принесоха всеизгаряния и примирителни жертви пред Бога.
2. И когато Давид свърши принасянето на всеизгарянията и примирителните жертви, той благослови народа в ГОСПОДНОТО Име.
3. После раздаде на целия Израил, от мъж до жена, по един хляб, по един калъп фурми и по един калъп сушено грозде на всекиго.
4. И определи някои от левитите да служат пред ГОСПОДНИЯ ковчег, да припомнят, да благодарят и да хвалят ГОСПОДА, Израилевия Бог:
5. Главният беше Асаф, вторият след него — Захария, и Еиил, и Семирамот, и Ехиил, и Мататия, и Елиав, и Ваная, и Овид-Едом, и Еиил с лири и арфи, а Асаф свиреше с кимвали,
6. а свещениците Ваная и Яазиил бяха постоянно с тръби пред ковчега на Божия завет.
7. Тогава, в онзи ден, Давид за първи път нареди на Асаф и на братята му да славят ГОСПОДА:
8. Славете ГОСПОДА, призовавайте Името Му; известявайте сред народите делата Му!
9. Пейте Му, пейте Му псалми; говорете за всичките Му чудни дела!
10. Хвалете се с Неговото свято Име; нека се весели сърцето на онези, които търсят ГОСПОДА!
11. Стремете се към ГОСПОДА и Неговата сила; търсете лицето Му винаги!
12. Помнете чудните Му дела, които е извършил; знаменията Му и присъдите на устата Му,
13. ти, потомство на слугата Му Израил; вие, синове на Яков, Негови избрани!
14. Той е ГОСПОД, нашият Бог, присъдите Му са по цялата земя.
15. Помнете завета Му до века; словото, което е заповядал за хиляда поколения,
16. завета, който е сключил с Авраам и клетвата Му към Исаак,
17. завета, който е поставил на Яков за наредба, на Израил — за вечен завет,
18. като каза: На теб ще дам ханаанската земя като дял на наследството ви.
19. Когато бяхте малобройни, само малко и странници в нея,
20. когато се скитаха от народ в народ, от царство — в друг народ,
21. Той не остави никого да ги угнети и смъмри царе заради тях,
22. казвайки: Не докосвайте Моите помазани и не правете нищо лошо на Моите пророци!
23. Пейте на ГОСПОДА, цяла земя; възвестявайте от ден на ден спасението Му!
24. Прогласявайте между езичниците Неговата слава; между всичките народи — чудните Му дела!
25. Защото ГОСПОД е велик и всеславен; страшен е над всички богове.
26. Защото всичките богове на народите са нищо, а ГОСПОД е направил небесата.
27. Пред Него са блясък и величие; сила и радост са мястото Му.
28. Отдайте на ГОСПОДА, вие, племена на народите, отдайте на ГОСПОДА слава и сила!
29. Отдайте на ГОСПОДА славата на Името Му, донесете принос и елате пред Него; поклонете се на ГОСПОДА в свято великолепие!
30. Треперете пред Него, цяла земя! И светът стои здраво, няма да се поклати.
31. Нека се веселят небесата и нека ликува земята! Нека се каже между народите: ГОСПОД царува!
32. Нека бучи морето и всичко в него; нека се весели полето и всичко по него.
33. Тогава ще ликуват дърветата на гората пред ГОСПОДА, защото идва да съди земята.
34. Славете ГОСПОДА, защото е благ, защото Неговата милост е вечна!
35. И кажете: Спаси ни, Боже на спасението ни; събери ни и ни избави от народите, за да славим святото Ти Име и да тържествуваме в Твоята слава.
36. Благословен да е ГОСПОД, Израилевият Бог, от века и до века! И целият народ каза: Амин! — и възхвали ГОСПОДА.
37. Тогава Давид остави там, пред ковчега на ГОСПОДНИЯ завет, Асаф и братята му, за да служат постоянно пред ковчега според нужното за всеки ден;
38. и Овид-Едом и братята му, шестдесет и осем души; а Овид-Едом, сина на Едутун, и Оса —

за вратари.
39. А свещеник Садок и братята му, свещениците, остави пред ГОСПОДНАТА скиния на височината, която беше в Гаваон,
40. да принасят постоянно всеизгаряне на ГОСПОДА върху олтара за всеизгаряният, сутрин и вечер, според всичко писано в ГОСПОДНИЯ закон, който Той заповяда на Израил.
41. И с тях остави Еман и Едутун, и останалите избрани, определени по име, за да славят ГОСПОДА, защото милостта Му е вечна.
42. И при тях, при Еман и Едутун, имаше тръби и кимвали за онези, които трябваше да свирят, и Божиите музикални инструменти. А синовете на Едутун бяха вратари.
43. И целият народ се разотиде, всеки у дома си. И Давид се върна, за да благослови дома си.

Глава 17

1. И когато Давид се настани в къщата си, Давид каза на пророк Натан: Ето, аз живея в кедров дом, а ковчегът на ГОСПОДНИЯ завет стои под завеси на шатър.
2. И Натан каза на Давид: Направи всичко, което е в сърцето ти, защото Бог е с теб.
3. Но през същата нощ Божието слово беше към Натан и каза:
4. Иди и кажи на слугата Ми Давид: Така говори ГОСПОД: Ти няма да Ми построиш дом, в който да обитавам,
5. защото от деня, когато изведох Израил от Египет, до днес Аз не съм обитавал в дом, а съм ходил от шатър в шатър и от скиния в скиния.
6. Където и да ходих с целия Израил, говорих ли някога дума на някой от израилевите съдии, на които заповядах да пасат народа Ми, като казах: Защо не Ми построихте кедров дом?
7. И сега, така да кажеш на слугата Ми Давид: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Аз те взех от кошарата, от след стадото, за да бъдеш княз над Моя народ Израил.
8. И бях с теб навсякъде, където отиваше, и изтребих всичките ти врагове пред теб, и направих името ти като имената на великите, които са на земята.
9. И ще определя място за народа Си Израил и ще го насадя, за да живее на свое си място и да не бъде вече в безпокойство и синовете на неправдата да не го притесняват вече, както преди,
10. и от деня, когато поставих съдии над народа Си Израил. И ще покоря всичките ти врагове. При това ти заявявам, че ГОСПОД ще ти съгради дом.
11. Когато се изпълнят дните ти да отидеш при бащите си, Аз ще издигна потомъка ти след теб, който ще бъде от твоите синове, и ще утвърдя царството му.
12. Той ще Ми построи дом и Аз ще утвърдя престола му до века.
13. Аз ще му бъда Отец и той ще Ми бъде син; и няма да оттегля милостта Си от него, както я оттеглих от онзи, който беше преди теб.
14. Ще го закрепя в Своя дом и в Своето царство до века; и престолът му ще бъде утвърден до века.
15. И Натан говори на Давид според всички тези думи и според цялото това видение.
16. Тогава цар Давид влезе и седна пред ГОСПОДА, и каза: Кой съм аз, ГОСПОДИ, Боже, и какъв е домът ми, че си ме довел дотук?
17. Но и това беше малко в очите Ти, Боже, и Ти си говорил и за дома на слугата Си за далечно бъдеще, и си погледнал на мен като на високопоставен човек, ГОСПОДИ, Боже!
18. И какво повече да Ти говори Давид за честта, оказана на слугата Ти? Ти познаваш слугата Си.
19. ГОСПОДИ, заради слугата Си и според Своето сърце Ти си извършил цялото това велико дело, за да изявиш всички тези велики дела.
20. ГОСПОДИ, няма никой като Теб и няма бог освен Теб, според всичко, което сме чули с ушите си.
21. И кой друг народ на земята е като Твоя народ Израил, когото Бог отиде да откупи за народ за Себе Си, за да си създадеш име чрез велики и страшни дела, като изгони езичници пред Своя народ, който си откупил от Египет?
22. И Ти направи народа Си Израил Свой народ до века; и Ти, ГОСПОДИ, им стана Бог.
23. И сега, ГОСПОДИ, нека се утвърди до века словото, което си говорил за слугата Си и за дома му, и направи, както си говорил.
24. Нека се утвърди; и нека се възвеличи Името Ти до века, за да казват: ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог, е Бог на Израил! И нека бъде утвърден пред Теб домът на слугата Ти Давид.
25. Защото Ти, Боже мой, откри на слугата Си, че ще му съградиш дом; затова слугата Ти дръзна да се помоли пред Теб.
26. И сега, ГОСПОДИ, Ти си Бог, и си обещал това добро на слугата Си.

27. И сега Ти благоволи да благословиш дома на слугата Си, за да бъде пред Теб до века, защото Ти, ГОСПОДИ, си го благословил и ще бъде благословен до века.

Глава 18

1. И след това Давид разби филистимците и ги покори, и отне Гет и селата му от ръката на филистимците.
2. Разби и моавците, и моавците станаха слуги на Давид и плащаха данък.
3. Давид разби и совския цар Ададезер в Емат, когато той отиваше да утвърди властта си при реката Ефрат.
4. И Давид плени от него хиляда колесници, седем хиляди конници и двадесет хиляди пешаци. И Давид преряза сухожилията на всичките коне от колесниците, но запази от тях за сто колесници.
5. И арамейците от Дамаск дойдоха да помогнат на совския цар Ададезер и Давид изби от арамейците двадесет и две хиляди мъже.
6. И Давид постави гарнизони в Арам Дамаски; и арамейците станаха слуги на Давид и плащаха данък. И ГОСПОД запазваше Давид, където и да отидеше.
7. И Давид взе златните щитове, които бяха на слугите на Ададезер, и ги донесе в Ерусалим.
8. И от Тиват и от Хун, градовете на Ададезер, Давид взе голямо количество бронз, от който Соломон направи бронзовото море, стълбовете и бронзовите съдове.
9. А когато ематският цар Тои чу, че Давид разбил цялата военна сила на совския цар Ададезер,
10. изпрати сина си Адорам при цар Давид, за да го поздрави и да го благослови, понеже се беше бил против Ададезер и го беше разбил; защото Ададезер воюваше против цар Тои. И той донесе всякакви съдове от злато, сребро и бронз.
11. И тях цар Давид също посвети на ГОСПОДА заедно със среброто и златото, което беше отнел от всичките народи, от Едом и от Моав, и от синовете на Амон, и от филистимците, и от Амалик.
12. А Ависей, синът на Саруя, разби Едом в Солната долина, осемнадесет хиляди души.
13. И постави гарнизони в Едом, и всичките едомци станаха слуги на Давид. И ГОСПОД запазваше Давид, където и да отидеше.
14. Така Давид царуваше над целия Израил и вършеше правда и правосъдие за целия си народ.
15. А Йоав, синът на Саруя, беше над войската; а Йосафат, синът на Ахилуд, беше летописец;
16. и Садок, синът на Ахитов, и Авимелех, синът на Авиатар, бяха свещеници; а Суса беше писар;
17. а Ваная, синът на Йодая, беше над херетците и фелетците. А синовете на Давид бяха първи около царя.

Глава 19

1. След това умря Наас, царят на синовете на Амон, и вместо него се възцари синът му.
2. Тогава Давид каза: Ще покажа благост към Анун, сина на Наас, понеже баща му показа благост към мен. И Давид изпрати пратеници да го утешат за баща му. Но когато слугите на Давид дойдоха при Анун в земята на синовете на Амон, за да го утешат,
3. князете на синовете на Амон казаха на Анун: Мислиш ли, че Давид ти е изпратил утешители от почит към баща ти? Не са ли дошли слугите му при теб, за да разузнаят земята, да я съсипят и да я огледат?
4. Тогава Анун хвана слугите на Давид и ги обръсна, отряза дрехите им до половината, до чатала, и ги отпрати.
5. И отидоха и съобщиха на Давид за мъжете и той изпрати да ги посрещнат, понеже мъжете много се срамуваха. И царят каза: Стойте в Ерихон, докато пораснат брадите ви, и тогава се върнете.
6. А когато синовете на Амон видяха, че бяха станали омразни на Давид, Анун и синовете на Амон изпратиха хиляда таланта сребро, за да си наемат колесници и конници от Месопотамия, от Арам-Мааха и от Сова.
7. И си наеха тридесет и две хиляди колесници, както и царя на Мааха с народа му, и дойдоха и се разположиха на стан срещу Медева. И синовете на Амон се събраха от градовете си и дойдоха на бой.
8. А когато Давид чу това, той изпрати Йоав и цялата войска силни мъже.
9. И синовете на Амон излязоха и се строиха за бой при входа на града; а царете, които бяха дошли, бяха отделно на полето.
10. А Йоав, като видя, че битката се разположи против него отпред и отзад, избра между всичките отбрани израилеви мъже и ги строи срещу арамейците,
11. а останалия народ предаде под ръката на брат си Ависей, и те се строиха срещу синовете на Амон.
12. И каза: Ако арамейците надделеят над мен, тогава ти ще ми помогнеш, а ако синовете на Амон надделеят над теб, тогава аз ще ти помогна.
13. Бъди силен и нека бъдем силни за народа си и за градовете на нашия Бог! И ГОСПОД нека извърши каквото Му се вижда добро.
14. И Йоав и народът, който беше с него, настъпиха за битката против арамейците; и те побягнаха пред него.
15. А когато синовете на Амон видяха, че арамейците бягаха, и те побягнаха пред брат му Ависей и се оттеглиха в града. Тогава Йоав дойде в Ерусалим.
16. А когато арамейците видяха, че бяха разбити от Израил, изпратиха посланици да изведат арамейците, които бяха отвъд реката Ефрат, и Совак, военачалникът на Ададезер, ги предвождаше.
17. И това се съобщи на Давид и той събра целия Израил и премина Йордан, и дойде срещу тях, и се строи срещу тях. И така, Давид се строи за бой срещу арамейците и те се биха с него.
18. И арамейците побягнаха пред Израил и Давид изби седем хиляди бойци на колесници и четиридесет хиляди пешаци от арамейците, и уби и военачалника Совак.
19. И когато слугите на Ададезер видяха, че бяха победени от Израил, те сключиха мир с Давид и му станаха слуги. И арамейците вече не искаха да помагат на синовете на Амон.

Глава 20

1. И по времето на следващата пролет, по времето, когато царете излизат на война, Йоав изведе цялата сила на войската и опустоши земята на синовете на Амон, и дойде и обсади Рава. А Давид остана в Ерусалим. И Йоав превзе Рава и я съсипа.
2. И Давид взе короната на техния цар от главата му и намери, че теглото й беше един талант злато, и по нея имаше скъпоценни камъни. И тя се положи на главата на Давид. И той изнесе от града много голяма плячка.
3. Изведе и народа, който беше в него, и го разряза с триони, железни дикани и брадви. Давид постъпи така с всички градове на синовете на Амон. После Давид и целият народ се върнаха в Ерусалим.
4. А след това настана бой с филистимците в Гезер. Тогава хусатецът Сивехай уби Сифай, един от синовете на Рафа; и филистимците бяха покорени.
5. И отново настана бой с филистимците. Тогава Елханан, синът на Яир, уби Лаамий, брата на гетеца Голиат; а дръжката на копието му беше като кросно на тъкач.
6. И отново настана бой в Гет. Там имаше един мъж с висок ръст, който имаше по шест пръста на ръцете си и по шест пръста на краката си, общо двадесет и четири; и той също се беше родил на Рафа.
7. И когато той хвърли позор върху Израил, Йонатан, синът на Давидовия брат Самай, го уби.
8. Тези се бяха родили на Рафа в Гет. И те паднаха чрез ръката на Давид и чрез ръката на слугите му.

Глава 21

1. Но Сатана се надигна против Израил и подбуди Давид да преброи Израил.
2. И Давид каза на Йоав и на началниците на народа: Идете, пребройте Израил от Вирсавее до Дан и ми докладвайте, за да зная броя им!
3. А Йоав каза: Дано ГОСПОД прибави към народа Си стократно повече отколкото е! Но господарю мой, царю, не са ли всички те слуги на господаря ми? Защо господарят ми желае това? Защо да стане това грях на Израил?
4. Но думата на царя надделя над Йоав. И така, Йоав излезе и обходи целия Израил, и се върна в Ерусалим.
5. И Йоав предаде на Давид броя на преброения народ. И в целия Израил имаше един милион и сто хиляди мъже, които теглеха меч, а в Юда — четиристотин и седемдесет хиляди мъже, които теглеха меч.
6. Но той не преброи между тях Леви и Вениамин, защото думата на царя беше гнусна на Йоав.
7. И това нещо беше зло в очите на Бога и Той порази Израил.
8. И Давид каза на Бога: Съгреших много, че извърших това нещо. И сега, отмахни, моля те, беззаконието на слугата Си, защото направих голяма глупост!
9. И ГОСПОД говори на Гад, гледача на Давид, и каза:
10. Иди, говори на Давид и кажи: Така говори ГОСПОД: Три неща ти предлагам; избери си едно от тях, за да ти го направя.
11. И Гад дойде при Давид и му каза: Така говори ГОСПОД:
12. Избери си: или три години глад, или три месеца да гинеш пред враговете си и да те стига мечът на враговете ти, или три дни да поразява ГОСПОДНИЯТ меч и да има мор в земята, и Ангелът ГОСПОДЕН да погубва по всичките израилеви области. И така, виж какъв отговор да върна на Този, който ме изпрати.
13. А Давид каза на Гад: В голямо притеснение съм. Моля те, нека падна в ръката на ГОСПОДА, защото Неговите милости са много големи, а в ръката на човек да не падам!
14. И ГОСПОД изпрати мор върху Израил и паднаха седемдесет хиляди мъже от Израил.
15. И Бог изпрати ангела в Ерусалим, за да го погуби. Но когато погубваше, ГОСПОД видя и се смили заради злото, и каза на ангела, който погубваше: Достатъчно! Оттегли сега ръката си! А Ангелът ГОСПОДЕН стоеше при хармана на евусееца Орна.
16. И когато Давид повдигна очи, видя Ангела ГОСПОДЕН да стои между земята и небето с гол меч в ръката си, прострян над Ерусалим. Тогава Давид и старейшините, облечени във вретища, паднаха по лице.
17. И Давид каза на Бога: Не заповядах ли аз да преброят народа? Аз съм, който съгреших и извърших голямо зло. А тези овце какво са сторили? ГОСПОДИ, Боже мой, моля Те, нека ръката Ти бъде срещу мен и срещу моя бащин дом, а не срещу Твоя народ, за да го погуби!
18. И Ангелът ГОСПОДЕН заповяда на Гад да каже на Давид да се изкачи Давид и да издигне на ГОСПОДА олтар на хармана на евусееца Орна.
19. И Давид се изкачи според словото, което Гад говори в Името на ГОСПОДА.
20. И Орна се обърна и видя ангела, и четиримата му сина, които бяха с него, се скриха. А Орна вършееше жито.
21. И когато Давид дойде при Орна, Орна погледна и видя Давид, и излезе от хармана и се поклони пред Давид с лице до земята.
22. И Давид каза на Орна: Дай ми мястото на хармана, за да построя на него олтар на ГОСПОДА — дай ми го за пълна цена — за да престане язвата между народа.
23. А Орна каза на Давид: Вземи си го, и нека господарят ми, царят, направи каквото му се вижда добре! Ето, давам говедата за всеизгаряне, диканите за дърва и житото за хлебен принос — всичко давам.
24. Но цар Давид каза на Орна: Не, непременно ще го купя за пълна цена и няма да взема за ГОСПОДА това, което е твое, нито ще принеса всеизгаряне, което не ми струва нищо!

25. И така, Давид даде на Орна за мястото шестстотин сикъла злато, претеглени.
26. И Давид построи там олтар на ГОСПОДА и принесе всеизгаряния и примирителни жертви, и призова ГОСПОДА, и Той му отговори с огън от небето, който падна върху олтара за всеизгарянето.
27. И ГОСПОД каза на ангела и той върна меча си в ножницата му.
28. В онова време, когато Давид видя, че ГОСПОД го послуша на хармана на евусееца Орна, принесе там жертви.
29. А в онова време ГОСПОДНАТА скиния, която Мойсей беше направил в пустинята, и олтарът за всеизгарянето бяха на височината в Гаваон,
30. но Давид не можеше да отиде пред него да се допита до Бога, понеже се боеше от меча на Ангела ГОСПОДЕН.

Глава 22

1. Тогава Давид каза: Това ще бъде домът на ГОСПОДА, Бога, и това — олтарът за всеизгаряне на Израил.
2. И Давид заповяда да съберат чужденците, които бяха в израилевата земя; и ги постави за каменоделци да изсекат дялани камъни за построяването на Божия дом.
3. Давид приготви и много желязо за гвоздеи за вратите на портите и за скобите, и бронз, толкова много, че не можеше да се претегли,
4. и кедров дървен материал без брой, защото сидонците и тиряните докарваха на Давид много кедров дървен материал.
5. И Давид каза: Синът ми Соломон е млад и нежен, а домът, който ще се построи на ГОСПОДА, трябва да бъде извънредно великолепен, именит и славен във всички земи, затова ще направя приготовления за него. И така, Давид направи голямо приготовление преди смъртта си.
6. И повика сина си Соломон и му поръча да построи дом за ГОСПОДА, Израилевия Бог.
7. И Давид каза на Соломон: Сине мой, аз имах на сърце да построя дом за Името на ГОСПОДА, моя Бог.
8. Но ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза: Много кръв си пролял и големи войни си водил. Ти няма да построиш дом за Името Ми, защото много кръв си пролял на земята пред Мен.
9. Ето, ще ти се роди син, който ще бъде човек на почивка, защото ще му дам почивка от всичките му врагове около него. Понеже Соломон ще бъде името му и в неговите дни ще дам мир и почивка на Израил.
10. Той ще построи дом за Името Ми. И той ще Ми бъде син и Аз ще му бъда Отец, и ще утвърдя престола на царството му над Израил до века.
11. Сега, сине мой, ГОСПОД да бъде с теб, за да благоуспяваш и да построиш дома на ГОСПОДА, своя Бог, както Той е говорил за теб!
12. Само да ти даде ГОСПОД мъдрост и разум и да те постави над Израил, за да пазиш закона на ГОСПОДА, своя Бог.
13. Тогава ще успяваш, ако внимаваш да изпълняваш наредбите и правилата, които ГОСПОД заповяда на Мойсей за Израил. Бъди силен и смел, не се бой и не се страхувай!
14. И ето, чрез своите усилия съм приготвил за ГОСПОДНИЯ дом сто хиляди таланта злато и хиляда по хиляда таланта сребро, а бронзът и желязото не могат да се претеглят, защото са много; и дървен материал и камъни съм приготвил, към които и ти ще добавиш.
15. Имаш и доста много работници — каменоделци, зидари и дърводелци и всякакви работници, умели във всякаква работа.
16. Златото, среброто, бронзът и желязото са без брой. Стани и действай, и ГОСПОД да бъде с теб!
17. И Давид заповяда на всичките израилеви началници да помагат на сина му Соломон и каза:
18. Не е ли с вас ГОСПОД, вашият Бог, и не ви ли даде почивка отвсякъде? Защото Той предаде в ръката ми жителите на земята и земята се покори пред ГОСПОДА и пред Неговия народ.
19. Насочете сега сърцето си и душата си към това да търсите ГОСПОДА, своя Бог. И станете и постройте светилището на ГОСПОДА, Бога, за да донесете ковчега на ГОСПОДНИЯ завет и светите Божии вещи в дома, който ще се построи за ГОСПОДНОТО Име.

Глава 23

1. Когато Давид остаря и се насити на дни, той направи сина си Соломон цар над Израил.
2. И събра всичките израилеви началници и свещениците и левитите.
3. И левитите бяха преброени от тридесет години и нагоре; и като се преброиха един по един, бяха тридесет и осем хиляди мъже.
4. От тези, каза Давид, двадесет и четири хиляди да надзират делото на ГОСПОДНИЯ дом, а шест хиляди да бъдат надзиратели и съдии,
5. четири хиляди — вратари и четири хиляди да хвалят ГОСПОДА с инструментите, които направих за хваление.
6. И Давид ги раздели на отреди според Левиевите синове Гирсон, Каат и Мерарий.
7. От Гирсоновците: Ладан и Семей.
8. Синовете на Ладан: главата, Ехиил, и Зетам и Йоил, трима.
9. Синовете на Семей: Селомит и Азиил, и Аран, трима. Тези бяха главите на бащините домове на Ладан.
10. Синовете на Семей: Яат, Зиза и Еус, и Верия; това бяха синовете на Семей, четирима.
11. И Яат беше главата, а Зиза — вторият; а Еус и Верия нямаха много синове, затова се преброиха заедно като един бащин дом.
12. Синовете на Каат: Амрам, Исаар, Хеврон и Озиил, четирима.
13. Синовете на Амрам: Аарон и Мойсей. А Аарон беше отделен, за да се освещава като пресвят, той и синовете му, до века, да кадят пред ГОСПОДА, да Му служат и да благославят в Неговото Име до века.
14. А синовете на Божия човек Мойсей се числяха към левиевото племе.
15. Синовете на Мойсей: Гирсом и Елиезер.
16. Синовете на Гирсом: главата, Суваил.
17. Синовете на Елиезер бяха: главата, Равия. Елиезер нямаше други синове, но синовете на Равия бяха многобройни.
18. Синовете на Исаар: главата, Селомит.
19. Синовете на Хеврон: главата, Ерия; Амария, вторият; Язиил, третият и Екамеам, четвъртият.
20. Синовете на Азиил: главата, Михей, и Есия, вторият.
21. Синовете на Мерарий: Маалий и Мусий. Синовете на Маалий: Елеазар и Кис.
22. А Елеазар умря и нямаше синове, а само дъщери; и братовчедите им, синовете на Кис, ги взеха за жени.
23. Синовете на Мусий: Маалий и Едер, и Еримот, трима.
24. Това бяха синовете на Леви според бащините им домове, глави на бащините си домове, както бяха преброени, според броя на имената, един по един, които вършеха делото на службата на ГОСПОДНИЯ дом, от двадесет години и нагоре.
25. Защото Давид каза: ГОСПОД, Израилевият Бог, даде почивка на народа Си и ще обитава в Ерусалим до века.
26. И вече няма да има нужда левитите да носят скинията и всичките нейни вещи за службата й.
27. Защото според последните думи на Давид синовете на Леви бяха преброени от двадесет годишна възраст нагоре,
28. понеже мястото им е до синовете на Аарон за службата на ГОСПОДНИЯ дом, в дворовете, в стаите, в очистването на всичките свети неща и в делото на служението на Божия дом:
29. в грижата за присъствените хлябове, за пшеничното брашно за хлебните приноси, за безквасните кори и за печените в тава, и за пържените, и за всякаква мярка и дължина,
30. и за да пристъпват всяка сутрин да славят и хвалят ГОСПОДА, а също и вечер,
31. и да принасят на ГОСПОДА всички всеизгаряния в съботите, на новолунията и на празниците, под брой, според правилото за тях, до века пред ГОСПОДА.

32. И те пазеха заповяданото за шатъра за срещане и заповяданото за светилището, и заповяданото за братята си, синовете на Аарон, за службата на ГОСПОДНИЯ дом.

Глава 24

1. А ето отредите на синовете на Аарон: Синовете на Аарон: Надав и Авиуд, Елеазар и Итамар.
2. А Надав и Авиуд умряха преди баща си и нямаха синове; и Елеазар и Итамар свещенодействаха.
3. И Давид, заедно със Садок от синовете на Елеазар и Ахимелех от синовете на Итамар, ги разпредели според длъжността им, на службата им.
4. И от синовете на Елеазар се намериха повече глави на семейства отколкото от синовете на Итамар. И се разпределиха така: от синовете на Елеазар — шестнадесет глави на бащини домове, а от синовете на Итамар — осем глави на бащините им домове.
5. Разпределиха и едните, и другите с жребий, защото началниците на светилището и началниците на Божия дом бяха от синовете на Елеазар и от синовете на Итамар.
6. И писарят Семая, синът на Натанаил, от левитите, ги записа в присъствието на царя и на началниците, и на свещеника Садок, и на Ахимелех, сина на Авиатар, и на главите на бащините домове на свещениците и левитите, като се вземеше един бащин дом от Елеазар и един от Итамар.
7. И първият жребий излезе за Йоярив, вторият — за Едая,
8. третият — за Харим, четвъртият — за Сеорим,
9. петият — за Мелхия, шестият — за Меямин,
10. седмият — за Акос, осмият — за Авия,
11. деветият за — Исуя, десетият — за Сехания,
12. единадесетият — за Елиасив, дванадесетият — за Яким,
13. тринадесетият — за Уфа, четиринадесетият — за Есевав,
14. петнадесетият — за Велга, шестнадесетият — за Емир,
15. седемнадесетият — за Изир, осемнадесетият за — Афисис,
16. деветнадесетият — за Петая, двадесетият — за Езекиил,
17. двадесет и първият — за Яхин, двадесет и вторият — за Гамул,
18. двадесет и третият — за Делая и двадесет и четвъртият — за Маазия.
19. Тази беше подредбата на служението им, за да влизат в ГОСПОДНИЯ дом, по правилото, дадено чрез баща им Араон, както му беше заповядал ГОСПОД, Израилевият Бог.
20. А останалите синове на Леви: от синовете на Амрам — Суваил, от синовете на Суваил — Ядая.
21. От Равия, от синовете на Равия — главата, Есия.
22. От исаарците — Селомот, от синовете на Селомот — Яат.
23. И синовете на Хеврон: главата, Ерия; Амария, вторият; Яазил, третият; Екамеам, четвъртият.
24. Синовете на Озиил: Михей; от синовете на Михей — Самир.
25. Брат на Михей беше Есия; от синовете на Есия — Захария.
26. Синовете на Мерарий: Маалий и Мусий; син на Яазия: Вено.
27. Синовете на Мерарий от Яазия: Вено, Соам и Закхур, и Иврий;
28. от Маалий: Елеазар, който нямаше синове;
29. от Кис, синовете на Кис: Ерамеил.
30. Синове на Мусий: Маалий и Едер, и Еримот. Това бяха синовете на левитите според бащините им домове.
31. И те хвърлиха жребий като братята си, синовете на Аарон, в присъствието на цар Давид и на Садок, и на Ахимелех, и на главите на бащините домове на свещениците и левитите — главата на бащин дом, както и най-малкият му брат.

Глава 25

1. И Давид и военачалниците отделиха за службата някои от синовете на Асаф и Еман, и Едутун да пророкуват с арфи и лири, и с кимвали; а броят на мъжете, които работеха в службата си, беше:
2. от синовете на Асаф: Закхур и Йосиф, и Натания, и Асарила, синовете на Асаф, под ръководството на Асаф, който пророкуваше по наредбата на царя.
3. От Едутун, синовете на Едутун: Годолия и Езрий, и Исая, и Асавия, и Мататия, и Семей, шестима, под ръководството на баща си Едутун, който пророкуваше с арфа и славеше и хвалеше ГОСПОДА.
4. От Еман, синовете на Еман: Вукия и Матания, Озиил, Суваил и Еримот, Анания, Ананий, Елиата, Гидалтий и Ромамтиезер, Йосвекаса, Малотий, Отир и Маазиот.
5. Всички тези бяха синове на царския гледач в Божиите слова Еман, определен да издига рога. И Бог даде на Еман четиринадесет сина и три дъщери.
6. Всички тези бяха под ръководството на бащите си Асаф и Едутун, и Еман при пеенето в ГОСПОДНИЯ дом с кимвали, лири и арфи за службата на Божия дом по наредбата на царя.
7. И броят им, заедно с братята им, обучени в пеенето за ГОСПОДА, всичките изкусни певци, беше двеста осемдесет и осем души.
8. И те хвърлиха жребий за задълженията си, малкият както и големият, учителят както и ученикът.
9. И първият жребий излезе за Асаф, за сина му Йосиф; вторият — за Годолия; той и братята му, и синовете му бяха дванадесет души;
10. третият — за Закхур, синовете му и братята му, дванадесет души;
11. четвъртият — за Езрий, синовете му и братята му, дванадесет души;
12. петият — за Натания, синовете му и братята му, дванадесет души;
13. шестият — за Вукия, синовете му и братята му, дванадесет души;
14. седмият — за Асарила, синовете му и братята му — дванадесет души;
15. осмият — за Исая, синовете му и братята му — дванадесет души;
16. деветият — за Матания, синовете му и братята му, дванадесет души;
17. десетият — за Семей, синовете му и братята му, дванадесет души;
18. единадесетият — за Азареил, синовете му и братята му, дванадесет души;
19. дванадесетият — за Асавия, синовете му и братята му, дванадесет души;
20. тринадесетият — за Суваил, синовете му и братята му, дванадесет души;
21. четиринадесетият — за Мататия, синовете му и братята му, дванадесет души;
22. петнадесетият — за Еримот, синовете му и братята му, дванадесет души;
23. шестнадесетият — за Анания, синовете му и братята му, дванадесет души;
24. седемнадесетият — за Йосвекаса, синовете му и братята му, дванадесет души;
25. осемнадесетият — за Ананий, синовете му и братята му, дванадесет души;
26. деветнадесетият — за Малотий, синовете му и братята му, дванадесет души;
27. двадесетият — за Елиата, синовете му и братята му, дванадесет души;
28. двадесет и първият — за Отир, синовете му и братята му, дванадесет души;
29. двадесет и вторият — за Гидалтий, синовете му и братята му, дванадесет души;
30. двадесет и третият — за Маазиот, синовете му и братята му, дванадесет души;
31. и двадесет и четвъртият — за Ромамтиезер, синовете му и братята му, дванадесет души.

Глава 26

1. За отредите на вратарите: от кореевците: Меселемия, синът на Корей, от синовете на Асаф.
2. И Меселемия имаше синове: Захария, първородният; Едиил, вторият, Зевадия, третият; Ятниил, четвъртият;
3. Елам, петият; Йоанан, шестият; Елиоинай, седмият.
4. И Овид-Едом имаше синове: Семая, първородният; Йозавад, вторият; Йоах, третият; Сахар, четвъртият; Натанаил, петият;
5. Амиил, шестият; Исахар, седмият; Феулатай, осмият; защото Бог го беше благословил.
6. И на сина му Семая се родиха синове, които властваха над бащиния си дом, защото бяха силни и храбри мъже.
7. Синове на Семая: Офний и Рафаил, и Овид, Елзавад и братята му, силни мъже, Елиу и Семахия.
8. Всички тези от синовете на Овид-Едом, те и синовете им, и братята им, бяха силни мъже, способни за службата, шестдесет и двама души от Овид-Едом.
9. А Меселемия имаше синове и братя, силни мъже, осемнадесет души.
10. И Оса от синовете на Мерарий имаше синове: Симрий, главата — въпреки че не беше първородният, пак баща му го направи глава;
11. Хелкия, вторият; Тевалия, третият; Захария, четвъртият. Всички синове и братя на Оса бяха тринадесет души.
12. Тези отреди на вратарите, според главите на семействата, имаха задължение като братята си да служат в ГОСПОДНИЯ дом.
13. И за всяка порта хвърлиха жребий според бащините си домове, малкият, както и големият.
14. И за Селемия жребият падна за изток. И хвърлиха жребий за сина му Захария, мъдър съветник; и неговият жребий излезе за север;
15. за Овид-Едом — за юг, а за синовете му — за склада;
16. за Суфим и Оса — за запад, при портата Салехет, при пътя, който върви нагоре, стража срещу стража.
17. На изток бяха шестима левити на ден, на север — четирима на ден, на юг — четирима на ден, и при склада — по двама;
18. при Парвар, на запад — четирима на пътя и двама при Парвар.
19. Това са отредите на вратарите от синовете на корейците и от синовете на Мерарий.
20. А от левитите Ахия беше над съкровищата на Божия дом и над съкровищата на посветените неща.
21. Синовете на Ладан, синовете на гирсонеца Ладан, главите на бащините домове на гирсонеца Ладан, ехиилците:
22. синовете на ехиилците: Зетам и брат му Йоил бяха над съкровищата на ГОСПОДНИЯ дом.
23. От амрамовците, исааровците, хевроновците и озииловците
24. Суваил, синът на Гирсом, син на Мойсей, беше надзирател над съкровищата.
25. А братята му от Елиезер: синът му Равия, и негов син — Исая, и негов син — Йорам, и негов син — Зехрий, и негов син — Селомит.
26. Този Селомит и братята му бяха над всичките съкровища на посветените неща, които посветиха цар Давид и главите на бащините домове, хилядниците и стотниците, и военачалниците.
27. От войните и от плячката бяха посветили за поддържането на ГОСПОДНИЯ дом.
28. И всичко, което бяха посветили гледачът Самуил и Саул, синът на Кис, и Авенир, синът на Нир, и Йоав, синът на Саруя, всичко посветено беше под ръката на Селомит и братята му.
29. От исааровците Ханания и синовете му бяха управители и съдии над Израил за външните дела.
30. От хевроновците Асавия и братята му, хиляда и седемстотин силни мъже, бяха надзиратели над Израил отсам Йордан, на запад, за всичките ГОСПОДНИ дела и в служба на

царя.
31. От хевроновците Ерия беше глава — от хевроновците, според родословието им, според бащините им домове. В четиридесетата година на царуването на Давид ги прегледаха и между тях се намериха силни и храбри мъже в Язир-Галаад.
32. И братята му бяха две хиляди и седемстотин силни мъже, глави на бащини домове. И цар Давид ги постави над рувимците и гадците, и половината манасиево племе за всички Божии дела и за делата на царя.

Глава 27

1. И това са израилевите синове според преброяването им, главите на бащините домове и хилядниците, и стотниците, и управителите им, които служеха на царя във всички дела на отредите, които всеки месец встъпваха в служба и излизаха от служба, през всичките месеци на годината. Всеки отред беше от двадесет и четири хиляди души.
2. Над първия отред, за първия месец, беше Ясовеам, синът на Завдиил; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.
3. Той беше от синовете на Фарес, глава на всички военачалници за първия месец.
4. И над отреда за втория месец беше ахохецът Додай; а началник на неговия отред беше Макелот; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.
5. Третият военачалник, за третия месец, беше Ваная, синът на свещеника Йодая; той беше глава; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.
6. Този е Ваная, който беше силният между тридесетте, и над тридесетте; и в неговия отред беше синът му Амизавад.
7. Четвъртият, за четвъртия месец, беше Асаил, братът на Йоав, а след него — синът му Зевадия; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.
8. Петият, за петия месец, беше началникът Самот, езраецът; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.
9. Шестият, за шестия месец, беше текоецът Ирас, синът на Екис; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.
10. Седмият, за седмия месец, беше фелонецът Хелис, от синовете на Ефрем; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.
11. Осмият, за осмия месец, беше хусатецът Сивехай, от заровците; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.
12. Деветият, за деветия месец, беше анатотецът Авиезер, от вениаминцитЕ; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.
13. Десетият, за десетия месец, беше нетофатецът Маарий, от заровците; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.
14. Единадесетият, за единадесетия месец, беше пиратонецът Ваная от синовете на Ефрем; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.
15. Дванадесетият, за дванадесетия месец, беше нетофатецът Хелдай, от Готониил; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди души.
16. А над израилевите племена бяха: първенец на рувимците беше Елиезер, синът на Зехрий; на симеонците — Сафатия, синът на Мааха;
17. на Леви — Асавия, синът на Кемуил; на Аарон — Садок;
18. на Юда — Елиу, от братята на Давид; на Исахар — Амрий, синът на Михаил;
19. на Завулон — Исмая, синът на Авдия; на Нефталим — Еримот, синът на Азриил;
20. на синовете на Ефрем — Осия, синът на Азазия; на половината манасиево племе — Йоил, синът на Федая;
21. на другата половина на Манасия в Галаад — Идо, синът на Захария; на Вениамин — Ясиил, синът на Авенир;
22. на Дан — Азареил, синът на Ероам. Тези бяха началници на израилевите племена.
23. А Давид не преброи онези, които бяха на двадесет години и по-малко; защото ГОСПОД беше казал, че ще умножава Израил както небесните звезди.
24. Йоав, синът на Саруя, беше започнал да брои, но не беше завършил, защото поради това преброяване дойде гняв над Израил. И така, броят не се вписа в записите в летописите на цар Давид.
25. И над съкровищата на царя беше Азмавет, синът на Адиил; над запасите на полето, в градовете и в селата и на крепостите — Йонатан, синът на Озия;
26. а над полските работници, които обработваха земята — Езрий, синът на Хелув;

27. а над лозята — раматецът Семей; над плода от лозята, събиран в избите за вино — сифматецът Завдий;
28. а над маслините и черниците, които бяха в низината — гедиротецът Вааланан; а над складовете за маслинено масло — Йоас;
29. а над говедата, които пасяха в Сарон — саронецът Ситрай; а над говедата, които бяха в долините — Сафат, синът на Адлай;
30. а над камилите — исмаилецът Овил; а над магариците — меронотецът Ядаия;
31. и над дребния добитък — агарянинът Язиз. Всички тези бяха настойници на имота на цар Давид.
32. А Йонатан, чичото на Давид, беше съветник; той беше разумен човек и книжник. А Ехиил, синът на Ахмоний, беше с царските синове.
33. И Ахитофел беше съветник на царя; а архиецът Хусай беше приятел на царя;
34. а след Ахитофел съветници бяха Йодая, синът на Ваная и Авиатар. А Йоав беше военачалник на царя.

Глава 28

1. Тогава Давид събра в Ерусалим всичките началници на Израил, началниците на племената, началниците на отредите, които служеха на царя, и хилядниците, и стотниците и настойниците на всичките имоти и притежания на царя и на синовете му, както и скопците му, и силните му мъже, всичките силни и храбри мъже.
2. И цар Давид се изправи на краката си и каза: Чуйте ме, братя мои и мой народе. Аз имах на сърце да построя дом за почивка на ковчега на ГОСПОДНИЯ завет и за подножието на нашия Бог; и съм направил приготовление за строежа.
3. Но Бог ми каза: Ти няма да построиш дом на Името Ми, защото си военен мъж и си пролял много кръв.
4. А ГОСПОД, Израилевият Бог избра мен от целия ми бащин дом, за да бъда цар над Израил до века; защото избра Юда за вожд, а от юдовия дом — дома на баща ми, и между синовете на баща ми благоволи в мен да ме направи цар над целия Израил.
5. А от всичките ми синове — защото ГОСПОД ми е дал много синове — Той избра сина ми Соломон да седи на престола на ГОСПОДНОТО царство над Израил.
6. И Той ми каза: Синът ти Соломон, той ще построи дома Ми и дворовете Ми, защото го избрах да Ми бъде син, и Аз ще му бъда Отец.
7. И Аз ще утвърдя царството му до века, ако постоянства да изпълнява заповедите Ми и правилата Ми, както днес.
8. И сега ви казвам пред очите на целия Израил, ГОСПОДНОТО събрание, и пред ушите на нашия Бог: Пазете и търсете всички заповеди на ГОСПОДА, своя Бог, за да притежавате тази добра земя и да я оставите в наследство на синовете си след себе си до века.
9. И ти, сине мой, Соломоне, познай Бога на баща си и Му служи с неразделено сърце и с доброволна душа, защото ГОСПОД изпитва всички сърца и знае всички стремежи на мислите. Ако Го търсиш, ще Го намериш; но ако Го оставиш, ще те отхвърли вечно.
10. Внимавай сега, защото ГОСПОД те избра да Му построиш дом за светилище. Бъди силен и действай!
11. И Давид даде на сина си Соломон плана на предверната зала на храма и на сградите му, и на съкровищниците му, и на горните му стаи, и на вътрешните му стаи, и на мястото на умилостивилището,
12. и плана на всичко, което прие чрез Духа: за дворовете на ГОСПОДНИЯ дом и за всичките околни стаи, за съкровищниците на Божия дом и за съкровищниците на посветените неща;
13. и за отредите на свещениците и левитите, и за всяка работа по службата в ГОСПОДНИЯ дом; и за всички вещи за службата в ГОСПОДНИЯ дом;
14. за златото според теглото на златото на всички вещи за всяка служба; за всички сребърни вещи според теглото им, за всички вещи за всяка служба;
15. и теглото на златните светилници и на златните им светила според теглото на всеки светилник и на светилата му; и за сребърните светилници според теглото на светилника и на светилата му, според употребата на всеки светилник;
16. и за теглото на златото за масите за присъствените хлябове, за всяка маса; и за среброто за сребърните маси;
17. и за вилиците, за легените и за поливалниците от чисто злато, и за златните чаши според теглото на всяка чаша, и за сребърните чаши според теглото на всяка чаша;
18. и за кадилния олтар от пречистено злато според теглото му; и плана за колесницата на херувимите от злато, които простират криле и покриват ковчега на ГОСПОДНИЯ завет.
19. Всичко това, каза Давид, Той ме научи чрез писание — чрез това, че ръката на ГОСПОДА беше над мен — всички дела на плана.
20. И Давид каза на сина си Соломон: Бъди силен и смел и действай! Не се бой и не се страхувай, защото ГОСПОД Бог, моят Бог, е с теб. Той няма да те остави и няма да те напусне, докато цялото дело за службата на ГОСПОДНИЯ дом не бъде завършено.

21. И ето ги отредите на свещениците и левитите за цялата служба на Божия дом; и във всяка работа с теб ще бъдат хора, усърдни и умели за всяка служба; и началниците и целият народ са изцяло с теб да изпълняват твоите заповеди.

Глава 29

1. Тогава цар Давид каза на цялото събрание: Синът ми Соломон, единственият, когото Бог избра, е още млад и нежен, а делото е голямо, защото този дворец не е за човек, а за ГОСПОДА, Бога.
2. И аз приготвих с всичката си сила за дома на моя Бог златото за златните вещи и среброто за сребърните, и бронза за бронзовите, желязото за железните и дървото за дървените вещи, и ониксови камъни и камъни за влагане, цветни и шарени камъни и всякакви скъпоценни камъни, и голямо количество мрамор.
3. Освен това, понеже благоволих в дома на моя Бог, дадох частното си притежание на злато и сребро за дома на моя Бог, освен всичко онова, което приготвих за дома на светилището:
4. три хиляди таланта злато от офирското злато и седем хиляди таланта пречистено сребро за обличане на стените на сградите,
5. злато за златните вещи, и сребро за сребърните вещи, и за всяка художествена работа. И така, кой ще направи днес доброволен принос за ГОСПОДА?
6. Тогава началниците на бащините домове и началниците на израилевите племена, и хилядниците, и стотниците, и настойниците на делата на царя показаха усърдие;
7. и дадоха за работата на Божия дом пет хиляди таланта злато и десет хиляди драхми, и десет хиляди таланта сребро, и осемнадесет хиляди таланта бронз, и сто хиляди таланта желязо.
8. И у когото се намираха скъпоценни камъни, ги дадоха за съкровището на ГОСПОДНИЯ дом в ръката на гирсонеца Ехиил.
9. И народът се зарадва на тяхната готовност, понеже с цяло сърце показаха усърдие за ГОСПОДА; и цар Давид също се зарадва с голяма радост.
10. И Давид прослави ГОСПОДА пред цялото събрание и Давид каза: Благословен си, ГОСПОДИ, Боже на нашия баща Израил, от века и до века!
11. Твое, ГОСПОДИ, е величието и силата, и славата, и непоклатимостта, и великолепието, защото всичко на небето и на земята е Твое! Твое, ГОСПОДИ, е царството и Ти си извисен като глава над всичко.
12. Богатства и слава са от Теб и Ти владееш над всичко; в Твоята ръка са власт и сила и в Твоята ръка е да възвеличаваш и укрепяваш всичко.
13. И сега, Боже наш, ние Ти благодарим и хвалим славното Ти Име.
14. Защото кой съм аз и кой е народът ми, че да можем да покажем такава щедрост? Защото всичко е от Теб и от Твоята ръка Ти даваме.
15. Защото сме чужденци пред Теб и пришълци, както всичките ни бащи; като сянка са земните ни дни и няма надежда.
16. ГОСПОДИ, Боже наш, цялото това количество, което сме приготвили, за да Ти построим дом за святото Ти Име, е от Твоята ръка и всичко е Твое.
17. И зная, Боже мой, че Ти изпитваш сърцето и благоволяваш в искреността. С искреността на сърцето си аз принесох доброволно всичко това; и сега с радост видях, че Твоят народ, който присъства тук, Ти принесе доброволно.
18. ГОСПОДИ, Боже на бащите ни Авраам, Исаак и Израил, опази това до века като стремеж на мислите на сърцето на народа Си и насочи сърцето им към Себе Си!
19. И дай на сина ми Соломон неразделено сърце да пази заповедите Ти, свидетелствата Ти и наредбите Ти, и да върши всичко, и да построи двореца, който аз подготвих!
20. И Давид каза на цялото събрание: Прославете сега ГОСПОДА, своя Бог! И цялото събрание прослави ГОСПОДА, Бога на бащите си, и се наведоха и се поклониха на ГОСПОДА и на царя.
21. И на следващия ден принесоха жертви на ГОСПОДА и принесоха всеизгаряния на ГОСПОДА: хиляда юнеца, хиляда овена и хиляда агнета с възлиянията им, и голямо количество жертви за целия Израил.
22. И в онзи ден ядоха и пиха пред ГОСПОДА с голяма радост. И за втори път прогласиха

Давидовия син Соломон за цар, и го помазаха на ГОСПОДА за княз, а Садок — за свещеник.
23. И Соломон седна на ГОСПОДНИЯ престол като цар вместо баща си Давид и успяваше; и целият Израил му се подчиняваше.
24. И всичките началници и силните мъже, а също и всичките синове на цар Давид се покориха на цар Соломон.
25. И ГОСПОД възвеличи Соломон извънредно много пред целия Израил и му даде такова царско величие, каквото не беше имал никой цар в Израил преди него.
26. Така Давид, синът на Есей, царува над целия Израил.
27. И времето, през което царува над Израил, беше четиридесет години: седем години царува в Хеврон и тридесет и три години царува в Ерусалим.
28. И той умря в честита старост, сит на дни, богатство и слава. А вместо него се възцари синът му Соломон.
29. А делата на цар Давид, първите и последните, ето, записани са в Книгата на гледача Самуил и в Книгата на пророк Натан, и в Книгата на гледача Гад,
30. заедно с цялото му управление и могъществото му, и времената, които преминаха над него и над Израил, и над всичките земни царства.

2 Летописи

Глава 1

1. И Соломон, синът на Давид, се укрепи в царството си. И ГОСПОД, неговият Бог, беше с него и го възвеличи извънредно много.
2. И Соломон говори на целия Израил, на хилядниците и на стотниците, на съдиите и на всичките първенци от целия Израил, на началниците на бащините домове.
3. И те, Соломон и цялото събрание с него, отидоха на височината, която е в Гаваон, защото там беше Божият шатър за срещане, който ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей беше направил в пустинята.
4. А Давид беше пренесъл Божия ковчег от Кириат-Иарим на мястото, което Давид му беше приготвил — защото му беше разпънал шатър в Ерусалим.
5. И бронзовият олтар, който Веселеил, синът на Урий, син на Ор, беше направил, беше там пред ГОСПОДНАТА скиния. И Соломон и събранието го потърсиха там.
6. И Соломон принесе жертва там пред ГОСПОДА на бронзовия олтар, който беше пред шатъра за срещане, и принесе на него хиляда всеизгаряния.
7. В онази нощ Бог се яви на Соломон и му каза: Искай какво да ти дам!
8. А Соломон каза на Бога: Ти си оказал голяма милост на баща ми Давид и Ти си ме поставил за цар вместо него.
9. И сега, ГОСПОДИ Боже, нека се утвърди Твоето обещание към баща ми Давид; защото Ти ме направи цар над народ, многоброен като земния прах.
10. Дай ми сега мъдрост и разум, за да излизам и да влизам пред този народ; защото кой може да съди този Твой голям народ?
11. И Бог каза на Соломон: Понеже това ти беше на сърце и не поиска богатство, имоти и слава, нито живота на онези, които те мразят, нито поиска много дни, а поиска за себе си мъдрост и разум, за да съдиш народа Ми, над който те направих цар,
12. дават ти се мъдрост и разум. При това ще ти дам и богатство, и имоти, и слава, каквито не са имали царете, които са били преди теб, нито ще има някой след теб.
13. Тогава Соломон се върна в Ерусалим от височината, която е в Гаваон от мястото пред шатъра за срещане. И той царуваше над Израил.
14. И Соломон събра колесници и конници и имаше хиляда и четиристотин колесници и дванадесет хиляди конници, и ги настани по градовете за колесниците и при царя в Ерусалим.
15. И царят направи среброто и златото в Ерусалим като камъни и направи кедрите многобройни като черниците в низината.
16. И от Египет докарваха коне за Соломон; кервани от царски търговци ги купуваха на стада за определена цена.
17. И една колесница, която се изнасяше и докарваше от Египет, се купуваше за шестстотин сребърни сикъла, а един кон — за сто и петдесет. И така се изнасяха и за всичките хетейски царе и за арамейските царе чрез ръката на търговците.

Глава 2

1. И Соломон реши да построи дом за ГОСПОДНОТО Име и царска къща за себе си.
2. Соломон изброи седемдесет хиляди мъже за носачи, осемдесет хиляди за каменоделци в планините и три хиляди и шестстотин за надзиратели над тях.
3. И Соломон изпрати до Хирам, царя на Тир, да кажат: Както си правил на баща ми Давид и си му пращал кедри, за да си построи къща, в която да живее, направи и на мен!
4. Ето, аз ще построя дом за Името на ГОСПОДА, моя Бог, за да Му го посветя, за да се кади пред Него благоуханен тамян и да се приготвят постоянните присъствени хлябове, и да се принасят всеизгарянията сутрин и вечер, и в съботите, и на новолунията, и на празниците на ГОСПОДА, нашия Бог. Това е наложено на Израил до века.
5. А домът, който строя, е голям, защото нашият Бог е по-велик от всички богове.
6. Но кой може да Му построи дом? Защото небесата и небесата на небесата не могат да Го поберат. И кой съм аз, че да Му построя дом, освен само за да кадя пред Него?
7. Затова, изпрати ми сега човек, който умее да работи със злато и сребро, и с бронз, и с желязо, и с мораво, и с червено, и със синьо и който знае да прави резба, да работи с умелите хора, които са с мен в Юда и в Ерусалим, които баща ми Давид е подготвил.
8. Изпрати ми и кедров, кипарисов и алмугов дървен материал от Ливан — защото зная, че твоите слуги умеят да секат дървета в Ливан — и ето, моите слуги ще бъдат с твоите слуги,
9. за да ми приготвят голямо количество дървен материал; защото домът, който ще строя, ще бъде голям и чудесен.
10. И ето, ще дам на твоите слуги, дървосекачите, които секат дърветата, двадесет хиляди кора чукано жито, двадесет хиляди кора ечемик, двадесет хиляди вати вино и двадесет хиляди вати маслинено масло.
11. Тогава тирският цар Хирам отговори в писмо и го изпрати на Соломон: Понеже ГОСПОД люби народа Си, затова те е поставил за цар над него.
12. И Хирам каза: Благословен да бъде ГОСПОД, Израилевият Бог, който е създал небето и земята, че е дал на цар Давид мъдър син, надарен с ум и разум, който да построи дом на ГОСПОДА и царска къща!
13. И сега, изпращам ти човек умел и разумен, Хирам-Ави,
14. син на една жена от дъщерите на Дан, а баща му е тирянин. Той знае да работи със злато и сребро, с бронз, с жялезо, с камъни и с дърво, с мораво, със синьо и с висон, и с червено, а също и да прави всякакви резби и да изработва всякакъв план, който му се даде, заедно с твоите умели хора и с умелите хора на господаря ми, баща ти Давид.
15. И сега, нека господарят ми изпрати на слугите си житото и ечемика, маслиненото масло и виното, за които говори.
16. А ние ще насечем дърветата от Ливан, колкото са ти необходими, и ще ти ги докараме на салове по море до Йопия, а ти ще ги превозиш до Ерусалим.
17. И Соломон преброи всички чужденци, които бяха в израилевата земя, след преброяването, което беше направил баща му Давид, и се намериха сто петдесет и три хиляди и шестстотин души.
18. И той направи седемдесет хиляди от тях носачи и осемдесет хиляди каменоделци в планините, и три хиляди и шестстотин надзиратели над работата на народа.

Глава 3

1. И Соломон започна да строи ГОСПОДНИЯ дом в Ерусалим, на хълма Мория, където ГОСПОД се яви на баща му Давид, на мястото, което Давид беше приготвил на хармана на евусееца Орна.
2. Той започна да строи във втория месец, на втория ден, на четвъртата година от царуването си.
3. А ето основата, която Соломон положи за строежа на Божия дом: дължината в лакти, според старата мярка, беше шестдесет лакътя, и ширината — двадесет лакътя.
4. Предверната зала която беше по дължина пред ширината на дома, беше двадесет лакътя, а височината — сто и двадесет. И той ги обкова отвътре с чисто злато.
5. А голямата зала облече с елхово дърво и го обкова с добро злато; и извая по него палми и верижки.
6. И украси дома със скъпоценни камъни за красота. А златото беше фаруимско злато.
7. И обкова със злато дома, гредите, праговете, стените и вратите му, а по стените извая херувими.
8. И направи дома на Пресвятото. Дължината му беше пред ширината на дома — двадесет лакътя, и ширината му — двадесет лакътя. И го обкова с шестстотин таланта добро злато.
9. А теглото на гвоздеите беше петдесет сикъла злато. Обкова и горните стаи със злато.
10. И в дома на Пресвятото направи два херувима ваяна изработка и ги обкова със злато.
11. А крилете на херувимите бяха дълги общо двадесет лакътя. Крилото на единия беше пет лакътя и докосваше стената на дома; другото крило беше пет лакътя и докосваше крилото на другия херувим;
12. и крилото на другия херувим беше пет лакътя и докосваше стената на дома; и другото крило беше пет лакътя и опираше в крилото на първия херувим.
13. Крилете на тези херувими се простираха двадесет лакътя. А те стояха на краката си и лицата им гледаха към дома.
14. И направи завесата от синьо и мораво, и червено, и висон, и изработи по нея херувими.
15. Направи пред дома и два стълба, високи тридесет и пет лакътя, а капителът на върха им беше висок пет лакътя.
16. Направи и верижки на вътрешната зала, и ги сложи ги на върха на стълбовете; и направи сто нара и ги окачи на верижките.
17. И изправи стълбовете пред храма, единият отдясно, а другият отляво. И нарече десния Яхин, а левия — Воаз.

Глава 4

1. Направи и бронзов олтар; дължината му беше двадесет лакътя и ширината му — двадесет лакътя, и височината му — десет лакътя.
2. Направи и леяното море, десет лакътя от единия му ръб до другия му ръб, с кръгла форма. Височината му беше пет лакътя и връв от тридесет лакътя измерваше обиколката му.
3. И под него имаше подобие на говеда, които го обикаляха отвсякъде, по десет на лакът, и обхващаха морето отвсякъде. Говедата бяха на два реда, изляни заедно с него.
4. То стоеше на дванадесет говеда: три обърнати на север, три обърнати на запад, три обърнати на юг и три обърнати на изток. Морето беше отгоре върху тях и всичките им задни части бяха обърнати навътре.
5. Дебелината му беше една длан, а ръбът му беше изработен като ръб на чаша, като цвят на крем. Когато беше пълно, събираше три хиляди вати.
6. Направи и десет умивалника и постави пет отдясно и пет отляво, за да мият в тях. Там миеха това, което беше за всеизгаряне, а морето беше, за да се мият в него свещениците.
7. Направи и десетте златни светилника според правилото за тях и ги сложи в храма — пет отдясно и пет отляво.
8. Направи и десет маси и ги сложи в храма — пет отдясно и пет отляво. Направи и сто златни легена.
9. Направи и двора за свещениците, и големия двор, и врати за двора, и покри вратите им с бронз.
10. И постави морето от дясната страна на дома, на изток, към юг.
11. Хирам направи котлите, лопатите и легените. Така Хирам свърши работата по нещата, които направи на цар Соломон за Божия дом:
12. двата стълба, кръглите капители, които бяха на върха на двата стълба, двете мрежи, за да покриват двата кръгли капителa, които бяха на върха на стълбовете;
13. и четиристотинте нара за двете мрежи — по два реда нарове за всяка мрежа, за да покриват двата кръгли капителa, които бяха на върховете на стълбовете.
14. Направи и стойките, направи и умивалниците върху стойките,
15. едното море и дванадесетте говеда под него,
16. и котлите, и лопатите, и вилиците. Всичките им вещи Хирам-Авив направи на цар Соломон за ГОСПОДНИЯ дом от полиран бронз.
17. Царят ги изля на Йорданското поле в глинената земя между Сокхот и Середата.
18. И Соломон направи всички тези вещи — толкова много, че теглото на бронза не можеше да се установи.
19. Така Соломон направи всичките вещи, които бяха за Божия дом: и златния олтар, и масите, на които се полагаха присъствените хлябове,
20. и светилниците със светилата им от чисто злато, за да горят пред вътрешната зала според правилото;
21. и цветята, светилата и щипците от злато, от най-чисто злато;
22. и ножовете, легените, тамянниците и кадилниците от чисто злато; и входа на дома, вътрешните му врати към пресвятото място, и вратите на дома, на храма, от злато.

Глава 5

1. Така беше завършена цялата работа, която Соломон извърши за ГОСПОДНИЯ дом. И Соломон внесе нещата, посветени от баща му Давид, среброто, златото и всичките вещи, и ги сложи в съкровищниците на Божия дом.
2. Тогава Соломон събра в Ерусалим старейшините на Израил и всичките глави на племената, първенците на бащините домове на израилевите синове, за да пренесат ковчега на ГОСПОДНИЯ завет от Давидовия град, който е Сион.
3. И всичките израилеви мъже се събраха пред царя на празника, който е в седмия месец.
4. Дойдоха всичките старейшини на Израил и левитите вдигнаха ковчега,
5. и пренесоха ковчега и шатъра за срещане, и всичките свети принадлежности, които бяха в шатъра; свещениците и левитите ги пренесоха.
6. И цар Соломон и цялото израилево общество, което се беше събрало при него пред ковчега, жертваха овце и говеда, които поради множеството си не можеха да се пресметнат или изброят.
7. И свещениците донесоха ковчега на ГОСПОДНИЯ завет на мястото му, във вътрешната зала на дома, в Пресвятото място, под крилете на херувимите;
8. защото херувимите простираха криле над мястото на ковчега и херувимите покриваха отгоре ковчега и прътовете му.
9. А прътовете бяха толкова дълги, че краищата на прътовете се виждаха издадени от ковчега пред вътрешната зала, но навън не се виждаха. И те са там и до днес.
10. В ковчега нямаше нищо друго освен двете плочи, които Мойсей сложи там на Хорив, когато ГОСПОД направи завет с израилевите синове, когато те излязоха от Египет.
11. И когато свещениците излязоха от святото място — защото всички свещеници, които се намираха там, се бяха осветили, без да спазват отредите си —
12. и всичките певци левити, Асаф, Еман, Едутун и синовете им и братята им, облечени във висон, с кимвали и лири, и арфи стояха на изток от олтара и с тях сто и двадесет свещеници, които свиреха с тръби;
13. и когато тръбачите и певците започнаха в един глас да пеят и да хвалят, и да славят ГОСПОДА, и като издигнаха глас с тръби и кимвали и музикални инструменти да хвалят ГОСПОДА, защото е благ, защото милостта Му е вечна, тогава домът, ГОСПОДНИЯТ дом, се изпълни с облак.
14. И свещениците не можеха да пристъпят да служат заради облака, понеже ГОСПОДНАТА слава изпълваше Божия дом.

Глава 6

1. Тогава Соломон каза: ГОСПОД е казал, че ще обитава в мрак.
2. Но аз Ти построих извисен дом, място, в което да обитаваш до века.
3. И царят обърна лицето си и благослови цялото израилево събрание, а цялото израилево събрание стоеше.
4. И каза: Благословен да бъде ГОСПОД, израилевият Бог, който говори с устата Си на баща ми Давид и го изпълни с ръката Си, като каза:
5. От деня, когато изведох народа Си от египетската земя, Аз не избрах град от всичките израилеви племена, където да се построи дом, за да бъде там Името Ми, нито избрах мъж да бъде княз над народа Ми Израил.
6. Но сега избрах Ерусалим, за да бъде там Името Ми, и избрах Давид, за да бъде над народа Ми Израил.
7. И на сърцето на баща ми Давид беше да построи дом за Името на ГОСПОДА, Израилевия Бог.
8. Но ГОСПОД каза на баща ми Давид: Че ти беше на сърцето да построиш дом за Името Ми, направи добре, че това беше в сърцето ти.
9. Но няма ти да построиш дома, а синът ти, който ще излезе от семенниците ти, той ще построи дома за Името Ми.
10. И ГОСПОД изпълни думата си, която говори; и аз се издигнах на мястото на баща си Давид и седнах на израилевия престол, както ГОСПОД говори, и построих дома за Името на ГОСПОДА, Израилевия Бог;
11. и сложих там ковчега, в който е заветът на ГОСПОДА, който Той направи с израилевите синове.
12. Тогава Соломон застана пред ГОСПОДНИЯ олтар пред цялото израилево събрание и разтвори ръцете си.
13. Защото Соломон беше направил бронзова платформа и я беше сложил сред двора; дължината й беше пет лакътя, ширината й — пет лакътя и височината й — три лакътя. И той застана на нея и падна на коленете си пред цялото израилево събрание, и разтвори ръцете си към небето, и каза:
14. ГОСПОДИ, Боже Израилев, нито на небето, нито на земята има Бог като Теб, който пазиш завета и милостта за слугите Си, които ходят пред Теб с цялото си сърце,
15. който си изпълнил към слугата Си Давид, баща ми, това, което си му обещал! С устата Си си го говорил и с ръката Си си го изпълнил, както е днес.
16. Сега, ГОСПОДИ, Боже Израилев, изпълни към слугата Си Давид, баща ми, каквото си му обещал, като си казал: Няма да ти липсва мъж пред Мен, който да седи на израилевия престол, ако само синовете ти внимават в пътя си, да ходят в закона Ми, както ти си ходил пред Мен.
17. И сега, ГОСПОДИ, Боже Израилев, нека се утвърди словото Ти, което си говорил на слугата Си Давид!
18. Наистина ли Бог ще обитава при човека на земята? Ето, небесата и небесата на небесата не могат да Те поберат — колко по-малко този дом, който аз построих!
19. Но обърни внимание на молитвата на слугата Си и на молбата му, ГОСПОДИ, Боже мой, за да послушаш вика и молитвата, с която слугата Ти се моли пред Теб,
20. за да бъдат очите Ти отворени ден и нощ към този дом, към мястото, за което си казал, че ще поставиш Името Си там, за да слушаш молитвата, с която слугата Ти се моли към това място!
21. И послушай молбата на слугата Си и на народа Си Израил, когато се молят към това място. Чуй от мястото, където обитаваш, от небето, чуй и прости!
22. Ако някой съгреши против ближния си и му наложат клетва и го накарат да се закълне, и клетвата дойде пред Твоя олтар в този дом,
23. тогава Ти чуй от небето и подействай, отсъди за слугите Си, като отплатиш на злия и

докараш пътя му върху главата му, а оправдаеш праведния и му отдадеш според правдата му!
24. И когато Твоят народ Израил бъде разбит пред врага, защото са съгрешили против Теб; ако се обърнат и прославят Името Ти, и се помолят, и отправят молба към Теб в този дом,
25. тогава Ти чуй от небето и прости греха на Своя народ Израил, и ги върни в земята, която си дал на тях и на бащите им!
26. Когато небето се затвори и няма дъжд, понеже са съгрешили против Теб, и се помолят към това място и прославят Името Ти, и се обърнат от греха си, понеже ги смиряваш,
27. тогава Ти чуй в небето и прости греха на слугите Си и на народа Си Израил, като им покажеш добрия път, по който трябва да ходят, и дай дъжд на земята Си, която си дал на народа Си за наследство!
28. Когато настане глад в земята, когато има мор, когато има главня и мана, когато има скакалци или гъсеници, когато враговете им ги обсадят в земята на градовете им — каквато и язва, каквато и болест да има —
29. каквато и молитва или молба да се принесе от някой човек и от целия Ти народ Израил, когато всеки познае раната си и болката си и простре ръцете си към този дом,
30. тогава Ти чуй от небето, от мястото, където обитаваш, и прости, и отдай на всекиго според всичките му пътища, като познаваш сърцето му — защото Ти, само Ти, познаваш сърцата на човешките синове —
31. за да Ти се боят, като ходят в Твоите пътища, през всички дни, когато живеят в земята, която си дал на бащите ни!
32. Също и за чужденеца, който не е от народа Ти Израил, но идва от далечна страна заради Твоето велико Име и заради Твоята мощна ръка, и заради Твоята издигната мишца, когато дойдат и се помолят към този дом,
33. тогава Ти чуй от небето, от мястото, където обитаваш, и направи според всичко, за което чужденецът извика към Теб; за да познаят всичките народи на земята Името Ти и да Ти се боят както Твоят народ Израил, и да познаят, че с Твоето Име се нарича този дом, който построих!
34. Когато народът Ти излезе на бой срещу враговете си по пътя, по който го изпратиш, и Ти се помолят към този град, който Ти си избрал, и дома, който построих за Името Ти,
35. тогава Ти чуй от небето молитвата им и молбата им и защити правото им!
36. Когато съгрешат против Теб — защото няма човек, който да не греши — и Ти им се разгневиш, и ги предадеш на врага и онези, които ги пленяват, ги отведат пленени в далечна или близка земя,
37. и те вземат това присърце в земята, където са отведени в плен, и се обърнат и отправят молба към Теб в земята на пленничеството си и кажат: Съгрешихме, извършихме беззаконие, постъпихме безбожно! —
38. и се обърнат към Теб с цялото си сърце и с цялата си душа в земята на пленничеството си, където са отведени в плен, и се помолят към земята си, която си дал на бащите им, към града, който си избрал, и към дома, който построих за Името Ти,
39. тогава чуй от небето, от мястото, където обитаваш, молитвата им и молбите им и защити правото им, и прости на народа Си каквото са съгрешили против Теб!
40. И сега, Боже мой, моля Те, нека очите Ти бъдат отворени и ушите Ти внимателни към молитвата, която се принася на това място!
41. И сега, ГОСПОДИ Боже, стани и влез в покоя Си — Ти и ковчегът на Твоята сила! Нека свещениците Ти, ГОСПОДИ Боже, бъдат облечени със спасение, и светиите Ти нека се веселят в доброто!
42. ГОСПОДИ Боже, не отхвърляй лицето на помазаника Си! Помни милостите към слугата Си Давид!

Глава 7

1. И когато Соломон свърши да се моли, от небето слезе огън и пояде всеизгарянията и жертвите; и ГОСПОДНАТА слава изпълни дома.
2. И свещениците не можеха да влязат в ГОСПОДНИЯ дом, защото ГОСПОДНАТА слава изпълваше ГОСПОДНИЯ дом.
3. И когато всичките израилеви синове видяха огъня, който слезе, и ГОСПОДНАТА слава над дома, те се наведоха с лице до земята върху каменната настилка и се поклониха, и прославиха ГОСПОДА, защото е благ, защото милостта Му е вечна.
4. Тогава царят и целият народ принесоха жертви пред ГОСПОДА.
5. И цар Соломон принесе в жертва двадесет и две хиляди говеда и сто и двадесет хиляди овце. Така царят и целият народ посветиха Божия дом.
6. И свещениците стояха в длъжностите си и левитите с музикалните инструменти на ГОСПОДА, които цар Давид беше направил, за да славят ГОСПОДА, защото милостта Му е вечна, когато Давид принасяше хвала с тях. И свещениците тръбяха срещу тях, а целият Израил стоеше.
7. Соломон освети и средата на двора, който беше пред ГОСПОДНИЯ дом; защото там принесе всеизгарянията и тлъстината на примирителните жертви, понеже бронзовият олтар, който Соломон беше направил, не можеше да побере всеизгарянето и хлебния принос и тлъстината.
8. И в онова време Соломон и целият Израил с него, много голямо събрание, от прохода на Емат до Египетския поток, направиха празника на колибите за седем дни.
9. А на осмия ден имаха тържествено събрание, защото празнуваха посвещението на олтара седем дни и празника седем дни.
10. А на двадесет и третия ден от седмия месец царят изпрати народа по шатрите им радостни и с весело сърце заради доброто, което ГОСПОД беше показал към Давид и към Соломон, и към народа Си Израил.
11. Така Соломон завърши ГОСПОДНИЯ дом и царската къща. Всичко, което дойде в сърцето на Соломон да направи в ГОСПОДНИЯ дом и в своята къща, завърши успешно.
12. Тогава ГОСПОД се яви на Соломон през нощта и му каза: Чух молитвата ти и избрах това място да Ми бъде дом за жертви.
13. Когато заключа небето да не вали дъжд и когато заповядам на скакалеца да изпояде земята, и когато изпратя мор между народа Си,
14. и народът Ми, който се нарича с Моето Име, се смири и се помоли, и потърси лицето Ми, и се върне от злите си пътища, тогава ще чуя от небето и ще простя греха им, и ще изцеля земята им.
15. Сега очите Ми ще бъдат отворени и ушите Ми внимателни към молитвата на това място.
16. И сега избрах и осветих този дом, за да бъде Името Ми в него до века; и очите Ми и сърцето Ми ще бъдат там през всички дни.
17. А ти, ако ходиш пред Мен, както ходи баща ти Давид, и постъпваш според всичко, което ти заповядах, и пазиш наредбите Ми и правилата Ми,
18. тогава ще утвърдя престола на царството ти според завета, който направих с баща ти Давид, като казах: Няма да ти липсва мъж, който да владее над Израил.
19. Но ако се отвърнете и оставите наредбите и заповедите, които поставих пред вас, и отидете и служите на други богове и им се поклоните,
20. тогава ще ги изкореня от земята Си, която им дадох, и ще отхвърля от лицето Си този дом, който осветих за Името Си, и ще го направя за поговорка и подигравка сред всичките народи.
21. А този дом, който трябваше да бъде извисен — всеки, който минава край него, ще се ужасява и ще казва: Защо ГОСПОД направи така на тази земя и на този дом?
22. И ще отговарят: Защото оставиха ГОСПОДА, Бога на бащите си, който ги изведе от египетската земя, и приеха други богове и им се поклониха, и им служиха — затова Той докара върху тях цялото това зло.

Глава 8

1. А в края на двадесетте години, през които Соломон беше построил ГОСПОДНИЯ дом и своята къща,
2. Соломон построи градовете, които Хирам му беше дал, и засели в тях израилевите синове.
3. И Соломон отиде в Емат-Сова и му надви.
4. И построи Тадмор в пустинята и всичките градове за житниците, които построи в Емат.
5. Построи и горния Веторон, и долния Веторон, укрепени градове със стени, порти и лостове,
6. и Ваалат и всичките градове за житниците, които Соломон имаше, и всичките градове за колесниците, и градовете за конниците, и всяко желание на Соломон, което пожела да построи в Ерусалим, в Ливан и в цялата земя на царството си.
7. А целият народ, който беше останал от хетейците и аморейците, и ферезейците, и евейците, и евусейците, които не бяха от Израил,
8. от техните синове, които бяха останали след тях в земята, които израилевите синове не бяха изтребили, от тях Соломон направи принудителни работници, както е и до днес.
9. Но от израилевите синове Соломон не направи слуги за работата си. Те бяха военните мъже, и негови главни военачалници, и началници на колесниците му и на конниците му.
10. А главните надзиратели, които имаше цар Соломон, бяха двеста и петдесет души, които управляваха народа.
11. И Соломон изведе дъщерята на фараона от Давидовия град в къщата, която беше построил за нея; защото каза: Да не живее жена ми в къщата на израилевия цар Давид, понеже местата, в които е влизал ГОСПОДНИЯТ ковчег, са свети.
12. Тогава Соломон принасяше всеизгаряния на ГОСПОДА на ГОСПОДНИЯ олтар, който беше построил пред предверната зала,
13. според определеното за всеки ден, като жертваше според заповедта на Мойсей в съботите, на новолунията и на празниците три пъти в годината — на празника на безквасните хлябове, на празника на седмиците и на празника на колибите.
14. И според правилото на баща си Давид той постави отредите на свещениците на службата им, и левитите на длъжностите им, да славят ГОСПОДА и да служат пред свещениците, според определеното за всеки ден; и вратарите според отредите им на всяка порта; защото такава беше заповедта на Божия човек Давид.
15. И в нищо не се отклониха от заповедта на царя за свещениците и левитите, и за всяко нещо, и за съкровищата.
16. Така се утвърди цялата работа на Соломон, от деня, когато се положи основата на ГОСПОДНИЯ дом, и до завършването му. ГОСПОДНИЯТ дом беше готов.
17. Тогава Соломон отиде в Есион-Гавер и в Елот, на брега на морето в земята Едом.
18. И Хирам му изпрати по слугите си кораби и слуги, които бяха опитни в морето. И те отидоха със слугите на Соломон в Офир и взеха оттам четиристотин и петдесет таланта злато, и го донесоха на цар Соломон.

Глава 9

1. И савската царица чу слуха за Соломон и дойде в Ерусалим, за да изпита Соломон със загадки. Дойде с много голяма свита с камили, които носеха аромати и злато в голямо количество, и скъпоценни камъни. И тя дойде при Соломон и говори с него за всичко, което имаше на сърце.
2. И Соломон отговори на всичките й въпроси и нямаше нищо скрито за Соломон, което не й обясни.
3. И когато савската царица видя мъдростта на Соломон и дома, който беше построил,
4. и храната на трапезата му, и седенето на слугите му, и стоенето на служителите му, и облеклото им, и виночерпците му, и облеклото им, и изкачването, с което се изкачваше в ГОСПОДНИЯ дом, дъхът й секна.
5. И тя каза на царя: Вярна беше думата, която чух в земята си, за делата ти и за мъдростта ти.
6. Аз не вярвах на думите им, докато не дойдох и не видях с очите си; и ето, дори и половината от величието на мъдростта ти не ми е било казано. Ти надминаваш слуха, който бях чула.
7. Блажени хората ти и блажени тези твои слуги, които стоят постоянно пред теб и слушат мъдростта ти!
8. Благословен ГОСПОД, твоят Бог, който благоволи в теб, да те постави на престола Си цар за ГОСПОДА, твоя Бог! Понеже твоят Бог е възлюбил Израил, за да го утвърди до века, затова те е направил цар над тях, за да вършиш правосъдие и правда.
9. И тя даде на царя сто и двадесет таланта злато и аромати в голямо количество и скъпоценни камъни. Никога вече не е имало такива аромати, като тези, които савската царица даде на Соломон.
10. А и слугите на Хирам и слугите на Соломон, които докарваха злато от Офир, докараха алмугово дърво и скъпоценни камъни.
11. И царят направи от алмуговото дърво стълби за ГОСПОДНИЯ дом и за царската къща, а също и арфи и лири за певците. Такова дърво не се беше виждало преди в юдовата земя.
12. И цар Соломон даде на савската царица всичко, което тя пожела, за което помоли, освен равното на онова, което тя беше донесла на царя. И тя се обърна и отиде в земята си, тя и слугите й.
13. А теглото на златото, което идваше при Соломон за една година, беше шестстотин шестдесет и шест таланта злато,
14. освен онова, което се внасяше от търговците, от прекупвачите; и всичките царе на Арабия и от управителите на страната донасяха на Соломон злато и сребро.
15. И цар Соломон направи двеста щита от ковано злато — с шестстотин сикъла злато се покриваше всеки щит —
16. и триста щитчета от ковано злато — с триста сикъла злато се покриваше всяко щитче. И царят ги постави в къщата Ливанска гора.
17. И царят направи един голям престол от слонова кост и го обкова с чисто злато.
18. Престолът имаше шест стъпала и едно златно подножие, закрепени за престола; имаше и подлакътници от двете страни на мястото за сядане, и два лъва стояха до подлакътниците.
19. И дванадесет лъва стояха там, на шестте стъпала, по един от всяка страна. Такова нещо не е било правено за никое друго царство.
20. И всичките съдове за пиене на цар Соломон бяха от злато, и всичките съдове на къщата Ливанска гора бяха от чисто злато. Среброто се считаше за нищо в дните на Соломон.
21. Защото корабите на царя отиваха в Тарсис със слугите на Хирам; веднъж на три години тарсийските кораби идваха натоварени със злато и сребро, слонова кост и маймуни, и пауни.
22. И цар Соломон беше по-велик от всичките царе на света по богатство и мъдрост.
23. И всичките царе на земята търсеха лицето на Соломон, за да чуят мъдростта му, която Бог беше вложил в сърцето му.

24. И те донасяха всеки дара си: вещи от сребро и вещи от злато, и облекла, оръжия и аромати, коне и мулета. Така ставаше година след година.
25. И Соломон имаше четири хиляди конюшни и колесници и дванадесет хиляди конници, и ги настани в градовете за колесниците и при царя в Ерусалим.
26. И той владееше над всичките царе от реката Ефрат до земята на филистимците и до границата на Египет.
27. И царят направи среброто в Ерусалим като камъни и направи кедрите многобройни като черниците в низината.
28. И от Египет и от всичките страни изнасяха коне за Соломон.
29. А останалите дела на Соломон, първите и последните, не са ли записани в Книгата на пророк Натан и в пророчеството на силонеца Ахия, и във виденията на гледача Идо, които изрече за Еровоам, сина на Нават?
30. И Соломон царува четиридесет години в Ерусалим над целия Израил.
31. И Соломон легна при бащите си и беше погребан в града на баща си Давид, и вместо него се възцари синът му Ровоам.

Глава 10

1. И Ровоам отиде в Сихем, защото целият Израил беше дошъл в Сихем, за да го направи цар.
2. И когато Еровоам, синът на Нават, чу това — а той беше още в Египет, където беше избягал от цар Соломон — Еровоам се върна от Египет.
3. И изпратиха и го повикаха. Тогава Еровоам и целият Израил дойдоха и говориха на Ровоам и казаха:
4. Баща ти направи жесток ярема ни, но ти облекчи сега жестоката служба на баща си и тежкия му ярем, който той наложи върху нас, и ще ти служим.
5. А той им каза: Върнете се при мен след три дни. И народът си отиде.
6. Тогава цар Ровоам се посъветва със старейшините, които бяха стояли пред баща му Соломон, докато беше жив, и каза: Как ме съветвате да отговоря на този народ?
7. И те му говориха и казаха: Ако се отнесеш благосклонно към този народ, и им угодиш, и им говориш добри думи, тогава те ще ти бъдат слуги завинаги.
8. Но той отхвърли съвета на старейшините, който му дадоха, и се посъветва с младежите, които бяха израснали заедно с него и стояха пред него.
9. И той им каза: Как ме съветвате да отговорим на този народ, който ми говори и казва: Облекчи ярема, който баща ти наложи върху нас?
10. Тогава младежите, които бяха израснали заедно с него, му говориха и казаха: Така да кажеш на народа, който ти говори и каза: Баща ти направи тежък ярема ни, но ти ни го облекчи! — така да им кажеш: Малкият ми пръст е по-дебел от слабините на баща ми!
11. И сега, баща ми ви е натоварил с тежък ярем, а аз ще прибавя към ярема ви. Баща ми ви е наказвал с камшици, а аз ще ви наказвам със скорпиони.
12. И Еровоам и целият народ дойдоха при Ровоам на третия ден, както царят беше говорил и казал: Върнете се при мен на третия ден.
13. И царят им отговори остро. И цар Ровоам отхвърли съвета на старейшините,
14. а им говори според съвета на младежите и каза: Баща ми направи тежък ярема ви, а аз ще прибавя към него. Баща ми ви наказваше с камшици, а аз ще ви наказвам със скорпиони.
15. Така царят не послуша народа; защото това беше обрат от Бога, за да изпълни ГОСПОД словото Си, което беше говорил чрез силонеца Ахия на Еровоам, сина на Нават.
16. И когато целият Израил видя, че царят не ги послуша, народът отговори на царя и каза: Какъв дял имаме ние в Давид? Нямаме наследство в Есеевия син! Всеки по шатрите си, Израилю! Погрижи се сега за дома си, Давиде! И целият Израил си отиде по шатрите си.
17. А колкото до израилевите синове, които живееха в градовете на Юда, над тях царуваше Ровоам.
18. Тогава цар Ровоам изпрати Адорам, който беше над задължителния труд, но израилевите синове го убиха с камъни и той умря. И цар Ровоам побърза да се качи на колесницата си, за да избяга в Ерусалим.
19. Така Израил отстъпи от Давидовия дом, както е и до днес.

Глава 11

1. И Ровоам дойде в Ерусалим и събра юдовия дом и Вениамин, сто и осемдесет хиляди избрани воини, за да се бият срещу Израил, за да възвърне царството на Ровоам.
2. Тогава ГОСПОДНОТО слово беше към Божия човек Семая и каза:
3. Говори на юдовия цар Ровоам, сина на Соломон, и на целия Израил в Юда и Вениамин и кажи:
4. Така казва ГОСПОД: Да не излизате и да не се биете срещу братята си! Върнете се всеки у дома си, защото от Мен стана това нещо. И те послушаха думите на ГОСПОДА и се върнаха, и не отидоха против Еровоам.
5. А Ровоам се засели в Ерусалим и построи градове за укрепления в Юда:
6. построи Витлеем и Итам, и Текое,
7. и Ветсур, и Сохо, и Одолам,
8. и Гет, и Мариса, и Зиф,
9. и Адораим, и Лахис, и Азика,
10. и Сараа, и Еалон, и Хеврон — укрепени градове, които са в Юда и Вениамин.
11. Той усили крепостите и сложи в тях началници и запаси от храна и маслинено масло, и вино;
12. и във всеки град сложи щитове и копия, и ги направи много силни. И Юда и Вениамин бяха негови.
13. И свещениците и левитите, които бяха в целия Израил, се събраха при него от всичките си области.
14. Защото левитите оставиха землищата си и притежанията си и дойдоха в Юда и в Ерусалим, понеже Еровоам и синовете му ги бяха отхвърлили, да не свещенодействат на ГОСПОДА,
15. и Еровоам си беше поставил свещеници за високите места, за демоните и за телетата, които беше направил.
16. И от всичките израилеви племена ги последваха всички, които насочиха сърцата си да търсят ГОСПОДА, Израилевия Бог, и дойдоха в Ерусалим, за да жертват на ГОСПОДА, Бога на бащите си.
17. Те укрепиха Юдовото царство и подсилиха Ровоам, сина на Соломон, три години, защото три години ходиха в пътя на Давид и Соломон.
18. И Ровоам си взе за жена Маелета, дъщерята на Еримот, сина на Давид, и на Авихаила, дъщеря на Елиав, сина на Есей.
19. И тя му роди синове: Еус и Самария, и Заам.
20. А след нея взе Мааха, дъщерята на Авесалом. И тя му роди Авия и Атай, и Зиза, и Селомит.
21. И Ровоам обичаше Мааха, дъщерята на Авесалом, повече от всичките си жени и наложници; защото беше взел осемнадесет жени и шестдесет наложници и роди двадесет и осем сина и шестдесет дъщери.
22. И Ровоам постави Авия, сина на Мааха, за глава, за първенец сред братята си, защото мислеше да го направи цар.
23. И постъпваше разумно и разпръсна всичките си синове по всичките земи на Юда и Вениамин, по всички укрепени градове, и им даваше храна в изобилие, и потърси за тях много жени.

Глава 12

1. Но след като царството на Ровоам се укрепи и той стана силен, остави закона на ГОСПОДА, и целия Израил с него.
2. И в петата година на цар Ровоам египетският цар Сисак се изкачи срещу Ерусалим, понеже бяха постъпили невярно към ГОСПОДА;
3. излезе с хиляда и двеста колесници и шестдесет хиляди конници; и народът, който дойде с него от Египет, беше безброен: ливийци, сукияни и етиопци.
4. И той превзе укрепените градове на Юда и дойде до Ерусалим.
5. Тогава пророк Семая дойде при Ровоам и при началниците на Юда, които се бяха оттеглили в Ерусалим заради Сисак, и им каза: Така говори ГОСПОД: Вие Ме оставихте, затова и Аз ви оставих в ръката на Сисак.
6. И началниците на Израил и царят се смириха и казаха: Справедлив е ГОСПОД!
7. И когато ГОСПОД видя, че се смириха, ГОСПОДНОТО слово беше към Семая и каза: Те се смириха. Няма да ги изтребя, а ще им дам избавление за малко време и яростта Ми няма да се излее върху Ерусалим чрез Сисак.
8. Но ще му станат слуги, за да познаят какво е да слугуват на Мен и какво е да слугуват на земните царства.
9. И египетският цар Сисак се изкачи срещу Ерусалим и отнесе съкровищата на ГОСПОДНИЯ дом и съкровищата на царската къща; взе всичко. Отнесе и златните щитове, които Соломон беше направил.
10. А цар Ровоам направи вместо тях бронзови щитове и ги повери в ръката на началниците на телохранителите, които пазеха входа на царската къща.
11. И винаги, когато царят влизаше в ГОСПОДНИЯ дом, телохранителите идваха и ги носеха, и после ги връщаха обратно в помещението на телохранителите.
12. И когато Ровоам се смири, гневът на ГОСПОДА се отвърна от него и не го погуби напълно; а и в Юда имаше още някакво добро.
13. И цар Ровоам се укрепи в Ерусалим и царуваше, защото Ровоам беше на четиридесет и една години, когато се възцари, и царува седемнадесет години в Ерусалим, града който ГОСПОД беше избрал измежду всичките израилеви племена, за да постави там Името Си. Името на майка му беше Наама, амонката.
14. И той върши зло, защото не насочи сърцето си да търси ГОСПОДА.
15. А делата на Ровоам, първите и последните, не са ли записани в делата на пророк Семая и на гледача Идо, в родословията? А между Ровоам и Еровоам имаше постоянни войни.
16. И Ровоам легна при бащите си и беше погребан в Давидовия град, а вместо него се възцари синът му Авия.

Глава 13

1. В осемнадесетата година на цар Еровоам Авия се възцари над Юда.
2. Той царува три години в Ерусалим. Името на майка му бе Михая, дъщерята на Уриил от Гавая. И между Авия и Еровоам имаше война.
3. И Авия започна войната с войска от силни воини, четиристотин хиляди избрани мъже; а Еровоам се строи за бой против него с осемстотин хиляди избрани мъже, силни и храбри.
4. Тогава Авия застана на хълма Семараим, който е в хълмистата земя на Ефрем, и каза: Чуйте ме, Еровоаме и целият Израил!
5. Не трябва ли да знаете, че ГОСПОД, Израилевият Бог, даде израилевото царство на Давид до века, на него и синовете му, със завет на сол?
6. Но Еровоам, синът на Нават, слуга на Давидовия син Соломон, стана и се надигна против господаря си.
7. И при него се събраха безчестни и негодни мъже и се засилиха против Ровоам, сина на Соломон, когато Ровоам беше млад и с меко сърце и не можеше да им противостои.
8. А сега вие мислите да противостоите на царството на ГОСПОДА, което е в ръката на Давидовите синове, защото сте голямо множество и при вас са златните телета, които Еровоам ви е направил за богове.
9. Не отхвърлихте ли вие ГОСПОДНИТЕ свещеници, синовете на Аарон, и левитите и не си ли направихте свещеници като народите на другите страни? Всеки, който дойде с юнец и седем овена да се посвети за свещеник, става свещеник на онези, които не са богове.
10. А за нас, ГОСПОД е наш Бог и ние не сме Го оставили. И свещениците, които служат на ГОСПОДА, са синовете на Аарон, и левитите са в службата.
11. И те всяка сутрин и всяка вечер изгарят на ГОСПОДА всеизгаряния и благоуханен тамян, и нареждат присъствените хлябове върху чистата маса, и златния светилник и светилата му, за да ги палят всяка вечер — защото ние пазим заповяданото от ГОСПОДА, нашия Бог, а вие Го оставихте.
12. Ето, Бог е с нас начело, и свещениците Му с гръмогласни тръби, за да свирят против вас. Синове на Израил, не воювайте против ГОСПОДА, Бога на бащите си, защото няма да успеете!
13. Но Еровоам накара една засада да заобиколи и да отиде зад тях, така че те бяха пред Юда, а засадата — зад тях.
14. И когато Юда се огледа, ето, боят беше и пред тях, и зад тях. Тогава извикаха към ГОСПОДА и свещениците засвириха с тръбите,
15. и юдовите мъже нададоха боен вик. И когато юдовите мъже нададоха боен вик, Бог разби Еровоам и целия Израил пред Авия и Юда.
16. И израилевите синове побягнаха пред Юда и Бог ги предаде в ръката им.
17. И Авия и народът му им нанесоха голямо поражение и от Израил паднаха убити петстотин хиляди избрани мъже.
18. Така израилевите синове бяха смирени в онова време, а юдовите синове се засилиха, понеже се уповаха на ГОСПОДА, Бога на бащите си.
19. И Авия преследва Еровоам и му отне градовете: Ветил и селата му и Есана и селата му, и Ефрон и селата му.
20. И в дните на Авия Еровоам не си възвърна вече силата. И ГОСПОД го порази и той умря.
21. А Авия се засили. И той взе четиринадесет жени и роди двадесет и двама сина и шестнадесет дъщери.
22. А останалите дела на Авия и пътищата му, и словата му са записани в писанията на пророк Идо.

Глава 14

1. И Авия легна при бащите си и го погребаха в Давидовия град. А вместо него се възцари синът му Аса. В неговите дни земята се успокои за десет години.
2. И Аса върши това, което беше добро и право пред ГОСПОДА, своя Бог.
3. Той премахна жертвениците на чуждите богове и високите места, разби стълбовете и изсече ашерите.
4. И заповяда на Юда да търсят ГОСПОДА, Бога на бащите си, и да изпълняват закона и заповедта Му.
5. И той премахна високите места и стълбовете на слънцето от всичките юдови градове. И царството се успокои под него.
6. И той построи укрепени градове в Юда; и земята се успокои и нямаше война срещу него в онези години, понеже ГОСПОД му даде покой.
7. И той каза на Юда: Нека да построим тези градове и да направим около тях стени и кули, порти и лостове, докато земята е още свободна пред нас, понеже потърсихме ГОСПОДА, своя Бог. Потърсихме Го и Той ни даде покой отвсякъде. И така, строиха и успяха.
8. А Аса имаше войска: от Юда триста хиляди щитоносци и копиеносци и от Вениамин двеста и осемдесет хиляди стрелци с лък, които носеха щитчета. Всички бяха силни и храбри.
9. И етиопецът Зара излезе против тях с войска от хиляда пъти по хиляда мъже и триста колесници и стигна до Мариса.
10. И Аса излезе срещу него и се строиха за бой в долината Сефата, при Мариса.
11. И Аса извика към ГОСПОДА, своя Бог и каза: ГОСПОДИ, никой освен теб не може да помогне в битката между многочисления и безсилния. Помогни ни, ГОСПОДИ, Боже наш, защото на Теб се уповаваме и в Твоето Име сме излезли срещу това множество. ГОСПОДИ, Ти си нашият Бог — не може човек да надделее против Теб!
12. И ГОСПОД разби етиопците пред Аса и пред Юда и етиопците побягнаха.
13. А Аса и народът, който беше с него, ги преследваха до Герар. И от етиопците паднаха толкова много, че вече не можаха да се съвземат, защото бяха смазани пред ГОСПОДА и пред Неговото войнство. И юдовите мъже отнесоха много голяма плячка.
14. Разбиха и всичките градове около Герар, защото страх от ГОСПОДА ги беше обзел, и ограбиха всичките градове, защото в тях имаше голяма плячка.
15. Нападнаха и шатрите при стадата и взеха много дребен добитък и камили. И се върнаха в Ерусалим.

Глава 15

1. И Божият Дух беше на Азария, сина на Одид.
2. И той излезе да посрещне Аса и му каза: Чуйте ме, Аса и целия Юда и Вениамин! ГОСПОД е с вас, когато вие сте с Него. Ако Го търсите, ще Го намерите, но ако Го оставите, и Той ще ви остави.
3. Израил беше дълго време без истински Бог, без свещеник, който да поучава, и без закон;
4. но в бедствието си се обърнаха към ГОСПОДА, Израилевия Бог, и Го потърсиха, и Го намериха.
5. В онези времена нямаше мир за излизащия и за влизащия, а големи смутове тежаха върху всичките жители на земите.
6. Народ се сблъскваше с народ и град с град, защото Бог ги смущаваше с всякакво бедствие.
7. Но вие бъдете силни и нека ръцете ви не отслабват, защото имате награда за делото си!
8. И когато Аса чу тези думи и пророчеството на пророк Одид, той се укрепи; и премахна гнусотиите от цялата юдова и вениаминова земя и от градовете, които бе превзел от хълмистата земя на Ефрем, и поднови ГОСПОДНИЯ олтар, който беше пред предверната зала на ГОСПОДА.
9. И събра целия Юда и Вениамин, и пришълците от Ефрем, Манасия и Симеон, които живееха между тях — защото мнозина от Израил прибягваха при него, като виждаха, че ГОСПОД, неговият Бог, беше с него.
10. Те се събраха в Ерусалим в третия месец, в петнадесетата година от царуването на Аса.
11. И в онзи ден принесоха жертви на ГОСПОДА от плячката, която бяха донесли — седемстотин говеда и седем хиляди овце.
12. И встъпиха в завета да търсят ГОСПОДА, Бога на бащите си, с цялото си сърце и с цялата си душа,
13. а всеки, който не би потърсил ГОСПОДА, Израилевия Бог, да се убива — от малък до голям, от мъж до жена.
14. И се заклеха на ГОСПОДА със силен глас, с възгласи, с тръби и с рогове.
15. И целият Юда се зарадва заради клетвата — защото се заклеха с цялото си сърце и потърсиха ГОСПОДА с цялата си воля, и Го намериха. И ГОСПОД им даде покой отвсякъде.
16. Той отхвърли и Мааха, майката на цар Аса, от положението на царица, понеже тя беше направила идол на Ашера. Аса съсече нейния идол и го стри, и го изгори при потока Кедрон.
17. Но високите места не се премахнаха от Израил; обаче сърцето на Аса беше неразделено през всичките му дни.
18. И той донесе в Божия дом вещите, посветени от баща му, и вещите, посветени от самия него — сребро и злато, и съдове.
19. И до тридесет и петата година от царуването на Аса нямаше война.

Глава 16

1. В тридесет и шестата година от царуването на Аса израилевият цар Вааса се изкачи против Юда и построи Рама, за да не остави никого да излиза или да влиза при юдовия цар Аса.
2. Тогава Аса извади сребро и злато от съкровищата на ГОСПОДНИЯ дом и на царската къща и изпрати до арамейския цар Венадад, който живееше в Дамаск, да кажат:
3. Нека има договор между мен и теб, между моя баща и твоя баща. Ето, изпращам ти сребро и злато; иди и развали договора си с израилевия цар Вааса, за да се оттегли от мен!
4. И Венадад послуша цар Аса и изпрати военачалниците си срещу израилевите градове, и те нападнаха Иион, Дан, Авел-Маим и всичките житници на нефталимовите градове.
5. А когато Вааса чу това, спря да строи Рама и преустанови работата си.
6. Тогава цар Аса взе целия Юда и отнесоха камъните и дървения материал на Рама, с които Вааса беше градил. И с тях той построи Гава и Масфа.
7. А в това време гледачът Ананий дойде при юдовия цар Аса и му каза: Понеже ти се упова на арамейския цар, а не се упова на ГОСПОДА, своя Бог, затова войската на арамейския цар се изплъзна от ръката ти.
8. Етиопците и ливийците не бяха ли огромна войска, с много колесници и конници? Но понеже ти се упова на ГОСПОДА, Той ги предаде в ръката ти.
9. Защото очите на ГОСПОДА тичат по целия свят, за да се показва силен към онези, чиито сърца са неразделени към Него. В това си постъпил безумно, защото отсега нататък ще имаш войни.
10. А Аса се ядоса на гледача и го хвърли в затвора, защото му се разгневи за това нещо. И по това време Аса притесни и някои от народа.
11. И ето, делата на Аса, първите и последните, ето, записани са в Книгата на юдовите и израилевите царе.
12. А в тридесет и деветата година от царуването си Аса се разболя в краката и болестта му стана много тежка, но и в болестта си той не потърси ГОСПОДА, а лекарите.
13. И Аса легна при бащите си и умря в четиридесет и първата година от царуването си.
14. И го погребаха в неговия гроб, който си беше изсякъл в Давидовия град, и го положиха на легло пълно с аромати и благоухания, смесени според изкуството на мироварец; и изгориха за него много благоухания.

Глава 17

1. А вместо него се възцари синът му Йосафат, който се засили против Израил.
2. Той разположи военна сила във всичките укрепени градове на Юда и постави гарнизони в юдовата земя и в ефремовите градове, които баща му Аса беше превзел.
3. И ГОСПОД беше с Йосафат, понеже той ходи в първите пътища на баща си Давид и не потърси ваалимите,
4. а потърси Бога на баща си и ходи в Неговите заповеди, а не както правеше Израил.
5. И ГОСПОД утвърди царството в ръката му. И целият Юда даде подаръци на Йосафат и той имаше богатство и слава в изобилие.
6. И сърцето му се извиси в ГОСПОДНИТЕ пътища той премахна от Юда високите места и ашерите.
7. И в третата година от царуването си той изпрати началниците си Венхаил и Авдия, и Захария, и Натанаил, и Михая да поучават в юдовите градове;
8. и с тях левитите Семая и Натанаия, и Зевадия, и Асаил, и Семирамот, и Йонатан, и Адония, и Товия, и Товадония, левитите; и заедно с тях свещениците Елисама и Йорам.
9. И те поучаваха в Юда, като имаха със себе си книгата на ГОСПОДНИЯ закон; и обхождаха всичките юдови градове и поучаваха сред народа.
10. И страх от ГОСПОДА обзе всичките царства в земите, които бяха около Юда, и те не воюваха против Йосафат.
11. И от филистимците донесоха подаръци на Йосафат и сребро като данък; и арабите му докараха дребен добитък: седем хиляди и седемстотин овни и седем хиляди и седемстотин козли.
12. И Йосафат се издигаше и стана много велик. И построи в Юда крепости и градове за житници;
13. и имаше много работа в юдовите градове и военни мъже, силни и храбри мъже в Ерусалим.
14. А ето преброяването им според бащините им домове: от Юда хилядници бяха: Адна, началникът, и с него триста хиляди силни и храбри мъже;
15. до него Йоанан, началникът, и с него двеста и осемдесет хиляди мъже;
16. до него Амасия, синът на Зехрий, който доброволно се беше отдал на ГОСПОДА, и с него двеста хиляди силни и храбри мъже.
17. И от Вениамин: Елиада, силен и храбър мъж, и с него двеста хиляди мъже, въоръжени с лъкове и щитчета;
18. до него Йозавад, и с него сто и осемдесет хиляди мъже, въоръжени за бой.
19. Тези бяха, които служеха на царя, освен онези, които царят постави в укрепените градове в целия Юда.

Глава 18

1. И Йосафат имаше богатство и слава в изобилие. И той се сроди с Ахав.
2. И след няколко години слезе при Ахав в Самария. И Ахав закла много овце и говеда за него и за народа, който беше с него, и го подведе да се изкачи против Рамот-Галаад.
3. И израилевият цар Ахав каза на юдовия цар Йосафат: Ще дойдеш ли с мен в Рамот-Галаад? И той му отговори: Аз съм като теб и моят народ — като твоя народ. Ще дойда с теб на бой.
4. И Йосафат каза на израилевия цар: Моля те, допитай се първо до ГОСПОДНОТО слово.
5. Тогава израилевият цар събра пророците, четиристотин мъже, и им каза: Да отидем ли на бой срещу Рамот-Галаад, или да не отида? А те казаха: Изкачи се, и Бог ще го предаде в ръката на царя!
6. Но Йосафат каза: Тук няма ли повече ГОСПОДЕН пророк, за да се допитаме чрез него?
7. И израилевият цар каза на Йосафат: Има още един човек, чрез когото можем да се допитаме до ГОСПОДА, но аз го мразя, защото не пророкува добро за мен, а винаги само зло. Той е Михей, синът на Емла. А ЙОсафат каза: Нека не говори така царят!
8. Тогава израилевият цар повика един скопец и каза: Доведи бързо Михей, сина на Емла.
9. А израилевият цар и юдовият цар Йосафат седяха всеки на престола си, облечени в одеждите си; и седяха на едно открито място при входа на самарийската порта и всичките пророци пророкуваха пред тях.
10. Тогава Седекия, синът на Ханаана, си направи железни рогове и каза: Така казва ГОСПОД: С тези ще бодеш арамейците, докато ги довършиш.
11. И всичките пророци пророкуваха така и казваха: Изкачи се в Рамот-Галаад и ще успееш, защото ГОСПОД ще го предаде в ръката на царя.
12. И пратеникът, който отиде да повика Михей, му говори и каза: Ето, думите на пророците единодушно са добри за царя. Моля те, нека и твоята дума да бъде като думата на един от тях, и ти говори добро!
13. А Михей каза: Жив е ГОСПОД — каквото ми каже моят Бог, това ще говоря!
14. И когато дойде при царя, царят му каза: Михей, да отидем ли на бой в Рамот-Галаад, или да не отида? А той каза: Изкачете се и ще успеете, защото ще бъдат предадени в ръката ви.
15. Тогава царят му каза: Колко пъти да те заклевам да не ми говориш нищо друго освен истината в ГОСПОДНОТО Име!
16. Тогава той каза: Видях целия Израил пръснат по планините като овце, които нямат овчар. И ГОСПОД каза: Тези нямат господар. Нека се върнат всеки у дома си с мир.
17. Тогава израилевият цар каза на Йосафат: Не ти ли казах, че няма да пророкува добро за мен, а зло?
18. А Михей каза: Затова чуйте ГОСПОДНОТО слово: видях ГОСПОДА, седнал на престола Си, и цялото небесно войнство стоеше около Него от дясната Му страна и от лявата Му страна.
19. И ГОСПОД каза: Кой ще примами израилевия цар Ахав, за да се изкачи и да падне в Рамот-Галаад? И един каза едно, а друг каза друго.
20. Тогава излезе един дух и застана пред ГОСПОДА и каза: Аз ще го примамя. И ГОСПОД му каза: Как?
21. А той каза: Ще изляза и ще бъда лъжлив дух в устата на всичките му пророци. И ГОСПОД каза: Примами го, и ще сполучиш; излез и направи така.
22. И сега, ето, ГОСПОД е сложил лъжлив дух в устата на тези твои пророци и ГОСПОД е говорил зло за теб.
23. Тогава Седекия, синът на Ханаана, се приближи и удари Михей по бузата, и каза: По кой път мина ГОСПОДНИЯТ Дух от мен, за да говори на теб?
24. А Михей каза: Ето, ще видиш това в онзи ден, когато ще бягаш от стая в стая, за да се криеш.
25. Тогава израилевият цар каза: Хванете Михей и го върнете при градоначалника Амон и при царския син Йоас;

26. и кажете: Така казва царят: Хвърлете този в затвора и го хранете с хляб на скръб и вода на скръб, докато се върна в мир.
27. И Михей каза: Ако някога се върнеш в мир, ГОСПОД не е говорил чрез мен. И каза: Чуйте, всички народи!
28. И израилевият цар и юдовият цар Йосафат се изкачиха в Рамот-Галаад.
29. И израилевият цар каза на Йосафат: Аз ще се предреша и ще вляза в битката, а ти облечи одеждите си. Така израилевият цар се предреши и влязоха в битката.
30. А арамейският цар беше заповядал на началниците на колесниците си и беше казал: Не се бийте нито с малък, нито с голям, а само с израилевия цар!
31. И когато началниците на колесниците видяха Йосафат, казаха: Сигурно това е израилевият цар! — и го обкръжиха, за да се бият. Но Йосафат извика и ГОСПОД му помогна, и Бог ги отвърна от него.
32. И когато началниците на колесниците видяха, че не беше израилевият цар, го оставиха и не го преследваха.
33. А един човек запъна лъка си, без да цели, и улучи израилевия цар между ставите на бронята му. И той каза на водача на колесницата си: Обърни ръцете си и ме изведи от битката, защото съм ранен.
34. И в онзи ден битката се засили; и израилевият цар се удържа прав в колесницата срещу арамейците до вечерта. И около залез слънце умря.

Глава 19

1. А юдовият цар Йосафат се върна с мир у дома си в Ерусалим.
2. Тогава гледачът Ииуй, синът на Ананий, излезе да го посрещне и каза на цар Йосафат: На безбожния ли помагаш и тези, които мразят ГОСПОДА, ли обичаш? Затова върху теб има гняв от ГОСПОДА.
3. Но в теб се намериха добри неща, защото ти премахна ашерите от земята и насочи сърцето си да търсиш Бога.
4. И Йосафат остана в Ерусалим. И той пак излезе сред народа от Вирсавее до хълмистата земя на Ефрем и ги обърна към ГОСПОДА, Бога на бащите им.
5. И той постави съдии в земята, по всичките укрепени градове на Юда, град по град.
6. И каза на съдиите: Внимавайте какво правите, защото не съдите за човека, а за ГОСПОДА, и Той е с вас в съдопроизнасянето.
7. Затова нека страхът от ГОСПОДА бъде върху вас! Внимавайте в делата си, защото у ГОСПОДА, нашия Бог, няма неправда, нито пристрастие, нито подкупничество.
8. Йосафат постави и в Ерусалим някои от левитите и свещениците и от главите на израилевите бащини домове, за ГОСПОДНИЯ съд и за съдебните спорове; и те се върнаха в Ерусалим.
9. А той им поръча и каза: Така да постъпвате със страх от ГОСПОДА, с вярност и с неразделено сърце.
10. И какъвто и да е съдебен спор да дойде при вас от братята ви, които живеят в градовете си — между кръв и кръв, между закон и заповед, наредби и правила, предупреждавайте ги да не стават виновни пред ГОСПОДА и да не дойде гняв върху вас и върху братята ви. Така постъпвайте, за да не ставате виновни.
11. И, ето, главният свещеник Амария ще бъде над вас във всяко ГОСПОДНО дело, а първенецът на юдовия дом Зевадия, синът на Исмаил — във всяко царско дело, а левитите ще бъдат пред вас като управители. Бъдете силни и действайте; и ГОСПОД ще бъде с добрия.

Глава 20

1. След това синовете на Моав и синовете на Амон, и с тях някои от маонците дойдоха да воюват срещу Йосафат.
2. И дойдоха и съобщиха на Йосафат и казаха: Голямо множество идва срещу теб оттатък морето, от Арам. И ето, вече са в Асасон-Тамар, който е Енгади.
3. Тогава Йосафат се уплаши и се предаде да търси ГОСПОДА, и прогласи пост по целия Юда.
4. И Юда се събра, за да търсят помощ от ГОСПОДА; дори от всичките юдови градове дойдоха да търсят ГОСПОДА.
5. И Йосафат застана в събранието на Юда и Ерусалим в ГОСПОДНИЯ дом, пред новия двор, и каза:
6. ГОСПОДИ, Боже на бащите ни, не си ли Ти Бог на небето и владетел над всичките царства на народите? В Твоята ръка е сила и мощ и никой не може да устои против Теб.
7. Не изгони ли Ти, Боже наш, жителите на тази земя пред народа Си Израил и не я ли даде на потомството на приятеля Си Авраам до века?
8. И те се заселиха в нея и Ти построиха в нея светилище за Името Ти, и казаха:
9. Когато ни връхлети зло — меч, наказание или мор, или глад — и ние застанем пред този дом и пред Теб — защото Твоето Име е в този дом — и извикаме към Теб в бедствието си, тогава Ти ще ни чуеш и спасиш.
10. И сега, ето, синовете на Амон и Моав и онези от планината Сиир, към които Ти не остави Израил да отиде, когато идваше от египетската земя, а се отклони от тях и не ги изтреби,
11. ето как ни отплащат — като идват да ни изгонят от Твоето притежание, което си ни дал да притежаваме!
12. Боже наш, няма ли да ги съдиш? Защото в нас няма сила пред това голямо множество, което идва против нас. И ние не знаем какво да правим, а към Теб са обърнати очите ни.
13. А целият Юда стоеше пред ГОСПОДА с челядите си, жените си и синовете си.
14. Тогава ГОСПОДНИЯТ дух беше сред събранието на левита Яазиил, сина на Захария, син на Ваная, син на Ехиил, син на Матания, от синовете на Асаф, и той каза:
15. Слушайте, всички от Юда и вие ерусалимски жители, и ти царю Йосафат! Така ви говори ГОСПОД: Не се бойте и не се плашете от това голямо множество, защото боят не е ваш, а Божи.
16. Слезте утре против тях. Ето те се изкачват по възвишението Асис и ще ги намерите при края на долината, пред пустинята Еруил.
17. Няма вие да се биете в този бой. Пристъпете, застанете и вижте избавлението, което ГОСПОД ще извърши за вас, Юда и Ерусалим! Не се бойте и не се плашете! Утре излезте срещу тях и ГОСПОД ще бъде с вас.
18. Тогава Йосафат се наведе с лице до земята, и целият Юда и ерусалимските жители паднаха пред ГОСПОДА, и се поклониха на ГОСПОДА.
19. И левитите, от синовете на каатците и от синовете на корейците, станаха да хвалят с много силен глас ГОСПОДА, Израилевия Бог.
20. И на сутринта станаха рано и излязоха към пустинята Текое. А когато излизаха, Йосафат застана и каза: Слушайте ме, Юда и вие, ерусалимски жители! Вярвайте в ГОСПОДА, своя Бог, и ще се утвърдите. Вярвайте на пророците Му, и ще успеете.
21. И той се посъветва с народа и постави певци за ГОСПОДА, които да прославят в свято великолепие, като излязат пред войската и говорят: Славословете ГОСПОДА, защото милостта Му е вечна!
22. И когато започнаха да пеят и да славят, ГОСПОД постави засади срещу синовете на Амон и Моав, и онези от планината Сиир, които бяха дошли против Юда. И те бяха разбити.
23. И синовете на Амон и Моав станаха срещу жителите на планината Сиир, за да изпълнят над тях проклятието и да ги изтребят. А когато довършиха жителите на Сиир, те си помогнаха да се погубят взаимно.

24. А Юда дойде до стражарската кула към пустинята; и погледнаха към множеството и ето, бяха трупове, паднали на земята, и никой не се беше избавил.
25. И Йосафат и народът му дойдоха да оберат плячката им и намериха много богатства между труповете им и скъпи вещи, и си взеха толкова много, че не можеха да ги отнесат. Три дни обираха плячката, защото беше много.
26. А на четвъртия ден се събраха в долината Вераха, защото там благословиха ГОСПОДА. Затова онова място се нарече Долината Вераха и до днес.
27. Тогава всичките юдови и ерусалимски мъже начело с Йосафат тръгнаха да се върнат в Ерусалим с радост, понеже ГОСПОД им беше дал радост от поражението на враговете им.
28. И дойдоха в Ерусалим до ГОСПОДНИЯ дом с лири и арфи, и тръби.
29. И страх от Бога обзе всичките царства на околните страни, когато чуха, че ГОСПОД е воювал против враговете на Израил.
30. И царството на Йосафат се успокои и неговият Бог му даде покой отвсякъде.
31. Така Йосафат царуваше над Юда. Той беше на тридесет и пет години, когато се възцари, и царува двадесет и пет години в Ерусалим. Името на майка му беше Азува, дъщеря на Силей.
32. Той ходи в пътя на баща си Аса; не се отклони от него, като вършеше това, което бе право пред ГОСПОДА.
33. Само високите места не се премахнаха и народът още не беше насочил сърцето си към Бога на бащите си.
34. А останалите дела на Йосафат, първите и последните, ето, записани са в делата на Ииуй, сина на Ананий, които са включени в Книгата на израилевите царе.
35. А след това юдовият цар Йосафат се свърза с израилевия цар Охозия, който постъпваше безбожно.
36. Свърза се с него, за да направят кораби, които да отидат в Тарсис. И направиха корабите в Есион-Гавер.
37. И Елиезер, синът на Додо, от Мариса, пророкува против Йосафат и каза: Понеже си се свързал с Охозия, ГОСПОД съсипа твоите дела. И корабите се разбиха и не можаха да отидат в Тарсис.

Глава 21

1. И Йосафат легна при бащите си и беше погребан с бащите си в Давидовия град, а вместо него се възцари синът му Йорам.
2. Той имаше братя, синове на Йосафат — Азария и Ехиил, и Захария, и Азария, и Михаил, и Сафатия. Всички тези бяха синове на Йосафат, цар на Израил.
3. И баща им им даде много подаръци, сребро и злато, и скъпоценности, заедно с укрепени градове в Юда; но царството даде на Йорам, понеже той беше първородният.
4. А когато Йорам се издигна над царството на баща си и се закрепи, изби всичките си братя с меч, а също и няколко от началниците на Израил.
5. Йорам беше на тридесет и две години, когато се възцари, и царува осем години в Ерусалим.
6. И той ходи в пътя на израилевите царе, както постъпваше домът на Ахав, защото жена му беше дъщеря на Ахав. И той върши зло пред ГОСПОДА.
7. Но ГОСПОД не поиска да погуби Давидовия дом заради завета, който беше направил с Давид, и както беше обещал, че ще даде светилник на него и на синовете му завинаги.
8. В неговите дни Едом отстъпи изпод ръката на Юда и си постави свой цар.
9. И Йорам отиде с началниците си и с него всичките колесници. И като стана през нощта, разби едомците, които бяха обкръжили него и началниците на колесниците.
10. Така Едом отстъпи изпод ръката на Юда и е независим и до днес. Тогава, по същото време, и Ливна отстъпи изпод ръката му, понеже беше оставил ГОСПОДА, Бога на бащите си.
11. Той направи и високи места по юдовите планини и подбуди ерусалимските жители да блудстват, и поквари Юда.
12. Тогава дойде до него писмо от пророк Илия, което гласеше: Така говори ГОСПОД, Бог на баща ти Давид: Понеже ти не ходи в пътищата на баща си Йосафат и в пътищата на юдовия цар Аса,
13. а ходи в пътя на израилевите царе и подбуди Юда и ерусалимските жители да блудстват, според блудствата на дома на Ахав, и освен това изби и братята си, дома на баща си, които бяха по-добри от теб,
14. ето, ГОСПОД порази с тежка язва народа ти, синовете ти, жените ти и целия ти имот.
15. А ти ще страдаш от тежки болести, от разстройство на червата си, докато от болестта червата ти започнат да изтичат от ден на ден.
16. И ГОСПОД подбуди против Йорам духа на филистимците и на арабите, които са близо до етиопците,
17. и те се изкачиха против Юда, нахлуха и заграбиха целия имот, който се намери в царската къща, и синовете му и жените му; и не му остана друг син освен Йоахаз, най-младият от синовете му.
18. И след всичко това ГОСПОД го порази с нелечима болест в червата.
19. И след известно време, накрая, след две години, червата му изтекоха поради болестта му и той умря в страшни болки. А народът му не гори благоухания за него, както бяха горили за бащите му.
20. Той беше на тридесет и две години, когато се възцари, и царува в Ерусалим осем години. И си отиде без да им липсва; и го погребаха в Давидовия град, но не в царските гробища.

Глава 22

1. И ерусалимските жители направиха най-младия му син Охозия цар вместо него, защото разбойническата чета, която беше дошла с арабите в стана, беше избила всичките по-възрастни. Така се възцари Охозия, синът на юдовия цар Йорам.
2. Охозия беше на четиридесет и две години, когато се възцари, и царува една година в Ерусалим. Името на майка му беше Готолия, дъщеря на Амрий.
3. Той също ходи в пътищата на Ахавовия дом, защото майка му беше негова съветничка в безбожието.
4. И той върши зло пред ГОСПОДА като дома на Ахав, защото след смъртта на баща му те му станаха съветници за негова гибел.
5. И той последва съвета им и отиде заедно с израилевия цар Йорам, сина на Ахав, на война против арамейския цар Азаил в Рамот-Галаад. И арамейците раниха Йорам.
6. И той се върна, за да се лекува в Езраел от раните, които му нанесоха в Рама, когато се би срещу арамейския цар Азаил. И юдовият цар Азария, синът на Йорам, слезе в Езраел, за да види Йорам, сина на Ахав, защото беше болен.
7. Но гибелта на Охозия дойде от Бога с отиването му при Йорам; защото, когато дойде, излезе с Йорам против Ииуй, сина на Намесий, когото ГОСПОД беше помазал да отсече Ахавовия дом.
8. И когато Ииуй извършваше съд над Ахавовия дом, той намери юдовите началници и синовете на братята на Охозия, които служеха на Охозия, и ги изби.
9. И потърси и Охозия; и го заловиха, като се криеше в Самария, и го доведоха при Ииуй, и го убиха. И го погребаха, защото казаха: Син е на Йосафат, който търсеше ГОСПОДА с цялото си сърце. И домът на Охозия нямаше вече сила да задържи царството.
10. А Готолия, майката на Охозия, като видя, че синът й умря, стана и заповяда да се погуби цялото царско потомство от юдовия дом.
11. Но Йосавеета, царската дъщеря, взе Йоас, сина на Охозия, и го откраднa отсред царските синове, когато ги убиваха; и го скри с кърмачката му в спалнята. Така Йосавеета, дъщерята на цар Йорам, жената на свещеник Йодая — защото беше сестра на Охозия — го скри от Готолия и тя не го уби.
12. И шест години беше при тях, скрит в Божия дом. А Готолия царуваше над земята.

Глава 23

1. А в седмата година Йодая се укрепи и взе стотниците Азария, сина на Ероам, и Исмаил, сина на Йоанан, и Азария, сина на Овид, и Маасия, сина на Адая, и Елисафат, сина на Зехрий, и направи договор с тях.
2. И те обходиха Юда и събраха левитите от всички юдови градове, и главите на бащините домове на Израил, и дойдоха в Ерусалим.
3. И цялото събрание направи договор с царя в Божия дом. И Йодая им каза: Ето, синът на царя ще се възцари, както е говорил ГОСПОД за синовете на Давид.
4. Ето какво трябва да направите: една трета от вас, от свещениците и от левитите, които постъпвате на служба в събота, нека бъдат вратари при праговете,
5. една трета да бъдат в царската къща и една трета — при Портата на основата; а целият народ да бъде в дворовете на ГОСПОДНИЯ дом.
6. И никой да не влиза в ГОСПОДНИЯ дом освен свещениците и онези от левитите, които служат; те да влизат, защото са свети. А целият народ да пази заповяданото от ГОСПОДА.
7. И левитите да обградят царя от всички страни, всеки с оръжията си в ръка; и който влезе в дома, да бъде убит. И да бъдете с царя при влизането му и при излизането му.
8. И така, левитите и целият Юда направиха всичко, както заповяда свещеник Йодая, и взеха всеки мъжете си — онези, които щяха да постъпят на служба в събота, и онези, които щяха да напуснат служба в събота; защото свещеник Йодая не разпусна отредите.
9. И свещеник Йодая даде на стотниците копията и щитчетата и щитовете на цар Давид, които бяха в Божия дом.
10. И постави целия народ, всеки мъж с оръжията му в ръка около царя, от дясната страна на дома до лявата страна на дома, към олтара и към дома.
11. Тогава изведоха царския син и положиха на него короната и свидетелството. И го направиха цар и Йодая и синовете му го помазаха и извикаха: Да живее царят!
12. А когато Готолия чу вика на народа, който се стичаше и прославяше царя, дойде при народа в ГОСПОДНИЯ дом.
13. И погледна, и ето, царят стоеше при колоната си на входа и военачалниците и тръбачите стояха при царя, и целият народ на страната се радваше и надуваше тръбите, а певците стояха с музикалните инструменти и ръководеха хвалението. Тогава Готолия раздра дрехите си и извика: Заговор! Заговор!
14. И свещеник Йодая изведе стотниците, поставени над войската, и им каза: Изведете я между редовете, и който я последва, да бъде убит с меч! Защото свещеникът беше казал: Да не я убиете в ГОСПОДНИЯ дом!
15. И я хванаха, и тя отиде в царската къща през входа на конската порта, и там я убиха.
16. Тогава Йодая направи договор между себе си и целия народ и царя, че ще бъдат народ на ГОСПОДА.
17. И целият народ влезе в дома на Ваал и го събори, и изпотрошиха жертвениците му и образите му, а Матан, жреца на Ваал, убиха пред жертвениците.
18. И Йодая повери службите на ГОСПОДНИЯ дом в ръцете на свещениците, левитите, които Давид беше разпределил над ГОСПОДНИЯ дом, за да принасят всеизгаряниятa на ГОСПОДА, както е писано в закона на Мойсей, с веселие и песни според наредбата на Давид.
19. Постави и вратарите при портите на ГОСПОДНИЯ дом, за да не влиза някой нечист от каквото и да било нещо.
20. И той взе стотниците, високопоставените, управниците на народа и целия народ на страната и изведе царя от ГОСПОДНИЯ дом, и влязоха през горната порта в царската къща; и сложиха царя на престола на царството.
21. Така целият народ на страната се зарадва и градът се успокои. А Готолия убиха с меч.

Глава 24

1. Йоас беше на седем години, когато се възцари, и царува четиридесет години в Ерусалим. Името на майка му беше Савия, от Вирсавее.
2. Йоас върши това, което беше право пред ГОСПОДА, през всичките дни на свещеник Йодая.
3. И Йодая му взе две жени и той роди синове и дъщери.
4. И след това Йоас имаше на сърце да обнови ГОСПОДНИЯ дом.
5. И той събра свещениците и левитите и им каза: Излезте по юдовите градове и съберете пари от целия Израил, за да се поправя домът на вашия Бог от година до година, и побързайте с работата. Но левитите не побързаха.
6. Тогава царят повика главния свещеник Йодая и му каза: Защо не си изискал от левитите да съберат от Юда и Ерусалим данъка, определен от ГОСПОДНИЯ слуга Мойсей да се събира от израилевото събрание за шатъра на свидетелството?
7. Защото безбожната Готолия и синовете й бяха разсипали Божия дом; и всичките посветени неща на ГОСПОДНИЯ дом бяха използвали за ваалимите.
8. И царят заповяда и направиха един сандък, който сложиха отвън, при портата на ГОСПОДНИЯ дом.
9. И оповестиха в Юда и в Ерусалим да принесат на ГОСПОДА данъка, наложен на Израил от Божия слуга Мойсей в пустинята.
10. И всичките началници и целият народ се зарадваха; и носеха и слагаха в сандъка, докато се напълнеше.
11. И когато левитите донасяха сандъка при царските надзиратели и се виждаше, че има много пари, идваха царският писар и пълномощникът на главния свещеник и изпразваха сандъка, и пак го занасяха и поставяха на мястото му. Така правеха ден след ден и събраха много пари.
12. И царят и Йодая ги даваха на онези, които вършеха делото на работата в ГОСПОДНИЯ дом, а те наемаха каменоделци и дърводелци, за да обновят ГОСПОДНИЯ дом, а също и ковачи и медникари, за да поправят ГОСПОДНИЯ дом.
13. И тези, които вършеха делото, работеха; и делото на възстановяването напредваше чрез ръката им. И те приведоха Божия дом в първоначалното му състояние и го укрепиха.
14. И когато свършиха, донесоха останалите пари пред царя и пред Йодая и той направи с тях съдове за ГОСПОДНИЯ дом, съдове за служене и за всеизгаряне, тамянници, и други златни и сребърни съдове. И постоянно принасяха всеизгаряния в ГОСПОДНИЯ дом през целия живот на Йодая.
15. И Йодая остаря и се насити от дни, и умря; беше на сто и тридесет години, когато умря.
16. И го погребаха в Давидовия град при царете, понеже беше вършил добро на Израил, и за Бога и Неговия дом.
17. А след смъртта на Йодая юдовите началници дойдоха и се поклониха на царя; и царят ги послуша.
18. И те оставиха дома на ГОСПОДА, Бога на бащите си, и служиха на ашерите и на идолите. И върху Юда и Ерусалим дойде гняв поради това тяхно престъпление.
19. И Бог им изпрати пророци, за да ги обърнат към ГОСПОДА. И те свидетелстваха против тях, но те не послушаха.
20. Тогава Божият Дух дойде на Захария, сина на свещеник Йодая. И той застана горе пред народа и им каза: Така говори Бог: Защо престъпвате ГОСПОДНИТЕ заповеди? Няма да успеете! Понеже вие оставихте ГОСПОДА, и Той ви остави.
21. А те направиха заговор против него и по заповед на царя го убиха с камъни в двора на ГОСПОДНИЯ дом.
22. Цар Йоас не си спомни милостта, която му беше оказал неговият баща Йодая, и уби сина му. А той, като умираше, каза: ГОСПОД да види и да изиска.
23. И в края на годината арамейската войска се изкачи срещу Йоас. И дойдоха в Юда и

Ерусалим и избиха сред народа всичките началници на народа. И цялата им плячка изпратиха до царя на Дамаск.
24. Въпреки че арамейската войска дойде с малко мъже, пак ГОСПОД предаде в ръката им една много голяма войска, понеже бяха оставили ГОСПОДА, Бога на бащите си. Така арамейците извършиха съд над Йоас.
25. А когато си отидоха от него и го оставиха с тежки рани, слугите му направиха заговор против него заради кръвта на синовете на свещеник Йодая и го убиха на леглото му, и той умря. И го погребаха в Давидовия град, но не го погребаха в царските гробища.
26. А онези, които направиха заговора против него, бяха: Завад, синът на амонката Симеата, и Йозавад, синът на моавката Самарита.
27. А за синовете му и за тежките товари, наложени върху него, и за поправянето на Божия дом, ето, писано е в писанията на Книгата на царете. И вместо него се възцари синът му Амасия.

Глава 25

1. Амасия беше на двадесет и пет години, когато се възцари, и царува двадесет и девет години в Ерусалим. Името на майка му беше Йодана, от Ерусалим.
2. Той върши това, което бе право пред ГОСПОДА, но не с неразделено сърце.
3. И когато царството му се утвърди, той умъртви слугите си, които бяха убили баща му, царя.
4. Но синовете им не умъртви, защото постъпи, според писаното в закона, в книгата на Мойсей, където ГОСПОД заповяда и каза: Бащите да не умират заради синовете и синовете да не умират заради бащите, а всеки да умира за собствения си грях.
5. И Амасия събра Юда и ги строи според бащините им домове, по хилядници и стотници, от целия Юда и Вениамин; и ги преброи от двадесет години и нагоре и намери, че са триста хиляди избрани мъже, способни да излизат на война, копиеносци и щитоносци.
6. И от Израил нае още сто хиляди силни и храбри мъже за сто таланта сребро.
7. И един Божи човек дойде при него и каза: Царю, нека израилевата войска не отива с теб, защото ГОСПОД не е с Израил, с всички синове на Ефрем.
8. И ако си решил да отидеш, и действаш, и си силен за бой, пак Бог ще те направи да паднеш пред врага, защото Бог има сила да помага и да поваля.
9. А Амасия каза на Божия човек: Но какво да направим за стоте таланта, които дадох на израилевата войска? А Божият човек отговори: ГОСПОД има да ти даде много повече от това.
10. Тогава Амасия ги отдели, войската, която беше дошла при него от Ефрем, за да се върнат у дома си. И гневът им пламна силно против Юда и те се върнаха у дома си пламнали от гняв.
11. А Амасия се укрепи и изведе народа си, и отиде в долината на солта, и разби десет хиляди от синовете на Сиир.
12. И юдовите синове плениха десет хиляди от тях живи и ги закараха на върха на скалата, и ги хвърлиха от върха на скалата долу, така че всичките се смазаха.
13. Но мъжете от войската, която Амасия върна обратно, за да не отидат с него на бой, нападнаха юдовите градове, от Самария до Веторон, избиха три хиляди души от тях и взеха голяма плячка.
14. А Амасия, като се върна от победата над едомците, донесе боговете на синовете на Сиир и си ги постави за богове, и се покланяше пред тях, и им кадеше.
15. Тогава гневът на ГОСПОДА пламна против Амасия и Той изпрати при него един пророк, който му каза: Защо потърси боговете на този народ, които не можаха да избавят и народа си от ръката ти?
16. А като му говореше, царят му каза: За съветник на царя ли си поставен? Престани! Защо да бъдеш убит? И пророкът престана и каза: Зная, че Бог е решил да те погуби, понеже ти си направил това и не си послушал моя съвет.
17. И юдовият цар Амасия се посъветва и изпрати до израилевия цар Йоас, сина на Йоахаз, син на Иуй, да кажат: Ела да се погледнем един друг в лице!
18. Тогава израилевият цар Йоас изпрати до юдовия цар Амасия да кажат: Ливанският трън изпратил до ливанския кедър да кажат: Дай дъщеря си на сина ми за жена! Но един див звяр, който бил в Ливан, минал и стъпкал тръна.
19. Ти казваш: Ето, ти разби Едом! — и сърцето ти се възгордя да се хвалиш. Стой сега у дома си, защо да предизвикваш бедата и да паднеш, и ти и Юда с теб?
20. Но Амасия не послуша, защото това беше от Бога, за да ги предаде в ръката на врага, понеже бяха потърсили боговете на Едом.
21. Тогава израилевият цар Йоас се изкачи и се погледнаха един друг в лице, той и юдовият цар Амасия, във Ветсемес, който принадлежи на Юда.
22. И Юда беше разбит пред Израил и побягнаха, всеки в шатрата си.
23. И израилевият цар Йоас плени юдовия цар Амасия, сина на Йоас, син на Йоахаз, във Ветсемес и го доведе в Ерусалим. И събори четиристотин лакътя от ерусалимската стена, от Ефремовата порта до Портата на ъгъла.

24. И взе цялото злато и сребро и всичките съдове, които се намериха в Божия дом при Овид-Едом, и съкровищата на царската къща, и заложници, и се върна в Самария.
25. А юдовият цар Амасия, синът на Йоас, живя петнадесет години след смъртта на израилевия цар Йоас, сина на Йоахаз.
26. А останалите дела на Амасия, първите и последните, ето, не са ли записани в Книгата на юдовите и израилевите царе?
27. А след като Амасия се отклони от следването на ГОСПОДА, в Ерусалим направиха заговор против него и той побягна в Лахис, но изпратиха след него в Лахис и там го убиха.
28. И го докараха на коне и го погребаха при бащите му в юдовия град.

Глава 26

1. Тогава целият народ на Юда взе Озия, който беше на шестнадесет години, и го направи цар вместо баща му Амасия.
2. Той построи Елат и го възвърна на Юда след като царят легна при бащите си.
3. Озия беше на шестнадесет години, когато се възцари, и царува петдесет и две години в Ерусалим. Името на майка му беше Ехолия, от Ерусалим.
4. Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА, точно както беше вършил баща му Амасия.
5. И търс??ше Бога в дните на Захария, който разбираше Божиите видения. И през времето, когато търсеше ГОСПОДА, Бог му даваше успех.
6. Той излезе и воюва срещу филистимците, и събори стената на Гет, стената на Явне и стената на Азот, и построи градове в Азот и в земята на филистимците.
7. И Бог му помогна против филистимците и против арабите, които живееха в Гур-Ваал, и против маонците.
8. И амонците плащаха данък на Озия. И името му се прочу чак до прохода на Египет, защото стана изключително силен.
9. Озия построи и кули в Ерусалим, на Портата на ъгъла, на Портата на долината и на външния ъгъл и ги укрепи.
10. Построи и кули в пустинята и изкопа много кладенци, защото имаше много добитък и в низината, и в равнината, и земеделци и лозари в планините и на Кармил, защото обичаше земеделието.
11. Озия имаше и боеспособна войска, която излизаше на бой по полкове, според броя им, както бяха преброени от писаря Еиил и управителя Маасия под ръководството на Анания, един от царските началници.
12. Целият брой на главите на бащините домове, на силните и храбри мъже, беше две хиляди и шестстотин.
13. Под тяхно командване беше военна сила от триста и седем хиляди и петстотин мъже, които се биеха с голяма сила, за да помагат на царя против врага.
14. Озия приготви за тях, за цялата войска, щитове и копия, и шлемове, и брони, и лъкове, и камъни за прашки.
15. И в Ерусалим направи умело изобретени машини, да бъдат поставени на кулите и на ъглите на стената, за стреляне със стрели и с големи камъни. И името му се прочу надалеч, защото му се помагаше чудно, докато стана силен.
16. Но когато стана силен, сърцето му се възгордя и той се поквари. И извърши престъпление спрямо ГОСПОДА, своя Бог, като влезе в ГОСПОДНИЯ храм, за да покади върху кадилния олтар.
17. А свещеник Азария влезе след него, и с него осемдесет ГОСПОДНИ свещеници, храбри мъже.
18. Те се възпротивиха на цар Озия и му казаха: Не на теб, Озия, принадлежи да кадиш на ГОСПОДА, а на свещениците, синовете на Аарон, които са осветени, за да кадят. Излез от светилището, защото си извършил престъпление, и това няма да ти бъде за почит от ГОСПОДА, Бога.
19. А Озия се разгневи; и той държеше в ръката си кадилницата, за да кади. И като се разгневи на свещениците, проказата му излезе на челото му пред свещениците в ГОСПОДНИЯ дом, близо до кадилния олтар.
20. И главният свещеник Азария и всичките свещеници се обърнаха към него и ето, беше прокажен на челото си; и побързаха да го извадят оттам. А и сам той побърза да излезе, защото ГОСПОД го беше поразил.
21. И цар Озия беше прокажен до деня на смъртта си и живееше в отделна къща като прокажен, понеже беше отлъчен от ГОСПОДНИЯ дом. А синът му Йотам беше поставен над

дома на царя и съдеше народа на земята.
22. А останалите дела на Озия, първите и последните, написа пророк Исая, синът на Амос.
23. И Озия легна при бащите си и го погребаха при бащите му на полето на царските гробища, понеже казаха: Прокажен е. А вместо него се възцари синът му Йотам.

Глава 27

1. Йотам беше на двадесет и пет години, когато се възцари, и царува шестнадесет години в Ерусалим. Името на майка му беше Еруса, дъщеря на Садок.
2. Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА, точно както беше правил баща му Озия, но не влезе в ГОСПОДНИЯ храм. Но народът все още беше покварен.
3. Той построи горната порта на ГОСПОДНИЯ дом и построи много върху стената на Офил.
4. Построи и градове в планините на Юда и в горите построи крепости и кули.
5. И воюва против царя на синовете на Амон и ги победи. И в онази година синовете на Амон му дадоха сто таланта сребро, десет хиляди кора жито и десет хиляди кора ечемик. Синовете на Амон му платиха толкова и втората, и третата година.
6. И Йотам стана силен, понеже изправяше пътищата си пред ГОСПОДА, своя Бог.
7. А останалите дела на Йотам и всичките му войни, и пътищата му, ето, записани са в Книгата на израилевите и юдовите царе.
8. Той беше на двадесет и пет години, когато се възцари, и царува шестнадесет години в Ерусалим.
9. И Йотам легна при бащите си и го погребаха в Давидовия град. А вместо него се възцари синът му Ахаз.

Глава 28

1. Ахаз беше на двадесет години, когато се възцари, и царува шестнадесет години в Ерусалим. Той не върши това, което беше право пред ГОСПОДА, както баща му Давид,
2. а ходи в пътищата на израилевите царе и направи и леяни идоли за ваалимите.
3. Той кадеше в долината на Еномовия син и изгори синовете си в огъня според гнусотиите на народите, които ГОСПОД беше изгонил пред израилевите синове.
4. Той жертваше и кадеше по високите места и по хълмовете, и под всяко зелено дърво.
5. Тогава ГОСПОД, неговият Бог, го предаде в ръката на арамейския цар. И арамейците го разбиха и взеха от него голямо множество пленници и ги отведоха в Дамаск. Беше предаден и в ръката на израилевия цар, който му нанесе голямо поражение.
6. И Факей, синът на Ромелия, изби сто и двадесет хиляди души от Юда в един ден, всички силни и храбри мъже, понеже бяха оставили ГОСПОДА, Бога на бащите си.
7. И Зехрий, един силен мъж от Ефрем, уби царския син Маасия и управителя на двореца Азрикам, и Елкана, втория след царя.
8. И израилевите синове отведоха в плен двеста хиляди жени, синове и дъщери от братята си. Заграбиха от тях и голяма плячка и отнесоха плячката в Самария.
9. А там имаше един ГОСПОДЕН пророк на име Одид. Той излезе да посрещне войската, която идваше в Самария, и им каза: Ето, понеже ГОСПОД, Бог на бащите ви, се разгневи на Юда, Той ги предаде в ръката ви. И вие ги убихте с ярост, която стигна до небето.
10. И сега възнамерявате да държите синовете на Юда и Ерусалим като свои роби и робини. Но у самите вас няма ли престъпления против ГОСПОДА, вашия Бог?
11. И сега, послушайте ме и върнете пленниците, които пленихте от братята си, защото яростният гняв на ГОСПОДА е върху вас.
12. Тогава някои от главите на синовете на Ефрем — Азария, синът на Йоанан, Варахия, синът на Месилемот, и Езекия, синът на Селум, и Амаса синът на Адлай — станаха против идващите от боя им казаха:
13. Не довеждайте тук пленниците, защото престъпление против ГОСПОДА тежи върху нас, а вие искате да добавите към греховете ни и престъплението ни — защото престъплението ни е голямо, и яростен гняв има върху Израил.
14. Тогава войниците оставиха пленниците и плячката пред началниците и пред цялото събрание.
15. И споменатите по име мъже станаха и взеха пленниците, и облякоха от плячката всичките голи между тях. Облякоха ги и ги обуха, и им дадоха да ядат и да пият, и ги помазаха. А всичките немощни от тях пренесоха на магарета и ги заведоха в Ерихон, града на палмите, при братята им. И се върнаха в Самария.
16. В онова време цар Ахаз изпрати до асирийските царе за помощ.
17. И едомците пак дойдоха и разбиха Юда, и взеха пленници.
18. И филистимците нападнаха градовете на низината и южната част на Юда, и превзеха Ветсемес и Еалон, и Гедирот, и Сохо и селата му, и Тамна и селата му, и Гимзо и селата му и се заселиха там.
19. Защото ГОСПОД смири Юда заради израилевия цар Ахаз, понеже той направи Юда разюздан и върши големи престъпления против ГОСПОДА.
20. И асирийският цар Теглат-Феласар дойде при него и го притесни, а не го подкрепи.
21. Защото Ахаз беше оголил ГОСПОДНИЯ дом и царската къща, и началниците и беше дал всичко на асирийския цар, но това не му помогна.
22. И във времето на притеснението си той вършеше още по-големи престъпления против ГОСПОДА. Такъв беше цар Ахаз.
23. Той жертваше на боговете на Дамаск, които го бяха поразили, и казваше: Понеже боговете на арамейските царе им помагат, на тях ще принасям жертви, и ще помагат и на мен. А те станаха причина да падне той и целият Израил.

24. И Ахаз събра съдовете на Божия дом и строши съдовете на Божия дом; и затвори вратите на ГОСПОДНИЯ дом и си направи жертвеници на всеки ъгъл в Ерусалим.
25. И във всеки един юдов град устрои високи места, за да кади на други богове, и разгневи ГОСПОДА, Бога на бащите си.
26. А останалите му дела и всичките му пътища, първите и последните, ето, записани са в Книгата на юдовите и израилевите царе.
27. И Ахаз легна при бащите си и го погребаха в града, в Ерусалим, но не го занесоха в гробищата на израилевите царе. А вместо него се възцари синът му Езекия.

Глава 29

1. Езекия беше на двадесет и пет години, когато се възцари, и царува двадесет и девет години в Ерусалим. Името на майка му беше Авия, дъщеря на Захария.
2. Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА, точно както беше правил баща му Давид.
3. В първия месец от първата година на царуването си той отвори вратите на ГОСПОДНИЯ дом и ги поправи.
4. И доведе свещениците и левитите и ги събра на източния площад и им каза:
5. Слушайте ме, левити! Осветете се сега и осветете и дома на ГОСПОДА, Бога на бащите си, и изнесете нечистотата от святото място.
6. Защото бащите ни са постъпили невярно, вършили са зло пред ГОСПОДА, нашия Бог, и са Го оставили; и са отвърнали лицата си от ГОСПОДНОТО обиталище, обърнали са му гръб;
7. и са затворили вратите на предверната зала, и са изгасили светилниците, не са кадили тамян на Израилевия Бог и не са принасяли всеизгаряния в светилището.
8. Затова гневът на ГОСПОДА беше върху Юда и Ерусалим и Той ги предаде на ужас, удивление и подсвиркване, както виждате с очите си.
9. И ето, поради това бащите ни паднаха от меч, а синовете ни, дъщерите ни и жените ни са в плен.
10. И сега имам на сърце да направим завет с ГОСПОДА, Израилевия Бог, за да се отвърне от нас яростният Му гняв.
11. И сега, синове мои, не бъдете небрежни, защото вас е избрал ГОСПОД да стоите пред Него, да Му служите, да сте Му служители и да Му кадите.
12. Тогава станаха левитите: Маат, синът на Амасай, и Йоил, синът на Азария, от синовете на Каатците; а от синовете на Мерарий: Кис, синът на Авдий, и Азария, синът на Ялелеил; от Гирсоновците: Йоах, синът на Зема, и Еден, синът на Йоах;
13. а от синовете на Елисафан: Симрий и Еиил; а от синовете на Асаф: Захария и Матания;
14. а от синовете на Еман: Ехиил и Семей; а от синовете на Едутун: Семая и Озиил.
15. Те събраха братята си и се осветиха, и влязоха според заповедта на царя, съгласно ГОСПОДНОТО слово, да очистят ГОСПОДНИЯ дом.
16. И свещениците влязоха във вътрешната част на ГОСПОДНИЯ дом, за да я очистят, и изнесоха в двора на ГОСПОДНИЯ дом цялата нечистота, която намериха в ГОСПОДНИЯ храм, а левитите я взеха и я изнесоха вън при потока Кедрон.
17. На първия ден от първия месец започнаха да освещават, а на осмия ден от месеца стигнаха до предверната зала на ГОСПОДА и освещаваха ГОСПОДНИЯ дом осем дни; а на шестнадесетия ден от първия месец свършиха.
18. После влязоха при цар Езекия и казаха: Очистихме целия ГОСПОДЕН дом и олтара за всеизгарянето с всичките му принадлежности и масата за присъствените хлябове с всичките й принадлежности.
19. Приготвихме и осветихме и всичките вещи, които цар Ахаз при царуването си оскверни, когато постъпи невярно — и ето ги пред ГОСПОДНИЯ олтар.
20. Тогава цар Езекия стана рано, събра началниците на града и се изкачи в ГОСПОДНИЯ дом.
21. И докараха седем юнеца и седем овена, и седем агнета и седем козела в принос за грях за царството и за светилището, и за Юда. И той заповяда на свещениците, синовете на Аарон, да ги принесат на ГОСПОДНИЯ олтар.
22. И те заклаха говедата и свещениците взеха кръвта и я поръсиха по олтара; заклаха и овните и поръсиха кръвта им по олтара; заклаха и агнетата и поръсиха кръвта им по олтара.
23. После доведоха козлите за приноса за грях пред царя и събранието и те положиха ръцете си на тях.
24. И свещениците ги заклаха и принесоха кръвта им в принос за грях на олтара, за да направят умилостивение за целия Израил, защото царят заповяда всеизгарянето и приноса за грях да бъдат за целия Израил.

25. И той постави левитите в ГОСПОДНИЯ дом с кимвали, с лири и с арфи, според заповедта на Давид и на царския гледач Гад и на пророк Натан; защото заповедта беше от ГОСПОДА чрез Неговите пророци.
26. И левитите стояха с музикалните инструменти на Давид, а свещениците — с тръбите.
27. Тогава Езекия заповяда да принесат всеизгарянето на олтара. И когато започна всеизгарянето, започна и ГОСПОДНОТО пеене с тръбите и с инструментите на израилевия цар Давид.
28. А цялото събрание се кланяше и певците пееха, и тръбите свиреха, и всичко продължи, докато се извърши всеизгарянето.
29. И когато свършиха принасянето на всеизгарянето, царят и всички, които бяха при него, коленичиха и се поклониха.
30. И цар Езекия и началниците заповядаха на левитите да славят ГОСПОДА с думите на Давид и на гледача Асаф. И те Го славиха с радост и се наведоха, и се поклониха.
31. И Езекия заговори и каза: Сега вие се посветихте на ГОСПОДА; пристъпете и принесете жертви и благодарствени приноси в ГОСПОДНИЯ дом. И събранието принесе жертви и благодарствени приноси, и всеки, който имаше усърдно сърце, принесе всеизгаряне.
32. И броят на всеизгаряниятa, които събранието принесе, беше седемдесет говеда, сто овена и двеста агнета; всички тези бяха за всеизгаряния на ГОСПОДА.
33. А посветените дарове бяха шестстотин говеда и три хиляди овце.
34. Но свещениците бяха малцина и не можеха да одерат всичките всеизгаряния, затова братята им, левитите, им помогнаха, докато се свърши работата и докато свещениците се осветиха. Защото левитите бяха искрени да се осветят, повече отколкото свещениците.
35. Но и всеизгарянията бяха много, заедно с тлъстината на примирителните жертви и с възлиянията на всяко всеизгаряне. Така се възстанови службата на ГОСПОДНИЯ дом.
36. И Езекия и целият народ се радваха на това, което Бог беше приготвил за народа, понеже това нещо стана ненадейно.

Глава 30

1. И Езекия разпрати по целия Израил и Юда и писа и писма на Ефрем и Манасия да дойдат в ГОСПОДНИЯ дом в Ерусалим, за да направят пасха на ГОСПОДА, израилевия Бог.
2. А царят и началниците му и цялото общество в Ерусалим бяха решили да направят пасхата във втория месец,
3. понеже не можаха да я направят в онова време, защото нямаше достатъчно осветени свещеници и народът не се беше събрал в Ерусалим.
4. И това нещо се видя право на царя и на цялото събрание.
5. Затова решиха да оповестят по целия Израил, от Вирсавее до Дан, да дойдат, за да направят пасха на ГОСПОДА, Израилевия Бог, в Ерусалим, защото отдавна не я бяха празнували според предписанието.
6. И бързоходците отидоха с писмата от царя и началниците му по целия Израил и Юда според заповедта на царя и казаха: Синове на Израил, обърнете се към ГОСПОДА, Бога на Авраам, Исаак и Израил, и Той ще се обърне към останалите от вас, които се избавихте от ръката на асирийските царе.
7. Не бъдете като бащите си и като братята си, които престъпваха против ГОСПОДА, Бога на бащите си, и Той ги предаде на опустошение, както виждате днес.
8. Сега не закоравявайте врата си, като бащите си, а подайте ръка на ГОСПОДА и елате в светилището Му, което е осветил до века, и служете на ГОСПОДА, своя Бог, за да се отвърне от вас яростният Му гняв.
9. Защото, ако се обърнете към ГОСПОДА, братята ви и децата ви ще намерят състрадание пред тези, които са ги пленили, и ще се върнат в тази земя. Защото ГОСПОД, вашият Бог, е милостив и състрадателен и няма да отвърне лицето Си от вас, ако вие се обърнете към Него.
10. И бързоходците преминаха от град в град през земята на Ефрем и Манасия, и до Завулон, но им се присмяха и се подиграха с тях.
11. Но някои от Асир и Манасия, и Завулон се смириха и дойдоха в Ерусалим.
12. И Божията ръка беше и над Юда, за да им даде единодушно сърце да изпълнят заповедта на царя и началниците съгласно ГОСПОДНОТО слово.
13. И в Ерусалим се събра много народ, за да направят празника на безквасните хлябове във втория месец, много голямо събрание.
14. И станаха и махнаха жертвениците, които бяха в Ерусалим, махнаха и всичките кадилни олтари и ги хвърлиха в потока Кедрон.
15. И заклаха пасхата на четиринадесетия ден от втория месец. И свещениците и левитите се засрамиха и се осветиха, и внесоха всеизгаряния в ГОСПОДНИЯ дом.
16. И застанаха на мястото си, според чина си, съгласно закона на Божия човек Мойсей; и свещениците ръсеха кръвта, която вземаха от ръката на левитите.
17. Защото в събранието имаше мнозина, които не се бяха осветили, затова левитите се грижеха да заколят пасхата за всеки, който не беше чист, за да я осветят на ГОСПОДА.
18. Понеже голяма част от народа, мнозина от Ефрем и Манасия, Исахар и Завулон, не се бяха очистили и ядоха пасхата не според предписанието. Но Езекия се помоли за тях и каза: ГОСПОД, Благият, да прости на всекиго,
19. който е насочил сърцето си да търси Бога, ГОСПОДА, Бога на бащите си, дори и да не е според чистотата на светилището!
20. И ГОСПОД послуша Езекия и прости на народа.
21. И израилевите синове, които се намираха в Ерусалим, направиха празника на безквасните хлябове седем дни с голямо веселие. И левитите и свещениците славеха ГОСПОДА всеки ден, с музикални инструменти, с които свиреха на ГОСПОДА.
22. И Езекия говори на сърцето на всичките левити, които имаха добро знание за ГОСПОДА. И през седемте дни на празника те ядяха, като жертваха примирителни жертви и прославяха ГОСПОДА, Бога на бащите си.

23. И цялото събрание реши да празнува още седем дни; и празнуваха още седем дни с веселие.
24. Защото юдовият цар Езекия подари на събранието за жертви хиляда юнеца и седем хиляди глави дребен добитък и началниците подариха на събранието хиляда юнеца и десет хиляди глави дребен добитък. И много свещеници се осветиха.
25. Така се развесели цялото събрание на Юда и свещениците, и левитите, и цялото събрание на дошлите от Израил, и чужденците, които бяха дошли от израилевата земя и които живееха в Юда.
26. И настана голямо веселие в Ерусалим, защото от времето на израилевия цар Соломон, сина на Давид, не беше ставало такова нещо в Ерусалим.
27. И свещениците, левитите, станаха и благословиха народа. И гласът им беше чут и молитвата им дойде в святото Му обиталище, в небето.

Глава 31

1. И когато свършиха всичко това, всички израилтяни, които се намираха там, излязоха по юдовите градове и изпотроших кумирите, насякоха ашерите и съборихa високите места и жертвениците из целия Юда и Вениамин, а също и в Ефрем и Манасия, докато свършиха. Тогава всичките израилеви синове се върнаха в градовете си, всеки в своето притежание.
2. И Езекия определи отредите на свещениците и на левитите според отредите им, всекиго според службата му, както свещениците, така и левитите, за всеизгарянията и примирителните жертви, за да служат и да славословят и да хвалят в портите на ГОСПОДНИЯ стан.
3. Определи и царския дял от имота си за всеизгарянията, за утринните и вечерните всеизгаряния и за всеизгарянията в съботите и на новолунията и на празниците, според предписаното в ГОСПОДНИЯ закон.
4. И той заповяда на народа, който живееше в Ерусалим, да дава дела на свещениците и на левитите, за да се укрепват в ГОСПОДНИЯ закон.
5. И като се издаде тази заповед, израилевите синове донесоха много от първите плодове на житото, виното и маслиненото масло, и меда, и на цялата реколта на полето. Донесоха в изобилие и десятъка от всяко нещо.
6. И израилевите и юдовите синове, които живееха в юдовите градове, също донесоха десятъка от едрия и дребния добитък и десятъка от светите неща, които бяха посветени на ГОСПОДА, техния Бог, и ги сложиха на купове.
7. В третия месец започнаха да трупат куповете и в седмия месец свършиха.
8. И Езекия и началниците дойдоха и видяха куповете, и благословиха ГОСПОДА и Неговия народ Израил.
9. И Езекия попита свещениците и левитите за куповете.
10. И главният свещеник Азария, от дома на Садок, в отговор му каза: Откакто започнаха да донасят възвишаемите приноси в ГОСПОДНИЯ дом, ние сме яли до насита и сме оставили много, защото ГОСПОД е благословил народа Си. И останалото е това изобилие.
11. Тогава Езекия заповяда да приготвят складови помещения в ГОСПОДНИЯ дом; и ги приготвиха.
12. И съвестно внесоха в тях възвишаемите приноси и десятъка, и посветените неща. Управител над тях беше левитът Хонения, а след него брат му Семей.
13. А Ехиил и Азазия, и Нахат, и Асаил, и Еримот, и Йозавад, и Елиил, и Исмахия, и Маат, и Ваная бяха надзиратели под ръката на Хонения и брат му Семей по заповед на цар Езекия и на управителя на Божия дом Азария.
14. А левитът Коре, синът на Емна, вратарят при източната порта, беше над доброволните приноси за Бога, за да раздава възвишаемите приноси на ГОСПОДА и пресветите неща.
15. А под ръката му бяха Еден и Миниамин, и Иисус, и Семая, и Амария, и Сехания в градовете на свещениците, за да раздават съвестно на братята си според отредите им, както на големия, така и на малкия,
16. независимо от записването им в родословието; на онези от тях, които бяха от мъжки пол, от три години и нагоре, на всекиго, който идваше в ГОСПОДНИЯ дом според определеното за всеки ден за служенето им според отредите им;
17. както на записаните в родословието свещеници според бащините им домове, така и на левитите, от двадесет години и нагоре, за служенето им според отредите им,
18. и на записаните в родословието според всичките им домове, жените им и синовете им, и дъщерите им, цялото събрание. Защото вярно се осветиха, за да бъдат свети.
19. А за синовете на Аарон, свещениците, които живееха в полетата на землищата на градовете си, във всеки град имаше мъже, определени по име, да раздават дялове на всичките мъже между свещениците, и на всичките записани в родословието между левитите.
20. Така направи Езекия и в целия Юда. Той върши това, което беше добро и право, и вярно

пред ГОСПОДА, своя Бог.
21. Във всяко дело, което започна в службата на Божия дом, и в закона, и в заповедта, като търсеше своя Бог, той действаше с цяло сърце и успяваше.

Глава 32

1. След тези дела и тази вярност дойде асирийският цар Сенахирим. Той нахлу в Юда и разположи стана си против укрепените градове, като намисли да ги покори за себе си.
2. И когато Езекия видя, че Сенахирим дойде с намерение да воюва против Ерусалим,
3. той се съветва с началниците си и силните си мъже да запуши водните извори, които бяха извън града. И те го подкрепиха.
4. И се събра много народ и запушиха всичките извори и потока, който тече сред земята, защото казаха: Защо, като дойдат асирийските царе, да намерят много вода?
5. И Езекия се насърчи и построи цялата стена, където беше съборена, направи кулите й по-високи, построи и другата стена отвън, и укрепи Мило на Давидовия град; направи и много копия и щитове.
6. И постави военачалници над народа, и като ги събра при себе си на площада при градската порта, им говори на сърцата им и каза:
7. Бъдете силни и храбри, не се бойте и не се плашете от асирийския цар и пред голямото множество, което е с него, защото с нас е Един по-велик отколкото с него.
8. С него е ръка от плът, а с нас е ГОСПОД, нашият Бог, за да ни помага и да воюва в боевете ни. И народът се довери на думите на юдовия цар Езекия.
9. След това асирийският цар Сенахирим изпрати слугите си в Ерусалим — а той беше пред Лахис и цялата му сила с него — до юдовия цар Езекия и до целия Юда, който беше в Ерусалим, да кажат:
10. Така казва асирийският цар Сенахирим: На какво се надявате, че стоите в обсада в Ерусалим?
11. Не ви ли мами Езекия, за да ви предаде на смърт от глад и жажда, като казва: ГОСПОД, нашият Бог, ще ни избави от ръката на асирийския цар?
12. Не е ли Езекия, който премахна Неговите високи места и Неговите жертвеници и заповяда на Юда и на Ерусалим, като каза: Само пред един олтар да се покланяте и върху него да кадите?
13. Не знаете ли какво направихме аз и бащите ми на всичките народи на страните? Можаха ли боговете на народите на страните да избавят някак страните си от ръката ми?
14. Кой от всичките богове на онези народи, които бащите ми изтребиха, можа да избави народа си от ръката ми, че да може вашият Бог да ви избави от ръката ми?
15. И сега, да не ви мами Езекия и да не ви подвежда по този начин! Не му вярвайте, защото никой бог на който и да било народ или царство не е могъл да избави народа си от ръката ми и от ръката на бащите ми — колко по-малко вашият Бог ще ви избави от ръката ми!
16. И слугите му говориха още повече против ГОСПОДА, Бога, и против слугата Му Езекия.
17. Той писа и писма да хвърля позор върху ГОСПОДА, Израилевия Бог, и да говори против Него, като казваше: Както боговете на народите на страните не избавиха народа си от ръката ми, така и Богът на Езекия няма да избави Своя народ от ръката ми.
18. И викаха със силен глас на юдейски на народа от Ерусалим, който беше на стената, за да го уплашат и да го смутят, за да превземат града.
19. И говориха за Бога на Ерусалим както за боговете на народите на земята, които са дело на човешки ръце.
20. Затова цар Езекия и пророк Исая, синът на Амос, се молиха и викаха към небето.
21. Тогава ГОСПОД изпрати ангел, който погуби всичките силни и храбри мъже и първенците, и началниците в стана на асирийския цар. Така той се върна в земята си с посрамено лице. И когато влезе в дома на бога си, тези, които бяха излезли от тялото му, го повалиха там с меч.
22. Така ГОСПОД избави Езекия и жителите на Ерусалим от ръката на асирийския цар Сенахирим и от ръката на всички други, и ги пазеше отвсякъде.
23. И мнозина донесоха дарове на ГОСПОДА в Ерусалим и скъпоценности на юдовия цар Езекия. И оттогава нататък той се възвеличи пред всичките народи.

24. В това време Езекия се разболя до смърт и се помоли на ГОСПОДА, и Той му говори и му даде знамение.
25. Но Езекия не отдаде слава според благодеянието, което му беше сторено, защото сърцето му се надигна; и гняв беше върху него и Юда, и Ерусалим.
26. Но Езекия се смири за надигането на сърцето си, той и жителите на Ерусалим, и гневът на ГОСПОДА не дойде върху тях в дните на Езекия.
27. Езекия имаше много голямо богатство и слава и направи съкровищници за сребро и злато, и скъпоценни камъни, и за аромати, и за щитове, и за всякакви избрани вещи,
28. а също и житници за добива от жито, от вино и от маслинено масло, и обори за всякакъв добитък и стада в кошари.
29. Той си направи градове и придоби много стада от дребен добитък и говеда, защото Бог му даде много голям имот.
30. Същият този Езекия запуши горния извор на водата на Гион, и я отведе долу на запад към Давидовия град. И Езекия имаше успех във всичките си дела.
31. И в случая с посланиците, които вавилонските началници изпратиха до него да разпитат за чудото, което беше станало в страната, Бог го остави, за да го изпита, за да познае всичко, което беше в сърцето му.
32. А останалите дела на Езекия и добрините му, ето, записани са във видението на пророк Исая, сина на Амос, в Книгата на юдовите и израилевите царе.
33. И Езекия легна при бащите си и го погребаха в най-горния от гробовете на Давидовите синове. И целият Юда и жителите на Ерусалим му отдадоха почест при смъртта му. А вместо него се възцари синът му Манасия.

Глава 33

1. Манасия беше на дванадесет години, когато се възцари, и царува петдесет и пет години в Ерусалим.
2. Той върши зло пред ГОСПОДА според мерзостите на народите, които ГОСПОД беше изгонил пред израилевите синове.
3. Той устрои наново високите места, които баща му Езекия беше съборил, издигна жертвеници на ваалимите и направи ашери, и се кланяше на цялото небесно войнство и им служеше.
4. Построи и жертвеници в ГОСПОДНИЯ дом, за който ГОСПОД беше казал: В Ерусалим ще бъде Името Ми до века.
5. Построи жертвеници и на цялото небесно войнство в двата двора на ГОСПОДНИЯ дом.
6. И преведе синовете си през огъня в долината на Еномовия син и се занимаваше с окултизъм и гадания, и магии и се допитваше до запитвачи на духове и врачове. Той извърши много зло пред ГОСПОДА и Го разгневи.
7. И изваяния образ на идола, който направи, постави в Божия дом, за който Бог беше казал на Давид и на сина му Соломон: В този дом и в Ерусалим, който избрах от всичките израилеви племена, ще поставя Името Си завинаги.
8. И вече няма да поместя крака на Израил от земята, която определих за бащите ви, ако само внимават да вършат всичко, което им заповядах, според целия закон и наредбите, и правилата, дадени чрез Мойсей.
9. Но Манасия подмами Юда и жителите на Ерусалим да вършат повече зло от народите, които ГОСПОД беше изтребил пред израилевите синове.
10. И ГОСПОД говори на Манасия и на народа му, но те не послушаха.
11. Затова ГОСПОД доведе против тях военачалниците на асирийския цар и те хванаха Манасия, и го вързаха с бронзови окови, и го отведоха във Вавилон.
12. И като беше в притеснение, той се помоли на ГОСПОДА, своя Бог, и се смири много пред Бога на бащите си.
13. И Му се помоли и Бог се смили над него и послуша молбата му, и пак го върна в Ерусалим в царството му. Тогава Манасия позна, че ГОСПОД е Бог.
14. След това той построи външна стена на Давидовия град, на запад към Гион, в долината и до входа на Рибната порта, обиколи Офил и я издигна много високо. И постави военачалници във всичките укрепени юдови градове.
15. И отмахна чуждите богове и образа от ГОСПОДНИЯ дом, и всичките жертвеници, които беше построил на планината на ГОСПОДНИЯ дом и в Ерусалим, и ги изхвърли вън от града.
16. И построи отново ГОСПОДНИЯ олтар и пожертва на него примирителни и благодарствени жертви, и заповяда на Юда да служи на ГОСПОДА, Израилевия Бог.
17. Но народът още жертваше по високите места, но само на ГОСПОДА, своя Бог.
18. А останалите дела на Манасия и молитвата му към неговия Бог, и думите на гледачите, които му говориха в Името на ГОСПОДА, Израилевия Бог, ето, те са записани между делата на израилевите царе.
19. А молитвата му и как Бог се смили над него, и целия му грях, и отстъплението му, и местностите, на които построи високи места и постави ашерите и изваяните идоли, преди да се смири, ето, записани са в историята на Хозай.
20. И Манасия легна при бащите си и го погребаха в къщата му. А вместо него се възцари синът му Амон.
21. Амон беше на двадесет и две години, когато се възцари, и царува две години в Ерусалим.
22. Той върши зло пред ГОСПОДА, както беше правил баща му Манасия. И Амон жертваше на всичките изваяни идоли, които баща му Манасия беше направил, и им служеше.
23. Но той не се смири пред ГОСПОДА, както се беше смирил баща му Манасия, а той, Амон, умножи престъпленията.

24. А слугите му направиха заговор против него и го убиха в къщата му.
25. Тогава народът на страната изби всички, които бяха направили заговора против цар Амон, и народът на страната направи сина му Йосия цар вместо него.

Глава 34

1. Йосия беше на осем години, когато се възцари, и царува тридесет и една години в Ерусалим.
2. Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА, и ходи в пътищата на баща си Давид, без да се отклони надясно или наляво.
3. В осмата година на царуването си, когато беше още млад, започна да търси Бога на баща си Давид, а в дванадесетата година започна да чисти Юда и Ерусалим от високите места и ашерите, и изваяните, и леяните идоли.
4. Пред него съборихa жертвениците на ваалимите и той строши стълбовете на слънцето, които бяха върху тях. Строши и ашерите, и изваяните и леяните идоли, стри ги на прах и го разпръсна върху гробовете на онези, които им бяха жертвали;
5. и костите на жреците изгори на жертвениците им. Така очисти Юда и Ерусалим.
6. И в градовете на Манасия и Ефрем, и Симеон, и чак до Нефталим, сред околните им развалини,
7. събори жертвениците и разби и стри на прах ашерите и изваяните идоли, и повали всичките стълбове на слънцето по цялата израилева земя. После се върна в Ерусалим.
8. А в осемнадесетата година на царуването си, когато беше очистил земята и дома, изпрати Сефан, сина на Азалия, и градоначалника Маасия, и летописеца Йоах, сина на Йоахаз, да поправят дома на ГОСПОДА, неговия Бог.
9. И те отидоха при първосвещеника Хелкия и предадоха парите, внесени в Божия дом, които левитите вратари бяха събрали от ръката на Манасия и Ефрем, и от целия останал Израил, и от целия Юда и Вениамин, и от жителите на Ерусалим.
10. Предадоха ги в ръката на онези, които вършеха делото, които надзираваха ГОСПОДНИЯ дом, а те ги дадоха на онези, които вършеха делото, които работеха в ГОСПОДНИЯ дом, за да възстановят и поправят дома.
11. Дадоха ги на дърводелците и на строителите, за да купят дялани камъни и дървен материал за греди и да поправят зданията, които юдовите царе бяха съсипали.
12. И мъжете вършеха работата честно. А надзиратели над тях бяха левитите Яат и Авдия от синовете на Мерарий и Захария и Месулам от синовете на каатците, за да надзират, а от другите левити — всички, които добре си служеха с музикалните инструменти.
13. Също и над носачите имаше надзиратели и над всички, които работеха във всяка работа. А други от левитите бяха писари и управители, и вратари.
14. И като изнасяха парите, внесени в ГОСПОДНИЯ дом, свещеник Хелкия намери книгата на ГОСПОДНИЯ закон, даден чрез Мойсей.
15. И Хелкия заговори и каза на писаря Сафан: Намерих книгата на закона в ГОСПОДНИЯ дом. И Хелкия даде книгата на Сафан.
16. А Сафан донесе книгата на царя, занесе и вест на царя и каза: Слугите ти вършат всичко, което е предадено в ръката им.
17. И изсипаха парите, които се намериха в ГОСПОДНИЯ дом, и ги предадоха в ръката на надзирателите и в ръката на онези, които вършат делото.
18. И писарят Сафан съобщи на царя и каза: Свещеник Хелкия ми даде една книга. И Сафан прочете от нея пред царя.
19. А когато царят чу думите на закона, раздра дрехите си.
20. И царят заповяда на Хелкия и на Ахикам, сина на Сафан, и на Авдон, сина на Михей, и на писаря Сафан, и на царския слуга Асая и каза:
21. Идете, допитайте се до ГОСПОДА за мен и за останалите в Израил и Юда относно думите на тази книга, която се намери, защото голяма е яростта на ГОСПОДА, която се изля върху нас, понеже бащите ни не са опазили ГОСПОДНОТО слово да постъпват според всичко, което е писано в тази книга.
22. Тогава Хелкия и онези, които царят беше определил, отидоха при пророчицата Олда,

жената на Селум, пазителя на одеждите, син на Текуя, син на Арас. А тя живееше в Ерусалим, във втория участък. И те й говориха така.
23. И тя им каза: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Кажете на човека, който ви е пратил до мен:
24. Така казва ГОСПОД: Ето, Аз ще докарам зло на това място и на жителите му — всичките проклетии, написани в книгата, която прочетоха пред юдовия цар —
25. понеже Ме оставиха и кадиха на други богове, и Ме разгневиха с всичките дела на ръцете си, затова яростта Ми ще се излее на това място и няма да угасне.
26. Но на юдовия цар, който ви прати да се допитате до ГОСПОДА, на него кажете така: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: За думите, които си чул:
27. понеже сърцето ти омекна и ти се смири пред Бога, когато чу Неговите думи против това място и против жителите му, и се смири пред Мен, и раздра дрехите си и плака пред Мен, затова и Аз послушах, заявява ГОСПОД.
28. Ето, Аз ще те прибера при бащите ти и ще се прибереш в гроба си с мир и очите ти няма да видят нищо от злото, което ще докарам на това място и на жителите му. И те донесоха отговора на царя.
29. Тогава царят изпрати и събра всичките старейшини на Юда и Ерусалим.
30. И царят се изкачи в ГОСПОДНИЯ дом и с него всичките юдови мъже и ерусалимските жители, и свещениците, и левитите, и целият народ от голям до малък. И прочетоха на всеослушание пред тях всичките думи от книгата на завета, която се намери в ГОСПОДНИЯ дом.
31. И царят застана на мястото си и направи завет пред ГОСПОДА да следва ГОСПОДА, да пази заповедите Му и свидетелствата Му, и наредбите Му с цялото си сърце и с цялата си душа, за да върши думите на завета, които са написани в тази книга.
32. И накара всички, които се намериха в Ерусалим и във Вениамин, да встъпят в завета. И ерусалимските жители постъпиха според завета на Бога, Бога на бащите си.
33. И Йосия премахна всичките гнусотии от всичките места, които принадлежаха на израилевите синове, и накара всички, които се намираха в Израил, да служат на ГОСПОДА, своя Бог. През всичките му дни те не се отклониха от следването ГОСПОДА, Бога на бащите си.

Глава 35

1. И Йосия направи Пасхата на ГОСПОДА в Ерусалим; и на четиринадесетия ден от първия месец заклаха пасхата.
2. И той постави свещениците в длъжностите им и ги насърчи в службата на ГОСПОДНИЯ дом.
3. И каза на левитите, които поучаваха целия Израил, които бяха посветени на ГОСПОДА: Положете светия ковчег в дома, който построи израилевият цар Соломон, синът на Давид. Няма вече да го носите на рамена. Сега служете на ГОСПОДА, вашия Бог, и на Неговия народ Израил.
4. Пригответе се според бащините си домове, по отредите си, според писаното от израилевия цар Давид и според писаното от сина му Соломон,
5. и стойте в светилището според отделенията на бащините домове на братята си, синовете на народа, и според разделението на бащините домове на левитите.
6. Заколете пасхата и се осветете, и пригответе за братята си, за да направят според ГОСПОДНОТО слово дадено чрез Мойсей.
7. И Йосия подари на синовете на народа за жертви дребен добитък, агнета и ярета, всичките за пасхалните жертви, за всички, които се намираха там, тридесет хиляди на брой, и три хиляди говеда. Това беше от царския имот.
8. И началниците му подариха доброволно за народа, за свещениците и за левитите. А Хелкия, Захария и Ехиил, управителите на Божия дом, дадоха на свещениците за пасхалните жертви две хиляди и шестстотин агнета и ярета и триста говеда.
9. Също и Хонения и братята му Семая и Натанаил, и Асавия, Еиил и Йозавад, началниците на левитите, подариха на левитите за пасхалните жертви пет хиляди агнета и ярета и петстотин говеда.
10. И службата беше приготвена; и свещениците застанаха на мястото си и левитите по отредите си според заповедта на царя.
11. И заклаха пасхата и свещениците поръсиха кръвта, която вземаха от ръката им, а левитите одраха жертвите.
12. И отделиха частите за всеизгарянето, за да ги дадат на отделенията на бащините домове на синовете на народа, за да принесат на ГОСПОДА според писаното в книгата на Мойсей. Така направиха и с говедата.
13. И опекоха пасхата на огън според правилото, а светите приноси свариха в котли, в гърнета и в тави, и ги разделиха веднага между всичките синове на народа.
14. А после приготвиха за себе си и за свещениците, защото свещениците, синовете на Аарон, се занимаваха с принасянето на всеизгаряният и тлъстините до нощта. И така, левитите приготвиха за себе си и за свещениците, синовете на Аарон.
15. И певците, синовете на Асаф, бяха на мястото си според заповедта на Давид и Асаф, и Еман, и царския гледач Едутун. И вратарите бяха на всяка порта. Нямаше нужда да оставят службата си, защото братята им, левитите, приготвиха за тях.
16. И така, цялата ГОСПОДНА служба се приготви в онзи ден, за да се направи Пасхата и да се принесат всеизгаряният на ГОСПОДНИЯ олтар според заповедта на цар Йосия.
17. И израилевите синове, които се намериха там, празнуваха в онова време Пасхата и празника на безквасните хлябове седем дни.
18. А такава Пасха като тази не беше правена в Израил от дните на пророк Самуил. И никой от израилевите царе не беше правил такава Пасха, каквато направи Йосия, и свещениците, и левитите, и целият Юда и Израил, който се намери там, и жителите на Ерусалим.
19. Тази Пасха се направи в осемнадесетата година на царуването на Йосия.
20. След всичко това, когато Йосия беше наредил Божия дом, египетският цар Нехао се изкачи да воюва против Кархамис при Ефрат. И Йосия излезе срещу него.
21. Тогава той изпрати пратеници до него да кажат: Какво има между мен и теб, царю на Юда? Не идвам срещу теб днес, а срещу дома, с който имам война, и Бог ми е заповядал да

побързам. Остави се от съпротивата си срещу Бога, който е с мен, за да не те погуби!
22. Но Йосия не отвърна лицето си от него, а се предреши, за да воюва против него. Не послуша думите на Нехао, които бяха от Божията уста, и дойде да се бие в долината Магедон.
23. И стрелците стреляха по цар Йосия; и царят каза на слугите си: Изведете ме оттук, защото съм тежко ранен.
24. И слугите му го извадиха от колесницата и го сложиха във втората колесница, която имаше, и го докараха в Ерусалим. И той умря и беше погребан в гробището на бащите си. И целият Юда и Ерусалим жалееха за Йосия.
25. И Еремия пя оплакване за Йосия. И всичките певци и певици и до днес споменават Йосия в оплакванията си. И направиха това обичай в Израил и ето, те са написани в Плача.
26. А останалите дела на Йосия и добрините му, извършени според писаното в ГОСПОДНИЯ закон,
27. и делата му, първите и последните, ето, записани са в Книгата на израилевите и юдовите царе.

Глава 36

1. И народът на страната взе Йоахаз, сина на Йосия, и го направи цар в Ерусалим вместо баща му.
2. Йоахаз беше на двадесет и три години, когато се възцари, и царува три месеца в Ерусалим.
3. И египетският цар го свали от престола в Ерусалим и наложи на земята глоба от сто таланта сребро и един талант злато.
4. И египетският цар постави брат му Елиаким за цар над Юда и Ерусалим и промени името му на Йоаким. А брат му Йоахаз Нехао хвана и го заведе в Египет.
5. Йоаким беше на двадесет и пет години, когато се възцари, и царува единадесет години в Ерусалим. Той върши зло пред ГОСПОДА, своя Бог.
6. И вавилонският цар Навуходоносор се изкачи против него и го върза с бронзови окови, за да го отведе във Вавилон.
7. Навуходоносор отнесе във Вавилон и от вещите на ГОСПОДНИЯ дом и ги сложи в храма си във Вавилон.
8. А останалите дела на Йоаким и гнусотиите, които извърши, и това, което се намери в него, ето, записани са в Книгата на израилевите и юдовите царе. А вместо него се възцари синът му Йоахин.
9. Йоахин беше на осемнадесет години, когато се възцари, и царува три месеца и десет дни в Ерусалим. Той върши зло пред ГОСПОДА.
10. И следващата пролет цар Навуходоносор изпрати да го доведат във Вавилон заедно с избраните вещи на ГОСПОДНИЯ дом. И направи Седекия, брата на баща му, цар над Юда и Ерусалим.
11. Седекия беше на двадесет и една години, когато се възцари, и царува единадесет години в Ерусалим.
12. Той върши зло пред ГОСПОДА, своя Бог; не се смири пред пророк Еремия, който му говореше от устата на ГОСПОДА.
13. И освен това той въстана против цар Навуходоносор, който го беше заклел в Бога. И закорави врата си и упорстваше в сърцето си да не се обърне към ГОСПОДА, Израилевия Бог.
14. А и всичките началници на свещениците и народът преумножиха престъпленията си според всичките гнусотии на народите и оскверниха дома на ГОСПОДА, който Той беше осветил в Ерусалим.
15. И ГОСПОД, Бог на бащите им, изпращаше до тях чрез Своите пратеници, като ставаше рано и ги изпращаше, защото Му беше жал за народа Му и обиталището Му.
16. Но те се присмиваха на Божиите пратеници и презираха словата Му, и се подиграваха с пророците Му, докато яростта на ГОСПОДА се надигна против народа Му така, че нямаше вече изцеление.
17. И Той доведе срещу тях халдейския цар, който изби младежите им с меч в дома на светилището им; не пожали нито юноша, нито девица, нито старец, нито белокос — всички предаде в ръката му.
18. И всичките вещи на Божия дом, големи и малки, и съкровищата на ГОСПОДНИЯ дом, и съкровищата на царя и на началниците му, всичките отнесе във Вавилон.
19. И изгориха Божия дом и съборихa стената на Ерусалим, и изгориха с огън всичките му дворци, и унищожиха всичките му скъпоценни вещи.
20. А оцелелите от меча отведе във Вавилон и те станаха роби на него и на синовете му, докато дойде на власт персийското царство,
21. за да се изпълни ГОСПОДНОТО слово чрез устата на Еремия, докато земята се наслади на съботите си. Защото през цялото време на запустението си тя пазеше събота, докато се изпълниха седемдесет години.
22. А в първата година на персийския цар Кир, за да се изпълни ГОСПОДНОТО слово чрез устата на Еремия, ГОСПОД подбуди духа на персийския цар Кир и той прогласи по цялото си

царство, също и писмено, и каза:
23. Така казва персийският цар Кир: ГОСПОД, небесният Бог, ми е дал всичките царства на земята. И Той ми поръча да Му построя дом в Ерусалим, който е в Юда. Който измежду вас е от целия Негов народ, ГОСПОД, неговият Бог, да бъде с него, и нека се изкачи!

Ездра

Глава 1

1. В първата година на персийския цар Кир, за да се изпълни ГОСПОДНОТО слово от устата на Еремия, ГОСПОД подбуди духа на персийския цар Кир и той прогласи по цялото си царство, също и писмено, и каза:
2. Така казва персийският цар Кир: ГОСПОД, небесният Бог, ми е дал всичките царства на земята. И Той ми поръча да Му построя дом в Ерусалим, който е в Юда.
3. Който измежду вас е от целия Негов народ, неговият Бог да бъде с него, и нека се изкачи в Ерусалим, който е в Юда, и нека построи дома на ГОСПОДА, Израилевия Бог; Той е Бог, който е в Ерусалим.
4. На всеки, който е останал, на което и да било място, където живее като чужденец, нека му помогнат мъжете на онова място със сребро и със злато, с имот и с добитък, освен доброволните дарове за Божия дом в Ерусалим.
5. Тогава станаха главите на бащините домове на Юда и Вениамин и свещениците, и левитите, всички, на които Бог подбуди духа да се изкачат, за да построят ГОСПОДНИЯ дом в Ерусалим.
6. И всички, които бяха около тях, им помагаха със сребърни вещи, със злато, с имот, с добитък и със скъпоценности, освен всичко, което се даваше доброволно.
7. И цар Кир извади вещите на ГОСПОДНИЯ дом, които Навуходоносор беше отнесъл от Ерусалим и беше сложил в дома на бога си.
8. Персийският цар Кир ги извади чрез ръката на съкровищника Митридат и той ги изброи на юдовия княз Сасавасар.
9. И ето броят им: тридесет златни легена, хиляда сребърни легена, двадесет и девет ножа,
10. тридесет златни чаши, четиристотин и десет сребърни чаши от втори вид и хиляда други съда.
11. Всичките златни и сребърни съдове бяха пет хиляди и четиристотин. Всичко това занесе Сасавасар, когато пленниците бяха върнати от Вавилон в Ерусалим.

Глава 2

1. А ето жителите на областта, които се изкачиха от плена на пленниците, от онези, които вавилонският цар Навуходоносор беше отвел в плен във Вавилон, и които се върнаха в Ерусалим и в Юда, всеки в града си,
2. които дойдоха със Зоровавел, Иисус, Неемия, Сарая, Реелия, Мардохей, Валасан, Масфар, Вагуй, Реум и Ваана. Броят на мъжете от израилевия народ беше:
3. синовете на Фарос: две хиляди сто седемдесет и двама души;
4. синовете на Сефатия: триста седемдесет и двама души;
5. синовете на Арах: седемстотин седемдесет и пет души;
6. синовете на Фаат-Моав, от синовете на Иисус и Йоав: две хиляди осемстотин и дванадесет души;
7. синовете на Елам: хиляда двеста петдесет и четири души;
8. синовете на Затуй: деветстотин четиридесет и пет души;
9. синовете на Закхей: седемстотин и шестдесет души;
10. синовете на Вануй: шестстотин четиридесет и двама души;
11. синовете на Вивай: шестстотин двадесет и трима души;
12. синовете на Азгад: хиляда двеста двадесет и двама души;
13. синовете на Адоникам: шестстотин шестдесет и шест души;
14. синовете на Вагуй: две хиляди петдесет и шест души;
15. синовете на Адин: четиристотин петдесет и четири души;
16. синовете на Атир от Езекия: деветдесет и осем души;
17. синовете на Висай: триста двадесет и трима души;
18. синовете на Йорай: сто и дванадесет души;
19. синовете на Асум: двеста двадесет и трима души;
20. синовете на Гивар: деветдесет и пет души;
21. синовете на Витлеем: сто и двадесет и трима души;
22. мъжете от Нетофат: петдесет и шест души;
23. мъжете от Анатот: сто двадесет и осем души;
24. синовете на Азмавет: четиридесет и двама души;
25. синовете на Кириат-Иарам, Хефира и Вирот: седемстотин четиридесет и трима души;
26. синовете на Рама и Гава: шестстотин двадесет и един души;
27. мъжете от Михмас: сто двадесет и двама души;
28. мъжете от Ветил и Гай: двеста двадесет и трима души;
29. синовете на Нево: петдесет и двама души;
30. синовете на Магвис: сто петдесет и шест души;
31. синовете на другия Елам: хиляда двеста петдесет и четири души;
32. синовете на Харим: триста и двадесет души;
33. синовете на Лод, Адид и Оно: седемстотин двадесет и пет души;
34. синовете на Ерихон: триста и четиридесет и пет души;
35. синовете на Сенаа: три хиляди шестстотин и тридесет души.
36. Свещениците: синовете на Едая, от дома на Иисус: деветстотин седемдесет и трима души;
37. синовете на Емир: хиляда петдесет и двама души;
38. синовете на Пасхор: хиляда двеста четиридесет и седем души;
39. синовете на Харим: хиляда и седемнадесет души.
40. Левитите: синовете на Иисус и Кадмиил, от синовете на Одавия: седемдесет и четири души.
41. Певците: синовете на Асаф: сто двадесет и осем души.
42. Синовете на вратарите: синовете на Селум, синовете на Атер, синовете на Талмон, синовете на Акув, синовете на Атитай, синовете на Совай: всичко сто тридесет и девет души.
43. Нетинимите: синовете на Сиха, синовете на Асуфа, синовете на Таваот,

44. синовете на Кирос, синовете на Сиа, синовете на Фадон,
45. синовете на Левана, синовете на Агава, синовете на Акув,
46. синовете на Агав, синовете на Салмай, синовете на Анан,
47. синовете на Гедил, синовете на Гаар, синовете на Реая,
48. синовете на Расин, синовете на Некода, синовете на Газам,
49. синовете на Оза, синовете на Фасей, синовете на Висай,
50. синовете на Асана, синовете на меунимците, синовете на нефусимците,
51. синовете на Ваквук, синовете на Акуфа, синовете на Арур,
52. синовете на Васалот, синовете на Меида, синовете на Арса,
53. синовете на Варкос, синовете на Сисара, синовете на Тама,
54. синовете на Несий, синовете на Атифа.
55. Синовете на слугите на Соломон: синовете на Сотай, синовете на Соферет, синовете на Феруда,
56. синовете на Яала, синовете на Даркон, синовете на Гедил,
57. синовете на Сефатия, синовете на Атил, синовете на Фохерет от Севаим, синовете на Амий.
58. Всичките нетиними и синовете на слугите на Соломон бяха триста деветдесет и двама души.
59. А ето тези, които се изкачиха от Тел-Мелах, Тел-Ариса, Херуф, Адан и Емир, но не можаха да покажат бащините си домове и произхода си, дали са от Израил:
60. синовете на Далая, синовете на Товия и синовете на Некода: шестстотин петдесет и двама души.
61. И от синовете на свещениците: синовете на Авая, синовете на Акос, синовете на Верзелай, който взе жена от дъщерите на галаадеца Верзелай и се нарече по тяхното име.
62. Тези търсиха записването си между записаните в родословието, но не се намери. И те бяха изключени от свещенството като нечисти.
63. И управителят им заповяда да не ядат от пресветите неща, докато не се издигне свещеник с Урим и Тумим.
64. Цялото събрание беше общо четиридесет и две хиляди триста и шестдесет души,
65. освен слугите им и слугините им, които бяха седем хиляди триста тридесет и седем. Имаха и двеста певци и певици.
66. Конете им бяха седемстотин тридесет и шест, мулетата им — двеста четиридесет и пет,
67. камилите им — четиристотин тридесет и пет, магаретата — шест хиляди седемстотин и двадесет.
68. И когато дойдоха при ГОСПОДНИЯ дом в Ерусалим, някои от главите на бащините домове принесоха доброволно за Божия дом, за да го възстановят на мястото му.
69. Според възможността си дадоха за съкровището за делото шестдесет и една хиляди драхми злато и пет хиляди мнаси сребро, и сто свещенически одежди.
70. И свещениците и левитите, и тези от народа, и певците, и вратарите, и нетинимите се заселиха в градовете си — целият Израил в градовете си.

Глава 3

1. И когато настъпи седмият месец и израилевите синове бяха в градовете, народът се събра като един човек в Ерусалим.
2. И Иисус, синът на Йоседек, и братята му, свещениците, и Зоровавел, синът на Салатиил, и братята му станаха и построиха олтара на Израилевия Бог, за да принасят всеизгаряния на него, както е писано в закона на Божия човек Мойсей.
3. И издигнаха олтара на мястото му, понеже се страхуваха от народите на онези земи, и принасяха върху него всеизгаряния на ГОСПОДА, всеизгаряния сутрин и вечер.
4. И пазиха празника на колибите според правилото и принасяха ежедневните всеизгаряния на брой, както беше предписано, според определеното за всеки ден,
5. и след това и постоянното всеизгаряне, и на новолунията, и на всичките осветени ГОСПОДНИ празници, и жертвите на всекиго, който би принесъл доброволен принос на ГОСПОДА.
6. В първия ден на седмия месец започнаха да принасят всеизгаряния на ГОСПОДА; но основите на ГОСПОДНИЯ храм още не бяха положени.
7. И дадоха пари на каменоделците и на дърводелците, и ядене, пиене и масло на сидонците и тиряните, за да докарат кедрово дърво от Ливан в морето на Йопия според позволението, което им беше дал персийският цар Кир.
8. И във втория месец на втората година от завръщането им при Божия дом в Ерусалим Зоровавел, синът на Салатиил, и Иисус, синът на Йоседек, и останалите им братя, свещениците и левитите, и всички, които бяха дошли от плена в Ерусалим, започнаха да работят и поставиха левитите от двадесет годишна възраст и нагоре да надзирават делото по ГОСПОДНИЯ дом.
9. И Иисус, синовете му и братята му, Кадмиил и синовете му и синовете на Юда, пристъпиха като един човек, за да надзирават тези, които вършеха делото по Божия дом; също и синовете на Инадад, синовете им и братята им, левитите.
10. И когато зидарите положиха основите на ГОСПОДНИЯ храм, поставиха свещениците в одеждите им с тръби, и левитите, синовете на Асаф, с кимвали, за да славят ГОСПОДА според наредбата на израилевия цар Давид.
11. И запяха ответно, като славеха ГОСПОДА и Му благодаряха, защото е благ, защото милостта Му към Израил е вечна. И целият народ ликуваше гръмогласно и славеше ГОСПОДА, понеже основите на ГОСПОДНИЯ дом бяха положени.
12. Но мнозина от свещениците и левитите, и главите на бащините домове, старците, които бяха видели първия дом, плачеха със силен глас, докато се полагаха основите на този дом пред очите им. А мнозина издигнаха глас в радостно възклицание.
13. И народът не можеше да различи гласа на радостното възклицание от гласа на плача сред народа, защото народът ликуваше гръмогласно и ликуването се чуваше надалеч.

Глава 4

1. И враговете на Юда и Вениамин чуха, че завърналите се от плена строяли храм на ГОСПОДА, Израилевия Бог,
2. и дойдоха при Зоровавел и при главите на бащините домове и им казаха: Нека да градим с вас, защото и ние търсим вашия Бог като вас и на Него жертваме от времето на асирийския цар Есарадон, който ни доведе тук.
3. Но Зоровавел и Иисус, и останалите глави на израилевите бащини домове им казаха: Не е за вас да строите с нас дома на нашия Бог. Ние сами ще строим на ГОСПОДА, Израилевия Бог, както ни заповяда персийският цар Кир.
4. Тогава народът на земята отслабваше ръцете на юдовия народ и им пречеше в строежа,
5. и наемаше съветници против тях, за да осуетят намерението им, през всичките дни на персийския цар Кир, чак до царуването на персийския цар Дарий.
6. И когато царуваше Асуир, в началото на царуването му, написаха обвинение против жителите на Юда и Ерусалим.
7. В дните на Артаксеркс Вислам, Митридат, Тавеил и другите им съслужители писаха до персийския цар Артаксеркс. Писмото беше написано на арамейски. Това е арамейският превод:
8. Управителят Реум и писарят Самса писаха писмо против Ерусалим до цар Артаксеркс, както следва:
9. Управителят Реум, писарят Самса и другите им съслужители, динците, афарсахците, тарфалците, афарсяните, архевците, вавилонците, сусанците, еламците,
10. и останалите народи, които великият и славният Асенафар доведе и засели в градовете на Самария и в другите градове отвъд реката; и така:
11. Ето препис от писмото, което пратиха на цар Артаксеркс: Слугите ти, мъжете, които са отвъд реката; и така:
12. Нека е известно на царя, че юдеите, които се изкачиха от теб, дойдоха при нас в Ерусалим и строят бунтовния и злия град, издигат стените и поправят основите.
13. Нека сега е известно на царя, че ако се построи този град и се издигнат стените, няма вече да плащат данък, мито, или пътен данък и това ще навреди на дохода на царете.
14. А понеже ние служим на двореца и е неприлично за нас да гледаме вредата, която ще се нанесе на царя, затова изпращаме да известим на царя,
15. за да се потърси в книгата на летописите на бащите ти. И ще намериш в книгата на летописите и ще узнаеш, че този град е бунтовен град, който е навреждал на царете и областите, и че още от старо време в него са се вдигали въстания. Затова този град е бил разрушен.
16. Известяваме на царя, че ако този град се построи отново и стените му се издигнат, поради това няма да имаш никакво притежание отсам реката.
17. И царят изпрати отговор на управителя Реум, на писаря Самса и на другите им съслужители, които живееха в Самария и в другите градове отвъд реката: Мир. И така:
18. Писмото, което ни изпратихте, се прочете ясно пред мен.
19. И издадох заповед и потърсиха и намериха, че този град още от старо време се е надигал против царете и че в него са ставали бунтове и въстания.
20. И е имало силни царе над Ерусалим, които са владеели над всичко отвъд реката, и са им се плащали данък, мито и пътен данък.
21. И така, заповядайте да се спрат онези мъже, за да не се строи отново този град, докато не бъде издадена заповед от мен.
22. И внимавайте да не бъдете небрежни в това! Защо да расте злото за вреда на царете?
23. А когато преписът от писмото на цар Артаксеркс се прочете пред Реум и писаря Самса и съслужителите им, те побързаха да отидат в Ерусалим при юдеите и ги спряха със сила и власт.
24. Тогава престана работата по Божия дом в Ерусалим и остана спряна до втората година от

царуването на персийския цар Дарий.

Глава 5

1. И пророците, пророк Агей и Захария, синът на Идо, пророкуваха на юдеите, които бяха в Юда и Ерусалим в Името на Израилевия Бог, който беше над тях.
2. Тогава Зоровавел, синът на Салатиил, и Иисус, синът на Йоседек, станаха и започнаха да строят Божия дом в Ерусалим, и с тях бяха Божиите пророци, които ги подкрепяха.
3. В онова време областният управител отсам реката Татанай и Сетар-Вознай, и сслужителите им дойдоха при тях и им казаха така: Кой ви заповяда да строите този дом и да издигате тази стена?
4. И ние им казахме кои бяха имената на мъжете, които градяха зданието.
5. Но върху старейшините на юдеите беше окото на техния Бог, така че не ги спряха, докато не се отнесе работата до Дарий и се даде писмен отговор за нея.
6. Ето препис от писмото, което областният управител отвъд реката Татанай, Сетар-Вознай и сслужителите му, персийските чиновници, които са отвъд реката, пратиха до цар Дарий.
7. Пратиха му писмо, в което беше писано така: На цар Дарий всяко благополучие!
8. Нека бъде известно на царя, че ходихме в юдейската област при дома на великия Бог, и той се строи с големи камъни, и в стените се поставят дървета; и това дело се върши усърдно и успява в ръцете им.
9. Тогава попитахме онези старейшини и им казахме така: Кой ви разреши да строите този дом и да издигате тези стени?
10. Попитахме ги също и за имената им, за да ти съобщим и да запишем имената на мъжете, които ги предвождат.
11. А те ни дадоха отговор и казаха: Ние сме слуги на Бога на небето и земята и строим наново дома, който е бил построен преди много години. Един велик израилев цар го беше построил и завършил.
12. Но понеже бащите ни разгневиха небесния Бог, Той ги предаде в ръката на вавилонския цар Навуходоносор, халдееца, който разруши този дом и отведе народа във Вавилон.
13. Но в първата година на вавилонския цар Кир, цар Кир издаде заповед да се построи наново този Божи дом.
14. И златните и сребърните вещи на Божия дом, които Навуходоносор беше взел от храма, който е в Ерусалим, и беше отнесъл във вавилонския храм, тях цар Кир извади от вавилонския храм и те бяха предадени на Сасавасар — така е името му — когото направи областен управител.
15. И му каза: Вземи тези вещи, иди, положи ги в храма, който е в Ерусалим, и нека се построи Божият дом на мястото му.
16. Тогава този Сасавасар дойде и положи основите на Божия дом, който е в Ерусалим. Оттогава досега домът се строи, но още не е довършен.
17. И така, ако е угодно на царя, нека се потърси в царската съкровищница там, във Вавилон, дали наистина е била издадена заповед от цар Кир да се построи този Божи дом в Ерусалим. И нека царят ни изпрати волята си за това.

Глава 6

1. Тогава цар Дарий издаде заповед и претърсиха в помещенията на архивите, където се полагаха съкровищата във Вавилон.
2. И в Ахмета, в двореца, който е в областта Мидия, се намери един свитък, в който имаше такъв летопис:
3. В първата година на цар Кир цар Кир издаде заповед за Божия дом в Ерусалим: Този дом да се построи отново като място, където се принасят жертви. И да се положат здраво основите му, височината му да бъде шестдесет лакътя, ширината му — шестдесет лакътя,
4. с три реда големи камъни и един ред нови дървета. И разноските да се поемат от царския дом.
5. Също и златните и сребърните вещи на Божия дом, които Навуходоносор взе от храма, който беше в Ерусалим, и ги донесе във Вавилон, да се върнат и всички да се отнесат в храмА в Ерусалим, на мястото им, и да ги положиш в Божия дом.
6. И така, Татанай, областен управител отвъд реката, Сетар-Вознай, и съслужителите ви, персийските чиновници, които сте отвъд реката, отдалечете се от там.
7. Оставете работата по този Божи дом; нека областният управител на юдеите и старейшините на юдеите построят този Божи дом на мястото му.
8. И издавам заповед за това, което трябва да направите за тези старейшини на юдеите за построяването на този Божи дом: да се дават незабавно от царския имот, от данъка на областите отвъд реката, разноските на тези мъже, за да не бъдат възпрепятствани.
9. И от каквото се нуждаят, било телци, или овни, или агнета за всеизгаряниятa на небесния Бог, или жито, сол, вино и маслинено масло, да им се дават всеки ден непременно по искане на свещениците, които са в Ерусалим,
10. за да принасят благоуханни жертви на небесния Бог и да се молят за живота на царя и на синовете му.
11. И издавам заповед: на всекиго, който би престъпил тази заповед, да се изкърти греда от къщата му и да се изправи, и той да бъде прикован на нея, и къщата му да стане на бунище заради това.
12. И Бог, който е настанил Името Си там, да повали всеки цар и народ, които биха простреми ръка да престъпят тази заповед, за да се събори този Божи дом, който е в Ерусалим. Аз, Дарий, издадох заповедта. Да се изпълни точно!
13. Тогава областният управител отвъд реката Татанай, Сетар-Вознай и съслужителите им направиха точно според заповедта на цар Дарий.
14. И юдейските старейшини строяха и успяваха чрез пророкуването на пророк Агей и на Захария, сина на Идо. Те строиха и завършиха според заповедта на Израилевия Бог и според заповедта на Кир и Дарий, и Артаксеркс, царя на Персия.
15. И този дом се завърши на третия ден от месец Адар, в шестата година от царуването на цар Дарий.
16. И израилевите синове, свещениците и левитите, и останалите от върналите се от плена празнуваха с веселие посвещението на този Божи дом.
17. За посвещението на този Божи дом принесоха сто бика, двеста овена и четиристотин агнета, а в принос за грях за целия Израил — дванадесет козела, според броя на израилевите племена.
18. И поставиха свещениците в чиновете им и левитите в отредите им за Божията служба в Ерусалим според писаното в книгата на Мойсей.
19. И завърналите се от плена направиха Пасхата на четиринадесетия ден от първия месец,
20. защото свещениците и левитите се бяха очистили като един човек и всички бяха чисти. Те заклаха пасхата за всички завърнали се от плена и за братята си, свещениците, и за себе си.
21. И израилевите синове, които се бяха завърнали от плена, и всички, които се бяха отлъчили от нечистотата на народите на земята и се бяха присъединили към тях, за да търсят ГОСПОДА,

Израилевия Бог, ядоха пасхата.
22. И пазиха празника на безквасните хлябове седем дни с веселие, защото ГОСПОД ги беше зарадвал, като беше обърнал към тях сърцето на асирийския цар, и той укрепи ръцете им в делото на дома на Бога, Израилевия Бог.

Глава 7

1. И след тези събития, при царуването на персийския цар Артаксеркс, Ездра, синът на Сарая, син на Азария, син на Хелкия,
2. син на Селум, син на Садок, син на Ахитов,
3. син на Амария, син на Азария, син на Мераиот,
4. син на Зария, син на Озий, син на Вукий,
5. син на Ависуй, син на Финеес, син на Елеазар, син на главния свещеник Аарон —
6. този Ездра се изкачи от Вавилон. Той беше книжник, вещ в закона на Мойсей, който ГОСПОД, Израилевият Бог, беше дал. И царят му даде всичко, което поиска, понеже ръката на ГОСПОДА, неговия Бог, беше над него.
7. И някои от израилевите синове и от свещениците и левитите, и певците, и вратарите, и нетинимите се изкачиха в Ерусалим в седмата година на цар Артаксеркс.
8. Ездра стигна в Ерусалим в петия месец от седмата година на царя.
9. Защото на първия ден от първия месец той започна изкачването от Вавилон и на първия ден от петия месец стигна в Ерусалим, понеже добрата ръка на неговия Бог беше над него.
10. Защото Ездра беше насочил сърцето си да изучава закона на ГОСПОДА и да го върши, и да учи в Израил наредби и правила.
11. А ето препис от писмото, което цар Артаксеркс даде на свещеник Ездра, книжника, книжника вещ в думите на ГОСПОДНИТЕ заповеди и наредбите му за Израил:
12. Артаксеркс, цар на царете, до свещеник Ездра, книжника вещ в закона на небесния Бог: съвършен мир. И така:
13. Издавам заповед: всеки в царството ми, който е от израилевия народ и от свещениците и левитите, който би пожелал да отиде в Ерусалим, може да отиде с теб;
14. тъй като ти си изпратен от царя и от седемте му съветници да изследваш за Юда и Ерусалим според закона на твоя Бог, който е в ръката ти,
15. и да занесеш среброто и златото, което царят и съветниците му доброволно принасят на Израилевия Бог, чието обиталище е в Ерусалим,
16. както и цялото сребро и злато, което ще получиш от цялата вавилонска област, освен доброволните приноси на народа и на свещениците, които те принасят доброволно за дома на своя Бог, който е в Ерусалим.
17. Затова, купи съвестно с тези пари бикове, овни, агнета и хлебните им приноси, и възлиянията им, и ги принеси върху олтара на дома на вашия Бог, който е в Ерусалим.
18. И каквото ти се види добре, на теб и на братята ти, да направите с останалото сребро и злато, направете според волята на вашия Бог.
19. А съдовете, които са ти дадени за службата на дома на твоя Бог, предай ги пред ерусалимския Бог.
20. И каквото още е необходимо за дома на твоя Бог, което се наложи да изразходваш, изразходвай го от царската съкровищница.
21. И от мен, цар Артаксеркс, се издаде заповед до всичките ковчежници отвъд реката: всичко, което би поискал от вас свещеник Ездра, книжникът вещ в закона на небесния Бог, да се дава веднага,
22. до сто таланта сребро и до сто кора жито, и до сто вати вино, и до сто вати маслинено масло, и сол без записване.
23. Всичко, което е според заповедта на небесния Бог, да се прави старателно за дома на небесния Бог, за да не дойде гняв върху царството на царя и синовете му.
24. Също ви съобщаваме, че никой няма право да налага данък, мито или пътен данък на никого от свещениците и левитите, певците, вратарите, нетинимите и слугите на този Божи дом.
25. А ти, Ездра, според мъдростта на своя Бог, която имаш, постави съдии и управители, които да съдят целия народ отвъд реката, и те всички да са такива, които знаят законите на твоя

Бог. И поучавайте всеки, който не ги знае.
26. А против всекиго, който не пази закона на твоя Бог и закона на царя, да се изпълнява незабавно присъдата, било то смърт, или заточение, или глоба от имота, или затвор.
27. Благословен да бъде ГОСПОД, Бог на бащите ни, който вложи такова нещо в сърцето на царя — да прослави дома на ГОСПОДА, който е в Ерусалим —
28. и ми даде милост пред царя и съветниците му, и пред всичките силни началници на царя! И аз се насърчих, понеже ръката на ГОСПОДА, моя Бог, беше над мен и събрах някои от главните мъже в Израил, за да се изкачат заедно с мен.

Глава 8

1. А ето главите на бащините им домове и родословието на онези, които се изкачиха с мен от Вавилон при царуването на цар Артаксеркс:
2. От синовете на Финеес: Гирсон; от синовете на Итамар: Даниил; от синовете на Давид: Хатус;
3. от синовете на Сехания, от синовете на Фарос: Захария, и с него бяха записани от мъжки пол сто и петдесет души;
4. от синовете на Фаат-Моав: Елиоинай, синът на Зарая, и с него двеста от мъжки пол;
5. от синовете на Сехания: синът на Яазил и с него триста от мъжки пол;
6. и от синовете на Адин: Евед, синът на Йонатан, и с него петдесет от мъжки пол;
7. и от синовете на Елам: Исая, синът на Готолия, и с него седемдесет от мъжки пол;
8. и от синовете на Сефатия: Зевадия, синът на Михаил, и с него осемдесет от мъжки пол;
9. и от синовете на Йоав: Авдия, синът на Ехиил, и с него двеста и осемнадесет от мъжки пол;
10. и от синовете на Селомит: синът на Йосиф и с него сто и шестдесет мъже;
11. и от синовете на Вивай: Захария, синът на Вивай, и с него двадесет и осем от мъжки пол;
12. и от синовете на Азгад: Йоанан, синът на Акатан, и с него сто и десет от мъжки пол;
13. и от синовете на Адоникам, последните, и ето имената им: Елифалет, Еиил и Семая и с тях шестдесет от мъжки пол;
14. и от синовете на Вагуй: Утай и Завуд, и с тях седемдесет от мъжки пол.
15. И ги събрах при реката, която тече към Аава, и се разположихме там на стан три дни. И като прегледах народа и свещениците, не намерих нито един от потомците на Леви.
16. Тогава изпратих за Елиезер, Ариил, Семая и Елнатан, и Ярив, и Елнатан, и Натан, и Захария, и Месулам, главни мъже, и за Йоярив и Елнатан, учители,
17. и ги изпратих до Идо, главата на мястото Касифия. И им казах какви думи да говорят на Идо и на братята му, и на нетинимите в мястото Касифия, за да ни изпратят служители за дома на нашия Бог.
18. И понеже добрата ръка на нашия Бог беше над нас, те ни изпратиха един разумен човек от синовете на Маалий, син на Леви, син на Израил — Серевия и синовете му, и братята му, осемнадесет души;
19. и Асавия, и с него Исая от синовете на Мерарий и братята му, и синовете им, двадесет души;
20. и от нетинимите, които Давид и първенците бяха определили за прислуга на левитите, двеста и двадесет нетиними. Всички те бяха изредени по име.
21. И аз прогласих пост там, при реката Аава, за да се смирим пред нашия Бог и да измолим от Него изравнен път за себе си и за децата си, и за целия си имот —
22. защото ме беше срам да поискам от царя войска и конници, за да ни помагат против врагове по пътя, понеже бяхме говорили на царя и бяхме казали: Ръката на нашия Бог е за добро над всички, които Го търсят, а силата Му и гневът Му са против всички, които Го оставят.
23. И така, постихме и измолихме това от нашия Бог, и Той ни послуша.
24. И аз отделих дванадесет от началниците на свещениците: Серевия, Асавия и с тях десет от братята им,
25. и им претеглих среброто и златото, и вещите, които царят и съветниците му, и началниците му, и целият Израил, който се намираше там, бяха принесли като възвишаем принос за дома на нашия Бог.
26. И аз претеглих в ръката им шестстотин и петдесет таланта сребро и сто таланта сребърни вещи, сто таланта злато
27. и двадесет златни чаши, по хиляда драхми, и два съда от полиран до блясък бронз, скъпоценни като злато.
28. И им казах: Вие сте свети на ГОСПОДА и вещите са свети; и среброто и златото са

доброволен принос на ГОСПОДА, Бога на бащите ви.
29. Бдете и ги пазете, докато ги претеглите пред началниците на свещениците и левитите и началниците на израилевите бащини домове в Ерусалим, в стаите на ГОСПОДНИЯ дом.
30. И свещениците и левитите приеха претегленото сребро и злато, и вещите, за да ги занесат в Ерусалим, в дома на нашия Бог.
31. И на дванадесетия ден от първия месец тръгнахме от реката Аава, за да отидем в Ерусалим; и ръката на нашия Бог беше над нас и Той ни избави от ръката на врага и от засади по пътя.
32. И стигнахме в Ерусалим и останахме там три дни.
33. А на четвъртия ден среброто и златото, и вещите бяха претеглени в дома на нашия Бог в ръката на Меримот, сина на свещеник Урия, с когото беше Елеазар, синът на Финеес, и с тях — левитите Йозавад, синът на Иисус, и Ноадия, синът на Венуй.
34. Всичко се предаде под брой и по тегло; и в същото време цялото тегло беше записано.
35. И дошлите от плена, завърналите се от плен, принесоха всеизгаряния на Израилевия Бог: дванадесет юнеца за целия Израил, деветдесет и шест овена, седемдесет и седем агнета и дванадесет козела в принос за грях — всичко във всеизгаряне на ГОСПОДА.
36. И предадоха заповедите на царя на царските сатрапи и на областните управители отсам реката; и те подкрепяха народа и Божия дом.

Глава 9

1. И когато това беше свършено, началниците дойдоха при мен и казаха: Израилевият народ и свещениците, и левитите не са се отделили от народите на тези земи според техните мерзости — от ханаанците, хетейците, ферезейците, евусейците, амонците, моавците, египтяните и аморейците —
2. защото са вземали от дъщерите им за себе си и за синовете си и така светият род се е смесил с народите на тези земи; дори ръката на началниците и управителите е била първа в това престъпление.
3. И като чух това нещо, раздрах дрехата си и мантията си, скубах косата на главата си и брадата си, и седях като вцепенен.
4. Тогава се събраха при мен всички, които трепереха от думите на Израилевия Бог заради престъплението на отведените в плен; а аз седях като вцепенен до вечерната жертва.
5. А във времето на вечерната жертва станах от унижението си, като бях раздрал дрехата си и мантията си, и паднах на колене, и прострях ръцете си към ГОСПОДА, своя Бог, и казах:
6. Боже мой, срамувам се и се свеня да повдигна лицето си към Теб, Боже мой, защото беззаконията ни надвишиха главите ни и грехът ни порасна до небесата.
7. От дните на бащите си до днес ние сме били в голям грях; и поради беззаконията си ние, царете ни и свещениците ни бяхме предадени в ръката на царете на други земи, на меч, на плен, на разграбване и на опозоряване на лицата ни, както е днес.
8. И сега за един кратък миг ни се оказа милост от ГОСПОДА, нашия Бог, като Той ни остави остатък и ни закрепи в Своето свято място, за да просветли нашият Бог очите ни и да ни даде малко съживление в робството ни.
9. Защото сме роби, но и в робството ни нашият Бог не ни е оставил, а ни е оказал милост пред персийските царе, за да ни даде съживление, за да съградим дома на нашия Бог и да издигнем развалините му, и за да ни даде крепостна стена в Юда и в Ерусалим.
10. И сега, Боже наш, какво да кажем след това? Защото ние оставихме заповедите Ти,
11. които си ни дал чрез слугите Си, пророците, като си казал: Земята, в която влизате, за да я завладеете, е нечиста земя заради нечистотите на народите на земите и мерзостите, с които са я напълнили от край до край с нечистотата си.
12. И така, да не давате дъщерите си на синовете им и да не вземате техните дъщери за синовете си, и да не търсите мира им и благополучието им до века, за да се укрепите и да ядете благата на земята, и да я оставите в наследство на синовете си до века.
13. И след всичко, което дойде върху нас заради злите ни дела и заради големия ни грях — въпреки че Ти, Боже наш, си ни пощадил повече, отколкото заслужават беззаконията ни, и си ни дал такова избавление —
14. пак ли да нарушаваме Твоите заповеди и да се сродяваме с народите, предадени на тези мерзости? Няма ли да ни се разгневиш, докато се довършим и не остане никакъв остатък и никакво избавление?
15. ГОСПОДИ, Боже на Израил, Ти си праведен! Защото ние сме останалите избавени, както е днес. Ето, пред Теб сме с вината си, защото поради това никой не може да устои пред Теб.

Глава 10

1. А докато Ездра се молеше и се изповядваше с плач, паднал пред Божия дом, около него се събра едно много голямо събрание от Израил, мъже, жени и деца, защото народът плачеше с голям плач.
2. Тогава Сехания, синът на Ехиил, от синовете на Елам, заговори и каза на Ездра: Ние извършихме престъпление против своя Бог и взехме за жени чужденки от народите на земята. Но сега все пак има надежда за Израил относно това.
3. И така, нека сега направим завет с нашия Бог да отпратим всички тези жени и родените от тях съгласно съвета на господаря ми и на онези, които треперят пред заповедта на нашия Бог. Нека се постъпи според закона.
4. Стани, защото това е твоя длъжност, и ние сме с теб. Бъди силен и действай!
5. Тогава Ездра стана и закле началниците на свещениците, на левитите и на целия Израил, че ще постъпят според това слово. И те се заклеха.
6. Тогава Ездра стана отпред Божия дом и отиде в стаята на Йоанан, сина на Елиасив; отиде там и не яде хляб, и не пи вода, защото тъжеше за престъплението на отведените в плен.
7. После прогласиха по Юда и Ерусалим между всичките върнали се от плена да се съберат в Ерусалим.
8. А на всекиго, който не би дошъл до три дни според решението на началниците и старейшините, целият имот да бъде обречен на проклятие и самият той да бъде отлъчен от събранието на отведените в плен.
9. Тогава всички мъже от Юда и Вениамин се събраха до три дни в Ерусалим. Беше деветият месец, на двадесетия ден от месеца. И целият народ седеше на площада на Божия дом и трепереше заради това нещо и от поройния дъжд.
10. Тогава свещеник Ездра стана и им каза: Вие сте извършили престъпление и сте довели у дома си жени чужденки, за да умножите вината на Израил.
11. И така, изповядайте се сега пред ГОСПОДА, Бога на бащите си, и изпълнете волята Му, и се отделете от народите на земята и от жените чужденки!
12. И цялото събрание отговори и каза със силен глас: Според думите ти, така сме длъжни да направим!
13. Но народът е многоброен и е времето на дъждовете, така че не може да се стои вън. При това работата не е за един ден, нито за два, защото мнозина сме съгрешили в това нещо.
14. Затова нека пристъпят нашите началници за цялото събрание и нека всички по нашите градове, които са довели у дома си жени чужденки, да идват в определени времена, и заедно с тях старейшините на всеки град и съдиите му, докато се отвърне от нас пламенният гняв на нашия Бог заради това нещо.
15. И само Йонатан, синът на Асаил, и Яазия, синът на Текуй, се възпротивиха и Месулам и левитът Саватай ги подкрепиха.
16. И завърналите се от плена постъпиха така. И свещеник Ездра и някои глави на бащини домове, според бащините им домове, всички по име, се отделиха и седнаха на първия ден от десетия месец да изследват работата.
17. И до първия ден от първия месец свършиха с всички мъже, които бяха довели у дома си жени чужденки.
18. И между синовете на свещениците също се намериха такива, които бяха довели у дома си жени чужденки: от синовете на Иисус, сина на Йоседек, и братята му: Маасия и Елиезер, и Ярив, и Годолия.
19. И те дадоха ръцете си в обещание, че ще изгонят жените си, и като престъпници принесоха за престъплението си овен от стадото.
20. И от синовете на Емир: Ананий и Зевадия;
21. и от синовете на Харим: Маасия и Илия, и Семая, и Ехиил, и Озия;
22. и от синовете на Пасхор: Елиоинай, Маасия, Исмаил, Натанаил, Йозавад и Еласа;

23. и от левитите: Йозавад и Семей, и Келая, който е Келита, Петая, Юда и Елиезер;
24. и от певците: Елиасив; и от вратарите: Селум и Телем, и Урий;
25. и от Израил: от синовете на Фарос: Рамия и Езия, и Мелхия, и Миамин, и Елеазар, и Мелхия, и Ваная;
26. и от синовете на Елам: Матания, Захария и Ехиил, и Авдий, и Еримот, и Илия;
27. и от синовете на Затуй: Елиоинай, Елиасив, Матания и Еримот, и Завад, и Азиза;
28. от синовете на Вивай: Йоанан, Анания, Завай и Атлай;
29. и от синовете на Ваний: Месулам, Малух и Адая, Ясув и Сеал, и Рамот;
30. и от синовете на Фаат-Моав: Адна и Хелал, Ваная, Маасия, Матания, Веселеил и Вануй, и Манасия;
31. и от синовете на Харим: Елиезер, Есия, Мелхия, Семая, Симеон,
32. Вениамин, Малух и Самария;
33. от синовете на Асум: Матенай, Матата, Завад, Елифалет, Еремай, Манасия и Семай;
34. от синовете на Ваний: Маадай, Амрам и Уил,
35. Ваная, Ведея, Хелуй,
36. Вания, Меримот, Елиасив,
37. Матания, Матенай, Яасо,
38. и Ваний, и Вануй, Семей
39. и Селемия, и Натан, и Адая,
40. Махнадевай, Сасай, Сарай,
41. Азареил и Селемия, Самария,
42. Селум, Амария и Йосиф;
43. от синовете на Нево: Еиил, Мататия, Завад, Зевина, Ядав и Йоил, и Ваная.
44. Всички тези бяха взели жени чужденки; и между тях имаше жени, които бяха родили деца.

Неемия

Глава 1

1. Думи на Неемия, сина на Ахалия. В месец Хаслев, в двадесетата година, когато бях в крепостта Суса,
2. дойде един от братята ми, Ананий, той и някои други от Юда. И аз ги попитах за юдеите, остатъка, оцелял от плена, и за Ерусалим.
3. И те ми казаха: Останалите, които оцеляха от плена в тамошната област, живеят в голяма неволя и унижение; и стената на Ерусалим е съборена и портите му са изгорени с огън.
4. И когато чух тези думи, седнах и плаках, и тъжих дни наред; и постих и се молих пред небесния Бог и казах:
5. Моля Те, ГОСПОДИ, Боже небесни, велики и страшни Боже, който пазиш завета и милостта за тези, които Те любят и спазват Твоите заповеди,
6. моля Те, нека бъде ухото Ти внимателно и очите Ти отворени, за да чуеш молитвата на Своя слуга, която принасям сега пред Теб ден и нощ за Твоите слуги, израилевите синове, и с която изповядвам греховете на израилевите синове, с които сме съгрешили против теб. И аз, и бащиният ми дом сме съгрешили.
7. Много покварено постъпвахме против Теб и не опазихме заповедите и наредбите, и правилата, които Ти даде на слугата Си Мойсей.
8. Моля Те, спомни си словото, което си заповядал на слугата Си Мойсей, като си казал: Ако сте неверни, Аз ще ви разпръсна между народите,
9. но ако се обърнете към Мен и спазвате заповедите Ми и ги вършите, дори ако има от вас прогонени до краищата на небесата, и оттам ще ги събера и ще ги доведа на мястото, което избрах, за да настаня там Името Си.
10. А те са Твои слуги и Твой народ, който си изкупил с голямата Си сила и с мощната Си ръка.
11. Моля Ти се, Господи, нека ухото Ти бъде внимателно към молитвата на слугата Ти, и към молитвата на слугите Ти, които се радват да се боят от Името Ти, и моля Те, дай днес успех на слугата Си и му дай да намери милост пред този човек — защото аз бях виночерпец на царя.

Глава 2

1. И в месец Нисан, в двадесетата година на цар Артаксеркс, когато пред него имаше вино, аз взех виното и го дадох на царя. А никога не бях изглеждал посърнал пред него,
2. и затова царят ми каза: Защо лицето ти е така посърнало, след като не си болен? Това не е друго освен сърдечна скръб. Тогава се уплаших твърде много.
3. И казах на царя: Да живее царят до века! Как да не е посърнало лицето ми, когато градът, мястото, където са погребани бащите ми, е запустял и портите му — изгорени с огън?
4. Тогава царят ми каза: За какво молиш? Тогава се помолих на небесния Бог,
5. и казах на царя: Ако е угодно на царя и ако слугата ти е придобил твоето благоволение, изпрати ме в Юда, в града, където са погребани бащите ми, за да го построя отново.
6. А царят ми каза — и царицата седеше до него: Колко време ще продължи пътешествието ти и кога ще се върнеш? И на царя се видя добре да ме изпрати и аз му определих срок.
7. И казах още на царя: Ако е угодно на царя, нека ми се дадат писма до областните управители отвъд реката, за да ме пуснат да мина, докато стигна в Юда,
8. и писмо до пазителя на царските гори Асаф, за да ми даде дървен материал да направя греди за портите на крепостта при дома и за градската стена, и за къщата, в която ще се настаня. И царят ми даде всичко, понеже добрата ръка на моя Бог беше над мен.
9. И аз дойдох при областните управители отвъд реката и им дадох писмата на царя. А царят беше пратил с мен военачалници и конници.
10. А когато оронецът Санавалат и слугата Товия, амонецът, чуха това, им стана много неприятно, че е дошъл човек да търси доброто на израилевите синове.
11. И аз дойдох в Ерусалим и седях там три дни.
12. И през нощта станах, аз и неколцина други с мен, без да кажа на никого какво беше вложил моят Бог в сърцето ми да направя за Ерусалим. И с мен нямаше друг добитък освен животното, на което яздех.
13. Излязох през нощта през Портата на долината и дойдох срещу извора на смока и до Портата на бунището, и прегледах ерусалимските стени, как бяха съборени, и портите им — изгорени с огън.
14. И минах към Портата на извора и към царския водоем, но нямаше място да мине животното, което беше под мен.
15. И се изкачих през нощта край потока и прегледах стената, и се обърнах и влязох пак през Портата на долината, и така се върнах.
16. А първенците не знаеха къде бях ходил и какво бях направил; защото дотогава не бях открил нищо на юдеите, нито на свещениците, нито на благородните, нито на първенците, нито на останалите, които вършеха делото.
17. И тогава им казах: Вие виждате бедствието, в което се намираме, че Ерусалим е запустял и портите му са изгорени с огън. Елате, нека построим стената на Ерусалим, за да не бъдем вече за укор!
18. И им разказах как ръката на моя Бог беше добра над мен и думите, които царят ми беше говорил. И те казаха: Да станем и да градим! И укрепиха ръцете си за добро.
19. А оронецът Санавалат и слугата Товия, амонецът, и арабинът Гисам, когато чуха това, ни се присмяха, презряха ни и казаха: Какво е това, което ще правите? Ще се надигате против царя ли?
20. А аз им отговорих и казах: Небесният Бог, Той ще ни направи да успеем; и ние, слугите Му, ще станем и ще градим. А вие нямате нито дял, нито право, нито спомен в Ерусалим.

Глава 3

1. Тогава първосвещеникът Елиасив и братята му, свещениците, станаха и построиха Овчата порта, осветиха я и поставиха вратите й. Осветиха я чак до кулата Мея, до кулата Ананеил.
2. И до него градяха ерихонските мъже. А до тях градеше Закхур, синът на Имрий.
3. А Рибната порта построиха синовете на Сенаа. Те положиха гредите й и поставиха и вратите й, резетата й и лостовете й.
4. До тях възстановяваше Меримот, синът на Урия, син на Акос. До него възстановяваше Месулам, синът на Варахия, син на Месизавеил. До него възстановяваше Садок, синът на Ваана.
5. А до него възстановяваха текойците; но големците им не подложиха врата си в делото на своя Господ.
6. А Старата порта възстановиха Йодай, синът на Фасей, и Месулам, синът на Весодия. Те положиха гредите й и поставиха вратите й, резетата й и лостовете й.
7. И до тях възстановяваха гаваонецът Мелатия и меронотецът Ядон, мъже от Гаваон и от Масфа, до седалището на областния управител отсам реката.
8. До тях възстановяваше Озиил, синът на Арахия, един от златарите. До него възстановяваше Анания, един от мироварците. Те укрепиха Ерусалим до широката стена.
9. До него възстановяваше Рафая, синът на Ор, началник на половината ерусалимски окръг.
10. До тях възстановяваше срещу къщата си Едая, синът на Арумаф. До него възстановяваше Хатус, синът на Асавания.
11. Мелхия, синът на Харим, и Асув, синът на Фаат-Моав, възстановяваха друга част и кулата на пещите.
12. И до тях възстановяваше Селум, синът на Алоис, началник на половината ерусалимски окръг, той и дъщерите му.
13. Портата на долината възстановиха Анун и жителите на Заноя. Те я построиха и поставиха вратите й, резетата й и лостовете й; и построиха още хиляда лакътя от стената до Портата на бунището.
14. А Портата на бунището възстанови Мелхия, синът на Рихав, началник на Вет-Акеремския окръг. Той я построи и постави вратите й, резетата й и лостовете й.
15. А Портата на извора възстанови Селун, синът на Холозей, началник на окръга Масфа. Той я построи и я покри, и постави вратите й, резетата й и лостовете й; възстанови и стената на силоамския водоем при царската градина, до стъпалата, които слизат от Давидовия град.
16. След него възстановяваше Неемия, синът на Азвук, началник на половината окръг Вет-Сур, до мястото срещу Давидовите гробища и до изкуствения водоем, и до дома на силните мъже.
17. След него възстановяваха левитите, начело с Реум, сина на Ваний. До него възстановяваше Асавия, началник на половината от кеилския окръг, за своя окръг.
18. След него възстановяваха братята им, начело с Вавай, сина на Инадад, началник на другата половина от кеилския окръг.
19. До него Есер, синът на Иисус, началник на Масфа, възстановяваше друга част, срещу изкачването към оръжейницата при ъгъла.
20. След него Варух, синът на Завай, възстановяваше усърдно друга част, от ъгъла до входа на къщата на първосвещеника Елиасив.
21. След него, Меримот, синът на Урия, син на Акос, възстановяваше друга част, от входа на къщата на Елиасив до края на къщата на Елиасив.
22. И след него възстановяваха свещениците, мъжете от окръга на Йордан.
23. След тях възстановяваха Вениамин и Асув срещу къщата си. След тях възстановяваше Азария, синът на Маасия, син на Ананий, при къщата си.
24. След него, Венуй, синът на Инадад, възстановяваше друга част, от къщата на Азария до свивката и до ъгъла.
25. Фалал, синът на Узай възстановяваше срещу ъгъла и кулата, която се издава от горната

царска къща, която е при двора на стражата. А след него възстановяваше Федая, синът на Фарос.
26. А нетинимите живееха и възстановяваха в Офил до мястото срещу Портата на водата на изток, и до издадената кула.
27. След него текойците възстановяваха друга част срещу голямата издадена кула и до стената на Офил.
28. Над Конската порта възстановяваха свещениците, всеки срещу къщата си.
29. След тях възстановяваше Садок, синът на Емир, срещу къщата си. А след него възстановяваше Семая, синът на Сехания, вратарят на източната порта.
30. След него Анания, синът на Селемия, и Анун, шестият син на Салаф, възстановяваха друга част. След тях възстановяваше Месулам, синът на Варахия, срещу стаята си.
31. След него възстановяваше Мелхия, един от златарите, до къщата на нетинимите и на търговците, срещу портата Мифкад и до горната стая на ъгъла.
32. А между горната стая на ъгъла и Овчата порта възстановяваха златарите и търговците.

Глава 4

1. А Санавалат, като чу, че строим стената, се разгневи и много възнегодува, и се присмя на юдеите.
2. И говори пред братята си и пред войската на Самария и каза: Какво правят тези окаяни юдеи? Ще ги оставят ли? Ще жертват ли? Ще свършат ли в този ден? Ще съживят ли камъните от купищата развалини, като са изгорели?
3. А амонецът Товия беше до него и каза: Каквото и да строят, дори лисица ако се покачи по него, ще събори каменната им стена!
4. Чуй, Боже наш, защото станахме за присмех! И обърни укора им върху собствените им глави и ги предай на разграбване в земя, където ще са пленници!
5. Не покривай беззаконието им и нека грехът им не се изличи пред Теб, защото Те разгневиха пред строителите.
6. Така построихме стената и стената се свърза изцяло до половината от височината си. И народът имаше работата присърце.
7. И когато Санавалат и Товия, и арабите, и амонците, и азотците чуха, че възстановяването на ерусалимските стени напредвало и че проломите започвали да се затварят, много се разгневиха.
8. И направиха заговор всички заедно да дойдат да воюват против Ерусалим и да му напакостят.
9. А ние се помолихме на своя Бог и заради тях поставихме стражи да пазят против тях денем и нощем.
10. Но в Юда се каза: Силата на носачите вече отслабна, а пръстта е много. Не можем повече да строим стената.
11. А враговете ни казаха: Няма да усетят, нито да видят, докато дойдем сред тях и ги избием, и спрем работата.
12. И като дойдоха юдеите, които живееха при тях, ни казаха десет пъти: На която и страна да се обърнете, ще дойдат върху нас!
13. Затова поставих зад по-ниските места зад стената, на по-оголените места, поставих народа по родовете им с мечовете им, с копията им и с лъковете им.
14. И огледах и станах, и казах на благородните, на първенците и на останалия народ: Не се бойте от тях, помнете великия и страшния Господ и се бийте за братята си, за синовете си и дъщерите си, за жените си и за домовете си!
15. А когато враговете ни чуха, че тяхното намерение ни било известно и че Бог е осуетил замисъла им, ние всички се върнахме на стената, всеки на работата си.
16. И от този ден нататък половината от слугите ми работеха на делото, а половината държаха копията и щитовете, и лъковете, облечени в брони. А началниците насърчаваха целия юдов дом.
17. Тези, които градяха стената, и които носеха товарите, и които товареха, всеки работеше работата с едната си ръка, а с другата държеше оръжието.
18. И всеки от строителите имаше меча си опасан на кръста си и така строеше. А този, който надуваше тръбата, беше до мен.
19. И казах на благородните, на първенците и на останалия народ: Работата е голяма и обширна, а ние сме пръснати по стената далеч един от друг;
20. на което място чуете гласа на тръбата, там се съберете при нас. Нашият Бог ще воюва за нас!
21. Така работехме на делото и половината от тях държаха копията от пукването на зората до изгряването на звездите.
22. И по същото време казах на народа: Нека всеки нощува сред Ерусалим със слугата си, за да ни бъдат стражи нощем, а денем да служат на делото.
23. И нито аз, нито братята ми, нито слугите ми, нито мъжете от стражата, които ме следваха,

не събличахме дрехите си. Всеки държеше оръжието си даже, когато отиваше при водата.

Глава 5

1. И се надигна голям вик от народа и от жените им против братята им, юдеите.
2. И имаше такива, които казваха: Ние, синовете ни и дъщерите ни сме мнозина, затова нека ни се даде жито да ядем и да живеем!
3. А имаше и такива, които казваха: Ние заложихме нивите си и лозята си, и къщите си, за да ни се даде жито заради глада.
4. Имаше и такива, които казваха: Срещу нивите и лозята си ние взехме пари назаем за царския данък.
5. Но сега, нашите тела са като телата на братята ни, нашите деца са като техните деца. И ето, ние ще трябва да даваме синовете си и дъщерите си на работа като роби, и някои от дъщерите ни са вече заробени, а ние сме безсилни да ги откупим, защото нивите и лозята ни са на други.
6. И когато чух вика им и тези думи, много се разгневих.
7. И размислих в себе си и се скарах с благородните и първенците, и им казах: Вие вземате лихва всеки от брат си! И свиках против тях голямо събрание и им казах:
8. Ние според силата си изкупихме братята си, юдеите, които бяха продадени на езичниците. А вие сами ли ще продадете братята си? Или те да се продадат на нас? А те мълчаха и не намериха отговор.
9. И аз казах: Не е добро това, което правите. Не трябва ли да ходите в страха на нашия Бог, за да не сме за присмех на езичниците, нашите врагове?
10. Но и аз, братята ми и слугите ми, сме им заели пари и жито, но моля ви, нека оставим тази лихва!
11. И така, върнете им още днес нивите им, лозята им, маслините им и къщите им, а също и една стотна част от парите и от житото, от виното и от маслиненото масло, които сте им заели.
12. Тогава те казаха: Ще ги върнем и нищо няма да искаме от тях. Както казваш, така ще направим. Тогава повиках свещениците и ги заклех, че ще направят според това обещание.
13. Отърсих още и пазвата си и казах: Така да отърси Бог от къщата му и от труда му всекиго, който не изпълни това обещание! Да, така да бъде отърсен и изпразнен! И цялото събрание каза: Амин! И прославиха ГОСПОДА. И народът постъпи според това обещание.
14. И от времето, когато царят ме назначи за областен управител над тях в юдовата земя, от двадесетата година до тридесет и втората година на цар Артаксеркс, дванадесет години, аз с братята си не съм вземал заплатата на областен управител.
15. А предишните областни управители, които бяха преди мен, бяха налагали товар на народа и бяха вземали от тях хляб и вино, освен четиридесет сикъла сребро. И слугите им бяха господарували над народа. Но аз не правех така, понеже се боях от Бога.
16. И също помагах в работата на тази стена; и нива не купихме; и всичките ми слуги бяха събрани там за делото.
17. И юдеите и първенците, сто и петдесет мъже освен онези, които идваха при нас от народите около нас, бяха на трапезата ми.
18. А това, което се готвеше всеки ден, беше едно говедо, шест избрани овце и птици се готвеха за мен, а веднъж на десет дни имахме изобилно всякакво вино. И при всичко това аз не поисках заплатата на областен управител, защото робството тежеше силно върху този народ.
19. Помни ме, Боже мой, за добро заради всичко, което съм сторил за този народ!

Глава 6

1. И когато Санавалат и Товия, и арабинът Гисам, и останалите ни врагове чуха, че съм построил стената и че не е останал вече пролом в нея — но до онова време още не бях поставил вратите на портите —
2. Санавалат и Гисам изпратиха до мен да кажат: Ела, нека се срещнем в едно от селата на низината Оно. Но те възнамеряваха да ми сторят зло.
3. И аз изпратих до тях пратеници да кажат: Върша голямо дело и не мога да сляза. Защо да се спира делото, като го оставя и сляза при вас?
4. И четири пъти пращаха до мен по този начин, но аз им отговарях все така.
5. Тогава за пети път Санавалат прати слугата си до мен по този начин с отворено писмо в ръката му,
6. в което беше писано: Между народите се носи слух, пък и Гисам казва, че ти и юдеите мислите да се надигнете и затова строиш стената. И според този слух ти искаш да им станеш цар.
7. И си поставил и пророци да разгласяват за теб в Ерусалим, като казват: Цар има в Юда! И сега, тези слухове ще се съобщят на царя. И така, ела сега да се съветваме заедно.
8. Тогава изпратих до него да кажат: Няма такова нещо, каквото ти казваш, а ти го измисляш от себе си.
9. Защото те всички искаха да ни уплашат, като казваха: Ръцете им ще се пуснат от делото и то няма да се свърши. И сега, Боже, укрепи Ти ръцете ми!
10. Тогава аз отидох в къщата на Семая, сина на Делая, син на Метавеил, който беше заключен; и той ми каза: Нека се съберем в Божия дом, вътре в храма и нека затворим вратите на храма, защото те ще дойдат да те убият, да, през нощта ще дойдат да те убият!
11. Но аз казах: Човек като мен бива ли да бяга? И кой човек като мен би влязъл в храма, за да избави живота си? Няма да вляза!
12. И познах, че, ето, не го беше пратил Бог, а той от себе си произнесе това пророчество против мен и Товия и Санавалат го бяха подкупили.
13. Затова беше подкупен, за да се уплаша и да направя така, и да съгреша, и това да им послужи да злословят, за да ме корят.
14. Спомни си, Боже мой, за Товия и Санавалат според тези техни дела, а също и за пророчицата Ноадия и за другите пророци, които искаха да ме плашат!
15. И стената беше завършена на двадесет и петия ден от месец Елул, за петдесет и два дни.
16. И когато всичките ни врагове чуха това, всичките народи около нас се уплашиха и се смалиха много в очите си, и познаха, че това дело беше станало от нашия Бог.
17. А в онези дни юдовите благородни изпращаха много писма до Товия, и писма от Товия идваха до тях.
18. Защото в Юда имаше мнозина, които му се бяха заклели, понеже беше зет на Сехания, сина на Арах, и синът му Йоанан беше взел за жена дъщерята на Месулам, сина на Варахия.
19. И пред мен говореха за неговите благодеяния, а на него донасяха моите думи. И Товия пращаше писма, за да ме уплаши.

Глава 7

1. И когато стената се построи, поставих вратите и се определиха вратарите и певците, и левитите.
2. И предадох Ерусалим под грижата на брат си Ананий и на началника на крепостта Анания, защото беше верен човек и се боеше от Бога повече от мнозина.
3. И им казах: Портите на Ерусалим да не се отварят преди да напече слънцето; и докато стражите още стоят, вратите да се затварят и залостват. И да поставите стражи от ерусалимските жители, всеки на стражата му, всеки срещу къщата му.
4. А градът бе широк и голям, а народът в него беше малоброен и нямаше построени къщи.
5. И моят Бог вложи в сърцето ми да събера благородните и първенците, и народа, за да бъдат записани в родословието. И намерих книгата на родословието на онези, които се изкачиха първи, и намерих писано в нея:
6. Ето жителите на областта, които се изкачиха от плена на пленниците, от онези, които вавилонският цар Навуходоносор беше отвел в плен, и които се върнаха в Ерусалим и в Юда, всеки в града си,
7. които дойдоха със Зоровавел, Иисус, Неемия, Азария, Раамия, Нааманий, Мардохей, Валасан, Мисперет, Вагуй, Наум и Ваана. Броят на мъжете от израилевия народ беше:
8. синовете на Фарос: две хиляди сто седемдесет и двама души;
9. синовете на Сефатия: триста седемдесет и двама души;
10. синовете на Арах: шестстотин петдесет и двама души;
11. синовете на Фаат-Моав, от синовете на Иисус и Йоав: две хиляди осемстотин и осемнадесет души;
12. синовете на Елам: хиляда двеста петдесет и четири души;
13. синовете на Затуй: осемстотин четиридесет и пет души;
14. синовете на Закхей: седемстотин и шестдесет души;
15. синовете на Венуй: шестстотин четиридесет и осем души;
16. синовете на Вивай: шестстотин двадесет и осем души;
17. синовете на Азгад: две хиляди триста двадесет и двама души;
18. синовете на Адоникам: шестстотин шестдесет и седем души;
19. синовете на Вагуй: две хиляди шестдесет и седем души;
20. синовете на Адин: шестстотин петдесет и пет души;
21. синовете на Атир от Езекия: деветдесет и осем души;
22. синовете на Асум: триста двадесет и осем души;
23. синовете на Висай: триста двадесет и четири души;
24. синовете на Ариф: сто и дванадесет души;
25. синовете на Гаваон: деветдесет и пет души;
26. мъжете от Витлеем и Нетофат: сто осемдесет и осем души;
27. мъжете от Анатот: сто двадесет и осем души;
28. мъжете от Вет-Азмавет: четиридесет и двама души;
29. мъжете от Кириат-Иарим, Хефира и Вирот: седемстотин четиридесет и трима души;
30. мъжете от Рама и Гава: шестстотин двадесет и един души;
31. мъжете от Михмас: сто двадесет и двама души;
32. мъжете от Ветил и Гай: сто двадесет и трима души;
33. мъжете от другия Нево: петдесет и двама души;
34. синовете на другия Елам: хиляда двеста петдесет и четири души;
35. синовете на Харим: триста и двадесет души;
36. синовете на Ерихон: триста четиридесет и пет души;
37. синовете на Лод, Адид и Оно: седемстотин двадесет и един души;
38. синовете на Сенаа: три хиляди деветстотин и тридесет души.
39. Свещениците: синовете на Едая, от дома на Иисус: деветстотин седемдесет и трима души;

40. синовете на Емир: хиляда петдесет и двама души;
41. синовете на Пасхор: хиляда двеста четиридесет и седем души;
42. синовете на Харим: хиляда и седемнадесет души.
43. Левитите: синовете на Иисус и Кадмиил, от синовете на Одавия: седемдесет и четири души.
44. Певците: синовете на Асаф: сто четиридесет и осем души.
45. Вратарите: синовете на Селум, синовете на Атер, синовете на Талмон, синовете на Акув, синовете на Атитай, синовете на Совай: сто тридесет и осем души.
46. Нетинимите: синовете на Сиха, синовете на Асуфа, синовете на Таваот,
47. синовете на Кирос, синовете на Сиа, синовете на Фадон,
48. синовете на Левана, синовете на Агава, синовете на Салмай,
49. синовете на Анан, синовете на Гедил, синовете на Гаар,
50. синовете на Реая, синовете на Расин, синовете на Некода,
51. синовете на Газам, синовете на Оза, синовете на Фасей,
52. синовете на Висай, синовете на меунимците, синовете на нефусимците,
53. синовете на Ваквук, синовете на Акуфа, синовете на Арур,
54. синовете на Васалот, синовете на Меида, синовете на Арса,
55. синовете на Варкос, синовете на Сисара, синовете на Тама,
56. синовете на Несий, синовете на Атифа.
57. Синовете на слугите на Соломон: синовете на Сотай, синовете на Соферет, синовете на Ферида,
58. синовете на Яала, синовете на Даркон, синовете на Гедил,
59. синовете на Сефатия, синовете на Атил, синовете на Фохерет от Севаим, синовете на Амон.
60. Всичките нетиними и синовете на слугите на Соломон бяха триста деветдесет и двама души.
61. А ето тези, които се изкачиха от Тел-Мелах, Тел-Ариса, Херуф, Адон и Емир, но не можаха да покажат бащините си домове и произхода си, дали са от Израил:
62. синовете на Далая, синовете на Товия и синовете на Некода: шестстотин четиридесет и двама души.
63. И от свещениците: синовете на Авая, синовете на Акос, синовете на Верзелай, който взе жена от дъщерите на галаадеца Варзелай и се нарече по тяхното име.
64. Те търсиха записването си между записаните в родословието, но не се намери. И те бяха изключени от свещенството като нечисти.
65. И управителят им заповяда да не ядат от пресветите неща, докато не се издигне свещеник с Урим и Тумим.
66. Цялото събрание беше общо четиридесет и две хиляди триста и шестдесет души,
67. освен слугите им и слугините им, които бяха седем хиляди триста тридесет и седем. Имаха и двеста четиридесет и пет певци и певици.
68. Конете им бяха седемстотин тридесет и шест, мулетата им — двеста четиридесет и пет;
69. камилите им — четиристотин тридесет и пет, магаретата — шест хиляди седемстотин и двадесет.
70. И една част от главите на бащините домове дадоха за делото. Управителят даде за съкровището хиляда драхми злато, петдесет легена и петстотин и тридесет свещенически одежди.
71. И някои от главите на бащините домове дадоха за съкровището за делото двадесет хиляди драхми злато и две хиляди и двеста мнаси сребро.
72. А даденото от останалия народ беше двадесет хиляди драхми злато и две хиляди мнаси сребро, и шестдесет и седем свещенически одежди.
73. И свещениците и левитите, и вратарите, и певците, и тези от народа, и нетинимите, и целият Израил се заселиха в градовете си. И като настъпи седмият месец, израилевите синове бяха вече в градовете си.

Глава 8

1. Тогава целият народ се събра като един човек на площада, който беше пред Портата на водата и казаха на книжника Ездра да донесе книгата на Мойсеевия закон, който ГОСПОД беше заповядал на Израил.
2. И на първия ден от седмия месец свещеник Ездра донесе закона пред събранието от мъже и жени и от всички, които можеха да слушат с разбиране.
3. И той чете от него на площада, който беше пред Портата на водата, от зори до пладне пред мъжете и жените и онези, които можеха да разбират. И вниманието на целия народ беше към книгата на закона.
4. А книжникът Ездра стоеше на дървена платформа, която бяха направили за тази цел, и до него стояха Мататия и Сема, и Аная, и Урия, и Хелкия, и Маасия от дясната му страна, а от лявата му страна бяха Федая и Мисаил, и Мелхия, и Асум, и Асвадана, Захария и Месулам.
5. И Ездра разгъна книгата пред очите на целия народ, защото беше над целия народ. И когато я разгъна, целият народ се изправи.
6. И Ездра прослави ГОСПОДА, великия Бог, и целият народ отговори: Амин, амин! — като издигнаха ръцете си и се наведоха и се поклониха на ГОСПОДА с лицата си до земята.
7. А Иисус и Ваний, и Серевия, Ямин, Акув, Саветай, Одия, Маасия, Келита, Азария, Йозавад, Анан, Фелая и левитите обясняваха закона на народа, а народът стоеше на мястото си.
8. Четяха ясно от книгата на Божия закон и даваха значението, като им обясняваха прочетеното.
9. И Неемия, който беше управителят, и свещеник Ездра, книжникът, и левитите, които поучаваха народа, казаха на целия народ: Този ден е свят на ГОСПОДА, вашия Бог! Не тъжете и не плачете! — защото целият народ заплака, като чу думите на закона.
10. И им каза: Идете, яжте тлъсто и пийте сладко и пратете дялове на тези, за които нищо не е приготвено, защото денят е свят на нашия Господ. И не скърбете, защото радостта в ГОСПОДА е вашата сила.
11. И левитите успокоиха целия народ, като казаха: Мълчете, защото денят е свят! Не тъжете!
12. И целият народ отиде да яде и да пие, да изпрати дялове и да направи голямо увеселение, защото беше разбрал думите, които му се говориха.
13. И на втория ден главите на бащините домове на целия народ, свещениците и левитите се събраха при книжника Ездра, за да се поучат в думите на закона.
14. И намериха писано в закона, че ГОСПОД беше заповядал чрез Мойсей израилевите синове да живеят в колиби на празника в седмия месец,
15. и да обявят и разгласят по всичките си градове и в Ерусалим, като кажат: Излезте в планината и донесете маслинови клони и клони от дива маслина, и миртови клони, и палмови клони, и клони от гъстолистни дървета, за да направите колиби, както е писано!
16. И народът излезе и донесе клони, и си направиха колиби — всеки на покрива си и в дворовете си, и в дворовете на Божия дом, на площада при Портата на водата и на площада при Ефремовата порта.
17. Цялото събрание, всички, които се бяха върнали от плена, направиха колиби и живяха в колибите. Защото израилевите синове не бяха правили така от времето на Иисус, сина на Навий, до онзи ден. И настана много голяма радост.
18. И всеки ден се четеше от книгата на Божия закон, от първия ден до последния ден. Седем дни празнуваха празника, а на осмия ден имаше тържествено събрание според правилото.

Глава 9

1. И на двадесет и четвъртия ден от този месец израилевите синове се събраха в пост, облечени с вретища, и с пръст на себе си.
2. И израилевият род се отдели от всичките чужденци. И застанаха и изповядаха греховете си и беззаконията на бащите си.
3. През една четвърт от деня те ставаха на мястото си и четяха от книгата на закона на ГОСПОДА, своя Бог, а през друга четвърт се изповядваха и се кланяха пред ГОСПОДА, своя Бог.
4. А Иисус и Ваний, Кадмиил, Севания, Вуний, Серевия, Ваний и Хананий застанаха на възвишението на левитите и викаха със силен глас към ГОСПОДА, своя Бог.
5. И левитите Иисус и Кадмиил, Ваний, Асавния, Серевия, Одия, Севания и Петая казаха: Станете и благославяйте ГОСПОДА, своя Бог от века и до века! Да се благославя, Боже, Твоето славно Име, което е възвишено над всяко благословение и хвала!
6. Ти си ГОСПОДИ, само Ти! Ти си направил небесата, небесата на небесата и цялото им войнство, земята и всичко, което е на нея, моретата и всичко, което е в тях. И Ти оживотворяваш всичко това и на Теб се покланя небесното воинство.
7. Ти си ГОСПОД, Бог, който избра Аврам и го изведе от Ур Халдейски, и му даде името Авраам.
8. И ти намери сърцето му вярно пред Теб и направи с него завет да му дадеш земята на ханаанците, хетейците, аморейците и ферезейците, и евусейците, и гергесейците, да я дадеш на потомството му — и Ти изпълни думите Си, защото си праведен.
9. И Ти видя теглото на бащите ни в Египет и чу вика им при Червено море.
10. Ти извърши знамения и чудеса над фараона и над всичките му слуги, и над целия народ на земята му, понеже Ти знаеше, че постъпваха с гордост против тях. И Ти си създаде име, както е днес.
11. И Ти раздели морето пред тях и преминаха през морето по сухо, а преследвачите им хвърли в дълбините — като камък в силните води.
12. И денем Ти ги води в облачен стълб, а нощем — в огнен стълб, за да им осветяваш пътя, по който трябваше да минат.
13. И Ти слезе на планината Синай и говори с тях от небето, и им даде справедливи правила и истинни закони, добри наредби и заповеди.
14. И им оповести святата Си събота и им даде заповеди и наредби, и закон чрез слугата Си Мойсей.
15. Ти им даде и хляб от небето за глада им и им извади вода от скалата за жаждата им. И Ти им каза да влязат, за да завладеят земята, за която се беше заклел, че ще им я дадеш.
16. Но те, бащите ни, се възгордяха и закоравиха врата си, и не послушаха Твоите заповеди.
17. Отказаха да послушат и не си спомниха чудесата Ти, които беше извършил за тях. Закоравиха врата си и в своя бунт си определиха началник, за да се върнат в робството си. Но Ти си Бог на прошката, милостив и състрадателен, дълготърпелив и многомилостив и Ти не ги остави.
18. Даже когато си направиха изляно теле и казаха: Това е твоят Бог, който те изведе от Египет! — и извършиха големи богохулства,
19. Ти пак в голямото Си милосърдие не ги остави в пустинята. Облачният стълб не престана да бъде над тях денем, за да ги води по пътя, нито огненият стълб — нощем, за да им свети по пътя, по който трябваше да минат.
20. И Ти даде добрия Си Дух, за да ги учи, и не отне манната Си от устата им, и им даде вода за жаждата им.
21. И Ти ги храни четиридесет години в пустинята и нищо не им липсваше — дрехите им не се износиха и краката им не отекоха.
22. И Ти им даде царства и народи и им ги раздели на дялове, и така завладяха земята на Сион, както и земята на есевонския цар и земята на васанския цар Ог.

23. И Ти умножи синовете им като небесните звезди и ги заведе в земята, за която беше казал на бащите им, че ще влязат в нея, за да я завладеят.
24. И синовете им влязоха и завладяха земята, и Ти покори пред тях жителите на земята, ханананците, и ги предаде в ръцете им — както царете им, така и народите на земята — да им направят според волята си.
25. И те превзеха укрепени градове и плодородна земя и завладяха къщи, пълни с всякакви блага, изкопани кладенци, лозя и маслини, и плодни дървета в голямо количество. И ядоха и се наситиха, затлъстяха и се насладиха на Твоята голяма благост.
26. Но станаха непокорни и се надигнаха против Теб, и захвърлиха Твоя закон зад гърба си и убиваха пророците Ти, които свидетелстваха против тях, за да ги обърнат към Теб; и извършиха големи богохулства.
27. Тогава Ти ги предаваше в ръката на притеснителите им и те ги притесняваха. И във времето на притеснението си те викаха към Теб и Ти чуваше от небето и според голямото Си милосърдие им даваше избавители, които ги избавяха от ръката на притеснителите им.
28. Но щом се успокояваха, те пак вършеха зло пред Теб. И Ти ги оставяше в ръката на враговете им, да владеят над тях; и те пак се връщаха и викаха към Теб и Ти ги чуваше от небето и ги избавяше според милосърдието Си много пъти.
29. Ти свидетелстваше против тях, за да ги обърнеш към закона Си, но те се възгордяха и не слушаха Твоите заповеди, а съгрешаваха против правилата Ти, чрез които, ако ги изпълнява човек, ще живее; и упорито обръщаха гръб и закоравяваха врата си, и не слушаха.
30. Но Ти ги търпя много години и свидетелства против тях чрез Духа Си, чрез пророците Си, но те не слушаха. Тогава Ти ги предаде в ръката на народите на земите.
31. Но в голямото Си милосърдие Ти не ги унищожи напълно и не ги остави, защото си Бог милостив и състрадателен.
32. И сега, Боже наш, велики, силни и страшни Боже, който пазиш завета и милостта, нека не се счита за нищожно пред Теб цялото страдание, което е постигнало нас, царете ни, началниците ни и свещениците ни, и пророците ни, и бащите ни, и целия Твой народ от времето на асирийските царе до днес.
33. Но Ти си справедлив във всичко, което ни е сполетяло, защото Ти си действал вярно, а ние сме постъпвали безбожно.
34. И царете ни, началниците ни, свещениците ни и бащите ни не са спазили закона Ти, и не са внимавали в Твоите заповеди и в Твоите свидетелства, с които си свидетелствал против тях.
35. Защото те и при царството си, и при голямата Ти благост, която им показа, и в широката и плодородна земя, която постави пред тях, не Ти служиха и не се обърнаха от злите си дела.
36. Ето, днес сме роби. И в земята, която Ти даде на бащите ни, за да ядат плодовете й и благата й, ето, роби сме в нея.
37. Тя дава голямо изобилие на царете, които Ти си поставил над нас заради греховете ни. И те властват над телата ни и над добитъка ни според волята си; и ние сме в голямо притеснение.
38. Поради всичко това ние правим завет и го написваме и на подпечатаното са имената на началниците ни, левитите ни и свещениците ни.

Глава 10

1. А на подпечатаното бяха имената на управителя Неемия, сина на Ахалия, и Седекия,
2. Серая, Азария, Еремия,
3. Пасхор, Амария, Мелхия,
4. Хатус, Севания, Малух,
5. Харим, Меримот, Авдия,
6. Даниил, Ганатон, Варух,
7. Месулам, Авия, Миамин,
8. Маазия, Велгай и Семая — това са свещениците.
9. И левитите: Иисус, синът на Азания, Венуй от синовете на Инадад, Кадмиил;
10. и братята им: Севания, Одия, Келита, Фелая, Анан,
11. Михей, Реов, Асавия,
12. Закхур, Серевия, Севания,
13. Одия, Ваний и Венину.
14. Главите на народа: Фарос, Фаат-Моав, Елам, Зату, Ваний,
15. Вуний, Азгад, Вивай,
16. Адония, Вагуй, Адин,
17. Атир, Езекия, Азур,
18. Одия, Асум, Висай,
19. Ариф, Анатот, Невай,
20. Магфиас, Месулам, Изир,
21. Месизавеил, Садок, Ядуа,
22. Фелатия, Анан, Аная,
23. Осия, Анания, Асув,
24. Алоис, Филея, Совив,
25. Реум, Асавна, Маасия и
26. Ахия, Анан, Ганан,
27. Малух, Харим и Ваана.
28. И останалият народ, свещениците, левитите, вратарите, певците, нетинимите и всички, които се бяха отделили от народите на страните и се бяха прилепили към Божия закон, жените им, синовете им и дъщерите им, всички, които знаеха и разбираха,
29. се присъединиха към братята си, към високопоставените между тях, и встъпиха в клетва и обрек да ходят по Божия закон, който беше даден чрез Божия слуга Мойсей, и да спазват и вършат всичките заповеди на ГОСПОДА, нашия Господ, правилата Му и наредбите Му.
30. И се заклеха: Няма да даваме дъщерите си на народите на земята и няма да вземаме техните дъщери за синовете си!
31. И ако народите на земята донесат стоки или каквато и да е храна за продан в съботен ден, няма да купуваме от тях в събота или в друг свят ден! И оставяме седмата година и изискването на всеки дълг!
32. И си налагаме задължение да даваме всяка година по една трета сикъл за службата на дома на нашия Бог,
33. за присъствените хлябове, за постоянния хлебен принос, за постоянното всеизгаряне, за това в съботите и на новолунията и на празниците и за светите неща, и за жертвите за грях, за да се прави умилостивение за Израил, и за цялата работа в дома на нашия Бог.
34. И ние, свещениците, левитите и народът, хвърлихме жребия помежду си за приноса на дървата, за да се докарват в дома на нашия Бог според бащините ни домове, в определени времена всяка година, за да горят върху олтара на ГОСПОДА, нашия Бог, както е предписано в закона.
35. И обещахме всяка година да донасяме в ГОСПОДНИЯ дом първите плодове от земята си и първите плодове от роденото от всяко дърво;

36. и да довеждаме в дома на нашия Бог, на свещениците, които извършват службата в дома на нашия Бог, първородните от синовете си и от добитъка си, както е предписано в закона, първородните от говедата си и от дребния си добитък;
37. и да донасяме на свещениците в стаите на дома на нашия Бог първото от тестото си и възвишаемите си приноси, и плодовете от всякакво дърво, вино и маслинено масло, и десятъците от земята си, за левитите — защото левитите трябва да вземат десятъците по всичките градове, където обработваме земята.
38. И свещеникът, синът на Аарон, да бъде с левитите, когато левитите вземат десятъците. И левитите да донасят десятъка от десятъка в дома на нашия Бог, в стаите на съкровищницата.
39. Защото израилевите синове и левиевите синове трябва да донасят възвишаемите приноси от житото, от виното и от маслиненото масло в стаите, където са съдовете на светилището, и свещениците, които извършват службата, и вратарите, и певците. И така няма да оставим дома на нашия Бог.

Глава 11

1. И началниците на народа се заселиха в Ерусалим; а останалият народ хвърли жребий, за да доведат един от десет души да се засели в Ерусалим, в светия град, а деветте други части — по градовете.
2. И народът благослови всички мъже, които доброволно се предложиха да се заселят в Ерусалим.
3. А ето главните мъже от областта, които се заселиха в Ерусалим; а в юдовите градове се заселиха, всеки в притежанието си в градовете им: Израил, свещениците и левитите, и нетинимите, и синовете на слугите на Соломон.
4. И в Ерусалим се заселиха от синовете на Юда и от синовете на Вениамин; от синовете на Юда: Атая, син на Озия, син на Захария, син на Амария, син на Сафатия, син на Маалалеил, от синовете на Фарес;
5. и Маасия, син на Варух, син на Холозей, син на Азая, син на Адая, син на Йоярив, син на Захария, син на Силоний.
6. Всичките синове на Фарес, които се заселиха в Ерусалим, бяха четиристотин шестдесет и осем храбри мъже.
7. А ето синовете на Вениамин: Салу, син на Месулам, син на Йоад, син на Федая, син на Колая, син на Маасия, син на Итиил, син на Исая;
8. и след него Гавай, Салай: деветстотин двадесет и осем души.
9. Йоил, синът на Зехрий, беше надзирател над тях, а Юда, синът на Сенуй, беше втори над града.
10. От свещениците: Едая, син на Йоярив, Яхин,
11. Серая, син на Хелкия, син на Месулам, син на Садок, син на Мераиот, син на Ахитов, началник на Божия дом;
12. и братята им, които вършеха службата на дома: осемстотин двадесет и двама души; и Адая, син на Ероам, син на Фелалия, син на Амсий, син на Захария, син на Пасхор, син на Мелхия;
13. и братята му, глави на бащини домове: двеста четиридесет и двама души; и Амасай, син на Азареил, син на Аазий, син на Месилемот, син на Емир,
14. и братята им, силни и храбри мъже: сто двадесет и осем души. И Завдиил, синът на Гедолим, беше надзирател над тях.
15. А от левитите: Семая, син на Асув, син на Азрикам, син на Асавия, син на Вуний;
16. и Саветай и Йозавад от главите на левитите бяха над външната служба на Божия дом.
17. И Матания, син на Михей, син на Завдий, син на Асаф, който оглавяваше началото на пеенето при молитвата, и Ваквукия, вторият между братята си; и Авда, син на Самуй, син на Галал, син на Едутун.
18. Всички левити в светия град бяха двеста осемдесет и четири души.
19. И вратарите: Акув, Талмон и братята им, които пазеха портите: сто седемдесет и двама души.
20. А останалите от Израил, свещениците и левитите, бяха по всичките юдови градове, всеки в наследството си.
21. А нетинимите се заселиха в Офил. И Асиха и Гесва бяха над нетинимите.
22. А надзирател на левитите в Ерусалим беше Озий, синът на Ваний, син на Асавия, син на Матания, син на Михей, от синовете на Асаф, певците, които бяха над службата в Божия дом;
23. защото имаше царска заповед за тях и задължение за певците, всеки ден необходимото за деня.
24. А Петая, синът на Месизавеил, от синовете на Зара, син на Юда, беше помощник на царя за всяко дело на народа.
25. А в селата на полетата им се заселиха някои от синовете на Юда: в Кириат-Аарва и селата й, в Девон и селата му, и в Кавсеил и селата му,

26. и в Иисуя, и в Молада, и във Вет-Фелет,
27. и в Асар-Суал, и във Вирсавее и селата му,
28. и в Сиклаг, и в Мекона и селата му,
29. и в Ен-Римон, и в Сарая, и в Ярмут,
30. Заноя, Одолам и селата му, Лахис и полетата му, Азика и селата му. Така се установиха от Вирсавее до долината Еном.
31. А синовете на Вениамин живееха от Гава нататък в Михмас и Гая, и Ветил и селата му,
32. в Анатот, Ноб, Анания,
33. Асор, Рама, Гетаим,
34. Адид, Цевоим, Невалат,
35. Лод и Оно, долината на занаятчиите.
36. А от левитите имаше отреди в Юда и във Вениамин.

Глава 12

1. А ето свещениците и левитите, които се изкачиха със Зоровавел, сина на Салатил, и с Иисус: Сарая, Еремия, Ездра,
2. Амария, Малух, Хатус,
3. Сехания, Реум, Меримот,
4. Идо, Ганатон, Авия,
5. Миамин, Маадия, Велга,
6. Семая и Йоярив, Едая,
7. Салу, Амок, Хелкия и Едая. Това бяха главите на свещениците и на братята им в дните на Иисус.
8. И левитите: Иисус, Венуй, Кадамиил, Серевия, Юда и Матания. Той и братята му бяха над пеенето,
9. а Ваквукия и Уний, братята им, бяха насреща им според службите.
10. И Иисус роди Йоаким, а Йоаким роди Елиасив, а Елиасив роди Йодай,
11. а Йодай роди Йонатан, а Йонатан роди Ядуй.
12. А в дните на Йоаким тези свещеници бяха глави на бащини домове: на бащиния дом на Серая — Мерая; на Еремия — Анания;
13. на Ездра — Месулам; на Амария — Йоанан;
14. на Мелиху — Йонатан; на Севания — Йосиф;
15. на Харим — Адна; на Мераиот — Хелкай;
16. на Идо — Захария; на Ганатон — Месулам;
17. на Авия — Зехрий; на Миниамин, на Моадия — Фелтай;
18. на Велга — Самуа; на Семая — Йонатан;
19. на Йоярив — Матенай; на Едая — Озий;
20. на Салай — Калай; на Амок — Евер;
21. на Хелкия — Асавия; и на Едая — Натанаил.
22. В дните на Елиасив, Йодай и Йоанан, и Ядуа бяха записани началниците на бащини домове от левитите; а от свещениците — през царуването на персиеца Дарий.
23. Синовете на Леви, главите на бащини домове, са записани в Книгата на летописите до дните на Йоанан, сина на Елиасив.
24. А главите на левитите бяха: Асавия, Серевия и Иисус, синът на Кадамиил, а срещу тях стояха братята им, за да хвалят и прославят според заповедта на Божия човек Давид, отред срещу отред.
25. Матания и Ваквукия, Авдия, Месулам, Талмон и Акув бяха вратари и пазеха стража при складовете на портите.
26. Те бяха в дните на Йоаким, сина на Иисус, син на Йоседек, и в дните на областния управител Неемия и на свещеника Ездра, книжника.
27. И при освещаването на стената на Ерусалим потърсиха левитите по всичките им места, за да ги доведат в Ерусалим да празнуват посвещението с веселие, със славословия и песни, с кимвали, лири и арфи.
28. И синовете на певците се събраха, както от околността около Ерусалим, така и от нетофатските села,
29. и от Вет-Галгал, и от полетата на Гава и Азмавет, защото певците си бяха построили села около Ерусалим.
30. И свещениците и левитите се очистиха и очистиха народа и портите, и стената.
31. Тогава качих юдовите началници на стената и определих два големи хора певци: единият отиваше в шествие надясно върху стената към Портата на бунището;
32. а след тях вървяха Осая и половината от юдовите началници,
33. и Азария, Ездра и Месулам,
34. Юда и Вениамин, и Семая, и Еремия,

35. и някои от синовете на свещениците с тръби: Захария, синът на Йонатан, син на Семая, син на Матания, син на Михей, син на Закхур, син на Асаф,
36. и братята му: Семая и Азареил, Милалай, Гилалай, Маай, Натанаил и Юда, и Ананий с музикалните инструменти на Божия човек Давид; и книжникът Ездра вървеше пред тях.
37. И при Портата на извора те се изкачиха направо по стъпалата на Давидовия град, където стената се издига над Давидовата къща, чак до Портата на водата на изток.
38. А другият хор вървеше в противоположна посока и аз и половината от народа вървяхме след него горе по стената, край кулата на пещите и до широката стена,
39. и над Ефремовата порта и над Старата порта, и над Рибната порта, и кулата Ананеил, и кулата Мея, и до Овчата порта, и спряха при Портата на стражата.
40. И двата хора застанаха в Божия дом, и аз, и с мен половината от първенците,
41. и свещениците Елиаким, Маасия, Миниамин, Михей, Елионай, Захария и Анания с тръби,
42. и Маасия, и Семая, и Елеазар, и Озий, и Йоанан, и Малхия, и Елам, и Езер. И певците запяха, а Езрая ги ръководеше.
43. И в същия ден принесоха големи жертви и се зарадваха, защото Бог ги зарадва с голяма радост. И жените и децата също се зарадваха. И радостта на Ерусалим се чу надалеч.
44. И в същия ден се определиха мъже за надзор над складовете за възвишаемите приноси, за първите плодове и за десятъците, за да събират в тях от нивите на градовете законните дялове за свещениците и левитите; защото Юда се радваше за свещениците и левитите, които стояха да служат.
45. Защото те пазеха заповяданото от своя Бог и заповяданото за очистването, както и певците и вратарите според заповедта на Давид и сина му Соломон.
46. Защото отдавна, в дните на Давид и на Асаф, имаше главни певци и пеене за прослава и хвала на Бога.
47. И в дните на Зоровавел и в дните на Неемия целият Израил даваше дяловете на певците и на вратарите, определеното за всеки ден; а те освещаваха дарове за левитите, а левитите освещаваха дарове за синовете на Аарон.

Глава 13

1. В същия ден се прочете от книгата на Мойсей на всеослушание пред народа, и в нея се намери писано, че никой амонец и моавец не бива да влиза в Божието събрание до века,
2. защото не бяха посрещнали израилевите синове с хляб и вода, а бяха наели против тях Валаам, за да ги прокълне; но нашият Бог обърна проклятието в благословение.
3. И като чуха закона, отлъчиха от Израил цялото разноплеменно множество.
4. А преди това свещеникът Елиасив, който беше поставен над стаите на дома на нашия Бог, понеже беше сродник на Товия,
5. беше приготвил за него една голяма стая, където преди това слагаха хлебните приноси, ливана и съдовете, и десятъците от житото, виното и маслиненото масло, определеното за левитите и певците, и вратарите, и възвишаемите приноси на свещениците.
6. Но когато е ставало всичко това, аз не бях в Ерусалим, защото в тридесет и втората година на вавилонския цар Артаксеркс отидох при царя. И след известно време измолих позволение от царя
7. и пак дойдох в Ерусалим и разбрах за злото, което Елиасив беше направил заради Товия, като му беше приготвил стая в дворовете на Божия дом.
8. И това ме оскърби много и аз изхвърлих цялата покъщнина на Товия вън от стаята.
9. После заповядах да очистят стаите и пак внесох там съдовете на Божия дом, хлебните приноси и ливана.
10. И разбрах, че дяловете на левитите не им бяха давани, така че свещениците и певците, които вършеха делото, бяха побягнали всеки на нивата си.
11. Тогава се скарах с първенците и казах: Защо е изоставен Божият дом? И ги събрах и ги поставих на мястото им.
12. И целият Юда донесе в складовете десятъка от житото и виното, и маслиненото масло.
13. И поставих за ковчежници на складовете свещеника Селемия и писаря Садок, и Федая от левитите, и до тях Анан, сина на Закхур, син на Матания, защото се считаха за верни. И работата им беше да раздават на братята си.
14. Помни ме, Боже мой, за това и не заличавай добрините ми, които съм извършил за дома на моя Бог и за заповяданото за него.
15. В онези дни видях някои в Юда, че тъпчеха линовете в събота и прибираха снопи, и ги товареха на магарета, както и вино, грозде и смокини, и всякакви товари и ги внасяха в Ерусалим в съботен ден. И аз свидетелствах против тях в деня, когато продаваха храна.
16. Там живееха и тиряни, които донасяха риба и всякакви стоки и ги продаваха в събота на юдовите синове и в Ерусалим.
17. Тогава се скарах с благородните от Юда и им казах: Какво е това зло, което правите, като осквернявате съботния ден?
18. Не постъпиха ли така бащите ви, така че нашият Бог докара цялото това зло върху нас и върху този град? А вие умножавате пламенния гняв над Израил като осквернявате съботата!
19. И когато започна да мръква в ерусалимските порти преди съботата, аз заповядах да се затворят вратите и заповядах да не се отварят до след съботата; и поставих на портите някои от моите слуги, за да не се внася никакъв товар в съботен ден.
20. Тогава търговците и продавачите на всякакви стоки пренощуваха извън Ерусалим един-два пъти.
21. И аз ги предупредих и им казах: Защо нощувате пред стената? Ако го направите още веднъж, ще сложа ръка на вас! Оттогава вече не дойдоха в събота.
22. И аз заповядах на левитите да се очистват и да идват да пазят портите, за да се освещава съботният ден. Помни ме, Боже мой, и за това и се смили над мен според голямата Си милост!
23. В онези дни видях и юдеите, които бяха взели жени азотки, амонки и моавки.
24. И половината от децата им говореха азотски и не можеха да говорят юдейски, а само езиците на този или онзи народ.

25. И се скарах с тях и ги проклех, и бих няколко от тях, и ги оскубах. И ги заклех в Бога, като казах: Да не давате дъщерите си на синовете им и да не вземате от техните дъщери за синовете си и за себе си!
26. Не съгреши ли така израилевият цар Соломон? А между многото народи не е имало цар като него и той беше възлюбен от своя Бог, и Бог го беше поставил за цар над целия Израил — но и него чужденките жени накараха да съгреши.
27. И трябва ли да слушаме за вас, че вършите цялото това голямо зло — да постъпвате невярно към нашия Бог, като водите у дома си жени чужденки?
28. И един от синовете на Йодай, сина на първосвещеника Елиасив, беше зет на оронеца Санавалат, и аз го изпъдих от себе си.
29. Спомни си за тях, Боже мой, защото оскверниха свещенството и завета на свещенството и левитите!
30. Така ги очистих от всички чужденци и определих службите за свещениците и левитите, за всекиго работата му.
31. Наредих и за приноса на дърва в определени времена, и за първите плодове. Помни ме, Боже мой, за добро!

Естир

Глава 1

1. А в дните на Асуир — онзи Асуир, който царуваше от Индия чак до Етиопия над сто двадесет и седем области —
2. в онези дни, когато цар Асуир беше седнал на царския си престол в крепостта Суса,
3. в третата година от царуването си, той направи угощение на всичките си началници и на слугите си, и пред него бяха военачалниците на Персия и Мидия, благородните и князете на областите,
4. и за дълго време, сто и осемдесет дни, показваше славното богатство на царството си и превъзходния блясък на величието си.
5. И когато тези дни се изпълниха, царят направи седемдневно угощение на целия народ, който се намери в крепостта Суса, от голям до малък, в двора на градината на царския дворец,
6. който беше украсен със завеси от бял и син памук, окачени с шнурове от висон и пурпур със сребърни колелца на колони от бял мрамор, и със златни и сребърни канапета върху мозаечна настилка от порфир и от бял мрамор, от алабастър и от черен мрамор.
7. И им наливаха в златни чаши, като всички чаши бяха различни, и имаше изобилно царско вино, както подобаваше на царя.
8. А пиенето ставаше според заповедта никой да не принуждава никого, защото царят беше заповядал така на всичките настойници на дома си, да постъпват според волята на всекиго.
9. А и царица Астин направи на жените угощение в царската къща на цар Асуир.
10. И на седмия ден, когато ??ърцето на царя се беше развеселило от ви??ото, той заповяда на Меунам, Визата, Арвона, Вигта и Авагта, Зетар и Харкас, седемте скопци, които слугуваха пред цар Асуир,
11. да доведат пред царя царица Астин с царската корона, за да покаже красотата й на народите и на началниците; защото тя беше красива на глед.
12. Но царица Астин отказа да дойде по заповедта на царя, предадена чрез скопците; затова царят много се разгневи и яростта му пламна в него.
13. И царят каза на мъдреците, които познаваха времената — защото така се разглеждаха делата на царя, пред всички, които знаеха закон и съд —
14. а приближените му бяха Карсена, Сетар, Адмата, Тарсис, Мерес, Марсена и Мемукан, седемте князе на Персия и Мидия, които гледаха лицето на царя и заемаха първо място в царството:
15. Какво трябва да се направи според закона на царица Астин за това, че не изпълни заповедта на цар Асуир, предадена чрез скопците?
16. Тогава Мемукан говори пред царя и първенците: Царица Астин е обидила не само царя, но и всичките князе и всичките народи, които са по всичките области на цар Асуир.
17. Защото постъпката на царицата ще се разчуе между всичките жени и ще направи мъжете им презрени пред очите им, понеже ще кажат: Цар Асуир заповядал да се доведе пред него царица Астин, а тя не дошла!
18. И в този ден княгините на Персия и Мидия, които са чули за постъпката на царицата, ще говорят така на всичките царски началници; и от това ще произлезе голямо презрение и гняв.
19. Ако е угодно на царя, нека се издаде от него царска заповед и нека се впише между персийските и мидийските закони, за да не се отменя, според която Астин да не идва вече пред цар Асуир; и царят да даде царското й достойнство на друга, по-добра от нея.
20. И когато заповедта, която царят ще издаде, се разчуе по цялото му царство — защото е голямо — всичките жени ще отдават почит на мъжете си, от голям до малък.
21. И това слово се хареса на царя и на началниците; и царят направи както каза Мемукан.
22. Той изпрати писма по всичките царски области, във всяка област според писмеността й и на всеки народ според езика му: всеки мъж да бъде господар в дома си и да говори на езика на народа си.

Глава 2

1. След тези събития, когато се укроти яростта на цар Асуир, той си спомни за Астин и за онова, което беше сторила, и какво беше решено против нея.
2. Тогава слугите, които слугуваха на царя, казаха: Нека се потърсят за царя красиви млади девици.
3. И нека царят назначи чиновници по всичките области на царството си, които да съберат всички красиви млади девици в крепостта Суса, в женската къща, под надзора на царския скопец Игай, пазача на жените; и нека им се дадат необходимите средства за разкрасяване.
4. И девойката, която се хареса на царя, нека стане царица вместо Астин. И това се хареса на царя и той направи така.
5. А в крепостта Суса имаше един юдеин на име Мардохей, син на Яир, син на Семей, син на Кис, вениаминец,
6. който беше отведен в плен от Ерусалим с пленниците, които бяха отведени в плен с юдовия цар Йехония, които вавилонският цар Навуходоносор беше отвел в плен.
7. И той беше настойник на Адаса, която е Естир, дъщерята на чичо си, защото тя нямаше нито баща, нито майка. Момичето беше стройно и красиво; и когато баща му и майка му умряха, Мардохей го взе за своя дъщеря.
8. И така, когато се разчу заповедта и разпоредбата на царя и когато бяха събрани много момичета в крепостта Суса под надзора на Игай, доведоха и Естир в царската къща, под надзора на Игай, пазача на жените.
9. И момичето му се хареса и придоби благоволението му; и той побърза да й даде от царската къща средствата й за разкрасяване, както и дяловете й, даде й също и седемте най-отбрани момичета от царския дворец и я премести с момичетата й в най-доброто помещение на женската къща.
10. Естир не беше открила народа си и рода си, защото Мардохей й беше поръчал да не го открива.
11. И Мардохей ходеше всеки ден пред двора на женската къща, за да научава как е Естир и какво става с нея.
12. А когато дойдеше редът на всяка девойка да дойде при цар Асуир, след като беше стояла дванадесет месеца в женската къща според наредения за жените — защото така се изпълваше времето за разкрасяването им: шест месеца се мажеха със смирнено масло, и шест месеца с аромати и с други средства за разкрасяване на жените —
13. тогава девойката влизаше така при царя и всичко, което поискаше, й се даваше да го занесе със себе си от женската къща в къщата на царя.
14. Вечер влизаше, а сутрин се връщаше във втората женска къща под надзора на Саасгаз, царския скопец, който пазеше наложниците; тя не влизаше вече при царя освен ако царят я поискаше и бъдеше повикана по име.
15. А когато дойде редът да влезе при царя Естир, дъщерята на Авихаил, чичото на Мардохей, която той беше взел за своя дъщеря, тя не поиска друго освен каквото й каза царският скопец Игай, пазачът на жените. И Естир придобиваше благоволението на всички, които я видеха.
16. И Естир беше заведена при цар Асуир в царската му къща в десетия месец, който е месец Тавет, в седмата година от царуването му.
17. И царят обикна Естир повече от всичките жени и тя придоби неговото благоволение и милост повече от всичките девици. И той сложи царската корона на главата й и я направи царица вместо Астин.
18. Тогава царят направи голямо угощение на всичките си началници и на слугите си, угощение в чест на Естир; и направи облекчение на областите и даде подаръци, както подобаваше на царя.
19. И когато за втори път се събираха девици, Мардохей седеше в царската порта.
20. Естир не бе открила рода си и народа си, както й беше поръчал Мардохей; и Естир

изпълняваше заповедта на Мардохей, както когато беше под неговото настойничество.
21. В тези дни, когато Мардохей седеше в царската порта, Вихтан и Терес, двама царски скопци, от онези които пазеха входа, се разгневиха и поискаха да вдигнат ръка срещу цар Асуир.
22. И това стана известно на Мардохей и той го съобщи на царица Естир, а Естир каза на царя от името на Мардохей.
23. И работата се разследва и се намери, че беше истина, и двамата бяха обесени на дърво; и това се записа в книгата на летописите пред царя.

Глава 3

1. След тези събития цар Асуир повиши агагеца Аман, сина на Амидата, издигна го и постави стола му над столовете на всичките началници, които бяха около него.
2. И всички царски слуги, които бяха в царската порта, коленичеха и се кланяха на Аман, защото царят беше заповядал така за него. Но Мардохей не коленичеше и не му се кланяше.
3. Затова царските слуги, които бяха в царската порта, казаха на Мардохей: Ти защо престъпваш заповедта на царя?
4. И като му говореха ден след ден, а той не ги слушаше, съобщиха на Аман, за да видят дали думите на Мардохей ще устоят, тъй като им беше открил, че е юдеин.
5. И когато Аман видя, че Мардохей не коленичеше и не му се кланяше, Аман се изпълни с ярост.
6. Но му се виждаше нищожно да сложи ръка само на Мардохей, защото му бяха казали от кой народ беше Мардохей; затова Аман поиска да изтреби народа на Мардохей, всичките юдеи, които бяха в цялото царство на Асуир.
7. В първия месец, който е месец Нисан, в дванадесетата година на цар Асуир, хвърлиха пур, което е жребий, пред Аман последователно за всеки ден от всеки месец до дванадесетия месец, който е месец Адар.
8. И Аман каза на цар Асуир: Има един народ, пръснат и разсеян между народите по всичките области на твоето царство; и законите им се различават от тези на всеки друг народ и те не изпълняват законите на царя; и не е добре за царя да ги търпи.
9. Ако е угодно на царя, нека се напише заповед да се унищожат; и аз ще броя десет хиляди таланта сребро в ръцете на настоятелите, за да го внесат в царските съкровищници.
10. Тогава царят извади пръстена си от ръката си и го даде на агагеца Аман, сина на Амидата, притеснителя на юдеите.
11. И царят каза на Аман: Дава ти се среброто, а също и този народ, да направиш с него както ти се вижда добре.
12. Тогава, на тринадесетия ден от първия месец, повикаха царските писари и се писа точно според това, което заповяда Аман, на царските сатрапи и на областните управители на всяка област, и на началниците на всеки народ; на всяка област според писмеността й и на всеки народ според езика му; писа се в името на цар Асуир и се подпечата с царския пръстен.
13. И писмата се изпратиха с бързоходци по всичките царски области, за да се изтребят, избият и унищожат всичките юдеи, от момче до старец, и деца и жени, в един ден, тринадесетия от дванадесетия месец, който е месец Адар, и да разграбят имота им.
14. И за да се издаде заповедта във всяка област, преписът от писмото се оповести между всичките народи, за да бъдат готови за онзи ден.
15. Бързоходците излязоха и бързаха според царската заповед. Разпоредбата се издаде в крепостта Суса. И царят и Аман седнаха да пируват, а градът Суса се смути.

Глава 4

1. И когато Мардохей научи всичко, което беше станало, той раздра дрехите си, облече се във вретище с пепел и излезе сред града, и завика силно и горчиво.
2. И дойде пред царската порта, защото никой, облечен във вретище, не можеше да влезе вътре в царската порта.
3. И във всяка област, където стигна заповедта на царя и разпоредбата му, настана голяма скръб между юдеите и пост, и плач, и ридание; и мнозина имаха под себе си вретище и пепел.
4. И момичетата на Естир и скопците й дойдоха и й съобщиха това; и царицата много се уплаши. И изпрати дрехи, за да облекат Мардохей и да свалят вретището от него, но той не прие.
5. Тогава Естир повика Атах, един от скопците на царя, когото той беше определил да й слугува, и му поръча да отиде при Мардохей да разбере какво е това и защо е.
6. И Атах излезе при Мардохей на градския площад, който беше пред царската порта.
7. И Мардохей му съобщи всичко, което му се беше случило, и количеството на среброто, което Аман беше обещал да внесе в царските съкровищници за юдеите, за да ги унищожи.
8. Даде му и препис от писаната заповед, която беше издадена в Суса за погубването им, за да го покаже на Естир и да й извести, и да й поръча да влезе при царя, за да му се помоли за милост и да го умолява за народа си.
9. И Атах дойде и съобщи на Естир думите на Мардохей.
10. И Естир говори на Атах и му поръча да каже на Мардохей:
11. Всички царски слуги и народът от царските области знаят, че за всекиго, мъж или жена, който влезе при царя във вътрешния двор, без да е повикан, има един закон — да се умъртви, освен ако царят простре към него златния скиптър, за да остане жив. А аз вече тридесет дни не съм викана да вляза при царя.
12. И съобщиха на Мардохей думите на Естир.
13. Тогава Мардохей каза да отговорят на Естир: Не мисли в себе си, че от всичките юдеи само ти ще се избавиш в царския дом!
14. Защото ако наистина си замълчиш в това време, от другаде ще дойде помощ и избавление на юдеите, но ти и бащиният ти дом ще погинете. А кой знае дали ти не си се издигнала до царско достойнство за време като това?
15. Тогава Естир каза да отговорят на Мардохей:
16. Иди, събери всичките юдеи, които се намират в Суса, и постете за мен! Не яжте и не пийте три дни, нощем и денем; и аз и момичетата ми ще постим също така. И после ще вляза при царя, което не е според закона, и ако загина, нека загина!
17. И Мардохей отиде и извърши всичко, което му беше заповядала Естир.

Глава 5

1. И на третия ден Естир се облече в царските си одежди и застана във вътрешния двор на царската къща, срещу царската къща. А царят седеше на царския си престол в царската къща, срещу входа на къщата.
2. И когато царят видя царица Естир да стои в двора, тя придоби благоволението му и царят простря към Естир златния скиптър, който беше в ръката му. И Естир се приближи и докосна края на скиптъра.
3. И царят й каза: Какво ти е, царице Естир? И какво е желанието ти? И до половината от царството ще ти се даде!
4. А Естир каза: Ако е угодно на царя, нека царят дойде днес с Аман на угощението, което съм му приготвила.
5. И царят каза: Повикайте бързо Аман, за да направим, както каза Естир! И царят и Аман дойдоха на угощението, което Естир беше приготвила.
6. И като пиеха вино на угощението, царят каза на Естир: Каква е молбата ти? Ще ти се удовлетвори. И какво е желанието ти? И до половината от царството — ще се изпълни!
7. Тогава Естир в отговор каза: Молбата ми и желанието ми е това:
8. Ако съм придобила благоволението на царя и ако е угодно на царя да удовлетвори молбата ми и да изпълни желанието ми, нека царят дойде с Аман на угощението, което ще приготвя за тях; и утре ще направя според думата на царя.
9. И в този ден Аман излезе радостен и с весело сърце. Но когато Аман видя Мардохей в царската порта, че не стана, нито се помръдна пред него, Аман се изпълни с ярост против Мардохей.
10. Но Аман се въздържа и отиде у дома си. И прати да повикат приятелите му и жена му Зереса,
11. и Аман им разказа за славата на богатството си и за многото си синове, и всичко, как царят го бе повишил и го беше издигнал над началниците и царските слуги.
12. И Аман каза: Даже и царица Естир не покани никого другиго с царя на угощението, което приготви, а само мен; и утре също съм поканен с царя у нея.
13. Но всичко това не ме задоволява, докато гледам юдеина Мардохей да седи в царската порта!
14. Тогава жена му Зереса и всичките му приятели казаха: Нека се приготви една бесилка, петдесет лакътя висока, и утре кажи на царя да бъде обесен Мардохей на нея. И тогава иди радостен с царя на угощението. И думата се хареса на Аман и той заповяда да се приготви бесилката.

Глава 6

1. През онази нощ сънят побягна от царя. И той заповяда да донесат книгата на паметните събития, на летописите; и те се прочетоха пред царя.
2. И се намери, че Мардохей беше съобщил за Вихтан и Терес, двамата царски скопци, от онези, които пазеха входа, че бяха поискали да вдигнат ръка против цар Асуир.
3. И царят каза: Каква почест и отличие е дадено на Мардохей за това? И слугите на царя, които му прислужваха, казаха: Нищо не е направено за него.
4. Тогава царят каза: Кой е в двора? А Аман беше дошъл във вътрешния двор на царската къща, за да каже на царя да се обеси Мардохей на бесилката, която беше приготвил за него.
5. И слугите на царя му казаха: Ето, Аман стои в двора. И царят каза: Да влезе!
6. И Аман влезе и царят му каза: Какво да се направи на човека, когото царят благоволява да почете? Тогава Аман помисли в сърцето си: Кого другиго би благоволил царят да почете освен мен?
7. И Аман каза на царя: За човека, когото царят благоволява да почете,
8. нека донесат царска одежда, с която се облича царят, и кон, на който язди царят, на чиято глава се слага царска корона,
9. и одеждата и конят да се дадат в ръката на един от най-видните царски началници. И нека облекат човека, когото царят благоволява да почете, и да го разведат възседнал на коня по градския площад и да викат пред него: Така ще се направи на човека, когото царят благоволява да почете!
10. Тогава царят каза на Аман: Бързо вземи одеждата и коня, както каза, и направи така на юдеина Мардохей, който седи в царската порта! Да не пропуснеш нищо от всичко, което каза!
11. И Аман взе одеждата и коня и облече Мардохей, и го разведе възседнал на коня по градския площад и викаше пред него: Така ще се направи на човека, когото царят благоволява да почете!
12. После Мардохей се върна в царската порта. А Аман изтича у дома си наскърбен и с покрита глава.
13. И Аман разказа на жена си Зереса и на всичките си приятели всичко, което му се беше случило. Тогава съветниците му и жена му Зереса му казаха: Ако Мардохей, пред когото си започнал да падаш, е от рода на юдеите, няма да му надвиеш, а със сигурност ще паднеш пред него.
14. Докато още говореха с него, дойдоха царските скопци и бързо отведоха Аман на угощението, което Естир беше приготвила.

Глава 7

1. И царят и Аман дойдоха да пируват при царица Естир.
2. И на втория ден, когато пиеха вино, царят пак каза на Естир: Каква е молбата ти, царице Естир? Ще ти се удовлетвори. И какво е желанието ти? И до половината от царството — ще се изпълни!
3. Тогава царица Естир в отговор каза: Ако съм придобила твоето благоволение, царю, и ако е угодно на царя, нека ми се подари животът ми по молбата ми и народът ми по желанието ми —
4. защото сме продадени, аз и народът ми, да бъдем изтребени, избити и унищожени. Ако бяхме продадени като роби и робини, бих премълчала, въпреки че притеснителят не би могъл да възстанови щетата на царя.
5. Тогава цар Асуир проговори и каза на царица Естир: Кой е този и къде е този, който е дръзнал в сърцето си да направи така?
6. И Естир каза: Притеснителят и врагът е този зъл Аман! Тогава Аман се ужаси пред царя и царицата.
7. А в яростта си царят стана от пируването и отиде в градината на двореца. А Аман остана, за да изпроси живота си от царица Естир, защото видя, че злото против него беше решено от царя.
8. И когато царят се върна от градината на двореца на мястото на пируването, Аман беше паднал на канапето, на което беше Естир. И царят каза: Даже и царицата ли иска да изнасили пред мен у дома? Щом думата излезе от устата на царя, покриха лицето на Аман.
9. Тогава Арвона, един от скопците, които служеха пред царя, каза: Ето пред къщата на Аман и бесилката, петдесет лакътя висока, която Аман направи за Мардохей, който говори добро за царя. И царят каза: Обесете го на нея!
10. И обесиха Аман на бесилката, която беше приготвил за Мардохей. И яростта на царя утихна.

Глава 8

1. В същия ден цар Асуир даде на царица Естир дома на Аман, притеснителя на юдеите. И Мардохей дойде пред царя, защото Естир му беше открила какъв й е той.
2. И царят извади пръстена си, който беше взел от Аман, и го даде на Мардохей. А Естир постави Мардохей над дома на Аман.
3. И Естир говори отново пред царя и падна в краката му, и го моли със сълзи да отвърне злото на агагеца Аман и замисъла, който беше замислил против юдеите.
4. И царят простря към Естир златния скиптър. Тогава Естир се изправи и застана пред царя, и каза:
5. Ако е угодно на царя и ако съм придобила неговото благоволение, и това се вижда право на царя, и ако съм му угодна, нека се напише да се отменят писмата, замисъла на агагеца Аман, сина на Амидата, които той писа, за да се унищожат юдеите, които са по всичките царски области,
6. защото как бих могла да гледам злото, което ще сполети народа ми? И как бих могла да гледам унищожението на рода си?
7. И цар Асуир каза на царица Естир и на юдеина Мардохей: Ето, дадох на Естир дома на Аман, а него обесиха на бесилката, защото вдигна ръката си против юдеите.
8. Сега вие пишете по отношение на юдеите, каквото ви се вижда добро, в името на царя, и го подпечатайте с царския пръстен, защото писмо, писано в името на царя и подпечатано с царския пръстен, не може да се отмени.
9. Тогава, в онова време, на двадесет и третия ден от третия месец, който е месец Сиван, повикаха царските писари и се писа точно според това, което заповяда Мардохей, на юдеите и на сатрапите, и на областните управители, и на началниците на областите, от Индия до Етиопия, сто двадесет и седем области; на всяка област според писмеността й и на всеки народ според езика му, и на юдеите според писмеността им и според езика им.
10. И Мардохей писа в името на цар Асуир и подпечата с царския пръстен, и изпрати писмата с бързоходци, конници, които яздеха на бързи коне, употребявани в царската служба, от отбрани кобили,
11. писма, чрез които царят разрешаваше на юдеите, които са във всеки град, да се съберат и да защитят живота си, да изтребят, да избият и да унищожат всичките сили на онзи народ и на онази област, които биха ги нападнали, и децата и жените им, и да разграбят имота им;
12. в един ден по всичките области на цар Асуир, на тринадесетия ден от дванадесетия месец, който е месец Адар.
13. И за да се издаде заповедта във всяка област, преписът от писмото се оповести между всичките народи, за да бъдат юдеите готови за онзи ден, за да отмъстят на враговете си.
14. Бързоходците, които яздеха на бързи коне, употребявани в царската служба, излязоха бързо, принудени от царската заповед. Разпоредбата се издаде в крепостта Суса.
15. А Мардохей излезе от присъствието на царя в царско облекло от син и бял памук и с голяма златна корона, и с наметало от висон и пурпур. А градът Суса ликуваше и се веселеше.
16. И юдеите имаха светлина и веселие, и радост, и почест.
17. И във всяка област и във всеки град, навсякъде, където стигна заповедта на царя и разпоредбата му, имаше веселие и радост за юдеите, пируване и празник. И мнозина от народите на земята станаха юдеи, защото ги обзе страх от юдеите.

Глава 9

1. А на тринадесетия ден от дванадесетия месец, който е месец Адар, когато трябваше да се изпълни заповедта на царя и разпоредбата му, в деня когато враговете на юдеите се надяваха да вземат власт над тях, но стана обратното — че юдеите взеха власт над онези, които ги мразеха —
2. юдеите се събраха в градовете си по всичките области на цар Асуир, за да сложат ръка на онези, които искаха злото им. И никой не можеше да им противостои, защото страх от тях беше обзел всичките народи.
3. И всичките началници на областите и сатрапите, и областните управители, и царските настоятели помагаха на юдеите, защото ги беше обзел страх от Мардохей.
4. Понеже Мардохей беше велик в царския дом и славата му се разнесе по всичките области, защото човекът Мардохей ставаше все по-велик и по-велик.
5. И юдеите нанесоха поражение на всичките си врагове с клане с меч, убиване и унищожение; и направиха каквото искаха на онези, които ги мразеха.
6. И в крепостта Суса юдеите избиха и погубиха петстотин мъже.
7. Убиха Фарсандата и Далфон, и Аспата,
8. и Пората, и Адалия, и Аридата,
9. и Фармаста, и Арисай, и Аридай, и Ваезета,
10. десетте сина на притеснителя на юдеите Аман, сина на Амидата. Но на плячка не сложиха ръка.
11. В същия ден докладваха пред царя броя на убитите в крепостта Суса.
12. И царят каза на царица Естир: В крепостта Суса юдеите са избили и погубили петстотин мъже и десетте сина на Аман. А какво ли са направили и в другите царски области! Сега каква е молбата ти? Ще ти се удовлетвори. И какво е още желанието ти? Ще се изпълни!
13. И Естир каза: Ако е угодно на царя, нека се разреши на юдеите, които са в Суса, да направят и утре според днешната заповед. И да обесят на дърво десетте сина на Аман.
14. Тогава царят заповяда да стане така. И заповедта се издаде в Суса, а десетте сина на Аман бяха обесени.
15. И юдеите, които бяха в Суса, се събраха и на четиринадесетия ден от месец Адар и избиха триста мъже в Суса. Но на плячка не сложиха ръка.
16. И останалите юдеи, които бяха по царските области, се събраха и защитиха живота си и се успокоиха от враговете си, и избиха седемдесет и пет хиляди души от онези, които ги мразеха. Но на плячка не сложиха ръка.
17. Това стана на тринадесетия ден от месец Адар; а на четиринадесетия му ден си почиваха и го направиха ден за пируване и веселие.
18. Но юдеите, които бяха в Суса, се събраха и на тринадесетия му ден, и на четиринадесетия му ден, а на петнадесетия му ден почиваха и го направиха ден за пируване и веселие.
19. Затова юдеите от селата, които живеят в неоградени градове, празнуват четиринадесетия ден от месец Адар с веселие и пируване и като празник и си изпращат подаръци едни на други.
20. И Мардохей записа тези събития и изпрати писма до всичките юдеи, които бяха по всичките области на цар Асуир, до близките и далечните,
21. с които им определи да пазят четиринадесетия ден от месец Адар и петнадесетия му ден година след година,
22. като дните, в които юдеите се успокоиха от враговете си, и месеца, в който скръбта им се обърна на радост и плачът им — на празник, да ги празнуват като дни за пируване и веселие и за пращане на подаръци едни на други, и за даване на милостиня на сиромасите.
23. И юдеите възприеха това, което бяха започнали да правят, и което Мардохей им беше писал.
24. Защото агагецът Аман, синът на Амидата, притеснителят на всичките юдеи, беше

замислил против юдеите да ги унищожи и беше хвърлил пур, което е жребий, да ги изтреби и да ги унищожи,
25. но когато Естир дойде пред царя, той заповяда с писмо да се върне върху неговата глава замисленото зло, което беше скроил против юдеите, и да се обесят на бесилката той и синовете му.
26. Затова нарекоха онези дни Пурим, от името пур. Затова, поради всичките думи на това писмо, както и поради това, което сами бяха видели от това, и което ги беше постигнало,
27. юдеите постановиха и възприеха за себе си и за потомството си, и за всички, които биха се присъединили към тях, да не престанат никога да празнуват тези два дни според предписаното за тях и в определеното време всяка година;
28. и тези дни да се помнят и да се празнуват във всяко поколение, във всеки род, във всяка област и във всеки град; и тези дни Пурим да не се изоставят от юдеите и да не изчезне споменът им между потомството им.
29. И царица Естир, дъщерята на Авихаил, и юдеинът Мардохей писаха с пълна власт, за да утвърдят това второ писмо за Пурим.
30. И Мардохей изпрати писма до всичките юдеи в сто двадесет и седемте области на царството на Асуир с думи на мир и истина,
31. за да утвърди тези дни Пурим в определените им времена, както юдеинът Мардохей и царица Естир им бяха определили, и както и те си бяха определили за себе си и за потомството си с наредбата за постите и плача си.
32. И тази наредба за Пурим се утвърди със заповедта на Естир и се записа в книгата.

Глава 10

1. И цар Асуир наложи данък на земята и на морските острови.
2. А всичките дела на силата и могъществото му и описанието на величието на Мардохей, до което царят го издигна, не са ли записани в Книгата на летописите на мидийските и персийските царе?
3. Защото юдеинът Мардохей стана втори след цар Асуир, велик между юдеите и благоприятен на многото си братя. Той търсеше доброто на народа си и говореше за мир за целия си род.

Йов

Глава 1

1. Имаше в земята Уз един човек на име Йов, и този човек беше непорочен и правдив, боеше се от Бога и отбягваше злото.
2. И му се родиха седем сина и три дъщери.
3. И имотът му беше седем хиляди глави дребен добитък и три хиляди камили, и петстотин чифта говеда, и петстотин магарици, и голямо множество слуги; и този човек беше най-голям от всичките жители на изтока.
4. И синовете му ходЕха и правеха пиршества в дома на всеки един от тях на деня му; и пращаха и канеха трите си сестри, за да ядат и да пият с тях.
5. И когато свършваха дните на пиршеството, Йов изпращаше и ги освещаваше; и ставаше рано сутринта и принасяше всеизгаряния според броя на всички тях, защото Йов казваше: Може би синовете ми са съгрешили и са се разделили в сърцата си с Бога. Така правеше Йов винаги.
6. И един ден Божиите синове дойдоха да се представят пред ГОСПОДА, и между тях дойде и Сатана.
7. И ГОСПОД каза на Сатана: Откъде идваш? А Сатана отговори на ГОСПОДА и каза: От обикаляне нагоре-надолу по земята и от ходене насам-натам по нея.
8. И ГОСПОД каза на Сатана: Обърнал ли си внимание на слугата Ми Йов, че няма друг като него на земята — човек непорочен и правдив, който се бои от Бога и отбягва злото?
9. А Сатана отговори на ГОСПОДА и каза: Без причина ли се бои Йов от Бога?
10. Не си ли оградил и него, и дома му, и всичко, което има? Благословил си делото на ръцете му и имотът му се шири по земята.
11. Но простри сега ръката Си и се докосни до всичко, което има — дали няма да Те похули в лице!
12. Тогава ГОСПОД каза на Сатана: Ето, всичко, което има, е в твоята ръка; само към него не простирай ръка. И Сатана излезе от присъствието на ГОСПОДА.
13. И в деня, когато синовете му и дъщерите му ядяха и пиеха вино в къщата на най-възрастния си брат,
14. при Йов дойде пратеник и каза: Говедата оряха и магариците пасяха при тях,
15. когато савците ги нападнаха и ги откараха, избиха и слугите с острието на меча; и само аз избягах, за да ти съобщя.
16. Докато той още говореше, дойде и друг и каза: Божи огън падна от небето и изгори овцете и слугите, и ги погълна; и само аз избягах, за да ти съобщя.
17. Докато той още говореше, дойде и друг и каза: Халдейците образуваха три чети и нападнаха камилите и ги откараха, и избиха слугите с острието на меча; и само аз избягах, за да ти съобщя.
18. Докато той още говореше, дойде и друг и каза: Синовете и дъщерите ти ядяха и пиеха вино в къщата на най-възрастния си брат,
19. и внезапно дойде силен вятър от отвъд пустинята и удари четирите ъгъла на къщата, и тя падна върху младежите и те умряха; и само аз избягах, за да ти съобщя.
20. Тогава Йов стана и раздра дрехата си, и обръсна главата си, и падна на земята, и се поклони.
21. И каза: Гол излязох от утробата на майка си и гол ще се върна там. ГОСПОД даде, и ГОСПОД взе; да бъде благословено ГОСПОДНОТО Име.
22. Във всичко това Йов не съгреши, нито приписа на Бога нещо погрешно.

Глава 2

1. И пак един ден Божиите синове дойдоха, за да се представят пред ГОСПОДА, и между тях дойде и Сатана, за да се представи пред ГОСПОДА.
2. И ГОСПОД каза на Сатана: Откъде идваш? А Сатана отговори на ГОСПОДА и каза: От обикаляне нагоре-надолу по земята и от ходене насам-натам по нея.
3. И ГОСПОД каза на Сатана: Обърнал ли си внимание на слугата Ми Йов, че няма друг като него на земята — човек непорочен и правдив, който се бои от Бога и отбягва злото? И още държи здраво непорочността си, въпреки че ти Ме подбуди против него, за да го погълна без причина.
4. А Сатана отговори на ГОСПОДА и каза: Кожа за кожа, да; всичко, което има човек, ще го даде за живота си.
5. Но простри сега ръката Си и се докосни до костите му и до плътта му — дали няма да Те похули в лице!
6. Тогава ГОСПОД каза на Сатана: Ето, той е в ръката ти; само пощади живота му.
7. И Сатана излезе от присъствието на ГОСПОДА и порази Йов с лоши язви от стъпалото на крака му до темето му.
8. И той си взе парче от глинен съд, за да се чеше с него, и седеше в пепелта.
9. Тогава жена му му каза: Още ли държиш здраво непорочността си? Похули Бога и умри!
10. А той й каза: Ти говориш, както говори една от безумните жени! Само доброто ли да приемаме от Бога, а злото да не приемаме? Във всичко това Йов не съгреши с устните си.
11. И тримата приятели на Йов чуха за цялото това нещастие, което го беше сполетяло, и дойдоха всеки от мястото си — теманецът Елифаз и шуахецът Валдад, и наамецът Софар — и се уговориха да дойдат заедно и да му съчувстват, и да го утешат.
12. И като повдигнаха очите си отдалеч и не го познаха, те издигнаха глас и заплакаха; и всеки раздра дрехата си и посипаха пръст на главите си към небето.
13. И седяха с него на земята седем дни и седем нощи; и никой не му проговори дума, защото виждаха, че болката му беше много голяма.

Глава 3

1. След това Йов отвори устата си и прокле деня си.
2. И Йов заговори и каза:
3. Да погине денят, в който се родих, и нощта, в която се каза: Зачена се мъжко!
4. Мрак да бъде онзи ден; да не го зачита Бог отгоре и да не изгрее на него светлина!
5. Да го обладаят тъмнина и смъртна сянка, да го покрие облак, да го ужаси тъмата на деня!
6. Онази нощ — тъмнина да я обладава, да не се радва между дните на годината, да не влезе в числото на месеците!
7. Ето, безплодна да бъде онази нощ, да не влезе в нея ликуване!
8. Да я прокълнат онези, които кълнат деня, онези, които са изкусни да събудят Левиатан.
9. Да потъмнеят звездите на здрача й, да чака светлина и да я няма и да не види лъчите на зората;
10. защото не затвори вратата на майчината ми утроба и не скри страданието от очите ми.
11. Защо не умрях още от утробата и не издъхнах, щом излязох от корема?
12. Защо ме приеха коленете и защо — гърдите, за да суча?
13. Защото сега щях да лежа и да почивам, щях да спя, тогава щях покой да имам —
14. с царе и съветници земни, които съградиха си развалини,
15. или с князе, които имаха и злато, и къщите напълниха си със сребро.
16. Или като скрито мъртвородено не щеше да ме има, като децата, които не са видели светлина.
17. Там безбожните престават да вилнеят и уморените там си почиват.
18. Там пленените са на спокойствие и гласа на угнетителя не чуват.
19. Там са малък и голям; и слугата е свободен от своя господар.
20. Защо се дава светлина на страдащия и живот — на огорчените в душата,
21. които за смъртта копнеят, но я няма; от имане скрито повече я търсят,
22. и се радват до ликуване и веселят се, щом намерят гроба;
23. на човека, чийто път е скрит, и когото Бог е оградил, затворил?
24. Защото още преди хляба ми въздишката ми идва и стенанията ми като вода се леят.
25. Защото онова, от което се боях, ме връхлетя и онова, от което се ужасявах, ми се случи.
26. Нямам мир, нито почивка, нито покой, и дойде беда.

Глава 4

1. Тогава теманецът Елифаз отговори и каза:
2. Ако се опитаме да ти кажем нещо, ще ти дотегне ли? Но кой може се сдържи да не говори?
3. Ето, ти си наставил мнозина и отслабнали ръце си укрепил.
4. Думите ти са изправили препъващия се и уморени колене си укрепил.
5. А сега това те връхлетя и ти дотяга; докосва се до теб и се смущаваш.
6. Не е ли твоят страх от Бога упованието ти и непорочността на пътищата ти — надеждата ти?
7. Спомни си сега — кой някога невинен е погинал и праведни къде изтребени били са?
8. Според както аз видял съм, които измама орат и страдание сеят, това и после жънат.
9. От Божия дъх те погиват и от полъха на ноздрите Му се довършват.
10. Реването на лъва и на ревящия гласът замлъкват и зъбите на лъвчетата се строшават.
11. Лъвът загива от липса на плячка и малките на лъвицата се разпръсват.
12. А до мен достигна скришно дума и ухото ми от нея шепот долови.
13. Сред мислите от нощните видения, когато дълбок сън хората напада,
14. ужас ме обзе и потреперих, и всичките ми кости се разтресоха.
15. Тогава дух премина пред лицето ми и космите на тялото ми се изправиха.
16. Застана — но аз изгледа му не познах — като образ пред очите ми, мълчание, и чувам глас:
17. Може ли смъртен човек да е по-праведен от Бога? Може ли човек да е по-чист от Създателя си?
18. Той на слугите Си не се доверява и ангелите Си в заблуда обвинява,
19. а колко повече онези, които живеят в къщи от кал, чиято основа е в пръстта, и които се смазват по-бързо от молеца!
20. От сутринта до вечерта се съсипват, без някой да забележи, погиват завинаги.
21. Щом се дръпнат въжетата на шатрите им, те умират; и то умират без мъдрост.

Глава 5

1. Извикай сега — има ли кой да ти отговори? И към кого от светите ще се обърнеш?
2. Защото досадата убива безумния и завистта умъртвява простия.
3. Виждал съм безумния да се закоренява и жилището му веднага съм проклинал.
4. Далеч са синовете му от безопасност; стъпкват ги във портата и няма избавител.
5. Гладният изяжда жетвата им и през тръните я граби; грабител поглъща имота им.
6. Защото бедствието не идва от пръстта, нито печалта пониква от земята;
7. но човек се ражда за печал, както искрите нагоре хвърчат.
8. Но аз ще търся Бога и делото си на Бога ще възложа,
9. който върши велики, неизследими дела и безбройни чудеса.
10. Той дава дъжд по лицето на земята и вода изпраща по лицето на полята.
11. Възвишава смирените и издига в безопасност нажалените.
12. Осуетява замислите на коварните и ръцете им не изпълняват начинанието си.
13. Улавя мъдрите в лукавството им, на хитрите съветът се проваля.
14. Денем срещат тъмнина, по пладне ходят пипнешком, като че нощем.
15. Но Той спасява сиромаха от меча, от устата и от ръката на силния.
16. Така бедният има надежда и устата на беззаконието се затварят.
17. Ето, блажен човекът, когото Бог изобличава; затова не презирай наказанието от Всесилния.
18. Защото Той наранява и Той превързва; Той поразява и ръцете Му изцеляват.
19. В шест беди ще те избави, и в седем няма зло да те докосне.
20. В глад от смърт ще те откупи и във война — от силата на меча.
21. Ще бъдеш скрит от бича на езика и няма да се плашиш от насилие, когато дойде.
22. Ще се присмееш на насилието и глада, от земни зверове не ще се плашиш.
23. Защото ще бъдеш в съюз със камъните на полето и полските зверове ще бъдат в мир със теб.
24. И ще познаеш, че шатрата ти е в мир, ще прегледаш жилището си и нищо няма да ти липсва.
25. Ще познаеш също, че потомството ти ще е многобройно и потомците ти — като земната трева.
26. Ще отидеш в гроба си във пълна зрялост, както житните снопи се прибират на времето си.
27. Ето, това изследвахме, така е. Чуй и разбери за себе си.

Глава 6

1. Тогава Йов отговори и каза:
2. О, да би се претеглила моята печал и да би се поставила с нея на везните и злочестината ми!
3. Защото тогава тя би била по-тежка от пясъка на моретата — затова думите ми са били необмислени.
4. Защото стрелите на Всемогъщия са вътре в мен и духът ми от отровата им пие; Божиите ужаси се опълчват против мен.
5. Дивото магаре реве ли при тревата; или говедото мучи ли при храната си?
6. Яде ли се безвкусното без сол и има ли вкус в белтъка на яйцето?
7. Душата ми отказваше да ги докосне, те ми станаха като безвкусното ми ястие.
8. О, да би ми се изпълнила молбата, да ми дадеше Бог копнежа ми!
9. Да благоволеше Бог да ме смаже, да отпуснеше ръката Си и да ме отсечеше!
10. Това щеше да ми бъде още утеха и щях да се радвам в безжалостна скръб, че не отрекох думите на Светия.
11. Каква е силата ми, че да издържа и какъв е краят ми, че да удължа живота си?
12. Силата ми сила каменна ли е и плътта ми бронз ли е?
13. Не изчезна ли в мен помощта ми и не се ли отдалечи от мен избавлението?
14. На наскърбения трябва съжаление от приятеля му, иначе ще остави страха от Всемогъщия.
15. Братята ми постъпиха измамно като поток, като пороите на потоците, които отминават,
16. които са мътни от леда и в които се крие снегът.
17. Когато се стопли, пресъхват, когато е горещо, изчезват от мястото си.
18. Кервани се отклоняват от пътя им, отиват в пустошта и загиват.
19. Теманските кервани гледаха, савските пътници се надяваха на тях.
20. Опозориха се в надеждата си, дойдоха там и се посрамиха.
21. Сега и вие станахте никакви — видяхте ужас и се уплашихте.
22. Казах ли аз: Донесете ми! — или: Дайте ми дар от имота си! —
23. или: Избавете ме от ръката на притеснителя! — или: Изкупете ме от ръката на насилниците?
24. Поучете ме, и аз ще млъкна; покажете ми в какво съм се заблудил.
25. Колко са здрави правите думи, но какво изобличава вашето изобличение?
26. Смятате ли да изобличите думи? Говоренето на отчаяния е на вятъра!
27. Вие бихте хвърлили жребий за сирачето и бихте се пазарили за приятеля си.
28. А сега, благоволете да ме погледнете, защото аз няма да ви лъжа в лицето.
29. Обърнете сега; нека няма неправда! Да! Обърнете се — правдата ми все още стои!
30. Има ли неправда на езика ми? Не може ли небцето ми да различи лошото?

Глава 7

1. Животът на човека на земята не е ли воюване, и дните му не са ли като дните на наемник?
2. Както слуга, който жадува за сянката, и както наемник, който очаква заплатата си,
3. така и на мен се паднаха месеци на суета и ми се определиха нощи на страдание.
4. Когато си лягам, казвам: Кога ще стана и нощта ще отмине? И ми омръзна да се обръщам до зори.
5. Плътта ми е покрита с червеи и буци пръст, кожата ми се пука и гноясва.
6. Дните ми са по-бързи от совалка на тъкач и чезнат без надежда.
7. Помни, че животът ми е дъх! Окото ми няма вече да види добро.
8. Окото на онзи, който ме гледа, няма да ме види вече; очите ти са върху мен, а мен ме няма.
9. Както облакът се разсейва и изчезва, така и слизащият в Шеол няма да се изкачи обратно.
10. Няма вече да се върне у дома си и мястото му няма вече да го познае.
11. Затова и аз няма да въздържа устата си; ще говоря в притеснението на духа си, ще се оплаквам в горестта на душата си.
12. Море ли съм аз, или морско чудовище, че поставяш над мен стража?
13. Когато кажа: Леглото ми ще ме утеши, постелката ми ще облекчи оплакването ми. —
14. тогава ме плашиш със сънища и с видения ме ужасяваш,
15. така че душата ми предпочита удушване и смърт, вместо тези мои кости.
16. Дотегна ми; не искам да живея вечно. Остави ме, защото дните ми са суета.
17. Какво е човек, че го възвеличаваш и насочваш сърцето си към него,
18. и го посещаваш всяка заран, и го изпитваш всеки миг?
19. Докога няма да отместиш погледа Си от мен и няма да ме оставиш, колкото да преглътна слюнката си?
20. Ако съм съгрешил, какво съм ти направил, Наблюдателю на хората? Защо си ме поставил за Свой прицел, така че станах бреме за самия себе си?
21. И защо не прощаваш престъплението ми и не отнемаш беззаконието ми? Защото сега ще легна в пръстта и ще ме потърсиш, но няма да ме има.

Глава 8

1. Тогава шуахецът Валдад отговори и каза:
2. Докога ще говориш така и думите на устата ти ще бъдат силен вятър?
3. Ще изкриви ли Бог съда? Всемогъщият ще изкриви ли правдата?
4. Ако синовете ти са съгрешили против Него, Той ги е отхвърлил заради престъплението им.
5. Ако ти би потърсил усърдно Бога и би помолил Всемогъщия за милост,
6. ако би бил чист и праведен, Той непременно би се събудил сега заради теб и би дал благоденствие на праведното ти жилище.
7. И да е било началото ти малко, краят ти ще се увеличи много.
8. Защото, разпитай, моля те, предишния род и размисли върху откритото от бащите им;
9. понеже ние сме едва от вчера и не знаем нищо, защото земните ни дни са като сянка.
10. Те няма ли да те научат, да ти кажат, да отронят думи от сърцето си?
11. Никне ли шавар без блато? Расне ли тръстика без вода?
12. Докато е още зелена и неокосена, изсъхва преди всяка друга трева.
13. Така са пътищата на всички, които забравят Бога; и надеждата на лицемера ще погине,
14. увереността му ще се отсече и упованието му е паяжина.
15. Той се опира на къщата си, но тя не устоява; хваща се здраво за нея, но тя не издържа.
16. Сочен е на слънцето и клоните му се простират над градината му.
17. Корените му обвиват скалната грамада и той гледа каменната къща.
18. Ако го изтръгне Бог от мястото му, то ще се отрече от него, казвайки: Не съм те виждал.
19. Ето, това е радостта на пътя му! А от пръстта изникват други.
20. Ето, Бог няма да отхвърли непорочния, нито ще подаде ръка на злодеите.
21. Докато напълни устата ти със смях и устните ти със ликуване,
22. онези, които те мразят, ще се облекат със срам и шатрата на безбожните няма да бъде вече!

Глава 9

1. Тогава Йов отговори и каза:
2. Наистина, зная, че това е така, но как може смъртен човек да се оправдае пред Бога?
3. Ако поиска да спори с Него, няма да може да Му отговори едно на хиляда.
4. Той е мъдър по сърце и мощен по сила — кой се е закоравил против Него и е останал невредим?
5. Той премества планините, без да разберат, преобръща ги в гнева Си.
6. Той поклаща земята от мястото й и стълбовете й треперят.
7. Той заповядва на слънцето и то не изгрява и запечатва звездите.
8. Той сам простира небесата и стъпва по височините на морето.
9. Той прави Мечката, Орион и Плеядите, и стаите на юга.
10. Той върши велики неизследими неща и безбройни чудеса.
11. Ето, минава край мен и не Го виждам; преминава и не Го усещам.
12. Ако грабне, кой ще Му попречи? Кой ще Му каже: Какво правиш?
13. Бог няма да отвърне Своя гняв; горделивите помощници под Него се повалят.
14. Как тогава мога аз да Му отговоря и да избера думите си към Него?
15. Защото дори да бях праведен, не бих могъл да Му отговоря, а бих попросил милост от своя Съдия.
16. Ако извиках, и Той ми отговореше, нямаше да повярвам, че слуша гласа ми —
17. Той, който ме смазва с вихрушка и умножава раните ми без причина,
18. не ме оставя дъх да си поема, насища ме с горчивина.
19. Ако е до сила, ето, Той е силният! А ако е до съд, Той казва: Кой може да Ме призове?
20. Дори и праведен да бях, устата ми би ме осъдила; дори да бях невинен, тя би показала, че съм покварен.
21. Ако бях непорочен, не бих познал себе си, презрял бих живота си.
22. Все едно е! Затова аз казвам: Той погубва и непорочния, и безбожния.
23. Ако бичът убива внезапно, Той се смее на изпитанието на невинните.
24. Земята е предадена в ръката на безбожните; Той покрива лицата на нейните съдии. Ако не е Той, тогава кой?
25. А моите дни по-бързи са от бързоходец; бягат, без добро да видят.
26. Преминават като леки кораби, като орел, който се спуска върху плячката си.
27. Ако кажа: Ще забравя оплакването си, ще оставя тъжното си лице и ще се развеселя! —
28. страх ме е от всичките ми болки; знам, че няма да ме считаш за невинен.
29. Беззаконен съм — защо тогава да се трудя напразно?
30. Ако се измия със снежна вода и очистя ръцете си със сапун,
31. Ти пак ще ме хвърлиш в ямата и собствените ми дрехи ще се гнусят от мен.
32. Защото не е човек като мен, за да Му отговоря, за да отидем заедно на съд.
33. Няма посредник между нас, който да сложи ръката си върху двама ни.
34. Нека оттегли от мен жезъла Си и да не ме плаши Неговият ужас!
35. Тогава ще говоря и няма да се страхувам от Него; но сега не е така с мен.

Глава 10

1. Душата ми е отегчена от живота ми; ще дам воля на оплакването си в себе си, ще говоря в горестта на душата си.
2. Ще кажа на Бога: Не ме осъждай! Покажи ми защо се съдиш с мен!
3. Добре ли е за Теб да потискаш, да отхвърляш делото на ръцете Си и да озаряваш съвета на безбожните?
4. Плътски очи ли имаш, или гледаш, както гледа човек?
5. Дните Ти като дните на смъртен човек ли са, или годините Ти — като дни на мъж,
6. за да търсиш беззаконието ми и да издирваш греха ми?
7. Знаеш, че не съм виновен, и пак няма кой да избавя от ръката Ти.
8. Ръцете Ти ме образуваха и създадоха всичките ми части изцяло — и ще ме погълнеш ли?
9. Спомни си, моля Те, че ме оформи като глина — и ще ме върнеш ли в пръстта?
10. Не си ли ме излял като мляко и не си ли ме съсирил като сирене?
11. С кожа и плът си ме облякъл и с кости и жили си ме оплел.
12. Живот и милост си ми дал и Твоята закрила е опазила духа ми.
13. Но това си криел в сърцето Си — зная, че това е било у Теб:
14. ако съгреша, тогава Ти ме наблюдаваш и няма да ме считаш за невинен.
15. Ако бях виновен, горко ми; и ако съм праведен, не мога да вдигна главата си. Наситен с позор — виж скръбта ми,
16. защото расте! Ти ме гониш като лъв и отново се показваш чуден към мен.
17. Подновяваш свидетелите Си против мен и увеличаваш гнева Си към мен; една след друга пращаш войски против мен.
18. Защо тогава ме извади от утробата? Да бях умрял, без око да ме е видяло!
19. Бих бил, като че не съм бил; бих бил отнесен от утробата към гроба.
20. Дните ми не са ли малко? Престани! Остави ме малко да отдъхна,
21. преди да ида там — и няма да се върна — в земя на мрак и сянка на смъртта;
22. в земя на мрак като тъма, на смъртна сянка, без ред, където светлината е като тъма.

Глава 11

1. Тогава нааматецът Софар отговори и каза:
2. Да не се ли отговори на множеството думи и да се оправдае ли бъбрив човек?
3. Твоите празнословия ще запушат ли хорските уста? Да се присмиваш, и никой ли да не те посрами?
4. Защото ти си казал: Говоренето ми е право и аз съм чист в очите Ти.
5. Но да би заговорил Бог и да би отворил устните Си против теб,
6. да би ти изявил тайните на мъдростта, защото те двойно са благоразумие! Знай тогава, че Бог ти забравя много от вината ти.
7. Можеш ли да издириш Божиите дълбини? Можеш ли да стигнеш границите на Всесилния?
8. Високи като небето са — какво можеш да направиш? По-дълбоки от Шеол са — какво можеш да познаеш?
9. Мярката им е по-дълга от земята и по-широка от морето.
10. Ако Той премине или затвори, или събере, кой би могъл да Го възпре?
11. Защото Той познава лъжливите хора, вижда и безбожието. Няма ли да му обърне внимание?
12. Може ли празноглав човек да стане мъдър и диво магаренце да се роди като човек?
13. Ако насочиш сърцето си и простреш ръцете си към Него,
14. ако има грях в ръката ти, отдалечи го и не оставяй злото да живее в шатрите ти.
15. Тогава наистина ще издигнеш лицето си без петно, ще бъдеш непоколебим и няма да се боиш;
16. защото ще забравиш страданието си; ще си го спомняш като изтекли води.
17. И животът ти ще бъде по-светъл от пладне; и мрачен ако е, като зора ще стане.
18. И ще бъдеш сигурен, защото има надежда. Да, ще се огледаш наоколо и ще почиваш в безопасност.
19. И ще легнеш и никой няма да те плаши; и мнозина ще търсят твоето благоволение.
20. А очите на безбожните ще изтлеят и няма да има убежище за тях, и надеждата им е издъхването на душата им.

Глава 12

1. Тогава Йов отговори и каза:
2. Наистина, само вие сте хора и с вас ще умре мъдростта!
3. Но и аз имам разум, както и вие, не съм по-долен от вас. И такива работи кой не ги знае?
4. Станах за посмешище на ближния си, човекът, който призоваваше Бога, и Той му отговаряше, праведният, непорочният е за посмешище.
5. Бедствието е презряно в мислите на онзи, който е в безопасност; то е готово за онези, чийто крак се подхлъзва.
6. Шатрите на разбойниците благоденстват и тези, които предизвикват Бога, са в безопасност, в ръцете на които Бог дава изобилие.
7. Но попитай сега животните и те ще те научат; и небесните птици и те ще ти кажат;
8. или говори на земята и тя ще те научи; и морските риби и те ще ти разкажат.
9. Кой от всички тях не разбира, че ръката на ГОСПОДА е сторила това,
10. в чиято ръка е душата на всичко живо и дишането на всяка човешка плът?
11. Ухото не изпитва ли думите, както небцето вкусва храната си?
12. Мъдростта е у старците и разумът е в дългия живот.
13. У Него са мъдрост и сила, Той има съвет и разум.
14. Ето, Той събаря и не се съгражда вече; затваря над човека и не се отваря.
15. Ето, Той задържа водите и те пресъхват; изпраща ги и те разоряват земята.
16. В Него са сила и мъдрост, измамеият и измамникът са Негови.
17. Откарва съветници ограбени и прави съдии на глупци.
18. Разхлабва връзките на царете и опасва с пояс слабините им.
19. Откарва свещеници ограбени, поваля силни.
20. Той взема думата на ползващите се с доверие, преценката на старите отнема.
21. Излива презрение върху благородните и пояса на силните разхлабва.
22. Открива дълбоките неща от тъмнината и изважда на светлина смъртната сянка.
23. Възвеличава народите и ги погубва, разширява народите и ги отвежда.
24. Отнема разума на началниците на земните народи и ги прави да се скитат в пустош без път.
25. Те се лутат в мрака без светлина и Той ги прави да залитат като пияни хора.

Глава 13

1. Ето, окото ми е видяло всичко това, ухото ми е чуло и го е разбрало.
2. Което вие знаете, го знам и аз; не съм от вас по-долу.
3. Но аз ще говоря на Всемогъщия и желая да разисквам с Бога.
4. А вие сте съчинители на лъжи, всички сте безполезни лекари!
5. О, да бихте млъкнали съвсем, това би било мъдростта ви!
6. Слушайте сега разискването ми и чуйте оправданието на устните ми.
7. Ще говорите ли неправедно за Бога и ще говорите ли измамно за Него?
8. За Него ли ще бъдете пристрастни? За Бога ли ще спорите?
9. Ще бъде ли добре да ви изпита Той? Ще Го измамите ли, както се мами човек?
10. Той непременно ще ви изобличи, ако тайно показвате пристрастие.
11. Величието Му няма ли да ви уплаши и ужасът от Него няма ли да ви нападне?
12. Паметните ви думи са поговорки от пепел, защитите ви са защити от кал.
13. Млъкнете, оставете ме, и ще говоря — и нека дойде върху мен, каквото ще.
14. Защо да взема плътта си в зъбите си и живота си да сложа във ръката си?
15. И да ме убие, пак на Него се надявам, но пътищата си ще защитя пред Него.
16. И това също ще ми бъде спасение, защото лицемерен не може да дойде пред Него.
17. Чуйте, чуйте словото ми и заявлението ми нека бъде в ушите ви.
18. Ето сега, приготвил съм делото си; зная, че ще бъда оправдан.
19. Кой е онзи, който ще се съди с мен? Защото, ако сега млъкна, ще издъхна.
20. Само две неща не ми прави — тогава няма да се крия от лицето Ти:
21. оттегли ръката Си от мен и нека ужасът Ти не ме плаши.
22. Тогава повикай и аз ще отговоря; или аз ще говоря, а Ти ми отговори.
23. Колко са моите беззакония и грехове? Изяви престъплението и греха ми.
24. Защо криеш лицето Си и ме считаш за Свой враг?
25. Ще плашиш ли отвеян лист и ще преследваш суха плява?
26. Защото пишеш против мене горести, даваш ми да наследя на младостта си беззаконията.
27. Слагаш краката ми в клада и наблюдаваш всичките мои пътеки; отбелязваш стъпалата на краката ми,
28. докато изтлява като гнила вещ, като дреха, изядена от молец.

Глава 14

1. Човекът, роден от жена, е краткотраен и пълен със смущение.
2. Пониква като цвете и се покосява; бяга като сянка и не устоява.
3. И върху такъв ли отваряш очите Си и ме довеждаш на съд със Себе Си?
4. Кой може да извади чисто от нечисто? Никой!
5. Тъй като дните му определени са, числото на месеците му при Теб е, поставил си му граници, които той не може да премине —
6. отвърни от него поглед, за да си почине, докато завърши деня си като наемник.
7. Защото за дървото има надежда — ако се отсече, отново ще поникне, издънките му няма да престанат.
8. И коренът му ако остарее във земята и пънът му ако умре в пръстта,
9. от дъха на водата пак ще покара и ще пусне клончета като новопосадено.
10. Но човек умира и прехожда; човек издъхва, и къде е?
11. Както водата изчезва от морето и реката пресъхва и се изсушава,
12. така човек ляга и не става. Докато небесата не престанат, те няма да се събудят и няма да станат от съня си.
13. О, да би ме скрил в Шеол, да би ме укрил, докато се отвърне гневът Ти, да би ми определил срок и тогава да би си спомнил за мен!
14. Ако човек умре, ще оживее ли? През всичките дни на воюването си ще чакам, докато дойде смяната ми.
15. Ти ще извикаш и аз ще Ти отговоря; ще пожелаеш делото на ръцете Си.
16. Защото сега броиш стъпките ми. Не бдиш ли над греха ми?
17. Престъплението ми е запечатано в торба и Ти пришиваш върху беззаконието ми.
18. Но планината падайки се разрушава и скалата от мястото си се помества;
19. води изтриват камъните, пороите им отмиват пръстта на земята; и Ти унищожаваш надеждата на човека.
20. Ти му надвиваш завинаги и той преминава; променяш лицето му и го отпращаш.
21. Синовете му достигат до почит, но той не знае; унижават се, но той не разбира за тях.
22. Само тялото му в него ще боли и душата му във него ще скърби.

Глава 15

1. Тогава теманецът Елифаз отговори и каза:
2. Мъдър човек отговаря ли с вятърничаво знание и пълни ли корема си с източния вятър?
3. Спори ли със приказки, които не помагат, или с речи, от които няма полза?
4. Наистина ти унищожаваш страха от Бога и възпираш молитвата със размишление пред Бога,
5. защото вината ти поучава устата ти и ти избираш езика на коварните.
6. Устата ти те осъжда, а не аз; да, устните ти против теб свидетелстват.
7. Ти ли си първият роден човек? Или си създаден преди хълмовете?
8. Чул ли си Божия таен съвет? Или в себе си заключваш мъдростта?
9. Какво знаеш ти, което ние да не знаем? Какво разбираш ти, което в нас го няма?
10. Между нас са както белокосите, така и старците, по-богати на дни от баща ти.
11. Божиите утешения и меките към тебе думи малко ли са ти?
12. Какво те блазни сърцето ти и защо святкат очите ти,
13. за да обръщаш духа си против Бога и да изпускаш такива думи от устата си?
14. Какво е човек, че да е чист, и роденият от жена, че да е праведен?
15. Ето, Той не се доверява на светите Си и небесата не са чисти в очите Му —
16. колко по-малко гнусният и непотребният човек, който пие неправда като вода!
17. Аз ще ти кажа, послушай ме; каквото съм видял, ще ти разкажа,
18. което мъдрите оповестиха и не скриха още от бащите си;
19. на тях единствено бе дадена земята и чужденец не мина между тях.
20. Безбожният се мъчи през всичките си дни, години преброени се пазят за насилника.
21. Глас на ужаси звучи в ушите му и в мир унищожителят го връхлетява.
22. Не вярва, че от мрака ще се върне; за меча е определен.
23. За хляб се скита — но къде е? Знае, че денят на мрак за него е готов.
24. Теснота и страх го ужасяват, и като цар, готов за бой, го побеждават,
25. понеже против Бога той ръката си простира и срещу Всемогъщия се сили;
26. спуска се с корав врат против Него, с дебелите гърбици на щита си;
27. понеже с тлъстината си покри лицето си, на слабините си натрупа лой;
28. и в запустели градове живее, в необитаеми къщи, готови за събаряне.
29. Той няма да забогатее, нито имотът му ще устои, и изобилието му няма да се разпростре по земята.
30. Няма да избяга от тъмнината, пламъкът ще изсуши издънките му и той ще премине от дъха на устата Му.
31. Нека не се доверява на суета, измамен, защото суета ще бъде и отплатата му.
32. Денят му още не е дошъл и вече се е изпълнил; и клонът му не ще раззеленее.
33. Като лозата ще изрони неузрялото си грозде и като маслината цвета си ще захвърли;
34. защото събранието на лицемерите е безплодно и огън ще погълне шатрите на подкупничеството.
35. Те зачеват зло и раждат грях, и сърцето им подготвя измама.

Глава 16

1. Тогава Йов отговори и каза:
2. Много такива съм слушал; окаяни утешители сте всички вие!
3. Имат ли край вятърничавите думи? Или какво те подбужда да отговаряш?
4. Аз също можех да говоря като вас, да бе душата ви на мястото на моята душа. Можех думи против вас да трупам и глава да клатя срещу вас.
5. Аз бих ви укрепил с устата си и утехата на устните ми би донесла облекчение.
6. Ако говоря, болката ми не олеква, ако мълча, какво ме облекчава?
7. Но Той сега ме изтощи. Ти цялото ми домочадие опустоши.
8. Сграбчил си ме и това е за свидетелство; мършавостта ми се изправя против мен и свидетелства в лицето ми.
9. Гневът Му ме разкъсва и преследва, със зъби скърца против мен, като противник остри против мен очите си.
10. Отварят против мен устата си, по бузата ме удрят със презрение и против мен събират се.
11. Бог ме предава на неправедния, в ръцете на безбожните ме хвърля.
12. Бях в покой — Той ме разтърси, за врата ме хвана и разби ме, за Свой прицел ме постави.
13. Стрелците Му ме обикалят — пронизва без пощада бъбреците ми, излива жлъчката ми на земята.
14. Разцепва ме със пролом върху пролом, връх мен се спуска като великан.
15. Върху кожата си вретище уших и рога си в пръстта окалях.
16. Лицето ми от плач подпухна и смъртна сянка е върху клепачите ми,
17. макар в ръцете ми насилие да няма и да е чиста моята молитва.
18. О, земьо, не покривай ти кръвта ми и нека няма място за вика ми!
19. Ето, и сега свидетелят ми е в небето и този, що свидетелства за мен — във висините.
20. Приятелите ми ми се присмиват. Окото ми рони сълзи към Бога,
21. за да защити правото на човек пред Бога и на човешки син — пред ближния му.
22. Защото преброените години отминават и аз ще отида на път, от който няма да се върна.

Глава 17

1. Духът ми съкрушен е, гаснат дните ми, за мене вече гробища остават.
2. Присмиватели около мен не са ли, не почива ли окото ми на техните обиди?
3. Определи ми сега поръчител пред Себе Си; кой друг би ми подал ръка?
4. Защото си скрил сърцето им от разум — затова и няма да ги възвисиш.
5. Който приятели предава на грабеж, очите на децата му ще чезнат.
6. Той ме е поставил за поговорка на хората и аз станах за заплюване в лицето.
7. Окото ми се помрачи от скръб и всичките ми части станаха като сянка.
8. Правдивите ще се ужасят на това и невинният ще се възмущава против лицемера.
9. А праведният ще се държи за пътя си и който е с чисти ръце, ще става все по-силен.
10. Но вие всички, върнете се и елате; и един мъдър няма да намеря между вас.
11. Дните ми преминаха; пресякоха се намеренията ми, желанията на сърцето ми.
12. Нощта направиха на ден и светлината близо е при мрака.
13. Ако чакам, жилището ми Шеол е, леглото си постлах във мрака.
14. Към гроба викам: Ти си ми баща! — към червея: Ти — майка ми, сестра ми!
15. Къде тогава е надеждата ми? Надеждата ми кой ще види?
16. Тя ще слезе в самотата на Шеол, когато заедно в пръстта покой намерим.

Глава 18

1. Тогава шуахецът Валдад отговори и каза:
2. Кога ще свършите думите? Първо разберете, и после ще говорим.
3. Защо сме считани за скотове, за глупци в очите ви?
4. Ти, който се разкъсваш сам в гнева си, да се напусне ли заради теб земята, да се помести ли скала от мястото си?
5. Наистина светликът на безбожния угасва, не свети пламъкът на огъня му.
6. Светлината в шатрата му мрак е, светилникът му, що над него е, угасва.
7. Стъпките на силата му се стесняват и собственият му замисъл го поваля.
8. Собствените му крака във мрежа го отвеждат и ходи върху примки.
9. Примка го улавя за петата, капан над него се затваря.
10. Въжето му е скрито във земята, капанът му — в пътеката.
11. Отвсякъде го стряскат ужаси, тормозят го на всяка стъпка.
12. Силата му от глад ще погине и погибел е готова до реброто му.
13. Части от кожата му поглъща, частите му поглъща първородният на смъртта.
14. Той е изкоренен от шатрата си — неговото упование — и пред царя на ужасите го откарват.
15. Който не е негов, ще обитава в шатрата му, върху жилището му ще се разпръсне сяра.
16. Корените му изсъхват долу, клоните му се отсичат горе.
17. Споменът за него изчезва от земята и в улиците няма име.
18. Закарват го от светлината в тъмнина и го изгонват от света.
19. Няма нито син, нито потомство сред народа си, нито в жилищата му е някой оцелял.
20. Родените после ще се удивляват на деня му, както се ужасяваха родените преди това.
21. Наистина такива са жилищата на беззаконния, и това е мястото на онзи, който не познава Бога.

Глава 19

1. Тогава Йов отговори и каза:
2. Докога ще измъчвате душата ми и с думи ще ме съкрушавате?
3. Вече десет пъти стана да ме укорявате, не се срамувате да ме обиждате.
4. И ако наистина съм съгрешил, грешката ми с мен остава.
5. Ако наистина ще се големеете против мен и ще хвърляте против мен позора ми,
6. знайте тогава, че Бог е изкривил правото ми и с мрежата Си ме е заобиколил.
7. Ето, аз викам: Неправда! — но няма кой да ме чуе; крещя за помощ, но няма правосъдие.
8. Той е преградил пътя ми, така че не мога да мина, и е сложил тъмнина в пътеките ми.
9. Съблякъл ме е от славата ми и е отнел венеца от главата ми.
10. Отвсякъде ме съкрушава и аз преминавам; и е изкоренил надеждата ми като дърво.
11. Разпалил е и яростта Си против мен, счита ме като един от враговете Си.
12. Полковете Му настъпват заедно и построяват пътя си срещу мен, разполагат се на стан около шатрата ми.
13. Отдалечил е от мен братята ми и познатите ми напълно се отчуждиха от мен.
14. Роднините ми ме оставиха и близките ми ме забравиха.
15. Домашните ми и слугините ми ме считат за чужд, в очите им съм чужденец.
16. Викам слугата си, но той не отговаря, моля го с устата си.
17. Дъхът ми е противен на жена ми и молбите ми — на децата на майчината ми утроба.
18. Дори и малките деца ме презират, ставам и те говорят против мен.
19. Всичките ми близки се отвращават от мен и онези, които обичам, се обърнаха против мен.
20. Костите ми залепват за кожата ми и плътта ми, отървах се само с кожата на зъбите си.
21. Съжалете ме, съжалете ме, вие, приятели мои, защото Божията ръка до мен се допря!
22. Защо ме преследвате като Бог и не се насищате с плътта ми?
23. О, да се напишеха думите ми! Да се запишеха в книга!
24. Да бяха издълбани на скала навеки с желязна писалка и олово!
25. Защото зная, че е жив Изкупителят ми, и че в последното време ще застане на земята.
26. И след като изтлее кожата ми, пак от плътта си ще видя Бога,
27. когото сам аз ще видя и моите очите ще гледат, но не като чужденец. Вътрешностите ми вътре в мен топят се.
28. Като казвате: Как ще го гоним? — и че коренът на това се намира в мен —
29. тогава бойте се от меча, защото гневът носи наказанието на меча, за да познаете, че има съд.

Глава 20

1. Тогава нааматецът Софар отговори и каза:
2. Затова мислите ми ме карат да отговоря и затова бързам.
3. Чух изобличение за мой позор и духът на разума ми отговаря.
4. Не знаеш ли това от древността, откак човек е сложен на земята,
5. че тържеството на безбожните е краткотрайно и радостта на лицемера — мигновена?
6. Макар и величието му да се извиси до небето и главата му да стигне до облаците,
7. като изпражненията си ще се изрине навеки; които са го виждали, ще кажат: Къде е?
8. Като сън ще отлети и няма да се намери, като нощно видение ще бъде пропъден.
9. Око го е видяло, но няма да го види вече; и мястото му няма да го види вече.
10. Децата му ще търсят благоволението на бедните и ръцете му ще върнат богатството му.
11. Костите му са пълни с младежката му сила, но тя ще лежи с него в пръстта.
12. Макар и злото да е сладко в устата му и да го крие под езика си,
13. да го жали, да не го оставя и да го задържа под небцето си,
14. пак храната му променя се в стомаха му, змийска жлъчка става вътре в него.
15. Богатство е погълнал, но отново го повръща; Бог го изтръгва от корема му.
16. Змийска отрова ще суче, език на пепелянка ще го умъртви.
17. Няма да види потоците, реките, течащи с мед и масло.
18. Ще върне това, за което се е трудил, и няма да го погълне; какъвто имотът, такова и връщането; и той няма да им се радва.
19. Защото е угнетил и е оставил сиромасите, заграбил е къща, не я е построил.
20. Наистина той не знае спокойствие в себе си, няма да опази нищо, което желае.
21. Нищо не избягва от лакомията му, затова благоденствието му няма да е трайно.
22. В пълнотата на изобилието си ще изпадне в беда, ръката на всеки страдалец ще дойде върху него.
23. Когато напълва търбуха си, Бог ще изпрати върху него яростта на гнева Си и ще го изсипе върху него, докато яде.
24. Щом бяга от желязното оръжие, ще го пронижe бронзов лък.
25. Стрелата се изтегля, от тялото излиза, блестящият й връх — от жлъчката му, и ужаси го нападат.
26. За съкровищата му се пази пълна тъмнина, нераздухван огън ще го пояде; зло ще сполети и оцелелия във шатрата му.
27. Небесата ще открият беззаконието му и земята ще се надигне против него.
28. Печалбата на дома му ще изчезне, ще изтече в деня на Неговия гняв.
29. Това е от Бога делът на безбожния, отреденото му от Бога наследство.

Глава 21

1. Тогава Йов отговори и каза:
2. Слушайте внимателно речта ми и нека това бъде утехата от вас.
3. Потърпете ме, и ще говоря; а след като съм говорил, се присмивай.
4. На човек ли се оплаквам? И защо да не се притесни духът ми?
5. Обърнете се към мен и онемейте, и сложете ръка на уста!
6. Дори и когато си спомня, се ужасявам и трепет обзема плътта ми.
7. Защо безбожните живеят, остаряват, стават много силни?
8. Потомството им се утвърждава заедно с тях пред лицето им, издънките им — пред очите им.
9. Домовете им са в безопасност от страх и Божията тояга не е върху тях.
10. Говедата им се плодят, без да пропускат; кравата им се тели, без да помята.
11. Пускат момчетата си като стадо и децата им скачат наоколо.
12. Издигат глас със тъпанче и арфа и се радват при звука на флейта.
13. Прекарват дните си в благополучие и в миг потъват във Шеол.
14. И въпреки това казват на Бога: Махни се от нас, защото не желаем познанието на пътищата Ти!
15. Какво е Всемогъщият, че да Му служим? И какво ни ползва да Го призоваваме?
16. Ето, благополучието им не е в ръката им. Далеч да е от мен съветът на безбожните!
17. Колко често угасва светилото на безбожните и бедствието им връхлита върху тях, и Бог им разпределя примки в гнева Си,
18. и те са като слама пред вятъра и като плява, която бурята отнася?
19. Дали Бог пази наказанието за греха му за децата му? По-добре да отплати на него, за да разбере!
20. Собствените му очи да видят гибелта му и от яростта на Всемогъщия да пие!
21. Защото, каква радост има от дома си след себе си, когато броят на месеците му се пресече насред?
22. Ще научи ли някой Бога на знание, когато Той е, който съди високопоставените?
23. Един умира в цялата си сила, напълно спокоен и сигурен;
24. ребрата му са пълни с тлъстина и мозъкът на костите му свеж е.
25. А друг умира с горестна душа и никога не е ял с радост.
26. Заедно лежат в пръстта и червеи покриват ги еднакво.
27. Ето, зная мислите ви и плановете ви за моето съсипване.
28. Защото вие казвате: Къде е къщата на първенеца? Къде е шатрата и жилището на безбожните?
29. Не сте ли попитали пътуващите по пътя? И не познавате ли техните белези?
30. Защото безбожните се пазят за ден на гибел и в деня на ярост ще бъдат отведени.
31. Кой ще изяви пътя му в лицето му? И кой ще му отплати, каквото е извършил?
32. Но и той ще бъде отведен в гроба и в гроба ще остане.
33. Буците на долината ще му бъдат сладки и всеки човек ще отиде след него, както безброй други преди него са отишли.
34. Как тогава ще ме утешавате с празни думи, когато в отговорите ви остава лъжовност?

Глава 22

1. Тогава теманецът Елифаз отговори и каза:
2. Може ли човек да бъде полезен на Бога? Ако е разумен, може да бъде полезен на себе си.
3. Наслада ли е за Всемогъщия, ако ти си праведен, или полза, ако правиш непорочни пътищата си?
4. Заради страха ти от Него ли те изобличава Той и влиза в съд с теб?
5. Не е ли злото ти голямо и беззаконията ти — без край?
6. Защото си взел залог от брат си без причина и лишил си голите от облеклото им.
7. Не си напоил с вода жадния и си отказал хляб на гладния.
8. И силният, той притежаваше земята и почитаният обитаваше във нея.
9. Вдовици си отпратил празни, силата на сирачетата е била сломена.
10. Затова отвсякъде те обикалят примки и внезапен страх те ужасява,
11. или тъмнина — не виждаш — и изобилие от вода те покрива.
12. Бог не е ли във небесни висини? Виж най-високите звезди — колко са извисени!
13. А ти говориш: Как ще знае Бог? Може ли да съди Той през мрака?
14. Облаците Го покриват и не вижда, и ходи по свода небесен.
15. Ще се държиш ли за древния път, по който са тъпкали грешните,
16. които се отсякоха без време, и чиито основи пороят помете?
17. Те казаха на Бога: Махни се от нас! И какво ще им направи Всемогъщият?
18. А Той беше напълнил домовете им с блага. Но далеч да е от мен съветът на безбожните!
19. Праведните гледат и се радват; невинният им се присмива, казва:
20. Ето как изтребиха се враговете ни, и остатъка им огън ще погълне!
21. Сега, сприятели се с Него, в мир бъди — така добро ще дойде върху теб.
22. Наставлението от устата Му ти приеми и думите Му присърце вземи.
23. Ако се върнеш към Всесилния, отново ще се утвърдиш. Махни далеч от шатрата си беззаконието;
24. и златото си във пръстта сложи, и офирското злато — под речните камъни.
25. Тогава Всемогъщият за теб ще бъде злато и изобилие сребро,
26. защото тогава ще се наслаждаваш във Всесилния, лицето си към Бога ще издигаш.
27. Ще Му се помолиш и Той ще те послуша, и ти ще изпълниш обещанията си.
28. Каквото решение вземеш, ще стане и светлина ще сияе над пътищата ти.
29. Когато някой падне, ти ще кажеш: Има въздигане! И Той ще спаси онзи, който е с наведени очи.
30. Ще спаси дори и онзи, който не е невинен; с чистотата на твоите ръце ще се спаси.

Глава 23

1. Тогава Йов отговори и каза:
2. Дори и днес оплакването ми е горчиво и въздишането си да спра не мога.
3. О, да бих знаел къде да Го намеря! Да бих могъл да ида до престола Му!
4. Пред Него делото си бих изложил, устата си със доказателства напълнил,
5. узнал бих думите, които би ми отговорил, и бих разбрал каквото би ми казал.
6. Дали Той би се борил с мен с голямата Си сила? Не, на мен Той би внимавал.
7. Тогава праведникът би разисквал с Него и аз бих се избавил завинаги от Съдията си.
8. Ето, отивам напред, но Него Го няма; и назад, но не Го забелязвам;
9. наляво, където работи, не мога да Го видя; надясно се крие и не Го съглеждам.
10. Той обаче знае пътя ми; изпитал ме е, ще изляза като злато.
11. Кракът ми се е държал здраво за Неговите стъпки и пътя Му съм пазил, не съм се отклонил.
12. От заповедта на устните Му не съм се отделил; словата на устата Му съм пазил повече от намерението си.
13. Но Той е с едно намерение и кой може да Го обърне? Каквото желае душата Му, това прави.
14. Той завършва това, което ми е определено; и много такива неща има у Него.
15. Затова аз се ужасявам от лицето Му; размишлявам и се страхувам от Него.
16. Да, Бог е отслабил сърцето ми и Всемогъщият ме ужаси,
17. тъй като не бях отсечен преди тъмнината и не скри от лицето ми мрака.

Глава 24

1. Понеже времената не са скрити от Всемогъщия, защо онези, които Го познават, не виждат дните Му?
2. Едни преместват граници, грабят стадо и го пасат.
3. Откарват магарето на сирачетата, вземат в залог говедото на вдовицата.
4. Изтласкват бедните от пътя, сиромасите на земята заедно се крият.
5. Ето, като диви магарета в пустинята те излизат по работата си, подраняват за грабеж; пустинята им дава хляб и за децата им.
6. Жънат фуража си в полето и събират пабиръка от лозето на безбожния.
7. Прекарват нощта голи, без дрехи, и нямат завивка в студа.
8. Планински дъждове ги мокрят, прегръщат скалата, понеже нямат подслон.
9. Други грабват сирачето от майчината гръд и вземат залог от сиромаха.
10. Карат голия да си отиде без дреха и които носят сноповете, остават гладни.
11. Изстискват масло в оградите им и тъпчат линовете им, но пак са жадни.
12. Хора стенат из града и душите на ранените викат, но Бог не им счита безумие.
13. Тези са противниците на светлината, не познават пътищата й и не стоят в пътеките й.
14. Убиецът става преди светлината, убива сиромаха и бедния, а нощем е като крадец.
15. И окото на прелюбодееца чака здрача и казва: Око няма да ме види! — и слага покривало на лицето си.
16. В тъмнината се разбиват къщи; а през деня те се затварят, не познават светлината.
17. Защото зората за всички тях е смъртна сянка, защото познават ужасите на смъртната сянка.
18. Лек е по лицето на водите, прокълнат на земята е делът им, не се обръща повече към пътя за лозята.
19. Както сушата и жегата поглъщат снежните води, така и Шеол — съгрешилите.
20. Утробата ще го забрави, червеят се храни сладко с него. Няма вече да се помни и неправдата ще се строши като дърво.
21. Онеправдава неплодната, която не ражда, и не прави добро на вдовицата.
22. Влачи силните със силата Си; става, и никой не е сигурен за живота си.
23. Той им дава безопасност, и те се успокояват, но очите Му са върху пътищата им.
24. Възвисяват се за малко, и ги няма; снижават се, и като всички си отиват; отсичат се като глави на класове.
25. Сега, ако не е така, кой ще докаже, че лъжец съм, и кой речта ми ще унищожи?

Глава 25

1. Тогава шуахецът Валдад отговори и каза:
2. Власт и страх са с Него; Той установява мир във висините Си.
3. Имат ли брой войнствата Му? И над кого не се издига светлината Му?
4. И как може човек да бъде праведен пред Бога? Как може роденият от жена да е чист?
5. Ето дори луната не свети и звездите не са чисти в очите Му —
6. колко по-малко човек, който е червей, и човешкият син, който е червейче!

Глава 26

1. А Йов отговори и каза:
2. Как си помогнал ти на слабия, как си спасил безсилната ръка!
3. Как си съветвал онзи, който няма мъдрост, и показал изобилно разум свършен!
4. На кого си дума известил? И чий дух е от теб излязъл?
5. Пред Бога треперят сенките под водите и обитателите им.
6. Шеол е гол пред Него и няма покривало Авадон.
7. Той простира севера над празнотата, окача земята на нищо.
8. Връзва водите в облаците Си, но пак облакът под тях не се съдира.
9. Покрива лицето на престола Си, като разпростира облака Си над него.
10. Поставил е граница върху кръга на повърхността на водите, при края на светлината и мрака.
11. Небесните стълбове треперят и се ужасяват при Неговата заплаха.
12. Той вълнува морето със силата Си и с разума Си разби Рахав.
13. Чрез дъха Му заблестяват небесата, ръката Му пробожда бягащия змей.
14. Ето, това са само краищата на Неговите пътища, и колко слаб шепот чуваме от Него! А гърма на силата Му кой ще разбере?

Глава 27

1. Тогава Йов продължи беседата си и каза:
2. Жив е Бог, който е отнел правото ми, и Всемогъщият, който е огорчил душата ми —
3. докато дишането ми е в мен и Божият дъх — в ноздрите ми,
4. устните ми не ще говорят неправда и езикът ми не ще произнесе измама!
5. Далеч от мен да кажа, че сте прави! Докато умра, от себе си не ще отхвърля непорочността си.
6. Държа здраво правдата си и няма да я пусна. Сърцето ми няма да ме упрекне, докато съм жив.
7. Врагът ми нека бъде като безбожния и който се надига против мен — като беззаконния.
8. Защото каква е надеждата на лицемера, ако Бог отсече и изиска душата му?
9. Бог ще чуе ли вика му, щом го сполети беда?
10. Той ще се наслаждава ли във Всемогъщия? Ще призовава ли Бога по всяко време?
11. Аз ще ви наставя за Божията сила, няма да скрия това, което е у Всемогъщия.
12. Ето, всички вие сте видели — защо тогава бъбрите такива суети?
13. Това е от Бога делът на безбожния и наследството, което насилниците получават от Всемогъщия.
14. Ако синовете му се умножават, за меча са и издънките му няма да се наситят с хляб.
15. Останалите от него смъртта ще свали в гроба и вдовиците му няма да ги оплачат.
16. Макар да трупа сребро като пръст и да приготвя дрехи като кал,
17. приготвя ги, но праведният ще ги носи и невинни ще си разделят среброто.
18. Построява къщата си като молец или като колиба, направена от пазач.
19. Богатият ляга и няма да се прибере; отваря очите си и го няма.
20. Ужаси го обземат като води, вихрушка го отвлича през нощта.
21. Източният вятър го отнася и той си отива, изтръгва го от мястото му.
22. Хвърля камъни срещу него без пощада, той бяга отчаяно от ръката Му.
23. Ще пляскат с ръце след него и ще му подсвирнат от мястото му.

Глава 28

1. Наистина има рудници за сребро и място за пречистване на злато.
2. От земята се взема желязо и от камък мед се топи.
3. Човек е сложил край на тъмнината и издирва скалите докрай в мрака и смъртната сянка.
4. Отваря шахта далеч от човешко жилище, в места, забравени от човешки крак, висят и се люлеят, от хората далеч.
5. Земята — от нея идва хлябът, а се разравя като огън.
6. Скалите й са източника на сапфири и в нея има златен прах —
7. път, който хищна птица не познава, нито око на сокол е видяло;
8. гордите зверове не са стъпвали по него, нито лъвът е минавал над него.
9. На кремъка слага ръка, преобръща планините из основи.
10. Разсича проломи в скалите, всякакви скъпоценности гледа окото му.
11. Запрещва водните жили да не сълзят и изважда скритото на светлина.
12. Но мъдростта къде се добива? И къде е мястото на разума?
13. Човекът не познава стойността й и тя не се намира в земята на живите.
14. Бездната казва: Не е в мен. И морето казва: Не е при мен.
15. Не може да се даде за нея пречистено злато, ни сребро да се претегли като нейна цена.
16. Не може се оцени с офирско злато, със скъпоценен оникс и сапфир.
17. Злато или кристал не могат с нея да се мерят, нито да се размени с произведения от чисто злато.
18. Корали и кристали няма даже да се споменат, защото стойността на мъдростта е повече от скъпоценни камъни.
19. Етиопският топаз не може с нея да се мери, нито може да се оцени тя с чисто злато.
20. Откъде тогава идва мъдростта? И къде е мястото на разума?
21. Тя е укрита от очите на всички живи и е скрита от небесните птици.
22. Авадон и смъртта казват: С ушите си сме чули слух за нея.
23. Бог разбира пътя й, Той мястото й знае.
24. Понеже Той гледа до краищата на земята и вижда под цялото небе.
25. Щом определи тегло на ветровете и претегли с мярка водите,
26. когато направи закон за дъжда и пътека за светкавицата на гърма,
27. тогава Той я видя и я обяви; установи я и също я изследва.
28. И каза на човека: Ето, страхът от Господа, това е мъдрост, отдалечаване от зло е разум.

Глава 29

1. И Йов още продължи беседата си и каза:
2. О, да бях като в миналите месеци, като в дните, когато Бог ме пазеше,
3. когато светилникът Му светеше на главата ми и с Неговата светлина през мрака ходех;
4. както бях във зрелостта си, и Божият доверен съвет над шатрата ми беше;
5. когато Всемогъщият бе още с мен и момчетата ми — покрай мен;
6. когато стъпките ми се къпеха в каймак и скалата до мен изливаше реки маслинено масло!
7. Когато излизах при портата на града, заемах мястото си на площада,
8. младежите ме виждаха и се криеха и старци ставаха, стояха прави;
9. първенците преставаха да говорят и слагаха ръка на устата си;
10. гласът на благородните замлъкваше и езикът им залепваше за небцето им,
11. защото, когато ухо чуеше, ме облажаваше и когато око видеше, за мен засвидетелстваше;
12. защото аз избавях сиромаха, който викаше, и сирачето, което нямаше помощник.
13. Благословението на загиващия идваше над мен, сърцето на вдовицата аз правех да ликува.
14. Обличах правдата и тя ми беше дреха, правосъдието ми — за мантия и за тюрбан.
15. Аз бях очи на слепия, крака на куция.
16. Бях баща на бедните, изследвах делото на непознатия.
17. Челюстта на беззаконния трошах, изваждах жертвата от зъбите му.
18. Тогава казвах: Ще умра в гнездото си и дните си ще умножа като пясъка,
19. коренът ми разпрострян е към водите и росата в клона ми нощува,
20. славата ми в мен се подновява и лъкът ми се укрепва във ръката ми.
21. Те ме слушаха и чакаха, мълчаливо слушаха съвета ми.
22. След моята дума не говореха повече и речта ми капеше на тях като роса.
23. Чакаха ме като дъжд и отваряха устата си като за пролетния дъжд.
24. Аз им се усмихвах, щом не вярваха, и светлината на лицето ми не можеха да помрачат.
25. Избирах за тях пътя и седях като глава, и живеех като цар сред войската, като такъв, който утешава жалеещи.

Глава 30

1. Но сега ми се подсмиват по-младите на дни от мен, чиито бащи аз бих отхвърлил на стадото си с кучетата да поставя.
2. Наистина, за какво ми е силата на ръцете им, в които зрелостта загива?
3. Те са измършавели от недоимък и глад и гризат корените на безводната земя, отпреди във пустош и опустошение,
4. между храстите те късат слез и корени на хвойна им е хлябът.
5. Те бяха изгонени от обществото и викаха по тях като крадец.
6. Живееха в ужасни долини, в дупки на земята и скалите.
7. Ревяха между храстите и се събираха под тръни.
8. Синове на безумни и синове на безименни, те бяха изгонени с бич от земята.
9. А сега аз им станах подигравателна песен, да, станах им за приказка.
10. Те се отвращават от мен, държат се далеч от мен, не се свенят да плюят на лицето ми.
11. Понеже Бог развързал е въжетата на шатрата и ме е унижил, и те са се разюздали пред мен.
12. Отдясно ми надигат се изчадия, краката ми изблъскват и гибелните си пътеки против мен прокарват.
13. Разбиват пътя ми, злощастието ми увеличават без помощник.
14. Идват като през широк пролом, опустошително връхлитат.
15. Ужаси насочват се към мен, достойнството ми гонят като вятър и благополучието ми премина като облак.
16. И сега душата ми излива се във мен, постигнаха ме скръбни дни.
17. Нощта пронизва костите ми в мен и болки ме разяждат, не престават.
18. С голяма сила дрехата ми се изменя, стяга ме като яката на хитона ми.
19. В калта ме е захвърлил и аз съм станал като прах и пепел.
20. Викам към Теб, но не ми отговаряш, стоя, и ме забелязваш.
21. Превърнал си се във жесток към мен, със силната Си ръка ме преследваш.
22. Издигаш ме да яздя вятъра, в гърма на бурята ме разпиляваш —
23. защото зная, че ще ме докараш до смъртта и до дома, определен за всички живи.
24. Но в падането си човек не простира ли ръка и в бедствието си не вика ли?
25. Аз не плаках ли за онзи, който беше в тежки дни, и душата ми не се ли наскърби за сиромаха?
26. Добро очаквах — зло дойде; и чаках светлина, но дойде мрак.
27. Врят вътрешностите ми, не почиват; постигнаха ме скръбни дни.
28. Вървя скърбящ, без слънце; в събранието ставам, викам.
29. На чакалите аз станах брат и на камилоптиците — другар.
30. Кожата ми почерня на мен и костите ми изгарят от огън.
31. Арфата ми стана на ридание и флейтата ми — глас на оплаквачи.

Глава 31

1. С очите си завет направих, как бих погледнал на девица?
2. Какъв би бил делът от Бога горе, наследството от Всемогъщия от висините?
3. Не е ли разорение за беззаконния и пропаст за онез, що вършат грях?
4. Не вижда ли Той пътищата ми и не брои ли всичките ми стъпки?
5. Ако съм ходил със лъжа и е кракът ми бързал след измама,
6. нека на справедливи везни ме претегли, и ще познае Бог непорочността ми.
7. Ако стъпката ми се е отклонила от пътя или сърцето ми е последвало очите ми, или ако се е залепило петно на ръцете ми,
8. тогава нека сея аз, а друг яде, издънките ми нека се изкоренят.
9. Ако се е прелъстило сърцето ми от жена и аз съм причаквал при вратата на съседа си,
10. тогава моята жена за друг да мели и други да се навеждат над нея —
11. защото това е мръсно дело и беззаконие за съдиите;
12. защото това е огън, що до Авадон пояжда — изкоренил би всичките ми плодове.
13. Ако на слугата и слугинята си правото презрял съм, когато спорели са с мен,
14. какво бих правил, когато се надигне Бог? Какво бих отговорил Му, когато ме изследва?
15. Той, който образува мен в утробата, не образува ли и него? И не Един и Същ ли в корема ни извая?
16. Ако съм отказал желанието на бедните и съм направил да угаснат очите на вдовицата,
17. или съм изял сам залъка си, без сирачето от него да е яло —
18. но още от младостта ми то порасна при мене като при баща, а нея наставлявах от утробата на майка си —
19. ако съм видял някой да загива от липса на дрехи или сиромах да няма завивка,
20. ако слабините му не са ме благославяли, и ако той не се е стоплял с руното на агнетата ми,
21. ако съм вдигнал аз ръка срещу сирачето, като съм виждал, че имам помощ в портата;
22. то нека падне ръката ми от рамото, ръката ми над лакътя да се пречупи!
23. Защото гибелта от Бога е за мене ужас и пред величието Му да издържа не мога.
24. Ако съм положил надеждата си в злато и на чистото злато съм казал: Упование мое! —
25. ако съм се радвал, че богатството ми е голямо, и че ръката ми е придобила много,
26. ако съм гледал слънцето, когато свети, или луната, ходеща във блясък,
27. и сърцето ми се е увлякло тайно и устата ми е целувала ръката ми;
28. това също би бил грях за съд, защото бих се отрекъл от всевишния Бог.
29. Ако съм се радвал на бедата на онзи, който ме мрази, и ми е ставало драго, когато зло го сполети —
30. дори не съм допуснал устата ми да съгреши, като поискам живота му в клетва —
31. ако хората от шатрата ми не са казали: Кой ще намери някой, който да не е бил заситен от месото му? —
32. чужденецът не нощуваше навън, отварях вратите си на пътника —
33. ако съм покривал престъпленията си като Адам, като съм скривал в пазвата си беззаконието си,
34. понеже съм се страхувал от голямото множество и презрението на родовете ме е ужасявало, така че съм замълчавал и не съм излизал от вратата —
35. о, да бих имал някой, който да ме чуе! Ето, подписът ми!О, да би ми отговорил Всемогъщият! Къде е обвинението, което обвинителят ми е написал?
36. Ето, на рамото си бих го носил, бих си го завързал за венец,
37. бих му казал броя на стъпките си, бих се приближил до него като княз.
38. Ако нивата ми вика против мен и браздите й заедно плачат,
39. ако съм изял плода й без заплата или съм извадил душата на стопаните й;
40. тогава нека да израснат тръни вместо жито и плевел вместо ечемик! И думите на Йов се свършиха.

Глава 32

1. Тогава тези трима мъже престанаха да отговарят на Йов, защото той беше праведен в собствените си очи.
2. Тогава пламна гневът на вузеца Елиу, сина на Варахиил, от рода на Рам. Гневът му пламна против Йов, защото оправдаваше себе си повече от Бога.
3. Гневът му пламна и против тримата му приятели, защото, без да намерят отговор, бяха осъдили Йов.
4. А Елиу беше чакал Йов да говори, защото те бяха по-стари от него на дни.
5. И когато Елиу видя, че в устата на тримата мъже нямаше отговор, гневът му пламна.
6. И вузецът Елиу, синът на Варахиил, заговори и каза: Аз съм млад на дни, а вие сте стари, затова се посвених — не смеех да явя, каквото зная.
7. Аз казах: Нека дните да говорят и многото години на мъдрост да учат.
8. Но в човека има дух и дъхът на Всемогъщия му дава разум.
9. Не винаги големите са мъдри и старите разбират правосъдие.
10. Затова казвам: Слушайте ме, и аз ще изявя, каквото зная.
11. Ето, аз чаках да говорите вие, слушах разсъжденията ви, докато търсехте думи.
12. Слушах ви много внимателно, и ето, никой от вас не обори Йов, нито отговори на думите му.
13. Само да не кажете: Намерихме мъдрост! Бог ще го изобличи, а не човек.
14. Но той към мен не е отправил думи и аз няма да му отговоря с вашите речи.
15. Те са смаяни и не отговарят вече, убягнаха им думите.
16. А аз да чакам ли, понеже не говорят, понеже спряха и не отговарят вече?
17. И аз, от своя страна, ще отговоря; и аз ще изявя, каквото зная,
18. защото съм изпълнен с думи, духът ми вътре в мен ме принуждава.
19. Ето, вътрешността ми е като неотворено вино, ще се пръсне като нови мехове.
20. Ще проговоря, за да си отдъхна, ще отворя устните си и ще отговоря.
21. Само да не бъда към никого пристрастен и човек да не лаская —
22. защото не зная да лаская, иначе Създателят ми скоро би ме махнал.

Глава 33

1. Затова Йове, чуй словото ми и изслушай всичките ми думи.
2. Ето, сега отварям устата си, езикът ми говори на небцето ми.
3. Думите ми идват от правотата на сърцето ми и устните ми ясно ще говорят знание.
4. Духът на Бога ме е сътворил, дъхът на Всемогъщия живот ми дава.
5. Ако можеш ти, отговори ми, приготви се и пред мене застани.
6. Наистина, аз съм твой говорител пред Бога, и аз също съм откъснат от калта.
7. Ето, страх от мене няма да те ужасява, нито ръката ми ще тежи върху теб.
8. Ти наистина говори пред ушите ми, гласа на думите ти чух:
9. Чист съм и без престъпление, невинен съм, в мен няма беззаконие.
10. Ето, Той поводи намира против мен, счита ме за враг Свой,
11. слага краката ми в клада, всичките ми пътеки наблюдава.
12. Ето, в това ти не си прав — отговарям ти — защото Бог е по-възвишен от човека.
13. Защо спориш с Него, че не дава отчет за ни едно от делата си?
14. Наистина Бог говори веднъж или два пъти, но човекът не внимава:
15. в сън, в нощно видение, когато дълбок сън хората напада, когато дремят на леглата си,
16. тогава Той отваря на хората ушите и запечатва в тях поука,
17. за да отвърне човека от делата му, да изтръгне от човека гордостта,
18. да предпази от рова душата му и животът му от меч да не загине.
19. Бива наказван и с болки в леглото си, и с непрекъснато страдание в костите си,
20. и животът му от хляб се отвращава, а душата му — от вкусно ястие.
21. Плътта му чезне и не е за гледане, незабележимите му кости се подават.
22. И душата му до гроба приближава и при палачите — животът му.
23. Ако има пратеник за него, посредник, един между хиляда, да извести на човека задължението му,
24. тогаз ще се смили над него и ще каже: Избави го, да не слезе в рова, намерих откуп.
25. Плътта му ще е свежа като на младеж, в дните на младежката си сила ще се върне.
26. Ще се моли на Бога и Той ще бъде добромислен към него, ще гледа лицето Му с радост, защото Бог ще възвърне на човека правдата Си.
27. Тогава той ще пее пред хората и ще казва: Съгреших и изкривих правото, но той не ми отплати.
28. Той избави душата ми да не слезе във рова и животът ми ще види светлината!
29. Ето, Бог върши всичко това два или три пъти с човека,
30. за да отвърне душата му от рова, да бъде просветлен със светлината на живота.
31. Внимавай, Йове, слушай ме, мълчи, и ще говоря.
32. Отговори ми, ако имаш думи; говори, защото аз желая да те оправдая.
33. Но ако не, то ти ме слушай; мълчи, и аз ще те поуча в мъдрост.

Глава 34

1. Тогава Елиу продължи и каза:
2. Чуйте думите ми, вие, мъдри, слушайте ме, вие, знаещи,
3. защото ухото изпитва думи, както небцето вкусва храна.
4. Нека правото си изберем, нека знаем помежду си доброто.
5. Защото Йов каза: Аз съм праведен, но правото ми Бог отне.
6. Против правото си съм считан за лъжец. Раната ми е неизлечима, без да имам престъпление.
7. Кой човек е като Йов, който пие презрение като вода,
8. който дружи с онези, които вършат грях, и ходи с безбожни мъже?
9. Защото той каза: Нищо не ползва човека да е благоугоден на Бога.
10. Затова слушайте ме, вие, разумни мъже! Далеч да бъде зло от Бога и беззаконие от Всемогъщия!
11. Защото Той въздава на човека според делото му и прави всеки да намери според пътя си.
12. Наистина Бог няма да извърши беззаконие, нито Всемогъщият ще изкриви съда.
13. Кой земята Му е поверил и наредил е цялата вселена?
14. Ако Той обърне сърцето Си само към Себе Си и в Себе Си оттегли Своя Дух и Своето дихание,
15. всички създания заедно ще издъхнат и човекът ще се върне във пръстта.
16. Но ако разбираш, чуй това, гласа на думите ми слушай:
17. Ще властва ли онзи, който мрази съда? И ще изкараш ли виновен Праведния и Могъщия,
18. който казва на цар: Негоден си. — и на княз: Беззаконник. —
19. който пристрастие към първенци не показва, нито зачита богатия повече от бедния, понеже всички те са дело на ръцете Му!
20. В един миг умират, посред нощ, народ се развълнува и те преминават, и мощните се вземат, не с ръка.
21. Защото Неговите очи са върху пътищата на човека и Той вижда всичките му стъпки.
22. Няма тъмнина и няма смъртна сянка, където да се скрият онези, които вършат грях.
23. Понеже Той няма нужда да подлага на изпитание човека, за да отиде той на съд пред Бога.
24. Той строшава силни без изследване, на тяхно място слага други,
25. защото Той делата им познава и ги събаря нощем, и се стриват.
26. Поразява ги като безбожните, на видно място,
27. понеже се отклониха от Него и не зачетоха ни един от пътищата Му,
28. и направиха да стигне викът на бедните до Него и Той да чуе вика на наскърбените.
29. Ако Той успокоява, кой може да смути? И ако крие лицето Си, кой може да Го види — било то за народ или за сам човек —
30. за да не царува лицемер и да не става примка за народа.
31. Казал ли е някой на Бога: Понесох наказание, и вече няма да греша;
32. научи ме на това, което аз не виждам; ако съм извършил беззаконие, няма да го върша вече?
33. Трябва ли Той да отплаща според твоето мнение, защото ти отхвърляш отплатата Му — защото трябва ти да избереш, не аз — затова говори, каквото знаеш.
34. Разумни мъже ще ми кажат и мъдър човек, който ме чува:
35. Йов не говори със знание и думите му са лишени от разум.
36. Желая Йов да бъде изпитан докрай, защото отговаря като грешните хора.
37. Защото към греха си той прибавя бунт, пляска с ръце между нас и умножава думите си против Бога.

Глава 35

1. Тогава Елиу продължи и каза:
2. Смяташ ли това за право? Ти казваш: Моята правда е по-голяма от Божията.
3. Защото ти питаш какво ще те ползва: Какво ще спечеля, че не съм съгрешил?
4. Аз ще ти отговоря, и на приятелите ти с теб:
5. Погледни към небето и виж, гледай облаците — колко по-високи са от теб!
6. Ако съгрешаваш, какво вършиш против Него? Ако престъпленията ти се умножават, какво на Него правиш?
7. Ако си праведен, какво Му даваш? Или какво получава Той от твоята ръка?
8. Безбожието ти засяга само човек като теб и правдата ти — само човешки син.
9. Поради множеството угнетения викат страдащите, викат за помощ поради ръката на могъщите.
10. Но никой не казва: Къде е Бог, моят Създател, който дава песни в нощта,
11. който ни учи повече от зверовете земни и ни прави по-мъдри от птиците небесни?
12. Там те викат, но Той не отговаря заради гордостта на злите.
13. Наистина Бог няма да послуша празнословие и Всемогъщият няма да го зачете.
14. Въпреки че казваш, че не можеш да Го видиш, пак правосъдието е пред Него, и на Него се уповавай.
15. И сега, понеже не е наказал в гнева Си, не знае ли Той за надменността?
16. Затова Йов отваря устата си напразно и трупа думи без знание.

Глава 36

1. Тогава Елиу продължи и каза:
2. Потърпи ме малко и аз ще ти разкажа, че има още думи за Бога.
3. Ще донеса знанието си отдалеч и ще отдам правда на Създателя си.
4. Защото думите ми наистина не са лъжа, един съвършен в знание е при теб.
5. Ето, Бог е мощен, но не презира никого, мощен е в сила на мъдрост.
6. Той не пази живота на безбожния, а въздава правосъдие на сиромасите.
7. Не оттегля очите Си от праведните, а ги слага да седят с царе на престола завинаги и те са възвисени.
8. И ако са вързани с вериги, хванати с въжетата на скръб,
9. тогава Той им изявява делата им и престъпленията им — че са се възгордели.
10. Отваря и ухото им за наставление и заповядва да се върнат от греха.
11. Ако те послушат и Му служат, ще свършат дните си в благополучие, годините си в удоволствия.
12. Но ако не послушат, от меч ще загинат, ще умрат без знание.
13. А лицемерните по сърце натрупват гняв и не викат за помощ, когато Той ги връзва.
14. Душата им умира в младост и животът им — сред посветените блудници.
15. Той избавя скръбния в скръбта му и в бедствие ушите им отваря.
16. Така и тебе би извел от притеснение в широко място, дето няма теснота; и предлаганото на трапезата ти би било пълно с тлъстина.
17. Но ти си изпълнен със съда на безбожните, съд и правосъдие ще те постигнат.
18. Понеже има ярост, внимавай да не те подмами да се подиграеш!
19. Богатствата ти и всички усилия на мощта ти ще те опазят ли от бедствието?
20. Не копней за нощта, когато хората се отсичат на мястото си.
21. Внимавай! Не се обръщай към беззаконието, защото пред скръбта това си предпочел.
22. Ето, Бог е възвишен в мощта Си, кой поучава като Него?
23. Кой Му е предписал пътя Му и кой ще каже: Вършиш беззаконие?
24. Помни да възвеличаваш Неговото дело, което хората възпяват.
25. Всеки човек го вижда, смъртният го гледа отдалеч.
26. Ето, Бог е велик, и ние не Го познаваме; и броят на годините Му е неизследим.
27. Защото Той привлича водните капки, които валят като дъжд от мъглата Му,
28. които облаците изпускат и изливат върху многото хора.
29. Може ли някой да разбере разпростирането на облаците и гърмежите на скинията Му?
30. Ето, Той разпръсва около Себе Си светлината Си и покрива морските дъна,
31. защото чрез тях съди народите, дава храна в изобилие.
32. Въоръжава ръцете Си със светкавицата и й заповядва къде да удари.
33. Шумът й известява за това, а също и добитъкът — за надигащата се буря.

Глава 37

1. И поради това сърцето ми трепери, от мястото си се помества.
2. Слушайте внимателно гърма на гласа Му и тътена, който излиза от устата Му.
3. Той го изпраща под цялото небе и светкавицата Си — до краищата на земята.
4. След нея бучи глас, Той гърми с величествения Си глас и не възпира светкавиците, когато се чуе гласът Му.
5. Бог гърми чудно с гласа Си, върши велики дела, които ние не схващаме.
6. Защото казва на снега: Вали на земята! — и на проливния дъжд и на дъждовните порои.
7. Слага печат на ръката на всеки човек, така че всички хора да познаят делото Му.
8. Тогава зверовете отиват в бърлогите си и в леговищата си остават.
9. От стаите на юг вихрушка иде, от северните ветрове — студът.
10. Чрез Божия дъх става лед и широтата на водите се затваря.
11. Той насища с влага облака и разпръсва светлите Си облаци,
12. и те се носят наоколо под наставлението Му, за да правят всичко, което им заповядва, по лицето на земния свят.
13. Докарва ги било за наказание, или за земята Си, или за милост.
14. Слушай това, Йове, застани и размисли за Божиите чудеса.
15. Знаеш ли как Бог им заповядва и прави да свети светкавицата на облака Му?
16. Разбираш ли равновесието на облаците, чудните дела на Съвършения във знание?
17. Как биват дрехите ти топли, когато успокоява земята от юг?
18. Разпростря ли си с Него небесната твърд, здрава като излято огледало?
19. Научи ни какво да Му кажем, не можем думите да наредим от тъмнина.
20. Ще му се извести ли, ако аз говоря? Ако продума човек, непременно ще бъде погълнат.
21. Дори и сега не виждат хората поради облаците светлината ярка, но минава вятърът и ги изчиства.
22. От север идва златно сияние; страшно величие има у Бога.
23. Всесилния — не можем да Го проумеем — Превъзходния във сила и във съд; и в правосъдието изобилно Той не угнетява.
24. Затова хората Му се боят; и Той не гледа на никого от мъдрите по сърце.

Глава 38

1. Тогава ГОСПОД отговори на Йов от бурята и каза:
2. Кой е този, който помрачава съвета Ми с думи без знание?
3. Препаши сега кръста си като мъж. Аз ще те питам, а ти Ме поучавай!
4. Къде беше ти, когато полагах основите на земята? Изяви, ако имаш разум!
5. Кой определи мерките й? Кажи, ако знаеш! Или кой опъна мерителна връв върху нея?
6. На какво се закрепиха основите й? Или кой положи крайъгълния й камък,
7. когато звездите на зората пееха заедно и всичките Божи синове възклицаваха от радост?
8. А кой затвори морето с врати, когато избликна и излезе от утробата;
9. когато го облякох с облак и го пових с мъгла;
10. когато му определих Моята граница и поставих лостове и порти;
11. когато казах: Дотук ще идваш, и по-нататък — не, дотук ще спира гордостта на вълните ти?
12. В дните си заповядал ли си на утрото и показал ли си на зората мястото й,
13. за да обхване краищата на земята и да се отърсят от нея безбожните?
14. Тя се променя като глина под печат и всички неща по земята стоят като в дреха.
15. А светлината на безбожните се отнема от тях и издигнатата ръка се строшава.
16. Проникнал ли си до изворите на морето? Или ходил ли си да изследваш бездната?
17. Открили ли са ти се портите на смъртта и видял ли си портите на смъртната сянка?
18. Познал ли си широчината на земята? Кажи, ако знаеш всичко това!
19. Кой е пътят към обиталището на светлината? И на тъмнината — къде е мястото й,
20. за да я заведеш в предела й, да познаваш пътеките до дома й?
21. Ти знаеш, защото тогава си роден и е голям броят на дните ти!
22. Влизал ли си в съкровищниците на снега, или виждал ли си съкровищниците на градушката,
23. които съм запазил за времето на скръб, за деня на бой и война?
24. Кой е пътят, по който се разделя светлината и източният вятър се разпръсва по земята?
25. Кой отваря потоци за дъждовния порой или път за светкавицата,
26. за да навали над безлюдна земя, над пустиня, където няма човек,
27. за да насити пустата и запустяла земя и да направи да поникне нежна трева?
28. Дъждът има ли баща? Или кой е родил капките на росата?
29. От чия утроба излиза ледът и кой ражда сланата небесна?
30. Водите се втвърдяват като камък и повърхността на бездната замръзва.
31. Можеш ли да вържеш връзките на Плеядите или да развържеш въжетата на Орион?
32. Можеш ли да изведеш съзвездията на времето им или да водиш Мечката със малките й?
33. Познаваш ли законите на небесата? Можеш ли да наредиш господството им над земята?
34. Можеш ли да издигнеш гласа си до облаците, така че да те покрие изобилие от вода?
35. Можеш ли да изпратиш светкавици, така че да отидат и да ти кажат: Ето ни?
36. Кой е сложил мъдрост вътре във човека и кой е дал на сърцето му разум?
37. Кой преброява облаците с мъдрост и излива небесните мехове,
38. за да се слегне пръстта, да се втвърди и буците да се слепят ведно?
39. Ще уловиш ли лов за лъвицата и ще заситиш ли глада на малките лъвчета,
40. когато се свиват в бърлогите си и лежат в леговищата си да дебнат?
41. Кой приготвя за враната храната й, когато малките й викат към Бога и се скитат без храна?

Глава 39

1. Знаеш ли времето, когато раждат дивите кози по канарите? Забелязваш ли кога раждат кошутите?
2. Броиш ли колко месеца изпълват и знаеш ли времето на раждането им?
3. Навеждат се, раждат малките си, от болките си се освобождават.
4. Малките им заякват, растат в полето, излизат и не се връщат при тях.
5. Кой е пуснал на свобода дивото магаре и е развързал връзките на дивия осел,
6. за когото съм направил пустинята за дом и солената земя за негово жилище?
7. То се присмива на градския шум, не чува виковете на водача.
8. Планините, които обикаля, са негово пасбище и търси всякаква зеленина.
9. Ще иска ли да ти работи дивото говедо, или ще пренощува ли в яслите ти?
10. Ще впрегнеш ли дивото говедо с въжета на браздата и ще браносва ли то долините след теб?
11. Ще му се довериш ли, защото силата му е голяма, и ще повериш ли труда си на него?
12. Ще разчиташ ли на него да ти прибере реколтата, да я събере в хармана ти?
13. Весело пляскат крилата на камилоптицата — те крила и пера на щъркел ли са?
14. Защото тя оставя яйцата си на земята и ги топли в пръстта,
15. и забравя, че крак може да ги смаже, или че див звяр може да ги стъпче.
16. С малките си се държи жестоко, като че не са нейни; труди се напразно и не я е грижа,
17. понеже Бог я е лишил от мъдрост, не й е разум отредил.
18. Във времето, когато се изправи, тя се присмива на коня и на ездача му.
19. Ти ли си дал сила на коня и облякъл шията му с грива?
20. Ти ли го караш да скача като скакалец? Неговото великолепно пръхтене е ужасно.
21. Рови с крак в долината и ликува в силата си; излиза срещу оръжията;
22. присмива се на страха и не се бои, нито се обръща назад от меча;
23. тулът дрънчи срещу него, острие на копие и ятаган.
24. С буйство и ярост той препуска по земята и не спира при гласа на тръбата.
25. Щом засвири тръбата, той казва: О-хо! — и отдалеч подушва боя, гръмовния зов на военачалниците и бойния вик.
26. Чрез твоя разум ли лети нагоре ястребът, простирайки крилете си на юг?
27. При твоята заповед ли се издига орелът и прави гнездото си нависоко?
28. Той живее на канарите, обитава на скалисти зъбери и непристъпни места.
29. Оттам съзира плячката, очите му я виждат отдалеч.
30. Малките му също смучат кръв, и където има убити, там е той.

Глава 40

1. Тогава ГОСПОД отговори на Йов и каза:
2. Укорителят ще спори ли със Всемогъщия? Който порицава Бога, нека отговори на това!
3. Тогава Йов отговори на ГОСПОДА и каза:
4. Ето, нищожен съм — що мога да Ти отговоря? Слагам ръката си на устата си.
5. Веднъж говорих, и да отговарям няма; и два пъти, но няма да прибавя.
6. Тогава ГОСПОД отговори на Йов от бурята и каза:
7. Препаши сега кръста си като мъж! Аз ще те питам, а ти ме поучавай!
8. Ще отмениш ли даже Моя съд — ще осъдиш Мен, за да се оправдаеш?
9. Или имаш ръка като Бога и можеш с глас да гърмиш като Него?
10. Украси се сега с превъзходство и величие, облечи се с чест и достойнство.
11. Излей пороя на гнева си, виж всеки горделив и го смири.
12. Виж всеки горделив и го сниши, стъпчи безбожните на мястото им.
13. Скрий ги заедно в пръстта, затвори лицата им на скрито място.
14. Тогава и Аз ще те похваля, че твоята десница може да те спаси.
15. Погледни сега веемота който съм направил заедно с теб. Яде трева като вол.
16. Ето, в слабините му е силата му и мощта му — в мускулите на корема му.
17. Накланя опашката си като кедър, жилите на бедрата му са оплетени здраво.
18. Костите му са като бронзови цеви, ребрата му са като железни лостове.
19. Той е първият плод на Божиите пътища; който го е направил, той може да доближи до него меча си.
20. Наистина планините му носят храна и там играят всички полски зверове.
21. Под сенчести дървета ляга, в скривалището на тръстики и блата.
22. Сенчести дървета със сянката си го покриват, върбите при потока го заобикалят.
23. Ако се разлее река, той не бърза да бяга, не го е грижа, ако и Йордан да се устреми в устата му.
24. Може ли някой да го хване, докато гледа, да прободе носа му с примка?

Глава 41

1. Можеш ли да изтеглиш с въдица левиатан, или да притиснеш езика му с въже?
2. Можеш ли сложиш оглавник на носа му, да пробиеш челюстта му с кука?
3. Ще отправи ли към тебе множество молби, ще ти говори ли със нежни думи?
4. Ще направи ли с теб договор да го вземеш за слуга до века?
5. Ще си играеш ли с него като с птица, или ще го вържеш за забава на момичетата си?
6. Съдружниците ти ще се пазарят ли за него? Ще го разделят ли между търговците?
7. Можеш ли да изпълниш кожата му със стрели или главата му с рибарски копия?
8. Сложи ръката си на него; спомни си боя, и не го повтаряй!
9. Ето, надеждата за него се осуети; не пада ли човек само от вида му?
10. Никой не дръзва да го раздразни. Тогава кой би застанал пред Мен?
11. Кой Ми е дал най-напред, че да му се отплатя? Всичко под цялото небе е Мое.
12. Няма да мълча за частите му, нито за могъщата му сила, нито за хубавото му устройство.
13. Кой външната му дреха ще свали? Кой в двойните му челюсти ще влезе?
14. Кой ще отвори вратите на лицето му? Около зъбите му има ужас.
15. Наредените му люспи са неговата гордост, прилепени като запечатани;
16. едната до другата е толкоз близо, че въздух между тях не влиза.
17. Една за друга свързани са; държат се заедно и не се разделят.
18. Кихането му излъчва светлина, очите му са като лъчите на утрото.
19. От устата му излизат факли, изскачат огнени искри.
20. От ноздрите му дим струи, като от врящо гърне и котел.
21. Дъхът му въглища запалва и от устата му излиза пламък.
22. В шията му обитава сила и ужас танцува пред него.
23. Слоевете на плътта му са слепени, твърди са на него и не се поклащат.
24. Сърцето му е твърдо като камък, твърдо като долен воденичен камък.
25. От надигането му могъщите се ужасяват, стъписват се от страх.
26. Мечът на този, който излиза насреща му, не устоява, нито копие, нито стрела, нито броня.
27. Той счита желязото за слама, и бронза — за гнило дърво.
28. Стрелата не може да го обърне във бяг, камъните на прашката стават на слама за него.
29. Стрелите се считат за слама и той се смее на дрънченето на копието.
30. Долните му части са като остри кремъчни отломъци; разпростира следи като от диканя по тинята.
31. Прави бездната да ври като котел, прави морето като съд за масло.
32. Дирята след него свети, човек би помислил, че дълбочините са като сиви коси побелели.
33. На земята няма никой като него, направен да няма страх.
34. Той гледа всяко високо нещо; цар е над всички синове на гордостта.

Глава 42

1. Тогава Йов отговори на ГОСПОДА и каза:
2. Зная, че Ти можеш всичко и нито едно Твое намерение не може да бъде възпрепятствано.
3. Ти попита кой е този, който скрива съвет без знание. И така, аз говорих това, което не разбирах — неща твърде чудни за мен, които не познавах.
4. Слушай, моля Те, и аз ще говоря. Аз ще Те питам, а ти ме поучавай.
5. Слушал бях за Теб със слушането на ухото, но сега окото ми Те вижда.
6. Затова се гнуся от себе си и се кая в пръст и пепел.
7. И след като ГОСПОД изговори тези думи на Йов, ГОСПОД каза на теманеца Елифаз: Гневът ми пламна против теб и против двамата ти приятели, защото не говорихте за Мен това, което е право, както слугата Ми Йов.
8. Затова сега си вземете седем бика и седем овена и идете при слугата Ми Йов, и принесете всеизгаряне за себе си. И слугата ми Йов ще се помоли за вас, защото него ще приема, за да не постъпя с вас според безумието ви, защото не говорихте за Мен това, което е право, както слугата Ми Йов.
9. Така теманецът Елифаз и шуахецът Валдад, и нааматецът Софар отидоха и направиха, както им заповяда ГОСПОД; и ГОСПОД прие Йов.
10. И ГОСПОД обърна участта на Йов, когато той се помоли за приятелите си. И ГОСПОД даде на Йов двойното на това, което имаше преди.
11. Тогава при него дойдоха всичките му братя и всичките му сестри, и всичките му предишни познати и ядоха хляб с него в къщата му, и му съчувстваха, и го успокоиха за цялото зло, което ГОСПОД беше докарал върху него. И всеки му даде по една кесита и всеки — по една златна халка.
12. И ГОСПОД благослови последните дни на Йов повече от първите му дни; и той придоби четиринадесет хиляди глави дребен добитък и шест хиляди камили, и хиляда чифта волове, и хиляда магарици.
13. И му се родиха и седем сина и три дъщери.
14. И първата дъщеря нарече Емима, а втората — Касия, а третата — Керен-Апух.
15. И по цялата земя не се намираха толкова красиви жени като дъщерите на Йов; и баща им им даде наследство между братята им.
16. След това Йов живя сто и четиридесет години и видя синовете си и синовете на синовете си до четири поколения.
17. Така Йов умря стар и сит на дни.

Псалми

Псалм 1

1. Блажен човекът, който не ходи по съвета на безбожните, нито стои в пътя на грешните, нито седи на седалището на присмивачите,
2. а насладата му е в закона на ГОСПОДА и върху Неговия закон размишлява ден и нощ!
3. Той ще бъде като дърво, посадено при водни потоци, което дава плода си на времето си и чийто лист не повяхва; и всичко, което върши, ще преуспява.
4. С безбожните не е така, а те са като плявата, която вятърът отвява.
5. Затова безбожни няма да устоят в съда, нито грешни — в събранието на праведните.
6. Защото ГОСПОД познава пътя на праведните, а пътят на безбожните ще ги отведе към гибел.

Псалм 2

1. Защо се разяряват езичниците и народите замислят суета?
2. Земните царе застават и управниците се съветват заедно против ГОСПОДА и против Неговия Помазаник,
3. и казват: Нека разкъсаме връзките Им и въжетата Им нека отхвърлим от себе си!
4. Този, който седи в небесата, ще се смее, Господ ще им се подиграе.
5. Тогава ще им говори в гнева Си и ще ги ужаси в яростта Си.
6. Ще каже: Я Аз помазах Своя Цар на Сион, светия Си хълм!
7. Аз ще възвестя наредбата на ГОСПОДА. Той Ми каза: Ти си Мой Син, Аз днес Те родих.
8. Поискай от Мен и Аз ще Ти дам за наследство народите, и за притежание — земните краища.
9. Ще ги управляваш с желязна тояга, ще ги строшиш като грънчарски съд.
10. Затова сега, вразумете се, царе, поучете се, земни съдии.
11. Слугувайте на ГОСПОДА със страх и радвайте се с трепет.
12. Целувайте Сина, за да не се разгневи и да погинете на пътя, когато след малко пламне Неговият гняв. Блажени всички, които се уповават на Него.

Псалм 3

1. Псалм на Давид, когато бягаше от сина си Авесалом. ГОСПОДИ, колко се умножиха притеснителите ми! Мнозина се надигат против мен.
2. Мнозина казват за душата ми: Няма за него спасение в Бога. (Села.)
3. Но Ти, ГОСПОДИ, си щит около мен, моя слава и който възвишаваш главата ми.
4. Викнах към ГОСПОДА с гласа си и Той ме послуша от светия Си хълм. (Села.)
5. Легнах и спах, събудих се, защото ГОСПОД ме поддържа.
6. Няма да се уплаша от многохиляден народ, който се е опълчил против мен отвсякъде.
7. Стани, ГОСПОДИ! Спаси ме, Боже мой, защото Ти си поразил в челюстта всичките ми врагове, строшил си зъбите на безбожните.
8. От ГОСПОДА е спасението, благословението Ти — върху Твоя народ. (Села.)

Псалм 4

1. За първия певец. На струнни инструменти. Псалм на Давид. Послушай ме, когато викам, Боже на правдата ми! В притеснение Ти ми даде простор — смили се за мен и чуй молитвата ми!
2. Човешки синове, докога ще обръщате славата ми в безчестие? Докога ще обичате суета и ще търсите лъжа? (Села.)
3. Но знайте, че ГОСПОД си е отделил преподобния Си! ГОСПОД ще чуе, когато викам към Него.
4. Треперете и не съгрешавайте, размишлявайте в сърцето си на леглото си и мълчете! (Села.)
5. Принасяйте жертви на правда и се уповавайте на ГОСПОДА!
6. Мнозина казват: Кой ще ни покаже добро? Издигни над нас светлината на лицето Си, ГОСПОДИ!
7. Сложил си в сърцето ми радост, повече от тяхната, когато им се умножава житото и виното.
8. В мир и ще легна, и ще спя, защото само Ти, ГОСПОДИ, ме правиш да живея в безопасност.

Псалм 5

1. За първия певец. На флейти. Псалм на Давид. Послушай думите ми, ГОСПОДИ, обърни внимание на стона ми!
2. Вслушай се в гласа на викането ми, Царю мой и Боже мой, защото на Теб се моля.
3. ГОСПОДИ, в зори ще чуеш гласа ми, в зори ще заставам пред Теб и ще чакам.
4. Защото Ти не си Бог, който се радва на безбожието, никой зъл не живее със Теб.
5. Горделивите няма да устоят пред очите Ти, Ти мразиш всички, които вършат грях.
6. Ще погубиш онези, които говорят лъжа. ГОСПОД се гнуси от човек кръвожаден и измамен.
7. Аз обаче с Твоята изобилна милост ще вляза в дома Ти, със страхопочитание към Теб ще се поклоня към светия Ти храм.
8. ГОСПОДИ, води ме в правдата Си заради враговете ми, изравни пред мене Своя път.
9. Защото нищо сигурно няма в устата им, сърцето им е лукавство, гроб отворен е гърлото им, с езика си ласкаят.
10. Осъди ги, Боже! Нека паднат заради кроежите си! Изхвърли ги заради множеството на престъпленията им, защото са се разбунтували против Теб.
11. Но нека се радват всички, които се уповават на Теб, нека пеят от радост до века, защото Ти ги закриляш, и нека ликуват в Теб онези, които обичат Твоето Име.
12. Защото праведния ще благословиш Ти, ГОСПОДИ, ще го обградиш с благоволение като със щит.

Псалм 6

1. За първия певец. На струнни инструменти. На шеминит. Псалм на Давид. ГОСПОДИ, не ме обвинявай в гнева Си и не ме наказвай в яростта Си!
2. Смили се за мен, ГОСПОДИ, защото съм немощен; изцели ме, ГОСПОДИ, защото костите ми са смутени.
3. Душата ми е много ужасена, но Ти, ГОСПОДИ — докога?
4. Върни се, ГОСПОДИ, избави душата ми, спаси ме заради Своята милост!
5. Защото в смъртта няма възпоменание за Теб, кой ще Те слави в Шеол?
6. Уморих се от стенанието си, всяка нощ обливам леглото си, със сълзите си измокрям постелката си.
7. Окото ми повехна от скръб, остаря заради всичките ми врагове.
8. Махнете се от мен, всички вие, които вършите беззаконие, защото ГОСПОД е чул гласа на плача ми.
9. ГОСПОД е чул молбата ми, ГОСПОД ще приеме молитвата ми.
10. Да се посрамят и много да се ужасят всичките ми врагове, да се върнат назад, да се посрамят внезапно!

Псалм 7

1. Шигайон на Давид, който той изпя на ГОСПОДА поради думите на вениаминеца Хус.
ГОСПОДИ, Боже мой, на Теб се уповавам: спаси ме от всичките ми преследвачи и ме избави,
2. да не би да грабне като лъв душата ми, да я разкъса и да няма избавител!
3. ГОСПОДИ, Боже мой, ако съм сторил това, ако има в ръцете ми беззаконие,
4. ако съм въздал зло на онзи, който е бил в мир с мен, или съм ограбил онзи, който без причина ме е притеснявал,
5. нека врагът преследва душата ми и я стигне, нека стъпче в земята живота ми и свали славата ми във пръстта. (Села.)
6. Стани, ГОСПОДИ, в гнева Си! Надигни се срещу яростта на враговете ми, заради мен се събуди — Ти съд си заповядал!
7. И нека Те обиколи множеството на народите, и Ти се върни над тях нависоко.
8. ГОСПОД съди народите. Съди ме, ГОСПОДИ, според правдата ми и според чистотата ми във мен.
9. Нека свърши злината на безбожните, а праведния утвърди, Ти, Боже праведни, който изпитваш сърцата и вътрешностите!
10. Моят щит е у Бога, който спасява правите по сърце.
11. Бог е праведен съдия и Бог, който се гневи всеки ден.
12. Ако безбожният не се обърне — Той меча Си наостри, огъна Своя лък и го приготви.
13. Приготвил е за него и смъртоносни оръжия, прави стрелите Си огнени.
14. Ето, безбожният е в мъки да роди грях, зачева зло и ражда лъжа.
15. Изкопал е ров и го е направил дълбок, и е паднал в ямата, която е направил.
16. Злото му ще се върне на главата му и насилието му ще слезе върху темето му.
17. Аз ще хваля ГОСПОДА според правдата Му и ще възпявам Името на ГОСПОДА, Всевишния.

Псалм 8

1. За първия певец. По Гитит. Псалм на Давид. Господи, БОЖЕ наш, колко е величествено
Името Ти по цялата земя — Ти, който си положил славата Си над небесата!
2. От устата на деца и кърмачета си приготвил хвала заради противниците Си, за да накараш
врага и отмъстителя да замълчи.
3. Когато гледам Твоите небеса, делото на Твоите пръсти, луната и звездите, които Ти си
поставил, си мисля:
4. Какво е човек, че да го помниш, и човешки син, че да го посещаваш?
5. А Ти си го направил малко по-долен от ангели, със слава и великолепие си го увенчал.
6. Направил си го владетел над делата на ръцете Си, положил си всичко под краката му:
7. всичките овце и говеда, също и полските животни,
8. небесните птици и морските риби — всичко, което минава по морските пътеки.
9. Господи, БОЖЕ наш, колко е величествено Името Ти по цялата земя!

Псалм 9

1. За първия певец. По музиката на Мут Лабен. Псалм на Давид. Ще Те славословя, ГОСПОДИ, от все сърце, ще разказвам за всичките Твои чудни дела.
2. Ще се радвам и ликувам в Теб, ще възпявам Името Ти, Всевишни,
3. когато враговете ми се върнат назад, паднат и погинат пред Твоето присъствие.
4. Защото Ти защити правото ми и делото ми, Ти си седнал на престола и съдиш справедливо.
5. Порицал си народите, погубил си безбожния, името им изличил си за вечни векове.
6. Врагът е унищожен, в развалини навеки; и унищожил си градове и споменът за тях загина.
7. Но ГОСПОД седи на Своя трон до века, приготвил е престола Си за съд,
8. и Той ще съди света в справедливост, ще отсъди право за народите.
9. И ГОСПОД ще бъде прибежище на угнетените, прибежище във времена на скръб.
10. Които познават Твоето Име, ще се уповават на Теб, защото Ти, ГОСПОДИ, не си изоставил тези, които Те търсят.
11. Пейте псалми на ГОСПОДА, който обитава в Сион, възвестете делата Му между народите!
12. Защото Той търси сметка за кръв, помни загиналите, викЁ на страдащите не забравя.
13. Смили се над мен, ГОСПОДИ! Виж скръбта ми, причинена от онези, които ме мразят, Ти, който ме повдигаш от портите на смъртта,
14. за да разкажа за всички Твои хваления в портите на сионската дъщеря, да ликувам заради спасението Ти.
15. Народите затънаха в ямата, която направиха, кракът им се хвана в мрежата, която скриха.
16. ГОСПОД се е изявил, Той извършва съд. Безбожният се впримчва в делото на ръцете си. (Игаион . Села.)
17. Безбожните ще се обърнат към Шеол, всички народи, които забравят Бога.
18. Защото сиромахът няма да бъде вечно забравен, нито надеждата на смирените ще загине навеки.
19. Стани, ГОСПОДИ, нека не надделява човек, нека бъдат съдени народите пред Теб.
20. Докарай върху тях страх, ГОСПОДИ, нека знаят народите, че са само хора! (Села.)

Псалм 10

1. (По славянската номерация част от девети.) ГОСПОДИ, защо стоиш далеч? Защо се криеш в скръбни времена?
2. Безбожният с гордост преследва сиромаха. Нека се хванат в кроежите, които те сами измислиха!
3. Защото безбожният се хвали с желанието на душата си — алчният се благославя и презира ГОСПОДА.
4. Безбожният казва в гордостта на лицето си: Господ няма да изследва. Всичките му мисли са, че няма Бог.
5. Пътищата му са криви винаги, Твоите присъди са високо, много далеч от него. На всичките си врагове гледа с презрение,
6. казва в сърцето си: Няма да се поклатя, през всички поколения няма да бъда в беда.
7. Устата му е пълна с проклятие и измама, и потисничество, под езика му е съсипия и суета.
8. Седи в засада в двора, в тайните места, за да убие невинния, очите му дебнат сиромаха.
9. Причаква скришно като лъв в леговището си, причаква, за да хване бедния, хваща бедния, като го влачи в мрежата си.
10. Навежда се, снишава се и падат сиромасите във силните му нокти.
11. Казва в сърцето си: Бог е забравил, скрил е лицето Си, никога няма да види.
12. Стани, ГОСПОДИ! Боже, издигни ръката Си! Не забравяй сиромасите.
13. Защо безбожният презира Бога, казва в сърцето си: Ти няма да изследваш?
14. Ти си видял, защото гледаш неправдата и притеснението, за да отплатиш с ръката Си. На Теб се предава сиромахът, на сирачето Ти си помощник.
15. Строши ръката на безбожния и злия, изискай безбожието му, докато не намериш вече.
16. ГОСПОД е Цар за вечни векове, езичниците погинаха от земята Му.
17. ГОСПОДИ, Ти чу желанието на смирените, сърцето им ще утвърдиш; ще направиш внимателно ухото Си,
18. за да отдадеш правото на сирачето и угнетения, така че земен човек да не потиска вече.

Псалм 11

1. (По слав. 10) За първия певец. Псалм на Давид. На ГОСПОДА се уповавам, как казвате на душата ми: Бягай като птица във вашите планини?
2. Понеже ето, безбожните запъват лък, приготвят стрелата си на тетивата, за да устрелят в мрака правите по сърце.
3. Когато основите се разрушават, какво може да направи праведният?
4. ГОСПОД е в светия Си храм, ГОСПОДНИЯТ престол е в небесата, очите Му гледат, утринните Му лъчи изпитват човешките синове.
5. ГОСПОД изпитва праведния, а душата Му мрази безбожния и онзи, който обича насилие.
6. Ще навали примки над безбожните, огън и сяра, и изгарящ вятър е делът на чашата им.
7. Защото ГОСПОД е праведен, Той обича праведни дела, лицето Му гледа праведните.

Псалм 12

1. (По слав. 11) За първия певец. На шеминит. Псалм на Давид. Спаси, ГОСПОДИ, защото не остана вече благочестив, защото се изгубиха верните измежду човешките синове.
2. Говорят лъжа всеки с ближния си, говорят с ласкателни устни и двулично сърце.
3. ГОСПОД да изтреби всички ласкателни устни, езика, който говори високопарно,
4. всички които са казали: Ще надвием с езика си, устните ни са с нас — кой е господар над нас?
5. Заради насилието над страдащите, заради стенанието на сиромасите сега ще стана, казва ГОСПОД, ще поставя в безопасност онзи, който за това копнее.
6. Думите на ГОСПОДА са чисти думи, като сребро, претопено в пещ от пръст, пречистено седем пъти.
7. Ти, ГОСПОДИ, ще ги съхраниш, ще го запазиш от това поколение до века.
8. Безбожните обикалят наоколо, когато подлостта се възвишава сред човешките синове.

Псалм 13

1. (По слав. 12) За първия певец. Псалм на Давид. Докога, ГОСПОДИ? Навеки ли ще ме забравиш? Докога ще криеш лицето Си от мен?
2. Докога ще имам грижи в душата си, скръб в сърцето си всеки ден? Докога врагът ми ще се издига над мен?
3. Погледни и ме послушай, ГОСПОДИ, Боже мой, просветли очите ми, да не заспя в смъртта.
4. Да не каже врагът ми: Надвих го! — и да ликуват притеснителите ми, когато се поклатя.
5. Но аз се уповах на Твоята милост, сърцето ми ще ликува в Твоето спасение.
6. Ще пея на ГОСПОДА, защото се отнесе благо с мен.

Псалм 14

1. (По слав. 13) За първия певец. Псалм на Давид. Безумният каза в сърцето си: Няма Бог. Покварiха се, извършиха гнусни дела; няма никой, който да върши добро.
2. ГОСПОД погледна от небето над човешките синове, за да види има ли някой разумен, някой, който търси Бога.
3. Всички се отклониха, заедно станаха негодни, няма кой да върши добро, няма ни един.
4. Нямат ли разум всички, които вършат зло, които изпояждат народа ми, както ядат хляб, и не призовават ГОСПОДА?
5. Тогава ги връхлетя голям ужас, защото Бог е сред рода на праведните.
6. Подигравате се с намерението на бедния, но ГОСПОД е негово прибежище.
7. Дано дойде от Сион спасение на Израил! Когато ГОСПОД върне народа Си от плен, Яков ще ликува, ще се радва Израил.

Псалм 15

1. (По слав. 14) Псалм на Давид. ГОСПОДИ, кой ще обитава в Твоята скиния? Кой ще живее на святата Ти планина?
2. Онзи, който ходи непорочно и върши правда, и истина говори от сърцето си,
3. с езика си не клевети, нито прави зло на приятеля си, нито хвърля позор върху ближния си.
4. В очите му подлецът е презрян, но почита онези, които се боят от ГОСПОДА. Ако се е заклел в своя вреда, не се отмята,
5. не дава парите си с лихва, нито приема подкуп против невинния. Който прави това, няма да се поклати до века.

Псалм 16

1. (По слав. 15) Миктам на Давид. Запази ме, Боже, защото на Теб се уповавам!
2. Ти каза на ГОСПОДА, душо моя: Ти си мой Господ, вън от Теб няма добро за мен.
3. В светиите на земята, в славните е цялото ми благоволение.
4. Скърбите на онези, които тичат след други богове, ще се умножат. Аз няма да принеса техните възлияния от кръв и имената им на устните си няма да приема.
5. ГОСПОД е делът на наследството ми и чашата ми, Ти съхраняваш моя жребий.
6. Делът ми падна на приятни места, да, имам прекрасно наследство!
7. Ще благославям ГОСПОДА, който ме съветва. Дори и нощно време сърцето ми ме наставлява.
8. Винаги слагам ГОСПОДА пред себе си, понеже е отдясно ми, няма да се поклатя.
9. Затова сърцето ми се радва и душата ми ликува, и плътта ми също ще почива в увереност,
10. защото няма да оставиш душата ми в Шеол, нито ще позволиш Светия Твой да види изтление.
11. Ще ми изявиш пътя на живота, в Твоето присъствие има пълнота от радости, отдясно на Теб — веселия навеки.

Псалм 17

1. (По слав. 16) Молитва на Давид. Чуй, ГОСПОДИ, правото дело, обърни внимание на вика ми, дай ухо на молитвата ми, която не идва от измамни устни.
2. Нека правото ми излезе от лицето Ти, нека очите Ти видят правдата.
3. Ти си изпитал сърцето ми, посетил си ме през нощта, изпитал си ме и не си намерил нищо. Мисълта ми не надхвърля устата ми.
4. Колкото до човешките дела, чрез словото на устата Ти аз се опазих от пътеките на насилниците.
5. Стъпките ми се придържаха към Твоите пътеки, краката ми не се подхлъзнаха.
6. Боже, аз Те призовах, защото Ти ще ме послушаш. Приклони към мен ухото Си, послушай думите ми!
7. Чудните си милости яви, Ти, който с десницата Си спасяваш от въставащите онези, които се уповават на Теб.
8. Пази ме като зеница на око, скрий ме под сянката на крилете Си
9. от безбожните, които ме съсипват, от смъртните ми врагове, които ме обкръжават.
10. Те затварят своето затлъстяло сърце, устата им говори с гордост.
11. Сега обиколиха стъпките ни, насочиха очите си, за да ни повалят на земята —
12. като лъв, алчен да разкъса, и като лъвче, спотайващо се в скришни места.
13. Стани, ГОСПОДИ, застани срещу него, повали го, с меча Си избави душата ми от безбожния,
14. от хора, ГОСПОДИ, с ръката Си, от хората на света, чийто дял е в този живот и чийто корем пълниш със скритото Си съкровище. Синовете им се насищат и остатъка оставят на децата си.
15. Колкото до мен, аз ще видя лицето Ти в правда, ще се наситя от Твоя изглед, когато се събудя.

Псалм 18

1. (По слав. 17) За първия певец. Псалм на ГОСПОДНИЯ слуга Давид, който говори на ГОСПОДА думите на тази песен в деня, когато ГОСПОД го избави от ръката на всичките му врагове и от ръката на Саул. И той каза: Любя Те, ГОСПОДИ, сила моя!
2. ГОСПОД е скала моя, крепост моя и избавител мой, Бог мой, канара моя, на когото се уповавам, щит мой и рогът на спасението ми, висока моя кула.
3. Ще призова ГОСПОДА, който е достоен за хвала, и ще бъда спасен от враговете си.
4. Връзките на смъртта ме обвиха, пороите на злото ме ужасиха.
5. Връзките на Шеол ме обвиха; примките на смъртта ме стигнаха.
6. В притеснението си призовах ГОСПОДА и извиках към своя Бог. От храма Си Той чу гласа ми и викът ми пред Него стигна в ушите Му.
7. Тогава земята се поклати и потресе и основите на планините се разлюляха и поклатиха, защото Той се разгневи.
8. Дим се издигаше от ноздрите Му и огън от устата Му пояждаше, въглени се разпалиха от Него.
9. Той сведе и небесата и слезе и мрак беше под краката Му.
10. Възседна на херувим и долетя, и летя на крилете на вятъра.
11. Направи мрака Свое скривалище, шатри около Себе Си — тъмните води, гъсти небесни облаци.
12. От блясъка пред Него преминаха гъстите Му облаци, град и огнени въглени.
13. И ГОСПОД прогърмя от небето и Всевишният издаде гласа Си, град и огнени въглени.
14. И изпрати стрелите Си и ги разпръсна, изстреля светкавици и ги обърка.
15. Тогава се видяха коритата на водите, основите на света се откриха от Твоето смъмряне, ГОСПОДИ, от духането на дъха на ноздрите Ти.
16. Посегна от горе, взе ме, извлече ме от големи води.
17. Избави ме от силния ми враг, от онези, които ме мразеха, защото бяха по-силни от мен.
18. Те ме стигнаха в деня на бедствието ми, но ГОСПОД ми стана подкрепа.
19. И Той ме изведе на широко, освободи ме, защото благоволи в мен.
20. ГОСПОД ми отдаде според правдата ми, според чистотата на ръцете ми ми отплати,
21. защото пазих пътищата на ГОСПОДА и не се отклоних от моя Бог в безбожие.
22. Защото всичките Му правила бяха пред мен и наредбите Му не отдалечих от себе си.
23. И непорочен бях пред Него и се опазих от беззаконието си.
24. И ГОСПОД ми отплати според правдата ми, според чистотата на ръцете ми пред очите Му.
25. Към милостивия милостив ще се покажеш, към непорочния непорочен ще се покажеш,
26. към чистия чист ще се покажеш, а към кривия противен ще се покажеш.
27. Защото потиснат народ Ти ще спасиш, а гордите очи ще унижиш.
28. Защото Ти правиш светилото ми да свети; ГОСПОД, Бог мой, озарява тъмнината ми.
29. Защото с Теб разбивам полк, с моя Бог прескачам стена.
30. Бог — пътят Му е съвършен, словото на ГОСПОДА е изпитано, Той е щит за всички, които се уповават на Него.
31. Защото кой е Бог освен ГОСПОД? И кой е канара освен само нашият Бог?
32. Бог ме препасва със сила и прави пътя ми съвършен.
33. Прави краката ми като на елените и ме поставя на височините ми.
34. Учи ръцете ми да воюват, ръцете ми огъват бронзов лък.
35. И Ти ми даде щита на спасението Си и десницата Ти ме укрепи, и снизхождението Ти ме възвеличи.
36. Ти разшири стъпките ми под мен и краката ми не се подхлъзнаха.
37. Гоних враговете си и ги стигнах, и не се върнах, докато не се довършиха.
38. Разбих ги и не можаха да се вдигнат, паднаха под краката ми.
39. И Ти ме препаса със сила за бой, повали под мен онези, които се надигат против мен.

40. Обърна към мен гърба на враговете ми, унищожих онези, които ме мразеха.
41. Извикаха, но нямаше кой да ги спаси, към ГОСПОДА, но не им отговори.
42. И аз ги стрих като прах пред вятъра; изхвърлих ги като уличната кал.
43. Ти ме избави от разприте на народа, постави ме за глава на народите, народ, който не познавах, ми слугува.
44. Щом чуха, ми се подчиниха; чужденци ми се покориха лицемерно.
45. Чужденци отслабват и излизат разтреперени от крепостите си.
46. Жив е ГОСПОД и благословена канарата ми! И да се възвиси Бог на спасението ми,
47. Бог, който отмъсти за мен и покори под мен народите,
48. и ме избави от враговете ми. Да, Ти ме извиси над онези, които се надигнаха против мен, избави ме от насилника.
49. Затова, ГОСПОДИ, ще Те славя сред народите, и Името Ти ще възпея.
50. Ти правиш велики спасенията на царя Си и оказваш милост на помазаника Си, на Давид и на потомството му до века.

Псалм 19

1. (По слав. 18) За първия певец. Псалм на Давид. Небесата разказват Божията слава и небесният свод възвестява делото на ръцете Му.
2. Ден на ден блика слово и нощ на нощ изявява знание —
3. без говорене, без думи, без да се чуе гласът им.
4. Вестта им е излязла по цялата земя и думите им — до краищата на вселената. В тях е поставил шатър за слънцето;
5. то като младоженец излиза от стаята си, като силен мъж се радва да тича във пътя.
6. Излиза от края на небесата и обикаля до краищата им, и от топлината му нищо не се скрива.
7. Законът на ГОСПОДА е съвършен, освежава душата; свидетелството на ГОСПОДА е вярно, прави невежия мъдър;
8. наредбите на ГОСПОДА са прави, веселят сърцето; заповедта на ГОСПОДА е светла, просветлява очите;
9. страхът от ГОСПОДА е чист, пребъдва вечно; присъдите на ГОСПОДА са истинни и всички до една справедливи.
10. Желателни са повече от злато, от изобилие от чисто злато; и по-сладки са от мед и от капките на медена пита.
11. Освен това слугата Ти се предупреждава чрез тях; в пазенето им има голяма награда.
12. Кой осъзнава прегрешения? Очисти ме от тайните грехове.
13. Също и от греховете на гордостта предпази слугата Си — да не ме владеят. Тогава ще бъда безукорен и ще бъда чист от голямо престъпление.
14. Нека думите на устата ми и размишленията на сърцето ми бъдат угодни пред Теб, ГОСПОДИ, канара моя и мой Изкупител!

Псалм 20

1. (По слав. 19) За първия певец. Псалм на Давид. ГОСПОД да те послуша в ден на скръб! Името на Бога на Яков да те постави нависоко!
2. Да ти изпрати помощ от светилището и да те подкрепи от Сион!
3. Да си спомни всички твои хлебни приноси и да приеме всеизгарянето ти! (Села.)
4. Да ти даде според желанието на сърцето ти и да изпълни всички твои намерения!
5. В спасението Ти ще се зарадваме и в Името на своя Бог ще развеем знаме. ГОСПОД да изпълни всички твои молби!
6. Сега зная, че ГОСПОД избавя помазаника Си; ще го послуша от светите Си небеса със спасителната сила на десницата Си.
7. Едни споменават колесници, а други — коне; но ние ще споменем Името на ГОСПОДА, своя Бог.
8. Те са свалени и паднали, а ние стоим и сме прави.
9. Спаси, ГОСПОДИ! Нека ни послуша Царят в деня, когато Го призовем .

Псалм 21

1. (По слав. 20) За първия певец. Псалм на Давид. ГОСПОДИ, в Твоята сила ще се весели царят и колко много ще ликува в спасението Ти!
2. Дал си му желанието на сърцето му и не си му отказал молбата на устните му. (Села.)
3. Защото си го срещнал с благословения на добро; положил си на главата му корона от чисто злато.
4. Той поиска от Теб живот, Ти му го даде — дългоденствие за вечни векове.
5. Голяма е славата му чрез Твоето спасение; величие и великолепие си положил на него.
6. Защото си го поставил за благословения завинаги, развеселил си го с радост чрез присъствието Си.
7. Защото царят се уповава на ГОСПОДА и чрез милостта на Всевишния няма да се поклати.
8. Ръката Ти ще намери всички Твои врагове, десницата Ти ще намери онези, които Те мразят.
9. Като огнена пещ ще ги направиш във времето на присъствието Си. ГОСПОД ще ги погълне в яростта Си и огън ще ги пояде.
10. Ще погубиш плода им от земята и потомството им измежду човешките синове,
11. защото намислиха зло против Теб, замислиха заговор, но няма да успеят,
12. защото Ти ще ги направиш да обърнат гръб, ще насочиш стрели на тетивата Си към лицата им.
13. Възвиси се, ГОСПОДИ, в силата Си! Ще пеем, ще пеем псалми за Твоята мощ!

Псалм 22

1. (По слав. 21) За първия певец. По музиката на Кошутата на зората. Псалм на Давид. Боже мой, Боже мой, защо си ме оставил — далеч от избавлението ми, от думите на стона ми?
2. Боже мой, викам денем, но не отговаряш; и нощем, и нямам покой.
3. Но Ти си свят, Ти, който обитаваш между хваленията на Израил.
4. На Теб се уповаваха бащите ни, уповаваха се и Ти ги избави.
5. Към Теб извикаха и бяха спасени, на Теб се уповаха и не бяха посрамени.
6. А аз съм червей, а не човек, укор на хората и презрян от народа.
7. Всички, които ме гледат, ми се присмиват, кривят уста, клатят глава:
8. Упова се на ГОСПОДА — нека го избави, нека го освободи, понеже има благоволение в него!
9. Но Ти си Този, който ме извади от утробата, Ти ми даде упование на майчините ми гърди.
10. На Теб бях оставен от раждането, от утробата на майка ми Ти си мой Бог.
11. Да не се отдалечиш от мен, защото близо е скръбта, защото няма помощник!
12. Много бикове ме наобиколиха; силни васански бикове ме обкръжиха.
13. Раззинаха устата си срещу мен, като лъв, който разкъсва и реве.
14. Излях се като вода и разглобиха се всичките ми кости; сърцето ми стана като восък, разтопи се сред вътрешностите ми.
15. Силата ми изсъхна като черепка и езикът ми залепва за небцето ми; и си ме свел в праха на смъртта.
16. Защото кучета ме наобиколиха; обкръжи ме глутница злодеи; прободоха ръцете ми и краката ми.
17. Мога да преброя всичките си кости. Те гледат, взират се в мен.
18. Разделят дрехите ми помежду си и за одеждата ми хвърлят жребий.
19. Но Ти, ГОСПОДИ, не се отдалечавай; сило моя, побързай ми на помощ!
20. Избави душата ми от меча, едничката ми душа от силата на кучето.
21. Спаси ме от устата на лъва и от рогата на дивите говеда. Ти ме послуша!
22. Ще възвестявам Името Ти на братята си, сред събранието ще Те хваля.
23. Вие, които се боите от ГОСПОДА, хвалете Го! Всички вие, потомци на Яков, славете Го! И бойте се от Него, всички вие, потомци на Израил!
24. Защото не е презрял и не се е отвърнал от скръбта на оскърбения, нито е скрил лицето Си от него; а послуша, когато той извика към Него.
25. От Теб е моето хваление в голямото събрание: ще изпълня обещанията си пред онези, които Му се боят.
26. Сиромасите ще ядат и ще се наситят; ще хвалят ГОСПОДА онези, които Го търсят. Сърцето ви ще живее вечно!
27. Ще си спомнят и ще се обърнат към ГОСПОДА всичките земни краища и ще се поклонят пред Теб всичките племена на народите,
28. защото царството е на ГОСПОДА и Той владее над народите.
29. Ще ядат и ще се поклонят всичките богати на земята; ще се наведат пред Него всички, които слизат в пръстта — и никой не може да опази живота си.
30. Потомство ще Му слугува; ще се разказва за Господа на идещото поколение.
31. Те ще дойдат, ще възвестяват правдата Му на народ, който ще се роди, защото Той извърши това.

Псалм 23

1. (По слав. 22) Псалм на Давид. ГОСПОД е пастир мой, няма да бъда в лишение.
2. На зелени пасища ме разполага, при тихи води ме завежда.
3. Освежава душата ми, води ме в пътеки на правда заради Името Си.
4. Дори да ходя през долината на смъртната сянка, няма да се уплаша от зло, защото Ти си с мен. Твоят жезъл и Твоята тояга, те ме утешават.
5. Приготвяш трапеза пред мен пред лицето на враговете ми, помазваш с миро главата ми, чашата ми прелива.
6. Само благост и милост ще ме следват през всичките дни на живота ми и аз ще живея завинаги в дома ГОСПОДЕН.

Псалм 24

1. (По слав. 23) Псалм на Давид. ГОСПОДНА е земята и всичко, което я изпълва; светът и онези, които живеят в него,
2. защото Той я е основал върху моретата и я е утвърдил върху реките.
3. Кой ще се изкачи на ГОСПОДНАТА планина? И кой ще застане в святото Му място?
4. Който има невинни ръце и чисто сърце, който не е надигнал душата си към суета и не се е клел в измама.
5. Той ще приеме благословение от ГОСПОДА и правда от Бога на спасението си.
6. Това е поколението на онези, които Го търсят, които търсят лицето Ти, те са Яков. (Села.)
7. Издигнете главите си вие, порти, и издигнете се вие, вечни врати, за да влезе Царят на славата.
8. Кой е Този Цар на славата? ГОСПОД, силният и могъщият, ГОСПОД, могъщият в бой.
9. Издигнете главите си вие, порти, и издигнете се вие, вечни врати, за да влезе Царят на славата.
10. Кой е Този Цар на славата? ГОСПОД на Войнствата — Той е Царят на славата. (Села.)

Псалм 25

1. (По слав. 24) Псалм на Давид.Към Теб, ГОСПОДИ, възвисявам душата си.
2. Боже мой, на Теб се уповавам — да не се посрамя, да не тържествуват враговете ми над мен!
3. Наистина, всички, които чакат Теб, няма да се посрамят; ще се посрамят онези, които без причина постъпват предателски.
4. Изяви ми пътищата Си, ГОСПОДИ, научи ме на пътеките Си.
5. Води ме в истината Си и учи ме, защото Ти си Бог на спасението ми; Теб чакам цял ден.
6. Помни, ГОСПОДИ, милосърдията Си и милостите Си, защото са от века.
7. Не помни греховете на младостта ми, нито престъпленията ми; помни ме според милостта Си и заради добрината Си, ГОСПОДИ!
8. Добър и праведен е ГОСПОД, затова наставлява грешниците в пътя.
9. Води кротките в правда и учи кротките на пътя Си.
10. Всичките пътеки на ГОСПОДА са милост и истина за онези, които пазят завета Му и свидетелствата Му.
11. Заради Името Си, ГОСПОДИ, прости беззаконието ми, защото е голямо.
12. Кой е човекът, който се бои от ГОСПОДА? Него Той ще настави в пътя, който да избере.
13. Душата му ще живее в добро и потомството му ще наследи земята.
14. Довереният съвет на ГОСПОДА е за онези, които Му се боят, и заветът Му ще им се обяви.
15. Очите ми са винаги към ГОСПОДА, защото Той ще извади краката ми от мрежата.
16. Обърни се към мен и смили се за мен, защото съм самотен и утнетен.
17. Скърбите на сърцето ми се умножиха, извади ме от притесненията ми.
18. Погледни на угнетението ми и трудността ми и прости всичките ми грехове.
19. Погледни на враговете ми, защото са много и ме мразят с жестока омраза.
20. Запази душата ми и ме спаси — да не се посрамя, защото на Теб се уповавам.
21. Непорочност и правота нека ме пазят, защото чакам Теб.
22. Боже, избави Израил от всичките му беди!

Псалм 26

1. (По слав. 25) Псалм на Давид. Отсъди ми, ГОСПОДИ, защото съм ходил в непорочността си! Уповах се на ГОСПОДА и няма да се поклатя.
2. Провери ме, ГОСПОДИ, и ме изпитай, очисти вътрешностите ми и сърцето ми.
3. Защото Твоята милост е пред очите ми и ходя в истината Ти.
4. Не съм седял с лъжливи хора и няма да отида с лицемери.
5. Мразя събранието на злодеите и няма да седна с безбожните.
6. Ще измия в невинност ръцете си и ще обиколя олтара Ти, ГОСПОДИ,
7. за да издигна глас на благодарност и да разкажа за всички Твои чудеса.
8. ГОСПОДИ, възлюбих жилището на дома Ти и мястото, където славата Ти обитава.
9. Да не грабнеш душата ми с грешниците, нито живота ми с кръвожадни мъже,
10. в чиито ръце има злодеяние, и чиято десница е пълна със подкуп!
11. А аз ще ходя в непорочността си — изкупи ме и ме помилвай!
12. Кракът ми стои на равно място; в събранията ще прославям ГОСПОДА.

Псалм 27

1. (По слав. 26) Псалм на Давид. ГОСПОД е светлина моя и спасение мое — от кого ще се уплаша? ГОСПОД е крепост на живота ми — от кого ще се ужася?
2. Когато злодеите се приближиха срещу мен, за да изядат плътта ми — противниците ми и враговете ми — те се спънаха и паднаха.
3. Дори войска да се разположи на стан срещу мен, сърцето ми няма да се уплаши; дори и война да се надигне против мен, и при това ще имам увереност.
4. Едно поисках от ГОСПОДА, това ще търся — да живея в дома на ГОСПОДА през всичките дни на живота си, за да съзерцавам прелестта на ГОСПОДА и да размишлявам в Неговия храм.
5. Защото в злия ден Той ще ме скрие в скинията Си, ще ме прикрие в скривалището на шатъра Си, ще ме издигне на канара.
6. И сега главата ми ще се издигне над враговете ми, които ме обкръжават. И жертви на тържествуващ вик ще принеса в скинията Му; ще пея, ще пея псалми на ГОСПОДА!
7. Чуй, ГОСПОДИ, викам с гласа си! Смили се над мен и ме послушай!
8. Сърцето Ми ти казва: Търсете лицето Ми! Лицето Ти ще търся, ГОСПОДИ.
9. Не скривай от мен лицето Си, не отхвърляй в гняв слугата Си! Ти си ми бил помощта; не ме напускай и не ме изоставяй, Боже, Спасителю мой!
10. И ако баща ми и майка ми ме оставят, ГОСПОД ще ме приеме.
11. Научи ме на пътя Си, ГОСПОДИ, и ме води по равна пътека заради враговете ми.
12. Не ме предавай на волята на притеснителите ми, защото лъжливи свидетели са се вдигнали против мен и този, които издиша насилие.
13. Ако не бях повярвал, че ще видя добротата на ГОСПОДА в земята на живите...!
14. Чакай ГОСПОДА, бъди смел и нека се укрепи сърцето ти! Да! Чакай ГОСПОДА!

Псалм 28

1. (По слав. 27) Псалм на Давид. Към Теб викам, ГОСПОДИ, канара моя. Не се отвръщай от мен с мълчание, да не би, като мълчиш към мен, да стана като слизащите в рова!
2. Послушай гласа на молбите ми, когато викам към Теб, когато вдигам ръцете си към Твоя свят девир.
3. Не ме завличай със безбожните и с онези, които вършат грях, които говорят мир с ближните си, а в сърцата им е зло.
4. Въздай им според делото им и според злото на постъпките им. Според делата на ръцете им им дай; каквото заслужават, отплати им!
5. Понеже не зачитат делата на ГОСПОДА, нито делото на ръцете Му, Той ще ги събори и няма да ги съгради.
6. Благословен да е ГОСПОД, защото чу гласа на молбите ми!
7. ГОСПОД е сила моя и щит мой. На Него се упова сърцето ми и ми се помогна, затова сърцето ми ликува и ще Го прославя с песента си.
8. ГОСПОД е тяхната сила, Той е спасителната крепост на помазаника Си.
9. Избави народа Си и благослови наследството Си, паси и носи ги до века!

Псалм 29

1. (По слав. 28) Псалм на Давид. Отдайте на ГОСПОДА, вие, синове на могъщите, отдайте на ГОСПОДА слава и сила!
2. Отдайте на ГОСПОДА славата на Името Му, поклонете се на ГОСПОДА в свято великолепие!
3. Гласът на ГОСПОДА е над водите, Бог на славата гърми, ГОСПОД е над много води.
4. Гласът на ГОСПОДА е мощен, гласът на ГОСПОДА е величествен.
5. Гласът на ГОСПОДА строшава кедри, да, ГОСПОД строшава ливанските кедри.
6. Прави ги да скачат като теле, Ливан и Сирион — като младо диво говедо.
7. Гласът на ГОСПОДА разцепва огнени пламъци.
8. Гласът на ГОСПОДА разтърсва пустинята, ГОСПОД разтърсва пустинята Кадис.
9. Гласът на ГОСПОДА прави да раждат кошутите и оголва дъбравите, и в храма Му всеки възвестява: Слава!
10. ГОСПОД седи над потопа, ГОСПОД седи като Цар до века.
11. ГОСПОД нека даде сила на народа Си, ГОСПОД нека благослови народа Си с мир!

Псалм 30

1. (По слав. 29) Псалм. Песен при освещението на дома. Псалм на Давид. Ще те превъзнасям, ГОСПОДИ, защото Ти си ме избавил, и не си оставил да тържествуват над мен враговете ми.
2. ГОСПОДИ, Боже мой, към Теб извиках и Ти ме изцели.
3. ГОСПОДИ, Ти си извел душата ми от Шеол; опазил си ме жив, за да не сляза в рова.
4. Пейте псалми на ГОСПОДА, вие, Негови светии, и възхвалявайте паметта на Неговата святост!
5. Защото гневът Му е за миг, а благоволението Му е за живот; вечер пренощува плач, а сутринта е радост.
6. А в благополучието си аз казвах: Няма да се поклатя до века!
7. ГОСПОДИ, с благоволението Си Ти беше укрепил планината ми. Ти скри лицето Си и аз се ужасих.
8. Към Теб, ГОСПОДИ, извиках и на Господа се помолих:
9. Каква полза от кръвта ми, ако сляза в рова? Прахът ще Те слави ли? Ще възвестява ли Твоята истина?
10. Послушай, ГОСПОДИ, и се смили над мен; ГОСПОДИ, бъди ми помощник!
11. Обърнал си плача ми в радост за мен; съблякъл си ми вретището и си ме препасал с радост,
12. за да Те възпява душата ми и да не млъква. ГОСПОДИ, мой Боже, вечно ще Те славя!

Псалм 31

1. (По слав. 30) За първия певец. Псалм на Давид. ГОСПОДИ, на Теб се уповавам, нека не се посрамя до века; спаси ме в правдата Си!
2. Приклони към мен ухото Си, избави ме бързо; бъди ми канара на прибежище, дом укрепен, за да ме спасиш!
3. Защото Ти си моя канара и моя крепост и заради Името Си води ме и ме направлявай.
4. Извади ме от мрежата, която ми поставиха скрито, защото Ти си ми защита.
5. В Твоята ръка поверявам духа си; Ти си ме изкупил, ГОСПОДИ, Боже на истината!
6. Намразих онези, които се държат за суетните идоли, а аз се уповавам на ГОСПОДА.
7. Ще се веселя и ще се радвам в Твоята милост, защото Ти видя неволята ми, позна притесненията на душата ми;
8. и не ме предаде в ръката на врага, постави краката ми на широко място.
9. Бъди милостив към мен, ГОСПОДИ, защото съм в беда, от скръб чезне окото ми, душата ми, и тялото ми.
10. Защото животът ми се топи в тъга и годините ми — в стенание; поради беззаконието ми отпадна силата ми и костите ми чезнат.
11. Станах за укор на всичките си притеснители и особено на ближните си, и за ужас на познатите си; които ме видят на улиците, бягат от мен.
12. Забравен съм като мъртвец, вън от сърцата; станах като счупен съд.
13. Защото чувам злословието на мнозина, ужас отвред, докато се наговарят против мен, намислят да отнемат живота ми.
14. Но аз, ГОСПОДИ, на Теб се уповах, казах: Ти си мой Бог!
15. В Твоята ръка са времената ми; избави ме от ръката на враговете ми и от онези, които ме преследват!
16. Нека лицето Ти осияе над слугата Ти, спаси ме в милостта Си!
17. ГОСПОДИ, да не се посрамя, защото Теб призовах! Нека се посрамят безбожните, нека онемеят в Шеол!
18. Нека млъкнат лъжливите устни, които с гордост и презрение говорят нагло против праведния!
19. Колко голяма е добрината Ти, която си запазил за онези, които Ти се боят, която оказваш на онези, които се уповават на Теб, пред човешките синове!
20. Ще ги скриеш под покрова на присъствието Си от човешките кроежи; ще ги пазиш тайно в шатър от препирането на езици.
21. Благословен да е ГОСПОД, защото чудно ми оказа милостта Си в укрепен град.
22. А аз в уплахата си казах: Отхвърлен съм отпред очите Ти! Но Ти послуша гласа на молбите ми, когато извиках към Теб.
23. Възлюбете ГОСПОДА, всички Негови светии! ГОСПОД запазва верните, а отплаща изобилно на онзи, който се държи гордо.
24. Дерзайте и нека сърцето ви се укрепи, всички вие, които се надявате на ГОСПОДА!

Псалм 32

1. (По слав. 31) Псалм на Давид. Маскил. Блажен онзи, чието престъпление е простено, чийто грях е покрит!
2. Блажен човекът, на когото ГОСПОД не счита беззаконие, и в чийто дух няма измама.
3. Когато мълчах, се разложиха костите ми от стенанието ми цял ден.
4. Понеже денем и нощем ръката Ти тежеше върху мен, жизнените ми сокове се обърнаха на лятна суша. (Села.)
5. Изявих Ти греха си и вината си не скрих. Казах: Ще изповядам престъпленията си на ГОСПОДА. И Ти прости вината на греха ми. (Села.)
6. Затова нека Ти се моли всеки праведен на време, когато можеш да бъдеш намерен. Наистина, когато големите води преливат, те няма да стигнат до него.
7. Ти си ми убежище, Ти ме пазиш от беда, с песни на спасение ме обкръжаваш. (Села.)
8. Аз ще те наставя и ще те науча за пътя, по който трябва да вървиш, ще те съветвам, над теб ще бъде окото Ми.
9. Не бъдете като кон или като муле, без разум, чиито челюсти трябва да се държат с оглавник и юзда, иначе не се приближават към теб.
10. Много ще бъдат мъките на безбожния, а който се уповава на ГОСПОДА, милост ще го обкръжи.
11. Радвайте се в ГОСПОДА и се веселете, вие праведни, и ликувайте, всички вие с право сърце!

Псалм 33

1. (По слав. 32) Ликувайте в ГОСПОДА, вие праведни; хвалението подобава на правите.
2. Хвалете ГОСПОДА с арфа, пейте Му псалми с десетострунна лира.
3. Пейте Му нова песен, свирете изкусно с радостно възклицание.
4. Защото словото на ГОСПОДА е право и цялото Му дело — в истина.
5. Той обича правда и правосъдие, земята е пълна с ГОСПОДНАТА милост.
6. Чрез словото на ГОСПОДА бяха направени небесата и цялото им войнство — чрез дъха на устата Му.
7. Той морските води събира като куп и бездните прибира в съдове.
8. Нека се бои от ГОСПОДА цялата земя, нека се боят от Него всичките жители на света!
9. Защото Той каза и стана; Той заповяда и се утвърди.
10. ГОСПОД съборя съвета на езичниците, осуетява плановете на народите.
11. Съветът на ГОСПОДА пребъдва до века, мислите на сърцето Му — от поколение в поколение.
12. Блажена онази нация, чийто Бог е ГОСПОД, народът, който Той е избрал за Свое наследство.
13. ГОСПОД гледа от небето, вижда всичките човешки синове.
14. От мястото на обиталището Си Той гледа всички земни жители.
15. Този, който е създал сърцата на всички тях, внимава на всичките им дела.
16. Царят не побеждава с много войска, силният не се избавя с голямо юначество.
17. Конят е напразна надежда за спасение и не отървава с голямата си сила.
18. Ето, окото на ГОСПОДА е върху онези, които Му се боят, върху онези, които се надяват на Неговата милост,
19. за да избави душата им от смърт, в глад да ги запази живи.
20. Душата ни чака ГОСПОДА, Той е наша помощ и наш щит.
21. Защото в Него ще се радва сърцето ни, понеже се уповавахме на Неговото свято Име.
22. Милостта Ти, ГОСПОДИ, нека бъде на нас, както на Теб се надявахме.

Псалм 34

1. (По слав. 33) Псалм на Давид, когато се престори на луд пред Авимелех, който го изгони, и той си отиде. Ще благославям ГОСПОДА по всяко време, прославата Му ще бъде винаги в устата ми.
2. Душата ми ще се хвали в ГОСПОДА; смирените ще чуят и ще се зарадват.
3. Величайте ГОСПОДА с мен и нека заедно възвишаваме Името Му.
4. Потърсих ГОСПОДА и Той ме послуша, и от всичките ми страхове ме избави.
5. Погледнаха към Него и засияха, и лицата им не се посрамиха.
6. Този сиромах извика и ГОСПОД чу, и от всичките му скърби го избави.
7. Ангелът ГОСПОДЕН обгражда от всички страни онези, които Му се боят, и ги избавя.
8. Вкусете и вижте, че ГОСПОД е благ; блажен човекът, който се уповава на Него!
9. Бойте се от ГОСПОДА, вие, Негови светии, защото за онези, които Му се боят, няма лишение.
10. Лъвчета търпят нужда и глад, но онези, които търсят ГОСПОДА, няма да бъдат лишени от никое добро.
11. Елате, вие, синове, послушайте ме; на страх от ГОСПОДА ще ви науча.
12. Кой е човекът, който желае живот и обича дълги дни, за да види добро?
13. Пазй езика си от зло и устните си от лъжливо говорене.
14. Отклонявай се от злото и върши добро, търси мира и го следвай!
15. Очите на ГОСПОДА са към праведните и ушите Му — към техния вик.
16. Лицето на ГОСПОДА е против онези, които вършат зло, за да отсече спомена им от земята.
17. Праведните викат и ГОСПОД чува, и от всичките им беди ги избавя.
18. ГОСПОД е близо до съкрушените по сърце и спасява сломените по дух.
19. Много са неволите на праведния, но от всички тях ГОСПОД го избавя.
20. Той пази всичките му кости, нито една от тях няма да се строши.
21. Злото ще убие безбожния и които мразят праведния, ще бъдат осъдени.
22. ГОСПОД изкупва душата на слугите Си; и от онези, които се уповават на Него, никой няма да бъде осъден.

Псалм 35

1. (По слав. 34) Псалм на Давид. Борй се, ГОСПОДИ, с онези, които се борят със мен; бий се против онези, които се бият против мен!
2. Вземи щит и броня и стани ми на помощ!
3. Извади и копие и затвори пътя срещу преследвачите ми; кажи на душата ми: Аз съм твоето спасение!
4. Нека се посрамят и опозорят онези, които търсят живота ми; нека се върнат назад и бъдат посрамени онези, които замислят зло против мен!
5. Нека бъдат като плява пред вятъра и да ги гони Ангелът ГОСПОДЕН!
6. Нека пътят им бъде тъмен и хлъзгав и да ги преследва Ангелът ГОСПОДЕН!
7. Защото без причина скриха за мен мрежата си в яма, без причина копаха ров за душата ми.
8. Нека гибел неочаквано го връхлети и мрежата му, която скри, да улови самия него; нека падне в гибел!
9. А моята душа ще ликува в ГОСПОДА, ще се радва в спасението Му.
10. Всичките ми кости ще кажат: ГОСПОДИ, кой е като Теб, който избавяш сиромаха от по-силния от него, сиромаха и бедния — от грабителя му?
11. Неправедни свидетели стават, питат ме за неща, които не зная.
12. Отплащат ми зло за добро, за да осиротее душата ми.
13. А когато те боледуваха, аз се обличах във вретище, смирявах с пост душата си и молитвата ми се връщаше в пазвата ми.
14. Отнасях се като с приятел и брат, навеждах се скърбейки, като някой, който жалее за майка си.
15. Но те се зарадваха на препъването ми и се събраха — побойници, които не познавах, се събраха против мен; разкъсаха ме, без да спрат.
16. Като безбожни присмехулници на пиршество скърцаха със зъби против мен.
17. Господи, докога ще гледаш? Избави душата ми от техните опустошения, едничката ми душа — от лъвовете.
18. Ще Те прославя в голямото събрание, ще Те хваля сред многоброен народ.
19. Да не тържествуват над мен онези, които без причина са ми врагове; нито с очи да намигат онези, които без повод ме мразят.
20. Защото не говорят за мир, а против тихите на земята измислят лъжливи думи.
21. Отварят против мен устата си и казват: Охо, охо, очите ни видяха!
22. ГОСПОДИ, Ти видя, не мълчи! Господи, не бъди далеч от мен!
23. Стани и събуди се за правото ми; за делото ми, Боже мой и Господи мой!
24. Съди ме според правдата Си, ГОСПОДИ, Боже мой, и нека не ликуват над мен!
25. Нека не кажат в сърцето си: Охо, желанието ни се сбъдна! Нека не кажат: Погълнахме го!
26. Нека се посрамят и заедно се унижат онези, които се радват на нещастието ми! Нека се облекат със срам и позор онези, които се големеят против мен!
27. Нека ликуват и се радват онези, които желаят правдата ми, и винаги да казват: Нека ГОСПОД се възвеличи, който желае мира на слугата Си!
28. И езикът ми ще шепне за Твоята правда и за Твоята хвала всеки ден.

Псалм 36

1. (По слав. 35) За първия певец. Псалм на ГОСПОДНИЯ слуга Давид. Беззаконието на безбожния говори вътре във сърцето ми. Пред очите му няма страх от Бога,
2. защото той се ласкае в очите си, когато постигне беззаконието си, когато мрази.
3. Думите на устата му са грях и измама, не иска да бъде разумен, да върши добро.
4. Замисля грях на леглото си, застава на недобър път, злото не мрази.
5. ГОСПОДИ, милостта Ти е до небесата, верността Ти — до облаците;
6. правдата Ти е като величествените планини; присъдите Ти са като голяма бездна; на човек и животно помагаш Ти, ГОСПОДИ!
7. Колко е скъпоценна милостта Ти, Боже! И човешките синове прибягват под сянката на Твоите криле.
8. Ще се наситят от тлъстината на дома Ти, ще ги напоиш от реката на Своите сладости.
9. Защото у Теб е изворът на живота, в Твоята светлина ще видим светлина.
10. Простри милостта Си към онези, които Те познават, и правдата Си — към правите по сърце.
11. Нека не ме стигне кракът на гордите и да не ме пропъди ръката на безбожните.
12. Там паднаха онези, които вършат грях, бяха повалени и не можаха да станат.

Псалм 37

1. (По слав. 36) Псалм на Давид. Не се раздразнявай заради злодеите и не завиждай на онези, които вършат беззаконие,
2. защото скоро ще се окосят като трева и като зелена трева ще повехнат.
3. Уповавай се на ГОСПОДА и върши добро, населявай земята и пази истината.
4. Наслаждавай се в ГОСПОДА и Той ще ти даде желанията на сърцето ти.
5. Предай на ГОСПОДА пътя си и се уповавай на Него, и Той ще действа.
6. Ще изведе наяве правдата ти като светлината и правото ти като пладне.
7. Облегни се на ГОСПОДА и Го чакай. Не се раздразнявай заради онзи, който преуспява в пътя си, заради човека, който осъществява зли замисли.
8. Престани да се гневиш и остави яростта, не се раздразнявай — това води само към вършене на зло.
9. Защото злодеите ще бъдат отсечени, а онези, които чакат ГОСПОДА, те ще наследят земята.
10. Защото още малко, и безбожния няма да го има вече, ще търсиш мястото му, но няма да е там.
11. А смирените ще наследят земята и ще се наслаждават в изобилен мир.
12. Безбожният прави заговор против праведния и със зъби скърца против него.
13. Господ му се смее, защото вижда, че денят му идва.
14. Безбожните извадиха меча и опънаха лъка си, за да повалят сиромаха и бедния, за да заколят ходещите в правда.
15. Мечът им ще се забие в собственото им сърце и лъковете им ще се строшат.
16. По-добре малкото на праведния, отколкото изобилието на мнозина безбожни.
17. Защото ръцете на безбожните ще се строшат, а ГОСПОД подкрепя праведните.
18. ГОСПОД знае дните на непорочните и тяхното наследство ще бъде вечно.
19. Те няма да се посрамят във време на зло и в дни на глад ще бъдат сити.
20. А безбожните ще се изтребят и враговете на ГОСПОДА ще бъдат като агнешката тлъстина — ще изчезнат, в дим ще изчезнат.
21. Безбожният взема назаем и не връща, а праведният е милостив и дава.
22. Защото благословените от Него ще наследят земята, а проклетите от Него ще се изтребят.
23. Стъпките на човека се утвърждават от ГОСПОДА и неговият път Му е угоден.
24. Когато падне, няма да бъде повален, защото ГОСПОД подпира ръката му.
25. Млад бях, ето, остарях, но не видях праведния оставен, нито потомството му да проси хляб.
26. Цял ден е милостив и дава назаем, и потомството му е за благословение.
27. Отклонявай се от злото и върши добро, и ще населяваш вечно земята.
28. Защото ГОСПОД обича правда и няма да остави Своите светии — те ще бъдат опазени до века, а потомството на безбожните ще се изтреби.
29. Праведните ще наследят земята и ще живеят на нея вечно.
30. Устата на праведния произнася мъдрост и езикът му говори правда.
31. Законът на неговия Бог е в сърцето му, стъпките му не ще се подхлъзнат.
32. Безбожният дебне праведния и търси да го убие.
33. ГОСПОД няма да го остави в ръката му и няма да го осъди, когато бъде съден.
34. Чакай ГОСПОДА и пази Неговия път, и Той ще те възвиши да наследиш земята; ще гледаш, когато се изтребват безбожните.
35. Видях безбожния в голяма мощ да се разпростира като зелено дърво на мястото си;
36. но премина, и ето, нямаше го; търсих го и не се намери.
37. Забележи непорочния и гледай праведния, защото човекът на мира ще има бъдеще,
38. а отстъпилите от Бога ще се изтребят всички, бъдещето на безбожните ще се отсече.
39. Но спасението на праведните е от ГОСПОДА; Той е тяхната крепост във време на беда.
40. И ГОСПОД ще им помогне и ще ги избави, ще ги избави от безбожните и ще ги спаси,

понеже на Него се уповаха.

Псалм 38

1. (По слав. 37) Псалм на Давид. За възпоменание. ГОСПОДИ, не ме обвинявай в негодуването Си и не ме наказвай в яростта Си!
2. Защото стрелите Ти се забиха в мен и ръката Ти тежи върху мен.
3. Няма здраво място в плътта ми поради Твоя гняв; няма мир в костите ми поради моя грях.
4. Защото беззаконията ми надвишиха главата ми, като тежко бреме много ми натежаха.
5. Смърдят, гноясват раните ми заради безумието ми.
6. Превит съм и съвсем се прегърбих, цял ден ходя скърбейки.
7. Защото слабините ми са пълни с огън и в плътта ми няма здраво място.
8. Отпаднал съм и съвсем съкрушен; рева от стона на сърцето си.
9. Господи, пред Теб е цялото ми желание и въздишането ми не е скрито от Теб.
10. Сърцето ми тупти, силата ми ме остави, а светлината на очите ми — и тя не е у мен.
11. Любимите ми и приятелите ми странят от раната ми и роднините ми стоят надалеч.
12. И онези, които търсят живота ми, залагат примки, онези, които търсят злото ми, говорят за унищожение и цял ден замислят измама.
13. Но аз съм като глух, не чувам, и като ням, който не отваря устата си.
14. Да, аз съм като човек, който не чува, и в чиито уста няма оправдание.
15. Защото на Теб се надявам, ГОСПОДИ, Ти ще отговориш, Господи Боже мой.
16. Понеже казах: Да не тържествуват над мен! При подхлъзването на крака ми се големеят против мен.
17. Защото съм близо до падане и болката ми е постоянно пред мен.
18. Понеже признавам беззаконието си, наскърбен съм заради греха си.
19. Но враговете ми са живи и многобройни и много са онези, които ме мразят без причина.
20. И онези, които отплащат зло за добро, ми се противят, понеже следвам доброто.
21. Не ме оставяй, ГОСПОДИ! Боже мой, от мен не се отдалечавай!
22. Побързай да ми помогнеш, Господи, спасение мое!

Псалм 39

1. (По слав. 38) За първия певец. За Едутун. Псалм на Давид. Аз казах: Ще внимавам в пътищата си, за да не съгреша с езика си. Ще възпирам устата си като с юзда, докато е пред мен безбожният.
2. Онемях в мълчание, въздържах се да говоря за доброто и болката ми се възбуди.
3. Сърцето ми се разпали вътре в мен, в размишлението ми пламна огън. Заговорих с езика си:
4. Изяви ми, ГОСПОДИ, края ми и каква е мярката на дните ми, за да зная колко съм преходен.
5. Ето, направил си дните ми като педя и времето на живота ми е като нищо пред Теб; наистина всеки човек, колкото и здраво да стои, е само лъх. (Села.)
6. Наистина всеки човек ходи като сянка, наистина те вдигат шум за нищо — трупа, а не знае кой ще го събира.
7. И сега, Господи, какво чакам? Надеждата ми е във Теб!
8. Избави ме от всичките ми престъпления; не ме прави за присмех на безумния.
9. Онемях, не отворих устата си, понеже Ти извърши това.
10. Отдалечи от мен Своя удар! Чезна от поражението на ръката Ти.
11. Когато с изобличения наказваш човека за беззаконието, разваляш като молец красотата му. Наистина всеки човек е лъх. (Села.)
12. Чуй молитвата ми, ГОСПОДИ, и дай ухо на вика ми; недей да мълчиш при сълзите ми, защото съм чужденец при Теб и пришълец, като всичките мои бащи.
13. Отвърни погледа Си от мен, за да се съвзема, преди да си отида и да ме няма вече.

Псалм 40

1. (По слав. 39) За първия певец. Псалм на Давид. Чаках търпеливо ГОСПОДА и Той се приклони към мен и чу вика ми.
2. Изведе ме от рова на погибелта, от тинята и от калта; на скала постави краката ми и стъпките ми утвърди.
3. И сложи в устата ми нова песен, възхвала на нашия Бог; мнозина ще видят и ще се убоят, и ще се уповават на ГОСПОДА.
4. Блажен онзи човек, който е направил ГОСПОДА своя надежда и не се обръща към горделивите, нито към онези, които се отклоняват в лъжи.
5. ГОСПОДИ, Боже мой, много са чудесата, които си извършил и Твоите мисли за нас не могат да се изредят пред Теб. Ако бих поискал да ги разкажа и за тях да говоря — те са твърде много, за да бъдат изброени.
6. Жертва и принос Ти не си пожелал; отворил си уши в мен; всеизгаряне и принос за грях не си поискал.
7. Тогава казах: Ето, идвам; в свитъка на книгата е писано за мен.
8. Радвам се да върша волята Ти, Боже мой, и Твоят закон е вътре във вътрешностите ми.
9. Проповядвах правда в голямо събрание; ето, не въздържам устните си — ГОСПОДИ, Ти знаеш!
10. Не скрих правдата Ти вътре във сърцето си, изявих верността Ти и спасението Ти, не укрих милостта Ти и истината Ти от голямо събрание.
11. ГОСПОДИ, не задържай благите Си милости от мен; нека Твоята милост и Твоята истина ме пазят винаги!
12. Защото ме обкръжиха безброй злини, беззаконията ми ме стигнаха, така че не мога да гледам; те са по-многобройни от космите на главата ми и сърцето ми ме оставя.
13. Благоволи, ГОСПОДИ, да ме избавиш; побързай, ГОСПОДИ, да ми помогнеш!
14. Нека се посрамят и заедно се унижат онези, които търсят да погубят живота ми; нека се обърнат назад и се опозорят онези, които се радват на злощастието ми.
15. Нека се ужасят от срама си онези, които ми казват: Охо-хо!
16. Нека се радват и се веселят в Теб всички, които Те търсят; които обичат Твоето спасение, нека винаги казват: Да се величае ГОСПОД!
17. А аз съм сиромах и беден, но Господ мисли за мен. Помощ моя и мой спасител си Ти; Боже мой, не се бави!

Псалм 41

1. (По слав. 40) За първия певец. Псалм на Давид. Блажен онзи, който обръща внимание на сиромаха; в зъл ден ще го избави ГОСПОД.
2. ГОСПОД ще го пази и ще съхрани живота му; той ще бъде блажен на земята и Ти няма да го предадеш на волята на враговете му.
3. ГОСПОД ще го подкрепя на болничното легло; в болестта му Ти ще преобърнеш за добро цялото му състояние.
4. Аз казах: ГОСПОДИ, бъди милостив към мен, изцели душата ми, защото съгреших против Теб!
5. Враговете ми говорят зло за мен: Кога той ще умре и името му ще загине?
6. И ако дойде някой да ме види, говори лъжа, сърцето му събира в себе си зло, и когато излезе навън, го разказва.
7. Срещу мен шепнат заедно всички, които ме мразят; зло замислят против мен:
8. Казват: Нещо лошо го е сполетяло и както е легнал, няма вече да стане.
9. Дори и близкият ми приятел, на когото имах доверие, който ядеше хляба ми, вдигна пета срещу мен.
10. Но Ти, ГОСПОДИ, бъди милостив към мен и ме изправи, за да им отплатя.
11. По това познавам, че съм Ти угоден — понеже врагът ми не тържествува над мен.
12. А мен Ти поддържаш в непорочността ми и си ме утвърдил пред Своето лице до века.
13. Благословен да е ГОСПОД, Бог на Израил, до века! Амин и амин.

Псалм 42

1. (По слав. 41) За първия певец. Маскил на Кореевите синове. Както еленът желае водните потоци, така душата ми желае Теб, Боже!
2. Душата ми жадува за Бога, за живия Бог. Кога ще дойда и ще се явя пред Божието лице?
3. Моите сълзи ми станаха храна ден и нощ, като цял ден ми говорят: Къде е твоят Бог?
4. Това си припомням и изливам душата си вътре в себе си — как преминавах с множеството и отивах с тях в Божия дом с глас на радост и хваление, с множество, което празнуваше.
5. Защо си отпаднала, душо моя? И защо стенеш в мен? Надявай се на Бога, защото аз още ще Го хваля за спасението от лицето Му.
6. Боже мой, душата ми е отпаднала в мен; затова си спомням за Теб от йорданската земя и от ермонските височини, от планината Мисар.
7. Бездна огласява бездна при шума на Твоите водопади. Всичките Твои вълни и Твои развълнувани води преминаха над мен.
8. ГОСПОД ще заповяда милостта Си през деня и песента Му ще бъде с мен през нощта — молитва към Бога на моя живот.
9. Ще кажа на Бога, моята канара: Защо си ме забравил? Защо ходя опечален от притеснението от врага?
10. Враговете ми ме подиграват, като че трошат костите ми, като всеки ден ми казват: Къде е Твоят Бог?
11. Защо си отпаднала, душо моя? И защо стенеш в мен? Надявай се на Бога, защото аз още ще Го хваля; Той е спасение на лицето ми и моят Бог.

Псалм 43

1. (По слав. 42) Съди ме, Боже, и отстоявай делото ми против неблагочестив народ; избави ме от човека на измамата и беззаконието!
2. Понеже Ти си Бог на силата ми, защо си ме отхвърлил? Защо ходя опечален от притеснението от врага?
3. Изпрати светлината Си и истината Си — нека те ме водят, нека те ме заведат на святата Ти планина и в Твоите обиталища.
4. Тогава ще отида при Божия олтар, при Бога на веселието и на радостта ми; и с арфа ще Те славя, Боже, Боже мой!
5. Защо си отпаднала, душо моя? И защо стенеш в мен? Надявай се на Бога, защото аз още ще Го хваля; Той е спасение на лицето ми и моят Бог.

Псалм 44

1. (По слав. 43) За първия певец. Маскил на Кореевите синове. Боже, с ушите си сме чули, бащите ни са ни разказвали за делото, което си извършил в техните дни, в древните дни.
2. Ти си изгонил с ръката Си езичниците, а тях си насадил; разбил си племена, а тях си разпрострял.
3. Защото не чрез своя меч завладяха те земята, нито ги спаси ръката им, а Твоята десница и Твоята ръка, и светлината на лицето Ти — защото Ти благоволи във тях.
4. Боже, Ти си моят Цар; заповядай и дай спасение за Яков!
5. Чрез Теб ще повалим враговете си; чрез Твоето Име ще стъпчем онези, които стават против нас.
6. Защото няма да се уповавам на лъка си, нито мечът ми ще ме спаси.
7. Защото Ти си ни спасил от притеснителите ни и си посрамил онези, които ни мразят.
8. С Бога ще се хвалим всеки ден и ще прославяме Твоето Име до века. (Села.)
9. Но сега Ти си ни отхвърлил и си ни посрамил, и не излизаш с нашите войски.
10. Пред притеснителя ни връщаш и онези, които ни мразят, грабят за себе си.
11. Предал си ни като овце за клане и си ни разпръснал между езичниците.
12. Продал си Своя народ за нищо и не си спечелил от цената му.
13. Правиш ни за поговорка на съседите ни, за присмех и подигравка на онези, които са около нас.
14. Правиш ни за поговорка сред езичниците, за посмешище между народите.
15. Всеки ден позорът ми е пред мен и покри ме срамът на лицето ми —
16. заради гласа на този, който позори и хули, заради врага и отмъстителя.
17. Всичко това дойде върху нас, но ние не Те забравихме и не изменихме на Твоя завет.
18. Сърцето ни не се върна назад и стъпките ни не се отклониха от Твоята пътека,
19. ако и да си ни съкрушил в място на чакали и със смъртна сянка да си ни покрил.
20. Ако бяхме забравили Името на своя Бог и към чужд бог ако бяхме прострели ръцете си,
21. Бог нямаше ли да издири това? Защото Той знае тайните на сърцето.
22. Да, заради Теб сме убивани цял ден, считани сме като овце за клане.
23. Събуди се! Защо спиш, Господи? Стани, не ни отхвърляй навеки!
24. Защо криеш лицето Си и забравяш бедствието ни и угнетението ни?
25. Защото душата ни е снишена до пръстта, тялото ни прилепва към земята.
26. Стани да ни помогнеш и ни избави заради милостта Си!

Псалм 45

1. (По слав. 44) За първия певец. По музиката на Кремовете. Маскил на Кореевите синове. Любовна песен. Сърцето ми прелива от благо слово, казвам стиховете си на Царя, езикът ми е перо на бързописец.
2. Ти си по-красив от човешките синове, на устните Ти е изляна благодат, затова Бог Те е благословил до века.
3. Препаши меча Си на бедрото Си, Силни, в славата Си и величието Си!
4. И във величието Си язди победоносно заради истината и кротостта, и правдата; и десницата Ти ще Те учи на страшни неща.
5. Стрелите Ти са остри — под Теб народи падат — в сърцето на враговете на царя.
6. Престолът Ти, Боже, е до вечни векове; скиптърът на Твоето царство е скиптър на правота.
7. Възлюбил си правда и си намразил беззаконие, затова, Боже, Твоят Бог Те е помазал с масло на радост повече от Твоите събратя.
8. На смирна и алое, и касия ухаят всичките Ти дрехи; от дворци от слонова кост Те радват струнни инструменти.
9. Царски дъщери са сред Твоите почтени; отдясно Ти стои царицата в офирско злато.
10. Слушай, дъще, внимавай и приклони ухото си: забрави и народа си, и бащиния си дом.
11. И Царят ще пожелае красотата ти, защото Той е твоят Господар — и поклони Му се!
12. И тирската дъщеря с подарък, и богатите сред народа ще търсят твоето благоволение.
13. Царската дъщеря е всеславна вътре в двореца; облеклото ѝ е златотъкано.
14. Ще я доведат при Царя с извезани дрехи; нейните дружки, девиците, които я следват, ще бъдат доведени при Тебе.
15. С веселие и ликуване ще бъдат доведени; ще влязат в двореца на царя.
16. Вместо бащите ти ще бъдат синовете ти; ще ги поставиш за князе по цялата земя.
17. Ще направя името ти да се помни във всички поколения, затова народите ще те хвалят за вечни векове.

Псалм 46

1. (По слав. 45) За първия певец. Псалм на Кореевите синове. По аламот. Песен. Бог ни е убежище и сила, винаги готова помощ във беди,
2. затова няма да се уплашим дори и да се поклати земята, дори и планините да паднат в морето,
3. дори да бучат и да се вълнуват водите му, дори да се тресат планините от надигането му! (Села.)
4. Една река — потоците й ще веселят Божия град, святото място на обиталищата на Всевишния.
5. Бог е сред него — няма да се поклати; ще му помогне Бог на зазоряване.
6. Развълнуваха се народите, разклатиха се царствата; Той издаде гласа Си — земята се разтопи.
7. ГОСПОД на Войнствата е с нас, Богът на Яков е нашата висока кула. (Села.)
8. Елате, вижте делата на ГОСПОДА, който е нанесъл опустошения на земята!
9. Прави да престанат войните до края на земята, счупва лък и строшава копие, изгаря с огън колесници.
10. Млъкнете и разберете, че Аз съм Бог — ще се възвиша между народите, ще се възвиша на земята.
11. ГОСПОД на Войнствата е с нас, Богът на Яков е нашата висока кула. (Села.)

Псалм 47

1. (По слав. 46) За първия певец. Псалм на Кореевите синове. Ръкопляскайте, всички народи, викнете към Бога с глас на тържество!
2. Защото ГОСПОД, Всевишният, е страшен, велик Цар над цялата земя.
3. Покори народи под нас и племена — под краката ни.
4. Избра за нас наследството ни, славата на Яков, когото възлюби. (Села.)
5. Бог се въздигна сред възклицание; ГОСПОД — сред глас на тръба.
6. Пейте на Бога псалми, пейте псалми! Пейте на нашия Цар псалми, пейте псалми!
7. Защото Бог е Цар на цялата земя — пейте псалми с разбиране.
8. Бог царува над народите; Бог седи на Своя свят престол.
9. Благородните на народите се събраха с народа на Бога на Авраам, защото земните царе принадлежат на Бога. Той е превъзвишен.

Псалм 48

1. (По слав. 47) Песен. Псалм на Кореевите синове. Велик е ГОСПОД и всеславен в града на нашия Бог, светия Му хълм.
2. Красиво се издига; радост на цялата земя е хълмът Сион на северните страни, градът на великия Цар.
3. В дворците му Бог е познат като висока кула.
4. Защото, ето, царете се събраха; заедно преминаха.
5. Те видяха и се смаяха, смутиха се, побягнаха.
6. Трепет ги обзе там, болки като на родилка.
7. С източния вятър разбиваш тарсийските кораби.
8. Както бяхме чули, така и видяхме в града на ГОСПОДА на Войнствата, в града на нашия Бог. Бог ще го утвърди до века. (Села.)
9. Размишлявахме, Боже, за Твоята милост сред храма Ти.
10. Каквото е Името Ти, Боже, такава е и славата Ти до краищата на земята; десницата Ти е пълна с правда.
11. Нека се весели хълмът Сион, нека се радват дъщерите на Юда заради Твоите присъди!
12. Обиколете Сион и го обходете, пребройте кулите му,
13. обърнете внимание на укрепленията му, разгледайте дворците му, за да разказвате на следващото поколение.
14. Защото този Бог е нашият Бог за вечни векове; Той ще ни ръководи дори до смърт.

Псалм 49

1. (По слав. 48) За първия певец. Псалм на Кореевите синове. Чуйте това, всички народи; дайте ухо, всички жители на света,
2. както нископоставени, така и високопоставени, богати и бедни заедно!
3. Устата ми ще говори мъдрост и размишлението на сърцето ми — разбиране.
4. Ще приклоня ухото си към притча, ще изложа гатанката си на арфа.
5. Защо да се боя в дни на бедствие, когато ме обкръжи беззаконието на тези, които са по петите ми,
6. които се уповават на имота си и се хвалят с изобилието на богатството си!
7. Никой не може по никакъв начин да изкупи брат си, нито да даде на Бога откуп за него —
8. защото скъпо е изкупването на душите им и човек трябва да престане завинаги да се опитва —
9. за да живее вечно и да не види изтление.
10. Защото вижда, че мъдрите умират, и безумният, и неразумният заедно погиват, и оставят имота си на други.
11. Тайната им мисъл е, че домовете им ще стоят вечно и жилищата им — от поколение във поколение; наричат с имената си земите си.
12. Но човекът, който е на почит, не остава; той е като животните, които се изтребват.
13. Това е пътят на безумните; а идващите след тях одобряват думите им. (Села.)
14. Като овце ще бъдат сложени в Шеол, ще ги пасе смъртта и праведните ще владеят над тях на сутринта. Силата им ще пояде Шеол, далеч от жилището им.
15. Но Бог ще изкупи душата ми от силата на Шеол, защото ще ме приеме. (Села.)
16. Не се бой, когато забогатее човек, когато се умножи славата на дома му,
17. защото, когато умре, няма да вземе със себе си нищо, славата му няма да слезе след него.
18. Макар че докато живее, той благославя душата си — защото хората те хвалят, когато правиш добро на себе си —
19. пак ще отиде при поколението на бащите си, те няма да видят светлина навеки.
20. Човек, който е на почит, а няма разбиране, е като животните, които се изтребват.

Псалм 50

1. (По слав. 49) Псалм на Асаф. ГОСПОД Бог Всемогъщ е говорил и призовал земята от изгряването на слънцето до залязването му.
2. От Сион, съвършенството на красотата, Бог е възсиял.
3. Нашият Бог ще дойде и няма да мълчи; пред Него — огън пояждащ и около Него — силна буря.
4. Ще призове небесата отгоре и земята, за да съди народа Си:
5. Съберете при Мен светиите Ми, които направиха с Мен завет чрез жертва.
6. И небесата известяват правдата Му, защото Бог, Той е съдия. (Села.)
7. Слушай, народе Мой, и ще говоря, Израилю, и ще свидетелствам против теб: Бог, твоят Бог съм Аз.
8. Не за жертвите ти те укорявам, и всеизгаряниятa ти са постоянно пред Мен.
9. Няма да взема юнец от дома ти, нито козли от стадата ти,
10. защото мои са всички горски животни и добитъкът по хиляди хълмове.
11. Познавам всичките планински птици и известни са Ми полските животни.
12. Ако огладнеех, не бих казал на теб, защото Мой е светът и всичко, което го изпълва.
13. Ще ям ли Аз месо на бикове и ще пия ли кръв на козли?
14. Принеси на Бога жертва на благодарност и изпълни обещанията си пред Всевишния.
15. И призови Ме в ден на скръб, Аз ще те избавя, и ти ще Ме прославиш.
16. А на безбожния казва Бог: Какво право имаш ти да говориш за Моите наредби и да вземаш в устата си Моя завет?
17. Защото ти мразиш наставление и хвърляш зад себе си Моите думи.
18. Когато видиш крадец, тичаш заедно с него и имаш дял с прелюбодейците.
19. Предаваш устата си на зло и езикът ти сплита коварство.
20. Седиш и говориш против брат си, клеветиш сина на майка си.
21. Ти направи това, а Аз премълчах, и ти помисли, че Аз съм съвсем като теб. Но Аз ще те изоблича и ще изредя всичко това пред очите ти.
22. Да! Помислете за това, вие, които забравяте Бога, да не би да ви разкъсам и да няма кой да ви избави.
23. Всеки, който принася жертва на благодарност, Ме прославя; и на онзи, който слага в ред пътя си, ще покажа Божието спасение.

Псалм 51

1. (По слав. 50) За първия певец. Псалм на Давид, когато пророк Натан отиде при него, след като той беше влязъл при Витсавее. Смили се над мен, Боже, според милостта Си; според величието на милосърдието Си изличи престъпленията ми!
2. Измий ме съвършено от беззаконието ми и очисти ме от греха ми!
3. Защото аз признавам престъпленията си и грехът ми е винаги пред мен.
4. На Теб, само на Теб съгреших, и извърших това, което е зло в очите Ти — за да бъдеш оправдан, когато говориш, и безукорен, когато съдиш.
5. Ето, родих се в нечестие и в грях ме зачена майка ми.
6. Ето, Ти желаеш истина вътре в човека, и в тайното на сърцето ми ще ме научиш на мъдрост.
7. Очисти ме с исоп, и ще бъда чист; измий ме, и ще бъда по-бял от сняг!
8. Дай ми да чуя радост и веселие, за да ликуват костите, които си строшил.
9. Скрий лицето Си от греховете ми и изличи всичките ми беззакония!
10. Сътвори ми чисто сърце, Боже, и непоклатим дух обновявай вътре в мен!
11. Не ме отхвърляй от лицето Си и не отнемай Светия Си Дух от мен!
12. Върни ми радостта на спасението Си и ме поддържай с дух свободен.
13. Тогава ще науча отстъпници на Твоите пътища и грешници към Теб ще се обърнат.
14. Избави ме от вината за кръвта, о, Боже, Боже на спасението ми, и езикът ми с радост ще пее за Твоята правда.
15. Господи, отвори устните ми, и устата ми ще разгласят Твоята възхвала.
16. Защото не желаеш жертва, иначе бих принесъл; всеизгаряне не Ти е угодно.
17. Жертви, благоугодни на Бога, са дух съкрушен; съкрушено и разкаяно сърце, Боже, Ти няма да презреш.
18. Стори добро на Сион според благоволението Си, съгради стените на Ерусалим!
19. Тогава ще се наслаждаваш в жертви на правда, във всеизгаряния и приноси; тогава ще принасят юнци на олтара Ти.

Псалм 52

1. (По слав. 51) За първия певец. Маскил на Давид, когато едомецът Доик отиде и говори на Саул, и му каза: Давид дойде в къщата на Ахимелех. Защо се хвалиш в злобата, силни? Божията милост трае вечно.
2. Езикът ти замисля лукавство, като остър бръснач върши измама.
3. Обичаш злото повече от доброто и лъжа — повече отколкото да говориш правда. (Села.)
4. Обичаш всички унищожителни думи. Измамен език!
5. И Бог ще те съкруши навеки, ще те сграбчи и ще те изтръгне от шатрата ти, и ще те изкорени от земята на живите. (Села.)
6. А праведните ще видят и ще се убоят, и ще му се присмеят:
7. Ето човека, който не направи Бога свое прибежище, а се уповаваше на многото си богатства и се утвърждаваше в лукавството си.
8. А аз съм като зелена маслина в Божия дом, уповавам се на Божията милост за вечни векове.
9. Ще Те прославям до века, защото си направил така; и ще се надявам на Името Ти — защото е добро — пред Твоите светии.

Псалм 53

1. (По слав. 52) За първия певец. По Махалат. Маскил на Давид. Безумният каза в сърцето си: Няма Бог! Покварихa се и извършихa отвратително беззаконие; няма никой, който да върши добро.
2. Бог погледна от небето над човешките синове, за да види има ли някой да е разумен и да търси Бога.
3. Всички се отклониха, заедно се покварихa; няма никой, който да върши добро, няма ни един.
4. Нямат ли разум тези, които вършат грях, които изпояждат народа Ми, като че хляб ядат, и не призовават Бога?
5. Тогава ги нападна голям ужас, без да има ужас; защото Бог разпръсна костите на онзи, който разполага стан против теб; ти си ги посрамил, защото Бог ги е отхвърлил.
6. О, дано да дойде спасението на Израил от Сион! Когато Бог върне народа Си от плен, ще ликува Яков, ще се развесели Израил.

Псалм 54

1. (По слав. 53) За първия певец. На струнни инструменти. Маскил на Давид, когато зифците дойдоха и казаха на Саул: Не се ли крие Давид между нас? Боже, спаси ме чрез Името Си и съди ме чрез силата Си!
2. Чуй молитвата ми, Боже, дай ухо на думите на устата ми!
3. Защото чужденци се надигнаха против мен и насилници потърсиха душата ми; не поставиха Бога пред себе си. (Села.)
4. Ето, Бог е мой помощник; Господ е с онези, които подкрепят душата ми.
5. Той ще обърне злото върху враговете ми; изтребй ги с истината Си!
6. Доброволно ще Ти принеса жертва; ще възхвалявам Името Ти, ГОСПОДИ, защото е благо,
7. защото Той ме избави от всяка беда и окото ми видя наказанието на враговете ми.

Псалм 55

1. (По слав. 54) За първия певец. На струнни инструменти. Маскил на Давид. Дай ухо на молитвата ми, Боже, и не се крий от молбата ми!
2. Чуй ме и отговори ми! Лутам се в тъгата си и стена
3. от гласа на врага, от притеснението на безбожния; защото хвърлят върху мене грях и в гняв враждуват против мен.
4. Сърцето ми тъжи във мен, нападнаха ме ужасите на смъртта.
5. Страх и трепет ме връхлетяха и ужас ме покри.
6. И казах: Да бих имал криле като гълъб! Щях да отлетя, да си почина.
7. Ето, щях да избягам далеч, щях да живея в пустинята. (Села.)
8. Щях да ускоря бягството си от вихъра и от бурята.
9. Унищожи, Господи, и раздели езика им, защото в града видях насилие и свада.
10. Ден и нощ те го обикалят по стените му и грях и зло има сред него.
11. Лукавство има сред него, гнет и измама не се отдалечават от улиците му.
12. Понеже не враг ми се присмива — тогава бих го понесъл — нито мразещият ме се е възвеличил против мен — тогава бих се скрил от него —
13. а си ти, човек равен на мен, мой другар и мой близък приятел.
14. Заедно разговаряхме сладко, с множеството ходехме в Божия дом.
15. Нека дойде ненадейно смърт върху тях, нека слязат живи в Шеол, защото злини са в жилищата им и между тях.
16. А аз, аз ще извикам към Бога и ГОСПОД ще ме спаси.
17. Вечер и сутрин, и по обед ще се оплаквам и ще стена и Той ще чуе моя глас.
18. Ще избави в мир душата ми от боя против мен; защото мнозина се бият с мен.
19. Бог, който живее преди вековете, ще чуе и ще ги покори, (Села.) понеже нямат промяна, и не се боят от Бога.
20. Той протяга ръце против онези, които бяха в мир с него; нарушил е завета си.
21. Устата му са по-гладки от масло, но в сърцето му има война; думите му са по-меки от маслинено масло, но са голи мечове.
22. Възложи товара си на ГОСПОДА и Той ще те подпре; не ще допусне до века да се поклати праведният.
23. Но Ти, Боже, ще ги свалиш долу в рова на погибелта; мъже кръвници и измамни няма да стигнат и до половината на дните си. Но аз на Теб ще се уповавам.

Псалм 56

1. (По слав. 55) За първия певец. По музиката на Гълъбът на далечните дъбове. Миктам на Давид, когато филистимците го хванаха в Гет. Смили се над мен, Боже, защото иска да ме погълне човек; като воюва цял ден, ме притеснява.
2. Враговете ми цял ден ме преследват; защото много са онези, които с гордост воюват против мен.
3. Когато съм в страх, на Теб ще се уповавам.
4. В Бога — ще хваля словото Му — в Бога съм положил упованието си. Няма да се уплаша, какво ще ми стори човек?
5. Цял ден изкривяват думите ми, всичките им мисли са против мен за зло.
6. Събират се, спотайват се, наблюдават стъпките ми, защото причакват душата ми.
7. При греха ще има ли за тях спасение? Боже, повали народите със гняв!
8. Ти скитанията ми преброил си, сълзите ми си сложил в меха Си, не са ли те в Твоята книга?
9. Тогава враговете ми ще се върнат назад в деня, когато Те призова. Това зная — че Бог е откъм мен.
10. В Бога — ще хваля словото Му — в ГОСПОДА — ще хваля словото Му —
11. в Бога съм положил упованието си. Няма да се уплаша, какво ще ми стори човек?
12. Обещанията ми към Теб са върху мене, Боже; ще Ти принеса благодарствени жертви,
13. защото Ти Си избавил душата ми от смърт. Не си ли избавил и краката ми от падане, за да ходя пред Бога в светлината на живите?

Псалм 57

1. (По слав. 56) За първия певец. По музиката на Не унищожавай. Миктам на Давид, когато избяга от Саул в пещерата. Бъди милостив към мен, Боже, бъди милостив към мен! Защото на Теб се уповава душата ми и в сянката на Твоите криле ще намеря убежище, докато преминат бедствията.
2. Ще викам към Всевишния Бог, към Бога, моя благодетел.
3. Ще изпрати от небето и ще ме спаси; ще направи за присмех онзи, който иска да ме погълне. (Села.) Бог ще изпрати милостта Си и истината Си.
4. Душата ми е сред лъвове, лежа между огнедишащи хора, чиито зъби са копия и стрели, а езикът им — остър меч.
5. Възвиси се, Боже, над небесата; славата Ти да бъде над цялата земя!
6. Разпростряха мрежа за стъпките ми; душата ми е сведена; изкопаха яма пред мен, но те паднаха в нея. (Села.)
7. Утвърдено е сърцето ми, Боже, утвърдено е сърцето ми. Ще пея, ще пея псалми!
8. Събуди се, славо моя, събудете се, лиро и арфо; аз ще се събудя на зазоряване!
9. Ще те прославям, Господи, между народите; ще Те възпявам между племената.
10. Защото Твоята милост се възвеличи до небесата и Твоята истина — до облаците.
11. Възвиси се, Боже, над небесата; славата Ти да бъде над цялата земя!

Псалм 58

1. (По слав. 57) За първия певец. По музиката на Не унищожавай. Миктам на Давид. Наистина ли говорите правда, съдии? Право ли съдите, човешки синове?
2. Не, в сърцето си вие вършите неправда, за насилието на ръцете си проправяте път по земята.
3. Безбожните са отстъпили още от майчината утроба; още щом се родят, се отклоняват тези, които говорят лъжи.
4. Отровата им е като змийска отрова, те са като глухата кобра, която запушва ухото си,
5. за да не чуе гласа на омайвачите, колкото и изкусно да омайват.
6. Боже, разбий зъбите им в устата им! ГОСПОДИ, строши зъбите на младите лъвове!
7. Нека се излеят като води, които изтичат. Когато стрелят стрелите си, нека са като строшени.
8. Нека бъдат като охлюв, който се разтапя, докато върви; като недоносче на жена, нека слънцето не видят.
9. Преди да могат котлите ви да усетят огъня от тръните, сурови или обгорели, Той с вихрушка ще ги помете.
10. Праведният ще ликува, когато види възмездието, ще измие краката си в кръвта на безбожния.
11. И човек ще каже: Наистина има награда за праведния; наистина има Бог, който съди на земята.

Псалм 59

1. (По слав. 58) За първия певец. По музиката на Не унищожавай. Миктам на Давид, когато Саул изпрати мъже и те пазеха къщата, за да го убият. Избави ме от враговете ми, Боже мой! Защити ме от онези, които се надигат против мен!
2. Избави ме от злодеите, от мъже кръвници ме спаси!
3. Защото, ето, те причакват душата ми, силни се събират против мен, не за мое престъпление, нито за мой грях, ГОСПОДИ!
4. Без да имам вина, те тичат и се готвят. Стани да ме посрещнеш и виж!
5. Ти, ГОСПОДИ, Боже на Войнствата, Боже на Израил, събуди се, за да накажеш всичките народи! Не бъди милостив към никой от измамните престъпници! (Села.)
6. Вечер те се връщат, вият като псета и обикалят града.
7. Ето, те бълват зло от устата си, мечове има в устните им, защото казват: Кой чува?
8. Но Ти, ГОСПОДИ, ще им се присмееш, ще се подиграеш на всичките народи.
9. Ще внимавам на Теб, сило моя, защото Бог е моята висока кула.
10. Моят Бог на милостта ще ме изпревари; Бог ще ми даде да видя повалянето на враговете си.
11. Не ги убивай, да не би моят народ да забрави; разпръсни ги със силата Си и ги повали, Господи, щите наш!
12. Заради греха на устата си и думите на устните си нека се уловят в гордостта си, и заради клетвата и лъжата, които говорят!
13. Довърши ги с гняв, довърши ги, за да ги няма вече, за да се познае, че Бог владее в Яков, до краищата на земята! (Села.)
14. И вечер се връщат, вият като псета и обикалят града.
15. Скитат наоколо за храна и ръмжат, ако не се наситят.
16. Но аз ще пея за Твоята сила, на ранина с ликуване ще прославям Твоята милост, защото Ти си ми бил висока кула и убежище в деня на бедствието ми.
17. Сило моя, на Теб ще пея псалми, защото Бог е моята висока кула, моят Бог на милостта.

Псалм 60

1. (По слав. 59) За първия певец. По музиката на Кремът. Свидетелство. Миктам на Давид. За поучение. Когато воюваше против арамейците от Месопотамия и арамейците от Сова и Йоав се върна и уби дванадесет хиляди едомци в Солната долина. Боже, отхвърлил си ни, разпръснал си ни, разгневил си се — възвърни ни отново!
2. Потресъл си земята, разцепил си я — изцели проломите й, защото се клати!
3. Оставил си народа Си да види мъчителни неща, с омайно вино си ни напоил.
4. Дал си знаме на онези, които Ти се боят — да се издига заради истината. (Села.)
5. За да се избавят Твоите възлюбени, спаси с десницата Си и ме послушай!
6. Бог говори в светилището Си: Аз ще тържествувам, ще разделя Сихем, ще размеря долината Сокхот.
7. Мой е Галаад, мой е и Манасия, и Ефрем е шлемът на главата Ми, Юда е скиптърът Ми.
8. Моав е умивалникът Ми, върху Едом ще хвърля сандала Си; приветствай Ме, филистимска земьо!
9. Кой ще ме въведе в укрепения град? Кой ще ме заведе до Едом?
10. Не Ти ли, Боже, който си ни отхвърлил и не излизаш, Боже, с войските ни?
11. Помогни ни срещу притеснителя, защото човешка помощ е суетна.
12. Чрез Бога ще извършим велики дела и Той, Той ще стъпче притеснителите ни.

Псалм 61

1. (По слав. 60) За първия певец. На струнен инструмент. Псалм на Давид. Чуй вика ми, Боже, обърни внимание на молитвата ми!
2. От края на земята ще викам към Теб, когато примира сърцето ми; заведи ме на канарата, която е твърде висока за мен —
3. защото Ти ми стана прибежище, здрава кула пред врага.
4. Ще живея в Твоя шатър вечно, ще прибягна под защитата на Твоите криле. (Села.)
5. Защото Ти, Боже, си чул обещанията ми, дал си ми наследството на онези, които се боят от Името Ти.
6. Ще прибавиш дни към дните на царя, годините му нека бъдат като много поколения.
7. Нека седи на престола до века пред Божието лице; заповядай милосърдие и истина, за да го запазят.
8. Така ще пея псалми на Твоето Име навеки, като изпълнявам обещанията си ден след ден.

Псалм 62

1. (По слав. 61) За първия певец. По музиката на Едутун. Псалм на Давид. Душата ми тихо се уповава само на Бога, от Него е спасението ми.
2. Само Той е моята канара и моето спасение, моята крепост; няма много да се поклатя.
3. Докога ще нападате човек, за да го убиете, всички вие, като наклонена стена и разклатена ограда?
4. Съветват се само да го съборят от висотата му; наслаждават се на лъжата; с устата си благославят, а вътрешно кълнат. (Села.)
5. Душо моя, тихо се уповавай само Бога, защото от Него е очакването ми.
6. Само Той е моята канара и моето спасение, моята крепост — няма да се поклатя!
7. В Бога е спасението ми и славата ми; канарата на силата ми и убежището ми е в Бога.
8. Уповавайте се на Него по всяко време, хора, изливайте сърцето си пред Него! Бог е нашето прибежище. (Села.)
9. Наистина синове на хора са лъх, и синовете на мъже — лъжа; поставени на везните, те се издигат нагоре; всички заедно са по-леки от лъх.
10. Не се уповавайте на насилие и не възлагайте на грабителство суетна надежда; ако богатството расте, не прилепвайте сърцето си към него.
11. Веднъж говори Бог, и два пъти чух това — че силата е Божия.
12. И Твоя е, Господи, милостта, защото Ти отплащаш на всекиго според делото му.

Псалм 63

1. (По слав. 62) Псалм на Давид, когато беше в юдейската пустиня. Боже, Ти си мой Бог; в ранно утро ще Те търся. Душата ми жадува за Теб, плътта ми копнее за Теб в една суха, изнурена и безводна земя.
2. Така съм се взирал в Тебе в светилището, за да видя Твоята мощ и Твоята слава.
3. Понеже Твоето милосърдие е по-добро от живота, устните ми ще Те хвалят.
4. Така ще Те благославям, докато съм жив, в Твоето Име ще издигам ръцете си.
5. Като с мас и тлъстина ще се насити душата ми и с радостни устни ще Те възхвалява устата ми,
6. когато си спомням за Теб на леглото си и размишлявам за Теб в нощните часове,
7. понеже Ти си бил помощта ми, и аз ще се радвам в сянката на Твоите криле.
8. Душата ми се прилепва към Теб, десницата Ти ме подкрепя.
9. А онези, които търсят душата ми, за да я погубят, ще потънат в дълбините на земята.
10. Ще бъдат предадени на силата на меча, ще бъдат дял на чакали.
11. А царят ще се зарадва в Бога; ще се хвали всеки, който се кълне в Него, а устата на онези, които говорят лъжи, ще бъдат запушени.

Псалм 64

1. (По слав. 63) За първия певец. Псалм на Давид. Чуй гласа ми, Боже, когато се оплаквам; запази живота ми от ужаса на врага!
2. Скрий ме от тайния съвет на злодеите, от сганта на вършещите зло,
3. които острят езика си като меч и прицелват стрелите си — горчиви думи —
4. за да застрелят тайно безукорния; внезапно го застрелват и не се боят.
5. Утвърждават се в зло намерение, наговарят се да скрият примки, казват: Кой ще ги види?
6. Замислят беззакония, казват: Извършихме добре замислен план. И вътрешността, и сърцето на човек са дълбоки.
7. Но Бог ще изстреля по тях стрела; внезапно ще бъдат ранени.
8. Злите им намерения ще дойдат върху тях; ще се потресат всички, които ги гледат.
9. И ще се убоят всички хора и ще възвестяват Божието дело, защото ще разберат това, което е направил.
10. Праведният ще се радва в ГОСПОДА и ще се уповава на Него, и ще сияят всички, които са с право сърце.

Псалм 65

1. (По слав. 64) За първия певец. Псалм на Давид. Песен. На Теб — мълчание и възхвала, Боже, в Сион, и на Теб ще се отдаде обещаното.
2. Ти, който чуваш молитва, при Теб ще идва всяка плът.
3. Беззакония ми надвиха; престъпленията ни — Ти ще ги простиш.
4. Блажен онзи, когото избираш и му даваш да се приближи, за да живее в Твоите дворове. Ще се наситим с благостта на дома Ти, на светия Ти храм.
5. С разтърсващи неща Ти ще ни отговаряш в правда, Боже на спасението ни, Ти, упование на всички земни краища и на най-далечните морета,
6. който със силата Си утвърждаваш планините, препасан с могъщество,
7. който укротяваш бученето на моретата, бученето на вълните им и брожението на народите.
8. И обитателите на краищата на земята се боят от Твоите знамения; Ти правиш да ликуват изходите на утрото и вечерта.
9. Посещаваш земята и я напояваш, изобилно я обогатяваш. Божията река е пълна с вода. Осигуряваш житото им, като така приготвяш земята:
10. напояваш изобилно браздите й, изглаждаш буците й, размекваш я с дъждове, благославяш поникналото от нея.
11. Увенчаваш годината с благостта Си и от следите Ти капе тлъстина.
12. Росят пасбищата на степта и хълмовете се опасват с ликуване.
13. Ливадите се обличат със стада и долините се покриват с жито; възклицават, да, и пеят!

Псалм 66

1. (По слав. 65) За първия певец. Песен. Псалм. Възкликнете към Бога, цяла земя!
2. Възпейте славата на Името Му, направете славна възхвалата Му!
3. Кажете на Бога: Колко са страшни делата Ти! Поради величието на Твоята сила враговете Ти ще Ти се покорят лицемерно.
4. Цялата земя ще Ти се кланя и ще Те славослови, ще възпява Името Ти. (Села.)
5. Елате и вижте великите Божии дела — страшен е в делата Си към човешките синове.
6. Той превърна морето в суша, те преминаха пеша през реката — там се развеселихме в Него.
7. Той владее с мощта Си до века, очите Му наблюдават народите — бунтовниците да не се издигат. (Села.)
8. Благославяйте нашия Бог, вие, народи, и направете да се чуе гласът на възхвалата Му —
9. Той, който съхранява душата ни в живот и не оставя да се поклатят краката ни.
10. Защото Ти, Боже, си ни изпитал, пречистил си ни, както се пречиства сребро.
11. Довел си ни в мрежата, сложил си тежък товар на хълбоците ни,
12. направил си хора да яздят на главите ни. Преминахме през огън и вода, но Ти ни изведе в изобилие.
13. Ще вляза в дома Ти с всеизгаряния, ще Ти изпълня обещанията си,
14. които устните ми произнесоха и устата ми изговориха, когато бях в беда.
15. Ще Ти принеса всеизгаряния от угоени животни с благоуханието на овни, ще принеса говеда и козли. (Села.)
16. Елате и слушайте всички, които се боите от Бога, и аз ще разкажа какво е сторил за душата ми.
17. Към Него извиках с устата си и езикът ми Го възвиси.
18. Ако в сърцето си зачитах нечестието, Господ не би послушал.
19. Но Бог наистина послуша, обърна внимание на гласа на молитвата ми.
20. Благословен да е Бог, който не отхвърли молитвата ми и не оттегли от мен милостта Си!

Псалм 67

1. (По слав. 66) За първия певец. На струнни инструменти. Псалм. Песен. Бог да бъде милостив
към нас и да ни благослови, да възсияе с лицето Си над нас, (Села.)
2. за да се познае на земята Твоят път, Твоето спасение — сред всичките народи!
3. Да Те възпяват народите, Боже, да Те възпяват всичките народи!
4. Да се радват и ликуват племената, защото ще съдиш в правота народите и ще управляваш
племената на земята. (Села).
5. Да Те възпяват народите, Боже, да Те възпяват всичките народи!
6. Земята дава плода си, Бог, нашият Бог, ще ни благослови.
7. Бог ще ни благослови и ще се боят от Него всички земни краища.

Псалм 68

1. (По слав. 47) За първия певец. Псалм на Давид. Песен. Да стане Бог, да се разпръснат враговете Му; да бягат пред лицето Му онези, които Го мразят!
2. Както се издухва дим, така ще ги издухаш, както восък се топи пред огъня, така ще погинат безбожните от Божието присъствие.
3. А праведните ще се веселят, ще ликуват пред Божието присъствие и ще ликуват в радост.
4. Пейте на Бога, пейте псалми на Името Му, направете път за Онзи, който се вози през пустините — ГОСПОД е Името Му — и ликувайте пред Него!
5. Отец на сираците и съдия на вдовиците е Бог в Своето свято обиталище.
6. Бог настанява в дом самотните, извежда в изобилие затворените, а бунтовниците живеят в суха земя.
7. Боже, когато Ти излезе пред народа Си, когато Ти крачеше през пустинята, (Села.)
8. земята се потресе и небесата закапаха от Божието присъствие, разтресе се самата планина Синай от присъствието на Бога, Израилевия Бог.
9. Боже, Ти изпрати изобилен дъжд; укрепи наследството Си в слабостта му.
10. Твоите живи обитаваха в него; Ти, Боже, си се погрижил в благостта Си за бедния.
11. Господ каза слово: Вестителки на победа — голямо множество!
12. Царе на войски бягат ли, бягат, а на мястото на дома се дели плячка!
13. Ще лежите ли сред кошарите, когато крилата на гълъбицата са покрити със сребро и перата й — със жълто злато?
14. Когато Всемогъщият разпръсваше царе в тази земя, на Салмон валеше сняг.
15. Божия планина е планината Васан; планина с много върхове е планината Васан.
16. Защо гледате със завист, вие планини с много върхове, към планината, която Бог е пожелал за Свое обиталище? Да, ГОСПОД ще обитава там вечно.
17. Божиите колесници са безбройни, Господ е сред тях като в Синай, в светилището.
18. Ти възлезе нависоко, плени плен, прие в дар хора, дори непокорните, така че ГОСПОД Бог да обитава между тях.
19. Благословен да е Господ, който всеки ден носи товара ни! Бог е нашето спасение. (Села.)
20. Бог е за нас Бог на спасителни дела, и при Господ БОГ са изходните пътища от смъртта.
21. Бог ще разбие главата на враговете Си, косматото теме на онзи, който ходи в престъпленията си.
22. Господ каза: Ще ги върна от Васан, ще ги върна от морските дълбини,
23. за да изкъпеш крака си във кръв и езикът на кучетата ти да има дял от враговете ти.
24. Видяха шествията Ти, Боже, шествията на моя Бог, моя Цар, в светилището.
25. Отпред вървяха певците, след тях — свирещите с инструменти, сред девойките, биещи тъпанчета.
26. Благославяйте Бога, Господа, в събранията; вие, които сте от извора на Израил.
27. Там е Вениамин, най-малкият, техният владетел, първенците на Юда, дружината им, първенците на Завулон, първенците на Нефталим.
28. Твоят Бог е заповядал силата ти. Укрепи, Боже, това, което си извършил за нас!
29. За храма Ти в Ерусалим царе ще Ти донасят дарове.
30. Смъмри зверовете на тръстиката, стадата от бикове с телетата на народите — с покорност да принесат сребърни плочи. Разпръсни народите, които се радват на война.
31. Ще дойдат големци от Египет, Етиопия бързо ще протегне ръцете си към Бога.
32. Пейте на Бога, земни царства, пейте псалми на Господа, (Села.)
33. на Него, който се носи на небето на небесата, което е от вечността, ето, Той издава гласа Си, мощен глас.
34. Признайте силата на Бога! Превъзходството Му е над Израил и в облаците — силата Му.
35. Страшен си, Боже, от светилищата Си, Израилевият Бог е, който дава сила и мощ на народа Си. Благословен да е Бог!

Псалм 69

1. (По слав. 68) За първия певец. По музиката на Кремовете. Псалм на Давид. Спаси ме, Боже, защото водите стигнаха до душата ми!
2. Потънах в дълбока тиня, където няма твърда основа, навлязох в дълбоки води и приливът ме потапя.
3. Изнемогвам от викането си, гърлото ми е пресъхнало, очите ми чезнат, докато чакам своя Бог.
4. Тези, които ме мразят без причина, са повече от космите на главата ми; могъщи са тези, които искат да ме погубят, които несправедливо са мои врагове; тогава трябва да върна това, което не съм откраднал.
5. Боже, Ти знаеш безумието ми и прегрешенията ми не са скрити от Теб.
6. Нека не се посрамят заради мен онези, които Те чакат, Господи, БОЖЕ на Войнствата! Нека не се опозорят заради мен онези, които Те търсят, Боже на Израил!
7. Защото заради Теб понесох присмех, срам покри лицето ми.
8. Отчуждих се от братята си и чужденец станах за синовете на майка си,
9. защото ревността за Твоя дом ме изяде и укорите на онези, които укоряват Теб, паднаха върху мен.
10. Плачех и изнурявах душата си с пост, но това ми стана за укор.
11. Облякох вретище за дреха и станах им за поговорка.
12. За мен говорят седящите в портата и аз съм в песните на пияниците.
13. Но аз към Теб отправям молитвата си, ГОСПОДИ, в благоприятно време. Боже, според голямата Си милост ме послушай, според верността на Своето спасение!
14. Избави ме от тинята, за да не потъна; нека бъда избавен от онези, които ме мразят, и от дълбините на водите!
15. Да не ме завлече водният поток, нито да ме погълне бездната и да не затвори ровът устата си над мен.
16. Чуй ме, ГОСПОДИ, защото е блага милостта Ти, обърни се към мен според множеството на Своите милости
17. и не скривай лицето Си от слугата Си, понеже съм в беда — послушай ме бързо!
18. Приближи се при душата ми и я изкупи, изкупи ме поради враговете ми!
19. Ти знаеш моя укор, моя срам и моя позор; всичките мои противници са пред Теб.
20. Укор съкруши сърцето ми и страдам, чаках да ме пожали някой, но нямаше никой; и чаках утешители, но не намерих никакви.
21. Дадоха ми и жлъчка за храна и в жаждата ми с оцет ме напоиха.
22. Трапезата им пред тях нека стане примка и вместо благоденствие — клопка!
23. Нека се помрачат очите им, за да не виждат, и направи хълбоците им постоянно да треперят!
24. Излей върху тях яростта Си и нека ги застигне пламъкът на Твоя гняв!
25. Жилището им нека запустее и в шатрите им нека никой не живее!
26. Защото те преследват онзи, когото Ти си поразил, и разказват за болката на Твоите ранени.
27. Прибави вина върху вината им и нека не влязат в Твоята правда!
28. Нека се заличат от книгата на живота и нека не се запишат с праведните!
29. А аз съм окаян и наскърбен — нека Твоето спасение, Боже, ме възвиши.
30. Ще хваля Името на Бога с песен и ще Го възвелича с благодарение.
31. И това ще се хареса на ГОСПОДА повече от бик или от юнец с рога и раздвоени копита.
32. Смирените ще видят и ще се зарадват; и вие, които търсите Бога, сърцето ви ще живее,
33. защото ГОСПОД слуша изпадналите в нужда и не презира затворниците Си.
34. Нека Го хвалят небето и земята, моретата и всичко, което се движи в тях!
35. Защото Бог ще спаси Сион и ще съгради градовете на Юда; и ще живеят там, и ще го

притежават.
36. И потомството на слугите Му ще го наследи и онези, които обичат Името Му, ще живеят в него.

Псалм 70

1. (По слав. 69) За първия певец. Псалм на Давид. За възпоменание. Боже, побързай да ме избавиш, ГОСПОДИ — да ми помогнеш!
2. Нека се посрамят и унижат онези, които търсят живота ми! Нека се обърнат назад и се опозорят онези, които се радват на нещастието ми!
3. Нека се обърнат назад поради срама си онези, които казват: Охо-хо!
4. Нека се радват и се веселят в Теб всички, които Те търсят; които обичат Твоето спасение, нека винаги казват: Да се величае Бог!
5. А аз съм сиромах и беден — Боже, побързай при мен! Помощ моя и мой спасител си Ти, ГОСПОДИ, не се бави!

Псалм 71

1. (По слав. 70) На Теб, ГОСПОДИ, се уповавам, нека не се посрамя до века!
2. Избави ме в правдата Си и освободи ме; приклони към мен ухото Си и ме спаси.
3. Бъди ми канара за жилище, където мога винаги да идвам. Ти си заповядал моето спасение, защото Ти си скалата ми и крепостта ми.
4. Избави ме, Боже мой, от ръката на безбожния, от ръката на неправедния и насилника.
5. Защото Ти си моята надежда, Господи, БОЖЕ, упованието ми от младостта ми.
6. На Теб се облегнах от раждането си, откакто Ти ме извади от утробата на майка ми; възхвалата ми е винаги за Теб.
7. Станал съм чудовищен за мнозина, но Ти си моето здраво убежище.
8. Устата ми е пълна с Твоята възхвала и с Твоята слава — цял ден.
9. Не ме отхвърляй във времето на старостта, не ме оставяй, когато силата ми чезне.
10. Защото враговете ми говорят против мен и онези, които причакват душата ми, се наговарят помежду си.
11. Казват: Бог го е оставил, гонете го и хванете, защото няма кой да го избави.
12. Боже, не се отдалечавай от мен! Боже мой, побързай да ми помогнеш!
13. Нека се посрамят и довършат противниците на душата ми; нека се покрият с укор и позор онези, които търсят злото ми.
14. Но аз ще се надявам постоянно и ще умножавам цялата Твоя хвала.
15. Устата ми ще разказва Твоята правда и цял ден — Твоето спасение, защото не зная техния брой.
16. Ще дойда с мощните дела на Господ БОГ; ще споменавам Твоята правда, само Твоята.
17. Боже, Ти си ме учил от младостта ми; и досега разгласявам Твоите чудни дела.
18. И даже до старост и бели коси, Боже, не ме оставяй, докато не разглася силата Ти на идещото поколение, мощта Ти — на всички, които ще дойдат.
19. И правдата Ти, Боже, е превъзвишена. Ти, който си извършил велики дела — Боже, кой е като Теб?
20. Ти, който си ни показал големи и тежки беди, пак ще ни съживиш и пак ще ни извадиш от дълбините на земята.
21. Ще умножиш величието ми и ще се обърнеш да ме утешиш.
22. И аз ще Те славословя с арфа — Твоята вярност, Боже мой. На Теб, Свети Израилев, ще пея псалми с арфа.
23. Ще ликуват устните ми, когато Ти пея псалми, и душата ми, която си изкупил.
24. И езикът ми ще говори за Твоята правда цял ден, защото се посрамиха, защото се унижиха онези, които търсят злото ми.

Псалм 72

1. (По слав. 71) Псалм на Соломон. Боже, дай на царя правосъдието Си и правдата Си — на царския син,
2. за да съди Твоя народ с правда и страдащите Ти — с правосъдие.
3. Планините ще донесат мир на народа и хълмовете — мир чрез правда.
4. Той ще донесе правосъдие на страдащите на народа, ще спаси синовете на сиромасите и ще смаже потисника.
5. Ще Ти се боят, докато грее слънцето и докато свети луната, през всички поколения.
6. Той ще слезе като дъжд върху окосената ливада, като дъждове, които напояват земята.
7. В неговите дни праведният ще процъфтява и ще има изобилие от мир, докато луната престане да съществува.
8. И той ще владее от море до море, и от реката до краищата на земята.
9. Пред него ще се поклонят жителите на пустинята и враговете му ще лижат пръстта.
10. Царете на Тарсис и на островите ще донесат подаръци, царете на Сава и Сева ще принесат дарове.
11. Да! Всички царе ще се поклонят пред него, всичките народи ще му служат.
12. Защото той ще избави сиромаха, когато вика, също и бедния, и безпомощния.
13. Ще се смили над слабия и сиромаха и ще спаси душите на сиромасите.
14. Ще изкупи душата им от гнет и насилие и кръвта им ще бъде скъпоценна в очите му.
15. И ще живее, и ще му се даде савското злато; и постоянно ще се издига молитва за него и цял ден ще го благославят.
16. Изобилие от жито ще има в земята, на върха на планините; плодът му ще се люлее като Ливан и жителите на града ще процъфтяват като земната трева.
17. Името му ще пребъдва вечно, името му ще пребъдва, докато е слънцето. И в Него ще се благославят, блажен ще го наричат всичките народи.
18. Благословен да е ГОСПОД Бог, Богът на Израил, който единствен върши чудеса!
19. И благословено да бъде Неговото славно Име до века! И нека цялата земя се изпълни с Неговата слава! Амин и амин.
20. Свършиха се молитвите на Давид, сина на Есей.

Псалм 73

1. (По слав. 72) Псалм на Асаф. Наистина Бог е благ към Израил, към чистите по сърце.
2. А аз — краката ми без малко се препънаха, стъпките ми почти се подхлъзнаха,
3. защото завидях на надменните, като гледах благоденствието на безбожните,
4. защото нямат мъки в смъртта си и тялото им е охранено.
5. Не са в грижи като другите смъртни, нито са измъчвани като другите хора,
6. затова гордостта им е като гердан, насилието ги облича като дреха.
7. Очите им изпъкват от тлъстина, въображенията на сърцето им преливат.
8. Присмиват се и говорят злобно за насилие, говорят горделиво.
9. Издигнали са устата си против небето и езикът им обхожда земята.
10. Затова народът му се връща тук и вода с пълна чаша се изцежда за тях.
11. И те казват: Как ще знае Бог? И как ще има знание у Всевишния?
12. Ето, това са безбожните — и винаги благополучни, умножават богатство!
13. Наистина аз напразно очистих сърцето си и измих в невинност ръцете си,
14. защото цял ден съм измъчван и наказван всяка сутрин.
15. Ако кажех: Така ще говоря! — ето, бих изменил на поколението на синовете Ти.
16. Тогава размислих, за да разбера това, но беше прекалено трудно пред очите ми,
17. докато влязох в Божието светилище и разбрах техния край.
18. Ти наистина си ги поставил на хлъзгави места, сринал си ги в развалини.
19. Как изведнъж стигнаха до запустение! Погинаха, изчезнаха от внезапен ужас.
20. Както сън, след като човек се събуди, така и Ти, Господи, когато се надигнеш, ще презреш образа им.
21. Така сърцето ми се огорчаваше и се измъчвах отвътре,
22. толкова бях обезумял и не разбирах, бях като животно пред Теб.
23. И все пак аз съм постоянно с Теб, Ти си ме хванал за десницата ми.
24. Ще ме водиш със съвета Си и след това ще ме приемеш в слава.
25. Кого имам на небето? И на земята не желая нищо друго освен Теб.
26. Дори да отпаднат плътта ми и сърцето ми, Бог е канарата на сърцето ми и моят дял до века.
27. Защото, ето, тези, които се държат далеч от Теб, ще погинат, Ти изтребваш всички, които Те оставят в блудство.
28. Но за мен е добре да се приближа до Бога; аз положих упованието си в Господа БОГА, за да възгласявам всичките Твои дела!

Псалм 74

1. (По слав. 73) Маскил на Асаф. Боже, защо си ни отхвърлил навеки и гневът Ти дими против овцете на пасбището Ти?
2. Спомни си събранието Си, което си придобил още отначало, което си изкупил за племе на наследството Си, и хълма Сион, където си обитавал.
3. Издигни стъпките Си към постоянните развалини — врагът е развалил всичко в светилището.
4. Противниците Ти реват сред мястото на събранието Ти, поставиха знаците си за знаци на победа.
5. Показват се като един, който вдига брадва сред гъста гора.
6. И сега те трошат всичките й изваяни произведения с брадви и чукове.
7. Запалиха светилището Ти, оскверниха обиталището на Твоето Име и го сравниха със земята.
8. Казаха в сърцето си: Нека ги унищожим напълно! Изгориха всичките места на Божии събрания в земята.
9. Не виждаме своите знамения, няма вече пророк, нито има между нас някой, който да знае докога ще е това.
10. Докога, Боже, противникът ще хули? Навеки ли врагът ще презира Името Ти?
11. Защо оттегляш ръката Си и десницата Си? Извади я от пазвата Си и сложи край!
12. А Бог е мой Цар от древността, който извършва спасителни дела на земята.
13. Ти си разделил морето със силата Си, Ти си смазал главите на морските чудовища във водите,
14. Ти си строшил главите на левиатана, дал си го за храна на акулите в морето.
15. Ти си разпукнал извори и потоци, Ти си пресушил непресъхващи реки.
16. Твой е денят, Твоя е и нощта, Ти си приготвил светлината и слънцето.
17. Ти си поставил всичките граници на земята, Ти си направил лято и зима.
18. Помни това, че врагът е похулил ГОСПОДА и че безумен народ е презрял Твоето Име.
19. Не предавай душата на гургулицата Си на дивия звяр; не забравяй навеки събранието на Своите страдащи!
20. Погледни на завета Си, защото мрачните места на земята са пълни с обиталищата на насилието.
21. Нека потиснатият да не се върне посрамен, нека сиромахът и бедният да хвалят Твоето Име!
22. Стани, Боже, защити делото Си, помни как безумният Те укорява всеки ден.
23. Не забравяй гласа на враговете Си! Врявата на онези, които се надигат против Теб, постоянно се увеличава.

Псалм 75

1. (По слав. 74) За първия певец. По музиката на Не унищожавай. Псалм на Асаф. Песен.
Славословим Те, Боже, славословим! Името Ти е близо, проповядват се чудните Твои дела.
2. Когато достигна определеното време, Аз ще съдя с правота.
3. Разтопи се земята и всичките й жители; Аз утвърждавам стълбовете й. (Села.)
4. Казах на гордите: Не се гордейте! — и на безбожните: Не надигайте рог!
5. Не надигайте високо рога си, не говорете с корав врат!
6. Защото нито от изток, нито от запад, нито от юг идва извисяването;
7. а Бог е съдията — Той снижава този, а онзи въздига;
8. защото в ръката на ГОСПОДА има чаша с руйно, подправено вино, Той налива от нея. Да, и дрождите му трябва да изсърбат, трябва да изпият всичките безбожни на земята.
9. А аз — аз ще разгласявам до века, ще пея псалми на Бога на Яков.
10. И ще отсека всичките рогове на безбожните, а роговете на праведните ще се издигнат.

Псалм 76

1. (По слав. 75) За първия певец. На струнни инструменти. Псалм на Асаф. Песен. Познат е Бог в Юда, велико е Името Му в Израил.
2. В Салим е шатърът Му и обиталището Му — в Сион.
3. Там Той счупи огнените стрели на лъка, щита и меча и оръжията на битката. (Села.)
4. Светъл си и славен повече от планините с плячка.
5. Храбрите бяха ограбени, заспаха своя сън и никой от силните мъже не намери как да използва ръцете си.
6. При Твоето смъмряне, Боже на Яков, потънаха в дълбок сън и колесница, и кон.
7. Ти, Ти си страшен и кой може да устои пред Теб, щом се разгневиш?
8. Направил си да се чуе съдът от небето; земята се уплаши и притихна,
9. когато Бог стана за съд, за да спаси всичките смирени на земята. (Села.)
10. Защото дори човешката ярост ще Те хвали; с остатъка от яростта ще се препашеш.
11. Обричайте се на ГОСПОДА, своя Бог, и изпълнявайте обещанията си, всички, които сте около Него! Принасяйте дарове на Страшния!
12. Той укротява духа на князете, страшен е за земните царе.

Псалм 77

1. (По слав. 76) За първия певец. За Едутун. Псалм на Асаф. Гласът ми се издига към Бога и викам; гласът ми се издига към Бога и Той ще ме чуе.
2. В деня на нещастието си потърсих Господа; нощем ръката ми беше протегната, без да отпадне, душата ми отказваше да се утеши.
3. Спомнях си за Бога и въздишах, размислях и духът ми отпадаше. (Села.)
4. Ти държа отворени клепачите на очите ми, смутих се и не мога да продумам.
5. Размислих за дните на древността, за годините на старите времена.
6. Спомням си песента си в нощта, размислям в сърцето си и духът ми изследва.
7. Господ до века ли ще отхвърля и няма вече да покаже благоволение?
8. Милостта Му престанала ли е навеки? Престанало ли е словото Му от поколение в поколение?
9. Забравил ли е Бог да бъде милостив? Затворил ли е в гнева Си благите Си милости? (Села.)
10. Тогава казах: Това е мъката ми — да мисля, че десницата на Всевишния се е изменила.
11. Ще си спомня делата на ГОСПОДА; да, ще си спомня Твоите чудеса от древността.
12. Ще размишлявам и за цялото Ти дело и ще разсъждавам за делата Ти.
13. Боже, Твоят път е в святост. Кой бог е велик като нашия Бог?
14. Ти си Бог, който върши чудеса; изявил си силата Си между народите.
15. Изкупил си народа Си с издигната ръка, синовете на Яков и Йосиф. (Села.)
16. Видяха Те водите, Боже, видяха Те водите и потръпнаха, и бездните се разтрепериха.
17. Облаците изляха вода, небосводът издаде глас и стрелите Ти профучаха наоколо.
18. Гласът на Твоя гръм бе във вихрушката, светкавиците осветиха света, земята се разтрепери и се разклати.
19. Пътят Ти е в морето и пътеките Ти — в големи води, и следите Ти не се познават.
20. Водил си Своя народ като стадо чрез ръката на Мойсей и Аарон.

Псалм 78

1. (По слав. 77) Маскил на Асаф. Слушайте наставлението ми, народе мой, наклонете ушите си към думите на устата ми!
2. Ще отворя устата си в притча, ще произнеса гатанки от древността.
3. Това, което сме чули и научили, и нашите бащи са ни разказвали,
4. няма да скрием от синовете им, разказвайки на идното поколение славните дела на ГОСПОДА и Неговата сила, и чудните Му дела, които извърши.
5. Защото Той постави свидетелство в Яков и определи закон в Израил, които заповяда на бащите ни, да ги предават на синовете си,
6. за да ги знае идното поколение — синовете, които щяха да се родят — за да станат и да ги разказват на своите синове;
7. и да положат упованието си в Бога и да не забравят Божиите дела, и да пазят Неговите заповеди,
8. и да не бъдат като бащите си — упорито и бунтовно поколение, поколение, което не опази право сърцето си и чийто дух не беше верен на Бога.
9. Синовете на Ефрем, стрелци, въоръжени с лъкове, се обърнаха назад в деня на битката.
10. Не опазиха завета на Бога и отказаха да ходят в закона Му,
11. и забравиха делата Му и чудесата Му, които им показа.
12. Той извърши чудеса пред техните бащи, в египетската земя, в полето Цоан.
13. Раздели морето и ги преведе, и направи водите да стоят като бент.
14. И ги води през деня със облак а през цялата нощ — с огнена светлина.
15. Разцепи канари в пустинята и ги напои изобилно като от големи бездни.
16. Извади и потоци от канарата и направи да потекат води като реки.
17. Но те продължиха да съгрешават против Него, противяха се на Всевишния в пустинята.
18. Изпитаха Бога в сърцето си, като поискаха храна според прищявката си.
19. И говориха против Бога, казаха: Може ли Бог да приготви трапеза в пустинята?
20. Ето, Той удари канарата и избликнаха води, и потекоха потоци. Дали ще може да даде и хляб? Ще може ли да приготви месо за Своя народ?
21. Затова, когато ГОСПОД чу, се разгневи и огън се запали против Яков, а също и гняв се надигна против Израил,
22. защото не повярваха на Бога и не се довериха на спасението Му.
23. Но пак Той заповяда на облаците горе и отвори небесните врати,
24. и наваля манна върху тях, за да ядат, и им даде небесното жито.
25. Човек ядеше хляба на силните; Той им прати храна до насита.
26. Повдигна на небето източния вятър и със силата Си докара южния вятър.
27. Наваля месо върху тях като прах, крилати птици като морския пясък,
28. направи ги да падат насред стана им, около жилищата им.
29. И ядоха и се преситиха, и Той задоволи прищявката им.
30. Но още не бяха се отвърнали от прищявката си, храната им беше още в устата им,
31. и Божият гняв се надигна против тях и изби най-тлъстите от тях, и повали отбраните мъже на Израил.
32. И при все това, те още съгрешаваха и не повярваха на чудесата Му.
33. Затова Той остави дните им да чезнат в суета и годините им — в ужас.
34. Когато ги убиваше, тогава Го търсеха, обръщаха се и усърдно търсеха Бога.
35. И си спомняха, че Бог бе канарата им и Бог, Всевишният, бе Изкупителят им.
36. Но с устата си Го мамеха и с езика си Го лъжеха,
37. защото сърцето им не беше непоколебимо към Него и не бяха верни на завета Му.
38. Но Той беше милостив и прощаваше беззаконията им и не ги погубваше. Да! Много пъти отвръщаше гнева Си и не надигаше цялата Си ярост,
39. защото си спомняше, че бяха плът, лъх, който преминава и не се връща.

40. Колко пъти Му се противиха в пустинята и Го наскърбяваха в безводната земя!
41. Да, отново и отново изпитваха Бога и огорчаваха Светия Израилев!
42. Не си спомняха Неговата сила, деня, когато ги избави от противника,
43. когато извърши знаменията Си в Египет и чудесата Си в полето Цоан.
44. Превърна реките им в кръв и потоците им, и не можеха да пият.
45. Изпрати сред тях рояци мухи, които ги изпоядоха, и жаби, които ги съсипаха.
46. Предаде и реколтата им на гъсеницата и труда им — на скакалеца.
47. Порази лозята им с град и черниците им — със слана.
48. Предаде и добитъка им на град и стадата им — на мълнии.
49. Изля върху тях изгарящия Си гняв, ярост, негодувание и беда — нашествие на ангели на злото.
50. Изравни път за гнева Си, не пощади душата им от смърт, а предаде живота им на мор.
51. Порази всеки първороден в Египет, първата рожба на мъжествеността им в шатрите на Хам.
52. А Своя народ изведе като овце и ги води като стадо в пустинята.
53. Води ги безопасно и те не се страхуваха; а морето погълна враговете им.
54. Така Той ги въведе в святата Си земя, на планината, която десницата Му беше придобила.
55. Той изгони пред тях езичниците и им ги раздели с мярка за наследство, и в шатрите им насели племената на Израил.
56. Но те пак изпитваха Бога, Всевишния, бунтуваха се против Него и не пазеха наставленията Му,
57. а се връщаха назад и постъпваха невярно като бащите си, изметнаха се като неверен лък.
58. И Го предизвикваха към гняв с високите си места и Го подбуждаха към ревност с изваяните си идоли.
59. Бог чу и се разяри, и много се отврати от Израил,
60. и напусна скинията в Сило, шатъра, в който обитаваше между хората,
61. и предаде на плен силата Си и славата Си — в ръката на врага.
62. Предаде и народа Си на меча и се изпълни с ярост към наследството Си.
63. Огън погълна младежите Му и девойките Му останаха без сватбени песни.
64. Свещениците Му паднаха от меч и вдовиците им не плакаха.
65. Тогава Господ се събуди като от сън, като силен мъж, който изтрезнява от вино.
66. И Той порази враговете Си изотзад и им наложи вечен позор.
67. И Той отхвърли шатъра на Йосиф и не избра ефремовото племе;
68. а избра юдовото племе, хълма Сион, който възлюби.
69. Построи светилището Си като височините, като земята, която е основал до века.
70. Избра и слугата Си Давид и го взе от кошарите на овцете;
71. доведе го от дойните овце, за да пасе народа Му Яков и наследството Му Израил.
72. И той ги пасеше според чистотата на сърцето си и ги водеше с умението на ръцете си.

Псалм 79

1. (По слав. 78) Псалм на Асаф. Боже, езичниците дойдоха в наследството Ти, оскверниха светия Ти храм, превърнаха Ерусалим в развалини!
2. Труповете на слугите Ти дадоха за храна на небесните птици, плътта на светиите Ти — на земните зверове.
3. Изляха кръвта им като вода около Ерусалим и нямаше кой да ги погребва.
4. Станахме за присмех на съседите си, за подигравка и посмешище на околните си.
5. Докога, ГОСПОДИ? Ще се гневиш ли навеки? Ще гори ли ревността Ти като огън?
6. Излей яростта Си върху езичниците, които не Те познават, и върху царствата, които не призовават Името Ти,
7. защото изпоядоха Яков и опустошиха жилището му.
8. Не си спомняй против нас беззаконията на предците ни; нека бързо ни срещнат благите Ти милости, защото много отслабнахме.
9. Помогни ни, Боже на спасението ни, заради славата на Името Си; избави ни и прости греховете ни заради Името Си!
10. Защо да кажат езичниците: Къде е техният Бог? Нека се знае пред очите ни между езичниците отмъщението за пролятата кръв на слугите Ти!
11. Нека дойде пред Теб стенанието на затворника; според величието на силата Си запази обречените на смърт!
12. И върни на съседите ни седмократно в пазвата им присмеха им, с който Ти се присмяха, Господи.
13. А ние — Твой народ и овце на Твоето пасбище — ще Те възхваляваме до века, ще разгласяваме Твоята хвала на всички поколения.

Псалм 80

1. (По слав. 79) За първия певец. По музиката на Кремовете. Свидетелство на Асаф. Псалм.
Послушай, Пастирю на Израил! Ти, който водиш Йосиф като стадо, Ти, който седиш на престол над херувимите, възсияй!
2. Пред Ефрем и Вениамин, и Манасия издигни силата Си и ела да ни спасиш!
3. Възвърни ни, Боже, възсияй с лицето Си и ще се спасим!
4. ГОСПОДИ, Боже на Войнствата, докога ще се гневиш против молитвата на народа Си?
5. Храниш ги с хляб от сълзи и със сълзи изобилно ги поиш.
6. НапрЁви ни причина за вражда за нашите съседи и враговете ни се смеят помежду си.
7. Възвърни ни, Боже на Войнствата, възсияй с лицето Си, и ще се спасим!
8. Извадил си лоза от Египет, изгонил си езичниците и си я насадил.
9. Приготвил си място за нея, вкоренил си я и тя изпълни земята.
10. Планините се покриха със сянката й и клоните й станаха като Божиите кедри.
11. Тя простря клоните си до морето и филизите си — до реката.
12. Защо си съборил плетищата й, за да я берат всички, които минават по пътя?
13. Глиганът от гората я опустошава и полските зверове я изпояждат.
14. Боже на Войнствата, молим Те, върни се, погледни от небето и виж, и посети тази лоза
15. и защити това, което е насадила десницата Ти, и сина, който си направил силен за Себе Си!
16. Изгорена е с огън, отсечена е. Погиват при намръщването на лицето Ти.
17. Нека ръката Ти бъде върху мъжа на десницата Ти, върху човешкия син, когото си направил силен за Себе Си.
18. Тогава ние няма да се отвърнем от Теб, съживи ни и ще призовем Името Ти.
19. Възвърни ни, ГОСПОДИ, Боже на Войнствата, възсияй с лицето Си, и ще се спасим!

Псалм 81

1. (По слав. 80) За първия певец. По Гитит. Псалм на Асаф. Пейте радостно на Бога, нашата сила, извикайте радостно към Бога на Яков!
2. Запейте песен и ударете тъпанчето, благозвучната арфа заедно с лирата!
3. Затръбете с тръбата при новолуние, при пълнолуние, в деня на нашия празник.
4. Защото това е наредба за Израил, закон на Бога на Яков.
5. Той го постанови като свидетелство в Йосиф, когато излезе против египетската земя, където чух език, който не познавах.
6. Облекчих рамото му от товара, ръцете му се освободиха от коша.
7. Ти извика в скръбта си, и Аз те избавих, отговорих ти с тайнствения глас на гърма, изпитах те при водите на Мерива. (Села.)
8. Слушайте, народе Мой, и ще засвидетелствам против вас! Израилю, ако Ме послушаш,
9. да няма сред теб чужд бог, да не се покланяш на някой чужд бог —
10. Аз съм ГОСПОД, твоят Бог, който те изведе от египетската земя — отвори широко устата си, и ще я напълня.
11. Но народът Ми не послуша гласа Ми, Израил не Ме искаше.
12. Затова ги предадох на упорството на сърцето им, ходиха по своите си намерения.
13. О, да беше Ме послушал народът Ми, да беше ходил Израил в пътищата Ми!
14. Скоро бих покорил враговете им и бих обърнал ръката Си срещу противниците им.
15. Онези, които мразят ГОСПОДА, биха се престрували на покорни пред Него, а тяхното време би траело до века.
16. С най-тлъстата пшеница би ги хранил и с мед от скалата бих те наситил.

Псалм 82

1. (По слав. 81) Псалм на Асаф. Бог стои в Божието събрание, съди сред владетелите.
2. Докога ще съдите несправедливо и ще показвате пристрастие към безбожните? (Села.)
3. Съдете право сиромаха и сирачето, отдайте справедливост на наскърбения и бедния.
4. Избавяйте сиромаха и нуждаещия се, освобождавайте ги от ръката на безбожните!
5. Те не знаят и не разбират, лутат се в тъмнина. Всичките основи на земята се клатят.
6. Аз казах: Богове сте вие, синове на Всевишния сте всички!
7. Но като човек ще умрете и ще паднете като един от князете.
8. Стани, Боже, съди земята, защото Ти ще наследиш всички народи!

Псалм 83

1. (По слав. 82) Песен. Псалм на Асаф. Боже, недей мълча, не замлъквай, не бъди безмълвен, Боже!
2. Защото, ето, враговете Ти вилнеят и онези, които Те мразят, надигнаха глава.
3. Правят коварни планове против Твоя народ и се наговарят против скритите в Теб.
4. Казаха: Елате да ги изтребим като народ, за да не се споменава вече името на Израил!
5. Защото единодушно се наговориха, направиха съюз против Теб —
6. шатрите на Едом и исмаиляните, Моав и агаряните,
7. Гевал и Амон, и Амалик, филистимците с жителите на Тир;
8. и Асирия се присъедини към тях, станаха помощници на Лотовите синове. (Села.)
9. Постъпи с тях както с Мадиам, както със Сисара, както с Явин при потока Кисон,
10. които загинаха при Ендор, станаха тор на земята!
11. Направи благородните им като Орив и Зив, да, всичките им князе — като Зевей и Салмана,
12. които казаха: Нека си присвоим Божиите жилища.
13. Боже мой, направи ги като праха във вихрушката, като плява пред вятъра!
14. Както огън изгаря дърветата и както пламък запалва планините,
15. така ги гонй с урагана Си и ги уплаши с бурята Си!
16. Покрий лицата им с позор, за да потърсят Името Ти, ГОСПОДИ!
17. Нека се посрамят и ужасят навеки, нека се покрият със срам и погинат;
18. за да познаят, че Ти, чието Име е ГОСПОД, единствен си Всевишният над цялата земя!

Псалм 84

1. (По слав. 83) За първия певец. По Гитит. Псалм на Кореевите синове. Колко прекрасни са Твоите обиталища, ГОСПОДИ на Войнствата!
2. Душата ми копнее, дори примира за ГОСПОДНИТЕ дворове; сърцето ми и плътта ми радостно викат към живия Бог.
3. Дори врабчето си е намерило дом и лястовицата — гнездо за себе си, където да слага пилетата си, при Твоите олтари, ГОСПОДИ на Войнствата, Царю мой и Боже мой!
4. Блажени онези, които живеят в Твоя дом, те винаги ще Те хвалят. (Села.)
5. Блажен човекът, чиято сила е в Теб; в сърцето им са Твоите пътища.
6. Минавайки през долината на плача, те я превръщат в място на извори и ранният дъжд я покрива с благословения.
7. Те отиват от сила в сила, всеки от тях се явява пред Бога в Сион.
8. ГОСПОДИ, Боже на Войнствата, чуй молитвата ми! Послушай, Боже на Яков! (Села.)
9. Виж, Боже, щите наш, и погледни на лицето на Своя помазаник!
10. Защото един ден в Твоите дворове е по-добър от хиляди други. Бих предпочел да стоя на прага на дома на моя Бог, отколкото да живея в шатрите на безбожието.
11. Защото ГОСПОД Бог е слънце и щит, ГОСПОД ще даде благодат и слава, няма да лиши от никакво добро онези, които ходят в чистота.
12. ГОСПОДИ на Войнствата, блажен човекът, който се уповава на Теб!

Псалм 85

1. (По слав. 84) За първия певец. Псалм на Кореевите синове. ГОСПОДИ, Ти си показал благоволение към земята Си, възвърнал си Яков от плен.
2. Простил си беззаконието на народа Си, покрил си целия му грях. (Села.)
3. Оттеглил си цялата Си ярост, отвърнал си се от изгарящия Си гняв.
4. Възвърни ни, Боже на нашето спасение, и прекрати негодуванието Си против нас!
5. До века ли ще се гневиш против нас? Ще продължиш ли гнева Си за всички поколения?
6. Няма ли да ни съживиш отново, за да се радва в Теб Твоят народ?
7. Окажи ни милостта Си, ГОСПОДИ, и ни подари спасението Си!
8. Ще слушам какво ще говори ГОСПОД Бог, защото ще говори мир на народа Си и на светиите Си, и да не се върнат обратно към безумие.
9. Наистина спасението Му е близо до онези, които Му се боят, за да обитава слава в нашата земя.
10. Милост и истина се срещнаха, правда и мир се целунаха.
11. Истина ще поникне от земята и правда ще надникне от небето.
12. И ГОСПОД ще даде доброто, и земята ни ще даде плода си.
13. Правда ще върви пред Него и Той ще направи стъпките й път.

Псалм 86

1. (По слав. 85) Молитва на Давид. Приклони ухото Си, ГОСПОДИ! Чуй ме, защото съм окаян и сиромах!
2. Запази живота ми, защото съм богобоязлив; Ти, Боже мой, спаси слугата Си, който се уповава на Теб!
3. Бъди милостив към мен, Господи, защото към Теб викам цял ден.
4. Развесели душата на слугата Си, защото към Теб, Господи, издигам душата си.
5. Защото Ти, Господи, си благ и готов да прощаваш, и многомилостив към всички, които Те призовават.
6. Послушай, ГОСПОДИ, молитвата ми и обърни внимание на гласа на молбите ми!
7. В деня на скръбта си ще Те призова, защото ще ме послушаш.
8. Между боговете няма подобен на Теб, Господи, нито дела, подобни на Твоите.
9. Всички народи, които си направил, ще дойдат и ще се поклонят пред Теб, Господи, и ще прославят Името Ти,
10. защото си велик и вършиш чудеса — Ти си Бог, само Ти!
11. Научи ме на пътя Си, ГОСПОДИ, и ще ходя в истината Ти; дай ми да се боя от Името Ти с неразделено сърце.
12. Ще Те възхвалявам, Господи, Боже мой, от все сърце и ще прославям Името Ти до века.
13. Защото милостта Ти към мен е голяма и Ти избави душата ми от дълбините на Шеол.
14. Боже, горделивите се надигнаха против мен и тълпа от насилници потърси душата ми; те не Те поставиха пред себе си.
15. Но Ти, Господи, си Бог състрадателен и милостив, дълготърпелив, многомилостив и верен.
16. Обърни се към мен и бъди милостив към мен, дай силата Си на слугата Си и спаси сина на слугинята Си!
17. Направи ми знамение за добро — да видят онези, които ме мразят, и да се засрамят, защото Ти, ГОСПОДИ, ми помогна и ме утеши.

Псалм 87

1. (По слав. 86) Псалм на Кореевите синове. Песен. Неговата основа е на светите планини.
2. ГОСПОД обича портите на Сион повече от всички жилища на Яков.
3. Славни неща се говориха за теб, граде Божи. (Села.)
4. Ще спомена Рахав и Вавилон на онези, които Ме познават. Ето, Филистия и Тир с Етиопия: Този се е родил там.
5. А за Сион ще се каже: Този и онзи са се родили в него, и сам Всевишният ще го утвърди.
6. ГОСПОД ще запише при записването на народите: Този се е родил там. (Села.)
7. Както певците, така и музикантите ще казват: Всичките ми извори са в теб!

Псалм 88

1. (По слав. 87) Песен. Псалм на Кореевите синове. За първия певец. По музиката на Махалат леанот. Маскил на езраеца Еман. ГОСПОДИ, Боже на спасението ми, ден и нощ виках пред Теб.
2. Нека дойде молитвата ми пред Теб, приклони ухото Си към вика ми,
3. защото душата ми се насити на бедствия и животът ми се приближава до Шеол.
4. Счетох се с онези, които слизат в рова, станах като мъж, който няма сила,
5. паднал между мъртвите, като убитите, които лежат в гроба, за които Ти не си спомняш вече, и които са отсечени от ръката Ти.
6. Положил си ме в най-дълбокия ров, в тъмни места, в бездни.
7. Яростта ти натегна върху мен и с всичките Си вълни ме притискаш. (Села.)
8. Отдалечил си от мен познатите ми, направил си ме мерзост за тях, затворен съм и не мога да изляза,
9. окото ми чезне от скръб. ГОСПОДИ, Теб призовавах всеки ден, към Теб простирах ръцете си.
10. За мъртвите ли ще вършиш чудеса? Или сенките ще станат да Те хвалят? (Села.)
11. В гроба ли ще се прогласява милостта Ти, в Авадон ли — верността Ти?
12. В мрака ли ще станат известни чудесата Ти, в земята на забравата ли — правдата Ти?
13. Но аз към Теб извиках, ГОСПОДИ, и сутрин молитвата ми Те посреща.
14. ГОСПОДИ, защо отхвърляш душата ми, криеш лицето Си от мен?
15. От младостта си съм окаян и линея, търпя Твоите ужаси и съм смутен.
16. Пламтящият Ти гняв премина върху мен, Твоите ужаси ме поядоха.
17. Заобиколиха ме като вода цял ден, обкръжиха ме отвсякъде.
18. Отдалечил си от мен приятел и другар, познатите ми са в мрак.

Псалм 89

1. (По слав. 88) Маскил на езраеца Етан. Ще възпявам милостите на ГОСПОДА до века, ще известявам с устата си Твоята вярност на всички поколения.
2. Защото казах: Милостта ще се съгради до века, Ти ще утвърдиш истината Си в самите небеса.
3. Направих завет с избрания Си, заклех се на слугата Си Давид:
4. Ще утвърдя потомството ти до века и ще съградя престола ти за всички поколения. (Села.)
5. И небесата ще хвалят Твоите чудеса, ГОСПОДИ, и истината Ти — в събранието на светиите.
6. Защото кой на небето може да се сравни с ГОСПОДА? Кой сред синовете на могъщите може да се оприличи на ГОСПОДА?
7. Бог е много страхопочитаем в събранието на светиите и страшен между всички, които са около Него.
8. ГОСПОДИ, Боже на Войнствата, кой е могъщ като Теб, ГОСПОДИ? Истината Ти Те обкръжава.
9. Ти владееш гордостта на морето; когато вълните му се надигат, Ти ги укротяваш.
10. Ти си смачкал Рахав като някой убит, разпръснал си враговете Си с мощната Си ръка.
11. Твои са небесата, Твоя е и земята; светът и всичко, което го изпълва — Ти си ги основал.
12. Северът и югът — Ти си ги създал, Тавор и Ермон ликуват в Твоето Име.
13. Ти имаш мощна ръка, ръката Ти е силна, десницата Ти — възвисена.
14. Правда и съд са основата на престола Ти, милост и истина ходят пред лицето Ти.
15. Блажен народът, който познава радостното възклицание! Те ходят в светлината на Твоето лице, ГОСПОДИ.
16. В Твоето Име ликуват цял ден и чрез Твоята правда се извисяват.
17. Защото Ти си славата на тяхната сила и с Твоето благоволение се възвишава нашият рог,
18. понеже на ГОСПОДА е нашият щит и на Светия Израилев — нашият цар.
19. Тогава Ти говори на светиите Си във видение и каза: Положих помощ върху един силен, възвисих един избран между народа.
20. Намерих слугата Си Давид, със святото Си масло го помазах,
21. него ще поддържа ръката Ми и мишцата Ми ще го укрепва.
22. Врагът няма да го притесни, нито синът на неправдата ще го потиска.
23. Аз ще смажа противниците му пред него и ще поразя онези, които го мразят.
24. Верността Ми и милостта Ми ще бъдат с него и в Моето Име ще се възвиси рогът му.
25. И ще поставя ръката му над морето и десницата Му — над реките.
26. Той ще извика към Мен: Отец си ми, Бог мой и канарата на спасението ми!
27. Затова и Аз ще го направя първороден, най-горен от земните царе.
28. Ще запазя вечно милостта Си за него и заветът Ми с него ще остане твърд.
29. И потомството му ще направя да пребъдва навеки и престола му — като небесните дни.
30. Ако синовете му оставят закона Ми и не ходят в правилата Ми,
31. ако нарушат наредбите Ми и не пазят заповедите Ми,
32. тогава ще накажа с тояга престъпленията им и с бич — беззаконията им,
33. но няма да отнема от него милостта Си и няма да се отрека от верността Си.
34. Няма да оскверня завета Си и няма да променя това, което е излязло от устните Ми.
35. Веднъж се заклех в светостта Си: няма да излъжа Давид!
36. Потомството му ще пребъде вечно и престолът му — като слънцето пред Мен;
37. ще бъде утвърден до века като луната. Верен е свидетелят в небето. (Села.)
38. Но Ти си отхвърлил и презрял, разгневил си се против Своя помазаник.
39. Изоставил си завета със слугата Си, опозорил си короната му до земята.
40. Повалил си всичките му заграждения, превърнал си крепостите му в развалина.
41. Разграбват го всички, които минават по пътя, стана за присмех на съседите си.
42. Възвисил си десницата на враговете му, зарадвал си всичките му неприятели.
43. И острието на меча му си обърнал обратно и в битката не си го подкрепил.

44. Направил си да изчезне блясъкът му и си свалил на земята престола му.
45. Съкратил си дните на младостта му, покрил си го със срам. (Села.)
46. Докога, ГОСПОДИ? Ще се криеш ли навеки? Ще гори ли яростта Ти като огън?
47. Помни колко е кратко времето ми, за каква суета си създал всичките човешки синове!
48. Кой човек ще живее и няма да види смърт? Може ли да избави душата си от властта на Шеол? (Села.)
49. Къде са предишните Ти милости, Господи? Ти се закле на Давид в истината Си!
50. Помни, Господи, унижението на слугите Си — как нося в пазвата си присмеха на многото народи,
51. с който враговете Ти, ГОСПОДИ, хулеха, с който хулеха стъпките на Твоя помазаник!
52. Благословен да е ГОСПОД до века! Амин и амин!

Псалм 90

1. (По слав. 89) Молитва на Божия човек Мойсей. Господи, Ти си ни бил прибежище във всички поколения.
2. Преди да се родят планините и да си създал земята и света, от вечността до вечността Ти си Бог.
3. Връщаш човека в пръстта и казваш: Върнете се, човешки синове!
4. Защото хиляда години в Твоите очи са като вчерашния ден, който премина, или като нощна стража.
5. Завличаш ги като порой, те са като сън, сутрин са като трева, която никне.
6. Сутрин цъфти и пониква, вечер се окосява и изсъхва,
7. защото изчезваме от Твоя гняв и ужасени сме от яростта Ти.
8. Поставил си безчестията ни пред Себе Си, тайните ни грехове — в светлината на лицето Си.
9. Защото всичките ни дни отминават в гнева Ти, прекарваме годините си като въздишка.
10. Дните на живота ни са седемдесет години или ако има сила — осемдесет години; но гордостта им е труд и мъка, защото бързо преминават и ние отлитаме.
11. Кой знае силата на гнева Ти и яростта Ти, според страха от Теб?
12. Научи ни така да броим дните си, че да придобием мъдро сърце.
13. Върни се, ГОСПОДИ! Докога? Смили се над слугите Си!
14. Насити ни рано с милостта Си, за да ликуваме и да се радваме през всичките си дни.
15. Развесели ни според дните, в които си ни наскърбявал, и годините, в които сме видели зло.
16. Нека се яви делото Ти на слугите Ти и величието Ти — на синовете им.
17. И нека бъде върху нас благоволението на ГосподА, нашия Бог, и утвърждавай над нас делото на ръцете ни! Да, утвърждавай делото на нашите ръце!

Псалм 91

1. (По слав. 90) Който обитава под закрилата на Всевишния, той ще живее под сянката на Всемогъщия.
2. Ще казвам на ГОСПОДА: Ти си моето прибежище и моята крепост, моят Бог, на когото се уповавам!
3. Защото Той ще те избавя от примката на ловеца и от гибелния мор.
4. С перата Си ще те покрива и под крилете Му ще прибегнеш — Неговата истина е щит и защита.
5. Няма да се страхуваш от ужас нощем, нито от стрелата, която лети денем,
6. нито от мор, който ходи в тъмнина, нито от зараза, която опустошава по пладне.
7. Хиляда ще падат от страната ти и десет хиляди — отдясно ти, но до теб няма да стигне.
8. Само ще гледаш с очите си и ще видиш възмездието на безбожните.
9. Понеже ти си казал: ГОСПОД е моето прибежище! — и си направил Всевишния свое жилище,
10. никакво зло няма да те сполети, нито язва ще се приближи до шатрата ти,
11. защото ще заповяда на ангелите Си за теб — да те пазят във всичките ти пътища.
12. На ръце ще те носят, да не би да удариш в камък крака си.
13. Ще настъпиш лъв и кобра, ще стъпчеш млад лъв и змия.
14. Понеже той положи в Мен любовта си, затова ще го избавя. Ще го поставя нависоко, защото позна Името Ми.
15. Той ще Ме призове и Аз ще му отговоря. Ще бъда с него, когато е в бедствие, ще го избавя и ще го прославя.
16. Ще го наситя с дълготрпение и ще му покажа Моето спасение.

Псалм 92

1. (По слав. 91) Псалм. Песен за съботния ден. Добре е да възхваляваме ГОСПОДА и да възпяваме Твоето Име, Всевишни,
2. да възвестяваме милостта Ти сутрин и верността Ти нощем,
3. с десетострунен инструмент и с арфа, със звучна мелодия на лира.
4. Понеже си ме зарадвал, ГОСПОДИ, с това, което си направил, ще ликувам в делата на ръцете Ти.
5. Колко са велики делата Ти, ГОСПОДИ! Твоите мисли са много дълбоки.
6. Неразумният човек не знае и глупавият не разбира това,
7. че безбожните никнат като трева и всички, които вършат беззаконие, цъфтят, само за да бъдат изтребени навеки.
8. Но Ти, ГОСПОДИ, си възвишен във вечността!
9. Защото, ето, враговете Ти, ГОСПОДИ, защото, ето, враговете Ти ще погинат, ще се пръснат всички, които вършат беззаконие.
10. Но Ти ще възвисиш рога ми като на дивото говедо; с прясно масло ще бъда помазан
11. и окото ми ще види повалянето на враговете ми, ушите ми ще чуят за възмездието над злодеите, които се надигат против мен.
12. Праведният ще поникне като палма, ще расте като кедър в Ливан.
13. Насадените в дома на ГОСПОДА ще цъфтят в дворовете на нашия Бог.
14. Ще са плодоносни и в дълбока старост, ще са сочни и зелени,
15. за да известят, че ГОСПОД е праведен — Моята канара — и в Него няма неправда.

Псалм 93

1. (По слав. 92) ГОСПОД царува! Облечен е с величие, ГОСПОД е облечен със сила и се е препасал. И светът е утвърден, не може да се поклати.
2. Твоят престол е утвърден отначало, Ти си от вечността.
3. Реки издигнаха, ГОСПОДИ, реки издигнаха гласа си, реки издигнаха вълните си.
4. ГОСПОД във висините е по-силен от грохота на големи води, от мощните вълни на морето.
5. Твоите свидетелства са много сигурни. На Твоя дом подобава святост, ГОСПОДИ, за дълги дни!

Псалм 94

1. (По слав. 93) ГОСПОДИ, Боже на отмъщенията, Боже на отмъщенията, възсияй!
2. Възвиши се, Съдия на земята, отдай заслуженото на горделивите!
3. Докога безбожните, ГОСПОДИ, докога безбожните ще тържествуват,
4. ще приказват, ще говорят надменно и всички, които вършат беззаконие, ще се хвалят?
5. Те смазват народа Ти, ГОСПОДИ, и потискат наследството Ти.
6. Убиват вдовицата и чужденеца и умъртвяват сираците.
7. И казват: ГОСПОД не вижда, Богът на Яков не забелязва.
8. Разберете, вие, неразумни между народа! И вие, глупави, кога ще поумнеете?
9. Този, който е направил ухото, няма ли да чуе? Този, който е образувал окото, няма ли да види?
10. Този, който наставлява народите, няма ли да порицае? Той е този, който учи човека на знание!
11. ГОСПОД познава мислите на човека, че те са суета.
12. Блажен онзи човек, когото Ти наставляваш, ГОСПОДИ, и го учиш от закона Си,
13. за да му даваш почивка от дните на злощастието, докато се изкопае ров за безбожния.
14. Защото ГОСПОД няма да отхвърли народа Си и наследството Си няма да остави.
15. Защото съдът ще се върне при правдата и всички, които са с право сърце, ще го последват.
16. Кой ще стане за мен против злодеите? Кой ще застане за мен против онези, които вършат беззаконие?
17. Ако ГОСПОД не ми беше помогнал, душата ми без малко би се заселила в мълчанието.
18. Когато казах: Кракът ми се подхлъзва! — Твоята милост, ГОСПОДИ, ме подпря.
19. Сред множеството грижи на сърцето ми Твоите утешения изпълваха с наслада душата ми.
20. Може ли да има нещо общо с Теб престолът на беззаконието, което замисля зло чрез закона?
21. Те се нахвърлят върху душата на праведния и осъждат невинна кръв.
22. Но ГОСПОД е моята висока кула и моят Бог — канарата на прибежището ми.
23. Той върна беззаконието им обратно върху тях и в злината им ще ги погуби. ГОСПОД, нашият Бог, ще ги погуби.

Псалм 95

1. (По слав. 94) Елате, да запеем радостно на ГОСПОДА, да възкликнем към канарата на нашето спасение!
2. Да дойдем пред Него с благодарност, да възкликнем към Него с псалми!
3. Защото ГОСПОД е Бог велик и Цар велик над всички богове.
4. В ръката Му са дълбините на земята и Негови — планинските височини.
5. Негово е морето, защото Той го е направил, и Неговите ръце образуваха сушата.
6. Елате, да се поклоним и да се наведем, да коленичим пред ГОСПОДА, нашия Създател!
7. Защото Той е нашият Бог и ние сме народът на пасбището Му и овцете на ръката Му. Днес, ако чуете гласа Му,
8. не закоравявайте сърцата си както при Мерива, както в деня на Маса в пустинята,
9. когато бащите ви Ме изпитаха, опитаха Ме, въпреки че бяха видели делото Ми.
10. Четиридесет години се отвращавах от това поколение и казах: Те са народ, който се отклонява в сърцето си, и не познават Моите пътища.
11. Затова се заклех в гнева Си: Те няма да влязат в Моята почивка!

Псалм 96

1. (По слав. 95) Пейте на ГОСПОДА нова песен, пейте на ГОСПОДА, цяла земя!
2. Пейте на ГОСПОДА, благославяйте Името Му, възвестявайте от ден на ден спасението Му!
3. Прогласявайте между езичниците Неговата слава, между всичките народи — чудните Му дела,
4. защото ГОСПОД е велик и всеславен, страшен е над всички богове.
5. Защото всичките богове на народите са нищо, а ГОСПОД е направил небесата.
6. Пред Него са блясък и величие, сила и красота са в светилището Му.
7. Отдайте на ГОСПОДА, вие, племена на народите, отдайте на ГОСПОДА слава и сила!
8. Отдайте на ГОСПОДА славата на Името Му, донесете принос и елате в дворовете Му,
9. поклонете се на ГОСПОДА в свято великолепие! Треперете пред Него, цяла земя!
10. Кажете между народите: ГОСПОД царува! И светът стои здраво, няма да се поклати. Той ще съди народите с правота.
11. Нека се веселят небесата и нека ликува земята, нека бучи морето и всичко в него,
12. нека се весели полето и всичко по него. Тогава ще ликуват всичките дървета на гората
13. пред ГОСПОДА, защото Той идва, защото идва да съди земята. Той ще съди света с правда и народите — с истината Си.

Псалм 97

1. (По слав. 96) ГОСПОД царува! Нека се радва земята, нека се веселят множеството острови!
2. Облаци и мрак са около Него, правда и правосъдие са основата на престола Му.
3. Огън върви пред Него и изгаря противниците Му отвсякъде.
4. Светкавиците Му осветляват света. Земята видя и потрепери.
5. Планините се топят като восък от присъствието на ГОСПОДА, от присъствието на Господа на цялата земя.
6. Небесата провъзгласяват правдата Му и всичките племена виждат славата Му.
7. Нека се посрамят всички, които служат на изваяни образи, които се хвалят с идолите. Паднете пред Него, всички богове!
8. Чу Сион и се развесели и се зарадваха дъщерите на Юда заради Твоите присъди, ГОСПОДИ.
9. Защото Ти, ГОСПОДИ, си Всевишният над цялата земя, превъзвишен си над всички богове.
10. Мразете злото, вие, които любите ГОСПОДА! Той пази душите на светиите си, избавя ги от ръката на безбожните.
11. Светлина се сее за праведния и веселие — за правите по сърце.
12. Веселете се в ГОСПОДА, вие, праведни, и възхвалявайте паметта на Неговата святост!

Псалм 98

1. (По слав. 97) Псалм. Пейте на ГОСПОДА нова песен, защото Той извърши чудни дела! Неговата десница и Неговата свята мишца Му спечелиха победата.
2. ГОСПОД изяви спасението Си, откри правдата Си пред очите на народите.
3. Спомни си милостта Си и верността Си към израилевия дом. Всичките земни краища видяха спасението на нашия Бог.
4. Възкликнете към ГОСПОДА, цяла земя, ликувайте, радвайте се и пейте псалми!
5. Пейте на ГОСПОДА с арфа, с арфа и с глас на псалмопеене!
6. С тръби и с глас на рог викнете радостно пред Царя, ГОСПОДА!
7. Нека бучи морето и всичко в него, светът и неговите обитатели!
8. Нека ръкопляскат реките, нека се радват заедно планините
9. пред ГОСПОДА, защото идва да съди земята. Ще съди света с правда и народите — с правота.

Псалм 99

1. (По слав. 98) ГОСПОД царува! Нека треперят народите! Той седи на престол над херувимите. Нека се потресе земята!
2. ГОСПОД е велик в Сион и е извисен над всичките народи.
3. Нека хвалят Твоето велико и страшно Име; свят е Той!
4. И силата на Царя обича правда. Ти си утвърдил правота, извършил си правосъдие и правда в Яков.
5. Възвишавайте ГОСПОДА, нашия Бог, и кланяйте се при подножието на краката Му. Свят е Той!
6. Мойсей и Аарон бяха между свещениците Му и Самуил беше между призоваващите Името Му; те призоваваха ГОСПОДА и Той им отговаряше.
7. Той им говореше в облачния стълб и те пазеха свидетелствата Му и наредбата, която им даде.
8. ГОСПОДИ, Боже наш, Ти им отговаряше; Ти им беше Бог, който прощава, но и Отмъстител за деянията им.
9. Възвишавайте ГОСПОДА, нашия Бог, и се кланяйте при святата Му планина, защото свят е ГОСПОД, нашият Бог!

Псалм 100

1. (По слав. 99) Псалм на благодарност. Възкликнете към ГОСПОДА, цяла земя!
2. Служете на ГОСПОДА с радост, елате пред Него с ликуване.
3. Познайте, че ГОСПОД — Той е Бог. Той ни е направил, а не ние; Негов народ сме и овцете на пасбището Му.
4. Влезте в портите Му с благодарност и в дворовете Му — с хваление! Благодарете Му и благославяйте Името Му,
5. защото ГОСПОД е благ, милостта Му е вечна и верността Му — към всички поколения.

Псалм 101

1. (По слав. 100) Псалм на Давид. Ще възпея милост и правосъдие; на Теб, ГОСПОДИ, ще пея псалми!
2. Ще постъпвам разумно в път съвършен. Кога ще дойдеш при мен? Ще ходя вътре в дома си в чистотата на сърцето си.
3. Няма да поставя пред очите си нищо лошо; мразя престъпване на закона, това няма да се прилепи към мен.
4. Лъжливо сърце ще отстъпи от мен, няма да познавам зло.
5. Който клевети тайно съседа си, него ще погубя; който има горделиво око и надменно сърце, него няма да търпя.
6. Очите ми ще бъдат върху верните на земята, за да живеят с мен; който ходи в съвършен път, той ще ми служи.
7. Който постъпва коварно, няма да живее вътре в дома ми; който говори лъжа, няма да устои пред очите ми.
8. Всяка сутрин ще погубвам всичките безбожни на земята, за да изтребя от града на ГОСПОДА всички, които вършат беззаконие.

Псалм 102

1. (По слав. 101) Молитва на скърбящия, когато е съкрушен и излива жалбата си пред ГОСПОДА. ГОСПОДИ, послушай молитвата ми и викането ми нека дойде до Теб!
2. Не скривай лицето Си от мен в деня на бедствието ми, приклони към мен ухото Си! В деня, когато Те призовавам, бързо ми отговори,
3. защото дните ми изчезват като дим и костите ми са нажежени като огън.
4. Сърцето ми е поразено и изсъхнало като трева, така че забравям да ям хляба си.
5. Поради гласа на стенанието ми костите ми прилепват към кожата ми.
6. Заприличал съм на пеликан в пустиня, станал съм като бухал в развалини.
7. Лежа буден и съм като самотно врабче на покрива.
8. Враговете ми цял ден ми се присмиват; онези, които свирепеят против мен, кълнат в името ми.
9. Защото ядох пепел като хляб и смесих питието си със сълзи,
10. заради Твоя гняв и Твоето негодувание — защото си ме вдигнал и долу си ме хвърлил.
11. Дните ми са като удължена сянка и аз като трева изсъхвам.
12. Но Ти, ГОСПОДИ, оставаш вечно и споменът Ти — през всички поколения.
13. Ти ще станеш и ще се смилиш над Сион, защото е време да му окажеш милост, защото определеното време дойде.
14. Защото слугите Ти милеят за камъните му и жалеят за развалините му.
15. Така народите ще се боят от Името на ГОСПОДА и всичките земни царе — от славата Ти.
16. Защото ГОСПОД ще съгради Сион и ще се яви в славата Си,
17. ще се обърне към молитвата на оставените и няма да презре молитвата им.
18. Това ще се запише за бъдещото поколение и народ, който ще се създаде, ще хвали ГОСПОДА.
19. Защото Той надникна от височината на Своето светилище, от небето ГОСПОД погледна към земята,
20. за да чуе стенанието на затворника, да освободи обречените на смърт,
21. за да провъзгласяват Името на ГОСПОДА в Сион и хвалата Му в Ерусалим,
22. когато се съберат заедно народите и царствата, за да служат на ГОСПОДА.
23. Той отслаби силата ми в пътя, съкрати дните ми.
24. Аз казах: Боже мой, не ме вземай в половината на дните ми! Твоите години са през всички поколения.
25. От древността Ти си основал земята и дело на Твоите ръце са небесата.
26. Те ще погинат, но Ти пребъдваш; те всички ще овехтеят като дреха, като одежда ще ги смениш и ще бъдат изменени.
27. Но Ти си същият и Твоите години няма да свършат.
28. Синовете на слугите Ти ще останат и потомството им ще се утвърди пред Теб.

Псалм 103

1. (По слав. 102) Псалм на Давид. Благославяй ГОСПОДА, душо моя, и всичко в мен да благославя святото Му Име.
2. Благославяй ГОСПОДА, душо моя, и не забравяй всичките Му благодеяния.
3. Той е, който прощава всичките ти беззакония, който изцелява всичките ти болести,
4. който изкупва от рова живота ти, който те увенчава с милост и милосърдие,
5. който насища с блага живота ти, младостта ти се подновява като на орел.
6. ГОСПОД извършва правда и правосъдие за всички угнетявани.
7. Показа на Мойсей пътищата Си и на израилевите синове — делата Си.
8. Състрадателен и милостив е ГОСПОД, дълготърпелив и многомилостив.
9. Няма да действа вечно за лошо, нито ще се гневи до века.
10. Не е постъпил с нас според греховете ни, нито ни е отплатил според беззаконията ни,
11. защото, колкото са високо небесата над земята, толкова е голяма милостта Му към онези, които Му се боят;
12. колкото е далеч изтокът от запада, толкова е отдалечил от нас престъпленията ни.
13. Както баща жали деца, така жали ГОСПОД онези, които Му се боят,
14. защото Той познава нашия строеж, помни, че ние сме пръст.
15. Дните на човека са като трева, като полско цвете — така цъфти.
16. Защото вятърът преминава над него, и го няма, и мястото му не го познава вече.
17. Но милостта на ГОСПОДА е от века до века върху онези, които Му се боят, и правдата Му — върху синовете на синовете,
18. върху онези, които пазят завета Му и помнят заповедите Му, за да ги изпълняват.
19. ГОСПОД е поставил престола Си в небесата и царството Му владее над всичко.
20. Благославяйте ГОСПОДА, вие, Негови ангели, мощни по сила, които изпълнявате словото Му, като слушате гласа на словото Му!
21. Благославяйте ГОСПОДА, всички вие, Негови войнства, Негови служители, които изпълнявате волята Му!
22. Благославяйте ГОСПОДА, всички вие, Негови дела на всички места на Неговото господство! Благославяй ГОСПОДА, душо моя!

Псалм 104

1. (По слав. 103) Благославяй ГОСПОДА, душо моя! ГОСПОДИ, Боже мой, Ти си много велик, облечен си с величие и блясък.
2. Ти си, който се покрива със светлина като с наметало и простира небесата като завеса,
3. който гради превъзвишените Си заселища във водите, който прави облаците Своя колесница, който се носи на крилете на вятъра,
4. който прави ангелите Си ветрове и служителите Си — пламтящ огън.
5. Той е основал земята на основите й, тя няма да се поклати до века.
6. Покрил си я с бездната като с дреха, водите застанаха над планините.
7. При Твоето смъмряне те побягнаха, при гласа на гърма Ти се спуснаха в бяг.
8. Планините се издигнаха, долините се снишиха на мястото, което си определил за тях.
9. Поставил си граница, така че да не могат да преминат, и те няма да се върнат и да покрият земята.
10. Ти си, който изпраща извори в долините и те текат между планините.
11. Поят всички животни на полето и дивите магарета утоляват жаждата си.
12. При тях обитават небесните птици и пеят между клоните.
13. Ти си, който напоява планините от превъзвишените Си заселища и земята се насища с плода на делата Ти.
14. Ти си, който кара тревата да расте за добитъка и полската трева — за служба на човека, за да изважда храна от земята,
15. и вино, което весели сърцето на човека, така че да прави да блести лицето му като от масло, и хляб, който подкрепя сърцето на човека.
16. Дърветата на ГОСПОДА се наситиха, ливанските кедри, които Той е насадил,
17. където птиците свиват гнездата си и щъркелът, чийто дом са елхите.
18. Високите планини са за дивите кози, канарите са убежище за скокливите мишки.
19. Той е направил луната за определяне на времената и слънцето знае залеза си.
20. Ти спускаш тъмнина и става нощ, в нея ходят всички горски зверове.
21. Лъвчетата реват за плячка и искат храната си от Бога.
22. Слънцето изгрява, те се оттеглят и лягат в бърлогите си.
23. Човекът излиза на работата си и на труда си до вечерта.
24. ГОСПОДИ, колко многобройни са Твоите дела! Всички тях Ти си извършил с мъдрост. Земята е пълна с Твоите творения.
25. Ето голямото и широко море, там гъмжат безброй живи същества — малки и големи.
26. Там се движат корабите, левиатанът, който си създал да играе в него.
27. Всички тези чакат Теб — да им дадеш храната им на времето й.
28. Ти им даваш и те събират, отваряш ръката Си и те се насищат с добро.
29. Скриваш лицето Си и те се смущават, отнемаш дъха им и те издъхват и се връщат в пръстта си.
30. Изпращаш Духа Си и те се създават, и подновяваш лицето на земята.
31. Нека бъде вечна славата на ГОСПОДА, нека се радва ГОСПОД в делата Си!
32. Той е, който поглежда към земята и тя трепери, докосва планините и те димят.
33. Ще пея на ГОСПОДА, докато съм жив, ще пея псалми на моя Бог, докато съществувам.
34. Нека Му бъде угодно размишлението ми. Ще се радвам в ГОСПОДА!
35. Нека изчезнат грешните на земята и безбожните да ги няма вече. Благославяй ГОСПОДА, душо моя! Алилуя!

Псалм 105

1. (По слав. 104) Славете ГОСПОДА, призовавайте Името Му, известявайте сред народите делата Му!
2. Пейте Му, пейте Му псалми, говорете за всичките Му чудни дела!
3. Хвалете се с Неговото свято Име, нека се весели сърцето на онези, които търсят ГОСПОДА!
4. Стремете се към ГОСПОДА и Неговата сила, търсете лицето Му винаги!
5. Помнете чудните Му дела, които е извършил, знаменията Му и присъдите на устата Му,
6. ти, потомство на слугата Му Авраам, вие, синове на Яков, Негови избрани!
7. Той е ГОСПОД, нашият Бог, присъдите Му са по цялата земя.
8. Той помни вечно завета Си, словото, което е заповядал за хиляда поколения,
9. завета, който е сключил с Авраам, и клетвата Си към Исаак,
10. завета, който е поставил на Яков за наредба, на Израил — за вечен завет,
11. като каза: На теб ще дам ханаанската земя като дял на наследството ви.
12. Когато бяха малобройни, само малко и странници в нея,
13. когато се скитаха от народ в народ, от царство — в друг народ,
14. Той не остави никого да ги угнетява и съди царе заради тях.
15. И каза: Не докосвайте Моите помазани и не правете нищо лошо на Моите пророци!
16. После наложи глад върху земята, строши всяка подпорка на хляба.
17. Изпрати пред тях човек — Йосиф беше продаден за роб.
18. Стиснаха краката му в окови, душата му — в желязо.
19. До времето, когато думата му се изпълни, словото на ГОСПОДА го изпитваше.
20. Царят изпрати и го освободи, господарят на народите го пусна на свобода.
21. Направи го господар над дома си и управител над целия си имот,
22. за да връзва князете му според волята си и да учи старейшините му на мъдрост.
23. И Израил дойде в Египет и Яков стана пришълец в земята на Хам.
24. И Той умножи народа Си много и го направи по-силен от враговете му.
25. Обърна сърцето им да мразят народа Му, да постъпват коварно със слугите Му.
26. Изпрати слугата Си Мойсей, също и Аарон, когото избра.
27. Те извършиха знаменията Му сред тях и чудесата Му в земята на Хам.
28. Той изпрати тъмнина и помрачи и те не упорстваха против думите Му.
29. Превърна водите им в кръв и изби рибите им.
30. Земята им гъмжеше от жаби дори и в покоите на царете им.
31. Той каза и дойдоха рояци мухи и въшки по всичките им предели.
32. Даде им град вместо дъжд и пламтящ огън в земята им.
33. Порази и лозята им, и смокините им и изпочупи дърветата в пределите им.
34. Той каза и дойдоха скакалци — малки скакалци безчет —
35. и изпоядоха всичките посеви в страната им и изпоядоха плода на земята им.
36. Порази и всичките първородни в земята им, първите рожби на цялата им мъжественост.
37. После ги изведе със сребро и злато и между племената Му нямаше нито един, който се спъваше.
38. Египет се радваше, когато излязоха, защото страхът от тях ги беше нападнал.
39. Той разпростря облак за покривало и огън, за да свети през нощта.
40. Те поискаха и Той докара пъдпъдъци, и ги насити с небесен хляб.
41. Отвори канарата и бликна вода, потече в безводните места като река.
42. Защото Той си спомни святото Си слово към слугата Си Авраам
43. и изведе народа Си с веселие, избраните Си — с радост.
44. Даде им земите на езичниците и те наследиха труда на народите,
45. за да пазят Неговите наредби и да съблюдават Неговите закони. Алилуя!

Псалм 106

1. (По слав. 105) Алилуя! Славете ГОСПОДА, защото е благ, защото Неговата милост е вечна!
2. Кой може да изкаже мощните дела на ГОСПОДА, кой може да провъзгласи цялата Му слава?
3. Блажени онези, които пазят правосъдие, и онзи, който върши правда във всички времена!
4. Помни ме, ГОСПОДИ, в благоволението към Своя народ, посети ме със спасението Си,
5. за да гледам добруването на Твоите избрани, за да се веселя във веселието на народа Ти, за да се хваля с Твоето наследство.
6. Съгрешихме, ние и бащите ни, извършихме беззаконие, постъпихме безчестно.
7. Бащите ни в Египет не разбираха Твоите чудеса, не помнеха множеството на Твоите милости, а се разбунтуваха при морето, при Червено море.
8. Но Той ги избави заради Името Си, за да направи познато могъществото Си.
9. Смъмри Червено море и то пресъхна и Той ги преведе през дълбочините като през пустиня.
10. Спаси ги от ръката на този, който ги мразеше, и ги изкупи от ръката на врага.
11. Водите покриха враговете им, не остана ни един от тях.
12. Тогава повярваха на думите Му и възпяха хвалата Му.
13. Но скоро забравиха делата Му и не изчакаха съвета Му,
14. а пожелаха лакомо в пустинята и изпитаха Бога в безводно място.
15. И Той им даде това, което искаха, но изпрати мършавост на душите им.
16. И те завидяха на Мойсей в стана и на Аарон, ГОСПОДНИЯ светия.
17. Земята се отвори и погълна Датан, и покри дружината на Авирон.
18. И огън се запали в дружината им, пламъкът пояде безбожните.
19. Те направиха теле в Хорив и се поклониха на излят образ.
20. Така размениха славата си за образа на говедо, което яде трева!
21. Забравиха Бога, своя Спасител, който беше извършил велики неща в Египет,
22. чудни — в земята на Хам, страшни — при Червено море.
23. Затова Той каза, че ще ги изтреби, ако Мойсей, избраният Му, не беше застанал пред Него в пролома, за да отвърне яростта Му, да не ги погуби.
24. И те презряха приятната земя, не повярваха на Неговото слово,
25. а зароптаха в шатрите си и не послушаха гласа на ГОСПОДА.
26. Затова Той вдигна ръката Си да ги измори в пустинята,
27. да повали потомството им между народите и да ги разпръсне по разни места.
28. Те се прилепиха и към Ваал-Фегор и ядоха жертви, принесени на мъртвите.
29. Така огорчиха Бога с делата си и язвата избухна сред тях.
30. Тогава стана Финеес и извърши съд, и язвата престана.
31. И това му се счете за правда през всички поколения, до века.
32. Разгневиха Го и при водите на Мерива, така че се случи зло на Мойсей заради тях.
33. Огорчиха духа му и той говори необмислено с устните си.
34. Те не унищожиха народите, за които ГОСПОД им беше заповядал,
35. а се смесиха с езичниците и се научиха на техните дела,
36. и служеха на идолите им, и те им станаха примка.
37. И синовете си и дъщерите си принесоха в жертва на демоните,
38. и проляха невинна кръв, кръвта на синовете си и на дъщерите си, които пожертваха на ханаанските идоли, и земята се оскверни от кръвопролитие.
39. Така се оскверниха чрез делата си и блудстваха в постъпките си.
40. Затова гневът на ГОСПОДА пламна против народа Му и Той се отврати от наследството Си.
41. Предаде ги в ръката на езичниците и онези, които ги мразеха, господстваха над тях.
42. Враговете им ги потискаха и те се покориха под ръката им.
43. Той много пъти ги избавяше, но те се бунтуваха в съвета си и бяха унижени заради беззаконието си.
44. Но Той погледна на бедствието им, когато чу вика им,

45. и заради тях си спомни Своя завет и се смили според величието на милостта Си.
46. И им даде да намерят милосърдие пред всички, които ги бяха пленили.
47. Спаси ни, ГОСПОДИ, Боже наш, и ни събери отсред народите, за да славим святото Ти Име и да сияем в Твоята слава.
48. Благословен да е ГОСПОД, Израилевият Бог, от века и до века! И целият народ да каже: Амин! Алилуя!

Псалм 107

1. (По слав. 106) Славете ГОСПОДА, защото е благ, защото Неговата милост е вечна!
2. Нека казват така изкупените на ГОСПОДА, които Той изкупи от ръката на врага,
3. и събра от страните — от изток и от запад, от север и от морето.
4. Те се скитаха в пустинята, по пуст път и не намираха населен град;
5. гладни и жадни, душата им примираше в тях.
6. Тогава извикаха към ГОСПОДА в бедствието си и Той ги избави от притесненията им.
7. И ги поведе по прав път, за да стигнат до населен град.
8. Нека прославят ГОСПОДА за Неговата милост и за чудните Му дела към човешките синове,
9. защото насити жадната душа и изпълни гладната душа с добрини!
10. Имаше и такива, които седяха в тъмнина и в сянката на смъртта, вързани в скръб и железа,
11. защото се разбунтуваха срещу Божиите слова и презряха съвета на Всевишния.
12. И Той смири сърцето им с труд; те се спънаха и нямаше помощник.
13. Тогава викнаха към ГОСПОДА в бедствието си и Той ги спаси от притесненията им.
14. Изведе ги от тъмнината и сянката на смъртта и разкъса оковите им.
15. Нека прославят ГОСПОДА за Неговата милост и за чудните Му дела към човешките синове,
16. защото разби бронзовите порти и строши железните резета!
17. Безумните са в скръб поради престъпния си път и поради беззаконията си.
18. Душата им се гнуси от всякакво ястие и те се докосват до портите на смъртта.
19. Тогава викнаха към ГОСПОДА в бедствието си и Той ги спаси от притесненията им.
20. Изпраща словото Си и ги изцелява, и спасява живота им от рова.
21. Нека прославят ГОСПОДА за Неговата милост и за чудните Му дела към човешките синове!
22. Нека принасят жертви на благодарност и да провъзгласяват радостно делата Му!
23. Има и такива, които излизат в морето с кораби, търгуват в големи води.
24. Те виждат делата на ГОСПОДА и Неговите чудеса в дълбините.
25. Той заповядва и вдига бурния вятър, който повдига вълните му.
26. Издигат се до небесата, слизат в бездните, душата им се топи в бедствието.
27. Люлеят се и се клатушкат като пиян и цялата им мъдрост им изневерява.
28. Тогава извикаха към ГОСПОДА в бедствието си и Той ги изведе от притесненията им.
29. Обръща бурята в тишина и вълните им утихват.
30. Тогава те се радват, защото се успокояват, и Той ги завежда в желаното им пристанище.
31. Нека прославят ГОСПОДА за Неговата милост и за чудните Му дела към човешките синове!
32. Нека Го възвисяват в събранието на народа и нека Го хвалят в заседанието на старейшините!
33. Той превръща реки в пустиня и водни извори — в суша,
34. плодородна земя — в солена пустош поради нечестието на жителите й.
35. Превръща пустиня във водни езера и суха земя — във водни извори.
36. И заселва там гладните и те основават град за живеене.
37. И посяват ниви и засаждат лозя, които дават плодовете на реколтата.
38. И Той ги благославя и те се умножават много, и Той не оставя добитъка им да намалее.
39. Те намаляват и се унижават от гнет, скръб и мъка.
40. Той излива презрение върху князете и ги кара да се скитат в пустинята без път,
41. а бедния издига от унижение и прави родовете му като стада.
42. Праведните виждат това и се радват, и всяко беззаконие ще затвори устата си.
43. Който е мъдър, нека внимава в това и ще разберат ГОСПОДНИТЕ милости!

Псалм 108

1. (По слав. 107) Песен. Псалм на Давид. Непоколебимо е сърцето ми, Боже; ще пея, ще пея псалми, и със славата си!
2. Събуди се, лиро и арфо! Аз ще се събудя на зазоряване.
3. Ще Те прославям, ГОСПОДИ, между народите; ще Те възпявам между племената,
4. защото Твоята милост се възвеличи над небесата и Твоята вярност — до облаците.
5. Възвиси се, Боже, над небесата; славата Ти да бъде над цялата земя!
6. За да се избавят Твоите възлюбени, спаси с десницата Си и ме послушай!
7. Бог говори в светилището Си: Аз ще тържествувам, ще разделя Сихем, ще размеря долината Сокхот,
8. Мой е Галаад, мой е и Манасия и Ефрем е шлемът на главата Ми, Юда е скиптърът Ми,
9. Моав е умивалникът Ми, върху Едом ще хвърля сандала Си, над Филистия ще тържествувам.
10. Кой ще ме въведе в укрепения град? Кой ще ме заведе до Едом?
11. Не Ти ли, Боже, който си ни отхвърлил и не излизаш, Боже, с войските ни?
12. Помогни ни срещу притеснителя, защото човешка помощ е суетна.
13. Чрез Бога ще извършим велики дела и Той, Той ще стъпче притеснителите ни.

Псалм 109

1. (По слав. 108) За първия певец. Псалм на Давид. Боже на моето хваление, не мълчи,
2. защото устата на безбожните и устата на измамата се отвориха срещу мен, с лъжлив език ми говориха.
3. Обкръжиха ме и с думи на омраза и воюваха против мен без причина.
4. В замяна на любовта ми враждуват с мен; но аз съм в молитва.
5. Отплатиха ми зло за добро и омраза — за любовта ми.
6. Постави над него безбожник и нека противник застане отдясно му!
7. Когато бъде съден, нека излезе виновен и нека молитвата му стане грях!
8. Нека дните му бъдат малко и друг нека вземе чина му!
9. Синовете му нека бъдат сираци и жена му — вдовица!
10. Нека синовете му всякога се скитат и просят, и нека търсят хляб далеч от порутените си жилища!
11. Нека заемодателят впримчи целия му имот и нека чужденци разграбят труда му!
12. Нека няма кой да простре милост към него, нито жалост — към сирачетата му!
13. Нека потомството му бъде изтребено и нека се изличи името им в следващото поколение!
14. Нека се помни пред ГОСПОДА беззаконието на бащите му и нека не се изличи грехът на майка му!
15. Нека бъдат винаги пред ГОСПОДА и Той да отсече спомена им от земята,
16. защото той не си спомни да окаже милост, а преследваше бедния и сиромаха, и съкрушения по сърце, за да го убие.
17. Той обичаше проклинането — нека го постигне; и не се наслаждаваше на благославянето — нека се отдалечи от него!
18. Той облече проклятието като своя дреха, затова нека влезе като вода във вътрешностите му и като масло в костите му!
19. Нека му стане като дреха, с която се покрива, и пояс, с който постоянно се опасва.
20. Това е наградата от ГОСПОДА на противниците ми и на онези, които говорят зло против душата ми.
21. А Ти, БОЖЕ, Господи, постъпвай с мен според Името Си! Понеже Твоята милост е блага, избави ме,
22. защото съм сиромах и окаян и сърцето ми е ранено вътре в мен.
23. Преминавам като удължена сянка, отърсен съм като скакалец.
24. Коленете ми се олюляват от постене и плътта ми измършавя.
25. И аз, аз им станах за присмех; като ме гледат, клатят глава.
26. Помогни ми, ГОСПОДИ, Боже мой, спаси ме според милостта Си,
27. за да познаят, че това е Твоята ръка, че Ти, ГОСПОДИ, си сторил това.
28. Те нека кълнат, а Ти благославяй! Когато станат, нека се посрамят, а Твоят слуга да се зарадва.
29. Нека противниците ми се облекат с безчестие и нека се покрият със срама си като с дреха!
30. Много ще славя ГОСПОДА с устата си и сред множеството ще Го възхвалявам,
31. защото Той стои отдясно на сиромаха, за да го спасява от онези, които осъждат душата му.

Псалм 110

1. (По слав. 109) Псалм на Давид. Каза ГОСПОД на моя Господ: Седи от дясната Ми страна, докато направя враговете Ти подножие под краката Ти.
2. ГОСПОД ще простре от Сион скиптъра на силата Ти: Владей сред враговете Си!
3. Народът Ти ще бъде готов в деня на силата Ти. В свято великолепие от скута на зората ще са за Теб като росата Твоите млади.
4. ГОСПОД се закле и няма да се разкае: Ти си свещеник до века според Мелхиседековия чин!
5. Господ е от дясната Ти страна, Той ще съкруши царе в деня на яростта Си.
6. Ще съди между народите, ще изпълни земята с трупове, ще разбие главата на владеещия над много земи.
7. На пътя ще пие от потока, затова ще вдигне глава.

Псалм 111

1. (По слав. 110) Алилуя! Ще славя ГОСПОДА от все сърце в обществото на праведните и в събранието.
2. Велики са делата на ГОСПОДА, изследвани от всички, които се наслаждават в тях.
3. Царственост и великолепие е Неговото дело и правдата Му трае вечно.
4. Направи чудесата Си да се помнят; милостив и състрадателен е ГОСПОД.
5. Даде храна на онези, които Му се боят; ще помни вечно Своя завет.
6. Изяви на народа Си мощта на делата Си, като му даде наследството на народите.
7. Делата на ръцете Му са истина и правосъдие. Непоклатими са всичките Му заповеди,
8. утвърдени са до вечни векове, извършени са в истина и правда.
9. Той изпрати изкупление на народа Си, определи завета Си до века. Свято и страшно е Неговото Име.
10. Страхът от ГОСПОДА е началото на мъдростта; всички, които вършат заповедите, са благоразумни. Славата Му трае вечно.

Псалм 112

1. (По слав. 111) Алилуя! Блажен човекът, който се бои от ГОСПОДА, който много се наслаждава на Неговите заповеди!
2. Потомците му ще бъдат мощни на земята, поколението на праведните ще се благослови.
3. Изобилие и богатства ще има в дома му и правдата му ще трае вечно.
4. За праведните изгрява светлина в тъмнината; Той е милостив и състрадателен, и праведен.
5. Добре е на човека, който е милостив и дава назаем, той ще защити делото си в съда.
6. Наистина той няма да се поклати до века, праведният ще се помни до века.
7. Няма да се страхува от лоши новини, сърцето му е непоколебимо, понеже се уповава на ГОСПОДА.
8. Сърцето му е утвърдено, той няма да се страхува, докато види повалянето на притеснителите си.
9. Разпръсна, даде на сиромасите, правдата му трае вечно; рогът му ще се издигне на почит.
10. Безбожният ще види и ще се разгневи, ще заскърца със зъбите си и ще изчезне. Желанието на безбожните ще погине.

Псалм 113

1. (По слав. 112) Алилуя! Хвалете, ГОСПОДНИ слуги, хвалете ГОСПОДНОТО Име!
2. Да бъде благословено ГОСПОДНОТО Име отсега и до века!
3. От изгряването на слънцето до залязването му нека се хвали ГОСПОДНОТО Име!
4. ГОСПОД е високо над всички народи, Неговата слава е над небесата.
5. Кой е като ГОСПОДА, нашия Бог, който седи на високо,
6. който се навежда да погледне на небесата и на земята?
7. Издига бедния от пръстта и възвишава сиромаха от праха,
8. за да го сложи да седне с първенци, с първенците на народа Си.
9. Настанява бездетната на дома като весела майка на синове. Алилуя!

Псалм 114

1. (По слав. 113) Когато Израил излезе от Египет, домът на Яков — от чуждоезичен народ,
2. Юда стана Неговото светилище, Израил — Неговото владение.
3. Морето видя и побягна, Йордан се върна назад.
4. Планините заподскачаха като овни, хълмовете — като агнета.
5. Какво ти стана, море, че побягна? На теб, Йордане, че се върна назад?
6. На вас, планини, че заподскачахте като овни, и вие, хълмове — като агнета?
7. Треперй, земьо, от присъствието на Господа, от присъствието на Бога на Яков,
8. който превърна канарата във водно езеро, кремъка — във воден извор!

Псалм 115

1. (По слав. 114) Не на нас, ГОСПОДИ, не на нас, а на Своето Име отдай слава, заради милостта Си и заради верността Си!
2. Защо да кажат народите: Къде е сега техният Бог?
3. А нашият Бог е в небесата, върши всичко, което Му е угодно.
4. Техните идоли са сребро и злато, произведение на човешки ръце.
5. Уста имат, но не говорят; очи имат, но не виждат;
6. уши имат, но не чуват; нос имат, но не миришат;
7. ръце имат, но не пипат; крака имат, но не ходят; и не издават звук от гърлото си.
8. Онези, които ги правят, ще станат като тях — всеки, който се уповава на тях.
9. Израилю, уповавай се на ГОСПОДА, Той им е помощ и щит.
10. Доме Ааронов, уповавай се на ГОСПОДА; Той им е помощ и щит.
11. Вие, които се боите от ГОСПОДА, уповавайте се на ГОСПОДА; Той им е помощ и щит.
12. ГОСПОД си спомни за нас, Той ще благослови, ще благослови израилевия дом, ще благослови Аароновия дом.
13. Ще благослови тези, които се боят от ГОСПОДА, малките и големите.
14. ГОСПОД ще ви умножи, вас и децата ви.
15. Ще бъдете благословени от ГОСПОДА, който е направил небето и земята.
16. Небесата са ГОСПОДНИ небеса, а земята Той е дал на човешките синове.
17. Мъртвите не хвалят ГОСПОДА, нито онези, които слизат в мълчанието.
18. Но ние ще благославяме ГОСПОДА отсега и до века. Алилуя!

Псалм 116

1. (По слав. 115) Любя ГОСПОДА, защото Той чу гласа ми и молбите ми,
2. защото Той приклони ухото Си към мен, и аз ще Го призовавам, докато съм жив.
3. Връзките на смъртта ме обвиха и притесненията на Шеол ме достигнаха; намерих нещастие и скръб.
4. Тогава призовах ГОСПОДНОТО Име: Моля Те, ГОСПОДИ, избави душата ми!
5. Милостив е ГОСПОД и праведен и нашият Бог е състрадателен.
6. ГОСПОД пази простодушните — бях в беда и Той ме спаси.
7. Върни се, душо моя, в покоя си, защото ГОСПОД ти стори добро.
8. Понеже си избавил душата ми от смърт, очите ми от сълзи и краката ми от подхлъзване,
9. аз ще ходя пред ГОСПОДА в земята на живите.
10. Повярвах, затова говорих. Бях много наскърбен.
11. В тревогата си казах: Всеки човек е лъжлив!
12. Какво да върна на ГОСПОДА за всичките Му благодеяния към мен?
13. Ще вдигна чашата на спасението и ще призова Името на ГОСПОДА.
14. Ще изпълня обещанията си на ГОСПОДА, сега, пред целия Негов народ.
15. Скъпоценна е в очите на ГОСПОДА смъртта на Неговите светии.
16. Моля Те, ГОСПОДИ, защото аз съм Твой слуга; Твой слуга съм, син на Твоята слугиня. Ти си развързал връзките ми!
17. На Теб ще принеса жертва на благодарност и ще призова Името на ГОСПОДА.
18. Ще изпълня обещанията си на ГОСПОДА, сега, пред целия Негов народ,
19. в дворовете на ГОСПОДНИЯ дом, сред теб, Ерусалиме. Алилуя!

Псалм 117

1. (По слав. 116) Хвалете ГОСПОДА, всички народи! Възхвалявайте Го, всички племена,
2. защото мощна е милостта Му към нас, и верността на ГОСПОДА е вечна. Алилуя!

Псалм 118

1. (По слав. 117) Славете ГОСПОДА, защото е благ, защото милостта Му е вечна!
2. Нека каже сега Израил: Неговата милост е вечна!
3. Нека каже сега Аароновият дом: Неговата милост е вечна!
4. Нека кажат сега, които се боят от ГОСПОДА: Неговата милост е вечна!
5. От бедата си призовах ГОСПОДА. ГОСПОД ми отговори и ме постави на широко място.
6. ГОСПОД е откъм мен, няма да се уплаша — какво ще ми стори човек?
7. ГОСПОД е откъм мен, сред помощниците ми, и ще видя повалянето на онези, които ме мразят.
8. По-добре е да се уповаваш на ГОСПОДА, отколкото да се доверяваш на човек.
9. По-добре е да се уповаваш на ГОСПОДА, отколкото да се доверяваш на князе.
10. Всички народи ме заобиколиха, но с Името на ГОСПОДА ще ги изтребя.
11. Заобиколиха ме, да, заобиколиха ме, но с Името на ГОСПОДА ще ги изтребя.
12. Заобиколиха ме като пчели, но угаснаха като огън от тръни. Да, с Името на ГОСПОДА ще ги изтребя.
13. Ти ме блъсна силно, за да падна, но ГОСПОД ми помогна.
14. ГОСПОД е моята сила и моята песен и Той ми стана спасение.
15. Глас на ликуване и спасение е в шатрите на праведните, десницата на ГОСПОДА върши мощни дела.
16. Десницата на ГОСПОДА е възвишена, десницата на ГОСПОДА върши мощни дела.
17. Аз няма да умра, а ще живея и ще разказвам за делата на ГОСПОДА.
18. Строго ме наказа ГОСПОД, но на смърт не ме предаде.
19. Отворете ми портите на правдата! Ще вляза през тях и ще прославя ГОСПОДА.
20. Това е портата на ГОСПОДА, праведните ще влязат през нея.
21. Ще Те прославям, защото си ми отговорил и си ми станал спасение.
22. Камъкът, който отхвърлиха зидарите, стана глава на ъгъла.
23. От ГОСПОДА е това и чудно е в нашите очи.
24. Това е денят, който ГОСПОД е направил; нека се радваме и се веселим в Него!
25. Моля Те, ГОСПОДИ, спаси! Моля Те, ГОСПОДИ, изпрати благоденствие!
26. Благословен, който иде в ГОСПОДНОТО Име! Благословихме ви от ГОСПОДНИЯ дом.
27. ГОСПОД е Бог и Той ни даде светлина. Доведете празничната жертва, вързана с въжета, при роговете на олтара!
28. Ти си моят Бог и аз ще Те славя. Боже мой, ще Те величая.
29. Славете ГОСПОДА, защото е благ, защото милостта Му е вечна!

Псалм 119

1. (По слав. 118)Алеф Блажени онези, които са непорочни в пътя, които ходят в закона на ГОСПОДА!
2. Блажени онези, които пазят свидетелствата Му, които Го търсят с цяло сърце,
3. които и не вършат беззаконие, а ходят в Неговите пътища!
4. Ти си ни заповядал правилата Си, за да ги пазим усърдно.
5. О, да бяха постоянни пътищата ми, за да пазя Твоите наредби!
6. Тогава няма да се посрамя, когато внимавам във всичките Ти заповеди.
7. Ще Те славя с искрено сърце, когато науча наредбите на Твоята правда.
8. Ще пазя наредбите Ти; не ме оставяй напълно! Бет
9. Чрез какво може млад човек да опази пътя си чист? Като внимава на себе си според словото Ти.
10. С цялото си сърце Те търсих; не ме оставяй да се отклоня от заповедите Ти!
11. В сърцето си съхраних словото Ти, за да не съгрешавам против Теб.
12. Благословен си, ГОСПОДИ! Научи ме на наредбите Си.
13. С устните си разказах всичките присъди на устата Ти.
14. В пътя на Твоите свидетелства се радвах толкова, колкото над всичките богатства.
15. Ще размишлявам върху правилата Ти и ще зачитам пътищата Ти.
16. Ще се наслаждавам на наредбите Ти и словото Ти няма да забравя. Гимел
17. Стори добро на слугата Си, за да живея и да пазя словото Ти!
18. Отвори очите ми, за да виждам чудеса от Твоя закон.
19. Чужденец съм аз на земята; не скривай от мен заповедите Си!
20. Душата ми всякога чезне от копнеж по Твоите наредби.
21. Ти си смъмрил горделивите, проклетите, които се отклоняват от Твоите заповеди.
22. Вдигни от мен укор и презрение, защото пазя Твоите свидетелства.
23. Макар и князе да седят и говорят против мен, слугата Ти размишлява върху Твоите наредби.
24. И свидетелствата Ти също са моя наслада и мои съветници. Далет
25. Душата ми прилепва към пръстта. Съживи ме според словото Си!
26. Разказах пътищата си; и Ти ми отговори. Научй ме на наредбите Си!
27. Направи ме да разбирам пътя на Твоите правила и ще размишлявам върху Твоите чудни дела.
28. Душата ми се топи от тъга. Укрепи ме според словото Си!
29. Отдалечи от мен пътя на лъжата и милостиво ми дари закона Си!
30. Избрах пътя на истината, Твоите присъди поставих пред себе си.
31. Прилепвам се към Твоите свидетелства, ГОСПОДИ, не ме оставяй да се посрамя!
32. Ще тичам по пътя на Твоите заповеди, защото Ти ще разшириш сърцето ми. Хе
33. Научи ме, ГОСПОДИ, на пътя на Своите наредби и аз ще го пазя докрай.
34. Дай ми разум и ще пазя закона Ти, наистина ще го пазя с цяло сърце.
35. Насочвай ме в пътеката на Своите заповеди, защото се наслаждавам в нея!
36. Наклони сърцето ми към Своите свидетелства, а не към сребролюбие.
37. Отвърни очите ми, за да не гледат суета, и ме съживи в пътищата Си.
38. Утвърди думата Си към слугата Си, която е за онези, които се боят от Теб.
39. Отвърни от мен срама ми, от който се страхувам, защото Твоите присъди са добри.
40. Ето, аз копнея за Твоите правила; съживи ме чрез правдата Си! Вав
41. Нека дойдат на мен Твоите милости, ГОСПОДИ, Твоето спасение според думата Ти.
42. Така ще дам отговор на онзи, който ме хули, защото се уповавам на словото Ти.
43. И не отнемай напълно словото на истината от устата ми, защото се надявам на Твоите присъди.
44. Ще пазя Твоя закон постоянно, винаги, вечно.

45. И ще ходя нашироко, защото се стремих към Твоите правила.
46. Ще говоря за Твоите свидетелства и пред царе и няма да се засрамя.
47. И ще се наслаждавам на Твоите заповеди, които обичам.
48. И ще издигам и ръцете си към Твоите заповеди, които обичам, и ще размишлявам върху Твоите наредби. Заин
49. Спомни си словото Си към слугата Си, на което си ме направил да се уповавам.
50. Това е моята утеха в нещастието ми — че Твоята дума ме съживи.
51. Горделивите ми се подиграват твърде много, но аз не се отклоних от Твоя закон.
52. Спомних си Твоите присъди от древността, ГОСПОДИ, и се утеших.
53. Негодуване ме обзе заради безбожните, които изоставят Твоя закон.
54. Твоите наредби ми станаха песни в дома на странстването ми.
55. Нощем споменавах Името Ти, ГОСПОДИ, и пазех закона Ти.
56. Това ми стана, защото пазих правилата Ти. Хет
57. ГОСПОД е моят дял; аз казах, че ще пазя словата Ти.
58. Потърсих лицето Ти от все сърце; бъди милостив към мен според думата Си.
59. Размислих за пътищата си и обърнах краката си към Твоите свидетелства.
60. Побързах и не се забавих да пазя Твоите заповеди.
61. Връзките на безбожните ме обвиха, но аз не забравих Твоя закон.
62. Среднощ ставам, за да Те славя заради Твоите справедливи присъди.
63. Другар съм на всички, които се боят от Теб, и на онези, които пазят Твоите правила.
64. Земята е пълна с милостта Ти, ГОСПОДИ, научи ме на наредбите Си. Тет
65. ГОСПОДИ, Ти си направил добро на слугата Си според словото Си.
66. Научи ме на добро разсъждение и знание, защото повярвах в Твоите заповеди.
67. Преди да бъда наскърбен, аз се бях заблудил, но сега пазя Твоето слово.
68. Ти си благ и благодетелен. Научи ме на Своите наредби.
69. Горделивите ме окаляха с лъжи, но аз ще пазя правилата Ти с цяло сърце.
70. Сърцето им е тлъсто като лой, а аз се наслаждавам на Твоя закон.
71. Добре е за мен, че бях наскърбен, за да науча Твоите наредби.
72. Законът на Твоята уста е по-добър за мен от хиляди кюлчета злато и сребро. Йод
73. Твоите ръце ме направиха и приготвиха; дай ми разум и ще науча заповедите Ти.
74. Които се боят от Теб, ще ме видят и ще се зарадват, защото на словото Ти се уповах.
75. Зная, ГОСПОДИ, че Твоите присъди са правда и че справедливо си ме наскърбил.
76. Твоята милост нека ми бъде за утеха според думата Ти към слугата Ти!
77. Нека дойде върху мен състраданието Ти, за да живея, защото законът Ти е моята наслада.
78. Нека се засрамят горделивите, защото ми сториха зло без причина, но аз размишлявам върху Твоите правила.
79. Нека се обърнат към мен онези, които Ти се боят, онези, които познават Твоите свидетелства.
80. Нека сърцето ми бъде непорочно в Твоите наредби, за да не се посрамя. Каф
81. Душата ми копнее за Твоето спасение; на словото Ти се уповавам.
82. Очите ми копнеят за думата Ти, като казвам: Кога ще ме утешиш?
83. Защото станах като мех в дим, но не забравих Твоите наредби.
84. Колко са дните на слугата Ти? Кога ще извършиш съд над гонителите ми?
85. Горделивите изкопаха ями за мен, те, които не са според Твоя закон.
86. Всичките Твои заповеди са истина. Без причина ме гонят — помогни ми!
87. Без малко щяха да ме погубят на земята, но аз не оставих Твоите правила.
88. Съживи ме според милостта Си и ще пазя свидетелството на устата Ти. Ламед
89. До века, ГОСПОДИ, е утвърдено словото Ти в небесата.
90. Твоята вярност — във всички поколения. Ти си основал земята и тя стои.
91. Те стоят днес според Твоите наредби, защото всичко е в Твоя служба.
92. Ако законът Ти не беше моя наслада, щях да загина в нещастието си.

93. Няма да забравя правилата Ти до века, защото чрез тях си ме съживил.
94. Твой съм аз — спаси ме, защото се стремих към правилата Ти.
95. Безбожните ме дебнат, за да ме погубят, но аз ще внимавам в Твоите свидетелства.
96. На всяко съвършенство видях предел, а Твоята заповед достига много надалеч. Мем
97. Колко обичам Твоя закон! Цял ден той е размишлението ми.
98. Твоите заповеди ме правят по-мъдър от враговете ми, защото са винаги с мен.
99. По-разумен съм от всичките си учители, защото Твоите свидетелства са размишлението ми.
100. По-разумен съм от старите, защото опазих правилата Ти.
101. Въздържах краката си от всеки лош път, за да пазя словото Ти.
102. Не се отклоних от Твоите присъди, защото Ти, Ти си ме поучавал.
103. Колко са сладки за небцето ми Твоите думи, повече от мед в устата ми!
104. От Твоите правила получавам разум, затова мразя всеки лъжлив път. Нун
105. Твоето слово е светило за крака ми и светлина за пътеката ми.
106. Заклех се и потвърждавам, че ще пазя праведните Ти присъди.
107. Много съм угнетен, ГОСПОДИ, съживи ме според словото Си!
108. Приеми, моля Те, ГОСПОДИ, доброволните жертви на устата ми и научи ме на присъдите Си!
109. Животът ми е постоянно в опасност, но аз не забравих Твоя закон.
110. Безбожните ми поставиха примка, но аз не се отклоних от Твоите правила.
111. Приех свидетелствата Ти за наследство до века, защото те са радостта на сърцето ми.
112. Наклоних сърцето си да върша наредбите Ти до века, докрай. Самех
113. Мразя двуличните, а обичам закона Ти.
114. Ти си моето скривалище и моят щит; на словото Ти се уповавам.
115. Отдалечете се от мен, вие, злодеи, аз ще пазя заповедите на своя Бог.
116. Поддържай ме според думата Си, за да живея, и не ме оставяй да се посрамя в надеждата си.
117. Подкрепи ме, и ще бъда избавен, и ще внимавам винаги в Твоите наредби.
118. Ти си отхвърлил всички, които се отклоняват от Твоите наредби, защото коварна е измамата им.
119. Изхвърлил си като шлака всичките безбожни на земята, затова обичам Твоите свидетелства.
120. Тялото ми настръхва поради страха от Теб и от присъдите Ти се боя. Айн
121. Върших правосъдие и правда; не ме оставяй на потисниците ми!
122. Стани поръчител на слугата Си за добро, да не ме угнетяват горделивите!
123. Очите ми чезнат за спасението Ти и за думата на Твоята правда.
124. Постъпвай със слугата Си според милостта Си и ме научи на наредбите Си.
125. Аз съм Твой слуга; дай ми разум и ще позная Твоите свидетелства.
126. Време е ГОСПОД да подейства, защото счетоха закона Ти за нищо.
127. Затова аз обичам Твоите заповеди повече от злато и от чисто злато!
128. Затова считам всички Твои правила относно всяко нещо за прави, мразя всеки лъжлив път. Пе
129. Чудесни са Твоите свидетелства, затова душата ми ги пази.
130. Изявяването на Твоите думи дава светлина и разум на невежите.
131. Отворих устата си и въздъхнах, защото копнеех за Твоите заповеди.
132. Обърни се към мен и бъди милостив към мен, както постъпваш с онези, които обичат Името Ти!
133. Утвърди стъпките ми чрез словото Си и не оставяй да ме завладее никакво беззаконие!
134. Избави ме от човешко потисничество и ще пазя Твоите правила.
135. Възсияй с лицето Си над слугата Си и ме научи на наредбите Си.
136. Водни потоци текат от очите ми, понеже не се пази Твоят закон. Цаде

137. Праведен си, ГОСПОДИ, прави са и Твоите присъди.
138. Постановил си свидетелствата Си в правда и изобилна вярност.
139. Ревността ми ме изяде, защото противниците ми забравиха Твоите думи.
140. Словото Ти е съвсем пречистено и слугата Ти го обича.
141. Незначителен съм и презрян, но не забравих Твоите правила.
142. Твоята правда е вечна правда и Твоят закон е истина.
143. Скръб и беда ме стигнаха, но заповедите Ти са моята наслада.
144. Твоите свидетелства са вечна правда; дай ми разум и ще живея. Коф
145. Извиках от все сърце: ГОСПОДИ, чуй ме! Ще пазя наредбите Ти.
146. Извиках към Теб: Спаси ме! Ще пазя свидетелствата Ти.
147. Изпреварих зората и виках; на словото Ти се уповавах.
148. Очите ми изпревариха нощните стражи, за да размишлявам върху Твоето слово.
149. Чуй гласа ми според милостта Си, ГОСПОДИ, съживи ме според Своите присъди.
150. Приближиха се онези, които следват коварството, те са далеч от Твоя закон.
151. Ти си близо, ГОСПОДИ, и всички Твои заповеди са истина.
152. Отдавна познах от Твоите свидетелства, че Ти си ги основал до века. Реш
153. Погледни на скръбта ми и ме избави, защото не съм забравил закона Ти!
154. Защити делото ми и ме изкупи; съживи ме според думата Си!
155. Спасението е далеч от безбожните, защото те не търсят Твоите наредби.
156. Много са Твоите милосърдия, ГОСПОДИ; съживи ме според присъдите Си!
157. Много са моите гонители и противници, но аз не се отклоних от Твоите свидетелства.
158. Видях неверните и се погнусих, защото не опазиха Твоето слово.
159. Виж колко обичам Твоите правила; съживи ме, ГОСПОДИ, според милостта Си!
160. Цялото Ти слово е истина и вечна е всяка присъда на Твоята правда. Шин
161. Князе ме преследват без причина, но сърцето ми благоговее пред словото Ти.
162. Радвам се на словото Ти като един, който намира голяма плячка.
163. Мразя и се отвращавам от лъжата, а обичам закона Ти.
164. Седем пъти на ден Те възхвалявам заради присъдите на Твоята правда.
165. Онези, които обичат закона Ти, имат голям мир и за тях няма препъване.
166. Уповах се на Твоето спасение, ГОСПОДИ, и върших Твоите заповеди.
167. Душата ми пази Твоите свидетелства и аз много ги обичам.
168. Пазих Твоите правила и Твоите свидетелства, защото пред Теб са всичките ми пътища.
Тав
169. Нека се приближи викът ми пред Теб, ГОСПОДИ, дай ми разум според словото Си!
170. Нека дойде молбата ми пред Теб, избави ме според думата Си!
171. От устните ми ще извира възхвала, защото Ти ме учиш на наредбите Си.
172. Езикът ми високо ще говори словото Ти, защото всички Твои заповеди са правда.
173. Нека ръката Ти ми бъде помощ, защото аз избрах Твоите правила.
174. Копнея за спасението Ти, ГОСПОДИ, и законът Ти е моя наслада.
175. Нека душата ми живее и Те възхвалява и нека Твоите присъди ми помагат!
176. Скитах се като изгубена овца. Потърси слугата Си, защото не забравих заповедите Ти!

Псалм 120

1. (По слав. 119) Песен на изкачванията. В скръбта си извиках към ГОСПОДА и Той ми отговори.
2. ГОСПОДИ, избави душата ми от лъжливи устни и от измамен език!
3. Какво ще ти се даде или какво ще ти се прибави, на теб, измамни езиче?
4. Остри стрели на силния с дървени въглища от хвойна.
5. Горко ми, защото странствам в Мосох, защото обитавам в шатрите на Кидар!
6. Душата ми живя много време с онези, които мразят мира.
7. Аз съм за мир, но когато говоря, те са за война.

Псалм 121

1. (По слав. 120) Песен на изкачванията. Ще повдигна очите си към хълмовете. Откъде ще дойде помощта ми?
2. Помощта ми идва от ГОСПОДА, който е направил небето и земята.
3. Той няма да позволи да се подхлъзне кракът ти; Онзи, който те пази, няма да задреме.
4. Ето, няма да задреме, нито да заспи Пазителят на Израил.
5. ГОСПОД е твой пазител, ГОСПОД е твоя сянка от дясната ти страна.
6. Слънцето няма да те порази денем, нито луната — нощем.
7. ГОСПОД ще те пази от всяко зло, ще пази душата ти.
8. ГОСПОД ще пази излизането ти и влизането ти отсега и до века.

Псалм 122

1. (По слав. 121) Песен на изкачванията. На Давид. Зарадвах се, когато ми казаха: Да отидем в ГОСПОДНИЯ дом!
2. Краката ни стоят вътре в портите ти, Ерусалиме.
3. Ерусалим е построен като здраво затворен в себе си град,
4. където се изкачват племената, племената на ГОСПОДА, според свидетелството на Израил, за да славят Името на ГОСПОДА.
5. Защото там са поставени престоли за съд, престолите на Давидовия дом.
6. Молете се за мира на Ерусалим! Нека благоуспяват онези, които те обичат!
7. Мир да бъде в крепостите ти, благоденствие — в дворците ти!
8. Заради братята си и приятелите си ще кажа сега: Мир да е в теб!
9. Заради дома на ГОСПОДА, нашия Бог, ще търся доброто ти.

Псалм 123

1. (По слав. 122) Песен на изкачванията. Към Теб повдигам очите си — Ти, който обитаваш в небесата!
2. Ето, както очите на слугите гледат към ръката на господаря им, както очите на слугинята гледат към ръката на господарката й, така и нашите очи гледат към ГОСПОДА, нашия Бог, докато се смили над нас.
3. Смили се над нас, ГОСПОДИ, смили се над нас, защото се преситихме от презрение.
4. Душата ни се пресити от подигравките на безгрижните, от презрението на горделивите.

Псалм 124

1. (По слав. 123) Песен на изкачванията. На Давид. Ако не беше ГОСПОД откъм нас — нека
каже сега Израил —
2. ако не беше ГОСПОД откъм нас, когато се надигнаха хора против нас,
3. тогава те щяха да ни погълнат живи, когато яростта им се разпали против нас;
4. тогава водите щяха да ни потопят, потокът щеше да премине над душата ни;
5. тогава надигнатите води щяха да преминат над душата ни.
6. Благословен да е ГОСПОД, който не ни предаде като плячка в зъбите им!
7. Душата ни избяга като птица от примката на ловеца; примката се скъса и ние избягахме.
8. Помощта ни е в Името на ГОСПОДА, който е направил небето и земята.

Псалм 125

1. (По слав. 124) Песен на изкачванията. Които се уповават на ГОСПОДА, са като хълма Сион, който няма да се поклати, а стои до века.
2. Както планините обграждат Ерусалим, така ГОСПОД обгражда народа Си отсега и до века,
3. защото скиптърът на безбожието няма да почива върху дела на праведните, за да не протегнат праведните ръце към беззаконието.
4. Стори добро, ГОСПОДИ, на добрите и на онези, които са прави в сърцата си.
5. А онези, които се отклоняват в кривите си пътища, ГОСПОД ще ги отведе заедно с онези, които вършат беззаконие. Мир на Израил!

Псалм 126

1. (По слав. 125) Песен на изкачванията. Когато ГОСПОД връщаше сионските пленници, ние бяхме като сънуващи.
2. Тогава устата ни се изпълни със смях и езикът ни — с ликуване. Тогава се говореше между народите: ГОСПОД извърши велики неща за тези!
3. ГОСПОД извърши велики неща за нас! Изпълнихме се с радост.
4. Върни пленниците ни, ГОСПОДИ, като потоците в южните страни.
5. Онези, които сеят със сълзи, ще жънат с радост.
6. Който излиза с плач и носи семе за сеене, непременно ще се върне с радост и ще носи снопите си.

Псалм 127

1. (По слав. 126) Песен на изкачванията. На Соломон. Ако ГОСПОД не построи дома, напразно се трудят по него зидарите, ако ГОСПОД не пази града, напразно бди стражата.
2. Безполезно е за вас да ставате рано, да стоите до късно, да ядете хляб на тежък труд, толкова Той дава на възлюбения Си и в сън.
3. Ето, наследство от ГОСПОДА са синовете и награда от Него е плодът на утробата.
4. Както са стрелите в ръката на силния, така са и синовете на младостта.
5. Блажен човекът, който е напълнил колчана си с тях! Те няма да се посрамят, когато говорят с враговете си в портата.

Псалм 128

1. (По слав. 127) Песен на изкачванията. Блажен всеки, който се бои от ГОСПОДА, който ходи в Неговите пътища!
2. Ще ядеш от труда на ръцете си, ще бъдеш блажен и ще ти бъде добре.
3. Жена ти ще бъде като плодоносна лоза вътре в дома ти, синовете ти — като млади маслини около трапезата ти.
4. Ето, така ще се благослови човекът, който се бои от ГОСПОДА.
5. ГОСПОД да те благослови от Сион и да гледаш добруването на Ерусалим през всичките дни на живота си,
6. да видиш синове от синовете си! Мир на Израил!

Псалм 129

1. (По слав. 128) Песен на изкачванията. Много пъти са воювали против мен от младостта ми
досега — нека каже сега Израил —
2. много пъти са воювали против мен от младостта ми досега, но не са ми надвили.
3. Орачите ораха по гърба ми, проточиха браздите си.
4. Праведен е ГОСПОД, Той разсече въжетата на безбожните.
5. Нека се посрамят и се обърнат назад всички, които мразят Сион!
6. Нека бъдат като тревата по покривите, която изсъхва преди да порасне,
7. с която жетварят не напълва ръката си, нито онзи, който връзва снопите, напълва скута си,
8. нито минаващите казват: ГОСПОДНОТО благословение на вас! Благославяме ви в Името на
ГОСПОДА!

Псалм 130

1. (По слав. 129) Песен на изкачванията. От дълбините виках към Теб, ГОСПОДИ.
2. Господи, чуй гласа ми! Нека ушите Ти бъдат внимателни към гласа на молбите ми!
3. Ако Ти, ГОСПОДИ, помниш греховете, то кой, Господи, ще устои?
4. Но при Теб има прошка, за да Ти се боят.
5. Чакам ГОСПОДА; душата ми чака и на словото Му се уповавам.
6. Душата ми чака Господа повече от стражите — зората, повече от стражите — зората.
7. Израилю, уповай се на ГОСПОДА, защото при ГОСПОДА е милостта и велико е у Него изкуплението.
8. И Той ще изкупи Израил от всичките му беззакония.

Псалм 131

1. (По слав. 130) Песен на изкачванията. На Давид. ГОСПОДИ, сърцето ми не е гордо и не се превъзнасят очите ми, нито се занимавам с неща, твърде големи и твърде чудни за мен.
2. Наистина укротих и успокоих душата си, както отбито дете лежи при майка си; като отбито дете е душата ми в мен.
3. Израилю, уповай се на ГОСПОДА отсега и до века!

Псалм 132

1. (По слав. 131) Песен на изкачванията. Спомни си, ГОСПОДИ, на Давид всичките му усилия:
2. как се закле на ГОСПОДА и обеща на Силния Яковов:
3. Наистина няма да вляза в шатрата на дома си, няма да се кача на постелката на леглото си,
4. няма да дам сън на очите си, нито дрямка на клепачите си,
5. докато не намеря място за ГОСПОДА, обиталища за Силния Яковов!
6. Ето, ние чухме за него в Ефрата, намерихме го в полетата на Яар.
7. Нека влезем в Неговите обиталища, нека се поклоним при подножието на краката Му!
8. Стани, ГОСПОДИ, и влез в покоя Си — Ти и ковчегът на Твоята сила!
9. Нека свещениците Ти бъдат облечени с правда и светиите Ти нека ликуват!
10. Заради слугата Си Давид не отхвърляй лицето на помазаника Си!
11. ГОСПОД се закле на Давид в истина и няма да се отвърне от нея: Ще поставя на престола ти от плода на тялото ти.
12. Ако синовете ти пазят завета Ми и свидетелствата Ми, които ще ги науча, и техните синове ще седят на престола ти навеки.
13. Защото ГОСПОД избра Сион, пожела го за Свое обиталище:
14. Това е Моят покой навеки, тук ще обитавам, защото го пожелах.
15. Ще благословя изобилно храната му, ще наситя бедните му с хляб.
16. Ще облека и свещениците му в спасение и светиите му ще ликуват.
17. Там ще направя да изникне рог на Давид; приготвил съм светилник за помазаника Си.
18. Враговете му ще облека с позор, а на него ще блести короната му.

Псалм 133

1. (По слав. 132) Песен на изкачванията. На Давид. Ето, колко е добро и колко е приятно да живеят братя в единомислие!
2. То е като скъпоценното масло на главата, слизащо по брадата, брадата на Аарон, слизащо по края на одеждите му.
3. То е като ермонската роса, слизаща по сионските планини; защото там ГОСПОД е заповядал благословението — живот вечен.

Псалм 134

1. (По слав. 133) Песен на изкачванията. Ето, благославяйте ГОСПОДА, всички ГОСПОДНИ слуги, които стоите нощем в ГОСПОДНИЯ дом!
2. Издигайте ръцете си към светилището и благославяйте ГОСПОДА!
3. Да те благослови от Сион ГОСПОД, който е направил небето и земята!

Псалм 135

1. (По слав. 134) Алилуя! Хвалете Името на ГОСПОДА! Хвалете Го, вие, ГОСПОДНИ слуги,
2. които стоите в ГОСПОДНИЯ дом, в дворовете на дома на нашия Бог!
3. Хвалете ГОСПОДА, защото ГОСПОД е благ, пейте псалми на Името Му, защото това е приятно!
4. Защото ГОСПОД избра Яков за Себе Си, Израил — за Свое притежание.
5. Защото аз зная, че ГОСПОД е велик и че нашият Господ е над всички богове.
6. ГОСПОД прави всичко, което Му е угодно, в небесата и на земята, в моретата и във всички дълбини.
7. Издига пћрите от краищата на земята, прави светкавици за дъжда, изважда вятъра от съкровищниците Си.
8. Порази египетските първородни, от човек до животно.
9. Изпрати знамения и чудеса сред теб, Египет, върху фараона и всичките му слуги.
10. Порази големи народи и изби мощни царе —
11. аморейския цар Сион и васанския цар Ог, и всичките царства на Ханаан.
12. И даде земята им за наследство, за наследство на Своя народ Израил.
13. Твоето Име, ГОСПОДИ, е вечно, споменът Ти, ГОСПОДИ — във всички поколения.
14. Защото ГОСПОД ще съди народа Си и ще окаже милост на слугите Си.
15. Идолите на народите са сребро и злато, произведение на човешки ръце.
16. Уста имат, но не говорят; очи имат, но не виждат;
17. уши имат, но не чуват; и няма дъх в устата им.
18. Онези, които ги правят, ще станат като тях, всеки, който се уповава на тях.
19. Благославяйте ГОСПОДА, доме израилев! Благославяйте ГОСПОДА, доме Ааронов!
20. Благославяйте ГОСПОДА, доме левиев! Вие, които се боите от ГОСПОДА, благославяйте ГОСПОДА!
21. Благословен да бъде от Сион ГОСПОД, който обитава в Ерусалим! Алилуя!

Псалм 136

1. (По слав. 135) Славете ГОСПОДА, защото е благ — защото милостта Му е вечна!
2. Славете Бога на боговете — защото милостта Му е вечна!
3. Славете Господа на господарите — защото милостта Му е вечна!
4. Който единствен върши велики чудеса — защото милостта Му е вечна!
5. Който с мъдрост направи небесата — защото милостта Му е вечна!
6. Който простря земята върху водите — защото милостта Му е вечна!
7. Който направи големи светила — защото милостта Му е вечна —
8. слънцето, за да владее денем — защото милостта Му е вечна —
9. луната и звездите, за да владеят нощем — защото милостта Му е вечна!
10. Който порази египтяните в първородните им — защото милостта Му е вечна!
11. И изведе Израил отсред тях — защото милостта Му е вечна —
12. със силна ръка и с издигната мишца — защото милостта Му е вечна!
13. Който раздели Червено море на две части — защото милостта Му е вечна —
14. и преведе Израил сред него — защото милостта Му е вечна —
15. а фараона и войската му хвърли в Червено море — защото милостта Му е вечна!
16. Който преведе народа Си през пустинята — защото милостта Му е вечна!
17. Който разби велики царе — защото милостта Му е вечна —
18. и изби прочути царе — защото милостта Му е вечна —
19. аморейския цар Сион — защото милостта Му е вечна —
20. и васанския цар Ог — защото милостта Му е вечна!
21. И даде земята им за наследство — защото милостта Му е вечна —
22. за наследство на слугата Си Израил — защото милостта Му е вечна!
23. Който си спомни за нас в унижението ни — защото милостта Му е вечна —
24. и ни избави от притеснителите ни — защото милостта Му е вечна!
25. Който дава храна на всяко създание — защото милостта Му е вечна!
26. Славете небесния Бог — защото милостта Му е вечна!

Псалм 137

1. (По слав. 136) При реките на Вавилон, там седяхме и плачехме, когато си спомняхме Сион.
2. На върбите сред него окачихме арфите си.
3. Защото там тези, които ни плениха, поискаха от нас думи на песен; и които ни притесняваха — веселие, казвайки: Попейте ни от сионските песни!
4. Как да пеем ГОСПОДНА песен в чужда земя?
5. Ако те забравя, Ерусалиме, да забрави десницата ми умението си!
6. Да се залепи езикът ми за небцето ми, ако не те помня, ако не издигна Ерусалим начело на радостта си!
7. Спомни си, ГОСПОДИ, деня на Ерусалим против синовете на Едом които казваха: Сринете, сринете го до самата му основа!
8. О, дъще вавилонска, която ще запустееш, блажен онзи, който ти отплати за всичко, което си ни сторила!
9. Блажен онзи, който хване децата ти и ги разбие в скалата!

Псалм 138

1. (По слав. 137) Псалм на Давид. Ще Те славя от все сърце, ще Ти пея псалми пред боговете.
2. Ще се поклоня към светия Ти храм и ще славя Името Ти за милостта Ти и за верността Ти, защото си възвеличил словото Си над цялото Си Име.
3. В деня, когато извиках, Ти ми отговори; направи ме дръзновен със сила в душата ми.
4. Всички земни царе ще Те прославят, ГОСПОДИ, когато чуят думите на устата Ти.
5. Ще възпяват ГОСПОДНИТЕ пътища, защото велика е ГОСПОДНАТА слава.
6. Защото ГОСПОД е възвишен, но гледа смирения, а гордия познава отдалеч.
7. Ако ходя сред бедствие, Ти ще ме пазиш жив, ще простреш ръката Си против яростта на враговете ми и ще ме спаси десницата Ти.
8. ГОСПОД ще извърши, което е потребно за мен. Твоята милост, ГОСПОДИ, е вечна. Не оставяй делата на ръцете Си!

Псалм 139

1. (По слав. 138) За първия певец. Псалм на Давид. ГОСПОДИ, Ти си ме изследвал и познал.
2. Ти знаеш сядането ми и ставането ми, разбираш мислите ми отдалеч.
3. Издирваш ходенето ми и лягането ми и с всичките ми пътища си запознат.
4. Защото още няма дума на езика ми, а ето, ГОСПОДИ, Ти я знаеш цяла.
5. Ти си ме оградил отпред и отзад и си положил върху мен ръката Си.
6. Това знание е пречудно за мен, високо е, не мога да го стигна.
7. Къде да отида от Духа Ти? Или къде да избягам от присъствието Ти?
8. Ако се изкача на небето, Ти си там; ако си постеля в Шеол, ето Те и там!
9. Ако взема крилете на зората, ако се заселя в най-отдалечените краища на морето,
10. дори и там ще ме води ръката Ти и ще ме държи десницата Ти!
11. Ако кажа: Нека ме покрие тъмнината и нощ да бъде светлината около мен —
12. дори тъмнината пред Теб не тъмнее, нощта светла е като деня, за Теб е тъмнината като светлината.
13. Защото Ти си образувал вътрешностите ми, създал си ме в утробата на майка ми.
14. Ще Те славя, защото съм страшно и чудно направен, чудни са делата Ти и душата ми много добре знае това.
15. Костите ми не бяха скрити от Теб, когато бях направен в тайно и изкусно изработен в дълбините на земята.
16. Очите Ти видяха необразуваното ми вещество и в книгата Ти бяха записани всичките — дните, които се образуваха, когато ни един от тях не беше.
17. Колко скъпоценни са за мен мислите Ти, Боже! Колко огромен е броят им!
18. Ако искам да ги изброя, те са по-многобройни от пясъка. Събуждам се и още съм с Теб.
19. О, да би убил безбожните, Боже! Отдалечете се от мен, кръвожадни мъже!
20. Защото те говорят против Теб безбожно и враговете Ти вземат Името Ти напразно.
21. Да не мразя ли, ГОСПОДИ, онези, които мразят Теб? Да не се ли отвращавам от онези, които се надигат против Теб?
22. Мразя ги с крайна омраза, станаха ми врагове.
23. Изследвай ме, Боже, и познай сърцето ми; изпитай ме и познай мислите ми.
24. И виж дали има в мен оскърбителен път и води ме във вечния път!

Псалм 140

1. (По слав. 139) За първия певец. Псалм на Давид. Избави ме, ГОСПОДИ, от зли хора, опази ме от насилници,
2. които замислят зло в сърцата си и всеки ден предизвикват войни.
3. Изострят езика си като змия; под устните им има аспидова отрова. (Села.)
4. Запази ме, ГОСПОДИ, от ръцете на безбожните, опази ме от насилници, които намислиха да спънат стъпките ми.
5. Надменните скриха за мен примка и въжета, разпростряха мрежа край пътя, поставиха клопки за мен. (Села.)
6. Казах на ГОСПОДА: Ти си моят Бог; чуй, ГОСПОДИ, гласа на молбите ми!
7. БОЖЕ, Господи, сило на моето спасение, Ти си покрил главата ми в деня на битката.
8. Не удовлетворявай, ГОСПОДИ, желанията на безбожния; не оставяй да успе?? неговият план, за да се възвишат! (Села.)
9. А главите на онези, които ме заобикалят — нека злото на устните им ги покрие!
10. Нека паднат върху тях горящи въглища, нека бъдат хвърлени в огъня, в дълбоки ями, за да не станат вече.
11. Нека не се утвърди клеветник в земята, нека зло преследва насилника, докато го постигне.
12. Зная, че ГОСПОД ще отдаде правосъдието на угнетените и правото на сиромасите.
13. Наистина праведните ще славят Името Ти, праведните ще обитават в Твоето присъствие!

Псалм 141

1. (По слав. 140) Псалм на Давид. ГОСПОДИ, викам към Теб, побързай към мен! Дай ухо на гласа ми, когато викам към Теб!
2. Нека молитвата ми стои пред Теб като тамян, издигането на ръцете ми — като вечерната жертва.
3. Постави, ГОСПОДИ, стража на устата ми, пази вратата на устните ми!
4. Не наклонявай сърцето ми към лошо нещо, да върша безбожни дела с хора, които вършат беззаконие; и да не ям от техните лакомства!
5. Нека ме удари праведният — то е милост; и нека ме изобличава — то е като масло за помазване; нека главата ми не го отхвърли — защото все още молитвата ми е против злите им дела.
6. Когато съдиите им бъдат хвърлени между скалите, ще чуят думите ми, защото са сладки.
7. Костите ни са разпръснати при устието на Шеол, както когато някой оре и цепи земята.
8. Но очите ми, Господи, БОЖЕ, гледат към Теб, на Теб се уповавам, не съсипвай душата ми!
9. Опази ме от примката, която поставиха за мен, и от клопките на беззаконниците!
10. Безбожните ще паднат в собствените си мрежи, докато аз преминавам невредим!

Псалм 142

1. (По слав. 141) Маскил на Давид. Молитва, когато беше в пещерата. С гласа си викам към ГОСПОДА, с гласа си отправям молба към ГОСПОДА.
2. Изливам молението си пред Него, заявявам скръбта си пред Него.
3. Когато духът ми отпадаше в мен, Ти знаеше пътеката ми. Примка скриха за мен по пътя, по който ходех.
4. Погледни надясно, и ето, няма никой, който да ме познава, няма убежище за мен, никой не пита за живота ми.
5. Към Теб, ГОСПОДИ, извиках, казах: Ти си моето прибежище, моят дял в земята на живите.
6. Обърни внимание на вика ми, защото съм много унижен; избави ме от гонителите ми, защото са по-силни от мен.
7. Изведи от тъмница душата ми, за да славя Името Ти! Праведните ще се съберат около мен, когато ми сториш благодеяние.

Псалм 143

1. (По слав. 142) Псалм на Давид. Чуй, молитвата ми, ГОСПОДИ, дай ухо на молбите ми! Отговори ми според верността Си и според правдата Си.
2. И не влизай в съд със слугата Си, защото няма да се оправдае пред Теб нито един жив човек.
3. Защото врагът преследва душата ми, стъпка до земята живота ми, направи ме да живея в тъмни места, като мъртвите от древността.
4. Затова духът ми е отпаднал вътре в мен, сърцето ми е ужасено вътре в мен.
5. Спомням си дните на древността, размишлявам за всичките Твои дела, размислям за творението на ръцете Ти.
6. Простирам ръцете си към Теб, душата ми жадува за Теб като изнурена земя. (Села.)
7. Послушай ме бързо, ГОСПОДИ, духът ми отпада! Не скривай лицето Си от мен, за да не стана като онези, които слизат в рова.
8. Дай ми да чуя рано милостта Ти, защото на Теб се уповавам; покажи ми пътя, по който трябва да ходя, защото към Теб издигам душата си.
9. Избави ме, ГОСПОДИ, от враговете ми — към Теб прибягвам.
10. Научи ме да изпълнявам волята Ти, защото Ти си моят Бог. Нека Твоят благ Дух ме води по равна земя!
11. ГОСПОДИ, съживи ме заради Името Си! Според правдата Си изведи душата ми от бедствие!
12. И според милостта Си отсечи враговете ми и погуби всички, които враждуват против душата ми, защото аз съм Твой слуга.

Псалм 144

1. (По слав. 143) Псалм на Давид. Благословен да бъде ГОСПОД, моята канара, който учи ръцете ми на война и пръстите ми — на бой,
2. който е моята милост и моята крепост, моята висока кула и моят избавител, моят щит, и Този, на когото се уповавам, който покорява народа ми под мен.
3. ГОСПОДИ, какво е човек, че да го познаваш? Или човешкият син — че да го зачиташ?
4. Човек е като лъх; дните му са като преминаваща сянка.
5. Сведи небесата Си, ГОСПОДИ, и слез, докосни планините, за да задимят.
6. Блесни със светкавица и ги разпръсни, изпрати стрелите Си и ги смути.
7. Простри ръцете Си от висината, избави ме и ме спаси от големи води, от ръката на чужденци,
8. чиято уста говори лъжа и чиято десница е десница на измама.
9. Боже, ще Ти пея нова песен, с десетострунна арфа ще Ти пея псалми —
10. на Теб, който даваш спасение на царе, който избавяш слугата Си Давид от гибелния меч.
11. Избави ме и ме спаси от ръката на чужденци, чиято уста говори лъжа и чиято десница е десница на измама.
12. Нека синовете ни в младостта си бъдат като пораснали растения и дъщерите ни — като крайъгълни колони, издялани като за дворец!
13. Нека житниците ни бъдат пълни, да дават всякакъв вид храна и овцете ни да се множат с хиляди и с десетки хиляди по полетата ни!
14. Нека добитъкът ни бъде заплоден. Да няма нападение и бягане, да няма вик по улиците ни!
15. Блажен онзи народ, който е в такова състояние! Блажен онзи народ, чийто Бог е ГОСПОД!

Псалм 145

1. (По слав. 144) Хваление на Давид. Ще Те възвишавам, Боже мой, Царю мой, и ще благославям Твоето Име за вечни векове!
2. Всеки ден ще Те благославям и ще хваля Името Ти за вечни векове!
3. Велик е ГОСПОД и всеславен и неизследимо е величието Му!
4. Едно поколение ще хвали делата Ти на друго и ще провъзгласяват могъщите Твои дела.
5. Ще говоря за славното величие на Твоето могъщество и за Твоите чудни дела.
6. И ще говорят за мощта на Твоите страшни дела и аз ще разказвам за Твоето величие.
7. Ще разгласяват спомена на Твоята голяма благост и ще ликуват заради Твоята правда.
8. Милостив и състрадателен е ГОСПОД, дълготърпелив и многомилостив.
9. Благ е ГОСПОД към всички и щедростите Му са върху всички Негови творения.
10. Ще Те хвалят, ГОСПОДИ, всички Твои творения и светиите Ти ще Те благославят.
11. Ще говорят за славата на царството Ти и ще разказват за мощта Ти,
12. за да изявяват на човешките синове мощните Му дела и славното великолепие на Неговото царство.
13. Твоето царство е царство на всички времена и господството Ти е през всички поколения.
14. ГОСПОД подкрепя всички падащи и изправя всички приведени.
15. Очите на всички гледат към Теб и Ти им даваш храната им на определеното време.
16. Отваряш ръката Си и насищаш желанието на всичко живо.
17. ГОСПОД е праведен във всички Свои пътища и благ във всички Свои дела.
18. ГОСПОД е близо до всички, които Го призовават, до всички, които Го призовават с истина.
19. Изпълнява желанието на тези, които се боят от Него, чува вика им и ги спасява.
20. ГОСПОД пази всички, които Го любят, а всичките безбожни ще изтреби.
21. Устата ми ще изговаря хвалението на ГОСПОДА и всяко създание ще благославя Неговото свято Име за вечни времена!

Псалм 146

1. (По слав. 145) Алилуя! Хвали ГОСПОДА, душо моя!
2. Ще хваля ГОСПОДА докато съм жив, ще пея хваления на моя Бог, докато съм!
3. Не се уповавайте на князе, нито на човешки син, в когото няма спасение.
4. Духът му излиза, той се връща в земята си и в същия този ден намеренията му загиват.
5. Блажен онзи, чиято помощ е Богът на Яков, чиято надежда е в ГОСПОДА, неговия Бог,
6. който е направил небето и земята, морето и всичко, което е в тях, който пази вярност до века,
7. който извършва правосъдие за угнетените, който дава храна на гладните. ГОСПОД развързва вързаните.
8. ГОСПОД отваря очите на слепите. ГОСПОД изправя приведените. ГОСПОД обича праведните.
9. ГОСПОД пази чужденците. Той подкрепя сирачето и вдовицата, а пътя на безбожните обръща.
10. ГОСПОД ще царува до века, Твоят Бог, Сионе — за всички поколения! Алилуя!

Псалм 147

1. (По слав. 146) Алилуя! Да, добро е да пеем псалми на нашия Бог. Да, хвалебната песен е хубава и приятна.
2. ГОСПОД съгражда Ерусалим, събира израилевите изгнаници.
3. Изцелява съкрушените по сърце и превързва раните им.
4. Изброява множеството на звездите, нарича ги всички по име.
5. Велик е нашият Господ и с голяма мощ, разумът Му е неизмерим.
6. ГОСПОД издига смирените, а безбожните унижава до земята.
7. Пейте на ГОСПОДА с благодарение, пейте псалми с арфа на нашия Бог,
8. който покрива небесата с облаци, приготвя дъжд за земята, прави да расте трева по планините,
9. който дава храна на животните и на гарванчетата, които пискат към Него.
10. Той не се наслаждава в силата на коня, не благоволява в краката на мъжа.
11. ГОСПОД благоволява в онези, които Му се боят, в онези, които се надяват на Неговата милост.
12. Слави ГОСПОДА, Ерусалиме! Хвали своя Бог, Сионе!
13. Защото Той укрепи резетата на портите ти, благослови децата ти сред теб.
14. Установява мир в пределите ти, насища те с най-добрата пшеница.
15. Изпраща заповедта Си на земята; словото Му тича много бързо.
16. Дава сняг като вълна, разпръсва сланата като пепел,
17. хвърля леда Си като отломъци — кой ще устои пред Неговия мраз?
18. Изпраща словото Си и ги разтопява, прави вятъра Си да духа и водите текат.
19. Възвестява словото Си на Яков, наредбите Си и присъдите Си — на Израил.
20. Не е постъпил така с никой друг народ и те не са познали присъдите Му. Алилуя!

Псалм 148

1. (По слав. 147) Алилуя! Хвалете ГОСПОДА от небесата, хвалете Го във висините!
2. Хвалете Го, всички Негови ангели, хвалете Го, всички Негови войнства!
3. Хвалете Го, слънце и луна, хвалете Го, всички светещи звезди!
4. Хвалете Го, небеса на небесата и вие, води над небесата!
5. Нека хвалят Името на ГОСПОДА, защото Той заповяда, и те се създадоха.
6. И Той ги утвърди за вечни времена, сложи ред, който няма да премине.
7. Хвалете ГОСПОДА от земята, вие, морски чудовища и всички бездни,
8. огън и град, сняг и облаци, бурен вятър, изпълняващ словото Му,
9. планини и всички хълмове, плодни дървета и всички кедри,
10. зверове и всички животни, пълзящи животни и летящи птици,
11. земни царе и всички народи, князе и всички земни съдии,
12. юноши и девойки, старци и деца —
13. нека хвалят Името на ГОСПОДА, защото само Неговото Име е възвисено, величието Му е над земята и небето.
14. И Той е възвисил рога на Своя народ, славата на всичките Свои светии, на израилевите синове — народ, близък на Него. Алилуя!

Псалм 149

1. (По слав. 148) Алилуя! Пейте на ГОСПОДА нова песен, хвалението Му — в събранието на светиите.
2. Нека се весели Израил за Създателя си, нека се радват синовете на Сион за Царя си.
3. Нека хвалят Името Му с хорћ, нека Му пеят псалми с тъпанче и арфа!
4. Защото ГОСПОД благоволява в народа Си, ще украси смирените със спасение.
5. Светиите ще тържествуват в слава, ще се радват на леглата си!
6. Славословия на Бога ще бъдат в устата им и двуостър меч — в ръката им,
7. за да извършат възмездие над народите и наказание над племената,
8. за да вържат царете им с вериги и благородните им — с железни окови,
9. за да извършат над тях написания съд. Тази чест принадлежи на всички Негови светии! Алилуя!

Псалм 150

1. (По слав. 149) Алилуя! Хвалете Бога в светилището Му! Хвалете Го в твърдта на силата Му!
2. Хвалете Го за мощните Му дела! Хвалете Го според превъзходното Му величие!
3. Хвалете Го със звук на тръба! Хвалете Го с арфа и лира!
4. Хвалете Го с тимпанче и хорћ! Хвалете Го със струнни инструменти и флейти!
5. Хвалете Го със звучни кимвали! Хвалете Го с кънтящи кимвали!
6. Всичко, което диша, нека хвали ГОСПОДА! Алилуя!

Притчи

Глава 1

1. Притчи на Соломон, син на Давид, цар на Израил,
2. за познаване на мъдрост и наставление, за разбиране на думи на разум,
3. за приемане на наставление за благоразумие, правда, съд и правота,
4. за даване на ум на простите, знание и разсъдливост на младежа.
5. Мъдрият нека слуша и ще увеличи знание и разумният ще получи мъдър съвет,
6. за да разбира притча и дълбока реч, думите на мъдрите и техните загадки.
7. Страхът от ГОСПОДА е началото на познанието, а безумните презират мъдрост и наставление.
8. Сине мой, слушай наставлението на баща си и не отхвърляй закона на майка си,
9. защото те ще бъдат благодатен венец за главата ти и огърлица за шията ти.
10. Сине мой, ако грешниците те примамват, не се съгласявай.
11. Ако кажат: Ела с нас, нека направим засада за кръв, нека причакаме без причина невинния,
12. нека ги погълнем живи като Шеол и цели, като онези, които слизат в рова;
13. ще намерим всякакви скъпоценни притежания, ще напълним къщите си с плячка;
14. хвърли жребия си сред нас, една кесия ще имаме всички!
15. Сине мой, не ходи с тях в пътя, възпирай крака си от тяхната пътека,
16. защото краката им тичат към зло и бързат да проливат кръв.
17. Защото напразно се простира мрежа пред очите на която и да било птица.
18. Но тези поставят засада против своята си кръв, причакват своите си души.
19. Такива са пътищата на всеки, който ламти за нечестна придобивка — тя отнема живота на своя притежател.
20. Мъдростта вика навън, издига гласа си по площадите,
21. провиква се на най-шумните места, при входовете на портите, в града говори думите си:
22. Докога, пр'ости, ще обичате невежеството и присмивачите ще се наслаждават на присмиванията си, и безумните ще мразят знанието?
23. Обърнете се към моето изобличение! Ето, аз ще излея духа си на вас, ще ви известя словата си.
24. Понеже аз виках, а вие отказахте, простирах ръката си, а никой не обърна внимание,
25. и отхвърлихте всичките ми съвети, и не искахте изобличението ми,
26. то аз също ще се смея на вашето нещастие, ще се присмея, когато дойде вашият ужас,
27. когато дойде вашият ужас като буря и нещастието ви връхлети като вихрушка, когато притеснение и страх дойдат върху вас.
28. Тогава те ще ме призоват, но аз няма да отговоря; ревностно ще ме търсят, но няма да ме намерят.
29. Понеже намразиха знанието и не избраха страха от ГОСПОДА,
30. не приеха съвета ми и презряха цялото ми изобличение,
31. затова ще ядат от плодовете на своя си път и ще се наситят от своите си измислици.
32. Защото отстъплението на простите ще ги убие и безгрижието на безумните ще ги погуби.
33. Но който ме слуша, ще живее безопасно и ще бъде спокоен, без да се бои от зло.

Глава 2

1. Сине мой, ако приемеш думите ми и запазиш заповедите ми в себе си,
2. така че да е внимателно ухото ти към мъдростта и да приклониш сърцето си към разума,
3. да, ако призовеш благоразумието и издигнеш гласа си към разума;
4. ако го потърсиш като сребро и го подириш като скрити съкровища,
5. тогава ще разбереш страха от ГОСПОДА и ще намериш Божието познание —
6. защото ГОСПОД дава мъдрост, от устата Му излизат знание и разум.
7. Той запазва истинска мъдрост за честните, щит е за ходещите в непорочност,
8. за да закриля пътеките на правдата и да пази пътя на светиите Си.
9. Тогава ще разбереш правда и съд, и правота — всеки добър път,
10. защото мъдрост ще влезе в сърцето ти и знание ще услажда душата ти,
11. разсъдливост ще те пази, благоразумие ще те закриля,
12. за да те избави от пътя на злото, от човека, който говори лъжливо,
13. от онези, които оставят пътеките на правотата, за да ходят в пътищата на тъмнината,
14. които се наслаждават да вършат зло и се радват на лъжливостта на злите,
15. чиито пътеки са криви и които са лъжливи в пътищата си;
16. за да те избави от чужда жена, от чужденката, която ласкае с думите си,
17. която е оставила другаря на младостта си и е забравила завета на своя Бог,
18. понеже домът й води надолу към смъртта и пътеките й — към сенките.
19. Всички, които влизат при нея, не се връщат и не достигат пътищата на живота.
20. За да ходиш ти в пътя на добрите и да пазиш пътеките на праведните,
21. защото праведните ще населяват земята и непорочните ще останат в нея,
22. а безбожните ще се отсекат от земята и законопрестъпниците ще се изкоренят от нея.

Глава 3

1. Сине мой, не забравяй закона ми и сърцето ти нека пази заповедите ми,
2. защото те ще ти прибавят дълготрайство и години на живот, и мир.
3. Милост и истина да не те оставят — върни ги около шията си, напиши ги на плочата на сърцето си.
4. Така ще намериш благоволение и благоразумие пред Бога и хората.
5. Уповавай се на ГОСПОДА с цялото си сърце и не се облягай на своя разум.
6. Във всичките си пътища познавай Него и Той ще прави равни пътеките ти.
7. Не бъди мъдър в очите си, бой се от ГОСПОДА и се отклонявай от зло.
8. Това ще бъде изцеление за тялото ти и освежителна влага за костите ти.
9. Почитай ГОСПОДА от имота си и от първите плодове на целия си доход.
10. Така хамбарите ти ще се изпълнят с изобилие и линовете ти ще преливат с ново вино.
11. Сине мой, не отхвърляй наказанието от ГОСПОДА и да не ти дотяга Неговото изобличение,
12. защото ГОСПОД изобличава онзи, когото люби, също както бащата — сина, който му е мил.
13. Блажен човекът, който е намерил мъдрост, и човекът, който е придобил разум,
14. защото печалбата от нея е по-добра от печалбата от сребро и добивът от нея — по-добър от чисто злато.
15. Тя е по-ценна от скъпоценни камъни и нищо, което би пожелал, не се сравнява с нея.
16. Дълготрайство е в десницата ѝ, а в левицата ѝ — богатства и чест.
17. Пътищата ѝ са приятни пътища и всичките ѝ пътеки са мир.
18. Тя е дърво на живот за тези, които се хващат за нея, и блажени са, които я държат.
19. С мъдрост ГОСПОД основа земята, с разум установи небесата.
20. Чрез Неговото знание се разтвориха бездните и от облаците капе роса.
21. Сине мой, нека тези да не се отдалечават от очите ти, пази здравомислие и разсъдителност
22. и те ще бъдат живот за душата ти и украшение за шията ти.
23. Тогава ще ходиш безопасно в пътя си и кракът ти няма да се спъне.
24. Когато лягаш, няма да се страхуваш; да, ще лягаш и сънят ти ще е сладък.
25. Няма да се боиш от внезапен страх, нито от гибелта на безбожните, когато дойде,
26. защото ГОСПОД ще бъде твое упование и ще опази крака ти да не се улови.
27. Не въздържай доброто от онези, които имат нужда от него, когато е във властта на ръката ти да го направиш!
28. Не казвай на ближния си: Иди и се върни пак, и утре ще ти дам! — когато го имаш при себе си.
29. Не замисляй зло против ближния си, който с доверие живее при теб.
30. Не се карай с човек без причина, ако не ти е направил нищо лошо.
31. Не завиждай на човек насилник и не избирай нито един от пътищата му,
32. защото ГОСПОД се гнуси от ходещия по лъжливи пътища, а Неговият доверен съвет е с праведните.
33. Проклятието на ГОСПОДА е в дома на безбожния, но Той благославя жилището на праведните.
34. Ако е за присмивачите — Той им се присмива, а на смирените дава благодат.
35. Мъдрите ще наследят чест, а безумните ще отнесат срам.

Глава 4

1. Послушайте, деца, бащина поука и внимавайте, за да знаете разум,
2. понеже ви давам добро учение — не оставяйте наставлението ми.
3. Защото и аз бях син на баща си, гален и единствен на майка си,
4. и той ме наставляваше и ми казваше: Нека сърцето ти държи думите ми! Пази заповедите ми и живей!
5. Придобий мъдрост, придобий разум! Не забравяй и не се отклонявай от думите на устата ми.
6. Не я оставяй и тя ще те пази; обичай я и ще те закриля.
7. Началото е мъдрост; придобивай мъдрост и с всичко придобито придобивай разум.
8. Издигай я, и ще те възвиси; ще ти донесе почит, когато я прегърнеш.
9. Ще положи на главата ти благодатен венец; ще ти даде славна корона.
10. Слушай, сине мой, и приеми думите ми, и ще ти се умножат години на живот.
11. Наставлявах те в пътя на мъдростта, водих те по прави пътища.
12. Когато ходиш, стъпките ти няма да бъдат стеснени и когато тичаш, няма да се спънеш.
13. Хвани се здраво за поуката, не я изпускай, пази я, защото тя е животът ти.
14. Не влизай в пътеката на безбожните и не ходи в пътя на злите;
15. отбягвай го, не минавай по него, отвърни се от него и продължи.
16. Защото те не заспиват, ако не сторят зло, и сън не ги хваща, ако не спънат някого,
17. понеже ядат хляба на нечестието и пият виното на насилието.
18. Но пътеката на праведните е като светлата зора, която свети все по-ярко, докато стане съвършен ден.
19. Пътят на безбожните е като мрак — те не знаят от какво се спъват.
20. Сине мой, внимавай в думите ми, приклони ухото си към моите слова.
21. Да не се отдалечат от очите ти, пази ги вътре в сърцето си,
22. защото те са живот за тези, които ги намират, и изцеление за цялото им тяло.
23. Повече от всичко, което пазиш, пази сърцето си, защото от него са изворите на живота.
24. Отмахни от себе си нечестни уста и отдалечи от себе си лъжливи устни.
25. Нека очите ти гледат напред и нека погледите ти бъдат насочени право пред теб.
26. Внимавай в пътя на краката си и всичките ти пътища нека бъдат уредени.
27. Не се отклонявай нито надясно, нито наляво; отклони крака си от зло.

Глава 5

1. Сине мой, внимавай в мъдростта ми, приклони ухото си към разума ми,
2. за да запазиш разсъдливост и устните ти да пазят знание.
3. Защото от устните на чуждата жена капе мед и говорът й е по-мек от маслинено масло,
4. но последствията й са горчиви като пелин, остри като двуостър меч.
5. Краката й слизат в смъртта, стъпките й водят към Шеол.
6. За да не разсъдиш за пътя на живота, пътищата й са непостоянни, и ти не ги знаеш.
7. И така, синове, слушайте ме и не отстъпвайте от думите на устата ми.
8. Отдалечи пътя си от нея и не се приближавай до вратата на къщата й,
9. за да не дадеш честта си на други и годините си на жестокия;
10. да не се наситят чужди с имота ти и трудовете ти да отидат в дома на чужденец;
11. а ти да стенеш в края си, когато плътта ти и тялото ти излинеят,
12. и да казваш: Как намразих поучението и сърцето ми презря изобличението,
13. и не послушах гласа на учителите си и не приклоних ухото си към наставниците си!
14. Без малко щях да изпадна във всяко зло сред събранието и обществото.
15. Пий вода от своята си щерна и която извира от твоя си кладенец.
16. Навън ще се изливат изворите ти, водните потоци — по улиците.
17. Нека бъдат само твои, а не и на чужди заедно с теб.
18. Да бъде благословен твоят извор и весели се с жената на младостта си —
19. любяща кошута и изящна сърна — нека нейните гърди те опиват по всяко време и винаги се възхищавай от нейната любов.
20. И защо, сине мой, да се възхищаваш от чужда и да прегръщаш обятията на чужда?
21. Защото пътищата на човека са пред очите на ГОСПОДА и Той измерва всичките му пътеки.
22. Безбожният ще бъде уловен от своите си беззакония и ще бъде държан с въжетата на своя грях.
23. Той ще умре от липса на поука и в голямото си безумие ще се заблуди.

Глава 6

1. Сине мой, ако си станал поръчител за ближния си, или си дал гаранция за някой чужд,
2. впримчил си се с думите на устата си, уловил си се с думите на устата си,
3. тогава, сине мой, направи това и се избави, тъй като си паднал в ръката на ближния си — иди, втурни се и настоявай пред ближния си,
4. не давай сън на очите си, нито дрямка на клепачите си,
5. избави се като сърна от ръката на ловеца и като птица от ръката на птицеловеца.
6. Иди при мравката, ленивецо, виж пътищата й и стани мъдър.
7. Тя, без да има началник, надзирател или управител,
8. приготвя хляба си през лятото, събира храната си в жетва.
9. Докога ще лежиш, ленивецо? Кога ще станеш от съня си?
10. Малко спане, малко дрямка, малко сгъване на ръце за сън,
11. и беднотията ти ще дойде като разбойник и нуждата ти — като въоръжен мъж.
12. Негоден човек, нечестив човек е онзи, който ходи с лъжлива уста,
13. намига с очите си, дава знаци с краката си, сочи с пръстите си.
14. Измами са в сърцето му, крои зло по всяко време, сее раздори,
15. затова гибелта му ще дойде внезапно, изведнъж ще се съкруши, и то без изцеление.
16. Шест неща мрази ГОСПОД, и дори седем са мерзост за душата Му:
17. надменни очи, лъжлив език и ръце, които проливат невинна кръв,
18. сърце, което крои зли планове, крака, които бързо тичат към зло,
19. лъжесвидетел, който говори лъжа, и такъв, който сее раздори между братя.
20. Сине мой, пази заповедта на баща си и не отхвърляй закона на майка си.
21. Вържи ги завинаги за сърцето си, увий ги около шията си.
22. Когато ходиш, ще те води, когато спиш, ще те пази, когато се събудиш, ще разговаря с теб.
23. Защото заповедта е светилник и законът — светлина, и поучителните изобличения са път на живот,
24. за да те пазят от злата жена, от ласкателния език на чужденката.
25. Не пожелавай красотата й в сърцето си и да не те улови с миглите си,
26. защото заради блудна жена човек изпада до парче хляб и жена на друг мъж лови скъпоценната душа.
27. Може ли някой да вземе огън в пазвата си и дрехите му да не изгорят?
28. Може ли някой да ходи по разпалени въглища и краката му да не обгорят?
29. Така е и с онзи, който влиза при жената на ближния си — който се докосне до нея, няма да бъде невинен.
30. Крадецът не бива презиран, ако краде, за да насити душата си, когато е гладен,
31. но ако бъде уловен, трябва да възстанови седмократно, трябва да даде целия имот на къщата си.
32. Онзи, който прелюбодейства с жена, е лишен от ум. Който прави това, погубва собствената си душа.
33. Рани и срам ще намери и позорът му няма да се изличи,
34. защото ревността събужда яростта на мъжа и той няма да пожали в деня на отмъщението.
35. Няма да приеме никакъв откуп и няма да се умилостиви, ако и да умножаваш даровете.

Глава 7

1. Сине мой, пази думите ми и съхранявай заповедите ми при себе си.
2. Пази заповедите ми и живей, и закона ми — като зеницата на окото си.
3. Вържи ги на пръстите си, напиши ги на плочата на сърцето си.
4. Кажи на мъдростта: Ти си ми сестра! — и наречи разума сродник,
5. за да те пази от чужда жена, от чужденката, която ласкае с думите си.
6. Понеже погледнах през решетката си на прозореца на къщата си
7. и видях между неопитните, забелязах между синовете един млад човек, лишен от ум,
8. който минаваше по улицата близо до нейния ъгъл и вървеше по пътя към нейната къща
9. в дрезгавината, при свечеряването, в мрака на нощта и в тъмнината.
10. И ето, една жена го посрещна, облечена като блудница и с коварно сърце,
11. размирна и необуздана, краката й не се спират вкъщи,
12. кога навън, кога по площадите, причаква на всеки ъгъл.
13. И тя го хвана и го целуна, и с безсрамно лице му каза:
14. Длъжна бях да принеса примирителни жертви, днес изпълних обреците си,
15. затова излязох да те посрещна, да потърся лицето ти и те намерих.
16. Постлала съм леглото си с покривки, с покривки от пъстра египетска прежда,
17. покадила съм леглото си със смирна, алое и канела.
18. Ела, нека се опиваме с любов до зори, нека се наслаждаваме с милувки,
19. защото мъжът ми не е у дома си, замина на дълъг път,
20. взе кесия с пари в ръката си и чак на пълнолуние ще се върне у дома.
21. С многото си увещания тя го подмами, с ласкателните си устни го отвлече.
22. Той веднага тръгна след нея, както вол отива на клане, както безумен в окови за наказание,
23. докато стрела пронижe дроба му, както птица бърза към примката, без да знае, че това ще й струва живота.
24. И така, синове, послушайте ме и внимавайте в думите на устата ми.
25. Да не се отклонява сърцето ти към нейните пътища, не се заблуждавай в пътеките й,
26. защото мнозина е повалила ранени и силни са всичките убити от нея.
27. Домът й е пътища към Шеол и води надолу към клетките на смъртта.

Глава 8

1. Мъдростта не вика ли? Разумът не издига ли гласа си?
2. Тя стои по върха на височините край пътя, там, където се срещат пътеките;
3. вика при портите, при входа на града, при входа на вратите:
4. Към вас, мъже, викам и гласът ми е към човешките синове.
5. Вие, прости, разберете благоразумие! И вие, безумни, придобийте разумно сърце.
6. Послушайте, защото ще говоря превъзходни неща и ще отворя устните си за правда.
7. Защото устата ми ще изговори истина и безбожието е мерзост за устните ми.
8. Всичките думи на устата ми са в правота, в тях няма нищо лукаво или криво.
9. Те всички са ясни за разумния човек и прави за тези, които намират знание.
10. Приемете поучението ми, а не сребро; и по-добре знание, отколкото избрано злато,
11. защото мъдростта е по-добра от скъпоценни камъни и всичко, което човек би пожелал, не се сравнява с нея.
12. Аз, мъдростта, обитавам с благоразумието и издирвам разсъдливо знание.
13. Страхът от ГОСПОДА е да се мрази злото. Аз мразя гордост и високомерие, и зъл път, и уста лъжлива.
14. Мои са съветът и истинската мъдрост; аз съм разум, моя е силата.
15. Чрез мен царуват царете и управниците постановяват правда.
16. Чрез мен владеят князете и благородните, и всички земни съдии.
17. Аз обичам тези, които ме обичат, и които ме търсят, ще ме намерят.
18. При мен са богатствата и честта, трайните богатства и правдата.
19. Плодът ми е по-добър от злато и от чисто злато, и доходът ми — от отбрано сребро.
20. Аз ходя по пътеката на правдата, сред пътеките на правосъдието,
21. за да направя да наследят имот тези, които ме обичат, и да напълня съкровищниците им.
22. ГОСПОД ме имаше като начало на пътя Си, преди древните Си дела.
23. От вечността бях поставена, от началото, още преди създаването на земята.
24. Родих се, когато ги нямаше бездните, когато нямаше извори, изобилстващи с вода.
25. Преди да бъдат разположени планините, преди хълмовете се родих,
26. докато Той още не беше направил нито земята, нито полята, нито първите прашинки на вселената.
27. Когато приготвяше небесата, аз бях там. Когато начерта кръг над лицето на бездната,
28. когато утвърждаваше облаците горе, когато усилваше изворите на бездната,
29. когато определяше на морето границата му, така че водите да не престъпват Неговата заповед, когато полагаше основите на земята —
30. тогава аз бях майсторски работник при Него, бях Негова наслада ден след ден, веселях се винаги пред Него,
31. веселях се на земния Му кръг и насладата ми беше с човешките синове.
32. И така, синове, послушайте ме, защото блажени са онези, които пазят моите пътища.
33. Послушайте поука и бъдете мъдри, и не я отхвърляйте.
34. Блажен човекът, който ме слуша, като бди при портите ми ден след ден и пази при стълбовете на вратите ми,
35. защото, който ме намери, намира живот и придобива благоволение пред ГОСПОДА,
36. а който ме пропуска, вреди на душата си. Всички, които ме мразят, обичат смъртта.

Глава 9

1. Мъдростта съгради дома си, издяла седемте си стълба,
2. закла което имаше за клане, размеси виното си и сложи трапезата си.
3. Изпрати слугините си и кани от височините на града:
4. Който е прост, нека се отбие тук! И на неразумния казва:
5. Елате, яжте от хляба ми и пийте от виното, което размесих.
6. Оставете невежеството и живейте, и ходете по пътя на разума.
7. Който поучава присмивателя, си докарва позор; и който изобличава безбожния, си лепва петно.
8. Не изобличавай присмивателя, за да не те намрази; изобличавай мъдрия, и той ще те обикне.
9. Давай съвет на мъдрия и той ще стане още по-мъдър; учй праведния и той ще увеличи знание.
10. Страхът от ГОСПОДА е начало на мъдростта и познаването на Светия е разум.
11. Защото чрез мен ще се умножат дните ти и ще ти се прибавят години на живот.
12. Ако си мъдър, си мъдър за себе си; и ако се присмееш, сам ще си го понесеш.
13. Глупостта е като жена бъбрива — глупава и не знае нищо.
14. И седи при вратата на къщата си, на стол по височините на града;
15. и кани минаващите по пътя, които вървят право в пътеките си:
16. Който е прост, нека се отбие тук. А на неразумния казва:
17. Крадената вода е сладка и хляб, който се яде тайно, е вкусен.
18. Но той не знае, че там са сенките, че поканените й са в дълбините на Шеол.

Глава 10

1. Притчите на Соломон: Мъдър син радва баща си, а глупав син е тъга за майка си.
2. Съкровища от неправда нищо не ползват, а правдата избавя от смърт.
3. ГОСПОД няма да остави да гладува душата на праведния, но отхвърля алчността на безбожните.
4. Който работи с немарлива ръка, ще обеднее, а ръката на трудолюбивия обогатява.
5. Който събира лятно време, е разумен син, а който спи в жетва, е син, който докарва срам.
6. Благословения почиват на главата на праведния, а насилие ще скрие устата на безбожните.
7. Споменът на праведния е благословен, а името на безбожните ще изгние.
8. Мъдрият по сърце ще приеме заповеди, а бъбривият глупак ще падне.
9. Който ходи непорочно, ходи безопасно, а който изкривява пътищата си, ще се познае.
10. Който намига с око, докарва скръб, и бъбривият глупак ще падне.
11. Устата на праведния е извор на живот, а насилие ще скрие устата на безбожните.
12. Омразата предизвиква раздори, а любовта покрива всички провинения.
13. В устните на разумния се намира мъдрост, а тоягата е за гърба на лишения от ум.
14. Мъдрите съхраняват знание, а устата на безумния е близка гибел.
15. Имотът на богатия е неговият укрепен град, съсипия за бедните е тяхната бедност.
16. Приходът на праведния е за живот, доходът на злия е за грях.
17. Който внимава в поука, е в пътеката към живот, а който отхвърля изобличението, се заблуждава.
18. Който крие омраза, има лъжливи устни и който разгласява клевета, е безумен.
19. В многословието грехът е неизбежен, а който въздържа устните си, е разумен.
20. Езикът на праведния е избрано сребро, сърцето на безбожните не струва нищо.
21. Устните на праведния пасат мнозина, а безумните умират от липса на разум.
22. Благословението на ГОСПОДА обогатява и ГОСПОД не прибавя към него скръб.
23. Злодейството е като забавление за безумния, така е и мъдростта за разумния човек.
24. Това, от което се страхува безбожният, ще го постигне, а желанието на праведните ще се изпълни.
25. Щом вихрушката отмине, и безбожния го няма, а праведният има вечна основа.
26. Както оцет за зъбите и дим за очите, така е ленивият за онези, които го изпращат.
27. Страхът от ГОСПОДА умножава дни, а годините на безбожните ще се скъсят.
28. Надеждата на праведните е радост, а очакването на безбожните ще загине.
29. Пътят на ГОСПОДА е крепост за непорочния и съсипия за онези, които вършат неправда.
30. Праведният няма да се поклати до века, а безбожните няма да обитават земята.
31. От устата на праведния блика мъдрост, а лъжливият език ще се отсече.
32. Устните на праведния познават благоугодното, а устата на безбожните — лъжливото.

Глава 11

1. Лъжливи везни са мерзост за ГОСПОДА, а точни грамове имат Неговото благоволение.
2. Дойде ли гордост, идва и срам, а мъдростта е със смирените.
3. Чистотата на искрените ще ги води, а лъжливостта на неверните ще ги погуби.
4. В ден на гняв богатствата не ползват, а правдата избавя от смърт.
5. Правдата на непорочния ще изравнява пътя му, а безбожният ще падне чрез безбожието си.
6. Правдата на искрените ще ги избави, а неверните ще се хванат в алчността си.
7. Когато умира безбожният, загива очакването му и надеждата на грешните загива.
8. Праведният се избавя от беда, а безбожният заема неговото място.
9. Лицемерът погубва ближния си с устата си, а праведните ще се избавят чрез знание.
10. Когато праведните добруват, градът се весели и когато безбожните погиват, има радост.
11. Чрез благословението на праведните градът се възвишава, а чрез устата на безбожните се съсипва.
12. Който презира ближния си, няма разум, а благоразумният човек мълчи.
13. Който ходи наоколо като клюкар, открива тайни, а верният по дух покрива работата.
14. Когато няма ръководене, народът пада, а в многото съветници има спасение.
15. Който поръчителства за чужд човек, ще пострада, а който мрази поръчителството, е в безопасност.
16. Благодатна жена придобива чест, а насилниците придобиват богатства.
17. Милостивият човек прави добро на душата си, а жестокият смущава плътта си.
18. Злият придобива измамна печалба, но който сее правда, получава трайна награда.
19. Както правдата е за живот, така, който следва злото, съдейства за смъртта си.
20. Лъжливите по сърце са мерзост за ГОСПОДА, а непорочните в пътя имат Неговото благоволение.
21. Ръка с ръка да се съедини, злият няма да остане ненаказан, а потомството на праведните ще се избави.
22. Както е златна халка на зурлата на свиня, така е и красива жена без разум.
23. Желанието на праведните е само добро, а очакването на нечестивите е гняв.
24. Един разпръсва, но изобилства повече, а друг пести без мярка, но пак достига до оскъдност.
25. Благотворителната душа ще бъде наситена и който пои, сам ще бъде напоен.
26. Който задържа жито, народът ще го проклина, а благословение ще почива на главата на този, който го продава.
27. Който усърдно търси доброто, търси благоволение, а който търси злото, то ще дойде върху него.
28. Който се уповава на богатствата си, ще падне, а праведните ще процъфтяват като зеленина.
29. Който смущава дома си, ще наследи вятър и безумният ще бъде слуга на мъдрия по сърце.
30. Плодът на праведния е дърво на живот и който е мъдър, печели души.
31. Ето, на праведния се въздава на земята, а колко повече на безбожния и грешния!

Глава 12

1. Който обича наставление, обича знание, а който мрази изобличение, е глупав.
2. Добрият намира благоволение от ГОСПОДА, но Той ще осъди злонамерения човек.
3. Човек няма да се утвърди чрез безбожие, а коренът на праведните няма да се поклати.
4. Добродетелната жена е венец на мъжа си, но онази, която докарва срам, е като гнилота в костите му.
5. Мислите на праведните са правда, а намеренията на безбожните са измама.
6. Думите на безбожните са засада за кръвопролитие, а устата на праведните ще ги избави.
7. Безбожните се повалят и ги няма, а домът на праведните ще стои.
8. Човек ще бъде похвален според разума си, а лъжливият по сърце ще бъде презиран.
9. По-добре е презрян, който има слуга, отколкото онзи, който се гордее, а няма хляб.
10. Праведният се грижи за живота на животното си, а сърцето на безбожните е немилостиво.
11. Който обработва земята си, ще се насити с хляб, а който следва суетни неща, е без разум.
12. Безбожният желае плячката на злите, а коренът на праведния дава плод.
13. В престъплението на устните има опасна примка, а праведният ще избегне бедата.
14. Човек ще се насити с добро от плода на устата си и делото на ръцете на човека ще му се върне.
15. Пътят на безумния е прав в собствените му очи, но който е мъдър, слуша съвети.
16. Безумният веднага изявява гнева си, а благоразумният скрива оскърблението.
17. Който говори истина, известява правда, а лъжесвидетелят — измама.
18. Има такъв, чието необмислено говорене пронизва като меч, а езикът на мъдрите е изцеление.
19. Истинните устни ще стоят навеки, а лъжливият език ще трае за миг.
20. Измама има в сърцето на онези, които измислят зло, а съветниците за мир имат радост.
21. Никаква беда няма да застигне праведния, а безбожните ще се изпълнят със зло.
22. Лъжливите устни са мерзост за ГОСПОДА, а онези, които вършат истина, са Му благоугодни.
23. Благоразумният човек покрива своето знание, а сърцето на безумните известява глупост.
24. Ръката на трудолюбивите ще властва, а ленивите ще бъдат подложени на принудителен труд.
25. Тъгата в сърцето на човека го потиска, а добрата дума го развеселява.
26. Праведният посочва пътя на ближния си, а пътят на безбожните ги въвежда в заблуждение.
27. Ленивият не пече лова си, а трудолюбието е скъпоценно богатство за човека.
28. В пътеката на правдата има живот и в хода на пътя й няма смърт.

Глава 13

1. Мъдър син приема наставлението на баща си, а присмивателят не слуша изобличение.
2. От плода на устата си човек се храни с добро, а душата на неверните ще се насити с насилие.
3. Който пази устата си, запазва душата си, а който отваря широко устните си, ще загине.
4. Душата на ленивия желае и няма, а душата на трудолюбивите ще се насити.
5. Праведният мрази лъжата, а безбожният причинява срам и позор.
6. Правдата пази ходещия непорочно, а беззаконието събаря грешните.
7. Има такъв, който се прави на богат, а няма нищо, а друг се прави на беден, а има голямо богатство.
8. Откуп за живота на човека е богатството му, а бедният не чува заплаха.
9. Светлината на праведните гори весело, а светилникът на безбожните ще изгасне.
10. От гордостта произхожда само раздор, а мъдростта е с онези, които приемат съвети.
11. Богатството от суета ще намалее, а който събира с труд, ще го увеличи.
12. Отлаганото очакване изнемощява сърцето, а постигнатото желание е дърво на живот.
13. Който презира словото, ще се мъчи, а който се бои от заповедта, ще бъде възнаграден.
14. Поучението на мъдрия е извор на живот, за да се избегнат примките на смъртта.
15. Здравият разум дава благоволение, а пътят на неверните е постоянен в неверието си.
16. Всеки благоразумен човек действа със знание, а безумният показва глупост.
17. Безбожният пратеник изпада в беда, а верният посланик е изцеление.
18. Бедност и срам ще постигнат онзи, който отхвърля поучение, а който внимава в изобличение, ще бъде почитан.
19. Изпълнено желание услажда душата и за безумните е мерзост да се откажат от злото.
20. Който ходи с мъдрите, ще бъде мъдър, а другарят на безумните ще стане лош.
21. Злото преследва грешните, а на праведните ще се въздаде добро.
22. Добрият оставя наследство на синове и внуци, а богатството на грешния се запазва за праведния.
23. Много храна има в нивата на бедните, но някои погиват поради липса на справедливост.
24. Който щади тоягата си, мрази сина си, а който го обича, го наказва навреме.
25. Праведният яде до насищане на душата си, а коремът на безбожните ще бъде празен.

Глава 14

1. Всяка мъдра жена изгражда дома си, а безумната го събаря със собствените си ръце.
2. Който ходи в правотата си, се бои от ГОСПОДА, а лъжливият в пътищата си Го презира.
3. В устата на безумния е бичът на гордостта, а устните на мъдрите ще ги пазят.
4. Където няма говеда, яслите са чисти, но голямото изобилие идва от силата на воловете.
5. Верният свидетел не лъже, а лъжливият свидетел издиша лъжи.
6. Присмивателят търси мъдрост, но я няма, а познанието е лесно за разумния.
7. Отмини безумния човек, когато си разбрал, че няма разумни устни.
8. Мъдростта на благоразумния е да познава пътя си, а глупостта на безумните е заблуждение.
9. Безумните се смеят на греха, а сред праведните има благоволение.
10. Сърцето познава собствената си мъка и чужд не участва в неговата радост.
11. Домът на безбожните ще се изтреби, а шатрата на праведните ще благоденства.
12. Има път, който се вижда прав на човека, но краят му са пътища на смъртта.
13. Даже и в смеха сърцето може да боли и краят на радостта е тъга.
14. Отстъпникът по сърце ще се насити от пътищата си, а добрият човек — от това, което е в него.
15. Невежият вярва на всяка дума, а благоразумният внимава в стъпките си.
16. Мъдрият се бои и се отклонява от злото, а безумният се хвърля напред и е самонадеян.
17. Избухливият човек постъпва глупаво и злонамереният е мразен.
18. Невежите наследяват глупост, а благоразумните се увенчават със знание.
19. Злите се покланят пред добрите и безбожните — при портите на праведния.
20. Бедният е мразен даже от ближния си, а приятелите на богатия са много.
21. Който презира ближния си, съгрешава, а който оказва милост на сиромасите, е блажен.
22. Не се ли отклоняват онези, които замислят зло? Но милост и истина ще намерят онези, които замислят добро.
23. Във всеки труд има полза, а бърборенето с устни води само до бедност.
24. Венецът на мъдрите е тяхното богатство, а глупостта на простите е само глупост.
25. Верният свидетел избавя души, а който издиша лъжи, е измама.
26. В страха от ГОСПОДА има силна увереност и Неговите синове ще имат прибежище.
27. Страхът от ГОСПОДА е извор на живот, за да се избягнат примките на смъртта.
28. В множеството на народа е славата на царя, а намаляването на народа е падането на княза.
29. Търпеливият има много разум, а избухливият възвеличава безумието.
30. Спокойно сърце е живот за тялото, а завистта е гнилост за костите.
31. Който потиска сиромаха, безчести Създателя му, а който е милостив към нуждаещия се, Го почита.
32. Безбожният ще бъде отхвърлен за злината си, а праведният има убежище в смъртта си.
33. Мъдрост почива в сърцето на разумния, а каквото има вътре в безумния, ще се яви.
34. Правдата възвишава нация, а грехът е позор за народите.
35. Благоволението на царя е към разумния слуга, а гневът му е против онзи, който докарва срам.

Глава 15

1. Мек отговор отклонява ярост, а оскърбителна дума възбужда гняв.
2. Езикът на мъдрите украсява знание, а устата на безумните изригват глупост.
3. Очите на ГОСПОДА са на всяко място и наблюдават злите и добрите.
4. Благият език е дърво на живот, а лъжливостта в него е съкрушение на духа.
5. Безумният презира поучението на баща си, но който зачита поправлението, е благоразумен.
6. В дома на праведния има голямо изобилие, а в доходите на безбожния има разсипия.
7. Устните на мъдрите разпръскват знание, а сърцата на безумните не правят така.
8. Жертвата на безбожните е мерзост за ГОСПОДА, а молитвата на праведните Му е благоугодна.
9. Пътят на безбожния е мерзост за ГОСПОДА, а Той обича този, който следва правдата.
10. Има тежко наказание за онзи, който оставя пътя; който мрази изобличение, ще умре.
11. Шеол и Авадон са открити пред ГОСПОДА, колко повече сърцата на човешките синове!
12. Присмивателят не обича този, който го изобличава, нито отива при мъдрите.
13. Весело сърце прави засмяно лице, а от скръбта на сърцето духът се угнетява.
14. Сърцето на разумния търси знание, а устата на безумните се храни с глупост.
15. Всички дни на наскърбения са зли, а весело сърце е непрекъснат празник.
16. По-добре малко със страха от ГОСПОДА, отколкото голямо съкровище с безпокойство.
17. По-добрЕ постно ястие с любов, отколкото угоен вол с омраза.
18. Гневливият човек предизвиква раздори, а дълготърпеливият потушава кавгата.
19. Пътят на ленивия е като изплетен с тръни, а пътят на праведните е изравнен.
20. Мъдър син радва баща си, а безумен човек презира майка си.
21. Глупостта е радост за неразумния, а разумният човек ходи право.
22. Където няма съвет, намеренията се осуетяват, а в множеството на съветниците се утвърждават.
23. Човек има радост от отговора на устата си и дума на време — колко е добра!
24. За разумния пътят на живота е нагоре, за да се отклони от Шеол долу.
25. ГОСПОД съсипва дома на горделивите, а утвърждава междата на вдовицата.
26. Замислите на злия са мерзост за ГОСПОДА, а угодните думи са чисти.
27. Користолюбивият разсипва дома си, а който мрази подкупите, ще живее.
28. Сърцето на праведния обмисля как да отговори, а устата на безбожните изригва зло.
29. ГОСПОД е далеч от безбожните, но чува молитвата на праведните.
30. Светлината на очите весели сърцето и добри вести освежават костите.
31. Ухо, което слуша изобличението на живот, ще пребивава между мъдрите.
32. Който пренебрегва изобличение, презира душата си, а който слуша изобличение, придобива разум.
33. Страхът от ГОСПОДА е наставление в мъдрост и смирението предхожда славата.

Глава 16

1. Плановете на сърцето принадлежат на човека, но отговорът на езика е от ГОСПОДА.
2. Всичките пътищата на човека са чисти в собствените му очи, но ГОСПОД претегля духовете.
3. Предавай делата си на ГОСПОДА, и намеренията ти ще се утвърдят.
4. ГОСПОД е направил всяко нещо за целта му, дори и безбожния — за деня на злото.
5. Всеки, който има горделиво сърце, е мерзост за ГОСПОДА; ръка с ръка да се съедини, той няма да остане ненаказан.
6. С милост и истина беззаконието се изкупва и чрез страха от ГОСПОДА човек се отклонява от злото.
7. Когато пътищата на човека са угодни на ГОСПОДА, Той примирява с него дори и враговете му.
8. По-добре малко с правда, отколкото големи доходи с неправда.
9. Сърцето на човека начертава пътя му, но ГОСПОД насочва стъпките му.
10. Чрез устните на царя идва Божието решение, устата му не говори невярно в съда.
11. Вярната теглилка и везни са на ГОСПОДА, всичките грамове в торбата са Негово дело.
12. Мерзост за царете е да вършат беззаконие, защото престолът се утвърждава с правда.
13. Праведните устни са благоприятни на царете и те обичат онзи, който говори право.
14. Гневът на царя е като посланик на смърт, но мъдрият човек го укротява.
15. В светлината на лицето на царя има живот и благоволението му е като облак с късен дъжд.
16. Колко по-добре е да придобиеш мъдрост, отколкото злато! И да придобиеш разум е за предпочитане пред сребро.
17. Пътят на праведните е да се отклоняват от зло, и който пази пътя си, запазва душата си.
18. Гордостта предхожда гибелта и високомерният дух предхожда падането.
19. По-добре някой да е скромен между смирените, отколкото да дели плячка с горделивите.
20. Който внимава в словото, ще намери добро и който се уповава на ГОСПОДА, е блажен.
21. Мъдрият по сърце ще се нарече благоразумен и сладостта на устните увеличава знание.
22. Разумът е извор на живот за онзи, който го има, а напътствието на безумните е глупост.
23. Сърцето на мъдрия вразумява устата му и прибавя знание в устните му.
24. Благите думи са като медена пита, сладост за душата и изцеление за костите.
25. Има път, който се вижда прав на човека, но краят му е пътища на смъртта.
26. Гладът на работника работи за него, защото устата му го принуждава.
27. Лошият човек копае зло и на устните му има сякаш изгарящ огън.
28. Лъжлив човек сее раздори и клюкарят разделя най-близки приятели.
29. Насилникът подмамва ближния си и го води по недобър път.
30. Който замижава с очи, за да измисля коварства, който свива устните си, вече е приготвил злото.
31. Бялата коса е венец на слава, ако се намира в пътя на правдата.
32. Дълготърпеливият е по-добър от храбрия и който владее духа си — от завоевател на град.
33. Жребият се хвърля в скута, но всичко, което отсъди, е от ГОСПОДА.

Глава 17

1. По-добре сух залък и спокойствие с него отколкото къща, пълна с пиршества, и кавга.
2. Мъдър слуга ще владее над син, който докарва срам, и ще вземе дял от наследството между братята.
3. Топилнята е за среброто и пещта за златото, но ГОСПОД изпитва сърцата.
4. Злодеят слуша устните на греха и лъжецът дава ухо на езика на погибелта.
5. Който се присмива на сиромаха, безчести Създателя му и който се радва на бедствие, няма да остане ненаказан.
6. Синовете на синовете са венецът на старците и славата на синовете са техните бащи.
7. Превъзходната реч не подхожда на безумен, много по-малко — лъжливи устни на началник.
8. Подаръкът е като безценен камък в очите на притежателя си, накъдето и да се обърне, успява.
9. Който покрива престъпление, се стреми към любов, а който разказва за работата, разделя най-близки приятели.
10. Изобличението прави повече впечатление на благоразумния, отколкото сто бича — на безумния.
11. Злият човек търси само разпри, затова жесток пратеник ще бъде изпратен против него.
12. По-добре да срещне човека мечка лишена от малките си, отколкото безумен в глупостта му.
13. Който възвръща зло за добро, злото няма да се отдалечи от дома му.
14. Започването на кавга е като отприщване на вода, затова остави караницата, преди да се е разпалила.
15. Който оправдава безбожния и който осъжда праведния — и двамата са мерзост за ГОСПОДА.
16. Какво ползват парите в ръката на безумния, за да купи мъдрост, като няма разум?
17. Приятел обича всякога и като брат се явява в беда.
18. Човек без разум стиска ръка и става поръчител на ближния си.
19. Който обича препирня, обича престъпление и който въздига вратата си, търси унищожение.
20. Който има коварно сърце, не намира добро и който има лукав език, пада в зло.
21. Който роди глупак, за скръб му е и бащата на безумния няма радост.
22. Веселото сърце е благотворно лекарство, а унил дух изсушава костите.
23. Безбожният приема подкуп от пазвата, за да изкриви пътищата на правосъдието.
24. Пред лицето на разумния е мъдростта, а очите на безумния са към краищата на земята.
25. Безумен син е тъга за баща си и горчивина за тази, която го е родила.
26. Да се глобява праведният също не е добре, още повече да бъдат бити благородните за правото.
27. Който пести думите си, е умен и хладнокръвният е благоразумен.
28. Дори и безумният, когато мълчи, се счита за мъдър, който затваря устата си — за разумен.

Глава 18

1. Човек, който се отлъчва, търси своето си желание и се противи на всеки здрав разум.
2. Безумният не се наслаждава на благоразумието, а само на това — да изявява сърцето си.
3. С идването на безбожния идва и презрение и с позора идва и безчестие.
4. Думите от устата на човека са дълбоки води, изворът на мъдростта е бликащ поток.
5. Не е добре да се показва пристрастие към безбожния, за да се онеправдава праведният в съда.
6. Устните на безумния причиняват препирня и устата му предизвиква бой.
7. Устата на безумния е гибел за него и устните му са примка на душата му.
8. Думите на клюкаря са като сладки залъци и слизат вътре в корема.
9. Който е небрежен в работата си, е брат на разсипника.
10. Името на ГОСПОДА е здрава кула, праведният прибягва в нея и е в безопасност.
11. Имотът на богатия е неговият укрепен град и е като висока стена във въображението му.
12. Преди гибелта сърцето на човека се превъзнася, а смирението предхожда славата.
13. Да отговаря някой, преди да чуе, е безумие и позор за него.
14. Духът на човека ще го подкрепя в немощта му, но кой ще повдигне унилия дух?
15. Сърцето на благоразумния придобива разум и ухото на мъдрите търси знание.
16. Подаръкът на човека му отваря място и го довежда пред големци.
17. Първият, който защищава делото си, изглежда прав, но идва ближният му и го изпитва.
18. Жребият прекратява разприте и решава между силните.
19. Излъган брат е по-недостъпен от укрепен град и разногласията са като резета на крепост.
20. От плодовете на устата на човека ще се насити коремът му, от произведението на устните си ще се насити.
21. Смърт и живот има в силата на езика и които го обичат, ще ядат плодовете му.
22. Който е намерил добра жена, е намерил добро и е получил благоволение от ГОСПОДА.
23. Сиромахът говори с умолявания, а богатият отговаря грубо.
24. Човек с много приятели, идва до унищожение, но има приятел, по-близък и от брат.

Глава 19

1. По-добър е сиромах, който ходи в честността си, отколкото лъжлив в устните си и безумен.
2. Не е добре за душата да бъде без знание и който бърза с краката си, се спъва.
3. Безумието на човека изкривява пътя му и сърцето му негодува против ГОСПОДА.
4. Богатството прибавя много приятели, а сиромахът бива оставен от приятеля си.
5. Лъжлив свидетел няма да остане ненаказан и който говори лъжи, няма да избяга.
6. Мнозина се подмазват на благородния и всеки е приятел на този, който дава подаръци.
7. Сиромаха го мразят всичките му братя, колко повече го отбягват приятелите му! Той тича след тях с умолителни думи, но тях ги няма.
8. Който придобива разум, обича душата си; който пази благоразумие, ще намери добро.
9. Лъжлив свидетел няма да остане ненаказан и който говори лъжи, ще погине.
10. Разкошът не подхожда на безумен, още по-малко — на слуга да властва над князе.
11. Благоразумието на човека го прави дълготърпелив и за него е слава да подминава грешки.
12. Гневът на царя е като реване на лъв, а благоволението му е като роса на тревата.
13. Безумен син е погибел за баща си и препирните на жена са неспирен капчук.
14. Къща и богатство са наследство от бащите, но благоразумна жена е от ГОСПОДА.
15. Леността хвърля в дълбок сън и нехайна душа ще гладува.
16. Който пази заповедта, пази душата си, а който презира пътищата си, ще умре.
17. Който оказва милост на сиромаха, заема на ГОСПОДА и Той ще му отплати за благодеянието.
18. Наказвай сина си, докато има надежда, но не надигай душата си да го умъртвиш.
19. Яростният нека бъде наказан, защото ако го избавиш, ще бъде по-лошо.
20. Слушай съвет и приемай наставление, за да станеш мъдър в края си.
21. Има много мисли в сърцето на човека, но намерението на ГОСПОДА ще устои.
22. Желателно за човека е неговото милосърдие и сиромах е по-добър от лъжец.
23. Страхът от ГОСПОДА е за живот и който го има, ще спи наситен и непосетен от зло.
24. Ленивият топва ръката си в чинията и дори не я връща обратно към устата си.
25. Ако биеш присмивача, простият ще стане внимателен и ако изобличиш благоразумния, той ще придобие знание.
26. Който съсипва баща си и прогонва майка си, е син, който нанася срам и позор.
27. Престани, сине мой, да слушаш наставление, което отклонява от думите на знанието.
28. Негоден свидетел се присмива на правосъдието и устата на безбожните поглъщат грях.
29. Присъди се готвят за присмивачите и бой — за гърба на безумния.

Глава 20

1. Виното е присмивател и спиртното питие — крамолник и който се опива от него, не е благоразумен.
2. Заплахата на царя е като реване на лъв; който го раздразня, съгрешава против живота си.
3. За човека е чест да страни от препирня, а всеки глупак ще се втурне в нея.
4. Ленивият не оре заради зимата — ще потърси по време на жетва и няма да има нищо.
5. Намерението в сърцето на човека е като дълбока вода, но разумният човек ще го извади.
6. Повечето хора разгласяват всеки своята доброта, но кой може да намери верен човек?
7. Праведният, който ходи в чистотата си — децата му след него са блажени.
8. Цар, който седи на съдийски престол, разпръсва всяко зло с очите си.
9. Кой може да каже: Очистих сърцето си, чист съм от греха си?
10. Различни грамове и различни мерки — и двете са мерзост за ГОСПОДА.
11. Даже и детето се познава по това, което върши — дали делата му са чисти и прави.
12. Слушащото ухо и гледащото око — ГОСПОД е направил и двете.
13. Не обичай спането, за да не обеднееш; отвори очите си и ще се наситиш с хляб.
14. Лошо! Лошо! — казва купувачът, но когато си отиде, тогава се хвали.
15. Има злато и изобилие от скъпоценни камъни, но устните на знанието са скъпоценно украшение.
16. Вземи дрехата на този, който става поръчител на чужд човек, вземи му залог заради чужденците.
17. Хлябът на лъжата е сладък на човека, но после устата му ще се напълни с камъчета.
18. Намеренията се утвърждават чрез съветване, затова с мъдър съвет води война.
19. Който обикаля като клюкар, открива тайни, затова не се свързвай с такъв, който отваря широко устните си.
20. Който кълне баща си или майка си, светилникът му ще угасне в най-мрачната тъмнина.
21. Наследството, бързо придобито отначало, няма да бъде благословено накрая.
22. Да не кажеш: Ще отплатя за злото! Почакай ГОСПОДА и Той ще те избави.
23. Различни грамове са мерзост за ГОСПОДА и неверни везни не са добри.
24. От ГОСПОДА са стъпките на мъжа — и как човек да разбере пътя си?
25. Примка е за човека да казва прибързано: Посвещавам! — и след като е дал клетви, да размисля.
26. Мъдър цар отлъчва безбожните и докарва върху тях колелото.
27. Духът на човека е ГОСПОДНО светило, изпитващо всички вътрешни части на тялото.
28. Милост и истина пазят царя и той поддържа престола си с милост.
29. Украшението на младите мъже е силата им, а великолепието на старците е бялата коса.
30. Удари, които наранява, очистват злото; и удари — най-вътрешните части на тялото.

Глава 21

1. на царя е като водни потоци в ръката на ГОСПОДА, Той го обръща накъдето иска.
2. Всеки път на човека е прав в очите му, но ГОСПОД претегля сърцата.
3. Да се върши правда и правосъдие е по-угодно на ГОСПОДА отколкото жертва.
4. Надменно око и горделиво сърце — светилото на безбожните — е грях.
5. Плановете на трудолюбивите водят само до изобилие, а всеки, който е прибързан, идва само до бедност.
6. Придобиването на съкровища с лъжлив език е суета, гонена от онези, които търсят смърт.
7. Насилието на безбожните ще ги завлече, защото отказват да вършат правдата.
8. Пътят на грешния човек е крив, а делото на чистия е право.
9. По-добре да живееш в ъгъл на тавана, отколкото в къща, споделена със свадлива жена.
10. Душата на безбожния желае зло, ближният му не намира милост пред очите му.
11. Когато се накаже присмивателят, простият става мъдър и когато се наставлява мъдрият, той придобива знание.
12. Праведният наблюдава дома на безбожния и довежда безбожните до унищожение.
13. Който запушва ушите си за вика на сиромаха, и той ще викне и няма да бъде чут.
14. Тайният дар укротява гняв и подаръкът в пазвата — силна ярост.
15. Радост е за праведния да върши правда, а ужас е за тези, които вършат беззаконие.
16. Човек, който се отбива от пътя на разума, ще почива в събранието на мъртвите.
17. Който обича веселба, ще обеднее, който обича вино и масло, няма да забогатее.
18. Безбожният ще бъде откуп за праведния и неверният — на мястото на праведните.
19. По-добре да живееш в пуста земя, отколкото със свадлива жена и досада.
20. Скъпоценно съкровище и масло има в жилището на мъдрия, а безумният човек ги поглъща.
21. Който следва правда и милост, ще намери живот, правда и чест.
22. Мъдър човек се изкачва в града на силните и събаря крепостта, на която градът се уповава.
23. Който пази устата си и езика си, пази душата си от тревоги.
24. Безочливо надменният — присмивател е името му — действа с безмерна гордост.
25. Желанието на ленивия го убива, защото ръцете му отказват да работят.
26. Той жадно желае цял ден, а праведният дава и не му се свиди.
27. Жертвата на безбожните е мерзост, а колко повече, когато се принася с лукавство!
28. Лъжлив свидетел ще загине, а човекът, който е чул, ще говори отново и отново.
29. Безбожният човек ожесточава лицето си, а праведният изправя пътя си.
30. Няма мъдрост и няма разум, и няма съвет срещу ГОСПОДА.
31. Конят се приготвя за деня на битката, но победата е от ГОСПОДА.

Глава 22

1. По-желателно е добро име отколкото голямо богатство; и добра слава — отколкото сребро и злато.
2. Богатият и бедният се срещат — ГОСПОД е Създателят на всички тях.
3. Благоразумният вижда злото и се скрива, а простите вървят напред и се наказват.
4. Следствието на смирението, на страха от ГОСПОДА е богатства, чест и живот.
5. Тръни и примки има в пътя на лъжливия — който пази душата си, ще бъде далеч от тях.
6. Възпитавай детето в пътя, по който трябва да върви, и няма да се отклони от него дори когато остарее.
7. Богатият властва над сиромасите и който взема назаем, е роб на заемодателя.
8. Който сее беззаконие, ще пожъне беда и тоягата ще сложи край на яростта му.
9. Който има щедро око, ще бъде благословен, защото дава от хляба си на сиромаха.
10. Изгони присмивателя и препирнята ще се махне, също и кавгите, и позорът ще престанат.
11. Който обича чистота на сърцето и има благодат на устните си, царят му е приятел.
12. Очите на ГОСПОДА пазят знание, но Той събаря думите на неверния.
13. Ленивият казва: ??ъв има навън! Ще бъда убит насред площадите!
14. Устата на чужди жени е дълбока яма; онзи, на когото ГОСПОД се гневи, ще падне в нея.
15. Безумието е вързано в сърцето на детето, но тоягата на наказанието ще го отдалечи от него.
16. Който потиска бедния, за да увеличи богатствата си, и който дава на богатия, непременно ще изпадне в бедност.
17. Приклони ухото си и чуй думите на мъдрите, и прилепи сърцето си към моето знание,
18. защото е приятно, ако ги пазиш в сърцето си, и нека бъдат винаги готови на устните ти.
19. За да бъде упованието ти в ГОСПОДА, аз те уча днес — точно теб.
20. Не ти ли писах много пъти със съвети и знание,
21. за да те направя да познаеш верността на думите на истината, за да отговаряш с думи на истина на онези, които те пращат?
22. Не ограбвай бедния, защото е беден, и не притеснявай страдащия в портата,
23. защото ГОСПОД ще защити делото им и ще ограби живота на онези, които ги ограбват.
24. Не се сприятелявай с гневлив човек и не ходи с избухлив човек,
25. за да не научиш пътеките му и да поставиш примка за душата си.
26. Не бъди от тези, които дават ръка, от тези, които стават поръчители за дългове,
27. защото, ако нямаш с какво да платиш, защо да вземе постелката ти изпод теб?
28. Не премествай старите граници, които бащите ти са определили.
29. Виждаш ли човек, прилежен в работата си? Той ще стои пред царе, няма да стои пред неизвестни хора.

Глава 23

1. Когато седнеш да ядеш с управител, много внимавай какво има пред теб,
2. и сложи нож на гърлото си, ако си лаком.
3. Не пожелавай неговите лакомства, защото те са измамни гозби.
4. Не се старай да се обогатиш, отдалечи се от тази си мъдрост.
5. Насочиш ли към него очите си — и го няма; защото богатството наистина си прави крила като орел, който лети към небето.
6. Не яж хляба на онзи, който има лошо око, и не пожелавай неговите лакомства,
7. защото каквито са мислите в душата му, такъв е и той. Казва ти: Яж и пий! — но сърцето му не е с теб.
8. Залъка, който си изял, ще повърнеш и ще изгубиш сладките си думи.
9. Не говори в ушите на безумния, защото той ще презре мъдростта на думите ти.
10. Не премествай стари граници и не навлизай в нивите на сираците,
11. защото Изкупителят им е мощен, Той ще защити делото им против теб.
12. Предай сърцето си на поука и ушите си — на думи на знание.
13. Не задържай наказанието от детето, защото, ако и да го биеш с пръчката, то няма да умре.
14. Ти ще го биеш с пръчката, но ще избавиш душата му от Шеол.
15. Сине мой, ако сърцето ти Е мъдро, и моето сърце ще се радва;
16. и сърцето ми ще се радва, когато устните ти говорят право.
17. Да не завижда сърцето ти на грешните, а живей в страха от ГОСПОДА цял ден,
18. защото наистина има бъдеще и надеждата ти няма да се отсече.
19. Слушай, сине мой, и бъди мъдър, и насочвай сърцето си право в пътя.
20. Не бъди между пияници, с лакоми месоядци,
21. защото пияницата и гуляйджията осиромашават и сънливостта облича в дрипи.
22. Слушай баща си, който те е родил, и не презирай майка си, когато остарее.
23. Купувай истина и не я продавай, и мъдрост, и поука, и разум.
24. Бащата на праведния ще се радва много и който ражда мъдър син, ще има радост в него.
25. Нека се веселят баща ти и майка ти и нека се възхищава тази, която те е родила.
26. Сине мой, дай сърцето си на мен и нека очите ти внимават в моите пътища,
27. защото блудницата е дълбока яма и чужда жена е тесен ров.
28. Да, тя причаква като крадец и умножава неверните между хората.
29. Кой има горко? Кой има скръб? Кой има кавги? Кой има оплакване? Кой има удари без причина? Кой има мътни очи?
30. Онези, които закъсняват над виното, които ходят да търсят подправено вино.
31. Не гледай виното, че е червено, че искри в чашата, че се поглъща гладко,
32. защото накрая то хапе като змия и жили като усойница.
33. Очите ти ще виждат странности и сърцето ти ще говори объркано,
34. и ще бъдеш като спящ сред морето или като лежащ на върха на мачта.
35. Удариха ме, но не ме заболя, биха ме, но не усетих. Кога ще се събудя, за да продължа, да го потърся пак?

Глава 24

1. Не завиждай на зли хора и не пожелавай да си с тях,
2. защото сърцето им измисля насилие и устните им говорят за беда.
3. С мъдрост се гради дом и с разум се утвърждава,
4. и чрез знание стаите се напълват с всякакви скъпоценни и приятни богатства.
5. Мъдър човек се укрепява и човек със знание расте в сила,
6. защото чрез мъдър съвет ще водиш войната си и в множеството на съветниците има избавление.
7. Мъдростта е непостижима за безумния, той не отваря устата си в портата.
8. Който замисля да прави зло, ще се нарече коварен човек.
9. Измислянето на безумие е грях и присмивателят е мерзост за хората.
10. Ако покажеш малодушие в усилно време, силата ти е малка.
11. Избавяй теглените към смърт и задържай залитащите към клане.
12. Ако кажеш: Ето, ние не знаехме това! — Онзи, който претегля сърцата, не разбира ли? Онзи, който пази душата ти, не знае ли? И няма ли да въздаде на всеки човек според делата му?
13. Сине мой, яж мед, защото е добър, и медена пита, защото е сладка на вкуса ти.
14. Знай, че такава е и мъдростта за душата ти — ако я намериш, има бъдеще и надеждата ти няма да се отсече.
15. Не залягай в засада, безбожни човече, против жилището на праведния! Не разваляй мястото му за почивка,
16. защото праведният седем пъти пада и пак става, а безбожните ще се сринат във зло.
17. Не се радвай, когато падне врагът ти, и сърцето ти да не се весели, когато той се препъне,
18. да не би ГОСПОД да види и това да е зло в очите Му, и Той да отвърне гнева Си от него.
19. Не се раздразнявай заради злодеите и не завиждай на безбожните,
20. защото за злия няма да има бъдеще, светилникът на безбожните ще угасне.
21. Сине мой, бой се от ГОСПОДА и от царя и не се свързвай със смутители,
22. защото гибелта им ще се надигне внезапно, а кой знае унищожението и на двамата?
23. И тези притчи са на мъдрите: Да се показва пристрастие в съд, не е добро.
24. Който казва на безбожния: Ти си праведен! — народи ще го кълнат, племена ще го укоряват,
25. а онези, които изобличават злия, ще имат благоволение и върху тях ще дойде благословението на добрите.
26. Който отговаря с прави думи, целува устни.
27. Подготвй работата си навън и си я приготвй на нивата, а след това и съгради дома си.
28. Не бъди свидетел против ближния си без причина — ще мамиш ли с устните си?
29. Не казвай: Както ми направи той, така ще му направя и аз, ще върна на човека според делата му.
30. Минах покрай нивата на ленивия и покрай лозето на човека без разум,
31. и ето, всичко беше обрасло с тръни, коприва беше покрила повърхността му и каменната му ограда беше съборена.
32. И аз, като видях, размислих в сърцето си, погледнах и си взех поука.
33. Малко спане, малко дрямка, малко сгъване на ръце за сън —
34. и беднотията ти ще дойде като разбойник, и нуждата ти — като въоръжен мъж.

Глава 25

1. И това също са притчи на Соломон, които събраха мъжете на юдовия цар Езекия.
2. Слава на Бога е да облича нещо в тайна, а слава на царете е да издирват нещо.
3. Височината на небето и дълбочината на земята, и сърцето на царете са неизследими.
4. Отдели примеса от среброто, и ще излезе произведение за златаря.
5. Отдели безбожния от царя, и престолът му в правда ще се утвърди.
6. Не се превъзнасяй пред царя и не стой на мястото на големците,
7. защото по-добре да ти кажат: Ела тук горе! — отколкото да те понижат в присъствието на началника, когото очите ти са видели.
8. Не прибързвай да отидеш на съд, да не би накрая да не знаеш какво да правиш, когато ближният ти те засрами.
9. Защитавай своето дело пред ближния си, но не откривай чужди тайни,
10. да не би който те слуша да те укори, и лошото ти име да не отбегне от теб.
11. Както златни ябълки в сребърни съдове, така е дума, казана на място.
12. Както златна обица и украшение от чисто злато, така е мъдър изобличител за слушащо ухо.
13. Както прохладата на снега във време на жетва, така е верен посланик за онези, които го изпращат — освежава душата на господаря си.
14. Както облаци и вятър без дъжд, така е, който се хвали с лъжлив подарък.
15. С дълготърпение се склонява управител и мек език троши кости.
16. Намерил ли си мед? Яж само колкото ти е нужно, да не би да се преситиш от него и да го повърнеш.
17. Рядко слагай крака си в къщата на ближния си, да не би да му досадиш и да те намрази.
18. Както боздуган, меч и остра стрела, така е човек, който свидетелства лъжливо против ближния си.
19. Както болен зъб и изкълчен крак, така е доверие към неверен човек във време на беда.
20. Както събличане на дреха в студено време, както оцет на сода, така е и онзи, който пее песни на наскърбено сърце.
21. Ако този, който те мрази, е гладен, дай му хляб да яде и ако е жаден, дай му вода да пие,
22. защото така ще натрупаш жар на главата му и ГОСПОД ще те възнагради.
23. Северният вятър донася дъжд, а тайно злословещият език — разгневени лица.
24. По-добре да живееш в ъгъл на тавана, отколкото в къща, споделена със свадлива жена.
25. Както студена вода за жадна душа, така е и добра вест от далечна земя.
26. Както мътен извор и замърсен кладенец, така е праведният, който се поклаща пред безбожния.
27. Не е добре да се яде много мед и думи на почит използувай пестеливо.
28. Както съборен град без стена, така е мъж, който не владее духа си.

Глава 26

1. Както сняг през лятото и както дъжд в жетва, така и чест не подхожда на безумния.
2. Както врабче хвръква и както лястовица отлита, така и незаслужено проклятие не се сбъдва.
3. Бич за коня, юзда за магарето и тояга за гърба на безумните.
4. Не отговаряй на безумния според безумието му, за да не станеш и ти като него.
5. Отговаряй на безумния според безумието му, за да не се има за мъдър в очите си.
6. Който праща известие чрез ръката на безумния, си отсича краката и пие насилие.
7. Както краката на недъгавия висят отпуснати, така е и притча в устата на безумните.
8. Както възел със скъпоценни камъни, хвърлен на грамада, така е и този, който отдава чест на безумния.
9. Както трън, който влиза в ръката на пияницата, така е и притча в устата на безумните.
10. Както стрелец, който ранява всеки, така е и който наема безумен или който наема минувачи.
11. Както псето се връща на бълвоча си, така и безумният повтаря своята глупост.
12. Виждаш ли човек, мъдър в очите си? Повече надежда има за безумния, отколкото за него.
13. Ленивият казва: Лъв има на пътя! Лъв има сред площадите!
14. Както вратата се завърта на пантите си, така и ленивият — на леглото си.
15. Ленивият натопява ръката си в чинията и му е тежко да я върне обратно до устата си.
16. Ленивият е по-мъдър в очите си от седмина, които отговарят разумно.
17. Както един, който хваща куче за ушите, така е минувачът, който се бърка в чужда разправия.
18. Както е луд, който хвърля главни, стрели и смърт,
19. така е и човекът, който измамва ближния си и казва: Не се ли пошегувах!
20. Където няма дърва, огънят изгасва и където няма клюкар, раздорът престава.
21. Както въглища за жар и дърва за огън, така е и свадлив човек да разпалва свада.
22. Думите на клюкаря са като сладки залъци и слизат вътре в корема.
23. Както сребърна глеч, намазана на глинен съд, така са горещи устни със зло сърце.
24. Който мрази, се преправя с устните си, но в сърцето си крои измама;
25. когато говори сладко, не му вярвай, защото в сърцето му има седем мерзости.
26. Който покрива омразата с измама, злината му ще се открие пред събранието.
27. Който копае ров, ще падне в него и камъкът ще се върне върху онзи, който го търкаля.
28. Лъжлив език мрази съкрушените от него, и ласкателна уста води до съсипване.

Глава 27

1. Не се хвали с утрешния ден, защото не знаеш какво ще роди денят.
2. Нека те хвали друг, а не устата ти — чужд, а не устните ти.
3. Камъкът е тежък и пясъкът — товар, но гневът на безумния е по-тежък и от двете.
4. Яростта е жестока и гневът — наводнение, но кой може да устои пред ревността?
5. По-добре открито изобличение, отколкото скрита любов.
6. Раните от приятел са искрени, а целувките от неприятел — изобилни.
7. Наситена душа стъпква медена пита, а на гладна душа всичко горчиво е сладко.
8. Както птица, която се скита далеч от гнездото си, така е човек, който се скита далеч от мястото си.
9. Маслото и благоуханното кадене радват сърцето и сладостта на приятел идва от съвета на душата му.
10. Не изоставяй приятеля си и приятеля на баща си и не отивай в дома на брат си в деня на нещастието си — по-добре близък съсед, отколкото далечен брат.
11. Сине мой, бъди мъдър и радвай сърцето ми, за да мога да отговарям на онзи, който ме хули.
12. Благоразумният вижда нещастието и се скрива, а простите вървят напред и плащат.
13. Вземи дрехата на този, който става поръчител за чужд човек, вземи му залог заради чужденците.
14. Който става рано и благославя на висок глас ближния си, ще му се счете, като че го кълне.
15. Неспирен капчук в дъждовен ден и свадлива жена си приличат —
16. който я обуздава, обуздава вятъра и хваща масло с десницата си.
17. Както желязо остри желязо, така и човек остри лицето на приятеля си.
18. Който пази смокинята, ще яде плода й и който внимава за господаря си, ще бъде почитан.
19. Както във водата лицето отразява лицето, така и сърцето на човека отразява човека.
20. Шеол и Авадон никога не се насищат, така и човешките очи никога не се насищат.
21. Топилнята за среброто и пещта за златото, а човек — според хвалбата си.
22. Дори и да счукаш безумния в хаван със счукано жито, пак безумието му няма да се отдели от него.
23. Внимавай да познаваш добре състоянието на стадата си и имай грижа за добитъка си,
24. защото запасите не са вечни и короната за всички поколения ли е?
25. Когато сеното е прибрано, зелената трева се е показала и планинските билки са събрани,
26. агнетата ти осигуряват облеклото и козлите — цената на полето,
27. и ще има достатъчно козе мляко за храната ти, за храната на домочадието ти и за изхранването на слугините ти.

Глава 28

1. Безбожните бягат, без да ги гони никой, а праведните са уверени като млад лъв.
2. Поради престъпленията на страната началниците й са мнозина, но чрез разумен и знаещ човек правото ще се утвърди.
3. Безбожен човек, който потиска слабите, е като пороен дъжд, който не оставя хляб.
4. Които изоставят закона, хвалят безбожните, а които пазят закона, се борят с тях.
5. Злите хора не разбират правото, а тези, които търсят ГОСПОДА, разбират всичко.
6. По-добър е сиромах, който ходи в честността си, отколкото лъжлив, който ходи по два пътя, въпреки че е богат.
7. Който пази закона, е благоразумен син, а който е другар на гуляйджиите, засрамва баща си.
8. Който увеличава имота си с лихварство и грабителство, го събира за този, който оказва милост на бедните.
9. Който отклонява ухото си от слушане на закона, и самата му молитва е мерзост.
10. Който заблуждава праведните по лош път, той сам ще падне в ямата си, а невинните ще наследят добро.
11. Богатият е мъдър в собствените си очи, но бедният, който има разум, го прозира.
12. Когато тържествуват праведните, славата е голяма, но когато се издигнат безбожните, човек се крие.
13. Който крие престъпленията си, няма да успее, а който ги признава и оставя, ще намери милост.
14. Блажен онзи човек, който винаги се бои, а който закоравява сърцето си, ще падне в бедствие.
15. Както ревящ лъв и гладна мечка, така е безбожен владетел над беден народ.
16. Владетел без разум е голям потисник, а който мрази грабителството, ще продължи дните си.
17. Човек, който е виновен за проливането на човешка кръв, ще бяга до гроб — никой да не го подкрепя.
18. Който ходи непорочно, ще се избави, а лъжлив, който ходи в два пътя, ще падне изведнъж.
19. Който обработва земята си, ще се насити с хляб, а който следва суетни неща, ще се насити с бедност.
20. Верният човек ще изобилства в благословения, а който бърза да забогатее, няма да остане ненаказан.
21. Не е добре да се гледа на лице, защото такъв човек ще извърши престъпление за един залък хляб.
22. Човек със зло око бърза след богатството, а не знае, че ще го постигне недоимък.
23. Който изобличава човек, ще намери после повече благоволение отколкото онзи, който ласкае с език.
24. Който краде баща си или майка си и казва: Не е грях! — той е другар на разбойника.
25. Човек с надменна душа причинява разпри, но който се уповава на ГОСПОДА, ще бъде богато наситен.
26. Който се уповава на своето си сърце, е безумен, а който ходи с мъдрост, ще се спаси.
27. Който дава на бедните, няма да бъде в нужда, а който скрива очите си от тях, много ще го кълнат.
28. Когато безбожните се издигат, човек се крие, а когато те загиват, праведните се умножават.

Глава 29

1. Човек, който често е изобличаван, но остава твърдоглав, ще бъде съкрушен внезапно, и то без изцеление.
2. Когато праведните се умножават, народът се радва, но когато безбожен управлява, народът стене.
3. Човек, който обича мъдростта, радва баща си, а който дружи с блудници, разпилява имота му.
4. Царят утвърждава страната чрез правосъдие, а подкупният я съсипва.
5. Човек, който ласкае ближния си, простира мрежа пред стъпките му.
6. В престъплението на злия има примка, а праведният се радва и се весели.
7. Праведният е загрижен за правото на бедните, а безбожният не се грижи да знае.
8. Присмивачите подпалват града, а мъдрите отклоняват гнева.
9. Ако мъдър човек се съди с безумен човек, той се сърди и се смее, и няма покой.
10. Кръвожадните мъже мразят невинния, а праведните се грижат за живота му.
11. Безумният изригва цялото си недоволство, а мъдрият накрая го успокоява.
12. Владетел, който слуша лъжливи думи, всичките му служители са безбожни.
13. Бедният и потисникът се срещат — ГОСПОД дава светлина на очите и на двамата.
14. Цар, който съди нищите с истина, престолът му ще бъде утвърден навеки.
15. Пръчката и изобличението дават мъдрост, а дете, оставено без грижа, засрамва майка си.
16. Когато безбожните се умножават, престъплението се умножава, но праведните ще видят падането им.
17. Поправяй сина си, и той ще ти даде спокойствие, ще даде наслада на душата ти.
18. Където няма видение, народът се покварява, а блажен онзи, който пази закона.
19. Слуга няма да се поправи само с думи, защото разбира, но няма да откликне.
20. Виждаш ли човек, прибързан в думите си? Има повече надежда за безумния, отколкото за него.
21. Който глези слугата си от детинство, най-накрая той ще стане като син.
22. Гневлив човек възбужда препирни и избухлив човек изобилства в престъпление.
23. Гордостта на човека ще го унижи, а смиреният ще придобие чест.
24. Който е съдружник с крадец, мрази живота си — чува клетвата, но не разкрива.
25. Страхът от човека слага примка, но който се уповава на ГОСПОДА, ще бъде в безопасност.
26. Мнозина търсят лицето на владетеля, но съдът за човека е от ГОСПОДА.
27. Неправедният е мерзост за праведните, а правият в пътя си е мерзост за безбожните.

Глава 30

1. Думите на Агур, сина на Якей, неговата мъдрост. Този човек заяви на Итиил, на Итиил и Укал:
2. Аз съм по-глупав от всеки човек и нямам човешки разум.
3. И не научих мъдрост, да разбирам знанието на Пресветия.
4. Кой се е изкачил на небето и е слязъл? Кой е събрал вятъра в шепите си? Кой е вързал водите в дреха? Кой е утвърдил всичките земни краища? Как е Името Му и как е Името на Сина Му — ако Го знаеш?
5. Всяко Божие слово е изпитано. Той е щит на тези, които прибягват при Него.
6. Не добавяй към Неговите думи, за да не те изобличи и да се намериш лъжец.
7. Две неща моля от Теб, не ми ги отказвай, преди да умра:
8. Отдалечи от мен суета и лъжливи думи, не ми давай нито бедност, нито богатство, храни ме с насъщния хляб,
9. за да не се преситя и да се отрека от Теб, и да кажа: Кой е ГОСПОД? — нито да обеднея и да открадна, и да оскверня Името на своя Бог.
10. Не клевети слуга пред господаря му, да не би да те прокълне и да се намериш виновен.
11. Има поколение, което кълне баща си и не благославя майка си.
12. Има поколение, което е чисто в очите си, но пак не е измито от нечистотата си.
13. Има поколение — колко високомерни са очите му и клепачите му са надигнати!
14. Има поколение, чиито зъби са като мечове и челюстните му зъби — като ножове, за да пояжда сиромасите от земята и немотните отсред хората.
15. Ненаситността има две дъщери — Дай! Дай! Три са, които не се насищат, четири, които не казват: Стига! —
16. Шеол и безплодната утроба, земята, която не се насища с вода, и огънят, който не казва: Стига!
17. Око, което се присмива на баща си и презира покорството към майка си, гарваните на потока ще го изкълват и малките орлета ще го изядат.
18. Три са, които са твърде чудни за мен, четири, които не разбирам —
19. пътя на орел във въздуха, пътя на змия върху скала, пътя на кораб сред морето и пътя на мъж при девица.
20. Това е пътят на жена прелюбодейка: яде и бърше устата си, и казва: Не съм извършила нищо лошо.
21. Под три неща земята се тресе и под четири не може да издържа —
22. под слуга, когато стане цар, и под безумния, когато се насити с хляб,
23. под омразна жена, когато се омъжи, и под слугиня, която измести господарката си.
24. Три са, които са малки на земята, но са извънредно мъдри —
25. мравките, които не са силен народ, но пак приготвят храната си през лятото;
26. скокливите мишки, които не са як народ, но пак правят жилищата си на канара;
27. скакалците, които нямат цар, но пак излизат всички в подреден строй;
28. и гущерът, когото можеш да хванеш с ръка, но пак е в царски дворци.
29. Три са, които имат величава стъпка и четири, които вървят величаво —
30. лъвът, който е могъщ сред животните и не се обръща назад пред никого;
31. петелът, който ходи гордо, и козелът, и цар, чиято армия е с него.
32. Ако си постъпил безумно, като си възвисил себе си, или ако си замислил зло, сложи ръка на устата си,
33. защото както от биенето на мляко излиза масло и както от удрянето на нос излиза кръв, така и от предизвикването на гняв излиза разпра.

Глава 31

1. Думите на цар Лемуил, наставлението, с което го наставляваше майка му:
2. Какво, сине мой? И какво, сине на утробата ми? И какво, сине на обещанията ми?
3. Не давай силата си на жени, нито пътищата си — на погубителките на царете.
4. Не е за царете, Лемуиле, не е за царете да пият вино, нито за князете — спиртно питие!
5. Да не би да пият и да забравят наредбата, и да изкривят съда на всички угнетени.
6. Давайте спиртно питие на отчаяния и вино — на огорчените по душа.
7. Нека пийне и забрави бедността си, и не помни вече злострадането си.
8. Отваряй устата си за безгласния, за съда на всички сираци.
9. Отваряй устата си, съди справедливо и защитавай делото на сиромаха и немотния.
10. Кой може да намери добродетелна жена? Защото е много по-скъпа от скъпоценни камъни.
11. Сърцето на мъжа й се уповава на нея и той няма да бъде лишен от изобилие.
12. Тя му прави добро, а не зло през всичките дни на живота си.
13. Търси вълна и лен и работи с ръцете си с желание.
14. Тя е като търговските кораби — донася храната си отдалеч.
15. И става, докато е още нощ, и дава храна на дома си и определената работа на слугините си.
16. Оглежда нива и я купува, и от плода на ръцете си сади лозе.
17. Опасва кръста си със сила и укрепва ръцете си,
18. вижда, че добивът й е добър. Светилникът й не угасва и през нощта,
19. протяга ръцете си към вретеното и пръстите й държат хурката.
20. Разтваря ръката си за сиромасите и протяга ръцете си към немотните.
21. Не се бои от снега за дома си, защото всичките й домашни са облечени с топли дрехи.
22. Прави си завивки и облеклото й е висон и пурпур.
23. Мъжът й е познат в портите, когато седи между местните старейшини.
24. Прави тъкани и ги продава и доставя пояси на търговеца.
25. Сила и достолепие са облеклото й и тя се усмихва на идния ден.
26. Отваря устата си с мъдрост и кротка поука е на езика й.
27. Наглежда домакинството в дома си и хляб на леност не яде.
28. Синовете й стават и я благославят, мъжът й я хвали и казва:
29. Много дъщери са се държали достойно, но ти надмина всички!
30. Красотата е измамна и хубостта е суета, но жена, която се бои от ГОСПОДА, тя ще бъде похвалена.
31. Дайте й от плода на ръцете й и делата й нека я хвалят в портите!

Еклесиаст

Глава 1

1. Думите на проповедника, сина на Давид, цар в Ерусалим:
2. Суета на суетите! — казва проповедникът. — Суета на суетите, всичко е суета.
3. Каква полза има човек от целия си труд, в който се труди под слънцето?
4. Едно поколение преминава и друго поколение идва, а земята вечно стои.
5. И слънцето изгрява и слънцето залязва, и бърза към мястото, където е изгряло.
6. Вятърът отива на юг и се обръща на север, непрестанно се върти и отива, и в кръгообразните си пътища се връща вятърът.
7. Всички реки отиват в морето, а морето не се напълва. На мястото, където реките отиват, там те се връщат да отидат отново.
8. Всички думи са трудни, нищо не може да каже човек. Окото не се насища с гледане и ухото не се напълва със слушане.
9. Каквото е било, това и ще бъде и каквото е извършено, това и ще се извърши; и няма нищо ново пред слънцето.
10. Има ли нещо, за което да се каже: Виж, това е ново? То вече е било в древни времена преди нас.
11. Няма спомен за предишните; и за следващите, които ще бъдат, няма да има спомен между онези, които ще бъдат после.
12. Аз, проповедникът, бях цар над Израил в Ерусалим.
13. И предадох сърцето си да издиря и да изследвам чрез мъдрост всичко, което се върши под небето. Тежка работа е дал Бог на човешките синове, за да се трудят в нея.
14. Видях всичките дела, които се вършат под слънцето, и ето, всичко е суета и гонене на вятър.
15. Кривото не може да се изправи и липсващото не може да се брои.
16. Аз говорих в сърцето си и казах: Ето, увеличих и умножих мъдрост повече от всички, които са били преди мен в Ерусалим, и сърцето ми видя изобилие от мъдрост и знание.
17. И предадох сърцето си, за да позная мъдрост и да позная лудост и безумие. Разбрах, че и това е гонене на вятър.
18. Защото в многото мъдрост има много тъга, и който умножава знание, умножава печал.

Глава 2

1. Казах аз в сърцето си: Ела сега, ще те изпитам с веселие; затова, наслаждавай се на добро! И ето, и това беше суета.
2. Казах за смеха: Лудост е! — и за веселието: Какво постига то?
3. Реших в сърцето си да веселя плътта си с вино, докато сърцето ми ме водеше в мъдрост, и да удържа безумието, докато видя кое е доброто за човешките синове да го вършат под небето през всичките дни на живота си.
4. Извърших големи дела: построих си къщи, насадих си лозя,
5. направих си градини и паркове, и насадих в тях всякакви плодни дървета.
6. Направих си водоеми, от които да поливам растящата гора от дървета.
7. Купих слуги и слугини, и имах слуги, родени в дома ми. Имах и стада от едър и дребен добитък, повече от всички, които са били преди мен в Ерусалим.
8. Събрах си и сребро, и злато, и съкровища на царе и страни. Събрах си също певци и певици, и насладите на човешките синове — всякакви изобилни великолепия.
9. Така станах велик и превъзходен повече от всички, които са били преди мен в Ерусалим. Също и мъдростта ми ми остана.
10. И от всичко, което очите ми пожелаха, не им отказах нищо. Не възпрях сърцето си от никакво удоволствие, защото сърцето ми се радваше заради целия ми труд и това беше наградата ми за целия ми труд.
11. И разгледах всичките си дела, които ръцете ми бяха извършили, и труда, в който работейки се трудих, и ето, всичко беше суета и гонене на вятър, и нямаше полза под слънцето.
12. Тогава се обърнах да разгледам мъдростта и лудостта, и безумието, защото какво ще направи човек, който идва след царя? — Това, което е вече направено.
13. Тогава видях, че мъдростта превъзхожда безумието, както светлината превъзхожда тъмнината.
14. Очите на мъдрия са в главата му, а безумният ходи в тъмнина. Но познах също, че една участ ги постига всичките.
15. Тогава казах в сърцето си: Каквато е участта на безумния, това ще постигне и мен. Защо тогава станах аз толкова мъдър? Затова казах в сърцето си, че и това е суета.
16. Защото няма вечно спомен нито за мъдрия, нито за безумния, защото в идещите дни всичко ще бъде вече забравено. И как умира мъдрият? — Като безумния!
17. Затова аз намразих живота, защото тежко ми се видя делото, което се върши под слънцето; понеже всичко е суета и гонене на вятър.
18. И аз намразих целия си труд, в който се бях трудил под слънцето, защото трябва да го оставя на човека, който идва след мен.
19. И кой знае дали той ще бъде мъдър или безумен? Но пак той ще владее над плода на целия ми труд, в който се трудих и в който се показах мъдър под слънцето. И това е суета.
20. Затова се обърнах и се отчаях от целия труд, в който съм се трудил под слънцето.
21. Защото има човек, чийто труд е бил с мъдрост, знание и умение, но го оставя за дял на друг, който не се е трудил за него. И това е суета и голямо зло.
22. Защото каква полза за човека от целия му труд и от усилията на сърцето му, с които се труди под слънцето?
23. Понеже всичките му дни са страдание и трудът му е скръб; дори и нощем сърцето му не почива. И това е суета.
24. Няма нищо по-добро за човека, освен да яде и да пие, и да оставя душата си да вижда доброто от труда му. И това видях, че е от Божията ръка.
25. Защото кой може да яде и кой може да се наслаждава без Мен — Бог?
26. Понеже на човека, който е угоден пред Него, Бог дава мъдрост и знание, и радост, а на грешника дава да се труди, да събира и да трупа, за да даде на угодния пред Бога. И това е

суета и гонене на вятър.

Глава 3

1. Има време за всяко нещо и определено време за всяко намерение под небето:
2. време за раждане и време за умиране; време за насаждане и време за изкореняване на насаденото;
3. време за убиване и време за изцеляване; време за събаряне и време за градене;
4. време за плачене и време за смеене; време за жалеене и време за танцуване;
5. време за хвърляне на камъни и време за събиране на камъни; време за прегръщане и време за въздържане от прегръщане;
6. време за търсене и време за изгубване; време за пазене и време за изхвърляне;
7. време за късане и време за шиене; време за мълчане и време за говорене;
8. време за обичане и време за мразене; време за война и време за мир.
9. Каква полза има работникът от това, в което се труди?
10. Видях труда, който Бог даде на човешките синове, за да се трудят в него.
11. Той е направил всяко нещо хубаво на времето му. Положил е и вечността в тяхното сърце, без човек да може да издири делото, което Бог е извършил, от началото до края.
12. Познах, че няма по-добро за тях, освен да се веселят и да вършат добро през живота си,
13. а и че всеки човек яде и пие, и вижда добро в целия си труд — това е дар от Бога.
14. Познах, че всичко, което Бог прави, ще бъде вечно; не може нищо да се прибави към него, и нищо да се отнеме от него. Бог го прави, за да Му се боят.
15. Каквото е, вече е било и каквото ще бъде, вече е било; и Бог издирва миналото.
16. И още видях под слънцето мястото на съда, а там — беззаконието, и мястото на правдата, а там — беззаконието.
17. Казах в сърцето си: Бог ще съди и правЕдния и безбожния, защото там има време за всяко намерение и за всяко дело.
18. Казах в сърцето си: Заради делото на човешките синове е това, за да ги изпита Бог, за да видят, че сами за себе си, без Бога, те са животни.
19. Защото участта на човешките синове и участта на животните е една участ. Както умира единият, така умира и другият; и едно дихание имат всички. И човекът няма никакво предимство пред животните, защото всичко е суета.
20. Всичко отива на едно място; всичко е от пръстта, и всички се връщат в пръстта.
21. Кой знае, че духът на човека се издига горе, а духът на животното слиза долу на земята?
22. И така, видях, че няма по-добро от това, да се радва човек в делата си, защото това е делът му. Понеже кой ще го доведе да види какво ще бъде след него?

Глава 4

1. Тогава се обърнах и видях всичките потисничества, които се вършат под слънцето: И ето, сълзите на угнетените, но нямаше за тях утешител — и от ръката на потисниците им излизаше насилие, но нямаше за тях утешител.
2. Затова аз завидях повече на мъртвите, които са вече умрели, отколкото на живите, които са още живи.
3. А по-щастлив и от двамата е онзи, който още не е бил, който не е видял злите дела, които се вършат под слънцето.
4. И видях, че всеки труд и всяка сполука в работата е съперничество между човека и ближния му. И това е суета и гонене на вятър.
5. Безумният сгъва ръцете си и яде собствената си плът.
6. По-добре пълна шепа със спокойствие отколкото две шепи пълни с труд и гонене на вятър.
7. И се обърнах и видях суета под слънцето.
8. Има такъв, който е сам, без другар; няма нито син, нито брат. Но няма край на целия му труд и окото му не се насища с богатства. И не казва: За кого се трудя и лишавам душата си от благо? И това е суета и тежка работа.
9. Двама са по-добре отколкото един, понеже те имат добра награда за труда си.
10. Защото, ако паднат, единият ще вдигне другаря си; но горко на онзи, който е сам, когато падне, и няма втори да го вдигне.
11. И ако двама легнат заедно, ще се топлят; а как ще се стопли един?
12. И ако някой може да надвие единия, двама ще му противостоят. И тройното въже не се къса бързо.
13. По-добре е беден и мъдър младеж отколкото стар и безумен цар, който вече не приема съвет.
14. Защото младежът излиза от затвора, за да бъде цар, въпреки че е роден беден в царството му.
15. Видях всичките живи, които ходят под слънцето, че бяха с втория, с младежа, който трябваше да застане на неговото място.
16. Нямаше край на целия народ, на всички, които бяха преди тях; и послешните няма да се зарадват в него. Защото и това е суета и гонене на вятър.

Глава 5

1. Пази стъпките си, когато отиваш към Божия дом, и по-добре да се приближиш да слушаш, отколкото да принесеш жертва на безумни, защото те не знаят, че вършат зло.
2. Не прибързвай с устата си и да не бърза сърцето ти да произнася дума пред Бога — защото Бог е на небето, а ти си на земята, затова нека думите ти бъдат малко.
3. Защото сънищата идват от много занимание и гласът на безумния — от много думи.
4. Когато дадеш обещание на Бога, не се бави да го изпълниш, защото Той не благоволява в безумните. Изпълни това, което си обещал!
5. По-добре да не обещаваш, отколкото да обещаеш и да не изпълниш.
6. Не позволявай на устата си да вкара плътта ти в грях и не казвай пред Божия Ангел, че е било по погрешка. Защо да се разгневи Бог на гласа ти и да унищожи делото на ръцете ти?
7. Защото в множеството на сънищата и в множеството на думите има суети, но ти се бой от Бога.
8. Ако видиш угнетяване на бедния и изкривяване на правосъдието и правдата в страната, не се учудвай на това нещо; защото над високия служител надзирава друг по-висок, а над тях има още по-високи.
9. И ползата от земята е за всичките; и сам царят има полза от нивите.
10. Който обича парите, няма да се насити с пари, нито с доходи — онзи, който обича изобилието. И това е суета.
11. Когато се увеличават благата, увеличават се и онези, които ги ядат; затова, каква полза имат притежателите им, освен да ги гледат с очите си?
12. Сънят на онзи, който работи, е сладък, независимо дали яде малко, или много, а пресищането на богатия не го оставя да спи.
13. Има тежко зло, което видях под слънцето — богатство, пазено от притежателя му за негова вреда.
14. Но онова богатство се загубва от зъл случай и когато той ражда син, няма нищо в ръката му.
15. Както е излязъл от утробата на майка си, гол ще се върне, и ще си отиде, както е дошъл. Няма да вземе нищо от плода на труда си, което да отнесе в ръката си.
16. И това също е тежко зло — както е дошъл, така ще си и отиде и каква полза за него, че се е трудил на вятъра?
17. Още и през всичките си дни той яде в тъмнина с много досада и болест, и гняв.
18. Ето какво видях за добро и прилично — човек да яде, да пие и да вижда добро от целия си труд, в който се труди под слънцето според броя на дните на живота си, които Бог му е дал; защото това е делът му.
19. И за всеки човек, на когото Бог е дал богатство и имот, и му е дал власт да яде от него, да взема дела си и да се весели в труда си — това е дар от Бога.
20. Защото няма да мисли много за дните на живота си, понеже Бог го занимава с радостта на сърцето му.

Глава 6

1. Има зло, което видях под слънцето и е много сред хората:
2. човек, на когото Бог е дал богатство и имот, и почест и нищо не му липсва от всичко, което пожелава; но Бог не му дава власт да яде от тях, а ги яде чужденец. Това е суета и лоша болест.
3. Ако човек роди сто деца и живее много години, и дните на годините му станат много, а душата му не се насити с благо, и той дори няма прилично погребение, казвам, че мъртвороденото е по-добре от него,
4. защото то идва в нищожност и отива в тъмнина, и името му се покрива с тъмнина,
5. и не е видяло слънцето и не е познало нищо. То има повече покой, отколкото онзи човек.
6. Дори да живее два пъти по хиляда години, без да види добро — не отиват ли всички на едно място?
7. Целият труд на човека е за устата му — душата му обаче не се насища.
8. Защото какво предимство има мъдрият пред безумния и какво — сиромахът, който знае как да живее между живите?
9. По-добре да виждаш нещо с очите си, отколкото да блуждаеш с желанието си. И това е суета и гонене на вятър.
10. Каквото и да съществува, вече си има име, и се знае какво е човек; и той не може да се съди с по-могъщия от него.
11. Понеже има много неща, които умножават суетата — каква полза има човек от това?
12. Защото кой знае какво е добро за човека в живота през малкото години на суетния му живот, които той прекарва като сянка? Защото кой ще каже на човека какво ще бъде след него под слънцето?

Глава 7

1. Добро име е по-добро от скъпоценно масло и денят на смъртта — от деня на раждането.
2. По-добре да отидеш в дом на жалеене, отколкото да отидеш в дом на пируване, защото това е краят на всички хора и живият го влага в сърцето си.
3. Печалта е по-добра от смеха, защото чрез тъжното лице сърцето става по-добро.
4. Сърцето на мъдрите е в дома на жалеене, а сърцето на безумните е в дома на веселие.
5. По-добре да се слуша изобличението на мъдрия, отколкото да слуша човек песента на безумните.
6. Защото какъвто е гласът на тръните под котела, такъв е и смехът на безумния. И това е суета.
7. Наистина насилието подлудява мъдрия и подкупът покварява сърцето.
8. Краят на работата е по-добър от началото й; търпеливият по дух е по-добър от гордия по дух.
9. Не бързай в духа си да се гневиш, защото гневът почива в пазвата на безумните.
10. Не казвай: Как предишните дни бяха по-добри от тези? — защото не от мъдрост питаш за това.
11. Мъдростта е добра като наследство и полезна за онези, които гледат слънцето,
12. защото мъдростта е защита, както и парите са защита, но предимството на знанието е, че мъдростта оживява онези, които я имат.
13. Разгледай Божието дело, защото кой може да изправи онова, което Той е направил криво?
14. В деня на благоденствие бъди весел, а в деня на бедствие разсъди: Бог е направил едното, както и другото, за да не намери човек нищо след себе си.
15. Всичко видях в суетните си дни — има праведен, който загива в правдата си, и има безбожен, който дълготрпи в безбожието си.
16. Не бъди прекалено праведен и не се прави на прекалено мъдър — защо да се погубиш?
17. Не бъди прекалено зъл и не бъди безумен — защо да умреш преди времето си?
18. Добре е да държиш това и да не оттегляш ръката си от онова, защото който се бои от Бога, ще избегне всичко това.
19. Мъдростта прави мъдрия по-силен от десет началници, които са в града,
20. защото няма праведен човек на земята, който върши добро и не греши.
21. И не обръщай внимание на всички думи, които се говорят, да не би да чуеш слугата си да те кълне,
22. защото сърцето ти знае също, че и ти много пъти си проклинал други.
23. Всичко това опитах чрез мъдрост. Казах: Ще бъда мъдър! — но тя се отдалечи от мен.
24. Далеч е онова, което е, и изключително дълбоко — кой може да го открие?
25. Отново предадох сърцето си да позная, да изследвам и да открия мъдростта и разума, да позная, че злото е безумие и глупостта е лудост.
26. И открих че е по-горчива от смъртта жената, чието сърце е примки и мрежи, чиито ръце са окови. Който е угоден на Бога, ще избегне от нея, а грешникът ще бъде хванат от нея.
27. Виж, това открих — казва проповедникът — като сравнявах едно нещо с друго, за да намеря обяснение,
28. което душата ми още търси, но не е намерила — един мъж между хиляда намерих, но една жена между всички тях не намерих.
29. Ето, само това намерих — че Бог направи човека праведен, но те потърсиха много хитрини.

Глава 8

1. Кой е като мъдрия и кой знае обяснението на нещата? Мъдростта на човека осветлява лицето му и твърдостта на лицето му се променя.
2. Аз казвам: Пази царската заповед заради клетвата си към Бога.
3. Не бързай да излезеш от присъствието му. Не постоянствай в зло дело, защото той върши всичко, каквото иска.
4. В думата на царя има власт, кой ще му каже: Какво правиш?
5. Който пази заповедта, няма да види зло, защото мъдрото сърце познава време и правилен начин.
6. Понеже за всяко нещо има време и правилен начин, понеже злощастието на човека тежи върху него.
7. Защото не знае какво ще се случи, понеже кой може да му каже какво ще стане?
8. Няма човек който да има власт над духа, за да задържи духа, и никой няма власт в деня на смъртта. От тази война няма уволнение и безбожието няма да избави онези, които са се предали на него.
9. Всичко това видях и обърнах сърцето си към всяко дело, което се върши под слънцето: има време, в което човек господства над друг човек за своя вреда.
10. Тогава видях безбожните погребани — които бяха идвали и си отивали от святото място — и те бяха забравени в града, където бяха правили така. И това е суета.
11. Понеже присъдата срещу зло дело не се изпълнява бързо, затова сърцето на човешките синове е напълно предадено в тях да вършат зло.
12. Въпреки че грешникът върши зло сто пъти и дълготърпи, пак аз зная, че ще бъде добре на боящите се от Бога, които се боят пред Него.
13. Но на безбожния няма да бъде добре и като сянка няма да продължи дните си, защото не се бои пред Бога.
14. Има една суета, която става на земята — че има праведни, на които се случва според делата на безбожните, и има безбожни, на които се случва според делата на праведните. Казах, че и това е суета.
15. Затова аз похвалих веселието, защото няма нищо по-добро за човека под слънцето от това да яде и да пие, и да се весели. И това ще му остане от труда му в дните на живота му, които Бог му дава под слънцето.
16. Когато предадох сърцето си да позная мъдростта и да видя работата, която се върши на земята — макар че човек не вижда сън с очите си нито денем, нито нощем —
17. тогава видях в цялото Божие дело, че човек не може да открие делото, което става под слънцето. Колкото и да се труди човек и да търси, няма да го открие; и дори мъдрият да твърди, че го познава, не може да го открие.

Глава 9

1. Защото всичко това взех присърце, за да издиря всичко това — че праведните и мъдрите, и делата им са в Божията ръка. Няма човек, който да знае дали любов или омраза го очаква; всичко е пред тях.
2. Всичко идва еднакво за всички, едно и също се случва на праведния и на безбожния; на добрия и на чистия, и на нечистия; и на този, който жертва, и на този, който не жертва; както на добрия, така и на грешния, на този, който се заклева, както на този, който се страхува от заклеване.
3. Това е зло във всичко, което се върши под слънцето — че едно и също се случва на всички. Сърцето на човешките синове е пълно със зло; безумие е в сърцето им, докато живеят, и после отиват при мъртвите.
4. Защото за този, който е между всички живи, има надежда, понеже живо куче е по-добре от мъртъв лъв.
5. Защото живите знаят, че ще умрат, а мъртвите не знаят нищо и нямат вече награда, понеже споменът за тях е забравен.
6. Както любовта им, така и омразата им, и ревността им са вече изгубени; вече никога няма да имат дял в нещо, което се прави под слънцето.
7. Иди, яж хляба си с радост и пий виното си с весело сърце, защото Бог вече е благоволил в делата ти.
8. Нека дрехите ти бъдат винаги бели и нека не липсва масло на главата ти.
9. Наслаждавай се на живота с жената, която обичаш, през всичките дни на суетния си живот, който Той ти е дал под слънцето, във всичките дни на своята суета, защото това е делът ти в живота и в труда ти, в който се трудиш под слънцето.
10. Всичко, което ръката ти намери да прави, направи със силата си, понеже няма нито работа, нито размисъл, нито знание, нито мъдрост в Шеол, където отиваш.
11. Обърнах се и видях под слънцето, че надбягването не е на бързите, нито боят — на силните, нито хлябът — на мъдрите, нито богатствата — на проницателните, нито благоволението — на изкусните, защото времето и случаят постигат всички тях.
12. Защото и човек не знае времето си; както рибите, уловени в зла мрежа и както птиците, уловени в примка, като тях и човешките синове се улавят в зло време, когато то ги сполети внезапно.
13. Също и това видях като мъдрост под слънцето, и тя ми се видя голяма:
14. Имаше малък град с малцина мъже в него; и велик цар дойде против него и го обсади, и съгради около него големи обсадни съоръжения,
15. но в него се намери беден мъдър човек и той чрез мъдростта си избави града. Но никой не си спомни за онзи беден човек.
16. Тогава казах: Мъдростта е по-добра от силата. Но мъдростта на сиромаха се презира и думите му не се чуват.
17. Думите на мъдрите, чути в тишина, са повече от вика на властващия между безумни.
18. Мъдростта е по-добра от военни оръжия; но един грешник погубва много добри неща.

Глава 10

1. Умрели мухи развалят маслото на мироварeца и го правят да вони; същото прави и малко безумие на един, който е уважаван за мъдрост и чест.
2. Разумът на мъдрия е в десницата му, а разума на безумния — в левицата му.
3. Дори когато безумният ходи по пътя, той няма разум и показва на всекиго, че е безумен.
4. Ако духът на владетеля се надигне против теб, не напускай мястото си, защото кротостта предотвратява големи грехове.
5. Има зло, което видях под слънцето, като грешка, произхождаща от владетеля —
6. безумието се поставя на голяма почит, а богатите седят на скромни места.
7. Видях слуги на коне и князе да ходят на земята като слуги.
8. Който копае яма, ще падне в нея и който разбива ограда, змия ще го ухапе.
9. Който копае камъни, ще се рани от тях; който цепи дърва, се излага на опасност от тях.
10. Ако се притъпи желязото и човек не наточи острието, трябва да използва повече сила. А мъдростта е полезна за оправяне.
11. Ако змията ухапе, преди да бъде омаяна, няма полза за омайвача.
12. Думите от устата на мъдрия са благодатни, а устните на безумния ще го погълнат;
13. началото на думите на устата му е безумие, и краят на говоренето му е дива лудост.
14. Безумният умножава думи, но човек не знае какво ще бъде, и кой може да му извести какво ще бъде след него?
15. Трудът на безумните ги уморява, понеже те дори не знаят как да отидат в града.
16. Горко ти, земьо, когато царят ти е дете и първенците ти преяждат сутрин!
17. Блазе ти, земьо, когато царят ти е син на благородни и първенците ти ядат навреме — за укрепване, а не за напиване!
18. От леност се съсипва къщният покрив и от безделието на ръцете къщата прокапва.
19. Угощение се приготвя за забавление и виното весели живота, а парите отговарят на всичко.
20. Не проклинай царя дори и в мисълта си и не проклинай богатия дори и в спалнята си, защото небесна птица може да отнесе гласа ти и крилата птица да разкаже това.

Глава 11

1. Хвърли хляба си по водата, защото след много дни ще го намериш.
2. Дай дял на седмина и още на осмина, защото не знаеш какво зло ще бъде на земята.
3. Ако облаците са пълни, изливат дъжд на земята; и ако дърво падне на юг или на север, на мястото, където дървото падне, там си остава.
4. Който се взира във вятъра, няма да сее и който гледа на облаците, няма да жъне.
5. Както не знаеш пътя на вятъра и както не знаеш как духът влиза в костите на утробата на бременната, така не знаеш и действието на Бога, който прави всичко.
6. Сей семето си сутрин и вечер не въздържай ръката си, защото не знаеш кое ще успее — това или онова, или и двете ще са еднакво добри.
7. И светлината е сладка, и е добро за очите да виждат слънцето,
8. но дори човек да живее много години и да се весели през всички тях, нека си спомня дните на тъмнината, защото ще бъдат много. Всичко, което идва, е суета.
9. Весели се, младежо, в младостта си и нека сърцето ти се радва в дните на младостта ти. Ходи в пътищата на сърцето си и в това, което гледат очите ти, но знай, че за всичко това Бог ще те доведе на съд.
10. Затова отмахни от сърцето си печалта и отдалечи злото от плътта си — защото младостта и черните коси са суета.

Глава 12

1. И помни Създателя си в дните на младостта си, преди да дойдат дните на злото и да се приближат годините, за които ще кажеш: Нямам удоволствие от тях! —
2. преди да се помрачат слънцето и светлината, и луната, и звездите и да се върнат облаците след дъжда;
3. във времето, когато стражите на къщата треперят и се прегърбват силните мъже; и онези, които мелят, престават, защото намаляха; и очите на гледащите през прозорците се помрачават;
4. когато вратите към улицата се затварят и звукът на мелницата заглъхва, и човек става при звука на птица, и всички тонове на песента се приглушават;
5. и се страхуват от височина и от ужаси по пътя; и бадемът разцъфтява и натегва скакалецът, и охотата изчезва, защото човек отива във вечния си дом и жалеещите обикалят улиците —
6. преди да се скъса сребърната верижка и да се счупи златната чаша, и да се строши стомната при извора, и да се счупи колелото на кладенеца,
7. и пръстта да се върне в земята, както е била, а духът да се върне при Бога, който го е дал.
8. Суета на суетите! — казва проповедникът. — Всичко е суета.
9. И освен че беше мъдър, проповедникът учеше и народа на знание; и обмисляше, издирваше и подреждаше много притчи.
10. Проповедникът търсеше да намери благоугодни думи и писаното беше право, думи на истина.
11. Думите на мъдрите са като остени и думите на събраните мъдрости са като добре забити гвоздеи, дадени от един Пастир.
12. И освен това, сине мой, приеми поучение: Правенето на много книги няма край и многото учене е уморително за плътта.
13. Нека чуем свършека на цялото слово: Бой се от Бога и пази заповедите Му, понеже това е всичко за човека —
14. защото Бог ще доведе всяко дело на съда над всичко скрито, било то добро или зло.

Песен на песните

Глава 1

1. Песен на песните, на Соломон.
2. Нека ме целуне с целувките на устата си — защото любовта ти е по-добра от вино.
3. Твоите масла имат приятно благоухание, името ти е като пречистено масло — затова те обичат девиците.
4. Привлечи ме след теб, нека побързаме. Царят ме въведе в покоите си. Ще се радваме и ще се веселим за теб. Ще прославяме твоята любов повече от виното. Те с право те обичат!
5. Черна съм, но хубава, ерусалимски дъщери, като кидарските шатри, като Соломоновите завеси.
6. Не ме гледайте, че съм почерняла, защото слънцето ме е погледнало. Синовете на майка ми ми се разгневиха, направиха ме пазачка на лозята, но своето лозе не опазих.
7. Кажи ми, ти, когото обича душата ми, къде пасеш стадото си, къде го успокояваш по пладне? Понеже, защо да съм като една, която се скита край стадата на твоите другари?
8. Ако ти не знаеш, най-прекрасна между жените, излез по стъпките на стадото и паси козлетата си при шатрите на овчарите.
9. На кобила на фараоновите колесници те уподобих, любима моя.
10. Красиви са бузите ти с украшения и шията ти с огърлици.
11. Ще ти направим златни украшения със сребърни капки.
12. Докато царят е на трапезата си, нардът ми издава благоуханието си.
13. Възлюбеният ми е за мен като торбичка със смирна, която почива между гърдите ми.
14. Възлюбеният ми е за мен като кипрова китка в лозята на Енгади.
15. Ето, красива си, любима моя! Ето, красива си! Очите ти са като гълъби.
16. Ето, красив си, любими мой, да и приятен! И постелката ни е свежа зеленина.
17. Гредите на къщите ни са кедри, дъските ни — кипарис.

Глава 2

1. Аз съм саронският нарцис и кремът на долините.
2. Като крем сред тръните, така е любимата ми сред дъщерите.
3. Като ябълково дърво сред горските дървета, така е любимият ми сред синовете. Насладих се на сянката му и седнах, и плодът му бе сладък в устата ми.
4. Доведе ме в дома на виното и знамето му над мен е любов.
5. Подкрепете ме със сушено грозде, освежете ме с ябълки, защото съм болна от любов.
6. Левицата му е под главата ми и десницата му ме прегръща.
7. Заклевам ви, ерусалимски дъщери, в сърните или в полските кошути, да не възбудите, да не събудите любовта, докато сама не пожелае.
8. Слушайте! Любимият ми! Ето, идва, играейки по планините и скачайки по хълмовете.
9. Любимият ми е като сърна или млад елен. Ето, той стои зад стената ни, гледа в прозорците, наднича през решетката.
10. Любимият ми отговори и ми каза: Стани, любима моя, прекрасна моя, и ела!
11. Защото, ето, зимата премина, дъждът отмина и си отиде.
12. Цветята се появиха на земята, времето за пеене дойде и гласът на гургулицата се чува в земята ни.
13. На смокинята покарват зелените смокини и разцъфтелите лозя издават благоуханието си. Стани, любима моя, прекрасна моя, и ела!
14. Гълъбице моя, в пукнатините на скалата, в скришните места на канарата, нека видя лицето ти, нека чуя гласа ти, защото гласът ти е сладък и лицето ти — прекрасно.
15. Уловете ни лисиците, малките лисици, които съсипват лозята, защото лозята ни цъфтят.
16. Любимият ми е мой, и аз съм негова; той пасе стадо между кремовете.
17. Докато отмине денят и побягнат сенките, обърни се, любими мой, и бъди като сърна или млад елен по разцепените планини.

Глава 3

1. Нощем на леглото си потърсих онзи, когото обича душата ми; потърсих го и не го намерих.
2. Казах: Ще стана сега и ще обиколя града; по улиците и площадите ще търся онзи, когото обича душата ми. Потърсих го и не го намерих.
3. Намериха ме стражарите, които обхождат града; попитах ги: Видяхте ли онзи, когото обича душата ми?
4. Едва ги бях отминала, когато намерих онзи, когото обича душата ми. Хванах го и не го пуснах, докато не го доведох в къщата на майка си и в стаята на онази, която ме е родила.
5. Заклевам ви, ерусалимски дъщери, в сърните или в полските кошути, да не възбудите, да не събудите любовта, докато сама не пожелае.
6. Коя е тази, която излиза от пустинята като стълбове дим, окадена със смирна и ливан, с всичките благоуханни прахове на търговеца?
7. Ето, ложето на Соломон, с шестдесет силни мъже около него от силните мъже на Израил.
8. Всички те държат меч и са опитни в бой. Всеки държи меча си на бедрото си срещу ужаси в нощта.
9. Цар Соломон си направи носилка от ливанското дърво;
10. стълбовете й направи от сребро, подложката й — от злато, постелката й — от пурпур; вътрешността й е украсена с любов от ерусалимските дъщери.
11. Излезте, сионски дъщери, и вижте цар Соломон с венеца, с който майка му го увенча в деня на неговата сватба, в деня на радостта на сърцето му!

Глава 4

1. Ето, красива си, любима моя! Ето, красива си! Очите ти под булото ти са като гълъби. Косата ти е като стадо кози, слизащи от планината Галаад.
2. Зъбите ти са като стадо новоостригани овци, излизащи от къпането, всяка от които ражда близнаци, и нито една между тях не е безплодна.
3. Устните ти са като червена прежда и устата ти е сладка. Челото ти зад булото ти е като парче от нар.
4. Шията ти е като Давидовата кула, построена за оръжейна, хиляда щитчета висят на нея — всички щитове на силни мъже.
5. Двете ти гърди са като две сърнета близнета, които пасат между кремовете.
6. Докато отмине денят и побягнат сенките, ще отида в планината на смирната и на хълма на ливана.
7. Ти си цялата красива, любима моя, и недостатък няма в теб.
8. Ела с мен от Ливан, невесто, с мен от Ливан. Погледни от върха на Амана, от върха на Санир и Ермон, от леговищата на лъвовете, от планините на рисовете.
9. Пленила си сърцето ми, сестро моя, невесто, пленила си сърцето ми с един поглед на очите си, с една огърлица на шията си.
10. Колко прекрасна е твоята любов, сестро моя, невесто! Колко по-добра от вино е твоята любов и благоуханието на твоите масла — от всички аромати!
11. От устните ти, невесто, капе мед; мед и мляко има под езика ти; и благоуханието на дрехите ти е като благоуханието на Ливан.
12. Градина затворена е сестра ми, невястата, извор затворен, източник запечатан.
13. Твоите стръкове са градина от нарове с избрани плодове, кипър с нард,
14. нард и шафран, тръстика и канела, с всичките дървета ливан, смирна и алое, с всичките превъзходни аромати.
15. Градински извор си ти, кладенец с жива вода и потоци от Ливан.
16. Събуди се, северен ветре, и ела, южни ветре! Повей в градината ми, за да потекат ароматите й. Нека дойде възлюбеният ми в градината си и яде приятните й плодове.

Глава 5

1. Дойдох в градината си, сестро моя, невесто; обрах смирната си с аромата си; изядох меденатa си пита с меда си; изпих виното си с млякото си. Яжте, приятели! Пийте, изобилно пийте, възлюбени!
2. Аз спя, но сърцето ми е будно — гласът на любимия ми! Чука: Отвори ми, сестро моя, любима моя, гълъбице моя, съвършена моя! Защото главата ми е пълна с роса, къдриците ми с — нощни капки.
3. Съблякох дрехата си — как да я облека? Измих краката си — как да ги изцапам?
4. Любимият ми протегна ръката си през процепа и сърцето ми закопня за него.
5. Аз станах, за да отворя на любимия си, и от ръцете ми капеше смирна и от пръстите ми — бистра смирна върху дръжките на ключалката.
6. Отворих на любимия си, но любимият ми се беше обърнал и си беше отишъл. Сърцето ми примря, когато ми говореше. Потърсих го, но не го намерих; повиках го, но не ми отговори.
7. Намериха ме стражите, които обхождат града, биха ме, раниха ме; пазачите на стените ми взеха покривалото.
8. Заклевам ви, ерусалимски дъщери, ако намерите любимия ми, какво да му кажете? — че съм ранена от любов.
9. Какво повече е твоят любим от друг любим, о, най-прекрасна между жените? Какво повече е твоят любим от друг любим, че ни заклеваш така?
10. Любимият ми е бял и румен, личи между десет хиляди.
11. Главата му е като най-чисто злато, къдриците му са буйни, черни като гарван.
12. Очите му са като гълъби при водни потоци, окъпани в мляко, красиво поставени.
13. Бузите му са като лехи с аромати, възвишения с благоуханни растения. Устните му са кремове, от които капе бистра смирна.
14. Ръцете му са като златни рула, покрити с хрисолит. Тялото му е като изваяна слонова кост, украсено със сапфири.
15. Краката му са като мраморни стълбове, основани на подложки от чисто злато. Изгледът му е като Ливан, превъзходен като кедрите.
16. Устата му е пълна със сладост и той целият е желателен. Този е любимият ми и този е приятелят ми, о, ерусалимски дъщери.

Глава 6

1. Къде е отишъл твоят любим, о, най-прекрасна между жените? Къде се е отбил твоят любим, за да го търсим с теб?
2. Любимият ми слезе в градината си, в лехите с ароматите, за да пасе стадото си в градините и да бере кремове.
3. Аз съм на любимия си, и любимият ми е мой; той пасе стадото си между кремовете.
4. Красива си, любима моя, като Терса, прекрасна като Ерусалим, страшна като войска със знамена.
5. Отвърни очите си от мен, защото ме пленяват. Косата ти е като стадо кози, слизащи от Галаад.
6. Зъбите ти са като стадо овце, излизащи от къпането; всяка от които ражда близнаци и нито една между тях не е безплодна.
7. Челото ти зад булото ти е като парче от нар.
8. Има шестдесет царици и осемдесет наложници, и безброй девойки.
9. Но една е гълъбицата ми, съвършената ми, едничка на майка си, избрана на онази, която я е родила. Видяха я дъщерите и я нарекоха благословена; цариците и наложниците — и я похвалиха.
10. Коя е тази, която поглежда като зората, красива като луната, ясна като слънцето, страшна като войска със знамена?
11. Слязох в градината с орехите, за да видя фиданките на долината, да видя дали е напъпило лозето и дали са разцъфтели наровете.
12. Без да усетя, душата ми ме отнесе на колесниците на благородния ми народ.
13. Обърни се, обърни се, Суламит, завърти се, завърти се, за да те погледаме! Какво ще видите в Суламит? — Нещо като танца на Маханаим.

Глава 7

1. Колко красиви са стъпките ти в сандалите, дъще княжеска! Извивките на бедрата ти са като огърлица, като дело на ръцете на майстор.
2. Скутът ти е като кръгла чаша, от която не липсва смесено вино. Коремчето ти е като житен куп, обграден с кремове.
3. Двете ти гърди са като две сърнета близнета.
4. Шията ти е като кулата от слонова кост. Очите ти са като езерата в Есевон до портата на Бат-Рабим. Носът ти е като ливанската кула, която гледа към Дамаск.
5. Главата ти е върху теб като Кармил и косите на главата ти са като пурпурна коприна — царят е вързан с къдриците ти.
6. Колко си красива и колко си приятна, о, любима, в удоволствията!
7. Това твое тяло прилича на палма и гърдите ти — на гроздове.
8. Казах: Ще се изкача на палмата, ще хвана клоните й. Нека гърдите ти бъдат като гроздове на лозата и благоуханието на дъха ти — като ябълки,
9. и устата ти като ароматно вино — което слиза гладко за възлюбения ми и се плъзга леко през устните на дремещите.
10. Аз съм на любимия си, и неговото желание е към мен.
11. Ела, любими мой, нека излезем на полето, нека пренощуваме в селата.
12. Нека осъмнем в лозята, нека видим напъпила ли е лозата, отворили ли са се цветовете й, разцъфтели ли са наровете. Там ще ти дам любовта си.
13. Мандрагоровите ябълки издават благоухание и при вратите ни има всякакви приятни плодове — нови и стари, които съм запазила за теб, любими мой.

Глава 8

1. О, да ми беше като брат, който е сукал от гърдите на майка ми! Ако те намерех навън, щях да те целуна, и нямаше да ме презират.
2. Щях да те заведа, да те въведа в къщата на майка си, за да ме учиш. Щях да те напоя с ароматно вино от сока на наровете си.
3. Левицата му е под главата ми и десницата му ме прегръща.
4. Заклевам ви, ерусалимски дъщери, в сърните или в полските кошути, да не възбудите, да не събудите любовта, докато сама не пожелае.
5. Коя е тази, която идва от пустинята, като се опира на любимия си? Аз те събудих под ябълката; там те роди майка ти, там тя беше в родилни мъки и те роди.
6. Положй ме като печат на сърцето си, като печат на ръката си — защото любовта е силна като смъртта, ревността е жестока като Шеол; пламъците й са огнени пламъци, като ГОСПОДНИЯ пламък.
7. Дори и много води не могат да угасят любовта, нито порои да я потопят. Ако човек би дал цялото богатство на дома си за любов, съвсем биха го презряли.
8. Ние имаме малка сестра и тя няма гърди. Какво да направим за сестра си в деня, когато стане дума за нея?
9. Ако тя е стена, ще построим на нея сребърно укрепление; а ако е врата, ще я заградим с кедрови греди.
10. Аз бях стена, и гърдите ми бяха като кули; тогава станах в очите му като една, която е намерила мир.
11. Соломон имаше лозе във Ваал-Хамон и даде лозето на пазачи; всеки трябваше да донесе за плода му хиляда сребърника.
12. Моето лозе е пред мен — хилядата сребърника са за теб, Соломоне, а двеста са за пазачите на плода му.
13. О, ти, която седиш в градините, другарите ми се ослушват за гласа ти — дай ми да го чуя!
14. Бързай, любими мой, и бъди като сърна или млад елен по благоуханните планини.

Исая

Глава 1

1. Видението на Исая, сина на Амос, което видя за Юда и Ерусалим в дните на юдовите царе Озия, Йотам, Ахаз и Езекия:
2. Чуйте, небеса, и слушай земьо, защото ГОСПОД говори: Синове отгледах и възпитах, но те отстъпиха от Мен.
3. Волът познава стопанина си и магарето — яслите на господаря си. Израил не знае, народът Ми не разсъждава.
4. Уви, грешен народ, народ натоварен с беззаконие, род на злодеи, синове, постъпващи покварено! Оставиха ГОСПОДА, презряха Светия Израилев, върнаха се назад.
5. Защо да бъдете още бити, че се бунтувате повече и повече? Цялата глава е болна и цялото сърце — изнемощяло.
6. От стъпалото на крака чак до главата няма в него здраво място — струпеи и синини, и гнойни рани, нито изстискани, нито превързани, нит?? омекчени с масло.
7. Страната ви е пуста, градовете ви — изгорени с огън; земята ви — чужденци я пояждат пред очите ви и тя е пуста като разорена от чужденци.
8. И сионската дъщеря е оставена като колиба в лозе, като пъдарница в градина с краставици, като обсаден град.
9. Ако ГОСПОД на Войнствата не ни беше оставил малък остатък, като Содом бихме станали, на Гомора бихме се оприличили.
10. Чуйте словото ГОСПОДНО, князе содомски, слушай закона на нашия Бог, народе гоморски.
11. Защо Ми е множеството на жертвите ви? — казва ГОСПОД. — Сит съм от всеизгаряния на овни и от тлъстина на угоени. И не Ми е угодна кръв на юнци и на агнета, и на козли.
12. Когато идвате да се явявате пред Мен, кой е поискал това от ръката ви, да тъпчете дворовете Ми?
13. Не принасяйте вече лъжливи приноси! Тамянът е гнусота за Мен, новолунията, и съботите, и свикването на събранията; беззаконие заедно с тържествено събрание не мога да търпя.
14. Душата Ми мрази новолунията ви и празниците ви; досада са за Мен, дотегна Ми да търпя.
15. И когато простирате ръцете си, ще крия очите Си от вас; даже когато принасяте много молитви, няма да слушам. Ръцете ви са пълни с кръв.
16. Измийте се, очистете се, отмахнете от очите Ми злото на делата си, престанете да вършите зло!
17. Научете се да вършите добро, търсете правосъдие, отдайте право на угнетения, отсъждайте право на сирачето, защитете делото на вдовицата.
18. Елате сега да разискваме, казва ГОСПОД. Ако греховете ви са като пурпур, ще станат бели като сняг; ако са алени като червено, ще станат като бяла вълна.
19. Ако слушате доброволно, ще ядете благото на земята;
20. но ако откажете и отстъпите, ще бъдете поядени от меч, защото устата на ГОСПОДА изговори това.
21. Как стана блудница верният град! Той беше пълен с правосъдие, правда обитаваше в него, а сега — убийци.
22. Среброто ти стана шлака, виното ти се смеси с вода.
23. Твоите князе са отстъпници и съучастници на крадци. Всеки от тях обича подаръци и тича след възнаграждения. Те не съдят право сирачето и делото на вдовицата не идва пред тях.
24. Затова, заявява Господ, ГОСПОД на Войнствата, Силният Израилев: Ах, ще си отмъстя на противниците Си и ще възмездя на враговете Си!
25. И ще обърна ръката Си против теб и ще очистя шлаката ти като с луга, и ще отделя от теб всеки примес.
26. И ще възстановя съдиите ти както по-напред и съветниците ти — както отначало. След това ще се наречеш град на правда, верен град.
27. Сион ще бъде изкупен чрез правосъдие и тези, които се върнат в него — чрез правда.

28. А беззаконните и грешните ще се съкрушат заедно и тези, които са оставили ГОСПОДА, ще погинат.
29. Защото ще се посрамите заради дъбовете, които пожелахте, и ще се смутите заради градините, които избрахте,
30. понеже ще станете като дъб, чиито листа вехнат, и като градина, която няма вода.
31. И силният ще бъде като кълчища, и делото му — като искра; двамата заедно ще изгорят, без да има кой да гаси.

Глава 2

1. Словото, което се откри на Исая, сина на Амос, за Юда и Ерусалим:
2. В последните дни хълмът на дома ГОСПОДЕН ще се утвърди на върха на планините и ще се възвиси над хълмовете, и всичките народи ще се стичат на него.
3. И много народи ще отидат и ще кажат: Елате, да се изкачим на хълма ГОСПОДЕН, в дома на Якововия Бог! Той ще ни научи на пътищата Си, и ще ходим в пътеките Му. Защото от Сион ще излезе поучението и словото ГОСПОДНО — от Ерусалим.
4. Бог ще съди между народите и ще отсъжда между много племена. И те ще изковат мечовете си на плугове и копията си — на сърпове. Народ против народ няма да вдигне меч и няма вече да се учат на война.
5. Елате, доме яковов, и нека ходим в светлината на ГОСПОДА!
6. Да, Ти си оставил народа Си, дома на Яков, защото те се напълниха с учения от изток и станаха гадатели като филистимците, и направиха завет с децата на чужденците.
7. И земята им се напълни със сребро и злато и няма край на съкровищата им. Земята им се напълни с коне и няма край на колесниците им.
8. И земята им се напълни с идоли, поклониха се на делата на ръцете си, на онова, което самите им пръсти направиха.
9. И приведе се обикновеният човек и сниши се издигнатият мъж; затова ти няма да им простиш.
10. Влез в скалата и се скрий в пръстта поради страха от ГОСПОДА и пред славата на Неговото величие!
11. Гордите очи човешки ще се унижат и човешкото високоумие ще се сниши, а само ГОСПОД ще се възвиси във онзи ден.
12. Защото Денят на ГОСПОДА на Войнствата ще бъде против всеки горделив и надменен човек и против всичко, което се надига — за да се сниши —
13. против всичките ливански кедри, високи и издигнати, и против всичките васански дъбове,
14. против всичките високи планини, и против всички извисени хълмове,
15. и против всяка издигната кула, и против всяка укрепена стена,
16. и против всичките тарсийски кораби, и против всички приятни на глед произведения.
17. Гордостта човешка ще се приведе и човешката надменност ще се унижи, а само ГОСПОД ще се възвиси във онзи ден.
18. И идолите съвсем ще изчезнат.
19. И хората ще влязат в пещерите на скалите и в дупките в пръстта поради страха от ГОСПОДА и пред славата на Неговото величие, когато стане, за да разтресе земята.
20. В онзи ден човек ще хвърли на кътриците и прилепите сребърните си идоли и златните си идоли, които му бяха направени, за да се кланя,
21. за да влезе в проломите на канарите и в пукнатините на скалите поради страха от ГОСПОДА и пред славата на Неговото величие, когато стане, за да разтресе земята.
22. Оставете се от човека, в чиито ноздри е диханието му, защото за какво се счита той?

Глава 3

1. Защото, ето, Господ, ГОСПОД на Войнствата, ще отнеме от Ерусалим и от Юда подпората и подкрепата, всяка подпора от хляб и всяка подпора от вода,
2. силен и воин, съдия и пророк, и врач, и старец,
3. петдесетоначалник и почитан, и съветник, и изкусен майстор и умел баяч.
4. И ще им дам момчета за князе и деца ще владеят над тях.
5. И народът ще бъде потискан — човек от човека и всеки от ближния си. Момчето ще се големее против стареца и нищожният против почитания.
6. Когато човек улови брат си в бащиния си дом, и каже: Ти имаш дреха, стани ни началник, и нека това разорено място да бъде под твоята ръка! —
7. в онзи ден той ще надигне глас, ще каже: Не ща да стана изцелител, защото в къщата ми няма нито хляб, нито дреха. Не ме поставяйте началник на народа.
8. Защото Ерусалим рухна, Юда падна, понеже езикът им и делата им са противни на ГОСПОДА и дразнят славните Му очи.
9. Изразът на лицето им свидетелства против тях; заявяват явно своя грях, като Содом, не го и крият. Горко на душата им, защото сами на себе си направиха зло!
10. Кажете на праведния, че ще му бъде добре, защото ще ядат плода на деянията си.
11. Горко на безбожния, зле ще му бъде, защото делата на ръцете му ще му се отплатят.
12. Народът Ми — деца го угнетяват и жени над него властват. Народе Мой, водачите ти заблуждават и объркаха пътя, по който ходиш.
13. ГОСПОД застава на съд и стои да съди народи.
14. ГОСПОД ще влезе в съд със старейшините на народа Си и с князете му. И ще им каже: Вие опустошихте лозето! Ограбеното от сиромаха е в къщите ви!
15. Защо смазвате народа Ми и смилате лицата на сиромасите? — заявява Господ, ГОСПОД на Войнствата.
16. И ГОСПОД каза: Понеже сионските дъщери са горди и ходят с надигната шия и с безсрамни очи, ходят съблазнително и подрънкват с гривните на краката си,
17. затова Господ ще оплешиви темето на сионските дъщери и ГОСПОД ще открие срама им.
18. В онзи ден ГОСПОД ще отнеме славата на дрънкулките, слънчицата и луничките,
19. обиците и гривните и тънките воали,
20. и панделките, и верижките на глезените, и поясите, и шишенцата за благоухания, и амулетите,
21. и пръстените, и обиците на носа,
22. разкошните дрехи и наметалата, и шаловете, и кесиите,
23. огледалата и тънките ризи, тюрбаните и покривалата.
24. И вместо благоухание ще има гнилота, вместо пояс — въже, вместо накъдрени коси — плешивост, вместо нагръдник — опасано вретище, и изгаряне — наместо красота.
25. Мъжете ти от меч ще паднат и силните ти — във война.
26. И портите й ще въздишат и ще плачат; и тя ще седи опустошена на земята.

Глава 4

1. И в онзи ден седем жени ще се хванат за един мъж и ще казват: Ще ядем своя си хляб и ще обличаме своите си дрехи, нека само се наричаме с твоето име — ти отнеми нашия срам!
2. В онзи ден издънката ГОСПОДНА ще бъде за красота и за слава, и плодът на земята — за гордост и великолепие за избавените на Израил.
3. И останалият в Сион народ и оцелелият в Ерусалим ще се нарече свят — всеки, който е записан в Ерусалим за живот,
4. когато Господ измие нечистотата на сионските дъщери и очисти кръвта на Ерусалим отсред него, чрез дух на съд и чрез дух на изгаряне.
5. И над всяко място на хълма Сион и над събранията му, ГОСПОД ще създаде облак и дим денем и блясък на пламтящ огън нощем, защото ще има покрив над цялата слава.
6. И ще има заслон да засенява от пека денем, и за прибежище и защита от буря и от дъжд.

Глава 5

1. Сега ще пея на възлюбения си, песен на обичния си за лозето Му. Възлюбеният ми имаше лозе на много тлъст хълм.
2. Окопа го, очисти го от камъните и го насади с избрана лоза, построи сред него кула, изкопа в него и лин. И очакваше да роди грозде, но то роди киселици.
3. И сега, ерусалимски жители и юдови мъже, съдете, моля, между Мен и лозето Ми!
4. Какво още можеше да се направи за лозето Ми, което не му направих? Защо очаквах да роди грозде, а то роди киселици?
5. И сега, ето, ще ви известя какво ще направя на лозето Си: ще махна оградата му и то ще се похаби; ще съборя стената му и то ще бъде потъпкано.
6. И ще го запустя — няма да бъде подрязано, нито прекопано и ще обрасне с тръни и бодили. Ще заповядам и на облаците да не валят дъжд над него.
7. Защото лозето на ГОСПОДА на Войнствата е израилевият дом и юдовите мъже са насаждението, което Го радва. И Той очакваше правосъдие, но ето, кръвопролитие; очакваше правда, но ето, писък.
8. Горко на онези, които прибавят къща към къща, и събират нива с нива, докато не остане място и си направите да живеете сами сред земята!
9. ГОСПОД на Войнствата ми говори в ушите: Наистина многото къщи ще останат пусти, големите и хубавите домове — без жители;
10. защото десет акра лозе ще дадат един ват вино, и един кор семе ще даде една ефа плод.
11. Горко на онези, които подраняват сутрин, за да търсят спиртно питие и продължават до късно вечер, докато ги разпали виното!
12. И с арфа и лира, с тъпан и свирка, и с вино са техните пирове, но не се взират в делото на ГОСПОДА и не виждат действието на ръцете Му.
13. Затова Моят народ е откаран в плен — от липса на знание. И почитаните им мъже умират от глад и множеството им съхне от жажда.
14. Затова Шеол е разширил гърлото си и отворил безмерно устата си и в него слизат славата му и множеството му, и великолепието му, и онези, които се веселят в него.
15. И приведе се обикновеният човек и сниши се издигнатият мъж; и очите на гордите се снишават.
16. А ГОСПОД на Войнствата се възвишава в правосъдие; и Бог, Светият, се освещава в правда.
17. И агнетата ще пасат там като в пасбищата си, чужденци ще поядат запустелите места на тлъстите.
18. Горко на онези, които притеглят беззаконието с въжета от суета, и греха — като с ремъци на колесница;
19. които казват: Нека побърза, нека ускори делото Си, да го видим! И нека приближи и дойде възнамеряваното от Светия Израилев, да го разберем!
20. Горко на онези, които наричат злото добро, а доброто зло; които слагат тъмнина за светлина и светлина за тъмнина; които слагат горчиво за сладко и сладко за горчиво!
21. Горко на онези, които са мъдри в очите си, и които са разумни пред себе си!
22. Горко на онези, които са юнаци да пият вино и силни да размесват спиртно питие;
23. които за дарове оправдават беззаконния и отнемат от праведния правото му!
24. Затова, както огнен език пояжда плявата и както сламата се губи в пламъка, така и техният корен ще стане като гнилота и цветът им ще отлети като прах, защото отхвърлиха закона на ГОСПОДА на Войнствата и презряха словото на Светия Израилев.
25. Затова гневът на ГОСПОДА пламна против народа Му и Той простря ръката Си против него и го порази. И планините потрепериха и труповете им станаха като боклук сред пътищата. При всичко това гневът Му не се отвърна и ръката Му е още простряна.
26. И Той ще издигне знаме за народите от далеч и ще подсвирне на живеещия на край земята; и ето, той ще дойде скоро, бързо.

27. Никой в него не е изморен, нито се спъва, никой не задрямва, не заспива, поясът на кръста им не се разпасва и ремък на обувките им не се скъсва.
28. Стрелите му са остри, всичките му лъкове опънати, копитата на конете му се считат като кремък, а колелата му — като вихрушка.
29. Ревът му е като лъвица, реве като младите лъвове; ръмжи, сграбчва лова и го завлича и няма кой да го спаси.
30. И ще ръмжи над него в онзи ден като бученето на морето. И ако се погледне към земята, ето, тъмнина и скръб, и светлината в облаците й е помрачена.

Глава 6

1. В годината на смъртта на цар Озия видях Господа седнал на висок и извисен престол и полите Му изпълваха храма.
2. Над Него стояха серафими; всеки от тях имаше по шест криле — с две покриваше лицето си, с две покриваше краката си, и с две летеше.
3. И викаха един към друг и казваха: Свят, свят, свят ГОСПОД на Войнствата! Славата Му изпълва цялата земя!
4. И основите на праговете се поклатиха от гласа на викащия и домът се изпълни с дим.
5. Тогава казах: Горко ми, защото загинах! — понеже съм човек с нечисти устни и живея между народ с нечисти устни — понеже очите ми видяха Царя, ГОСПОДА на Войнствата.
6. Тогава един от серафимите долетя при мен и имаше в ръката си разпален въглен, който беше взел с щипци от олтара.
7. И го допря до устата ми и каза: Ето, това се допря до устните ти, и беззаконието ти се отне, и грехът ти се очисти.
8. И чух гласа на Господа, който казваше: Кого да изпратя? И кой ще отиде за Нас? И казах: Ето ме, изпрати мен.
9. И каза: Иди, кажи на този народ: С уши ще чуете, но няма да разберете, и с очи ще видите, но няма да проумеете.
10. Направй да затлъстее сърцето на този народ и направй да натегнат ушите им, и затворй очите им, за да не гледат с очите си и да слушат с ушите си, и да разберат със сърцето си, и да се обърнат, и да се изцелят.
11. Тогава казах: Докога, Господи? И каза: Докато опустеят градовете, да няма жител, и къщите, да няма човек, и земята да запустее съвсем;
12. докато отдалечи ГОСПОД хората и изоставените места се умножат сред земята.
13. И една десета част да е още в нея, отново ще бъде опустошена; но както дървото и дъба, когато се отсекат, остава пънът им, така светият род е пънът й.

Глава 7

1. И в дните на юдовия цар Ахаз, сина на Йотам, син на Озия, арамейският цар Расин и израилевият цар Факей, синът на Ромелия, се изкачиха против Ерусалим, за да воюват против него, но не можаха да го завладеят.
2. И известиха на Давидовия дом и казаха: Арам се съюзи с Ефрем. И сърцето му и сърцето на народа му се разклатиха, както горските дървета се разклащат от вятъра.
3. Тогава ГОСПОД каза на Исая: Излез сега да посрещнеш Ахаз, ти и синът ти Сеар-Ясув, при края на водопровода на горния водоем, по пътя към тепавичарската нива.
4. И му кажи: Гледай да си спокоен; не се страхувай и не бъди малодушен пред тези две опашки на димящи главни, пред яростния гняв на Расин и Арам, и на сина на Ромелия.
5. Понеже Арам се съветва за зло против теб с Ефрем и сина на Ромелия, и казаха:
6. Да се изкачим против Юда и да го ужасим, и да го завладеем за себе си, и да поставим сина на Тавеил за цар в него! —
7. така казва Господ БОГ: Това няма да стане и няма да бъде.
8. Защото главата на Арам е Дамаск, а глава на Дамаск е Расин; и за още шестдесет и пет години Ефрем ще се съкруши, да не е вече народ.
9. И глава на Ефрем е Самария, а глава на Самария е синът на Ромелия. Ако не вярвате, няма да се утвърдите.
10. И ГОСПОД продължи да говори на Ахаз, като каза:
11. Поискай си знамение от ГОСПОДА, своя Бог. Искай го или в дълбината, или във висината горе.
12. Но Ахаз каза: Няма да искам и няма да изпитвам ГОСПОДА.
13. А Исая каза: Слушайте сега, доме Давидов! Малко ли ви е да досаждате на хора, че досаждате и на моя Бог?
14. Затова сам Господ ще ви даде знамение: Ето, девицата ще зачене и ще роди син, и ще го нарече Емануил.
15. Масло и мед ще яде, докато се научи да отхвърля лошото и да избира доброто;
16. защото, преди да се научи момчето да отхвърля лошото и да избира доброто, ще бъде изоставена тази земя, от чиито двама царе се ужасяваш ти.
17. ГОСПОД ще докара на теб, на твоя народ и на бащиния ти дом дни, каквито не са идвали от деня, когато Ефрем се е отделил от Юда, ще докара асирийския цар.
18. И в онзи ден ГОСПОД ще подсвирне на мухите, които са в краищата на египетските реки, и на пчелите, които са в асирийската земя.
19. И те ще дойдат и всичките ще накацат по запустелите долини и в цепнатините на скалите, и по всички тръни, и по всички пасбища.
20. В онзи ден Господ ще обръсне с бръснач, нает отвъд реката, с асирийския цар, главата и космите на краката, даже и брадата ще свали.
21. И в онзи ден човек ще храни крава и две овце.
22. И от изобилието на млякото, което дават, ще яде масло — защото масло и мед ще яде всеки, който е останал сред земята.
23. И в онзи ден всяко място, където е имало хиляда лози по хиляда сребърника, ще бъде за тръни и бодили.
24. Със стрели и с лъкове ще дойдат там, защото цялата земя ще бъде тръни и бодили.
25. И на никой хълм, преди копан с мотика, няма вече да дойдеш от страх от тръни и бодили; ще бъдат място, където се праща добитък, ще се тъпче от дребен добитък.

Глава 8

1. И ГОСПОД ми каза: Вземи си една голяма дъска и напиши на нея четливо: За Махер-Шалал-Хаш-Баз.
2. И аз си взех верни свидетели, свещеника Урия и Захария, сина на Еверехия.
3. И се приближих при пророчицата и тя забременя и роди син. И ГОСПОД ми каза: Наречи го Махер-Шалал-Хаш-Баз;
4. защото преди да се научи момчето да вика: Татко мой! — и: Майко моя! — богатството на Дамаск и плячката на Самария ще бъдат занесени пред асирийския цар.
5. И ГОСПОД продължи да ми говори и каза:
6. Понеже този народ презря тихо течащите води на Силоам и се радва на Расин и на сина на Ромелия,
7. затова, ето, ГОСПОД довежда върху тях силните и големи води на реката Ефрат, асирийския цар и цялата му слава. И той ще излезе от всичките си корита и ще прелее над всичките си брегове.
8. Ще нахлуе в Юда, ще залее и ще наводни, ще стигне до гуша, и разперените му криле ще изпълнят ширината на земята ти, Емануиле.
9. Съюзете се народи, бъдете съкрушени! И чуйте всички от далечините на земята! Опашете се и бъдете съкрушени! Опашете се и бъдете съкрушени!
10. Кройте план, но той ще се осуети; говорете дума, но тя няма да стане, защото Бог е с нас.
11. Защото така ми говори ГОСПОД, като ръката Му ме сграбчи, като ме научи да не ходя в пътя на този народ и каза:
12. Не наричайте заговор всичко, което този народ нарича заговор; и от това, от което те се боят, не се бойте и не треперете.
13. ГОСПОДА на Войнствата — Него осветете, от Него се бойте и от Него треперете.
14. И Той ще бъде за светилище, но и за камък на препъване и за канара на съблазън за двата израилеви дома, за мрежа и за примка на ерусалимските жители.
15. И мнозина от тях ще се спънат, ще паднат и ще бъдат съкрушени, ще се впримчат и ще бъдат уловени.
16. Вържи свидетелството, запечатай закона между учениците Ми.
17. И аз ще чакам ГОСПОДА, който крие лицето Си от якововия дом, и на Него ще се надявам.
18. Ето, аз и децата, които ми е дал ГОСПОД за знамения и за чудеса в Израил от ГОСПОДА на Войнствата, който обитава на хълма Сион.
19. И когато ви кажат: Допитвайте се до медиумите и до спиритистите, които шепнат и мърморят, отговорете: Не трябва ли един народ да се допита до своя Бог? Да се допита ли до мъртвите за живите?
20. Да се върнат при закона и свидетелството! Ако не говорят според това слово, наистина няма за тях зазоряване.
21. И ще минат през тази земя тежко притискани и изгладнели; и когато огладнеят, ще негодуват и ще злословят царя си и Бога си. И ще погледнат нагоре,
22. после ще се взрат в земята, и ето, скръб и тъмнина, и мъчителен мрак, и ще бъдат отхвърлени във тъмнината.

Глава 9

1. Но няма да остане мрак на измъчената земя, както в предишните времена, когато унижи земята Завулон и земята Нефталим; в последните времена ще направи славен пътя на морето, отвъд Йордан, Галилея езическа.
2. Народът, който ходи в тъмнина, видя голяма светлина; над онези, които живееха в земя на смъртна сянка, осия светлина.
3. Умножил си народа, увеличил си радостта му; радват се пред Теб, както се радват при жетва, както се радват, когато делят плячка.
4. Защото Ти си строшил тежкия им ярем, тоягата на плещите им, бича на угнетителя им, както в деня на Мадиам.
5. Защото всяко оръжие на воюващия в битката, и облеклото, оваляно в кръв, ще бъдат за изгаряне, за храна на огъня.
6. Защото ни се роди Дете, Син ни се даде; и управлението ще бъде на рамото Му; и Името Му ще се нарече: Чудесен, Съветник, Бог могъщ, Отец на вечността, Княз на мира.
7. Разширяващата се власт и мирът няма да имат край на престола на Давид и над неговото царство, за да го утвърди и поддържа чрез правосъдие и чрез правда, отсега и до века. Ревността на ГОСПОДА на Войнствата ще извърши това.
8. Господ изпрати слово на Яков и то връхлетя върху Израил.
9. И целият народ ще го познае — Ефрем и жителите на Самария, които гордо и с надменно сърце казват:
10. Кирпичите паднаха, но ще съградим с дялани камъни; черниците бяха изсечени, но ще ги заменим с кедри.
11. Затова ГОСПОД ще издигне срещу него противниците на Расин и ще подбуди неприятелите му —
12. Арам отпред и филистимците отзад. И те ще поядат Израил с цяла уста. При всичко това гневът Му не се отвърна и ръката Му е още простряна.
13. Но народът не се връща към Този, които го поразява, и не търси ГОСПОДА на Войнствата.
14. Затова ГОСПОД ще отсече от Израил глава и опашка, палмов клон и тръстика в един ден.
15. Старецът и високопоставеният — той е главата; а пророкът, който поучава лъжа — той е опашка.
16. Защото водачите на този народ го заблуждават, и водените от тях биват погълнати.
17. Затова Господ няма да се зарадва на юношите им и няма да се смили за сирачетата и вдовиците им — понеже всичките са лицемери и злодеи, и всяка уста говори безумие. При всичко това гневът Му не се отвърна и ръката Му е още простряна.
18. Защото беззаконието изгаря като огън, който пояжда тръни и бодили и пламти в горските гъсталаци и те се издигат като стълб от дим.
19. От яростта на ГОСПОДА на Войнствата земята се запали и народът стана като храна за огън. Никой не щади брат си —
20. граби отдясно, но гладува, яде наляво, но не се насища! Всеки ще яде плътта на ръката си:
21. Манасия — Ефрем и Ефрем — Манасия, и те заедно ще бъдат против Юда. При всичко това гневът Му не се отвърна и ръката Му е още простряна.

Глава 10

1. Горко на тези, които нареждат наредби за зло, и на писачите, които пишат за насилие,
2. за да лишат бедните от правосъдие и да отнемат правото на сиромасите от народа Ми, за да им станат плячка вдовиците и да ограбят сирачетата!
3. А какво ще направите в деня на наказанието и в опустошението, което ще дойде отдалеч? Към кого ще прибегнете за помощ и къде ще оставите славата си?
4. Без Мен ще се наведат между пленниците и ще паднат под убитите. При всичко това гневът Му не се отвърна и ръката Му е още простряна.
5. Горко на асириеца, жезъла на яростта Ми, тоягата в ръката му е Моят гняв!
6. Ще го изпратя против народ лицемерен и ще му дам заповед против народа, на който се гневя, за да плячкоса плячка и да ограби грабеж, и да го предаде на тъпкане като уличната кал.
7. Но той не мисли така и не смята така сърцето му, а в сърцето му е да изтреби и да отсече не малко народи.
8. Защото казва: Князете ми не са ли всички заедно царе?
9. Халне не е ли като Кархамис? Емат не е ли като Арфад? Самария не е ли като Дамаск?
10. Както ръката ми стигна царствата на идолите, а техните изваяни идоли бяха повече от ерусалимските и самарийските,
11. както направих на Самария и на нейните идоли, няма ли да направя на Ерусалим и на неговите образи на идоли?
12. Затова, когато завърши Господ цялото Си дело над хълма Сион и над Ерусалим, ще накажа, казва Той, плода на надменното сърце на асирийския цар и гордостта на високо вдигнатите му очи.
13. Защото каза: Със силата на своята ръка извърших това и с мъдростта си, понеже съм разумен. Преместих границите на народите, разграбих техните съкровища и като силен свалих седящите нависоко.
14. И ръката ми намери богатството на народите като гнездо; и както се събират изоставени яйца, така аз събрах целия свят и никой не поклати крило, не отвори човка и не изцвърча.
15. Ще се похвали ли секирата против този, който сече с нея? Ще се големее ли трионът против този, който го движи? Като че ли жезълът би поклатил тези, които го вдигат, или тоягата би вдигнала онзи, който не е дърво!
16. Затова Господ, ГОСПОД на Войнствата ще прати на тлъстите му мършавост и под славата му ще се запали пожар като пожар от огън.
17. Светлината на Израил ще бъде за огън и Светият Негов за пламък; и ще изгори и пояде бодилите му и тръните му в един ден.
18. Ще погуби и славата на гората му и на плодородното му поле от душа до плът; и ще бъде както болен, когато изнемощява.
19. А останалите дървета от гората му ще бъдат малко, ще може дете да ги запише.
20. И в онзи ден остатъкът на Израил и спасените от дома на Яков няма да продължават да се облягат на този, който ги порази, а ще се облягат с истина на ГОСПОДА, Светия Израилев.
21. Ще се върне остатък, остатък от Яков към могъщия Бог.
22. Защото, ако и да е народът ти, Израилю, като морския пясък, само остатък от него ще се върне. Решено е изтребление, прелива от правда.
23. Защото изтребление, и то решено, ще извърши Господ, ГОСПОД на Войнствата сред цялата земя.
24. Затова, така казва Господ, ГОСПОД на Войнствата: Народе Мой, който живееш в Сион, не се бой от асириеца, ако те удари с пръчка и вдигне против теб тояга, както направи Египет.
25. Защото още много малко и яростта ще престане, и гневът Ми ще се обърне за тяхна погибел.
26. И ГОСПОД на Войнствата ще вдигне срещу него бич, както при поражението на Мадиам

при канарата Орив; и жезълът Му ще бъде над морето и ще го издигне, както направи в Египет.
27. И в онзи ден товарът му ще се отмахне от плещите ти и яремът му — от врата ти; и яремът ще се строши от тлъстина.
28. Дойде срещу Гаят, премина през Мигрон, в Михмас ще разтовари вещите си,
29. минаха през прохода — ще нощуваме в Гава. Рама се разтрепери, Гавая Саулова се разбяга.
30. Издигни гласа си, Галимова дъще! Внимавай, Лаисе! Бедни Анатоте!
31. Мадмина се разбяга, жителите на Гевим побягнаха.
32. Още днес ще спре в Ноб, ще помаха с ръката си към хълма на сионската дъщеря, към възвишението на Ерусалим.
33. Ето, Господ, ГОСПОД на Войнствата ще окастри клоните със страшна сила. Високо израсналите ще се отсекат и издигнатите ще се снишат.
34. Ще изсече с желязо горските гъсталаци и Ливан ще падне чрез Могъщия.

Глава 11

1. И ще израсте пръчка от Есеевия пън и издънка от корените му ще носи плод.
2. И Духът на ГОСПОДА ще почива на Него — Дух на мъдрост и разум, Дух на съвет и сила, Дух на знание и страх от ГОСПОДА.
3. И Той ще благоволи в страха от ГОСПОДА и няма да съди според гледането на очите си, и няма да решава според слушането на ушите си,
4. а ще съди с правда сиромасите и ще решава с правота за смирените на земята. Ще порази земята с жезъла на устата Си и с диханието на устните Си ще умъртви нечестивия.
5. Правдата ще бъде пояс през кръста Му и верността ще бъде пояс на бедрата Му.
6. Вълкът ще живее с агнето, рисът ще си почива с ярето, телето, лъвчето и угоените ще бъдат заедно и малко дете ще ги води.
7. Кравата и мечката ще пасат и малките им ще си почиват заедно, и лъвът ще яде слама както говедото.
8. Сукалче ще играе над дупката на пепелянка и отбито дете ще слага ръката си в гнездото на усойница.
9. Няма да се върши зло и няма да се погубва по целия Ми свят хълм, защото земята ще се изпълни със знание за ГОСПОДА, както водите покриват морето.
10. И в онзи ден Есевият корен, който ще стои като знаме на народите — към него ще прибягват племената и покоят му ще бъде слава.
11. И в онзи ден Господ отново, втори път с ръката Си ще изкупи остатъка от народа Си, който ще остане, от Асирия и от Египет, и от Патрос, и от Етиопия, и от Елам, и от Сенаар, и от Емат, и от морските острови.
12. И ще издигне знаме за народите и ще събере изгонените на Израил, и ще събере разпръснатите на Юда от четирите края на земята.
13. И завистта на Ефрем ще се отмахне и притеснителите на Юда ще се отсекат. Ефрем няма да завижда на Юда и Юда няма да притеснява Ефрем.
14. А ще полетят на раменете на филистимците към запад, заедно ще ограбят жителите на изток, ще прострат ръката си върху Едом и Моав и синовете на Амон ще им се покорят.
15. И ГОСПОД ще изпълни проклятието върху залива на Египетското море и ще помаха с ръката Си върху реката Ефрат с изсушителния Си вятър и ще я разбие на седем потока, така че ще я преминават с обувки.
16. И ще има път за остатъка от народа Му, който ще остане, от Асирия, както имаше за Израил в деня, когато се изкачи от египетската земя.

Глава 12

1. И ще кажеш в онзи ден: Ще Те славя ГОСПОДИ, защото ми се разгневи Ти, но гневът Ти се отвърна и Ти ме утеши.
2. Ето, Бог ми е спасение — ще се уповавам и няма да се боя, защото сила моя и песен моя е Господ БОГ и Той стана мое спасение.
3. И с веселие ще гребете вода от изворите на спасението.
4. И ще кажете във онзи ден: Славете ГОСПОДА, призовете Името Му, изявете сред народите делата Му, напомняйте, че Името Му е възвишено.
5. Пейте псалми на ГОСПОДА, защото извърши велики дела — нека бъде познато това по цялата земя.
6. Извикай и ликувай, сионска жителко, защото Светият Израилев е велик сред теб!

Глава 13

1. Пророчеството, наложено за Вавилон, което се откри на Исая, сина на Амос:
2. Издигнете знаме на гола планина, извисете глас към тях, помахайте с ръка, за да влязат в портите на благородните.
3. Аз заповядах на осветените Си, повиках също и силните Си, за да изпълнят гнева Ми — онези, които се радват на Моето величие.
4. Глас на множество по планините като на голям народ! Метежен шум от царствата на събраните народи! ГОСПОД на Войнствата преглежда войска за бой.
5. Те идват от далечна земя, от небесните краища — ГОСПОД и оръдията на негодуването Му, за да погуби цялата земя.
6. Ридайте, защото Денят на ГОСПОДА е близо, идва като опустошение от Всемогъщия.
7. Затова всички ръце ще отслабнат и всяко човешко сърце ще се стопи.
8. Те ще се ужасят, болки и скърби ще ги обземат, ще се мъчат като раждаща жена. Смаяни ще се гледат един друг, лицата им ще пламтят.
9. Ето, Денят на ГОСПОДА идва жесток, с ярост и пламенен гняв, за да направи земята пуста и да изтреби от нея грешниците й,
10. защото небесните звезди и съзвездия няма да излъчват светлината си, слънцето ще помътнее при изгрева си и луната няма да свети със сиянието си.
11. Ще накажа света за злината и безбожните — за беззаконието им; ще сложа край на големеенето на гордите и ще смиря надменността на насилниците.
12. Ще направя смъртния да е по-скъп от чистото злато, и човека — от офирското злато.
13. Затова ще разклатя небесата и земята ще се потресе от мястото си при яростта на ГОСПОДА на Войнствата, в деня на пламенния Му гняв.
14. И ще бъде както гонена сърна и овце, които никой не събира — ще се върнат всеки при народа си и ще бягат всеки в земята си.
15. Всеки, който се намери, ще бъде пронизан и всеки заловен ще падне от меч.
16. И децата им ще бъдат смазани пред очите им, къщите им ще бъдат разграбени и жените им — изнасилвани.
17. Ето, ще подбудя против тях мидяните, които не зачитат среброто и не се наслаждават на златото.
18. С лъковете си ще смажат юношите и няма да се смилят за плода на утробата, окото им няма да пощади децата.
19. И с Вавилон, славата на царствата, гордостта на величието на халдейците, ще стане както когато Бог разори Содом и Гомора:
20. няма да се насели навеки и няма да бъде обитаван за всички поколения. И араби няма да разпъват шатри там и овчари няма да почиват там.
21. Но пустинни зверове ще почиват там, къщите им ще бъдат пълни с виещи животни, камилоптици ще живеят там и космати демони ще подскачат там;
22. хиени ще вият в дворците им и чакали — в увеселителните дворци. И времето му скоро ще дойде, дните му няма да се продължат.

Глава 14

1. Защото ГОСПОД ще се смили за Яков и пак ще избере Израил и ще ги настани в земята им. И чужденците ще се присъединят към тях и ще се прилепят към якововия дом.
2. Народите ще ги вземат и ще ги заведат на мястото им и израилевият дом ще ги притежава в земята на ГОСПОДА за слуги и слугини. Те ще пленят пленителите си и ще владеят над потисниците си.
3. И в деня, когато ГОСПОД те успокои от скръбта ти, от неспокойствието ти и от тежката работа, в която беше поробен,
4. ще употребиш тази присмехулна песен против вавилонския цар и ще кажеш: Как спря насилникът, спря беснеенето!
5. ГОСПОД строши тоягата на безбожните, скиптъра на владетелите,
6. който поразяваше с ярост народи с безспирни удари, който властваше с гняв над народи, с невъздържано преследване.
7. Успокои се, утихна цялата земя, възклицават радостно.
8. Елхите също се радват за теб и ливанските кедри: Откакто си легнал, дървар не е излизал против нас.
9. Шеол отдолу се раздвижи заради теб, да те посрещне при идването ти — заради теб разбута сенките, всички земни първенци, вдигна от престолите им всичките царе на народите.
10. Те всички ще проговорят и ще ти кажат: И ти ли стана безсилен като нас? Стана ли подобен на нас?
11. Великолепието ти слезе в Шеол и звукът на лирите ти. Червеи са постелката ти и трупни червеи те покриват.
12. Как си паднал от небето, ти, сияйна звезда, сине на зората! Как си отсечен до земята, ти, който тъпчеше народите!
13. А ти казваше в сърцето си: На небесата ще се изкача, над Божиите звезди ще извися престола си и ще седна на планината на събранието в крайния север,
14. ще се изкача над височината на облаците, ще бъда подобен на Всевишния!
15. Но ти ще бъдеш свален в Шеол, в дълбочините на рова.
16. Онези, които те видят, ще се взрат в теб, ще те разгледат и ще кажат: Този ли е мъжът, който разтреперваше земята, който разклащаше царствата,
17. който запустяваше света и сриваше градовете му, който не пускаше затворниците си по домовете им?
18. Всички царе на народите, всички спят в слава, всеки в дома си,
19. а ти си отхвърлен от гроба си като гнусна издънка, като дреха на убити, на прободени с меч, на слизащи между камъните на рова, като труп, който се тъпче.
20. Ти няма да се съединиш с тях в погребение, защото си погубил своята земя, избил си своя народ. Родът на злодеите няма да се споменава до века.
21. Пригответе клане за синовете му заради беззаконието на бащите им, за да не станат и да завладеят земята, и да напълнят лицето на света с градове.
22. Защото ще стана против тях, заявява ГОСПОД на Войнствата, и ще излича от Вавилон име и остатък, и син, и внук, заявява ГОСПОД.
23. И ще го направя притежание на таралежи и водни локви и ще го помета с метлата на унищожението, заявява ГОСПОД на Войнствата.
24. ГОСПОД на Войнствата се закле и каза: Непременно, както намислих, така ще бъде; и както реших, така ще стане —
25. да съкруша Асирия в земята Си и да я стъпча на планините Си. И яремът му ще се вдигне от тях и товарът му ще се снеме от плещите им.
26. Това е решението, решено за цялата земя, и това е ръката, простряна над всичките народи.
27. Защото ГОСПОД на Войнствата реши — и кой ще попречи? И ръката Му е простряна — и

кой ще я върне?
28. В годината на смъртта на цар Ахаз се наложи това пророчество:
29. Не се радвай, цяла Филистия, че се строши тоягата, която те удряше, понеже от корена на змията ще излезе усойница и плодът й ще бъде хвърката огнена змия.
30. А първородните на сиромаха ще се нахранят и бедните ще си почиват в безопасност. Ще умъртвя с глад твоя корен и той ще убие остатъка ти.
31. Ридай, порто! Викай, граде! Стопи се, цяла Филистия, защото иде дим от север и никой не е сам в полковете му.
32. И какъв отговор да се даде на посланиците на народите? — Че ГОСПОД е основал Сион, и там ще прибягнат сиромасите от народа Му.

Глава 15

1. Пророчество, наложено за Моав. Понеже Ар Моавски беше опустошен през нощ, отсечен; понеже Кир Моавски беше опустошен през нощ, отсечен —
2. изкачи се в капището и в Девон на възвишението, за да плаче; Моав ридае за Нево и за Медева. Всяка негова глава е плешива, всяка брада е обръсната.
3. В улиците му се опасват с вретища; по покривите му и по площадите му всички ридаят, потънали в сълзи.
4. И Есевон вика, и Елеала; до Яса се чува гласът им. Затова въоръжените мъже на Моав викат силно, душата му трепери в него.
5. Сърцето ми вика за Моав; бежанците му са до Сигор, до Еглат-Шелишия; защото с плач се изкачва по възвишението на Луит; защото в пътя при Оронаим издигат вик на гибел;
6. защото водите на Нимрим ще станат пустиня; защото тревата изсъхна, младата зеленина повехна, няма вече нищо зелено.
7. Затова ще носят през потока на върбите изобилието, което събраха, и онова, което скътаха.
8. Защото вопълът обиколи пределите на Моав, риданието му стигна до Еглаим, и риданието му — до Вир-Елим.
9. Защото водите на Димон са пълни с кръв, защото ще докарам още зло върху Димон, лъвове — върху оцелелите от Моав и върху остатъка от земята.

Глава 16

1. Изпратете агне за княза на земята, от Села в пустинята към хълма на сионската дъщеря.
2. И като лутаща се птица, прогонена от гнездото си, така ще бъдат моавските дъщери при бродовете на Арнон.
3. Свикай съвет, вземи решение; посред пладне направи сянката си като нощ; скрий прогонените, не издавай бежанеца.
4. Прогонените ми нека живеят като чужденци при теб, Моаве, бъди им скривалище от разорителя! Защото потисникът премина, опустошението престана и насилниците се изтребиха от земята.
5. И с милост ще се утвърди престол и на него ще седи с истина в Давидовия шатър един, който съди и търси правосъдие, и е вещ в правдата.
6. Чухме за гордостта на Моав — той е много горд — за високомерието му, гордостта му и яростта му, за суетните му хвалби.
7. Затова Моав ще заридае за Моав, ще заридаят всички. Ще въздишате за калъпите сушено грозде на Кир-Аресет, дълбоко съкрушени.
8. Защото нивите на Есевон и лозето на Севма са повехнали. Господарите на народите съсипаха избраните му насаждения, които стигаха до Язир и се губеха в пустинята; клоните му бяха разпростерни, минаваха през морето.
9. Затова с плача на Язир ще оплача и лозето на Севма. Ще те напоя със сълзите си, Есевон и Елеала, защото престана възклицанието за летните ти плодове и за жетвата ти.
10. Отне се веселието и радостта от плодоносното поле и в лозята няма пеене, няма радостни гласове; тъпкачите няма да тъпчат линовете за вино; прекратих възклицанието.
11. Затова вътрешностите ми жалеят като арфа за Моав, и сърцето ми — за Кир-Арес.
12. И когато Моав се яви, изтощен от високите си места, и влезе в светилището си да се помоли, няма да сполучи.
13. Това е словото, което ГОСПОД говори за Моав някога.
14. А сега ГОСПОД говори и каза: За три години, каквито са годините на наемник, славата на Моав ще изпадне в презрение с цялото му голямо множество; и остатъкът ще бъде много малък и незначителен.

Глава 17

1. Пророчество, наложено за Дамаск. Ето, Дамаск не е вече град, а ще бъде грамада развалини.
2. Градовете на Ароир са напуснати, ще бъдат за стада, те ще лежат и няма да има кой да ги плаши.
3. И крепостта ще изчезне от Ефрем и царството — от Дамаск, и остатъкът — от Арам; те ще бъдат като славата на израилевите синове, заявява ГОСПОД на Войнствата.
4. И в онзи ден славата на Яков ще се смали и тлъстината на плътта му ще измършавее.
5. И ще бъде както когато жетварят събира житото и пожъне с ръката си класовете. И ще бъде както когато събира някой класове в долината Рафаим.
6. Но ще остане в него пабирък, както при бруленето на маслини: две-три зърна на върха на високите клони, четири-пет на клоните на плодното дърво, заявява ГОСПОД, Израилевият Бог.
7. В онзи ден човекът ще погледне към Онзи, който го е направил, и очите му ще се взрат в Светия Израилев.
8. Няма да погледне към жертвениците, дело на ръцете му, и няма да се взре в онова, което направиха пръстите му, нито в ашерите, нито в кумирите на слънцето.
9. В онзи ден укрепените му градове ще бъдат като оставените места в гората и на планинския връх, които бяха оставени пред израилевите синове; и ще бъде пустош.
10. Понеже ти забрави Бога на спасението си и не си спомни за Канарата на силата си, затова садиш приятни насаждения и ги насаждаш с чужди фиданки.
11. В деня, когато ги насадиш, ги ограждаш с плет и сутрин правиш посятото си да цъфти; а жетвата отлита в ден на скръб и на неизцелима печал.
12. Горко на множеството на многото народи, те бучат като бученето на моретата и бушуването на народите — като бушуване на мощни води бушуват!
13. Народите бушуват като бушуването на големи води — Той ги смъмря и те бягат надалеч и биват гонени като плява по планините пред вятъра и като вртящ се прах пред вихрушката.
14. Привечер, ето смущение, преди утрото вече ги няма! Това е делът на тези, които ни обират, и жребият на тези, които ни разграбват.

Глава 18

1. О, земьо с много насекоми, която си отвъд етиопските реки,
2. която изпращаш посланици по море и с тръстикови лодки по водите, като казваш: Идете, бързи пратеници, при народ висок и гладък, при народ страшен от началото си и нататък, при народ, който разделя и потъпква, чиято земя разкъсват реките!
3. Всички вие жители на света и обитатели на земята, гледайте, когато се издигне знаме на планините, и слушайте, когато засвири тръбата!
4. Защото така ми каза ГОСПОД: Ще съм безмълвен и ще гледам в обиталището Си, като светъл припек по пладне, като росен облак в припека на жетвата.
5. Защото преди беритбата, когато премине цъфтежът и цветът стане на зреещо грозде, Той ще изреже клончетата с лозарски нож и ще отсече пръчките, и ще ги махне.
6. Те всички ще бъдат оставени на хищните планински птици и на земните зверове; и хищните птици ще летуват върху тях, а всички земни зверове ще зимуват върху тях.
7. В онова време ще се донесе дар на ГОСПОДА на Войнствата от народ висок и гладък, от народ страшен от началото си и нататък, народ, който разделя и потъпква, чиято земя разкъсват реките — на мястото на Името на ГОСПОДА на Войнствата, на хълма Сион.

Глава 19

1. Пророчество, наложено за Египет: Ето, ГОСПОД язди на бърз облак и ще дойде в Египет. Египетските идоли ще потреперят от присъствието Му и сърцето на Египет ще се разтопи вътре в него.
2. И Аз ще надигна египтяни против египтяни и ще се бият всеки против брат си и всеки против ближния си, град против град, царство против царство.
3. И духът на Египет ще повехне в него и ще осуетя намеренията му. И ще се допитат до идолите и врачовете, до медиумите и спиритистите.
4. И ще предам египтяните в ръката на жесток господар и свиреп цар ще ги владее, заявява Господ БОГ на Войнствата.
5. И водите ще пресъхнат от морето, реката Нил ще пресекне и ще изсъхне.
6. Реките ще смърдят и египетските канали ще спаднат и ще пресекнат, рогозът и тръстиката ще повехнат.
7. Ливадите при канала, при устието на канала, и всичко посято край канала ще изсъхне, ще се разпилее и ще се изгуби.
8. И рибарите ще охкат, всички, които хвърлят въдица в канала, ще ридаят и които мятат мрежи във водата, ще чезнат;
9. и онези, които работят тънък лен и които тъкат висон, ще се посрамят.
10. И стълбовете му ще се строшат и всички надничари ще бъдат скръбни духом.
11. Наистина първенците на Цоан са безумни, мъдрите съветници на фараона; съветът им стана безсловесен. Как казвате на фараона: Аз съм син на мъдри, син на древни царе?
12. Тогава, къде са мъдреците ти? Нека ти заявят сега и нека разберат какво е решил ГОСПОД на Войнствата за Египет!
13. Първенците на Танис обезумяха, първенците на Мемфис се заблудиха и водачите на племената му измамиха Египет.
14. ГОСПОД смеси сред него дух на извращение; и те измамиха Египет във всичките му дела, както пиян залита в повръщането си.
15. И няма да има за Египет дело, което главата или опашката, палмовият клон или тръстиката да може да извърши.
16. В онзи ден Египет ще бъде като жени и ще трепери, и ще се бои от замахването на ръката на ГОСПОДА на Войнствата, с която Той замахва върху него.
17. И юдовата земя ще стане ужас за Египет; всеки, който си спомня за нея, ще се ужасява от намерението на ГОСПОДА на Войнствата, което Той реши против него.
18. В онзи ден ще има пет града в египетската земя, които ще говорят ханаански език и ще се кълнат в ГОСПОДА на Войнствата. Единият ще се нарича град Херес.
19. В онзи ден ще има олтар на ГОСПОДА сред египетската земя и стълб на ГОСПОДА при границата й.
20. И ще бъде за знамение и за свидетелство на ГОСПОДА на Войнствата в египетската земя, защото ще извикат към ГОСПОДА заради притеснителите и Той ще им изпрати спасител, и то велик, и ще ги избави.
21. И ГОСПОД ще стане познат на Египет и египтяните ще познаят ГОСПОДА в онзи ден; и ще Му служат с жертва и принос и ще направят на ГОСПОДА обрек, и ще го изпълнят.
22. И ГОСПОД ще порази Египет, ще порази и ще изцели; и те ще се обърнат към ГОСПОДА. И ще Го молят и Той ще ги изцели.
23. В онзи ден ще има път от Египет за Асирия. И асирийците ще дойдат в Египет и египтяните — в Асирия, и египтяните ще служат с асирийците.
24. В онзи ден Израил ще бъде трети с Египет и с Асирия, благословение сред земята,
25. когото ГОСПОД на Войнствата благославя, като казва: Благословен да бъде Моят народ Египет и делото на ръцете Ми Асирия, и наследството Ми Израил.

Глава 20

1. В годината, в която тартанът дойде в Азот, когато го изпрати асирийският цар Саргон и той воюва против Азот и го превзе,
2. в това време ГОСПОД говори чрез Исая, сина на Амос, като каза: Иди, разпаши вретището от слабините си и събуй сандалите си от краката си. И той направи така и ходеше гол и бос.
3. И ГОСПОД каза: Както слугата Ми Исая ходи гол и бос три години за знамение и предвещание против Египет и против Етиопия,
4. така асирийският цар ще отведе египетските пленници и етиопските заточеници, млади и стари, голи и боси, и с голи задници за срам на Египет.
5. Тогава те ще се разтреперят и засрамят за Етиопия — упованието си, и за Египет — хвалбата си.
6. И жителите на тази крайбрежна страна ще кажат в онзи ден: Ето, такава е надеждата ни, към която прибягнахме за помощ, за да се избавим от асирийския цар! А ние как ще спасим?

Глава 21

1. Пророчество, наложено за пустинята на морето: Както вихрушките се носят в южната страна, така идва разрушение от пустинята, от страшна земя.
2. Тежко видение ми се откри: Грабителят граби, опустошителят опустошава. Изкачи се, Еламе, обсади, Мидийо! Спрях всичките й въздишания.
3. Затова слабините ми са пълни с болка; мъки ме обзеха, като мъките на родилка. Сгърбен съм и не мога да чуя, смутен съм и не мога да видя.
4. Сърцето ми се смути, ужас ме обзе; полумракът, който пожелах, се обърна в ужас за мен.
5. Приготвят трапезата, стражата бди, ядат, пият! Станете, князе! Излъскайте щитове!
6. Защото така ми каза Господ: Иди, постави страж да известява, каквото види.
7. И видя впряг конници по двама, впряг магарета и впряг камили. И се вслуша внимателно, с голямо внимание,
8. и извика като лъв: Господарю мой, аз стоя постоянно на стражевата кула през деня и оставам на стражата си целите нощи.
9. Но, ето! Идва впряг, мъже, конници по двама! И проговори и каза: Падна, падна Вавилон, и всичките изваяни идоли на боговете му се строшиха на земята!
10. О, мой овършан народе и сине на хармана ми! Каквото чух от ГОСПОДА на Войнствата, Израилевия Бог, ви заявих.
11. Пророчество, наложено за Едом: Към мен вика един от Сиир: Стражо, колко е часът на нощта? Стражо, колко е часът на нощта?
12. Стражът каза: Утрото иде, а също и нощта. Ако ще питате, питайте; върнете се, елате.
13. Пророчество, наложено за Арабия: В гората на Арабия ще пренощувате, деданski кервани.
14. Донесете вода да посрещнете жадния, жители на теманската земя, посрещнете бежанеца с хляб.
15. Защото побягнаха от мечовете, от изтегления меч, от опънатия лък и от тежестта на войната.
16. Защото така ми каза Господ: За една година, каквито са годините на наемник, ще изчезне цялата слава на Кидар.
17. И останалият брой на стрелците, на силните мъже на синовете на Кидар, ще бъде малък, защото ГОСПОД, Израилевият Бог, изговори това.

Глава 22

1. Пророчество, наложено за долината на видението: Какво ти е сега, че си се качил целият на покривите,
2. ти, пълен с викове, шумен граде, ликуващ граде? Твоите убити не са убити с меч, нито са умрели в бой.
3. Всичките ти първенци побягнаха заедно, без лък бяха вързани. Всички намерени в теб бяха вързани заедно, надалеч бяха побягнали.
4. Затова казах: Отвърнете се от мен, ще плача горчиво! Не се трудете да ме утешавате за опустошението на дъщерята на народа ми.
5. Защото в долината на видението е ден на смут и потъпкване и объркване от Господа, БОГА на Войнствата; събарят се стените и викът отеква към планините.
6. И Елам взе колчан с колесници, с мъже и конници, и Кир оголи щит.
7. И избраните ти долини се напълниха с колесници и конниците се строиха срещу портата.
8. И той вдигна покривалото на Юда; и в онзи ден ти погледна към оръжията в къщата Ливанска гора.
9. И видяхте проломите на Давидовия град, че са много, и събрахте водите на долния водоем,
10. преброихте и къщите на Ерусалим и развалихте къщите, за да укрепите стената,
11. направихте и хранилище между двете стени за водата на стария водоем — но не обърнахте внимание на Онзи, който направи това, и не погледнахте към Онзи, който го е приготвил отдавна.
12. В онзи ден Господ, БОГ на Войнствата ви призова на плач и на жалеене, на обръсване на главата и на опасване с вретище.
13. Но, ето, радост и веселие, клане на говеда и клане на овце, ядене на месо и пиене на вино! Да ядем и да пием, защото утре ще умрем!
14. И се откри в ушите ми от ГОСПОДА на Войнствата: Наистина това беззаконие няма да се очисти от вас, докато умрете, казва Господ, БОГ на Войнствата.
15. Така казва Господ, БОГ на Войнствата: Иди, влез при този управител, при Шевна, който е над дома и кажи:
16. Какво имаш тук и кого имаш тук, че си изсичаш тук гроб? ПрЁви си гроб на високо, изсича си в камъка жилище!
17. Ето, ГОСПОД ще те захвърли с мъжко захвърляне и като те обвие здраво,
18. силно ще те свие на кълбо и ще те метне като топка в широка земя. Там ще умреш и там ще бъдат славните ти колесници, ти, срам за дома на господаря си!
19. Ще те отхвърля от чина ти и той ще те свали от положението ти.
20. В онзи ден ще извикам слугата си Елиаким, сина на Хелкия,
21. и ще го облека в твоето облекло и ще го стегна с твоя пояс и ще предам твоята власт в ръката му, и той ще бъде баща на ерусалимските жители и на юдовия дом.
22. И ще положа на рамото му ключа на Давидовия дом; той ще отваря, и никой няма да затваря; и ще затваря, и никой няма да отваря.
23. И ще го забия като колче на твърдо място и той ще бъде славен престол на бащиния си дом.
24. И на него ще окачат цялата слава на бащиния му дом, синове и внуци, всички малки съдове, от съдове като чаши до всички съдове като мехове.
25. В онзи ден, заявява ГОСПОД на Войнствата, забитото на твърдо място колче ще се махне и ще се отреже, и ще падне, и товарът, който беше на него, ще се срине; защото ГОСПОД изговори това.

Глава 23

1. Пророчество, наложено за Тир: Ридайте, тарсийски кораби, защото той е разрушен, няма къща, няма вход. От земята Китим им се извести това.
2. Млъкнете, жители на крайбрежието! Напълниха те сидонските търговци, които минават през морето.
3. И по големи води идваше житото на Сихор, жетвата на реката Нил беше доходът й; и тя беше източник на печалба за народите.
4. Засрами се, Сидоне, защото морето проговори, морската крепост каза: Не съм в болки, нито раждам, нито младежи отхранвам, нито девойки отглеждам.
5. Когато се чуе това в Египет, ще потреперят от известието за Тир
6. Заминете за Тарсис, ридайте жители на крайбрежието!
7. Това ли е вашият весел град, чийто произход е от древни времена? Краката му ще го отнесат далеч да живее като чужденец.
8. Кой реши това против Тир, който раздаваше корони, чиито търговци бяха князе, чиито търговци бяха знаменитите на земята?
9. ГОСПОД на Войнствата реши това, за да посрами гордостта на всяка слава и да унизи всичките знаменити на земята.
10. Залей земята си като реката Нил, тарсийска дъще — няма вече пояс.
11. Господ простря ръката Си над морето, потресе царства; ГОСПОД заповяда за Ханаан да се съборят крепостите му.
12. И каза: Няма да се радваш вече, угнетена девице, сидонска дъще! Стани, иди в Китим, но и там няма да имаш почивка.
13. Ето земята на халдейците; този народ не съществуваше — асириецът го основа за жители на пустинята — издигнаха се обсадните му кули, събориха се дворците му, обърнат беше в развалини.
14. Ридайте, тарсийски кораби, защото запустя крепостта ви.
15. И в онзи ден Тир ще бъде забравен седемдесет години, като годините на един цар. А след седемдесет години с Тир ще стане, както в песента на блудницата:
16. Вземи арфа, обиколи града, забравена блуднице; свири сладко, пей много песни, за да си спомнят за теб.
17. И след седемдесет години ГОСПОД ще посети дъщерята на Тир; и тя ще се върне към печалбата си и ще блудства с всички земни царства по лицето на света.
18. Но доходът и печалбата й ще се посветят на ГОСПОДА, няма да се трупат и няма да се съхраняват, защото търговията й ще бъде за живеещите пред ГОСПОДА, за да ядат до насищане и да имат великолепни дрехи.

Глава 24

1. Ето, ГОСПОД изпразва земята и я запустява, обръща я и разпръсва жителите й.
2. И ще стане както с народа, така и със свещеника; както със слугата, така и с господаря му; както със слугинята, така и с господарката й; както с купувача, така и с продавача; както с този, който дава назаем, така и с този, който взема назаем; както с онзи, който взема лихва, така и с онзи, който му дава лихва.
3. Съвсем ще се изпразни земята и напълно ще се оголи, защото ГОСПОД изговори това слово.
4. Жалее и вехне земята, чезне и вехне светът. Чезнат високопоставените от народа на земята.
5. И земята е осквернена под жителите си, защото престъпиха законите, не зачитаха наредбата, нарушиха вечния завет.
6. Затова клетва погълна земята и жителите й се намериха виновни; затова жителите на земята изгоряха и малцина хора останаха.
7. Жалее младото вино, чезне лозето, въздишат всички, които имаха весело сърце.
8. Спира веселието на тъпаните, престава шуменето на веселящите се, спира веселието на арфата.
9. Няма да пият вино с песни, спиртното питие ще загорчи на онези, които го пият.
10. Опустелият град се събори, всяка къща е затворена, никой не може да влезе.
11. Оплаквателен вик има по улиците за виното; помрачи се всяка радост, оттегли се веселието на земята.
12. В града остана пустош и портата е разбита, в развалини.
13. Защото така ще бъде сред земята, между народите, както при бруленето на маслина, като пабиръка, когато свърши гроздоберът.
14. Тези ще издигнат глас, ще пеят за величието на ГОСПОДА, ще извикат от морето.
15. Затова прославете ГОСПОДА в източните страни, Името на ГОСПОДА, Израилевия Бог — по островите на морето.
16. От край-земята чухме песни: Слава на Праведния! Но аз казах: Чезна! Чезна! Горко ми! Грабители грабят, грабеж грабят грабители!
17. Страх и яма, и примка върху теб, земни жителю!
18. И който бяга от гласа на страха, ще падне в ямата; а който излезе от ямата, ще се улови в примката; защото прозорците отгоре се отвориха и основите на земята треперят.
19. Земята се разпадна напълно, земята се разложи напълно, земята силно се разтресе.
20. Земята ще залита като пиян и ще се мята като колиба. Беззаконието й ще натегне върху нея и ще падне, и няма вече да стане.
21. И в онзи ден ГОСПОД ще накаже войнството на висините във висините и земните царе на земята.
22. И ще бъдат събрани, както се събират затворници в тъмницата. И ще бъдат затворени в затвора и след дълго време ще бъдат наказани.
23. Тогава луната ще се изчерви и слънцето ще се засрами, защото ГОСПОД на Войнствата ще царува на хълма Сион и в Ерусалим, и пред старейшините Си със слава.

Глава 25

1. ГОСПОДИ, Ти си мой Бог! Ще Те величая, ще възхвалявам Името Ти, защото си извършил чудеса, отдавнашните Си намерения с вярност и истинност.
2. Защото Ти обърна град в грамада, укрепен град — в развалина, двореца на чужденците — да не е град, няма да се съгради до века.
3. Затова силен народ ще Те прославя, градът на страховитите народи ще се бои от Теб.
4. Защото си бил крепост на сиромаха, крепост на бедния в притеснението му, прибежище от буря, сянка от пек, когато устремът на насилниците е като буря върху стена.
5. Като пек в сухо място ще укротиш метежа на чужденците, като пек от сянката на облак ще се отслаби тържеството на насилниците.
6. И на този хълм ГОСПОД на Войнствата ще направи на всичките племена угощение от тлъсти ястия, угощение от стари вина, от тлъсти ястия, пълни с мозък, от отбрани стари вина.
7. И на този хълм Той ще отмахне покривалото, което покрива всичките племена, и завесата, която е простряна върху всичките народи.
8. Ще погълне смъртта навеки. И ще избърше Господ БОГ сълзите от всяко лице и ще отмахне позора на народа Си от цялата земя; защото ГОСПОД изговори това.
9. И в онзи ден ще кажат: Ето, това е нашият Бог, чакахме Го да ни спаси. Това е ГОСПОД, чакахме Го. Ще се радваме и ще се веселим в спасението Му.
10. Защото на този хълм ще почива ръката на ГОСПОДА; и Моав ще бъде потъпкан под Него, както се тъпче плявата на бунището.
11. И Господ ще разпростре ръцете Си сред него, както плуващият простира ръце да плува, и ще повали гордостта му заедно с коварството на ръцете му.
12. И високите укрепления на стените ти ще събори, ще свали, ще повали на земята в пръстта.

Глава 26

1. В онзи ден тази песен ще се изпее в юдовата земя: Имаме укрепен град; спасение ще постави Бог за стени и окоп.
2. Отворете портите, за да влезе праведният народ, който пази истината.
3. Ще опазиш в съвършен мир здравия по дух, защото на Теб се уповава.
4. Уповавайте се на ГОСПОДА навеки, защото Господ БОГ е вечна канара.
5. Защото събори живеещите нависоко, снижи високостоящия град, снижи го чак до земята, хвърли го дори в пръстта.
6. Крак ще го потъпче, краката на сиромаха, стъпките на бедния.
7. Пътят на праведния е равен. Ти изравняваш пътеката на праведния.
8. Да, в пътя на Твоите присъди, ГОСПОДИ, Те чакахме; към Твоето Име и към Твоя спомен е желанието на душата ни.
9. С душата си копнея за Теб нощем; да, и с дълбочината на духа си Те търся в зори, защото, когато Твоите присъди се вършат на земята, жителите на света се учат на правда.
10. Ако се окаже милост на безбожния, той пак няма да се научи на правда; в земята на правотата ще постъпва неправедно и няма да погледне на величието на ГОСПОДА.
11. ГОСПОДИ, ръката Ти е издигната, но те не виждат; ще видят ревността за народа и ще се засрамят; да, огън ще погълне враговете Ти.
12. ГОСПОДИ, Ти ще отредиш мир за нас, защото и всичките ни дела си извършил за нас.
13. ГОСПОДИ, Боже наш, други господари освен Теб са владели над нас — само чрез Теб ще изповядваме Твоето Име!
14. Мъртвите няма да живеят, сенките няма да станат; затова Ти си ги наказал и изтребил, и си изличил всеки спомен за тях.
15. Умножил си народа, ГОСПОДИ, умножил си народа, прославил си Се, разширил си всичките граници на страната.
16. ГОСПОДИ, в скръбта Те потърсиха, изляха молитвен шепот, когато наказанието Ти беше върху тях.
17. Както бременна жена, когато наближава да роди, се превива и вика в болките си, такива станахме и ние пред Теб, ГОСПОДИ.
18. Станахме бременни, превивахме се, но като че ли вятър родихме — не извършихме спасение за земята и не се родиха жители на света.
19. Ще оживеят мъртвите ти, моите мъртви тела ще възкръснат. Събудете се и запейте радостно вие, които обитавате в пръстта, защото росата ти е като росата на тревите и земята ще роди мъртвите.
20. Иди, народе Мой, влез в скришните си стаи, и затвори вратите си след себе си; скрий се за един малък миг, докато премине гневът.
21. Защото, ето, ГОСПОД излиза от мястото Си, за да накаже жителите на земята за беззаконието им. И земята ще открие кървите си и няма вече да покрива убитите си.

Глава 27

1. В онзи ден ГОСПОД ще накаже с тежкия, големия и силния Си меч Левиатан, бягащата змия и Левиатан, виещата се змия; и ще убие морското чудовище.
2. В онзи ден ще се каже: Лозе с прекрасно грозде, възпейте го!
3. Аз, ГОСПОД, го пазя, всеки миг ще го поя; нощем и денем ще го пазя, за да не го постигне зло.
4. Няма ярост в Мен. Ако някой ми покаже в него тръни и бодили, в бой ще изляза посред тях, ще ги изгоря напълно.
5. Или нека се хване за силата Ми, да сключи мир с Мен! Мир нека сключи с мен!
6. В идните дни Яков ще се закорени, Израил ще напъпи и ще разцъфти, и ще напълнят с плод лицето на света.
7. Поразил ли го е, както порази онези, които поразиха него? Или убит ли беше, както бяха убити убитите от него?
8. С мярка му се противиш, когато го отпращаш; отвлече го със силния Си вятър в деня на източния вятър.
9. Затова, с това ще се очисти беззаконието на Яков. И това ще бъде целият плод от отнемането на греха му, когато направи всичките камъни на жертвениците като стрит на прах варовик и ашерите и кумирите на слънцето няма вече да се издигнат.
10. Защото укрепеният град ще опустее, селището е напуснато и изоставено като пустиня. Там ще пасе теле и там ще си почива, и ще изпояде клончетата му.
11. Когато клоните му изсъхнат, ще се отчупят, жени ще дойдат и ще ги запалят. Понеже не са разумен народ, затова Творецът им няма да ги пожали и Създателят им няма да се смили за тях.
12. И в онзи ден ГОСПОД ще отръска плода от течението на реката Ефрат до египетския поток и вие ще бъдете събрани един по един, израилеви синове.
13. И в онзи ден ще се затръби с голяма тръба и ще дойдат изгубените в асирийската земя и прогонените в египетската земя и ще се покланят на ГОСПОДА на светия хълм в Ерусалим.

Глава 28

1. Горко на горделивия венец на ефремовите пияници и на повехналия цвят на славната му красота, който е на върха на тлъстата долина на победените от виното!
2. Ето, ГОСПОД има един мощен и силен, като буря с град и опустошителна вихрушка, като буря от силни прелели води поваля с ръка на земята.
3. С крака ще се тъпче горделивият венец на ефремовите пияници.
4. И повехналият цвят на славната им красота, който е на върха на тлъстата долина, ще стане като ранната й смокиня преди лятото, която, щом я вземе в ръка онзи, който я види, я поглъща.
5. В онзи ден ГОСПОД на Войнствата ще бъде славен венец и красива корона за остатъка от народа Си,
6. и дух на правосъдие за онзи, който седи да съди, и сила за тези, които отблъсват битката до портата.
7. Но и тези се клатушкат от вино и се заблудиха от спиртно питие; свещеник и пророк се клатушкат от спиртно питие, обладани са от вино, заблудиха се от спиртно питие, клатушкат се във видението, препъват се в съденето,
8. защото всичките трапези са пълни с бълвоч и нечистота, така че няма място.
9. Кого да научи на знание? На кого да даде да разбере посланието? Отбитите от мляко ли? Отделените от гърди ли?
10. Защото дава заповед след заповед, заповед след заповед, правило след правило, правило след правило, тук малко, там малко.
11. Наистина с гъгниви устни и с друг език ще говори на този народ
12. Онзи, който им каза: Това е почивката, успокойте уморения; и това е отдихът! — но те не желаеха да слушат.
13. Затова словото ГОСПОДНО ще стане за тях заповед след заповед, заповед след заповед, правило след правило, правило след правило, тук малко, там малко — за да ходят и да паднат по гръб и да се разбият, да се впримчат и да се хванат.
14. Затова слушайте словото ГОСПОДНО, вие присмивачи, властници на този народ, който е в Ерусалим.
15. Понеже казахте: Сключихме завет със смъртта и направихме договор с Шеол — когато заливащото бедствие минава, да не дойде до нас, защото си направихме лъжата прибежище и се скрихме в измамата.
16. Затова, така казва Господ БОГ: Ето, Аз полагам в Сион камък за основа, избран камък, скъпоценен крайъгълен камък, здрава основа; който вярва в Него, няма да бърза страхливо.
17. Ще направя правосъдието мерителна връв и правдата — везна; и градушка ще помете прибежището при лъжата и води ще залеят скривалището.
18. Заветът ви със смъртта ще бъде унищожен и договорът ви с Шеол няма да устои. Когато заливащото бедствие минава, ще бъдете стъпкани от него.
19. Колкото пъти минава, ще ви хваща; защото сутрин след сутрин ще минава, денем и нощем; и само слухът за него да чуе някой, ще се ужаси.
20. Защото леглото е твърде късо, за да се изтегне някой и завивката е твърде тясна, за да се завие някой.
21. Защото ГОСПОД ще стане както на хълма Ферасим, ще се разгневи както в долината Гаваон, за да направи делото Си, чудното Си дело, и да извърши работата Си, удивителната Си работа.
22. И сега не се присмивайте, да не би да се стегнат оковите ви по-здраво; защото чух за погубление, предрешено от Господа БОГА на Войнствата, над цялата земя.
23. Дайте ухо и слушайте гласа ми; внимавайте и слушайте какво говоря!
24. Орачът всеки ден ли оре, за да посее? Всеки ден ли разтваря бразди и разбива буците на нивата си?

25. Когато изравни лицето й, не пръска ли копър и не посява ли кимион, не сее ли жито в редове и ечемика на определеното му място, и бяло жито наоколо?
26. Защото неговият Бог го учи да постъпва правилно и го поучава.
27. Защото не се вършее копър с диканя и кола не се върти върху кимиона, а копърът се очуква с тояга и кимионът — с прът.
28. А хлебното жито се стрива. Защото човек не го вършее постоянно и не го стрива с колелото на колата си, и не го раздробява с копитата на конете си.
29. И това също произлиза от ГОСПОДА на Войнствата, който е чудесен в съвет, превъзходен в мъдрост.

Глава 29

1. Горко на Ариил, Ариил, града, в който Давид се засели! Прибавете година на година, празниците нека се извъртат.
2. И Аз ще притесня Ариил, и ще настане тъга и скръб, и той ще Ми бъде наистина като Божие огнище.
3. И ще разположа стан наоколо против теб, ще те обсадя с могили и ще издигна кули против теб.
4. И ти ще бъдеш принизен, ще говориш из земята, и говоренето ти ще бъде глухо из пръстта. И гласът ти ще бъде както на дух из земята и говоренето ти ще бъде шепот из пръстта.
5. А множеството на неприятелите ти ще бъде като ситен прах и множеството на насилниците — като дребна плява, която се отвява. И това ще стане внезапно, в един миг.
6. Ще бъде посетен от ГОСПОДА на Войнствата с гръм и със земетресение и с голям шум, буря и вихрушка и пояждащ огнен пламък.
7. И като сън, като нощно видение ще бъде множеството на всичките народи, които воюват против Ариил, и всички, които се бият против него и против крепостите му, и които го притесняват.
8. И както гладният сънува, че ето, яде, но се събужда и душата му е празна; и както жадният сънува, че ето, пие, но се събужда и ето, отпаднал е и душата му е жадна; така ще бъде множеството на всичките народи, които воюват против хълма Сион.
9. Стойте смаяни и се чудете, заслепете се и ослепейте! Те са пияни, но не от вино; политат, но не от спиртно питие.
10. Защото ГОСПОД изля на вас дух на дълбок сън и затвори очите ви; скри пророците и първенците ви, и гледачите.
11. И всяко пророческо видение стана за вас като думите на запечатана книга, която дават на някой грамотен и казват: Я прочети това! — а той казва: Не мога, защото е запечатано.
12. И дават книгата на някой неграмотен и казват: Я прочети това! — а той казва: Неграмотен съм.
13. И Господ каза: Понеже този народ се приближава към Мен с устата си и с устните си Ме почита, но е отдалечил сърцето си от Мен и страхът им от Мен е според научена човешка заповед,
14. затова, ето, ще продължа да върша чудно дело с този народ, чудно и странно дело. И мъдростта на мъдрите му ще погине, и разумът на разумните му ще се скрие.
15. Горко на онези, които дълбоко крият намеренията си от ГОСПОДА и чиито дела стават в тъмнина, и които казват: Кой ни вижда? Кой ни знае?
16. О, вашата опърничавост! Грънчарят ще се счете ли като глината? Направеното ще каже ли за този, който го е направил: Той не ме е направил? И изработеното ще каже ли за този, който го е изработил: Той не разбира?
17. Няма ли след още съвсем малко време да се обърне Ливан в плодородно поле, а плодородното поле да се счита като гора?
18. И в онзи ден глухите ще чуят писаното слово и очите на слепите ще прогледнат от мрака и тъмнината.
19. И кротките ще умножат радостта си в ГОСПОДА и сиромасите между хората ще се развеселят в Светия Израилев.
20. Защото насилникът изчезна и присмивачът се изгуби, и всички, които дебнеха за беззаконие, се отсякоха,
21. които изкарват човек виновен за една дума и поставят примка за онзи, който върши правда в портата, и с лъжа изкарват праведния крив.
22. Затова ГОСПОД, който е изкупил Авраам, така казва за якововия дом: Няма вече да се посрами Яков и няма вече да побледнее лицето му;
23. защото, когато той, когато децата му видят делото на ръцете Ми сред себе си, ще осветят

Името Ми и ще осветят Светия Яковов, и ще се боят от Израилевия Бог.
24. И заблудените духом ще познаят разум и роптателите ще приемат поука.

Глава 30

1. Горко на непокорните синове, заявява ГОСПОД, които изпълняват планове, но не от Мен, и които сключват договори, но не чрез Моя Дух, за да прибавят грях на грях;
2. които отиват, за да слязат в Египет, без да се допитват до Моята уста, за да се укрепят със силата на фараона и да прибягнат под сянката на Египет!
3. Затова силата на фараона ще ви бъде за срам и прибягването под сянката на Египет — за позор.
4. Защото първенците му бяха в Танис и посланиците му стигнаха в Ханес.
5. Те всички ще бъдат посрамени поради народ, които няма да им е от полза, нито ще бъде помощ, нито полза, а е за срам и дори за позор.
6. Пророчество, наложено за южните животни: През земя на скръб и мъка, откъдето излизат лъвица и силен лъв, пепелянка и хвърката огнена змия, носят богатството си на гърба на магаренца и съкровищата си на гърбицата на камили, при народ, който няма да им е от полза,
7. защото напразно, безполезно ще помогнат египтяните. Затова викнах за това: Хвалбата им е само да седят!
8. Сега иди, напиши това пред тях на дъсчица, и в книга го запиши, и да остане за вечни времена,
9. че те са непокорен народ, синове лъжци, синове, които не искат да слушат закона на ГОСПОДА,
10. които казват на гледачите: Не гледайте! — и на пророците: Не ни пророкувайте правото, говорете ни ласкателства, пророкувайте измами;
11. отстъпете от пътя, отклонете се от пътеката, махнете отпред нас Светия Израилев!
12. Затова, така казва Светият Израилев: Понеже презирате това слово и се уповавате на насилие и на коварство и се опирате на тях,
13. затова това беззаконие ще ви бъде като пролом, готов да се срине, издутина във висока стена, чието рухване идва внезапно, в един миг.
14. И Той ще я строши, както се строшава грънчарски съд, разбит безпощадно, така че сред разбитите му части да не се намира парченце, с което да се вземе огън от огнището и да се гребне вода от щерната.
15. Защото така казва Господ БОГ, Светият Израилев: Чрез обръщане и покой ще се избавите, в безмълвие и упование ще бъде силата ви. Но вие не искахте.
16. А казахте: Не, ще побегнем на кон! — затова ще бягате; и: Ще яздим на бързи коне! — затова и преследвачите ви ще бъдат бързи.
17. Хиляда ще бягате от заплахата на един, от заплахата на петима, докато останете като голо дърво на планински връх и като знаме на хълм.
18. Затова ГОСПОД ще чака, за да се смили над вас, и затова ще се превъзвиси, за да ви пожали; защото ГОСПОД е Бог на правосъдие — блажени всички, които Го чакат!
19. Защото народ ще живее в Сион, в Ерусалим. Ти няма никога вече да плачеш! Той наистина ще се смили над теб при гласа на вика ти; когато го чуе, ще ти отговори.
20. И дори Господ да ви даде хляб на скръб и вода на притеснение, учителите ти няма вече да бъдат скрити, а очите ти ще гледат учителите ти;
21. и ушите ти ще слушат слово зад теб, което, когато се отклонявате надясно и когато се отклонявате наляво, ще казва: Този е пътят, ходете по него!
22. Тогава вие ще имате за гнусота покритието на сребърните си идоли и обкова на златните си леяни идоли. Ще ги изхвърлиш като гнусота, ще им кажеш: Махай се!
23. И Той ще даде дъжд на семето ти, което ще засееш в земята, и хляб като добив от земята, и той ще бъде тлъст и изобилен. И в онзи ден добитъкът ти ще пасе на широки пасбища,
24. и воловете и магаренцата, които работят земята, ще ядат чиста зоб, веяна с лопата и веяло.
25. И на всяка висока планина и на всеки извисен хълм ще има реки и водни потоци в деня на

голямото клане, когато падат кули.
26. И светлината на луната ще бъде като светлината на слънцето, а светлината на слънцето ще бъде седмократна, като светлината на седем дни, в деня, когато ГОСПОД превързва раната на народа Си и изцелява язвата от удара им.
27. Ето, Името на ГОСПОДА идва отдалеч; гневът Му гори и гъстият Му дим се издига; устните Му са пълни с ярост и езикът Му е като огън пояждащ,
28. и диханието Му — като прелял поток, който стига до шията, за да пресее народите в ситото на суетата; и ще има заблудителна юзда в челюстта на народите.
29. А у вас ще има песен, както в нощта на свят празник, и радост на сърцето, както когато тръгват със свирки да дойдат на ГОСПОДНИЯ хълм, при Канарата Израилева.
30. И ГОСПОД ще направи да се чуе славният Му глас и да се види слизането на ръката Му с яростен гняв и с пламък на огън пояждащ, с пороен дъжд, с буря и градушка от камъни.
31. Защото асириецът, който удря с тояга, ще бъде смазан от гласа на ГОСПОДА.
32. И всеки удар с определения жезъл, който ГОСПОД ще наложи върху него, ще бъде с тимпанчета и арфи. С размахана ръка ще воюва против него.
33. Защото Тофет е отдавна приготвен и за царя е подготвен. Дълбок и широк го направи, кладата му е с огън и много дърва; като поток от сяра диханието на ГОСПОДА ще го запали.

Глава 31

1. Горко на онези, които слизат в Египет за помощ и се надяват на коне, и се уповават на колесници, понеже са много, и на конници, защото са много силни, а не гледат на Светия Израилев и не търсят ГОСПОДА!
2. Но и Той също е мъдър; ще докара зло и думите Си няма да оттегли, а ще стане против дома на злите и против помощта на вършещите беззаконие.
3. А египтяните са хора, а не Бог и конете им са плът, а не дух. И ГОСПОД ще простре ръката Си и онзи, който помага, ще се спъне, и онзи, на когото помага, ще падне; всички заедно ще се изличат.
4. Защото така ми каза ГОСПОД: Както ръмжи над лова си лъвът, младият лъв, срещу когото се свикват множество овчари, и не се плаши от гласа им, и не се отдръпва пред шума им, така ГОСПОД на Войнствата ще слезе, за да воюва за хълма Сион и за неговото възвишение.
5. Както птиците пърхат над своите пилета, така ГОСПОД на Войнствата ще защити Ерусалим; ще го защити и спаси, ще го пощади и избави.
6. Върнете се към Този, от когото израилевите синове дълбоко отстъпиха!
7. Защото в онзи ден всеки човек ще захвърли сребърните си идоли и златните си идоли, които вашите ръцете ви направиха за грях.
8. Тогава асириецът ще падне от меч не на мъж и меч не на човек ще го унищожи. И той ще побегне от меча и младежите му ще станат принудителни работници.
9. И канарата му ще премине от страх, и князете му ще се разтреперят от знамето, заявява ГОСПОД, чийто огън е в Сион и огнището Му в — Ерусалим.

Глава 32

1. Ето, един цар ще царува с правда и князете ще управляват с правосъдие,
2. и един човек ще бъде като заслон от вятър и като прибежище от буря, като водни потоци в сухо място, като сянка от огромна канара в жадна земя.
3. Очите на виждащите няма да бъдат помрачени и ушите на слушащите ще внимават.
4. И сърцето на безразсъдните ще разбере знание и езикът на заекващите ще говори бързо и ясно.
5. Безумният няма вече да се нарича благороден и сребролюбецът няма вече да се казва щедър;
6. защото безумният говори безумно и сърцето му работи беззаконие, за да върши безбожие и да говори заблуда против ГОСПОДА, за да остави празна душата на гладния и да отнеме питието на жадния.
7. А на сребролюбеца средствата са зли, той замисля коварства, за да погуби сиромаха с лъжливи думи дори когато беднят говори правда.
8. А благородният замисля благородни неща и ще стои в благородни неща.
9. Станете, вие безгрижни жени, и чуйте гласа ми; вслушайте се в говоренето ми, вие нехайни дъщери!
10. След ден и година ще бъдете ужасени, вие нехайни, защото гроздоберът ще се изгуби, беритбата няма да дойде.
11. Треперете, вие безгрижни, ужасявайте се, вие нехайни! Съблечете се и се оголете, и опашете хълбоците си с вретище!
12. Ще се бият в гърди за приятните поля, за плодородните лозя.
13. На земята на народа ми ще растат тръни и бодливи храсталаци, а и върху всички къщи на веселие в ликуващия град;
14. защото дворецът е изоставен, шумният град е напуснат, крепостта и кулата са пещери до века, радост за диви магарета, пасбище за стада —
15. докато Духът се излее на нас от висините и пустинята стане плодородно поле, а плодородното поле се счете като гора.
16. Тогава правосъдие ще се засели в пустинята и правда ще обитава в плодородното поле.
17. И делото на правдата ще бъде мир и действието на правдата ще бъде покой и сигурност до века.
18. И Моят народ ще обитава в мирно заселище, в сигурни жилища, и в спокойни места за почивка.
19. Но ще вали градушка при падането на гората и градът съвсем ще се сниши.
20. Блажени вие, които сеете при всяка вода и изпращате навред крака на вола и магарето!

Глава 33

1. Горко на теб, който опустошаваш, а ти не си бил опустошен, който грабиш, а не си бил ограбен! Когато свършиш да опустошаваш, ще бъдеш опустошен и когато свършиш да грабиш, ще бъдеш ограбен.
2. ГОСПОДИ, смили се за нас, Теб чакаме! Бъди им сила всяка сутрин и спасението ни във време на беда!
3. От шума на метежа побягнаха племената, от Твоето извисяване се разпръснаха народите.
4. И плячката ви ще се събере, както събират гъсениците; ще скочат върху нея, както скача скакалец.
5. ГОСПОД е превъзвишен, защото обитава нависоко; изпълнил е Сион с правосъдие и правда.
6. И ще имаш сигурни времена, изобилно спасение, мъдрост и знание. Страхът от ГОСПОДА е съкровището му.
7. Ето, силните им викат навън, посланиците на мира плачат горчиво.
8. Пътищата запустяха, няма вече минаващ пътник. Той наруши договора, презря градовете, не зачете човека.
9. Земята жалее и чезне, Ливан е посрамен и вехне, Сарон прилича на пустиня, Васан и Кармил отърсват листата си.
10. Сега ще стана, казва ГОСПОД, сега ще се надигна, сега ще се извися.
11. Слама ще заченете и плява ще родите; диханието ви като огън ще ви пояде.
12. И народите ще бъдат като горяща вар, като отсечени тръни, които изгарят в огън.
13. Слушайте, вие далечни, какво съм сторил, и вие близки, познайте силата Ми.
14. Грешните в Сион се боят, трепет обзема безбожните: Кой от нас може да обитава при огън пояждащ? Кой от нас може да обитава при вечни пожари?
15. Който ходи праведно и говори правдиво, който презира печалбата от насилства, който отърсва ръцете си, за да не приема подкупи, който запушва ушите си, за да не чува за кръвопролитие и затваря очите си, за да не гледа зло —
16. той ще живее нависоко, непристъпните скали ще бъдат крепостта му, хлябът му ще се даде, водата му няма да липсва.
17. Очите ти ще гледат царя в красотата му, ще видят обширна земя.
18. Сърцето ти ще си спомня за миналия ужас: Къде е онзи, който броеше? Къде е онзи, който теглеше? Къде е онзи, който броеше кулите?
19. Няма вече да видиш свирепия народ, народ с неразбираем език, който не схващаш, с гъгнив език, който не разбираш.
20. Погледни Сион, града на празниците ни! Очите ти ще видят Ерусалим — безгрижно селище, шатър, който няма да се мести, чиито колчета няма да бъдат извадени навеки и никое от въжетата му няма да се скъса.
21. А там Могъщият, ГОСПОД, ще ни бъде място на реки, на широки потоци. Там няма да върви кораб с гребла и няма да премине великолепен кораб.
22. Защото ГОСПОД е наш съдия, ГОСПОД е наш законодател, ГОСПОД е наш цар — Той ще ни спаси!
23. Въжетата ти се разхлабиха, не могат да крепят мачтата ти, не могат да опъват платната. И тогава раздели изобилната плячка от грабежа, недъгавите разграбиха плячка.
24. И жителят няма да каже: Болен съм. На народа, който живее в него, ще се прости беззаконието.

Глава 34

1. Приближете се народи, за да чуете, и вие племена, внимавайте! Нека чуе земята и това, което я изпълва, светът и всичко, което произлиза от него.
2. Защото гневът на ГОСПОДА е против всичките народи и яростта му — против цялото им войнство. Изпълнил е над тях проклятието, предал ги е на клане.
3. И убитите им ще бъдат захвърлени и смрадта от труповете им ще се издига, и планините ще се разтопят от кръвта им.
4. И цялото небесно войнство ще се разложи и небесата ще се свият като свитък, и цялото им войнство ще падне, както пада лист от лоза и като увехнал лист от смокиня.
5. Понеже мечът Ми се опи в небесата, ето, слиза за съд върху Едом и върху народа, над който изпълних проклятието.
6. Мечът на ГОСПОДА е пълен с кръв, затлъстя от тлъстина, от кръвта на овце и козли, от тлъстините на овнешките бъбреци; защото ГОСПОД има жертва във Восора и голямо клане в земята Едом.
7. Дивите говеда ще слязат с тях, и телците с биковете, и земята им ще се напои с кръв и пръстта им ще затлъстее от тлъстина.
8. Защото е ден на отмъщение от ГОСПОДА, година на възмездия за делото на Сион.
9. Потоците на Едом ще се превърнат в катран и пръстта му — в сяра, и земята му ще стане пламтящ катран.
10. Ден и нощ няма да угасне, димът й ще се издига до века, от поколение в поколение ще остане пуста, никой няма да премине през нея за вечни времена.
11. А пеликан и таралеж ще я наследят, кукумявка и гарван ще живеят в нея. И Господ ще опъне над нея мерителна връв на пустота и отвес на празнота.
12. Ще повикат благородните му в царството, но няма да има никой; и всичките му първенци ще бъдат нищо.
13. И в дворците му ще поникнат тръни, коприва и бодили — в крепостите му; и ще бъде жилище на чакали, свърталище на камилоптици.
14. Пустинни зверове ще се срещат там с хиени и космати демони ще си викат един на друг. И самодивата ще се настани там и ще си намери място за почивка.
15. Там ще се загнезди гърмящата змия, ще снася и ще мъти, ще събира малките си под сянката си. Да, там ще се събират и лешоядите, всяка с другарката си.
16. Потърсете в книгата на ГОСПОДА и прочетете! Никое от тези няма да липсва, нито ще бъде без другарката си, защото Моята уста заповяда това, и Духът Му, Той ги събра.
17. Той хвърли жребие за тях и Неговата ръка им раздели с мерителна връв онази земя. Те ще я владеят до века, от поколение в поколение ще обитават в нея.

Глава 35

1. Пустинята и сухата земя ще се развеселят и степта ще се зарадва и ще разцъфти като крем.
2. Ще цъфти изобилно и ще се радва, дори с ликуване и песни. Славата на Ливан й е дадена, великолепието на Кармил и Сарон. Те ще видят славата на ГОСПОДА, великолепието на нашия Бог.
3. Укрепете немощните ръце и утвърдете отслабналите колена.
4. Кажете на онези, които са с уплашено сърце: Укрепете се! Не бойте се! Ето, вашият Бог идва с отмъщение, с Божия отплата; Той ще дойде и ще ви спаси!
5. Тогава очите на слепите ще се отворят и ушите на глухите ще се отпушат,
6. тогава куцият ще скача като елен и езикът на немия ще пее радостно, защото в пустинята ще избликнат води и в степта — потоци.
7. И миражът ще стане на езеро и жадната земя — на водни извори. В жилището на чакалите, където лежаха, ще има зеленина с тръстика и рогоз.
8. И там ще има улица и път и той ще се нарече път на светостта. Нечистият няма да мине по него, а ще бъде само за тях. Който върви по пътя, дори и глупавите, няма да се заблуждават.
9. Лъв няма да има там и хищен звяр няма да се изкачи по него, няма да се намери там, а изкупените ще ходят по него.
10. Откупените на ГОСПОДА ще се върнат и ще дойдат в Сион с ликуване; вечна радост ще бъде на главата им, ще придобият веселие и радост, а скръб и въздишане ще побягнат.

Глава 36

1. А в четиринадесетата година на цар Езекия асирийският цар Сенахирим се изкачи против всичките укрепени градове на Юда и ги превзе.
2. И асирийският цар изпрати рапсака от Лахис в Ерусалим с голяма войска при цар Езекия. И той застана при водопровода на горния водоем по пътя към тепавичарската нива.
3. И управителят на царския дом Елиаким, синът на Хелкия, и писарят Шевна, и летописецът Йоах, синът на Асаф, излязоха при тях.
4. Тогава рапсакът им каза: Кажете сега на Езекия: Така казва великият цар, асирийският цар: Каква е тази надежда, на която се уповаваш?
5. Казвам ти, че твоят съвет и сила за воюване са само празни думи. На кого се надяваш сега, че си въстанал против мен?
6. Ето, ти се надяваш на онази строшена тръстикова пръчка, на Египет, на която, ако се опре някой, ще се забучи в ръката му и ще я промуши. Такъв е египетският цар, фараонът, за всички, които се надяват на него.
7. Но ако ми кажеш: На ГОСПОДА, нашия Бог, се уповаваме! — то не е ли Той онзи, чиито високи места и жертвеници премахна Езекия, като каза на Юда и Ерусалим: Пред този олтар се покланяйте?
8. И така, дай залог на господаря ми, асирийския цар, и аз ще ти дам две хиляди коня, ако можеш от своя страна да поставиш на тях ездачи.
9. Но как би отблъснал ти и един военачалник измежду най-низшите слуги на господаря ми? Но ти се уповаваш на Египет за колесници и за конници!
10. А аз без ГОСПОДА ли се изкачих сега срещу тази земя, за да я съсипя? ГОСПОД ми каза: Изкачи се в тази земя и я съсипи!
11. Тогава Елиаким и Шевна, и Йоах казаха на рапсака: Молим те, говори на слугите си на арамейски, защото го разбираме. Не ни говори на юдейски, че да чува народът, който е на стената!
12. Но рапсакът каза: Господарят ми само при твоя господар и при теб ли ме е изпратил да говоря тези думи? Не ме ли е изпратил при мъжете, които седят на стената, за да ядат заедно с вас изпражненията си и да пият пикочта си?
13. Тогава рапсакът застана и извика със силен глас на юдейски и каза: Слушайте думата на великия цар, асирийския цар:
14. Така казва царят: Да не ви мами Езекия! Защото той няма да може да ви избави.
15. И да не ви кара Езекия да се уповавате на ГОСПОДА, като казва: ГОСПОД непременно ще ни избави; този град няма да бъде предаден в ръката на асирийския цар!
16. Не слушайте Езекия, защото така казва асирийският цар: Направете мир с мен и излезте при мен, и яжте всеки от лозето си и всеки от смокинята си, и пийте всеки от водата на кладенеца си,
17. докато дойда и ви заведа в земя като вашата земя, земя на жито и вино, земя на хляб и лозя.
18. Да не ви убеждава Езекия, като казва: ГОСПОД ще ни избави! Някой от боговете на народите избавил ли е земята си от ръката на асирийския цар?
19. Къде са боговете на Емат и Арфад? Къде са боговете на Сефаруим? И избавиха ли те Самария от ръката ми?
20. Кои измежду всичките богове на тези страни са избавили страната си от ръката ми, че ГОСПОД да избави Ерусалим от ръката ми?
21. А те мълчаха и не му отговориха нито дума, защото царят беше заповядал и казал: Да не му отговаряте!
22. И управителят на царския дом Елиаким, синът на Хелкия, и писарят Шевна и летописецът Йоах, синът на Асаф, дойдоха при Езекия с раздрани дрехи и му съобщиха думите на рапсака.

Глава 37

1. А когато цар Езекия чу това, той раздра дрехите си, покри се с вретище и влезе в ГОСПОДНИЯ дом.
2. И прати управителя на царския дом Елиаким, писаря Шевна и старейшините на свещениците, покрити с вретища, при пророк Исая, сина на Амос.
3. И те му казаха: Така казва Езекия: Ден на скръб, на изобличение и на опозоряване е този ден, защото децата дойдоха до раждане, но няма сила за раждане.
4. Може би ГОСПОД, твоят Бог, ще чуе думите на рапсака, когото господарят му, асирийският цар, изпрати да хули живия Бог, и ще го накаже заради думите, които ГОСПОД, твоят Бог, чу. Моля те, издигни молба за остатъка, който е оцелял.
5. И така, слугите на цар Езекия отидоха при Исая.
6. И Исая им каза: Така да кажете на господаря си: Така казва ГОСПОД: Не се бой от думите, които чу, с които слугите на асирийския цар Ме похулиха.
7. Ето, Аз ще сложа в него такъв дух, че като чуе слух, ще се върне в земята си, и ще го поваля с меч в неговата земя.
8. И рапсакът се върна и намери асирийския цар да воюва с Ливна; защото беше чул, че той тръгнал от Лахис.
9. А царят беше чул да казват за етиопския цар Тирак: Излязъл е да воюва против теб! И като чу, изпрати посланици до Езекия да кажат:
10. Така да говорите на юдовия цар Езекия и да кажете: Да не те мами твоят Бог, на когото се уповаваш, като казваш: Ерусалим няма да бъде предаден в ръката на асирийския цар!
11. Ето, ти чу какво са направили асирийските царе на всичките земи, как са ги изтребили. Ти ли ще се избавиш?
12. Боговете на народите избавиха ли онези, които бащите ми унищожиха: Гозан, Харан, Ресеф и синовете на Еден, които бяха в Таласар?
13. Къде са царят на Емат, царят на Арфад и царят на града Сефаруим, на Ена и на Ава?
14. И Езекия взе писмото от ръката на пратениците и го прочете, и се изкачи в ГОСПОДНИЯ дом, и Езекия го разгъна пред ГОСПОДА.
15. И Езекия се помоли на ГОСПОДА, като каза:
16. ГОСПОДИ на Войнствата, Боже на Израил, който седиш на престол между херувимите, Ти и само Ти си Бог на всичките земни царства! Ти си направил небето и земята.
17. ГОСПОДИ, приклони ухото Си и чуй! ГОСПОДИ, отвори очите Си и виж! Чуй всичките думи на Сенахирим, който изпрати този да похули живия Бог!
18. Наистина, ГОСПОДИ, асирийските царе опустошиха всичките страни и земята им,
19. и хвърлиха в огъня боговете им, защото не бяха богове, а дело на човешки ръце, дървета и камъни, и те ги унищожиха.
20. И сега, ГОСПОДИ, Боже наш, спаси ни от ръката му, за да познаят всичките земни царства, че Ти, ГОСПОД, си единственият Бог!
21. Тогава Исая, синът на Амос, изпрати до Езекия да кажат: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Това, за което Ми се помоли против асирийския цар Сенахирим,
22. ето словото, което ГОСПОД говори за него: Презря те, присмя ти се девицата, сионската дъщеря; зад теб поклати глава ерусалимската дъщеря.
23. Кого си обидил и похулил ти? И срещу кого си издигнал гласа си и си надигнал очите си? Срещу Светия Израилев.
24. Господа си обидил ти чрез слугите си, като си казал: С множеството на колесниците си се изкачих на височината на планините, чак до краищата на Ливан, и ще изсека високите му кедри, избраните му елхи, и ще вляза в най-далечната му височина, в най-гъстата му гора.
25. Изкопах и пих вода и със стъпалото на краката си ще пресуша всичките египетски канали.
26. Не си ли чул, че Аз съм наредил това отдавна и от древни времена съм го образувал? И сега го изпълних, така че ти да опустошаваш укрепени градове до купища развалини.

27. И жителите им бяха безсилни, уплашиха се, посрамиха се, бяха като трева на полето, като зеленина, като трева на къщния покрив, която изсъхва, преди да е пораснала.
28. Но аз зная жилището ти, излизането ти и влизането ти, и буйството ти против Мен.
29. Понеже буйството ти против Мен и надменността ти стигнаха до ушите Ми, затова ще сложа куката Си в ноздрите ти и юздата Си в устните ти и ще те върна по пътя, по който си дошъл.
30. И това ще ти бъде знамението: Тази година ще ядете самораслото, втората година — това, което израсте от същото, а третата година посейте и пожънете, насадете лозя и яжте плода им.
31. И оцелялото от юдовия дом, което е останало, пак ще пуска корени надолу и ще дава плод нагоре.
32. Защото от Ерусалим ще излезе остатък и от хълма Сион — оцелялото. Ревността на ГОСПОДА на Войнствата ще извърши това.
33. Затова, така казва ГОСПОД за асирийския цар: Няма да влезе в този град, няма да изстреля там стрела, няма да дойде пред него с щит и няма да издигне против него могила!
34. По пътя, по който е дошъл, по него ще се върне и в този град няма да влезе, заявява ГОСПОД.
35. И аз ще защитя този град, за да го избавя заради Себе Си и заради слугата Си Давид.
36. И Ангелът ГОСПОДЕН излезе и изби сто осемдесет и пет хиляди души в асирийския стан. И когато станаха сутринта, ето, всички те бяха мъртви трупове.
37. И асирийският цар Сенахирим се вдигна и си отиде; върна се, и остана в Ниневия.
38. А като се кланяше в храма на бога си Нисрох, синовете му Адрамелех и Сарасар го убиха с меч и избягаха в араратската земя. А вместо него се възцари синът му Есарадон.

Глава 38

1. В онова време Езекия се разболя до смърт. И пророк Исая, синът на Амос, дойде при него и му каза: Така казва ГОСПОД: Нареди за дома си, понеже ще умреш и няма да живееш!
2. Тогава Езекия обърна лицето си към стената и се помоли на ГОСПОДА и каза:
3. О, ГОСПОДИ, моля Те, спомни си как ходих пред Теб с истина и с неразделено сърце и върших това, което е добро пред Теб! И Езекия плака горчиво.
4. И ГОСПОДНОТО слово беше към Исая и каза:
5. Иди и кажи на Езекия: Така казва ГОСПОД, Бог на баща ти Давид: Чух молитвата ти, видях сълзите ти. Ето, ще прибавя на живота ти петнадесет години.
6. И ще избавя теб и този град от ръката на асирийския цар и ще защитя този град.
7. И това ще ти бъде знамението от ГОСПОДА, че ГОСПОД ще извърши това слово, което говори:
8. ето, връщам сянката по стъпалата, по които се е наклонила от слънцето върху слънчевия часовник на Ахаз с десет стъпала назад. И слънцето се върна с десет стъпала по стъпалата, по които беше слязло.
9. Написаното от юдовия цар Езекия, когато се беше разболял и оздравя от болестта си:
10. Аз казах: В средата на дните си ще отида в портите на Шеол; лишен съм от остатъка на годините си.
11. Казах: Няма да видя ГОСПОДА, ГОСПОДА в земята на живите; няма да видя вече човек, като съм с жителите на онзи свят.
12. Жилището ми се вдигна и се премести от мен като овчарска шатра; нави́х живота си като тъкач — от основата ще ме отреже, от деня до нощта ще ме довършиш.
13. Успокоявах се до сутринта, но като лъв троши всичките ми кости; от деня до нощта ще ме довършиш.
14. Като лястовица, като жерав крещях, стенех като гургулица; очите ми изнемощяха от гледане нагоре. Господи, в притеснение съм, застъпи се за мен!
15. Какво да кажа? Той ми каза и Той извърши. Ще ходя смирено през всичките си години поради огорчението на душата си.
16. Господи, чрез тези неща се живее и във всички тях е животът на духа ми. И Ти ме изцеляваш и ме съживяваш.
17. Ето, за добро имах горчива скръб. И Ти възлюби душата ми и я избави от рова на тлението, защото хвърли зад гърба Си всичките ми грехове.
18. Защото няма Шеол да Те хвали, смъртта да Те слави; слизащите в рова няма да се надяват на Твоята вярност.
19. Живият, живият, той ще Те хвали, както аз днес; бащата ще извести на синовете си Твоята вярност.
20. ГОСПОД е готов да ме спаси; затова ще свирим със струнни инструменти моите песни през всичките дни на живота си в дома ГОСПОДЕН.
21. А Исая беше казал: Нека вземат калъп сушени смокини и ги наложат на възпалението, и царят ще оздравее.
22. И Езекия беше казал: Какво е знамението, че ще се изкача в ГОСПОДНИЯ дом?

Глава 39

1. В онова време вавилонският цар Меродах-Валадан, синът на Валадан, изпрати писмо и подарък на Езекия, защото чу, че Езекия се бил разболял и оздравял.
2. И Езекия се им се зарадва и им показа съкровищницата си — среброто и златото, ароматите и скъпоценните масла, целия си оръжеен склад и всичко, което се намираше между съкровищата му. В къщата му и в цялото му владение не остана нищо, което Езекия не им показа.
3. Тогава пророк Исая дойде при цар Езекия и му каза: Какво казаха тези мъже и откъде дойдоха при теб? И Езекия каза: От далечна земя идват при мен, от Вавилон.
4. Тогава каза: Какво видяха в къщата ти? И Езекия отговори: Видяха всичко, което е в къщата ми; няма нищо в съкровищниците ми, което не им показах.
5. Тогава Исая каза на Езекия: Слушай словото на ГОСПОДА на Войнствата:
6. Ето, идват дни, когато всичко, което е в къщата ти, и което бащите ти са събрали до този ден, ще се пренесе във Вавилон; нищо няма да остане, казва ГОСПОД.
7. И от синовете, които ще излязат от теб, които ще родиш, ще вземат и те ще станат скопци в двореца на вавилонския цар.
8. Тогава Езекия каза на Исая: Добро е ГОСПОДНОТО слово, което ти говори. И каза: Защото в моите дни ще има мир и сигурност.

Глава 40

1. Утешавайте, утешавайте народа Ми, казва вашият Бог.
2. Говорете по сърцето на Ерусалим и извикайте към него, че времето на робуването му се изпълни, че беззаконието му се прости, защото взе от ръката на ГОСПОДА двойно за всичките си грехове.
3. Глас на един, който вика: Пригответе в пустинята пътя на ГОСПОДА! Права направете в степта пътеката за нашия Бог.
4. Всяка долина ще се издигне и всяка планина и хълм ще се сниши; кривото ще стане право и неравните места — равнина.
5. И славата на ГОСПОДА ще се яви и всяка плът заедно ще я види; защото устата на ГОСПОДА изговори това.
6. Глас на един, който казва: Провъзгласи! И се отговори: Какво да провъзглася? Всяко създание е трева и цялата му красота — като полския цвят.
7. Тревата изсъхна, цветът й окапа, защото диханието ГОСПОДНО подухна върху него. Наистина народът е трева.
8. Тревата изсъхна, цветът й окапа, но словото на нашия Бог ще трае до века.
9. Изкачи се на висока планина, ти, Сионе, който носиш добра вест! Издигни силно гласа си, ти, Ерусалиме, който носиш добра вест! Издигни глас, не бой се, кажи на юдовите градове: Ето вашият Бог!
10. Ето, Господ БОГ ще дойде със сила и силата Му ще владее за Него. Ето, наградата Му е с Него и отплатата Му — пред Него.
11. Той ще пасе стадото Си като овчар, ще събере агнетата със силата Си, ще ги носи в пазвата Си и ще води полека дойните.
12. Кой е премерил водите с шепата си и измерил небесата с педя, побрал в мярка пръстта на земята и претеглил планините с теглилка и хълмовете — с везни?
13. Кой е измерил Духа ГОСПОДЕН и като Негов съветник Го е научил?
14. С кого се е съветвал, че да Му е дал разум и да Го е научил на пътя на правосъдието, и да Го е научил на знание, и да Му е показал пътя на разума?
15. Ето, народите са като капка от ведро и се считат като ситен прашец на везните. Ето, островите са като ситен прах, който се вдига.
16. И Ливан не стига за гориво и животните му не стигат за всеизгаряне.
17. Всичките народи са като нищо пред Него, считат се пред Него за по-малко от нищо и празнота.
18. И на кого ще уподобите Бога? И какво подобие ще сравните с Него?
19. Майсторът излива кумира и златарят го обковава със злато и лее сребърни верижки.
20. Който е твърде беден за такъв принос, избира негниещо дърво и търси за него изкусен майстор, за да го направи непоклатим кумир!
21. Не знаете ли? Не сте ли чули? Не ви ли се е известило отначало? Не сте ли разбрали от основаването на земята?
22. Той е, който седи над кръга на земята, и жителите й са като скакалци; който простира небето като завеса и го разпъва като шатра за живеене,
23. който докарва първенците до нищо и прави земните съдии като нищо —
24. едва посадени, едва засети, едва вкоренил се стволът им в земята, и Той подухва върху тях и те изсъхват, и вихрушката ги помита като плява.
25. И на кого ще Ме уподобите, че да му бъда равен? -- казва Светият.
26. Вдигнете очите си нагоре и вижте: Кой е създал тези звезди? Извежда множеството им под брой, вика всичките по име. Поради величието на силата Му и понеже е мощен във власт, нито едно не липсва.
27. Защо казваш, Якове, и говориш, Израилю: Пътят ми е скрит от ГОСПОДА и правото ми се пренебрегва от моя Бог?

28. Не знаеш ли? Не си ли чул? ГОСПОД е вечният Бог, Създателят на земните краища. Той не се уморява и не отслабва, разумът Му е неизследим.
29. Той дава на уморените сила и умножава мощта на немощните.
30. И юношите ще се уморят и ще отслабнат, и младите мъже съвсем ще паднат,
31. но онези, които чакат ГОСПОДА, ще подновят силата си, ще се издигат като орли. Ще тичат и няма да отслабнат, ще ходят и няма да се уморят.

Глава 41

1. Замълчете пред Мен, вие, острови! И племената нека подновят силата си; нека приближат, тогава нека говорят; нека се приближим заедно на съд.
2. Кой издигна от изгрева праведния, призова го при краката Си, предаде му народи и му подчини царе, предаде ги на меча му като прах, на лъка му — като отвята плява?
3. Преследва ги, безопасно минава по пътя, по който не е ходил с краката си.
4. Кой подейства и извърши това, кой повика поколенията отначало? Аз, ГОСПОД, съм първият и с последните, Аз Съм.
5. Островите видяха и се уплашиха, земните краища потрепериха, приближиха се и дойдоха.
6. Всеки помогна на другаря си и каза на брат си: Бъди силен!
7. И майсторът насърчаваше златаря, и този, който изглажда с чук — онзи, който удря на наковалнята, като казваше за спойката: Добра е. — и го закрепваше с гвоздеи, за да не се клати.
8. Но ти, Израилю, служителю Мой, Якове, когото избрах, потомство на Моя приятел Авраам,
9. ти, когото взех от краищата на земята и повиках от най-далечните й страни, и ти казах: Ти си Мой служител, избрах те и не те отхвърлих. —
10. не бой се, защото Аз съм с теб; не се страхувай, защото Аз съм твой Бог. Ще те укрепя, да, ще ти помогна, да, ще те подпра с праведната Си десница,
11. Ето, ще се посрамят и опозорят всички, които ти се гневят, противниците ти ще станат като нищо и ще погинат.
12. Ще ги потърсиш и няма да ги намериш — онези, които се карат с теб. Като нищо, като че ги няма, ще станат онези, които воюват против теб.
13. Защото Аз, ГОСПОД, съм твоят Бог, който подкрепям десницата ти и ти казвам: Не бой се, Аз ще ти помогна.
14. Не бой се, червею Якове, и вие, хорица израилеви! Аз ще ти помагам, заявява ГОСПОД, и Изкупителят ти, Светият Израилев.
15. Ето, направих те нова остра назъбена диканя; ще овършееш планините и ще ги стриеш и хълмовете ще направиш като ситна плява.
16. Ще ги отвееш и вятърът ще ги отнесе, и бурята ще ги разпръсне. А ти ще се зарадваш в ГОСПОДА, ще се хвалиш в Светия Израилев.
17. Сиромасите и бедните, които търсят вода и няма, и езикът им съхне от жажда — Аз, ГОСПОД ще ги послушам, Аз, Израилевият Бог, няма да ги оставя.
18. Ще отворя реки на голите височини и извори сред долините; ще направя пустинята на водни езера и сухата земя — на водни извори.
19. Ще сложа в пустинята кедър, акация, мирта и маслинено дърво; в степта ще поставя заедно елха, явор и кипарис;
20. за да видят и да знаят, да разсъдят и да разберат всички заедно, че ръката на ГОСПОДА е направила това и Светият Израилев го е създал.
21. Представете делото си, казва ГОСПОД, приведете силните си доказателства, казва Царят на Яков.
22. Нека ги приведат и нека ни кажат какво ще стане! Кажете предишното, какво е било, за да го вземем присърце и да узнаем следствието му! Или известете ни бъдещето,
23. кажете какво идва после, за да познаем, че сте богове. Да, направете някакво добро или направете някакво зло, за да се ужасим и да го видим всички заедно.
24. Ето, вие сте по-малко от нищо и делата ви — по-малко от нула. Гнусота е, който ви избира.
25. Издигнах един от север и той идва; от изгрев слънце един, който призовава Името Ми. И ще стъпче първенците като кал, както грънчарят тъпче глината.
26. Кой е изявил това отначало, за да знаем; и отнапред, че да кажем: Прав е? Да, никой не го е изявил; да, никой не го е казал; да, никой не е чул думите ви!
27. Пръв Аз казах на Сион: Ето, ето ги! И дадох на Ерусалим благовестител.

28. И прегледах и нямаше никой, и между тези нямаше съветник — да ги попитам и да ми отвърнат дума.
29. Ето, те всички са суета, делата им са нищо, вятър и празнота са излените им идоли.

Глава 42

1. Ето Моят служител, когото подкрепям; Моят избраник, в когото е благоволението на душата Ми. Положих Духа Си на Него, Той ще възвести съд на народите.
2. Нито ще извика, нито ще издигне глас, нито ще се чуе гласът му навън.
3. Смазана тръстика няма да пречупи и тлеещ фитил няма да угаси; ще възвести съда според истината.
4. Няма да отслабне, нито да отпадне, докато установи правосъдие на земята. И островите ще очакват Неговия закон.
5. Така казва Бог, ГОСПОД, който е създал небесата и ги е разпрострял, който е разстлал земята с произведенията ѝ, който дава дишане на народа, който е по нея, и дух на тези, които ходят по нея.
6. Аз, ГОСПОД, Те призовах в правда и ще хвана ръката Ти, и ще Те пазя, и ще Те поставя за завет на народа, за светлина на народите,
7. за да отвориш слепите очи, да изведеш от затвора затворниците и от тъмничния дом седящите в мрак.
8. Аз съм ГОСПОД, това е Името Ми; и славата Си няма да дам на друг, нито хвалата Си — на изваяните идоли.
9. Предишното, ето дойде; и Аз оповестявам ново — преди да изникне, ви го казвам.
10. Пейте на ГОСПОДА нова песен, хвалата Му — от краищата на земята, вие, които слизате в морето, и всичко, което го изпълва, острови, и вие, които живеете на тях.
11. Нека издигнат глас пустинята и градовете ѝ, селата, в които живее Кидар. Нека пеят обитателите на скалите, нека викат радостно от върховете на планините.
12. Нека отдадат слава на ГОСПОДА и нека възвестят хвалата Му по островите.
13. ГОСПОД ще излезе като силен мъж, ще възбуди ревност като воин, ще извика, да, ще изреве, ще надделее над враговете Си.
14. Дълго време мълчах, останах тих, въздържах се. Но сега ще извикам като раждаща жена, ще погубя и същевременно ще погълна.
15. Ще запустя планини и хълмове и ще изсуша всичката им трева; ще направя реките на острови и ще пресуша езерата.
16. И ще доведа слепите през път, който не са знаели, ще ги водя в пътеки, които не са познавали; ще направя тъмнината светлина пред тях и неравните пътища — прави. Тези неща ще направя за тях и няма да ги оставя.
17. Ще се върнат назад, съвсем ще се посрамят онези, които се уповават на изваяните идоли, които казват на леяните идоли: Вие сте боговете ни!
18. Чуйте, глухи, и гледайте, слепи, за да видите!
19. Кой е сляп, ако не служителят Ми, и глух като посланика, когото изпращам? Кой е сляп както предания и сляп както служителя ГОСПОДЕН?
20. Виждаш много, но не забелязваш, ушите му са отворени, но той не чува.
21. ГОСПОД благоволи заради правдата Си да възвеличи закона и да го направи почитан.
22. Но той е обран и ограбен народ, всички са уловени в дупки и скрити в тъмнични домове. Плячка са и няма спасител; обир са и никой не казва: Върни го!
23. Кой от вас ще даде ухо на това, ще внимава и ще слуша за бъдещето?
24. Кой предаде Яков на обир и Израил — на грабители? Не ГОСПОД ли, срещу когото съгрешихме? И не пожелаха да ходят в пътищата Му и не послушаха закона Му.
25. И Той изля върху него яростта на гнева Си и силата на битката и тя го опали отвсякъде, но той не разбра; изгори го, но той не го взе присърце.

Глава 43

1. И сега, така казва ГОСПОД, Създателят ти, Якове, и Творецът ти, Израилю: Не бой се, защото те изкупих, призовах те по име, ти си Мой.
2. Когато минаваш през водите, Аз ще бъда с теб; и през реките — няма да те потопят. Когато ходиш през огъня, няма да се изгориш и пламъкът няма да те опали.
3. Защото Аз съм ГОСПОД, твоят Бог, Светият Израилев, твоят Спасител. За твой откуп дадох Египет, Етиопия и Сева — за теб.
4. Понеже ти беше скъпоценен пред очите Ми и почетен, и Аз те възлюбих, затова давам хора за теб и племена — за живота ти.
5. Не бой се, защото Аз съм с теб! От изток ще доведа потомството ти и от запад ще те събера.
6. Ще кажа на севера: Предай! — и на юга: Не задържай! Доведи синовете Ми отдалеч и дъщерите Ми — от края на земята;
7. всеки, който се нарича с Името Ми, когото създадох за славата Си, когото сътворих, да, и го направих.
8. Изведи слепия народ, който има очи, и глухите, които имат уши!
9. Нека се съберат заедно всичките народи и нека се струпат племената! Кой от тях може да изяви това и да ни извести какво е било отначало? Нека доведат свидетелите си и да се оправдаят, за да чуят хората и да кажат: Истина е!
10. Вие сте Мои свидетели, заявява ГОСПОД, и служителят Ми, когото избрах — за да Ме познаете и да повярвате в Мен, и да разберете, че Аз Съм; преди Мен не е имало Бог и след Мен няма да има.
11. Аз, Аз съм ГОСПОД, и освен Мен няма спасител.
12. Аз изявих и спасих, и известих, и между вас нямаше чужд бог; затова вие сте Мои свидетели, заявява ГОСПОД, и Аз съм Бог.
13. И от вечността Аз Съм и няма кой да избавя от ръката Ми. Аз действам и кой ще Ми попречи?
14. Така казва ГОСПОД, Изкупителят ви, Светият Израилев: Заради вас изпратих във Вавилон и ще доведа всички като бежанци, и халдейците, в корабите, за които викаха.
15. Аз съм ГОСПОД, Светият ваш, Създателят Израилев, вашият Цар.
16. Така казва ГОСПОД, който дава път в морето и пътека в буйните води,
17. който извежда колесници и коне, войска и сила: Заедно ще легнат, няма да станат, угаснаха, като фитил изтляха.
18. Не си спомняйте какво е било отначало, и не мислете за древните събития.
19. Ето, Аз правя нещо ново; сега ще се появи — няма ли да го познаете? Да! Ще направя път в пустинята и реки в безводната земя.
20. Полските зверове ще Ме прославят, чакалите и камилоптиците, защото давам вода в пустинята, реки в безводната земя, за да напоя народа Си, избраните Си.
21. Този народ образувах за Себе Си, за да разказва хвалата Ми.
22. Но ти не Ме призова, Якове, отегчи се от Мен, Израилю.
23. Не си Ми принасял агнетата на всеизгаряния си и не си Ме почитал с жертвите си. Аз не съм те затруднил с приноси и не съм ти дотегнал с ливан.
24. Не си Ми купувал благоуханна тръстика с пари и не си Ме наситил с тлъстината на жертвите си. А ти си Ме затруднил с греховете си и си ми дотегнал с беззаконията си.
25. Аз, Аз съм, който изтривам твоите престъпления заради Себе Си, и няма да помня греховете ти.
26. Подсети Ме, за да се съдим заедно; говори, за да се оправдаеш.
27. Твоят праотец съгреши и учителите ти отстъпиха от Мен.
28. А Аз ще сваля от свещенството им началниците на светилището, ще предам Яков на проклятие и Израил на поругание.

Глава 44

1. Но сега слушай, служителю Мой, Якове, и Израилю, когото избрах:
2. Така казва ГОСПОД, който те е направил и те е образувал от утробата, и ще ти помага: Не бой се, служителю Мой, Якове, и Есуруне, когото избрах,
3. защото ще изливам вода на жадната земя и реки на сухата почва. Ще изливам Духа Си на потомството ти и благословението Си на издънките ти.
4. И те ще поникнат между тревата като върби край течащи води.
5. Един ще казва: Аз съм на ГОСПОДА. Друг ще се нарича с името на Яков. А друг ще пише с ръката си: На ГОСПОДА — и ще произнася с почит името на Израил.
6. Така казва ГОСПОД, Царят на Израил, Изкупителят му, ГОСПОД на Войнствата: Аз съм първият, Аз и последният и освен Мен няма Бог.
7. Откакто съм поставил древния народ, кой може да прогласи като Мен и да извести това, и да Ми го изложи? И бъдещето, и което идва, нека известят!
8. Не се страхувайте и не треперете! Не ти ли известих отдавна и не изявих ли? И вие сте Ми свидетели. Има ли Бог освен Мен? И няма канара — не зная.
9. Всички, които правят изваяни идоли, са нищожни и любимите им неща са безполезни. И те са им свидетели — не виждат, не разбират, за да се засрамят.
10. Кой е направил бог или излял изваян идол, напълно безполезен?
11. Ето, всичките му привърженици ще се засрамят. А майсторите, и те са от човек. Нека се съберат всички, нека застанат, нека се уплашат, нека заедно се засрамят.
12. Ковачът кове брадва от желязо, работи в горящите въглища, оформя го с чукове, изработва го със силната си ръка. Също огладнява и отмалява, не пие вода и се изморява.
13. Дърводелецът опъва връв, начертава идола с креда, изработва го с длета и го начертава с пергел. И го прави по човешки образ, според човешка красота, за да стои вкъщи.
14. Отсича си кедри и взема кипарис и дъб, и си избира от горските дървета; насажда бор и дъждът го прави да расте.
15. И става на човека за горене и той взема от него и се топли, да, гори го и пече хляб. Същото изработва на бог и му се кланя, прави го изваян идол и пада по лице пред него!
16. Половината му изгаря в огън, на половината готви месо да яде, изпича печиво и се насища. Грее се и казва: Оха, стоплих се, видях огън!
17. А останалото от него прави на бог, на изваяния си идол. Пада по лице пред него и му се кланя, и му се моли, и казва: Избави ме, защото ти си мой бог!
18. Те не знаят и не разбират, защото очите им са замазани, за да не виждат, и сърцата им — за да не разбират.
19. И никой не взема присърце и няма знание и няма разум да каже: Половината му изгорих в огън, да, и хляб изпекох на въглените му, опекох и месо и ядох. А останалото от него да направя ли на гнусота? Да се поклоня ли на пън от дърво?
20. Той ходи след пепел; измамено сърце го заблуди и не може да избави душата си и да каже: Това в десницата ми не е ли лъжа?
21. Помни това, Якове, и Израилю, защото ти си Мой служител; Аз те образувах, на Мен си служител. Израилю, няма да бъдеш забравен от Мен.
22. Изличих като гъста мъгла престъпленията ти и като облак — греховете ти. Върни се при Мен, защото те изкупих!
23. Ликувайте, небеса, защото ГОСПОД извърши това; викайте радостно, земни дълбини; ликувайте, планини, горо и всички дървета в нея, защото ГОСПОД изкупи Яков и се прослави в Израил.
24. Така казва ГОСПОД, Изкупителят ти и който те е образувал от утробата: Аз съм ГОСПОД, който върша всичко, който сам разпрострях небесата и разстлах земята сам;
25. който осуетявам знаменията на лъжците и правя да обезумеят врачовете, който връщам мъдреците назад и обръщам знанието им в глупост;

26. който утвърждавам думата на Своя служител и изпълнявам решеното от Своите пратеници; който казвам за Ерусалим: Ще се насели. — и за градовете на Юда: Ще се съградят и Аз ще издигна развалините му;
27. който казвам на бездната: Изсъхни и Аз ще пресуша реките ти;
28. който казвам за Кир: Моят пастир е, който ще изпълни цялата Ми воля и ще каже за Ерусалим: Ще се съгради. — и за храма: Ще бъдат положени основите ти!

Глава 45

1. Така казва ГОСПОД на Своя помазаник, на Кир, когото хванах за десницата, за да покоря народи пред него; и ще разпаша слабините на царе, за да отворя пред него врати и портите няма да се затворят:
2. Аз ще ходя пред теб и ще изправя неравните места, ще разбия бронзовите врати и ще строша железните лостове.
3. Ще ти дам съкровища, пазени в тъмнина, и скрити богатства, за да познаеш, че Аз съм ГОСПОД, който те призовах по име, Израилевият Бог.
4. Заради служителя Си Яков и Израил, избрания Си, те призовах по име; дадох ти почетно име, без да Ме познаваше.
5. Аз съм ГОСПОД и няма друг, няма Бог освен Мен. Аз ще те препаша, без да Ме познаваш,
6. за да познаят от изгрев слънце и от залез, че освен Мен няма никой. Аз съм ГОСПОД и няма друг.
7. Аз образувам светлината и създавам тъмнината; правя мир, творя и зло! Аз, ГОСПОД, съм, който правя всичко това.
8. Росете, небеса, отгоре и нека излеят облаците правда; нека се отвори земята и роди спасение, и заедно с него да изникне правда. Аз, ГОСПОД, го създадох.
9. Горко на онзи, който спори със Създателя си! Калено гърненце сред земните гърненца! Ще каже ли калта на този, който я оформя: Какво правиш? — или изделието ти за теб: Няма ръце?
10. Горко на онзи, който казва на баща си: Какво раждаш? — и на жена му: Защо си в родилни мъки?
11. Така казва ГОСПОД, Светият Израилев и неговият Създател: Питайте ме за бъдещето; поверете ми синовете Ми и делото на ръцете Ми!
12. Аз направих земята и създадох човека на нея — Аз. Моите ръце разпростряха небесата, Аз заповядах на цялото им войнство.
13. Аз го издигнах с правда и ще изправям всичките му пътища; той ще съгради града Ми и ще пусне пленниците Ми, не за откуп и не за подарък, казва ГОСПОД на Войнствата.
14. Така казва ГОСПОД: Трудът на Египет и търговията на Етиопия, и савците, хора снажни, ще преминат към теб и твои ще бъдат, ще ходят след теб, в окови ще преминат. И ще ти се поклонят и ще ти се помолят: Само сред теб е Бог и няма друг, никакъв Бог!
15. Наистина Ти си Бог, който се криеш, Боже Израилев, Спасителю!
16. Ще се посрамят и опозорят, всички заедно ще ходят в позор, които правят идоли.
17. А Израил ще се спаси чрез ГОСПОДА с вечно спасение; няма да се посрамите и няма да се опозорите за вечни времена.
18. Защото така казва ГОСПОД, който създаде небето — Той е Бог, който образува земята, направи я и я утвърди, не я създаде пуста, образува я, за да се населява: Аз съм ГОСПОД и няма друг.
19. Не съм говорил в тайно, на място в тъмна земя. Не съм казал на потомството на Яков: Търсете Ме напразно. Аз съм ГОСПОД, който говоря правда, известявам правота.
20. Съберете се и елате, приближете се заедно, избягали от народите! Нямат разум онези, които издигат дървените си идоли и се молят на бог, който не може да спаси.
21. Изявете и приведете ги; да, нека се съветват заедно. Кой е известил това от древността, изявил го е отдавна? Не Аз ли, ГОСПОД? И няма друг Бог освен Мен; Бог праведен и Спасител няма освен Мен.
22. Към Мен се обърнете и спасени бъдете, всички земни краища, защото Аз съм Бог и няма друг.
23. В Себе Си се заклех, от устата Ми излезе правда, дума, която няма да се върне, че пред Мен ще се преклони всяко коляно ще се закълне всеки език!
24. Само в ГОСПОДА — ще казват за Мен — има правда и сила, при Него ще дойдат хората, а всички, които се гневяха против Него, ще се посрамят.

25. Чрез ГОСПОДА ще се оправдае и ще се хвали цялото потомство на Израил.

Глава 46

1. Прегъна се Вил, приведе се Нево; образите им са натоварени на животни и на добитък; товарът ви е натоварен, бреме за умореното животно.
2. Приведоха се, прегънаха се заедно, не можаха да отърват товара, а самите те отидоха в плен.
3. Слушайте Ме, доме яковов, и целия остатък на израилевия дом, които сте носени от Мен още от утробата и държани още от майчиния скут!
4. И до старостта ви Аз Съм; и докато побелеете, Аз ще ви нося. Аз направих и Аз ще вдигна, и Аз ще нося и избавя.
5. На кого ще Ме уподобите и приравните, и ще Ме съпоставите, че да бъдем подобни?
6. Онези, които изсипват злато от торбичка и претеглят сребро на везни, наемат златар, да го направи на бог — падат по лице, да, и му се покланят.
7. Вдигат го на рамо, носят го и го полагат на мястото му, и там стои — не мърда от мястото си. Още и викат към него, но не отговаря, никого не избавя от бедата му.
8. Помнете това и се дръжте като мъже, вземете го отново присърце, отстъпници!
9. Помнете предишните неща от древността — че Аз съм Бог и няма друг; Аз съм Бог и няма подобен на Мен;
10. който от началото изявявам края и от древността — нестаналите още неща; който казвам: Намерението Ми ще се извърши и ще направя всичко, което Ми е угодно.
11. Аз съм, който викам хищна птица от изток, от далечна земя — мъжа по Своя план. Да, говорих и ще го направя да стане; намислих и ще го извърша.
12. Слушайте Ме, вие коравосърдечни, които сте далеч от правдата:
13. Приближих правдата Си, тя няма да бъде далеч и спасението Ми няма да закъснее. И ще дам спасение в Сион и славата Си — на Израил.

Глава 47

1. Слез и седни в праха, девице, дъще вавилонска. Седни на земята, няма вече престол, дъще халдейска, защото няма вече да те наричат изтънчена и изнежена.
2. Вземи ръчната мелница и мели брашно; махни булото си, вдигни полите си, открий краката си, мини през реки.
3. Голотата ти ще се открие, да, срамът ти ще се види. Ще си отмъстя и няма да пожаля никого.
4. Изкупителят ни — ГОСПОД на Войнствата е Името Му, Светият Израилев.
5. Седи в мълчание и влез в мрака, дъще халдейска, защото няма вече да те наричат господарка на царствата.
6. Разгневих се на народа Си, оскверних наследството Си и ги предадох в ръката ти. Ти не им оказа милост, наложи твърде тежкия си ярем върху стареца.
7. И каза: Вечно ще бъда господарка! И не взе това присърце и не помисли за края му.
8. И сега, чуй това, ти, отдадена на разкош, която седиш безгрижна, която казваш в сърцето си: Аз съм и освен мен няма друга! Няма да седя вдовица и няма да зная обезчадяване.
9. Ще дойдат върху теб и двете тези, в миг, в един ден — обезчадяване и вдовство; в пълнотата си ще дойдат върху теб въпреки многото ти заклинания и голямото изобилие на магиите ти.
10. И ти беше дръзка в злината си и казваше: Никой не ме вижда! Мъдростта ти и знанието ти те отвърнаха и ти каза в сърцето си: Аз съм и освен мен няма друга!
11. Затова ще дойде върху теб зло и няма да можеш да го отвърнеш с магии; и ще те връхлети беда и няма да можеш да я покриеш; и ще дойде внезапно върху теб опустошение и няма да го знаеш.
12. Застани сега с магиите си и с многото си заклинания, в които си се трудила от младостта си! Може би ще имаш полза! Може би ще уплашиш някого!
13. Умори се в многото си съвещания. Нека застанат сега астролозите, звездобройците и предвещателите по новолунията и да те спасят от това, което идва върху теб!
14. Ето, станаха като плява, огън ги изгори. Не можаха да спасят живота си от силата на пламъка. Не е въглен да се стопли човек на него, или огън, да седне човек пред него.
15. Такива ти станаха онези, за които си се трудила, с които си търгувала от младостта си. Лутат се всеки на своя страна и няма кой да те спаси.

Глава 48

1. Чуйте това, доме яковов, които се наричате с името Израил и сте излезли от юдовия източник, които се кълнете в Името на ГОСПОДА и изповядвате Израилевия Бог, но не с истина и не с правда —
2. защото вземат името си от светия град, подпират се на Израилевия Бог, ГОСПОД на Войнствата е Името Му.
3. Отдавна обявих предишните неща и от устата Ми излязоха, и Аз ги известих; внезапно ги извърших и настъпиха.
4. Понеже знаех, че си корав и вратът ти е желязна жила, а челото ти — бронз,
5. затова отдавна ти ги обявих, преди да станат, ти ги известих, за да не кажеш: Идолът ми ги извърши, изваяният и изленият ми образ ги заповяда.
6. Ти чу — виж сега всичко това! И вие, няма ли да изповядате това? Отсега ти известявам нови неща и скрити, които не си знаел.
7. Те бяха създадени сега, а не отдавна, и преди този ден не си чувал за тях, за да не кажеш: Ето, знаех ги.
8. Нито си чул, нито си знаел, нито са били отворени отдавна ушите ти; защото знаех, че ти си много неверен и още от утробата си наречен отстъпник.
9. Заради Името Си ще задържа изливането на гнева Си и заради славата Си ще се въздържа за теб, за да не те отсека.
10. Ето, очистих те, но не като сребро, изпитах те в пещта на скръбта.
11. Заради Себе Си, заради Себе Си ще сторя това, защото как да се оскверни Името Ми? И славата Си няма да дам на друг!
12. Чуй Ме, Якове, и Израилю, Моят призован: Аз Съм, Аз съм първият, да, Аз съм и последният.
13. Да, Моята ръка основа земята и десницата Ми разпростря небесата; извиквам ги и се представят заедно.
14. Съберете се, всички вие, и чуйте! Кой от тях е изявил това? Онзи, когото ГОСПОД възлюби, ще извърши волята Му над Вавилон и ръката му ще бъде над халдейците.
15. Аз, Аз говорих, да, призовах го, доведох го и пътят му ще бъде успешен.
16. Приближете се до Мен, чуйте това! Още отначало не съм говорил скришно; от времето, когато стана това, Аз съм там. И сега Господ БОГ ме изпрати и Неговият Дух.
17. Така казва ГОСПОД, Изкупителят ти, Светият Израилев: Аз съм ГОСПОД, твоят Бог, който те учи за твоя полза, който те води по пътя, по който трябва да ходиш.
18. О, да беше послушал заповедите Ми! Тогава мирът ти щеше да бъде като река и правдата ти — като морските вълни;
19. потомството ти щеше да бъде като пясъка и рожбите на утробата ти — като зърната му; името му нямаше да се отсече и нямаше да се изтреби отпред Мен.
20. Излезте от Вавилон, бягайте от халдейците; с глас на ликуване изявете, известете това; разгласете го до края на земята, кажете: ГОСПОД изкупи слугата Си Яков.
21. Те не жадуваха, когато ги водеше през пустините; Той направи да им изтекат води от канарата, разцепи канарата и водите потекоха.
22. Мир няма за безбожните, казва ГОСПОД.

Глава 49

1. Слушайте ме, острови, и внимавайте, далечни племена! ГОСПОД ме призова още от утробата, от скута на майка ми оповести името ми.
2. Направи устата ми като остър меч, скри ме под сянката на ръката Си и ме направи излъскана стрела, скри ме в колчана Си.
3. И ми каза: Ти си Мой служител, Израил, в когото ще се прославя.
4. А аз казах: Напразно съм се трудил, напусто и за нищо съм изтощавал силата си. Но наистина правото ми е у ГОСПОДА и наградата ми е у моя Бог.
5. И сега, казва ГОСПОД, който ме образува от утробата за Свой служител, за да върна при Него Яков и да се събере при Него Израил — защото съм почитан в очите на ГОСПОДА и моят Бог е силата ми —
6. да, Той казва: Малко е да Ми бъдеш служител, за да изправиш племената на Яков и да върнеш опазените от Израил — ще те дам за светлина на народите, за да бъдеш Моето спасение до края на земята.
7. Така казва ГОСПОД, Изкупителят на Израил, Светият негов, на онзи, когото човек презира, на онзи, от когото се гнуси народът, на слугата на владетелите: Царе ще видят и ще станат, князе — и ще се поклонят, заради ГОСПОДА, който е верен, Светият Израилев, който те избра.
8. Така казва ГОСПОД: В благоприятно време те послушах и в спасителен ден ти помогнах. Ще те запазя и ще те дам за завет на народа, за да изправиш земята, да направиш да наследят запустелите наследства,
9. да кажеш на затворниците: Излезте! — на онези, които са в мрак: Покажете се! Те ще пасат по пътищата и по всички голи височини ще бъдат пасбищата им.
10. Няма да огладнеят и няма да ожаднеят, няма да ги удари нито жега, нито слънце, защото Онзи, който се смили за тях, ще ги води и ще ги заведе при водни извори.
11. И ще направя всичките Си планини на пътища и насипаните Ми пътища ще се издигнат.
12. Ето, тези ще дойдат отдалеч, и ето, тези — от север и от запад, а тези — от синимската земя.
13. Ликувайте, небеса, и радвай се, земьо, извикайте от радост, планини, защото ГОСПОД утеши народа Си и се смили за наскърбените Си!
14. А Сион каза: ГОСПОД ме е оставил и Господ ме е забравил.
15. Може ли жена да забрави кърмачето си, да не се смили над рожбата на утробата си? Дори и тези да забравят, Аз пак няма да те забравя!
16. Ето, на дланите Си съм те врязал, стените ти са винаги пред Мен.
17. Синовете ти ще дойдат бързо, разорителите ти и запустителите ти ще си отидат от теб.
18. Повдигни очите си наоколо и виж: Те всички се събират, идват при теб. Жив съм Аз, заявява ГОСПОД — ти ще се облечеш с всички тях като с украшение и ще се накичиш с тях като невяста.
19. Защото разорените ти и запустелите ти места и опустошената ти земя, да, сега ще бъдат тесни за жителите, а онези, които те поглъщаха, ще бъдат далеч.
20. Дори ще кажат в ушите ти синовете, от които си била лишена: Тясно ми е мястото, направи ми място, за да се населя.
21. Тогава ще кажеш в сърцето си: Кой ми роди тези, когато аз бях лишена от децата си и безплодна, заточена и скитница? И кой отгледа тези? Ето, аз бях останала сама; тези къде бяха?
22. Така казва Господ БОГ: Ето, ще издигна ръката Си към народите, ще извися знамето Си към племената и те ще доведат синовете ти на ръце и дъщерите ти ще се донесат на рамене.
23. Царе ще бъдат твои хранители и княгините им — твои дойки. Ще ти се покланят с лице до земята и ще лижат праха на краката ти. И ще познаеш, че Аз съм ГОСПОД, че онези, които Ме чакат, няма да се посрамят.
24. Може ли да се отнеме плячката от силния или пленникът на мощния да избяга?

25. Но така казва ГОСПОД: И пленниците на силния ще се отнемат, и плячката на страшния ще избяга. И Аз ще се съдя с онзи, който се съди с теб, и ще спася синовете ти.
26. И ще нахраня притеснителите ти със собствените им меса и със собствената си кръв ще се опият като с ново вино. И всяко създание ще познае, че Аз, ГОСПОД, съм твоят Спасител и Силният Яковов — твоят Изкупител.

Глава 50

1. Така казва ГОСПОД: Къде е разводното писмо на майка ви, с което я отпратих? Или на кого от заемодателите Си ви продадох? Ето, поради беззаконията си бяхте продадени и поради престъпленията ви беше отпратена майка ви.
2. Защо дойдох и нямаше никой; виках и никой не отговори? Скъсила ли се е някак ръката Ми да не може да изкупва? Или нямам сила да избавям? Ето, със смъмрянето Си изсушавам морето, обръщам реките в пустиня, рибите им се вмирисват от липса на вода, умират от жажда.
3. Аз обличам небесата с мрак и слагам вретище за тяхно покривало.
4. Господ БОГ ми даде език на учениците — да зная как да помогна с дума на уморения. Събужда, всяка сутрин събужда ухото ми, за да слушам като учениците.
5. Господ БОГ ми отвори ухото и аз не се разбунтувах и не се обърнах назад.
6. Гърба си дадох на биячите и бузите си — на скубачите, не скрих лицето си от опозоряване и заплюване.
7. Понеже Господ БОГ ще ми помогне, затова не съм опозорен, затова направих лицето си като кремък и зная, че няма да бъда посрамен.
8. Близо е Този, който ме оправдава — кой ще се съди с мен? Нека застанем заедно. Кой иска да се съди с мен? Нека се приближи до мен.
9. Ето, Господ БОГ ще ми помогне — кой ще ме осъди? Ето, те всички ще се разпаднат като дреха, ще ги проядe молец.
10. Кой между вас се бои от ГОСПОДА и слуша гласа на Неговия служител? Който ходи в тъмнина и няма за него светлина, нека се уповава на Името на ГОСПОДА и нека се обляга на своя Бог.
11. Ето, всички вие, които запалвате огън и се обграждате с главни, ходете в пламъка на огъня си и сред главните, които сте разпалили! Това ще ви бъде от ръката Ми — ще легнете в място на скръб.

Глава 51

1. Слушайте Ме, вие, които следвате правдата, които търсите ГОСПОДА! Погледнете към канарата, от която сте отсечени, и към дупката на рова, от който сте изкопани!
2. Погледнете към баща си Авраам и към Сара, която ви е родила, защото, когато беше един, го повиках, благослових го и го умножих.
3. Защото ГОСПОД ще утеши Сион, ще утеши всичките му запустели места и ще направи пустинята му като Едем и степта му — като ГОСПОДНАТА градина. Веселие и радост ще се намерят в него, славословие и глас на песен.
4. Послушайте Ме, народе Мой, и приклонете ухо към Мен, Мое племе — защото закон ще излезе от Мен и ще поставя правосъдието Си за светлина на народите.
5. Правдата Ми е близо, спасението Ми излезе и мишците Ми ще съдят народите. Островите ще се надяват на Мен и ще се уповават на мишцата Ми.
6. Повдигнете очите си към небесата и погледнете към земята долу — защото небесата ще изчезнат като дим и земята ще се разпадне като дреха и обитателите й просто така ще измрат. Но Моето спасение ще пребъде вечно и правдата Ми няма да се отмени.
7. Слушайте Ме, вие, които познавате правда, народ, в чието сърце е Моят закон! Не се бойте от злобния присмех на хората, не се плашете от злословието им,
8. защото молецът ще ги прояде като дреха и червеят ще ги прояде като вълна. Но Моята правда ще пребъде вечно и спасението Ми — във всички поколения.
9. Събуди се, събуди се, облечи се със сила, ти, мишца ГОСПОДНА! Събуди се както в древните дни, в отдавнашните поколения! Не си ли ти, която посече Раав и прободе смъртно морското чудовище?
10. Не си ли ти, която пресуши морето, водите на голямата бездна, и направи дълбините на морето път, да преминат изкупените?
11. Откупените на ГОСПОДА ще се върнат и ще дойдат в Сион с ликуване; вечна радост ще бъде на главата им, ще придобият веселие и радост, скръб и въздишане ще побягнат.
12. Аз, Аз съм, който ви утешавам. Кой си ти, че се боиш от човека, който умира, и от човешки син, който ще стане като трева,
13. а си забравил ГОСПОДА, който те е направил, който е разпрострял небесата и основал земята; и непрестанно, цял ден се страхуваш от яростта на притеснителя, когато се готви да унищожи? Къде е яростта на притеснителя?
14. Вързаният скоро ще бъде развързан и няма да умре в рова и няма да му липсва хлябът му.
15. Защото Аз съм ГОСПОД, твоят Бог, който вълнува морето и вълните му бучат; ГОСПОД на Войнствата ?? Името Му.
16. Сложих словата Си в устат?? ти и те покрих със сянката на ръката Си, за да устроя небесата и да основа земята и да кажа на Сион: Ти си Мой народ.
17. Събуди се, събуди се, стани, дъще ерусалимска, която си изпила от ръката на ГОСПОДА чашата на яростта Му; изпила си, изпразнила си чашата, блюдото на опиването.
18. Няма кой да я води от всичките синове, които е родила, и няма кой да я хване за ръка от всичките синове, които е отгледала.
19. Тези две те сполетяха — кой ще те пожали? — опустошение и разрушение, и глад, и меч. Как да те утеша?
20. Синовете ти примряха, лежат по всички кръстопътища като антилопа в мрежа, пълни с яростта на ГОСПОДА, със изобличението на твоя Бог.
21. Затова, чуй сега това, ти, окаяна и пияна, но не от вино!
22. Така казва твоят Господ, ГОСПОД, твоят Бог, който защитава делото на народа Си: Ето, взех от ръката ти чашата на опиването, чашата, блюдото на яростта Си — няма да я пиеш повече.
23. А ще я сложа в ръката на мъчителите ти, които казаха на душата ти: Падни по лице, за да минем отгоре! И ти си сложила гърба си като земя и като улица за онези, които минават.

Глава 52

1. Събуди се, събуди се, облечи се със силата си, Сионе! Облечи великолепните си дрехи, Ерусалиме, свети граде, защото повече няма да влезе в теб необрязан и нечист.
2. Отърси се от праха; стани, седни Ерусалиме! Освободи се от връзките на шията си, пленена дъще сионска!
3. Защото така казва ГОСПОД: Продадохте се за нищо и без пари ще бъдете изкупени.
4. Защото така казва Господ БОГ: Отначало народът Ми слезе в Египет, за да живее там като чужденец; и асирийците го потискаха без причина.
5. И сега, какво имам тук, заявява ГОСПОД, понеже народът Ми е взет за нищо? Властниците му беснеят, говори ГОСПОД, и Името Ми непрестанно, цял ден се хули.
6. Затова народът Ми ще познае Моето Име; затова в онзи ден ще познае, че Аз съм, който говоря — ето Ме!
7. Колко са прекрасни върху планините краката на онзи, който благовества, който проповядва мир, който благовества добро, който проповядва спасение, който казва на Сион: Твоят Бог царува!
8. Гласът на стражите ти! Издигат глас, заедно викат от радост, защото виждат ясно с очите си как ГОСПОД се връща в Сион.
9. Тържествувайте, запейте заедно, ерусалимски развалини, защото ГОСПОД утеши народа Си, изкупи Ерусалим!
10. ГОСПОД откри святата Си мишца пред очите на всичките народи. И всички земни краища ще видят спасението от нашия Бог.
11. Оттеглете се, оттеглете се, излезте оттам, не се допирайте до нечисто! Излезте отсред него, очистете се, вие, които носите съдовете ГОСПОДНИ!
12. Защото няма да излезете набързо, нито ще си отидете бегом, защото ГОСПОД ще върви пред вас и Израилевият Бог ще ви бъде задна стража.
13. Ето, Слугата Ми ще благоуспее, ще се извиси и издигне, и възвеличи твърде много.
14. Както мнозина бяха ужасени от Теб — толкова беше обезобразен видът Му, повече от който и да било човек, и изгледът Му — от който и да било от човешките синове —
15. така Той ще удиви много народи; царе ще затворят устата си пред Него, защото ще видят онова, което не им е било разказано, и ще разберат онова, което не са чули.

Глава 53

1. Кой е повярвал на известието ни? И на кого се е открила мишцата ГОСПОДНА?
2. Защото израсна пред Него като издънка и като корен от суха земя. Нямаше вид, нито великолепие, че да погледнем на Него, нито изглед, че да Го харесаме —
3. презрян и отхвърлен от хората, човек на скърби и свикнал с печал. И като някой, от когото отвръщат лице, беше презрян и не Го счетохме за нищо.
4. А Той всъщност понесе печалта ни и със скърбите ни се натовари. А ние Го счетохме за наказан, поразен от Бога и унижен.
5. Но Той беше прободен заради нашите престъпления, беше съсипан заради нашите беззакония; върху Него дойде наказанието, докарващо нашия мир, и с Неговите рани ние бяхме изцелени.
6. Всички ние блуждаехме като овце, отбихме се всеки в своя собствен път — и ГОСПОД направи да Го постигне беззаконието на всички ни.
7. Той беше мъчен, но се унижи и не отвори устата Си. Като агне, водено на клане, и като овца, която пред стригачите си не издава глас, и Той не отвори устата Си.
8. От утеснение и от съд беше грабнат. А рода Му кой ще обясни? Защото беше отсечен отсред земята на живите; заради престъплението на Моя народ беше поразен.
9. И гробът Му се определи при безбожните, но остана при богатия в смъртта Си; защото не е извършил неправда и не е имало измама в устата Му.
10. Но ГОСПОД благоволи Той да бъде съкрушен, остави Го да страда. Когато направи душата Си жертва за вина, ще види потомство, ще продължи дните Си и ГОСПОДНОТО благоволение ще благоуспее в ръката Му.
11. Ще види плод от мъката на душата Си и ще се насити. Праведният Ми Слуга ще оправдае мнозината чрез познаването Му от тях и ще се натовари с беззаконията им.
12. Затова ще Му определя за дял великите и със силните ще дели плячка — затова, че предаде Себе Си на смърт и към престъпници беше причислен. А Той понесе греха на мнозина и ходатайства за престъпниците.

Глава 54

1. Радвай се, безплодна, която не си раждала! Запей от радост и извикай, която не си била в родилни мъки! Защото синовете на пустата са повече от синовете на омъжената, казва ГОСПОД.
2. Разшири мястото на шатрата си и нека разпростират завесите на жилищата ти! Не пести, удължи въжетата си и закрепи колчетата си.
3. Защото ще се разпространиш надясно и наляво и потомството ти ще наследи народите и ще насели пустите градове.
4. Не бой се, защото няма да бъдеш посрамена, и не се смущавай, защото няма да бъдеш опозорена; защото ще забравиш срама от младостта си и няма вече да помниш позора на вдовството си.
5. Защото твоят съпруг е Творецът ти, ГОСПОД на Войнствата е Името Му. И Изкупителят ти е Светият Израилев, Той ще се нарече Бог на цялата земя.
6. Защото ГОСПОД те повика като жена оставена и наскърбена духом, и като жена на младостта, когато е отхвърлена, казва твоят Бог.
7. За малък миг те оставих, но с голяма милост ще те събера.
8. С бликащ гняв скрих лицето Си от теб за миг, но с вечна благост ще се смиля за теб, казва ГОСПОД, твоят Изкупител.
9. Защото това е за Мен като водите на Ной — както се заклех, че водите на Ной няма вече да наводнят земята, така се заклех, че няма вече да ти се разгневя и да те смъмря.
10. Защото, ако и да се отдръпнат планините и да се поклатят хълмовете, пак Моята благост няма да се отдръпне от теб и Моят завет на мир няма да се поклати, казва ГОСПОД, който ти оказа милост.
11. О, горкана, блъскана от буря, безутешна! Ето, Аз ще вложа камъните ти върху здрав материал и ще положа основите ти от сапфири.
12. Ще направя кулите ти от рубини, портите ти — от бисер, и цялата ти ограда — от скъпоценни камъни.
13. И всичките ти синове ще бъдат научени от ГОСПОДА и мирът на синовете ти ще бъде голям.
14. С правда ще се утвърдиш; ще бъдеш далеч от насилие, защото няма да се боиш; далеч от ужас, защото няма да те доближи.
15. Ето, непременно ще се съберат, но не чрез Мен; който се събира против теб, пред теб ще падне.
16. Ето, Аз създадох ковача, който раздухва въглищата в огъня и изважда оръжие за делото си. И Аз създадох разорителя, за да съсипва.
17. Нито едно оръжие, направено против теб, няма да успее; и ще осъдиш всеки език, който би се повдигнал против теб в съд. Това е наследството на слугите на ГОСПОДА и правдата им е от Мен, заявява ГОСПОД.

Глава 55

1. О, вие, всички жадни, елате при водите; и които нямате пари, елате, купете и яжте! Да, елате и купете вино и мляко без пари и без цена.
2. Защо харчите пари за това, което не е хляб, и труда си — за това, което не насища? Послушайте Ме внимателно и ще ядете доброто и душата ви ще се наслаждава на тлъстината.
3. Приклонете ухото си и елате при Мен, послушайте и душата ви ще живее. И Аз ще направя с вас вечен завет според верните милости, обещани на Давид.
4. Ето, дадох го за свидетел на племената, за княз и заповедник на племената.
5. Ето, ще призовеш народ, когото не познаваш; и народ, който не те е познавал, ще тича при теб заради ГОСПОДА, твоя Бог, и заради Светия Израилев, защото те е прославил.
6. Търсете ГОСПОДА, докато може да бъде намерен; призовавайте Го, докато е близо.
7. Нека остави безбожният пътя си и човекът на греха — помислите си; нека се обърне към ГОСПОДА и Той ще се смили над него; и към нашия Бог, защото Той ще прощава щедро.
8. Защото Моите помисли не са като вашите помисли и вашите пътища не са като Моите пътища, заявява ГОСПОД.
9. Защото, както небесата са по-високи от земята, така Моите пътища са по-високи от вашите пътища и Моите помисли — от вашите помисли.
10. Защото, както слиза дъждът и снегът от небето и не се връща там, а напоява земята и я прави да ражда и да произраства, за да дава семе на сеяча и хляб на ядящия,
11. така ще бъде словото Ми, което излиза от устата Ми — няма да се върне празно при Мен, а ще извърши волята Ми и ще благоуспее в онова, за което го изпращам.
12. Защото ще излезете с радост и ще бъдете водени с мир; планините и хълмовете ще запеят от радост пред вас и всички полски дървета ще пляскат с ръце.
13. Вместо трън ще израсте елха и вместо драка ще израсте мирта. И това ще бъде на ГОСПОДА за име, за вечно знамение, което няма да се изличи.

Глава 56

1. Така казва ГОСПОД: Пазете правосъдие и вършете правда, защото спасението Ми скоро ще дойде и правдата Ми ще се открие.
2. Блажен човекът, който прави това, и човешкият син, който се държи за него, който пази съботата да не я оскверни и пази ръката си да не стори никакво зло.
3. А чужденецът, който се е прилепил към ГОСПОДА, да не говори, като казва: ГОСПОД съвсем ще ме отдели от народа Си! И скопецът да не казва: Ето, аз съм сухо дърво!
4. Защото така казва ГОСПОД за скопците, които пазят съботите Ми и избират това, в което благоволя, и здраво държат завета Ми:
5. На тях ще дам в дома Си и вътре в стените Си място и име по-добро от синове и дъщери. На тях ще дам вечно име, което няма да се изличи.
6. И чужденците, които се прилепват към ГОСПОДА, за да Му служат и да обичат Името на ГОСПОДА, да бъдат Негови слуги; всички, които пазят съботата да не я оскверният и здраво държат завета Ми,
7. ще ги доведа в светия Си хълм и ще ги зарадвам в Своя молитвен дом. Всеизгаряният им и жертвите им ще бъдат благоугодни на олтара Ми, защото домът Ми ще се нарече молитвен дом за всичките народи.
8. Така заявява Господ БОГ, който събира израилевите изгнаници: Към него, към събраните му, ще събера още.
9. Елате да ядете, всички вие, полски животни, всички горски животни!
10. Стражите му са слепи, всички нямат знание. Всички са неми кучета, които не могат да лаят. Сънуват, лежат, обичат дрямката.
11. А кучетата са лакоми, не знаят насищане. И те са овчари, които са неспособни да разсъждават, всички са се отбили в своя собствен път, всеки за изгодата си, всички до един.
12. Елате, казват, ще донеса вино и нека се напием със спиртно питие! И утрешният ден ще бъде като този, и още много по-велик.

Глава 57

1. Праведният загива и никой не взема това присърце; и благочестиви мъже се отнемат от земята и никой не размисля, че праведният се отнема преди злото,
2. влиза в мир. Те почиват на леглата си, всеки, който ходи в правотата си.
3. А вие, приближете се тук, синове на врачка, потомство на прелюбодеец и на блудница!
4. С кого се подигравате? Срещу кого сте раззинали уста и сте изплезили език? Не сте ли синове на престъпление, потомство на лъжа —
5. вие, които се разпалвате в страст към идолите под всяко зелено дърво, които колите децата в деретата, под цепките на канарите?
6. В гладките камъни на потока е делът ти; те, те са жребият ти. И на тях си изливала възлияния и си принасяла хлебен принос. Мога ли да бъда доволен от това?
7. На висока и издигната планина си сложила леглото си и там си се изкачила, за да колиш жертва.
8. Зад вратата и стълба си поставила спомена си, защото си се открила на друг освен Мен и си се качила, разширила си леглото си и си сключила завет с тях, обикнала си леглото им, огледала си голотата им.
9. Отишла си и при царя с благоуханни масла и си умножила ароматите си, изпратила си посланиците си далеч и си се снижила до Шеол.
10. Уморила си се от дългия път, но не си казала: Напразно е. Намерила си подновена сила, затова не си отпаднала.
11. И от кого си се уплашила и убояла, че да излъжеш и да не си спомниш за Мен, и да не Ме вземеш присърце? Не мълчах ли Аз, и то от много време? А ти не се боиш от Мен.
12. Аз ще известя твоята правда; и делата ти, те няма да те ползват.
13. Когато извикаш, нека те отърват сбирщината на идолите ти! Но вятърът ще ги отнесе всички, един лъх ще ги помете. А който се уповава на Мен, ще наследи земята и ще владее светия Ми хълм.
14. И ще се каже: Изравнете, изравнете, пригответе пътя, вдигнете спънките от пътя на Моя народ!
15. Защото така казва Всевишният и Превъзнесеният, който обитава вечността, чието Име е Светият: Във високото и свято място обитавам, и при онзи, който е със съкрушен и смирен дух, за да съживявам духа на смирените и да съживявам сърцето на съкрушените.
16. Защото няма да се съдя с хората вечно и няма навеки да се гневя, защото духът им би примрял пред Мен, и душите, които Аз съм направил.
17. Заради беззаконието на алчността му се разгневих и го поразих, скрих лицето Си и се разгневих; а той отстъпнически ходеше по пътя на сърцето си.
18. Видях пътищата му и ще го изцеля, и ще го водя, и ще върна утехата на него и на скърбящите му.
19. Аз създавам плода на устните. Мир, мир на далечния и на близкия, казва ГОСПОД, и ще го изцеля.
20. А безбожните са като развълнувано море, защото не може да утихне и водите му изхвърлят тиня и кал.
21. Няма мир за безбожните, казва моят Бог.

Глава 58

1. Извикай с цяло гърло, не се щади; издигни гласа си като тръба и заяви на народа Ми отстъплението им и на яковoвия дом — греховете им.
2. При все това те Ме търсят всеки ден и искат да познават пътищата Ми, като народ, който върши правда и не е оставил постановлението на своя Бог. Те искат от Мен праведни присъди и желаят близостта на Бога.
3. Защо постим, а Ти не виждаш? Защо смиряваме душата си, а Ти не обръщаш внимание? Ето, в деня на постите си вие се предавате на делата си и потискате всичките си работници.
4. Ето, вие постите за препирня и караница и за да удряте с безбожен юмрук. Днес не постите, за да се чуе във висините гласът ви.
5. Такъв ли е постът, който Аз съм избрал — ден, в който човек да смирява душата си? Да навежда главата си като тръстика и да си постйла вретище и пепел? Това ли наричаш пост и ден, угоден на ГОСПОДА?
6. Не е ли това постът, който Аз съм избрал — да се развързват връзките на безбожието, да се разхлабват възлите на ярема, да се пускат на свобода угнетените и да разчупите всеки ярем?
7. Не е ли да разделяш хляба си с гладния и да заведеш в дом сиромаси без покрив? Когато видиш гол, да го обличаш и да не се криеш от своите еднокръвни?
8. Тогава светлината ти ще изгрее като зората и здравето ти скоро ще процъфти. Правдата ти ще върви пред теб и славата ГОСПОДНА ще ти бъде задна стража.
9. Тогава ще викаш и ГОСПОД ще отговаря. Ще извикаш и Той ще каже: Ето Ме! Ако махнеш отсред себе си ярема, соченето с пръст и злите думи,
10. ако раздаваш хляба си на гладния и насищаш наскърбената душа, тогава светлината ти ще грее в тъмнината и мракът ти ще бъде като пладне.
11. ГОСПОД ще те води постоянно, ще насища душата ти в суша и ще дава сила на костите ти, и ти ще бъдеш като напоявана градина и като воден извор, чиито води не пресъхват.
12. И идващите от теб ще съградят отдавна запустелите места, ще изправиш основите на много поколения; и ще се наречеш възстановител на развалините, възобновител на пътища за живеене.
13. Ако въздържиш крака си за съботата, да не вършиш делата си в светия Ми ден; и наречеш съботата наслада, светия ден на ГОСПОДА — почитаем; и го почиташ, като не следваш своите пътища и не търсиш своите дела, и не говориш своите думи,
14. тогава ще се наслаждаваш в ГОСПОДА и Аз ще те направя да яздиш по високите места на земята, и ще те храня с наследството на баща ти Яков — защото устата на ГОСПОДА изговори това.

Глава 59

1. Ето, ръката на ГОСПОДА не се е скъсила, да не може да спасява, и ухото Му не е натегнало, да не може да чува.
2. Но вашите беззакония ви отделиха от вашия Бог и вашите грехове скриха лицето Му от вас, да не чува.
3. Защото ръцете ви са омърсени с кръв и пръстите ви — с беззаконие; устните ви говорят лъжа, езикът ви отронва неправда.
4. Никой не вика за правдата и никой не се съди според истината. Уповава се на суета и се говори лъжа, зачева се зло и се ражда беззаконие.
5. Мътят яйца на усойница и тъкат паяжина. Който яде от яйцата им, умира, а ако се счупи някое, излиза пепелянка.
6. Паяжината им не става за дреха и няма да се облекат в делата си. Делата им са беззаконни дела и вършенето на насилие е в ръцете им.
7. Краката им тичат към злото и бързат да пролеят невинна кръв. Мислите им са мисли за беззаконие; опустошение и разрушение има в пътищата им.
8. Те не знаят пътя на мира и в пътеките им няма правосъдие. Изкривиха си пътищата си, никой, който върви в тях, не знае мир.
9. Затова правосъдието е далеч от нас и правдата до нас не стига. Надявахме се на светлина, а ето, тъмнина; на сияние, а ходим в мрак.
10. Опипваме стената като слепи, опипваме като без очи. По пладне се препъваме като в сумрак; сред здравите сме като мъртви.
11. Всички ревем като мечки, и като гълъби стенем, стенем... Надяваме се на правосъдие, но няма; на спасение, но е далеч от нас.
12. Защото се умножиха пред Теб престъпленията ни и греховете ни свидетелстват против нас, защото престъпленията ни са с нас и беззаконията ни — ние ги знаем.
13. Отстъпване и невярност към ГОСПОДА, отдръпване от следването на нашия Бог, говорене за насилие и бунт, зачеване и изговаряне на лъжливи думи от сърце.
14. И правосъдието е изтикано назад и правдата стои далеч, защото истината падна на площада и правотата не може да влезе.
15. Да, истината изчезна и който се отклонява от злото, става плячка. И ГОСПОД видя, и беше зло в очите Му, че нямаше правда.
16. Видя, че нямаше мъж, и се изуми, че нямаше посредник. Тогава Неговата ръка Му донесе спасение и Неговата правда, тя Го подкрепи.
17. И Той облече правда като броня и сложи на главата Си спасение за шлем, и облече като дреха одеждите на отмъщението, и се загърна като в мантия със ревност.
18. Според делата, така ще отплати — ярост на противниците Си, възмездие на враговете Си; ще отдаде възмездие на островите.
19. И ще се убоят от Името на ГОСПОДА на запад и от славата Му — към изгрев слънце; защото ще дойде като стремителен поток, тласкан от ГОСПОДНОТО дихание.
20. И Изкупител ще дойде в Сион и за онези от Яков, които се обръщат от престъпление, заявява ГОСПОД.
21. А от Моя страна, ето Моя завет с тях, казва ГОСПОД: Духът Ми, който е на теб, и словата Ми, които сложих в устата ти, няма да отстъпят от устата ти, нито от устата на потомството ти, нито от устата на потомството на потомството ти, казва ГОСПОД, отсега и до века.

Глава 60

1. Стани, свети, защото дойде светлината ти и славата ГОСПОДНА те осия.
2. Защото, ето, тъмнина покрива земята и мрак — племената; а над теб ще осияе ГОСПОД и славата Му ще се яви над теб.
3. И народите ще дойдат при светлината ти, и царете — при сиянието на зората ти.
4. Повдигни очите си наоколо и виж — те всички се събират, идват при теб. Синовете ти ще дойдат отдалеч и дъщерите ти ще бъдат носени на ръце.
5. Тогава ще видиш и ще засияеш; ще затрепти, ще се разшири сърцето ти, защото изобилието на морето ще се обърне към теб, богатствата на народите ще дойдат при теб.
6. Множество камили ще те покрият, мадиамските и гефаските едногърби камили. Те всички ще дойдат от Сава, ще донесат злато и тамян и ще прогласят славословията на ГОСПОДА.
7. Всичките кидарски стада ще се съберат при теб, наваиотските овни ще ти служат; ще се принасят на олтара Ми за благоугодна жертва. И Аз ще прославя славния Си дом.
8. Кои са тези, които летят като облак и като гълъби към прозорците си?
9. Защото островите се надяват на Мен и тарсийските кораби са начело, за да доведат отдалеч синовете ти и среброто им и златото им с тях — за Името на ГОСПОДА, твоя Бог, и Светия Израилев, защото те прослави.
10. И чужденци ще съградят стените ти и царете им ще ти служат; защото в гнева Си те поразих, но в благоволението Си се смилих над теб.
11. И портите ти ще бъдат постоянно отворени, денем и нощем няма да се затварят, за да се внася в теб богатството на народите и докараните им царе.
12. Защото онзи народ и царство, които не биха ти служили, ще погинат; тези народи ще бъдат напълно изтребени.
13. Славата на Ливан ще дойде при теб, елха, явор и кипарис заедно, за да украсят мястото на светилището Ми; и Аз ще прославя мястото на краката Си.
14. И ще дойдат приведени при теб синовете на твоите потисници и всички, които са те презирали, ще се поклонят до стъпалата на краката ти и ще те наричат град на ГОСПОДА, Сион на Светия Израилев.
15. Вместо това, че бе оставен и намразен и никой не минаваше през теб, ще те направя вечно величие, радост от поколение в поколение.
16. Ще сучеш млякото на народите, да, ще сучеш от гърдите на царе; и ще познаеш, че Аз, ГОСПОД, съм твоят Спасител и твоят Изкупител, Силният Яковов.
17. Вместо бронз ще донеса злато и вместо желязо ще донеса сребро, и вместо дърво — бронз, и вместо камъни — желязо. И ще сложа мира за твой надзирател и правдата — за твои началници.
18. Няма вече да се чува насилие в земята ти, опустошение и разорение в пределите ти; а ще наречеш стените си Спасение и портите си — Хваление.
19. Няма вече слънцето да ти бъде светлина денем, нито луната да ти свети със сиянието си, а ГОСПОД ще ти бъде вечна светлина и твоят Бог ще бъде славата ти.
20. Слънцето ти няма вече да залезе и луната ти няма да се скрие, защото ГОСПОД ще ти бъде вечна светлина и дните на жалеенето ти ще свършат.
21. И народът ти — те всички ще бъдат праведни, ще притежават вечно земята; те са клонче от Моите насаждения, дело на Моите ръце, за да се прославям.
22. Най-малкият ще стане хиляда и най-слабият — силен народ. Аз, ГОСПОД, ще ускоря това на времето му.

Глава 61

1. Духът на Господ БОГ е на Мен, защото ГОСПОД Ме е помазал да благовествам на бедните; изпратил Ме е да превържа съкрушените по сърце, да проглася освобождение на пленниците и отваряне на затвора на вързаните;
2. да проглася благоприятната ГОСПОДНА година и деня на възмездието от нашия Бог; да утеша всички наскърбени;
3. да наредя за наскърбените в Сион; да им дам венец вместо пепел, масло на радост — вместо плач, облекло на хваление — вместо унил дух, за да се наричат дървета на правда, насадени от ГОСПОДА за Негова прослава.
4. И ще се съградят древните развалини, ще се издигнат отдавна запустелите места и ще се обновят пустите градове, запустели от много поколения.
5. Чужди ще стоят и ще пасат стадата ви и чужденци ще бъдат ваши орачи и ваши лозари.
6. А вие ще се наречете свещеници на ГОСПОДА, ще ви казват служители на нашия Бог. Ще ядете богатството на народите и ще влезете в тяхната слава.
7. Вместо срама си ще получите двойно и вместо позора си ще ликуват в своя дял. Затова в земята си ще притежават двойно, ще имат вечна радост.
8. Защото Аз, ГОСПОД, обичам правосъдие, мразя грабителство с неправда. И ще им дам наградата им с вярност и ще сключа с тях вечен завет.
9. Потомството им ще бъде познато между народите и издънките им — между племената. Всички, които ги гледат, ще ги познаят, че те са род, благословен от Бога.
10. Ще се веселя много в ГОСПОДА, душата ми ще се радва в моя Бог, защото Той ме облече с одежди на спасение, загърна ме с мантия на правда, като младоженец, украсен с венец като първосвещеник, и като невяста, накитена с украшенията си.
11. Защото, както земята произвежда растенията си, и както градина прави да расте посятото в нея, така Господ БОГ ще направи правдата и хвалата да израснат пред всичките народи.

Глава 62

1. Заради Сион няма да млъкна и заради Ерусалим няма да престана, докато правдата му не се яви като сияние и спасението му — като запалено светило.
2. Народите ще видят правдата ти и всичките царе — славата ти. И ти ще се наречеш с ново име, което устата на ГОСПОДА ще определи.
3. И ще бъдеш славен венец в ръката на ГОСПОДА и царска корона на дланта на своя Бог.
4. Няма вече да ти казват Оставена и на земята ти няма вече да казват Пуста, а ще се наречеш: Благоволението ми е в нея, и земята ти — Венчана, защото ГОСПОД благоволи в теб, и земята ти ще бъде венчана.
5. Защото, както младеж се жени за девойка, така синовете ти ще се оженят за теб. И както младоженец се радва на невяста, така твоят Бог ще се радва на теб.
6. На стените ти, Ерусалиме, поставих стражи; цял ден и цяла нощ, никога няма да млъкнат. Вие, които припомняте на ГОСПОДА, не си давайте почивка,
7. и не Му давайте почивка, докато не утвърди и направи Ерусалим за слава на земята.
8. ГОСПОД се закле в десницата Си и в силната Си мишца: Няма да дам вече житото ти за храна на враговете ти и чужденците няма да пият виното ти, за което си се трудил!
9. А които го прибират, те ще го ядат и ще хвалят ГОСПОДА; и които го събират, те ще го пият в дворовете на Моето светилище.
10. Минете, минете през портите, пригответе пътя на народа! Изравнете, изравнете пътя, очистете го от камъни, издигнете знаме над народите!
11. Ето, ГОСПОД прогласи до края на земята: Кажете на сионската дъщеря: Ето, спасението ти идва! Ето, наградата Му е с него и възмездието Му — пред Него.
12. И ще ги наричат свят народ, изкупени на ГОСПОДА. И ти ще се наричаш Потърсена, град неизоставен.

Глава 63

1. Кой е този, който идва от Едом, с червени дрехи от Восора, този славен в облеклото си, който ходи във величието на силата си? Аз съм, който говоря в правда, мощен да спасявам.
2. Защо има червено по облеклото Ти и дрехите Ти са като на някой, който тъпче лин?
3. Аз сам изтъпках лина и никой от народите не беше с Мен. Да, стъпках ги в гнева Си и ги смазах в яростта Си, и кръвта им изпръска дрехите Ми и омърсих цялото Си облекло,
4. защото денят на отмъщението бе в сърцето Ми и годината Ми за изкупление настана.
5. Огледах се, но нямаше помощник и се изумих, че нямаше опора; тогава Моята ръка Ми донесе спасение и яростта Ми, тя Ме подкрепи.
6. И стъпках народите в гнева Си и ги опих с яростта Си, и излях кръвта им на земята.
7. Ще си спомня благостите на ГОСПОДА, славословията на ГОСПОДА, според всичко, което ГОСПОД ни е дарил, и за голямата добрина към израилевия дом, която им оказа според милостите Си и според многото Си благости.
8. Защото каза: Наистина те са Мой народ, синове, които няма да постъпят измамно. И им стана Спасител.
9. Във всичките им скърби Той скърбеше и Ангелът на присъствието Му ги избави. В любовта Си и в милосърдието Си Той ги изкупи, вдигна ги и ги носи през всички древни дни.
10. Но те се разбунтуваха и оскърбиха Светия Му Дух и Той им се обърна в неприятел; сам Той воюва против тях.
11. Тогава народът Му си спомни за древните дни на Мойсей: Къде е Онзи, който ги изведе от морето с пастирите на стадото Си? Къде е Онзи, който положи Светия Си Дух сред тях;
12. който направи славната Си мишца да върви до десницата на Мойсей; който раздели пред тях водата, за да си направи вечно име;
13. който ги води през бездната като кон през пасбище, без да се препънат?
14. Като добитък, който слиза в долината, Духът ГОСПОДЕН ги успокои. Така си водил народа Си, за да си направиш славно име.
15. Погледни от небесата и виж от обиталището на светостта Си и славата Си! Къде са ревността Ти и мощните Ти дела? Многото Ти милости и благостите Ти към мен са задържани.
16. Защото Ти си наш Отец — въпреки че Авраам не ни знае и Израил не ни познава, Ти, ГОСПОДИ, си наш Отец; наш Изкупител от вечността е Твоето Име.
17. Защо, ГОСПОДИ, си ни оставил да се отклоняваме от пътищата Ти, закоравяваш сърцата ни да не Ти се боим? Върни се заради слугите Си, племената на Твоето наследство!
18. Малко време го владя Твоят свят народ; противниците ни потъпкаха светилището Ти.
19. Ние сме станали такива, над които Ти никога не си владял, които не са били наричани с Твоето Име.

Глава 64

1. О, да би раздрал Ти небето, да би слязъл, да биха се стопили от присъствието Ти планините —
2. както огън гори храстите и огън прави водата да клокочи — за да стане Името Ти познато на противниците Ти и да потреперят народите от присъствието Ти,
3. когато извършиш ужасни дела, каквито не сме очаквали! О, да би слязъл, да биха се стопили от присъствието Ти планините!
4. Защото от древността не се е чуло, до уши не е стигало, око не е видяло друг бог освен Теб, който да направи нещо за онзи, който Го чака.
5. Ти посрещаш онзи, който се радва да върши правда, онези, които си спомнят за Теб в пътищата Ти. Ето, Ти се разгневи, защото съгрешихме; в твоите пътища е вечността, и нека се спасим!
6. Защото всички станахме като нечист и цялата ни правда е като омърсена дреха; и всички вехнем като лист и нашите беззакония ни завличат като вятър.
7. И няма никой, който да призовава Името Ти, да се пробуди, за да се хване за Теб, защото Ти си скрил лицето Си от нас и си ни стопил заради беззаконията ни.
8. Но сега, ГОСПОДИ, Ти си наш Отец; ние сме глината, а Ти си Грънчарят ни и всички сме дело на Твоята ръка.
9. Недей се гневи твърде много, ГОСПОДИ, недей помни вечно беззаконието! Ето, молим Те, погледни — всички ние сме Твой народ.
10. Твоите свети градове станаха пустиня, Сион е пустиня, Ерусалим запустя.
11. Нашият свят и славен дом, където бащите ни Те славословеха, е изгорен с огън и всичките скъпи за нас неща са опустошени.
12. При това ще се въздържаш ли, ГОСПОДИ? Ще мълчиш ли и ще ни унизиш ли докрай?

Глава 65

1. Потърсен бях от онези, които не питаха за Мен, намерен бях от онези, които не Ме търсеха. Казах: Ето Ме! ето Ме! — на народ, който не беше наречен с Името Ми.
2. Простирах ръцете Си цял ден към народ непокорен, който ходи по недобър път след своите помисли;
3. народ, който постоянно ме дразни в лицето Ми, коли жертви по градините и кади върху олтари от кирпичи;
4. който седи в гробовете и нощува в скришни места; който яде свинско месо и в съдовете му има вариво от гнусотии;
5. който казва: Махни се от мен, не се приближавай до мен, защото аз съм по-свят от теб! Такива са дим в ноздрите Ми, огън, горящ цял ден.
6. Ето, писано е пред Мен; няма да мълча, ще отплатя; да, ще отплатя в пазвите им
7. вашите беззакония и беззаконията на бащите ви, казва ГОСПОД, които кадиха по планините и Ме хулиха по хълмовете. Затова Аз ще отмеря първо отплатата им в пазвата им.
8. Така казва ГОСПОД: Както когато в грозда има сок, казват: Не го разваляй, защото има благословение в него! — така ще направя заради слугите Си, за да не изтребя всичко.
9. Ще произведа потомък от Яков и от Юда — наследник на планините Си. Избраните Ми ще я наследят и слугите Ми ще се заселят там.
10. И Сарон ще бъде пасбище за стада и долината Ахор — място, където лежат говеда — за народа Ми, който ме потърси.
11. А вие, които оставяте ГОСПОДА, които забравяте светия Ми хълм, които приготвяте трапеза за Гад и които правите възлияние за Мени,
12. вас ще определя за меч и вие всички ще се наведете за клане — защото викаx, но не отговаряхте, говорех, но не слушахте, а вършехте онова, което беше зло пред Мен и избрахте това, в което нямам благоволение.
13. Затова, така казва Господ БОГ: Ето, слугите Ми ще ядат, а вие ще гладувате; ето, слугите Ми ще пият, а вие ще жадувате; ето, слугите Ми ще се радват, а вие ще се посрамите;
14. ето, слугите Ми ще пеят от сърдечна радост, а вие ще викате от сърдечна болка и ще ридаете от съкрушен дух.
15. И ще оставите името си на избраните Ми за клетва. И Господ БОГ ще те умъртви, а слугите Си ще нарече с друго име;
16. така че, който се благославя на земята, да се благославя в Бога на истината*; и който се кълне на земята, да се кълне в Бога на истината*; защото предишните скърби се забравиха и защото се скриха от очите Ми.
17. Понеже, ето, създавам ново небе и нова земя; и предишните неща няма да се споменават и няма да дойдат на ум;
18. а се веселете и се радвайте вечно в онова, което създавам! Защото, ето, създавам Ерусалим за радост и народа му — за веселие.
19. И ще се радвам на Ерусалим и ще се веселя за народа Си, и вече няма да се чуе в него глас на плач и глас на вопъл.
20. И там няма вече да има кърмаче, което да живее само няколко дни, и старец, който да не е изпълнил дните си; защото момчето ще умре на сто години, а който не достигне сто години, ще се счита за проклет.
21. И ще построят къщи и ще живеят в тях; и ще насадят лозя и ще ядат плода им.
22. Няма да построят, а друг да живее; няма да насадят, а друг да яде; защото дните на народа Ми ще бъдат като дните на дърво и избраните Ми ще употребят делото на ръцете си.
23. Няма да се трудят напразно и няма да раждат деца за внезапна гибел, защото те са род на благословените от ГОСПОДА и потомството им с тях.
24. И преди още да извикат, Аз ще отговарям; докато още говорят, Аз ще чувам.
25. Вълкът и агнето ще пасат заедно и лъвът ще яде слама като говедото, а храна на змията

ще бъде пръстта. Няма да повреждат и няма погубват по целия Ми свят хълм, казва ГОСПОД.

Глава 66

1. Така казва ГОСПОД: Небето Ми е престол, а земята е Ми е подножие. Какъв дом ще построите за Мен? И какво ще бъде мястото на Моя покой?
2. Защото Моята ръка направи всичко това и всичко това стана, заявява ГОСПОД. Но на този ще погледна — на окаяния и съкрушения духом, и който трепери от словото Ми.
3. Който коли вол, е като онзи, който убива човек; който жертва агне, е като онзи, който пресича врата на куче; който принася хлебен принос, е като онзи, който принася свинска кръв; който кади за възпоменание ливан, е като онзи, който благославя идол. Също както те са избрали своите пътища и душата им се наслаждава в гнусотиите им,
4. така и Аз ще избера бедствията им и ще докарам върху тях ужасите им — защото виках, но никой не отговаряше; говорех, но не слушаха, а вършеха това, което беше зло пред Мен и избраха онова, в което нямам благоволение.
5. Слушайте словото на ГОСПОДА, вие, които треперите от словото Му: Братята ви, които ви мразят, които ви отхвърлят поради Моето Име, казват: Нека се прослави ГОСПОД, че да видим радостта ви! Но те ще се посрамят.
6. Шумен глас се чува от града, глас от храма, глас на ГОСПОДА, който отплаща заслуженото на враговете Си.
7. Преди да се замъчи, тя роди; преди да дойдат болките й, се освободи и роди мъжко.
8. Кой е чул такова нещо? Кой е видял такива неща? Ще се роди ли една земя в един ден? Ще се роди ли един народ отведнъж? Но сионската дъщеря щом се замъчи, роди синовете си.
9. Аз, който довеждам до раждане, няма ли да направя да роди? — казва ГОСПОД. Аз, който правя да раждат, ще затворя ли утробата? — казва твоят Бог.
10. Развеселете се с ерусалимската дъщеря и се радвайте с нея, всички, които я обичате; ликувайте радостно с нея всички, които скърбите за нея;
11. за да сучете и се наситите от гърдите на утешенията й; за да се насучете и да се наслаждавате от изобилието на славата й.
12. Защото така казва ГОСПОД: Ето, простирам към нея мир като река и славата на народите — като прелял поток. И ще сучете и ще бъдете носени в обятия, и ще бъдете галени на колене.
13. Като един, когото утешава майка му, така Аз ще ви утеша; и ще се утешите в Ерусалим.
14. И ще видите и сърцето ви ще се зарадва, и костите ви ще цъфтят като зеленина. И ще се познае ръката на ГОСПОДА към слугите Му, а на враговете Си ще се гневи.
15. Защото, ето, ГОСПОД ще дойде с огън и колесниците Му ще бъдат като вихрушка, за да излее с ярост гнева Си и изобличението Си — с огнени пламъци,
16. защото с огън и с меча Си ще се съди ГОСПОД с всяка плът и убитите от ГОСПОДА ще бъдат много.
17. Онези, които се освещават и очистват за градините след една ашера в средата, които ядат свинско месо и гнусотии и мишки, заедно ще се довършат, заявява ГОСПОД,
18. защото Аз зная делата им и помислите им. И идва време да събера всичките народи и езици; и ще дойдат и ще видят славата Ми.
19. И ще поставя между тях знамение и ще изпратя онези от тях, които се отърват, при народите — в Тарсис, Фул и Луд; които запъват лък — в Тувал и Яван, далечните острови, които не са чули слуха за Мен и не са видели славата Ми; и те ще известяват славата Ми между народите.
20. И ще доведат всичките ви братя от всичките народи за принос на ГОСПОДА на коне и на колесници, и на носилки, и на мулета, и на едногърби камили, към светия Ми хълм, Ерусалим, казва ГОСПОД, както израилевите синове донасят принос в чист съд в дома ГОСПОДЕН.
21. И от тях също ще взема за свещеници и за левити, казва ГОСПОД.
22. Защото, както новото небе и новата земя, които ще направя, ще пребъдат пред Мен, заявява ГОСПОД, така ще пребъде потомството ви и името ви.
23. И от новолуние до новолуние, и от събота до събота, ще идва всяка плът да се покланя

пред Мен, казва ГОСПОД.
24. И ще излязат и ще видят труповете на хората, които са отстъпили от Мен — защото червеят им няма да умре и огънят им няма да угасне и ще бъдат гнусота за всяка плът.

Еремия

Глава 1

1. Думите Еремия, сина на Хелкия, от свещениците, които бяха в Анатот, във вениаминовата земя,
2. към когото беше словото на ГОСПОДА в дните на юдовия цар Йосия, сина на Амон, в тринадесетата година от царуването му.
3. Беше и в дните на юдовия цар Йоаким, сина на Йосия, до края на единадесетата година на юдовия цар Седекия, сина на Йосия, до отвеждането в плен на Ерусалим в петия месец.
4. И словото на ГОСПОДА беше към мен и каза:
5. Преди да те образувам в корема, те познах и преди да излезеш от утробата, те осветих; поставих те за пророк на народите.
6. Тогава казах: О, Господи, БОЖЕ! Ето, аз не зная да говоря, защото съм дете!
7. А ГОСПОД ми каза: Не казвай: Дете съм. — защото при всички, при които те изпратя, ще отидеш и всичко, което ти заповядвам, ще кажеш.
8. Да не се боиш от тях, защото Аз съм с теб, за да те избавям, заявява ГОСПОД.
9. И ГОСПОД простря ръката Си и я допря до устата ми. И ГОСПОД ми каза: Ето, сложих думите Си в устата ти.
10. Виж, в този ден те поставих над народите и над царствата, за да изкореняваш и да разоряваш, да погубваш и да събаряш, да градиш и да садиш.
11. И словото на ГОСПОДА беше към мен и каза: Какво виждаш, Еремия? И казах: Виждам бадемова пръчка.
12. И ГОСПОД ми каза: Добре видя; защото Аз бързам да изпълня словото Си.
13. И словото на ГОСПОДА беше към мен втори път и каза: Какво виждаш? И казах: Виждам кипящ котел, и лицето му е на север.
14. И ГОСПОД ми каза: От север ще избухне злото върху всички жители на земята.
15. Защото, ето, Аз ще извикам всички родове на северните царства, заявява ГОСПОД, и те ще дойдат и ще поставят всеки престола си във входа на ерусалимските порти и срещу всичките стени около него, и срещу всичките юдови градове.
16. И ще произнеса присъдите Си над тях заради цялата им злина, че Ме оставиха и кадиха на чужди богове, и се поклониха на делата на ръцете си.
17. А ти опаши кръста си и стани, и им кажи всичко, което ще ти заповядам. Да не се уплашиш от тях, да не би да те уплаша Аз пред тях.
18. А Аз, ето, поставих те днес за укрепен град и за железен стълб, и за бронзови стени против цялата страна, против царете на Юда, против първенците му, против свещениците му и против народа на земята.
19. Те ще воюват против теб, но няма да ти надвият, защото Аз съм с теб, заявява ГОСПОД, за да те избавям.

Глава 2

1. И словото на ГОСПОДА беше към мен и каза:
2. Иди и викай в ушите на ерусалимската дъщеря и кажи: Така казва ГОСПОД: Помня ти верността ти, когато беше млада, любовта ти, когато беше невяста — как Ме следваше в пустинята, в незасята земя.
3. Израил беше свят на ГОСПОДА, първият плод на рожбите Му. Всички, които го ядяха, се считаха за виновни, зло ги постигаше, заявява ГОСПОД.
4. Чуйте словото ГОСПОДНО, доме яковов и всички родове на израилевия дом:
5. Така казва ГОСПОД: Каква неправда намериха в Мен бащите ви, че се отдалечиха от Мен и отидоха след нищожеството, и станаха нищожни?
6. И не казаха: Къде е ГОСПОД, който ни изведе от египетската земя, който ни води през пустинята, през земя на степи и пропасти, през земя на суша и смъртна сянка, през която никой не минава и където човек не живее?
7. И ви доведох в плодородна земя, за да ядете плодовете й и благата й. И дойдохте и осквернихте земята Ми, и направихте наследството Ми гнусота.
8. Свещениците не казаха: Къде е ГОСПОД? Законниците не Ме познаха. И пастирите отстъпиха от Мен, и пророците пророкуваха чрез Ваал и ходиха след безполезните идоли.
9. Затова Аз още ще се съдя с вас, заявява ГОСПОД, и със синовете на синовете ви ще се съдя.
10. Защото, минете на китимските острови и вижте, и изпратете в Кидар и разгледайте много внимателно, и вижте ставало ли е такова нещо!
11. Сменил ли е някой народ боговете си, при все че не са богове? А Моят народ е разменил славата си за безполезното!
12. Ужасете се, небеса, поради това! Настръхнете, съвсем замръзнете от ужас, заявява ГОСПОД.
13. Защото две злини стори Моят народ: остави Мен, извора на живите води, за да си изсече щерни, разпукнати щерни, които не държат вода.
14. Израил слуга ли е? Роб, роден в дома ли е? Защо стана плячка?
15. Млади лъвове реваха против него, нададоха гласа си и направиха земята му пустош. Градовете му са изгорени и обезлюдени.
16. И синовете на Мемфис и на Тафнес обръснаха темето ти.
17. Не си ли направи това сам, като остави ГОСПОДА, своя Бог, във времето, когато те водеше по пътя?
18. И сега, какво имаш с пътя на Египет, да пиеш водата на Сихор? И какво имаш с пътя на Асирия, да пиеш водата на реката Ефрат?
19. Злината ти ще те накаже и отстъпленията ти ще те изобличат. И така, познай и виж, че е зло и горчиво това, че си оставил ГОСПОДА, своя Бог, и че нямаш страх от Мен, заявява Господ, БОГ на Войнствата,
20. понеже отдавна съм строшил ярема ти и съм разкъсал връзките ти, а ти каза: Няма вече да служа! — и на всеки висок хълм и под всяко зелено дърво лягаше като блудница.
21. А Аз бях те насадил лоза отбрана, изцяло чисто семе. И ти как ми се измени в изродени пръчки на чужда лоза?
22. Затова, ако и да се измиеш с луга и да употребиш много сапун, беззаконието ти остава петно пред Мен, заявява Господ БОГ.
23. Как можеш да кажеш: Не съм се омърсила, не съм ходила след ваалимите? Виж пътя си в долината, познай какво си направила, ти, бърза камила, която тича насам-натам в пътищата си!
24. Дива магарица, свикнала с пустинята, която в страстта си се задъхва; в разгонването й кой ще я върне? Онези, които я търсят, няма да се уморят, ще я намерят в месеца й.
25. Въздържай крака си да не ходиш боса, и гърлото си да не съхне от жажда! Но ти си казала: Напразно е! Не! Защото заобичах чужденци и след тях ще отида.

26. Както се посрамя крадецът, когато бъде открит, така ще се посрами израилевият дом — те, царете им, първенците им и свещениците им, и пророците им,
27. които казват на дървото: Ти си мой отец! — и на камъка: Ти си ме родил! — защото ми обърнаха гръб, а не лице, но във времето на бедствието си ще кажат: Стани и ни спаси!
28. А къде са боговете ти, които си си направил? Нека те станат, ако могат, да те спасят във времето на бедствието ти; защото, колкото са градовете ти, толкова са и боговете ти, Юда.
29. Защо се препирате с Мен? Вие всички сте отстъпници от Мен, заявява ГОСПОД.
30. Напразно поразих синовете ви, те не приеха поправяне. Вашият меч пояде пророците ви като кръвожаден лъв.
31. О вие, роде, вижте словото на ГОСПОДА: Пустиня ли бях Аз за Израил, или земя на черен мрак? Защо казва народът Ми: Блуждаем, няма вече да се върнем при Теб!
32. Може ли да забрави девойка накита си или невяста — украшенията си? Но Моят народ Ме забрави, има вече безброй дни.
33. Как украсяваш пътя си, за да търсиш любов! Затова си привикнала и пътищата си на злини!
34. Да, и по полите ти се намери кръвта на души, невинни сиромаси, които не си намерила да подкопават. Но въпреки всички тези неща,
35. ти казваш: Невинна съм, да, гневът Му се отвърна от мен! Ето, Аз ще се съдя с теб, защото казваш: Не съм съгрешила.
36. Защо се луташ толкова много, за да промениш пътя си? Ще се посрамиш и от Египет, както се посрами от Асирия.
37. И от него ще излезеш с ръцете си на главата си, защото ГОСПОД отхвърли онези, на които се уповаваш, и няма да имаш успех с тях.

Глава 3

1. Казва се: Ако отпрати някой жена си и тя си отиде от него, и се омъжи за друг, ще се върне ли той пак при нея? Не би ли се осквернила напълно такава земя? И ти си блудствала с много любовници, но се върни при Мен, заявява ГОСПОД.
2. Вдигни очите си към голите височини и виж! Къде не са блудствали с теб? По пътищата си седяла за тях като арабин в пустинята и си осквернила земята с блудството си и със злото си.
3. И дъждовете бяха задържани и нямаше късен дъжд. Но ти имаше чело на блудна жена, отказа да се засрамиш.
4. Няма ли да викаш отсега към Мен: Отче мой, Ти си другар на младостта ми?
5. Ще държи ли Той гняв до века? Ще го пази ли вечно? Ето, така си говорила, но си вършила злодеяния и си се наложила.
6. И в дните на цар Йосия ГОСПОД ми каза: Видя ли какво направи отстъпницата Израил? Отиде на всеки висок хълм и под всяко зелено дърво и блудства там.
7. И казах: След като извърши всичко това, ще се върне при Мен; но тя не са върна. И сестра й, невярната Юда видя.
8. И видях, че когато заради всички прелюбодейства на отстъпницата Израил Аз я отпратих и й дадох разводно писмо, сестра й, невярната Юда, не се уплаши, а отиде и блудства и тя.
9. И с лекомислието на блудството си тя оскверни земята и прелюбодейства с камъните и дърветата.
10. И пак, при всичко това, невярната й сестра Юда не се върна при Мен с цялото си сърце, а само с лъжа, заявява ГОСПОД.
11. И ГОСПОД ми каза: Отстъпницата Израил се показа по-праведна от невярната Юда.
12. Иди и викай тези думи на север, и кажи: Върни се, отстъпнице Израил, заявява ГОСПОД! Няма да изсипя върху вас гнева Си, защото съм милостив, заявява ГОСПОД, няма да пазя гняв до века.
13. Само признай беззаконието си, че си отстъпила от ГОСПОДА, своя Бог, и си разпръснала пътищата си при чужденците под всяко зелено дърво, а Моя глас не сте послушали, заявява ГОСПОД.
14. Върнете се, синове отстъпници, заявява ГОСПОД, защото Аз съм ви Господар; и ще ви взема, един от град и двама от род, и ще ви въведа в Сион!
15. И ще ви дам пастири по сърцето Си и те ще ви пасат със знание и разум.
16. И когато се умножите и наплодите в земята в онези дни, заявява ГОСПОД, няма вече да казвате: Ковчегът на ГОСПОДНИЯ завет! И няма да им дойде на ум и няма да си спомнят за него, и няма да го посетят, и няма вече да се направи.
17. В онова време ще нарекат Ерусалим престол ГОСПОДЕН и всичките народи ще се съберат при него за Името на ГОСПОДА в Ерусалим; и няма вече да следват упорството на злото си сърце.
18. В онези дни юдовият дом ще ходи с израилевия дом и ще дойдат заедно от северната страна в земята, която дадох за наследството на бащите ви.
19. И Аз казах: Как да те поставя между синовете и да ти дам желаната земя, най-прекрасното наследство на народите? И казах: Ще Ме наречеш Отче мой и няма да се отвърнеш отслед Мен.
20. Наистина, както жена изневерява на другаря си, така и вие изневерихте на Мен, доме израилев, заявява ГОСПОД.
21. По голите височини се чува глас, плач, молби на израилевите синове; защото изкривиха пътя си, забравиха ГОСПОДА, своя Бог.
22. Върнете се, синове отстъпници, и Аз ще изцеля отстъпничествата ви! Ето ни, идваме при Теб, защото Ти си ГОСПОД, нашият Бог.
23. Наистина празна е надеждата от хълмовете и от множеството планини; наистина в ГОСПОДА, нашия Бог, е спасението на Израил.

24. Защото срамният идол е поглъщал труда на бащите ни още от младостта ни, стадата им от дребен и едър добитък, синовете им и дъщерите им.
25. В срама си лежим, позорът ни ни покрива, защото съгрешихме против ГОСПОДА, своя Бог, ние и бащите ни, от младостта си и до този ден, и не послушахме гласа на ГОСПОДА, своя Бог.

Глава 4

1. Ако се върнеш, Израилю, заявява ГОСПОД, ако се върнеш при Мен и ако махнеш мерзостите си отпред Мен, тогава няма да се скиташ.
2. И ще се закълнеш: Жив е ГОСПОД! — в истина, в справедливост, и в правда — и народите ще се благославят в Него и в Него ще се прославят.
3. Защото така казва ГОСПОД на юдовите мъже и на Ерусалим: Разорете си нови ниви и не сейте между тръни.
4. Обрежете се за ГОСПОДА и отмахнете краекожието на сърцата си, юдови мъже и ерусалимски жители, за да не се излезе яростта Ми като огън и да гори неугасимо поради злината на делата ви.
5. Известете на Юда и прогласете на Ерусалим, и кажете: Засвирете с тръба по земята, извикайте с пълно гърло и кажете: Съберете се и нека влезем в укрепените градове!
6. Издигнете знаме към Сион! Бягайте, не се спирайте, защото Аз ще докарам зло от север и голямо разрушение.
7. Лъв се надигна от гъсталака си и унищожител на народите тръгна, излезе от мястото си, за да направи земята ти пустиня, за да бъдат разрушени градовете ти, обезлюдени.
8. Затова препашете се с вретища, плачете и ридайте, защото пламенният гняв на ГОСПОДА не се отвърна от нас.
9. И в онзи ден, заявява ГОСПОД, ще примре сърцето на царя и сърцето на първенците, свещениците ще се ужасят и пророците ще се смразят от ужас.
10. Тогава казах: О, Господи, БОЖЕ! Нима само си лъгал този народ и Ерусалим, като си казал: Мир ще имате. — а мечът стига до душата!
11. В онова време ще се каже на този народ и на Ерусалим: Горещ вятър духа от голите височини на пустинята към дъщерята на народа Ми — не за да отвее, нито да очисти.
12. Вятър, твърде силен, ще дойде от Мен; сега и Аз ще произнеса присъди против тях.
13. Ето, като облаци ще се издигне и като вихрушка — колесниците му; конете му са по-бързи от орли. Горко ни, защото сме опустошени!
14. Измий сърцето си от зло, Ерусалиме, за да се спасиш! Докога ще стоят в теб злите ти помисли?
15. Защото глас известява от Дан и прогласява скръб от Ефремовата планина:
16. Обявете на народите, ето, прогласете за Ерусалим: Идват обсадници от далечната земя и надават вика си против юдовите градове!
17. Като стражи на полето са наоколо против него, защото той се разбунтува против Мен, заявява ГОСПОД.
18. Твоят път и твоите дела ти причиниха това. Това е плодът на злината ти. Да, горчив е, да, стигна до сърцето ти.
19. Сърцето ми! Сърцето ми! Боли ме в дълбините на сърцето ми; сърцето ми се вълнува в мен. Не мога да мълча, защото си чула, душо моя, глас на тръба, боен вик.
20. Гибел върху гибел се прогласява, защото се опустошава цялата земя. Внезапно шатрите ми бяха разрушени, в миг — завесите ми.
21. Докога ще гледам знаме, ще слушам глас на тръба?
22. Защото Моят народ е безумен, не Ме познава; глупави синове са и нямат разум. Мъдри са да вършат зло, но да вършат добро не умеят.
23. Погледнах земята, и ето, беше пуста и неустроена; към небето, и светлината му я нямаше.
24. Погледнах планините, и ето, трепереха и всичките хълмове се тресяха.
25. Погледнах, и ето, нямаше човек и всичките небесни птици бяха избягали.
26. Погледнах, и ето, плодородната земя беше пустиня и всичките й градове — разрушени от присъствието на ГОСПОДА и от яростта на гнева Му.
27. Защото така казва ГОСПОД: Цялата земя ще стане пустош, но няма да я довърша съвсем.
28. Затова земята ще жалее и небесата ще чернеят отгоре, защото Аз изговорих, намислих

това, и няма да се разкая, и няма да се върна от него.
29. От шума на конниците и на стрелците ще се разбяга всеки град; ще отидат в гъсталаците и ще се изкачат по скалите; всеки град ще бъде изоставен и няма да има човек да живее в тях.
30. А ти, запустяла, какво ще правиш? И да се облечеш в червено, и да се украсиш със златни накити, и да уголемиш с боя очите си, напразно ще се украсяваш — любовниците ти ще те презрат, ще търсят да отнемат живота ти.
31. Защото чух глас като на родилка, болките като на раждаща за пръв път, гласа на сионската дъщеря, която се задъхва, разтваря ръцете си: О, горко ми, защото душата ми чезне пред убийците!

Глава 5

1. Обходете улиците на Ерусалим и вижте сега, и разберете и потърсете по площадите му дали ще намерите човек, дали има някой, който да върши правда, да търси истина; и Аз ще простя на този град.
2. Но ако и да казват: Жив е ГОСПОД! — пак лъжливо се кълнат.
3. ГОСПОДИ, очите Ти не търсят ли истина? Ударил си ги, но не ги заболя; довършил си ги, но не искаха да приемат поправка; втвърдиха лицата си повече от скала, отказаха да се обърнат.
4. И аз казах: Само простолюдие са, безумни са, защото не знаят пътя на ГОСПОДА и правилата на своя Бог.
5. Ще отида при големците и ще говоря с тях, защото те знаят пътя на ГОСПОДА и правилата на своя Бог. Но и те всички са строшили ярема, разкъсали са връзките.
6. Затова лъв от гората ще ги убие, вълк от степта ще ги изтреби, леопард ще дебне край градовете им; всеки, който излезе оттам, ще бъде разкъсан, защото престъпленията им са много, умножиха се отстъпничествата им.
7. Как да ти простя това? Синовете ти Ме оставиха и се кълнат в онези, които не са богове. Наситих ги, а те прелюбодействаха и на тълпи отиваха в домовете на блудниците.
8. Похотливи са като охранени коне, всеки цвили след жената на ближния си.
9. Няма ли да накажа това? — заявява ГОСПОД. И няма ли да отмъсти душата Ми на такъв народ?
10. Качете се на стените му и събаряйте, но не изтребвайте напълно. Откършете клонките му, защото не са на ГОСПОДА,
11. защото израилевият дом и юдовият дом постъпиха много невярно към Мен, заявява ГОСПОД.
12. Отрекоха се от ГОСПОДА и казаха: Не е Той, и няма да ни постигне зло, и меч и глад няма да видим.
13. И пророците са вятър и словото ГОСПОДНО не е в тях. На тях нека стане така!
14. Затова, така казва ГОСПОД, Бог на Войнствата: Затова, че говорите тези думи, ето, Аз ще направя словата Си огън в устата ти, а този народ — дърва, и ще ги пояде.
15. Ето, Аз ще доведа върху вас народ отдалеч, доме израилев, заявява ГОСПОД. Народ силен е той, народ старовременен, народ чийто език не знаеш и не разбираш какво говори.
16. Колчанът му е като гроб отворен; те всички са силни мъже.
17. И ще пояде жетвата ти и хляба ти, ще поядат синовете ти и дъщерите ти; ще пояде стадата ти от дребен и едър добитък; ще пояде лозята ти и смокините ти; ще разбият с меч укрепените ти градове, на които разчиташ.
18. Но и в онези дни, заявява ГОСПОД, няма да ви изтребя докрай.
19. И когато кажете: Защо ГОСПОД, нашият Бог, ни направи всичко това? — тогава им кажи: Както Ме оставихте и служихте на чужди богове в земята си, така ще служите на чужденци в земя, която не е ваша.
20. Известете това на якововия дом и го прогласете в Юда, и кажете:
21. Чуйте сега това, глупав и неразумен народе, който има очи, но не вижда, и има уши, но не чува!
22. От Мен ли не се боите? — заявява ГОСПОД. — И пред Мен ли не треперите, който с вечна наредба съм поставил пясъка за граница на морето и то не я преминава; и вълните му бушуват, но не надделяват, бучат, но не я преминават?
23. Но този народ има упорито и опърничаво сърце; те отстъпиха и си отидоха.
24. Не казват в сърцето си: Нека се боим сега от ГОСПОДА, своя Бог, който дава дъжд — и ранния и късния на времето му, който пази за нас определените седмици на жетвата!
25. Вашите беззакония отвърнаха тези неща и вашите грехове задържаха от вас доброто.
26. Защото сред народа Ми се намират безбожни, които причакват, като птицеловци се снишават, залагат примки, ловят хора.

27. Като клетка пълна с птици, така къщите им са пълни с измама; затова се издигнаха и забогатяха.
28. Тлъсти са, гладки са, превъзходни са в делата на злото. Не отсъждат дело, делото на сирачето, за да благоденстват, и не отсъждат правото на бедните.
29. Няма ли да накажа за това? — заявява ГОСПОД. Няма ли да отмъсти душата Ми на такъв народ като този?
30. Удивително и ужасяващо нещо стана в земята:
31. Пророците пророкуват лъжливо и свещениците властват чрез тях; и народът Ми така обича. А какво ще правите накрая на всичко това?

Глава 6

1. Бягайте, вениаминови синове отсред Ерусалим! Надуйте тръба в Текое и издигнете знак във Вет-Акерем, защото зло надвисва от север и голяма гибел!
2. Ще изтребя красавицата и изнежената, сионската дъщеря.
3. Пастири и стадата им ще дойдат при нея, ще разпънат шатрите си наоколо против нея, ще пасат всеки на мястото си.
4. Подгответе свещена война против нея! Станете и нека се изкачим по пладне! Горко ни, защото преваля денят, защото се простират вечерните сенки.
5. Станете и нека се изкачим през нощта, и нека съборим дворците й!
6. Защото така казва ГОСПОД на Войнствата: Отсечете дървета и издигнете насип против Ерусалим! Това е градът, който трябва да се накаже, вътре в него е пълно с насилие.
7. Както блика вода от извора, така блика злото от него; насилие и грабеж се чува в него; пред Мен са постоянно болести и рани.
8. Поправи се, Ерусалиме, за да не се откъсне от теб душата Ми, да не те направя пустиня, ненаселена земя.
9. Така казва ГОСПОД на Войнствата: Ще оберат докрай като лозе остатъка на Израил; върни ръката си като гроздоберач към пръчките.
10. На кого да говоря и да свидетелствам, за да чуят? Ето, ухото им е необрязано и не могат да чуят; ето, ГОСПОДНОТО слово стана присмех за тях, нямат благоволение в него.
11. Затова съм пълен с яростта ГОСПОДНА, уморих се да се въздържам. Ще я излея върху децата по улиците и върху цялото събрание на младежите, защото ще бъдат грабнати и мъж с жена, и старец с престарял.
12. И къщите им ще преминат на други, и ниви, и жени заедно. Защото ще простра ръката Си против жителите на земята, заявява ГОСПОД.
13. Защото от малкия им до големия им, всеки е отдаден на алчност; и от пророк до свещеник, всеки върши измама.
14. И лекуваха раната на Моя народ лекомислено, като казваха: Мир, мир! А няма мир.
15. Засрамиха ли се, че извършиха гнусотии? Не, никак не ги досрамя и не знаят да се изчервят. Затова ще паднат между падащите, ще бъдат съборени, когато ги накажа, казва ГОСПОД.
16. Така казва ГОСПОД: Застанете на пътищата и вижте, и попитайте за древните пътеки — кой е добрият път, и ходете в него, и ще намерите покой на душите си. Но те казаха: Няма да ходим!
17. Поставих над вас и пазачи — слушайте гласа на тръбата! Но те казаха: Няма да слушаме!
18. Затова слушайте, народи, и узнай, събрание, какво ще стане с тях.
19. Слушай земьо! Ето, Аз докарвам злото върху този народ, плода на помислите им; защото не послушаха думите Ми и закона Ми, а го отхвърлиха.
20. Защо Ми е ливанът, който донасят от Сава, и благоуханната тръстика от далечна земя? Всеизгаряниятa ви не са Ми приятни и жертвите ви не са Ми угодни.
21. Затова, така казва ГОСПОД: Ето, Аз поставям препънки пред този народ и ще се спъват в тях заедно бащи и синове; ще погинат и съсед, и приятел.
22. Така казва ГОСПОД: Ето, народ идва от северната страна, и голям народ ще се надигне от най-далечните краища на земята.
23. Лък и копие държат, жестоки са и безмилостни; гласът им бучи като морето и яздят на коне; строШн като мъж за бой срещу теб, дъще сионска.
24. Чухме слуха за него, ръцете ни отслабнаха, страх ни обзе като раждаща жена.
25. Не излизай на полето и по път не ходи, защото меч има неприятелят, ужас отвред!
26. Дъще на народа Ми, опаши се с вретище и се валяй в пепел; надигни оплакване като за единствен син, заплачи горчиво, защото опустошителят ще дойде внезапно върху нас!
27. Поставих те за изпитател в народа си и крепост, за да узнаеш и да изпиташ пътя им.

28. Те всички са закоравели отстъпници, обикалят като клеветници; бронз и желязо са, всички са покварени.
29. Духалото изгоря, оловото се довърши от огъня. Напразно топи леярят — злите не се отделиха.
30. Отхвърлено сребро ще ги нарекат, защото ГОСПОД ги е отхвърлил.

Глава 7

1. Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА и каза:
2. Застани в портата на ГОСПОДНИЯ дом и викай там това слово, и кажи: Слушайте словото на ГОСПОДА, всички от Юда, които влизате през тези порти за да се поклоните на ГОСПОДА!
3. Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Поправете пътищата си и делата си, и Аз ще ви оставя да живеете на това място.
4. Не разчитайте на лъжливи думи, да казвате: Храмът ГОСПОДЕН, храмът ГОСПОДЕН, храмът ГОСПОДЕН е това!
5. Защото, ако наистина поправите пътищата си и делата си, ако наистина съдите право между човека и ближния му,
6. ако не потискате чужденеца, сирачето и вдовицата и не проливате невинна кръв на това място, и не следвате чужди богове за свое собствено зло,
7. тогава ще ви оставя да живеете на това място, в земята, която дадох на бащите ви за вечни векове.
8. Ето, вие разчитате на лъжливи думи, от които няма полза.
9. Като крадете, убивате и прелюбодействате, и се кълнете лъжливо и кадите на Ваал, и следвате други богове, които не сте познавали,
10. ще идвате ли после да стоите пред Мен в този дом, който се нарича с Моето Име, и да казвате: Отървахме се! — за да вършите всички тези гнусотии?
11. Този дом, който се нарича с Моето Име, разбойнически вертеп ли стана в очите ви? И ето, Аз сам видях това, заявява ГОСПОД.
12. Но идете сега на мястото Ми, което беше в Сило, където отначало настаних Името Си, и вижте какво му направих заради злината на Своя народ Израил.
13. И сега, понеже извършихте всички тези дела, заявява ГОСПОД, и Аз ви говорих, ставах рано и говорих, но вие не слушахте, и ви виках, но не отговорихте,
14. затова ще направя на дома, който се нарича с Моето Име, на който вие се уповавате, и на мястото, което дадох на вас и на бащите ви, както направих на Сило!
15. И ще ви отхвърля отпред Себе Си, както отхвърлих всичките ви братя, цялото потомство на Ефрем.
16. А ти не се молй за този народ и не издигай вик или молитва за тях, и не се застъпвай пред Мен, защото няма да те послушам.
17. Не виждаш ли какво вършат те в юдовите градове и по ерусалимските улици?
18. Синовете събират дърва и бащите кладат огъня, а жените месят тестото, за да правят пити на небесната царица и да правят възлияния на други богове, за да Ме оскърбяват.
19. Мен ли оскърбяват? — заявява ГОСПОД. — Не ли себе си, за посрамване на лицата си?
20. Затова, така казва Господ БОГ: Ето, гневът Ми и яростта Ми ще се излеят на това място, върху човек и върху животно, и върху полските дървета, и върху плода на земята; и ще гори и няма да угасне.
21. Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Прибавете всеизгаряниятa си към жертвите си и яжте месо!
22. Защото не говорих на бащите ви и не им заповядах за всеизгаряния и жертви в деня, когато ги изведох от египетската земя;
23. а това слово им заповядах и казах: Слушайте гласа Ми и Аз ще ви бъда Бог, и вие ще Ми бъдете народ; и ходете по всичките пътища, които ви заповядвам, за да ви бъде добре.
24. А те не послушаха и не приклониха ухото си, а ходиха според намеренията и според упорството на злото си сърце и Ми обърнаха гръб, а не лице.
25. От деня, когато бащите ви излязоха от египетската земя, до днес изпращах всичките Си слуги, пророците, до вас, всеки ден ставах рано и ги изпращах.
26. Но не Ме послушаха и не приклониха ухото си, а закоравиха врата си, постъпиха по-зле от бащите си.

27. Затова ще им говориш всички тези думи, но няма да те послушат; и ще викаш към тях, но няма да ти отговорят.
28. И им кажи: Това е народът, който не слуша гласа на ГОСПОДА, своя Бог, и не приема поправка. Истината погина и се отсече от устата им.
29. Острижи косата си и я хвърли и надигни оплакване по голите височини, защото ГОСПОД отхвърли и остави поколението, на което се разгневи.
30. Защото юдовите синове извършиха това, което е зло пред Мен, заявява ГОСПОД, поставиха гнусотиите си в дома, който се нарича с Моето Име, за да го осквернят.
31. И построиха високите места на Тофет, който е в долината на Еномовия син, за да горят синовете си и дъщерите си в огън, което не съм заповядвал и на ум не Ми е идвало.
32. Затова, ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато няма вече да се казва Тофет и долина на Еномовия син, а долина на клането, и ще погребват в Тофет поради липса на място.
33. И труповете на този народ ще бъдат за храна на небесните птици и на земните зверове и няма да има кой да ги плаши.
34. И ще направя да престане в юдовите градове и по ерусалимските улици глас на радост и глас на веселие, глас на младоженец и глас на невяста, защото земята ще стане пустош.

Глава 8

1. В онова време, заявява ГОСПОД, ще извадят костите на юдовите царе и костите на първенците им, и костите на свещениците, и костите на пророците, и костите на ерусалимските жители от гробовете им,
2. и ще ги пръснат пред слънцето и пред луната и пред цялото небесно войнство, пред тези, които обичаха и на които служиха, и които следваха, и които търсеха, и на които се покланяха — няма да бъдат събрани и няма да бъдат погребани, а ще станат на тор по лицето на земята.
3. И смъртта ще бъде за предпочитане пред живота за целия остатък, останал от този зъл род, останалите на всички места, където ги изгоних, заявява ГОСПОД на Войнствата.
4. И им кажи: Така казва ГОСПОД: Който падне, не става ли? Който се отвърне, няма ли да се върне обратно?
5. Защо този народ на Ерусалим се отвръща с вечно отвръщане? Държат здраво измамата, отказват да се обърнат.
6. Слушах и чух, но не говореха право. Няма кой да се покае заради злото си и да каже: Какво направих! Всеки се връща в своя бяг като кон, който се втурва в боя.
7. Даже щъркелът по небето знае определените си времена и гургулицата, и лястовицата, и жеравът пазят времето на идването си, а Моят народ не знае правото на ГОСПОДА.
8. Как казвате: Ние сме мъдри и законът на ГОСПОДА е с нас? А пък ето, и него направи лъжа лъжливото перо на книжниците.
9. Мъдрите се посрамиха, уплашиха се и бяха хванати. Ето, отхвърлиха словото на ГОСПОДА и каква мъдрост имат?
10. Затова ще дам жените им на други и нивите им — на други притежатели; защото от малък до голям, всеки е отдаден на алчност; от пророк до свещеник, всеки върши измама.
11. И лекуваха раната на дъщерята на Моя народ лекомислено, като казваха: Мир, мир! А няма мир.
12. Засрамиха ли се, че извършиха гнусотии? Не, никак не ги досрамя и не знаят да се изчервят. Затова ще паднат между падащите, ще бъдат съборени, когато ги накажа, казва ГОСПОД.
13. Ще ги довърша съвсем, заявява ГОСПОД; няма да има гроздове на лозата и няма да има смокини на смокинята, и листът ще повехне; и това, което съм им дал, ще ги отмине.
14. Защо седим? Съберете се, нека влезем в укрепените градове и нека загинем там! Защото ГОСПОД, нашият Бог, ни е предал на погибел и ни е напоил с горчива вода, понеже съгрешихме против ГОСПОДА.
15. Надявахме се на мир, но нищо добро; време на изцеление, но, ето — ужас.
16. От Дан се чува пръхтенето на конете му; от гласа на цвиленето на силните му жребци трепери цялата земя. И дойдоха и изпоядоха земята и всичко по нея, града и живеещите в него.
17. Защото, ето, Аз пращам върху вас змии усойници, които не се омайват, а ще ви хапят, заявява ГОСПОД.
18. Мога ли да се утеша в тъгата си? Сърцето ми изнемощя в мен.
19. Ето, чуй! Викът на дъщерята на народа Ми от далечна земя: ГОСПОД не е ли в Сион? И царят му не е ли в него? Защо Ме разгневиха с изваяните си идоли, с чуждите суети?
20. Премина жетвата, свърши лятото, а ние не се спасихме.
21. Съкрушен съм заради съкрушаването на дъщерята на народа си; зачернен съм, ужас ме обзе.
22. Няма ли балсам в Галаад? И няма ли там лекар? Защо тогава няма оздравяване за дъщерята на народа ми?

Глава 9

1. О, да беше главата ми вода, очите ми — извор на сълзи! Щях да плача денем и нощем за убитите на дъщерята на народа си.
2. О, да имах в пустинята страноприемница, щях да оставя народа си и да си отида от тях! Защото те всички са прелюбодейци, сбирщина предатели.
3. Запъват като лъка си езика си с лъжа, не в истина се укрепват на земята; напредват от зло към зло, а Мен не познават, заявява ГОСПОД.
4. Пазете се всеки от ближния си и не се доверявайте на никой брат, защото всеки брат ще поставя препънки и всеки ближен ще разпространява клевети.
5. И всеки мами ближния си и не говорят истина; научиха езика си да говори лъжа, до изтощение вършат беззаконие.
6. Жилището ти е сред коварство; в коварство отказват да Ме познаят, заявява ГОСПОД.
7. Затова, така казва ГОСПОД на Войнствата: Ето, ще ги претопя и ще ги изпитам, защото как да постъпя заради дъщерята на народа Си?
8. Езикът им е убийствена стрела, говори коварно. С устата си човек говори мир на ближния си, а в сърцето си му поставя засада.
9. Няма ли да ги накажа за това? — заявява ГОСПОД. Няма ли да отмъсти душата Ми на народ като този?
10. За планините ще подема плач и ридание, за пасбищата на степта — жалеене; защото изгоряха и никой не минава през тях и не се чува глас на стадо. От небесна птица до животно побягнаха, отидоха.
11. Ще направя Ерусалим на грамади, жилище на чакали; и юдовите градове ще направя на пустиня без жители.
12. Кой е мъдър човек да разбере това, на когото е говорила устата ГОСПОДНА, за да заяви поради какво загина страната и е изгорена като пустиня и никой не минава през нея?
13. И ГОСПОД казва: Понеже оставиха Моя закон, който сложих пред тях, и не послушаха гласа Ми и не ходиха в него,
14. а ходиха след упорството на сърцето си и след ваалимите, както ги научиха бащите им,
15. затова, така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ето, Аз ще ги нахраня с пелин — този народ — и ще ги напоя с горчива вода.
16. И ще ги разпръсна между народи, които не са познавали нито те, нито бащите им; и ще изпратя меча след тях, докато ги довърша.
17. Така казва ГОСПОД на Войнствата: Размислете и повикайте оплаквачките да дойдат и изпратете за мъдрите жени да дойдат;
18. и да побързат да подемат ридание за нас, за да ронят очите ни сълзи и клепачите ни да леят вода.
19. Защото глас на ридание се чува от Сион: Как сме разорени! Много сме посрамени, защото оставихме земята, защото събориха жилищата ни.
20. И така, слушайте, жени, словото ГОСПОДНО и ухото ви нека приеме словото на устата Му! Научете дъщерите си на ридание и всяка ближната си — на оплакване,
21. защото смъртта се изкачи през прозорците ни, дойде в дворците ни, за да отсече децата от улиците, младежите от площадите.
22. Говорй: Така заявява ГОСПОД: Да, човешки трупове ще падат като тор по лицето на полето и като сноп зад жетвар, който няма кой да събере.
23. Така казва ГОСПОД: Мъдрият да не се хвали с мъдростта си и силният да не се хвали със силата си, богатият да не се хвали с богатството си,
24. а който се хвали, нека се хвали с това, че разбира и познава Мен, че Аз съм ГОСПОД, който върша милост, правосъдие и правда на земята, понеже в това имам благоволение, заявява ГОСПОД.
25. Ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато Аз ще накажа всичките обрязани с необрязаните:

26. Египет, Юда, Едом, синовете на Амон, Моав и всички, които си стрижат краищата на
косата, които живеят в пустинята; защото всички тези народи са необрязани, а целият
израилев дом е с необрязано сърце.

Глава 10

1. Слушайте словото, което ГОСПОД говори за вас, доме израилев!
2. Така казва ГОСПОД: Не се учете на пътя на народите и не се плашете от небесните знамения, защото народите се плашат от тях.
3. Защото наредбите на народите са суета; защото е дърво, което отсичат от гората, изделие на ръцете на дърводелеца, издялано с брадва.
4. Украсяват го със сребро и злато, закрепват го с гвоздеи и чукове, за да не се клати.
5. Като плашило в бостан са и не говорят; трябва да се носят, защото не могат да ходят. Не бойте се от тях, защото не вършат зло, а да направят добро също не могат.
6. Няма никой като Теб, ГОСПОДИ! Велик си Ти и велико е Името Ти в сила.
7. Кой не би се боял от Теб, Царю на народите, защото на Теб подобава това, защото сред всички мъдри на народите и във всичките им царства няма никой като Теб.
8. А те до един са глупави и безумни; учението на нищожните идоли е дърво.
9. Сребро изковано на плочи се донася от Тарсис и злато от Уфаз, изделие на майстор и на ръцете на златаря; синьо и мораво за облеклото им, изделие на изкусни хора са всички.
10. Но ГОСПОД е истинският Бог, Той е живият Бог и вечният Цар. От Неговия гняв земята се тресе и народите няма да устоят на негодуването Му.
11. Така им кажете: Боговете, които не са направили небето и земята, ще изчезнат от земята и изпод това небе.
12. Той направи земята със силата Си, утвърди света с мъдростта Си и разпростря небесата с разума Си.
13. Когато издава гласа Си, има много води в небесата и издига пари от края на земята, прави светкавици за дъжд и изважда вятър от съкровищниците Си.
14. Всеки човек е глупав, без знание; всеки златар се посрамва от кумира, защото изляното му е лъжа и в него няма дишане.
15. Суета са те, дело на заблуда, във времето на наказанието си ще погинат.
16. Делът на Яков не е като тях, защото Той е образувал всичко. И Израил е племето на наследството Му; ГОСПОД на Войнствата е Името Му.
17. Събери от земята стоката си, ти, която живееш в крепостта.
18. Защото, така казва ГОСПОД: Ето, Аз ще изхвърля като с прашка жителите на земята този път и ще ги притесня, за да ги намерят враговете.
19. Горко ми заради съкрушаването ми! Раната ми е болезнена. Но аз казах: Да, това е страданието ми и ще го търпя.
20. Шатърът ми е разрушен и всичките ми въжета са скъсани. Синовете ми си отидоха от мен и ги няма. Няма вече кой да разпъне шатъра ми и да издигне завесите ми.
21. Понеже пастирите оглупяха и не потърсиха ГОСПОДА, затова не постъпваха разумно и цялото им стадо се разпръсна.
22. Чуй! Слух, ето, идва; и голям шум от северната земя, за да обърна юдовите градове в пустиня, в жилище на чакали.
23. ГОСПОДИ, зная, че пътят на човека не зависи от него; не е за човека, който ходи, да оправя стъпките си.
24. ГОСПОДИ, наказвай ме, но с мярка; не в гнева Си, за да не ме довършиш.
25. Излей яростта Си върху народите, които не Те познават, и върху родовете, които не призовават Името Ти; защото те изпоядоха Яков и го погълнаха, и го довършиха, и опустошиха жилището му.

Глава 11

1. Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА и каза:
2. Слушайте думите на този завет и говорете на юдовите мъже и ерусалимските жители!
3. И ти им кажи: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Проклет човекът, който не слуша думите на този завет,
4. който заповядах на бащите ви в деня, когато ги изведох от египетската земя, от желязната пещ и казах: Слушайте гласа Ми и вършете тези думи според всичко, което ви заповядах; и ще Ми бъдете народ, и Аз ще ви бъда Бог,
5. за да изпълня клетвата, с която се заклех на бащите ви, да им дам земя, в която текат мляко и мед, както е днес. Тогава отговорих и казах: Амин, ГОСПОДИ!
6. И ГОСПОД ми каза: Викай всички тези думи в юдовите градове и в ерусалимските улици, като казваш: Слушайте думите на този завет и ги вършете!
7. Защото изрично свидетелствах пред бащите ви в деня, когато ги изведох от египетската земя, и до този ден, като ставах рано и свидетелствах и казвах: Слушайте гласа Ми!
8. Но те не послушаха и не приклониха ухото си, а ходеха всеки по упорството на злото си сърце. И Аз докарах върху тях всички думи на този завет, които им заповядах да вършат, а те не вършиха.
9. И ГОСПОД ми каза: Намери се заговор между юдовите мъже и ерусалимските жители.
10. Те са се върнали в беззаконията на прадедите си, които отказаха да слушат Моите думи. И те са последвали други богове, за да им служат; израилевият дом и юдовият дом са нарушили Моя завет, който направих с бащите им.
11. Затова, така казва ГОСПОД: Ето, Аз ще докарам върху тях зло, от което няма да могат да излязат; и ще извикат към Мен, но няма да ги послушам.
12. И юдовите градове и ерусалимските жители ще отидат и ще извикат към боговете на които кадят, но те никак няма да ги спасят във времето на бедствието им.
13. Защото, колкото е броят на градовете ти, толкова станаха боговете ти Юда; и колкото е броят на ерусалимските улици, толкова олтари поставихте на срамния идол, олтари, за да кадите на Ваал.
14. А ти не се молй за този народ и не издигай вик и молитва за тях, защото няма да слушам, когато викат към Мен заради бедствието си.
15. Какво право има любимият Ми в Моя дом, като е вършил коварства с мнозина и святото месо се е отнело от теб? Когато вършиш зло, тогава се веселиш.
16. ГОСПОД нарече името ти маслина зелена, красива, с добри плодове; с шум на голям смут запали огън върху нея и клоните й се строшиха.
17. Защото ГОСПОД на Войнствата, който те е насадил, изрече зло против теб заради злото, което израилевият дом и юдовият дом извършиха, да Ме разгневят с каденето си на Ваал.
18. Но ГОСПОД ми откри и разбрах; тогава Ти ми показа делата им.
19. Но аз бях като кротко агне, водено на клане, и не знаех, че крояха против мен замисли: Нека унищожим дървото с плода му и нека го отсечем от земята на живите и името му да не се помни вече!
20. Но, ГОСПОДИ на Войнствата, който съдиш праведно, който изпитваш вътрешности и сърце, нека видя Твоето отмъщение над тях, защото на Теб поверих делото си!
21. Затова, така казва ГОСПОД за анатотските мъже, които търсят да отнемат живота ти и казват: Да не пророкуваш в Името на ГОСПОДА, за на не умреш от ръцете ни!
22. Затова, така казва ГОСПОД на Войнствата: Ето, Аз ще ги накажа; младежите им ще измрат от меч, синовете им и дъщерите им ще измрат от глад,
23. и няма да останат от тях; защото ще докарам зло върху анатотските мъже в годината, когато ще ги накажа.

Глава 12

1. Праведен си, ГОСПОДИ, когато споря с Теб. Но нека поговоря с Теб за присъдите Ти. Защо успява пътят на безбожните и благоденстват всички, които вършат коварства?
2. Насадил си ги и те даже се закорениха, растат и даже принасят плод. Ти си близо в устата им, но далеч от сърцата им.
3. Но Ти, ГОСПОДИ, ме познаваш, виждаш ме и изпитваш сърцето ми спрямо Теб. Отдели ги като овце за клане и ги приготви за деня, когато ще бъдат заклани.
4. Докога ще жалее страната и ще съхне тревата на цялото поле? Заради злината на жителите й загинаха животните и птиците, защото казаха: Той няма да види края ни.
5. Ако тичаш с пешаците и те те изморят, то как ще се надпреварваш с конете? И ако се чувстваш сигурен само в мирна земя, какво ще правиш в приижданието на Йордан?
6. Защото и братята ти и бащиният ти дом, и те постъпиха невярно с теб, и те извикаха след теб с пълно гърло. Не им вярвай, когато ти говорят добро.
7. Напуснах дома Си, отхвърлих наследството Си, предадох любимото на душата Си в ръката на враговете му.
8. Наследството Ми стана за Мен като лъв в гора, надигна гласа си против Мен, затова го намразих.
9. Наследството Ми е за Мен като пъстра хищна птица, хищните птици отвред са против него. Идете, съберете всичките полски зверове, докарайте ги за ядене.
10. Много пастири развалиха лозето Ми, потъпкаха дела Ми, обърнаха скъпоценния Ми дял в пустинна степ.
11. Направиха го пустош; опустошен жалее пред Мен; цялата земя е опустошена, защото никой не взе присърце.
12. По всички голи височини на пустинята дойдоха разорители, защото мечът на ГОСПОДА пояжда от единия край на земята до другия край на земята. Няма мир за никоя плът.
13. Сяха жито, но пожънаха тръни; трудиха се, но няма да се ползуват. И ще се посрамите от произведенията си пред пламенния гняв на ГОСПОДА.
14. Така казва ГОСПОД за всичките ми зли съседи, които посягат на наследството, което дадох за притежание на народа Си, на Израил: Ето, ще ги изтръгна от земята им и ще изтръгна юдовия дом отсред тях.
15. И след като ги изтръгна, отново ще им окажа милост и ще ги върна, всеки в наследството му и всеки в земята му.
16. И ако добре научат пътя на Моя народ, да се кълнат в Името Ми: Жив е ГОСПОД! — както те научиха Моя народ да се кълне във Ваал — тогава и те ще се съградят сред народа Ми.
17. Но ако не послушат, ще изтръгна онзи народ, ще изтръгна и изтребя, заявява ГОСПОД.

Глава 13

1. Така ми каза ГОСПОД: Иди и си купи ленен пояс и го опаши на кръста си, но във вода не го слагай.
2. И купих пояса според словото на ГОСПОДА и го опасах на кръста си.
3. И словото на ГОСПОДА беше към мен втори път и каза:
4. Вземи пояса, който си купил, който е на кръста ти, и стани и иди при Ефрат, и го скрий там в някоя пукнатина на скалата.
5. И отидох и го скрих при Ефрат, както ми заповяда ГОСПОД.
6. И след много дни ГОСПОД ми каза: Стани, иди при Ефрат и вземи оттам пояса, който ти заповядах да скриеш там.
7. И отидох при Ефрат и изкопах, и взех пояса от мястото където го бях скрил; и ето, поясът се беше развалил, не ставаше за нищо.
8. И словото на ГОСПОДА беше към мен и каза:
9. Така казва ГОСПОД: Също така ще разваля гордостта на Юда и голямата гордост на Ерусалим.
10. Този зъл народ, който отказва да слуша думите Ми, който ходи според упорството на сърцето си и следва други богове, за да им служи и да им се покланя, ще стане като този пояс, който не става за нищо.
11. Защото, както поясът прилепва към кръста на мъжа, така прелепих към Себе Си целия израилев дом и целия юдов дом, заявява ГОСПОД, за да Ми бъдат народ и име, слава и украшение; но те не послушаха.
12. Затова, кажи им това слово: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Всеки мех се пълни с вино. И те ще ти кажат: Че не знаем ли ние, че всеки мех се пълни с вино?
13. Тогава им кажи: Така казва ГОСПОД: Ето, Аз ще напълня до опиване всичките жители на тази земя и царете, които седят на престола на Давид, и свещениците, и пророците, и всичките ерусалимски жители.
14. Ще ги разбия един в друг, бащите и синовете заедно, заявява ГОСПОД. Няма да пожаля, нито да пощадя, нито да окажа милост да не ги изтребя.
15. Слушайте и внимавайте, не се надигайте, защото ГОСПОД е говорил!
16. Отдайте слава на ГОСПОДА, своя Бог, преди да докара тъмнина и преди краката ви да се препънат по тъмните планини и да се надявате на светлина, а Той да я обърне на смъртна сянка и да я направи мрак.
17. Но ако не послушате това, душата ми ще плаче в тайно заради гордостта ви и окото ми ще се просълзи горчиво и ще изтече от сълзи, защото стадото ГОСПОДНО се отвежда в плен.
18. Кажи на царя и на царицата-майка: Снишете се, седнете, защото падна от главата ви короната на славата ви.
19. Градовете на юг се затвориха и няма кой да отвори. Целият Юда е откаран в плен, напълно е откаран в плен.
20. Повдигни очите си и виж идващите от север. Къде е стадото, което ти се даде, хубавите ти овце?
21. Какво ще кажеш, когато те накаже? А ти ги научи да началстват над теб като князе. Няма ли да те обземат болки както раждаща жена?
22. А ако кажеш в сърцето си: Защо ми се случи това? — поради множеството на беззаконията ти се вдигнаха полите ти и петите ти бяха насилени.
23. Може ли етиопец да промени кожата си или леопард — петната си? Тогава и вие ще можете да правите добро, които сте се научили на злото.
24. И ще ги разпръсна като плява, разнасяна от пустинния вятър.
25. Това е жребият ти, отмереният ти от Мен дял, заявява ГОСПОД, понеже Ме забрави и се упова на лъжа.
26. И Аз също ще вдигна полите ти до лицето ти и срамът ти ще се види.

27. Прелюбодействата ти и цвиленията ти, безсрамието на блудството ти по хълмовете, на полето — видях гнусотиите ти. Горко ти, Ерусалиме! Няма ли да се очистиш? Докога още ще продължи това?

Глава 14

1. ГОСПОДНОТО слово, което беше към Еремия относно сушата:
2. Юда ридае, и портите му изнемощяват. Седят в черно на земята и викът на Ерусалим се издига.
3. И благородните му пращат малките си за вода; те идват при кладенците, не намират вода, връщат се с празните си съдове; посрамват се и се опозоряват и покриват главите си.
4. Понеже земята се напука, защото нямаше дъжд на земята, земеделците се посрамват, покриват главите си.
5. Дори и кошутата на полето ражда и изоставя малкото си, понеже няма трева.
6. И дивите магарета стоят по голите височини, задъхват се за въздух като чакали, очите им чезнат понеже няма зеленина.
7. При все че беззаконията ни свидетелстват против нас, ГОСПОДИ, подействай заради Името Си! Защото са много нашите отстъпничества, съгрешихме против Теб.
8. Надеждо на Израил, Спасителю негов във време на беда, защо да бъдеш като пришълец в земята и като пътник, отбил се да пренощува?
9. Защо да бъдеш като смаян човек, като силен, който не може да избави? Но Ти си сред нас, ГОСПОДИ, с Твоето Име се наричаме; не ни оставяй!
10. Така казва ГОСПОД на този народ: Така обикнаха да скитат, не въздържаха краката си, и ГОСПОД не благоволи в тях. Сега ще си спомни беззаконието им и ще накаже греховете им.
11. И ГОСПОД ми каза: Недей да се молиш за този народ за добро.
12. Когато постят, няма да послушам вика им и когато принесат всеизгаряния и хлебни приноси, няма да благоволя в тях, а ще ги довърша с меч и с глад, и с мор.
13. И казах: Ах, Господи БОЖЕ! Ето, пророците им казват: Няма да видите меч и глад няма да има у вас, а ще ви дам сигурен мир на това място.
14. И ГОСПОД ми каза: Пророците пророкуват лъжа в Моето Име. Аз не съм ги изпратил, нито съм им заповядал, нито съм им говорил. Те ви пророкуват лъжливо видение и гадание и суетата и измамата на сърцето си.
15. Затова, така казва ГОСПОД за пророците, които пророкуват в Моето Име, а Аз не съм ги изпратил; и те казват: Меч и глад няма да има в тази земя! — с меч и с глад ще бъдат изтребени онези пророци.
16. А народът, на който те пророкуват, ще бъде изхвърлен по ерусалимските улици от глад и меч и няма да има кой да ги погребе, тях и жените им, и синовете им, и дъщерите им; защото ще излея върху тях злината им.
17. И ще им кажеш това слово: Очите ми ронят сълзи нощем и денем и не престават, защото девицата, дъщерята на народа ми, е поразена с голямо поражение, с много тежка рана.
18. Ако изляза на полето, ето, убитите с меч! И ако дойда в града, ето, изнемощелите от глад! Дори пророкът и свещеникът се лутат в земята и не знаят какво да се прави.
19. Съвсем ли си отхвърлил Юда? Погнусила ли се е душата Ти от Сион? Защо си ни поразил, така че няма за нас изцеление? Надявахме се на мир, но нищо добро не дойде; и на време на изцеление, но, ето, ужас!
20. Признаваме, ГОСПОДИ, безбожието си и беззаконието на бащите си, защото сме съгрешили против Теб.
21. Не се отвращавай от нас заради Името Си; не опозорявай славния Си престол! Спомни си, не нарушавай завета Си с нас!
22. Между идолите на народите има ли някой да дава дъжд? И небето от себе си ли дава проливни дъждове? Не си ли Ти, ГОСПОДИ, Боже наш? И на Теб се надяваме, защото Ти си направил всичко това.

Глава 15

1. А ГОСПОД ми каза: И Мойсей и Самуил ако застанеха пред Мен, пак нямаше да се смили душата Ми над този народ. Изгони ги отпред Мен да си отидат!
2. И когато ти кажат: Къде да си отидем? — тогава ще им кажеш: Така казва ГОСПОД: Които са за смърт — на смърт, и които са за меч — на меч, и които са за глад — на глад, и които са за плен — в плен.
3. И ще наложа върху тях четири вида бедствия, заявява ГОСПОД: Меча за убиване и кучетата за разкъсване, и небесните птици и земните зверове за изяждане и изтребване.
4. И ще ги предам на преследване по всичките царства на земята заради Манасия, сина на юдовия цар Езекия, за това, което направи в Ерусалим.
5. Защото кой ще те пожали, Ерусалиме, и кой ще ти съчувства, и кой ще се обърне да те попита как си?
6. Ти Ме отхвърли, заявява ГОСПОД, върна се назад, затова ще простра ръката Си против теб и ще те погубя; дотегна Ми да оказвам милост.
7. Ще ги отвея с веяло в портите на земята, ще обезчадя, ще погубя народа Си. Не се връщат от пътищата си!
8. Вдовиците им се умножиха пред Мен повече от пясъка на моретата. Докарах им опустошител по пладне върху майката на младежите; внезапно я хвърлих в страх и ужас.
9. Онази, която е родила седем сина, примря, диша мъчително; слънцето й залезе още през деня, тя се посрами и опозори. А остатъка им ще предам на меч пред враговете им, заявява ГОСПОД.
10. Горко ми, майко моя, защото си ме родила мъж за каране и мъж за препиране с цялата земя! Нито съм давал назаем, нито са ми давали назаем, но всички ме кълнат.
11. ГОСПОД каза: Непременно ще те укрепя за добро; непременно ще направя врага да ти се моли във време на беда и във време на скръб.
12. Ще счупи ли някой желязото, желязото от север и бронза?
13. Имота ти и съкровищата ти ще предам на разграбване не за цена, а заради всичките ти грехове, по всичките твои предели.
14. И ще те отведа с враговете ти в земя, която не знаеш, защото се запали огън в гнева Ми и ще гори върху вас.
15. Ти знаеш, ГОСПОДИ; спомни си за мен и ме посети и отмъсти за мен на преследвачите ми! Не ме отнемай заради дълготърпението Си; знай, че заради Теб търпя хули.
16. Твоите думи се намериха и аз ги изядох и Твоето слово ми беше наслада и радост на сърцето ми, защото се наричам с Твоето Име, ГОСПОДИ, Боже на Войнствата.
17. Не седях в събранието на присмивачите-шегаджии, нито се радвах с тях. Седях сам поради ръката Ти, защото Ти ме изпълни с негодувание.
18. Защо болката ми е постоянна и раната ми неизлечима, не иска да оздравее? Ще ми бъдеш ли като измамен поток, като невярна вода?
19. Затова, така казва ГОСПОД: Ако се обърнеш, тогава ще те върна и ще стоиш пред Мен. И ако отделиш скъпоценното от нищожното, ще бъдеш като устата Ми. Те нека се върнат при теб, а ти не се връщай при тях.
20. И ще те направя за този народ здрава бронзова стена; и ще воюват против теб, но няма да ти надвият, защото Аз съм с теб, за да те спасявам и да те избавям, заявява ГОСПОД.
21. И ще те избавя от ръката на злите и ще те изкупя от ръката на насилниците.

Глава 16

1. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. Да не си вземаш жена и да нямаш синове и дъщери на това място.
3. Защото така казва ГОСПОД за синовете и за дъщерите, които се раждат на това място, и за майките им, които са ги родили, и за бащите им, които са ги заченали в тази земя:
4. Ще умрат от ужасни смъртоносни болести. Няма бъдат оплакани, нито погребани — ще станат тор по лицето на земята. Ще се довършат от меч и от глад и труповете им ще бъдат за храна на небесните птици и на земните зверове.
5. Защото така казва ГОСПОД: Не влизай в дом на оплакване и не ходи да жалееш или да ги оплакваш; защото отнех Своя мир от този народ, заявява ГОСПОД, милостта и щедростите.
6. И ще измрат големи и малки в тази земя; няма да бъдат погребани, нито ще ги оплачат, нито ще правят нарязвания по телата си, нито ще се обръснат за тях,
7. нито ще разчупват хляб в жалеенето, за да утешат някого за мъртвия, нито ще ги напоят от чашата на утешението за баща им или за майка им.
8. И в дом на пируване не влизай да седиш с тях да ядеш и да пиеш.
9. Защото така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ето, Аз ще направя на това място, пред очите ви и във вашите дни да престане гласът на радостта и гласът на веселието, гласът на младоженеца и гласът на невястата.
10. И когато известиш на този народ всички тези думи и те ти кажат: Защо е изрекъл ГОСПОД това голямо зло против нас? И какво е беззаконието ни и какъв е грехът ни, с който сме съгрешили против ГОСПОДА, своя Бог?
11. Тогава да им кажеш: Понеже бащите ви Ме оставиха, заявява ГОСПОД, и последваха други богове и им служиха и им се покланяха, а Мен оставиха и не пазиха закона Ми;
12. а и вие вършихте повече зло от бащите си, и ето, ходите всеки според упорството на злото си сърце и не Ме слушате;
13. затова ще ви изхвърля от тази земя в земя, която не сте познавали нито вие, нито бащите ви. И там ще служите на други богове денем и нощем, понеже няма да ви окажа милост.
14. Затова, ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато няма вече да се казва: Жив е ГОСПОД, който изведе израилевите синове от египетската земя! —
15. а: Жив е ГОСПОД, който изведе израилевите синове от северната земя и от всичките земи, където ги беше изгонил! И Аз ще ги върна отново в земята им, която дадох на бащите им.
16. Ето, ще изпратя за много рибари, заявява ГОСПОД, и ще ги изловят. И след това ще изпратя за много ловци, и ще ги гонят от всяка планина и от всеки хълм, и от цепките на скалите.
17. Защото очите Ми са над всичките им пътища; не са скрити от Мен и беззаконието им не е укрито от очите Ми.
18. И първо ще им отплатя двойно за беззаконието им и за греха им, защото оскверниха земята Ми с труповете на гнусотиите си и с мерзостите си напълниха наследството Ми.
19. ГОСПОДИ, сила моя и крепост моя, прибежище мое в скръбен ден! При Теб ще дойдат народи от краищата на земята и ще кажат: Само лъжа наследиха бащите ни, нищожни идоли и безполезни неща.
20. Да си направи ли човек богове, а те не са богове?
21. Затова, ето, Аз ще ги направя този път да познаят, ще ги направя да познаят ръката Ми и силата Ми; и ще познаят, че Името Ми е ГОСПОД.

Глава 17

1. Грехът на Юда е записан с желязна писалка, с диамантено острие; начертан е на плочата на сърцето им и върху роговете на жертвениците ви.
2. Както за своите синове си спомнят за своите жертвеници и за ашерите си при зелените дървета, по високите хълмове.
3. Планино Моя в полето, богатството ти и всичките ти съкровища ще предам на разграбване, височините ти — заради греха във всичките ти предели.
4. И ще изпуснеш, и то сама, наследството си, което ти дадох; и ще те накарам да робуваш на враговете си в земя, която не познаваш, защото огън запалихте в гнева Ми и ще гори до века.
5. Така казва ГОСПОД: Проклет да бъде онзи, който се уповава на човек и прави плът своя сила, а сърцето му се отдалечава от ГОСПОДА!
6. Ще бъде като гол храст в степта и няма да види, когато дойде доброто, а ще живее в сухите места в пустинята, в солена и ненаселена земя.
7. Благословен да бъде онзи, който се уповава на ГОСПОДА и ГОСПОД е неговото упование.
8. Ще бъде като дърво, насадено при вода, което пуска корените си при потока, и няма да види, когато дойде пек, а листът му ще зеленее; и няма да се безпокои в година на суша и няма да престане да дава плод.
9. Сърцето е измамно повече от всичко и е безсилно; кой може да го познае?
10. Аз, ГОСПОД, изследвам сърцето, изпитвам вътрешностите, за да дам на всекиго според пътищата му, плода на делата му.
11. Както яребицата, която мъти, каквото не е снесла, така е онзи, който придобива богатство, но не с правда — в половината на дните му ще го остави и в края си ще бъде безумен.
12. Славен престол, извисен от начало, е мястото на нашето светилище.
13. ГОСПОДИ, надеждо на Израил, всички, които Те оставят, ще се посрамят. И отстъпниците от Мен ще бъдат на земя записани, защото оставиха извора на живата вода — ГОСПОДА.
14. Изцели ме, ГОСПОДИ, и ще бъда изцелен; спаси ме и ще бъда спасен; защото Ти си хвалението ми.
15. Ето, те ми казват: Къде е словото на ГОСПОДА? Нека пък дойде!
16. Но аз не отказах да бъда пастир след Теб и не пожелах деня на скръбта. Ти знаеш — това, което излезе от устните ми, беше явно пред Теб.
17. Не бъди ужас за мен! Ти си ми прибежище в зъл ден.
18. Нека се посрамят преследвачите ми, а аз нека не се посрамя! Нека те треперят, а аз нека не треперя! Докарай зъл ден върху тях и съсипи ги с двойна съсипия!
19. Така ми каза ГОСПОД: Иди и застани в портата на синовете на народа си, през която влизат юдовите царе и през която излизат, и във всичките ерусалимски порти.
20. И им кажи: Слушайте словото на ГОСПОДА, юдови царе и целия Юда, и всички ерусалимски жители, които влизате през тези порти!
21. Така казва ГОСПОД: Пазете душите си и не носете товар в съботен ден, и не внасяйте през ерусалимските порти,
22. нито изнасяйте товар от къщите си в съботен ден, и не вършете никаква работа; и освещавайте съботния ден, както заповядах на бащите ви!
23. Но те не послушаха и не приклониха ухото си, а закоравиха врата си, за да не слушат и да не приемат наставление.
24. И ако наистина Ме послушате, заявява ГОСПОД, да не внасяте товар през портите на този град в съботен ден и да освещавате съботния ден, за да не вършите в него никаква работа,
25. тогава ще влизат през портите на този град царе и князе, седящи на престола на Давид, возени на колесници и яздещи на коне, те и първенците им, юдовите мъже и ерусалимските жители; и този град ще се населява до века.
26. И ще дойдат от юдовите градове и от ерусалимските околности, от вениаминовата земя и от низината, и от планината, и от юга носещи всеизгаряния и жертви, и хлебни приноси и

ливан, носещи и благодарствени приноси в ГОСПОДНИЯ дом.
27. Но ако не Ме послушате да освещавате съботния ден и да не носите товар и да влизате през ерусалимските порти в съботен ден, тогава ще запаля огън в портите му и ще пояде ерусалимските дворци, и няма да угасне.

Глава 18

1. Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА и каза:
2. Стани и слез в къщата на грънчаря и там ще ти дам да чуеш думите Ми.
3. И слязох в къщата на грънчаря, и ето, той работеше изделие на колелата си.
4. И съдът, който правеше от глина, се разваляше в ръката на грънчаря и той отново го правеше на друг съд, както на грънчаря му се искаше да го направи.
5. И словото на ГОСПОДА беше към мен и каза:
6. Не мога ли да направя с вас като този грънчар, доме израилев? — заявява ГОСПОД. Ето, както е глината в ръката на грънчаря, така сте и вие в ръката Ми, доме израилев.
7. В един момент говоря за народ или за царство да го изкореня, съсипя и погубя,
8. но ако онзи народ, за който съм говорил, се отвърне от злото си, и Аз ще се разкая за злото, което съм мислел да му направя.
9. А в друг момент говоря за народ или за царство да го съградя и насадя,
10. но ако извърши това, което е зло в очите Ми, като не слуша гласа Ми, тогава ще се разкая за доброто, което съм казал, че ще му направя.
11. И сега, говори на юдовите мъже и на ерусалимските жители и кажи: Така казва ГОСПОД: Ето, Аз готвя зло против вас и замислям замисъл против вас. О, върнете се всеки от лошия път и оправете постъпките си и делата си!
12. А те казват: Напразно е! Защото ще ходим според замислите си и ще постъпваме всеки според упорството на злото си сърце.
13. Затова, така казва ГОСПОД: О, попитайте между народите — кой е чул такива неща? Израилевата девица извърши нещо много отвратително.
14. Ще изостави ли ливанският сняг скалата на полето? Ще пресъхне ли идващата отдалеч течаща студена вода?
15. Защото Моят народ Ме забрави, кади на нищожните идоли; и те ги препънаха в пътищата им, в древните друмища, да ходят по пътеки, по неутъпкан път,
16. да направят земята си за ужас и вечно подсвирквane; всеки, който минава през нея, ще се ужаси и ще поклати глава.
17. Като източния вятър ще ги разпръсна пред врага; с гръб, а не с лице ще ги погледна в деня на нещастието им.
18. Тогава казаха: Елате, нека скроим замисли против Еремия, защото няма да се изгуби закон от свещеник и съвет от мъдър, и слово от пророк. Елате, нека го поразим с език и нека не внимаваме на нито на една от думите му!
19. Внимавай на мен, ГОСПОДИ, и чуй гласа на онези, които се карат с мен!
20. Ще се отплати ли зло за добро? Защото изкопаха яма за душата ми. Спомни си, че застанах пред Теб, за да говоря добро за тях, за да отвърна яростта Ти от тях!
21. Затова предай синовете им на глад и ги предай в ръката на меча! И нека станат жените им обезчадени и вдовици, а мъжете им да бъдат поразени от смърт, младежите — повалени от меч във война.
22. Нека се чуе вик от къщите им, когато докараш внезапно войски върху тях, защото изкопаха яма да ме хванат и скриха примки за краката ми.
23. И Ти, ГОСПОДИ, знаеш целия им план против мен, да ме умъртвят. Не прощавай беззаконието им и не изличавай греха им пред Себе Си! Нека бъдат повалени пред Теб; действай против тях във времето на гнева Си!

Глава 19

1. Така казва ГОСПОД: Иди и купи една глинена стомна от грънчаря и вземи някои от старейшините на народа и от старейшините на свещениците,
2. и излез в долината на Еномовия син, която е при входа на грънчарската порта, и там викай думите, които ще ти говоря:
3. И кажи: Слушайте словото на ГОСПОДА, юдови царе и ерусалимски жители! Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ето, ще докарам на това място зло, от което на всекиго, който чуе за него, ще му писнат ушите.
4. Защото Ме оставиха и направиха чуждо това място, като кадиха в него на други богове, които не познаваха нито те, нито бащите им, нито юдовите царе, и напълниха това място с кръвта на невинни,
5. и съградиха високите места на Ваал, за да горят синовете си в огън за всеизгаряния на Ваал — което не съм заповядал и не съм говорил, и на ум не Ми е идвало!
6. Затова, ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато това място няма вече да се нарича Тофет и долина на Еномовия син, а долина на клането.
7. И ще осуетя плана на Юда и Ерусалим на това място и ще ги направя да паднат от меч пред враговете си и чрез ръката на онези, които търсят да отнемат живота им, а труповете им ще дам за храна на небесните птици и на земните зверове.
8. И ще направя този град за смайване и подсвиркване; всеки, който минава през него, ще се смае и ще подсвирне заради всичките му язви.
9. И ще ги направя да ядат месата на синовете си и месата на дъщерите си и ще ядат един на друг месата си при обсадата и при притеснението, с което ще ги притеснят враговете им и онези, които търсят да отнемат живота им.
10. И да строшиш стомната пред очите на мъжете, които са отишли с теб,
11. и да им кажеш: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Така ще строша този народ и този град, както се строшава грънчарски съд, който не може вече да се възстанови; и в Тофет ще погребват поради липса на място за погребване.
12. Така ще направя на това място и на жителите му, заявява ГОСПОД, и ще направя този град като Тофет.
13. И къщите на Ерусалим и къщите на юдовите царе ще бъдат нечисти като мястото Тофет, всичките къщи, върху чиито покриви кадиха на цялото небесно войнство и правиха възлияния на други богове.
14. И Еремия дойде от Тофет, където ГОСПОД го беше изпратил да пророкува, и застана в двора на ГОСПОДНИЯ дом и каза на целия народ:
15. Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ето, ще докарам върху този град и върху всичките му принадлежащи градове цялото зло, което говорих против него, защото закоравиха врата си, за да не слушат думите Ми!

Глава 20

1. А Пасхор, синът на Емир, свещеникът, който беше главен надзорник в ГОСПОДНИЯ дом, чу Еремия да пророкува тези неща.
2. И Пасхор удари пророк Еремия и го сложи в клада, която беше в горната Вениаминова порта, която е в ГОСПОДНИЯ дом.
3. А на следващия ден Пасхор извади Еремия от кладата. И Еремия му каза: ГОСПОД не те нарече Пасхор, а Магор-Мисавив.
4. Защото така казва ГОСПОД: Ето, Аз ще те направя ужас за самия теб и за всичките ти приятели; те ще паднат от меча на враговете си и очите ти ще видят това. И ще предам целия Юда в ръката на вавилонския цар и той ще ги отведе като пленници във Вавилон и ще ги убие с меч.
5. И ще предам цялото богатство на този град, цялата му печалба и всичките му скъпоценности, и всичките съкровища на юдовите царе ще предам в ръката на враговете им и те ще ги разграбят и ще ги вземат, и ще ги занесат във Вавилон.
6. И ти, Пасхоре, заедно с всички, които живеят в дома ти, ще отидете в плен; ще дойдеш във Вавилон, там ще умреш и там ще бъдеш погребан, ти и всичките ти приятели, на които си пророкувал лъжливо.
7. ГОСПОДИ, Ти ме примами и аз се примамих; Ти ме хвана здраво и надви. Станах за присмех цял ден, всички ми се подиграват.
8. Защото, щом говоря, крещя, викам: Насилие и разрушение! Защото словото на ГОСПОДА ми стана позор и присмех цял ден.
9. Но кажа ли: Няма да споменавам за Него и няма да говоря вече в Негово Име, и става в сърцето ми като горящ огън, затворен в костите ми; изтощавам се да задържам словото и не мога.
10. Защото чух клеветата на мнозина, ужас отвред: Обвинете, и ние ще го обвиним! Всички, с които бях в мир, дебнат да се спъна: Може би ще се подмами и ще му надвием, и ще му отмъстим.
11. Но ГОСПОД е с мен като силен и страшен, затова преследвачите ми ще се спънат и няма да надвият. Ще се посрамят много, защото не постъпиха разумно; вечен позор, който няма да се забрави.
12. Но, ГОСПОДИ на Войнствата, който изпитваш праведния и виждаш вътрешностите и сърцето, нека да видя Твоето отмъщение над тях, защото на Теб поверих делото си!
13. Пейте на ГОСПОДА, хвалете ГОСПОДА, защото избави душата на сиромаха от ръката на злодеите.
14. Проклет да е денят, в който се родих! Денят, в който ме роди майка ми, да не е благословен!
15. Проклет да е човекът, който извести на баща ми и каза: Роди ти се мъжко дете! — и много го зарадва.
16. И да бъде този човек като градовете, които ГОСПОД разори и не пожали. Сутрин да слуша вик, а по обедно време — бойна тревога,
17. защото не ме умъртви от утробата, да ми стане майка ми гроб и утробата й да е вечно бременна.
18. Защо излязох от утробата, да гледам мъка и скръб и дните ми да свършат в срам?

Глава 21

1. Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА, когато цар Седекия изпрати при него Пасхор, сина на Мелхия, и свещеника Софония, сина на Маасия, да кажат:
2. Допитай се, моля те, до ГОСПОДА за нас, защото вавилонският цар Навуходоносор воюва против нас; може би ГОСПОД ще подейства за нас според всичките Си чудеса, да се оттегли той от нас.
3. И Еремия им каза: Така кажете на Седекия:
4. Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Ето, Аз обръщам назад бойните оръжия, които са в ръцете ви, с които се биете против вавилонския цар и против халдейците, които ви обсаждат извън стената, и ще ги събера сред този град.
5. И сам Аз ще воювам против вас с простряна ръка и със силна мишца, с гняв, с ярост и с голямо негодувание.
6. Ще поразя жителите на този град, и човек и животно, ще измрат от голям мор.
7. И след това, заявява ГОСПОД, ще предам юдовия цар Седекия и слугите му, и народа, и оцелелите в този град от мор, от меч и от глад, в ръката на вавилонския цар Навуходоносор и в ръката на враговете им, и в ръката на онези, които търсят да отнемат живота им. И той ще ги порази с острието на меча; няма да ги пощади и няма да пожали, и няма да се смили.
8. А на този народ да кажеш: Така казва ГОСПОД: Ето, полагам пред вас пътя на живота и пътя на смъртта.
9. Който остане в този град, ще умре от меч, от глад и от мор; а който излезе и се предаде на халдейците, които ви обсаждат, ще остане жив и животът му ще му бъде плячка.
10. Защо насочих лицето Си против този град за зло, а не за добро, заявява ГОСПОД; ще бъде предаден в ръката на вавилонския цар и той ще го изгори с огън.
11. А на дома на юдовия цар кажи: Слушайте словото на ГОСПОДА!
12. Доме Давидов, така казва ГОСПОД: Вършете правосъдие сутрин и освобождавайте обрания от ръката на насилника, за да не излезе като огън яростта Ми и да гори неугасимо поради злината на делата ви.
13. Ето, Аз съм против теб, която обитаваш в долината и в скалата на полето, заявява ГОСПОД, против вас, които казвате: Кой ще слезе против нас и кой ще влезе в жилищата ни?
14. И ще ви накажа според плода на делата ви, заявява ГОСПОД, и ще запаля огън в гората около този град и ще пояде всичките му околности.

Глава 22

1. Така каза ГОСПОД: Слез в къщата на юдовия цар и говори там това слово!
2. И кажи: Слушай словото на ГОСПОДА, царю на Юда, който седиш на престола на Давид; ти и слугите ти, и народът ти, които влизате през тези порти!
3. Така казва ГОСПОД: Вършете правосъдие и правда и освобождавайте обрания от ръката на насилника! Не потискайте и не насилвайте чужденеца, сирачето и вдовицата и невинна кръв не проливайте на това място!
4. Защото, ако наистина вършите това слово, тогава през портите на този дом ще влизат царе, седящи на престола на Давид, возени на колесници и яздещи на коне — той и слугите му, и народът му.
5. Но ако не послушате тези думи, в Себе Си се заклех, заявява ГОСПОД, че този дом ще запустее.
6. Защото така казва ГОСПОД за дома на юдовия цар: Ти си за Мен Галаад и ливански връх; но непременно ще те направя пустиня, ненаселени градове!
7. Ще приготвя против теб унищожители, всеки с оръжията му, и ще изсекат избраните ти кедри и ще ги хвърлят в огъня.
8. И много народи ще минават покрай този град и ще си казват един на друг: Защо ГОСПОД направи така на този голям град?
9. И ще казват: Понеже оставиха завета на ГОСПОДА, своя Бог, и се поклониха на други богове и им служиха.
10. Не плачете за умрелия и не го оплаквайте, а плачете горчиво за онзи, който отива, защото няма да се върне вече и няма да види родната си земя.
11. Защото така казва ГОСПОД за юдовия цар Селум, сина на Йосия, който царува вместо баща си Йосия, и който излезе от това място: Няма вече да се върне тук,
12. а на мястото, където го откараха в плен, там ще умре, и няма вече да види тази земя.
13. Горко на онзи, който строи къщата си с неправда и горните си стаи — с несправедливост; който кара ближния си да му работи напразно и не му дава заплатата му;
14. който си казва: Ще си построя обширна къща и широки горни стаи! — отваря си прозорци и я покрива с кедър и я боядисва в червено.
15. Ще царуваш ли, понеже се обграждаш с кедри? Баща ти не ядеше ли и не пиеше ли? Но вършеше правосъдие и правда — тогава благоденстваше.
16. Отсъждаше делото на сиромаха и бедния — тогава беше добре. Не е ли това да познава Мен? — заявява ГОСПОД.
17. А твоите очи и твоето сърце не са насочени към нищо друго освен към печалбата ти и към проливане на невинна кръв, и към вършене на насилие и потисничество.
18. Затова, така казва ГОСПОД за юдовия цар Йоаким, сина на Йосия: Няма да го оплакват: Горко, брате мой, и горко, сестро! Няма да го оплакват: Горко, господарю, и горко, негово величество!
19. С магарешко погребение ще бъде погребан — извлечен и изхвърлен извън ерусалимските порти.
20. Изкачи се на Ливан и извикай, надай глас на Васан и извикай от Аварим, защото всичките ти любовници загинаха.
21. Говорих ти в благоденствието ти; ти каза: Няма да слушам! Такъв беше пътят ти от младостта ти, че не слушаше гласа Ми.
22. Вятърът ще опасе всичките ти пастири и любовниците ти ще отидат в плен; да, тогава ще се посрамиш и опозориш заради цялата си злина.
23. Ти, която населяваш Ливан и виеш гнездото си в кедрите, колко окаяна ще бъдеш, когато ти дойдат мъките, болки като на родилка!
24. Жив съм Аз, заявява ГОСПОД, че и да беше юдовият цар Йехония, синът на Йоаким пръстен с печат на дясната Ми ръка, и оттам бих те откъснал!

25. И ще те предам в ръката на онези, които търсят да отнемат живота ти, и в ръката на онези, от които се боиш, и в ръката на вавилонския цар Навуходоносор, и в ръката на халдейците.
26. Ще отхвърля теб и майка ти, която те е родила, в друга земя, където не сте родени, и там ще умрете.
27. А в земята, в която душата им копнее да се върне, там няма да се върнат.
28. Строшен и презрян глинен съд ли е този мъж Йехония, или съд, който не се харесва? Защо бяха отхвърлени той и потомството му и захвърлени в земя, която не познават?
29. Земьо, земьо, земьо, слушай словото на ГОСПОДА!
30. Така казва ГОСПОД: Пишете този човек бездетен, мъж, който няма да благоуспее в дните си; защото от потомството му няма да благоуспее никой, който да седи на престола на Давид и да властва още над Юда.

Глава 23

1. Горко на пастирите, които погубват и разпръсват овцете на паството Ми, заявява ГОСПОД.
2. Затова, така казва ГОСПОД, Израилевият Бог, за пастирите, които пасат народа Ми: Вие разпръснахте овцете Ми и ги разпъдихте, и не ги посетихте! Ето, Аз ще ви посетя за злите ви дела, заявява ГОСПОД.
3. И Аз ще събера остатъка от овцете Си от всичките страни, където ги прогоних, и ще ги върна в кошарите им, и ще се плодят и множат.
4. И ще издигна над тях пастири, които ще ги пасат; и те няма вече да се плашат и няма да се страхуват, и няма да се губят, заявява ГОСПОД.
5. Ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато ще издигна на Давид праведна издънка; и Той ще царува като цар и ще постъпва разумно, и ще върши правосъдие и правда в земята.
6. В неговите дни Юда ще се спаси и Израил ще живее в безопасност. И това е името му, с което ще се нарича: ГОСПОД, наша правда.
7. Затова, ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато няма вече да се казва: Жив е ГОСПОД, който изведе израилевите синове от египетската земя! —
8. а: Жив е ГОСПОД, който изведе и доведе потомството на израилевия дом от северната земя и от всичките земи, където ги бях изгонил! И ще се заселят в своята земя.
9. За пророците: Сърцето ми е съкрушено вътре в мен, треперят всичките ми кости; като пиян съм и като човек, обладан от вино, поради ГОСПОДА и поради светите Му думи.
10. Защото земята е пълна с прелюбодейци, защото земята жалее поради проклятието; пасбищата на степта изсъхнаха. И стремежът им стана лош и силата им е неправда.
11. Защото и пророк, и свещеник се оскверниха; дори в дома Си намерих нечестието им, заявява ГОСПОД.
12. Затова пътят им ще бъде за тях като хлъзгави места в тъмнина; ще бъдат блъснати и ще паднат на него, защото ще докарам зло върху тях, годината на наказанието им, заявява ГОСПОД.
13. И в пророците на Самария видях безумие — пророкуваха чрез Ваал и заблудиха Моя народ Израил.
14. И в пророците на Ерусалим видях нещо отвратително — прелюбодействат и ходят в лъжа, и подкрепят ръцете на злодеите, така че никой не се връща от злото си. Те всички станаха за Мен като Содом и жителите му — като Гомора.
15. Затова, така казва ГОСПОД на Войнствата за пророците: Ето, Аз ще ги нахраня с пелин и ще ги напоя с горчива вода, защото от пророците на Ерусалим излезе осквернение по цялата земя.
16. Така казва ГОСПОД на Войнствата: Не слушайте думите на пророците, които ви пророкуват! Те ви правят нищожни, говорят видения от собственото си сърце, а не от устата на ГОСПОДА.
17. Постоянно казват на онези, които Ме презират: ГОСПОД говори: Ще имате мир! Казват на всеки, който ходи според упорството на сърцето си: Няма да ви сполети зло!
18. Защото, кой е стоял в съвета на ГОСПОДА, да е видял и чул Неговото слово? Кой е обърнал внимание на словото Му и е чул?
19. Ето, ураган от ГОСПОДА, ярост излезе, ураганна вихрушка; ще се стовари върху главата на безбожните.
20. Гневът на ГОСПОДА няма да се върне, докато не извърши и не изпълни намеренията на сърцето Му. В последните дни ще разберете това напълно.
21. Аз не съм изпратил пророците, а те се затичаха, не съм им говорил, а те пророкуваха.
22. Но ако бяха стояли в съвета Ми, щяха да прогласяват думите Ми на народа Ми и да го връщат от злия му път и от злите му дела.
23. Аз само отблизо ли съм Бог, заявява ГОСПОД, а не Бог отдалеч?
24. Може ли да се скрие някой на тайно място и Аз да не го видя? — заявява ГОСПОД. Не

изпълвам ли Аз небесата и земята? — заявява ГОСПОД.
25. Чух какво говорят пророците, които в Моето Име пророкуват лъжа и казват: Видях сън, видях сън!
26. Докога ще бъде това в сърцето на пророците, които пророкуват лъжа, които са пророци на измамата на сърцето си,
27. които мислят да направят народа Ми да забрави Моето Име чрез сънищата си, които си разказват един на друг, както бащите им забравиха Името Ми заради Ваал.
28. Пророк, който е видял сън, нека разкаже съня, и който има словото Ми, нека говори словото Ми в истина. Какво има плявата с житото? — заявява ГОСПОД.
29. Не е ли словото Ми като огън, заявява ГОСПОД, и като чук, който троши скала?
30. Затова ето, Аз съм против пророците, заявява ГОСПОД, които крадат думите Ми един от друг.
31. Ето, Аз съм против пророците, заявява ГОСПОД, които клатят езика си и казват: Той говори.
32. Ето, Аз съм против онези, които пророкуват лъжливи сънища, заявява ГОСПОД, и ги разказват, и заблуждават народа Ми с лъжите си и с надменността си. А Аз не съм ги изпратил и не съм им заповядал, и те никак няма да са от полза на този народ, заявява ГОСПОД.
33. И когато този народ или някой пророк, или свещеник те попитат и кажат: Какво е наложеното върху теб от ГОСПОДА слово? — тогава им кажи: Какво е наложеното? Че Аз ще ви отхвърля, заявява ГОСПОД.
34. А пророкът и свещеникът, и народът, който каже: Наложеното от ГОСПОДА слово. — Аз ще накажа онзи човек и дома му.
35. Така да кажете всеки на ближния си и всеки на брат си: Какво отговори ГОСПОД? — и: Какво говори ГОСПОД?
36. И вече да не споменавате наложено от ГОСПОДА слово, понеже товар ще бъде на всекиго собственото му слово; защото изопачихте думите на живия Бог, ГОСПОДА на Войнствата, нашия Бог.
37. Така да кажеш на пророка: Какво ти отговори ГОСПОД? — и: Какво говори ГОСПОД?
38. Но понеже казвате наложеното от ГОСПОДА слово, затова, така казва ГОСПОД: Затова, че казвате тази дума, наложеното от ГОСПОДА слово, а пък Аз изпратих до вас да кажат: Не казвайте наложеното от ГОСПОДА слово,
39. затова, ето, Аз ще ви забравя напълно и ще отхвърля отпред Себе Си вас и града, който дадох на вас и на бащите ви;
40. и ще наложа върху вас вечен позор и вечен срам, който няма да се забрави.

Глава 24

1. ГОСПОД ми показа, и ето, две кошници смокини, сложени пред ГОСПОДНИЯ храм, след като вавилонският цар Навуходоносор беше пленил от Ерусалим юдовия цар Йехония, сина на Йоаким, и юдовите първенци, и занаятчиите, и ковачите и ги беше отвел във Вавилон.
2. В едната кошница бяха много добри смокини, като ранните смокини; а в другата кошница бяха много лоши смокини, които поради негодността си не можеха да се ядат.
3. И ГОСПОД ми каза: Какво виждаш, Еремия? И казах: Смокини — добрите смокини са много добри, а лошите са много лоши, така че поради негодността си не могат да се ядат.
4. И словото на ГОСПОДА беше към мен и каза:
5. Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Както тези добри смокини, така ще погледна за добро пленените от Юда, които изпратих от това място в халдейската земя.
6. И ще насоча очите Си върху тях за добро и ще ги върна в тази земя; и ще ги съградя и няма да ги съборя; и ще ги насадя и няма да ги изкореня.
7. И ще им дам сърце да Ме познават, че Аз съм ГОСПОД; и ще Ми бъдат народ и Аз ще им бъда Бог, защото ще се върнат при Мен с цялото си сърце.
8. И както лошите смокини, които поради негодността си не могат да се ядат, да, така казва ГОСПОД: Така ще направя юдовия цар Седекия и първенците му, и остатъка от Ерусалим, останалите в тази земя, които живеят в египетската земя.
9. И ще ги предам да бъдат преследвани за зло по всичките царства на земята, за присмех и за поговорка, и за подигравка, и за проклятие по всичките места, където ще ги изгоня.
10. И ще пратя сред тях меч, глад и мор, докато се довършат от земята, която дадох на тях и на бащите им.

Глава 25

1. Словото, което беше към Еремия за целия юдов народ в четвъртата година на юдовия цар Йоаким, сина на Йосия, която беше първата година на вавилонския цар Навуходоносор,
2. което пророк Еремия изговори на целия юдов народ и на всичките ерусалимски жители, като каза:
3. От тринадесетата година на юдовия цар Йосия, сина на Амон, до този ден, тези двадесет и три години, словото на ГОСПОДА идваше към мен; и аз ви говорих, като ставах рано и говорех, но вие не слушахте.
4. И ГОСПОД изпращаше до вас всичките Си слуги, пророците, като ставаше рано и ги изпращаше, но не слушахте и не приклонихте ушите си да слушате.
5. И казваха: Върнете се сега всеки от злия си път и от злите си дела, и ще владеете земята, която ГОСПОД даде на вас и на бащите ви за вечни векове!
6. И не ходете след други богове, за да им служите и да им се покланяте, и не Ме разгневявайте с делото на ръцете си, и няма да ви сторя зло.
7. Но вие не Ме послушахте, заявява ГОСПОД, като Ме разгневявахте с делото на ръцете си за свое зло.
8. Затова така казва ГОСПОД на Войнствата: Затова че не послушахте думите Ми,
9. ето, Аз изпращам и ще взема всичките северни племена, заявява ГОСПОД, и изпращам до слугата си Навуходоносор, вавилонския цар, и ще ги доведа против тази земя и против нейните жители, и против всички тези народи наоколо; ще изпълня над тях проклятието и ще ги направя за смайване и за подсвирквание, и вечни опустошения.
10. И ще погубя сред тях гласа на веселието и гласа на радостта, гласа на младоженеца и гласа на невястата, шума на мелниците и светлината на светилника.
11. И цялата тази земя ще бъде пустош и ужас. И тези народи ще робуват на вавилонския цар седемдесет години.
12. И когато се изпълнят седемдесет години, Аз ще накажа вавилонския цар и онзи народ, заявява ГОСПОД, за беззаконието им, и халдейската земя, и ще я обърна във вечна пустиня.
13. И ще докарам върху онази земя всички Свои думи, които говорих против нея, всичко писано в тази книга, което Еремия пророкува против всичките народи.
14. Защото много народи и велики царе ще поробят и тях; и Аз ще им отплатя според деянията им и според делото на ръцете им.
15. Защото така ми каза ГОСПОД, Израилевият Бог: Вземи от ръката Ми тази чаша с виното на яростта Ми и я дай да пият от нея всичките народи, до които те изпращам.
16. И ще пият и ще залитат и ще обезумеят поради меча, който Аз изпращам сред тях.
17. И взех чашата от ръката на ГОСПОДА и дадох да пият на всичките народи, до които ме изпрати ГОСПОД:
18. Ерусалим и юдовите градове, и царете му, и първенците му, за да ги обърна в пустота и да станат за смайване и за подсвирквание, и проклетия, както са в този ден;
19. фараона, египетския цар, и слугите му, и първенците му, и целия му народ;
20. и всичките разноплеменни народи и всичките царе на земята Уз, и всичките царе на филистимската земя, и Аскалон, и Газа, и Акарон и остатъка на Азот;
21. Едом и Моав, и синовете на Амон;
22. и всичките тирски царе и всичките сидонски царе, и царете на островите, които са отвъд морето;
23. и Дедан и Тема, и Вуз, и всички, които си стрижат краищата на косата;
24. и всичките арабски царе и всичките царе на разноплеменните народи, обитаващи пустинята;
25. и всичките зимрийски царе и всичките еламски царе, и всичките мидийски царе;
26. и всичките северни царе, близките и далечните, един с друг, и всичките царства на света, които са по лицето на земята; а царят на Сесах ще пие след тях.

27. И им кажи: Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Пийте и се опийте, и повръщайте, и паднете, и не ставайте, поради меча, който Аз изпращам сред вас.
28. И ако откажат да вземат чашата от ръката ти и да пият, им кажи: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Непременно ще пиете;
29. защото, ето, върху града, който се нарича с Името Ми, Аз започвам да правя зло — а вие ли ще останете ненаказани? Няма да останете ненаказани, защото Аз призовавам меча върху всички жители на земята, заявява ГОСПОД на Войнствата.
30. А ти им пророкувай всички тези неща и им кажи: ГОСПОД ще изреве отвисоко и ще нададе гласа Си от святото Си обиталище; ще изреве силно против обиталището си; ще издаде вик като тъпкачите на лин против всичките жители на земята.
31. Екотът ще стигне и до край-земята, защото ГОСПОД има съд с народите; Той ще се съди с всяка плът, безбожните ще предаде на меч, заявява ГОСПОД.
32. Така казва ГОСПОД на Войнствата: Ето, зло ще излезе от народ към народ и голям ураган се надига от най-отдалечения край на земята.
33. В онзи ден убитите от ГОСПОДА ще лежат от единия край на земята до другия край на земята; няма да бъдат оплакани и няма да бъдат събрани, и няма да бъдат погребани; ще станат за тор по лицето на земята.
34. Ридайте, пастири, и викайте и се валяйте в пепел, високопоставени на стадото; защото се изпълниха дните ви да бъдете заклани; и ще ви разпръсна и ще паднете като скъпоценен съд.
35. И убежището ще се изгуби за пастирите и избавлението — за високопоставените на стадото.
36. Глас на вик от пастирите и вой от високопоставените на стадото, защото ГОСПОД опустошава пасбището им.
37. И мирните пасбища се смълчаха от яростния гняв на ГОСПОДА.
38. Оставил е като млад лъв бърлогата си; да, земята им стана за смайване от яростта на насилника и от яростния Му гняв.

Глава 26

1. В началото на царуването на юдовия цар Йоаким, сина на Йосия, беше това слово от ГОСПОДА, което каза:
2. Така казва ГОСПОД: Застани в двора на ГОСПОДНИЯ дом и говори на всичките юдови градове, които идват да се покланят в ГОСПОДНИЯ дом, всичките думи, които ти заповядах да им говориш; не задържай нито дума!
3. Може би ще послушат и ще се върнат всеки от злия си път, и Аз ще се разкая за злото, което мисля да им направя заради злите им дела.
4. И им кажи: Така казва ГОСПОД: Ако не Ме послушате да ходите в закона Ми, който поставих пред вас,
5. да слушате думите на слугите Ми, пророците, които Аз изпращам до вас, като ставам рано и ги изпращам — но вие не послушахте! —
6. тогава ще направя този дом като Сило и ще направя този град за проклятие на всичките народи на земята.
7. И свещениците и пророците, и целия народ чуха Еремия, когато говореше тези думи в ГОСПОДНИЯ дом.
8. И когато Еремия свърши да говори всичко, което ГОСПОД беше заповядал да говори на целия народ, тогава свещениците и пророците, и целият народ го хванаха и казаха: Непременно ще умреш!
9. Защо пророкува ти в Името на ГОСПОДА и каза: Като Сило ще стане този дом и този град ще бъде запустен, да няма жител? И целият народ се събра около Еремия в ГОСПОДНИЯ дом.
10. И когато юдовите първенци чуха тези думи, те се изкачиха от царския дом в ГОСПОДНИЯ дом и седнаха във входа на новата порта на дома на ГОСПОДА.
11. И свещениците и пророците говориха на първенците и на целия народ и казаха: Този човек е за смъртна присъда, защото пророкува против този град, както чухте с ушите си!
12. Тогава Еремия говори на всичките първенци и на целия народ и каза: ГОСПОД ме изпрати да пророкувам против този дом и против този град всичките думи, които чухте.
13. Затова сега оправете пътищата си и делата си и послушайте гласа на ГОСПОДА, своя Бог; и ГОСПОД ще се разкае за злото, което е говорил против вас.
14. А аз, ето, аз съм в ръката ви; направете ми каквото ви се вижда добро и право.
15. Но знайте със сигурност, че ако ме умъртвите, ще докарате невинна кръв върху себе си, върху този град и върху жителите му; защото наистина ГОСПОД ме изпрати при вас да говоря в ушите ви всички тези думи.
16. Тогава първенците и целият народ казаха на свещениците и на пророците: Този човек не е за смъртна присъда, защото ни говори в Името на ГОСПОДА, нашия Бог.
17. И някои от старейшините на земята станаха и говориха на цялото събрание на народа и казаха:
18. Михей моресетецът пророкуваше в дните на юдовия цар Езекия, и говори на целия юдов народ и каза: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Сион ще се изоре като нива, Ерусалим ще стане грамади от развалини и хълмът на дома — гористи възвишения.
19. Нима юдовият цар Езекия и целият Юда го умъртвиха? Не се ли убоя той от ГОСПОДА и не умолява ли за милостта на ГОСПОДА, така че ГОСПОД се разкая за злото, което беше говорил против тях? А ние да направим ли такова голямо зло на душите си?
20. А имаше и друг човек, който пророкуваше в Името на ГОСПОДА, Урия, син на Семая, от Кириат-Иарим. И пророкува против този град и против тази земя според всичките думи на Еремия.
21. И когато цар Йоаким и всичките му силни мъже, и всичките първенци чуха думите му, царят поиска да го умъртви. И когато Урия чу, се уплаши и побягна, и отиде в Египет.
22. А цар Йоаким изпрати хора в Египет — Елнатан, сина на Аховор, и други мъже с него в Египет —

23. и изведоха Урия от Египет и го доведоха при цар Йоаким. И той го уби с меч и хвърли трупа му в гробищата на простолюдието.
24. Но ръката на Ахикам, сина на Сафан, беше с Еремия, за да не го предадат в ръката на народа да го убият.

Глава 27

1. В началото на царуването на юдовия цар Йоаким, сина на Йосия, беше това слово от ГОСПОДА към Еремия и каза:
2. Така ми каза ГОСПОД: Направи си ремъци и прътове на ярем и ги сложи на шията си.
3. И ги изпрати на едомския цар и на моавския цар, и на царя на синовете на Амон, и на тирския цар, и на сидонския цар чрез ръката на посланиците, които са дошли в Ерусалим при юдовия цар Седекия.
4. И им заповядай да кажат на господарите си: Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Така да кажете на господарите си:
5. Аз направих земята, човека и животните, които са по лицето на земята, с голямата Си сила и с простряната Си мишца; и я давам на когото благоволя.
6. И сега дадох всички тези земи в ръката на слугата Си Навуходоносор, вавилонския цар; и полските животни му дадох да му слугуват.
7. И всичките народи ще му слугуват, и на сина му, и на сина на сина му, докато дойде времето и на неговата земя и много народи и велики царе поробят и него.
8. И народът или царството, което не иска да му слугува, на вавилонския цар Навуходоносор, и което не иска да даде шията си под ярема на вавилонския цар, Аз ще накажа онзи народ с меч и с глад и с мор, заявява ГОСПОД, докато го довърша чрез ръката му.
9. А вие не слушайте пророците си и врачовете си, и сънищата си, и астролозите си, и гадателите си, които ви говорят и казват: Няма да слугувате на вавилонския цар!
10. Защото те ви пророкуват лъжа, за да ви отдалечат от земята ви, и да ви прогоня и да погинете.
11. А народа, който подложи шията си под ярема на вавилонския цар и му слугува, ще оставя в земята му, заявява ГОСПОД, и ще я обработва, и ще живее в нея.
12. И на юдовия цар Седекия говорих според всички тези думи и казах: Подложете вратовете си под ярема на вавилонския цар и слугувайте на него и на народа му, и ще живеете.
13. Защо да умрете, ти и народът ти, от меч, от глад и от мор, както говори ГОСПОД за народа, който не иска да слугува на вавилонския цар?
14. И не слушайте думите на пророците, които ви говорят и казват: Няма да слугувате на вавилонския цар! — защото те ви пророкуват лъжа.
15. Понеже не съм ги изпратил, заявява ГОСПОД, а те пророкуват лъжливо в Моето Име, за да ви прогоня и да погинете, вие и пророците, които ви пророкуват.
16. И на свещениците и на целия този народ говорих и казах: Така казва ГОСПОД: Не слушайте думите на пророците си, които ви пророкуват и казват: Ето, съдовете на ГОСПОДНИЯ дом ще бъдат донесени сега, скоро от Вавилон. — защото те ви пророкуват лъжа.
17. Не ги слушайте! Слугувайте на вавилонския цар и живейте! Защо този град да стане пустош?
18. А ако те са пророци, и ако словото на ГОСПОДА е с тях, нека сега се застъпят пред ГОСПОДА на Войнствата, съдовете, които са останали в ГОСПОДНИЯ дом и в дома на юдовия цар, и в Ерусалим, да не отидат във Вавилон.
19. Защото така казва ГОСПОД на Войнствата за стълбовете и за бронзовото море, и за стойките, и за другите съдове, които са останали в този град,
20. които вавилонският цар Навуходоносор не взе, когато отведе в плен юдовия цар Йехония, сина на Йоаким, и всичките благородни на Юда и Ерусалим от Ерусалим във Вавилон;
21. да, така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог, за съдовете, които са останали в ГОСПОДНИЯ дом и в дома на юдовия цар, и в Ерусалим:
22. Във Вавилон ще бъдат занесени и там ще бъдат до деня, когато ще ги посетя, заявява ГОСПОД. Тогава ще ги изведа и ще ги върна на това място.

Глава 28

1. И в същата година, в началото на царуването на юдовия цар Седекия, в четвъртата година, в петия месец, пророк Анания, синът на Азор, който беше от Гаваон, ми каза в ГОСПОДНИЯ дом пред свещениците и пред целия народ, казвайки:
2. Така говори ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог, като казва: Строших ярема на вавилонския цар.
3. След две години от дни ще върна на това място всичките съдове на ГОСПОДНИЯ дом, които вавилонският цар Навуходоносор взе от това място и ги занесе във Вавилон.
4. И юдовия цар Йехония, сина на Йоаким, и всичките юдови пленници, които отидоха във Вавилон, Аз ще върна на това място, заявява ГОСПОД, защото ще строша ярема на вавилонския цар.
5. Тогава пророк Еремия каза на пророк Анания пред свещениците и пред целия народ, който стоеше в ГОСПОДНИЯ дом,
6. и пророк Еремия каза: Амин! Да направи така ГОСПОД! Да изпълни твоите думи, които си пророкувал, и да върне съдовете на ГОСПОДНИЯ дом и всичките пленници от Вавилон на това място!
7. Но чуй сега това слово, което аз говоря в ушите ти и в ушите на целия народ:
8. Пророците, които са били преди мен и преди теб отдавна, са пророкували против много земи и против големи царства за война, за зло и за мор.
9. Пророкът, който пророкува за мир — когато се изпълни словото на пророка, ще се познае, че е пророк, когото ГОСПОД наистина е изпратил.
10. Тогава пророк Анания взе прътовете на хомота от врата на пророк Еремия и го строши.
11. И Анания говори пред целия народ и каза: Така казва ГОСПОД: Така ще строша ярема на вавилонския цар Навуходоносор от врата на всичките народи след две години от дни. И пророк Еремия отиде по пътя си.
12. И ГОСПОДНОТО слово беше към Еремия, след като пророк Анания беше строшил прътовете на хомота от врата на пророк Еремия, и каза:
13. Иди и говори на Анания и кажи: Така казва ГОСПОД: Ти строши дървени пръстове на ярем, но вместо тях ще направиш железни пръстове на ярем.
14. Защото така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Железен ярем сложих на врата на всички тези народи, за да слугуват на вавилонския цар Навуходоносор; и ще му слугуват. Дадох му и полските животни.
15. И пророк Еремия каза на пророк Анания: Слушай сега, Анания, ГОСПОД не те е изпратил, а ти правиш този народ да се надява на лъжа.
16. Затова, така казва ГОСПОД: Ето, Аз те отхвърлям от лицето на земята! Тази година ти ще умреш, защото си говорил бунт против ГОСПОДА.
17. И пророк Анания умря в същата година, в седмия месец.

Глава 29

1. Ето думите на писмото, което пророк Еремия изпрати от Ерусалим до останалите старейшини на пленниците и до свещениците, и до пророците, и до целия народ, който Навуходоносор беше отвел в плен от Ерусалим във Вавилон —
2. след като цар Йехония и царицата-майка, и скопците, и първенците на Юда и Ерусалим, и занаятчиите, и ковачите бяха излезли от Ерусалим —
3. чрез ръката на Еласа, сина на Сафан, и на Гемария, сина на Хелкия, когото юдовият цар Седекия изпрати във Вавилон при вавилонския цар Навуходоносор. Писмото казваше:
4. Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог, на всички пленници, които Аз отведох в плен от Ерусалим във Вавилон:
5. Стройте къщи и живейте в тях, садете градини и яжте плода им,
6. вземайте жени и раждайте синове и дъщери, вземайте жени за синовете си и давайте дъщерите си на мъже, и нека раждат синове и дъщери, и се умножавайте, а не намалявайте.
7. И търсете мира на града, където ви отведох в плен, и се молете за него на ГОСПОДА, понеже в неговия мир ще имате и вие мир.
8. Защото така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Да не ви мамят пророците ви, които са сред вас, и врачовете ви и недейте слуша сънищата си, които вие сами сънувате.
9. Защото лъжливо ви пророкуват в Моето Име; Аз не съм ги изпратил, заявява ГОСПОД.
10. Защото така казва ГОСПОД: Когато се изпълнят седемдесет години за Вавилон, ще ви посетя и ще изпълня над вас благото Си слово да ви върна в това място.
11. Защото Аз зная мислите, които мисля за вас, заявява ГОСПОД, мисли на мир, а не на зло, да ви дам бъдеще и надежда.
12. Тогава ще Ме призовете и ще отидете, и ще Ми се помолите и Аз ще ви послушам.
13. И ще Ме потърсите и намерите, защото ще попитате за Мен с цялото си сърце.
14. И ще бъда намерен от вас, заявява ГОСПОД, и ще ви върна от плен и ще ви събера от всичките народи и от всичките места, където съм ви прогонил, заявява ГОСПОД; и ще ви върна на мястото, откъдето ви откарах в плен.
15. Понеже казахте: ГОСПОД ни издигна пророци във Вавилон. —
16. знайте, че така казва ГОСПОД за царя, който седи на престола на Давид, и за целия народ, който населява този град, братята ви, които не излязоха с вас в плен;
17. така казва ГОСПОД на Войнствата: Ето, ще изпратя върху тях меч, глад и мор, и ще ги направя като отвратителните смокини, които поради негодността си не могат да се ядат.
18. И ще ги преследвам с меч, с глад и с мор и ще ги предам да бъдат преследвани по всичките царства на земята, да бъдат за проклятие, за смайване, за подсвиркване и за присмех между всичките народи, където съм ги прогонил,
19. затова, че не послушаха думите Ми, заявява ГОСПОД, които им изпратих по слугите Си, пророците, като ставах рано и ги изпращах; но не послушахте, заявява ГОСПОД.
20. А вие послушайте словото на ГОСПОДА, всички пленени, които изпратих от Ерусалим във Вавилон.
21. Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог, за Ахав, сина на Колая, и за Седекия, сина на Маасия, които ви пророкуват лъжа в Моето Име: Ето, Аз ги предавам в ръката на вавилонския цар Навуходоносор и той ще ги убие пред очите ви.
22. И от тях всичките юдови пленници, които са във Вавилон, ще вземат да кълнат, като казват: ГОСПОД да те направи като Седекия и като Ахав, които вавилонският цар опече на огън!
23. Защото те извършиха безумие в Израил, прелюбодействаха с жените на ближните си и в Моето Име говориха лъжливи думи, които не съм им заповядвал. Но аз зная и съм свидетел, заявява ГОСПОД.
24. Също и на нехеламеца Семая да говориш и да кажеш:
25. Така говори ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог, като казва: Понеже си изпратил в

свое име писма до целия народ, който е в Ерусалим, и до свещеника Софония, сина на Маасия, и до всички свещеници и си казал:
26. ГОСПОД те е поставил свещеник вместо свещеника Йодая, за да има надзиратели в ГОСПОДНИЯ дом за всеки луд, който пророкува, за да го сложиш в клада и в окови.
27. И сега, защо не си смъмрил анатотеца Еремия, който ви пророкува,
28. тъй като е пратил до нас във Вавилон и е казал: Дълъг ще е пленът, постройте си къщи и живейте в тях и насадете градини, и яжте плода им!
29. А свещеникът Софония прочете това писмо в ушите на пророк Еремия.
30. И ГОСПОДНОТО слово беше към Еремия и каза:
31. Изпрати до всичките пленници и кажи: Така казва ГОСПОД за нехеламеца Семая: Понеже Семая ви пророкува, а Аз не съм го изпратил, и ви е направил да се надявате на лъжа,
32. затова така казва ГОСПОД: Ето, Аз ще накажа нехеламеца Семая и потомството му; той няма да има никой, който да живее сред този народ и няма да види доброто, което Аз ще направя на народа Си, заявява ГОСПОД, понеже е говорил бунт против ГОСПОДА.

Глава 30

1. Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА и каза:
2. Така говори ГОСПОД, Израилевият Бог, и казва: Напиши в книга всичките думи, които ти говорих.
3. Защото, ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато ще върна от плен народа Си Израил и Юда, казва ГОСПОД, и ще ги върна в земята, която дадох на бащите им да я притежават.
4. И ето думите, които ГОСПОД говори за Израил и за Юда:
5. Да, така казва ГОСПОД: Глас на ужас чухме, страх, и няма мир.
6. Попитайте сега и вижте — мъж ражда ли? Защо гледам всеки мъж с ръцете си на кръста, като раждаща жена, и всички лица са пребледнели?
7. Горко, защото велик е онзи ден, не е имало подобен на него. Това е времето на голямата скръб на Яков, но ще бъде спасен от нея.
8. И в онзи ден, заявява ГОСПОД на Войнствата, ще строша ярема му от врата ти, ще разкъсам оковите ти и няма вече да го поробват чужденци;
9. а ще слугуват на ГОСПОДА, своя Бог, и на царя си Давид, когото ще им издигна.
10. А ти не се бой, служителю Мой, Якове, заявява ГОСПОД, и не се страхувай, Израилю! Защото, ето, Аз ще те спася от далечната страна и потомството ти — от земята на плена им. И Яков ще се върне и ще се успокои, и ще си почине, и никой няма да го плаши.
11. Защото Аз съм с теб, заявява ГОСПОД, за да те спася. Защото ще сложа край на всичките народи, където съм те разпръснал; но на теб няма да сложа край, а ще те накажа с право и никак няма да те изкарам невинен.
12. Защото така казва ГОСПОД: Раната ти е неизлечима, тежка е язвата ти.
13. Няма кой да защитава делото ти, няма лекове за раната, няма излекуване за теб.
14. Всичките ти любовници те забравиха, не те търсят. Защото те нараних с рана като от враг, с наказание от жесток човек заради големите ти беззакония и понеже се умножиха греховете ти.
15. Защо викаш от раната си, че болката ти е неизлечима? Заради големите ти беззакония и понеже се умножиха греховете ти, ти направих това.
16. Затова всички, които те изпояждат, ще бъдат изпоядени, и всичките ти притеснители, всички ще отидат в плен; и онези, които те ограбват, ще бъдат ограбени, и всички, които те плячкосват, ще предам на плячкосване.
17. Защото ще ти възстановя здравето и ще те изцеля от раните ти, заявява ГОСПОД. Понеже те нарекоха отхвърлен: Това е Сион, за когото никой не пита.
18. Така казва ГОСПОД: Ето, Аз ще върна от плен шатрите на Яков и ще се смиля за жилищата му. И градът ще се построи на своята грамада развалини и дворецът ще се населява според правото си.
19. И от тях ще излиза благодарение и глас на веселящи се. И Аз ще ги умножа и няма да намалеят, ще ги прославя и няма да се унижат.
20. Синовете им ще бъдат както преди и събранието им ще се утвърди пред Мен; и ще накажа всички, които ги потискат.
21. И благородният им ще бъде от тях и управникът им ще излезе изсред тях. И Аз ще го доближа и той ще се приближи до Мен, защото кой е този, който е заложил сърцето си да се приближи до Мен? — заявява ГОСПОД.
22. И вие ще Ми бъдете народ и Аз ще ви бъда Бог.
23. Ето, ураган от ГОСПОДА, ярост излезе, помитащ ураган, ще се стовари върху главата на безбожните.
24. Пламенният гняв на ГОСПОДА няма да се върне, докато Той не извърши и докато не изпълни намеренията на сърцето Си. В последните дни ще разберете това.

Глава 31

1. В онова време, заявява ГОСПОД, ще бъда Бог на всичките израилеви родове, и те ще Ми бъдат народ.
2. Така казва ГОСПОД: Народът, който оцеля от меча, намери благоволение в пустинята, когато Израил ходеше, за да намери почивка.
3. ГОСПОД ми се яви отдалеч и каза: Да, с вечна любов те възлюбих и те привлякох с милост.
4. Пак ще те съградя и ще бъдеш съградена, девице израилева. Пак ще се украсиш с тимпанчетата си и ще излизаш в хорото на веселящите се.
5. Пак ще насадиш лозя на планините на Самария; лозарите ще садят и ще ядат.
6. Защото ще има ден, когато стражарите по планините на Ефрем ще викат: Станете и да се изкачим в Сион, при ГОСПОДА, нашия Бог!
7. Защото така казва ГОСПОД: Пейте с радост за Яков и ликувайте за главата на народите! Прогласете, прославете и кажете: Спаси, ГОСПОДИ, народа Си, остатъка от Израил!
8. Ето, Аз ще ги доведа от северната земя и ще ги събера от краищата на земята, и с тях заедно слепи и куци, бременни и родилки; като голямо събрание ще се върнат тук.
9. С плач ще дойдат и като се молят ще ги водя; ще ги доведа до водни потоци през прав път, в който няма да се спънат; защото съм Отец на Израил и Ефрем е първородният Ми.
10. Слушайте, народи, словото на ГОСПОДА и известете на далечните острови, и кажете: Който разпръсна Израил, ще го събере и ще го пази, както овчар — стадото си.
11. Защото ГОСПОД откупи Яков, изкупи го от ръката на по-силния от него.
12. И ще дойдат, и ще пеят върху възвишението на Сион и ще се стекат към благЁта на ГОСПОДА: към житото и към младото вино, и към маслиненото масло, и към малките на овцете и на говедата. И душата им ще бъде като напоявана градина и вече няма да изнемощеят.
13. Тогава ще се зарадва девицата на хорото и младежите заедно със старците; защото ще обърна жалеенето им в радост и ще ги утеша, и ще ги развеселя от скръбта им.
14. И ще наситя душата на свещениците с тлъстина и народът Ми ще се насити с Моите блага, заявява ГОСПОД.
15. Така казва ГОСПОД: Глас се чува в Рама, ридание и горчив плач. Рахил оплаква децата си, не иска да се утеши за децата си, защото ги няма.
16. Така казва ГОСПОД: Въздържай гласа си от плач и очите си от сълзи, защото има награда за делото ти, заявява ГОСПОД, и ще се върнат от земята на врага.
17. Има надежда за края ти, заявява ГОСПОД, и децата ти ще се върнат в своите предели.
18. Добре чух Ефрем да се оплаква: Наказал си ме и бях наказан като теле, несвикнало на ярем. Върни ме, и ще се върна, защото Ти си ГОСПОД, моят Бог.
19. Защото откакто се върнах, се разкаях и откакто бях доведен до разбиране, се удрям по бедрото. Засрамих се и даже се покрих със срам, защото нося позора на младостта си.
20. Ефрем скъп син ли Ми е? Мило дете ли е? Защото колкото пъти говоря против него, все още го помня. Затова сърцето Ми се вълнува за него и със сигурност ще му окажа милост, заявява ГОСПОД.
21. Изправи си пътни знаци, постави си стълбове за упътване, насочи сърцето си към друма, към пътя по който си ходила. Върни се, девице израилева, върни се към тези свои градове.
22. Докога ще се въртиш насам-натам, дъще отстъпнице? Защото ГОСПОД създаде ново нещо на земята — жена ще обкръжи мъж.
23. Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Отново ще говорят тази дума в юдовата земя и в градовете й, когато ги върна от плен: ГОСПОД да те благослови, жилище на правда, свят хълм!
24. И Юда заедно с всичките му градове ще обитава там; земеделци и онези, които излизат със стада.
25. Защото напоих изнурената душа и наситих всяка изнемощяла душа.
26. Затова се събудих и видях, и сънят ми беше сладък.

27. Ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато ще засея израилевия дом и юдовия дом със семе на човек и семе на животно.
28. И както бдях над тях, за да изкоренявам и да събарям, и да разрушавам, и да погубвам, и да развалям, така ще бдя над тях, за да градя и да насаждам, заявява ГОСПОД.
29. В онези дни няма вече да казват: Бащите ядоха кисело грозде, а зъбите на децата скоминясаха.
30. А всеки ще умира за собственото си беззаконие; всеки човек, който яде кисело грозде, неговите зъби ще скоминясат.
31. Ето, идват дни заявява ГОСПОД, когато ще сключа с израилевия дом и с юдовия дом нов завет.
32. Не такъв завет, какъвто направих с бащите им в деня, когато ги хванах за ръка, за да ги изведа от египетската земя, защото те престъпиха завета Ми, въпреки че Аз им бях Господар, заявява ГОСПОД.
33. Но ето заветът, който ще сключа с израилевия дом след онези дни, заявява ГОСПОД, ще положа закона Си във вътрешностите им и ще го напиша на сърцата им; и ще им бъда Бог и те ще Ми бъдат народ.
34. И няма вече да учат всеки ближния си и всеки брат си и да казват: Познайте ГОСПОДА! — защото те всички ще Ме познават, от най-малкия от тях до най-големия от тях, заявява ГОСПОД. Защото ще простя беззаконието им и греха им няма да помня вече.
35. Така казва ГОСПОД, който дава слънцето за светлина денем и наредбите на луната и звездите за светлина нощем, който вълнува морето и вълните му бушуват, ГОСПОД на Войнствата е Името Му:
36. Ако тези наредби изчезнат отпред Мен, заявява ГОСПОД, тогава и потомството на Израил ще престане да бъде народ пред Мен завинаги.
37. Така казва ГОСПОД: Ако може да се измери небето нагоре и да се изследват основите на земята надолу, тогава и Аз ще отхвърля цялото потомство на Израил заради всичко, което са извършили, заявява ГОСПОД.
38. Ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато градът ще се построи на ГОСПОДА от кулата Ананеил до Портата на ъгъла.
39. И мерителната връв ще продължи още направо през хълма Гарив и ще завие към Гоат.
40. И цялата долина на труповете и на пепелта и всички полета до потока Кедрон до ъгъла на Конската порта на изток, ще бъдат свети на ГОСПОДА; градът няма вече да бъде изкоренен и няма да бъде разрушен до века.

Глава 32

1. Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА в десетата година на юдовия цар Седекия. Тази година беше осемнадесетата година на Навуходоносор.
2. А тогава войската на вавилонския цар обсаждаше Ерусалим, а пророк Еремия беше затворен в двора на стражата, който е в дома на юдовия цар.
3. Защото юдовият цар Седекия го беше затворил, казвайки: Защо пророкуваш и казваш: Така казва ГОСПОД: Ето, Аз предавам този град в ръката на вавилонския цар и той ще го превземе.
4. И юдовият цар Седекия няма да избегне от ръката на халдейците, а със сигурност ще бъде предаден в ръката на вавилонския цар и ще говори с него уста с уста, и очите му ще видят неговите очи.
5. И ще заведе Седекия във Вавилон и той ще бъде там, докато го посетя, заявява ГОСПОД. И ако воювате против халдейците, няма да успеете!
6. И Еремия каза: ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
7. Ето, Анамеил, синът на чичо ти Селум, ще дойде при теб и ще каже: Купи за себе си нивата ми, която е в Анатот, защото твое е правото на сродник да я откупиш!
8. И Анамеил, синът на чичо ми, дойде при мен в двора на стражата според ГОСПОДНОТО слово и ми каза: Купи, моля те, нивата ми, която е в Анатот във вениаминовата земя, защото твое е правото да я наследиш и твое е правото да я откупиш; купи я за себе си. И разбрах, че това беше ГОСПОДНОТО слово.
9. И купих нивата, която е в Анатот, от Анамеил, сина на чичо ми, и му претеглих парите, седемнадесет сикъла сребро.
10. И написах запис и сложих печат, и повиках свидетели и претеглих среброто на везните.
11. И взех записа за покупката — запечатания, според заповедта и наредбата, и отворения —
12. и предадох записа за покупката на Варух, сина на Нирия, син на Маасия, пред Анамеил, сина на чичо ми, и пред свидетелите, които подписаха записа за покупката, пред всичките юдеи, които седяха в двора на стражата.
13. И заповядах на Варух пред тях и казах:
14. Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Вземи тези записи — този запис за покупката, и запечатания, и този отворен запис — и ги сложи в пръстен съд, за да стоят много дни.
15. Защото така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Пак ще се купуват къщи и ниви, и лозя в тази земя.
16. И след като предадох записа за покупката на Варух, сина на Нирия, се помолих на ГОСПОДА и казах:
17. О, Господи БОЖЕ, ето, Ти си направил небето и земята с голямата Си сила и с простряната Си мишца. Няма нищо невъзможно за Теб,
18. който оказваш милост на хиляди поколения и отплащаш беззаконието на бащите в пазвата на синовете им след тях — великият, могъщият Бог, ГОСПОД на Войнствата е Името Му,
19. велик в намерение и силен в дело, чиито очи са отворени над всички пътища на човешките синове, за да отдадеш на всекиго според пътищата му и според плода на делата му,
20. който си извършил знамения и чудеса в египетската земя, известни и до този ден и в Израил, и между другите хора, и си Си придобил име каквото е днес;
21. и си извел народа Си Израил от египетската земя със знамения и чудеса, с мощна ръка и с простряна мишца, и с голям ужас;
22. и си им дал тази земя, за която си се заклел на бащите им да им я дадеш — земя, в която текат мляко и мед.
23. И те влязоха и я завладяха, но не слушаха гласа Ти и не ходиха по закона Ти, и не вършиха нищо от това, което им беше заповядал да вършат. И ти докара върху тях цялото това зло.
24. Ето насипите стигнаха до града, за да го превземат! И градът е предаден в ръката на халдейците, които воюват против него, поради меча и глада, и мора. И това, което си говорил,

стана — ето, Ти виждаш!
25. Но Ти, Господи БОЖЕ, ми каза: Купи си нивата с пари и повикай свидетели — а градът е предаден в ръката на халдейците!
26. И ГОСПОДНОТО слово беше към Еремия и каза:
27. Ето, Аз съм ГОСПОД, Бог на всяка плът; има ли нещо невъзможно за Мен?
28. Затова така казва ГОСПОД: Ето, Аз предавам този град в ръката на халдейците и в ръката на вавилонския цар Навуходоносор, и той ще го превземе.
29. И халдейците, които воюват против този град, ще дойдат и ще запалят този град, и ще го изгорят заедно с къщите, върху чиито покриви кадяха на Ваал и принасяха възлияния на други богове, за да Ме разгневяват.
30. Защото израилевите синове и юдовите синове вършеха само това, което беше зло пред Мен, от младостта си; защото израилевите синове не правеха друго, освен да Ме разгневяват с делата на ръцете си, заявява ГОСПОД.
31. Защото от деня, в който е бил построен този град, и до днес, той е предизвиквал гнева Ми и яростта Ми, за да го отхвърля отпред Себе Си,
32. заради цялото зло на израилевите синове и юдовите синове, което вършиха, за да Ме разгневяват — те, царете им, първенците им, свещениците им и пророците им, юдовите мъже и ерусалимските жители.
33. Те обърнаха към Мен гръб, а не лице. И Аз ги учех, като ставах рано и ги поучавах, но те не послушаха да приемат поука,
34. а сложиха гнусотиите си в дома, който се нарича с Моето Име, и го оскверниха.
35. И построиха високите места на Ваал, които са в долината на Еномовия син, за да превеждат синовете си и дъщерите си през огън за Молох — което не съм заповядал и не Ми е идвало на ум, да извършат тази мерзост, и да въведат Юда в грях.
36. И затова, сега така казва ГОСПОД, Израилевият Бог, за този град, за който вие казвате: Предаден е в ръката на вавилонския цар с меч, с глад и с мор:
37. Ето, ще ги събера от всички земи, където ги бях изгонил в гнева Си и в яростта Си, и в голямо негодувание. И ще ги върна на това място и ще ги населя в безопасност.
38. И те ще Ми бъдат народ и Аз ще им бъда Бог.
39. И ще им дам едно сърце и един път, за да се боят винаги от Мен, за тяхно добро и за добро на синовете им след тях.
40. И ще сключа с тях вечен завет, че няма да се отвърна от тях да им правя добро; и ще вложа в сърцата им страх от Мен, за да не отстъпят от Мен.
41. И ще се радвам за тях да им правя добро и ще ги насадя в тази земя в истина, с цялото Си сърце и с цялата Си душа.
42. Защото така казва ГОСПОД: Както докарах върху този народ цялото това голямо зло, така ще докарам върху него и цялото добро, което съм говорил за тях.
43. И ще се купуват ниви в тази земя, за която казвате: Пуста е, без човек и животно; предадена е в ръката на халдейците.
44. Ще купуват ниви с пари и ще пишат записи, и ще ги запечатват, и ще викат свидетели във вениаминовата земя и в ерусалимските околности, и в юдовите градове, и в планинските градове и в градовете в низината, и в южните градове, защото ще ги върна от плен, заявява ГОСПОД.

Глава 33

1. И словото на ГОСПОДА беше към Еремия втори път, когато той още беше затворен в двора на стражата, и каза:
2. Така казва ГОСПОД, който направи земята, ГОСПОД, който я образува, за да я утвърди; ГОСПОД е Името Му:
3. Извикай към Мен и ще ти отговоря, и ще ти покажа велики и тайни неща, които не знаеш.
4. Защото така казва ГОСПОД, Израилевият Бог, за къщите на този град и за къщите на юдовите царе, които са сринати заради насипите и заради меча,
5. за онези, които идват да воюват против халдейците и да пълнят къщите с труповете на хората, които поразих в гнева Си и в яростта Си, и поради които скрих лицето Си от този град заради цялата им злина.
6. Ето, ще донеса в него здраве и изцеление, и ще ги изцеля, и ще им открия изобилие на мир и на истина.
7. Ще върна пленниците на Юда и пленниците на Израил и ще ги съградя както в началото.
8. Ще ги очистя от цялото беззаконие, с което съгрешиха против Мен, и ще простя всичките им беззакония, с които съгрешиха против Мен, и с които отстъпиха от Мен.
9. И този град ще Ми бъде име на радост, за хвала и слава пред всичките народи на света, които ще чуят цялото добро, което Аз им правя; и ще се убоят и ще се разтреперят за цялото добро и за целия мир, който ще му дам.
10. Така казва ГОСПОД: На това място, за което вие казвате: Пусто е, без човек и без животно. — в юдовите градове и по ерусалимските улици, които са опустели, без човек и без жител, и без животно, отново ще се чуе
11. глас на радост и глас на веселие, глас на младоженец и глас на невяста, глас на онези, които казват: Хвалете ГОСПОДА на Войнствата, защото ГОСПОД е благ, защото милостта Му е вечна! — гласът на онези, които принасят благодарение в ГОСПОДНИЯ дом; защото ще върна пленниците на тази земя, както в началото, казва ГОСПОД.
12. Така казва ГОСПОД на Войнствата: На това място, което е пусто, без човек и без животно, и във всичките му градове отново ще има жилища на овчари, които ще разполагат стадата си.
13. В планинските градове и в градовете на низината, и в южните градове, и във вениаминовата земя, и в ерусалимските околности и в юдовите градове стадата отново ще минават под ръката на онзи, който ги брои, казва ГОСПОД.
14. Ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато ще изпълня доброто слово, което говорих за израилевия дом и за юдовия дом.
15. В онези дни и в онова време ще направя да израсне на Давид праведна издънка; и Той ще извърши правосъдие и правда на земята.
16. В онези дни Юда ще се спаси и Ерусалим ще живее в безопасност. И това е името, с което се нарича: ГОСПОД, наша правда.
17. Защото така казва ГОСПОД: Никога няма да липсва на Давид мъж, който да седи на престола на израилевия дом.
18. И на свещениците, левитите никога няма липсва пред Мен мъж, който да принася всеизгаряния и да гори хлебни приноси и да принася жертви непрестанно.
19. И словото на ГОСПОДА беше към Еремия и каза:
20. Така казва ГОСПОД: Ако можете да нарушите завета Ми за деня и завета Ми за нощта, така че да няма вече ден и нощ на времето им,
21. тогава ще може да се наруши и Моят завет със слугата Ми Давид, така че да няма син да царува на престола му, и с левитите, свещениците, моите служители.
22. Както не може да се изброи небесното войнство и да се измери морският пясък, така ще умножа потомството на слугата Си Давид, и левитите, които Ми служат.
23. И словото на ГОСПОДА беше към Еремия и каза:
24. Не видя ли какво говори този народ, като казва: Двата рода, които ГОСПОД беше избрал,

сега ги е отхвърлил! И така презират народа Ми, да не е вече народ пред тях.
25. Така казва ГОСПОД: Ако не съм поставил завета Си за деня и нощта и не съм определил наредбите за небето и за земята,
26. тогава ще отхвърля и потомството на Яков и на слугата Си Давид, така че да не взема от потомството му владетели над потомството на Авраам, Исаак и Яков! Защото ще върна пленниците им и ще им окажа милост.

Глава 34

1. Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА, когато вавилонският цар Навуходоносор и цялата му войска, и всичките царства на света, които бяха под властта му, и всичките народи воюваха против Ерусалим и против всичките му градове, и каза:
2. Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Иди и говори на юдовия цар Седекия, и му кажи: Така казва ГОСПОД: Ето, предавам този град в ръката на вавилонския цар и той ще го изгори с огън.
3. И ти няма да избегнеш от ръката му, а със сигурност ще бъдеш хванат и предаден в ръката му; и очите ти ще видят очите на вавилонския цар и устата му ще говори с устата ти, и ще отидеш във Вавилон.
4. Но слушай словото на ГОСПОДА, Седекия, царю на Юда; така казва ГОСПОД за теб: Няма да умреш от меч.
5. В мир ще умреш и каквито изгаряния на благоухания правеха за бащите ти, предишните царе, които бяха преди теб, така ще изгорят и за теб. И ще те оплачат: Горко, господарю! — защото Аз изговорих това слово, заявява ГОСПОД.
6. Тогава пророк Еремия каза на юдовия цар Седекия всички тези думи в Ерусалим,
7. когато войската на вавилонския цар се биеше срещу Ерусалим и срещу всичките останали юдови градове, срещу Лахис и срещу Азика — защото те бяха останали укрепени градове от юдовите градове.
8. Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА, след като цар Седекия беше направил завет с целия народ, който беше в Ерусалим, за да им прогласи освобождение —
9. всеки да пусне на свобода слугата си и всеки — слугинята си, евреин или еврейка, за да не поробва никой брат си юдеин.
10. И всичките първенци и целият народ, които встъпиха в завета да пуснат на свобода всеки слугата си и всеки слугинята си, послушаха, за да не ги поробват вече. Послушаха и ги пуснаха.
11. Но после се отметнаха и върнаха слугите и слугините, които бяха пуснали на свобода, и ги подчиниха за слуги и слугини.
12. И словото на ГОСПОДА беше към Еремия от ГОСПОДА и каза:
13. Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Аз сключих завет с бащите ви в деня, когато ги изведох от египетската земя, от дома на робството, като казах:
14. В края на всеки седем години пускайте всеки брат си, евреина, който ти се е продал; нека ти слугува шест години и го пусни да си отиде от теб свободен. Но бащите ви не Ме послушаха и не приклониха ухото си.
15. А вие днес се обърнахте и извършихте това, което е право пред Мен, като прогласихте всеки освобождение на ближния си; и сключихте завет пред Мен в дома, който се нарича с Моето Име;
16. но се отметнахте и осквернихте Името Ми, като върнахте всеки слугата си и всеки слугинята си, които бяхте пуснали на свобода по волята им, и ги подчинихте да ви бъдат слуги и слугини.
17. Затова, така казва ГОСПОД: Вие не Ме послушахте да прогласите освобождение всеки на брат си и всеки на ближния си. Ето, Аз ви прогласявам освобождение, заявява ГОСПОД, за меч, за мор и за глад и ви предавам на преследване по всичките царства на света.
18. И ще предам мъжете, които престъпиха Моя завет, които не изпълниха думите на завета, който сключиха пред Мен, когато разсякоха телето на две и минаха между частите му —
19. юдовите първенци и ерусалимските първенци, скопците и свещениците, и целия народ на страната, който мина между частите на телето —
20. ще ги предам в ръката на враговете им и в ръката на онези, които търсят да отнемат живота им; и труповете им ще бъдат за храна на небесните птици и на земните зверове.
21. И юдовия цар Седекия и първенците му ще предам в ръката на враговете им и в ръката на

онези, които търсят да отнемат живота им, и в ръката на войските на вавилонския цар, които се оттеглиха от вас.
22. Ето, ще заповядам, заявява ГОСПОД, и ще ги върна при този град; и те ще воюват срещу него и ще го превземат, и ще го изгорят с огън; и ще обърна юдовите градове в пустош без жители.

Глава 35

1. Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА в дните на юдовия цар Йоаким, сина на Йосия, и каза:
2. Иди в жилището на рихавците и им говори, и ги доведи в една от стаите на ГОСПОДНИЯ дом, и им дай да пият вино.
3. Тогава взех Яазания, сина на Еремия, син на Хавасиния, и братята му, и всичките му синове и целия дом на рихавците,
4. и ги доведох в ГОСПОДНИЯ дом, в стаята на синовете на Анан, сина на Игдалия, Божия човек, която беше до стаята на първенците, над стаята на Маасия, сина на Селум, пазача на прага на вратата.
5. И сложих пред синовете на дома на рихавците купи, пълни с вино, и чаши и им казах: Пийте вино!
6. А те казаха: Няма да пием вино, защото Йонадав, синът на баща ни Рихав, ни заповяда, като каза: Да не пиете вино, нито вие, нито синовете ви, до века!
7. И да не строите къщи, нито да сеете семе, нито да садите или да имате лозя, а да живеете в шатри през всичките си дни, за да живеете дълго време в земята, където живеете като чужденци.
8. И ние послушахме гласа на Йонадав, сина на баща ни Рихав, за всичко, което ни заповяда, да не пием вино през всичките си дни, ние, жените ни, синовете ни и дъщерите ни,
9. и да не строим къщи, в които да живеем. И нямаме нито лозе, нито нива, нито семе,
10. а сме живели в шатри и сме слушали и вършили всичко, което ни заповяда баща ни Йонадав.
11. Но когато вавилонският цар Навуходоносор се изкачи в тази земя, казахме: Елате да влезем в Ерусалим заради халдейската войска и заради арамейската войска; затова живеем в Ерусалим.
12. Тогава ГОСПОДНОТО слово беше към Еремия и каза:
13. Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Иди и кажи на юдовите мъже и на ерусалимските жители: Няма ли да приемете поука и да слушате думите Ми? — заявява ГОСПОД.
14. Думите на Йонадав, сина на Рихав, който заповяда на синовете си да не пият вино, се изпълняват — те и до днес не пият, защото слушат заповедта на баща си. А Аз ви говорих, като ставах рано и говорих, но вие не Ме послушахте.
15. И изпращах при вас и всичките Си слуги, пророците, като ставах рано и ги изпращах, и казвах: Върнете се сега всеки от злия си път, поправете делата си и не ходете след други богове да им служите, и ще живеете в земята, която дадох на вас и на бащите ви! Но вие не приклонихте ухото си и не Ме послушахте.
16. Да, синовете на Йонадав, сина на Рихав, изпълняват заповедта, която заповяда баща им, а този народ не Ме слуша!
17. Затова, така казва ГОСПОД, Бог на Войнствата, Израилевият Бог: Ето, Аз ще докарам върху Юда и върху всичките ерусалимски жители цялото зло, което говорих против тях — защото им говорих, но не слушаха, и ги виках, но не отговаряха.
18. А на дома на рихавците Еремия каза: Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Затова че послушахте заповедта на баща си Йонадав и опазихте всичките му заповеди, и извършихте всичко, което ви заповяда,
19. затова така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Няма да липсва на Йонадав, сина на Рихав, човек, който да стои пред Мен завинаги!

Глава 36

1. И в четвъртата година на юдовия цар Йоаким, сина на Йосия, беше това слово от ГОСПОДА към Еремия и каза:
2. Вземи си един свитък книга и напиши в него всичките думи, които ти говорих против Израил, против Юда и против всичките народи, от деня когато ти говорих, от дните на Йосия, до днес!
3. Може би юдовият дом ще чуе цялото зло, което мисля да им направя — за да се върнат всеки от злия си път и Аз да простя беззаконието им и греха им.
4. И Еремия повика Варух, сина на Нирия, и Варух написа от устата на Еремия в един свитък книга всичките думи, които ГОСПОД му беше говорил.
5. И Еремия заповяда на Варух, като каза: Аз съм затворен, не мога да отида в ГОСПОДНИЯ дом;
6. затова иди ти и прочети от свитъка, който написа от устата ми, ГОСПОДНИТЕ думи в ушите на народа в ГОСПОДНИЯ дом в деня на поста. Прочети ги и в ушите на всички от Юда, които идват от градовете си.
7. Може би молбата им ще дойде пред ГОСПОДА и ще се върнат всеки от злия си път, защото голям е гневът и яростта, която ГОСПОД произнесе против този народ.
8. И Варух, синът на Нирия, направи всичко, което му заповяда пророк Еремия, и прочете от книгата думите на ГОСПОДА в ГОСПОДНИЯ дом.
9. И в петата година на юдовия цар Йоаким, сина на Йосия, в деветия месец, се прогласи пост пред ГОСПОДА за целия народ в Ерусалим и за целия народ, който идваше от юдовите градове в Ерусалим.
10. И Варух прочете от книгата думите на Еремия в ГОСПОДНИЯ дом, в стаята на Гемария, сина на Сафан, писаря, в горния двор, във входа на новата порта на ГОСПОДНИЯ дом, в ушите на целия народ.
11. И Михей, синът на Гемария, сина на Сафан, чу от книгата всичките думи на ГОСПОДА.
12. И слезе в царския дворец, в стаята на писаря. И ето, там седяха всичките първенци: писарят Елисама и Делая, синът на Семая, и Елнатан, синът на Аховор, и Гемария, синът на Сафан, и Седекия, синът на Анания, и всичките първенци.
13. И Михей им съобщи всичките думи, които беше чул, когато Варух чете от книгата в ушите на народа.
14. И всичките първенци изпратиха Юдий, сина на Натания, син на Селемия, син на Хусий, при Варух и казаха: Вземи в ръката си свитъка, който си прочел в ушите на народа, и ела! И Варух, синът на Нирия, взе свитъка в ръката си и дойде при тях.
15. И му казаха: Я седни и го прочети в ушите ни. И Варух го прочете в ушите им.
16. И когато чуха всичките думи, те се спогледаха с ужас и казаха на Варух: Непременно ще съобщим на царя всички тези думи.
17. И попитаха Варух, като казаха: Я ни кажи как си записал всички тези думи от устата му?
18. А Варух им каза: Той ми каза от устата си всички тези думи, и аз ги написах с мастило в книгата.
19. Тогава първенците казаха на Варух: Иди, скрий се, ти и Еремия; и никой да не знае къде сте!
20. После влязоха при царя в двора; а свитъка бяха оставили в стаята на писаря Елисама; и съобщиха в ушите на царя всички тези думи.
21. И царят изпрати Юдий да вземе свитъка; и той го взе от стаята на писаря Елисама. И Юдий го прочете в ушите на царя и в ушите на всичките първенци, които стояха около царя.
22. А царят седеше в зимния дворец, в деветия месец, и пред него имаше мангал с огън.
23. И когато Юдий прочиташе три-четири колони, царят ги отрязваше с писарския нож и ги хвърляше в огъня на мангала, докато целият свитък изгоря в огъня на мангала.
24. И царят и всичките му слуги не се ужасиха и не раздраха дрехите си, когато чуха всички

тези думи.
25. И въпреки че Елнатан и Делая, и Гемария се застъпиха пред царя да не изгаря свитъка, той не ги послуша.
26. И царят заповяда на царския син Ерамеил и на Серая, сина на Азриил, и на Селемия, сина на Авдиил, да хванат писаря Варух и пророк Еремия; но ГОСПОД ги скри.
27. И ГОСПОДНОТО слово беше към Еремия, след като царят изгори свитъка и думите, които Варух написа от устата на Еремия, и каза:
28. Пак си вземи друг свитък и напиши в него всичките предишни думи, които бяха в първия свитък, който юдовият цар Йоаким изгори.
29. А за юдовия цар Йоаким кажи: Така казва ГОСПОД: Ти изгори този свитък, като каза: Защо си написал в него, казвайки, че вавилонският цар със сигурност ще дойде и ще разори тази земя и ще изтреби от нея и човек, и животно?
30. Затова, така казва ГОСПОД за юдовия цар Йоаким: Той няма да има никой, който да седи на престола на Давид. И трупът му ще бъде захвърлен на жегата денем и на сланата нощем.
31. Аз ще накажа него и потомството му, и слугите му за беззаконието им; и ще докарам върху тях и върху ерусалимските жители и върху юдовите мъже цялото зло, което изговорих против тях, а те не послушаха.
32. И Еремия взе друг свитък и го даде на писаря Варух, сина на Нирия, и той написа в него от устата на Еремия всичките думи на книгата, която юдовият цар Йоаким изгори в огъня; и още много подобни думи се добавиха към тях.

Глава 37

1. А Седекия, синът на Йосия, царуваше вместо Хония, сина на Йоаким, когото вавилонският цар Навуходоносор постави за цар на юдовата земя.
2. И нито той, нито слугите му, нито народът на земята послушаха думите на ГОСПОДА, които говори чрез пророк Еремия.
3. И цар Седекия изпрати Юхал, сина на Селемия, и свещеник Софония, сина на Маасия, при пророк Еремия да кажат: Моля те, помоли се за нас на ГОСПОДА, нашия Бог!
4. А Еремия влизаше и излизаше между народа и още не го бяха хвърлили в тъмница.
5. И войската на фараона излезе от Египет; и когато халдейците, които обсаждаха Ерусалим, чуха известието за тях, се оттеглиха от Ерусалим.
6. Тогава ГОСПОДНОТО слово беше към пророк Еремия и каза:
7. Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Така да кажете на юдовия цар, който ви изпрати при Мен да се допитате до Мен: Ето, войската на фараона, която излезе да ви помага, ще се върне в земята си Египет.
8. И халдейците ще се върнат и ще воюват против този град, и ще го превземат, и ще го изгорят с огън.
9. Така казва ГОСПОД: Не се лъжете да казвате: Халдейците със сигурност ще си отидат от нас! — защото няма да си отидат.
10. Защото дори да разбиете цялата войска на халдейците, които воюват против вас, и да останат от тях само някои ранени, и те ще станат всеки от шатрата си и ще изгорят този град с огън.
11. И когато войската на халдейците се беше оттеглила от Ерусалим пред заплахата от войската на фараона,
12. тогава Еремия излезе от Ерусалим, за да отиде във вениаминовата земя и да се отдели там от народа.
13. И когато той беше при Вениаминовата порта, там беше началникът на стражата, на име Ирия, син на Селемия, сина на Анания. И той хвана пророк Еремия и каза: Ти бягаш при халдейците!
14. А Еремия каза: Лъжа! Не бягам при халдейците. Но Ирия не го послуша, а хвана Еремия и го заведе при първенците.
15. И първенците се разгневиха на Еремия и го биха, и го хвърлиха в затвора в къщата на писаря Йонатан, защото нея бяха направили на тъмница.
16. Когато Еремия беше влязъл в подземната тъмница и в избите и Еремия беше седял там много дни,
17. тогава цар Седекия изпрати да го доведат. И царят го попита тайно в дома си и каза: Има ли слово от ГОСПОДА? И Еремия каза: Има. И каза: Ще бъдеш предаден в ръката на вавилонския цар.
18. И Еремия каза на цар Седекия: Какво съм съгрешил против теб или против слугите ти, или против този народ, че ме хвърлиха в тъмница?
19. И къде са сега вашите пророци, които пророкуваха, казвайки: Вавилонският цар няма да дойде срещу вас и срещу тази земя?
20. И сега, моля те, слушай, господарю мой, царю; моля те, нека бъде приета молбата ми пред теб и не ме връщай в къщата на писаря Йонатан, за да не умра там!
21. И цар Седекия заповяда и сложиха Еремия в двора на стражата, и му даваха по една питка хляб на ден от улицата на хлебарите, докато се свърши всичкият хляб на града. И Еремия остана в двора на стражата.

Глава 38

1. А Сафатия, синът на Матан, и Годолия, синът на Пасхор, и Юхал, синът на Селемия, и Пасхор, синът на Мелхия, чуха думите, които Еремия говореше на целия народ, като казваше:
2. Така казва ГОСПОД: Който седи в този град, ще умре от меч и от глад, и от мор. Но който излезе при халдейците, ще остане жив; животът му ще бъде за плячка и ще живее.
3. Така казва ГОСПОД: Този град със сигурност ще бъде предаден в ръката на войската на вавилонския цар и той ще го превземе.
4. Тогава първенците казаха на царя: Молим те, нека се умъртви този човек, защото отслабва ръцете на воините, които са останали в този град, и ръцете на целия народ, като им говори такива думи — защото този човек не търси доброто на този народ, а злото.
5. И цар Седекия каза: Ето, в ръката ви е — защото царят не може да направи нищо против вас.
6. И взеха Еремия и го хвърлиха в ямата на царския син Мелхия, която беше в двора на стражата; и спуснаха Еремия с въжета. А в ямата нямаше вода, а тиня и Еремия затъна в тинята.
7. И етиопецът Авдемелех, един скопец, който беше в царския дом, чу че хвърлили Еремия в ямата. А царят седеше във Вениаминовата порта.
8. И Авдемелех излезе от царския дом и говори на царя, и каза:
9. Господарю мой, царю, тези мъже сториха зло във всичко, което направиха на пророк Еремия, когото хвърлиха в ямата. И той ще умре от глад там, където е, защото в града няма вече хляб.
10. Тогава царят заповяда на етиопеца Авдемелех, като каза: Вземи оттук тридесет души със себе си и извади пророк Еремия от ямата, преди да умре.
11. И Авдемелех взе със себе си мъжете и влезе в дома на царя, под съкровищницата, и взе оттам скъсани дрипи и вехти парцали, и ги спусна с въжета в ямата при Еремия.
12. И етиопецът Авдемелех каза на Еремия: Сложи сега тези скъсани дрипи и парцали под мишниците си, под въжетата. И Еремия направи така.
13. И изтеглиха Еремия с въжетата и го извадиха от ямата. И Еремия остана в двора на стражата.
14. Тогава цар Седекия изпрати и взе при себе си пророк Еремия в третия вход, който е в ГОСПОДНИЯ дом. И царят каза на Еремия: Ще те попитам нещо; не крий нищо от мен!
15. А Еремия каза на Седекия: Ако ти съобщя, няма ли със сигурност да ме умъртвиш? И ако те посъветвам, няма да ме послушаш.
16. И цар Седекия се закле тайно на Еремия и каза: Жив е ГОСПОД, който ни е направил тази душа — няма да те умъртвя и няма да те предам в ръката на тези мъже, които търсят да отнемат живота ти!
17. Тогава Еремия каза на Седекия: Така казва ГОСПОД, Бог на Войнствата, Израилевият Бог: Ако наистина излезеш при първенците на вавилонския цар, тогава ще се запази животът ти и този град няма да бъде изгорен с огън, и ще останеш жив, ти и домът ти.
18. Но ако не излезеш при първенците на вавилонския цар, тогава този град ще бъде предаден в ръката на халдейците и те ще го изгорят с огън; и ти няма да избегнеш от ръката им.
19. А цар Седекия каза на Еремия: Страхувам се от юдеите, които преминаха към халдейците, да не би да ме предадат в ръката им и те да се гаврят с мен.
20. А Еремия каза: Няма да те предадат. Моля те, послушай гласа на ГОСПОДА за това, което ти говоря, и ще ти бъде добре и животът ти ще се запази!
21. Но ако откажеш да излезеш, ето словото, което ГОСПОД ми откри:
22. Ето, всички жени, които са останали в двореца на юдовия цар, ще бъдат изведени при първенците на вавилонския цар; и те ще кажат: Твоите приятели те излъгаха и ти надвиха; краката ти затънаха в блатото, а те се дръпнаха назад.

23. И всичките ти жени и синовете ти ще бъдат изведени при халдейците и ти няма да избегнеш от ръката им, а ще бъдеш хванат от ръката на вавилонския цар и ще станеш причина да се изгори този град с огън.
24. Тогава Седекия каза на Еремия: Нека никой да не научи за тези думи, и няма да умреш.
25. Но ако първенците чуят, че съм говорил с теб, и дойдат при теб и ти кажат: Изяви ни сега какво каза на царя, не го скривай от нас и няма да те умъртвим; и какво ти каза царят!
26. Тогава им кажи: Аз представих пред царя молбата си да не ме връща в къщата на Йонатан, за да умра там.
27. И всичките първенци дойдоха при Еремия и го попитаха, и той им каза съгласно всички тези думи, които царят беше заповядал. И те мълчаливо го оставиха, защото това нещо не се разчу.
28. И Еремия остана в двора на стражата до деня, когато Ерусалим беше превзет.

Глава 39

1. В деветата година на юдовия цар Седекия, в десетия месец, вавилонският цар Навуходоносор беше дошъл с цялата си войска против Ерусалим и го обсадиха.
2. А в единадесетата година на Седекия, в четвъртия месец, на деветия ден от месеца, портата на града беше разбита.
3. И всичките първенци на вавилонския цар дойдоха и седнаха в средната порта: Нергал-Саресер, Самгар-Нево, Сарсехим, началникът на скопците, Нергал-Саресер, началникът на магьосниците и всички други първенци на вавилонския цар.
4. А когато юдовият цар Седекия и всичките воини ги видяха, побягнаха и излязоха през нощта от града по пътя на царската градина, през портата, която е между двете стени; и царят излезе по пътя към равнината.
5. А войската на халдейците ги преследва и настигнаха Седекия в равнините на Ерихон, и го взеха, и го заведоха при вавилонския цар Навуходоносор в Ривла, в земята Емат, и той произнесе присъда над него.
6. И вавилонският цар посече синовете на Седекия в Ривла пред очите му, и вавилонският цар посече всичките благородни на Юда.
7. И изболе очите на Седекия и го окова в бронзови окови, за да го отведе във Вавилон.
8. А халдейците изгориха с огън царския дворец и къщите на народа и съборихa стените на Ерусалим.
9. А началникът на телохранителите Навузардан откара в плен във Вавилон остатъка от народа, който остана в града, и бежанците, които бяха прибягнали при него, и остатъка от народа, който остана.
10. И началникът на телохранителите Навузардан остави в юдовата земя някои от народа, сиромасите, които нямаха нищо, и им даде лозя и ниви в онзи ден.
11. А вавилонският цар Навуходоносор заповяда на началника на телохранителите Навузардан относно Еремия, като каза:
12. Вземи го и имай грижа за него, и да не му направиш нищо лошо, а каквото ти каже, това да му направиш.
13. И началникът на телохранителите Навузардан изпрати, и Навусазван, началникът на скопците, и Нергал-Саресер, началникът на магьосниците, и всички по-главни служители на вавилонския цар,
14. изпратиха и взеха Еремия от двора на стражата и го предадоха на Годолия, сина на Ахикам, син на Сафан, за да го заведе в къщата. И той живееше сред народа.
15. А ГОСПОДНОТО слово беше към Еремия, когато беше затворен в двора на стражата, и каза:
16. Иди и говори на етиопеца Авдемелех, като кажеш: Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ето, Аз докарвам думите Си върху този град за зло, а не за добро; и ще се сбъднат пред теб в онзи ден.
17. Но теб ще избавя в онзи ден, заявява ГОСПОД, и няма да бъдеш предаден в ръката на хората, от които се страхуваш.
18. Защото непременно ще те избавя и няма да паднеш от меч, а животът ти ще ти бъде плячка, понеже си се уповал на Мен, заявява ГОСПОД.

Глава 40

1. Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА, след като началникът на телохранителите Навузардан го беше пуснал от Рама, когато го беше взел и той беше вързан с вериги между всичките пленени от Ерусалим и Юда, които бяха откарани в плен във Вавилон.
2. И началникът на телохранителите взе Еремия и му каза: ГОСПОД, твоят Бог, говори това зло против това място.
3. И ГОСПОД го докара и извърши, както беше говорил, понеже вие съгрешихте против ГОСПОДА и не послушахте гласа Му; затова ви постигна това нещо.
4. И сега, ето, отвързвам те от веригите, които са на ръцете ти. Ако ти се вижда добре да дойдеш с мен във Вавилон, ела и аз ще имам грижа за теб, а ако ти се вижда зле да дойдеш с мен във Вавилон, недей. Виж, цялата земя е пред теб — където ти се вижда добро и право да отидеш, там иди.
5. А като той още не се връщаше, Навузардан му каза: Върни се при Годолия, сина на Ахикам, син на Сафан, когото вавилонският цар постави над юдовите градове, и живей с него сред народа или иди, където ти се вижда право да отидеш. И началникът на телохранителите му даде храна и подарък и го пусна.
6. И Еремия отиде при Годолия, сина на Ахикам в Масфа и живя при него сред народа, който беше останал в земята.
7. А всичките военачалници, които бяха на полето, те и мъжете им, когато чуха, че вавилонският цар поставил Годолия, сина на Ахикам, над земята, и че му поверил мъже, жени и деца от сиромасите на земята, от онези, които не бяха откарани в плен във Вавилон,
8. дойдоха при Годолия в Масфа: и Исмаил, синът на Натания, и Йоанан, и Йонатан, синовете на Кария, и Серая, синът на Танумет, и синовете на нетофатеца Офи, и Езания, синът на маахатеца; те и мъжете им.
9. И Годолия, синът на Ахикам, син на Сафан, се закле на тях и на мъжете им, като каза: Не се бойте да слугувате на халдейците! Живейте в земята и слугувайте на вавилонския цар, и ще ви бъде добре.
10. А аз, ето, ще остана в Масфа, за да стоя пред халдейците, които ще идват при нас. А вие съберете вино, плодове и маслинено масло и ги сложете в съдовете си, и живейте в градовете си, които сте заели.
11. Също и всичките юдеи, които бяха в Моав и между синовете на Амон, и в Едом, и във всичките страни, когато чуха, че вавилонският цар оставил остатък от юдеите и че поставил над тях Годолия, сина на Ахикам, син на Сафан,
12. тогава всичките юдеи се върнаха от всичките места, където бяха прогонени, и дойдоха в юдовата земя при Годолия в Масфа, и събраха много вино и плодове.
13. И Йоанан, синът на Кария, и всички военачалници, които бяха в полето, дойдоха при Годолия в Масфа.
14. И му казаха: Знаеш ли ти, че Ваалис, царят на синовете на Амон, е пратил Исмаил, сина на Натания, да те убие? Но Годолия, синът на Ахикам, не им повярва.
15. А Йоанан, синът на Кария, говори тайно на Годолия в Масфа, и каза: Моля те, нека отида да убия Исмаил, сина на Натания, и никой няма да научи. Защо да отнеме живота ти, и всичките събрани около теб юдеи да се разпръснат, и остатъкът от Юда да погине?
16. Но Годолия, синът на Ахикам, каза на Йоанан, сина на Кария: Не прави това нещо, защото това, което говориш за Исмаил, е лъжа.

Глава 41

1. И в седмия месец Исмаил, синът на Натания, син на Елисам, от царския род и от големците на царя, и десет мъже с него дойдоха при Годолия, сина на Ахикам, в Масфа; и ядоха заедно хляб там, в Масфа.
2. Тогава Исмаил, синът на Натания, и десетте мъже, които бяха с него, станаха и убиха с меч Годолия, сина на Ахикам, син на Сафан. И умъртвиха този, когото вавилонският цар беше поставил над земята.
3. И Исмаил изби и всичките юдеи, които бяха с него, с Годолия, в Масфа, и халдейците, воините, които се намираха там.
4. А на втория ден, след като беше убил Годолия, и още никой не знаеше,
5. дойдоха хора от Сихем, от Сило и от Самария, осемдесет мъже с обръснати бради и раздрани дрехи, и с нарязвания по телата си, с хлебни приноси и ливан в ръцете си, за да ги принесат в ГОСПОДНИЯ дом.
6. И Исмаил, синът на Натания, излезе от Масфа да ги посрещне, и като вървеше, плачеше. И когато ги срещна, им каза: Елате при Годолия, сина на Ахикам.
7. И когато дойдоха вътре в града, Исмаил, синът на Натания, ги закла и ги хвърли в рова; той и мъжете, които бяха с него.
8. А сред тях се намериха десет мъже, които казаха на Исмаил: Не ни убивай, защото имаме на полето скривалища с жито и ечемик, и маслинено масло, и мед. И той се отказа и не ги закла сред братята им.
9. А ровът, в който Исмаил хвърли всичките трупове на мъжете, които уби заедно с Годолия, беше същият онзи, който цар Аса беше направил заради израилевия цар Вааса; и Исмаил, синът на Натания, го напълни с убити.
10. И Исмаил отведе в плен целия остатък от народа, който беше в Масфа, царските дъщери и целия народ, останал в Масфа, който началникът на телохранителите Навузардан беше поверил на Годолия, сина на Ахикам; и Исмаил, синът на Натания, ги плени и тръгна да отиде при синовете на Амон.
11. И Йоанан, синът на Кария, и всичките военачалници, които бяха с него, чуха за цялото зло, което беше извършил Исмаил, синът на Натания,
12. и взеха всичките мъже и отидоха да се бият с Исмаил, сина на Натания, и го намериха при голямата вода, която е в Гаваон.
13. И когато целият народ, който беше с Исмаил, видя Йоанан, сина на Кария, и всичките военачалници, които бяха с него, се зарадва.
14. И целият народ, който Исмаил беше пленил от Масфа, се обърна и се върна, и отиде при Йоанан, сина на Кария.
15. А Исмаил, синът на Натания, избяга от Йоанан с осем мъже и отиде при синовете на Амон.
16. Тогава Йоанан, синът на Кария, и всичките военачалници, които бяха с него, взеха целия остатък от народа, който беше върнал от Исмаил, сина на Натания, от Масфа, след като той беше убил Годолия, сина на Ахикам, силните мъже, воините и жените, и децата, и скопците, които беше върнал от Гаваон,
17. и отидоха и спряха в хана на Хамам, който е при Витлеем, за да отидат и да дойдат в Египет —
18. заради халдейците, защото се страхуваха от тях, понеже Исмаил, синът на Натания, беше убил Годолия, сина на Ахикам, когото вавилонският цар беше поставил над земята.

Глава 42

1. Тогава всичките военачалници и Йоанан, синът на Кария, и Езания, синът на Осая, и целият народ, от най-малкия до най-големия, се приближиха
2. и казаха на пророк Еремия: Молим те, нека дойде пред теб молбата ни и се помоли за нас на ГОСПОДА, своя Бог, за целия този остатък, защото останахме малцина от мнозина, както ни виждат очите ти —
3. да ни изяви ГОСПОД, твоят Бог, пътя, по който да ходим, и това, което да правим.
4. А пророк Еремия им каза: Чух. Ето, ще се помоля на ГОСПОДА, вашия Бог, според думите ви; и цялото слово, което ви отговори ГОСПОД, ще ви го известя; нищо няма да задържа от вас.
5. Тогава те казаха на Еремия: ГОСПОД да бъде истинен и верен свидетел между нас, че наистина ще постъпим така, според всяка дума, с която ГОСПОД, твоят Бог, ще те изпрати до нас.
6. Било добро, или зло, ще послушаме гласа на ГОСПОДА, своя Бог, до когото те пращаме — за да ни бъде добре, когато послушаме гласа на ГОСПОДА, своя Бог.
7. И след десет дни ГОСПОДНОТО слово беше към Еремия.
8. И той повика Йоанан, сина на Кария, и всичките военачалници, които бяха с него, и целия народ, от най-малкия до най-големия, и им каза:
9. Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог, до когото ме пратихте, за да представя молбата ви пред Него:
10. Ако останете да живеете в тази земя, ще ви съградя, а няма да ви съборя; и ще ви насадя, а няма да ви изкореня, защото се разкаях за злото, което ви направих.
11. Не се бойте от вавилонския цар, от когото се страхувате. Не се бойте от него, заявява ГОСПОД, защото Аз съм с вас, за да ви спася и да ви избавя от ръката му.
12. Ще ви окажа милост, за да ви помилва и да ви върне в земята ви.
13. Но ако кажете: Няма да живеем в тази земя! — и не послушате гласа на ГОСПОДА, своя Бог,
14. и кажете: Не, в египетската земя ще отидем, където няма да видим война и няма да чуем глас на тръба, и няма да гладуваме за хляб; и там ще живеем! —
15. затова сега слушайте словото на ГОСПОДА, вие, останали от Юда! Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ако наистина насочите лицата си да отидете в Египет и отидете да живеете там като чужденци,
16. тогава мечът, от който се боите, ще ви стигне там, в египетската земя; и гладът, от който се страхувате, ще ви следва там, в Египет; и там ще измрете.
17. И всички мъже, които са насочили лицата си да отидат в Египет, за да живеят там като чужденци, ще измрат от меч, от глад и от мор; и няма да имат оцелял или избягал от злото, което Аз ще докарам върху тях.
18. Защото така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Както гневът Ми и яростта Ми се изляха върху ерусалимските жители, така яростта Ми ще се излее върху вас, когато отидете в Египет. И ще бъдете за проклятие и за смайване, за клетва и за присмех; и няма да видите повече това място.
19. ГОСПОД говори на вас, останалите от Юда: Не отивайте в Египет! Знайте добре, че днес ви свидетелствах това.
20. Защото вие измамихте сами себе си, когато ме пратихте при ГОСПОДА, своя Бог, и казахте: Помоли се за нас на ГОСПОДА, нашия Бог, и ни съобщи всичко, което каже ГОСПОД, нашият Бог, и ще го извършим.
21. И аз днес ви съобщих, но вие не послушахте гласа на ГОСПОДА, своя Бог, в нищо, с което ме изпрати до вас.
22. И сега, знайте добре, че ще измрете от меч, от глад и от мор на мястото, където желаете да отидете, за да живеете там като чужденци.

Глава 43

1. И когато Еремия свърши да говори на целия народ всичките думи на ГОСПОДА, техния Бог, с които ГОСПОД, техният Бог, го беше пратил до тях, всички тези думи,
2. Азария, синът на Осая, Йоанан, синът на Кария, и всичките горделиви мъже говориха и казаха на Еремия: Лъжа говориш ти! Не те е пратил ГОСПОД, нашият Бог, да кажеш: Не отивайте в Египет да живеете там като чужденци!
3. А Варух, синът на Нирия, те подбужда против нас, за да ни предадеш в ръката на халдейците да ни убият и да ни отведат в плен във Вавилон!
4. И Йоанан, синът на Кария, и всичките военачалници, и целият народ не послушаха гласа на ГОСПОДА да останат в юдовата земя.
5. И Йоанан, синът на Кария, и всичките военачалници взеха целия остатък от Юда, който се беше върнал от всичките народи, където бяха прогонени, за да пребивават в юдовата земя —
6. мъжете и жените, и децата, и царските дъщери, и всеки човек, когото началникът на телохранителите Навузардан беше оставил на Годолия, сина на Ахикам, син на Сафан; и също пророк Еремия и Варух, сина на Нирия —
7. и отидоха в египетската земя, защото не послушаха гласа на ГОСПОДА, и отидоха до Тафнес.
8. И ГОСПОДНОТО слово беше към Еремия в Тафнес и каза:
9. Вземи в ръката си големи камъни и ги положи в глината при тухларната, която е при входа на фараоновия дворец в Тафнес пред очите на юдовите мъже. И им кажи:
10. Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ето Аз изпращам да взема слугата Си Навуходоносор, вавилонския цар, и ще поставя престола му върху тези камъни, които положих, и той ще разпъне царската си шатра върху тях.
11. И ще дойде и ще порази египетската земя: който е за смърт — на смърт и който е за плен — в плен, и който е за меч — под меч.
12. И Аз ще запаля огън в капищата на египетските богове и той ще ги изгори и ще ги отведе в плен. И ще се облече с египетската земя, както овчар облича дрехата си, и ще излезе оттам с мир.
13. И ще строши обелиските, които са във Ветсемес, който е в египетската земя, а капищата на египетските богове ще изгори с огън.

Глава 44

1. Словото което беше към Еремия за всичките юдеи, които живееха в египетската земя, които живееха в Мигдол и в Тафнес, и в Мемфис, и в земята Патрос, и каза:
2. Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Видяхте цялото зло, което докарах върху Ерусалим и върху всичките юдови градове. И ето ги, запустели са днес и няма в тях жител,
3. заради злото им, което вършиха и Ме разгневяваха, като отиваха да кадят и да служат на други богове, които нито те познаваха, нито вие, нито бащите ви.
4. И пращах до вас всичките Си слуги, пророците, като ставах рано и ги пращах, и казвах: Ах, не правете това гнусно нещо, което мразя!
5. Но те не послушаха и не приклониха ухото си да се върнат от злото си и да не кадят на други богове.
6. Затова яростта Ми и гневът ми се изляха и се разгоряха в юдовите градове и по ерусалимските улици и те станаха разорени и пусти, както са и днес.
7. И сега, така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Защо вършите това голямо зло против душите си, да си отсечете мъж и жена, дете и кърмаче отсред Юда и да не ви остане остатък,
8. като Ме разгневявате с делата на ръцете си и кадите на други богове в египетската земя, където дойдохте да живеете като чужденци, за да бъдете изтребени и да станете за клетва и за присмех между всичките народи на земята?
9. Забравихте ли злодеянията на бащите си и злодеянията на юдовите царе, и злодеянията на жените им, и своите злодеяния, и злодеянията на жените си, които извършиха в юдовата земя и по ерусалимските улици?
10. И до днес не се смириха и не се убояха, и не ходиха в Моя закон и в Моите правила, които поставих пред вас и пред бащите ви.
11. Затова, така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ето, Аз ще насоча лицето Си против вас за зло и за изтреблението на целия Юда.
12. И ще отнема остатъка от Юда, тези, които насочиха лицата си да отидат в египетската земя, за да живеят там като чужденци; ще паднат от меч, ще се довършат от глад, от най-малкия до най-големия, ще измрат от меч и от глад и ще бъдат за проклятие и за смайване, за клетва и за присмех.
13. Защото ще накажа живеещите в египетската земя, както наказах Ерусалим — с меч, с глад и с мор.
14. И остатъкът от Юда, който е отишъл в египетската земя да живеят там като чужденци, няма да има избягал или оцелял да се върне в юдовата земя, в която те копнеят да се върнат да живеят там — защото няма да се върнат освен неколцина избягали.
15. Тогава всички мъже, които знаеха, че жените им кадяха на други богове, и всички жени, които стояха там, голямо множество, и целият народ, който живееше в египетската земя, в Патрос, отговориха на Еремия и казаха:
16. За словото, което ти ни говори в Името на ГОСПОДА, няма да те послушаме,
17. а непременно ще вършим всичко, което е излязло от устата ни, ще кадим на небесната царица и ще й принасяме възлияния, както правехме ние и бащите ни, царете ни и първенците ни в юдовите градове и по ерусалимските улици, защото тогава имахме хляб до ситост и ни беше добре, и зло не видяхме.
18. Но откакто престанахме да кадим на небесната царица и да й принасяме възлияния, бяхме лишени от всичко и се довършихме от меч и от глад.
19. А жените казаха: И когато кадяхме на небесната царица и й принасяхме възлияния, без мъжете си ли й правехме питки с нейния образ и й принасяхме възлияния?
20. И Еремия говори на целия народ, на мъжете и на жените, на целия народ, който му отговори така, като каза:

21. Не си ли спомни ГОСПОД каденето, което кадяхте в юдовите градове и по ерусалимските улици, вие и бащите ви, царете ви и първенците ви, и народа на тази земя, и не дойде ли в ума Му?
22. И ГОСПОД не можа повече да търпи заради злите ви дела и заради гнусотиите, които вършихте. Затова земята ви стана пустош, за смайване и за проклятие, без жители, както е днес.
23. Понеже кадяхте и съгрешавахте против ГОСПОДА, и не послушахте гласа на ГОСПОДА, и не ходихте в закона Му и в наредбите Му, и в свидетелствата Му, затова ви постигна това зло, както е днес.
24. И Еремия каза на целия народ и на всичките жени: Слушайте ГОСПОДНОТО слово, всички от Юда, които сте в египетската земя.
25. Така говори ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог, и казва: Вие и жените ви говорихте с устата си и извършихте с ръцете си, и казахте: Непременно ще изпълним обреците си, които обрекохме, да кадим на небесната царица и да й принасяме възлияния! Пазете обреците си и изпълнявайте обреците си!
26. Затова, слушайте ГОСПОДНОТО слово всички от Юда, които живеете в египетската земя: Ето, заклех се с великото Си Име, казва ГОСПОД, че Името Ми няма вече да се произнесе от устата на никой мъж от Юда, който да каже: Жив е ГОСПОД! — в цялата египетска земя!
27. Ето, Аз бдя над тях за зло, а не за добро; и всичките юдови мъже, които са в египетската земя, ще загинат от меч и глад, докато се довършат.
28. И избягналите от меча ще се върнат от египетската земя в юдовата земя и ще бъдат броени мъже. И целият остатък от Юда, който отиде в египетската земя, за да живеят там като чужденци, ще познае, чие слово ще се сбъдне — Моето или тяхното.
29. И това ще ви бъде знамението, заявява ГОСПОД, че ще ви накажа на това място, за да познаете, че думите Ми против вас непременно ще се сбъднат за зло.
30. Така казва ГОСПОД: Ето, Аз предавам египетския цар, фараон Вафрий, в ръката на враговете му и в ръката на онези, които търсят да отнемат живота му, както предадох юдовия цар Седекия в ръката на врага му Навуходоносор, вавилонския цар, който търсеше да отнеме живота му.

Глава 45

1. Словото, което пророк Еремия говори на Варух, сина на Нирия, когато написа на книга тези думи от устата на Еремия в четвъртата година на юдовия цар Йоаким, сина на Йосия, като каза:
2. Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог, за теб, Варух:
3. Ти казваш: О, горко ми, защото ГОСПОД прибави печал на скръбта ми! Изморих се от въздишането си и не намирам почивка.
4. Така да му кажеш: Така казва ГОСПОД: Ето, онова, което съградих, Аз събарям; и онова, което насадих, Аз изкоренявам, и то по цялата тази земя.
5. А ти търсиш ли за себе си големи неща? Не търси; защото, ето, Аз докарвам зло върху всяка плът, заявява ГОСПОД, но на теб подарявам живота ти за плячка на всички места, където отидеш.

Глава 46

1. Словото на ГОСПОДА, което беше към пророк Еремия против народите.
2. За Египет. Против войската на египетския цар, фараон Нехао, която беше в Кархамис при реката Ефрат, която вавилонският цар Навуходоносор разби в четвъртата година на юдовия цар Йоаким, сина на Йосия:
3. Пригответе щит и броня и пристъпете на бой!
4. Впрегнете конете, конници, възседнете и застанете напред с шлемовете си, лъснете копията, облечете бронките!
5. Защо ги видях уплашени да се връщат назад? И силните им са сломени, удариха на бяг, без да се обръщат; и ужас отвред, заявява ГОСПОД.
6. Бързият да не избяга и силният да не се отърве; на север, при реката Ефрат ще се спънат и ще паднат.
7. Кой е този, който се издига като Нил? Като реки се вълнуват водите му.
8. Египет се издига като Нил и като реки се вълнуват водите му. И казва: Ще се издигна, ще покрия земята, ще погубя градове и жителите им.
9. Изкачете се, коне, буйствайте, колесници! Нека излязат силните, Етиопия и Ливия, които държат щит, и лидийците, които държат и огъват лък!
10. И онзи ден е на Господа, БОГА на Войнствата, ден на отмъщение, за да отмъсти на неприятелите Си. Мечът ще пояжда и ще се насити, и ще се опие от кръвта им, защото Господ, БОГ на Войнствата, има жертва в северната земя, при реката Ефрат.
11. Изкачи се в Галаад и вземи балсам, девице, дъще египетска! Напразно умножаваш лековете — няма излекуване за теб.
12. Народите чуха за позора ти и викът ти изпълни земята; защото силен се сблъска със силен, и двамата паднаха заедно.
13. Словото, което ГОСПОД говори на пророк Еремия за идването на вавилонския цар Навуходоносор, за да разори египетската земя:
14. Заявете в Египет и известете в Мигдол, известете в Мемфис и в Тафнес! Кажете: Строй се и се приготви, защото мечът пояжда около теб.
15. Защо са проснати на земята твоите юнаци? Не устояха, защото ГОСПОД ги блъсна.
16. Умножи онези, които се спъват; даже паднаха един върху друг и казваха: Станете да се върнем при народа си и в родната си земя заради страшния меч!
17. Там викаха: Фараонът, египетският цар загина; пропусна определеното време.
18. Жив съм Аз, заявява Царят, ГОСПОД на Войнствата е Името Му — че като Тавор между планините и като Кармил при морето ще дойде!
19. Приготви си необходимото за плен, жителко, дъще египетска, защото Мемфис ще стане на пустош и ще бъде изгорен, ще остане без жител.
20. Египет е като много хубава юница, но стършел идва, идва от север!
21. Дори наемниците му сред него са като тлъсти юнци; да, те също се върнаха, заедно побягнаха, не устояха; защото денят на бедствието им ги връхлетя, времето на наказанието им.
22. Гласът му е като змия, която пълзи; защото идват със сила и със секири идват срещу него като дървари.
23. Изсякоха гората му, заявява ГОСПОД, ако и да е неизследима; защото са повече от скакалците, нямат брой.
24. Посрами се египетската дъщеря; предадена беше в ръката на северния народ.
25. ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог, казва: Ето, Аз ще накажа Но-Амон и фараона, и Египет, и боговете му, и царете му, и фараона, и онези, които се уповават на него.
26. И ще ги предам в ръката на онези, които търсят да отнемат живота им, в ръката на вавилонския цар Навуходоносор и в ръката на слугите му. А след това ще се насели както в предишните дни, заявява ГОСПОД.

27. А ти не се бой, служителю Мой, Якове, и не се страхувай, Израилю! Защото, ето, Аз ще те спася от далечна страна и потомството ти — от земята на плена им. И Яков ще се върне и ще се успокои, и ще си почине, и никой няма да го плаши.
28. Ти не се бой, служителю Мой, Якове, заявява ГОСПОД, защото Аз съм с теб, защото ще сложа край на всичките народи, където съм те прогонил, но на теб няма да сложа край, а ще те накажа с право и никак няма да те изкарам невинен.

Глава 47

1. Словото на ГОСПОДА, което беше към пророк Еремия за филистимците, преди фараонът да беше разорил Газа.
2. Така казва ГОСПОД: Ето, води приждат от север и ще станат като наводняващ поток. И ще наводнят земята и всичко, което е в нея, градове и жителите им. Тогава хората ще викнат, и ще заридаят всичките жители на земята
3. от тропота на копитата на силните му коне, от шума на колесниците му и тътена на колелата му. Бащите няма да се обърнат да погледнат към децата си, понеже ръцете им са отслабнали
4. заради деня, който идва да унищожи всички филистимци и да отсече на Тир и Сидон и най-последния помощник; защото ГОСПОД ще унищожи филистимците, остатъка от остров Кафтор.
5. Плешивост постигна Газа, Аскалон загина, остатъкът от долината им. Докога ще правиш нарязвания по тялото си?
6. О, меч ГОСПОДЕН, докога няма да почиваш? Върни се в ножницата си, спри и утихни!
7. Как да почине? ГОСПОД му е заповяда??. Против Аскалон и против крайбрежието, за там го е определил.

Глава 48

1. За Моав. Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Горко на Нево, защото се опустоши! Посрами се, беше превзет Кириатаим; посрами се, беше сринат Мисгав.
2. Няма вече хвалба за Моав; в Есевон замислиха зло против него: Елате да го изтребим, да не е народ! И ти, Мадмен, ще опустееш, ще те следва меч.
3. Глас на писък от Оронаим — опустошение и голямо разрушение!
4. Моав беше разрушен, децата му надигнаха писък.
5. Защото по нанагорнището на Луит ще се изкачват с непрекъснат плач, а по нанадолнището на Оронаим се чу плачевен вик за разрушение.
6. Бягайте, отървавайте живота си и бъдете като самотен храст в пустинята.
7. Защото, поради това, че се уповаваше на делата си и на съкровищата си, и ти ще бъдеш хванат. И Хамос ще отиде в плен, свещениците и първенците му заедно с него.
8. И ще дойде във всеки град опустошител, никой град няма да се избави. И долината ще погине и равнината ще бъде разорена, както каза ГОСПОД.
9. Дайте криле на Моав, защото летейки ще избяга. И градовете му ще станат пустош без жител в тях.
10. Проклет онзи, който върши небрежно делото ГОСПОДНО и проклет онзи, който въздържа меча си от кръв!
11. Моав е бил безгрижен от младостта си, почивал е като вино на дрождите си; не е бил изпразван от съд в съд, не е ходил в плен. Затова вкусът му е останал в него и уханието му не се е променило.
12. Затова, ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато ще му пратя преливачи, които ще го прелеят и ще изпразнят съдовете му, и ще разкъсат меховете му.
13. И Моав ще се посрами за Хамос, както се посрами израилевият дом за Ветил, на който се уповаваха.
14. Как казвате: Ние сме силни мъже, мъже храбри за война?
15. Моав беше опустошен, врагове се накачиха по градовете му, а отбраните му младежи паднаха за клане, заявява Царят — ГОСПОД на Войнствата е Името Му.
16. Гибелта на Моав скоро ще дойде и злото му бърза много.
17. Оплаквайте го всички, които сте около него, и всички, които знаете името му! Кажете: Как се строши силната тояга и славният жезъл!
18. Слез от славата, живей в жажда, жителко, дъще девонска, защото опустошителят на Моав се изкачи против теб, разруши крепостите ти.
19. Застани на пътя и наблюдавай, жителко на Ароир. Попитай онзи, който бяга, и онази, която се е отървала. Кажи: Какво стана?
20. Моав се посрами, защото е опустошен. Ридай и викай: Известете в Арнон, че Моав беше запустен!
21. Присъда сполетя равнинната земя, Олон и Яса, и Мефаат,
22. и Девон, и Нево, и Вет-Дивлатаим,
23. Кириатаим, Вет-Гамул, и Вет-Маон,
24. и Кариот, и Восора, и всичките градове на моавската земя, далечните и близките.
25. Отсече се рогът на Моав и мишцата му се строши, заявява ГОСПОД.
26. Напийте го, защото против ГОСПОДА се превъзнесе, за да се валя Моав в бълвоча си, да стане за присмех и той.
27. Защото, не ти ли беше Израил за присмех? Или беше намерен сред крадци, че колкото пъти говориш за него, потрепервaш от отвращение?
28. Напуснете градовете и живейте в скалите, моавски жители, и бъдете като гълъбица, която свива гнездо по ръба на зейналата пропаст.
29. Чухме за гордостта на Моав — много е горд — за високомерието му и гордостта му, и надутостта му, и надигането на сърцето му.

30. Аз зная неговото беснеене, заявява ГОСПОД, и неговата нищожност; нищожно постъпваха.
31. Затова ще заридая за Моав и ще извикам за целия Моав; жалее се за мъжете на Кир-Арес.
32. Повече от плача на Язир ще плача за теб, лоза на Севма! Клонките ти преминаха морето, стигнаха до морето на Язир. Опустошител връхлетя плодовете ти и гроздобера ти.
33. И веселието и радостта се отнеха от плодородното поле и от моавската земя. И спрях виното от линовете, не се тъпче грозде с радостен вик; силният вик не е радостен вик.
34. От писъка на Есевон до Елеала, до Яса нададоха глас, от Сигор до Оронаим, до Еглат-Шелишия, защото и водите на Нимрим пресъхнаха.
35. И ще премахна от Моав, заявява ГОСПОД, онзи, който се изкачва на високото място и кади на боговете си.
36. Затова сърцето ми звучи за Моав като флейта и сърцето ми звучи като флейта за мъжете на Кир-Арес — защото богатството, което придоби, погина,
37. защото всяка глава е плешива и всяка брада е обръсната, по всичките ръце има нарязвания, а на слабините — вретище.
38. По всичките къщни покриви на Моав и по улиците му всички ридаят, защото строших Моав като нежелан съд, заявява ГОСПОД.
39. Как се съкруши! — ридаят. Как Моав обърна гръб от срам! И Моав ще бъде за подигравка и ужас на всички около него.
40. Защото така казва ГОСПОД: Ето, като орел ще лети и ще разпростре крилете си над Моав.
41. Градовете са превзети, крепостите — завладени. И сърцата на силните мъже на Моав ще бъдат в онзи ден като сърцето на жена в родилни болки.
42. И Моав ще се унищожи да не бъде народ, защото против ГОСПОДА се превъзнесе.
43. Страх и яма, и примка върху теб, жителю на Моав, заявява ГОСПОД.
44. Който избегне от страха, ще падне в ямата, а който излезе от ямата, ще се хване в примката; защото ще докарам върху него, върху Моав, годината на наказанието му, заявява ГОСПОД.
45. Под сянката на Есевон застанаха безсилни бягащите, защото огън излезе от Есевон и пламък отсред Сион и погълна края на Моав и темето на метежниците.
46. Горко ти Моаве! Погина народът на Хамос, защото синовете ти бяха взети в плен и дъщерите ти са пленници.
47. Но Аз ще върна Моав от плен в последните дни, заявява ГОСПОД. Дотук присъдата на Моав.

Глава 49

1. За синовете на Амон. Така казва ГОСПОД: Няма ли синове Израил? Няма ли наследник? Защо царят им завладя Гад и народът му живее в неговите градове?
2. Затова, ето, идват дни, казва ГОСПОД, когато ще направя да се чуе в Рава на синовете на Амон боен вик; и тя ще стане на грамада от развалини и дъщерните й градове ще бъдат изгорени с огън. Тогава Израил ще завладее онЕзи, които са владели него, заявява ГОСПОД.
3. Заридай, Есевон, защото Гай е опустошен! Извикайте, дъщери на Рава, препашете се с вретище, плачете и се лутайте между оградите, защото царят им ще отиде в плен и свещениците му и първенците му заедно с него.
4. Защо се хвалиш с долините? Водата на долината ти изтече, дъще отстъпнице, която се уповаваш на съкровищата си и казваш: Кой ще дойде против мен?
5. Ето, Аз докарвам върху теб страх, заявява Господ, БОГ на Войнствата, от всички, които са около теб. И ще бъдете изгонени, всеки накъдето му видят очите, и няма кой да прибере скитащите се.
6. Но после ще върна синовете на Амон от плен, заявява ГОСПОД.
7. За Едом. Така казва ГОСПОД на Войнствата: Няма ли вече мъдрост в Теман? Изгуби ли се съветът на благоразумните? Изчезна ли мъдростта им?
8. Бягайте, обърнете се, скрийте се надълбоко да живеете, жители на Дедан, защото докарах върху Исав съсипията му — времето, когато ще го накажа.
9. Ако дойдат при теб гроздоберачи, няма да оставят пабирък. Ако дойдат крадци през нощта, ще опустошават до насита.
10. Защото Аз оголих Исав, открих скривалищата му и той няма да може да се скрие. Изтребени са потомството му и братята му, и съседите му; и него го няма.
11. Остави сирачетата си, Аз ще ги запазя живи; и вдовиците ти нека на Мен се уповават.
12. Защото така казва ГОСПОД: Ето, онези, чиято присъда не беше да пият от чашата, непременно ще пият, а ти ли ще останеш ненаказан? Няма да останеш ненаказан, а непременно ще пиеш!
13. Защото се заклех в Себе Си, заявява ГОСПОД, че Восора ще стане за смайване и за присмех, на пустош и за проклятие, и всичките й градове ще станат на вечна пустош.
14. Чух известие от ГОСПОДА и пратеник се изпрати сред народите да каже: Съберете се и елате против нея, и станете на бой!
15. Защото, ето, направих те малък между народите, презрян между хората.
16. Измами те твоята страховитост, гордостта на сърцето ти; ти, който живееш в пукнатините на скалите, държиш върха на хълма. Но дори да поставиш гнездото си нависоко като орел, и оттам ще те сваля, заявява ГОСПОД.
17. Едом ще стане за смайване; всеки преминаващ покрай него ще се смае и ще подсвирне за всичките му язви.
18. Както при разорението на Содом и Гомора, и съседите им, казва ГОСПОД, никой няма да живее там, и човек няма да пребивава в него.
19. Ето, като лъв от разкоша на Йордан ще се изкачи против богатото заселище; но Аз внезапно ще го изгоня от него и ще поставя над него, който е избран. Защото кой е като Мен и кой ще Ме призове на съд, и кой е овчарят, който ще устои против Мен?
20. Затова слушайте решението, което ГОСПОД взе против Едом, и мислите, които намисли против жителите на Теман: Непременно ще бъдат отвлечени, и най-малките от стадото; непременно заселището им ще запустее от тях.
21. От слуха за падането им земята се тресе. Вик — гласът му се чува до Червеното море.
22. Ето, като орел ще се издигне и ще лети, ще разпростре крилете си над Восора. И сърцата на силните мъже на Едом ще бъдат в онзи ден като сърцето на жена в родилни болки.
23. За Дамаск. Емат и Арфад се посрамиха, защото чуха лоша вест; стопиха се. Смущение има в морето, не може са утихне.

24. Дамаск отслабна, обърна се в бяг, ужас го обхвана, скръб и болки го обзеха като на раждаща жена.
25. Как не беше оставен този славен град, градът на радостта ми!
26. Затова младежите му ще паднат по площадите му и всичките воини ще загинат в онзи ден, заявява ГОСПОД на Войнствата.
27. И Аз ще запаля огън в стените на Дамаск и той ще пояде дворците на Венадад.
28. За Кидар и за асорските царства, които вавилонският цар Навуходоносор разби. Така казва ГОСПОД: Станете, изкачете се към Кидар и погубете източните жители!
29. Ще вземат шатрите им и стадата им; завесите им, съдовете им и камилите им ще отнесат за себе си, и ще викат към тях: Ужас отвред!
30. Бягайте, махнете се далеч, скрийте се надълбоко да живеете, жители на Асор, заявява ГОСПОД, защото вавилонският цар Навуходоносор взе решение против вас и замисли замисъл против вас.
31. Станете, изкачете се против безгрижния народ, който живее в безопасност, заявява ГОСПОД, няма порти и няма резета, сам живее.
32. И камилите им ще бъдат за грабеж и многото им добитък — за плячка. И ще разпръсна по всичките ветрища онези, които си стрижат краищата на косата, и ще докарам гибелта им от всичките им страни, заявява ГОСПОД.
33. И Асор ще стане жилище на чакали, вечна пустош. Никой няма да живее там и човек няма да пребивава в него.
34. Словото на ГОСПОДА, което беше към пророк Еремия за Елам в началото на царуването на юдовия цар Седекия, и каза:
35. Така казва ГОСПОД на Войнствата: Ето, Аз ще строша лъка на Елам, представителната им сила.
36. Ще докарам върху Елам четирите ветрища от четирите края на небето и ще ги разпръсна по всички тези ветрища. И няма да има народ, където да не отидат прогонените на Елам.
37. И Аз ще разтреперя Елам пред враговете им и пред онези, които искат живота им, и ще докарам върху тях зло — пламтящия Си гняв, заявява ГОСПОД. Ще изпратя меч след тях, докато ги довърша.
38. И ще поставя престола Си в Елам и ще погубя оттам цар и първенци, заявява ГОСПОД.
39. Но в последните дни ще върна Елам от плен, заявява ГОСПОД.

Глава 50

1. Словото, което ГОСПОД говори за Вавилон, за халдейската земя чрез пророк Еремия:
2. Известете между народите, прогласете и издигнете знаме! Прогласете, не крийте, казвайте: Вавилон е превзет! Вил е посрамен, Меродах — съкрушен. Изваяните му идоли са посрамени, кумирите му — съкрушени.
3. Защото народ се изкачи против него от север; той ще направи земята му пустош и няма да има жител в нея; от човек до животно бягат, отиват си.
4. В онези дни и в онова време, заявява ГОСПОД, ще дойдат израилевите синове, те и юдовите синове заедно с тях; ще вървят и ще плачат, и ще потърсят ГОСПОДА, своя Бог.
5. Ще питат за Сион с лицата си насочени към него: Елате да се прилепим към ГОСПОДА във вечен завет, който няма да се забрави!
6. Народът Ми беше като изгубени овце; пастирите им ги заблудиха да се скитат по планините; те ходеха от планина на хълм, забравиха кошарата си.
7. Всички, които ги намираха, ги пояждаха и притеснителите им казаха: Не сме виновни, защото те съгрешиха против ГОСПОДА, обиталището на правдата, и против ГОСПОДА, надеждата на бащите си.
8. Бягайте отсред Вавилон и излезте от земята на халдейците, и бъдете като овни пред стадо.
9. Защото, ето Аз ще надигна и ще изкача против Вавилон събрание на големи народи от северната земя и ще се строят против него. Оттам ще бъде превзет. Стрелите им ще бъдат като на изкусен воин, няма да се върнат празни.
10. И Халдея ще бъде за грабеж, всички, които я разграбват, ще се наситят, заявява ГОСПОД.
11. Защото и да се радвате, и да се веселите, грабители на наследството Ми, и да скачате като юница на трева, и да цвилите като силни коне,
12. майка ви много се посрами, опозори се тази, която ви е родила. Ето, последна е между народите, пуста, суха и непроходима.
13. Поради гнева на ГОСПОДА тя няма да се насели, цялата ще бъде пустош. Всеки, който минава през Вавилон, ще се смае и ще подсвирне за всичките му язви.
14. Стройте се против Вавилон отвред, всички, които опъвате лък! Стреляйте против него, не жалете стрели, защото той съгреши против ГОСПОДА.
15. Извикайте против него отвред! Той се предаде, паднаха укрепленията му, сринаха се стените му, защото това е отмъщение от ГОСПОДА. Отмъстете му — както е направил, така му направете.
16. Отсечете от Вавилон сеяча и държащия сърп във време на жетва. Пред страшния меч ще се върнат всеки при народа си и ще бягат всеки в земята си.
17. Израил е разпръсната овца, прогонена от лъвове. Първо я пояде асирийският цар, а накрая този, вавилонският цар Навуходоносор изгриза костите й.
18. Затова, така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ето, Аз наказвам вавилонския цар и земята му, както наказах асирийския цар.
19. И ще върна Израил на пасбището му и той ще пасе в Кармил и Васан и душата му ще се насити на планината Ефрем и Галаад.
20. В онези дни и в онова време, заявява ГОСПОД, беззаконието на Израил ще се потърси и няма да го има; и греховете на Юда и няма да се намерят; защото ще простя на тези, които ще оставя.
21. Изкачи се против земята Мератаим, против нея и против жителите на Фекод. Опустоши и изпълни след тях проклятието, заявява ГОСПОД, и направи според всичко, което ти заповядах!
22. Глас на битка се чува в страната и голямо разрушение.
23. Как се строши и разруши чукът на цялата земя! Как стана Вавилон за смайване между народите!
24. Поставих ти примка и ти се хвана, Вавилоне, и не разбра. Намери се и също се хвана, защото си обявил война на ГОСПОДА.

25. ГОСПОД отвори оръжейницата Си и извади оръжията на гнева Си, защото Господ, БОГ на Войнствата има дело в земята на халдейците.
26. Елате против него от края на земята, отворете житниците му, натрупайте го като кръстци и изпълнете над него проклятието. Нека няма остатък!
27. Изколете всичките телета, нека слязат на клане. Горко им, защото дойде денят им, времето на наказанието им.
28. Глас на бягащите, на оцелелите от вавилонската земя, за да извести в Сион отмъщението от ГОСПОДА, нашия Бог, отмъщението на Неговия храм!
29. Свикайте стрелци срещу Вавилон, всички, които опъват лък! Разположете стан отвред срещу него, да не оцелее никой! Отплатете му според делата му, според всичко, което е направил, така му направете, защото се е възгордял против ГОСПОДА, против Светия Израилев.
30. Затова младежите му ще паднат по площадите му и всичките му военни мъже ще загинат в онзи ден, заявява ГОСПОД.
31. Ето, Аз съм против теб, граде горделиви, заявява Господ, БОГ на Войнствата, защото дойде денят ти, времето, когато ще те накажа.
32. И гордият ще се препъне и ще падне и никой няма да го вдигне. И ще запаля огън в градовете му и той ще погълне всичките му околности.
33. Така казва ГОСПОД на Войнствата: Израилевите синове и юдовите синове са угнетени заедно; и всички, които ги отведоха в плен, ги държат, отказват да ги пуснат.
34. Но Изкупителят им е силен, ГОСПОД на Войнствата е Името Му. Непременно ще защити делото им, за да успокои земята и да разтрепери вавилонските жители.
35. Меч върху халдейците, заявява ГОСПОД, и върху жителите на Вавилон, и върху първенците му, и върху мъдреците му!
36. Меч върху измамниците — и ще обезумеят; меч върху силните му — и те ще се ужасят.
37. Меч върху конете им и върху колесниците им, и върху всичките разноплеменни народи, които са сред него — и ще станат като жени. Меч върху съкровищата му — и ще бъдат разграбени.
38. Суша върху водите му — и ще пресъхнат, защото е земя на изваяни идоли и те са полудели от ужасите си.
39. Затова пустинни зверове и хиени ще живеят там, и ще живеят там камилоптици. И вече няма да се насели навеки, няма да е обитаем от поколение в поколение.
40. Както при разорението на Содом и Гомора, и съседите им от Бога, заявява ГОСПОД, никой няма да живее там, и човек няма да пребивава в него.
41. Ето, народ идва от север, голям народ и много царе ще се надигнат от краищата на земята.
42. Лък и копие държат, жестоки са и безмилостни, гласът им бучи като морето. Яздят на коне, строени като мъж за бой срещу теб, дъще вавилонска.
43. Вавилонският цар чу вестта за тях и ръцете му отслабнаха, страх го обзе, мъки като на раждаща жена.
44. Ето, като лъв от разкоша на Йордан ще се изкачи против богатото заселище; но Аз внезапно ще ги изгоня от него, и ще поставя над него, който е избран. Защото кой е като Мен и кой ще ме призове на съд, и кой е овчарят, който ще устои против Мен?
45. Затова слушайте решението, което ГОСПОД взе против Вавилон, и мислите, които намисли против земята на халдейците: Непременно ще бъдат отвлечени, и най-малките от стадото, непременно заселището им ще запустее от тях.
46. От слуха за превземането на Вавилон земята се потресе и вик се чу между народите.

Глава 51

1. Така казва ГОСПОД: Ето, Аз надигам разрушителен вятър против Вавилон и против онези, които живеят в сърцето на надигналите се против Мен.
2. И ще изпратя върху Вавилон веячи, които ще го отвеят и ще изпразнят земята му, защото ще бъдат отвред против него в деня на нещастието.
3. Стрелец срещу стрелец да опъва лъка си и срещу онзи, който се надига в бронята си! И не жалете младежите му, изпълнете проклятието над цялата му войска!
4. И ще паднат убити в халдейската земя и прободени по улиците й.
5. Защото не е овдовял Израил, нито Юда от своя Бог, от ГОСПОДА на Войнствата, въпреки че земята им е пълна с беззаконие против Светия Израилев.
6. Бягайте отсред Вавилон и отървете всеки живота си, не погивайте в беззаконието му! Защото е времето на отмъщението на ГОСПОДА, Той му отплаща заслуженото му.
7. Вавилон беше златна чаша в ръката на ГОСПОДА, която опиваше цялата земя. Народите пиха от виното му, затова народите обезумяха.
8. Внезапно падна Вавилон и беше разрушен — ридайте за него! Вземете балсам за болката му, може би ще се излекува.
9. Лекувахме Вавилон, но не се излекува. Оставете го и нека отидем всеки в земята си, защото присъдата му стигна до небето и до облаците се издигна.
10. ГОСПОД изяви правдата ни. Елате, нека разкажем в Сион делото на ГОСПОДА, своя Бог.
11. Наострете стрелите, хванете щитовете! ГОСПОД подбуди духа на мидийските царе, защото намерението Му е против Вавилон, да го изтреби; понеже това е отмъщението на ГОСПОДА, отмъщението на Неговия храм.
12. Издигнете знаме против стените на Вавилон, усилете стражата, поставете стражи, пригответе засади! Защото ГОСПОД и намисли, и ще извърши онова, което говори против вавилонските жители.
13. О ти, който живееш край много води и изобилстваш със съкровища, краят ти дойде, мярката на грабежа ти.
14. ГОСПОД на Войнствата се закле в Себе Си: Аз те напълних с хора като скакалци и те ще надигнат вик против теб.
15. Той направи земята със силата Си, утвърди света с мъдростта Си и с разума Си разпростря небесата.
16. Когато издава гласа Си, се умножават водите на небето и издига пари от краищата на земята. Прави светкавици за дъжд и извежда вятър от съкровищата Си.
17. Всеки човек е твърде глупав в познанието си; всеки златар се посрамва от изваяния идол, защото изляното от него е лъжа и няма дух в тях.
18. Суета са те, дело на заблуда, във времето на наказанието си ще погинат.
19. Делът на Яков не е като тези, защото той е образувал всичко, и племето на наследството Си; ГОСПОД на Войнствата е Името Му.
20. Ти си Ми бойна секира, оръжие за бой и ще разбия чрез теб народи, и ще погубя царства чрез теб.
21. И ще разбия чрез теб кон и ездача му, и ще разбия чрез теб колесница и водача й.
22. И ще разбия чрез теб мъж и жена, и ще разбия чрез теб стар и млад, и ще разбия чрез теб младеж и девица.
23. И ще разбия чрез теб овчар и стадото му, и ще разбия чрез теб земеделеца и впряга му, и ще разбия чрез теб управител и началник.
24. И ще отплатя на Вавилон и на всичките халдейски жители за цялото зло, което сториха на Сион, пред очите ви, заявява ГОСПОД.
25. Ето, Аз съм против теб, гибелна планина, заявява ГОСПОД, която погубваш цялата земя! Ще простра ръката Си против теб и ще те изтърколя от скалите, и ще те направя изгорена планина.

26. И няма да вземат от теб нито камък за ъгъл, нито камък за основи, а ще бъдеш вечна пустош, заявява ГОСПОД.
27. Издигнете знаме в земята, затръбете между народите! Отделете против нея народи, свикайте против нея царствата Арарат, Мини и Асханаз! Поставете над нея уредник, докарайте коне като бодливи скакалци.
28. Отделете против нея народи, мидийските царе, управителите им, всичките им началници и цялата подвластна на тях земя.
29. Земята се тресе и се мъчи, защото ще се изпълнят намеренията на ГОСПОДА против Вавилон да направи вавилонската земя пустош без жители.
30. Силните на Вавилон спряха да воюват, останаха в укрепленията си, силата им пресъхна, станаха като жени. Запалиха жилищата й, резетата й са строшени.
31. Бързоходец тича да посрещне бързоходец и вестител — да посрещне вестител, за да известят на вавилонския цар, че градът му е превзет от всеки край,
32. и бродовете са завзети с изненада, тръстиките — изгорени с огън, а воините — разтреперени.
33. Защото така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Вавилонската дъщеря е като харман във времето на вършитбата му; още малко и ще дойде времето на жетвата й.
34. Вавилонският цар Навуходоносор ме изяде, унищожи ме, направи ме празен съд, погълна ме като морско чудовище, напълни корема си с моите сладости и ме отхвърли.
35. Насилието върху мен и моя род да бъде върху Вавилон, ще каже жителката на Сион. И кръвта ми — върху жителите на Халдея, ще каже Ерусалим.
36. Затова, така казва ГОСПОД: Ето, Аз ще защитя делото ти и ще отмъстя отмъщението ти. Ще направя морето му пустош и ще пресуша извора му,
37. Вавилон ще стане грамади, жилище на чакали, за смайване и подсвиркване, без жител.
38. Заедно ще реват като млади лъвове, ще ръмжат като малките на лъвицата.
39. Когато се разгорещят, Аз ще им направя пиршество и ще ги опия, за да се развеселят и да заспят вечен сън, от който да не се събудят, заявява ГОСПОД.
40. Ще ги сваля като агнета за клане, като овни заедно с козли.
41. Как се превзе Сесах и се завладя славата на цялата земя! Как стана Вавилон за смайване между народите!
42. Морето се надигна против Вавилон, той беше покрит от бушуването на вълните му.
43. Градовете му станаха пустош, земя суха и непроходима, земя, в която не живее никой и човек не минава през нея.
44. И ще накажа Вил във Вавилон и ще извадя от устата му това, което е погълнал. И няма вече да се стичат народи при него. И стената на Вавилон също падна.
45. Излезте отсред него, народе Мой, и спасете всеки живота си от пламтящия гняв на ГОСПОДА!
46. Да не отпада сърцето ви и да не се уплашите от вестта, която ще се чуе в земята; защото една година идва вест, а в годината след нея — пак вест; и насилие на земята, властник срещу властник.
47. Затова, ето, идват дни, когато ще извърша съд над изваяните идоли на Вавилон и цялата му земя ще се посрами и всичките му убити ще паднат сред него.
48. Тогава небесата и земята и всичко в тях ще пеят от радост над Вавилон, защото от север ще дойдат против него опустошителите, заявява ГОСПОД.
49. Както Вавилон повали убитите на Израил, така и на Вавилон убитите ще паднат по цялата земя.
50. Вие, избегнали от меча, идете, не стойте. Спомнете си ГОСПОДА отдалеч и Ерусалим нека дойде в сърцето ви!
51. Засрамихме се, защото чухме присмех; позор покри лицето ни, понеже чужденци влязоха в светилищата на дома ГОСПОДЕН.
52. Затова, ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато ще извърша съд над изваяните му идоли и

по цялата му земя ще стенат смъртно ранени.
53. И до небето да се изкачеше Вавилон и да утвърдеше нависоко силата си, от Мен ще му дойдат погубители, заявява ГОСПОД.
54. Глас на вик от Вавилон и на голямо разрушение от халдейската земя!
55. Защото ГОСПОД унищожава Вавилон и премахва от него големия шум; и вълните им бучат като много води, екотът на гласа им кънти.
56. Защото погубителят дойде върху него, върху Вавилон, и силните му са заловени, лъковете им — строшени, защото ГОСПОД е Бог на отплатата, непременно ще отплати.
57. Аз ще опия първенците му и мъдреците му, управителите му, началниците му и силните му, и ще заспят вечен сън, и няма да се събудят, заявява Царят, ГОСПОД на Войнствата е Името Му.
58. Така казва ГОСПОД на Войнствата: Широките стени на Вавилон ще се сринат напълно и високите му порти с огън ще се изгорят. И народите се трудят напразно, и племената — за огъня; и ще им прималее.
59. Словото, което пророк Еремия заповяда на Сарая, сина на Нирия, син на Маасия, когато отиваше с юдовия цар Седекия във Вавилон в четвъртата година от царуването му. А Сарая беше началник на покоите.
60. И Еремия написа в една книга всичките злини, които щяха да сполетят Вавилон, всички тези думи, написани против Вавилон.
61. И Еремия каза на Сарая: Когато отидеш във Вавилон, гледай да прочетеш всички тези думи.
62. И кажи: ГОСПОДИ, Ти си говорил против това място, че ще го отсечеш, да няма в него жител, нито човек, нито животно, а да е вечна пустош!
63. И когато свършиш да четеш тази книга, вържи на нея камък и я хвърли сред Ефрат.
64. И кажи: Така ще потъне Вавилон и няма да се издигне поради злото, което Аз ще докарам върху него; и ще им прималее. Дотук са думите на Еремия.

Глава 52

1. Седекия беше на двадесет и една години, когато се възцари, и царува единадесет години в Ерусалим. Името на майка му беше Амитала, дъщеря на Еремия от Ливна.
2. Той върши зло пред ГОСПОДА според всичко, което беше вършил Йоаким.
3. Защото поради гнева на ГОСПОДА стана това с Ерусалим и Юда, докато Той ги отхвърли отпред Себе Си. И Седекия въстана против вавилонския цар.
4. И в деветата година на царуването му, в десетия месец, на десетия ден от месеца, вавилонският цар Навуходоносор дойде, той и цялата му войска, против Ерусалим и разположиха стана си против него; и издигнаха укрепления наоколо против него.
5. И градът беше под обсада до единадесетата година на цар Седекия.
6. А в четвъртия месец, на деветия ден от месеца гладът стана много голям в града и нямаше хляб за народа на страната.
7. И портата на града беше разбита и всичките военни мъже побягнаха и излязоха от града през нощта по пътя на портата, която е между двете стени, при царската градина — а халдейците бяха около града — и отидоха по пътя за равнината.
8. А войската на халдейците преследва царя и настигнаха Седекия в равнините на Ерихон. И цялата му войска се разбяга от него.
9. И хванаха царя и го заведоха при вавилонския цар в Ривла, в земята Емат, и той произнесе присъдата над него.
10. И вавилонският цар посече синовете на Седекия пред очите му, и също посече всичките първенци на Юда в Ривла.
11. И избоде очите на Седекия и го окова в бронзови окови, и вавилонският цар го отведе във Вавилон и го хвърли в тъмница до деня на смъртта му.
12. А в петия месец, на десетия ден от месеца, а годината беше деветнадесетата година на цар Навуходоносор, вавилонския цар, началникът на телохранителите Навузардан, който стоеше пред вавилонския цар, дойде в Ерусалим.
13. И той изгори ГОСПОДНИЯ дом и царската къща, и всичките къщи в Ерусалим; всяка голяма къща изгори с огън.
14. И цялата халдейска войска, която беше с началника на телохранителите, събори всичките стени около Ерусалим.
15. А началникът на телохранителите Навузардан откара в плен във Вавилон от сиромасите на народа и остатъка от народа, който остана в града, и бежанците, които бяха прибягнали при вавилонския цар, и остатъка от множеството.
16. Обаче началникът на телохранителите Навузардан остави някои от сиромасите на земята за лозари и земеделци.
17. А бронзовите стълбове, които бяха на ГОСПОДНИЯ дом, и стойките, и бронзовото море, които бяха в ГОСПОДНИЯ дом, халдейците строшиха и пренесоха целия им бронз във Вавилон.
18. Взеха и котлите, и лопатите, и щипците, и легените, и тамянниците, и всичките бронзови съдове, с които се извършваше службата.
19. Началникът на телохранителите взе и блюдата и кадилниците, и легените, и котлите, и светилниците, и лъжиците, и чашите — каквото беше от злато, като злато и каквото беше от сребро, като сребро.
20. А двата стълба, едното море и дванадесетте бронзови говеда, които бяха отдолу, и стойките, които цар Соломон беше направил за ГОСПОДНИЯ дом, бронза на всички тези неща не можеше да се претегли.
21. А стълбовете, височината на единия стълб беше осемнадесет лакътя, и връв от дванадесет лакътя го обхващаше, а дебелината му беше четири пръста; той беше кух.
22. И върху него имаше бронзов капител, а височината на единия капител беше пет лакътя. А наоколо върху капителя имаше плетени мрежи и нарове, всичките бронзови. Също такъв беше и вторият стълб с наровете.

23. Наровете бяха двадесет и шест на четирите страни, всичките нарове върху мрежата наоколо бяха сто.
24. Началникът на телохранителите взе и първосвещеника Сарая и втория свещеник Софония, и тримата вратари,
25. и от града взе един скопец, който беше надзирател на военните мъже и седем мъже от тези, които бяха постоянно пред царя, които се намериха в града, и писаря на военачалника, който събираше народа на земята за войската, и шестдесет мъже от народа на земята, които се намериха сред града.
26. И началникът на телохранителите Навузардан ги взе и ги заведе при вавилонския цар в Ривла.
27. И вавилонският цар ги порази и ги уби в Ривла, в земята Емат. Така Юда беше отведен в плен от земята си.
28. Ето народа, който Навуходоносор отведе в плен: в седмата годината — три хиляди двадесет и трима юдеи,
29. в осемнадесетата година на Навуходоносор той плени от Ерусалим осемстотин тридесет и двама души,
30. а в двадесет и третата година на Навуходоносор началникът на телохранителите Навузардан отведе в плен седемстотин четиридесет и пет души от юдеите; всичките бяха четири хиляди и шестстотин души.
31. А в тридесет и седмата година от пленяването на юдовия цар Йоахин, в дванадесетия месец, на двадесет и петия ден от месеца, вавилонският цар Евил-Меродах показа благоволение към юдовия цар Йоахин в годината на възцаряването си и го изведе от тъмницата.
32. И му говори любезно и постави неговия престол над престола на царете, които бяха с него във Вавилон.
33. И той смени затворническите си дрехи и се хранеше винаги пред него през всичките дни на живота си.
34. А колкото за храната му, от вавилонския цар му се даваше постоянна храна, ежедневен дял, до деня на смъртта му, през всичките дни на живота му.

Плач Еремиев

Глава 1

1. Как седи самотен многолюдният град! Стана като вдовица великата столица между народите! Княгинята между областите е унизена до принудителен труд!
2. Горчиво плаче нощем и сълзите й са по бузите й. Между всичките й любими няма кой да я утешава; всичките й приятели я предадоха, станаха й врагове.
3. Юда се пресели от гнет и тежка робия. Живее между езичниците, не намира покой. Всичките му преследвачи го стигнаха сред притесненията.
4. Тъжни са пътищата за Сион, защото никой не идва на празниците. Всичките му порти са пусти, свещениците му въздишат, девиците му са наскърбени и сам той е в горест.
5. Противниците му взеха връх, враговете му благоденстват, защото ГОСПОД му нанесе скръб заради многото му престъпления. Дечицата му отидоха в плен пред противника.
6. И побягна от сионската дъщеря цялото й великолепие. Първенците й станаха като елени, които не намират паша, и безсилни отидоха пред преследвача.
7. В дните на скръбта си и на скитанията си Ерусалим си спомни всички желани неща, които имаше от древни времена — сега, когато народът му падна в ръката на противника и няма кой да му помогне. Противниците го видяха, засмяха се на свършека му.
8. Тежко съгреши ерусалимската дъщеря, затова стана нечиста. Всички, които я почитаха, я презряха, защото видяха голотата й. И сама тя въздиша и се обръща назад.
9. Нечистотата й е в полите й, тя не помисли за края си, затова изумително е паднала — няма кой да я утешава. Виж, ГОСПОДИ, скръбта ми, защото врагът се възвеличава!
10. Противникът е прострял ръката си върху всичките й желани неща — защото тя видя, че езичниците влязоха в светилището й, тези за които си заповядал да не влизат в Твоето събрание.
11. Целият народ въздиша, търси хляб; дадоха скъпоценностите си за храна, за да се върне животът им. Виж, ГОСПОДИ, и обърни внимание, защото съм унижена!
12. Нехаете ли, всички минаващи по пътя? Погледнете и вижте — има ли страдание като моето страдание, което постигна мен, която ГОСПОД наскърби в деня на пламтящия Си гняв!
13. От висините изпрати огън в костите ми и ги завладя, простря мрежа за краката ми, върна ме назад, направи ме пуста и безсилна цял ден.
14. Ръката Му стегна ярема на престъпленията ми, те се сплетоха, стигнаха до шията ми. Той пречупи силата ми; Господ ме предаде в ръце и не мога да стана.
15. Господ повали всичките силни мъже сред мен; свика против мен събор, за да смаже младежите ми; Господ стъпка лина на девицата, юдовата дъщеря.
16. Заради това аз плача; окото ми, окото ми излива вода, защото е далеч от мен утешителят, който би върнал живота ми. Синовете ми загинаха, защото врагът надви.
17. Сион простира ръцете си, но няма кой да го утеши. ГОСПОД заповяда за Яков, притеснителите му да го обкръжат. Ерусалим стана между тях като отвратителен.
18. Праведен е ГОСПОД, защото въстанах против заповедите Му. Слушайте, моля ви, всички народи, и вижте страданието ми! Девиците ми и младежите ми отидоха в плен.
19. Повиках любимите си, но те ме излъгаха; свещениците ми и старейшините ми издъхнаха в града, когато си търсеха храна, за да се върне животът им.
20. Виж, ГОСПОДИ, защото съм в притеснение! Вътрешностите ми горят, сърцето ми се преобръща в мен, защото много се бунтувах. Навън мечът ме лиши от деца, вкъщи е смъртта.
21. Чуха, че въздишам, нямам утешител. Всичките ми врагове чуха за нещастието ми и се зарадваха, че си го направил. Но Ти ще докараш прогласения от Теб ден, когато и те ще станат като мен.
22. Нека дойде пред Теб цялата им злина и им направи, както направи на мен заради всичките ми престъпления — защото много са въздишките ми, и сърцето ми примира.

Глава 2

1. Как заоблачи Господ сионската дъщеря в гнева Си! Хвърли от небето на земята великолепието на Израил и не си спомни за подножието Си в деня на гнева Си!
2. Господ погълна всички жилища на Яков и не пожали; събори в яростта Си укрепленията на юдовата дъщеря; сведе до земята, оскверни царството и първенците му.
3. В пламтящия Си гняв строши всеки рог на Израил. Оттегли десницата Си от врага и изгори Яков като пламтящ огън, който пояжда наоколо.
4. Опъна лъка Си като враг, застана с десницата Си като противник и изби всичко приятно за окото. В шатъра на сионската дъщеря изля като огън яростта Си.
5. Господ стана като враг, погълна Израил, погълна всичките му дворци, разруши крепостите му и умножи на юдовата дъщеря плач и ридание.
6. И разсипа шатъра му като колиба в градина, унищожи мястото на празничното му събрание. ГОСПОД направи да се забрави в Сион празнично събрание и събота; и в яростния Си гняв отхвърли цар и свещеник.
7. Господ отблъсна олтара Си, погнуси се от светилището Си, предаде стените на дворците му в ръката на врага. Надигнаха шум в ГОСПОДНИЯ дом като в ден на празник.
8. Господ намисли да разруши стената на сионската дъщеря; опъна мерителна връв, не оттегли ръката Си от изтребление и направи предстението и стената да жалеят; заедно се снижиха окаяно.
9. Портите й потънаха в земята, Той сломи и строши резетата й. Царят й и първенците й са сред езичниците, закон няма вече и пророците й не получават видение от ГОСПОДА.
10. Седят на земята онемели старейшините на сионската дъщеря; хвърлиха пръст на главите си, препасаха се с вретища; наведоха до земята главите си ерусалимските девици.
11. Очите ми чезнат от сълзи, вътрешностите ми горят, дробът ми се изсипа на земята заради разрушението на дъщерята на народа ми, защото децата и кърмачетата примират по улиците на града.
12. Казват на майките си: Къде има жито и вино? — докато примират като смъртно ранени по улиците на града, докато душата им се излива на скута на майките им.
13. Какво да ти засвидетелствам, с какво да те сравня, ерусалимска дъще? На какво да те оприлича, за да те утеша, сионска дъще? Защото разрушението ти е голямо като морето — кой може да те изцели?
14. Пророците ти виждаха за теб суетни и глупави видения и не откриха беззаконието ти, за да те върнат от плен, а виждаха за теб суетни пророчества, които те докараха до изгнание.
15. Всички минаващи по пътя пляскат с ръце над теб, подсвиркват и клатят главите си над ерусалимската дъщеря: Това ли е градът, който наричаха съвършенството на красотата, радост за цялата земя?
16. Всичките ти врагове раззинаха против теб устата си, подсвиркват, скърцат със зъби, казват: Погълнахме я! Наистина това е денят, който очаквахме. Доживяхме, видяхме!
17. ГОСПОД извърши, каквото беше решил; изпълни дадената дума, която беше определил от древните дни. Срина, без да пожали, развесели над теб врага, издигна рога на противниците ти.
18. Сърцето им вика към Господа. Ти, стена на сионската дъщеря, лей сълзи като поток денем и нощем, не си давай почивка, нека не спира зеницата на окото ти!
19. Стани, викай нощем при началото на стражите; излей сърцето си като вода пред лицето на Господа; издигни към Него ръцете си за живота на децата си, които примират от глад по ъглите на всички улици.
20. Виж, ГОСПОДИ, и обърни внимание на кого си направил това! Да ядат ли жени рожбите си, дечицата в обятията си? Да бъдат ли убити в Господното светилище свещеник и пророк?
21. Дете и старец лежат на земята по улиците, девиците ми и младежите ми паднаха от меч. Изби в деня на гнева Си, изкла, без да пожалиш.

22. Свикал си отвред ужасите ми като в ден на празнично събрание. В деня на ГОСПОДНИЯ гняв нямаше избягал и оцелял. Тези, които носих в обятия и отгледах, врагът ми ги довърши.

Глава 3

1. Аз съм човекът, който видя скръб от тоягата на Неговата ярост.
2. Мен Той води и отведе в тъмнина, а не в светлина.
3. Само против мен обръща непрекъснато ръката Си цял ден.
4. Състари плътта ми и кожата ми, строши костите ми.
5. Огради ме и ме обкръжи с горчивина и мъка.
6. Сложи ме да живея в тъмнина като отдавна умрелите.
7. Обгради ме и не мога да изляза, утежни бронзовите ми окови.
8. Също и когато викам и ридая, спира молитвата ми.
9. Прегради пътищата ми с дялани камъни, изкриви пътеките ми.
10. Стана ми като мечка в засада, като лъв в скришни места.
11. Отби настрана пътищата ми и ме разкъса, опустоши ме.
12. Опъна лъка Си и ме постави като прицел на стрела.
13. Заби в бъбреците ми стрелите на колчана Си.
14. Станах за присмех на целия си народ и за тяхна подигравателна песен цял ден.
15. Насити ме с горчивини, напи ме с пелин.
16. Строши зъбите ми с кремък, стъпка ме в праха.
17. Отблъснал си душата ми от мира, забравих благоденствието.
18. И казах: Погина силата ми и надеждата ми в ГОСПОДА.
19. Спомни си скръбта ми и скитането ми, пелина и жлъчката!
20. Душата ми ги помни непрестанно и се е смирила в мен.
21. Това ще влагам в сърцето си, затова ще се надявам:
22. Заради милостите на ГОСПОДА ние не се довършихме, защото милосърдията Му не свършват.
23. Те се подновяват всяка сутрин, голяма е Твоята вярност.
24. Моят дял е ГОСПОД, казва душата ми, затова ще се надявам на Него.
25. Добър е ГОСПОД към тези, които Го чакат, към душата, която Го търси.
26. Добро е тихо да се очаква спасението от ГОСПОДА.
27. Добро е за човека да носи ярем в младостта си.
28. Нека седи насаме и мълчи, когато Господ му го е наложил.
29. Нека сложи устата си в пръстта — може би има надежда.
30. Нека подаде бузата си на онзи, който го бие, нека се насити с позор.
31. Защото Господ не отхвърля завинаги,
32. а като е наскърбил, пак се смилява според многото Си милости.
33. Защото не от сърце Той наскърбява и огорчава човешките синове.
34. Да се тъпчат под крака всички затворници на земята,
35. да се изкривява съдът на човека пред лицето на Всевишния,
36. да се онеправдава човек в делото му — ГОСПОД няма ли да види?
37. Кой е този, който каза и се изпълни, без да е заповядал ГОСПОД?
38. Не излизат ли от устата на Всевишния и злото, и доброто?
39. Защо се оплаква жив човек, и мъж за греховете си?
40. Нека изследваме и изпитаме пътищата си и нека се върнем при ГОСПОДА!
41. Нека издигнем сърцата си и ръцете си към Бога в небесата!
42. Ние съгрешихме и отстъпихме и Ти не ни прости.
43. Обви се с гняв и ни преследва, убива ни, без да ни пожалиш.
44. Обви се с облак, за да не проникне молитва.
45. Помия и измет ни направи сред народите.
46. Всичките ни врагове раззинаха устата си против нас.
47. Ужас и яма ни сполетяха, опустошение и разрушение.
48. Водни потоци лее окото ми заради разрушението на дъщерята на народа ми.

49. Окото ми пролива сълзи и не престава, защото няма отдих,
50. докато ГОСПОД не се наведе и не погледне от небесата.
51. Окото ми наскърбява душата ми заради всичките дъщери на града ми.
52. Постоянно ме гонят като птичка враговете ми без причина.
53. Отсякоха живота ми в рова и хвърлиха камък върху мен.
54. Водите стигнаха над главата ми, казах: Отсечен съм!
55. Призовах Името Ти, ГОСПОДИ, от най-дълбокия ров.
56. Ти чу гласа ми; не крий ухото Си от въздишките ми, от вика ми!
57. Ти се приближи в деня, когато Те призовах. Каза: Не бой се.
58. Ти защити, Господи, делото на душата ми, изкупи живота ми.
59. Ти видя, ГОСПОДИ, онеправдаването ми, отсъди правото ми!
60. Ти видя цялото им отмъщение, всичките им замисли за мен.
61. Ти чу хулите им, ГОСПОДИ, всичките им замисли против мен,
62. говоренето на тези, които се надигнаха против мен, и хитрините им цял ден.
63. Виж сядането им и ставането им — аз съм им подигравателна песен.
64. Върни им, ГОСПОДИ, отплата според делата на ръцете им!
65. Дай им слепота на сърцето, Твоето проклятие да ги постигне!
66. Преследвай ги с гняв и ги изтреби изпод небесата ГОСПОДНИ!

Глава 4

1. Как потъмня златото, измени се най-чистото злато! Камъните на светилището се изсипаха по всички ъгли на улиците!
2. Скъпоценните синове на Сион, сравними с чисто злато, как се считат за глинени съдове, дело на грънчарска ръка!
3. Даже чакалите дават мляко и кърмят малките си, а дъщерята на народа ми се ожесточи като камилоптиците в пустинята.
4. Езикът на кърмачето се залепя на небцето му от жажда; децата искат хляб, но няма кой да им подаде.
5. Онези, които ядяха избрани ястия, гинат по улиците, отгледаните в пурпур прегръщат бунището.
6. Защото наказанието за беззаконието на дъщерята на народа ми стана по-голямо от наказанието за греха на Содом, който беше разорен в един миг, без да го допрат човешки ръце.
7. Назиреите й бяха по-чисти от сняг, по-бели от мляко, снагата им беше по-червена от рубини, блестяха като сапфир.
8. По тъмно от сажди е лицето им, не се познават по улиците. Кожата им залепна за костите им, изсъхна, стана като дърво.
9. По-щастливи бяха убитите от меч от убитите от глад, защото тези чезнат прободени от липсата на плодовете на полето.
10. Ръцете на милостивите жени свариха децата им; те им станаха храна при разрушението на дъщерята на народа ми.
11. ГОСПОД изпълни яростта Си, изля пламтящия Си гняв. Запали в Сион огън, който пояде основите му.
12. Не вярваха земните царе и жителите на целия свят, че притеснител и враг щеше да влезе в ерусалимските порти.
13. Това е заради греховете на пророците му и заради беззаконията на свещениците му, които проливаха сред него кръвта на праведните.
14. Те се лутаха като слепи по улиците, оскверниха се с кръв, така че не можеше да се допре човек до дрехите им.
15. Отстъпете, нечисти! — викаха към тях. Отстъпете, отстъпете, не се допирайте! Когато бягаха, се скитаха. Говореше се сред народите: Няма да пребивават повече при нас.
16. Присъствието на ГОСПОДА ги разпръсна, Той няма повече да ги погледне. Свещеник не беше почетен, старейшина не беше помилван.
17. Още чезнат очите ни по суетната ни помощ. В очакването си чакахме народ, който няма да спаси.
18. Ловуват стъпките ни, така че не можем да ходим по площадите си. Краят ни е близо, изпълниха се дните ни, да, краят ни дойде.
19. Преследвачите ни станаха по-леки от орлите на небето; по планините ни гониха, в пустинята ни дебнаха.
20. Жизненото ни дихание, ГОСПОДНИЯТ помазаник, се хвана в ямите им — за когото казвахме: Под сянката му ще живеем сред народите.
21. Радвай се и се весели, дъще едомска, жителко на земята Уз! И до теб ще дойде чашата, ще се напиеш и ще се разголиш.
22. Свърши наказанието за беззаконието ти, дъще сионска, няма вече да те откара в плен. Ще накаже твоето беззаконие, дъще едомска, ще открие греховете ти.

Глава 5

1. Спомни си, ГОСПОДИ, какво ни стана! Погледни и виж позора ни.
2. Наследството ни премина на чужди, къщите ни — на чужденци.
3. Сирачета сме, без баща; майките ни са като вдовици.
4. Пием водата си срещу сребро, дървата ни идват срещу заплащане.
5. Преследвачите ни са на шията ни, трудим се и не ни се дава почивка.
6. На Египет пододохме ръка, на Асирия, за да се наситим с хляб.
7. Бащите ни съгрешиха и ги няма, а ние носим беззаконията им.
8. Слуги владеят над нас, няма кой да ни изтръгне от ръката им.
9. Придобиваме хляба си с опасност за живота си заради меча, който ни заплашва в пустинята.
10. Кожата ни почерня като пещ от ужасния глад.
11. Изнасилваха жени в Сион, девиците — в юдовите градове.
12. С техните ръце бяха обесени първенците, старейшините не бяха почетени.
13. Младежи носят воденични камъни, децата падат под товара на дървата.
14. Старейшините не седят вече в портите, младежите се отказаха от песните си.
15. Престана радостта на сърцето ни, хорото ни се обърна на жалеене.
16. Венецът падна от главата ни. О, горко ни, защото съгрешихме!
17. Заради това чезне сърцето ни, заради тези неща потъмняха очите ни,
18. заради хълма Сион, който е опустошен; лисици ходят по него.
19. Но Ти, ГОСПОДИ, оставаш до века, Твоят престол е от поколение в поколение.
20. Защо ни забравяш навеки, оставяш ни за дълго време?
21. Върни ни, ГОСПОДИ, при Себе Си, за да се върнем; обнови дните ни както преди.
22. Или ще ни отхвърлиш съвсем, ще ни се разгневиш напълно?

Езекил

Глава 1

1. В тринадесетата година, в четвъртия месец, на петия ден от месеца, когато бях сред пленниците при рЕката Ховар, се отвориха небасета и видях Божии видения.
2. На петия ден от месеца, а годината беше петата от пленяването на цар Йоахин,
3. ГОСПОДНОТО слово беше изрично към свещеника Езекиил, сина на Вузи, в халдейската земя, при рЕката Ховар; и там ръката на ГОСПОДА беше върху него.
4. И видях, и ето, бурен вятър идваше от север, голям облак и бляскащ пробягващ огън, а около него — сияние; а от средата му имаше нещо, което изглеждаше като блестящ метал, от средата на огъня.
5. И отсред него — подобие на четири живи същества; и това беше видът им — те бяха подобни на човек.
6. И всяко имаше четири лица и всяко от тях имаше четири криле.
7. Краката им бяха прави крака и стъпалото на краката им беше като стъпалото на крак на теле. И искряха, както изглежда полиран бронз.
8. И имаха човешки ръце под крилете си на четирите си страни; и четирите имаха лицата си и крилете си.
9. Крилете им бяха съединени едно с друго; не се обръщаха като вървяха, всяко вървеше право пред себе си.
10. А видът на лицата им беше като човешко лице; и четирите имаха лице на лъв отдясно; и четирите имаха лице на вол отляво; и четирите имаха лице на орел.
11. И лицата им и крилете им бяха простени нагоре; всяко имаше две криле, свързани едно с друго, и две, които покриваха телата им.
12. И вървяха всяко право пред себе си; накъдето искаше да отиде Духът, там вървяха; не се обръщаха, като вървяха.
13. И сред живите същества имаше нещо на вид като запалени огнени въглени, като вида на факли, нещо, което се стрелкаше между живите същества; огънят блестеше и светкавица излизаше от огъня.
14. И живите същества тичаха и се връщаха, така че изглеждаха като светкавици.
15. А гледах живите същества и ето, имаше по едно колело на земята при живите същества, за четирите им лица.
16. Видът на колелата и направата им изглеждаше като хрисолит; и четирите имаха един и същ вид, а видът им и направата им бяха като на колело в колело.
17. Когато вървяха, вървяха към четирите си страни, не се обръщаха, когато вървяха.
18. А венците на колелата им бяха високи и страшни; и венците на колелата на четирите бяха отвсякъде пълни с очи.
19. И когато вървяха живите същества, и колелата вървяха до тях; и когато се издигаха живите същества от земята, и колелата се издигаха.
20. Накъдето искаше да отиде Духът, вървяха и те, натам, накъдето Духът искаше да отиде. И колелата се издигаха до тях, защото духът на живото същество беше в колелата.
21. При вървенето им вървяха и при спирането им спираха, и при издигането им от земята и колелата се издигаха до тях, защото духът на живото същество беше в колелата.
22. А над главите на живите същества имаше нещо подобно на свод, което изглеждаше като страховит леден кристал, разпрострян над главите им отгоре.
23. А под свода крилете им бяха право насочени едно срещу друго; всяко същество имаше две, които ги покриваха, и всяко имаше две, които им покриваха телата им.
24. И като вървяха, чувах шума на крилете им като шум на големи води, като гласа на Всемогъщия, шум на брожение, като шум на военен стан. Когато спираха, спускаха крилете си.
25. И идваше глас отгоре над свода, който беше над главите им. Като спираха, спускаха крилете си.
26. И над свода, който беше над главите им, имаше нещо подобно на престол, на вид като

камък сапфир; и на подобието на престола имаше нещо подобно на вид като човек, отгоре върху него.
27. И видях нещо, изглеждащо като блестящ метал, на вид като огън вътре в него отвсякъде; от това, което на вид бяха хълбоците му, и нагоре, и от това, което на вид бяха хълбоците му, и надолу видях нещо на вид като огън, а около него — сияние.
28. Какъвто е видът на дъгата в облака в дъждовен ден, такъв беше видът на сиянието наоколо. Това беше видът на подобието на ГОСПОДНАТА слава. И видях и паднах на лицето си, и чух глас да говори.

Глава 2

1. И ми каза: Сине човешки, застани на краката си и ще ти говоря.
2. И Духът влезе в мен, когато ми говореше, и ме постави на краката ми; и чух Онзи, който ми говореше.
3. И ми каза: Сине човешки, Аз те изпращам при израилевите синове, при бунтовни народи, които се разбунтуваха против Мен; те и бащите им станаха престъпници против Мен и до ден днешен.
4. Тези синове са с безсрамно лице и кораво сърце; при тях те изпращам и ти им кажи: Така казва Господ БОГ!
5. И дали ще послушат, или няма — защото са бунтовен дом — пак ще познаят, че е имало пророк сред тях.
6. И ти, сине човешки, не се страхувай от тях и не се страхувай от думите им, защото коприва и тръни има при теб и живееш между скорпиони. Не се страхувай от думите им и не се плаши от тях, защото те са бунтовен дом.
7. И им говори думите Ми — дали ще послушат, или няма — защото са бунтовници.
8. А ти, сине човешки, слушай това, което ти говоря; не бъди и ти бунтовник като този бунтовен дом. Отвори устата си и изяж това, което ти давам.
9. И видях, и ето, ръка протегната към мен, и ето, в нея имаше писмен свитък.
10. И Той го разви пред мен и той беше изписан отпред и отзад, и на него бяха написани плачове и ридание, и горко.

Глава 3

1. И ми каза: Сине човешки, изяж това, което намериш. Изяж този свитък и иди, говори на израилевия дом!
2. И аз отворих устата си и Той ми даде да изям този свитък.
3. И ми каза: Сине човешки, нахрани корема си и напълни вътрешността си с този свитък, който ти давам. И аз го изядох и беше в устата ми сладък като мед.
4. И ми каза: Сине човешки, иди, влез в израилевия дом, и им говори с Моите думи.
5. Защото не си изпратен при народ с неразбираем говор и тежък език, а при израилевия дом;
6. не при много народи с неразбираем говор и тежък език, чиито думи не разбираш. Не те ли изпратих при тези, които могат да чуят?
7. Но израилевият дом няма да пожелае да те послуша, защото не желаят да послушат Мен; защото целият израилев дом е с кораво чело и безсрамно сърце.
8. Ето, направих лицето ти кораво против техните лица и челото ти — кораво против техните чела.
9. Като диамант, по-кораво от кремък направих челото ти; не се бой от тях и не се плаши от тях, защото са бунтовен дом.
10. И ми каза: Сине човешки, приеми в сърцето си и послушай с ушите си всичките думи, които ще ти говоря.
11. И иди, влез при пленниците, при синовете на народа си и им говори, и им кажи: Така говори Господ БОГ! — дали ще послушат, или няма.
12. И Духът ме повдигна и чух зад себе си голям гръмовен глас: Благословена ГОСПОДНАТА слава от мястото й!
13. И чух шума на крилете на живите същества, които се допираха едно до друго, и шума на колелата до тях, голям гръмовен глас.
14. И Духът ме повдигна и ме отнесе, и аз отидох огорчен в жарта на духа си; и ръката на ГОСПОДА беше силна върху мен.
15. И дойдох в Тел-Авив при пленниците, които живееха при реката Ховар, и останах, където те живееха. И седях там седем дни и предизвиквах смайване между тях.
16. И след седемте дни ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
17. Сине човешки, поставих те страж на израилевия дом. И като чуеш словото от устата Ми, да ги предупредиш от Моя страна!
18. Когато кажа на безбожния: Непременно ще умреш! — а ти не го предупредиш и не говориш, за да предупредиш безбожния за безбожния му път и да запазиш живота му, онзи безбожник ще умре в беззаконието си, но от твоята ръка ще изискам кръвта му.
19. А ако предупредиш безбожния, но той не се върне от безбожието си и от безбожния си път, той ще умре в беззаконието си, а ти си избавил душата си.
20. И ако се върне праведникът от правдата си и извърши беззаконие, и Аз поставя препънка пред него, той ще умре. Понеже не си го предупредил, той ще умре в греха си и правдата, която е вършил, няма да се помни, но от твоята ръка ще изискам кръвта му.
21. Но ако ти предупредиш праведника, за да не греши праведникът, и той не съгреши, непременно ще живее, защото е приел предупреждение, а ти си избавил душата си.
22. И ръката на ГОСПОДА беше там върху мен и Той ми каза: Стани, излез в равнината и там ще ти говоря.
23. И станах и излязох в равнината, и ето, ГОСПОДНАТА слава стоеше там като славата, която видях при реката Ховар; и паднах на лицето си.
24. И Духът влезе в мен и ме постави на краката ми, и ми говори, и каза: Иди, затвори се в къщата си.
25. И ти, сине човешки, ето, ще ти сложат връзки и ще те вържат с тях, и няма да излизаш сред тях.
26. И ще залепя езика ти за небцето ти и ще онемееш, и няма да им бъдеш изобличител,

защото са бунтовен дом.
27. Но когато ти говоря, ще отворя устата ти и ти им кажи: Така казва Господ БОГ: Който слуша, нека слуша, а който не слуша, нека не слуша — защото са бунтовен дом.

Глава 4

1. И ти, сине човешки, вземи си глинена плоча и я сложи пред себе си, и начертай на нея град — Ерусалим.
2. И постави обсада против него и съгради укрепления против него, и издигни могили против него, и насипи насип против него, и разположи военни станове против него, и постави стеноломи против него отвсякъде.
3. И ти си вземи желязна плоча и я сложи като желязна стена между себе си и града. И насочи лицето си против него и той ще бъде обсаден, и ти го обсаждай. Това е знамение за израилевия дом.
4. И ти легни на лявата си страна и положи на нея беззаконието на израилевия дом. Колкото дни лежиш на нея, ще носиш беззаконието им.
5. Защото Аз ти определих годините на беззаконието им за съответен брой дни, триста и деветдесет дни; и ще носиш беззаконието на израилевия дом.
6. И когато свършиш тези, тогава легни още веднъж на дясната си страна и носи беззаконието на юдовия дом четиридесет дни; ден за година, ден за година ти определих.
7. И насочи лицето си и голата си ръка към обсадата на Ерусалим и пророкувай против него.
8. И ето, слагам ти връзки и няма да се обърнеш от едната си страна на другата, докато не свършиш дните на обсадата си.
9. И ти си вземи пшеница и ечемик, и боб, и леща, и просо, и бяло жито и ги сложи в един съд, и си направи от тях хляб; колкото дни лежиш на страната си, триста и деветдесет дни, да ядеш от тях.
10. И храната, която ще ядеш, да бъде претеглена, двадесет сикъла на ден; от време на време да ядеш от нея.
11. И вода да пиеш с мярка, по една шеста ин; от време на време да пиеш.
12. Да ги ядеш като ечемични пити и да ги печеш с буци тор от човешки изпражнения пред очите им.
13. И ГОСПОД каза: Така ще ядат израилевите синове хляба си омърсен между народите, където ще ги прогоня.
14. Тогава казах: О, Господи БОЖЕ, ето, душата ми не се е омърсила и от младостта си досега не съм ял мърша или разкъсано от звяр, нито е влязло някога в устата ми нечисто месо.
15. И ми каза: Виж, давам ти говежда тор вместо човешки изпражнения; на тях прави хляба си.
16. И ми каза: Сине човешки, ето, Аз ще строша подпорката от хляба в Ерусалим; и ще ядат хляб под тегло и със страх, и ще пият вода с мярка и в ужас —
17. за да им липсват хляб и вода и да се ужасяват всички заедно, и да изгният в беззаконието си.

Глава 5

1. И ти, сине човешки, вземи си остър меч, бръснарски нож си вземи и го прекарай по главата си и брадата си; и си вземи везни и претегли, и раздели космите.
2. Една трета изгори в огън сред града, когато се изпълнят дните на обсадата, и една трета вземи и удряй с меча от всичките й страни, и една трета разпръсни по вятъра, а Аз ще изтегля меч след тях.
3. И оттам вземи малко на брой и ги вържи в полите си.
4. И от тези пак вземи и ги хвърли сред огъня, и ги изгори с огън; от тях ще излезе огън по целия израилев дом.
5. Така казва Господ БОГ: Това е Ерусалим. Аз го поставих сред народите и около него — страни.
6. Но той се разбунтува против правилата Ми в беззаконие повече от народите, и против наредбите Ми — повече от страните, които са около него; защото отхвърлиха правилата Ми и не ходиха в наредбите Ми.
7. Затова, така казва Господ БОГ: Понеже буйствахте повече от народите, които са около вас, не ходихте в наредбите Ми и не спазвахте правилата Ми, и дори не действахте според правилата на народите, които са около вас,
8. затова, така казва Господ БОГ: Ето, Аз съм против теб. И Аз ще извърша присъди сред теб пред очите на народите.
9. И ще извърша в теб онова, което не съм вършил и няма вече да върша такова нещо, заради всичките ти мерзости.
10. Затова бащи ще изядат синовете си сред теб и синове ще изядат бащите си. И ще извърша над теб съд, и ще разпръсна целия ти остатък по всички ветрове.
11. Затова, жив съм Аз, заявява Господ БОГ, непременно, понеже ти оскверни светилището Ми с всичките си гнусотии и с всичките си мерзости, и Аз ще оттегля окото Си без пощада, и няма да се смиля.
12. Една трета от теб ще измрат от мор и ще се довършат от глад сред теб; и една трета ще паднат от меч около теб; а една трета ще разпръсна по всички ветрове и ще изтегля меч след тях.
13. И гневът Ми ще се изпълни и ще удовлетворя яростта Си върху тях и ще си отмъстя; и те ще познаят, че Аз, ГОСПОД, говорих в ревността Си, когато изпълня яростта Си върху тях.
14. И ще те направя пустош и присмех сред народите, които са около теб, пред очите на всеки минаващ.
15. И това ще бъде за присмех и подигравка, за поука и смайване за народите, които са около теб, когато извърша над теб съд с гняв и с ярост, и с яростни изобличения. Аз, ГОСПОД, говорих.
16. Когато изпратя върху тях злите стрели на глада, които ще бъдат за унищожение, които ще изпратя, за да ви унищожат, ще усиля глада върху вас и ще ви строша подпорката на хляба.
17. И ще изпратя върху вас глад и зли зверове, които ще те лишат от деца. И мор и кръв ще преминат през теб, и меч ще докарам върху теб. Аз, ГОСПОД, говорих.

Глава 6

1. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. Сине човешки, насочи лицето си към израилевите планини и пророкувай за тях.
3. И кажи: Израилеви планини, слушайте словото на Господ БОГ! Така казва Господ БОГ на планините и на хълмовете, на потоците и на долините: Ето, Аз, Аз ще докарам върху вас меч и ще погубя високите ви места.
4. И вашите жертвеници ще бъдат опустошени и вашите стълбове на слънцето ще бъдат строшени. И ще поваля убитите ви пред идолите.
5. И ще постеля труповете на израилевите синове пред идолите им и ще разпръсна костите ви около жертвениците ви.
6. Навсякъде, където живеете, градовете ще бъдат запустени и високите места — опустошени, за да запустеят и да се развалят жертвениците ви и да се строшат и унищожат идолите ви, и да бъдат отсечени стълбовете ви на слънцето, и изделията ви да се изличат.
7. И убитите ще паднат сред вас и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.
8. Но ще оставя остатък, като ще имате между народите някои избегнали от меча, когато бъдете разпръснати по разните страни.
9. И избегналите ви ще Ме помнят между народите, където ще бъдат отведени в плен, как съм бил съкрушен поради блудното им сърце, което се отклони от Мен, и поради очите им, които блудстваха след идолите им. И ще се отвращават от себе си поради злините, които са вършили според всичките си мерзости.
10. И ще познаят, че Аз, ГОСПОД, не съм говорил напразно, че ще им направя това зло.
11. Така казва Господ БОГ: Плесни с ръката си и тропни с крака си, и кажи: Горко заради всичките зли гнусотии на израилевия дом, защото ще паднат от меч, от глад и от мор.
12. Който е далеч, ще умре от мор, а който е близо, ще падне от меч, а който остане и бъде обсаден, ще умре от глад; и ще изпълня яростта Си над тях.
13. И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД, когато убитите им бъдат между идолите им около жертвениците им, на всеки висок хълм, по всички върхове на планините и под всяко зелено дърво, и под всеки дъб с гъсти листа, на местата, където принасяха благоухание на всичките си идоли.
14. И Аз ще простра ръката Си против тях и ще направя земята пустош, по-пуста от пустинята към Дивлат, във всичките места където живеят. И те ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.

Глава 7

1. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. А ти, сине човешки, слушай, така казва Господ БОГ на израилевата земя: Край! Краят идва върху четирите краища на земята.
3. Сега идва краят върху теб и ще изпратя върху теб гнева Си, и ще те съдя според пътищата ти, и ще въздам върху теб всичките ти мерзости.
4. И окото ми няма да те пощади и няма да пожаля, а ще въздам върху теб пътищата ти и твоите мерзости ще бъдат сред теб. И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.
5. Така казва Господ БОГ: Зло, едно небивало зло — ето, идва.
6. Идва край, идва краят! Събуди се против теб, ето, идва!
7. Злата ти участ дойде върху теб, жителю на земята. Времето идва, близо е денят — смут, а не радостен вик по планините!
8. Сега, скоро ще излея яростта Си върху теб и ще изпълня гнева Си над теб. Ще те съдя според пътищата ти и ще въздам върху теб всичките ти мерзости.
9. И окото Ми няма да пощади и няма да пожаля, ще ти въздам според пътищата ти и твоите мерзости ще бъдат сред теб. И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД, който поразява.
10. Ето денят, ето, идва! Гибелта ти се яви! Тоягата разцъфтя, гордостта поникна!
11. Насилието се издигна до тояга на безбожието. Нищо от тях няма да остане, нито от множеството им, нито от шума им, и нищо славно в тях.
12. Времето идва, денят наближи. Да не се радва, който купува, и да не се натъжава, който продава, защото ярост има върху цялото им множество.
13. Защото продавачът няма да се върне към продаденото, дори да е останал жив, понеже видението за цялото това множество няма да се отмени и никой няма чрез беззаконието си да утвърди живота си.
14. Надуха тръба и всичко се приготви, но никой не отива на бой, защото Моята ярост е върху цялото му множество.
15. Мечът е вън, а морът и гладът — вътре. Който е на полето, ще умре от меч, а който е в града, глад и мор ще го погълнат.
16. А избягалите от тях, които избягат, ще бъдат по планините като гълъбите на долините, всички ще стенат, всеки за беззаконието си.
17. Всички ръце ще отслабнат и всички колене ще се разтекат като вода.
18. И ще се препашат с вретище и ужас ще ги покрие, и срам ще има по всички лица и плешивост — по всичките им глави.
19. Среброто си ще хвърлят по улиците и златото им ще им бъде като нечистота. Среброто им и златото им няма да могат да ги избавят в деня на ГОСПОДНАТА ярост; няма да наситят душите им, нито да напълнят корема им — защото те бяха препънката за беззаконието им.
20. И славата на красотата на среброто послужи за гордост, и образите на гнусотиите и мерзостите си направиха от него — затова им го направих нечистота.
21. И ще го дам за плячка в ръцете на чужденци и за грабеж на безбожните на земята, и те ще го оскверният.
22. И ще отвърна лицето Си от тях и те ще оскверният тайното Ми място, и насилници ще влязат в него и ще го оскверният.
23. Направи верига, защото земята е пълна с кървави престъпления и градът е пълен с насилие.
24. Затова ще докарам най-злите от народите и те ще завладеят домовете им; и ще направя да престане гордостта на силните и светилищата им да бъдат осквернени.
25. Гибел идва; и ще търсят мир, но няма.
26. Бедствие след бедствие ще идва и ще има слух след слух. Тогава ще потърсят видение от пророк, но поучението ще се изгуби от свещеника и съветът — от старейшините.
27. Царят ще жалее и първенецът ще се облече в смайване. И ръцете на народа на страната

ще треперят. Според пътищата им ще им направя и според техните присъди ще ги съдя. И ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.

Глава 8

1. И в шестата година, в шестия месец, на петия ден от месеца седях в къщата си и юдовите старейшини седяха пред мен; и ръката на Господ БОГ връхлетя там върху мен.
2. И видях, и ето, подобие на вид като огън; от това, което изглеждаше, че са хълбоците му и надолу — огън; и от хълбоците му нагоре — на вид като сияние, което изглеждаше като светъл метал.
3. И Той простря нещо като ръка и ме хвана за косата на главата ми. И Духът ме издигна между земята и небесата и ме пренесе чрез Божии видения в Ерусалим, при входа на вътрешната порта, която е обърната на север, където беше поставен идолът на ревността, който възбужда ревност.
4. И ето, славата на Израилевия Бог беше там, както във видението, което видях на полето.
5. И ми каза: Сине човешки, вдигни сега очите си към север. И аз вдигнах очите си към север, и ето, на север от портата, която води към олтара, стоеше този идол на ревността, на входа.
6. И ми каза: Сине човешки, виждаш ли какво правят тези — големите гнусотии, които израилевият дом върши тук, за да се отдалеча от светилището Си? Но ще видиш още по-големи гнусотии.
7. И ме заведе до входа на двора и погледнах, и ето, една дупка в стената.
8. И ми каза: Сине човешки, прокопай сега стената. И прокопах стената и ето, един вход.
9. И ми каза: Влез и виж злите гнусотии, които те вършат тук.
10. И влязох и видях, и ето, всякакви образи на пълзящи и гнусни животни и всичките идоли на израилевия дом, изобразени наоколо по стената.
11. И пред тях стояха седемдесет мъже от старейшините на израилевия дом, и Яазания, синът на Сафан, стоеше сред тях, всеки с кадилницата си в ръката си; и се издигаше аромат от облак тамян.
12. И ми каза: Видя ли, сине човешки, какво правят старейшините на израилевия дом в тъмнината, всеки в стаята си за изображения? Защото казват: ГОСПОД не ни вижда, ГОСПОД е изоставил земята.
13. И ми каза: Ще видиш още по-големи гнусотии, които те вършат.
14. И ме заведе до входа на портата на ГОСПОДНИЯ дом, която е на север, и ето, там седяха жени и оплакваха Тамуз.
15. И ми каза: Видя ли, сине човешки? Ще видиш още по-големи гнусотии от тези.
16. И ме заведе във вътрешния двор на ГОСПОДНИЯ дом и ето, на входа на ГОСПОДНИЯ храм, между предверната зала и олтара, стояха около двадесет и петима мъже; гърбовете им бяха към храма, а лицата им — към изток и се кланяха на слънцето към изток.
17. И ми каза: Видя ли, сине човешки? Малко ли е на юдовия дом да вършат гнусотиите, които вършат тук, че напълниха земята с насилие и пак Ме разгневяват? И ето, поднасят клончето до носа си.
18. Затова и Аз ще действам с ярост, окото Ми няма да пощади и няма да пожаля. И да извикат в ушите Ми със силен глас, няма да ги послушам.

Глава 9

1. И извика в ушите ми със силен глас и каза: Приближете се, палачи на града, всеки с оръжието си за изтребление в ръка!
2. И ето, шестима мъже идваха по пътя от горната порта, която е обърната на север, всеки с оръжието си за разрушение в ръка, и сред тях имаше един мъж, облечен в лен, с писарска мастилница на кръста си. И влязоха и застанаха при бронзовия олтар.
3. И славата на Израилевия Бог се издигна от херувимите, над които беше, към прага на дома. И Той извика към облечения в лен мъж, който имаше на кръста си писарска мастилница.
4. И ГОСПОД му каза: Мини през града, през Ерусалим, и сложи белег върху челата на мъжете, които въздишат и плачат заради всичките гнусотии, които стават сред него.
5. А на другите чух да казва: Минете след него през града и поразявайте; окото ви да не пощади и да не пожалите!
6. Старци, младежи и девици, деца и жени — убивайте до изтребване! Но не се доближавайте до никого от тези, върху които е белегът. И започнете от светилището Ми. И те започнаха от старейшините, които бяха пред дома.
7. И им каза: Осквернете дома и напълнете дворовете с убити. Излезте! И те излязоха и поразяваха в града.
8. А когато те поразяваха и аз останах, паднах на лицето си и виках, и казах: О, Господи БОЖЕ! Ще изтребиш ли целия остатък на Израил, като изливаш гнева Си върху Ерусалим?
9. А Той ми каза: Беззаконието на израилевия и юдовия дом е твърде голямо и земята е пълна с кръв, и градът — пълен с извращения, защото казват: ГОСПОД е изоставил земята и ГОСПОД не вижда.
10. Затова и Аз, окото Ми няма да пощади няма да пожаля. Ще въздам пътя им върху главите им.
11. И ето, облеченият в лен мъж, който имаше на кръста си мастилницата, донесе отговор и каза: Направих, както Ти ми заповяда.

Глава 10

1. И видях, и ето, на свода, който беше над главите на херувимите, имаше като камък сапфир, нещо подобно на престол се виждаше над тях.
2. И проговори на облечения в лен мъж и каза: Влез между вихровите колела под херувима и напълни ръцете си с огнени въглени от мястото между херувимите, и ги пръсни върху града. И той влезе пред очите ми.
3. А херувимите стояха отдясно на дома, когато мъжът влезе; и облакът изпълни вътрешния двор.
4. И ГОСПОДНАТА слава се издигна от херувимите на прага на дома; и домът се изпълни от облака, и дворът беше пълен със сиянието на ГОСПОДНАТА слава.
5. И шумът на крилете на херувимите се чуваше чак до външния двор, като гласа на Всемогъщия Бог, когато говори.
6. И когато заповяда на облечения в лен мъж, като каза: Вземи огън от мястото между вихровите колела, от мястото между херувимите! — той влезе и застана при колелото.
7. И един херувим простря ръка от мястото между херувимите към огъня, който беше между херувимите, и вдигна от него и даде в ръцете на облечения в лен. И той го взе и излезе.
8. А на херувимите се виждаше нещо като човешка ръка под крилете им.
9. И видях, и ето, четири колела при херувимите, едно колело при един херувим и едно колело при друг херувим. И видът на колелата беше, както изглежда камък хрисолит.
10. А видът им — четирите имаха един и същ вид, като че ли имаше колело в колело.
11. Когато вървяха, вървяха към четирите си страни; не се обръщаха, когато вървяха, а към мястото, накъдето се обръщаше главата, вървяха след нея; не се обръщаха когато вървяха.
12. А цялото им тяло и гърбовете им, и ръцете им, и крилете им, и колелата, бяха пълни с очи отвсякъде. И четирите имаха колелата си.
13. Колелата чух, че се нарекоха вихрови колела.
14. И всеки имаше четири лица; лицето на първия беше лице на херувим, а лицето на втория — лице на човек, а на третия — лице на лъв, а на четвъртия — лице на орел.
15. И херувимите се издигнаха. Това е живото същество, което видях при реката Ховар.
16. И когато херувимите вървяха, и колелата вървяха при тях. И когато херувимите вдигаха крилете си, за да се издигнат от земята, и колелата не се отклоняваха от тях.
17. При спирането им спираха и при издигането им се издигаха с тях, защото духът на живото същество беше в тях.
18. И ГОСПОДНАТА слава излезе от прага на дома и застана над херувимите.
19. И херувимите вдигнаха крилете си и се издигнаха от земята пред очите ми, като си отиваха, и колелата се издигаха заедно с тях. И застанаха на входа на източната порта и славата на Израилевия Бог беше отгоре върху тях.
20. Това е живото същество, което видях под Израилевия Бог при реката Ховар; и разбрах, че са херувими.
21. Всеки имаше четири лица и всеки имаше четири криле; и под крилете им имаше нещо като човешки ръце.
22. А що се отнася до образа на лицата им, те бяха лицата, които видях при реката Ховар, видът им и самите те. Те вървяха всеки право пред себе си.

Глава 11

1. И Духът ме вдигна и ме отнесе на източната порта на ГОСПОДНИЯ дом, която е обърната на изток. И ето, във входа на портата — двадесет и петима мъже, и видях сред тях Яазания, сина на Азур, и Фелатия, сина на Ваная, първенци на народа.
2. И ми каза: Сине човешки, тези са мъжете, които измислят неправда, и които замислят зли планове в този град.
3. И казват: Не е време да строим къщи; този град е котел, а ние — месо.
4. Затова пророкувай против тях, пророкувай, сине човешки!
5. И ГОСПОДНИЯТ Дух връхлетя върху мен и ми каза: Говори: Така казва ГОСПОД: Така казахте, доме израилев, и това, което се надига в духа ви, Аз го зная.
6. Умножихте убитите си в този град и напълнихте улиците му с убити.
7. Затова, така казва Господ БОГ: Убитите от вас, които постлахте сред него, те са месо, а този град е котел; но вие ще бъдете извадени отсред него.
8. От меч се бояхте, и меч ще докарам върху вас, заявява Господ БОГ.
9. Ще ви извадя отсред града и ще ви предам в ръката на чужденци, и ще извърша съд над вас.
10. От меч ще паднете; на границата на Израил ще ви съдя и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.
11. Този град няма да ви бъде котел, а вие да бъдете месо сред него; на границата на Израил ще ви съдя.
12. И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД, в чиито наредби не ходихте, и чиито правила не изпълнявахте, а изпълнявахте правилата на народите около вас.
13. А когато пророкувах, Фелатия, синът на Ваная, умря. И аз паднах на лицето си и извиках със силен глас и казах: О, Господи БОЖЕ! Ще довършиш ли остатъка на Израил?
14. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
15. Сине човешки, братята ти, твоите братя, родните ти и целият израилев дом, те всички са, на които ерусалимските жители казаха: Отдалечете се от ГОСПОДА, на нас се даде земята за владение!
16. Затова кажи: Така казва Господ БОГ: Въпреки че ги отдалечих между народите и въпреки че ги разпръснах по разни страни, пак им бях светилище за малко в страните, където са отишли.
17. Затова кажи: Така казва Господ БОГ: И ще ви събера от народите, и ще ви прибера от страните, където сте разпръснати, и ще ви дам израилевата земя.
18. И ще дойдат там и ще махнат от нея всичките й мерзости и всичките й гнусотии.
19. И ще им дам едно сърце и ще вложа вътре във вас нов дух. И ще отнема каменното сърце от плътта им и ще им дам сърце от плът,
20. за да ходят в наредбите Ми и да пазят правилата Ми, и да ги вършат. И те ще Ми бъдат народ и Аз ще им бъда Бог.
21. А на тези, чието сърце ходи според желанията на мерзостите им и гнусотиите им, ще въздам пътя им върху главите им, заявява Господ БОГ.
22. И херувимите вдигнаха крилете си и колелата се издигнаха заедно с тях, и славата на Израилевия Бог беше отгоре върху тях.
23. И ГОСПОДНАТА слава се издигна отсред града и застана на хълма, който е на изток от града.
24. И Духът ме вдигна и ме отнесе във видение чрез Божия Дух в Халдея, при пленниците. И видението, което бях видял, си отиде от мен.
25. И говорих на пленниците всичките думи, които ГОСПОД ми беше показал.

Глава 12

1. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. Сине човешки, ти живееш сред дом на бунтовници, които имат очи, за да виждат, но не виждат; и имат уши, за да чуват, но не чуват, защото са бунтовен дом.
3. Затова ти, сине човешки, си приготви вещи за преселване и се пресели денем пред очите им. Пресели се от мястото си на друго място пред очите им — може би ще видят, ако и да са бунтовен дом.
4. Изнеси вещите си пред очите им като вещи за преселване, а ти излез вечерта пред очите им, както се отива в плен.
5. Пред очите им си прокопай дупка в стена и ги изнеси през нея.
6. Пред очите им ги вдигни на рамене и ги изнеси по тъмно. Покрий лицето си, за да не виждаш земята, защото те поставих за знамение на израилевия дом.
7. И направих така, както ми беше заповядано. Изнесох вещите си денем като вещи за преселване, а привечер си прокопах дупка в стената с ръка и по тъмно ги изнесох и ги вдигнах на рамене пред очите им.
8. И на сутринта ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
9. Сине човешки, израилевият дом, бунтовният дом, не ти ли каза: Какво правиш?
10. Кажи им: Така казва Господ БОГ: Това наложено пророчество се отнася до княза, който е в Ерусалим, и до целия израилевия дом, всички, които са сред тях.
11. Кажи: Аз съм ви знамението. Както направих аз, така ще се направи на тях; в изгнание, в плен ще отидат.
12. Князът, който е сред тях, ще вдигне товар на рамене по тъмно и ще излезе. Ще прокопаят дупка в стената, за да изнасят през нея вещите му. Ще покрие лицето си, за да не вижда земята с очите си.
13. И Аз ще простра мрежата Си върху него и той ще се хване в примката Ми. Ще го закарам във Вавилон в халдейската земя, но няма да я види и там ще умре.
14. А всички, които са около него, помощниците му и всичките му полкове ще разпръсна по всички ветрове и ще изтегля меч след тях.
15. И ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, когато ги разпръсна сред народите и ги разсея по разни страни.
16. Но ще оставя от тях неколцина на брой, оцелели от меча, от глада и от мора, за да разказват всичките си гнусотии между народите, където отиват. И ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.
17. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
18. Сине човешки, яж хляба си с трепет и пий водата си с треперене и със страх.
19. И кажи на народа на земята: Така казва Господ БОГ за жителите на Ерусалим в израилевата земя: Ще ядат хляба си със страх и ще пият водата си с ужас, защото земята им ще опустее от всичко, което я изпълва, заради насилието на всичките си жители.
20. Населените градове ще опустеят и земята ще стане пустош, и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.
21. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
22. Сине човешки, каква е тази поговорка, която имате в израилевата земя, която казва: Дните минават и всяко видение се изгубва?
23. Затова им кажи: Така казва Господ БОГ: Ще прекратя тази поговорка и няма вече да се употребява като поговорка в Израил. Но им кажи: Дните наближават, и словото на всяко видение.
24. Защото вече няма да има никакво лъжливо видение и ласкателно предсказание сред израилевия дом.
25. Защото Аз съм ГОСПОД, Аз ще говоря и словото, което говоря, ще се изпълни, няма вече да се отлага. Защото във вашите дни, бунтовни доме, ще изговоря слово и ще го изпълня, заявява

Господ БОГ.
26. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
27. Сине човешки, ето, израилевият дом казва: Видението, което той вижда, е за след много дни и той пророкува за далечни времена.
28. Затова им кажи: Така казва Господ БОГ: Никоя от думите Ми няма вече да се отлага; ще изговоря слово и то ще се изпълни, заявява Господ БОГ.

Глава 13

1. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. Сине човешки, пророкувай против израилевите пророци, които пророкуват, и кажи на онези, които пророкуват от своето си сърце: Слушайте словото ГОСПОДНО!
3. Така казва Господ БОГ: Горко на безумните пророци, които се водят по своя си дух, без нищо да са видЕли!
4. Като лисици в развалините станаха пророците ти, Израилю.
5. Не се изкачихте в проломите и не издигнахте ограда около израилевия дом, за да устои в боя в ГОСПОДНИЯ Ден.
6. Суета видяха и лъжливо предсказание онези, които казват: ГОСПОД заявява! — а ГОСПОД не ги е изпратил — и даваха надежди, че словото им ще се сбъдне.
7. Не видяхте ли суетно видение и не говорихте ли лъжливо предсказание, казвайки: ГОСПОД заявява! — а Аз не съм говорил?
8. Затова, така казва Господ БОГ: Понеже говорите суета и виждате лъжа, затова, ето, Аз съм против вас, заявява Господ БОГ.
9. И ръката Ми ще бъде против пророците, които виждат суета и предсказват лъжа. Те няма да бъдат в съвета на народа ми и няма да се запишат в книгата на израилевия дом, и няма да дойдат в израилевата земя. И ще познаете, че Аз съм Господ БОГ.
10. Понеже, да, понеже заблудиха народа Ми, като казваха: Мир! — а няма мир. И когато той построи стена, ето, те я мажат с кал.
11. Кажи на онези, които я мажат с кал, че ще падне. Идва пороен дъжд и ти, каменна градушка, ще се изсипеш и бурен вятър ще я разцепи.
12. Ето, когато падне стената, няма ли да ви се каже: Къде е калта, с която мазахте?
13. Затова, така казва Господ БОГ: Ще я разцепя с бурен вятър в яростта Си и ще вали пороен дъжд в гнева Ми, и каменна градушка — в ярост за унищожение.
14. И ще съборя стената, която измазахте с кал, и ще я срина на земята, така че да се оголят основите й. Тя ще падне и вие ще загинете сред нея, и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.
15. Така ще изпълня яростта Си върху стената и върху онези, които я мазаха с кал, и ще ви кажа: Няма я стената и ги няма онези, които я мазаха —
16. израилевите пророци, които пророкуват за Ерусалим и виждат за него видения за мир, а няма мир, заявява Господ БОГ.
17. И ти, сине човешки, насочи лицето си против дъщерите на народа си, които пророкуват от своето си сърце, и пророкувай против тях.
18. И кажи: Така казва Господ БОГ: Горко на жените, които шият превръзки за всички стави на ръцете и правят покривала за глави от всеки ръст, за да ловят души! Ловите душите на народа Ми и ще запазите ли душите си живи?
19. И ме осквернявате пред народа Ми за няколко шепи ечемик и няколко залъка хляб, като умъртвявате души, които не трябваше да умрат, и пазите живи души, които не трябваше да живеят, като лъжете народа Ми, който слуша лъжа.
20. Затова, така казва Господ БОГ: Ето, Аз съм против превръзките ви, с които ловите души като птици. Ще ги отдера от ръцете ви и ще пусна душите, душите, които вие ловите като птици.
21. И ще раздера покривалата ви и ще избавя народа Си от ръката ви, и те вече няма да бъдат улов в ръката ви, и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.
22. Защото наскърбихте сърцето на праведния с лъжа, а Аз не съм го наскърбил; и укрепихте ръцете на безбожния, за да не се върне от злия си път и да се запази животът му.
23. Затова няма вече да виждате суета и няма да предсказвате вече предсказания. И Аз ще избавя народа Си от ръката ви, и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.

Глава 14

1. И дойдоха при мен някои от израилевите старейшини и седнаха пред мен.
2. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
3. Сине човешки, тези мъже поставиха идолите си в сърцата си и сложиха препънката на беззаконието си пред лицата си; бива ли да се оставя да се допитват до Мен?
4. Затова им говори и им кажи: Така казва Господ БОГ: На всекиго от израилевия дом, който постави идолите си в сърцето си и сложи препънката на беззаконието си пред лицето си, и дойде при пророка, Аз, ГОСПОД, ще му отговоря — на този, който идва с многото си идоли —
5. за да хвана израилевия дом за сърцето им, защото те всички се отчуждиха от Мен чрез идолите си.
6. Затова кажи на израилевия дом: Така казва Господ БОГ: Обърнете се, обърнете се от идолите си, и от всичките си гнусотии отвърнете лицата си!
7. Защото на всекиго от израилевия дом или от чужденците, които пребивават в Израил, който се отчужди от Мен, като постави идолите си в сърцето си и сложи препънката на беззаконието си пред лицето си, и дойде при пророка, за да се допита за себе си до Мен, Аз, ГОСПОД, ще му отговоря от Себе Си.
8. И ще насоча лицето Си против този човек и ще го направя за белег и за поговорки, и ще го отсека отсред народа Си, и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.
9. И ако пророкът се подмами да проговори слово, Аз, ГОСПОД, съм подмамил този пророк; и ще простра ръката Си против него и ще го изтребя отсред народа Си Израил.
10. И ще понесат беззаконието си — като беззаконието на онзи, който се допитва, ще бъде беззаконието на пророка —
11. за да не се отклонява вече израилевият дом отслед Мен и да не се оскверняват вече с всичките си престъпления. И ще ми бъдат народ и Аз ще им бъда Бог, заявява Господ БОГ.
12. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
13. Сине човешки, ако някоя страна съгреши против Мен с невярност и Аз простра ръката Си против нея, и й строша подпорката от хляба и пратя глад върху нея, и изтребя от нея човек и животно,
14. и ако тези трима мъже, Ной, Даниил и Йов, бяха сред нея, чрез правдата си те щяха да избавят само своите души, заявява Господ БОГ.
15. Ако докарам зли зверове в земята и те я обезлюдят, и стане пустош, в която никой не минава заради зверовете,
16. и ако тези трима мъже бяха сред нея — жив съм Аз, заявява Господ БОГ — нито синове, нито дъщери щяха да избавят, само те самите щяха да се избавят, а земята да стане пустош.
17. Или ако докарам меч върху онази земя и кажа: Меч, мини през земята! — и изтребя от нея човек и животно,
18. и ако тези трима мъже бяха сред нея — жив съм Аз, заявява Господ БОГ — нямаше да избавят синове и дъщери, а само те самите щяха да се избавят.
19. Или ако изпратя мор върху онази земя и излея яростта Си върху нея с кръв, и изтребя от нея човек и животно,
20. и ако Ной, Даниил и Йов бяха сред нея — жив съм Аз, заявява Господ БОГ — нито син, нито дъщеря щяха да избавят; чрез правдата си те щяха да избавят само своите души.
21. Защото, така казва Господ БОГ: Колко повече, когато изпратя четирите Си тежки присъди — меч и глад, и зли зверове, и мор — върху Ерусалим, за да изтребя от него човек и животно!
22. Но ето, ще останат в него оцелели, които ще бъдат изведени, синове и дъщери; ето, те ще излязат при вас и ще видите пътя им и делата им; и ще се утешите за злото, което докарах върху Ерусалим, за всичко, което докарах върху него.
23. И ще ви утешат, когато видите пътя им и делата им; и ще познаете, че Аз не без причина направих всичко, което му направих, заявява Господ БОГ.

Глава 15

1. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. Сине човешки, какво повече е дървото на лозата от всяко друго дърво или лозовата пръчка, която е сред горските дървета?
3. Взима ли се от него дърво, за да се употреби за някаква работа? Или ще вземат ли от него колче, за да окачат на него някой съд?
4. Ето, в огъня се хвърля за гориво. Огънят пояжда и двата му края, и средата му изгаря. Ще бъде ли полезно за някаква работа?
5. Ето, когато беше цяло, не вършеше работа, а колко по-малко ще върши още някаква работа, когато огънят го е поял и е изгоряло!
6. Затова, така казва Господ БОГ: Както е дървото на лозата сред горските дървета, което предадох на огън да го пояде, така предавам жителите на Ерусалим.
7. И ще насоча лицето Си против тях, от огъня ще излязат и огънят ще ги пояде. И когато насоча лицето Си против тях, ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.
8. И ще направя земята на пустош, защото бяха неверни, заявява Господ БОГ.

Глава 16

1. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. Сине човешки, направи да познае Ерусалим своите гнусотии.
3. И кажи: Така казва Господ БОГ на ерусалимската дъщеря: Произходът ти и рождението ти е от ханаанската земя; баща ти беше амореец, а майка ти — хетейка.
4. А при раждането ти, в деня, когато си се родила, пъпът ти не е бил отрязан и не си била изкъпана във вода, за да се очистиш, и не си била натрита със сол, и не си била повита в пелени.
5. Око не те е пожалило да ти направи някое от тези неща и да се смили над теб, а си била изхвърлена на открито поле, защото са се погнусили от теб в деня, когато си се родила.
6. И минах покрай теб и те видях да се валяш в кръвта си, и ти казах, както беше в кръвта си: Живей! Казах ти, както беше в кръвта си: Живей!
7. Направих те да нараснеш извънредно, като полската трева, и ти порасна и стана голяма, и достигна превъзходна красота. Гърдите ти се образуваха и космите ти растяха, но ти беше гола и непокрита.
8. И минах покрай теб и те видях, и ето, възрастта ти беше възраст за любов. И прострях полата Си върху теб и покрих голотата ти, и ти се заклех, и встъпих в завет с теб, заявява Господ БОГ, и ти стана Моя.
9. И те изкъпах с вода и измих кръвта ти от теб, и те помазах с масло.
10. И те облякох с везани дрехи и те обух с чехли от язовски кожи, и те препасах с висон, и те покрих с коприна.
11. И те украсих с накити, сложих гривни на ръцете ти и огърлица на шията ти.
12. Сложих и халкичка на носа ти и обици на ушите ти, и великолепен венец на главата ти.
13. И ти се украси със злато и сребро и дрехите ти бяха от висон и коприна и везано. Чисто брашно и мед, и масло ядеше и беше превъзходно красива, и достигна до царско положение.
14. И ти се прочу между народите заради красотата си, защото тя стана съвършена чрез Моето величие, което положих върху теб, заявява Господ БОГ.
15. Но ти се упова на красотата си и като се възползва от известността си, блудства и изливаше към всеки минаващ блудството си — негово беше.
16. И взе от дрехите си и си направи пъстри високи места, и блудства на тях, което не трябваше да се случва, нито да става.
17. И взе великолепните си накити от Моето злато и от Моето сребро, което Аз ти бях дал, и си направи мъжки образи, и блудства с тях.
18. И взе везаните си дрехи и ги покри, и Моето масло и Моя тамян сложи пред тях.
19. И Моя хляб, който ти дадох, чистото брашно и маслото, и меда, с които те хранех, и тях сложи пред тях за приятно благоухание. Така стана, заявява Господ БОГ.
20. И взе синовете си и дъщерите си, които Ми роди, и им ги пожертва да бъдат изядени. Малко ли бяха блудствата ти,
21. че закла децата Ми и ги предаде да бъдат преведени през огъня за тях!
22. И във всичките си гнусотии и блудствата си не си спомни дните на младостта си, когато беше гола и непокрита и се валяше в кръвта си.
23. И след всичките си злини — горко, горко ти, заявява Господ БОГ —
24. си построи блуден балдахин и си направи високо място на всяка улица.
25. На всеки кръстопът си построи високо място и направи красотата си гнусна, и разтвори краката си за всеки минаващ, и умножи блудствата си.
26. И блудства със синовете на Египет, своите съседи с едра плът, и умножи блудствата си, за да Ме разгневяваш.
27. И ето, прострях ръката Си върху теб и ограничих дела ти, и те предадох на волята на онези, които те мразят, филистимските дъщери, които се срамуват от срамния ти път.
28. И ти блудства и със синовете на Асур, защото не се насити; блудства с тях и пак не се

насити.
29. И умножи блудствата си до земята на търговците, до Халдея, но и с това не се насити.
30. Колко е слабо сърцето ти, заявява Господ БОГ, като вършиш всички тези неща — дело на безочлива блудница —
31. защото построи блудния си балдахин на всеки кръстопът и направи високите си места на всяка улица, а не беше като блудница, защото презря заплата,
32. а като жена прелюбодейка, която приема чужди вместо своя мъж.
33. На всички блудници дават подаръци, а ти даваш подаръците си на всичките си любовници и ги подкупваш, за да идват при теб отвсякъде и да блудстват с теб.
34. И в блудствата ти с теб стана обратното на другите жени — че не те следваха, за да блудстват с теб, но понеже ти даваш заплата, а на теб не дават заплата, с теб стана обратното.
35. Затова, блуднице, чуй словото ГОСПОДНО!
36. Така казва Господ БОГ: Понеже изля нечистотата си и голотата ти се откри в блудствата ти с любовниците ти, и заради всичките ти гнусни идоли и заради кръвта на децата ти, които им принесе,
37. заради тези неща, ето, Аз ще събера всичките ти любовници, с които се наслаждаваше, и всички, които обичаше, заедно с всички, които мразеше — ще ги събера против теб отвсякъде и ще им открия голотата ти, и ще видят цялата ти голота.
38. И ще те съдя със съда за прелюбодейките и проливащите кръв и ще те предам на кръв с ярост и ревност.
39. И ще те предам в ръката им и те ще съборят блудния ти балдахин, ще сринат високите ти места и ще ти съблекат дрехите ти, и ще вземат великолепните ти накити, и ще те оставят да лежиш гола и непокрита.
40. И ще доведат против теб събрание и ще те убият с камъни, и ще те прободат с мечовете си.
41. И ще изгорят къщите ти с огън и ще извършат присъди над теб пред очите на много жени. И Аз ще направя да престанеш да бъдеш блудница, и заплата няма вече да даваш.
42. И ще уталожа яростта Си против теб и ревността Ми ще се оттегли от Теб, и Аз ще утихна и няма вече да се гневя.
43. Понеже не си спомни за дните на младостта си, а Ме разгневяваше с всичко това, ето, и Аз ще въздам пътя ти върху главата ти, заявява Господ БОГ, и няма да вършиш тези срамни неща над всичките си гнусотии!
44. Ето, всеки, който използва поговорки, ще употреби тази поговорка против теб и ще каже: Каквато майката, такава и дъщерята.
45. Ти си дъщеря на майка си, която отхвърли мъжа си и децата си; ти си сестра на сестрите си, които отхвърлиха мъжете си и децата си. Майка ви беше хетейка, а баща ви — амореец.
46. По-голямата ти сестра е Самария, тя и дъщерите й, които живеят от лявата ти страна; а по-малката ти сестра, която живее от дясната ти страна, е Содом и дъщерите й.
47. Но ти не хЄди по техните пътища и не вшрши много малко от техните мерзости, а надмина покварата им във всичките си пътища.
48. Жив съм Аз, заявява Господ БОГ — сестра ти Содом, тя и дъщерите й не извършиха това, което извършихте ти и дъщерите ти!
49. Ето, това беше беззаконието на сестра ти Содом, нейното и на дъщерите й: гордост, пресищане с храна и безгрижно спокойствие, а ръката на сиромаха и бедния не подкрепяше.
50. Възгордяха се и вършиха гнусотии пред Мен и Аз ги отмахнах, когато видях.
51. И Самария не е извършила и половината от твоите грехове, а ти умножи гнусотиите си повече от тях и оправда сестрите си с всичките гнусотии, които извърши.
52. И ти също понеси позора си, ти която осъждаше сестрите си! Поради греховете ти, които извърши, по-гнусни от техните, те са по-праведни от теб. И ти също се засрамй и понеси позора си, защото оправда сестрите си.

53. И Аз ще върна пленниците им, пленниците на Содом и на дъщерите й и пленниците на Самария и на дъщерите й, и пленниците на твоя плен сред тях,
54. за да носиш позора си и да се срамуваш за всичко, което извърши, като им стана утеха.
55. И сестрите ти, Содом и дъщерите й, ще се върнат в предишното си състояние и Самария и дъщерите й ще се върнат в предишното си състояние, и ти и дъщерите ти ще се върнете в предишното си състояние.
56. Не беше ли името на сестра ти Содом слух в устата ти в дните на гордостта ти,
57. преди да се открие злината ти, както във времето на присмеха на дъщерите на Арам и всички около тях, дъщерите на филистимците, които те презираха отвред.
58. Ти понесе срамните си дела и гнусотиите си, заявява ГОСПОД.
59. Защото така казва Господ БОГ: Аз ще ти направя, както ти направи, като презря клетвата и наруши завета.
60. Но Аз ще си спомня Своя завет с теб в дните на младостта ти и ще утвърдя за теб вечен завет.
61. Тогава ще си спомниш за пътищата си и ще се засрамиш, когато приемеш сестрите си, по-големите от теб и по-малките от теб; и ще ти ги дам за дъщери, но не според твоя завет.
62. И Аз ще утвърдя завета Си с теб и ще познаеш, че Аз съм ГОСПОД —
63. за да си спомниш и да се засрамиш, и да не отвориш вече устата си от срам, когато ти простя за всичко, което си извършила, заявява Господ БОГ.

Глава 17

1. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. Сине човешки, задай гатанка и кажи притча за израилевия дом.
3. И кажи: Така казва Господ БОГ: Един голям орел с големи криле и дълги пера, с гъста пъстра перушина, дойде в Ливан и откъсна връхчето на кедъра.
4. Откъсна най-високото от клончетата му и го занесе в земята на търговците, в град на търговци го постави.
5. Взе и от семето на земята и го сложи в плодородна почва, занесе го при много води, посади го като върба.
6. И то поникна и стана разстлана лоза, ниска на ръст, за да се обръщат клончетата й към него и да бъдат корените й под него. И стана лоза и пусна пръчки, и покара издънки.
7. Имаше и друг голям орел с големи криле и много перушина. И ето, от лехите, където беше посадена, тази лоза протегна корените си към него и простря клончетата си към него, за да я напои.
8. Тя беше посадена на добра почва, при много води, за да пусне пръчки и да дава плод, и да стане прекрасна лоза.
9. Кажи: Така казва Господ БОГ: Ще успее ли? Няма ли да се изскубят корените й и да се отсече плодът й, и тя да изсъхне? Всичките й поникнали свежи листа ще изсъхнат, и то не с голяма сила и много народ, за да я извадят от корените й.
10. И ето, въпреки че е посадена, ще успее ли? Няма ли да изсъхне напълно, щом я докосне източният вятър? В лехите, където растеше, ще изсъхне.
11. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
12. Кажи сега на бунтовния дом: Не разбирате ли какво значи това? Кажи: Ето, вавилонският цар дойде в Ерусалим и взе царя му и първенците му и ги заведе със себе си във Вавилон.
13. И взе от царския род и направи договор с него, и го накара да се закълне, и взе силните на земята,
14. за да се сниши царството и да не се издига, за да пази договора му и да устои.
15. А той въстана против него и изпрати свои посланици в Египет, за да му дадат коне и много народ. Ще успее ли? Ще се избави ли онзи, който прави това? Като нарушава договора, ще избегне ли?
16. Жив съм Аз, заявява Господ БОГ — непременно в страната на царя, който го е направил цар, чиято клетва той презря и чийто договор наруши, там, при него, сред Вавилон ще умре!
17. И фараонът с голямата си войска и с многобройното си множество няма да направи нищо за него във войната, когато се издигнат могили и се съградят укрепления, за да се изтребят много души.
18. Защото презря клетвата и наруши договора, и ето, даде ръката си, но извърши всичко това. Няма да се отърве.
19. Затова, така казва Господ БОГ: Жив съм Аз — непременно ще въздам върху главата му Своята клетва, която той презря, и Своя договор, който наруши.
20. И ще разпростра мрежата Си над него и той ще се хване в примката Ми, и ще го откарам във Вавилон, и там ще се съдя с него за престъплението, което извърши против Мен.
21. И всичките му бежанци във всичките му полкове ще паднат от меч, а останалите ще се разпръснат по всичките ветрове. И ще познаете, че Аз, ГОСПОД, изговорих това.
22. Така казва Господ БОГ: Ще взема Аз от върха на високия кедър и ще го посадя; от най-високите му клончета ще откъсна едно крехко клонче и Аз ще го посадя на висока и извисена планина.
23. На издигнатата израилева планина ще го посадя. И то ще покара клончета, ще дава плод и ще стане великолепен кедър. Под него ще живеят всякакви птици, всякакви пернати — под сянката на клоните му ще живеят.
24. И всичките дървета на полето ще познаят, че Аз, ГОСПОД, сниших високото дърво, извисих

ниското дърво, изсуших зеленото дърво и направих сухото дърво да се раззелени. Аз, ГОСПОД, изговорих това и ще го извърша.

Глава 18

1. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. Какво употребявате вие тази поговорка за израилевата земя, като казвате: Бащите ядоха кисело грозде, а зъбите на синовете скоминясаха?
3. Жив съм Аз, заявява Господ БОГ — няма вече да употребявате тази поговорка в Израил.
4. Ето, всички души са Мои — както душата на бащата, така и душата на сина са Мои. Душата, която е съгрешила, тя ще умре.
5. Но ако някой е праведен и постъпва право и праведно,
6. не яде по планините и не повдига очите си към идолите на израилевия дом, и не осквернява жената на ближния си, и не се приближава до жена в нечистотата й,
7. и не насилва никого, връща на длъжника залога му, не граби грабеж, дава хляба си на гладния и покрива голия с дреха,
8. не дава с лихва и не взема печалба, оттегля ръката си от неправда, върши правосъдие според истината между човек и човек,
9. ходи в наредбите Ми и пази правилата Ми, за да постъпва според истината — той е праведен, непременно ще живее, заявява Господ БОГ.
10. Но ако той роди син разбойник, който пролива кръв и върши някое от тези неща —
11. а той самият не е вършил нищо от това — а синът дори яде по планините и осквернява жената на ближния си,
12. насилва сиромаха и бедния, граби грабежи, не връща залог и повдига очите си към идолите, върши гнусотии,
13. дава с лихва и взема печалба — той ще живее ли? Няма да живее. Извършил е всички тези мерзости — непременно ще умре, кръвта му ще бъде върху него.
14. И ето, ако роди син който, като гледа всичките грехове, които баща му върши, и се бои и не върши такива неща,
15. не яде по планините и не повдига очите си към идолите на израилевия дом, и не осквернява жената на ближния си,
16. и не насилва никого, не задържа залог, не граби грабеж, дава хляба си на гладния и покрива голия с дреха,
17. не посяга на сиромаха, не взема лихва и печалба, върши правилата Ми и ходи в наредбите Ми — той няма да умре за беззаконието на баща си, непременно ще живее.
18. Баща му, понеже е насилвал жестоко, грабил е грабеж от брат си и е вършил това, което не е добро, сред народа си, ето, той ще умре в беззаконието си.
19. Но вие казвате: Защо синът не понася беззаконието на баща си? А синът е постъпвал право и праведно, пазил е всичките Ми наредби и ги е вършил — той непременно ще живее.
20. Душата, която греши, тя ще умре; синът няма да понесе беззаконието на баща си и бащата няма да понесе беззаконието на сина си. Правдата на праведния ще бъде за него и безбожието на безбожния ще бъде за него.
21. Но ако безбожният се обърне от всичките грехове, които е вършил, и пази всичките Ми наредби и постъпва право и праведно, той непременно ще живее, няма да умре.
22. Всичките му престъпления, които е извършил, няма да му се помнят; заради правдата, която е вършил, ще живее.
23. Имам ли Аз благоволение в смъртта на безбожния? — заявява Господ БОГ. — Не ли по-скоро в това, да се обърне от пътя си и да живее?
24. Но ако праведният се обърне от правдата си и върши беззаконие и постъпва според всичките гнусотии, които върши безбожният, ще живее ли? Всички праведни дела, които е извършил, няма да се помнят; заради престъплението, което е извършил, и заради греха, който е извършил, заради тях ще умре.
25. А вие казвате: Пътят на Господа не е прав. Слушайте сега, доме израилЕв! Моят ли път не е прав? Не са ли криви вашите пътища?

26. Когато праведният се обърне от правдата си и извърши беззаконие, ще умре за него; заради беззаконието, което е извършил, ще умре.
27. А когато безбожният се обърне от безбожието, което е вършил, и постъпва право и праведно, той ще запази жива душата си.
28. Понеже е видял и се е обърнал от всичките престъпления които е вършил, непременно ще живее, няма да умре.
29. Но израилевият дом казва: Пътят на Господа не е прав. Моите ли пътища не са прави, доме израилев? Не са ли криви вашите пътища?
30. Затова ще ви съдя всекиго според пътищата му, доме израилев, заявява Господ БОГ. Покайте се и се обърнете от всичките си престъпления, за да не ви стане това препънка за беззаконие.
31. Отхвърлете от себе си всичките си престъпления, които вършихте, и си направете ново сърце и нов дух! Защо да умрете, доме израилев?
32. Защото Аз нямам благоволение в смъртта на умиращия, заявява Господ БОГ. Затова обърнете се и живейте!

Глава 19

1. А ти, надигни оплакване за израилевите първенци.
2. И кажи: Каква лъвица беше майка ти! Лежеше между лъвовете, отгледа лъвчетата си сред млади лъвове.
3. Тя отхрани едно от лъвчетата си, то стана млад лъв и се научи да лови плячка, ядеше хора.
4. И народите чуха за него, той се хвана в ямата им и с куки го отведоха в египетската земя.
5. И видя, като почака, че надеждата й се изгуби, взе още едно от лъвчетата си и направи и него млад лъв.
6. И той ходеше между лъвове, стана млад лъв и се научи да лови плячка, ядеше хора.
7. Той позна дворците им и опустоши градовете им. И земята и всичко, което я изпълваше, се ужасяваше от гласа на рева му.
8. И народите от околните области се надигнаха против него и разпростряха върху него мрежите си, и той се хвана в ямата им.
9. И с куки го сложиха в клетка и го откараха при вавилонския цар, въведоха го в крепост, за да не се чуе вече гласът му по израилевите планини.
10. Майка ти беше като лоза, като теб, посадена при вода. Стана плодовита и клонеста от многото вода.
11. И станаха по нея здрави пръчки за жезли на владетелите. И ръстът й се извиси досред гъстите клони, и стана видна с височината си, с многото си клони.
12. Но беше изтръгната с ярост и хвърлена на земята, и източният вятър изсуши плода й; силните й пръчки се счупиха и изсъхнаха, огън ги пояде.
13. А сега е посадена в пустиня, в суха и жадна земя.
14. И огън излезе от една пръчка от клоните й и пояде плода й. И няма вече в нея силна пръчка за жезъл на владетел. Това е оплакване, и ще бъде за оплакване.

Глава 20

1. А в седмата година, в петия месец, на десетия ден от месеца, някои от израилевите старейшини дойдоха да се допитат до ГОСПОДА и седнаха пред мен.
2. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
3. Сине човешки, говори на израилевите старейшини и им кажи: Така казва Господ БОГ: Да се допитате до Мен ли сте дошли? Жив съм Аз — няма да се оставя да се допитате до Мен, заявява Господ БОГ!
4. Ще ги съдиш ли? Ще съдиш ли, сине човешки? Извести им гнусотиите на бащите им.
5. И им кажи: Така казва Господ БОГ: В деня, когато избрах Израил и се заклех на потомството на якововия дом, и им се открих в египетската земя, и им се заклех, и казах: Аз съм ГОСПОД, вашият Бог! —
6. в онзи ден им се заклех, че ще ги изведа от египетската земя в земя, която бях избрал за тях, в която тече мляко и мед, която е украшението на всичките земи.
7. И им казах: Отхвърлете всеки мерзостите, които е поставил пред очите си, и не се оскверняйте с египетските идоли! Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.
8. Но те се разбунтуваха против Мен и не искаха да Ме послушат, не отхвърлиха всеки мерзостите, които беше поставил пред очите си, и не оставиха египетските идоли. Тогава си казах да излея яростта Си върху тях, за да изпълня гнева Си над тях сред египетската земя.
9. Но подействах милостиво заради Името Си, за да не се оскверни то пред народите, между които бяха, и пред чиито очи им се открих, като ги изведох от египетската земя.
10. И ги изведох от египетската земя и ги заведох в пустинята.
11. И им дадох наредбите Си и им известих правилата Си, които, като върши човек, ще живее чрез тях.
12. Също и съботите Си им дадох да бъдат знак между Мен и тях, за да познаят, че Аз, ГОСПОД, ги освещавам.
13. Но израилевият дом се разбунтува против Мен в пустинята; не ходиха в наредбите Ми и отхвърлиха правилата Ми, които, като върши човек, ще живее чрез тях, и много оскверниха съботите Ми. Тогава си казах да излея яростта Си върху тях в пустинята, за да ги довърша.
14. Но подействах милостиво заради Името Си, за да не се оскверни то пред народите, пред чиито очи ги изведох.
15. И Аз също им се заклех в пустинята, че няма да ги заведа в земята, която им бях дал, в която тече мляко и мед, която е украшението на всички земи,
16. защото отхвърлиха правилата Ми и не ходиха в наредбите Ми, и оскверниха съботите Ми, защото сърцето им отиваше след идолите им.
17. Но окото Ми ги пощади да не ги изтребя и не ги довърших напълно в пустинята.
18. И казах на синовете им в пустинята: Не ходете по наредбите на бащите си и не пазете правилата им, и не се оскверняйте с идолите им.
19. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог. В Моите наредби ходете и Моите правила пазете и ги вършете,
20. и освещавайте съботите Ми, и нека бъдат знак между Мен и вас, за да познаете, че Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.
21. Но синовете се разбунтуваха против Мен, не ходиха в наредбите Ми и не опазиха правилата Ми, за да ги вършат, които, като върши човек, ще живее чрез тях, и оскверниха съботите Ми. Тогава си казах да излея яростта Си върху тях, за да изпълня гнева Си над тях в пустинята.
22. Но оттеглих ръката Си и подействах милостиво заради Името Си, за да не се оскверни то пред народите, пред чиито очи ги изведох.
23. Също им се заклех в пустинята, че ще ги разпръсна между народите и ще ги разпръсна по разни страни,
24. защото не вършиха правилата Ми и отхвърлиха наредбите Ми, и оскверниха съботите Ми, и

очите им бяха към идолите на бащите им.
25. Затова и Аз им дадох наредби, които не бяха добри, и правила, чрез които нямаше да живеят,
26. и ги оставих ги да се осквернят в приносите си, като превеждаха през огън всяко първородно — за да ги ужася, за да познаят, че Аз съм ГОСПОД.
27. Затова, говорй на израилевия дом, сине човешки, и им кажи: Така казва Господ БОГ: Още и в това Ме похулиха бащите ви, като вършиха престъпленията си против Мен:
28. Когато ги доведох в земята, която се бях заклел да им дам, те огледаха всеки висок хълм и всяко клонесто дърво и там жертваха жертвите си, там принасяха оскърбителните си приноси, там полагаха приятните си благоухания и там изливаха възлиянията си.
29. И им казах: Какво е това високо място, на което отивате? И името му се нарече Вама и до днес.
30. Затова, кажи на израилевия дом: Така казва Господ БОГ: Като се осквернявате в пътя на бащите си и блудствате след мерзостите им,
31. и като принасяте даровете си и превеждате синовете си през огън, се осквернявате с всичките си идоли и до днес, а Аз да се оставя ли да се допитвате до Мен, доме израилев? Жив съм Аз, заявява Господ БОГ — няма да оставя да се допитате до Мен!
32. И онова, което размишлявате, никак няма да стане, защото казвате: Ще станем като народите и като родовете на другите страни, ще служим на дървета и камъни.
33. Жив съм Аз, заявява Господ БОГ — със силна ръка, с простряна мишца и с изляна ярост ще царувам над вас!
34. И ще ви изведа от народите и ще ви събера от страните, в които сте разпръснати, със силна ръка, с простряна мишца и с изляна ярост,
35. и ще ви отведа в пустинята на народите и там ще се съдя с вас лице в лице.
36. Както се съдих с бащите ви в пустинята на египетската земя, така ще се съдя с вас, заявява Господ БОГ.
37. Ще ви прекарам под тоягата и ще ви въведа във връзките на завета.
38. И ще изчистя отсред вас бунтовниците и престъпниците против Мен; ще ги изведа от земята на пребиваването им, но няма да влязат в израилевата земя; и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.
39. А вие, доме израилев, така казва Господ БОГ: Идете, служете всеки на идолите си и занапред, ако няма да Ме слушате, но не осквернявайте вече святото Ми Име с даровете си и с идолите си!
40. Защото на Моя свят хълм, на високия израилев хълм, заявява Господ БОГ, там ще ми служи целият израилев дом, всичките в земята. Там ще ги приема и там ще поискам възвишаемите ви приноси и първаците на даровете ви с всичките ви свети неща.
41. Ще ви приема като благоухание на умилостивение, когато ви изведа от народите и ви събера от страните, в които бяхте разпръснати; и ще се осветя във вас пред очите на народите.
42. И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД, когато ви доведа в израилевата земя, в страната, която се заклех да дам на бащите ви.
43. Там ще си спомните за пътищата си и за всичките си дела, чрез които се осквернихте; и ще се погнусите сами от себе си заради всичките злини, които извършихте.
44. И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД, когато постъпя така с вас заради Името Си, а не според злите ви пътища, нито според покварените ви дела, доме израилев, заявява Господ БОГ.
45. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
46. Сине човешки, насочи лицето си към пладне и говори към юг и пророкувай против гората на южното поле.
47. И кажи на южната гора: Слушай ГОСПОДНОТО слово! Така казва Господ БОГ: Ето, Аз ще запаля в теб огън, който ще пояде в теб всяко зелено дърво и всяко сухо дърво; пламтящият пламък няма да угасне и цялата площ от юг до север ще изгори от него.

48. И всяко създание ще види, че Аз, ГОСПОД, го запалих; няма да угасне.
49. И аз казах: О, Господи, БОЖЕ! Те казват за мен: Този не говори ли притчи?

Глава 21

1. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. Сине човешки, насочи лицето си към Ерусалим и говори против светилищата и пророкувай против израилевата земя.
3. И кажи на израилевата земя: Така казва ГОСПОД: Ето, Аз съм против теб и ще изтегля меча Си от ножницата му, и ще отсека от теб праведен и безбожен.
4. Затова, понеже ще отсека от теб праведен и безбожен, затова мечът Ми ще излезе от ножницата си против всяка плът, от юг до север.
5. И всяка плът ще познае, че Аз, ГОСПОД, изтеглих меча Си от ножницата му и вече няма да се върне там.
6. А ти, сине човешки, въздишай с тресящи се хълбоци и с горест въздишай пред тях.
7. И когато ти кажат: Защо въздишаш? — ти кажи: Заради известието, защото идва; всяко сърце ще се разтопи и всички ръце ще отслабнат, и всеки дух ще примре, и всички колена ще се разтекат като вода. Ето, идва и ще бъде, заявява Господ БОГ.
8. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
9. Сине човешки, пророкувай, казвайки: Така казва Господ: Кажи: Меч, меч наострен и също излъскан!
10. За да извърши голямо клане е наострен, за да святка е излъскан. Да се радваме ли, че жезълът на моя син презира всяко дърво?
11. Даде се да се излъска, за да се държи в ръка. Наострен е мечът и е излъскан, за да се даде в ръката на убиеца.
12. Викай и ридай, сине човешки, защото той е върху народа Ми, върху всичките израилеви първенци! Те ще бъдат предадени на меча заедно с народа Ми; затова се удряй по бедрата си!
13. Защото е изпитание; и какво, ако жезълът, който презира, няма да го има, заявява Господ БОГ?
14. А ти, сине човешки, пророкувай и плесни с ръце. И ще се удвои мечът, ще се утрои, мечът на убитите е той, мечът на убития силен, който ви обикаля.
15. За да се стопи всяко сърце и мнозина да паднат, насочих клането на меча срещу всичките им порти. Горко! За да бляска е направен, за клане е наострен.
16. Стегни се, нападни надясно, насочи се наляво, накъдето е определено да се обърне лицето ти!
17. И Аз също ще плесна с ръце и ще удовлетворя яростта Си. Аз, ГОСПОД, изговорих това.
18. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
19. А ти, сине човешки, си направи два пътя, по които да дойде мечът на вавилонския цар; и двата ще излизат от една земя. И направи пътепоказател, направи го при началото на пътя за града.
20. Направи път, за да дойде мечът в Рава на синовете на Амон и в Юда, в укрепения Ерусалим.
21. Защото вавилонският цар спря на кръстопътя, където започват двата пътя, за да му се гадае — разтърсва стрели, пита домашните идоли, разглежда черен дроб.
22. В десницата му е гаданието за Ерусалим, да се поставят стеноломи, да се даде заповед за клане, да се издигне глас с боен вик, да се поставят стеноломи срещу портите, да се насипят насипи, да се построят обсадни кули.
23. Но това им се вижда като празно гадание заради дадените клетви; но той им напомня беззаконието, за да бъдат хванати.
24. Затова, така казва Господ БОГ: Понеже сами припомняте беззаконието си, като се откриват престъпленията ви, така че да се виждат греховете ви във всичките ви дела, понеже сами припомняте за себе си, ще бъдете стиснати в шепа.
25. А ти, осквернен и безбожен княз на Израил, чийто ден дойде, когато беззаконието стигна до край,

26. така казва Господ БОГ: Махни митрата и свали короната; това няма вече да бъде. Ниското ще се издигне, а високото ще се снижи.
27. Ще го преобърна, преобърна, преобърна; и това няма вече да бъде, докато дойде онзи, на когото принадлежи правосъдието; на него ще го дам.
28. А ти, сине човешки, пророкувай и кажи: Така казва Господ БОГ за синовете на Амон и за техния присмех. Кажи: Меч, меч изтеглен за клане, излъскан, за да пояжда, за да блести —
29. докато те виждат за теб празно видение и докато ти гадаят лъжа, за да бъдеш опрян на шията на избитите безбожни, чийто ден дойде, когато беззаконието стигна до край.
30. Да го върна ли в ножницата му? На мястото, където си бил създаден, в родната ти земя, ще те съдя.
31. Ще излея върху теб негодуванието Си, с огъня на яростта Си ще духна върху теб и ще те предам в ръцете на свирепи хора, които са опитни да погубват.
32. Ще станеш гориво за огъня, кръвта ти ще бъде сред земята, няма вече да се помниш, защото Аз, ГОСПОД, изговорих това.

Глава 22

1. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. И ти, сине човешки, ще съдиш ли, ще съдиш ли града на кръвопролитието? Тогава извести му всичките му мерзости.
3. И кажи: Така казва Господ БОГ: О граде, който проливаш кръв сред себе си, за да дойде времето ти, и правиш идоли против себе си, за да се оскверняваш!
4. Ти стана виновен за кръвта, която проля, и се оскверни с идолите, които направи; приближи дните си и докара годините си; затова те направих за присмех на народите и за подигравка на всичките страни.
5. Близките и далечните от теб ще ти се подиграят — ти който си с опетнено име и изобилстваш с объркване.
6. Ето, израилевите първенци бяха в теб, всеки според силата си, за да проливат кръв.
7. В теб презираха баща и майка, сред теб вършеха насилие над чужденеца, в теб угнетяваха сираче и вдовица.
8. Ти презря светите Ми неща и оскверни съботите Ми.
9. Мъже клеветници бяха в теб, за да проливат кръв, в теб ядоха по планините, сред теб вършиха позорни неща.
10. В теб откриваха бащината голота, в теб насилваха жена, отделена в нечистотата й.
11. В теб един извърши гнусота с жената на ближния си, друг оскверни позорно снаха си, а друг насили сестра си, дъщеря на баща си.
12. В теб вземаха подкупи, за да проливат кръв, ти вземаше лихва и печалба и онеправдаваше ближните си с насилие, а Мен забрави, заявява Господ БОГ.
13. Ето, затова плеснах с ръце заради онеправдаването, което си вършил, и заради кръвопролитието, което е сред теб.
14. Ще устои ли сърцето ти или ще имат ли сила ръцете ти в дните, когато Аз ще се разправя с теб? Аз, ГОСПОД, изговорих това, и ще го извърша.
15. Ще те разпръсна между народите и ще те разсея по страните, и ще изчистя напълно нечистотата ти от теб.
16. И самият ти ще се оскверниш пред очите на народите и ще познаеш, че Аз съм ГОСПОД.
17. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
18. Сине човешки, израилевият дом ми стана шлака. Те всички са мед и калай, желязо и олово в пещта; станаха шлака от сребро.
19. Затова, така казва Господ БОГ: Понеже вие всички станахте шлака, затова, ето, Аз ще ви събера сред Ерусалим.
20. Както се събират сребро и мед, и желязо, и олово, и калай сред пещта, за да се раздуха върху тях огън и да се стопят, така ще ви събера в гнева Си и в яростта Си, и ще ви сложа там, и ще ви стопя.
21. И ще ви събера и ще духна върху вас с огъня на яростта Си, и ще се стопите сред него.
22. Както се топи сребро в пещта, така ще се стопите вие сред него; и ще познаете, че Аз, ГОСПОД, излях яростта Си върху вас.
23. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
24. Сине човешки, кажи й: Ти си земя, която не се е очистила и върху която не е валял дъжд в деня на негодуването.
25. Заговор на пророците й има сред нея, като ревящ лъв, който лови плячка, поглъщат души, вземат богатства и скъпоценности, умножиха вдовиците сред нея.
26. Свещениците й насилиха закона Ми и оскверниха светите Ми неща, не различиха между свято и несвято и не показаха на хората разликата между нечисто и чисто, и криеха очите си от съботите Ми; и Аз бях осквернен сред тях.
27. Първенците й сред нея са като вълци, които ловят плячка, за да проливат кръв, за да погубват души, за да печелят неправедно.

28. А пророците й им замазваха всичко с кал, като виждаха празни видения и им пророкуваха лъжи, и казваха: Така казва Господ БОГ! — а ГОСПОД не беше говорил.
29. Народът на земята упражняваше насилие и грабеше грабеж, и угнетяваше сиромаха и бедния, и притесняваше несправедливо чужденеца.
30. И потърсих между тях мъж, който би затворил оградата и би застанал в пролома пред Мен заради земята, за да не я погубя, но не намерих.
31. И излях върху тях негодуването Си, довърших ги с огъня на яростта Си, въздадох пътищата им върху главите им, заявява Господ БОГ.

Глава 23

1. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. Сине човешки, имаше две жени, дъщери на една майка.
3. И те блудстваха в Египет в младостта си; там бяха стискани гърдите им и там бяха опипвани девствените им гърди.
4. Имената им бяха Оола на по-голямата, и Оолива на сестра й. И те станаха Мои и родиха синове и дъщери. А колкото за имената им, Самария е Оола, а Ерусалим е Оолива.
5. Но Оола блудства, когато беше при Мен, и се разпали по любовниците си, по асирийците, съседите,
6. облечени в синьо, управители и началници, всички привлекателни младежи, конници, яздещи коне.
7. И тя насочи блудствата си към тях, към всички най-отбрани от синовете на Асур. И с всички, по които се разпалваше, с всички техни идоли се оскверни.
8. И тя не остави блудствата си, научени от Египет — защото лежаха с нея в младостта й, опипваха девствените й гърди и изливаха върху нея блудството си.
9. Затова я предадох в ръцете на любовниците й, в ръцете на синовете на Асур, по които се разпалваше.
10. Те откриха голотата й, взеха синовете й и дъщерите й, а нея убиха с меч. И й излезе име между жените, когато извършиха съд над нея.
11. И сестра й Оолива видя това и се развърти в страстта си повече от нея, и в блудствата си надмина блудствата на сестра си.
12. Разпали се по синовете на Асур, управители и началници, съседите си, разкошно облечени, конници, яздещи коне, всички привлекателни младежи.
13. И видях, че тя се оскверни; в един път тръгнаха и двете.
14. Но тя добави още на блудствата си, защото видя мъже изобразени на стената, образи на халдейци, изобразени с червена боя,
15. опасани с пояси около кръста си, носещи големи тюрбани на главите си, всички с вид на военачалници, приличащи на синовете на Вавилон от халдейската земя, родината им;
16. и щом ги видяха очите й, тя се разпали по тях и изпрати посланици при тях в Халдея.
17. И синовете на Вавилон дойдоха при нея в любовното легло и я осквърниха с блудството си и тя се оскверни с тях, и душата й се отвърна от тях.
18. И тя откриваше блудствата си и откриваше голотата си, и душата Ми се отвърна от нея, както се беше отвърнала душата Ми от сестра й.
19. И тя умножи блудствата си, като си спомняше дните на младостта си, когато блудстваше в египетската земя.
20. И се разпали по своите любовници, чиято плът е като плът на магарета, и семеизливането им — като семеизливане на коне.
21. И ти си спомни позора на младостта си, когато пазвата ти се опипваше от Египет заради младите ти гърди.
22. Затова, Оолива, така казва Господ БОГ: Ето, Аз ще надигна против теб любовниците ти, от които се е отвратила душата ти, и ще ги докарам против теб отвсякъде:
23. синовете на Вавилон и всички халдейци, Фекод и Сое, и Кое, и с тях всички синове на Асур, привлекателни младежи, всички управители и началници, военачалници и именити, всички яздещи коне.
24. И ще дойдат срещу теб с оръжия и колесници, и коли, и с множество народи, и ще насочат срещу теб отвред щит и щитче, и шлем. И Аз ще им предам съда и те ще те съдят според своите присъди.
25. И ще насоча против теб ревността Си и те ще постъпят с теб с ярост, ще отрежат носа ти и ушите ти, а остатъкът ти ще падне от меч; те ще вземат синовете ти и дъщерите ти, а остатъкът ти ще бъде пояден от огън.

26. И ще ти съблекат дрехите ти и ще вземат великолепните ти накити.
27. И ще прекратя позора ти и блудството ти от египетската земя. И ти няма повече да повдигнеш очи към тях и няма повече да си спомниш за Египет.
28. Защото така казва Господ БОГ: Ето Аз те предавам в ръката на онези, които мразиш; в ръката на онези, от които се е отвърнала душата ти.
29. И те ще постъпят с теб с омраза и ще отнемат всичките ти придобивки, и ще те изоставят гола и непокрита. И голотата на блудствата ти ще се открие, и позорът ти, и блудствата ти.
30. Това ще ти се направи, понеже си блудствала след езичниците, и понеже си се осквернила с идолите им.
31. В пътя на сестра си си ходила и нейната чаша ще дам в ръката ти.
32. Така казва Господ БОГ: Чашата на сестра си ще изпиеш, дълбоката и широката чаша; ще бъдеш за смях и подигравка — тя събира много.
33. Ще се изпълниш с пиянство и скръб; чаша на смайване и опустошение е чашата на сестра ти Самария.
34. Ще я изпиеш и изцедиш и ще гризеш парчетата й, и ще разкъсаш гърдите си, защото Аз изговорих това, заявява Господ БОГ.
35. Затова, така казва Господ БОГ: Понеже Ме забрави и Ме отхвърли зад гърба си, затова и ти ще понесеш позора си и блудствата си.
36. И ГОСПОД ми каза: Сине човешки, ще съдиш ли Оола и Оолива? Тогава изяви им мерзостите им —
37. че прелюбодействаха и има кръв в ръцете им, и с идолите си прелюбодействаха, и децата си, които ми родиха, преведоха за тях през огън, за да бъдат изядени.
38. Още и това Ми направиха — в същия ден омърсиха светилището Ми и оскверниха съботите Ми;
39. защото когато бяха заклали децата си на идолите си, дойдоха в същия ден в светилището Ми да го осквернят. И ето, така правиха сред Моя дом!
40. И дори изпратиха за мъже, които да дойдат от далеч, до които се изпрати пратеник; и ето, дойдоха. И за тях ти се изкъпа, боядиса очите си и се украси с накити,
41. и седна на великолепна постелка, с трапеза приготвена пред нея, и на нея сложи Моя тамян и Моето масло.
42. И в нея се чуваше глас на безгрижно множество и заедно с мъжете от простолюдието довеждаха пияници от пустинята; и слагаха гривни на ръцете на тези две жени и великолепни венци на главите им.
43. И казах за изхабената в прелюбодейства: Сега ли ще блудстват с нея, дори с нея!
44. И влизаха при нея, както се влиза при блудница; така влизаха при Оола и при Оолива, развратните жени.
45. Затова справедливи мъже ще ги съдят, както се съдят прелюбодейките и проливащите кръв, защото те са прелюбодейки и кръв има в ръцете им.
46. Защото така казва Господ БОГ: Ще доведа срещу тях множество и ще ги предам на преследване и разграбване.
47. И събранието ще ги убие с камъни и ще ги посече с мечовете си, ще избият синовете им и дъщерите им и ще изгорят къщите им с огън.
48. Така ще прекратя позора от земята, за да се поучат всичките жени и да не вършат като вашия разврат.
49. И ще въздадат върху вас позора ви и ще носите греховете на идолите си. И ще познаете, че Аз съм Господ БОГ.

Глава 24

1. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен в деветата година, в десетия месец, на десетия ден от месеца и каза:
2. Сине човешки, запиши си името на този ден, на точно този ден! На точно този ден вавилонският цар настъпи срещу Ерусалим.
3. И произнеси притча към бунтовния дом и им кажи: Така казва Господ БОГ: Сложи котела, сложи и налей и вода в него.
4. Събери в него късовете му, всеки добър къс, бут и плешка; напълни го с избрани кости.
5. Вземи най-доброто от стадото и натрупай дърва под него; нека да заври добре и костите му в него да се сварят.
6. Затова, така казва Господ БОГ: Горко на града на кръвопролитието — на котела, чиято ръжда е по него и чиято ръжда не излиза от него! Къс по къс го извади, за тях не е хвърлен жребий за избор.
7. Защото кръвта му е сред него, той я сложи на гола скала, не я изля на земята, за да се покрие с пръст.
8. За да надигна ярост, за да се извърши отмъщение, изложих на гола скала кръвта му, за да не се покрие.
9. Затова, така казва Господ БОГ: Горко на града на кръвопролитието! И Аз ще уголемя кладата за огъня.
10. Натрупай дървата, разпали огъня, свари добре месото, сгъсти варивото и нека изгорят костите.
11. И постави котела празен на въглищата, за да се нажежи и зачерви бронзът му и да се стопи в него нечистотата му, да се унищожи ръждата му.
12. Усилията са напразни — пак многото му ръжда не излезе от него, ръждата му остана и в огъня.
13. В нечистотата ти има позор. Понеже те чистих, а ти не се очисти, затова няма вече да се очистиш от нечистотата си, докато не уталожа върху теб яростта Си.
14. Аз, ГОСПОД, изговорих това. Ще дойде и Аз ще го извърша, няма да отстъпя и няма да пощадя, и няма да се разкая. Според пътищата ти и според делата ти ще те съдят, заявява Господ БОГ.
15. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
16. Сине човешки, ето, Аз отнемам от теб радостта на очите ти с един удар; а ти не оплаквай и не плачи, и да не текат сълзите ти!
17. Смълчи въздишките, не прави оплакване на мъртви, навий си тюрбана и обуй сандалите на краката си, не покривай устните си и не яж хляба на хората.
18. И аз говорих на народа сутринта, а вечерта умря жена ми. И сутринта направих, както ми беше заповядано.
19. И народът ми каза: Няма ли да ни обясниш какво значи за нас това, което правиш?
20. И им казах: ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
21. Говори на израилевия дом: Така казва Господ БОГ: Ето, Аз ще оскверня светилището Си, гордостта на силата ви, радостта на очите ви и желанието на душите ви. И синовете ви и дъщерите ви, които сте изоставили, ще паднат от меч.
22. И вие ще направите, както направих аз: устните си няма да покриете и хляба на хората няма да ядете,
23. и тюрбаните ви ще бъдат на главите ви, и сандалите ви — на краката ви; няма да оплаквате и няма да плачете, а ще се топите в беззаконията си и ще въздишате един към друг.
24. И Езекиил ще ви бъде за знамение; всичко, което направи той, ще направите и вие. Когато дойде, тогава ще познаете, че Аз съм Господ БОГ.
25. А ти, сине човешки, ето, в деня, когато взема от тях силата им, радостта на великолепието

им, желанието на очите им и копнежа на душите им — синовете им и дъщерите им,
26. в онзи ден ще дойде при теб оцелелият, за да извести това в ушите ти.
27. В онзи ден устата ти ще се отвори към оцелелия и ще говориш, и няма вече да бъдеш ням. И ще им бъдеш за знамение и те ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.

Глава 25

1. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. Сине човешки, насочи лицето си към синовете на Амон и пророкувай против тях.
3. И кажи на синовете на Амон: Слушайте словото на Господ БОГ! Така казва Господ БОГ: Понеже ти каза: Ха-ха! — за светилището Ми, когато беше осквернено, и за израилевата земя, когато беше опустошена, и за юдовия дом, когато отиде в плен,
4. затова, ето, ще те предам на синовете на Изтока за владение; и те ще устроят селищата си в теб и ще опънат шатрите си в теб, ще ядат плодовете ти и ще пият млякото ти.
5. И ще направя Рава пасбище за камили и земята на синовете на Амон — място, където лежат стада. И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.
6. Защото, така казва Господ БОГ: Понеже пляскаше с ръце и тропаше с крак, и се радваше с цялото презрение на душата си за израилевата земя,
7. затова, ето, Аз ще простра ръката Си против теб и ще те предам за грабеж на народите, и ще те отсека от народите, и ще те погубя от страните, и ще те изтребя. И ще познаеш, че Аз съм ГОСПОД.
8. Така казва Господ БОГ: Понеже Моав и Сиир казват: Ето, юдовият дом е като всичките народи,
9. затова, ето, отварям границата на Моав откъм градовете, откъм пограничните му градове, украшението на земята, Вет-Есимот, Ваалмеон и Кириатаим,
10. отварям я за синовете на Изтока, за да отидат против синовете на Амон, и ще им ги предам за владение, за да не се помнят синовете на Амон между народите.
11. И ще извърша съд над Моав и ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.
12. Така казва Господ БОГ: Понеже Едом се отнесе отмъстително към юдовия дом и престъпи тежко, като им отмъсти,
13. затова, така казва Господ БОГ: Ще простра ръката Си върху Едом и ще изтребя от него човек и животно, и ще го запустя от Теман, и до Дедан ще паднат от меч.
14. И ще въздам отмъщението Си върху Едом чрез ръката на народа Си Израил и те ще постъпят с Едом според гнева Ми и според яростта Ми; и ще познаят отмъщението Ми, заявява Господ БОГ.
15. Така казва Господ БОГ: Понеже филистимците се отнесоха отмъстително и извършиха отмъщение с презре??ие в душата, търсеха унищожение с вечна враждебност,
16. затова, така казва Господ БОГ: Ето, Аз простирам ръката Си върху филистимците и ще отсека херетците и ще погубя остатъка на брега на морето.
17. И ще извърша върху тях големи отмъщения с яростни изобличения; и ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, когато им въздам отмъщението Си.

Глава 26

1. А в единадесетата година, на първия ден от месеца, ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. Сине човешки, понеже Тир каза против Ерусалим: Ха-ха! Строши се портата на народите! Обърна се към мен — аз ще се напълня, а той запустя!
3. Затова, така казва Господ БОГ: Ето, Аз съм против теб, Тире, и ще надигна против теб много народи, както морето надига вълните си.
4. И те ще сринат стените на Тир и ще съборят кулите му; и Аз ще помета пръстта от него и ще го направя гола скала.
5. Ще бъде място за простиране мрежи сред морето, защото Аз изговорих това, заявява Господ БОГ. И ще стане плячка на народите.
6. И дъщерните му градове на полето ще бъдат убити с меч; и ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.
7. Защото така казва Господ БОГ: Ето, Аз довеждам против Тир вавилонския цар Навуходоносор от север, царя на царете, с коне, с колесници и с конници, с голямо множество народ.
8. Той ще убие с меч дъщерните ти градове на полето и ще издигне против теб обсадни кули, и ще насипе против теб насип, и ще изправи против теб щитове,
9. ще постави стенобойните си машини против стените ти и със секирите си ще събори кулите ти.
10. От множеството на конете му прахът им ще те покрие; стените ти ще се потресат от шума на конниците и колите, и колесниците, когато той влезе в портите ти, както се влиза в разбит град.
11. С копитата на конете ще изтъпче всичките ти улици, ще избие народа ти с меч и стълбовете на силата ти ще рухнат на земята.
12. Ще разграбят имота ти и ще оберат стоките ти, и ще съборят стените ти, и ще сринат прекрасните ти къщи, а камъните ти, дърветата ти и пръстта ти ще хвърлят сред водите.
13. И ще прекратя шума на песните ти и звукът на арфите ти няма да се чува.
14. И ще те направя гола скала, ще бъдеш място за простиране на мрежи, няма повече да бъдеш построен, защото Аз, ГОСПОД, изговорих това, заявява Господ БОГ.
15. Така казва Господ БОГ на Тир: Няма ли да се потресат островите от шума на падането ти, когато ранените стенат, когато се вършат убийствата сред теб?
16. И всички морски първенци ще слязат от престолите си и ще отметнат мантиите си, и ще съблекат везаните си дрехи, и ще се облекат с ужас. Ще седнат на земята и ще треперят всеки миг, и ще се смаят за теб.
17. И ще надигнат оплакване за теб и ще ти кажат: Как погина ти, населен откъм морето, прочут град, който беше силен в морето, той и жителите му, които всяваха ужас у всички, които се намираха в него!
18. Сега островите ще треперят в деня на падането ти и островите в морето ще бъдат поразени от изхода ти.
19. Защото така казва Господ БОГ: Когато те направя опустошен град, като необитаемите градове, когато надигна върху теб бездната и те покрият големите води,
20. тогава ще те сваля със слизащите в рова, при древния народ, и ще те заселя в най-долните места на земята, с древната пустош, със слизащите в рова, за да не бъдеш населен; и ще поставя украшение в земята на живите.
21. Ще те направя ужас и няма да те има; ще те потърсят и няма да те намерят до века, заявява Господ БОГ.

Глава 27

1. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. И ти, сине човешки, надигни оплакване за Тир и кажи на Тир:
3. Ти, който седиш при входа на морето, който търгуваш с народите на много острови, така казва Господ БОГ: Тире, ти казваш: Аз съм съвършен по красота!
4. Пределите ти са сред моретата; твоите строители направиха красотата ти съвършена.
5. Направиха всичките дъски на корабите ти от санирски елхи, взеха кедри от Ливан, за да ти направят мачта.
6. Направиха веслата ти от васанските дъбове, седалките ти направиха от слонова кост и кипарисово дърво от китимските острови.
7. От извезан висон от Египет беше платното ти, за да ти бъде за знаме; синьо и мораво от островите на Елиса беше покровът ти.
8. Жителите на Сидон и Арвад бяха гребците ти, мъдреците ти, които бяха в теб, Тире, бяха кормчиите ти.
9. Старейшините на Гевал и мъдреците му поправяха в теб пробойните ти, всички морски кораби и моряците им бяха в теб, за да търгуват със стоките ти.
10. Персийци, лидийци и ливийци бяха войниците ти във войската ти, окачваха в теб щит и шлем; те ти придаваха великолепие.
11. Синовете на Арвад и войската ти бяха по стените ти отвред, а гамадците бяха по кулите ти; окачваха щитовете си наоколо по стените ти; те направиха красотата ти съвършена.
12. Тарсис търгуваше с теб заради изобилието от всякакви богатства; даваха сребро, желязо, калай и олово за твоите стоки.
13. Яван, Тувал и Мосох бяха твоите търговци, даваха човешки души и бронзови съдове на твоя пазар.
14. От дома Тогарма даваха за стоките ти коне, бойни коне и мулета.
15. Синовете на Дедан бяха твоите търговци, много острови бяха твой пазар, връщаха ти за подарък слонова кост и абанос.
16. Арам търгуваше с теб заради многото ти изделия; даваше антракс и мораво, и везано, и висон, и корали, и рубини за твоите стоки.
17. Юда и израилевата земя бяха твоите търговци; даваха жито от Минит и сухари, и мед, и масло, и балсам на твоя пазар.
18. Дамаск търгуваше с теб заради многото ти изделия, заради изобилието от всякакви богатства, с хелвонско вино и с бяла вълна.
19. И Ведан и Яван даваха прежда за стоките ти. Обработено желязо, касия и благоуханна тръстика бяха на пазара ти.
20. Дедан търгуваше с теб със скъпи тъкани за колесници.
21. Арабия и всичките кидарски първенци бяха търговци на пазара ти, с агнета и овни, и козли търгуваха с теб.
22. Търговците на Сава и на Раама бяха твои търговци, даваха всякакви превъзходни благоухания и всякакви скъпоценни камъни, и злато за твоите стоки.
23. Харан и Хане, и Еден, търговците на Сава, Асур и Хилмад търгуваха с теб.
24. Те бяха твоите търговци на скъпоценни дрехи, на сини и везани одежди и на скъпи ковчежета, вързани с въжета и направени от кедър. Това продаваха на пазара ти.
25. Тарсийските кораби обикаляха по търговията ти и ти се напълни и много се прослави сред моретата.
26. Твоите гребци те отведоха в големи води и източният вятър те разби сред моретата.
27. Богатствата ти и стоките ти, пазарът ти, моряците ти и кормчиите ти и които поправяха пробойните ти, и търгуващите със стоките ти и всичките военни мъже, които са в теб, с цялото множество, което е сред теб, ще паднат сред моретата в деня на падението ти.
28. Предградията ще се потресат от гласа на вика на твоите кормчии.

29. И всички гребци, моряците и всички морски кормчии ще слязат от корабите си, ще застанат на земята,
30. и ще нададат глас за теб, и ще извикат горко, и ще посипят пръст на главите си, и ще се валят в пепелта.
31. И ще се обръснат напълно заради теб и ще се опашат с вретище, и ще плачат за теб с горест в душата, с горчиво ридание.
32. И в риданието си ще надигнат оплакване за теб и ще те оплакват: Кой е като Тир, като загиналия сред морето?
33. Когато стоките ти излизаха от моретата, ти насищаше много народи; с голямото си богатство и търговия ти обогатяваше земните царе.
34. Сега, когато си разбит от моретата, в дълбините на водите, търговията ти и цялото ти множество паднаха сред теб.
35. Всичките жители на островите се смаяха за теб и царете им се ужасиха страшно, лицата им треперят.
36. Търговците сред народите подсвирнаха за теб, ти си станал ужас и няма да те има до века.

Глава 28

1. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. Сине човешки, кажи на княза на Тир: Така казва Господ БОГ: Понеже сърцето ти се надигна и ти каза: Аз съм бог! Седя на божието седалище сред моретата. А ти си човек, а не бог, но правиш сърцето си като божие сърце.
3. Ето, ти си по-мъдър от Даниил, никаква тайна не се укрива от теб.
4. С мъдростта и разума си ти придоби богатство за себе си и придоби злато и сребро в съкровищниците си.
5. С голямата си мъдрост ти умножи богатството си чрез търговията си и сърцето ти се надигна поради богатството ти.
6. Затова, така казва Господ БОГ: Понеже правиш сърцето си като божие сърце,
7. затова, ето, Аз ще докарам върху теб чужденци, най-страшните между народите, и те ще изтеглят мечовете си срещу красотата на мъдростта ти и ще оскверният великолепието ти,
8. ще те свалят в рова и ще умреш, както умират убитите сред моретата.
9. Дали ще кажеш пред убиеца си: Аз съм бог? А ти си човек, а не бог в ръката на онзи, който те пробожда.
10. Ще умреш, както умират необрязаните, от ръката на чужденци, защото Аз изговорих това, заявява Господ БОГ.
11. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
12. Сине човешки, надигни оплакване за царя на Тир и му кажи: Така казва Господ БОГ: Ти си печат на съвършенството, пълен с мъдрост и съвършен по красота.
13. Ти беше в Едем, в Божията градина, с всякакви скъпоценни камъни беше обсипан: със сард, топаз и диамант, хрисолит, оникс и яспис, сапфир, антракс и смарагд, и злато, всичко изкусно направено в гнезда и нанизи по теб; в деня, когато си бил създаден, и те са били направени.
14. Ти беше херувим помазан, за да закриляш; и Аз те поставих там; ти беше на Божия свят хълм, ходеше сред огнени камъни.
15. Ти беше съвършен в пътищата си от деня, когато беше създаден, докато се намери беззаконието в теб.
16. От голямата ти търговия вътрешността ти се изпълни с насилие и ти съгреши; затова те отхвърлих като скверен от Божия хълм и те унищожих отсред огнените камъни, херувиме закрилящ!
17. Сърцето ти се надигна заради красотата ти, ти поквари мъдростта си заради блясъка си и Аз те хвърлих на земята, изложих те пред царете, за да те гледат.
18. Ти оскверни светилищата си чрез многото си беззакония, чрез неправедната си търговия; затова извадих отсред теб огън, който те пояде, и те обърнах на пепел по земята пред очите на всички, които те гледат.
19. Всички, които те познаваха между народите, се смаяха заради теб; ти стана ужас и няма да те има до века.
20. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
21. Сине човешки, насочи лицето си към Сидон и пророкувай против него.
22. И кажи: Така казва Господ БОГ: Ето, Аз съм против теб, Сидоне, и ще се прославя сред теб. И ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, когато извърша в него съд и се осветя в него.
23. И ще изпратя в него мор и кръв по улиците му и убитите ще паднат сред него от меч, дошъл против него отвред; и ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.
24. И за израилевия дом вече няма да има бодлив трън и бодил, който мъчи, от всички, които са около тях, които ги презираха; и ще познаят, че Аз съм Господ БОГ.
25. Така казва Господ БОГ: Когато събера израилевия дом от народите, между които са разпръснати, и се осветя в тях пред очите на народите, тогава ще живеят на своята земя, която дадох на слугата Си Яков.

26. И ще живеят на нея в безопасност и ще построят къщи, и ще насадят лозя. И ще живеят в безопасност, когато извърша съд над всички около тях, които ги презираха; и ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, техният Бог.

Глава 29

1. В десетата година, в десетия месец, на дванадесетия ден от месеца ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. Сине човешки, насочи лицето си против египетския цар, фараона, и пророкувай против него и против целия Египет.
3. Говори и кажи: Така казва Господ БОГ: Ето, Аз съм против теб, фараоне, царю на Египет, ти голямо чудовище, което лежиш сред реките си, което казваш: Реката ми е моя, аз я направих за себе си!
4. А Аз ще сложа куки в челюстите ти и ще полепя рибите на реките ти по люспите ти; и ще те извлека отсред реките ти с всичките риби на реките ти, полепнали по люспите ти.
5. И ще те изхвърля в пустинята, теб и всичките риби на реките ти. И ще паднеш на открито поле, няма да бъдеш събран и няма да бъдеш прибран. На земните зверове и на небесните птици те дадох за храна.
6. И всички египетски жители ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, защото бяха тръстикова пръчка за израилевия дом.
7. Когато те взеха в ръка, ти се строши и промуши цялото им рамо, и когато се облегнаха на теб, ти се счупи и разклати всичките им хълбоци.
8. Затова, така казва Господ БОГ: Ето, Аз докарвам меч върху теб и ще изтребя от теб човек и животно.
9. И египетската земя ще бъде пустош и опустошение. И ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, защото той каза: Реката е моя, и аз я направих.
10. Затова, ето, Аз съм против теб и против реките ти; и ще направя египетската земя на пусти руини и пустош от Мигдол до Сиина и до границата на Етиопия.
11. Човешки крак няма да мине през нея и крак на животно няма да мине през нея, и няма да бъде населена четиридесет години.
12. И ще направя египетската земя на пустиня сред опустошените земи и градовете й ще бъдат пустош сред запустелите градове четиридесет години; и ще разпръсна египтяните между народите и ще ги разсея по земите.
13. Защото така казва Господ БОГ: В края на четиридесетте години ще събера египтяните от народите, където бяха разпръснати,
14. и ще върна египтяните от плен и ще ги върна в земята Патрос, в родната им земя, и ще бъдат там унижено царство.
15. Ще бъде най-униженото от царствата и няма вече да се издигне над народите; и Аз ще ги намаля, за да не владеят вече над народите.
16. И няма вече да бъде за израилевия дом упование, което напомня беззаконието им, като гледат израилевите синове към тях; и ще познаят, че Аз съм Господ БОГ.
17. И в двадесет и седмата година, в първия месец, на първия ден от месеца, ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
18. Сине човешки, вавилонският цар Навуходоносор накара войската си да се труди усилено против Тир. Всяка глава стана плешива и всяко рамо ожулено; но заплата нямаше за него и за войската му от Тир за труда, който извърши против него.
19. Затова, така казва Господ БОГ: Ето, Аз давам египетската земя на вавилонския цар Навуходоносор и той ще отнесе богатството й, ще ограби грабежа й и ще плячкоса плячката й; и това ще бъде заплатата на войската му.
20. Като негова отплата, за която се труди, му дадох египетската земя, защото за Мен се трудиха, заявява Господ БОГ.
21. В онзи ден ще направя да поникне рог на израилевия дом, а на теб ще дам да отвориш уста сред тях; и ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.

Глава 30

1. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. Сине човешки, пророкувай и кажи: Така казва Господ БОГ: Ридайте: Горко за деня!
3. Защото е близо денят; да, близо е Денят на ГОСПОДА, ден облачен — той ще бъде времето на езичниците.
4. И ще дойде меч върху Египет и голям страх ще има в Етиопия, когато убитите паднат в Египет, и когато вземат богатството му и сринат основите му.
5. Етиопци и ливийци, и лидийци и цялото разноплеменно множество, и Хув, и синовете на земята на завета заедно с тях ще паднат от меч.
6. Така казва ГОСПОД: Ще паднат и онези, които подпират Египет, и гордостта на силата му ще се сниши; от Мигдол до Сиина ще паднат в него от меч, заявява Господ БОГ.
7. И те ще бъдат опустошени сред опустошените земи и градовете му ще бъдат сред запустелите градове.
8. И ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, когато сложа огън в Египет и всички негови помощници бъдат разбити.
9. В онзи ден ще излязат отпред Мен пратеници с кораби, за да уплашат безгрижната Етиопия; и голям страх ще бъде сред тях в деня на Египет, защото, ето, идва.
10. Така казва Господ БОГ: Аз ще сложа край на множеството на Египет чрез ръката на вавилонския цар Навуходоносор.
11. Той и народът му с него, страшните между народите, ще бъдат доведени, за да разорят земята. И те ще изтеглят мечовете си против Египет и ще напълнят земята с убити.
12. А Аз ще пресуша реките и ще продам земята в ръцете на зли хора, и ще опустоша земята и всичко, което я изпълва, чрез ръката на чужденци; Аз, ГОСПОД, изговорих това.
13. Така казва Господ БОГ: Ще погубя и кумирите и ще махна от Мемфис идолите, и вече няма да има княз от египетската земя, и ще докарам страх в египетската земя.
14. И ще опустоша Патрос, ще сложа огън в Танис и ще извърша присъди в Но.
15. И ще излея яростта Си върху египетската крепост Син, и ще изтребя множеството на Но.
16. И ще сложа огън в Египет, Син ще трепери от страх, Но ще бъде разбит, а Мемфис ще бъде нападнат от противници денем.
17. Младежите на Илиопол и Пивесет ще паднат от меч, а останалите ще отидат в плен.
18. И в Тафнес денят ще помръкне, когато строша там яремите на Египет; и гордостта на силата му ще престане в него, а него ще покрие облак и дъщерите му ще отидат в плен.
19. Така ще извърша присъди над Египет и ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.
20. А в единадесетата година, в първия месец, на седмия ден от месеца, ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
21. Сине човешки, строших мишцата на фараона, египетския цар; и ето, тя не е била превързана, за да му се даде изцеление, за да я обвият с превръзки, да я превържат, за да се укрепи да държи меч.
22. Затова, така казва Господ БОГ: Ето, Аз съм против фараона, египетския цар, и ще строша двете му мишци, здравата и строшената; и ще направя меча да падне от ръката му.
23. И ще разпръсна египтяните между народите и ще ги разсея по земите.
24. Но ще укрепя мишците на вавилонския цар и ще сложа Своя меч в ръката му; и ще строша мишците на фараона, и той ще стене пред него, както стене смъртно ранен.
25. И ще укрепя мишците на вавилонския цар, а мишците на фараона ще отпаднат; и ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, когато сложа Своя меч в ръката на вавилонския цар, и той я простре върху египетската земя.
26. И ще разпръсна египтяните между народите и ще ги разсея по земите; и ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.

Глава 31

1. И в единадесетата година, в третия месец, на първия ден от месеца, ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. Сине човешки, кажи на фараона, египетския цар, и на множеството му: С кого се сравняваш ти във величието си?
3. Ето, Асур беше кедър в Ливан с красиви клони, с дебела сянка и с висок ръст; и върхът му беше сред облаците.
4. Водите го направиха голям, бездната го извиси, реките й течаха около мястото на насаждението му и тя изпращаше каналите си до всичките дървета на полето.
5. Затова ръстът му се извиси над всичките дървета на полето и клоните му се уголемиха и клончетата му се удължиха от изобилните води, като се разпростираше.
6. Всички небесни птици виеха гнезда в клончетата му и всички полски животни раждаха под клоните му, и под сянката му живееха всички големи народи.
7. И беше красив в големината си и в дължината на клоните си, защото коренът му беше при много води.
8. Кедрите в Божията градина не можеха да го скрият, елхите не се сравняваха с клоните му и яворите не бяха като клончетата му; никакво дърво в Божията градина не се сравняваше с него по красотата му.
9. Направих го красив с многото му клони и всичките едемски дървета, които бяха в Божията градина, му завиждаха.
10. Затова, така казва Господ БОГ: Понеже се извиси на ръст и издигна върха си между облаците и сърцето му се надигна поради височината му,
11. затова ще го предам в ръката на силния на народите и той непременно ще постъпи с него според безбожието му; Аз го отхвърлих.
12. И чужденци, страшните между народите, го отсякоха и го захвърлиха; клончетата му паднаха по планините и по всички долини, а клоните му се строшиха по всички потоци на земята; и всички народи на земята слязоха от сянката му и го захвърлиха.
13. На трупа му ще се заселят всички небесни птици и върху клоните му ще бъдат всички полски животни,
14. за да не се извисят във височината си никакви дървета край водите и да не издигат върховете си между облаците, и да не стоят при тях поради височината им никои, които пият вода — защото те всички са предадени на смърт в най-долните места на земята, сред човешките синове, при слизащите в рова.
15. Така казва Господ БОГ: В деня, когато той слезе в Шеол, направих жалеене, покрих заради него бездната и спрях реките й, и големите води бяха задържани. И направих Ливан да жалее за него и всички полски дървета повехнаха за него.
16. Разтреперих народите от шума на падането му, когато го свалих в Шеол, при слизащите в рова. И всички едемски дървета, избраните и добрите на Ливан, всички, които пият вода, се утешиха в най-долните места на земята.
17. И те слязоха с него в Шеол при убитите с меч, тези, които седяха под сянката му сред народите като негови помощници.
18. С кого се сравняваш така по слава и по величие сред едемските дървета? И ще бъдеш свален с едемските дървета в най-долните места на земята; сред необрязаните ще лежиш, с убитите от меч. Това е фараонът и цялото му множество, заявява Господ БОГ.

Глава 32

1. И в дванадесетата година, в дванадесетия месец, на първия ден от месеца, ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. Сине човешки, надигни оплакване за фараона, египетския цар, и му кажи: Ти се уподоби на млад лъв между народите; но ти си като чудовище в моретата и си се устремил в реките си, и мътиш водите с краката си, и газиш реките им.
3. Така казва Господ БОГ: Затова ще простра мрежата Си върху теб чрез събрание на много народи и те ще те извлекат в мрежата Ми.
4. И ще те захвърля на земята, ще те запратя на откритото поле, ще заселя върху теб всички небесни птици и ще наситя с теб зверовете на цялата земя.
5. Ще сложа месата ти по планините и ще напълня долините с купища от мършата ти.
6. И ще напоя земята с потоците от кръвта ти до планините, и реките ще се напълнят с теб.
7. И когато те угася, ще покрия небето и ще помрача звездите му, ще покрия слънцето с облак и луната няма да свети със светлината си.
8. Ще помрача над теб всички светещи светила и ще положа тъмнината по земята ти, заявява Господ БОГ.
9. И ще наскърбя сърцето на много народи, когато докарам разрушението ти между народите в земи, които ти не си познавал.
10. И ще смая заради теб много народи; и царете им ще се уплашат ужасно заради теб, когато размахам меча Си пред тях; и ще треперят всеки миг, всеки за живота си, в деня на падането ти.
11. Защото така казва Господ БОГ: Мечът на вавилонския цар ще дойде върху теб.
12. С мечовете на силните ще поваля множеството ти; всички те са страшните между народите; те ще съсипят гордостта на Египет и цялото му множество ще бъде изтребено.
13. И ще погубя всичките му животни при многото води; няма вече да ги размъти човешки крак и копито на животно няма да ги размъти.
14. Тогава ще избистря водите им и ще направя реките им да текат като масло, заявява Господ БОГ.
15. Когато направя египетската земя пустош, земя опустошена от това, което я изпълваше, когато поразя всички, които живеят в нея, тогава ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.
16. Това е оплакването, с което ще го оплакват — дъщерите на народите ще оплакват с него, Египет и цялото му множество ще оплакват с него, заявява Господ БОГ.
17. И в дванадесетата година, на петнадесетия ден от месеца, ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
18. Сине човешки, ридай за множеството на Египет и го свали, него и дъщерите на знаменитите народи, в най-долните места на земята, със слизащите в рова.
19. От кого си по-хубав? Слез и легни при необрязаните!
20. Ще паднат сред убитите от меч. На меч е предаден, довлечете го с всичките му множества!
21. Най-мощните между силните ще му говорят отсред Шеол заедно с помощниците му; те слязоха, легнаха — необрязаните, убити с меч.
22. Там е Асур и цялото му събрание, гробовете му са около него. Те всички са убити, паднали от меч,
23. чиито гробове са разположени в краищата на рова, и събранието му е около гроба му. Те всички са убити, паднали от меч — онези, които всяваха ужас в земята на живите.
24. Там е Елам и цялото му множество около гроба му. Те всички са убити, паднали от меч, слезли необрязани в най-долните места на земята — онези, които всяваха ужаса си в земята на живите, но понесоха позора си със слизащите в рова.
25. Сред убитите му се даде легло с цялото му множество, гробовете му са около него. Те всички са необрязани, убити от меч, защото ужасът им се всяваше в земята на живите, и те

носят позора си при слизащите в рова; сред убитите е положен.
26. Там е Мосох, Тувал и цялото му множество, гробовете им са около него. Всички са необрязани, убити от меч, защото всяваха ужаса си в земята на живите.
27. Те няма да лежат със силните, паднали измежду необрязаните, които слязоха в Шеол с бойните си оръжия и сложиха мечовете си под главите си; а техните беззакония ще бъдат върху костите им, защото бяха ужас за силните в земята на живите.
28. И ти ще бъдеш разбит сред необрязаните и ще лежиш с убитите от меч.
29. Там е Едом, царете му и всичките му първенци, които в силата си бяха положени между убитите от меч. Те ще лежат с необрязаните и със слизащите в рова.
30. Там са всички северни князе и всички сидонци, които слязоха с убитите. При все ужаса от силата им те се посрамиха и лежат необрязани с убитите от меч, и понесоха позора си със слизащите в рова.
31. Тях ще види фараонът и ще се утеши за цялото си множество. Фараонът и цялата му войска са убити от меч, заявява Господ БОГ,
32. защото Аз всях ужас от него в земята на живите; и той ще бъде положен сред необрязаните, с убитите от меч — фараонът и цялото му множество, заявява Господ БОГ.

Глава 33

1. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. Сине човешки, говори на синовете на народа си и им кажи: Когато докарам меч върху някоя земя и народът на онази земя вземе някой човек от себе си и си го постави за страж,
3. и той, като види, че мечът идва върху земята, затръби тръбата и предупреди народа,
4. тогава, ако някой чуе добре гласа на тръбата и не се пази, и мечът дойде и го постигне, кръвта му ще бъде на главата му.
5. Той е чул гласа на тръбата, но не се е пазил — кръвта му ще бъде на него; а който се пази, ще избави живота си.
6. Но ако стражът види, че мечът идва, и не затръби тръбата, и народът не се пази, и мечът дойде и постигне някого от тях, той ще бъде постигнат заради беззаконието си, но кръвта му ще изискам от ръката на стража.
7. И ти, сине човешки, поставих те страж на израилевия дом. И така, чуй словото от устата Ми и ги предупреди от Моя страна.
8. Когато кажа на безбожния: Безбожнико, непременно ще умреш! — а ти не проговориш, за да предупредиш безбожния да се обърне от пътя си, онзи безбожник ще умре заради беззаконието си, но кръвта му ще изискам от ръката ти.
9. Но ако предупредиш безбожния за пътя му, да се обърне от него, а той не се обърне от пътя си, той ще умре заради беззаконието си, а ти си спасил душата си.
10. Затова, сине човешки, кажи на израилевия дом: Така говорихте, казвайки: Престъпленията ни и греховете ни са върху нас и ние чезнем заради тях! Как ще живеем?
11. Кажи им: Жив съм Аз, заявява Господ БОГ — нямам благоволение в смъртта на безбожния, а да се обърне безбожният от пътя си и да живее! Обърнете се, обърнете се от злите си пътища, защо да умрете, доме израилев?
12. И ти, сине човешки, кажи на народа си: Правдата на праведния няма да го спаси в деня, когато извърши престъпление; и безбожният няма да падне заради безбожието си в деня, когато се обърне от безбожието си, също както и праведният няма да живее заради правдата си в деня, когато съгреши.
13. Когато кажа на праведния, че непременно ще живее, и той се уповае на правдата си и върши беззаконие, всичките му праведни дела няма да се спомнят и заради беззаконието си, което е извършил, той ще умре.
14. И когато кажа на безбожния: Непременно ще умреш! — и той се обърне от греха си и върши правда и правота,
15. ако безбожният върне залог, плати ограбеното, ходи в правилата на живота, без да върши беззаконие, непременно ще живее, няма да умре.
16. Всичките му грехове, които е извършил, няма да му се помнят — той е вършил правда и правота, непременно ще живее.
17. Но синовете на народа ти казват: Пътят на Господа не е прав. А техният път е крив.
18. Когато праведният се обърне от правдата си и върши неправда, заради нея ще умре.
19. А когато безбожният се обърне от безбожието си и върши правда и правота, той ще живее заради това.
20. А вие казвате: Пътят на Господа не е прав. Ще ви съдя всекиго според пътищата му, доме израилев!
21. И в дванадесетата година на плена ни, в десетия месец, на петия ден от месеца, дойде при мен един избягал от Ерусалим и каза: Градът е превзет.
22. А вечерта, преди да дойде избягалият, ръката на ГОСПОДА беше върху мен и отвори устата ми, докато той дойде при мен сутринта; и устата ми се отвори и вече не бяхням.
23. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
24. Сине човешки, живеещите в онези опустошени места в израилевата земя говорят и казват: Авраам беше един и получи за притежание земята, а ние сме мнозина — на нас е право да се

даде земята за притежание.
25. Затова им кажи: Така казва Господ БОГ: Ядете месо с кръвта му, вдигате очи към идолите си и проливате кръв — и ще притежавате ли земята?
26. Разчитате на меча си, вършите гнусотии и оскверняват всеки жената на ближния си — и ще притежавате ли земята?
27. Така им кажи: Така казва Господ БОГ: Жив съм Аз — онези, които са в опустошените места, непременно ще паднат от меч; и който е на открито поле, ще го предам на зверовете да го изядат; а които са в крепостите и в пещерите, ще измрат от мор.
28. И ще обърна земята на пустош и да бъде за смайване, и гордата й сила ще пресекне, и израилевите планини ще запустеят, никой няма да минава там.
29. И тогава ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, когато обърна земята на пустош и да бъде за смайване заради всичките мерзости, които извършиха.
30. А ти, сине човешки, синовете на народа ти говорят за теб при стените и входовете на къщите, и си говорят един на друг, всеки на брат си, и казват: Елате сега и чуйте какво е словото, което излиза от ГОСПОДА.
31. Те идват при теб, както идва народ, и седят пред теб като Мой народ, и слушат думите ти, но не ги изпълняват, защото с устата си показват много любов, но сърцето им ходи след печалбите им.
32. И, ето, ти си им като любима песен, като човек, с хубав глас, който свири добре, защото слушат думите ти, а не ги изпълняват.
33. А когато това дойде — ето, идва — тогава ще познаят, че е имало пророк между тях.

Глава 34

1. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. Сине човешки, пророкувай против израилевите пастири, пророкувай и им кажи: Така казва Господ БОГ на пастирите: Горко на израилевите пастири, които пасат себе си! Не трябва ли пастирите да пасат стадото?
3. Вие ядете тлъстината, обличате се с вълната и колите угоените, но не пасете стадата.
4. Не подкрепихте немощната и не изцелихте болната, и не превързахте ранената, и не върнахте заблудената, и не потърсихте изгубената; а със сила властвахте над тях и с жестокост.
5. И те се разпръснаха, защото нямаше пастир, и станаха храна на всичките полски зверове, и се разпръснаха.
6. Моите овце се скитат по всички планини и по всеки висок хълм, по цялата земя се разпръснаха овцете Ми и няма кой да ги потърси и да попита за тях.
7. Затова, пастири, слушайте ГОСПОДНОТО слово!
8. Жив съм Аз, заявява Господ БОГ — понеже стадото Ми стана плячка и овцете Ми станаха храна на всичките полски зверове, защото нямаше пастир и пастирите Ми не потърсиха овцете Ми, и пастирите пасяха себе си, а не пасяха овцете,
9. затова, пастири, слушайте ГОСПОДНОТО слово!
10. Така казва Господ БОГ: Ето, Аз съм против пастирите и ще изискам овцете Си от ръцете им, и ще направя да престанат да пасат овцете, и пастирите няма вече да пасат себе си, защото ще спася овцете Си от устата им и няма да им бъдат за храна.
11. Защото, така казва Господ БОГ: Ето, Аз, Аз ще потърся овцете Си и ще ги издиря!
12. Както пастирът издирва стадото си, когато се намира сред разпръснатите си овце, така и Аз ще издиря овцете Си и ще ги спася от всичките места, където бяха разпръснати в облачния и мрачен ден.
13. Ще ги изведа от народите и ще ги събера от страните, и ще ги доведа в земята им; и ще ги паса на израилевите планини, в долините и всички населени места в земята им.
14. На добро пасбище ще ги паса и кошарата им ще бъде на високите израилеви планини. Там ще се протягат в добра кошара и ще пасат на тлъсто пасбище на израилевите планини.
15. Сам Аз ще паса овцете Си и Аз ще ги успокоявам, заявява Господ БОГ.
16. Ще потърся изгубената и ще върна заблудената, и ще превържа ранената, и ще подкрепя болната, а тлъстата и силната ще изтребя; с правосъдие ще ги паса.
17. А вие, Мое стадо, така казва Господ БОГ: Ето, Аз ще съдя между овца и овца, между овни и козли.
18. Малко ли ви е, че изпасвате доброто пасбище, че тъпчете с краката си и останалото от пасбището си; и малко ли ви е, че пиете бистра вода, че и мътите с краката си и останалата?
19. А овцете Ми пасат отъпканото от краката ви и пият размътеното от краката ви.
20. Затова, така им казва Господ БОГ: Ето, Аз, Аз ще съдя между тлъста овца и мършава овца.
21. Понеже блъскате със страна и с рамо и бодете с рогата си всичките немощни, докато ги разпръснете навън,
22. затова Аз ще спася овцете Си и няма вече да бъдат плячка; и ще съдя между овца и овца.
23. И ще издигна над тях един пастир да ги пасе — слугата Ми Давид. Той ще ги пасе и той ще им бъде пастир.
24. Аз, ГОСПОД, ще им бъда Бог и слугата Ми Давид ще бъде княз между тях. Аз, ГОСПОД, изговорих това.
25. И ще направя с тях завет на мир и ще махна злите зверове от земята и те ще живеят безопасно в пустинята и ще спят в горите.
26. Ще направя тях и околностите на Своя хълм за благословение; и ще изпратя дъжда на времето му — дъжд на благословение ще бъде.
27. И полските дървета ще дават плода си и земята ще даде реколтата си. И ще бъдат в

безопасност в земята си и ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, когато строша оковите на ярема им и ги спася от ръката на онези, които ги поробваха.
28. Няма вече да бъдат плячка за народите и земните зверове няма да ги изпояждат, а ще живеят в безопасност и никой няма да ги плаши.
29. И ще им издигна прочуто насаждение и те няма вече да гинат от глад в земята и няма вече да носят опозоряване от народите.
30. И ще познаят, че Аз, ГОСПОД, техният Бог, съм с тях и че те, израилевият дом, са Мой народ, заявява Господ БОГ.
31. И вие сте Мое стадо, вие хора, сте стадо на пасбището Ми и Аз съм ваш Бог, заявява Господ БОГ.

Глава 35

1. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. Сине човешки, насочи лицето си против планината Сиир и пророкувай против нея!
3. И й кажи: Така казва Господ БОГ: Ето, планино Сиир, Аз съм против теб и ще простра ръката Си против теб, и ще те направя пустош и опустошение.
4. Ще направя градовете ти развалини и ще станеш пустош, и ще познаеш, че Аз съм ГОСПОД.
5. Понеже хранеше вечна омраза и предаде израилевите синове на силата на меча във времето на бедствието им, когато беззаконието им стигна до край,
6. затова — жив съм Аз, заявява Господ БОГ — ще те направя кръв и кръв ще те преследва; понеже не намрази кръвта, кръв ще те преследва.
7. И ще направя планината Сиир пълна пустош и ще изтребя от нея и онзи, който минава, и онзи, който се връща.
8. И ще напълня планините й с убитите й; по хълмовете ти и по долините ти, и по всичките ти потоци ще паднат убитите от меч.
9. Ще те направя вечна пустош и градовете ти няма да се населят; и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.
10. Понеже ти каза: Тези два народа и тези две страни ще бъдат мои, и ние ще ги владеем, ако и да е бил там ГОСПОД!
11. Затова — жив съм Аз, заявява Господ БОГ — ще постъпя според гнева и според ревността, с които ти постъпи поради омразата си към тях; и ще им се изявя, когато те съдя.
12. И ще познаеш, че Аз, ГОСПОД, чух всичките хули, които произнесе против израилевите планини, като каза: Те запустяха, на нас са дадени за храна!
13. И с устата си се големяхте против Мен и умножихте думите си против Мен — Аз чух.
14. Така казва Господ БОГ: Когато цялата земя се весели, Аз ще те направя пуста.
15. Както ти се развесели за наследството на израилевия дом, че е запустено, така ще направя на теб; ще запустееш, планино Сиир, и целият Едом, целият! И ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.

Глава 36

1. И ти, сине човешки, пророкувай към израилевите планини, като кажеш: Израилеви планини, слушайте ГОСПОДНОТО слово!
2. Така казва Господ БОГ: Понеже врагът каза против вас: Ха-ха, и вечните височини станаха наше владение! —
3. затова пророкувай и кажи: Така казва Господ БОГ: Понеже ви опустошиха и погълнаха отвред, за да станете владение на остатъка от народите, и станахте за приказка на злите езици и за клевети на хората,
4. затова, израилеви планини, слушайте словото на Господ БОГ! Така казва Господ БОГ на планините и на хълмовете, на потоците и на долините, и на опустошените развалини, и на напуснатите градове, които станаха за плячка и за присмех на остатъка от народите наоколо;
5. затова, така казва Господ БОГ: Наистина в огъня на ревността Си говорих против остатъка от народите и против целия Едом, които взеха земята Ми за свое владение с радост от все сърце и с презрение в душата, за да я разграбят като землище за плячка.
6. Затова, пророкувай за израилевата земя и кажи на планините и на хълмовете, на потоците и на долините: Така казва Господ БОГ: Ето, Аз говорих в ревността Си и в яростта Си, понеже понесохте присмеха от народите;
7. затова, така казва Господ БОГ: Аз се заклех, че народите които са около вас, непременно ще носят присмеха си.
8. А вие, израилеви планини, ще изкарате клончетата си и ще принасяте плода си на Моя народ Израил — защото те скоро ще дойдат.
9. Защото, ето, Аз ще дойда при вас и ще се обърна към вас, и ще бъдете обработени и засени.
10. И ще умножа върху вас хора, целия израилев дом, целия; и градовете ще се населят и развалините ще се съградят.
11. И ще умножа върху вас хора и животни, и ще се умножат и се наплодят; и ще ви населя, както бяхте преди, и ще ви направя по-голямо добро отколкото в началото ви; и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.
12. И ще направя да ходят по вас хора, народът Ми Израил; те ще те владеят и ще им бъдеш наследство, и няма вече да ги лишиш от деца.
13. Така казва Господ БОГ: Понеже ви казват: Ти си земя, която поглъщаш хора и лишаваш от деца народа си! —
14. затова няма вече да поглъщаш хора и няма вече да лишаваш от деца народа си, заявява Господ БОГ.
15. И няма вече да допусна да чуеш хула от народите и няма да носиш опозоряване от племената, и няма вече да лишаваш от деца народа си, заявява Господ БОГ.
16. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
17. Сине човешки, израилевият дом живееше в земята си и те я омърсиха с пътищата си и с делата си; пътят им беше пред Мен като нечистотата на жена в месечното й отделяне.
18. И Аз излях яростта Си върху тях заради кръвта, която проляха на земята, и заради идолите, с които я омърсиха;
19. разпръснах ги между народите и те се разсяха по страните; според пътищата им и според делата им ги съдих.
20. И когато дойдоха между народите, където дойдоха, оскверниха святото Ми Име, като се говореше за тях: Тези са народът на ГОСПОДА и от Неговата земя излязоха!
21. Но Аз се загрижих за святото Си Име, което израилевият дом оскверни между народите, където отиде.
22. Затова кажи на израилевия дом: Така казва Господ БОГ: Не заради вас правя това, доме израилев, а заради святото Си Име, което осквернихте между народите, където отидохте.
23. И ще осветя великото Си Име, което беше осквернено между народите, което вие осквернихте между тях; и народите ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, заявява Господ БОГ,

когато се осветя сред вас пред очите им.
24. Защото ще ви взема отсред народите и ще ви събера от всичките страни, и ще ви доведа в земята ви.
25. И ще поръся върху вас чиста вода и ще се очистите; от всичките ви нечистотии и от всичките ви идоли ще ви очистя.
26. И ще ви дам ново сърце и нов дух ще вложа вътре във вас, и ще отнема каменното сърце от плътта ви, и ще ви дам сърце от плът.
27. И ще вложа Духа Си вътре във вас и ще ви направя да ходите в наредбите Ми и да пазите правилата Ми, и да ги вършите.
28. И ще живеете в земята, която дадох на бащите ви; и вие ще Ми бъдете народ и Аз ще ви бъда Бог.
29. И ще ви спася от всичките ви нечистотии. И ще повикам житото и ще го умножа, и няма вече да ви докарам глад,
30. а ще умножа плода на дървото и произведенията на полето, за да не ви се присмиват вече народите, че гладувате.
31. И ще си спомните злите си пътища и недобрите си дела и ще се отвратите от себе си заради беззаконията си и заради гнусотиите си.
32. Не заради вас правя това, заявява Господ БОГ, нека ви бъде известно! Засрамете се и се посрамете заради пътищата си, доме израилев!
33. Така казва Господ БОГ: В деня, когато ви очистя от всичките ви беззакония, ще населя градовете и развалините ще се съградят.
34. И опустошената земя ще се обработи, вместо да бъде пустош пред очите на всеки минаващ.
35. И ще казват: Тази земя, която беше пустош, стана като Едемската градина; и запустелите и опустошените, и разрушените градове се укрепиха и населиха.
36. Тогава народите, останали около вас, ще познаят, че Аз, ГОСПОД, съградих разрушеното и насадих запустялото. Аз, ГОСПОД, изговорих това и ще го извърша.
37. Така казва Господ БОГ: И това още ще оставя израилевия дом да измоли от Мен, за да им го направя — ще ги умножа с хора като стадо,
38. като осветено стадо, като стадото на Ерусалим по празниците му — така запустелите градове ще се напълнят с човешки стада; и ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.

Глава 37

1. Ръката на ГОСПОДА беше върху мен и ме изведе чрез ГОСПОДНИЯ Дух и ме постави насред полето, а то беше пълно с кости.
2. И ме преведе наоколо покрай тях, и ето, бяха твърде много по лицето на полето, и ето, бяха твърде сухи.
3. И ми каза: Сине човешки, могат ли да оживеят тези кости? И казах: Господи, БОЖЕ, Ти знаеш.
4. И ми каза: Пророкувай за тези кости и им кажи: Сухи кости, слушайте ГОСПОДНОТО слово!
5. Така казва Господ БОГ на тези кости: Ето, ще направя да влезе във вас дихание и ще оживеете.
6. И ще сложа върху вас сухожилия и ще направя да ви израсне плът, и ще ви покрия с кожа, и ще дам дихание във вас, и ще оживеете; и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.
7. И пророкувах, както ми беше заповядано; и настана шум, когато пророкувах, и ето, брожение, и костите се събраха, кост с костта си.
8. И видях и ето, по тях се появиха сухожилия и израсна плът, и кожа ги покри отгоре, но дихание нямаше в тях.
9. И ми каза: Пророкувай за диханието! Пророкувай, сине човешки, и кажи на диханието: Така казва Господ БОГ: Ела, дихание, от четирите ветрища, и дъхни върху тези убити, и ще оживеят!
10. И пророкувах, както ми заповяда; и диханието дойде в тях и те оживяха, и се изправиха на краката си — една много, много голяма войска.
11. И ми каза: Сине човешки, тези кости са целият израилев дом. Ето, те казват: Изсъхнаха костите ни и надеждата ни се изгуби; свършено е с нас.
12. Затова пророкувай и им кажи: Така казва Господ БОГ: Ето, Аз отварям гробовете ви и ще ви изведа от гробовете ви, народе Мой, и ще ви заведа в израилевата земя.
13. И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД, когато отворя гробовете ви и ви изведа от гробовете ви, народе Мой.
14. И ще дам Своя дух във вас и ще оживеете, и ще ви поставя в земята ви; и ще познаете, че Аз, ГОСПОД, изговорих това и го извърших, заявява ГОСПОД.
15. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
16. И ти, сине човешки, вземи си едно дърво и напиши на него: За Юда и за другарите му, израилевите синове. Вземи и друго дърво и напиши на него: За Йосиф, дървото на Ефрем и другарите му, целия израилев дом.
17. И си ги съедини един с друг в едно дърво, за да станат едно в ръката ти.
18. И когато синовете на народа ти проговорят и ти кажат: Няма ли да ни обясниш за какво са ти тези? —
19. ти им кажи: Така казва Господ БОГ: Ето, Аз вземам дървото на Йосиф, което е в ръката на Ефрем и на другарите му, израилевите племенни клони, и ще ги сложа към него, към дървото на Юда, и ще ги направя едно дърво; те ще бъдат едно в ръката Ми.
20. И дърветата, на които си писал, нека бъдат в ръката ти пред очите им.
21. И им кажи: Така казва Господ БОГ: Ето, Аз вземам израилевите синове изсред народите, където са отишли, и ще ги събера отвсякъде и ще ги доведа в земята им.
22. И ще ги направя един народ в земята, на израилевите планини; един цар ще царува над всички тях и няма вече да бъдат два народа, и занапред няма вече да бъдат разделени на две царства.
23. И вече няма да се оскверняват с идолите си и с мерзостите си и с всичките си престъпления. И Аз ще ги спася от всичките им заселища, където са съгрешавали, и ще ги очистя; и те ще Ми бъдат народ и Аз ще им бъда Бог.
24. И слугата Ми Давид ще бъде цар над тях и всички ще имат един пастир; и ще ходят в правилата Ми и ще пазят наредбите Ми, и ще ги вършат.

25. И ще живеят в земята, която дадох на слугата Си Яков, където живяха бащите ви; и ще живеят на нея, тЕ, синовете им и синовете на синовете им до века; и слугата Ми Давид ще им бъде княз до века.
26. И ще сключа с тях завет на мир, вечен завет с тях ще бъде; и ще ги настаня и ще ги умножа, и ще поставя светилището Си сред тях до века.
27. И скинията Ми ще бъде над тях и Аз ще им бъда Бог, и те ще ми бъдат народ.
28. И народите ще познаят, че Аз, ГОСПОД, освещавам Израил, когато светилището Ми бъде сред тях до века.

Глава 38

1. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2. Сине човешки, насочи лицето си към Гог в земята на Магог, княза на Рос, Мосох и Тувал, и пророкувай против него, като кажеш:
3. Така казва Господ БОГ: Ето, Аз съм против теб, Гог, княже на Рос, Мосох и Тувал.
4. Ще те обърна и ще сложа кука в челюстите ти, и ще те извадя с цялата ти войска, коне и конници, всички великолепно облечени, едно голямо събрание с щитове и щитчета, всички носещи мечове —
5. персийци, етиопци и ливийци с тях, всички с щитове и шлемове,
6. Гомер и всичките му полкове, дома на Тогарма от най-крайния север и всичките му полкове, и много народи с теб.
7. Приготви се и приготви всичко за себе си, ти и цялото ти събрание, което се е събрало при теб, и им бъди страж.
8. След много дни ще бъдеш призован; в последните години ще дойдеш в земята, която е била възстановена от меч и събрана от много народи, на израилевите планини, които са били постоянно в развалини, но народът й беше изведен отсред народите и те всички ще живеят в нея в безопасност.
9. И ти ще се изкачиш и ще дойдеш като вихрушка, ще бъдеш като облак, за да покриеш земята, ти и всичките ти полкове, и много народи с теб.
10. Така казва Господ БОГ: В онзи ден ще дойдат мисли в сърцето ти и ще замислиш зъл замисъл.
11. И ще кажеш: Ще се изкача в земята на неукрепени села, ще дойда при онези, които са в спокойствие и живеят в безопасност, които живеят всички без стени и нямат резета и порти! —
12. за да заграбиш грабеж и да плячкосаш плячка, и да обърнеш ръката си против населени сега развалини и против народ, събран отсред народите, който е придобил добитък и имот и живее в центъра на земята.
13. Сава и Дедан, и търговците на Тарсис с всичките му млади лъвове ще ти кажат: Да заграбиш грабеж ли си дошъл? Да плячкосаш плячка ли си събрал събранието си, да задигнеш сребро и злато, да вземеш добитък и имот, да заграбиш голям грабеж?
14. Затова, пророкувай, сине човешки, и кажи на Гог: Така казва Господ БОГ: В онзи ден, когато народът Ми Израил живее в безопасност, няма ли да знаеш?
15. Ще дойдеш от мястото си, от най-крайния север, ти и много народи с теб, всички яздещи на коне, голямо множество и многобройна войска.
16. И ще се изкачиш против народа Ми Израил като облак, за да покриеш земята. Това ще бъде в последните дни, и Аз ще те доведа против Своята земя, за да Ме познаят народите, когато се осветя в теб, Гог, пред очите им.
17. Така казва Господ БОГ: Ти ли си онзи, за когото говорих в древните дни чрез слугите Си, израилевите пророци, които в онези дни пророкуваха години наред, че ще те доведа против тях?
18. И в онзи ден, когато Гог дойде в израилевата земя, заявява Господ БОГ, яростта Ми ще се запали в гнева Ми.
19. И в ревността Си и в огъня на гнева Си говорих: Непременно в онзи ден ще има голямо брожение в израилевата земя.
20. И ще се разтреперят от присъствието Ми морските риби и небесните птици, и полските зверове, и всички пълзящи, които пълзят по земята, и всичките хора, които са по лицето на земята; и планините ще се сринат и стръмнините ще паднат, и всяка стена ще падне на земята.
21. И ще призова против него меч по всичките Си планини, заявява Господ БОГ, мечът на всекиго ще бъде против другия.

22. И Аз ще се съдя с него с мор и с кръв и ще наваля пороен дъжд и каменна градушка, огън и сяра върху него и върху полковете му, и върху многото народи, които са с него.
23. И ще се възвелича и ще се осветя, и ще се изявя пред очите на много народи; и те ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.

Глава 39

1. И ти сине човешки, пророкувай против Гог, като кажеш: Така казва Господ БОГ: Ето, Аз съм против теб, Гог, княже на Рос, Мосох и Тувал.
2. Ще те обърна и ще те поведа, и ще те изведа от най-крайния север, и ще те доведа на израилевите планини.
3. И ще избия лъка ти от лявата ти ръка и ще изхвърля стрелите ти от дясната ти ръка.
4. Ще паднеш на израилевите планини, ти и всичките ти полкове, и народите, които са с теб. И ще те дам за храна на хищните птици от всякакъв вид и на полските зверове.
5. Ще паднеш на открито поле, защото Аз изговорих това, заявява Господ БОГ.
6. И ще изпратя огън сред Магог и сред онези, които живеят безгрижно по островите; и те ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.
7. И ще изявя святото Си Име сред народа Си Израил и няма вече да оставя да се оскверни святото Ми Име. И народите ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, Светият в Израил.
8. Ето, това идва и ще стане, заявява Господ БОГ, този е денят, за който говорих.
9. И жителите на израилевите градове ще излязат и ще кладат огън и ще горят оръжия, щитове и щитчета, лъкове и стрели, боздугани и копия; ще кладат огън с тях седем години.
10. И няма да носят дърва от полето и да секат от горите, защото ще кладат огън с оръжия. И ще ограбят онези, които са ги ограбили, и ще плячкосат онези, които са ги плячкосали, заявява Господ БОГ.
11. И в онзи ден ще дам на Гог място за погребване в Израил — долината на преминаващите на изток от морето; и ще затваря пътя на преминаващите. И там ще погребат Гог и цялото му множество и ще нарекат мястото долината на Амон-Гог.
12. И израилевият дом ще ги погребва, за да се очисти земята, седем месеца;
13. и целият народ на земята ще ги погребва. И бележит ще им бъде денят, в който Аз ще се прославя, заявява Господ БОГ.
14. И ще отделят мъже, които постоянно да обикалят земята и които с обикалящите да погребват останалите по лицето на земята, за да я очистят. След седем месеца ще я претърсят.
15. И обикалящите ще ходят през земята и щом някой види човешка кост, ще изправя знак при нея, докато гробарите я погребат в долината на Амон-Гог.
16. И името и на града също ще бъде Амона. Така ще очистят земята.
17. А ти, сине човешки, така казва Господ БОГ: Кажи на птиците от всякакъв вид и на всички полски зверове: Съберете се и елате! Струпайте се отвсякъде на жертвата, която жертвам за вас, голяма жертва върху израилевите планини, и яжте месо и пийте кръв!
18. Месата на силни мъже ще ядете и кръвта на земните първенци ще пиете — овни, агнета и козли, и юнци, всички угоени на Васан.
19. И ще ядете тлъстина до насита и ще пиете кръв до опиване от жертвата, която жертвах за вас.
20. И ще се наситите на трапезата Ми с коне и ездачи, със силни мъже и с всички воини, заявява Господ БОГ.
21. И Аз ще поставя славата Си между народите; и всички народи ще видят Моя съд, който извърших, и ръката Ми, която сложих върху тях.
22. И израилевият дом ще познае, че Аз съм ГОСПОД, техният Бог, от онзи ден и за в бъдеще.
23. И народите ще познаят, че израилевият дом беше пленен заради беззаконието си — понеже Ми изменихa, затова скрих лицето Си от тях и ги предадох в ръката на притеснителите им, и те всички паднаха от меч.
24. Според нечистотата им и според престъпленията им постъпих с тях и скрих лицето Си от тях.
25. Затова, така казва Господ БОГ: Сега ще върна Яков от плен и ще се смиля за целия израилев дом, и ще ревнувам за святото Си Име.

26. И те ще носят позора си и всичките си престъпления, с които Ми измениха, когато живеят в безопасност в земята си и няма кой да ги плаши,
27. когато ги върна от народите и ги събера от страните на враговете им, и се осветя чрез тях пред очите на многото народи.
28. И ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, техният Бог, понеже ги откарах в плен при народите и отново ги събрах в земята им; и вече няма да оставя там никого от тях.
29. И няма вече да скрия лицето Си от тях, защото излях Духа Си върху израилевия дом, заявява Господ БОГ.

Глава 40

1. В двадесет и петата година на плена ни, в началото на годината, на десетия ден от месеца, в четиринадесетата година, след като портата на града беше разбита, точно в този ден ГОСПОДНАТА ръка беше върху мен и ме заведе там.
2. Чрез Божии видения ме заведе в израилевата земя и ме постави на една много висока планина. И на нея, на юг имаше нещо като постройки на град.
3. И като ме заведе там, ето, мъж, чийто вид беше като вида на бронз, и в ръката му имаше ленена връв и мярка от тръстика; и той стоеше на портата.
4. И мъжът ми проговори: Сине човешки, виж с очите си и чуй с ушите си, и внимавай в сърцето си за всичко, което ще ти покажа — защото ти беше доведен тук, за да ти покажа това. Всичко, което видиш, разкажи на израилевия дом.
5. И ето, имаше стена извън дома околовръст и в ръката на мъжа имаше мярка от тръстика, дълга шест лакътя, всеки с дължина на лакът и длан. И измери ширината на зданието — една тръстика, и височината — една тръстика.
6. И дойде при портата, която беше обърната на изток и се изкачи по стъпалата й. И измери прага на портата; ширината му беше една тръстика, и другият праг беше с ширина една тръстика.
7. И всяка стражарска стая беше една тръстика дълга и една тръстика широка, и разстоянието между стаите беше пет лакътя, а прагът на портата при предверната зала на портата към дома беше една тръстика.
8. Измери и предверната зала на портата към дома — една тръстика.
9. Измери и предверната зала на портата — осем лакътя, и стълбовете им — два лакътя; и предверната зала на портата беше към дома.
10. И стражарските стаи на портата на изток бяха три отсам и три оттам, една мярка имаха и трите; и една мярка имаха стълбовете отсам и оттам.
11. Измери и ширината на входа на портата — десет лакътя, и дължината на портата — тринадесет лакътя.
12. А пред стаите имаше ограничител от един лакът отсам и ограничител от един лакът оттам. И всяка стая беше шест лакътя отсам и шест лакътя оттам.
13. И измери портата от покрива на едната стражарска стая до покрива на другата, и ширината беше двадесет и пет лакътя, врата срещу врата.
14. И направи същото със стълбовете — шестдесет лакътя; и предверието стигаше до стълбовете околовръст портата.
15. И от лицето на портата на входа до лицето на предверната зала на вътрешната порта имаше петдесет лакътя.
16. И на стражарските стаи имаше решетъчни прозорци, и на стълбовете им навътре към портата околовръст, така и на сводовете; и имаше прозорци навътре околовръст; и на всеки стълб имаше палми.
17. И ме заведе във външния двор и ето, стаи и каменна настилка, направени околовръст на двора; тридесет стаи имаше върху каменната настилка.
18. И каменната настилка беше отстрани на портата, съответстваща на дължината на портите; това беше долната каменна настилка.
19. И измери ширината от лицето на долната порта до лицето на вътрешния двор отвън — сто лакътя на изток и на север.
20. И измери дължината и ширината на портата на външния двор, която гледаше на север.
21. И стражарските й стаи бяха три отсам и три оттам, и стълбовете й, и сводовете й. Беше според мярката на първата порта, дължината й беше петдесет лакътя и ширината й — двадесет и пет лакътя.
22. И прозорците й, и сводовете й, и палмите й бяха според мярката на портата, която беше обърната на изток; и по седем стъпала се изкачваха към нея и сводовете й бяха пред тях.

23. И портата на вътрешния двор беше срещу портата, която беше на север и на изток; и измери от порта до порта — сто лакътя.
24. И ме заведе на юг и ето, порта на юг; и измери стълбовете й и сводовете й според същите мерки.
25. И тя, и сводовете й имаха прозорци околовръст, като онези прозорци; дължината им беше петдесет лакътя и ширината им — двадесет и пет лакътя.
26. И седем стъпала бяха изкачването й и сводовете й бяха пред тях; и на стълбовете й имаше палми, една отсам и една оттам.
27. И вътрешният двор имаше порта на юг; и измери от външната порта до вътрешната порта на юг — сто лакътя.
28. И ме заведе във вътрешния двор през южната порта и измери южната порта според същите мерки,
29. и стражарските й стаи, и стълбовете й, и сводовете й според същите мерки. И тя, и сводовете й имаха прозорци околовръст; петдесет лакътя беше дължината, а ширината — двадесет и пет лакътя.
30. И сводовете околовръст бяха двадесет и пет лакътя на дължина и пет лакътя на ширина.
31. И сводовете й бяха към външния двор и по стълбовете й имаше палми; и осем стъпала бяха изкачването й.
32. И ме заведе във вътрешния двор на изток и измери портата според същите мерки,
33. и стражарските й стаи, и стълбовете й, и сводовете й според същите мерки. И тя и сводовете й имаха прозорци околовръст; дължината беше петдесет лакътя, а ширината — двадесет и пет лакътя.
34. И сводовете й бяха към външния двор и по стълбовете й имаше палми отсам и оттам; и осем стъпала бяха изкачването й.
35. И ме заведе при северната порта и я измери според същите мерки,
36. и стражарските й стаи, и стълбовете й, и сводовете й; и тя имаше прозорци околовръст; дължината беше петдесет лакътя, а ширината — двадесет и пет лакътя.
37. И стълбовете й бяха към външния двор и по стълбовете й имаше палми отсам и оттам; и осем стъпала бяха изкачването й.
38. И имаше една стая и входът й беше при стълбовете на портата; там миеха всеизгарянето.
39. И в предверната зала на портата имаше две маси отсам и две маси оттам, на които да се колят всеизгарянето, жертвата за грях и жертвата за вина.
40. И на външната страна, при изкачването към входа на северната порта, имаше две маси; и на другата страна на предверието на портата имаше две маси.
41. Четири маси имаше отсам и четири маси — оттам при страните на портата; осем маси, на които се колят жертвите.
42. И четирите маси за всеизгарянето бяха от дялани камъни, лакът и половина дълги и лакът и половина широки, и един лакът високи; на тях се слагаха инструментите, с които се колеха всеизгарянето и жертвата.
43. И куки, една длан широки, бяха приковани околовръст на дома; и на маси се слагаше месото на приноса.
44. И извън вътрешната порта бяха стаите на певците, във вътрешния двор, който беше на страната на северната порта, и лицата им гледаха на юг; а една беше на страната на източната порта и лицето й гледаше на север.
45. И ми каза: Тази стая, чието лице гледа на юг, е за свещениците, които се грижат за дома.
46. А стаята, чието лице гледа на север, е за свещениците, които се грижат за олтара. Те са синовете на Садок, които измежду синовете на Леви се приближават при ГОСПОДА, за да Му служат.
47. И измери двора — сто лакътя на дължина и сто лакътя на ширина, беше четвъртит. И олтарът беше пред дома.
48. И ме заведе в предверната зала на дома и измери стълба на предверната зала — пет

лакътя отсам и пет лакътя оттам; и ширината на портата беше три лакътя отсам и три лакътя оттам.
49. Дължината на предверната зала беше двадесет лакътя, а ширината — единадесет лакътя; и при стъпалата, по които се изкачваха към нея, и при стълбовете имаше колони, една отсам и една оттам.

Глава 41

1. После ме заведе в храма и измери стълбовете — шест лакътя ширина отсам и шест лакътя ширина оттам, ширината на шатъра.
2. И ширината на входа беше десет лакътя и страните на входа бяха пет лакътя отсам и пет лакътя оттам. И измери дължината му — четиридесет лакътя, и ширината му — двадесет лакътя.
3. И влезе вътре и измери стълба на входа — два лакътя, и входа — шест лакътя, и ширината на входа — седем лакътя.
4. И измери дължината му — двадесет лакътя, и ширината — двадесет лакътя към лицето на храма. И ми каза: Това е Пресвятото място.
5. И измери стената на дома — шест лакътя, и ширината на страничните стаи — четири лакътя околовръст около дома.
6. И страничните стаи бяха по три, стая над стая, тридесет на ред; и влизаха в стената, която беше околовръст на дома за страничните стаи, за да се държат здраво, но не се държаха за стената на дома.
7. И зданието се разширяваше и имаше вита стълба, която се изкачваше към страничните стаи, защото витата стълба на дома се изкачваше нагоре околовръст на дома; затова ширината на дома беше нагоре; и така долният етаж се изкачваше до горния през средния.
8. И видях височината на дома околовръст; основите на страничните стаи бяха една цяла тръстика от шест големи лакътя.
9. Ширината на външната стена на страничните стаи беше пет лакътя; и оставеното място образуваше страничните стаи на дома.
10. И между стаите имаше ширина от двадесет лакътя околовръст около дома.
11. И вратата на страничните стаи беше към оставеното място, една врата на север и една врата на юг; и ширината на оставеното място беше пет лакътя околовръст.
12. А зданието, което беше пред отделеното място на западната страна, беше седемдесет лакътя широко; и стената на зданието беше пет лакътя широка околовръст, а дължината му беше деветдесет лакътя.
13. И измери дома, дължината беше сто лакътя; и отделеното място и зданието, и стените му — дължината беше сто лакътя.
14. И ширината на лицето на дома и на отделеното място на изток беше сто лакътя.
15. И измери дължината на зданието, което беше в лицето на отделеното място зад него, и галериите му отсам и оттам — сто лакътя; и вътрешния храм и предверията на двора.
16. Праговете и решетъчните прозорци и галериите наоколо в трите им реда, срещу прага бяха облечени с дърво околовръст от земята до прозорците — а прозорците бяха покрити —
17. до над входа и до вътрешния дом, и навън, и по цялата стена околовръст, отвътре и отвън; всичко беше според мерките.
18. И бяха направени херувими и палми, по една палма между херувим и херувим. Всеки херувим имаше две лица,
19. лице на човек към палмата отсам и лице на млад лъв към палмата оттам; така беше направено по целия дом околовръст.
20. От земята до над вратата бяха направени херувимите и палмите и на стената на храма.
21. А храмът имаше четвъртити стълбове на вратите и тези отпред на светилището имаха същия вид.
22. Олтарът беше дървен, три лакътя висок и дълъг два лакътя; и ъглите му и подножието му, и страните му бяха дървени. И ми каза: Това е масата, която стои пред ГОСПОДА.
23. А храмът и светилището имаха две врати.
24. И вратите имаха по две крила, две въртящи се крила, две на едната врата и две крила на другата.
25. И по тях, по вратите на храма, бяха направени херувими и палми, както бяха направени по

стените. И отпред на предверната зала отвън имаше дървени прагове.
26. И имаше решетъчни прозорци и палми отсам и оттам по страните на предверната зала; такива бяха страничните стаи на дома, и праговете.

Глава 42

1. И ме изведе във външния двор при пътя, който води на север, и ме заведе в стаята, която беше срещу отделното място и срещу северното здание.
2. На лицето му, дълго сто лакътя, беше северната врата, а ширината беше петдесет лакътя.
3. Срещу двадесетте лакътя на вътрешния двор и срещу каменната настилка на външния двор имаше галерия срещу галерия на третия етаж.
4. И пред стаите имаше коридор, десет лакътя широк, и навътре — път от един лакът; и вратите на стаите бяха на север.
5. А най-горните стаи бяха по-тесни, понеже галериите отнемаха от тях повече отколкото от долните и средните етажи на зданието.
6. Защото те бяха на три етажа и нямаха стълбове като стълбовете на дворовете; затова горният етаж беше по-тесен от долния и средния, от земята.
7. И стената отвън, която беше успоредна на стаите към външния двор, пред стаите, дължината й беше петдесет лакътя.
8. Защото дължината на стаите, които бяха на външния двор, беше петдесет лакътя; и ето, пред храма беше сто лакътя.
9. А под тези стаи беше входът от изток, като се отива към тях от външния двор.
10. На ширината на стената на двора на изток, пред отделеното място и пред зданието имаше стаи.
11. И пътят пред тях беше на вид като стаите, които бяха на север; както по дължина, така и по ширина и по всичките им изходи и по наредбата им и по вратите им.
12. И като вратите на стаите, които бяха на юг, имаше и врата в началото на пътя, пътя право срещу стената на изток, като се идва към тях.
13. И ми каза: Северните стаи и южните стаи, които са пред отделното място, са светите стаи, където свещениците, които се приближават при ГОСПОДА, ще ядат пресветите неща. Там ще слагат пресветите неща — и хлебния принос, и жертвата за грях, и жертвата за вина — защото мястото е свято.
14. Когато свещениците влизат в храма, да не излизат от святото място във външния двор, а там да слагат дрехите, с които служат, защото са свети; и да обличат други дрехи и така да се приближават при онова, което е на народа.
15. И когато свърши измерванията на вътрешния дом, ме изведе по пътя към портата, която е насочена на изток, и измери дома околовръст.
16. Измери източната страна с тръстикова мярка — петстотин тръстики с тръстикова мярка околовръст.
17. Измери северната страна — петстотин тръстики с тръстикова мярка околовръст.
18. И южната страна измери — петстотин тръстики с тръстикова мярка.
19. Обърна се към западната страна и измери петстотин тръстики с тръстикова мярка.
20. От четирите страни го измери. Имаше стена околовръст, дължината й беше петстотин тръстики и ширината й —петстотин тръстики, за да отделя святото от несвятото.

Глава 43

1. И ме заведе при портата, портата, която е обърната на изток.
2. И ето, славата на Израилевия Бог идваше от изток; гласът Му беше като глас на големи води и земята сияеше от славата Му.
3. И видът на видението, което видях, беше като видението, което видях, когато дойдох да пророкувам за разрушението на града. Виденията бяха като видението, което видях при реката Ховар, и паднах на лицето си.
4. И ГОСПОДНАТА слава влезе в дома през пътя на портата, която е обърната на изток.
5. И Духът ме вдигна и ме заведе във вътрешния двор; и ето, домът беше изпълнен с ГОСПОДНАТА слава.
6. И чух един да ми говори от дома; и един мъж стоеше при мен.
7. И ми каза: Сине човешки, това е мястото на престола Ми и мястото на стъпалата на краката Ми, където ще обитавам сред израилевите синове до века. И израилевият дом няма вече да омърси святото Ми Име, нито те, нито царете им, с блудствата си или с труповете на царете си и високите си места,
8. както когато поставиха прага си при Моя праг и стълбовете на вратите си при стълбовете на Моите врати и само стената беше между Мен и тях, и омърсиха святото Ми Име с гнусотиите, които вършеха; и Аз ги поядох в гнева Си.
9. Сега нека отдалечат от Мен блудствата си и труповете на царете си и Аз ще обитавам сред тях до века.
10. Ти, сине човешки, разкажи за този дом на израилевия дом, за да се засрамят заради беззаконията си; и нека измерят строежа му.
11. И ако се засрамят за всичко, което са вършили, им покажи очертанията на дома и устройството му, и изходите му, и входовете му, и всичките му очертания, и всичките му наредби, и всичките му очертания, и всичките му закони; и ги напиши пред тях, за да пазят всичките му очертания и всичките му наредби, и да ги изпълнят.
12. Ето наредбата за дома: На върха на хълма цялото му пространство околовръст ще бъде пресвято; ето, това е наредбата за дома.
13. И ето мерките на олтара в лакти, а лакътят е един лакът и една длан: Основата му е един лакът и ширината — един лакът и поясът му по краищата му наоколо — една педя; това ще бъде основната площ на олтара.
14. А от основата му на земята до долния пояс — два лакътя, и ширината — един лакът; и от по-малкия пояс до по-големия пояс — четири лакътя, и ширината — един лакът.
15. И жертвеникът — четири лакътя; и от жертвеника нагоре — четири рога.
16. И жертвеникът е с дванадесет лакътя дължина при дванадесет лакътя ширина; четвъртит е от четирите си страни.
17. И поясът е с четиринадесет лакътя дължина при четиринадесет лакътя ширина от четирите си страни; и около него площадката е половин лакът, и основата й е един лакът наоколо, и стъпалата към нея са обърнати на изток.
18. И ми каза: Сине човешки, така казва Господ БОГ: Това са наредбите на олтара, в деня когато бъде направен, за да се принасят върху него всеизгарания и да се ръси върху него кръв.
19. И на свещениците, левитите, които са от потомството на Садок, които се приближават при Мен, заявява Господ БОГ, за да Ми служат, да дадеш юнец в жертва за грях.
20. И да вземеш от кръвта му и да я сложиш на четирите рога на олтара, на четирите ъгъла на пояса и на площадката наоколо; така да го очистиш и да направиш умилостивение за него.
21. И да вземеш юнеца, който е жертва за грях, и да го изгорят на определеното място на дома, извън светилището.
22. А на втория ден да принесеш козел без недостатък в жертва за грях; и да се очисти олтарът, както се очисти с юнеца.

23. Когато свършиш очистването му, да принесеш юнец от говедата без недостатък и овен от овцете без недостатък.
24. Да ги принесеш пред ГОСПОДА и свещениците да хвърлят върху тях сол и да ги принесат във всеизгаряне на ГОСПОДА.
25. Седем дни да принасяш всеки ден козел в жертва за грях; да принасят и юнец от говедата, и овен от овцете, които нямат недостатък.
26. Седем дни да правят умилостивение за олтара и да го очистват, и да го освещават.
27. И когато се свършат дните, на осмия ден и нататък, свещениците да принасят на олтара всеизгарянията ви и примирителните ви жертви; и Аз ще ви приема, заявява Господ БОГ.

Глава 44

1. И ме върна по пътя към външната порта на светилището, която е обърната на изток; и тя беше затворена.
2. И ГОСПОД ми каза: Тази порта ще бъде затворена, няма да се отвори и никой човек няма да влезе през нея, защото ГОСПОД, Израилевият Бог влезе през нея; и ще бъде затворена.
3. А князът, той, князът ще седне в нея да яде хляб пред ГОСПОДА. Той ще влезе по пътя на предверната зала на портата и по същия път ще излезе.
4. И ме заведе по пътя на северната порта пред дома и погледнах, и ето, ГОСПОДНИЯТ дом беше изпълнен с ГОСПОДНАТА слава; и паднах на лицето си.
5. И ГОСПОД ми каза: Сине човешки, внимавай в сърцето си и гледай с очите си, и слушай с ушите си всичко, което ти говоря за всичките наредби на ГОСПОДНИЯ дом и за всичките му закони; и внимавай в сърцето си на входа на дома с всичките изходи и светилището.
6. И кажи на бунтовниците, на израилевия дом: Така казва Господ БОГ: Много са ви всичките ви гнусотии, доме израилев —
7. че въведохте чужденци с необрязано сърце и необрязана плът, да бъдат в светилището Ми, да оскверняват дома Ми, когато принасяте хляба Ми, тлъстината и кръвта; и престъпиха завета Ми, освен всичките ви гнусотии.
8. И не се грижихте за заповяданото за светите Ми неща, а си поставихте чужденци да се грижат за заповяданото Ми в светилището Ми.
9. Така казва Господ БОГ: Никой чужденец с необрязано сърце и необрязана плът няма да влезе в светилището Ми, от всичките чужденци, които са сред израилевите синове.
10. Но и левитите, които се отдалечиха от Мен при отклонението на Израил, който се отклони от Мен и отиде след идолите си, те ще носят беззаконието си.
11. Но ще бъдат служители в светилището Ми, надзиратели на портите на дома и служители в дома; те ще колят всеизгаряния и жертвите на народа и ще стоят пред тях, за да им служат.
12. Понеже им служиха пред идолите им и станаха за израилевия дом спънка за беззаконие, затова Аз вдигнах ръката Си против тях, заявява Господ БОГ, и те ще носят беззаконието си.
13. И те няма да се приближат до Мен, за да Ми свещенодействат и да се приближат до светите неща и до пресветите, а ще носят позора си и гнусотиите, които вършиха.
14. Но ще ги поставя пазачи над заповяданото за дома, за цялата му работа и за всичко, което се върши в него.
15. А свещениците, левитите, синовете на Садок, които се грижеха за заповяданото за светилището Ми, когато израилевите синове се отклониха от Мен, те нека се приближат при Мен, за да Ми служат, и нека стоят пред Мен, за да Ми принасят тлъстината и кръвта, заявява Господ БОГ.
16. Те нека влизат в светилището Ми и те нека се приближават при трапезата Ми, за да Ми служат, и те нека се грижат за заповяданото Ми.
17. И когато влизат в портите на вътрешния двор, да обличат ленени дрехи; да няма нищо вълнено на тях, докато служат в портите на вътрешния двор и в дома.
18. Да имат ленени тюрбани на главите си и да имат ленени гащи на хълбоците си; да не се опасват с нищо, което причинява пот.
19. И когато излизат във външния двор, във външния двор при народа, да събличат дрехите, с които са служили, и да ги слагат в светите стаи, и да обличат други дрехи, за да не освещават народа с дрехите си.
20. И нито да бръснат главите си, нито да оставят косите си да растат, а да стрижат главите си.
21. И никой свещеник да не пие вино, когато влиза във вътрешния двор.
22. И да не си вземат за жени вдовици или напуснати, а да вземат девици от потомството на израилевия дом или вдовица, овдовяла от свещеник.
23. И да учат народа Ми да различава между свято и несвято и да разпознава нечисто от

чисто.
24. И при споровете те да стоят да съдят; да съдят според Моите присъди, да спазват законите Ми и правилата Ми във всичките Ми определени празници и да освещават съботите Ми.
25. И да не идва при мъртъв човек да се оскверни. Но за баща и за майка, и за син, и за дъщеря, и за брат, и за сестра, която не е била омъжена, може да се оскверният.
26. И след очистването му да му преброят седем дни,
27. и в деня, когато влиза в светилището, във вътрешния двор, за да служи в светилището, да принесе жертвата си за грях, заявява Господ БОГ.
28. И това ще бъде наследството им — Аз съм наследството им; да не им давате притежание в Израил — Аз съм притежанието им.
29. Да ядат хлебния принос и жертвата за грях, и жертвата за вина; и всяко обречено нещо в Израил да бъде тяхно.
30. И първото от всички първи плодове от всичко, и всеки възвишаем принос от всичко, от всичките ви възвишаеми приноси, да бъдат на свещениците. И първото от тестото си да давате на свещеника, за да почива благословение на домовете ви.
31. Свещениците да не ядат никаква мърша или разкъсано от звяр, било птица, или животно.

Глава 45

1. И когато делите с жребий земята за наследство, да отделите свят дял от земята за възвишаем принос на ГОСПОДА, дължината му да бъде двадесет и пет хиляди лакътя дълга, а ширината му — десет хиляди; цялото му пространство наоколо да бъде свято.
2. От това да бъде за светилището място петстотин на петстотин, четвъртито наоколо, и петдесет лакътя за свободно място около него.
3. И от тази мярка да отмериш място двадесет и пет хиляди лакътя дълго и десет хиляди широко; и в него ще бъде светилището, Пресвятото място.
4. Това ще е свят дял от земята за свещениците, служителите в светилището, които се приближават да служат на ГОСПОДА; ще им бъде място за къщи и свято място за светилището.
5. И едно място двадесет и пет хиляди лакътя дълго и десет хиляди широко да бъде за левитите, служещи в дома; за тяхно притежание, за градове, в които да живеят.
6. И за притежание на града да дадете едно място пет хиляди лакътя широко и двадесет и пет хиляди дълго, успоредно на светия възвишаем принос; да бъде за целия израилев дом.
7. И на княза да дадете от тази и от онази страна на светия възвишаем принос и на притежанието на града, пред светия възвишаем принос и пред притежанието на града, от западната страна към запад и от източната страна към изток; и дължината му да бъде според всеки от наследствените дялове от западната граница до източната граница.
8. Това ще бъде негова земя, негово притежание в Израил; и князете Ми няма вече да угнетяват народа Ми, а ще дадат земята на израилевия дом според племената им.
9. Така казва Господ БОГ: Много ви е, израилеви князе! Отмахнете насилието и грабителството и вършете правосъдие и правда! Престанете да пъдите народа Ми, заявява Господ БОГ.
10. Прави везни и права ефа, и прав ват да имате.
11. Ефата и ватът да имат еднаква мярка, така че ватът да събира една десета от хомера и ефата — една десета от хомера; според хомера да бъде мярката им.
12. И сикълът да бъде двадесет гери; двадесет сикъла, двадесет и пет сикла, и петнадесет сикла да ви бъде мнасата.
13. Това е възвишаемият принос, който ще принасяте: една шеста ефа от хомер жито, и да давате една шеста ефа от хомер ечемик.
14. И правилото за маслиненото масло, за ват масло: ще принасяте една десета ват от кор, от десет вата, от един хомер — защото десет вата са един хомер.
15. И ще принасяте по една овца от овцете, на всеки двеста овце от напоените пасбища на Израил за хлебен принос, за всеизгаряне и за примирителна жертва, за да се прави умилостивение за тях, заявява Господ БОГ.
16. Целият народ на земята ще бъде задължен за този възвишаем принос за княза в Израил.
17. А длъжност на княза ще бъдат всеизгарянията и хлебните приноси, и възлиянията на празниците и на новолунията, и в съботите, и при всички определени празници на израилевия дом; той ще приготвя жертвата за грях и хлебния принос, и всеизгарянето, и примирителните жертви, за да се прави умилостивение за израилевия дом.
18. Така казва Господ БОГ: В първия месец, на първия ден от месеца, да вземеш юнец от говедата без недостатък и да очистиш светилището.
19. И свещеникът да вземе от кръвта на жертвата за грях и да сложи на стълбовете на вратата на дома и на четирите ъгъла на пояса на олтара, и на стълбовете на портата на вътрешния двор.
20. И така ще правиш на седмия ден от месеца за този, който съгрешава от незнание, и за простия; и така ще правите умилостивение за дома.
21. В първия месец, на четиринадесетия ден от месеца, ще ви бъде пасхата, седемдневен празник; безквасен хляб да се яде.
22. И в онзи ден князът да приготви за себе си и за целия народ на земята юнец в жертва за

грях.
23. И през седемте дни на празника да приготвя всеизгаряне на ГОСПОДА, седем юнеца и седем овена без недостатък, всеки ден, през седемте дни; и един козел на ден в жертва за грях.
24. И за хлебен принос да приготвя една ефа за всеки юнец и една ефа за всеки овен, и маслинено масло — един ин за всяка ефа.
25. В седмия месец, на петнадесетия ден от месеца, на празника, да прави същото през седемте дни, според определеното за жертвата за грях, за всеизгарянето и за хлебния принос, и за маслиненото масло.

Глава 46

1. Така казва Господ БОГ: Портата на вътрешния двор, която е обърната на изток, да бъде затворена през шестте делнични дни, а в съботния ден да се отваря и в деня на новолунието да се отваря.
2. И князът да влезе по пътя през предверната зала на портата отвън и да застане при стълба на портата, и свещениците да принасят всеизгарянето му и примирителните му жертви, и той да се поклони при прага на портата и да излезе; но портата да не се затваря до вечерта.
3. И народът на земята да се покланя на ГОСПОДА във входа на тази порта в съботите и на новолунията.
4. А всеизгарянето, което князът да принася на ГОСПОДА в съботния ден, да бъде шест агнета без недостатък и един овен без недостатък.
5. И хлебният принос за овена да бъде една ефа, а хлебният принос за агнетата — колкото му дава ръка, и един ин маслинено масло за ефа.
6. А в деня на новолунието: един юнец от говедата без недостатък, шест агнета и един овен; да бъдат без недостатък.
7. И да принася хлебен принос: една ефа за юнеца и една ефа за овена, а за агнетата — колкото може да даде ръката му, и един ин маслинено масло за ефа.
8. И когато князът влиза, да влиза по пътя на предверната зала на портата, и по същия път да излиза.
9. А когато народът на земята идва пред ГОСПОДА на определените празници, тогава онзи, който влиза по пътя на северната порта, за да се поклони, да излиза по пътя на южната порта, а който влиза по пътя на южната порта, да излиза по пътя на северната порта; да не се връща по пътя на портата, през която е влязъл, а да излиза през онази, която е насреща.
10. И князът да влиза сред тях, когато влизат; и когато излизат, да излизат заедно.
11. И на празниците и по празничните времена хлебният принос да бъде една ефа за юнеца и една ефа за овена, а за агнетата — колкото му дава ръка, и един ин маслинено масло за ефа.
12. А когато князът принася доброволно всеизгаряне или доброволни примирителни жертви на ГОСПОДА, тогава да му се отваря портата, която е обърната на изток, и да принася всеизгарянето си и примирителните си жертви, както прави в съботен ден; и когато излезе, да затворят портата, след като е излязъл.
13. И да принасяш всеки ден във всеизгаряне на ГОСПОДА едногодишно агне без недостатък; всяка сутрин да го принасяш.
14. И към него да принасяш всяка сутрин хлебен принос от една шеста ефа и една трета ин маслинено масло, за да го смесиш с брашното — хлебен принос на ГОСПОДА. Това са постоянни, вечни наредби.
15. И ще принасят агнето и хлебния принос, и маслиненото масло всяка сутрин, постоянно всеизгаряне.
16. Така казва Господ БОГ: Ако князът даде подарък на някого от синовете си, това му е наследство; на синовете му ще бъде, това е тяхно притежание по наследство.
17. А ако даде подарък от наследството си на някого от слугите си, ще бъде негов до годината на освобождението, и после ще се върне на княза; това е негово наследство за синовете му, тяхно ще бъде.
18. И князът да не взема от наследството на народа и да ги измества от притежанието им. От своето притежание да дава наследство на синовете си, за да не се разпръсва народът Ми всеки от притежанието си.
19. И ме заведе през входа, който беше от страната на портата, при светите стаи за свещениците, които са обърнати на север; и ето, там имаше място отзад на запад.
20. И ми каза: Това е мястото, където свещениците ще варят жертвата за вина и жертвата за грях, и където ще пекат хлебния принос, за да не ги изнасят във външния двор да осветят народа.

21. И ме изведе във външния двор и ме преведе по четирите ъгъла на двора; и ето, във всеки ъгъл на двора имаше двор.
22. В четирите ъгъла на двора имаше заградени дворове, четиридесет лакътя на дължина и тридесет на ширина; и четирите ъгъла имаха една мярка.
23. И в тях имаше ред каменна зидария околовръст, около четирите двора; и наоколо под редовете имаше устроени готварници.
24. И ми каза: Това са готварниците, където служителите на дома ще варят жертвите на народа.

Глава 47

1. И ме върна при вратата на дома; и ето, вода извираше изпод прага на дома на изток — защото лицето на дома беше на изток. И водата течеше надолу изпод дясната страна на дома на юг от олтара.
2. И ме изведе по пътя на северната порта и ме преведе наоколо по външния път към външната порта, по пътя, който беше обърнат на изток; и ето, вода течеше от дясната страна.
3. И мъжът излезе към изток и в ръката му имаше мерителна връв. И премери хиляда лакътя и ме преведе през водата — водата беше до глезени.
4. И пак премери хиляда и ме преведе през водата — водата беше до колене. И пак премери хиляда и ме преведе — водата беше до кръста.
5. И пак премери хиляда — и беше станала река, през която не можех да премина, защото водата се беше качила, беше станала вода за плуване, непроходима река.
6. И ми каза: Видя ли, сине човешки? И ме заведе и ме върна на брега на реката.
7. И когато се върнах, ето, на брега на реката имаше твърде много дървета от тази и от онази страна.
8. И ми каза: Тази вода изтича към източната област и слиза към равнината, и се влива в морето; и когато достигне морето, водата му ще оздравее.
9. И всички живи същества, които гъмжат, ще живеят навсякъде, където отиде двойната река, и рибата там ще бъде твърде много, твърде голямо множество риба, защото водата идва там и водата на морето ще оздравее. И където отиде реката, всичко ще живее.
10. И рибарите ще стоят край нея, от Енгади до Енеглаим ще простират мрежите си; рибите им ще бъдат по видовете си като рибите на голямото море, твърде много.
11. Блатата и локвите му няма да оздравеят, ще бъдат предадени на сол.
12. А на реката, на бреговете й от тази и от онази страна, ще растат всякакви дървета за храна, чиито листа няма да вехнат и плодът им няма да свършва — всеки месец ще раждат нови плодове, защото водата им изтича от светилището; и плодовете им ще бъдат за храна, а листата им — за изцеление.
13. Така казва Господ БОГ: Това е границата, по която ще наследите земята за дванадесетте израилеви племена: Йосиф ще има два дяла.
14. А вие ще я наследите всички еднакво, земята, за която се заклех да я дам на бащите ви; и тази земя ви се падна в наследство.
15. И ето границата на земята: На северната страна от голямото море по пътя на Етлон до прохода на Седад;
16. Емат, ВЕрота, Сибраим, който е между границата на Дамаск и границата на Емат, и Асаратихон, който е при границите на Ауран.
17. И границата от морето ще бъде Асаренан при границата на Дамаск; а на север, северната граница е Емат. И това е северната страна.
18. А източната страна, между Ауран и Дамаск, и Галаад и израилевата земя е Йордан, от северната граница до източното море да премерите. Това е източната страна.
19. А на юг, южната страна ще бъде от Тамар до водата на Мерива-Кадис и към египетския поток до голямото море. Това е южната страна, към юг.
20. А западната страна ще бъде голямото море от южната граница до прохода срещу Емат. Това е западната страна.
21. И да разделите тази земя помежду си според израилевите племена.
22. Да я разделите в наследство за вас и за чужденците, които живеят сред вас, които са родили синове сред вас; и нека ви бъдат като местни между израилевите синове; с вас да имат наследство между израилевите племена.
23. И в което племе живее чужденецът, там му дайте наследство, заявява Господ БОГ.

Глава 48

1. А ето имената на племената: от северния край, покрай пътя за Етлон, до прохода на Емат и Асаренан, границата на Дамаск, на север край Емат, източната и западната страна да бъдат на Дан, един дял.
2. И до границата на Дан, от източната страна до западната страна — на Асир един дял.
3. И до границата на Асир, от източната страна до западната страна — на Нефталим един дял.
4. И до границата на Нефталим, от източната страна до западната страна — на Манасия един дял.
5. И до границата на Манасия, от източната страна до западната страна — на Ефрем един дял.
6. И до границата на Ефрем, от източната страна до западната страна — на Рувим един дял.
7. И до границата на Рувим, от източната страна до западната страна — на Юда един дял.
8. И до границата на Юда, от източната страна до западната страна, да бъде възвишаемият принос, който ще посветите, двадесет и пет хиляди лакътя на ширина, а на дължина — колкото един от другите дялове от източната страна до западната страна; и светилището да бъде сред него.
9. Възвишаемият принос, който ще посветите на ГОСПОДА, да бъде двадесет и пет хиляди лакътя на дължина, а на ширина — десет хиляди.
10. И за тях, за свещениците, да бъде светият възвишаем принос към север, двадесет и пет хиляди лакътя, и към запад — с ширина десет хиляди, и към изток — с ширина десет хиляди, а към юг — с дължина двадесет и пет хиляди; и светилището на ГОСПОДА да бъде сред него.
11. Това да бъде за осветените от синовете на Садок, които пазиха заповяданото Ми и не се отклониха, когато израилевите синове се отклониха, както се отклониха левитите.
12. И за тях ще бъде един възвишаем принос от възвишаемия принос на земята, пресвят, до границата на левитите.
13. А левитите да имат успоредно на границата на свещениците двадесет и пет хиляди лакътя дължина и десет хиляди ширина; цялата дължина да бъде двадесет и пет хиляди и ширината — десет хиляди.
14. И нито да продават, нито да разменят от него, и най-доброто от земята да не преминава на други, защото този дял е свят на ГОСПОДА.
15. А петте хиляди лакътя, които остават в ширината срещу двадесет и петте хиляди, ще са за обща употреба, за града, за живеене и за землища; и градът да бъде сред него.
16. И ето мерките му: северната страна — четири хиляди и петстотин лакътя и южната страна — четири хиляди и петстотин, и източната страна — четири хиляди и петстотин, и западната страна — четири хиляди и петстотин.
17. И землищата на града да бъдат: на север — двеста и петдесет лакътя и на юг — двеста и петдесет, и на изток — двеста и петдесет, и на запад — двеста и петдесет.
18. А остатъкът от дължината, успоредно на светия възвишаем принос, десет хиляди лакътя на изток и десет хиляди на запад, успоредно на светия възвишаем принос — реколтата му ще бъде за храна на работещите в града.
19. Онези от всичките израилеви племена, които работят в града, да го обработват.
20. Целият възвишаем принос да е двадесет и пет хиляди на двадесет и пет хиляди лакътя; четвъртит да отделите светия възвишаем принос с притежанието на града.
21. И остатъкът да бъде за княза, от тази от онази страна на светия възвишаем принос и на притежанието на града, пред двадесет и петте хиляди лакътя на възвишаемия принос до източната граница, и на запад пред двадесет и петте хиляди към западната граница, успоредно на дяловете; това да бъде за княза. И светият възвишаем принос и светилището на дома да бъде сред него.
22. И от притежанието на левитите и от притежанието на града, които са сред дела на княза, между границата на Юда и границата на Вениамин — това ще бъде на княза.
23. И останалите племена: от източната страна до западната страна — на Вениамин един дял.

24. И до границата на Вениамин, от източната страна до западната страна — на Симеон един дял.
25. И до границата на Симеон, от източната страна до западната страна — на Исахар един дял.
26. И до границата на Исахар, от източната страна до западната страна — на Завулон един дял.
27. И до границата на Завулон, от източната страна до западната страна — на Гад един дял.
28. И до границата на Гад, на южната страна към юг, границата да бъде от Тамар до водата на Мерива-Кадис и през египетския поток до голямото море.
29. Тази е земята, която ще разделите с жребий на израилевите племена в наследство, и тези са дяловете им, заявява Господ БОГ.
30. А това са изходите на града: на северната страна четири хиляди и петстотин мерки;
31. и портите на града по имената на израилевите племена, три порти на север: Рувимова порта — една, Юдова порта — една и Левиева порта — една;
32. и на източната страна четири хиляди и петстотин мерки и три порти: Йосифова порта — една, Вениаминова порта — една и Данова порта — една;
33. и на южната страна четири хиляди и петстотин мерки и три порти: Симеонова порта — една, Исахарова порта — една и Завулонова порта — една;
34. и на западната страна четири хиляди и петстотин мерки и портите им, три: Гадова порта — една, Асирова порта — една и Нефталимова порта — една.
35. Обиколката е осемнадесет хиляди. И оттогава името на града ще бъде: ГОСПОД е там.

Данаил

Глава 1

1. В третата година от царуването на юдовия цар Йоаким вавилонският цар Навуходоносор дойде в Ерусалим и го обсади.
2. И Господ предаде в ръката му юдовия цар Йоаким и част от съдовете на Божия дом и той ги занесе в земята Сенаар, в капището на своя бог, и съдовете занесе в съкровищницата на своя бог.
3. И царят каза на Асфеназ, началника на скопците си, да доведе някои от израилевите синове и от царския род, и от благородните —
4. момчета без никакъв недостатък, хубави на вид, които да проумяват всякаква мъдрост и да владеят знание, и да разбират наука, и които са способни да стоят в царския дворец, за да ги учи на книжнината и езика на халдейците.
5. И царят им определи за всеки ден дял от царските ястия и от виното, което той пиеше, и да ги възпитават три години, а след изтичането им да стоят пред царя.
6. А между тях бяха от юдовите синове Даниил, Анания, Мисаил и Азария.
7. И началникът на скопците ги преименува, като нарече Даниил Валтасасар, а Анания — Седрах, а Мисаил — Мисах, а Азария — Авденаго.
8. А Даниил реши в сърцето си да не се осквернява от ястията на царя и от виното, което той пиеше; и помоли началника на скопците да не се осквернява.
9. А Бог даде на Даниил благоволение и милост пред началника на скопците.
10. И началникът на скопците каза на Даниил: Аз се боя от господаря си, царя, който определи ястието ви и питието ви, да не би да види, че лицата ви изглеждат по-зле от тези на момчетата на вашата възраст, и така да изложите главата ми на опасност пред царя.
11. Тогава Даниил каза на надзирателя, когото началникът на скопците беше поставил над Даниил, Анания, Мисаил и Азария:
12. Опитай, моля те, със слугите си десет дни — да ни дават зеленчук да ядем и вода да пием.
13. После нека се прегледат пред теб нашите лица и лицата на момчетата, които ядат от ястията на царя; и според това, което видиш, постъпи със слугите си.
14. И той ги послуша в това нещо и опита с тях десет дни.
15. И на края на десетте дни техните лица изглеждаха по-красиви и по-охранени отколкото лицата на всичките момчета, които ядяха от ястията на царя.
16. И надзирателят отне от тях ястието и виното, което трябваше да пият, и им даваше зеленчук.
17. А на тези четири момчета Бог даде знание и способност за всякаква книга и мъдрост; и Даниил разбираше всякакви видения и сънища.
18. И в края на дните, когато царят беше казал да ги въведат, началникът на скопците ги въведе пред Навуходоносор.
19. И царят разговаря с тях и между всички тях не се намери друг като Даниил, Анания, Мисаил и Азария; и те стояха пред царя.
20. И във всяко дело, което изискваше мъдрост и разбиране, за което царят ги попита, ги намери десет пъти по-добри от всичките книжници и гадатели, които бяха в цялото му царство.
21. И Даниил остана до първата година на цар Кир.

Глава 2

1. И във втората година от царуването на Навуходоносор, Навуходоносор сънува сънища и духът му се обезпокои и сънят побягна от него.
2. И царят каза да повикат книжниците и гадателите, заклинателите и халдейците, за да разкрият на царя сънищата му. И те влязоха и застанаха пред царя.
3. И царят им каза: Сънувах сън; и духът ми е обезпокоен да разбера съня.
4. И халдейците говориха на царя на арамейски: Царю, да си жив до века! Кажи съня на слугите си, и ние ще изявим тълкуването му.
5. Царят отговори и каза на халдейците: Решението ми е твърдо: Ако не ми известите съня и тълкуването му, ще бъдете разсечени на части и къщите ви ще бъдат обърнати на бунища;
6. но ако съобщите съня и тълкуването му, ще получите от мен подаръци, награди и голяма чест. И така, съобщете ми съня и тълкуването му.
7. Те отговориха втори път и казаха: Нека царят каже съня на слугите си, и ние ще изявим тълкуването му.
8. Царят отговори и каза: Зная със сигурност, че вие искате да печелите време, понеже виждате, че решението ми е твърдо.
9. Така че, ако не ми известите съня, има само едно решение за вас — защото сте се наговорили да говорите лъжливи и измамни думи пред мен, докато се променят времената. И така, кажете ми съня, и аз ще зная, че можете да ми изявите и тълкуването му.
10. Халдейците отговориха пред царя и казаха: Няма човек на света, който да може да изяви делото на царя — защото никой цар, и велик и могъщ, не е изисквал такова нещо от книжник или гадател, или халдеец.
11. И това нещо, което царят изисква, е трудно; и няма друг, който би могъл да го изяви пред царя освен боговете, чието жилище не е при смъртните.
12. От това царят се разгневи много и се разяри, и заповяда да погубят всичките вавилонски мъдреци.
13. И излезе указът да се умъртвят мъдреците, и потърсиха и Даниил и другарите му, за да ги умъртвят.
14. Тогава Даниил се обърна с ум и разум към началника на царските телохранители, Ариох, който беше излязъл да умъртви вавилонските мъдреци,
15. като отговори и каза на царския началник Ариох: Защо указът от царя е толкова строг? Тогава Ариох извести работата на Даниил.
16. И Даниил влезе и измоли от царя да му даде време, за да изяви на царя тълкуването на съня.
17. След това Даниил отиде в къщата си и извести работата на другарите си Анания, Мисаил и Азария,
18. за да измолят милост от небесния Бог за тази тайна, за да не бъдат погубени Даниил и другарите му с останалите вавилонски мъдреци.
19. След това тайната се откри на Даниил в нощно видение. Тогава Даниил благослови небесния Бог.
20. Даниил проговори и каза: Да бъде благословено Божието Име от века и до века, защото мъдростта и силата са Негови!
21. Той променя времената и годините, сваля царе и поставя царе. Той дава мъдрост на мъдрите и знание на разумните.
22. Той открива дълбоките и скрити неща, Той знае онова, което е в тъмнината, и светлината обитава с Него.
23. На Теб, Боже на бащите ми, благодаря и Теб прославям, че си ми дал мъдрост и сила и си ми дал да узная онова, което помолихме от Теб — защото Ти ни даде да узнаем делото на царя.
24. И така, Даниил влезе при Ариох, когото царят беше назначил да погуби вавилонските

мъдреци. Влезе и му каза така: Не погубвай вавилонските мъдреци. Въведи ме пред царя, и аз ще изявя на царя тълкуването на съня.
25. Тогава Ариох побърза да въведе Даниил пред царя и му каза така: Намерих човек от пленените от Юда, който ще извести на царя тълкуването.
26. Царят проговори и каза на Даниил, чието име беше Валтасасар: Можеш ли да ми съобщиш съня, който видях, и тълкуването му?
27. Даниил отговори пред царя и каза: Тайната, която царят изисква, не могат да изявят на царя нито мъдреци, нито гадатели, нито книжници, нито гледачи.
28. Но има Бог на небесата, който открива тайни, и Той известява на цар Навуходоносор какво ще стане в последните дни. Сънят ти и виденията на главата ти на леглото ти са тези:
29. В теб, царю, се надигнаха размишления на леглото ти за това, какво ще стане след това; и Онзи, който открива тайни, ти е известил какво ще стане.
30. А на мен тази тайна се откри не чрез мъдрост, която имам аз повече от всичките живи, а за да се извести на царя тълкуването на съня, и за да разбереш размишленията на сърцето си.
31. Ти, царю, си видял, и ето, един огромен образ. Този образ е бил велик блясъкът му е бил превъзходен. Стоял е пред теб и видът му е бил страшен.
32. Главата на този образ е била от чисто злато, гърдите му и мишците му — от сребро, коремът му и бедрата му — от бронз,
33. подбедрениците му от — желязо, краката му — отчасти от желязо, а отчасти от глина.
34. Ти си гледал, докато се е откъснал камък, но не от ръце, който е ударил образа в краката му от желязо и глина и ги е разбил.
35. Тогава едновременно желязото, глината, бронзът, среброто и златото са се разбили и са станали като прах от летните хармани; и вятърът ги е отнесъл и никакво място не се е намерило за тях. А камъкът, който е ударил образа, е станал голяма планина и е изпълнил цялата земя.
36. Това е сънят, и ще кажем пред царя тълкуването му.
37. Ти, царю, си цар на царете — на теб небесният Бог е дал царството, властта, силата и славата.
38. И навсякъде, където живеят хора, полски зверове и небесни птици, Той ги е дал в твоята ръка и те е поставил владетел над всички тях. Ти си златната глава.
39. И след теб ще се издигне друго царство, по-долно от твоето; и друго, трето царство от бронз, което ще завладее цялата земя.
40. И ще има четвърто царство, силно като желязо; също както желязото разбива и смазва всичко, и то, като желязото, което стрива, ще разбие и стрие всички тези.
41. А понеже си видял краката и пръстите отчасти от грънчарска глина и отчасти от желязо, това ще бъде разделено царство; но в него ще има нещо от здравината на желязото, понеже си видял желязото смесено с глинена кал.
42. А пръстите на краката, отчасти от желязо и отчасти от глина — отчасти царството ще бъде силно и отчасти крехко.
43. А понеже си видял желязото смесено с глинена кал — те ще се размесят чрез човешкото семе, но няма да се прилепят един към друг, както желязото не се смесва с глината.
44. И в дните на тези царе небесният Бог ще издигне царство, което до века няма да се разруши и управлението му няма да бъде оставено на друг народ; а то ще разбие и довърши всички тези царства и самото то ще пребъде до века,
45. понеже си видял, че от планината се е откъснал камък, но не с ръце, и е разбил желязото, бронза, глината, среброто и златото. Великият Бог е известил на царя какво ще стане след това. Сънят е верен и тълкуването му — достоверно.
46. Тогава цар Навуходоносор падна на лицето си и се поклони на Даниил и заповяда да му принесат принос и кадения.
47. Царят отговори на Даниил и каза: Наистина вашият Бог е Бог на боговете и Господ на царете, и открива тайни, тъй като ти можа да откриеш тази тайна.

48. Тогава царят възвеличи Даниил и му даде множество големи подаръци и го постави за владетел над цялата вавилонска област и за главен началник над всичките вавилонски мъдреци.
49. И Даниил измоли от царя и той постави Седрах, Мисах и Авденаго над управата на вавилонската област; а Даниил беше в царския двор.

Глава 3

1. Цар Навуходоносор направи образ от злато; височината му беше шестдесет лакътя и ширината му — шест лакътя. Изправи го в равнината Дура, във вавилонската област.
2. И цар Навуходоносор изпрати да съберат сатрапите, наместниците, областните управители, съдиите, съкровищниците, съветниците, законоведците и всичките началници на областите да дойдат на посвещението на образа, който цар Навуходоносор беше изправил.
3. Тогава сатрапите, наместниците, областните управители, съдиите, съкровищниците, съветниците, законоведците и всичките началници на областите се събраха на посвещението на образа, който цар Навуходоносор беше изправил; и застанаха пред образа, който Навуходоносор беше изправил.
4. И глашатаят извика силно: На вас се заповядва, народи, племена и езици:
5. Когато чуете звука на тръбата, на свирката, на арфата, на лирата, на псалтира, на гайдата и на всякакъв вид музика, да паднете и да се поклоните на златния образ, който цар Навуходоносор е изправил!
6. А който не падне да се поклони, в същия час ще бъде хвърлен сред пламтящата огнена пещ.
7. Затова, когато всичките народи чуеха звука на тръбата, на свирката, на арфата, на лирата, на псалтира и на всякакъв вид музика, всичките народи, племена и езици падаха и се покланяха на златния образ, който цар Навуходоносор беше изправил.
8. Заради това някои халдейци се приближиха при царя и издадоха юдеите.
9. Те проговориха и казаха на цар Навуходоносор: Царю, да си жив до века!
10. Ти царю, си издал указ: всеки човек, който чуе звука на тръбата, на свирката, на арфата, на лирата, на псалтира, на гайдата и на всякакъв вид музика, да падне и да се поклони на златния образ;
11. а който не падне да се поклони, да бъде хвърлен сред пламтящата огнена пещ.
12. Има някои юдеи, които ти си поставил над управата на вавилонската област — Седрах, Мисах и Авденаго; тези мъже, царю, не те зачитат; на боговете ти не служат и на златния образ, който си изправил, не се покланят.
13. Тогава Навуходоносор с гняв и ярост заповяда да докарат Седрах, Мисах и Авденаго. Тогава докараха тези мъже пред царя.
14. Навуходоносор проговори и им каза: Нарочно ли е, Седрахе, Мисахе и Авденаго, че не служите на моя бог и не се покланяте на златния образ, който съм изправил?
15. Сега, когато чуете звука на тръбата, на свирката, на арфата, на лирата, на псалтира, на гайдата и на всякакъв вид музика, ако сте готови да паднете и се поклоните на образа, който съм направил, добре! Но ако не се поклоните, в същия час ще бъдете хвърлени сред пламтящата огнена пещ — и кой е онзи бог, който ще ви отърве от ръцете ми?
16. Седрах, Мисах и Авденаго отговориха и казаха на цар Навуходоносор: Не ни е нужно да ти отговаряме за това нещо.
17. Ако е така, нашият Бог, на когото ние служим, може да ни отърве от пламтящата огнена пещ; и от твоите ръце, царю, ще ни избави.
18. Но и ако не, пак знай, царю, че на боговете ти няма да служим и на златния образ, който си изправил, няма да се покланяме.
19. Тогава Навуходоносор се изпълни с ярост и изгледът на лицето му се измени против Седрах, Мисах и Авденаго. Той проговори и заповяда да нагорещят пещта седем пъти повече, отколкото обикновено се нагорещяваше.
20. И на някои силни мъже от войската си заповяда да вържат Седрах, Мисах и Авденаго и да ги хвърлят в пламтящата огнена пещ.
21. Тогава тези мъже бяха вързани с долните и горните си дрехи, с тюрбаните и дрехите си, и бяха хвърлени сред пламтящата огнена пещ.
22. А понеже заповедта на царя беше строга и пещта беше изключително нагорещена, огненият пламък уби онези мъже, които вдигнаха Седрах, Мисах и Авденаго.

23. А тези трима мъже, Седрах, Мисах и Авденаго, паднаха вързани сред пламтящата огнена пещ.
24. Тогава цар Навуходоносор се ужаси и стана бързо, проговори и каза на съветниците си: Не хвърлихме ли трима мъже вързани сред огъня? Те отговориха и казаха на царя: Вярно е, царю.
25. Той отговори и каза: Ето, виждам четирима мъже развързани да ходят сред огъня и нямат никаква повреда! И по вида си четвъртият прилича на Божи Син.
26. Тогава Навуходоносор се приближи до вратата на пламтящата огнена пещ, проговори и каза: Седрахе, Мисахе и Авденаго, слуги на Всевишния Бог, излезте и елате тук! Тогава Седрах, Мисах и Авденаго излязоха отсред огъня.
27. И сатрапите, наместниците, областните управители и царските съветници се събраха и видяха тези мъже — че огънят не беше имал власт над телата им;. Косъм от главата им не беше изгорял и долните им дрехи не се бяха изменили, и даже миризма на огън не беше преминала на тях.
28. Навуходоносор проговори и каза: Благословен да бъде Бог на Седрах, Мисах и Авденаго, който изпрати Ангела Си и избави слугите Си, които се уповаха на Него и престъпиха думата на царя, и предадоха телата си, за да не служат и да не се покланят на друг бог, освен на своя Бог.
29. Затова издавам указ: Който и да било от всеки народ, племе и език, който би казал зло против Бога на Седрах, Мисах и Авденаго, да се разсече на части и къщата му да се обърне на бунище; защото няма друг бог, който може да избави така.
30. Тогава царят повиши Седрах, Мисах и Авденаго във вавилонската област.

Глава 4

1. Цар Навуходоносор към всички народи, племена и езици, които живеят по цялата земя: Мир да ви се умножи!
2. Беше ми угодно да оповестя знаменията и чудесата, които Всевишният Бог ми направи.
3. Колко велики са знаменията Му и колко могъщи са чудесата Му! Неговото царство е вечно царство и Неговото владичество — от поколение в поколение.
4. Аз, Навуходоносор, бях спокоен в дома си и благополучен в двореца си.
5. Видях сън, който ме уплаши, и размишленията на леглото ми и виденията на главата ми ме уплашиха.
6. И издадох указ да се въведат пред мен всичките вавилонски мъдреци, за да ми известят тълкуването на съня.
7. Тогава влязоха книжниците, гадателите, халдейците и гледачите, и аз разказах съня пред тях, но не ми известиха тълкуването му.
8. А накрая дойде пред мен Даниил, чието име е Валтасасар, по името на моя бог, и в когото е духът на светите богове; и аз разказах съня пред него:
9. Валтасасаре, началнико на книжниците, понеже зная, че духът на светите богове е в теб и никаква тайна не ти е трудна, обясни ми виденията на съня ми, който видях, и тълкуването му.
10. Ето какви бяха виденията на главата ми и на леглото ми: Гледах, и ето, дърво сред земята, а височината му беше огромна.
11. Дървото стана голямо и здраво, височината му стигаше до небето и то се виждаше до краищата на цялата земя.
12. Листата му бяха хубави, плодът му — изобилен и на него имаше храна за всички; полските животни намираха сянка под него и небесните птици живееха в клоните му, и от него се хранеше всяко създание.
13. Видях във виденията на главата си на леглото си, и ето, един свят страж слезе от небето.
14. Той извика силно и каза така: Отсечете дървото и изсечете клоните му; отърсете листата му и разпръснете плода му; нека бягат животните изпод него и птиците от клоните му!
15. Но пъна с корените му оставете в земята, и то стегнат с обръч от желязо и бронз сред полската зеленина; и нека се мокри от небесната роса и нека участва с животните в тревата на земята.
16. Нека човешкото му сърце се измени и нека му се даде животинско сърце; и така нека минат над него седем времена.
17. Чрез решение на стражите е дошло това послание и делото е по думата на светите, за да разберат живите, че Всевишният владее над царството на хората и го дава на когото иска, и поставя над него най-нищожния измежду хората.
18. Този сън видях аз, цар Навуходоносор, и ти, Валтасасаре, кажи тълкуването му, защото нито един от мъдреците на царството ми не може да ми извести тълкуването, а ти можеш, защото духът на светите богове е в теб.
19. Тогава Даниил, чието име беше Валтасасар, остана смаян за известно време и размислите му го плашеха. Царят проговори и каза: Валтасасаре, сънят и тълкуването му да не те плашат! Валтасасар каза в отговор: Господарю мой, сънят нека бъде за онези, които те мразят, и тълкуването му — за враговете ти!
20. Дървото, което си видял, че е станало голямо и здраво, чиято височина е стигала до небето и което се виждало от цялата земя,
21. чиито листа са били хубави и плодът му — изобилен и на което е имало храна за всички, и под което са живеели полските животни, и по чиито клони са се подслонявали небесните птици —
22. това си ти, царю, който си станал голям и здрав; защото величието ти е станало голямо и е стигнало до небето и владичеството ти — до края на земята.

23. А това, че царят е видял един свят страж да слиза от небето и да казва: Отсечете дървото и го унищожете, но пъна с корените му оставете в земята, и то стегнат с обръч от желязо и бронз сред полската зеленина; и нека се мокри от небесната роса и нека участва с полските животни, докато минат над него седем времена! —
24. това е тълкуването му, царю, и това е решението на Всевишния, което ще постигне господаря ми, царя:
25. Ще бъдеш изгонен измежду хората и жилището ти ще бъде с полските животни, ще бъдеш хранен с трева като говедата и ще бъдеш мокрен от небесната роса; и ще минат над теб седем времена, докато познаеш, че Всевишният владее над царството на хората и го дава на когото иска.
26. А това, че е било казано да се остави пънът с корените на дървото, значи, че царството ще ти остане, щом познаеш, че небесата владеят.
27. Затова, царю, нека ти бъде угоден моят съвет да оставиш греховете си чрез правда и беззаконията си — чрез милост към бедните, ако искаш да се продължи благоденствието ти.
28. Всичко това постигна цар Навуходоносор.
29. След дванадесет месеца, като ходеше по царския дворец във Вавилон,
30. царят проговори и каза: Не е ли велик този Вавилон, който аз съградих за седалище на царството с мощната си сила и за славата на великолепието си!
31. Думата беше още в устата на царя, когато от небесата дойде глас: На теб се казва, царю Навуходоносор: Царството се отне от теб!
32. И ще бъдеш изгонен измежду хората и жилището ти ще бъде с полските животни, и ще бъдеш хранен с трева като говедата; и ще минат над теб седем времена, докато познаеш, че Всевишният владее над царството на хората и го дава на когото иска.
33. В същия час това слово се изпълни над Навуходоносор; той беше изгонен измежду хората и ядеше трева като говедата, и тялото му се мокреше от небесната роса, докато космите му пораснаха като орлови пера и ноктите му — като птичи нокти.
34. А в края на дните аз, Навуходоносор, повдигнах очите си към небесата и разумът ми се възвърна. И аз благослових Всевишния и възхвалих и прославих Вечно Живия, чието владичество е вечно владичество, чието царство е от поколение в поколение.
35. И всичките земни жители се считат като нищо пред Него; по волята Си Той постъпва с небесната войска и със земните жители и никой не може да спре ръката Му или да Му каже: Какво правиш Ти?
36. В същото време, когато разумът ми се възвърна, ми се възвърнаха и великолепието ми и блясъкът ми за славата на царството ми; и съветниците ми и големците ми ме търсеха и аз бях отново утвърден в царството си и ми се добави превъзходно величие.
37. Сега аз, Навуходоносор, възхвалявам и величая, и прославям небесния Цар, чиито дела всички са истинни и чиито пътища са справедливи, и който може да смири ходещите горделиво.

Глава 5

1. Цар Валтасар направи голям пир на хиляда от големците си и пиеше вино пред хилядата.
2. Когато вкуси виното, Валтасар заповяда да донесат златните и сребърните съдове, които баща му Навуходоносор беше изнесъл от храма, който беше в Ерусалим, за да пият от тях царят и големците му, жените му и наложниците му.
3. Тогава донесоха златните съдове, които бяха изнесени от храма на Божия дом, който беше в Ерусалим; и царят и големците му, жените му и наложниците му пиеха от тях.
4. Пиеха вино и хвалеха боговете от злато, сребро, бронз, желязо, дърво и камък.
5. В същия час се появиха пръсти на човешка ръка и пишеха срещу светилника по мазилката на стената на царския дворец; и царят видя частта от ръката, която пишеше.
6. Тогава лицето на царя пребледня и мислите му го уплашиха, така че ставите на бедрата му се разхлабиха и коленете му се удряха едно в друго.
7. Царят извика силно да въведат гадателите, халдейците и гледачите. И царят проговори и каза на вавилонските мъдреци: Който прочете това писание и ми изяви значението му, ще бъде облечен в мораво, златна огърлица ще се окачи на шията му и ще бъде третият властник в царството.
8. Тогава влязоха всичките царски мъдреци, но не можаха да прочетат писанието, нито да известят на царя значението му.
9. Тогава цар Валтасар много се изплаши, лицето му пребледня, а големците му се смаяха.
10. Поради думите на царя и на големците му царицата майка влезе в дома на пира. И царицата майка проговори и каза: Царю, да си жив до века! Нека не те плашат мислите ти и да не пребледнява лицето ти!
11. Има мъж в царството ти, в когото е духът на светите богове. И в дните на баща ти в него се намериха просветление, разум и мъдрост като мъдростта на боговете. И цар Навуходоносор, баща ти, го постави за началник на книжниците, на гадателите, на халдейците и на гледачите, царю,
12. защото превъзходен дух и знание, разум, тълкуване сънища, изясняване на гатанки и разрешаване на трудности се намираха у този Даниил, на когото царят даде името Валтасасар. Нека сега бъде повикан Даниил, и той ще изяви значението.
13. Тогава Даниил беше въведен пред царя. Царят проговори и каза на Даниил: Ти ли си Даниил, от пленените от Юда, които баща ми, царят, доведе от Юда?
14. Чух за теб, че духът на боговете бил в теб и че просветление, разум и превъзходна мъдрост се намирали в теб.
15. И сега мъдреците и гадателите бяха въведени пред мен, за да прочетат този надпис и да ми известят значението му, но не можаха да изявят значението на това нещо.
16. И аз чух за теб, че си могъл да тълкуваш и да разрешаваш трудности; ако можеш сега да прочетеш написаното и да ми съобщиш значението му, ще бъдеш облечен в мораво, златна огърлица ще се окачи на шията ти и ще бъдеш третият властник в царството.
17. Тогава Даниил отговори и каза пред царя: Нека даровете ти останат за теб и дай подаръците си на друг! Но все пак аз ще прочета на царя написаното и ще му съобщя значението му.
18. О, царю, Всевишният Бог даде на баща ти Навуходоносор царство и величие, слава и великолепие.
19. И поради величието, което му даде, всичките народи, племена и езици трепереха и се бояха пред него. Когото искаше, убиваше и когото искаше, оставяше жив; когото искше, възвишаваше и когото искаше, унижаваше.
20. Но когато сърцето му се надигна и духът му закоравя в гордостта, той беше свален от царския си престол и славата му се отне от него.
21. И беше изгонен измежду хората, сърцето му стана като на животните и жилището му беше между дивите магарета; хранеха го с трева като говедата и тялото му се мокреше от

небесната роса, докато позна, че Всевишният Бог владее над царството на хората и поставя над него когото иска.
22. А ти, негов сине, Валтасаре, не си смирил сърцето си, въпреки че знаеше всичко това,
23. а си се надигнал над Господаря на небесата. И донесоха пред теб съдовете на дома Му и ти и големците ти, жените и наложниците ти пихте вино от тях; и ти хвали боговете от сребро, от дърво и от камък, които не виждат, нито чуват, нито разбират — а Бога, в чиято ръка е дишането ти, и в чиято власт са всичките ти пътища, не прослави.
24. Затова, от него е била изпратена частта от ръката и е било написано това писание.
25. И това е писанието, което е било написано: Мене, мене, текел, уфарсин.
26. Това е значението на това нещо: Мене: Бог е преброил дните на царството ти и ги е свършил.
27. Текел: Претеглен си на везните и си намерен недостатъчен.
28. Перес: Царството ти се раздели и се даде на мидяните и персите.
29. Тогава Валтасар заповяда и облякоха Даниил в мораво, окачиха златна огърлица около шията му и прогласиха за него, че ще бъде третият властник в царството.
30. В същата нощ Валтасар, царят на халдйците, беше убит.
31. И мидянинът Дарий получи царството, когато беше на шестдесет и две години.

Глава 6

1. Дарий намери за добре да постави над царството сто и двадесет сатрапи, които да бъдат по цялото царство,
2. и над тях — трима началници, един от които беше Даниил, за да им дават тези сатрапи отчет, за да не губи царят.
3. Тогава този Даниил се отличаваше от другите началници и сатрапите, защото в него имаше превъзходен дух; и царят намисли да го постави над цялото царство.
4. Тогава началниците и сатрапите търсеха да намерят повод за обвинение против Даниил относно делата на царството; но не можаха да намерят никакъв повод или вина, защото той беше верен и в него не се намери никаква грешка или вина.
5. Тогава тези мъже казаха: Няма да намерим никаякв повод против този Даниил, освен ако намерим нещо против него в закона на неговия Бог.
6. Тогава тези началници и сатрапи се спуснаха при царя и му казаха така: Царю Дарий, да си жив до века!
7. Всички началници на царството, наместниците и сатрапите, съветниците и управителите се съветваха, царят да издаде указ и да се утвърди забрана, че който, до тридесет дни, би отправил някаква молба към който и да било бог или човек освен към теб, царю, да бъде хвърлен в рова на лъвовете.
8. Сега, царю, утвърди забраната и подпиши писмената й форма, за да не се изменя, според закона на мидяните и персите, който е неотменим.
9. Затова цар Дарий подписа писмената забрана.
10. А когато Даниил научи, че писанието било подписано, влезе у дома си — а той имаше на стаята си отворени прозорци към Ерусалим — и три пъти на ден коленичеше на коленете си и се молеше и благодареше пред своя Бог, както беше правил преди това.
11. Тогава онези мъже се спуснаха и намериха Даниил да отправя молба и да се моли пред своя Бог.
12. Тогава се приближиха и говориха пред царя за царската забрана: Не подписа ли ти забрана, че всеки човек, който до тридесет дни би измолил нещо от който и да било бог или човек освен от теб, царю, ще се хвърли в рова на лъвовете? Царят отговори и каза: Това е вярно според закона на мидяните и персите, който е неотменим.
13. Тогава те отговориха и казаха пред царя: Даниил, който е от пленените от Юда, не зачита нито теб, царю, нито забраната, която си подписал, а отправя молбата си три пъти на ден!
14. Тогава царят, като чу това нещо, се наскърби много и взе присърце да спаси Даниил, и се бореше до залеза на слънцето да го избави.
15. Тогава онези мъже се спуснаха при царя и казаха на царя: Знай, царю, че е закон на мидяните и на персите, никаква забрана или указ, които царят постанови, да не се променят!
16. Тогава царят заповяда и доведоха Даниил и го хвърлиха в рова на лъвовете. А царят проговори и каза на Даниил: Твоят Бог, на когото ти служиш непрестанно, Той нека те спаси!
17. И донесоха един камък и го поставиха на отвора на рова; и царят го запечата с печата си и с печата на големците си, за да не се промени намерението за Даниил.
18. Тогава царят отиде в двореца си и пренощува постейки, не поиска да донесат пред него забавления и сънят побягна от него.
19. После царят стана много рано сутринта и побърза да отиде при рова на лъвовете.
20. И когато се приближи до рова, извика с плачевен глас към Даниил. Царят проговори и каза на Даниил: Данииле, служителю на живия Бог, твоят Бог, на когото служиш непрестанно, можа ли да те спаси от лъвовете?
21. Тогава Даниил проговори на царя: Царю, да си жив до века!
22. Моят Бог изпрати Ангела Си и затвори устата на лъвовете и те не ме повредиха, защото се намерих невинен пред Него; също и пред теб, царю, не съм извършил никакво престъпление.
23. Тогава царят много се зарадва и заповяда да извадят Даниил от рова. И Даниил беше

изваден от рова и на него не се намери никаква повреда, защото се беше доверил на своя Бог.
24. И царят заповяда и доведоха онези мъже, които бяха издали Даниил, и хвърлиха тях, децата им и жените им в рова на лъвовете; и още преди да стигнат до дъното на рова, лъвовете ги сграбчиха и строшиха всичките им кости.
25. Тогава цар Дарий писа до всички народи, племена и езици, които живеят по цялата земя: Мир да ви се умножи!
26. Издавам указ в цялото владение на царството ми да треперят и да се боят пред Бога на Даниил, защото Той е живият Бог и е утвърден до века, и Неговото царство е нерушимо, и Неговата власт ще бъде до края.
27. Той спасява и избавя, и върши знамения и чудеса на небесата и на земята. Той спаси Даниил от силата на лъвовете.
28. И този Даниил преуспяваше при царуването на Дарий и при царуването на персиеца Кир.

Глава 7

1. В първата година на вавилонския цар Валтасар, Даниил видя сън и видения на главата си на леглото си. Тогава записа съня и началото на словото беше така:
2. Даниил проговори и каза: Видях във видението си през нощта, и ето, четирите небесни ветрища се спуснаха върху голямото море.
3. И четири големи звяра се надигнаха от морето, различни един от друг.
4. Първият беше като лъв и имаше орлови криле. Аз гледах, докато крилете му се изскубаха и той беше вдигнат от земята и изправен на краката си като човек и му се даде човешко сърце.
5. И ето, друг, втори звяр, подобен на мечка. И той беше изправен на една страна и имаше три ребра в устата си между зъбите си. И му казаха така: Стани, изяж много месо!
6. След това гледах, и ето, друг звяр, като леопард, който имаше на гърба си четири птичи криле. Звярът имаше и четири глави; и му се даде власт.
7. След това гледах в нощните видения, и ето, четвърти звяр, страшен и ужасен и изключително силен. И имаше големи железни зъби, ядеше и смазваше, и стъпкваше остатъка с краката си. Той се различаваше от всичките зверове, които бяха преди него, и имаше десет рога.
8. Докато разглеждах роговете, ето, между тях излезе друг, малък рог, пред който три от първите рогове се изтръгнаха. И ето, на този рог имаше очи като човешки очи и уста, която говореше големи неща.
9. Гледах, докато се положиха престоли и Старият по дни седна. Облеклото Му беше бяло като сняг и косата на главата Му — като чиста вълна, престолът Му — огнени пламъци и колелата Му — горящ огън.
10. Огнена река изтичаше и излизаше отпред Него, хиляди по хиляди Му служеха и десетки хиляди по десетки хиляди стояха пред Него. Съдът седна и се отвориха книги.
11. Тогава гледах заради гласа на големите думи, които рогът говореше; гледах, докато звярът беше убит и тялото му погубено и предадено на горящ огън.
12. А колкото за другите зверове, тяхното владичество беше отнето и животът им се продължи до време и година.
13. Гледах в нощните видения, и ето, с небесните облаци идваше един като Човешки Син и стигна до Стария по дни; и Го доведоха пред Него.
14. И на Него се даде владичество и слава, и царство, за да Му служат всички народи, племена и езици. Неговото владичество е вечно владичество, което няма да премине, и царството Му е царство, което няма да се разруши.
15. А на мен, Даниил, духът ми се обезпокои дълбоко в тялото ми и виденията на главата ми ме изплашиха.
16. Приближих се до един от стоящите и го помолих да разбера достоверно истината за всичко това. И той ми каза и ми даде да разбера тълкуването на тези неща.
17. Тези големи зверове, които са четири, са четирима царе, които ще се издигнат от земята.
18. Но светиите на Всевишния ще получат царството и ще владеят царството до века и до вечни векове.
19. Тогава поисках да разбера достоверно за четвъртия звяр, който се различаваше от всичките други и беше изключително страшен, чиито зъби бяха железни и ноктите му — бронзови, който ядеше и смазваше, и стъпкваше остатъка с краката си;
20. и за десетте рога на главата му, и за другия рог, който излезе нагоре и пред който паднаха три; за рога, който имаше очи и уста, която говореше големи неща, и който на вид беше по-голям от другарите си.
21. Гледах този рог когато води война със светиите и ги победи,
22. докато дойде Старият по дни, и съдът беше предаден на светиите на Всевишния, и настана времето, когато светиите завладяха царството.
23. Той каза така: Четвъртият звяр е четвъртото царство на земята, което ще се различава от

всички царства; и ще погълне цялата земя, и ще я стъпче и смаже.
24. А десетте рога са десет царе, които ще се издигнат от това царство; и след тях ще се издигне друг, който ще се различава от предните и ще покори трима царе.
25. И той ще говори думи против Всевишния и ще тормози светиите на Всевишния и ще замисли да промени времена и закон; и те ще бъдат предадени в ръката му до време и времена и половин време.
26. Но съдът ще седне и владичеството ще му се отнеме, за да се унищожи и погуби докрай.
27. А царството и владичеството, и величието на царствата под цялото небе ще се дадат на народа на светиите на Всевишния. Неговото царство е вечно царство и всички власти ще служат и ще се покоряват на Него.
28. Дотук е краят на това слово. А мен, Даниил, размислите ми много ме уплашиха и лицето ми пребледня; и запазих това слово в сърцето си.

Глава 8

1. В третата година от царуването на цар Валтасар ми се яви видение, на мен, Даниил, след онова, което ми се беше явило отначало.
2. Видях във видението; и когато го видях, бях в крепостта Суса, която е в областта Елам; и когато видях във видението, бях при реката Улай.
3. И повдигнах очите си и видях, и ето, пред реката стоеше един овен, който имаше два рога; и двата рога бяха високи, но единият беше по-висок от другия; и по-високият беше израснал накрая.
4. Видях овена да боде на запад, на север и на юг и никой звяр не можеше да устои пред него, и нямаше кой да избави от силата му; и той правеше каквото си искаше и се възвеличи.
5. А докато внимавах, ето, козел дойде от запад над цялата земя, без да се допира до земята; и козелът имаше бележит рог между очите си.
6. Той дойде до овена с двата рога, който бях видял да стои пред потока, и се спусна върху него с яростта на силата си.
7. И го видях да стига при овена и освирепя против него, и удари овена, и счупи двата му рога; и в овена нямаше сила да устои пред него. И той го хвърли на земята и го стъпка и нямаше кой да избави овена от силата му.
8. И козелът се възвеличи твърде много; а когато стана силен, големият му рог се счупи и четири бележити рога израснаха към четирите небесни ветрища.
9. И от единия от тях излезе един малък рог, който порасна изключително много на юг, на изток и към славната земя.
10. И той се възвеличи до небесното войнство и свали на земята част от войнството и от звездите и ги стъпка.
11. Чак до началника на войнството се възвеличи и отне от него постоянната жертва; и мястото на светилището му беше съборено.
12. И войнството беше предадено заедно с постоянната жертва поради престъплението. И той хвърли на земята истината, действа и успя.
13. Тогава чух един светия да говори; и един светия каза на този, който говореше: Докога се простира видението за постоянната жертва и за престъплението, което докарва запустение, когато светилището и войнството ще бъдат потъпкани?
14. И ми каза: До две хиляди и триста вечери и сутрини — тогава светилището ще бъде отново в ред.
15. И когато аз, Даниил, видях видението, поисках да го разбера. И ето, пред мен застана един, който изглеждаше като мъж.
16. И чух човешки глас, който извика между бреговете на Улай и каза: Гаврииле, дай на този да разбере видението!
17. И той се приближи до мястото, където стоях. И когато дойде, аз се уплаших и паднах на лицето си, а той ми каза: Разбери, сине човешки, защото видението се отнася до последното време.
18. И като ми говореше, аз паднах замаян на лицето си на земята, а той се допря до мен и ме изправи на мястото, където стоях.
19. И каза: Ето, аз ще ти известя какво ще бъде в последното време на гнева — защото видението се отнася за определеното последно време.
20. Овена, който си видял, с двата рога, са царете на Мидия и Персия.
21. Косматият козел е гръцкият цар; и големият рог между очите му е първият цар.
22. А че той се е строшил и са излезли четири вместо него — четири царства ще се издигнат от този народ, но не с неговата сила.
23. И в края на царуването им, когато престъпниците изпълнят мярката на беззаконието, ще се издигне цар със свирепо лице и вещ в лукавщини.
24. И силата му ще бъде голяма, но не като силата на първия; и ще извърши удивително

опустошение, ще успява и ще действа, и ще опустоши силни и народа на светиите.
25. Чрез хитростта му измамата ще успява в ръката му; и той ще се надигне в сръцето си и ще погуби мнозина в спокойствието им; ще въстане и против Княза на князете, но ще бъде разбит — но не с ръка.
26. А видението за вечерите и сутрините, което се каза, е вярно; и ти запечатай видението, защото много дни са дотогава.
27. Тогава аз, Даниил, примрях и боледувах няколко дни; после станах и вършех делата на царя. И бях ужасен за видението, защото никой не го разбираше.

Глава 9

1. В първата година на Дарий, сина на Асуир, от рода на мидяните, който се възцари над царството на халдейците,
2. в първата година от царуването му аз, Даниил, разбрах от книгите броя на годините, за които беше ГОСПОДНОТО слово към пророк Еремия, че ще се изпълнят седемдесет години за запустението на Ерусалим.
3. И обърнах лицето си към Господа, Бога, за да Го потърся в молитва и молби, с пост и вретище, и пепел.
4. И се помолих на ГОСПОДА, своя Бог, и изповядах, и казах: О, Господи, велики и страшни Боже, който пазиш завета и милостта Си за онези, които Те любят и пазят Твоите заповеди!
5. Съгрешихме, постъпихме неправедно и безбожно, бунтувахме се и се отклонихме от Твоите заповеди и от Твоите правила.
6. И не послушахме Твоите слуги, пророците, които говориха в Твое Име на царете ни, първенците ни и бащите ни, и на целия народ на земята.
7. При Теб, Господи, е правдата, а при нас — срамът на лицето, както е и днес; при юдовите мъже и при ерусалимските жители, и при целия Израил, при близките и далечните, по всички страни, където си ги изгонил заради престъплението, което извършиха против Теб.
8. ГОСПОДИ, при нас е срамът на лицето — при царете ни, първенците ни и бащите ни — защото съгрешихме против Теб.
9. При Господа, нашия Бог, са милостта и прошката, защото се разбунтувахме против Него,
10. и не послушахме гласа на ГОСПОДА, своя Бог, да ходим в Неговите закони, които положи пред нас чрез Своите слуги, пророците.
11. И целият Израил престъпи закона Ти и се отклони, така че не послуша гласа Ти. Затова се изля върху нас проклятието и клетвата, записана в закона на Божия слуга Мойсей, защото съгрешихме против Него.
12. Той изпълни Своите думи, които говори против нас и против нашите съдии, които ни съдеха — да докара върху нас голямо зло, каквото не е ставало никъде под небето, както стана в Ерусалим.
13. Както е писано в закона на Мойсей, цялото това зло дойде върху нас; но ние не се молихме пред ГОСПОДА, своя Бог, да се върнем от беззаконията си и да обърнем внимание на Твоята истина.
14. Затова ГОСПОД се погрижи за това зло и го докара върху нас; защото ГОСПОД, нашият Бог, е справедлив във всичките Си дела, които върши; а ние не послушахме гласа Му.
15. И сега, Господи, Боже наш, който изведе народа Си от египетската земя със силна ръка и Си създаде име, каквото е днес! Съгрешихме и вършихме безбожие.
16. Господи, според цялата Си правда, моля Те, нека гневът Ти и яростта Ти се отвърнат от Твоя град Ерусалим, светия Ти хълм — защото заради нашите грехове и заради беззаконията на бащите ни Ерусалим и Твоят народ станаха за присмех на всички, които са около нас.
17. И сега, чуй, Боже наш, молитвата на слугата Си и молбите му, и осияй с лицето Си над запустялото Си светилище — заради Господа!
18. Боже мой, приклони ухото Си и чуй; отвори очите Си и виж опустошенията ни и града, който се нарича с Твоето Име! Защото не заради своята правда принасяме молбите си пред Теб, а заради многото Твои милосърдия.
19. Господи, чуй! Господи, прости! Господи, обърни внимание и подействай! Не забавяй заради Себе Си, Боже мой, защото с Твоето Име се наричат градът Ти и народът Ти!
20. И докато още говорех и се молех, и изповядвах своя грях и греха на народа си Израил, и принасях молбата си пред ГОСПОДА, своя Бог, за светия хълм на своя Бог,
21. докато още говорех в молитвата, мъжът Гавриил, когото бях видял във видението в началото, се докосна до мен, когато бях напълно изтощен, около часа на вечерния принос.
22. И ми даде да разбера и говори с мен, и каза: Данииле, сега излязох, за да те науча да

разбираш.
23. Когато ти започна да се молиш, излезе слово и аз дойдох да ти кажа, защото ти си възлюбен; затова обърни внимание на словото и разбери видението.
24. Седемдесет седмици са определени за народа ти и за светия ти град за свършване на престъплението и за слагане на край на греховете, и за правене на умилостивение за беззаконието, и за въвеждане на вечна правда, за зап??чатване на видение и пророчество, и за помазване на Пресвятото м??сто.
25. И така, знай и разбирай: От излизането на словото да се възстанови и съгради Ерусалим до Помазаника, Княза, ще бъдат седем седмици и шестдесет и две седмици; и ще бъде възстановен и съграден, с улици и окоп, и то в размирни времена.
26. И след шестдесет и две седмици Помазаникът ще бъде отмахнат и няма да има нищо. И народът на идващия княз ще разруши града и светилището; и краят му ще бъде чрез наводнение; и до края: война, определени опустошения.
27. И той ще потвърди завет с мнозина за една седмица, а в половината на седмицата ще прекрати жертвата и приноса; и на крилото на мерзостите идва един запустител, докато решеното унищожение се излее върху запустителя.

Глава 10

1. В третата година на персийския цар Кир едно слово се откри на Даниил, който се нарича Валтасасар. И словото беше истинно и означаваше големи бедствия; и той разбра словото и проумя видението.
2. В онези дни аз, Даниил, жалеех три цели седмици.
3. Вкусна храна не ядях, нито месо, нито вино влизаше в устата ми, и нито веднъж не се помазах, докато не се изпълниха три цели седмици.
4. И на двадесет и четвъртия ден от първия месец бях на брега на голямата река, която е Тигър.
5. И повдигнах очите си и видях, и ето, един мъж, облечен в лен, а кръстът му — опасан с чисто злато от Уфаз.
6. Тялото му беше като хрисолит, а лицето му изглеждаше като светкавица и очите му — като огнени факли, а мишците и краката му бяха на вид като полиран бронз и гласът на думите му — като глас на множество.
7. И само аз, Даниил, видях видението; а мъжете, които бяха с мен, не видяха видението, но голям трепет ги нападна и те побягнаха да се скрият.
8. И аз останах сам да видя това голямо видение, но не остана в мен сила, защото цветът на лицето ми стана мъртвешки бледен и не ми остана сила.
9. И чух гласа на думите му. И когато слушах гласа на думите му, паднах на лицето си замаян, с лицето си към земята.
10. И ето, ръка се допря до мен и ме постави разтреперен на коленете ми и на дланите на ръцете ми.
11. И ми каза: Данииле, мъжо възлюбени, разбери думите, които ти говоря, и се изправи на мястото си, защото сега съм изпратен при теб. И когато изговори към мен това слово, аз се изправих разтреперен.
12. И ми каза: Не бой се, Данииле; защото от първия ден, откогато ти насочи сърцето си да търсиш разбиране и да се смириш пред своя Бог, думите ти бяха чути и аз дойдох заради думите ти.
13. Но князът на персийското царство ми противостоеше двадесет и един дни; и ето, Михаил, един от първите князе, дойде да ми помогне; и аз останах там при персийските царе.
14. И дойдох да ти дам да разбереш какво ще се случи с народа ти в последните дни — защото видението е за далечни дни.
15. И когато ми говореше такива думи, аз насочих лицето си към земята и онемях.
16. И ето, един подобен на човешките синове се допря до устните ми; и аз отворих устата си и проговорих, и казах на стоящия срещу мен: Господарю мой, от видението ме обзеха болките ми и не ми остана сила.
17. И как може слугата на този мой господар да говори с този мой господар? А аз — отсега не остана сила в мен и дъх не остана в мен.
18. И отново се допря до мен един на вид като човек и ме укрепи.
19. И каза: Не бой се, мъжо възлюблени; мир на теб! Укрепи се! Да, укрепи се! И като ми говореше, аз се укрепих и казах: Нека говори господарят ми, защото ме укрепи.
20. Тогава каза: Знаеш ли защо дойдох при теб? И сега ще се върна да воювам с княза на Персия. И когато изляза, ето, князът на Гърция ще дойде.
21. Но ще ти съобщя записаното в писанието на истината. И няма нито един, който да държи здраво с мен против тези сили освен вашия княз Михаил.

Глава 11

1. А в първата година на мидянина Дарий аз стоях да му бъда насърчение и защита.
2. И сега ще ти съобщя истината. Ето, още трима царе ще се издигнат в Персия; и четвъртият ще придобие по-голямо богатство от всички; и когато стане силен чрез богатството си, ще надигне всичко против гръцкото царство.
3. И ще се издигне смел цар и ще царува с голяма власт, и ще действа според волята си.
4. А щом той се издигне, царството му ще се съсипе и ще се раздели към четирите небесни ветрища, но не на наследниците му и не според властта, с която той е владял; защото царството му ще се изкорени и ще бъде за други, а не за тези.
5. И южният цар ще стане силен; и един от първенците му ще стане по-силен от него и ще владее; владичеството му ще бъде голямо владичество.
6. И след няколко години ще се сдружат; и дъщерята на южния цар ще дойде при северния цар, за да направи спогодба. Но тя няма да задържи силата на мишцата си; и той няма да устои, нито мишцата му; и тя ще бъде предадена, и онези, които я доведоха, и родителят й, и онзи, който я подкрепяше в онези времена.
7. Но вместо него ще се издигне една издънка от корените й; и той ще дойде против войската и ще влезе в крепостите на северния цар, и ще действа против тях, и ще бъде силен.
8. Също и боговете им заедно с изляните им идоли и скъпоценните им вещи от злато и сребро ще отведе в плен в Египет; и няколко години ще се въздържа от нападения над северния цар.
9. А той ще дойде в царството на южния цар, но ще се върне в земята си.
10. И синовете му ще се надигнат на война и ще съберат множество от големи войски; то ще дойде с устрем, ще наводни и ще премине, и ще се върне, и ще се надигне чак до крепостта му.
11. И южният цар ще освирепее и ще излезе, и ще се бие с него, със северния цар; а той ще опълчи голямо множество, но множеството ще бъде предадено в ръката му.
12. И когато бъде откарано множеството, сърцето му ще се надигне и той ще повали десетки хиляди, но няма да се укрепи.
13. И северният цар ще се върне и ще опълчи множество, по-голямо от първото, и след време, след години ще дойде с устрем с голяма войска и с много въоръжение.
14. И в онези времена мнозина ще станат против южния цар; и насилници от твоя народ ще се надигнат, за да изпълнят видението, но ще паднат.
15. И северният цар ще дойде и ще издигне насип и ще превземе укрепен град; и силите на южния цар няма да устоят и отбраният му народ няма да има сила да устои.
16. И дошлият против него ще действа по волята си и никой няма да устои пред него; и ще застане в славната земя и в ръцете му ще има изтребление.
17. И ще насочи лицето си да дойде със силата на цялото си царство, и ще сключи с него спогодба; и ще му даде най-отбраната дъщеря между жените, за да го съсипе; но това няма да устои и няма да го ползва.
18. И ще обърне лицето си към островите и ще завладее много, но един военначалник ще сложи край на неговия присмех и при това ще върне присмеха му върху него.
19. И ще обърне лицето си към крепостите на своята земя; и ще се препъне и ще падне, и няма да се намери.
20. И вместо него ще се издигне един, който ще изпрати потисник по най-славната част на царството; но в малко дни ще бъде разбит, и то не чрез гняв и не чрез война.
21. И вместо него ще се издигне един презрян, на когото няма да се даде царско достойнство; но той ще дойде във време на спокойствие и ще завладее царството чрез ласкателство.
22. И помитащите сили ще бъдат пометени и разбити пред него, а също и един княз на завета.
23. И след като се съюзи с него, ще постъпва измамно и ще се изкачи и ще се укрепи с малко народ.
24. Във време на спокойствие ще дойде в най-плодородните места на областта и ще извърши,

каквото нито бащите му, нито бащите на бащите му са вършили; ще им раздели грабеж и плячка, и имот и ще замисля плановете си против крепостите, но до време.
25. И ще надигне силата си и сърцето си против южния цар с голяма войска. И южният цар ще се опълчи за война с голяма и много силна войска, но няма да устои, защото ще замислят планове против него.
26. И онези, които ядат от ястията му, ще го съсипят; и войската му ще се разпръсне, и мнозина ще паднат убити.
27. А на тези двама царе сърцата ще бъдат предадени на зло и на същата трапеза ще говорят измама; но това няма да успее, защото краят още има да дойде в определеното време.
28. Тогава ще се върне в земята си с голямо богатство; и сърцето му ще бъде против светия завет; и той ще действа и ще се върне в земята си.
29. В определеното време ще се върне и ще дойде на юг; но последният път няма да бъде като първия,
30. защото китимски кораби ще дойдат против него и той ще се обезсърчи и ще се върне; и ще се разяри срещу светия завет и ще действа; и ще се върне и ще се разбере с онези, които са оставили светия завет.
31. И от него ще се надигнат сили, които ще оскверният светилището, крепостта, и ще премахнат постоянната жертва, и ще издигнат мерзостта, която докарва запустение.
32. И ще подведе към отстъпление чрез ласкателства онези, които безбожно постъпват против завета; но народът, който познава своя Бог, ще се укрепи и ще действа.
33. И разумните от народа ще поучат мнозина; но ще падат от меч и от пламък, от плен и от грабеж известно време.
34. А когато паднат, ще получат малко помощ; и мнозина ще се присъединят към тях с ласкателства.
35. И някои от разумните ще паднат, за да бъдат изпитани и очистени, и избелени до последното време — защото има още до определеното време.
36. И царят ще действа по волята си, ще се въздигне и ще се възвеличи над всякакъв бог, и ще говори нечувано против Бога на боговете; и ще успява, докато се изчерпи гневът — защото определеното ще се изпълни.
37. И няма да зачита Бога на бащите си, нито скъпоценното на жените, нито ще зачита какъвто и да било бог, а ще се възвеличи над всички.
38. И вместо него ще почита бога на крепостите; бог, когото бащите му не са познавали, ще почита със злато и със сребро, и със скъпоценни камъни, и със скъпоценности.
39. И той ще действа срещу най-силните крепости с чужд бог; ще умножи слава на тези, които го признаят, и ще ги постави да владеят над мнозина; и ще разделя земя срещу цена.
40. И във времето на края южният цар ще се сблъска с него; и северният цар ще го връхлети с колесници и конници и много кораби; и ще влезе в земите и ще наводни, и ще премине.
41. И ще влезе в славната земя и мнозина ще паднат; но тези ще се избавят от ръката му: Едом, Моав и първенците от синовете на Амон.
42. Ще простре ръката си върху страните и египетската земя няма да се избави.
43. И ще завладее съкровищата от злато, от сребро и от всички скъпоценности на Египет; и либийците и етиопците ще бъдат в свитата му.
44. Но слухове от изток и от север ще го изплашат и той ще излезе с голяма ярост да унищожи и изтреби напълно мнозина.
45. И ще разпъне шатрите на двореца си между моретата и славния свят хълм; и ще дойде до края си и никой няма да му помогне.

Глава 12

1. И в онова време ще се надигне великият княз Михаил, който се застъпва за синовете на твоя народ; и ще настане време на скръб, каквато никога не е била — откакто съществува народ до онова време. И в онова време твоят народ ще се избави — всеки, който се намери записан в книгата.
2. И много от спящите в пръстта на земята ще се събудят — едните за вечен живот, а другите за позор и вечно презрение.
3. Разумните ще блестят като блясъка на небесната твърд и онези, които обръщат мнозина в правда — като звездите за вечни времена.
4. А ти, Данииле, затвори думите и запечатай книгата до последното време. Мнозина ще я изследват и знанието ще се умножава.
5. И аз, Даниил, видях, и ето, двама други стояха — един отсам на брега на реката и един оттатък на брега на реката.
6. И единият каза на мъжа, облечен в лен, който беше над водата на реката: Докога ще се чака за края на тези чудни неща?
7. И чух мъжа, облечен в лен, който беше над водата на реката, когато издигна десницата си и левицата си към небето и се закле в Онзи, който живее вечно, че това ще бъде след време, времена и половин време, и когато свърши разбиването на силата на светия народ, всичко това ще се изпълни.
8. И аз чух, но не разбрах. И казах: Господарю мой, какъв ще бъде краят на това?
9. А той каза: Иди си, Данииле, защото думите са затворени и запечатани до последното време.
10. Мнозина ще се очистят и избелят и изпитат; а безбожните ще постъпват безбожно и никой от безбожните няма да разбере; но разумните ще разберат.
11. И от времето, когато се премахне постоянната жертва и се постави мерзостта, която докарва запустение, са хиляда двеста и деветдесет дни.
12. Блажен, който изтърпи и достигне до хиляда триста тридесет и петте дни.
13. А ти върви до края; и ще се успокоиш, и ще възкръснеш за дела си в последните дни.

Осия

Глава 1

1. ГОСПОДНОТО слово, което беше към Осия, сина на Веирий, в дните на юдовите царе Озия, Йотам, Ахаз и Езекия и в дните на израилевия цар Еровоам, сина на Йоас.
2. Когато ГОСПОД започна да говори с Осия, Той каза на Осия: Иди, вземи си жена блудница и добий деца от блудство, защото земята постоянно блудства и се отклони от ГОСПОДА.
3. И той отиде и взе Гомер, дъщерята на Девлаим, и тя забременя и му роди син.
4. И ГОСПОД му каза: Наречи го Езраел, защото още малко и ще накажа дома на Иуй за кръвопролитието в Езраел и ще прекратя царството на израилевия дом.
5. И в онзи ден ще строша лъка на Израил в долината Езраел.
6. И тя пак забременя и роди дъщеря. И Той му каза: Наречи я Ло Рухама, защото няма вече да продължа да оказвам милост на израилевия дом, и никак няма да им простя.
7. А на юдовия дом ще окажа милост и ще ги спася чрез ГОСПОДА, техния Бог; и няма да ги спася с лък и с меч, и с война или с коне и с конници.
8. И когато отби Ло Рухама, забременя и роди син.
9. И ГОСПОД каза: Наречи го Ло Амми, защото вие не сте Мой народ и Аз няма да бъда ваш Бог.
10. Но броят на израилевите синове ще бъде като морския пясък, който не може да се премери и не може да се преброи. И вместо онова, което им се каза: Не сте Мой народ, ще им се каже: Синове на живия Бог.
11. И юдовите синове и израилевите синове ще се съберат заедно и ще си поставят един вожд, и ще се изкачат от земята, защото велик ще бъде денят на Езраел.

Глава 2

1. Кажете на братята си: Амми — и на сестрите си: Рухама!
2. Съдете се с майка си, съдете се, защото тя не ми е жена и Аз не съм й мъж. Нека отмахне блудствата си от пред себе си и прелюбодействата си от между гърдите си,
3. за да не я съблека гола и да я изложа както в деня на раждането й, и да я направя като пустиня, и да я обърна на безводна земя, и я уморя от жажда.
4. И към синовете й няма да окажа милост, понеже са синове на блудство.
5. Защото майка им блудства; тази, която ги зачена, постъпи срамно, защото каза: Ще отида след любовниците си, които ми дават хляба ми и водата ми, вълната ми и лена ми, маслиненото ми масло и напитките ми.
6. Затова, ето, Аз ще препреча пътя ти с тръни и ще я преградя с преграда, за да не намери пътеките си.
7. Тя ще преследва любовниците си, но няма да ги стигне; ще ги потърси, но няма да ги намери и ще каже: Ще отида и ще се върна при първия си мъж, защото тогава ми беше по-добре отколкото сега.
8. А тя не позна, че Аз й давах житото, новото вино и маслото и умножих среброто и златото й, което употребиха за Ваал.
9. Затова ще си взема обратно житото Си на времето му и виното Си на определеното му време и ще отнема вълната Си и лена Си, които трябваше да покриват голотата й.
10. И сега ще открия срамотата й пред очите на любовниците й и никой няма да я избави от ръката Ми.
11. И ще прекратя цялото й веселие — празниците й, новолунията й и съботите й, и всичките й празнични времена.
12. Ще опустоша и лозята й и смокините й, за които казваше: Те са заплатата ми, която ми дадоха любовниците ми. Ще ги обърна на гора и полските зверове ще ги изядат.
13. И ще я накажа за дните, които посвещаваше на ваалимите, когато им кадеше и се украсяваше с обиците си и огърлиците си, и ходеше след любовниците си, а Мен забрави, заявява ГОСПОД.
14. Затова, ето, Аз ще я привлека и ще я заведа в пустинята, и ще говоря на сърцето й.
15. И оттам ще й дам лозята и долината Ахор за врата на надежда. И там тя ще пее както в дните на младостта си и както в деня, когато излезе от египетската земя.
16. И в онзи ден, заявява ГОСПОД, ще Ме наричаш: Мой мъж — а няма вече да Ме наричаш: Мой Ваал.
17. И ще премахна имената на ваалимите от устата й и няма вече да се помнят по име.
18. В онзи ден ще сключа за тях завет с полските зверове и с небесните птици, и с пълзящите по земята; и ще строша лък и меч, и война от земята, и ще им дам да живеят в безопасност.
19. И ще те сгодя за Себе Си до века, и ще те сгодя за Себе Си в правда и в правосъдие, и в милост и в милосърдие.
20. И ще те сгодя за Себе Си в истина и ще познаеш ГОСПОДА.
21. И в онзи ден ще отговоря, заявява ГОСПОД, ще отговоря на небето, а то ще отговори на земята.
22. И земята ще отговори на житото и на младото вино, и на маслото, а те ще отговорят на Езраел.
23. И ще я насея за Себе Си на земята и ще окажа милост на Ло Рухама. И на Ло Амми ще кажа: Ти си Мой народ. И те ще кажат: Ти си мой Бог.

Глава 3

1. И ГОСПОД ми каза: Иди пак, залюби жена, която е залюбена от приятели и е прелюбодейка, както ГОСПОД люби израилевите синове, при все че те се обръщат към други богове и обичат калъпи сушено грозде.
2. И аз си я наех за петнадесет сребърника и за хомер ечемик и летех ечемик.
3. И й казах: Остани за мен много дни, не блудствай и не бъди на друг мъж; и аз също ще бъда за теб.
4. Защото израилевите синове ще останат много дни без цар и без княз, и без жертва, и без свещен стълб, и без ефод, и без домашни идоли.
5. После израилевите синове ще се обърнат и ще потърсят ГОСПОДА, своя Бог, и царя си Давид. И ще дойдат с трепет при ГОСПОДА и при Неговата добрина в последните дни.

Глава 4

1. Слушайте словото ГОСПОДНО, израилеви синове! Защото ГОСПОД има съд с жителите на земята, понеже няма вярност и няма милост, и няма познаване на Бога по земята.
2. Клетва и лъжа, и убийство, и кражба, и прелюбодейство — преминаване на всички граници и кръв се допира до кръв!
3. Затова ще скърби земята и всеки неин жител ще примре с полските зверове и с небесните птици и морските риби ще бъдат грабнати.
4. Но никой да не спори и да не порицава, защото твоят народ е като онези, които спорят със свещеника.
5. Затова ще се препънеш денем и с теб ще се препъне и пророкът нощем; и Аз ще оставя да загине майка ти.
6. Народът Ми загива от липса на знание. Понеже ти отхвърли знанието, и Аз отхвърлих теб да не ми свещенодействаш. Понеже ти забрави закона на своя Бог, и Аз ще забравя синовете ти.
7. Колкото се умножаваха, толкова съгрешаваха против Мен! Славата им ще обърна в безчестие.
8. Хранят се с греховете на народа Ми и към беззаконието му прилепиха сърцата си.
9. И ще бъде: Какъвто народът, такъв и свещеникът. И Аз ще го накажа за пътищата му и ще му върна за делата му.
10. Защото ще ядат, но няма да се насищат, ще блудстват, но няма да се размножават, понеже престанаха да внимават към ГОСПОДА.
11. Блудство и вино, и младо вино отнемат разума.
12. Народът Ми се допитва до дървото си и пръчката му му отговаря, защото дух на блудство ги е отклонил и те блудстват и оставиха своя Бог.
13. Жертват по върховете на хълмовете и кадят по високите места, под цяровете и тополите, и дъбовете, защото сянката им е добра; затова дъщерите ви блудстват и снахите ви прелюбодействат.
14. Няма да накажа дъщерите ви, когато блудстват, и снахите ви, когато прелюбодействат, защото те самите се отделят с блудниците и жертват с посветените; и народът, който няма разум, ще бъде повален.
15. Ако ти блудстваш, Израилю, Юда да не върши беззаконие! И не идвайте в Галгал и не се изкачвайте във Ветавен, и не се кълнете: Жив е ГОСПОД!
16. Защото Израил упорства като упорита юница. Сега ще ги пасе ГОСПОД като агнета на широки места.
17. Ефрем се е прилепил към идолите — остави го!
18. Пиратът им свърши, предадоха се на блудство, обичат да казват: Дайте! Първенците му обичат позора.
19. Вятърът ще го обгърне с крилете си и те ще се посрамят от жертвите си.

Глава 5

1. Чуйте това, свещениците, и внимавайте, доме израилев, и дайте ухо, доме на царя! Защото има присъда за вас, понеже станахме примка в Масфа и разпростряна мрежа върху Тавор.
2. Бунтовниците затънаха в разврат, но Аз съм изобличител на всички тях.
3. Аз познавам Ефрем и Израил не е скрит от Мен, защото и сега блудства Ефрем и Израил е омърсен.
4. Делата им не ги оставят да се върнат при своя Бог, защото духът на блудство е вътре в тях и не познават ГОСПОДА.
5. Гордостта на Израил свидетелства в лицето му и Израил и Ефрем ще се препънат чрез беззаконието си, и Юда ще се препъне с тях.
6. Със стадата си и с чердите си ще отидат да търсят ГОСПОДА, но няма да Го намерят; Той се е оттеглил от тях.
7. Те постъпиха невярно към ГОСПОДА, защото родиха синове от чужденки; сега новолунието ще ги пояде с наследствата им.
8. Надуйте рог в Гавая и тръба в Рама, надайте вик във Ветавен: След теб, Вениамине!
9. Ефрем ще запустее в деня на изобличението. Известих сред израилевите племена онова, което наистина ще стане.
10. Юдовите първенци станаха като онези, които преместват граници. Ще излея върху тях като вода гнева Си.
11. Ефрем е потиснат, разбит в съда, защото с готовност ходи по човешки заповеди.
12. И Аз ще бъда като молец на Ефрем и като червей на юдовия дом.
13. И Ефрем видя болестта си и Юда — раната си; и Ефрем отиде при Асирия и изпрати до цар Ярив, но той не може да ви изцели и няма да ви излекува от раната ви.
14. Защото Аз ще бъда като лъв на Ефрем и като млад лъв на юдовия дом. Аз, Аз ще разкъсам и ще си отида, ще отнеса и никой няма да избави.
15. Ще си отида, ще се върна на мястото Си, докато признаят вината си и потърсят лицето Ми. В бедата си ще Ме потърсят ревностно.

Глава 6

1. Елате, и нека се върнем при ГОСПОДА, защото Той разкъса, и Той ще ни изцели; Той удари, и Той ще ни превърже.
2. След два дни ще ни съживи, на третия ден ще ни издигне и ще живеем пред Него.
3. Нека познаваме, нека се стремим към познаването на ГОСПОДА! Явяването Му е сигурно както зората, ще дойде при нас като дъжд, както късният дъжд напоява земята.
4. Какво да ти направя, Ефреме? Какво да ти направя, Юда? Защото добротата ви е като утринния облак и като росата, която рано изчезва.
5. Затова ги изсякох чрез пророците, убих ги с думите на устата Си и присъдите ви се явяват като светлината.
6. Защото милост искам, а не жертва; и познаване на Бога — повече от всеизгаряния.
7. Но те като Адам престъпиха завета, там постъпиха невярно към Мен.
8. Галаад е град на вършещи беззаконие, опетнен е с кръв.
9. И както разбойници причакват човек, така е дружината свещеници — убиват по пътя към Сихем, да, вършат безчестие.
10. Ужас видях в израилевия дом — там е блудството на Ефрем, Израил е омърсен.
11. И за теб, Юда, е определена жетва, когато върна народа Си от плен.

Глава 7

1. Когато изцелявам Израил, се откриват беззаконието на Ефрем и злините на Самария; защото вършат измама, крадецът влиза, а разбойници грабят вън.
2. Не си казват в сърцето си, че Аз помня всичките им злини. А сега делата им ги обиколиха, пред лицето Ми са.
3. Със злината си радват царя и с лъжите си — първенците.
4. Те всички са прелюбодейци; като пещ, запалена от хлебаря — когато замеси тестото, той спира да подклажда, докато то втаса.
5. В деня на нашия цар първенците се разболяха от жарта на виното и то простря ръката си с присмивачите.
6. Защото дебнейки са направили сърцата си като пещ — хлебарят им спи цяла нощ, а на сутринта тя гори като пламтящ огън.
7. Всички те се нажежиха като пещ и пояждат съдиите си. Всичките им царе паднаха, няма между тях никой да Ме призовава.
8. Ефрем се смеси с народите, Ефрем е като необърната пита.
9. Чужденци поядоха силата му, а той не знае; и бели коси има тук-там, а той не знае.
10. И гордостта на Израил свидетелства в лицето му, но не се върнаха при ГОСПОДА, своя БОГ, и не Го потърсиха, при всичко това.
11. И Ефрем е като глупав гълъб, който няма разум; викат Египет, отиват в Асирия.
12. Когато отидат, ще разпростра мрежата Си върху тях, ще ги сваля като небесните птици, ще ги накажа, както беше известено на събранието им.
13. Горко им, защото побягнаха от Мен! Погибел за тях, защото престъпиха против Мен! И Аз исках да ги изкупя, а те говориха лъжи против Мен.
14. И не викат към Мен от сърце, когато ридаят на леглата си. Събират се за жито и вино, а от Мен отстъпват.
15. А Аз, Аз учех и укрепвах мишците им, а те замислят зло против Мен.
16. Връщат се, но не при Всевишния; станаха като неверен лък. Първенците им от меч ще паднат заради яростта на езика си; това ще бъде подигравката им в египетската земя.

Глава 8

1. Вдигни тръбата на устата си! Като орел се спуска върху ГОСПОДНИЯ дом, защото престъпиха завета Ми и вършиха престъпления против закона Ми.
2. Ще викат към Мен: Боже мой, ние, Израил, Те познаваме!
3. Израил отхвърли доброто и враг ще го преследва.
4. Те поставиха царе, но не от Мен; поставиха първенци, но без Аз да зная. От среброто си и от златото си си направиха идоли, за да бъдат изтребени.
5. Той отхвърли телето ти, Самария; гневът Ми пламна против тях — докога няма да са способни на чистота?
6. Защото е от Израил, и него майстор го е направил, то не е Бог; ще се строши на парчета телето на Самария.
7. Защото посяха вятър и ще пожънат буря. Няма узряло жито, израсналото няма да даде брашно, а ако даде, чужденци ще го погълнат.
8. Израил беше погълнат, сега е сред народите като нежелан съд.
9. Защото се изкачиха в Асирия; като див осел, самотен, Ефрем нае любовници.
10. И понеже наемат народите, сега ще ги доведа на тълпи и скоро ще има да страдат под бремето на царя на князете.
11. Защото Ефрем умножи жертвениците за съгрешаване и жертвениците му станаха за съгрешаване.
12. И да му напиша десет хиляди правила на закона Си, те се считат за нещо чуждо.
13. Като жертви на Моите приноси жертват месо и го ядат; ГОСПОД няма благоволение в тях. Сега ще си спомни беззаконието им и ще накаже греховете им; ще се върнат в Египет.
14. Защото Израил е забравил Твореца си и е построил дворци и Юда е умножил укрепени градове; но Аз ще пратя огън върху градовете му и ще пояде дворците им.

Глава 9

1. Не се радвай, Израилю, до възторг, като народите, защото ти блудства и отстъпи от своя Бог, обикна заплата по всички хармани за жито.
2. Харманът и линът няма да ги хранят и младото вино ще изчезне от него.
3. Няма да живеят в ГОСПОДНАТА земя, а Ефрем ще се върне в Египет и ще ядат нечисто в Асирия.
4. Няма да принасят на ГОСПОДА възлияния от вино и жертвите им няма да Му бъдат угодни, ще им бъдат като хляб на скръб — всички, които го ядат, ще се омърсяват; защото хлябът им ще бъде за живота им и няма да влезе в ГОСПОДНИЯ дом.
5. Какво ще правите в деня на определения празник и в деня на ГОСПОДНИЯ празник?
6. Защото, ето, отидоха си от опустошението; Египет ще ги събере, Мемфис ще ги погребе, копривi ще наследят сребърните им скъпоценности, в шатрите им ще има тръни.
7. Дойдоха дните на наказанието, дойдоха дните на отплатата — ще познае това Израил. Пророкът обезумя, духовният човек полудя поради многото ти беззакония и голямата омраза.
8. Стражът Ефрем, пророкът, е до моя Бог. Примка на птицеловец има по всичките му пътища и омраза — в дома на неговия Бог.
9. Дълбоко се покварiха както в дните на Гавая. Той ще помни беззаконието им, ще накаже греховете им.
10. Намерих Израил като грозде в пустиня, видях бащите ви като първозрелите на смокинята в началото й. Но те отидоха при Ваал-Фегор, посветиха се на срамота и станаха гнусни като любовника си.
11. Ефрем е като птица, славата му ще отлети. Няма раждане, няма утроба, няма зачатие.
12. Но и да отгледат синовете си, пак ще ги лиша от тях, — човек да не остане; защото горко им, когато се оттегля от тях!
13. Ефрем Ми се видя като Тир, насаден на пасбище, но Ефрем ще изведе синовете си за убиеца.
14. Дай им, ГОСПОДИ! Какво да дадеш? Дай им утроба, която помята, и сухи гърди!
15. Цялата им злина е в Галгал, защото там ги намразих. Заради злите им дела ще ги изгоня от дома Си. Няма повече да ги обичам! Всичките им първенци са бунтовници.
16. Ефрем е поразен, изсъхна коренът им, плод няма да родят; и дори да родят, ще умъртвя любимата рожба на утробата им.
17. Моят Бог ще ги отхвърли, защото не Го послушаха, и ще бъдат бежанци между народите.

Глава 10

1. Израил е разпростряна лоза, има достатъчно плод. Според множеството на плодовете си умножи жертвениците си; според хубостта на земята си разкраси стълбовете на идолите си.
2. Сърцето им е разделено, сега ще се окажат виновни. Той ще разруши жертвениците им, ще унищожи стълбовете на идолите им.
3. Защото сега ще кажат: Ние нямаме цар, защото не се бояхме от ГОСПОДА, и какво ще ни ползва царят?
4. Говориха празни думи, клеха се лъжливо, сключваха завети. Затова осъждането ще поникне като отровен плевел в браздите на полето.
5. Жителите на Самария ще се разтреперят за телето на Ветавен. Да, народът му ще жалее за него и жреците му ще треперят за него заради славата му, защото си отиде от него.
6. И то ще бъде отнесено в Асирия за подарък на цар Ярив. Срам ще постигне Ефрем и Израил ще се посрами от замислите си.
7. Погина Самария, царят й е като треска върху вода.
8. И високите места на Авен, грехът на Израил, ще бъдат унищожени, тръни и бодили ще поникнат върху жертвениците им. И те ще кажат на планините: Покрийте ни! -— и на хълмовете: Паднете върху нас!
9. От дните на Гавая ти съгреши, Израилю; там застанаха, не стигна до тях в Гавая битката против синовете на беззаконието.
10. Според желанието си ще ги накажа и народи ще се съберат против тях, когато бъдат вързани за двете си беззакония.
11. Ефрем е обучена юница, която обича да вършее, и Аз преминах върху хубавия й врат. Ще впрегна Ефрем, Юда ще оре, Яков ще си разбива буците.
12. Посейте си по правда, пожънете с милост, разорете си целина; защото е време да потърсите ГОСПОДА, докато дойде и ви навали правда.
13. Орахте безбожие, пожънахте беззаконие, ядохте плода от лъжата; защото ти се упова на пътя си, на многото си силни мъже.
14. И между народите ти ще се надигне размирие и всичките ти крепости ще бъдат разрушени, както Салман разруши Вет-Арвел в деня на битката — майка беше смазана върху децата си.
15. Така ще ви се направи във Ветил заради ужасната ви злина; на зазоряване израилевият цар ще бъде отсечен напълно.

Глава 11

1. Когато Израил беше млад, го възлюбих и от Египет повиках сина Си.
2. Колкото пъти ги виках, си отиваха от Мен, жертваха на ваалимите и кадяха на изваяните идоли.
3. И Аз научих Ефрем да ходи, като го хващах за ръцете му; но не познаха, че Аз ги изцелявах.
4. С човешки въжета ги привлякох, с връзки на любов; и им бях като онези, които вдигат ярема от челюстите им и кротко им давах храна.
5. Той няма да се върне в египетската земя, а асириецът ще му бъде цар, защото отказаха да се обърнат.
6. Меч ще кръжи в градовете му, ще разбие резетата му и ще пояжда заради замислите им.
7. Народът Ми е замесен в отстъпление от Мен; и да ги викат към Всевишния, никой от тях не се надига.
8. Как да те предам, Ефреме, да те оставя, Израилю? Как да те направя като Адма, да те поставя като Цевоим? Сърцето Ми се преобърна в Мен, цялото Ми милосърдие се събуди.
9. Няма да изпълня пламтящия Си гняв, няма да изтребя отново Ефрем; защото Аз съм Бог, а не човек, Светият сред теб, и няма да дойда с ярост.
10. Ще ходят след ГОСПОДА; Той ще реве като лъв, и когато Той изреве, синовете ще идват треперейки от морето.
11. Ще идват треперейки от Египет, като птица и като гълъб от асирийската земя, и ще ги заселя в къщите им, заявява ГОСПОД.
12. Ефрем Ме обкръжава с лъжи и израилевият дом — с измама, а Юда още се колебае спрямо Бога, спрямо Светия, който е верен.

Глава 12

1. Ефрем пасе вятър и гони източния вятър; цял ден умножава лъжа и насилие и сключват завет с Асирия, и носят маслинено масло в Египет!
2. ГОСПОД има и съд с Юда и ще накаже Яков според пътищата му, според делата му ще му върне.
3. В утробата хвана петата на брат си и с мъжката си сила се бори с Бога.
4. Бори се с Ангела и преодоля, плака и Му се моли. Във Ветил го намери и там говори с нас,
5. Господ БОГ на Войнствата, ГОСПОД е Името Му.
6. А ти се обърни към своя Бог, пази милост и правосъдие и постоянно се надявай на своя Бог!
7. Търговецът, който има неверни везни в ръката си, обича да мами.
8. И Ефрем каза: Да, аз забогатях, придобих си имот, във всичките ми трудове няма да се намери в мен беззаконие, което да е грях.
9. А Аз съм ГОСПОД, твоят Бог от египетската земя; пак ще те заселя в шатри като в дните на определения празник.
10. И говорих чрез пророците и умножих виденията, и давах сравнения чрез пророците.
11. Ако в Галаад има беззаконие, те станаха съвсем суетни. В Галгал жертват бикове, също и жертвениците им са като купчините по браздите на полето.
12. А Яков побягна в полето на Арам, Израил работи за жена и за жена пази овце.
13. И чрез пророк ГОСПОД изведе Израил от Египет и чрез пророк той беше пазен.
14. Ефрем го разгневи горчиво, и неговият Господ ще остави върху него кръвта му и ще върне върху него укора му.

Глава 13

1. Когато Ефрем говореше, наставаше трепет; той се издигна в Израил, но съгреши чрез Ваал и умря.
2. И сега продължават да грешат и си правят леяни идоли от среброто си, образи според собственото си разбиране; всички са произведение на майстори; за тях се казва: Хората, които жертват, целуват телетата!
3. Затова ще бъдат като утринния облак и като росата, която рано изчезва, като плява, отвята от хармана, и като дим от комин.
4. Но Аз съм ГОСПОД, твоят Бог от египетската земя; друг Бог освен Мен да не познаваш, и няма спасител освен Мен.
5. Аз те познавах в пустинята, в земята на голямата суша.
6. Според пашата си се наситиха, наситиха се и сърцето им се надигна; затова Ме забравиха.
7. И Аз им станах като лъв, като леопард дебна на пътя;
8. ще ги срещна като мечка, лишена от малките си, и ще разкъсам гърдите им; там ще ги поям като лъвица, полските зверове ще ги разкъсат.
9. Това те погуби, Израилю, че си против Мен, против своята помощ.
10. И къде е сега царят ти, да те избави във всичките ти градове? И къде са съдиите ти, за които каза: Дай ми цар и князе?
11. Дадох ти цар в гнева Си и го махнах в яростта Си.
12. Беззаконието на Ефрем е вързано, грехът му е задържан.
13. Болки на родилка ще го сполетят. Той е неразумен син, защото не застава на време на отвора на утробата.
14. От силата на Шеол ще ги откупя, от смърт ще ги изкупя. О, смърт, къде са язвите ти? О, Шеол, къде е гибелта ти? Разкаянието е скрито от очите Ми.
15. Ако и да е той плодовит между братята си, ще дойде източен вятър; вятър от ГОСПОДА ще се надигне от пустинята и изворът му ще пресекне, и кладенецът му ще пресъхне. Той ще ограби съкровищницата на всичките му скъпоценни вещи.
16. Самария ще носи вината си, защото въстана против своя Бог. Ще паднат от меч, децата им ще бъдат смазани и бременните им жени — разпорени.

Глава 14

1. Върни се, Израилю, до ГОСПОДА, своя Бог, защото си се препънал в беззаконието си.
2. Вземете със себе си думи и се върнете при ГОСПОДА! Кажете Му: Отнеми всяко беззаконие и приеми доброто, и ще отдадем жертва от устните си.
3. Асур няма да ни спаси, няма да яздим на коне и няма вече да кажем на делото на ръцете си: Вие сте наши богове! — защото у Теб сирачето намира милост.
4. Аз ще изцеля отстъплението им, ще ги възлюбя доброволно, защото гневът Ми се отвърна от него.
5. Аз ще бъда като роса на Израил, той ще разцъфти като крем, ще разпростре корените си като ливанско дърво.
6. Клоните му ще се разширят, славата му ще бъде като маслина и уханието му — като ливанско дърво.
7. Живеещите под сянката му ще се върнат и ще се съживят като жито, и ще процъфтят като лоза; споменът му ще бъде като ливанско вино.
8. Ефрем ще каже: Какво имам вече с идолите? Аз го чух и погледнах на него. Аз съм като вечнозелена елха, от Мен ще се намери плодът ти.
9. Който е мъдър, ще разбере тези неща. Който е разумен, ще ги познае. Защото пътищата на ГОСПОДА са прави и праведните ще ходят по тях, а престъпниците ще паднат по тях.

Иоил

Глава 1

1. ГОСПОДНОТО слово, което беше към Йоил, сина на Фатуил:
2. Слушайте това, старейшини, и дайте ухо, всички жители на земята! Ставало ли е такова нещо във вашите дни или в дните на бащите ви?
3. Разкажете това на синовете си, а синовете ви — на своите синове, а техните синове — на друго поколение.
4. Каквото остави лапачът, изпояде го скакалецът; и каквото остави скакалецът, изпояде го изедникът, и каквото остави изедникът, изпояде го унищожителят.
5. Събудете се, пияници, и плачете! И ридайте, всички винопийци, за младото вино, защото се отне от устата ви!
6. Понеже над земята Ми се изкачи народ, силен и безброен. Зъбите му са зъби на лъв и има челюсти на лъвица.
7. Опустоши лозата Ми и накърши смокините Ми; обели я напълно и я хвърли, пръчките й побеляха.
8. Плачи като девица, опасана с вретище, за мъжа на младостта си!
9. Хлебният принос и възлиянието престанаха от дома ГОСПОДЕН; жалеят свещениците, служителите на ГОСПОДА.
10. Полето е запустяло, земята жалее, защото житото е опустошено, младото вино пресъхна, маслиненото масло изчезна.
11. Засрамете се, земеделци, и ридайте, лозари, за пшеницата и за ечемика, защото жетвата на полето загина.
12. Лозата изсъхна и смокинята повехна, нарът, а също палмата и ябълката, всичките полски дървета изсъхнаха; да, пресъхна радостта от човешките синове.
13. Опашете се и оплаквайте, свещеници, ридайте, служители на олтара! Елате, нощувайте във вретище, служители на моя Бог, защото хлебният принос и възлиянията са задържани от дома на вашия Бог.
14. Осветете пост, прогласете тържествено събрание, съберете старейшините, всичките жители на страната в дома на ГОСПОДА, нашия Бог, и викайте към ГОСПОДА!
15. Горко за деня! Защото Денят на ГОСПОДА е близо и ще дойде като опустошение от Всемогъщия.
16. Не се ли отне храната пред очите ни, радостта и веселието — от дома на нашия Бог?
17. Семената изгниха под буците си, житниците опустяха, хамбарите се срутиха, защото житото изсъхна.
18. Как стене добитъкът! Чердите говеда се скитат, защото нямат пасбище, и стадата овце също гинат.
19. ГОСПОДИ, към Теб викам, защото огънят пояде пасбищата на степта и пламъкът изгори всички полски дървета.
20. И полските животни също реват към Теб, защото пресъхнаха водните потоци и огън пояде пасбищата на степта.

Глава 2

1. Надуйте рог в Сион и дайте тревога на светия Ми хълм! Нека се разтреперят всички жители на земята, защото идва Денят на ГОСПОДА, защото е близо —
2. ден на тъмнина и мрак, ден на облаци и гъста тъмнина. Като зората се разпростира по планините голям и силен народ. Като него не е имало от века и след него няма повече да има за годините на много поколения.
3. Огън пояжда пред него и пламък изгаря след него; пред него земята е като Едемската градина, а след него — гола пустиня; и никой няма да избегне от него.
4. Видът им е като вида на коне и тичат като конници.
5. Като тропот на колесници подскачат по върховете на хълмовете, като пращене на огнен пламък, който пояжда тръстика, като силен народ, строен за бой.
6. Пред тях племената се гърчат, всичките лица побледняват.
7. Те тичат като силни мъже, като воини се изкачват по стената и всеки ходи в пътя си, без да сменят редовете си.
8. Не се блъскат един друг, вървят всеки по пътеката си и падат около оръжията, но не се нараняват.
9. Тичат из града, бягат по стената, качват се по къщите, влизат през прозорците като крадци.
10. Земята се тресе пред тях, небето трепери, слънцето и луната потъмняват и звездите задържат блясъка си.
11. И ГОСПОД надава гласа Си пред войската Си, защото станът Му е много голям, защото е силен Онзи, който изпълнява словото Си, защото Денят на ГОСПОДА е велик и много страшен, и кой може да му устои?
12. Но дори и сега, заявява ГОСПОД, обърнете се към Мен с цялото си сърце, с пост, с плач и с ридание!
13. И разкъсайте сърцето си, а не дрехите си и се обърнете към ГОСПОДА, вашия Бог, защото е милостив и състрадателен, дълготърпелив и многомилостив и се разкайва за злото.
14. Кой знае? Може да се върне и да се разкае, и да остави след Себе Си благословение, хлебен принос и възлияние за ГОСПОДА, вашия Бог!
15. Надуйте рог в Сион, осветете пост, свикайте тържествено събрание!
16. Съберете народа, осветете събрание, съберете старейшините, съберете децата и кърмачетата на гърди! Нека излезе младоженецът от спалнята си и невястата — от стаята си!
17. Нека плачат свещениците, служителите на ГОСПОДА, между предверната зала и олтара и нека кажат: Пощади, ГОСПОДИ, народа Си и не предавай наследството Си на позор, за поговорка на народите. Защо да кажат сред народите: Къде е техният Бог?
18. И ГОСПОД заревнува за земята Си и се смили над народа Си.
19. И ГОСПОД отговори и каза на народа Си: Ето, Аз ви изпращам житото, младото вино и маслиненото масло, и ще се наситите от тях; и няма вече да ви направя за позор между народите.
20. И ще отдалеча от вас идващия от север и ще го прогоня в безводна и пуста земя; с лицето му към предното море и с края му към задното море. И вонята му ще се издигне и ще се издигне смрадта му, защото е извършил голямо зло.
21. Не бой се, земьо, весели се и се радвай, защото ГОСПОД извърши велики дела.
22. Не се плашете, полски животни, защото пасбищата на степта никнат, защото дървото ражда плода си, смокинята и лозата дават силата си.
23. И вие се веселете, синове на Сион, радвайте се в ГОСПОДА, своя Бог, защото ви дава ранния дъжд за правда и ви навалява дъжда — ранния и късния както преди.
24. Харманите ще се напълнят със зърно и линовете ще преливат от вино и маслинено масло.
25. И ще ви отплатя за годините, които изпояде скакалецът, изедникът и унищожителят, и лапачът, голямата Ми войска, която изпратих сред вас.
26. И ще ядете изобилно и ще се наситите, и ще хвалите Името на ГОСПОДА, своя Бог, който

извърши с вас чудни неща. И народът Ми няма да се посрами до века.
27. И ще познаете, че Аз съм сред Израил и че Аз съм ГОСПОД, вашият Бог, и няма друг. И народът Ми няма да се посрами до века.
28. А след това ще излея Духа Си на всяка плът и синовете ви и дъщерите ви ще пророкуват, старците ви ще сънуват сънища, юношите ви ще виждат видения.
29. Също и на слугите и на слугините ще излея Духа Си в онези дни.
30. И ще дам чудеса на небето и на земята — кръв и огън и стълбове дим.
31. Слънцето ще се обърне в тъмнина и луната в кръв, преди да дойде великият и страшен Ден на ГОСПОДА.
32. И всеки, който призове Името на ГОСПОДА, ще се спаси, защото на хълма Сион и в Ерусалим ще има избавление, както каза ГОСПОД, и сред останалите, които ГОСПОД ще призове.

Глава 3

1. Защото, ето, в онези дни и в онова време, когато върна юдовите и ерусалимските пленници,
2. ще събера всичките народи и ще ги сведа в Йосафатовата долина, и там ще се съдя с тях заради народа Си и наследството Си Израил, когото те разпръснаха между народите и разделиха земята Ми.
3. И хвърляха жребий за народа Ми, даваха момче за блудница, а момиче продаваха за вино и пиеха.
4. А и какво имате вие с Мен, Тир, Сидон и всички филистимски области? Възмездие ли ще ми отплатите? А ако ми отплатите, Аз лесно и бързо ще върна възмездието ви върху главата ви,
5. че взехте среброто Ми и златото Ми, и скъпоценните Ми блага и ги занесохте в капищата си,
6. а юдовите синове и ерусалимските синове продадохте на гърците, за да ги отдалечите от пределите им.
7. Ето, Аз ще ги надигна от мястото, където ги продадохте, и ще върна възмездието ви на главата ви.
8. И ще продам синовете ви и дъщерите ви в ръката на юдовите синове и те ще ги продадат на савците, на далечен народ, защото ГОСПОД изговори това.
9. Прогласете това между народите, подгответе свещена война, вдигнете силните мъже; нека се приближат и се изкачат всичките воини!
10. Изковете плуговете си на мечове и сърповете си на копия; слабият нека каже: Аз съм силен мъж!
11. Бързайте и елате, всички околни народи, и се съберете! Там долу, ГОСПОДИ, отведи силните Си мъже!
12. Нека станат народите и се изкачат в Йосафатовата долина, защото там ще седя да съдя всичките околни народи.
13. Изпратете сърпа, защото жетвата е узряла; елате, тъпчете, защото линът е пълен и каците преливат, защото злината им е голяма.
14. Множества, множества в долината на решението — защото е близо Денят на ГОСПОДА в долината на решението.
15. Слънцето и луната ще потъмнеят и звездите ще задържат блясъка си.
16. И ГОСПОД ще изреве от Сион и ще нададе гласа Си от Ерусалим. Небето и земята ще се потресат, но ГОСПОД ще бъде прибежище за народа Си и крепост за израилевите синове.
17. И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД, вашият Бог, който обитавам на светия Си хълм Сион. И Ерусалим ще бъде свят и чужденци няма вече да минават през него.
18. В онзи ден от планините ще роси младо вино и от хълмовете ще тече мляко, и по всички потоци на Юда ще текат води, и от ГОСПОДНИЯ дом ще избликне извор, който ще пои долината Ситим.
19. Египет ще стане пустош и Едом ще стане гола пустиня заради насилието над юдовите синове, защото проляха невинна кръв в земята си.
20. А Юда ще бъде населен до века и Ерусалим — от поколение за поколение.
21. И ще очистя кръвта им, която не съм очистил. И ГОСПОД обитава в Сион.

Амос

Глава 1

1. Думите на Амос, който беше от говедарите на Текое, които чу във видение за Израил в дните на юдовия цар Озия и в дните на израилевия цар Еровоам, сина на Йоас, две години преди земетресението.
2. И каза: ГОСПОД ще изреве от Сион и ще нададе гласа Си от Ерусалим; и ще скърбят пасбищата на овчарите и ще изсъхне върхът на Кармил.
3. Така казва ГОСПОД: Заради три престъпления на Дамаск, да, заради четири няма да върна наказанието му — защото вършаха Галаад с железни вършачки.
4. И Аз ще пратя огън в дома на Азаил и той ще пояде дворците на Венадад.
5. Аз ще строша резето на Дамаск и ще изтребя жителя на низината Авен и държащия скиптър — от Ветеден, и народът на Арам ще бъде откаран в плен в Кир, казва ГОСПОД.
6. Така казва ГОСПОД: Заради три престъпления на Газа, да, заради четири няма да върна наказанието й — защото плениха всички, за да ги предадат на Едом.
7. И Аз ще пратя огън върху стената на Газа и той ще пояде дворците й.
8. И ще изтребя жителя на Азот и държащия скиптър — от Аскалон; ще обърна ръката Си против Акарон и остатъкът на филистимците ще погине, казва Господ БОГ.
9. Така казва ГОСПОД: Заради три престъпления на Тир, да, заради четири, няма да върна наказанието му — защото предадоха всички в плен на Едом и не си спомниха братския завет.
10. И Аз ще пратя огън върху стената на Тир и той ще пояде дворците му.
11. Така казва ГОСПОД: Заради три престъпления на Едом, да, заради четири, няма да върна наказанието му — защото преследва брат си с меч и задуши милостта си, гневът му разкъсва вечно и той пази постоянно яростта си.
12. И Аз ще пратя огън върху Теман и той ще пояде дворците на Восора.
13. Така казва ГОСПОД: Заради три престъпления на синовете на Амон, да, заради четири няма да върна наказанието им — защото разпориха бременните жени на Галаад, за да разширят пределите си.
14. И Аз ще запаля огън в стената на Рава и той ще пояде дворците му, сред боен вик в деня на битката, сред вихрушка в деня на бурята.
15. И царят им ще отиде в плен, той и първенците му заедно, казва ГОСПОД.

Глава 2

1. Така казва ГОСПОД: Заради три престъпления на Моав, да, заради четири няма да върна наказанието му — защото изгори костите на едомския цар, докато станаха на вар.
2. И Аз ще пратя огън върху Моав и той ще пояде дворците на Кариот, и Моав ще умре сред размирица, сред боен вик, сред глас на тръба.
3. И ще отсека съдията отсред него и с него ще убия всичките му първенци, казва ГОСПОД.
4. Така казва ГОСПОД: Заради три престъпления на Юда, да, заради четири няма да върна наказанието му — защото отхвърлиха закона на ГОСПОДА и не опазиха правилата Му, и лъжите им, след които ходиха бащите им, ги отклониха.
5. И Аз ще пратя огън върху Юда и той ще пояде дворците на Ерусалим.
6. Така казва ГОСПОД: Заради три престъпления на Израил, да, заради четири няма да върна наказанието му — защото продадоха праведния за пари и бедния — за чифт сандали.
7. Те желаят земния прах на главата на сиромасите и отклоняват пътя на кротките. И син, и баща му ходят при същото момиче, за да оскверняват святото Ми Име.
8. И на заложени дрехи се изтягат при всеки жертвеник и вино от глоби пият в дома на своя Бог.
9. А Аз изтребих пред тях амореева, чиято височина беше като височината на кедрите, и който беше силен като дъбовете. И аз унищожих плода му отгоре и корените му отдолу.
10. И Аз ви изведох от египетската земя и ви водих четиридесет години в пустинята, за да наследите земята на амореева.
11. И ви издигнах от синовете ви пророци и от юношите ви — назиреи. Не е ли така, синове израилеви? — заявява ГОСПОД.
12. А вие напихте назиреите с вино и на пророците заповядвахте и казахте: Не пророкувайте!
13. Ето, Аз ще ви натисна, както е натисната кола, пълна със снопи.
14. И бързината ще се изгуби от бързия, и силният няма да укрепи силата си, и силният мъж няма да избави живота си.
15. И държащият лък няма да устои, и бързоходецът няма да се избави, и яздещият на кон няма да избави живота си.
16. И най-смелият между храбрите мъже ще побегне гол в онзи ден, заявява ГОСПОД.

Глава 3

1. Слушайте това слово, което ГОСПОД говори против вас, синове израилеви; против целия род, който изведох от египетската земя, като казах:
2. Само вас познах от всички родове на земята, затова ще ви накажа за всичките ви беззакония.
3. Ще ходят ли двама заедно, ако не се съгласят?
4. Ще реве ли лъвът в гората, ако няма лов? Ще нададе ли гласа си младият лъв от леговището си, ако не е хванал нещо?
5. Ще падне ли птица в примка на земята, ако няма клопка за нея? Ще скочи ли примката от земята, ако не е уловила нищо?
6. Ако засвири тръба в града, народът няма ли да се уплаши? Ако беда сполети града, не я ли е направил ГОСПОД?
7. Наистина Господ БОГ няма да направи нищо, без да открие тайната си на слугите Си, пророците.
8. Лъвът изрева — кой няма да се уплаши? Господ БОГ говори — кой няма да пророкува?
9. Прогласете над дворците на Азот и над дворците на египетската земя и кажете: Съберете се по планините на Самария и вижте големите смутове сред нея и насилията вътре в нея!
10. И не знаят да вършат правилното, заявява ГОСПОД, те, които трупат насилие и опустошение в дворците си.
11. Затова, така казва Господ БОГ: Неприятел ще обкръжи земята и ще свали от теб силата ти, и дворците ти ще бъдат разграбени.
12. Така казва ГОСПОД: Както овчарят спасява от устата на лъва два крака или парченце от ухо, така ще се спасят израилевите синове, които седят в Самария в ъгъл на креват и на дамаска на легло.
13. Слушайте и свидетелствайте на якововия дом, заявява Господ БОГ, Бог на Войнствата!
14. В деня, когато нанеса наказанието върху Израил за престъплението му, ще накажа и жертвениците на Ветил и роговете на жертвеника ще бъдат отсечени и ще паднат на земята.
15. И ще поразя зимната къща заедно с лятната къща и ще се изгубят къщите от слонова кост, и многото къщи ще изчезнат, заявява ГОСПОД.

Глава 4

1. Слушайте това слово, васански юници, които сте на хълма Самария, които потискате бедните, които насилвате сиромасите, които казвате на господарите си: Донесете и да пием!
2. Господ БОГ се закле в светостта Си: Ето, идват върху вас дни, когато ще ви вземат с куки, а остатъка от вас — с въдици.
3. И ще излезете през проломите, всяка право пред себе си, и ще бъдете хвърлени в Хармон, заявява ГОСПОД.
4. Елате във Ветил и вършете престъпления; в Галгал, и умножете престъплението! И носете всяка сутрин жертвите си, на всеки три дни — десятъците си!
5. И принесете благодарствена жертва от квасния хляб и прогласете, известете доброволни приноси, защото така обичате, израилеви синове, заявява Господ БОГ.
6. И Аз също ви дадох чистота на зъбите по всичките ви градове и липса на хляб по всичките ви места. Но пак не се обърнахте към Мен, заявява ГОСПОД.
7. И Аз също задържах от вас дъжда, а имаше още три месеца до жетва. Давах дъжд на един град, а на друг град не давах дъжд; на едно парче земя наваля, а парчето земя, на което не наваля, изсъхна.
8. Така жителите на два-три града се стекоха в един град да пият вода, но не се наситиха. Но пак не се обърнахте към Мен, заявява ГОСПОД.
9. Поразих ви с главня и мана; скакалецът изпояде големите ви градини и лозята ви, и смокините ви, и маслините ви. Но пак не се обърнахте към Мен, заявява ГОСПОД.
10. Пратих върху вас мор, както в Египет, убих с меч юношите ви заедно с пленените ви коне и издигнах смрадта на становете ви до носа ви. Но пак не се обърнахте към Мен, заявява ГОСПОД.
11. Разорих градове между вас, както Бог разори Содом и Гомора, и вие станахте като главня, изтръгната от огън. Но пак не се обърнахте към Мен, заявява ГОСПОД.
12. Затова, така ще ти направя, Израилю. И понеже ще ти направя това, приготви се да посрещнеш своя Бог, Израилю!
13. Защото, ето Онзи, който образува планините и създава вятъра, и явява на човека каква е мисълта му, който прави зората на тъмнина и който стъпва по височините на земята; ГОСПОД, Бог на Войнствата е Името Му.

Глава 5

1. Слушайте това слово, това оплакване, което надигам за вас, доме израилев!
2. Падна, няма повече да стане девицата израилева, захвърлена е на земята си, няма кой да я вдигне!
3. Защото така казва Господ БОГ: Градът, който излиза с хиляда, ще остане със сто, а който излиза със сто, ще остане с десет за израилевия дом.
4. Защото така казва ГОСПОД на израилевия дом: Потърсете Ме, и ще живеете!
5. Но не търсете Ветил и не влизайте в Галгал, и не преминавайте във Вирсавее, защото Галгал непременно ще бъде отведен в плен, а Ветил ще стане на нищо.
6. Потърсете ГОСПОДА и ще живеете, да не би да се устреми като огън върху йосифовия дом и да го пояде, без да има кой да гаси Ветил.
7. Горко на тези, които обръщат правосъдието в пелин и захвърлят правдата на земята!
8. Този, който прави Плеядите и Орион, който обръща смъртната сянка в зора и деня затъмнява на нощ, който вика морските води и ги излива по лицето на земята, ГОСПОД е Името Му;
9. който нанася внезапно опустошение върху силните и опустошение идва върху крепостите.
10. Те мразят изобличителя в портата и се гнусят от онзи, който говори с правота.
11. Затова, понеже тъпчете сиромаха и взимате от него данък жито, построихте къщи от дялани камъни но няма да живеете в тях, насадихте желани лозя, но няма да пиете виното им.
12. Защото зная многото ви престъпления и тежките ви грехове; притеснявате праведния, взимате подкуп и онеправдавате бедните в портата.
13. Затова разумният ще мълчи в такова време, защото е зло време.
14. Търсете доброто, а не злото, за да живеете; и ГОСПОД, Бог на Войнствата, ще бъде с вас, както казвате.
15. Мразете злото и обичайте доброто и установете правосъдие в портата; може би ГОСПОД, Бог на Войнствата, ще се смили за остатъка от Йосиф.
16. Затова, така казва ГОСПОД, Бог на Войнствата, Господ: По всички площади ще има ридание и по всички улици ще казват: Горко! Горко! И ще повикат земеделеца за жалеене, и изкусните оплаквателки за ридание.
17. И по всичките лозя ще има ридание, защото Аз ще мина посред теб, казва ГОСПОД.
18. Горко на онези, които копнеят за Деня на ГОСПОДА! За какво ви е той? Денят на ГОСПОДА е тъмнина, а не светлина —
19. както ако човек бяга от лъв и го срещне мечка, и като влезе в къщи и опре ръката си на стената и го ухапе змия.
20. Няма ли да бъде Денят на ГОСПОДА тъмнина, а не светлина; и мрак, а не сияние?
21. Мразя, отвращавам се от празниците ви и няма да благоволя в тържествените ви събрания.
22. Защото, ако ми принесете всеизгаряния и приносите си, няма да ги приема, и примирителните ви жертви от угоен добитък няма да погледна.
23. Махни от мен шума на песните си и свиренето на арфите ти няма да слушам.
24. А нека правосъдието тече като вода и правдата — като непресъхващ поток.
25. Принасяхте ли ми жертви и приноси в пустинята четиридесет години, доме израилев?
26. Носехте Сикут, царя си, и Хиун, идолите си, звездата на боговете си, които си направихте.
27. Затова ще ви откарам в плен отвъд Дамаск, казва ГОСПОД, Бог на Войнствата е Името Му.

Глава 6

1. Горко на безгрижните в Сион и на сигурните на хълма Самария, на първенците на първия от народите, при които идва израилевият дом!
2. Преминете в Халне и вижте; и идете оттам в големия Емат и слезте в Гет филистимски — те по-добри ли са от тези царства? Или областта им е по-голяма от вашата област?
3. Вие, които отдалечавате злия ден и доближавате седалището на насилието,
4. които лежите на кревати от слонова кост и се изтягате на леглата си, и ядете угоените от стадото и телетата отсред обора,
5. които фантазирате под звука на арфата и като Давид си измисляте музикални инструменти,
6. които пиете вино с паници и се мажете с най-добрите масла, а не скърбите за бедствието на Йосиф —
7. и затова сега ще отидат в плен с първите пленени и шумните празненства на изтягащите се ще се прекратят.
8. Господ БОГ се закле в Себе Си, заявява ГОСПОД, Бог на Войнствата: Аз се отвращавам от надменността на Яков и мразя дворците му и ще предам града и всичко, което го изпълва.
9. И десет души ако останат в една къща, ще умрат.
10. И когато чичото на умрелия и онзи, който ще го гори, го вдигне да изнесе костите от къщата, ако каже на онзи, който е по-навътре в къщата: Има ли още някой с теб? — и той отговори: Няма. — тогава ще каже: Мълчи, за да не се споменава Името на ГОСПОДА!
11. Защото, ето, ГОСПОД заповядва, и голямата къща ще бъде разбита на парчета, а малката къща — на трески.
12. Ще тичат ли коне по скала? Ще оре ли някой там с волове? А вие обърнахте правосъдието в жлъчка и плода на правдата — в пелин,
13. вие, които се радвате на нищожното, които казвате: Не си ли придобихме могъщество със силата си?
14. Защото, ето, Аз ще надигна против вас народ, доме израилев, заявява ГОСПОД, Бог на Войнствата, и те ще ви притиснат от прохода на Емат до потока на равнината.

Глава 7

1. Така ми показа Господ БОГ: Ето, Той образува скакалци, когато започна да никне късната трева, и ето, беше късната трева след царската коситба.
2. И когато изядоха докрай тревата на земята, тогава казах: Господи БОЖЕ, моля Те, прости! Как ще устои Яков? Та той е малък!
3. Разкая се ГОСПОД за това. Няма да бъде, каза ГОСПОД.
4. Така ми показа Господ БОГ: Ето, Господ БОГ извика да съди чрез огън и огънят пояде голямата бездна и щеше да пояде и израилевия дял.
5. Тогава казах: Господи БОЖЕ, моля Те, престани! Как ще устои Яков? Та той е малък!
6. Разкая се ГОСПОД за това. И това също няма да бъде, каза Господ БОГ.
7. Така ми показа: Ето, Господ стоеше на отвесна стена и в ръката Си имаше отвес.
8. И ГОСПОД ми каза: Какво виждаш, Амос? И казах: Отвес. И Господ каза: Ето, Аз слагам отвес сред народа Си Израил, няма повече да го щадя.
9. И високите места на Исаак ще бъдат опустошени, и светилищата на Израил ще бъдат разрушени, и Аз ще стана с меч против дома на Еровоам.
10. Тогава Амасия, свещеникът на Ветил, изпрати до израилевия цар Еровоам да кажат: Амос заговорничи против теб сред израилевия дом; земята не може да търпи всичките му думи!
11. Защото така казва Амос: Еровоам ще умре от меч, а Израил със сигурност ще бъде откаран в плен от земята си.
12. И Амасия каза на Амос: Гледачо, иди, бягай в юдовата земя и там яж хляб, и там пророкувай!
13. А във Ветил да не продължаваш да пророкуваш, защото е царско светилище и царски двор.
14. А Амос отговори и каза на Амасия: Аз не съм пророк нито син на пророк, а съм говедар и берях черници.
15. Но ГОСПОД ме взе отслед стадото и ГОСПОД ми каза: Иди, пророкувай на народа Ми Израил!
16. И сега, слушай словото на ГОСПОДА: Ти казваш: Не пророкувай против Израил и не говори против дома на Исаак.
17. Затова, така казва ГОСПОД: Жена ти ще бъде блудница в града и синовете ти и дъщерите ти ще паднат от меч, и земята ти ще се раздели с мерителна връв, а ти ще умреш в нечиста земя; и Израил със сигурност ще бъде откаран в плен от земята си.

Глава 8

1. Така ми показа Господ БОГ: Ето, кошница със зрели плодове.
2. И каза: Какво виждаш, Амос? И казах: Кошница със зрели плодове. И ГОСПОД ми каза: Дойде краят на народа Ми Израил. Няма повече да го щадя.
3. И песните на двореца ще бъдат вой в онзи ден, заявява Господ БОГ. Много трупове — на всяко място ще ги изхвърлят мълчешком.
4. Слушайте това, вие, които жадувате да погълнете бедните и да погубите сиромасите на земята,
5. казвайки: Кога ще мине новолунието, за да продадем жито, и съботата, за да отворим житниците, да намалим ефата, да увеличим сикъла и да мамим с лъжливи везни;
6. да купим сиромасите с пари и бедния — за чифт сандали и да продадем отсевките на пшеницата?
7. ГОСПОД се закле в гордостта на Яков: Наистина, никога няма да забравя всичките им дела.
8. Няма ли от това да се потресе земята и всеки живеещ по нея да жалее? И тя цялата ще се надига като реката Нил, ще приижда и ще спада като египетската река.
9. И в онзи ден, заявява Господ БОГ, ще направя да залезе слънцето по пладне и ще помрача земята посред бял ден.
10. Ще обърна празниците ви в жалеене и всичките ви песни в оплакване, и ще сложа вретище на всички слабини и плешивост на всяка глава; и ще причиня жалеене като за единороден син и краят му ще бъде като ден на горест.
11. Ето, идват дни, заявява Господ БОГ, когато ще изпратя глад на земята — не глад, за хляб нито жажда за вода, а за слушане на словата на ГОСПОДА.
12. Ще се скитат от море до море и от север до изток; ще обикалят да търсят словото на ГОСПОДА, но няма да го намерят.
13. В онзи ден красивите девици и юношите ще припадат от жажда,
14. които се кълнат във вината на Самария и казват: Жив е твоят бог, Дане! — и: Жив е пътят за Вирсавее! Те ще паднат и няма вече да станат.

Глава 9

1. Видях Господа да стои при олтара и каза: Удари капителa да се потресат праговете и ги разбий върху главата на всички тях, а Аз ще избия остатъка им с меч, бежанец от тях няма да избегне и оцелял от тях няма да оцелее.
2. Ако подкопаят до Шеол, и оттам ръката Ми ще ги вземе; и ако се изкачат на небето, и оттам ще ги сваля.
3. Ако се скрият на върха на Кармил, оттам ще ги издиря и ще ги взема; и ако се скрият от очите Ми в дълбините на морето, оттам ще заповядам на змията, и ще ги ухапе.
4. И ако отидат в плен пред враговете си, оттам ще заповядам на меча, и ще ги убие. И ще насоча върху тях окото Си за зло, а не за добро.
5. Защото Господ, БОГ на Войнствата е, който се докосва до земята и тя се топи, и всеки живеещ по нея жалее; и тя цялата се надига като реката Нил и спада като египетската река.
6. Той е, който гради горните Си стаи на небето и основава свода Си на земята, който извиква морските води и ги излива по лицето на земята; ГОСПОД е Името Му.
7. Не сте ли за Мен като етиопските синове, синове израилеви? — заявява ГОСПОД. Не изведох ли Израил от египетската земя, а филистимците — от Кафтор и Арам — от Кир?
8. Ето, очите на Господ БОГ са против грешното царство, и Аз ще го погубя от лицето на земята; само че няма да погубя напълно якововия дом, заявява ГОСПОД.
9. Защото, ето, Аз заповядвам, и ще пресея израилевия дом между всичките народи, както се пресява в сито, но и зрънце няма да падне на земята.
10. От меч ще умрат всички грешници от народа Ми, които казват: Злото няма да ни стигне и няма да ни срещне.
11. В онзи ден ще издигна падналата скиния на Давид и ще зазидам проломите й и ще издигна развалините й, и ще я съградя както в древните дни,
12. за да завладеят остатъка от Едом и всичките народи, които се наричат с Името Ми, заявява ГОСПОД, който прави това.
13. Ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато орачът ще се доближи до жетваря и тъпкачът на лин — до сеяча; от планините ще капе младо вино и всички хълмове ще се стопят.
14. И Аз ще върна от плен народа Си Израил; и те ще съградят запустелите градове и ще ги населят, и ще насадят лозя, и ще пият виното им, и ще направят градини, и ще ядат плода им.
15. И няма вече да бъдат изтръгнати от земята, която Аз им дадох, казва ГОСПОД, твоят Бог.

Авдий

Глава 1

1. на Авдия: Така казва Господ БОГ за Едом: Чухме известие от ГОСПОДА и посланик се изпрати до народите: Станете и да се вдигнем против него на война!
2. Ето, направих те малък между народите и си много презрян.
3. Гордостта на сърцето ти те е измамила, теб, който живееш в цепките на канарите, чието жилище е нависоко, който казваш в сърцето си: Кой ще ме свали на земята?
4. И ако издигнеш гнездото си като орел и го поставиш между звездите, и оттам ще те сваля, заявява ГОСПОД.
5. Ако крадци бяха дошли при теб или разбойници нощем — о, как си изтребен! — нямаше ли да откраднат, колкото им стига? Ако гроздоберачи бяха дошли при теб, нямаше ли да оставят пабирък?
6. Как са претърсени потомците на Исав и са преровени скривалищата им!
7. Всички твои съюзници те изгониха до границата; приятелите ти те измамиха и ти надвиха; които ядяха хляба ти, сложиха примка под теб. Няма разум в него.
8. В онзи ден, заявява ГОСПОД, няма ли да погубя мъдрите от Едом и разума от хълма на Исав?
9. И твоите силни мъже, Теман*е*, ще се уплашат, за да се изтреби с убийство всеки от хълма на Исав.
10. Поради насилието над брат ти Яков ще те покрие срам и ще бъдеш изтребен до века.
11. В деня, когато ти стоеше настрана, в деня, когато чужденци откараха войската му и чужди влязоха в портите му и хвърляха жребий за Ерусалим, тогава ти също беше като един от тях.
12. Но ти не трябваше да гледаш в деня на брат си, в деня на бедствието му, и не трябваше да се радваш за юдовите синове в деня на гибелта им, и не трябваше да говориш надменно в деня на скръбта им.
13. И не трябваше да влизаш в портата на народа Ми в деня на бедата им, и не трябваше да гледаш злощастието им в деня на бедата им, и не трябваше да протягаш ръка към имота им в деня на бедата им.
14. И не трябваше да заставаш на кръстопътя, за да изтребиш оцелелите му, и не трябваше да предаваш останалите му в деня на скръбта.
15. Защото Денят на ГОСПОДА е близо над всички народи. Както си направил, така ще ти бъде направено; каквото си направил, ще се върне на главата ти.
16. Защото, както вие пихте на светия Ми хълм, ще пият постоянно всичките народи; и ще пият, и ще сърбат и ще бъдат като че не са били.
17. Но на хълма Сион ще има избавление и той ще бъде свят, и якововият дом отново ще притежава притежанията си.
18. И домът на Яков ще бъде огън, а домът на Йосиф — пламък, а домът на Исав — слама. И ще горят сред тях и ще ги поядат, и домът на Исав няма да има останал, защото ГОСПОД изговори това.
19. И тези от юг ще завладеят хълма на Исав, а тези от низината — филистимците; и ще завладеят полята на Ефрем и полята на Самария, а Вениамин — Галаад.
20. И тази пленена войска на израилевите синове ще завладее каквото е на ханаанците до Сарепта, а пленените от Ерусалим, които са в Сефарад — южните градове.
21. И спасители ще се изкачат на хълма Сион, за да съдят хълма на Исав. И царството ще бъде на ГОСПОДА.

Йон

Глава 1

1. ГОСПОДНОТО слово беше към Йона, сина на Аматий, и каза:
2. Стани, иди в големия град Ниневия и прогласявай против него, защото злината му се изкачи пред Мен.
3. А Йона стана да побегне в Тарсис от лицето на ГОСПОДА. И слезе в Йопия и намери кораб, който отиваше в Тарсис, и плати за пътуването си и влезе в него, за да отиде с тях в Тарсис от лицето на ГОСПОДА.
4. А ГОСПОД надигна силен вятър в морето и стана голяма буря в морето, и изглеждаше, че корабът ще се разбие.
5. И моряците се уплашиха и извикаха всеки към своя бог, и хвърлиха в морето вещите, които бяха в кораба, за да олекне от тях. А Йона беше слязъл и легнал на дъното на кораба и спеше дълбоко.
6. И капитанът на кораба се приближи до него и каза: Какво спиш? Стани, призови Бога си — може би Бог ще си спомни за нас и няма да загинем!
7. И си казаха един на друг: Елате да хвърлим жребий, за да разберем заради кого ни е това зло. И хвърлиха жребий и той падна на Йона.
8. И му казаха: Кажи ни, молим те, заради кого ни е това зло! Каква ти е работата и откъде идваш? Коя е страната ти и от кой народ си?
9. А той им каза: Аз съм евреин и се боя от ГОСПОДА, небесния Бог, който е направил морето и сушата.
10. И мъжете твърде много се уплашиха и му казаха: Какво си сторил? Защото мъжете бяха разбрали, че той бяга от лицето на ГОСПОДА, понеже им беше казал.
11. И му казаха: Какво да ти направим, за да утихне за нас морето? Защото морето ставаше все по-бурно.
12. И им каза: Вземете ме и ме хвърлете в морето и морето ще утихне за вас; защото зная, че заради мен ви постигна тази голяма буря.
13. А мъжете гребяха силно, за да върнат кораба към сушата, но не можеха, защото морето ставаше все по-бурно против тях.
14. И извикаха към ГОСПОДА и казаха: Молим Те, ГОСПОДИ, молим Те да не загинем заради душата на този човек! И не налагай върху нас невинна кръв, защото Ти, ГОСПОДИ, си извършил, каквото си искал.
15. И взеха Йона и го хвърлиха в морето, и яростта на морето утихна.
16. И мъжете се убояха твърде много от ГОСПОДА и принесоха жертва на ГОСПОДА и направиха обреци.
17. А ГОСПОД определи една голяма риба да погълне Йона. И Йона беше в корема на рибата три дни и три нощи.

Глава 2

1. И Йона се помоли на ГОСПОДА, своя Бог, от корема на рибата.
2. И каза: В скръбта си извиках към ГОСПОДА и Той ми отговори; от утробата на Шеол извиках и Ти чу гласа ми.
3. Защото Ти ме хвърли в дълбините, в сърцето на морето, и течението ме обви; всички Твои вълни и талази преминаха над мен.
4. И аз казах: Отхвърлен съм отпред очите Ти! Но отново ще погледна към светия Ти храм.
5. Водите обгърнаха душата ми, бездната ме обкръжи, водорасли се обвиха около главата ми.
6. Слязох до дъното на планините, резетата на земята се затвориха зад мен навеки. Но Ти изведе живота ми от рова, ГОСПОДИ, Боже мой!
7. Когато душата ми чезнеше в мен, си спомних за ГОСПОДА и молитвата ми дойде при Теб в светия Ти храм.
8. Онези, които почитат нищожните идоли, оставят милостта, пазена за тях.
9. Но аз ще ти принеса жертва с глас на хваление; ще отдам това, което съм обрекъл. Спасението е при ГОСПОДА.
10. И ГОСПОД заповяда на рибата и тя изплю Йона на сушата.

Глава 3

1. И ГОСПОДНОТО слово беше втори път към Йона и каза:
2. Стани, иди в големия град Ниневия и му прогласявай проповедта, която ти говоря.
3. И Йона стана и отиде в Ниневия според словото на ГОСПОДА. А Ниневия беше изключително голям град, който изискваше три дни, за да се обходи.
4. И Йона започна да ходи в града, на един ден път, и прогласяваше, и казваше: Още четиридесет дни и Ниневия ще бъде разорена!
5. И жителите на Ниневия повярваха на Бога и прогласиха пост, и се облякоха с вретище, от най-големия им до най-малкия им.
6. И словото стигна до царя на Ниневия и той стана от престола си и свали одеждата си, и се покри с вретище и седна в праха.
7. И разгласи и заяви из Ниневия с указ от царя и от големците му, казвайки: Хора и животни, говеда и дребен добитък да не вкусят нищо и да не пасат, и да не пият вода!
8. И човек, и животно да се покрият с вретище и да викат силно към Бога; и да се върнат всеки от злия си път и от неправдата, която е в ръцете им.
9. Кой знае, може Бог да се обърне и да се разкае, и да се отвърне от пламтящия Си гняв, и да не погинем?
10. И Бог видя делата им, че се обърнаха от злия си път, и Бог се разкая за злото, което беше говорил, че ще им направи, и не го направи.

Глава 4

1. А това раздразни Йона много лошо и той се разсърди.
2. И се помоли на ГОСПОДА и каза: О, ГОСПОДИ, не беше ли това думата ми още когато бях в страната си? Затова побързах да бягам в Тарсис, защото знаех, че Ти си Бог милостив и състрадателен, дълготърпелив и многомилостив, и се разкайваш за злото.
3. И сега, ГОСПОДИ, моля Ти се, вземи душата ми от мен, защото е по-добре да умра, отколкото да живея!
4. А ГОСПОД каза: Добро ли е да се сърдиш?
5. И Йона излезе от града и седна на изток от града, и си направи там колиба, и седеше под нея на сянка, докато види какво ще стане с града.
6. И ГОСПОД Бог определи едно растение, което се издигна над Йона, за да бъде сянка над главата му и да го избави от раздразнението му. И Йона се зарадва твърде много за растението.
7. Но Бог определи един червей на зазоряване на следващия ден, и той изгриза растението и то изсъхна.
8. И когато изгря слънцето, Бог определи горещ източен вятър и слънцето хапеше главата на Йона, и той изнемогваше и поиска за себе си да умре, и каза: По-добре е да умра, отколкото да живея!
9. А Бог каза на Йона: Добро ли е да се сърдиш за растението? И той каза: Добро е да се сърдя, даже до смърт.
10. И ГОСПОД каза: Ти пожали растението, за което нито си се трудил, нито си го отгледал, което се роди за една нощ и за една нощ загина.
11. А Аз не трябваше ли да пожаля Ниневия, големия град, в който има повече от сто и двадесет хиляди души, които не могат да различават десницата си от левицата си, и много добитък?

Михей

Глава 1

1. ГОСПОДНОТО слово, което беше към моресетеца Михей в дните на юдовите царе Йотам, Ахаз и Езекия, което чу във видение за Самария и Ерусалим:
2. Слушайте, всички народи, внимавай, земьо и всичко, което я изпълва! И Господ БОГ нека бъде свидетел против вас, Господ от светия Си храм.
3. Защото, ето, ГОСПОД излиза от мястото Си и ще слезе и ще стъпи на височините на земята.
4. Планините ще се стопят под Него и долините ще се разпукнат като восък пред огъня и като вода, изляна по стръмнина.
5. Заради престъплението на Яков е всичко това и заради греховете на израилевия дом. Кое е престъплението на Яков? Не е ли Самария? И кои са високите места на Юда? Не е ли Ерусалим?
6. Затова ще направя Самария на грамада камъни в поле, на място за садене на лозе. Ще изсипя камъните й в долината и ще оголя основите й.
7. Всичките й изваяни идоли ще бъдат изпотрошени, всичките й възнаграждения за блудство ще бъдат изгорени в огън. И всичките й образи на идоли ще предам на унищожение, защото ги е събрала от възнаграждение за блудство, и на възнаграждение за блудство ще се обърнат.
8. Затова ще оплаквам и ще ридая, ще ходя съблечен и гол, ще вия като чакалите и ще жалея като камилоптиците.
9. Защото раната й е неизлечима, защото дойде до Юда, стигна до портата на народа Ми, до Ерусалим.
10. Не възвестявайте това в Гет, никак не плачете! Във Вет-Леафра се оваляй в праха.
11. Бягай, жителко на Сафир, срамно разголена; жителката на Саанан не е излязла; риданието на Вет-Езил ще оттегли от вас мястото си за почивка.
12. Защото жителката на Марот горчиво очаква доброто, понеже зло слезе от ГОСПОДА до портата на Ерусалим.
13. Впрегни бързия кон в колесницата, жителко на Лахис! Тя беше началото на греха на сионската дъщеря — защото в теб се намериха престъпленията на Израил.
14. Затова ще дадеш прощални подаръци на Моресет- Гат. Домовете на Ахзив ще станат измама за израилевите царе.
15. Още ще ти доведа един, който ще те притежава, жителко на Мариса. До Одолам ще дойде славата на Израил.
16. Оплешивей и острижи главата си за децата на насладата си; разшири плешивостта си като лешояд, защото бяха отведени в от теб в плен.

Глава 2

1. Горко на онези, които замислят беззаконие и подготвят зло на леглата си! При светлината на утрото те го извършват, защото е в силата на ръката им.
2. Пожелават ниви и ги заграбват, къщи — и ги отнемат. Насилват човек и дома му, мъж и наследството му.
3. Затова, така казва ГОСПОД: Ето, Аз замислям зло против този род, от което няма да можете да извадите вратовете си; и няма да ходите високомерно, защото е зло време.
4. В онзи ден ще се надигне поговорка против вас и ще оплакват с печално оплакване. Ще казват: Бяхме напълно опустошени! Разменил е дела на народа ми. Как ми го отне! На отстъпника раздели нивите ни.
5. Затова няма да имаш никой да отмерва с мерителна връв чрез жребий в ГОСПОДНОТО събрание.
6. Не пророкувайте! — пророкуват те. Ако не пророкуват на такива, позорът няма да се отмахне.
7. О, ти, който се наричаш дом на Яков! Нетърпелив ли е ГОСПОД? Такива ли са делата Му? Думите Ми не правят ли добро на онзи, който ходи право?
8. Но народът Ми вчера се надигна като враг. Смъквате мантията от облеклото на спокойно преминаващите, на отвърналите се от битка.
9. Жените на народа Ми прогонвате от къщите на насладата им; от дечицата й отнемате навеки украшението Ми.
10. Станете и вървете, защото не е това почивката ви, заради осквернението, което погубва, и то страшно погубва.
11. Ако някой вятърничав и измамлив човек лъже: Ще ти пророкувам за вино и спиртно питие! — той става пророк на този народ.
12. Непременно ще те събера цял, Якове; непременно ще прибера остатъка на Израил. Ще ги сложа заедно като овце в кошара, като стадо сред пасбището им; ще гъмжи от хора.
13. Онзи, който разбива, се изкачи пред тях. Те разбиха и преминаха през портата, и излязоха през нея. И пред тях премина царят им, и ГОСПОД бе начело пред тях.

Глава 3

1. И казах: Слушайте, моля ви, първенци на Яков и началници на израилевия дом: Не трябва ли вие да знаете правосъдието;
2. вие, които мразите доброто и обичате злото, които одирате кожата от тях и месото от костите им,
3. които ядете месото на народа Ми и дерете кожата им от тях, които трошите костите им и ги насичате като за котел и като за месо в гърне?
4. Тогава ще извикат към ГОСПОДА, но няма да ги послуша и ще скрие лицето Си от тях в онова време, както и те вършиха зли дела.
5. Така казва ГОСПОД за пророците, които заблуждават народа Ми: Когато хапят със зъбите си, викат: Мир! Но ако някой не сложи нещо в устата им, обявяват война против него.
6. Затова ще ви бъде нощ, без видение, и ще ви бъде мрак, без предсказание. Слънцето ще залезе над пророците и денят ще помръкне над тях.
7. Тогава гледачите ще се засрамят и предсказателите ще се посрамят; и всички ще покрият устните си, защото няма отговор от Бога.
8. Но аз наистина съм изпълнен със сила чрез ГОСПОДНИЯ Дух, с правда и мощ, за да изявя на Яков престъплението му и на Израил — греха му.
9. Слушайте, моля ви, това, първенци на Яков и началници на израилевия дом, които се гнусите от правосъдие и изкривявате всяка правота,
10. които градите Сион с кръв и Ерусалим — с беззаконие!
11. Първенците му съдят за подкуп и свещениците му поучават за заплата, и пророците му предсказват за пари, и пак се облягат на ГОСПОДА и казват: Не е ли ГОСПОД сред нас? Няма да ни сполети зло.
12. Затова заради вас Сион ще се изоре като нива и Ерусалим ще стане купища развалини, и хълмът на дома — гористи възвишения.

Глава 4

1. А в последните дни хълмът на дома ГОСПОДЕН ще се утвърди по-високо от всичките хълмове и ще се издигне над високите места и народите ще се стичат на него.
2. И много народи ще отидат и ще кажат: Елате да се изкачим на хълма ГОСПОДЕН и при дома на Бога на Яков! И Той ще ни поучи от пътищата Си и ние ще ходим в пътеките Му; защото от Сион ще излезе поучението и словото ГОСПОДНО — от Ерусалим.
3. Бог ще съди между много племена и ще отсъжда между силни народи до далечни страни. И те ще изковат мечовете си на плугове и копията си — на сърпове; народ против народ няма да вдигне меч и няма вече да се учат на война.
4. И ще седят всеки под лозата си и под смокинята си и никой няма да ги плаши; защото устата на ГОСПОДА на Войнствата изговори това.
5. Защото всички народи ходят всеки в името на своя бог, а ние ще ходим в Името на ГОСПОДА, своя Бог, за вечни векове.
6. В онзи ден, заявява ГОСПОД, ще събера куцата и ще прибера прогонената и онази, която съм наранил.
7. Ще направя куцата да оцелее и отхвърлената надалеч — да стане силен народ. И ГОСПОД ще царува над тях на хълма Сион отсега и до века.
8. И ти, крепост на стадото, укрепление на сионската дъщеря, до теб ще достигне и ще дойде предишното владичество — царството на ерусалимската дъщеря.
9. Сега защо викаш със силен глас? Няма ли в теб цар? Загинал ли е съветникът ти, че са те обзели болки като на раждаща жена?
10. Страдай и се мъчи, дъще сионска, като раждаща жена; защото сега ще излезеш от града и ще живееш на полето, и ще отидеш до Вавилон. Там ще бъдеш избавена, там ще те изкупи ГОСПОД от ръката на враговете ти.
11. А сега са се събрали против теб много народи, които казват: Нека бъде осквернена и нека очите ни се нагледат на нещастието на Сион!
12. Но те не познават мислите на ГОСПОДА и не разбират Неговото намерение — че ги е събрал като снопи на харман.
13. Стани и вършей, сионска дъще! Защото ще направя рога ти железен и копитата ти ще направя бронзови и ще смажеш много народи. И ще обрека печалбата им на ГОСПОДА и имота им — на Господаря на цялата земя.

Глава 5

1. Сплоти редовете си, дъще на полкове; обсада е разположена против нас. С тояга удрят съдията на Израил в челюстта.
2. А ти, Витлеем Ефратов, макар и да си твърде малък, за да бъдеш между юдовите хиляди, от теб ще излезе за Мен Един, който ще бъде владетел в Израил; и произходът Му е от начало, от дните на вечността.
3. Затова ще ги предаде до времето, когато една раждаща ще роди, и останалите от братята му ще се върнат с израилевите синове.
4. И той ще стои и ще пасе стадото чрез силата ГОСПОДНА, чрез великото Име на ГОСПОДА, своя Бог. И те ще се настанят, защото сега Той ще бъде велик до краищата на земята.
5. И Този ще бъде Княз на мир. Когато дойде асириецът в земята ни и когато стъпи в дворците ни, тогава ще вдигнем против него седем пастири и осем човешки князе.
6. И те ще пасат асирийската земя с меч и земята на Нимрод — във входовете й. И той ще ни избави от Асирия, когато дойде в земята ни и когато стъпи в пределите ни.
7. И остатъкът от Яков ще бъде сред много народи като роса от ГОСПОДА, като проливен дъжд на трева, който не чака човек и не се надява на човешките синове.
8. И остатъкът от Яков ще бъде между племената, сред много народи, като лъв между горските животни, като млад лъв между стада овце, който, като минава, тъпче и разкъсва и няма кой да избавя.
9. Ръката ти ще се издигне над противниците ти и всичките ти врагове ще се отсекат.
10. И в онзи ден, заявява ГОСПОД, ще изтребя конете ти отсред теб и ще погубя колесниците ти.
11. И ще изтребя градовете на земята ти и ще съборя всичките ти крепости.
12. И ще унищожа магьоснические неща от ръката ти и няма да имаш повече гадатели.
13. И ще отсека изваяните ти идоли и стълбовете ти отсред теб и няма вече да се покланяш на делото на ръцете си.
14. И ще изкореня ашерите ти отсред теб и ще излича градовете ти.
15. И с гняв и с ярост ще извърша отмъщение над народите, които не Ме послушаха.

Глава 6

1. Слушайте сега какво казва ГОСПОД! Стани, съди се пред планините и нека хълмовете чуят гласа ти!
2. Слушайте, планини, съда на ГОСПОДА и вие, непоклатими основи на земята! Защото ГОСПОД има съд с народа Си и ще спори с Израил.
3. Народе Мой, какво ти сторих и с какво те обидих? Свидетелствай против Мен!
4. Защото Аз те изведох от египетската земя и от дома на робството те изкупих, и изпратих пред теб Мойсей, Аарон и Мариам.
5. Народе Мой, спомни си сега какво замисляше Валак, моавският цар, и какво му отговори Валаам, синът на Веор; станалото от Ситим до Галгал — за да познаеш праведните дела на ГОСПОДА.
6. С какво да се явя пред ГОСПОДА, да се поклоня пред Всевишния Бог? Да се явя ли пред Него с всеизгаряния, с едногодишни телци?
7. Ще благоволи ли ГОСПОД в хиляди овни, в десетки хиляди реки от масло? Да дам ли първородния си за престъплението си, плода на утробата си — за греха на душата си?
8. Той ти е известил, човече, какво е добро. И какво иска ГОСПОД от теб освен да вършиш правда, да обичаш милост и да ходиш смирено със своя Бог?
9. Гласът ГОСПОДЕН вика към града и мъдрост е да се бои човек от Името Ти. Слушайте тоягата и Онзи, който я е определил.
10. Има ли още безбожни съкровища в дома на безбожния и проклетата мършава ефа?
11. Да оправдая ли при безбожни везни и торба с измамни грамове?
12. Понеже богатите му са пълни с насилие и жителите му говорят лъжа, и езикът им е измамен в устата им,
13. затова Аз също ще те поразя и ще те разболея, ще те запустя заради греховете ти.
14. Ти ще ядеш, но няма да се насищаш и чувство на глад ще ти остане вътре в теб; ще отнасяш, но няма да отървеш и каквото отървеш, ще го предам на меч.
15. Ти ще сееш, но няма да жънеш. Ти ще изстискваш маслини, но няма да се помажеш с масло; и ще изстискваш гроздов сок, но няма да пиеш вино.
16. Защото се пазят наредбите на Амрий и всичките дела на Ахавовия дом, и ходите по техните съвети, затова ще те направя за смайване и жителите ти — за подсвиркване; и вие ще носите позора на Моя народ.

Глава 7

1. Горко ми! Защото съм като последното бране на летни плодове, като пабирък след гроздобер — няма грозд за ядене, нито ранна смокиня, която душата ми желае.
2. Благочестивият се изгуби от земята и няма праведен между хората. Всички причакват за кръв, ловят всеки брат си с мрежа.
3. Двете им ръце се протягат към злото, за да го извършат добре. Първенецът иска, а съдията гледа за подарък и големецът изговаря алчността на душата си, и те я вплитат.
4. Най-добрият им е като трън, най-правият е по-бодлив от трънен плет. Денят на стражите ти, наказанието ти дойде — тогава ще настане объркването им.
5. Не се доверявайте на другар, не разчитайте на близък приятел, пази вратите на устата си от лежащата в обятията ти;
6. защото син презира баща, дъщеря се вдига против майка си, снаха — против свекърва си, врагове на човека са домашните му.
7. Но аз ще се взирам към ГОСПОДА, ще се надявам на Бога на спасението си; моят Бог ще ме послуша.
8. Не злорадствай заради мен, неприятелко моя! И да падна, ще стана; и да седя в тъмнина, ГОСПОД ще ми бъде светлина.
9. Ще нося яростта на ГОСПОДА, защото съгреших против Него, докато отсъди делото ми и ми отдаде правото. Ще ме изведе на светлина, ще видя правдата Му.
10. И ще види неприятелката ми и срам ще я покрие — онази, която ми каза: Къде е ГОСПОД, твоят Бог? Очите ми ще я видят, сега ще бъде стъпкана като уличната кал.
11. Идва ден, когато ще се съградят стените ти! В онзи ден ще се вдигнат преградите.
12. В онзи ден ще дойдат до теб от Асирия и от градовете на Египет, и от Египет до реката Ефрат, и от море до море, и от планина до планина.
13. И земята ще запустее заради жителите си, заради плода на делата им.
14. Паси народа Си с жезъла Си, стадото на наследството Си, което живее уединено в гората сред Кармил. Нека пасат във Васан и в Галаад както в древните дни.
15. Както в дните на излизането ти от египетската земя ще му покажа чудеса.
16. Народите ще видят и ще се посрамят за цялата си сила; ще сложат ръка на уста, ушите им ще оглушеят.
17. Ще лижат пръстта като змия, като пълзящите по земята ще излизат треперещи от дупките си. Ще се уплашат от ГОСПОДА, нашия Бог, и ще се убоят от Теб.
18. Кой е Бог като Теб, който прощава беззаконие и прощава престъплението на остатъка от наследството Си? Не държи гнева Си навеки, защото Му е угодно да оказва милост.
19. Той отново ще се смили над нас, ще стъпче беззаконията ни. И ще хвърлиш в морските дълбини всичките им грехове.
20. Ще покажеш вярност към Яков и милост към Авраам, както си се клел на бащите ни от древните дни.

Наум

Глава 1

1. Пророчество, наложено за Ниневия. Книгата на видението на елкусеянина Наум.
2. ГОСПОД е Бог ревнив и отмъщава; отмъстител е ГОСПОД и изпълнен с ярост; ГОСПОД отмъщава на противниците Си и пази гняв за враговете Си.
3. ГОСПОД е дълготърпелив и велик в сила и никак няма да изкара невинен виновния. ГОСПОД — пътят Му е във вихрушка и буря и облаците са праха на краката Му.
4. Смъмря морето и го изсушава и пресушава всичките реки. Васан и Кармил повяхват и повяхва цветът на Ливан.
5. Планините треперят от Него и хълмовете се разтопяват, и земята се надига от присъствието Му и светът, и всичките му жители.
6. Пред негодуванието Му кой ще устои и кой ще застане пред пламналия Му гняв? Яростта Му се излива като огън и скалите се разпадат пред Него.
7. ГОСПОД е добър, Той е сила в ден на бедствие и познава тези, които се уповават на Него.
8. Но с помитащо наводнение ще изличи напълно мястото й и мрак ще преследва враговете Му.
9. Какво замисляте против ГОСПОДА? Той ще изличи напълно, бедствието няма да се надигне два пъти.
10. Защото и да са сплетени като тръни и пияни от питието си, ще бъдат напълно погълнати като суха слама.
11. От теб излезе един, който замисля зло против ГОСПОДА, негоден съветник.
12. Така казва ГОСПОД: Ако и да са в благополучието си и толкова многобройни, пак ще бъдат посечени, когато премине. Ако и да те унижих, вече няма да те унижавам.
13. Още сега ще строша ярема му от теб и ще разкъсам връзките ти.
14. Но за теб, Ниневия, ГОСПОД заповяда да не се посее вече потомство от името ти. От капището на боговете ти ще отсека изваяния и излян идол; ще ти приготвя гроб, защото не струваш нищо.
15. Ето на планините краката на онзи, който благовества, който прогласява мир! Празнувай, Юда, празниците си, изпълнявай обреците си, защото злият няма вече да мине през теб, той е напълно унищожен.

Глава 2

1. Разсипникът се изкачи против теб. Пази крепостта, бди за пътя, стегни слабините си, събери цялата си сила,
2. понеже ГОСПОД възстановява величието на Яков както величието на Израил — защото грабителите ги ограбиха и съсипаха лозовите им пръчки.
3. Щитът на силните му е оцветен в червено, силните мъже са облечени в червеникаво, колесниците блестят от стомана в деня на приготовлението му и елховите копия се размахват.
4. Колесниците препускат из улиците, изпреварват се по площадите; видът им е като факли, стрелкат се като светкавици.
5. Той си спомня за своите благородни — те се препъват в пътя си, бързат към стената й и защитният покрив е приготвен.
6. Портите на реките се отварят и дворецът се разрушава.
7. Решено е — ще се оголи Ниневия, ще се плени. И слугините й стенат като с гласа на гълъбите и се бият по гърдите.
8. Ниневия отдавна е била пълна с мъже като езеро с вода, но те пак бягат. Стойте! Стойте! Но никой не се обръща назад.
9. Грабете сребро, грабете злато, защото запасът е безкраен, богатството на всякакви скъпоценни вещи.
10. Празнота и изпразване, и запустение! Сърцето се топи и колената се тресат, болки във всички слабини и лицата на всички са побледнели.
11. Къде е бърлогата на лъвовете и мястото, където се хранеха младите лъвове, където ходеше лъвът, лъвицата и малкото лъвче и нямаше кой да ги плаши?
12. Къде е лъвът, който разкъсваше достатъчно за лъвчетата си и давеше за лъвиците си, и пълнеше пещерите си с плячка и бърлогите си — с грабеж?
13. Ето, Аз съм против теб, заявява ГОСПОД на Войнствата. И ще изгоря в дим колесниците й, и мечът ще пояде младите ти лъвове; ще отсека плячката ти от земята и гласът на пратениците ти няма да се чуе вече.

Глава 3

1. Горко на кръвопролитния град! Цял е пълен с лъжа и насилие, грабежът не престава!
2. Плющене на бичове и шум от тропот на колела, тичащи коне и подскачащи колесници!
3. Налитащи конници и бляскав меч, и святкащо копие! Множество убити и купища мъртви, и няма край на труповете — в труповете им се спъват!
4. Това е заради многото блудства на привлекателната блудница, господарка на заклинания, която продава народи с блудствата си и племена — със заклинанията си.
5. Ето, Аз съм против теб, заявява ГОСПОД на Войнствата. Ще вдигна полите ти върху лицето ти и ще покажа на народите голотата ти и на царствата — срама ти.
6. Ще хвърля върху теб гнусотии и ще те направя презряна, и ще те изложа на показ.
7. И всички, които те гледат, ще бягат от теб и ще казват: Ниневия запустя! Кой ще й съчувства? Откъде да ти потърся утешители?
8. Ти по-добра ли си от Но-Амон, който беше разположен на реките, обграден от води? Морето беше предстението му и от море беше стената му.
9. Етиопия беше силата му и Египет също — безгранична беше; Фут и ливийците бяха твои помощници.
10. Но и той беше откаран, отиде в плен и неговите малки деца бяха смазани по ъглите на всички улици. За почитаните му хвърлиха жребий и всичките му големци бяха вързани с вериги.
11. И ти ще се опиеш, ще бъдеш обгърната от нощ, ще потърсиш и ти защита от врага.
12. Всичките ти крепости са смокинови дървета с първозрели смокини — щом се разтърсят, падат в устата на ядящия.
13. Ето, народът ти е жени сред теб, портите на земята ти са широко отворени за враговете ти, огън пояжда резетата ти.
14. Извади си вода за обсадата, усили укрепленията си, влез в калта и стъпчи глината, поправи тухлената пещ.
15. Там ще те пояде огън, ще те посече меч, ще те изяде като скакалеца. Множи се като скакалеца, множи се като изедника!
16. Умножила си търговците си повече от небесните звезди. Скакалецът опустоши и отлетя.
17. Твоите короновани са като скакалци и военачалниците ти — като ято скакалци, които кацат по оградите в студен ден — щом изгрее слънцето, избягват и мястото им не се знае. Къде са?
18. Твоите пастири дремят, царю на Асирия, лежат благородните ти; народът ти се разпръсна по планините и няма кой да го събира.
19. Няма лек за язвата ти, раната ти е смъртоносна. Всички, които чуят вестта за теб, пляскат с ръце заради теб — защото върху кого не е падало всякога нечестието ти?

Авакум

Глава 1

1. Наложеното пророчество, което пророк Авакум видя:
2. Докога, ГОСПОДИ, ще викам, а Ти няма да чуваш? Викам към Теб: Насилие! — но не спасяваш.
3. Защо ме оставяш да виждам беззаконие и гледаш нещастие? И опустошение и насилие има пред мен, и възниква караница и се надига раздор.
4. Затова законът е безсилен и правосъдието вечно не излиза към победа, защото безбожният обкръжава праведния и правосъдието излиза изкривено.
5. Погледнете между народите и вижте, и се почудете много, защото върша едно дело във вашите дни — няма да повярвате дори да ви се разкаже.
6. Защото, ето, Аз надигам халдейците — жесток и необуздан народ, който ходи по земната шир, за да завладее селища, които не са негови.
7. Страшен и ужасен е той, правото му и достойнството му излизат от самия него.
8. По-бързи от леопарди са конете му и по-свирепи от вълци вечер; конниците му препускат, конниците му идват отдалеч, долитат като орел, който се спуска към храната.
9. Те всички идват за насилие, лицата им са устремени напред и той събира пленници като пясък.
10. Присмива се на царете и князете са му за присмех; на всяка крепост той се смее, натрупва пръст и я превзема.
11. Тогава преминава като вятър и продължава, но ще бъде счетен за виновен — силата му е негов бог.
12. Не си ли Ти от начало, ГОСПОДИ, Боже мой, Свети мой! Няма да умрем. ГОСПОДИ, за съд си ги поставил; Силни, за наказание си ги определил.
13. Очите Ти са твърде чисти, за да гледаш злото и не можеш да погледнеш нещастие. Защо гледаш на коварните и мълчиш, когато безбожният поглъща по-праведния от него,
14. и правиш хората като морските риби, като гадините, които си нямат владетел?
15. Той изтегля всички с въдица, влачи ги в мрежата си и ги събира в рибарската си мрежа, затова се радва и се весели.
16. Затова жертва на мрежата си и кади на рибарската си мрежа, защото чрез тях делът му е тлъст и ястието му — избрано.
17. Дали затова ще изпразни мрежата си и постоянно ще избива народи без милост?

Глава 2

1. На стражата си ще застана и на кулата ще се изправя и ще се взирам, за да видя какво ще ми говори Той и какво да отговоря на укора си.
2. И ГОСПОД ми отговори и каза: Напиши видението и го изложи ясно на плочи, за да може да се чете лесно.
3. Защото видението се отнася за определено време, бърза към края и няма да излъже. Ако се бави, чакай го, защото непременно ще дойде, няма да закъснее.
4. Ето, душата му се надигна, не е права в него. А праведният чрез вярата си ще живее.
5. Освен това виното е коварно. Горделивият човек не стои мирен, той разширява желанието си като Шеол и като смъртта не се насища, и трупа при себе си всичките народи, и събира при себе си всичките племена.
6. Няма ли всички тези да надигнат притча против него, подигравателна песен в гатанки за него, като кажат: Горко на онзи, който умножава каквото не е негово — докога? — и се товари със залози!
7. Няма ли да станат внезапно онези, които те хапят, и да се надигнат онези, които ще те разтреперят? И ти ще им станеш плячка.
8. Понеже ти обра много народи, всички останали от племената ще те оберат заради кръвта на хората и насилието над земята, над града и над всичките му жители.
9. Горко на онзи, който придобива със зло неправедна печалба за дома си, за да постави гнездото си нависоко, за да се избави от ръката на бедствието!
10. Ти си замислил срам за дома си, като си изтребил много народи и си съгрешил против душата си.
11. Защото камък от стената ще извика и греда от гредореда ще му отговори.
12. Горко на онзи, който гради град с кръв и утвърждава град с беззаконие!
13. Ето, не е ли от ГОСПОДА на Войнствата, че племената се трудят за огъня и народите се мъчат за суета?
14. Защото земята ще бъде пълна с познаването на славата на ГОСПОДА, както водите покриват морето.
15. Горко на онзи, който напива ближния си — на теб, който примесваш злобата си и ги опиваш, за да гледаш голотата им!
16. Наситил си се със срам вместо слава; пий и ти, и нека се открие краекожието ти! Чашата на десницата ГОСПОДНА ще се обърне към теб и гнусно безчестие ще покрие славата ти.
17. Защото насилието над Ливан ще те покрие и изтребването на уплашените животни заради кръвта на хората и насилието над земята, над града и всичките му жители.
18. Какво ползва изваяният идол, че го е изваял майсторът му? Или изленият идол, учител на лъжата, че който го е изработил, се уповава на изработката си, да прави неми идоли?
19. Горко на онзи, който казва на дървото: Събуди се! — и на немия камък: Стани! Той ли ще го научи? Ето, той е обкован със злато и сребро и никакво дихание няма в него.
20. А ГОСПОД е в светия Си храм — мълчи пред Него, цяла земьо!

Глава 3

1. Молитва на пророк Авакум, по шигионот.
2. ГОСПОДИ, чух вестта за Теб и се убоях. ГОСПОДИ, оживявай делото Си сред годините, сред годините го изявявай. В гнева Си помни милостта.
3. Бог идва от Теман и Светият — от хълма Фаран. (Села.) Славата Му покри небесата и земята се изпълни с прославата Му.
4. Сиянието Му е като светлината, лъчи излизат от ръката Му и там е скривалището на силата Му.
5. Пред Него ходи мор и язва излиза след Него.
6. Той застана и разклати земята, погледна и разтрепери народите; и вечните планини се разпаднаха, древните хълмове се приведоха. Пътищата Му са вечни.
7. Видях шатрите на Етиопия под скръб, треперят завесите на мадиамската земя.
8. Против реките ли се разяри ГОСПОД? Против реките ли беше гневът Ти, против морето ли беше яростта ти, че си възседнал на конете Си, на победоносните Си колесници?
9. Открит, оголен е лъкът Ти, пръчките на наказанието са заклети според словото Ти. (Села.) Ти проряза земята с реки.
10. Видяха Те планините и се убояха, водният потоп нахлу, бездната нададе гласа си, вдигна нависоко ръцете си.
11. Слънцето и луната застанаха в жилището си при светлината на Твоите летящи стрели, при сиянието на Твоето святкащо копие.
12. С негодувание крачиш по земята, с гняв вършееш народите.
13. Излязъл си за спасение на народа Си, за спасение на помазаника Си. Разбил си главата от дома на безбожието, открил си основите до шията. (Села.)
14. Пронизал си със собствените му копия главата на воините му, които като вихрушка се устремиха да ме разпръснат и радостта им беше като да изядат скришно сиромаха.
15. Преминал си през морето с конете Си, пенещите се големи води.
16. Чух, и вътрешностите ми се разтресоха, устните ми трепереха от гласа, гнилота проникна в костите ми и на мястото си се разтреперих, защото трябва да чакам скръбния ден, когато се изкачи против народа онзи, който ще ни нападне.
17. И да не цъфти смокинята, и да няма реколта по лозите, и да пропадне произведението на маслината, и нивите да не произведат храна, и овцете да изчезнат от кошарата, и да няма говеда в оборите,
18. аз пак ще се радвам в ГОСПОДА, ще се веселя в Бога на спасението си.
19. Господ БОГ е силата ми; Той прави краката ми като на елените и ми дава да ходя по височините ми. За първия певец, на моите струнни инструменти.

Софоний

Глава 1

1. ГОСПОДНОТО слово, което беше към Софония, сина на Хусий, син на Годолия, син на Амария, син на Езекия, в дните на юдовия цар Йосия, сина на Амон:
2. Напълно ще погубя всичко от лицето на земята, заявява ГОСПОД.
3. Ще погубя човек и животно, ще погубя въздушните птици и морските риби, и идолите за препъване заедно с безбожните; и ще изтребя човека от лицето на земята, заявява ГОСПОД.
4. И ще простра ръката Си върху Юда и върху всичките жители на Ерусалим и ще изтребя от това място остатъка на Ваал и името на жреците заедно със свещениците,
5. и онези, които се кланят по покривите на небесното войнство; и онези, които се кланят и се кълнат в ГОСПОДА,и се кълнат в Мелхом;
6. и онези, които се отклоняват отслед ГОСПОДА и които не търсят ГОСПОДА и не питат за Него.
7. Мълчи пред Господа БОГА, защото Денят на ГОСПОДА е близо, защото ГОСПОД е приготвил жертва, осветил е поканените Си.
8. И в деня на жертвата ГОСПОДНА ще накажа първенците и царските синове и всички, които се обличат в чуждестранни дрехи.
9. И в онзи ден ще накажа и всички, които прескачат прага, които пълнят дома на своя Господ с насилие и измама.
10. И в онзи ден, заявява ГОСПОД, ще се разнесе вик от Рибната порта, ридание от другата част на града и голямо разрушение от хълмовете.
11. Плачете, жители на Мактес, защото целият търговски народ се изтреби, всички натоварени със сребро се отсякоха.
12. И в онова време ще претърся Ерусалим със светилници и ще накажа мъжете, които почиват на дрождите си, които казват в сърцето си: ГОСПОД няма да направи нито добро, нито зло!
13. Затова имотът им ще бъде за грабеж и къщите им — за опустошение; и ще строят къщи, но няма да живеят в тях, и ще садят лозя, но няма да пият виното им.
14. Близо е великият Ден на ГОСПОДА; близо е и много бърза. Гласът на Деня на ГОСПОДА! Горко, вика там воинът.
15. Ден на ярост е онзи ден, ден на скръб и утеснение, ден на опустошение и запустение, ден на тъмнина и мрак, ден на облак и гъста мъгла,
16. ден на тръба и на боен вик против укрепените градове и против високите кули.
17. И Аз ще притесня хората, така че ще ходят като слепи, понеже съгрешиха против ГОСПОДА; и кръвта им ще се излее като прах и месата им — като тор.
18. Нито среброто им, нито златото им ще може да ги избави в деня на яростта ГОСПОДНА и от огъня на ревността Му ще бъде погълната цялата земя, защото ще сложи край, и то внезапен, на всичките жители на земята.

Глава 2

1. Изпитайте се и се съберете, народе безсрамен,
2. преди да влезе указът в сила — денят преминава като плява — преди да ви връхлети пламенният гняв на ГОСПОДА, преди да ви връхлети Денят на гнева ГОСПОДЕН.
3. Търсете ГОСПОДА, всички смирени на земята, които вършите правилата Му; търсете правда, търсете смирение — може би ще бъдете скрити в Деня на гнева ГОСПОДЕН.
4. Защото Газа ще бъде оставена и Аскалон — запустен, ще изгонят Азот по пладне и Акарон ще бъде изкоренен.
5. Горко на жителите на морските крайбрежия, на народа на херетците! Словото ГОСПОДНО е против вас, Ханаане! Филистимска земьо, ще те погубя, да няма в теб жител!
6. И морското крайбрежие ще бъде селище с кладенци за овчари и кошари за стада.
7. И крайбрежието ще бъде за остатъка от юдовия дом — на него ще пасат стадата си. В къщите на Аскалон ще се изтягат вечер, защото ГОСПОД, техният Бог, ще ги посети и ще ги върне от плен.
8. Чух хулата на Моав и оскърбленията на синовете на Амон, с които хулеха народа Ми и се големееха против пределите му.
9. Затова, жив съм Аз, заявява ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог — непременно Моав ще стане като Содом и синовете на Амон — като Гомора — място, обрасло с коприва и солници и вечна пустош. Остатъкът от народа Ми ще ги ограби и останката от народа Ми ще ги притежава.
10. Това ще им стане заради високомерието им, защото хулеха народа на ГОСПОДА на Войнствата и се големееха против него.
11. ГОСПОД ще бъде страшен за тях, защото ще умори всичките богове на земята. И всичките острови на народите ще Му се поклонят, всеки от мястото си.
12. И вие, етиопци, ще бъдете пронизани от меча Ми.
13. Той ще простре ръката Си против севера и ще погуби Асур, и ще обърне Ниневия в пустош, в място, безводно като пустинята.
14. И сред нея ще лежат стада, всякакъв вид животни; и пеликанът и таралежът ще нощуват по капителите й, глас ще ехти в прозорците, разруха — в праговете, защото Той я лиши от кедровите изделия.
15. Този е веселящият се град, който живееше безгрижно, който казваше в сърцето си: Аз съм, и освен мен няма друг! Как се обърна в пустош, в обиталище на зверове! Всеки, който минава край него, ще подсвирне, ще помаха с ръката си.

Глава 3

1. Горко на бунтовния и осквернен град, на потиснический град!
2. Не послуша глас, не прие поправление, не се упова на ГОСПОДА, не се приближи при своя Бог.
3. Първенците му сред него са ревящи лъвове, съдиите му — вечерни вълци, не оставят кост за сутринта.
4. Пророците му са лекомислени, коварни хора, свещениците му оскверниха светилището, насилваха закона.
5. ГОСПОД е праведен сред него, няма да извърши неправда; сутрин след сутрин неизменно извежда на светло Своето правосъдие, но неправедният не знае срам.
6. Изтребих народи, кулите им опустяха, запустих пътищата им, да не минава никой, градовете им са опустошени, няма никой, няма жител.
7. Казах: О, дано се убоиш от Мен, да приемеш поправление! И така селището му няма да се изтреби според всичко, което му определих. Но те станаха рано и покварихa всичките си дела.
8. Затова, чакайте Ме, заявява ГОСПОД, до деня, когато се надигна за обир; защото присъдата Ми е да струпам народите, да събера царствата, за да излея върху тях негодуванието Си, целия си пламенен гняв, понеже в огъня на ревността Ми ще бъде погълната цялата земя.
9. Защото тогава ще променя устните на народите на чисти устни, за да призовават всички Името на ГОСПОДА и да Му служат единодушно.
10. От отвъд етиопските реки поклонниците Ми, разпръснатите Ми, ще Ми донесат принос.
11. В онзи ден няма да се срамуваш от всичките си дела, с които си отстъпил от Мен, защото тогава ще отнема отсред теб твоите, които горделиво тържествуват, и ти няма вече да се държиш надменно на светия Ми хълм.
12. Но ще оставя сред теб смирен и беден народ, който ще се уповава на Името на ГОСПОДА.
13. Останалите от Израил няма да вършат беззаконие и няма да говорят лъжа и няма да се намери в устата им измамен език — защото ще пасат и ще лежат и никой няма да ги плаши.
14. Пей, сионска дъще, извикай от радост, Израилю! Радвай се и се весели от все сърце, ерусалимска дъще!
15. ГОСПОД отмени присъдите ти, отвърна врага ти; Царят на Израил, ГОСПОД, е сред теб; няма вече да видиш зло.
16. В онзи ден ще се каже на Ерусалим: Не се бой! Сионе, да не отслабват ръцете ти!
17. ГОСПОД, твоят Бог, е сред теб. Силният ще те спаси, ще се весели за теб с радост, ще мълчи в любовта си, ще ликува за теб с песен.
18. Ще събера скърбящите заради празниците — от теб бяха, позорът тежи върху тях.
19. Ето, Аз ще се разправя с всичките ти угнетители; и ще спася куцащата и ще прибера изгонената; и ще ги направя за слава и име във всички страни, където бяха за срам.
20. В онова време ще ви доведа и на времето ще ви събера, защото ще ви направя за име и слава сред всички народи на земята, когато ви върна от плен пред очите ви, казва ГОСПОД.

Агей

Глава 1

1. Във втората година на цар Дарий, в шестия месец, на първия ден от месеца, ГОСПОДНОТО слово беше чрез пророк Агей към управителя на Юда Зоровавел, сина на Салатиил, и към първосвещеника Иисус, сина на Йоседек, и каза:
2. Така говори ГОСПОД на Войнствата и казва: Този народ казва: Не е дошло времето, времето да се построи ГОСПОДНИЯТ дом.
3. И ГОСПОДНОТО слово беше чрез пророк Агей и каза:
4. Време ли е за самите вас да живеете в своитЕ обковани с дъски къщи, докато този дом пустее?
5. И сега, така казва ГОСПОД на Войнствата: Внимавайте в пътищата си!
6. Посяхте много, но събрахте малко; ядете, но не се насищате; пиете, но не се напивате; обличате се, но не се стопляте; и надничарят получава надницата си в пробита кесия.
7. Така казва ГОСПОД на Войнствата: Внимавайте в пътищата си!
8. Изкачете се на планината и докарайте дървета, и постройте дома; и Аз ще благоволя в него и ще се прославя, казва ГОСПОД.
9. Оглеждахте се за много, а ето, стана малко и когато го донесохте у дома, Аз духнах на него. Заради какво? — заявява ГОСПОД на Войнствата. — Заради Моя дом, който пустее, а вие тичате всеки за дома си.
10. Затова, заради вас небето задържа росата и земята задържа добива си.
11. И Аз повиках суша над земята и над горите, и над житото, и над младото вино, и над маслиненото масло, и над всичко, което произвежда земята, и над човек, и над животно, и над всеки труд на човешките ръце.
12. И Зоровавел, синът на Салатиил, и първосвещеникът Иисус, синът на Йоседек, и целият остатък от народа послушаха гласа на ГОСПОДА, своя Бог, и думите на пророк Агей, както го беше изпратил ГОСПОД, техният Бог; и народът се уплаши пред ГОСПОДА.
13. И Агей, ГОСПОДНИЯТ пратеник, говори на народа съгласно ГОСПОДНОТО послание, и каза: Аз съм с вас, заявява ГОСПОД.
14. И ГОСПОД подбуди духа на управителя на Юда Зоровавел, сина на Салатиил, и духа на първосвещеника Иисус, сина на Йоседек, и духа на целия остатък от народа и те дойдоха и се заеха с работата в дома на ГОСПОДА на Войнствата, своя Бог,
15. на двадесет и четвъртия ден от шестия месец, във втората година на цар Дарий.

Глава 2

1. В седмия месец, на двадесет и първия ден от месеца, ГОСПОДНОТО слово беше чрез пророк Агей и каза:
2. Говори сега на управителя на Юда Зоровавел, сина на Салатиил, и на първосвещеника Иисус, сина на Йоседек, и на остатъка от народа, и кажи:
3. Кой остана между вас, който е видял този дом в първата му слава? А какъв го виждате сега? Не е ли такъв дом като нищо в очите ви?
4. Но сега, бъди силен, Зоровавеле, заявява ГОСПОД; и бъди силен, ти първосвещенико, Иисусе, сине на Йоседек; и бъдете силни, цели народе на земята, заявява ГОСПОД, и работете, защото Аз съм с вас, заявява ГОСПОД на Войнствата.
5. Според словото на завета Ми с вас, когато излязохте от Египет, Духът Ми ще стои между вас; не бойте се!
6. Защото така казва ГОСПОД на Войнствата: Още веднъж, след малко, и Аз ще разтърся небесата и земята, и морето, и сушата.
7. И ще разтърся всичките народи и скъпоценните неща на всичките народи ще дойдат, и Аз ще изпълня този дом със слава, казва ГОСПОД на Войнствата.
8. Мое е среброто и Мое е златото, заявява ГОСПОД на Войнствата.
9. Последната слава на този дом ще бъде по-голяма от първата, заявява ГОСПОД на Войнствата, и на това място ще дам мир, казва ГОСПОД на Войнствата.
10. На двадесет и четвъртия ден от деветия месец, във втората година на Дарий, ГОСПОДНОТО слово беше към пророк Агей и каза:
11. Така казва ГОСПОД на Войнствата: Попитай сега свещениците за закона, като кажеш:
12. Ако носи някой осветено месо в полата на дрехата си, и с полата допре хляб или вариво, или вино, или маслинено масло, или каквото и да било ястие, то ще се освети ли? И свещениците отговориха и казаха: Не.
13. И Агей каза: Ако някой нечист от мъртво тяло се допре до някое от тези, то ще стане ли нечисто? И свещениците отговориха и казаха: Ще стане нечисто.
14. И Агей отговори и каза: Така е този народ и така е тази нация пред Мен, заявява ГОСПОД. Така е и всяко дело на ръцете им, и каквото принасят там е нечисто.
15. И сега, внимавайте от този ден и нататък, преди да е положен камък върху камък в ГОСПОДНИЯ храм!
16. Преди това, когато някой отидеше при житен куп от двадесет мери, бяха десет; когато отидеше при лина да източи петдесет мери, бяха двадесет.
17. Поразих ви с главня и мана, и с градушка във всичките дела на ръцете ви, но вие не се обърнахте към Мен, заявява ГОСПОД.
18. Но сега, внимавайте от този ден и нататък — от двадесет и четвъртия ден на деветия месец, от деня, когато се положи основата на ГОСПОДНИЯ храм — внимавайте!
19. Семето още ли е в житницата? Дори лозата, смокинята, нарът и маслиновото дърво още не са родили. От този ден ще ви благословя.
20. И ГОСПОДНОТО слово беше втори път към Агей на двадесет и четвъртия ден от месеца и каза:
21. Говори на управителя на Юда Зоровавел и кажи: Аз ще разтърся небето и земята.
22. Ще преобърна престола на царствата и ще унищожа силата на царствата на народите; и ще преобърна колесниците и ездачите им; и конете и ездачите им ще паднат, всеки от меча на брат си.
23. В онзи ден, заявява ГОСПОД на Войнствата, ще те взема, Зоровавеле, сине на Салатиил, служителю Мой, заявява ГОСПОД, и ще те положа като печат, защото теб избрах, заявява ГОСПОД на Войнствата.

Захария

Глава 1

1. В осмия месец, във втората година на Дарий, ГОСПОДНОТО слово беше към пророк Захария, сина на Варахия, син на Идо и каза:
2. ГОСПОД се разгневи силно на бащите ви.
3. Затова им кажи: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Обърнете се към Мен, заявява ГОСПОД на Войнствата, и Аз ще се обърна към вас, казва ГОСПОД на Войнствата.
4. Не бъдете като бащите си, към които викаха предишните пророци и казваха: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Обърнете се сега от злите си пътища и от злите си дела! Но те не послушаха и не Ми обърнаха внимание, заявява ГОСПОД.
5. Бащите ви къде са? И пророците живеят ли до века?
6. Но думите Ми и правилата, които заповядах на слугите Си, пророците, не сполетяха ли бащите ви? И те се обърнаха и казаха: Както ГОСПОД на Войнствата намисли да ни направи според пътищата ни и според делата ни, така ни направи.
7. На двадесет и четвъртия ден от единадесетия месец, който е месец Сават, във втората година на Дарий, ГОСПОДНОТО слово беше към пророк Захария, сина на Варахия, син на Идо, и каза:
8. Видях нощем, и ето, мъж, който яздеше на червен кон и стоеше между миртовите дървета, които бяха в дъното на долината; и зад него имаше червени, пъстри и бели коне.
9. И казах: Господарю мой, кои са тези? И ангелът, който говореше с мен, ми каза: Аз ще ти покажа кои са тези.
10. И мъжът, който стоеше между миртовите дървета, отговори и каза: Те са онези, които ГОСПОД изпрати да обходят земята.
11. И те отговориха на Ангела ГОСПОДЕН, който стоеше между миртовите дървета, и казаха: Ние обходихме земята; и ето, цялата земя седи спокойно и е тиха.
12. А Ангелът ГОСПОДЕН отговори и каза: ГОСПОДИ на Войнствата, докога няма да помилваш Ерусалим и юдовите градове, против които си негодувал тези седемдесет години?
13. И ГОСПОД отговори на ангела, който говореше с мен, с добри думи, утешителни думи.
14. И ангелът, който говореше с мен, ми каза: Извикай и кажи: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Ревнувам твърде силно за Ерусалим и за Сион,
15. и се гневя твърде силно на охолните народи, защото Аз се разгневих малко, а те спомогнаха за зло на Израил.
16. Затова, така казва ГОСПОД: Аз се обърнах с милости към Ерусалим; домът Ми ще се построи в него, заявява ГОСПОД на Войнствата, и мерителна връв ще се опъне върху Ерусалим.
17. Извикай още и кажи: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Градовете Ми пак ще преливат от добро и ГОСПОД пак ще утеши Сион и пак ще избере Ерусалим.
18. И повдигнах очите си и видях, и ето, четири рога.
19. И казах на ангела, който говореше с мен: Какви са тези? И той ми каза: Тези са роговете, които разпръснаха Юда и Израил, и Ерусалим.
20. Тогава ГОСПОД ми показа четирима ковачи.
21. И казах: Какво идват да правят тези? И Той проговори и каза: Тези са роговете, които разпръснаха Юда, така че никой не надигаше главата си; а тези са дошли да ги уплашат и да повалят роговете на народите, които надигнаха рог против юдовата земя, за да я разпръснат.

Глава 2

1. След това повдигнах очите си и видях, и ето, един мъж и в ръката му имаше мерителна връв.
2. И казах: Къде отиваш? А той ми каза: Да измеря Ерусалим, за да видя каква е ширината му и каква е дължината му.
3. И, ето, ангелът, който говореше с мен, излезе и друг ангел излезе да го посрещне.
4. И му каза: Тичай, говори на този младеж и кажи: Ерусалим ще се насели без стени заради многото хора и добитък в него.
5. И Аз, заявява ГОСПОД, ще му бъда огнена стена наоколо и ще бъда за слава сред него.
6. Горко! Горко! Бягайте от северната земя, заявява ГОСПОД, защото ви разпръснах към четирите небесни ветрища, заявява ГОСПОД.
7. О, сионска дъще! Спасявай се, ти, която живееш при вавилонската дъщеря!
8. Защото така казва ГОСПОД на Войнствата: За слава Той ме изпрати при народите, които ви плячкосаха; защото, който докача вас, докача зеницата на окото Му.
9. Защото ето, Аз ще помахам с ръката Си върху тях и те ще станат плячка на слугите си. Тогава ще познаете, че ГОСПОД на Войнствата Ме е изпратил.
10. Пей и се радвай, сионска дъще, защото, ето, Аз идвам и ще обитавам сред теб, заявява ГОСПОД.
11. И в онзи ден много народи ще се прилепят към ГОСПОДА и ще Ми бъдат народ. И Аз ще обитавам сред теб и ще познаеш, че ГОСПОД на Войнствата Ме е изпратил при теб.
12. И ГОСПОД ще наследи Юда за Свой дял в святата земя и пак ще избере Ерусалим.
13. Замълчи, всяко създание, пред ГОСПОДА, защото Той се надига от святото Си обиталище!

Глава 3

1. И ми показа първосвещеника Иисус, стоящ пред Ангела ГОСПОДЕН; и Сатана стоеше отдясно му, за да му се възпротиви.
2. И ГОСПОД каза на Сатана: ГОСПОД да те смъмри, Сатана! Да, да те смъмри ГОСПОД, който избра Ерусалим. Не е ли този главня, изтръгната от огън?
3. А Иисус беше облечен в мръсни дрехи и стоеше пред Ангела.
4. И проговори и каза на стоящите пред него, казвайки: Съблечете от него мръсните дрехи. А на него каза: Ето, отнех от теб беззаконието ти и ще те облека в празнични одежди.
5. И казах: Нека сложат чиста митра на главата му. И сложиха чиста митра на главата му и го облякоха в дрехи, а Ангелът ГОСПОДЕН стоеше до него.
6. И Ангелът ГОСПОДЕН засвидетелства на Иисус и каза:
7. Така казва ГОСПОД на Войнствата: Ако ходиш в Моите пътища и ако пазиш заповедите Ми, тогава също ще съдиш дома Ми и също ще пазиш дворовете Ми, и ще ти дам достъп между стоящите тук.
8. Слушай сега първосвещенико Иисусе, ти и другарите ти, които седят пред теб — понеже те са мъже, поставени за знамение — защото, ето, Аз ще доведа служителя Си, наречен Издънка.
9. Защото, ето камъка, който положих пред Иисус, на един камък — седем очи. Ето, Аз ще издълбая издълбаното на него, заявява ГОСПОД на Войнствата, и ще отнема беззаконието на тази земя в един ден.
10. В онзи ден, заявява ГОСПОД на Войнствата, ще поканите всеки ближния си под лозата си и под смокинята си.

Глава 4

1. И ангелът, който говореше с мен, се върна и ме събуди като човек, когото събуждат от съня му.
2. И ми каза: Какво виждаш? И казах: Виждам, и ето, светилник цял от злато и чашата му за масло отгоре му, и седемте му светила на него, седем, и седем цеви на светилата, които са отгоре му,
3. и до него две маслинови дървета, едно от дясно на чашата и едно отляво й.
4. И проговорих и казах на ангела, който говореше с мен, като казах: Какви са тези, господарю мой?
5. И ангелът, който говореше с мен, отговори и ми каза: Не знаеш ли какви са тези? И казах: Не, господарю мой.
6. И ми отговори, като каза: Това е ГОСПОДНОТО слово към Зоровавел, което казва: Не чрез мощ, нито чрез сила, а чрез Моя Дух, казва ГОСПОД на Войнствата.
7. Коя си ти, голяма планина? Пред Зоровавел стани на равнина! Той ще изнесе последния камък с възклицание: Благодат! Благодат на него!
8. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
9. Ръцете на Зоровавел положиха основата на този дом и неговите ръце ще го завършат; и ще познаеш, че ГОСПОД на Войнствата ме е изпратил при вас.
10. Защото кой презира деня на малките неща? Ще се радват тези седемте, като видят отвеса в ръката на Зоровавел — те са очите на ГОСПОДА, които обхождат цялата земя.
11. И проговорих и му казах: Какви са тези две маслинови дървета отдясно на светилника и отляво му?
12. И проговорих втори път и казах: Какви са двете маслинови клончета, които са до двете златни цеви и изпразват от себе си маслото като злато?
13. И той ми проговори и каза: Не знаеш ли какво са тези? И аз казах: Не, господарю мой.
14. Тогава каза: Тези са двамата синове на маслото, които стоят при Господаря на цялата земя.

Глава 5

1. И отново повдигнах очите си и видях, и ето, летящ свитък.
2. И ми каза: Какво виждаш? И казах: Виждам летящ свитък; дължината му е двадесет лакътя, а ширината му е десет лакътя.
3. И ми каза: Това е проклятието, което излиза по лицето на цялата земя; защото всеки, който краде, ще бъде пометен, както пише в него от едната страна; и всеки който се кълне лъжливо, ще бъде пометен, както пише в него от другата страна.
4. Аз го направих да излезе, заявява ГОСПОД на Войнствата, и то ще влезе в дома на крадеца и в дома на онзи, който се кълне лъжливо в Моето Име; и ще обитава сред дома му и ще го унищожи — и дърветата му, и камъните му.
5. И ангелът, който говореше с мен, излезе и ми каза: Повдигни очите си и виж какво е това, което излиза.
6. И казах: Какво е това? А той каза: Това, което излиза, е ефа. И каза: Това е видът им по цялата земя.
7. И ето, един оловен капак се вдигна, и ето, една жена седеше сред ефата.
8. И каза: Това е безбожието. И я хвърли сред ефата и хвърли оловната тежест върху отвора й.
9. И повдигнах очите си видях, и ето, две жени излязоха и в крилете им — вятър; и имаха криле като крилете на щъркел; и те вдигнаха ефата между земята и небето.
10. И казах на ангела, който говореше с мен: Накъде отнасят ефата?
11. И ми каза: За да й построят дом в земята Сенаар; и когато се установи, тя ще бъде положена там на мястото си.

Глава 6

1. И отново повдигнах очите си видях, и ето, четири колесници излизаха измежду двете планини, а планините бяха бронзови планини.
2. На първата колесница имаше червени коне, на втората колесница — черни коне,
3. на третата колесница — бели коне, а в четвъртата колесница — пъстри силни коне.
4. И проговорих и казах на ангела, който говореше с мен: Какви са тези, господарю мой?
5. И ангелът отговори и ми каза: Тези са четирите небесни ветрища, които излизат, след като са стояли пред Господаря на цялата земя.
6. На която колесница са черните коне, те излизат към северната страна и белите излизат след тях, а пъстрите излизат към южната страна.
7. А силните излязоха и поискаха да отидат да обходят земята; и той каза: Идете, обходете. И те обходиха земята.
8. И извика към мен и ми говори, като каза: Ето, излезлите към северната страна успокоиха духа Ми в северната страна.
9. И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
10. Вземи принос от пленниците, от Хелдай, от Товия и от Йедая и иди ти в същия ден и влез в къщата на Йосия, сина на Софония, където дойдоха от Вавилон.
11. И вземи от тях сребро и злато и направи корони и ги положи на главата на първосвещеника Иисус, сина на Йоседек;
12. и му говори и кажи: Така говори ГОСПОД на Войнствата и казва: Ето мъж, Издънка е името му; и ще израсте от мястото си и ще съгради храма ГОСПОДЕН.
13. Да, той ще съгради храма ГОСПОДЕН и той ще носи величие и ще седне на престола си, и ще владее, и ще бъде свещеник на престола си; и съвет на мир ще бъде между двамата.
14. А короните ще бъдат за Елем и за Товия, и за Йедая, и за Хен, сина на Софония, за спомен в ГОСПОДНИЯ храм.
15. И далечни ще дойдат и ще градят в ГОСПОДНИЯ храм; и ще познаете, че ГОСПОД на Войнствата ме е изпратил при вас. И това ще стане, ако послушате внимателно гласа на ГОСПОДА, своя Бог.

Глава 7

1. И в четвъртата година на цар Дарий ГОСПОДНОТО слово беше към Захария, на четвъртия ден от деветия месец, през месец Хаслев.
2. А Ветил беше изпратил Сарасар и Регемелех и мъжете му да се помолят пред ГОСПОДА,
3. да говорят на свещениците на дома на ГОСПОДА на Войнствата и на пророците и да кажат: Да плача ли в петия месец, като се отделя, както правих толкова години?
4. И словото от ГОСПОДА на Войнствата беше към мен и каза:
5. Говори на целия народ на земята и на свещениците и кажи: Когато постехте и скърбяхте в петия и в седмия месец, и това седемдесет години, наистина ли за Мен постехте, за Мен?
6. И когато ядете и пиете, не ядете ли и не пиете ли за себе си?
7. Не са ли това думите, които ГОСПОД е прогласил чрез предишните пророци, когато Ерусалим е бил населен и в благоденствие, и околните му градове, и югът и низината са били населени?
8. И ГОСПОДНОТО слово беше към Захария и каза:
9. Така говори ГОСПОД на Войнствата и казва: Съдете с истинен съд и оказвайте милост и състрадание всеки на брат си,
10. и не угнетявайте вдовицата и сирачето, чужденеца и сиромаха; и не мислете в сърцата си злото всеки на брат си.
11. Но те отказаха да слушат и обърнаха упорито плещите си и запушиха ушите си, за да не чуват.
12. И направиха сърцето си твърдо като диамант, за да не слушат закона и думите, които ГОСПОД на Войнствата беше изпратил чрез Духа Си чрез предишните пророци; поради което дойде голям гняв от ГОСПОДА на Войнствата.
13. Затова, както Той викаше, а те не слушаха, така и те викаха, а Аз не слушах, казва ГОСПОД на Войнствата,
14. а ги разпръснах като с вихрушка между всичките народи, които не познаваха. Така земята запустя след тях, така че нямаше кой да минава и да се връща, защото направиха желаната земя на пустош.

Глава 8

1. И беше слово от ГОСПОДА на Войнствата и каза:
2. Така казва ГОСПОД на Войнствата: Ревнувам с голяма ревност за Сион и с голяма ярост ревнувам за него.
3. Така казва ГОСПОД: Върнах се към Сион и ще обитавам сред Ерусалим; и Ерусалим ще се нарече Град на истината, и хълмът на ГОСПОДА на Войнствата — Светият хълм.
4. Така казва ГОСПОД на Войнствата: Още ще седят старци и старици по ерусалимските площади, всеки с тоягата си в ръката си поради дълбока старост.
5. И площадите на града ще бъдат пълни с момченца и момиченца, играещи по площадите му.
6. Така казва ГОСПОД на Войнствата: Ако това е чудно в очите на остатъка от този народ в онези дни, ще бъде ли чудно и в Моите очи? — заявява ГОСПОД на Войнствата.
7. Така казва ГОСПОД на Войнствата: Ето, Аз ще спася народа Си от земята към изгрев и от земята към залез слънце.
8. И ще ги доведа и те ще живеят сред Ерусалим, и ще ми бъдат народ, и Аз ще им бъда Бог, в истина и в правда.
9. Така казва ГОСПОД на Войнствата: Укрепете ръцете си, вие, които в тези дни слушате тези думи чрез устата на пророците, които бяха в деня, когато се положи основата на дома на ГОСПОДА на Войнствата, на храма, за да се построи.
10. Защото преди онези дни нямаше нито заплата за човек, нито заплата за животно; и за влизащия и за излизащия нямаше мир заради противника; защото настроих всичките хора един срещу друг.
11. Но сега няма да бъда както в предишните дни за остатъка на този народ, заявява ГОСПОД на Войнствата.
12. Защото ще има сеитба като във време на мир, лозата ще дава плода си и земята ще дава реколтата си, и небето ще дава росата си; и на остатъка на този народ ще дам да наследи всички тези неща.
13. И както бяхте проклятие между народите, доме юдов и доме израилев, така ще ви спася и ще станете благословение. Не бойте се, нека се укрепят ръцете ви!
14. Защото така казва ГОСПОД на Войнствата: Както намислих да ви сторя зло, когато бащите ви Ме разгневиха, казва ГОСПОД на Войнствата, и не се смилих,
15. така отново намислих в тези дни да сторя добро на Ерусалим и на юдовия дом. Не бойте се!
16. Това са нещата, които трябва да вършите: Говорете истина един на друг, съдете с истина и съд на мир в портите си;
17. и не замисляйте в сърцата си зло един против друг и не обичайте лъжлива клетва; защото всички тези са неща, които мразя, заявява ГОСПОД.
18. И словото от ГОСПОДА на Войнствата беше към мен и каза:
19. Така казва ГОСПОД на Войнствата: Постът на четвъртия месец, постът на петия, постът на седмия и постът на десетия ще станат на юдовия дом веселие и радост и весели празници. Но обичайте истината и мира.
20. Така казва ГОСПОД на Войнствата: Още ще дойдат народи и жители на много градове.
21. И жителите на един град ще отидат в друг и ще кажат: Нека непременно да отидем да се помолим пред ГОСПОДА и да потърсим ГОСПОДА на Войнствата. Ще отида и аз.
22. И ще дойдат много племена и силни народи да потърсят ГОСПОДА на Войнствата в Ерусалим и да се помолят пред ГОСПОДА.
23. Така казва ГОСПОД на Войнствата: В онези дни десет мъже от всякакви езици на народите ще хванат, да, ще хванат полата на един мъж юдеин и ще кажат: Искаме да ходим с вас, защото чухме, че Бог е с вас.

Глава 9

1. ГОСПОДНОТО слово, наложено за земята Адрах; и Дамаск е почивката му, защото окото на ГОСПОДА е върху човека и върху всички израилеви племена,
2. а също над Емат, който граничи с него, и над Тир и Сидон, ако и да са много мъдри.
3. А Тир си построи крепост и натрупа сребро като прах и чисто злато — като уличната кал.
4. Ето, Господ ще го завладее и ще порази силата му в морето, а той ще бъде погълнат от огън.
5. Аскалон ще види и ще се уплаши, и Газа — и ще се разтрепери много, и Акарон — защото очакването му ще се посрами. И царят ще погине от Газа и Аскалон няма да се насели.
6. Незаконороден ще живее в Азот и ще отсека гордостта на филистимците.
7. Ще отнема кръвта от устата му и гнусотиите измежду зъбите му; и ще остане и той за нашия Бог и ще бъде като хилядник в Юда, и Акарон — като евусееца.
8. Ще разположа за дома Си стан против войска, против онзи, който минава, и против онзи, който се връща, и никой насилник няма вече да премине над тях, защото сега видях с очите Си.
9. Радвай се много сионска дъще, викай от радост, ерусалимска дъще! Ето, твоят Цар идва при теб; Той е праведен и спасител, смирен, и яздещ на магаре, и на магаренце, рожба на магарица.
10. И Аз ще изтребя колесница от Ефрем и кон от Ерусалим; и ще се отсече бойният лък. И Той ще говори мир на народите и владичеството Му ще бъде от море до море и от реката Ефрат — до краищата на земята.
11. А за теб, чрез кръвта на завета ти изведох затворниците ти от безводния ров.
12. Върнете се в крепостта, затворници, които се надявате! Още днес възвестявам, че ще ти върна двойно.
13. Защото си опънах Юда и лъка си напълних с Ефрем; и ще подбудя децата ти, Сионе, срещу децата ти, Гърция; и ще те направя като меч на воин.
14. И ГОСПОД ще се яви над тях и стрелата Му ще излезе като светкавица; и Господ БОГ ще надуе рога и ще се понесе с вихрушките на юга.
15. ГОСПОД на Войнствата ще ги защитава; и те ще погълнат противниците и ще тъпчат камъни за прашка; и ще пият, и ще вдигат шум като от вино, и ще се изпълнят като чаши, като ъглите на олтара.
16. И ГОСПОД, техният Бог, ще ги спаси в онзи ден като стадо на Своя народ, защото те са камъни в корона, блестящи над земята Му.
17. Защото колко велика е благостта Му и колко велика е красотата Му! Житото ще направи юношите да цъфтят, а младото вино — девиците.

Глава 10

1. Искайте от ГОСПОДА дъжд по времето на късния дъжд. ГОСПОД прави мълниите и ще им даде изобилен дъжд, на всекиго — зеленина на полето.
2. Понеже домашните идоли говориха суета и чародеите видяха лъжливи видения и говориха измамни сънища, и утешаваха суетно, затова се скитат като овце, окаяни са, защото няма пастир.
3. Гневът Ми пламна против пастирите и ще накажа козлите; защото ГОСПОД на Войнствата посети стадото Си, юдовия дом, и ги направи като Своя великолепен кон в бой.
4. От Него е крайъгълният камък, от Него е колът, от Него е бойният лък, от Него — всички властници заедно.
5. И те ще бъдат като силните, които тъпчат в боя враговете в уличната кал; и ще воюват, защото ГОСПОД е с тях, а яздещите на коне ще се посрамят.
6. Аз ще укрепя юдовия дом и ще спася йосифовия дом, и ще ги населя, защото се смилих над тях и ще бъдат, като че не съм ги отхвърлял, защото Аз съм ГОСПОД, техният Бог, и ще им отговоря.
7. Ефремците ще бъдат като силен мъж и сърцето им ще се радва като от вино; и синовете им ще видят и ще се зарадват, сърцето им ще ликува в ГОСПОДА.
8. Ще им свирна и ще ги събера, защото Аз ги изкупих; и ще се умножат, както се бяха умножили.
9. И ще ги посея между народите и те ще Ме помнят в дал??чни места, и ще живеят с децата си, и ще се върнат.
10. И ще ги върна от египетската земя и ще ги събера от Асирия, и ще ги доведа в галаадската земя и в Ливан, и няма да им е достатъчна земята.
11. И ще премине през морето на скръбта, и ще порази вълните на морето, и ще пресъхнат всички дълбини на реката Нил; и ще се повали гордостта на Асирия, а скиптърът на Египет ще се отнеме.
12. Аз ще ги укрепя в ГОСПОДА, и в Неговото Име ще ходят, заявява ГОСПОД.

Глава 11

1. Отвори, Ливане, вратите си и огън ще пояде кедрите ти!
2. Ридай, елхо, защото падна кедърът, защото благородните са опустошени! Ридайте, васански дъбове, защото непристъпната гора е повалена!
3. Глас на ридание на пастирите, защото славата им е опустошена! Глас на рев на млади лъвове, защото разкошът на Йордан е опустошен!
4. Така казва ГОСПОД, моят Бог: Паси овцете обречени на клане,
5. чиито купувачи ги колят и не се мислят за виновни, а продавачите им казват: Благословен да е ГОСПОД, защото забогатях! — и пастирите им не ги жалят.
6. Затова няма вече да пожаля жителите на земята, заявява ГОСПОД. И ето, Аз предавам хората всеки в ръката на другия и в ръката на царя му; и те ще разсипят земята, и Аз няма да избавям от ръката им.
7. И аз пасох овцете обречени на клане, наистина най-окаяните овце! И си взех две тояги; едната нарекох Благост, а другата нарекох Връзки; и пасох стадото.
8. И изтребих тримата пастири в един месец. И душата ми се отегчи от тях, а и тяхната душа се отврати от мен.
9. И казах: Няма да ви паса; което умира, нека умира и което загива, нека загива, а останалите нека ядат едно на друго месото си!
10. И взех тоягата си Благост и я счупих, за да унищожа завета, който бях сключил с всичките народи.
11. И в онзи ден се унищожи; и така окаяните от овцете, които внимаваха на мен, познаха, че това беше слово от ГОСПОДА.
12. Тогава им казах: Ако ви се вижда добро, дайте ми заплатата ми, а ако не, недейте. И те ми претеглиха заплатата ми — тридесет сребърника.
13. И ГОСПОД ми каза: Хвърли ги на грънчаря — славната цена, с която бях оценен от тях! И аз взех тридесетте сребърника и ги хвърлих в ГОСПОДНИЯ дом на грънчаря.
14. Тогава счупих и другата си тояга, Връзки, за да унищожа братството между Юда и Израил.
15. И ГОСПОД ми каза: Вземи си сега инструментите на безумен овчар.
16. Защото, ето, Аз ще издигна пастир на земята, който няма да се сеща за загиващите, няма да търси разпръснатите, няма да лекува ранената, няма да храни здравата, а ще яде месото на тлъстата и ще разсича копитата им.
17. Горко на безполезния пастир, който оставя стадото! Меч ще връхлети върху мишцата му и върху дясното му око. Мишцата му ще изсъхне напълно и дясното му око напълно ще угасне.

Глава 12

1. Наложеното от ГОСПОДА слово за Израил, заявява ГОСПОД, който простира небесата и основава земята и образува духа на човека в него:
2. Ето, Аз правя Ерусалим чаша на омайване за всичките народи наоколо; ще дойде и върху Юда при обсадата на Ерусалим.
3. И в онзи ден ще направя Ерусалим тегнещ камък за всичките народи; всички, които се натоварят с него, ще се смажат; и против него ще се съберат всичките народи на света.
4. В онзи ден, заявява ГОСПОД, ще поразя всеки кон с ужас и ездача му — с лудост, а над юдовия дом ще държа очите Си отворени; и ще поразя всеки кон на народите със слепота.
5. И юдовите началници ще кажат в сърцето си: Ерусалимските жители са ми сила чрез ГОСПОДА на Войнствата, техния Бог.
6. В онзи ден ще направя юдовите началници като нажежено огнище с огън сред дърва и като огнен факел сред снопове и ще погълнат надясно и наляво всичките околни народи; и Ерусалим пак ще се насели на мястото си, в Ерусалим.
7. И ГОСПОД ще спаси първо юдовите шатри, за да не се издигне великолепието на Давидовия дом и великолепието на ерусалимските жители над Юда.
8. В онзи ден ГОСПОД ще защити ерусалимските жители; и препъващият се между тях ще бъде в онзи ден като Давид, а Давидовият дом — като Бога, като Ангела ГОСПОДЕН пред тях.
9. И в онзи ден ще потърся да изтребя всичките народи, които идват против Ерусалим.
10. И ще излея на Давидовия дом и на ерусалимските жители дух на благодат и на молитви; и те ще погледнат на Мен, когото прободоха. И ще плачат за Него, както се оплаква единствен син, и ще скърбят за Него, както се скърби за първороден.
11. В онзи ден ще има голямо жалеене в Ерусалим, като жалеенето на Адад-Римон в низината Магедон.
12. И земята ще жалее, всеки род насаме: родът на Давидовия дом насаме и жените им насаме; родът на Натановия дом насаме и жените им насаме;
13. родът на левиевия дом насаме, и жените им насаме; родът на Семей насаме и жените им насаме;
14. всички останали родове, всеки род насаме и жените им насаме.

Глава 13

1. В онзи ден ще се отвори извор за Давидовия дом и за ерусалимските жители за очистване от грях и нечистота.
2. И в онзи ден, заявява ГОСПОД на Войнствата, ще отсека имената на идолите от земята и няма да се помнят вече; и пророците, и духа на нечистотата ще махна от земята.
3. И ако някой още пророкува, тогава баща му и майка му, които са го родили, ще му кажат: Няма да живееш, защото говориш лъжа в Името на ГОСПОДА! И баща му и майка му, които са го родили, ще го прободат, когато пророкува.
4. И в онзи ден пророците ще се посрамят — всеки от видението си, когато е пророкувал — и няма да обличат козинява дреха, за да заблуждават.
5. И ще каже: Не съм пророк, аз съм мъж земеделец, защото човек ме е купил от младостта ми.
6. И ако някой му каже: Какви са тези рани сред ръцете ти? — ще отговори: Защото ме биха в дома на приятелите ми.
7. Меч, събуди се против пастира Ми, против мъжа, който Ми е съдружник, заявява ГОСПОД на Войнствата. Порази пастира и овцете ще се разпръснат; и Аз ще обърна ръката Си върху малките.
8. И в цялата земя, заявява ГОСПОД, две части в нея ще се изтребят и ще изчезнат, а третата ще остане в нея.
9. И ще прекарам третата част през огън и ще ги пречистя, както се пречиства среброто, и ще ги изпитам, както се изпитва златото. Те ще призоват Името Ми и Аз ще им отговоря; ще кажа: Мой народ са! — и те ще кажат: ГОСПОД е наш Бог.

Глава 14

1. Ето, идва Ден на ГОСПОДА, когато плячката ти ще се раздели сред теб.
2. И ще събера всичките народи на бой против Ерусалим. И градът ще бъде превзет, къщите ще бъдат разграбвани и жените — изнасилвани; и половината от града ще отиде в плен, а останалият народ няма да бъде изтребен от града.
3. И ГОСПОД ще излезе и ще воюва против онези народи, както в деня, когато воюва, в деня на битката.
4. В онзи ден краката Му ще застанат на Елеонския хълм, който е срещу Ерусалим на изток. И Елеонският хълм ще се разцепи през средата си на изток и на запад, ще се образува много голяма долина и половината от хълма ще се отдръпне на север, а половината му — на юг.
5. И ще побегнете в долината на Моите планини, защото долината на планините ще стига до Асал. И ще побегнете, както бягахте от земетресението в дните на юдовия цар Озия. И ще дойде ГОСПОД, моят Бог, и всичките светии с Теб.
6. И в онзи ден няма да има светлина, блестящите тела ще се свият.
7. И ще бъде единствен ден — той е известен на ГОСПОДА — нито ден, нито нощ, а по вечерно време ще има светлина.
8. И в онзи ден живи води ще излязат от Ерусалим: половината им към източното море и половината им към задното море; през лятото и през зимата ще бъде така.
9. И ГОСПОД ще бъде Цар над цялата земя; в онзи ден ГОСПОД ще бъде един и Името Му едно.
10. Цялата страна ще се превърне в равнина, от Гава до Римон на юг от Ерусалим; а Ерусалим ще се издигне и ще се насели на мястото си — от Вениаминовата порта до мястото на първата порта и до Портата на ъгъла, и от кулата Ананеил до царските линове.
11. И ще се живее в него и няма да има вече проклятие, и Ерусалим ще се насели в безопасност.
12. И ето язвата, с която ГОСПОД ще порази всичките народи, които са воювали против Ерусалим: Месата им ще се разложат, докато още стоят на краката си, очите им ще се разложат в ямите си и езикът им ще се разложи в устата им.
13. И в онзи ден ще има голям смут от ГОСПОДА сред тях и те ще хващат всеки ръката на другия и ръката на всекиго ще се вдигне против ближния му.
14. И Юда също ще воюва в Ерусалим; и богатството на всичките околни народи ще се събере — злато, сребро и дрехи в голямо количество.
15. И такава, като тази язва, ще бъде язвата на конете, на мулетата, на камилите и на магаретата, и на всичките животни, които ще бъдат в онези станове.
16. И всеки, който остане от всичките народи, дошли против Ерусалим, ще се изкачва от година на година да се покланя на Царя, ГОСПОДА на Войнствата, и да празнува празника на колибите.
17. И ако някои от родовете на земята не се изкачат в Ерусалим да се поклонят на Царя, ГОСПОДА на Войнствата, на тях няма да има дъжд.
18. И египетският род ако не се изкачи и не дойде, на тях няма да има дъжд. Това ще бъде язвата, с която ГОСПОД ще порази народите, които не се изкачват да празнуват празника на колибите.
19. Това ще бъде наказанието на Египет и наказанието на всичките народи, които не се изкачват да празнуват празника на колибите.
20. В онзи ден на звънците на конете ще има надпис: Свят на ГОСПОДА. И котлите в дома ГОСПОДЕН ще бъдат като легените пред олтара.
21. И всеки котел в Ерусалим и в Юда ще бъде свят на ГОСПОДА на Войнствата; и всички, които жертват, ще идват и ще вземат от тях и ще варят в тях. И в онзи ден няма вече да има търговец в дома на ГОСПОДА на Войнствата.

Малахия

Глава 1

1. ГОСПОДНОТО слово, наложено на Малахия за Израил:
2. Аз ви възлюбих, заявява ГОСПОД, а вие казвате: В какво си ни възлюбил? Не беше ли Исав брат на Яков? — заявява ГОСПОД, но Аз възлюбих Яков,
3. а Исав намразих и направих хълмовете му на пустош и наследството му — за пустинните чакали.
4. Ако каже Едом: Разорени сме, но ще съградим отново запустелите места! — така казва ГОСПОД на Войнствата: Те ще градят, но Аз ще събарям. И ще се нарекат предел на безбожието и народ, против който ГОСПОД негодува до века.
5. Очите ви ще видят това и ще кажете: Велик е ГОСПОД и оттатък израилевия предел!
6. Син почита баща си и слуга — господаря си. А ако Аз съм баща, къде е почитта към Мен? И ако съм Господар, къде е страхът от Мен? — казва ГОСПОД на Войнствата на вас, свещеници, които презирате името Ми, но казвате: В какво презряхме името Ти?
7. Принасяте осквернен хляб на олтара Ми, но казвате: С какво Те осквернихме? С това, че казвате: Трапезата на ГОСПОДА е презряна.
8. И когато принасяте сляпо за жертва, не е ли зло? И когато принасяте куцо или болно, не е ли зло? Я го занеси на началника си — ще бъде ли благоразположен към теб, ще те приеме ли? — казва ГОСПОД на Войнствата.
9. И сега, умолявайте Бога да се смили над нас! От вашата ръка е ставало това — ще ви приеме ли? — казва ГОСПОД на Войнствата.
10. Да беше затворил някой от вас вратите на храма, за да не палите огън на олтара Ми напразно! Нямам благоволение към вас, казва ГОСПОД на Войнствата, и принос няма да приема от ръката ви.
11. Защото от изгрева на слънцето до залеза му името Ми ще бъде велико между народите и на всяко място ще се кади, ще се принася на името Ми, и то чист принос, защото името Ми ще бъде велико между народите, казва ГОСПОД на Войнствата.
12. Но вие го осквернявате, като казвате: Трапезата Господна е осквернена и плодът й, ястието й, е презряно.
13. И казвате: Ето, каква трудност! И я презирате, казва ГОСПОД на Войнствата, и донасяте грабнатото и куцото, и болното. И като донасяте такъв принос, да го приема ли от ръцете ви? — казва ГОСПОД.
14. И проклет да бъде измамникът, който има в стадото си мъжко, а обрича и жертва на Господа нещо с недостатък — защото Аз съм велик Цар, казва ГОСПОД на Войнствата, и името Ми е страшно между народите.

Глава 2

1. И сега, свещеници, за вас е тази заповед.
2. Ако не послушате и ако не вземете присърце да отдадете слава на името Ми, казва ГОСПОД на Войнствата, тогава ще изпратя върху вас проклятието и ще прокълна благословението ви. Да, проклех ги, понеже не взимате присърце.
3. Ето, Аз ще смъмря потомството ви и ще посея изпражнения по лицата ви, изпражненията на празниците ви, и ще ви изнесат с тях.
4. И ще познаете, че Аз ви изпратих тази заповед, за да бъде потвърден заветът Ми с Леви, казва ГОСПОД на Войнствата.
5. Заветът Ми с него беше животът и мирът и му ги дадох за страх, а той се боеше от Мен и трепереше от името Ми.
6. Законът на истината беше в устата му и неправда не се намери в устните му; той ходеше с Мен в мир и правота и отвърна мнозина от беззаконие —
7. понеже устните на свещеника трябва да пазят знание и от устата му да се търси закона, защото той е пратеник на ГОСПОДА на Войнствата.
8. Но вие се отклонихте от пътя, препънахте мнозина в закона, съсипахте завета на Леви, казва ГОСПОД на Войнствата.
9. Затова и Аз ви направих презрени и нищожни за целия народ, според както не пазите пътищата Ми, а сте пристрастни относно закона.
10. Нямаме ли ние всички един Отец? Не ни ли е създал един Бог? Защо постъпваме коварно всеки против брат си, за да оскверняваме завета на бащите си?
11. Юда постъпи коварно и мерзост се извърши в Израил и Ерусалим, защото Юда оскверни светилището на ГОСПОДА, което Той люби, и се ожени за дъщеря на чужд бог.
12. ГОСПОД ще отсече човека, който върши това, от шатрите на Яков; онзи, който бди и който отговаря, и който донася принос на ГОСПОДА на Войнствата.
13. И второ, правите това: Покривате със сълзи олтара на ГОСПОДА, с плач и с въздишки; затова Той вече не се обръща към приноса и не го приема с благоволение от ръката ви.
14. А казвате: Защо? Защото ГОСПОД стана свидетел между теб и жената на младостта ти, към която си постъпил невярно — а тя ти е другарка и жена на завета ти.
15. Защото не ги ли направи Той едно -- една плът, в която е духът? И защо една? За да очаква Божие потомство. Затова пазете се в духа си и никой да не постъпва невярно към жената на младостта си!
16. Защото мразя напускане, казва ГОСПОД, Израилевият Бог, и онзи, който покрива дрехите си с насилие, казва ГОСПОД на Войнствата. Затова пазете се в духа си и не постъпвайте невярно.
17. Дотегнахте на ГОСПОДА с думите си, а казвате: С какво Му дотегнахме? С това, че казвате: Всеки, който върши зло, е добър в очите на ГОСПОДА и Той благоволява в тях. — или: Къде е Богът на съда?

Глава 3

1. Ето, Аз изпращам вестителя Си, който ще устрои пътя пред Мен. И Господ, когото търсите, внезапно ще дойде в храма Си. Да, Ангелът на завета, когото желаете, ето, идва, казва ГОСПОД на Войнствата.
2. Но кой може да издържи деня на идването Му? И кой ще устои, когато Той се яви? Защото Той е като огън, който пречиства, и като сапуна на перачи.
3. Ще седне като един, който претопява и пречиства сребро, и ще очисти синовете на Леви и ще ги пречисти като златото и като среброто; и те ще принасят на ГОСПОДА приноси с правда.
4. Тогава приносът на Юда и на Ерусалим ще бъде приятен на ГОСПОДА както в древните дни и както в предишните години.
5. И Аз ще се приближа до вас за съд и ще бъда бърз свидетел против баячите и против прелюбодейците, и против кълнящите се лъжливо, и против онези, които угнетяват наемниците в заплатата им, вдовицата и сирачето, и онеправдават чужденеца, и не се боят от Мен, казва ГОСПОД на Войнствата.
6. Понеже Аз, ГОСПОД, не се изменям, затова вие, синове на Яков, не се довършихте.
7. От дните на бащите си се отклонявахте от наредбите Ми и не ги опазихте. Обърнете се към Мен, и Аз ще се върна при вас, казва ГОСПОД на Войнствата. А вие казвате: От какво да се обърнем?
8. Ще краде ли човек Бога? А вие Ме крадете. И казвате: В какво Те крадем? В десятъците и във възвишаемите приноси.
9. Вие сте наистина проклети, защото Ме крадете, вие, целият народ!
10. Донесете всичките десятъци в съкровищницата, за да има храна в дома Ми, и опитайте Ме сега за това, казва ГОСПОД на Войнствата, дали няма да ви отворя небесните отвори и да ви излея благословение в изобилие!
11. И заради вас ще смъмря изедника и няма вече да повреждa плодовете на земята ви, и лозата ви на полето няма да бъде безплодна, казва ГОСПОД на Войнствата.
12. Всичките народи ще ви облажават, защото ще бъдете земя на благоволение, казва ГОСПОД на Войнствата.
13. Дръзки са думите ви против Мен, казва ГОСПОД. А вие казвате: Какво сме си говорили против Теб?
14. Казахте: Напразно е да се служи на Бога и каква полза, че сме пазили поръчението Му и че сме ходили с жалеене пред ГОСПОДА на Войнствата?
15. И сега ние облажаваме горделивите; не само онези, които постъпват безбожно, успяват, но и изпитват Бога и се избавят.
16. Тогава боящите се от ГОСПОДА си говореха един на друг и ГОСПОД внимаваше и слушаше. И се написа книга за спомен пред Него за онези, които се бояха от ГОСПОДА и които зачитаха името Му.
17. И те ще бъдат Мои, казва ГОСПОД на Войнствата, Мое притежание в деня, който ще направя; и ще ги щадя, както човек щади сина си, който му служи.
18. Тогава отново ще различите между праведен и безбожен, между онзи, който служи на Бога, и онзи, който не Му служи.

Глава 4

1. Защото, ето, идва Денят, който ще гори като пещ; и всички горделиви и всички, които постъпват безбожно, ще бъдат плява и идващият ден ще ги изгори, казва ГОСПОД на Войнствата, така че няма да им остави нито корен, нито клонче.
2. А на вас, които се боите от името Ми, ще изгрее слънцето на правдата с изцеление в крилете си. И ще излезете и ще се разиграете като телета от обора.
3. Ще стъпчете безбожните, защото те ще бъдат пепел под стъпалата на краката ви в деня, който определям, казва ГОСПОД на Войнствата.
4. Помнете закона на слугата Ми Мойсей, който му заповядах на Хорив за целия Израил, наредби и правила.
5. Ето, Аз ви изпращам пророк Илия, преди да дойде великият и страшен Ден на ГОСПОДА.
6. И той ще обърне сърцето на бащите към синовете и сърцето на синовете към бащите им, за да не дойда и да поразя земята с проклятие.

НОВ ЗАВЕТ

Матей

Глава 1

1. Родословието на Иисус Христос, Син на Давид, Син на Авраам.
2. Авраам роди Исаак; Исаак роди Яков; Яков роди Юда и братята му;
3. Юда роди Фарес и Зара от Тамар; Фарес роди Есрон; Есрон роди Арам;
4. Арам роди Аминадав; Аминадав роди Наасон; Наасон роди Салмон;
5. Салмон роди Вооз от Рахав; Вооз роди Овид от Рут; Овид роди Есей;
6. а Есей роди цар Давид. Давид роди Соломон от жената на Урия;
7. Соломон роди Ровоам; Ровоам роди Авия; Авия роди Аса;
8. Аса роди Йосафат; Йосафат роди Йорам; Йорам роди Озия;
9. Озия роди Йотам; Йотам роди Ахаз; Ахаз роди Езекия;
10. Езекия роди Манасия; Манасия роди Амон; Амон роди Йосия;
11. а Йосия роди Ехония и братята му във времето на преселението във Вавилон.
12. А след преселението във Вавилон Ехония роди Салатиил; Салатиил роди Зоровавел;
13. Зоровавел роди Авиуд; Авиуд роди Елиаким; Елиаким роди Азор;
14. Азор роди Садок; Садок роди Ахим; Ахим роди Елиуд;
15. Елиуд роди Елеазар; Елеазар роди Матан; Матан роди Яков;
16. а Яков роди Йосиф, мъжа на Мария, от която се роди Иисус, който се нарича Христос.
17. И така, всичките родове от Авраам до Давид са четиринадесет; от Давид до преселението във Вавилон – четиринадесет рода; и от преселението във Вавилон до Христос – четиринадесет рода.
18. А рождението на Иисус Христос беше така: след като майка Му Мария беше сгодена за Йосиф, преди да се бяха съединили, тя се намери бременна от Светия Дух.
19. А мъжът й Йосиф, понеже беше праведен, а пък не искаше да я изложи, намисли да я напусне тайно.
20. Но когато мислеше това, ето, Господен ангел му се яви насън и каза: Йосифе, сине Давидов, не се бой да вземеш жена си Мария, защото заченатото в нея е от Светия Дух.
21. Тя ще роди син, когото ще наречеш Иисус, защото Той е, който ще спаси народа Си от греховете му.
22. А всичко това стана, за да се сбъдне реченото от Господа чрез пророка, който казва:
23. ?Ето, девицата ще зачене и ще роди син; и ще Го нарекат Емануил“, което се превежда: Бог с нас.
24. И така, Йосиф, като стана от сън, направи, както му заповяда Господният ангел, и взе жена си;
25. но не я позна, докато тя роди първородния си син; и Го нарече Иисус.

Глава 2

1. А когато се роди Иисус във Витлеем Юдейски в дните на цар Ирод, ето, мъдреци от изток пристигнаха в Ерусалим.
2. И казаха: Къде е родилият се Цар на юдеите? Защото видяхме звездата Му на изток и дойдохме да Му се поклоним.
3. Като чу това, цар Ирод се смути, и цял Ерусалим с него.
4. Затова събра всички народни главни свещеници и книжници и ги разпитваше къде трябваше да се роди Христос.
5. А те му казаха: Във Витлеем Юдейски, защото така е писано чрез пророка:
6. ?И ти, Витлееме, земьо юдова, никак не си най-малък между юдовите началства, защото от теб ще произлезе Вожд, който ще пасе Моя народ Израил.“
7. Тогава Ирод повика тайно мъдреците и внимателно научи от тях времето, когато се е явила звездата.
8. И като ги изпрати във Витлеем, каза: Идете, разпитайте внимателно за Детето; и като Го намерите, известете ми, за да отида и аз да Му се поклоня.
9. А те, като изслушаха царя, си тръгнаха; и ето, звездата, която бяха видели на изток, вървеше пред тях, докато дойде и спря над мястото, където беше Детето.
10. А като видяха звездата, се зарадваха с много голяма радост.
11. И като влязоха в къщата, видяха Детето с майка Му Мария, паднаха и Му се поклониха; и като отвориха съкровищата си, Му принесоха дарове – злато, тамян и смирна.
12. А понеже бяха предупредени от Бога насън да не се връщат при Ирод, те си отидоха през друг път в своята страна.
13. А след като си отидоха, ето, Господен ангел се яви насън на Йосиф и каза: Стани, вземи Детето и майка Му и бягай в Египет, и остани там, докато ти кажа, защото Ирод ще потърси Детето, за да Го погуби.
14. И тъй, той стана, взе Детето и майка Му през нощта и отиде в Египет,
15. където остана до смъртта на Ирод, за да се сбъдне реченото от Господа чрез пророка, който казва: ?От Египет повиках Сина Си.“
16. Тогава Ирод, като видя, че беше подигран от мъдреците, твърде много се разяри и прати да убият всичките момченца във Витлеем и във всичките му околности, на две години и по-малко, според времето, което внимателно беше изучил от мъдреците.
17. Тогава се изпълни реченото от пророк Еремия, който казва:
18. ?Глас се чу в Рама, плач и голямо ридание; Рахил оплакваше децата си и не искаше да се утеши, защото ги няма.“
19. А като умря Ирод, ето, Господен ангел се яви насън на Йосиф в Египет и каза:
20. Стани, вземи Детето и майка Му и иди в израилевата земя; защото измряха онези, които искаха живота на Детето.
21. И така, той стана, взе Детето и майка Му и дойде в израилевата земя.
22. Но като чу, че над Юдея царувал Архелай на мястото на баща си Ирод, се страхуваше да иде там; и предупреден от Бога насън, се оттегли в галилейските страни;
23. и дойде и се засели в един град, наречен Назарет, за да се сбъдне казаното чрез пророците, че ще се нарече Назарянин.

Глава 3

1. В онези дни дойде Йоан Кръстител и проповядваше в юдейската пустиня, като казваше:
2. Покайте се, понеже наближи небесното царство.
3. Защото този беше, за когото се е говорило чрез пророк Исая, който казва: ?Глас на един, който вика в пустинята: Пригответе пътя на Господа! Правете прави Неговите пътеки!“
4. А този Йоан носеше облекло от камилска козина и кожен пояс около кръста си; а храната му беше акриди и див мед.
5. Тогава излизаше при него Ерусалим, цяла Юдея и цялата йорданска околност
6. и се кръщаваха от него в реката Йордан, като изповядваха греховете си.
7. А като видя, че мнозина от фарисеите и садукеите идваха да се кръстят от него, им каза: Рожби на усойница! Кой ви предупреди да бягате от идещия гняв?
8. Затова, принасяйте плодове, достойни за покаяние;
9. и не мислете да си казвате: Авраам е нашият баща. Защото ви казвам, че Бог може и от тези камъни да издигне деца на Авраам.
10. А и брадвата лежи вече при корена на дърветата. И така, всяко дърво, което не дава добър плод, се отсича и се хвърля в огъня.
11. Аз ви кръщавам с вода за покаяние; а Онзи, който идва след мен, е по-силен от мен, и на Него не съм достоен да поднеса сандалите. Той ще ви кръсти със Светия Дух и с огън.
12. Лопатата е в ръката Му и Той здраво ще очисти хармана Си, и ще събере житото Си в житницата, а плявата ще изгори в неугасим огън.
13. Тогава Иисус дойде от Галилея при Йоан на Йордан, за да се кръсти от него.
14. А Йоан Го възпираше, като Му казваше: Аз имам нужда да се кръстя от Теб. И Ти ли идеш при мен?
15. А Иисус в отговор му каза: Остави Ме сега, защото така ни подобава да изпълним всяка правда. Тогава Йоан Го остави.
16. И като се кръсти, Иисус веднага излезе от водата; и ето, отвориха Му се небесата и видя Божия Дух, че слизаше като гълъб и се спускаше на Него;
17. и ето, глас от небесата, който казваше: Този е възлюбеният Ми Син, в когото благоволих.

Глава 4

1. Тогава Иисус беше отведен от Духа в пустинята, за да бъде изкушаван от дявола.
2. И след като пости четиридесет дни и четиридесет нощи, най-после огладня.
3. И така, изкусителят дойде и Му каза: Ако си Божи Син, заповядай тези камъни да станат хлябове.
4. А Той в отговор каза: Писано е: ?Не само с хляб ще живее човек, а с всяко слово, което излиза от Божиите уста.“
5. Тогава дяволът Го заведе в светия град, постави Го на крилото на храма и Му каза:
6. Ако си Божи Син, хвърли се долу; защото е писано: ?Ще заповяда на ангелите Си за теб, и на ръце ще те носят, да не би да удариш в камък крака си.“
7. Иисус му каза: Писано е още: ?Да не изпитваш Господа, своя Бог.“
8. И дяволът пак Го заведе на една много висока планина, показа Му всичките царства на света и тяхната слава и Му каза:
9. Всичко това ще Ти дам, ако паднеш и ми се поклониш!
10. Тогава Иисус му каза: Махни се, Сатана, защото е писано: ?На Господа, своя Бог, да се покланяш, и само на Него да служиш.“
11. Тогава дяволът Го остави; и ето, ангели дойдоха и Му служеха.
12. А когато чу, че Йоан бил предаден на властта, Иисус се оттегли в Галилея.
13. И като напусна Назарет, дойде и се настани в Капернаум, край езерото, в завулоновите и нефталимовите области,
14. за да се сбъдне реченото чрез пророк Исая, който казва:
15. ?Завулоновата земя и нефталимовата земя, към езерото, отвъд Йордан, езическа Галилея,
16. народът, който седеше в тъмнина, видя голяма светлина; и на онези, които седяха в страната и сянката на смъртта, на тях изгря светлина.“
17. Оттогава Иисус започна да проповядва, като казваше: Покайте се, защото наближи небесното царство.
18. И като ходеше край Галилейското езеро, видя двама братя – Симон, наречен Петър, и брат му Андрей – че хвърляха мрежа в езерото, понеже бяха рибари.
19. И им каза: Елате след Мен, и Аз ще ви направя ловци на хора.
20. И те веднага оставиха мрежите и Го последваха.
21. И като отмина оттам, видя други двама братя – Яков Зеведеев и брат му Йоан – че кърпеха мрежите си в кораба с баща си Зеведей; и ги повика.
22. И те начаса оставиха кораба и баща си и Го последваха.
23. Тогава Иисус ходеше по цяла Галилея и поучаваше в синагогите им, и проповядваше благовестието на царството, като изцеляваше всякаква болест и всякаква немощ сред народа.
24. И се разнесе слух за Него по цяла Сирия; и довеждаха при Него всички болни, страдащи от разни болести и мъки, обладани от демони, епилептици и парализирани; и ги изцели.
25. И Го следваха големи множества от Галилея и Декапол, от Ерусалим и Юдея и от другата страна на Йордан.

Глава 5

1. А като видя множествата, Иисус се изкачи на планината; и когато седна, учениците Му дойдоха при Него.
2. И като отвори устата Си, ги поучаваше, като казваше:
3. Блажени бедните по дух, защото е тяхно небесното царство.
4. Блажени скърбящите, защото те ще се утешат.
5. Блажени кротките, защото те ще наследят земята.
6. Блажени, които гладуват и жадуват за правдата, защото те ще се наситят.
7. Блажени милостивите, защото на тях ще се покаже милост.
8. Блажени чистите по сърце, защото те ще видят Бога.
9. Блажени миротворците, защото те ще се нарекат Божии синове.
10. Блажени гонените заради правдата, защото е тяхно небесното царство.
11. Блажени сте, когато ви хулят и ви гонят, и говорят против вас лъжливо всякакво зло заради Мен.
12. Радвайте се и се веселете, защото е голяма наградата ви на небесата, понеже така гониха пророците, които бяха преди вас.
13. Вие сте солта на земята. Но ако солта обезсолее, с какво ще се осоли? Тя вече за нищо не става, освен да се изхвърли навън и да се тъпче от хората.
14. Вие сте светлината на света. Град, поставен на хълм, не може да се укрие.
15. И когато запалят светило, не го слагат под шиника, а на светилника, и то свети на всички, които са вкъщи.
16. Също така нека свети вашата светлина пред хората, за да виждат добрите ви дела и да прославят вашия Отец, който е на небесата.
17. Да не мислите, че съм дошъл да отменя закона или пророците? Не съм дошъл да отменя, а да изпълня.
18. Защото, истина ви казвам: докато премине небето и земята, нито една йота, нито една точка от закона няма да премине, докато всичко не се сбъдне.
19. И така, който отмени една от тези най-малки заповеди и научи така хората, най-малък ще се нарече в небесното царство; а който ги изпълни и научи така хората, той ще се нарече велик в небесното царство.
20. Защото, казвам ви, че ако вашата праведност не надмине тази на книжниците и фарисеите, никак няма да влезете в небесното царство.
21. Чули сте, че е било казано на древните: ?Не убивай“; и: ?Който убие, ще бъде виновен пред съда.“
22. А пък Аз ви казвам, че всеки, който се гневи на брат си (без причина), ще бъде виновен пред съда; и който каже на брат си: Рака, ще бъде виновен пред Синедриона; а който му каже: Бунтовни безумецо, ще бъде виновен за огнения пъкъл.
23. И така, като принасяш дара си на олтара, ако там си спомниш, че брат ти има нещо против теб,
24. остави дара си там, пред олтара, и първо иди и се помири с брат си, и тогава ела и принеси дара си.
25. Разбери се с противника си по-скоро, докато си на пътя с него, да не би противникът ти да те предаде на съдията, а съдията да те предаде на служителя и да бъдеш хвърлен в тъмница.
26. Истина ти казвам: никак няма да излезеш оттам, докато не изплатиш и последния кодрант.
27. Чули сте, че е било казано: ?Не прелюбодействай.“
28. Но Аз ви казвам, че всеки, който гледа жена, за да я пожелае, вече е прелюбодействал с нея в сърцето си.
29. Ако дясното ти око те съблазнява, извади го и го хвърли от себе си; защото е по-добре за теб да погине една от частите ти, а не цялото ти тяло да бъде хвърлено в пъкъла.
30. И ако дясната ти ръка те съблазнява, отсечи я и я хвърли от себе си; защото по-добре е за

теб да погине една от частите ти, а не цялото ти тяло да бъде хвърлено в пъкъла.
31. Още е било казано: ?Който напусне жена си, нека й даде разводно писмо.“
32. А пък Аз ви казвам, че всеки, който напусне жена си, освен поради блудство, я прави да прелюбодейства; и който се ожени за нея, когато бъде напусната, той прелюбодейства.
33. Още сте чули, че е било казано на древните: ?Не се кълни лъжливо, а изпълнявай клетвите си пред Господа.“
34. Но Аз ви казвам: никак да не се кълнете – нито в небето, защото то е престол на Бога;
35. нито в земята, защото е Негово подножие; нито в Ерусалим, защото е град на великия Цар.
36. И в главата си да не се кълнеш, защото не можеш да направиш нито един косъм бял или черен.
37. Но говорът ви да бъде: да, да; не, не; а каквото е повече от това, е от лукавия.
38. Чули сте, че е било казано: ?Око за око, зъб за зъб.“
39. А пък Аз ви казвам: Не се противете на злия; но ако те плесне някой по дясната буза, обърни му и другата.
40. На този, който би поискал да се съди с теб и да ти вземе ризата, остави му и горната дреха.
41. Който те принуди да вървиш с него една миля, иди с него две.
42. Дай на този, който проси от теб, и не се отвръщай от онзи, който ти иска назаем.
43. Чули сте, че е било казано: ?Обичай ближния си, а мрази неприятеля си.“
44. Но Аз ви казвам: обичайте неприятелите си и се молете за онези, които ви гонят,
45. за да бъдете синове на вашия Отец, който е на небесата; защото Той прави слънцето Си да изгрява и над злите, и над добрите; и дава дъжд и на праведните, и на неправедните.
46. Защото, ако любите онези, които любят вас, каква награда имате? Не правят ли това и бирниците?
47. И ако поздравявате само братята си, какво особено правите? Не правят ли това и езичниците?
48. И така, бъдете съвършени и вие, както е съвършен вашият небесен Отец.

Глава 6

1. Внимавайте да не вършите правдата си пред хората, за да ви виждат; иначе нямате награда при вашия Отец, който е на небесата.
2. И така, когато правиш милостиня, не тръби пред себе си, както правят лицемерите по синагогите и по улиците, за да ги хвалят хората. Истина ви казвам: те са получили своята награда.
3. А когато ти правиш милостиня, нека лявата ти ръка да не знае какво прави дясната,
4. за да бъде твоята милостиня в тайно; и твоят Отец, който вижда в тайно, ще те възнагради.
5. И когато се молиш, не бъди като лицемерите; защото те обичат да се молят стоящи по синагогите и по ъглите на улиците, за да ги виждат хората. Истина ви казвам: те са получили своята награда.
6. А ти, когато се молиш, влез във вътрешната си стаичка и като си затвориш вратата, се помоли на своя Отец, който е в тайно; и твоят Отец, който вижда в тайно, ще те възнагради.
7. А когато се молите, не говорете излишни думи както езичниците; защото те мислят, че ще бъдат послушани заради многословието си.
8. И така, не бъдете като тях; защото вашият Отец знае от какво се нуждаете, преди вие да Му искате.
9. А вие се молете така: Отче наш, който си на небесата, да се свети Твоето Име;
10. да дойде Твоето царство; да бъде Твоята воля, както на небето, така и на земята!
11. Дай ни днес всекидневния хляб,
12. и прости ни дълговете, както и ние прощаваме на нашите длъжници.
13. И не ни въвеждай в изкушение, а ни избави от лукавия, (защото царството е Твое, и силата, и славата, до вековете. Амин).
14. Защото, ако вие простите на хората прегрешенията им, то и небесният ви Отец ще прости на вас.
15. Но ако вие не простите на хората прегрешенията им, то и вашият Отец няма да прости вашите прегрешения.
16. А когато постите, не бъдете унили като лицемерите; защото те помрачават лицата си, за да се показват пред хората, че постят. Истина ви казвам: те са получили своята награда.
17. А ти, когато постиш, помажи главата си и умий лицето си,
18. за да не се показваш пред хората, че постиш, а пред твоя Отец, който е в тайно; и твоят Отец, който вижда в тайно, ще те възнагради.
19. Не си събирайте съкровища на земята, където молец и ръжда ги разяждат и където крадци подкопават и крадат;
20. а си събирайте съкровища на небето, където нито молец, нито ръжда ги разяждат и където крадци нито подкопават, нито крадат;
21. защото, където е съкровището ти, там ще бъде и сърцето ти.
22. Окото е светило на тялото. И така, ако окото ти е чисто, цялото ти тяло ще бъде осветено.
23. Но ако окото ти е зло, цялото ти тяло ще бъде помрачено. И така, ако светлината в теб е тъмнина, то колко голяма ще е тъмнината!
24. Никой не може да служи на двама господари, защото или ще намрази единия, а ще обикне другия, или към единия ще се привърже, а другия ще презира. Не можете да служите на Бога и на мамона.
25. Затова ви казвам: Не се безпокойте за живота си – какво ще ядете или какво ще пиете; нито за тялото си – какво ще облечете. Не е ли животът повече от храната, и тялото – от облеклото?
26. Погледнете на небесните птици, че не сеят, нито жънат, нито в житници събират; и пак небесният ви Отец ги храни. Вие не сте ли много по-ценни от тях?
27. И кой от вас може с безпокойство да прибави един лакът на ръста си?
28. И за облекло защо се безпокоите? Разгледайте полските кремове как растат – не се трудят,

нито предат;
29. но ви казвам, че дори Соломон в цялата си слава не се е обличал като един от тях.
30. Но ако Бог така облича полската трева, която днес я има, а утре я хвърлят в пещта, няма ли много повече да облича вас, маловерци?
31. И така, не се безпокойте и не казвайте: Какво ще ядем?; или: Какво ще пием?; или: Какво ще облечем?
32. Защото към всичко това се стремят езичниците; понеже небесният ви Отец знае, че се нуждаете от всичко това.
33. Но първо търсете Божието царство и Неговата правда; и всичко това ще ви се прибави.
34. Затова, не се безпокойте за утре, защото утрешният ден ще се безпокои за себе си. Достатъчно е на деня собственото му зло.

Глава 7

1. Не съдете, за да не бъдете съдени.
2. Защото, с какъвто съд съдите, с такъв ще ви съдят; и с каквато мярка мерите, с такава ще ви се мери.
3. И защо гледаш съчицата в окото на брат си, а не усещаш гредата в своето око?
4. Или как ще кажеш на брат си: Остави ме да извадя съчицата от окото ти; а ето гредата в твоето око?
5. Лицемерецо, първо извади гредата от своето око и тогава ще видиш ясно, за да извадиш съчицата от окото на брат си.
6. Не давайте свято нещо на кучетата, нито хвърляйте бисерите си пред свинете, да не би да ги стъпчат с краката си и да се обърнат да ви разкъсат.
7. Искайте, и ще ви се даде; търсете, и ще намерите; хлопайте, и ще ви се отвори;
8. защото всеки, който иска, получава; който търси, намира; и на този, който хлопа, ще се отвори.
9. Има ли между вас човек, който, ако му поиска син му хляб, ще му даде камък,
10. или ако поиска риба, ще му даде змия?
11. И така, ако вие, които сте зли, знаете да давате блага на децата си, колко повече вашият Отец, който е на небесата, ще даде добро на тези, които искат от Него!
12. И така, всяко нещо, което желаете да правят хората на вас, така и вие правете на тях; защото това е законът и пророците.
13. Влезте през тясната порта, защото широка е портата и пространен е пътят, който води към погибел, и мнозина са онези, които минават през тях.
14. Понеже тясна е портата и тесен е пътят, който води към живот, и малцина са онези, които ги намират.
15. Пазете се от лъжливите пророци, които идват при вас в овчи дрехи, а отвътре са вълци грабители.
16. По плодовете им ще ги познаете. Бере ли се грозде от тръни или смокини – от репеи?
17. Също така, всяко добро дърво дава добри плодове, а лошото дърво дава лоши плодове.
18. Не може добро дърво да дава лоши плодове или лошо дърво да дава добри плодове.
19. Всяко дърво, което не дава добър плод, се отсича и се хвърля в огън.
20. И така, по плодовете им ще ги познаете.
21. Не всеки, който Ми казва: Господи! Господи! — ще влезе в небесното царство, а който върши волята на Моя Отец, който е на небесата.
22. В онзи ден мнозина ще Ми кажат: Господи! Господи! Не в Твоето ли Име пророкувахме, не в Твоето ли Име демони изгонвахме, и не в Твоето ли Име направихме много чудеса? —
23. но тогава ще им заявя: Аз никога не съм ви познавал, махнете се от Мен вие, които вършите беззаконие!
24. И така, всеки, който чуе тези Мои думи и ги изпълнява, ще се сравни с разумен човек, който е построил къщата си на канара;
25. и заваля дъждът, и придойдоха реките, и духнаха ветровете, и се устремиха върху тази къща; и тя не падна, защото беше основана на канара.
26. И всеки, който чуе тези Мои думи и не ги изпълнява, ще се сравни с неразумен човек, който построи къщата си на пясък;
27. и заваля дъждът, и придойдоха реките, и духнаха ветровете, и се устремиха върху тази къща; и тя падна, и падането й беше голямо.
28. И когато Иисус свърши тези думи, множествата се чудеха на учението Му,
29. защото ги поучаваше като Един, който има власт, а не като техните книжници.

Глава 8

1. А когато слезе от хълма, Го последваха големи множества.
2. И ето, един прокажен дойде при Него и като Му се кланяше, каза: Господи, ако искаш, можеш да ме очистиш.
3. Тогава Иисус простря ръка и се допря до него, и каза: Искам, бъди очистен. И начаса проказата се очисти от него.
4. И Иисус му каза: Гледай да не кажеш това на никого; но за свидетелство на тях иди да се покажеш на свещеника и принеси дара, който Мойсей е заповядал.
5. А когато влезе в Капернаум, един стотник дойде при Него и Му се молеше, като казваше:
6. Господи, слугата ми лежи у дома парализиран и много се мъчи.
7. Той му каза: Ще дойда и ще го изцеля.
8. Стотникът в отговор Му каза: Господи, не съм достоен да влезеш под стряхата ми; но кажи само една дума и слугата ми ще оздравее.
9. Защото и аз съм подвластен човек и имам подчинени на мен войници; и казвам на този: Иди! — и той отива; и на друг: Ела! — и той идва; а на слугата си: Направи това! — и той го прави.
10. Иисус, като чу това, се почуди и каза на онези, които Го следваха: Истина ви казвам: дори в Израил не съм намерил толкова голяма вяра.
11. Но ви казвам, че мнозина ще дойдат от изток и от запад и ще насядат с Авраам, Исаак и Яков в небесното царство,
12. а синовете на царството ще бъдат изхвърлени във външната тъмнина; там ще бъде плач и скърцане със зъби.
13. Тогава Иисус каза на стотника: Иди си. Както си повярвал, така нека ти бъде. И слугата оздравя в същия час.
14. И когато Иисус дойде в къщата на Петър, видя, че тъща му лежеше болна от треска.
15. И се допря до ръката й, и треската я остави; и тя стана и Му прислужваше.
16. А когато се свечери, доведоха при Него мнозина обладани от демони; и Той изгони духовете с една дума и изцели всичките болни,
17. за да се сбъдне реченото чрез пророк Исая, който казва: ?Той взе на Себе Си нашите немощи и болестите ни понесе.“
18. И като видя Иисус около Себе Си голямо множество, заповяда да минат отвъд.
19. И дойде един книжник и Му каза: Учителю, ще Те следвам, където и да отидеш!
20. Иисус му каза: Лисиците си имат леговища и небесните птици – гнезда, а Човешкият Син няма къде глава да подслони.
21. А друг от учениците Му каза: Господи, позволи ми първо да отида и да погреба баща си.
22. Но Иисус му каза: Следвай Ме и остави мъртвите да погребат своите мъртъвци.
23. И когато се качи на един кораб, учениците Му се качиха след Него.
24. И ето, в езерото се надигна голяма буря, дотолкова, че вълните покриваха кораба; а Той спеше.
25. Тогава се приближиха, събудиха Го и казаха: Господи, спаси! Загиваме!
26. А Той им каза: Защо сте страхливи, маловерци? Тогава стана, смъмри ветровете и вълните и настана голяма тишина.
27. А хората се чудеха и казваха: Какъв е Този, че и ветровете и вълните Му се покоряват?
28. И когато дойде на отвъдната страна, в гадаринската страна, Го срещнаха двама обладани от демони, които излизаха от гробищата – твърде свирепи, така че никой не можеше да мине през онзи път.
29. И ето, те изкрещяха, като казваха: Какво имаме ние с Теб, Божи Сине? Нима си дошъл тук преди време да ни мъчиш?
30. А надалеч от тях имаше голямо стадо свине, което пасеше.
31. И демоните Му се молеха, като казваха: Ако ни изпъдиш, изпрати ни в стадото свине!
32. И им каза: Идете. И те, като излязоха, отидоха в свинете; и ето, цялото стадо се спусна

надолу по стръмнината в езерото и загина във водата.
33. А свинарите побягнаха и като отидоха в града, разказаха всичко – и това, което беше станало с обладаните от демони.
34. И ето, целият град излезе да посрещне Иисус; и като Го видяха, Му се примолиха да си отиде от техните области.

Глава 9

1. Тогава Той се качи на един кораб, премина и дойде в Своя Си град.
2. И ето, донесоха при Него един паралитик, сложен на постелка; и Иисус, като видя вярата им, каза на паралитика: Дерзай, синко, прощават ти се греховете.
3. И ето, някои от книжниците си казаха: Този богохулства.
4. А Иисус, като видя мислите им, каза: Защо мислите зло в сърцата си?
5. Защото кое е по-лесно? Да кажа: прощават ти се греховете; или да кажа: стани и ходи?
6. Но за да познаете, че Човешкият Син има власт на земята да прощава греховете – тогава каза на паралитика: Стани, вдигни постелката си и иди у дома си!
7. И той стана и отиде у дома си.
8. А множествата, като видяха това, ги обзе страх и прославиха Бога, който беше дал такава власт на хората.
9. И като минаваше оттам, Иисус видя един човек на име Матей, който седеше в бирничеството, и му каза: Следвай Ме. И той стана и Го последва.
10. И когато беше седнал на трапезата в къщата, ето, много бирници и грешници дойдоха и насядаха с Иисус и с учениците Му.
11. И фарисеите, като видяха това, казаха на учениците Му: Защо вашият Учител яде с бирниците и грешниците?
12. А Той, като чу това, каза: Здравите нямат нужда от лекар, а болните.
13. Но идете и се научете какво значи това: ?Милост искам, а не жертва“, защото не съм дошъл да призова праведните, а грешните (на покаяние).
14. Тогава при Него дойдоха учениците на Йоан и казаха: Защо ние и фарисеите постим много, а Твоите ученици не постят?
15. Иисус им каза: Могат ли сватбарите да жалеят, докато младоженецът е с тях? Ще дойде обаче време, когато младоженецът ще им се отнеме, и тогава ще постят.
16. Никой не кърпи стара дреха с нов плат; защото това, което трябва да я закърпи, отдира от дрехата и съдраното става по-лошо.
17. Нито наливат ново вино в стари мехове; иначе меховете се спукват, виното изтича и меховете се изхабяват. Но наливат ново вино в нови мехове, та и двете се запазват.
18. Когато им говореше това, ето, един началник дойде, падна пред Него, и казваше: Дъщеря ми току-що умря; но ела и положи ръката Си на нея, и тя ще оживее!
19. И Иисус стана и го последва, а също и учениците Му.
20. И ето, една жена, която имаше кръвотечение от дванадесет години, се приближи отзад и се допря до полите на дрехата Му,
21. защото си казваше: Ако се допра до дрехата Му, ще оздравея.
22. А Иисус, като се обърна и я видя, каза: Дерзай, дъще, твоята вяра те изцели. И от същия час жената оздравя.
23. И когато Иисус дойде в къщата на началника и видя свирачите и разтревожения народ, каза:
24. Идете си, защото момичето не е умряло, а спи. А те Му се присмиваха.
25. И като изпъдиха народа, Той влезе и я хвана за ръката; и момичето стана.
26. И това се разчу по цялата онази страна.
27. А когато Иисус си отиваше оттам, Го последваха двама слепи, които викаха и казваха: Смили се за нас, Сине Давидов!
28. И като влезе вкъщи, слепите се приближиха до Него; и Иисус им каза: Вярвате ли, че мога да сторя това? Те Му казаха: Да, Господи.
29. Тогава Той се допря до очите им и каза: Нека ви бъде според вярата ви.
30. И очите им се отвориха. А Иисус им заръча строго, като каза: Внимавайте никой да не узнае това!
31. А те, като излязоха, Го разгласиха по цялата онази страна.

32. И когато те излизаха, ето, доведоха при Него един ням човек, обладан от демон.
33. И след като бе изгонен демонът, немият проговори. И множествата се чудеха и казваха: Никога не се е виждало такова нещо в Израил!
34. А фарисеите казваха: Чрез началника на демоните Той изгонва демоните.
35. И Иисус обикаляше всичките градове и села и поучаваше в синагогите им, и проповядваше благовестието на царството, и изцеляваше всякаква болест и всякаква немощ.
36. А когато видя множествата, се смили над тях, защото бяха изнемощели и пръснати като овце, които нямат пастир.
37. Тогава каза на учениците Си: Жетвата е изобилна, а работниците – малко;
38. затова, молете се на Господаря на жетвата да изпрати работници на жетвата Си.

Глава 10

1. И като повика дванадесетте Си ученика, даде им власт над нечисти духове, да ги изгонват, и да изцеляват всякаква болест и всякаква немощ.
2. А ето имената на дванадесетте апостоли: първият – Симон, който се нарича Петър, и брат му Андрей; Яков Зеведеев и брат му Йоан;
3. Филип и Вартоломей; Тома и Матей, бирникът; Яков Алфеев и Тадей;
4. Симон Зилот и Юда Искариотски, който Го и предаде.
5. Тези дванадесет души Иисус изпрати и им заповяда, като каза: Не пътувайте към езичниците и в самарянски град не влизайте;
6. а по-добре отивайте при изгубените овце от израилевия дом.
7. И като ходите, проповядвайте, като казвате: Небесното царство наближи.
8. Болни изцелявайте, мъртви възкресявайте, прокажени очиствайте, демони изгонвайте; даром сте приели, даром давайте.
9. Не вземайте нито злато, нито сребро, нито медна монета в пояса си,
10. нито торба за път, нито две ризи, нито сандали, нито тояга; защото работникът заслужава своята прехрана.
11. И в който и да било град или село като влезете, разпитвайте кой в него е достоен, и там оставайте, докато си отидете.
12. А когато влизате в дома, поздравявайте го.
13. И ако домът бъде достоен, нека дойде на него вашият мир; но ако не бъде достоен, мирът ви нека се върне към вас.
14. И ако някой не ви приеме и не послуша думите ви, като излизате от дома му или от онзи град, отърсете праха от краката си.
15. Истина ви казвам: по-леко ще бъде на содомската и гоморската земя в съдния ден, отколкото на онзи град.
16. Ето, Аз ви изпращам като овце посред вълци; и така, бъдете разумни като змиите и незлобиви като гълъбите.
17. И се пазете от хората, защото ще ви предават на съдилища и в синагогите си ще ви бият.
18. Да! И пред управители и царе ще ви извеждат заради Мен, за да свидетелствате на тях и на народите.
19. А когато ви предадат, не се безпокойте как или какво да говорите, защото в същия час ще ви се даде какво да говорите.
20. Защото не сте вие, които говорите, а Духът на Отца ви, който говори във вас.
21. Брат брата ще предаде на смърт, и баща – детето; и деца ще се надигнат против родителите и ще ги докарват до смърт.
22. Ще бъдете мразени от всички заради Моето Име; а който устои докрай, той ще бъде спасен.
23. А когато ви преследват в този град, бягайте в другия; защото, истина ви казвам: няма да свършите израилевите градове, докато дойде Човешкият Син.
24. Ученикът не е по-горен от учителя си, нито слугата е по-горен от господаря си.
25. Достатъчно е на ученика да бъде като учителя си, и на слугата – като господаря си. Ако стопанина на дома нарекоха Веелзевул, то колко повече – домашните Му!
26. И така, не се бойте от тях; защото няма нищо покрито, което да не се открие, и тайно, което да не се узнае.
27. Това, което ви говоря в тъмно, кажете го на светло; и което чуете на ухо, прогласете го от покрива.
28. Не се бойте от онези, които убиват тялото, а душата не могат да убият; а по-скоро се бойте от Онзи, който може и душа, и тяло да погуби в пъкъла.
29. Не се ли продават две врабчета за един асарий? И пак нито едно от тях няма да падне на земята без волята на вашия Отец.

30. А на вас и космите на главата са всички преброени.
31. И така, не се бойте: вие сте по-ценни от много врабчета.
32. И така, всеки, който изповяда Мен пред хората, ще го изповядам и Аз пред Моя Отец, който е на небесата.
33. Но всеки, който се отрече от Мен пред хората, ще се отрека и Аз от него пред Моя Отец, който е на небесата.
34. Да не мислите, че дойдох да донеса мир на земята; не дойдох да донеса мир, а меч.
35. Защото дойдох да разлъча човек от баща му, дъщеря – от майка й и снаха – от свекърва й;
36. и неприятели на човека ще бъдат домашните му.
37. Който обича баща или майка повече от Мен, не е достоен за Мен; и който обича син или дъщеря повече от Мен, не е достоен за Мен;
38. и който не вземе кръста си и Ме следва, не е достоен за Мен.
39. Който намери живота си, ще го изгуби, и който изгуби живота си заради Мен, ще го намери.
40. Който приема вас, Мен приема; и който приема Мен, приема Този, който Ме е пратил.
41. Който приема пророк в името на пророк, награда на пророк ще получи; и който приема праведник в името на праведник, награда на праведник ще получи.
42. И който напои един от тези малките само с една чаша студена вода в името на ученик, истина ви казвам, никак няма да изгуби наградата си.

Глава 11

1. А Иисус, когато свърши наставленията Си към дванадесетте Си ученици, замина оттам да поучава и проповядва по градовете им.
2. А Йоан, като чу в тъмницата за делата на Христос, прати от учениците си да Му кажат:
3. Ти ли си Онзи, който има да дойде, или друг да очакваме?
4. Иисус в отговор им каза: Идете и съобщете на Йоан това, което чувате и виждате:
5. слепи проглеждат, куци прохождат, прокажени се очистват и глухи прочуват, мъртви биват възкресявани и на сиромасите се проповядва благовестието.
6. И блажен онзи, който не се отвръща от Мен.
7. И когато те си отиваха, Иисус започна да казва на множествата за Йоан: Какво излязохте да видите в пустинята? Тръстика ли, от вятър разлюлявана?
8. Но какво излязохте да видите? Човек ли, в меки дрехи облечен? Ето, тези, които носят меки дрехи, са в царските дворци.
9. Но какво тогава излязохте да видите? Пророк ли? Да, казвам ви, и повече от пророк.
10. Защото този е, за когото е писано: ?Ето, Аз изпращам вестителя Си пред Твоето лице, който ще устрои пътя Ти пред Теб.“
11. Истина ви казвам: между родените от жени не се е издигнал по-велик от Йоан Кръстител; обаче най-малкият в небесното царство е по-голям от него.
12. А от дните на Йоан Кръстител досега небесното царство бива насилвано и насилници го грабват.
13. Защото всичките пророци и законът пророкуваха до Йоан;
14. и ако искате да го приемете, това е Илия, който имаше да дойде.
15. Който има уши да слуша, нека слуша.
16. А на какво да оприлича това поколение? То прилича на деца, които седят по пазарите и викат на другарите си, като им казват:
17. Свирихме ви, и не играхте; пяхме ви жални песни, и не жалеехте.
18. Защото дойде Йоан, който нито ядеше, нито пиеше, и казват: Има демон.
19. Дойде Човешкият Син, който яде и пие, и казват: Ето човек лаком и винопиец, приятел на бирниците и на грешниците! Но пак, мъдростта се оправдава от делата си.
20. Тогава започна да укорява градовете, където се извършиха повечето от Неговите чудеса, защото не се покаяха:
21. Горко ти, Хоразине! Горко ти, Витсаидо! Защото, ако в Тир и Сидон се бяха извършили чудесата, които се извършиха у вас, те отдавна биха се покаяли във вретище и пепел.
22. Но казвам ви: на Тир и Сидон ще бъде по-леко в съдния ден, отколкото на вас.
23. И ти, Капернауме, който си се издигнал до небесата, до ада ще бъдеш свален! Защото, ако се бяха извършили в Содом чудесата, които се извършиха в теб, той и до днес би останал.
24. Но казвам ви, че в съдния ден на содомската земя ще бъде по-леко, отколкото на теб.
25. В онова време Иисус заговори, като каза: Благодаря Ти, Отче, Господи на небето и земята, защото си скрил това от мъдрите и разумните, а си го открил на невръстните.
26. Да, Отче, защото така Ти се видя угодно.
27. Всичко Ми е предадено от Моя Отец; и освен Отец, никой не познава Сина; нито познава някой Отца, освен Сина и онзи, на когото Синът би благоволил да го открие.
28. Елате при Мен всички, които сте отрудени и обременени, и Аз ще ви дам почивка.
29. Вземете Моето иго върху себе си и се научете от Мен, защото съм кротък и смирен по сърце; и ще намерите почивка за душите си.
30. Защото Моето иго е благо и Моето бреме е леко.

Глава 12

1. По онова време, в една събота, Иисус минаваше през посевите, а учениците Му, като огладняха, започнаха да късат класове и да ядат.
2. А фарисеите, като видяха това, Му казаха: Виж, Твоите ученици вършат това, което не е позволено да се върши в събота!
3. А Той им каза: Не сте ли чели какво направи Давид, когато огладня той и мъжете, които бяха с него;
4. как влезе в Божия дом и яде присъствените хлябове, които не беше позволено да яде нито той, нито онези, които бяха с него, а само свещениците?
5. Или, не сте ли чели в закона, че в съботен ден свещениците в храма нарушават съботата и не са виновни?
6. Но казвам ви, че тук има нещо повече от храма.
7. Но ако знаехте какво значи това: ?Милост искам, а не жертва“, не бихте осъдили невинните.
8. Защото Човешкият Син е Господар на съботата.
9. И като замина оттам, дойде в синагогата им.
10. Там имаше един човек с изсъхнала ръка; и за да обвинят Иисус, Го попитаха: Позволено ли е човек да изцелява в събота?
11. И Той им каза: Кой човек от вас, ако има една овца и тя в съботен ден падне в яма, няма да я улови и извади?
12. А колко по-ценен е човекът от овцата! Затова е позволено да се прави добро в съботен ден.
13. Тогава каза на човека: Протегни ръката си. И той я протегна; и тя стана здрава като другата.
14. А фарисеите, като излязоха, се наговориха против Него как да Го погубят.
15. Но Иисус, като разбра, се оттегли оттам; и голямо множество Го последва, и Той ги изцели всички.
16. И им заръча да не разгласяват за Него,
17. за да се сбъдне реченото чрез пророк Исая, който казва:
18. ?Ето Моят Служител, когото избрах; Моят Възлюбен, в когото е благоволението на душата Ми. Ще положа Духа Си на Него, и Той ще възвести съд на народите.
19. Няма да се скара, нито да извика, нито ще чуе някой гласа Му по улиците.
20. Смазана тръстика няма да пречупи и тлеещ фитил няма да угаси, докато изведе съда към победа.
21. И в Неговото Име народите ще се надяват.“
22. Тогава доведоха при Него един обладан от демон, сляп и ням; и го изцели, така че немият говореше и виждаше.
23. И всичките множества се смаяха и говореха: Да не би Този да е Давидовият Син?
24. А когато фарисеите чуха това, казаха: Този не изгонва демоните иначе, освен чрез началника на демоните, Веелзевул.
25. А Иисус, като знаеше техните мисли, им каза: Всяко царство, разделено самЄ против себе си, запустява; и нито един град или дом, разделен сам против себе си, няма да устои.
26. Ако Сатана изгонва Сатана, той се е разделил сам против себе си: тогава как ще устои неговото царство?
27. При това, ако Аз изгонвам демоните чрез Веелзевул, чрез кого ги изгонват вашите синове? Затова те ще ви бъдат съдии.
28. Но ако Аз изгонвам демоните чрез Божия Дух, то Божието царство е дошло до вас.
29. Или как може да влезе някой в къщата на силния и да му ограби покъщнината, ако първо не върже силния? И тогава ще ограби къщата му.
30. Който не е с Мен, той е против Мен; и който не събира с Мен, разпилява.
31. Затова ви казвам: всеки грях и хула ще се прости на хората; но хулата против Духа няма да се прости.

32. И ако някой каже дума против Човешкия син, ще му се прости, но ако някой говори против Светия Дух, няма да му се прости нито в този свят, нито в бъдещия.
33. Или направете дървото добро и плода му добър, или направете дървото лошо и плода му лош; защото от плода се познава дървото.
34. Рожби на усойница! Как можете да говорите добро, като сте зли? Защото от онова, което препълва сърцето, говорят устата.
35. Добрият човек от доброто си съкровище изважда добри неща, а злият човек от злото си съкровище изважда зли неща.
36. И казвам ви, че за всяка празна дума, която кажат хората, ще отговарят в съдния ден.
37. Защото от думите си ще се оправдаеш, и от думите си ще се осъдиш.
38. Тогава някои от книжниците и фарисеите Му отговориха и казаха: Учителю, искаме да видим знамение от Теб.
39. А Той в отговор им каза: Зло и прелюбодейно поколение иска знамение, но друго знамение няма да му се даде, освен знамението на пророк Йона.
40. Защото, както Йона беше в корема на морското чудовище три дни и три нощи, така и Човешкият Син ще бъде в сърцето на земята три дни и три нощи.
41. Ниневийските мъже ще се явят на съда с това поколение и ще го осъдят, защото те се покаяха чрез проповедта на Йона; а ето, тук има повече от Йона.
42. Южната царица ще се яви на съда с това поколение и ще го осъди, защото тя дойде от краищата на земята, за да чуе Соломоновата мъдрост; а ето, тук има повече от Соломон.
43. Когато нечистият дух излезе от човека, той минава през безводни места, за да търси покой, и не намира.
44. Тогава казва: Ще се върна в къщата си, откъдето съм излязъл. И като дойде, я намира празна, пометена и украсена.
45. Тогава отива и взема със себе си седем други духа, по-зли от него, и като влязат, живеят там; и последното състояние на онзи човек става по-лошо от първото. Също така ще бъде и с това зло поколение.
46. Когато Той още говореше на множествата, ето, майка Му и братята Му стояха навън и искаха да Му говорят.
47. И някой Му каза: Ето, майка Ти и братята Ти стоят вън и искат да Ти говорят.
48. А Той в отговор рече на този, който Му каза това: Коя е майка Ми и кои са братята Ми?
49. И като простря ръка към учениците Си, каза: Ето майка Ми и братята Ми!
50. Защото, който върши волята на Моя Отец, който е на небесата, той Ми е брат и сестра, и майка.

Глава 13

1. В същия ден Иисус излезе от къщата и седна край езерото.
2. И при Него се събраха големи множества, така че Той влезе и седна в един кораб, а цялото множество стоеше на брега.
3. И им говореше много с притчи, като казваше: Ето, сеячът излезе да сее;
4. и като сееше, някои зърна паднаха край пътя; и птиците дойдоха и ги изкълваха.
5. А други паднаха на каменистите места, където нямаше много пръст; и твърде скоро поникнаха, защото нямаше дълбока почва,
6. а като изгря слънцето, прегоряха и понеже нямаха корен, изсъхнаха.
7. Други пък паднаха между тръните; и тръните пораснаха и ги задушиха.
8. А други паднаха на добра земя; и дадоха плод – кое стократно, кое шестдесет, кое тридесет.
9. Който има уши (да слуша), нека слуша.
10. Тогава се приближиха Неговите ученици и Му казаха: Защо им говориш с притчи?
11. А Той в отговор им каза: Защото на вас е дадено да знаете тайните на небесното царство, а на тях не е дадено.
12. Защото, който има, на него ще се даде и ще му се преумножи; а който няма, от него ще се отнеме и това, което има.
13. Затова им говоря с притчи, защото гледат, а не виждат; слушат, а не чуват и не разбират.
14. В тях се изпълнява пророчеството на Исая, което казва: ?С уши ще чуете, а никак няма да разберете; и с очи ще гледате, а никак няма да видите.
15. Защото сърцето на този народ е надебеляло, и с ушите си тежко чуват, и очите си затвориха, да не би да видят с очите си, и да чуят с ушите си, и да разберат със сърцето си, и да се обърнат, и Аз да ги изцеля.“
16. А вашите очи са блажени, защото виждат, и ушите ви – защото чуват.
17. Защото, истина ви казвам, че мнозина пророци и праведници са желали да видят това, което вие виждате, но не видяха; и да чуят това, което вие чувате, но не чуха.
18. И така, вие чуйте притчата за сеяча.
19. При всеки, който чуе словото на царството и не го разбира, идва лукавият и грабва посятото в сърцето му: той е посятото край пътя.
20. А посятото на каменистите места е онзи, който чува словото и веднага с радост го приема;
21. корен обаче няма в себе си, а е кратковременен; и когато настане скръб или гонение заради словото, начаса отпада.
22. А посятото между тръните е онзи, който чува словото, но светските грижи и примамката на богатството заглушават словото и той става безплоден.
23. А посятото на добра земя е онзи, който чува словото и го разбира, който и дава плод и принася – кой стократно, кой шестдесет, кой тридесет.
24. Друга притча им предложи, като каза: Небесното царство се уподобява на човек, който е посял добро семе на нивата си;
25. но когато хората спяха, неприятелят му дойде и пося плевели между пшеницата, и си отиде.
26. И когато поникна посевът и завърза плод, тогава се появиха и плевелите.
27. А слугите на домакина дойдоха и му казаха: Господине, не пося ли ти добро семе на нивата си? Но тогава откъде са плевелите?
28. Той им каза: Някой враждебен човек е направил това. А слугите му казаха: Като е така, искаш ли да отидем да ги оплевим?
29. А той каза: Не искам; да не би като плевите плевелите, да изскубете заедно с тях и пшеницата.
30. Оставете да растат и двете заедно до жетва. А във време на жетва ще кажа на жетварите: съберете първо плевелите и ги вържете на снопове за изгаряне, а житото приберете в

житницата ми.
31. Друга притча им предложи, като каза: Небесното царство прилича на синапено зърно, което човек взе и го пося на нивата си;
32. което наистина е по-малко от всичките семена, но когато порасне, е по-голямо от тревите и става дърво, така че небесните птици идват и се подслоняват по клончетата му.
33. Друга притча им каза: Небесното царство прилича на квас, който една жена взе и замеси в три мери брашно, докато вкисна цялото.
34. Всичко това Иисус каза на множеството с притчи, и без притчи не им говореше,
35. за да се изпълни реченото чрез пророка, който казва: ?Ще отворя устата Си в притчи; ще изкажа скритото още от създанието на света.“
36. Тогава Той остави множеството и дойде вкъщи. И учениците Му се приближиха до Него и казаха: Обясни ни притчата за плевелите на нивата.
37. А в отговор Той каза: Сеячът на доброто семе е Човешкият Син;
38. нивата е светът; доброто семе са синовете на царството; а плевелите – синовете на лукавия;
39. неприятелят, който ги пося, е дяволът; жетвата е свършекът на света; а жетварите са ангелите.
40. И така, както събират плевелите и ги изгарят в огън, така ще бъде и при свършека на света.
41. Човешкият Син ще изпрати ангелите Си, които ще съберат от царството Му всички съблазни и онези, които вършат беззаконие;
42. и ще ги хвърлят в огнената пещ; там ще бъде плач и скърцане със зъби.
43. Тогава праведните ще блеснат като слънцето в царството на своя Отец. Който има уши (да слуша), нека слуша.
44. Небесното царство прилича на имане, скрито в нива, което човек, като го намери, го скрива и в радостта си отива, продава всичко, което има, и купува онази нива.
45. Небесното царство прилича още на търговец, който търсеше хубави бисери,
46. и като намери един скъпоценен бисер, отиде, продаде всичко, което имаше, и го купи.
47. Небесното царство прилича още на мрежа, хвърлена в езерото, която събра риби от всякакъв вид;
48. и като се напълни, я изтеглиха на брега, седнаха и прибраха добрите в съдове, а лошите изхвърлиха.
49. Така ще бъде и при свършека на света: ангелите ще излязат и ще отлъчат злите измежду праведните,
50. и ще ги хвърлят в огнената пещ; там ще бъде плач и скърцане със зъби.
51. (И Иисус им каза:) Разбрахте ли всичко това? Те Му казаха: Да, (Господи).
52. А Той им каза: Затова, всеки книжник, който е ??чил за небесното царство, прилича на домакин, който изважда от съкровището си ново и старо.
53. Тогава Иисус, като свърши тези притчи, си замина оттам.
54. И когато дойде в родния Си град, ги поучаваше в синагогата им, така че те се чудеха и казваха: Откъде е на Този тази мъдрост и тези чудеса?
55. Не е ли Той син на дърводелеца? Майка Му не се ли казва Мария, а братята Му – Яков и Йосиф, Симон и Юда?
56. И сестрите Му не са ли всички при нас? Откъде е тогава на Този всичко това?
57. И се отвърнаха от Него. А Иисус им каза: Никой пророк не е без почит, освен в родния си град и в дома си.
58. И не извърши там много чудеса поради неверието им.

Глава 14

1. А в онова време четировластникът Ирод чу слуха за Иисус
2. и каза на слугите си: Това е Йоан Кръстител – той е възкръснал от мъртвите и затова тези сили действат чрез него.
3. Защото Ирод беше хванал Йоан и го беше вързал и хвърлил в тъмница заради Иродиада, жената на брат си Филип;
4. понеже Йоан му казваше: Не ти е позволено да я имаш.
5. И Ирод искаше да го убие, но се боеше от множеството, защото го считаха за пророк.
6. А когато празнуваха рождения ден на Ирод, дъщерята на Иродиада танцува по средата и угоди на Ирод.
7. Затова той с клетва й обеща да й даде каквото и да му поиска.
8. А тя, подучена от майка си, каза: Дай ми тук, на блюдо, главата на Йоан Кръстител.
9. Царят се наскърби, но заради клетвата си и заради седящите с него заповяда да й се даде;
10. и прати да обезглавят Йоан в тъмницата.
11. И донесоха главата му на блюдо и я дадоха на момичето, а то я занесе на майка си.
12. А учениците му, като дойдоха, взеха тялото и го погребаха; после дойдоха и казаха на Иисус.
13. Когато Иисус чу това, се оттегли оттам с кораб на едно уединено място настрана. А множествата, като чуха, Го последваха пеша от градовете.
14. И Той, като излезе, видя голямо множество, смили се над тях и изцели болните им.
15. А като се свечери, учениците дойдоха при Него и казаха: Мястото е уединено и времето е вече напреднало; разпусни множествата да отидат по селата и да си купят храна.
16. А Иисус им каза: Няма нужда да отиват – дайте им вие да ядат.
17. А те Му казаха: Имаме тук само пет хляба и две риби.
18. А Той каза: Донесете ги тук при Мен.
19. Тогава, като заповяда на множествата да насядат на тревата, взе петте хляба и двете риби, погледна към небето и благослови; и като разчупи хлябовете, ги даде на учениците, а учениците – на хората.
20. И всички ядоха и се наситиха; и вдигнаха останалите къшеи – дванадесет пълни коша.
21. А онези, които ядоха, бяха около пет хиляди мъже, освен жените и децата.
22. И начаса Иисус накара учениците да влязат в кораба и да отидат преди Него на другата страна, докато разпусне множествата.
23. И като разпусна множествата, се изкачи на хълма да се помоли насаме. И като се свечери, Той беше там сам.
24. А корабът беше вече в средата на езерото, блъскан от вълните, защото вятърът беше насрещен.
25. А в четвъртата стража на нощта Той дойде към тях, като вървеше по езерото.
26. И учениците, като Го видяха да ходи по езерото, се изплашиха, мислейки, че е призрак, и извикаха от страх.
27. А Иисус веднага им проговори, като каза: Дерзайте! Аз съм; не се бойте.
28. А Петър в отговор Му каза: Господи, ако си Ти, заповядай ми да дойда при Теб по водата.
29. А Той каза: Ела. И Петър слезе от кораба и вървеше по водата, за да отиде при Иисус.
30. Но като видя (силния) вятър, се уплаши и като потъваше, извика: Господи, спаси ме!
31. И Иисус веднага простря ръка, хвана го и му каза: Маловерецо, защо се усъмни?
32. И като влязоха в кораба, вятърът утихна.
33. А онези, които бяха в кораба, Му се поклониха и казаха: Наистина Ти си Божи Син!
34. И като преминаха езерото, дойдоха в Генисаретската земя.
35. И когато тамошните мъже Го познаха, разпратиха по цялата онази околност и доведоха при Него всичките болни;
36. и Го молеха да се допрат само до полата на дрехата Му; и колкото се допряха, оздравяха.

Глава 15

1. Тогава при Иисус дойдоха фарисеи и книжници от Ерусалим и казаха:
2. Защо Твоите ученици престъпват преданието на старейшините, понеже не си мият ръцете, когато ядат хляб?
3. А Той в отговор им каза: Защо и вие заради вашето предание престъпвате Божията заповед?
4. Защото Бог заповяда: ?Почитай баща си и майка си“; и: ?Който злослови баща или майка, непременно да се умъртви.“
5. Но вие казвате: Който каже на баща си или майка си: Това моето, с което би могъл да си помогнеш, е подарено на Бога, –
6. той да не дава на баща си (или майка си). Така, заради вашето предание, вие осуетихте Божията заповед.
7. Лицемери! Добре е пророкувал Исая за вас, като е казал:
8. ?Този народ (се приближава при Мен с устата си и) Ме почита с устните си, но сърцето им се намира далеч от Мен.
9. Но напразно Ме почитат, като преподават за поучение човешки заповеди.“
10. И като повика множеството, им каза: Слушайте и разбирайте!
11. Не това, което влиза в устата, осквернява човека; а това, което излиза от устата, то осквернява човека.
12. Тогава учениците се приближиха и Му казаха: Знаеш ли, че фарисеите се възмутиха, като чуха това слово?
13. А Той в отговор каза: Всяко растение, което не е насадил Моят небесен Отец, ще се изкорени.
14. Оставете ги, те са слепи водачи на слепци; а ако слепец води слепеца, и двамата ще паднат в ямата.
15. Петър в отговор Му каза: Обясни ни тази притча!
16. А Той каза: И вие ли още не проумявате?
17. Не разбирате ли, че всичко, което влиза в устата, минава през корема и се изхожда навън?
18. А онова, което излиза от устата, произхожда от сърцето и то осквернява човека.
19. Защото от сърцето произхождат зли помисли, убийства, прелюбодеяния, блудства, кражби, лъжесвидетелства, хули.
20. Тези са нещата, които оскверняват човека; а да яде с неизмити ръце, това не го осквернява.
21. И като излезе оттам, Иисус се оттегли в областта на Тир и Сидон.
22. И ето, една ханаанка излезе от онези места и извика, като казваше: Смили се за мен, Господи, Сине Давидов! Дъщеря ми е лошо обсебена от демон.
23. Но Той не й отговори нито дума. Учениците дойдоха и Му се молеха, като казаха: Отпрати я, защото вика след нас.
24. А Той в отговор каза: Аз не съм изпратен при други, освен при загубените овце от израилевия дом.
25. А тя дойде, кланяше Му се и казваше: Господи, помогни ми!
26. Той в отговор каза: Не е хубаво да се вземе хлябът на децата и да се хвърли на кученцата.
27. А тя каза: Да, Господи, но и кученцата ядат от трохите, които падат от трапезата на господарите им!
28. Тогава Иисус в отговор й каза: О, жено, голяма е твоята вяра; нека ти бъде, както искаш. И от онзи час дъщеря й оздравя.
29. И като замина оттам, Иисус дойде при Галилейското езеро и се качи на хълма, и седеше там.
30. И дойдоха при Него големи множества, които имаха със себе си куци, слепи, неми, недъгави и много други, и ги сложиха пред краката Му, и Той ги изцели.
31. А множеството се чудеше, като гледаше неми да говорят, недъгави оздравели, куци да

ходят и слепи да гледат. И прославиха Израилевия Бог.
32. А Иисус повика учениците Си и каза: Жал Ми е за множеството, защото три дни вече останаха с Мен и нямат какво да ядат; а не искам да ги разпусна гладни, да не би да им прималее по пътя.
33. Учениците Му казаха: Откъде в тази пустош толкова хляб, че да нахраним такова голямо множество?
34. Иисус им каза: Колко хляба имате? А те казаха: Седем, и малко рибки.
35. Тогава заповяда на множествата да насядат на земята.
36. И като взе седемте хляба и рибите, благодари и разчупи, и даде на учениците, а учениците – на множествата.
37. И ядоха всички и се наситиха; и вдигнаха останалите къшеи – седем пълни кошници.
38. А онези, които ядоха, бяха четири хиляди мъже, освен жени и деца.
39. И като разпусна множествата, влезе в кораба и дойде в областта на Магадан.

Глава 16

1. Тогава фарисеите и садукеите дойдоха при Иисус и за да Го изпитат, поискаха от Него да им покаже знамение от небето.
2. А Той в отговор им каза: Когато се свечери, казвате: Времето ще бъде хубаво, защото небето се червенее;
3. а сутрин: Днес времето ще бъде лошо, защото небето се червенее намръщено. Вие знаете да прецените лицето на небето, а знаменията на времената не можете!
4. Зъл и прелюбодеен род иска знамение, но друго знамение няма да му се даде, освен знамението на (пророк) Йона. И ги остави и си отиде.
5. А учениците, като минаха на другата страна, забравиха да вземат хляб.
6. И Иисус им каза: Внимавайте и се пазете от кваса на фарисеите и садукеите!
7. А те разискваха помежду си, като говореха: Това е, защото не сме взели хляб.
8. Иисус, като разбра това, каза: Маловерци, защо разисквате помежду си, че нямате хляб?
9. Още ли не разбирате и не си ли спомняте петте хляба на петте хиляди души и колко коша събрахте;
10. нито седемте хляба на четирите хиляди души и колко кошници събрахте?
11. Как не разбирате, че не заради хляба ви казах да се пазите от кваса на фарисеите и садукеите?
12. Тогава те разбраха, че не им заръча да се пазят от хлебния квас, а от учението на фарисеите и садукеите.
13. А Иисус, като дойде в околностите на Кесария Филипова, попита учениците Си, като им каза: Какво казват хората, кой е Човешкият Син?
14. А те казаха: Едни казват, че е Йоан Кръстител; други пък – Илия; а други – Еремия или един от пророците.
15. А Той им каза: А вие какво казвате, кой съм Аз?
16. Симон Петър в отговор каза: Ти си Христос, Синът на живия Бог.
17. Иисус в отговор му каза: Блажен си, Симоне, сине Йонов, защото плът и кръв не са ти открили това, а Моят Отец, който е на небесата.
18. А и Аз ти казвам, че ти си Петър и на тази канара ще съградя Своята църква; и портите на ада няма да й надделеят.
19. Ще ти дам ключовете на небесното царство и каквото вържеш на земята, ще бъде вързано на небесата, а каквото развържеш на земята, ще бъде развързано на небесата.
20. Тогава заръча на учениците да не казват на никого, че Той е Христос.
21. Оттогава Иисус започна да показва на учениците Си, че трябва да отиде в Ерусалим и много да пострада от старейшините, главните свещеници и книжниците, и да бъде убит, и на третия ден да бъде възкресен.
22. Тогава Петър Го взе настрана и започна да Го мъмри, като казваше: Бог да е милостив към Теб, Господи; това никак няма да стане с Теб!
23. А Той се обърна и каза на Петър: Махни се и иди зад Мен, Сатана! Ти си Ми съблазън, защото не мислиш за Божиите неща, а за човешките.
24. Тогава Иисус каза на учениците Си: Ако някой иска да дойде след Мен, нека се отрече от себе си, нека вдигне кръста си и нека Ме следва.
25. Защото, който иска да спаси живота си, ще го изгуби; а който изгуби живота си заради Мен, ще го намери.
26. Понеже, какво ще се ползва човек, ако спечели целия свят, а изгуби живота си? Или какво ще даде човек в замяна на живота си?
27. Защото Човешкият Син ще дойде в славата на Своя Отец със Своите ангели; и тогава ще отплати на всекиго според делата му.
28. Истина ви казвам: има някои от стоящите тук, които никак няма да вкусят смърт, докато не видят Човешкия Син, идещ в царството Си.

Глава 17

1. И след шест дни Иисус взе със Себе Си Петър, Яков и брат му Йоан и ги заведе на една висока планина.
2. И се преобрази пред тях: лицето Му светна като слънцето, а дрехите Му станаха бели като светлината.
3. И ето, явиха им се Мойсей и Илия, които разговаряха с Него.
4. И Петър заговори и каза на Иисус: Господи, добре е да сме тук. Ако искаш, аз ще направя тук три шатри – една за Теб, една за Мойсей и една за Илия.
5. А докато той още говореше, ето, светъл облак ги засени; и от облака се чу глас, който каза: Този е Моят възлюбен Син, в когото благоволих; Него слушайте!
6. И учениците, като чуха това, паднаха на лицата си и много се уплашиха.
7. А Иисус се приближи до тях, допря се до тях и каза: Станете, не се бойте.
8. И те, като повдигнаха очи, не видяха никого освен Иисус сам.
9. И като слизаха от планината, Иисус им заповяда, като каза: Не съобщавайте на никого за това видение, докато Човешкият Син не възкръсне от мъртвите!
10. Учениците Му Го попитаха, като казаха: Защо тогава казват книжниците, че първо Илия трябва да дойде?
11. А Той в отговор каза: Наистина Илия идва и ще възстанови всичко.
12. Но казвам ви, че Илия вече е дошъл и не го познаха, а постъпиха с него, както си искаха. Също така и Човешкият Син ще пострада от тях.
13. Тогава учениците разбраха, че им говореше за Йоан Кръстител.
14. И когато дойдоха при множеството, до Него се приближи един човек, който коленичи пред Него и каза:
15. Господи, смили се над сина ми, защото е обладан от демон и страда лошо; понеже често пада в огъня и често във водата.
16. И го доведох при Твоите ученици, но те не можаха да го изцелят.
17. Иисус в отговор каза: О, роде невярващ и извратен, докога ще бъда с вас? Докога ще ви търпя? Доведете го тук при Мен!
18. И Иисус го смъмри и демонът излезе от него; и момчето оздравя в същия час.
19. Тогава учениците дойдоха при Иисус насаме и казаха: Защо ние не можахме да го изгоним?
20. Той им каза: Поради вашето маловерие. Защото истина ви казвам: ако имате вяра колкото синапено зърно, ще кажете на тази планина: Премести се оттук там! -- и тя ще се премести; и нищо няма да ви бъде невъзможно.
21. (А този род не излиза освен с молитва и пост.)
22. И когато седяха в Галилея, Иисус им каза: Човешкият Син ще бъде предаден в човешки ръце;
23. и ще Го убият; и на третия ден ще бъде възкресен. И те много се наскърбиха.
24. А когато дойдоха в Капернаум, събирачите на двете драхми се приближиха до Петър и казаха: Вашият Учител не плаща ли двете драхми?
25. Той каза: Плаща. И когато влезе вкъщи, Иисус го изпревари и му каза: Какво мислиш, Симоне? Земните царе от кои събират данък или налог – от своите ли синове, или от чужденците?
26. А когато Петър каза: От чужденците, Иисус му каза: Като е така, своите им са свободни.
27. Но за да не ги подведем към грях, иди на езерото, хвърли въдица и измъкни рибата, която първо се закачи, и като разтвориш устата й, ще намериш един статир; вземи го и им го дай за Мен и за теб.

Глава 18

1. В същото време учениците дойдоха при Иисус и казаха: Кой е най-голям в небесното царство?
2. А Иисус повика едно детенце, постави го сред тях и каза:
3. Истина ви казвам: ако не се обърнете и не станете като дечицата, никак няма да влезете в небесното царство.
4. И така, който смири себе си като това детенце, той е най-голям в небесното царство.
5. И който приеме едно такова детенце в Мое Име, Мен приема.
6. А който съблазни един от тези малките, които вярват в Мен, за него би било по-добре да се окачеше на врата му един воденичен камък и да потънеше в морските дълбочини.
7. Горко на света поради съблазните, защото съблазните трябва да дойдат; но горко на онзи човек, чрез когото идва съблазънта!
8. Ако те съблазнява ръката ти или кракът ти, отсечи го и го хвърли от себе си: по-добре е за теб да влезеш в живота куц или недъгав, отколкото с две ръце или с два крака да бъдеш хвърлен във вечния огън.
9. И ако те съблазнява окото ти, извади го и го хвърли от себе си: по-добре е за теб да влезеш в живота с едно око, отколкото да имаш две очи и да бъдеш хвърлен в огнения пъкъл.
10. Внимавайте да не презирате нито едно от тези малките, защото ви казвам, че техните ангели на небесата винаги гледат лицето на Моя Отец, който е на небесата.
11. (Защото Човешкият Син дойде да спаси погиналото.)
12. Как ви се вижда? Ако някой човек има сто овце и едната от тях се заблуди, не оставя ли деветдесет и деветте и не отива ли по хълмовете да търси заблудилата се?
13. И като я намери, истина ви казвам: той се радва за нея повече, отколкото за деветдесет и деветте незаблудили се.
14. Също така не е по волята на Отца ви, който е на небесата, да загине нито един от тези малките.
15. И ако съгреши брат ти, иди, покажи вината му между теб и него насаме. Ако те послуша, спечелил си брат си.
16. Но ако не послуша, вземи със себе си още един или двама, и от устата на двама или трима свидетели да се потвърди всяко нещо.
17. И ако не послуша тях, кажи това на църквата, а ако не послуша и църквата, нека ти бъде като езичник и бирник.
18. Истина ви казвам: каквото вържете на земята, ще бъде вързано на небесата; и каквото развържете на земята, ще бъде развързано на небесата.
19. Пак ви казвам, че ако двама от вас се съгласят на земята за каквото и да било нещо, което да поискат, ще им бъде от Моя Отец, който е на небесата.
20. Защото, където двама или трима са събрани в Мое Име, там съм и Аз посред тях.
21. Тогава Петър се приближи и Му каза: Господи, до колко пъти, като ми съгреши брат ми, да му прощавам? До седем пъти ли?
22. Иисус му каза: Не ти казвам до седем пъти, а до седемдесет пъти по седем.
23. Затова небесното царство прилича на един цар, който поиска да прегледа сметките на слугите си.
24. И когато започна да ги преглежда, докараха при Него един, който му дължеше десет хиляди таланта.
25. Но понеже нямаше с какво да заплати, господарят му заповяда да продадат него, жена му и децата му, и всичко, което имаше, и да се плати дългът.
26. Затова слугата падна, кланяше му се и каза: Имай търпение към мен и ще ти платя всичко!
27. И господарят на този слуга, понеже го жалеше, го пусна и му прости заема.
28. Но този слуга, като излезе, намери един от съслужителите си, който му дължеше сто динария; хвана го и го душеше, и каза: Плати това, което ми дължиш!

29. Затова съслужителят му падна и му се молеше, като каза: Имай търпение към мен, и ще ти платя!
30. Но той не искаше, а отиде и го хвърли в тъмница, докато изплати дълга.
31. А съслужителите му, като видяха станалото, твърде много се наскърбиха; дойдоха и казаха на господаря си всичко, което беше станало.
32. Тогава господарят му го повика и му каза: Зли слуго, аз ти простих целия онзи дълг, понеже ми се примоли.
33. Не трябваше ли и ти да се смилиш над съслужителя си, както и аз се смилих над теб?
34. И господарят му се разгневи и го предаде на мъчителите, докато изплати целия дълг.
35. Така и Моят небесен Отец ще постъпи с вас, ако не простите от сърце всеки на брат си.

Глава 19

1. Когато Иисус свърши тези думи, тръгна от Галилея и дойде в областта на Юдея отвъд Йордан.
2. И големи множества Го следваха и Той ги изцели там.
3. Тогава дойдоха при Него фарисеи, които, като Го изпитваха, казаха: Позволено ли е на човек да напусне жена си по всякаква причина?
4. А Той в отговор каза: Не сте ли чели, че Онзи, който ги е сътворил, ги е сътворил отначало мъжко и женско и е казал:
5. ?Затова ще остави човек баща си и майка си и ще се прилепи към жена си, и двамата ще бъдат една плът.“
6. Така че те не са вече двама, а една плът. И така, онова, което Бог е съчетал, човек да не разлъчва.
7. Казват Му: Тогава защо Мойсей заповяда да й даде разводно писмо и да я напусне?
8. Каза им: Поради вашето коравосърдечие Мойсей ви е позволил да си напускате жените, но отначало не е било така.
9. А казвам ви: който напусне жена си, освен поради блудство, и се ожени за друга, той прелюбодейства; и който се ожени за напусната, прелюбодейства.
10. Учениците Му казват: Ако е такова отношението на мъжа към жената, по-добре да не се жени!
11. А Той им каза: Не могат всички да приемат това слово, а само онези, на които е дадено.
12. Защото има скопци, които така са родени от утробата на майка си; има и скопци, които са били скопени от хора; а има и скопци, които сами себе си са скопили заради небесното царство. Който може да приеме това, нека приеме.
13. Тогава доведоха при Него дечица, за да положи ръце на тях и да се помоли; а учениците ги смъмриха.
14. А Иисус каза: Оставете дечицата и не ги спирайте да дойдат при Мен, защото на такива е небесното царство.
15. И положи ръце на тях и замина оттам.
16. И ето, един дойде при Него и каза: Учителю, какво добро да направя, за да имам вечен живот?
17. А Той му каза: Защо питаш Мен за доброто? Един има, който е добър. Но ако искаш да влезеш в живота, пази заповедите.
18. Каза Му: Кои? Иисус каза: Тези: не убивай; не прелюбодействай; не кради; не лъжесвидетелствай;
19. почитай баща си и майка си; и люби ближния си както себе си.
20. Младежът Му каза: Всичко това съм опазил (от младостта си); какво още не ми достига?
21. Иисус му каза: Ако искаш да бъдеш съвършен, иди, продай имота си и дай на бедните; и ще имаш съкровище на небесата; и ела и Ме следвай.
22. Но младежът, като чу това слово, си отиде наскърбен, защото беше човек с много имот.
23. А Иисус каза на учениците Си: Истина ви казвам: мъчно ще влезе богат в небесното царство.
24. И пак ви казвам: по-лесно е камила да мине през иглени уши, отколкото богат да влезе в Божието царство.
25. А учениците, като чуха това, бяха много поразени и казаха: Като е така, кой може да се спаси?
26. А Иисус ги погледна и им каза: За хората това е невъзможно, но за Бога всичко е възможно.
27. Тогава Петър в отговор Му каза: Ето, ние оставихме всичко и Те последвахме. А с нас какво ще стане?
28. А Иисус им каза: Истина ви казвам, вие, които ме последвахте при новорождението —

когато Човешкият син седне на славния Си престол, също ще седнете на дванадесет престола да съдите дванадесетте израилеви племена.
29. И всеки, който е оставил къщи или братя, или сестри, или баща, или майка, (или жена), или деца, или ниви заради Моето Име, ще получи стократно и ще наследи вечен живот.
30. Обаче мнозина първи ще бъдат последни, а последните – първи.

Глава 20

1. Защото небесното царство прилича на стопанин, който излезе при зазоряване да наеме работници за лозето си.
2. И като се спазари с работниците за по един динарий на ден, ги прати на лозето си.
3. И като излезе около третия час, видя други, че стояха на пазара свободни;
4. и на тях каза: Идете и вие на лозето и каквото е право, ще ви дам. И те отидоха.
5. Пак, като излезе около шестия и около деветия час, направи същото.
6. А като излезе около единадесетия час, намери други, че стоят, и им каза: Защо стоите цял ден тук свободни?
7. Те му казаха: Защото никой не ни е нает. Каза им: Идете и вие на лозето (и каквото е право, ще получите).
8. Като се свечери, стопанинът на лозето каза на настойника си: Повикай работниците и им плати надницата, като започнеш от последните и свършиш с първите.
9. И така, дойдоха наетите около единадесетия час и получиха по един динарий.
10. А като дойдоха първите, си мислеха, че ще получат повече, но и те получиха по един динарий.
11. И като го получиха, зароптаха против стопанина, като казаха:
12. Тези последните работиха само един час и пак си ги приравнил с нас, които понесохме теготата на деня и жегата!
13. А той в отговор каза на един от тях: Приятелю, не те онеправдавам. Не се ли спазари с мен за един динарий?
14. Вземи си своето и си иди. Моята воля е да дам на този последния колкото и на теб.
15. Не ми ли е позволено да сторя със своето, каквото искам? Или твоето око е завистливо, защото аз съм добър?
16. Така последните ще бъдат първи, а първите – последни.
17. И когато Иисус се изкачваше към Ерусалим, взе дванадесетте ученици насаме и по пътя им каза:
18. Ето, изкачваме се към Ерусалим и Човешкият Син ще бъде предаден на главните свещеници и книжниците; и те ще Го осъдят на смърт,
19. и ще Го предадат на езичниците, за да Му се подиграят, да Го бият и да Го разпънат; и на третия ден ще бъде възкресен.
20. Тогава майката на Зеведеевите синове се приближи към Него заедно със синовете си, като Му се кланяше и искаше нещо от Него.
21. А Той каза: Какво искаш? Каза Му: Кажи тези мои двама сина да седнат – единият от дясната Ти страна, а другият от лявата Ти страна в Твоето царство.
22. А Иисус в отговор каза: Не знаете какво искате. Можете ли да пиете чашата, която Аз имам да пия, (и да се кръстите с кръщението, с което Аз се кръщавам)? Казаха Му: Можем.
23. Той им каза: Моята чаша наистина ще пиете (и с кръщението, с което Аз се кръщавам, ще се кръстите), но да седнете от дясната Ми страна и от лявата Ми страна не е Мое да дам, а ще се даде на онези, за които е било приготвено от Моя Отец.
24. А когато десетимата чуха това, възнегодуваха против двамата братя.
25. Но Иисус ги повика и каза: Вие знаете, че управителите на народите господаруват над тях и големците им властват над тях.
26. Но между вас няма да бъде така; а който иска да стане велик между вас, ще ви бъде служител;
27. и който иска да бъде пръв между вас, ще ви бъде слуга;
28. също както и Човешкият Син не дойде да Му служат, а да служи и да даде живота Си откуп за мнозина.
29. И когато излизаха от Ерихон, голямо множество Го следваше.
30. И ето, двама слепи, седящи край пътя, като чуха, че Иисус минавал, извикаха, казвайки:

Смили се над нас, Господи, Сине Давидов!
31. А множеството ги мъмреше, за да млъкнат; но те още по-силно викаха, казвайки: Смили се над нас, Господи, Сине Давидов!
32. И така, Иисус се спря, повика ги и каза: Какво искате да ви сторя?
33. Казват Му: Господи, да се отворят очите ни!
34. А Иисус ги съжали, допря се до очите им и те веднага прогледнаха и Го последваха.

Глава 21

1. И когато се приближиха до Ерусалим и дойдоха във Витфагия при Елеонския хълм, Иисус изпрати двама ученика, като им каза:
2. Идете в селото, което е насреща ви, и веднага ще намерите вързана магарица и магаренце с нея; отвържете ги и Ми ги докарайте.
3. И ако някой ви каже нещо, кажете: На Господа трябват; и той веднага ще ги изпрати.
4. А това стана, за да се сбъдне реченото чрез пророка, който казва:
5. ?Кажете на Сионовата дъщеря: Ето, твоят Цар идва при теб, кротък и възседнал на магарица и на магаренце, рожба на впрегатно.“
6. И така, учениците отидоха и направиха, както им поръча Иисус:
7. докараха магарицата и магаренцето и наметнаха на тях дрехите си, и Той седна върху тях.
8. И едно много голямо множество постла дрехите си по пътя; други пък сечеха клони от дърветата и ги постилаха по пътя.
9. А множествата, които вървяха пред Него и които идваха след Него, викаха: Осанна на Давидовия син! Благословен, който иде в Господното Име! Осанна във висините!
10. И когато влезе в Ерусалим, целият град се раздвижи и казваха: Кой е Този?
11. А множествата казваха: Този е пророкът Иисус, който е от Назарет в Галилея.
12. И Иисус влезе в Божия храм и изпъди всички, които продаваха и купуваха в храма, и преобърна масите на онези, които обменяха пари, и пейките на онези, които продаваха гълъбите, и им каза:
13. Писано е: ?Домът Ми ще се нарече молитвен дом“, а вие го правите ?разбойнически вертеп“.
14. И при Него в храма дойдоха слепи и куци и Той ги изцели.
15. А главните свещеници и книжници, като видяха чудесата, които извърши, и децата, които викаха в храма и казваха: Осанна на Давидовия Син! -- възнегодуваха и Му казаха:
16. Чуваш ли какво казват тези? А Иисус им каза: Да. Не сте ли чели никога: ?От устата на младенците и сучещите приготвил си хвала“?
17. И след като ги остави, излезе вън от града до Витания, където и пренощува.
18. А на сутринта, когато се връщаше в града, огладня.
19. И като видя една смокиня край пътя, дойде при нея, но не намери нищо на нея, освен само листа, и й каза: Да няма вече плод от теб до века! И смокинята веднага изсъхна.
20. И учениците, като видяха това, се учудиха и казаха: Как така веднага изсъхна смокинята?
21. А Иисус в отговор им каза: Истина ви казвам: ако имате вяра и не се усъмните, не само ще извършите стореното на смокинята, а даже ако кажете на този хълм: Вдигни се и се хвърли в морето, ще стане.
22. И всичко, което поискате в молитва, като вярвате, ще получите.
23. И когато дойде в храма, като поучаваше, главните свещеници и народните старейшини дойдоха при Него и казаха: С каква власт правиш тези неща? И кой Ти е дал тази власт?
24. А Иисус в отговор им каза: Ще ви попитам и Аз едно нещо, на което, ако Ми отговорите, и Аз ще ви кажа с каква власт правя тези неща.
25. Йоановото кръщение откъде беше? От небето или от хората? А те разискваха помежду си, като казваха: Ако кажем: От небето; Той ще ни каже: Тогава защо не му повярвахте?
26. Но ако кажем: От хората; боим се от множеството, защото всички имат Йоан за пророк.
27. И така, в отговор на Иисус казаха: Не знаем. И Той им каза: И Аз също не ви казвам с каква власт правя тези неща.
28. Но какво мислите? Един човек, който имаше двама сина, отиде при първия и му каза: Синко, иди, работи днес на лозето.
29. А той в отговор каза: Не искам! -- но после се разкая и отиде.
30. Отиде и при втория и му каза същото. А той в отговор каза: Аз ще ида, господине! -- и не отиде.

31. Кой от двамата изпълни бащината си воля? Казаха Му: Първият. Иисус им рече: Истина ви казвам, че бирниците и блудниците ви изпреварват в Божието царство.
32. Защото Йоан дойде при вас в пътя на правдата и не му повярвахте, бирниците обаче и блудниците му повярваха. А вие, като видяхте това, даже не се разкаяхте след това да му повярвате.
33. Чуйте друга притча. Имаше един стопанин, който насади лозе, огради го с плет, изкопа в него лин и построи кула; и като го даде под наем на лозари, отиде в чужбина.
34. А когато наближи времето на плодовете, изпрати слугите си при лозарите, за да приберат плодовете му.
35. И лозарите, като хванаха слугите му, един биха, друг убиха, а трети с камъни пребиха.
36. Пак изпрати други слуги, повече на брой от първите; и на тях сториха същото.
37. А най-накрая изпрати при тях сина си, като казваше: Ще почетат сина ми.
38. Но лозарите, като видяха сина, казаха помежду си: Този е наследникът; елате да го убием и да присвоим наследството му!
39. И като го хванаха, го изхвърлиха вън от лозето и го убиха.
40. И така, когато стопанинът на лозето си дойде, какво ще направи на тези лозари?
41. Казаха Му: Злосторниците лошо ще погуби, а лозето ще даде под наем на други лозари, които ще му дават плодовете на времето им.
42. Иисус им каза: Никога ли не сте чели в Писанията: ?Камъкът, който отхвърлиха зидарите, Той стана глава на ъгъла. От Господа е това и чудно е в нашите очи“?
43. Затова ви казвам, че Божието царство ще се отнеме от вас и ще се даде на народ, който ражда плодовете му.
44. И който падне върху този камък, ще се разбие; а върху когото падне, ще го смаже.
45. И главните свещеници и фарисеите, като чуха притчите Му, разбраха, че говори за тях.
46. Но когато поискаха да Го хванат, се уплашиха от множествата, понеже Го имаха за пророк.

Глава 22

1. И Иисус пак започна да им говори с притчи, като казваше:
2. Небесното царство прилича на един цар, който направи сватба на сина си.
3. Той разпрати слугите си да повикат поканените на сватбата, но те не искаха да дойдат.
4. Пак изпрати други слуги, като им каза: Кажете на поканените: Ето, приготвих обяда си: юнците ми и угоените ми са заклани и всичко е готово; елате на сватбата!
5. Но те пренебрегнаха поканата и се разотидоха: един на своята нива, а друг – по търговията си;
6. а останалите хванаха слугите му и безсрамно ги оскърбиха и убиха.
7. А царят се разгневи, изпрати войските си и погуби онези убийци, и изгори града им.
8. Тогава каза на слугите си: Сватбата е готова, но поканените не бяха достойни.
9. Затова идете по кръстопътищата и колкото намерите, ги поканете на сватба.
10. И така, онези слуги излязоха по пътищата, събраха всички, които намериха – зли и добри – и сватбата се напълни с гости.
11. А царят, като влезе да прегледа гостите, видя там един човек, който не беше облечен в сватбарска дреха.
12. И му каза: Приятелю, ти как си влязъл тук, без да имаш сватбарска дреха? А той мълчеше.
13. Тогава царят каза на служителите: Вържете му краката и ръцете и го хвърлете във външната тъмнина; там ще бъде плач и скърцане със зъби.
14. Защото мнозина са призвани, а малцина – избрани.
15. Тогава фарисеите отидоха и се съветваха как да Го впримчат в говоренето Му.
16. И пратиха при Него учениците си заедно с иродианите да кажат: Учителю, знаем, че си искрен, учиш в истина Божия път и не Те е грижа от никого, защото не гледаш на лицето на хората.
17. Затова ни кажи: Ти как мислиш? Позволено ли е да даваме данък на императора, или не?
18. А Иисус разбра лукавството им и каза: Защо Ме изпитвате, лицемери?
19. Покажете Ми данъчната монета. И те Му донесоха един динарий.
20. И Той им каза: Чий е този образ и надпис?
21. Отговориха Му: На императора. Тогава Той им каза: Като е така, отдавайте императорското на императора, а Божието – на Бога.
22. Като чуха това, те се учудиха и като Го оставиха, си отидоха.
23. В същия ден дойдоха при Него садукеи, които казват, че няма възкресение, и Го попитаха, като казаха:
24. Учителю, Мойсей е казал: Ако някой умре бездетен, брат му да се ожени за жена му и да създаде потомство на брат си.
25. А между нас имаше седем братя; и първият се ожени и умря, и като нямаше потомство, остави жена си на брат си;
26. също и вторият, и третият – до седмия.
27. А след всички умря и жената.
28. И така, при възкресението на кого от седемте ще бъде жена? Защото те всичките я имаха.
29. А Иисус в отговор им каза: Заблуждавате се, като не познавате Писанията, нито Божията сила.
30. Защото във възкресението нито се женят, нито се омъжват, а са като (Божии) ангели на небето.
31. А за възкресението на мъртвите не сте ли чели онова, което ви е говорено от Бога, който казва:
32. ?Аз съм Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Яковов“? Той не е Бог на мъртвите, а на живите.
33. И множествата, които чуха това, се чудеха на учението Му.
34. А фарисеите, като чуха, че накарал садукеите да замълчат, се събраха заедно.
35. И един от тях, законник, за да Го изпита, Му зададе въпрос:

36. Учителю, коя е най-голямата заповед в закона?
37. А Той му каза: ?Да възлюбиш Господа, твоя Бог, с цялото си сърце, с цялата си душа и с целия си ум.“
38. Това е най-голямата и първа заповед.
39. А втора, подобна на нея, е тази: ?Да възлюбиш ближния си както себе си.“
40. На тези две заповеди висят целият закон и пророците.
41. И когато бяха събрани фарисеите, Иисус ги попита, казвайки:
42. Какво мислите за Христос? Чий Син е Той? Отговориха Му: Давидов.
43. Каза им: Тогава как Давид чрез Духа Го нарича Господ, като казва:
44. ?Каза Господ на моя Господ: Седи от дясната Ми страна, докато положа враговете Ти под краката Ти“?
45. И така, ако Давид Го нарича Господ, как тогава Той е негов Син?
46. И никой не можеше да Му отговори нито дума; нито пък дръзна вече някой от този ден да Му задава въпроси.

Глава 23

1. Тогава Иисус заговори на множествата и на учениците Си, казвайки:
2. На Мойсеевото седалище седят книжниците и фарисеите.
3. Затова всичко, което ви кажат да правите, правете и пазете, но не постъпвайте според делата им, понеже говорят, а не вършат.
4. Защото свързват тежки и непоносими бремена и ги налагат върху плещите на хората, а самите те не искат даже с пръста си да ги помръднат,
5. но вършат всичките си дела, за да ги виждат хората. Защото разширяват филактериите си и правят големи полите на дрехите си,
6. и обичат първите места при угощенията и първите столове в синагогите,
7. и поздравите по пазарите, и да се наричат от хората: ?Равви, Равви“.
8. Но вие не се наричайте ?Равви“, защото Един е вашият Учител – (Христос), а вие всички сте братя.
9. И никого на земята не наричайте свой отец, защото Един е вашият Отец – Небесният.
10. Не се наричайте и наставници, защото Един е вашият Наставник – Христос.
11. А по-големият между вас нека ви бъде служител.
12. И всеки, който възвишава себе си, ще се смири; и който смири себе си, ще се възвиси.
13. Но горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери! Защото затваряте небесното царство пред хората, понеже сами вие не влизате, нито влизащите оставяте да влязат.
14. (Горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери! Защото изпояждате домовете на вдовиците, даже когато за показ правите дълги молитви; затова ще приемете по-голямо осъждане.)
15. Горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери! Защото обикаляте море и суша, за да направите един прозелит, и когато стане такъв, го правите син на пъкъла два пъти повече от вас.
16. Горко на вас, слепи водачи, които казвате: Ако някой се закълне в храма, не е нищо, но ако някой се закълне в златото на храма, се задължава.
17. Безумни и слепи! Че кое е по-голямо – златото ли, или храмът, който е осветил златото?
18. Казвате още: Ако някой се закълне в олтара, не е нищо, но ако някой се закълне в дара, който е върху него, се задължава.
19. (Безумни и) слепи! Че кое е по-голямо – дарът ли, или олтарът, който освещава дара?
20. И така, който се кълне в олтара, се заклева в него и във всичко, което е върху него.
21. А който се кълне в храма, се заклева в него и в Онзи, който обитава в него.
22. И който се кълне в небето, се заклева в Божия престол и в Онзи, който седи на него.
23. Горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери! Защото давате десятък от джоджена, копъра и кимиона, а сте изоставили по-важните неща на закона – правосъдието, милостта и вярата; но тези трябваше да правите, а онези да не оставяте.
24. Слепи водачи, които прецеждате комара, а камилата поглъщате!
25. Горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери! Защото чистите външността на чашата и блюдото, а отвътре те са пълни с грабеж и невъздържаност.
26. Слепи фарисеино! Очисти първо вътрешността на чашата и блюдото, за да бъде и външността им чиста.
27. Горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери! Защото приличате на варосани гробници, които отвън изглеждат хубави, а отвътре са пълни с мъртвешки кости и с всякаква нечистота.
28. Също така и вие отвън изглеждате на хората праведни, а отвътре сте пълни с лицемерие и беззаконие.
29. Горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери! Защото зидате гробниците на пророците и украсявате гробовете на праведните, и казвате:
30. Ние ако бяхме живели в дните на бащите си, не бихме станали техни съучастници в проливането на кръвта на пророците;

31. с което свидетелствате за себе си, че сте синове на онези, които избиха пророците.
32. Допълнете и вие мярката на бащите си.
33. Змии! Рожби на усойница! Как ще избегнете осъждането на пъкъла?
34. Затова, ето, Аз изпращам до вас пророци, мъдреци и книжници: едни от тях ще убиете и ще разпънете, други от тях ще биете в синагогите си и ще гоните от град в град,
35. за да дойде върху вас всичката праведна кръв, пролята на земята – от кръвта на праведния Авел до кръвта на Захария, Варахиевия син, когото убихте между храма и олтара.
36. Истина ви казвам: всичко това ще дойде върху това поколение.
37. Ерусалиме, Ерусалиме! Ти, който избиваш пророците и с камъни убиваш пратените до теб! Колко пъти съм искал да събера твоите деца, както кокошката прибира пилците си под крилата си, но не искахте!
38. Ето, вашият дом ви се оставя пуст.
39. Защото ви казвам, че отсега нататък няма вече да Ме видите, докогато кажете: Благословен Онзи, който идва в Господното Име!

Глава 24

1. И когато Иисус излезе от храма и си отиваше, учениците Му се приближиха да Му покажат сградите на храма.
2. А Той им каза: Не виждате ли всичко това? Истина ви казвам: няма да остане тук камък върху камък, който да не бъде сринат.
3. И когато седеше на Елеонския хълм, учениците дойдоха при Него насаме и Му казаха: Кажи ни кога ще бъде това. И какъв ще бъде белегът на Твоето пришествие и за свършека на света?
4. Иисус в отговор им каза: Пазете се да не ви подмами някой,
5. защото мнозина ще дойдат в Мое Име, казвайки: Аз съм Христос; и ще подмамят мнозина.
6. И ще чуете за войни и за военни слухове, но внимавайте да не се смущавате; понеже тези неща трябва да станат, но това още не е свършекът.
7. Защото ще се надигне нация против нация и царство против царство; и на разни места ще има глад, (епидемии) и земетресения.
8. Но всичко това ще бъде само началото на страданията.
9. Тогава ще ви предадат на мъки и ще ви убият; и ще бъдете мразени от всичките народи заради Моето Име.
10. И тогава мнозина ще се заблудят и един друг ще се предадат, и един друг ще се намразят.
11. И много лъжепророци ще се появят и ще заблудят мнозина.
12. И понеже ще се умножи беззаконието, любовта на мнозинството ще охладнее.
13. Но който устои докрай, той ще бъде спасен.
14. И това благовестие на царството ще бъде проповядвано по целия свят за свидетелство на всичките народи; и тогава ще дойде свършекът.
15. Затова, когато видите мерзостта на запустението, за която е говорено чрез пророк Даниил, стояща на святото място – който чете, нека разбира –
16. тогава онези, които са в Юдея, нека бягат по планините;
17. който се намери на къщния покрив, да не слиза да взима нещо от къщата си;
18. и който се намери на нивата, да не се връща назад да взима дрехата си.
19. Но горко на бременните и на кърмещите в онези дни!
20. И се молете да не се случи бягането ви зиме или в съботен ден;
21. защото тогава ще има голяма скръб, каквато не е имало от началото на света досега и каквато няма да има.
22. И ако не се съкратяха онези дни, не би се избавило нито едно същество; но заради избраните онези дни ще се съкратят.
23. Тогава ако ви каже някой: Ето, тук е Христос или там! – не вярвайте.
24. Защото ще се появят лъжехристи и лъжепророци, които ще покажат големи знамения и чудеса, така че да заблудят, ако е възможно, и избраните.
25. Ето, предсказах ви.
26. И така, ако ви кажат: Ето, Той е в пустинята! – не излизайте, или: Ето, Той е във вътрешните стаи! – не вярвайте.
27. Защото, както светкавицата излиза от изток и се вижда чак до запад, така ще бъде пришествието на Човешкия Син.
28. Където бъде мършата, там ще се съберат и орлите.
29. А веднага след скръбта на онези дни слънцето ще потъмнее, луната няма да даде светлината си, звездите ще падат от небето и небесните сили ще се разклатят.
30. Тогава ще се яви на небето знамението на Човешкия Син; и тогава ще заплачат всички земни племена, като видят Човешкия Син, идващ на небесните облаци със сила и голяма слава.
31. И ще изпрати Своите ангели със силен тръбен глас; и те ще съберат избраните Му от четирите ветрища, от единия край на небето до другия.
32. И научете притчата от смокинята: когато клоните й вече омекнат и развият листа, знаете,

че лятото е близо.
33. Също така и вие, когато видите всичко това, да знаете, че Той е близо при вратата.
34. Истина ви казвам: това поколение няма да премине, докато не се сбъдне всичко това.
35. Небето и земята ще преминат, но Моите думи няма да преминат.
36. А за онзи ден и час никой не знае – нито небесните ангели, нито Синът, а само Моят Отец.
37. И както бяха Ноевите дни, така ще бъде пришествието на Човешкия Син.
38. Защото, както и в онези дни преди потопа ядяха и пиеха, женеха се и се омъжваха до деня, когато Ной влезе в ковчега,
39. и не разбраха, докато дойде потопът и завлече всички – така ще бъде и пришествието на Човешкия Син.
40. Тогава двама ще бъдат на полето: единият ще се вземе, а другият ще се остави.
41. Две жени ще мелят на мелницата: едната ще се вземе, а другата ще се остави.
42. Затова бдете, защото не знаете в кой ден ще дойде вашият Господ.
43. Но това да знаете, че ако домакинът знаеше по кое време щеше да дойде крадецът, щеше да бди и нямаше да остави да му подкопаят къщата.
44. Затова бъдете и вие готови, защото в час, който не мислите, Човешкият Син идва.
45. Кой тогава е верният и разумен слуга, когото господарят му е поставил над домочадието си, за да им дава храна навреме?
46. Блажен е онзи слуга, чийто господар, като си дойде, го намери, че прави така.
47. Истина ви казвам, че ще го постави над целия си имот.
48. Но ако онзи зъл слуга каже в сърцето си: Господарят ми се бави;
49. и започне да бие съслужителите си и да яде и пие с пияниците,
50. господарят на онзи слуга ще дойде в ден, в който той не го очаква, и в час, който той не знае,
51. и като го посече, ще определи неговата участ с лицемерите. Там ще бъде плач и скърцане със зъби.

Глава 25

1. Тогава небесното царство ще се сравни с десет девици, които взеха светилниците си и излязоха да посрещнат младоженеца.
2. А от тях пет бяха разумни и пет – неразумни.
3. Защото неразумните, като взеха светилниците, не взеха масло със себе си.
4. Но разумните заедно със светилниците си взеха и масло в съдовете си.
5. И докато се бавеше младоженецът, се додряма на всичките и заспаха.
6. А посред нощ се нададе вик: Ето, младоженецът (идва)! Излизайте да го посрещнете!
7. Тогава всички онези девици станаха и приготвиха светилниците си.
8. А неразумните казаха на разумните: Дайте ни от вашето масло, защото нашите светилници угасват.
9. А разумните в отговор казаха: Да не би да не стигне и за нас, и за вас. По-добре идете при продавачите и си купете.
10. А когато те отидоха да си купят, младоженецът пристигна; и готовите влязоха с него на сватбата и вратата се затвори.
11. После дойдоха и другите девици и казаха: Господи! Господи! Отвори ни!
12. А Той в отговор каза: Истина ви казвам: не ви познавам.
13. И така, бдете! Защото не знаете нито деня, нито часа, (в който Човешкият Син ще дойде).
14. Защото е както когато един човек при тръгването си за чужбина свика своите слуги и им предаде имота си.
15. На един даде пет таланта, на друг – два, на трети – един: на всекиго според способностите му; и тръгна.
16. Веднага този, който получи петте таланта, отиде и търгува с тях, и спечели още пет таланта.
17. Също и този, който получи двата, спечели още два.
18. А този, който получи единия, отиде, разкопа в земята и скри парите на господаря си.
19. След дълго време дойде господарят на тези слуги и прегледа сметката с тях.
20. И когато се приближи този, който беше получил петте таланта, донесе още пет таланта и каза: Господарю, ти ми предаде пет таланта; ето, аз спечелих още пет.
21. Господарят му каза: Хубаво, добри и верни слуго! Над малкото си бил верен, над многото ще те поставя. Влез в радостта на господаря си.
22. Приближи се и този, който беше получил двата таланта, и каза: Господарю, ти ми даде два таланта; ето, спечелих още два таланта.
23. Господарят му каза: Хубаво, добри и верни слуго! Над малкото си бил верен, над многото ще те поставя. Влез в радостта на господаря си.
24. Тогава се приближи този, който беше получил един талант, и каза: Господарю, аз те знаех, че си строг човек – жънеш, където не си сял, и събираш, където не си пръскал;
25. и като се уплаших, отидох и скрих таланта ти в земята; ето, имаш своето.
26. А господарят му в отговор каза: Зли и лениви слуго! Знаел си, че жъна, където не съм сял и събирам, където не съм пръскал.
27. Ти обаче трябваше да внесеш парите ми при банкерите, и когато си дойдех, щях да взема своето с лихва.
28. Затова, вземете от него таланта и го дайте на този, който има десет таланта.
29. Защото на всеки, който има, ще се даде, и той ще има в изобилие; а от този, който няма, от него ще се отнеме и това, което има.
30. А този безполезен слуга хвърлете във външната тъмнина; там ще бъде плач и скърцане със зъби.
31. А когато дойде Човешкият Син в славата Си и всичките (свети) ангели с Него, тогава ще седне на славния Си престол.
32. И ще се съберат пред Него всичките народи; и ще ги раздели едни от други, както овчарят

разделя овцете от козите;
33. и ще постави овцете от дясната Си страна, а козите – от лявата.
34. Тогава Царят ще каже на тези, които са от дясната Му страна: Елате вие, благословени от Отца Ми, и наследете царството, приготвено за вас от създаването на света;
35. защото огладнях и Ме нахранихте; ожаднях и Ме напоихте; странник бях и Ме прибрахте;
36. гол бях и Ме облякохте; болен бях и Ме посетихте; в тъмница бях и Ме споходихте.
37. Тогава праведните в отговор ще Му кажат: Господи, кога Те видяхме гладен и Те нахранихме; или жаден и Те напоихме?
38. И кога Те видяхме странник и Те прибрахме; или гол и Те облякохме?
39. И кога Те видяхме болен или в тъмница и Те споходихме?
40. А Царят в отговор ще им каже: Истина ви казвам: понеже сте направили това на един от тези Мои най-малки братя, на Мен сте го направили.
41. Тогава ще каже и на тези, които са от лявата Му страна: Идете си от Мен, вие проклети, във вечния огън, приготвен за дявола и за неговите ангели;
42. защото огладнях и не Ме нахранихте; ожаднях и не Ме напоихте;
43. странник бях и не Ме прибрахте; гол бях и не Ме облякохте; болен и в тъмница бях и не Ме посетихте.
44. Тогава и те в отговор ще кажат: Господи, кога Те видяхме гладен или жаден, или странник, или гол, или болен, или в тъмница и не Ти послужихме?
45. Тогава Той в отговор ще им каже: Истина ви казвам: понеже не сте направили това на нито един от тези най-малките, и на Мен не сте го направили.
46. И тези ще отидат във вечно наказание, а праведните – във вечен живот.

Глава 26

1. Когато Иисус свърши тези думи, каза на учениците Си:
2. Знаете, че след два дни ще бъде Пасхата и Човешкият Син ще бъде предаден на разпятие.
3. Тогава главните свещеници и народните старейшини се събраха в двора на първосвещеника, който се наричаше Каяфа,
4. и се наговаряха как да уловят Иисус с хитрост и да Го убият;
5. но казваха: Да не е на празника, за да не стане вълнение сред народа.
6. А когато Иисус беше във Витания, в къщата на прокажения Симон,
7. до Него се приближи една жена, която имаше алабастрен съд с много скъпо миро, което изля на главата Му, докато Той седеше на трапезата.
8. А като видяха това, учениците започнаха да недоволстват, казвайки: Защо се прахоса това?
9. Защото това миро можеше да се продаде за голяма сума, която да се раздаде на бедните.
10. Но като разбра това, Иисус им каза: Защо досаждате на жената? Понеже тя извърши едно добро дело за Мен.
11. Защото бедните винаги се намират между вас, а Аз не винаги се намирам.
12. Защото тя, като изля това миро върху тялото Ми, го направи за Моето погребение.
13. Истина ви казвам: където и да се проповядва това благовестие по целия свят, ще се разказва за неин спомен и това, което тя направи.
14. Тогава един от дванадесетте, наречен Юда Искариотски, отиде при главните свещеници и каза:
15. Какво ще ми дадете, и аз ще ви Го предам? И те му определиха тридесет сребърника.
16. И оттогава той търсеше удобен случай, за да Го предаде.
17. А в първия ден на празника на безквасните хлябове учениците отидоха при Иисус и казаха: Къде искаш да Ти приготвим, за да ядеш пасхата?
18. Той каза: Идете в града при еди-кого си и му кажете: Учителят каза: Времето Ми е близо – у теб ще празнувам Пасхата с учениците Си.
19. И учениците направиха, както им заръча Иисус, и приготвиха Пасхата.
20. И когато се свечери, Той седна на трапезата с дванадесетте ученици.
21. И като ядяха, каза: Истина ви казвам, че един от вас ще Ме предаде.
22. А те бяха пренаскърбени и започнаха един по един всички да Му казват: Да не съм аз, Господи?
23. А Той в отговор каза: Който натопи ръката си заедно с Мен в блюдото, той ще Ме предаде.
24. Човешкият Син отива, както е писано за Него; но горко на този човек, чрез когото Човешкият Син ще бъде предаден! Добре щеше да бъде за този човек, ако не се беше родил.
25. А Юда, който Го предаде, в отговор каза: Да не съм аз, Равви? Иисус му каза: Ти каза.
26. И когато ядяха, Иисус взе хляб, благослови и го разчупи, и като го даваше на учениците, каза: Вземете, яжте: това е Моето тяло.
27. Взе и чашата и като благодари, даде им я и каза: Пийте от нея всички!
28. Защото това е Моята кръв на (новия) завет, която се пролива за мнозина за прощаване на греховете.
29. Но казвам ви, че отсега нататък няма вече да пия от този плод на лозата до онзи ден, когато ще го пия с вас нов в царството на Своя Отец.
30. И като изпяха химн, излязоха на Елеонския хълм.
31. Тогава Иисус им каза: Вие всички ще се отвърнете от Мен тази нощ, защото е писано: ?Ще поразя пастира и овцете на стадото ще се разпръснат.“
32. А след като бъда възкресен, ще отида преди вас в Галилея.
33. А Петър в отговор Му каза: Даже и всички да се отвърнат от Теб, аз никога няма да се отвърна!
34. Иисус му каза: Истина ти казвам, че тази нощ, преди да пропее петелът, ти три пъти ще се отречеш от Мен.

35. Петър Му каза: Дори да стане нужда да умра с Теб, пак няма да се отрека от Теб! Същото казаха и всичките ученици.
36. Тогава Иисус дойде с тях на едно място, наречено Гетсимания, и каза на учениците Си: Седете тук, докато отида там и се помоля.
37. И като взе със Себе Си Петър и двамата Зеведееви синове, започна да скърби и да се страхува.
38. Тогава им каза: Душата Ми е пренаскърбена до смърт. Постойте тук и бдете заедно с Мен.
39. И като отиде малко напред, падна на лицето Си и се молеше, казвайки: Отче Мой, ако е възможно, нека Ме отмине тази чаша; не обаче както Аз искам, а както Ти искаш.
40. И дойде при учениците и ги намери заспали, и каза на Петър: Как! Не можахте ли поне един час да бдите с Мен?
41. Бдете и се молете, за да не паднете в изкушение. Духът е бодър, но плътта – немощна.
42. Пак отиде втори път и се моли, казвайки: Отче Мой, ако не е възможно да Ме отмине тази чаша, без да я пия, нека бъде Твоята воля.
43. И като дойде, пак ги намери заспали, защото очите им бяха натежали.
44. И пак ги остави и отиде да се помоли трети път, като каза отново същите думи.
45. Тогава дойде при учениците и им каза: Спете и почивайте! Ето, наближи часът, когато Човешкият Син се предава в ръцете на грешници.
46. Станете да вървим. Ето, приближи се този, който Ме предава.
47. И когато Той говореше, ето, Юда, един от дванадесетте, дойде, и с него – голямо множество с мечове и тояги от главните свещеници и народните старейшини.
48. А онзи, който Го предаваше, им беше дал знак, казвайки: Когото целуна, Той е; хванете Го.
49. И веднага се приближи до Иисус и каза: Здравей, Равви! И Го целуваше.
50. А Иисус му каза: Приятелю, за какво си дошъл? Тогава пристъпиха, сложиха ръце на Иисус и Го хванаха.
51. И ето, един от тези, които бяха с Иисус, протегна ръка, измъкна меча си и като удари слугата на първосвещеника, му отсече ухото.
52. Тогава Иисус му каза: Върни меча си на мястото му, защото всички, които са хванали меч, от меч ще загинат.
53. Или мислиш, че не мога да се помоля на Моя Отец и Той да Ми изпрати още сега повече от дванадесет легиона ангели?
54. Но как биха се сбъднали Писанията, че това трябва да бъде така?
55. В същия час Иисус каза на множествата: Като срещу разбойник ли сте излезли с мечове и тояги да Ме уловите? Всеки ден седях и поучавах в храма, и не Ме хванахте.
56. Но всичко това стана, за да се сбъднат Писанията на пророците. Тогава всички ученици Го оставиха и се разбягаха.
57. А тези, които бяха хванали Иисус, Го заведоха при първосвещеника Каяфа, където бяха събрани книжниците и старейшините.
58. А Петър Го следваше отдалеч до двора на първосвещеника; и като влезе вътре, седна със служителите да види края.
59. А главните свещеници и целият Синедрион търсеха лъжливо свидетелство против Иисус, за да Го убият,
60. но не намериха, въпреки че дойдоха много лъжесвидетели. Но накрая дойдоха двама, които казаха:
61. Този каза: Мога да разруша Божия храм и за три дни пак да го съградя.
62. Тогава първосвещеникът стана и Му каза: Нищо ли не отговаряш? Какво свидетелстват тези против Теб?
63. Но Иисус мълчеше. Първосвещеникът Му каза: Заклевам Те в живия Бог да ни кажеш Ти ли си Христос, Божият Син?
64. Иисус му каза: Ти каза. Но казвам ви, отсега нататък ще видите Човешкия Син седящ отдясно на Силата и идещ на небесните облаци.

65. Тогава първосвещеникът раздра дрехите си и каза: Той богохулства! Каква нужда имаме вече от свидетели? Ето, сега чухме богохулството. Вие какво мислите?
66. А те в отговор казаха: Той заслужава смъртно наказание.
67. Тогава започнаха да Го заплюват в лицето и да Го блъскат, а други Му удряха плесници и Му казваха:
68. Пророкувай ни, Христе! Кой Те удари?
69. А Петър седеше вън на двора; и една слугиня дойде при него и му каза: И ти беше с Иисус Галилеянина.
70. А той се отрече пред всички, казвайки: Не разбирам какво говориш.
71. И когато излезе в предверието, го видя друга и каза на тези, които бяха там: И този беше с Иисус Назарянина.
72. А Петър пак се отрече с клетва: Не познавам Човека.
73. След малко се приближиха и онези, които стояха наблизо, и казаха на Петър: Наистина и ти си от тях, защото говорът ти те издава.
74. Тогава той започна да проклина и да се кълне: Не познавам Човека. И начаса петелът пропя.
75. И Петър си спомни думата на Иисус, който беше казал: Преди да пропее петелът, три пъти ще се отречеш от Мен. И той излезе вън и плака горко.

Глава 27

1. А на сутринта всичките главни свещеници и народни старейшини се съвещаваха против Иисус, за да Го убият.
2. И като Го вързаха, Го заведоха и Го предадоха на управителя Пилат Понтийски.
3. Тогава Юда, който Го беше предал, като видя, че беше осъден, се разкая и върна тридесетте сребърника на главните свещеници и старейшините и каза:
4. Съгреших, че предадох невинна кръв. А те казаха: На нас какво ни е от това? Ти гледай.
5. И като хвърли сребърниците в храма, излезе и отиде, и се обеси.
6. А главните свещеници взеха сребърниците и казаха: Не е позволено да ги слагаме в касата на храма, понеже са цена на кръв.
7. И като се съветваха, купиха с тях грънчаревата нива, в която да се погребват чужденци.
8. Затова онази нива е наречена и до днес Кръвна нива.
9. Тогава се изпълни говореното чрез пророк Еремия, който казва: ?И взеха тридесетте сребърника, цената на Оценения, когото оцениха израилевите синове,
10. и ги дадоха за грънчаревата нива, както ми заповяда Господ.“
11. А Иисус застана пред управителя. И управителят Го попита, като каза: Ти юдейският Цар ли си? А Иисус му каза: Ти казваш.
12. И когато Го обвиняваха главните свещеници и старейшините, нищо не отговаряше.
13. Тогава Пилат Му каза: Не чуваш ли за колко неща свидетелстват против Теб?
14. Но Той не му отговори на нито едно нещо, така че управителят се чудеше много.
15. А на всеки празник управителят имаше обичай да пуска на множеството един от затворниците, когото биха поискали.
16. А тогава имаха един прочут затворник на име Варава.
17. И така, когато се бяха събрали, Пилат им каза: Кого искате да ви пусна: Варава ли, или Иисус, наричан Христос?
18. Понеже знаеше, че от завист Го предаваха.
19. При това, като седеше на съдийския престол, жена му изпрати до него да кажат: Нямай нищо с този Праведник, защото днес много пострадах насън поради Него.
20. А главните свещеници и старейшините убедиха множествата да изпросят Варава, а Иисус да убият.
21. Управителят в отговор им каза: Кого от двамата искате да ви пусна? И те казаха: Варава.
22. Пилат им каза: Тогава какво да правя с Иисус, наричан Христос? Те всички казаха: Разпъни Го!
23. А той каза: Че какво зло е сторил? А те още повече закрещяха, казвайки: Разпъни Го!
24. И така, Пилат, като видя, че никак не помага, а напротив, че се повдига размирие, взе вода, уми си ръцете пред множеството и каза: Аз съм невинен за кръвта на този Праведник. Вие гледайте.
25. А целият народ в отговор каза: Кръвта Му да бъде на нас и на децата ни!
26. Тогава той им пусна Варава, а Иисус би и Го предаде да бъде разпънат.
27. После войниците на управителя заведоха Иисус в преторията и събраха около Него цялата дружина.
28. И като Го съблякоха, Го облякоха в пурпурна мантия.
29. И сплетоха венец от тръни, който наложиха на главата Му, и сложиха тръстика в дясната Му ръка; и като коленичиха пред Него, Му се подиграваха и викаха: Привет, Царю юдейски!
30. И като Го заплюваха, взеха тръстиката и Го удряха по главата.
31. И след като Му се подиграха, Му съблякоха мантията и Го облякоха с Неговите дрехи, и Го заведоха да Го разпънат.
32. А на излизане намериха един киринеец на име Симон; него заставиха да носи кръста Му.
33. И като стигнаха на едно място, наречено Голгота, което значи Лобно място,
34. Му дадоха да пие оцет, примесен с жлъчка; но Той, като вкуси, не прие да пие.

35. И след като Го разпънаха, си разделиха дрехите Му, като хвърлиха жребий.
36. И седнаха там да Го пазят.
37. И поставиха над главата Му обвинението Му, написано така: Този е Иисус, юдейският Цар.
38. Заедно с Него бяха разпънати и двама разбойници – един отдясно и един отляво.
39. А минаващите оттам Го хулеха, като клатеха глави и говореха:
40. Ти, който разоряваш храма и за три дни пак го съграждаш, спаси Себе Си. Ако си Божи Син, слез от кръста.
41. Подобно и главните свещеници с книжниците и старейшините Му се подиграваха, казвайки:
42. Други е избавил, а пък Себе Си не може да избави! Той е израилевият Цар! Нека слезе сега от кръста и ще повярваме в Него.
43. Упова се на Бога; нека Го избави сега, ако Му е угоден; понеже каза: Божи Син съм.
44. Със същия укор Го ругаеха и разпънатите с Него разбойници.
45. А от шестия час тъмнина покриваше цялата земя до деветия час.
46. А около деветия час Иисус извика със силен глас и каза: Или, Или, лама савахтани? — тоест: Боже Мой, Боже Мой, защо си Ме оставил?
47. Някои от стоящите там, като чуха това, казаха: Той вика Илия.
48. И веднага един от тях се затича, взе гъба, натопи я в оцет и като я надяна на тръстика, Му даде да пие.
49. А другите казваха: Остави! Да видим дали ще дойде Илия да Го избави.
50. А Иисус, като извика пак със силен глас, предаде дух.
51. И ето, завесата на храма се раздра на две от горе до долу, земята се разтресе, скалите се разпукаха,
52. гробовете се разтвориха и много тела на починали светии бяха възкресени,
53. които, като излязоха от гробовете след Неговото възкресение, влязоха в светия град и се явиха на мнозина.
54. А стотникът и онези, които заедно с него пазеха Иисус, като видяха земетресението и това, което стана, много се уплашиха и казаха: Наистина Този беше Син на Бога!
55. Там бяха още и гледаха отдалеч много жени, които бяха следвали Иисус от Галилея и Му служеха;
56. сред тях бяха Мария Магдалена и Мария, майката на Яков и на Йосия, и майката на Зеведеевите синове.
57. А когато се свечери, дойде един богаташ от Ариматея на име Йосиф, който също беше ученик на Иисус.
58. Той дойде при Пилат и поиска тялото на Иисус. Тогава Пилат заповяда да му се даде.
59. Йосиф, като взе тялото, Го обви с чиста плащаница
60. и Го положи в своя нов гроб, който беше изсякъл в скалата; и търколи голям камък на входа на гроба и си отиде.
61. А там бяха Мария Магдалена и другата Мария, които седяха срещу гроба.
62. И на следващия ден, който беше след деня на приготовлението, главните свещеници и фарисеите се събраха при Пилат и казаха:
63. Господарю, спомнихме си, че онзи измамник приживе каза: След три дни ще възкръсна.
64. Затова заповядай гробът да се пази здраво до третия ден, да не би учениците Му да дойдат и да Го откраднат, и да кажат на народа: Възкръсна от мъртвите. Така последната измама ще бъде по-лоша от първата.
65. Пилат им каза: Вземете стража. Идете и го пазете, както знаете.
66. И те отидоха и завардиха гроба, като запечатаха камъка и поставиха стражата.

Глава 28

1. А като се мина съботата, на първия ден от седмицата, на разсъмване, дойдоха Мария Магдалена и другата Мария да видят гроба.
2. И ето, стана голям трус; защото Господен ангел слезе от небето и пристъпи, премести камъка и седна на него.
3. Видът му беше като светкавица, а облеклото му – бяло като сняг.
4. Но от страх от него стражарите се разтрепериха и станаха като мъртви.
5. А ангелът проговори, като каза на жените: Вие не се бойте, защото зная, че търсите разпънатия Иисус.
6. Няма Го тук, защото възкръсна, както беше казал. Елате и вижте мястото, където е лежал Господ.
7. И идете бързо да кажете на учениците Му, че е възкръснал от мъртвите. И ето, Той отива преди вас в Галилея. Там ще Го видите. Ето, казах ви.
8. И те излязоха бързо от гроба със страх и голяма радост и се затичаха да известят на учениците Му.
9. И ето, Иисус ги срещна и каза: Здравейте! А те се приближиха и се хванаха за краката Му, и Му се поклониха.
10. Тогава Иисус им каза: Не се бойте. Идете и кажете на братята Ми да отидат в Галилея, и там ще Ме видят.
11. Когато те отидоха, ето, някои от стражата дойдоха в града и известиха на главните свещеници всичко, което беше станало.
12. А те, след като се събраха със старейшините и се съвещаваха, дадоха на войниците достатъчно пари и казаха:
13. Кажете: Учениците Му дойдоха през нощта и Го откраднаха, когато ние спяхме.
14. И ако за това стигне слух до управителя, ние ще го убедим и ще направим така, че вие да нямате неприятности.
15. И те взеха парите и постъпиха, както бяха научени. И това, което те казаха, се разнесе между юдеите и продължава и до днес.
16. А единадесетте ученици отидоха в Галилея, на хълма, където Иисус им определи.
17. И като Го видяха, Му се поклониха; а някои се усъмниха.
18. Тогава Иисус се приближи към тях и им говори, като каза: Даде Ми се всяка власт на небето и на земята.
19. И така, идете, правете ученици всичките народи и ги кръщавайте в Името на Отца и Сина и Светия Дух,
20. като ги учите да пазят всичко, което съм ви заповядал. И ето, Аз съм с вас през всичките дни до свършека на света. (Амин.)

Марко

Глава 1

1. Началото на благовестието на Иисус Христос, Божия Син.
2. Както е писано в книгата на пророк Исая: Ето, Аз изпращам вестителя Си пред лицето Т??, който ще устрои пътя Ти пред Теб.
3. Глас на един, който вика в пустинята: Пригответе пътя на Господа! Прави направете пътеките за Него.
4. Йоан дойде, като кръщаваше в пустинята и проповядваше кръщение на покаяние за опрощаване на греховете.
5. И цялата юдейска страна и всичките жители на Ерусалим излизаха при него и се кръщаваха от него в реката Йордан, като изповядваха греховете си.
6. А Йоан носеше облекло от камилска козина и кожен пояс около кръста си и се хранеше с акриди и див мед.
7. И като проповядваше, казваше: След мен идва Онзи, който е по-силен от мен, на когото не съм достоен да се наведа и да развържа ремъка на сандалите Му.
8. Аз ви кръщавам с вода, а Той ще ви кръсти със Светия Дух.
9. И през онези дни дойде Иисус от Назарет Галилейски и се кръсти от Йоан в Йордан.
10. И като излезе веднага от водата, видя, че небесата се разтварят и че Духът слиза на Него като гълъб.
11. И дойде глас от небесата: Ти си Моят възлюбен Син, в Теб благоволих.
12. И веднага Духът Го закара в пустинята.
13. И беше в пустинята четиридесет дни, изкушаван от Сатана, и беше със зверовете, а ангелите Му служеха.
14. А след като Йоан беше предаден на властта, Иисус дойде в Галилея и проповядваше Божието благовестие, като казваше:
15. Времето се изпълни и Божието царство наближи: покайте се и повярвайте в благовестието!
16. А когато минаваше край Галилейското езеро, видя Симон и брата на Симон, Андрей, че хвърляха мрежи в езерото, защото бяха рибари.
17. И Иисус им каза: Елате след Мен, и Аз ще ви направя да станете ловци на хора.
18. И те веднага оставиха мрежите и Го последваха.
19. И като отмина малко, видя Яков Зеведеев и брат му Йоан, които също бяха в кораба си и кърпеха мрежите.
20. И веднага ги повика; и те оставиха баща си Зеведей в кораба с надничарите и отидоха след Него.
21. И дойдоха в Капернаум. И веднага в съботата Иисус влезе в синагогата и поучаваше.
22. И те се чудеха на учението Му, защото ги поучаваше като Един, който има власт, а не като книжниците.
23. А в синагогата им имаше човек, хванат от нечист дух, който извика и каза:
24. (Остави ни!) Какво имаш Ти с нас, Иисусе Назарянине? Нима си дошъл да ни погубиш? Познавам Те кой си – Светият Божи.
25. Но Иисус го смъмри, като каза: Млъкни и излез от него!
26. Тогава нечистият дух, като го сгърчи, изкрещя със силен глас и излезе от него.
27. И всички толкова се смаяха, че започнаха да обсъждат помежду си, като говореха: Какво е това? Що за ново учение е това? С власт заповядва дори на нечистите духове и те Му се покоряват!
28. И веднага слухът за Него се разнесе навред по цялата Галилейска околност.
29. И щом излязоха от синагогата, дойдоха с Яков и Йоан в къщата на Симон и Андрей.
30. А тъщата на Симон лежеше болна от треска; и веднага Му казаха за нея.
31. Той се приближи и като я хвана за ръка, я вдигна; и (начаса) треската я остави и тя им прислужваше.

32. А като се свечери, когато залезе слънцето, доведоха при Него всичките болни и обладани от демони.
33. И целият град се събра пред вратата.
34. И Той изцели мнозина, които страдаха от разни болести, и изгони много демони, и не позволяваше на демоните да говорят, понеже Го познаваха.
35. А сутринта, когато беше още тъмно, стана и излезе, и отиде на едно уединено място, и там се молеше.
36. А Симон и онези, които бяха с Него, изтичаха след Него.
37. И като Го намериха, Му казаха: Всички Те търсят.
38. А Той им каза: Да идем другаде в близките градчета, за да проповядвам и там, защото за това съм излязъл.
39. И влизаше в синагогите им по цяла Галилея, като проповядваше и изгонваше демоните.
40. Тогава дойде при Него един прокажен и Му се молеше, като коленичеше пред Него и казваше: Ако искаш, можеш да ме очистиш.
41. А Той го съжали, простря ръка и се допря до него, и му каза: Искам, бъди очистен.
42. И веднага проказата го остави и той се очисти.
43. И Той веднага го отпрати, като го предупреди строго:
44. Внимавай да не кажеш на никого нищо; но иди и се покажи на свещеника, и принеси за очистването си това, което е заповядал Мойсей.
45. А той, като излезе, започна да разгласява много и да разнася за станалото, така че Иисус не можеше вече да влезе явно в някой град, а стоеше навън в уединени места; и при Него идваха отвсякъде.

Глава 2

1. След няколко дни Той пак влезе в Капернаум; и се разчу, че бил в къщата.
2. И веднага се събраха много хора, така че и около вратата не можеха да се поберат. А Той им говореше словото.
3. И дойдоха и донесоха при Него един паралитик. Носеха го четирима.
4. И като не можаха да се приближат до Него заради множеството, разкриха покрива на къщата, където беше Той, пробиха го и спуснаха постелката, на която лежеше паралитикът.
5. А Иисус, като видя вярата им, каза на паралитика: Синко, прощават ти се греховете.
6. А имаше там някои от книжниците, които седяха и размишляваха в сърцата си:
7. Този защо говори така? Той богохулства. Кой може да прощава грехове освен Един, Бог?
8. Иисус, като разбра веднага с духа Си, че така размишляват в себе си, им каза: Защо размишлявате това в сърцата си?
9. Кое е по-лесно да кажа на паралитика: Прощават ти се греховете, или: Стани, вдигни постелката си и ходи?
10. Но за да познаете, че Човешкият Син има власт на земята да прощава грехове – каза на паралитика:
11. Казвам ти: стани, вдигни си постелката и си иди у дома.
12. И той веднага стана, вдигна си постелката и излезе пред всичките; така че всички се зачудиха и славеха Бога, и говореха: Никога не сме виждали такова нещо.
13. И пак излезе край езерото; и цялото множество идваше при Него и Той ги поучаваше.
14. Като минаваше, видя Леви Алфеев, който седеше в бирничеството, и му каза: Следвай Ме. И той стана и Го последва.
15. И когато Иисус седеше на трапезата в къщата му, заедно с Него и учениците Му насядаха и много бирници и грешници; защото бяха мнозина и Го следваха.
16. Тогава книжниците от фарисеите, като видяха, че Той яде с грешниците и бирниците, казаха на учениците Му: Защо яде и пие с бирниците и грешниците?
17. А Иисус, като чу това, им каза: Здравите нямат нужда от лекар, а болните. Не съм дошъл да призова праведните, а грешните (на покаяние).
18. А учениците на Йоан и фарисеите постеха. И дойдоха и Му казаха: Защо учениците на Йоан и на фарисеите постят, а Твоите не постят?
19. А Иисус им каза: Могат ли сватбарите да постят, докато младоженецът е с тях? Докато младоженецът е с тях, те не могат да постят.
20. Но ще дойдат дни, когато младоженецът ще им се отнеме, и тогава, през онези дни, ще постят.
21. Никой не пришива кръпка от нов плат на стара дреха; защото това, което трябва да я закърпи, се отдира от нея – новото от старото – и съдраното става по-лошо.
22. И никой не налива ново вино в стари мехове; защото виното ще спука меховете, и ще се изхабят и виното, и меховете; а наливат ново вино в нови мехове.
23. И в една събота, когато минаваше през посевите, учениците Му, като вървяха по пътя, започнаха да късат класове.
24. А фарисеите Му казаха: Виж! Защо вършат в събота нещо, което не е позволено?
25. Тогава Той им каза: Не сте ли чели какво направи Давид, когато беше в нужда и огладня и той, и мъжете, които бяха с него?
26. Как влезе в Божия дом, когато Авиатар беше първосвещеник, и яде присъствените хлябове, от които не е позволено на никого да яде, освен на свещениците, като даде и на онези, които бяха с него?
27. И им каза: Съботата е направена за човека, а не човекът за съботата;
28. така че Човешкият Син е Господар и на съботата.

Глава 3

1. И пак влезе в синагогата; и там имаше човек с изсъхнала ръка.
2. И те Го наблюдаваха дали ще го изцели в съботен ден, за да Го обвинят.
3. И Той каза на човека с изсъхналата ръка: Стани и ела по средата.
4. А на тях каза: Позволено ли е да се прави добро в съботен ден, или да се прави зло? Да се спаси ли живот, или да се погуби? А те мълчаха.
5. И като ги изгледа с гняв, наскърбен поради закоравяването на сърцата им, каза на човека: Протегни си ръката. Той я протегна и ръката му оздравя.
6. И фарисеите, като излязоха, веднага се наговориха с иродианите против Него как да Го убият.
7. Тогава Иисус се оттегли с учениците Си към езерото и ги последва голямо множество от Галилея.
8. И от Юдея, от Ерусалим, от Идумея, от другата страна на Йордан и от околностите на Тир и Сидон голямо множество дойде при Него, като чуха колко много чудеса правел.
9. И поръча на учениците Си да Го чакат с една лодка заради множеството, за да не Го притискат.
10. Защото беше изцелил мнозина, така че онези, които имаха страдания, Го притискаха, за да се допрат до Него.
11. И нечистите духове, когато Го виждаха, падаха пред Него и викаха, казвайки: Ти си Божи Син.
12. Но Той строго им казваше да не Го изявяват.
13. След това се изкачи на хълма и повика при Себе Си онези, които Той искаше, и те отидоха при Него.
14. И определи дванадесет души, за да бъдат с Него и за да ги изпраща да проповядват,
15. и да имат власт да изцеляват болести и да изгонват демони:
16. Симон, на когото даде и името Петър;
17. и Яков Зеведеев и Якововия брат Йоан, на които даде и името Воанергес, тоест синове на гърма;
18. и Андрей и Филип; Вартоломей и Матей; Тома и Яков Алфеев; Тадей и Симон Кананит;
19. и Юда Искариотски, който Го и предаде.
20. И дойдоха в една къща; и пак се събра народ, така че те не можаха дори хляб да ядат.
21. А Своите Му, като чуха това, отидоха да Го хванат; защото казваха, че не бил на Себе Си.
22. И книжниците, които бяха слезли от Ерусалим, казваха, че Той има Веелзевул, и че изгонва демоните чрез началника на демоните.
23. Но Той, като ги повика, им каза с притчи: Как може Сатана да изгонва Сатана?
24. Ако едно царство се раздели против себе си, това царство не може да устои.
25. И ако един дом се раздели против себе си, този дом не ще може да устои.
26. И ако Сатана е въстанал против себе си и се е разделил, той не може да устои, а е дошъл краят му.
27. И никой не може да влезе в къщата на силния и да ограби покъщнината му, ако първо не върже силния – и тогава ще ограби къщата му.
28. Истина ви казвам, че всичките грехове на човешките синове ще бъдат простени и всичките хули, с които биха богохулствали;
29. но ако някой похули Светия Дух, за него няма прошка до века, а е виновен за вечен грях;
30. защото казваха: Има нечист дух.
31. И дойдоха майка Му и братята Му и като стояха навън, изпратиха до Него да Го повикат.
32. А около Него седеше едно множество; и Му казаха: Ето, майка Ти и братята Ти са навън и Те търсят.
33. А Той в отговор им каза: Коя е майка Ми? И кои са братята Ми?
34. И като изгледа седящите около Него, каза: Ето майка Ми и братята Ми!

35. Защото, който върши Божията воля, той Ми е брат и сестра, и майка.

Глава 4

1. И пак започна да поучава край езерото. И при Него се събра едно твърде голямо множество, така че Той се качи в един кораб и седеше на езерото, а цялото множество беше на сушата край езерото.
2. И ги поучаваше много с притчи и им казваше в поучението Си:
3. Слушайте! Ето, сеячът излезе да сее.
4. И когато сееше, някои зърна паднаха край пътя; и птиците дойдоха и ги изкълваха.
5. Други паднаха на каменисто място, където нямаше много пръст; и скоро поникнаха, защото нямаше дълбока почва,
6. а когато изгря слънцето, прегоряха и понеже нямаха корен, изсъхнаха.
7. А други паднаха между тръни; и тръните пораснаха и ги задушиха, и не дадоха плод.
8. А други паднаха на добра земя; и дадоха плод, който растеше и се умножаваше, и принесоха – кое тридесет, кое шестдесет, а кое сто.
9. И каза: Който има уши да слуша, нека слуша.
10. И когато остана сам, онези, които бяха около Него с дванадесетте, Го попитаха за притчите.
11. И Той им каза: На вас е дадено да познаете тайната на Божието царство; а на онези, външните, всичко се дава в притчи;
12. така че гледащи да гледат, а да не виждат; и слушащи да слушат, а да не разбират; да не би да се обърнат и да им се прости (грехът).
13. И им каза: Не разбирате ли тази притча? А как ще разберете всичките притчи?
14. Сеячът сее словото.
15. А онези край пътя, където се сее словото, са тези, които чуват, но Сатана веднага идва и грабва посятото в тях слово.
16. Също и посятото на каменистите места са тези, които, като чуят словото, веднага с радост го приемат;
17. нямат обаче корен в себе си, а са кратковременни; после, когато настане напаст или гонение заради словото, веднага отпадат.
18. Посятото между тръните са други. Те са онези, които са слушали словото,
19. но светските грижи, примамката на богатството и пожеланията за други работи, като влязат, заглушават словото и то става безплодно.
20. А посятото на добра земя са тези, които слушат словото, приемат го и дават плод – тридесет, шестдесет и стократно.
21. И им каза: Затова ли се донася светилото – за да го сложат под шиника или под леглото? Не е ли за това – да го поставят на светилника?
22. Защото няма нищо тайно, което да не стане явно, нито е било скрито нещо, освен за да излезе наяве.
23. Ако има някой уши да слуша, нека слуша.
24. Каза им също: Внимавайте в това, което слушате. С каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмери и ще ви се прибави.
25. Защото, който има, на него ще се даде, а който няма, от него ще се отнеме и това, което има.
26. И каза: Божието царство е както когато човек хвърли семе в земята;
27. и спи, и става нощ и ден; а как никне и расте семето, той не знае.
28. Защото земята сама си произвежда: първо стрък, после клас, а след това – пълно зърно в класа.
29. А когато узрее плодът, начаса изпраща сърп, защото е настанала жетва.
30. Каза още: С какво да сравним Божието царство или с каква притча да го представим?
31. То прилича на синапено зърно, което, когато се посее в земята, е по-малко от всичките семена, които са на земята.

32. Но когато се посее, расте и става по-голямо от всички стръкове, и пуска големи клони, така че небесните птици могат да се подслонят под сянката му.
33. И с много такива притчи им говореше словото, както можеха да слушат.
34. А без притча не им говореше, но насаме обясняваше всичко на Своите ученици.
35. И в същия ден, когато се свечери, Иисус им каза: Да минем на отвъдната страна.
36. И като разпуснаха множеството, Го взеха със себе си в кораба, както беше; и имаше и други кораби с Него.
37. И се надигна голяма ветрена буря; и вълните се нахвърляха върху кораба, така че корабът вече се пълнеше с вода.
38. А Той беше на задната част, заспал на възглавница. И те Го събудиха и Му казаха: Учителю! Нима не Те е грижа, че загиваме?
39. А Той, като се събуди, смъмри вятъра и каза на езерото: Мълчи! Утихни! И вятърът престана и настана голяма тишина.
40. И Той им каза: Защо сте страхливи? Още ли нямате вяра?
41. И голям страх ги обзе; и те си казаха един на друг: Кой ли е Този, че и вятърът и езерото Му се покоряват?

Глава 5

1. И преминаха отвъд езерото, в гадаринската страна.
2. А като слезе от кораба, веднага Го срещна един човек с нечист дух, който излезе от гробищата.
3. Той имаше обиталище в гробищата и никой вече не можеше да го върже дори с верига,
4. защото много пъти го бяха връзвали с окови и с вериги, но той беше разкъсвал веригите и счупвал оковите; и никой нямаше сила да го укроти.
5. И всякога, нощем и денем, в гробищата и по баирите, той викаше и се посичаше с камъни.
6. Но когато видя Иисус отдалеч, бързо отиде при Него и Му се поклони.
7. И изкрещя със силен глас и каза: Какво имам аз с Теб, Иисусе, Сине на Всевишния Бог? Заклевам Те в Бога, недей ме мъчи!
8. Защото му казваше: Излез от човека, ти, нечисти душе.
9. И Иисус го попита: Как ти е името? А той Му каза: Легион ми е името. Защото сме мнозина.
10. И много Му се молеше да не ги изпраща вън от страната.
11. А там на бърдото пасеше голямо стадо свине.
12. И демоните Му се помолиха, казвайки: Прати ни в свинете, за да влезем в тях.
13. Иисус им позволи. И нечистите духове излязоха и влязоха в свинете. Тогава стадото – на брой около две хиляди – се спусна по стръмнината в езерото и всички се издавиха в езерото.
14. А онези, които ги пасяха, побягнаха и известиха за това в града и по околността. И жителите дойдоха да видят какво е станало.
15. И като дойдоха при Иисус, видяха обладания от демоните, в когото беше легионът, да седи облечен и разумен; и се уплашиха.
16. И онези, които бяха видели всичко, им разказаха за станалото с обладания от демоните и за свинете.
17. А те започнаха да Му се молят да си отиде от техните земи.
18. А като влизаше в кораба, този, който беше преди това обладан от демони, Му се молеше да бъде заедно с Него.
19. Той обаче не му разреши, а му каза: Иди си у дома при своите и им кажи какви неща ти стори Господ и как се смили над теб.
20. И човекът тръгна и започна да разгласява в Декапол какви неща му стори Иисус. И всички се чудеха.
21. Когато Иисус пак премина с кораба на отвъдната страна, при Него се събра голямо множество. И Той беше край езерото.
22. Тогава дойде един от началниците на синагогата на име Яир, който, като Го видя, падна пред краката Му
23. и много Му се молеше, казвайки: Малката ми дъщеря е на умиране. Моля Ти се да дойдеш и да положиш ръце на нея, за да оздравее и да живее.
24. И Той отиде с него. И едно голямо множество Го следваше и Го притискаха.
25. И една жена, която беше имала кръвотечение дванадесет години
26. и беше много пострадала от мнозина лекари, и беше изразходвала целия си имот, без да види някаква полза, а напротив, беше й станало по-зле,
27. като чу какво се говореше за Иисус, дойде между народа изотзад и се допря до дрехата Му.
28. Защото си казваше: Ако само се допра до дрехата Му, ще оздравея.
29. И начаса кръвотечението й престана и тя усети в тялото си, че се изцели от болестта.
30. А Иисус, който веднага усети в Себе Си, че е излязла от Него сила, се обърна сред множеството и каза: Кой се допря до дрехите Ми?
31. Учениците Му казаха: Ти виждаш, че множеството Те притиска, а казваш: Кой се допря до Мен?
32. Но Той се оглеждаше, за да види тази, която беше направила това.

33. А жената, уплашена и разтреперена, като знаеше станалото с нея, дойде и падна пред Него, и Му каза цялата истина.
34. А Той й каза: Дъще, твоята вяра те изцели; иди си с мир и бъди здрава от болестта си.
35. Докато Той още говореше, при Него дойдоха от къщата на началника на синагогата и казаха: Дъщеря ти умря; защо още затрудняваш Учителя?
36. Но Иисус, като чу това, което си говореха, каза на началника на синагогата: Не се бой, само вярвай.
37. И не позволи на никого да Го придружи освен на Петър, Яков и Яковия брат Йоан.
38. И като дойдоха до къщата на началника на синагогата, Той видя вълнение и мнозина, които плачеха и викаха силно.
39. И като влезе, им каза: Защо се вълнувате и плачете толкова? Детето не е умряло, а спи.
40. А те Му се присмиваха. Но Той, като изкара всички навън, взе бащата и майката на детето и онези, които бяха с Него, и влезе там, където лежеше детето.
41. И като хвана детето за ръка, му каза: Талита куми, което значи: Момиче, на теб казвам, стани!
42. И момичето веднага стана и започна да ходи, защото беше на дванадесет години. И те бяха много смаяни.
43. А Той строго им заповяда никой да не узнае за това; и им заръча да й дадат да яде.

Глава 6

1. И Той излезе оттам и дойде в Своето родно място; и учениците Му Го следваха.
2. И когато дойде съботата, започна да поучава в синагогата. И мнозина, като Го слушаха, се чудеха и говореха: Откъде е на Този всичко това? И каква е тази мъдрост, която Му е дадена, и какви са тези чудеса, извършени от ръцете Му?
3. Не е ли Той дърводелецът, син на Мария и брат на Яков, Йосия, Юда и Симон? И сестрите Му не са ли тук, между нас? И те се отвърнаха от Него.
4. А Иисус им каза: Никой пророк не е без почит, освен в своето родно място, сред своите роднини и в своя дом.
5. И не можеше да извърши там никакво чудо, освен че положи ръце на няколко болни и ги изцели.
6. И се чудеше на тяхното неверие. И обикаляше околните села и поучаваше.
7. И като повика дванадесетте, започна да ги изпраща двама по двама и им даде власт над нечистите духове.
8. И им заповяда да не вземат нищо за из път освен една тояга – нито хляб, нито торба, нито пари в пояса;
9. а да се обуват със сандали. И каза: И не се обличайте с две дрехи.
10. И им каза: В която къща влезете, оставайте в нея, докато си тръгнете оттам.
11. И ако в някое място не ви приемат и не ви послушат, като излизате оттам, изтърсете праха изпод краката си като свидетелство против тях.
12. И те излязоха и проповядваха, че хората трябва да се покаят.
13. И изгонваха много демони и помазваха с масло мнозина болни, и ги изцеляваха.
14. И цар Ирод чу за Иисус, защото Името Му стана известно, и казваше: Йоан Кръстител е възкръснал от мъртвите и затова тези велики сили действат чрез него.
15. А други казваха, че е Илия. Други пък казваха, че Той е пророк като един от пророците.
16. Но Ирод, като чу за Него, каза: Това е Йоан, когото аз обезглавих; той е възкръснал.
17. Защото този Ирод беше изпратил да хванат Йоан и да го вържат в тъмница заради Иродиада, жената на брат си Филип, понеже я беше взел за жена.
18. Защото Йоан казваше на Ирод: Не ти е позволено да имаш жената на брат си!
19. А Иродиада се настрои против него и искаше да го убие, но не можеше;
20. защото Ирод се страхуваше от Йоан, като знаеше, че той е праведен и свят човек, и го пазеше здраво; и когато го слушаше, вършеше много неща и с удоволствие го слушаше.
21. И като дойде подходящ ден, когато Ирод даде вечеря за рождения си ден на големците си и на хилядниците, и на галилейските старейшини,
22. самата дъщеря на Иродиада влезе и танцува, и угоди на Ирод и на седящите с него; и царят каза на момичето: Искай от мен, каквото желаеш, и ще ти го дам!
23. И й се закле: Каквото и да поискаш от мен, ще ти дам, даже до половината на царството ми.
24. А тя излезе и каза на майка си: Какво да поискам? И тя каза: Главата на Йоан Кръстител.
25. И начаса момичето влезе бързо при царя и поиска, като каза: Искам да ми дадеш още сега на блюдо главата на Йоан Кръстител.
26. И царят много се наскърби, но пак заради клетвите си и заради седящите с него не пожела да й откаже.
27. И царят прати веднага един телохранител, на когото заповяда да донесе главата му; и той отиде, обезглави го в тъмницата
28. и донесе главата му на блюдо, и я даде на момичето, а момичето я даде на майка си.
29. А учениците му, като чуха това, дойдоха и вдигнаха тялото му, и го положиха в гроб.
30. И апостолите се събраха при Иисус и Му разказаха всичко, каквото бяха извършили и каквото бяха поучавали.
31. И Той им каза: Елате вие сами на уединено място насаме и си починете малко. Защото

мнозина идваха и си отиваха, а те нямаха време даже да ядат.
32. И отидоха с кораба на уединено място насаме.
33. А като отиваха, хората ги видяха и мнозина ги познаха; и от всички градове се стекоха там пеша и ги изпревариха.
34. И Иисус, като излезе, видя едно голямо множество и ги съжали, защото бяха като овце, които нямат пастир; и започна да ги поучава за много неща.
35. И когато беше станало вече късно, учениците Му се приближиха при Него и казаха: Мястото е уединено и вече е късно.
36. Разпусни ги, за да отидат по околните колиби и села и да си купят хляб, защото нямат нищо за ядене.
37. А Той в отговор им каза: Дайте им вие да ядат. А те Му казаха: Да идем ли да купим хляб за двеста динария и да им дадем да ядат?
38. А Той им каза: Колко хляба имате? Идете и вижте. И като узнаха, казаха: Пет, и две риби.
39. И им заповяда да насядат всички на групи по зелената трева.
40. И те насядаха в редици – по сто и по петдесет.
41. И като взе петте хляба и двете риби, Иисус погледна към небето и благослови. После разчупи хлябовете и даваше на учениците да ги слагат пред тях; и двете риби раздели на всичките.
42. И всичките ядоха и се наситиха.
43. И вдигнаха дванадесет пълни коша с къшеи, а така също и от рибите.
44. А онези, които ядоха хлябовете, бяха пет хиляди мъже.
45. И веднага накара учениците Си да влязат в кораба и да отидат преди Него на отвъдната страна към Витсаида, докато Той разпусне множеството.
46. И след като се прости с тях, отиде на хълма да се помоли.
47. А като се свечери, корабът беше в средата на езерото, а Той – сам на сушата.
48. И като ги видя, че се мъчат, като гребат с веслата, защото вятърът им беше насрещен, около четвъртата стража на нощта дойде при тях, като вървеше по езерото; и щеше да ги отмине.
49. А те, като Го видяха да ходи по езерото, си помислиха, че е призрак, и извикаха;
50. защото всички Го видяха и се изплашиха. А Той веднага им проговори, като им каза: Дерзайте! Аз съм. Не се бойте!
51. И влезе при тях в кораба и вятърът утихна. А те много се изумиха и учудиха в себе си,
52. защото не се бяха вразумили от чудото с хлябовете, тъй като сърцето им беше закоравяло.
53. И като преминаха отвъд езерото, дойдоха в генисаретската земя и излязоха на сушата.
54. И когато излязоха от кораба, хората веднага Го познаха;
55. и се разтичаха по цялата онази околност и започнаха да носят болните на легла там, където чуеха, че се намирал Той.
56. И където и да влизаше, в села или в градове, или в колиби, слагаха болните по пазарите и Му се молеха те да се допрат поне до полите на дрехите Му. И колкото души се допираха, се изцеляваха.

Глава 7

1. И се събраха при Иисус фарисеите и някои от книжниците, които бяха дошли от Ерусалим,
2. и бяха видели, че някои от учениците Му ядат хляб с нечисти, тоест неизмити ръце.
3. Защото фарисеите и всички юдеи, като държат преданието на старейшините, не ядат, без да си измият ръцете до лактите;
4. и когато се връщат от пазар, не ядат, без да се измият. Има и много други неща, които са приели да спазват – измивания на чаши, глинени и медни съдове (и легла).
5. И така, фарисеите и книжниците Го запитаха: Защо Твоите ученици не вървят по преданието на старейшините, а ядат хляб с нечисти ръце?
6. А Той им каза: Добре е пророкувал Исая за вас, лицемерите, както е писано: Този народ Ме почита с устните си, но сърцето им се намира далеч от Мен.
7. Но напразно Ме почитат, като учат за поучение човешки заповеди.
8. Вие оставяте Божията заповед и спазвате човешкото предание: (миенето на стомни и на чаши; и правите много други неща).
9. И им каза: Вие успешно осуетявате Божията заповед, за да спазите своето предание!
10. Защото Мойсей каза: Почитай баща си и майка си, и: Който злослови баща или майка, непременно да се умъртви.
11. Но вие казвате: Ако каже човек на баща си или на майка си: Това моето, с което би могъл да си помогнеш, е курбан, това значи, подарено е на Бога – това го освобождава;
12. и вие не го оставяте вече да направи нищо за баща си или за майка си.
13. И така осуетявате Божието слово заради вашето предание, което сте предали; и вършите много такива неща, подобни на това.
14. И пак повика множеството и им каза: Слушайте Ме всички и разбирайте.
15. Няма нищо извън човека, което, като влиза в него, може да го оскверни; но тези неща, които излизат от него, те оскверняват човека.
16. (Ако има някой уши да слуша, нека слуша.)
17. И като остави множеството и влезе вкъщи, учениците Му Го попитаха за притчата.
18. И Той им каза: И вие ли още не проумявате? Не разбирате ли, че нищо, което влиза в човека отвън, не може да го оскверни?
19. Защото не влиза в сърцето му, а в корема и се изхожда. С това Той обяви всички ястия за чисти.
20. Каза още: Това, което излиза от човека, то осквернява човека.
21. Защото отвътре, от сърцето на хората, излизат лоши мисли, блудства, кражби, убийства,
22. прелюбодейства, користолюбие, злина, коварство, сладострастие, лукавство, богохулство, гордост, безумство.
23. Всички тези зли неща излизат отвътре и оскверняват човека.
24. И като стана оттам, отиде в Тирската и Сидонската страни; и влезе в една къща и не искаше никой да Го знае, но не можа да се укрие.
25. А веднага чу за Него една жена, чиято малка дъщеря имаше нечист дух; и тя дойде и падна пред краката Му.
26. (Жената беше гъркиня, по рождение сирофиникийка.) И Му се молеше да изгони демона от дъщеря й.
27. А Иисус й каза: Остави децата да се наситят, защото не е прилично да се вземе хлябът от децата и да се даде на кученцата.
28. А тя в отговор Му каза: Така е, Господи, но и кученцата под масата ядат от трохите, които падат от децата!
29. А Той й каза: За тази дума – иди си; демонът излезе от дъщеря ти.
30. И като си отиде у дома, намери, че детето лежеше на постелката, а демонът беше излязъл.
31. И като излезе пак от тирската и сидонската страни, дойде към Галилейското езеро през средата на декаполските области.

32. И доведоха при Него един глух и заекващ човек и Му се молеха да положи ръка на него.
33. Иисус го отведе настрани от множеството, сложи пръстите Си в ушите му и като плюна, се докосна до езика му;
34. и като погледна към небето, въздъхна и му каза: Ефата, тоест: Отворй се.
35. И ушите му се отвориха и връзката на езика му се развърза, и той говореше ясно.
36. И им заръча на никого да не казват за това; но колкото повече им заръчваше, толкова повече те Го разгласяваха;
37. и се чудеха твърде много и говореха: Всичко върши добре: и глухите прави да чуват, и немите да говорят!

Глава 8

1. През онези дни, когато пак се беше събрало голямо множество и нямаха какво да ядат, Иисус повика учениците Си и им каза:
2. Жал Ми е за множеството, защото три дни вече седят при Мен и нямат какво да ядат.
3. Ако ги разпусна гладни по домовете им, ще им прималее по пътя, защото някои от тях са дошли отдалеч.
4. А учениците Му отговориха: Откъде ще може някой да насити тези хора с хляб тук, в това уединено място?
5. А Той ги попита: Колко хляба имате? И те казаха: Седем.
6. Тогава Той заповяда на множеството да насядат на земята; и като взе седемте хляба, благодари, разчупи и даде на учениците Си, за да ги сложат. И те ги сложиха пред множеството.
7. Имаха и няколко малки риби; и като благослови, заповяда да сложат и тях.
8. И ядоха и се наситиха. И вдигнаха седем кошници с останали къшеи.
9. А онези, които ядоха, бяха около четири хиляди. И ги разпусна.
10. И веднага се качи в кораба с учениците Си и дойде в Далманутанските области.
11. И фарисеите излязоха и започнаха да спорят с Него. И като Го изпитваха, поискаха от Него знамение от небето.
12. А Той въздъхна дълбоко в духа Си и каза: Защо този род иска знамение? Истина ви казвам: на този род няма да се даде знамение.
13. И ги остави, като пак се качи в кораба и мина на отвъдната страна.
14. А учениците Му забравиха да вземат хляб и нямаха при себе си в кораба повече от един хляб.
15. И Той им заръча, като каза: Внимавайте! Пазете се от кваса на фарисеите и от кваса на Ирод.
16. И те разискваха помежду си, като говореха: Това е защото нямаме хляб.
17. А Иисус, като разбра това, им каза: Защо разисквате за това, че нямате хляб? Още ли не разбирате, и не съзнавате? Още ли е закоравяло сърцето ви?
18. Като имате очи, не виждате ли? И като имате уши, не чувате ли? И не помните ли?
19. Когато разчупих петте хляба на петте хиляди души, колко коша пълни с къшеи вдигнахте? Казаха Му: Дванадесет.
20. А когато разчупих седемте на четирите хиляди души, колко кошници пълни с къшеи вдигнахте? Казаха Му: Седем.
21. И им каза: Още ли не разбирате?
22. След това дойдоха във Витсаида. И доведоха при Него един сляп и Му се молиха да се докосне до него.
23. А Той хвана слепия за ръка и го изведе вън от селото; и като плюна на очите му, положи на него ръце и го попита: Виждаш ли нещо?
24. А той, като повдигна очи, каза: Виждам хората; защото виждам неща като дървета, които ходят.
25. После пак положи ръце на очите му и той втренчи очите си, оздравя и виждаше всичко ясно.
26. И го изпрати у дома му, като каза: Не влизай в селото, (нито казвай това на някого от селото).
27. И Иисус излезе с учениците Си по селата на Кесария Филипова. И по пътя попита учениците Си, като им каза: Какво казват хората, кой съм Аз?
28. А те в отговор Му казаха: Йоан Кръстител; други – Илия; а други – един от пророците.
29. Тогава ги попита: А вие какво казвате, кой съм? Петър в отговор Му каза: Ти си Христос.
30. И Той им заръча да не казват на никого за Него.
31. И започна да ги учи, че Човешкият Син трябва много да пострада и да бъде отхвърлен от

старейшините и главните свещеници, и книжниците и да бъде убит, и след три дни да възкръсне.
32. И открито говореше това слово. А Петър Го взе настрана и започна да Го мъмри.
33. А Той, като се обърна и погледна учениците Си, смъмри Петър, като каза: Махни се, Сатана, и иди зад Мен, защото не мислиш за Божиите неща, а за човешките.
34. И повика множеството заедно с учениците Си и им каза: Ако някой иска да дойде след Мен, нека се отрече от себе си, нека вземе кръста си и нека Ме следва.
35. Защото, който иска да спаси живота си, ще го загуби; а който загуби живота си заради Мен и заради благовестието, ще го спаси.
36. Понеже какво се ползва човек, като спечели целия свят, а изгуби живота си?
37. Защото, какво би дал човек в замяна на живота си?
38. Защото, ако се срамува някой заради Мен и заради Моите думи в този прелюбодеен и грешен род, то и Човешкият Син ще се срамува от него, когато дойде в славата на Своя Отец със светите ангели.

Глава 9

1. И им каза: Истина ви казвам: има някои от стоящите тук, които няма да вкусят смърт, докато не видят Божието царство, дошло със сила.
2. И след шест дни Иисус взе Петър, Яков и Йоан и ги заведе на една висока планина насаме; и се преобрази пред тях.
3. Дрехите Му станаха блестящи и изключително бели, като сняг, както никой белач на земята не може да избели.
4. И им се яви Илия с Мойсей и те разговаряха с Иисус.
5. Тогава Петър заговори и каза на Иисус: Равви, добре е да сме тук; и нека направим три шатри – една за Теб, една за Мойсей и една за Илия;
6. защото не знаеше какво да каже, понеже се бяха изплашили много.
7. И се яви облак и ги засени; и от облака дойде глас, който каза: Този е Моят възлюбен Син. Него слушайте.
8. И внезапно, като се озърнаха, не видяха вече никого при себе си освен Иисус.
9. И като слизаха от планината, Той им заръча да не казват на никого това, което бяха видели, освен когато Човешкият Син бъде възкресен от мъртвите.
10. И те пазеха това слово, като се питаха помежду си какво значи да възкръсне от мъртвите.
11. И Го попитаха, казвайки: Защо казват книжниците, че първо Илия трябва да дойде?
12. А Той им каза: Наистина първо Илия ще дойде и ще възстанови всичко. И как е писано за Човешкия Син? Писано е, че трябва да пострада много и да бъде унизен.
13. Но аз ви казвам, че Илия е дошъл, и те постъпиха с него както си искаха, така както е писано за него.
14. И когато Той дойде при учениците, видя около тях едно голямо множество и книжници, които спореха с тях.
15. И веднага, като Го видя, цялото множество се смая и се завтече към Него, и Го поздравяваха.
16. И Той попита книжниците: За какво спорите с тях?
17. И един от множеството Му отговори: Учителю, доведох при Теб сина си, който има ням дух.
18. И където и да го хване, го тръшка; и той се запеня, скърца със зъби и се вцепенява. Казах на Твоите ученици да изгонят демона, но те не можаха.
19. А Той в отговор им каза: О, роде невярващ, докога ще бъда с вас? Докога ще ви търпя? Доведете го при Мен.
20. И го доведоха при Него. И когато Го видя, духът веднага го сгърчи; и той падна на земята и се валяше запенен.
21. И Иисус попита баща му: От колко време му става така? А той каза: От детинство.
22. И много пъти го е хвърлял и в огън, и във вода, за да го погуби. Но ако можеш да направиш нещо, съжали ни и ни помогни!
23. А Иисус му каза: Ако можеш! Всичко е възможно за този, който вярва.
24. Веднага бащата на детето извика и каза със сълзи: Вярвам (Господи)! Помогни на моето неверие!
25. А Иисус, като видя, че се стича народ, смъмри нечистия дух, като му каза: Ням и глух душе, Аз ти заповядвам: излез от него и не влизай повече в него!
26. И като изпищя и го сгърчи силно, излезе. И детето стана като мъртво, затова повечето казаха, че е умряло.
27. Но Иисус го хвана за ръката и го вдигна; и то стана.
28. И когато влезе в една къща, учениците Му Го попитаха насаме: Защо ние не можахме да го изгоним?
29. А Той им каза: Този род с нищо не може да излезе, освен с молитва (и пост).
30. И като излязоха оттам, минаха през Галилея; а Той искаше никой да не узнае това.
31. Защото учеше учениците Си, като им казваше: Човешкият Син ще бъде предаден в ръцете

на хора и те ще Го убият. И след като Го убият, на третия ден Той ще възкръсне.
32. Но те не разбраха думата и се страхуваха да Го попитат.
33. И дойдоха в Капернаум. И когато беше в къщата, Той ги попита: Какво разискахте по пътя?
34. А те мълчаха, защото по пътя бяха спорили помежду си кой от тях е по-голям.
35. И като седна, повика дванадесетте и им каза: Който иска да бъде пръв, ще бъде последен от всички и служител на всички.
36. Тогава взе едно детенце и го постави посред тях. И като го прегърна, им каза:
37. Който приеме едно от тези дечица в Мое Име, Мен приема; и който приеме Мен, приема не Мен, а Този, който Ме е пратил.
38. Тогава Йоан Му каза: Учителю, видяхме един човек да изгонва демони в Твое Име и му забранихме, защото не ни следва.
39. А Иисус каза: Не му забранявайте, защото няма никой, който да извърши чудо в Мое Име и да може скоро да Ме злослови.
40. Понеже онзи, който не е против нас, е откъм нас.
41. Защото, който ви напои с чаша вода в Мое Име, понеже сте Христови, истина ви казвам, той никак няма да изгуби наградата си.
42. А който съблазни едно от тези малките, които вярват в Мен, за него би било по-добре да му се окачи голям воденичен камък на врата и да бъде хвърлен в морето.
43. И ако те съблазнява ръката ти, отсечи я. По-добре е за теб да влезеш в живота недъгав, отколкото да имаш две ръце и да отидеш в пъкъла, в неугасимия огън,
44. (където червеят им не умира и огънят не угасва).
45. И ако те съблазнява кракът ти, отсечи го. По-добре е за теб да влезеш в живота куц, отколкото да имаш два крака и да бъдеш хвърлен в пъкъла, (в неугасимия огън,
46. където червеят им не умира и огънят не угасва).
47. И ако те съблазнява окото ти, извади го. По-добре е за теб да влезеш в Божието царство с едно око, отколкото да имаш две очи и да бъдеш хвърлен в пъкъла,
48. където червеят им не умира и огънят не угасва.
49. Защото всеки ще се осоли с огън (и всяка жертва ще се осоли със сол).
50. Добро нещо е солта; но ако солта обезсолее, с какво ще я подправите? Имайте сол в себе си и мир имайте помежду си.

Глава 10

1. И стана оттам, и дойде в юдейските области и местата отвъд Йордан. И при Него пак се стече народ; и Той пак ги поучаваше според обичая Си.
2. А някои фарисеи се приближиха и за да Го изпитат, Го попитаха: Позволено ли е на мъж да напусне жена си?
3. В отговор Той им каза: Какво ви е заповядал Мойсей?
4. А те казаха: Мойсей е позволил на мъжа да напише разводно писмо и да я напусне.
5. А Иисус им каза: Поради вашето коравосърдечие ви е написал той тази заповед;
6. но в началото на създанието Бог ги е направил мъжко и женско.
7. Затова ще остави човек баща си и майка си и ще се привърже към жена си;
8. и двамата ще бъдат една плът; така че не са вече двама, а една плът.
9. И така, онова, което Бог е съчетал, човек да не го разлъчва.
10. И в къщата учениците пак Го попитаха за това.
11. А Той им каза: Който напусне жена си и се ожени за друга, той прелюбодейства против нея.
12. И ако тя напусне мъжа си и се омъжи за друг, тя прелюбодейства.
13. Тогава доведоха при Него дечица, за да се докосне до тях; а учениците им се скараха.
14. Но Иисус, като видя това, възнегодува и им каза: Оставете дечицата да дойдат при Мен и не ги спирайте; защото на такива е Божието царство.
15. Истина ви казвам: който не приеме Божието царство като дете, той никак няма да влезе в него.
16. И Той ги прегърна и ги благослови, като положи ръцете Си на тях.
17. А когато излизаше на пътя, един се завтече, коленичи пред Него и Го попита: Учителю благи, какво да направя, за да наследя вечен живот?
18. А Иисус му каза: Защо Ме наричаш благ? Никой не е благ, освен Един, Бог.
19. Знаеш заповедите: Не убивай; не прелюбодействай; не кради; не лъжесвидетелствай; не увреждай; почитай баща си и майка си.
20. А той Му каза: Учителю, всичко това съм опазил от младостта си.
21. А Иисус, като го погледна, го възлюби и му каза: Едно не ти достига: иди, продай всичко, което имаш, и дай на бедните; и ще имаш съкровище на небето. И ела и Ме следвай.
22. Но той посърна от това слово и си отиде наскърбен, защото имаше много имот.
23. А Иисус се огледа наоколо и каза на учениците: Колко трудно ще влязат в Божието царство онези, които имат богатство!
24. А учениците се смаяха на Неговите думи. Но в отговор Иисус пак им каза: Деца, колко е трудно да влязат в Божието царство онези, които се уповават на богатството!
25. По-лесно е камилата да мине през иглени уши, отколкото богат да влезе в Божието царство.
26. А те се зачудиха твърде много и Му казаха: Тогава кой може да се спаси?
27. Иисус ги погледна и каза: За хората това е невъзможно, но не и за Бога; защото за Бога всичко е възможно.
28. Петър започна да Му говори: Ето, ние оставихме всичко и Те последвахме.
29. Иисус каза: Истина ви казвам: няма човек, който да е оставил къща или братя, или сестри, или майка, или баща, или деца, или ниви заради Мен и заради благовестието,
30. и да не получи сега, в това време, сто пъти повече къщи и братя, и сестри, и майки, и деца, и ниви, заедно с гонения, а в идващия свят – вечен живот.
31. Обаче мнозина първи ще бъдат последни, а последните – първи.
32. А когато бяха на път, като отиваха към Ерусалим, Иисус вървеше пред тях, а те се чудеха. И онези, които Го следваха, бяха обзети от страх. И като събра пак дванадесетте, започна да им казва това, което щеше да Го сполети:
33. Ето, ние се изкачваме към Ерусалим и Човешкият Син ще бъде предаден на главните свещеници и на книжниците. И те ще Го осъдят на смърт и ще Го предадат на езичниците;

34. и ще Му се подиграят, ще Го бият, ще Го плюят и ще Го убият; и на третия ден ще възкръсне.
35. Тогава при Него се приближиха Яков и Йоан, Зеведеевите синове, и Му казаха: Учителю, желаем да ни направиш, каквото и да Ти поискаме.
36. А Той им каза: Какво желаете да ви направя?
37. Те Му казаха: Да ни дадеш да седнем – един от дясната Ти страна, а друг от лявата Ти страна в Твоята слава.
38. А Иисус им каза: Не знаете какво искате. Можете ли да пиете чашата, която Аз пия, или да се кръстите с кръщението, с което Аз се кръщавам?
39. Те Му казаха: Можем. А Иисус им каза: Чашата, която Аз пия, ще пиете; и с кръщението, с което Аз се кръщавам, ще се кръстите;
40. но да седнете от дясната Ми или от лявата Ми страна не е Мое да дам, а ще се даде на онези, за които е било приготвено.
41. А десетимата, като чуха това, започнаха да негодуват против Яков и Йоан.
42. Но Иисус ги повика и им каза: Вие знаете, че онези, които се считат за владетели на народите, господаруват над тях и големците им властват над тях.
43. Но между вас не е така; а който иска да стане велик между вас, нека ви бъде служител;
44. и който иска да бъде пръв между вас, нека бъде слуга на всичките.
45. Защото и Човешкият Син не дойде да Му служат, а да служи и да даде живота Си откуп за мнозина.
46. След това дойдоха в Ерихон. И когато Той излизаше от Ерихон с учениците Си и с едно голямо множество, Тимеевият син Вартимей, който беше сляп, седеше край пътя и просеше.
47. И когато чу, че това е Иисус Назарянинът, започна да вика, като казваше: Иисусе, Сине Давидов, смили се над мен!
48. И мнозина го мъмреха, за да млъкне; но той още повече викаше: Сине Давидов, смили се над мен!
49. И така, Иисус се спря и каза: Повикайте го. Повикаха слепия и му казаха: Дерзай, стани, вика те.
50. И той хвърли дрехата си и скочи, и дойде при Иисус.
51. А Иисус заговори и му каза: Какво искаш да ти направя? Слепият Му каза: Равуни, да прогледна!
52. А Иисус му каза: Иди си, твоята вяра те изцели. И той веднага прогледна и Го последва по пътя.

Глава 11

1. И когато дойдоха близо до Ерусалим, до Витфагия и Витания при Елеонския хълм, Той изпрати двама от учениците Си и им каза:
2. Идете в селото, което е насреща ви, и щом влезете в него, ще намерите вързано магаренце, което нито един човек още не е възсядал. Отвържете го и го докарайте.
3. И ако някой ви каже: Защо правите това?, кажете: На Господа трябва; и той веднага ще го прати тук.
4. И така, те отидоха и намериха едно магаренце вързано до вратата, вън край пътя, и го отвързаха.
5. А някои от стоящите там им казаха: Какво правите, че отвързвате магаренцето?
6. А те им отговориха, както беше заръчал Иисус; и те ги оставиха.
7. И докараха магаренцето при Иисус и метнаха дрехите си върху него, и Той го възседна.
8. И мнозина постилаха дрехите си по пътя, а други – клони, като ги сечаха от полята.
9. И тези, които вървяха отпред, и онези, които идваха отзад, викаха: Осанна! Благословен, който иде в Господното Име!
10. Благословено царството на баща ни Давид, (което иде в Господното Име)! Осанна във висините!
11. И Иисус влезе в Ерусалим, в храма; и като разгледа всичко, понеже вече се беше свечерило, отиде във Витания с дванадесетте.
12. А на сутринта, когато излязоха от Витания, Той огладня.
13. И като видя отдалеч една разлистена смокиня, отиде, за да намери нещо на нея; но като дойде до нея, не намери нищо, освен листа, защото не беше време за смокини.
14. И Той й каза: Отсега нататък никой да не яде плод от теб до века! И учениците Му чуха това.
15. И дойдоха в Ерусалим. А Иисус, като влезе в храма, започна да изпъжда онези, които продаваха, и онези, които купуваха в храма; и преобърна масите на онези, които обменяха пари, и пейките на онези, които продаваха гълъбите.
16. И не позволяваше на никого да пренесе какъвто и да било съд през храма.
17. И поучаваше, като им говореше: Не е ли писано: Домът Ми ще се нарече молитвен дом на всичките народи, а вие го направихте разбойнически вертеп?
18. И главните свещеници и книжниците чуха това; и търсеха начин да Го погубят, понеже се бояха от Него, защото цялото множество се чудеше на учението Му.
19. А когато се мръкна, Той излезе вън от града.
20. И така, като минаваха на сутринта, видяха, че смокинята е изсъхнала до корен.
21. И Петър си спомни и Му каза: Равви, виж – смокинята, която Ти прокле, е изсъхнала.
22. А Иисус в отговор им каза: Имайте вяра в Бога.
23. Истина ви казвам: който каже на тази планина: Вдигни се и се хвърли в морето! — и не се усъмни в сърцето си, а повярва, че онова, което казва, се сбъдва – ще му се сбъдне, каквото и да каже.
24. Затова ви казвам: за всичко, което поискате в молитва, вярвайте, че го получавате, и ще ви се сбъдне.
25. И когато стоите на молитва, прощавайте, ако имате нещо против някого, за да прости и вашият Отец, който е на небесата, вашите прегрешения.
26. (Но ако вие не прощавате, то и вашият Отец, който е на небесата, няма да прости вашите прегрешения.)
27. И пак дойдоха в Ерусалим. И когато ходеше в храма, при Него дойдоха главните свещеници, книжниците и старейшините и Му казаха:
28. С каква власт правиш това? И кой Ти е дал тази власт да правиш това?
29. Иисус им каза: Ще ви задам и Аз един въпрос. Отговорете Ми, и Аз ще ви кажа с каква власт правя това.

30. Йоановото кръщение от небето ли беше, или от хората? Отговорете Ми.
31. А те разискваха помежду си, като казваха: Ако кажем: От небето; ще каже: Тогава защо не го повярвахте?
32. Но да кажем ли: От хората? А се бояха от множеството, защото всички считаха, че Йоан наистина беше пророк.
33. И така, в отговор на Иисус казаха: Не знаем. А Иисус им каза: И Аз също не ви казвам с каква власт правя това.

Глава 12

1. И започна да им говори с притчи: Един човек насади лозе, огради го с плет, изкопа лин и съгради кула; и го даде под наем на лозари и отиде в чужбина.
2. И по времето на плода изпрати до лозарите един слуга, за да прибере от лозарите от плода на лозето.
3. А те го хванаха, биха го и го отпратиха празен.
4. Пак изпрати до тях друг слуга; а те го замериха с камъни, нараниха го по главата и го отпратиха, като го оскърбиха безсрамно.
5. Изпрати и друг, когото убиха; и мнозина други, от които едни биха, а други убиха.
6. Имаше той още и един възлюбен син. Него изпрати последен до тях, като казваше: Ще почетат сина ми.
7. Но онези лозари казаха помежду си: Това е наследникът. Елате да го убием, и наследството ще бъде наше.
8. И го хванаха и го убиха, и го хвърлиха вън от лозето.
9. И така, какво ще направи стопанинът на лозето? Ще дойде и ще погуби тези лозари, а лозето ще даде на други.
10. Не сте ли чели това писание: Камъкът, който отхвърлиха зидарите, той стана глава на ъгъла.
11. От Господа е това и чудно е в нашите очи?
12. И те искаха да Го хванат, но се уплашиха от множеството, понеже разбраха, че за тях каза тази притча. И Го оставиха и си отидоха.
13. Тогава изпратиха при Него някои от фарисеите и иродианите, за да Го уловят за някоя от Неговите думи.
14. И те, като дойдоха, Му казаха: Учителю, знаем, че си истинен и не Те е грижа от никого, защото не гледаш на лицето на хората, а учиш Божия път според истината. Право ли е да даваме данък на императора, или не?
15. Да даваме ли, или да не даваме? А Той, като знаеше тяхното лицемерие, им каза: Защо Ме изпитвате? Донесете Ми един динарий, за да го видя.
16. И те Му донесоха. Тогава Той им каза: Чий е този образ и надпис? А те Му казаха: На императора.
17. Иисус им каза: Отдавайте императорското на императора и Божието на Бога. И те много Му се зачудиха.
18. След това дойдоха при Него садукеи, които казват, че няма възкресение, и Го попитаха, казвайки:
19. Учителю, Мойсей ни е писал, че ако на някого умре брат му и остави жена, а не остави деца, то брат му да вземе жена му и да създаде потомство на брат си.
20. Имаше седем братя. Първият взе жена и когато умря, не остави потомство.
21. Взе я и вторият и той умря, и не остави потомство; а също и третият.
22. (Имаха я и) седмината и не оставиха потомство. А след всички умря и жената.
23. И така, при възкресението, когато те ще възкръснат, на кого от тях ще бъде жена? Защото и седмината я имаха за жена.
24. Иисус им каза: Не затова ли се заблуждавате – понеже не знаете нито Писанията, нито Божията сила?
25. Защото, когато възкръснат от мъртвите, нито се женят, нито се омъжват, а са като ангели на небесата.
26. А за мъртвите – че биват възкресени – не сте ли чели в книгата на Мойсей, как Бог му говори при къпината и му каза: Аз съм Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Яковов?
27. Той не е Бог на мъртвите, а на живите. И така, вие много се заблуждавате.
28. А един от книжниците, който дойде и ги чу, като спореха, като видя, че им отговори добре, Го попита: Коя е първата от всички заповеди?

29. Иисус отговори: Първата е: Слушай, Израилю: Господ, нашият Бог, е един Господ;
30. и да възлюбиш Господа, твоя Бог, с цялото си сърце, с цялата си душа, с целия си ум и с цялата си сила!
31. А ето втората, (подобна на нея): Да възлюбиш ближния си като себе си! Друга заповед, по-голяма от тези, няма.
32. Книжникът Му каза: Правилно, Учителю! Ти говори според истината, защото Бог е един и няма друг, освен Него;
33. и да Го люби човек с цялото си сърце, с целия си разум и с цялата си сила, и да люби ближния си като себе си – това е много повече от всичките всеизгаряния и жертви.
34. Иисус, като видя, че той отговори разумно, му каза: Не си далеч от Божието царство. И никой вече не смееше да Му задава въпроси.
35. И когато поучаваше в храма, Иисус заговори и каза: Как казват книжниците, че Христос е Давидов Син?
36. Сам Давид каза чрез Светия Дух: Каза Господ на моя Господ: Седи от дясната Ми страна, докато положа враговете Ти под краката Ти.
37. Сам Давид Го нарича Господ. Как тогава Той е негов Син? И голямото множество Го слушаше с удоволствие.
38. И в поучението Си казваше: Пазете се от книжниците, които обичат да ходят пременени и да приемат поздравите по пазарите
39. и първите пейки по синагогите, и първите места на празненствата –
40. тези, които изпояждат домовете на вдовиците, даже когато принасят дълги молитви за показ. Те ще приемат по-голямо осъждане.
41. И като седна Иисус срещу касата, гледаше как народът пускаше пари в касата; и мнозина богаташи пускаха много.
42. А една бедна вдовица дойде и пусна две лепти, тоест един кодрант.
43. А Иисус повика учениците Си и им каза: Истина ви казвам: тази бедна вдовица пусна повече от всички, които пускат в касата.
44. Защото те всички пускат от излишъка си, а тя от немотията си пусна всичко, което имаше – цялото си препитание.

Глава 13

1. И когато излизаше от храма, един от Неговите ученици Му каза: Учителю, виж какви камъни и какви здания!
2. А Иисус му каза: Виждаш ли тези големи здания? Няма да остане тук камък върху камък, който да не се срине.
3. И когато седеше на Елеонския хълм срещу храма, Петър, Яков, Йоан и Андрей Го попитаха насаме:
4. Кажи ни, кога ще бъде това? И какъв ще бъде знакът, когато всичко това предстои да се изпълни?
5. А Иисус започна да им казва: Пазете се да не ви подмами някой.
6. Защото мнозина ще дойдат в Мое Име и ще кажат: Аз съм Христос; и ще подмамят мнозина.
7. А когато чуете за войни и за военни слухове, не се плашете, защото това трябва да стане, но то още не е краят.
8. Защото ще се надигне народ против народ и царство против царство. Ще има земетресения на разни места, ще има глад и смутове; но тези неща са само началото на страданията.
9. А вие внимавайте на себе си, защото ще ви предадат на събори и в синагоги ще ви бият; и пред управители и царе ще застанете заради Мен – за да им свидетелствате.
10. Но трябва първо да се проповядва благовестието на всичките народи.
11. А когато ви поведат, за да ви предадат, не се безпокойте предварително какво ще говорите, а каквото ви се даде в онзи час, това говорете! Защото не сте вие, които говорите, а Светият Дух.
12. Брат брата ще предаде на смърт и баща – детето; и деца ще се изправят срещу родителите си и ще ги докарват до смърт.
13. И ще бъдете мразени от всички заради Моето Име; но който устои докрай, той ще бъде спасен.
14. И когато видите мерзостта на запустението, (за която говори пророк Даниил) да стои там, където не трябва – който чете, нека разбира – тогава онези, които са в Юдея, да бягат в планините;
15. и който е на покрива на къщата, да не слиза в къщата си и да не влиза да вземе нещо от нея;
16. и който е на нивата, да не се връща назад да вземе дрехата си.
17. А горко на бременните и на кърмещите през онези дни!
18. Молете се да не стане това през зимата.
19. Защото през онези дни ще има такава скръб, каквато не ще е имало дотогава от началото на творението, което Бог е създал, нито ще има след това.
20. И ако Господ не съкратеше онези дни, не би се избавило нито едно създание; но заради избраните, които Той избра, Той е съкратил дните.
21. Тогава ако ви каже някой: Ето, тук е Христос!, или: Ето, там е! – не вярвайте.
22. Защото ще се появят лъжехристи и лъжепророци, които ще покажат знамения и чудеса, за да подмамят, ако е възможно, и избраните.
23. А вие внимавайте. Ето, предсказах ви всичко.
24. Но през онези дни, след онази скръб, слънцето ще потъмнее, луната няма да даде светлината си,
25. звездите ще падат от небето и силите в небето ще се разклатят.
26. Тогава ще видят Човешкия Син, идещ на облаци с голяма сила и слава.
27. И тогава ще изпрати ангелите си и ще събере избраните си от четирите ветрища, от края на земята до края на небето.
28. И научете притчата от смокинята: когато клоните й вече омекнат и развият листа, знаете, че лятото е близо.
29. Също така и вие, когато видите, че става това, да знаете, че Той е близо при вратата.

30. Истина ви казвам: това поколение няма да премине, докато не се сбъдне всичко това.
31. Небето и земята ще преминат, но Моите думи няма да преминат.
32. А за онзи ден или час никой не знае, нито ангелите на небесата, нито Синът, а само Отец.
33. Внимавайте, бдете и се молете, защото не знаете кога ще настане времето.
34. Това е както един човек, който отиде в чужбина, като остави къщата си и даде власт на слугите си – на всеки отделна работа, и на вратаря заповяда да бди.
35. Затова бдете, защото не знаете кога ще дойде господарят на къщата – дали вечерта, или посред нощ, или когато пеят петлите, или сутринта,
36. да не би като дойде неочаквано, да ви намери заспали.
37. А каквото казвам на вас, на всички го казвам. Бдете!

Глава 14

1. А след два дни щеше да бъде Пасхата и празникът на безквасните хлябове; и главните свещеници и книжници търсеха случай, за да Го уловят с хитрост и да Го убият.
2. Но казваха: Да не стане на празника, за да не се надигне вълнение сред народа.
3. И когато Той беше във Витания и седеше на трапезата в къщата на прокажения Симон, дойде една жена, която имаше алабастрен съд с миро от чист и скъпоценен нард. И като счупи съда, изля мирото на главата Му.
4. А имаше някои, които недоволстваха и говореха помежду си: Защо така се прахоса мирото?
5. Защото това миро можеше да се продаде за повече от триста динария и парите да се раздадат на бедните. И негодуваха против нея.
6. Но Иисус каза: Оставете я. Защо й досаждате? Тя извърши едно добро дело за Мен.
7. Защото бедните винаги се намират между вас и когато и да поискате, можете да им сторите добро; но Аз не винаги се намирам между вас.
8. Тя направи това, което можеше: предварително помаза тялото Ми за погребение.
9. Истина ви казвам: където и да се проповядва благовестието по целия свят, ще се разказва за неин спомен и за това, което тя направи.
10. Тогава Юда Искариотски, един от дванадесетте, отиде при главните свещеници, за да им Го предаде.
11. А те, като чуха, се зарадваха и обещаха да му дадат пари. И той търсеше сгоден случай, за да Го предаде.
12. А на първия ден от празника на безквасните хлябове, когато колеха жертви за Пасхата, учениците Му казаха: Къде искаш да отидем и да приготвим, за да ядеш пасхата?
13. И Той изпрати двама от учениците Си, като им каза: Идете в града и там ще ви срещне един човек, който носи стомна с вода. Последвайте го.
14. И там, където влезе, кажете на стопанина на тази къща: Учителят казва: Къде е приготвената за Мен гостна стая, където ще ям пасхата с учениците Си?
15. И той ще ви посочи една голяма горна стая, постлана и готова: там ни пригответе.
16. И така, учениците излязоха и дойдоха в града; и намериха, както им беше казал, и приготвиха пасхата.
17. А като се свечери, Той дойде с дванадесетте.
18. И когато седяха на трапезата и ядяха, Иисус каза: Истина ви казвам: един от вас, който яде с Мен, ще Ме предаде.
19. А те започнаха да скърбят и да Му казват един след друг: Да не съм аз?
20. А Той им каза: Един от вас дванадесетте е, който топи заедно с Мен в блюдото.
21. Защото Човешкият Син наистина отива, както е писано за Него; но горко на този човек, чрез когото Човешкият Син се предава! Добре би било за този човек, ако не се беше родил.
22. И когато ядяха, Иисус взе хляб и като благослови, разчупи, даде им и каза: Вземете, (яжте;) това е Моето тяло.
23. Взе и чашата, благодари и им даде; и те всички пиха от нея.
24. И им каза: Това е Моята кръв на (новия) завет, която се пролива за мнозина.
25. Истина ви казвам, че вече няма да пия от плода на лозата до онзи ден, когато ще го пия нов в Божието царство.
26. И като изпяха химн, излязоха на Елеонския хълм.
27. И Иисус им каза: Всички вие ще се отвърнете (от Мен тази нощ), защото е писано: Ще поразя пастира, и овцете ще се разпръснат.
28. А след възкресението Си ще отида преди вас в Галилея.
29. Тогава Петър Му каза: Даже и всички да се отвърнат, аз няма!
30. Иисус му каза: Истина ти казвам, че днес, тази нощ, преди петелът да пропее два пъти, ти три пъти ще се отречеш от Мен.
31. А той говореше още по-разпалено: Дори да стане нужда да умра с Теб, пак няма да се

отрека от Теб! Същото казаха и другите.
32. Дойдоха до едно място, наречено Гетсимания; и Той каза на учениците Си: Седете тук, докато се помоля.
33. И взе със Себе Си Петър, Яков и Йоан и започна да се страхува и да тъгува.
34. И им каза: Душата Ми е наскърбена до смърт. Постойте тук и бдете.
35. И като отиде малко напред, падна на земята и се молеше, ако е възможно, да Го отмине този час, като каза:
36. Авва, Отче, за Теб всичко е възможно. Отмини Ме с тази чаша; не обаче както Аз искам, а както Ти.
37. И дойде и ги намери заспали; и каза на Петър: Симоне, спиш ли? Не можа ли един час да бдиш?
38. Бдете и се молете, за да не паднете в изкушение. Духът е бодър, но плътта – немощна.
39. И пак отиде и се помоли, като каза същите думи.
40. А като дойде, пак ги намери заспали, защото очите им бяха натежали; и не знаеха какво да Му отговорят.
41. И дойде трети път и им каза: Спете и почивайте! Достатъчно е! Дойде часът! Ето, Човешкият Син се предава в ръцете на грешниците.
42. Станете да вървим. Ето, приближи се онзи, който Ме предава.
43. И веднага, докато Той още говореше, дойде Юда, един от дванадесетте, и с него едно множество с мечове и тояги от главните свещеници, книжниците и старейшините.
44. А онзи, който Го предаваше, им беше дал знак, казвайки: Когото целуна – Той е. Него хванете и отведете, като Го пазите здраво.
45. И когато дойде, веднага се приближи до Него и каза: Равви!; и Го целуваше.
46. И те сложиха ръце на Него и Го хванаха.
47. А един от стоящите там измъкна меча си, удари слугата на първосвещеника и му отряза ухото.
48. Тогава Иисус заговори и им каза: Като срещу разбойник ли сте излезли с мечове и тояги да Ме уловите?
49. Всеки ден бях при вас и поучавах в храма, и не Ме хванахте. Но това стана, за да се сбъднат Писанията.
50. Тогава всички Го оставиха и се разбягаха.
51. А един младеж Го следваше, обвит с ленено платно на голо; и те го хванаха.
52. А той остави лененото платно и избяга гол.
53. И заведоха Иисус при първосвещеника, при когото се събраха всичките главни свещеници, старейшините и книжниците.
54. А Петър Го беше следвал отдалеч и беше влязъл вътре в двора на първосвещеника, и седеше заедно със служителите и се грееше на огъня.
55. А главните свещеници и целият Синедрион търсеха свидетелство против Иисус, за да Го убият, но не намериха.
56. Защото мнозина лъжесвидетелстваха против Него, но свидетелствата им не си съвпадаха.
57. После някои станаха и лъжесвидетелстваха против Него, като казаха:
58. Ние Го чухме да казва: Аз ще разруша този ръкотворен храм и за три дни ще съградя друг, неръкотворен.
59. Но и така свидетелствата им не си съвпадаха.
60. Тогава първосвещеникът се изправи на средата и попита Иисус, като каза: Нищо ли не отговаряш? Какво свидетелстват тези против Теб?
61. А Той мълчеше и нищо не отговаряше. Първосвещеникът пак Го попита, като Му каза: Ти ли си Христос, Синът на Благословения?
62. А Иисус каза: Аз съм. И ще видите Човешкия Син седящ отдясно на Силата и идещ с небесните облаци.
63. Тогава първосвещеникът раздра дрехите си и каза: Каква нужда имаме вече от свидетели?

64. Чухте богохулството. Как ви се вижда? И те всички Го осъдиха, че заслужава смъртно наказание.
65. А някои започнаха да Го заплюват, да Му закриват лицето, да Го блъскат и да Му казват: Пророкувай! И служителите, като Го хванаха, Му удряха плесници.
66. И когато Петър беше долу на двора, дойде една от слугините на първосвещеника.
67. И като видя Петър, че се грее, се взря в него и каза: И ти беше с Иисус Назарянина.
68. А той се отрече, като каза: Нито зная, нито разбирам какво говориш. И излезе вън в предверието и петелът пропя.
69. Но слугинята го видя и пак започна да казва на стоящите там: Този е от тях.
70. А той пак се отрече. След малко стоящите там пак казаха на Петър: Наистина си от тях, защото си галилеянин (и говорът ти те издава).
71. А той започна да проклина и да се кълне: Не познавам този Човек, за когото говорите.
72. И петелът пропя втори път. И Петър си спомни думата, която му бе казал Иисус: Преди петелът да пропее два пъти, ти ще се отречеш от Мен три пъти. И като размисли за това, заплака.

Глава 15

1. А веднага на сутринта главните свещеници със старейшините и книжниците, и целият Синедрион направиха съвещание и като вързаха Иисус, Го отведоха и Го предадоха на Пилат.
2. И Пилат Го попита: Ти ли си юдейският Цар? А Той му отговори и му каза: Ти казваш.
3. И главните свещеници Го обвиняваха в много неща.
4. А Пилат пак Го попита, казвайки: Нищо ли не отговаряш? Виж за колко неща Те обвиняват!
5. Но Иисус вече нищо не отговори, така че Пилат се чудеше.
6. А на всеки празник той им пускаше по един затворник, когото биха поискали.
7. А имаше един на име Варава, затворен заедно с онези бунтовници, които във времето на бунта бяха извършили убийство.
8. А множеството, като викаше, започна да иска от Пилат да направи за тях, каквото имаше обичай да прави.
9. А Пилат в отговор им каза: Искате ли да ви пусна юдейския Цар?
10. Защото знаеше, че главните свещеници Го бяха предали от завист.
11. Но главните свещеници подбудиха множеството да иска да им пусне по-добре Варава.
12. Пилат пак в отговор им каза: Тогава какво да направя с Този, когото наричате юдейския Цар?
13. А те пак из??рещяха: Разпъни Го!
14. А Пилат им каза: Че какво зло е сторил? Но те още по-силно закрещяха: Разпъни Го!
15. Тогава Пилат, като искаше да угоди на множеството, им пусна Варава, а Иисус би и Го предаде на разпятие.
16. И войниците Го заведоха вътре в двора, тоест в преторията, и свикаха цялата дружина.
17. И Му облякоха пурпурна мантия, сплетоха и венец от тръни и го положиха на главата Му.
18. И започнаха да Го поздравяват с думите: Привет, Царю юдейски!
19. И Го удряха по главата с тръстика и Го заплюваха, и Му се кланяха, като коленичеха.
20. И след като Му се подиграха, Му съблякоха пурпурната мантия, облякоха Го в Неговите дрехи и Го изведоха навън, за да Го разпънат.
21. И накараха някой си Симон Киринееца, бащата на Александър и Руф, който минаваше на връщане от полето, да носи кръста Му.
22. И заведоха Иисус на мястото Голгота, което значи Лобно място.
23. И Му дадоха да пие вино смесено със смирна, но Той не прие.
24. И като Го разпънаха, си разделиха дрехите Му и хвърлиха жребий за тях, за да определят кой какво да вземе.
25. А беше третият час, когато Го разпънаха.
26. И надписът на обвинението Му беше написан така: Юдейският Цар.
27. И с Него разпънаха и двама разбойника – един от дясната Му страна и един от лявата Му страна.
28. (И се изпълни писанието, което казва: И към престъпници беше причислен.)
29. И минаващите оттам Го хулеха, като клатеха глави и казваха: Уха! Ти, който разрушаваш храма и за три дни пак го съграждаш,
30. спаси Себе Си и слез от кръста!
31. Подобно и главните свещеници с книжниците Му се подиграваха, като казваха помежду си: Други е избавил, а пък Себе Си не може да избави!
32. Нека Христос, Царят на Израил, слезе сега от кръста, за да видим и да повярваме. И разпънатите с Него Го ругаеха.
33. А в шестия час настана тъмнина по цялата земя и продължи до деветия час.
34. И в деветия час Иисус извика със силен глас: Елои, Елои, лама савахтани?, което значи: Боже Мой, Боже Мой, защо си Ме оставил?
35. А някои от стоящите там като чуха, казаха: Ето, вика Илия.
36. И един изтича, натопи гъба в оцет, набучи я на тръстика и Му я даде да пие, като казваше:

Оставете Го! Да видим дали ще дойде Илия да Го свали!
37. А Иисус, като нададе силен вик, издъхна.
38. И завесата на храма се раздра на две от горе до долу.
39. А стотникът, който стоеше срещу Него, като видя, че така (извика и) издъхна, каза: Наистина този Човек беше Божи Син.
40. Имаше още и жени, които гледаха отдалеч, между които бяха и Мария Магдалена, Мария, майката на малкия Яков и на Йосия, и Саломия;
41. които, когато Иисус беше в Галилея, Го следваха и Му служеха. Имаше и много други жени, които бяха дошли с Него в Ерусалим.
42. И когато вече се свечери, понеже беше денят на приготовлението, тоест денят преди съботата,
43. дойде Йосиф от Ариматея, един почтен съветник, който и сам очакваше Божието царство, и се осмели да влезе при Пилат и да поиска тялото на Иисус.
44. А Пилат се учуди, че вече е умрял, и като повика стотника, го попита дали е мъртъв от дълго време.
45. И като разбра от стотника, отстъпи тялото на Йосиф.
46. А той купи плащаница и като Го сне, Го обви в плащаницата и Го положи в гроб, който беше изсечен в скала, и търколи камък върху вратата на гроба.
47. А Мария Магдалена и Мария, майката на Йосия, гледаха къде Го полагат.

Глава 16

1. А когато се мина съботата, Мария Магдалена, Мария, майката на Яков, и Саломия купиха благоуханни масла, за да отидат и да Го помажат.
2. И в първия ден на седмицата дойдоха на гроба много рано, когато изгря слънцето.
3. И говореха помежду си: Кой ще ни отърколи камъка от вратата на гроба?
4. Но когато вдигнаха очи, видяха, че камъкът беше преместен, а той беше много голям.
5. И като влязоха в гроба, видяха, че един юноша облечен в бели дрехи седеше отдясно, и много се уплашиха.
6. А той им каза: Не се плашете. Вие търсите Иисус Назарянина, който беше разпънат. Той възкръсна! Няма Го тук. Ето мястото, където Го положиха.
7. Но идете и кажете на учениците Му и на Петър, че Той отива преди вас в Галилея. Там ще Го видите, както ви каза.
8. И те излязоха и побягнаха от гроба, защото трепет и ужас ги бяха обзели; и на никого нищо не казаха, защото се бояха.
9. И като възкръсна рано в първия ден на седмицата, Иисус се яви първо на Мария Магдалена, от която беше изгонил седем демона.
10. Тя отиде и извести на тези, които Го бяха придружавали и които жалееха и плачеха за Него.
11. Но те, като чуха, че бил жив и че тя Го била видяла, не повярваха.
12. След това се яви в друг образ на двама от тях, когато вървяха и отиваха на село.
13. И те отидоха и известиха на другите; но на тях също не повярваха.
14. После се яви на самите единадесет ученици, когато бяха на трапезата, и ги смъмри за неверието и коравосърдечието им, защото не повярваха на тези, които Го бяха видели възкръснал.
15. И им каза: Идете по целия свят и проповядвайте благовестието на цялото творение.
16. Който повярва и се кръсти, ще бъде спасен; а който не повярва, ще бъде осъден.
17. И тези знамения ще придружават повярвалите: в Мое Име демони ще изгонват, нови езици ще говорят,
18. змии ще хващат, а ако изпият нещо смъртоносно, то никак няма да ги повреди, на болни ще полагат ръце и те ще оздравяват.
19. И така, след като им говори, Господ Иисус се възнесе на небето и седна отдясно на Бога.
20. А те излязоха и проповядваха навсякъде, като Господ им съдействаше и потвърждаваше словото със знаменията, които ги придружаваха. Амин.

Лука

Глава 1

1. Понеже мнозина предприеха да съчинят повест за съвършено известните между нас събития,
2. както ни ги предадоха онези, които отначало са били очевидци и служители на словото,
3. видя се добре и на мен, който изследвах подробно всичко от началото, да ти пиша наред, почтени Теофиле,
4. за да познаеш достоверността на това, в което си бил поучаван.
5. В дните на юдейския цар Ирод имаше един свещеник от отряда на Авия на име Захария. Жена му беше от дъщерите на Аарон и се наричаше Елисавета.
6. Те и двамата бяха праведни пред Бога, като ходеха непорочно във всичките Господни заповеди и наредби.
7. Но нямаха дете, защото Елисавета беше безплодна, а и двамата бяха в напреднала възраст.
8. И когато той изпълняваше свещеническата си служба пред Бога по реда на своя отряд,
9. според свещеническия обичай на него се падна по жребий да влезе в Господния храм и да кади.
10. А в часа на каденето цялото множество от народа се молеше навън.
11. И тогава му се яви Господен ангел, като стоеше отдясно на кадилния олтар.
12. А когато Захария го видя, се смути и го обзе страх.
13. Но ангелът му каза: Не се бой, Захария, защото твоята молитва е чута и жена ти Елисавета ще ти роди син, когото ще наречеш Йоан.
14. Той ще ти бъде за радост и веселие; и мнозина ще се зарадват за неговото раждане.
15. Защото ще бъде велик пред Господа; вино и спиртно питие няма да пие; и ще се изпълни със Свети Дух още в майчината си утроба.
16. И ще обърне мнозина от израилевите синове към Господа, техния Бог.
17. Той ще върви пред лицето Му в духа и силата на Илия, за да обърне сърцата на бащите към децата и непокорните – към мъдростта на праведните, за да приготви за Господа подготвен народ.
18. А Захария каза на ангела: По какво ще узная това? Защото аз съм стар, а и жена ми е в напреднала възраст.
19. Ангелът в отговор му каза: Аз съм Гавриил, който стои пред Бога, и съм изпратен да ти говоря и да ти благовестя това.
20. И ето, ти ще онемееш и няма да можеш да говориш до деня, когато всичко това се сбъдне, защото не повярва на думите ми, които ще се изпълнят своевременно.
21. А народът чакаше Захария и се чудеше защо се бави в храма.
22. А когато излезе, той не можеше да им говори; и те разбраха, че е видял видение в храма, защото той им правеше знаци и оставаше ням.
23. И когато свършиха дните на службата му, той си отиде у дома.
24. А след тези дни жена му Елисавета зачена; и се криеше пет месеца, като казваше:
25. Така ми стори Господ в дните, когато погледна милостиво, за да премахне пред хората причината да ме корят.
26. А в шестия месец ангел Гавриил беше изпратен от Бога в галилейския град, наречен Назарет,
27. при една девица, сгодена за мъж на име Йосиф, от Давидовия дом; а името на девицата беше Мария.
28. И когато ангелът дойде при нея, каза: Здравей, благодатна! Господ е с теб, (благословена си ти между жените).
29. А тя много се смути от думите му и недоумяваше какъв ли ще е този поздрав.
30. И ангелът ѝ каза: Не се бой, Мария, защото си придобила Божията благодат.
31. И ето, ще заченеш в утробата си и ще родиш Син, когото ще наречеш Иисус.
32. Той ще бъде велик и ще се нарече Син на Всевишния; и Господ Бог ще Му даде престола на

баща Му Давид.
33. Ще царува над якововия дом до века; и царството Му не ще има край.
34. А Мария каза на ангела: Как ще бъде това, тъй като не познавам мъж?
35. И ангелът в отговор й каза: Светият Дух ще дойде върху теб и силата на Всевишния ще те осени; затова и Онова Святото, което ще се роди от теб, ще се нарече Божият Син.
36. Ето, и твоята роднина Елисавета, за която се казваше, че е безплодна, и тя в старините си е заченала син и е вече в шестия месец.
37. Защото за Бога няма нищо невъзможно.
38. А Мария каза: Ето Господната слугиня; нека ми бъде, както ти си казал. И ангелът си отиде от нея.
39. През тези дни Мария стана и отиде бързо към хълмистата страна, в един юдейски град,
40. и влезе в къщата на Захария и поздрави Елисавета.
41. А когато Елисавета чу поздрава на Мария, бебето в утробата й заигра; и Елисавета се изпълни със Светия Дух,
42. и като извика със силен глас, каза: Благословена си ти между жените и благословен е плодът на твоята утроба!
43. И откъде ми е това – да дойде при мен майката на моя Господ?
44. Защото ето, щом стигна гласът на твоя поздрав до ушите ми, бебето заигра радостно в утробата ми.
45. И блажена е тази, която е повярвала, че ще се сбъдне казаното й от Господа.
46. И Мария каза: Величае душата ми Господа
47. и зарадва се духът ми в Бога, Спасителя мой.
48. Защото погледна на ниското положение на Своята слугиня; и ето, отсега нататък ще ме облажават всички родове.
49. Защото Силният извърши за мен велики дела и свято е Неговото Име.
50. И от родове в родове Неговата милост е върху онези, които Му се боят.
51. Той извърши силни дела със Своята мишца. Разпръсна онези, които са горделиви в мислите на сърцето си.
52. Свали владетели от престолите им и издигна смирени.
53. Гладни напълни с блага, а богати отпрати празни.
54. Помогна на слугата Си Израил, за да напомни за Своята милост,
55. както бе говорил на бащите ни, към Авраам и към неговото потомство до века.
56. И Мария, след като стоя при нея около три месеца, се върна у дома си.
57. А на Елисавета се навърши времето да роди и тя роди син.
58. И когато съседите и роднините й чуха, че Господ показал към нея велика милост, се радваха заедно с нея.
59. И на осмия ден дойдоха, за да обрежат детенцето и щяха да го нарекат Захария, по името на баща му.
60. Но майка му в отговор каза: Не, той ще се нарече Йоан.
61. А те й рекоха: Няма никой в рода ти, който да се нарича с това име.
62. Тогава запитаха баща му със знаци как би искал той да го нарекат.
63. А той поиска дъсчица и написа: Йоан Е името му. И те всички се зачудиха.
64. И веднага устата му се отвори и езикът му се развърза, и той проговори, и благославяше Бога.
65. И страх обзе всичките им съседи; и за всичко това се говореше по цялата хълмиста земя на Юдея.
66. И всички, които чуха това, го пазеха в сърцата си, казвайки: Какво ли ще бъде това дете? И ръката на Господа беше с него.
67. Тогава баща му Захария се изпълни със Свети Дух и пророкува, казвайки:
68. Благословен Господ, Израилевият Бог, защото посети Своя народ и извърши изкупление за него.

69. И въздигна рог на спасение за нас в дома на слугата Си Давид,
70. както е говорил чрез устата на светите Си пророци от вековете,
71. спасение от неприятелите ни и от ръката на всички, които ни мразят;
72. да покаже милост към бащите ни и да си спомни Своя свят завет,
73. клетвата, с която се закле на баща ни Авраам:
74. да ни даде, на нас, които сме освободени от ръката на неприятелите ни, да Му служим без страх,
75. в святост и правда пред Него през всичките си дни.
76. Да! И ти, детенце, пророк на Всевишния ще се наречеш; защото ще вървиш пред лицето на Господа, за да приготвиш пътищата за Него,
77. за да дадеш на Неговия народ да познае спасение чрез прощаване на греховете им,
78. поради милосърдието на нашия Бог, с което ни посети Зора отгоре,
79. за да осияе седящите в тъмнина и в сянка на смъртта; и да насочи краката ни в пътя на мира.
80. А детето растеше и укрепваше по дух; и беше в пустините до деня, когато се яви на Израил.

Глава 2

1. А в онези дни излезе заповед от император Август да се направи преброяване на целия свят.
2. Това беше първото преброяване, откакто Квириний управляваше Сирия.
3. И всички отиваха да се записват, всеки в своя град.
4. Тръгна и Йосиф от Галилея, от град Назарет, за да отиде в Юдея, в града на Давид, който се нарича Витлеем, защото беше от дома и рода на Давид,
5. и да се запише с Мария, която беше сгодена за него и беше бременна.
6. И когато бяха там, се навършиха дните й да роди.
7. И роди първородния си Син, пови Го и Го положи в ясли, защото в гостилницата нямаше място за тях.
8. А на същото място имаше овчари, които живееха в полето и стояха на нощна стража около стадото си.
9. И Господен ангел застана пред тях и Господната слава ги осия; и те се изплашиха много.
10. Но ангелът им каза: Не се бойте, защото, ето, аз ви благовестявам голяма радост, която ще бъде за целия народ.
11. Защото днес ви се роди в града на Давид Спасител, който е Христос Господ.
12. И това ще ви бъде знакът – ще намерите един Младенец, повит и лежащ в ясли.
13. И внезапно заедно с ангела се появи едно многобройно небесно войнство, което хвалеше Бога, като казваше:
14. Слава на Бога във висините и на земята мир между хората, в които е Неговото благоволение!
15. Щом ангелите си отидоха от тях на небето, овчарите си казаха един на друг: Нека отидем сега във Витлеем, за да видим това, което е станало, което Господ ни изяви.
16. И дойдоха бързо и намериха Мария и Йосиф, и Младенеца, който лежеше в яслите.
17. И като видяха, разказаха онова, което им беше известено за това Дете.
18. И всички, които чуха, се учудиха на това, което овчарите им казаха.
19. А Мария спазваше всички тези думи и размишляваше за тях в сърцето си.
20. И овчарите се върнаха, славещи и хвалещи Бога за всичко, което бяха чули и видели, както им беше казано.
21. И когато се навършиха осем дни и трябваше да обрежат Детето, Му дадоха името Иисус, както беше наречено от ангела, преди да беше заченато в утробата.
22. А след като се навършиха и дните на очистването им според закона на Мойсей, Го занесоха в Ерусалим, за да Го представят пред Господа,
23. както е писано в Господния закон, че всяко първородно дете от мъжки пол ще бъде посветено на Господа,
24. и да принесат в жертва ?две гургулици или две гълъбчета“, според казаното в Господния закон.
25. А в Ерусалим имаше един човек на име Симеон. Този човек беше праведен и благочестив и чакаше Утехата на Израил, и Светият Дух беше на него.
26. На него му беше открито от Светия Дух, че няма да види смърт, докато не види Господния Христос.
27. И по внушение на Духа той дойде в храма. И когато родителите внесоха Детето Иисус, за да направят за Него според обичая на закона,
28. той Го взе на ръцете си и благослови Бога, като каза:
29. Сега, Владетелю, Ти пускаш слугата Си да си отиде в мир, според думата Си.
30. Защото видяха очите ми спасението,
31. което си приготвил пред лицето на всички народи;
32. светлина, която да просвещава езичниците, и за слава на Твоя народ Израил.
33. А баща Му и майка Му се чудеха на това, което се говореше за Него.
34. И Симеон ги благослови и каза на майка Му Мария: Ето, това Дете е поставено за падане и

ставане на мнозина в Израил и за белег, против който ще се говори.
35. Да! И на теб самата меч ще пронижe душата ти, за да се открият помислите на много сърца.
36. Имаше също и една пророчица Анна, дъщеря на Фануил, от асировото племе. Тя беше в много напреднала възраст и беше живяла с мъжа си седем години след девствеността си,
37. а до осемдесет и четири години живееше като вдовица и не се отделяше от храма, като нощем и денем служеше на Бога в пост и молитва.
38. И тя, като се приближи в същия час, благодареше на Бога и говореше за Него на всички, които очакваха избавление в Ерусалим.
39. И когато извършиха всичко, което беше според Господния закон, се върнаха в Галилея, в града си Назарет.
40. А Детето растеше, укрепваше и се изпълваше с мъдрост; и Божията благодат бе на Него.
41. И родителите Му ходеха всяка година в Ерусалим за празника на Пасхата.
42. А когато Той беше на дванадесет години, те отидоха в Ерусалим на празника според обичая.
43. Но като изкараха дните и се връщаха, Момчето Иисус остана в Ерусалим, без да знаят родителите Му.
44. А те, понеже мислеха, че Той е с дружината, изминаха един ден път, като Го търсеха между роднините и познатите си.
45. И като не Го намериха, се върнаха в Ерусалим и Го търсеха.
46. И след три дни Го намериха в храма, седнал между законоучителите, да ги слуша и да им задава въпроси.
47. И всички, които Го слушаха, се чудеха на разума Му и на отговорите Му.
48. И когато Го видяха, те се смутиха; и майка Му Му каза: Синко, защо постъпи така с нас? Ето, баща Ти и аз се измъчихме да Те търсим.
49. А Той им каза: Защо да Ме търсите? Не знаете ли, че трябва да съм в това, което е на Моя Отец?
50. А те не разбраха думата, която им каза.
51. И Той тръгна надолу с тях и дойде в Назарет, и им се покоряваше. А майка Му пазеше всички тези думи в сърцето си.
52. И Иисус напредваше в мъдрост, в ръст и благоволение пред Бога и хората.

Глава 3

1. В петнадесетата година на царуването на император Тиберий, когато Понтий Пилат беше управител на Юдея, а Ирод – четверовластник на Галилея, и брат му Филип – четверовластник на Итурейската и Трахонитската страна, и Лисаний – четверовластник на Авилиния,
2. при първосвещенството на Анна и Каяфа, Божието слово беше към Йоан, сина на Захария, в пустинята.
3. И той ходеше по цялата страна около Йордан и проповядваше кръщение на покаяние за прощаване на греховете,
4. както е писано в книгата с думите на пророк Исая: ?Глас на един, който вика в пустинята: Пригответе пътя за Господа. Прави правете Неговите пътеки.
5. Всяка долина ще се напълни и всяка планина и хълм ще се сниши; кривите пътеки ще станат прави и неравните места – гладки пътища;
6. и всяко създание ще види Божието спасение.“
7. И казваше на множествата, които излизаха да се кръщават от него: Рожби на усойница! Кой ви предупреди да бягате от идещия гняв?
8. Затова, принасяйте плодове достойни за покаяние и не започвайте да си казвате: Имаме Авраам за баща. Защото ви казвам, че Бог може и от тези камъни да въздигне деца на Авраам.
9. А и брадвата лежи вече при корена на дърветата; и така, всяко дърво, което не дава добър плод, се отсича и се хвърля в огън.
10. И множествата го питаха, като казваха: Тогава какво да правим?
11. А той в отговор им каза: Който има две ризи, нека даде на този, който няма; и който има храна, нека прави същото.
12. Дойдоха да се кръстят и бирници и му казаха: Учителю, ние какво да правим?
13. А той им каза: Не изисквайте нищо повече от това, което ви е определено.
14. Питаха го и военнослужещи, като казаха: А ние какво да правим? Каза им: Не насилвайте никого и не наклеветявайте; и се задоволявайте със заплатите си.
15. И понеже народът беше в очакване и всички размишляваха в сърцата си за Йоан, да не би той да е Христос,
16. Йоан отговори на всички, като каза: Аз ви кръщавам с вода, но идва Онзи, който е по-силен от мен, на когото не съм достоен да развържа ремъка на сандалите Му. Той ще ви кръсти със Светия Дух и огън.
17. Той държи лопатата в ръката Си, за да очисти добре хармана Си и да събере житото в житницата Си; а плявата ще изгори в неугасимия огън.
18. И с много други увещания той благовестяваше на народа.
19. А четверовластникът Ирод, който беше изобличаван от него заради Иродиада, жената на брат си, и заради всичките други злини, които Ирод беше сторил,
20. прибави над всичко и това, че затвори Йоан в тъмницата.
21. И когато се кръсти целият народ и когато и Иисус се кръсти и се молеше, небето се отвори
22. и Светият Дух слезе върху Него в телесен образ като гълъб, и един глас дойде от небето, който казваше: Ти си Моят възлюбен Син; в Теб благоволих.
23. А Самият Иисус беше на около тридесет години, когато започна да поучава, и както мислеха, беше Син на Йосиф, на Илий,
24. на Матат, на Леви, на Мелхий, на Яанай, на Йосиф,
25. на Мататия, на Амос, на Наум, на Еслий, на Нагей,
26. на Маат, на Мататия, на Семеин, на Йосех, на Йода,
27. на Йоанан, на Риса, на Зоровавел, на Салатиил, на Нирий,
28. на Мелхий, на Адий, на Косам, на Елмадам, на Ир,
29. на Иисус, на Елиезер, на Йорим, на Матат, на Леви,
30. на Симеон, на Юда, на Йосиф, на Йоанам, на Елиаким,
31. на Мелеа, на Мена, на Матата, на Натан, на Давид,

32. на Есей1, на Овид, на Вооз, на Салмон, на Наасон,
33. на Аминадав, на Арний, на Есрон, на Фарес, на Юда,
34. на Яков, на Исаак, на Авраам, на Тара, на Нахор,
35. на Серух, на Рагав, на Фалек, на Евер, на Сала,
36. на Каинан, на Арфаксад, на Сим, на Ной, на Ламех,
37. на Матусал, на Енох, на Яред, на Малелеил, на Каинан,
38. на Енос, на Сит, на Адам, на Бога.

Глава 4

1. А Иисус, пълен със Светия Дух, след като се върна от Йордан, беше воден от Духа из пустинята в продължение на четиридесет дни,
2. където беше изкушаван от дявола. И не яде нищо през тези дни. И когато те свършиха, Той огладня.
3. И дяволът Му каза: Ако си Божият Син, заповядай на този камък да стане хляб.
4. Но Иисус му отговори: Писано е: ?Не само с хляб ще живее човек, (а с всяко Божие слово).“
5. Тогава дяволът Го изведе (на една висока планина) и като Му показа всичките царства на света в един миг време, Му каза:
6. На Теб ще дам цялата власт и слава на тези царства, защото тя е предадена на мен и аз я давам на когото си искам.
7. И така, ако ми се поклониш, всичко ще бъде Твое.
8. А Иисус в отговор му каза: Писано е: ?На Господа, твоя Бог, да се покланяш и само на Него да служиш.“
9. Тогава Го заведе в Ерусалим, постави Го на крилото на храма и Му каза: Ако си Божият Син, хвърли се оттук долу,
10. защото е писано: ?Ще заповяда на ангелите Си за теб, да те пазят;
11. и на ръце ще те носят, да не би да удариш в камък крака си.“
12. А Иисус в отговор му рече: Казано е: ?Да не изпитваш Господа, своя Бог.“
13. И като изчерпа всяко изкушение, дяволът се оттегли от Него за известно време.
14. А Иисус се върна в Галилея със силата на Духа и слух се разнесе за Него по цялата околност.
15. И Той поучаваше по синагогите им; и всички Го прославяха.
16. И дойде в Назарет, където беше отгледан, и по обичая Си влезе в синагогата в съботния ден и се изправи да чете.
17. Пададоха Му книгата на пророк Исая и Той, като отвори книгата, намери мястото, където беше писано:
18. ?Духът на Господа е на Мен, защото Ме е помазал да благовестявам на бедните; изпратил Ме е да проглася освобождение на пленниците и проглеждане на слепите, да пусна на свобода угнетените,
19. да проглася благоприятната Господна година.“
20. И като затвори книгата, върна я на служителя и седна; а очите на всички в синагогата бяха впити в Него.
21. И започна да им казва: Днес се изпълни това писание във вашите уши.
22. И всички Му засвидетелстваха, като се удивляваха на благодатните думи, които излизаха от устата Му. И казваха: Този не е ли Синът на Йосиф?
23. А Той им каза: Вие сигурно ще Ми кажете тази поговорка: Лекарю, изцели себе си! Направи и тук, в Своето родно място, онова, което сме чули, че става в Капернаум.
24. Тогава Той пак каза: Истина ви казвам, че нито един пророк не е приет в родното си място.
25. Но наистина ви казвам: много вдовици имаше в Израил в дните на Илия, когато се затвори небето за три години и шест месеца и настана голям глад по цялата земя;
26. но при нито една от тях не беше изпратен Илия освен при една вдовица от Сарепта Сидонска.
27. Също така имаше много прокажени в Израил във времето на пророк Елисей; но нито един от тях не бе очистен освен сириецът Нееман.
28. Когато чуха това, всички тези, които бяха в синагогата, се изпълниха с гняв,
29. и като станаха, Го изкараха вън от града и Го заведоха при края на хълма, на който беше построен градът им, за да Го хвърлят долу.
30. Но Той мина посред тях и си отиде.
31. И слезе в галилейския град Капернаум и ги поучаваше в съботен ден.

32. А те се удивляваха на учението Му, защото Неговото слово беше с власт.
33. И в синагогата имаше един човек, хванат от духа на нечист демон. И той извика със силен глас:
34. Ех, какво имаме ние с Теб, Иисусе Назарянине? Нима си дошъл да ни погубиш? Познавам Те кой си Ти – Светият Божи.
35. Но Иисус го смъмри, като каза: Млъкни и излез от него. И демонът, след като го повали насред тях, излезе от него, без изобщо да го повреди.
36. И всички се смаяха и разговаряха помежду си, като казваха: Какво е това слово? Защото с власт и сила Той заповядва на нечистите духове и те излизат.
37. И слухът за Него се разнесе по всичките околни места.
38. И като стана и излезе от синагогата, Той влезе в къщата на Симон. А тъщата на Симон беше хваната от силна треска и те Го помолиха за нея.
39. И Той, като застана над нея, смъмри треската и тя я остави; и тя веднага стана и им прислужваше.
40. И когато залязваше слънцето, всички, които имаха болни от разни болести, ги доведоха при Него. А Той положи ръце на всеки от тях и ги изцели.
41. Още и демони с крясък излизаха от мнозина, като казваха: Ти си Божият Син. А Той ги мъмреше и не ги оставяше да говорят, понеже знаеха, че Той е Христос.
42. И като се съмна, Той излезе и отиде в уединено място; а множествата Го търсеха, идваха при Него и Го задържаха, за да не си отива от тях.
43. Но Той им каза: И на другите градове трябва да благовестя Божието царство, защото за това съм изпратен.
44. И проповядваше в синагогите в Галилея.

Глава 5

1. А веднъж Той стоеше при Генисаретското езеро, когато множеството Го притискаше, за да слуша Божието слово.
2. И видя два кораба, които стояха край езерото; а рибарите бяха излезли от тях и изпираха мрежите си.
3. И като влезе в един от корабите, който беше на Симон, го помоли да го отдалечи малко от сушата; и седна и поучаваше множествата от кораба.
4. А когато престана да говори, каза на Симон: Оттегли към дълбокото и хвърлете мрежите за лов.
5. А Симон в отговор каза: Учителю, цяла нощ се трудихме и нищо не уловихме, но по Твоята дума ще хвърля мрежите.
6. И когато направиха това, уловиха твърде много риба, така че мрежите им се прокъсваха.
7. И те извикаха съдружниците си от другия кораб да им дойдат на помощ; и те дойдоха и напълниха и двата кораба толкова много, че щяха да потънат.
8. А Симон Петър, като видя това, падна пред коленете на Иисус и каза: Иди си от мен, Господи, защото съм грешен човек.
9. Понеже и той, и всички, които бяха с него, бяха смаяни от улова на рибите, които хванаха,
10. а така също и Яков и Йоан, синовете на Зеведей, които бяха съдружници на Симон. А Иисус каза на Симон: Не се бой. Отсега нататък хора ще ловиш.
11. И като изтеглиха корабите на сушата, оставиха всичко и Го последваха.
12. И когато беше в един от градовете, ето, един човек, болен целият от проказа, като видя Иисус, падна на лицето си и Му се помоли, казвайки: Господи, ако искаш, можеш да ме очистиш.
13. А Той простря ръка и се допря до него, и каза: Искам, бъди очистен. И веднага проказата го остави.
14. И Той му заръча да не казва на никого за това: Но за свидетелство на тях, иди и се покажи на свещеника, и принеси за очистването си, както е заповядал Мойсей.
15. Но вестта за Него се разнасяше още повече и големи множества се събираха да слушат и да се изцеляват от болестите си.
16. А Той се оттегляше в пустините и се молеше.
17. И през един от тези дни, когато Той поучаваше, там седяха фарисеи и законоучители, надошли от всяко село на Галилея, Юдея и Ерусалим. И сила от Господа беше с Него, за да изцелява.
18. И ето, едни мъже донесоха на постелка един човек, който беше парализиран, и се опитаха да го внесат вътре и да го сложат пред Него.
19. Но понеже не намериха откъде да го внесат вътре заради множеството, се качиха на покрива и през керемидите го спуснаха с постелката на средата пред Иисус.
20. А Той, като видя вярата им, каза: Човече, прощават ти се греховете.
21. Тогава книжниците и фарисеите започнаха да се питат, като казваха: Кой е Този, който богохулства? Кой може да прощава грехове, освен единствено Бог?
22. Но когато Иисус разбра мислите им, им каза в отговор: Какво размишлявате в сърцата си?
23. Кое е по-лесно да кажа? Прощават ти се греховете!; или: Стани и ходи!
24. Но за да познаете, че Човешкият Син има власт на земята да прощава грехове – каза на паралитика: Казвам ти: стани, вдигни постелката си и си иди у дома.
25. И веднага той стана пред тях, вдигна това, на което лежеше, и си отиде у дома, като славеше Бога.
26. И те всички се смаяха и славеха Бога, и изпълнени със страх, казваха: Днес видяхме пречудни неща.
27. След това Иисус излезе и видя един бирник на име Леви, че седеше в бирничеството, и му каза: Следвай Ме.

28. Той остави всичко, стана и Го последва.
29. После Леви направи за Него голямо угощение в къщата си; и имаше голямо множество бирници и други, които седяха на трапезата с тях.
30. А фарисеите и техните книжници недоволстваха против учениците Му, като казваха: Защо ядете и пиете с бирниците и грешниците?
31. Иисус в отговор им каза: Здравите нямат нужда от лекар, а болните.
32. Не съм дошъл да призова праведните, а грешните на покаяние.
33. А те Му казаха: Учениците на Йоан често постят и правят молитви, както и тези на фарисеите, а Твоите ядат и пият.
34. Иисус им каза: Можете ли да накарате сватбарите да постят, докато младоженецът е с тях?
35. Ще дойдат обаче дни, когато младоженецът ще се отнеме от тях; тогава, през онези дни, ще постят.
36. Каза им още и притча: Никой не отдира кръпка от нова дреха, за да я сложи на стара дреха, защото не само че новата дреха се разкъсва, а и кръпката от новата не прилича на старата.
37. И никой не налива ново вино в стари мехове, защото не само че новото вино ще пръсне меховете и то самото ще изтече, а и меховете ще се изхабят.
38. Но трябва да се налива ново вино в нови мехове и ще се запази и едното, и другото.
39. И никой, след като е пил старо вино, не иска ново, защото казва: Старото е по-добро.

Глава 6

1. И една събота, (първата след втория ден на Пасхата), като минаваше Той през посевите, учениците Му късаха класове и ядяха, като ги стриваха с ръце.
2. А някои от фарисеите казаха: Защо правите това, което не е позволено да се прави в събота?
3. Иисус в отговор им каза: И това ли не сте чели, което направи Давид, когато огладня той и мъжете, които бяха с него,
4. как влезе в Божия дом, взе присъствените хлябове, които не е позволено никой да яде, а само свещениците, и яде, като даде и на онези, които бяха с него?
5. И Той им каза: Човешкият Син е Господар и на съботата.
6. А в друга събота влезе в синагогата и поучаваше. И там имаше един човек, чиято дясна ръка беше изсъхнала.
7. А книжниците и фарисеите Го наблюдаваха дали ще го изцели в събота, за да могат да Го обвинят.
8. Но Той знаеше мислите им и каза на човека с изсъхналата ръка: Стани и се изправи на средата. И той стана и се изправи.
9. Тогава Иисус им каза: Питам ви: какво е позволено да прави човек в събота: добро ли да прави, или зло; да спаси ли живот, или да погуби?
10. И като ги изгледа всички, каза на човека: Протегни ръката си. И той направи така и ръката му оздравя.
11. А те се изпълниха с луда ярост и се разговаряха помежду си какво биха могли да сторят на Иисус.
12. През онези дни Иисус излезе на хълма да се помоли и прекара цяла нощ в молитва към Бога.
13. А като се съмна, повика учениците Си и избра от тях дванадесет души, които и нарече апостоли:
14. Симон, когото и нарече Петър, и брат му Андрей; Яков и Йоан; Филип и Вартоломей;
15. Матей и Тома; Яков Алфеев и Симон, наречен Зилот;
16. Юда, Яковия брат и Юда Искариотски, който и стана предател.
17. И като слезе заедно с тях, Той се спря на едно равно място. Там се спряха и мнозина от Неговите ученици, а така също и голямо множество от народа от цяла Юдея и Ерусалим, и от крайбрежието на Тир и Сидон, които бяха дошли да Го чуят и да се изцелят от болестите си;
18. и измъчваните от нечисти духове бяха изцелени.
19. И цялото множество се стараеше да се допре до Него, защото от Него излизаше сила и изцеляваше всичките.
20. И Той вдигна очи към учениците Си и каза: Блажени сте вие, бедните, защото е ваше Божието царство.
21. Блажени, които гладувате сега, защото ще се наситите. Блажени, които плачете сега, защото ще се засмеете.
22. Блажени сте, когато ви намразят хората и когато ви отлъчат от себе си и ви похулят, и отхвърлят името ви като лошо заради Човешкия Син.
23. Зарадвайте се в онзи ден и заиграйте, защото, ето, голяма е наградата ви на небесата; понеже така правеха бащите им на пророците.
24. Но горко на вас, богатите, защото сте получили утешението си.
25. Горко на вас, които сега сте наситени, защото скоро ще изгладнеете. Горко на вас, които сега се смеете, защото ще жалеете и ще плачете.
26. Горко на вас, когато всички хора ви захвалят, защото бащите им така правеха на лъжепророците.
27. Но на вас, които слушате, казвам: Любете неприятелите си; правете добро на тези, които ви мразят;

28. благославяйте тези, които ви кълнат; молете се за тези, които ви нанасят вреда.
29. На този, който те удари по едната буза, обърни и другата; и на този, който ти вземе горната дреха, не отказвай и ризата си.
30. Дай на всеки, който ти поиска; и не искай обратно своето от този, който ти го отнема.
31. И както желаете да правят хората на вас, така и вие правете на тях.
32. Понеже, ако любите само онези, които любят вас, каква благодарност ви се пада? Защото и грешниците любят онези, които тях любят.
33. И ако правите добро само на онези, които на вас правят добро, каква благодарност ви се пада? Защото и грешниците правят същото.
34. И ако давате назаем само на тези, от които се надявате да получите обратно, каква благодарност ви се пада? Защото и грешниците дават назаем на грешни, за да получат обратно равното.
35. Но вие любете неприятелите си, правете добро и давайте назаем, без да очаквате да получите назад, и наградата ви ще бъде голяма и ще бъдете синове на Всевишния, защото Той е благ към неблагодарните и злите.
36. И така, бъдете милосърдни, както и вашият Отец е милосърден.
37. Не съдете, и няма да бъдете съдени; не осъждайте, и няма да бъдете осъждани; прощавайте, и ще бъдете простени;
38. давайте, и ще ви се дава: добра мярка, натъпкана, стърсена, препълнена ще ви дават в скута, защото с каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмерва.
39. Каза им една притча: Може ли слепец да води друг слепец? Няма ли и двамата да паднат в яма?
40. Ученикът не е по-горен от учителя си; а всеки ученик, когато се усъвършенства, ще бъде като учителя си.
41. И защо гледаш съчицата в окото на брат си, а не усещаш гредата в своето око?
42. Или как можеш да кажеш на брат си: Брате, остави ме да извадя съчицата, която е в окото ти, когато ти сам не виждаш гредата, която е в твоето око? Лицемерецо! Първо извади гредата от своето око и тогава ще видиш ясно, за да извадиш съчицата, която е в окото на брат ти.
43. Защото няма добро дърво, което да дава лош плод, нито пък лошо дърво, което да дава добър плод.
44. Понеже всяко дърво се познава по своя плод; защото не берат смокини от тръни, нито късат грозде от къпина.
45. Добрият човек от доброто съкровище на сърцето си изнася доброто, а злият човек от злото (съкровище на сърцето) си изнася злото; защото от онова, което препълва сърцето му, говорят устата му.
46. И защо Ме зовете: Господи, Господи!, и не вършите това, което казвам?
47. Всеки, който идва при Мен и слуша Моите думи, и ги изпълнява, ще ви покажа на кого прилича.
48. Прилича на човек, който, като строеше къща, изкопа и задълбочи, и положи основата на канара; и когато стана наводнение, реката се устреми върху онази къща, но не можа да я поклати, защото тя беше основана на канара.
49. А който слуша и не изпълнява, прилича на човек, който е построил къща на земята, без основа; върху която се устреми реката и тя веднага рухна; и срутването на онази къща беше голямо.

Глава 7

1. След като свърши всичките Свои речи към народа, който Го слушаше, Иисус влезе в Капернаум.
2. А на един стотник слугата, когото ценеше, беше болен на смъртно легло.
3. И когато той чу за Иисус, изпрати до Него някои юдейски старейшини да Го помолят да дойде и да изцели слугата му.
4. И така, те дойдоха при Иисус и Му се молеха усърдно, като казваха: Той заслужава да направиш това за него,
5. защото люби нашия народ и ни е построил синагогата.
6. А когато Иисус вървеше с тях и беше вече недалеч от къщата, стотникът изпрати до Него приятели да Му кажат: Господи, не си прави труд, защото не съм достоен да влезеш под стряхата ми.
7. Затова не счетох и себе си достоен да дойда при Теб. Но кажи само дума и слугата ми ще оздравее.
8. Защото и аз съм подвластен човек, и имам подчинени на мен войници; и казвам на един: Иди!, и той отива; и на друг: Ела!, и той идва; и на слугата си: Направи това!, и той го прави.
9. Като чу това, Иисус му се учуди; и като се обърна, каза на множеството, което Го следваше: Казвам ви, дори в Израил не съм намерил толкова голяма вяра.
10. И когато изпратените се върнаха в къщата, намериха болния слуга оздравял.
11. И скоро след това Иисус отиде в един град, наречен Наин, и с Него вървяха учениците Му и едно голямо множество.
12. И когато се приближи до градската порта, ето, изнасяха мъртвец, едничък син на майка си, която беше и вдовица; и с нея имаше голямо множество от града.
13. И Господ, като я видя, я съжали и й каза: Не плачи.
14. Тогава се приближи и се допря до носилото; а носачите се спряха. И каза: Момче, казвам ти, стани.
15. И мъртвият се надигна и седна, и започна да говори. И Иисус го даде на майка му.
16. И страх обзе всички и славеха Бога, казвайки: Велик пророк се издигна между нас и Бог посети Своя народ.
17. И това, което казваха за Него, се разнесе по цяла Юдея и по цялата околност.
18. И учениците на Йоан му известиха за всичко това.
19. Тогава Йоан повика двама от учениците си и ги изпрати при Господа, за да попитат: Ти ли си Онзи, който има да дойде, или друг да очакваме?
20. И когато мъжете дойдоха при Него, казаха: Йоан Кръстител ни изпрати при Теб, за да попитаме: Ти ли си Онзи, който има да дойде, или друг да очакваме?
21. И в същия час Той изцели мнозина от болести и язви, и зли духове и на мнозина слепи дари зрение.
22. Тогава в отговор им каза: Идете и разкажете на Йоан това, което видяхте и чухте – че слепи проглеждат, куци прохождат, прокажени се очистват и глухи прочуват; мъртви биват възкресени и на бедните се проповядва благовестието.
23. И блажен е онзи, който не се отвръща от Мен.
24. А когато си отидоха изпратените от Йоан, Иисус започна да говори на множествата за Йоан: Какво излязохте да видите в пустинята? Тръстика ли, от вятър разлюлявана?
25. Но какво излязохте да видите? Човек ли, в меки дрехи облечен? Ето, великолепно облечените и онези, които живеят разкошно, са в царските дворци.
26. Но какво излязохте да видите? Пророк ли? Да, казвам ви, и повече от пророк.
27. Това е онзи, за когото е писано: ?Ето, Аз изпращам вестителя Си пред Твоето лице, който ще устрои пътя Ти пред Теб.“
28. Казвам ви: между родените от жена няма по-велик от Йоан Кръстител; но и най-малкият в Божието царство е по-голям от него.

29. И когато чуха това, целият народ и дори бирниците, признаха Божията правда, като се кръстиха с Йоановото кръщение.
30. А фарисеите и законниците отхвърлиха Божията воля за себе си, тъй като не се бяха кръстили от него.
31. Тогава Господ каза: С какво да сравня хората от това поколение и на какво приличат?
32. Те приличат на деца, които седят на пазара и си викат едно на друго, като казват: Свирихме ви и не играхте; пяхме ви жални песни и не плакахте.
33. Защото дойде Йоан Кръстител, който нито яде хляб, нито пие вино, и казвате: Има демон.
34. Дойде Човешкият Син, който яде и пие, и казвате: Ето човек лаком и винопиец, приятел на бирниците и на грешниците.
35. Но пак мъдростта се оправдава от всичките си деца.
36. Тогава един от фарисеите Го покани да яде с Него. И Той влезе в къщата на фарисея и седна на трапезата.
37. И ето, една жена от града, която беше грешница, като разбра, че седи на трапезата в къщата на фарисея, донесе алабастрен съд с миро.
38. И като застана отзад при краката Му и плачеше, започна да облива краката Му със сълзи и да ги изтрива с косата си, и целуваше краката Му, и ги мажеше с мирото.
39. А когато фарисеят, който Го беше поканил, видя това, каза в себе си: Този човек, ако беше пророк, щеше да познае коя и каква е жената, която се допира до Него, защото тя е грешница.
40. А Иисус в отговор му каза: Симоне, имам нещо да ти кажа. А той рече: Учителю, кажи.
41. Един заемодавец имаше двама длъжника. Единият му дължеше петстотин динария, а другият – петдесет.
42. И понеже нямаха да му платят, той прости и на двамата. И така, кой от тях ще го възлюби повече?
43. В отговор Симон каза: Мисля, че онзи, на когото е простил повече. А Той каза: Правилно отсъди.
44. И като се обърна към жената, каза на Симон: Виждаш ли тази жена? Влязох в къщата ти, но ти не даде вода за краката Ми, а тя със сълзи обля краката Ми и ги изтри с косата си.
45. Ти целувка не Ми даде, а тя не е престанала да целува краката Ми, откакто съм влязъл.
46. Ти с масло не помаза главата Ми, а тя с миро помаза краката Ми.
47. Затова ти казвам: прощават й се многото грехове; защото тя възлюби много; а на когото малко се прощава, той малко люби.
48. И й каза: Прощават ти се греховете.
49. А тези, които седяха с Него на трапезата, започнаха да казват помежду си: Кой е Този, който и греховете прощава?
50. Тогава Той каза на жената: Твоята вяра те спаси. Иди си с мир.

Глава 8

1. Скоро след това Иисус ходеше по градове и села да проповядва и да благовестява Божието царство. А с Него бяха дванадесетте ученици
2. и някои жени, които бяха изцелени от зли духове и болести: Мария, наречена Магдалена, от която бяха излезли седем демона;
3. Йоана, жената на Иродовия настойник Хуза; Сусана и много други, които Му служеха с имота си.
4. А когато се събра голямо множество и идваха при Него от всеки град, Той им каза с притча:
5. Сеячът излезе да сее семето си. И когато сееше, едно падна край пътя и се затъпка, и небесните птици го изкълваха.
6. А друго падна на канара и щом поникна, изсъхна, защото нямаше влага.
7. Друго пък падна сред тръни и заедно с него пораснаха и тръните и го заглушиха.
8. А друго падна на добра земя и като порасна, даде стократен плод. И като каза това, извика: Който има уши да слуша, нека слуша.
9. А учениците Му Го попитаха за значението на тази притча.
10. Той каза: На вас е дадено да знаете тайните на Божието царство; а на другите се проповядва с притчи, така че да гледат, а да не виждат и да чуват, а да не разбират.
11. А значението на тази притча е това: Семето е Божието слово.
12. А посятото край пътя са тези, които слушат; но после идва дяволът и отнема словото от сърцата им, да не би да повярват и да се спасят.
13. Падналото на канарата са тези, които, като чуят, приемат словото с радост; но те нямат корен, а вярват само временно и когато настане изпитание, отпадат.
14. Падналото сред тръните са тези, които слушат, но като си отидат, се задушават от грижи и богатства, и житейски удоволствия и не дават узрял плод.
15. А посятото на добра земя са тези, които, като чуят словото, го държат в искрено и добро сърце и дават плод с търпение.
16. И никой, като запали светило, не го покрива със съд, нито го слага под легло, а го слага на светилник, за да видят светлината тези, които влизат.
17. Защото няма нещо тайно, което няма да стане явно, нито нещо скрито, което няма да се узнае и няма да излезе наяве.
18. Затова внимавайте как слушате, защото който има, на него ще се даде, а който няма, от него ще се отнеме и това, което мисли, че има.
19. И дойдоха при Него майка Му и братята Му, но поради множеството не можаха да се приближат до Него.
20. И Му известиха, като казаха: Майка Ти и братята Ти стоят навън и искат да Те видят.
21. А Той в отговор им каза: Моя майка и Мои братя са тези, които слушат Божието слово и го изпълняват.
22. А в един от тези дни Той се качи на един кораб с учениците Си и им каза: Да минем на отвъдната страна на езерото. И те отплаваха.
23. А като плаваха, Той заспа. И върху езерото се устреми ветрена буря и вълните ги заливаха дотолкова, че бяха в опасност.
24. И те дойдоха, разбудиха Го и казаха: Наставниче! Наставниче! Загиваме! А Той се събуди и смъмри вятъра и развълнуваната вода, и те се успокоиха, и настана тишина.
25. А Той им каза: Къде е вярата ви? А те уплашени се чудеха и си казваха един на друг: Кой ли ще е Този, който заповядва дори на ветровете и на водата, и те Му се покоряват?
26. И пристигнаха в гадаринската страна, която е срещу Галилея.
27. А когато излезе на сушата, Го срещна човек от града, който от дълго време имаше демони и не беше обличал дреха, и не живееше в къща, а в гробищата.
28. Когато видя Иисус, той извика, падна пред Него и каза със силен глас: Какво имам аз с Теб, Иисусе, Сине на Всевишния Бог? Моля Ти се, не ме мъчи.

29. Защото Иисус беше заповядал на нечистия дух да излезе от човека. Понеже той много пъти го беше хващал; и го бяха връзвали с вериги и окови, за да го пазят; но той разкъсваше връзките и демонът го гонеше из пустините.
30. Иисус го попита: Как ти е името? А той каза: Легион; защото в него бяха влезли много демони.
31. И те Го молеха да не им заповяда да отидат в бездната.
32. А там имаше голямо стадо свине, което пасеше на хълма; и демоните Го помолиха да им позволи да влязат в тях. И Той им позволи.
33. И след като демоните излязоха от човека и влязоха в свинете, стадото се спусна по стръмнината в езерото и се издави.
34. А свинарите, като видяха станалото, избягаха и разказаха за това в града и в селата.
35. И като излязоха да видят станалото и дойдоха при Иисус, намериха човека, от когото бяха излезли демоните, да седи при краката на Иисус, облечен и разумен; и се изплашиха.
36. И тези, които бяха видели това, им разказаха как е бил изцелен обладаният от демони.
37. Тогава цялото множество от Гадаринската околност Му се помоли да си отиде от тях, защото бяха обхванати от голям страх. И Той се качи в кораба и се върна.
38. А човекът, от когото бяха излезли демоните, Му се молеше да бъде с Него, но Иисус го отпрати, като каза:
39. Върни се у дома си и разкажи какви неща ти стори Бог. И той отиде и разгласи по целия град какви неща му стори Иисус.
40. А когато Иисус се върна, народът Го прие радостно, защото всички Го чакаха.
41. И ето, дойде един човек на име Яир, който беше началник на синагогата, и като падна пред краката на Иисус, Му се молеше да влезе в къщата му;
42. защото имаше една-единствена дъщеря на около дванадесет години, която умираше. И когато отиваше, множеството Го притискаше.
43. И една жена, която имаше кръвотечение от дванадесет години и беше похарчила по лекари целия си имот, без да може да бъде излекувана от никого,
44. се приближи отзад и се допря до полата на дрехата Му; и кръвотечението й веднага престана.
45. А Иисус каза: Кой се допря до Мен? И когато всички се отричаха, Петър и онези, които бяха с Него, казаха: Наставниче, народът Те заобикаля и притиска, (а ти казваш: Кой се допря до Мен?)
46. Но Иисус каза: Някой се допря до Мен, защото усетих, че от Мен излезе сила.
47. И жената, като видя, че не се укри, дойде разтреперена и падна пред Него, и заяви пред целия народ причината, поради която се беше допряла до Него, и как веднага е оздравяла.
48. А Той й каза: Дъще, твоята вяра те изцели; иди си с мир.
49. Докато Той още говореше, дойде някой от къщата на началника на синагогата и каза: Дъщеря ти умря; не затруднявай Учителя.
50. А Иисус като дочу това, му отговори: Не се бой; само вярвай и тя ще се избави.
51. И когато дойде в къщата, не остави никого да влезе с Него, освен Петър, Йоан, Яков и бащата и майката на момичето.
52. И всички плачеха и го оплакваха. А Той им каза: Не плачете; защото не е умряло, а спи.
53. А те Му се присмиваха, понеже знаеха, че е умряло.
54. Но Той го хвана за ръката и извика: Момиче, стани!
55. И духът му се върна и то веднага стана; и Той заповяда да му дадат да яде.
56. И родителите му се смаяха; а Той им заръча да не казват на никого за станалото.

Глава 9

1. И като свика дванадесетте, даде им сила и власт над всички демони и да изцеляват болести.
2. И ги изпрати да проповядват Божието царство и да изцеляват болните.
3. И им каза: Не вземайте нищо за из път – нито тояга, нито торба, нито хляб, нито пари, нито да имате по две ризи.
4. И в която къща влезете, там отсядайте и оттам тръгвайте на път.
5. И ако някои не ви приемат, когато излизате от онзи град, отърсете и праха от краката си за свидетелство против тях.
6. И те тръгнаха и отиваха по селата, и проповядваха благовестието, и изцеляваха навсякъде.
7. А четировластникът Ирод чу за всичко, което беше извършено от Него и беше в недоумение; защото някои казваха, че Йоан е възкръснал от мъртвите;
8. други пък – че Илия се е явил; а други – че един от староврeменните пророци е възкръснал.
9. И Ирод каза: Йоан аз обезглавих. А кой е Този, за когото слушам такива неща? И желаеше да Го види.
10. И като се върнаха апостолите, разказаха на Иисус всичко, което бяха извършили; и Той ги взе и се оттегли насаме (в уединено място) до един град, наречен Витсаида.
11. А множествата, като разбраха това, Го последваха; и Той ги прие с готовност и им говореше за Божието царство, и изцеляваше онези, които имаха нужда от изцеление.
12. И когато денят започна да отминава, дванадесетте се приближиха и Му казаха: Разпусни множествата, за да отидат в околните села и колиби да нощуват и да си намерят храна, защото тук сме в уединено място.
13. Но Той им каза: Дайте им вие да ядат. А те казаха: Нямаме повече от пет хляба и две риби, освен ако отидем и купим храна за целия този народ.
14. Защото имаше около пет хиляди мъже. И каза на учениците Си: Накарайте ги да насядат на групи по петдесет души.
15. Те направиха така и накараха всички да насядат.
16. А Той взе петте хляба и двете риби и погледна към небето, и ги благослови; и като ги разчупи, даде на учениците да сложат пред множеството.
17. И ядоха и всички се наситиха; и вдигнаха кошеите, които им останаха – дванадесет коша.
18. И когато Той се молеше насаме и учениците бяха с Него, ги попита, казвайки: Какво казва множеството, кой съм Аз?
19. А те в отговор казаха: Едни казват, че си Йоан Кръстител; други – Илия; трети пък – че един от староврeменните пророци е възкръснал.
20. Тогава им каза: А вие какво казвате, кой съм Аз? Петър в отговор каза: Божият Христос.
21. А Той ги предупреди и им заповяда да не казват на никого, като каза:
22. Човешкият Син трябва много да пострада и да бъде отхвърлен от старейшините, главните свещеници и книжниците, да бъде убит и на третия ден да бъде възкресен.
23. Каза още и на всички: Ако иска някой да дойде след Мен, нека се отрече от себе си, нека носи кръста си всеки ден и нека Ме следва.
24. Защото, който иска да спаси живота си, ще го изгуби, а който изгуби живота си заради Мен, той ще го спаси.
25. Понеже какво се ползува човек, ако спечели целия свят, а изгуби или ощети себе си?
26. Защото, ако се срамува някой от Мен и от думите Ми, то и Човешкият Син ще се срамува от него, когато дойде в славата Си и в славата на Отца и на светите ангели.
27. А казвам ви наистина: има някои от тук стоящите, които никак няма да вкусят смърт, докато не видят Божието царство.
28. И около осем дни след като каза това, Той взе със Себе Си Петър, Йоан и Яков и се качи на планината да се моли.
29. И като се молеше, видът на лицето Му се измени и облеклото Му стана бяло и блестящо.

30. И ето, двама мъже се разговаряха с Него; те бяха Мойсей и Илия,
31. които се явиха в слава и говореха за Неговата смърт, която Му предстоеше да изпълни в Ерусалим.
32. А Петър и онези, които бяха с него, ги беше налегнал сън; но когато се разбудиха, видяха славата Му и двамата мъже, които стояха с Него.
33. И когато те се разделиха с Него, Петър каза на Иисус: Наставниче, добре е да сме тук; и нека направим три шатри: една за Теб, една за Мойсей и една за Илия – без да знае какво говори.
34. И докато казваше това, дойде облак и ги засени; и учениците се уплашиха, като влязоха в облака.
35. И от облака дойде глас, който каза: Този е Моят възлюбен Син. Него слушайте.
36. И когато гласът престана, Иисус се намери сам. И те замълчаха и в онези дни не казваха на никого нищо от това, което бяха видели.
37. И на следващия ден, когато слязоха от планината, Го срещна голямо множество.
38. И ето, един човек от множеството извика и каза: Учителю, моля Ти се да погледнеш на сина ми, защото ми е единствено дете.
39. И ето, хваща го дух и той изведнъж закрещява и духът го сгърчва така, че той се запеня, и като го смазва, едва го напуска.
40. Помолих Твоите ученици да го изгонят, но не можаха.
41. Иисус в отговор каза: О, роде невярващ и извратен! Докога ще бъда с вас и ще ви търпя? Доведи сина си тук.
42. И още докато идваше, демонът го тръшна и сгърчи силно; а Иисус смъмри нечистия дух, изцели момчето и го върна на баща му.
43. И всички се чудеха на Божието величие. А докато всички се чудеха на всичко, което правеше, Той каза на учениците Си:
44. Вложете в ушите си тези думи, защото Човешкият Син ще бъде предаден в човешки ръце.
45. Но те не разбраха тази дума, тя беше скрита от тях, за да не я разберат; а се бояха да Го попитат за тази дума.
46. И между тях се повдигна спор – кой от тях ще бъде по-голям.
47. А Иисус, като видя мисълта на сърцето им, взе едно детенце, постави го при Себе Си и им каза:
48. Който приеме това дете в Мое Име, Мен приема; и който приеме Мен, приема Този, който Ме е пратил; защото, който е най-малък между всички вас, той ще бъде голям.
49. А Йоан заговори и каза: Наставниче, видяхме един човек да изгонва демони в Твое Име и му забранихме, защото не следва с нас.
50. А Иисус му каза: Не забранявайте, защото, който не е против вас, е откъм вас.
51. И когато се навършиха дните да се възнесе, Той насочи лицето Си по пътя за Ерусалим.
52. И изпрати пред Себе Си вестители, които отидоха и влязоха в едно самарянско село да приготвят за Него.
53. Но не Го приеха, защото лицето Му беше обърнато към Ерусалим.
54. Когато учениците Му Яков и Йоан видяха това, казаха: Господи, искаш ли да заповядаме да падне огън от небето и да ги изтреби, (както стори и Илия)?
55. А Той се обърна и ги смъмри, (и каза: Вие не знаете на какъв дух сте; защото Човешкият Син не е дошъл да погуби човешки души, а да спаси).
56. И отидоха в друго село.
57. А като вървяха по пътя, един човек Му каза: Господи, ще Те следвам, където и да идеш!
58. Иисус му каза: Лисиците си имат леговища и небесните птици – гнезда, а Човешкият Син няма къде глава да подслони.
59. А на друг каза: Следвай Ме. А той каза: Господи, позволи ми първо да отида и да погреба баща си.
60. Но Той му каза: Остави мъртвите да погребват своите мъртъвци, а ти иди и разгласявай

Божието царство.
61. Каза и друг: Ще Те следвам, Господи; но първо ми позволи да се сбогувам с домашните си.
62. А Иисус му каза: Никой, който е сложил ръката си на плуга и гледа назад, не е годен за Божието царство.

Глава 10

1. След това Господ определи други седемдесет души и ги изпрати по двама пред Себе Си във всеки град и място, където Сам Той щеше да отиде.
2. И им каза: Жетвата е изобилна, а работниците – малко; затова молете се на Господаря на жетвата да изпрати работници на жетвата Си.
3. Идете! Ето, Аз ви изпращам като агнета посред вълци.
4. Не носете нито кесия, нито торба, нито сандали и никого по пътя не поздравявайте.
5. И в която къща влезете, първо казвайте: Мир на този дом!
6. И ако бъде там някой син на мира, вашият мир ще почива на него; но ако не бъде, ще се върне на вас.
7. И в същата къща останете; и яжте и пийте, каквото ви дадат, защото работникът заслужава своята заплата. Не се премествайте от къща в къща.
8. И като влизате в някой град и те ви приемат, яжте, каквото ви сложат.
9. И изцелявайте болните в него и им казвайте: Божието царство е наближило до вас.
10. А като влезете в някой град и те не ви приемат, излезте на улиците му и кажете:
11. И праха, който е полепнал по краката ни от вашия град, отърсваме против вас; но това да знаете, че Божието царство е наближило.
12. Казвам ви: По-леко ще бъде на Содом в онзи ден, отколкото на този град.
13. Горко ти, Хоразине! Горко ти, Витсаидо! Защото, ако бяха се извършили в Тир и Сидон чудесата, които се извършиха във вас, те отдавна биха се покаяли, седящи във вретище и пепел.
14. Обаче на Тир и Сидон ще бъде по-леко в съда, отколкото на вас.
15. И ти, Капернауме, който си се издигнал до небесата, до ада ще бъдеш свален.
16. Който слуша вас, Мен слуша; и който отхвърля вас, Мен отхвърля; а който отхвърля Мен, отхвърля Онзи, който Ме е пратил.
17. И седемдесетте се върнаха с радост и казаха: Господи, в Твоето Име и демоните ни се покоряват.
18. А Той им каза: Видях Сатана да пада от небето като светкавица.
19. Ето, давам ви власт да настъпвате змии и скорпиони и власт над цялата сила на врага, и нищо няма да ви повреди.
20. Обаче не се радвайте на това, че духовете ви се покоряват, а се радвайте, че имената ви са записани на небесата.
21. В същия час Иисус се зарадва в Духа и каза: Благодаря Ти, Отче, Господи на небето и земята, че си скрил това от мъдрите и разумните, а си го открил на невръстните. Да, Отче, защото така Ти се видя угодно.
22. Всичко Ми е предадено от Моя Отец; и освен Отец, никой не знае кой е Синът; и никой не знае кой е Отец, освен Синът и онзи, на когото Синът би благоволил да открие.
23. И като се обърна към учениците, им каза насаме: Блажени очите, които виждат това, което вие виждате.
24. Защото, казвам ви, че много пророци и царе пожелаха да видят това, което вие виждате, и не видяха; и да чуят това, което вие чувате, и не чуха.
25. И ето, един законник стана и Го изпитваше, като каза: Учителю, какво да правя, за да наследя вечен живот?
26. А Той му каза: Какво е писано в закона? Как го четеш ти?
27. А той в отговор каза: ?Да възлюбиш Господа, своя Бог, с цялото си сърце, с цялата си душа, с всичката си сила и с целия си ум, и ближния си както себе си.“
28. Иисус му каза: Правилно отговори; това прави, и ще живееш.
29. Но той, понеже искаше да оправдае себе си, каза на Иисус: А кой е моят ближен?
30. В отговор Иисус каза: Един човек слизаше от Ерусалим в Ерихон; и налетя на разбойници, които го съблякоха и нараниха, и си отидоха, като го оставиха полумъртъв.

31. А един свещеник случайно слизаше по онзи път и като го видя, подмина по отсрещната страна.
32. Също и един левит, като стигна на това място и го видя, подмина по отсрещната страна.
33. Но един самарянин, като пътуваше, дойде до мястото, където беше той, и като го видя, го съжали,
34. приближи се и превърза раните му, като изливаше на тях масло и вино. После го качи на собственото си добиче, закара го в една гостилница и се погрижи за него.
35. А на следващия ден извади два динария, даде ги на гостилничаря и каза: Погрижи се за него и каквото похарчиш в повече, на връщане ще ти го заплатя.
36. Кой от тези тримата ти се вижда да се е показал ближен на изпадналия сред разбойниците?
37. А той отговори: Онзи, който му оказа милост. Иисус му каза: Иди и ти прави също така.
38. И като вървяха по пътя, Той влезе в едно село; и някоя си жена на име Марта Го прие у дома си.
39. Тя имаше сестра на име Мария, която седна при краката на Иисус и слушаше словото Му.
40. А Марта, като беше заета с много прислужване, пристъпи и каза: Господи, не Те ли е грижа, че сестра ми ме остави сама да прислужвам? Кажи й тогава да ми помогне.
41. Но Господ в отговор й каза: Марто, Марто, ти се грижиш и безпокоиш за много неща,
42. но едно е потребно; и Мария избра добрата част, която няма да й се отнеме.

Глава 11

1. И когато Той се молеше на едно място, като престана, един от Неговите ученици Му каза: Господи, научи ни да се молим, както и Йоан е научил своите ученици.
2. А Той им каза: Когато се молите, казвайте: Отче (наш, който си на небесата), да се свети Твоето Име; да дойде Твоето царство, (да бъде Твоята воля, както на небето, така и на земята);
3. давай ни всеки ден всекидневния ни хляб;
4. и прости греховете ни, защото и сами ние прощаваме на всеки наш длъжник; и не ни въвеждай в изкушение, (а ни избави от лукавия).
5. И им каза: Ако някой от вас има приятел и отиде при него посред нощ и му каже: Приятелю, дай ми назаем три хляба,
6. понеже един мой приятел дойде у дома от път и нямам какво да сложа пред него;
7. и ако той отвътре в отговор каже: Не ме безпокой; вратата вече е заключена и аз и децата ми сме си легнали; не мога да стана да ти дам;
8. казвам ви, че даже ако не стане да му даде, защото му е приятел, то поради неговата настойчивост ще стане и ще му даде, колкото му трябва.
9. И Аз ви казвам: искайте, и ще ви се даде; търсете, и ще намерите; хлопайте, и ще ви се отвори.
10. Защото всеки, който иска, получава; който търси, намира; и на онзи, който хлопа, ще се отвори.
11. И кой е онзи баща между вас, който, ако син му му поиска хляб, ще му даде камък; или ако му поиска риба, ще му даде змия вместо риба;
12. или ако поиска яйце, ще му даде скорпион?
13. И така, ако вие, които сте зли, знаете да давате блага на децата си, колко повече Небесният Отец ще даде Свети Дух на онези, които Го молят!
14. Веднъж Той изгони един ням демон; и като излезе демонът, немият проговори и множествата се учудиха.
15. А някои от тях казаха: Чрез началника на демоните, Веелзевул, изгонва демоните.
16. А други, изпитвайки Го, искаха от Него знамение от небето.
17. Но Той, като знаеше техните мисли, им каза: Всяко царство, разделено само против себе си, запустява; и дом, разделен сам против себе си, пада.
18. Също така, ако Сатана се раздели сам против себе си, как ще устои царството му? Понеже казвате, че изгонвам демоните чрез Веелзевул.
19. И ако Аз чрез Веелзевул изгонвам демоните, вашите синове чрез кого ги изгонват? Затова те ще ви бъдат съдии.
20. Но ако Аз с Божия пръст изгонвам демоните, то Божието царство е дошло до вас.
21. Когато силният въоръжен пази двора си, имотът му е в безопасност.
22. Но когато един по-силен от него го нападне и му надвие, му взема всичкото оръжие, на което се е надявал, и разделя каквото грабне от него.
23. Който не е с Мен, той е против Мен; и който не събира заедно с Мен, той разпилява.
24. Когато нечистият дух излезе от човека, той минава през безводни места и търси спокойствие; и като не намери, казва: Ще се върна в къщата си, откъдето съм излязъл.
25. И като дойде, намира я пометена и украсена.
26. Тогава отива и взема със себе си седем други духа, по-зли от него, и като влязат, живеят там; и последното състояние на онзи човек става по-лошо от първото.
27. Когато говореше това, една жена от множеството издигна глас и Му каза: Блажена утробата, която Те е носила, и гърдите, от които си сукал!
28. А Той каза: По-добре кажи: Блажени онези, които слушат Божието слово и го пазят.
29. А когато множествата се събираха около Него, започна да казва: Това поколение е зло поколение. Иска знамение, но друго знамение няма да му се даде, освен знамението на

(пророк) Йона.
30. Защото, както Йона стана знамение за ниневийците, така и Човешкият Син ще бъде за това поколение.
31. Южната царица ще се яви на съда с мъжете от това поколение и ще ги осъди, защото дойде от краищата на земята да чуе Соломоновата мъдрост; а ето, тук има повече от Соломон.
32. Ниневийските мъже ще се явят на съда с това поколение и ще го осъдят, защото се покаяха чрез проповедта на Йона; а ето, тук има повече от Йона.
33. Никой, като запали светило, не го слага на скрито място, нито под шиника, а на светилника, за да виждат светлината онези, които влизат.
34. Светило на тялото ти е твоето око. Когато окото ти е чисто, цялото ти тяло е осветено; а когато е зло, и тялото ти е в мрак.
35. Затова внимавай, да не би светлината в теб да е тъмнина.
36. Но ако цялото твое тяло бъде осветено, без да има тъмна част, то цялото ще бъде осветено, както когато светилото те осветява със сиянието си.
37. Като говореше, един фарисей Го покани да обядва у него; и Той влезе и седна да яде.
38. А фарисеят се учуди, като видя, че Той не се изми първо преди обяда.
39. Но Господ му каза: Сега вие фарисеите чистите външността на чашата и паницата, а вътрешността ви е пълна с грабеж и злина.
40. Безумци! Този, който е направил външното, не е ли направил и вътреш??ото?
41. По-добре давайте милостиня от това, което е в сърцето; и ето, всичко ще ви бъде чисто.
42. Но горко на вас, фарисеи! Защото давате десятък от джоджена, от седефчето и от всякакъв зеленчук, а пренебрегвате правосъдието и Божията любов. Но тези трябваше да правите, а онези да не пренебрегвате.
43. Горко на вас, фарисеи! Защото обичате първите столове в синагогите и поздравите по пазарите.
44. Горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери! Защото сте като гробове, които не личат, така че хората, които ходят по тях, не знаят.
45. И един от законниците в отговор Му каза: Учителю, като казваш това, и нас обиждаш.
46. А Той каза: Горко и на вас, законниците! Защото товарите хората с бремена, които тежко се носят; а вие самите даже с един пръст не се допирате до бремената.
47. Горко на вас! Защото градите гробниците на пророците, а бащите ви ги избиха.
48. И така, вие свидетелствате за делата на бащите си и се съгласявате с тях; защото те ги избиха, а вие им градите гробниците.
49. Затова и Божията премъдрост каза: Ще им изпращам пророци и апостоли; и някои от тях ще убият и изгонят,
50. за да се изиска от това поколение кръвта на всичките пророци, която е проливана от създаването на света –
51. от кръвта на Авел до кръвта на Захария, който загина между олтара и дома. Да, казвам ви, ще се изиска от това поколение.
52. Горко на вас, законници! Защото отнехте ключа на познанието: сами вие не влязохте и на тези, които искат да влязат, попречихте.
53. И като излезе оттам, книжниците и фарисеите започнаха яростно да Го преследват и да Го предизвикват да говори за още много неща,
54. като Го дебнеха, за да уловят нещо от думите Му, за което да Го обвинят.

Глава 12

1. Между това, като се събра едно многохилядно множество, дотолкова, че едни други се тъпчеха, Той започна да говори на учениците Си: Преди всичко се пазете от фарисейския квас, който е лицемерие.
2. Няма нищо скрито, което няма да се открие, и тайно, което няма да се узнае.
3. Затова, каквото сте говорили в тъмно, ще се чуе на светло; и каквото сте казали на ухо във вътрешните стаи, ще се разгласи от покрива.
4. А на вас, Моите приятели, казвам: Не се бойте от тези, които убиват тялото и след това не могат нищо повече да направят.
5. Но ще ви предупредя от кого да се боите: бойте се от Онзи, който, след като е убил, има власт да хвърля в пъкъла. Да! – казвам ви – от Него се бойте.
6. Не се ли продават пет врабчета за два асария? И нито едно от тях не е забравено пред Бога.
7. Но на вас и космите на главата са всички преброени. Не се бойте, вие сте по-скъпи от много врабчета.
8. И казвам ви: Всеки, който изповяда Мен пред хората, ще го изповяда и Човешкият Син пред Божиите ангели;
9. но ако се отрече някой от Мен пред хората, ще бъде отречен и той пред Божиите ангели.
10. И на всеки, който би казал дума против Човешкия Син, ще му се прости; но ако някой похули Светия Дух, няма да му се прости.
11. И когато ви заведат в синагогите и пред началствата и властите, не се безпокойте как или какво ще говорите, или какво ще кажете.
12. Защото Светият Дух ще ви научи в същия час какво трябва да кажете.
13. И някой от множеството Му каза: Учителю, кажи на брат ми да раздели с мен наследството.
14. А Той му каза: Човече, кой Ме е поставил да съдя или деля между вас?
15. И им каза: Внимавайте и се пазете от всякаква алчност, защото животът на човека не се състои в изобилието на имота му.
16. И им каза притча, като рече: Нивите на един богаташ родиха много плод.
17. И той размишляваше в себе си, като казваше: Какво да правя? Защото нямам къде да събера плодовете си.
18. И каза: Ето какво ще направя: ще съборя житниците си и ще построя по-големи, и там ще събера всичките си жита и благата си.
19. И ще кажа на душата си: Душо, имаш много блага, натрупани за много години. Успокой се, яж, пий и се весели.
20. А Бог му каза: Глупако! Тази нощ ще ти изискат душата; а това, което си приготвил, чие ще бъде?
21. Така става с този, който събира имот за себе си, а не е богат спрямо Бога.
22. Каза още на учениците Си: Затова ви казвам: не се безпокойте за живота си – какво ще ядете; нито за тялото си – какво ще облечете.
23. Защото животът е повече от храната, и тялото – от облеклото.
24. Разгледайте враните, че не сеят, нито жънат; те нямат нито склад, нито житница, но пак Бог ги храни. Колко по-ценни сте вие от птиците!
25. И кой от вас може с безпокойство да прибави един лакът на ръста си?
26. И така, ако и най-малкото нещо не можете да направите, защо се безпокоите за другото?
27. Разгледайте кремовете как растат: не се трудят, нито предат; но ви казвам, че дори Соломон в цялата си слава не се е обличал като един от тях.
28. И ако Бог така облича полската трева, която днес я има, а утре я хвърлят в пещ, колко повече ще облича вас, маловерци!
29. И така, не търсете какво да ядете и какво да пиете, и не бъдете неспокойни;
30. защото всичко това търсят народите на света; а вашият Отец знае, че се нуждаете от това.
31. Но търсете (Божието) царство и (всичко) това ще ви се прибави.

32. Не бой се, малко стадо, защото вашият Отец благоволи да ви даде царството.
33. Продайте имота си и давайте милостиня; направете си кесии, които не овехтяват, непреходно съкровище на небесата, където крадец не се приближава, нито молец изяжда.
34. Защото, където е съкровището ви, там ще бъде и сърцето ви.
35. Кръстът ви да бъде препасан и светилниците ви — запалени;
36. и самите вие да приличате на хора, които чакат господаря си, когато се върне от сватба, за да му отворят незабавно, щом дойде и похлопа.
37. Блажени онези слуги, чийто господар ги намери будни, когато си дойде; истина ви казвам, че той ще се препаше, ще ги накара да седнат на трапезата и ще дойде да им прислужи.
38. И ако дойде на втора стража или на трета стража и ги намери така, блажени са онези слуги.
39. Но това да знаете, че ако домакинът знаеше в кой час ще дойде крадецът, щеше да бди и не би оставил да му подкопаят къщата.
40. Бъдете и вие готови; защото в час, когато не го мислите, Човешкият Син ще дойде.
41. Тогава Петър каза: Господи, само на нас ли казваш тази притча, или на всичките?
42. Господ каза: И така, кой е онзи верен и благоразумен настойник, когото господарят му ще постави над домочадието си, за да им дава навреме определената храна?
43. Блажен онзи слуга, чийто господар, когато си дойде, го намери, че прави така.
44. Истина ви казвам, че ще го постави над целия си имот.
45. Но ако онзи слуга каже в сърцето си: Господарят ми се забави; и започне да бие слугите и слугините, да яде, да пие и да се напива,
46. то господарят на онзи слуга ще дойде в ден, когато той не го очаква, и в час, който не знае, и като го посече, ще определи неговата участ с невярващите.
47. И онзи слуга, който е знаел волята на господаря си, но не е бил готов и не е постъпил по волята му, много ще бъде бит.
48. А онзи, които не е знаел и е сторил нещо, което заслужава бой, малко ще бъде бит. И от всеки, на когото много е дадено, много и ще се изисква; и на когото много са поверили, от него повече ще се изисква.
49. Огън дойдох да хвърля на земята и как искам да се беше вече запалил!
50. Но имам кръщение, с което трябва да се кръстя, и колко се измъчвам, докато то се извърши!
51. Мислите ли, че съм дошъл да дам мир на земята? Не, – казвам ви, – а по-скоро разделение.
52. Защото отсега нататък петима в една къща ще бъдат разделени: трима против двама и двама против трима.
53. Ще се разделят баща против син и син против баща, майка против дъщеря и дъщеря против майка, свекърва против снаха си и снаха против свекърва си.
54. Каза още на множествата: Когато видите облак да се издига от запад, веднага казвате: Дъжд ще вали; и така става.
55. И когато духа южен вятър, казвате: Ще стане жега; и става.
56. Лицемери! Лицето на земята и на небето знаете да прецените, а това време как не знаете да прецените?
57. А защо от само себе си не съдите кое е право?
58. Защото, когато отиваш с противника си да се явиш пред управителя, постарай се по пътя да се освободиш от него, да не би да те завлече при съдията и съдията да те предаде на служителя, и служителят да те хвърли в тъмница.
59. Казвам ти: никак няма да излезеш оттам, докато не изплатиш и най-последната лепта.

Глава 13

1. В същото време присъстваха някои, които известиха на Иисус за галилеяните, чиято кръв Пилат смесил с жертвите им.
2. И Той в отговор им каза: Мислите ли, че тези галилеяни са били най-грешни от всичките галилеяни, понеже са пострадали така?
3. Казвам ви: не; но ако не се покаете, всички така ще загинете.
4. Или, мислите ли, че онези осемнадесет души, върху които падна силоамската кула и ги уби, бяха грешници повече от всички хора, които живеят в Ерусалим?
5. Казвам ви: не; но ако не се покаете, всички така ще загинете.
6. Каза и тази притча: Някой си имаше в лозето си посадена смокиня; и дойде да търси плод на нея, но не намери.
7. И каза на лозаря: Ето, три години, откакто идвам да търся плод на тази смокиня, но не намирам. Отсечи я; защо да изтощава земята?
8. А той в отговор му каза: Господарю, остави я и това лято, докато разкопая около нея и насипя тор;
9. и ако след това даде плод – добре, ако ли не – ще я отсечеш.
10. И една събота Той поучаваше в една от синагогите;
11. и ето, една жена, която имаше дух на немощ от осемнадесет години; тя беше прегърбена и не можеше никак да се изправи.
12. А Иисус, като я видя, я повика и й каза: Жено, освободена си от своята немощ.
13. И положи ръце на нея; и тя веднага се изправи и славеше Бога.
14. А началникът на синагогата, като недоволстваше за това, че Иисус изцели в събота, заговори и каза на множеството: Има шест дни, в които трябва да се работи; в тях идвайте и се изцелявайте, а не в съботен ден.
15. А Господ му отговори и каза: Лицемери! В събота не отвързва ли всеки един от вас вола или магарето си от яслите и не го ли завежда да го напои?
16. А тази жена, като дъщеря на Авраам, която Сатана е държал вързана цели осемнадесет години, не трябваше ли да бъде развързана от тази връзка в съботен ден?
17. И като каза това, всичките Му противници бяха засрамени и цялото множество се радваше за всичките славни дела, които се вършеха от Него.
18. Тогава каза: На какво прилича Божието царство? И с какво да го сравня?
19. Прилича на синапено зърно, което човек взе и хвърли в градината си; и то растеше и стана голямо дърво, и небесните птици се подслоняваха по клончетата му.
20. И пак каза: С какво да сравня Божието царство?
21. Прилича на квас, който една жена взе и замеси в три мери брашно, докато вкисна цялото.
22. И по пътя Си за Ерусалим минаваше през градовете и през селата и поучаваше.
23. И някой си Му каза: Господи, малцина ли са онези, които се спасяват? А Той им каза:
24. Борете се да влезете през тясната врата, защото ви казвам: мнозина ще търсят да влязат и няма да могат.
25. След като стане домакинът и затвори вратата, и вие, като останете навън и започнете да хлопате на вратата и да казвате: Господи, отвори; Той в отговор ще ви каже: Не ви зная откъде сте.
26. Тогава ще започнете да казвате: Ядохме и пихме пред Теб и по нашите улици си поучавал.
27. А Той ще каже: Казвам ви, не ви зная откъде сте; махнете се от Мен всички вие, които вършите неправда.
28. Ще бъде плач и скърцане със зъби, когато видите Авраам, Исаак, Яков и всички пророци в Божието царство, а себе си – изпъдени навън.
29. И ще дойдат от изток и запад, от север и юг и ще седнат в Божието царство.
30. И ето, има последни, които ще бъдат първи, и има първи, които ще бъдат последни.
31. В същия час дойдоха някои фарисеи, които Му казаха: Излез и си иди оттук, защото Ирод

иска да Те убие.
32. И Той им каза: Идете, кажете на тази лисица: ето, изгонвам демони и изцелявам днес и утре, и на третия ден ще свърша.
33. Но днес и утре, и други ден трябва да пътувам; защото не е възможно пророк да загине вън от Ерусалим.
34. Ерусалиме! Ерусалиме! Ти, който избиваш пророците и с камъни убиваш пратените до теб! Колко пъти съм искал да събера твоите деца, както кокошка прибира пилците си под крилата си, но не искахте!
35. Ето, вашият дом ви се оставя пуст. Но казвам ви: няма да Ме видите, докато не кажете: Благословен Онзи, който идва в Господното Име.

Глава 14

1. Една събота, когато влезе да яде хляб в къщата на един от началниците на фарисеите, те Го наблюдаваха.
2. И ето, пред Него имаше един човек, болен от воднянка.
3. И Иисус заговори на законниците и фарисеите и каза: Позволено ли е да се изцелява в събота, или не?
4. А те мълчаха. И Той, като хвана човека, го изцели и го пусна.
5. И им каза: Ако падне магарето или волът на някого от вас в кладенец, няма ли той начаса да го извлече в съботен ден?
6. И не можаха да Му отговорят на това.
7. А като забелязваше как поканените избираха първите места, им каза една притча:
8. Когато те покани някой на сватба, не сядай на първия стол, да не би да е бил поканен от него някой по-почетен от теб
9. и да дойде този, който е поканил и теб, и него, и да ти каже: Отстъпи това място на този човек; и тогава ще започнеш със срам да заемаш последното място.
10. Но когато те поканят, иди и седни на последното място и когато дойде този, който те е поканил, да ти каже: Приятелю, мини по-горе; тогава ще имаш почит пред всички, които седят с теб на трапезата.
11. Защото всеки, който възвишава себе си, ще бъде смирен, а който смирява себе си, ще бъде възвисен.
12. Каза и на този, който Го беше поканил: Когато даваш обяд или вечеря, не кани приятелите си, нито братята си, нито родините си, нито богати съседи, да не би и те да те поканят и да ти бъде отплатено.
13. Но когато даваш угощение, покани бедни, недъгави, куци, слепи;
14. и ще бъдеш блажен, защото те нямат с какво да ти отплатят и ще ти бъде отплатено във възкресението на праведните.
15. И като чу това, един от седящите с Него на трапезата Му каза: Блажен онзи, който ще яде хляб в Божието царство.
16. А Той каза: Един човек даде голяма вечеря и покани мнозина.
17. И в часа на вечерята изпрати слугата си да каже на поканените: Елате, защото всичко е вече готово.
18. А те всички започнаха единодушно да се извиняват. Първият му каза: Купих си нива и трябва да изляза да я видя; моля ти се, извини ме.
19. Друг каза: Купих си пет чифта волове и отивам да ги опитам; моля ти се, извини ме.
20. А друг каза: Ожених се и затова не мога да дойда.
21. И слугата дойде и каза това на господаря си. Тогава стопанинът разгневен каза на слугата си: Излез бързо на градските улици и пътеки и доведи тук бедните, недъгавите, слепите и куците.
22. И слугата каза: Господарю, направено е, каквото си заповядал, и има още място.
23. И господарят каза на слугата: Излез по пътищата и оградите и колкото намериш, накарай ги да влязат, за да се напълни къщата ми;
24. защото ви казвам, че никой от поканените няма да вкуси от вечерята ми.
25. А големи множества вървяха заедно с Него; и Той се обърна и им каза:
26. Ако дойде някой при Мен и не намрази баща си и майка си, жена си и децата си, братята си и сестрите си, а още и собствения си живот, не може да бъде Мой ученик.
27. Който не носи своя кръст и върви след Мен, не може да бъде Мой ученик.
28. Защото кой от вас, когато иска да построи кула, не сяда първо да пресметне разноските – дали ще има с какво да я доизкара?
29. Да не би като положи основа, а не може да довърши, всички, които гледат, да започнат да му се присмиват и да казват:

30. Този човек започна да строи, но не можа да довърши.
31. Или кой цар, който отива на война срещу друг цар, няма да седне първо да се посъветва – може ли с десет хиляди да се противопостави на онзи, който идва срещу него с двадесет хиляди?
32. Иначе, докато другият е още далеч, изпраща посланици да иска условия за мир.
33. И така, ако някой от вас не се отрече от всичко, което има, не може да бъде Мой ученик.
34. Добро нещо е солта, но ако самата сол обезсолее, с какво ще се подправи?
35. Тя не струва нито за земята, нито за тор, а я изхвърлят навън. Който има уши да слуша, нека слуша.

Глава 15

1. А всичките бирници и грешници се приближаваха при Него да Го слушат.
2. А фарисеите и книжниците недоволстваха, като казваха: Този приема грешниците и яде с тях!
3. И Той им разказа тази притча:
4. Кой от вас, ако има сто овце и му се изгуби една от тях, не оставя деветдесет и деветте в пустинята и не отива след изгубената, докато я намери?
5. И като я намери, я вдига на рамената си радостен.
6. И като си дойде у дома, свиква приятелите си и съседите си и им казва: Радвайте се с мен, защото си намерих изгубената овца.
7. Казвам ви, че също така ще има повече радост на небето за един грешник, който се кае, отколкото за деветдесет и девет праведници, които нямат нужда от покаяние.
8. Или коя жена, ако има десет драхми и изгуби една драхма, не запалва светило, не помита къщата и не търси грижливо, докато я намери?
9. И като я намери, свиква приятелките и съседките си и казва: Радвайте се с мен, защото намерих драхмата, която бях изгубила.
10. Също така, казвам ви, има радост пред Божиите ангели за един грешник, който се кае.
11. Каза още: Някой си човек имаше двама сина.
12. И по-младият от тях каза на баща си: Тате, дай ми дела, който ми се пада от имота. И той им раздели състоянието.
13. И не след много дни по-младият син си събра всичко и отиде в далечна страна, и там пропиля имота си с разпуснатия си живот.
14. А след като пропиля всичко, настана голям глад в онази страна и той изпадна в лишение.
15. И отиде и се свърза с един от гражданите на онази страна, който го прати на полетата си да пасе свине.
16. И желаеше да се насити с рошковите, от които ядат свинете; но никой не му даваше.
17. А като дойде на себе си, каза: Колко наемници на баща ми имат хляб и в излишък, а пък аз умирам от глад!
18. Ще стана да отида при баща си и ще му кажа: Тате, съгреших против небето и пред теб;
19. не съм вече достоен да се наричам твой син; направи ме като един от наемниците си.
20. И стана и отиде при баща си. А когато беше още далеч, баща му го видя, смили се и като се затича, се хвърли на врата му и го целуваше.
21. А синът му каза: Тате, съгреших против небето и пред теб; не съм вече достоен да се наричам твой син.
22. Но бащата каза на слугите си: Бързо изнесете най-хубавата премяна и го облечете, сложете пръстен на ръката му и сандали на краката му;
23. и докарайте угоеното теле и го заколете и нека ядем и се веселим,
24. защото този мой син беше мъртъв и оживя, изгубен беше и се намери. И започнаха да се веселят.
25. А по-старият му син беше на нивата; и като си идваше и се приближи до къщата, чу песни и игри.
26. И повика един от слугите и попита какво е това.
27. А той му каза: Брат ти си дойде; и баща ти закла угоеното теле, защото го прие здрав.
28. И той се разсърди и не искаше да влезе; а баща му излезе и започна да го моли.
29. А той в отговор каза на баща си: Ето, толкова години ти работя и никога не съм престъпил някоя твоя заповед, но на мен не си дал дори едно яре някога, за да се повеселя с приятелите си;
30. а щом си дойде този твой син, който изпояде имота ти с блудниците, за него ти закла угоеното теле.
31. А той му каза: Синко, ти си винаги с мен и всичко мое е твое.

32. Но подобаваше да се развеселим и да се зарадваме; защото този твой брат беше мъртъв и оживя, и изгубен беше и се намери.

Глава 16

1. Каза още на учениците си: Един богаташ имаше настойник, когото обвиниха пред него, че разпилявал имота му.
2. И той го повика и му каза: Какво е това, което слушам за теб? Дай сметка за настойничеството си защото не можеш вече да бъдеш настойник.
3. Тогава настойникът си каза: Какво да направя, след като господарят ми отнема от мен настойничеството? Нямам сила да копая, а да прося ме е срам.
4. Сетих се какво да направя, за да ме приемат в къщите си, когато бъда отстранен от настойничеството.
5. И като повика всеки от длъжниците на господаря си, каза на първия: Колко дължиш на господаря ми?
6. А той каза: Сто мери масло. И му каза: Вземи разписката си и бързо седни и напиши: петдесет.
7. После каза на друг: А ти колко дължиш? А той отговори: Сто мери жито. И му каза: Вземи разписката си и напиши: осемдесет.
8. И господарят похвали неверния настойник за това, че е постъпил хитроумно; защото синовете на този свят са по-хитроумни спрямо своето поколение от синовете на светлината.
9. И Аз ви казвам: Спечелете си приятели чрез неправедното богатство, та когато се привърши, да ви приемат във вечните жилища.
10. Верният в най-малкото и в многото е верен, а неправедният в най-малкото и в многото е неправеден.
11. И така, ако в неправедното богатство не бяхте верни, кой ще ви повери истинското богатство?
12. И ако в чуждото не бяхте верни, кой ще ви даде вашето?
13. Никой служител не може да служи на двама господари, защото или ще намрази единия и ще обикне другия, или ще се привърже към единия, а другия ще презира. Не можете да служите на Бога и на мамона.
14. Всичко това слушаха и фарисеите, които бяха сребролюбци, и Му се присмиваха.
15. А Той им каза: Вие сте онези, които се показвате праведни пред хората, но Бог знае вашите сърца; защото онова, което се цени високо между хората, е мерзост пред Бога.
16. Законът и пророците бяха до Йоан; оттогава Божието царство се благовества и всеки насила влиза в него.
17. Но по-лесно е небето и земята да преминат, отколкото една точка от закона да отпадне.
18. Всеки, който напусне жена си и се ожени за друга, прелюбодейства; и който се жени за напусната от мъж, той прелюбодейства.
19. Имаше някой си богаташ, който се обличаше в пурпур и висон и всеки ден се веселеше бляскаво.
20. Имаше и един сиромах на име Лазар, покрит със струпеи, когото слагаха да лежи пред портата му,
21. като желаеше да се нахрани от трохите, които падаха от трапезата на богаташа; и кучетата идваха и лижеха раните му.
22. Умря сиромахът и ангелите го занесоха в Авраамовото лоно. Умря и богаташът и беше погребан.
23. И в ада, като беше на мъки и повдигна очи, видя отдалеч Авраам и Лазар в неговото лоно.
24. И той извика, казвайки: Отче Аврааме, смили се над мен и изпрати Лазар да натопи края на пръста си във вода и да разхлади езика ми; защото съм на мъки в този пламък.
25. Но Авраам каза: Синко, спомни си, че ти си получил своите блага приживе, така както Лазар – злините; а сега той тук се утешава, а ти се мъчиш.
26. И освен всичко това, между нас и вас е утвърдена голяма бездна, така че онези, които биха искали да минат оттук към вас, да не могат, нито пък оттам – да преминат към нас.

27. А той каза: Като е така, моля ти се, отче, да го пратиш в бащиния ми дом;
28. защото имам петима братя – за да им засвидетелства, да не би да дойдат и те в това място на мъчение.
29. Но Авраам каза: Имат Мойсей и пророците, нека слушат тях.
30. А той каза: Не, отче Аврааме; но ако отиде при тях някой от мъртвите, ще се покаят.
31. Тогава той му каза: Ако не слушат Мойсей и пророците, то и от мъртвите да възкръсне някой, пак няма да се убедят.

Глава 17

1. И каза на учениците Си: Не е възможно да не дойдат съблазните; но горко на онзи, чрез когото идват!
2. По-добре би било за него да се окачи един голям воденичен камък на шията му и да бъде хвърлен в морето, а не да съблазни един от тези малките.
3. Внимавайте на себе си. Ако прегреши брат ти, смъмри го; и ако се покае, прости му.
4. И седем пъти на ден ако ти съгреши и седем пъти се обърне към теб и каже: Покайвам се! – прощавай му.
5. И апостолите рекоха на Господа: Прибави ни вяра.
6. А Господ каза: Ако имате вяра колкото синапено зърно, щяхте да кажете на тази черница: Изкорени се и се насади в морето; и тя щеше да послуша.
7. А кой от вас, ако има слуга да му оре или да му пасе, ще му каже веднага, щом си дойде от нива: Ела и седни да ядеш?
8. Няма ли вместо това да му каже: Приготви нещо да вечерям, препаши се и ми пошетай, докато ям и пия, а ти ще ядеш и пиеш след това?
9. Нима ще благодари на слугата за това, че е свършил каквото е било заповядано? (Не мисля.)
10. Също така и вие, когато извършите всичко, което ви е заповядано, казвайте: Ние сме безполезни слуги; извършихме само това, което бяхме длъжни да извършим.
11. И в пътуването Си към Ерусалим Той минаваше между Самария и Галилея.
12. И когато влизаше в едно село, Го срещнаха десет души прокажени, които, като се спряха надалеч,
13. извикаха със силен глас, казвайки: Иисусе, Наставниче, смили се над нас!
14. И като ги видя, им каза: Идете, покажете се на свещениците. И когато отиваха, се очистиха.
15. А един от тях, като видя, че е изцелен, се върна и със силен глас славеше Бога,
16. и падна на лице при краката на Иисус, и Му благодареше. И той беше самарянин.
17. А Иисус в отговор му каза: Нали се очистиха десетимата? А къде са деветимата?
18. Не се ли намериха и други да се върнат и да въздадат слава на Бога освен този другоплеменник?
19. И му каза: Стани и си иди; твоята вяра те изцели.
20. А когато беше попитан от фарисеите кога ще дойде Божието царство, Иисус в отговор им каза: Божието царство не идва така, че да се забелязва;
21. нито ще кажат: Ето, тук или там – защото, ето, Божието царство е сред вас.
22. И каза на учениците: Ще дойдат дни, когато ще пожелаете да видите поне един от дните на Човешкия Син, и няма да видите.
23. И като ви кажат: Ето, тук или там – да не отидете, нито да тичате след тях.
24. Защото, както светкавицата, когато блесне от единия край на небето, свети до другия край на небето, така ще бъде и Човешкият Син в Своя ден.
25. Но първо Той трябва много да пострада и да бъде отхвърлен от това поколение.
26. И както стана в дните на Ной, така ще бъде и в дните на Човешкия Син:
27. ядяха, пиеха, женеха се и се омъжваха до деня, когато Ной влезе в ковчега; и дойде потопът и ги погуби всички.
28. Също така, както стана в дните на Лот: ядяха, пиеха, купуваха, продаваха, садяха и строяха;
29. но в деня, когато Лот излезе от Содом, от небето заваляха огън и сяра и погубиха всички.
30. Така ще бъде и в деня, когато ще се яви Човешкият Син.
31. В онзи ден, който се намери на покрива на къщата, а вещите му са вкъщи, да не слиза да ги взима; и който е на полето, той също да не се обръща назад.
32. Помнете жената на Лот.
33. Който иска да спечели живота си, ще го изгуби; а който го изгуби, ще го запази.

34. Казвам ви, в онази нощ двама ще бъдат на едно легло: единият ще се вземе, а другият ще се остави.
35. Две жени ще мелят заедно: едната ще се вземе, а другата ще се остави.
36. (Двама ще бъдат на нива: единият ще се вземе, а другият ще се остави.)
37. Отговориха Му, като казаха: Къде, Господи? А Той им каза: Където е трупът, там ще се съберат и орлите.

Глава 18

1. Каза им и една притча за това, че трябва винаги да се молят и да не се уморяват, като каза:
2. В един град имаше един съдия, който не се боеше от Бога и човека не зачиташе.
3. В същия град имаше една вдовица, която идваше при него и му казваше: Отдай ми правото спрямо противника ми!
4. Но той за известно време не искаше. Но после си каза: Въпреки че не се боя от Бога и хората не зачитам,
5. пак, понеже тази вдовица ми досажда, ще й отдам правото, да не би да ме измори с непрекъснатото си идване.
6. И Господ каза: Слушайте какво каза неправедният съдия!
7. А Бог няма ли да отдаде правото на Своите избрани, които викат към Него ден и нощ, и ще се бави ли спрямо тях?
8. Казвам ви, че ще им отдаде правото скоро. Но когато дойде Човешкият Син, ще намери ли вяра на земята?
9. Също и на онези, които разчитаха на себе си, че са праведни, и презираха другите, каза и тази притча:
10. Двама души: единият фарисей, а другият бирник, се изкачиха в храма да се помолят.
11. Фарисеят, като се изправи, се молеше в себе си така: Боже, благодаря Ти, че не съм като другите хора – грабители, неправедни, прелюбодейци, също и като този бирник.
12. Постя два пъти в седмицата, давам десятък от всичко, което придобия.
13. А бирникът, като стоеше надалеч, не искаше дори очите си да повдигне към небето, а се биеше в гърди и казваше: Боже, бъди милостив към мен, грешника.
14. Казвам ви, че този слезе у дома си оправдан, а не онзи; защото всеки, който възвишава себе си, ще бъде смирен, а който смирява себе си, ще бъде възвисен.
15. Донесоха още при Него малките си деца, за да се докосне до тях; а учениците, като видяха, ги смъмриха.
16. Но Иисус ги повика и каза: Оставете децата да дойдат при Мен и не ги възпирайте, защото на такива е Божието царство.
17. Истина ви казвам: който не приеме Божието царство като детенце, той никак няма да влезе в него.
18. И някой си началник Го попита, казвайки: Благи Учителю, какво да направя, за да наследя вечен живот?
19. А Иисус му каза: Защо Ме наричаш благ? Никой не е благ освен Един, Бог.
20. Знаеш заповедите: ?Не прелюбодействай; не убивай; не кради; не лъжесвидетелствай; почитай баща си и майка си.“
21. А той каза: Всичко това съм опазил от младостта си.
22. Иисус, като чу, му каза: Едно още не ти достига. Продай всичко, което имаш, и го раздай на бедните, и ще имаш съкровище на небето; и ела и Ме следвай.
23. А той, като чу това, много се наскърби, защото беше твърде богат.
24. И Иисус, като го видя, че много се наскърби, каза: Колко трудно ще влязат в Божието царство онези, които имат богатство!
25. Защото по-лесно е камила да мине през иглени уши, отколкото богат да влезе в Божието царство.
26. А онези, които чуха това, казаха: Тогава кой може да се спаси?
27. А Той каза: Невъзможното за хората е възможно за Бога.
28. А Петър каза: Ето, ние оставихме всичко и Те последвахме.
29. А Той им каза: Истина ви казвам: няма никой, който да е оставил къща или родители, или братя, или жена, или деца заради Божието царство,
30. и който да не получи многократно повече в сегашно време, а в идващия свят – вечен живот.

31. И като взе дванадесетте при Себе Си, им каза: Ето, изкачваме се към Ерусалим и всичко, което е писано чрез пророците за Човешкия Син, ще се изпълни,
32. защото ще бъде предаден на езичниците, които ще се подиграят с Него и ще Го оскърбят, и ще Го заплюят,
33. и ще Го бият, и ще Го убият; и на третия ден ще възкръсне.
34. Но те не разбираха нищо от това; тази дума беше скрита за тях и те не разбираха това, което се казваше.
35. А когато Той се приближаваше до Ерихон, един слепец седеше край пътя да проси.
36. И като чу, че минава народ, попита какво е това.
37. И му казаха, че Иисус Назарянинът минава.
38. Тогава той извика, като каза: Иисусе, Сине Давидов, смили се над мен!
39. А тези, които вървяха отпред, го смъмриха, за да млъкне; но той още повече викаше: Сине Давидов, смили се над мен!
40. И така, Иисус се спря и заповяда да Му го доведат. И когато онзи се приближи, Той го попита:
41. Какво искаш да ти сторя? А той каза: Господи, да прогледам.
42. Иисус му каза: Прогледай! Твоята вяра те изцели.
43. И той веднага прогледа и Го последва, като славеше Бога. И целият народ, като видя това, въздаде хвала на Бога.

Глава 19

1. След това Иисус влезе в Ерихон и минаваше през града.
2. И ето, един човек на име Закхей, който беше началник на бирниците и беше богат,
3. искаше да види Иисус кой е, но не можеше поради множеството, защото беше малък на ръст.
4. И се завтече напред и се покачи на една смокиня, за да Го види; защото щеше да мине през онзи път.
5. Иисус, като дойде на това място, погледна нагоре и му каза: Закхей, слез бързо, защото днес трябва да отседна у дома ти.
6. И той побърза да слезе и Го прие с радост.
7. И като видяха това, всички негодуваха, казвайки: При грешен човек влезе да отседне.
8. А Закхей стана и каза на Господа: Господи, ето давам половината от имота си на бедните и ако някак съм ограбил някого несправедливо, му връщам четворно.
9. И Иисус му каза: Днес стана спасение на този дом; защото и този е син на Авраам.
10. Понеже Човешкият Син дойде да потърси и да спаси изгубеното.
11. И като слушаха това, Той прибави и още една притча, защото беше близо до Ерусалим и защото те си мислеха, че Божието царство щеше веднага да се яви.
12. Затова каза: Някой си благородник отиде в далечна страна да получи за себе си царство и да се върне.
13. И като повика десет от слугите си, им даде десет мнаси; и им каза: Търгувайте, докато дойда.
14. Но неговите граждани го мразеха и изпратиха след него посланици да кажат: Ние не искаме този да царува над нас.
15. А като получи царството и се върна, заповяда да му повикат онези слуги, на които беше дал парите, за да узнае кой какво е припечелил чрез търгуване.
16. Дойде първият и каза: Господарю, твоята мнаса спечели десет мнаси.
17. И той му каза: Хубаво, добри слуго! Понеже се показа верен в твърде малкото, имай власт над десет града.
18. Дойде и вторият и каза: Господарю, твоята мнаса принесе пет мнаси.
19. И на него каза: Бъди и ти над пет града.
20. Дойде и друг и каза: Господарю, ето твоята мнаса, която пазех скътана в кърпа,
21. защото се боях от теб, понеже си строг човек: взимаш това, което не си положил, и жънеш, което не си посял.
22. Господарят му каза: От устата ти ще те съдя, зли слуго. Знаел си, че съм строг човек, който взимам това, което не съм положил, и жъна, което не съм сял;
23. тогава защо не вложи парите ми в банката, и аз, като си дойдех, щях да ги прибера с лихвата?
24. И каза на присъстващите: Вземете от него мнасата и я дайте на този, който има десет мнаси!
25. Казаха му: Господарю, той има вече десет мнаси!
26. Казвам ви, че на всеки, който има, ще се даде; а от този, който няма, от него ще се отнеме и това, което има.
27. А онези мои неприятели, които не искаха да царувам над тях, ги доведете тук и ги посечете пред мен.
28. И като каза това, Иисус продължи напред, изкачвайки се за Ерусалим.
29. И когато се приближи до Витфагия и Витания, до хълма, наречен Елеонски, изпрати двама от учениците, като им каза:
30. Идете в селото, което е срещу вас, където, като влизате, ще намерите едно магаренце вързано, което никой човек не е възсядал; отвържете го и го докарайте.
31. И ако някой ви попита: Защо го отвързвате? – кажете така: На Господа трябва.

32. И изпратените отидоха и намериха както им беше казал.
33. И като отвързаха магаренцето, стопаните му им рекоха: Защо отвързвате магаренцето?
34. А те казаха: На Господа трябва.
35. И го докараха при Иисус и като наметнаха дрехите си на магаренцето, качиха Иисус.
36. И Той като минаваше, хората постилаха дрехите си по пътя.
37. И когато вече се приближаваше до превала на Елеонския хълм, цялото множество ученици започнаха да се радват и със силен глас да славят Бога за всичките чудеса, които бяха видели, казвайки:
38. Благословен Царят, който иде в Господното Име! Мир на небето и слава във висините!
39. А някои от фарисеите сред множеството Му казаха: Учителю, смъмри учениците Си!
40. И Той в отговор каза: Казвам ви, че ако тези млъкнат, то камъните ще извикат.
41. И като се приближи и видя града, плака за него и каза:
42. Да беше знаел ти, да, и ти, поне в този (твой) ден това, което служи за мира ти! Но сега това е скрито от очите ти.
43. Защото ще дойдат върху теб дни, когато твоите неприятели ще издигнат окопи около теб, ще те обсадят, ще те притеснят отвред
44. и ще сравнят със земята и теб, и децата ти в теб, и няма да оставят в теб камък върху камък; защото ти не позна времето, когато беше посетен.
45. И като влезе в храма, започна да изпъжда онези, които продаваха, като им казваше:
46. Писано е: ?И домът Ми ще бъде молитвен дом“; а вие го направихте ?разбойнически вертеп“.
47. И поучаваше всеки ден в храма. А главните свещеници, книжниците и народните първенци се стараеха да Го погубят,
48. но не намираха какво да направят, понеже целият народ се беше прилепил към Него да Го слуша.

Глава 20

1. И в един от дните, когато Той поучаваше народа в храма и проповядваше благовестието, пред Него застанаха главните свещеници и книжниците със старейшините и Му казаха:
2. Кажи ни с каква власт правиш това или кой е онзи, който Ти е дал тази власт?
3. И Той им отговори и каза: Ще ви попитам и Аз едно нещо, и Ми отговорете:
4. Йоановото кръщение от небето ли беше, или от хората?
5. А те разсъждаваха помежду си, като казваха: Ако речем: От небето – ще каже: Защо не го повярвахте?
6. Но ако речем: От хората – целият народ ще ни убие с камъни, защото са убедени, че Йоан беше пророк.
7. И отговориха, че не знаят откъде е.
8. Тогава Иисус им каза: И Аз също не ви казвам с каква власт правя това.
9. И започна да казва на народа тази притча: Един човек насади лозе, даде го под наем на лозари и отиде в чужбина за дълго време.
10. И на определеното време прати един слуга при лозарите, за да му дадат от плода на лозето; но лозарите го биха и го отпратиха празен.
11. И изпрати друг слуга, а те и него биха, безсрамно го оскърбиха и го отпратиха празен.
12. Изпрати и трети, но те и него нараниха и изхвърлиха.
13. Тогава стопанинът на лозето каза: Какво да направя? Ще изпратя възлюбения си син; може него да почетат, като го видят.
14. Но лозарите, като го видяха, разсъдиха помежду си, като казаха: Това е наследникът; хайде да го убием, за да стане наследството наше!
15. Изхвърлиха го вън от лозето и го убиха. И така, какво ще им направи стопанинът на лозето?
16. Ще дойде и ще погуби тези земеделци, и ще даде лозето на други. А като чуха това, рекоха: Да не бъде!
17. А Той ги погледна и каза: Тогава какво значи това, което е написано: ?Камъкът, който отхвърлиха зидарите, той стана глава на ъгъла“?
18. Всеки, който падне върху този камък, ще се разбие, а върху когото падне, ще го смаже.
19. И в същия час книжниците и главните свещеници търсеха да сложат ръце на Него, защото разбраха, че Той каза тази притча против тях, но се бояха от народа.
20. И като Го наблюдаваха, изпратиха шпиони, които се преструваха, че са праведни, за да Го уловят за някоя Негова дума, така че да Го предадат на началството и на властта на управителя.
21. И те Го попитаха, казвайки: Учителю, знаем, че право говориш и учиш, и не гледаш на лице, а учиш Божия път според истината;
22. право ли е за нас да даваме данък на императора, или не?
23. А Той разбра лукавството им и им каза: Защо Ме изпитвате?
24. Покажете Ми един динарий. Чий образ и надпис има? И (в отговор) казаха: На императора.
25. А Той каза: Тогава отдавайте императорското на императора, а Божието – на Бога.
26. И не можаха да уловят нищо в думите Му пред народа; и зачудени на отговора Му, млъкнаха.
27. Тогава се приближиха някои от садукеите, които твърдят, че няма възкресение, и Го попитаха, казвайки:
28. Учителю, Мойсей ни е писал: ?Ако умре на някого брат му, който е женен, но е бездетен, неговият брат да вземе жена му и да въздигне потомство на брат си.“
29. А имаше седем братя. И първият взе жена и умря бездетен;
30. и вторият я взе и умря бездетен;
31. взе я и третият; така също и седемте я взеха и умряха, без да оставят деца.
32. А после умря и жената.

33. И така, във възкресението на кого от тях ще бъде жена, защото и седемте я имаха за жена?
34. А Иисус им каза: Синовете на този свят се женят и се омъжват;
35. а онези, които се удостояват да достигнат онзи свят и възкресението от мъртвите, нито се женят, нито се омъжват.
36. И не могат вече да умрат, понеже са като ангелите; и като синове на възкресението са синове на Бога.
37. А че мъртвите биват възкресени, това и Мойсей показа в мястото, където писа за къпината, когато нарече Господа ?Бог на Авраам, Бог на Исаак и Бог на Яков“.
38. Но Той не е Бог на мъртвите, а на живите; защото за Него всички са живи.
39. А някои от книжниците в отговор казаха: Учителю, Ти добре каза.
40. Защото не смееха вече за нищо да Го попитат.
41. И Той им каза: Как казват, че Христос е Давидов Син?
42. Защото сам Давид казва в книгата на псалмите: ?Каза Господ на моя Господ: Седи от дясната Ми страна,
43. докато положа враговете Ти под краката Ти.“
44. И така, Давид Го нарича Господ; тогава как е негов Син?
45. И когато целият народ слушаше, Той каза на учениците Си:
46. Пазете се от книжниците, които обичат да ходят пременени и обичат поздравите по пазарите, първите столове в синагогите и първите места по угощенията;
47. които изпояждат домовете на вдовиците и принасят за показ дълги молитви. Те ще получат по-голямо осъждане.

Глава 21

1. Като повдигна очи, Иисус видя богатите, че пускат даровете си в касата.
2. А видя и една бедна вдовица, че пускаше там две лепти.
3. И каза: Истина ви казвам, че тази бедна вдовица пусна повече от всички;
4. защото всички тези пуснаха в даровете (за Бога) от излишъка си; а тя от немотията си пусна цялото си препитание, което имаше.
5. И когато някои говореха за храма, че е украсен с хубави камъни и посветени дарове, Той каза:
6. Ще дойдат дни, когато от това, което гледате, няма да остане тук камък върху камък, който да не бъде сринат.
7. И Го попитаха, като казаха: Учителю, а кога ще бъде това? И какъв ще бъде белегът, когато предстои да стане това?
8. А Той каза: Внимавайте да не ви подмамят; защото мнозина ще дойдат в Мое Име и ще кажат: Аз съм Христос и времето наближи. Да не отидете след тях.
9. И когато чуете за войни и размирици, да не се уплашите, защото тези неща трябва първо да станат, но краят не е веднага.
10. Тогава им каза: Народ ще се повдигне против народ и царство против царство;
11. и ще има големи земетресения и на разни места – глад и епидемии; ще има и ужаси, и големи знамения от небето.
12. А преди да стане всичко това, ще сложат ръце на вас и ще ви преследват, като ви предават на синагоги и в тъмници, и ще ви завеждат пред царе и пред управители заради Моето Име.
13. Това ще се обърне във възможност да свидетелствате.
14. И така, решете в сърцата си да не обмисляте предварително какво ще отговаряте;
15. защото Аз ще ви дам уста и мъдрост, на която всичките ваши противници ще бъдат безсилни да противостоят или противоречат.
16. А ще бъдете предадени дори и от родители и братя, от роднини и приятели; и те ще докарат някои от вас до смърт.
17. И ще бъдете мразени от всички заради Моето Име.
18. Но и косъм от главата ви няма да загине.
19. Чрез твърдостта си придобивайте душите си.
20. А когато видите Ерусалим, че е заобиколен от войски, тогава знайте, че е наближило запустяването му.
21. Тогава онези, които са в Юдея, нека бягат в планините и които са сред града, нека излязат вън, а които са в околностите, да не влизат в него.
22. Защото това са дни на отмъщение, за да се изпълни всичко, което е писано.
23. Но горко на бременните и на кърмещите през онези дни! Защото ще има голямо бедствие в страната и гняв върху този народ.
24. Те ще паднат под острието на меча и ще бъдат откарани в плен по всичките народи; и Ерусалим ще бъде тъпкан от народите, докато се изпълнят времената на езичниците.
25. И ще станат знамения в слънцето, в луната и в звездите, а по земята бедствие на народите, които ще бъдат в недоумение поради бученето на морето и вълните.
26. Хората ще примират от страх и от очакване на онова, което ще постигне вселената, защото небесните сили ще се разклатят.
27. И тогава ще видят Човешкия Син, идещ в облак със сила и голяма слава.
28. А когато започне да става това, се изправете и повдигнете главите си, защото изкуплението ви наближава.
29. И им каза притча: Погледнете смокинята и всичките дървета.
30. Когато вече покарат, вие, като видите това, сами знаете, че лятото е вече близо.
31. Също така и вие, като видите, че става това, да знаете, че Божието царство е близо.

32. Истина ви казвам, че това поколение няма да премине, докато не се сбъдне всичко това.
33. Небето и земята ще преминат, но Моите думи няма да преминат.
34. Но пазете се, да не би сърцата ви да натегнат от преяждане, пиянство и житейски грижи и онзи ден да ви постигне внезапно;
35. защото той ще дойде като примка върху всички, които живеят по лицето на цялата земя.
36. Но бдете всякога и се молете, за да бъдете намерени достойни да избегнете всичко това, което предстои да стане, и да застанете пред Човешкия Син.
37. И Той всеки ден поучаваше в храма, а всяка нощ излизаше и нощуваше на хълма, наречен Елеонски.
38. А на сутринта целият народ идваше при Него в храма да Го слуша.

Глава 22

1. И наближаваше празникът на безквасните хлябове, който се нарича Пасха.
2. И главните свещеници и книжниците обмисляха как да Го умъртвят; защото се бояха от народа.
3. Тогава Сатана влезе в Юда, наречен Искариотски, който беше от числото на дванадесетте;
4. и той отиде и се наговори с главните свещеници и началниците на стражата как да им Го предаде.
5. И те се зарадваха и се споразумяха да му дадат пари.
6. И той обеща и търсеше удобен случай да Го предаде, когато би отсъствало множеството.
7. И настана денят на безквасните хлябове, когато трябваше да се заколи пасхата.
8. И Иисус изпрати Петър и Йоан и им каза: Идете и ни пригответе, за да ядем пасхата.
9. А те Му казаха: Къде искаш да приготвим?
10. А Той им каза: Ето, като влезете в града, ще ви срещне човек, който носи стомна с вода; последвайте го в къщата, в която влезе,
11. и кажете на стопанина на къщата: Учителят ти казва: Къде е гостната стая, в която ще ям пасхата с учениците Си?
12. И той ще ви посочи голяма горна стая, постлана; там пригответе.
13. И като отидоха, намериха, както им беше казал, и приготвиха пасхата.
14. И като дойде часът, Той седна на трапезата, и апостолите с Него.
15. И им каза: Твърде много съм желал да ям тази пасха с вас, преди да пострадам,
16. защото ви казвам, че няма да я ям, докато не се изпълни в Божието царство.
17. И като взе чашата, благодари и каза: Вземете това и го разделете помежду си,
18. защото ви казвам, че няма вече да пия от плода на лозата, докато не дойде Божието царство.
19. И взе хляб и като благодари, разчупи го, даде им и каза: Това е Моето тяло, което за вас се дава; това правете за Мое възпоменание.
20. Така взе и чашата след вечерята и каза: Тази чаша е новият завет в Моята кръв, която за вас се пролива.
21. Но ето, ръката на този, който Ме предава, е с Мен на трапезата.
22. Защото Човешкият Син наистина отива, както е било определено, но горко на този човек, чрез когото се предава!
23. И те започнаха да се питат помежду си кой ли от тях ще е този, който ще стори това.
24. Стана още и спор помежду им кой от тях се счита за по-голям.
25. А Той им каза: Царете на народите господстват над тях и тези, които ги владеят, се наричат благодетели.
26. Но вие недейте така; а по-големият между вас нека бъде като по-малкия, и който ръководи – като онзи, който слугува.
27. Защото кой е по-голям: този, който седи на трапезата ли, или онзи, който слугува? Не е ли този, който седи на трапезата? Но Аз съм сред вас като Онзи, който слугува.
28. А вие сте онези, които устояхте с Мен в Моите изпитания.
29. Затова, както Моят Отец завеща царство на Мен, и Аз завещавам на вас –
30. да ядете и да пиете на трапезата Ми в Моето царство и да седнете на престоли да съдите дванадесетте израилеви племена.
31. (И Господ каза:) Симоне, Симоне, ето, Сатана ви изиска, за да ви пресее като жито,
32. но Аз се молих за теб, да не отслабне твоята вяра; и ти, когато се обърнеш, утвърди братята си.
33. Петър Му каза: Господи, готов съм да отида с Теб и в тъмница, и на смърт.
34. А Той каза: Казвам ти, Петре, петелът няма да пропее днес, докато ти три пъти не се отречеш, че Ме познаваш.
35. И им каза: Когато ви пратих без кесия, без торба и без сандали, останахте ли лишени от

нещо? А те казаха: От нищо.
36. И им каза: Но сега, който има кесия, нека я вземе, също така и торба; и който няма, нека продаде дрехата си и нека си купи меч,
37. защото ви казвам, че трябва да се изпълни в Мен и това писание: ?И към беззаконници беше причислен“, защото писаното за Мен наближава към своето изпълнение.
38. И те казаха: Господи, ето тук има два меча. А Той им каза: Достатъчно е.
39. И като излезе, отиде по обичая Си на Елеонския хълм, а и учениците Му Го последваха.
40. И като дойде на мястото, им каза: Молете се да не паднете в изкушение.
41. И Той се отдели от тях колкото един хвърлей камък и като коленичи, се молеше, като казваше:
42. Отче, ако е волята Ти, отмини Ме с тази чаша, но нека бъде не Моята воля, а Твоята.
43. И Му се яви ангел от небето и Го подкрепяше.
44. И като беше в борба, се молеше по-усърдно и потта Му стана като големи капки кръв, които капеха на земята.
45. И като стана от молитвата, дойде при учениците и ги намери заспали от скръб, и им каза:
46. Защо спите? Станете и се молете, за да не паднете в изкушение.
47. Докато още говореше, ето, дойде едно множество и този, който се наричаше Юда, един от дванадесетте, вървеше пред тях, и се приближи до Иисус, за да Го целуне.
48. А Иисус му каза: Юда, с целувка ли предаваш Човешкия Син?
49. И тези, които бяха около Иисус, като видяха какво ще стане, казаха: Господи, да ударим ли с меч?
50. И един от тях удари слугата на първосвещеника и му отсече дясното ухо.
51. Но Иисус отговори и каза: Спрете дотук. И се допря до ухото му и го изцели.
52. А на дошлите против Него главни свещеници, началници на храмовата стража и старейшини Иисус каза: Като срещу разбойник ли сте излезли с мечове и тояги?
53. Когато бях всеки ден с вас в храма, не протегнахте ръце срещу Мен. Но сега е вашият час и властта на тъмнината.
54. И като Го хванаха, Го поведоха и Го въведоха в къщата на първосвещеника. А Петър следваше отдалеч.
55. И когато накладоха огън сред двора и насядаха около него, и Петър седна между тях.
56. И една слугиня, като го видя седнал до огъня, се вгледа в него и каза: И този беше с Него.
57. А той се отрече, като каза: Жено, не Го познавам.
58. След малко друг го видя и каза: И ти си от тях. Но Петър каза: Човече, не съм.
59. И като се мина около един час, друг някой настоятелно твърдеше: Наистина и този беше с Него, защото е галилеянин.
60. А Петър каза: Човече, не зная какво казваш. И веднага, докато още говореше, петелът пропя.
61. И Господ се обърна и погледна Петър. И Петър си спомни думата на Господа – как му беше казал: Преди петелът да пропее, ти три пъти ще се отречеш от Мен.
62. И като излезе навън, плака горко.
63. А мъжете, които държаха Иисус, Му се подиграваха и Го биеха,
64. и като Го закриваха, (Го удряха по лицето и) Го питаха, казвайки: Пророкувай! Кой Те удари?
65. И много други хули изговориха против Него.
66. А като се разсъмна, народните старейшини, главните свещеници и книжниците се събраха и Го заведоха в Синедриона си, и Му казаха:
67. Ако си Ти Христос, кажи ни. А Той каза: Ако ви кажа, няма да повярвате;
68. и ако ви задам въпрос, няма да Ми отговорите.
69. Но отсега нататък Човешкият Син ще седи отдясно на Божията сила.
70. И те всички казаха: Тогава Ти Божият Син ли си? А Той им каза: Вие казвате, защото Аз съм.
71. А те казаха: Какво свидетелство ни трябва още? Защото ние сами чухме от устата Му!

Глава 23

1. Тогава цялото тяхно множество стана и Го заведе при Пилат.
2. И започнаха да Го обвиняват, казвайки: Намерихме Този, че развращава народа ни, забранява да се дава данък на императора, като казва за Себе Си, че е Христос, Цар.
3. А Пилат Го попита и каза: Ти ли си юдейският Цар? А Той в отговор му каза: Ти казваш.
4. И Пилат каза на главните свещеници и на множествата: Аз не намирам никаква вина в този Човек.
5. А те още по-настойчиво казваха: Той вълнува народа, защото поучава по цяла Юдея, като е почнал от Галилея и е стигнал до тук.
6. А Пилат, като чу за Галилея, попита дали Човекът е галилеянин.
7. И като узна, че е от областта на Ирод, Го изпрати при Ирод, който през тези дни беше също в Ерусалим.
8. А Ирод, като видя Иисус, много се зарадва, защото отдавна желаеше да Го види, понеже беше слушал за Него; и се надяваше да види някое знамение от Него.
9. И Го запитваше с много думи, но Той нищо не му отговори.
10. А главните свещеници и книжниците стояха и Го обвиняваха яростно.
11. Но Ирод с войниците си, след като Го унизи и подигра, Го облече във великолепна дреха и Го изпрати обратно при Пилат.
12. В същия ден Пилат и Ирод се сприятелиха помежду си, защото преди враждуваха един против друг.
13. Тогава Пилат свика главните свещеници, началниците и народа и им каза:
14. Доведохте ми този Човек като един, който развращава народа; но ето, аз Го разпитах пред вас и не намерих в този Човек никаква вина относно онова, в което Го обвинявате;
15. нито пък Ирод е намерил, защото Го е изпратил обратно до нас. И ето, Той не е сторил нищо, което заслужава смъртно наказание.
16. И така, след като Го накажа, ще Го пусна.
17. (А той беше задължен да им пуска за празника по един затворник.)
18. Но те всички изкрещяха в един глас, казвайки: Махни Този и ни пусни Варава;
19. който беше хвърлен в тъмница за някаква размирица, станала в града, и за убийство.
20. И Пилат пак им извика, като желаеше да пусне Иисус.
21. А те крещяха, казвайки: Разпъни Го! Разпъни Го!
22. А той трети път им каза: Че какво зло е сторил Той? Аз не намирам в Него нищо, за което да заслужава смърт. Затова, след като Го накажа, ще Го пусна.
23. Но те настояваха със силни викове, като искаха да бъде разпънат; и техните викове надделяха.
24. И Пилат реши да бъде, както искат те,
25. и им пусна онзи, когото искаха, който за размирица и убийство беше хвърлен в тъмница, а Иисус предаде на волята им.
26. И когато Го поведоха, хванаха някого си Симон от Киринея, който се връщаше от нива, и сложиха на него кръста, за да го носи след Иисус.
27. И Го следваше голямо множество от народ и жени, които плачеха за Него.
28. А Иисус се обърна към тях и каза: Дъщери ерусалимски, не плачете за Мен, а плачете за себе си и за децата си,
29. защото ето, идат дни, когато ще кажат: Блажени безплодните и утробите, които не са раждали, и гърдите, които не са кърмили.
30. Тогава ще започнат да казват на планините: Паднете върху нас!, и на хълмовете: Покрийте ни!
31. Защото, ако правят това със суровото дърво, какво ще правят със сухото?
32. А с Него караха и други двама, които бяха злодеи, за да ги убият.
33. И когато стигнаха на мястото, наречено Лобно, там разпънаха Него и злодеите – единият

от дясната Му страна, а другият – от лявата.
34. А Иисус каза: Отче, прости им, защото не знаят какво правят. И разделиха дрехите Му, като хвърлиха жребий.
35. А народът стоеше и гледаше. Заедно с тях Му се подиграваха и началниците, като казваха: Други е избавил; нека избави Себе Си, ако Той е Христос, Божият Избраник.
36. Също и войниците Му се подиграваха, като се приближаваха и Му поднасяха оцет, и казваха:
37. Ако Ти си юдейският Цар, избави Сам Себе Си.
38. И над Него имаше и надпис, написан на гръцки, латински и еврейски: Този е юдейският Цар.
39. И един от увисналите злодеи Го хулеше, казвайки: Ако си Ти Христос, избави Себе Си и нас!
40. А другият в отговор го смъмри, като каза: Дори от Бога ли не се боиш, ти, който си под същото осъждане?
41. И ние справедливо сме осъдени, защото получаваме заслуженото за това, което сме направили; а Този не е направил нищо лошо.
42. И каза: (Господи) Иисусе, спомни си за мен, когато дойдеш в Царството Си!
43. А (Иисус) му каза: Истина ти казвам: днес ще бъдеш с Мен в рая.
44. И беше вече около шестия час и тъмнина покриваше цялата земя до деветия час,
45. когато слънцето потъмня; и завесата на храма се раздра през средата.
46. И Иисус извика със силен глас и каза: Отче, в Твоите ръце предавам духа Си. И като каза това, издъхна.
47. А стотникът, като видя станалото, прослави Бога, като каза: Наистина този Човек беше праведен.
48. И целите множества, които се бяха събрали на това зрелище, като видяха какво стана, се връщаха, като се биеха в гърди.
49. А всички Негови познати и жените, които Го бяха следвали от Галилея, стояха надалеч и гледаха това.
50. И ето, един човек на име Йосиф, който беше съветник, човек добър и праведен,
51. който не се беше съгласил с решението и делото им – от юдейския град Ариматея – който и сам очакваше Божието царство,
52. отиде при Пилат и поиска тялото на Иисус.
53. И като Го свали, Го обви с плащаница и Го положи в гроб, изсечен в скала, където никой още не беше полаган.
54. Това беше денят на приготовлението и съботата настъпваше.
55. А жените, които бяха дошли с Него от Галилея, вървяха отзад и видяха гроба и как беше положено тялото Му.
56. И като се върнаха, приготвиха благоуханни масла и миро; и в съботата си почиваха според заповедта.

Глава 24

1. А в първия ден на седмицата, много рано сутринта, те дойдоха на гроба, като носеха благоуханните масла, които бяха приготвили.
2. И намериха камъка преместен от гроба.
3. И като влязоха, не намериха тялото на Господ Иисус.
4. И когато бяха в недоумение за това, ето, пред тях застанаха двама мъже с блестящи дрехи.
5. И както бяха обзети от страх и навели лицата си към земята, мъжете им казаха: Защо търсите живия между мъртвите?
6. Няма Го тук, а възкръсна. Спомнете си какво ви говореше, когато беше още в Галилея,
7. като казваше, че Човешкият Син трябва да бъде предаден в ръцете на грешни хора, да бъде разпънат и на третия ден да възкръсне.
8. И те си спомниха думите Му.
9. И като се върнаха от гроба, известиха всичко това на единадесетте и на всички други.
10. Това бяха Мария Магдалена и Йоана, и Мария, майката на Яков, и другите жени с тях, които казаха тези неща на апостолите.
11. А тези думи им се видяха като празни приказки и не им повярваха.
12. А Петър стана и изтича на гроба, и като надникна, видя да лежат само саваните; и отиде у дома си, чудейки се за станалото.
13. И ето, в същия ден двама от тях отиваха в едно село на име Емаус, на шестдесет стадия далеч от Ерусалим.
14. И те се разговаряха помежду си за всичко онова, което беше станало.
15. И като се разговаряха и разсъждаваха, Сам Иисус се приближи и вървеше с тях;
16. но очите им бяха възпрени, за да не Го познаят.
17. И им каза: Какви са тези думи, които разменяте помежду си, като пътувате? И те се спряха натъжени.
18. И един от тях на име Клеопа в отговор Му каза: Само Ти ли си пришълец в Ерусалим и не знаеш това, което стана там тези дни?
19. И им каза: Кое? А те Му казаха: Това, което стана с Иисус Назарянина, който беше Пророк, силен в дело и в слово пред Бога и целия народ;
20. как нашите главни свещеници и началници Го предадоха да бъде осъден на смърт и Го разпънаха.
21. А ние се надявахме, че Той е Онзи, който ще избави Израил. И освен всичко това, вече е третият ден, откакто стана това.
22. При това и някои жени измежду нас ни смаяха, които, като отишли рано сутринта на гроба
23. и не намерили тялото Му, дойдоха и казаха, че видели и видение от ангели, които казали, че Той бил жив.
24. И някои от онези, които бяха с нас, отидоха на гроба и намериха така, както казаха жените; но Него не видели.
25. Тогава Той им каза: О, неразбрани и мудни по сърце да вярвате всичко, което са говорили пророците!
26. Не трябваше ли Христос да пострада така и да влезе в Своята слава?
27. И като започна от Мойсей и от всичките пророци, им тълкуваше писаното за Него във всичките Писания.
28. И те се приближиха до селото, в което отиваха; а Той се държеше, като че отива по-надалеч.
29. Но те Го принуждаваха, като казваха: Остани с нас, защото е привечер и денят вече е превалил. И Той влезе да отседне с тях.
30. И когато седеше с тях на трапезата, взе хляба, благослови, разчупи и им го даде.
31. Тогава очите им се отвориха и те Го познаха; но Той стана невидим за тях.
32. И те си казаха един на друг: Не гореше ли в нас сърцето ни, когато ни говореше по пътя и

когато ни откриваше Писанията?
33. И в същия час станаха и се върнаха в Ерусалим, където намериха събрани единадесетте и тези, които бяха с тях,
34. да казват: Господ наистина възкръснал и се явил на Симон.
35. А те разказаха за случилото се по пътя и как Го познаха, когато разчупваше хляба.
36. И когато говореха за това, Сам Иисус застана между тях и им каза: Мир вам!
37. А те се стреснаха и се уплашиха, като мислеха, че виждат дух.
38. И Той им каза: Защо се смущавате? И защо се пораждат такива мисли в сърцата ви?
39. Погледнете ръцете Ми и краката Ми – че Аз съм същият; попипайте Ме и вижте, защото духът няма плът и кости, както виждате, че Аз имам.
40. И като каза това, им показа ръцете и краката Си.
41. Но понеже те от радост още не вярваха и се чудеха, Той каза: Имате ли тук нещо за ядене?
42. И Му дадоха парче печена риба (и парче медна пита).
43. И взе и яде пред тях.
44. И им каза: Тези са думите, които ви говорих, когато бях още с вас, че трябва да се изпълни всичко, което е писано за Мен в Мойсеевия закон, в пророците и в псалмите.
45. Тогава им отвори ума, за да разберат Писанията.
46. И им каза: Така е писано, че Христос трябва да пострада и да възкръсне от мъртвите на третия ден,
47. и че трябва да се проповядва покаяние и прощение на греховете в Негово Име на всички народи, като се започне от Ерусалим.
48. Вие сте свидетели на това.
49. И ето, Аз изпращам върху вас обещанието на Отца Ми; а вие стойте в града (Ерусалим), докато се облечете със сила от горе.
50. И ги заведе до едно място срещу Витания и вдигна ръцете Си и ги благослови.
51. И като ги благославяше, се отдели от тях и се възнесе на небето.
52. И те Му се поклониха и се върнаха в Ерусалим с голяма радост;
53. и бяха постоянно в храма, като хвалеха и благославяха Бога. (Амин.)

Йоан

Глава 1

1. В начало бе Словото; и Словото беше у Бога; и Словото бе Бог.
2. То в начало беше у Бога.
3. Всичко чрез Него стана; и без Него не е станало нищо от това, което е станало.
4. В Него беше живот и животът беше светлината на хората.
5. И светлината свети в тъмнината; а тъмнината не я схвана.
6. Яви се човек, изпратен от Бога, на име Йоан.
7. Той дойде за свидетелство, да свидетелства за светлината, за да повярват всички чрез него.
8. Той не беше светлината, но свидетелства за светлината;
9. това беше истинската светлина, която, идеща на света, осветлява всеки човек.
10. Той беше в света; и светът чрез Него стана; но светът не Го позна.
11. При Своите Си дойде, но Своите Му не Го приеха.
12. А на онези, които Го приеха, даде право да станат Божии деца – на тези, които вярват в Неговото Име;
13. които се родиха не от кръв, нито от плътска воля, нито от мъжка воля, а от Бога.
14. И Словото стана плът и пребиваваше между нас; и видяхме славата Му, слава като на Единородния от Отца, пълно с благодат и истина.
15. Йоан свидетелства за Него и викаше, казвайки: Ето Онзи, за когото казах: Този, който идва след мен, е пред мен, понеже е бил преди мен.
16. И ние всички приехме от Неговата пълнота и благодат върху благодат;
17. защото законът беше даден чрез Мойсей, а благодатта и истината дойдоха чрез Иисус Христос.
18. Никой никога не е видял Бога. Единородният Син, който е в лоното на Отца, Той Го изяви.
19. И това е свидетелството на Йоан, когато юдеите изпратиха до него свещеници и левити от Ерусалим, за да го попитат: Ти кой си?
20. Той изповяда и не отрече, а изповяда: Не аз съм Христос.
21. И го попитаха: Тогава какво си? Илия ли си? Каза: Не съм. Пророкът ли си? И отговори: Не.
22. На това му казаха: Кой си, за да дадем отговор на онези, които са ни пратили; какво казваш за себе си?
23. Той каза: Аз съм ?глас на един, който вика в пустинята: Прав правете пътя за Господа“, както каза пророк Исая.
24. А изпратените бяха от фарисеите.
25. И го попитаха, като му казаха: А защо кръщаваш, ако не си Христос, нито Илия, нито Пророкът?
26. В отговор Йоан им каза: Аз кръщавам с вода, но сред вас стои Един, когото вие не познавате.
27. Той е, който идва след мен, на когото аз не съм достоен да развържа ремъка на сандалите Му.
28. Това стана във Витания, от другата страна на Йордан, където Йоан кръщаваше.
29. На следващия ден Йоан видя Иисус, че идва към него, и каза: Ето Божият Агнец, който взема греха на света!
30. Този е, за когото казах: След мен идва Човек, който е пред мен, защото е бил преди мен.
31. И аз не Го познавах; но затова дойдох и кръщавам с вода, за да бъде Той изявен на Израил.
32. И Йоан свидетелства, казвайки: Видях Духа да слиза като гълъб от небето и да остава върху Него.
33. И аз не Го познах; но Онзи, който ме прати да кръщавам с вода, Той ми каза: Онзи, над когото видиш да слиза Духът и да остава върху Него, Той е, който кръщава със Светия Дух.
34. И видях и свидетелствам, че Този е Божият Син.
35. На следващия ден Йоан пак стоеше с двама от учениците си.
36. И като съгледа Иисус, когато минаваше, каза: Ето Божият Агнец!

37. И двамата ученици го чуха да говори така и последваха Иисус.
38. И Иисус, като се обърна и видя, че Го следват, им каза: Какво търсите? А те Му казаха: Равви – което се превежда: Учителю – къде живееш?
39. Каза им: Елате и ще видите. И така, те дойдоха и видяха къде живее, и останаха при Него този ден. Беше около десетият час.
40. Единият от двамата, които чуха от Йоан за Него и Го последваха, беше Андрей, брат на Симон Петър.
41. Той първо намери своя брат Симон и му каза: Намерихме Месия, което се превежда: Христос.
42. ?? го заведе при Иисус. А Иисус се вгледа в него и каза: Ти си Симон, син на Йона; ти ще се наричаш Кифа, което се превежда: камък.
43. На другия ден Иисус реши да отиде в Галилея; и намери Филип и му каза: Следвай Ме.
44. А Филип беше от Витсаида, от града на Андрей и Петър.
45. Филип намери Натанаил и му каза: Намерихме Онзи, за когото писа Мойсей в закона, и пророците – Иисус, сина на Йосиф, който е от Назарет.
46. А Натанаил му каза: Може ли от Назарет да излезе нещо добро? Филип му каза: Ела и виж.
47. Иисус видя Натанаил да идва към Него и каза за него: Ето истински израилтянин, у когото няма лукавство.
48. Натанаил Му каза: Откъде ме познаваш? Иисус в отговор му каза: Преди да те повика Филип, те видях, като беше под смокинята.
49. Натанаил Му отговори: Равви, Ти си Божият Син, Ти си израилевият Цар!
50. Иисус в отговор му каза: Понеже ти казах: Видях те под смокинята, затова ли вярваш? По-големи неща от това ще видиш.
51. И му каза: Истина, истина ви казвам: (отсега) ще виждате небето отворено и Божиите ангели да възлизат и слизат над Човешкия Син.

Глава 2

1. На третия ден имаше сватба в Кана Галилейска и майката на Иисус беше там.
2. И Иисус и учениците Му бяха поканени на сватбата.
3. И когато се свърши виното, майката на Иисус Му каза: Вино нямат.
4. А Иисус й каза: Какво има между Мен и теб, жено? Часът Ми още не е дошъл.
5. Майка Му каза на слугите: Каквото ви каже, направете.
6. А там имаше шест каменни делви, поставени по обичая на юдейското очистване, които побираха по две или три мери.
7. Иисус им каза: Напълнете делвите с вода. И те ги напълниха догоре.
8. Тогава им каза: Налейте сега и занесете на настойника на угощението. И те занесоха.
9. И когато настойникът на угощението вкуси от водата, сега превърната на вино, и не знаеше откъде беше – но слугите, които бяха напълнили водата, знаеха – настойникът на угощението повика младоженеца и му каза:
10. Всеки човек слага първо доброто вино, а по-долното – след като се понапият; ти си задържал доброто вино досега!
11. Това извърши Иисус в Кана Галилейска като начало на знаменията Си и яви славата Си; и учениците Му повярваха в Него.
12. След това слезе в Капернаум – Той и майка Му, братята Му и учениците Му; и преседяха там не много дни.
13. И като наближаваше Пасхата на юдеите, Иисус се изкачи към Ерусалим.
14. И намери в храма продавачите на волове, овце и гълъби и тези, които седяха и разменяха пари;
15. и като направи бич от върви, изпъди всички от храма, както и овцете и воловете; изсипа парите на тези, които разменяха пари, и прекатури масите им;
16. а на тези, които продаваха гълъбите, каза: Махнете ги оттук и не правете Бащиния Ми дом дом за търговия.
17. Тогава учениците Му си спомниха, че е писано: ?Ревността за Твоя дом ще Ме изяде.“
18. Юдеите отговориха на това, като казаха: Какво знамение ще ни покажеш, тъй като правиш това?
19. В отговор Иисус им каза: Разрушете този храм и за три дни ще го издигна.
20. Тогава юдеите казаха: Този храм е бил граден четиридесет и шест години, и Ти ли за три дни ще го издигнеш?
21. Но Той говореше за храма на тялото Си.
22. И така, когато беше възкресен от мъртвите, учениците Му си спомниха, че беше казал това; и повярваха на Писанието и на думата, която Иисус беше говорил.
23. И когато беше в Ерусалим на Пасхата, по време на празника мнозина повярваха в Неговото Име, като гледаха знаменията, които вършеше.
24. Но Иисус не им се доверяваше, защото познаваше всичките хора
25. и защото Той нямаше нужда да Му свидетелства някой за човека, понеже Сам знаеше какво има в човека.

Глава 3

1. Между фарисеите имаше един човек на име Никодим, юдейски началник.
2. Той дойде при Него през нощта и Му каза: Равви, знаем, че си учител, дошъл от Бога; защото никой не може да върши тези знамения, които Ти вършиш, ако Бог не е с него.
3. Иисус в отговор му каза: Истина, истина ти казвам: ако не се роди някой отново, не може да види Божието царство.
4. Никодим Му каза: Как може стар човек да се роди? Може ли втори път да влезе в утробата на майка си и да се роди?
5. Иисус отговори: Истина, истина ти казвам: ако не се роди някой от вода и Дух, не може да влезе в Божието царство.
6. Роденото от плътта е плът, а роденото от Духа е дух.
7. Не се чуди, че ти казах: Трябва да се родите отново.
8. Вятърът духа, където си иска, и чуваш шума му, но не знаеш откъде идва и накъде отива; така е всеки, който се е родил от Духа.
9. Никодим в отговор Му каза: Как може да бъде това?
10. Иисус му отговори и каза: Ти си израилев учител и не знаеш ли това?
11. Истина, истина ти казвам: ние говорим това, което знаем, и свидетелстваме за това, което сме видели, но вие не приемате Нашето свидетелство.
12. Ако ви казах земните работи и не вярвате, как ще повярвате, ако ви кажа небесните?
13. И никой не е възлязъл на небето, освен Този, който е слязъл от небето, Човешкият Син, (който е на небето).
14. И както Мойсей издигна змията в пустинята, така трябва да бъде издигнат Човешкият Син,
15. че всеки, който вярва в Него (да не погине, а) да има вечен живот.
16. Защото Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син, за да не погине нито един, който вярва в Него, а да има вечен живот.
17. Понеже Бог не изпрати Сина Си на света, за да съди света, а за да бъде светът спасен чрез Него.
18. Който вярва в Него, не е осъден; който не вярва, е вече осъден, защото не е повярвал в Името на Единородния Божи Син.
19. Но това е осъждането, че светлината дойде на света, но хората обикнаха тъмнината повече от светлината, понеже делата им бяха зли.
20. Понеже всеки, който върши зло, мрази светлината и не отива към светлината, за да не би да се открият делата му;
21. а който постъпва според истината, отива към светлината, за да се явят делата му, понеже са извършени в Бога.
22. След това Иисус дойде с учениците Си в юдейската земя; и там остана с тях и кръщаваше.
23. А Йоан също кръщаваше в Енон, близо до Салим, защото там имаше много вода; и отиваха и се кръщаваха.
24. Понеже Йоан още не беше хвърлен в тъмница.
25. Тогава възникна спор от страна на учениците на Йоан с един юдеин относно очистването.
26. И дойдоха при Йоан и му казаха: Равви, Онзи, който беше с теб отвъд Йордан, за когото ти свидетелства, ето, Той кръщава и всички отиват при Него.
27. Йоан в отговор каза: Човек не може да приеме нищо, ако не му е дадено от небето.
28. Вие сами сте ми свидетели, че казах: Не аз съм Христос, но съм изпратен пред Него.
29. Младоженецът е, който има невястата, а приятелят на младоженеца, който стои и го слуша, се радва твърде много поради гласа на младоженеца. И така, тази моя радост се изпълни.
30. Той трябва да расте, а пък аз – да се смалявам.
31. Онзи, който идва от горе, е над всички; а който е от земята, е земен и земно говори. Онзи, който идва от небето, е над всички.

32. Каквото е видял и чул, за него свидетелства; но никой не приема свидетелството Му.
33. Който е приел Неговото свидетелство, е потвърдил с печата си, че Бог е истинен.
34. Защото Този, когото Бог е пратил, говори Божиите думи; защото Бог не дава Духа с мярка.
35. Отец люби Сина и е предал всичко в Неговата ръка.
36. Който вярва в Сина, има вечен живот; но който не се покорява на Сина, няма да види живот, а Божият гняв остава върху него.

Глава 4

1. И така, когато Господ узна, че фарисеите чули, че Иисус придобивал и кръщавал повече ученици от Йоан –
2. не че Сам Иисус кръщаваше, а учениците Му –
3. напусна Юдея и отиде пак в Галилея.
4. Но трябваше да мине през Самария.
5. И така, дойде в един самарийски град, наречен Сихар, близо до землището, което Яков даде на сина си Йосиф.
6. Там беше Якововият кладенец. И така, Иисус, изморен от пътуване, седеше така на кладенеца. Беше около шестият час.
7. Дойде една самарянка да си извади вода. Иисус ѝ каза: Дай Ми да пия.
8. Защото учениците Му бяха отишли в града да купят храна.
9. Тогава самарянката Му каза: Как Ти, който си юдеин, искаш вода от мен, която съм самарянка? Защото юдеите не общуват със самаряните.
10. Иисус в отговор ѝ каза: Ако знаеше Божия дар и кой е Онзи, който ти казва: Дай Ми да пия; ти би поискала от Него и Той би ти дал жива вода.
11. Жената Му каза: Господине, нямаш почерпало, а и кладенецът е дълбок; тогава откъде имаш живата вода?
12. Нима Ти си по-голям от баща ни Яков, който ни е дал кладенеца, и сам той е пил от него, както и синовете му, и добитъкът му?
13. Иисус в отговор ѝ каза: Всеки, който пие от тази вода, пак ще ожаднее;
14. а който пие от водата, която Аз ще му дам, няма да ожаднее до века; а водата, която ще му дам, ще стане в него извор на вода, която извира за вечен живот.
15. Жената Му каза: Господине, дай ми тази вода, за да не ожаднявам и да не извървявам толкова път дотук, за да изваждам.
16. Иисус ѝ каза: Иди, повикай мъжа си и ела тук.
17. В отговор жената Му каза: Нямам мъж. Иисус ѝ каза: Добре каза, че нямаш мъж;
18. защото петима мъже си имала и този, който сега имаш, не ти е мъж. Това ти право каза.
19. Жената Му каза: Господине, виждам, че Ти си пророк.
20. Нашите бащи върху този хълм са се покланяли; а вие казвате, че в Ерусалим е мястото, където трябва да се покланяме.
21. Иисус ѝ каза: Жено, вярвай Ми, че иде час, когато нито върху този хълм, нито в Ерусалим ще се покланяте на Отца.
22. Вие се покланяте на онова, което не знаете; ние се покланяме на онова, което знаем; защото спасението е от юдеите.
23. Но идва часът, и сега е, когато истинските поклонници ще се покланят на Отца с дух и истина; защото такива иска Отец да бъдат поклонниците Му.
24. Бог е дух; и онези, които Му се покланят, с дух и истина трябва да се покланят.
25. Жената Му каза: Зная, че ще дойде Месия, който се нарича Христос; Той, когато дойде, ще ни изяви всичко.
26. Иисус ѝ каза: Аз съм, който разговарям с теб.
27. В това време дойдоха учениците Му и се учудиха, че разговаря с жена; но никой не каза: Какво търсиш?, или: Защо разговаряш с нея?
28. Тогава жената остави стомната си, отиде в града и каза на хората:
29. Елате да видите един Човек, който ми каза всичко, което съм направила. Да не би Той да е Христос?
30. Тогава те излязоха от града и отиваха към Него.
31. Междувременно учениците молеха Иисус, като казваха: Равви, яж.
32. Но Той им каза: Аз имам да ям храна, за която вие не знаете.
33. Затова учениците говореха помежду си: Да не би някой да Му е донесъл за ядене?

34. Иисус им каза: Моята храна е да върша волята на Онзи, който Ме е пратил, и да извърша Неговото дело.
35. Не казвате ли: Още четири месеца, и жетвата ще дойде? Ето, казвам ви, повдигнете очите си и вижте, че нивите са вече бели за жетва.
36. Който жъне, получава заплата и събира плод за вечен живот, за да се радват заедно и който сее, и който жъне.
37. Защото в това отношение истинна е думата, че един сее, а друг жъне.
38. Аз ви пратих да жънете това, за което не сте се трудили; други се трудиха, а вие влязохте в техния труд.
39. И много самаряни от този град повярваха в Него поради думата на жената, която свидетелстваше: Той ми каза всичко, което съм направила.
40. И така, когато дойдоха самаряните при Него, Го помолиха да остане при тях; и преседя там два дни.
41. И още мнозина повярваха заради Неговото слово;
42. а на жената казаха: Ние вече вярваме не заради това, което ти каза, а защото сами чухме и знаем, че Той е наистина (Христос), Спасителят на света.
43. След два дни Той излезе оттам и отиде в Галилея;
44. защото Иисус Сам беше свидетелствал, че пророк няма почит в родното си място.
45. И така, когато дойде в Галилея, галилеяните Го приеха, след като бяха видели всичко, което извърши в Ерусалим на празника; защото и те бяха отишли на празника.
46. И така, Иисус пак дойде в Кана Галилейска, където беше превърнал водата на вино. И имаше един царски чиновник, чийто син беше болен в Капернаум.
47. Той, като чу, че Иисус дошъл от Юдея в Галилея, отиде при Него и Го помоли да слезе и да изцели сина му, защото беше на умиране.
48. Тогава Иисус му каза: Ако не видите знамения и чудеса, никак няма да повярвате.
49. Царският чиновник Му каза: Господине, слез, докато детето ми не е умряло.
50. Иисус му каза: Иди си, синът ти е жив. Човекът повярва думата, която му каза Иисус, и си отиде.
51. И когато той вече слизаше, слугите му го срещнаха и му казаха: Синът ти е жив.
52. А той ги попита в кой час му е станало по-леко. Те му казаха: Вчера в седмия час треската го остави.
53. И така бащата разбра, че беше в същия час, когато Иисус му каза: Синът ти е жив. И повярва той и целият му дом.
54. Това е второто знамение, което извърши Иисус, когато дойде от Юдея в Галилея.

Глава 5

1. След това имаше юдейски празник и Иисус се изкачи в Ерусалим.
2. А в Ерусалим, близо до Овчата порта, се намира къпалня, наречена на еврейски Витесда, която има пет предверия.
3. В тях лежаха множество болни, слепи, куци и парализирани, (които чакаха да се раздвижи водата.
4. Защото от време на време ангел слизаше в къпалнята и раздвижваше водата; а който пръв влизаше след раздвижването на водата, оздравяваше, от каквато и болест да беше болен.)
5. И там имаше един човек, болен от тридесет и осем години.
6. Иисус, като го видя да лежи и узна, че от дълго време вече е така, му каза: Искаш ли да оздравееш?
7. Болният Му отговори: Господине, нямам човек да ме спусне в къпалнята, когато се раздвижи водата, а докато аз отида, друг слиза преди мен.
8. Иисус му каза: Стани, вдигни постелката си и ходи.
9. И начаса човекът оздравя, вдигна постелката си и започна да ходи. А този ден беше събота.
10. Затова юдеите казаха на изцеления: Събота е; не ти е позволено да носиш постелката си.
11. Но той им каза: Онзи, който ме изцели, Той ми каза: Вдигни постелката си и ходи.
12. Попитаха го: Кой е Човекът, който ти каза: Вдигни постелката си и ходи?
13. А изцеленият не знаеше кой е; защото Иисус се беше оттеглил заради множеството, което беше на онова място.
14. По-късно Иисус го намери в храма и му каза: Ето, ти оздравя; не съгрешавай вече, за да не те сполети нещо по-лошо.
15. Човекът отиде и каза на юдеите, че Иисус е, който го изцели.
16. Затова юдеите гонеха Иисус (и търсеха случай да Го убият), защото вършеше тези неща в събота.
17. А Иисус им отговори: Моят Отец работи досега, и Аз работя.
18. Затова юдеите искаха още повече да Го убият; защото не само отменяше съботата, а и наричаше Бога Свой Отец и така правеше Себе Си равен на Бога.
19. Затова Иисус им каза: Истина, истина ви казвам: Синът не може да върши от само Себе Си нищо, освен това, което вижда да върши Отец; защото това, което Той върши, същото върши и Синът.
20. Защото Отец обича Сина и Му показва всичко, което Сам върши; и ще Му показва по-големи дела и от тези, за да се чудите вие.
21. Защото, както Отец възкресява мъртвите и ги съживява, така и Синът съживява тези, които иска.
22. Защото Отец не съди никого, а е предал целия съд на Сина,
23. за да почитат всички Сина, както почитат Отца. Който не почита Сина, не почита Отца, който Го е пратил.
24. Истина, истина ви казвам: който слуша Моето слово и вярва в Този, който Ме е пратил, има вечен живот и няма да дойде на съд, а е преминал от смърт в живот.
25. Истина, истина ви казвам: идва часът, и сега е, когато мъртвите ще чуят гласа на Божия Син и които го чуят, ще живеят.
26. Защото, както Отец има живот в Себе Си, също така е дал и на Сина да има живот в Себе Си;
27. и Му е дал власт да извършва съд, защото е Човешкият Син.
28. Не се чудете на това; защото иде часът, когато всички, които са в гробовете, ще чуят гласа Му
29. и ще излязат: онези, които са вършили добро, ще възкръснат за живот; а които са вършили зло, ще възкръснат за осъждане.
30. Аз не мога да върша нищо от Себе Си; както чувам, така и съдя; и съдът Ми е справедлив,

защото не търся Моята воля, а волята на Отца, който Ме е пратил.
31. Ако Аз свидетелствам за Себе Си, свидетелството Ми не е истинно.
32. Друг е, който свидетелства за Мен; и Аз зная, че свидетелството, което Той дава за Мен, е истинно.
33. Вие пратихте до Йоан и той засвидетелства за истината.
34. Но Аз не приемам свидетелство от човек; а казвам това, за да се спасите вие.
35. Той беше светилото, което гореше и светеше; и вие пожелахте за малко време да се радвате в неговата светлина.
36. Но Аз имам свидетелство по-голямо от това на Йоан; защото делата, които Отец Ми е дал да извърша, самите дела, които върша, свидетелстват за Мен, че Отец Ме е пратил.
37. И Отец, който Ме е пратил, Той свидетелства за Мен. Вие нито сте чули гласа Му някога, нито образа Му сте видели.
38. И нямате Неговото слово постоянно в себе си, защото не вярвате Този, когото Той е пратил.
39. Вие изследвате Писанията, защото мислите, че в тях имате вечен живот; и те са, които свидетелстват за Мен,
40. а не искате да дойдете при Мен, за да имате живот.
41. От хора слава не приемам;
42. но ви зная, че вие нямате в себе си Божията любов.
43. Аз дойдох в Името на Своя Отец и не Ме приемате; но ако дойде друг в свое име, него ще приемете.
44. Как можете да повярвате вие, които приемате слава един от друг, а не търсите славата, която е от единия Бог?
45. Не мислете, че Аз ще ви обвиня пред Отца; има един, който ви обвинява – Мойсей, на когото вие се надявате.
46. Защото, ако вярвахте на Мойсей, щяхте да повярвате и на Мен; понеже той за Мен писа.
47. Но ако не вярвате на неговите писания, как ще повярвате на Моите думи?

Глава 6

1. След това Иисус премина на отвъдната страна на Галилейското, тоест Тивериадското езеро.
2. А едно голямо множество Го следваше; защото гледаха знаменията, които вършеше над болните.
3. И Иисус се изкачи на хълма и седеше там с учениците Си.
4. А наближаваше Пасхата, юдейският празник.
5. Иисус, като повдигна очи и видя, че към Него идва голямо множество, каза на Филип: Откъде да купим хляб, за да ядат тези?
6. А това каза, за да го изпита; защото Той самият знаеше какво щеше да направи.
7. Филип Му отговори: За двеста динария хляб няма да им стигне, за да вземе всеки по малко.
8. Един от учениците Му, Андрей, брат на Симон Петър, Му каза:
9. Тук има едно момченце, у което се намират пет ечемични хляба и две риби; но какво са те за толкова хора?
10. Иисус каза: Накарайте хората да насядат. А на това място имаше много трева. И така, насядаха около пет хиляди мъже на брой.
11. Иисус взе хлябовете и като благодари, ги раздаде на учениците, а учениците на седналите; също така и от рибите, колкото искаха.
12. И като се наситиха, каза на учениците Си: Съберете останалите къшеи, за да не се изгуби нищо.
13. И така, от петте ечемични хляба събраха и напълниха дванадесет коша с къшеи, останали от тези, които бяха яли.
14. Тогава хората, като видяха знамението, което Иисус извърши, казаха: Наистина Този е Пророкът, който щеше да дойде на света.
15. А Иисус, като разбра, че ще дойдат да Го вземат насила, за да Го направят цар, пак се оттегли сам на хълма.
16. А когато се свечери, учениците Му слязоха при езерото
17. и влязоха в кораб, и потеглиха към другата страна на езерото, към Капернаум. И вече се беше стъмнило, а Иисус не беше дошъл при тях.
18. И езерото се вълнуваше, защото духаше силен вятър.
19. И когато бяха гребали около двадесет и пет или тридесет стадия, видяха Иисус да ходи по езерото и да се приближава към кораба; и се уплашиха.
20. Но Той им каза: Аз съм; не се бойте!
21. Тогава те с желание Го взеха в кораба и веднага корабът се намери при сушата, към която отиваха.
22. На другия ден, когато множеството, което стоеше отвъд езерото, видя, че там няма друга лодка, освен тази, в която бяха влезли учениците Му, и че Иисус не беше влязъл в кораба с учениците Си, а учениците Му бяха тръгнали сами,
23. обаче други лодки бяха дошли от Тивериада близо до мястото, където бяха яли хляба, след като Господ беше благодарил;
24. и така, когато множеството видя, че Иисус Го няма там, нито учениците Му, те сами влязоха в корабите и отидоха в Капернаум, като търсеха Иисус.
25. И като Го намериха от другата страна на езерото, Му казаха: Равви, кога си дошъл тук?
26. В отговор Иисус им каза: Истина, истина ви казвам: търсите Ме не защото видяхте знамения, а защото ядохте от хлябовете и се наситихте.
27. Работете не за храна, която се разваля, а за храна, която трае за вечен живот, която Човешкият Син ще ви даде; защото Бог Отец Него е потвърдил с печата Си.
28. Затова те Му казаха: Какво да правим, за да вършим Божиите дела?
29. Иисус в отговор им каза: Това е Божието дело – да повярвате в Този, когото Той е пратил.
30. Тогава Му казаха: А Ти какво знамение правиш, за да видим и да Ти повярваме? Какво вършиш?

31. Бащите ни са яли манна в пустинята, както е писано: ?Хляб от небето им даде да ядат.“
32. На това Иисус им каза: Истина, истина ви казвам: не Мойсей ви даде хляба от небето, а Моят Отец ви дава истинския хляб от небето.
33. Защото Божият хляб е този, който слиза от небето и дава живот на света.
34. А те Му казаха: Господи, давай ни винаги този хляб.
35. Иисус им каза: Аз съм хлябът на живота; който дойде при Мен, никога няма да огладнее и който вярва в Мен, никога няма да ожаднее.
36. Но казах ви, че вие Ме видяхте, и пак не вярвате.
37. Всичко, което Ми дава Отец, ще дойде при Мен, и който дойде при Мен, никак няма да го изпъдя;
38. защото слязох от небето не Моята воля да върша, а волята на Този, който Ме е пратил.
39. Това е волята на Моя Отец, който Ме е пратил: от всичко, което Ми е дал, да не изгубя нищо, а да го възкреся в последния ден.
40. И това е волята на Този, който Ме е пратил: всеки, който види Сина и повярва в Него, да има вечен живот, и Аз ще го възкреся в последния ден.
41. Тогава юдеите зароптаха против Него, защото каза: Аз съм хлябът, който е слязъл от небето.
42. И казаха: Не е ли Този Иисус, синът на Йосиф, чиито баща и майка ние познаваме? Как тогава Той казва: Аз съм слязъл от небето?
43. Иисус в отговор им каза: Не роптайте помежду си.
44. Никой не може да дойде при Мен, ако не го привлече Отец, който Ме е пратил, и Аз ще го възкреся в последния ден.
45. Писано е в пророците: ?Всички ще бъдат научени от Бога.“ Всеки, който е чул от Отца и се е научил, идва при Мен.
46. Не че някой е видял Отца, освен Онзи, който е от Бога; Той е видял Отца.
47. Истина, истина ви казвам: който вярва в Мен, има вечен живот.
48. Аз съм хлябът на живота.
49. Бащите ви ядоха манна в пустинята и измряха.
50. Това е хлябът, който слиза от небето, за да яде човек от него и да не умре.
51. Аз съм живият хляб, който е слязъл от небето. Ако яде някой от този хляб, ще живее до века; и хлябът, който Аз ще дам, е Моята плът, (която Аз ще дам) за живота на света.
52. Тогава юдеите започнаха да се карат помежду си, като казваха: Как може Този да ни даде да ядем плътта Му?
53. Затова Иисус им каза: Истина, истина ви казвам: ако не ядете плътта на Човешкия Син и не пиете кръвта Му, нямате живот в себе си.
54. Който яде Моята плът и пие Моята кръв, има вечен живот; и Аз ще го възкреся в последния ден.
55. Защото Моята плът е истинска храна и Моята кръв е истинско питие.
56. Който се храни с Моята плът и пие Моята кръв, стои в Мен и Аз в него.
57. Както живият Отец Ме е пратил и Аз живея чрез Отца, така и онзи, който се храни с Мен, ще живее чрез Мен.
58. Това е хлябът, който слезе от небето; а не както бащите ви ядоха манна и измряха. Онзи, който се храни с този хляб, ще живее до века.
59. Това Иисус каза в синагогата, като поучаваше в Капернаум.
60. Тогава мнозина от учениците Му, като чуха това, казаха: Тежко е това слово; кой може да го слуша?
61. Но Иисус, като знаеше в Себе Си, че учениците Му за това роптаят, им каза: Това ли ви препъва?
62. Тогава какво ще кажете, ако видите Човешкия Син да възлиза там, където е бил преди?
63. Духът е, който дава живот; плътта нищо не ползва. Думите, които ви говоря, са дух и живот.

64. Но има някои от вас, които не вярват. Защото Иисус отначало знаеше кои са невярващите и кой е този, който щеше да Го предаде.
65. И каза: Затова ви казах, че никой не може да дойде при Мен, ако не Му е дадено от Моя Отец.
66. Поради това мнозина от учениците Му се върнаха назад и повече не ходеха с Него.
67. Тогава Иисус каза на дванадесетте: Да не искате и вие да си отидете?
68. Симон Петър Му отговори: Господи, при кого да отидем? Ти имаш думи на вечен живот;
69. и ние повярвахме и познахме, че Ти си (Христос, Синът на живия Бог,) Светият Божи.
70. Иисус им отговори: Не Аз ли избрах вас дванадесетте, и един от вас е дявол?
71. А Той говореше за Юда Симонов Искариотски; защото той, един от дванадесетте, щеше да Го предаде.

Глава 7

1. След това Иисус ходеше из Галилея; защото не искаше да ходи из Юдея, понеже юдеите искаха да Го убият.
2. А наближаваше юдейският празник Строене на колиби.
3. Затова Неговите братя Му казаха: Замини оттук и иди в Юдея, така че и Твоите ученици да видят делата, които вършиш;
4. защото никой, който сам иска да бъде известен, не върши нещо скришно. Щом вършиш тези дела, покажи Себе Си на света.
5. Защото и братята Му не вярваха в Него.
6. А Иисус им каза: Моето време още не е дошло, а вашето време винаги е готово.
7. Вас светът не може да мрази, а Мен мрази, защото Аз свидетелствам за него, че делата му са зли.
8. Изкачете се вие на празника; Аз няма да се изкача на този празник, защото времето Ми още не се е навършило.
9. И като им каза това, си остана в Галилея.
10. А когато братята Му се бяха изкачили на празника, тогава и Той се изкачи, не явно, а някак си тайно.
11. А юдеите Го търсеха на празника и казваха: Къде е Онзи?
12. И имаше за Него голяма глъчка сред множествата. Едни казваха: Добър Човек е. Други казваха: Не е, а заблуждава народа.
13. Обаче никой не говореше за Него открито поради страха от юдеите.
14. Но вече по средата на празника Иисус се изкачи в храма и започна да поучава.
15. Затова юдеите се чудеха и казваха: Как този Човек е грамотен, като не се е учил?
16. Иисус в отговор им каза: Моето учение не е Мое, а на Онзи, който Ме е пратил.
17. Ако иска някой да върши Неговата воля, ще познае дали учението е от Бога, или Аз от Себе Си говоря.
18. Който говори от себе си, търси своята си слава; а който търси славата на Онзи, който Го е пратил, Той е истинен и в Него няма неправда.
19. Не ви ли даде Мойсей закона? Но никой от вас не изпълнява закона. Защо искате да Ме убиете?
20. Народът отговори: Имаш демон. Кой иска да Те убие?
21. Иисус в отговор им каза: Едно дело извърших, а вие всички се чудите.
22. Мойсей ви даде обрязването – не че то е от Мойсей, а от бащите – и вие в съботен ден обрязвате човека.
23. Ако човек приема обрязване в събота, за да не бъде нарушен Мойсеевият закон, на Мен ли се гневите за това, че изцяло оздравих човек в събота?
24. Не съдете по вида, а съдете справедливо.
25. Тогава някои от ерусалимляните казаха: Не е ли Този, когото търсят да убият?
26. Ето, Той явно говори и нищо не Му казват. Да не би първенците наистина да са познали, че Този е Христос?
27. Обаче Този знаем откъде е, а когато дойде Христос, никой няма да знае откъде е.
28. Тогава Иисус, като поучаваше в храма, извика и каза: И Мен познавате, и откъде съм знаете; и Аз от само Себе Си не съм дошъл, а истинен е Този, който Ме е пратил, когото вие не познавате.
29. А Аз Го познавам, защото съм от Него, и Той Ме е пратил.
30. И тогава искаха да Го хванат, но никой не сложи ръка на Него, защото часът Му още не беше дошъл.
31. И мнозина от народа повярваха в Него и казваха: Когато дойде Христос, нима ще извърши повече знамения от тези, които Този е извършил?
32. Фарисеите чуха, че множеството шушукало така за Него, и главните свещеници и

фарисеите пратиха служители да Го хванат.
33. А Иисус им каза: Още малко време съм с вас и ще отида при Онзи, който Ме Е пратил.
34. Ще Ме търсите и няма да Ме намерите; и там, където съм Аз, вие не можете да дойдете.
35. На това юдеите казаха помежду си: Къде мисли да отиде Този, така че да не можем да Го намерим? Да не мисли да отиде при разпръснатите между гърците и да поучава гърците?
36. Какво значи тази дума, която каза: Ще Ме търсите и няма да Ме намерите; и там, където съм Аз, вие не можете да дойдете?
37. А в последния ден, великия на празника, Иисус застана и извика, като каза: Ако някой е жаден, нека дойде при Мен и да пие.
38. Ако някой вярва в Мен, както казва Писанието, реки от жива вода ще потекат от утробата му.
39. А това каза за Духа, който вярващите в Него щяха да приемат; защото (Светият) Дух още не беше даден, понеже Иисус още не се беше прославил.
40. Затова някои от множеството, като чуха тези думи, казваха: Наистина Този е Пророкът.
41. Други казваха: Този е Христос. Но някои казваха: Нима от Галилея ще дойде Христос?
42. Не е ли казано в Писанието, че Христос ще дойде от потомството на Давид и от градчето Витлеем, където е бил Давид?
43. И така възникна разцепление между народа за Него.
44. А някои от тях искаха да Го хванат, но никой не сложи ръце на Него.
45. Тогава служителите дойдоха при главните свещеници и фарисеите, които им казаха: Защо не Го доведохте?
46. Служителите отговориха: Никога човек не е говорил така (като този Човек).
47. А фарисеите им отговориха: И вие ли сте заблудени?
48. Някой от първенците или от фарисеите повярвал ли е в Него?
49. Но това простолюдие, което не знае закона, е проклето!
50. Никодим, който беше ходил при Него през нощта и който беше един от тях, им каза:
51. Нашият закон осъжда ли човека, ако първо не го изслуша и не разбере какво върши?
52. Те в отговор му казаха: Да не си и ти от Галилея? Изследвай и виж, че няма пророк, който да се е издигнал от Галилея.
53. И всеки отиде у дома си.

Глава 8

1. А Иисус отиде на Елеонския хълм.
2. И рано сутринта пак дойде в храма и целият народ дойде при Него, и Той седна и ги поучаваше.
3. А книжниците и фарисеите доведоха (при Него) една жена, хваната в прелюбодейство, и като я поставиха по средата, Му казаха:
4. Учителю, тази жена беше хваната в самото прелюбодеяние.
5. А Мойсей ни е заповядал в закона да убиваме такива с камъни. А Ти какво казваш?
6. И това казаха, за да Го изпитат, та да имат за какво да Го обвиняват. А Иисус се наведе надолу и пишеше с пръст на земята.
7. Но като продължаваха да Го питат, Той се изправи и им каза: Който от вас е безгрешен, нека пръв хвърли камък върху нея.
8. И пак се наведе надолу и пишеше с пръст на земята.
9. А те, като чуха това, се разотидоха един по един, като започнаха от по-старите; и Иисус остана сам и жената, която стоеше по средата.
10. И когато се изправи и не видя никого освен жената, Иисус й каза: Жено, къде са тези, (които те обвиняваха)? Никой ли не те осъди?
11. И тя отговори: Никой, Господи. Иисус каза: И Аз не те осъждам; иди си и отсега не съгрешавай вече.
12. Тогава Иисус пак им говори, като казваше: Аз съм светлината на света; който Ме следва, няма да ходи в тъмнината, а ще има светлината на живота.
13. Затова фарисеите Му казаха: Ти Сам свидетелстваш за Себе Си, Твоето свидетелство не е истинно!
14. Иисус в отговор им каза: Ако и да свидетелствам за Себе Си, свидетелството Ми е истинно, защото зная откъде съм дошъл и накъде отивам; а вие не знаете откъде идвам или накъде отивам.
15. Вие съдите по плът; Аз не съдя никого.
16. И дори и да съдя, Моят съд е истинен, защото не съм сам, а Аз и Отец, който Ме е пратил.
17. А и във вашия закон е писано, че свидетелството на двама човека е истинно.
18. Аз съм, който свидетелствам за Себе Си, и Отец, който Ме е пратил, свидетелства за Мен.
19. Тогава Му казаха: Къде е Твоят Отец? Иисус отговори: Не познавате нито Мен, нито Моя Отец; ако познавахте Мен, щяхте да познавате и Моя Отец.
20. Тези думи Той изговори в съкровищницата, като поучаваше в храма; и никой не Го хвана, защото часът Му още не беше дошъл.
21. И Иисус пак им каза: Аз си отивам и ще Ме търсите, но в греха си ще умрете. Където отивам Аз, вие не можете да дойдете.
22. Затова юдеите казаха: Да не би да се самоубие, че казва: Там, където отивам Аз, вие не можете да дойдете?
23. И им каза: Вие сте от долното; Аз съм от горното. Вие сте от този свят; а Аз не съм от този свят.
24. По тази причина ви казах, че ще умрете в греховете си, защото, ако не повярвате, че съм Аз, ще умрете в греховете си.
25. Тогава те Му казаха: Кой си Ти? Иисус им каза: Преди всичко Аз съм именно това, което ви казвам.
26. Много нещо имам да говоря и да съдя за вас, но Този, който Ме е пратил, е истинен и каквото съм чул от Него, това говоря на света.
27. Те не разбраха, че им говореше за Отца.
28. Тогава Иисус каза: Когато издигнете Човешкия Син, тогава ще познаете, че съм Аз и че от Себе Си нищо не върша, а каквото Ме е научил Моят Отец, това говоря.
29. И Този, който Ме е пратил, е с Мен; не Ме е оставил сам, защото Аз винаги върша онова,

което на Него Му е угодно.
30. Когато говореше това, мнозина повярваха в Него.
31. Тогава Иисус каза на повярвалите в Него юдеи: Ако стоите в словото Ми, наистина сте Мои ученици.
32. И ще познаете истината и истината ще ви направи свободни.
33. Отговориха Му: Ние сме Авраамово потомство и никога не сме били роби на никого; как казваш Ти: Ще станете свободни?
34. Иисус им отговори: Истина, истина ви казвам: всеки, който върши грях, е роб на греха.
35. А робът не остава вечно в дома; синът остава вечно.
36. И така, ако Синът ви освободи, ще бъдете наистина свободни.
37. Зная, че сте Авраамово потомство, но пак искате да Ме убиете, защото за Моето слово няма място във вас.
38. Аз говоря това, което съм видял при Моя Отец; също и вие вършите това, което сте чули от вашия баща.
39. Те в отговор Му казаха: Авраам е нашият баща. Иисус им каза: Ако бяхте деца на Авраам, щяхте да вършите делата на Авраам.
40. А сега искате да убиете Мен, Човека, който ви казах истината, която чух от Бога. Това Авраам не е направил.
41. Вие вършите делата на баща си. Те Му казаха: Ние не сме родени от блудство; имаме един Отец – Бога.
42. Иисус им каза: Ако Бог беше вашият Отец, вие щяхте да Ме любите, защото Аз съм излязъл и дошъл от Бога; понеже Аз не съм дошъл от Себе Си, а Той Ме изпрати.
43. Защо не разбирате Моето говорене? Защото не можете да слушате Моето слово.
44. Вие сте от баща дявола и желаете да вършите похотите на баща си. Той беше от началото човекоубиец и не стоеше в истината, защото в него няма истина. Когато говори лъжа, от своето си говори, защото е лъжец и на лъжата баща.
45. А понеже Аз говоря истината, вие не Ми вярвате.
46. Кой от вас Ме обвинява в грях? Но ако говоря истина, защо не Ми вярвате?
47. Който е от Бога, той слуша Божиите думи; вие затова не слушате, защото не сте от Бога.
48. Юдеите в отговор Му казаха: Не казваме ли ние право, че си самарянин и имаш демон?
49. Иисус отговори: Нямам демон; но Аз почитам Своя Отец, а вие Ме позорите.
50. Но Аз не търся слава за Себе Си; има Един, който търси и съди.
51. Истина, истина ви казвам: ако някой опази Моето слово, няма да види смърт до века.
52. Юдеите Му казаха: Сега знаем, че имаш демон. Авраам умря, също и пророците; а Ти казваш: Ако някой опази Моето слово, няма да вкуси смърт до века.
53. Нима Ти си по-голям от баща ни Авраам, който умря? И пророците умряха. Ти на какъв се правиш?
54. Иисус отговори: Ако Аз Сам славя Себе Си, славата Ми е нищо; Моят Отец е, който Ме слави, за когото вие казвате, че е ваш Бог;
55. но вие не сте Го познали, а Аз Го познавам и ако кажа, че не Го познавам, ще бъда като вас лъжец; но Аз Го познавам и пазя словото Му.
56. Баща ви Авраам ликуваше, че ще види Моя ден; и го видя и се зарадва.
57. Юдеите Му казаха: Още нямаш и петдесет години, и си видял и Авраам?
58. Иисус им каза: Истина, истина ви казвам: преди да е бил Авраам, Аз съм.
59. Тогава взеха камъни, за да хвърлят по Него, но Иисус се скри и излезе от храма, (минавайки посред тях и така си отиде).

Глава 9

1. И когато минаваше, видя един човек, който беше сляп по рождение.
2. И учениците Му Го попитаха, като казаха: Равви, кой е съгрешил – този човек или родителите му, за да се роди сляп?
3. Иисус отговори: Нито този човек, нито родителите му са съгрешили, а за да се явят в него Божиите дела.
4. Ние трябва да вършим делата на Този, който Ме е пратил, докато е ден; иде нощ, когато никой не може да работи.
5. Докато съм в света, Аз съм светлината на света.
6. Като каза това, плюна на земята, направи кал с плюнката и намаза с калта очите на слепия;
7. и му каза: Иди, умий се в къпалнята Силоам, което значи Пратен. И така, той отиде, уми се и дойде прогледнал.
8. А съседите и онези, които го бяха виждали по-рано, че беше просяк, казваха: Не е ли този, който седеше и просеше?
9. Едни казваха: Той е; други казваха: Прилича на него. Той каза: Аз съм.
10. Тогава му казаха: Как ти се отвориха очите?
11. Той отговори: Човекът, който се нарича Иисус, направи кал, намаза очите ми и ми каза: Иди на Силоам и се умий. И така, отидох и като се умих, прогледнах.
12. Тогава му казаха: Къде е Той? Каза: Не зная.
13. Заведоха някогашния слепец при фарисеите.
14. А беше събота, когато Иисус направи калта и му отвори очите.
15. И така, фарисеите също го попитаха пак как е прогледнал. И той им каза: Кал сложи на очите ми, умих се и гледам.
16. Затова някои от фарисеите казваха: Този Човек не е от Бога, защото не пази съботата. А други казваха: Как може грешен човек да върши такива знамения? И възникна разцепление помежду им.
17. Казват пак на слепеца: Ти какво казваш за Него, като ти е отворил очите? И той каза: Пророк е.
18. Но юдеите не вярваха, че той е бил сляп и е прогледнал, докато не повикаха родителите на прогледналия
19. и ги попитаха, казвайки: Този ли е вашият син, за когото казвате, че се е родил сляп? А сега как вижда?
20. Родителите в отговор казаха: Знаем, че този е нашият син и че се е родил сляп;
21. а как сега вижда, не знаем или кой му е отворил очите, не знаем; него питайте, той е пълнолетен, сам нека говори за себе си.
22. Това казаха родителите му, защото се бояха от юдеите; понеже юдеите се бяха споразумели вече помежду си да отлъчат от синагогата онзи, който би Го изповядал като Христос.
23. Затова родителите му казаха: Той е пълнолетен, него питайте.
24. И така, повикаха втори път човека, който беше сляп, и му казаха: Отдай слава на Бога; ние знаем, че този Човек е грешник.
25. А той отговори: Дали е грешник, не зная; едно зная – че бях сляп, а сега виждам.
26. Затова му казаха: Какво ти направи? Как ти отвори очите?
27. Отговори им: Казах ви вече и не чухте; защо искате пак да чуете? Да не би и вие да искате да Му станете ученици?
28. Тогава те го изругаха и казаха: Ти си Негов ученик, а ние сме ученици на Мойсей.
29. Ние знаем, че на Мойсей Бог е говорил, а Този не знаем откъде е.
30. Човекът в отговор им каза: Това е чудно, че вие не знаете откъде е, но Той ми отвори очите.
31. Знаем, че Бог не слуша грешници, а ако някой се бои от Бога и върши Божията воля, него

слуша.
32. А пък от началото на света не се е чуло някой да е отворил очите на сляпороден човек.
33. Ако този Човек не беше от Бога, нямаше да може нищо да направи.
34. Те в отговор му казаха: Ти цял в грехове си роден, и нас ли учиш? И го изпъдиха навън.
35. Иисус чу, че го изпъдили навън, и като го намери, каза: Ти вярваш ли в Божия Син?
36. Той в отговор каза: А кой е Той, Господине, за да вярвам в Него?
37. Иисус му каза: И видял си Го, и който говори с теб, Той е.
38. А той каза: Вярвам, Господи! И Му се поклони.
39. И Иисус каза: За съд дойдох Аз на този свят: за да виждат невиждащите, а виждащите да ослепеят.
40. Някои от фарисеите, които бяха с Него, чуха това и Му казаха: Да не сме и ние слепи?
41. Иисус им каза: Ако бяхте слепи, нямаше да имате грях, но сега казвате, че виждате, и затова грехът ви остава.

Глава 10

1. Истина, истина ви казвам: който не влиза в кошарата на овцете през вратата, а прескача от другаде, той е крадец и разбойник.
2. А който влиза през вратата, е овчар на овцете.
3. На него вратарят отваря и овцете слушат гласа му, и той вика своите овце по име и ги извежда.
4. И когато е изкарал всичките свои овце, върви пред тях и овцете го следват, защото познават гласа му.
5. Но чужд човек няма да следват, а ще побягнат от него, защото не познават гласа на чуждите.
6. Тази притча им каза Иисус, но те не разбраха какво им говореше.
7. Тогава Иисус пак каза: Истина, истина ви казвам: Аз съм вратата на овцете.
8. Всички, които са идвали преди Мен, са крадци и разбойници; но овцете не ги послушаха.
9. Аз съм вратата: ако някой влезе през Мен, ще бъде спасен и ще влиза, и ще излиза, и ще намира паша.
10. Крадецът влиза само за да открадне, да убие и да погуби. Аз дойдох, за да имат живот и да го имат изобилно.
11. Аз съм добрият пастир; добрият пастир дава живота Си за овцете.
12. Но който е наемник, а не овчар, и не е стопанин на овцете, вижда, че идва вълкът, и като оставя овцете, бяга, и вълкът ги разграбва и разпръсва;
13. защото е наемник и не го е грижа за овцете.
14. Аз съм добрият пастир и познавам Моите, и Моите познават Мен,
15. както Отец познава Мен и Аз познавам Отца; и Аз давам живота Си за овцете.
16. И други овце имам, които не са от тази кошара, и тях трябва да доведа; и те ще чуят гласа Ми и ще бъде едно стадо, с един пастир.
17. Затова Ме люби Отец, защото Аз давам живота Си, за да го взема пак.
18. Никой не Ми го отнема, а Аз от Себе Си го давам. Имам право да го дам и имам право пак да го взема. Тази заповед получих от Своя Отец.
19. Поради тези думи пак възникна разцепление между юдеите.
20. Мнозина от тях казваха: Има демон и е луд. Защо Го слушатЕ?
21. Други казваха: Тези думи не са на човек, обзет от демон. Може ли демон да отваря очи на слепи?
22. И настъпи в Ерусалим празникът Освещение на храма. Беше зима.
23. И Иисус ходеше в Соломоновата зала на храма.
24. Тогава юдеите Го наобиколиха и Му казаха: Докога ще ни държиш в напрежение? Ако Ти си Христос, кажи ни ясно.
25. Иисус им отговори: Казах ви и не вярвате. Делата, които върша в Името на Своя Отец, те свидетелстват за Мен.
26. Но вие не вярвате, защото не сте от Моите овце, както ви казах.
27. Моите овце слушат гласа Ми и Аз ги познавам, и те Ме следват.
28. И Аз им давам вечен живот; и те никога няма да загинат и никой няма да ги грабне от ръката Ми.
29. Моят Отец, който Ми ги даде, е по-голям от всичко; и никой не може да ги грабне от ръката на Отца.
30. Аз и Отец сме едно.
31. Тогава юдеите пак взеха камъни, за да Го убият.
32. Иисус им отговори: Много добри дела ви показах от Отца; за кое от тези дела искате да Ме убиете с камъни?
33. Юдеите Му отговориха: Не за добро дело Те замеряме с камъни, а за богохулство и защото Ти, бидейки Човек, правиш Себе Си Бог.

34. Иисус им отговори: Не е ли писано във вашия закон: ?Аз казах: Богове сте вие“?
35. Ако Той нарече ?богове“ онези, към които дойде Божието слово – а Писанието не може да се отмени –
36. то на Този ли, когото Бог освети и прати на света, вие казвате: Богохулстваш; защото казах: Аз съм Божи Син?
37. Ако не върша делата на Своя Отец, не Ми вярвайте;
38. но ако ги върша, макар и да не вярвате на Мен, вярвайте на делата, за да разберете и повярвате, че Отец е в Мен и Аз в Него.
39. Тогава пак искаха да Го хванат, но Той избяга от ръката им.
40. И отиде отвъд Йордан, на мястото, където Йоан по-преди кръщаваше, и остана там.
41. И мнозина дойдоха при Него и казаха: Йоан не извърши никакво знамение, но всичко, което Йоан каза за този Човек, беше истинно.
42. И там мнозина повярваха в Него.

Глава 11

1. Един човек на име Лазар, от Витания, от селото на Мария и на сестра й Марта, беше болен.
2. А Мария, чийто брат Лазар беше болен, беше онази, която помаза Господа с миро и избърса краката Му с косата си.
3. И така, сестрите пратиха до Него да Му кажат: Господи, ето, този, когото обичаш, е болен.
4. А Иисус, като чу, каза: Тази болест не е смъртоносна, а е за Божията слава – за да се прослави Божият Син чрез нея.
5. А Иисус любеше Марта и сестра й, и Лазар.
6. И когато чу, че бил болен, престоя два дни на мястото, където се намираше.
7. След това каза на учениците: Да отидем пак в Юдея.
8. Учениците Му казаха: Равви, сега юдеите искаха да Те убият с камъни, и пак ли там отиваш?
9. Иисус отговори: Нали денят има дванадесет часа? Ако някой ходи денем, не се препъва, защото вижда светлината на този свят.
10. Но ако някой ходи нощем, се препъва, защото светлината не е в него.
11. Това изговори и след това им каза: Нашият приятел Лазар е заспал, но Аз отивам да го събудя.
12. Тогава учениците Му казаха: Господи, ако е заспал, ще оздравее.
13. Но Иисус беше говорил за смъртта му, а те мислеха, че говори за почиване в сън.
14. Тогава Иисус им каза ясно: Лазар умря.
15. Но заради вас се радвам, че не бях там, за да повярвате. Но нека да отидем при него.
16. Тогава Тома, наречен Близнак, каза на другарите си, учениците: Да отидем и ние, за да умрем с него.
17. И така, като дойде Иисус, намери, че той беше вече от четири дни в гроба.
18. А Витания беше близо до Ерусалим – на около петнадесет стадия;
19. и много от юдеите бяха при Марта и Мария, за да ги утешават за брат им.
20. А Марта, като чу, че идел Иисус, отиде да Го посрещне; а Мария седеше вкъщи.
21. Тогава Марта каза на Иисус: Господи, ако Ти беше тук, нямаше да умре брат ми.
22. Но и сега зная, че каквото и да поискаш от Бога, Бог ще Ти даде.
23. Иисус й каза: Брат ти ще възкръсне.
24. Марта Му каза: Зная, че ще възкръсне във възкресението на последния ден.
25. Иисус й каза: Аз съм възкресението и животът; който вярва в Мен, ако и да умре, ще живее;
26. и никой, който е жив и вярва в Мен, няма да умре до века. Вярваш ли ти това?
27. Тя Му каза: Да, Господи, аз вярвам, че Ти си Христос, Божия Син, който има да дойде на света.
28. И като каза това, тя отиде и тайно повика сестра си Мария, като каза: Учителят е дошъл и те вика.
29. И тя, щом чу това, стана бързо и отиде при Него.
30. Иисус още не беше дошъл в града, а беше на мястото, където Го посрещна Марта.
31. А юдеите, които бяха с нея вкъщи и я утешаваха, като видяха, че Мария стана бързо и излезе, я последваха, като мислеха, че отива на гроба да плаче там.
32. И така, Мария, като дойде там, където беше Иисус, и Го видя, падна пред краката Му и Му каза: Господи, да беше Ти тук, нямаше да умре брат ми.
33. Иисус, като я видя, че плаче, и че юдеите, които дойдоха с нея, плачат, възнегодува в духа Си и се смути.
34. И каза: Къде го положихте? Казаха Му: Господи, ела и виж.
35. Иисус се просълзи.
36. Тогава юдеите казаха: Виж колко го е обичал!
37. А някои от тях казаха: Не можеше ли Този, който отвори очите на слепия, да направи така, че и този да не умре?

38. А Иисус, негодувайки пак в Себе Си, дойде на гроба. Беше пещера и на нея беше отърколен камък.
39. Иисус каза: Махнете камъка. Марта, сестрата на умрелия, Му каза: Господи, смърди вече, защото от четири дни е мъртъв.
40. Иисус й каза: Не ти ли казах, че ако повярваш, ще видиш Божията слава?
41. Тогава те махнаха камъка. А Иисус повдигна очи нагоре и каза: Отче, благодаря Ти, че Ме послуша.
42. Аз знаех, че Ти винаги Ме слушаш, но казах това заради множеството, което стои наоколо, за да повярват, че Ти си Ме изпратил.
43. Като каза това, извика със силен глас: Лазаре, излез навън!
44. И умрелият излезе с ръце и крака, повити в саван, и лицето му увито с кърпа. Иисус им каза: Разповийте го и го оставете да си върви.
45. Тогава много от юдеите, които бяха дошли при Мария и видяха това, което направи Иисус, повярваха в Него.
46. А някои от тях отидоха при фарисеите и им казаха какво беше извършил Иисус.
47. Затова главните свещеници и фарисеите свикаха Синедриона и казаха: Какво ще правим ние? Защото този Човек върши много знамения.
48. Ако Го оставим така, всички ще повярват в Него; и римляните ще дойдат и ще отнемат и страната ни, и народа ни.
49. А един от тях, Каяфа, който беше първосвещеник през тази година, им каза: Вие нищо не знаете,
50. нито съобразявате, че за нас е по-добре един човек да умре за народа, отколкото да загине целият народ.
51. Това той не каза от себе си, а тъй като беше първосвещеник през онази година, предсказа, че Иисус ще умре за народа,
52. и не само за народа, но и за да събере в едно разпръснатите Божии деца.
53. И така, от онзи ден те се съветваха да Го убият.
54. Затова Иисус вече не ходеше открито между юдеите, а оттам отиде в една местност близо до пустинята, в един град, наречен Ефраим, и там остана с учениците Си.
55. А наближаваше юдейската Пасха; и мнозина от провинцията се изкачиха в Ерусалим преди Пасхата, за да се очистят.
56. И така, те търсеха Иисус и стоейки в храма, разговаряха помежду си: Как ви се вижда? Няма ли да дойде на празника?
57. А главните свещеници и фарисеите бяха издали заповед: ако узнае някой къде е, да извести, за да Го уловят.

Глава 12

1. А шест дни преди Пасхата Иисус дойде във Витания, където беше Лазар, когото Той възкреси от мъртвите.
2. Там Му направиха вечеря и Марта прислужваше; а Лазар беше един от тези, които седяха с Него на трапезата.
3. Тогава Мария, като взе една литра миро от чист и скъпоценен нард, помаза краката на Иисус и с косата си избърса краката Му; и къщата се изпълни с благоухание от мирото.
4. Тогава един от учениците Му, Юда Искариотски, който щеше да Го предаде, каза:
5. Защо не се продаде това миро за триста динария, за да се раздадат на бедните?
6. А това каза не защото го беше грижа за бедните, а защото беше крадец и като държеше касата, вземаше това, което пускаха в нея.
7. Тогава Иисус каза: Оставете я; тя е запазила това за деня на Моето погребение.
8. Защото бедните винаги се намират между вас, но Аз не винаги се намирам.
9. И голямо множество от юдеите узнаха, че е там; и дойдоха не само заради Иисус, но за да видят и Лазар, когото Той беше възкресил от мъртвите.
10. А главните свещеници се наговориха да убият и Лазар,
11. защото поради него мнозина от юдеите отиваха и вярваха в Иисус.
12. На следващия ден едно голямо множество, което беше дошло на празника, като чуха, че Иисус идвал в Ерусалим,
13. взеха палмови клони и излязоха да Го посрещнат, викайки: Осанна! Благословен, който иде в Господното Име, Царят на Израил!
14. А Иисус, като намери едно магаренце, го възседна, както е писано:
15. ?Не бой се, дъще Сионова! Ето, твоят Цар идва, възседнал на магаренце.“
16. Учениците Му отначало не разбраха това; но когато Иисус се прослави, тогава си спомниха, че това беше писано за Него и че те Му сториха това.
17. А народът, който беше с Него, когато повика Лазар от гроба и го възкреси от мъртвите, свидетелстваше.
18. По същата причина Го посрещна и множеството, защото чуха, че извършил това знамение.
19. Затова фарисеите казаха помежду си: Вижте, че нищо не постигате! Ето, светът отиде след Него.
20. А между онези, които дойдоха на поклонение по празника, имаше и някои гърци.
21. Те отидоха при Филип, който беше от Витсаида Галилейска, и го помолиха, казвайки: Господине, искаме да видим Иисус.
22. Филип дойде и каза на Андрей; а Андрей и Филип казаха на Иисус.
23. А Иисус в отговор им каза: Дойде часът да се прослави Човешкият Син.
24. Истина, истина ви казвам: ако житното зърно не падне в земята и не умре, то си остава само; но ако умре, дава много плод.
25. Който обича живота си, ще го изгуби; и който мрази живота си на този свят, ще го запази за вечен живот.
26. Ако служи някой на Мен, нека последва Мен; и където съм Аз, там ще бъде и служителят Ми. Който служи на Мен, него ще почете Моят Отец.
27. Сега душата Ми е развълнувана; и какво да кажа? Отче, избави Ме от този час. Но за това дойдох до този час.
28. Отче, прослави Името Си. Тогава дойде глас от небето: И го прославих, и пак ще го прославя!
29. На това народът, който стоеше там, като чу, каза: Гръм е. Други пък казаха: Ангел Му говори.
30. Иисус в отговор каза: Този глас не дойде заради Мен, а заради вас.
31. Сега е съд на този свят; сега князът на този свят ще бъде изхвърлен вън.
32. И Аз, когато бъда издигнат от земята, ще привлека всички при Себе Си.

33. А като казваше това, Той означаваше от каква смърт щеше да умре.
34. А множеството Му отговори: Ние сме чули от закона, че Христос пребъдва до века; а Ти как казваш, че Човешкият Син трябва да бъде издигнат? Кой е този Човешки Син?
35. Тогава Иисус им каза: Още малко време светлината е между вас. Ходете, докато имате светлината, за да не ви обхване тъмнината. Който ходи в тъмнината, не знае къде отива.
36. Докато имате светлината, вярвайте в светлината, за да станете синове на светлината. Това изговори Иисус и си отиде, и се скри от тях.
37. Но макар и да беше извършил толкова знамения пред тях, те пак не вярваха в Него;
38. за да се изпълни реченото от пророк Исая, който каза: ?Господи, кой от нас е повярвал на онова, което сме чули? И на кого се е открила мишцата Господна?“
39. Те затова не можеха да вярват, защото Исая пак е казал:
40. ?Ослепил е очите им и закоравил сърцата им, да не би с очи да видят и със сърце да разберат, за да се обърнат и да ги изцеля.“
41. Това каза Исая, защото видя славата Му и говори за Него.
42. Но пак мнозина от първенците повярваха в Него, но поради фарисеите не Го изповядаха, за да не бъдат отлъчени от синагогата;
43. защото обикнаха човешката слава повече от Божията слава.
44. А Иисус извика и каза: Който вярва в Мен, не в Мен вярва, а в Онзи, който Ме е пратил.
45. И който вижда Мен, вижда Онзи, който Ме е пратил.
46. Аз дойдох като светлина на света, за да не остане в тъмнина никой, който вярва в Мен.
47. И ако някой чуе думите Ми и не ги пази, Аз не го съдя; защото не дойдох, за да съдя света, а за да спася света.
48. Който Ме отхвърля и не приема думите Ми, има кой да го съди – словото, което говорих, то ще го съди в последния ден.
49. Защото Аз не говорих от Себе Си, а Отец, който Ме прати, Той Ми даде заповед какво да кажа и какво да говоря.
50. И зная, че Неговата заповед е вечен живот. И така, това, което говоря, го говоря така, както Ми е казал Отец.

Глава 13

1. А преди празника на Пасхата Иисус, като знаеше, че е настанал часът Му да премине от този свят към Отца, като беше възлюбил Своите, които бяха на света, докрай ги възлюби.
2. И по време на вечерята, когато дяволът вече беше внушил в сърцето на Юда Симонов Искариотски да Го предаде,
3. Иисус, като знаеше, че Отец е предал всичко в ръцете Му и че Той от Бога е излязъл и при Бога отива,
4. стана от вечерята, сложи настрани мантията Си, взе кърпа и се препаса.
5. После наля вода в умивалника и започна да мие краката на учениците и да ги изтрива с кърпата, с която бе препасан.
6. И така, дойде при Симон Петър. Той Му каза: Господи, Ти ли ще ми умиеш краката?
7. Иисус в отговор му каза: Това, което Аз правя, ти не знаеш сега, но ще разбереш след това.
8. Петър Му каза: Ти никога няма да умиеш моите крака! Иисус му отговори: Ако не те умия, нямаш дял с Мен.
9. Симон Петър Му каза: Господи, не само краката ми, а и ръцете и главата!
10. Иисус му каза: Който се е окъпал, няма нужда да умие друго освен краката си, а е цял чист; и вие сте чисти, но не всички.
11. Защото Той знаеше кой щеше да Го предаде; затова и каза: Не всички сте чисти.
12. А като уми краката им и си взе мантията, седна пак и им каза: Знаете ли какво ви направих?
13. Вие Ме наричате Учител и Господ и добре казвате, защото съм такъв.
14. И така, ако Аз, Господ и Учител, ви умих краката, то и вие сте длъжни един на друг да си миете краката.
15. Защото ви дадох пример да правите и вие, както Аз направих на вас.
16. Истина, истина ви казвам: слугата не е по-горен от господаря си, нито пратеникът е по-горен от онзи, който го е изпратил.
17. Като знаете това, блажени сте, ако го изпълнявате.
18. Не говоря за всички вас; Аз зная кои съм избрал, но за да се сбъдне писанието: ?Който ядеше хляба Ми, вдигна своята пета против Мен.“
19. Отсега ви го казвам, преди да е станало, че когато стане, да повярвате, че съм Аз.
20. Истина, истина ви казвам: който приеме онзи, когото Аз пращам, Мен приема; а който приема Мен, приема Този, който Ме е пратил.
21. Като каза това, Иисус се смути в духа Си и свидетелства, и каза: Истина, истина ви казвам, че един от вас ще Ме предаде.
22. Тогава учениците се спогледаха помежду си, недоумявайки за кого говори.
23. А на трапезата един от учениците, когото Иисус любеше, се беше облегнал на гърдите на Иисус.
24. Симон Петър му кимна да попита кой е този, за когото Иисус говори.
25. А той, като се беше облегнал назад на гърдите на Иисус, Му каза: Господи, кой е?
26. Иисус отговори: Той е онзи, за когото ще натопя залък и ще му го дам. И като натопи залъка, Той го подаде на Юда Симонов Искариотски.
27. И тогава, след залъка, Сатана влезе в него. Тогава Иисус му каза: Каквото вършиш, върши го по-скоро.
28. Но никой от седящите не разбра защо му каза това.
29. Защото някои мислеха, понеже Юда държеше касата, че Иисус му казва: Купи, каквото ни трябва за празника, или че трябва да даде нещо на бедните.
30. И така, като взе залъка, веднага излезе; а беше нощ.
31. А когато излезе, Иисус каза: Сега се прослави Човешкият Син и Бог се прослави в Него.
32. Ако Бог се прослави в Него, и Бог ще Го прослави в Себе Си, и веднага ще Го прослави.
33. Дечица, още малко съм с вас. Ще Ме търсите, и както казах на юдеите, така казвам и на

вас, че там, където отивам Аз, вие не можете да дойдете.
34. Нова заповед ви давам: да се любите един друг; както Аз ви възлюбих, така и вие да се любите един друг.
35. По това ще познаят всички, че сте Мои ученици, ако имате любов помежду си.
36. Симон Петър Му каза: Господи, къде отиваш? Иисус отговори: Където отивам Аз, ти не можеш сега да Ме последваш, но ще Ме последваш после.
37. Петър Му каза: Господи, защо не мога да Те последвам сега? Живота си ще дам за Теб.
38. Иисус отговори: Живота си ли ще дадеш за Мен? Истина, истина ти казвам: петелът няма да пропее, преди ти три пъти да се отречеш от Мен.

Глава 14

1. Да не се смущава сърцето ви; вие вярвате в Бога, вярвайте и в Мен.
2. В дома на Отца Ми има много жилища. Ако не беше така, Аз щях да ви кажа, защото отивам да ви приготвя място.
3. И като отида и ви приготвя място, пак ще дойда и ще ви взема при Себе Си, така че където съм Аз, да бъдете и вие.
4. А вие знаете къде отивам, и пътя знаете.
5. Тома Му каза: Господи, не знаем къде отиваш, а как можем да знаем пътя?
6. Иисус му каза: Аз съм пътят и истината, и животът; никой не идва при Отца, освен чрез Мен.
7. Когато познаете Мен, ще познаете и Моя Отец; и отсега Го познавате и сте Го видели.
8. Филип Му каза: Господи, покажи ни Отца, и ни е достатъчно.
9. Иисус му каза: Толкова време съм с вас и не си ли Ме познал, Филипе? Който е видял Мен, е видял Отца; как казваш ти: Покажи ми Отца?
10. Не вярваш ли, че Аз съм в Отца и Отец – в Мен? Думите, които Аз ви казвам, не ги говоря от Себе Си, а Отец, който обитава в Мен, върши Своите дела.
11. Вярвайте Ми, че Аз съм в Отца и Отец – в Мен; или пък вярвайте Ми поради самите дела.
12. Истина, истина ви казвам: който вярва в Мен, делата, които върша Аз, и той ще ги върши, и по-големи от тях ще върши; защото Аз отивам при Отца.
13. И каквото и да поискате в Мое Име, ще го направя, за да се прослави Отец в Сина.
14. Ако поискате нещо в Мое Име, ще го направя.
15. Ако Ме любите, ще пазите Моите заповеди.
16. И Аз ще помоля Отца и Той ще ви даде друг Застъпник, който ще бъде с вас до века –
17. Духът на истината, когото светът не може да приеме, защото нито Го вижда, нито Го познава; но вие Го познавате, защото Той пребъдва с вас и ще бъде във вас.
18. Няма да ви оставя сираци, ще дойда при вас.
19. Още малко, и светът няма вече да Ме вижда, но вие Ме виждате; понеже Аз живея, и вие ще живеете.
20. В онзи ден ще познаете, че Аз съм в Своя Отец, и вие в Мен, и Аз във вас.
21. Който има Моите заповеди и ги пази, той Ме люби; а който Ме люби, ще бъде възлюбен от Моя Отец, и Аз ще го възлюбя и ще му явя Себе Си.
22. Юда, не Искариотски, Му каза: Господи, по коя причина ще явиш Себе Си на нас, а не на света?
23. Иисус в отговор му каза: Ако Ме люби някой, ще пази словото Ми; и Моят Отец ще го възлюби, и Ние ще дойдем при него и ще направим жилище у него.
24. Който не Ме люби, не пази думите Ми; а словото, което слушате, не е Мое, а на Отца, който Ме е пратил.
25. Това ви казах, докато още съм с вас.
26. А Застъпникът, Светият Дух, когото Отец ще изпрати в Мое Име, Той ще ви научи на всичко и ще ви напомни всичко, което съм ви казал.
27. Мир ви оставям; Моя мир ви давам: Аз не ви давам, както светът дава. Да не се смущава сърцето ви, нито да се бои.
28. Чухте как Аз ви казах: Отивам си и ще дойда при вас. Ако Ме любехте, бихте се зарадвали, че казах, че отивам при Отца, защото Отец е по-голям от Мен.
29. И сега ви го казах, преди да е станало, че когато стане, да повярвате.
30. Аз няма вече много да говоря с вас, защото иде князът на (този) свят, и той няма нищо в Мен;
31. но това става, за да познае светът, че Аз любя Отца и както Ми е заповядал Отец, така правя. Станете, да си отидем оттук.

Глава 15

1. Аз съм истинската лоза и Моят Отец е лозарят.
2. Всяка пръчка в Мен, която не дава плод, Той я маха; и всяка, която дава плод, я очиства, за да дава повече плод.
3. Вие сте вече чисти заради словото, което ви говорих.
4. Стойте в Мен, и Аз във вас. Както пръчката не може да даде плод от само себе си, ако не стои на лозата, така и вие не можете, ако не стоите в Мен.
5. Аз съм лозата, вие сте пръчките; който стои в Мен и Аз – в него, той дава много плод; защото, отделени от Мен, не можете да направите нищо.
6. Ако някой не стои в Мен, той бива изхвърлен навън като пръчка и изсъхва; и ги събират и ги хвърлят в огъня, и те изгарят.
7. Ако стоите в Мен и думите Ми стоят във вас, искайте, каквото и да желаете, и ще ви бъде.
8. В това се прославя Моят Отец – да принасяте много плод; и ще бъдете Мои ученици.
9. Както Отец възлюби Мен, така и Аз възлюбих вас; стойте в Моята любов.
10. Ако пазите Моите заповеди, ще стоите в любовта Ми, както и Аз опазих заповедите на Своя Отец и стоя в Неговата любов.
11. Това ви говорих, за да бъде Моята радост във вас, и вашата радост да бъде пълна.
12. Това е Моята заповед: да се любите един друг, както Аз ви възлюбих.
13. Никой няма по-голяма любов от това, да даде живота си за приятелите си.
14. Вие сте Ми приятели, ако вършите, каквото ви заповядвам.
15. Не ви наричам вече слуги, защото слугата не знае какво върши Господарят му; а вас нарекох приятели, защото ви явих всичко, което чух от Своя Отец.
16. Вие не избрахте Мен, а Аз избрах вас и ви определих да отидете и да принасяте плод, и плодът ви да бъде траен; така че каквото и да поискате от Отца в Мое Име, да ви даде.
17. Това ви заповядвам: да се любите един друг.
18. Ако светът ви мрази, знайте, че преди вас Мен е намразил.
19. Ако бяхте от света, светът щеше да люби своето; а понеже не сте от света, а Аз ви избрах от света, затова светът ви мрази.
20. Помнете думата, която ви казах: Слугата не е по-горен от господаря си. Ако Мен гониха, и вас ще гонят; ако са опазили Моето слово, ще пазят и вашето.
21. Но всичко това ще ви сторят заради Моето Име, защото не познават Онзи, който Ме е пратил.
22. Ако не бях дошъл и не им бях говорил, не биха имали грях; но сега нямат извинение за греха си.
23. Който мрази Мен, мрази и Моя Отец.
24. Ако не бях извършил между тях делата, които никой друг не е извършил, не биха имали грях; но сега видяха и намразиха и Мен, и Моя Отец.
25. Но това стана, за да се изпълни писаното в закона им слово: ?Намразиха Ме без причина.“
26. А когато дойде Застъпникът, когото Аз ще ви изпратя от Отца, Духът на истината, който изхожда от Отца, Той ще свидетелства за Мен.
27. Но и вие ще свидетелствате, защото сте били с Мен отначало.

Глава 16

1. Това ви казах, за да не се препънете.
2. Ще ви отлъчат от синагогата; даже настава час, когато всеки, който ви убие, ще мисли, че принася служба на Бога.
3. И това ще ви сторят, защото не са познали нито Отца, нито Мен.
4. Но Аз ви казах тези неща, за да помните, че съм ви ги казал, когато дойде часът им. Отначало не ви ги казах, защото бях с вас.
5. Но сега отивам при Онзи, който Ме е пратил, и никой от вас не Ме пита: Къде отиваш?
6. Но понеже ви казах това, скръб изпълни сърцата ви.
7. Аз обаче ви казвам истината: за вас е по-добре Аз да отида, защото, ако не отида, Застъпникът няма да дойде при вас; но ако отида, ще ви Го изпратя.
8. А когато Той дойде, ще изобличи света за грях, за правда и за съд:
9. за грях, защото не вярват в Мен;
10. за правда, защото отивам при Отца и няма вече да Ме виждате;
11. и за съд, защото князът на този свят е осъден.
12. Имам още много неща да ви кажа, но не можете да ги понесете сега.
13. А когато дойде Онзи, Духът на истината, ще ви води в цялата истина; защото няма да говори от Себе Си, а каквото чуе, това ще говори, и ще ви извести за идните неща.
14. Той Мен ще прослави, защото от Моето ще взема и ще ви известява.
15. Всичко, което има Отец, е Мое; затова казах, че от Моето ще взема и ще ви известява.
16. Още малко, и няма да Ме виждате; и пак малко, и ще Ме видите.
17. Тогава някои от учениците Му си казаха помежду си: Какво е това, което ни казва: Още малко, и няма да Ме виждате; и пак малко, и ще Ме видите, и това: Отивам при Отца?
18. Затова си казаха: Какво е това, което казва: Още малко? Не знаем какво иска да каже.
19. Иисус, като разбра, че желаят да Го питат, им каза: Затова ли се питате помежду си, че казах: Още малко, и няма да Ме виждате; и пак малко, и ще Ме видите?
20. Истина, истина ви казвам, че вие ще заплачете и ще заридаете, а светът ще се радва; вие ще скърбите, но скръбта ви ще се обърне в радост.
21. Жена, когато ражда, е в скръб, защото е дошъл часът й; но когато роди детенцето, не помни вече мъките поради радостта, че се е родил човек на света.
22. Така и вие сега имате скръб; но Аз пак ще ви видя и сърцето ви ще се зарадва, и радостта ви никой няма да ви отнеме.
23. И в онзи ден няма да Ме питате за нищо. Истина, истина ви казвам: ако поискате нещо от Отца в Мое Име, Той ще ви го даде.
24. Досега нищо не сте искали в Мое Име; искайте, и ще получите, за да бъде радостта ви пълна.
25. Това ви говорих с притчи. Настава час, когато няма вече да ви говоря с притчи, а ясно ще ви известя за Отца.
26. В онзи ден ще искате в Мое Име; и не ви казвам, че Аз ще моля Отца за вас,
27. защото Сам Отец ви обича, понеже вие обикнахте Мен и повярвахте, че Аз от Отца излязох.
28. Излязох от Отца и дойдох на света; и пак напускам света и отивам при Отца.
29. Неговите ученици Му казаха: Ето, сега ясно говориш и никаква притча не казваш.
30. Сега знаем, че Ти всичко знаеш и няма нужда да Те пита някой. По това вярваме, че си излязъл от Бога.
31. Иисус им отговори: Сега ли вярвате?
32. Ето, настава час, дошъл е вече, да се разпръснете всеки при своето си и Мен да оставите сам; но Аз не съм сам, защото Отец е с Мен.
33. Това ви казах, за да имате в Мен мир. В света имате скръб, но дерзайте: Аз победих света.

Глава 17

1. Това каза Иисус, и като вдигна очите Си към небето, каза: Отче, настана часът: прослави Сина Си, за да Те прослави и Синът Ти,
2. както си Му дал власт над всяко създание да даде вечен живот на всички, които си Му дал.
3. А това е вечен живот – да познаят Теб, единствения истинен Бог, и Иисус Христос, когото си изпратил.
4. Аз Те прославих на земята: извърших делото, което Ти Ми даде да върша.
5. И сега, прослави Ме, Отче, при Себе Си със славата, която имах при Теб, преди да беше светът.
6. Изявих Името Ти на хората, които Ми даде от света. Те бяха Твои и Ти ги даде на Мен, и те опазиха Твоето слово.
7. Сега познаха, че всичко, което си Ми дал, е от Теб;
8. защото думите, които Ми даде Ти, Аз ги предадох на тях и те ги приеха и наистина познаха, че излязох от Теб, и повярваха, че Ти си Ме пратил.
9. Аз за тях се моля; не се моля за света, а за тези, които си Ми дал, защото са Твои.
10. И всичко Мое е Твое, и Твоето – Мое, и Аз съм прославен в тях.
11. Не съм вече в света, а тези са в света, и Аз ида при Теб. Отче свети, опази ги в Името Си, което си Ми дал, за да бъдат едно, както сме и Ние.
12. Докато бях с тях, Аз ги пазех в Твоето Име, което Ми даде; опазих ги и нито един от тях не погина освен синът на погибелта, за да се изпълни Писанието.
13. А сега идвам при Теб; и това казвам в света, за да имат Моята радост пълна в себе си.
14. Аз им предадох Твоето слово; и светът ги намрази, защото те не са от света, както и Аз не съм от него.
15. Не се моля да ги вземеш от света, а да ги пазиш от лукавия.
16. Те не са от света, както и Аз не съм от света.
17. Освети ги чрез истината; Твоето слово е истина.
18. Както Ти прати Мен в света, така и Аз пратих тях в света.
19. И за тях Аз освещавам Себе Си, за да бъдат и те осветени чрез истината.
20. И не само за тях се моля, а и за онези, които биха повярвали в Мен чрез тяхното слово –
21. да бъдат всички едно; както Ти, Отче, си в Мен и Аз в Теб, така и те да бъдат в Нас (едно), за да повярва светът, че Ти си Ме пратил.
22. И славата, която Ти Ми даде, Аз дадох на тях; за да бъдат едно, както и Ние сме едно:
23. Аз в тях и Ти в Мен, за да бъдат съвършени в едно, за да познае светът, че Ти си Ме пратил и си ги възлюбил, както си възлюбил Мен.
24. Отче, желая, където съм Аз, да бъдат с Мен и тези, които си Ми дал, за да гледат Моята слава, която си Ми дал; защото си Ме възлюбил преди създанието на света.
25. Отче праведни, светът не Те е познал, но Аз Те познах; и тези познаха, че Ти си Ме пратил.
26. И явих им Твоето Име, и ще явя, така че любовта, с която си Ме възлюбил, да бъде в тях, и Аз в тях.

Глава 18

1. Като каза това, Иисус излезе с учениците Си отвъд потока Кедрон, където имаше градина, в която влезе Той и учениците Му.
2. А Юда, който Го предаде, знаеше това място; защото Иисус често се събираше там с учениците Си.
3. И така, Юда, като взе една дружина войници и служители от главните свещеници и фарисеите, дойде там с фенери, факли и оръжия.
4. А Иисус, като знаеше всичко, което щеше да дойде върху Него, излезе и им каза: Кого търсите?
5. Отговориха Му: Иисус Назарянина. Иисус им каза: Аз съм. А с тях стоеше и Юда, който Го предаваше.
6. И когато им каза: Аз съм, те се дръпнаха назад и паднаха на земята.
7. Пак ги попита: Кого търсите? А те казаха: Иисус Назарянина.
8. Иисус отговори: Казах ви, че съм Аз. И така, ако търсите Мен, оставете тези да си отидат;
9. за да се изпълни думата, казана от Него: От тези, които Ми даде, не изгубих нито един.
10. А Симон Петър, като имаше меч, го измъкна, удари слугата на първосвещеника и му отсече дясното ухо. Името на слугата беше Малх.
11. Тогава Иисус каза на Петър: Сложй меча в ножницата. Чашата, която Ми даде Отец, да не я ли пия?
12. И така, дружината, хилядникът и юдейските служители хванаха Иисус и Го вързаха.
13. И Го заведоха първо при Анна, защото той беше тъст на Каяфа, който беше първосвещеник през тази година.
14. А Каяфа беше онзи, който беше дал на юдеите съвет, че е по-добре един човек да загине за народа.
15. А Симон Петър и един друг ученик следваха Иисус; и този ученик беше познат на първосвещеника и влезе с Иисус в двора на първосвещеника.
16. А Петър стоеше вън до вратата; и другият ученик, който беше познат на първосвещеника, излезе и говори с вратарката, и въведе Петър.
17. Тогава слугинята-вратарка каза на Петър: Не си ли и ти от учениците на този Човек? Той каза: Не съм.
18. А слугите и служителите бяха наклали огън, защото беше студено, и стояха и се грееха. И Петър стоеше с тях и се грееше.
19. А първосвещеникът попита Иисус за учениците Му и за учението Му.
20. Иисус му отговори: Аз говорих открито на света. Винаги поучавах в синагогите и в храма, където юдеите винаги се събират, и нищо не съм говорил скришно.
21. Защо питаш Мен? Питай онези, които са Ме слушали какво съм им говорил; ето, те знаят какво съм казал.
22. Когато каза това, един от служителите, който стоеше наблизо, удари плесница на Иисус и каза: Така ли отговаряш на първосвещеника?
23. Иисус му отговори: Ако съм говорил зло, покажи злото; а ако е добро, защо Ме удряш?
24. Тогава Анна Го изпрати вързан при първосвещеника Каяфа.
25. А Симон Петър стоеше и се грееше. И му казаха: Не си ли и ти от Неговите ученици? Той отрече, като каза: Не съм.
26. Един от слугите на първосвещеника, роднина на онзи, на когото Петър отсече ухото, каза: Не те ли видях аз в градината с Него?
27. И Петър пак се отрече; и начаса пропя петел.
28. Тогава поведоха Иисус от Каяфа в преторията; а беше рано. Но те самите не влязоха в преторията, за да не се оскверният, за да могат да ядат пасхата.
29. Тогава Пилат излезе при тях и каза: В какво обвинявате този Човек?
30. В отговор му казаха: Ако Той не беше злодей, ние нямаше да ти Го предадем.

31. А Пилат им каза: Вземете Го вие и Го съдете според вашия закон. Юдеите му казаха: На нас не ни е позволено да убиваме никого;
32. за да се изпълни думата, която каза Иисус, като предсказваше с каква смърт щеше да умре.
33. Тогава Пилат пак влезе в преторията, повика Иисус и Му каза: Ти ли си юдейският Цар?
34. Иисус му отговори: От себе си ли казваш това, или други са ти казали за Мен?
35. Пилат отговори: Че аз юдеин ли съм? Твоят народ и главните свещеници Те предадоха на мен. Какво си направил?
36. Иисус отговори: Моето царство не е от този свят; ако беше царството Ми от този свят, служителите Ми щяха да се борят да не бъда предаден на юдеите. Но сега царството Ми не е оттук.
37. Затова Пилат Му каза: Тогава, Ти Цар ли си? Иисус отговори: Ти казваш, че Аз съм Цар. Аз затова се родих и затова дойдох на света, за да свидетелствам за истината. Всеки, който е от истината, слуша Моя глас.
38. Пилат Му каза: Що е истина? И като каза това, пак излезе при юдеите и им каза: Аз не намирам никаква вина в Него.
39. Но при вас има обичай да ви пускам по един на Пасхата. Желаете ли да ви пусна юдейския Цар?
40. Тогава те всички пак закрещяха, казвайки: Не Този, а Варава. А Варава беше разбойник.

Глава 19

1. Тогава Пилат взе Иисус и Го би.
2. И войниците сплетоха венец от тръни, наложиха го на главата Му и Му облякоха пурпурна дреха,
3. и казваха: Привет, Царю юдейски!; и Му удряха плесници.
4. Тогава Пилат пак излезе навън и им каза: Ето, извеждам ви Го навън, за да знаете, че не намирам в Него никаква вина.
5. Тогава Иисус излезе навън, носейки трънения венец и пурпурната дреха. Пилат им каза: Ето Човекът!
6. А като Го видяха, главните свещеници и служителите извикаха, казвайки: Разпъни Го! Разпъни Го! Пилат им каза: Вие Го вземете и Го разпънете, защото аз не намирам вина в Него.
7. Юдеите му отговориха: Ние имаме закон и според нашия закон Той трябва да умре, защото направи Себе Си Божи Син.
8. А Пилат, като чу тази дума, още повече се уплаши.
9. И пак влезе в преторията и каза на Иисус: Ти откъде си? Но Иисус не му даде отговор.
10. Тогава Пилат Му каза: На мен ли не говориш? Не знаеш ли, че имам власт да Те пусна и имам власт да Те разпъна?
11. Иисус му отговори: Ти нямаше да имаш никаква власт над Мен, ако не ти беше дадено от горе; затова, по-голям грях има онзи, който Ме предаде на теб.
12. Оттогава Пилат търсеше начин да Го пусне, но юдеите викаха, като казваха: Ако пуснеш Този, не си приятел на императора! Всеки, който прави себе си цар, е противник на императора!
13. А Пилат, като чу тези думи, изведе Иисус навън и седна на съдийския престол, на мястото, наречено Каменната настилка, а на еврейски – Гавата.
14. Беше денят на Приготовление на Пасхата, около шестия час. И той каза на юдеите: Ето вашият Цар!
15. А те извикаха: Махни Го! Махни Го! Разпъни Го! Пилат им каза: Вашия Цар ли да разпъна? Главните свещеници отговориха: Нямаме друг цар освен императора!
16. Затова той им Го предаде да бъде разпънат. И така, те взеха Иисус и Го отведоха.
17. И Той, носейки кръста Си, излезе на мястото, наречено Лобно, което на еврейски се казва Голгота,
18. където Го разпънаха, и с Него други двама – от едната и от другата страна, а Иисус по средата.
19. А Пилат написа и надпис и го постави на кръста. А написаното беше: Иисус Назарянинът, юдейският Цар.
20. Този надпис прочетоха мнозина от юдеите, защото мястото, където разпънаха Иисус, беше близо до града и написаното беше на еврейски, на гръцки и на латински.
21. А главните свещеници на юдеите казаха на Пилат: Недей да пишеш: Юдейският Цар, а Самозваният юдейски Цар.
22. Пилат отговори: Каквото писах, писах.
23. А войниците, като разпънаха Иисус, взеха дрехите Му и ги разделиха на четири дяла – на всеки войник по един дял; взеха и долната Му дреха. А дрехата не беше шита, а изтъкана цялата от горе.
24. Затова те казаха помежду си: Да не я раздираме, а да хвърлим жребий за нея – чия да бъде; за да се изпълни писанието, което казва: ?Разделиха си дрехите Ми и за облеклото Ми хвърлиха жребий.“ И така, войниците направиха това.
25. А при кръста на Иисус стояха майка Му и сестрата на майка Му, Мария Клеопова и Мария Магдалена.
26. А Иисус, като видя майка Си и ученика, когото любеше, който стоеше наблизо, каза на майка Си: Жено, ето твоят син!

27. После каза на ученика: Ето твоята майка! И от онзи час ученикът я прибра в своя дом.
28. След това Иисус, като знаеше, че всичко вече е свършено, за да се сбъдне Писанието, каза: Жаден съм.
29. А там беше сложен съд, пълен с оцет; и те напоиха гъба с оцет, набучиха я на исоп и я поднесоха до устата Му.
30. А Иисус, като прие оцета, каза: Свърши се! И като наведе глава, предаде дух.
31. И понеже беше денят на приготовлението, за да не останат телата на кръста в съботата, защото онази събота беше велика, юдеите помолиха Пилат да им пречупят краката и да ги махнат оттам.
32. Тогава войниците дойдоха и пречупиха краката на единия и на другия, които бяха разпънати с Него.
33. Но когато дойдоха при Иисус и Го видяха вече умрял, не Му пречупиха краката.
34. Но един от войниците прободе с копие ребрата Му и веднага изтече кръв и вода.
35. И този, който видя, свидетелства, и неговото свидетелство е вярно; и той знае, че говори истината, за да повярвате и вие.
36. Защото това стана, за да се изпълни писанието: ?Кост Негова няма да се строши“;
37. и пак друго писание казва: ?Ще погледнат на Него, когото прободоха.“
38. След това Йосиф от Ариматея, който беше ученик на Иисус, но таен поради страх от юдеите, помоли Пилат да вземе тялото на Иисус; и Пилат позволи. И така, той дойде и взе тялото на Иисус.
39. Дойде също и Никодим, който първо беше ходил при Иисус през нощта, и донесе около сто литри смес от смирна и алое.
40. Тогава взеха тялото на Иисус и Го обвиха в плащаница с ароматите според юдейския обичай на погребване.
41. А на мястото, където беше разпънат, имаше градина и в градината – нов гроб, в който още никой не беше полаган.
42. Там положиха Иисус заради юдейския ден на Приготовлението, защото гробът беше наблизо.

Глава 20

1. В първия ден на седмицата Мария Магдалена дойде на гроба рано, докато беше още тъмно, и видя, че камъкът е махнат от гроба.
2. Затова се затича и дойде при Симон Петър и при другия ученик, когото Иисус обичаше, и им каза: Вдигнали са Господа от гроба и не знаем къде са Го положили!
3. И така, Петър и другият ученик излязоха и тръгнаха за гроба.
4. И двамата тичаха заедно, но другият ученик изпревари Петър и стигна пръв на гроба.
5. И като надникна, видя плащаниците сложени, но не влезе вътре.
6. След него дойде Симон Петър и влезе в гроба; и видя плащаниците сложени
7. и кърпата, която беше на главата Му, не сложена с плащаниците, а свита на отделно място.
8. Тогава влезе другият ученик, който пръв стигна до гроба; и видя и повярва.
9. Защото още не бяха разбрали писанието, че Той трябваше да възкръсне от мъртвите.
10. Тогава учениците се върнаха пак у тях си.
11. А Мария стоеше до гроба отвън и плачеше; и както плачеше, надникна в гроба
12. и видя два ангела в бяло да седят там, където беше лежало тялото на Иисус – единият при главата, а другият при краката.
13. И те й казаха: Жено, защо плачеш? Каза им: Защото са взели моя Господ и не зная къде са Го положили.
14. Като каза това, тя се обърна назад и видя Иисус, че стои, но не разбра, че беше Иисус.
15. Иисус й каза: Жено, защо плачеш? Кого търсиш? Тя, като мислеше, че е градинарят, Му каза: Господине, ако Ти си Го изнесъл, кажи ми къде си Го положил, и аз ще Го взема.
16. Иисус й каза: Мария! Тя се обърна и Му каза на еврейски: Равуни!, което значи: Учителю!
17. Иисус й каза: Не се вкопчвай в Мен, защото още не съм се възнесъл при Своя Отец; но иди при братята Ми и им кажй: Възнасям се при Моя Отец и вашия Отец, при Моя Бог и вашия Бог.
18. Мария Магдалена дойде и извести на учениците, че е видяла Господа и че Той й е казал това.
19. А вечерта на същия ден, първия на седмицата, когато вратите, където бяха събрани учениците, бяха заключени поради страха от юдеите, Иисус дойде, застана на средата и им каза: Мир вам!
20. И като каза това, им показа ръцете и ребрата Си. И учениците се зарадваха, като видяха Господа.
21. И Иисус пак им каза: Мир вам! Както Отец изпрати Мен, така и Аз изпращам вас.
22. И като каза това, духна върху тях и им каза: Приемете Свети Дух.
23. На които простите греховете, простени им са; на които задържите, задържани са.
24. А Тома, един от дванадесетте, наречен Близнак, не беше с тях, когато дойде Иисус.
25. Затова другите ученици му казаха: Видяхме Господа. Но той им каза: Ако не видя на ръцете Му белега от гвоздеите и не сложа пръста си в белега от гвоздеите, и не сложа ръката си в ребрата Му, няма да повярвам!
26. И след осем дни учениците Му пак бяха вътре и Тома – с тях. Иисус дойде, като вратите бяха заключени, застана на средата и каза: Мир вам!
27. Тогава каза на Тома: Дай си пръста тук и виж ръцете Ми, и си дай ръката, и я сложи в ребрата Ми; и не бъди невярващ, а вярващ.
28. Тома в отговор Му каза: Господ мой и Бог мой!
29. Иисус му каза: (Тома,) понеже Ме видя, ти повярва. Блажени, които не са видели и са повярвали.
30. И Иисус извърши още много други знамения пред учениците, които не са написани в тази книга.
31. А тези са написани, за да повярвате, че Иисус е Христос, Божият Син, и като вярвате, да имате живот в Неговото Име.

Глава 21

1. След това Иисус пак се яви на учениците при Тивериадското езеро; и ето как им се яви:
2. там бяха заедно Симон Петър, Тома, наречен Близнак, Натанаил от Кана Галилейска, Зеведеевите синове и други двама от учениците Му.
3. Симон Петър им каза: Отивам да ловя риба. Казаха му: Ще дойдем и ние с теб. Излязоха и се качиха на кораба; и през онази нощ не уловиха нищо.
4. А като се разсъмваше вече, Иисус застана на брега, но учениците не разбраха, че е Иисус.
5. Иисус им каза: Деца, имате ли нещо за ядене? Отговориха Му: Нямаме.
6. А Той им каза: Хвърлете мрежата отдясно на кораба и ще намерите. И така, те хвърлиха и не можаха вече да я извлекат поради многото риби.
7. Тогава онзи ученик, когото Иисус любеше, каза на Петър: Господ е. А Симон Петър, като чу, че бил Господ, препаса връхната си дреха, защото беше гол, и се хвърли в езерото.
8. А другите ученици дойдоха с лодката, защото не бяха далеч от сушата – на около двеста лакътя, като влачеха мрежата с рибата.
9. И като излязоха на сушата, видяха сложена жарава и на нея сложена риба и хляб.
10. Иисус им каза: Донесете от рибите, които сега уловихте.
11. Симон Петър се качи на лодката и извлече мрежата на сушата, пълна с едри риби – сто петдесет и три на брой; и макар да бяха толкова, мрежата не се скъса.
12. Иисус им каза: Елате да закусите. И никой от учениците не смееше да Го попита: Ти кой си?; понеже знаеха, че е Господ.
13. Иисус дойде, взе хляба и им даде, а също и рибата.
14. Това беше вече трети път, как Иисус се яви на Своите ученици, след като възкръсна от мъртвите.
15. А когато закусиха, Иисус каза на Симон Петър: Симоне Йонов, любиш ли Ме повече отколкото тези? Каза Му: Да, Господи, Ти знаеш, че Те обичам. Той му каза: Храни агънцата Ми.
16. Пак му каза втори път: Симоне Йонов, любиш ли Ме? Каза Му: Да, Господи, Ти знаеш, че Те обичам. Той му каза: Паси овцете Ми.
17. Каза му трети път: Симоне Йонов, обичаш ли Ме? Петър се натъжи за това, че трети път му каза: Обичаш ли Ме?; и Му каза: Господи, Ти всичко знаеш; Ти познаваш, че Те обичам. Иисус му каза: Храни овцете Ми.
18. Истина, истина ти казвам: когато беше по-млад, ти сам се опасваше и ходеше, където си искаше; но когато остареещ, ще простреш ръцете си и друг ще те опасва и ще те води, където не искаш.
19. А това каза, като означаваше с каква смърт Петър щеше да прослави Бога. И като рече това, му каза: Следвай Ме.
20. А Петър, като се обърна, видя, че го следва ученикът, когото Иисус любеше и който на вечерята се беше облегнал на гърдите Му и беше казал: Господи, кой е този, който ще Те предаде?
21. Него като видя, Петър каза на Иисус: Господи, а с този какво?
22. Иисус му каза: Ако искам той да остане, докато дойда, теб какво ти е? Ти Ме следвай.
23. И между братята се разнесе тази дума, че този ученик няма да умре. Иисус обаче не му каза, че няма да умре, а: Ако искам той да остане, докато дойда, теб какво ти е?
24. Този е ученикът, който свидетелства за тези неща и написа тези неща; и знаем, че неговото свидетелство е истинно.
25. Има още и много други дела, които извърши Иисус; но ако се напишеха едно по едно, струва ми се, че цял свят нямаше да побере написаните книги. (Амин.)

Деяния

Глава 1

1. Първата книга написах, о, Теофиле, за всичко, което Иисус вършеше и учеше, откакто започна,
2. до деня, когато се възнесе, след като даде чрез Светия Дух заповеди на апостолите, които беше избрал,
3. на които и представи Себе Си жив след страданието Си с много верни доказателства, като им се явяваше в продължение на четиридесет дни и говореше за Божието царство.
4. И като се събираше с тях, им поръча да не напускат Ерусалим, а да чакат обещанието от Отца, за което, каза Той, чухте от Мен.
5. Защото Йоан кръщаваше с вода, а вие ще бъдете кръстени със Свети Дух не след много дни.
6. И така, като се събраха, те Го попитаха, като казаха: Господи, в това ли време ще възстановиш на Израил царството?
7. Той им каза: Не е за вас да знаете години или времена, които Отец е положил в Собствената Си власт.
8. Но ще приемете сила, когато дойде върху вас Светият Дух, и ще бъдете свидетели за Мен както в Ерусалим, така и в цяла Юдея и Самария, и до края на земята.
9. И като изрече това, докато те гледаха, Той се възнесе и облак Го прие от погледа им.
10. И докато се взираха към небето, когато възлизаше, ето, двама мъже в бели дрехи застанаха при тях,
11. които и казаха: Галилеяни, защо стоите и гледате към небето? Този Иисус, който се възнесе от вас на небето, ще дойде така, както Го видяхте да отива на небето.
12. Тогава те се върнаха в Ерусалим от хълма, наречен Елеонски, който е близо до Ерусалим, на разстояние един съботен ден път.
13. И когато влязоха в града, се качиха в горната стая, където пребиваваха – Петър и Йоан, Яков и Андрей, Филип и Тома, Вартоломей и Матей, Яков Алфеев и Симон Зилот, и Юда Яковов.
14. Всички тези единодушно бяха в постоянна молитва (и моление) с някои жени и Мария, майката на Иисус, и с братята Му.
15. През тези дни Петър стана сред учениците, а имаше събрано множество около сто и двадесет души, и каза:
16. Братя, трябваше да се изпълни написаното, което Светият Дух предсказа чрез устата на Давид за Юда, който стана водител на тези, които хванаха Иисус.
17. Защото той се числеше към нас и получи дял в това служение.
18. Той придоби нива със заплатата на своята неправда и като падна презглава, се пукна през средата и всичките му черва изтекоха.
19. И това стана известно на всичките ерусалимски жители, така че тази нива се нарича на техен език Акелдама, тоест Кръвна нива.
20. Защото е писано в книгата на Псалмите: ?Жилището му да запустее и да няма кой да живее в него“; и: ?Друг нека вземе чина му.“
21. И така, от тези мъже, които вървяха с нас през цялото време, когато Господ Иисус влизаше и излизаше между нас –
22. като се започне от Йоановото кръщение до деня, когато се възнесе от нас – един от тях трябва да стане свидетел с нас на възкресението Му.
23. И така, поставиха на средата двама – Йосиф, наречен Варсава, който се наричаше и Юст, и Матия.
24. И се помолиха, казвайки: Ти, Господи, който познаваш сърцата на всички, покажи кого от тези двама си избрал
25. да вземе дела на това служение и апостолство, от което отстъпи Юда, за да отиде на своето си място.
26. И хвърлиха жребий за тях и жребият падна на Матия, и той се причисли към единадесетте

апостоли.

Глава 2

1. И когато настана денят на Петдесетницата, те всички бяха на едно място.
2. И внезапно стана шум от небето като фученето на силен вятър и изпълни цялата къща, където седяха.
3. И им се явиха езици като огнени, които се разделяха, и седна по един на всеки от тях.
4. И те всички се изпълниха със Свети Дух и започнаха да говорят други езици, както Духът им даваше да говорят.
5. А в Ерусалим се намираха юдеи, богобоязливи мъже от всеки народ под небето.
6. И като се чу този шум, се събра една навалица; и се смутиха, защото всеки един ги слушаше да говорят на неговия език.
7. И всички, смаяни и учудени, си говореха помежду си: Ето, всички тези, които говорят, не са ли галилеяни?
8. Тогава как ги слушаме да говорят всеки на нашия собствен език, в който сме родени?
9. Партяни, мидяни и еламити, жители на Месопотамия, Юдея и Кападокия, Понт и Азия,
10. Фригия и Памфилия, на Египет и онези страни от Ливия, които граничат с Киринея, посетители от Рим, и юдеи, и прозелити,
11. критяни и араби ги слушаме да говорят на нашите езици за великите Божии дела.
12. И те всички се смаяха и в недоумение си казваха един на друг: Какво значи това?
13. А други се присмиваха и казваха: Те са се напили със сладко вино.
14. А Петър, като се изправи с единадесетте, издигна гласа си и започна да им говори: Юдеи и всички, които живеете в Ерусалим, нека това ви стане известно и внимавайте в моите думи.
15. Защото тези не са пияни, както вие мислите, понеже е третият час на деня;
16. а това е казаното чрез пророк Йоил:
17. ?И в последните дни, казва Бог, ще излея от Духа Си на всяко създание; и синовете ви и дъщерите ви ще пророкуват; юношите ви ще виждат видения; старците ви ще сънуват сънища;
18. още и на слугите Си и на слугините Си ще изливам от Духа Си. В онези дни ще пророкуват.
19. И ще покажа чудеса на небето горе и знамения на земята долу – кръв и огън, и пара от дим.
20. Слънцето ще се превърне в тъмнина и луната в кръв, преди да дойде великият и бележит Ден Господен.
21. И всеки, който призове Името на Господа, ще се спаси.“
22. Израилтяни, послушайте тези думи: Иисус Назарянина, Мъж, засвидетелстван между вас от Бога чрез мощни дела, чудеса и знамения, които Бог извърши чрез Него между вас, както вие сами знаете;
23. Него, предаден според определената Божия воля и предузнание, вие разпънахте и убихте чрез ръката на беззаконници.
24. Него Бог възкреси, като развърза болките на смъртта, понеже не беше възможно Той да бъде държан от нея.
25. Защото Давид казва за Него: ?Винаги гледах Господа пред себе си; понеже Той е отдясно ми, за да не се поклатя.
26. Затова се зарадва сърцето ми и развесели езикът ми, а още и плътта ми ще престоява в надежда;
27. защото няма да оставиш душата ми в ада, нито ще допуснеш Твоя Светия да види изтление.
28. Изявил си ми пътищата на живота; в присъствието Си ще ме изпълниш с радост.“
29. Братя, нека да ви кажа свободно за патриарха Давид, че и умря, и беше погребан, и гробът му е при нас и до днес.
30. И така, понеже беше пророк и знаеше, че Бог с клетва му беше обещал, че ще постави един от неговите потомци на престола му,

31. той предвидя и каза за възкресението на Христос, че нито Той беше оставен в ада, нито плътта Му видя изтление.
32. Този Иисус Бог възкреси, на което ние всички сме свидетели.
33. И така, като се възвиси до Божията десница и взе от Отца обещанието на Светия Дух, Той изля това, което вие сега виждате и чувате.
34. Защото Давид не се е възнесъл на небесата; а сам той казва: ?Каза Господ на моя Господ: Седи от дясната Ми страна,
35. докато положа враговете Ти под краката Ти.“
36. И така, нека добре знае целият израилев дом, че този Иисус, когото вие разпънахте, Него Бог е направил и Господ, и Христос.
37. Като чуха, те, ужилени в сърцата си, казаха на Петър и на другите апостоли: Какво да направим, братя?
38. А Петър им каза: Покайте се и нека всеки от вас се кръсти в Името на Иисус Христос за прощаване на греховете ви; и ще приемете дара на Светия Дух.
39. Защото на вас е обещанието и на децата ви, и на всички далечни, колкото Господ, нашият Бог, ще призове при Себе Си.
40. И с много други думи свидетелстваше и ги увещаваше, като казваше: Избавете се от това извратено поколение.
41. И така, тези, които приеха словото му, се кръстиха; и в същия ден се прибавиха около три хиляди души.
42. И те постоянстваха в учението на апостолите, в общуването, в разчупването на хляба и в молитвите.
43. И страх обзе всяка душа; и много чудеса и знамения ставаха чрез апостолите.
44. И всичките вярващи бяха заедно и имаха всичко общо;
45. и продаваха стоката и имота си и ги разпределяха между всички, според нуждата на всекиго.
46. И всеки ден прекарваха единодушно в храма и разчупваха хляб по къщите си, и приемаха храна с радост и простосърдечие,
47. като хвалеха Бога и печелеха благоволението на целия народ. А Господ всеки ден прибавяше онези, които се спасяваха.

Глава 3

1. И когато Петър и Йоан отиваха в храма в деветия час, часа на молитвата,
2. носеха един човек, недъгав по рождение, когото слагаха всеки ден при вратата на храма, наречена Красивата, за да проси милостиня от онези, които влизаха в храма.
3. Той, като видя Петър и Йоан, когато щяха да влязат в храма, попроси да получи милостиня.
4. А Петър, като се взря в него с Йоан, каза: Погледни ни!
5. И той ги гледаше внимателно, като очакваше да получи нещо от тях.
6. Но Петър каза: Сребро и злато аз нямам, но каквото имам, това ти давам: в Името на Иисус Христос Назарянина (стани и) ходи!
7. И като го хвана за дясната ръка, го вдигна; и начаса краката и глезените му добиха сила.
8. И той, като скочи, се изправи и проходи; и влезе с тях в храма, като ходеше и скачаше, и славеше Бога.
9. И целият народ го видя да ходи и да слави Бога
10. и го познаха, че беше същият, който седеше за милостиня при Красивата порта на храма; и се изпълниха с учудване и удивление за това, което беше станало с него.
11. И понеже изцелението недъгав се държеше за Петър и Йоан, целият народ смаян се стече при тях в залата, наречена Соломонова.
12. А Петър, като видя това, каза на народа: Израилтяни, защо се чудите на това? Или защо сте се вгледали в нас, като че със своя сила или благочестие сме направили този да ходи?
13. Бог Авраамов, Исааков и Яковов, Бог на бащите ни, прослави Своя Слуга Иисус, когото вие предадохте и от когото се отрекохте пред Пилат, когато той беше решил да Го пусне.
14. Но вие се отрекохте от Светия и Праведния и като поискахте да ви се пусне един убиец,
15. убихте Княза на живота. Но Бог Го възкреси от мъртвите, на което ние сме свидетели.
16. И чрез вяра в Името Му, Неговото Име укрепи този, когото виждате и познавате. Да! Тази вяра, която е чрез Него, му даде това съвършено здраве пред всички вас.
17. И сега, братя, аз зная, че вие, както и началниците ви, сторихте това от незнание;
18. но Бог по този начин изпълни това, което беше предизвестил чрез устата на всичките Свои пророци – че Неговият Христос ще пострада.
19. Затова, покайте се и се обърнете, за да се заличат греховете ви и да дойдат освежителни времена от лицето на Господа
20. и Той да ви изпрати определения за вас Иисус Христос,
21. когото небето трябва да приеме до времето, когато ще се възстанови всичко, за което е говорил Бог от древността чрез устата на Своите свети пророци.
22. Защото Мойсей е казал: ?Господ Бог ще ви издигне от братята ви Пророк като мен; Него слушайте във всичко, което ще ви каже;
23. и всяка душа, която не послуша този Пророк, ще бъде изтребена от народа.“
24. И всичките пророци от Самуил и след него, колкото са говорили, и те са предизвестили за тези дни.
25. Вие сте синове на пророците и на завета, който Бог направи с бащите ви, като каза на Авраам: ?В твоето потомство ще се благословят всички земни племена.“
26. Бог, като възкреси Слугата Си, Го изпрати първо до вас, за да ви благославя, като отвръща всеки един от вас от злините ви.

Глава 4

1. И когато те говореха на народа, свещениците, началникът на храмовата стража и садукеите дойдоха при тях,
2. възмутени за това, че те поучаваха народа и проповядваха в Името на Иисус възкресението от мъртвите.
3. И те сложиха ръце на тях и ги поставиха под стража за следващия ден, защото беше вече привечер.
4. А мнозина от тези, които чуха словото, повярваха; и броят на повярвалите мъже стигна до пет хиляди.
5. И на другия ден се събраха в Ерусалим началниците им, старейшините и книжниците,
6. първосвещеникът Анна и Каяфа, Йоан, Александър и всички, които бяха от първосвещеническия род.
7. И като ги поставиха на средата, ги питаха: С каква сила или в кое име вие извършихте това?
8. Тогава Петър, изпълнен със Светия Дух, им каза: Началници народни и старейшини,
9. ако ни изпитвате днес за едно благодеяние сторено на немощен човек, чрез какво той беше изцелен,
10. нека да знаете всички вие и целият народ Израил, че в Името на Иисус Христос Назарянина, когото вие разпънахте, когото Бог възкреси от мъртвите – в това Име този човек стои пред вас здрав.
11. Той е камъкът, който вие зидарите презряхте, който стана глава на ъгъла.
12. И чрез никой друг няма спасение; защото няма под небето друго име дадено между хората, чрез което трябва да се спасим.
13. А те, като гледаха дързостта на Петър и Йоан и бяха вече забелязали, че са неучени и необразовани хора, се чудеха и познаха, че са били с Иисус.
14. Но като виждаха изцеления човек да стои с тях, нямаха какво да възразят.
15. И като им заповядаха да излязат вън от Синедриона, се съвещаваха помежду си,
16. казвайки: Какво да направим на тези хора, защото на всички ерусалимски жители е известно, че бележито знамение стана чрез тях, и не можем да го отречем.
17. Но за да не се разнася повече между народа, нека строго да ги заплашим, за да не говорят вече на никого в това име.
18. И те ги повикаха и им заповядаха изобщо да не говорят, нито да поучават в Името на Иисус.
19. Но Петър и Йоан в отговор им казаха: Правилно ли е пред Бога да слушаме повече вас, отколкото Бога – вие отсъдете;
20. защото ние не можем да не говорим това, което сме видели и чули.
21. А те, като ги заплашиха още повече, ги пуснаха, понеже не знаеха как да ги накажат заради народа, защото всички славеха Бога за станалото.
22. Защото човекът, върху когото се извърши това знамение на изцеление, беше на повече от четиридесет години.
23. И когато ги пуснаха, те отидоха при своите и известиха всичко, което им бяха казали главните свещеници и старейшините.
24. А те, като чуха, издигнаха единодушно глас към Бога и казаха: Владетелю, Ти си Бог, който си направил небето, земята, морето и всичко, което е в тях.
25. Ти чрез Светия Дух и чрез устата на баща ни Давид, Твоя слуга, си казал: ?Защо се разяряваха езичниците и народите намисляха суети?
26. Опълчваха се земните царе и управниците се събираха заедно против Господа и против Неговия Помазаник.“
27. Защото наистина против Твоя свят Слуга Иисус, когото Ти си помазал, се събраха в този град и Ирод, и Пилат Понтийски с езичниците и народа на Израил,
28. за да извършат всичко, което Твоята ръка и Твоята воля са предопределили да стане.

29. И сега, Господи, погледни на техните заплашвания и дай на Своите слуги да говорят Твоето слово с пълна дързост,
30. като Ти простираш ръката Си за изцеление и да стават знамения и чудеса чрез Името на Твоя свят Слуга Иисус.
31. И като се помолиха, мястото, където бяха събрани, се разтърси и всички бяха изпълнени със Светия Дух, и с дързост говореха Божието слово.
32. А множеството на повярвалите имаше едно сърце и една душа и нито един от тях не казваше, че нещо от имота му е негово, а всичко им беше общо.
33. И апостолите с голяма сила свидетелстваха за възкресението на Господ Иисус и голяма благодат беше върху всички тях.
34. А и никой от тях не беше в лишение, защото всички, които бяха стопани на ниви или на къщи, ги продаваха и донасяха стойността на продаденото,
35. и я слагаха при краката на апостолите; и се разпределяше на всекиго, според колкото имаше нужда.
36. Така Йосиф, наречен от апостолите Варнава, което се превежда Син на утешение, левит, родом от Кипър,
37. като имаше нива, я продаде, донесе парите и ги сложи пред краката на апостолите.

Глава 5

1. А един човек на име Анания, с жена си Сапфира, продаде имот
2. и задържа от полученото със знанието на жена си; и донесе една част и я сложи пред краката на апостолите.
3. А Петър каза: Анание, защо Сатана изпълни сърцето ти, за да излъжеш Светия Дух и да задържиш от стойността на нивата?
4. Докато стоеше непродадена, не беше ли твоя? И след като се продаде, не бяха ли парите в твоята власт? Защо намисли това нещо в сърцето си? Ти излъга не хора, а Бога.
5. И Анания, като чу тези думи, падна и издъхна; и голям страх обзе всички, които чуха това.
6. И по-младите мъже станаха, обвиха го, изнесоха го и го погребаха.
7. И като се минаха около три часа, влезе и жена му, без да знае за станалото.
8. И Петър я попита: Кажи ми, за толкова ли продадохте нивата? И тя каза: За толкова.
9. А Петър каза: Защо се съгласихте да изкушите Господния Дух? Ето, краката на тези, които погребаха мъжа ти, са при вратата и ще изнесат и теб.
10. И тя начаса падна до краката му и издъхна. И когато младежите влязоха, я намериха мъртва; изнесоха я и я погребаха до мъжа й.
11. И голям страх обзе цялата църква и всички, които чуха това.
12. И чрез ръцете на апостолите ставаха много знамения и чудеса между народа и те всички бяха единодушно в Соломоновата зала;
13. а от другите никой не смееше да се присъедини към тях. Но народът ги величаеше
14. и все повече вярващи в Господа се прибавяха, множества от мъже и жени,
15. така че изнасяха болните по улиците и ги слагаха на постелки и на легла, че като минаваше Петър, поне сянката му да засегне някого от тях.
16. Събираше се още и множество от градовете около Ерусалим, които носеха болни и измъчвани от нечисти духове; и всички се изцеляваха.
17. Тогава първосвещеникът и всички, които бяха с него, а именно сектата на садукеите, станаха и се изпълниха със завист,
18. сложиха ръце на апостолите и ги хвърлиха в общата тъмница.
19. Но през нощта Господен ангел отвори вратата на тъмницата, изведе ги и каза:
20. Идете, застанете в храма и говорете на народа всичките думи на този живот.
21. И те, като чуха това, влязоха на разсъмване в храма и поучаваха. А първосвещеникът и онези, които бяха с него, дойдоха и като свикаха Синедриона и цялото старейшинство на израилевите синове, пратиха в тъмницата, за да доведат апостолите.
22. Но когато служителите отидоха, не ги намериха в тъмницата и се върнаха, и известиха, като казаха:
23. Намерихме тъмницата заключена най-грижливо и стражарите да стоят вън при вратата, но като отворихме, не намерихме никого вътре.
24. А когато първосвещеникът, началникът на храмовата стража и главните свещеници чуха тези думи, бяха в недоумение какво ще последва от това.
25. Но дойде някой и им извести: Ето, мъжете, които хвърлихте в тъмницата, стоят в храма и поучават народа.
26. Тогава началникът отиде със служителите и ги доведе без насилие, защото се бояха от народа, да не би да ги замерят с камъни.
27. И като ги доведоха, ги поставиха пред Синедриона и първосвещеникът ги попита, като каза:
28. Не ви ли заповядахме строго да не поучавате в това име? Но ето, напълнили сте Ерусалим с учението си и възнамерявате да докарате върху нас кръвта на този Човек!
29. А Петър и апостолите в отговор казаха: На нас подобава да се покоряваме повече на Бога, отколкото на хората.
30. Бог на бащите ни възкреси Иисус, когото вие убихте, като Го приковахте на дърво.

31. Него Бог възвиси до десницата Си за Княз и Спасител, за да даде покаяние на Израил и прощаване на греховете.
32. И ние сме Негови свидетели за тези неща и Светият Дух, когото Бог даде на онези, които Му се покоряват.
33. А те, като чуха това, се късаха от яд и възнамеряваха да ги убият.
34. Но един фарисей на име Гамалиил, законоучител, почитан от целия народ, се изправи в Синедриона и заповяда да отведат апостолите навън за малко време;
35. а на тях каза: Израилтяни, внимавайте добре какво ще направите на тези хора.
36. Защото преди известно време въстана Тевда и представяше себе си за голям човек, към когото се присъединиха около четиристотин мъже. Той беше убит и всички, които го следваха, се разпиляха и изчезнаха.
37. След него въстана галилеянинът Юда през времето на записването и повлече след себе си доста народ; и той загина и всички, които му се покоряваха, се разпръснаха.
38. И сега ви казвам, оттеглете се от тези хора и ги оставете, защото, ако това намерение или това дело е от хора, ще се развали;
39. но ако е от Бога, няма да можете да го развалите. Пазете се да не би да се намерите и богопротивници.
40. И те го послушаха; и като повикаха апостолите и ги биха, им заповядаха да не говорят в Името на Иисус и ги пуснаха.
41. А те си отидоха от Синедриона радостни, че са били удостоени да претърпят опозоряване за Иисусовото Име.
42. И нито един ден не преставаха да поучават и да благовестват и в храма, и по къщите, че Иисус е Христос.

Глава 6

1. А през тези дни, когато учениците се умножаваха, възникна недоволство сред гръцките юдеи срещу еврейските за това, че техните вдовици били пренебрегвани във всекидневното раздаване на помощите.
2. Тогава дванадесетте свикаха всичките ученици и казаха: Не е добре ние да оставим Божието слово и да прислужваме на трапези.
3. Затова, братя, изберете измежду вас седем души с добро име, изпълнени с Духа и с мъдрост, които да поставим на тази работа.
4. А ние ще постоянстваме в молитвата и в служението на словото.
5. И това предложение се хареса на цялото множество и избраха Стефан, мъж, пълен с вяра и със Светия Дух, и Филип, Прохор, Никанор, Тимон, Пармен и Николай, един прозелит от Антиохия,
6. които поставиха пред апостолите; и те, като се помолиха, положиха ръце на тях.
7. И Божието слово растеше и броят на учениците в Ерусалим се умножаваше твърде много; и голямо множество от свещениците се покоряваха на вярата.
8. А Стефан, пълен с благодат и сила, вършеше големи чудеса и знамения сред народа.
9. Тогава се надигнаха някои от синагогата, наречена синагога на либертинците, и от киринейците и александрийците, и някои от Киликия и Азия и спореха със Стефан.
10. Но не можаха да противостоят на мъдростта и Духа, с които той говореше.
11. Тогава те тайно подучиха някои хора да кажат: Чухме го да говори хулни думи против Мойсей и против Бога.
12. И подбудиха народа, старейшините и книжниците и като го нападнаха, го уловиха и го докараха в Синедриона.
13. И поставиха лъжесвидетели, които казаха: Този човек непрестанно говори думи против това свято място и закона;
14. защото го чухме да казва, че този Иисус Назарянин ще разруши това място и ще измени обредите, които ни е предал Мойсей.
15. И всички, които седяха в Синедриона, като се вгледаха в него, видяха, че лицето му беше като лице на ангел.

Глава 7

1. Тогава първосвещеникът каза: Това така ли е?
2. А той каза: Братя и бащи, чуйте: Бог на славата се яви на нашия отец Авраам, когато беше в Месопотамия, преди да се засели в Харан,
3. и му каза: ?Излез от отечеството си и от рода си и ела в земята, която ще ти покажа.“
4. Тогава той излезе от халдейската земя и се засели в Харан. И оттам след смъртта на баща му Бог го пресели в тази земя, в която вие сега живеете.
5. И не му даде в нея наследство, дори колкото да постави крака си, а обеща да я даде за притежание на него и на потомството му след него, въпреки че той нямаше дете.
6. И Бог му говори така: че неговите потомци ще бъдат пришълци в чужда земя, където щяха да ги поробят и притесняват четиристотин години.
7. Но Аз, каза Бог, ще съдя народа, на който ще робуват; и след това ще излязат и ще Ми служат на това място.
8. И му даде завета на обрязването; и така, Авраам роди Исаак и го обряза в осмия ден; Исаак роди Яков, а Яков – дванадесетте патриарси.
9. А патриарсите завидяха на Йосиф и го продадоха в Египет, но Бог беше с него
10. и го избави от всичките му беди, и му даде благоволение и мъдрост пред египетския цар, фараона, който го постави управител над Египет и над целия си дом.
11. И настана глад и голямо бедствие по цялата земя на Египет и Ханаан; и бащите ни не намираха прехрана.
12. А Яков, като чу, че в Египет имало жито, изпрати бащите ни за първи път;
13. и на втория път Йосиф се откри на братята си и родът на Йосиф стана известен на фараона.
14. И Йосиф прати да повикат баща му Яков и целия му род – седемдесет и пет души.
15. И така, Яков слезе в Египет, където умря – той и бащите ни;
16. и ги пренесоха в Сихем, и ги положиха в гроба в Сихем, който Авраам беше купил със сребро от синовете на Емор.
17. Но когато наближи времето да се изпълни обещанието, което Бог беше дал на Авраам, народът растеше и се умножаваше в Египет,
18. докато се издигна друг цар, който не познаваше Йосиф.
19. Той постъпваше коварно с нашия род и притесняваше бащите ни, като караше да хвърлят кърмачетата им, така че да не остават живи.
20. В това време се роди Мойсей, който беше мил на Бога, и три месеца го отглеждаха в бащиния му дом.
21. А когато го хвърлиха, дъщерята на фараона го взе и го отгледа като свой син.
22. И Мойсей беше научен на цялата египетска мъдрост и беше силен в слово и в дело.
23. А като навърши четиридесет години, му дойде на сърце да посети братята си, израилтяните.
24. И виждайки един онеправдан, го защити и отмъсти за оскърбения, като уби египтянина,
25. като мислеше, че братята му ще разберат, че Бог чрез неговата ръка им дава избавление; но те не разбраха.
26. На следващия ден той се появи при тях, когато се биеха, и като искаше да ги помири, каза: Хора, вие сте братя; защо се оскърбявате един друг?
27. А този, който оскърбяваше ближния си, го отблъсна и каза: Кой те е поставил началник и съдия над нас?
28. И мен ли искаш да убиеш, както уби вчера египтянина?
29. Поради тази дума Мойсей побягна и стана пришълец в мадиамската земя, където роди двама сина.
30. И когато минаха четиридесет години, на планината Синай, в огнения пламък на една къпина, му се яви Ангел.

31. И Мойсей, като видя, се удиви на гледката; а когато се приближаваше да разгледа, дойде глас от Господа:
32. ?Аз съм Богът на бащите ти – Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Яковов.“ И Мойсей се разтрепери и не смееше да погледне.
33. И Господ му каза: ?Събуй сандалите от краката си, защото мястото, на което стоиш, е свята земя.
34. Видях, видях страданието на Моя народ, който е в Египет, чух стенанието им и слязох, за да ги избавя. И сега ела, и ще те изпратя в Египет.“
35. Този Мойсей, когото бяха отхвърлили, като му казаха: Кой те постави началник и съдия? – него Бог чрез ръката на Ангела, който му се яви в къпината, изпрати и за началник, и за избавител.
36. Той ги изведе, като върши чудеса и знамения в Египет, в Червеното море и в пустинята в продължение на четиридесет години.
37. Това е същият Мойсей, който каза на израилтяните: ?Бог ще ви издигне от братята ви Пророк като мен – Него слушайте.“
38. Това е онзи, който беше в събранието в пустинята заедно с Ангела, който му говореше на Синайската планина, както и с бащите ни; който и прие животворни думи, за да ги предаде на нас.
39. На него нашите бащи не искаха да се покорят, а го отхвърлиха и в сърцата си се обърнаха пак към Египет,
40. като казаха на Аарон: Направи ни богове, които да ходят пред нас, защото този Мойсей, който ни изведе от египетската земя, не знаем какво му стана.
41. И в онези дни те направиха теле и принесоха жертва на идола, и се веселяха в делото на собствените си ръце.
42. Тогава Бог се отвърна и ги предаде да служат на небесното войнство, както е писано в книгата на пророците: ?Доме израилев, на Мен ли принасяхте заклани животни и жертви четиридесет години в пустинята?
43. Напротив, носехте скинията на Молох и звездата на бога Рефан, изображенията, които си направихте, за да им се кланяте. Затова ще ви преселя оттатък Вавилон.“
44. Скинията на свидетелството беше с бащите ни в пустинята, както заповяда Онзи, който каза на Мойсей да я направи по образеца, който беше видял;
45. която нашите бащи по реда си приеха и внесоха с Иисус Навиев във владенията на народите, които Бог изгони пред лицето на нашите бащи; и така стоеше до дните на Давид,
46. който придоби Божието благоволение и поиска да намери обиталище за Якововия Бог.
47. А Соломон Му построи дом.
48. Но Всевишният не обитава в ръкотворни храмове, както казва пророкът:
49. ?Небето Ми е престол, а земята е Мое подножие. Какъв дом ще построите за Мен, казва Господ, или какво е мястото за Моя покой?
50. Не направи ли Моята ръка всичко това?“
51. Коравовратни и с необрязано сърце и уши! Вие винаги се противите на Светия Дух; както бащите ви, така и вие.
52. Кого от пророците не гониха бащите ви? А още и избиха онези, които предизвестиха за идването на Праведника, на когото вие сега станахте предатели и убийци –
53. вие, които приехте закона чрез ангелска наредба и не го опазихте.
54. А като слушаха това, сърцата им се късаха от яд и те скърцаха със зъби срещу него.
55. А Стефан, като беше пълен със Свети Дух, погледна към небето и видя Божията слава и Иисус, стоящ отдясно на Бога;
56. и каза: Ето, виждам небесата отворени и Човешкия Син, стоящ отдясно на Бога.
57. Но те, като изкрещяха със силен глас, запушиха ушите си и единодушно се спуснаха върху него,
58. и го изведоха вън от града, и го замеряха с камъни. И свидетелите сложиха дрехите си при

краката на един младеж на име Савел.
59. И хвърляха камъни върху Стефан, който се молеше и казваше: Господи Иисусе, приеми духа ми!
60. И като коленичи, извика със силен глас: Господи, не им считай този грях! И като изрече това, заспа.

Глава 8

1. А Савел одобряваше убиването му. И в онзи ден се надигна голямо гонение срещу църквата в Ерусалим; и те всички, с изключение на апостолите, се разпръснаха по юдейските и самарийските области.
2. А благочестиви хора погребаха Стефан и много го оплакваха.
3. А Савел опустошаваше църквата, като влизаше във всяка къща и отвличаше мъже и жени, и ги предаваше в тъмница.
4. А тези, които се бяха разпръснали, обикаляха и благовестяваха словото.
5. Така Филип слезе в град Самария и им проповядваше Христос.
6. И множествата единодушно внимаваха в това, което им говореше Филип, като слушаха и виждаха знаменията, които вършеше.
7. Защото нечисти духове, като викаха със силен глас, излизаха от мнозина, които ги имаха; и мнозина парализирани и недъгави бяха изцелени.
8. И голяма радост настана в онзи град.
9. А имаше един човек на име Симон, който преди това правеше магии и смайваше народа на Самария, като представяше себе си за нещо голямо,
10. в когото внимаваха всички – от най-малкия до най-големия – като казваха: Този е великата Божия сила.
11. И внимаваха в него, понеже дълго време ги беше смайвал с магиите си.
12. Но когато повярваха на Филип, който благовестяваше за Божието царство и Името на Иисус Христос, се кръщаваха и мъже, и жени.
13. Самият Симон също повярва и като се кръсти, постоянно придружаваше Филип и се удивляваше, като гледаше знаменията и великите чудеса, които се вършеха.
14. А като чуха апостолите, които бяха в Ерусалим, че Самария приела Божието слово, изпратиха там Петър и Йоан,
15. които, като слязоха, се помолиха за тях, за да приемат Светия Дух;
16. защото Той не беше слязъл още върху нито един от тях, а те бяха само кръстени в Името на Иисус Христос.
17. Тогава апостолите полагаха ръце на тях и те приемаха Светия Дух.
18. А Симон, като видя, че с полагането на ръцете на апостолите се даваше Светият Дух, им донесе пари,
19. като каза: Дайте и на мен тази власт, така че на когото положа ръце, да приема Светия Дух!
20. А Петър му каза: Парите ти заедно с теб да погинат, защото си помислил, че Божият дар може да се купи с пари.
21. Ти нямаш нито участие, нито право в това нещо, защото сърцето ти не е искрено пред Бога.
22. Затова, покай се от това твое нечестие и се моли на Господа, дано да ти се прости това намерение на сърцето ти;
23. понеже виждам, че си изпълнен с горчива жлъч и си вързан в неправда.
24. А Симон в отговор каза: Молете се вие на Господа за мен и дано не ме постигне нищо от онова, което казахте.
25. И след като свидетелстваха и разгласяваха Господното слово, те се върнаха в Ерусалим, като благовестваха в много самарийски села.
26. А Господен ангел говори на Филип и каза: Стани, иди към юг, по пътя, който слиза от Ерусалим през пустинята за Газа.
27. И той стана и отиде. И ето, човек от Етиопия, скопец, велможа на етиопската царица Кандакия, който беше поставен над цялото й съкровище, беше дошъл в Ерусалим да се поклони
28. и се връщаше, като седеше в колесницата си и четеше пророк Исая.

29. А Духът каза на Филип: Приближи се и придружи тази колесница.
30. И Филип се завтече и го чу, като четеше пророк Исая, и каза: Разбираш ли това, което четеш?
31. А той каза: Как мога, ако не ме упъти някой? И помоли Филип да се качи и да седне с него.
32. А мястото от Писанието, което четеше, беше това: ?Като овца беше заведен на клане; и както агне пред стригача си не издава глас, така не отваря устата Си.
33. При унижението Му Той беше лишен от праведен съд, а рода Му – кой ще го изкаже? Защото се взе животът Му от земята.“
34. И скопецът заговори и каза на Филип: Моля ти се, за кого говори това пророкът – за себе си или за някой друг?
35. А Филип отвори уста и като започна от това писание, му благовести за Иисус.
36. И като вървяха по пътя, дойдоха до една вода. И скопецът каза: Ето вода, какво ми пречи да се кръстя?
37. (И Филип каза: Ако вярваш с цялото си сърце, можеш. А той в отговор каза: Вярвам, че Иисус Христос е Божият Син.)
38. Тогава заповяда да се спре колесницата и двамата – и Филип, и скопецът – слязоха във водата, и той го кръсти.
39. А когато излязоха от водата, Господният Дух грабна Филип и скопецът вече не го видя, а продължи по пътя си с радост.
40. А Филип се намери в Азот; и като минаваше, проповядваше благовестието по всичките градове, докато стигна в Кесария.

Глава 9

1. А Савел, като дишаше още заплахи и убийство срещу учениците на Господа, отиде при първосвещеника
2. и поиска от него писма до синагогите в Дамаск, така че ако намери някои от това учение – мъже или жени – да ги докара вързани в Ерусалим.
3. И на отиване, като наближаваше Дамаск, внезапно блесна около него светлина от небето.
4. И като падна на земята, чу глас, който му казваше: Савле, Савле, защо Ме гониш?
5. И той каза: Кой си Ти, Господи? А Той отговори: Аз съм Иисус, когото ти гониш. Трудно е за теб да риташ срещу остен.
6. И той, треперещ и поразен, каза: Господи, какво искаш да направя? А Господ му каза: Стани и иди в града, и ще ти се каже какво трябва да правиш.
7. А мъжете, които го придружаваха, стояха като вцепенени, понеже чуха гласа, а не видяха никого.
8. И Савел стана от земята и като отвори очите си, не виждаше нищо; и като го водеха за ръка, го заведоха в Дамаск.
9. И три дни той не виждаше и нито яде, нито пи.
10. А в Дамаск имаше един ученик на име Анания; и Господ му каза във видение: Анание! А той каза: Ето ме, Господи.
11. И Господ му каза: Стани и иди на улицата, която се нарича Права и попитай в къщата на Юда за един от Тарс на име Савел; защото, ето, той се моли
12. и е видял (във видение) един човек на име Анания да влиза и да полага ръце на него, за да прогледа.
13. А Анания отговори: Господи, чул съм от мнозина за този човек – колко зло е сторил на Твоите светии в Ерусалим.
14. И тук той има власт от главните свещеници да върже всички, които призовават Твоето Име.
15. Но Господ му каза: Иди, защото той Ми е избран съд, за да носи Моето Име пред езичници, царе и израилеви синове.
16. Защото Аз ще му покажа колко много трябва да пострада той заради Моето Име.
17. И Анания отиде и влезе в къщата; и като положи ръце на него, каза: Брате Савле, Господ ме изпрати, Иисус, който ти се яви по пътя, докато идваше, за да прогледаш и да се изпълниш със Свети Дух.
18. И веднага паднаха от очите му нещо като люспи и той прогледна; и стана и се кръсти.
19. И като прие храна, доби сила. И Савел преседя няколко дни с учениците в Дамаск.
20. И веднага започна да проповядва по синагогите за Иисус, че Той е Божият Син.
21. И всички, които го слушаха, се удивляваха и казваха: Не е ли това този, който в Ерусалим съсипвал онези, които призовавали това име, и затова е дошъл и тук – за да ги закара вързани при главните свещеници?
22. Но Савел ставаше все по-силен и объркваше юдеите, които живееха в Дамаск, като доказваше, че този Иисус е Христос.
23. И когато се минаха доста дни, юдеите се наговориха да го убият,
24. но техният заговор стана известен на Савел. И те денем и нощем пазеха портите, за да го убият.
25. Тогава учениците го взеха през нощта и го спуснаха през стената в един голям кош.
26. И когато дойде в Ерусалим, той се опитваше да се присъедини към учениците, но всички се страхуваха от него и не вярваха, че е ученик.
27. Но Варнава го взе и го доведе при апостолите, и им разказа как бил видял Господа по пътя и че Той му говорил, и как в Дамаск дързостно говорел в Името на Иисус.
28. И той беше с тях, като влизаше и излизаше в Ерусалим и говореше дързостно в Името на Господ Иисус,

29. и говореше, и спореше с гръцките юдеи; а те търсеха случай да го убият.
30. Но братята, като разбраха това, го заведоха в Кесария и го изпратиха в Тарс.
31. И така, по цяла Юдея, Галилея и Самария църквите имаха мир и се изграждаха, и като ходеха в страх от Господа и в утехата на Светия Дух, се умножаваха.
32. И случи се, че Петър, като обикаляше всички, слезе и до светиите, които живееха в Лида.
33. И там намери един човек на име Еней, който от осем години лежеше на легло и беше парализиран.
34. И Петър му каза: Енее, Иисус Христос те изцелява; стани и оправи леглото си. И той веднага стана.
35. И всички, които живееха в Лида и в Сарон, го видяха и се обърнаха към Господа.
36. А в Йопия имаше една ученичка на име Тавита, което се превежда Сърна. Тя беше изпълнена с добри дела и благодеяния, които вършеше.
37. И се случи, че през тези дни тя се разболя и умря; и като я изкъпаха, я сложиха в една горна стая.
38. И понеже Лида беше близо до Йопия и учениците бяха чули, че Петър е там, изпратиха до него двама души да го помолят да не се бави да дойде при тях.
39. И Петър стана и отиде с тях. И като дойде, го заведоха в горната стая; и всичките вдовици стояха около него и плачеха, като му показваха ризите и дрехите, които Сърна правеше, когато беше с тях.
40. А Петър изкара всички навън, коленичи и се помоли, и като се обърна към тялото, каза: Тавита, стани. И тя отвори очите си и като видя Петър, седна.
41. И той й подаде ръка и я изправи; и като повика светиите и вдовиците, я представи жива.
42. И това стана известно по цяла Йопия и мнозина повярваха в Господа.
43. А Петър остана дълго време в Йопия у някой си кожар Симон.

Глава 10

1. Имаше в Кесария един човек на име Корнилий, стотник от така наречения италийски полк.
2. Той беше благочестив и се боеше от Бога с целия си дом, раздаваше много милостини на народа и непрестанно се молеше на Бога.
3. Около деветия час през деня той видя ясно във видение Божи ангел, който влезе при него и му каза: Корнилий!
4. А той, като се взря в него, уплашен, каза: Какво има, Господи? И ангелът му каза: Твоите молитви и твоите милостини възлязоха пред Бога за спомен.
5. И сега, изпрати мъже в Йопия и повикай Симон, който се нарича и Петър.
6. Той е отседнал у един кожар Симон, чиято къща е край морето.
7. И като си отиде ангелът, който му говореше, Корнилий повика двама от слугите и един благочестив войник от тези, които постоянно бяха при него,
8. и като им разказа всичко, ги изпрати в Йопия.
9. А на следващия ден, когато те пътуваха и наближаваха града, около шестия час, Петър се качи на покрива на къщата да се помоли.
10. И когато огладня, поиска да яде; но докато приготвяха, той изпадна в състояние на видение
11. и видя небето отворено и някакъв съд да слиза към него, като голямо ленено платнище, спускано за четирите краища към земята.
12. В него имаше всякакви видове земни четирикраки, пълзящи и небесни птици.
13. И дойде глас към него: Стани, Петре, заколи и яж.
14. А Петър каза: В никакъв случай, Господи, защото никога не съм ял нещо мръсно или нечисто.
15. И гласът пак дойде към него втори път: Което Бог е очистил, ти не го считай за нечисто.
16. Това стана три пъти; и съдът пак се вдигна в небето.
17. А докато Петър беше в недоумение какво значеше видението, което беше видял, ето, мъжете, изпратени от Корнилий, които бяха разпитали за къщата на Симон, застанаха пред портата
18. и извикаха, като попитаха: Тук ли гостува Симон, който се нарича и Петър?
19. И докато Петър размисляше за видението, Духът му каза: Ето, трима мъже те търсят.
20. Стани, слез и иди с тях, без да се съмняваш ни най-малко, защото Аз съм ги изпратил.
21. И така, Петър слезе при мъжете, които бяха изпратени при него от Корнилий, и каза: Ето, аз съм този, когото търсите. По каква работа сте дошли?
22. А те казаха: Стотникът Корнилий, един праведен човек, който се бои от Бога и има добро име сред целия юдейски народ, беше упътен чрез един свят ангел да те повика в своя дом и да чуе думи от теб.
23. Тогава той ги покани вътре и ги настани. И на сутринта Петър замина с тях; а някои от братята от Йопия го придружиха.
24. А на другия ден влязоха в Кесария. И Корнилий ги чакаше, като беше свикал роднините си и близките си приятели.
25. И когато Петър влизаше, Корнилий го посрещна, падна пред краката му и се поклони.
26. А Петър го вдигна, като каза: Стани; и аз самият съм човек.
27. И като разговаряше с него, той влезе и намери мнозина събрани.
28. И им каза: Вие знаете колко е незаконно за един, който е юдеин, да се събира или да ходи при някой, който е от друго племе, но Бог ми показа, че не бива да наричам никого мръсен или нечист.
29. Затова дойдох, без да възразявам, веднага щом ме повикахте; и така, питам ви: по коя причина сте ме повикали?
30. И Корнилий каза: Преди четири дни постих до този час и в деветия час се молех у дома, и ето, пред мен застана един мъж в блестящо облекло,

31. който каза: Корнилий, твоята молитва е чута и твоите милостини се спомниха пред Бога.
32. Така че прати в Йопия да повикат тук Симон, който се нарича и Петър; той е отседнал в дома на един кожар Симон, край морето. (Той, като дойде, ще ти говори.)
33. И така, аз веднага пратих до теб и ти добре направи, че дойде. Затова сега всички ние присъстваме тук, пред Бога, за да чуем всичко, което ти е заповядано от Господа.
34. А Петър отвори уста и каза: Наистина виждам, че Бог не гледа на лице,
35. а във всеки народ онзи, който Му се бои и върши правда, Му е угоден.
36. Словото, което Той изпрати на израилевите синове, като им благовестяваше мир чрез Иисус Христос, който е Господар на всички,
37. това слово вие знаете, което след кръщението, проповядвано от Йоан, се разпространи по цяла Юдея, като се започна от Галилея;
38. как Бог помаза със Свети Дух и със сила Иисус от Назарет, който обикаляше, като правеше добрини и изцеляваше всички угнетявани от дявола, защото Бог беше с Него.
39. И ние сме свидетели на всичко, което Той извърши и в юдейската земя и в Ерусалим; когото те убиха, като Го приковаха на дърво.
40. Него Бог възкреси на третия ден и Му даде да се яви –
41. не на целия народ, а на свидетели, предварително избрани от Бога – на нас, които ядохме и пихме с Него, след като възкръсна от мъртвите.
42. И ни поръча да проповядваме на народа и да свидетелстваме, че Той е определеният от Бога Съдия на живите и мъртвите.
43. За Него свидетелстват всичките пророци, че всеки, който вярва в Него, получава прощение на греховете си чрез Неговото Име.
44. Докато Петър още говореше тези думи, Светият Дух слезе на всички, които слушаха словото.
45. И обрязаните вярващи, които бяха дошли с Петър, се смаяха за това, че дарът на Светия Дух се изля и на езичниците,
46. защото ги чуваха да говорят на езици и да величаят Бога. Тогава Петър проговори:
47. Може ли някой да забрани водата, за да не се кръстят тези, които приеха Светия Дух, както и ние?
48. И заповяда да бъдат кръстени в Името на Иисус Христос. Тогава му се помолиха да остане няколко дни.

Глава 11

1. И апостолите и братята, които бяха в Юдея, чуха, че и езичниците приели Божието слово.
2. И когато Петър влезе в Ерусалим, онези, които бяха от обрязаните, спореха с него, като казваха:
3. При необрязани хора си влизал и си ял с тях.
4. А Петър започна отначало и им разясни всичко подред, като каза:
5. Аз бях в град Йопия и като се молех, изпаднах в състояние на видение и видях видение: един съд, като голямо ленено платнище, слизаше от небето, спускан за четирите ъгъла, и дойде даже до мен.
6. В него, като се взрях и разглеждах, видях земните четирикраки, диви зверове и пълзящи, и небесни птици.
7. И чух глас, който ми каза: Стани, Петре, заколи и яж.
8. Но аз казах: Не, Господи, защото никога не е влизало в устата ми нещо мръсно или нечисто.
9. Но гласът втори път ми проговори от небето: Което Бог е очистил, ти не го считай за нечисто.
10. Това стана три пъти, и всичко се вдигна пак в небето.
11. И ето, в същия час пред къщата, в която бяхме, пристигнаха трима мъже, изпратени от Кесария до мен.
12. И Духът ми каза да отида с тях, без да се двоумя. А с мен дойдоха и тези шестима братя и влязохме в къщата на човека.
13. И той ни разказа как видял в къщата си ангела, който застанал и му казал: Прати в Йопия да повикат Симон, който се нарича и Петър,
14. който ще ти каже думи, чрез които ще се спасиш ти и целият ти дом.
15. И когато започнах да говоря, Светият Дух слезе на тях, както и на нас отначало.
16. Тогава си спомних словото на Господа, как каза: Йоан е кръщавал с вода, но вие ще бъдете кръстени със Свети Дух.
17. И така, ако Бог д??де същия дар и на тях, когато повярваха в Господ Иисус Христос, както и на нас, кой бях аз, че да можех да се противопоставя на Бога?
18. Като чуха това, те се успокоиха и славеха Бога, като казваха: И така, Бог и на езичниците даде покаяние за живот.
19. А онези, които се бяха разпръснали поради гонението, което стана заради убийството на Стефан, пътуваха чак до Финикия, Кипър и Антиохия, като на никой друг не възвестяваха словото, освен на юдеите.
20. Между тях обаче имаше някои кипърци и киринейци, които, като пристигнаха в Антиохия, говореха и на гърците, като благовестяваха Господ Иисус.
21. И ръката на Господа беше с тях и голям брой повярваха и се обърнаха към Господа.
22. И известие за това стигна в ушите на църквата в Ерусалим; и те изпратиха Варнава да отиде в Антиохия;
23. който, като дойде и видя Божията благодат, се зарадва и увещаваше всички да стоят в Господа с непоколебимо сърце.
24. Понеже той беше добър човек, пълен със Светия Дух и с вяра; и значително множество се прибави към Господа.
25. Тогава Варнава отиде в Тарс, за да търси Савел;
26. и като го намери, го доведе в Антиохия. И цяла година те се събираха в църквата и научиха голямо множество. И първо в Антиохия учениците бяха наречени християни.
27. И през тези дни слязоха пророци от Ерусалим в Антиохия.
28. И един от тях на име Агав стана и обяви чрез Духа, че ще настане голям глад по целия свят, какъвто и настана в дните на Клавдий.
29. Тогава учениците наредиха да изпратят помощ на братята, които живееха в Юдея – всеки според състоянието си –

30. което и направиха, като я изпратиха до старейшините чрез ръцете на Варнава и Савел.

Глава 12

1. Около това време цар Ирод сложи ръце на някои от църквата, за да ги притесни.
2. И уби с меч Яков, брата на Йоан.
3. И като видя, че това се хареса на юдеите, той освен това хвана и Петър. Това беше през дните на безквасните хлябове.
4. И като го задържа, го хвърли в тъмница и го предаде на четири четворки войници да го пазят, с намерение след Пасхата да го изведе пред народа.
5. И така, те пазеха Петър в тъмницата, а църквата беше в постоянна молитва към Бога за него.
6. И през същата нощ, когато Ирод щеше да го изведе, Петър спеше между двама войници, окован с две вериги; и стражари пред вратата пазеха тъмницата.
7. И ето, един Господен ангел застана до него и светлина осия килията; и като побутна Петър отстрани, го събуди и му каза: Ставай бързо! И веригите паднаха от ръцете му.
8. И ангелът му каза: Опаши се и обуй сандалите си. И той направи така. Тогава му каза: Облечи дрехата си и ме последвай!
9. И Петър излезе и го следваше, без да знае, че извършеното от ангела е действителност, а си мислеше, че вижда видение.
10. А като преминаха първата и втората стража, дойдоха до желязната порта, която води в града, и тя им се отвори сама; и те излязоха и изминаха една улица, и ангелът веднага се оттегли от него.
11. А когато Петър дойде на себе си, каза: Сега наистина зная, че Господ изпрати ангела Си и ме избави от ръката на Ирод и от всички очаквания на юдейския народ.
12. И като поразмисли, дойде при къщата на Мария, майката на Йоан, който се наричаше и Марк, където мнозина бяха събрани и се молеха.
13. И когато почука на вратичката на портата, една слугиня на име Рода излезе да чуе кой е.
14. И когато позна гласа на Петър, от радост не отвори портата, а се затича и извести, че Петър стои пред портата.
15. А те й казаха: Ти си луда. Но тя настояваше, че е така. Тогава те казаха: Това е неговият ангел.
16. А Петър продължаваше да чука; и когато отвориха, го видяха и се смаяха.
17. А той им помаха с ръка да мълчат и им разказа как Господ го е извел от тъмницата. И им каза: Разкажете това на Яков и на братята. И излезе и отиде на друго място.
18. А като се съмна, сред войниците настана немалък смут – какво ли е станало с Петър.
19. А Ирод, като го потърси и не го намери, разследва стражарите и заповяда да ги убият. И слезе от Юдея в Кесария и там живееше.
20. А Ирод беше много разгневен на тирците и сидонците; но те дойдоха единодушно при него и като спечелиха поддръжката на царския камериер Власт, поискаха мир, защото тяхната област се хранеше от царската.
21. И в един определен ден Ирод, облечен в царска одежда, седна на престола и държа реч пред тях.
22. А народът извика: Глас божи, а не човешки!
23. И веднага един Господен ангел го порази, понеже не въздаде слава на Бога; и той беше изяден от червеи и умря.
24. А Божието Слово растеше и се умножаваше.
25. А Варнава и Савел, като свършиха службата си, се върнаха от Ерусалим в Антиохия и взеха със себе си Йоан, който се наричаше и Марк.

Глава 13

1. А в църквата, която беше в Антиохия, имаше някои пророци и учители: Варнава и Симеон, наречен Нигер, киринеецът Луций, Манаин, който беше възпитан заедно с четировластника Ирод, и Савел.
2. И като служеха на Господа и постеха, Светият Дух каза: Отделете Ми Варнава и Савел за работата, за която съм ги призовал.
3. Тогава, като постиха и се помолиха, положиха ръце на тях и ги изпратиха.
4. И така, изпратени от Светия Дух, те слязоха в Селевкия и оттам отплаваха за Кипър.
5. И когато бяха в Саламин, проповядваха Божието слово в юдейските синагоги; и имаха Йоан за свой прислужник.
6. И като преминаха целия остров до Пафос, намериха някой си магьосник, лъжепророк, юдеин на име Вариисус,
7. който беше с управителя, Сергий Павел, един разумен човек. Той повика Варнава и Савел и поиска да чуе Божието слово.
8. Но магьосникът Елима, защото така се превежда името му, им се противопоставяше и се стараеше да отвърне управителя от вярата.
9. Но Савел, който се наричаше и Павел, изпълнен със Свети Дух, се вгледа в него
10. и каза: О, ти, пълен с всякакво лукавство и с всякакво коварство, сине дяволски, враг на всяка правда, няма ли да престанеш да извращаваш правите пътища на Господа?
11. И сега, ето, ръката на Господа е върху теб: ти ще ослепееш и няма да виждаш слънцето за известно време. И веднага върху него падна мрак и тъмнина; и той се луташе, като търсеше някой да го води за ръка.
12. Тогава управителят, като видя станалото, повярва, смаян от Господното учение.
13. А Павел и придружителите му, като отплаваха от Пафос, дойдоха в Перга Памфилийска; а Йоан се отдели от тях и се върна в Ерусалим.
14. А те заминаха от Перга и стигнаха в Антиохия Писидийска, и в съботния ден влязоха в синагогата и седнаха.
15. И след прочитането на закона и пророците началниците на синагогата изпратиха до тях да им кажат: Братя, ако имате някоя увещателна дума за народа, кажете.
16. Така че Павел стана и като помаха с ръка, каза: Израилтяни и вие, които се боите от Бога, слушайте.
17. Бог на този израилев народ избра бащите ни и издигна народа, когато пребиваваха като чужденци в египетската земя, и с издигната ръка ги изведе от нея.
18. И в продължение на около четиридесет години ги търпя в пустинята.
19. И като изтреби седем народа в ханаанската земя, им раздели тяхната земя да им бъде наследство.
20. След това им дава съдии за около четиристотин и петдесет години, до пророк Самуил.
21. После поискаха цар и Бог им даде Саул, сина на Кис, мъж от вениаминовото племе, за четиридесет години.
22. И като го махна, им издигна Давид за цар, за когото и свидетелства, като каза: ?Намерих Давид, сина на Есей, човек според сърцето Ми, който ще изпълни цялата Ми воля.“
23. От неговото потомство Бог според обещанието Си издигна на Израил Спасител, Иисус,
24. след като Йоан преди Неговото идване беше проповядвал кръщението на покаяние на целия израилев народ.
25. И като свършваше пътя си, Йоан казваше: Кой мислите, че съм аз? Не съм Христос; но ето, след мен идва Един, на когото не съм достоен да развържа сандалите на краката.
26. Братя, синове на Авраамовия род, и онези измежду вас, които се боят от Бога, на нас се изпрати словото на това спасение.
27. Защото жителите на Ерусалим и техните началници, като не Го познаха и без да разберат пророческите думи, които се прочитат всяка събота, ги изпълниха, като Го осъдиха.

28. И макар че не намериха нищо достойно за смърт, пак поискаха от Пилат да бъде убит.
29. И когато изпълниха всичко, което беше написано за Него, Го снеха от дървото и Го положиха в гроб.
30. Но Бог Го възкреси от мъртвите.
31. И в продължение на много дни Той се явяваше на тези, които се бяха изкачили с Него от Галилея в Ерусалим, които сега са Негови свидетели пред народа.
32. И ние ви носим сега блага вест за обещанието, дадено на бащите,
33. че Бог го изпълни за нас, техните деца, като издигна Иисус; както е писано и във втория Псалм: ?Ти си Мой Син, Аз днес Те родих.“
34. А че Го е възкресил от мъртвите, за да не се връща никога повече в изтлението, бе казал така: ?Ще ви дам верните милости, обещани на Давид.“
35. Затова и в друг псалм казва: ?Няма да оставиш Своя Светия да види изтление.“
36. Защото Давид, след като послужи на своето поколение чрез Божията воля, заспа и беше погребан при бащите си, и видя изтление.
37. А Този, когото Бог възкреси, не видя изтление.
38. И така, братя, нека ви бъде известно, че чрез Него ви се проповядва прощаване на греховете;
39. и че чрез Него всеки, който вярва, се оправдава от всичко, от което не сте могли да се оправдаете чрез Мойсеевия закон.
40. Затова внимавайте, да не би да ви постигне казаното от пророците:
41. ?Погледнете, презрители, учудете се и се погубете; защото Аз ще извърша едно дело във вашите дни – дело, което никак няма да повярвате, ако и да ви го разкаже някой.“
42. Когато си излизаха (от юдейската синагога, езичниците) ги молеха да им се проповядват тези думи и следващата събота.
43. И когато събранието в синагогата се разпусна, много от юдеите и от благочестивите прозелити последваха Павел и Варнава, които, като се разговаряха с тях, ги увещаваха да постоянстват в Божията благодат.
44. На следващата събота се събра почти целият град, за да чуе Божието слово.
45. Но юдеите, като видяха множествата, се изпълниха със завист и като противоречаха и хулеха, се противопоставяха на това, което говореше Павел.
46. Но Павел и Варнава говориха дързостно и казаха: Нужно беше да се възвести първо на вас Божието слово; но понеже го отхвърляте и считате себе си недостойни за вечния живот, ето, обръщаме се към езичниците.
47. Защото така ни заповяда Господ: ?Поставих Те за светлина на народите, за да бъдеш за спасение до края на земята.“
48. И езичниците, като чуха това, се радваха и славеха Господното слово; и повярваха всички, които бяха определени за вечен живот.
49. И Господното слово се разпространяваше по цялата тази област.
50. Но юдеите подбудиха набожните и високопоставени жени и градските първенци и като повдигнаха гонение против Павел и Варнава, ги изпъдиха от своята област.
51. А те отърсиха против тях праха от краката си и дойдоха в Икония.
52. А учениците се изпълниха с радост и със Свети Дух.

Глава 14

1. А в Икония те влязоха заедно в юдейската синагога и така говориха, че повярваха голямо множество юдеи и гърци.
2. Но отхвърлилите вярата юдеи подбудиха и озлобиха сърцата на езичниците против братята.
3. Но те пак останаха доста време, като говореха дързостно за Господа, който свидетелстваше за словото на Своята благодат, като даваше да стават знамения и чудеса чрез техните ръце.
4. И множеството в града се раздвои: едни бяха с юдеите, други – с апостолите.
5. И когато и езичниците, и юдеите с техните началници се опитаха да ги опозорят и да ги убият с камъни,
6. те научиха и избягаха в ликаонските градове Листра и Дервия и в околните им места,
7. и там благовестваха.
8. А в Листра седеше някой си човек, немощен в краката си, недъгав от рождението си, който никога не беше ходил.
9. Той слушаше Павел, като говореше; а Павел, като се взря в него и видя, че има вяра да бъде изцелен,
10. каза със силен глас: Стани на краката си! И той скочи и ходеше.
11. А народът, като видя какво извърши Павел, извика със силен глас на ликаонски: Боговете са слезли при нас в човешки образ!
12. И наричаха Варнава Зевс, а Павел – Хермес, понеже той беше главният говорител.
13. А жрецът на Зевс, чийто храм беше пред града, доведе юнци и донесе венци при портите и заедно с множествата се канеше да принесе жертва.
14. Като чуха това, апостолите Варнава и Павел раздраха дрехите си и скочиха сред народа, като извикаха:
15. Мъже, защо правите това? И ние сме хора със същото естество като вас и ви благовестяваме да се обърнете от тези суети към живия Бог, който е направил небето, земята, морето и всичко, което е в тях;
16. който през миналите поколения е оставял всичките народи да ходят по своите пътища,
17. макар и да не е преставал да свидетелства за Себе Си, като е правил добрини и ни е давал от небето дъждове и плодоносни времена, и е пълнил сърцата ни с храна и радост.
18. И като говореха това, те едва възпряха множествата да не им принасят жертва.
19. Между това дойдоха юдеи от Антиохия и Икония, които убедиха народа; и те биха Павел с камъни и го извлякоха вън от града, като мислеха, че е умрял.
20. Но когато учениците се събраха около него, той стана и влезе в града; и на другия ден отиде с Варнава в Дервия.
21. И след като проповядваха благовестието в този град и направиха много ученици, пак се върнаха в Листра, Икония и Антиохия,
22. като утвърждаваха душите на учениците и ги увещаваха да постоянстват във вярата, и ги учеха, че през много притеснения трябва да влезем в Божието царство.
23. И след като им поставиха старейшини във всяка църква и се помолиха с пост, ги препоръчаха на Господа, в когото бяха повярвали.
24. И като минаха през Писидия, дойдоха в Памфилия;
25. и след като проповядваха словото в Перга, слязоха в Аталия.
26. Оттам отплаваха за Антиохия, откъдето бяха препоръчани на Божията благодат за делото, което бяха изпълнили.
27. И като пристигнаха и събраха църквата, те разказаха всичко, което беше извършил Бог чрез тях, и как беше отворил вратата на вярата за езичниците.
28. И там останаха доста време с учениците.

Глава 15

1. А някои слязоха от Юдея и учеха братята: Ако не се обрежете според Мойсеевия обред, не можете да се спасите.
2. И когато се получи доста голямо разногласие и спор между тях и Павел и Варнава, наредиха Павел и Варнава, и някои други от тях да се изкачат за този въпрос в Ерусалим, при апостолите и старейшините.
3. И така, изпратени от църквата, те минаваха през Финикия и през Самария, като разказваха за обръщането на езичниците и доставяха голяма радост на всичките братя.
4. А като стигнаха в Ерусалим, бяха приети от църквата и от апостолите и старейшините и разказаха всичко, което Бог беше извършил с тях.
5. Тогава станаха някои от сектата на фарисеите, които бяха повярвали, и казаха: Трябва да се обрязват и да им се поръча да пазят Мойсеевия закон.
6. И апостолите и старейшините се събраха да разискват този въпрос.
7. И след едно дълго съвместно разискване Петър стана и им каза: Братя, вие знаете, че преди доста време Бог избра между вас мен, така че чрез моите уста езичниците да чуят словото на благовестието и да повярват.
8. И Сърцеведецът Бог им засвидетелства, като даде и на тях Светия Дух, както и на нас;
9. и не направи никаква разлика между нас и тях, като очисти сърцата им чрез вяра.
10. И така, сега, защо изкушавате Бога, за да налагате на шията на учениците ярем, който нито бащите ни, нито ние можем да носим?
11. Но ние вярваме, че ще се спасим чрез благодатта на Господ Иисус, също както и те.
12. Тогава цялото множество млъкна и слушаше Варнава и Павел, които разказваха какви знамения и чудеса Бог беше извършил чрез тях между езичниците.
13. И след като те свършиха да говорят, Яков взе думата и каза: Братя, послушайте мен.
14. Симон обясни как Бог най-напред посети езичниците, за да вземе измежду тях народ за Своето Име.
15. С това са съгласни и думите на пророците, както е писано:
16. ?След това ще се върна и пак ще издигна падналата Давидова скиния, и пак ще издигна развалините й, и ще я изправя;
17. за да потърсят Господа останалите от хората и всичките народи, които се наричат с Името Ми,
18. казва Господ, който прави това, което е известно от вековете.“
19. Затова аз съм на мнение да не създаваме трудности на тези измежду езичниците, които се обръщат към Бога,
20. а да им пишем да се въздържат от осквернения чрез идоли, чрез блудство и чрез яденето на удушено и кръв.
21. Защото още от старо време по всичките градове е имало такива, които са проповядвали Мойсеевия закон, който се прочита всяка събота в синагогите.
22. Тогава апостолите и старейшините, с цялата църква, намериха за добре да изберат помежду си мъже и да ги пратят в Антиохия с Павел и Варнава, а именно: Юда, който се наричаше и Варсава, и Сила – водители между братята.
23. И по тях написаха следното: От братята апостоли и старейшини поздрав до братята, които са от езичниците в Антиохия, Сирия и Киликия.
24. Понеже чухме, че някои, които са излезли от нас, са ви разтревожили с думите си и са смутили душите ви, (като ви казват да се обрязвате и да пазите закона), без да са приели заповед от нас,
25. то ние, като дойдохме до единодушие, намерихме за добре да изберем мъже и да ги изпратим до вас заедно с възлюбените ни Варнава и Павел,
26. хора, които рискуваха живота си за Името на нашия Господ Иисус Христос.
27. И така, изпращаме Юда и Сила, които ще ви съобщят устно същите неща.

28. Защото се видя добре на Светия Дух и на нас да не ви налагаме никакво друго бреме, освен следните необходими неща:
29. да се въздържате от ядене на идоложертвено, кръв и удушено, и от блудство; от които, ако се пазите, ще направите добре. Здравейте!
30. И така, изпратените пристигнаха в Антиохия и като събраха множеството, предадоха писмото.
31. И те, като го прочетоха, се зарадваха за успокоението.
32. А Юда и Сила, които и сами бяха пророци, увещаха братята с много думи и ги утвърдиха.
33. И след като преседяха известно време, братята ги оставиха с мир да се върнат при онези, които ги бяха изпратили.
34. (Но Сила намери за добре да остане още там.)
35. А Павел и Варнава останаха в Антиохия, като поучаваха и благовестяваха Господното слово заедно с много други.
36. А след няколко дни Павел каза на Варнава: Да се върнем сега по всички градове, където сме проповядвали Господното слово, и да видим как са братята.
37. А Варнава беше на мнение да вземат със себе си Йоан, който се наричаше и Марк;
38. но Павел не намираше за добре да вземат със себе си този, който се бе отделил от тях от Памфилия и не отиде с тях на делото.
39. И възникна огорчение (между тях), така че те се разделиха един от друг; и Варнава взе Марк и отплаваха за Кипър;
40. а Павел си избра Сила и тръгна, препоръчан от братята на Господната благодат.
41. И минаваше през Сирия и Киликия и утвърждаваше църквите.

Глава 16

1. А после пристигна в Дервия и Листра; и ето, там имаше един ученик на име Тимотей, син на една повярвала юдейка, а баща му беше грък.
2. Той имаше характер, одобрен от братята в Листра и Икония.
3. Него Павел пожела да води със себе си, затова го взе и го обряза заради юдеите, които бяха по онези места; защото всички знаеха, че баща му беше грък.
4. И като ходеха по градовете, им предаваха наредбите, определени от апостолите и старейшините в Ерусалим, за да ги пазят.
5. Така църквите се утвърждаваха във вярата и от ден на ден се умножаваха числено.
6. И апостолите преминаха фригийската и галатийската земя, като им се забрани от Светия Дух да проповядват словото в Азия;
7. и като дойдоха до Мизия, се опитаха да отидат във Витиния, но Иисусовият Дух не им позволи.
8. И като отминаха Мизия, слязоха в Троада.
9. И през нощта на Павел му се яви видение: един македонец стоеше и го молеше, като казваше: Ела в Македония и ни помогни!
10. И след като видя видението, веднага потърсихме случай да отидем в Македония, като дойдохме до заключението, че Господ ни е призовал да им проповядваме благовестието.
11. И така, като отплавахме от Троада, се отправихме право към Самотрак, а на следващия ден – към Неапол,
12. а оттам – към Филипи, който е главният град на онази част от Македония и римска колония. В този град преседяхме няколко дни.
13. А в събота излязохме вън от портата край една река, където предполагахме, че става молитва; и седнахме и говорихме на събраните там жени.
14. И една жена на име Лидия, от град Тиатир, продавачка на морави платове, която почиташе Бога, слушаше и Господ отвори сърцето й да внимава в това, което говореше Павел.
15. И като се кръсти тя и домът й, ни помоли, казвайки: Ако ме признавате за вярваща в Господа, влезте в къщата ми и останете! И ни принуди.
16. И като отивахме на молитва, ни срещна една слугиня, която имаше предсказателен дух и докарваше голяма печалба на господарите си чрез предсказването си.
17. Тя вървеше след Павел и нас и викаше, като казваше: Тези хора са слуги на Всевишния Бог, които ви проповядват път за спасение.
18. И тя правеше това много дни. Но понеже много дотегна на Павел, той се обърна и каза на духа: Заповядвам ти в Името на Иисус Христос да излезеш от нея. И той излезе в същия час.
19. А когато господарите й видяха, че излезе и надеждата им за печалба, хванаха Павел и Сила и ги завлякоха на пазара пред началниците.
20. И като ги доведоха при градските съдии, казаха: Тези хора са юдеи и смущават града ни,
21. и проповядват обичаи, каквито на нас, като римляни, не ни е позволено нито да приемаме, нито да спазваме.
22. Тогава множеството се надигна срещу тях, а градските съдии им разкъсаха дрехите и заповядаха да ги бият с тояги.
23. И като ги биха много, ги хвърлиха в тъмница и поръчаха на началника на тъмницата да ги пази здраво;
24. който, като получи такава заповед, ги хвърли в по-вътрешната тъмница и здраво стегна краката им в клада.
25. Но посред нощ Павел и Сила се молеха и пееха химни на Бога, а затворниците ги слушаха.
26. И изведнъж стана голямо земетресение, така че основите на тъмницата се поклатиха, и веднага всички врати се отвориха и оковите на всички се развързаха.
27. И началникът на тъмницата, като се събуди и видя, че тъмничните врати са отворени, извади меча си и щеше да се убие, мислейки, че затворниците са избягали.

28. Но Павел извика със силен глас и каза: Не прави на себе си никакво зло, защото всички сме тук.
29. А той поиска светилник, скочи вътре и разтреперен падна пред Павел и Сила;
30. и ги изведе навън и каза: Господа, какво трябва да направя, за да се спася?
31. А те казаха: Повярвай в Господ Иисус (Христос) и ще се спасиш – ти и домът ти.
32. И говориха Господното слово на него и на всички, които бяха в дома му.
33. И той ги взе в същия час през нощта и им изми раните, и незабавно се кръсти – той и всичките негови.
34. И като ги заведе в къщата си, им сложи трапеза; и се зарадва, тъй като беше повярвал в Бога с целия си дом.
35. А когато се разсъмна, градските съдии изпратиха съдебните служители да кажат: Пусни онези хора.
36. И началникът на тъмницата съобщи на Павел тези думи: Градските съдии са пратили да ви пуснем, затова сега излезте и си идете с мир.
37. Но Павел им каза: Биха ни публично, без да сме били осъдени – нас, които сме римляни – и ни хвърлиха в тъмница; и сега тайно ли ни извеждат? Не така, но нека те сами дойдат и ни изведат!
38. И служителите съобщиха тези думи на градските съдии, а те, като чуха, че били римляни, се уплашиха.
39. И дойдоха и ги умоляваха, и като ги изведоха, ги поканиха да си отидат от града.
40. А те, като излязоха от тъмницата, отидоха у Лидия и като видяха братята, ги наставиха и си заминаха.

Глава 17

1. И като минаха през Амфипол и Аполония, пристигнаха в Солун, където имаше юдейска синагога.
2. И по обичая си Павел влезе при тях и три съботи разискваше с тях от Писанията,
3. като им пояснява и доказваше, че Христос трябваше да пострада и да възкръсне от мъртвите и че този Иисус, каза той, когото аз ви проповядвам, е Христос.
4. И някои от тях се убедиха и се присъединиха към Павел и Сила, така и голямо множество от набожните гърци и не малко от видните жени.
5. Но юдеите, подбудени от завист, взеха няколко лоши мъже от мързеливците по пазара и като събраха една тълпа, размиряваха града; и нападнаха къщата на Ясон, като ги търсеха, за да ги изведат пред народа.
6. Но като не ги намериха, завлякоха Ясон и някои от братята пред началниците на града и викаха: Тези, които размириха света, дойдоха и тук,
7. и Ясон ги е приел, и те всички действат против указите на императора, казвайки, че имало друг Цар – Иисус.
8. И смутиха народа и началниците на града, които чуха това.
9. Но когато взеха поръчителство от Ясон и от другите, ги пуснаха.
10. А братята незабавно през нощта изпратиха Павел и Сила в Берия; които, като стигнаха там, отидоха в юдейската синагога.
11. А беряните бяха по-благородни от солунците, защото приеха словото с голяма готовност и всеки ден изследваха Писанията, за да видят дали това е вярно.
12. И така, мнозина от тях повярваха, както и от високопоставените гъркини и не малко от мъжете.
13. Но солунските юдеи, като разбраха, че Божието слово се проповядва от Павел и в Берия, дойдоха и там също подбудиха и смутиха множествата.
14. Тогава братята незабавно изпратиха Павел да отиде към морето, а Сила и Тимотей останаха още там.
15. А онези, които придружаваха Павел, го заведоха до Атина и като получиха от него заповед до Сила и Тимотей да дойдат колкото се може по-скоро при него, си заминаха.
16. А докато Павел ги чакаше в Атина, духът му се възмущаваше в него, като гледаше града пълен с идоли.
17. И така, той разискваше в синагогата с юдеите и с набожните и всеки ден на пазара с онези, които се случваха там.
18. После с него започнаха да се препират и някои от философите епикурейци и стоици. И едни казаха: Какво иска да каже този празнословец?, а други: Вижда се, че е проповедник на чужди богове, защото благовестваше за Иисус и възкресението.
19. И взеха и го заведоха в Ареопага, като казваха: Можем ли да знаем какво е това ново учение, което ти проповядваш?
20. Защото донасяш нещо странно до ушите ни. Затова искаме да знаем какво е то.
21. А всичките атиняни и чужденци, които живееха там, не си прекарваха времето с нищо друго, освен да разказват или да слушат нещо ново.
22. И така, Павел застана на средата на Ареопага и каза: Атиняни, по всичко виждам, че сте много набожни.
23. Защото като минавах и разглеждах предметите, на които се кланяте, намерих и един жертвеник, на който беше написано: На непознатия Бог. Този, на когото се кланяте, без да Го знаете, Него ви проповядвам –
24. Бог, който е направил света и всичко, което е в него, и тъй като е Господ на небето и на земята, не обитава в ръкотворни храмове,
25. нито са Му потребни служения от човешки ръце, като че ли има нужда от нещо, понеже Сам Той дава на всички и живот, и дишане, и всичко.

26. Той е направил от една кръв всички човешки нации да живеят по цялото лице на земята, като е определил предварително назначени времена и граници на заселищата им;
27. за да търсят Бога, та дано биха Го напипали и намерили, макар и Той да не е далеч от всеки един от нас;
28. защото в Него живеем, движим се и съществуваме; както са казали и някои от вашите поети: ?Защото дори Негов род сме.“
29. И така, тъй като сме Божи род, не бива да мислим, че Божеството е подобно на злато или на сребро, или на камък – на нещо, изработено с изкуство и човешка измислица.
30. Бог, без да държи сметка за времената на невежеството, сега заповядва на всички хора навсякъде да се покаят,
31. защото е назначил ден, когато ще съди света справедливо чрез Човека, когото е определил; за което е дал уверение на всички, като Го е възкресил от мъртвите.
32. А като чуха за възкресението на мъртвите, едни се подиграваха, а други казаха: Пак ще те слушаме за това.
33. И така, Павел си отиде от тях.
34. А някои мъже се присъединиха към него и повярваха, между които беше Дионисий Ареопагит и една жена на име Дамар, и други с тях.

Глава 18

1. След това Павел тръгна от Атина и дойде в Коринт,
2. където намери един юдеин на име Акила, роден в Понт и неотдавна пристигнал от Италия с жена си Прискила, защото Клавдий беше заповядал да се махнат всички юдеи от Рим; и Павел дойде при тях.
3. И понеже имаше същия занаят, седеше у тях и работеха; защото занаятът им беше да правят шатри.
4. И всяка събота той разискваше в синагогата с юдеи и гърци и се стараеше да ги убеждава.
5. А когато Сила и Тимотей слязоха от Македония, Павел беше завладян от словото и свидетелстваше на юдеите, че Иисус е Христос.
6. Но понеже и те се противяха и хулеха, той отърси дрехите си и каза: Кръвта ви да бъде на главите ви; аз съм чист; отсега ще отивам между езичниците.
7. И като се премести оттам, дойде в дома на някого си на име Тит Юст, който почиташе Бога и чиято къща беше до синагогата.
8. А Крисп, началникът на синагогата, повярва в Господа с целия си дом; и мнозина от коринтяните, като слушаха, вярваха и се кръщаваха.
9. И Господ каза на Павел нощем във видение: Не бой се, а говори и не млъквай,
10. защото Аз съм с теб и никой няма да те нападне и да ти стори зло; защото имам много хора в този град.
11. И той преседя там година и шест месеца и ги поучаваше в Божието слово.
12. А когато Галион беше управител в Ахая, юдеите се повдигнаха единодушно против Павел, доведоха го пред съдилището и казаха:
13. Този убеждава хората да се кланят на Бога противно на закона.
14. Но когато Павел щеше да отвори уста, Галион каза на юдеите: Ако беше въпрос за някоя неправда или грозно злодеяние, о, юдеи, разбира се, би трябвало да ви търпя,
15. но ако въпросите са за учение, за имена и за вашия закон, гледайте си сами; аз не искам да съм съдия на такива работи.
16. И ги изпъди от съдилището.
17. Тогава те всички хванаха началника на синагогата Состен и го биха пред съдилището, но Галион не искаше и да знае за това.
18. А Павел, след като поседя още много дни, се прости с братята и отплава за Сирия и с него Прискила и Акила, като си острига главата в Кенхрея, понеже имаше обрек.
19. Като стигнаха в Ефес, той ги остави там, а сам влезе в синагогата и разискваше с юдеите.
20. А когато го замолиха да поседи повечко време, той не склони,
21. а се прости с тях и каза: Ако иска Бог, пак ще се върна при вас. И отплава от Ефес.
22. И като слезе в Кесария, се изкачи в Ерусалим и поздрави църквата, и после слезе в Антиохия.
23. И като поседя там известно време, излезе и обикаляше наред галатийската и фригийската страна и утвърждаваше всичките ученици.
24. И някой си юдеин на име Аполос, роден в Александрия, човек учен и силен в Писанията, дойде в Ефес.
25. Той беше наставен в Господния път и разпален духом, говореше и поучаваше прилежно за Иисус, а познаваше само Йоановото кръщение.
26. Той почна да говори дързостно в синагогата, но Прискила и Акила, като го чуха, го прибраха и му изложиха по-точно Божия път.
27. И когато той се канеше да замине за Ахая, братята го насърчиха и писаха до учениците да го приемат. И той, като дойде, помогна много на повярвалите чрез благодатта,
28. защото силно опровергаваше юдеите публично, като доказваше от Писанието, че Иисус е Христос.

Глава 19

1. А когато Аполос беше в Коринт, Павел, след като беше минал през горните страни, дойде в Ефес и намери някои ученици.
2. И им каза: Приехте ли Светия Дух, като повярвахте? А те му отговориха: Даже не сме чули дали има Свети Дух.
3. И каза: А в какво се кръстихте? А те рекоха: В Йоановото кръщение.
4. А Павел каза: Йоан е кръщавал с кръщението на покаяние, като е казвал на народа да вярва в Този, който щеше да дойде след него, тоест в Иисус.
5. И като чуха това, се кръстиха в Името на Господ Иисус.
6. И когато Павел положи ръце на тях, Светият Дух дойде на тях; и говореха на езици и пророкуваха.
7. И те всички бяха около дванадесет мъже.
8. И той влезе в синагогата и говореше дръзновено, и в продължение на три месеца разискваше и ги убеждаваше за неща, отнасящи се до Божието царство.
9. А понеже някои се закоравяваха и не вярваха, а злословеха учението пред множеството, той се оттегли от тях и отдели учениците; и разискваше всеки ден в училището на Тиран.
10. И това продължи две години, така че всички, които живееха в Азия – и юдеи, и гърци – чуха Господното слово.
11. При това Бог вършеше необикновени чудеса чрез ръцете на Павел,
12. така че дори когато носеха кърпи или престилки от неговото тяло на болните, болестите се отмахваха от тях и злите духове излизаха.
13. А някои от юдейските странстващи заклинатели предприеха да произнасят Името на Господ Иисус над тези, които имаха зли духове, като казваха: Заклеваме ви в Иисус, когото Павел проповядва.
14. Имаше седем сина на един юдеин Скева, главен свещеник, които вършеха това.
15. Но злият дух в отговор им каза: Иисус познавам и Павел зная, но вие кои сте?
16. И човекът, в когото беше злият дух, скочи върху тях и като ги надви, взе надмощие над тях, така че те избягаха от онази къща голи и ранени.
17. И това стана известно на всички ефески жители – и юдеи, и гърци – и страх обзе всички тях, и Името на Господ Иисус се възвеличаваше.
18. И мнозина от повярвалите идваха и се изповядваха, и разказваха делата си.
19. Също мнозина и от тези, които правеха магии, донасяха книгите си и ги изгаряха пред всичките; и като пресметнаха цената им, намериха, че беше петдесет хиляди сребърника.
20. Така Господното слово растеше силно и вземаше надмощие.
21. И като свърши това, Павел си постави за цел в Духа да отиде в Ерусалим, след като обиколи Македония и Ахая, като каза: След като постоя там, трябва да видя и Рим.
22. И прати в Македония двама от тези, които му помагаха – Тимотей и Ераст – а той остана още известно време в Азия.
23. А по онова време се надигна голямо вълнение относно Господното учение.
24. Защото един златар на име Димитри, който правеше сребърни храмчета на Артемида и докарваше не малко печалба на занаятчиите,
25. като събра и тях, и онези, които работеха подобни неща, каза: Мъже, вие знаете, че от тази работа идва нашето богатство.
26. И вие виждате и чувате, че не само в Ефес, а почти в цяла Азия този Павел е убедил и обърнал голямо множество, казвайки, че не са богове тези, които са направени от ръка.
27. И има опасност не само това наше занятие да изпадне в презрение, но и храмът на великата богиня Артемида да не се счита за нищо и даже да се свали от величието си онази, на която цяла Азия и светът се покланят.
28. Като чуха, те се изпълниха с гняв и завикаха: Велика е ефеската Артемида!
29. И смущението се разпространи по целия град. И като уловиха македонците Гай и Аристарх,

спътниците на Павел, единодушно се спуснаха в театъра.
30. А когато Павел искаше да влезе вътре между народа, учениците не го пуснаха.
31. Тогава някои от азиархите, които му бяха приятели, изпратиха до него да го помолят да не се показва в театъра.
32. И така, едни викаха едно, други – друго; защото събранието се беше объркало и повечето не знаеха защо се бяха събрали.
33. А някои от множеството изкараха Александър да говори, понеже юдеите посочиха него. И Александър помаха с ръка и искаше да държи защитна реч пред народа.
34. Но като познаха, че е юдеин, всички закрещяха едногласно и около два часа викаха: Велика е ефеската Артемида!
35. Тогава градският писар, като въдвори тишина между множеството, каза: Ефесяни, кой е онзи човек, който не знае, че град Ефес е пазач на храма на великата Артемида и на падналия от небето?
36. И така, понеже това е неоспоримо, вие трябва да бъдете мирни и да не правите нищо необмислено.
37. Защото сте довели тези хора, които нито крадат храмове, нито хулят нашата богиня.
38. И така, ако Димитри и занаятчиите, които са с него, имат спор с някого, съдилищата са отворени и има съдебни чиновници, нека се съдят едни други.
39. Но ако търсите нещо друго, то ще се реши в законното събрание.
40. Защото има опасност да ни обвинят заради днешната размирица, понеже няма никаква причина, с която да можем да оправдаем това сборище.
41. И като каза това, разпусна събранието.

Глава 20

1. След утихването на размирицата Павел повика учениците и като им даде наставления, се прости с тях и тръгна да отиде в Македония.
2. И като мина през онези места и насърчи учениците с много думи, дойде в Гърция
3. и престоя три месеца. И понеже юдеите направиха заговор против него, когато се готвеше да отплава за Сирия, той реши да се върне през Македония.
4. И до Азия го придружаваха берянинът Сосипатър Пиров и от солунците Аристарх и Секунд, и още Гай от Дервия и Тимотей, и Тихик, и Трофим от Азия.
5. Тези бяха отишли по-напред и ни чакаха в Троада.
6. А ние отплавахме от Филипи след дните на безквасните хлябове и за пет дни дойдохме при тях в Троада, където престояхме седем дни.
7. И в първия ден на седмицата, когато бяхме събрани за разчупването на хляба, Павел беседваше с тях, тъй като щеше да отпътува на следващия ден, и продължи словото си до среднощ.
8. И имаше много светилници в горната стая, където бяхме събрани.
9. А един младеж на име Евтих, който седеше на един прозорец, беше заспал дълбоко. И когато Павел беседваше още по-надълго, сънят го обори, той падна долу от третия етаж и го вдигнаха мъртъв.
10. Но Павел слезе, падна върху него, прегърна го и каза: Не се безпокойте, защото животът му е в него.
11. И като се качи горе, разчупи хляба и яде, и говори пак надълго до зори, и след това тръгна.
12. А момчето доведоха живо и много се утешиха.
13. А ние тръгнахме по-напред с кораба и отплавахме за Асон, откъдето щяхме да приберем Павел, понеже така беше поръчал, като сам той възнамеряваше да отиде пеша.
14. И когато се срещна с нас в Асон, ние го взехме и дойдохме в Митилин.
15. И като отплавахме оттам, на следващия ден дойдохме срещу Хиос, а на другия пристигнахме в Самос; и (като престояхме в Трогилия,) на следващия ден дойдохме в Милит.
16. Защото Павел беше решил да отмине Ефес, за да не се бави в Азия, понеже бързаше, ако му беше възможно, да бъде в Ерусалим за деня на Петдесетницата.
17. А от Милит прати в Ефес да повикат старейшините на църквата.
18. И когато те дойдоха при него, им каза: Вие знаете по какъв начин, още от първия ден, когато стъпих в Азия, прекарах цялото време между вас,
19. като служех на Господа с пълно смирение, с много сълзи и изпитания, които ме сполетяха от заговорите на юдеите,
20. как не пропуснах да ви изявя нищо от това, което е било полезно, и да ви поучавам и публично, и по къщите,
21. като проповядвах и на юдеи, и на гърци покаяние пред Бога и вяра в нашия Господ Иисус Христос.
22. И сега, ето, аз отивам, заставен духом, в Ерусалим, без да зная какво ще ме сполети там,
23. освен че Светият Дух свидетелства във всеки град, казвайки, че ме очакват окови и скърби.
24. Но не ме е грижа за нищо, нито ми е скъп животът, стига само да завърша с радост пътя си и служението, което приех от Господ Иисус – да проповядвам благовестието на Божията благодат.
25. И сега, ето, аз зная, че всички вие, между които ходих и проповядвах Царството, няма да видите вече лицето ми.
26. Затова аз ви свидетелствам в този ден, че съм чист от кръвта на всички;
27. защото не се посвених да ви изявя цялата Божия воля.
28. Внимавайте за себе си и за цялото стадо, над което Светият Дух ви е поставил надзорници, да пасете църквата на Бога, която Той придоби със Собствената Си кръв.
29. Аз зная, че след моето заминаване ще навлязат между вас свирепи вълци, които няма да

жалят стадото;
30. също и от самите вас ще се издигнат хора, които ще говорят извратено, за да отвличат учениците след себе си.
31. Затова бдете и помнете, че три години не престанах да поучавам всеки един със сълзи денем и нощем.
32. А сега, братя, препоръчвам ви на Бога и на словото на Неговата благодат, което може да ви изгради и да ви даде наследство между всичките осветени.
33. Не пожелах на никого среброто или златото, или облеклото.
34. Вие сами знаете, че тези мои ръце послужиха за моите нужди и за онези, които бяха с мен.
35. С всичко ви показах, че като се трудите така, трябва да подкрепяте слабите и да помните думите на Господ Иисус – как Той е казал: Даването е по-блажено от вземането.
36. Като изговори това, коленичи и се помоли с всички тях.
37. И всички плакаха много и паднаха на шията на Павел, и го целуваха,
38. наскърбени най-много за думите, които каза, че няма вече да видят лицето му. И го изпратиха до кораба.

Глава 21

1. А когато се откъснахме от тях и отплавахме, дойдохме направо на Кос, а на следващия ден – на Родос и оттам – на Патара.
2. И като намерихме кораб, който заминаваше за Финикия, се качихме на него и отплавахме.
3. И когато съзряхме Кипър и го оставихме отляво, плавахме към Сирия и слязохме в Тир; защото там корабът щеше да се разтовари.
4. И като намерихме учениците, престояхме там седем дни. Те чрез Духа казаха на Павел да не отива в Ерусалим.
5. И когато прекарахме тези дни, излязохме и си тръгнахме; и те всички, с жените и децата си, ни изпратиха докато излязохме вън от града; и коленичихме на брега и се помолихме.
6. И като се простихме един с друг, ние се качихме на кораба, а те се върнаха у дома си.
7. И ние, като отплавахме от Тир, стигнахме в Птолемаида, където поздравихме братята и преседяхме у тях един ден.
8. А на следващия ден ние, които бяхме заедно с Павел, тръгнахме и дойдохме в Кесария; и влязохме в къщата на благовестителя Филип, който беше един от седемте служители, и останахме у него.
9. А той имаше четири дъщери девици, които пророкуваха.
10. И след като бяхме преседели там много дни, един пророк на име Агав слезе от Юдея.
11. И като дойде при нас, взе пояса на Павел и си върза краката и ръцете, и каза: Ето какво казва Светият Дух: Така юдеите в Ерусалим ще вържат човека, на когото е този пояс, и ще го предадат в ръцете на езичниците.
12. И като чухме това, и ние, и тамошните го молихме да не се изкачва в Ерусалим.
13. Тогава Павел отговори: Какво правите вие, като плачете и ми съкрушавате сърцето? Защото аз съм готов не само да бъда вързан, но и да умра в Ерусалим за Името на Господ Иисус!
14. И понеже той беше неумолим, ние млъкнахме и казахме: Да бъде Господната воля.
15. И след тези дни се приготвихме и се изкачихме в Ерусалим.
16. С нас дойдоха и някои от учениците от Кесария и ни заведоха при някой си Мнасон, кипърец, отдавнашен ученик, у когото щяхме да отседнем.
17. И като стигнахме в Ерусалим, братята ни приеха с радост.
18. И на следващия ден Павел влезе с нас при Яков, където присъстваха всичките старейшини.
19. И като ги поздрави, им разказа едно по едно всичко, което Бог беше извършил между езичниците чрез неговото служение.
20. А те, като чуха, прославиха Бога. И му казаха: Ти виждаш, брате, колко десетки хиляди повярвали юдеи има и те всички ревностно поддържат закона.
21. А за теб им е говорено, че ти учиш всичките юдеи, които са между езичниците, да отстъпят от Мойсеевия закон, като им казваш да не обрязват децата си, нито да държат обредите.
22. И така, какво да се направи? Бездруго (ще се събере народ, защото) те ще чуят, че си дошъл.
23. Затова направи каквото ти кажем. Между нас има четирима мъже, които имат обрек;
24. вземи ги и се очисти заедно с тях, и им плати разноските, за да си обръснат главите; и така всички ще знаят, че това, което са чули за теб, не е истина, а че ти самият следваш и пазиш закона.
25. А колкото за повярвалите езичници, ние писахме решението си те да не пазят нищо такова, а само да се пазят от ядене на идоложертвено, кръв, удушено и от блудство.
26. Тогава Павел взе мъжете и на следващия ден, след като се очисти заедно с тях, влезе в храма и обяви кога щяха да свършат дните на очистването, когато щеше да се принесе принос за всеки един от тях.
27. И когато седемте дни бяха на свършване, юдеите от Азия, като го видяха в храма, възбудиха целия народ и сложиха ръце върху него, като викаха:

28. О, израилтяни, помагайте! Това е човекът, който учи всички навсякъде против народа, против закона и против това място! А освен това въведе и гърци в храма и оскверни това свято място.
29. Защото преди това бяха видели ефесянина Трофим с него в града и мислеха, че Павел го е въвел в храма.
30. И целият град се развълнува и народът се стече; и като хванаха Павел, го извлякоха вън от храма и веднага вратите бяха затворени.
31. И когато искаха да го убият, до хилядника на полка стигна известие, че целият Ерусалим е размирен.
32. И той веднага взе войници и стотници и изтича долу при тях. А те, като видяха хилядника и войниците, престанаха да бият Павел.
33. Тогава хилядникът се приближи и го хвана, и заповяда да го оковат с две вериги, и разпитваше кой е той и какво е направил.
34. А сред тълпата едни викаха едно, а други – друго; и понеже не можеше да установи истината поради врявата, заповяда да го закарат в крепостта.
35. А когато стигна до стъпалата, войниците го носеха поради насилието на тълпата,
36. защото множеството от народа вървеше отзад и викаше: Махни го!
37. И когато щяха да въведат Павел в крепостта, той каза на хилядника: Мога ли да ти кажа нещо? А той каза: Знаеш ли гръцки!
38. Не си ли ти онзи египтянин, който преди известно време размири и изведе в пустинята четирите хиляди мъже разбойници?
39. А Павел каза: Аз съм юдеин от Тарс, гражданин на този знаменит град в Киликия; и ти се моля да ми позволиш да поговоря на народа.
40. И като му позволи, Павел застана на стъпалата и помаха с ръка на народа; а когато се въдвори голяма тишина, започна да им говори на еврейски, казвайки:

Глава 22

1. Братя и бащи, слушайте сега моята защита пред вас.
2. И като чуха, че им говори на еврейски, те пазеха още по-голяма тишина. Тогава той каза:
3. Аз съм юдеин, роден в Тарс Киликийски, а възпитан в този град при краката на Гамалиил, изучен строго в предадения от бащите ни закон. И бях ревностен за Бога, както сте и всички вие днес;
4. и гонех до смърт последователите на това учение, като връзвах и предавах на затвор и мъже, и жени;
5. както свидетелства за мен и първосвещеникът, и цялото старейшинство, от които бях взел и писма до братята и отивах в Дамаск, за да докарам вързани в Ерусалим и онези, които бяха там, за да ги накажат.
6. И когато пътувах и приближих Дамаск около пладне, внезапно от небето блесна голяма светлина около мен.
7. И паднах на земята и чух глас, който ми каза: Савле, Савле, защо Ме гониш?
8. А аз отговорих: Кой си Ти, Господи? И ми каза: Аз съм Иисус Назарянинът, когото ти гониш.
9. А тези, които бяха с мен, видяха светлината, но не чуха гласа на Този, който ми говореше.
10. И казах: Какво да направя, Господи? И Господ ми каза: Стани и иди в Дамаск, и там ще ти се каже всичко, което ти е определено да направиш.
11. И понеже от блясъка на онази светлина изгубих зрението си, тези, които бяха с мен, ме поведоха за ръка и влязох в Дамаск.
12. И някой си Анания, човек благочестив според закона, с добро име сред всички живеещи там юдеи,
13. дойде при мен, застана и ми каза: Брате Савле, прогледай! И аз веднага прогледах и погледнах към него.
14. А той каза: Бог на бащите ни те е предназначил да познаеш Неговата воля и да видиш Праведника, и да чуеш гласа от Неговите уста,
15. защото ще бъдеш Негов свидетел пред всичките хора за това, което си видял и чул.
16. И сега защо се бавиш? Стани, кръсти се и се умий от греховете си, като призовеш Името на Господа.
17. И като се върнах в Ерусалим, когато се молех в храма, изпаднах в състояние на видение
18. и Го видях да ми казва: Побързай да излезеш скоро от Ерусалим, защото няма да приемат твоето свидетелство за Мен.
19. И аз казах: Господи, те знаят, че аз затварях и биех по синагогите онези, които вярваха в Теб,
20. и когато се проливаше кръвта на Твоя свидетел Стефан, и аз бях там и одобрявах неговото убийство, като пазех дрехите на тези, които го убиваха.
21. Но Той ми каза: Иди, защото ще те изпратя далеч между езичниците.
22. До тази дума го слушаха, а тогава извикаха със силен глас: Да се махне такъв от земята, защото не бива да живее!
23. И понеже те викаха, мятаха дрехите си и хвърляха прах във въздуха,
24. хилядникът заповяда да го закарат в крепостта и поръча да го разпитат с бичуване, за да узнае по коя причина викат така против него.
25. И когато го бяха разтегнали с ремъци, Павел каза на стотника, който стоеше там: Позволено ли ви е да бичувате един римлянин, и то неосъден?
26. Като чу това, стотникът отиде да извести на хилядника, като каза: Какво смяташ да правиш? Защото този човек е римлянин.
27. Тогава хилядникът дойде и му каза: Кажи ми, ти римлянин ли си? А той каза: Да.
28. Хилядникът отговори: С много пари съм получил това гражданство. А Павел каза: А аз съм се родил в него.
29. Тогава тези, които щяха да го разпитват, веднага се оттеглиха от него. И хилядникът също

се уплаши, като разбра че е римлянин, и понеже го беше вързал.
30. На следващия ден, като искаше да разбере със сигурност защо го обвиняваха юдеите, той го развърза и заповяда да се съберат главните свещеници и целият техен Синедрион, и доведе Павел долу, и го постави пред тях.

Глава 23

1. И Павел, като се вгледа в Синедриона, каза: Братя, до този ден съм живял пред Бога със съвършено чиста съвест.
2. А първосвещеникът Анания заповяда на стоящите до него да го ударят по устата.
3. Тогава Павел му каза: Бог ще удари теб, стено варосана! И ти си седнал да ме съдиш по закона, а против закона заповядваш да ме ударят?
4. А стоящите наоколо казаха: Божия първосвещеник ли хулиш?
5. И Павел каза: Не знаех, братя, че той е първосвещеник, защото е писано: ?Да не злословиш началника на народа си.“
6. А когато Павел разбра, че една част са садукеи, а другите – фарисеи, извика в Синедриона: Братя, аз съм фарисей, син на фарисеи; съдят ме поради надеждата и възкресението на мъртвите!
7. И когато каза това, възникна разпра между фарисеите и садукеите и събранието се раздели.
8. Защото садукеите казват, че няма възкресение, нито ангел, нито дух, а фарисеите признават и двете.
9. И възникна голяма глъчка, и книжниците, които бяха от страната на фарисеите, станаха и се препираха, казвайки: Никакво зло не намираме в този човек; какво да направим, ако му е говорил дух или ангел?
10. И понеже разпрата стана голяма, хилядникът, боейки се да не би да разкъсат Павел, заповяда на войниците да слязат и да го грабнат отсред тях, и да го заведат в крепостта.
11. И през следващата нощ Господ застана до него и каза: Дерзай, Павле! Защото както си свидетелствал за Мен в Ерусалим, така трябва да свидетелстваш и в Рим.
12. И като се разсъмна, някои от юдеите направиха заговор и се заклеха, като казаха, че няма да ядат, нито да пият, докато не убият Павел.
13. Тези, които направиха този заговор, бяха повече от четиридесет души.
14. Те дойдоха при главните свещеници и старейшините и казаха: Заклехме се с голяма клетва да не вкусим нищо, докато не убием Павел.
15. И така, сега вие със Синедриона заявете на хилядника да го доведе долу при вас, уж че искате да изучите по-точно неговото дело; а ние, преди да се приближи той, сме готови да го убием.
16. Но синът на сестрата на Павел, като чу за засадата, отиде и влезе в крепостта, и съобщи на Павел.
17. Тогава Павел повика един от стотниците и каза: Заведи този младеж при хилядника, защото има да му съобщи нещо.
18. И той го взе, заведе го при хилядника и каза: Затворникът Павел ме повика и ми се помоли да доведа това момче при теб, защото имало да ти каже нещо.
19. А хилядникът го взе за ръка и като се оттегли настрана, го попита насаме: Какво има да ми съобщиш?
20. А той каза: Юдеите се наговориха да те помолят да заведеш Павел утре долу в Синедриона, уж че искат да разпитат по-подробно за него.
21. Но ти не се съгласявай, защото го причакват повече от четиридесет души от тях, които са се заклели да не ядат, нито да пият, докато не го убият; и сега са готови, като чакат твоето обещание.
22. И така, хилядникът остави младежа да си отиде, като му поръча: На никого да не кажеш, че си ми съобщил това!
23. Тогава повика двама от стотниците и каза: Пригответе двеста пехотинци, седемдесет конници и двеста копиеносци да заминат за Кесария в третия час през нощта.
24. Пригответе и добитък, на който да качат Павел, и да го отведат безопасно до управителя Феликс.

25. Той написа и писмо, което имаше следното съдържание:
26. От Клавдий Лисий до негово превъзходителство, управителя Феликс: Поздрав!
27. Този човек беше хванат от юдеите, които щяха да го убият; но аз пристигнах с войниците и го избавих, понеже научих, че бил римлянин.
28. И като поисках да разбера причината, по която го обвиняваха, го заведох долу, пред техния Синедрион;
29. и намерих, че го обвиняват за въпроси от техния закон, нямаше обаче никакво обвинение в нещо, достойно за смърт или окови.
30. И понеже ми беше съобщено, че юдеите организират засада срещу този човек, веднага го изпратих при теб, като поръчах и на обвинителите му да изкажат обвиненията си против него пред теб. (Остани със здраве.)
31. И така, войниците според дадената им заповед взеха Павел и го заведоха през нощта в Антипатрида.
32. И на другия ден оставиха конниците да отидат с него, а те се върнаха в крепостта.
33. А конниците, като влязоха в Кесария, връчиха писмото на управителя и му представиха Павел.
34. А когато го прочете, го попита от коя област е, и като разбра, че е от Киликия, каза:
35. Ще те изслушам, когато дойдат и обвинителите ти. И заповяда да го пазят в преторията на Ирод.

Глава 24

1. След пет дни първосвещеникът Анания слезе с някои старейшини и с един оратор на име Тертил, които подадоха на управителя жалба против Павел.
2. И като го повикаха, Тертил започна да обвинява, като казваше: Понеже чрез теб, честити Феликсе, се радваме на голямо спокойствие и понеже чрез твоята предвидливост има подобрения за този народ,
3. то ние с пълна благодарност винаги и навсякъде посрещаме това.
4. Но за да не те отегчаваме повече, моля те да имаш снизхождение и да ни изслушаш накратко;
5. понеже намерихме, че този човек е зараза и размирник между всичките юдеи по света, а още и водач на назарейската ерес,
6. който се опита и храма да оскверни. И ние го уловихме (и искахме да го съдим по нашия закон,
7. но хилядникът Лисий дойде и с голямо насилие го изтръгна от ръцете ни, като заповяда на обвинителите му да дойдат при теб).
8. А ти, като сам го разпиташ, ще можеш да узнаеш от него всичко това, за което го обвиняваме.
9. И юдеите потвърдиха, като казаха, че това е вярно.
10. А когато управителят кимна на Павел да вземе думата, той отговори: Понеже зная, че ти от много години си бил съдия на този народ, аз на драго сърце говоря в своя защита,
11. защото можеш да научиш, че няма повече от дванадесет дни, откакто се изкачих на поклонение в Ерусалим.
12. И не са ме намерили да споря с някого или да размирявам народа нито в храма, нито в синагогите, нито в града.
13. И те не могат да докажат пред теб това, за което сега ме обвиняват.
14. Но това ти изповядвам, че според учението, което те наричат ерес, така служа на бащиния ни Бог, като вярвам всичко, което е писано в закона и в пророците,
15. и че се надявам на Бога, че ще има възкресение на мъртвите – и на праведни, и на неправедни – което и те сами очакват.
16. Затова и аз се старая да имам винаги непорочна съвест – и спрямо Бога, и спрямо хората.
17. И след много години дойдох да донеса милостини на моя народ и приноси.
18. При това ме намериха в храма очистен, без да има навалица или размирие,
19. но имаше някои юдеи от Азия, които трябваше да се представят пред теб и да ме обвинят, ако имаха нещо против мен.
20. Или тези сами нека кажат каква неправда са намерили в мен, когато стоях пред Синедриона,
21. освен ако е само в този вик, който нададох, като стоях между тях: За възкресението на мъртвите ме съдите днес.
22. А Феликс, тъй като познаваше доста добре това учение, отложи делото, като каза: Когато слезе хилядникът Лисий, ще разреша делото ви.
23. И заповяда на стотника да пазят Павел, но да му дават свобода и да не възпират никого от неговите да му прислужва.
24. А след няколко дни Феликс дойде с жена си Друсилия, която беше юдейка, и прати за Павел, от когото слуша за вярата в Христос Иисус.
25. И когато той говореше за правда, за себеобуздание и за идещия съд, Феликс уплашен отговори: Засега си иди и когато намеря време, ще те повикам.
26. При това той се надяваше, че ще получи пари от Павел, затова все по-често го викаше и приказваше с него.
27. Но като изминаха две години, Феликс беше заместен от Порций Фест. А понеже искаше да спечели благоволението на юдеите, Феликс остави Павел в окови.

Глава 25

1. А Фест, като дойде в областта, след три дни се изкачи от Кесария в Ерусалим.
2. Тогава първосвещеникът и юдейските първенци подадоха при него жалба против Павел,
3. като търсеха собствената си изгода против него, да изпрати да го доведат в Ерусалим, като поставяха засада, за да го убият по пътя.
4. Но Фест отговори, че Павел трябва да се пази под стража в Кесария и че сам той скоро ще тръгне за там.
5. Затова, каза той, нека влиятелните между вас слязат с мен и ако има нещо лошо в този човек, нека го обвинят.
6. И когато прекара между тях не повече от осем или десет дни, той слезе в Кесария и на следващия ден седна на съдийския стол и заповяда да доведат Павел.
7. И като дойде, юдеите, които бяха слезли от Ерусалим, го обиколиха и го обвиняваха с много и тежки обвинения, които не можеха да докажат,
8. но Павел в защитата си казваше: Нито против юдейския закон, нито против храма, нито против императора съм извършил някакво престъпление.
9. Но Фест, понеже искаше да угоди на юдеите, в отговор на Павел каза: Искаш ли да се изкачиш в Ерусалим и там да се съдиш за това пред мен?
10. А Павел каза: Аз стоя пред императорското съдилище, където трябва да бъда съден. На юдеите не съм сторил никаква вреда, както и ти много добре знаеш.
11. Защото, ако съм злодей и съм сторил нещо достойно за смърт, не бягам от смъртта; но ако нито едно от нещата, за които ме обвиняват тези, не е вярно, никой не може да ме предаде на тях. Отнасям се до императора!
12. Тогава Фест, след като обсъди въпроса със съвета, отговори: Отнесъл си се до императора — при императора ще отидеш.
13. А след няколко дни цар Агрипа и Верникия дойдоха в Кесария, за да поздравят Фест.
14. И като престояха там доста време, Фест представи делото на Павел пред царя, като каза: Има един човек, оставен от Феликс в окови,
15. за когото подадоха жалба главните свещеници и юдейските старейшини, когато бях в Ерусалим, и искаха да го осъдя.
16. Но им отговорих, че римляните нямат обичай да предават някой човек (на смърт), преди обвиняемият да е бил поставен лице в лице с обвинителите си и да му е дадена възможност да говори в своя защита относно обвинението.
17. И така, когато те се събраха тук, на следващия ден незабавно седнах на съдийския стол и заповядах да доведат човека.
18. Но когато обвинителите му застанаха, не го обвиниха в никое от лошите дела, за които аз предполагах,
19. а имаха против него спорове за техните си вярвания и за някой си Иисус, който бил умрял, за когото Павел твърдеше, че е жив.
20. И понеже аз не бях сигурен как да разследвам тези въпроси, попитах дали иска да отиде в Ерусалим и там да се съди за това.
21. Но понеже Павел пожела да бъде оставен на решението на Август, заповядах да го пазят, докато го изпратя при императора.
22. Тогава Агрипа каза на Фест: Искаше ми се и на мен да чуя този човек. И той каза: Утре ще го чуеш.
23. На следващия ден, когато Агрипа и Верникия дойдоха с голям блясък и влязоха в съдебната зала с хилядниците и по-видните граждани, по заповед на Фест доведоха Павел.
24. Тогава Фест каза: Царю Агрипа и всички вие, които присъствате тук с нас, ето човекът, за когото цялото юдейско множество ми представи жалба – и в Ерусалим, и тук – като крещяха, че той не трябва повече да живее.
25. Но аз намерих, че не е сторил нищо, достойно за смърт; и понеже той сам се отнесе до

Август, реших да го изпратя.
26. А за него нямам нищо сигурно да пиша на господаря си, затова го изведох пред вас, и особено пред теб, царю Агрипа, така че след разследването да имам какво да пиша.
27. Защото ми се вижда неразумно да изпращам затворник, без да излагам обвиненията срещу него.

Глава 26

1. Тогава Агрипа каза на Павел: Позволява ти се да говориш за себе си. И така, Павел простря ръка и започна да говори в своя защита:
2. Честит се считам, царю Агрипа, затова че днес ще се защитя пред теб относно всичко, за което ме обвиняват юдеите,
3. а най-вече, защото си вещ във всички обреди и въпроси между юдеите. Затова ти се моля да ме изслушаш с търпение.
4. Моят живот от младини, който съм прекарал отначало между народа си в Ерусалим, го знаят всички юдеи.
5. Защото знаят отначало – ако искаха да засвидетелстват – че според най-строгата секта на нашата религия живеех като фарисей.
6. А сега стоя пред съда заради надежда в обещанието, което Бог е дал на бащите,
7. до което нашите дванадесет племена се надяват да достигнат, като служат на Бога усърдно нощ и ден. Заради тази надежда, царю (Агрипа), ме обвиняват юдеите!
8. А защо смятате за невероятно това, че Бог възкресява мъртвите?
9. Наистина, и аз си мислех, че трябва да върша много неща против Името на Иисус Назарянина;
10. което и вършех в Ерусалим, понеже затварях в тъмници мнозина от светиите, след като получих власт от главните свещеници; а когато ги убиваха, давах глас против тях.
11. И често, като ги наказвах по всички синагоги, ги принуждавах да богохулстват; и в безмерната си ярост против тях ги гонех даже и по чуждите градове.
12. И при това, като пътувах за Дамаск с власт и поръчка от главните свещеници,
13. по пладне, о, царю, видях на пътя светлина от небето, по-силна от слънчевия блясък, която осия и мен, и тези, които пътуваха с мен.
14. И като паднахме всички на земята, чух глас, който ми казваше на еврейски: Савле, Савле, защо Ме гониш? Трудно е за теб да риташ срещу остен.
15. И аз казах: Кой си Ти, Господи? А Господ каза: Аз съм Иисус, когото ти гониш.
16. Но стани и се изправи на краката си, понеже затова ти се явих – да те назнача служител и свидетел на това, което си видял, и на онова, което ще ти открия,
17. като те изваждам от юдейския народ и от езичниците, между които те пращам,
18. да им отвориш очите, за да се обърнат от тъмнината към светлината и от властта на Сатана към Бога и да приемат прощение на греховете и наследство между онези, които са осветени чрез вяра в Мен.
19. Затова, царю Агрипа, не бях непокорен на небесното видение,
20. а проповядвах първо на тези в Дамаск и в Ерусалим, и в цялата юдейска земя, и на езичниците да се покаят и да се обърнат към Бога, като вършат дела, съответни на покаянието си.
21. По тази причина юдеите ме хванаха в храма и се опитаха да ме убият.
22. Но с помощта, която получих от Бога, и до днес стоя и свидетелствам на малък и голям, като не говоря нищо друго, освен това, което пророците и Мойсей са говорили, че ще стане:
23. че Христос трябваше да пострада и че Той, като възкръсне пръв от мъртвите, трябваше да възвести светлина и на юдейския народ, и на езичниците.
24. Когато той така се защитаваше, Фест извика със силен глас: Полудял си, Павле! Голямата ти ученост те докарва до лудост.
25. А Павел каза: Не съм полудял, честити Фесте, а говоря думи на истина и на здрав разум.
26. Защото и царят, пред когото аз дързостно говоря, знае за това; понеже съм убеден, че нищо от това не е скрито от него, защото то не е станало в някой ъгъл.
27. Царю Агрипа, вярваш ли на пророците? Зная, че вярваш.
28. А Агрипа каза на Павел: Още малко и ще ме убедиш да стана християнин!
29. А Павел каза: Молил се бих на Бога, така че не само ти, но и всички, които ме слушат днес –

било с малко, било с много – да станат такива, какъвто съм аз, освен тези окови.
30. Тогава царят стана с управителя и Верникия, и седящите с тях.
31. И като се оттеглиха, говореха помежду си, казвайки: Този човек не върши нищо, достойно за смърт или окови.
32. А Агрипа каза на Фест: Този човек можеше да се пусне, ако не се беше отнесъл до императора.

Глава 27

1. И когато беше решено да отплаваме за Италия, предадоха Павел и няколко други затворници на един стотник на име Юлий, от Августовия полк.
2. И като се качихме на един адрамитски кораб, който щеше да отплава за местата покрай азиатския бряг, тръгнахме и с нас беше Аристарх, македонец от Солун.
3. На другия ден стигнахме в Сидон. И Юлий се отнасяше човеколюбиво към Павел и му позволи да отиде при приятелите си, за да се възползва от грижите им.
4. И оттам, като тръгнахме, плавахме на зЁвет под Кипър, понеже ветровете бяха насрещни.
5. И като преплавахме морето покрай Киликия и Памфилия, стигнахме в ликийския град Мира.
6. Там стотникът намери един александрийски кораб, който плаваше за Италия, и ни качи на него.
7. И след като бяхме плавали с усилие в продължение на много дни и едва стигнахме срещу Книд, понеже вятърът не ни позволяваше да влезем там, плавахме на зЁвет под Крит срещу нос Салмон.
8. И като преминахме и него с мъка, стигнахме до едно място, което се казва Добри пристанища, близо до което беше град Ласей.
9. Но след като беше минало много време и плаването беше вече опасно, защото и постът беше минал, Павел ги съветваше, като им казваше:
10. Мъже, виждам, че това пътуване ще бъде с повреда и голяма загуба не само на товара и на кораба, но и на живота ни.
11. Но стотникът се доверяваше повече на кормчията и на притежателя на кораба, отколкото на думите на Павел.
12. И понеже пристанището не беше годно за презимуване, повечето изказваха мнение да отпътуват, ако би било възможно, до Феникс, едно критско пристанище, което е отворено към югозапад и северозапад, и там да презимуват.
13. И когато подухна южен вятър, мислейки, че са постигнали целта си, те вдигнаха котва и заплаваха б??изо покрай Крит.
14. Но малко след това се спусна бурен вятър, наречен Евраквилон,
15. и когато корабът беше повлечен и не можеше да устои на вятъра, ние се предадохме и се оставихме да ни носи.
16. И като минахме на зЁвет под едно островче, наречено Клавдий, с мъка успяхме да овладеем спасителната лодка;
17. и когато я извадиха, започнаха да използват средства, при което препасваха кораба отдолу, и тъй като се бояха да не заседнат в пясъците на Сиртис, свалиха платната и се носеха така.
18. И понеже бяхме в голяма беда от бурята, на следващия ден започнаха да изхвърлят товара.
19. А на третия ден сами, със собствените си ръце, изхвърлиха корабните принадлежности.
20. И понеже от много дни не се виждаше ни слънце, ни звезди и силната буря напираше, накрая изчезна всяка надежда да бъдем спасени.
21. А след дълго неядене Павел застана между тях и каза: Мъже, трябваше да ме слушате и да не тръгваме от Крит, за да не си навличаме тези беди и щети.
22. Но сега ви съветвам да сте бодри, защото нито една душа от вас няма да се изгуби, а само корабът;
23. защото тази нощ до мен застана ангел от Бога, на когото аз принадлежа и на когото служа, и каза:
24. Не се бой, Павле, ти трябва да застанеш пред императора; и ето, Бог ти подари всички, които плават с теб.
25. Затова, мъже, дерзайте, защото вярвам на Бога, че ще бъде така, както ми беше казано.
26. Обаче ние трябва да бъдем изхвърлени на някой остров.

27. А когато настана четиринадесетата нощ и ние бяхме тласкани насам-натам по Адриатическо море, около среднощ моряците усетиха, че се приближават до някаква суша.
28. И като измериха дълбочината, намериха, че е двадесет разтега; и като отидоха малко по-нататък, пак измериха и намериха, че е петнадесет разтега.
29. И понеже се бояха да не бъдат изхвърлени на каменисти места, спуснаха четири котви откъм задната част и зачакаха да съмне.
30. А когато моряците възнамеряваха да избягат от кораба и бяха свалили спасителната лодка в морето под предлог, че щели да спуснат котви откъм носа,
31. Павел каза на стотника и на войниците: Ако тези не останат на кораба, вие не можете да се избавите.
32. Тогава войниците отрязаха въжетата на спасителната лодка и я оставиха да падне.
33. А на разсъмване Павел канеше всички да похапнат, казвайки: Днес е четиринадесетият ден откакто чакате и стоите гладни, без да сте вкусили нещо.
34. Затова ви моля да похапнете, защото това е за вашето избавление; защото на нито един от вас и косъм от главата няма да падне.
35. И като каза това, взе хляб, благодари на Бога пред всички, разчупи и започна да яде.
36. Тогава всички се ободриха и също ядоха.
37. И в кораба бяхме всичко двеста седемдесет и шест души.
38. И като се нахраниха, започнаха да облекчават кораба, като изхвърляха житото в морето.
39. И когато се разсъмна, те не познаха земята, но забелязаха един залив с песъчлив бряг, към който решиха да тласнат кораба, ако беше възможно.
40. И като откачиха котвите, ги оставиха в морето и отпуснаха също въжетата на кормилата, и като издигнаха малкото платно по посока на вятъра, се отправиха към брега.
41. Но попаднаха на едно място, където морето биеше от две страни, и там корабът заседна; предницата се заби и не мърдаше, а задницата взе да се разглобява от напора на вълните.
42. И войниците се наговориха да избият задържаните, да не би да изплува някой и да избяга.
43. Но стотникът, като искаше да спаси Павел, ги възпря от това намерение и заповяда да скочат в морето първо онези, които знаеха да плуват, и да излязат на сухо,
44. а останалите да се спасяват – кои на дъски, кои на нещо от кораба. И така стана, че всички излязоха на сушата.

Глава 28

1. И когато се спасихме, разбрахме, че островът се наричаше Малта.
2. А туземците ни показаха необикновено човеколюбие, защото накладоха огън и ни приеха всички, понеже валеше дъжд и беше студено.
3. И когато Павел събра един куп клони и ги сложи на огъня, една усойница излезе поради топлината и се впи в ръката му.
4. А туземците, като видяха как змията висеше на ръката му, говореха помежду си: Без съмнение този човек е убиец, когото, ако и да се е избавил от морето, пак правосъдието не го оставя да живее.
5. Но той тръсна змията в огъня и не почувства никакво зло.
6. А те очакваха, че ще отече или внезапно ще падне мъртъв, но като чакаха много време и видяха, че не му става нищо необичайно, промениха мнението си и говореха, че е бог.
7. А около това място се намираха имената на най-първия човек от острова, чието име беше Поплий, който ни прие и гощава приятелски три дни.
8. И се случи бащата на Поплий да лежи болен от треска и дизентерия. А Павел влезе при него и като се помоли, положи ръце на него и го изцели.
9. Като стана това, и другите от острова, които имаха болести, идваха и се изцеляваха,
10. като ни оказваха и много почести, и когато тръгнахме, ни натовариха с потребното за нуждите ни.
11. След три месеца отплавахме с един александрийски кораб, който беше презимувал на острова и който имаше за знак Близнаците.
12. И като стигнахме в Сиракуза, престояхме там три дни.
13. И оттам, като заобиколихме, стигнахме в Ригия; и след един ден повя южният вятър и на следващия ден дойдохме в Потиоли,
14. където намерихме братя, които ни замолиха да останем у тях седем дни. И така тръгнахме към Рим,
15. откъдето братята, като чули за нас, бяха дошли до Апиевия форум и до трите кръчми да ни посрещнат. И Павел, като ги видя, благодари на Бога и се ободри.
16. А когато влязохме в Рим, стотникът предаде задържаните на началника на стражата; а на Павел се позволи да живее сам с войника, който го пазеше.
17. И след три дни той свика по-първите от юдеите и като се събраха, им каза: Братя, макар и да не съм сторил нищо против народа или против бащините ни обичаи, пак от Ерусалим ме предадоха вързан в ръцете на римляните,
18. които, като ме изпитаха, щяха да ме пуснат, защото в мен нямаше нищо достойно за смърт.
19. Но понеже юдеите се възпротивиха, бях принуден да се отнеса до императора, а не че имах да обвиня в нещо народа си.
20. По тази причина ви повиках, за да ви видя и да ви говоря, защото заради надеждата на Израил съм вързан с тази верига.
21. А те му казаха: Ние нито сме получавали писма от Юдея за теб, нито е идвал някой от братята да ни извести или да ни каже нещо лошо за теб.
22. Но желаем да чуем от теб какво ти мислиш, защото ни е известно, че навсякъде говорят против тази ерес.
23. И като му определиха ден, мнозина от тях дойдоха при него там, където живееше; и от сутрин до вечер той им обясняваше и свидетелстваше за Божието царство, и ги уверяваше за Иисус и от Мойсеевия закон, и от пророците.
24. И едни се убеждаваха от това, което говореше, а други не вярваха.
25. И понеже не бяха съгласни помежду си, тръгнаха да се разотиват, след като Павел им каза една дума: Добре е казал Светият Дух чрез пророк Исая на бащите ви, когато е рекъл:
26. ?Иди, кажи на този народ: С уши ще чуете, но никак няма да разберете; и с очи ще

гледате, но никак няма да видите.
27. Защото затлъстя сърцето на този народ и ушите им натегнаха, и очите си затвориха – да не би да видят с очите си и да чуят с ушите си, и да разберат със сърцето си, и да се обърнат, и да ги изцеля.“
28. Затова, да знаете, че Божието спасение се изпрати на езичниците и те ще го чуят.
29. (И като каза това, юдеите си отидоха с голяма препирня помежду си.)
30. А Павел живя цели две години в отделна къща под наем, където приемаше всички, които отиваха при него,
31. като проповядваше Божието царство и учеше с пълно дръзновение за Господ Иисус Христос, без някой да му забранява.

Римляни

Глава 1

1. Павел, слуга на Иисус Христос, призован за апостол, отделен за Божието благовестие,
2. което Той беше обещал отпреди чрез пророците Си в светите Писания,
3. за Неговия Син, който по плът се роди от потомството на Давид
4. и беше обявен като Божи Син със сила, според Духа на святост, чрез възкресението от мъртвите – Иисус Христос, нашия Господ,
5. чрез когото получихме благодат и апостолство, за да покоряваме на вярата всички народи в Неговото Име,
6. между които сте и вие, призованите на Иисус Христос;
7. до всички в Рим, които са възлюбени от Бога, призовани светии: Благодат и мир да бъдат с вас от Бога, нашия Отец, и Господ Иисус Христос!
8. Най-напред благодаря на моя Бог чрез Иисус Христос за всички вас, за това, че за вашата вяра се говори по целия свят.
9. Защото Бог, на когото служа с духа си в благовестването на Неговия Син, ми е свидетел, че непрестанно ви споменавам винаги в молитвите си,
10. като се моля, ако може най-после сега да успея с Божията воля да дойда при вас.
11. Защото копнея да ви видя, за да ви предам някой духовен дар за вашето утвърждаване,
12. тоест, за да се утеша заедно с вас, всеки чрез вярата, която е в другия – и вашата, и моята.
13. И желая, братя, да знаете, че много пъти се канех да дойда при вас, за да имам някой плод и между вас, както между другите народи, но досега съм бил възпрепятстван.
14. Имам дълг както към гърци, така и към варвари, както към мъдри, така и към неучени.
15. И така, доколкото зависи от мен, готов съм да проповядвам благовестието и на вас, които сте в Рим.
16. Защото не се срамувам от благовестието (Христово), понеже то е Божията сила за спасение на всеки, който вярва – първо за юдеина, а после и за гърка.
17. Защото в Него се открива Божията правда от вяра към вяра, както е писано: ?Праведният чрез вяра ще живее.“
18. Защото Божият гняв се открива от небето срещу всяко безбожие и неправда на хората, които потискат истината чрез неправда;
19. понеже това, което е възможно да се знае за Бога, им е известно, защото Бог им го изяви.
20. Понеже от създанието на света това, което е невидимо у Него – вечната Му сила и божественост – се вижда ясно, разбираемо от творенията, така че те са без извинение.
21. Защото познаха Бога, но нито Го прославиха като Бог, нито Му благодариха, а се извратиха в своите мъдрувания и безумното им сърце се помрачи.
22. Като се представяха за мъдри, те глупееха,
23. и размениха славата на нетленния Бог с образ, подобен на смъртен човек, на птици, на четирикраки и на пълзящи гадини.
24. Затова според страстите на сърцата им Бог ги предаде на нечистота, за да се опозоряват телата им между самите тях –
25. те, които замениха Божията истина с лъжата и се поклониха и служиха на творението, вместо на Твореца, който е благословен до века. Амин.
26. Затова Бог ги предаде на срамни страсти — защото и жените им замениха естественото сношение с противоестествено.
27. Също така и мъжете, като оставиха естественото сношение с жената, се разпалиха в похотта си един към друг, вършейки безобразие мъже с мъже, и приемаха в себе си заслужената отплата за своята заблуда.
28. И понеже те отказаха да познават Бога, Бог ги предаде на развратен ум – да вършат това, което не е прилично,
29. изпълнени с всякакъв вид неправда, блудство, порочност, алчност, злоба; пълни със завист, убийство, свадливост, измама и злонамереност;

30. клюкари, клеветници, богоненавистници, нахални, горделиви, самохвалци, изобретатели на злини, непокорни на родителите си,
31. безразсъдни, вероломни, без естествена обич, немилостиви;
32. които, при все че знаят Божието постановление, че тези, които вършат такива работи, заслужават смърт, не само ги вършат, но и одобряват онези, които ги вършат.

Глава 2

1. Затова ти си без извинение, о, човече, който и да си ти, който съдиш, защото в каквото съдиш другия, себе си осъждаш, понеже ти, който съдиш, вършиш същото.
2. А знаем, че Божият съд е според истината върху тези, които вършат такива работи.
3. И ти, човече, който съдиш онези, които вършат такива работи, мислиш ли, че ще избегнеш Божия съд, като вършиш и ти същото?
4. Или презираш богатството на Неговата благост, търпеливост и дълготърпение, без да знаеш, че Божията благост те води към покаяние?
5. Но с упорството си и непокаяното си сърце трупаш на себе си гняв за деня на гнева, когато ще се открие справедливият съд на Бога,
6. който ще отплати на всекиго според делата му:
7. вечен живот на тези, които с постоянство в добри дела търсят слава, почест и безсмъртие;
8. и гняв и негодувание на онези, които са себелюбиви и не се покоряват на истината, а се покоряват на неправдата;
9. скръб и неволя на всяка човешка душа, която върши зло – първо на юдеина, после и на гърка;
10. а слава и почест, и мир на всеки, който върши добро – първо на юдеина, после и на гърка.
11. Понеже Бог не гледа на лице.
12. Защото тези, които са съгрешили без закон, без закон и ще погинат; и които са съгрешили под закона, чрез закона и ще бъдат съдени –
13. защото не слушателите на закона са праведни пред Бога, а изпълнителите на закона ще бъдат оправдани;
14. понеже, когато езичниците, които нямат закона, по природа вършат това, което се изисква от закона, и без да имат закон, те сами са закон за себе си,
15. те доказват, че действието на закона е написано на сърцата им, за което свидетелства и тяхната съвест, а мислите им една друга се обвиняват или извиняват –
16. в деня, когато Бог чрез Иисус Христос ще съди скритото на хората според моето благовестие.
17. Ето, ти се наричаш юдеин и се облягаш на закона, и се хвалиш с Бога,
18. и знаеш волята Му, и изпитваш мненията, понеже си обучен в закона,
19. и си уверен в себе си, че си водач на слепите, светлина на онези, които са в тъмнина,
20. наставник на неразумните, учител на невръстните, понеже имаш в закона олицетворение на познанието и на истината.
21. Тогава ти, който учиш другиго, себе си не учиш ли? Ти, който проповядваш да не крадат, крадеш ли?
22. Ти, който казваш да не прелюбодействат, прелюбодействаш ли? Ти, който се отвращаваш от идолите, светотатстваш ли?
23. Ти, който се хвалиш със закона, позориш ли Бога, като нарушаваш закона?
24. Защото ?заради вас се хули Божието Име между езичниците“, както е писано.
25. Понеже обрязването наистина ползва, ако изпълняваш закона, но ако си нарушител на закона, твоето обрязване става необрязване.
26. И така, ако необрязаният пази наредбите на закона, няма ли неговото необрязване да му се счете за обрязване?
27. И онзи, който е в природното си състояние необрязан, но изпълнява закона, няма ли да осъди теб, който имаш писан закон и обрязване, но си престъпник на закона?
28. Защото не е юдеин онзи, който е външно такъв, нито е обрязване онова, което е външно, на плътта;
29. а юдеин е този, който е вътрешно такъв, и обрязване е това, което е на сърцето, в Духа, а не в буквата, чиято похвала не е от хората, а от Бога.

Глава 3

1. Тогава какво е предимството на юдеина или каква е ползата от обрязването?
2. Много, във всяко отношение. И първо, защото на тях се повериха Божиите слова.
3. Тогава какво? Ако някои бяха неверни, тяхната невярност ще унищожи ли Божията вярност?
4. Да не бъде! Но нека признаваме, че Бог е истинен, а всеки човек – лъжлив, както е писано: ?за да се оправдаеш в думите Си и да победиш, когато се съдиш.“
5. Но ако нашата неправда изтъква Божията правда, какво ще кажем? Несправедлив ли е Бог, когато нанася гняв? По човешки говоря.
6. Да не бъде! Понеже, как тогава Бог ще съди света?
7. Защото, ако чрез моята лъжа Божията истина преизобилства за Неговата слава, то защо и аз още да бъда осъждан като грешник?
8. И защо да не вършим зло, за да дойде добро, както някои клеветнически твърдят, че ние така говорим? На такива осъждането е справедливо.
9. Тогава какво? Имаме ли ние някакво предимство пред езичниците? Съвсем не, защото вече обвинихме и юдеи, и гърци, че те всички са под грях.
10. Както е писано: ?Няма праведен нито един,
11. няма никой разумен, няма кой да търси Бога.
12. Всички се отклониха, заедно станаха негодни, няма кой да върши добро, няма нито един.“
13. ?Гроб отворен е гърлото им, с езиците си мамят.“ ?Аспидова отрова има под устните им.“
14. ?Техните уста са пълни с проклятие и горчивина.“
15. ?Краката им са бързи да проливат кръв,
16. опустошение и разорение е в пътищата им
17. и те не са познали пътя на мира.“
18. ?Пред очите им няма страх от Бога.“
19. А знаем, че каквото казва законът, казва го на онези, които са под закона, за да се затворят устата на всекиго и целият свят да бъде подсъдим пред Бога.
20. Защото нито едно създание няма да се оправдае пред Него чрез делата на закона, понеже чрез закона става само познаването на греха.
21. Но сега отделно от закона се яви Божията правда, за която свидетелстват законът и пророците,
22. тоест Божието оправдание чрез вяра в Иисус Христос, за всички (и на всички), които вярват; защото няма разлика,
23. защото всички съгрешиха и са лишени от Божията слава,
24. но се оправдават даром от Неговата благодат чрез изкуплението, което е в Христос Иисус.
25. Него Бог постави за умилостивение чрез Неговата кръв посредством вяра; за да покаже Своята правда в прощението на греховете, извършени по-напред, когато Бог дълготърпеше,
26. за да покаже Своята правда в настоящото време – че Той е справедлив и че оправдава този, който вярва в Иисус.
27. Тогава къде е хвалбата? Изключена е. Чрез какъв закон? На делата ли? Не, а чрез закона на вярата.
28. И така, ние заключаваме, че човек се оправдава чрез вяра, без делата по закона.
29. Или Бог е Бог само на юдеите, а не и на езичниците? Да, и на езичниците също,
30. защото един е Бог, който ще оправдае обрязаните по вяра и необрязаните чрез вяра.
31. Тогава отменяме ли закона чрез вяра? Да не бъде! А утвърждаваме закона.

Глава 4

1. И така, какво ще кажем, че нашият отец Авраам е намерил по плът?
2. Защото, ако Авраам е бил оправдан чрез дела, той има с какво да се хвали, но не пред Бога.
3. Понеже какво казва Писанието? – ?Авраам повярва в Бога, и това му се счете за правда.“
4. А на този, който върши дела, наградата му не се счита като милост, а като дълг;
5. а на този, който не върши дела, а вярва в Онзи, който оправдава безбожния, неговата вяра му се счита за правда.
6. Както и Давид говори за блаженството на човека, на когото Бог зачита правда независимо от дела:
7. ?Блажени онези, чиито беззакония са простени, чиито грехове са покрити;
8. блажен е онзи човек, на когото Господ няма да счете грях.“
9. Обаче това блаженство само за обрязаните ли е, или и за необрязаните? Понеже казваме, че на Авраам вярата се счете за правда.
10. Как тогава му се счете? Когато беше обрязан ли, или необрязан? Не когато беше обрязан, а необрязан.
11. И той прие знака на обрязването като печат на правдата от вярата, която имаше, когато беше необрязан, за да бъде той баща на всички, които вярват, макар и необрязани, за да се счете и на тях правдата,
12. и баща на онези обрязани, които не само са обрязани, но и ходят по стъпките на вярата, която нашият баща Авраам имаше, когато беше необрязан.
13. Защото обещанието на Авраам или на потомството му – че ще бъде наследник на света – не стана чрез закона, а чрез правдата от вяра.
14. Защото, ако са наследници тези, които са от закона, то вярата е празна и обещанието – осуетено.
15. Защото законът докарва гняв, а там, където няма закон, няма и престъпление.
16. Затова оправданието е от вяра, за да бъде по благодат, така че обещанието да бъде сигурно за цялото потомство – не само за това, което е от закона, но и за онова, което е от вярата на Авраам, който е баща на всички нас,
17. както е писано: ?Направих те баща на много народи“, пред Бога, на когото той повярва, който съживява мъртвите и вика несъществуващото като съществуващо.
18. Авраам, надявайки се, без да има причина за надежда, повярва, за да стане баща на много народи, според казаното: ?Толкова ще бъде твоето потомство.“
19. И без да отслабне във вяра, като виждаше, че тялото му е вече замъртвяло, тъй като беше на около сто години, както и мъртвостта на утробата на Сара,
20. не се усъмни в Божието обещание чрез неверие, а се укрепи във вяра, като отдаде слава на Бога
21. и като беше напълно уверен, че това, което Бог е обещал, Той е силен и да го изпълни.
22. Затова му се счете за правда.
23. Но това, че му се счете, не беше написано само за него,
24. а и за нас. Тя ще се счита за правда и на нас, които вярваме в Този, който възкреси от мъртвите Иисус, нашия Господ,
25. който беше предаден за нашите прегрешения и беше възкресен за нашето оправдание.

Глава 5

1. И така, като сме оправдани чрез вяра, имаме мир с Бога чрез нашия Господ Иисус Христос,
2. чрез когото ние посредством вяра сме придобили достъп до тази благодат, в която стоим, и се хвалим с надеждата за Божията слава.
3. И не само това, но се и хвалим със скърбите си, като знаем, че скръбта произвежда твърдост,
4. а твърдостта – опитност, а опитността – надежда,
5. а надеждата не посрамя, защото Божията любов е изляна в сърцата ни чрез Светия Дух, който ни е даден.
6. Понеже, когато ние бяхме още немощни, на определеното време Христос умря за безбожните.
7. Защото едва ли някой ще умре даже за праведен човек; макар че може би някой би дръзнал да умре за добрия.
8. Но Бог доказа Своята любов към нас в това, че когато бяхме още грешници, Христос умря за нас.
9. Затова много повече сега, като сме оправдани чрез Неговата кръв, ще се спасим от гняв чрез Него.
10. Защото, ако бяхме примирени с Бога чрез смъртта на Неговия Син, когато бяхме неприятели, колко повече сега, като сме примирени, ще се избавим чрез Неговия живот!
11. И не само това, но се и хвалим в Бога чрез нашия Господ Иисус Христос, чрез когото получихме сега това примирение.
12. Затова, както чрез един човек грехът влезе в света и чрез греха – смъртта, и така смъртта премина във всичките хора, понеже всички съгрешиха;
13. защото грехът беше в света и преди закона, но когато няма закон, грях не се счита;
14. въпреки това смъртта царува от Адам до Мойсей дори над онези, които не бяха съгрешили според престъплението на Адам, който е образ на Бъдещия.
15. Но дарът не е такъв, каквото беше прегрешението; защото, ако поради прегрешението на един измряха мнозина, то много повече Божията благодат и дарът чрез благодатта на един Човек, Иисус Христос, се изля изобилно за мнозина.
16. И дарът не е такъв, какъвто беше съдът чрез прегрешението на един; защото съдът доведе от едно престъпление до осъждане, а дарът доведе от много прегрешения до оправдание.
17. Защото, ако чрез прегрешението на един смъртта царува чрез този един, то много повече тези, които получават изобилието на благодатта и на дара на правдата, ще царуват в живот чрез Единия, Иисус Христос.
18. И така, както чрез едно прегрешение дойде осъждането на всички хора, така и чрез едно праведно дело дойде на всички хора оправданието, което докарва живот.
19. Защото, както чрез непослушанието на един човек станаха грешни мнозината, така и чрез послушанието на Един ще станат праведни мнозината.
20. А освен това дойде и законът, за да се умножи прегрешението. Но там, където се умножи грехът, много повече се умножи благодатта;
21. така че, както грехът беше царувал в смъртта, така благодатта да царува чрез правда за вечен живот чрез Иисус Христос, нашия Господ.

Глава 6

1. Тогава какво да кажем? Да останем ли в греха, за да се умножи благодатта?
2. Да не бъде! Как ние, които сме умрели за греха, ще живеем вече в него?
3. Или не знаете, че ние всички, които бяхме кръстени в Христос Иисус, бяхме кръстени в Неговата смърт?
4. И така, ние бяхме погребани с Него чрез кръщение в смъртта, така че, както Христос беше възкресен от мъртвите чрез славата на Отца, така и ние да ходим в нов живот.
5. Защото, ако сме съединени заедно чрез смърт, подобна на Неговата, ще се съединим и чрез възкресение, (подобно на Неговото);
6. като знаем това, че нашият стар човек беше разпънат с Него, за да се унищожи тялото на греха, за да не робуваме вече на греха.
7. Защото този, който е умрял, той е оправдан от греха.
8. Но ако сме умрели с Христос, вярваме, че и ще живеем с Него;
9. като знаем, че Христос, като беше възкресен от мъртвите, вече не умира; смъртта няма вече власт над Него.
10. Колкото до това, че Той умря – умря веднъж завинаги за греха, а колкото до това, че живее – живее за Бога.
11. Така и вие считайте себе си мъртви за греха, а живи за Бога в Христос Иисус, нашия Господ.
12. И така, да не царува грехът във вашето смъртно тяло, та да не се покорявате на неговите страсти.
13. И не предоставяйте частите на тялото си на греха като оръдия на неправдата, а предоставяйте себе си на Бога като оживели от мъртвите и частите на тялото си на Бога като оръдия на правдата.
14. Защото грехът няма да ви владее, понеже не сте под закон, а под благодат.
15. Тогава какво? Да грешим ли, защото не сме под закон, а под благодат? Да не бъде!
16. Не знаете ли, че на когото предавате себе си като послушни слуги, слуги сте на онзи, на когото се покорявате – било на греха, който докарва смърт, или на послушанието, което докарва правда?
17. Но да благодарим на Бога, че когато бяхте слуги на греха, вие се покорихте от сърце на онзи образец на учение, на което бяхте обучени,
18. и като бяхте освободени от греха, станахте слуги на правдата.
19. По човешки говоря поради слабостта на вашата плът. Защото, както предавахте частите на тялото си за слуги на нечистотата и на беззаконието за беззаконие, така сега предайте частите си за слуги на правдата за святост.
20. Защото, когато бяхте слуги на греха, не бяхте подчинени на правдата.
21. Какъв плод имахте тогава? Неща, за които сега се срамувате, защото краят им е смърт.
22. Но сега, освободени от греха и станали слуги на Бога, имате плода си за святост, а за край – вечен живот.
23. Защото заплатата на греха е смърт, а Божият дар е вечен живот в Христос Иисус, нашия Господ.

Глава 7

1. Или не знаете, братя – защото говоря на такива, които знаят какво е закон – че законът владее над човека само докато той е жив?
2. Защото омъжената жена е вързана чрез закона за мъжа си, докато той е жив; но когато мъжът й умре, тя се освобождава от закона на мъжа.
3. И така, ако мъжът й е жив и тя се омъжи за друг, ще бъде прелюбодейка; но ако мъжът й умре, тя е свободна от този закон и няма да бъде прелюбодейка, ако се омъжи за друг.
4. И така, братя мои, вие също бяхте умъртвени спрямо закона чрез тялото на Христос, за да станете собственост на Друг – на Възкресения от мъртвите, за да принасяме плод на Бога.
5. Защото, когато бяхме в плътта, греховните страсти, които се възбуждаха чрез закона, действаха в нашите телесни части, за да принасяме плод на смъртта.
6. Но сега ние сме освободени от закона, като умряхме за това, в което бяхме държани; така че да служим по новому, в Духа, а не по старому, по буквата.
7. Тогава какво да кажем? Законът грях ли е? Да не бъде! Но аз не бих познал греха, освен чрез закона; защото не бих знаел пожелание, ако законът не беше казал: ?Не пожелавай.“
8. Но грехът, като използва възможността чрез заповедта, произведе в мен всякакво пожелание; защото без закон грехът е мъртъв.
9. И аз някога бях жив без закон, но когато дойде заповедта, грехът оживя, а пък аз умрях;
10. и самата заповед, дадена за живот, ми се оказа за смърт.
11. Защото грехът, като използва възможността чрез заповедта, ме измами и ме умъртви чрез нея.
12. Така че законът е свят и заповедта – свята, справедлива и добра.
13. Тогава това ли, което е добро, стана смърт за мен? Да не бъде! Но грехът, за да се показва, че е грях, ми причини смърт чрез това добро нещо, така че чрез заповедта грехът да стане много по-греховен.
14. Защото знаем, че законът е духовен; а пък аз съм от плът, продаден под греха.
15. Защото не зная какво правя; понеже не върша това, което искам, а онова, което мразя, него върша.
16. Но ако върша това, което не искам, съм съгласен със закона, че е добър.
17. И така, сега вече не аз върша това, а грехът, който живее в мен.
18. Защото зная, че в мен, тоест в моята плът, не живее нищо добро; понеже желание за доброто имам, но не и сила да го върша.
19. Защото доброто, което желая, не върша; а злото, което не желая, него върша.
20. Но ако върша това, което не желая, то вече не го върша аз, а грехът, който живее в мен.
21. И така, намирам този закон, че при мен, който желая да върша доброто, злото присъства.
22. Защото, колкото за вътрешното ми естество, аз се наслаждавам в Божия закон;
23. но в частите на тялото си виждам различен закон, който воюва против закона на ума ми и ме заробва под закона на греха, който е в частите ми.
24. Окаян аз човек! Кой ще ме избави от това тяло на смъртта?
25. Благодаря на Бога чрез Иисус Христос, нашия Господ! И така, сам аз с ума слугувам на Божия закон, а с плътта – на закона на греха.

Глава 8

1. И така, сега няма никакво осъждане за онези, които са в Христос Иисус.
2. Защото законът на животворящия Дух в Христос Иисус ме освободи от закона на греха и на смъртта.
3. Понеже това, което беше невъзможно за закона поради това, че беше слаб чрез плътта, го извърши Бог, като изпрати Сина Си в плът, също като греховната плът, заради греха и осъди греха в плътта,
4. за да се изпълнят изискванията на закона в нас, които ходим не по плът, а по Дух.
5. Защото тези, които са плътски, се стремят към плътското; а тези, които са духовни – към духовното.
6. Понеже стремежът на плътта е смърт; а стремежът на Духа – живот и мир.
7. Защото стремежът на плътта е вражда против Бога, понеже не се покорява на Божия закон, нито пък може.
8. И тези, които са в плътта, не могат да угодят на Бога.
9. Вие обаче не сте плътски, а духовни, ако наистина живее във вас Божият Дух. Но ако някой няма Христовия Дух, той не е Негов.
10. Но ако Христос е във вас, тялото наистина е мъртво поради греха, но духът е жив поради правдата.
11. И ако живее във вас Духът на Този, който възкреси Иисус от мъртвите, то Този, който възкреси Христос от мъртвите, ще съживи и вашите смъртни тела чрез Духа Си, който живее във вас.
12. И така, братя, не сме длъжници на плътта, че да живеем плътски.
13. Защото, ако живеете плътски, ще умрете; но ако чрез Духа умъртвявате действията на тялото, ще живеете.
14. Понеже, които се водят от Божия Дух, те са Божии синове.
15. Защото не сте приели дух на робство, за да се страхувате отново, а сте приели Дух на осиновение, чрез който и викаме: Авва, Отче!
16. Така Самият Дух свидетелства с нашия дух, че сме Божии деца.
17. И ако сме деца, тогава сме и наследници – наследници на Бога и сънаследници с Христос; и ако страдаме с Него, и да се прославим с Него.
18. Понеже смятам, че страданията на настоящото време не са достойни да се сравнят със славата, която ще се открие в нас.
19. Защото със силен копнеж творението очаква разкриването на Божиите синове.
20. Понеже творението беше подчинено на преходността не доброволно, а чрез Този, който го подчини,
21. с надежда, че и самото творение ще се освободи от робството на преходността и ще премине в славната свобода на Божиите деца.
22. Понеже знаем, че цялото творение заедно стене и страда в родилни мъки досега;
23. и не само то, но и ние, които имаме първите плодове на Духа, самите ние стенем в себе си и жадно очакваме осиновението, тоест изкупването на нашето тяло.
24. Защото с тази надежда ние се спасихме; но надеждата, която се вижда, не е вече надежда; защото кой се надява за това, което вижда?
25. Но ако се надяваме за онова, което не виждаме, тогава с търпение го чакаме.
26. Така също и Духът ни помага в нашата слабост. Защото не знаем за какво да се молим както трябва; но Самият Дух се застъпва за нас в неизговорими стенания.
27. А Този, който изследва сърцата, знае какъв е умът на Духа, защото Той се застъпва за светиите по Божията воля.
28. Но знаем, че всичко съдейства за добро на тези, които любят Бога, които са призовани според Неговото намерение.
29. Защото, които предузна, тях и предопредели да бъдат съобразни с образа на Неговия Син,

за да бъде Той първороден между много братя;
30. а които предопредели, тях и призова; а които призова, тях и оправда; а които оправда, тях и прослави.
31. И така, какво да кажем за това? Ако Бог е откъм нас, кой ще бъде против нас?
32. Той, който не пощади Своя Собствен Син, а Го даде заради всички нас, как няма да ни подари заедно с Него и всичко?
33. Кой ще обвини Божиите избрани? Бог е, който ги оправдава!
34. Кой е онзи, който ще ги осъди? Христос Иисус е, който умря, а още и беше възкресен от мъртвите, който е от дясната страна на Бога, и който се застъпва за нас.
35. Кой ще ни отлъчи от Христовата любов? Скръб ли, или страх, или гонение, или глад, или голота, или беда, или меч?
36. Както е писано: ?Заради Теб сме убивани цял ден; считани сме като овце за клане.“
37. Но във всичко това сме повече от победители чрез Този, който ни е възлюбил.
38. Понеже съм уверен, че нито смърт, нито живот, нито ангели, нито власти, нито сегашното, нито бъдещето, нито сили,
39. нито височина, нито дълбочина, нито кое да било друго създание ще може да ни отлъчи от Божията любов, която е в Христос Иисус, нашия Господ.

Глава 9

1. Казвам истината в Христос, не лъжа, и съвестта ми свидетелства с мен в Светия Дух,
2. че имам голяма скръб и непрестанна мъка в сърцето си.
3. Защото аз самият бих желал да съм отлъчен от Христос заради моите братя, моите роднини по плът;
4. които са израилтяни, на които принадлежат осиновението и славата, и заветите, и даването на закона, и богослужението, и обещанията;
5. чиито са и отците и от които по плът се роди Христос, който е над всички, Бог, благословен до века. Амин.
6. Обаче не е така, като че Божието слово се е провалило; защото не всички, които са от Израил, са Израил,
7. нито всички са деца, понеже са Авраамово потомство, а ?по Исаак ще се нарече твоето потомство.“
8. Значи не децата, родени по плът, са Божии деца, а децата, родени според обещанието, се считат за потомство.
9. Защото това е думата на обещанието: ?Ще дойда по това време и Сара ще има син.“
10. И не само това, но когато и Ревека зачена от един – от нашия отец Исаак,
11. макар че близнаците още не бяха родени и още не бяха сторили нищо добро или зло, но за да почива Божието по избор намерение не на дела, а на Онзи, който призовава,
12. й се каза: ?По-големият ще слугува на по-малкия“;
13. както е писано: ?Яков възлюбих, а Исав намразих.“
14. Какво да кажем тогава? Има ли неправда у Бога? Да не бъде!
15. Защото Той казва на Мойсей: ?Ще покажа милост, към когото ще покажа, и ще пожаля, когото ще пожаля.“
16. И така, не зависи от този, който иска, нито от този, който тича, а от Бога, който показва милост.
17. Защото Писанието казва на фараона: ?Именно затова те издигнах, за да покажа в теб силата Си и да се възвести Името Ми по целия свят.“
18. И така, към когото иска, Той показва милост и когото иска, закоравява.
19. Тогава ти ще кажеш: А защо още обвинява? Защото кой е устоял на волята Му?
20. Но, о, човече, кой си ти, че да отговаряш против Бога? Направеното нещо ще каже ли на онзи, който го е направил: Защо си ме направил така?
21. Или грънчарят няма ли власт над глината, от една и съща буца да направи един съд за почтена употреба, а друг – за непочтена употреба?
22. Но какво от това, ако Бог, искайки да покаже гнева Си и да изяви силата Си, е търпял с голямо дълготърпение съдовете на гнева, приготвени за погибел,
23. и това е, за да изяви богатството на Своята слава върху съдовете на милостта, които Той е приготвил отпреди за слава –
24. нас, които призова не само измежду юдеите, а и измежду езичниците?
25. Както казва и в Осия: ?Ще нарека Мой народ онзи, който не беше Мой народ, и възлюбена – тази, която не беше възлюбена“;
26. ?И на същото място, където им се каза: Не сте Мой народ; там ще се нарекат синове на живия Бог.“
27. А Исая вика за Израил: ?Ако и да е броят на израилтяните като морски пясък, само остатък от тях ще се спаси;
28. защото Господ ще изпълни на земята казаното (по правда) от Него, като го извърши и завърши бързо.“
29. И както Исая е казал по-преди: ?Ако Господ на Войнствата не ни беше оставил потомство, като Содом бихме станали и на Гомора бихме се оприличили.“
30. Какво да кажем тогава? Това, че народи, които не търсеха правда, получиха правда, и то

правда, която е чрез вяра;
31. а Израил, който търсеше закона на правдата, не стигна до закона.
32. Защо? Защото не го търсиха чрез вяра, а някак си чрез дела. Те се спънаха в камъка за препъване,
33. както е писано: ?Ето, полагам в Сион камък на препъване и канара на съблазън; и който вярва в Него, няма да се посрами.“

Глава 10

1. Братя, моето сърдечно желание и молбата ми към Бога за Израил е те да бъдат спасени.
2. Защото свидетелствам за тях, че те имат ревност за Бога, само че не е според познаването.
3. Понеже, като не познаваха Божията правда и като искаха да установят своята собствена, не се покориха на Божията правда.
4. Защото Христос е краят на закона за правда на всеки, който вярва.
5. Защото Мойсей пише за правдата, която е от закона: ?ако човек прави това, ще живее чрез него.“
6. Но правдата от вяра говори така: ?Да не кажеш в сърцето си: Кой ще се изкачи на небето?“ – тоест да свали Христос долу;
7. или: ?Кой ще слезе в бездната?“ – тоест да изведе Христос горе от мъртвите?
8. Но какво казва тя? Казва, че ?думата е близо при теб, в устата ти и в сърцето ти“ – тоест думата на вярата, която проповядваме.
9. Защото, ако изповядаш с устата си, че Иисус е Господ, и повярваш в сърцето си, че Бог Го е възкресил от мъртвите, ще се спасиш.
10. Защото със сърце се вярва за оправдание, и с уста се прави изповед за спасение.
11. Защото Писанието казва: ?Никой, който вярва в Него, няма да се посрами.“
12. Понеже няма разлика между юдеин и грък, защото един и същ е Господ над всички, богат към всички, които Го призовават.
13. Защото ?всеки, който призове Името на Господа, ще се спаси.“
14. Как обаче ще призоват Този, в когото не са повярвали? А как ще повярват в Този, когото не са чули? А как ще чуят без проповедник?
15. И как ще проповядват, ако не са изпратени? Както е писано: ?Колко са прекрасни краката на тези, които благовестват доброто!“
16. Но не всички се подчиниха на благовестието; защото Исая казва: ?Господи, кой е повярвал на онова, което е чул от нас?“
17. И така, вярата е от слушане, а слушането – от Христовото слово.
18. Но аз казвам: Те не са ли чули? Разбира се, чули са: ?По цялата земя се разнесе гласът им и думите им – до краищата на вселената.“
19. Но пак казвам: Израил не е ли разбрал? Първо Мойсей казва: ?Аз ще ви раздразня до ревнуване с тези, които не са народ; с народ неразбран ще ви разгневя.“
20. А Исая се осмелява да каже: ?Намерен бях от онези, които не Ме търсеха; явен станах на тези, които не питаха за Мен.“
21. А за Израил казва: ?Простирах ръцете Си цял ден към народ непокорен и опак.“

Глава 11

1. И така, казвам: Отхвърлил ли е Бог Своя народ? Да не бъде! Защото и аз съм израилтянин, от потомството на Авраам, от племето на Вениамин.
2. Бог не е отхвърлил Своя народ, който е предузнал. Или не знаете какво казва Писанието за Илия – как вика към Бога против Израил:
3. ?Господи, избиха пророците Ти, разкопаха олтарите Ти и аз останах сам, но и моя живот искат да отнемат.“
4. Но какво му казва божественият отговор? – ?Оставил съм си седем хиляди мъже, които не са преклонили коляно пред Ваал.“
5. Така и понастоящем има остатък, избран по благодат.
6. Но ако е по благодат, не е вече от дела, иначе благодатта не е вече благодат, (а ако е от дела, не е вече благодат, иначе делото не е вече дело).
7. Тогава какво? Израил не получи онова, което търсеше, но избраните го получиха, а останалите бяха закоравени даже до днес;
8. както е писано: ?Бог им даде дух на безчувствие, очи – да не виждат и уши – да не чуват, дори и до днес.“
9. И Давид казва: ?Трапезата им нека стане за тях примка и уловка, препънка и отплата,
10. да се помрачат очите им и да не виждат, и превий гърба им завинаги.“
11. Тогава казвам: Спънаха ли се, за да паднат? Да не бъде! Но чрез тяхното падане дойде спасението на езичниците, за да ги подбуди към ревност.
12. Но ако тяхното падане означава богатство за света и тяхната загуба – богатство за езичниците, колко повече ще означава тяхното пълно възстановяване!
13. Защото на вас, езичниците, казвам: тъй като съм апостол на езичниците, аз славя своето служение,
14. дано мога по някакъв начин да подбудя към ревност тези, които са моя плът, и да спася някои от тях.
15. Защото, ако тяхното отхвърляне означава примирение на света, какво ще бъде приемането им, ако не живот от мъртвите?
16. А ако първото от тестото е свято, то и цялото тесто е свято; и ако коренът е свят, то и клоните са свети.
17. Но ако някои клони са били отрязани и ти, бидейки дива маслина, си бил присаден между тях и заедно с тях си споделил корена и тлъстината на маслината,
18. не се хвали срещу клоните. Но ако се хвалиш, знай, че не ти държиш корена, а коренът – теб.
19. Но ще кажеш: Бяха отрязани клони, за да бъда присаден аз.
20. Добре! Те бяха отрязани поради неверие, а ти стоиш поради вяра. Не бъди високомерен, а се бой.
21. Защото, ако Бог не пощади естествените клони, няма да пощади и теб.
22. Виж тогава благостта и строгостта Божия: строгост към падналите, а Божествена благост към теб, ако останеш в благостта; иначе и ти ще бъдеш отсечен.
23. Така и те, ако не останат в неверие, ще бъдат присадени; защото Бог може да ги присади отново.
24. Понеже, ако ти си бил отсечен от дивата по природа маслина и противно на естеството си бил присаден на питомна маслина, то колко повече тези, които са естествени клони, ще бъдат присадени на своята собствена маслина!
25. Защото, братя, не искам да не знаете тази тайна – за да не се мислите за мъдри – че частично закоравяване сполетя Израил, докато влезе пълният брой на езичниците.
26. И така, целият Израил ще се спаси, както е писано: ?Избавителят ще дойде от Сион, Той ще отвърне безбожието от Яков;
27. и това е за тях завет от Мен, когато отнема греховете им.“

28. Що се отнася до благовестието, те са неприятели заради вас, но що се отнася до избирането, те са възлюбени заради отците.
29. Защото даровете и призванието от Бога са неотменими.
30. Защото, както вие някога не бяхте покорни на Бога, но сега чрез тяхното непокорство сте придобили милост,
31. така и те сега не са покорни, за да придобият също милост чрез показаната към вас милост.
32. Защото Бог затвори всички в непокорство, за да може към всички да покаже милост.
33. О, колко дълбоко е богатството на мъдростта и познанието на Бога! Колко непостижими са Неговите съдби и неизследими пътищата Му!
34. Защото: ?Кой е познал ума на Господа или кой Му е бил съветник?
35. Или кой от по-напред Му е дал нещо, та да му се отплати?“
36. Защото всичко е от Него, чрез Него и за Него. На Него да бъде слава до века. Амин.

Глава 12

1. И така, братя, аз ви умолявам, чрез Божиите милости, да представите телата си за жертва жива, свята, благоугодна на Бога, което е вашето разумно служение.
2. И не бъдете съобразни с този свят, а се преобразявайте чрез обновяването на ума си, за да познаете от опит каква е Божията воля – това, което е добро, благоугодно и съвършено.
3. Защото чрез дадената ми благодат казвам на всеки един измежду вас да не мисли по-високо, отколкото трябва да мисли, а да внимава да е разумен, според мярката на вярата, която Бог е разпределил на всеки.
4. Защото, както имаме много части в едно тяло, но не всички части имат една и съща служба,
5. така и ние, мнозината, сме едно тяло в Христос и поотделно – части един на друг.
6. И като имаме дарби, които се различават според дадената ни благодат, нека си служим с тях: ако е пророчество, нека пророкуваме според мярката на вярата;
7. ако е служение – да постоянстваме в служението; ако някой поучава – в учението;
8. ако увещава – в увещаването; ако раздава, да раздава с простосърдечие; ако ръководи, да ръководи с усърдие; ако показва милост, да я показва с радост.
9. Любовта да бъде без лицемерие; отвращавайте се от злото и се дръжте здраво за доброто;
10. горещо се обичайте един друг с братска обич; изпреварвайте се да си отдавате почит един на друг.
11. В усърдието не бъдете лениви; бъдете пламенни по дух, като служите на Господа;
12. радвайте се в надеждата; бъдете твърди в скръбта; постоянствайте в молитвата;
13. помагайте на светиите в нуждите им; стремете се към гостолюбие.
14. Благославяйте онези, които ви гонят; благославяйте и не кълнете.
15. Радвайте се с онези, които се радват, и плачете с онези, които плачат.
16. Бъдете единомислени; не високоумствайте, а се предавайте на скромни неща; не считайте себе си за мъдри.
17. На никого не връщайте зло за зло. Мислете за това, което е добро пред всичките хора.
18. Ако е възможно, доколкото зависи от вас, живейте в мир с всичките хора.
19. Възлюбени, не си отмъщавайте, а дайте място на Божия гняв; защото е писано: ?На Мен принадлежи отмъщението, Аз ще отплатя, казва Господ.“
20. И така, ?ако неприятелят ти е гладен, нахрани го; ако е жаден, дай му да пие; защото, това като правиш, ще натрупаш жар на главата му.“
21. Не се оставяй да те побеждава злото; а ти побеждавай злото чрез доброто.

Глава 13

1. Всеки човек да се подчинява на властите, които са над него; защото няма власт, която да не е от Бога, и колкото власти има, те са определени от Бога.
2. Затова, който се съпротивлява на властта, се съпротивлява на Божията наредба; а които се съпротивляват, ще навлекат осъждане на себе си.
3. Защото владетелите не са страшни за доброто дело, а за злото. А ти искаш ли да не се боиш от властта? Върши добро, и ще бъдеш похвален от нея,
4. понеже тя е Божия служителка за твое добро. Но ако вършиш зло, да се боиш, защото тя не носи напразно меча, понеже е служителка на Бога, отмъстителка за наказание на този, който върши зло.
5. Затова е необходимо да се покорявате не само поради страх от гнева, но и заради съвестта.
6. Понеже затова плащате и данъци; защото са Божии служители тези, които са постоянно заети с тази длъжност.
7. И така, отдавайте на всички дължимото: на когото се дължи данък – данъка, на когото мито – митото, на когото страх – страха, на когото почит – почитта.
8. Не дължете на никого нищо освен взаимна любов; защото, който люби другиго, е изпълнил закона.
9. Понеже заповедите: ?Не прелюбодействай; не убивай; не кради; не пожелавай“; и коя да било друга заповед се обобщават в тези думи: ?Да любиш ближния си както себе си.“
10. Любовта не върши зло на ближния, следователно, любовта е изпълнение на закона.
11. И това вършете, като знаете времето, а именно, че е дошъл часът да се събудите от сън; защото нашето спасение е по-близо сега, отколкото когато повярвахме.
12. Нощта напредна, а денят наближи. И така, нека отхвърлим делата на тъмнината и нека да облечем оръжията на светлината.
13. Нека ходим подобаващо, като през деня – не в пирувания и пиянства, не в блудства и разпътства, не в кавги и завист,
14. а се облечете с Господ Иисус Христос и не се грижете за страстите на плътта.

Глава 14

1. Приемайте слабия във вярата, но не за да спорите за мнения.
2. Един вярва, че може да яде всичко, а слабият във вярата яде само зеленчук.
3. Който яде, да не презира този, който не яде, и който не яде, да не съди този, който яде, защото Бог го е приел.
4. Кой си ти, за да съдиш чужд слуга? Пред своя собствен господар той стои или пада. Но ще стои, защото Господ е силен да го направи да стои.
5. Някой уважава един ден повече от друг ден, а друг човек уважава всеки ден. Всеки да бъде напълно уверен в своя ум.
6. Който пази деня, за Господа го пази, (а който не пази деня, за Господа не го пази). Който яде, за Господа яде, защото благодари на Бога, и който не яде, за Господа не яде, и благодари на Бога.
7. Защото никой от нас не живее за себе си и никой не умира за себе си.
8. Понеже, ако живеем, за Господа живеем и ако умираме, за Господа умираме. И така, дали живеем, или умираме, на Господа сме.
9. Защото Христос затова умря и възкръсна, и оживя отново, за да владее и над мъртвите, и над живите.
10. Но ти защо съдиш своя брат? Или пък ти защо презираш своя брат? Понеже ние всички ще застанем пред Христовото съдилище.
11. Защото е писано: ?Жив съм Аз, казва Господ, пред Мен ще се преклони всяко коляно, и всеки език ще изповяда Бога.“
12. И така, всеки от нас ще отговаря за себе си пред Бога.
13. Затова, нека вече не се съдим един друг а по-добре да съдим така – никой да не поставя спънка или съблазън пред брат си.
14. Зная и съм уверен в Господ Иисус, че нищо не е само по себе си нечисто; само за този, който счита нещо за нечисто, за него то е нечисто.
15. Защото, ако брат ти се наскърби поради това, което ядеш, ти вече не ходиш според любовта. Не погубвай с яденето си онзи, за когото е умрял Христос.
16. И така, не оставяйте да се хули вашето добро.
17. Защото Божието царство не е ядене и пиене, а правда и мир, и радост в Светия Дух.
18. Понеже, който така служи на Христос, е угоден на Бога и одобрен от хората.
19. И така, нека търсим това, което служи за мир и за взаимно изграждане.
20. Не унищожавай Божието дело заради ядене. Всичко наистина е чисто, но е зло за човека, който яде със съблазън.
21. Добре е да не ядеш месо, нито да пиеш вино, нито да направиш нещо, чрез което брат ти се спъва (или се съблазнява, или отслабва).
22. Имаш ли вяра? Имай я за себе си пред Бога. Блажен онзи, който не осъжда себе си в това, което одобрява.
23. А онзи, който се съмнява, когато яде, е осъден, защото не яде от вяра; а всичко, което не става от вяра, е грях.

Глава 15

1. Обаче ние, силните, сме длъжни да носим слабостите на слабите и да не угаждаме на себе си.
2. Нека всеки от нас да угажда на ближния си за негово добро, за изграждането му.
3. Понеже и Христос не угоди на Себе Си, а както е писано: ?Укорите на онези, които укоряваха Теб, паднаха върху Мен.“
4. Защото всичко, което е било писано отпреди, е било писано за наше поучение, за да можем ние чрез търпението и утехата на Писанията да имаме надежда.
5. И нека Бог на търпението и на утехата ви даде да бъдете единомислени помежду си според Христос Иисус,
6. така че с един ум и една уста да славите Бога и Отца на нашия Господ Иисус Христос.
7. Затова, приемайте се един друг, както и Христос ни прие, за Божията слава.
8. И аз казвам, че Иисус Христос стана Служител на обрязаните заради Божията истина, за да утвърди обещанията, дадени на бащите,
9. и заради това, народите да прославят Бога за милостта Му, както е писано: ?Затова ще Те хваля между народите и за Името Ти ще пея.“
10. И пак казва: ?Ликувайте, народи, с Неговия народ!“
11. И пак: ?Хвалете Господа, всички народи! Да Го славословят всички народи!“
12. И пак Исая казва: ?Ще бъде Есеевият корен; и Този, който ще се издигне да владее над народите, на Него ще се надяват народите.“
13. И нека Бог на надеждата ви изпълни с всякаква радост и мир във вярата, така че да се преумножава надеждата ви чрез силата на Светия Дух.
14. И аз самият съм уверен за вас, братя мои, че сами вие сте пълни с благост, изпълнени с всяко познание и че можете да се наставлявате един друг.
15. Но ви писах по-дръзко, за да ви напомня поради дадената ми от Бога благодат
16. да бъда служител на Иисус Христос между езичниците, като свещенослужа в Божието благовестие, за да бъдат езичниците благоприятен принос, осветен от Светия Дух.
17. И така, колкото за това, което се отнася до Бога, аз имам за какво да се похваля в Христос Иисус.
18. Защото не бих се осмелил да говоря за нещо, освен онова, което Христос е извършил чрез мен, за да приведе езичниците в покорност – чрез слово и дело,
19. със силата на знамения и чудеса, със силата на Божия Дух, така че от Ерусалим и около него, чак до Илирик, аз изцяло съм проповядвал благовестието на Христос.
20. Но имах за цел да проповядвам благовестието не там, където вече беше известно Името на Христос, за да не би да градя на чужда основа;
21. а както е писано: ?Онези ще видят, на които не се е възвестило за Него, и онези ще разберат, които не са чули.“
22. Това ме е възпирало много пъти да дойда при вас.
23. Но сега, като нямам вече място за моето работене в тези области, и понеже от много години копнея да дойда при вас,
24. на отиването си в Испания ще дойда; защото се надявам да ви видя, като минавам, и вие да ме изпратите за там, след като се насладя донякъде на общуването с вас.
25. А сега отивам в Ерусалим, за да послужа на светиите.
26. Защото от Македония и Ахая благоволиха да дадат известна помощ за бедните между светиите в Ерусалим.
27. Благоволиха наистина, но са им и длъжници, защото, ако езичниците станаха участници заедно с тях в духовните неща, длъжни са да им послужат и в телесните.
28. И така, като свърша това и като им запечатам този плод, ще мина през вас за Испания.
29. И зная, че когато дойда при вас, ще дойда с изобилно благословение от (благовестието на) Христос.

30. Но аз ви моля, братя, чрез Господ Иисус Христос и чрез любовта на Духа да се борите с мен с молитви към Бога за мен,
31. за да се избавя от непокорните на вярата в Юдея и моята служба за Ерусалим да бъде благоприятна на светиите,
32. и с Божията воля да дойда при вас радостен и да си почина между вас.
33. А Бог на мира да бъде с всички вас. Амин.

Глава 16

1. Препоръчвам ви нашата сестра Фива, която е служителка на църквата в Кенхрея,
2. за да я приемете в Господа, както подобава на светии, и да й помогнете в това, което би имала нужда от вас; защото и тя е помагала на мнозина, както и на самия мен.
3. Поздравете Прискила и Акила, моите съработници в Христос Иисус,
4. които за моя живот си подложиха вратовете под нож, на които не само аз благодаря, но и всичките църкви между езичниците.
5. Поздравете и църквата в техния дом и поздравете възлюбения ми Епенет, който е първият плод от Азия за Христос.
6. Поздравете Мария, която се е трудила много за вас.
7. Поздравете Андроник и Юния, моите сродници и някога заедно с мен затворници, които са бележити между апостолите и които бяха в Христос още преди мен.
8. Поздравете възлюбения ми в Господа Амплият.
9. Поздравете нашия съработник в Христос Урван и възлюбения ми Стахис.
10. Поздравете одобрения в Христос Апелий. Поздравете онези, които са от семейството на Аристовул.
11. Поздравете Иродион, моя роднина. Поздравете тези от семейството на Наркис, които са в Господа.
12. Поздравете Трифена и Трифоса, които работят в Господа. Поздравете възлюбената Персида, която е работила много в Господа.
13. Поздравете избрания в Господа Руф и неговата и моята майка.
14. Поздравете Асинкрит, Флегонт, Ерма, Патрова, Ермия и братята, които са с тях.
15. Поздравете Филолог и Юлия, Нирей и сестра му, и Олимпан, и всичките светии, които са с тях.
16. Поздравете се един друг със свята целувка. Поздравяват ви всичките Христови църкви.
17. И аз ви умолявам, братя, да внимавате на тези, които причиняват разцепления и препънки противно на учението, което сте научили, и се отвръщайте от тях.
18. Защото такива хора не служат на нашия Господ Иисус Христос, а на корема си и със сладки думи и красиви речи прилъгват сърцата на простодушните.
19. Защото вашата послушност е известна на всички, затова се радвам за вас. Но аз искам да бъдете наистина мъдри относно доброто, а прости относно злото.
20. А Бог на мира скоро ще смаже Сатана под краката ви. Благодатта на нашия Господ Иисус Христос да бъде с вас.
21. Поздравяват ви моят съработник Тимотей и моите сродници Лукий, Ясон и Сосипатър.
22. Аз, Тертий, който написах това писмо, ви поздравявам в Господа.
23. Поздравява ви Гай, гостоприемник на мен и на цялата църква. Поздравява ви градският ковчежник Ераст и брат Кварт.
24. (Благодатта на нашия Господ Иисус Христос да бъде с всички вас. Амин.)
25. А на Този, който може да ви утвърди според моето благовестие и проповядването за Иисус Христос, според откриването на тайната, която е била премълчавана от вечни времена,
26. а сега се е явила и чрез пророческите Писания според заповедта на вечния Бог е била известена на всичките народи за покоряването им на вярата,
27. на единия премъдър Бог да бъде слава чрез Иисус Христос за вечни векове. Амин.

1 Коринтяни

Глава 1

1. Павел, с Божията воля призован да бъде апостол на Иисус Христос, и брат Состен,
2. до Божията църква, която е в Коринт, до осветените в Христос Иисус, призованите светии, заедно с всички, които призовават на всяко място Името на Иисус Христос, нашия Господ, който е и техен, и наш:
3. Благодат и мир да бъде на вас от Бога, нашия Отец, и от Господ Иисус Христос.
4. Винаги благодаря на моя Бог заради вас за Божията благодат, която ви е дадена в Христос Иисус;
5. че в Него се обогатихте във всичко — във всяко слово и всяко познание,
6. както се утвърди у вас Христовото свидетелство,
7. така че не ви липсва нито една дарба, като чакате явяването на нашия Господ Иисус Христос,
8. който и до края ще ви утвърждава, за да бъдете безупречни в Деня на нашия Господ Иисус Христос.
9. Верен е Бог, чрез когото бяхте призовани в общение с Неговия Син Иисус Христос, нашия Господ.
10. Сега аз ви умолявам, братя, чрез Името на нашия Господ Иисус Христос, всички да говорите в съгласие и да няма разцепления между вас, а да бъдете съединени в един и същ ум и в едно и също мнение.
11. Защото някои от Хлоините домашни ми казаха за вас, братя мои, че между вас имало разпри.
12. Искам да кажа, че всеки от вас казва: Аз съм Павлов; А аз — Аполосов; А аз — Кифов; А пък аз — Христов.
13. Нима Христос се е разделил? Нима Павел беше разпънат за вас? Или се кръстихте в името на Павел?
14. Благодаря на Бога, че не съм кръстил никого от вас освен Крисп и Гай,
15. за да не каже никой, че сте били кръстени в моето име.
16. Кръстих още и Стефаниновия дом. Освен тях не помня да съм кръстил някой друг.
17. Защото Христос не ме е пратил да кръщавам, а да проповядвам благовестието — не с мъдростта на думите, за да не би кръстът на Христос да се лиши от значението си.
18. Защото словото на кръста е безумие за тези, които погиват; но за нас, които биваме спасени, то е Божия сила.
19. Понеже е писано: Ще унищожа мъдростта на мъдрите и разума на разумните ще отхвърля.
20. Къде е мъдрият? Къде Е книжникът? Къде е защитникът на този свят? Не обърна ли Бог в глупост светската мъдрост?
21. Защото, понеже в Божията мъдрост светът не позна Бога чрез мъдрост, Бог благоволи чрез глупостта на това, което се проповядва, да спаси вярващите.
22. Понеже юдеите искат знамение, а гърците търсят мъдрост;
23. но ние проповядваме разпънатия Христос: за юдеите — препънка, а за езичниците — глупост,
24. но за самите призвани — и юдеи, и гърци — Христос, Божия сила и Божия мъдрост.
25. Защото Божието глупаво е по-мъдро от хората и Божията немощ — по-силна от хората.
26. Понеже, братя, виждате какви сте вие призваните — че между вас няма мнозина мъдри по плът, нито мнозина могъщи, нито мнозина благородни.
27. Но Бог избра глупавите неща на света, за да посрами мъдрите; и Бог избра слабите неща на света, за да посрами силните;
28. още и долните и презрените неща на света избра Бог; и онези неща, които не са, за да унищожи тези, които са,
29. за да не се похвали никое създание пред Бога.
30. А вие сте от Него в Христос Иисус, който стана за нас мъдрост от Бога и правда, и

освещение, и изкупление;
31. така че, както е писано: който се хвали, с Господа да се хвали.

Глава 2

1. И аз, братя, когато дойдох при вас, не дойдох с превъзходство в слово или мъдрост да ви известя Божията тайна.
2. Защото бях решил да не зная между вас нищо друго, освен Иисус Христос, и то разпънат.
3. Аз бях слаб между вас, страхувах се и много треперех.
4. И говоренето ми, и проповядването ми не ставаха с убедителните думи на мъдростта, а с доказателство от Духа и от сила,
5. за да бъде вярата ви основана не на човешка мъдрост, а на Божията сила.
6. Обаче ние говорим мъдрост между съвършените, но не мъдростта на този свят, нито на владетелите на този свят, които преминават;
7. а говорим в тайна Божията премъдрост, която е била скрита, която е била предопределена от Бога преди вековете за наша слава,
8. която нито един от владетелите на този свят не е познал; защото, ако я бяха познали, нямаше да разпънат Господа на славата.
9. А както е писано: Каквото око не е видяло и ухо не е чуло, и на човешко сърце не е идвало, това е приготвил Бог за тези, които Го любят.
10. Но на нас Бог откри това чрез Духа; понеже Духът изследва всичко, дори и Божиите дълбочини.
11. Защото кой човек знае какво има в човека, освен духът на човека, който е в него? Така и никой не знае какво има в Бога, освен Духът на Бога.
12. А ние получихме не духа на света, а Духа, който е от Бога, за да познаем това, което Бог ни е подарил;
13. за което също и говорим — не с думи, научени от човешка мъдрост, а с думи, научени от Духа, като изясняваме духовното с духовно.
14. Но естественият човек не възприема това, което е от Божия Дух, защото за него е глупост; и не може да го разбере, понеже то се преценява духовно.
15. Но духовният човек преценява всичко, а него никой не преценява.
16. Защото: Кой е познал ума на Господа, за да може да Го научи? А ние имаме ум Христов.

Глава 3

1. И аз, братя, не можах да говоря на вас като на духовни хора, а като на плътски, като на невръстни в Христос.
2. Храних ви с мляко, а не с твърда храна; защото още не можехте да я приемете, а и сега още не можете.
3. Защото и досега сте плътски. Защото, докато между вас има завист и кавги, и разцепления, не сте ли плътски и не постъпвате ли по човешки?
4. Защото, когато един казва: Аз съм Павлов, а друг: Аз съм Аполосов, не постъпвате ли по човешки?
5. Какво е тогава Аполос и какво — Павел? Служители, чрез които повярвахте, и то, както Господ е дал на всекиго.
6. Аз посадих, Аполос напои, но Господ даде растежа.
7. И така, нито този, който сади, е нещо, нито този, който напоява, а Господ, който дава растеж.
8. И така, този, който сади, и този, който напоява, са едно, но всеки ще получи своя собствена награда според своя собствен труд.
9. Защото сме съработници на Бога; вие сте Божия нива, Божи строеж.
10. Според дадената ми Божия благодат, като мъдър майстор-строител аз положих основа, а друг гради на нея. Но всеки нека да внимава как гради на нея.
11. Защото никой не може да положи друга основа освен тази, която е положена, която е Иисус Христос.
12. И ако някой гради на тази основа злато, сребро, скъпоценни камъни, дърва, сено, слама,
13. на всекиго работата ще стане явна каква е; защото Денят ще я изяви, понеже в огън се открива; и огънят ще изпита каква е работата на всекиго.
14. Този, на когото работата, която е градил, устои, ще получи награда.
15. А този, на когото работата изгори, ще претърпи загуба; но самият той ще се спаси, само че като през огън.
16. Не знаете ли, че сте храм на Бога и че Божият Дух живее във вас?
17. Ако някой развали Божия храм, него Бог ще развали; защото Божият храм е свят, а този храм сте вие.
18. Нека никой да не лъже себе си! Ако някой между вас мисли, че е мъдър според този свят, нека стане глупав, за да бъде мъдър.
19. Защото мъдростта на този свят е глупост пред Бога, понеже е писано: Улавя мъдрите в лукавството им;
20. и пак: Господ знае, че разсъжденията на мъдрите са суетни.
21. Затова никой да не се хвали с хората, защото всичко е ваше:
22. било Павел, или Аполос, или Кифа, или свят, или живот, или смърт, или сегашното, или бъдещето — всичко е ваше;
23. а вие сте Христови, а Христос — Божи.

Глава 4

1. Така всеки човек да ни счита за Христови служители и управители на Божиите тайни.
2. А това, което тук се изисква от управителите, е всеки да се намери верен.
3. А за мен е най-малко нещо да бъда съден от вас или от човешки съд; аз дори не съдя сам себе си.
4. Защото, въпреки че не се съзнавам виновен в нищо, пак с това не съм оправдан; защото Господ е Този, който ще ме съди.
5. Затова не съдете нищо преждевременно, докато не дойде Господ, който ще извади на светло скритото в тъмнината и ще изяви намеренията на сърцата. И тогава всеки ще получи своята похвала от Бога.
6. И това, братя, преносно приспособих към себе си и Аполос заради вас, за да се научите чрез нас да не мъдрувате повече от написаното и да не се гордее някой от вас с един против друг.
7. Защото, кой те прави да се отличаваш от другиго? И какво имаш, което да не си получил? Но ако си го получил, защо се хвалиш, като че не си го получил?
8. Сити сте вече! Обогатихте се вече! Възцарихте се без нас! О, да бяхте се възцарили (наистина), че и ние да царуваме с вас!
9. Защото аз мисля, че Бог изложи нас, апостолите, като най-последни, като осъдени на смърт; защото станахме за показ на света — както на ангелите, така и на хората:
10. ние сме безумни заради Христос, а вие сте разумни в Христос; ние — слаби, а вие — силни; вие — почитани, а ние — опозорени.
11. Ние и досега гладуваме и жадуваме, и сме голи, и сме бити, и се скитаме бездомни,
12. трудим се, работейки с ръцете си. Като ни хулят — благославяме, като ни гонят — търпим,
13. като ни злословят — умоляваме. Досега станахме като смет на света, измет на всичко.
14. Не пиша това, за да ви засрамя, а за да ви увещая, като възлюбени мои деца.
15. Защото, дори и да имате десетки хиляди възпитатели в Христос, пак нямате много бащи; понеже аз ви родих в Христос Иисус чрез благовестието.
16. Затова ви моля настойчиво: бъдете мои подражатели!
17. Поради тази причина ви изпратих Тимотей, който е мое възлюбено и вярно дете в Господа; той ще ви напомни моите пътища в Христос, които аз поучавам навсякъде във всяка църква.
18. Но някои се възгордяха, като че ли нямаше да дойда при вас.
19. Но ако Господ желае, аз скоро ще дойда при вас и ще изпитам не думите, а силата на онези, които са се възгордели.
20. Защото Божието царство не се състои в думи, а в сила.
21. Какво искате? Да дойда при вас с тояга ли, или с любов и кротък дух?

Глава 5

1. Отвсякъде се чува, че между вас има блудство, и то такова блудство, каквото и между езичниците не се споменава, а именно, че един от вас има бащината си жена.
2. И вие сте се възгордели, вместо да скърбите, така че този, който е извършил това дело, да бъде отлъчен от вас.
3. Защото аз, макар и да не съм телесно при вас, но с духа си съм, и осъдих вече в Името на нашия Господ Иисус Христос този, който е извършил това, като че съм там —
4. като сте събрани вие и моят дух със силата на нашия Господ Иисус —
5. да се предаде такъв човек на Сатана за погубване на плътта му, за да се спаси духът му в Деня на Господ Иисус.
6. Вашата хвалба не е добра. Не знаете ли, че малко квас заквасва цялото тесто?
7. Затова изметете стария квас, за да бъдете ново тесто, тъй като вие сте безквасни. Защото и нашата Пасха, Христос, беше заклан (за нас).
8. Затова нека празнуваме не със стар квас, нито с квас от злоба и злина, а с безквасни хлябове от искреност и истина.
9. В писмото си ви писах да нямате общение с блудници,
10. и не изобщо с блудниците на този свят или сребролюбците, или грабителите, или идолопоклонниците, тъй като тогава би трябвало да излезете от света.
11. Но сега ви писах да нямате общение с такъв, който се нарича брат, и е блудник или сребролюбец, или идолопоклонник, или грабител, или пияница, или хулител; с такъв даже да не ядете заедно.
12. Защото каква работа имам да съдя и външните? Вие не съдите ли вътрешните?
13. Външните съди Бог. Отлъчете нечестивия от самите вас.

Глава 6

1. Когато някой от вас има нещо против другиго, смее ли да се съди пред неправедните, а не пред светиите?
2. Или не знаете, че светиите ще съдят света? И ако вие ще съдите света, не сте ли достойни да съдите за най-малките неща?
3. Не знаете ли, че ние ще съдим ангели? Колко повече тогава житейски работи!
4. Ако имате да се съдите за житейски работи, поставяте ли за съдии онези, които от църквата се считат за нищо?
5. Казвам това, за да ви накарам да се засрамите. Няма ли между вас нито един мъдър човек, който би могъл да отсъди между братята си,
6. а брат с брат се съди, и то пред невярващите?
7. Въобще вече е голям ваш недостатък, че имате тъжби помежду си. Защо по-добре не останете онеправдани? Защо да не бъдете ощетени?
8. Но вие самите онеправдавате и ощетявате, и то братя!
9. Или не знаете, че неправедните няма да наследят Божието царство? Не се лъжете. Нито блудниците, нито идолопоклонниците, нито прелюбодейците, нито хомосексуалистите, нито малакийците,
10. нито крадците, нито сребролюбците, нито пияниците, нито хулителите, нито грабителите няма да наследят Божието царство.
11. И някои от вас бяха такива, но вие бяхте измити, бяхте осветени, бяхте оправдани в Името на Господ Иисус Христос и в Духа на нашия Бог.
12. Всичко ми е позволено, но не всичко е полезно. Всичко ми е позволено, но не искам да съм подвластен на нищо.
13. Храната е за стомаха, и стомахът е за храната; но Бог ще унищожи и него, и нея. А тялото не е за блудство, а за Господа, и Господ е за тялото.
14. И Бог, който възкреси Господа, ще възкреси и нас със Своята сила.
15. Не знаете ли, че вашите тела са части на Христос? И така, да отнема ли от Христос частите Му и да ги направя части на блудница? Да не бъде!
16. Или не знаете, че който се сношава с блудница, е едно тяло с нея? Защото Той казва: двамата ще бъдат една плът.
17. Но който се съединява с Господа, е един дух с Него.
18. Бягайте от блудството. Всеки друг грях, който би извършил човек, е вън от тялото, но който блудства, съгрешава против своето си тяло.
19. Или не знаете, че вашето тяло е храм на Светия Дух, който е във вас, когото имате от Бога, и вие не принадлежите на себе си?
20. Защото вие бяхте купени с цена, затова прославете Бога с телата си.

Глава 7

1. А относно това, което ми писахте: Добре е човек да не се докосва до жена.
2. Но за да се избягва блудството, нека всеки мъж да има своя собствена жена, и всяка жена да има свой собствен мъж.
3. Мъжът нека има с жената дължимото към нея сношение; също и жената — с мъжа.
4. Жената няма власт над своето тяло, а мъжът; но също така и мъжът няма власт над своето тяло, а жената.
5. Не се лишавайте един друг от съпружеско сношение, освен ако бъде по съгласие за малко време, за да се предадете на молитва, и пак бъдете заедно, за да не би Сатана да ви изкушава чрез това, че не можете да се въздържате.
6. Но това казвам като позволение, а не като заповед.
7. Но аз желая всички хора да са като мен. Обаче всеки има своя собствена дарба от Бога — един така, а друг иначе.
8. А на неженените и вдовиците казвам: добро е за тях, ако си останат като мен.
9. Но ако не могат да се въздържат, нека се женят, защото по-добре е да се женят, отколкото да се разпалват в страст.
10. А на женените поръчвам, и то не аз, а Господ: жена да не напуска мъжа си;
11. но ако е напуснала, нека остане неомъжена или нека се помири с мъжа си; и мъж да не оставя жена си.
12. А на другите казвам аз, а не Господ: ако някой брат има невярваща жена и тя е съгласна да живее с него, да не я оставя.
13. И жена, която има невярващ мъж, и той е съгласен да живее с нея, да не го оставя.
14. Защото невярващият мъж се освещава чрез жената и невярващата жена се освещава чрез своя мъж; иначе децата ви щяха да бъдат нечисти, а сега са свети.
15. Но ако невярващият напусне, нека напусне; в такива случаи братът или сестрата не са заробени. Бог обаче ни е призовал към мир.
16. Защото откъде знаеш, жено, дали няма да спасиш мъжа си? Или откъде знаеш, мъжо, дали няма да спасиш жена си?
17. Но както Бог е отредил на всеки един и както Господ е призовал всеки един, така нека всеки да постъпва. И така нареждам за всичките църкви.
18. Обрязан ли е бил призован някой, да не крие обрязването. Необрязан ли е бил призован някой, да не се обрязва.
19. Обрязването е нищо и необрязването е нищо, а важното е пазенето на Божиите заповеди.
20. Нека всеки си остава в званието, в което е бил призован.
21. Като роб ли си бил призован? Да не те е грижа, но ако можеш да бъдеш свободен, по-добре използвай.
22. Защото този, който е бил призован в Господа като роб, е свободен човек на Господа; също така и този, който е бил призован като свободен човек, е роб на Христос.
23. С цена сте били купени, не ставайте роби на хора.
24. Братя, нека всеки остане пред Бога в това, в което е бил призован.
25. Относно девиците нямам заповед от Господа, но давам мнение като един, който е получил милост от Господа да бъде достоен за доверие.
26. И така, поради настоящата неволя, ето какво мисля за добро: добре е за човека да остане така, както си е.
27. Вързан ли си за жена, не търси развързване. Отвързан ли си от жена, не търси жена.
28. Но ако все пак се ожениш, не съгрешаваш; и ако една девица се омъжи, не съгрешава. Но такива ще имат житейски скърби, а пък аз ви жаля.
29. Това казвам, братя, че времето е кратко. Затова отсега нататък тези, които имат жени, нека бъдат, като че нямат;
30. и онези, които плачат — като че не плачат; които се радват — като че не се радват; които

купуват — като че не притежават;
31. и които си служат със света — като че не са предадени на него; защото сегашното състояние на този свят преминава.
32. А аз желая вие да бъдете без грижи. Неженените се грижи за това, което е Господно — как да угажда на Господа;
33. а женените се грижи за това, което е световно — как да угажда на жена си.
34. Има разлика между жена и девица: неомъжената се грижи за това, което е Господно — да бъде свята и в тяло, и в дух; а омъжената се грижи за това, което е световно — как да угажда на мъжа си.
35. И това казвам за ваша собствена полза — не за да ви сложа оглавник, а заради благоприличието и за да постоянствате в Господа, без да се отвличате.
36. Но ако някой мисли, че постъпва нередно със своята девица, ако й е преминала цветущата възраст, и ако трябва да стане така, нека прави каквото иска; не съгрешава; нека се женят.
37. Но този, който стои твърд в сърцето си, като не бива принуден, а има власт над волята си, и е решил това в сърцето си — да запази своята девица — прави добре.
38. Така че този, който омъжи девицата си, прави добре; а който не я омъжи, прави по-добре.
39. Жената е вързана дотогава, докогато е жив мъжът й; но ако мъжът й умре, е свободна да се омъжи за когото иска, но само в Господа.
40. Но по мое мнение, по-щастлива е, ако си остане така. А мисля, че и аз имам Божия Дух.

Глава 8

1. А относно идоложертвеното: Знаем, че ние всички имаме знание! Знанието възгордява, а любовта изгражда.
2. А ако някой мисли, че знае нещо, той още не е познал нищо така, както трябва да познава.
3. Но ако някой люби Бога, той е познат от Него.
4. И така, относно яденето на идоложертвено: знаем, че идолът е нищо в света и че няма друг Бог, освен Един.
5. Защото, дори и да има така наречени богове — било на небето, или на земята, както има много богове и много господари —
6. за нас има само един Бог — Отец, от когото е всичко, и ние за Него; и един Господ — Иисус Христос, чрез когото е всичко, и ние чрез Него.
7. Но това знание го няма във всички, а някои, като досега бяха свикнали с идолите, ядат месо като идоложертвено и съвестта им, като е слаба, се осквернява.
8. Но това, което ядем, не ни прави угодни на Бога; защото нито като не ядем, губим нещо, нито като ядем, печелим нещо.
9. Но внимавайте да не би по някакъв начин тази ваша свобода да стане спънка на слабите.
10. Защото, ако види някой, че ти, който имаш знание, седиш и ядеш в някой храм на идол, няма ли съвестта на този, който е слаб, да се насърчи, така че и той да яде идоложертвено?
11. И заради твоето знание ще загине слабият, братът, за когото е умрял Христос.
12. А когато съгрешавате така против братята и наранявате слабата им съвест, вие съгрешавате против Христос.
13. Затова, ако храната, която ям, е спънка на брат ми, аз няма да ям месо до века, за да не препъна брат си.

Глава 9

1. Не съм ли свободен? Не съм ли апостол? Не видях ли Иисус, нашия Господ? Не сте ли вие моето дело в Господа?
2. Ако на други не съм апостол, то поне на вас съм; защото вие сте печатът на моето апостолство в Господа.
3. Моята защита пред тези, които ме изпитват, е тази:
4. Нямаме ли и ние право да ядем и да пием?
5. Нямаме ли и ние право да водим жена от сестрите като другите апостоли и братята на Господа, и Кифа?
6. Или само аз и Варнава нямаме право да не работим?
7. Кой войник служи някога на свои разноски? Кой насажда лозе и не яде от плода му? Или кой пасе стадо и не яде от млякото на стадото?
8. По човешки ли говоря това? Или законът не казва ли същото?
9. Защото в Мойсеевия закон е писано: Да не обвързваш устата на вола, когато вършее. За воловете ли тук се грижи Бог,
10. или го казва несъмнено заради нас? Да, това е писано заради нас; защото, който оре, трябва да оре с надежда и който вършее, трябва да вършее с надежда, че ще участва в плода.
11. Ако ние сме посели у вас духовното, голямо нещо ли е, ако пожънем от вас земното?
12. Ако други участват в това право над вас, не участваме ли ние повече? Ние обаче не използвахме това право, а търпим всичко, за да не станем причина за спънка пред благовестието на Христос.
13. Не знаете ли, че тези, които свещенодействат, се хранят от храма и че тези, които служат на олтара, имат дял от олтара?
14. Също и Господ е наредил така, че проповедниците на благовестието да живеят от благовестието.
15. Но аз не съм използувал нито една от тези наредби, нито пиша това, за да се направи така и за мен, защото за мен е по-добре да умра, отколкото някой да ощети похвалата ми.
16. Защото, ако проповядвам благовестието, няма с какво да се похваля, понеже това ми се налага от необходимост и горко ми, ако не благовествам.
17. Защото, ако върша това доброволно, имам награда, но ако го върша от принуждение, то само изпълнявам повереното ми настойничество.
18. Тогава каква е моята награда? Тази — като благовествам, да мога да направя евангелието безплатно, така че да не използувам напълно своето право в благовестието.
19. Защото, въпреки че съм свободен от всички хора, аз сам станах роб на всички, за да спечеля още повече хора.
20. За юдеите станах като юдеин, за да спечеля юдеи; за тези, които са под закон, станах като под закон — въпреки че сам аз не съм под закон — за да спечеля онези, които са под закон;
21. на тези, които нямат закон, станах, като че нямам закон — въпреки че не съм без закон пред Бога, а съм под закона на Христос — за да спечеля онези, които нямат закон;
22. за слабите станах слаб, за да спечеля слабите. За всички станах всичко, така че по всякакъв начин да спася неколцина.
23. И това правя заради благовестието — за да участвам и аз в него.
24. Не знаете ли, че тези, които тичат на игрището, всички тичат, а само един получава наградата? Тичайте така, че да я получите.
25. А всеки, който се състезава, се въздържа във всичко. Те вършат това, за да получат тленен венец, а ние — нетленен.
26. Затова, аз така тичам — не като към нещо неизвестно; така удрям — не като че бия въздуха;
27. а уморявам тялото си и го поробвам, да не би проповядвайки на другите, аз самият да стана неодобрен.

Глава 10

1. Не искам, братя, да не знаете, че нашите бащи са били всички под облака и всички са минали през морето,
2. и всички в Мойсей са се кръстили в облака и в морето,
3. и всички са яли една и съща духовна храна,
4. и всички са пили от едно и също духовно питие, защото пиеха от духовната Канара, която ги придружаваше — и тази Канара беше Христос.
5. Но въпреки това в повечето от тях Бог не благоволи, защото ги измори в пустинята.
6. Но тези неща бяха пример за нас, за да не жадуваме за злото, както те жадуваха.
7. И не бъдете идолопоклонници, като някои от тях, според писаното: Народът седна да яде и да пие, и стана да играе.
8. Нито да блудстваме, както блудстваха някои от тях и паднаха в един ден двадесет и три хиляди души.
9. Нито да изпитваме Христос, както някои от тях Го изпитаха и погинаха от змиите.
10. И не роптайте, както роптаеха някои от тях и погинаха от изтребителя.
11. А всичко това им се случи за пример и беше записано за поука на нас, върху които са дошли последните времена.
12. Затова, който мисли, че стои, нека внимава да не падне.
13. Никакво изкушение не ви е постигнало, освен това, което е човешко; но Бог е верен, който няма да допусне да бъдете изкушени повече, отколкото ви е силата, но заедно с изкушението ще даде и изходен път, така че да можете да го издържите.
14. Затова, възлюбени мои, бягайте от идолослужението.
15. Говоря като на разумни — вие сами съдете за това, което казвам.
16. Чашата на благословението, която ние благославяме, не е ли участие в Христовата кръв? Хлябът, който разчупваме, не е ли участие в Христовото тяло?
17. Защото ние, многото, сме един хляб, едно тяло, понеже всички в този един хляб участваме.
18. Вижте Израил по плът: тези, които ядат жертвите, нямат ли участие в олтара? Тогава какво?
19. Казвам ли аз, че идолът е нещо или че идоложертвеното е нещо?
20. Не, но онова, което жертват езичниците, го жертват на демоните, а не на Бога, но аз не желая вие да имате общение с демоните.
21. Не можете да пиете Господната чаша и чашата на демоните, не можете да участвате в Господната трапеза и в трапезата на демоните.
22. Или искаме да подбудим Господа към ревност? Ние по-силни ли сме от Него?
23. Всичко е позволено, но не всичко е полезно; всичко е позволено, но не всичко е изграждащо.
24. Никой да не търси своята си полза, а всеки — ползата на другия.
25. Яжте всичко, което се продава в месарницата, без да го изпитвате заради съвестта си;
26. защото Господна е земята и всичко, каквото има в нея.
27. Ако ви покани някой от невярващите и вие желаете да отидете, яжте каквото и да сложат пред вас, без да го изпитвате заради съвестта си.
28. Но ако някой ви каже: Това е било принесено в жертва на идоли; не яжте заради този, който ви го е известил, и заради съвестта.
29. Имам предвид не твоята съвест, а на другия; понеже, защо да се съди моята свобода от друга съвест?
30. Ако аз участвам в яденето с благодарение, защо да ме злословят за онова, за което благодаря?
31. И така, ядете ли, пиете ли, или вършите нещо друго, всичко вършете за Божията слава.
32. Не ставайте спънка нито за юдеи, нито за гърци, нито за Божията църква,
33. както и аз се стремя да угодя на всички във всичко, като търся не своята собствена полза,

а ползата на мнозина, за да се спасят.

Глава 11

1. Бъдете подражатели на мен, както съм и аз на Христос.
2. За похвала ви е, че ме помните във всичко, като държите преданията така, както ви ги предадох.
3. Но искам да знаете, че глава на всеки мъж е Христос, глава на жената е мъжът, а глава на Христос е Бог.
4. Всеки мъж, който се моли или пророкува с покрита глава, засрамва главата си.
5. А всяка жена, която се моли или пророкува с непокрита глава, засрамва главата си, защото това е едно и също, като да е с бръсната глава.
6. Защото, която жена не се покрива, нека се остриже. Но ако за една жена е срамно да бъде с остригана или обръсната глава, нека се покрива.
7. Защото мъжът не трябва да си покрива главата, понеже е образ и слава на Бога, а жената е слава на мъжа.
8. Защото мъжът не е от жената, а жената — от мъжа.
9. Защото не мъжът беше създаден за жената, а жената — за мъжа.
10. Затова жената е длъжна да има на главата си белег на власт заради ангелите.
11. Обаче в Господа нито жената е без мъжа, нито мъжът е без жената.
12. Защото както жената е от мъжа, така и мъжът е чрез жената, а всичко е от Бога.
13. Сами в себе си съдете: прилично ли е жената да се моли на Бога с непокрита глава?
14. Не ви ли учи самото естество, че ако мъжът оставя косата си да расте, това е позор за него?
15. Но ако жената има дълга коса, това е слава за нея, защото косата й е дадена вместо покривало.
16. Но ако някой мисли да спори за това, ние нямаме такъв обичай, нито Божиите църкви.
17. А като ви давам тези наставления, не ви хваля, защото се събирате не за по-добро, а за по-лошо.
18. Защото първо, слушам, че когато се събирате в църква, ставали разцепления помежду ви; и отчасти вярвам това,
19. защото е нужно да има и разделение между вас, за да се видят кои са одобрените между вас.
20. И когато така се събирате на едно място, не е възможно да ядете Господната вечеря.
21. Защото на яденето всеки бърза да вземе своята вечеря преди другите и така един остава гладен, а друг се напива.
22. Какво! Къщи ли нямате, където да ядете и пиете? Или презирате Божията църква и засрамвате тези, които нямат нищо? Какво да ви кажа? Да ви похваля ли за това? Не ви хваля.
23. Защото аз от Господа приех това, което ви и предадох — че Господ Иисус през нощта, когато беше предаден, взе хляб
24. и като благодари, разчупи и каза: Това е Моето тяло, което е (разчупено) за вас; това правете за Мое възпоменание.
25. Така взе и чашата след вечерята и каза: Тази чаша е Новият Завет в Моята кръв; това правете всеки път, когато пиете, за Мое възпоменание.
26. Защото всеки път, когато ядете този хляб и пиете (тази) чаша, възвестявате смъртта на Господа, докато Той дойде.
27. Затова всеки, който яде този хляб или пие Господната чаша недостойно, ще бъде виновен за грях против тялото и кръвта на Господа.
28. Но човек да изпитва себе си и така да яде от хляба и да пие от чашата;
29. защото, който яде и пие, без да разпознава Господното тяло, той яде и пие осъждане за себе си.
30. По тази причина мнозина между вас са слаби и болнави, а доста са и починали.
31. Защото, ако разпознавахме сами себе си, нямаше да бъдем съдени.

32. Но когато биваме съдени, биваме наказвани от Господа, за да не бъдем осъдени заедно със света.
33. Затова, братя мои, когато се събирате да ядете, чакайте се един друг.
34. А ако някой е гладен, нека яде у дома си, за да не се събирате за осъждане. А останалите работи ще наредя, когато дойда.

Глава 12

1. Що се отнася до духовните дарби, братя, не искам да не разбирате.
2. Вие знаете, че когато бяхте езичници, ви теглеше към немите идоли, които ви привличаха.
3. Затова ви известявам, че никой, като говори с Божия Дух, не казва: Да бъде проклет Иисус!, и никой не може да каже: Иисус е Господ!, освен със Светия Дух.
4. Дарбите са различни, но Духът е същият.
5. Службите са различни, но Господ е същият.
6. Различни са и действията, но Бог е Същият, който върши всичко във всички.
7. А на всеки се дава проявяването на Духа за обща полза;
8. защото на един се дава чрез Духа слово на мъдрост, а на друг — слово на познание чрез същия Дух,
9. на друг — вяра чрез същия Дух, а пък на друг — изцелителни дарби чрез същия Дух,
10. а на друг — да върши чудеса, а на друг — пророчество, а на друг — разпознаване на духове, на друг — разни езици, а на друг — тълкуване на езици.
11. А всичко това се върши от един и същ Дух, който разделя на всеки поотделно, както иска.
12. Защото, както тялото е едно и има много части, но всичките части на тялото, ако и да са много, пак са едно тяло, така е и Христос.
13. Защото всички ние — било юдеи или гърци, било роби или свободни — бяхме кръстени в един Дух, за да съставляваме едно тяло, и всички с един Дух бяхме напоени.
14. Защото тялото не е съставено от една част, а от много.
15. Ако каже кракът: Понеже не съм ръка, не съм от тялото, това прави ли го да не е от тялото?
16. И ако каже ухото: Понеже не съм око, не съм от тялото, това прави ли го да не е от тялото?
17. Ако цялото тяло беше око, къде щеше да е слухът? Ако цялото беше слух, къде щеше да е обонянието?
18. Но сега Бог е поставил частите — всяка една от тях — в тялото, както е искал.
19. Но ако всичко беше една част, къде щеше да е тялото?
20. А сега наистина частите са много, а тялото — едно.
21. И окото не може да каже на ръката: Не ми трябваш; или пък главата на краката: Не сте ми необходими.
22. Напротив, тези части на тялото, които изглеждат по-слаби, са необходими;
23. и тези части на тялото, които ни изглеждат по-малко почетни, тях обграждаме с повече почит; и неблагоприличните ни части имат по-голямо благоприличие,
24. а благоприличните ни части нямат нужда от това. Но Бог е сглобил тялото така, че е дал по-голяма почит на онази част, която не я притежава,
25. за да няма раздор в тялото, а частите му да се грижат еднакво една за друга.
26. И ако страда една част, всичките части страдат заедно с нея; или ако се слави една част, всичките части се радват заедно с нея.
27. А вие сте тялото на Христос и поотделно — части от Него.
28. И Бог е поставил някои в църквата — първо апостоли, второ пророци, трето учители, после чудеса, после дарби на изцеление, помагания, управлявания, разни езици.
29. Всички апостоли ли са? Всички пророци ли са? Всички учители ли са? Всички вършат ли чудеса?
30. Всички имат ли изцелителни дарби? Всички говорят ли езици? Всички тълкуват ли?
31. Копнейте за по-големите дарби. Но аз ви показвам един още по-превъзходен път.

Глава 13

1. Ако говоря с човешки и ангелски езици, а любов нямам, аз съм станал мед, която звънти, или кимвал, който дрънка.
2. И ако имам пророческа дарба и зная всички тайни и всяко знание, и ако имам всичката вяра, така че и планини да премествам, а любов нямам, нищо не съм.
3. И ако раздам целия си имот за прехрана на бедните и ако предам тялото си на изгаряне, а любов нямам, нищо не ме ползва.
4. Любовта дълго търпи и е милостива, любовта не завижда, любовта не се превъзнася, не се гордее,
5. не безобразничи, не търси своето, не се раздразнява, не мисли зло,
6. не се радва на неправдата, а се радва заедно с истината,
7. всичко премълчава, на всичко хваща вяра, на всичко се надява, всичко търпи.
8. Любовта никога не преминава; обаче пророчества ли са, ще се прекратят, езици ли са, ще престанат, знание ли е, ще се прекрати.
9. Защото отчасти знаем и отчасти пророкуваме,
10. но когато дойде съвършеното, тогава това, което е частично, ще се прекрати.
11. Когато бях дете, като дете говорех, като дете мислех, като дете отсъждах. Но когато станах мъж, прекратих детското.
12. Защото сега виждаме неясно, като в огледало, а тогава ще видим лице в лице. Сега познавам отчасти, а тогава ще позная напълно, както и аз съм бил напълно познат.
13. И така, остават тези трите: вяра, надежда и любов; но най-голямата от тях е любовта.

Глава 14

1. Стремете се към любовта; и копнейте и за духовните дарби, а особено за дарбата да пророкувате.
2. Защото, който говори на език, той не говори на хора, а на Бога, защото никой не го разбира; но в духа говори тайни.
3. А който пророкува, той говори на хората за изграждане и увещание, и утеха.
4. Който говори на език, изгражда себе си; а който пророкува, изгражда църквата.
5. Желал бих всички вие да говорите на езици, а още повече да пророкувате; а който пророкува, е по-горен от този, който говори на езици, освен ако тълкува, за да се изгражда църквата.
6. Но сега, братя, ако дойда при вас и говоря на езици, какво ще ви ползувам, освен ако не ви съобщя или откровение, или знание, или пророчество, или поучение?
7. Дори бездушните неща като свирка или гъдулка, когато издават звук, ако не се различават тоновете им, как ще се познае какво свирят със свирката или с гъдулката?
8. Защото и ако тръбата издадеше неопределен звук, кой би се приготвил за бой?
9. Също така и вие, ако не изговаряте с езика разбираеми думи, как ще се познае какво говорите? Защото ще говорите на вятъра.
10. Има например толкова вида езици на света; и нито един от тях не е без значение.
11. И така, ако аз не разбера значението на езика, ще бъда другоезичен за този, който говори, и този, който говори, ще бъде другоезичен за мен.
12. Така и вие, понеже копнеете за духовните дарби, старайте се да се преумножат те у вас за изграждане на църквата.
13. Затова, който говори на език, нека се моли за дарбата и да тълкува.
14. Защото, ако се моля на език, духът ми се моли, но умът ми не дава плод.
15. Тогава какво? Ще се моля с духа си, но ще се моля и с ума си; ще пея с духа си, но ще пея и с ума си.
16. Иначе, ако славиш с духа си, как ще каже: Амин! на твоето благодарение онзи, който е в положението на неучения, като не знае какво говориш?
17. Защото ти наистина благодариш добре, но другият не се изгражда.
18. Благодаря на моя Бог, че аз говоря езици повече от всички вас;
19. но в църквата предпочитам да изговоря пет думи с ума си, за да наставя и други, а не десет хиляди думи на език.
20. Братя, не бъдете деца по ум, но бъдете невръстни в злобата, а по ум бъдете пълнолетни.
21. В закона е писано: Чрез другоезични хора и чрез устните на чужденци ще говоря на този народ, но и така няма да Ме послушат, казва Господ.
22. И така, езиците не са белег за вярващите, а за невярващите. А пророчеството не е за невярващите, а за вярващите.
23. И така, ако се събере цялата църква и всички говорят на езици, и влязат хора неучени или невярващи, няма ли да кажат, че вие сте полудели?
24. Но ако всички пророкуват и влезе някой невярващ или неучен, той се обвинява от всички и се осъжда от всички,
25. тайните на сърцето му се откриват; и така, той ще падне на лицето си, ще се поклони пред Бога и ще изповяда, че Бог наистина е между вас.
26. Тогава, братя, какво става? Когато се събирате, всеки от вас има псалм, има поучение, има откровение, има език, има тълкуване. Всичко да става за изграждане.
27. Ако някой говори на език, нека говорят по двама или най-много по трима, и то по ред, а един да тълкува.
28. Но ако няма тълкувател, такъв нека да мълчи в църквата и нека говори на себе си и на Бога.
29. От пророците нека говорят само двама или трима, а другите да преценяват.

30. Но ако дойде откровение на някой друг от седящите, първият нека да замълчи.
31. Защото можете да пророкувате всички един след друг, за да се поучават всички и всички да се насърчават.
32. И духовете на пророците се покоряват на пророците.
33. Защото Бог не е Бог на безредие, а на мир. Както е по всичките църкви на светиите,
34. жените нека да мълчат в църквите, защото не им е позволено да говорят; а да се подчиняват, както казва и законът.
35. Но ако искат да научат нещо, нека питат мъжете си у дома, защото е срамно за жена да говори в църква.
36. Или Божието слово излезе от вас? Или стигна само до вас?
37. Ако някой мисли, че е пророк или духовен, нека узнае, че това, което ви пиша, е заповед от Господа.
38. Но ако някой не иска да узнае, нека остане в незнание.
39. Затова, братя мои, копнейте да пророкувате и не забранявайте да се говори на езици.
40. И нека всичко да става с приличие и ред.

Глава 15

1. И още, братя, напомням ви благовестието, което ви проповядвах, което и приехте, в което и стоите,
2. чрез което се и спасявате, ако държите здраво онова слово, което аз ви благовестих, освен ако не сте повярвали напразно.
3. Защото ви предадох преди всичко това, което и аз приех — че Христос умря за греховете ни според Писанията,
4. че беше погребан, че беше възкресен на третия ден според Писанията
5. и че се яви на Кифа, после на дванадесетте,
6. че след това се яви на повече от петстотин братя наведнъж, повечето от които и досега са живи, а някои починаха,
7. че после се яви на Яков, а след това на всичките апостоли;
8. а най-накрая от всички се яви и на мен, като на някой изверг.
9. Защото аз съм най-нищожният от апостолите, който не съм достоен да се нарека апостол, понеже гоних Божията църква.
10. Но с Божията благодат съм, каквото съм; и Неговата благодат към мен не беше напразна, а аз се трудих повече от всички тях — не аз обаче, а Божията благодат, която беше с мен.
11. И така, било аз или те, ние така проповядваме, и вие така повярвахте.
12. Но ако се проповядва, че Христос е възкресен от мъртвите, как някои между вас казват, че няма възкресение на мъртвите?
13. Ако няма възкресение на мъртвите, тогава и Христос не е бил възкресен.
14. А ако Христос не е бил възкресен, тогава нашата проповед е празна и вашата вяра също е празна.
15. При това, ние се намираме в положение на Божии лъжесвидетели, защото свидетелствахме за Бога, че е възкресил Христос, когото Той няма да е възкресил, ако мъртвите наистина не се възкресяват.
16. Защото, ако мъртвите не се възкресяват, тогава и Христос не е бил възкресен;
17. а ако Христос не е бил възкресен, вашата вяра е суетна; вие сте още в греховете си.
18. Тогава и тези, които са починали в Христос, са погинали.
19. Ако се надяваме на Христос само в този живот, то от всичките хора ние сме най-окаяните.
20. Но сега Христос е възкресен от мъртвите и стана първият плод от починалите.
21. Понеже, както чрез един човек дойде смъртта, така чрез един Човек дойде възкресението на мъртвите.
22. Защото, както в Адам всички умират, така и в Христос всички ще оживеят.
23. Но всеки на своя ред: Христос — първият плод; а после тези, които са Христови — при Неговото пришествие.
24. Тогава ще бъде краят, когато Той предаде царството на Бога и Отца, когато унищожи всяко началство и всяка власт, и сила,
25. защото Той трябва да царува, докато положи всички врагове под краката Си.
26. Последният враг, който ще бъде унищожен, е смъртта.
27. Защото Бог е покорил всичко под краката Му. Но когато казва, че всичко е покорено, ясно е, че се изключва Този, който Му е покорил всичко.
28. А когато всичко Му бъде покорено, тогава и Самият Син ще се покори на Този, който Му е покорил всичко, за да бъде Бог всичко във всичко.
29. Иначе какво ще правят тези, които се кръщават заради мъртвите? Ако мъртвите изобщо не се възкресяват, защо тогава се кръщават заради тях?
30. Защо и ние се излагаме на опасност всеки час?
31. Братя, с похвалата заради вас, която имам в Христос Иисус, нашия Господ, аз всеки ден умирам.
32. Ако, по човешки казано, аз съм се борил със зверове в Ефес, какво ме ползва? Ако

мъртвите не се възкресяват, нека ядем и пием, защото утре ще умрем.
33. Не се мамете. Лошите другари покваряват добрите нрави.
34. Събудете се за правдата и не съгрешавайте, защото някои от вас не познават Бога. Това казвам, за да се засрамите.
35. Но някой ще каже: Как се възкресяват мъртвите? И с какво тяло идват?
36. Глупако! Това, което ти сееш, не оживява, ако не умре.
37. И когато го сееш, не посяваш тялото, което ще изникне, а голо зърно, пшенично или някое друго,
38. а Бог му дава тяло, каквото е искал, и на всяко семе — негово собствено тяло.
39. Всяка плът не е еднаква; а една е плътта на хората, а друга — плътта на животните, друга — на птиците и друга — на рибите.
40. И има небесни тела и земни тела. Но блясъкът на небесните е един, а на земните — друг;
41. един е блясъкът на слънцето, друг — блясъкът на луната и друг — блясъкът на звездите; а и звезда от звезда се различава по блясък.
42. Така е и възкресението на мъртвите. Сее се в тление, възкръсва в нетление;
43. сее се в безчестие, възкръсва в слава; сее се в немощ, възкръсва в сила;
44. сее се одушевено тяло, възкръсва духовно тяло. Има одушевено тяло, има и духовно тяло.
45. Така е и писано: Първият човек, Адам, стана жива душа, последният Адам стана животворящ дух.
46. Обаче не е първо духовното, а одушевеното, и после духовното.
47. Първият човек е от земята — пръстен; вторият Човек е от небето.
48. Какъвто е пръстеният, такива са и пръстените; и какъвто е Небесният, такива са и небесните.
49. И както сме се облекли в образа на пръстения, така ще се облечем и в образа на Небесния.
50. А това казвам, братя, че плът и кръв не могат да наследят Божието царство, нито тленното наследява нетленното.
51. Ето, казвам ви една тайна: не всички ще починем, но всички ще се изменим
52. в един миг, в мигване на око, при последната тръба; защото тръбата ще затръби и мъртвите ще възкръснат нетленни, и ние ще се изменим.
53. Защото това тленното трябва да се облече в нетление и това смъртното — да се облече в безсмъртие.
54. А когато това тленното се облече в нетление и това смъртното се облече в безсмъртие, тогава ще се сбъдне написаното слово: Погълната беше смъртта победоносно.
55. О, смърт, къде ти е победата? О, смърт, къде ти е жилото?
56. Но жилото на смъртта е грехът, а силата на греха е законът;
57. но благодарение да бъде на Бога, който ни дава победата чрез нашия Господ Иисус Христос!
58. Затова, възлюбени мои братя, бъдете твърди, непоколебими, и преизобилствайте винаги в Господното дело, като знаете, че в Господа вашият труд не е напразен.

Глава 16

1. А колкото за събирането на дарение за светиите, правете и вие така, както наредих в църквите в Галатия.
2. Във всеки първи ден на седмицата всеки от вас да си отделя и да събира според успеха на работите си, за да не се събира, когато аз дойда.
3. И когато дойда, ще изпратя с писма онези, които ще одобрите, да отнесат дара ви в Ерусалим.
4. И ако си заслужава да отида и аз, ще пътуват с мен.
5. Но при вас ще дойда, след като мина през Македония, понеже минавам през Македония.
6. И може и да остана при вас или дори да презимувам, за да ме изпратите вие, накъдето отида.
7. Защото не ми се иска да ви видя сега, като минавам, а се надявам да остана при вас известно време, ако позволи Господ.
8. А в Ефес ще остана до Петдесетницата,
9. защото ми се отвори голяма врата за работа, а има и много противници.
10. Ако дойде Тимотей, внимавайте да бъде без страх между вас, защото и той работи Господното дело, както и аз.
11. Затова никой да не го презира, а го изпратете с мир, за да дойде при мен, защото го очаквам с братята.
12. А колкото за брат Аполос, много му се молих да дойде при вас с братята, но никак не му се искаше да дойде сега. Ще дойде обаче, когато намери случай.
13. Бдете! Стойте твърдо във вярата! Бъдете мъжествени! Бъдете силни!
14. Всичко у вас да става с любов.
15. Още ви моля, братя: знаете, че домът на Стефанин е първият плод на Ахая и че те са посветили себе си да служат на светиите;
16. подчинявайте се на такива и на всеки, който съдейства в делото и се труди.
17. Радвам се за идването на Стефанин, на Фортунат и Ахаик, защото те запълниха вашата липса,
18. понеже освежиха моя и вашия дух. Такива признавайте.
19. Поздравяват ви църквите, които са в Азия. Много поздрави ви изпращат в Господа Акила и Прискила с църквата в техния дом.
20. Поздравяват ви всичките братя. Поздравете се един друг със свята целувка.
21. Поздрава пиша аз, Павел, със собствената си ръка.
22. Ако някой не обича Господ Иисус Христос, да бъде проклет. МаранатЁ.
23. Благодатта на Господ Иисус Христос да бъде с вас.
24. Моята любов да бъде с всички вас в Христос Иисус. Амин.

2 Коринтяни

Глава 1

1. Павел, с Божията воля апостол на Иисус Христос, и брат Тимотей до Божията църква, която е в Коринт, и до всичките светии, които са по цяла Ахая:
2. Благодат на вас и мир от Бога, нашия Отец, и Господ Иисус Христос.
3. Благословен да бъде Бог и Отец на нашия Господ Иисус Христос, Отец на милостите и Бог на всяка утеха,
4. който ни утешава във всяка наша скръб, за да можем и ние да утешаваме тези, които се намират в каквато и да било скръб, с утехата, с която и ние сме утешавани от Бога.
5. Защото, както изобилстват в нас страданията на Христос, така и нашата утеха изобилства чрез Христос.
6. И ако ни притесняват, това е за вашата утеха и спасение; или ако ни утешават, това е за вашата утеха (и спасение), която действа, като устоявате на същите страдания, които понасяме и ние.
7. И надеждата ни за вас е твърда, като знаем, че както сте участници в страданията, така сте и в утехата.
8. Защото не искаме, братя, да не знаете за скръбта, която ни сполетя в Азия – че бяхме изключително притеснени, свръх силите си, така че дори се отчаяхме за живота си;
9. но ние самите бяхме приели смъртната присъда в себе си, за да не се уповаваме на себе си, а на Бога, който възкресява мъртвите,
10. който ни избави от толкова близка смърт и още избавя и на когото се надяваме, че пак ще ни избавя,
11. като ни съдействате и вие чрез молитва, така че поради дадената на нас чрез молитвите на мнозина благодат да благодарят мнозина за нас.
12. Защото нашата похвала е тази: свидетелството на нашата съвест, че живяхме на света с простота и Божия искреност – не с плътска мъдрост, а в Божията благодат; и най-много между вас.
13. Защото не ви пишем друго освен това, което четете, а и разбирате, и което се надявам, че ще разберете и до край;
14. както и отчасти сте разбрали, че ние сме похвала за вас, както и вие – за нас, в Деня на нашия Господ Иисус.
15. С тази увереност възнамерявах да дойда при вас преди това, за да имате втора благодат,
16. като мина през вас за Македония, а от Македония да дойда пак при вас и тогава вие да ме изпратите за Юдея.
17. Като възнамерявах това, лекомислено ли постъпих? Или това, което възнамерявах, от плътта ли го възнамерявах, че да означава Да, да и Не, не едновременно?
18. Но Бог е верен, така че словото ни към вас не е Да и Не.
19. Защото Божият Син, Иисус Христос, който беше проповядван между вас от нас – от мен, Сила и Тимотей – не беше Да и Не, а в Него беше Да;
20. понеже, колкото са Божиите обещания, всичките в Него са Да! -- затова и чрез Него е Амин! за слава на Бога чрез нас.
21. А Този, който ни утвърждава заедно с вас в Христос и който ни е помазал, е Бог,
22. който ни е запечатал и е дал в сърцата ни Духа в залог.
23. И аз призовавам Бога за свидетел на моята душа, че за да ви пощадя, още не съм дошъл в Коринт.
24. Не че ние господстваме над вашата вяра, а сме помощници на вашата радост; понеже чрез вярата вие стоите.

Глава 2

1. Но в себе си реших това: да не идвам при вас пак със скръб.
2. Защото, ако аз ви наскърбявам, то кой ще развесели мен, ако не този, който е бил наскърбен от мен?
3. И това писах нарочно, да не би когато дойда, да бъда наскърбен от онези, които би трябвало да ме зарадват, като съм сигурен във всички вас, че моята радост е радостта на всички вас.
4. Защото с голяма скръб и свито сърце ви писах с много сълзи – не за да се наскърбите, а за да познаете любовта, която аз имам особено към вас.
5. Но ако някой е причинил скръб, не е наскърбил мен, а донякъде – да не кажа прекалено много – всички вас.
6. За такъв един е достатъчно това наказание, което му е било наложено от мнозинството;
7. така че сега вече вие трябва по-добре да му простите и да го утешите, да не би такъв един да бъде погълнат от прекомерната скръб.
8. Затова ви умолявам да го уверите в любовта си към него.
9. Понеже затова и писах – за да позная от опит дали сте послушни във всичко.
10. А на когото вие прощавате нещо, прощавам и аз; защото, ако и аз съм простил нещо, простил съм го заради вас пред лицето на Христос,
11. да не би Сатана да добие преимущество над нас; защото неговите замисли не са ни неизвестни.
12. И когато дойдох в Троада да проповядвам благовестието на Христос и когато ми се отвори врата в Господното дело,
13. духът ми не се успокои, понеже не намерих брат си Тит, а като се простих с тях, отпътувах за Македония.
14. Но благодаря на Бога, който винаги ни води в победно шествие в Христос и на всяко място изявява чрез нас благоуханието на познанието за Него.
15. Защото за Бога ние сме благоуханието на Христос сред тези, които се спасяват, и сред онези, които погиват.
16. За едните – смъртоносно ухание, което докарва смърт, а за другите – животворно ухание, което докарва живот. И кой е способен на това?
17. Защото ние не сме като мнозината, които изопачават Божието слово, а говорим искрено в Христос, като от Бога, пред Бога.

Глава 3

1. Пак ли започваме да се препоръчваме? Или и ние, както някои, имаме нужда от препоръчителни писма до вас или от вас?
2. Вие сте нашето писмо, написано в сърцата ни, узнавано и прочитано от всички хора;
3. и става явно, че вие сте Христово писмо, произлязло чрез нашето служение, написано не с мастило, а с Духа на живия Бог, не на плочи от камък, а на плочи от плът – на сърцето.
4. И ние имаме такава увереност спрямо Бога чрез Христос;
5. не че ние сме способни от само себе си да съдим за нещо като от нас си, но нашата способност е от Бога,
6. който ни направи способни да бъдем служители на нов завет – не на буквата, а на Духа; защото буквата убива, а Духът оживотворява.
7. Но ако служенето на онова, което докарва смърт, написано с букви, издълбани на камък, стана с такава слава, че израилевите синове не можеха да гледат Мойсей в лице заради блясъка на лицето му, който преминаваше,
8. как служенето на Духа няма да бъде с по-голяма слава?
9. Защото, ако служенето на онова, което докарва осъждане, стана със слава, служенето на онова, което докарва правда, го надминава много повече по слава.
10. Защото и онова, което е било прославено, не е било прославено в това отношение, поради славата, която превъзхожда.
11. Защото, ако преходното беше със слава, колко повече ще бъде в слава трайното!
12. И така, като имаме такава надежда, пристъпваме с голямо дръзновение
13. и не сме като Мойсей, който слагаше покривало на лицето си, за да не могат израилевите синове да гледат края на това, което преминаваше.
14. Но техните умове бяха заслепени. Защото и до днес същото това покривало стои при прочитането на Стария Завет, като не се открива, защото то се отмахва в Христос.
15. Но и до днес при прочитането на Мойсей покривало лежи на сърцето им,
16. но когато Израил се обърне към Господа, покривалото се отмахва.
17. А Господ е Духът; и където е Господният Дух, там е свобода.
18. А ние всички, с открито лице, гледайки като в огледало Господната слава, биваме преобразявани в същия образ от слава в слава, като от Господния Дух.

Глава 4

1. Затова, като имаме това служение, както придобихме милост, не се обезсърчаваме;
2. но се отрекохме от тайните дела на срама, като не постъпваме лукаво, нито изопачаваме Божието слово, а като изявяваме истината, препоръчваме себе си на съвестта на всеки човек пред Бога.
3. Но ако нашето благовестие е покрито, то е покрито за тези, които погиват,
4. за невярващите, чиито умове е заслепил богът на този свят, за да не би да ги озари светлината на благовестието на славата на Христос, който е образ на Бога.
5. Защото ние не проповядваме себе си — а Христос Иисус като Господ, а себе си като ваши слуги заради Иисус.
6. Защото Бог, който е казал на светлината да изгрее от тъмнината, е Този, който е огрял в сърцата ни, за да даде светлината на познанието на Божията слава в лицето на Иисус Христос.
7. Но ние имаме това съкровище в съдове от пръст, за да бъде превъзходството на силата от Бога, а не от нас.
8. Угнетявани сме отвсякъде, но не сме съкрушени; в недоумение сме, но не до отчаяние;
9. гонени сме, но не сме изоставени; поваляни сме, но не сме унищожени;
10. винаги носещи в тялото си умирането на (Господ) Иисус, за да се яви в тялото ни и животът на Иисус.
11. Защото ние, живите, винаги сме предавани на смърт заради Иисус, за да се яви и животът на Иисус в нашата смъртна плът;
12. така че смъртта наистина действа в нас, а животът – във вас.
13. А като имаме един и същ дух на вяра, както е писано: ?Повярвах, затова и говорих“, то и ние, понеже вярваме, затова и говорим,
14. като знаем, че Този, който е възкресил Господ Иисус, ще възкреси и нас заедно с Иисус и ще ни представи заедно с вас.
15. Защото всичко това е заради вас, така че благодатта, като се умножи чрез мнозината, да преумножи благодарението за Божията слава.
16. Затова ние не се обезсърчаваме; но дори и да тлее нашият външен човек, пак вътрешният всеки ден се подновява.
17. Защото нашата временна лека скръб произвежда все повече и повече една вечна пълна слава за нас,
18. които не гледаме на видимите, а на невидимите неща; защото видимите са временни, а невидимите – вечни.

Глава 5

1. Защото знаем, че ако се развали земният ни дом, телесната ни скиния, имаме от Бога здание на небесата, дом неръкотворен, вечен.
2. Понеже в този дом ние стенем, като копнеем да се облечем с нашето небесно жилище,
3. стига само, като сме облечени, да не се намерим голи.
4. Понеже, като сме в тази телесна скиния, ние стенем обременени; защото желаем не да бъдем съблечени, а да бъдем облечени още повече, така че смъртното да бъде погълнато от живота.
5. А Този, който ни е направил точно за това, е Бог, който ни е дал и Духа в залог.
6. И така, винаги сме дързостни, като знаем, че докато сме у дома в тялото, ние сме далеч от Господа,
7. защото ходим с вярване, а не с виждане.
8. И така, ние сме дързостни и предпочитаме да сме далеч от тялото и да дойдем у дома при Господа.
9. Затова и ревностно се стараем – било у дома или далеч – да бъдем угодни на Него.
10. Защото всички ние трябва да се явим пред Христовото съдилище, за да получи всеки според това, което е правил в тялото – било добро, или зло.
11. И така, като познаваме страха от Господа, убеждаваме хората, а за Бога сме открити; надявам се още, че и за вашите съвести сме открити.
12. И не препоръчваме себе си отново на вас, а ви даваме повод да се хвалите с нас, за да го използвате срещу онези, които се хвалят с това, което е на лице, а не с това, което е на сърце.
13. Защото, ако сме излезли извън себе си, то е заради Бога; или ако сме разумни, то е заради вас.
14. Защото Христовата любов ни принуждава, като разсъждаваме така, че ако един е умрял за всичките, тогава и всичките са умрели;
15. и че Той умря за всички, така че тези, които живеят, да не живеят вече за себе си, а за Този, който за тях е умрял и е бил възкресен.
16. Затова, отсега нататък ние не познаваме никого по плът; дори и да сме познавали Христос по плът, пак сега вече не Го познаваме така.
17. И така, ако някой е в Христос, той е ново създание; старото премина, ето, (всичко) стана ново!
18. А всичко е от Бога, който ни примири със Себе Си чрез (Иисус) Христос и ни даде служение на примирение,
19. тоест, че Бог беше в Христос и примири света със Себе Си, като не счете на хората прегрешенията им, и че вложи в нас словото на примирението.
20. И така, от страна на Христос ние сме посланици, като че Бог чрез нас умолява; молим ви от страна на Христос: примирете се с Бога,
21. който за нас направи грешен Онзи, който не знаеше грях, за да станем ние в Него праведни пред Бога.

Глава 6

1. И ние, като съработници, също ви умоляваме да не приемате напразно Божията благодат.
2. Защото Той казва: ?В благоприятно време те послушах и в спасителен ден ти помогнах.“ Ето, сега е благоприятно време! Ето, сега е спасителен ден!
3. Ние в нищо не даваме никаква причина за съблазън, да не би да се злослови служението ни,
4. а във всичко представяме себе си като Божии служители, в голямо търпение, в скърби, в нужди, в страхове,
5. в бичувания, в затваряния, в смутове, в трудове, в неспане, в постене,
6. в чистота, в познание, в дълготърпение, в благост, в Светия Дух, в нелицемерна любов,
7. в говорене истината, в Божията сила, чрез оръжията на правдата в дясната и в лявата ръка,
8. сред слава и опозорение, сред похвали и укори; считани като измамници, и въпреки това истинни;
9. като непознати, и въпреки това добре познати; като умиращи, и въпреки това, ето, живеем; като наказвани, и въпреки това неумъртвени;
10. като наскърбени, но винаги радостни; като бедни, но обогатяващи мнозина; като не притежаващи нищо, и въпреки това притежаващи всичко.
11. О, коринтяни, устата ни са отворени към вас, сърцето ни се разшири.
12. На вас не ви е тясно в нас, а ви е тясно в сърцата ви.
13. Също така за отплата – говоря като на деца – разширете и вие сърцата си.
14. Не се впрягайте с невярващите; защото, какво общо имат правдата и беззаконието? Или какво общение има светлината с тъмнината?
15. И какво съгласие има между Христос и Велиал? Или какво съучастие има вярващият с невярващия?
16. И какво споразумение има между Божия храм и идолите? Защото ние сме храм на живия Бог, както каза Бог: ?Ще се заселя между тях и между тях ще ходя; и ще им бъда Бог, и те ще Ми бъдат народ.“
17. Затова, ?излезте изсред тях и се отделете“, казва Господ, ?и не се допирайте до нечисто“, и: ?Аз ще ви приема,
18. и ще ви бъда Отец, и вие ще Ми бъдете синове и дъщери“, казва всемогъщият Господ.

Глава 7

1. И така, възлюбени, като имаме тези обещания, нека очистим себе си от всяка плътска и духовна нечистота, като се усъвършенстваме в святост в страх от Бога.
2. Направете място в сърцата си за нас. Никого не сме онеправдали, никого не сме покварили, никого не сме измамили.
3. Не казвам това, за да ви осъдя; защото преди това казах, че вие сте в нашите сърца, за да умрем заедно и да живеем заедно.
4. Голяма е моята увереност към вас, много се хваля с вас. Изпълнен съм с утеха, преизобилствам с радост при всичката наша скръб.
5. Защото и когато дойдохме в Македония, плътта ни нямаше спокойствие, а отвсякъде бяхме притеснени – отвън борби, отвътре страхове.
6. Но Бог, който утешава смирените, ни утеши с идването на Тит.
7. И не само с идването му, но и с утехата, с която той беше утешен чрез вас, като ни извести копнежа ви, плача ви, ревността ви за мен, така че аз още повече се зарадвах.
8. Защото, дори да ви наскърбих с писмото си, не се разкайвам; въпреки че се бях поразкаял, когато видях, че онова писмо ви наскърби, макар и за кратко време.
9. Сега се радвам, не заради наскърбяването ви, а заради това, че наскърбяването ви доведе до покаяние; понеже вие бяхте наскърбени по Бога, така че да не претърпите никаква вреда от нас.
10. Защото скръбта по Бога докарва спасително покаяние, за което не съжаляваш; но скръбта на света докарва смърт.
11. Защото вижте, това, че се наскърбихте по Бога, какво усърдие породи във вас, каква защита, какво негодуване, какъв страх, какъв копнеж, каква ревност, какво наказание! Във всичко вие показахте, че сте чисти в това нещо.
12. И така, ако ви писах, не ви писах заради този, който беше оскърбил, нито заради този, който беше оскърбен, а за да ви се яви пред Бога нашата грижа за вас.
13. Затова ние се утешихме и освен тази наша утеха се зарадвахме още повече заради радостта на Тит, защото всички вие сте освежили духа му.
14. Защото, ако съм му се похвалил с нещо за вас, не бях посрамен; но както всичко, което ви говорихме, беше истинно, така и похвалата ни с вас пред Тит излезе истина.
15. И той още повече милее за вас, като си спомня послушанието на всички ви и как сте го приели със страх и трепет.
16. Радвам се, че във всичко мога да разчитам на вас.

Глава 8

1. При това, братя, известяваме ви Божията благодат, дадена на църквите в Македония,
2. че макар и в голямо скръбно изпитание, пак изобилната им радост и дълбоката им беднотия направиха да преизобилства богатството на тяхната щедрост.
3. Защото свидетелствам, че те дадоха доброволно според възможностите си и дори над възможностите си,
4. като ни умоляваха с голяма настоятелност да приемем и техния дар и участие в служенето на светиите.
5. И те не само дадоха, както се надявахме, но първо предадоха себе си на Господа и по Божията воля на нас.
6. Така че помолихме Тит да довърши у вас и това благодеяние, както го беше и започнал.
7. И както изобилствате във всяко нещо – във вяра, в слово, в познание, в пълно усърдие и в любовта си към нас – така да преизобилствате и в това благодеяние.
8. Не казвам това като по заповед, а за да изпитам искреността на вашата любов чрез усърдието на другите.
9. Защото знаете благодатта на нашия Господ Иисус Христос – че като беше богат, за вас стана беден, за да станете вие богати чрез Неговата бедност.
10. А относно това ви давам този съвет, защото това е полезно за вас, които миналата година започнахте не само да правите това, но и да го желаете.
11. А сега го свършете и на дело, така че, както сте имали готовност в желанието, така да имате и в довършването според това, което имате.
12. Защото, ако има готовност, тя се приема според това, което има човек, а не според това, което няма.
13. Понеже не искам други да бъдат облекчени, а вие – притеснени,
14. а да има равенство, като вашето сегашно изобилие запълни тяхната оскъдност и тяхното изобилие послужи на вашата оскъдност; така че да има равенство,
15. както е писано: ?Който беше събрал много, нямаше излишък; и който беше събрал малко, не му беше оскъдно.“
16. Но да благодарим на Бога, който влага същото усърдие за вас в сърцето на Тит.
17. Защото той наистина прие молбата, но като беше и сам много усърден, тръгна към вас доброволно.
18. Пратихме с него и брата, чиято похвала в делото на благовестието е известна на всичките църкви;
19. и не само това, но още беше избран от църквите да пътува с нас за делото на това благодеяние, на което служим за славата на Самия Господ и за да се покаже нашето усърдие,
20. като избягваме това, някой да ни упрекне относно този щедър дар, който е поверен на нашето служение;
21. понеже се грижим за това, което е добро не само пред Господа, но и пред хората.
22. Изпратихме с тях и другия наш брат, чието усърдие сме опитали много пъти и в много неща и който сега е много по-усърден поради голямото доверие към вас.
23. Колкото за Тит, той е мой другар и съработник между вас; а колкото за нашите братя, те са пратеници на църквите и са слава на Христос.
24. И така, покажете на тях, а и пред църквите, доказателство за своята любов и за основателността на нашата похвала с вас.

Глава 9

1. А за служенето на светиите Е излишно да ви пиша,
2. понеже зная вашата готовност, за което се хваля с вас пред македонците – че Ахая още от миналата година е готова; и вашата ревност е подбудила по-голямата част от тях.
3. Но аз изпратих братята, за да не би нашата похвала с вас в това отношение да излезе напразна, така че да бъдете готови, както казах;
4. да не би ако дойдат с мен македонци и ви намерят, че не сте готови, да се посрамим ние – да не кажа вие – в тази увереност.
5. И така, намерих за необходимо да помоля братята да отидат при вас по-рано и да приготвят обещаното отпреди ваше дарение, за да бъде готово като дарение, а не като скъперничество.
6. А това казвам, че който сее оскъдно, оскъдно и ще пожъне; а който сее щедро, щедро и ще пожъне.
7. Всеки да дава, както е решил в сърцето си, не с неохота и не от принуждение; защото Бог люби онзи, който дава на драго сърце.
8. А Бог е силен да преумножи върху вас всякаква благодат, така че, като имате винаги и във всичко достатъчно във всяко отношение, да изобилствате във всяко добро дело,
9. както е писано: ?Разпръсна щедро, даде на сиромасите; правдата Му трае до века.“
10. А Този, който дава семе на сеяча и хляб за храна, ще даде и ще умножи вашето семе за сеене и ще направи да изобилстват плодовете на вашата правда,
11. за да бъдете във всяко отношение богати за всякаква щедрост, която чрез нас произвежда благодарение на Бога.
12. Защото извършването на това служение не само запълва нуждите на светиите, но и се умножава чрез многото благодарения пред Бога;
13. понеже чрез доказателството на това служение те славят Бога за вашата послушност на Христовото благовестие, което изповядвате, и за щедростта на вашето участие в дарението за тях и за всички;
14. и в молитвите си за вас те копнеят за вас поради дадената ви изобилна Божия благодат.
15. Да благодарим на Бога за Неговия неизразим дар!

Глава 10

1. И сам аз, Павел, ви моля с кротостта и нежността на Христос – аз, който съм смирен, когато съм между вас, но когато отсъствам, ставам смел към вас –
2. моля ви, когато съм при вас, да не се принудя да употребя смелост с онази увереност, с която мисля да се одързостя срещу някои, които считат, че ние постъпваме плътски.
3. Защото, макар и да живеем в плът, ние не воюваме по плът.
4. Защото оръжията, с които воюваме, не са плътски, а са силни пред Бога за събаряне на крепости.
5. Понеже събаряме помисли и всичко, което се издига високо против познанието на Бога, и пленяваме всяка мисъл да се покорява на Христос.
6. И сме готови да накажем всяко непослушание, щом стане пълно вашето послушание.
7. Погледнете това, което е пред очите ви! Ако някой е уверен в себе си, че е Христов, нека размисли още веднъж в себе си, че както той е Христов, така и ние сме Христови.
8. Защото, ако бих се похвалил малко повече с нашата власт, която Господ ни даде за вашето изграждане, а не за вашето разрушение, не бих се засрамил.
9. Но нека не изглежда така, като че желая да ви плаша с писмата си.
10. Понеже – казват някои – писмата му са строги и силни, но личното му присъствие е слабо и говоренето – нищожно.
11. Такъв нека има предвид това, че каквито сме на думи в писмата си, когато сме далеч от вас, такива сме и на дело, когато сме при вас.
12. Защото не смеем да се причисляваме или да се сравняваме с някои от онези, които препоръчват сами себе си; но те, като мерят себе си със себе си и като сравняват себе си със себе си, не постъпват разумно.
13. Но ние няма да се похвалим извън мярката, а според мярката на областта, която Бог ни е определил като мярка, която да достигне дори до вас.
14. Защото ние не се простираме прекалено надалеч, като че ли не сме били достигали до вас, защото и до вас достигнахме с Христовото благовестие;
15. и не се хвалим с това, което е извън нашата мярка, тоест с чужди трудове, но имаме надежда, че с растежа на вашата вяра ние, според областта си за работа, ще се възвеличим още повече между вас,
16. така че да проповядваме благовестието и от вас по-нататък, а не да се хвалим с извършеното в чужда област.
17. А ?който се хвали, с Господа да се хвали.“
18. Защото не е одобрен този, който препоръчва сам себе си, а този, когото Господ препоръчва.

Глава 11

1. О, да бихте потърпели още малко моето безумие! Но и вие наистина ме търпите!
2. Защото ревнувам за вас с божествена ревност, понеже ви сгодих за един Мъж, за да ви представя като чиста девица пред Христос.
3. Но се боя, да не би както змията измами Ева с хитростта си, така и вашите умове да се покварят и да отпаднат от простотата, която дължите на Христос.
4. Защото, ако дойде някой и ви проповядва друг Иисус, когото ние не сме проповядвали, или ако получите друг дух, когото не сте получили, или друго благовестие, което не сте приели, вие лесно търпите това.
5. Обаче аз мисля, че не съм в нищо по-долен от превъзходните апостоли!
6. Но дори и да съм неучен в говоренето, в познанието не съм; и ние по всякакъв начин сме ви показали това пред всички.
7. Грях ли сторих, като смирявах себе си, за да се издигнете вие, понеже ви проповядвах Божието благовестие даром?
8. Други църкви обрах, като вземах заплата от тях, за да служа на вас.
9. А когато бях при вас и изпаднах в нужда, не дотежах на никого, защото братята, които дойдоха от Македония, задоволиха нуждата ми. Така във всичко се пазих и ще се пазя, да не ви бъда в тежест.
10. Христовата истина, която е в мен, свидетелства, че никой няма да ми отнеме тази похвала в ахайските места.
11. Защо? Защото не ви любя ли? Бог знае!
12. А каквото правя, това и ще правя, за да отрежа възможността на тези, които търсят възможност да бъдат считани за такива, каквито сме ние, в това, с което те се хвалят.
13. Защото такива хора са лъжеапостоли, измамни работници, които се преправят на Христови апостоли.
14. И това не е чудно, защото сам Сатана се преправя на ангел на светлината.
15. Така че не е голямо нещо, ако и неговите служители се преправят на служители на правдата. Но техният край ще бъде според делата им.
16. Пак казвам, никой да не ме счита за безумен; ако ли не, приемете ме като безумен, та и аз да се похваля малко.
17. Това, което казвам, не го казвам по Господа, а като в безумие, в тази моя увереност на хваленето.
18. Тъй като мнозина се хвалят по плът, ще се похваля и аз.
19. Защото вие, като сте разумни, с готовност търпите безумните;
20. понеже търпите, ако някой ви заробва, ако ви изпоядва, ако ви обира, ако се превъзнася, ако ви бие по лицето.
21. За срам казвам, че бяхме слаби; но в каквото се осмелява някой – неразумно говоря – осмелявам се и аз.
22. Евреи ли са? И аз съм. Израилтяни ли са? И аз съм. Авраамово потомство ли са? И аз съм.
23. Христови служители ли са? – В безумие говоря. – Аз още повече. Бил съм в много повече усилия, прекомерно в бичувания, още повече в тъмници и много пъти и на смърт.
24. Пет пъти юдеите са ми удряли по четиридесет удара без един,
25. три пъти са ме били с тояги, веднъж са ме пребивали с камъни, три пъти съм претърпявал корабокрушение, една нощ и един ден съм бил сред морските стихии.
26. Много пъти съм бил в пътешествия, в опасност от реки, в опасност от разбойници, в опасност от съотечественици, в опасност от езичници, в опасност в града, в опасност в пустинята, в опасност в морето, в опасност между лъжебратя;
27. в труд и мъка, много пъти в неспане, в глад и жажда, много пъти в пост, в студ и голота;
28. и освен всичко, това, което тежи върху мен всеки ден – грижата за всичките църкви.
29. Кой изнемощява, без да изнемощявам и аз? Кой се съблазнява, без да се разпалвам и аз?

30. Ако трябва да се хваля, ще се похваля със своята немощ.
31. Бог и Отец на нашия Господ Иисус (Христос), който е благословен до века, знае, че не лъжа.
32. В Дамаск областният управител на цар Арета постави стража в град Дамаск, за да ме улови,
33. но през един прозорец ме спуснаха по стената с кош и избягах от ръцете му.

Глава 12

1. Трябва да се хваля, макар че не е от полза; но сега ще дойда до видения и откровения от Господа.
2. Познавам един човек в Христос, който преди четиринадесет години – в тялото ли, не зная, вън от тялото ли, не зная, Бог знае – беше грабнат и занесен до третото небе.
3. И зная за този човек – в тялото ли, или извън тялото, не зная, Бог знае –
4. че беше грабнат и занесен в рая, и чу неизразими думи, които на човека не е позволено да изговори.
5. С такъв човек ще се похваля, а със себе си няма да се похваля освен с немощите си.
6. Защото, дори и да поискам да се похваля, няма да бъда безумен, понеже ще говоря истината; но се въздържам, за да не би някой да помисли за мен повече от това, което вижда в мен или чува от мен.
7. А за да не се превъзнасям поради твърде многото откровения, ми се даде трън в плътта, пратеник от Сатана, да ме мъчи, за да не се превъзнасям.
8. За това нещо три пъти се молих на Господа да се махне от мен;
9. и Той ми каза: Достатъчна ти е Моята благодат; защото силата Ми се показва съвършена в немощ. И така, с голяма радост ще се похваля по-скоро с немощите си, за да почива на мен Христовата сила.
10. Затова намирам удоволствие в немощи, в укори, в лишения, в гонения, в страхове заради Христос; защото, когато съм немощен, тогава съм силен.
11. Станах безумен. Вие ме принудихте. Защото вие трябваше да ме препоръчвате, понеже не съм бил по-долен в нищо от превъзходните апостоли, макар и да съм нищо.
12. Наистина, апостолските признаци се показаха между вас с пълно търпение, чрез знамения, чудеса и велики дела.
13. Защото, в какво бяхте поставени по-долу от другите църкви освен в това, че сам аз не ви дотежах? Простете ми тази неправда!
14. Ето, готов съм да дойда при вас за трети път ?? няма да ви дотежа, защото не искам вашето, а вас; понеже децата не са длъжни да събират имот за родителите, а родителите – за децата.
15. А пък аз с най-голяма радост ще харча и цял ще се похарча за душите ви. Ако аз ви любя повече, вие по-малко ли ще ме любите?
16. Но нека да е така, че не съм ви натежал, но понеже съм бил хитър, съм ви уловил с измама.
17. Припечелих ли аз чрез някои от онези, които изпратих до вас?
18. Помолих Тит да отиде при вас и изпратих нашия брат с него. Тит припечели ли в нещо от вас? Не ходехме ли в същия дух, в същите стъпки?
19. Още ли мислите, че ние се защищаваме пред вас? Ние говорим пред Бога в Христос, и всичко това, възлюбени мои, за ваше изграждане.
20. Защото се боя, да не би като дойда, да не ви намеря такива, каквито ви желая, и вие да ме намерите такъв, какъвто не ме желаете; и да не би да има между вас раздори, завист, гняв, партизанщина, клюкарство, шушукания, големеене, бъркотии;
21. да не би когато дойда пак, да ме смири моят Бог между вас и да оплача мнозина, които преди това са съгрешили и не са се покаяли за нечистотата, блудството и разпътството, на които са се предавали.

Глава 13

1. Ето, трети път идвам при вас. ?От устата на двама или трима свидетели ще се потвърди всяка работа.“
2. Както, когато бях при вас втори път, ви предупредих, така и сега, когато не съм при вас, предупреждавам тези, които преди това са съгрешили, и всички други, че ако дойда пак, няма да пощадя,
3. тъй като търсите доказателство, че в мен говори Христос, който не е слаб спрямо вас, но е силен във вас;
4. защото, макар и да беше разпънат в немощ, пак живее чрез Божията сила. И ние също сме немощни в Него, но ще живеем с Него чрез Божията сила към вас.
5. Изпитвайте себе си дали сте във вярата, опитвайте себе си. Или самите вие не познавате, че Христос е във вас, освен ако не сте негодни?
6. Но аз се надявам вие да познаете, че ние не сме негодни.
7. И моля Бога да не извършите никакво зло – не за да се покажем ние годни, а за да правите вие това, което е добро, дори и ние да бъдем като негодни.
8. Защото не можем да вършим нищо против истината, а само за истината.
9. Понеже се радваме, когато ние сме слаби, а вие сте силни; и за това се молим – за вашето усъвършенстване.
10. И така, пиша това, докато отсъствам, та когато съм при вас, да не трябва да се отнеса строго към вас според властта, която ми е дал Господ за изграждане, а не за разрушение.
11. Най-накрая, братя, радвайте се, усъвършенствайте се, утешавайте се, бъдете единомислени, живейте в мир; и Бог на любовта и на мира ще бъде с вас.
12. Поздравете се един друг със свята целувка.
13. Поздравяват ви всичките светии.
14. Благодатта на Господ Иисус Христос и Божията любов, и общението на Светия Дух да бъде с всички вас. (Амин.)

Галатяни

Глава 1

1. Павел, апостол не от хора, нито чрез човек, а чрез Иисус Христос и Бог Отец, който Го е възкресил от мъртвите,
2. и всичките братя, които са с мен, към църквите в Галатия:
3. Благодат и мир да бъде на вас от Бог Отец и от нашия Господ Иисус Христос,
4. който даде Себе Си за нашите грехове, за да ни избави от настоящия свят на злото според волята на нашия Бог и Отец,
5. на когото да бъде славата за вечни векове. Амин.
6. Чудя се как вие така бързо се отвръщате от Онзи, който ви призова чрез Христовата благодат, и преминавате към друго благовестие,
7. което не е друго благовестие, а е дело на неколцината, които ви смущават и искат да изопачат Христовото благовестие.
8. Но ако и самите ние или ангел от небето ви проповядва друго благовестие освен онова, което ви проповядвахме, нека бъде проклет.
9. Както казахме и преди, така го казвам и сега пак: ако някой ви проповядва друго благовестие освен онова, което приехте, нека бъде проклет.
10. Защото от хора ли сега търся благоволение, или от Бога? Или на хора ли искам да угаждам? Ако бях още угаждал на хора, нямаше да съм слуга на Христос.
11. Но аз ви известявам, братя, че евангелието, което ви благовестих, не е човешко;
12. понеже аз нито съм го приел от човек, нито съм го научил от човек, а чрез откровение от Иисус Христос.
13. Защото сте чули за моето някогашно поведение, когато бях в юдейската религия – как прекомерно гонех Божията църква и я разорявах;
14. и напредвах в юдейската религия повече от мнозина свои връстници между съотечествениците си, като бях много по-ревностен към преданията на предците си.
15. А когато Бог, който още от утробата на майка ми ме беше отделил и призовал чрез Своята благодат,
16. благоволи да открие в мен Сина Си, за да Го проповядвам между езичниците, аз не се допитах до плът и кръв,
17. нито се изкачих в Ерусалим при тези, които бяха апостоли преди мен, а веднага заминах за Арабия и пак се върнах в Дамаск.
18. По-късно, след три години, се изкачих в Ерусалим, за да се запозная с Кифа, и останах при него петнадесет дни;
19. но друг от апостолите не видях освен Яков, брата на Господа.
20. А за това, което ви пиша, ето, пред Бога ви уверявам, че не лъжа.
21. После дойдох в областите на Сирия и Киликия,
22. но още не бях познат лично на Христовите църкви в Юдея,
23. а те само бяха слушали, че онзи, който едно време ги е гонил, сега проповядва вярата, която някога е разорявал,
24. и славеха Бога заради мен.

Глава 2

1. Тогава, след четиринадесет години, пак се изкачих в Ерусалим с Варнава, като взех със себе си и Тит.
2. Но се изкачих по откровение и изложих пред тях благовестието, което проповядвам между езичниците, но насаме пред по-именитите от тях, да не би да тичам или да съм тичал напразно.
3. Но даже Тит, който беше с мен, макар и да беше грък, не беше принуден да се обреже;
4. и то поради промъкналите се лъжебратя, които се бяха вмъкнали, за да дебнат свободата, която имаме в Христос Иисус, като искаха да ни поробят,
5. на които ние нито за час не отстъпихме да им се покорим, за да остане с вас истината на благовестието.
6. А тези, които бяха считани за нещо – каквито и да са били, за мен е все едно, Бог не гледа на лицето на човека – тези, видните, не прибавиха нищо повече към моето учение;
7. а напротив, когато видяха, че на мен беше поверено да проповядвам благовестието между необрязаните, както на Петър между обрязаните –
8. защото Този, който подейства в Петър за апостолство между обрязаните, подейства и в мен за апостолство между езичниците –
9. и когато познаха дадената на мен благодат, Яков, Кифа и Йоан, които се считаха за стълбове, дадоха на мен и на Варнава десница на общение, за да идем ние между езичниците, а те – между обрязаните.
10. Искаха само да помним бедните – същото нещо, което и аз бях ревностен да върша.
11. Но когато Кифа дойде в Антиохия, аз му се противопоставих в очи, защото беше виновен.
12. Понеже, преди да дойдат някои от Яков, той ядеше заедно с езичниците, а когато те дойдоха, той се оттегли и странеше от тях, защото се боеше от обрязаните.
13. И заедно с него лицемериха и другите юдеи, така че и Варнава се увлече от лицемерието им.
14. Но като видях, че не постъпват правилно според истината на благовестието, казах на Кифа пред всички: Ако ти, който си юдеин, живееш като езичниците, а не като юдеите, защо принуждаваш езичниците да живеят като юдеите?
15. Ние, които по природа сме юдеи, а не грешници от езичниците,
16. като знаем, че човек не се оправдава чрез дела по закона, а само чрез вяра в Иисус Христос, ние също повярвахме в Христос Иисус, за да се оправдаем чрез вяра в Христос, а не чрез дела по закона; защото чрез дела по закона няма да се оправдае нито едно същество.
17. Но ако ние самите, търсейки да се оправдаем чрез Христос, пак сме били намерени грешници, тогава Христос на греха ли е служител? Да не бъде!
18. Защото, ако изградя отново онова, което съм разрушил, правя себе си престъпник.
19. Защото аз чрез закона умрях спрямо закона, за да живея за Бога.
20. Съразпънат съм с Христос; и вече не аз живея, а Христос живее в мен; и животът, който сега живея в плътта, го живея с вярата в Божия Син, който ме възлюби и предаде Себе Си заради мен.
21. Аз не отхвърлям Божията благодат: защото, ако оправданието се придобива чрез закона, тогава Христос е умрял напразно.

Глава 3

1. О, неразумни галатяни, кой ви омая така – вас, пред чиито очи Иисус Христос е бил ясно очертан като разпънат?
2. Това само желая да науча от вас: чрез дела изисквани от закона ли получихте Духа, или чрез слушане с вяра?
3. Толкова ли сте неразумни, че след като започнахте в Духа, сега се усъвършенствате в плътта?
4. Напразно ли страдахте толкова? Ако наистина е напразно!
5. Тогава Този, който ви дава Духа и върши чудеса между вас, чрез дела изисквани от закона ли върши това, или чрез вяра в посланието? —
6. както Авраам повярва в Бога и това му се счете за правда.
7. Тогава знайте, че тези, които са от вяра, те са Авраамови синове.
8. И Писанието, като предвидя, че Бог щеше да оправдае езичниците чрез вяра, предварително изяви благовестието на Авраам, казвайки: ?В теб ще се благославят всичките народи.“
9. Така че тези, които са от вяра, се благославят заедно с вярващия Авраам.
10. Защото всички, които се облягат на дела изисквани от закона, са под проклятие, понеже е писано: ?Проклет всеки, който не постоянства да изпълнява всичко писано в книгата на закона.“
11. А че никой не се оправдава пред Бога чрез закона, е явно, защото ?праведният чрез вяра ще живее.“
12. А законът не действа чрез вяра, а казва: ?Който върши това, което заповядва законът, ще живее чрез него.“
13. Христос ни изкупи от проклятието на закона, като стана проклет за нас; защото е писано: ?Проклет всеки, който виси на дърво“;
14. така че благословението дадено на Авраам да дойде чрез Христос Иисус на езичниците, за да приемем обещанието на Духа чрез вяра.
15. Братя – по човешки говоря – ако едно завещание е потвърдено, дори и да е само човешко, никой не може да го развали, нито да му прибави нещо.
16. А обещанията се изрекоха на Авраам и на неговия потомък. Не казва: ?и на потомците“, като за мнозина, а като за един: ?и на твоя потомък“, който е Христос.
17. И това казвам, че завет, предварително потвърден от Бога, не може да бъде развален от закона, появил се четиристотин и тридесет години по-късно, така че обещанието да бъде унищожено.
18. Защото, ако наследството е по закона, то вече не е по обещание; а Бог го подари на Авраам чрез обещание.
19. Тогава защо се даде законът? Прибави се, за да се изявят престъпленията, докато дойде Потомъкът, на когото беше дадено обещанието; и беше постановен от ангели чрез ръката на един посредник.
20. Но посредникът не е за един, а Бог е един.
21. Тогава законът против Божиите обещания ли е? Да не бъде! Защото, ако беше даден закон, който да можеше да оживотворява, то наистина правдата щеше да бъде от закон.
22. Но Писанието затвори всичко под грях, така че обещанието чрез вяра в Иисус Христос да се даде на тези, които вярват.
23. А преди да дойде вярата, ние бяхме под стражата на закона, затворени до времето на вярата, която щеше да се открие.
24. Така че законът стана за нас възпитател, за да ни доведе до Христос, за да се оправдаем чрез вяра.
25. Но след идването на вярата не сме вече под ръководството на възпитател.
26. Защото всички сте Божии синове чрез вяра в Иисус Христос,

27. понеже всички вие, които сте се кръстили в Христос, с Христос сте се облекли.
28. Няма вече юдеин, нито грък, няма роб, нито свободен, няма мъж, нито жена, защото вие всички сте едно в Христос Иисус.
29. И ако сте Христови, то вие сте Авраамово потомство и наследници по обещание.

Глава 4

1. Казвам още: дотогава, докогато наследникът е малолетен, той не се различава в нищо от роб, макар и да е господар на всичко,
2. а е под настойници и управители до назначения от бащата срок.
3. Така и ние, когато бяхме малолетни, бяхме поробени под първоначалните неща на света;
4. но когато се изпълни времето, Бог изпрати Сина Си, който се роди от жена, роди се и под закона,
5. за да изкупи онези, които бяха под закона, за да получим осиновението.
6. И понеже сте синове, Бог изпрати в сърцата ви Духа на Своя Син, който вика: Авва, Отче!
7. Затова не си вече роб, а син; и ако си син, то си Божи наследник чрез Христос.
8. Но тогава, когато не познавахте Бога, вие робувахте на онези, които по природа не са богове;
9. а сега, като познахте Бога, или по-скоро като бяхте познати от Бога, как се връщате отново назад към слабите и безпомощни първоначални неща, на които отново желаете да робувате?
10. Вие наблюдавате дните, месеците, времената и годините.
11. Боя се за вас, да не би да съм се трудил сред вас напразно.
12. Моля ви, братя, бъдете като мен, защото и аз съм като вас. Не сте ми сторили никаква неправда.
13. Вие знаете как първия път ви проповядвах благовестието вследствие на телесна слабост;
14. и вие не презряхте това, което беше изкушение за вас в плътта ми, и не се погнусихте от него, а ме приехте като Божи ангел, като Христос Иисус.
15. Тогава къде е онази ваша благословеност? Защото свидетелствам за вас, че ако беше възможно, очите си бихте извадили и бихте ми ги дали.
16. И така, неприятел ли ви станах, понеже ви говоря истината?
17. Тези учители са ревностни за вас, но не по добър начин — те желаят да ви отлъчат от нас, за да сте ревностни за тях.
18. Но добре е да сте ревностни за това, което е добро, и то винаги, а не само когато аз се намирам между вас.
19. Дечица мои, за които пак съм в родилни мъки, докато се изобрази Христос във вас,
20. желал бих да съм сега при вас и да променя тона си, защото съм в недоумение за вас.
21. Кажете ми вие, които желаете да бъдете под закона, не чувате ли какво казва законът?
22. Защото е писано, че Авраам имаше двама сина – един от слугинята и един от свободната;
23. но този, който беше от слугинята, се роди по плът, а онзи, който беше от свободната – по обещание.
24. И това има образен смисъл, защото тези жени представляват два завета – единият от Синайската планина, който ражда деца за робство, и това е Агар;
25. и тази Агар представлява планината Синай в Арабия и съответства на днешния Ерусалим, защото е в робство с децата си;
26. а горният Ерусалим е свободен, който е майка на (всички) нас.
27. Защото е писано: ?Весели се, неплодна, която не раждаш; възгласи и извикай, ти, която не си била в родилни болки; защото повече са децата на самотната, отколкото децата на омъжената.“
28. Но ние, братя, сме като Исаак деца по обещание.
29. Но както тогава роденият по плът гонеше родения по Дух, така е и сега.
30. Обаче какво казва Писанието? ?Изпъдй слугинята и сина й, защото синът на слугинята няма да наследи със сина на свободната.“
31. И така, братя, ние не сме деца на слугинята, а на свободната.

Глава 5

1. И така, стойте твърдо в свободата, за която Христос ни освободи, и не се заплитайте отново в робско иго.
2. Ето, аз, Павел, ви казвам, че ако се обрязвате, Христос никак няма да ви ползва.
3. Да! Повторно заявявам на всеки човек, който се обрязва, че е длъжен да изпълни целия закон.
4. Вие, които искате да се оправдаете чрез закона, сте се отлъчили от Христос, отпаднали сте от благодатта.
5. Защото ние чрез Духа очакваме изпълнението на надеждата за правдата чрез вяра.
6. Понеже в Христос Иисус нито обрязването има някаква сила, нито необрязването, а вярата, която действа чрез любовта.
7. Вие вървяхте добре; кой ви попречи, че да не бъдете послушни на истината?
8. Това убеждение не е от Онзи, който ви призовава.
9. Малко квас заквасва цялото тесто.
10. Аз ви имам доверие в Господа, че няма да помислите другояче; а който ви смущава, той ще понесе своята присъда, който и да бил той.
11. И аз, братя, ако продължавах да проповядвам обрязване, защо да бъда гонен? Защото тогава спънката на кръста би се махнала.
12. Дано се отсечеха онези, които ви разколебават!
13. Защото вие, братя, на свобода бяхте призовани; само че не използвайте свободата си като повод за угаждане на плътта, а си служете един на друг с любов.
14. Защото целият закон се изпълнява в една дума, в тази: ?Да любиш ближния си както себе си.“
15. Но ако се хапете и се ядете един друг, пазете се да не би един друг да се изядете.
16. И така, казвам: ходете по Духа, и няма да угаждате на плътските страсти.
17. Защото плътта силно желае противното на Духа, а Духът – противното на плътта; понеже те се противят едно на друго, за да не правите това, което искате.
18. Но ако се водите от Духа, не сте под закон.
19. А делата на плътта са явни. Те са: блудство, нечистота, разпътство,
20. идолопоклонство, чародейство, вражди, разпри, ревнувания, ярости, партизанства, раздори, разцепления,
21. завист, пиянства, пирувания и други подобни; за които ви предупреждавам, както ви и предупредих, че които вършат такива работи, няма да наследят Божието царство.
22. А плодът на Духа е: любов, радост, мир, дълготърпение, благост, милост, вярност,
23. кротост, себеобуздание; против такива няма закон.
24. А които са Иисус Христови, са разпънали плътта заедно със страстите и пожеланията й.
25. Ако по Духа живеем, по Духа и да ходим.
26. Да не ставаме тщеславни, да не се дразним един друг и да не си завиждаме един на друг.

Глава 6

1. Братя, и ако човек падне в някое прегрешение, вие, духовните, поправяйте такъв с кротък дух. Но казвам: пази себе си, да не би и ти да бъдеш изкушен.
2. Носете си товара един на друг и така ще изпълните Христовия закон.
3. Защото, ако някой мисли себе си за нещо, а не е нищо, той мами себе си.
4. Но нека всеки изпитва своята работа, и тогава ще може да се хвали само със себе си, а не с другиго;
5. защото всеки ще носи своя си товар.
6. А този, който се поучава в Божието слово, нека прави участник във всичките си блага онзи, който го учи.
7. Не се лъжете, Бог не е за подиграване! Понеже, каквото посее човек, това и ще пожъне.
8. Защото, който сее за плътта си, от плътта си ще пожъне тление, а който сее за Духа, от Духа ще пожъне вечен живот.
9. Нека не ни дотяга да вършим добро, защото, ако не се уморяваме, своевременно ще пожънем.
10. И така, като имаме случай, нека правим добро на всички, а най-вече – на своите по вяра.
11. Вижте с колко едри букви ви писах със собствената си ръка!
12. Онези, които желаят да се представят добре по плът, те ви заставят да се обрязвате, само за да не бъдат гонени за Христовия кръст.
13. Защото и самите тези, които са обрязани, не пазят закона, а желаят да се обрязвате вие, за да могат да се хвалят с вашата плът.
14. А далеч от мен да се хваля с друго освен с кръста на нашия Господ Иисус Христос, чрез който светът за мен е разпънат, и аз – за света.
15. Защото в Христос Иисус нито обрязването е нещо, нито необрязването, а новото създание.
16. И на всички, които живеят по това правило, мир и милост да бъде на тях и на Божия Израил.
17. Отсега нататък никой да не ми досажда, защото аз нося на тялото си белезите на (Господ) Иисус.
18. Братя, благодатта на нашия Господ Иисус Христос да бъде с вашия дух. Амин.

Ефесяни

Глава 1

1. Павел, с Божията воля апостол на Иисус Христос, до светиите и верните в Христос Иисус, които са в Ефес:
2. Благодат да бъде на вас и мир от Бога, нашия Отец, и от Господ Иисус Христос!
3. Благословен да бъде Бог и Отец на нашия Господ Иисус Христос, който в Христос ни е благословил с всяко духовно благословение в небесните места;
4. както ни е избрал в Него преди основаването на света, за да бъдем свети и без недостатък пред Него в любов;
5. като ни е предопределил да бъдем осиновени за Него чрез Иисус Христос по благоволението на Своята воля,
6. за похвала на славата на Своята благодат, с която ни е дарил във Възлюбения Си.
7. В Него имаме изкупление чрез Неговата кръв, прощението на прегрешенията според богатството на Неговата благодат,
8. която е направил да изобилства за нас във всяка мъдрост и разбиране,
9. като ни е открил тайната на волята Си според благоволението, което е положил в Себе Си,
10. за да се приложи, когато се изпълнят времената: да се обедини като цяло в Христос всичко – и това, което е на небесата, и това, което е на земята – в Него.
11. В Него и ние бяхме взети за наследство, като бяхме предопределени за това според намерението на Бога, който върши всичко по решението на Своята воля,
12. така че да бъдем за похвала на Неговата слава – ние, които отпреди се надявахме на Христос.
13. В Него и вие, като чухте словото на истината – благовестието на вашето спасение – и като повярвахте в Него, бяхте запечатани със Светия Дух на обещанието,
14. който е залог за нашето наследство, докато бъде изкупено притежанието на Бога за похвала на Неговата слава.
15. Затова и аз, като чух за вярата ви в Господ Иисус и за любовта към всичките светии,
16. не преставам да благодаря за вас и да ви споменавам в молитвите си;
17. така че Бог на нашия Господ Иисус Христос, Отец на славата, да ви даде дух на мъдрост и откровение в познаването на Него Самия,
18. като просветли очите на сърцето ви, за да знаете каква е надеждата на Неговото призоваване, какво е богатството на славата на Неговото наследство в светиите
19. и какво е превъзходното величие на Неговата мощ към нас, вярващите, според действието на мощта на Неговата сила.
20. С нея Той подейства в Христос, като Го възкреси от мъртвите и Го сложи да седне от дясната си страна на небесата,
21. далеч над всяко началство и власт, и сила, и господство, и всяко име, с което се наименуват, не само в този свят, но и в бъдещия.
22. И покори всичко под краката Му и Го постави да бъде глава над всичко за църквата,
23. което е Неговото тяло, пълнотата на Този, който изпълва всичко във всичко.

Глава 2

1. И съживи вас, които бяхте мъртви във вашите престъпления и грехове,
2. в които сте ходили някога според вървежа на този свят, според княза на въздушната власт, на духа, който сега действа в синовете на непокорството,
3. между които и ние всички сме живели някога в своите плътски страсти, като сме изпълнявали волята на плътта и на помислите, и по естество сме били деца на гнева, както и другите.
4. Бог обаче, който е богат на милост, поради голямата любов, с която ни възлюби,
5. въпреки че бяхме мъртви в престъпленията си, ни съживи заедно с Христос – по благодат сте спасени –
6. и като ни съвъзкреси, ни сложи да седим заедно с Него в небесни места в Христос Иисус,
7. за да показва през идните векове изобилните богатства на своята благодат чрез добрината си към нас в Христос Иисус.
8. Защото по благодат сте спасени чрез вяра, и то не от сами вас – това е дар от Бога —
9. не чрез дела, за да не се похвали никой.
10. Защото сме Негово творение, създадено в Христос Иисус за добри дела, които Бог отнапред е наредил, за да ходим в тях.
11. Затова помнете, че вие, някога езичници по плът, наричани необрязани от тези, които се наричат обрязани – с обрязване на плътта, което се извършва с ръце –
12. в онова време бяхте без Христос, отлъчени от израилевото гражданство и чужди на заветите на обещанието, без да имате никаква надежда и без Бог на света.
13. Но сега в Христос Иисус вие, които някога сте били далеч, сте поставени близо чрез кръвта на Христос.
14. Защото Той е нашият мир, който направи двете едно и събори средната стена, която ги разделяше,
15. като в плътта си унищожи враждата, тоест закона със заповедите му изразени в постановления, за да създаде в Себе Си от двата един нов човек и така да въдвори мир,
16. и в едно тяло да примири и двата с Бога чрез кръста, като уби на него враждата.
17. И като дойде, благовества мир на вас, далечните, и мир на близките.
18. Защото чрез Него и едните, и другите имаме достъп в един Дух до Отца.
19. И така, вие не сте вече странници и чужденци, а сте съграждани на светиите и членове на Божието семейство;
20. защото сте съградени върху основата на апостолите и пророците, като Сам Христос Иисус е крайъгълен камък,
21. в когото сглобено, цялото здание расте за свят храм в Господа,
22. в който вие също се вграждате заедно в Духа за Божие обиталище.

Глава 3

1. Затова аз, Павел, съм затворник за Иисус Христос заради вас, езичниците,
2. понеже сте чули за настойничеството на Божията благодат, която ми е дадена за вас,
3. че по откровение ми беше известена тайната – както ви писах накратко и по-горе,
4. от което, като прочетете, можете да разберете моето проумяване на тайната на Христос –
5. която в други поколения не беше известена на човешките синове, както сега се откри на Неговите свети апостоли и пророци чрез Духа,
6. а именно, че езичниците са сънаследници и са от същото тяло, и са съпричастници на (Неговото) обещание в Христос Иисус чрез благовестието,
7. на което станах служител според дара на Божията благодат, който ми е даден според действието на Неговата сила.
8. На мен, най-нищожния от всички светии, се даде тази благодат – да благовествам сред езичниците неизследимото богатство на Христос
9. и да осветлявам всички относно настойничеството на тайната, която от векове е била скрита у Бога, който е Създателят на всичко,
10. така че многообразната премъдрост на Бога да стане позната на небесните началства и власти сега чрез църквата
11. според вечното намерение, което Той изпълни в Христос Иисус, нашия Господ,
12. в когото ние имаме дръзновение и достъп с увереност чрез вярата в Него.
13. Затова аз ви моля да не се обезсърчавате от моите скърби заради вас, които са ваша слава.
14. Поради това аз прекланям коленете си пред Отца (на нашия Господ Иисус Христос),
15. от когото носи името си всеки род на небесата и на земята,
16. да ви даде според богатствата на Неговата слава да се утвърдите здраво чрез Неговия Дух във вътрешния човек,
17. чрез вяра да се всели Христос във вашите сърца, така че, вкоренени и основани в любовта,
18. да бъдете в състояние да разберете заедно с всичките светии какво е широчината и дължината, височината и дълбочината
19. и да познаете Христовата любов, която превъзхожда всяко знание, за да се изпълните в цялата Божия пълнота.
20. А на Този, който може да направи несравнимо повече, отколкото молим или мислим, според действащата в нас сила –
21. на Него да бъде слава в църквата и в Христос Иисус през всичките поколения от векове и за векове. Амин.

Глава 4

1. И така, аз, затворникът в Господа, ви моля да живеете достойно за званието, на което бяхте призовани,
2. със съвършено смирение и кротост, и дълготърпение, като си претърпявате един на друг с любов
3. и се стараете да запазите единството на Духа във връзката на мира.
4. Има едно тяло и един Дух, както и бяхте призовани към една надежда на вашето звание;
5. един Господ, една вяра, едно кръщение,
6. един Бог и Отец на всички, който е над всички, чрез всички и във всички.
7. А на всеки от нас се даде благодат според мярката на Христовия дар.
8. Затова казва: ?Като се изкачи на високо, плени плен и даде дарове на хората.“
9. А това ?изкачи“ какво друго значи, освен че (първо) слезе в по-долните части на земята?
10. Този, който слезе, е Същият, който и възлезе над всички небеса, за да изпълни всичко.
11. И Той даде едни да бъдат апостоли, други – пророци, други – благовестители, а други – пастири и учители
12. с цел да се усъвършенстват светиите за делото на служението, за изграждането на Христовото тяло,
13. докато ние всички достигнем в единството на вярата и на познаването на Божия Син, в пълнолетно мъжество, в мярката на ръста на Христовата пълнота,
14. за да не бъдем вече деца, блъскани и завличани от всеки вятър на някое учение, по човешка измама, в лукавство, по хитро измислени заблуди,
15. а като сме истинни в любов, да пораснем по всичко към Него, който е главата, Христос,
16. от когото цялото тяло, сглобено и свързано чрез службата на всяка става, според съразмерното действие на всяка една част, изработва растежа на тялото за неговото изграждане в любовта.
17. И така, това казвам и заявявам в Господа: да не живеете вече така, както живеят езичниците – по своя суетен ум,
18. помрачени в разума и отчуждени от Божия живот поради невежеството, което е в тях, и поради закоравяването на тяхното сърце,
19. които, изгубили всякакво чувство, са се предали на разпътство, за да вършат ненаситно всякаква нечистота.
20. Но вие не така сте познали Христос;
21. ако наистина сте Го чули и сте научени в Него, както е истината в Иисус,
22. че, що се отнася до предишното ви поведение, вие сте съблекли стария човек, който тлее в измамните страсти,
23. и бивате обновявани в духа на своя ум,
24. и сте облекли новия човек, създаден по образа на Бога в истинска правда и святост.
25. Затова, като отхвърлите лъжата, говорете всеки с ближния си истина; защото ние сме части един на друг.
26. Гневете се, но не съгрешавайте, слънцето да не залезе в разгневяването ви;
27. и не давайте място на дявола.
28. Който е крал, да не краде вече, а по-добре да се труди, като върши с ръцете си доброто, за да има да отдели и за този, който има нужда.
29. Никаква гнила дума да не излиза от устата ви, а само онова, което е добро за изграждане според нуждата, за да принесе благодат на тези, които слушат.
30. И не наскърбявайте Светия Божи Дух, в когото сте запечатани за деня на изкуплението.
31. Нека всякакво огорчение, ярост, гняв, вик и хула заедно с всяка злоба да се махнат от вас;
32. и бъдете благи един към друг, милостиви; прощавайте си един на друг, също както и Бог в Христос е простил на вас.

Глава 5

1. И така, бъдете подражатели на Бога като възлюбени деца
2. и живейте в любов, както и Христос ни възлюби и предаде Себе Си за нас като принос и жертва на Бога за благоуханна миризма.
3. А блудство и всякаква нечистота или сребролюбие да не се даже споменават между вас, както прилича на светии,
4. нито срамни или празни приказки, нито подигравки, които са неприлични неща, а по-добре благодарете.
5. Защото знайте със сигурност, че нито един блудник или нечист, или сребролюбец – който е идолопоклонник – няма наследство в царството на Христос и на Бога.
6. Никой да не ви мами с празни думи, защото поради тези неща идва Божият гняв върху синовете на непокорството.
7. И така, не ставайте техни съучастници.
8. Защото някога бяхте тъмнина, но сега сте светлина в Господа. Живейте като деца на светлината –
9. защото плодът на светлината се състои във всяка доброта, правда и истина –
10. като опитвате кое е благоугодно на Господа.
11. И нямайте нищо общо с безплодните дела на тъмнината, а по-добре ги изобличавайте,
12. защото е срамно дори да се говори за това, което те скришно вършат.
13. А всичко, което се изобличава, става явно чрез светлината, понеже всяко нещо, което става явно, е светлина.
14. Затова е казано: ?Събуди се ти, който спиш, и стани от мъртвите, и ще те осветли Христос.“
15. И така, внимавайте добре как се държите – не като глупави, а като мъдри,
16. като изкупувате благоприятното време, понеже дните са лоши.
17. Затова не бъдете неразумни, а проумявайте каква е Господната воля.
18. И не се опивайте с вино, следствието от което е разпътство, а се изпълвайте с Духа;
19. като си говорите с псалми и химни, и духовни песни, като пеете и възпявате в сърцето си Господа;
20. като винаги благодарите за всичко на Бог и Отец в Името на нашия Господ Иисус Христос;
21. подчинявайте се един на друг в страх от Христос:
22. жените – на своите мъже, както на Господа,
23. защото мъжът е глава на жената, както и Христос е глава на църквата, като Той е Спасител на тялото.
24. Но както църквата се подчинява на Христос, така и жените нека се подчиняват във всичко на мъжете си.
25. Мъже, любете жените си, както и Христос възлюби църквата и предаде Себе Си за нея,
26. за да я освети, като я очисти с водно умиване чрез словото,
27. за да я представи на Себе Си църква славна, без петно или бръчка, или друго такова нещо, а да бъде свята и непорочна.
28. Така са длъжни и мъжете да любят жените си, както своите тела. Който люби жена си, себе си люби.
29. Защото никой никога не е намразил своята собствена плът, а я храни и се грижи за нея, както и Христос за църквата.
30. Защото ние сме части на Неговото тяло, (от Неговата плът и от Неговите кости).
31. ?Затова ще остави човек баща си и майка си и ще се привърже към жена си, и двамата ще станат една плът.“
32. Тази тайна е голяма; но аз казвам това за Христос и за църквата.
33. Така нека всеки един от вас да люби своята жена, както себе си; а жената да се бои от мъжа си.

Глава 6

1. Деца, покорявайте се на родителите си в Господа, защото това е правилно.
2. ?Почитай баща си и майка си“ – което е първата заповед с обещание –
3. ?за да ти бъде добре и да живееш много години на земята.“
4. И вие, бащи, не дразнете децата си, а ги възпитавайте в Господното възпитание и наставление.
5. Слуги, покорявайте се на земните си господари със страх и трепет, с простота на сърцето си, като на Христос;
6. не само за пред очи, като че угаждате на хора, а като Христови слуги, изпълняващи от душа Божията воля;
7. и служете с добра воля, като на Господа, а не като на хора,
8. като знаете, че всеки, каквото добро направи, това ще получи от Господа – бил той роб или свободен.
9. И вие, господари, правете същото на тях, като се въздържате от заплашване, като знаете, че и вашият, и техният Господар е Един и Същ на небесата и в Него няма пристрастие.
10. Най-накрая, братя мои, заяквайте в Господа и в силата на Неговото могъщество.
11. Облечете се в пълното Божие въоръжение, за да можете да устоите срещу хитростите на дявола.
12. Защото нашата борба не е срещу кръв и плът, а срещу началствата, срещу властите, срещу световните владетели на мрака на този свят, срещу духовете на злото в небесните места.
13. Затова вземете пълното Божие въоръжение, за да можете да противостоите в злия ден и като победите, да устоите.
14. И така, стойте препасани с истина през кръста си и облечени в бронения нагръдник на правдата,
15. и с краката си обути с готовност за проповядване на благовестието на мира.
16. А освен всичко това, вземете щита на вярата, с който ще можете да угасите всичките огнени стрели на лукавия.
17. Вземете също шлема на спасението и меча на Духа, който е Божието слово.
18. Молете се в Духа по всяко време с всякаква молитва и молба, бодърствайте с неуморно постоянство и молби за всички светии
19. и за мен, за да ми се даде слово, когато отворя устата си, с дръзновение да известявам тайната на благовестието,
20. за което съм посланик в окови, така че да говоря за него дръзновено, както подобава да говоря.
21. Но за да знаете и вие за моите работи и как съм, Тихик, моят възлюбен брат и верен служител в Господа, ще ви каже всичко,
22. когото изпратих до вас точно с тази цел – за да узнаете нашето състояние и той да утеши сърцата ви.
23. Мир на братята и любов с вяра от Бог Отец и Господ Иисус Христос.
24. Благодатта да бъде с всички, които неизменно любят нашия Господ Иисус Христос. (Амин.)

Филипяни

Глава 1

1. Павел и Тимотей, слуги на Иисус Христос, до всичките светии в Христос Иисус, които са във Филипи, заедно с надзорниците и служителите:
2. Благодат и мир да бъде на вас от Бога, нашия Отец, и от Господ Иисус Христос.
3. Благодаря на моя Бог всеки път, когато си спомням за вас,
4. винаги, във всяка моя молитва, като се моля за всички вас с радост,
5. за вашето участие в делото на благовестието от първия ден досега,
6. като съм уверен точно в това, че Онзи, който е започнал едно добро дело във вас, ще го завърши докрай до Деня на Иисус Христос.
7. И за мен е добре да мисля това за всички вас, понеже ви имам в сърцето си, тъй като вие всички участвате заедно с мен в благодатта – както в оковите ми, така и в защитата и утвърждаването на благовестието.
8. Защото Бог ми е свидетел как копнея за всички вас със сърдечната любов на Иисус Христос.
9. И за това се моля: любовта ви да изобилства все повече и повече с познаване и всякакво разбиране,
10. за да разпознавате най-доброто и да бъдете искрени и без препънка за Деня на Христос,
11. изпълнени с плода на правдата, който е чрез Иисус Христос, за слава и хвала на Бога.
12. А желая да знаете, братя, че това, което се случи с мен, спомогна още повече за успеха на благовестието,
13. така че моите окови за Христос станаха известни на цялата претория и на всички други;
14. и повечето от братята, доверявайки се на Господа благодарение на моите окови, станаха много по-смели да говорят Божието слово без страх.
15. Някои наистина проповядват Христос дори от завист и от желание за препирни, а някои и от добра воля.
16. Едните правят това от любов, като знаят, че съм поставен да защитавам благовестието,
17. но другите възвестяват Христос от партизанщина, неискрено, като мислят да прибавят тъга на моите окови.
18. Тогава какво? Само това, че по всякакъв начин – било престорено, или истинно – се проповядва Христос; и затова аз се радвам, и ще се радвам.
19. Защото зная, че това ще послужи за моето спасение чрез вашата молитва и чрез подкрепата на Духа на Иисус Христос
20. според усърдното ми очакване и надежда, че няма в нищо да се посрамя, а както винаги, така и сега, с пълно дръзновение ще бъде възвеличен Христос в тялото ми – било чрез живот или чрез смърт.
21. Защото животът за мен е Христос, а смъртта – придобивка.
22. Но ако живея в плътта, това означава плод от моя труд. И не зная какво да избера,
23. защото съм притиснат между двете; понеже имам желание да си отида и да бъда с Христос, което е много по-добре,
24. но да остана в плътта е по-нужно за вас.
25. И като имам тази увереност, зная, че ще остана и ще продължа с всички вас за вашето напредване и радост във вярата,
26. така че вашата похвала в Иисус Христос да бъде още по-изобилна чрез мен, когато дойда пак при вас.
27. Само се дръжте достойно за Христовото благовестие, така че – независимо дали идвам да ви видя, или отсъствам от вас – да чуя за вас, че стоите твърдо в един дух и че се борите единодушно за вярата на благовестието,
28. и че в нищо не се плашите от противниците; което за тях е доказателство за тяхната гибел, а за вас – за спасение, и то от Бога.
29. Защото на вас ви е дадено относно Христос не само да вярвате в Него, но и да страдате заради Него,

30. като имате същата борба, която сте видели в мен и сега чувате за мен.

Глава 2

1. И така, ако има някоя утеха в Христос или някое успокоение от любов, или някое общение на Духа, или някое милосърдие и състрадание,
2. направете радостта ми пълна, като имате един и същ ум и една и съща любов, като бъдете единодушни и единомислени.
3. Не правете нищо от партизанство или от тщеславие, но със смирение нека всеки счита другия за по-горен от себе си.
4. Не гледайте всеки само за своето, а всеки и за чуждото.
5. Имайте в себе си същия стремеж на ума, който беше и в Христос Иисус;
6. който, като беше в Божия образ, пак не счете, че трябва да държи като плячка равенството с Бога,
7. а ограби Себе Си, като взе образа на слуга и стана подобен на хората,
8. и като се намери в човешки образ, смири Себе Си и стана послушен до смърт, даже смърт на кръст.
9. Затова и Бог Го възвиси най-високо и Му даде Името, което е над всяко друго име;
10. така че в Името на Иисус да се поклони всяко коляно от небесните и земните, и подземните същества
11. и всеки език да изповяда, че Иисус Христос е Господ, за слава на Бог Отец.
12. Затова, възлюбени мои, както сте били винаги послушни – не само в моето присъствие, но сега много повече в моето отсъствие – изработвайте спасението си със страх и трепет,
13. защото Бог е Този, който действа във вас, за да желаете и да постъпвате според Неговото благоволение.
14. Вършете всичко без ропот и без съмнение,
15. за да бъдете непорочни и чисти, безукорни Божии деца сред опако и извратено поколение, между които блестите като светила на света,
16. като държите словото на живота, за да имам с какво да се хваля в Деня на Христос – че не съм тичал напразно, нито съм се трудил напразно.
17. Но макар и да се принасям като възлияние върху жертвата и служението на вашата вяра, радвам се, и се радвам заедно с всички вас.
18. Подобно и вие се радвайте, и се радвайте заедно с мен.
19. А надявам се на Господ Иисус да ви изпратя скоро Тимотей, така че и аз да се утеша, като узная вашето състояние.
20. Защото нямам никой друг единомислен, който да се погрижи искрено за вас.
21. Понеже всички търсят своето си, а не онова, което е на Иисус Христос.
22. А вие знаете неговата изпитана вярност – че той е служил заедно с мен на благовестието така, както дете – на баща си.
23. Затова се надявам да го изпратя веднага, щом разбера какво ще стане с мен.
24. Но съм уверен в Господа, че и аз самият скоро ще дойда.
25. Счетох обаче за нужно да ви изпратя брат Епафродит, моя съработник и сподвижник, изпратен от вас да ми послужи в моите нужди,
26. понеже копнееше за всички вас и беше обезпокоен, защото бяхте чули, че бил болен.
27. И наистина, той боледува почти до смърт, но Бог се смили над него; и не само над него, но и над мен, за да нямам скръб върху скръб.
28. Затова и по-скоро го изпратих, така че като го видите, да се зарадвате, а и аз да бъда по-малко тъжен.
29. И така, приемете го в Господа с пълна радост и имайте почит към такива братя,
30. понеже заради делото на Христос той дойде близо до смърт, като рискува живота си, за да запълни недостига на вашето служение за мен.

Глава 3

1. И така, братя мои, радвайте се в Господа. За мен не е досадно да ви пиша едно и също, а за вас е за предпазване.
2. Пазете се от псетата, пазете се от злите работници, пазете се от лъжливото обрязване.
3. Защото ние сме обрязаните, които служим в Божия Дух и се хвалим с Христос Иисус, и не се уповаваме на плътта.
4. Макар че аз бих могъл и на плътта да се уповавам. Ако някой друг мисли, че може да се уповава на плътта, то аз повече:
5. обрязан съм бил на осмия ден, от израилевия род съм, от вениаминовото племе, евреин от евреи, според закона – фарисей,
6. според ревностното ми желание – гонител на църквата, според правдата на закона – непорочен.
7. Но това, което беше за мен придобивка, го счетох като загуба заради Христос.
8. А освен това всичко считам като загуба заради това превъзходно нещо – познаването на моя Господ Христос Иисус, заради когото изгубих всичко и считам всичко за измет, за да придобия Христос
9. и да се намеря в Него, като нямам моята правда, която е от закона, а тази, която е чрез вярата в Христос – правдата, която е от Бога въз основа на вяра,
10. за да позная Него и силата на Неговото възкресение, и общението в Неговите страдания, като стана съобразен с Неговата смърт,
11. за да мога някак да достигна до възкресението на мъртвите.
12. Не че съм уловил вече, нито съм станал вече съвършен, но гоня, дано и аз да уловя, защото и аз бях уловен от Христос Иисус.
13. Братя, аз не считам, че съм уловил, но едно правя – като забравям задното и се простирам към предното,
14. гоня целта за наградата на горното призвание от Бога в Христос Иисус.
15. И така, нека ние, колкото от нас са съвършени, да мислим така; и ако вие мислите за нещо по друг начин, Бог и това ще ви открие.
16. И така, дотам, докъдето сме достигнали, нека ходим (според това правило, като мислим същото).
17. Братя, бъдете всички мои подражатели и внимавайте на тези, които живеят според примера, който ние ви дадохме.
18. Защото мнозина живеят, за които много пъти съм ви казвал, а сега и с плач ви казвам, че са враговете на Христовия кръст,
19. чийто край е погибел, чийто бог е коремът, чиято слава е в техния позор, които отдават ума си на земните неща.
20. Защото нашето гражданство е на небето, откъдето и очакваме Спасител – Господ Иисус Христос,
21. който ще преобрази нашето унижено тяло, за да стане съобразно с Неговото славно тяло според действието на Неговата сила, с която Той може да покори всичко на Себе Си.

Глава 4

1. И така, възлюбени и много желани мои братя, моя радост и мой венец, стойте така твърдо в Господа, възлюбени!
2. Напътствам Еводия, напътствам и Синтихия да бъдат единомислени в Господа.
3. Също и теб умолявам, искрени ми съработнико, помагай на тези жени, които се бориха заедно с мен за благовестието заедно с Климент и с други мои съработници, чиито имена са в книгата на живота.
4. Винаги се радвайте в Господа! Пак казвам: Радвайте се!
5. Нека вашата кротост да бъде позната на всички хора. Господ е близо.
6. Не се безпокойте за нищо, но във всяко нещо с молитва и молба изказвайте молбите си на Бога с благодарение;
7. и Божият мир, който превъзхожда всеки разум, ще пази сърцата ви и мислите ви в Христос Иисус.
8. Най-накрая, братя, всичко, което е истинно, което е честно, което е праведно, което е чисто, което е достойно за обич, което е благодатно, ако има нещо добродетелно и ако има нещо похвално, това зачитайте.
9. Това, което сте и научили, и приели, и чули, и видели в мен, него вършете; и Бог на мира ще бъде с вас.
10. Но аз много се радвах в Господа, че сега най-после направихте отново да се прояви вашата грижа към мен; за което наистина сте се грижили, но не сте имали благоприятна възможност.
11. Не казвам това поради оскъдност, защото се научих да съм доволен в каквото и състояние да съм.
12. Зная и в оскъдност да живея, зная и в изобилие да живея; навсякъде и във всичко съм посветен в тайната да мога да живея и сит, и гладен, и в изобилие, и в оскъдност.
13. Всичко мога чрез Онзи, който ме укрепва.
14. Но въпреки това направихте добре, като взехте участие в скръбта ми.
15. А и вие, филипяни, знаете, че в началото на делото на благовестието, когато излязох от Македония, нито една църква не влезе във връзка с мен за даване и взимане, освен единствено вие.
16. Защото и в Солун един и два пъти ми пращахте за нуждата ми.
17. Не че търся подаръка, но искам плода, който се умножава за ваша сметка.
18. Но получих всичко и имам изобилно. Наситих се, като получих от Епафродит изпратеното от вас, благоуханна миризма, жертва приятна, благоугодна на Бога.
19. И моят Бог ще снабди всяка ваша нужда според Своите богатства в слава в Христос Иисус.
20. А на нашия Бог и Отец да бъде слава за вечни векове. Амин.
21. Поздравете всеки светия в Христос Иисус. Поздравяват ви братята, които са с мен.
22. Поздравяват ви всичките светии, а особено тези, които са от императорския дом.
23. Благодатта на нашия Господ Иисус Христос да бъде с вашия дух. (Амин.)

Колосяни

Глава 1

1. Павел, с Божията воля апостол на Иисус Христос, и брат Тимотей
2. до светите и верни братя в Христос, които са в Колос: Благодат и мир да бъде на вас от Бога, нашия Отец, (и Господ Иисус Христос).
3. Благодарим на Бога и Отца на нашия Господ Иисус Христос, като се молим винаги за вас,
4. понеже чухме за вашата вяра в Христос Иисус и за вашата любов към всичките светии,
5. заради надеждата, която се пази за вас на небесата, за която сте чули преди това в словото на истината на благовестието,
6. което дойде до вас, както е и в целия свят, и принася плод и расте, както и между вас от деня, когато чухте и познахте Божията благодат в истина,
7. което и научихте от нашия възлюбен съработник Епафрас, който е верен служител на Христос за вас;
8. който и ни извести за вашата любов в Духа.
9. Затова и ние от деня, когато чухме за това, не преставаме да се молим за вас и да молим от Бога да се изпълните с познаването на Неговата воля чрез пълна мъдрост и духовно разбиране,
10. за да живеете достойно за Господа и да Му бъдете във всичко угодни, като принасяте плод във всяко добро дело и като растете в познаването на Бога,
11. подкрепяни с пълна сила според мощта на Неговата слава, за да издържите и дълготърпите всичко с радост,
12. като благодарите на Отца, който ни направи способни да участваме в наследството на светиите в светлината,
13. който ни избави от властта на тъмнината и ни пресели в царството на Своя възлюбен Син,
14. в когото ние имаме изкупление чрез Неговата кръв, прощението на греховете.
15. Той е образ на невидимия Бог, Първородният на цялото творение;
16. защото в Него беше създадено всичко, което е на небесата и на земята, видимото и невидимото – било престоли или господства, или началства, или власти – всичко беше създадено чрез Него и за Него;
17. и Той е преди всичко и всичко чрез Него се крепи.
18. И Той е главата на тялото, тоест на църквата; Той е Началото, Първородният от мъртвите, за да има първенство във всичко.
19. Защото в Него благоволи Отец да обитава цялата пълнота
20. и чрез Него да примири със Себе Си всичко – било на земята, или на небето – като въдвори мир чрез кръвта, пролята на Неговия кръст.
21. И вас, които някога бяхте отчуждени от Него и врагове по разположение чрез злите си дела,
22. сега примири в тялото на Неговата плът чрез смъртта, за да ви представи пред Себе Си свети, непорочни и безупречни,
23. ако останете основани и твърди във вярата и без да се помръднете от надеждата на благовестието, което сте чули и което е било проповядвано в цялото творение под небесата, на което аз, Павел, станах служител.
24. И сега се радвам в страданията си за вас и допълвам в плътта си това, което още не достига на скърбите на Христос за Неговото тяло, което е църквата,
25. на която станах служител според Божието настойничество, което ми беше възложено за вас, за да изпълня словото на Бога,
26. тоест тайната, която е била скрита от векове и от поколения, а сега беше открита на Неговите светии,
27. на които Бог пожела да изяви какви са богатствата на славата на тази тайна между езичниците, която е Христос във вас, надеждата на славата.
28. Него ние възвестяваме, като наставляваме всеки човек и поучаваме всеки човек с пълна

мъдрост, за да представим всеки човек съвършен в Христос.
29. Затова се трудя и аз, като се боря според Неговата сила, която мощно действа в мен.

Глава 2

1. Защото желая да знаете каква голяма борба имам за вас и за онези, които са в Лаодикия, и за онези, които не са ме виждали лично,
2. за да се утешат сърцата им, като се свържат заедно в любов, за всички богатства на пълното проумяване, за познаването на тайната на Бога – Христос,
3. в когото са скрити всичките съкровища на мъдростта и на познанието.
4. И това казвам, за да не би да ви измами някой с убедителни думи.
5. Защото, макар и да не съм с вас тялом, пак духом съм с вас и се радвам, като гледам вашия ред и твърдостта на вашата вяра в Христос.
6. И така, както сте приели Христос Иисус, Господа, така и ходете в Него,
7. вкоренени и изграждани в Него и утвърждавани във вярата така, както бяхте научени, като изобилствате в нея с благодарение.
8. Внимавайте да не ви заплени някой с философия и с празна измама, според човешки предания и първоначалните неща на света, а не според Христос.
9. Защото в Него обитава телесно цялата пълнота на Божеството
10. и вие също имате пълнота в Него, който е глава на всяко началство и власт.
11. В Него бяхте също и обрязани с обрязване, не извършено от ръка, а с обрязването, което е от Христос, като съблякохте плътското тяло.
12. Погребани бяхте с Него в кръщението, в Него бяхте и съвъзкресени чрез вяра в действието на Бога, който Го възкреси от мъртвите.
13. И вас, които бяхте мъртви в прегрешенията си и необрязването на плътта си, Той съживи с Него, като прости всичките ви престъпления.
14. Той изличи написаното в постановленията на закона, което беше против нас, и го отстрани отсред нас, като го прикова на кръста;
15. и като разоръжи началствата и властите, Той ги изложи открито на показ, тържествувайки над тях чрез него.
16. И така, никой да не ви осъжда за ястие или питие, или във връзка с някой празник или новолуние, или събота,
17. които са сянка на бъдещето, но тялото е Христово.
18. Никой да не ви отнема наградата, вършейки собствената си воля в смирение и поклонение на ангели, като се вглъбява в неща, които не е видял, и напразно се надува с плътския си ум,
19. а не държи Главата, Христос, от която цялото тяло, подкрепяно и сглобявано чрез своите стави и връзки, расте с растежа на Бога.
20. И така, ако сте умрели с Христос за първоначалните неща на света, тогава защо, като че ли живеете в света, се подчинявате на постановления като:
21. Не докосвай; не хващай; не вкусвай,
22. които всички се развалят от употреба, според човешки заповеди и учения?
23. Тези неща наистина имат вид на мъдрост в своеволно богослужение и смирение, и в нещадене на тялото, но нямат никаква стойност, а са за угаждането на плътта.

Глава 3

1. И така, ако сте били възкресени заедно с Христос, търсете това, което е горе, където Христос седи отдясно на Бога.
2. Мислете за горното, а не за земното;
3. защото умряхте и животът ви е скрит с Христос в Бога.
4. Когато Христос, нашият живот, се яви, тогава и вие ще се явите с Него в слава.
5. Затова умъртвете земното у вас: блудство, нечистота, страст, зли желания и сребролюбие, което е идолопоклонство,
6. заради които Божият гняв идва върху синовете на непокорството,
7. сред които и вие някога сте ходили, когато живеехте в тези неща.
8. Но сега отхвърлете и вие всичко това: гняв, ярост, злоба, хулене, срамно говорене с устата.
9. Не се лъжете един друг, понеже сте съблекли вече стария човек с делата му
10. и сте облекли новия, който се подновява в познаване по образа на Този, който го е създал,
11. където няма грък или юдеин, обрязан или необрязан, варварин, скит, роб или свободен, а Христос е всичко и във всичко.
12. И така, като Божии избрани, свети и възлюбени, облечете се с милосърдие, благост, смирение, кротост, дълготърпение,
13. като си претърпявате един на друг и един на друг си прощавате, ако някой има оплакване против някого; както и Господ е простил на вас, така прощавайте и вие.
14. А над всичко това облечете се в любовта, която свързва всичко в съвършенство.
15. И нека в сърцата ви царува Божият мир, за който и бяхте призовани в едно тяло; и бъдете благодарни.
16. Нека Христовото слово да се вселява във вас богато; с пълна мъдрост се учете и се увещавайте с псалми и химни, и духовни песни, като пеете на Господа с благодат в сърцата си.
17. И каквото и да вършите със слово или дело, вършете всичко в Името на Господ Иисус, като благодарите чрез Него на Бог и Отец.
18. Жени, подчинявайте се на мъжете си, както е подобаващо в Господа.
19. Мъже, любете жените си и не се огорчавайте срещу тях.
20. Деца, покорявайте се на родителите си във всичко, защото това е угодно на Господа.
21. Бащи, не дразнете децата си, за да не се обезсърчават.
22. Слуги, покорявайте се във всичко на господарите си по плът, като работите не за пред очи, като че угаждате на хора, а със сърдечна простота, боейки се от Господа.
23. Каквото и да вършите, работете от сърце, като за Господа, а не като за хора,
24. като знаете, че като отплата от Господа ще получите наследството, тъй като вие служите на Господ Христос.
25. А всеки, който върши неправда, ще получи обратно своята неправда, и то без никакво пристрастие.

Глава 4

1. Господари, отдавайте на слугите си това, което е справедливо и им се полага, като знаете, че и вие имате Господар на небето.
2. Постоянствайте в молитва и бдете в нея с благодарение.
3. Молете се също и за нас – Бог да ни отвори врата за словото, за да говоря тайната на Христос, за която аз съм и в окови,
4. да я изявя така, както трябва да говоря.
5. Отнасяйте се мъдро с външните, като изкупувате благоприятното време.
6. Това, което говорите, да бъде винаги с благодат, подправено със сол, за да знаете как трябва да отговаряте на всекиго.
7. Що се отнася до мен, всичко ще ви каже Тихик, възлюбеният ми брат и верният служител и съработник в Господа,
8. когото изпратих до вас точно затова – за да узнаете моето състояние и той да утеши сърцата ви.
9. Изпратих с него и верния и възлюбен брат Онисим, който е от вас. Те ще ви кажат всичко за тук.
10. Поздравява ви Аристарх, който е затворен заедно с мен, и Марк, племенникът на Варнава, за когото получихте поръчката – ако дойде при вас, приемете го,
11. и Иисус, наречен Юст. Тези са единствените мои съработници за Божието царство от обрязаните, които са ми били утеха.
12. Поздравява ви Епафрас, служителят на Иисус Христос, който е от вас и който винаги се бори в молитва за вас, за да стоите съвършени и напълно уверени в цялата Божия воля.
13. Защото свидетелствам за него, че се труди много за вас и за тези, които са в Лаодикия и в Йерапол.
14. Поздравяват ви възлюбеният лекар Лука и Димас.
15. Поздравете братята, които са в Лаодикия, и Нимфан и събранието в неговия дом.
16. И като прочетете това писмо помежду си, наредете да се прочете и в лаодикийската църква и по същия начин да прочетете и вие това, което е от Лаодикия.
17. И кажете на Архип: Внимавай в службата, която си приел от Господа – да я изпълниш!
18. Поздрава пиша аз, Павел, със собствената си ръка. Помнете оковите ми. Благодатта да бъде с вас. (Амин.)

1 Солунци

Глава 1

1. Павел и Сила, и Тимотей до солунската църква в Бог Отец и Господ Иисус Христос: Благодат и мир да бъде на вас!
2. Винаги благодарим на Бога за всички вас и ви споменаваме в молитвите си,
3. като си спомняме непрестанно пред нашия Бог и Отец за вашата работа във вярата и усилия на любов, и твърдост в надежда в нашия Господ Иисус Христос.
4. Понеже знаем, възлюбени от Бога братя, че Той ви е избрал;
5. защото нашето благовестие не дойде до вас само с думи, но също и със сила, със Светия Дух и с голяма увереност; както и знаете какви се показахме помежду ви заради вас.
6. И вие станахте подражатели на нас и на Господа, като приехте словото сред много скръб с радостта на Светия Дух;
7. така че станахте пример на всички вярващи в Македония и Ахая.
8. Защото от вас се прогласи Господното слово не само в Македония и Ахая, но за вашата вяра в Бога се разчу навсякъде, така че няма нужда ние да казваме нищо за нея.
9. Защото самите те разказват за нас – какъв достъп сме имали при вас и как сте се обърнали към Бога от идолите, за да служите на живия и истинен Бог
10. и да очаквате Неговия Син от небесата, когото Той възкреси от мъртвите – Иисус, който ни избавя от идещия гняв.

Глава 2

1. Защото вие сами знаете, братя, че нашият достъп при вас не беше напразен,
2. но макар и пострадали и опозорени по-рано във Филипи, както знаете, ние придобихме смелост в нашия Бог да ви проповядваме Божието благовестие сред голяма борба.
3. Защото нашето увещание не е от заблуда, нито от нечисти подбуди, нито с измама,
4. а както сме били одобрени от Бога да ни се повери благовестието, така и говорим – не за да угаждаме на хора, а на Бога, който изпитва сърцата ни.
5. Защото, както знаете, никога не сме употребявали ласкателни думи или прикрито сребролюбие – Бог е свидетел –
6. нито сме търсили слава от хора – било от вас, или от други – макар и да сме могли да се държим с тежест като Христови апостоли,
7. но сме се държали нежно с вас, като майка-кърмачка, която се грижи за децата си.
8. Така, като имахме гореща любов към вас, бяхме готови да ви предадем не само Божието благовестие, но и своя живот, защото ни бяхте станали мили.
9. Защото вие помните, братя, нашия труд и усилие – как, като работехме ден и нощ, за да не натежим на нито един от вас, ние ви проповядвахме Божието благовестие.
10. Вие сте свидетели, и Бог също, как свято, праведно и безукорно се държахме към вас, вярващите,
11. като знаете как увещавахме и утешавахме всеки един от вас, както баща – децата си,
12. и ви подтиквахме да живеете достойно за Бога, който ви призовава в Своето царство и слава.
13. И затова и ние непрестанно благодарим на Бога за това, че като приехте чрез нас словото на Божието послание, го приехте не като човешко слово, а като Божие слово, каквото е наистина, което и действа във вас, вярващите.
14. Защото вие, братя, станахте подражатели на Божиите църкви в Христос Иисус, които са в Юдея, понеже и вие пострадахте по същия начин от своите сънародници, както те – от юдеите,
15. които убиха и Господ Иисус, и пророците и прогониха и нас, и на Бога не угаждат, и на всички хора се противопоставят,
16. като ни забраняват да говорим на езичниците, за да се спасят и те. Така те винаги допълват греховете си, но гневът ги постигна окончателно.
17. А ние, братя, като останахме без вас за кратко време – като присъствие, а не в нашето сърце – се постарахме още повече, с голямо желание да видим лицето ви.
18. Затова пожелахме да дойдем при вас – поне аз, Павел, и веднъж, и два пъти – но Сатана ни попречи.
19. Понеже, коя е нашата надежда или радост, или венец, с който се хвалим пред нашия Господ Иисус при Неговото пришествие? Не сте ли вие?
20. Защото вие сте нашата слава и радост.

Глава 3

1. Затова, когато не можахме повече да търпим, намерихме за добре да останем сами в Атина
2. и изпратихме Тимотей, нашия брат и съработник на Бога, и съработник в благовестието на Христос, да ви утвърди и да ви утеши във вярата ви,
3. за да не се разколебае никой от тези скърби. Защото вие сами знаете, че за това сме определени,
4. понеже, когато бяхме при вас, ви казахме предварително, че ще има да страдаме, което и стана, както знаете.
5. Затова, когато не можах повече да търпя, го изпратих, за да узная за вярата ви, да не би по някакъв начин да ви е изкушил изкусителят и трудът ни да бъде напразно.
6. Но сега, когато Тимотей от вас дойде при нас и ни донесе добри вести за вашата вяра и любов и че имате винаги добри спомени за нас и копнеете да ни видите, както и ние вас,
7. тогава ние, братя, при цялата наша нужда и скръб, се утешихме за вас поради вашата вяра;
8. понеже ние сега живеем, ако вие стоите твърдо в Господа.
9. Защото как можем да се отблагодарим на Бога за вас, за цялата радост, с която се радваме за вас пред нашия Бог?
10. Нощ и ден се молим най-усърдно, за да видим лицата ви и да допълним това, което не достига на вашата вяра.
11. А дано Сам Бог и нашият Отец и нашият Господ Иисус да насочат пътя ни към вас.
12. И Господ да ви направи да растете и да изобилствате в любов един към друг и към всички, както и ние към вас,
13. за да утвърди сърцата ви непорочни в святост пред нашия Бог и Отец при пришествието на нашия Господ Иисус с всичките Негови светии.

Глава 4

1. По-нататък, братя, молим ви и ви увещаваме в Господ Иисус: така, както сте научили от нас как трябва да живеете и да угаждате на Бога – както и живеете наистина – така да преуспявате все повече и повече.
2. Защото знаете какви наставления ви дадохме чрез Господ Иисус.
3. Понеже това е Божията воля – вашето освещение; да се въздържате от блудство;
4. всеки от вас да знае как да спечели своя съсъд в святост и почит,
5. не в страстна похот, както езичниците, които не познават Бога;
6. и никой да не престъпва и да не ощетява брат си в това нещо, защото за всичко това ще отмъсти Господ, както и предварително ви предупредихме и уверихме.
7. Защото Бог не ни е призовал за нечистота, а за освещение.
8. Затова, който отхвърля това, отхвърля не човек, а Бога, който ви дава и Светия Си Дух.
9. А за братолюбието няма нужда да ви пиша, защото вие сами сте научени от Бога да се любите един друг
10. и вие наистина правите това към всичките братя по цяла Македония. Но ние ви умоляваме, братя, да преуспявате все повече и повече
11. и усърдно да се стараете да бъдете тихи, да вършите своите си работи и да работите с ръцете си, както ви заръчахме,
12. за да живеете благоприлично пред външните хора и да не се нуждаете от никого.
13. А не желаем, братя, да останете в незнание за онези, които са починали, за да не скърбите като другите, които нямат надежда.
14. Защото, ако вярваме, че Иисус умря и възкръсна, така и Бог ще приведе починалите чрез Иисус с Него.
15. Защото това ви казваме чрез словото от Господа: че ние, живите, останалите до Господното пришествие, няма да изпреварим починалите.
16. Понеже Сам Господ ще слезе от небето с команда, с гласа на архангел и с Божия тръба; и мъртвите в Христос първо ще възкръснат;
17. после ние, живите, останалите, ще бъдем грабнати заедно с тях в облаци да срещнем Господа във въздуха; и така ще бъдем винаги с Господа.
18. И така, насърчавайте се един друг с тези думи.

Глава 5

1. А за годините и времената, братя, няма нужда да ви пиша,
2. защото вие добре знаете, че Господният Ден ще дойде както крадец нощем.
3. Когато казват: Мир и безопасност; тогава ще дойде върху тях внезапна погибел както болките върху бременна жена; и няма да избегнат.
4. Но вие, братя, не сте в тъмнина, че денят да дойде върху вас като крадец.
5. Защото всички вие сте синове на светлината, синове на деня; ние не сме от нощта, нито от тъмнината.
6. И така, да не спим както другите, а да бъдем будни и трезви.
7. Защото, които спят, нощем спят и които се опиват, нощем се опиват.
8. Но ние, които сме от деня, нека бъдем трезви и нека облечем бронения нагръдник на вярата и любовта и сложим за шлем надеждата на спасението.
9. Защото Бог ни е определил не за гняв, а за да придобием спасение чрез нашия Господ Иисус Христос,
10. който умря за нас, така че – будни ли сме, или спим – да живеем заедно с Него.
11. Затова се насърчавайте помежду си и се изграждайте един друг, както и правите.
12. И молим ви, братя, да признавате тези, които се трудят между вас като ваши настойници в Господа и ви поучават,
13. и да се отнасяте към тях с голямо уважение и с любов заради делото им. Живейте в мир помежду си.
14. Молим ви още, братя, вразумявайте безредните, насърчавайте малодушните, поддържайте слабите, бъдете търпеливи към всички.
15. Внимавайте никой да не връща зло за зло на никого, а винаги се стремете към това, което е добро — един за друг и за всички.
16. Винаги се радвайте.
17. Непрестанно се молете.
18. За всичко благодарете, защото това е Божията воля за вас в Христос Иисус.
19. Не угасяйте Духа.
20. Пророчества не презирайте,
21. но изпитвайте всичко; дръжте доброто.
22. Въздържайте се от всякакво зло.
23. И Сам Бог на мира да ви освети напълно; и дано се запазят непокътнати вашият дух, душа и тяло без порок при пришествието на нашия Господ Иисус Христос.
24. Верен е Онзи, който ви призовава, и ще го направи.
25. Братя, молете се за нас.
26. Поздравете всичките братя със свята целувка.
27. Заклевам ви в Господа да се прочете това писмо на всичките (свети) братя.
28. Благодатта на нашия Господ Иисус Христос да бъде с вас. (Амин.)

2 Солунци

Глава 1

1. Павел и Сила, и Тимотей до солунската църква в Бога, нашия Отец, и Господ Иисус Христос:
2. Благодат и мир да бъде на вас от Бог Отец и Господ Иисус Христос!
3. Длъжни сме, братя, винаги да благодарим на Бога за вас, както и подобава, за това, че вярата ви расте все повече и повече и че любовта на всеки един от вас се умножава един към друг,
4. така че и самите ние се хвалим с вас между Божиите църкви с вашата твърдост и вяра във всичките ви гонения и скърби, които понасяте;
5. което е доказателство на справедливия съд на Бога, за да се счетете за достойни за Божието царство, за което и страдате.
6. Понеже е справедливо за Бога да отплати скръб на онези, които ви наскърбяват,
7. а на вас, наскърбените, да даде утеха заедно с нас, когато Господ Иисус се яви от небето с ангелите на Своята мощ
8. в пламтящ огън, за да даде възмездие на онези, които не познават Бога и които не се покоряват на благовестието на нашия Господ Иисус.
9. Такива ще бъдат наказани с вечна погибел далеч от лицето на Господа и от славата на Неговата сила,
10. когато Той дойде в онзи ден, за да се прослави в Своите светии и за да Му се възхищават във всички повярвали, защото нашето свидетелство към вас беше повярвано.
11. Затова и ние винаги се молим за вас, нашият Бог да ви има за достойни за призванието и да изпълни със сила всяко благоволение в добро и всяко дело на вярата,
12. за да се прослави във вас Името на нашия Господ Иисус, и вие в Него, според благодатта на нашия Бог и Господ Иисус Христос.

Глава 2

1. А въз основа на пришествието на нашия Господ Иисус Христос и нашето събиране при Него, молим ви, братя,
2. да не се разколебавате лесно от здравия разум, нито да се смущавате – било от дух, било от слово, било от писмо, уж от нас изпратено – като че ли вече е настанал Денят на Господа.
3. Никой да не ви подмами по никакъв начин; защото това няма да дойде, докато първо не дойде отстъплението и не се яви човекът на греха, синът на погибелта,
4. който се противи и се превъздига над всичко, което се нарича Бог или на което се отдава поклонение, така че той като Бог да седне в Божия храм, като представя себе си за Бог.
5. Не помните ли, че ви казах това, когато бях още при вас?
6. И сега знаете онова, което го възпира, за да се открие той в своето си време.
7. Защото тайната на беззаконието вече действа, но не се открива само докато се махне Онзи, който сега я възпира;
8. и тогава ще се открие беззаконният, когото Господ Иисус ще премахне с дъха на устата Си и ще унищожи с явлението на пришествието Си,
9. този, чието идване е според действието на Сатана, съпроводено с всякаква сила, знамения, лъжливи чудеса
10. и с всичката измама на неправдата, за онези, които погиват, защото не приеха любовта на истината, за да се спасят.
11. И затова Бог праща заблуда да действа между тях, за да повярват на лъжата,
12. та да бъдат осъдени всички, които не са повярвали истината, а са имали благоволение в неправдата.
13. А ние сме длъжни винаги да благодарим на Бога за вас, възлюбени от Господа братя, затова че Бог отначало ви е избрал за спасение чрез освещение на Духа и вяра в истината,
14. за което спасение ви призовава чрез нашето благовестие, за да получите славата на нашия Господ Иисус Христос.
15. И така, братя, стойте твърдо и дръжте преданията, които сте научили – било чрез слово, или чрез наше писмо.
16. А Сам нашият Господ Иисус Христос и нашият Бог и Отец, който ни възлюби и по благодат ни даде вечна утеха и добра надежда,
17. да утеши сърцата ви и да ги утвърди във всяко добро дело и слово.

Глава 3

1. Най-после, братя, молете се за нас, да напредва бързо Господното слово и да се прославя, както и при вас,
2. и да се избавим от лошите и зли хора, защото не всички имат вяра.
3. Но верен е Господ, който ще ви утвърди и ще ви запази от лукавия.
4. И ние имаме доверие в Господа за вас, че вие не само вършите, но и ще вършите това, което заповядваме.
5. И нека Господ упъти сърцата ви към Божията любов и в Христовата твърдост.
6. Заръчваме ви още, братя, в Името на нашия Господ Иисус Христос да страните от всеки брат, който се държи безредно, а не по преданието, което сте приели от нас.
7. Понеже вие сами знаете как трябва да ни подражавате, защото ние самите не се държахме безредно между вас,
8. нито ядохме даром хляб у някого, но с труд и усилие работихме нощем и денем, за да не натежим на никого от вас –
9. не защото нямаме право, а за да ви представим себе си като пример за подражание.
10. Защото и когато бяхме при вас, ви заръчахме това: ако някой не иска да работи, той също и да не яде.
11. Понеже слушаме, че има някои, които се държат безредно между вас, като не работят нищо, а се занимават с празни работи.
12. На такива заръчваме и ги напътстваме в Името на Господ Иисус Христос да работят тихо и да ядат своя хляб.
13. А на вас, братя, да не ви дотяга да вършите добро.
14. И ако някой не се покорява на нашето слово чрез това писмо, забележете го и не се събирайте с него, с цел да се засрами.
15. Но не го считайте за неприятел, а го наставлявайте като брат.
16. А Сам Господ на мира да ви дава мира винаги и всякак. Господ да бъде с всички вас.
17. Поздравът с моята собствена ръка, който е белег на всяко писмо: аз, Павел, пиша така:
18. Благодатта на нашия Господ Иисус Христос да бъде с всички вас. (Амин.)

1 Тимотей

Глава 1

1. Павел, апостол на Иисус Христос по заповед на Бога, нашия Спасител, и на Христос Иисус, нашата надежда,
2. до Тимотей, моето истинско дете във вярата: Благодат, милост и мир от Бог Отец и от Христос Иисус, нашия Господ.
3. Както те помолих, когато отивах в Македония, да останеш в Ефес, за да заръчаш на някои да не предават други учения
4. и да не се занимават с измислици и безкрайни родословия, които повече способстват за спорове, отколкото за Божията наредба, която е чрез вяра, така правй.
5. А целта на тази заръка е любов от чисто сърце, чиста съвест и нелицемерна вяра,
6. от което някои, като не улучиха целта, се отклониха в празнословие,
7. искайки да бъдат законоучители, без да разбират нито какво говорят, нито какво твърдят уверено.
8. А ние знаем, че законът е добър, ако го употребява някой законно,
9. като знае това, че законът не се налага за праведния, а за беззаконните и непокорните, за безбожните и грешните, за богоненавистниците и нечистите, за убийците на бащи и убийците на майки, за убийците на хора,
10. за блудниците, за хомосексуалистите, за търгуващите с роби, за лъжците, за клетвопрестъпниците и за всичко друго, което се противопоставя на здравото учение;
11. според благовестието на славата на блажения Бог, което ми беше поверено.
12. Благодаря на Христос Иисус, нашия Господ, който ми даде сила, че ме счете за верен и ме постави на това служение –
13. мен, който преди това бях хулител, гонител и притеснител, но придобих милост, понеже като невеж сторих това в неверие,
14. но благодатта на нашия Господ беше изобилна с вяра и любов в Христос Иисус.
15. Вярно е това слово и заслужава пълно приемане, че Христос Иисус дойде на света да спаси грешните, от които главният съм аз.
16. Но затова придобих милост, за да покаже Иисус Христос цялото си дълготърпение в мен, главния грешник, за пример на онези, които ще повярват в Него за вечен живот.
17. А на Царя на вековете, на нетленния, невидимия, единствения Бог, да бъде чест и слава до вечни векове. Амин.
18. Тази заръка предавам на теб, сине Тимотее, според по-раншните пророчества за теб, за да воюваш съобразно с тях в добрата война,
19. имайки вяра и чиста съвест, която някои, като отхвърлиха, претърпяха корабокрушение спрямо вярата;
20. от които са Именей и Александър, които предадох на Сатана, за да се научат да не богохулстват.

Глава 2

1. И така, напътствам преди всичко да се отправят молби, молитви, искания, благодарения за всички хора,
2. за царе и за всички, които са на власт, за да водим тих и спокоен живот в пълно благочестие и сериозност.
3. Защото това е добро и угодно пред Бога, нашия Спасител,
4. който иска да се спасят всичките хора и да дойдат до познаването на истината.
5. Защото има само един Бог и един Посредник между Бога и хората – Човекът Христос Иисус,
6. който, като свидетелство за това, на определеното Си време даде Себе Си откуп за всички;
7. за което аз бях поставен проповедник и апостол – говоря истината в Христос, не лъжа – учител на езичниците във вяра и истина.
8. И така, искам мъжете да се молят на всяко място, като издигат свети ръце без гняв и съмнения.
9. Така и жените да украсяват себе си с достойно държание, със скромност и целомъдрие, а не с плетене на косата или злато, или бисери, или скъпи дрехи,
10. а с добри дела, както прилича на жени, които изповядват страх от Бога.
11. Жената да се учи мълчаливо, с пълно подчинение.
12. А на жената не позволявам да поучава, нито да владее над мъжа, а да бъде мълчалива.
13. Защото първо Адам бе създаден, а после Ева.
14. И Адам не беше измамен, а жената беше измамена и падна в престъпление.
15. Но тя ще се спаси чрез раждане на деца, ако останат във вяра и любов, и святост, с целомъдрие.

Глава 3

1. Вярно е това слово: ако някой се стреми към надзорничество, добро дело желае.
2. Надзорникът обаче трябва да бъде непорочен, мъж на една жена, самообладан, разбран, порядъчен, гостолюбив, способен да поучава,
3. не пияница, не побойник, а кротък, не скандалджия, не сребролюбец,
4. който управлява добре своя дом и държи децата си в послушание с пълна сериозност,
5. защото, ако човек не знае да управлява своя дом, как ще се грижи за Божията църква?
6. Да не е нов във вярата, за да не се възгордее и падне под осъждането на дявола.
7. Освен това той трябва да има добро име и сред външните, за да не бъде укоряван и да падне в примката на дявола.
8. Така и служителите трябва да са сериозни, не двулични, не пристрастени към много вино, не лакоми за гнусна печалба,
9. да държат тайната на вярата с чиста съвест.
10. Също и те първо да се изпитват, и после да стават служители, ако са безупречни.
11. Така и жените трябва да са сериозни, не клеветници, самообладани, верни във всичко.
12. Всеки от служителите да е мъж на една жена и да управляват добре децата си и домовете си.
13. Защото тези, които са служили добре като служители, придобиват за себе си добро положение и голямо дръзновение във вярата в Христос Иисус.
14. Надявам се скоро да дойда при теб, но това ти пиша
15. в случай, че закъснея, за да знаеш как трябва да се държат в Божия дом, който е църквата на живия Бог, стълбът и основата на истината.
16. И както е признато, велика е тайната на благочестието: Този, който се яви в плът, оправдан в Духа, видян от ангели, проповядван между нациите, повярван в света, възнесен в слава.

Глава 4

1. А Духът изрично казва, че в по-късните времена някои ще отстъпят от вярата и ще слушат измамни духове и демонични учения
2. чрез лицемерието на онези, които говорят лъжа, чиято съвест е прегоряла,
3. които забраняват жененето и заповядват въздържане от ястия, които Бог създаде, за да се приемат с благодарение от онези, които вярват и познават истината.
4. Защото всичко създадено от Бога е добро и нищо не е за отхвърляне, ако се приема с благодарение,
5. понеже се освещава чрез Божието слово и молитва.
6. В това като съветваш братята, ще бъдеш добър служител на Иисус Христос, хранен с думите на вярата и доброто учение, което си последвал.
7. А нечистите и бабешките басни отхвърляй и обучавай себе си в благочестие.
8. Защото телесното упражнение е полезно за малко, а благочестието е полезно за всичко, тъй като има обещанието и за сегашния, и за бъдещия живот.
9. Това слово е вярно и заслужава пълно приемане,
10. понеже за това се трудим и търпим укори – защото се надяваме на живия Бог, който е Спасител на всички хора, а най-вече на вярващите.
11. Това заръчвай и учи.
12. Никой да не презира твоята младост; но ти бъди на вярващите пример в слово, в поведение, в любов, във вяра, в чистота.
13. Докато дойда, обърни внимание на прочитането, на увещаването и на поучаването.
14. Не пренебрегвай дарбата, която имаш, която ти се даде чрез пророчество с полагането на ръце от старейшинството.
15. Върху това размишлявай, на това се предавай, за да стане явен на всички твоят напредък.
16. Внимавай на себе си и на ученията и постоянствай в това, защото, като правиш това, ще спасиш и себе си, и тези, които те слушат.

Глава 5

1. Стар човек не укорявай остро, а го увещавай като баща; по-младите – като братя;
2. старите жени – като майки; по-младите – като сестри, със съвършена чистота.
3. Почитай вдовиците, които наистина са вдовици.
4. Но ако някоя вдовица има деца или внуци, те нека се учат първо да показват благочестие към домашните си и да отдават дължимото на родителите си, защото това е угодно пред Бога.
5. А която е истинска вдовица и е останала сама, тя се надява на Бога и постоянства в молби и в молитви нощем и денем.
6. Но онази, която живее разпуснато, тя е жива умряла.
7. Заръчвай и това, за да бъдат непорочни.
8. Но ако някой не се грижи за своите и най-вече за домашните си, той се е отрекъл от вярата и е по-лош от невярващ.
9. Да се записва само такава вдовица, която не е по-малко от шестдесет години, която е била жена на един мъж,
10. известна с добрите си дела, ако е отгледала деца, ако е приемала странници, ако е умивала краката на светии, ако е помагала на страдащи, ако се е предавала на всякакво добро дело.
11. Но по-младите вдовици не приемай, защото, когато страстите им вземат връх над Христос, искат да се омъжват
12. и попадат под осъждане, защото са се отметнали от първото си обещание;
13. и освен това се научават да бъдат безделни, като ходят от къща на къща, и не само безделни, но и бъбриви, и да се занимават с празни работи, като говорят това, което не трябва да се говори.
14. По тази причина искам по-младите вдовици да се омъжват, да раждат деца, да управляват дом, да не дават никаква причина на противника да хули;
15. защото някои вече са се отклонили и отишли след Сатана.
16. Ако някой вярващ или вярваща има роднини вдовици, нека се грижи за тях, за да не се обременява църквата и да може да се грижи за истинските вдовици.
17. Нека старейшините, които управляват добре, да се удостояват с двойна почит – особено онези, които се трудят в словото и поучението;
18. защото Писанието казва: ?Да не обвързваш устата на вола, когато вършее“; и: ?Работникът заслужава заплатата си.“
19. Против старейшина не приемай обвинение, освен ако не е отправено от двама или трима свидетели.
20. Онези, които съгрешават, изобличавай пред всички, за да имат и другите страх.
21. Тържествено ти заявявам пред Бога, пред Христос Иисус и пред избраните ангели да пазиш тези заповеди без предразсъдък и нищо да не вършиш от пристрастие.
22. Не прибързвай да полагаш ръце на никого и не участвай в чужди грехове. Пази себе си чист.
23. Не пий вече само вода, но употребявай малко вино заради стомаха си и заради честите си боледувания.
24. Греховете на някои хора са явни отпреди и ги изпреварват на съда, а на други идват след тях.
25. Така и добрите дела са явни; а и онези, които не са, не могат да се укрият.

Глава 6

1. Нека тези, които са под робско иго, да считат господарите си достойни за всяка почит, за да не се хули Божието Име и учението.
2. И нека онези, които имат вярващи господари, да не ги презират за това, че са братя, а да им служат още по-усърдно, защото онези, които се ползуват от усърдието им, са вярващи и възлюбени. Това поучавай и увещавай.
3. И ако някой предава друго учение и не се съобразява със здравите думи на нашия Господ Иисус Христос и учението, което е според благочестието,
4. той се е възгордял, без да знае нищо, и има нездраво желание за разисквания и празни спорове, от които произлизат завист, разпри, хули, зли подозрения,
5. постоянни караници между хора с покварен ум и лишени от истината, които мислят, че благочестието е средство за печалба.
6. А благочестието със скромност е голяма печалба.
7. Защото не сме внесли нищо в света, нито можем да изнесем нещо;
8. но като имаме храна и облекло, нека да бъдем доволни с това.
9. А които ламтят за обогатяване, падат в изкушение и в примка, и в много глупави и вредни страсти, които потапят хората в разорение и гибел.
10. Защото сребролюбието е корен на всякакви злини, към което, като се стремяха някои, се отклониха от вярата и пронизаха себе си с много болки.
11. Но ти, Божи човече, бягай от тези неща и се стреми към правдата, благочестието, вярата, любовта, търпението, кротостта.
12. Борй се в добрата борба на вярата, сграбчй вечния живот, на който си бил призван, като си направил добрата изповед пред мнозина свидетели.
13. Заръчвам ти пред Бога, който оживотворява всичко, и пред Христос Иисус, който пред Понтийски Пилат засвидетелства добрата изповед,
14. да пазиш заповедта чисто и безукорно до явяването на нашия Господ Иисус Христос,
15. което в определеното време ще покаже блажения и единствен Владетел, Цар на царете и Господар на господарите,
16. който единствен притежава безсмъртие, обитавайки в непристъпна светлина, когото никой човек не е видял, нито може да види, на когото да бъде чест и вечна власт. Амин.
17. На онези, които имат богатството на този свят, заръчвай да не бъдат високомерни, нито да се надяват на несигурното богатство, а на Бога, който ни дава всичко изобилно, за да се наслаждаваме,
18. да правят добро, да богатеят на добри дела, да бъдат щедри, да дават на драго сърце,
19. като събират за себе си добра основа за в бъдеще, за да сграбчат истинския живот.
20. О, Тимотее, пази това, което ти е поверено, като избягваш нечистите празнословия и възраженията на лъжливо наречението познание,
21. което някои, като изповядаха, се отклониха от вярата. Благодат да бъде с вас. (Амин.)

2 Тимотей

Глава 1

1. Павел, с Божията воля апостол на Иисус Христос според обещанието на живота, който е в Христос Иисус,
2. до Тимотей, възлюбеното ми дете: Благодат, милост, мир от Бог Отец и от Христос Иисус, нашия Господ.
3. Благодаря на Бога, на когото още от прародителите си служа с чиста съвест, като непрестанно те споменавам в молитвите си нощ и ден,
4. и като си спомням сълзите ти, копнея да те видя, за да се изпълня с радост.
5. Понеже си припомням за твоята нелицемерна вяра, която първо се намираше в баба ти Лоида и в майка ти Евникия, а както съм уверен – и в теб.
6. По тази причина ти напомням да разпалваш дарбата от Бога, която имаш чрез полагането на моите ръце.
7. Защото Бог ни е дал дух не на плахост, а на сила, любов и себевладеене.
8. И така, не се срамувай от свидетелството на нашия Господ, нито от мен, затворника за Него, а участвай в страданията за благовестието според силата на Бога,
9. който ни е спасил и призовал със свято призвание – не според нашите дела, а според Своето намерение и според благодатта, дадена ни в Христос Иисус преди вечните времена,
10. но която сега откри чрез явяването на нашия Спасител Христос Иисус, който унищожи смъртта и извади на светлина живота и нетлението чрез благовестието,
11. на което аз бях поставен като проповедник, апостол и учител (на езичниците),
12. по която причина и страдам това. Но не се срамувам, защото зная в кого съм повярвал и съм уверен, че Той е силен да опази до онзи Ден онова, което съм Му поверил.
13. Дръж образеца на здравите думи, които си чул от мен, във вяра и любов в Христос Иисус.
14. Опази чрез Светия Дух, който живее в нас, онова добро нещо, което ти е поверено.
15. Ти знаеш, че всички, които са в Азия, от които са Фигел и Ермоген, се отвърнаха от мен.
16. Господ да покаже милост към дома на Онисифор, защото той много пъти ме ободряваше и не се засрами от оковите ми,
17. а когато беше в Рим, ме потърси старателно и ме намери.
18. Господ да му даде да намери милост от Господа в онзи Ден; а колко служи в Ефес, ти знаеш много добре.

Глава 2

1. И така, ти, дете мое, заяквай в благодатта, която е в Христос Иисус.
2. И каквото си чул от мен при много свидетели, това предай на верни хора, които да са способни да научат и други.
3. Бъди съучастник в страданията като добър войник на Иисус Христос.
4. Никой, който служи като войник, не се заплита в житейски работи, за да угоди на този, който го е записал за войник.
5. И ако някой се състезава в игрите, той не получава победен венец, ако не се е състезавал законно.
6. Усилно трудещият се земеделец пръв трябва да вкуси от плодовете.
7. Размишлявай върху това, което ти казвам, и Господ ще ти даде да разбереш всичко.
8. Помни Иисус Христос от Давидовото потомство, който възкръсна от мъртвите според моето благовестие,
9. за което страдам дотам, че съм в окови като злодей; но Божието слово не е вързано.
10. Затова аз всичко издържам заради избраните – за да получат и те спасението, което е в Христос Иисус, с вечна слава.
11. Вярно е това слово. Защото, ако сме умрели с Него, то и ще живеем с Него.
12. Ако устоим, то и ще царуваме с Него. Ако се отричаме от Него, и Той ще се отрече от нас.
13. Ако сме неверни, Той остава верен, защото не може да се отрече от Себе Си.
14. Това напомняй и заръчвай пред Господа – да не влизат в словесни спорове, което никак не ползува, а само погубва слушателите.
15. Старай се да се предоставиш на Бога одобрен работник, който няма от какво да се срамува, като излагаш право словото на истината.
16. Но избягвай нечистите празнословия, защото те ще отиват още по-далеч в безбожието
17. и тяхното слово ще разяжда като гангрена; от които са Именей и Филет,
18. които се отклониха от истината, като казват, че възкресението вече е станало, и събарят вярата на някои.
19. Но твърдата основа на Бога стои, имайки този печат: Господ познава Своите Си; и: Всеки, който изповяда Господното Име, да отстъпи от неправдата.
20. А в един голям дом съдовете не са само златни и сребърни, но и дървени, и пръстени; и едни са за почтена употреба, а други за непочтена.
21. Обаче ако някой очисти себе си от тези, той ще бъде съд за почтена употреба, осветен, полезен на стопанина, приготвен за всяко добро дело.
22. Избягвай младежките страсти и заедно с тези, които призовават Господа от чисто сърце, се стреми към правдата, вярата, любовта, мира.
23. Отказвай се от глупавите и невежи спорове, като знаеш, че пораждат караници.
24. А Господният слуга не бива да се кара, а трябва да бъде кротък към всички, способен да поучава, търпелив,
25. с кротост да увещава онези, които се противопоставят, та дано Бог да им даде покаяние, за познаване на истината
26. и да изтрезнеят, и се освободят от примката на дявола, от когото са били уловени, за да вършат неговата воля.

Глава 3

1. И това да знаеш, че в последните дни ще настанат тежки времена.
2. Защото хората ще бъдат себелюбиви, сребролюбиви, надменни, горделиви, хулители, непокорни на родителите, неблагодарни, богоненавистници,
3. безсърдечни, неотстъпчиви, клеветници, невъздържани, свирепи, необичащи доброто,
4. предатели, буйни, надути, повече обичащи удоволствията, отколкото Бога,
5. имащи вид на благочестие, но отрекли се от силата му; и от такива се отвръщай.
6. Защото от тях са онези, които се вмъкват в домовете и подмамват обременени с грехове женища, водени от различни страсти,
7. които винаги се учат, но никога не могат да стигнат до познаването на истината.
8. И както Яний и Ямврий се възпротивиха на Мойсей, така и те се противят на истината, хора с покварен ум, показали се негодни относно вярата.
9. Но те няма да успеят повече, защото безумието им ще стане явно на всички, както стана и с онези.
10. А ти си последвал изцяло учението ми, поведението, целта, вярата, дълготърпението, любовта, твърдостта,
11. гоненията, страданията, които ме сполетяха в Антиохия, в Икония, в Листра. Какви гонения издържах, и от всички тях ме избави Господ!
12. Но и всички, които искат да живеят благочестиво в Христос Иисус, ще бъдат гонени.
13. А злите хора и измамници ще напредват към по-лошо, като мамят и бъдат мамени.
14. Но ти постоянствай в това, което си научил и в което си се убедил, като знаеш от кого си го научил
15. и че от детинство знаеш Свещените Писания, които имат сила да те направят мъдър за спасение чрез вяра в Христос Иисус.
16. Цялото Писание е боговдъхновено и полезно за поука, за изобличение, за поправяне, за наставление в правдата;
17. за да бъде Божият човек усъвършенстван, съвършено подготвен за всяко добро дело.

Глава 4

1. Тържествено ти заръчвам пред Бога и пред Христос Иисус, който ще съди живи и мъртви съобразно Своето явяване и царството Си:
2. проповядвай словото, бъди готов в подходящо и неподходящо време, изобличавай, порицавай, увещавай с голямо търпение и поучаване.
3. Защото ще дойде време, когато няма да търпят здравото учение, а ще си натрупат учители по своите страсти, за да им гъделичкат ушите,
4. и като отвърнат ушите си от истината, ще се обърнат към басните.
5. Но ти бъди трезв във всичко, понасяй страдания, върши работата на благовестител, изпълни докрай службата си.
6. Защото аз вече ставам възлияние и времето на отиването ми наближи.
7. Аз се борих в добрата борба, пътя свърших, вярата опазих;
8. отсега нататък за мен се пази венецът на правдата, с който Господ, праведният Съдия, ще ме възнагради в онзи Ден; и не само мен, но и всички, които са възлюбили Неговото явяване.
9. Побързай да дойдеш скоро при мен,
10. защото Димас ме остави, като възлюби сегашния свят и отиде в Солун, Крискент – в Галатия, а Тит – в Далмация.
11. Само Лука е при мен. Вземи Марк и го доведи със себе си, защото ми е полезен в служението.
12. А Тихик изпратих в Ефес.
13. Когато дойдеш, донеси наметалото, което оставих в Троада при Карп, и книгите, а особено пергаментите.
14. Ковачът Александър ми стори много зло; Господ ще му върне според делата му;
15. и ти се пази от него, защото той много се противопостави на нашите думи.
16. При първата ми защита никой не взе моята страна, а всички ме изоставиха; дано не им се счете за грях.
17. Но Господ беше с мен и ме укрепи, за да се оповести напълно посланието чрез мен и да чуят всички езичници; и аз бях избавен от лъвови уста.
18. И Господ ще ме избави от всяко зло дело и ще ме спаси и въведе в Небесното Си царство, на когото да бъде слава за вечни векове. Амин.
19. Поздрави Прискила и Акила и дома на Онисифор.
20. Ераст остана в Коринт, а Трофим оставих болен в Милит.
21. Бързай да дойдеш преди зимата. Поздравяват те Евул, Пуд, Лин, Клавдия и всичките братя.
22. Господ Иисус Христос да бъде с твоя дух. Благодат да бъде с вас. (Амин.)

Тит

Глава 1

1. Павел, слуга на Бога и апостол на Иисус Христос според вярата на Божиите избрани и познаването на истината, която е според благочестието,
2. в надежда за вечен живот, който Бог, който не лъже, е обещал преди вечни времена,
3. но в определеното време яви словото Си чрез посланието, поверено на мен по заповед на Бога, нашия Спасител,
4. до Тит, моето истинско по общата ни вяра дете: Благодат и мир от Бог Отец и Господ Иисус Христос, нашия Спасител!
5. Оставих те в Крит по тази причина – да сложиш в ред недовършеното и да поставиш старейшини във всеки град, както ти поръчах:
6. ако някой е непорочен, мъж на една жена и има верни деца, които не са обвинени в разпуснат живот или непокорство.
7. Защото надзорникът трябва да е безупречен, като Божи управител, не своеволен, нито сприхав, нито да се заседява при виното, нито побойник, нито да е лаком за пагубна печалба,
8. а гостолюбив, обичащ доброто, разбран, справедлив, благочестив, самообладан,
9. който здраво държи вярното слово така, както е бил научен, за да може и да увещава със здравото учение, и да изобличава онези, които противоречат.
10. Защото има много непокорни, празнословци и измамници, особено от обрязаните,
11. чиито уста трябва да се запушат, които съсипват цели домове, като поучават заради гнусна печалба това, което не трябва.
12. Един от тях, техен собствен пророк, е казал: Критяните са винаги лъжци, зли зверове, лениви търбуси.
13. Това свидетелство е вярно. По тази причина ги изобличавай строго, за да бъдат здрави във вярата,
14. като не обръщат внимание на юдейски басни и на заповеди от хора, които се отвръщат от истината.
15. За чистите всичко е чисто, а за осквернените и невярващите няма нищо чисто, а даже и умът им и съвестта им са осквернени.
16. Твърдят, че познават Бога, но с делата си Го отричат, като са отвратителни и непокорни, и негодни за никакво добро дело.

Глава 2

1. Но ти говори това, което приляга на здравото учение:
2. старите мъже да бъдат трезви, сериозни, разбрани, здрави във вярата, в любовта, в търпението.
3. Така също и старите жени да имат поведение съответно на светостта, да не са клеветници, нито отдадени много на вино, да поучават това, което е добро,
4. за да учат младите жени да обичат мъжете си и децата си,
5. да са разбрани, целомъдрени, да работят по домовете си, да са благи, подчинени на мъжете си, за да не се хули Божието слово.
6. Така също увещавай и младите мъже да бъдат разбрани,
7. като във всичко показваш себе си пример за добри дела – в поучението си показвай непоквареност, сериозност,
8. здраво и безукорно говорене, за да се засрами този, който се противопоставя, като няма какво лошо да каже за нас.
9. Увещавай слугите да се подчиняват на господарите си, да им угаждат във всичко, като не им противоречат,
10. да не присвояват чуждо, а да показват винаги съвършена вярност, за да украсяват във всичко учението на Бога, нашия Спасител.
11. Защото се яви Божията благодат, която носи спасение за всичките хора,
12. като ни учи да се отречем от нечестието и светските страсти и да живеем разбрано, праведно и благочестиво в настоящия свят,
13. като очакваме блажената надежда и явяването на славата на нашия велик Бог и Спасител Иисус Христос,
14. който даде Себе Си заради нас, за да ни изкупи от всяко беззаконие и да очисти за Себе Си народ за Свое притежание, ревностен за добри дела.
15. Така говори, увещавай и изобличавай с абсолютна настойчивост! Никой да не те презира!

Глава 3

1. Напомняй им да се покоряват на държавните началства и власти, да се подчиняват и да бъдат готови за всяко добро дело,
2. да не хулят никого, да не бъдат свадливи, а тихи и да показват съвършена кротост към всички хора.
3. Защото и ние някога бяхме неразумни, непокорни, заблудени, робуващи на разни желания и страсти, живеещи в злоба и завист, мразени и мразещи се един друг.
4. Но когато се яви благостта и човеколюбието на Бога, нашия Спасител,
5. Той ни спаси не чрез праведни дела, които сме извършили, а по Своята милост, чрез окъпването на новорождението и обновяването на Светия Дух,
6. когото изля изобилно върху нас чрез Иисус Христос, нашия Спасител,
7. така че, като сме оправдани чрез Неговата благодат, да станем наследници според надеждата на вечния живот.
8. Вярно е това слово. И желая да държиш твърдо на това, с цел онези, които са повярвали в Бога, да бъдат старателни да вършат добри дела. Това е добро и полезно за хората.
9. И избягвай глупавите разисквания, родословия, спорове и караници върху закона, защото те са безполезни и суетни.
10. След като напътстваш един и два пъти човек, който е еретик, го отстрани,
11. като знаеш, че този, който е такъв, се е извратил и съгрешава, като от само себе си е осъден.
12. Когато изпратя при теб Артема или Тихик, побързай да дойдеш при мен в Никопол, защото съм решил там да презимувам.
13. Погрижи се да изпратиш на път законника Зина и Аполос, така че да не им липсва нищо.
14. Нека и нашите се учат да се стараят в добри дела за посрещане на необходимите потребности, за да не бъдат безплодни.
15. Поздравяват те всички, които са с мен. Поздрави онези, които ни обичат във вярата. Благодат да бъде с всички вас. (Амин.)

Филимон

Глава 1

1. Павел, затворник на Христос Иисус, и брат Тимотей до нашия възлюбен съработник Филимон
2. и до сестра Апфия, и до нашия сподвижник Архип, и до църквата в твоя дом:
3. Благодат и мир да бъде на вас от Бога, нашия Отец и Господ Иисус Христос.
4. Благодаря на моя Бог и винаги те споменавам в молитвите си,
5. като слушам за твоята любов и за вярата, която имаш към Господ Иисус и към всичките светии.
6. Моля се общението на твоята вяра да действа в познаването на всяко добро, което е в нас относно Христос.
7. Защото имах голяма радост и утеха в твоята любов, понеже сърцата на светиите се освежиха чрез теб, брате.
8. Затова, макар че имам голямо дръзновение в Христос да ти заповядам това, което подобава,
9. заради любовта предпочитам да те моля – аз, който съм старецът Павел, а сега и затворник за Христос Иисус.
10. Моля те за моето дете Онисим, когото родих в оковите си,
11. който едно време беше безполезен за теб, а сега – полезен и на теб, и на мен,
12. когото ти изпратих обратно – него, самото ми сърце.
13. Аз бих желал да го задържа при себе си, за да ми служи вместо теб в оковите за благовестието,
14. но без твоето съгласие не искам да направя нищо, така че твоята добрина да не бъде по принуждение, а доброволна.
15. Защото може би той затова е бил отделен от теб за известно време, за да го имаш завинаги,
16. но вече не като слуга, а като нещо повече от слуга – като възлюбен брат, особено на мен, а колко повече на теб, както по плът, така и в Господа!
17. И така, ако ме считаш за другар, приеми и него като мен.
18. И ако в нещо те е онеправдал или ти дължи нещо, пиши това на моя сметка.
19. Аз, Павел, пиша това с ръката си: аз ще платя; да не ти казвам, че ти ми дължиш и сам себе си.
20. Да, брате, нека имам тази полза от теб в Господа – освежи вътрешното ми естество в Христос.
21. Уверен в твоята послушност, аз ти писах, като зная, че ще направиш и повече от това, което ти казвам.
22. А освен това, приготви ми подслон, понеже се надявам, че ще ви бъда подарен чрез вашите молитви.
23. Поздравяват те Епафрас, който е затворник с мен в Христос Иисус,
24. а също и моите съработници Марк, Аристарх, Димас и Лука.
25. Благодатта на нашия Господ Иисус Христос да бъде с вашия дух. Амин.

Евреи

Глава 1

1. Бог, който много пъти и по много начини е говорил в миналото на бащите ни чрез пророците,
2. в края на тези дни говори на нас чрез Сина, когото постави Наследник на всичко, чрез когото също направи световете,
3. който, бидейки сияние на Неговата слава и отпечатък на Неговото същество и държейки всичко чрез словото на Своята мощ, след като извърши (чрез Себе Си) очистване на греховете, седна отдясно на Величието във висините
4. и стана толкова по-горен от ангелите, колкото Името, което е наследил, е по-горно от тяхното.
5. Защото, на кого от ангелите Бог е казал някога: ?Ти Си Мой Син, Аз днес Те родих“; и пак: ?Аз ще Му бъда Отец и Той ще Ми бъде Син“?
6. И когато отново въвежда Първородния във вселената, казва: ?Да Му се поклонят всички Божии ангели.“
7. И за ангелите казва: ?Който прави ангелите Си ветрове и служителите Си – огнен пламък.“
8. А за Сина казва: ?Твоят престол, Боже, е до вечни векове и скиптърът на Твоето царство е скиптър на правота.
9. Възлюбил си правда и си намразил беззаконие; затова, Боже, Твоят Бог Те е помазал с миро на радост повече от Твоите събратя.“
10. И пак: ?В началото Ти, Господи, си основал земята и дело на Твоите ръце са небесата.
11. Те ще изчезнат, а Ти пребъдваш. Да! Те всички ще овехтеят като дреха
12. и като одежда ще ги свиеш, и те ще бъдат изменени; но Ти си същият и Твоите години няма да се свършат.“
13. А на кого от ангелите е казал някога: ?Седи отдясно Ми, докато положа враговете Ти под краката Ти“?
14. Не са ли те всички служебни духове, изпращани да слугуват заради онези, които ще наследят спасение?

Глава 2

1. Затова ние сме длъжни да внимаваме още повече на това, което сме чули, за да не би да се разминем с целта.
2. Защото, ако словото, изговорено чрез ангели, беше твърдо и всяко престъпление и непокорство получи справедлива отплата,
3. то как ще избегнем ние, ако пренебрегнем едно толкова велико спасение, което отначало беше прогласено от Господа и беше потвърдено между нас от тези, които го бяха чули,
4. като Бог също свидетелстваше чрез знамения и чудеса, чрез разни велики дела и чрез раздаване на Светия Дух според Своята воля?
5. Защото не на ангели Той подчини бъдещата вселена, за която говорим;
6. но някой е засвидетелствал някъде, като е казал: ?Какво е човек, че да го помниш, или човешки син, че да го зачиташ?
7. Ти си го направил малко по-долен от ангелите, със слава и чест си го увенчал и си го поставил над делата на ръцете Си;
8. всичко си подчинил под краката му.“ И като му е подчинил всичко, не е оставил нищо неподчинено на него; но сега ние не виждаме още да му е подчинено всичко.
9. Но виждаме Иисус, който за малко време е бил поставен по-долу от ангелите заради претърпяната смърт, че е увенчан със слава и чест, за да вкуси смърт, с Божията благодат, за всеки човек.
10. Защото беше уместно Онзи, заради когото е всичко и чрез когото е всичко, като довежда много синове до слава, да направи съвършен чрез страдания Автора на тяхното спасение.
11. Понеже и Онзи, който освещава, и онези, които се освещават, всички са от Един; по която причина Той не се срамува да ги нарича братя,
12. като казва: ?Ще възвестявам Името Ти на братята Си, ще Те хваля сред събранието.“
13. И пак: ?Аз на Него ще се уповавам.“ И пак: ?Ето, Аз и децата, които Ми е дал Бог.“
14. И така, понеже децата са участници в плът и кръв, то и Той подобно взе участие в същите неща, за да унищожи чрез смъртта този, който има властта на смъртта, тоест дявола,
15. и да избави всички онези, които чрез страха от смъртта през целия си живот са били подчинени на робство.
16. Защото наистина Той не помогна на ангелите, а помогна на Авраамовото потомство.
17. Затова трябваше да стане във всичко като братята Си, за да бъде милостив и верен Първосвещеник пред Бога, за да извърши умилостивение за греховете на народа.
18. Защото в това, в което Самият Той пострада, като беше изкушен, може и на изкушаваните да помага.

Глава 3

1. Затова, свети братя, участници в небесното призвание, размислете за Апостола и Първосвещеника, когото ние изповядваме – Христос Иисус,
2. който е верен на Този, който Го постави, както беше и Мойсей в целия Негов дом.
3. Понеже Той се удостои със слава, толкова по-голяма от тази на Мойсей, колкото е по-голяма почитта, която има онзи, който е построил къщата, от почитта, която има къщата.
4. Защото всяка къща се строи от някого, а Този, който е построил всичко, е Бог.
5. И Мойсей беше верен в целия Негов дом като слуга, за да засвидетелства за онова, което щеше да се оповести по-късно;
6. а Христос – като Син над Неговия дом. Неговият дом сме ние, ако държим здраво дръзновението и похвалата на надеждата докрай.
7. Затова, както казва Светият Дух: ?Днес, ако чуете гласа Му,
8. не закоравявайте сърцата си както в преогорчението, както в деня на изкушението в пустинята,
9. където бащите ви Ме изкушиха, изпитаха Ме и видяха делата Ми четиридесет години.
10. Затова се разгневих на това поколение и казах: Всякога се заблуждават в сърцата си и не са познали Моите пътища.
11. Така се заклех в гнева Си: Те няма да влязат в Моята почивка!“
12. Внимавайте, братя, да не би да има в някого от вас зло сърце на неверие, което да отстъпи от живия Бог.
13. Но се увещавайте един друг всеки ден, докато е още ?днес“, за да не би някой от вас да се закорави чрез измамата на греха.
14. Защото ние сме станали участници в Христос, ако удържим твърдо първоначалната си увереност докрай;
15. докато се казва: ?Днес, ако чуете гласа Му, не закоравявайте сърцата си както в преогорчението.“
16. Защото кои бяха тези, които, като чуха, Го преогорчиха? Не бяха ли всички онези, които излязоха от Египет с Мойсей?
17. А против кои се гневи четиридесет години? Не против онези ли, които съгрешиха и чиито трупове паднаха в пустинята?
18. На кои още се закле, че няма да влязат в Неговата почивка? Не на онези ли, които бяха непокорни?
19. И така, виждаме, че те не можаха да влязат поради неверието си.

Глава 4

1. И така, докато ни остава обещанието да влезем в Неговата почивка, нека се боим да не би някой от вас да се яви изостанал.
2. Защото и до нас, както и до тях, се донесе една блага вест; но словото, което те чуха, не ги ползва, понеже не се съедини с вяра в онези, които го чуха.
3. Защото ние, повярвалите, влизаме в тази почивка, както каза Бог: ?Така се заклех в гнева Си: Те няма да влязат в Моята почивка!“; макар и делата Му да са били свършени още при основаването на света.
4. Защото някъде Той е говорил за седмия ден така: ?И Бог си почина на седмия ден от всичките Си дела“;
5. и пак на това място: ?Няма да влязат в Моята почивка!“
6. И така, понеже остава, че някои влизат в нея, а онези, на които преди това се благовести, не влязоха поради непокорството си,
7. затова Той пак определя един ден – ?днес“ – като казва чрез Давид след толкова дълго време, както беше казано: ?Днес, ако чуете Неговия глас, не закоравявайте сърцата си.“
8. Защото, ако Иисус Навиев ги беше въвел в почивката, Бог не би говорил след това за друг ден.
9. Следователно, за Божия народ остава съботна почивка.
10. Защото онзи, който е влязъл в Неговата почивка, той също си е починал от своите дела, както и Бог – от Своите.
11. Затова, нека се постараем да влезем в тази почивка, за да не падне някой в същия пример на непокорство.
12. Защото Божието слово е живо, действено, по-остро от всеки двуостър меч, като пронизва до разделяне душата и духа, ставите и мозъка, и е съдия на помислите и намеренията на сърцето.
13. И няма създание, което да е скрито от Него, а всичко е голо и разкрито пред очите на Този, пред когото има да отговаряме.
14. И така, като имаме велик Първосвещеник, който е преминал през небесата, Иисус, Божия Син, нека държим здраво това, което сме изповядали!
15. Защото нямаме такъв първосвещеник, който да не може да ни съчувства в нашите слабости, а имаме Един, който е бил във всичко изкушен по същия начин като нас, но пак е без грях.
16. Затова нека пристъпваме с дръзновение към престола на благодатта, за да получим милост и да намерим благодат, която да ни помага своевременно.

Глава 5

1. Защото всеки първосвещеник, взет измежду хората се поставя за хората, в служене към Бога да принася дарове и жертви за грехове
2. и да може да бъде снизходителен към невежите и заблудените, защото и сам той е подчинен на слабост.
3. И затова е длъжен да принася жертва за греховете, както за народа, така и за себе си.
4. И никой не взема сам тази почит, а този, който бъде призван от Бога, както беше Аарон.
5. Така и Христос не взе сам славата да стане първосвещеник, а Му я даде Онзи, който Му е казал: ?Ти си Мой Син, Аз днес Те родих“;
6. както и на друго място казва: ?Ти си свещеник до века според Мелхиседековия чин.“
7. Той в дните на плътта Си със силен вик и със сълзи принесе молитви и молби на Този, който можеше да Го избави от смърт, и като беше чут заради благоговението Си,
8. въпреки че беше Син, пак се научи на послушание от това, което пострада,
9. и усъвършенстван, стана причина за вечно спасение на всички, които са Му послушни;
10. наречен от Бога първосвещеник според Мелхиседековия чин.
11. Върху това имаме да кажем много неща, които са трудни за пояснява не, защото сте станали лениви да слушате.
12. Понеже според изтеклото време трябваше вече да сте учители, а вие имате нужда да ви учи някой отново на най-простите основи на Божиите слова и сте станали такива, които имат нужда от мляко, а не от твърда храна.
13. Понеже всеки, който се храни с мляко, не е опитен в словото на правдата, защото е невръстен,
14. а твърдата храна е за пълнолетните, които благодарение на навика имат сетива да разпознават добро и зло.

Глава 6

1. Поради това, нека оставим първоначалното учение за Христос и нека се обърнем към пълната зрялост, без да полагаме отново за основа покаянието от мъртви дела и вярата в Бога,
2. учението за умивания, за ръкополагане, за възкресение на мъртвите и за вечен съд.
3. И това ще направим, ако Бог позволи.
4. Защото за тези, които веднъж са били осветлени и са опитали от небесния дар, и са станали съпричастни на Светия Дух,
5. и са опитали доброто Божие слово и силите на бъдещия век,
6. а са отпаднали, е невъзможно да се обновят за покаяние, като отново разпъват за себе си Божия Син и Го опозоряват.
7. Защото земята, която се е поила от дъжда, който пада често на нея, и която ражда полезни растения за тези, за които се и обработва, получава благословение от Бога,
8. но ако ражда тръни и репеи, е негодна и е близко до проклятие, чийто край е изгаряне.
9. Но относно вас, възлюбени, макар и да говорим така, ние сме убедени в по-доброто и спасителното.
10. Защото Бог не е несправедлив, за да забрави делото ви и любовта, която показахте към Неговото Име, като послужихте и още служите на светиите.
11. И желаем всеки от вас да показва същото усърдие за пълна увереност в надеждата докрай,
12. да не бъдете лениви, а да подражавате на онези, които чрез вяра и търпение наследяват обещанията.
13. Защото, когато Бог даваше обещание на Авраам, понеже нямаше никой по-голям, в когото да се закълне, се закле в Себе Си, като каза:
14. ?Наистина ще те благословя премного и ще те умножа и преумножа.“
15. И така, Авраам с дълготърпение получи обещаното.
16. Защото, както хората се кълнат в някой по-голям от тях и клетвата, дадена за потвърждение, е край на всеки спор за тях,
17. така и Бог, като искаше да покаже по-пълно на наследниците на обещанието, че намерението Му е неизменимо, си послужи с клетва,
18. така че чрез две неизменими неща, в които е невъзможно за Бога да лъже, да имаме голямо насърчение ние, които сме прибягнали да сграбчим поставената пред нас надежда,
19. която имаме като здрава и непоколебима котва за душата и която прониква в това, което е вътре, зад завесата,
20. където Иисус влезе за нас като предшественик и стана Първосвещеник според Мелхиседековия чин до века.

Глава 7

1. Защото този Мелхиседек, салимски цар, свещеник на Всевишния Бог, който срещна Авраам, когато се връщаше от поражението на царете, и го благослови;
2. на когото Авраам отдели също и десятък от всичко; който, според значението на името си, е първо цар на правда, а после и цар на Салим, тоест цар на мир;
3. без баща, без майка, без родословие, нямащ нито начало на дни, нито край на живот, а оприличен на Божия Син, остава завинаги свещеник.
4. Но вижте колко велик беше този, на когото и патриархът Авраам даде десятък от плячката.
5. И наистина, онези от Левиевите потомци, които приемат свещенослужението, имат заповед според закона да вземат десятък от народа, тоест от братята си, макар и те да са произлезли от семенниците на Авраам;
6. той обаче, който не е произлязъл от техния род, взе десятък от Авраам и благослови този, на когото бяха дадени обещанията.
7. А безспорно по-долният се благославя от по-горния.
8. И тук десятъкът се взема от смъртни хора, а там – от Този, за когото се свидетелства, че живее.
9. И може да се каже, че сам Леви, който взема десятък, даде десятък чрез Авраам,
10. защото беше още в семенниците на баща си, когато Мелхиседек го срещна.
11. И така, ако можеше да има съвършенство чрез левитското свещенство – защото под него народът получи закона – каква нужда е имало още да се издига друг свещеник, според Мелхиседековия чин, и да не се определя такъв според Аароновия чин?
12. Защото, като се промени свещенството, по необходимост става и промяна на закона.
13. Понеже Този, за когото се казва това, принадлежи на друго племе, от което никой не е служил при олтара.
14. Защото е явно, че нашият Господ произлезе от Юда, а за това племе Мойсей не каза нищо относно свещеници.
15. Това става още по-явно, тъй като по подобие на Мелхиседек се издига друг свещеник,
16. който стана такъв не по закона на плътска заповед, а по силата на един неунищожим живот;
17. защото се свидетелства: ?Ти си свещеник до века според Мелхиседековия чин.“
18. Защото наистина по-предишната заповед се отменя поради нейната слабост и безполезност –
19. понеже законът не е усъвършенствал нищо – а се въвежда една по-добра надежда, чрез която се приближаваме при Бога.
20. И както това не е станало без заклеване –
21. защото те ставаха свещеници без заклеване, а Той – със заклеване от страна на Този, който Му казва: ?Господ се закле и няма да се разкае: Ти си свещеник до века!“ –
22. така Иисус стана Поръчител на един по-добър завет.
23. При това, свещениците са били много на брой, защото смъртта им е пречела да продължат службата си,
24. а Той, понеже живее вечно, има свещенство, което не преминава на друг.
25. Затова и може напълно да спасява онези, които идват при Бога чрез Него, понеже винаги живее, за да ходатайства за тях.
26. Защото такъв първосвещеник ни трябваше: свят, невинен, непорочен, отделен от грешните и възвисен по-горе от небесата;
27. който няма нужда като първосвещениците да принася всеки ден жертви първо за своите грехове, а после за греховете на народа, защото направи това веднъж завинаги, като принесе Себе Си.
28. Защото законът поставя за първосвещеници хора, които са слаби; но думите на клетвата, която беше след закона, поставят Сина, който е съвършен до века.

Глава 8

1. Но главното на това, което казваме, е: ние имаме такъв Първосвещеник, който седна отдясно на престола на Величието в небесата,
2. Служител на светилището и на истинската скиния, която Господ е издигнал, а не човек.
3. Защото всеки първосвещеник се поставя, за да принася и дарове, и жертви; затова е нужно и този Първосвещеник да има също да принася нещо.
4. Понеже, ако беше на земята, Той дори нямаше да бъде свещеник, защото има такива, които принасят даровете според закона,
5. които служат на образа и сянката на небесните неща, както на Мойсей му беше наредено от Бога, когато щеше да направи скинията: ?Внимавай, каза Бог, да направиш всичко по образеца, който ти беше показан на планината.“
6. Но служението, което Христос е получил, е толкова по-превъзходно, колкото и заветът, на който Той е Посредник, е по-добър, тъй като е узаконен въз основа на по-добри обещания.
7. Защото, ако онзи първи завет е бил без недостатък, Бог не би търсил място за втори.
8. Но като ги укорява, казва: ?Ето, идат дни, казва Господ, когато ще сключа с израилевия дом и с юдовия дом нов завет:
9. не такъв завет, какъвто направих с бащите им в деня, когато ги хванах за ръка, за да ги изведа от египетската земя; защото те не останаха в завета Ми и Аз не се погрижих повече за тях, казва Господ.
10. Защото ето заветът, който ще направя с израилевия дом след онези дни, казва Господ: ще положа законите Си в ума им и ще ги напиша в сърцата им; Аз ще бъда техен Бог и те ще бъдат Мой народ.
11. И няма вече да учат всеки съгражданина си и всеки брат си, като му казват: Познай Господа; защото всички ще Ме познават – от малък до голям между тях.
12. Защото ще покажа милост към неправдите им и греховете им и беззаконията им няма да помня вече.“
13. А като каза ?нов“ завет, Той обяви първия за остарял. А онова, което овехтява и остарява, е близо до изчезване.

Глава 9

1. И наистина, и при първия завет имаше постановления за богослужение, както и земно светилище.
2. Защото беше направена скиния, в първата част на която бяха светилникът, трапезата и присъствените хлябове; която част се нарича Святото място;
3. а зад втората завеса беше онази част от скинията, която се наричаше Пресвятото място,
4. където бяха златната кадилница и ковчегът на завета, от всички страни обкован със злато, в който бяха златната стомна, съдържаща манната, Ааароновият жезъл, който разцъфна, и плочите на завета,
5. и над него – херувимите на славата, които осеняваха умилостивилището; за които неща сега не е време да говорим подробно.
6. И когато това беше така направено, свещениците влизаха винаги в първата част на скинията, за да извършват богослужението;
7. но във втората влизаше само първосвещеникът веднъж в годината, и то не без кръв, която той принасяше за себе си и за греховете на народа, извършени от незнание.
8. С това Светият Дух показваше, че пътят за Пресвятото място още не е бил открит, докато е стояла все още първата част на скинията,
9. която е образ на сегашното време, в което се принасят дарове и жертви, които не могат да направят онзи, който служи, съвършен, що се отнася до неговата съвест,
10. понеже се състоят само от ястия и питиета, и различни умивания, и плътски постановления, наложени, докато дойде времето на правилния ред.
11. Но понеже Христос дойде като Първосвещеник на бъдещите добрини през по-голямата и по-съвършена скиния, не с ръка направена, тоест не от настоящото творение, и не чрез кръвта на козли и на телета, а чрез Собствената Си кръв,
12. Той влезе веднъж завинаги в Светилището и придоби за нас вечно изкупление.
13. Защото, ако кръвта от козли и от юнци и пепелта от юница, с които се поръсваха осквернените, освещава, за да се очисти плътта,
14. колко повече кръвта на Христос, който чрез вечния Дух принесе Себе Си без недостатък на Бога, ще очисти вашата съвест от мъртви дела, за да служите на живия Бог!
15. И затова Той е Посредник на един нов завет, така че чрез смъртта, станала за изкупване на престъпленията, извършени при първия завет, призваните да получат обещаното вечно наследство.
16. Защото, където има завещание, трябва да настъпи и смъртта на завещателя.
17. Защото едно завещание влиза в сила само след като има смърт, понеже то няма никаква сила, докато завещателят е жив.
18. Затова и първият завет не беше утвърден без кръв.
19. Защото, след като Мойсей провъзгласи всяка заповед от закона пред целия народ, той взе кръвта на телетата и на козлите с вода и червена вълна, и исоп и поръси както самата книга, така и целия народ, като казваше:
20. ?Това е кръвта на завета, който Бог ви заповяда да спазвате.“
21. Освен това, по същия начин той поръси с кръвта и скинията, и всичките съдове за служение.
22. А според закона почти всичко се очиства с кръв и без проливането на кръв няма опрощаване.
23. И така, беше необходимо образите на небесните неща да се очистват с тези жертви, а самите небесни неща – с по-добри жертви от тези.
24. Защото Христос не влезе в светилище, направено от човешки ръце, което е образ на истинското, а в самите небеса, за да се яви сега пред Божието лице заради нас;
25. и не за да принася Себе Си много пъти, както първосвещеникът влиза в светилището всяка година с чужда кръв,

26. защото тогава Той трябваше да е страдал много пъти от създаването на света; но сега се яви веднъж в края на вековете, за да отстрани греха, като принесе Себе Си в жертва.
27. И както на хората е определено веднъж да умрат, а след това – съд,
28. така и Христос беше принесен веднъж, за да понесе греховете на мнозина, и ще се яви втори път, без да има работа с грях, за спасението на онези, които Го очакват.

Глава 10

1. Защото законът, съдържайки в себе си само сянката на бъдещите добрини, а не самия образ на нещата, не може никога чрез едни и същи жертви, които непрекъснато се принасят, година след година, да направи съвършени онези, които пристъпват да жертват.
2. В противен случай не би ли престанало принасянето на жертвите, защото тези, които ги принасят, веднъж очистени, не биха имали вече никакво съзнание за грехове?
3. Но чрез тези жертви греховете всяка година се напомнят;
4. защото не е възможно кръвта от юнци и от козли да отстрани греховете.
5. Затова Христос, като влиза в света, казва: ?Жертва и принос не си поискал, но приготвил си Ми тяло;
6. всеизгаряния и жертви за грях не са Ти угодни.
7. Тогава казах: Ето, дойдох – в свитъка на книгата е писано за Мен – да изпълня Твоята воля, о, Боже.“
8. Като казва първо: ?Жертви и приноси, и всеизгаряния, и жертви за грях не си поискал, нито са Ти угодни“ – които се принасят според закона –
9. а после казва: ?Ето, дойдох да изпълня волята Ти“, Той отменя първото, за да постанови второто;
10. според която воля ние сме осветени чрез принасянето на тялото на Иисус Христос веднъж завинаги.
11. И всеки свещеник, като стои и служи всеки ден, принася много пъти едни и същи жертви, които никога не могат да отмахнат греховете;
12. но Той, като принесе една жертва за греховете, седна завинаги отдясно на Бога;
13. и оттогава насам чака, докато враговете Му се положат за Негово подножие.
14. Защото с един принос Той е усъвършенствал завинаги онези, които се освещават.
15. И Светият Дух също ни свидетелства за това; защото, след като е казал преди това:
16. ?Ето заветът, който ще направя с тях след онези дни, казва Господ: ще положа законите Си в сърцата им и ще ги напиша в умовете им“; и после добавя:
17. ?И греховете им и беззаконията им няма да помня вече.“
18. А където има прощение за тези неща, там няма вече принос за грях.
19. И така, братя, като имаме дръзновение да влезем в светилището чрез кръвта на Иисус,
20. през един нов и жив път, който Той е открил за нас през завесата, тоест плътта Си,
21. и като имаме велик Свещеник над Божия дом,
22. нека пристъпваме с истинно сърце в пълна увереност на вярата, след като сърцата ни са били поръсени, за да се очистят от зла съвест, и тялото ни е било измито в чиста вода;
23. нека държим неотстъпно изповядването на надеждата, защото е верен Този, който е дал обещанието;
24. и нека внимаваме един за друг, за да се поощряваме към любов и добри дела,
25. като не преставаме да се събираме заедно, както някои имат обичай да престават, а да се увещаваме един друг, и то толкова повече, колкото повече виждате, че Денят наближава.
26. Защото, ако съгрешаваме самоволно, след като сме приели познаването на истината, не остава вече никаква жертва за грехове,
27. а едно страшно очакване на съда и на едно огнено негодувание, което ще изпояде противниците.
28. Ако някой, който е престъпил закона на Мойсей, умира безпощадно при думата на двама или трима свидетели,
29. то колко по-тежко наказание, мислите, ще заслужи онзи, който е потъпкал Божия Син и е счел за просто нещо кръвта на завета, с която е бил осветен, и е оскърбил Духа на благодатта?
30. Защото познаваме Този, който е казал: ?Мое е възмездието, Аз ще отплатя“; и пак: ?Господ ще съди народа Си.“

31. Страшно е да падне човек в ръцете на живия Бог.
32. Припомняйте си също предишните дни, когато, след като бяхте просветлени, издържахте голяма борба от страдания,
33. когато понякога бяхте публично опозорявани с хули и оскърбления, а понякога – като съучастници на тези, които страдаха така.
34. Защото вие не само страдахте заедно с онези, които бяха в окови, но и посрещахте с радост разграбването на имота си, знаейки, че вие си имате по-добър и траен имот.
35. И така, не напускайте дръзновението си, за което имате голяма награда.
36. Защото се нуждаете от търпение, така че след като извършите Божията воля, да получите обещаното.
37. Защото още твърде малко време и ще дойде Този, който има да дойде, и няма да се забави.
38. ?А Моят праведник ще живее чрез вяра“; и ?ако се дръпне назад, няма да благоволи в него душата Ми.“
39. Ние обаче не сме от онези, които се дърпат назад и се погубват, а от тези, които вярват и душата им се спасява.

Глава 11

1. А вярата е твърдата увереност в неща, за които се надяваме, убеденост в неща, които не виждаме.
2. Защото заради нея старовременните получаваха свидетелство.
3. С вяра разбираме, че световете са били устроени с Божието слово, така че видимото не стана от видими неща.
4. С вяра Авел принесе на Бога по-добра жертва от тази на Каин, чрез която за него се засвидетелства, че е праведен, тъй като Бог свидетелства за неговите дарове. И чрез тази вяра той, макар и мъртъв, още говори.
5. С вяра Енох беше преселен, за да не види смърт, и не можеше да бъде намерен, защото Бог го пресели. Понеже преди неговото преселване за него беше свидетелствано, че е бил угоден на Бога.
6. А без вяра не е възможно да се угоди на Бога, защото, който идва при Бога, трябва да вярва, че Той съществува и че възнаграждава тези, които Го търсят.
7. С вяра Ной, предупреден от Бога за неща, които още не се виждаха, и движен от страхопочитание, направи ковчег за спасение на своя дом. Чрез тази вяра той осъди света и стана наследник на правдата, която е от вяра.
8. С вяра Авраам, когато беше повикан да излезе и да отиде на едно място, което щеше да получи в наследство, послуша и излезе, без да знае къде отива.
9. С вяра той се засели в обещаната земя като в чужда и живееше в шатри с Исаак и Яков, сънаследниците на същото обещание,
10. защото очакваше един град, който има вечни основи, на който Архитект и Строител е Бог.
11. С вяра и самата Сара получи сила да зачене и роди в преминала възраст, понеже счете за верен Този, който беше дал обещанието.
12. Затова само от един човек, и то замъртвял, се народи толкова многобройно потомство, колкото са звездите на небето и колкото е крайморският пясък, който не може да се изброи.
13. Всички тези умряха във вяра, тъй като не бяха получили изпълнението на обещанията; но като ги видяха отдалеч и като ги приветстваха, изповядаха, че са чужденци и пришълци на земята.
14. А онези, които говорят така, показват явно, че търсят свое отечество.
15. И наистина, ако те са мислели за онова отечество, от което са били излезли, щяха да имат време да се върнат.
16. Но сега те копнеят за едно по-добро отечество, тоест небесно. Затова Бог не се срамува от тях, да се нарече техен Бог, защото им е приготвил град.
17. С вяра Авраам, когато беше изпитван, принесе Исаак в жертва – онзи, който беше получил обещанията, принесе единородния си син;
18. онзи, за когото беше казано: ?По Исаак ще се нарече твоето потомство“;
19. като разсъди, че Бог може да възкресява и от мъртвите, откъдето, като символ на възкресението, го и получи обратно.
20. С вяра Исаак благослови Яков и Исав за неща, които щяха да дойдат.
21. С вяра Яков на умиране благослови всеки от синовете на Йосиф и се поклони на Бога, подпирайки се на върха на тоягата си.
22. С вяра Йосиф на умиране спомена за излизането на израилевите синове и даде поръчка за костите си.
23. С вяра, когато се роди Мойсей, родителите му го криха три месеца, защото видяха, че беше красиво дете, и не се бояха от заповедта на царя.
24. С вяра Мойсей, когато стана на възраст, отказа да се нарича син на дъщерята на фараона
25. и предпочете да страда с Божия народ, а не да се наслаждава временно на греха,
26. като счете опозоряването на Христос за по-голямо богатство от египетските съкровища, защото гледаше към наградата.

27. С вяра той напусна Египет, без да се бои от царския гняв, защото издържа, като че ли виждаше Невидимия.
28. С вяра изпълни Пасхата и поръсването с кръвта, за да не се допре до тях този, който погубваше първородните.
29. С вяра израилтяните минаха през Червено море като по суша, а египтяните, като се опитаха да направят същото, се издавиха.
30. Чрез вяра стените на Ерихон паднаха, след като бяха обикаляли седем дни около тях.
31. С вяра блудницата Раав не погина заедно с непокорните, като прие съгледвачите с мир.
32. И какво повече да кажа? Защото няма да ми стигне време да говоря за Гедеон, Варак, Самсон и Ефтай, още и за Давид, и за Самуил, и за пророците,
33. които с вяра побеждаваха царства, раздаваха правда, получаваха обещания, затваряха устите на лъвове,
34. угасяха силата на огъня, избягваха от острието на меча, от слабост ставаха силни, ставаха силни в бой, обръщаха в бяг чужди войски,
35. жени приемаха мъртвите си възк??есени. А други бяха мъчени, като не приемаха да бъдат освободени, за да получат по-добро възкресение,
36. други бяха подлагани на изпитания от подигравки и бичувания, а още и окови и тъмници,
37. бяха убивани с камъни, изкушавани, разрязвани с триони, умираха заклани от меч, скитаха се в овчи и кози кожи, като търпяха лишения, бедствия и страдания.
38. Тези, за които светът не беше достоен, се скитаха по пустините и планините, по пещерите и рововете на земята.
39. Но всички тези, макар и да бяха засвидетелствани чрез вярата, не получиха изпълнението на обещанието,
40. да не би да достигнат съвършенство без нас; защото за нас Бог беше предвидил нещо по-добро.

Глава 12

1. Затова и ние, като сме заобиколени от такъв голям облак свидетели, нека отхвърлим всяко бреме и греха, който лесно ни оплита, и нека тичаме с издръжливост в поставеното пред нас поприще,
2. като гледаме на Иисус, Начинателя и Завършителя на нашата вяра, който заради предстоящата Му радост издържа кръста, като презря срама, и седна отдясно на Божия престол.
3. Защото размислете за Този, който издържа такава враждебност против Себе Си от грешниците, за да не ви дотяга и да не ставате малодушни.
4. Не сте се съпротивили още до кръв в борбата си против греха
5. и сте забравили увещанието, което ви съветва като синове: ?Сине мой, не презирай наказанието на Господа и не отслабвай, когато те изобличава Той,
6. защото Господ наказва този, когото люби, и бие всеки син, когото приема.“
7. Ако търпите наказание, Бог постъпва с вас като със синове, защото кой е този син, когото баща му не наказва?
8. Но ако сте без наказание, в което всички участват, тогава сте незаконородени деца, а не синове.
9. Освен това, имали сме бащи по плът, които са ни наказвали, и ние сме ги почитали; не трябва ли много повече да се покоряваме на Отца на духовете и да живеем?
10. Защото те са ни наказвали за кратко време, както са смятали за добре; а Той – за наша полза, за да бъдем участници в Неговата святост.
11. Нито едно наказание не изглежда да е за радост, а за скръб; но после донася мирния плод на правдата на тези, които са били обучавани чрез него.
12. Затова ?укрепете немощните ръце и отслабналите колена“
13. и направете за краката си прави пътища, за да не се отклони куцото, а да се изцели.
14. Търсете мир с всички и онова освещение, без което никой няма да види Господа,
15. като внимавате да не би някой да не достигне до Божията благодат; да не би да поникне някой горчив корен, който да ви смущава, така че мнозина да се оскверният от него;
16. да не би някой да е блудник или безбожник, като Исав, който за едно ястие продаде първородството си,
17. понеже знаете, че даже когато искаше след това да наследи благословението, той беше отхвърлен, защото не намери място за покаяние, въпреки че го потърси със сълзи.
18. Защото вие не сте пристъпили до осезаема планина и която е пламнала в огън, нито до тъмнина, мрак и буря,
19. нито сте чули звук на тръба и глас на думи – такъв, че онези, които го чуха, се помолиха да не им се говори повече нито дума,
20. защото не можеха да издържат онова, което им се заповядваше: ?Даже животно, ако се допре до планината, да се убие с камъни“,
21. и гледката беше толкова страшна, че Мойсей каза: ?Много съм уплашен и разтреперен“ –
22. а пристъпихме до хълма Сион, до града на живия Бог, небесния Ерусалим, и при десетки хиляди ангели, при празнично събрание
23. и при събранието на първородните, които са записани на небесата, при Бога, Съдията на всички, при духовете на усъвършенстваните праведници,
24. при Иисус, Посредника на нов завет, и при поръсената кръв, която говори по-добре от тази на Авел.
25. Внимавайте да не отхвърлите Този, който говори; защото, ако не избегнаха наказанието онези, които отхвърлиха този, който ги предупреждаваше на земята, колко повече не ще избегнем ние, ако се отвърнем от Онзи, който предупреждава от небесата,
26. чийто глас разтърси тогава земята! Но сега Той обеща, като каза: ?Още веднъж Аз ще разтърся не само земята, но и небето.“

27. А това ?още веднъж“ означава премахването на онези неща, които могат да се разклатят, тоест направените неща, за да останат тези, които не могат да се разклатят.
28. Затова, понеже приемаме непоклатимо царство, нека бъдем благодарни и така да служим благоугодно на Бога с благоговение и страхопочитание;
29. защото и нашият Бог е огън пояждащ.

Глава 13

1. Постоянствайте в братолюбието.
2. Не забравяйте гостолюбието, понеже чрез него някои, без да знаят, са приели на гости ангели.
3. Помнете затворените, като че заедно с тях сте затворени, страдащите, понеже и самите вие сте в тяло.
4. Женитбата да бъде на почит у всички и леглото – неосквернено, защото Бог ще съди блудниците и прелюбодейците.
5. Не се отдавайте на сребролюбие, задоволявайте се с това, което имате, защото Бог е казал: ?Никак няма да те оставя и никак няма да те напусна.“
6. Така че ние смело можем да кажем: ?Господ ми е помощник, няма да се убоя; какво ще ми стори човек?“
7. Помнете онези, които ви ръководят, които са ви говорили Божието слово, и подражавайте на вярата им, като гледате следствията от техния начин на живот.
8. Иисус Христос е същият вчера, днес и до века.
9. Не се увличайте по разни и странни учения, защото е добре сърцето да се укрепва с благодат, а не с наредби за ястия, от които не са имали полза онези, които са се водили по тях.
10. Ние имаме олтар, от който нямат право да ядат онези, които служат в скинията.
11. Защото телата на животните, чиято кръв първосвещеникът внася в светилището като жертва за греховете, се изгарят вън от стана.
12. Затова и Иисус, за да освети народа чрез Своята Собствена кръв, пострада вън от градската порта.
13. И така, нека и ние излизаме към Него вън от стана, понасяйки Неговия позор.
14. Защото тук ние нямаме постоянен град, а търсим този, който ще дойде.
15. И така, чрез Него нека принасяме на Бога непрестанно жертва на хваление, тоест плод на устни, които изповядват Неговото Име.
16. И не забравяйте да вършите добро и да разделяте с другите, защото такива жертви са угодни на Бога.
17. Подчинявайте се на онези, които ви ръководят, и се покорявайте, защото те бдят за вашите души като такива, които ще отговарят; за да правят това с радост, а не с въздишане, защото да го правят с въздишане не е полезно за вас.
18. Молете се за нас, защото сме уверени, че имаме чиста съвест, като искаме във всичко да постъпваме добре.
19. А особено ви моля да правите това, за да мога по-скоро да ви бъда върнат.
20. А Бог на мира, който чрез кръвта на вечния завет възведе от мъртвите великия Пастир на овцете – нашия Господ Иисус –
21. нека ви усъвършенства във всяко добро нещо, за да вършите Неговата воля, като изработва във вас това, което е угодно пред Него, чрез Иисус Христос, на когото да бъде слава за вечни векове. Амин.
22. И аз ви умолявам, братя, да приемете с търпение това напътствено слово, защото ви писах накратко.
23. Знайте, че нашият брат Тимотей е пуснат на свобода; и с него, ако дойде скоро, ще ви видя.
24. Поздравете всички, които ви ръководят, и всички светии! Поздравяват ви тези, които са от Италия.
25. Благодат да бъде с всички вас. Амин.

Яков

Глава 1

1. Яков, слуга на Бога и на Господ Иисус Христос, до дванадесетте пръснати племена: Поздрав!
2. Считайте го за голяма радост, братя мои, когато падате в разни изкушения,
3. като знаете, че изпитанието на вашата вяра произвежда твърдост.
4. А твърдостта нека има съвършено дело, за да бъдете съвършени и завършени, без никакъв недостатък.
5. Но ако на някого от вас не достига мъдрост, нека проси от Бога, който дава на всички щедро и без да упреква, и ще му се даде.
6. Но да моли с вяра, без да се съмнява ни най-малко; защото, който се съмнява, прилича на морска вълна, която се тласка и блъска от ветровете.
7. Такъв човек да не мисли, че ще получи нещо от Господа,
8. защото колебливият е непостоянен във всичките си пътища.
9. Братът, който е в по-долно състояние, нека се хвали в своето възвишаване,
10. а богатият – в смиряването си, защото ще прецъфти като цвета на тревата.
11. Защото слънцето изгря със зноя си, тревата изсъхна, цветът й окапа и красотата на изгледа й загина; така и богатият ще повехне в пътищата си.
12. Блажен онзи човек, който издържа изкушение; защото, като бъде изпитан, ще получи венеца на живота, който Господ е обещал на онези, които Го любят.
13. Никой, който се изкушава, да не казва: Бог ме изкушава, защото Бог не се изкушава от зло и Той никого не изкушава.
14. А всеки се изкушава, като се завлича и подлъгва от собствената си страст;
15. и тогава, когато страстта зачене, ражда грях; а грехът, като се развие напълно, ражда смърт.
16. Не се заблуждавайте, възлюбени мои братя,
17. всяко дадено добро и всеки съвършен дар е от горе и слиза от Отца на светлините, в когото няма изменение, нито сянка от промяна.
18. От Собствената Си воля ни е родил чрез словото на истината, за да бъдем един вид пръв плод на Неговите създания.
19. И така, възлюбени мои братя, нека всеки човек бъде бърз да слуша, бавен да говори и бавен да се гневи;
20. защото човешкият гняв не върши Божията правда.
21. Затова, като отхвърлите всяка нечистота и преливаща злоба, приемайте с кротост всаденото слово, което може да спаси душите ви.
22. Бъдете обаче изпълнители на словото, а не само слушатели, мамещи сами себе си.
23. Защото, ако някой е слушател на словото, а не изпълнител, той прилича на човек, който гледа естественото си лице в огледалото,
24. понеже се оглежда и си отива, и веднага забравя какъв е бил.
25. Но който вникне в съвършения закон на свободата и постоянства, който не е забравлив слушател, а изпълнител на делото, ще бъде блажен в това, което прави.
26. Ако някой счита себе си за благочестив, но не обуздава езика си, а мами сърцето си, неговото благочестие е суетно.
27. Чисто и непорочно благочестие пред Бога и Отца е това – да наглежда човек сирачетата и вдовиците в неволята им и да пази себе си неопетнен от света.

Глава 2

1. Братя мои, да не държите вярата на Иисус Христос, нашия Господ на славата, с пристрастие.
2. Защото, ако влезе в синагогата ви човек със златен пръстен и с хубави дрехи и влезе и бедняк с мръсни дрехи,
3. и вие погледнете с почит към онзи, който е с хубавите дрехи, и му кажете: Ти седни тук, на добро място; а на бедняка кажете: Ти стой там; или: Седни тук, при краката ми;
4. не правите ли различия помежду си и не ставате ли пристрастни съдии?
5. Слушайте, възлюбени мои братя! Не избра ли Бог бедните на този свят да бъдат богати с вяра и наследници на царството, което е обещал на тези, които Го любят?
6. А вие презряхте бедняка. Нали богатите ви угнетяват и нали те ви влачат по съдилищата?
7. Нали те хулят почтеното име, с което вие се наричате?
8. Обаче ако изпълнявате царския закон според писанието: „Да любиш ближния си като себе си“, добре правите.
9. Но ако гледате на лице, грях правите и се осъждате от закона като престъпници.
10. Защото, който опази целия закон, а съгреши в едно нещо, бива виновен във всичко.
11. Защото Онзи, който е казал: „Не прелюбодействай“, е казал също и: „Не убивай“; така че, ако не прелюбодействаш, а пък убиваш, ти си станал престъпник на закона.
12. Така говорете и така постъпвайте, като хора, които ще бъдат съдени по закона на свободата.
13. Защото съдът е немилостив към този, който не е показал милост. Милостта тържествува над съда.
14. Каква полза, братя мои, ако някой казва, че има вяра, а няма дела? Може ли вярата му да го спаси?
15. Ако някой брат или някоя сестра са голи и останали без ежедневна храна
16. и някой от вас им каже: Идете си с мир, стоплете се и се нахранете! — а не им дадете потребното за тялото, каква полза?
17. Така и вярата, ако няма дела, сама по себе си е мъртва.
18. Но някой ще каже: Ти имаш вяра, а пък аз имам дела. Ако можеш, покажи ми вярата си без дела, и аз ще ти покажа вярата си от моите дела!
19. Ти вярваш, че Бог е един. Добре правиш — и демоните вярват и треперят.
20. Обаче искаш ли да познаеш, о, суетни човече, че вярата без дела е мъртва?
21. Авраам, нашият баща, не се ли оправда чрез дела, като принесе сина си Исаак на жертвеника?
22. Ти виждаш, че вярата действаше заедно с неговите дела и че чрез делата вярата стана съвършена.
23. И се изпълни писанието, което казва: „Авраам повярва в Бога и това му се счете за правда“, и беше наречен „Божи приятел“.
24. Виждате, че човек се оправдава чрез дела, а не само чрез вяра.
25. Така също и блудницата Раав не се ли оправда чрез дела, като прие пратениците и ги изпрати по друг път?
26. Защото, както тялото без духа е мъртво, така и вярата без дела е мъртва.

Глава 3

1. Братя мои, не ставайте мнозина учители, като знаете, че ще приемем по-строга присъда.
2. Защото ние всички грешим в много неща; а който не греши в говорене, той е съвършен мъж, способен да обуздае и цялото тяло.
3. Ето, ние слагаме юзди в устата на конете, за да ни се покоряват, и управляваме цялото им тяло.
4. Ето, и корабите, ако и да са толкова големи и да се тласкат от силни ветрове, пак с много малко кормило се обръщат накъдето желае кормчията.
5. Така и езикът е малка част, но с големи неща се хвали. Ето, съвсем малък огън, а колко голяма гора запалва!
6. И езикът е огън, светът на неправдата. Между нашите части езикът е, който опетнява цялото тяло и запалва колелото на живота, а сам той се запалва от пъкъла.
7. Защото всякакъв вид зверове и птици, влечуги и морски животни се укротяват и са били укротени от човечеството;
8. но езика никой човек не може да укроти; неудържимо зло е, пълен със смъртоносна отрова.
9. С него благославяме Бога и Отца и с него кълнем хората, създадени по Божие подобие!
10. От същите уста излизат и благословение, и проклятие! Братя мои, това не трябва да бъде така.
11. Изворът изпуска ли от същото отверстие и сладка, и горчива вода?
12. Възможно ли е, братя мои, смокинята да роди маслини или лозата – смокини? Така също и солен извор не може да дава сладка вода.
13. Кой от вас е мъдър и разумен? Нека показва чрез своето добро поведение делата си в кротостта на мъдростта.
14. Но ако в сърцата си имате горчива завист и свадливост, не се хвалете и не лъжете против истината.
15. Това не е мъдрост, която слиза от горе, а е земна, плътска, дяволска;
16. защото, където има завист и свадливост, там има неуредици и всякакво зло.
17. Но мъдростта, която е от горе, е преди всичко чиста, после миролюбива, кротка, отстъпчива, пълна с милост и добри плодове, безпристрастна и нелицемерна.
18. А плодът на правдата се сее в мир от миротворците.

Глава 4

1. Откъде произлизат боеве и откъде – разпри между вас? Не оттам ли, от вашите страсти, които воюват в телесните ви части?
2. Пожелавате, но нямате; убивате и завиждате, но не можете да получите; карате се и се биете, но нямате, защото не просите.
3. Просите и не получавате, защото зле просите, за да го разпилеете за страстите си.
4. Прелюбодейци и прелюбодейки! Не знаете ли, че приятелството със света е вражда против Бога? И така, който иска да бъде приятел на света, става враг на Бога.
5. Или мислите, че Писанието напразно говори, че Бог до ревност копнее за Духа, който е вселил в нас?
6. Но Той дава една по-голяма благодат; затова казва: „Бог на горделивите се противи, а на смирените дава благодат.“
7. И така, покорете се на Бога. Съпротивете се на дявола, и той ще побегне от вас.
8. Приближете се към Бога, и ще се приближи и Той към вас. Измийте ръцете си, вие грешници, и очистете сърцата си, вие колебливи.
9. Тъжете, ридайте и плачете; смехът ви нека се обърне в плач и радостта ви – в тъга.
10. Смирете се пред Господа, и Той ще ви възвиси.
11. Не говорете зло един за друг, братя; който злослови брата или съди брат си, злослови закона и съди закона; а ако съдиш закона, не си изпълнител на закона, а съдия.
12. Има само един Законодател и Съдия, който може да спаси и да погуби; а ти кой си, за да съдиш ближния си?
13. Слушайте сега вие, които казвате: Днес или утре ще отидем в еди-кой си град, ще останем там една година, ще търгуваме и ще спечелим –
14. когато вие не знаете какъв ще бъде утре животът ви, защото вие сте пѣра, която се явява за малко и после изчезва –
15. вместо да казвате: Ако иска Господ и сме живи, ще направим това или онова.
16. Но сега вие се хвалите във вашата надутост. Всяка такава хвалба е зло.
17. И така, ако някой знае да прави добро и не го прави, за него това е грях.

Глава 5

1. Елате сега вие, богатите, плачете и ридайте поради бедствията, които идват върху вас.
2. Богатството ви изгни и дрехите ви са изядени от молци.
3. Златото ви и среброто ви ръждясаха и ръждата им ще свидетелства против вас и ще изяде месата ви като огън. Вие събирахте съкровища в последните дни.
4. Ето, заплатата на работниците, които са жънали нивите ви, и от която ги лишихте, вика и виковете на жетварите влязоха в ушите на Господа на Войнствата.
5. Вие живяхте на земята разкошно и разпуснато; угоихте сърцата си в ден на клане.
6. Осъдихте, убихте праведния и той не ви се противи.
7. И така, братя, останете търпеливи до Господното пришествие. Ето, земеделецът очаква скъпоценния плод от земята и дълго търпи за него, докато получи и ранния, и късния дъжд.
8. Бъдете и вие търпеливи и укрепете сърцата си, защото Господното пришествие наближи.
9. Не се оплаквайте един от друг, братя, за да не бъдете осъдени; ето, Съдията стои пред вратата.
10. Братя, вземете за пример на страдание и на търпение пророците, които говориха в Господното Име.
11. Ето, облажаваме онези, които са останали твърди. Чули сте за твърдостта на Йов и сте видели края от Господа – че Господ е много жалостив и милостив.
12. А преди всичко, братя мои, не се кълнете нито в небето, нито в земята, нито с някоя друга клетва; а нека вашето Да да бъде Да и вашето Не да бъде Не, за да не паднете под осъждане.
13. Страда ли някой от вас, нека се моли. Весел ли е някой, нека пее хваления.
14. Болен ли е някой от вас, нека повика старейшините на църквата и нека се помолят над него и го помажат с масло в Господното Име.
15. И молитвата на вярата ще избави страдащия и Господ ще го повдигне, и ако е извършил грехове, ще му се простят.
16. И така, изповядвайте един на друг греховете си и се молете един за друг, за да оздравеете. Много може молитвата на праведния в действието си.
17. Илия беше човек със същото естество като нас; и се помоли с молитва да не вали дъжд, и не валя дъжд на земята три години и шест месеца.
18. И пак се помоли, и небето даде дъжд и земята произведе своя плод.
19. Братя мои, ако някой от вас се отклони от истината и един го обърне,
20. нека знае, че който е обърнал грешния от заблудения му път, ще спаси една душа от смърт и ще покрие много грехове.

1 Петрово

Глава 1

1. Петър, апостол на Иисус Христос, до пришълците, пръснати из Понт, Галатия, Кападокия, Азия и Витиния,
2. избрани по предузнанието на Бог Отец чрез освещението на Духа, за да сте послушни и да бъдете поръсени с кръвта на Иисус Христос: Благодат и мир да ви се умножи!
3. Благословен да бъде Бог и Отец на нашия Господ Иисус Христос, който според голямата Си милост ни новороди за жива надежда чрез възкресението на Иисус Христос от мъртвите,
4. за наследство нетленно и неопетнено, и което не повяхва, запазено на небесата за вас,
5. които с Божията сила сте пазени чрез вяра за спасение, готово да се открие в последното време,
6. в което вие се радвате, макар и за малко време да поскърбите сега, ако е потребно, в различни изкушения,
7. така че изпитването на вашата вяра – по-скъпоценна от златото, което е преходно, но пак се изпитва чрез огън – да излезе за хвала и почест, и слава, когато се яви Иисус Христос,
8. когото любите, без да сте Го видели, в когото като вярвате, без сега да Го виждате, се радвате с неизказана и преславна радост,
9. като получавате следствието на вярата си – спасението на душите.
10. За това спасение търсиха и изследваха пророците, които пророкуваха за благодатта, която е за вас,
11. като издирваха кое или какво време посочваше Христовият Дух, който беше в тях, когато предизвестяваше страданията на Христос и последващите ги слави.
12. И им се откри, че не за себе си, а за вас служеха те в това, което сега ви се извести чрез онези, които ви проповядваха благовестието чрез Светия Дух, изпратен от небесата, в което и ангели желаят да надникнат.
13. Затова, препашете се през слабините на вашите мисли, бъдете трезви и имайте пълна надежда за благодатта, която ще ви се даде при явяването на Иисус Христос.
14. Като деца на послушанието не се съобразявайте с предишните страсти, които имахте във вашето незнание,
15. а както е свят Този, който ви е призовал, така бъдете и вие свети в цялото си поведение,
16. защото е писано: „Бъдете свети, понеже Аз съм свят.“
17. И ако призовавате като Отец Този, който без пристрастие съди според делото на всекиго, то прекарайте със страх времето на вашето пребиваване,
18. като знаете, че не с преходни неща – сребро или злато – сте изкупени от суетния живот, предаден ви от бащите ви,
19. а със скъпоценната кръв на Христос, като на агне без недостатък и петно.
20. Той наистина е бил предузнат преди създанието на света, но се яви в тези последни времена за вас,
21. които чрез Него вярвате в Бога, който Го възкреси от мъртвите и Му даде слава, така че вашата вяра и надежда да бъдат в Бога.
22. Тъй като сте очистили душите си чрез послушание на истината за нелицемерно братолюбие, любете се един друг горещо, с чисто сърце,
23. тъй като се новородихте не от тленно семе, а от нетленно, чрез Божието слово, което живее и трае (до века).
24. Защото: „Всяко създание е като трева и цялата му слава – като цвят от трева. Тревата изсъхна и цветът й окапа,
25. но словото Божие трае до века.“ И това е словото, което ви е благовестено.

Глава 2

1. И така, като отхвърлите всяка злоба, всяко лукавство, лицемерие, завист и всяко одумване,
2. пожелавайте като новородени деца чистото мляко на словото, за да пораснете чрез него към спасение,
3. ако наистина сте опитали, че Господ е благ.
4. При Него като идвате, като при жив камък, от хората отхвърлен, но от Бога избран и скъпоценен,
5. вие също като живи камъни се съграждате в духовен дом, свято свещенство, да принасяте духовни жертви, благоприятни на Бога чрез Иисус Христос.
6. Защото е писано в Писанието: „Ето, полагам в Сион крайъгълен камък, избран, скъпоценен; и който вярва в Него, няма да се посрами.“
7. За вас обаче, които вярвате, Той е скъпоценност, а за тези, които не вярват: „Камъкът, който отхвърлиха зидарите, Той стана глава на ъгъла“,
8. и „Камък на препъване и канара на съблазън“, защото се препъват, бивайки непокорни, за което бяха и определени.
9. Но вие сте избран род, царско свещенство, свят народ, народ, който Бог придоби, за да възвестявате добродетелите на Този, който ви призова от тъмнината в Своята чудна светлина,
10. които някога не бяхте народ, а сега сте Божи народ, не бяхте получили милост, а сега сте получили.
11. Възлюбени, умолявам ви, като пришълци и чужденци на света да се въздържате от плътски страсти, които воюват против душата,
12. да живеете благоприлично между езичниците, така че за каквото ви хулят като злосторници, да могат чрез добрите ви дела, които виждат, да прославят Бога в деня на посещението.
13. Покорявайте се заради Господа на всяка човешка власт – било на царя, като на върховна власт,
14. било на управниците, като на такива, които са пратени от него за наказание на злосторниците и за похвала на тези, които вършат добро.
15. Защото това е Божията воля – като правите добро, да накарате да замълчи невежеството на безумните хора,
16. като свободни, но не употребяващи свободата за покривало на злото, а като Божии слуги.
17. Почитайте всички, любете братството, от Бога се бойте, царя почитайте.
18. Слуги, покорявайте се на господарите си с пълен страх – не само на добрите и кротките, а и на опърничавите,
19. защото това е благодат, ако някой от съзнанието за Бога претърпява скръб, като страда несправедливо.
20. Защото каква похвала, ако понасяте търпеливо, когато ви бият за престъпленията ви? Но когато вършите добро и страдате, ако понасяте търпеливо, това е благодат пред Бога.
21. Защото за това сте призовани; понеже и Христос пострада за вас, като ви остави пример, за да следвате по Неговите стъпки;
22. който грях не е сторил, нито се е намерило лукавство в устата Му;
23. който, когато Го хулеха, с хула не отвръщаше; когато страдаше, не заплашваше, а предаваше делото Си на Този, който съди справедливо;
24. който Сам понесе в тялото Си нашите грехове на дървото, така че ние, като сме умрели за греховете, да живеем за правдата; чрез чиито рани вие оздравяхте.
25. Защото вие бяхте като овце, които блуждаят, но сега се върнахте при Пастира и Надзорника на вашите души.

Глава 3

1. Също така и вие, жени, покорявайте се на мъжете си, така че даже ако някои от тях не се покоряват на словото, да се спечелят без слово, чрез поведението на жените си,
2. като видят вашето поведение в страх и чистота.
3. Вашето украшение да не е външно, тоест плетене на косата, кичене със злато или обличане със скъпи дрехи,
4. а скритият човек на сърцето, с нетленното украшение на кротък и тих дух, което е скъпоценно пред Бога.
5. Защото така някога и светите жени, които се надяваха на Бога, украсяваха себе си, като се покоряваха на мъжете си,
6. както Сара се покоряваше на Авраам и го наричаше господар, чиито деца станахте и вие, като правите добро и не се боите от никаква заплаха.
7. Също и вие, мъже, живейте благоразумно, като с по-слаб съсъд, с женския пол и им отдавайте почит като на сънаследници на благодатта на живота, за да не бъдат възпрепятствани молитвите ви.
8. А най-после, бъдете всички единомислени, състрадателни, братолюбиви, милостиви, смирени.
9. Не връщайте зло за зло или хула за хула, а напротив, благославяйте, като знаете, че за това бяхте призовани, за да наследите благословение.
10. Защото, „който желае да люби живота и да види добри дни, нека пази езика си от зло и устните си – от лъжливо говорене;
11. нека се отклони от злото и да върши добро; нека търси мир и да се стреми към него.
12. Защото очите на Господа са върху праведните и ушите Му – към тяхната молитва, но лицето на Господа е против онези, които вършат зло."
13. И кой ще ви стори зло, ако сте станали ревностни за доброто?
14. Но ако пострадате за правдата, блажени сте; а „от тяхното заплашване не се бойте, и не се смущавайте."
15. Но пазете свят в сърцата си Христос като Господ и бъдете винаги готови да отговаряте на всеки, който ви пита за причината за вашата надежда, но с кротост и страхопочитание,
16. като имате чиста съвест, така че във всичко, в което ви одумват като злосторници, да се посрамят онези, които клеветят доброто ви поведение в Христос.
17. Защото е по-добре да страдате, като вършите добро, ако е такава Божията воля, а не като вършите зло.
18. Защото и Христос един път пострада за греховете – Праведният за неправедните – за да ни приведе при Бога, бидейки умъртвен по плът, но оживотворен по Дух;
19. в когото Той също отиде да проповядва на духовете в тъмницата,
20. които едно време бяха непокорни, когато Божието дълготърпение ги чакаше в дните на Ной, докато се правеше ковчегът, в който малцина, тоест осем души, се спасиха през вода,
21. чийто образ, кръщението, и сега ви спасява – не измиването на плътската нечистота, а молбата към Бога за чиста съвест – чрез възкресението на Иисус Христос,
22. който се е възнесъл на небето и е отдясно на Бога и на когото се покориха ангели, власти и сили.

Глава 4

1. И така, понеже Христос пострада по плът, въоръжете се и вие със същата мисъл, защото този, който е пострадал по плът, се е оставил от греха,
2. за да живеете през останалото в плътта време не вече по човешките страсти, а по Божията воля.
3. Защото достатъчно е миналото време, когато постъпвахте като езичниците, като живеехте в разпуснатост, страсти, пиянство, гуляи, опивания и омразни идолослужения.
4. Затова те се и чудят и ви хулят, че не тичате в същия поток на разпуснатостта,
5. но те ще отговарят пред Онзи, който е готов да съди живите и мъртвите.
6. Затова именно беше проповядвано благовестието и на мъртви, за да бъдат съдени по човешки в плът, но да живеят по Бога в дух.
7. А краят на всичко е близо, затова бъдете благоразумни и бодърствайте в молитвите си.
8. Преди всичко имайте усърдна любов помежду си, защото любовта покрива множество грехове.
9. Бъдете гостолюбиви едни към други, без да роптаете.
10. Според дарбата, която всеки е приел, служете с нея един на друг като добри настойници на многообразната Божия благодат.
11. Ако говори някой, нека говори като Божии думи; ако служи някой, нека служи според силата, която му дава Бог; за да се слави във всичко Бог чрез Иисус Христос, на когото е славата и господството до вечни векове. Амин.
12. Възлюбени, не се чудете на огненото изпитание, което идва върху вас, за да ви изпита, като че ви се случва нещо чудно,
13. а се радвайте, доколкото сте участници в страданията на Христос, за да се радвате и ликувате и когато се яви Неговата слава.
14. Блажени сте, ако ви опозоряват за Христовото Име, защото Духът на славата и на Бога почива на вас; (откъм тях се хули, а откъм вас се прославя).
15. Но нека никой от вас не страда като убиец или крадец, или злодей, или като такъв, който се бърка в чужди работи.
16. Но ако страда някой като християнин, да не се срамува, а да слави Бога с това име.
17. Защото дойде времето да се започне съдът от Божия дом; и ако започне първо от нас, какъв ще бъде краят на тези, които не се покоряват на Божието благовестие?
18. И ако праведният едва се спасява, то къде ще се яви безбожният и грешният?
19. Затова и тези, които страдат по Божията воля, нека предават душите си на верния Създател, като вършат добро.

Глава 5

1. И така, старейшините, които са между вас, увещавам аз, който също съм старейшина и свидетел на страданията на Христос, и участник на славата, която има да се яви:
2. пасете Божието стадо, което е между вас; надзиравайте го не по принуда, а с добра воля, като за Бога, нито за гнусна печалба, а с усърдие,
3. нито като че ли сте господари над онези, които са ви поверени, а като сте пример на стадото.
4. И когато се яви Пастироначалникът, ще получите венеца на славата, който не повяхва.
5. Така и вие, по-младите, се покорявайте на старейшините. Да! А всички се облечете със смирение, като се покорявате един на друг, защото „Бог се противи на горделивите, а на смирените дава благодат.“
6. И така, смирете се под мощната ръка на Бога, за да ви възвиси своевременно,
7. и всяка ваша грижа възложете на Него, защото Той се грижи за вас.
8. Бъдете трезви, бъдете бдителни, защото вашият противник, дяволът, обикаля като ревящ лъв и търси кого да погълне.
9. Съпротивете му се, стоейки твърди във вярата, като знаете, че същите страдания се понасят и от братството ви в света.
10. А Бог на всяка благодат, който ви е призовал за Своята вечна слава в Христос (Иисус), да ви усъвършенства, утвърди, укрепи и направи непоколебими, след като пострадате малко.
11. На Него да бъде господството до вечни векове. Амин.
12. Чрез Сила, верния брат, както мисля, ви писах накъсо, като ви насърчавам и заявявам, че това е истинската Божия благодат, в която вие стоите.
13. Поздравява ви и избраната заедно с вас църква във Вавилон, а също и синът ми Марк.
14. Поздравете се един друг с целувка на любов. Мир на всички вас, които сте в Христос. Амин.

2 Петрово

Глава 1

1. Симон Петър, слуга и апостол на Иисус Христос, до онези, които чрез правдата на нашия Бог и Спасител Иисус Христос са получили еднаква с нас скъпоценна вяра:
2. Благодат и мир да ви се умножи в познаването на Бога и на Иисус, нашия Господ!
3. Понеже Неговата божествена сила ни е подарила всичко потребно за живота и за благочестието чрез познаването на Този, който ни е призовал чрез Своята слава и съвършенство,
4. чрез които ни се подариха най-големи и скъпоценни обещания, за да станете чрез тях участници на божественото естество, като сте избягали от произлязлата от страстите поквара в света —
5. точно затова, като положите всяко старание, прибавете на вярата си добродетел, на добродетелта – познание,
6. на познанието – себеобуздание, на себеобузданието – търпение, на търпението – благочестие,
7. на благочестието – братолюбие и на братолюбието – любов.
8. Защото, ако тези добродетели се намират у вас и се умножават, те ви правят да не сте безделни, нито безплодни в познаването на нашия Господ Иисус Христос.
9. Защото онзи, у когото те не се намират, е сляп, късоглед и е забравил, че е бил очистен от старите си грехове.
10. Затова, братя, постарайте се още повече да затвърдявате вашето призвание и избиране, защото, като вършите тези неща, никога няма да се спънете.
11. Понеже така изобилно ще ви се даде достъп във вечното царство на нашия Господ и Спасител Иисус Христос.
12. Затова винаги ще бъда готов да ви напомням за тези работи, ако и да ги знаете и да сте утвърдени в истината, която сега имате пред вас.
13. Мисля, че е правилно, докато съм в тази телесна хижа, да ви подтиквам чрез напомняне,
14. понеже зная, че скоро ще напусна хижата си, както и ми извести нашият Господ Иисус Христос.
15. Даже ще се постарая, така че вие и след смъртта ми да можете винаги да си припомняте тези работи.
16. Защото, когато ви обявихме силата и пришествието на нашия Господ Иисус Христос, ние не следвахме хитро измислени басни, а бяхме очевидци на Неговото величие.
17. Защото Той прие от Бог Отец почест и слава, когато от великолепната Слава дойде до Него такъв глас: „Този е Моят възлюбен Син, в когото благоволих.“
18. И ние чухме този глас да идва от небето, когато бяхме с Него на святата планина.
19. И така, ние държим пророческото слово още по-твърдо и вие добре правите, че внимавате на него като на светило, което свети в тъмно място, докато се зазори и зорницата изгрее в сърцата ви.
20. И това да знаете преди всичко, че никое пророчество в Писанието не става от собствено разяснение,
21. защото никога не е идвало пророчество по волята на човека, а (светите) Божии хора са говорили, движени от Светия Дух.

Глава 2

1. Но е имало също и лъжливи пророци между народа, както и между вас ще има лъжливи учители, които ще въведат тайно гибелни ереси, като се отричат даже от Господаря, който ги е купил, и ще навлекат на себе си бърза погибел.
2. И мнозина ще последват техните безчинства и заради тях пътят на истината ще се похули.
3. От алчност те ще ви използуват с престорени думи; но тяхната присъда, отдавна приготвена, не се забавя и тяхната погибел не дреме.
4. Защото, ако Бог не пощади и ангели, когато съгрешиха, а ги хвърли в мрачните ровове на ада и предаде да бъдат пазени за съд;
5. и ако не пощади стария свят, но запази с още седем души Ной, проповедника на правдата, като докара потоп върху света на безбожните;
6. така също, ако Той осъди на разорение градовете Содом и Гомора, като ги обърна на пепел и ги постави за пример на онези, които след това щяха да вършат нечестие,
7. но избави праведния Лот, който се измъчваше поради развратния живот на безбожните –
8. защото този праведник, като живееше между тях, от ден на ден измъчваше праведната си душа, като гледаше и слушаше беззаконните им дела –
9. то знае Господ как да избави благочестивите от изкушения, а неправедните да държи под наказание за съдния ден,
10. а особено тези, които следват плътта в нечисти похоти и презират властта. Дръзки и самонадеяни, те не се страхуват да хулят славните същества;
11. докато ангелите, които са по-големи по мощ и сила, не представят против тях хулителна присъда пред Господа.
12. Тези обаче като диви животни, по природа създадени, за да бъдат хващани и изтребвани, хулят за неща, които не разбират, и ще погинат изцяло в своята поквара,
13. като получат заплатата на неправдата. Те считат за удоволствие да разкошестват денем, те са петна и позор, които се наслаждават на измамите си, докато се гощават с вас,
14. като очите им са пълни с прелюбодейство и с непрестанен грях, като подмамват неутвърдени души. Сърцето им е научено на алчност, те са деца на проклятие,
15. които оставиха правия път и се отклониха, като последваха пътя на Валаам Веоров, който обикна заплатата на неправдата,
16. но беше изобличен за своето беззаконие, когато нямо магаре проговори с човешки глас и възпря безумието на пророка.
17. Те са безводни кладенци, мъгли, тласкани от буря, за които е запазена тъмнината на мрака (до века).
18. Защото, като говорят с надуто празнословие, те подмамват чрез плътски страсти и безнравственост онези, които едвам са избягали от живеещите в заблуда.
19. Обещават им свобода, докато те сами са роби на покварата; защото, от когото е победен някой, от него бива и поробен.
20. Защото, ако след като са избягали от мръсотиите на света чрез познаването на Господа и Спасителя Иисус Христос, те пак се заплитат в тях и са победени, то последното състояние е по-лошо за тях от първото.
21. Понеже за тях щеше да бъде по-добре да не бяха познали пътя на правдата, отколкото, след като са го познали, да се отвърнат от предадената им свята заповед.
22. С тях се е случило според истинската пословица: „Псето се върна на бълвоча си и окъпаната свиня се върна да се валя в тинята.“

Глава 3

1. Ето, възлюбени, пиша ви това второ писмо; и в тези двете събуждам чрез напомняне вашия чист разум,
2. за да помните думите, изговорени по-напред от светите пророци, и заповедта на Господа и Спасителя, дадена чрез изпратените при вас апостоли.
3. Преди всичко знайте това, че в последните дни ще дойдат подигравателиc подигравки, които ще ходят по своите собствени страсти и ще казват:
4. Къде е обещаното Му пришествие? Защото, откакто са се поминали бащите ни, всичко си стои така, както е било от началото на създанието.
5. Защото те своеволно не признават това, че чрез Божието слово от началото е имало небеса и земя, сплотена от водата и сред водата,
6. но пак посредством нея тогавашният свят, потопен от водата, загина.
7. Така, със същото слово, са съхранени и днешните небе и земя, пазени за огън до деня на съда и погибелта на нечестивите хора.
8. Но това да не бъде скрито от вас, възлюбени, че за Господа един ден е като хиляда години и хиляда години – като един ден.
9. Господ не забавя това, което е обещал, както някои смятат това за забавяне, а дълго ни търпи; понеже не иска да погинат някои, а всички да дойдат на покаяние.
10. Но Господният Ден ще дойде като крадец, когато небето ще отмине с бучене и елементите нажежени ще се разпаднат, и земята и делата по нея ще изгорят.
11. И така, понеже всичко това ще се разпадне, какви трябва да сте вие в своя свят живот и благочестие,
12. като очаквате и ускорявате идването на Божия Ден, за който небето възпламенено ще се разпадне и нажежените елементи ще се стопят?
13. Но ние според обещанието Му очакваме нови небеса и нова земя, в които обитава правда.
14. Затова, възлюбени, като очаквате тези неща, старайте се да се намерите от Него в мир, чисти и непорочни.
15. И считайте дълготърпението на нашия Господ за спасение, както ви е писал и възлюбеният ни брат Павел според дадената му мъдрост,
16. както пише и във всичките си писма, когато говори в тях за тези работи — в които има някои неща, мъчни за разбиране, които невежите и неутвърдените изопачават, както и другите Писания, за своя собствена гибел.
17. И така, вие, възлюбени, като знаете това предварително, се пазете, да не би да се завлечете от заблуждението на беззаконните и да отпаднете от твърдостта си.
18. Но растете в благодатта и познанието на нашия Господ и Спасител Иисус Христос. На Него да бъде слава и сега, и в деня на вечността. Амин.

1 Йоаново

Глава 1

1. Това, което беше отначало, което чухме, което видяхме с очите си, което гледахме и ръцете ни попипаха за Словото на живота,
2. защото животът се яви и ние видяхме, и свидетелстваме, и ви възвестяваме вечния живот, който беше в Отца и се яви на нас —
3. това, което сме видели и чули, него възвестяваме и на вас, за да имате и вие общение с нас, а пък нашето общение е с Отца и с Неговия Син Иисус Христос.
4. И това ви пишем, за да бъде пълна вашата радост.
5. И известието, което чухме от Него и известяваме на вас, е това, че Бог е светлина, и в Него няма никаква тъмнина.
6. Ако кажем, че имаме общение с Него, а ходим в тъмнината, лъжем и не вършим истината.
7. Но ако ходим в светлината, както е и Той в светлината, имаме общение един с друг и кръвта на Иисус (Христос), Неговия Син, ни очиства от всеки грях.
8. Ако кажем, че нямаме грях, лъжем себе си и истината не е в нас.
9. Ако изповядваме греховете си, Той е верен и праведен да ни прости греховете и да ни очисти от всяка неправда.
10. Ако кажем, че не сме съгрешили, правим Бога лъжец и Неговото слово не е в нас.

Глава 2

1. Дечица мои, това ви пиша, за да не съгрешите; но ако някой съгреши, имаме Застъпник при Отца – Иисус Христос Праведния.
2. Той е умилостивението за нашите грехове, но не само за нашите, а и за греховете на целия свят.
3. И по това знаем, че сме Го познали, ако пазим заповедите Му.
4. Който казва: Познах Го, а заповедите Му не пази, е лъжец и истината не е в него.
5. Но който пази словото Му, Божията любов в него наистина е съвършена. По това знаем, че сме в Него.
6. Който казва, че стои в Него, сам е длъжен да ходи, както е ходил Христос.
7. Възлюбени, не ви пиша нова заповед, а стара заповед, която сте имали от началото. Старата заповед е словото, което сте чули.
8. Но все пак, нова заповед ви пиша – това, което е истинно и в Него, и във вас, защото тъмнината преминава и истинската светлина вече свети.
9. Който казва, че е в светлината, а мрази брат си, той и досега е в тъмнината.
10. Който люби брат си, стои в светлината и в него няма повод за грях.
11. А който мрази брат си, той е в тъмнината и ходи в тъмнината, и не знае къде отива, защото тъмнината е заслепила очите му.
12. Пиша на вас, дечица, защото вашите греховете са простени заради Неговото Име.
13. Пиша на вас, бащи, защото познахте Този, който е от началото. Пиша на вас, младежи, защото победихте лукавия. Писах на вас, дечица, защото познахте Отца.
14. Писах на вас, бащи, защото познахте Този, който е от началото. Писах на вас, младежи, защото сте силни и Божието слово стои във вас, и победихте лукавия.
15. Не любете света, нито каквото е в света. Ако някой люби света, любовта на Отца не е в него.
16. Защото всичко, което е в света – похотта на плътта, похотта на очите и тщеславието на живота – не е от Отца, а е от света.
17. И светът преминава, и неговите похоти, но който върши Божията воля, пребъдва до века.
18. Дечица, последно време е; и както сте чули, че идва Антихрист, така и сега са се явили много антихристи; от това знаем, че е последно време.
19. От нас излязоха, но не бяха от нас; защото, ако бяха от нас, щяха да останат с нас; но излязоха, за да стане явно, че те всички не са от нас.
20. А вие имате помазанието от Светия и знаете всичко.
21. Пиша ви не защото не знаете истината, а защото я знаете и разбирате, че никаква лъжа не е от истината.
22. Кой е лъжецът, ако не този, който отрича, че Иисус е Христос? Той е антихристът, който отрича Отца и Сина.
23. Всеки, който отрича Сина, няма и Отца; а който изповядва Сина, има и Отца.
24. Колкото до вас, нека онова, което сте чули отначало, да стои във вас. Ако онова, което сте чули отначало, стои във вас, то и вие ще стоите в Сина и в Отца.
25. И това е обещанието, което Той ни даде – вечният живот.
26. Писах ви това заради тези, които ви подмамват.
27. А колкото за вас, помазанието, което приехте от Него, стои във вас и нямате нужда да ви учи някой; но както Неговото помазание ви учи за всичко и е истинско, а не лъжливо, и вие стойте в Него, както ви е научило.
28. И така, дечица, стойте в Него, та когато се яви, да имаме дръзновение и да не се посрамим пред Него при Неговото пришествие.
29. Ако знаете, че Той е праведен, знайте, че и всеки, който върши правда, е от Него роден.

Глава 3

1. Вижте каква любов ни е дал Отец – да се наречем Божии деца; а такива и сме. Затова светът не ни познава, защото Него не позна.
2. Възлюбени, сега сме Божии деца и още не е станало явно какво ще бъдем, но знаем, че когато стане явно, ще бъдем като Него, защото ще Го видим Такъв, какъвто е.
3. И всеки, който има тази надежда в Него, очиства себе си, както Той е чист.
4. Всеки, който върши грях, върши и беззаконие; и грехът е беззаконие.
5. И вие знаете, че Той се яви, за да вземе нашите грехове, и в Него няма грях.
6. Никой, който стои в Него, не съгрешава; никой, който съгрешава, не Го е видял, и не Го е познал.
7. Дечица, никой да не ви заблуждава! Който върши правда, е праведен, както и Той е праведен.
8. Който върши грях, е от дявола, защото дяволът съгрешава от началото. Затова се яви Божият Син – за да унищожи делата на дявола.
9. Никой, който е роден от Бога, не върши грях, защото Неговото семе живее в него; и не може да съгрешава, защото е роден от Бога.
10. По това се разпознават Божиите деца и дяволските деца: никой, който не върши правда, не е от Бога, нито онзи, който не люби брат си.
11. Защото това е посланието, което чухте отначало: да се любим един друг;
12. не като Каин, който беше от лукавия и уби брат си. И защо го уби? Защото неговите дела бяха зли, а на брат му – праведни.
13. Не се чудете, братя, ако светът ви мрази.
14. Ние знаем, че сме преминали от смърт в живот, защото любим братята. Който не люби, стои в смърт.
15. Всеки, който мрази брат си, е човекоубиец; и вие знаете, че в нито един човекоубиец не обитава вечен живот.
16. По това познахме любовта, че Той отдаде живота Си за нас. Така и ние сме длъжни да отдадем живота си за братята.
17. Но ако някой има благата на този свят и види, че брат му е в нужда, а заключи сърцето си от него, как обитава в него Божията любов?
18. Дечица, да не любим с думи, нито с език, а с дело и истина.
19. От това ще познаем, че сме от истината, и ще успокоим сърцето си пред Него,
20. защото, ако нашето сърце ни осъжда, Бог е по-голям от нашето сърце и знае всичко.
21. Възлюбени, ако нашето сърце не ни осъжда, ние имаме дръзновение спрямо Бога,
22. и каквото и да поискаме, получаваме от Него, защото пазим Неговите заповеди и вършим това, което е угодно пред Него.
23. И това е Неговата заповед: да вярваме в Името на Неговия Син Иисус Христос и да се любим един друг, както ни е заповядал.
24. И който пази Неговите заповеди, стои в Него и Той – в него; и по това познаваме, че Той обитава в нас – по Духа, който ни е дал.

Глава 4

1. Възлюбени, не вярвайте на всеки дух, а изпитвайте духовете дали са от Бога, защото много лъжепророци излязоха по света.
2. По това познавайте Божия Дух: всеки дух, който изповяда, че Иисус Христос е дошъл в плът, е от Бога;
3. а всеки дух, който не изповяда, че Иисус Христос е дошъл в плът, не е от Бога; и това е духът на Антихриста, за когото сте чули, че идва, и сега вече е в света.
4. Вие сте от Бога, дечица, и сте ги победили, защото Този, който е във вас, е по-велик от онзи, който е в света.
5. Те са от света, затова светски говорят и светът тях слуша.
6. Ние сме от Бога. Който познава Бога, нас слуша; който не е от Бога, не ни слуша. По това познаваме духа на истината и духа на заблудата.
7. Възлюбени, да се любим един друг, защото любовта е от Бога; и всеки, който люби, е роден от Бога и познава Бога.
8. Който не люби, не познава Бога, защото Бог е любов.
9. В това се яви Божията любов към нас, че Бог изпрати на света Своя Единороден Син, за да живеем чрез Него.
10. В това се състои любовта – не че ние възлюбихме Бога, а че Той възлюби нас и прати Сина Си като умилостивение за нашите грехове.
11. Възлюбени, понеже Бог така ни възлюби, то и ние сме длъжни да любим един другиго.
12. Никой никога не е видял Бога; но ако любим един другиго, Бог обитава в нас и Неговата любов е съвършена в нас.
13. По това познаваме, че стоим в Него и Той в нас, защото ни е дал от Духа Си.
14. И ние видяхме и свидетелстваме, че Отец прати Сина за Спасител на света.
15. Който изповяда, че Иисус е Божият Син, Бог обитава в него, и той – в Бога.
16. И ние сме познали и сме повярвали любовта, която Бог има към нас. Бог е любов; и който стои в любовта, стои в Бога, и Бог – в него.
17. В това се усъвършенства любовта в нас, че имаме дръзновение в съдния ден, защото, както е Той, така сме и ние в този свят.
18. В любовта няма страх, а съвършената любов изгонва страха, защото в страха има наказание, но който се страхува, не е станал съвършен в любовта.
19. Ние любим, защото първо Той възлюби нас.
20. Ако каже някой: Любя Бога, а мрази брат си, той е лъжец; защото, който не люби брат си, когото е видял, не може да люби Бога, когото не е видял.
21. И тази заповед имаме от Него: който люби Бога, да люби и брат си.

Глава 5

1. Всеки, който вярва, че Иисус е Христос, е роден от Бога; и всеки, който люби Родителя, люби и родения от Него.
2. По това познаваме, че любим Божиите деца – когато любим Бога и изпълняваме Неговите заповеди.
3. Защото това е любов към Бога – да пазим Неговите заповеди; и заповедите Му не са тежки.
4. Защото всичко, което е родено от Бога, побеждава света; и това е победата, която е победила света – нашата вяра.
5. И кой побеждава света, ако не този, който вярва, че Иисус е Божият Син?
6. Това е Иисус Христос, който е дошъл чрез вода и кръв; не само чрез водата, а чрез водата и чрез кръвта;
7. и Духът е, който свидетелства, понеже Духът е истината.
8. Защото три са, които свидетелстват: Духът, водата и кръвта; и тези три са съгласни.
9. Ако приемаме свидетелството на хората, свидетелството на Бога е по-велико, защото свидетелството на Бога е това, че Той е свидетелствал за Сина Си.
10. Който вярва в Божия Син, има свидетелството в себе си; който не вярва в Бога, Го е направил лъжец, защото не е повярвал на свидетелството, с което Бог е свидетелствал за Своя Син.
11. И свидетелството е това, че Бог ни е дал вечен живот и този живот е в Неговия Син.
12. Който има Сина, има живота; който няма Божия Син, няма живота.
13. Това ви писах на вас, които вярвате в Името на Божия Син, за да знаете, че имате вечен живот.
14. И увереността, която имаме към Него е това, че ако молим нещо по Неговата воля, Той ни слуша;
15. и ако знаем, че ни слуша, за каквото и да помолим, знаем, че получаваме това, което сме помолили от Него.
16. Ако някой види брат си, че извърши несмъртен грях, нека се моли, и Бог ще му даде живот – на онези, които съгрешават несмъртно. Има смъртен грях – не казвам за него да се моли.
17. Всяка неправда е грях; и има грях, който не е смъртен.
18. Знаем, че всеки, който е роден от Бога, не съгрешава; а *роденият от Бога, пази себе си* и лукавият не го докосва.
19. Ние знаем, че сме от Бога; и целият свят лежи в лукавия.
20. Знаем също, че Божият Син е дошъл и ни е дал разум да познаем истинния Бог; и ние сме в истинния Бог, в Неговия Син Иисус Христос. Този е истинният Бог и вечен живот.
21. Дечица, пазете себе си от идоли. Амин.

2 Йоаново

Глава 1

1. Старейшината до избраната госпожа и нейните деца, които аз любя в истина; и не само аз, а и всички, които са познали истината,
2. заради истината, която обитава в нас и ще бъде с нас до века:
3. благодат, милост, мир ще бъдат с нас от Бог Отец и от Господ Иисус Христос, Сина на Отца, в истина и любов.
4. Много се зарадвах, че намерих някои от децата ти да ходят в истината, както приехме заповед от Отца.
5. И сега, госпожо, умолявам те, не като че ти пиша нова заповед, а тази, която имахме отначало: да се любим един друг.
6. И любовта е това: да ходим според Неговите заповеди. Тази е заповедта, в която трябва да ходите, както сте чули отначало.
7. Защото много измамници излязоха в света, които не изповядват идването на Иисус Христос в плът. Такъв е измамник и антихрист.
8. Внимавайте на себе си, за да не изгубите онова, което сме изработили, а да получите пълна награда.
9. Никой, който върви напред и не стои в Христовото учение, няма Бога; този, който стои в Христовото учение, той има и Отца, и Сина.
10. Ако някой дойде при вас и не носи това учение, не го приемайте в дома и не го поздравявайте,
11. защото, който го поздравява, става участник в неговите зли дела.
12. Имам много да ви пиша, но не исках да пиша с хартия и мастило, а се надявам да дойда при вас и да разговаряме очи в очи, за да бъде радостта ни пълна.
13. Поздравяват те децата на твоята избрана сестра. Амин.

3 Йоаново

Глава 1

1. Старейшината до любимия Гай, когото любя в истина:
2. Възлюбени, моля се да благоуспяваш във всичко и да си здрав, както благоуспява душата ти.
3. Защото много се зарадвах, когато дойдоха някои братя и свидетелстваха за истината, която е в теб, как ти ходиш в истината.
4. За мен няма по-голяма радост от това — да слушам, че моите деца ходят в истината.
5. Възлюбени, ти вършиш вярно всичко, което правиш за братята и за чужденците,
6. които свидетелстваха за твоята любов пред църквата. Добре ще направиш да ги изпратиш по начин, който е достоен за Бога,
7. защото за Христовото Име излязоха, без да вземат нещо от езичниците.
8. Ние обаче сме длъжни да приемаме такива, за да ставаме съработници за истината.
9. Писах до църквата, но Диотреф, който иска да бъде пръв между тях, не ни приема.
10. Затова, ако дойда, ще напомня за делата, които върши, като бръщолеви против нас лоши думи. И като не се задоволява с това, той не само че сам не приема братята, а възпира и тези, които искат да ги приемат, и ги пъди от църквата.
11. Възлюбени, не подражавай на злото, а на доброто. Който върши добро, е от Бога, а който върши зло, не е видял Бога.
12. За Димитрий се свидетелства добро от всички, и от самата истина; а още и ние свидетелстваме и ти знаеш, че нашето свидетелство е истинно.
13. Имах много да ти пиша, но не искам да ти пиша с мастило и перо,
14. а се надявам скоро да те видя, и ще разговаряме очи в очи. Мир на теб. Поздравяват те приятелите. Поздрави приятелите по име.

Юда

Глава 1

1. Юда, слуга на Иисус Христос и брат на Яков, до призваните, възлюбени от Бог Отец и пазени в Иисус Христос:
2. Милост, мир и любов да ви се умножат!
3. Възлюбени, като показвах всяко усърдие да ви пиша за нашето общо спасение, счетох за нужно да ви пиша и да ви увещая да се борите за вярата, която веднъж завинаги беше предадена на светиите.
4. Защото са се вмъкнали тайно някои хора, които отдавна са били посочени, че подлежат на това осъждане, безбожници, които обръщат благодатта на нашия Бог в похотливост и отричат единствения Владетел, Бог, и нашия Господ Иисус Христос.
5. Но искам да ви напомня – макар вече да знаете всичко това – че Господ, след като избави Своя народ от египетската земя, после погуби онези, които не повярваха.
6. И ангелите, които не опазиха подобаващото им първенство, а напуснаха своето собствено жилище, Той държи под мрак във вечни връзки за съда на великия ден;
7. както и Содом и Гомора, и околните на тях градове, които, подобно на тях, се предадоха на блудство и тръгнаха след чужда плът, са поставени за пример, като търпят наказанието на вечния огън.
8. При все това, и тези със съновиденията си оскверняват плътта, презират властта и хулят славните същества.
9. Но архангел Михаил, когато в борба с дявола спореше за тялото на Мойсей, не посмя да произнесе против него хулителна присъда, а каза: Господ да те смъмри!
10. Тези обаче хулят всичко, което не знаят; а което естествено, както диви животни разбират, в това погубват себе си.
11. Горко им! Защото тръгнаха по пътя на Каин, заради печалба се предадоха на заблудата на Валаам и загинаха в упорството на Корей.
12. Тези са петна на вашите трапези на любовта, като без страх се гощават с вас и угояват себе си; безводни облаци, отнесени от ветровете; есенни дървета, безплодни, два пъти умрели, изкоренени;
13. свирепи морски вълни, изпускащи като пяна срамотите си; скитащи звезди, за които тъмнината на мрака се пази до века.
14. За тях пророкува и Енох, седмият от Адам, като каза: Ето, Господ иде с хилядите си светии
15. да извърши съд над всички и да обяви за виновни всички безбожници за всичките безбожни дела, които са извършили в безбожие, и за всичките жестоки думи, които безбожните грешници са говорили против Него.
16. Тези са роптатели, които се оплакват от съдбата и ходят по страстите си, и устата им говорят надуто и ласкаят хората заради печалба.
17. Но вие, възлюбени, помнете думите, изговорени по-напред от апостолите на нашия Господ Иисус Христос, защото те ви казваха,
18. че в последно време ще има присмивачи, които ще ходят по своите безбожни страсти.
19. Тези са, които правят разцепления, душевни хора, които нямат Духа.
20. Но вие, възлюбени, като изграждате себе си върху своята пресвята вяра и като се молите в Светия Дух,
21. пазете себе си в Божията любов, като очаквате милостта на нашия Господ Иисус Христос за вечен живот.
22. Към едни, които са в съмнение, бъдете милостиви;
23. други спасявайте, като ги изтръгвате от огъня; а към други показвайте милост, със страх, като мразите даже оскверненото от плътта дреха.
24. А на Онзи, който може да ви пази от препъване и да ви представи непорочни пред Своята слава с голяма радост,
25. на единствения Бог, нашия Спасител, чрез Иисус Христос, нашия Господ, да бъде слава и

величие, сила и власт, преди всичките векове и сега, и до всичките векове. Амин.

Откровение

Глава 1

1. Откровението на Иисус Христос, което Му даде Бог, за да покаже на слугите Си онова, което скоро трябва да стане, и изпрати и го извести чрез ангела Си на Своя слуга Йоан,
2. който засвидетелства Божието слово и свидетелството на Иисус Христос, и всичко, което е видял.
3. Блажен този, който чете, и онези, които слушат думите на това пророчество и пазят написаното в него, защото времето е близо.
4. Йоан до седемте църкви, които са в Азия: Благодат и мир да бъде на вас от Онзи, който е и който е бил, и който идва, и от седемте Духове, които са пред Неговия престол,
5. и от Иисус Христос, верния Свидетел, Първородния на мъртвите и Началника на земните царе. На Този, който ни люби и ни е освободил от нашите грехове чрез кръвта Си,
6. и който ни е направил царство и свещеници на Своя Бог и Отец, на Него да бъде слава и господство за вечни векове! Амин.
7. Ето, идва с облаците; и ще Го види всяко око, и онези, които Го прободоха; и всички земни племена ще заридаят заради Него. Да, амин.
8. Аз съм Алфа и Омега, (Началото и Краят) – казва Господ Бог, който е и който е бил, и който идва, Всемогъщият.
9. Аз, Йоан, ваш брат и участник заедно с вас в скръбта и в царството, и в търпението, които са в Иисус (Христос), бях на острова, наречен Патмос, заради Божието слово и свидетелството на Иисус (Христос).
10. В Господния Ден бях в Духа и чух зад себе си силен глас като от тръба,
11. който казваше: Това, което виждаш, напиши на книга и го изпрати до седемте църкви: до Ефес и до Смирна, и до Пергам, и до Тиатир, и до Сардис, и до Филаделфия, и до Лаодикия.
12. И се обърнах да видя гласа, който ми говореше. И като се обърнах, видях седем златни светилника
13. и по средата на седемте светилника – Един, като Човешкия Син, облечен с дълга до петите дреха и препасан със златен пояс около гърдите.
14. А главата и косата Му бяха бели като бяла вълна, като сняг, и очите Му – като огнен пламък,
15. и краката Му – като лъскав бронз, нажежен в пещ, а гласът Му – като звук от много води.
16. И в дясната Си ръка имаше седем звезди, и от устата Му излизаше меч, остър и от двете страни, и лицето Му светеше, както свети слънцето в силата си.
17. И когато Го видях, паднах при краката Му като мъртъв; а Той сложи дясната Си ръка върху мен и каза: Не се бой, Аз съм Първият и Последният, и Живият;
18. и бях мъртъв, и ето, живея за вечни векове; и имам ключовете на смъртта и на ада.
19. Напиши това, което си видял, и това, което е, и това, което ще бъде след това.
20. Тайната на седемте звезди, които видя в дясната Ми ръка, и на седемте златни светилника: седемте звезди са ангелите на седемте църкви, а седемте светилника са седемте църкви.

Глава 2

1. До ангела на ефеската църква пиши: Това казва Онзи, който държи седемте звезди в дясната Си ръка, който ходи сред седемте златни светилника:
2. Зная твоите дела, твоя труд и твоето търпение, и че не можеш да търпиш злите хора; и си изпитал онези, които наричат себе си апостоли, а не са, и си ги намерил лъжливи;
3. и имаш търпение и за Моето Име си издържал, и не си се уморил.
4. Но имам това против теб, че си оставил първата си любов.
5. И така, спомни си откъде си паднал и се покай, и върши първите си дела; ако ли не, ще дойда при теб (скоро) и ще отместя светилника ти от мястото му, ако не се покаеш.
6. Но имаш това, че мразиш делата на николаитите, които и Аз мразя.
7. Който има ухо, нека слуша какво казва Духът на църквите! На този, който победи, ще дам да яде от дървото на живота, което е (сред) Божия рай.
8. До ангела на смирненската църква пиши: Това казва Първият и Последният, който беше мъртъв и оживя:
9. Зная твоите дела, скръб и бедност – но ти пак си богат – и как те хулят онези, които наричат себе си юдеи, а не са, а са сатанинска синагога.
10. Не се страхувай от това, което ще пострадаш. Ето, дяволът скоро ще хвърли някои от вас в тъмница, за да бъдете изпитани, и ще имате скръб десет дни. Бъди верен до смърт, и Аз ще ти дам венеца на живота.
11. Който има ухо, нека слуша какво казва Духът на църквите! Който победи, няма да бъде повреден от втората смърт.
12. До ангела на пергамската църква пиши: Това казва Този, който има острия от двете страни меч:
13. Зная къде живееш – там, където е престолът на Сатана, и държиш здраво Името Ми, и не си се отрекъл от Моята вяра даже в дните на Моя верен свидетел Антипа, когото убиха между вас, където живее Сатана.
14. Но имам малко против теб, защото имаш там някои, които държат учението на Валаам, който учеше Валак да постави примка пред израилевите синове, за да ядат идоложертвено и да блудстват.
15. Така също и ти имаш някои, които държат учението на николаитите, което мразя.
16. Покай се! Ако ли не, ще дойда при теб скоро и ще воювам против тях с меча, който излиза от устата Ми.
17. Който има ухо, нека слуша какво казва Духът на църквите! На този, който победи, ще дам да яде от скритата манна; ще му дам и бяло камъче, и на камъчето написано ново име, което никой не познава освен този, който го получава.
18. До ангела на тиатирската църква пиши: Това казва Божият Син, който има очи като огнен пламък и чиито крака приличат на лъскав бронз:
19. Зная твоите дела и любовта, и вярата, и служението, и твоето търпение, и че последните ти дела са повече от първите.
20. Но имам против теб това, че търпиш жената Езавел, която нарича себе си пророчица и учи и прилъгва Моите слуги да блудстват и да ядат идоложертвено.
21. И Аз й дадох време да се покае за блудството си, но тя не се покая.
22. Ето, Аз скоро ще я тръшна на легло; и онези, които прелюбодействат с нея, ще хвърля в голяма скръб, освен ако не се покаят от нейните дела;
23. и децата й ще убия с мор. И всичките църкви ще познаят, че Аз съм Този, който изпитвам вътрешностите и сърцата; и ще дам на всеки от вас според делата му.
24. А казвам на вас, останалите в Тиатир, които не държат това учение и които не са познали дълбочините на Сатана, както казват: няма да наложа на вас друг товар,
25. но дръжте онова, което имате, докато дойда.
26. А на този, който победи и който пази Моите дела докрай, ще дам власт над нациите;

27. ?и ще ги пасе с желязна тояга и те ще се строшат като грънчарски съдове“, както и Аз получих от Своя Отец.
28. И ще му дам зорницата.
29. Който има ухо, нека слуша какво казва Духът на църквите!

Глава 3

1. До ангела на сардикийската църква пиши: Това казва Онзи, който има седемте Божии Духове и седемте звезди: Зная твоите дела, че на име си жив, а всъщност си мъртъв.
2. Събуди се и укрепи останалото, което е близо до умиране; защото не намерих твоите дела съвършени пред Моя Бог.
3. Затова помни как си приел и чул, и го пази, и се покай! И така, ако не бодърстваш, ще дойда като крадец и няма да знаеш в кой час ще дойда върху теб.
4. Но имаш няколко души в Сардис, които не са осквернили дрехите си и ще ходят с Мен в бяло, защото са достойни.
5. Който победи, ще се облече така в бели дрехи и Аз никога няма да излича името му от книгата на живота, а ще изповядам името му пред Моя Отец и пред Неговите ангели.
6. Който има ухо, нека слуша какво казва Духът на църквите!
7. До ангела на филаделфийската църква пиши: Това казва Светият, Истинният, у когото е Давидовият ключ; който отваря, и никой няма да затваря; и затваря, и никой няма да отваря:
8. Зная твоите дела. Ето, поставих пред теб отворена врата, която никой не може да затвори, защото ти имаш малко сила, и пак си опазил Моето слово и не си се отрекъл от Моето Име.
9. Ето, давам ти от сатанинската синагога онези, които наричат себе си юдеи, но не са, а лъжат; ето, ще ги накарам да дойдат и да се поклонят пред твоите крака, и да познаят, че Аз те възлюбих.
10. Понеже си опазил словото на Моето търпение, и Аз ще те опазя от часа на изпитанието, което ще дойде върху цялата вселена, за да изпита земните жители.
11. (Ето), идвам скоро; дръж здраво то??а, което имаш, за да не ти отнеме никой венеца.
12. Който победи, ще го нап??авя стълб в храма на Моя Бог и той няма вече да излезе вън; и ще напиша на него Името на Моя Бог и името на града на Моя Бог, новия Ерусалим, който слиза от небето от Моя Бог; ще напиша и Моето ново Име.
13. Който има ухо, нека слуша какво казва Духът на църквите!
14. До ангела на лаодикийската църква пиши: Това казва Амин, верният и истинен Свидетел, Началото на Божието творение:
15. Зная твоите дела, че не си нито студен, нито горещ. О, да беше или студен, или горещ!
16. А така, понеже си хладък – нито студен, нито горещ – ще те изплюя от устата Си.
17. Понеже казваш: Богат съм, забогатях и нямам нужда от нищо, а не знаеш, че си окаян, нещастен, беден, сляп и гол;
18. то съветвам те да си купиш от Мен злато, пречистено през огън, за да забогатееш; и бели дрехи, за да се облечеш и да не стане явен срамът на твоята голота; и очен мехлем да помажеш очите си, за да виждаш.
19. Онези, които любя, Аз ги изобличавам и наказвам; затова бъди ревностен и се покай!
20. Ето, стоя на вратата и чукам; ако някой чуе гласа Ми и отвори вратата, ще вляза при него и ще вечерям с него, и той – с Мен.
21. На този, който победи, ще дам да седне с Мен на Моя престол, както и Аз победих и седнах със Своя Отец на Неговия престол.
22. Който има ухо, нека слуша какво казва Духът на църквите!

Глава 4

1. След това погледнах, и ето, врата, отворена в небето; и първият глас, който бях чул да говори с мен като тръба, каза: Ела тук, горе, и ще ти покажа това, което трябва да стане след това.
2. И аз веднага бях в Духа, и ето, на небето стоеше престол и на престола седеше Един.
3. И Седналият изглеждаше на вид като камък яспис и сардис и около престола имаше дъга на вид като смарагд.
4. И около престола имаше двадесет и четири престола и на престолите седяха двадесет и четирима старейшини облечени в бели дрехи, и имаха на главите си златни венци.
5. И от престола излизаха светкавици и гърмежи, и гласове. И пред престола горяха седем огнени светила, които са седемте Божии Духове.
6. И пред престола имаше като стъклено море, подобно на кристал, а сред престола и около него – четири живи същества, пълни с очи и отпред, и отзад.
7. Първото живо същество приличаше на лъв, второто живо същество приличаше на теле, третото живо същество имаше лице като на човек и четвъртото живо същество приличаше на летящ орел.
8. И четирите живи същества, всяко едно от тях, имаха по шест крила; и наоколо, и отвътре бяха пълни с очи. И ден и нощ те не престават да казват: Свят, свят, свят е Господ Бог Всемогъщ, който е бил, който е, и който идва.
9. И когато живите същества принасят слава, почит и благодарение на Седящия на престола, който живее за вечни векове,
10. двадесет и четиримата старейшини падат пред Седящия на престола и се кланят на Онзи, който живее за вечни векове, и хвърлят венците си пред престола, като казват:
11. Достоен си, Господи и Боже наш, да приемеш славата, почитта и властта, защото Ти си създал всичко и заради Твоята воля всичко е съществувало и е било създадено.

Глава 5

1. И видях в дясната ръка на Седящия на престола книга, написана отвътре и отзад, запечатана със седем печата.
2. И видях един силен ангел, който прогласяваше на висок глас: Кой е достоен да отвори книгата и разпечата печатите й?
3. И никой – нито на небето, нито на земята, нито под земята – не можеше да отвори книгата, нито да я гледа.
4. И аз плаках много, защото никой не се намери достоен да отвори книгата, нито да я гледа.
5. Но един от старейшините ми каза: Не плачи; ето, Лъвът, който е от юдовото племе, Давидовият корен, Той победи, за да отвори книгата и да разпечата нейните седем печата.
6. И видях сред престола и четирите живи същества, и сред старейшините, че стоеше Агне, като заклано, което имаше седем рога и седем очи, които са седемте Божии Духове, разпратени по цялата земя.
7. И То дойде и взе книгата от дясната ръка на Седящия на престола.
8. И когато взе книгата, четирите живи същества и двадесет и четиримата старейшини паднаха пред Агнето, като всеки държеше арфа и златни чаши, пълни с тамян, които са молитвите на светиите.
9. И пееха нова песен, като казваха: Ти си достоен да вземеш книгата и да отвориш печатите й, защото си бил заклан и със Своята кръв си изкупил за Бога хора от всяко племе, език, народ и нация,
10. и си ги направил царство и свещеници на нашия Бог; и те ще царуват над земята.
11. И видях и чух глас от много ангели около престола и живите същества и старейшините; и броят им беше десетки хиляди по десетки хиляди и хиляди по хиляди;
12. и казваха с висок глас: Достойно е Агнето, което е било заклано, да приеме власт и богатство, и мъдрост, и сила, и почит, и слава, и благословение.
13. И всяко създание, което е на небето, на земята и под земята, и по морето, и всичко, което е в тях, чух да казва: На Седящия на престола и на Агнето да бъде благословение и почит, и слава, и господство за вечни векове!
14. И четирите живи същества казаха: Амин! И старейшините паднаха и се поклониха.

Глава 6

1. И видях, когато Агнето отвори един от седемте печата, и чух едно от четирите живи същества да казва като с глас от гръм: Ела (и виж)!
2. И видях, и ето, бял кон; и яздещият на него имаше лък; и му се даде венец и той излезе побеждавайки и за да победи.
3. И когато отвори втория печат, чух второто живо същество да казва: Ела (и виж)!
4. И излезе друг кон, червен; и на яздещия на него се даде да вдигне мира от земята, така че хората да се избият един друг; и му се даде голям меч.
5. И когато отвори третия печат, чух третото живо същество да казва: Ела (и виж)! И видях, и ето, черен кон; и яздещият на него имаше везни в ръката си.
6. И от средата на четирите живи същества чух като глас, който казваше: Един хиникс пшеница за един динарий и три хиникса ечемик за един динарий; и не повреждай маслиненото масло и виното.
7. И когато отвори четвъртия печат, чух гласа на четвъртото живо същество, което казваше: Ела (и виж)!
8. И видях, и ето, блед кон и името на яздещия на него беше смърт, и адът го следваше. И даде им се власт над четвъртата част от земята, за да убиват с меч, с глад, с мор и със земните зверове.
9. И когато отвори петия печат, видях под олтара душите на онези, които са били заклани за Божието слово и за свидетелството, което държаха.
10. И те викаха с висок глас и казваха: Докога, Владетелю свети и истинни, няма да съдиш и отмъстиш за нашата кръв на земните жители?
11. И на всеки от тях се даде по една бяла дреха и им се каза, че трябва да почиват още малко време, докато се изпълни числото на техните съслужители и братя, които щяха да бъдат убити като тях.
12. И видях, когато отвори шестия печат; и ето, стана голямо земетресение; слънцето почерня като козяк и цялата луна стана като кръв;
13. небесните звезди паднаха на земята, както когато смокинята, разклащана от силен вятър, хвърля късните си смокини;
14. небето изчезна като свитък, когато се навива; и всички планини и острови се отместиха от местата си.
15. И земните царе, големците и военачалниците, богатите и силните, всеки роб и свободен се скриха в пещерите и в скалите на планините;
16. и казаха на планините и на скалите: Паднете върху нас и ни скрийте от лицето на Седящия на престола и от гнева на Агнето,
17. защото е дошъл великият ден на Неговия гняв, и кой може да устои?

Глава 7

1. След това видях четири ангела, стоящи на четирите ъгъла на земята и държащи четирите земни ветрища, за да не духа никакъв вятър нито по земята, нито по морето, нито върху някое дърво.
2. И видях друг ангел да се издига от изгрев-слънце, у когото беше печатът на живия Бог; и той извика с висок глас на четирите ангела, на които беше дадено да повредят земята и морето, и каза:
3. Не повреждайте земята, нито морето, нито дърветата, преди да ударим печат върху челата на слугите на нашия Бог.
4. И чух броя на подпечатаните – сто четиридесет и четири хиляди подпечатани от всичките племена на израилевите синове:
5. от юдовото племе – дванадесет хиляди подпечатани; от рувимовото племе – дванадесет хиляди; от гадовото племе – дванадесет хиляди;
6. от асировото племе – дванадесет хиляди; от нефталимовото племе – дванадесет хиляди; от манасиевото племе – дванадесет хиляди;
7. от симеоновото племе – дванадесет хиляди; от левиевото племе – дванадесет хиляди; от исахаровото племе – дванадесет хиляди;
8. от завулоновото племе – дванадесет хиляди; от йосифовото племе – дванадесет хиляди; от вениаминовото племе – дванадесет хиляди подпечатани.
9. След това видях, и ето, голямо множество, което никой не можеше да изброи, от всяка нация и от всички племена, народи и езици, стояха пред престола и пред Агнето, облечени в бели дрехи, с палмови клони в ръцете си,
10. и викаха с висок глас, казвайки: Спасение на нашия Бог, който седи на престола, и на Агнето!
11. И всичките ангели стояха около престола и старейшините, и четирите живи същества; и паднаха на лицата си пред престола и се поклониха на Бога, и казаха:
12. Амин! Благословение и слава, и мъдрост, и благодарение, и почит, и сила, и могъщество на нашия Бог за вечни векове! Амин.
13. Тогава един от старейшините проговори, като ми каза: Тези, облечените в бели дрехи, кои са и откъде са дошли?
14. И аз му казах: Господине, ти знаеш. А той ми каза: Това са онези, които идват от голямата скръб; и са изпрали дрехите си и са ги избелили в кръвта на Агнето.
15. Затова са пред престола на Бога и Му служат денем и нощем в Неговия храм, и Седящият на престола ще разпростре скинията си върху тях.
16. Няма да огладнеят вече, нито да ожаднеят вече, нито ще ги удари слънцето, нито някой пек,
17. защото Агнето, което е по средата на престола, ще ги пасе и ще ги заведе при извори на водите на живота, и Бог ще избърше всяка сълза от очите им.

Глава 8

1. И когато отвори седмия печат, настана мълчание на небето за около половин час.
2. И видях седемте ангела, които стояха пред Бога, и им се дадоха седем тръби.
3. И дойде друг ангел и застана пред олтара, държейки златна кадилница; и на него се даде много тамян, за да го прибави към молитвите на всичките светии върху златния олтар, който беше пред престола.
4. И димът от тамяна заедно с молитвите на светиите се издигна от ръката на ангела пред Бога.
5. И ангелът взе кадилницата, напълни я с огън от олтара и я хвърли на земята; и настанаха гръмове и гласове, и светкавици, и земетресение.
6. И седемте ангела, които държаха седемте тръби, се приготвиха да затръбят.
7. И затръби първият ангел; и дойде град и огън, размесени с кръв, и бяха хвърлени на земята; и третата част от земята изгоря и третата част от дърветата изгоря, изгоря и всяка зелена трева.
8. И затръби вторият ангел; и нещо като голяма планина, пламнала в огън, беше хвърлена в морето; и третата част от морето стана кръв
9. и третата част от одушевените същества, които бяха в морето, измря, и третата част от корабите беше унищожена.
10. И затръби третият ангел; и падна от небето голяма звезда, която гореше като факла; и падна върху третата част от реките и върху водните извори.
11. А името на звездата е Пелин, и третата част от водите стана пелин; и много хора измряха от водите, защото те станаха горчиви.
12. И затръби четвъртият ангел; и третата част от слънцето и третата част от луната, и третата част от звездите беше поразена, така че да потъмнее третата част от тях; и третата част от деня да не свети, както и от нощта.
13. И видях и чух един орел, който летеше посред небето и казваше с висок глас: Горко, горко, горко на земните жители поради останалите тръбни гласове от тримата ангели, които още има да затръбят!

Глава 9

1. И затръби петият ангел; и видях една звезда, паднала от небето на земята, на която се даде ключа от кладенеца на бездната.
2. И тя отвори кладенеца на бездната и от кладенеца се издигна дим като дим от голяма пещ; и слънцето и въздухът потъмняха от дима на кладенеца.
3. И от дима излязоха скакалци по земята; и им се даде власт, като властта, която имат земните скорпиони.
4. И им се каза да не повреждат тревата по земята, нито някое зелено растение, нито някое дърво, а само такива хора, които нямат Божия печат на челата си.
5. И им се даде да не ги убиват, а да ги мъчат пет месеца; и мъчението им беше като мъчение от скорпион, когато ужили човек.
6. През онези дни хората ще потърсят смъртта, но няма да я намерят; и ще пожелаят да умрат, но смъртта ще побегне от тях.
7. И на вид скакалците приличаха на коне, приготвени за война, и на главите си имаха нещо подобно на венци като злато, и лицата им бяха като човешки лица.
8. И имаха коса като косата на жените и зъбите им бяха като зъби на лъв.
9. И имаха нагръдници като нагръдници от желязо и шумът на крилата им беше като шум от колесници с много коне, когато тичат на бой.
10. Имаха и опашки като скорпиони и жилата им бяха в опашките им; и имаха власт да повреждат хората пет месеца.
11. И имаха над себе си цар – ангела на бездната, който на еврейски се нарича Авадон, а на гръцки името му е Аполион.
12. Едното горко мина, но ето, още две горки идват след това.
13. И затръби шестият ангел; и чух един глас от четирите рога на златния олтар, който беше пред Бога,
14. който казваше на шестия ангел, който държеше тръбата: Развържи четирите ангела, които са вързани при голямата река Ефрат.
15. И четирите ангела, които бяха приготвени за този час и ден, и месец, и година, се развързаха, за да убият третата част от хората.
16. И числото на конните войски беше два пъти по десет хиляди по десет хиляди; и аз чух числото им.
17. И така видях във видението конете и яздещите на тях: те носеха нагръдници като от огън, яцинт и сяра; и главите на конете бяха като глави на лъвове и от устата им излизаше огън, дим и сяра.
18. От тези три язви – от огъня, от дима и от сярата, които излизаха от устата им – беше избита третата част от хората.
19. Защото властта на конете е в устата им и в опашките им; понеже опашките им приличат на змии и имат глави, и с тях повреждат.
20. А останалите хора, които не бяха избити от тези язви, не се покаяха от делата на ръцете си, да не се кланят на демони и на златни, сребърни, бронзови, каменни и дървени идоли, които не могат нито да виждат, нито да чуват, нито да ходят;
21. и не се покаяха от убийствата си, нито от чародействата си, нито от блудствата си, нито от кражбите си.

Глава 10

1. И видях друг силен ангел, който слизаше от небето облечен в облак и над главата му имаше дъга, лицето му беше като слънцето и краката му – като огнени стълбове.
2. И в ръката си държеше отворена книжка. И той сложи десния си крак на морето, а левия – на земята
3. и извика със силен глас, както реве лъв. И когато извика, седемте гърма проговориха със своите гласове.
4. И след като седемте гърма проговориха, аз щях да пиша, но чух глас от небето, който каза: Запечатай това, което изговориха седемте гърма, и не го пиши.
5. И ангелът, когото видях да стои на морето и на земята, издигна дясната си ръка към небето
6. и се закле в Този, който живее за вечни векове, който е създал небето и това, което е в него; земята и това, което е на нея; и морето и това, което е в него, че няма вече да има бавене,
7. но че в дните на гласа на седмия ангел, когато той се приготви да затръби, тогава ще се изпълни тайната на Бога, както Той е благовестил на Своите слуги, пророците.
8. И гласът, който чух от небето, пак заговори с мен и каза: Иди, вземи отворената книжка, която е в ръката на ангела, който стои на морето и на земята.
9. И аз отидох при ангела и му казах да ми даде книжката. И той ми каза: Вземи и я изяж; и в корема ти ще стане горчиво, но в устата ти ще бъде сладка като мед.
10. И така, взех книжката от ръката на ангела и я изядох. И в устата ми беше сладка като мед, но като я изядох, коремът ми се вгорчи.
11. Тогава ми се каза: Трябва пак да пророкуваш за много народи и нации, и езици, и царе.

Глава 11

1. И даде ми се тръстика като тояга и ми се каза: Стани и измери Божия храм и олтара, и онези, които се кланят в него;
2. но двора, който е извън храма, остави и не го измервай, защото той се даде на нациите, които ще тъпчат светия град четиридесет и два месеца.
3. А на двамата си свидетели ще дам да пророкуват хиляда двеста и шестдесет дни облечени във вретища.
4. Те са двете маслинени дървета и двата светилника, които стоят пред Господаря на земята.
5. И ако някой поиска да ги повреди, огън излиза от устата им и поглъща неприятелите им. И ако някой поиска да ги повреди, така той трябва да бъде убит.
6. Те имат власт да заключат небето, за да не вали никакъв дъжд през времето на тяхното пророкуване, и имат власт над водите, да ги превръщат в кръв и да поразяват земята с всяка язва, колкото пъти биха поискали.
7. И когато те свършат да свидетелстват, звярът, който излиза от бездната, ще воюва против тях, ще ги победи и ще ги убие.
8. И труповете им ще лежат на улицата на големия град, който духовно се нарича Содом и Египет, където беше разпънат и техният Господ.
9. И мнозина от народите, племената, езиците и нациите ще гледат труповете им три дни и половина и няма да позволят труповете им да бъдат положени в гроба.
10. И земните жители ще се зарадват за тях, ще се развеселят и един на друг ще си пратят подаръци, защото тези двама пророци са мъчили земните жители.
11. А след трите и половина дни в тях влезе дух на живот от Бога и те се изправиха на краката си; и голям страх обзе онези, които ги гледаха.
12. А те чуха силен глас от небето, който им казваше: Качете се тук. И те се изкачиха на небето в облак; и неприятелите им ги видяха.
13. И в онзи час стана голямо земетресение и десетата част от града падна; и в земетресението измряха седем хиляди човека; и останалите се уплашиха и отдадоха слава на небесния Бог.
14. Второто горко премина; ето, скоро идва третото горко.
15. И затръби седмият ангел; и на небето имаше силни гласове, които казваха: Световното царство стана царство на нашия Господ и на Неговия Христос, и Той ще царува за вечни векове.
16. И двадесет и четиримата старейшини, седящи пред Бога на престолите си, паднаха на лицата си и се поклониха на Бога, и казаха:
17. Благодарим Ти, Господи Боже Всемогъщи, който си и който си бил, затова че си взел голямата Си власт и си се възцарил.
18. Нациите се разгневиха, и дойде Твоят гняв и времето да се съдят мъртвите и да дадеш наградата на Своите слуги, пророците, и на светиите, и на онези, които се боят от Твоето Име, малки и големи, и да унищожиш онези, които унищожават земята.
19. И Божият храм на небето се отвори, и в храма се видя ковчегът на Неговия завет; и настанаха светкавици и гласове, и гръмове, и земетресение, и силен град.

Глава 12

1. И голямо знамение се яви на небето: жена, облечена със слънцето, с луната под краката й, и на главата й – корона от дванадесет звезди.
2. Тя беше бременна и викаше от родилни болки, като се мъчеше да роди.
3. И друго знамение се яви на небето: и ето, голям червен змей, който имаше седем глави и десет рога, и на главата му – седем корони.
4. И опашката му повлече третата част от небесните звезди и ги хвърли на земята. И змеят застана пред жената, която щеше да роди, за да погълне детето й, щом роди.
5. И тя роди син, мъжко дете, което щеше да пасе всичките народи с желязна тояга. И детето й беше грабнато и занесено при Бога и при Неговия престол.
6. И жената побягна в пустинята, където имаше място, приготвено от Бога, за да я хранят там хиляда двеста и шестдесет дни.
7. И стана война на небето: Михаил и неговите ангели воюваха против змея; и змеят воюва заедно със своите ангели,
8. но те не надвиха и не се намери място за тях на небето.
9. И беше хвърлен големият змей, старовременната змия, наричан дявол и Сатана, който мами целия свят; хвърлен беше на земята и ангелите му бяха хвърлени заедно с него.
10. И чух силен глас на небето, който казваше: Сега дойде спасението, силата и царството на нашия Бог и властта на Неговия Христос, защото се хвърли долу обвинителят на нашите братя, който ги обвинява денем и нощем пред нашия Бог.
11. А те го победиха заради кръвта на Агнето и заради словото на тяхното свидетелство и не възлюбиха живота си дори до смърт.
12. Затова веселете се, небеса, и вие, които живеете в тях! Но горко на земята и морето, защото дяволът слезе при вас много разярен, понеже знае, че му остава малко време.
13. И когато змеят видя, че беше хвърлен на земята, той започна да преследва жената, която беше родила мъжкото дете.
14. И на жената се дадоха двете крила на големия орел, за да отлети до мястото си в пустинята – там, където я хранят за време и времена, и половин време, скрита от лицето на змията.
15. И змията изпусна от устата си вода като река след жената, за да направи да я завлече реката.
16. И земята помогна на жената, и земята отвори устата си и погълна реката, която змеят беше изпуснал от устата си.
17. Тогава змеят се разгневи срещу жената и отиде да воюва против останалите от нейното потомство, които пазят Божиите заповеди и държат свидетелството за Иисус. И застана на морския пясък.

Глава 13

1. И видях звяр, който излизаше от морето и имаше седем глави и десет рога; и на роговете му – десет корони; и на главите му – богохулни имена.
2. И звярът, който видях, приличаше на леопард и краката му бяха като крака на мечка, устата му – като уста на лъв; и змеят му даде силата си, престола си и голяма власт.
3. И видях една от главите му, като че ли смъртно ранена, но смъртоносната му рана оздравя; и цялата земя се удивляваше след звяра;
4. и се поклониха на змея, защото даде власт на звяра; и се поклониха и на звяра, като казваха: Кой е като този звяр? Кой може да воюва против него?
5. И му се даде уста да говори големи неща и богохулства; и му се даде власт да действа четиридесет и два месеца.
6. И той отвори устата си за хули против Бога, за да хули Неговото Име и Неговата скиния, и онези, които живеят на небето.
7. И му се даде да воюва против светиите и да ги победи; и му се даде власт над всяко племе и народ, и език, и нация.
8. И ще му се поклонят всички земни жители, всеки, чието име не е записано в книгата на живота на закланото Агне от създаването на света.
9. Ако някой има ухо, нека слуша.
10. Ако някой откарва в плен, и той ще отиде в плен. Ако някой убива с меч, и той трябва да бъде убит с меч. Тук е нужно търпението и вярата на светиите.
11. И видях друг звяр, който излизаше от земята. И той имаше два рога, като агнешки, и говореше като змей.
12. Той упражняваше цялата власт на първия звяр пред него и принуди земята и живеещите на нея да се поклонят на първия звяр, чиято смъртоносна рана бе оздравяла.
13. И вършеше големи знамения, дотам че направи и огън да слиза от небето на земята пред хората.
14. И мамеше земните жители чрез знаменията, които му се даде да извърши пред звяра, като казваше на земните жители да направят образ на звяра, който беше ранен от меча и оживя.
15. И му се даде да даде дишане на образа на звяра, така че образът на звяра дори да проговори и да направи да бъдат избити онези, които не се покланят на образа на звяра.
16. И принуждаваше всички – малки и големи, богати и бедни, свободни и роби – да им се сложи белег на дясната ръка или на челата им,
17. за да не може никой да купува или да продава освен онзи, който носи белега, името на звяра или числото на неговото име.
18. Тук е нужна мъдрост; който е разумен, нека сметне числото на звяра, защото е число на човек; а числото му е шестстотин шестдесет и шест.

Глава 14

1. И видях, и ето: Агнето стоеше на хълма Сион и с Него сто четиридесет и четири хиляди, които носеха Неговото Име и Името на Неговия Отец написано на челата им.
2. И чух глас от небето, като глас от много води и като глас от гръм; и гласът, който чух, беше като глас на арфисти, които свиреха с арфите си.
3. И пееха като че ли нова песен пред престола и пред четирите живи същества и старейшините; и никой не можеше да научи тази песен освен сто и четиридесет и четирите хиляди, които са били изкупени от земята.
4. Те са онези, които не са се осквернили с жени, защото са девственици. Те са онези, които следват Агнето, където и да отива. Те са били изкупени измежду хората като първи плодове за Бога и за Агнето.
5. И в устата им не се намери лъжа, те са непорочни.
6. И видях друг ангел да лети сред небето, който имаше вечното евангелие, за да го благовести на земните жители и на всяка нация и племе, и език, и народ.
7. И каза със силен глас: Бойте се от Бога и Му въздайте слава, защото часът на Неговия съд настана; и поклонете се на Този, който е направил небето и земята, и морето, и водните извори!
8. И друг, втори ангел, следваше отзад и казваше: Падна, падна великият Вавилон, който напои всичките нации с виното на своето разпалено блудстване.
9. И друг, трети ангел, ги следваше и казваше със силен глас: Ако някой се поклони на звяра и на неговия образ и приеме белег на челото си или на ръката си,
10. той също ще пие от виното на Божията ярост, което е приготвено чисто в чашата на гнева Му, и ще бъде мъчен с огън и сяра пред светите ангели и пред Агнето.
11. И димът от тяхното мъчение ще се издига за вечни векове; и онези, които се покланят на звяра и образа му, няма да имат покой ни денем, ни нощем, нито който и да е друг, който приема белега на името му.
12. Тук е нужно търпението на светиите; на тези, които пазят Божиите заповеди и вярата в Иисус.
13. И чух глас от небето, който казваше: Напиши: Блажени мъртвите, които отсега нататък умират в Господа. Да! – казва Духът – за да си починат от трудовете си, защото делата им ги следват.
14. И видях, и ето, бял облак, и на облака седеше Един, който приличаше на Човешкия Син, и имаше на главата Си златен венец и в ръката Си – остър сърп.
15. И друг ангел излезе от храма и викаше със силен глас на Този, който седеше на облака: Прати сърпа си и жъни, защото е настанал часът да жънеш, понеже жетвата на земята е презряла.
16. И Онзи, който седеше на облака, хвърли сърпа Си на земята и земята беше ожъната.
17. И друг ангел излезе от храма, който е на небето, като и той държеше остър сърп.
18. И още един ангел, който имаше власт над огъня, излезе от олтара и извика със силен глас на този, който държеше острия сърп, като каза: Прати острия си сърп и обери гроздовете на земното лозе, защото гроздето му е вече узряло.
19. И ангелът хвърли сърпа си на земята, обра земното лозе и хвърли набраното в големия лин на Божията ярост.
20. И линът бе изтъпкан вън от града и кръв потече от лина и стигна дори до юздите на конете на едно разстояние от хиляда и шестстотин стадии.

Глава 15

1. И видях на небето друго знамение, голямо и чудно: седем ангела, които държаха последните седем язви, защото с тях се изчерпва Божията ярост.
2. И видях нещо като стъклено море, размесено с огън; и тези, които бяха победили звяра и неговия образ, и числото на неговото име, стояха при стъкленото море, като държаха Божии арфи.
3. И те пееха песента на Божия слуга Мойсей и песента на Агнето и казваха: Велики и чудесни са Твоите дела, Господи, Боже Всемогъщи; праведни и истинни са Твоите пътища, Царю на нациите!
4. Кой няма да се бои от Теб, Господи, и няма да прослави Името Ти? Защото само Ти си свят. Всички народи ще дойдат и ще се поклонят пред Теб, защото се явиха Твоите праведни дела.
5. И след това видях, че на небето се отвори храмът на скинията на свидетелството.
6. И седемте ангела, които държаха седемте язви, излязоха от храма облечени в чисти и блестящи ленени дрехи и препасани през гърдите със златни пояси.
7. И едно от четирите живи същества даде на седемте ангела седем златни чаши, пълни с яростта на Бога, който живее за вечни векове.
8. И храмът се изпълни с дим от славата на Бога и от Неговото могъщество и никой не можеше да влезе в храма, преди да се свършат седемте язви на седемте ангела.

Глава 16

1. И чух от храма силен глас, който казваше на седемте ангела: Идете и излейте на земята седемте чаши на Божията ярост!
2. И първият отиде и изля чашата си на земята; и се появи лоша и люта рана по онези хора, които носеха белега на звяра и които се покланяха на неговия образ.
3. И вторият ангел изля чашата си в морето; и то стана като кръв на мъртвец и всяка жива душа в морето умря.
4. И третият ангел изля чашата си в реките и във водните извори; и водата им стана кръв.
5. И чух ангела на водите да казва: Праведен си Ти, Пресвети, който си, и който си бил, затова че си отсъдил така;
6. понеже те проляха кръвта на светиите и на пророците, Ти си им дал да пият кръв; защото те заслужават това.
7. И чух (друг от) олтара да казва: Да, Господи Боже Всемогъщи, истинни и праведни са Твоите присъди.
8. И четвъртият ангел изля чашата си върху слънцето, на което се даде да гори хората с огън.
9. И хората се опекоха от голямата горещина и похулиха Името на Бога, който има власт над тези язви, и не се покаяха да Му отдадат слава.
10. И петият ангел изля чашата си върху престола на звяра; и царството му беше помрачено; и хората хапеха езиците си от болка
11. и похулиха небесния Бог заради болките си и раните си, и не се покаяха за делата си.
12. И шестият ангел изля чашата си върху голямата река Ефрат; и водата й пресъхна, за да се приготви пътят на царете от изгрев слънце.
13. И видях от устата на змея и от устата на звяра, и от устата на лъжепророка да излизат три нечисти духа, приличащи на жаби;
14. защото те са духове на демони, които вършат знамения, и отиват при царете на целия свят, за да ги събират за войната във великия Ден на всемогъщия Бог.
15. – Ето, идвам като крадец. Блажен онзи, който бди и пази дрехите си, за да не ходи гол и да не гледат неговия срам. –
16. И ги събра на мястото, което на еврейски се нарича Армагедон.
17. И седмият ангел изля чашата си във въздуха; и от храма дойде силен глас от престола и каза: Сбъдна се.
18. И излязоха светкавици и гласове, и гръмове, и стана силно земетресение, каквото не е било откакто има човек на земята – такова голямо земетресение, толкова силно!
19. И великият град се разцепи на три части и градовете на нациите паднаха, и великият Вавилон беше припомнен пред Бога, за да му даде чашата с виното на яростта на Неговия гняв.
20. И всеки остров изчезна и планините не се намериха.
21. И от небето падна върху хората едър град, всяко парче тежеше като един талант. И хората похулиха Бога заради язвата от града, защото язвата от него беше твърде голяма.

Глава 17

1. И дойде един от седемте ангела, които държаха седемте чаши, и говори с мен, и каза: Ела, ще ти покажа съда над голямата блудница, която седи на много води,
2. с която блудстваха земните царе, и земните жители се опиха от виното на нейното блудстване.
3. И така, той ме заведе в Духа в една пустиня. И видях жена, седяща на червен звяр, пълен с богохулни имена, който имаше седем глави и десет рога.
4. Жената беше облечена в пурпурно и червено и позлатена със злато и скъпоценни камъни, и бисери, и държеше в ръката си златна чаша, пълна с мръсотии и с нечистотии от нейното блудстване.
5. И на челото ѝ беше написано име, тайна: Вавилон, великата, майка на блудниците и гнусотиите на земята.
6. И видях, че жената се беше опила от кръвта на светиите и от кръвта на Иисусовите свидетели; и като я видях, се зачудих твърде много.
7. И ангелът ми каза: Защо се зачуди? Аз ще ти кажа тайната на жената и на звяра, който я носи, който има седемте глави и десетте рога.
8. Звярът, който си видял, беше и го няма, и скоро ще излезе от бездната и ще отиде в погибел. И земните жители – всеки, чието име не е написано в книгата на живота от създаването на света – ще се зачудят, когато видят, че звярът беше и го няма, и пак ще дойде.
9. Тук е нужен разум, който има мъдрост: седемте глави са седем хълма, на които седи жената.
10. Те са и седем царе, от които пет паднаха, единият е сега, а другият още не е дошъл; и когато дойде, само малко трябва да остане.
11. И звярът, който беше и го няма, сам е осми, както е и един от седемте, и отива в погибел.
12. И десетте рога, които си видял, са десет царе, които още не са получили царска власт, но получават власт като царе за един час заедно със звяра.
13. Те са единомислени и предават своята власт и сила на звяра.
14. Те ще воюват срещу Агнето и Агнето ще ги победи, защото е Господар на господарите и Цар на царете; също и тези, които са с Него, са призвани, избрани и верни.
15. Каза ми още: Водите, които ти видя, там, където седи блудницата, са народи и множества, и нации, и езици.
16. И десетте рога, които ти видя – те и звярът – ще намразят блудницата и ще я направят пуста и гола, и ще изядат месата ѝ, а нея ще изгорят с огън.
17. Защото Бог сложи в сърцата им да извършат Неговата воля, като действат единомислено и предадат царската си власт на звяра, докато се изпълнят Божиите думи.
18. И жената, която видя, е големият град, който царува над земните царе.

Глава 18

1. След това видях друг ангел, който слизаше от небето и имаше голяма власт; и земята се осветли от неговата слава.
2. Той извика със силен глас и каза: Падна, падна Вавилон, великата блудница, и стана жилище на демони, затвор на всякакъв нечист дух и затвор на всякаква нечиста и омразна птица;
3. защото всички нации пиха от виното на гнева на нейното блудстване и земните царе блудстваха с нея, и земните търговци се обогатиха от могъществото на нейния разкош.
4. И чух друг глас от небето, който казваше: Излезте от нея, народе Мой, за да не участвате в греховете й и да не споделите язвите й;
5. защото греховете й стигнаха до небето и Бог си спомни нейните беззакония.
6. Отплатете й това, което и тя е отплатила; да, отплатете й двойно на делата й; почерпете й двойно с чашата, с която тя е черпила.
7. Толкова мъка и печал й дайте, колкото се е прославила и живяла разкошно, защото в сърцето си казва: Седя като царица и не съм вдовица, и печал няма да видя.
8. Затова язвите й ще дойдат в един ден: смърт, печал и глад, и тя ще бъде изгорена с огън; защото могъщ е Господ Бог, който я съди.
9. И земните царе, които са блудствали и живели разкошно с нея, ще заплачат и заридаят за нея, когато видят дима от изгарянето й.
10. Ще стоят надалеч от страх от мъките й и ще казват: Горко, горко на теб, велики граде Вавилоне, могъщи граде, понеже съдът ти в един час дойде!
11. И земните търговци ще плачат и жалеят за нея, защото никой вече няма да купува стоките им,
12. стоки от злато и сребро, скъпоценни камъни и бисери, висон и пурпур, коприна и червен плат, и всякакво благоуханно дърво, и всякакви изделия от слонова кост, и всякакви изделия от скъпоценно дърво и от бронз, от желязо и от мрамор,
13. и канела, аромати, тамян, миро и ливан, вино и маслинено масло, чисто брашно и пшеница, добитък и овце, коне, колесници и роби, и човешки души.
14. Плодовете, за които душата ти копнееше, изчезнаха от теб и всеки разкош и блясък си отиде от теб и няма вече да се намери.
15. Търговците на тези неща, които се обогатиха от нея, ще застанат надалеч от страх от мъките й и ще плачат и ще жалеят,
16. като казват: Горко, горко, граде велики, облечен във висон, пурпур и червено и позлатен със злато, скъпоценни камъни и бисери!
17. Защото за един час беше опустошено такова голямо богатство! И всеки морски капитан и всички, които пътуваха по море, моряците и всички, които се препитават от морето, застанаха отдалеч
18. и викаха, като гледаха дима от нейното изгаряне, и казваха: Имаше ли друг град, който да прилича на великия град?
19. И посипаха с пръст главите си и викаха с плач и жалеене и казваха: Горко, горко, на великия град, в който всички, които имаха кораби по морето, се обогатиха от нейното великолепие; защото за един час беше опустошена!
20. Веселете се заради нея, небеса и вие светии, апостоли и пророци, защото Бог изпълни присъдата над нея заради вас.
21. И един силен ангел взе камък, голям като воденичен камък, хвърли го в морето и каза: Така стремително ще бъде сринат Вавилон, великият град, и няма да се намери вече.
22. И гласът на арфистите и на певците, на свирачите и на тръбачите няма да се чува вече в теб и никакъв художник от каквото и да било изкуство няма да се намери вече в теб, и шум на воденица няма да се чува вече в теб,
23. и светлина на светило няма да свети вече в теб, и глас на младоженец и на невяста няма

да се чува вече в теб, защото твоите търговци бяха големците на земята, защото чрез твоите чародейства бяха измамени всичките народи.
24. И в нея беше намерена кръвта на пророците и на светиите, и на всичките убити на земята.

Глава 19

1. След това чух нещо като силен глас от голямо множество на небето, който казваше: Алилуя! Спасението, славата и силата принадлежат на нашия Бог!
2. Защото Неговите присъди са истинни и праведни, понеже Той осъди великата блудница, която е покварила земята със своето блудство, и прати върху нея възмездие за кръвта на Своите слуги.
3. И те втори път казаха: Алилуя! И димът й се издигна за вечни векове.
4. И двадесет и четиримата старейшини и четирите живи същества паднаха и се поклониха на Бога, който седи на престола, и казаха: Амин! Алилуя!
5. И от престола излезе глас, който казваше: Хвалете нашия Бог, всички Негови слуги, вие, които Му се боите, малки и големи!
6. И чух нещо като глас от огромно множество, като глас от много води и като глас от силни гръмове, които казваха: Алилуя! Защото Господ, нашият Бог, Всемогъщият, се възцари!
7. Нека се радваме и се веселим и нека Му отдадем слава, защото дойде сватбата на Агнето и Неговата жена се е приготвила.
8. И на нея се даде да се облече в блестящ и чист висон, защото висонът са праведните дела на светиите.
9. И ми каза: Напиши: Блажени са тези, които са поканени на сватбената вечеря на Агнето. И ми каза: Тези са истинните Божии думи.
10. Тогава аз паднах пред краката му, за да му се поклоня, но той ми каза: Недей; аз съм служител заедно с теб и с братята ти, които имат Иисусовото свидетелство. Поклони се на Бога; защото Иисусовото свидетелство е духът на пророчеството.
11. След това видях небето отворено, и ето, бял кон, и Онзи, който яздеше на него, се наричаше Верен и Истинен, и Той съди и воюва в справедливост.
12. Очите Му бяха като огнен пламък и на главата Му бяха много корони, и имаше написано едно име, което никой не знаеше освен Него.
13. И беше облечен в дреха, натопена в кръв; и Името Му е Божието Слово.
14. И небесните войски Го следваха на бели коне, облечени в бял и чист висон.
15. От устата Му излизаше остър меч, с който да порази нациите; и Той ще ги пасе с желязна тояга и ще стъпче лина на яростния гняв на Всемогъщия Бог.
16. И на дрехата и на бедрото Му имаше написано име: Цар на царете и Господар на господарите.
17. И видях един ангел, който стоеше в слънцето, и извика със силен глас, като каза на всичките птици, които летят посред небето: Елате и се съберете за великата Божия вечеря,
18. за да ядете месата на царе и месата на военачалници, месата на юнаци и месата на коне, и на онези, които яздят на тях, и месата на всички хора, свободни и роби, малки и големи!
19. И видях звяра и земните царе, и войските им, събрани да воюват против Яздещия на коня и против Неговото войнство.
20. И звярът беше хванат и с него и лъжепророкът, който беше вършил пред него знамения, с които измами онези, които бяха приели белега на звяра и които се покланяха на неговия образ. Те двамата бяха хвърлени живи в огненото езеро, което гори със сяра.
21. А останалите бяха избити с меча на Яздещия на коня, с меча, който излизаше от устата Му. И всичките птици се наситиха с месата им.

Глава 20

1. И видях, че слизаше от небето един ангел, който държеше в ръката си ключа на бездната и една голяма верига.
2. Той улови змея, старовременната змия, която е дяволът и Сатана, и го върза за хиляда години,
3. и го хвърли в бездната, и я заключи, и я запечата над него, за да не мами вече нациите, докато се свършат хилядата години, след което той трябва да бъде пуснат за малко време.
4. И видях престоли; и седнаха на тях, и им се даде да съдят. Видях и душите на онези, които бяха обезглавени заради Иисусовото свидетелство и заради Божието слово и които не се бяха поклонили на звяра, нито на неговия образ, и не бяха приели белега на челото си и на ръката си. И те оживяха и царуваха с Христос хиляда години.
5. Другите мъртви не оживяха, докато не се свършиха хилядата години. Това е първото възкресение.
6. Блажен и свят онзи, който участва в първото възкресение. Над такива втората смърт няма да има власт, а те ще бъдат свещеници на Бога и на Христос и ще царуват с Него хиляда години.
7. И когато се свършат хилядата години, Сатана ще бъде пуснат от неговата тъмница
8. и ще излезе да мами нациите по четирите краища на земята, Гог и Магог, за да ги събере за война; чието число е като морския пясък.
9. И те се разпростряха по цялата ширина на земята и обиколиха стана на светиите и възлюбения град; и огън падна (от Бога) от небето и ги погълна.
10. И дяволът, който ги мамеше, беше хвърлен в езерото от огън и сяра, където са и звярът, и лъжепророкът; и ще бъдат мъчени денем и нощем в цялата вечност.
11. И видях един голям бял престол и Седящия на него, от Чието лице побягнаха земята и небето и не се намери място за тях.
12. Видях и мъртвите, големи и малки, да стоят пред престола; и се разгънаха едни книги; и се разгъна и друга книга, която е книгата на живота; и мъртвите бяха съдени според написаното в книгите – според делата си.
13. И морето предаде мъртвите, които бяха в него, и смъртта и адът предадоха мъртвите, които бяха в тях; и те бяха съдени – всеки според делата си.
14. И смъртта и адът бяха хвърлени в огненото езеро. Това е втората смърт.
15. И ако някой не се намери записан в книгата на живота, той беше хвърлен в огненото езеро.

Глава 21

1. И видях ново небе и нова земя; защото първото небе и първата земя преминаха и море няма вече.
2. И видях и светия град, новия Ерусалим, да слиза от небето от Бога, приготвен като невяста, украсена за мъжа си.
3. И чух силен глас от престола, който казваше: Ето, скинията на Бога е с хората и Той ще обитава с тях; и те ще бъдат Негов народ и Сам Бог ще бъде с тях – техен Бог.
4. Той ще избърше всяка сълза от очите им и смърт няма да има вече, няма да има вече нито жалеене, нито писък, нито болка; първото премина.
5. И Седящият на престола каза: Ето, правя всичко ново. И ми каза: Запиши, защото тези думи са верни и истинни.
6. И ми каза: Сбъдна се! Аз съм Алфа и Омега, Началото и Краят. На жадния ще дам даром от извора на водата на живота.
7. Който победи, ще наследи всичко това и Аз ще му бъда Бог, и той ще Ми бъде син.
8. А колкото за страхливите, невярващите, нечистите, убийците, блудниците, чародеите, идолопоклонниците и всичките лъжци, техният дял ще бъде в езерото, което гори с огън и сяра. Това е втората смърт.
9. Тогава дойде един от седемте ангела, които държаха седемте чаши, пълни със седемте последни язви, и ми говори, като каза: Ела, ще ти покажа невястата, жената на Агнето.
10. И ме отведе в Духа на една голяма и висока планина и ми показа светия град, Ерусалим, слизащ от небето от Бога,
11. и имаше славата на Бога, като блестеше, както блести някой много скъпоценен камък, като яспис, прозрачен като кристал.
12. Градът имаше голяма и висока стена с дванадесет порти и на портите – дванадесет ангела, и върху портите – написани имена, които са имената на дванадесетте племена на израилевите синове:
13. на изток – три порти, на север – три порти, на юг – три порти и на запад – три порти.
14. И градската стена имаше дванадесет основни камъка и на тях – имената на дванадесетте апостоли на Агнето.
15. И този, който ми говореше, имаше за мярка златна тръстика, с която да измери града, портите и стената му.
16. Градът беше четвъртит, с дължина равна на ширината му; и като измери града с тръстиката, той излезе дванадесет хиляди стадия. Дължината, ширината и височината му са еднакви.
17. Измери и стената му, която излезе сто четиридесет и четири лакти; а това беше човешка мярка, която е ангелска.
18. Стената му беше изградена от яспис, а градът – от чисто злато, подобно на чисто стъкло.
19. Основните камъни на градската стена бяха украсени с всякакви скъпоценни камъни: първият основен камък беше яспис, вторият – сапфир, третият – халкидон, четвъртият – смарагд,
20. петият – сардоникс, шестият – сард, седмият – хрисолит, осмият – вирил, деветият – топаз, десетият – хрисопрас, единадесетият – яцинт, дванадесетият – аметист.
21. И дванадесетте порти бяха дванадесет бисера, всяка една порта беше от един бисер; и улицата на града беше от чисто злато, като прозрачно стъкло.
22. И не видях храм в него, защото неговият храм е Господ Бог Всемогъщ и Агнето.
23. И градът нямаше нужда от слънце, нито от луна, за да го осветява, защото Божията слава го осветляваше и неговото светило е Агнето.
24. И народите ще ходят в неговата светлина и земните царе ще донасят в него своята слава.
25. Портите му няма да се затварят през деня, защото нощ няма да има там.
26. И ще донасят в него славата и почитта на нациите.

27. И в него няма да влезе нищо нечисто, нито онзи, който върши мерзост или който лъже, а само тези, които са записани в книгата на живота на Агнето.

Глава 22

1. След това ми показа реката с водата на живота, блестяща като кристал, която извираше от престола на Бога и на Агнето.
2. И по средата на улицата му и на реката, оттук и оттам, имаше дърво на живота, което раждаше дванадесет пъти плодове, като даваше плод всеки месец. И листата на дървото бяха за изцеление на нациите.
3. И вече няма да има никакво проклятие. И престолът на Бога и на Агнето ще бъде в него и Неговите слуги ще Му служат.
4. Те ще гледат лицето Му и Неговото Име ще бъде на челата им.
5. Нощ няма да има вече и няма да имат нужда от светене на светило или от слънчева светлина, защото Господ Бог ще свети над тях. И те ще царуват за вечни векове.
6. И той ми каза: Тези думи са верни и истинни; и Господ Бог на духовете на пророците изпрати ангела Си да покаже на Своите слуги това, което трябва скоро да стане.
7. И ето, идвам скоро. Блажен онзи, който пази думите на пророчеството на тази книга.
8. Аз, Йоан, съм този, който чух и видях тези неща. И когато чух и видях, паднах да се поклоня пред краката на ангела, който ми беше показал това.
9. Но той ми каза: Недей! Аз съм служител заедно с теб и с братята ти, пророците, и с тези, които пазят думите на тази книга. Поклони се на Бога!
10. Каза ми още: Не запечатвай думите на пророчеството на тази книга, защото времето е близо.
11. Който върши неправда, нека върши още неправда; и който е нечист, нека бъде още нечист; и праведният нека върши още правда; и светият нека още се освещава.
12. Ето, идвам скоро и Моята награда е с Мен, и ще отплатя на всекиго според делото му.
13. Аз съм Алфа и Омега, Първият и Последният, Началото и Краят.
14. Блажени тези, които изперат дрехите си, за да имат право на дървото на живота и да влязат през портите в града.
15. А отвън са псетата, чародейците, блудниците, убийците, идолопоклонниците и всеки, който обича лъжата и лъже.
16. Аз, Иисус, изпратих ангела Си да ви засвидетелства това за църквите. Аз съм Коренът и Родът на Давид, светлата Утринна Звезда.
17. И Духът, и невястата казват: Ела! И който чуе, нека каже: Ела! И който е жаден, нека дойде! И който иска, нека вземе даром от водата на живота!
18. Аз свидетелствам на всекиго, който слуша думите на пророчеството на тази книга: ако някой прибави нещо към тях, Бог ще прибави върху него язвите, написани в тази книга.
19. И ако някой отнеме от думите на книгата на това пророчество, Бог ще му отнеме дела от дървото на живота и от светия град, за които е писано в тази книга.
20. Онзи, който свидетелства за това, казва: Да, идвам скоро. Амин! Ела, Господи Иисусе!
21. Благодатта на Господ Иисус Христос да бъде със светиите. Амин.